M. [illegible]

Deutsch=slovenisches

Wörterbuch.

Herausgegeben auf Kosten des

Hochwürdigsten Herrn Fürstbischofes von Laibach,

Anton Alois Wolf,

Großkreuz des österr. kais. Leopold-Ordens, Ritter des österr. kais. Ordens der eisernen Krone I. Klasse, Comthur des österr. kais. Franz Josef-Ordens, wirkl. geh. Rath Sr. k. k. apost. Majestät, &c. &c.

v. Fasan

Erster Theil

A — L.

Laibach 1860.

Gedruckt bei Josef Blasnik.

Vorwort.

Das vorliegende Wörterbuch, dessen Entstehung und innere Einrichtung an einer späteren Stelle dieser Vorrede besprochen werden soll, ist nicht das erste Erzeugniß der slovenischen Lexikographie, denn ihre Anfänge reichen in die zweite Hälfte des 16. Jahrhunderts zurück. Schon 1592 nämlich erschien in Graz das: **Dictionarium IV linguarum, videlicet germanicae, latinae, illuricae (quae vulgo sclavonica appellatur) et italicae, auctore Hieronymo Megisero (caesario et serenissimorum Austriae archiducum historiographo),** ein Werk von 22 Druckbögen in Kleinoctav, welchem ein Verehrer Megiser's in lateinischen Versen die Ehre des ersten Dolmetsches der lingua illurica wohl mit Recht zuerkennt, und das, zwar selbst Spuren der Einwirkung anderer slavischen Mundarten, insbesondere aber der kroatischen an sich tragend, auf die nachfolgenden slovenischen Wörterbücher nachweisbaren Einfluß geübt hat.

Was den slovenischen („windischen") Theil davon betrifft, so erscheinen, abgesehen von den häufigen Barbarismen und der mangelhaften Orthographie (**Bohoričica**, welche zwischen s und ſ, sh und ſh keinen Unterschied kennt), die Wörter kritischer gesammelt und mit ungleich richtigeren Formen dargestellt, als dies bei dem an 200 Jahre jüngeren Wörterbuche des **P. Marcus** der Fall ist.

Megiser's nun seltenes Wörterbuch ist leider bei der Redaktion des vorliegenden Werkes nicht benützt worden, weßhalb es nicht unangemessen sein dürfte, wenn daraus einige interessantere Ausdrücke, theilweise auch um das Alter derselben in der slovenischen Literatur zu beurkunden, hier (jedoch nach der heutigen Schreibart) mitgetheilt werden:

Avstrija (Oesterreich), **basen** (Fabel), **bakla** (Fackel), **blaznjenje** (Irrthum), **blagosloviti** (segnen), **ćalarnost** (Betrug neben **lajharija, golufija, himba**), **ćerlen** (roth), **ćermlak** (Eierdotter), **ćesto** (oft, **ćešće** öfter), **dna** (Darmgicht, auch im *Böhm.* ist **dna** Gicht), **drastiti** (reizen), **dvojstrok** (doppelt), **dokonjati** (beenden), **dejdić** (= **dedić** Erbe), **dejdina** (= **dedina** Erbschaft neben **babina**), **dergavi** (Mandelgeschwür), **deležen** (theilhaft), **domovina** (Vaterland), **dvojenje** (Zweifeln), **edinost** (viel. statt **jedinost** Elend), **govno** (neben **govna** und **lajno** Koth), **grajati** (schelten), **hudobnica** (Fieber), **hramati** (hinken), **hot** und **hotnica** (Kebsweib), **jadro** (Segel), **jelce** (Heft), **imenje** (Vermögen), **izvolja** (Wahl, **na izvoljo dati**), **kojiti** (ernähren, erziehen), **kodvinje** (Mulde), **kupica** (Schröpfkopf), **krivec** (der Schuldige), **kozoperse** (neben **obrocnik** October), **lobod** (Schwan), **loćnik** und **srednik** (Schiedsmann), **medenica** (Becken), **mirovno** (friedlich), **moka** und **muka** (Marter), **mekak** (weich, hing. **mehkost**), **meha** (Weise), **mišet** (neben **tolmać** Dolmetsch), **mumiti** (schimmern), **nekazan** (arg), **naredba** (Vertrag), **neresic** (Eber), **nebore** (Elender), **nuja** (Noth),

nasićenje (*sic*, Sättigung), **odica** (Angel), **odvetnik** (Fürsprecher), **odhudnik** und **podružnik** (Gesellpriester), **obrest** (Gewinn), **odurnost** (neben **skrumba** Gränel), **okrilja** (Schürze), **okruliti** (verstümmeln), **obstrupiti** (vergiften), **obraziti** (verletzen), **opominiti** (ermahnen), **odsod** (von hier), **premog** (Drache), **plav** (Floß), **prešeren** (frech), **prokšen** (heikel), **plotnica** (Kürbiß), **podlěska** (Haselhuhn), **pezati** (foltern), **praliska** (Spalte, Schrund), **plača** (Sold), **prititi** (=**pretiti** drohen), **prebil** (übrig, **prebiti** übrig sein), **pogroziti** (versenken), **podpas** (Weichgegend), **resnoba** (Ernst), **rablin** und **rabl** (Henker), **red** (Ordnung und Orden), **razkriž** (Scheideweg), **slovec** (berühmt), **sumniti se** (muthmassen, **sumnjenje** Argwohn), **sel** (Bote, **selstvo** Botschaft), **sloboden** (frei), **s slovesom** (mit Respekt), **svit** (statt **svet** Rathskörper, **svejtnik**=**svetnik** Rath), **stolp** (Säule), **sen** (Schlaf und Traum), **svačina** (Schwägerschaft), **smerti podveržen**, **nepodveržen** (sterblich, unsterblich), **silnik** (Tyrann), **takov** (dergleichen), **umetelnost** (Kunst), **ustna** (Lippe), **verbes** (Korb), **vek** (Kraft, **k veku pripraviti** erquicken), **veličastvo** (Majestät), **vstekel** (rasend), **vzdihati** (seufzen), **vošćiti** (wünschen), **zdrib** (Los), **zložnost** (Einigkeit), **zlat** (Gulden), **zavijati kakor volcje** (heulen), **zderzniti se** (erschaudern), **zvešćina** (Treue), **zerklo** (Augapfel), **zmočen** (*sic*, verwirrt), **zrok** (Ursache).

Hinsichtlich der Flexionsendungen ist zu bemerken, daß Megiser z. B. z zlatom, očetom (patribus), hingegen dobriga konja schreibt.

Der Zeitfolge nach schließt sich hieran das wenig bekannte, in Udine 1607 ausgegebene: **Vocabolario italiano e schiavo, raccolto da fra Gregorio Alassio da Sommaripa dell' Ordine dé Servi della B. V. Maria**, im ganzen an 14 Druckbögen im Klein-Sedezformat stark, wovon jedoch das eigentliche Wörterverzeichniß nur einen Theil ausmacht, während den übrigen Raum Declinationen und Conjugationen, Gespräche, Gebete und fromme Lieder ausfüllen. Die Orthographie ist der italienischen, jedoch höchst unzweckmäßig und inconsequent nachgebildet, z. B. gherd (brutto), lazà (bugia), sciala (burla, hing. schialit burlare), vrech (buttare), otoc (isola), sveti **Duc** (santo **Spirito**), mnoghega slact jeſſica (=mnogega žleht jezika) u. dgl. Ein zu **Kopitar's** Verlassenschaft gehöriges Exemplar befindet sich in der k. k. Studienbibliothek zu Laibach.

Das schon erwähnte Wörterbuch des **Pater Marcus** (**Pohlin**) weist in der Vorrede das Datum: Laibach 1781 und enthält 41 Druckbögen in Octav. Der in drei Sprachen abgefaßte Titel lautet slovenisch also: **Tu malo besedishe treh jeſikov**, und lateinisch: **Parvum dictionarium trilingue, quod conscripsit R. P. Marcus a S. Antonio Paduano Augustinianus Discalceatus inter Academicos Operosos Labacenses dictus: Novus.** — Die alphabetisch geordnete Columne ist slovenisch („krainisch"), und die am Schluße stehende Bezeichnung: **Konz pervega (sic) dejla** deutet die Absicht an, dem ersten Bande noch einen oder zwei weitere folgen zu lassen, die indeß nicht zur Ausführung gelangte.

Der Umstand, daß **Gutsmann**, dessen Wörterbuch als das älteste der mir vorgelegenen ich häufig citirt habe, die selteneren Ausdrücke großen Theils diesem Werke **Pohlins** entlehnt hat, wird eine kurze Besprechung auch desselben rechtfertigen.

Da zu jener Zeit, in welcher **P. Marcus** mit seinem **Dictionarium trilingue** hervortrat, eine slavische Sprachwissenschaft noch nicht vorhanden war, mag man die Unkenntniß erklärlich finden, welche der

Verfasser in Bezug auf die Lautgesetze, den Bau und Geist der slovenischen Sprache so oft an den Tag legt, und es würde dieser heute allenfalls ersetzbare Mangel dem Werthe des Buches keinen so großen Abbruch thun, wenn es sich auf den wirklichen slovenischen Sprachschatz beschränkt hätte. Leider muß man demselben auch Verläßlichkeit in dieser Hinsicht absprechen.

Es bringt außer vielen fremden Wörtern zum Theil monströse Wortdichtungen, wie:

amuzetje für Schutz, **areč** oder **arreč** für Ursache, **bur** für Unzucht (erschlossen aus **burdelnica** Metze), **nadostim (nedostim)** für Mangel, **belakin** für Pelikan, **teškula** für Hebamme, **tisečula** für Tausendguldenkraut, **lesasuk** Drechsler, **listmarnek** Student, **dežirna** Cisterne, **arrem** ich beurkunde, **Ziba** (wohl **Živa**) für Venus und darnach **Zibne dan** für Freitag, so **Torek** für Mars und **Torka** für **Bellona** u. dgl. mehr; —

dann wieder ohne unterscheidende Angabe Wörter aus andern slavischen Mundarten, insbesondere Čechismen, wie:

arci (traun), **jedla** (Tanne), **javla se** (es geht hervor), **krailomoč** (Jupiter, im lateinisch-böhm. Wörterbuche des Slovaken **Rozkochany Klen**, gest. 1370, **kralemoc**), **nadega** (Hoffnung), **obeliž** (Zeichen), **obora** (Thiergarten), **odpor** (Widerstand), **osujak** (richt. kroat. **ožujak** März), **hamba** (Schande), **pohibovati** (zweifeln, wanken), **puk** (Pöbel), **zapomniti** (vergessen), **zbroja** (Rüstung), **šat** (Tellertüchel), **společnu godenje** (Symphonie), **vozduh** (Luft), **zvik** (Gewohnheit), **koželnek** (Schwarzkünstler), auch **vor** (Floß), **nabuščeč** (Bohrer), **klupki** (Augenlieder, *böhm.* **klapky**) u. s. f.

Solche erdichtete oder ohne Wahl und Bezeichnung anderen Dialekten entnommene Wörter stehen zwar noch immer in keinem Verhältnisse zu der nach **Jarnik's** Zählung über 10,500 hinauf reichenden Gesammtsumme aller darin verzeichneten Wörter, sind jedoch geeignet, den Glauben an die Echtheit der darunter vorkommenden nicht bekannten, vielleicht guten Ausdrücke, die meistens in **Gutsmann's** oder **Vodnik's** Sammlung und daraus in das gegenwärtige Wörterbuch übergingen, zu schwächen.

Dahin gehören beispielsweise:

na barle (zum Schein), **burjava** (Nordlicht), **dimlati** (vermuthen), **diže** (Menstruation, so wie **diżna žena**), **doblica** (Gallapfel), **dvojžert** (Zwillich), **latki** (Waden), **obstretna** (Mondeshof), **perplihtniti se** (sich zugesellen), **piski** (Schamlefzen), **popetna** (Teppich), **pšica** (Pfeil), **raga**, **ragist** (Eiszapfen), **senki** (Nachgeburt), **skrakek** (Skorpion), **smuga** (Linie), **sove** (Wahrsager, **soveti**, **sovenstvo**), **sočje** (Reisig), **terniti** (anlanden), **cedika** (Gummi), **ćatren** (dünn), **cipla** (Pulsader) und viele dergl.

Hingegen finden sich schon bei **Pohlin** einige gute technische Ausdrücke vor, die auch in die Literatur übergingen, wie:

detomorstvo (Kindsmord), **dvomiti** (Zweifeln), **gledišče** (Theater), **imenik** (Katalog), **nadnica** (Diäte), **nastropje** (Stockwerk), **nobenoplaten** (neutral), **občina** (Gemeinde), **pervorodna beseda** (Stammwort), **podnebje** (Klima), **posnetek** (Kopie), **potega** (Linie), **prebitek** (Ueberfluß), **predgorje** (Vorberg), **ranocelnik** (Wundarzt), **razbor** (Vernunftschluß), **račun** (Rechnung), **razmir** (Pacifikation), **razuditi** (seciren), **samovlastnost** (Unabhängigkeit), **začetnik** (Urheber), **tajba** (Verneinung), **vertilo** (Schraube), **umetnost** (Kunst), **vremenik** (Barometer), **ustanoviti** (gründen), **ubojnik** (Todtschläger) u. s. f.

Das von dem Weltpriester **Oswald Gutsmann** 1789 in Klagenfurt ausgegebene „Deutsch-windische Wörterbuch mit einer Sammlung der windischen Stammwörter und einiger vorzüglicheren abstammenden Wörter" (71 Quartbögen) ist das erste größere Werk dieser Art, welches zwar in Absicht auf Sprachrichtigkeit und Reinheit (insbesondere

bei den mit Vorwörtern: Ab-, Auf-, Durch- 2c. zusammengesetzten Zeitwörtern) vieles zu wünschen übrig läßt, jedoch außer den schon bei **P. Marcus** vorkommenden noch manche andere allem Anscheine nach echte Wörter, viele schätzbare Redensarten und einige schöne im Volke gesammelte Sprichwörter enthält. **Gutsmann** schrieb wie **Pohlin: dobrega dela**, hingegen **s trebuham.**

Auf Grundlage der vorerwähnten beiden Wörterbücher, so wie einiger handschriftlicher Sammlungen bearbeitete **Urban Jarnik**, weiland Pfarrer zu Moosburg, seinen von fortgeschrittener Sprachforschung Zeugniß gebenden, nichts desto weniger heute schon großen Theils antiquirten „Versuch eines Etymologikons der slovenischen Mundart", welcher in Klagenfurt 1832 erschien und auch bei der Redaktion des vorliegenden Wörterbuches benützt worden ist.

Nicht lange darnach trat **Anton Johann Murko** mit seinem inhaltreichen, gediegenen und verläßlichen „Slovenisch-deutschen und deutsch-slovenischen Handwörterbuch" (Graz 1833) auf, einem Werke, das ohne Widerrede auf die neueste slovenische Literatur den bedeutendsten Einfluß geübt hat. — Nachdem dasselbe bald vergriffen ward, kam 1834 in Laibach ein von **Josef Kek**, Katecheten an der Mädchenschule der Ursulinerinnen in Laibach, unter Mitwirkung von noch ein Paar andern Sprachkennern verfaßtes „Kleines Wörterbuch der slovenischen und deutschen Sprache" mit den nothdürftigsten Wörtern, ohne Redensarten, zunächst für Deutsch lernende Slovenen heraus, wovon 1854 die dritte Auflage erschien. — In Folge der mit dem Jahre 1848 eingetretenen für die Entwickelung der slovenischen Literatur günstigeren Wendung der Dinge gab **Anton Janežič** sein „Vollständiges Taschen-Wörterbuch der slovenischen und deutschen Sprache" in 2 Bänden (Klagenfurt 1850 und 1851) heraus, welchem trotz des schätzbaren Materials der hervortretende Abgang einer strengen Sichtung und einheitlichen Bearbeitung nicht wenig zum Nachtheile gereicht.

Wenn man endlich noch einiger kleiner Wörterverzeichnisse, wie dergleichen einige Grammatiken (z. B. **Šmigoc**, 1812) anhangweise bringen, so wie der „Juridisch-politischen Terminologie für die slavischen Sprachen in Oesterreich" (südslavische Ausgabe 1853) und des kleinen slovenisch-deutsch-italienischen Wörterbuches von **Josef Drobnič** (Laibach 1858) Erwähnung macht, so dürfte mit Uebergehung der Werke eines **Jambrešic, Belostenec, Kristianovič**, die mehr einer Uebergangssprache angehören, die Aufzählung der gedruckten eigentlich slovenischen lexikalen Arbeiten erschöpft sein. — Es bestehen jedoch auch etliche derlei Werke im Manuscripte, die theilweise benützt wurden und hier genannt zu werden verdienen.

Voran steht ein von dem Gurkfelder Kapuziner-Kloster mitgetheiltes werthvolles, leider nur von **A** bis **Obscuritas** reichendes **„Dictionarium latino-carniolicum"** ohne Angabe eines Autors und Datums, (viell. von **P. Hippolytus**), welches nach der Schrift, so wie einigen älteren Formen, wie: **mekak, lagak, umiven (lotus), živenje**

u. s. f. zu urtheilen, wohl mindestens über 100 Jahre alt sein dürfte, und einige Spuren der Benützung **Megiser's** an sich trägt, während Wörter wie:

oblast. (Waid, bei P. Marcus oblajst), merkak (ausgelassen), obleden (muthwillig), rantoha (=kramarska plahta), asla (Apostem), kravola (Hirtenstab), zavetno dete (Klient), nebast (tölpelhaft), gingav (faul) u. dergl.

auf die Vermuthung zu führen geeignet sind, daß dieses Manuscript dem **P. Marcus** nicht fremd geblieben ist.

Dasselbe enthält einige interessante Ausdrücke, z. B.

grezno (Abgrund neben brezdan), brideć (herb), kotli (Pauken); — Beiwörter: tkalėji, ribiėji, oćin (von tkalec, riblć, oće), ėegavost und podjamnost (List), Pegam (Böhme), motoren (ältlich), s plazom (haufenweise), svojast f. (Verwandtschaft), prevečati (betrügen), oblastovati (herrschen), putogrom (Gicht), deržava (Gebiet), prerobiti (durchschneiden), priazen f. (Gunst), slobošćina (Immunität, sloboden, frei), rupećost (Entzündung), skladi (Contributionen), Tonova (Donau), ceha (Zunft), razboj (Raub), skrunoba (Seuche), pajdaš (? Beute, Gewinn), ne roditi (non curare), sinovla žena (Schwiegertochter), magniti, migati (winken) u. s. w.

Hieran schließt sich eine ziemlich reichliche Sammlung slovenischer Wörter und Phrasen von **Georg Alič**, gew. Dechant aus der Lavanter Diöcese, die Herr **J. Drobnič** mit seinen schätzbaren Zusätzen vermehrt der Redaktion zuzumitteln die Güte hatte.

Vom Herrn Professor **Dr. Fr. Miklosič** erhielt ich ein deutsch-lateinisch-windisches Wörterbuch des verstorbenen Pettauer Minoriten **Penn** (vollendet 1854), in welchem das Slovenische ungeschickt genug mit griechischem Alphabet geschrieben ist, das aber insoferne eine Beachtung verdient, als es aus einer lexikographisch noch wenig durchsuchten Gegend stammt.

Den vornehmsten Platz unter Manuscripten dieser Art jedoch nimmt das deutsch-slovenische Wörterbuch von **Valentin Vodnik** ein, einem Manne, der nebst Bischof **Matthaeus Ravnikar**, dem eigentlichen Begründer der slovenischen Prosa, durch sein gesammtes Wirken an der Wiederbelebung des slovenischen Schriftenthums zu Anfang des laufenden Jahrhunderts den hervorragendsten Antheil hat und dem die Slovenen jüngst anläßlich der Säcularfeier seiner Geburt eine würdige Huldigung gebracht. In der Folge soll erzählt werden, wie es *sein* gefeierter Name auch war, welcher zu der Herausgabe des gegenwärtigen Wörterbuches den ersten Impuls gab.

Das in Rede stehende Manuscript, gegenwärtig ein Eigenthum des Herrn Professors **Metelko**, bearbeitet hauptsächlich nach Adelung, besteht aus 95 zwischen 12 bis 16 Quartblätter zählenden Heften nebst einer im Anhange beigegebenen lateinisch-deutsch-slovenischen Ornithologie und Ichtyologie, wovon die letztere jedoch ziemlich mangelhaft ist. — Nicht alle Partien darin sind gleichmäßig bearbeitet, denn während bei gar manchen Schlagwörtern eine slovenische Erklärung ganz fehlt, sind andere mit Redensarten und Beispielen überladen, wovon viele auch mit bloßer Bleifeder gleichsam in Eile geschrieben erscheinen. Man sieht aus allem dem, daß **Vodnik** noch nicht die letzte Hand an sein Werk gelegt hatte.

Wenn bei dem damaligen Stande der Literatur die für abstrakte Begriffe überhaupt angegebenen Wörter häufig unpassend und

gezwungen sind, so verdient der technologische Theil mit der Sprache der verschiedenen Gewerbe, auf deren Sammlung **Vodnik** großen Fleiß angewendet hat, eine um so größere Anerkennung, wiewohl viele solcher Ausdrücke nichts anderes als dem slovenischen Munde etwas zurecht gelegte Lehnwörter sind. — Nachdem **Vodnik** die erste Anlage des Werkes schon 1806 beendiget hatte, hörte er in steter Erwartung einer günstigen Gelegenheit für dessen Herausgabe bis zu seinem am 8. Jänner 1819 erfolgten Ableben nicht auf, es aus den erscheinenden Büchern und den Ergebnissen seines eigenen Sammelns und Forschens zu vervollständigen. — Das Werk ruhte lange Jahre im Manuscripte, und erst der zweiten Hälfte dieses Jahrhunderts war es vorbehalten, das Werthvolle davon zum allgemeinen Gebrauche ans Tageslicht zu fördern.

Der im Jahre 1848 in Laibach zur Pflege der heimathlichen Sprache errichtete slovenische Verein hatte es unter der umsichtsvollen Leitung des Herrn Professors **Dr. Bleiweis** für eine seiner ersten Aufgaben erkannt, durch Anlage und Herausgabe eines dem jetzigen Stande der Literatur entsprechenden, umfangreichen deutsch-slovenischen Wörterbuches einem längst gefühlten dringenden Bedürfnisse abzuhelfen und hat zu diesem Ende einen Kreis hingebender älterer und jüngerer Sprachfreunde gebildet, welcher mit Zugrundelegung des deutschen Wörterbuches von **Heinsius** und Benützung des **Vodnik**'schen Manuscriptes, welches Professor **Metelko** zu diesem Zwecke bereitwilligst überlassen hatte, so wie der gedruckten slovenischen und anderer slavischen Lexika das erste, späterhin durch Einen Kundigen zu revidirende Material des beabsichtigten Werkes zusammentragen sollte. Die Namen aller dabei betheiligten Vaterlandsfreunde anzuführen, um Niemanden durch eine, wenn auch unfreiwillige Auslassung, ungerecht zu werden, ist nunmehr unmöglich.

Wenn auch bei der Größe der zu bewältigenden Arbeit und bei der Länge der hiezu erforderlichen Zeit so Mancher erlahmte und der Wechsel in der Person und Anzahl der dabei Betheiligten eine ungleichartige Bearbeitung zur unvermeidlichen Folge hatte, so nahm die Arbeit doch ihren ungestörten Fortgang und war unter der Mitwirkung des k. k. Studienbibliothekars Herrn **Michael Kastelic** und des Bibliotheks-Scriptors **Georg Kosmač** im Locale der Studienbibliothek bis zum 13. September 1852 glücklich beendet. Das so zu Stande gebrachte Material zirkulirte hierauf partienweise bei mehreren ausgezeichneten Sprachkennern als **Martin Slomšek, Martin Vertovc, Georg Grabrijan, Josef Burger, Blasius Potočnik, Johann Zalokar, Matthaeus Ravnikar, Lorenz Pintar, Lukas Jeran, Mathias Majar** und **Georg Kobe**, zum Behufe der Durchsicht und etwaiger auf Separatblätter anzubringender Bemerkungen und Zusätze, von denen die Herren **Matthäus Ravnikar** und **Johann Zalokar** bis ans Ende ausharrend sich noch insbesonders große Verdienste um das Werk erworben haben.

Doch inzwischen hatte sich aus hier nicht näher zu erörternden Ursachen im Jahre 1851 der slovenische Verein selbst aufgelöst — und wieder lagen da die Tausende der Schriftbögen aufgeschichtet und abermals war die Ausführung des Unternehmens auf unbestimmte Zeit hinausgeschoben, als sie ein glücklicher Zufall im Jahre 1854 unverhofft näher rückte.

Zu Anfang des gedachten Jahres begab sich nämlich der Redakteur der „Novice“ und k. k. Professor Dr. **Bleiweis**, dessen Name mit dem jetzigen Aufschwunge unserer Literatur innig verknüpft ist, zu Seiner Excellenz, dem nun verstorbenen hochwürdigsten Herrn Fürstbischofe von Laibach, **Anton Alois Wolf**, Ihm seinen für das Jahr 1854 bestimmten, mit Vodnik's Bilde geschmückten „**Koledarček Slovenski**“ zu überreichen. Als bei dieser Gelegenheit der edle Kirchenfürst, das Bild seines einstigen Lehrers besehend, des von **Vodnik** bearbeiteten Wörterbuches Erwähnung that, schilderte Ihm Herr Dr. **Bleiweis** die oben besprochenen Arbeiten des slovenischen Vereines, dessen zeitgemäßes Unternehmen aus Mangel an Geldmitteln ins Stocken gerathen, und fügte hinzu, welch ein Glück es für das Land wäre, wenn ein Mäcen erstünde, der, Prometheus gleich, diese todten Buchstaben beleben und der Volksbildung dienstbar machen würde; — und urplötzlich flammte im Geiste des hochsinnigen Förderers edler Bestrebungen der Gedanke auf und ward im selben Momente zum festen Entschlusse, die zahlreichen Werke der wahrhaft fürstlichen Munificenz, durch welche Sein Name im dankbaren Andenken der Slovenen ewig fortleben wird, noch durch die Herausgabe des ersehnten Wörterbuches zu vermehren.

Da man vor Allem die Nothwendigkeit eines Redakteurs erkannte, dessen Aufgabe es wäre, dem ganzen, von Verschiedenen verschieden bearbeiteten, an vielen Stellen sehr mangelhaften Materiale ein bestimmtes einheitliches Gepräge aufzudrücken, es zu vervollständigen und überhaupt für den Druck einzurichten, hatte Herr Dr. **Bleiweis** die Güte, hiefür mich in Vorschlag zu bringen.

Ich glaubte dem nationalen Werke meine schwachen Kräfte nicht entziehen zu dürfen und übernahm die mühevolle Arbeit, für die mir schon im März 1854 ein Theil der Vorarbeiten mit schätzbaren Beiträgen der angesehensten Schriftsteller und mancherlei lexicalen Sammlungen überschickt worden ist und welche ich mit Gottes Beistande mit dem Jahre 1859 zu Ende geführt habe.

Noch ist schließlich beizufügen, daß die Eintragung in die medicinisch-chirurgische Terminologie einschlägiger Ausdrücke vom Herrn Dr. **Bleiweis**, jene der naturhistorischen Benennungen aber vom Herrn Musealcustos **Dežman** übernommen und besorgt wurde, und endlich daß die von mir abgelieferte Arbeit vor der Drucklegung noch eine Durchsicht der hochwürdigen Herren **Potočnik**, **Metelko** und **Jeran** erfuhr, welche noch manche werthvolle Zusätze lieferten. Etwaige abweichende Ansichten erscheinen meistens zwischen Klammern angegeben, während ich mich der Verantwortlichkeit für alles Uebrige, so weit es mit meinem Manuscripte übereinstimmt, durchaus nicht entziehe.

Leider sollte es dem hohen Mäcen nicht beschieden sein, die Beendigung des Werkes zu erleben, welches Er in der edelsinnigen, durch die denkwürdigen Worte Seines Testamentes bezeichneten Absicht, „die eines deutsch-slovenischen und slovenisch-deutschen Wörterbuchs sehnlichst harrenden Landsleute zu erfreuen", begründet hat.

Diese kurze Entstehung-Geschichte des gegenwärtigen Wörterbuches vorausgeschickt, erübriget mir nun Einiges über die Anordnung und Ausführung desselben zu bemerken.

Zuvörderst wird es angemessen sein, auf dessen doppelten Zweck hinzudeuten, nämlich einerseits dem Bedürfnisse des Nichtdeutschen zu entsprechen, der in demselben nach dem Sinn deutscher Ausdrücke und Phrasen forschen sollte, andererseits aber dem slovenischen Schriftsteller bei Uebertragung deutscher literarischer Erzeugnisse, dem Kanzelredner, Beamten, Geschäftsmann ꝛc. zum Wegweiser zu dienen, wodurch sich zwei mögliche, einander entgegengesetzte Einwendungen gegen die Einrichtung dieses Werkes beheben. Denn während Mancher sich darüber aufhalten dürfte, daß oft besondere deutsche Redensarten slovenisch ganz allgemein erklärt oder durch eine anderer Stylart angehörende Diction gegeben werden, — natürlich aus Abgang zutreffender Redensarten, — könnten einem Andern leicht die vielen Andeutungen und Beispiele auffallen, wie sich einzelne deutschen Wörter und Sätze dem Geiste der slovenischen Sprache gemäß übertragen lassen.

Was den ersten Einwand anbelangt, ist es vor Allem außer Zweifel, daß der Slovene wenigstens den eigentlichen Sinn deutscher Phrasen: wie z. B. übers Knie brechen, das Kürzere oder den Kürzeren ziehen, ans Bein binden u. drgl. in diesem Wörterbuche zu suchen und zu finden ein Recht hat; — in Betreff des zweiten Vorwurfes hingegen genügt es, auf die thatsächlichen Verhältnisse der slovenischen Literatur hinzuweisen.

Bei meiner Arbeit hielt ich den Standpunkt der Vergleichung aller slavischen Mundarten fest, welcher nach meinem Erachten der allein wahre und der einzige ist, der einerseits das wirklich Charakteristische einer jeden derselben erkennen läßt, anderseits aber vor dem Uebersehen oder gar Bewundern gewisser, einer fremden Einwirkung entstammender Auswüchse schützt, welche, dafern sie dem slavischen Sprachgesetze widerstreiten, trotz des Gebrauches im Volke, auszumerzen sind.

Den häufigen Citationen aus anderen Dialekten liegt hauptsächlich der Zweck zu Grunde, bei dem Abgange eines passenden slovenischen Ausdruckes dafür einen entsprechenden aus dieser oder jener slavischen Mundart in Vorschlag zu bringen, oder falls ein gleicher Mangel auch bei andern Dialekten vorkäme, denselben selbst erträglicher zu machen und zugleich anzugeben, wie ihm in der betreffenden Sprache abgeholfen zu werden pflege. Die jedesmalige genaue Bezeichnung, welchem Dialekte ein entnommenes Wort angehöre, schützt das Werk vor dem Vorwurfe unkritischer Mengerei.

Wo ich mich auf das Altslovenische berief, hatte ich immer das Wörterbuch des Herrn Professors **Dr. Miklosič** im Sinne. Altslovenische Wörter schrieb ich mit unseren Buchstaben, das ѣ mit ė, die beiden Nasalvokale hingegen mit den entsprechenden polnischen ą und ę und beide Halbvokale mit ' bezeichnend.

Bezüglich solcher mir nicht bekannter Wörter, welche auch in der Literatur selten vorkommen, glaubte ich die Verantwortung auf jene Gewährsmänner, bei denen ich sie fand, durch beigefügte Bezeichnung: *(V.)*, *(M.)*, *(Vert.)* ꝛc. übertragen zu müssen, obschon zuweilen dieser Beisatz der Quelle nur den Zweck hat, das Alter des betreffenden Wortes zu constatiren.

Selbstverständlich aber ist es, daß alle wo immer auf dem slovenischen Sprachgebiete vorkommenden Wörter eine gleiche Berücksichtigung fanden, so weit man zu ihrer Kenntniß gelangen konnte, denn leider harren noch so manche reichliche Fundorte des Sammlers.

Denen gegenüber, welche aus der auch von mir redigirten „Slovenischen juridisch-politischen Terminologie“, aus der Uebersetzung der größeren Gesetze, wie des „Allg. bürgerlichen Gesetzbuches“, des „Strafgesetzbuches“, des „Ehegesetzes“, „Berggesetzes“ ꝛc. und sonst meine Schreibweise kennen, ist es wohl überflüssig zu betheuern, daß ich keinen Antheil habe an dem starren Festhalten der erst seit Beginn dieses Jahrhundertes in Krain zur Herrschaft gelangten und von einigen Wenigen noch immer in Schutz genommenen Formen und Endungen: — **iga**, — **am**, — **sim** (ich bin), **zajic etc.**, gegen welche sich in neuerer Zeit fast alles Bedeutende in unserer Literatur, namentlich aber die jüngere Generation, die das kostbare Erbe des Schriftenthums übernehmen soll, so einhellig ausgesprochen hat.

Was aber manche Inconsequenzen in der Schreibart einzelner Wörter anbelangt, mögen sie in der Länge der zwischen dem Beginne und Abschlusse des Werkes verstrichenen Zeit, so wie hie und da in dem Mangel eines bestimmten allgemein angenommenen Gebrauches ihre Erklärung und Entschuldigung finden.

Da wegen Nichtanerkennung der Vocaleigenschaft des **r** bei uns die Schreibweise: **smert, perst** beliebt wurde, so habe ich das volltönende **e**, dem unmittelbar ein noch zu dessen Sylbe gehöriges **r** folgt, zum Unterschiede accentuirt (**é**), z. B. **da se verne vérne duše pokoj**; — einer eigentlichen, ohnedies schwer durchzuführenden Accentuirung aber habe ich darum nicht Raum gegeben, weil dieselbe auch in der Literatur ungewöhnlich ist.

Ich war bemüht, das Wörterbuch sowohl in Absicht auf Schlagwörter, als auch die denselben beigegebenen Redensarten so vollständig als möglich zu machen und habe dasselbe aus **Heinsius** und andern Quellen wohl um ein Drittel vermehrt. Leider ist das bezogene Lexikon von **Heinsius** (Wien 1840) gewißermassen schon veraltet und unzulänglich, welchem Uebelstande jedoch theilweise durch die Benützung anderer Wörterbücher als: des deutsch-böhmischen von **J. Franta Šu-**

mavsky (Prag 1844), des deutsch-polnischen von **Mrongovius** (Königsberg 1853), des deutsch-russischen von **Schmidt**, des seit 1853 in der Drucklegung und Ausgabe begriffenen deutsch-kroatischen von **Boguslav Šulek** (von **A** bis **M**) und weiter des deutsch-ilirischen Wörterbuches von **Mažuranić** und **Užarević** (Agram 1842), so wie der juridisch-politischen Terminologie für slavische Sprachen (Wien 1853) abgeholfen wurde.

Obwohl ich einige der besseren slovenischen Werke, sowie die Volkslieder eigends in der Absicht durchgegangen, um daraus dem Slovenischen eigenthümliche Redewendungen zu entnehmen und an passender Stelle in das Lexikon einzureihen, so war es mir bei der Dringlichkeit und dem Umfange der Arbeit doch nicht möglich, weder die älteren Werke eines **Truber**, **Dalmatin** u. a. gehörig auszubeuten, noch manche andere nicht nach dem Deutschen alphabetisch geordnete Wörtersammlungen vollständig zu benützen.

Die nach einer unabänderlichen Regel von Beiwörtern gebildeten slovenischen Nebenwörter habe ich meist übergangen, so wie ich auch nicht alle substantiva verbalia aufgenommen, da dieselben, abgesehen von ihrer regelmäßigen Ableitung, in der slovenischen Sprache nicht sonderlich zu empfehlen und so weit sie von perfektiven Zeitwörtern stammen, sogar zu verwerfen sind, indem solchen der Volksgebrauch keine Berechtigung zuzuerkennen scheint. — Wo das von einem Hauptworte abgeleitete possessive oder sonstige Beiwort nicht besonders angegeben ist, kann man es meist aus den nachfolgenden Zusammensetzungen entnehmen.

Den deutschen Zeitwörtern habe ich fast überall sowohl die perfective, als unmittelbar darauf die imperfective und nach Umständen auch iterative Form der slovenischen beigesetzt. Da aber diese ganze Unterscheidung eine Eigenthümlichkeit der slavischen Sprachen ist, soll man es nicht vorschnell für eine Unrichtigkeit ansehen, wenn in diesem Wörterbuche für zusammengesetzte deutsche Zeitwörter slovenische nicht zusammengesetzte und umgekehrt angegeben erscheinen. So steht es z. B. ganz richtig: Abschneiden, odstrići, strići, odrezati, rezati; oder: Auftrüben, skaliti, kaliti, weil der Slovene die gegenwärtige Zeit: ich schneide ab, ich trübe auf, mit: strižem, režem, kalim übersetzt; nicht minder richtig ist für: Brechen, zlomiti, lomiti, weil man den Satz: ich habe den Stab gebrochen, im Slovenischen nur mit: palico sem zlomil — geben kann.

Das für Neologismen gewählte Zeichen † habe ich den in diesem Wörterbuche zuerst vorgeschlagenen neuen Ausdrücken wohl immer beigesetzt. Sollte es Jemand hie und da vermissen, so möge er bedenken, daß zwischen der Literatur und dem Volke eine stete Wechselwirkung bestehe, vermöge welcher ein Wort, durch den auch einen Theil des Volkes ausmachenden Schriftsteller aus dem gegebenen Sprachschatze richtig gebildet, heute durch die Zeitung oder von der Kanzel zum ersten Male verkündet werden kann, um morgen schon aus dem Volksmunde vernommen zu werden und hiedurch eine gewisse Sanction zu erhalten.

Am Schluße des Werkes wurde ein Verzeichniß geographischer Benennungen beigegeben, welches an Reichhaltigkeit alle derlei Anhänge anderer Lexica übertreffen dürfte. Dasselbe enthält aus dem slovenischen Gebiete auch minder bedeutende Ortschaften, aus andern slavischen oder den Slaven bekannten Ländern aber die meisten größeren, in anderen Sprachen anders benannten Orte und sonstigen Objecte der Geographie, während es aus ferngelegenen Gegenden nur einzelne mehr beispielshalber anführt. Ich habe diese Namen durchgehends slovenisirt und insbesondere das böhmische und polnisch-ruthenische **h** mit **g**, das **ch** mit **h** und das **rz** oder **ř** mit **r** gegeben.

Schließlich noch eine Bemerkung. Meine Einflußnahme auf das Werk während der Drucklegung wurde durch meine Abwesenheit von dem Orte derselben beschränkt, indem ich nur Eine Correctur des Satzes gelesen habe und dies ohne mehr das Manuscript zu Gesicht zu bekommen. Ich kann daher weder für den vollständigen noch richtigen Abdruck meines Manuscriptes gut stehen, auf welches ich mich auch für den Fall zu berufen bemüßiget wäre, wenn hie und da in dem Werke nach meiner Lesung noch Veränderungen vorgenommen worden sein sollten.

So möge denn dieses Werk, welches die Mitwirkung so vieler, zum Theile schon heimgegangener Männer zu einem wahrhaft nationalen macht, unseres Landes würdig und des fürstlichen Herausgebers hochsinniger Willensmeinung entsprechend befunden werden; möge es beitragen zur Veredlung unserer Sprache, zur Belebung der Literatur und hiedurch zur Verbreitung der Aufklärung!

Wien, am 15. Jänner 1860.

M. Cigale.

Erklärung der Abkürzungen und Zeichen.

Kaj pomenijo kratice in nektere znamenja.

Dr. Bl. **Dr. Bleiweis.**
Dalm. **Dalmatin.**
Dežm. Dež. **Dežman.**
Grabr. **Grabrijan.**
Gutsm., Guts. **Gutsmann.**
Jambr. **Jambrežić.**
Jer. **Jeran.**
Jan. **Janežič.**
Jarn. **Jarnik.**
Mažur. **Mažuranić** und **Užarević.**
Met. **Metelko.**
Medv. **Medved.**
M. **Murko.**
Murš. **Muršec.**
Mon. Frising. **Monumenta Frisingiana.**
Pot., P. **Potočnik.**
Preš. **Dr. Prešern.**
Ravn. **Ravnikar.**
Šul. **Šulek.**
Šum. **Šumavsky.**
Trub. **Truber.**
V. **Vodnik.**
Vert. **Vertovc.**
Volč. **Volčič.**
Zal., Z. **Zalokar.**
Kr. Krain.
U. Kr. Unter-Krain.
Kt. Kärnten.
St. Steiermark.
Küstl. Küstenland.
Istr. Istrien.
Böhm. Böhmen.
Mähr. Mähren.
Preuß. Preußen.
Schles. Schlesien.
Ung. Ungarn.
Dalm. Dalmatien.
Fl. Fluß.
St. Stadt.
pl. Plural.

coll. **Collectivum.**
geom. geometrisch.
geol. geologisch.
waidm. waidmännisch.
Jäg. Jägerei.
mont. montanistisch.
merc. mercantil.
germ. Germanismus.
dim. **diminutivum.**
perf., impf. **perfectivum, imperfectivum (verbum).**
fig. figürlich.
cfr. **confer**, vergleiche.
mineral. mineralogisch.
jur. juristisch.
euph. euphemistisch.
milit. militärisch.
ger. **gerundium.**
part. **participium.**
russ. russisch.
poln. polnisch.
böhm. böhmisch.
serb. *) serbisch.
kroat. kroatisch.
altsl. altslovenisch, altslavisch.
franz. französisch.
ital. italienisch.
griech. griechisch.
schwed. schwedisch.
† neu.
* fremd.
= gleich.

---

*) Unter serbisch wird in diesem Wörterbuche jene Sprache verstanden, welche in **Vuk's Rečnik** verzeichnet ist; unter kroatisch hingegen die Sprache des **Jambrešić, Belostenec,** der **Pripovedke** von **Valjavec.**

A.

A, a; wer A sagt, muß auch B sagen, kdor stopi z eno nogo, mora stopiti tudi z drugo; beseda besedo želi; kdor je začel, naj dokonča; weder A noch B, ne be ne ce; von A bis Z, od konca do kraja. — à 10 Kreuzer, po deset krajcerjev. — A! *i.* a!

Aal, der, ein Fisch, jegulja, kačéla, kačinka, ugor, cig. ogor, *cf.* altsl. ągor, pol. węgorz; altsl. auch egulja; **schmalköpfiger Aal**, siva jegulja; **breitköpfiger Aal**, zelena jegulja; des Aals, jeguljin; Aal=, jegulji; *dim.*, jeguljica; **Aal**, ein falscher Bruch im Tuche, žléma.

Aalartig, **Aalförmig**, *adj.*, jeguljast, kačélast.

Aalbastard, der, (Ophidium barbatum), kačúr.

Aalbaum, der, (Lonicera xylosteum), kačji les.

Aalbeere, die, s. **Johannisbeere**.

Aalen, *v. a.*, jeguljiti, jegulje loviti.

Aalfalle, die, jéz, zagrada za jegulje.

Aalfang, der, jegulji, ogorski lov.

Aalfänger, **Aalverkäufer**, der, jeguljar.

Aalfleisch, das, jeguljina, jegulje meso.

Aalgabel, die, vilice, osti (za jegulje) *pl.*

Aalhälter, der, s. **Aalteich**.

Aalhaut, die, jegulja koža.

Aalkasten, der, s. **Aalteich**.

Aalkirsche, die, (prunus padus), čremsa, sramsa; in Oberkrain čimž.

Aalkorb, der, verša za jegulji lov.

Aalmutter, die, živorodna žlezarica.

Aalpuppe, die, vabilo za jegulje.

Aalquappe, **Aalraupe**, **Aalruthe**, die, meník, menič, rumeni menik; der **Aalraupe**, menikov.

Aalreich, *adj.*, poln jegulj.

Aalschlange, die, ogurec, ogurasti slepec.

Aalstreif, der, am Rücken der Pferde, čern jermen, čern jermenec, pisa.

Aalsuppe, die, jegulja juha, župa.

Aalwehr, das, s. **Aalfalle**.

Aalteich, der, jeguljnjak, ogornjak.

Aar, der, orel, postojna; **Bußaar**, kanja s. **Adler**.

Aarweihe, der, kanja.

Aas, das, merha, merhovina, cerknina, cerknetina; auch merlad, merlina, mercina, mertvačina; ein **Aas**, (Köder), vaba, vada; wo Aas ist, da sammeln sich die Raben, kjer merha, tam orli; kjer meso, tam psi; **Aas**, das, (Entzündungs-Geschwulst im Zellgewebe der Haut, Furunkel) tur. ulc.

Aasblatter, **Brandblatter**, die, černi mehúr, černi bedenec, černa prisadna pika; **Aasblatter**, als Ausschlagskrankheit, hude koze.

Aasen, *v. a.*, vabilo nastaviti, nastavljati; kožo omezdriti, mezdriti, ostergati, stergati.

Aasfliege, die, meršja, merhojedna, mesna muha.

Aasfräßig, **Aasfressend**, *adj.* merhojeden, merhojed, mercinojeden.

Aasfresser, der, merhar; **Aasfresserin**, die, merharica.

Aasgeier, der, merhar; des Aasgeiers, merharjev; Aasgeier=, merharski.

Aasgeruch, der, **Aasgestank**, der, smrad po merhovini.

Aasgierde, die, merhožertnost, merhoželjnost.

Aasgierig, *adj.*, merhožerten, merhoželjin.

Aashaft, **aasig**, *adj.*, meršnjat, meršji, gnjusen.

Aaskäfer, der, merhoberbec, merhoberbar, grobar.

Aaskopf, der, (in der Baukunst), ovnova glava.

Aasseite, die, stran na mezro, mezdro, gorjupa stran.

Aasvogel, der, merhojedna ptica.

Ab, *adv.*, od, doli; auf und ab (in der Ebene) semtertje, (sonst) gori in doli; in Zusammensetzungen mit Zeitwörtern, od-, s-, na-, z. B. odgrizniti, abbeißen; steči, ablaufen; stepsti, abprügeln; nakermiti, napasti, abfüttern; auf oder ab (ungefähr) več ali manj; z. B. 5 Jahre auf oder ab, 5 let več ali manj; der Kopf ist ab, odletela je glava; den Hut ab! odkrij se! Fluß ab, po vodi, po vodi doli; z vodo, *srb.* niz vodu; Berg ab, navdol, pod se, v derč; ab und zu gehen, prihajati in odhajati.

Abaasen, s. **Abbalgen**.

Abächzen, sich, *v. r.*, izihtiti se, izječati se, sestokati se.

Abackern, *v. a.*, odorati, odoravati, zorati, zoravati; zu Ende ackern, doorati.

Abaichen, *v. a.*, izamati, amati, ein Schiff, izmeriti, meriti ladijo.

Abalienation, die, s. **Veräußerung**, **Entfremdung**.

Abammen, *v. a.*, odstaviti, odstavljati, oddojiti, oddojevati.

Abänderlich, *adj.*, spremenljiv, premenljiv, *(gram.)* sklanjaven, sklanljiv.

Abändern, *v. a.*, premeniti, spremeniti, spreminjati; anders ordnen, prenarediti, prenarejati; durch einen Uebergang in etwas anderes, sprevreči, sprevračati; durch eine

Ersetzung, spreminjati, spreminjevati; durch Umstossung des Vorigen, pretakniti, pretikati; decliniren, sklanjati.

Abänderung, die, prememba, prenaredba; Deklination, sklanjanje, sklomba, sklanja.

Abängstigen, *v. a.*, pestiti koga, težave, britkosti komu delati; s strašenjem iz koga kaj izpraviti; abängstigen sich, *v. r.*, delati si težave, skomljati.

Abarbeiten, *v. a.*, eine Schuld, z delam plačati, plačevati, izslužiti, odslužiti, odsluževati; einen Stein, kamen odvaliti; eine Art, skerhati, izguliti sekiro; *v. r.*, abarbeiten sich, z delam se utruditi, struditi, zdelati se; ein abgearbeitetes Pferd, gura, zgurano kljuse.

Abarbeitung, die, nach allen Bedeutungen des Zeitwortes, izsluženje, zdelanje, zguljenje.

Abärgern, *v. a.*, stogotiti, togotiti koga; abärgern sich, *v. r.*, stogotiti, togotiti se.

Abart, die, zrod, odrodek; (Spielart) zveržek, spreveržek, čamer oder šamer, spaček.

Abarten, *v. n.*, zyreči se, izroditi se, spačiti se, sprevreči se.

Abartig, *adj.* izroden.

Abartung, die, odrod, spačenje.

Abäschern, *v. a.*, einen Fisch, opepeliti, pepeliti, s pepelam otreti, s pepelam otirati ribo; abäschern sich, *v. r.*, utruditi se, zdelati se.

Abäsen, *v. a.*, *(Jäg.)* popasti, popasem.

Abästen, *v. a.*, oklestiti, obklestiti, obklestovati, auch ohlestiti, daher ohleščeck, ohlešek, obsekati, obsekovati; den untern Theil des Baumes, podklestiti, podklestovati drevo.

Abästmesser, das, vejnik, kosir, serpica, krivač, rončalica, klestivnik.

Abätzen, *v. a.*, zjesti, zjedati, odstrojiti, odstrojevati, odmočiti, odmakati.

Abäugeln, *v. a.*, *(Jäg.)* zapaziti sled, po sledu se ozirati (brez psa).

Abbacken, *v. a.*, speči, dopeči, dopekati; das Brot durch schnelle Hitze abbacken machen, prikuriti, prikurjati kruhu; das Brot ist abgebacken, kruh je zapečen, pečen.

Abbaden, *v. a.*, okópati, kópati koga; sich abbaden, *v. r.*, okópati, kópati se.

Abbalgen, *v. a.*, odreti, odirati na meh, iz kože djati, devati; sich abbalgen, *v. r.*, narovati se, utruditi se z metanjem, rovanjem.

Abbamsen, *v. a.*, Felle durchklopfen, kože stepsti, stepati.

Abbarbiren, *v. a.*, obriti, obrijati.

Abbasten, *v. a.*, obeliti, beliti, olupiti, lupiti, omajiti, majiti, olikati, likati, oguliti, guliti liko oder ličje z drevesa.

Abbau, der, des Erzes, kopánje rude.

Abbäuchen, *v. a.*, die Wäsche, olužiti, lužiti.

Abbauen, *v. a.*, podreti, podirati; dozidati, dozidovati; *(mont.)* predelati, predelovati jamo; z dohodki rudnika splačati, splačevati.

Abbauern, *v. n.*, dokmetovati, nakmetovati se.

Abbaumen, *v. n.*, *(Jäg.)* zleteti, zletati z drevesa.

Abbäumen, *v. a.*, das Gewebe abnehmen, vzeti, jemati s statev, odviti, odvijati, sneti, snemati z vratila.

Abbauwürdig, *adj.*, das Erz ist abbauwürdig, ruda je kopanja, delanja vredna.

Abbeeren, *v. a.*, obrati, obirati jagode, terto.

Abbefehlen, *v. a.*, oporeči, oporekati, preklicati, preklicovati povelje, odpovedati, odpovedovati.

Abbegehren, *v. a.*, einem etwas abbegehren, hoteti, tirjati kaj od koga.

Abbehalten, *v. a.*, den Hut abbehalten, odkrit ostati, biti.

Abbeißen, *v. a.*, odgrizniti oder odgristi, ugrizniti, ugrizati; unterhalb abbeißen, spodgrizniti, spodgrizati; rund herum, ogrizniti, ogrizati; mit dem Schnabel, odkljuniti, odkljevati; sich abbeißen, *v. r.*, die Hunde haben sich abgebissen, psi so se sklali, naravsali.

Abbeitzen, *v. a.*, odmočiti, odmakati, odstrojiti, odstrojevati, odstrojati; in Essig, odčimžati, čimžati.

Abbekommen, *v. a.*, einen Theil, dobiti, dobivati del.

Abbellen, *v. n.*, odlajati; sich abbellen, *v. r.*, zlajati se.

Abbersten, *v. n.*, der Firniß ist abgeborsten, razpóčiti, razpókati se, odkrojiti, odkrojevati se.

Abberufen, *v. a.*, poklicati, klicati, pozvati, zvati od česa, proč–, nazaj–, odzvati, odzivati.

Abberufung, die, odzvanje, odzov, odziv.

Abberufungsschreiben, das, odzvavno pismo.

Abbestellen, *v. a.*, odpovedati, odpovedovati kaj (naročilo), oporeči, oporekati.

Abbestellung, die, odpoved.

Abbeten, *v. a.*, zmoliti, odmoliti, moliti; auch molitev opraviti, požebrati.

Abbetteln, *v. a.*, zmoledvati, zberačiti od koga kaj, alle Häuser abbetteln, (vse hiše) obrati, obirati.

Abbetten, sich, *v. r.*, prenesti, prenašati, prestaviti, prestavljati posteljo, prestlati, prestiljati si.

Abbeugen, *v. a.*, prikriviti, prikrivljati, upogniti, upogibati oder upogovati, odviti, odvijati; odvihati, odvihovati.

Abbeuteln, *v. a.*, potresti, otresti, stresti, stresati.

Abbezahlen, *v. a.*, plačati, plačevati, poplačati, poplačevati, posplačati, posplačevati, placevati na dolg; eine schlechte That wird dem Thäter abbezahlt, kmali se bode utepalo temu, kdor je kaj hudiga storil.

Abbiegen, *v. a.*, s. Abbeugen; *v. n.*, odverniti se, nagniti se (od poti).

Abbieten, *v. a.*, oklicati, oklicovati.

Abbild, das, podoba, obraz, poobrazek, posnemek, poobličje, *(serb.)* prilika.

Abbilden, *v. a.*, obraziti, obrazovati, upodobiti, upodobovati, zmalati, malati; (copieren), posneti, posnemati podobo.

Abbildung, die, d. i. das Bild, s. Abbild; die Handlung, zobraženje, zobrazovanje, čertanje, načertovanje.

Abbinden, *v. a.*, odvezati, odvezovati; podvezati, podvezovati (žilo, bradovico); ein

Gebäude, povezati, povezovati, vezati; ein Faß, nabiti, nabijati sod.

Abbiß, der, die Handlung des Abbeißens, odgriz, odgriznjenje; der Ort des Abbeißens, ogriz, ugriz; ein abgebissenes Stück, odgrizek, odgrižljej; **Abbiß, Teufelsabbiß, Abbißkraut**, (Scabiosa succisa), hudičev griz, ogrizek.

Abbitte, die, prošnja za zamero, za odpuščenje, odpušenje, za odpust.

Abbitten, *v. a.*, prositi za zamero, za odpuščenje, odpušenje; die Beleidigung abbitten, sprositi odpušenje, prositi odpuščenja; von Jemand etwas abbitten, preprositi koga za kaj.

Abblasen, *v. a.*, odpihniti, odpihovati; mit einem Instrumente, odtrobiti, odpiskati.

Abblassen, *v. n.*, zbledeti, bledeti.

Abblattern, *v. n.*, preboleti koze.

Abblättern, *v. a.*, obrati, obirati, opuliti, puliti, obtergati, tergati, osmukati, smukati listje; olistiti, olistovati; Schiefersteine abblättern, odkrojiti, krojiti, odkrušiti, krušiti, odcepiti, cepiti, odluščiti, luščiti, lušiti; sich abblättern, *v. r.*, luščiti, lušiti se.

Abblätterung, die, olistenje, eig. oliščenje, olistovanje, obiranje, smukanje, krojenje, cepljenje u. s. f.

Abblauen, *v. n.*, barvo (višnjevo) pustiti, puščati, pušati, bledeti.

Abbläuen, *v. a.*, d. i. durchprügeln, obunkati, stepsti, premlatiti.

Abbleiben, *v. n.*, zaostati, zaostajati, poostati, poostajati.

Abbleichen, *v. a.*, (Leinwand) ubeliti, dobeliti; abbleichen, *v. n.*, (von Farben) zbledeti, bledeti.

Abblitzen, *v. n.*, na prašnici, ponvici pogoreti.

Abblühen, *v. n.*, ocvesti, odcvesti, odcvetati.

Abbluten, *v. n.*, er hat abgeblutet, nehala mu je kri teči; ustavila se mu je kri; *v. a.*, s kervjo zbrisati, zbrisovati, plačati, plačevati.

Abblüthen, *v. a.*, obrati, obirati cvetje.

Abbohren, *v. a.*, zvertati, dovertati.

Abborgen, *v. a.*, einem etwas abborgen, gem. na pósodo vzeti, jemati, vsoditi, vsojati si pri kom; in St. gebräuchlich und juridisch richtig, na zajem vzeti, jemati.

Abbrand, der, (in Schmelzhütten) upal, ugorelščina, ugorelšina.

Abbrandler, der, pogorelec, **Abbrandlerin**, die, pogorelka; des Abbrandlers, pogorelcov; Abbrandler-, pogorelski.

Abbrandlergabe, die, pogorelščina, pogorelšina.

Abbraten, *v. a.*, speči, spekati, dopeči; ein wenig abbraten, opeči, opekati.

Abbrauchen, s. Abnützen.

Abbräunen, *v. a.*, in der Küche, zarumeniti; *v. n.*, von der Sonne, ogoreti.

Abbrausen, *v. n.*, skipeti, odvreti, povreti, doverseti, došumeti, odšumeti.

Abbrechen, *v. a.*, durch Brechen absondern überhaupt, odlomiti, lomiti, odlamljati, odkerhniti, odkerhati, odkrušiti, odkruševati; rund herum abbrechen, oblomiti, oblamljati; unterhalb abbrechen, spodlomiti, spodlamljati; alles abbrechen, polomiti, polamljati; den Ast entzwei abbrechen, prelomiti, prelamljati; Blumen, Früchte abbrechen, utergati, odtergati, tergati; vom Stamme durch einen Riß, odkerhniti, odkerhovati, odčehniti, odčehovati; eine Ursache vom Zaune, zgovor iz terte zviti, zvijati; dem Pferde die Eisen, odtergati, tergati podkove, zbositi, bositi konja, *serb.* razkovati konja; das Bier, ohladiti, hladiti ol; die Rede abbrechen, (mit einem *v. n.*) umolkniti, premolkniti, premolkovati, premolčati, pomolkovati, prenehati v govorjenji; (mit einem *v. a.* etwa) pretergati, pretergovati, presekati, presekovati, ustaviti, ustavljati (besedo, govorjenje); am Lohne, Preise, utergati, tergati, pritergati, pritergovati; mit einem rechtlichen Vorwande, utegniti, utegovati; vom Munde etwas, pritergati, pritergovati si, prikratiti, kratiti si, pristradati, pristradovati; die Unterhandlung, zdreti, zdirati (dogovarjanje, pogajanje); die Unterhandlung ist abgebrochen, pogajanje se je razbilo, razverglo, poderlo; die Verhandlung abbrechen, prenehati z obravnavo, ustaviti, ustavljati obravnavo; ein Gebäude, eine Brücke, podreti, podirati, razdreti, razdirati; den Zeug (bei den Jägern, z. B. Schlingen) pobrati, pobirati nastavo; von Steinen oder andern festen Körpern, odkrušiti, odkruševati, krušiti; Flachs abbrechen, otreti; eine abgebrochene Rede, nedokončan govor; *v. n.*, utergati, tergati se, odkrušiti, krušiti se, odkrojiti, krojiti se, ulomiti od, prelomiti, lomiti se, póčiti, pokati, odleteti, odletovati.

Abbreiten, *v. a.*, skovati, razkovavati, plošnjati, raztegniti, raztegovati.

Abbrennen, *v. a.*, von außen abbrennen, opaliti, osmoditi, osmojati; durch Feuer absondern, odžgati, odžigati; zu Ende, dožgati, dožigati; alles zu Ende, požgati, požigati; die Haare, odsmoditi, odsmojati, prismoditi, prismojati; ein Gebäude, požgati, požigati; die Kanonen, zažgati, zažigati, izstreljati; das Gewehr, sprožiti, sprožati u. sproževati, ustreliti, streljati; das Zündkraut hat abgebrannt, na ponvici, na prašnici je pogorelo; das Eisen ablöschen, ugasiti, gasiti, skaliti, kaliti; *v. n.*, odgoreti, pogoreti, naglo goreti; die Stadt ist abgebrannt, mesto je pogorelo, zgorelo; mir ist das Haus abgebrannt, pogorel sim; von der Sonne, ogoreti.

Abbreviatur, Abbrevieren, s. **Abkürzung, Abkürzen.**

Abbringen, *v. a.*, wegbringen, odnesti, odnašati; wegführen, odpeljati, odpeljevati; vom Wege überhaupt, odpeljati, odpeljevati, spotiti, odpotiti, odpotovati; vom rechten Weg abbringen, zapeljati, zapeljevati; einen von etwas, von einer Meinung, odverniti, odvračati, odstaviti koga od česa, izbiti, iz-

bijati komu kaj iz glave; das Getreide vom Felde abbringen, spraviti, spravljati; einen Feiertag, eine Sitte, odpraviti, odpravljati; eine Gewohnheit eines Menschen, odvaditi, odvajati koga (od) česa.

Abbringung, die, odprava, odpravljenje, odpeljevanje.

Abbröckeln, *v. a.*, oddrobiti, zdrobiti, oddrobovati, odkrušiti, odkruševati, zmerviti, zmervovati; *v. n.* u. *r.*, drobiti se, merviti se, luščiti, lušiti se.

Abbruch, der, odlom, priterganje, uterganje, odterganje, uteržek; der Handel leidet einen Abbruch, kupčija zastaja; was abgebrochen ist, odlomek, drob, drobec; einem an Etwas Abbruch thun, prikratiti, kratiti koga, škodo, kvar storiti, delati komu; dem Feinde Abbruch thun, delati zgubo sovražniku, drobiti ga; es thut mir Abbruch an meiner Ehre, meinen Rechten, to žali moje poštenje, moje pravice; ohne Abbruch der Wahrheit, ne zapustivši resnice, ne odstopivši od resnice u. dergl.

Abbrüchig, *adj.*, kerhek, lomen, odlomljiv, odkrušljiv.

Abbrühen, *v. a.*, opariti, pariti; ein Huhn, ein Schwein, opužiti, pužiti, ožuriti, žuriti.

Abbrüllen, *v. a.*, ein Lied, odbučati.

Abbrummen, *v. a.*, odmermrati, mermrajo kaj odreči, odrekovati.

Abbrunsten, *v. r.*, nehati goniti se, spojati se.

Abbrüten, *v. a.*, zleči, zvaliti.

Abbügeln, *v. a.*, ogladiti, gladiti, olikati, likati.

Abbuhlen, *v. a.*, izsladkati, zviti iz koga kaj; *v. r.*, er hat sich ganz abgebuhlt, je ves sterpljen, spojan.

Abbürden, *v. a.*, razpertati koga, vzeti, jemati, zdeti, zdevati butaro raz koga.

Abbürsten, *v. a.*, okertačiti, kertačiti, oščetiti, ošetiti, seščetiti, sešetiti, ščetiti, šetiti.

Abbüßen, *v. a.*, die Sünden, s pokoro zbrisati, zbrisovati grehe, pokoriti se grehov oder za grehe, pokoro delati; er büßt seine Verschwendung ab, utepa se mu zapravljivost; mit Geld abbüßen, splačati, plačati, plačevati; im Kerker, odsedeti v ječi; das wird er mir abbüßen, plačal mi jo bode.

Abbüßung, die, pokora.

Abbuttern, *v. a.*, omesti, zmesti.

Abc, das, abeceda, (das cyrill. u. glagolit.) azbuka; auf der Abcbank sitzen, auch fig. bei den Anfangsgründen einer Kunst sein, abece tolči, tleči.

Abcapiteln, *v. a.*, obrati, obirati, ošteti, oštevati koga, resnico komu beliti.

Abcbuch, das, abecednik, abecednica.

Abcdiren, abecedovati.

Abcirkeln, s. Abzirkeln.

Abcopieren, s. Abschreiben, Abmalen, Abzeichnen.

Abcschüler, **Abcschütz**, der, abecedej, abecedar; **Abcschülerin**, die, abecedejka, abecedarica.

Abctafel, die, abecednica, abecedna tablica.

Abdachen, *v. a.*, das Haus, razkriti, razkrivati, odkriti, odkrivati; abhängig machen, poklančati, poklančevati, poševiti, poševati, skloniti, sklanjati; sich abdachen, *v. r.*, das Land dacht sich ab, svet visi.

Abdächig, *adj.*, položen, nagnjen, nach **Murko**, sklonit; *adv.*, položno.

Abdachung, die, odkritje, odkrivanje, razkrivanje strehe; schiefe Fläche, klanec, položnost, sklonitost, sklonivost, auch **reber** (daher vielleicht in Laibach die steilen Gassen unter dem Schloßberge von Altersher **Reber** heißen).

Abdämmen, *v. a.*, durch einen Damm abhalten, zajeziti, jeziti; ableiten, odjeziti; absondern, prejeziti.

Abdampfen, *v. n.*, shlapeti, hlapeti, spariti se, pariti se, skaditi se, kaditi se.

Abdämpfen, *v. a.*, spariti, pariti, sčaditi, čaditi.

Abdampfkessel, der, hlapivni kotel.

Abdampfung, die, skajenje, shlapenje, spara.

Abdanken, *v. a.*, Abschied geben, posloviti, poslavljati koga, slovo dati, dajati, komu; einen Soldaten, od vojaščine, vojašine spustiti, spuščati, spušati, vojaščine, vojašine koga sprostiti, sprostovati; das Heer, vojsko spustiti, spuščati, spušati; Jemanden des Dienstes entlassen, odstaviti, odstavljati, ob službo djati, devati koga; Jemanden den Dienst aufgeben, službo odpovedati, odpovedovati komu; *v. n.*, das Amt niederlegen, službi odpovedati, odpovedovati se, odreči, odrekovati se, iz službe iti, slovo vzeti, slovo jemati; ein Abgedankter, poslovljenec, eine Abgedankte, poslovljenka.

Abdankung, die, poslovljenje, slovljenje, slovodanje, odstavljenje.

Abdankungsgeld, spustnina, sposlovljenina.

Abdankungsrede, die, poslovitni, slovivni govor.

Abdankungsschein, der, poslovivno pismo, poslovivni list.

Abdarben, *v. r.*, sich etwas abdarben, pritergati, pritergovati, utergati, utergovati, odtergovati si kaj, prirevati, pristradati, pristradovati si kaj.

Abdarren, s. Abdörren.

Abdecken, *v. a.*, odkriti, odkrivati; die Decke von einem Zeuge oder Tuche abnehmen, odgerniti, odgrinjati, zgerniti, zgrinjati; die Haut abziehen, odreti, odirati, dreti; iz kože djati, devati.

Abdecker, der, konjač, konjederec, auch derač, merhoder, jahar; des Abdeckers, konjedércov, konjačev; Abdecker- konjedérski, konjaški.

Abdeckerinn, die, konjedérka, konjaška.

Abdeckerei, die, konjedérstvo, merhodérstvo; als Ort, konjedérnica, merhodérnica, konjašnica.

Abdeichen, s. Abdämmen.

Abdiciren, s. Abdanken.

Abdicken, *v. a.*, zgostiti, zgostovati, sterditi, sterdovati, *v. n.*, (po prekuhanji) zgostiti se, sterditi se.
Abdielen, *v. a.*, prepažiti, prepaževati, z deskami obiti, obijati; *serb.* pretiniti.
Abdienen, *v. a.*, odslužiti, služiti, odsluževati; (aufhören zu dienen), doslužiti, dosluževati.
Abdingen, *v. a.*, pobiti, pobijati ceno, zbiti, zbijati; er hat mir einige Kreuzer abgedungen, zbil mi je nekaj krajcerjev.
Abdisputiren, s. **Abstreiten.**
Abdonnern, *v. n.*, zgermeti, zgermeti se; *v. a.*, eine Rede abdonnern, gromovito zgovoriti, govoriti.
Abdorren, *v. n.*, an Gewicht verlieren (zum Theile), usušiti, usušati se; vom Ganzen, usahniti, usihati, usehneti, usehati, posušiti, posušati se; ein abgedorrter Leib, suho telo, zmeršeno telo, kost in koža ga je, smertno kosilo; ein abgedorrter Baum, suhal, *g.* suhali, suhlica.
Abdörren, *v. a.*, osušiti, posušiti, usušiti, sesušiti, sesušati u. sušiti.
Abdörrofen, der, s. **Dörrofen.**
Abdörrung, die, sušenje, posušenje.
Abdraht, der, odstružek, strugotina (pri kotlovinarjih).
Abdrängen, *v. a.*, odriniti, odrivati, odpahniti, odpahati; s. **Abdringen.**
Abdrechseln, *v. a.*, etwas weg drechseln, odstrugati, odstružiti, strugati; etwas fertig drechseln, ostrugati.
Abdrehen, *v. a.*, s. **Abdrechseln**, odsukati, sukati, odviti, zviti, zvijati; (zu Ende drehen), dosukati; einem Vogel den Kopf abdrehen, vrat tiču zaviti, zavijati; die Augen abdrehen, odverniti, odvračati; ein abgedrehter Mensch, zvit, zavit, prekanjen, zasukan, muhast človek.
Abdreschen, *v. a.*, durch Dreschen absondern, odmlatiti, odmlatovati; eine Menge Getreides abdreschen, omlatiti, mlatiti; vollenden das Dreschen, domlatiti, mlat, mlačvo dokončati; ein wenig oder nach der Oberfläche hin, pomlatiti; eine Schuld abdreschen, odmlatiti; geheim abmachen, mlatiti, skovati, usnovati; abgedroschenes Zeug schwatzen, prazno slamo mlatiti; abprügeln, zmlatiti, omlatiti, premlatiti, mlatiti.
Abdrieseln, *v. a.*, spukati, pukati; *v. r.*, sich abdrieseln, spukati, pukati se.
Abdrillen, *v. a.*, zmencati, zmoledvati; nach Murko, izbaglati.
Abdringen, *v. a.*, prisiliti, prisilovati iz koga kaj; ein Versprechen, (obet) stisniti, stiskati, zdreti, zdirati, zleči iz koga, nagnati, naganjati koga k čemu.
Abdrohen, *v. a.*, izžugati komu kaj, z grozenjem, s hudo, silama iz koga spraviti, spravljati.
Abdruck, der, natis, stis, vtis; das Abgedruckte, natisek, stisek, odtisek; Bild, podoba. Er ist der Abdruck s. Vaters, je ves po očetu, je ves njegov oče, zvergel se je ves po očetu; je očetova podoba; die Zunge (der Abzug) am Schießgewehre, jeziček, sprožaj.
Abdrücken, *v. a.*, in einem weichen Körper, vtisniti, vtiskati; auf eine Oberfläche, natisniti, natiskati. Der Tod drückt sich in seinem Gesichte ab, ima mertvaški obraz, na obrazu se mu smert zna.
Abdrücken, *v. a.*, absondern, odtisniti, odtiskati; am Lehne etwas abdrücken, utergati, tergati; einem etwas abdrücken, iz koga kaj stišati; das Gewehr, sprožiti, sproževati (puško), ustreliti, streljati; die Angst drückt mir das Herz ab, težava mi serce topi, terga, stesnuje; serce mi utripa; sich den Fuß abdrücken, ožuliti, oguliti si nogo.
Abdrücken, das, unvorsichtiges Abdrücken des Gewehrs, neprevidno sproženje, sproževanje puške.
Abdrucksstange, die, im Schlosse des Gewehres, zapadec, zapad, zapor.
Abdruschregister, das, zapisovalo, kazalo zmlatve.
Abdunkeln, *v. a.*, bei den Färbern, potamniti, tamniti; *v. n.*, mračiti, tamniti se; in St. medleti (dunkel, medel, medlo).
Abdunsten, s. **Abdampfen, Dunsten.**
Abdünsten, s. **Abdämpfen, Dünsten.**
Abdünstungshaus, das, hlapivnica.
Abdupfen, *v. a.*, otipkati, tipkati.
Abdursten, *v. n.*, ich bin abgedurstet, sežejan sim.
Abebnen, *v. a.*, poravniti, od. poravnati, poravnovati, ravniti.
Abecken, *v. a.*, der Ecken berauben, odbiti, odbijati vogle; mit Ecken versehen, na vogle napraviti, napravljati, na vogle zagraditi, zagrajati.
Abeggen, *v. a.*, prebranati, pobranavati, zavleči, zavlačiti, povlačiti.
Abeichen, s. **Abaichen.**
Abeifern sich, *v. r.*, sich durch Eifer ermüden, gorečnosti ugreti se; sich durch Zürnen abmatten, stogotiti se, natogotiti se, utruditi se (od) togote.
Abeilen, *v. n.*, steči, proč smukniti, siniti.
Abeisen, *v. a.*, das Eis wegnehmen, odbiti, odbijati, odpraviti, odpravljati led; *v. n.*, stajati, tajati se, zjužiti, južiti se.
Abelmosch, der, s. **Bisamkörner.**
Abend, der, večér. Es geht gegen den Abend, večeri se, mrači se, noč se dela, večér nahaja, prihaja; des Abends, zvečér; des Abends um die Hochzeit, zvečer ob kurjavi; zu Abend essen, večerjati; abessen, povečerjati, odvečerjati; sich anessen, navečerjati se; gegen Abend, pred večer, pod večer; wir stehen am Vorabend großer Ereignisse, nastajajo velike reči; Vorabend eines Festes, (Feierabend), delapust, Z. B. na delapust sv. Jožefa; na večér z. B. pred s. Petram; nach Murko auch osvetek; gestrigen Abend, gestern Abends, snoči, sinoč; was zum gestrigen Abend gehört, sinočen, snočen; heute Abend (künftig), drevi; was zum heutigen Abend (künftig gedacht) gehört, drevšen; heute Abend (gegenwärtig) nocoj;

was vom heutigen Abend oder der heutigen Nacht ist, nocojšen; vorgestern Abends, predsnočnim, presnočnim; zum vorgestrigen Abend gehörig, predsnočen; der heilige Abend, sveti večer, in Unterkrain auch badnik. Es ist noch nicht aller Tage Abend, še bo jutri dan. Himmelsgegend (Westen), zahod, zapad, solnčni zahod, zapad, večér.

Abend=, *adj.* večeren od. zvečeren, zapadin, zahoden.

Abendandacht, die, (Vesper) večernice, *plur.* s. **Abendgebet.**

Abendarbeit, die, večérno delo.

Abendbesuch, der, zvečérno obiskanje, obiskovanje, vasovanje.

Abendbetrachtung, die, večerno, zvečerno premišljevanje.

Abendblume, die, solnčnica.

Abendbrot, das, Jause, malica, predvečerek, mala južina, popoldanica, mala večerja; es nehmen, malicati, maličevati.

Abenddämmerung, die, mrak, somrak; **Abenddämmerung** tritt ein, mrači se.

Abendessen, das, večérja; **zweites Abendessen**, povečerek; s. **Abend.**

Abendfalter, der, veša, vešica.

Abendgang, der, večérna hoja; (im Bergbau), jama proti večeru, zahodu.

Abendgebet, das, večérna, zvečérna molitev, žebranje in O. K.

Abendgegend, die, večérna, zahodna, zapadna stran.

Abendgeläute, das, s. **Abendglocke.**

Abendglocke, die, večérno zvonjenje, angelovo ceščenje od. češenje, Zdrava od. Ave Marija!, večerni zvon.

Abendgold, das, s. **Abendroth.**

Abendkost, die, s. **Abendessen.**

Abendkühle, die, večérni hlad.

Abendland, das, zahod, zahodna, večérna dežela, zasolnčna dežela, dežela proti solnčnimu zahodu.

Abendländer, der, prebivavec zahodniga kraja, človek od večérne strani; **Abendländerin**, die, prebivavka iz zahodne dežele; nach V. zasolnčnik, zasolnčnica.

Abendländisch, *adj.* zahodni, zapadni, zasolnčni.

Abendlich, *adj.*, was zum Abende gehört, večeren, zvečeren.

Abendlicht, das, zasolnčni svit (Zodiakal-Licht).

Abendlied, das, večérna pesem.

Abendluft, die, večérni zrak, der Wind vom Westen, zasolnčna sapa, d. i. die kühle Luft des Abends, večérni hlad, zvečérna sapa, hladek.

Abendmahl, das, **Abendmahlzeit**, die, večérja, večérjanje; **Abendmahl** des Herrn, sveto obhajilo; zum **Abendmahle** gehen, obhajati se, k sv. obhajilu iti; **Abendmahl** reichen, obhajati koga; **abendmahlen**, s. **Abend.**

Abendmahlszeit, die, večérja.

Abendmarkt, der, predsomenj, predsejim; vor dem Wochenmarkte, predterg.

Abendmeer, das, večérno morje, zahodno morje.

Abendmesse, in der Bedeutung Vormarkt, s. **Abendmarkt.**

Abendmusik, die, večérna, zvečérna godba, glasba, muzika.

Abendpunct, der, an welchem die Sonne untergeht, wenn sie im Aequator steht, etwa, srednji zahod, zahodišče, zahodiše.

Abendregen, der, zvečérni dež; **Spätregen** (im bibl. Sinne) pomladanski dež, **Frühregen**, jesenski dež.

Abendroth, das, **Abendröthe**, die, večérna zarja, žar na véčer, večérni žar. Nocoj se žari, bo jutri lepó; davi se je žarilo, bo dež.

Abends, *adv.*, zvečér, heute **Abends** (zukünftig) drevi, (gegenwärtig) nocoj, gestern **Abends** sinoč, vorgestern **Abends** predsinočnim.

Abendschein, der, s. **Abendroth.**

Abendschicht, die, im Hüttenwesen, nach V. večérni posad.

Abendsegen, der, večérna molitev, večérni blagoslov.

Abendseite, die, stran proti zahodu, zahodna, večérna, zasolnčna stran.

Abendsonne, die, večérno, zahodno, zahajoče solnce.

Abendständchen, das, s. **Abendmusik.**

Abendstern, der, (zvezda) večérnica.

Abendstille, die, večérna tihota, večérna tišina.

Abendstillstand, der, (eines Planeten), zastanek, večérni zastanek.

Abendstunde, die, delapust, večér.

Abendthau, der, večérna rosa.

Abendtisch, der, s. **Abendessen.**

Abenduhr, die, **Sonnenuhr**, die nur Nachmittags zeigt, popoldanska solnčna ura.

Abendunterhaltung, die, večérna veselica, s. **Abendzeitvertreib.**

Abendversammlung, die, večérni shod, zbor; zum Gebete nach einem Verstorbenen, živi večér (Wochein).

Abendvogel, der, s. **Abendfalter.**

Abendvölker, die, protivečérni, zahodni, zapadni narodi.

Abendwärts, *adv.*, proti zahodu, za solncam.

Abendweite, die, dalja od srednjiga zahoda.

Abendwind, der, (Westwind), podsolnčnik, zahodni veter, večérnik, sapa od solnčniga zahoda, od večéra, der Abendwind weht, večérna sapa, nočnik pihljá.

Abendwolf, der, s. **Hyäne.**

Abendzeit, die, večérni čas, večér.

Abendzeitvertreib, der, večerni kratkočas, večérno kratkočasovanje.

Abendzirkel, der, večérna družba.

Abenteuer, das, čudna zgoda, nakazen, čudna naključba ali prigodba, nach Gutsmann spaka.

Abenteuerer, der, klativitez, verächtlich klatež, auch posvetnjak.

Abenteuerlich, *adj.*, čudovit, čudin, strašin, pošasten, neznan.

Aber, *adv.*, für wiederum, zopet, spet, ino. O Geiz und **aber** Geiz, o lakomnost ino lakomnost. Hundert und **aber** hundert, sto ino sto; *conj.* ali, pa, pak, a, J. Kr.; er **aber** antwortete, on pak je odgovoril; er würde sich geben, **aber** —; udal bi se, ali —; ich arbeite, du **aber** liegst, jez delam, ti pa ležiš; ich bat ihn, er **aber** wollte nicht gehen; prosil sim ga, pa ni hotel iti; oder **aber,** ali pa; **aber** doch, ali vender, tode, vender; **aber** gleichwohl, tode pri vsem tem; die Sache hat ihr **Aber,** res je, ampak — en ali je vmes; res je, tode en ali je vmes; er hat immer ein **Aber,** zmiraj ima (najde) kak zgovor, ugovor.

Aberration, s. **Abirrung.**

Aberben, *v. a.*, podedvati, dedvati za kom.

Aberglaube, der, vraža, u. *plur.* vraže, prazna vera, babja vera, praznovérstvo, babjevérstvo.

Abergläubig, *adj.*, poln vraž, vražast, d. i., voll davon, vražat, babjeveren, praznoveren. Abergläubischer Mensch, babjeverec, praznoverec.

Abergläubigkeit, die, praznovérnost.

Aberkennen, *v. a.*, odsoditi, odsojati und odsojevati komu kaj, z razsodbo komu kaj odreči, odrekati.

Abermal, — s, *adv.*, zopet, v drugo, še, še enkrat, drugič, spet, vnovo, vnovič, z noviga.

Abermalig, *adj.*, drug, zopeten, nov, ponovljen.

Abern, *v. n.*, s. **Widersprechen.**

Abername, der, pridevek, zdevek.

Aberndten, *v. a.*, ein Stück Feldes, odžeti, odžinjati; alle Früchte, požeti, požinjati; die Erndte vollenden, dožeti, dožinjati; žetvo, žetev dokončati, dokončavati.

Aberobern, *v. a.*, osvojiti, osvojevati (od koga kaj).

Abersaat, die, druga setva, setev.

Aberwitz, der, abgeschmackter Witz, neslanost, netečnost; Unvernunft, abotnost, nespamet, nespametnost; gl. **Ueberwitz,** welcher das Unbegreifliche zu begreifen wähnet, preumčinost, moderčnost.

Aberwitzeln, *v. n.*, nespameten biti, prepameten biti.

Aberwitzig, *adj.*, napačno umen, nespameten, preumen, prepameten, spremoder (*iron*).

Abessen, *v. a.*, durch Essen wegschaffen, odjesti, odjedati; von unten **abessen,** spodjesti, spodjedati; die Kirschen, überhaupt Kerner vom Baume, pozobati, zobati čęšnje z drevesa; das Fleisch von den Knochen, objesti, objedati, obrati, obirati, obrebati, rebati, oglodati, glodati kosti; einen **abessen,** objesti, objedati koga; den Kirschbaum um und um **abessen,** ozobati, obrati; den Vorschuß bei Jemanden, zajesti, zajedati na —; **abessen** (von den Vögeln, auch von Pferden in Bezug auf den Haber) pozobati, zobati; *v. n.* die Mahlzeit vollenden, odjesti; Morgens, odkositi, pokositi, odkosilčati, odzajterkvati; Mittags, odobedovati, odjužinati, pojužinati; Nachmittags, odmaličati; Abends, odvečérjati, povečérjati.

Abfachen, *v. a.*, opredaliti, predaliti, pregraditi, pregrajati; **classifiziren,** razrediti, razredovati, v red spraviti, spravljati.

Abfächeln, *v. a.*, z mahalam odgnati, odganjati; sich **abfächeln,** *v. r.*, z veternico ohladiti, hladiti se, opahljati, pahljati.

Abfädeln, abfädmen und **abfädnen,** *v. a.* überhaupt, onititi, nititi; die Fäden an den Schotten der Erbsen, Bohnen usw., zelen grah otrebiti, oličiti, trebiti, ličiti; grahove žilice oličiti, ličiti; stroke trebiti, ličiti.

Abfahren, *v. a.*, ein Stück Mauer, zid odvoziti, zid z vozam odkrušiti, odkruševati; den Fuß, nogo povoziti; die Radschienen, kolesa zvoziti, zvažati; die Pferde, konje pretegniti, pretegati, pregnati, preganjati; den Weg glatt **abfahren,** pot povoziti, považati; Heu von der Wiese, seno zvoziti, voziti, speljati, peljati; eine Schuld, z vožnjo, na vožnji dolg seslužiti, od. odslužiti, služiti; *v. n.* **wegfahren** mit einem Fuhrwerke, proč se odpeljati, se odpeljati, oditi, iti z vozam; vom Ufer, odriniti s čolnam; der Hammer ist von dem Stiele **abgefahren,** kladvo je odletelo, odletalo, snelo se je; aus der Welt **abfahren,** s sveta zginiti; er ist **abgefahren,** šel je rakam žvižgat, usedel se je lesici na rep, pobral se je; **fahre ab,** poberi se, skidaj se mi odtod, poberi kopita, pojdi se solit, zgubi se, spravi se; vom Schiffe, odplavati, odpeljati, odpeljevati se.

Abfahrt, die, odhod, odvožnja, odpeljanje, odvoz; aus diesem Leben, odhod iz tega sveta.

Abfahrts-Flagge, die, odhodno bandéro, odvozno bandéro.

Abfahrtsgeld, das, odhodnina, odvoznina.

Abfahrtsrecht, das, s. **Abzugsrecht, Freizügigkeit.**

Abfahrtsschuß, der, odhodni strel, strel za odhodnjo, za slovo.

Abfahrtszeit, die, čas odhoda.

Abfall, der, odpad, pad, odkrušek; der Blätter vom Baume, osip, listopad, obletovanje; der Frucht, odcep, cepanje; des Wassers von der Höhe, vodni preval, vodopad; Ort des Wasserabfalls, slap; die abschüssige Lage des Bodens, klančina, nagib, obronek, und des fließenden Wassers, stermec; der **Abfall** vom Glauben, odstop od vere, izvérjenje; zum **Abfall** vom Glauben verleiten, znejeveriti koga; was **abfällt** od. **abgeht** von der Arbeit verschiedener Handwerker, odpadki, zveržki, ognjuski; bei den Schneidern, odstrižek; bei Schmieden, skaje, okujine, opiliki; bei Drechslern, ostružki; **Abfälle** vom Wachs, voščina, vošina; vom Bohren, izvertki *pl.*; bei Früchten, obrezek; die abgefallene Frucht, trebež, odcepek; bei Fleischern, d. i. Zulage, priklada;

beim Getreide, vom Hirse und von der Gerste, **mekine, mokine**; beim gesiebten Mehl, **posevek, zadnja moka**; beim Buchweizen, **luski**; **Abfälle** von Pfählen, Weinstöcken u. s. w., **priskozki, prisekunci**; in **Abfall** bringen (ämtlich), **odpisati, odpisovati, zbrisati, zbrisovati**; der Ertrag z. B. vom Bergbau, **dohodek**; die Abname, **upadek**; s. auch **Abstich, Contrast.**

Abfallen, *v. n.*, **odpasti, odpadati**; vom Laube, **osuti, osipati se, obleteti, obletati,** u. **obletovati**; bei Früchten, **pasti, padati, (z drevesa), cepniti, cepati, trebiti se, hruške se trebijo**; von Blättern, **opasti, opadati, obleteti, obletovati, skapati, kapati**; das Wasser fällt, nimmt ab, **upasti, upadati, uteči, utekati se, usahniti, usihati se**; vom Glauben, von einer Parthei, **odstopiti, odstopati, odreči, odrekati se koga**; von der Geschwulst, **splahniti, splahovati**; ich bin ganz abgefallen, **ves sim shujšal, se posušil**; sich abfallen, *v. n.*, er hat sich die Nase abgefallen, **padši si je nos odbil, pade ter si nos odbije.** Ein Abgefallener, **odstopnik, odpadnik**; Abgefallene, eine, **odstopnica, odpadnica.**

Abfällig, *adj.*, **odpadljiv, odpaden, osipljiv**; abfällig machen, **k odstopu pregovoriti, pregovarjati**; abfällig werden, s. **Abfallen**, s. auch **Abschüssig.**

Abfallsröhre, die, **odvodna cev, žleb.**

Abfalzen, *v. a.*, bei den Gärbern, **otrebiti, trebiti**; bei den Tischlern, **ožlebiti, izžlebiti, žlebiti.**

Abfang, der, **polov, polovljenje, ulov.**

Abfangen, *v. a.*, **poloviti, loviti; ujeti**; einem das Wasser, **vzeti, jemati vodo**; einen Hirschen, **prestreči, streči jelena**; *(mont.)* **podpreti, podpirati.**

Abfärben, *v. a.*, **pobarvati, obarvati, barvati; pofarbati, farbati**; *v. n.*, das Tuch färbt ab, **barvo pustiti, puščati, pušati, barvo zgubiti.**

Abfäseln, abfasern, *v. n.*, **odlakniti, lakniti se**; s. **Abfädeln.**

Abfaßen, *v. a.*, eine scharfe Ecke mit dem Hobel, **posneti, posnemati**; eine Schrift, **narediti, narejati pismo, pisanje; zložiti, zlagati, sostaviti, sostavljati, spisati** oder **napisati, napisovati.**

Abfaßung, die, **sostava, spis. Abfassen**, s. **Verfassen.**

Abfasten, *v. r.*, durch's Fasten sich entkräften, **prepostiti, spostiti se**, vom Fasten genug oder zu viel haben, **napostiti se**; *v. a.*, abbüßen, **odpostiti, odpostovati.**

Abfaulen, *v. n.*, **odgnjiti, odgnjijati.**

Abfäumen, *v. a.*, **speniti, openiti, peniti; posneti, posnemati pene**; abgefäumter Schalk, **zrel, nasukan, navihan, premetèn (tič).**

Abfedern, *v. a.*, **oskubsti, skubsti**; *v. n.*, **abfedern, omisati, omavsati se.**

Abfegen, *v. a.*, **omesti, ometati, pomesti, pometati; očediti, čediti.**

Abfeger, der, **pometavec; Abfegerin**, die, **pometavka.**

Abfeilen, *v. a.*, **opiliti, piliti**; weg von dem Ganzen, **odpiliti**, d. i. völlig fertig, **spiliti, opiliti, dopiliti**; ein wenig, **popiliti.**

Abfeilicht, das, **Feilspänne, piljava, pilanice**, *pl.*, **opilki**; vom Eisen, **škaje.**

Abfeilraspel, die, **lesna pila, rašplja** *.

Abfeilschen, *v. a.*, **zbiti, zbijati, pritergati, pritergovati, utergati, utergovati.**

Abfeinen, *v. a.*, z. B. Zucker, **prečistiti, prečiščati, prečišati.**

Abferkeln, *v. n.*, **opresiti** od. **oprasiti se.**

Abfertigen, *v. a.*, **dogotoviti, dogotovljati; odpraviti, odpravljati**; einen Bothen abfertigen, **poslati, pošiljati**; einen kurz abfertigen, **z malo besedami koga odpraviti, zaverniti.**

Abfertigung, die, **odprava, poslatev.**

Abfesseln, *v. a.*, **razkleniti, razklepati**, s. **Entfesseln.**

Abfetten, *v. a.*, das Fett abschäumen, **mast posneti, posnemati**; die Speisen fett machen, **zabeliti, beliti, začiniti.**

Abfeuchten, *v. a.*, **vzeti, jemati vlago, močo**; *v. n.*, **vlago spustiti, spuščati, spušati, vlažiti, močiti**; die Mauer feuchtet ab, **zid móči.**

Abfeuern, *v. a.*, **streliti** od. **ustreliti, streljati**; das Gewehr abfeuern, **streliti, streljati (s pušo), sprožiti, sproževati, opaliti**; *v. n.*, **dožgati.**

Abfeuerung, die, **izstrel, sproženje.**

Abfiedeln, *v. a.*, **odškripati, odgosti, odbrenkati.**

Abfiedern, *v. a.*, bei den Gläsern, **oščipati, ošipati; ščipati, šipati; oškerbljati, škerbljati**; *v. n.*, s. **Abfedern.**

Abfiltriren, *v. a.*, **precediti, precejati.**

Abfinden, *v. a.*, den Gläubiger, **zadovoliti, zadovoljevati, plačati, plačevati koga**; einen abfinden, d. i. einem seinen Theil geben, **oddeliti, deliti koga**; sich abfinden, *v. r.*, sich vergleichen mit Jemand, **poravnati, poravnavati, pogoditi, pogajati se s kom.** Sie zwei unterhandelten 3 volle Stunden, konnten sich aber doch nicht in Güte abfinden, **tri cele ure sta se pogajala, pa se vender nista mògla pogoditi.**

Abfindung, die, in Erbschaftssachen, **oddeljenje, vdeležba; zadovoljenje, zadovolitev, poravnava.**

Abfindungsbetrag, der, **pogodni znesek.**

Abfindungsgeld, das, **denar, s kterim kdo koga splača.**

Abfingern, *v. a.*, **na perste odšteti, odštevati.**

Abfinnen, *v. a.*, d. i. 2 Stücke Eisen, die man zusammenschweißen will, vorher schräg und dünn zustrecken, **potleči** od. **potolči, skovati.**

Abfischen, *v. a.*, einen Teich, **poloviti ribe, (poribiti)**; Jemanden etwas nehmen, **vzeti, jemati**; abschöpfen, **posneti, posnemati.** Er hat ihm das Beste abgefischt, **smetano mu je posnel, receljne mu je pustil**; *v. n.*, **lov dokončati, doloviti, doribiti.**

Abfitzen, *v. a.*, (bei den Maurern), **ugladiti, gladiti zid.**

Abflachen, *v. a.*, storiti, delati položno; d. i. einen Damm, založiti, zalágati jéz; daher Abflachung, zaloga; *v. n.* f. **Abdachen.**
Abflammen, *v. a.*, das Leder mit Talg tränken, und dieses über Kohlfeuer ziehen lassen, namazati, mazati, nalojiti, lojiti kože.
Abflattern, *v. r.*, sich mit Flattern abmatten, navihrati se, naferfotati se; *v. n.*, wegflattern, odvihrati, odferleti, odferfrati, odferfotati.
Abflauen und **Abflauern**, (im Bergwerk) *v. a.*, oprati, prati, splakniti, oplakniti, oplakovati.
Abflaufaß, das, (im Bergwerk), rudni perilnik, plavnik.
Abflauherd, der, (im Bergwerk), rudopravnica.
Abflechten, *v. a.*, razplesti, razpletati; zu Ende flechten, doplesti, dopletati, splesti, spletati.
Abflecken, *v. n.*, madežati, mazati, odergniti, odergati se; nasse Farbe fleckt ab, mokra barva maže, madeža.
Abfledern, *v. a.*, das Getreide, opahati, pahati; im Reuter, obravnati, ravnati; činiti, činjati.
Abflegeln, *v. a.*, odmlatiti, odmlatovati.
Abflehen, *v. a.*, sprositi, f. **Abbitten.**
Abfleischen, *v. a.*, otrebiti, trebiti, ostrugati, strugati.
Abfleischmesser, das, strugálo, stergulja.
Abfliegen, *v. a.*, odleteti, odletati, zletati; das Holz fliegt ab, wenn es auf dem Stamme dürre wird, drevje se osiplje; usahniti, sahniti.
Abfließen, *v. n.*, odteči, odtekati od. teči, steči, stekati, scediti, scejati se.
Abflöhen, *v. a.*, očistiti, čistiti bolh, poprezati, prezati bolhe, bolhe poloviti, pobiti.
Abflößen, *v. a.*, splaviti, odplaviti, plaviti.
Abfluchen, sich, *v. r.*, nakleti se.
Abflug, der, odletanje, odlet.
Abflügeln, *v. a.*, peruti izdreti, izdirati; abgeflügelter Same, zmeneano seme.
Abfluß, der, odtok, odtek; der Ort des Abflußes, odtoč; Ab- und Zufluß des Meeres, pritok in odtok, natok in utok; bibavica (in Dalmatien), odstop in nastop; das Wasser hat keinen Abfluß, voda se nima kam odtekati.
Abfluthen, *v. n.*, v valovih odteči, odtekati, odvaliti se.
Abfollen, f. **Abfüllen.**
Abfolgen, *v. a.*, mit lassen, f. **Verabfolgen.**
Abfoltern, *v. a.*, zmučiti, mučiti, natezati koga; einem etwas abfoltern, z mukami koga k čemu nagnati, naganjati.
Abfordern, *v. a.*, wegrufen, poklicati, klicati, pozvati, zvati koga; einem etwas abfordern, tirjati koga za kaj, tirjati, iskati od koga; veleti, velevati dati; von der Welt, poklicati, vzeti, jemati iz tega sveta.
Abforderung, die, tirjanje, iztirjanje, poklic.
Abform, die, opodoba, slika, kalup.
Abformen, *v. a.*, opodobiti, opodobovati; das Modell aus einem weichen Körper, podobo zdelati, zdelovati; den Schuh vom Leisten, sneti, snemati čevelj s kopita; f. **Abbilden.**
Abforschen, und
Abfragen, *v. a.*, sprašati, spraševati, izbarati*, izpitati in St.
Abfressen, *v. a.*, odžreti, odžirati, odglodati, odglodovati, odgristi, odgrizati; (von Vögeln), pozobati, zobati; rund herum z. B. den Baum, objesti, objedati, oglodati, glodati, ogristi, obrebati, rebati drevo; sich abfressen, preobjesti, preobjedati se; die Blätter vom Baume, odjesti, odjedati listje; der Gramm frißt ihn ab, skernôbe se ujedati, togote usihati, tarnati.
Abfresser, f. **Fresser.**
Abfrieren, *v. n.*, odmerzniti, zmerzniti, zmerzovati; sehr frieren, durchfrieren, zmerzovati, prezebati, prezebovati, premreti, premirati; dem Baume ist ein Gipfel abgefroren, drevesu je en verh odzebel; die Nußbäume sind abgefroren, orehi so pozebli, uzebli; die Finger sind mir durchgefroren, persti so mi premerli, zamerli.
Abfrohnen, und
Abfröhnen, *v. a.*, die Frohndienste leisten, odrobotati, opraviti, opravljati tlako, roboto, biti na tlaki, tlako delati; durch Frohndienste entgelten, s tlako izslužiti, izsluževati, plačati, plačevati.
Abfrühstücken, *v. a.*, odzajterkovati, pozajterkovati; eigentlich odkositi (auf dem Lande, in den Städten wird aber dieses Zeitwort gewöhnlich für „mittagmahlen" gebraucht).
Abfuchteln, *v. a.*, oščškati, oklepati.
Abfügen, *v. a.*, bei den Gläsern, oškerbljati, škerbljati; bei den Tischlern spahniti, spahovati.
Abfühlen, *v. a.*, durch das Gefühl wahrnehmen, očutiti, ošlatati, ošlatovati, otipati, otipovati.
Abfuhr, die, odpeljava, odvožnja, odvoz, Abfuhr der Gelder, odprava, izročitev, odrajtanje denarjev.
Abführen, *v. a.*, odpeljati, odpeljevati, proč peljati, proč voziti; ins Gefängniß, peljati, gnati, goniti; der Kranke führt ab, bolnika goni; mit Arzeneimitteln, sčistiti, čistiti, omečiti, mečiti; einem die Kunden, kupce, odjemnike odverniti, odvračati, prevzeti und vzeti, jemati; eine Abgabe abführen, opraviti, opravljati, plačati, plačevati, odrajtati, odrajtovati davek; eine Schuld, splačati, plačati, splačevati; den Draht, zvleči, vleči; einen vom rechten Weg abführen, zavoditi, zapeljati, zapeljevati; den Proceß abführen (weiterführen), nadaljevati, *(imp.)* (beenden), dognati, zdelati pravdo; zum Militär abführen, dati, oddati, oddajati v vojake, v vojaščino od. vojašino; abführend, mečiven, čistiven.
Abführungsmittel, das, čistilo, mečilo, *gem.* dristilo.
Abfüllen, *v. a.*, durch Schöpfen, odvzeti, odjemati, zajeti, zajemati, sčrepati, črepati; durch Gießen, odliti, odlivati, odto-

čiti, odtakati; (abfollen), ožrebiti se, žrebiti.

Abfurchen, *v. a.*, razorati, zorati, orati na razore, na brazde; dem Nachbar, odorati, odoravati.

Abfüttern, *v. a.*, satt füttern, napičati, nakermiti, napasti (živino), položiti živini; das Füttern beenden, poklasti, oklasti; das Futter gegen die Nacht geben, das letzte Futter, na noč poklasti, klasti, položiti.

Abgabe, die, oddanje, oddajanje, oddaja; eines Briefes, izročba, izročitev; Steuer-Abgabe, davek, davščina, davšina, auch danja, dača; von Gereuten, lazina; von Wäldern, gojzdnina, dervina; vom Weine, kalnica, dac, dacija; bei Brücken (Brückenmauth), mostnina; bei Ueberfuhren (Ueberfuhrslohn), brodnina, u. s. w. mittelst der Endung nina oder auch ščina, šina; ich bin mit Abgaben beschwert, z davki sim obložen.

Abgabeln, *v. a.*, vzeti, jemati z vilicami, od. na vilice.

Abgabenfrei, *adj.*, davščin, davšin prost.

Abgabsort, der, oddajišče, oddajiše.

Abgabspostamt, Abgabsamt, das, oddajavna, zročevavna poštnija.

Abgaffen, *v. a.*, einem etwas, sprežati, prežim; einen abgaffen, obzijati.

Abgähren, *v. n.*, povreti, vreti.

Abgang, der, von einem Orte, der Post, des Schiffes, odhod, odid, odhajanje; der Waare bei Kaufleuten, zvedenje, prodaja, s. **Absatz**; vom Kriegsdienste, vom Militär, odhod; an der Zahl, odhodek; dieser Gebrauch kommt in Abgang, ta navada pojema, se popušča, se opušča, se opuša; in Abgang gekommene Moden, opuščene, opušene šege; die Abnahme an Kräften, slabenje; der Nahrung, stradež, pomanjkanje; ich leide Abgang, terpim pomanjkanje, d. i. Verminderung; du kennst keinen Abgang, nimaš nikakoršniga pogreška; in Abgang kommen, zgubiti se; das Absterben, odhod iz sveta, odmretje, odmertija; nach Abgang der männlichen Linie, kadar odmre, pomre moški rod; bei Abgang eines Erben, kadar ni dediča; aus Abgang eines Verbrechens die Untersuchung ablassen, popustiti preiskovanje, ker ni hudodelstva; aus Abgang rechtlicher Beweise, ker ni pravnih dokazov; das Gekrätz bei Metallarbeitern, piljava, stergotina, drob, škaja; Abgang bei Schneidern, ostrižek; bei Schustern, obrezina; im Forstwesen, hosta, obsek, terske; die Abgänge bei verschiedenen Arbeitern, ostanki, zametek; s. auch **Abfall**; an Zahl, Maß od. Gewicht, upadek, zguba, pogrešek; bei Erzen aus reinem Metall, Calo, ugorek, upadek, odletek.

Abgangszeugniß, das, odhodno spričevalo, odhodnica.

Abgängeln, *v. a.*, odpeljati, odpeljevati na povodcu.

Abgängig, *adj.*, manjkljiv, pomanjkljiv; abgängige Waare, blago, ki se lahko speča.

Abgängling, der, negodnik.

Abgäschen, *v. n.*, speniti se, nehati peniti se, šumeti.

Abgaukeln, *v. a.*, einem etwas abgaukeln, iz koga kaj izslepariti, izmamiti.

Abgaunern, *v. a.*, oplajšuriti, izciganiti, ociganiti, opehtati, ocjaziti, ocjahtati koga za kaj.

Abgeben, *v. a.*, dati, oddati, oddajati, zročiti, zročevati; ein Zeugniß, spričati, spričevati, spričevanje dati, dajati; eine Aeußerung, svoje menjenje izreči, izrekovati; das werde ich ihm abgeben, to mu bom vernil; *v. r.*, sich mit Jemanden abgeben, pečati, pajdašiti, družiti se s kom; mit etwas, podati, podajati se na kaj, ukvarjati, pečati se s čim; ein Gewerbe usw. treiben, in einem Amte stehen, etwas sein, s. **Sein; sich** zu etwas gebrauchen lassen, služiti za —, biti za —; einen Knecht abgeben, biti, služiti za hlapca, hlapčevati; eine Magd abgeben, biti, služiti za deklo, deklovati; sie geben gute Soldaten ab, iz njih se dobri vojaki dobivajo; es wird Schläge abgeben, tu bo šiba pela.

Abgeber, der, oddajnik, oddajavec, zročivec, zročej.

Abgebrannt, *part.* pogorel; abgebranntes Haus, pogorela hiša; von der Sonne, ogorel, ožgan, opaljen; der Abgebrannte, pogorelec, pogoreli.

Abgebrochenheit, die, in einer Rede fortgesetzte Ellypse, premolkovanje, premolk.

Abgehärtet, *adj.*, terden, uterjen, vsiga navajen.

Abgehen, *v. n.*, von einem Orte, oditi, odhajati; die Leute fangen schon an abzugehen, ljudje že odhajajo; jemand abgehen lassen, poslati, pošiljati, zagnati, odpraviti, odpravljati; vom Texte abgehen, od svojih besed odstopiti, odstopati, odjenjati, odjenjevati, auch odskočiti, odskakovati, iti, hoditi; die Straße geht ab, cesta gre na stran, se loči; seine Waaren gehen gut ab, blago mu gre spod rok, kupčija se mu dobro vede; seine Waaren gehen reißend ab, razpotegujejo blago, pulijo, tergajo se, vlak je za blago; von einer Parthei abgehen, odstopiti, odstopati; von der Meinung abgehen, misel prevreči, prevračati, drugači misliti, druge misli biti, skujati se, prepreči, spremisliti, spremišljati se; einem Kaufmann abgehen, zapustiti, zapuščati od. zapušati kupca; von einem Amte, službo pustiti; mit Tode abgehen, beim Vieh, pasti, padati; konec vzeti, konec jemati, cerkniti, cerkati, poginiti, giniti; pocepati; von Menschen, umreti, umirati, mreti, iz tega sveta iti, preseliti, preseljevati se v večnost, abgesondert werden, priti, iti od —; es ist ihr ein Kind abgegangen, negodno je znosila, porodila, je imela splav; s. **Abgängling**; fehlen, zmanjkati, zmanjkovati, na malo iti, hoditi, pogrešiti, pogrešati; es geht mir am Gelde ab, denarjev mi manjka, zmanjkuje; es geht ihm nichts ab, vsiga

ima zadosti; er läßt ihm nichts abgehen, nič mu ne odreče, nič mu ne krati; das Feuer abgehen lassen, pustiti, puščati od. pušati, da pogori, da ogenj ugasne, da se pogasi, da ogenj pomre; die Sache ist gut abgegangen, dobro se je sešlo, obneslo; die Sache geht gut ab, reč se dobro vede, obnaša; *v. a.*, die Schuhe abgehen, čevlje obnositi, prehoditi, shoditi, razdreti, dreti, zbrusiti, razhoditi; wenn die Stiefel zu eng sind, um sie weiter zu machen, obhoditi; einen Weg abgehen, pot uhoditi, ugladiti, obhoditi; *v. r.*, sich abgehen, d. i. sich ermüden, nahoditi, uhoditi, shoditi se, upehati se.

Abgeigen, s. **Absiedeln.**

Abgeißeln, *v. a.*, einem die Haut, odbiti, odbijati (z bičem) kožo.

Abgeizen, *v. a.*, iz skoposti komu kaj odtergati, utergati.

Abgelebt, *adj.*, alt, star, prestar, postaran, moter; ein abgelebter Mensch, nach Jarn., krečej; abgelebte Kleidermode, zastarana noša; s. **Ableben.**

Abgelegen, *adj.*, entfernt, odležin, oddaljen; unbequem gelegen, preveč v stran, v strani, prevstranski, odročin, v zahod biti, im Fasse abgelegener Wein, staro, uležano vino; abgelegenes Obst, umedeno, omlajeno, medno sadje; abgelegenes Tuch, preležano, sednato sukno; *adv.* v strani.

Abgelegenheit, die, odležnost, odročnost, prevstranost.

Abgeleibt, *adj.*, s. **Sterben.**

Abgemattet, *adj.*, trudin, shojen, zdelan.

Abgeneigt, *adj.*, ne dober, ne naklonjen, zopern, nasprot; er ist ihm abgeneigt, mu ne gre na roko, ga ne more (terpeti), mu ni naklonjen, nagnjen; wir sind einander nicht abgeneigt, smo si zeló v konce; ich wäre nicht abgeneigt, ne bil bi zoper to, temu nasproti.

Abgeneigtheit, s. **Abneigung.**

Abgenützt, *adj.*, odergnjen, oguljen, zlizan, zrabljen, obnošen.

Abgeordnete, der, poslanec, poslanik, poročnik, sporočnik, sel, odbranec; **Abgeordnete,** die, poslana, poslanka, sporočnica; Abgeordnete an Jemand schicken, može poslati, pošiljati do koga.

Abgerben, *v. a.*, ustrojiti, strojiti.

Abgeredeter Maßen, *adv.* kakor sva se pogovorila, kakor sva si dala besedo, kakor je bila beseda med nama (nami), po dogovoru, po besedi.

Abgerichtet, *adj.*, zučen, učen, zurjen, navajen.

Abgeritten, *adj.*, zjezdarjen.

Abgesagt, *adj.*, abgesagter Feind, naglaven, očiten sovražnik; er ist mein abgesagter Feind, me čerti kot kačo, kot gada, v žlici vode bi me utopil, do kervi me čerti.

Abgesandter, s. **Abgeordnete.**

Abgeschaffte, der, odpravljenec.

Abgeschieden, *adj.*, ločen, odločen; *adv.*, samoten; abgeschiedene Seelen, duše rajncih, mertvih, umerlih.

Abgeschiedenheit, die, odločenost, samota.

Abgeschlagenheit, die, otožnost, klavernost, mertvost, pobitost; der Gliedmaßen, stan, v kterem udje odpovedujejo, upadajo.

Abgeschliffen, *adj.*, obrušen, uglajen; abgeschliffene Sitten, omikane šege, navade.

Abgeschmackt, *adj.*, neslan, plevek, rahak, pust, siten, neječen, neukusen; auch *fig.* ein abgeschmackter Mensch, neslanec, pustnjak, sitnež, pustež; **Abgeschmackte,** eine, neslanka, pusta, sitna, sitnica.

Abgeschmacktheit, die, neslanost, sitnost, puščoba, pušoba; eine abgeschmackte Sache, neslanarija, sitnoba.

Abgesehen, *part.* davon, ne glede na to, brez tega.

Abgesellen, sich, *v. r.*, oddružiti, oddruževati se.

Abgesondert, s. **Abgeschieden.**

Abgespanntheit, s. **Abgeschlagenheit.**

Abgetragen, s. **Abtragen.**

Abgeurtheilte, der, obsojenec, obsojeni.

Abgewähren, *(mont.)* s. **Abschreiben.**

Abgewinnen, *v. a.*, dobiti, dobivati, kaj od —, iz koga; den Vorzug, prednost, predobiti, predobivati, prekositi; im Spiele, obigrati, obigravati koga, perigrati, perigravati kaj pri kom; einem den Vorsprung abgewinnen, preteči, prestreči koga; dem Feinde eine Schlacht, zmagati v bitvi; einer Sache Geschmack abgewinnen, najti veselje v kaki reči.

Abgewöhnen, *v. a.*, odvaditi, odvajati; sich etwas, odvaditi se česa; s. **Entwöhnen.**

Abgewöhnung, die, odvada, odvaja.

Abgezehrt, *adj.*, medel, shiran, slok, meršav; er ist ganz abgezehrt, ga je sama kost in koža; der **Abgezehrte,** hiravec.

Abgezogenheit, die, s. **Abgeschiedenheit.**

Abgießen, *v. a.*, odliti, odlivati, odlijati, odtočiti, odtakati, odcediti, odcejati, in Gyps, rc. liti, uliti, ulijati, zliti, zlijati, od. zlivati.

Abgießer, der, zlijavec, ulijač.

Abgießung, die, odliv, odlivanje, zlivanje.

Abgipfeln, *v. a.*, verhove posekati, posekovati, odlomiti, odlamljati, odtergati, odtergovati, odrezati, odrezovati.

Abgittern, *v. a.*, omrežiti, premrežiti, premreževati, z mrežo odločiti, odločevati.

Abglanz, der, odsvit, odlesk, odsij; *fig.* podoba.

Abglätten, *v. a.*, polikati, zlikati, olikati, likati, ogladiti, zgladiti, zglajati, ugladiti, gladiti.

Abgleichen, *v. a.*, zravnati, poravnati, poravnavati, ravniti; in Rechnungssachen, Schulden und Forderung, poravnati, poravnavati, obotati, pobotati, botati; *serb.* prebiti jedno za drugo.

Abgleiten, *v. n.*, derkniti, spoderkniti, spodersniti, dersniti, dersati, spolzniti, polzniti, polzeti, spodleteti, spodletovati, zderčati, zderčevati; ich gleite ab, polzi mi, spodleti, spodletuje mi, zderči, zderčuje mi, spodersne, spodersa mi; vom rechten Weg,

zaiti, zahajati, odstopiti, odstopati od prave poti.
Abglimmen, *v. n.*, stleti, potleti, tleti, dotleti; auch potaliti, staliti, taliti.
Abglitschen, s. **Abgleiten.**
Abglühen, *v. a.*, razbeliti, zbeliti, beliti, den Wein, zavreti, vreti vino.
Abgott, der, malik, krivi bog; **Abgöttin**, die, boginja, malikinja; des Abgottes, malikov; den Abgöttern eigen, malikovavski, malikovski.
Abgötterer, der, malikovavec; **Abgötterin**, die, malikovavka.
Abgötterei, die, malikovanje, malikovavstvo; Abgötterei treiben, malikovati, krive bogove moliti.
Abgöttisch, *adj.*, malikovavski.
Abgottschlange, s. **Riesenschlange.**
Abgraben, *v. a.*, einen Berg abgraben, goro odkopati, odkopavati od. odkopovati; mit einem Graben schließen, zagrebsti, zagrebati od. zakopati, zakopavati; einen Weg, prekopati, prekopavati pot; das Feuer im Walde, ogenj prekopati, prekopavati; einen Fluß, potoku prekopati, prekopavati, odpeljati, odpeljevati vodo.
Abgrabung, die, odkop, prekop, odkopovanje, prekopovanje.
Abgrämen, sich, *v. r.*, snesti, jesti, ujedati se, gnati si k sercu; (od) žalosti tleti, sahneti, giniti.
Abgränzen, *v. a.*, omejiti, mejiti, mejnike postaviti, postavljati, staviti.
Abgrasen, *v. a.*, das Gras abfressen oder abfressen machen, popasti, popašati, popasovati, pomuliti, muliti; abmähen, pokositi oder poseči, kositi oder seči.
Abgreifen, *v. a.*, durch Abgreifen abnützen, ogladiti, gladiti, ošlatati, obšlatati, šlatati, otipati; etwas rauhes, oguliti, guliti, odergniti, odergovati.
Abgrund, der, brezdno, brezno, brezen; eine Tiefe, deren Grund sichtbar ist, prepad, globočina; eine Tiefe überhaupt, globočina, globina; eine scheidende Entfernung, prepad; am Rande des Abgrundes, na prepadu.
Abgründen, *v. a.*, für ergründen, doseči, dosegati do dna; bei den Tischlern, žleb izskubljati, žleb zdelati, delati, izdolbsti.
Abgucken, *v. a.*, einem etwas, spaziti, opaziti, opazovati, izprežati kaj pri kom; sich abgucken, *v. r.*, nalukati se.
Abgunst, die, neprivoščinost, neprivošnost, nenaklonjenost; s. **Mißgunst.**
Abgünstig, *adj.*, nenaklonjen, nevošljiv, zavidin.
Abgurgeln, *v. a.*, zaklati, klati, vrat odrezati, odrezovati, rezati; den Schleim abgurgeln, izgergrati, gergrati, gergati; das Gurgeln vollenden, dogergrati.
Abgürten, *v. a.*, odpasati, odpasovati, razpasati, razpasovati; dem Pferde den Sattel abgürten, razsedlati, razsedlovati konja.
Abguß, der, odlitje, odlivanje; das Abgegossene, odcedek, ulitek, odliv, pocejki *pl.*; eines Bildes, zlitje, ulitje; das Bild selbst, zlitek, ulitek, odlivek; Collectiv, zlitina.
Abgüten, *v. a.*, vermittelst eines Heirathsgutes, oddeliti, oddeljevati, deliti koga.
Abhaaren, *v. n.*, ogoliti se, goliti se, pustiti, puščati, pušati dlako; von Menschen, lasje mi padajo, plešim; bei den Lohgärbern, *v. a.*, ogoliti, goliti, auch oguliti, guliti.
Abhaben, *v. a.*, dobiti del; den Hut abhaben, gologlav, razoglav, odkrit biti.
Abhacken, *v. a.*, odsekati, odsekovati, usekati, odklestiti, odklestovati, klestiti.
Abhadern, *v. a.*, einem etwas, spuliti, puliti iz koga kaj, s prepiram kaj dobiti, dobivati.
Abhageln, *v. n.*, es hat abgehagelt, toča je nehala, jenjala; die Blätter sind abgehagelt, toča je otolkla, odbila listje.
Abhäften, *v. a.*, odpeti, odpenjati.
Abhäckeln, s. **Abhäften.**
Abhägen, *v. a.*, ograditi, ograjati, graditi, zagraditi, zagrajati, oplotiti, zagajiti.
Abhagern, *v. n.*, posušiti se, shujšati.
Abhaken, *v. a.*, sneti, snemati; vermittelst des Hakens von dem Grunde eines Nachbarn, odkopati, prikopati, prikopavati; Heu, s ključem odpuliti, puliti seno.
Abhalftern, *v. a.*, razujzdati, razujzdovati; nach Murko auch razoglaviti, razoglavljati.
Abhallen, *v. n.*, odmevati se.
Abhalsen, *v. a.*, vrat odrezati, odrezovati; den Hund abhalsen, odkleniti, odklepati, sneti, snemati psetu grebenico, gradanico; s. **Abgurgeln.**
Abhalten, *v. a.*, in der Entfernung, proč deržati, ne pripustiti, ne pripuščati, pripušati; den Feind, odverniti, odvračati, varovati koga v kaj; hindern, odverniti, odvračati, uderžati, uderževati, zaverniti, zavračati, zaderžati, zaderževati koga, ubraniti, braniti komu kaj, ovreti, ovirati koga; er läßt sich durch nichts abhalten, nič ga ne ovre, ne ovira, ne uderži, za nič ne mara; eine Feier abhalten, praznik obhajati; Prüfung, Tagsatzung, imeti skušnjo, poskušnjo, pravdni dan; das Standrecht über Jemand, soditi koga po nagli sodbi.
Abhaltung, die, in den obigen Bedeutungen, odvračanje, odvernitev, uderževanje, priderževanje, zaderževanje, odvračba, ovira.
Abhämmern, *v. a.*, odkovati.
Abhandeln, *v. a.*, (unterhandeln), pogajati se; ein Haus von einem, hišo kupiti, kupovati; etwas vom Preise, kup, ceno odbiti, odbijati; na kupų, ceni zbiti, zbijati, nach Murko odteržiti; den Frieden, pomirovati se, mir delati, za mir se pogajati; die Verlassenschaft, obravnati, obravnavati, razpraviti, razpravljati zapuščino, nach V., blago razdeliti, deliti; in den Rechten überhaupt, razsoditi, razsojevati, soditi; einen Gegenstand schriftlich abhandeln, pisati od česa (o čem), razložiti kaj; mündlich abhandeln, govoriti od —, meniti se od —.

Abhanden, sein, ne biti (tukaj), ne biti pri roci; Abhanden kommen, zgubiti, zgubljati se, zginiti, auch doiti.

Abhandlung, die, eines Vertrages, pogajanje zastran —; schriftliche Abhandlung über etwas, govor, razgovor, pisanje, govorjenje; — der Verlassenschaft, obravnava, razprava zapuščine.

Abhandlungsbehörde, die, obravnavna gosposka.

Abhandlungsinstanz, die, obravnavna sodnija.

Abhandlungstagfahrt, die, dan za obravnavo.

Abhang, der, sanfter des Berges, breg, podolje, brežina, reber, jarek, klanec; jäher Abhang, stermota, stermina, stermec, stermica; eines Ackers, obronek; der Garten hat einen Abhang, vert na dol, navdol leži, vert je položen, je brežen; ein thalförmiger Abhang gegen das Meer nach Jan., okoj.

Abhangen, *v. n.*, herabhängen, viseti, von Jemanden abhangen, biti komu v pokoršini, v rokah, v pesteh; viseti na kom, natvezen biti na koga, opirati se na —; zaviseti od česa †; das hängt nicht von mir ab, v tem nisim jez gospodar, to ni pri meni, to ni v moji moči, oblasti; eine Fläche hängt etwas ab, navdol leži plan, planjava je položna, je povežna, s. Abhang.

Abhängen, *v. a.*, d. i. abnehmen, was angehängt war, sneti, snemati.

Abhängig, *adj.*, viseč, navezan, natvezen, opert, opiran na koga, podložin komu, zavisen od koga †; von der Fläche, podoljast, položin, povežen, navdolen; abhängig machen, podvreči koga komu.

Abhängigkeit, die, visenje na čem; von Jemanden, natvezba na koga; Unterthänigkeit, podložnost; — einer Fläche, podoljnost, povežnost, položnost.

Abhängung, die, Abnehmung, snetje, snemanje.

Abhären, *v. a.*, oguliti; odtergati, stergati lase, dlako; *v. n.*, oplešiti, oguliti se, dlako, lase zgubiti.

Abharken, *v. a.*, odgrabiti.

Abhärmen, sich, *v. r.*, tarnati, medleti, prepadati (od) žalosti; s. Abgrämen.

Abharren, *v. a.*, pričakovati.

Abhärten, *v. a.*, uterditi, terditi; abgehärtet, uterjen, terden; das Eisen abhärten, kaliti; den Leib abhärten, uterditi, uterdovati; navaditi se truda, ukrepiti, krepčati se.

Abharzen, *v. a.*, obrati, obirati smolo z drevesa, pobrati, pobirati smolo.

Abhaschen, *v. a.*, einem etwas, zmakniti, zmikati.

Abhaspeln, *v. a.*, odmotati z —, zmotati, zmotovati.

Abhauben, *v. a.*, bei den Jägern, odkriti, odkrivati.

Abhauchen, *v. a.*, spihniti, spihovati, odpihniti, odpihovati.

Abhauen, *v. a.*, odsekati, odsekovati, sekati; auch odrobiti, robiti; von unten, spodsekati, spodsekovati; einen Baum, obsekati, posekati, posekovati, sekati; das Getreide, Gras, pokositi, poseči, kositi, seči; abgehauene Aeste, Steinstücke u. dgl., okresine, *pl.*

Abhäufeln, *v. a.*, v kupe djati, devati, na kupce zmetati, metati.

Abhäuten, *v. a.*, iz kože djati, devati; odreti, odirati; *v. r.*, z. B. von Schlangen, oleviti, leviti se, uleviti, leviti se, nach V. auch izkožiti se.

Abheben, *v. a.*, odvzdigniti, odvzdigati, sneti, snemati; die Karten abheben im Spiele, rezati (hebe ab, reži); sneti, snemati, posneti, posnemati, vzdigniti, vzdigovati kvarte; nach Murko prevzdigniti, prevzdigovati.

Abhecheln, *v. a.*, omikati, mikati.

Abheften, *v. a.*, odpeti, odpenjati.

Abheilen, *v. a.*, ozdraviti, zdraviti, sceliti, celiti, gojiti; *v. n.*, sceliti se, ozdraveti.

Abheischen, *v. a.*, iztirjati, tirjati, iskati.

Abhelfen, *v. a.*, herab, pomoči, pomagati doli; abhelfen einer Sache, pomagati, nach Murko auch odpomoči, odpomagati v čem, v okom priti čemu; s poti spraviti, spravljati, odverniti, odvračati kaj; jemanden abhelfen, nach Murko ventati komu; dem läßt sich abhelfen, tu od. v tej reči se da pomagati.

Abhelflich, *adj.*, komur je moč pomagati.

Abhellen, *v. a.*, učistiti, sčistiti, čistiti; s. Abklären.

Abhenken, s. Abhängen.

Abherzen, *v. a.*, oserčkati, serčkati, priserčkati, objemčkati, poljubkati, gerliti.

Abhetzen, *v. a.*, einem etwas, s preganjanjem komu kaj izviti, izvijati; die Hunde, ugoniti, ugnati, uganjati, s ščuvanjem utruditi, utrudovati.

Abheucheln, *v. a.*, s hinavščino, s hinavšino, s prilizovanjem pridobiti, pridobivati, iz koga spraviti, spravljati; izlizati, izlizovati iz koga kaj.

Abheulen, sich, *v. r.*, stuliti, natuliti se.

Abhexen, *v. a.*, izčarati, izpanati iz koga kaj.

Abhinken, *v. n.*, odčotati, očotati.

Abhobeln, *v. a.*, ostrugati, strugati, odoblati, oblati *, oskublati, skublati, opahniti, opahovati; eine Ungleichheit, ein Brett, pooblati, zoblati, pogladiti, ugladiti, gladiti; einen Menschen, olikati, obtesati, omikati.

Abhocken, *v. a.*, čepé razpertiti, zdeti, zdevati.

Abholen, *v. a.*, abholen gehen, iti po kaj; abholen kommen, priti po kaj; abholen lassen, poslati, zagnati koga po kaj; er hat seine Bücher bereits abgeholt, svoje bukve je že vzel, odnesel.

Abhold, s. Abgeneigt.

Abholz, das, dračje in Unterkrain; s. auch Abraum.

Abholzen, *v. a.*, den Wald, posekati, izsekati, izsekovati; das Abholz, obseka, veje, verhači, hosta, dračje, frata.

Abholzig, *adj.*, ist ein Baum, wenn er über dem Stammende zu schnell an Dicke abnimmt und spitzig wird, nach V. mišerepast.

Abhorchen, *v. a.*, prisluševati, poslušaje zvediti, zvedovati kaj, naučiti se česa.

Abhören, *v. a.*, einen Zeugen, prico zaslišati, zasliševati, sprašati, sprasevati; einem etwas, slišati pri kom, slišati iz koga ust.

Abhörung, die, zasliševanje, sprasevanje.

Abhub, der, ostanki, zjedi; (der Karten) posnem, prevzdig; im Bergwesen, etwa oddelik.

Abhucken, s. **Abhocken**.

Abhufen, *v. a.*, razkovati, zbositi; *v. r.*, sich, zbositi se, kopito zgubiti.

Abhügeln, *v. a.*, grič odkopati, odkopovati, posneti.

Abhülfe, die, pomoč, pripomoč, ventanje.

Abhüllen, *v. a.*, razgerniti, razgrinjati, odgerniti, odgrinjati.

Abhülsen, *v. a.*, odluščiti, odlušiti, zluščiti, zlušiti, luščiti, lušiti, zluskati, luskati; Nüsse, orobkati, zrobkati, robkati.

Abhungern, *v. a.*, sestradati, sestradovati; sich —, *v. r.*, prestradati se, izstradati se; auch stradati, zgladati, zgladovati se, zlakotiti se; abgehungert, sestradan.

Abhüpfen, *v. n.*, odskakljati.

Abhuren, sich, *v. r.*, izkurbati, izkurbovati se.

Abhuschen, *v. n.*, smukniti (kam, proč.)

Abhusten, *v. a.*, odkašljati, skašljati, skašljevati; sich, *v. r.*, skašljati, skašljevati se.

Abhüthen, *v. a.*, opasti, popasti, popašati.

Abicht, der, kanja.

Aebicht, *adj.*, naróbe, obert, napak, opak, opačin, napačin; äbichte Seite nach V., oberto lice; *serb.* naličje.

Ab instantia Jemand entlassen, spustiti koga zavolj pomanjkanja dokazov.

Ab intestato, brez zadnje volje; — Erbe, postavni dedič.

Abirren, *v. n.*, zaiti, zahajati, zgrešiti, zgrešati (pot), zagaziti, zabresti, zabloditi.

Abirrung, die, zaid, zgrešenje; d. i. Irrthum, zablodenje, zabloda.

Abiturient, der, odhodnik.

Abjagen, *v. a.*, odpoditi, odpojati, odgnati, odganjati, oddegati, odbiti, odbijati; ein Pferd, razjezditi, razježati, pregnati; mit Gewalt nehmen, izpuliti, puliti, izdreti, izdirati, prevzeti, odvzeti, jemati komu kaj; *v. n.*, die Jagd beschließen, postreliti, dogoniti, doloviti; *v. r.*, sich abjagen, naloviti se, naletati se.

Abjochen, *v. a.*, razkleniti, razklepati, razpreči, razpregati, izpreči, ispregati, jarm sneti, snemati.

Abjubeln, sich, *v. r.*, navriskati se.

Abjudiciren, s. **Aburtheilen**.

Abjuriren, s. **Abschwören**.

Abkalben, *v. n.*, (von Kühen), oteliti se, izteliti se, teliti, auch obraviti se; gemein. (krava) je storila; eine Kuh, welche abgekalbet hat (nach V.), iztelna krava.

Abkälten, *v. a.*, ohladiti, shladiti, hladiti.

Abkämmen, *v. a.*, mit dem Kamme, sčesati, česati; ein wenig abkämmen, počesati, (nach Murko auch) poščetiti; die Wolle, prečesati, sčesati, česati.

Abkämpfen, *v. a.*, v boju vzeti, jemati, zbojevati.

Abkanten, *v. a.*, posneti, posnemati robove, ogle; einen Zeug, ostriči, striči, ostrigati.

Abkanzeln, *v. a.*, oklicati, oklicavati; einen Verweis geben, ošteti, oštevati, okregati, kregati, skarati, karati.

Abkappen, *v. a.*, abhauen, odsekati, odsekovati, spodrezati, spodrezovati; die Bäume, veršiče odsekati, odsekovati, obsekati, obsekovati, oklestiti, klestiti; den Falken, odkriti, odkrivati sokola.

Abkargen, *v. a.*, odskopariti, pritergati, pritergovati komu.

Abkarten, *v. a.*, skrivaj kaj usnovati, nasnovati, snovati, napresti, skrivaj kaj dogovoriti.

Abkauf, der, die Handlung des Abkaufens, kup, kupljenje.

Abkaufen, *v. a.*, kupiti, auch ukupiti, kupovati od koga; der Bruder hat dem Nachbar einen Hut abgekauft, brat je kupil klobuk od soseda; eine Strafe, odkupiti, odkupovati se od —.

Abkäufer, der, kupec.

Abkäuflich, *adj.*, odkupljiv, na prodaj; abkäuflich erhalten, kupiti.

Abkaufung, die, kup, odkupljenje, odkup.

Abkehlen, *v. a.*, odrezati, prerezati, prerezovati gerlo, zaklati, klati.

Abkehren, *v. a.*, odverniti, odvračati, odvračevati; den Staub, odmêsti, odmetati prah, pomesti, pometati; etwas Geliebenes, verniti, poverniti, vračati u. vračevati; sich abkehren, *v. r.*, proč se oberniti, obračati; *v. n. (mont.)*, delo pustiti, puščati.

Abkehricht, das, smeti *(plur.)*.

Abkehrschein, der, rudarski odhodni list.

Abkeilen, *v. a.*, d. i. wegkeilen, z zagojzdo, s klinam odcepiti, razcepiti, razcepljevati; das Keilen vollenden, zagojzditi.

Abkeltern, sprešati, prešati, stlačiti, tlačiti, izžmeti, izžemati, iztisniti, iztiskati. Wir haben abgekeltert, smo doprešali, smo dotlačili.

Abketteln, *v. a.*, bei den Strumpfwirkern, die Maschen bei dem Abnehmen mit der Kettelnadel gehörig befestigen, prizanjkati, prizanjkovati.

Abketten, *v. a.*, odvezati, odvezovati, djati, devati iz verig.

Abkeulen, *v. a.*, odbiti, odbijati (s kijcam).

Abkimmen, *v. a.*, die Kimme einer Daube abschneiden, porezati, porezovati otor.

Abkippen, *v. n.*, omahniti, omahovati, zverniti, zvračati se, kinkniti, kinkati, oplesti, opletati, prevaliti se; *v. a.*, die Feder, priceliti, pricelavati pero.

Abkitzeln, *v. a.*, ošegetati, ošegečkati koga.

Abklaffen, *v. n.*, režati, zevati.
Abklaftern, *v. a.*, nach Klaftern zusammenlegen, zložiti, zlagati na sežnje; nach Klaftern ausmessen, zmeriti, meriti na sežnje.
Abklang, s. Mißklang.
Abklappen, *v. a.*, den Tisch, mizo razprostreti, razprostirati.
Abklären, *v. a.*, sčistiti, učistiti; *v. r.*, vom Wetter, ujasniti, zjasniti, jasniti se; der Wein hat sich abgeklärt, vino se je ubrisalo.
Abklärungsmittel, das, čistilo, sčiščalo.
Abklassen, *v. a.*, razrediti, razredovati, razverstiti, verstiti.
Abklatsch, der, odtisek.
Abklatschen, *v. a.*, odtisniti, odtiskati.
Abklauben, *v. a.*, obrati, obirati, oglodati, glodati; eine Traube, nach Jarn. auch openklati grozd.
Abklecksen, *v. a.*, sčečkati, načečkati, čečkati.
Abkleiden, *v. a.*, sleči, slačiti, razpraviti, razpravljati; Zimmer, pregraditi, pregrajati, predeliti, predeljevati.
Abkleidung, die, slečenje, slačenje; eines Zimmers, predel, pregraja; das abgelegte Kleid, sleka.
Abklemmen, *v. a.*, odščipniti, odšipniti, odščeniti, odšeniti, odščipati, odškerniti.
Abklettern, *v. n.*, vom Baume, splezati, plezati z drevesa.
Abklingeln, *v. a.*, odbrenkati, zbrenkati, odškripati.
Abklopfen, *v. a.*, otepsti, otepati, opreklati, preklati, sklatiti, klatiti (z. B. Eicheln udgl. vom Baume), die Eier, stepsti, raztepsti, raztepati jajca; einen derb abklopfen, oščškati, oklestiti, otleči koga, omlatiti, pretepsti.
Abklopfer, der, otepač.
Abklopfwerkzeug, das, otepavnik.
Abklötzen, *v. a.*, einen Kloß, soweit die bei dem Abhauen gemachte Kerbe gehet, damit der Block gerade werde, prisekati, prisekovati, priceliti, prirobiti.
Abknabbern, *v. a.*, einen Knochen, obrati, obirati, oglodati, glodati.
Abknallen, *v. a.*, eine Flinte, sprožiti, sproževati; *v. n.*, póčiti, pókati.
Abknappen, *v. a.*, zdrobiti, drobiti; einem Etwas abknappen, utergati, pritergati, tergati.
Abknattern, **Abknistern**, *v. n.*, odpokljati, pokljati.
Abknaupeln, *v. a.*, oglodati, glodati.
Abknausern, s. Abkargen.
Abkneipen, *v. a.*, odščipniti, odšipniti, odščipovati, odščeniti, odšeniti.
Abknicken, *v. a.*, von Bäumen, odlomiti, odlamati, odlamljati; von Pflanzen, odpukniti, odpukati, utergati, tergati; das Genick, ulomiti, zlomiti, lomiti vrat.
Abknieen, *v. a.*, die Hosen, preklečati.
Abknöpfen, *v. a.*, odpeti, odpenjati, nach Murko auch odgumbati, odgumbovati.
Abknüpfen, *v. a.*, sneti, snemati, odvozlati, razvozlati, odvezati, odvezovati.

Abkochen, *v. a.*, skuhati, kuhati, auch obariti, odvariti, bariti, variti; das Kochen beenden, dokuhati.
Abkommen, *v. n.*, oditi, odhajati, proč iti; vom Wege, zajti; s. Abirren; eine Gewohnheit abkommen lassen, opustiti, opuščati, opušati, odpraviti, odpravljati, zatreti, zatirati navado; von einer Sache, na stran djati, devati kaj; ich kann nicht abkommen, ne utegnem (od dela); mit Jemanden abkommen, poravnati, poravnavati se s kom, pogoditi, pogajati se s kom; von einem Amte, službo zgubiti, zgubljati; mit ihm ist nicht abzukommen, ž njim ni shajati; vom Vieh abkommen, ob živino priti, živino zgubiti, zgubljati; am Leibe abkommen, shudeti, shujšati, — se, hujšati, zmedleti, medleti, s. auch Abstammen.
Abkommen, das, es hat davon sein Abkommen, to ima nehati; ein gütliches Abkommen, poravnava, sprava, pogodba.
Abkommenschaft, die, zarod, mlajši *pl.*
Abkömmling, der, mlajši, potemek, zarojenec.
Abköpfen, *v. a.*, odsekati, sekati glavo; ob glavo djati, devati; den Baum, verh odsekati, sekati drevesu; prisekati, prisekovati drevo.
Abkoppeln, *v. a.*, odkleniti, razkleniti, razklepati, odvezati, odvezovati.
Abkräften, s. Entkräften.
Abkrammen, *v. a.*, pospraviti, pospravljati, spraviti, spravljati.
Abkrämpen, *v. a.*, den Hut, odvihati, odvihovati klobuk.
Abkranken, abkränkeln, *v. n.*, razbolehati se, bolehati.
Abkränken, sich, *v. r.*, razžalovati se, s. Abhärmen.
Abkratzen, *v. a.*, odstrugati, strugati, odstergati, ostergati, stergati, auch odškrabati, škrabati, odpraskati, praskati; odčohati, čohati.
Abkraut, das, plevél.
Abkrauten, *v. a.*, opleti, pleti, travo porovati, rovati, opuliti, puliti; völlig, populiti.
Abkriechen, *v. n.*, odlesti, odlaziti.
Abkriegen, *v. a.*, herabkriegen, doli dobiti, dobivati; zbezati. Er ruht nicht eher, als bis er etwas abkriegt, ne jenja, dokler ne skupi kaj; im Kriege entreißen, izbojevati.
Abkröschen, *v. a.*, precvreti, ocvreti, cvreti; bei den Buchdruckern das Leinöhl, laneno olje skuhati, kuhati, bariti.
Abkrümeln, *v. a.*, oddrobiti, odmerviti; *v. n.*, oddrobiti, drobiti se, merviti se.
Abkrümmen, *v. a.*, pripogniti, pripogovati, skriviti, kriviti, zvežiti, vežiti.
Abkühlen, *v. a.*, ohladiti, razhladiti, shladiti, hladiti; das Eisen, ogasiti, gasiti, skaliti, kaliti železo; sich abkühlen, *v. r.*, ohladiti, shladiti se.
Abkühlfaß, das, kališče, kalivnica.
Abkühlung, die, ohlajenje, razhlajenje.
Abkümmern, sich, s. Abgrämen.

Abkündigen, *v. a.*, von einem erhabenen Orte herab, oznaniti, oznanovati; ein Ehepaar, oklicati, oklicovati; in den Rechten, sich lossagen, odpovedati, odpovedovati se, odreči, odrekati se česa.

Abkündigung, die, Kundmachung, oznanilo; Aufgebot, oklic; Entsagung, odpoved.

Abkunft, die, Abstammung, rod, rodovina, poleg, pleme, nach Murko auch pokolenje; *serb.* auch koleno; von hoher Abkunft, visociga, gosposkiga rodu; von niederer Abkunft, nizkiga, prostiga rodu; der Vergleich, s. **Abkommen.**

Abküpfen, *v. a.*, veršičke porezati, porezovati.

Abkuppen, s. **Abkappen.**

Abkürzen, *v. a.*, prikrajšati, prikrajševati, krajšati; auch pokrajšati, okrajšati, obkrajševati; ukratiti, kratiti, *part.* kračen; einem den Lohn, ukratiti, kratiti, utergati, tergati; den Weg abkürzen, iti, hoditi na bližnjico; meine Tage sind abgekürzt, nach *Dalm.*, moji dnevi so obkračeni.

Abkürzung, die, prikrajšanje, kračenje, ukračenje, krajšanje, skračenje, uterganje; eine abgekürzte Sache, nach V. kratva, kratovica, kratica, okrajšek.

Abkürzungszeichen, das, skrajšáj.

Abküssen, *v. a.*, einem die Thräne, odkušniti, odkuševati; poljubiti, poljubovati, okuševati koga, opoljubkati; sich abküssen, *v. r.*, nakuševati se.

Ablachen, sich, *v. r.*, nasmejati se; verächtlich nakrohotati se, narohljati se.

Abladen, *v. a.*, složiti, zlagati, skladati; nur zum Theil, einen Theil der Last, odložiti, odlagati; bei Saumpferden, odtovoriti, raztovoriti, raztovarati, raztovarjati; vom Rücken, odpertati, razpertati, razpertovati, zdeti, zdevati.

Ablader, der, razkladavec, odtovornik, odtovarjavec, raztovarjavec.

Abladung, die, skladanje, raztovorjenje, stovarjanje.

Abladungsort, der, odkladališče, odkladališe, stovarjališče, stovarjališe.

Ablage, die, odložitev, odlaganje; der Ort der Ablage, odložišče, odložiše, odlagališče, odlagališe.

Ablager, das, der Ort des Einkehrens, gostišče, gostiše, nočišče, nočiše, prenočevališče, prenočevališe; Ablager halten, prenočiti, prenočevati, navratiti.

Ablagern, sich, *v. r.*, razšotoriti se.

Ablammen, *v. n.*, zjagnjiti se, jagnjiti se.

Ablanden, *v. n.*, odriniti od suhiga, odladjati.

Ablang, *adj.*, podolgat, podolgast, podolgovat.

Ablangen, *v. a.*, mit ausgestreckten Armen erlangen, doseči, dosegati; seči, segati po kaj.

Ablängen, *v. a.*, bei den Zimmerleuten, abhauen in der gehörigen Länge, prirezati, prirezovati, prižagati, prižagovati.

Ablaschen, *v. a.*, pot v gojzdu začertati, začertovati.

Ablaß, der, odpuščenje, odpušenje, odpust; des Wassers, spuščenje, spušenje, spuščanje, spušanje vode; der Ort des Wasserablassens, iztok; Vergebung der Sünden, odpuščenje, odpušenje grehov; kirchlicher Ablaß, odpustek, auch odpustki *pl.*; vollkommener Ablaß, popolnama odpustek; ohne Ablaß, neprenehama.

Ablaßjahr, das, sveto leto, odpustno leto.

Ablaßgeld, das, odpustnina.

Ablaßwoche, die, odpustni, sveti teden.

Ablassen, *v. a.*, odpustiti, odpuščati, odpušati; einen Teich, ein Faß, einen Bogen, spustiti, spuščati, spušati vodo; einem Etwas überlassen, prepustiti, prepuščati, prepušati komu kaj, pustiti, puščati, pušati komu kaj; am Preise, prijenjati, prijenjevati; ein Faß ablassen, odtočiti, odtakati vino iz soda; *v. n.*, vom Bösen, d. i. aufhören zu thun, pustiti, opustiti, opuščati, opušati hudo, odvaditi, odvajati se česa; er hat vom Bösen nachgelassen, nehal je hudo delati; vom Eifer ablassen, ugnati, uganjati se, unesti, unašati se; ablassen von der Klage, popustiti, popuščati, popušati tožbo, odstopiti, odstopati od tožbe; er kann davon nicht ablassen, ne more se tega odstaviti.

Ablassung, die, odpuščenje, odpušenje, spuščenje, spušenje, popuščenje, odstop.

Ablassungsbeschluß, der, popustni sklep.

Ablativ, der, jemavnik, šesti sklon.

Ablatten, *v. a.*, potergati, tergati late.

Ablauben, *v. a.*, obrati, obirati, osmukati, smukati listje, obtergati, obtergovati, olistiti, listiti.

Ablauern, *v. a.*, einem Etwas, opaziti, spaziti, spazovati; einem einen Kunstgriff, komu delo ukrasti, krasti; eine Gelegenheit ablauern, na priložnost prežati, priložnost izprežati, izpreževati.

Ablauf, der, odtok, odték; der Zeitfrist, pretek; des Jahres, konec leta; nach Ablauf des Jahres, ko leto preteče, mine, prejde, čez leto; der Ablauf der Post, odhod; mit Ablauf einer Woche, čez en teden, za tedna, s. **Verfall.**

Ablaufen, *v. n.*, von einem höhern Orte, steči, stekati, doli teči, tekati; das Wasser läuft vom Dache ab, voda se s strehe, od strehe odteka, oteka se streha; ein Schiff von Stappel ablaufen lassen, spustiti, spuščati, spušati ladijo v morje; d. i. zu Ende laufen, doteči, dotekati, izteči, iztekati; die Spule lief ab, vreteno je poteklo, poteči, potekati; d. i. von einer flüssigen Sache, zu Ende laufen, z. B. dem Wasser, Blut udgl., uteči, utekati; die Zeit ist abgelaufen, čas je potekel, stekel, minul, čas je prešel, pretekel; der Prozeß ist abgelaufen, pravda je iztekla, stekla, se je končala, je dognana; von der Uhr, poteči, potekati, steči, stekati; das wird nicht gut ablaufen, ne bo dobra; mittelst eines Zapfens ablaufen lassen, odtočiti, odtakati; einen Brief ablaufen lassen, odpraviti, odpravljati; der Brief ist ab-

gelaufen, pismo je odšlo; der Wechsel ist abgelaufen, menjica je dotekla; sich ablaufen, v. r., nateči, natekati se; der Mühlstein hat sich abgelaufen, kamen se je utekel; v. a., die Fußsohlen ablaufen, shoditi si podplate, nach V. razteči, raztekati; einem den Preis ablaufen, preteči, pretekati stavo komu; einem den Vorrang ablaufen, preteči, predobiti, predobivati komu, prehiteti koga, prestreči koga v čem; durch Laufen erreichen, doteči, dotekati koga; sich die Hörner ablaufen, zbiti si roge, spametovati se.

Ablaugen, v. a., olužiti, lužiti, sprati, spirati lug; einen ablaugen, ozmérjati, zmérjati koga.

Abläugnen, v. a., utajiti, zatajiti kaj, zanikati, nikati; einem Etwas abläugnen, odreči, odrekovati komu kaj.

Abläugnung, die, tajba, utajba, tajenje, utajenje.

Ablauschen, s. **Abhorchen**.

Ablausen, v. a., Jemand den Kopf, ušvati, uši obrati, obirati, poiskati, iskati, iztrebiti, pobiti.

Abläuten, v. a., odzvoniti, odzvanjati.

Abläutern, v. a., učistiti, čistiti; das Erz, prati rudo; s. **Abklären**.

Ableben, v. n., odmreti, umreti, mreti, doživeti.

Ableben, das, smert, odmertje.

Ablecken, v. a., oblizniti, oblizati, oblizovati, lizati; völlig, polizati, polizovati; herablecken, zlizati, zlizovati, odlizati, odlizovati.

Abledern, v. a., odreti, dreti, oguliti, guliti.

Ableeren, v. a., sprazniti, spraznovati, prazniti; den Tisch, spraviti, spravljati z mize.

Ablegat, der, poslanec.

Ablegen, v. a., von einem hohen Orte, doli djati, deti, devati; die Kleider, sleči, slačiti obleko; die Schuhe, izuti, sezuti, izuvati čevlje; den Hut, klobuk odložiti, odlagati, pokladati, odkriti, odkrivati se; die Trauer, černo obleko sleči, slačiti, odložiti, odlagati; die Last, odložiti, odlagati; den Säbel, odpasati, odpasovati sabljo; ein Geständniß, povedati, spoznati, spoznavati kaj; die Beicht ablegen, spoved opraviti, opravljati, spovedati, spovedovati se; ein Zeugniß, spričati, spričevati, pričati, prestév pričevati, auch svedočiti; ein Gelübde, obljubiti, obljubovati se, obljubo storiti, delati; eine Rechnung, porajtati, obrajtati, obrajtovati, račun dati, dajati; Rechenschaft, odgovor dati, dajati; eine Prüfung, skušnjo, preskušnjo opraviti, opravljati, podvreči se skušnji; einen Eid, priseči, prisegati, prisego storiti, delati prisego, resnico storiti, zarotiti, rotiti se, zakleti, zaklinjati se; eine Schuldigkeit, dolžnost svojo dopolniti, spolniti, spolnovati; einen Besuch, obiskati, obiskovati koga; einen Gruß, zročiti, zročevati pozdrav; ein Kleid auf immer, oblačilo zavreči, zametati, zametovati; die Kinderschuhe, igrače zapustiti, zapuščati, zapušati; ich lege die Kinderschuhe ab, očevi čevlji so meni prav, auch nimam več mlečnih zob; eine Gewohnheit, opustiti, opuščati, opušati navado, odvaditi, odvajati se česa; die Baumreiser, pogrubati, grubati, pokopati, pokopavati, mladike grebeničiti; die Haut ablegen von Schlangen, leviti se; die abgelegte Haut, kačji lev; die Schrift ablegen, razložiti, razlagati pismenke; v. n., gebären, von Kühen, s. **Kalben**; von unverheiratheten Weibern, poroditi, roditi skrivaj; mit dem Schiffe ablegen, odriniti od suhiga; die Kräfte legen ihm ab, moči mu odpovedujejo, ga zapuščajo, zapušajo.

Ableger, s. **Absenker**.

Ablegung, die, polaganje, odlaganje; eines Eides, prisega; einer Schuld, plačilo dolga.

Ablehnen, v. a., ein Bret von der Wand, odsloniti, odslanjati desko od stene, odmakniti, odmikati; etwas ablehnen, ne vzeti česa; einen Antrag u. s. f. ablehnen, odpovedati, odpovedovati se ponudbi, odverniti, odvračati ponudbo, zavreči, zametati; einen Verdacht, podreti, podirati sum, očistiti, sčiščati se; Einwürfe ablehnen, ovreči, spodbiti, spodbijati ugovore; eine Gerichtsperson ablehnen (perhorresciren), izvreči sodnika, odkloniti, odklanjati; (ableihen), einem Geld ablehnen, eigentlich und in Steiermark gebräuchlich, na zajem vzeti, jemati, gewöhnlich aber, vsoditi, vsojati si, na pósodo vzeti, jemati.

Ablehnung, die, odslanjanje, odvračanje, zveržba.

Ablehnungsgrund, der, zveržin, odkloniven vzrok.

Ablehnungsrecht, das, zveržna, odklonivna pravica,

Ablehren, v. a., einem etwas, odučiti, odučevati, odvaditi, odvajati koga česa.

Ableiben, s. **Sterben**.

Ableihen, s. **Ablehnen**.

Ableihungseid, der, očistna, očiščajoča, očišujoča prisega.

Ableisten, v. a., vzeti, jemati s kopita, sich einer Verbindlichkeit entledigen, dopolniti, dopolnovati dolžnost.

Ableiten, v. a., voditi od — oder odvoditi, odvajati; herableiten, spustiti, spuščati, spušati; Wasser ableiten, napeljati, napeljevati, odverniti, odvračati; ein Wort, izpeljati, izpeljevati besedo; ich leite mein Geschlecht von einem ab, rod štejem od koga, izhajam iz rodu.

Ableiter, der, odvodnik, odvoj.

Ableitung, die, odvod, speljava, izpeljava.

Ableitungs=, odvoden.

Ableitungscanal, der, ovijač.

Ablenken, v. a., odverniti, odvračati, nagniti, nagibati od česa; einen Verdacht von sich, odverniti, odbiti od sebe sum; v. n., oberniti, obračati se.

Ablenkung, die, odvračanje, des Wagens, odkernjenje, zakernjenje.

Ablernen, v. a., einem etwas, naučiti, učiti

se od koga; eine Kunst heimlich, ukrasti, krasti delo.

Ablesen, *v. a.*, die Blüthen vom Baume, obrati, obirati cvetje; die Steine vom Acker, pobrati, pobirati kamnje z njive, trebiti, otrebiti njivo; einen Weinberg, pobrati, obrati, obirati, otergati, otergovati vinograd; etwas Geschriebenes, pisanje komu prebrati, prebirati, brati.

Ableser, der, bravec, der Trauben, tergavec, tergač, in Unterkrain auch berač; **Ableserin**, die, tergavka, beračica.

Ablesung, die, branje.

Ablieben, sich, s. **Abbuhlen**.

Ablieferer, der, zročivec, zročnik.

Abliefern, *v. a.*, das Getreide, einen Gefangenen, ein Geld u. s. f., oddati, oddajati, zročiti, izročiti, zročati, zročevati, nach *V.* auch odročiti, odročevati.

Ablieferung, die, zročenje, zročba, zročilo, zročevanje.

Abliegen, *v. n.*, entfernt liegen, odležin biti, v strani biti, deleč, oddaljen, odročin biti; das Pferd hat sich die Haare abgelegen, konj si je dlako poležal; zur Genüge liegen, naležati se; der Wein muß abliegen, vino se mora uležati; das Obst liegt ab, zmladi, mladi se sadje, ugodi se, zmedi, medi se sadje; abliegen lassen, zmediti, mediti; *v. r.*, sich abliegen, d. i., sich entkräften durchs Liegen, prenaležati se; sich wundliegen, preležati se.

Ablispeln, *v. a.*, odšeptati.

Ablisten, *v. a.*, einem etwas, ukaniti, kaniti koga, ganiti, zvoditi, speljati koga za kaj; z zvijačo pridobiti, pridobivati.

Ablocken, *v. a.*, einem seinen Hund, odvabiti, odvabovati komu psa, odmamiti; das Geld, dnarje iz koga izvabiti, vabiti, izmamiti, izpraviti, izpravljati, izpeljati, izpeljevati, opehariti koga za —; Thränen ablocken, solze izvabiti, izvabljati, do solz ganiti koga.

Ablockern, *v. a.*, die Erde von der Wurzel, zrahljati, rahljati zemljo okoli korenine.

Ablohnen, *v. a.*, plačati, plačevati, splačati, poplačati, poplačevati.

Ablöschen, *v. a.*, ugasiti, pogasiti, gasiti; Eisen, ukaliti, skaliti, kaliti; wegwischen, zbrisati, pobrisati, brisati, otreti, otirati.

Ablösbar, *adj.*, odkupljiv, odkupen, odvezljiv, ločljiv.

Ablösen, *v. a.*, odrešiti, odreševati, rešiti, odvezati, odvezovati; etwas Angeklebtes, odlepiti; durch ein schneidendes Werkzeug, odrezati, odrezovati, odkrojiti, odkrojevati; das Fleisch von den Beinen, meso od kosti odločiti, ločiti; eine Kanone ablösen, štuk, top, lombardo zažgati, zažigati; s štukam ustreliti, streljati; top zapaliti; ein Pfand ablösen, zastavo rešiti, reševati; den Zehent ablösen, odkupiti, odkupovati desetino; einen von der Arbeit, namesto koga nastopiti, nastopati; koga namestiti, namestovati; von der Wache, zmenjati, zmenjevati, premenjati, premenjevati se; Abgelöst! premenj! die Arbeiter lösen sich ab, verstė se delavci, namestovajo se, čredijo se; sich ablösen, *v. r.*, odločiti, ločiti se, odstopiti, odstopati; ein Felsen löst sich von dem andern ab, skala odleže, odlega, odstopi, odstopa, loči se, sproži se, odvali se; sich durch Näße ablösen, odmočiti, odmakati se.

Ablöslich, s. **Ablösbar**.

Ablösung, die, rešenje, rešitev, rešitva, odveza, ločenje, ločba, ločitev, ločitva, odstop; verstenje, zmenja, prememba; einer Mauer, odleg; des Zehents, odkup.

Ablösungs-, odkúpen.

Ablösungspreis, der, odkupnina, odkupščina, odkupšina.

Ablösungsvertrag, der, odkupna pogodba.

Ablöthen, *v. a.*, odvariti, odvarjati.

Ablügen, *v. a.*, s. **Abläugnen**, einem etwas, z lažjo kaj izviti, izvijati iz koga.

Abluchsen, *v. a.*, einem das Geld, denarje komu iz žepa izpiti, izpijati, okaniti koga, za denarje ga usekati, ukanovati; s. **Ablisten**.

Abmachen, *v. a.*, losmachen, odvezati, odvezovati, rešiti, reševati, oddelati, oddelovati; d. i. völlig fertig machen, dodelati, dodelovati, dokončati, dogotoviti; ein Stück Leinwand, dotkati kos platna; eine Speise, zabeliti, beliti; mit Jemanden etwas abmachen, poravnati, poravnavati se s kom, zmeniti, dogovoriti se zastran česa.

Abmagern, *v. n.*, shujšati, hujšati, mit und ohne se, shudeti, zmedleti, medleti.

Abmähen, *v. a.*, pokositi, odkositi, kositi, auch posečí, seči; eine eben abgemähete Wiese, nach *M.* und auch *serb.* koševina; das Abgemähte, košenina.

Abmahlen, *v. a.*, das Getreide, zmleti, somleti, pomleti, mleti; ummahlen, premleti, premiljati.

Abmahnen, *v. a.*, odsvetvati kaj, posvariti, svariti zastran česa, iz misli izbiti, izbijati kaj, odverniti, odvračati od česa.

Abmahnung, die, svarjenje, opominjanje.

Abmähung, die, pokošenje.

Abmäckeln, *v. a.*, einem etwas, odmešetariti; s. **Abhandeln**.

Abmalen, *v. a.*, zmalati, namalati, malati, zobraziti, zobrazovati; *serb.*, naslikati.

Abmärgeln, *v. a.*, shujšati, hujšati, strudíti, zdelati, presiliti; ein abgemärgelter Mensch, medel, zmedlen, spit, sterpljen človek.

Abmarken, *v. a.*, mejnike postaviti, postavljati, staviti, omejiti, omejevati.

Abmarkten, s. **Abdingen**.

Abmarsch, der, odhod, odid.

Abmarschiren, *v. n.*, oditi, odhajati, odriniti, proč iti, odmarširati *; wenn du nicht gleich abmarschirest, ako se ne pobereš koj, prec.

Abmartern, *v. a.*, zmučiti, namučiti, mučiti, terpinčiti, moriti; nach *V.* auch utarati, tarati; sich abmartern, *v. r.*, zmučiti, utruditi, zdelati, zmoriti se.

Abmaß, das, mera od kake reči.

Abmatten, *v. a.*, utruditi, strudíti, truditi, zdelati, zdelovati; abgemattet, truden, utru-

jen, zdelan; das Gold matt, glanzlos machen, utamniti, tamniti, in Steierm. medliti zlato; v. n., utruditi se, ugnati se, oslabeti; matt werden, otamneti.

Abmattung, die, utrudenje, utrujenje.

Abmeiern, v. a., razkmetiti, razkmetovati koga.

Abmeischen, v. a., zdruzgati, zmastiti.

Abmeißeln, v. a., z dletam odbiti, odbijati, oddolbsti.

Abmelken, v. a., pomolsti, molsti, pomlesti, mlesti.

Abmergeln, s. Abmärgeln.

Abmerken, v. a., ugledati, zapaziti, opaziti, opazovati kaj na kom; Jemanden etwas abmerken, naučiti, učiti se od koga gledaje, ob. pazé, opazovaje; an den Augen, na očeh viditi, poznati na očeh, viditi, brati komu v očeh; s. Absehen.

Abmessen, v. a., zmeriti, odmeriti, odmérjati, mero vzeti, jemati od česa; die Strafe nach dem Verbrechen, odmeriti, umeriti, umérjati kazen; andere nach mir, druge po sebi meriti, soditi; rundum abmessen, obmeriti, obmérjati; Tuch, Getreide udgl., odmeriti, odmérjati, (moralisch) soditi; du kannst leicht abmessen, lahko presodiš.

Abmessung, die, mérjenje, zmérjenje, zméra, odméra.

Abmetzen, v. a., bei den Müllern, das für den Mahllohn Gesetzte nehmen, vzeti, jemati mérico, ujem.

Abmiethen, v. a., einem, v najem vzeti, jemati, nach V. auch vnajeti, vnajemati, v primščino, primšino vzeti, jemati od koga.

Abmildern, v. a., zlajšati, zlajševati, polajšati, polajševati.

Abmindern, v. a., znižati, zniževati, zbiti, zbijati, odbiti, odbijati, umanjšati, umanjševati; im Abminderungswege, zniževaje.

Abminderung, die, znižba, zniževanje.

Abmischen, v. a., odmešati, zmešati.

Abmisten, v. a., den Mist völlig weg, skidati, pokidati gnoj; reinigen, odkidati, kidati kaj; den Stall, izkidati, kidati iz hleva, hlev; das Vieh, pokidati, kidati spod živine.

Abmodeln, v. a., posneti, posnemati podobo; napraviti, napravljati po kalupu.

Abmoosen, v. a., strebiti, potrebiti, otrebiti, trebiti mah; den Baum, z drevesa mah otrebiti, strebiti, trebiti.

Abmüden, s. Abmatten.

Abmühen, s. Abmatten.

Abmüssigen, sich, v. r., utegniti; ich kann mich nicht abmüssigen, ne utegnem, delo mi ne dopušča, ne dopuša; serb., neimam kad ob. kada; Jemand etwas abmüssigen, v. a., naviti, navijati, nagnati, naganjati koga.

Abnagen, v. a., einen Knochen, oglodati, glodati, obrati, obirati, oskobliti, skobliti kost, auch ogruditi, gruditi, obrebati, rebati, objesti, objedati, das Fleisch davon, odglodati, glodati meso s kosti; von den Mäusen auch oškernjati, škernjati; die Nägel, ogristi, gristi nohte; unten abnagen, spodgristi, spodgrizati; ein abgenagtes Stück, ogrizek; der Kummer nagt ihm das Herz ab, skerb mu serce ujeda, grudi, tare.

Abnähen, v. a., prešiti, prešivati, oštepati, štepati*; durch Nähen abbilden, všiti, všivati, s šivanko pisati.

Abnahme, die, Wegnahme, vzetje, jemanje; das Herabnehmen, snetje, snemanje; das Kleinerwerden, manjšanje, maljenje; Abnahme des Wassers, upad, upadanje, utekanje; Abnahme der Kräfte, allmählige, pešanje, slabenje, hujšanje; erfolgte, spešanje, opešanje, oslabljenje, shujšanje; des Gedächtnisses, pešanje spomina; des Mondes, staranje meseca; die Waare findet Abnahme, blago gre spod rok, ima kupce, dobro vêde; Abnahme des Eides, zaprisežba, zapriseganje.

Abnarben, v. a., bei den Lederbereitern, die Haare von der äußern Seite abstoßen, dlako ostrugati, strugati, ostergati, stergati.

Abnarren, v. a., einem Geld abnarren, denarje iz koga izklamiti, klamiti, izmamiti, mamiti, premamiti koga za kaj.

Abnaschen, v. a., z. B. den Rahm von der Milch, smétano z mleka posladkariti, sladkariti, polizkati, lizkariti.

Abnecken, sich, v. r., nadražiti se, nagoniti se.

Abnegiren, odkimati, odmajati; s. auch Abläugnen.

Abnehmen, v. a., d. i. herabnehmen, vzeti, jemati doli, sneti, snemati; wegnehmen, vzeti, jemati; den Hut von dem Kopfe, odkriti, odkrivati se; den Rahm von der Milch udgl. von einer Oberfläche weg, posneti, posnemati; ein Kalb von der Kuh trennen, odstaviti, odstavljati tele; Waare Jemanden abkaufen, abnehmen, blago pri kom vzeti, jemati, kupovati; eine Last, težo odvzeti, odjemati, zdeti, zdevati, spertati, spertovati; ein Amt, službo prevzeti, vzeti, jemati; einen Eid, v prisego vzeti, jemati koga, zapriseči, zaprisegati koga; eine Rechnung, porajtanje, poračun prejeti, prejemati; soviel ich abnehmen kann, kar spoznam, kar vediti morem, kar previdim; ein Glied, odrezati, odrezovati; den Bart, obriti, briti, obrijati brado, obriti, briti se; die Haare, ostriči, striči; die Waffen, orožje pobrati, pobirati (n. p. ljudstvu); den Kopf, odsekati, odsekovati glavo; dem Pferde den Huf, zbositi, bositi konja; das Siegel, odpečatiti, razpečatiti; v. n., der Mond nimmt ab, mésec odjéma, pojéma, se manjša, *vulgo* doli ide, doli gre; serb., mesec ide na manjak; der abnehmende Mond, stari mesec; der Tag nimmt ab, dan se krajša, krati; das Geld nimmt ab, dnarji gredo, hodijo na malo; an Kräften usw., mager werden, shujšati, hujšati, pojemati na moči, opešati, pešati, oslabeti, slabeti, moč me zapušča, zapuša, moči mi odpovedujejo. Ueberhaupt an Größe, Menge, Intensität usw. abnehmen, pojemati, völlig abnehmen, doiti, dohajati, z. B., ta mož je ves došel; an der physischen körperlichen Masse, Mäch-

tigkeit, spustiti, spuščati, spušati; von der Geschwulst, splahniti, splahovati; das Wasser nimmt ab, voda upada, uteka, usiha (se); der Schmerz, die Kälte hat abgenommen, bolečina, merzlota je odjenjala, odleglo mu je.

Abnehmen, das, s. Abnahme; das Fieber ist im Abnehmen, merzlica odjenjuje, popušča, popuša.

Abnehmer, der, jemavec, odjemnik, kupec; **Abnehmerin**, die, jemavka, odjemnica; die Waare findet Abnehmer, blago gre spod rok, blago vêde, lahko se specuje; findet keine Abnehmer, blago zastaja, ne vêde; findet viele Abnehmer, vlak je za blago.

Abneigen, v. a., odkloniti, odklanjati, odverniti, odvračati; Neige abgießen, nagniti, nagibati sodec; ich bin nicht abgeneigt, nisim zoper to; er ist ihm abgeneigt, ne terpi ga; s. Abgeneigt.

Abneigung, die, odklon, odklonjenje; die Entfernung des Gemüthes von einer Person, nenaklonjenost, zopernost, zamerza do koga; *russ.*, nesklonnost.

Abnieten, v. a., odnetati. *

Abnippen, v. a., odserkati; s. Nippen.

Abnorm, *adj.*, nepravilen.

Abnormität, die, nepravilnost.

Abnöthigen, v. a., einem Etwas, izsiliti, izleči, izpuliti, izpraviti iz koga kaj, primorati, naviti, navijati koga k čemu.

Abnützen, v. a., oguliti, zguliti, guliti, odergniti, sporabiti, sporabljati; Schuhe abnützen, shoditi, (verächtlich) obkrevsati; durchtreten, prehoditi; ein Kleid, obnositi; von Metallen, zlizati, lizati; abnützen d. i. genießen, vžiti, vživati, povžiti.

Aböden, v. a., opustotiti, pustotiti.

Abohrfeigen, v. a., oklofutati, oklofutovati, klofutati.

Aboliren, v. a., odpraviti, odpravljati; ablösen, odkupiti, odkupovati.

Abonniren, sich, für subscribiren, podpisati, podpisovati se, naročiti, naročati se, naročevati se na kaj oder naročiti si kaj; d. i. vorauszahlen, naprej plačati, plačevati.

Abonnement, das, podpis, naročba, naročilo, predplačilo. *

Abonnent, der, naročnik.

Abordnen, v. a., poslati, pošiljati koga z naročenjem.

Aborigines, *pl.*, pervoselani, pervi selani, pervi selci.

Abort, der, zakotnik, zahod, s. Abtritt.

Abortiren, splaviti, zanositi, negodno poroditi, roditi, spoviti, spovijati; bei Thieren, zvreči, povreči.

Abortiren, das, Abortus, die Fehlgeburt, splav, zanos, zanošenje, negodni porod.

Abpachten, v. a., v najem, v štant (na arendo *) vzeti, jemati od koga kaj; nach dem *serb.*, v zakup vzeti, zakupiti.

Abpacken, v. a., zložiti, zlagati, skladati; s. Abladen.

Abpariren, v. a., odbiti, odbijati (udarec), prestreči, prestregati.

Abpaschen, v. a., im Spiele von Paschen, sich unbemerkt und schnell entfernen, zginiti, zgubiti, zgubljati se, zmuzniti, zmuzati se, usmukniti.

Abpassen, v. a., die Zeit, Gelegenheit, prežati, paziti na kaj, zapaziti, zapazovati kaj, čakati česa, zalezovati koga; abmessen und passend machen, zmeriti, meriti (s šestilam).

Abpauken, v. a., Jemanden, nabunkati koga.

Abpeinigen, s. Abmartern.

Abpeitschen, v. a., weg, z. B. eine Blume, otepsti, otepati, (z bičem) odbiti, odbijati; Jemanden abpeitschen, pretepsti, pretepati; die Nüsse, Kastanien, Eicheln abpeitschen, oklatiti, sklatiti, klatiti, odpreklati, preklati, odtolči, odtleči.

Abpelzen, v. a., s. Abbamsen; Jemanden, nabiti, nabijati, pretolči, tolči und tleči koga.

Abpfählen, v. a., dadurch absondern, prekoliti, okoliti, koliti, s kolmi ograditi od. pregraditi, pregrajati.

Abpfänden, v. a., zarubiti, zarubljevati, rubiti; einem sein Pferd abpfänden, komu konja zarubiti, rubiti, za rubež (zastavo) vzeti, jemati.

Abpfändung, die, rubež, *m.*, rubežen *f.*, rubljenje.

Abpfändungsgeld, das, rubeščina, rubežnina.

Abpfarren, v. a., ein Dorf, odločiti, ločiti iz fare, duhovnije.

Abpfeifen, v. a., odžvižgati, žvižgati.

Abpflücken, v. a., ein Obst, utergatj, odtergati, tergati sadje; eine Gans, gos oskubsti; einen Baum, drevo obrati, obirati, drevo obtergati, obtergovati; Blumen udgl., pukniti, odpukniti, pukati, odpukati, otergati, tergati cvetlice, rožice.

Abpflügen, v. a., z. B. die Wurzeln, odorati, odoravati, odplužiti; den Rand des Ackers, zaorati, zaoravati mejo; s. Abackern.

Abpicken, v. a., odzobati, odzobavati, odkljuniti, odkljevati; ganz abpicken, pozobati.

Abplagen, v. a., und r., zmučiti, zdelati, zdelovati koga, zdelovati se, starati, mučiti, treti, tarati koga, tarati se.

Abplatten, v. a., oplošnjati, plošnjati, sploščiti, plošiti, na plosk zdelati, zdelovati; einen Stock an den Enden, pričeliti, čeliti.

Abplätten, v. a., zgladiti, ugladiti, gladiti.

Abplatzen, v. a., odpóčiti, odpokati.

Abplätzen, v. a., Bäume im Forstwesen, začertati, čertati, zaznamovati, znamnjati, znamenovati, zakrižati, zakriževati.

Abplätzung, die, začert, čertanje.

Abplündern, v. a., oropati, opleniti.

Abpochen, v. a., odpahniti, odpahovati, odbiti, odbijati; in den Hüttenwerken, s. Abbreiten; einem etwas durch Pochen, Drohen abnehmen, žugaje koga k čemu posiliti, izžugati komu kaj.

Abposaunen, v. a., strobiti, odtrobiti, otrobentati, trobentati.

Abprägen, v. a., vtisniti, vtiskati, vtisko-

vati; eine Münze, denar skovati, nakovati, kovati.
Abprall, der, odskok, odlet.
Abprallen, *v. a.*, odleteti, odletati, odletovati, odskočiti, odskakovati, odbiti, odbijati se.
Abprallungswinkel, der, odskočni kot, odskočni vogel.
Abpredigen, sich, *v. r.*, napridigati se.
Abprellen, *v. a.*, odbutiti, butati od —, odbiti, odbijati.
Abpreschen, *v. a.*, ein Pferd, zjahati konja.
Abpressen, *v. a.*, durch Pressen sondern, odtisniti, odtiskovati, odtlačiti, odmečkati, sežeti, *Präs.*, sežmem, sežemati; ein Buch, sprešati, prešati bukve; einem Geld, izžuliti, žuliti iz koga, silama vzeti, jemati, izsiliti, izsilovati komu kaj.
Abprotzen, *v. a.*, eine Kanone, sneti, snemati top.
Abprügeln, *v. a.*, pretepsti, otepsti, otepati, otolči, otleči, nažgati, nasekati, oklestiti, omlatiti, našeškati usw.
Abpuffen, *v. a.*, durch Faustschläge absondern, odbiti, odbijati; die Haut abziehen, odreti, odirati; Jemanden abpuffen, s. **Abprügeln.**
Abpurzeln, *v. n.*, zverniti se, prekucniti se.
Abputzen, *v. a.*, očediti, počediti, sčediti, čediti, osnažiti, snažiti; das Licht, usekniti, usekovati, uterniti, utrinjati svečo; die Mauer, v plazno deti, devati, očistiti, čistiti; die Weinstöcke, otrebiti, potrebiti, trebiti terte.
Abquälen, s. **Abplagen.**
Abquerlen, *v. a.*, raztepsti, raztepati (z motovckam), razmesti, raztrepati, trepati.
Abquetschen, *v. a.*, odmečkati, mečkati, žmeti, mlinčiti, meštati.
Abrackern, sich, *v. r.*, upenjati se, upirati se, ubadati se.
Abrädeln, *v. a.*, s kolescam odrezati, odrezovati (testo), odkoleščati, odkoleščevati.
Abraffen, *v. a.*, oben ab, zagrabiti, grabiti; zusammenraffen, pograbiti, grabiti, zbrati, zbirati.
Abrafft, das, ugrabek.
Abrahmen, *v. a.*, posneti, posnemati smetano.
Abrainen, *v. a.*, odmejiti, odmejevati, mejiti; s. **Abmarken.**
Abrammeln, *v. n.*, d. i. aufhören zu rammeln, bei Hasen, odprašiti se.
Abrändeln, abranden, *v. a.*, zarobiti, obrobiti, robiti.
Abranzen, *v. a.*, odpertiti, odpertovati; sich, *v. r.*, navlačugati se.
Abrasen, *v. a.*, das Gras, pojesti, pojedati; popasti, popašati travo; pomuliti, muliti.
Abraspeln, *v. a.*, z lesno pilo (rašpo) proč vzeti, jemati; opiliti, popiliti, odpiliti, piliti; odstrugati, strugati; odrašpati. *
Abrathen, *v. a.*, odsvetovati, odvračati; einem die Gedanken abrathen, uganiti, ugibati; s. **Errathen.**
Abrauben, s. **Berauben.**
Abrauchen, *v. n.*, in der Chemie, d. i. abdampfen, skaditi, skajati se, spariti, sparjati se, shlapeti, hlapeti.
Abräuchern, *v. a.*, Würste, usušiti, posušiti, sušiti.
Abrauchschale, die, hlapnjača.
Abraufen, *v. a.*, odpuliti, spuliti, puliti; zrovati, rovati, kleinweise, spukati, pukati; sich abraufen, *v. r.*, narovati se.
Abraum, der, die Handlung des Abräumens, trebljenje, pospravа, pospravljanje; die Sache, trebež, otrebine, trebir; im Forstwesen, hosta, verhovje, šopraka, frata, fratovje; im Bauwesen, nasipa; im Bergwesen, die Dammerde ober einer Erzader, poverhnina.
Abräumen, *v. a.*, spraviti, spravljati; den Tisch, pospraviti, pospravljati z mize; im Forstwesen, strebiti, potrebiti, trebiti.
Abraumholz, das, s. **Abraum, Abholz.**
Abräumung, die, posprava, pospravljanje.
Abraupen, *v. a.*, obrati, obirati gosenice.
Abräuspern, sich, *v. r.*, ohreščati se, sherkati se.
Abrechen, *v. a.*, ograbiti, ograbljati; odgrabiti, odgrabljati.
Abrechling, der, ograbek.
Abrechnen, *v. a.*, mit einem, pobotati s kom, porajtati, porajtovati, poračuniti, obračuniti, računiti s kom; im Rechnen abziehen, odšteti, odštevati, odbiti, odbijati, odračuniti; diese Gewohnheit abgerechnet, ako bi ne imel te navade; abgerechnet, daß, da nič ne rečem, kar.
Abrechnung, die, obračun, porajtovanje; odračun, odštetje.
Abrechten, *v. a.*, izpravdati, izpravdovati, odpravdati, dobiti, dobivati s pravdo kaj od koga; pripravdati.
Abrecken, *v. a.*, gehörig in den Blech hämmern, raztegniti, raztegovati.
Abrede, die, ugovor, pogovor, beseda; sie mit einem nehmen, dogovoriti, pogovoriti, pogovarjati se s kom, besedo si dati s kom; domeniti, domenjati se s kom; Verneinung, odrečenje, odrek; in Abrede stellen, odreči, nikati, odrekovati, zanikati.
Abreden, sich, *v. a.* und *r.*, mit jemanden, dogovoriti, pogovoriti, pogovarjati se; sich durch Reden abmatten, razgovoriti se, nagovoriti se; einen von etwas, odsvetovati komu kaj; odgovoriti, odgovarjati, odverniti, odvračati koga od česa.
Abregeln, *v. a.*, uravnati, uravnovati po pravilih.
Abregnen, *v. n.*, es hat abgeregnet, zdežilo je, zvedrilo se je.
Abreiben, *v. a.*, odergniti, dergniti, odguliti, guliti, ogožati, gožati, odribati *; otreti, otirati; den Koth, odmancati, mancati blato; odmeti, meti; den Rost, odstrugati, odstergati, strugati, oddergniti rijo; die Schuhe, zdreti, dreti čevlje; obnositi; raztergati, tergati, shoditi; sich den Rücken, gajsnati se.
Abreichen, *v. a.*, d. i. erreichen, doseči, dosegati; abgeben, dati, dajati, podati, podajati; podeliti, podeljevati.
Abreifen, *v. a.*, reif werden, dozoreti, se-

zoriti se; *v. a.*, den Reif, Rand u. s. w. abnehmen, posneti, posnemati rob; sneti, snemati obroče.

Abreiben, *v. a.*, raznizati, raznizovati.

Abreise, die, odhod.

Abreisen, *v. n.*, oditi, odhajati; podati, podajati se na pot; odriniti, iti, hoditi z doma, iti, vzdigniti se na pot.

Abreißen, *v. a.*, odtergati, utergati, utergovati; odčesniti, odčesovati; odkrehniti, odkrehovati; ein Haus abreißen, hišo podreti, podirati, razvaliti, porušiti; abgerissener Rock, raztergana, stergana suknja; ein abgerissener Mensch, capin; abzeichnen, narisati. narisovati, načertati, načertovati, zobraziti, obraziti; *v. n.*, utergati se, pretergati se, tergati se; der Faden ist abgerissen, nit se je utergala; dieser Faden reißt gern ab, ta nit se rada terga; die Geduld reißt mir ab, poterpežljivost me popušča, popuša.

Abreißer, der, ein Werkzeug, um Figuren abzureißen, čertnik, čertavnik.

Abreißung, die, odterganje, uterganje; eines Hauses, podertje, podiranje.

Abreiten, *v. n.*, wegreiten, odjezditi, odjahati, auch jezditi, jahati od —, proč jezditi, jezdariti, jahati; *v. r.*, sich abreiten, sich abmatten, razjezditi se, razjahati se, najezditi se, najahati se; *v. a.*, das Pferd abreiten, konja preobjezditi, preobježati; das Pferd auf der Schule abreiten, konja zučiti, učiti; ein abgerittenes Pferd, učen konj, zučen konj; durch Reiten zerstören, pojezditi, poježati; durch Reiten abmessen, objezditi, obježati, objahati, prejezditi, prejahati.

Abrennen, *v. n.*, wegrennen, oddirjati, zdirjati, proč zdirjati, dirjati, steči, stekati; *v. r.*, sich abrennen, nadirjati se; *v. a.*, einem zuvorrennen, predirjati, preteči, pretekati koga; einem den Weg abrennen, presekati, presekovati pot; den Rang einem, prehiteti, prehitovati, prehitévati koga; s. Ablaufen.

Abrichten, *v. a.*, d. i. die Richtung geben, zravniti, poravniti, naravniti, ravniti; figürlich, eine Fertigkeit beibringen, zuriti, uriti, učiti, naučiti, priučiti, zúmiti, úmiti, ga bom že zumil, ich werde ihn schon abrichten, einen Hund, zučiti, učiti, zuriti, uriti psa.

Abrichtung, die, ravnjenje, urjenje, zučba.

Abrichtungsreglement, das, vadilni, vadbin, učilni, učbin pravilnik.

Abriechen, *v. a.*, ovonjati, ovohati, obvohati.

Abriegeln, *v. a.*, das Haus, zapahniti, zapahovati hišo, zariniti, zasuniti zapah; s. Verriegeln.

Abrieseln, *v. a.*, von festen Dingen, Sand, osuti, osipati se, omleti, omiljati se, posuti, posipati se; *serb.*, odroniti se, roniti se; vom Wasser, odcerljati, cerljati.

Abriffeln, *v. a.*, den Flachs, osmukati, smukati, zripljati od. zrifljati *; einen abriffeln, ozmérjati, zmérjati.

Abrinden, *v. a.*, den Baum, obeliti, beliti drevo, omajiti, majiti, olupiti, lupiti; das Brot, oškertati, škertati kruh, oškerbati, škerbati kruh; das Brot rindet sich ab, skorja odstopa, kruh se lušči, luši, nach *M.* se zduje; abrindiges Brot nach *M.* zduti kruh.

Abrindern, *v. n.*, oteliti se.

Abringen, *v. a.*, vom Ringe losmachen, sneti, snemati perstan; einem etwas, izviti, izvijati; *v. r.*, sich abringen, narovati se, nametati se.

Abrinnen, *v. n.*, odteči, odtekati, steči, stekati; das Licht rinnt ab, sveča se kergá, se plavi, poceja.

Abrispen, *v. n.*, osuti, osipati se; der Hafer rispet ab, oves se osipa.

Abriß, der, načert, očert, očertek, obraz, obrazek, načertanje, osnutek, osnova, osnovanje.

Abritt, der, odjezd, odjahanje.

Abrogiren, s. Abschaffen, Aufheben.

Abrohren, *v. a.*, die Decke bei den Mauern, oterstiti, terstiti strop; einen Teich, porezati, rezati terstje.

Abrollen, *v. n.*, odvaliti, valiti se, zvaliti se, pritakljati, takljati se, pritakati, takati se, pritočiti, točiti se doli, odkotati, kotati se; *v. a.*, odvaliti, zavaliti, zvaliti, valiti; die Wäsche, zvaljati, valjati perilo, olikati, likati, zmungati, mungati perilo; das zusammengerollte abrollen, razviti, odviti, odvijati.

Abrosten, *v. n.*, odrijoveti; es ist abgerostet, rija je snedla.

Abrösten, *v. a.*, opražiti, pražiti.

Abröthen, *v. a.*, porudečiti, rudečiti.

Abrotten, *v. n.*, s. Abfaulen, vom Getreide, strohneti, trohneti.

Abrücken, *v. a.*, odmakniti, odmikovati, odriniti, odrivati.

Abrudern, *v. n.*, odveslati, proč veslati, z vesli odriniti.

Abruf, der, oznanilo, oklic, razglas; d. i. Abforderung, odklic, poklic, odzov, odziv.

Abrufen, *v. a.*, verkündigen, oznaniti, oznanjati, oznanovati, oklicati, oklicovati, klicati; die Stunden abrufen, odklicati, klicati, odpeti, péti ure; das Geld abrufen, d. i. verrufen, preklicati, preklicovati, in Steierm. auch povegrati denar; von Geschäften abrufen, od pravil (nazaj) poklicati, klicati, pozvati, zvati; durch Rufen erreichen, doklicati, dozvati; *v. n.*, der Wächter hat abgerufen, čuvaj je odklical, odpél; *v. r.*, sich müde rufen, skričati se, nakričati se, navpiti se, naklicati se.

Abrufung, die, s. Abruf.

Abrühren, *v. a.*, omešati, mešati, umesti, mesti; das Mehl, zasukati, sukati moko, podmesti, podmétati; daher ein abgerührter Mehlbrei, podmet; Eier abrühren, stepsti, raztepsti, tepsti, raztepati, raztrepati jajca.

Abrumpiren, s. Abbrechen.

Abrupto, **ex abrupto**, naglama, nenadama, kar.

Abrunden, *v. a.*, skrožiti, krožiti, zokrogliti, okrogliti, zobliti, stočiti, obliti, von oblo rund, oblica Kugel; durch Kneten, posvalkati, svalkati; einen Redesatz, obravnati stavek,

Abrundung, die, zokrogljenje, obljenje, okroglina, oblina, skrožina; Kugelstein, oblák.
Abrupfen, v. a., einen Vogel, oskubsti, skubsti; die Haare, spuliti, opuliti, puliti, zrovati, rovati, opipati, spipati, pipati lase.
Abrußkörner, die, Korallenerbsen, rudeči grah.
Abrüsten, v. a., podreti, podirati, razvreči, razmetati oder.
Abrutschen, v. n., s. **Abgleiten,** von der Erde, utergati, tergati se, meliniti se.
Abrutschung, die, eines Berges, udor, usadina, zmol, melina.
Abrütteln, v. a., otresti, otresati, tresti, nach V. auch odmakatati, makatati.
Absäbeln, v. a., s sabljo odsekati, odsekovati, odsabljati, posabljati, sabljati, posekati.
Absacken, v. a., razpertati, spertati od. razpertiti, spertiti.
Absäen, v. a., einen Acker, ihn durch wiederholte Saat schlechter machen, utruditi, truditi njivo, spustobiti, spiti, zmolsti, povžiti njivo; ein abgesäeter Acker, trudna njiva; abgesäeter Lein, lan, ki se je zrodil, ob pleme prišel, ki je znorel, da mu je treba seme, pleme premeniti.
Absage, die, odpoved, odreka; Widerruf, oporeka.
Absagebrief, der, odpovedno pismo.
Absagen, v. a., Aufkünden, Abbestellen, odpovedati, odpovedovati; widerrufen, oporeči, oporekati; versagen, odreči, odrekati, odrekovati; v. n., für entsagen, odreči, odrekati se, odpovedati, odpovedovati se česa; ein abgesagter Feind, očiten, naglaven sovražnik.
Absagung, die, odpovedovanje, odrekovanje.
Absagungs=, odpovedni.
Absägen, v. a., odžagati, odžagovati; in einigen slov. Gegenden, und in den andern slav. Dialekten auch, odpiliti, piliti.
Absahnen, v. a., posneti, posnemati (smetano) z mleka.
Absalzen, v. a., osoliti, nasoliti, soliti.
Absatteln, v. a., ein Pferd, razsedlati, odsedlati, odsedlovati konja; das Pferd hat ihn abgesattelt, konj ga je s sedla vergel; v. n., zjahati (raz konja).
Absatz, der, die Handlung des Absetzens, odstavljenje, odstava, složenje; s. **Absetzen;** Pause, prestanek, oddih, preneh, prenehljej, oddahnjenje; ohne Absatz austrinken, na en dušek, v enem dušku, brez oddiha, preduška spiti; als Verkauf, prodaja; die Waare hat vielen Absatz, blago se lahko zvêde, specuje, prodaja, gre spod rok, gre dobro; eines Berges (Terrasse), berdo, odstavek, obronek, prag; an einem Halme, kolence, člen; in der Baukunst, odstava, odstavek; des Ganges vom Streichen, omahnjenje (ruda omahne); in der Schrift, odstavek, oddelek; in einem Liede, Strophe, stavek; an dem Schuhe, peta, opetnica, podpetnik, škerpec; in den Gärten, gred, greda, gredica, leha, lešica.
Absatzeisen, das, podkóvica.
Absatzpostamt, das, odložna poštnija.
Absatzweise, adv., prenehama, po stavkih.
Absäubern, v. a., očediti, čediti, osnažiti, snažiti, očistiti, sčistiti, čistiti.
Absaufen, v. a., oben etwas, odpiti, odpijati, odlokati; eine Schuldforderung, zapiti, zapijati dolg, zapijančevati; durch Saufen einer Sache berauben, zapiti, zapijati; v. r., sich absaufen, spiti, spijati se; sožlempati, sožlempetati se; nalokati, nažlempati se.
Absaugen, v. a., das Aeußere einer Sache, obsesati, obsesavati, posesati, posesavati, odcuzati, odcizati, pocuzati; durch Saugen entkräften, sosesati, usesati, usesavati; scizati.
Absäugen, v. a., zur Genüge, nadojiti, dojiti; ein wenig, podojiti; entwöhnen, odstaviti, odstavljati; serb., odbiti; im Gartenbaue, einen Zweig, ohne ihn abzuschneiden, auf einen andern Stamm pfropfen, (ablactiren), na zrast navezati, na lok cepiti, nach V. predojiti.
Absäumen, sich, v. r., zakasniti, zakasnovati se.
Absceß, der, tur oder tvur, uló, gen. ulésa, gnojavica, gnojna bula; eine Viehkrankheit, ein Fluß, ein Absatz, nepoš.
Abschaben, v. a., odstergati, nastergati, stergati, odstrugati, strugati, odškrabati; das Holz, ostrugati, strugati, oskoblati, skoblati, oguliti, odergniti; Felle, s. **Abfleischen;** Haare, Borsten u. dgl., ogarati, garati. *
Abschabsel, das, strugotina, ostružek, ostružje, osteržek, sterglina.
Abschachern, v. a., einem etwas, niedrig für **Abhandeln,** izcencljati, cencljati iz koga kaj; auch izcaratati.
Abschachteln, v. a., mit Schachtelhalm reiben, s preslico, nach V. s hošem (serb. hvost) kaj osvetliti, svetliti, otreti, otirati.
Abschaffen, v. a., einen Bedienten, odpraviti, odpravljati, odstaviti, odstavljati družinče, dati, dajati slovo služabniku; koga posloviti; einen aus dem Lande, odpraviti, odpravljati; einen Bettler, spoditi, poditi berača; Mißbräuche, Feiertage abschaffen, ob veljavo djati, devati, oder pripraviti; odpraviti, odpravljati, ovreči, overgovati, zatreti, zatirati razvade, praznike; ein Gesetz, preklicati, preklicovati, opozvati, razveljaviti postavo.
Abschaffung, die, odprava, odpravljenje; eines Gesetzes, preklic, opozvanje.
Abschälen, v. a., den Apfel, das Ei, Erdäpfel, Rüben, olupiti, lupiti, obeliti, beliti, omajiti, majiti; nach V. auch slačiti, okožuhati, kožuhati, oličiti; Erbsen, Bohnen, oluščiti, luščiti, lušiti; den Maiß, lušiti, ličiti; Hanf, ličkati, beliti; Nüsse, robkati, ružiti; v. r., sich, luščiti, lušiti se, majiti se.
Abschalmen, v. a., očertati, čertati (drevesa).
Abschärfen, v. a., s. **Abstumpfen,** gehörig scharf machen, zostriti, ostriti.
Abscharren, v. a., odergniti, odergovati, poderzati, oderzati, derzati, odgrebsti, odgrebati; odpraskati, oderskati, berskati.

Abscharricht, das, ogrebine.
Abscharrmesser, das, dergulja, stergulja.
Abschatten, *v. a.*, silhouettiren, poobraziti, obraziti po senci, posenčiti, posenčevati.
Abschätzbar, *adj.*, precenljiv.
Abschätzen, *v. a.*, preceniti, ceniti.
Abschätzung, die, cenitev.
Abschätzungs=, cenitni.
Abschauen, s. **Absehen**.
Abschaufeln, *v. a.*, z lopato odkidati, kidati; den Schnee vom Dache, ogrebsti, ogrebati sneg.
Abschaukeln, sich, *v. r.*, naguncati se, nauškati se, nagugati se.
Abschaum, der, eine abgeschäumte Unreinigkeit, pene *pl.*, openek; *fig.* posnetek; das Schändlichste seiner Art, izveržek, izmazek, izmet.
Abschäumen, *v. a.*, openiti, odpeniti, peniti; posneti, posnemati pene.
Abschäumung, die, openjenje.
Abscheiden, *v. a.*, razločiti, odločiti, odločevati, ločiti; *serb.*, razstaviti, razstavljati; ein Metall, izločiti, ločiti; Kinder, otroke odeliti, deliti; *v. n.*, sterben, ločiti se iz sveta, preseliti se v večnost, umreti, mreti, umirati.
Abscheider, der, ločivec.
Abscheidung, die, ločenje.
Abschein, der, s. **Abglanz**.
Abschenken, *v. a.*, z. B. ein Faß Wein, potočiti, stočiti, točiti.
Abscheren, *v. a.*, wegscheren, odstriči; ganz scheren, ostriči, striči; glatt abscheren, z. B. den Bart mit dem Rasirmesser, obriti, odbriti, briti; die Schafe, ostriči, striči ovce; Tuch abscheren, obrezati, obrezovati; die Haare zu viel, ošišati, šišati.
Abscherzen, *v. a.*, s šalo dobiti, dobivati.
Abscheu, der, gnjus, gnus, gnjušenje, stud, studenje, gnjusoba, zamerza, merzenje; ich habe Abscheu vor etwas, gnjusi se mi nad čem, studi se, graja se mi; Abscheu erregen, prignjusiti, pristuditi komu kaj; ich habe Abscheu vor etwas, studi se mi kaka reč, ustudila, pristudila se mi je.
Abscheuchen, s. **Verscheuchen**.
Abscheuern, *v. a.*, ostergati, stergati, očistiti, čistiti.
Abscheulich, *adj.*, gnjusen, nagnjusen, studen, ostuden, gerd, oduren, gaden, sporen, merzek, neguden; d. i., mit Gespensterfurcht verbunden, pošasten.
Abscheulichkeit, die, gnjusnost, ostudnost, studnost, gerdôba, spornost; eine abscheuliche Sache, gnjusôba, ostúda, nagnjusa.
Abschichten, *v. a.*, verstiti, skladati; für abfinden, oddeliti, deliti.
Abschicken, *v. a.*, poslati, pošiljati, auch odslati, odpraviti; Jemanden um etwas abschicken, auch zagnati, zaganjati koga po kaj.
Abschickung, die, pošiljanje, odprava.
Abschieben, *v. a.*, odriniti, odmakniti, odmikati, odpahniti, odpahati; von Flüssen, welche die Steine abschieben, valiti, premikati kamnje, ogladiti, gladiti; vom Fluße abgeschobene Steine, od vode oglajeni kamni; die Schuld von sich abschieben, odbijati od sebe krivico; einen abschieben, gnati koga.
Abschiebling, der, gnanec.
Abschied, der, slovo, razhod; *serb.*, razstanak; einem Abschied geben, slovo dati, dajati komu, posloviti, sloviti koga; nehmen, slovo vzeti, jemati, posloviti, sloviti se; in den Rechten der Schluß, die Entscheidung, razločba, odprava, rešenje, razsodek; aus diesem Leben, ločenje s sveta; ein Beschluß, sklep; schriftliches Zeugniß eines Soldaten, odslužno pismo.
Abschiedsbrief, der, slovni, odslužni list.
Abschiedsgedicht, das, pesem na razhodu, razhodna pesem.
Abschiedsrede, die, govor na razhodu, odhodu, poslovni govor.
Abschiedsschmaus, der, odhodnja.
Abschiedsstunde, die, ura ločitve, d. i. Sterbestunde, zadnja ura.
Abschiedstrunk, der, odhodščina, odhodšina (odhodščino piti), šentjanževica, zdravica na razhodu.
Abschiedswort, das, beseda pri odhodu, ločitvi.
Abschiefern, *v. a.*, odkrojiti, razkrojiti, krojiti, odklati, in kleinen Schiefern, odluščiti, odlušiti, lušiti, odkrušiti, krušiti; sich abschiefern, *v. r.*, luščiti se.
Abschienen, *v. a.*, mit Schienen versehen, okovati, kovati kolo, našiniti; d. i. sie abnehmen, sneti, snemati šino; im Bergbaue, zmeriti, meriti jamo.
Abschießen, *v. a.*, einen Pfeil, izstreliti, streliti pšico; eine Flinte, streliti, streljati s pušo; einen Vogel vom Baume, ustreliti, streljati tiča z drevesa; einem den Fuß, nogo odstreliti komu; das Schießen beschließen, dostreljati; näher am Ziele treffen, als ein anderer, einem den Vorzug abgewinnen, einen abschießen, prekositi koga v streljanji, nach *V.* prestreliti, prestreljati koga; *v. n.*, das Wasser schießt vom Dache ab, voda s strehe dère; die Farbe schießt ab, pušča, puša barva, bledí barva, barva je že zbledela.
Abschiffen, *v. n.*, odpeljati, odpeljevati se v ladii, odladjati, odriniti na ladii; absegeln, odjadrati; *v. a.*, na ladii odpeljati, odpeljevati kaj.
Abschildern, *v. a.*, popisati, popisovati, podobo pred oči postaviti, postavljati; das Herz schildert sich auf dem Gesichte ab, serce od. duša gleda iz obraza, serce se na obrazu vidi, serce se pozna na obrazu, na obrazu se bere notranja misel.
Abschinden, *v. a.*, odreti, dreti, odirati; sich abschinden, *v. r.*, z delam se ubijati, upirati.
Abschirren, *v. a.*, das Pferd, konja skomatati, skomatovati, razpraviti, razpravljati, razpreči, razpregati, zdeti, zdevati opravo s konja.
Abschirrung, die, razkomatanje, razprava.
Abschlachten, *v. a.*, zaklati, klati; alles abschlachten, poklati; das Schlachten vollenden, doklati.

Abschlachtung, die, klanje, poklanje.
Abschlacken, *v. a.*, izžlindrati, otrebiti, trebiti od žlindre.
Abschlag, der, die Handlung des Abschlagens, odbitje, odbijanje; das Abgeschlagene, odbitek, odkres, odklatek; des überflüssigen Wassers bei den Teichen, odtek; bei den Baumfällen die abgehenden Aeste, obseka, hosta, oklest, *f.*, verhovje in vejevje, sklestki; beim Zimmern, iverje; die Matrize bei den Schriftgießern, pečatnik, matica za čerke; im Billardspiele, odboj; auf Abschlag zahlen, na pobitek plačati, plačevati, na račun, na dolg plačati; in Abschlag bringen, odbiti, odbijati, odračuniti, odračunovati; nach Abschlag, odbivši; die Waare ist in Abschlag gerathen, blago je ceneje, cena blaga je jenjala, jenjuje, pada; Abschlag der Kälte, odmeka, mraz je odjenjal; Abschlag für Abprallen, odlet, odskok.
Abschlagen, *v. a.*, odbiti, odbijati, odtolči, tolči, odkresati, odkresovati; Früchte vom Baume, sadje odklatiti, sklatiti, klatiti; Nüße, Eicheln, sklatiti, klatiti, otepsti, otepati orehe, želod; einem den Hut, komu klobuk zbiti, zbijati; einem den Kopf, glavo odsekati, odsekovati, sekati komu, ob glavo djati, devati, obglaviti koga; mit Hammerschlägen auseinander, razbiti, razbijati, raztolči, tolči, raztleči, tleči; einen Stich in Blei, podobo na svinec upečatiti, pečatiti, udariti, udarjati; abgeschlagene Münze, kovan dnar; d. i. einen gehörig abpeitschen, pretepsti, pretepati, otolči, tolči, nabiti, nabijati koga; einen Fluß abschlagen, ihn ableiten, reko odpeljati, odpeljevati, speljati, speljevati, pretočiti, pretakati; d. i. ihn ablaßen, spustiti, spuščati, spušati reko; den Urin, svojo vodo spustiti, spuščati, pustiti, gem. oscati se, scati, bei Kindern curati; einem etwas abschlagen, komu kaj odbiti, odbijati, odreči, odrekovati, odnuditi, odnujati; ihm rund abschlagen, kratko malo odpovedati, odpovedovati, naravnost odreči, odbiti, prošnjo zaverniti; einen Besuch abschlagen, obiskanja ne hoteti; die Wache abschlagen, stražo odbobnati, odbobnovati; im Rechnen, odbiti, odbijati; den Feind abschlagen, sovražnika odbiti, odbijati; abgeschlagene Früchte, otepki; abgeschlagene Aeste, sklestki, skleški, oklestki; *v. r.*, sich vom Weg abschlagen, udariti, udarjati na stran, zajti, zahajati; *v. n.*, das Getreide schlägt ab im Preise, žito pada, žitna cena jenjuje, žito ceneje prihaja; die Kälte schlägt ab, mraz odjenjuje, popušča; das Gewehr schlägt ab, puška na stran udarja, puška odnaša, ruka *; ich bin abgeschlagen, ves pobit sim, vse mi upada, nič se mi ne zljubi, vse se mi toži, nevečen, otožen, stersel, klavern sim, ves mertev sim.
Abschlägig, *adj.*, odrečin, abschlägige Antwort, odreka, odrečenje, nach *V.* auch potepen odgovor; eine abschlägige Antwort geben, odbiti, odreči komu kaj; eine abschlägige Antwort bekommen, ne biti uslišan.
Abschläglich, *adj.*, na pobitek, na odbitek, na račun; abschlägliche Bezahlung, s. **Abschlagszahlung**.
Abschlagszahlung, die, plačanje, plačevanje na odbitek.
Abschlämmen, *v. a.*, strebiti, otrebiti, potrebiti, trebiti blato, glen, sprati, spirati; einen Graben, graben strebiti, potrebiti, trebiti; durch zu- und wieder abgegoßenes Wasser, oprati, opirati, prati, poplakniti, poplakovati; das Erz, rudo oprati, sprati, spirati, prati.
Abschlängeln, sich, *v. r.*, vijugati se.
Abschländern, s. **Abschlendern**.
Abschleichen, sich, *v. n.* und *r.*, splaziti, plaziti se, zmuzniti se, ukrasti se, odlesti; als *v. a.*, einem etwas, s. **Ablisten**.
Abschleifen, *v. a.*, odbrusiti, obrusiti, zbrusiti, brusiti; zur Genüge, nabrusiti; ein Messer, nož nabrusiti, brusiti; die Schuhe, črevlje, čevlje zbrusiti, brusiti, skresati, kresati; auf der Schleife abfahren, na smučéh, sanéh odpeljati, peljati, odsankati se, fein und abgeschliffen, zglajen in zlikan.
Abschleifer, der, brusec.
Abschleifung, die, obrušenje, nabrušenje, brušenje.
Abschleimen, sich, *v. r.*, izžlemiti, ožlemiti se, izžleziti se; *v. a.*, des Schleimes berauben die Nase, usekniti, usekovati se; Teichfische im fließenden Wasser, smerkove ribe oprati, opirati, oplakniti, oplakati, oplakovati; s. auch **Abäschern** den Zucker udgl., openiti, peniti.
Abschleißen, *v. a.*, die Kleider, oguliti, zguliti, obnositi; eine Mauer abschleißen, abreißen, podreti, podirati zid; abgeschließenes Tuch, oguljeno sukno; abgeschließenes Kleid, auch lozna, polosana obleka.
Abschlendern, *v. n.*, odkoracati, proč koracati, odgambati, odbendati, odšvedrati, vleči se.
Abschlenkern, *v. a.*, den Koth, odšterkniti, odšterkati, otresti, otresati blato, stresti, stresati.
Abschleppen, *v. a.*, odvleči, odvlačiti; die Schuhe (einseitig) abnützen, čevlje pošvedrati, švedrati, pošepati, pošepavati, pokrevljati, popetati; sich abschleppen, *v. r.*, navlačiti se.
Abschlepperin, die, odvlačulja.
Abschleudern, *v. a.*, einen Stein, kamen zagnati, zalučati, lučati, vreči, metati, hititi, hitati s pračo, zadegati, degati s pračo.
Abschlichten, *v. a.*, glatt machen, ugladiti, uglajati, gladiti, olikati, olikavati, likati.
Abschließen, *v. a.*, etwas Versperrtes, odkleniti, odklepati, odpeti, odpenjati; zuschließen, zakleniti, zaklepati, zapreti, zapirati; die Feder an einem Schloße, zmét, *f.*, nach *V.* pero spustiti, spuščati; die Rechnung, številbo, štev, (račun, rajtengo) dokončati, dodelati, skleniti, sklepati; den Vertrag, pogoditi se, pogodbo narediti, narejati, dogovoriti, dogovarjati se; eine Arbeit, delo dokončati, doveršiti; sich von der Welt, bežati od ljudi, se skriti pred svetam.

Abschlüpfen, *v. n.*, zmuzniti, smukniti, spolzniti.
Abschlüpfung, die, nach *V.* zmuzek, spolzek.
Abschlürfen, *v. a.*, odserkniti, odserkati, serkati od —, odemerkniti, odsrebati; *alles* abschlürfen, poserkati, posrebati.
Abschlürfung, die, odserk, poserk.
Abschluß, der, sklep, dogon, dokončava, dognanje, doveršek, doveršenje; Ende, konec.
Abschmack, der, einer Speise, plevkost, netečnost, neslast, neslaj.
Abschmälern, *v. a.*, zóžiti, óžiti, umanjšati, umanjševati.
Abschmausen, *v. a.*, einem sein Vermögen, premoženje komu pojesti, pojedati; objesti, objedati koga; sich abschmausen, *v. r.*, najesti se; *v. n.*, den Schmaus beenden, odjesti.
Abschmecken, *v. a.*, poznati po pokusu.
Abschmeckend, *part.*, neslan, plevek, neslasten; kar nima slasti, brez slaja, slasti.
Abschmeicheln, *v. a.*, izlizati, izlizovati, izlisičiti iz koga kaj, izmamiti, izsladkati iz koga kaj; s prilizovanjem iz koga kaj spraviti, spravljati.
Abschmeißen, *v. a.*, proč butiti, butati, odbutiti, odbutati; odpahniti, odpahati; oddegati, degati, (proč) treščiti, trešiti, telebiti.
Abschmelzen, *v. a.*, durch Schmelzen absondern, odtopiti, odtapljati; gehörig schmelzen, stopiti, raztopiti, raztapljati, raztaliti; Butter abschmelzen, srovo maslo stopiti, topiti; skuhati, kuhati; die Schmelzbutter, kuhano maslo, auch maslo schlechtweg; *v. n.*, odtopiti se, odtapljati se; odtajati se, stopiti se, topiti se.
Abschmieden, *v. a.*, durch Schmieden absondern, odkovati, odkovavati; fertig schmieden, skovati, kovati.
Abschmieren, *v. a.*, die Räder, namazati, mazati; nachläßig schreiben, načečkati, čečkati; einen abschmieren, namazati, mazati koga (z leskovo mastjo); *v. n.*, die Stiefel schmieren ab, umazati, mazati se.
Abschmutzen, *v. a.*, umazati, mazati; ich bin ganz abgeschmutzt, ves sim udelan.
Abschnallen, *v. a.*, odpeti, odpenjati; zodpenčati; nach *M.* auch odkopčati, razkopčati, razkopčevati.
Abschnappen, *v. n.*, odšklempniti, odšklempati, šklenfniti, zahlopniti; *v. a.*, spustiti, spuščati, spušati, odpeti, odpenjati.
Abschnäuzen, *v. a.*, das Licht, uterniti, utrinjati, usekniti, usekovati luč.
Abschneiden, *v. a.*, (mit dem Messer), odrezati, odrezovati, prirezati, prirezovati; das Gras mit der Sense, odkositi, pokositi, kositi travo, auch poseči, seči travo; das Getreide mit der Sichel, odžeti, požeti, žeti žito; die Nägel, obrezati, obrezovati, rezati nohte; mit der Scheere, odstriči, striči; einen Stock bei der Wurzel abschneiden, pri polti odrezati, odrezovati; einem die Ehre, opravljati koga, obrekovati koga; das Wasser einem, vodo vzeti, jemati, odpeljati, odpeljevati; die Erze schneiden sich ab, jama stisne, pride na poleg, jama stiska, gre na poleg; Lebensmittel abschneiden dem Feinde, hrano, živež ustaviti, ustavljati sovražniku; die Hoffnung abschneiden, upanje vzeti, jemati; den Weg abschneiden, pot prestreči, preslediti, pot prekositi, zapreti, zapirati komu; eine feindliche Truppe, zajeti, zajemati, odrezati, odrezovati; *v. n.*, s. Abstechen.
Abschneiden, das, odrez, odrezovanje.
Abschneidsel, s. Abschnitzel.
Abschneien, *v. n.*, es hat abgeschneit, nehalo je mesti; sneg je nehal.
Abschnellen, *v. a.*, bersniti, odbersniti, bersati, odbersati; *v. n.*, odskočiti, uskočiti, šiniti.
Abschnitt, der, die Handlung des Abschneidens, odrez, odrezanje; was abgeschnitten worden, odrezek, odrezina, odrez, *f.*, obrezek, obrezina, otrebek, odstrižek; am Kerbholz, zareza; in der Mathematik, Segment, krajic; die Cäsur im Verse, presek, prereza; *serb.*, odmor; in einem Buche, odloček, razdelek.
Abschnitzel, das, odseček, odrezki, odstrižki, ostruži *f. pl.*, rezina, rezje; von den Weinreben auch rožje; beim Obst, kerhelj; beim Holz, terska.
Abschnitzeln, Abschnitzen, *v. a.*, odrezljati, rezljati; eine Figur, podobo izrezati, zrezovati; zdelati, zdelovati.
Abschnüren, *v. a.*, odvezati, odvezovati, odpeti, odpenjati; nach *V.*, odtvezati; mit der Schnur abmessen, zmeriti, meriti z vervico; eine Warze, bradovico spodvezati, spodvezovati, prevezati, prevezovati.
Abschöpfen, *v. a.*, den Schaum, das Fett, posneti, posnemati pene, tolšco, tolšo oderepati, nach *V.* auch odzajeti, odzajemati; abgeschöpfte Milch, posneto mleko.
Abschuß, der, s. Abfahrtsgeld.
Abschrägen, *v. a.*, zvežiti, zveževati.
Abschrägung, die, als Handlung, zveženje; schiefe Fläche, povežje.
Abschrammen, *v. a.*, opraskati, odreti, odirati.
Abschrauben, *v. a.*, odviti, odvijati, previti, previjati, odvintati, odsukati.
Abschrecken, *v. a.*, ostrašiti, strašiti; oplašiti, plašiti; *fig.*, odverniti, odvračati; das Wild vom Felde, divjino ostrašiti, splašiti, spoditi, odgnati; in den Küchen, opariti, pariti, pokropiti, kropiti s kisam ali jesiham; zacvreti t. j. z vrelo zabelo obliti; einem Geld, denar iz koga izžugati, izstrahovati; er ließ sich durch Hemmnisse abschrecken, opovír se je zbal.
Abschreckend, *adj.*, ostrašiven, oplašiven; zum abschreckenden Beispiele, ljudem v strah in zgled; odvračevavni zgled.
Abschreckung, die, ustrašenje.
Abschreibegebühr, die, prepisnina.
Abschreiben, *v. a.*, die Feder abnützen, razpisati, razpisovati; pero skerhati, kerhati,

razpisati; sich die Finger, persto razpisati, razpisovati; d. i. copiren, prepisati, prepisovati; einem seine Schuld, dolg odpisati, odpisovati; schriftlich absagen, odpovedati, odpovedovati s pismam, oder pismino; eine Steuer abschreiben, odpisati, odpisovati; ein Grundstück aus dem Grundbuch, zbrisati, zbrisovati.

Abschreiber, der, Copist, prepisovavec; **Abschreiberin**, die, prepisovavka.

Abschreibung, die, prepis, prepisovanje; odpis.

Abschreien, *v. a.*, mit Geschrei verkündigen, razvpiti, razvpijati; mit Geschrei absprechen, odvpiti, odvpijati; *v. r.*, sich abschreien, izvpiti se, zvekati se, razvekati se, skričati, nakričati se, navekati se, nadreti se, navpiti se.

Abschreiten, *v. n.*, vom Wege, vom Vorhaben, odstopiti, odstopati; umakniti, umikati se s poti; pobrati, pobirati se s poti; *v. a.*, d. i. mit Schritten abmessen, na stopnje, na korake zmeriti, meriti.

Abschrift, die, Copie, prepis, prepisek; ein Stück aus einem Buche, izpis, izpisek; vidimirte Abschrift, pověrjen prepis.

Abschriftlich, *adj.*, prepisan, izpisan; *adv.*, v prepisu.

Abschröpfen, *v. a.*, das Getreide der Spitzen mit der Sichel berauben, prižeti, prižinjati žito; mit der Sense, prikositi, kositi; mit der Scheere, pristriči, pristrigati; Jemanden abschröpfen, d. i. aussaugen, izmolsti iz koga kaj; das Blut, kupice od. rogove staviti (eig., po kupicah od. rogovih puščati).

Abschrote, die, Schrotmeißel, sekalce, sekalo.

Abschroten, *v. a.*, in die Quere theilen durch Schneiden, razrezati, razrezovati, rezati na platiče; durch Hauen, razklati, klati na platiče; ein Stück Eisen, železo odsekati, odsekovati; ein Faß vom Wagen abschroten, es hinab wälzen, zvaliti, valiti, zložiti, skladati sod; das Vieh hat das Getreide abgeschrotet, živina je popasla žito.

Abschultern, *v. a.*, das Gewehr, djati, devati (zdeti, zdevati) z rame, s pleč, oder raz ramo.

Abschuppen, *v. a.*, einen Fisch, oluskati, luskati, oluskiniti, luskiniti, ostergati, stergati ribo; *v. r.*, oluščiti se, luščiti, lušiti se.

Abschürfen, *v. a.*, razdergniti hrasto.

Abschürzen, *v. a.*, odpasati, odpasovati.

Abschuß, der, des Wassers, stermec, pad, stok vode, padanje vode, odtečnost; des Daches, plat strehe, stermina, sterma streha; des Berges, reber, brežina, breg.

Abschüssig, *adj.*, steil, sterm; mit geringer Neigung, položin, nagnjen, brežen, napoševen; *adv.*, navdol; ein stark abschüssiges Gebirg, nach *Jarn.*, plazovina.

Abschüssigkeit, die, stermota, stermost, brežnost, navdolnost.

Abschütteln, *v. a.*, otresti, otresati, odmakniti, otepsti, otepati; die Ermahnungen, otresti, otresati se; das Joch, jarm otresti, stresati, vreči, metati s sebe; Schnee von den Bäumen, sneg ogrebsti, ogrebati; heftig schütteln, pretresti, pretresati.

Abschütten, *v. a.*, flüssige Gegenstände, odliti, odlivati, odtočiti, odtakati; trockene Gegenstände, odsuti, odsipati.

Abschützen, *v. a.*, den Bach, die Bälge, potok, mehove zatvoriti, zatvarjati; nur zum Theile, pritvoriti, pritvarjati; ablassen durch Aufziehung des Schutzbretes, odtvoriti, odtvarjati.

Abschwächen, *v. a.*, oslabiti, slabiti; von der Krankheit abgeschwächt, slab, oslabljen, omedlen (od bolezni).

Abschwanken, *v. n.*, odcincati, omahovaje oditi.

Abschwären, *v. n.*, der Nagel ist mir abgeschworen, noht se mi je odgnojil.

Abschwärmen, *v. n.*, der Bienenstock hat abgeschwärmt, panj je odrojil; sich abschwärmen, *v. r.*, naklatiti se, narojiti se, zrojiti.

Abschwarten, *v. a.*, die Haut, odmajiti, majiti, odlupiti, lupiti; den Pflock, otesati, otesavati, odreti, obžagati.

Abschwärzen, *v. a.*, völlig schwarz machen, očerniti, počerniti, černiti; *v. n.*, der Hut schwärzt ab, klobuk černobo pušča, klobuk rujavi.

Abschwatzen, *v. a.*, einem etwas, izblebetati, izciganiti, izčenčati iz koga kaj; etwas abschwatzen, blebetati od česa.

Abschwefeln, *v. a.*, vom Schwefel befreien, izleči žeplo iz česa, odžeplati, izžepleniti kaj; gehörig schwefeln, nažeplati, požeplati, žeplati.

Abschweif, der, s. **Abschweifung**.

Abschweifen, *v. a.*, abspühlen, splakniti, splakovati, sprati, spirati; bei den Tischlern krumm ausschneiden, na krivo urezati, rezati, sločiti; *v. n.*, von der Tugend abschweifen, od čednosti zaiti, zahajati, zastraniti, zastranovati se.

Abschweifung, die, zastrana, zahod, odstop; Abstecher, ovinek, zavinek.

Abschwelgen, *v. r.*, er schwelgt sich ab, izpija in izžira se.

Abschwemmen, *v. a.*, Holz, splaviti, plaviti, auch gnati les; die Pferde, konje skópati, okópati, kópati; der Platzregen schwemmte die Felder ab, ploha je polje sprala, spirala; das Glas abschwemmen, splakniti, oplakovati; der Fluß schwemmt das Ufer ab, voda breg terga, odnaša, auch melje, rije.

Abschwenden, *v. a.*, einen Wald, laz od. laze narediti, narejati, delati, les izkerčiti, kerčiti, les požgati, požigati s. auch **Verbrennen**.

Abschwenken, *v. a.*, odmahniti, odmahati; sich abschwenken, *v. r.*, umakniti, umikati, se; oberniti, obračati se v stran.

Abschwimmen, *v. n.*, odplavati, splavati, auch odpluti, odplujem.

Abschwinden, *v. a.*, usušiti se, sušiti se, sahniti, usahovati, poginovati, zginjati, zginovati.

Abschwingen, *v. a.*, den Staub vom Tuche,

strepati, trepati; zur Genüge, strepati sukno; das Getreide, den Staub aus demselben, izplati, plati; sich abschwingen, v. r., sich vom Pferde, zagnati, zaganjati se s konja, skočiti raz od. s konja.

Abschwitzen, sich, v. r., spotiti se, potiti se; v. a., die Felle, dlako odstrojiti.

Abschwören, v. a., einen Eid, prisegati; einen Irrthum, s prisego odpovedati, odpovedovati se zmoti; etwas eidlich, s prisego kaj utajiti, tajiti, odreči, odrekati.

Absegeln, v. n., odjadrati, odjadriti, po vodi, na ladii se odpeljati, odpeljevati; v. a., die Segel einziehen, razjadriti, razjadrovati, jadra vkup potegniti, potegovati, spotegniti, spotegovati.

Absehbar, adj., dogleden.

Absehen, v. a., d. i. hinweg, proč pogledati, gledati, oči v stran oberniti, obračati, ne gledati česa; ich kann die Länge dieser Fläche nicht absehen, ne morem konca te planjave od. tej planjavi dogledati; ne morem je z očmi preseči, premeriti; ich sehe nicht ab, wozu das nützen soll, ne morem previditi, čemu bode to; ne zumim se, kaj bode to pomagalo; ne vidim, čemu to; die Gelegenheit absehen, na priložnost streči, paziti, priložnost ugledati; d. i. nach etwas zielen, gledati, zreti, meriti na kaj; einem eine Kunst absehen, naučiti se česa gledaje koga, na kaj paziti, spaziti kaj; ich sehe Jemanden an den Augen oder Mienen ab, na čelu mu poznam, v očeh mu vidim, berem; auf dich ist es abgesehen, tebi je namenjeno, na te meri; ich weiß worauf es abgesehen ist, vem, kam to meri, kam pes taco molí; abgesehen davon, ne gledé na to, razun tega.

Absehen, das, nach obigen Bedeutungen, postranski, pristranski pogled, pogledanje, oziranje na —; dogled, sprevid, paženje; d. i. die Absicht, nakana, nakanjenje, namen; das Visir beim Schießgewehr, muha; Diopter, nach V., pozir, prezir.

Abseide, die, hodnična, hodna svila, žida*.

Abseifen, v. a., die Seife abspühlen, splakniti, splakovati, sprati, spirati mijlo.

Abseigern, v. a., zmeriti, meriti globokost s svincam.

Abseichen, v. a., das Wasser von den Erbsen, odcediti, odcejati vodo, ocediti, ocejati grah; d. i. durchseichen, precediti, precejati.

Absein, v. n., ne biti, deleč biti, pričujoč ne biti, nevpričen biti.

Abseite, die, zadnja stran.

Abseitig, adj., vstranski, stranski.

Abseits, adv., na stran, v stran; d. i. abgesondert, posebej, vsaksebi, saksebi.

Absenden, v. a., poslati, pošiljati, odpraviti, odpravljati.

Absender, der, pošiljavec; **Absenderin**, die, pošiljavka.

Absendung, die, pošiljanje, poslanje.

Absengen, v. a., osmoditi, smoditi, opaliti, popaliti, paliti, odcverkniti, ocverkniti, zacverkniti; etwas weg, odsmoditi, odsmojati.

Absengung, die, osmoda.

Absenken, v. a., heruntersenken, spustiti, spuščati, spušati (v globino); Weinstöcke, pogrobati, grobati, grebeničiti, grebenice delati, vlačenice saditi; im Bergbaue, zakopati, zakopavati se; die Mauer senkt sich ab, zid je kinknil.

Absenker, der, grebenica, pogrebenica, grobenica, vlačenica.

Absentenliste, der, imenik, spisek nepričujočih.

Absetzen, v. a., eine Last, odložiti, odlagati težo, razpertati, zdeti, zdevati; das Gewehr, puško ustaviti, ustavljati, odstaviti, odstavljati; austrinken, ohne abzusetzen, na en dušek izpiti, izpijati, spiti, spijati; es wird Schläge absetzen, pretep bode, ne bo brez tepeža, tolkli, udarili se bomo, tu bo šiba pela; Waaren absetzen, blago oddati, oddajati, razprodati, razprodajati, spečevati, izvesti, prevesti; einen Beamten vom Dienste, odstaviti, odstavljati od službe; einen Bauer absetzen, razkmetiti; die Zeilen im Schreiben, v pisanji verste odstaviti, odstavljati; in der Rede, oddahniti, oddihati se, prenehati, prenehavati, premolkniti; das Pferd hat ihn abgesetzt, konj ga je vergel; einen Bogen in der Buchdruckerei, pečo, polo dostaviti; beim Glockengeläute absetzen, prejenjati, prejenjevati, preglasiti, premolkniti, premolkovati; für entwöhnen, odstaviti, odstavljati.

Absetzkalb, das, odstavljeno tele.

Absetzung, die, vom Amte, odstava, odstavljenje; einer Last, odložitev, odložba, odlaganje; der Waare, razprodanje, razprodajanje, razprodaj, oddatev, pospečanje.

Abseufzen, sich, v. r., nastokati se.

Absicheln, v. a., požeti, požinjati; nach V. auch poserpati.

Absicht, die, das Absehen, gled, pogled; in Absicht auf das, gledé na to; Intention, namen, namenek, namemba, misel; serb., namera; meine Absicht geht dahin, moja misel je, na to merim, misel me je; beabsichtigen, namérjam, namenil sim si; seine Absicht erreichen, svoj namen doseči, dosegati; dies zu thun, war nicht meine Absicht, tega storiti me ni bila volja, od. tega (si) nisim bil namenil storiti; in der Absicht —, da; gute Absichten mit Jemanden haben, dobro misliti za koga, hoteti komu: er hat Absichten auf dieses Haus, na to hišo ima oko, na njo meri, za to hišo se poganja, gleda po njej.

Absichtlich, adj., navlaščen, navlašen, premišljen; adv., s premislikam, premišljema; absichtlich entgegen, navlašč, nalaš naukljub, nasprot.

Absichtslos, adv., brez namena.

Absickern, v. n., nakapljati, kapljati, curljati, pocejati se, nagrodljati se.

Absickerung, die, kapanje, nakapnina; s. auch **Tropfstein**.

Absieben, v. a., presejati, presevati, sejati; mit dem Reuter, prerešetati, rešetati, pre-

rehtati, rehtati*; auch očinjati, obravnavati.
Absiedeln, sich, *v. r.*, preseliti se, seliti se drugam.
Absieden, *v. a.*, einen Fisch, obariti, bariti ribo, skuhati, kuhati: die Milch, mleko zavreti, vreti; die Farbe vom Tuche, barvo s sukna izkuhati, kuhati; abgesotten, obarjen, barjen.
Absingen, *v. a.*, ein Lied, spéti, odpeti, peti pesem; sich absingen, *v. r.*, spéti se.
Absingung, die, petje, prepevanje.
Absintern, *v. n*, s. **Absickern.**
Absitzen, *v. n.*, odsesti, odsedati; vom Pferde, stopiti, zjahati, sesti s konja; vom Wagen, stopiti raz voz, z voza; *v. r.*, sich durch Sitzen entkräften, nasedeti se, zasedeti se, presedeti se; *v. a.*, eine Schuld absitzen, dolg odsedeti, odsedati, dolg z ječo plačati.
Absold, der, zadnje plačilo.
Absolden, *v. a.*, plačo in slovo dati, dajati.
Absolut, *adj.*, an- und für sich, naseben, samo na sebi, brezoziren, absoluten; unbedingt, nepogojin; unbeschränkt, neutesnjen, neomejen; absolute Stimmenmehrheit, nadpolovična večina glasov; absoluter Herrscher, samovladar, samovladnik; *russ.*, samoderžec.
Absolution, die, odveza.
Absolutismus, der, samovladarstvo, neomejena vlada, absolutizem*.
Absolutorium, das, über Rechnungen, računsko odpravilo; Losssprechung, odvezna sodba; Abgangszeugniß, splošno spričevalo, odhodno spričevalo, odvezilo.
Absolviren, *v. a.*, dognati šolo, izučiti se kake reči; von Sünden, odvezati, odvezovati.
Absolvirt, *adj.*, izučen, izšolan.
Absonderbar, *adj.*, ločljiv, odločljiv.
Absonderlich, als *adj.*, s. **Absonderbar**; als *adv.*, s. **Besonders**; eine absonderliche Meinung, čudno menjenje, mnenje, čudna misel.
Absondern, *v. a.*, odločiti, odločevati, ločiti, razločiti, oddeliti, oddeljevati; mit Auswahl, odbrati, odbirati; zwei Dinge von einander, razločiti, razločevati, ločiti; abstrahiren, posebej misliti; ein Kind absondern, oddeliti, oddeljevati; sich absondern, *v. r.*, odločiti, odločevati se; von Schleimen aus dem Körper, einer Wunde, skergati se, kergati se.
Absonderung, die, odločitev, odločba, razločba.
Absonnig, *adj.*, odsolnčen, zasolnčen, osolnji, osójin, osojnat, osojnast; liegt absonnig, leži na osojnem, v osovji; ein absonniger Ort, osojina, osoje; nach *V.*, osonj *f.*
Absorbiren, *v. a.*, v se potegniti, potegovati, v se vleči, popiti, piti; poserkati, serkati; auch povžiti, navzeti, navzemati se česa; absorbirende Mittel, serkavne zdravila, sušivne sredstva.
Absorgen, sich, *v. r.*, ich sorge mich ab, skerbi me tarejo, pritiskajo.
Abspalten, *v. a.*, odcepiti, odklati; einen Zweig, odkrehniti, odkrehovati, odčehniti, odčehavati; sich abspalten, *v. r.*, odcepiti se, odkerhniti se, odkerhovati se.
Abspänen, *v. a.*, ein Kind, otroka odstaviti, odstavljati, odvaditi, odvajati, auch oddojiti.
Abspänling, der, odstavljenček, odstavček.
Abspannen, *v. a.*, das Angespannte losmachen, odjenjati, odjenjevati, napustiti, napuščati, odpeti, odpenjati; die Pferde, konje spreči, spregati; die Ochsen, izkleniti, izklepati, spreči, spregati; den Hahn, sprožiti; die Kräfte, den Geist, oslabiti, zbegati, presiliti se; abgespannt, zbegan.
Abspannung, die, der Pferde, sprega, spreganje; der Kräfte, oslabljenje, zbeg, zbeganje.
Abspänstig, *adj.*, ich mache abspänstig, odverniti, odvračati, odvabiti, odvabljevati; ich bin abspänstig, odvernjen sim; s. **Abgeneigt.**
Absparen, *v. a.*, pritergati, pritergovati si, priskopovati, prihraniti, prihranovati si, privarovati si kaj; s. **Abbrechen.**
Abspeisen, *v. a.*, Jemanden abspeisen, nasititi koga, jesti dati, dajati komu, napasti, nakermiti, napičati (beim Vieh); einen mit eitlen Versprechungen abspeisen, s praznim obetanjem, s prazno žlico napitati, pitati; einen abspeisen, (z) gerdo odpraviti, odpravljati; *v. n.*, allg. odjesti; in der Früh, odkositi; zu Mittag, odjužinati; Nachmittags, odmaličati; des Abends, odvečérjati.
Absperren, *v. a.*, zapreti, zapirati; Jemanden in dunkler Zelle, zapreti v temnico.
Absperrschranken, der, ograja, zavora.
Abspiegeln, *v. a.* und *r.*, der Fluß spiegelt die Wolken ab, v reki se vidijo, se upodobujejo oblaki; sich abspiegeln, nagledati se v zerkalu.
Abspielen, *v. n.*, odigrati, doigrati, dokončati igro; *v. r.*, naigrati se; auf einem Instrument, nagosti se; *v. a.*, ein Stück, odgosti; sich die Finger abspielen, ožuliti si perste z igranjem, obigrati jih.
Abspindeln, *v. a.*, z vretena zmotati, odmotati, odmotavati, motati; odviti, razviti, odvijati, odsukati, sneti.
Abspinnen, *v. a.*, spresti, presti; alles zu Ende spinnen, popresti; eine Schuld abspinnen, odpresti, odpredati dolg.
Abspitzen, *v. a.*, d. i. mit einer Spitze abhauen, odšpikljati, špikljati, odpikljati, pikljati; der Spitze berauben, stumpati, tumpati, otópiti; der Spitze berauben, und vertical oder horizontal glatt abstutzen, pričeliti, čeliti; spitz machen, ošpičiti, špičiti; *serb.*, zašiljiti, von šiljak, die Spitze.
Absplittern, *v. a.*, zdrobiti, drobiti, odškerbiti, odcépkati, raztesljati; *v. n.* od. *r.*, oddrobiti se, drobiti se; der Stein splittert sich ab, kamen se drobi, se melje.
Abspötteln, *v. a.*, s posmehovanjem odverniti, odvračati od česa.
Abspotten, s. **Ausspotten.**
Absprechen, *v. a.*, odreči, odrekovati; gerichtlich, s sodbo odreči, odbiti, odsoditi; einem Kranken das Leben, življenje odpo-

vedati; reči, da bolnik ne bo prebolel, obupati nad bolnikam; einem Verbrecher das Leben, obsoditi, obsojevati hudodelnika k smerti; einem alle Hoffnung, vzeti, jemati ves up; *v. n.*, absprechen über etwas, izreči, izrekovati sodbo zastran česa; darüber ist schon in 1. Instanz abgesprochen, ta reč je že razsojena na 1. stopnji; er spricht über alles ab, zna, derzne si vse razsojevati.

Absprecherisch, *adj.*, sodčen.

Abspreizen, *v. a.*, podpreti, podpirati.

Absprengen, *v. a.*, odlomiti, odlamljati, odkrušiti, odkerhniti, kamnje lomiti, razgnati, razganjati; *v. n.*, odleteti, zdirjati.

Absprießen, s. **Absprossen, Entsprießen, Abstammen.**

Abspringen, *v. n.*, odskočiti, odskakovati; von Jemands Parthei, odstopiti, odstopati, ustopiti, ustopati, odpasti; vom Wagen, z voza, auch raz voz skočiti, skakati; die Art springt vom Aste ab, sekira od veje odleta, odletuje; sich ablösen, odpóčiti; die Saite ist abgesprungen, struna je póčila; abspringen von der Meinung, uskočiti, uskakovati, premisliti se ob. si; sich abspringen, *v. r.*, naskakati se.

Abspritzen, *v. a.*, poškropiti, oškropiti, oškropljati; *v. n.*, šterkniti, šterkati.

Absprossen, *v. n.*, izvirati, rojen biti, kaciga rodu biti, izhajati; s. **Abstammen.**

Absprößling, der, s. **Abkömmling**; von Bäumen, odrasek, odrastek, odraslek.

Absprung, der, odskok, odskočenje; das abgesprungene Ding, odskoček; von der Meinung, uskok, odstop, premislik; das ist ein großer Absprung, to je velik razloček; Absprung der Art, odlet sekire, n. p., vsak odlet sekire zaboli.

Absprungswinkel, der, odskočni vogel, kot.

Abspulen, *v. a.*, von der Spule, odmotati, zmotati, motati; große Spulen auf kleinere, zmotati, sesukati, sukati.

Abspuler, der, motač, sukač; **Abspulerin**, die, motavka, sukavka.

Abspülen, *v. a.*, etwas weg, oplakniti, oplakovati, poplakniti, splakniti; das Gefäß, oplakniti, oplakovati; das Wasser hat die Berge, das Ufer abgespült, voda je breg posnela, obrezala, objedla, omlela, podmlela; das Abgespülte, oplak, splak, odmelj, podmelj.

Abspülicht, das, pomije *pl.*, oplaka.

Abstählen, *v. a.*, zjekleniti, jekleniti, okaliti, kaliti; ein abgestählter Mensch, jeklen človek, terden kot jeklo.

Abstamm, s. **Abstammung.**

Abstammeln, *v. a.*, odjecljati, zjecljati n. p., pesem.

Abstammen, *v. n.*, rojen biti od koga, biti iz rodu; er stammt von Königen ab, kraljeviga rodu je; ich stamme ab von —, moj rod je od —; izvirati, izhajati; dieses Wort stammt von keinem andern ab, ta beseda ne izvira iz nobene druge.

Abstämmen, *v. a.*, einen Baum, posekati, posekovati, sekati drevo, povaliti, podreti drevo.

Abstämmling, der, odrodec, mlajši, zarojenec.

Abstammung, die, rod, pleme, izvir; eheliche, zakonski rod; Inbegriff der Abstämmlinge, zarod, mlajši *pl.*; des Wortes, izviranje, izvir.

Abstämpeln, s. **Abstempeln.**

Abstampfen, *v. a.*, durch Stampfen absondern, odphati, phati (nicht pahati); dadurch abnützen, izphati; gehörig stampfen, sophati, obdelati; vollenden das Stampfen, dophati.

Abstand, der, der Entfernung nach, narazje, dalečina, daljava, dalja; als Unterschied, razloček; vom Rechte, odstop od pravice.

Abständer, der, suhal *f.*, sušica, suhlica.

Abständig, *adj.*, usahnjen, suh; abständig werden, usahniti, sahniti.

Abstandswinkel, der, osojni vogel, kot.

Abstapeln, *v. a.*, razložiti, razlagati derva.

Abstatten, *v. a.*, eine Tochter, für ausstatten, odpraviti, odpravljati hčer; Unkosten usw., plačati, verniti, vračati; die Gebühren, davke opraviti, opravljati; ein Zeugniß, spričati, pričevati, za pričo biti, pričevanje dati, dajati; die letzte Ehre, pogrebsti, pogrebati, pokopati, pokopavati, za pogrebam iti; Dank, zahvaliti, hvaliti, zahvaljevati se, hvalo dati, dajati, auch zahvaliti koga za kaj; Gruß von einem, pozdravljenje od koga opraviti, opravljati; einen Besuch, obiskati, obiskovati, priti pogledat; einen Bericht (Rapport) abstatten, poročiti, poročati, poročilo dati, poslati; einen Glückwunsch, srečo voščiti, vošiti komu.

Abstattung, die, nach obigen Bedeutungen, odprava, povernjenje, povračilo, oprava, spričanje, pričanje, pokop, pogreb, zahvala.

Abstaub, der, prah.

Abstäuben, *v. a.*, den Tisch, prah zmesti, omesti, zmetati z mize, mizo omesti, sprašiti; den Rock, stepsti, stepati suknjo.

Abstäuber, der, omelo.

Abstäupen, *v. a.*, pretepsti, pretepati, ošvigati, ošeškati, šeškati, ošibati, šibati, opaličati.

Abstechen, *v. a.*, den Gegner vom Pferde, sovražnika raz konja suniti, sovati, dregniti, dregati, pahniti, pahati, zvaliti s konja; ein Fuder Heu mit der Gabel, seno zmetati, zmetovati; ein Thier, zaklati, klati, zabosti, bosti, paro vzeti; den Rasen, rušo, rušino odrezati, rezati; einem Thiere die Kehle, goltanec prerezati, rezati; d. i. einen im Stechen übertreffen, prekositi koga v vtikanji ali vbadanji; im Kartenspiel, s kvarto pobiti, pobijati, prebiti, prebijati; im Scheibenschießen, prestreliti komu; den Torf, šoto rezati; den Sumpf, grez, mlakužo odkopati, odkopavati; Wasser abstechen, odpeljati, odpeljevati vodo; abstechen den Wein, s. **Abzapfen**; geschmolzenes Erz im Hochofen, prebosti, prebadati; die Lösche abstechen, praško ogrebati; ein Gemälde, podobo sčertati, čertati; ein Muster bei Nätherinen, na-

bosti, nabadati podobo; einen Platz zu einem Hause, selišče, naseliše začertati, čertati; *v. n.*, Dieses sticht schlecht ab gegen Jenes, to se slabo kléma, vjéma z unim; diese Farbe sticht gegen jene ab, ta barva se ne prilega uni; diese Farbe sticht gut ab, dobro se poda, podaje; dieser Mann sticht weit ab von jenem, ta topi uniga.

Absteheisen, das, dleto.

Abstechen, das, s. **Abstich, Contrast**.

Abstecher, der, ovinek, zavinek; einen Abstecher machen, ovinek narediti, zaviti jo v kak kraj.

Abstecken, *v. a.*, abhäfteln, odpeti, odpenjati; einen Garten, vert obtakniti, obtikati; Ferkeln, für entwöhnen, odstaviti, odstavljati; sie abgesondert stecken, v koč mladiče vtakniti, vtikati.

Abstehen, *v. n.*, entfernt sein, proč stati, narazen stati; du stehst zu weit ab, predeleč stojiš; von etwas abstehen, ablassen, odjenjati, odnehati, odstopiti, odstopati od česa; abstehen von der Klage, odstopiti od tožbe, popustiti tožbo; vom Kaufe, umakniti se, umikati se, skujati se, odstopiti; von seinem Rechte abstehen, odreči, odrekovati se pravice; der Wein ist abgestanden, vino se je skazilo, prekuenilo; abgestandener Wein, zavrelica, kavbin, žgalivec, poteglica; warte, daß das Wasser absteht, čakaj, da se voda ustoji; das Vieh, živina je padla, cerknila, pocerkala, pogagala, parnila, pocepala; živina dohaja, gine, poginja, po živini je; alles Vieh ist abgestanden, živina je popadala, došla; der Baum, drevo je usahnilo, se je posušilo; abgestandener Baum, suhal, sušica, suhlica; der Fisch, riba je zadihnila, poginila, cerknila; abgestandener Fisch, mertva, cerknjena riba; die Bienen sind abgestanden, bčele so pomerle, panj je umerl; *v. r.*, sich abstehen, sich müde stehen, nastati se; *v. a.*, eine Sache, odstopiti, propustiti komu reč.

Absteher, s. **Cedent**.

Abstehlen, *v. a.*, ukrasti, krasti; eine Kleinigkeit, zmakniti, zmikati; verstohlener Weise ablernen, komu delo ukrasti, skrivaj se naučiti od koga.

Abstehung, die, odstop.

Abstehungserklärung, die, izrečenje odstopa, odstopno naznanilo.

Absteifen, *v. a.*, okrepčati, krepčati, neukretno narediti, narejati; im Bauwesen, podpreti, podpirati; *v. n.*, okreniti, oterpniti, premreti.

Absteigen, *v. a.*, doli stopiti, stopati; zlesti; einkehren, ostati, ostajati pri kom, v kaki hiši; im tiefen U. K. auch navratiti se; absteigende Linie, zarod, navdolna versta.

Absteigequartier, das, ostajališče, ostajališe, ostaja, ostajavnica; Nachtquartier, prenočišče, prenočiše.

Absteiger, s. **Abstecher**.

Absteinen, *v. a.*, mit Gränzsteinen versehen, kamne, mejnike postaviti, postavljati, nach *V.* auch omejničiti, mejničiti.

Abstellen, *v. a.*, entfernen von etwas, odstaviti, odstavljati, odmakniti, odmikati; einen Gebrauch, navado ovreči, odpraviti, odpravljati, bei sich, opustiti, opuščati; zum Militär abstellen, v vojake (v žold, v soldate), v vojaštvo dati, dajati.

Abstellung, die, odprava; zum Militär, oddaja, dajanje v vojake.

Abstemmen, *v. n.*, odbiti, odbijati z dletam.

Abstempeln, *v. a.*, oštemplati, štemplati,* nach *V.* opečatiti, pečatiti, *böhm.* kolkovati.

Absteppen, *v. a.*, oštepati, štepati. *

Absterben, *v. n.*, umreti, odmreti, mreti, umirati; früh absterben, spesniti se; von Gliedern, oterpniti, premreti, premirati, oderveneti, derveneti, obleseneti; ein abgestorbenes Glied, mertev ud; abgestorbene Hände, premerte roke; mir sind die Füße wie abgestorben, noge so mi oterpnele, da jih skorej ne čutim; sonst, poginiti, ugasniti; von Pflanzen, usahniti, sahniti, posušiti se; dieses Haus ist schon längst abgestorben, ta rod je že davno pomerl; der Welt absterben, svetu odmreti, svetu se odpovedati, slovo dati.

Absterben, das, smert, odmertje; vor meinem Absterben, pred mojo smertjo, preden umerjem.

Absteuer, die, odkupščina, odkupšina, odhodnina.

Absteuern, *v. n.* u. *a.*, das Schiff, odkormaniti, kormaniti, odkermiti.

Abstich, der, nach einem Muster, posnetek, vreza; **Contrast**, nasprotek, različje.

Abstichein, *v. a.*, Jemand, pikati koga.

Abstiften, *v. a.*, razseliti, razseljevati, razkmetiti, razkmetovati koga.

Abstiftung, die, razseljenje.

Abstimmen, *v. n.*, votiren, glasovati, svoj glas oddati, oddajati, nach *V.*, voliti; anderer Meinung sein, drugači meniti, voliti, druge misli biti; die Töne stimmen ab, glasi so napak, glasi se ne vjemajo, glasovi niso vbrani, ne donó vstreženo, ne vstregajo se; *v. a.*, ein Instrument, vbrati, vbirati; Jemand abstimmen, s. **Ueberstimmen**.

Abstimmig, *adj.*, inoglasen.

Abstimmung, die, eines Instrumentes, vbiranje, Stimmgebung, glasovanje.

Abstinenz, s. **Enthaltsamkeit**.

Abstöbern, s. **Abstäuben**.

Abstocken, *v. a.*, s. **Ablegen**; einen Schwarm abstocken, ogrebsti, ogrebati bčele v panj; *v. n.*, odgniti od debla.

Abstöhnen, sich, *v. r.*, naječati se, zječati se.

Abstoppeln, *v. a.*, pabirkovati, odsterniščiti, odsternišiti, sternišče pokositi.

Abstoßen, *v. a.*, mit einem Stoße absondern, odbiti, odbijati, odsuniti, odsovati, odpahniti; herabstoßen, pahniti, pahati, poriniti, porivati s kake reči; er wird sich schon die Hörner abstoßen, omulili mu bodo rogovile, ugnal se bo, norci se mu bodo oskutili; s. auch **Ablaufen**; die Angst will mir das Herz abstoßen, težava mi serce terga, težava mi hoče serce utergati; bei den Tischlern, posneti, posnemati; den Kahn vom Ufer, odriniti, odrivati; ein Kalb, odstaviti, od-

stavljati, od sesca djati, devati; die Bienen, podreti, podirati čbele; eine Schuld, pobiti, pobijati, odpraviti, odpravljati, odriniti, odrivati dolg; Waren, specati, specevati; *v. r.*, das Kleid hat sich abgestoßen, oblačilo se je ogulilo, odergnilo, ubilo.

Abstoßend, *adj.*, abstoßende Kraft, odrivna moč, odbojna moč; abstoßendes Benehmen haben, biti odurniga obnašanja, s svojim obnašanjem ljudi odganjati.

Abstoßmesser, das, stergon, strugač.

Abstoßung, die, odbijanje, odboj, odriv.

Abstoßungs-, odbojen, odriven.

Abstottern, *v. a.*, odjecljati.

Abstract, *adj.*, posnét, abstrakten *; abstracte Begriffe, posneti, abstraktni zapopadki; er spricht zu abstract, govori previsoko, težko razumljiv govor.

Abstraction, die, Handlung des Abstrahirens, posnemanje, odločenje, abstrahiranje; abstrakcia.

Abstractionsvermögen, das, posnemavna moč.

Abstrafen, *v. a.*, pokazniti, kazniti, kaznovati, strahovati, *gem.* poštrafati, štrafati *, pokaštigati, kaštigati *; mit Worten, okregati, kregati, pokarati, karati; mit der Ruthe, pretepsti, pretepati, tepsti.

Abstrafung, die, kaznjenje, štrafanje *.

Abstrahiren, *v. a.*, posneti, posnemati, abstrahirati, nach *V.* posebati; von etwas absehen, ne gledati na kaj, pustiti kaj; abstrahiren wir hievon, pustimo to.

Abstrahl, der, odsvit.

Abstrahlen, *v. n.*, odsijati.

Abstrebekraft, s. Centrifugalkraft.

Abstreben, *v. n.*, izvijati se čemu, proč siliti.

Abstreichen, *v. a.*, durch Streichen entfernen, odergniti, dergniti, ogladiti, zgladiti; das Getreide im Messen, poraziti, razati, raziti; posneti, posnemati; das Barbiermesser auf dem Leder, pogladiti, gladiti, osmugati, smugati britev, britvo, nach *V.* auch povleči; ein Kind mit der Ruthe, našvigati, ohlistati, švigati, naseškati, seškati, naživižgati, našverkati; die Haare am Felle, odderzati, derzati dlako; *v. n.*, sich plötzlich entfernen, smukniti, zmuzniti se proč; die Hechte haben abgestrichen, ščuke, šuke so nehale drestiti se.

Abstreifen, *v. a.*, osmukati, smukati, omuliti, muliti; einem Thiere die Haut, odreti, dreti na meh; sich die Haut am Fuße, nogo si odreti; *v. n.*, odbiti, odbijati se; *v. r.*, abstreifen sich (von Schlangen), leviti se; die abgestreifte (Schlangen-) Haut, lev, kačji lev.

Abstreiten, *v. a.*, abrechten, spravdati, odpravdati, odpravdovati, s pravdo dobiti, dobivati; einem etwas streitig machen, ugovarjati, odrekovati; dieses Verdienst kann ihm Niemand abstreiten, te zasluge mu ne more nihče ugovarjati, spodbijati; einem den Vorzug, odreči, odrekovati komu predstvo; das lasse ich mir nicht abstreiten, v tem me nobeden ne pregovori, v tem se ne dam pregovoriti.

Abstrich, der, raz, razenje, posnemanje; das Abgestrichene, posnetek, pena, žlindra.

Abstricken, *v. a.*, durch Stricken (acu texere) eine Nadel leer machen, poplesti, popletati; das Stricken vollenden, doplesti; eine Schuld abstricken, dolg odplesti, odpletati, s pletenjem plačati; vom Strick befreien einen Hund, odvezati, odvezovati.

Abstriegeln, *v. a.*, očesati, počesati, česati, oštreglati (ostrugljati), štreglati *.

Abströmen, *v. a.*, das Holz, splaviti, plaviti, auch gnati les; die Save strömt viel vom Ufer ab, Sava veliko brega jemlje, odnaša; *v. n.*, der Fluß strömt ab, fließt heftig, reka dere, bistro teče, vali se; das Schiff ist abgeströmt, durch den Strom in der See abgetrieben, ladijo je curek odgnal.

Abstrossen, *v. a.*, im Bergbaue, d. i. das Erz strossenweise gewinnen, oder abhauen, postat (rude) odkopati, odkopavati.

Abstrus, *adj.*, temen, zavit.

Abstück, das, kosec, drobec.

Abstücken, Abstückeln, *v. a.*, oddrobiti, oddrobovati.

Abstufen, *v. a.*, das Erz stufenweise abhauen, nach *V.*, odcjokati, cjokati; stufenweise verschieden machen, podverstiti, podverstovati, v stopnje razdeliti, razdeljevati.

Abstufung, die, postopnost, stopnja, nach *V.* podverstenje; in allen Abstufungen, na vsaki stopnji.

Abstülpen, *v. a.*, den Hut, klobuk razvihati, razvihovati.

Abstumpfen, *v. a.*, otumpati, stumpati, tumpati, otumpiti, tumpiti, otópiti, zatópiti, skerhati; einem Stein die scharfen Ecken, kamen okresati, kresati, omuliti, muliti; die Geisteskräfte, oslabiti, zbegati; *v. r.*, sich abstumpfen, otopiti se, otumpiti se; abgestumpft am Geist, opokel, zbegan, top.

Abstumpfung, die, otopljenje, skerhanje.

Abstürmen, *v. a.*, z naskokam dobiti, vzeti.

Absturz, der, prepad, propad, preval, pad; die jähe Seite des Berges, sterma stran; steiler Absturz, stermina, stermica.

Abstürzen, *v. a.*, prekucniti, prekucovati, pahniti, pahati doli, zavaliti; ein Fuder Kohlen, zverniti, zvračati; sich den Hals, spahniti, spahovati, zlomiti, zlamljati si vrat; den Deckel, odkriti, odkrivati, odvezniti; *v. n.*, zverniti se, vdreti se, pasti, telebiti.

Abstutzen, *v. a.*, mit dem Messer, prirezati, prirezovati; mit der Scheere, pristrići, pristrigati; mit der Axt, prisekati, prisekovati; dem Pferde den Schweif, oštuliti, štuliti, kusati, kebiti; ein abgestutzter Schweif, keba; mit der Sense, prikositi, priseči, prisečem; einen Baumstock, ošukati, prišukati, prišukniti, šukati hlod; ein Abgestutzter, prirezanec, pristriženec, kebec; ein abgestutzter Baumstock, prišuknjenec.

Absuchen, *v. a.*, suchen und abnehmen, ziskati, ziskovati; Raupen, obrati, obirati gosenice; gehörig durchsuchen, preiskati, preiskovati.

Absud, der, die Handlung des Absiedens, prekuhanje; das Abgesottene, ovrétek, oparek, obarek; ein eingekochter oder wiederholter Absud, prevrétek.

Absumpfen, *v. a.*, sesušiti, sušiti grez, močvirje.

Absurd, *adj.*, nespameten, neumen, gerd; es ist absurd, nima ne glave ne nog; absurde Wörter, neslane besede; s. **Abgeschmackt, Ungereimt.**

Absurdität, die, néspamet, nespametnost, šemarija.

Absüßen, *v. a.*, osladiti, sladiti; nochmals od. ein wenig, posladiti, poslajati, poslajevati; die Stärke, splakniti, očistiti, čistiti.

Abt, der, opat; des Abtes, opatov.

Abtafeln, s. **Abspeisen.**

Abtäfeln, *v. a.*, mit Tafelwerken versehen, opažiti, pažiti, z deščicami obiti, obijati, vložiti, vlagati, obdeskati.

Abtakeln, *v. a.*, das Schiff, die Schiffsseile abnehmen, razpraviti, razpravljati ladijo, vervi pobrati, pobirati, vervi spraviti, spravljati.

Abtakelung, die, razprava ladije.

Abtanzen, *v. a.*, die Schuhe, čevlje splesati, splesovati; einem etwas im Tanzen entziehen, odplesati; es ist ihr der Kranz abgetanzt worden, venec je zaplesala; *v. r.*, sich müde tanzen, splesati se, naplesati se.

Abtausch, s. **Abtauschung.**

Abtauschen, *v. a.*, etwas einem, premenjati, premenjevati kaj, po zamenji kaj od koga dobiti.

Abtauschung, die, premena, mena, menja.

Abtei, die, opatija.

Abteipfründe, die, opatovina.

Abteilich, *adj.*, opatovsk, opašk.

Abteufen, *v. a.*, bei den Bergleuten, nach *V.*, zakopati, zakopavati se, v globino kopati.

Abthauen, *v. n.*, otajati, tajati se; als *v. a.*, die Sonne hat die Fenster abgethaut, solnce je otajalo, otalilo okna.

Abtheil, der, delščina, delšina, delež.

Abtheilen, *v. a.*, oddeliti, razdeliti, razdeljevati, deliti; ein Zimmer, predeliti, predeljevati; die Haare am Kopfe, prečo, auch često narediti, lase oprečati, prečati; den Raum im Getreidekasten, predal, pregrada; abtheilen, predalle narediti, pregraditi, pregrajati; ein Feld mittelst eines Zaunes, pregraditi; die Kinder, oddeliti, odpraviti otroke.

Abtheilung, die, die Handlung des Abtheilens, razdeljenje, oddeljenje, razdelitev, pregrajanje; ein Theil eines Ganzen, razdel, razdelek, del; Fach, predél, predál, pregrada; der Haare, preča, prečica, bei Männern auch česta (*cfr. böhm.* cestka).

Abtheilungszeichen, das, ločnik, ločaj.

Abthun, *v. a.*, herab, djati, devati doli, zdeti, zdevati, oddjati, oddevati, odložiti, odlagati; einen Streit, poravnati, poravnavati prepir; eine Schuld, odpraviti, odpravljati, odriniti, odrivati dolg; den Unflath an einer Sache, osnažiti, snažiti; einen Verbrecher abthun, življenje vzeti, ob življenje djati; *serb.*, pogubiti; ein Huhn abthun, zaklati piščе, piše; beendigen, dokončati, dokončevati, konec biti; das ist abgethan, tega je konec; einen Mißbrauch abthun, odpraviti, odpravljati razvado; eine Gewohnheit, opustiti, opuščati navado; eine Verlassenschaft, odpraviti, odpravljati zapuščino.

Abthuung, die, der Verlassenschaft, odprava zapuščine.

Abtiefen, s. **Abteufen.**

Abtilgen, *v. a.*, zatreti, zatirati; die Schulden, poplačati, poplačevati.

Aebtissin, die, opatica, opatinja; der Aebtissin, opatičin.

Abtoben, *v. n.*, besser austoben, izdivjati, izrojiti, odrohnjati, odbučati; vom Winde, potihniti, potihovati; vom Meere, poleči, polegati se.

Abtödten, *v. a.*, die Begierden, zatreti, zatirati, ukrotiti, krotiti; *v. r.*, sich, treti se, ukrotiti, krotiti se, mertviti se, zatirati se, uganjati se.

Abtödtung, die, zatrenje, ukrotenje, zatiranje, mertvenje, ukorjenje, taranje, trenje.

Abtrab, der, oddelek vojske.

Abtraben, *v. n.*, fortgehen, odropotati, odpeketati; verächtlich, er mußte leer abtraben, potepeno je šel, s potepenim pismam so ga poslali, auch z dolgim nosam je odkrevljal.

Abtrag, der, einer Schuld, odpravljanje, odprava, plačilo, plačanje, poplačanje; in den Rechten für Ersatz, odškodba, namestilo; Abtrag thun, s. **Abbruch.**

Abtragen, *v. a.*, wegtragen, odnesti, odnašati; einen Berg, odnesti, odnašati, odkopati, razvaliti; eine Mauer, ein Gebäude, podreti, podirati, razrušiti; einen Bauriß auf das Gebäude, z narisa presneti, posneti, povzeti, posnemati, presnemati, naris prenesti; die Speisen vom Tische, z mize znositi, nositi, spraviti; eine Schuld, odpraviti, odpravljati dolg, poplačati, plačevati; ein Kleid völlig, obnositi, prenositi, zum Theile, ponositi; *v. r.*, der Baum hat sich abgetragen, drevo se je unosilo, narodilo, izrodilo; sich selbst abtragen, d. i., sich Kosten verursachen, božati se, zrevati, revati se.

Abträglich, s. **Nachtheilig.**

Abtragung, die, odnašanje, odnos, podiranje, presnemanje, odprava.

Abtränken, *v. a.*, napojiti, napajati.

Abtrauern, s. **Austrauern, Abgrämen.**

Abträufeln, Abtraufen, *v. n.*, odkapljati, kapljati od —.

Abtreiben, *v. a.*, wegtreiben, odgnati, odganjati, gnati od —, odpoditi, odpojati, odtirati; bei den Jägern, nagnati; das Zugvieh, živino pregnati, preganjati; zaverniti, zavračati, vračati; das Geld, zlato očistiti, čistiti; die Bienen, pregnati, preganjati bučele; mit Rauch, prekaditi, prekajati; einen Wald, posekati, podreti gojzd; das Vieh, presiliti; die Leibesfrucht, odpraviti, odpravljati, auch pregnati, odgnati, zapraviti, zapravljati, splaviti, splav-

ljati; daher diese Abtreibung, zaprava, splav, splutek; ein abtreibendes Mittel, odganjalo; *v. n.*, das Schiff treibt ab, čoln (čeln) odnaša.

Abtreibung, die, odgon, vračanje; des Goldes, čiščenje, čišenje; der Leibesfrucht, zaprava spočetka, odgnanje.

Abtreibungsmittel, das, **Kindabtreibungsmittel,** splavilo.

Abtrennbar, *adj.*, ločljiv.

Abtrennen, *v. a.*, razločiti, odločiti, ločiti; das Zusammengenähte, odparati, razparati, odporjati, parati.

Abtreten, *v. a.*, durch Treten abnützen, razhoditi, pohoditi, potaptati, poceptati, pomandrati; die Schuhe, pošvedrati, pošepati, pokrevljati; einen Weg fest treten, pot uterditi, uhoditi, ugladiti; abgetretener Steig, uglajena steza; im Schnee, uglajena gaz; den Thon bei Töpfern, glino stlačiti, tlačiti; die Hirse, proso ometi, meti, veršiti; frisch gefallenen Schnee abtreten, pogaziti, gaziti; einem sein Recht, komu pravico prepustiti, prepuščati, odstopiti, odstopati (*serb.*, ustupiti); *v. n.*, von der Schaubühne des Lebens, iti s tega sveta; von seinem Recht, odstopiti, odjenjati od svoje pravice; von einem, d. i., von seiner Parthei, odstopiti, odstopati; bei einem abtreten, ostati, ostajati pri kom, s. **Einkehren.**

Abtreter, s. **Cedent.**

Abtretung, die, razhojenje, uglajenje, prepuščenje, prepušenje, odstop; vom geschlossenen Kaufe, razkup.

Abtretungs=, odstopin, izročin.

Abtretungsurkunde, die, odstopno pismo.

Abtretungsvertrag, der, odstopna pogodba.

Abtrieb, der, s. **Abtreibung;** Abtrieb des Holzes, posekovanje, poseka.

Abtriefen, *v. a.*, es trieft ab, odkaplja, odkapa, kaplja od —, cedi, oceja se; voda, pot teče, curi od njega; dabei wird auch für mich etwas abtriefen, tudi mene bo kaka mervica doletela.

Abtrift, die, paša, *spašnik, pašnik; pravica po tujem pasti.

Abtrinken, *v. n*, odpiti, odpijati (z verha); eine Schuld, zapiti, zapijati dolg; einen abtrinken, d. i., im Trinken übertreffen, prepiti koga.

Abtritt, der, für Abtreten, odstop; vor einer Thür, prag, predurje; im Bergbaue, kleine Sitze in den Schächten, počivalnica; zur Erleichterung des Leibes, zakotnik, zahod, skaret,* sekret,* potrebnjak, stranišče, straniše; was abgetreten worden, pohojeno, razhojeno.

Abtrittsfliege, die, drekarica. *

Abtrocknen, *v. a.*, posušiti, sušiti; den Schweiß, pot obrisati, brisati; die Hände, roke obrisati, brisati, otreti, otirati; *v. n.*, die Blattern sind abgetrocknet, koze so se posušile, so usahnile; d. i., sind abgetrocknet, abgefallen, so se odsušile, osušile.

Abtrommeln, *v. a.*, odbobnati, z bobnanjem oznaniti, oznanjati; die Bienen, preterkljati čebele.

Abtrompeten, *v. a.*, odtrobiti, strobentati.

Abtröpfeln, Abtropfen, *v. n.*, odkapljati, odkapati, kapati, curljati.

Abtrotzen, *v. a.*, izsiliti komu kaj, prisiliti koga k čemu, z grozenjem, kljubovanjem koga k čemu nagnati, napeti.

Abtrumpfen, *v. a.*, ošteti, oštevati; er hat ihn tüchtig abgetrumpft, dobro mu jo je zasolil; im Spiele, (z atutam) pobiti, pobijati, potegniti.

Abtrünnig, *adj.*, ločen, verolomen, nezvest; abtrünnig werden, ločiti se, odstopiti, odstopati (od vere), zneveriti se, znejeveriti se; abtrünnig machen, pregovoriti, pregovarjati, nagovarjati k odstopu, znejeveriti.

Abtrünnige, der, odstopnik, odpadnik; *serb.*, odmetnik; **Abtrünnige,** die, odstopnica, odpadnica.

Abtrünnigkeit, die, odstop, odpad, verolomstvo.

Abtünchen, *v. a.*, pobeliti, beliti.

Abtuschen, *v. a.*, s tušem * (kitajskim černilam) prevleči, osenčiti, osenčati, namalati, malati.

Abtwürde, die, opatstvo.

Abundanz, s. **Ueberfluß.**

Aburtheilen, *v. a.*, einem etwas, ne prisoditi komu česa, s sodbo odreči; entscheiden mit einem Endurtheile, rassoditi, razsojevati; einen aburtheilen, obsoditi, obsojevati, soditi koga.

Aburtheilung, die, obsodba, razsodba.

Abusive, *adv.*, po razvadi, razvadno, po krivi, napčni rabi.

Abusus, s. **Mißbrauch.**

Abverdienen, *v. a.*, einem etwas, zaslužiti, služiti kaj pri kom, od koga; durch Dienste bezahlen, izslužiti, odslužiti, z delam plačati.

Abverhören, s. **Verhören.**

Abverkaufen, *v. a.*, prodati, prodajati.

Abverlangen, s. **Abfordern.**

Abvieren, *v.a.*, na štiri vogle delati, zdelovati, očetiriti, četiriti; ein abgevierter Mann, prebrisan, premeden človek.

Abvisiren, *v. a.*, na oko zmeriti, meriti.

Abwachen, sich, *v. r.*, oslabeti od čuvanja, budenja.

Abwachsen, s. **Auswachsen.**

Abwägen, *v. a.*, zvagati, vagati, stehtati, tehtati; auf der Hand, potehtati, tehtati; von einer größern Menge, odvagati, odvagovati, auch odmeriti; seine Worte, pretehtati, pretehtovati besede svoje; dem Gesinde das Brot, družini kruh odvagati, odvagovati, vagati; alles gehörig abwägen, vse dobro pretehtati, preudariti; s. auch **Nivelliren.**

Abwägung, die, **Abwägen,** das, odvaganje, vaganje.

Abwalken, *v. a.*, das Tuch, dovaljati, valjati.

Abwalzen, *v. a.*, odvaljati.

Abwälzen, *v. a.*, hinab, herab, zvaliti, va-

liti doli; weg, odvaliti, odvaljevati; die Schuld von sich, odvaliti od sebe krivnjo.

Abwandelbar, *adj.*, declinabel, sklanjaven; conjug., pregibljiv.

Abwandeln, *v. a.*, nach Einigen, decliniren, sklanjati; nach Andern, conjugiren, pregibati, pregibovati; *v. n.*, oditi, odhajati.

Abwandlung, die, sklanjanje, pregibanje, pregib.

Abwandern, *v. n.*, iti po svetu, oditi, podati se na pot.

Abwärmen, *v. a.*, sogreti, zgreti, ugreti, greti; ein wenig, pogreti.

Abwarnen, s. Abrathen.

Abwarten, *v. a.*, čakati česa, pričakovati, dočakovati koga oder česa; den Gottesdienst, pri službi božji ostati, ostajati; den Gottesdienst pflegen, pri službi božji streči; ein Geschäft, skerbno opraviti, opravljati; man muß abwarten, (als) *v. n.*, treba je počakati; die Sache will abgewartet sein, ta reč hoče biti postrežena, ti reči se mora streči; einen Kranken, postreči, streči bolniku; abwarten das Aufhören des Regens, vedriti.

Abwarten, das, **Abwartung**, die, čakanje, postrežba, oskerbovanje.

Abwärts, *adv.*, hinab, doli, navzdol, navdol, vzdol, pod se; *russ.*, v niz; seitwärts, vstran, napošev, na strani; abwärts gelegen, odročin, oddaljen; das Wasser fließt seitwärts ab, voda teče navzdol; Strom abwärts, z vodo; *serb.*, niz vodu.

Abwaschbecken, das, umivalnik, umivalnica.

Abwaschen, *v. a.*, weg, odmiti, odmivati, odprati, odpirati; das Geschirr, posodo omiti, pomiti, pomivati; die Leinwand, oprati, prati platno; das Gesicht, die Hände, umiti, umivati; der Fluß wäscht ab, odpira, pere; der Regen wäscht die Berge ab, dež gore spira; eine Schande, sprati, zbrisati; *v. r.*, sich, umiti, umivati se.

Abwaschung, die, umitje, umivanje, pomivanje.

Abwaschwasser, das, pomije.

Abwässern, *v. a.*, gehörig wässern, namočiti, namakati, razmočiti (v vodi); vom Wasser befreien, odliti, odlivati, odtočiti, odtakati vodo; eine Wiese, vodo speljati, spustiti s travnika, na suho djati senožet.

Abwatscheln, *v. n.*, odgambati.

Abweben, *v. a.*, das Weben vollenden, dotkati, potkati.

Abwechseln, *v. a.*, menjati, premenjati, zmenjati; einem ein Goldstück, zlat s kom premenjati, premenjevati; die Speisen, jedi premenjati, premenjevati; mannigfach machen, zmnogoteriti, mnogoteriti; *v. n.*, mit jemand abwechseln, verstiti se, črediti se s kom; wir wechseln ab, verstimo se, preverstujemo se, čredimo se.

Abwechselnd, *adj.*, premenjaven, menjajoč; ein abwechselndes Glück, premenljiva sreča; *adv.*, premenjema, preverstovaje, verstama.

Abwechselung, die, premenja, prememba, preverstovanje, premenva, verstenje, čredenje, premenek; ohne Abwechselung, brez premenka.

Abweg, der, odpotje, napčna pot; *serb.*, stranputica; Umweg, ovinek; auf Abwege gerathen, zaiti, stran pota iti; auf Abwege gehen, stran pota iti, zahajati, zabresti, zabloditi, na krive pota se podati; Abwege nehmen, zaviti, zavijati, ovinek storiti, delati od poti; Ausflucht, izvinek; du suchst Abwege, iščeš, iščeš uiti, uhajaš, izvinkov iščeš; Verirrung, zmota.

Abwegsam, *adj.*, odpotin, spotin, v zahod, vstransk.

Abwegs, *adv.*, s poti, s pota, stran pota.

Abwehen, *v. a.*, der Wind wehet ab, weg, od. das Obst von den Bäumen herab, veter odpihuje, otresa sadje.

Abwehr, die, bran, bramba, upor.

Abwehren, *v. a.*, die Annäherung hindern, ubraniti, braniti komu kaj, oder kam; varovati v —, odverniti, odvračati, odgoniti, odganjati, odbiti, odbijati; einem die Fliegen, koga muham braniti; es ist nicht abzuwehren, ni moč ubraniti; dem Uebel abwehren, hudo odverniti, odvračati, odvračevati.

Abwehrgraben, der, odvračavni, branivni jarek.

Abwehrmittel, das, branilo.

Abweichen, *v. a.*, (von weich), weich machen, omečiti, razmečiti, mečiti, omehčati, mehčati; *v. n.*, weich werden, omečiti se, mečiti se, omehčati, mehčati se; vollkommen, zmečiti, zmehčati se; von Birnen, hruške medé, so medne, mehke, so se zmedile; **Abweichen**, (von Weichen), *v. n.*, vom Wege u. dgl., odstopiti, odstopati, odbegniti, odbegati od poti, zgrešiti, zgreševati pot; odganiti, odgibati se, zaiti, zahajati, ukloniti se; in der Astronomie (declination), odkloniti se, ustraniti se; bei der Magnetnadel, opletati, umikati se; im abgewichenen Jahre, lani, vlani; in abgewichener Nacht, sinoči; im abgewichenen Monate, prejšnji mesec, in abgewichener Woche, uni teden; anders beschaffen sein, razločiti se, ločiti se, drugačin, inak biti; es wird mir anders, inako se mi stori, dela; von der Meinung eines Andern abweichen, druge misli biti; die Schriftsteller weichen von einander ab, pisavci se ne strinjajo, ne vjemajo, vsak pisavec svojo terdi, pisavcam se ne vjema, ne gre skup.

Abweichen, das, als Krankheit, leichtes, dersa, švigla, heftigeres, hitrica, derečina, drista; ich habe es, goni me, dere me; bei Thieren, heftiges Abweichen haben, ulijati se, *n. p.*, krava se ulija.

Abweichend, *adj.*, razen, različin.

Abweichung, die, (von weich), omečenje, mečenje; (von Weichen), odstop, uklon; für Unterschied., razloček; vom rechten Wege, zgrešek praviga pota; Abweichung eines Gestirnes, odklon, odstop.

Abweichungsinstrument, uklonek.

Abweichungszirkel, odklonno šestilo, obvod.

Abweiden, *v. a.*, popasti, popašati, pomuliti, pojesti.
Abweidung, die, popasenje.
Abweifen, *v. a.*, zmotati, odmotati, motati.
Abweinen, *v. a.*, durch Weinen etwas erlangen, prijokati, prikremžiti, priemeriti, priplakati; ein Vergehen abweinen, objokati, objokovati greh; sich abweinen, *v. r.*, zjokati, zjokovati se.
Abweisen, *v. a.*, einen, pot komu pokazati, pokazovati; odgnati, odganjati, odpraviti, odpravljati koga; den Feind, odbiti, odbijati; eine Bitte, odreči, odrekovati, odbiti, odbijati, auch odpovedati, odpovedovati; nach *V.*, potepeno pismo dati, dajati; ich bin abgewiesen, potepeno pismo sim dobil; abweisen eine Berufung, zaverniti prošnjo za presojo; abweisen Jemanden mit der Klage, ne vzeti tožbe, zavreči tožbo.
Abweislich, *adj.*, abweislicher Bescheid, odrečin odlok, nepovoljni odgovor.
Abweisung, die, odprava, odrek, zaveržba.
Abweißen, *v. a.*, pobeliti, beliti; *v. n.*, die Wand weißt ab, zid beljavo pušča, zgublja.
Abweite, f. Entfernung.
Abweißung, die, beljenje, belja, belitev.
Abwelken, *v. a.*, welk machen, oveliti, veliti; *v. n.*, welk werden, zveniti, uveniti, veniti, usahniti, sahniti; auch sušiti se; abgewelkt, vél.
Abwelle, die, bei den Müllern, blazina, raki *pl.*
Abwendbar, *adj.*, odvračljiv.
Abwenden, *v. a.*, odverniti, odvračati; durch Worte, pregovoriti, pregovarjati od —; einen Hieb, odbiti, odbijati; die Augen, proč oberniti, obračati; ein Unglück, odverniti; Gott wende das von uns ab, Bog nas tega obvari, Bog nam to odverni, prevzdigni, prenesi; sich abwenden, *v. r.*, oberniti, obračati se proč, ob. od koga.
Abwendig, *adj.*, er ist ihm abwendig, ni mu na roko, ni naklonjen; abwendig machen, werden, f. Abspänstig.
Abwendung, die, odvračanje.
Abwerfen, *v. a.*, hinab, doli vreči, doli metati; Obst u. dgl. mit einem andern darnach geworfenen Körper, sklatiti, klatiti, odlučati; den Reiter, posaditi, *n. p.*, konj ga je posadil; eine Brücke, most podreti, razdreti, razdirati; das Joch abwerfen, stresti, stresati jarem; dieser Handel wirft viel ab, ta kupčija veliko nese, nosi, verže; *v. n.*, beim Vieh, das Werfen vollenden, ujaloviti se; der Hirsch wirft ab, rogove zgublja.
Abwesend, *adj.*, nevpričen, nepričujoč, nenazoč; er ist abwesend, ni tukaj, ni ga tukej, je drugej; die Abwesenden können nichts bezeugen, tisti, kterih ni zraven (bilo), ki jih tukej ni, ki niso bili vpričo, ne morejo pričevati; ich bin vom Hause abwesend, sim z dóma, nisim domá, me ni domá; mit den Gedanken, misli drugej imeti, nimam misel domá, misli okrog pasti, razmišljen biti; Geistesabwesend, zgubljen biti, iz uma biti.
Abwesenheit, die, nevpričnost, nepričujočnost, nenazočnost, oddaljenost; in seiner Abwesenheit, kadar ga ni bilo, in ihrer —, kadar jih ni bilo, dokler jih ni bilo; Abwesenheit des Geistes, zgubljenost.
Abwetten, *v. a.*, durch Wetten erhalten, stavo dobiti, dobivati, privadljati si.
Abwettern, *v. n.*, es hat abgewettert, izgromelo (se) je, grom je potihnil.
Abwetzen, *v. a.*, odbrusiti, zbrusiti, odersati, odergniti, zderpaliti, oglodati; das Geldstück, durch das Handhaben, zlizati, zlizovati dnar; das Messer durch Wetzen, odersati, zbrusiti nož; den Wetzstein, zbrusiti brus; *v. r.*, zlizati se, zbrusiti se, zdergniti se.
Abwichsen, *v. a.*, navoščiti, povoščiti, voščiti, vošiti; Schuhe, nasvitati, namazati, mazati, očistiti, čistiti; Jemanden, namazati, nabiti koga.
Abwickeln, *v. a.*, odviti, odvijati, odmotati, odmotavati.
Abwiegen, f. Abwägen.
Abwinde, die, motovilo.
Abwinden, *v. a.*, zmotati, motati, zviti, viti.
Abwindig, *adj.*, d. i., dem Winde nicht ausgesetzt, zatišin, zavetin; die abwindige Seite eines Thales, Abhanges, zatišje, zavetje.
Abwirken, *v. a.*, die Haut, odreti, odirati kožo; den Teig, ugnjesti, gnjesti testo; ein Tuch, stkati, natkati, eig., na statvah splesti; zu wirken aufhören, dodelati, zu weben, dotkati.
Abwirthschaften, *v. n.*, er hat abgewirthschaftet, dokmetoval je, odkmetoval je, dogospodaril je, sie, odgospodinila; svoje je zagospodaril, zagospodinila.
Abwischen, *v. a.*, obrisati, brisati, otreti, otirati; etwas weg, odbrisati, odbrisovati, pobrisati.
Abwischtuch, das, brisavka, brisača, otirač, tirača, trača, obrisalo, otiralo.
Abwittern, f. Abwettern; *v. a.*, durch den Geruch erforschen, zaslediti, oslediti, slediti koga, zaduhati, zavonjati, zavohati koga; *v. n.*, der Kalk wittert ab, kruši se.
Abwitzigen, *v. a.*, zuriti, uriti, auch zučiti, zučevati.
Abwollen, *v. a.*, ogoliti, goliti, ogavsati, gavsati.
Abwuchern, *v. a.*, einem etwas, iznuliti, izžuriti iz koga kaj, ožuriti koga za kaj, po odertii dobiti.
Abwürdigen, *v. a.*, ob vrednost pripraviti, pripravljati kaj, vrednost čemu vzeti, jemati, ponižati, pomanjšati; eine Münze, denar znižati, nižati.
Abwurf, der, das Abgeworfene, zmet, zveržek; Ertrag, dohodek.
Abwürfeln, *v. a.*, prikostkati, privadljati, s kostkami pridobiti.
Abwürfig, *adj.*, das ist ein abwürfiges Pferd, ta konj rad meče.

Abwürgen, *v. a.*, zadaviti, daviti, zadušiti, nach *M.* auch zagerčiti; Alle abwürgen, vse podaviti, podušiti.
Abwürzen, *v.a.*, dati, dajati dišavo, dober duh, dišavo primesiti, s kako dišavo poštupati.
Abwüthen, sich, *v. r.*, razdivjati se, zdivjati se; aufhören zu wüthen nadivjati se.
Abzackern, *v. a.*, odorati; einem Geld, izpleti iz koga denarje.
Abzahlen, *v. a.*, plačati, plačevati; die Schulden, poplačati, splačati.
Abzahlung, die, splačanje, poplačanje.
Abzählen, *v. a.*, weg, odšteti, odštevati; überzählen, prešteti, preštevati, sošteti, soštevati; einem 5 Gulden abzählen, odšteti komu 5 goldinarjev.
Abzählung, die, odštevanje, preštevanje.
Abzahnen, *v. n.*, das Kind hat abgezahnt, otroče je dobilo vse zobe.
Abzanken, *v. a.*, einem etwas, izpričkati iz koga kaj, s pričkanjem, po prepiru kaj dobiti od koga; *v. r.*, sich müde zanken, nakregati se, napričkati se.
Abzapfen, *v. a.*, eine Flüssigkeit, spustiti, spuščati, odtočiti, odtakati, odcediti; den Wein, odčepiti, odtočiti, stočiti, stakati; das Blut, kri spustiti, puščati, pušati; einem abzapfen, smolsti koga; den Unterthanen das Blut, kri spiti, piti.
Abzapfung, die, des Weines, odtakanje; des Blutes, puščanje, pušanje.
Abzappeln, *v. r.*, sich, nabercati se.
Abzasern, *v. r.*, scefrati se, cefrati se.
Abzaudern, *v. a.*, oddelati, oddelavati (narejeno ali zadelano).
Abzäumen, *v. a.*, zuzdati, zberzdati, razuzdati, razuzdovati.
Abzäunen, *v. a.*, ograditi, ograjati; graditi, pregraditi, pregrajati; einem ein Stück Ackers, kos njive odgraditi, odgrajati komu.
Abzäunung, die, ograjanje, pregrajenje, odgrajanje.
Abzausen, *v. a.*, razpuliti, razcukati, odpuliti.
Abzechen, s. **Abtrinken**.
Abzehenten, *v. a.*, geben den Zehenten, desetino dati, dajati komu, oddesetiniti koga; den Zehent absondern, podesetiti, desetiti.
Abzehren, *v. a.*, eine Forderung durch Essen, dolg zajesti, zajedati, (und nach der verschiedenen Tageszeit, zakositi, zajužinati, zavečerjati); eine Forderung durch Trinken, zapiti, zapijati; die Krankheit hat ihn abgezehrt, bolezen ga je vzela, usušila, zmedlila, zdelala; *v. n.*, mager werden, shujšati, hujšati, auch hujšati se, zmedleti, meršavéti, meršav, gem., medel postati, postajati, hirati; abzehrende Krankheit, sahnjenje, hujšanje, sušica, hiranje, jetika; abgezehrter Leib, usušen život, shujšano, shirano, sčimženo telo, sama kost in koža; er zehrt bis zu einem Knochengerüste ab, smertno kosilo ga je ostalo.
Abzehrung, die, sahnjenje, hujšanje, sušica, jetika; bei Pflanzen, hir, zleg.
Abzeichen, das, znamnje.
Abzeichnen, *v. a.*, oznamenovati, znamenovati, oznamnjati, znamnjati, narisati, načertati, risati, čertati.
Abzeichnung, die, oznamenovanje, risanje, čertanje; das Bild, narisek, načertek, podoba.
Abzerren, *v. a.*, odtergati, odtergovati, tergati, zdreti, zdirati.
Abzetteln, *v. a.*, odsnovati, razsnovati.
Abziehen, *v. a.*, hinab, potegniti, potegovati doli; weg, odtegniti, odtegovati, proč potegniti, vleči; ein Thier, djati, devati iz kože, odreti, odirati; Hülsenfrüchte, olusčiti, luščiti; den Braten, pečenko sneti, snemati; die Hand von einem, roko umakniti, umikati, zapustiti koga, pomoč odtegniti, odtegovati komu; das Gewehr, puško izbiti, izbijati, izbasati, razbasovati *; subtrahiren, odšteti, odštevati, odbiti, odbijati; einem an der Bezahlung, utergati, tergati; abstrahiren, z. B., ziehen wir davon ab, odkrenimo se od tega, pustimo to; einen von etwas, koga odverniti, odvračati, odpraviti, odpravljati; den Wein, das Bier, pretočiti, pretakati, presneti, presnemati; destilliren, žgati; im Obst und Weinbau, s. **Ablegen, Absenken**; in der Druckerei einen Probebogen, presneti, presnemati polo; das Schermesser, britev, britvo pogladiti, gladiti, posmukati, smukati. potegniti, potegovati, den Hut, odkriti, odkrivati se; den Ring, perstan sneti, snemati, stakniti; die Stiefel, sezuti, sezuvati; die Saiten, odviti strune; *v. r.*, das Zugvieh hat sich abgezogen, živina se je pretegnila; s. auch **Zurückziehen**, sich; *v. n.*, der Feind ist abgezogen, sovražnik je je potegnil, se je umaknil, je odrinil, se je proč podal; verächtl., se je pobral, pete je odnesel; verreisen, na pot se podati, odriniti; von der Wache, iti proč, oditi; der Knecht wird abziehen, hlapec pojde proč; leer abziehen, ne dobiti ničesar; mit Schande, pobrati, pobirati se proč, potepeno iti; aus der Wohnung, preseliti se, seliti se; abgezogener Begriff, s. **Abstract**.
Abziehmuskel, der, etwa odtegovavna miška.
Abziehriemen, der, pogladivni jermen.
Abziehstein, der, osla.
Abzielen, *v. n.*, nameriti, namérjati, meriti na kaj, nameniti kaj; s. **Absehen**.
Abzimmern, *v. a.*, otesati, otesavati, odtesati.
Abzirkeln, *v. a.*, eine Figur, podobo zokrožiti, okrožiti s šestilam (cirkelnam) zmeriti, pošestiliti; die Worte, besede malati, sostavljati, začertati, začertovati.
Abzittern, *v. n.*, otresti se, otresati se.
Abzucht, die, pleme; *montan.*, odvodnice (cevi); Wasserabzucht, vodnik.
Abzüchtigen, *v. a.*, postrahovati, strahovati.
Abzug, der, s. **Abziehen**; aller Unkösten, odvzetje, odvzetek, odbitek vsih stroškov, po

odbitih stroških, odbivši vse stroške; des Feindes, sovražnikov odhod; ihn nehmen, s. Abziehen; freier Abzug, prosti odhod; im Rechnungswesen, odbitek; am Schießgewehre (Abdruck), jeziček, sprožaj; von den Buldern beim Käsemachen, posnetek; der flüssigen Körper, odtok; Abzug vom Erbtheil, odbitek od dedinskiga dela; in Abzug bringen, odbiti, odbijati, pobiti, pobijati; das Wasser hat keinen Abzug, voda se nima kam odtekati, nima odtoka; ohne Abzug zahlen, brez uteržka, brez odbitka, brez uterganja plačati.
Abzugsbrief, der, odhodno, odpravno pismo.
Abzugsgeld, s. **Abfahrtsgeld.**
Abzugsgraben, der, prekopa, grapa.
Abzugskanal, der, povodnik.
Abzugsposten, die, odbitni postavek, členek.
Abzugsrede, die, govor na odhodu; eines Geistlichen, zadnja pridiga.
Abzugsschmaus, der, odhodnja, odhodina.
Abzugszeit, die, čas odhoda.
Abzupfen, *v. a.*, odpukati, pukati, odpuliti, odskubsti, odkosmatiti; nach *M.*, odpipati.
Abzwacken, *v. a.*, einem etwas, odščipniti, odšipniti, odščeniti, odšeniti, odščipati, odščipovati; am Gelde, utergati, tergati na denarjih; man hat mir hier etwas, dort etwas abgezwackt, so me tù nekaj, tam nekaj uščipnili.
Abzwecken, *v. n.*, dieses zweckt dahin ab, to je tako namenjeno, na to meri, tje meri; s. **Abzielen.**
Abzweckung, die, namen, namemba.
Abzwicken, *v. a.*, odščeniti, odšeniti, odščipniti, odšipniti, odščipati, odščipovati; s. **Abzwacken.**
Abzwingen, *v. a.*, izsiliti, izsilovati, iznuditi iz koga kaj, prisiliti, primorati, naviti koga k čemu.
Acacie, s. **Akazie.**
Academie, s. **Akademie.**
Acatholik, s. **Akatholik.**
Accent, der, Silbenton, naglas, naglasek; Redeton, povdarek; die Aussprache, zavijanje; Quantität, dolgost; er hat den deutschen Accent, po nemško zavija.
Accentuation, s. **Betonung.**
Accentuiren, *v. a.*, povdarjati, s. **Betonen;** accentuirt, povdarjan.
Accept, das, eines Wechsels, vzetje menice.
Acceptabel, s. **Annehmlich.**
Acceptant, der, vzetnik, prejemnik.
Acceptation, s. **Accept.**
Acceptiren, *v. a.*, einen Wechsel, menico vzeti, jemati.
Acceß, der, Zutritt, pristop; der Anfall, napad.
Accession, die, Beitritt, pristop, pridruženje; Zuwachs, prirast.
Accessionsvertrag, der, pristopna pogodba.
Accessist, der, čakavec, akcesist; unter Studierenden, pristopnik, drujec.
Accessit, das, drugo darilo; nach *V.*, drujstvo.
Accessorisch, *adj.*, pripadajoč.
Accessorium, das, pritiklina, pritična reč, prirast.
Accidens, das, prigodek, nebistnost; *plur.* **Accidentien**, postranski dohodki, pripridki, postranščina, postranšina, postranski prislužek.
Accidental, *adj.*, nebisten, naključin.
Accisamt, das, colnija *.
Accisant, der, dacii, colu * podveržen.
Accisbar, *adj.*, dacii podveržen.
Accise, die, als Verzehrungssteuer, dac, dacija, povžitnina, postrošnina; als Waarensteuer, col *; sie auflegen, naložiti, nakladati dacijo; sie geben, opraviti, opravljati dacijo, dacovati.
Acciseinnehmer, der, dacar, dacijar.
Accisfrei, *adj.*, prost dacije, cola *.
Accisgefälle, das, dohodki od dacije, cola *.
Acclamation, die, der Zuruf, zaklic, zavpitje; einen durch Acclamation erwählen, z zavpitjem, z vpitjem izvoliti, voliti.
Acclimatisiren, *v. a.* u. *r.*, udomačiti, udomačevati kaj oder se, kraja privaditi, privajati kaj, se.
Accomodation, s. **Anpassung.**
Accomodiren, sich, *v. r.*, nach Jemand, ravnati se po kom, pogoditi se.
Accompagniren, *v. a.*, in der Musik, prilagati, pridevati komu, strezati, nach *V.* auch tovaršiti, družiti komu.
Accord, der, in der Musik, soglas, akord; ihn anstimmen, ubrati, ubirati; Vertrag, pogodba, pogoj.
Accordiren, *v. a.*, Rechnungen accordiren, poravnati, poravnavati, pobotati; gestatten, dovoliti, dovoljevati; in der Musik, soglasiti, priglasiti, priglasovati; *v. n.*, einklingen in der Musik, soglasiti, vjemati se, vstregati se; einen Vertrag schließen, dogovoriti se, pogodbo narediti; sich vergleichen, poravnati se, pogoditi se.
Accoucheur, s. **Geburtshelfer.**
Accreditiren, s. **Beglauben, Beglaubigen.**
Accurat, *adj.*, natančen; *adv.*, na tanko, čisto tako; ein Accurater, natančen človek.
Accuratesse, die, natančnost.
Accusativ, der, kazavnik, toživnik, četerti sklon od. padež, toživni.
Ach! *int.*, hej! oh! joj meni! joj! jemnasta! ach leider! da tako ne! da bi tako ne!
Achat, agát.
Achel, die, am Getreide, resa, resina, ós, osina, osje.
Achillesflechse, die, pêtna kita.
Achromatisch, *adj.*, ahromatičen; s. **Farblos.**
Achse, die, ós, podvoz; ich führe auf der Achse, vozim; auf der Achse, na kolih; in der Astronomie, os; nach *V.*, tečajnica; eine eiserne an der Töpferscheibe, križ; an einem Haspel, vratilo, vrateno.
Achsel, die, Oberachsel, pleče, rama; Unterachsel, podpazduha; ich zucke die Achseln, zganiti, migniti, otresti z ramami, s pleči, rame stisniti, stiskati; auf beiden Achseln tragen, dvema gospodama služiti; etwas auf die leichte Achsel nehmen, misliti si kaj lahko, ne pečati se mnogo za kaj; unter der Achsel, pod pasho, oder pazho, *cfr. altsl.*,

pazuha; über die Achsel rücklings werfen, vnic kaj vreči.

Achselader, die, ramna žila; Achselarterie, podpazhina privodnica; Achselvene, podpazhina odvodnica.

Achselband, das, naramnik, naramnica.

Achselbein, das, skolk, ramna kost.

Achselblätter, die, ramne peresa, ramnice.

Achseldrüse, die, podpazhina žleza.

Achselfleck, der, an den Hemden, das Achselstück, kozica; *poln.*, przyramek.

Achselhemd, das, Weiberhemd ohne Aermel, podraševnik, srajčnik, auch capik.

Achselhöhle, die, pazduha, pazha.

Achsellast, die, naramik.

Achseln, *v. n.*, hiniti se.

Achselriemen, der, obramnica.

Achselschnur, die, naramni trak, naramnik.

Achselseil, das, Trageband, das, obramnice *plur.*, obramnica, preramnica.

Achselstück, das, naplečnik.

Achselträger, der, obéplatnež; s. Heuchler.

Achselzucken, das, stiskanje s pleči.

Achsenblech, Achseneisen, das, podvozni okov, železne podvoznice.

Achsengeld, das, voznina.

Achsennagel, der, osnik, ljunek, auch vojnik.

Achsenschiene, die, s. Achsenblech.

Achsenschmiere, die, kolomaz, smolnjak O. K.

Achsenschuh, der, kapica.

Acht, *num.*, osem; acht Männer, osem mož; acht Kinder, osmero otrok; *serb.*, osmorica; heute vor oder über acht Tage, danes teden, danes osem dni; ihrer acht, njih osem, osmeri, osmero njih; innerhalb acht Tage, v osmih dneh; je acht zu acht, po osem; von je acht —, od vsacih osem; nach acht Uhr, po osmih; bis acht, do osmih; es hat achte geschlagen, osem je odbila od. odbilo; mit Achten gefahren, z osmerimi se peljati, voziti.

Acht, s. die Zahl; Achter, osmica, osmérka.

Acht, die, paženje, pazka, mar, gledanje, opreza, streža; Achtsamkeit, pomnja, marljivost, pazljivost, vančljivost in Kärn., von vančam, ich gebe Acht; Acht (Obacht) haben, geben, paziti na kaj, gledati na kaj, pomarati za kaj, imeti oči v kaj; s. Aufsicht; gib auf andere Acht, und folge ihnen nach, po druzih glej, se zgleduj; etwas in Acht nehmen, paziti, gledati, zreti na kaj; gib Acht daß du nicht fällst, glej, da ne padeš; ohne, daß es Jemand in Acht nahm, tako, da nobeden ni zagledal, vidil, spazil; ein Blinder würde es in Acht nehmen, slepec bi to vidil; Acht geben auf Jemanden, auch koga na sumu imeti; nehmet meine Worte in Acht, pazite, glejte, slušajte, strezite na moje besede! außer Acht lassen, v nemar pustiti, puščati, pušati, zanemariti, zanemarjati kaj; etwas in Acht nehmen, marati, skerbeti za kaj, paziti na kaj, varovati kaj; sich in Acht nehmen vor Jemanden, varovati se koga; Acht geben auf jedes Wort der Aeltern, staršem na besedo streči.

Acht, die, gerichtliche Verfolgung, pregnanstvo, izgnanje, izobčenje; in Acht thun, izgnati, izganjati iz dežele, preklicati.

Aecht, s. Echt.

Achtäugig, *adj.*, osmook.

Achtbar, *adj.*, častin, spoštljiv, spoštovan, častit, poštovanja vreden.

Achtbarkeit, die, častnost, spoštljivost, častitost, poštenje.

Achtblumig, *adj.*, osmocveten.

Achte, *num.*, der, die, das, osmi.

Achteck, das, osmovogelnik, osmerokotje.

Achteckig, *adj.*, osmovoglat, osmovogelnat, osmerokoten; *adv.*, na osem voglov, oglov.

Achteimerig, *adj.*, achteimeriges Faß, sod osmak.

Achtel, das, osmina, osmi del.

Achtelformat, das, Octavformat, osmérek.

Achtelnote, die, osminka.

Achten, *v. a.* u. *n.*, aufmerksam sein, paziti na kaj, vančati se v kaj, in St.; werth achten, čislati, občislavati, v čislih imeti, spoštovati; ein Ehrenmann wird von Jedem geachtet, pošteniga možą vsak časti, čisla; einen wenig achten, malo meniti koga; Sorge tragen, marati za kaj; ich achte auf etwas, mar mi je za kaj; etwas gar nicht achten, ne zmeniti se za kaj, ne porajtati na kaj; er wird geachtet, čislajo ga; hoch achten, zlo čislati, obrajtati; etwas für gut achten, kaj za dobro imeti; der Miethling achtet der Schafe nicht, najemniku ni mar ovác (ovcá), za ovce, najemnik ne mara za ovce; achten auf etwas, nach *Dalm.*, auch roditi za kaj; er achtet der Kosten nicht, ne boji se stroškov, utrate, ne pomisli, (ne porajta) na stroške; *v. r.*, sich nach etwas achten, vladati, ravnati se po čem, deržati se česa; wornach ihr euch zu achten habet, po tem se ravnajte, obnašajte; **achtend**, *adj.*, pazen, maren.

Aechten, *v. a.*, izgnati, preklicati koga; ein Geächteter, izgnanec, pregnanec.

Achtender, der, osemnjak, jelen osmorog.

Achtens, *adv.*, osmič, v osmo.

Achtenswerth, = würdig, *adj.*, spoštljiv, čislanja, poštovanja vreden.

Achter, der, osmica; s. Achtender.

Achterlei, *adj.*, osmér; achterlei Weine, osmere vina, osmero vino, osem vin.

Achtfach, Achtfältig, *adj.*, osmeren, osmérnat, osemkrat vzet, zložen.

Achtfüßig, *adj.*, osmonog, osmonožen.

Achtgeben, s. Acht.

Achtgeber, der, varh, čuvaj, pazivec.

Achtgespann, das, osmér, *f.*

Achthalb, *adj.* u. *adv.*, polosmi; um halb acht Uhr, o polosmih; achthalb Jahre, sedem let in pol; achthalb Trinkglas, polosmi kozarec.

Achthalber, der, polosmak.

Achthändig, *adj.*, osmorok, osmoročen.

Achthundert, *num.*, osem sto.

Achthundertjährig, *adj.*, osemstoleten.

Achtjährig, *adj.*, osmoleten, osem oder osmih let; ein achtjähriger, osmoletec, osmak.

Achtköpfig, *adj.*, osmoglav, osmoglavec, osmoglavka.

Achtlos, *adj.*, nemaren, vnémaren, nepazen, nepazljiv.

Achtlosigkeit, die, nemara, nemarnost, nepaznost, nepazljivost, nemar, neskerbnost.
Achtmal, *adv.*, osemkrat, osem potov.
Achtmalig, *adj.*, osmokraten, osemkraten.
Achtmännerig, *adj.*, osmomožin.
Achtmonatlich, *adj.*, osmomesečen, osem méscov *indecl.*; vsaki osmi mesec, na osem mescov.
Achtpfündig, *adj.*, osem liber (funtov), po osem liber, osmofunten.
Achtreihig, *adj.*, osmoversten, osmoréden.
Achtsaitig, *adj.*, osmostrun.
Achtsam, *adj.*, maren, pazen.
Achtsamkeit, die, marnost, paznost; s. Acht.
Achtsäulig, *adj.*, osmostebrat, osmostolpen.
Achtseitig, *adj.*, osemstransk, osem strani.
Achtspännig, *adv.*, fahren, s osmérjo, s osmemi, s osmérimi se voziti.
Achtspruch, der, Achterklärung, s. Acht.
Achtstündig, *adj.*, osmourin.
Achttägig, *adj.*, osmodneven, osemdanji, osemdansk.
Achttheilig, *adj.*, osmodelen.
Achtung, die, poštovanje, spoštovanje, čislanje, počislek do koga; Achtung für Jemanden haben, čislati koga; in Achtung stehen, čislan biti; er genießt Achtung, čislajo, poštujejo ga, v čisli ga imajo; in Achtung bringen, pripraviti, pripravljati (*vulgo* postaviti, postavljati) koga v čast; s. Beachtung.
Achtungsvoll, *adv.*, s spoštovanjem.
Achtungswerth, Achtungswürdig, *adj.*, čislanja vreden, spoštovanja vreden, spoštovaven, čislaven.
Achtwinklig, s. Achteckig.
Achtzehn, *num.*, osemnajst.
Achtzehner, der, osemnajstica.
Achtzehnte, *adj.*, osemnajsti.
Achtzehntel, das, osemnajstina.
Achtzehntens, *adv.*, osemnajstič.
Achtzeilig, *adj.*, osmoversten.
Achtzig, *num.*, osemdeset.
Achtziger, der, die Ziffer, osemdesetica; ein Greis von 80 Jahren, starček pri osemdesetih letih, osemdesetek, osemdesetleten starec.
Achtzigste, *adj.*, osemdeseti.
Achtzigstel, das, osemdesetina, osemdeseti del.
Aechzen, *v. n.*, ječati, stokati; ächzend heran kommen, priječati, pristokati; ächzend abziehen, odječati, odstokati.
Aechzen, das, ječanje, stok.
Acker, der, njiva, *dim.*, njivica; ein neuer Acker, novina; ein mit einer Mauer oder einem Zaun eingefriedeter Acker, ograja, omejak; ein seichter Acker, worunter sich feste Felsen befinden, studor; ein Maß, s. Morgen; ein öder, verlassener Acker, pustlica, v mejo puščena, pušena njiva (in Oberkr.).
Acker-, in Zss. poljski.
Ackerarbeit, die, poljsko delo, oranje, oratev, oratva, ral, *f.*
Ackerbar, *adj.*, oravno, dobro za oranje, kar se da orati.
Ackerbau, der, poljedelstvo, obdelovanje zemlje, polja, oratarija, zemljodelstvo, kmetijstvo; sich damit beschäftigen, zemljo, polje obdelovati, auch kmetovati.
Ackerbauer, der, orač, orataj, oratar, rataj; s. Ackermann.
Ackerbaugesellschaft, die, kmetijska družba.
Ackerbeet, das, kraj, leha, ogon, auch gred. nach *Jarn.*, razklad, s. Beet.
Ackerbohne, s. Saubohne.
Ackerdille, die, divji koper.
Ackerdistel, die, osat.
Ackerfeld, das, oravno, žitno polje, oravna zemlja; *serb.*, oranica.
Ackerfrohne, die, poljska tlaka.
Ackerfurche, die, brazda.
Ackergaul, der, plužna kleka, pljužno kljuse.
Ackergeräthe, das, Ackergeräthschaft, die, oralna priprava, poljsko orodje.
Ackergesetz, das, poljska, kmetijska postava.
Ackerknecht, der, poljski hlapec.
Ackerkummet, das, kleštre, *pl.*
Ackerland, das, oralna zemlja, s. Ackerfeld.
Ackerlerche, die, škerjanec.
Ackerlohn, der, ralnina.
Ackermann, der, orač, orataj, ratar, rataj, ratej, poljedelec, kmet; Vollbauer, zemljak; Halbbauer, polovičar, polzemljak.
Ackermännchen, das, pastaričica, tresorepka.
Ackermist, der, gnoj.
Ackermünze, die, poljska meta.
Ackern, *v. a.*, orati; einen Acker zu ackern beginnen, naorati njivo, auch zaorati; ein wenig ackern, poorati; mit dem Ackern bis zu einer Stelle kommen, priorati do kam.
Ackern, das, oranje, ral, oratva, oratev; *serb.*, orba.
Ackerrain, der, (der Länge nach), omejek; (der Quere nach), zoral, izral, zvratnica, ozara.
Ackerrettig, der, repič.
Ackerscholle, die, kepa, gruča.
Ackersenf, der, goršica, gorčica, ogeršica.
Ackerwalze, die, val, valjar, valej.
Ackerweg, der, poljska pot, pot čez polje, pot med poljem.
Ackerwiese, die, poljski travnik, trata.
Ackerwiesfleck, der, zvrati, vrati, na zvratih, na vratih, na ozarah.
Ackerwinde, die, slak, oslak.
A conto, auf Rechnung, na odbitek, (na obrajtanje, na račun, na konto).
Acquiesciren, s. Beruhigen, sich.
Acquiriren, s. Erwerben.
Acquisition, s. Erwerbung.
Act, der, djanje, čin, delo; feierlicher, obhajanje, slovesno djanje; ein gerichtlicher, sodno djanje; Act von etwas nehmen, na znanje vzeti, jemati kaj, zaznamnjati, zaznamnjevati.
Acte, die, pismo, sklep.
Acten, die, spisi, službine pisma *pl.*; die Verhandlungen, obravnave; ad acta legen, eig., k spisam položiti, polagati; *fig.*, na stran djati, devati.

Actenauszug, der, posnetek iz spisov.
Acteninrotulirung, die, zavoj spisov.
Actenmässig, *adj.* u. *adv.*, po spisih.
Actenstück, das, spis, službino pismo.
Actenverzeichniß, das, spisnik, kazalo spisov.
Acteur, der, Schauspieler, igravec.
Actie, die, delnica, akcija.
Actien-Coupon, der, delničin odrezek.
Actiengesellschaft, die, družba na delnice, na akcije.
Action, die, des Declamators, ponaša, obnaša; Gefecht, bitva; s. **Wirkung**.
Activ, *adj.*, djaven.
Activa, s. **Activstand**.
Activforderung, die, tirjava.
Activhandel, der, djavna, koristna, izvozna kupčija.
Activität, die, djavnost, delavnost; in Activität sein, v službi biti.
Activschuld, die, tirjava, tirjavina, tirjavin dolg.
Activstand, der, **Activvermögen**, das, premoženje, stan premoženja.
Activverzeichniß, das, kazalo premoženja.
Actorisch, *adj.*, actorische Caution, tožnikova varščina, varšina.
Actuar, **Actuarius**, der, zapisovavec, aktuar.
Actuarisiren, *v. a.*, zapisovati.
Actuell, *adj.*, resničen, sedanji.
Actum, delano, pisano.
Acut, *adj.*, acute Krankheit, etwa hitra, nagla bolezen.
Adagio, *adv.*, lahno, počasno, potegnjeno.
Adamsapfel, der, Kehlkopf, kerhelj, Adamov kerhelj.
Adäquat, *adj.*, primeren, priličin.
Adaptiren, *v. a.*, pripraviti, pripravljati, priličiti; s. **Anpassen**.
Ad calendas græcas, kadar bo v petek nedelja; po nedelji (ki se ne ve po kteri).
Addiren, *v. a.*, zusammenrechnen, sošteti, soštevati; hinzurechnen, došteti, doštevati.
Addition, die, soštetev, soštevanje, doštetev, doštevanje.
Additional, *adj.*, dodaten, dodan, pridjan.
Additionalconvention, die, dodatni dogovor.
Additionalweisartikel, der, dodatni dokazni člen, dodatna dokaznica.
Addressant, der, nadpisavec; **Addressat**, nadpisanec, napisanec, dopisanec.
Addresse, die, napis, nadpis, adresa *; Gewandtheit, spretnost, urnost; als feierliche Zuschrift, pismo.
Addressiren, *v. a.*, einen Brief an einen, pismo do koga napisati, napisovati, nadpisati, naravnati na koga pismo; Jemanden, napotiti, napotovati; *v. r.*, sich adressiren, oberniti, obračati se na koga.
Adel, der, als Vorzug des Geschlechts, blagorodje, plemenitost, žlahtnija *, žlahtnost, die Adeligen, plemstvo, plemenstvo, žlahtna gospôda, žlahtniki, blagorodniki, plemenitniki; Adel des Geschlechtes, žlahtni rod, plemeniti rod, rodovinska žlahtnost; des Geistes, dušna blagost, dušna žlahtnost, duhova plemenitnost; von gutem altem Adel sein, biti stariga, plemenitiga rodu; der hohe Adel, vélika gospôda; der ganze umliegende Adel ist in die Stadt gekommen, vsa bližnja gospôda je v mesto prišla; er ist von Adel, je plemenit, blagoroden, je žlahtnik, plemenitiga, žlahtniga rodu je.
Adelherrschaft, die, boljarstvo, vladarstvo blagorodnikov, s. **Aristocratie**.
Adelig, *adj.*, plemenitiga rodu, blag, blagoroden, plemenit, žlahten *; *altsl.*, plemen'n.
Adelige, der, žlahtnik, plemenitnik; *serb.*, plemić.
Adelige, die, plemenitnica, žlahtnica.
Adeln, *v. a.*, požlahtniti *, žlahtniti, žlahtnijo podeliti, podeljevati, med plemenitnike povzdigniti; sein Benehmen adelt ihn, obnašanje njegovo ga povišuje, mu dela čast.
Adelsanmassung, die, prisvojevanje, polastovanje plemenstva, žlahtnije.
Adelsbestätigung, die, poterjenje blaziga rodu, plemenitosti, plemeniško poterjenje.
Adelsbrief, der, plemeniški list.
Adelsprobe, die, dokaz plemenstva.
Adelschaft, die, plemenstvo, blaga gospôda, žlahtnija.
Adelsgericht, das, plemenstvina sodnija.
Adelsgrad, der, stopnja plemenstva, žlahtnije.
Adelstand, der, plemenstvo, plemenistvo, žlahtni stan; d. i. die Edelleute, gospôda; er wurde in den Adelstand erhoben, povzdignjen je bil med plemenitnike.
Adelstolz, der, plemeniška imenitnost, oholost.
Adelsverleihung, die, podeljenje plemenitosti, plemenstva.
Adelsverlust, der, zguba plemstva.
Adelszeugniß, das, plemeniško spričevalo.
Adept, der, d. i. Goldmacher, zlatež; überhaupt ein Wundermann, čudoznalec; nach *V.* sove, soveta.
Ader, die, žila; Blutader (vena), odvodnica; Schlagader (arteria), privodnica, ciplja; **Ader**, goldene, zlata žila; es ist keine gute Ader an ihm, ni pridne dlake na njem; zur Ader lassen, puščati, pušati, kri puščati; der Wundarzt mußte ihm zur Ader lassen, ranocelnik mu je mogel puščati, mu je mogel kri spustiti; Milchader, mlečna žila; Wasserader, vodna žila; Fiber, žilica; Erzader, rudna žila,
Aderbinde, die, povojec.
Aderbruch, der, žilno počenje, žilopok.
Aederchen, das, žilica.
Aderflechte, die, žilav lišaj.
Aderförmig, *adj.*, žilasten, žilastnat.
Aderhäutchen, das, žilna mezra, mezrica.
Aderig, *adj.*, viele Adern habend, žilnat; aderartig, žilasten, žilat.
Aderkropf, der, žilnik, žilna bula; **Krampfader**, otekla žila; bei Schwangern an den Füßen, otročje žile.
Aderlaß, der, puščanje, pušanje kervi,

Aderlaßeisen, das, **Aderlaßschnepper**, puščalo, nožič.
Aderlassen, das, puščanje, pušanje.
Aderlaßzeug, das, priprava za puščanje, pušanje (kervi).
Aderlos, *adj.*, brezžilen.
Aedern, *v. a.*, žilice narediti, narejati, nach *V.* žiliti.
Aderreich, *adj.*, žilnat, žilavit.
Aderschlag, der, žilni trip, tripanje; *serb.*, bilo.
Adersystem, das, žilna sostava, žilstvo.
Adhäsion, die, prijema, sprijemljivost; s. **Beitritt**, pristop.
Adieu! z Bogam! Bog z vami! zdravo! srečno!
Ad interim, za čas, začasno.
Adjectiv, das, prilog; adjectivisch, priložin; *adv.*, prilogama.
Adjudication, die, prisodba.
Adjudiciren, *v. a.*, prisoditi, prisojevati.
Adjunct, der, pomočnik, pripomočnik, pridruženec, adjunkt.
Adjungiren, *v. a.*, pridružiti, pridruževati, pridati, pridajati za pomočnika.
Adjustiren, im Rechnen, *v. a.*, uravnati, uravnavati, ugotoviti, ugotovljevati; sich adjustiren, napraviti, napravljati se.
Adjustirung, die, im Rechnen, uravnanje, ugotovljenje; Anzug, oprava, obleka.
Adjustirwage, die, poskušna tehtnica (vaga).
Adjutant, der, pribočnik, adjutant.
Adjutum, das, pripomoč, podpora, adjutum.
Adler, der, orel, postojna, ljun, ljunar; junger, orlič, orliček; des Adlers, orlov; Adler-, in der Zusammensetzung, orlov, nach *M.* orlji.
Adlerblick, der, orlov vid, orlovo oko.
Adlergeier, der, berkasti ser.
Adlerholz, das, orlov les, paradižji les.
Adlerjungen, *pl.*, orlovi mladiči, orliči.
Adlerkraut, das, orlova praprot.
Adlernase, die, kljukast nos, kriv nos; **Adlernase**, der, kljukanos.
Adlernasig, *adj.*, kljukonosast.
Adlerorden, der, orlov red.
Adlerstein, der, klopotec, klopotni kamen.
Adlerträger, der, orlonosec.
Administration, die, opravilo, oprava, opravljanje, oskerbnija, oskerbovanje, administracija, *serb.*, uprava.
Administrationsbehörde, die, oskerbnija, opravnija.
Administrativ, *adj.*, oskerbovaven, upraven.
Administrator, der, oskerbnik, opravnik; einer Pfarre, namestnik, oskerbnik.
Administriren, *v. a.*, opravljati, oskerbovati, nach *V.*, osluževati, *serb. u. altsl.*, upravljati.
Admiral, der, morski, namorni vojvod, admiral; des Admirals, admiralov; **Admirals**-, admiralski.
Admiralität, die, pomorsko vojvodstvo, admiralstvo.
Admission, die, pripuščenje, pripušenje.
Ad notam nehmen, adnotiren, zapisati, zapisovati si, zaznamnjati si.
Adoption, die, posinovljenje, vsinovljenje.
Adoptiren, *v. a.*, za svoje dete, za svojiga otroka vzeti, jemati; einen **Knaben**, posinoviti, posiniti, vsinoviti; ein **Mädchen**, pohčeriti; *altsl.* vsinoviti.
Adoptivkind, das, posinovljenec.
Adoptivmutter, die, posinovnica; *serb.*, pomajka.
Adoptivsohn, der, posinjenec; *serb.*, posinak.
Adoptivtochter, die, pohčerjenka; *serb.*, poćerka.
Adoptivvater, der, posinovnik; *serb.*, poóčim.
Adresse, s. **Addresse**.
Advent, der, prihod Gospodov, advent.
Adventzeit, die, advent.
Adverbium, das, narečje.
Advitalitätsrecht, das, dosmertni vžitek.
Advociren, *v. n.*, pravdnik, advokat biti.
Advokat, der, pravdnik, advokat, auch besednik, govorčin.
Advokatenkammer, die, zbornica pravdnikov.
Advokatenkniff, der, dohtarska zvijača.
Advokatenordnung, die, postava za advokate.
Advokatur, die, pravdosredstvo, advokatura.
Aërolith, der, spodnebesni kamen.
Aëromantie, die, prorokovanje iz zračnih prikazkov.
Aërometrie, die, zrakomérstvo, sapomérstvo.
Aëronaut, der, zrakovoz, zrakoplavec, oblonar (von oblon Ballon und dieses von óblo rund).
Aëronautik, die, oblonarstvo, umetnost, se po zraku voziti.
Aërostat, der, oblon, balon *.
Aesthetik, die, lepo, leposlovje, estetika.
Affaire, s. **Geschäft**, **Streit**.
Affe, der, opica, afinja *, merkovica *; nach Art der Affen, po opičje.
Affect, der, vnema, vnetek; in der Rede, ogenj; in Affect gerathen, vneti, vnemati se; er gerieth in Affect, zakipelo, zavrelo je v njem.
Affectation, die, prenavljanje, hlinjenje, hlimba, siljenje, ponašanje.
Affectionspreis, der, priljubivna cena.
Affectiren, *v. a.* u. *n.*, sich stellen, heucheln, hliniti, spakovati se; erkünsteln, erzwingen, siliti se, prenavljati se; das Lachen, na silo se smejati; prunken, zur Schau tragen, aushängen, na prodaj staviti, repinčiti se, širokoperiti se, ponašati se.
Affectirt, *adj.*, nasiljen, siljen.
Affectlosigkeit, die, merzlota, mirnost, hladnost.
Aeffen, *v. a.*, einen, oponašati koga, pačiti se komu, oslepariti, slepariti koga; ich lasse mich nicht äffen, ne dam se za nos voditi.
Affenliebe, die, slepa ljubezen.
Affennase, die, tumpast nos.
Aefferei, die, oponašanje, sleparija.
Affiche, s. **Anschlagzettel**.

Affichiren, s. Anschlagen.
Affinität, die, svaščina, svašina, svaštvo.
Affiziren, *v. a.*, stresti, stresati, prijeti, prijemati, zadeti, zadevati; s. Einwirken, Eindruck, Rühren, Bewegen.
Affiliation, s. Adoption; Aufnahme, sprejetje, razplojenje.
Affirmation, s. Bejahung.
Affront, s. Beschimpfung.
After, (eine ehmahlige Präposition, jetzt nur in Zusammensetzungen vorkommend), auf ein Anderes folgend; der Zeit nach, po-, z. B.: Aftersonntag, ponedeljek; dem Orte nach, zadenj: Aftermehl, zadnja moka; der Ordnung nach, podružen, pod -; Afterbürge, podružen porok, podporok; fehlerhaft, napčen, napačen; Afterliebe, napčna ljubezen; ähnlich, doch unterschieden, neprav, lažnjiv, goljufen; Afterflügel, neprave peruti, ponarejene perutnice; was geringer, schlechter ist, mali.
After, der, zadnjica, rit.
After, das, was in der Bearbeitung einer Sache von derselben abgeht, und daher geringer und schlechter ist, zadnje, ostanki, izveržki.
Afterarzt, der, mazač, mažic; verächtl., kozji zdravnik.
Afteraufklärung, die, neprava, napčna omika.
Afterbelehnung, die, podlenstvo. *
Afterbestand, der, podrabokup, podnajem.
Afterbestandgeber, der, podraboprodajnik.
Afterbestandnehmer, der, podrabokupec.
Afterbier, das, zadnji ol.
Afterbürge, der, podporok, porokov porok.
Afterbürgschaft, die, podporoštvo.
Afterchrist, der, nepravi, lažni, napčni kristjan.
Afterdarm, der, danka, ritnik; anständiger, končnik, mastnica; feine Mündung, merdanja.
Afterdienst, der, napčna služba.
Aftererbe, s. Nacherbe.
Afterflossfeder, die, neprava plavuta, ponarejena plavuta.
Aftergeburt, s. Nachgeburt.
Aftergetreide, das, zadnje žito.
Afterglaube, der, kriva, lažnjiva, goljufna vera.
Afterheu, das, otava.
Afterholz, das, drobnina, verhovina, vejevina, berstovina.
Afterinwohner, der, gostačev gostač; Afterinwohnerin, gostačeva, gostijna gostija, gostačina.
Afterkind, das, posmertno otroče, pankert, podtaknjeno, podverženo, prisojeno, nezakonsko otroče.
Afterklaue, die, mali parkelj; bei dem Federvieh, mali krempelj; bei den Pferden, mali rog.
Afterkönig, der, nepravi, vsiljeni, domišljeni kralj.
Afterkorn, das, tašče, prazno zerno, taška.
Afterlehen, das, podfevd. *
Afterlehensherr, der, podfevdni * gospod.
Afterlehensmann, der, podvazal. *
Afterlehre, die, kriv. lažnjivi nauk.
Aftermehl, das, zadnja moka, poliska.
Aftermiethe, die, podnajem.
Aftermiethmann, der, podnajemnik.
Afterpacht, die, podzakup, podštant. *
Afterpächter, der, podzakupnik, podštantar. * štantarjev štantar. *
Afterpabst, der, neprávi, vsiljeni papež.
Afterparthei, die, bei Inwohnern, gostačev gostač; s. Aftermiethmann.
Afterpfand, das, podzastava, zastavljena zastava.
Afterprophet, der, lažnjivi prorok, prerok.
Afterrede, die, objezičenje, govorjenje za herbtam, opravljanje.
Aftersohn, der, nezakonski sin.
Aftervasall, der, podvazal. *
Afterweisheit, die, puhlo modrijanstvo, lažnjiva modrost.
Afterwitz, der, napčna bistroumnost, puhla od. neslana modrost, nach *V.*, napčna snadnost.
Afterwurm, der, glista.
Agat, s. Achat.
Agacerien, die, mikanje.
Agaciren, d. i. reizen, skomino delati, mikati.
Agave, die, agava.
Age, die, vom Flachse, Hanfe im Brechen, pezdir, *coll.* pezdirje; am Getreide, resa.
Agende, die, Altarhandbuch, redovne bukve; Merkbuch, zapisne bukve.
Agent, der, opravilnik, agent; öffentlicher, očitin, javin opravilnik.
Agentschaft, **Agentie**, **Agentur**, die, opravilstvo, opravilnica, agencija.
Agglomeration, s. Anhäufung.
Aggraviren, s. Belasten.
Aggregat, das, nabirek, skupek, množica; verächtl., natep, naderg.
Aggregiren, *v. a.*, skupiti, skupljati.
Aggressiv, *adj.*, napadin.
Aegide, die, varstvo, obramba, oškitje.
Agio, das, Aufgeld, nadavek, ažio *.
Agiotage, die, dobičkarjenje, barantanje z nadavkam, ažiotaža *.
Agiren, *v. n.*, delati, opravljati; in der Rede ponašati, verächtl., kretati se.
Agitator, s. Aufwiegler.
Agitiren, s. Aufwiegeln.
Agnat, der, sorodnik, žlahtnik, v rodu, v žlahti po očetu.
Agnosciren, *v. a.*, eine Urkunde, pismo, pravdo spoznati, poterditi, priznati, priznavati.
Agonie, die, smertna težava, umiranje, smertnica od. mertvašica.
Agraffe, die, kljupa.
Agrest, sok nezreliga grozdja (greša).
Agrestampfer, der, kislica.
Agricultur, die, kmetija, kmetijstvo.
Agriculturchemie, die, kmetijska ločba, kemija.

Agronom, der, umen, učen kmetovavec.
Agronomie, die, nauk kmetijstva.
Aguerrirt, *adj.*, vojske vajen, v bitvah uterjen.
Ah, *int.*, a! aha! o!
Ahle, die, šilo, bodilo.
Ahlenförmig, *adj.*, šilnast.
Ahlenheft, das, šilišče, šiliše, rog za šilo.
Ahlenmacher, **Ahlenschmid**, der, šilar.
Ahlkirsche, die, pasje grozdje.
Ahm, die, dvévedrenik.
Ahmen *v. a.*, d. i. aichen, (sode) zmériti, meriti, amati *.
Ahmer, der, merčun, sodomerec.
Ahn, der, meist nur in der Mehrheit gebräuchlich, déd, stari oče; die **Ahn**, babica, baba, stara mati; die **Ahnen**, prededje, spredniki, predstarši.
Ahnden, *v. a.*, mit Worten, pokregati, okregati, kregati, pokarati, karati, posvariti, svariti, zavolj hudih del kregati; mit der That, pokoriti, kazniti, kaznovati.
Ahndung, die, kreganje, karanje, svaritev, pokorjenje, kazen; bei sonstiger Ahndung, sicer bode kaznjen, pokorjen.
Aehneln, *v. n.*, einem, nekaj, malo, nemalo podoben biti komu, podóbnivati komu; *serb.*, nanositi.
Aehnelnd, *adj.*, podobnat, nekoliko podoben.
Ahnen, s. **Ahn**.
Ahnen, *v. n.* u. *a.*, zdeti se, dozdevati se, previditi, predčutiti; *serb.*, slutiti.
Ahnenbild, das, podoba sprednikova.
Ahnenlos, *adj.*, brez plemenitih prededov.
Ahnenprobe, die, izkaz sprednikov.
Ahnensitz, der, dedina.
Ahnenstolz, der, prevzetija s prededi; Ahnenstolz haben, prevzetovati s prededi.
Ahnentafel, s. **Stammtafel**.
Ahnfrau, die, babica, baba, stara mati, prebaba.
Ahnherr, der, ded, stari oče, preded.
Ahnherrlich, *adj.*, po dedu, po babi, po prededih; ahnherrliche Rechte, pravice po prededih.
Aehnlich, *adj.*, podoben; ihr zwei seid ähnlich, vidva sta si podobna, sta si zelo enaka; *serb.*, kao da si jabuku razpolovio.
Aehnlichen, *v. n.*, ähnlich sein, podoben biti; *v. a.*, ähnlich machen, upodobiti, upodobovati komu kaj.
Aehnlichkeit, die, podobnost; Aehnlichkeit haben, podoben biti.
Ahnung, die, predčutje, predčutek, dozdevek; *serb.*, slutnja.
Ahorn, der, jávor; **Ahorn**=, javorov, javorjev.
Ahornbäume, s. **Ahornwald**.
Ahornen, *adj.*, javorov, javorjev.
Ahornholz, das, javorov les, javorovina, javorjevina.
Ahornwald, der, javorje, javorjev gojzd.
Ahornzucker, der, javorjev sladkor, cuker *.
Aehre, die, klas; *coll.* klasje, klasovje; bei Hirse und Hafer, lat, latina; *coll.* latje, latovje; in Aehren schießen, klasiti se, v klasje iti, latiti se; Aehren lesen, klasje pobirati, lavkati, paljkati, paperkovati; tüchtige Aehren habend, klasat.
Aehrchen, das, klasek.
Aehren, sich, *v. r.*, sklasiti, klasiti se, v klasje iti; bei Hirse und Hafer, latovati se.
Aehrenähnlich, *adj.*, klasast.
Aehrenerzeugend, *adj.*, klasoroden.
Aehrenfarn, der, klasata praprot.
Aehrenfisch, der, klasnjak.
Aehrenförmig, s. **Aehrenähnlich**.
Aehrenkranz, der, žitni venec, pletnica iz klasja.
Aehrenlese, die, **Aehrenlesen**, das, paperkovanje, lavkanje, paljkanje.
Aehrenlesen, s. unter **Aehre**, **Aehrenlese**.
Aehrenleser, der, lavkež, paljkar, paperkovar; **Aehrenleserin**, die, lavkežka, paljkarica.
Aehrenlos, *adj.*, brezklasen.
Aehrenmonat, der, serpan, serpnik.
Aehrenreich, *adj.*, klasat.
Aehrensieb, der, rešeto, rejta *.
Aehrenspitze, die, resa, resina, os, osina *coll.* osje, resje.
Aehrig, *adj.*, klasnat, klasast, klasovit.
Ajourniren, s. **Vertagen**.
Ajustement, s. **Anzug**.
Akademie, die, akademija; gelehrte Gesellschaft, učen zbor, učeno društvo.
Akademiker, der, akademikar, akademik.
Akademisch, *adj.*, akademijsk.
Akatholik, der, nekatoličan; **Akatholikin**, die, nekatoličanka.
Akazie, die, akacija.
Akelei, die, (Aquilegia) orlica.
Akologie, die, Heilmittellehre, zdraviloslovje, lečiloslovje.
Akrobat, s. **Seiltänzer**.
Akustik, die, sluhoslovje, akustika.
Akustiker, der, akustikar.
Akustisch, *adj.*, akustičen.
Alabaster, der, alabaster; *böhm.*, ubel.
Alabastern, *adj.*, alabastrov, iz alabastra.
Alant, (Fisch), der, klen.
Alant, der, (Inula), oman, voman.
Alantwein, der, omanovo vino, omanovec.
Alantwurzel, die, veliki koren, omanov koren.
Alarm, der, hrup, hrum; **Alarm schlagen**, k orožju bobnati; **Alarm blasen**, k orožju trobiti.
Alarmiren, *v. a.*, hrup zagnati, gnati, zahrumeti; Truppen, na noge, k orožju sklicati, sklicovati; eine Gemeinde, v strah pripraviti, pripravljati; s. **Beunruhigen**, **Schrecken**.
Alarmplatz, der, zbirališče, zbirališe.
Alaun, der, golun, kisli kamen, alun; **Alaun**=, in der Zstzg. golunov.
Alaunartig, *adj.*, golunast, golunove baže.
Alaunbergwerk, das, golunova jama.
Alaunen, *v. a.*, ogoluniti, goluniti; *adj.*, golunov.
Alaunhältig, *adj.*, golunast.
Alaunerz, das, golunova ruda.

Alaunhütte, die, golunova fabrika.
Alaunig, f. Alaunen.
Alaunpflaster, das, golunovec.
Alaunquelle, die, golunovšek; golunast studenec.
Alaunsalz, das, golunasta sol.
Alaunsiederei, die, golunarija.
Alaunwasser, das, golunovica.
Alaunzucker, der, golunov cuker.
Albe, die, Weißpapel, topol, topolka; Weißfisch, ševnica.
Albeln, *v. n.*, izroditi se.
Alberbaum, der, (populus alba, L.), topol, topolka, topola, topolovka.
Albern, *adj.*, šamljast, bedast, ábotem, trap, gumpast, butast, bučkast, hamljast; ein alberner Kerl, auch eine Alberne, šamlja, buček, beba, hamlja.
Albern, *v. n.*, bebiti se, klamiti se, šamljati.
Albernheit, die, bebarija, bedarija, abotnija, traparija, klamarija, hamljarija, šamljarija.
Album, das, album, bukve za spominek.
Alchymie, die, zlatodelstvo, zlatotvorstvo, alkimija.
Alchymist, der, zlatež, zlatotvor, alkimist; Goldsucher, zlatičar.
Alchymistisch, *adj.*, alkimijsk.
Alderman, der, starosta.
Alfanz, der, šalobarda, balamuta.
Alfanzen, *v. n.*, balamutati.
Alfanzerei, die, balamuštvo, bedačija, norčija, traparija.
Alge, die, alga.
Algebra, die, algebra.
Algebraisch, *adj.*, algebrajsk.
Alignement, das, vstričva.
Alimentation, die, preživljenje, preskerbljenje.
Alimente *pl.*, živež, hrana, piča.
Alimentiren, *v. a.*, preživiti, živiti.
Aliquot, *adj.*, aliquoter Theil, nekoliki, kolikoteri del.
Alkali, das, lužnik, lužna ob. lugasta sol.
Alkalisch, *adj.*, lugast.
Alkalisiren, *v. a.*, lugati, lužiti.
Alkoven, der, pregradek, pregrajena spavnica, alkov.
All, das, vse; Universum, vesoljni svet.
All, Alle, *adv.*, vse; der Wein ist schon all, vino je pošlo, vino je poteklo; er wird bald alle machen, kmalo bo po njem; es ist schon all, ven je; all vorbei, vse proč; überall, povsod.
Aller, alle, alles, *num.*, ves, vsa, vse, vsak, slehern, vsakteri; vor allen Dingen, pred vsim, nar popred, najpred; in aller Früh, na vse zgodej; in allem Ernst, za res; mit aller Gewalt, po vsi sili; aus allen Kräften schreien, na vse gerlo vpiti; alle Ursache haben, popolnama prav imeti; Alle für Einen, und Einer für Alle, vsi za eniga in eden za vse; in allem sind es zwanzig, vsih skup (jih) je dvajset; ohne alle Hülfe, brez vsake pomoči, brez naj manjši pomoči; aus aller Kraft, na vso moč; alles geht verkehrt, vse gre v kobar, v svitke, narobe; man hört es nach allen Seiten, razlega se vse prek; nach allen Seiten hin, vse križem; allzusammen, sämmtlich, vsečihern; es hat allen Anschein, podoba je vsa; auf alle mögliche Art hat er ihn belästiget, nadlegoval ga je, kakor je koli mogel; an allen Orten, povsod, kjer si koli bodi; ein Kleid für alle Tage, vsakdanja, vsednja obleka; alle Tage, vsak dan; alle 5 Jahre, vsako peto leto, vsacih 5 let; gar alles, vse vse; alle Leute, vsi ljudje; alles Gallien hat er erobert, vso Galijo, celo Galijo je osvojil; bei allem dem, vender, pri vsem tem; alles nach der Reihe ernten, trinken, essen rc., požeti, popiti, pojesti etc. durch perfective mit po — zusammengesetzte Zeitwörter.
Allabendlich, *adv.*, vsak večér, vsak ljub večér, vsak božji večér.
Alla minuta, na drobno.
Allaugenblicklich, *adv.*, vsak čas.
Allbarmherzig, *adj.*, naj milostljivši, vsemilostljiv.
Allbeherrscher, der, vsevladnik.
Allbekannt, *adj.*, povsod znan, vsim znan.
Allbelebend, *adj.*, vse poživljajoč.
Allbeliebt, *adj.*, povsod ljubljen.
Allbereits, *adv.*, uže, že.
Allberühmt, *adj.*, zlo imeniten, povsod sloveč, preslaven.
Allbewundert, *adj.*, er ist, vse se mu čudi.
Allda, *adv.*, tukaj, tù, tù le.
Alldieweil, f. Weil.
Alldort, *adv.*, tam, tamkaj, ondi, ondekej, ondej.
Alle beide, oba, obadva; *f.*, obe, obedve; *n.* oboje, obedvoje.
Allee, die, obsajeno sprehajališče, drevesne ulice; drevored †.
Allegat, das, Beilage, priklada, priloga; Citat, nach dem *serb.*, navod.
Allegiren, *v. a.*, beilegen, priložiti, prilagati; citiren, povedati iz —, spomniti, spominjati.
Allegorie, die, alegorija; *serb.* u. *russ.*, inokaz, priličba.
Allegorisch, *adj.*, alegorijsk, inokazin.
Allegretto, živo, veselkasto; **Allegro**, prav živo, živo živo, veselo.
Allein, *adv.*, er allein, sam; sie allein, sama; es allein, samo; den Wein allein trinken, samo vino, zgolj vino, samoč vino piti; ihm allein, samo njemu, njemu samimu, samoč njemu; er that es allein und heimlich, na samši in skrivaj je storil, delal; Gott allein sieht ihn, Bog zgolj sam ga vidi; ganz allein, prav sam; *serb.*, sam samcat; dieser allein, samo ta, sam ta; laßt mich allein, pustite me samiga; er hat den Wagen allein, ohne Hülfe, nach Hause geführt, samotež je voz domu peljal; *conj.*, al, ali, pa, pak, samo de, to de; er hat uns viele Sachen gezeigt, allein sie gehörten nicht ihm, veliko reči nam je kazal, ali niso bile njegove; nicht allein, sondern auch,

ne samo, oder ne le, temuč tudi; ne le, ampak tudi.
Alleinbesitz, der, samoposestje.
Alleineigenthümer, der, samolastnik.
Alleingewalt, die, samooblast.
Alleinhandel, der, samoprodaja, samoterštvo, monopol.
Alleinhändler, der, samoprodajavec, samoteržec, monopolist.
Alleinherrschaft, die, samovladarstvo, samoderštvo, samooblastje.
Alleinherrscher, **Alleinherr**, der, samooblastnik, samoderžec, samovladnik.
Alleinseligmachend, *adj.*, samozveličaven, edinozveličaven.
Alleinverkauf, s. Alleinhandel.
Alleinzahler, der, samoplačevavec, samoplačnik; **Alleinzahlerin**, samoplačevavka.
Alleinig, *adj.*, sam, prav sam, čisto sam; alleinsam, samoten, zaseben; einzig, edin.
Alleluja! Aleluja! Hvalite Boga! Čast Bogu!; Rübenschäler zu Ostern, olupi, olupki, auch aleluja.
Allemal, *adv.*, vsakikrat, vsakrat, vsak pot, vselej, vsikdar; allemal, wenn, oder allemal, so oft, kadar koli; es kommen allemal zwei, drei u. s. w., vselej po dva prideta, pridejo po trije, štirje itd.; ein für allemal, zdaj za vselej.
Allenfällig, **Allenfallsig**, *adj.*, s. Allfällig.
Allenfalls, *adv.*, jedenfalls, vsakakor, po vsaki ceni, na vsak primérljej, način; zur Noth, ko bi treba bilo, ako bi potreba tako nanesla; sollte er allenfalls kommen, ko bi vender prišel, ako utegne priti, ako morebiti, morde pride.
Allenthalben, *adv.*, povsod, povsodi; **Allenthalbenher**, odvsod, odvsakod, odvsakodar; **Allenthalbenhin**, na vse strani.
Aller=, für die 3. Vergleichungsstufe, naj, nar; **Allerbeste**, najbolji &c.
Allerchristlichster, ein Titel, prekristjanski, prekerščanski, prekeršanski.
Allerdings, *adv.*, bejahend, zares, po pravici, res da, to se ve, se ve da, tako je, kaj pa da, kako pa; für gänzlich, po vsem, celo, clo.
Allerdurchlauchtigst, *adj.*, Titel der Monarchen, svetli, presvetli.
Allererst, *adv.*, še le, ravno zdaj, nar- od. najpred, am allerersten dann, naj popred, takrat, kadar; *adj.*, pervi, nar pervi, pervi zmed vsih.
Allerfahren, *adj.*, skušen v vsem.
Allergetreuest, *adj.*, naj zvestejši, prezvést.
Allergnädigst, *adj.*, premilostiv, premilostljiv, naj milostljivši.
Allerhand, *adj.*, vsakšen, sličkeren, vsakoršen, vsakoversten, marsikaj, različin, mnogoversten, razen, vse mnogo, vsake baže, sorte. *
Allerheiligst, *adj.*, naj svetejši; im Titel, presvet; **Allerheiligentag**, vsisvêti; zu **Allerheiligen**, o vsih svêtih, o vahtih *.
Allerheiligste, das, sveto Rešnje Telo; sanctuarium im Tempel, svetišče, svetiše.
Allerhöchst, *adj.*, najvišji, previkši, previsoki; *serb.*, previšnji; **Allerhöchstdieselben**, Njegovo veličanstvo; **Allerhöchste Entschließung**, najvišji sklep; der **Allerhöchste**, najvišji, véliki Bog.
Allerlei, s. Allerhand.
Allerleigewürz, das, nagelnov poper.
Allerliebst, *adj.*, preljub, naj ljubši, predrag, prelep; ach! das ist allerliebst, aj! to je pač ljubo od. lepo; am allerliebsten, naj rajše, nar več.
Allermannsharnisch, der, (Gladiolus communis L.), srajčke, rokavčki.
Allermassen, *adv.*, po vsaki ceni, na vsaki način.
Allermeist, *adv.*, nar veči del, naj več.
Allermeisten *pl.*, večina, naj večji del.
Allernächst, *adj.*, nar bližji, naj bližji; *adv.*, naj bliže.
Allernährer, der, vsehranivec.
Allerorts, *adv.*, povsod.
Allerseits, *adj.*, sploh, vsi skup, po vsih stranéh, od vsih strani, od kodar koli.
Allerunterthänigst, *adv.*, preponižen, prepokoren.
Allerwärts, s. Allenthalben.
Allerweltsfreund, der, vsaciga prijatel; komur si bodi prijatel.
Allesammt, *adv.*, vsi skup; vsi vsi; vsi zaporedama.
Alles, s. All.
Allewege, *adv.*, povsod, vselej, celó, ravno zdaj, vsod.
Allezeit, *adv.*, vselej, ves čas, vsak čas, vsikdar.
Allfällig, *adj.*, kak, kakšen, kje kak, kodi kak; bei einer allfälligen Hungersnoth, pri kaki lakoti, oder besser, ko bi kaka lakota vstala; der allfällige Kläger, tožnik, če je kteri, ko bi kteri bil.
Allgegenwart, die, vsigapričujočnost, povsodpričujočnost, povsotnost; auch vseganazočnost.
Allgegenwärtig, *adj.*, vsegapričujoč, povsodpričujoč, povsoten.
Allgeliebt, *adj.*, povsod, od vsih ljubljen.
Allgeltend, *adj.*, povsod veljaven.
Allgemach, s. Allmählich; allgemach kommt man auch weit, počasu se deleč pride.
Allgemein, *adv.*, sploh, vsesplošno, v občno, vseskupno, vseskozi, povsod; das ist allgemein gebräuchlich, to je povsod v navadi; *adj.*, splošen, občin, vsihskupen, vsim lasten, vesoljen; das allgemeine Beste, splošno dobro, splošni prid, splošni, obéni blagor; allgemein verbreitet, z. B. allgemeine Krankheit, splošna bolezen; allgemeine Kirche, povsotna, vesoljna cerkev; allgemeiner Begriff, splošin zapopadek; allgemein bewundert, kterimu, od. nad kterim se vse čudi.
Allgemeingültig, *adj.*, sploh veljaven, povsod veljaven.
Allgemeingültigkeit, die, splošna veljavnost, vesoljna veljava.

Allgemeinheit, die, občnost, splošnost, vesoljnost, povsotnost, nach *V.* auch, vsesplošnost, vseskupnost; allen gehörig, vsih last.
Allgenugsam, *adj.*, vsim zadôsten, dovoljin.
Allgepriesen, *adj.*, povsod, od vsih hvaljen.
Allgerecht, *adj.*, najpravičniši.
Allgesammt, s. Allesammt.
Allgeschätzt, *adj.*, povsod, od vsih čislan, spoštovan.
Allgewalt, die, vsesilnost, vseoblastje.
Allgewaltig, *adj.*, vseoblasten, vsesilen.
Allgültig, *adj.*, povsod veljaven.
Allgüte, **Allgütigkeit**, die, najviši dobrota, predobrota, vsedobrotnost.
Allgütig, *adj.*, čez vse dober, predobrotljiv, neskončno dober.
Allheilig, *adj.*, presvet.
Allheit, die, vsota, vsost.
Allhier, *adv.*, tukaj, tù, ravno tù, tuki, tu le, le tu.
Allhiesig, *adj.*, tukajšen.
Allianz, die, zveza, zaveza; **Allianz**=, in Zs. zvezni.
Allianzbedingung, die, zvezni pogoj.
Allianzvertrag, der, zvezna pogodba.
Alligator, der, amerikanski krokodil.
Alliiren, *v. a.*, zvezati, zvezovati, združiti, zediniti se.
Alliirte, der, zveznik, zaveznik; des Alliirten, zaveznikov.
Alliirte, die, zaveznica.
Allitteration, die, priglasba.
Alljährlich, *adj.*, vsakoleten; *adv.*, vsako leto.
Allkundig, *adj.*, v vsem znajden, vse znajoč, sprevéden, neznano učen.
Allmacht, die, vsegamogočnost, vsemogočnost.
Allmächtig, *adj.*, vsegamogočen.
Allmählig, *adv.*, časama, sčasama, polagama, zlagama, malo po malo, stopama; allmählich groß wachsen, odraščati, odrašati.
Allmonatlich, *adj.*, mesčen, vsaciga mesca.
Allmutter, die, vsih mati, vesoljna mati.
Allocution, die, nagovor, ogovor (papežev).
Allodial, *adj.*, prostolasten.
Allodifiren, *v. a.*, oberniti, obračati kaj v prostolastnino, v last.
Allodium, **Allodgut**, das, vlast, prostolastnina, prostolastno dobro, alod.
Allonge, die, meničin podaljšek.
Allopathie, die, alopatija.
Allotria, nicht zur Sache gehörige Dinge, drugine, pritične reči.
Allregierend, *adj.*, vsevladajoč.
Allschöpfer, der, stvarnik vsega sveta.
Allsehend, *adj.*, vsegaviden, vsegavidijoč; die Eigenschaft, vsegavidnost, vsegavidijočnost; der Allsehende, vsevid.
Allseitig, *adj.*, vsestransk, vsestran, od vsih strani.
Allseitigkeit, die, vsestranost.
Allslavisch, *adj.*, vseslovensk, vseslovansk.
Allstündlich, *adj.*, vsako uro, vsakourin.

Alltag, der, delavnik, vsakdanjik.
Alltägig, **Alltäglich**, *adj.*, vsakdanj, vsakdanjsk; alltäglicher Rock, vsednja suknja, delavna, hodna suknja.
Alltäglichkeit, die, vsakdanjost, navadnost.
Alltags=, in der Zstzg. vsakdanji, vsednji.
Alltagsgesicht, das, navaden obraz.
Alltagsleben, das, navadno življenje.
Alltagsweise, die, vsakdanja navada.
Alludiren, s. Anspielen.
Allusion, s. Anspielung.
Allumfassend, *adj.*, vseobsežin.
Alluvion, die, priplav, naplav, znos, vodin znos, nanos, omelje, nasipina; s. Anschwemmung.
Alluvionsrecht, das, pravica na priplav, pravica do nasipine.
Allvater, der, vsih oče, vesoljni oče.
Allverbreitet, *adj.*, povsod razširjen, povsod razplojen; allverbreitete Krankheit, razpašena bolezen.
Allverderbend, *adj.*, za vse poguben.
Allverehrt, *adj.*, prečastit, prečislan, prepoštovan.
Allvermögend, *adj.*, preveljaven, premogočen.
Allvollkommen, *adj.*, najpopolniši, najdoveršniši.
Allwaltend, *adj.*, vsevladajoč, vsegavladen.
Allweise, *adj.*, premoder, najmodrejši, neskončno moder.
Allweisheit, die, neskončna modrost, premodrost.
Allwissend, *adj.*, vsegavedoč, vsevedoč, vsegavéden.
Allwissenheit, die, vsegavednost, vsegavedočnost.
Allwo, s. Wo.
Allwöchentlich, *adv.*, vsak teden.
Allzu=, *adv.*, pre-, preveč, rameno; z. B., allzugut, predober, preveč dober, rameno dober, prekmalo; allzugleich, vsi (vse) na enkrat, vsi, h krati, kmalo, vsi ob enim, vsi skup.
Allzubald, *adv.*, prekmalo, prevred.
Allzugleich, **Allzumal**, *adv.*, vsi (vse) na enkrat, vsi kmalo, vsi ob enim, vsi skup.
Allzusehr, *adv.*, preveč, odveč.
Allzuviel, *adv.*, preveč, preveliko, premnogo; allzuviel ist ungesund, kar je preveč, je preveč; predobro, nedobro; veselje prevžito se ugabi; kar je preveč, še s kruham ni dobro.
Almanach, der, kolednik, koledar, pratika, almanah; **Almanachs**=, kolednikov, koledarjev.
Almosen, das, milostinja, miloščinja, milošnja, milodar, božji dar, podelščina, podelšina, vbogajme *indecl.*; **Almosen** geben, vbogajme dati, dajati; **Almosen** bitten, prositi vbogajme, darú božjiga.
Almosenbüchse, die, kupa, pušica za milodare, s. Almosenkasten.
Almosengeld, das, milostinja.
Almosenier, der, oskerbnik miloščinje, milošnje, milodarov.

Almosenkasten, der, in Kirchen, kupa.
Almosenspender, der, ubogomilnik.
Aloe, die, lopatika, aloa.
Alose, die, nach *V.*, jez (Clupea Alosa).
Alp, der, môra; der Alp drückt ihn, môra ga tlači.
Al pari stehen, v enaki ceni biti, ene cene biti.
Alpdrücken, s. **Alp.**
Alpbalsam, der, **Alpenrose,** ravš.
Alpenpflanze, die, planinska cvetica.
Alpe, die, planina, kleine Alpe, planinica.
Alpen, die, planine, snežniki, bele gore, golci.
Alpen=, in Zs. planinski.
Alpenbewohner, der, planinar, planinec, planec; *f.*, planka.
Alpeneis, das, planinski led.
Alpenhirt, der, planšar; Alpenhirt sein, planšariti, planinovati.
Alpforelle, die, pikasta posterv, černa posterv.
Alpfuß, der, morska noga, zapisana môra.
Alphabet, das, abece, abeceda; cyrillisch, azbuka; alphabetische Ordnung, abecedin red, abecedna versta, po abecedi, *indecl.*
Aelpler, der, planšar, planinec, planinar.
Alpzopf, s. **Weichselzopf.**
Alraunbeere, Wolfskirsche, die, drisljivke.
Alruthe, die, in einander gewachsene Zweige, zobrastek.
Als, *conj.*, ko, kakor, kot, kadar, kedar, namreč; einer schöner als der andere, eden od druziga lepši, drugi pred drugim lepši; süßer, als Honig, slajši od medu, slajši ko med; ich bin älter, als du, sim starši od tebe, ob. mem tebe; als sie zwei das hörten, erschracken sie, to slišati, sta se prestrašila, oder richtiger, kadar sta to zaslišala, sta se prestrašila; als er dieses gesagt hatte, verschwand er, to izrekši, zgine; schon als Jüngling, še mladenč, še mlad, še v mladosti, še v mladih letih; ich als Kind wußte schon dieses, to sim še otrok vedil; als Knabe lernte ich dieses, ko deček (fantič) sim se učil; als König befiehlt er, als Mitmensch warnet er, on kakor kralj zapoveduje, kakor ljudorad svari; schreibe so lange, als du siehst, piši, dokler vidiš; so krank als er war, ging er doch, čeravno je bil bolan, vender je šel; sobald als möglich, berž kakor bode mogoče, berž ko berž; sobald als, kakor, berž kakor; als wenn ich es nicht wüßte, kakor da bi ne vedil za to; folgende Wörter, als: naslednje, sledeče besede, namreč; als sonst, sicer bi, ker bi sicer.
Alsbald, s. **Alsobald.**
Alsdann, *adv.*, nato, potlej, potem, potler; sei barmherzig, alsdann wirst du —, bodi usmiljen, in boš —; alsdann erst, potem še le.
Also, *conj.*, folglich, po tem takim, torej, zatorej, tedaj, tadaj; er kann also nicht kommen, torej ne more priti; *adv.*, für: so, also sprach er, tako, tako le je govoril.
Alsobald, *adv.*, zdajci, pri tej priči, koj, kmalo, berž, valje, prec, precej, preci, spotama, mahama, na mah.
Aelster, die, sraka.
Aelster=, in Zs., sračji.
Aelsterspecht, der, srednji detal.
Alt, *adj.*, star; an Jahren, prileten, postaran, nach *Dalm.* auch moter, z. B. die Weisheit ist bei den Alten, modrost je pri moterih; *cfr.* *altsl.*, matorstvo, senectus; alt werden, postarati se, starati se; alt machen, postarati, starati; das Altwerden, staranje; wie alt bist du?, koliko let imaš?, ktere dobe si?, *vulgo*, koliko si star? kaj si star? alte Zeiten, nekdanji časi; alte Mode, stara noša, postarana noša; alte Dinge, starina, stara šara, stara ropotija, stare reči; altes Mauerwerk, mirina, mirje; auf die alten Tage, na, pod starost, na stare dni; wenn er zehn Jahre alt sein wird, kadar spolni deseto leto; er sieht alt aus, star je viditi; alte Ziegen lecken auch gern Salz, tudi stara koza rada sol liže.
Alt, der, im Gesang, drugi glas, visóki srednji glas.
Altadelig, *adj.*, sein, biti stariga plemenitiga rodu, starožlahten.
Altan, der, altana, balkon.
Altar, der, oltar, darilnik, sveta miza; bei den Patriarchen, Nomaden usf., nach *V.*, kuriše, kurišče, zidano kurišče; des Altars, oltarjev; **Altar=,** oltarski, oltarni.
Altarblatt, das, oltarna stena.
Altargeräthe, das, oltarna oprava.
Altarkerze, die, oltarna sveča.
Altbacken, *adj.*, (Brot), kruh stare peke, star, staropečen kruh, terd kruh.
Altbekannt, *adj.*, staroznan, od nekdaj znan, od njega dni znan.
Altberühmt, *adj.*, od nekdaj imeniten, staroslaven.
Altdeutsch, *adj.*, staronemšk.
Alte, der, starček; verächtl., starec, dedec; **Alte,** die, babela, baba, stara baba, starka; ganz verächtl., babura, babuza, babušče, babše.
Aelteln, *v. n.*, postaren, starikast prihajati, bolj in bolj postaran biti, starikati se; von Speisen, po starem dišati, star duh imeti.
Alten, *v. n.*, postarati, starati se, v leta iti.
Alten, *pl.*, nekdanji ljudje, spredniki, stari; der nistende Vogel, starec; das Weibchen, starka.
Alter, das, *(senectus)* starost, priletnost; Lebensalter, leta, doba; *altsl.*, vrst; er starb im schönsten Alter, v najboljši dobi, v najboljših letih je umerl; Menschenalter, rod; einer gleichen Alters, verstnik; sie, verstnica; er ist meines Alters, je moj verstnik, ima moje leta, je mojih let, je pri mojih letih; vor Alters, nekdaj, v nekdanjih časih, svoje dni, njega dni; von Alters her, od nekdaj; Altershalber, od starosti, zavolj starosti; das Alter ist mürrisch, stari ljudje so čmerni; man verbleibt im späten Alter, wie man sich in der Jugend zeigt, zgodaj začne žgati, kar misli kopriva ostati; der Jugend Fleiß

ist des Alters Ehre, pridna mladost dela častito starost; Knabenalter, dedinstvo; Jugend- oder Jünglingsalter, mladost; Mannesalter, moške leta, naj bolji doba; Greisenalter, starost, siva, sera starost; ein ziemlich hohes Alter, priletnost, póstarnost; goldenes Zeitalter, zlati vek, zlati časi; Mittelalter, srednji vek; Alter schützt vor Thorheit nicht, starost, nemarnost; star panj, če se užge, še bolj gori.

Alteration, die, spreletenje, pretresenje, tresenje, stresba, ganjenje (serca), mrazenje; ich habe eine Alteration, mrazi me, (jeze) se tresem.

Alteriren, *v. a.*, prenarediti, prenarejati, prestrašiti, zganiti koga; nichts alterirt ihn, nič ga ne gane; sich alteriren, *v. r.*, zganiti se, stresti se, prestrašiti se, serditi se.

Aelterlich, *adj.*, staršev, *gen. pl.*; očetov in materin; nach *M.*, starši; *serb.*, roditeljsk; die älterliche Gewalt, oblast staršev.

Aeltermann, der, starašina.

Aeltermutter, die, prebaba.

Aeltern, die, *pl.* starši, oče in mati; nach *V.* auch rodniki; *serb.*, roditelji; Aeltern-, staršev, *gen. pl.*

Altern, *v. n.*, postarati se, starati se.

Alternativ, *adj.* u. *adv.*, enkrat eden, enkrat eden, po versti, po čredi; s. Abwechselnd.

Alternative, die, ali eno ali drugo, izbor izmed dvojiga; es wurde ihm die Alternative gestellt, dano mu je bilo dvoje na zbiranje, rečeno mu je eno izmed dvojiga izbrati.

Alterniren, *v. n.*, verstiti se, preverstovati se, črediti se; s. Abwechseln.

Aelternlos, *adj.*, sirota, brez očeta in matere, brez staršev; *dim. m.* sirotek, *f.* sirotka.

Aelternmord, der, umor staršev.

Aelternmörder, der, morivec staršev.

Aelterntheil, der, eden staršev, oče ali mati.

Altersschwäche, die, ostarelost.

Altersklasse, die, versta dobe (starosti).

Altersgenoß, der, verstnik.

Altersnachsicht, die, spregled maloletnosti, nedoletnosti.

Alterspräsident, der, predsednik po letih.

Alterstod, der, smert od starosti.

Alterthum, das, stari časi, starinstvo, nekdajnost, zdavnost; das heidnische, nekdanji paganci, neverci, nekdanje paganstvo; das gelehrte, nekdanji učeni, modra nekdajnost.

Alterthümer, *pl.*, starine.

Alterthümlich, *adj.*, starinsk, daven, nekdanj.

Alterthumsforscher, s. Alterthumskundige.

Alterthumskunde, die, staroznanstvo, znanje starinstva.

Alterthumskundige, der, staroved, starovedni, staroznanec, preiskovavec nekdanjih šeg, navad, starinstvar.

Aeltervater, der, preded.

Aelteste, der, najstarši, starašina, glavar.

Altfisch, der, švajcarski karpoč.

Altflicker, der, kerpar, kerpač, kerpučar; Altflickerin, die, kerparica, kerpučarica.

Altfränkisch, *adj.*, póstariš, *indecl.*

Altförmig, *adj.* u. *adv.*, póstariš, star, stare podobe, po starem.

Altfürstlich, *adj.*, staroknešk.

Altgesell, der, véliki hlapec, pervi delavec, pervi pomagač.

Altgewohnt, *adj.*, od nekdaj vajen.

Altgläubig, *adj.*, starovérsk, staroveren.

Altgläubige, der, staroverec; die, starovérka.

Altgriechisch, *adj.*, starogeršk.

Altist, der, altist.

Altkirchlich, *adj.*, starocerkven.

Altklug, *adj.*, staromoder, premoder za svoje leta.

Altknecht, s. Altgesell.

Aeltlich, *adj.*, starikav, starikast, póstaren; nach *M.* staričen; es werden, ostaričiti.

Altmannskraut, das, bolkovo zelišče.

Altmelkende, altmilchende Kuh, die, ozimka.

Altmodisch, *adj.*, póstariš, starovit, postarišne šege; s. Altfränkisch.

Altmutter, die, babica, stara mati.

Altreh, das, stara serna.

Altrömisch, *adj.*, starorimsk.

Altsasse, der, staroselec.

Altslavisch, *adj.*, staroslovensk, staroslavensk.

Altstadt, die, staro mesto.

Altstädtisch, *adj.*, staromešk.

Alttestamentlich, *adj.* u. *adv.*, po stari zavezi.

Altüblich, *adj.*, po stari navadi, stare šege.

Altvater, der, očak, stari očak.

Altväterisch, *adj.*, po šegi starih očakov; s. Altmodisch.

Altvordern, die, spredniki; s. Ahnen.

Altweibermährchen, das, babja kvanta.

Altweibersommer, der, babje leto.

Altweibisch, *adj.*, babji, po šegi starih bab.

Alumnat, das, semenišče, semenišc, duhovščnica, duhovšnica.

Alumnaticum, das, semeniščina, semenišina, davščina za duhovščnico, davšina za duhovšnico.

Alumnus, der, rejenec, učenec v semenišči.

Am, *præp.*, (an dem) bei Superlativen, naj, nar; am liebsten, naj rajši; am höchsten, nar višji; s. An.

Amalgama, das, zmes, amalgam; nach *V.* spovzemek.

Amalgamiren, *v. a.*, amalgamovati, zmešati; nach *V.*, spovdáti, spovdajati; sich amalgamiren, *v. r.*, spovzeti, spovjemati se.

Amant, der, ljubi, ljubček, ljubljenik; activ, ljubivec.

Amanuensis, der, priročnik.

Amarelle, die, španjska višnja.

Amarylle, die, marelica.

Amazone, die, amazonka.

Amazonen-, in Zs., amazonsk.

Ambassade, s. Gesandtschaft.

Ambassadeur, s. Gesandte.

Ambe, die, in der Lotterie, amba, dvojica.
Amber, s. Ambra.
Ambigiren, s. Schwanken.
Ambiguität, s. Zweifel, Doppelsinn.
Ambition, die, seganje po visokem, častiželjnost. hlepenje po slavi; s. Ehrgeiz, Ehrsucht.
Ambitioniren, *v. a.*, hlepeti po časti, slavi, iz častiželjnosti se poganjati za kaj.
Amblatt, das, (Lathraea squamaria L.) ljuskovka.
Amblyozie, die, slepota, slabe oči.
Amboß, der, naklo, nákvalo; am Dengel (Dengelstock), babica.
Amboßstock, der, kovaška klada, čola, panj.
Ambra, die, ambra.
Ambraschwalbe, die, dišeča lastovica.
Ambrosia, die, ambrozija, nebeška jed.
Ambrosienkraut, das, ambroževka.
Ambrosisch, *adj.*, nebeškiga duha.
Ambulance, s. Feldlazareth.
Ambulant, *adj.*, premakljiv, obhodin, popotin.
Ambuliren, s. Lustwandeln.
Ameise, die, mrav, mravlja, mravljinec; der Ameise, mravljin, mravljincov; Ameisen=, mravljinčji, mravljinji.
Ameischen, das, mravljica, mravljinček; die kleine röthliche Ameise, rudečica, rosica, ruska.
Ameisenbär, der, mravljojed, mravljinčar.
Ameisendrossel, die, drozeg mravojed.
Ameisenei, das, mravljinje, mravljinčje, mravljino jajce.
Ameisenfresser, der, mravožer.
Ameisengeist, der, mravljinčevec, mravljinčje olje.
Ameisenhaufen, der, mravljišče, mravljiše, mravljinjak.
Ameisenkriechen, das, gomazenje (po herbtu).
Ameisenlöwe, der, kertek, *russ.* mravolev.
Ameisenöhl, das, mravljinje olje.
Ameisensäure, die, mravljinja kislina.
Amelioration, s. Verbesserung.
Amen, amen, zgôdi se.
Amendement, das, popravni nasvet.
Amethyst, der, ametist.
Ameublement, s. Hausgeräthe.
Ameubliren, *v. a.*, oskerbeti, oskerbovati s pohišno opravo.
Amme, die, dojnica, dojica, dojka, baja, J. K.; der Amme, dojničin; Ammen=, dojniški.
Ammen, *v. n.*, dojiti (tuje dete), dojčevati.
Ammenmährchen, s. Altweibermährchen.
Ammenschaft, die, dojništvo, doj, otroka na doji imeti; *serb.*, dojilje.
Ammer, die, Ammerling, (emberiza), sternad; das Weibchen, sternada, sternadka; Ammer=, in Zstzg. sternadov.
Ammern, *pl.*, perhavica.
Ammoniak, das, amonijak; Ammoniak=, in Zstzg. amonijakov.
Ammoniakgefäß, das, amonijakova posoda.
Ammoniakhältig, *adj.*, amonijakast.
Ammonshornschnecke, die, Amonov rog, okamnela kača (Bohinj).
Ammunition, die, d. i. Pulver, Kugeln, Bomben, udgl., strelivo, streljina; s. Munition.
Amnestie, die, (splošna) prizanesba, pomiloščenje. amnestija; *altsl.* prostinja.
Amnestiren, *v. a.*, prizanesti, prizanašati komu, pomilostiti koga, amnestirati.
Amor, der, Lêlj, Amor.
Amortisation, die, umertvenje, sodni preklic (pisma), razveljavljenje. amortizacija; Amortisirung der Staatschulden, s. Tilgung.
Amortisationsedikt, das, izrek zastran umertvenja, zastran preklica.
Amortisiren, *v. a.*, umertviti, preklicati, preklicovati, razveljaviti (pismo).
Amoviren, s. Beseitigen, Absetzen.
Ampel, die, svetilnica, lampica.
Ampfer, der, (Rumex) kislica.
Amphibium, das, dvoživka, vodozemna žival; Amphibien=, in Zstzg., dvoživni, vodozemni.
Amphibolie, die, Zweideutigkeit, dvoumnost, dvoumje, nadvojnost.
Amphitheater, das, amfiteater.
Amphitheatralisch, *adj.*, amfiteatralsk.
Amputation, die, odrezanje, vzetje, odločba, odžaganje (uda).
Amputiren, *v. a.*, odrezati, odrezovati, odžagati (ud).
Amsel, die, kos; nach *M.* auch černi drozeg; das Weibchen, kosovka; Amsel=, in Zstzg. kosov; eine kleine Amsel, kosič, kósek.
Amt, das, služba, ured (nicht urad, *cfr. poln.* urząd, urzędu, *kroat.* ured), čast, službino opravilo; was nicht deines Amtes ist, da laß deinen Vorwitz, ne vtikuj se v tuje dela; Hochamt, das, vélika maša, peta maša; er hat sein Amt verloren, službo je zgubil; einem ins Amt greifen, seči, segati, vtikati se v tuje opravilo; von Amtswegen, uredama, službino, po dolžnosti; das ist dein Amt, deines Amtes, to je tvoje delo, to je tvoje opravilo; seinem Amte Genüge thun, opravila svoje dopolniti, dopolnovati; Amt handeln, uredovati, svoje delo, svojo službo opraviti, opravljati; wem Gott ein Amt gibt, dem gibt er auch Verstand, komur Bog da moč, temu da tudi pomoč.
Aemtchen, das, službica.
Amthaus, das, uredovavnica.
Amtiren, *v. n.*, službo opravljati, uredovati.
Amtirung, die, opravljanje, uredovanje, oskerbovanje službe, ůreda.
Amtlich, ämtlich, *adj.*, službin, uredsk, opravilen; *adv.*, službino, uredama, po službino, po službini dolžnosti.
Amtslos, *adj.*, brez službe; er ist schon 3 Monate amtslos, že tri mesce je brez službe.
Amtmann, der, Beamte, urednik, služabnik; Verwalter, oskerbnik; beim Gesinde (alt), véliki hlapec.
Amtmännin, die, urednikova žena.
Amtmässig, *adj.*, uredsk, službin, po uredu.
Amts=, in Zs., službni, služabni, uredni, uredski.
Amtsabschrift, die, uredni prepis.
Amtsact, der, službino delo, uredno djanje.
Amtsacten, *pl.*, uredski spisi, opravilni spisi,

Amtsalter, das, leta službe, službine leta.
Amtsansehen, das, veljava ureda.
Amtsbericht, der, uredno poročilo.
Amtsbesetzung, die, podeljenje službe.
Amtsbezirk, der, uredovo okolišče, okoliše.
Amtsblatt, das, oglasnik.
Amtsbothe, der, uredski posel, uredni sel.
Amtsbruder, der, Collega, tovarš (v službi).
Amtscorrespondenz, die, službino dopisovanje, službini dopisi.
Amtsdiener, der, (uredski) služabnik, berič; auch petar.
Amtseid, der, službina prisega.
Amtseifer, der, pridnost, gorečnost v službi, v opravilih; haben, priden biti v službi, v opravilih.
Amtseinkünfte, die, dohodki službe, službini dohodki.
Amtsfähig, *adj.*, dober, pripraven, ugoden za službo.
Amtsfolge, die, nastop v službi, v opravilih, nastop v uredu.
Amtsfrohne, die, uredska tlaka, uredna rabota, težaštvo.
Amtsfuhre, die, vozna tlaka, tlaka za ured.
Amtsführung, die, oskerbovanje službe.
Amtsgang, der, službina pot.
Amtsgebäude, s. **Amthaus.**
Amtsgebiet, s. **Amtsbezirk.**
Amtsgebühr, die, plača za uredsko opravilo, urednina.
Amtsgehülfe, der, uredni pomočnik.
Amtsgenoß, s. **Amtsbruder.**
Amtsgeschäfte, die, *pl.*, uredne, službine opravila.
Amtsgesicht, das, mogočni obraz, modri obraz; ein Amtsgesicht schneiden, mogočno, resno pogledati, gledati; mogočno obraz ubrati, ubirati.
Amtsgewalt, die, uredna, službina oblast.
Amtshandlung, die, službino delo, djanje, opravilo; zur Amtshandlung, za uredovanje, za službino porabo.
Amtshauptmann, der, uredski glavar, nadglednik.
Amtsindividuum, das, urednik, oseba iz ureda.
Amtsinstruction, die, uredni poduk, napotek, navod.
Amtskanzlei, die, pisarnica.
Amtskleid, das, službino oblačilo, uredna obleka.
Amtsknecht, der, uredni hlapec.
Amtslokale, s. **Amthaus.**
Amtsmiene, die, službin, mogočni obraz.
Amtsnachfolger, der, naslednik, nastopnik v službi.
Amtsname, der, službino ime, ime po službenim opravilu, po uredu.
Amtsperson, die, uredska, uredna oseba.
Amtspflege, s. **Amtsführung.**
Amtspflicht, die, službina dolžnost; der Eid beim Antritte des Amtes, prisega na zvestobo v službi.
Amtsplatz, der, uredovišče, urednišče.
Amtsrequisiten, *pl.*, uredske potrebščine, potrebšine.
Amtsreise, die, službina pot, hoja.
Amtsrichter, der, uredni sodnik.
Amtssache, die, uredna zadeva, službina reč.
Amtsschild, das, uredni nadpis.
Amtsschranken, *pl.*, uredske pregraje; vor den Amtsschranken, pred uredam, pred sodnjo gospósko.
Amtsschreiber, der, uredni pisar.
Amtssiegel, das, uredov pečat, službin pečat.
Amtssitz, der, uredni sedež.
Amtssorge, die, skerb za uredne, službine opravila.
Amtsstube, die, uredova hiša; in welcher der Amtmann Gericht hält, sodivnica, sodnja hiša.
Amtstag, der, uredni, uredilni, opravilni dan; zu Klagen, dan za tožbe, pravdni dan; Gerichtstag, sodni, sodbin dan.
Amtsthätigkeit, die, službina delavnost.
Amtstracht, s. **Amtskleid.**
Amtstreue, die, zvestoba v službi.
Amtsübergabe, die, predaja, izročitev ureda.
Amtsverhältniß, das, službina zadeva.
Amtsverwalter, der, urednik; Verweser, namestnik v službi.
Amtsvorstand, Amtsvorsteher, der, predstojnik ureda; *serb.*, načelnik.
Amtswegen, s. **Amt.**
Amtswürde, die, čast, veljava ureda.
Amtszeitung, die, službin časnik, službine novice.
Amulet, das, lečni, varovavni navratek, amulet; *altsl.*, hranilo.
Amusant, s. **Unterhaltend.**
Amusiren, s. **Belustigen, Unterhalten.**
An, *praep.*, na, nad, za, do, po, pri, k, v, proti; z. B. an den Baum hängen, na drevo obesiti; ein Brief an mich, pismo na-me, do mene; an etwas denken, v (na) kaj misliti; an meiner Statt, namesti mene; an meiner Stelle, na mojim mestu; an diesem Orte, na tem mestu; an der Wand hängen, na steni viseti; am Berge sein, na hribu biti; am Ufer, na bregu; am Ufer gehen, ob bregu hoditi; an Ketten liegen, na verigah biti, priklenjen biti; es liegt viel daran, veliko je na tem (ležeče); *serb.*, mnogo stoji do toga; an Jahren zunehmen, v leta iti, starši prihajati, v (na) letih rasti; an Kräften abnehmen, opešati, pešati; an der Thüre, pri vratih; am Ende, pri koncu, na zadnje; am Ende des Dorfes, konec vasi; an sich, na sebi, sam zase, sam na sebi; an die Hand, na roko (iti), za roko (prijeti); ans Feuer stellen, pristaviti k ognju; sich an etwas erinnern, spomniti se česa, auch na kaj; an Gott nur einen strengen Richter sehen, nad Bogam le ostriga sodnika viditi; an jemanden etwas Gutes erleben, nad kom kaj dobriga doživeti; an der Ruhr sterben, za grižo umreti; an den Baum binden, k drevesu oder za drevo privezati (konja); am

Fuße verletzen, v nogo raniti; am Tische sitzen, za mizo sedeti; für: hinan, proti, z. B., Himmel an, proti nebu; ausgenommen, Berg an, vkréber; für beinahe, blizo, okoli, z. B., es sind schon an die hundert Jahre, okoli, blizo sto let je že; bis an, do, z. B., bis an den Abend, do večera; nad, z. B., sich an etwas ärgern, nad čim se pohujšati; sich an einem versündigen, nad kom se pregrešiti; sich an einem spiegeln, nad kom se zgledovati, auch razgledovati; sich rächen an einem, nad kom se znositi; Freude haben an etwas, nad čim od. česa se veseliti; das Mittel einer Erkenntniß bezeichnend, po, z. B., ich kenne dich an der Stimme, poznam te po glasu; an den Federn kennt man den Vogel, tiča po pérji poznaš; man kennt das Silber an dem Klange, srebro se pozna po cvenku, bernenju; daran will ich sehen, ob du mich liebst, po tem bom poznal, ako me ljubiš; nahe an etwas, neben etwas, pri, z. B. Prediger an der St. Jakobs-Kirche, pridigar pri sv. Jakopu; am Herzen, pri sercu; an das Herz legen, na serce, v serce položiti; nahe an mir, kraj mene; hart an der Wand, tik stene, tikama pri steni; es liegt mir am Herzen, pri sercu mi je; am Ende, konec; Antheil haben an etwas, imeti del, delež česa oder pri čem; ein Baum am Wasser, d. i. neben, drevo pri vodi, auch poleg vode, zravno vode; an der Drave, na Dravi; in Verbindung mit andern Partikeln, als: von hier an, od tod, usw.; von nun an, odsihmal, od zdaj, od sedaj, odslej, poslej; oben an, zgorej; unten an, spodej, zdolej; neben an, poleg; an einander, einer an den andern, auf die Frage wohin? eden čez druziga, eden nad druziga; einer an dem andern, auf die Frage wo? eden pri drugim, vštrici, vstrič; drei Tage aneinander, tri dni poredama, po redu, zapóred; einen Brief an Jemanden schreiben, komu pisati, do koga pismo, list poslati; ich habe eine Bitte an euch, imam prošnjo do vas; am Leben, pri življenji; noch am Leben sein, še živeti, živ biti; ein Bothe an mich, poslan do mene, k meni; an allen Orten, po vsih krajih; an keinem Orte, nikjer; an meiner Seite, pri meni, zraven mene; halte damit an dir, derži za zobmí; an etwas zweifeln, dvomiti nad čim; an Einen Gott glauben, v eniga Boga verovati; am ersten Kapitel, v pervi postavi, v pervim poglavji; am Berge gehen, ob hribu hoditi; fort am Berge, poleg, tik hriba hoditi; es ist nichts als Haut und Knochen an ihm, sama kost in koža ga je; es ist nichts an der Sache, to in pa nič, to ni nič posebniga, na tem ni nič, to nima nič v sebi; ich muß wissen, was an ihm ist, moram vediti, kaj vaga, kaj veljá, kaj ima cene, za kaj je; Rektor an der hohen Schule, glavar visókih šol; an der hohen Schule studiren, v visókih šolah se učiti; die Schuld liegt nicht an ihm, on ni kriv tega; sich an etwas machen, lotiti se česa; an einer Sache arbeiten, delati kaj, izdelovati kaj, pečati, ukvarjati se s kako rečjo; etwas an den Mann bringen, specati, oddati, izvèsti kaj; sich am ersten Gerichte satt essen, perve jedi se najesti; sich an Aepfeln krank essen, jabelk se preobjesti, z jabelki se zapasti; Händel suchen an einem, zabavljati komu, iskati zabave pri kom, prepira iskati pri kom; an einem zum Mörder werden, umoriti, ubiti koga; rieche an diese Blume, povonjaj to rožo; ich halte mich an ihn, jaz se deržim njega; heute an mir, morgen an dir, danas jez, jutri ti; ich habe einen wahren Freund an ihm, mi je práv prijatel; du weißt nicht, was du an ihm verlierst, ne veš, koga ž njim zgubiš; hundert Thaler an Aeckern, za sto kron njiv; an baarem Gelde, gotoviga, gotovine, jistine; an Reichthum übertreffen, z bogastvam premagati, presegati, prekositi; groß an Gestalt, am Geiste klein, velike postave, majhne pameti; Gott ist an Weisheit unermeßlich, Bog je v modrosti neizméren; er ist ein Kind am Verstande, otročjiga uma je; am Anfange, s perviga, s perva, v začetji, s konca; am Morgen, zjutra, zjutraj, za jutra; am Abende, zvečér; es ist noch hoch an der Zeit, je še veliko dneva, je še zgodaj; es ist noch nicht an der Zeit, ni še čas za to; es ist an dem, daß —, tako je, da; an jenem Tage, tisti dan; an Ostern, o veliki noči; am Sonntage, v nedeljo; es geht an ein Lästern, an ein Fluchen, an ein Toben, tu začne kleti, vpiti, razbijati; sich an etwas gewöhnen, česa se navaditi, h kaki reči se privaditi; an seinem Munde ersparen, od ust si pritergati, pritergovati; ans, für: an das, ans Fenster, k oknu; ans Ende der Welt (der Zeit nach), do konca sveta, (dem Raume nach), do kraja sveta; an einem recht handeln, ravnati prav s kom; am Land wohnen, na kmetih prebivati; an etwas Anspruch machen, lastiti si kako reč, svojiti si kaj; ich kehre mich daran nicht, mi ni mar za to, ne maram za to; an einen Stein anstoßen, udariti se ob kamen; an der Krücke, am Stock, ob bergli, ob palici; am Leibe, na telesu; an der Sonne, na solncu; an der Hand führen, za roko voditi; am Hause, pri hiši; am heutigen Tage, današnji dan, danes; genug an allem, vsiga dovelj; s. auch Am. In der Zusammensetzung mit Zeitwörtern wird „an" gegegeben mit na-, pri-, po-, usf.

Anabaptist, der, prekerščevávec, prekerševavec; s. **Wiedertäufer**.

Anabaptistin, die, prekerščevavka, prekerševavka.

Anabaptistisch, *adj.*, prekerščevavsk, prekerševavsk.

Anachoret, der, puščavnik, pušavnik; des **Anachoreten**, puščavnikov, pušavnikov.

Anachronismus, der, pomota zoper čas, v času, pogrešek v časoslovji, anakronizem.

Anächzen, *v. a.*, zaječati, ječati (na koga, nad kom).

Anackern, *v. a.*, zaorati, zaoravati.

Anagramm, das, prestava, prečerknica, anagram.
Analekten, *pl.*, drobtinice, zbirka.
Analog, *adj.*, podoben, pripodoben, enačin, priličin.
Analogie, die, podobnost, pripodobnost, enačnost, priličnost, analogija.
Analogisch, f. Analog.
Analogismus, der, sklep iz podobnosti, analogije.
Analyse, die, in der Chemie, razkroj, razkrojenje, razdeljenje, razločba; von Worten, razlaganje, razklad, analiza, analitika.
Analysiren, *v. a.*, razkrojiti, krojiti, razločiti, ločiti, razstavljati, razložiti, razlagati, analizovati.
Analitisch, *adj.*, razstaven, ločiven, analitičen; *böhm.*, rozborny; analitische Methode, razstavno, razstavljeno učilo.
Anämie, die, brezkervnost.
Ananas, die, ananas, kraljevsko jabelko.
Anankern, *v. a.*, das Schiff, vrěči, metati mačka, sidro, usidriti, usidrovati ladijo; in der Baukunst, prikleniti, priklepati.
Anankerung, die, im Bauwesen, priklep.
Anapest, der, anapest.
Anarbeiten, *v. a.*, pridelati, pridelovati, priterditi, priterjevati; *v. n.*, gegen etwas, upreti, upirati se.
Anarchie, die, brezvladje, razdertje, razdjanje (vládino), brezzakonje, anarhija.
Anarchisch, *adj.*, brezvladen, anarhijsk.
Anäsen, Anasen, *v. a.*, nastaviti, nastavljati vado zverini.
Anathema, das, cerkveno preklicanje, izobčenje, pana, anatema.
Anathematisiren, *v. a.*, prekleti, preklinjati.
Anathmen, *v. a.*, dahniti, dihati na (v) koga.
Anatomie, die, raztelesovanje, razúdba, razdeva, anatomija.
Anatomiker, der, raztelesar, razúdar, anatomikar.
Anatomiren, *v. a.*, raztelesovati, razúditi, razudvati, razdevati, razparati, anatomirati.
Anatomisch, *adj.*, razudin, anatomijsk.
Anatomist, f. Anatomiker.
Anbacken, *v. n.*, pripeči, pripekati se, sprijeti, sprijemati se; *v. a.*, prilepiti, prilepovati.
Anbahnen, *v. a.*, einen Weg, pot narediti, delati (k čemu); durch Schnee und Koth, pregaziti, gaziti, prekidati, kidati, gaz narediti, delati; im Walde, presekati, presekovati, prekerčiti.
Anbau, der, eines Feldes, obdelanje, obdelovanje; des Getreides, setva, setev; der Kartoffeln, sajenje; eines Waldes, nasajenje gojzda; einer Familie, uselitev, naselitev; eines Dorfes, nova vas, selo, naprava nove vasí; einer Stadt, noviga mesta zidanje; an einem Gebäude, prizidanje, pristavek.
Anbauen, *v. a.*, ein Feld, obsejati, obdelati, obdelovati polje; nach *V.* auch poljaniti; das Getreide, usejati, nasejati, sejati; eine Wüstenei, zorati. orati; Bäume, nasaditi, posaditi, zasaditi, saditi; zubauen an ein Gebäude, prizidati, prizidovati (kaj čemu); Sprache, omikati, omikovati; eine reiche und angebaute Sprache, bogat in obdelan jezik; *v. r.*, sich anbauen, naseliti, useliti se, nastaniti, nastanovati se.
Anbauer, der, naselnik; f. Colonist.
Anbefehl, f. Befehl.
Anbefehlen, *v. a.*, ukazati, ukazovati, zapovedati, zapovedovati, veleti, velevati; empfehlen, priporočiti, priporočati, priporočevati.
Anbeginn, der, začetek, početek, začetje, pričetek.
Anbehalten, *v. a.*, das Kleid, oblečen ostati, ostajati, na sebi pustiti, obderžati, ne sleči, ne slačiti.
Anbei, *adv.*, poleg, zraven (zravno) tega, pri tem; anbei folgt, priložen je.
Anbeißen, *v. n.*, an die Angel, ternek popasti, popadati; *v. a.*, anfangen zu beißen, einen Apfel, jabelko nagrizniti, zagrizniti, ugrizniti, ugrizovati, pokusiti, načeti; er hat angebissen, ujel se je; er wollte nicht anbeißen, ni hotel se lotiti; das Angebissene, nagrizek, zagrizek.
Anbelang, in Anbelang dessen, zastran tega, kar se tiče tega; im tiefen U. K. auch zarad, zbog tega.
Anbelangen, *v. n.*, f. Anlangen, was mich anbelangt, mich anbelangend, kar mene tiče, zadene, kolikor se mene tiče.
Anbelfern, *v. a.*, jemand, zarevsati, revsati nad kom; f. Anbellen.
Anbellen, *v. a.*, zalajati, lajati, zabrečati na koga, nad kom.
Anbequemen, f. Accomodiren, Anpaßen.
Anberaumen, anberahmen, *v. a.*, dan dati, dajati, postaviti, postavljati, odkazati, odkazovati, odločiti, odločevati.
Anberaumung, die, odločenje, ustanovljenje.
Anberg, der, f. Anhöhe.
Anbersten, *v. n.*, napóčiti se, napokati se, auch napokniti; angeborsten, napočen.
Anbeten, *v. a.*, moliti; falsche Götter, malikovati, auch malike moliti; *fig.*, jako rad imeti, obrajtati, priklanjati se, *serb.* u. *russ.* obožavati.
Anbeter, der, molivec.
Anbetracht, in Anbetracht dessen, gledé na to.
Anbetreffen, *v. n.*, was mich anbetrifft, kar (se) mene tiče, dotiče, kar mene zadeva.
Anbetteln, *v. a.*, nach *V.*, pomoledvati, moledvati, zaprositi, prositi koga darú (za dar; *v. r.*, sich anbetteln, naberačiti se.
Anbetung, die, moljenje, molitev, molba; der Götzen, malikovanje, auch moljenje malikov; *fig.*, vroča ljubezen.
Anbetungswürdig, *adj.*, moljenja, češčenja, čečenja vréden.
Anbiegen, *v. a.*, upregniti, napogniti, upogniti, upogovati, privihniti, privihati, vihati;

beifügen, priložiti, prilagati, pridjati, pridevati; angebogenes Schreiben, priloženo pismo, priloga.

Anbieten, *v. a.*, ponuditi, ponujati; im Handel, dajati, obljubiti, obetati, obečati; durch Anbieten einen zur Annahme vermögen, vnuditi komu kaj; sich anbieten, *v. r.*, zum Eide, ponuditi, ponujati prisego; ich biete mich zum Eide an, voljan sim priseči; die Aufmerksamkeit eines andern an sich ziehen, nastavljati se.

Anbieter, der, ponujavec, ponudnik; Anbieters-, ponujavcov, n. p., ponujavcove besede so lažnjive.

Anbietung, die, ponudba, ponuda, ponujanje, obet; s. **Anbot**.

Anbinden, *v. a.*, privezati, privezovati, zvezati, navezati, pritvesti, pritvezati; jemanden am Namenstage, koga vezovati, dati, dajati vezilo komu; einem einen Bären, na nos obesiti, obešati komu kaj, natvesti, natvezati komu, noriti koga, oblagáti koga; er ist kurz angebunden, kmalo se mu v nos pokadí, ima tenak nos, koj se mu nos zaviha, je za robam zavezan, lahko skipí, hitro se mu zameri, je tenak; von kleinen oder zarten Personen, majhna posóda kmalo zavre, majhen piskere hitro zakipí; mit einem anbinden, spreti se s kom, sprijeti se, prepir začeti.

Anbiß, der, nagriz, nagrizek, ugrizek; **Bissen**, zalogaj; **Frühstück**, zajterk; **Köder**, vada.

Anbittern, *v. a.*, pogreniti, greniti kaj; *v. n.*, zagreneti.

Anblasen, *v. a.*, pihniti, pihati na kaj, auch pihati kaj; der Wind bläst mich an, veter name piha, (scharf), me brije; eine Blase, napihniti, napihovati mehur; mit Blasinstrumenten begrüßen, zatrobiti, trobiti, zatrobentati komu; eine Jagd, zatrobiti, trobiti na lov; Feuer anblasen, (hervorbringen), upihati, pihati luč; es verstärken, podpihati, podpihovati ogenj; die Kohlen, oglje razpihati, razpihovati; wenn der Wind anbläst, kadar veter potegne, zaveje; die Farben des Gemäldes, napihniti, napihati; *v. n.*, pripihati.

Anblasen, das, pihanje, trobljenje, podpihovanje.

Anblatten, *v. a.*, bei Zimmerleuten, okleniti, oklepati.

Anbläuen, *v. a.*, višnjevkasto narediti, narejati, namodriti, nach *V.* višnjevo okaliti, kaliti, nähmlich Eisen oder Stahl.

Anblecken, *v. a.*, zarežati na koga, zaseršati, oder zaseršati na koga; zobe pokazati, kazati komu.

Anblick, der, pogled, ugled, vid; ich sah beim ersten Anblick, na pervi pogled, komaj pogledam, vidim, da —; sein Anblick macht mich zittern, njegov pogled me strese, stresa; ein trauriger Anblick! žalosten pogled! žalosten vid! pač žalostno viditi!; bei seinem Anblicke, kadar ga zagleda, viditi ga, —; er würdigte mich kaum eines Anblicks, komej da je na me pogledal; auf den Anblick, na oči.

Anblicken, *v. a.*, einen, pogledati, pogledovati koga, oder na koga; ozreti, ozirati se na koga, z. B., Jezus pa se je ozerl na Petra; er hat mich fürchterlich angeblickt, pogledal me je, kakor bi se bilo za Klekam zabliskalo, z očmi me je prestregel; sich anblicken, spogledati, spogledovati se.

Anblinzeln, **Anblinken**, *v. a.*, pomižkniti, pomižkovati komu, mižavo pogledati; s. **Blinzeln**.

Anblitzen, *v. a.*, zablisniti z očmi, koga pogledati, gledati, kakor hudo vreme.

Anblöcken, *v. a.*, einen, von Ziegen, zameketati na koga; von Schafen, zablejati, blejati na koga.

Anbohren, *v. a.*, navertati, navertovati.

Anborsten, *v. n.*, vom wilden Schweine, razščetiniti, naščetiniti se, ščetiniti se, ščetine naježiti.

Anbot, das, die Anbietung, ponudba, ponudek, auch obljuba; z. B., ohne Anbot ist kein Handel möglich, brez obljube ni kupčije.

Anbrassen, *v. a.*, zategniti, zategovati jadra.

Anbraten, *v. a.*, opeči, opekati.

Anbrausen, *v. a.*, zarohniti, rohniti, oder rohnjati nad kom, zadreti se na koga; *v. n.*, privihrati, privrišati, prilomastiti, prihruščati.

Anbrechen, *v. a.*, nalomiti, nalamljati, nakerhniti, natrupiti; Wein und andere Getränke, nastaviti, nastavljati; Brot, Käse rc., načeti, načenjati kruh, sir; bei den Köhlern, den Meiler anbrechen, kopo štorati; *v. n.*, der Tag bricht an, zori se, dani se, jutri se, svita se, zaznava se dan, dan se dela; wenn der Tag anbricht, auch, kadar se dan napoči; die Morgenröthe bricht an, zori se, zor poka, zarja se kaže, zarja se zaznava; die Abenddämmerung bricht an, mrači se, mrak se dela; anbrechender Tag, svit; die Nacht bricht an, noč prihaja, noči se; mit anbrechender Nacht, na noč, pod noč, o mraku.

Anbrechen, das, nalom; des Weines, nastava; des Brotes, načetek; des Tages, svit, zaznava zarje; der Dämmerung, mračenje; des Meilers, štoranje.

Anbreiten, *v. a.*, nasaditi, nasajati (snopje).

Anbrennen, *v. a.*, das Licht, prižgati, prižigati luč, užgati, užigati luč, upaliti; einen Pfahl, ožgati, ožigati, osmoditi, osmojati, osmajati; Flechtreis, opaliti, paliti terto; einem ein Mal anbrennen, komu vžgati, vžigati znamenje; *serb.*, žigosati; sich anbrennen, opeči se, speči se, upaliti se; im Kochen anbrennen lassen, prismoditi, prismojati, prismajati; das Angebrannte, prismojek; *v. n.*, das Feuer brennt an, ogenj se vnema, se je vnel, se vžiga, se je vžgal; die Speise ist angebrannt, jed je prismojena; riecht angebrannt, po smoji, smodu diši; angebrennter Mensch, prismojen, pricverknjen, prismojenec, prismoda, prismuknjenec; eine angebrannte Sache, osmojek; ein angebranntes Holz, ogorek, ožirek.

Anbrennen, das, prižiganje (luči); vžiganje, vžig (znamnja); beim Kochen, smod, prismod, smoja.
Anbringen, *v. a.*, heranbringen, prinesti, prinašati; etwas an einem schicklichen Orte, z. B. einen Schrank in der Wand, umestiti, vdelati, vdelovati kaj, narediti, narejati kaj v zid; auch djati, postaviti; eine Leiter, nasloniti, naslanjati, postaviti, postavljati (na zid); einen Hieb, zadeti, zadevati koga, udariti, prismukniti, pritisniti, založiti komu eno; auch počesati koga; das Geld gut anbringen, denar dobro oberniti, obračati; schlecht, zapraviti, zapravljati, potratiti, tratiti; s. auch **Anlegen;** ich kann die Stiefel nicht anbringen, ne morem škornic obuti, na noge spraviti; die Waren, blago specati, specevati, oddati, oddajati, izvėsti; jemanden anbringen, pripraviti, pripravljati koga kam, preskerbeti, preskerbovati; eine Bitte, prositi, prošnjo podati, podajati, vložiti, vlagati; was ist dein Anbringen, kaj bi rad? kaj imaš povedati?; bei Gerichten anbringen, anzeigen, pritožiti, pritoževati se, povedati, predložiti, predlagati; zur Unzeit anbringen, slabo zadeti, slab čas zadeti, ne povedati o pravem času; seine Gelehrsamkeit anbringen, učenost pokazati, kazati, skazati, skazovati; ein gut angebrachtes Gleichniß, prilika dobro zbrana, primérna; seine Tochter anbringen, hćér oddati, omožiti, k kruhu pripraviti, auch udati, udomiti; Worte recht anbringen, besede prav postaviti, postavljati; dieser Spaß ist schlecht angebracht, ta šala (burka) ni na pravem kraji (mestu).
Anbringer, der, mit einer Anzeige, naznanivec, naznanjavec; **Anbringerin,** die, naznanjavka; mit einer Bitte, prosec, prosivec, prošnik; **Anbringerin,** die, prošnica, prosivka.
Anbrocken, *v. a.*, nadrobiti, nadrobovati.
Anbruch, der, nalom, nakerhnjenje, načeh; im Bergbaue, das zuerst von etwas angebrochene, načetek; Anbruch des Tages, zor, svit, zaznava zarje, dneva; mit Anbruch des Tages, z zoram, s svitam, o zoru, o svitu, ko se je dan zaznal; den Anbruch des Tages abwarten, daniti; mit Anbruch der Nacht, ko se jame mračiti, noč delati, v mraku; für Fäulniß, gnjilost, skaza.
Anbrüchig, *adj.*, anbrüchiges Obst, nagnjito sadje; Wein, Bier, nakazno vino, kislotno vino, ol, skaženo vino, skažen ol, vino cikne*; Zahn, nagnjit zob, škerbast zob, škerbina.
Anbrühen, *v. a.*, opariti, popariti, pariti.
Anbrüllen, *v. a.*, einen, von Rindern, zamukati, mukati v koga, nad kom; vom Löwen, zarjuti, rjuti nad kom; von Wölfen, zatuliti, tuliti nad kom.
Anbrummen, *v. a.*, zarenčati, renčati nad kom, zagodernjati, godernjati, zamermrati, mermrati nad kom.
Anbrüten, *v. a.*, sesti na jajca, začeti leči.
Anbug, der, privihanje.
Anbumsen, *v. n.*, lopiti ob kaj.
Anciennität, die, leta, čas službe, *russ.* starašinstvo.
Andacht, die, Aufmerksamkeit oder Richtung des Gemüthes, pobožnost, nabožnost; eine Uebung der Religion, duhovno opravilo, cerkveno opravilo, služba božja; mit Andacht beten, zvesto moliti, z zbranim sercam, z zbranim duham, z zbranimi mislimi; in der Andacht begriffen sein, moliti, biti v molitvi; ein Werk der Andacht, delo v čast Bogú; Andacht halten, božje opravilo imeti, duhovno opravilo obhajati; Morgenandacht, jutranje molitve, *pl.*; Abendandacht, zvečérne molitve; öffentliche Andacht veranstalten, napraviti očitne molitve; zur Andacht läuten, vabiti; während der Andacht, pozvanjati.
Andächtelei, die, svetohlinstvo, napačna pobožnost; **Andächtelnd,** svetohlinsk.
Andächteln, *v. n.*, svetohliniti se, svetičiti se.
Andächtig, *adj.*, pobožen, k Bogu nagnjen, ki rad moli; andächtig beten, gemeiniglich, zvesto moliti, v duhu moliti; andächtig anhören, zvesto poslušati.
Andächtler, der, svetohlinec; **Andächtlerin,** die, svetohlinka; **Andächtler-,** in Zs., svetohlincov, svetohlinski, z. B., svetohlincov obraz.
Andachtlos, *adj.*, nepobožen.
Andachtsbuch, das, molitvine bukve, molitve, *pl.*, duhovne bukve.
Andachtsort, der, molitvino mesto, molitvin kraj, pobožen kraj.
Andachtsstunde, die, ura, čas molitve.
Andachtsübung, die, molitev, pobožno premišljevanje, vaja v pobožnosti.
Andachtsvoll, *adj.*, prepobožen, ves pobožen.
Andämmen, *v. a.*, prijeziti, priježati.
Andante, lahno, lagano, andante.
Andauern, s. **Dauern.**
Andecken, *v. a.*, den Tisch, pogerniti, pogrinjati.
Andenken, das, spomin, pametva, pomnjenje, pomnež; das Denkzeichen, Denkmal, spominek; stehen im Andenken, v spominu biti; thut dieses zu meinem Andenken, storite, delajte to meni v spomin, v moj spomin; delajte to, in pa zraven menite mene, mislite na me; seligen Andenkens, er, ranjki, pokojni; sie, ranjca, pokojna; glorwürdigen, častitiga spomina; unglückseligen Andenkens, nesrečniga, žalostniga spomina; ein Andenken schenken, kaj v (za) spomin dati, dajati; es ist mir im frischen Andenken, živo, dobro pomnim; behalte mich im Andenken, pomni, misli na me; dieß werde ich im Andenken behalten, so lange ich leben werde, to bom pomnil, dokler bom živ.
Ander, der, die, das **Andere,** *adj.*, drugi, druji, ini; die einen, die andern, eni — eni, drugi — drugi, ti — drugi, ti — uni; das andere Geschlecht, ženski spol, ženstvo, ženske *pl.*, eines nach dem andern, eden za

drugim, zaporedama; eines gegen das andere, eno z drugim, drugo k drugimu; eins ins andere reden, vse križem blesti, zdaj to, zdaj uno govoriti, otrobe vezati; er hat nichts anderes als Brot, kruh ima, in pa nič druziga ne; es ist nicht anders, als so, taka je, in pa nič drugači ne, usf.; s. **Nicht, Nichts**; einen eines andern belehren, prenčiti, preučevati koga, preveriti koga; drugo povedati komu; wir sprachen eins und das andere mit einander, veliko sva govorila, več reči sva se menila; zu anderer Zeit, drugikrat, drujikrat, drugo pot; vor andern, naj več, naj bolj, pred vsim; durch andere gefährliche Sachen verrichten, s tujimi rokami gade loviti; unter andern, med drugim, med druzimi rečmi, zravno druziga; die andere Welt, uni svet; auf anderer Leute Kosten, za ptuje blago, za ptuj dnar, na ljudske stroške; niemand anders, nobeden drug; auf einem anderen Wege, drugod; von ganz anderer Art, ves drugačen; eine Ehre ist der anderen werth, čast je časti vredna, človek je človeka vreden, roka roko umiva; andere Stiefeln anziehen, spreobuti, spreobuvati se; ein anderes Kleid anlegen, preobleči, preoblačiti se; das ist was anderes, ta je druga, to je kaj druziga; ein anderes ist sagen, ein anderes thun, drugo je reči, drugo storiti; die andere Seite des Tuches notranja stran sukna; auf eine andere Art, drugači; anderer Art, inak, drugačen; eines anderen Sinnes werden, spremisliti se, misli sprevreči; an einen andern Ort, drugam; er kam einmal über das andere, zdaj pa zdaj je prišel; auf der anderen Seite, unstran; sie ist in anderen Umständen, ni sama.

Aenderbar, Aenderlich, *adj.*, spremenljiv, premenljiv.

Andermal, ein, *adv.*, drugikrat, drujikrat, drugopot, drugič, drugoč.

Aendern, *v. a.*, premeniti, premenjati, prenarediti, prenarejati, predelati, predelavati, preoberniti, preobračati, drugači narediti, narejati, s. **Abändern**; den Vorsatz, spremisliti se ob. si, drugači se premisliti, skleniti; ich kann es nicht ändern, ne morem drugači, ne morem preložiti, ne morem si preložiti; sein Leben ändern, spreoberniti, spreobračati se, poboljšati se; die Wohnung, preseliti, seliti se; jemands Namen, preimeniti, preimenovati, prekerstiti koga; seinen Namen, preimeniti, preimenovati se; seine Meinung, sprevreči, sprevračati misli; ein Kleid, predelati; den Getreidesamen, premeniti seme *v. r.*, die Leute ändern sich, ljudje se radi preméne, se premenjujejo, se spreminjajo; das Wetter ändert sich, vreme se prevrača, se spreminja; es hat sich geändert, vreme se je spreverglo; Alles ändert sich, vse se spremeni, preverne, prevrača, spreminja; du hast dich ganz geändert, ves drug si, ves si se premenil.

Anderufalls, *adv.*, sicer, scer.

Andertheils, *adv.*, iz druge strani, od druge plati, iz une strani, nekaj —; eines Theils, weil ich es nicht habe, andern Theils, weil ich ihm nicht traue, nekaj, ker nimam, nekaj, ker mu ne upam, ker nimam verovanj.

Anders, anderst, *adv.*, drugači, drugač, drugako, inako; etwas anders, kaj druziga; anders reden und anders handeln, drugači govoriti, drugači delati; anders machen, prenarediti, prenarejati; das weiß ich anders, to jez bolje vem; es wird mir anders, d. i. die Augen gehen mir über, inako se mi stori, dela; anders beschaffen, drugačen; nirgends anders, nikjer drugej; *conj.*, wenn anders, ako; du mußt arbeiten, willst du anders essen, moraš delati, ako hočeš jesti; anders angewöhnen, prevaditi; anders machen, predelati, usf.

Andersdenkend, *adj.*, drugači misleč, druge misli.

Anderseitig, *adj.*, nasproten, drugostransk.

Anderseits, s. **Andertheils**.

Andersgesinnt, *adj.*, druzih misel; s. **Andersdenkend**.

Andersgläubig, *adj.*, inovérsk, drugovérsk.

Andersgläubige, der, inoverec, inakoverec, drugovérec.

Andersredend, *adj.*, druziga jezika.

Anderswo, *adv.*, drugej, drugdi, drugde, inde, kje drugej; anderswo ist auch gut Brot essen, kje drugej tudi kruh pekó.

Anderswoher, *adv.*, od drugod, od inod, od kod drugod.

Anderswohin, *adv.*, drugam, kam drugam, inam; anderswohin zielen, na kaj druziga meriti.

Anderteus, *num.*, vdrugo, drugič.

Anderthalb, *num.*, poldrug; anderthalb Jahre, poldrugo leto.

Aenderung, die, prememba, spreminjanje, prenaredba; des Vorsatzes, spremislek; der Wohnung, preselitev, selitev.

Anderwärtig, *adj.*, drugoten, kar je kje drugej.

Anderwärts, *adv.*, drugam; s. auch **Anderswo**.

Anderweitig, *adv.*, drugam, drugej, drugači, od drugod, kak drug; hat er keinen anderweitigen Grund, ako nima nikake druge podlage; eine anderweitige Hilfe, pomoč od kod drugod.

Andeuten, *v. a.*, dati, dajati na znanje, povedati, naznaniti, naznanjati, naznamnjati, naznamnjevati; skizziren, načertati, občertati, čertati; kurz berühren, nekaj maliga omeniti; das deutet einen langen Winter an, to kaže dolgo zimo, pomeni, napoveduje; den Arrest jemanden andeuten, ječo komu napovedati, napovedovati; andeuten einem die Stadt zu verlassen, ukazati, ukazovati komu, naj gre iz mesta, naj se pobere iz mesta.

Andeutung, die, naznanilo, naznanek, naznanovanje, načertek, napoved, ukaz, kratka omemba.

Andichten, *v. a.*, einem etwas, podtakniti, podtikati komu kaj, priložiti, prilagati, pri-

takniti, pritikati komu kaj, izmisliti si kaj od koga, lažnjivo komu kaj pripisovati.
Andichtung, die, izmišljenje, izmišljevanje, podtikanje, krivo pripisovanje.
Andonnern, *v. n.*, zagermeti nad kom (na koga); er war wie angedonnert, ostal je, kakor bi ga bila strela udarila, kakor da bi bil v zemljo vkopan; ostermel, osupnil, odrevenel je.
Andorn, der, černa meta.
Andorren, *v. n.*, prisahniti.
Andörren, *v. a.*, osušiti, nasušiti, začeti sušiti.
Andrang, der, pritisek, pritiskanje, naval.
Andrängen, *v. a.*, Jemanden an die Wand, pritisniti, pritiskati, potlačiti, pognati; *v. r.*, sich an Jemanden andrängen, vrivati se komu, siliti se med —.
Andrauschen, *v. n.*, šterkniti, šterkati na kaj.
Andreaskreuz, das, stegnjen križ.
Andreasorden, der, red sv. Andreja.
Andrechseln, *v. a.*, nastrugati; das Kleid sitzt, als wenn es ihm angedrechselt wäre, suknja se ga derži, mu stoji, se mu udaje, kakor da bi jo nanj vlil, kot da bi bila vlita.
Andrehen, *v. a.*, nasukati, prisukati, prisukovati; s. **andrechseln,** an die Nase, na nos obesiti, obešati.
Andringen, *v. n.*, pritisniti, pritiskati, tiščati, tišati, navaliti, privreti; der Feind drang an, sovražnik je priderl, privrel, prisilil; das Blut dringt zum Kopfe an, kri sili, pritiska, tišči, tiši v glavo.
Andringen, das, naval; s. **Andrang.**
Andringlich, s. **Zudringlich.**
Androhen, *v. a.*, zapretiti oder zaprotiti, protiti, zažugati, žugati komu kaj, groziti se, žugati komu s čim.
Androhung, die, žuganje, zažuganje, grožnja.
Andruck, der, pritisek; bei den Buchdruckern, prinatisek.
Andrucken, *v. a.*, im Buchdrucke, prinatisniti, prinatiskati.
Andrücken, *v. a.*, pritisniti, pritiskati; *v. r.*, sich andrücken, pritisniti, pritiskati se.
Anducken, sich, *v. r.*, prihuliti se k čemu.
Anduften, *v. a.*, dihljati vonj na koga, puhtiti (lep duh) v koga.
Andurch, *adv.*, s tem, po tem.
Aneifern, *v. a.*, vneti, vnemati, podbuditi, podbujati, spodbosti, spodbadati, nagniti, nagibati; pogon dati, dajati; naserčiti, naserčevati.
Aneiferung, die, podbudek, spodbod, nagib, prigon.
Aneignen, sich, *v. r.*, prilastiti, prilastovati si kaj, usvojiti, svojiti si kaj, polastiti, lastiti se kake reči; eine Gewohnheit, navaditi, naučiti se česa (od koga).
Aneignung, die, prisvojenje, usvojenje, polaščenje, polastenje.
Aneinander, *adv.*, s. auch **Einander, Zusammen, An;** eden k drugimu, skup; an einander binden, svezati, povezati eno k drugimu; an einander fügen, zložiti; an einander nähen, prišiti; die zwei Bäume sind an einander gewachsen, drevesi ste se zrasle, sternile; an einander gerathen, spreti se, skregati se.
Aneitern, *v. n.*, prignojiti se.
Anekdote, die, (nova) pripovedka, povedka, pravlica, anekdota.
Anekdotenjäger, der, noviški pobirač, klastavec.
Anekeln, *v. n.*, es ekelt mich die Sache an, se mi merzi ta reč, se mi gnjusi to, merzi se mi to, gnjusi se mi ta stvar, studi se mi, grusti, gabi (gadi) se mi, kreti se mi.
Anemometer, das, vetromér.
Anemone, die, pljučnik, palčnik.
Anemoskop, s. **Windzeiger.**
Anempfehlen, *v. a.*, priporočiti, priporočati.
Anerbe, der, pervi dedič; s. **Erbe.**
Anerben, *v. a.*, podedvati, pridedvati, dedvati kaj za kom, dobiti, dobivati po ranjkem; pojérbati, povérbati *; angeerbte Krankheit, bolezen dobljena po kom, od koga; durch Geburt von den Eltern, prirojena bolezen; durch Ansteckung, nalezena; von Adam angeerbte Sünde, po Adamu dobljeni, prirojeni, pridedvani greh, izvirni greh.
Anerbieten, sich, zu etwas, *v. r.*, ponuditi, ponujati se; s. **Anbieten.**
Anerbieten, das, **Anerbietung,** die, ponudba, ponujanje.
Anerinnern, s. **Erinnern.**
Anerkennen, *v. a.*, (nach allen slav. Dialekten), priznati, priznavati kaj, auch spoznati, spoznavati kaj za dobro, za pravo; meine Handschrift, pisanje za svoje spoznati, spoznavati; anerkannt, sploh znan, gotov.
Anerkennung, Anerkenntniß, die, priznanje, priznava, pohvala, spoznatva, čislanje, cenjenje.
Anerkennungswerth, *adj.*, spoznave, pohvale vreden.
Anerschaffen, *v. a.*, pristvariti, pristvarjati; *adj.*, prirojen, vrojen.
Anerziehen, *v. a.*; einem etwas, v izreji vcepiti, vcepljati, vcepovati, vtisniti, priučiti, navaditi.
Anessen, *v. a.*, nagrizniti, načeti, načenjati; sich anessen, *v. r.*, najesti se; *fig.*, naživiti se; sich Ekel, prenajesti, prenajedati se; Beeren, Trauben, usw. und bei Vögeln, und Pferden in Bezug auf Körner und Haber, nazobati se; sich recht satt anessen, napokati in najesti se; ich habe mich zuviel angegessen, jed mi preseda.
Anfabeln, s. **Andichten.**
Anfächeln, *v. a.*, pahljati, pihljati v (na) koga.
Anfachen, *v. a.*, anblasen, vpihniti, vpihati, vpihovati, razpihati, razpihovati, razmahati; einen Streit, podkuriti; dadurch das Feuer vermehren, podpihati, podpihovati, podkuriti; mit dem Fächer, opahati, podpahati, pahati; sonst auch podpaliti, podnetiti, zanetiti.

Anfachung, die, razpih, opah.

Anfädeln, *v. a.*, an einen Faden reihen, z. B. Perlen an eine Schnur, nabrati, nabirati jagode, nanizati, nizati (na nit); ein Geschäft, eine Intrigue, naprožiti, naplesti, osnovati; einen Proceß gut einleiten, pravdo dobro nastaviti.

Anfahren, *v. n.*, pripeljati se, z vozam priti, prihajati; den Schacht, v jamo iti; an die Mauer, z vozam v zid zadeti, zadevati; die Art fuhr an die Wand an, sekira je v steno butila, *freq.*, butala, priletela, pluščila; f. auch **Anlanden**, übel anfahren, naleteti, nagaziti; *v. a.*, Steine anfahren, kamnje navoziti, voziti; einen heftig anfahren, nad kom se zadréti, zadirati, zarežati nad kom, nagovoriti koga ostro, obregniti se na koga.

Anfahrgeld, das, primščina, primšina.

Anfahrt, die, pripeljanje; im Schiffe, pristanek; im Bergwerke, pričetek dela, hoja v jamo.

Anfall, der, z. B. eines Baumes an etwas, pad drevesa na kaj; ein unvermutheter Anfall, napad, naskok; Anfälle einer Krankheit, popadki; er hat einen Anfall von Fieber, merzlica se ga je lotila, mraz ga je zlomil, mraz ga lomi; von Zorn, jeza ga je zgrabila; des Feindes Anfall, sovražnikov popad, napad, naskok, naval, plan; die Bäume auf den Vogelherden, drevce; Anfall des Wassers, natok; der Erbschaft, pripad dedine; der Anfall eines Hundes, popad.

Anfallen, *v. a.*, einen, popasti, popadati koga, hlastniti na koga, zaleteti, zaletati se v koga, zagnati, zaganjati se, planiti nad koga, lopiti na koga, navaliti na koga, lotiti se koga, zgrabiti koga; die Krankheit fällt mich an, bolezen me nahaja, napada, bolezen me lovi, se me prijema; von einer Krankheit angefallen werden, zboleti; *v. n.*, fallen an etwas, pasti, padati na kaj; mir ist eine Erbschaft angefallen, dedina mi je pripadla; ein Antheil, delež me je došel, dospel.

Anfällig, *adj.*, pripadin.

Anfallsgeld, das, pripadnina.

Anfallsrecht, das, pravica do pripada.

Anfallstag, der, des Vermächtnisses, pripadni, volitni dan.

Anfälschen, *v. a.*, f. **Andichten**, die Waren, den Wein, zbloditi, pobloditi, bloditi, pomešati, mešati; f. **Fälschen**.

Anfang, der, začetek, početek, začetje; eines Ackers, pervi konec njive, zar, ozar; den Anfang machen, početi, začeti, začenjati; ihn nehmen, začeti, začenjati se; ich nahm den Anfang, jel sim biti; zu Anfang, s perviga, sperva, s perviga konca, od konca, od kraja; jeder Anfang ist schwer, vsak začetek je težak; der erste Anfang, pričetek; von Anfang bis zu Ende, od kraja do konca, od konca do konca, auch od konca do kraja; der Anbruch, načetek, načetje; vom Anfange, od konca; **Anfangs-**, in Zsgs. pervi, početni, začetni.

Anfangen, *v. a.*, začeti, začenjati, početi, pričeti, in Steierm. auch zakonjati; er fängt zu reden an, jame govoriti, spregovori; er fing an, jel je govoriti; im tiefen U. K. auch, stal je govoriti; von leblosen Dingen auch, nastati, nastajati; z. B. der Winter fängt an, zima nastaja; eine Arbeit, prijeti, lotiti, polotiti se dela; was soll ich anfangen, kaj mi je početi, kaj storiti, kaj bom počel, kaj čem, kaj hočem, kak hočem?; alles verkehrt anfangen, vse narobe delati; die Sonne fängt an hinter dem Berge aufzusteigen, solnce jame izza hriba vstajati, izhajati (eigentlich vzhajati); anfangen zu —, wird im Slovenischen mit dem directen *Praesens* der *Frequentativen*, oder mit dem *Perfectum* oder indirecten *Praesens* der perfectiven Form gegeben, z. B. ich fange an nachzugeben, jenjujem, umikam se; das Kind hat angefangen selbst zu gehen, otrok je shodil; das Wasser fängt an zu schwellen, voda nastopa, raste, večji prihaja; fängt an zu fallen, voda upada, uplahuje, se uteka, manji prihaja; oft auch mit der Partikel, za, entsprechend der deutschen Partikel auf, als: zavréti, zu sieden anfangen; zasmejati se, anfangen zu lachen (auflachen); zajokati se, zjokati se, anfangen zu weinen; zazvoniti, zu läuten anfangen; *v. n.*, die Predigt hat angefangen, pridiga se je začela; jetzt wird bald der Frühling anfangen, zdaj se bo kmalo mladoletje začelo.

Anfänger, der, začetnik, početnik, začenjavec, novak, novinec; **Anfängerin**, die, začetnica, začenjavka, novakinja.

Anfängermäßig, *adv.*, po novinsko.

Anfängerschaft, die, novinstvo.

Anfänglich, *adj.*, začeten, početen; *adv.*, od začetka, od kraja, s perviga, pervič, v začetku, s početka, izperva, s konca.

Anfangs, *adv.*, f. **Anfänglich**.

Anfangsbuch, das, začetne bukve.

Anfangsbuchstab, der, perva čerka, početna pismenka.

Anfangsgründe, die, pričetki, začetne vodila.

Anfangspunct, der, začetek, auch začetljej.

Anfangswort, das, perva beseda.

Anfangszeile, die, perva versta.

Anfärben, *v. a.*, pobarvati, barvati.

Anfassen, *v. a.*, um zu halten, prijeti, prijemati; jemand bei der Hand, prijeti koga za roko; um es anzufühlen, potipati, tipati, pošlatati, šlatati, pohlatati, hlatati; Perlen anfassen, f. **Anfädeln**; sich anfassen, *v. r.*, prijeti, prijemati se koga, deržati se koga.

Anfaulen, *v. a.*, nagnjiti, nagnjijati; začeti, začenjati gnjiti; perhneti, trohneti; die Aepfel sind angefault, jabelka so nagnjite.

Anfechten, *v. a.*, die Ehre eines Andern, uff., popasti, popadati; für: bestreiten, ovréči, overgovati, spodbiti, spodbijati; einen Kauf, kup razdreti, razdirati; die Sünde, der Satan ficht dich an, hudič te skuša, te moti,

te mami; das laß ich mich nicht anfechten, to me ne bo motilo, skerbelo, zavolj tega me ne bode glava bolela; was mag ihn wohl anfechten, kaj ga neki moti.

Anfechter, der, napastnik, skušnjavec, motivec, spodbijavec.

Anfechtung, die, eines Kaufes, razdiranje, razkup; im theol. Sinne, skušnjava, napast, mik, zmama; Bestreitung, overga, spodbijanje.

Anfeilen, *v. a.*, anfangen zu feilen, napiliti, zapiliti, začeti piliti, nekoliko opiliti, s pilo načeti; von Feil, s. **Anfeilschen.**

Anfeilschen, *v. a.*, eine Waare, fragen nach ihrem Preise, za kup, ceno poprašati; začeti kupovati.

Anfeinden, *v. a.*, čertiti, sovražiti koga, merziti na koga, sovražnik biti komu; s. **Verfeinden.**

Anfeinder, der, sovražnik, čertivec.

Anfeindung, die, sovraženje, čert.

Anfertigen, *v. a.*, s. **Verfertigen**, **Zufertigen**; ein Verzeichniß anfertigen, kazalo spisati, narediti.

Anfesseln, *v. a.*, prikleniti, priklepati, prikovati, prikovavati.

Anfesselung, die, priklep, prikov, priklepanje.

Anfetten, *v. a.*, fett machen, otolstiti, tolstiti, namazati, mazati; bei den Thieren, fett füttern, odebeliti, debeliti.

Anfeuchten, *v. a.*, pomočiti, pomakati, namočiti, namakati, porositi, rositi, povlažiti, vlažiti; nach *V.* auch pomokriti; ein sanfter Regen hat die Erde angefeuchtet, pohleven dežek je pomočil zemljo.

Anfeuchtung, die, ovlaženje, rosenje, pomaka.

Anfeuern, *v. a.*, die erforderliche Hitze geben in den Schmelzhütten, razgreti, zgreti, greti, razbeliti, beliti, razpaliti, paliti; einem Muth machen, vžgati, vžigati, vneti, vplameniti, plameniti, spodbosti, spodbadati, spodbujati, sercnost dajati, serce storiti, delati, podkuriti, podžigati; *v. n.*, Feuer anzünden, zakuriti, kuriti, zanetiti, netiti, zažgati, zažigati, zapaliti, paliti.

Anfeuerung, die, zažig, kurjenje, unema, spodbadanje, spodbujanje.

Anflammen, *v. a.*, einen Pfahl am untern Ende ein wenig anbrennen, ožgati, nažgati, ožigati; in Flammen entzünden, razplameniti, uplameniti, na plamen užgati; in den übrigen Bedeutungen s. **Anfeuern**, **Entzünden.**

Anflammung, s. **Anfeuerung.**

Anflattern, *v. n.*, heran, privihrati, priferfrati, prifofotati, priferleti; an etwas, zavihrati na kaj.

Anflechten, *v. a.*, priplesti, pripletati; voll flechten, naplesti, napletati, doplesti, dopletati.

Anflecken, s. **Anflicken.**

Anflehen, *v. a.*, pohlevno, ponižno zaprositi, poprositi, prositi.

Anflehung, die, ponižna, pohlevna prošnja.

Anfletschen, *v. a.*, zarežati, režati nad kom, zobe pokazati, kazati komu, z zobmi zaškripati, škripati proti komu.

Anflicken, *v. a.*, prikerpati, nakerpati, kerpati, zaplato prišiti, prišivati; bei den Schustern, županec pristaviti, pristavljati, besser, našiti, ostavo prišiti, prišivati; *v. r.*, sich anflicken, prištuliti se, pritakniti, pritikati se.

Anfliegen, *v. n.*, angeflogen kommen, prileteti, priletati; das Holz fliegt an, drevje se zasejuje, se je zasejalo, drevno seme se naleta, naletuje; angeflogenes Holz, zasejan les, semensk les. s. **Anflug**; im Fluge anstoßen, an etwas, naleteti, naletati v kaj, zaleteti, zaletati, zaletovati se v kaj, udariti v kaj; angeflogenes Erz, posejana, posipana ruda.

Anfließen, *v. n.*, heran, priteči, pritekati; der Teich fließt an, ribnik se nateka, se je natekel; der Bach fließt an die Mauer an, potok na zid bije, zid zadeva.

Anflößen, *v. a.*, das Holz, priplaviti, doplaviti, plaviti derva; das Land, nanesti, nanositi, nanašati; angeflößtes Land, nanesen svet, nanos, znos, naplavina.

Anflößung, die, plavljenje, priplavljenje, nanašanje.

Anflößungsrecht, das, pravica do nanosa, do nanesene zemlje.

Anfluchen, *v. a.*, einem alles Böse, vse hudo komu na glavo nakleti, kleti; zakleti, zaklinjati koga.

Anflug, der, das **Anfliegen**, prilet; im Forstwesen, mladina iz semena, zarod, mlad les, zarastek, samorast; man bemerkte einen Anflug von Röthe an ihm, zarudel je malo, rudečica ga je spreletela; im Anfluge von Reue, ko ga je vest spekla; im Anfluge von guter Laune, ko je bil ravno dobre volje; u. s. f. durch Umschreibungen.

Anfluß, der, pritok (vode), natok; das angeflößte Land, nanos, plavje, prod, melj.

Anflüstern, *v. a.*, našeptati, šepetaje nagovoriti.

Anfordern, *v. a.*, potirjati, tirjati od koga kaj, oder, koga za kaj, zahtevati od koga kaj, iskati česa od koga; s. **Fordern.**

Anforderung, die, tirjanje, iskanje, tirjava; Anforderung machen, stellen, tirjati, iskati; wir haben keine Anforderung an einander, nismo si nič dolžni.

Anformen, *v. a.*, nach *V.* napodobiti, napodobovati; nabiti, nabijati na kalup; priličiti, podobo, obliko dati, dajati.

Anfrage, die, poprašanje, popraševanje, prašanje, in Steierm. auch, popitanje; baranje *; Anfrage thun, stellen, s. **Anfragen.**

Anfragekanzlei, die, popraševavnica.

Anfragen, *v. n.*, poprašati, popraševati, prašati, in Steierm. auch, popitati, zapitati, pitati; barati *.

Anfressen, *v. a.*, anfangen zu fressen, nagrizniti, nagrizati, naglodati; der Rost frißt das Eisen an, rija od. ruja je, najeda, zjeda železo; die Ratte hat die Nuß angefressen,

podgana je oškernjala oreh; *v. r.*, sich anfressen, nažreti, nažirati se; s. **Anessen.**

Anfrieren, *v. n.*, an etwas, primerzniti, primerzovati.

Anfrischen, *v. a.*, omladiti, mladiti, učverstiti, počverstiti, čverstiti oder čerstviti; den Wein, vino pretočiti, pretakati, razhladiti, hladiti; in den Schmelzhütten, pretopiti, pretapljati; *fig.*, einen zu etwas, spodbosti, spodbadati, podžgati, podžigati, naserčiti, naserčevati.

Anfrischfeuer, s. **Frischfeuer.**

Anfrischung, die, mlajenje, čerstvenje, hlajenje, spodbadanje.

Anfügbar, *adj.*, priložin, priložljiv.

Anfuge, die, priloga, priložek.

Anfügen, *v. a.*, ein Brett vermittelst einer Fuge, stakniti, stikati; beifügen, pristaviti, pristavljati, priložiti, prilagati, pridjati, pridevati; *v. r.*, sich anfügen, prileči, prilegati se.

Anfügung, die, stik, stikanje, pristavljenje, pristavljanje, prilaganje.

Anfühlen, *v. a.*, etwas, potipati, tipati, pošlatati, šlatati; durch Fühlen wahrnehmen, ošlatati, otipati, otapati.

Anfuhr, die, privožnja, navožnja.

Anführen, *v. a.*, Truppen, voditi; hintergehen, zvoditi, zvajati, preslepiti, slepiti, ukaniti; s. **Betrügen, Täuschen;** zur Tugend, s. **Anleiten;** mit dem Fuhrwerke, pripeljati, voziti; zur Genüge anführen, navoziti, navažati, napeljati; einen zum Zeugen, v (za) pričo vzeti, jemati, postaviti, imenovati; eine Stelle aus einem Buche, besede iz bukev, po bukvah povedati, opomniti, opominjati; spomeniti, spominjati, ponoviti, ponavljati; *serb.*, navesti, navoditi; Urkunden anführen, predložiti pisma, opirati se na pisma; Vorwände anführen, izgovore delati, izgovarjati se; habet ihr noch etwas anzuführen? imate še kaj povedati, pristaviti, dostaviti?

Anführer, der, vodnik, vodja, napeljevavec; nach *V.* auch, vodej, vojač; im Kriege, vojskovod, vojskovodja, vojvoda, najviši poveljnik, zapovednik; *altsl.*, čelnik.

Anführung, die, voditev, vodstvo, napeljevanje, vojskovodstvo, najvišje poveljstvo; ukanjenje; unter der Anführung Laudon's pod Lavdonam, pod vodjem Lavdonam.

Anführungszeichen, das, in der Schrift, ušesce, ušesca *pl.*

Anfüllen, *v. a.*, napolniti, napolnovati, polniti; mit etwas flüßigem, naliti, nalijati; mit etwas trockenem, nadevati, nasuti; überfüllen, prenapolniti; einen mit einer Geistesgabe, navdati, navdajati koga; ich bin angefüllt mit etwas, polno me je česa; *v. r.*, sich anfüllen, nabiti se, napokati se, natlačiti se.

Anfüllung, die, napolnovanje, polnjenje.

Anfurt, die, die Anlände für die Schiffe, pristan, pristanišče, pristaniše, pristav, brodišče, brodiše.

Anfüttern, *v. a.*, allg., napasti, pasti; vom Geflügel, napitati, pitati; vom Hornvieh, poklasti, položiti, klasti, pokladati, polagati živini; allg., nakermiti, nasititi; sich, *v. r.*, najesti se, napasti se, nazobati se.

Angabe, die, povedba; die umständliche Bestimmung, razloženje, razlaga, razložba; einer andern Waare statt baren Geldes, dodavek; erster Entwurf, načertek; Angeld, ara, kapara; Anzeige, naznanilo, ovada; eidliche Angabe, s. **Manifestationseid;** nach seiner Angabe, kakor on pravi, kakor je on povedal, po njegovih besedah; die Schrift soll den Hauptinhalt des Vertrages mit Angabe der Zeit enthalten, wann derselbe geschlossen wurde, pismo mora naznanjati poglavitne reči pogodbe in ob enim povedati, kdaj je bila sklenjena.

Angabeln, *v. a.*, natakniti, natikati, nabosti, nabadati na vilice.

Angaffen, *v. a.*, einen, pozijati, zijati v koga.

Angaffer, der, zijalo, zijavec.

Angähnen, *v. a.*, zdehniti, zazdehati, zazehati, zdehati, zehati na koga.

Angebäude, das, pridelje, pristavje, prizidje.

Angeben, *v. a.*, den Anfang mit dem Geben machen, ponuditi, dajati; er hat mir Getreide mit angegeben, mi je žita dodal; anzeigen, naznaniti, naznanjati, naznanovati, na znanje dati, dajati; bei der Obrigkeit, ovaditi, ovajati, im tiefen U. K. auch oznašiti; einen Dieb, tatú ovaditi, povedati; sich selbst, zatožiti, obtožiti se, ovaditi se; den Takt, naudarjati, poudarjati; den Ton angeben, in der Gesellschaft, etwas verächtlich, zvonec nositi, auch, pervi biti, (po komur se drugi ravnajo); *serb.*, prednjačiti; ein Gebäude angeben, zidanje načertati, načertovati; jeder neu angekommene muß sich bei der Polizei angeben, slednji prihodnik se mora pri policii zglasiti, oglasiti; muß angegeben werden, morajo ga naznaniti; im Kartenspiele, začeti, začenjati igrati; einen fälschlich angeben, po krivim, po nedolžnim koga zatožiti, tožiti.

Angeber, der, Urheber, začetnik, početnik; als Ankläger, ovadnik, ovajavec, tožnik, toživec, izdajavec, podtikavec, ovaduh.

Angeberei, die, ovajavstvo, ovada, toženje.

Angeberisch, *adj.*, ovajavsk.

Angeberlohn, der, ovadnina.

Angebinde, das, vezilo, podarilo za god.

Angeblich, *adj.* u. *adv.*, boje, mende, in St., pre, kakor pravijo, kakor so govorili, djali, od. kakor se pravi, terdi; angeblicher Maßen, kakor je rečeno, kakor se je reklo; sein angebliches Verbrechen war ein Todschlag, kakor so pravili, je nekoga ubil; die angebliche Absicht des Angeklagten ging dahin, zatoženec je mislil, kakor (sam) pravi, terdi.

Angebogen, *adj.*, ein wenig, pripognjen, zakrivljen, zavihan.

Angeboren, *adj.*, prirojen, vrojen; das ist angeboren, to se je ž njim rodilo.

Angebot, das, ponudba, ponuda, ponudilo.

Angebung, s. Angabe.
Angedeihen, *v. a.*, angedeihen lassen, podeliti, podeljevati, dodeliti, dovoliti, dovoljevati.
Angedenken, das, spomin; s. Andenken.
Angefälle, das, pripadek.
Angefault, s. Anfaulen.
Angehänge, Angehenke, das, privések, navesek; s. Amulet.
Angehäufe, das, namet, kup.
Angehen, *v. a.* u. *n.*, an etwas, priti, iti k čemu, pristopiti, pristopovati; angreifen, lotiti se koga, napasti, napadati, iti nad koga; anfangen, početi, počenjati, začeti, začenjati; das Treffen ging an, boj se je pričel; einen bittlich, poprositi, zaprositi, prositi koga za kaj, ob. koga česa; er geht uns etwas an, ist verwandt, smo si nekaj svoji, nam je nekaj v žlahti *, smo si v rodu; das geht dich an, to tebe zadeva, tiče, tika, to na te meri, to tebe dospeva; was geht das mich an, kaj je meni za to? kaj maram za to? kaj mi je to mar? kaj maram? angehend sein Betragen, kar njegovo vedenje tiče, zadene, zadeva; dieser Mensch geht mich nichts an, s tem človekam nimam nič opraviti; so geht es nicht an, tako ne gre, tako ne more biti, ne bo nič tako, ta ne bo pela, ne bo šla; Sprichw., ne bo dal! es geht noch an, že še velja, to bi še bilo, gre po sreči; der Anschlag ging nicht an, misel ni po sreči šla; der Winter geht wieder an, zima spet prihaja, nastopa, nahaja, nastaja; angehender Sommer, začeto poletje, začetek poletja; angehender Baum, drevo dobre rasti, rašče; angehender Soldat, Rekrut, novak, novinec; angehender Philosoph, nastopen modroslovec; angehendes Schwein, (in der Jägersprache), doraščen prasec; noch ist nichts angegangen, nisim zadel še na nobeno zver; das Feuer ist angegangen, goreti je začelo, ogenj je vstal, vnelo se je; angegangenes Obst, nagnjito sadje; angegangenes Fleisch, smradljivo, usmrajeno meso; angegangenes Brot, zaduhnil, zaduhel kruh, plesnjiv, naplesnjen kruh; angegangenes Schmalz, žarko maslo, gorjupo maslo, žaltovo maslo.
Angehends, *adv.*, s perviga, sperva, početkama, iz začetka.
Angehören, *v. n.*, biti čigav, čij, čigaršen, nekoga; dieses gehört mir an, to je moje, uns, naše je; wem gehört dieses an? čigavo je? es gehört ihnen, vaše, njihovo je; sie gehören einander an, svoji so, v žlahti * so si.
Angehörig, *adj.*, mir, dir, ihm, moj, tvoj, njegov, bratov, sestrin, (mittelst der zueignenden Beiwörter); dem Hause, domač, hišin; diese Sache gehört uns allen an, ta reč je nas vsih; die Angehörigen, svojci; meine Angehörigen, moji, moji ljudje, moja družina; wir sahen die Angehörigen des Otokar, smo vidili Otokarjeve; der Angehörige des Landes, deželan; des Staates, deržavljan; der Gemeinde, občinsk vdruženec.
Angeifern, *v. a.*, osliniti, posliniti, sliniti koga, opljevati koga.
Angeklagte, der, zatoženec; die, zatoženka; des Angeklagten, zatožencov.
Angel, die, der Bienen, želo, zêlo, nach *V.* auch piček; des Messers, noževa ost; der Sense, pêtica, pêta; der Thür, tečaj, nach *M.* tečaja, narba, obračaj, štekel *, kankora *; der Welt, der Pol, tečaj; die Fischangel, ternek, vodica, *cfr. altsl.* ǫda, ǫdica, *pol.* wędka; Angeln legen, nastaviti, nastavljati ternke; dem Schweine, damit es nicht wühle, svinjo ternkati; zwischen Thür und Angel sein, biti v kleščah, v šaki biti, v tesnobi biti, med kladvam in naklam.
Angelangen, s. Ankommen.
Angeld, das, ara, kapara, nach *V.* auch, nakupščina, nakupšina; nach dem *russ.* u. *poln.*, zadatek; auf den neuen Wein, namoštnina; es geben, zaárati, na kup dati, dajati, namoštovati.
Angeldgeber, der, arar, zaarar; auf den neuen Wein, namoštnik.
Angelegen, *adj.*, anstoßend, bliženj, sosedenj; sich angelegen sein lassen, prizadevati si, truditi se, poganjati se, skerbeti za kaj; er läßt sich seine Geschäfte angelegen sein, ves je v svojih opravilih.
Angelegenheit, die, reč, zadeva, delo, opravilo, skerb; eine solche Herzensangelegenheit ist es ihm, toliko si daje opraviti; häusliche Angelegenheiten, domače reči; die auswärtigen Angelegenheiten, zunanje zadeve.
Angelegentlich, *adj.* u. *adv.*, imeniten, važen *, priserčen, silen; aufs angelegentlichste bitten, prositi in prositi.
Angelegt, s. Anlegen.
Angeler, der, Angelfischer, ribič na ternek, na vódico, vodec.
Angelförmig, *adj.*, ternkast, vodičast.
Angelhaken, der, maček, kljuka, kvaka ternkova.
Angelleine, die, s. Angelschnur.
Angelmacher, der, ternikar, vodičar.
Angeln, *v. a.*, die Fische, u. dgl., loviti na ternek; *fig.*, nach etwas, hlepeti po čem, za čim.
Angeloben, *v. a.*, terdno, slovesno obljubiti, obetati; sich Gott angeloben, zaobljubiti se.
Angelobniß, das, Angelobung, die, terdna obljuba, slovesen obet, zagovor.
Angelpunkt, s. Pol.
Angelruthe, die, protica, šiba za ternek.
Angelschnur, die, ternkova vervica, voza.
Angelstern, s. Polarstern.
Angelweit, sperrangelweit, *adv.*, die Thür ist angelweit offen, vrata so na stežaj odperte; *russ.*, nastež.
Angemacht, s. Anmachen.
Angemessen, *adj.*, primérjen, primeren, pristojin, pripraven, prilóžin; s. Anmessen.
Angemessenheit, die, primérnost, primérjenost.
Angenehm, *adj.* u. *adv.*, všečo, všečen, prijeten, ugoden, povoljin; diese Waare ist an-

genehm, radi imajo to robo; hier gibt es angenehme Gegenden, tukaj so lepi kraji; eine angenehme Nachricht, vesela, dobra novica; ein angenehmer Mensch, prijeten, prijazen, ljubeznjiv človek; es ist mir angenehm, veseli me, dobro se mi zdi; *serb.*, drago mi je.

Angenommen, *adj.* u. *adv.*, angenommen, daß, denimo, vzemimo, da —.

Anger, der, mit Gras bewachsener Rand am Ende des Ackers, ozare, zvrati, omejek, ometljej, griva, meja, osredek; s. Angewende; Dorfanger, trata, ledina.

Angerblume, die, (Bellis perennis L.) marjetica.

Angerhäusler, der, tratnik; des Angerhäuslers, tratnikov.

Angeschossen, *adj.*, nastreljen, ranjen; nicht ganz bei Verstande, prismojen, prismuknjen, naterčen, naudarjen.

Angeschuldigte, der, obdolženec; des Angeschuldigten, obdolžencov.

Angeschwollen, s. Anschwellen.

Angesehen, *adj.*, imeniten, glasoviten, spoštovan, veljaven, čislan, s. Ansehen.

Angesessen, s. Ansässig.

Angesicht, das, der vordere glatte Theil des Hauptes, obličje; die Gesichtsbildung, obraz; ins Angesicht sagen, pod zobe, v zobe povedati; na ravnost povedati; ins Angesicht loben, v pričo (v oči) hvaliti; im Angesichte der ganzen Stadt, pred očmi, vpričo, nazoči vsega mesta; von Angesicht zu Angesicht, obličje v obličje, z obličja v obličje; dies geschah vor meinem Angesicht, to se je zgodilo v pričo mene; packe dich aus meinem Angesichte, poberi se spred mene, poberi se mi spred oči; im Angesichte der Insel, ko se nam je prikazal otok, ko smo otok zagledali, *serb.* otoku na pomol.

Angesichts, *adv.*, vpričo, pred, pred očmi.

Angestammt, *adj.*, prirojen, rodovinsk.

Angesteckt, *adj.*, okužen.

Angesteckte, der, okuženec; **Angesteckte**, die, okuženka.

Angewandt, *adj.*, obernjen, obračan na kaj.

Angewege, das, Anwegeholz, in den Mühlenwerken, die Hölzer, worauf die Zapfenlager liegen, auf welchen die Welle mit den Rädern umgeht, teč, f.

Angewende, das, ein Stück Feldes, auf welchem beim Pflügen die Pferde umwenden müssen, zvrati, zavrati, ozare, uzarice od. ozarice, jamljič, ovrat.

Angewinnen, s. Anhaben, Gewinnen.

Angewöhnen, *v. a.*, navaditi, privaditi, navajati, privajati koga česa, priučiti, priučevati koga; sich, *v. r.*, navaditi se, privaditi se česa, in U. K. privikniti se čemu; ich kann mich an hier nicht angewöhnen, auch ne svikne se mi tukej.

Angewohnheit, die, privada, navada; spr. stara navada železna podkev (železna srajca).

Angewöhnt, *adj.*, navajen, privajen, vajen česa.

Angieren, *v. a.*, pohlevno, pohotno gledati koga.

Angießen, *v. a.*, zliti, liti na kaj, obliti, oblijati oder oblivati; dazu gießen, priliti, prilivati; ein wenig begießen, politi, polivati, porositi, poškropiti; das Kleid paßt ihm, als wäre es ihm angegossen, obleka mu stoji kakor da bi jo ulil.

Angift, s. Angabe.

Angina, s. Bräune.

Angirren, *v. a.*, einen, zagergotati, gergotati na koga.

Angleiten, *v. n.*, spotakniti, spotikati se nad čem, spodersniti, spodersati se.

Anglikanisch, *adj.*, anglikansk.

Angliedern, *v. a.*, člen členu pristaviti.

Anglimmen, *v. n.*, zatleti, tleti; das Holz will nicht anglimmen, les neče zatleti.

Anglisiren, das Pferd, s. Abstutzen.

Anglotzen, *v. a.*, debelo gledati koga, zijati na koga, da bi mu skorej oči izkapale.

Anglühen, *v. n.*, anfangen zu glühen, zatleti, zažariti se; *v. a.*, die Kohlen, oživiti, oživljati oglje; *fig.*, einen anglühen, z žarnim očesam pogledati, pogledovati.

Angrauen, *v. a.*, das Grab graute mich an, zgrozil sim se nad grobam, groza me je bilo groba.

Angrausen, *v. a.*, strašno, grozovito gledati koga.

Angränzen, *v. n.*, mejiti se s kom, biti koga oder komu mejaš, mejač, mejačiti s kom, mejašiti, v tirmani * biti; *russ.*, graničit, so auch *poln.* u. *böhm.*; angränzendes Land, meječa dežela, sosednja, bližnja, mejaška zemlja.

Angränzer, der, mejaš, mejač; **Angränzerin**, die, mejašica; des Angränzers, mejašev; **Angränzer-**, mejaški; bei Weingärten, sogornik.

Angränzung, die, meja, mejašenje, sosednost.

Angreifbar, *adj.*, auch er ist angreifbar, tudi njega je mogoče popasti, zgrabiti, prijeti.

Angreifen, *v. a.*, prijeti, prijemati koga ali za kaj, dotakniti se česa, polotiti se, lotiti se koga, česa, zgrabiti, zagrabiti koga, kaj, popasti, napasti, napadati; fremdes Gut, seči, segati po ptujim, lotiti se ptujiga, polastiti se tujiga, ljudskiga; der angreifende Theil, prijemavec, lotivec; sich im Singen, Reden angreifen, napeti, napenjati se, presiliti se; im Heben, prevzdigniti se; greife an das Werk, primi se dela, loti se dela, popadi za delo; er will nichts angreifen, nobeniga dela se noče poprijeti; sich angreifen, viel Geld hergeben, globoko seči, segati v mošnjo; einen bei der Hand angreifen, prijeti koga za roko; einen Verbrecher, d. i., ergreifen, prijeti, vjeti, uloviti, zasačiti; er weiß jede Sache geschickt anzugreifen, vsaki reči vé glas, zna z vsako rečjo prav v caker hoditi; die Krankheit hat ihn angegriffen, bolezen ga je oslabila, prevzela, vzela, zdelala; die Rede, govor

ga je ganil, mu je segel v serce; (im schlimmen Sinne), zgrabil; ein angegriffener Mensch, z. B. durch Krankheit, prepaden človek; eine Meinung, ovreči, overgovati; ein Urtheil, spodbijati sodbo; das Ersparniß, načeti, načenjati prihranjeno, dotakniti se; der Rost greift das Eisen an, rija zjeda železo.

Angreifend, *adj.*, napadajoč, napadin, napadljiv.

Angreifer, der, lotivec, napadnik, napastnik, naskakovavec; des Angreifers, napadnikov.

Angreiferisch, *adj.*, angreiferische Waare, mikavna, mamljiva roba.

Angreiflich, *adj.*, doseżljiv, dotikljiv.

Angreinen, *v. a.*, einen, zacmerdati se proti komu.

Angrenzen, s. Angränzen.

Angriff, der, lotenje, napad, popad, dotik, naskok, naval, ugrabek; einen Angriff thun, prijeti, prijemati, lotiti se; den Angriff wiederholen, poprijeti, poprijemati; in Angriff nehmen etwas, lotiti se česa, začeti delo; der Angriff bei den Schlößern, zobec; s. Griff, Angriffs-, napádni.

Angriffsbündniß, das, udarna zveza, zveza za napad.

Angriffskrieg, der, udarna, napadna vojska.

Angriffswaffe, die, napadno orožje.

Angriffsweise, *adv.*, napadama, poprimši, poprijemaje; wir gingen immer angriffsweise zu Werke, vedno smo jih napadali.

Angrinsen, *v. a.*, režati, zevati in zobe kazati proti komu.

Angrünen, *v. n.*, zazeleneti, zeleneti.

Angrunzen, *v. a.*, zakruliti na koga.

Angst, die, tesnota, težkota, težava, britkost, stiska, nuja, sila, strah, zona; mir ist Angst, meni je težko, zlo se bojim, britko mi je, strah me je, stiska me v sercu, tesno mi je pri sercu, prede mi, meni je znoj (Angstschweiß), koža se mi ježi; die Angst des Gewissens, nepokoj vesti, nemirna, nepokojna vest; mir ist angst und bange, meni je težko in tesno, serce me boli; Angst machen, ustrašiti, strašiti, uplašiti, plašiti; Angst überfiel mich, velik strah me je obšel, spreletel.

Aengsten, *v. a.*, einen, težaviti, tesnobiti koga, storiti, delati komu težave, britkost, v strah pripraviti, pripravljati, pestiti, strašiti, plašiti koga, trapiti, groziti se komu; *v. r.*, ängsten sich, storiti, delati si težave, strah, britkosti, bati se; sehr, v svitke, kertice, krotovice iti.

Angstfieber, das, *(asodes)*, tranča, treslika.

Angstgeschrei, das, vek, vpitje iz velicih težav, iz veliciga straha, ječanje na glas.

Aengstig, s. Aengstlich.

Aengstigen, s. Aengsten.

Aengstigend, *adj.*, tesnoben, straširen.

Aengstigung, die, plašenje, strašenje.

Aengstlich, *adj.*, težavit, težkoten, strašljiv, plašljiv, plašin, boječ, skerbljiv; er ist zu ängstlich, prenatančen je; ängstlich etwas thun, cemati in delati kaj, strahama kaj storiti.

Aengstlichkeit, die, težavitost, plašljivost; Sorgfalt, skerbljivost.

Angstschweiß, der, merzel pot, zona; der Angstschweiß brach ihm aus, strahu se je potil, merzel pot ga je oblil, zone so ga prehajale; nach *V.* auch, srage, *plur.*

Angstvoll, *adj.*, poln težav, britkosti, strašljiv.

Angucken, *v. a.*, polukati, pogledati na koga.

Angürten, *v. a.*, pripasati, opasati, pripasovati, opasovati.

Anguß, der, priliv, prilivek.

Anhaben, *v. a.*, eine Kleidung, na sebi imeti, auch nositi, oblečen biti; einen neuen Rock, v novi suknji biti; Schuhe u. Strümpfe anhaben, obut biti, čevlje imeti; er kann mir nichts anhaben, nič mi ne more, ne more mi kaj; laß dir nichts anhaben, ne daj se jim.

Anhacken, *v. a.*, nasekati, nasekovati; die Vögel haben die Aepfel angehackt, ptiči so jabelka opikali, okljevali.

Anhaften, *v. n.*, deržati se, sprijeti, sprijemati se; sammt anhaftendem Bezuge, s pripadajočim dohodkam.

Anhäften, s. Anheften.

Anhageln, *v. n.*, es hagelte an die Fenster an, toča je naletovala v okna.

Anhägern, s. Anschwemmen.

Anhäkeln, *v. a.*, natakniti, natikati na zapenice, zapenčati, napenčati, nakavljičati, zapeti, zapenjati, naključati, na kvačico obesiti, obešati, nakljupati; *v. r.*, sich anhäkeln, pritakniti se, prištuliti se, vriniti, vrivati se.

Anhaken, *v. a.*, zakvačiti, na kvako, kljuko obesiti, obešati, priklampati, klampati; *v. r.*, in der Schifffahrt, z mačkam prijeti, prijemati se, natakniti, natikati se, zapeti, zapenjati se.

Anhalftern, *v. a.*, konja za uzdo privezati, privezovati.

Anhalsen, *v. a.*, bei den Jägern den Leithund udgl., otvesti, otvezati.

Anhalt, der, deržaj, poprimek, deržalo.

Anhalten, *v. a.* u. *r.*, ein Brett an das andere, deržati desko na desko, dilo na dilo, dilo k dili; die Zügel fest anhalten, vajet terdno deržati; den Athem, sapo deržati; das Schiff, die Pferde im Laufe, die Uhr, ustaviti, ustavljati; einen Verbrecher, vjeti, vjemati, zagrabiti, zasačiti; einen zur Arbeit, k delu priganjati, primarjati, opominjati; sich an jemanden etwas, deržati se koga, česa; sich an etwas, oprijeti, oprijemati se; das Kind geht, wenn es sich an etwas anhält, otrok hodi oprimši, primši; einen zur Zeugenschaft anhalten, primorati koga k pričanju; einen im Arrest anhalten, v zaporu (zapertiga) deržati; *v. n.*, lange dauern, terpeti, in U. K. auch, trajati; die Kälte hält an, mraz derži, tiši, ne mine; die Eßlust hält den Kranken noch an, jé še jé ta bolnik; der Regen hält an, dežuje; anhalten mit Bitten, silno, nadležno prositi; anhal-

tende Arzenei, nach *V.*, prideržno zdravilo; um ein Amt anhalten, za službo prositi; um eine als Gattin, snubiti; inne halten, ustaviti se, ustavljati se; irgendwo bei Jemand anhalten, ustaviti, ustavljati se pri kom, stopiti k komu, postati, pomuditi se pri kom, navratiti se; mit der Arbeit anhalten, postati, postajati, prijenjati z delam; halt an! stoj! postoj! ustavi se! anhaltender Schmerz, fortwährender Schmerz, enoměrna bolečina, neprenehljiva, vsevdiljna bolezen; anhaltende Krankheit, auch dolga bolezen.

Anhaltend, *adj.*, stanoviten, terpeč, neprenehljiv, dolg; *adv.*, neutegama, stanovitno, neprenehama; s. auch **Anhalten**.

Anhalter, der, deržač, opiravec; bei einigen Handwerkern ein Stück Holz, so etwas hält, poderžaj, hlapec; an einer Stallthür, primož, primček; woran man sich hält, deržaj; deržalo; s. **Anhalt**.

Anhaltsam, *adj.*, stanoviten, neprenehljiv.

Anhaltsamkeit, die, terpež, stanovitnost.

Anhaltspunkt, der, deržajnik, opora, oporišče; Regel, pravilo; Anhaltspunkt zur Nachforschung, vzrok za izsledovanje.

Anhaltung, die, deržanje, zaderžba; Dauer, terpež; zur Arbeit, priganjanje; an etwas, oprijemanje; Bitte, prošnja; verächtl., moledvanje; um ein Mädchen, snubitev, snubljenje; eines Diebes, ulovljenje, prijetje.

Anhämmern, *v. a.*, pribiti, pribijati, prikovati, prikovavati.

Anhanden, einem anhanden gehen, (besser: an die Hand); na roko iti, roko podajati komu, podpirati koga.

Anhang, der, in der eigentlichen Bedeutung, priobesek, privesek, prilepek; zu einer Schrift usw., pristavek, pridevek, dodatek, priloga; Zugabe, nameček, naveržek, primeček, poveršćina, poveršina; eine Parthei, stran, plat, enakomisleči, sledniki; er hat einen großen Anhang, veliko jih z njim vleče; Troß, derhal; der Teufel und sein Anhang, hudič in njegova žena, vrag in njegova mati; der Anhang eines Wechsels, s. **Allonge**; im Anhange, v prilogi, priložen.

Anhangen, *v. n.*, einem, deržati s kom, deržati se koga, prijeti, prijemati se koga, udan biti komu, biti, vleči s kom; er läßt eine Sache lange anhangen, dolgo pusti reč viseti; einer Meinung anhangen, (kake) misli biti; dieser Fehler wird ihm sein Lebelang anhangen, ta zmota, ta napaka se ga bo deržala, dokler bo živ; an etwas hängen, viseti na kaki reči.

Anhängen, *v. a.*, obesiti, obešati na kaj, navesiti, navešati; das Pech hängt sich an, smola se prijema, auch derži se; einem einen Proceß anhängen, pravdo komu natveziti, nastaviti; beifügen, priobesiti, priobešati; einem einen Schimpf, osramotiti, sramotiti koga, sramoto pritakniti, pritikati komu; koga s čem primeriti, primérjati; er hängt mir einen Esel an, z oslam me pita; hinzufügen, pristaviti, dostaviti, pristavljati, dostavljati; einem etwas, podtakniti komu kaj; *serb.*, prišiti; einem einen Bären, nalagati koga, zlagati se komu; *v. r.*, sich anhängen, sich zugesellen, pridružiti, pridruževati se komu, poprijeti, poprijemati se koga, deržati se koga kakor klóp.

Anhängend, s. **Anhängig**.

Anhänger, der, pridruženec, slednik; *russ.* u. *böhm.*, priverženec; die Anhänger eines andern, njegova stran, njegovi; im verächtlichen Sinne, zapetač, derhal; **Anhängerin**, die, slednica, sledivka, pridruženka.

Anhängig, *adj.*, družljiv, prijemljiv, naobešen; vor Gericht anhängig sein, pred sodnijo biti, pred sodnika dan, pred sodnijo teči; anhängig werden, priti pred sodnijo; eine Klage anhängig machen, tožbo, pravdo začeti; anhängerischer Mensch, smolnat, neječen, zaporčen človek; bei anhängender Streitsache, dokler pravda teče; anhängiger Proceß, tekoča pravda; mit Allem, was anhängig ist, z vso pritiklino, z vsim, kar zraven gre.

Anhänglich, *adj.*, udan, nagnjen, priveržin; er ist mir sehr anhänglich, zlo mi je udan, ves moj je.

Anhänglichkeit, die, udanost, nagnjenost, priverženost.

Anhängsel, das, obesek, naobesek, privesek, s. **Angehänge**.

Anharken, *v. a.*, pograbiti k čemu.

Anhauch, der, nadih, sapa.

Anhauchen, *v. a.*, nadahniti, nadihovati koga, dahniti, dihniti, dihati na od. v koga.

Anhauen, *v. a.*, nasekati, nasekovati, zasekati; den Fisch mit der Angel, zasaditi, zasajati na ternek; die Pferde, pognati, poganjati; anhauen einen Wald, začeti sekati.

Anhäufeln, *v. a.*, nakupčati, kupčati; die Erdäpfel, podzemljice, korun, krompir* osipati, osipavati, ogrebsti, ogrebati, ogrinjati, nagrinjati, okopati, okopavati; nach *V.* auch, okupčati, naveršiti, veršiti.

Anhäufen, *v. a.*, nakopičiti, kopičiti, nakupčati, nakupčavati; die Erdäpfel uss. mit Erde, um die Pflanzen, s. **Anhäufeln**; einen Haufen machen, nanesti, nanašati; *v. r.*, sich vermehren, nabrati, nabirati se, namnožiti se.

Anhäufepflug, der, osipavno drevo, osipavnik.

Anhäufung, die, nakopičenje, množenje.

Anheben, *v. a.*, an die Wand etwas, privzdigniti, pridvigniti, pridvigati k steni; anfangen, začeti, začenjati; er hub an und sprach, spregovori in reče; tako je jel govoriti; *v. n.*, den Anfang nehmen, početi, začeti se, začenjati se, nastati, nastajati.

Anheber, der, pričenjevavec.

Anhebung, die, pričetje.

Anheften, *v. a.*, mit einer Nadel, pripeti, pripenjati; ankleben, prilepiti, prilepovati, prikeljiti; mit dem Hammer, priterditi, priterjevati, prikovati; mit dem Nagel, pribiti, pribijati; mit einem Faden, prišiti, prišivati, pritakniti, pritikati; mit dem Strick, privezati, privezovati; ans Kreuz, razpeti, razpenjati,

Anheilen, *v. a.*, priceliti, pricelovati; *v. n.*, priceliti se, celiti se, zrasti se.

Anheim, *adv.*, für heim, domú, doma; anheim fallen, priti, iti k domu nazaj, na domačo roko priti, iti, pripasti, pripadati; anheim geben, dati, dajati nazaj, prepustiti, prepuščati; anheim stellen, na voljo, v razsodek, na premislek, v preudarek dati, dajati.

Anheischig, *adv.*, sich anheischig machen, zavezati, zavezovati se k čemu, obljubiti, obetati, obečati kaj, na se vzeti, jemati.

Anhelfen, *v. n.*, einem zu etwas, pripomoči, pomoči, pomagati komu k čemu.

Anhenken, s. Anhängen.

Anher, *adv.*, sem, tusem, les, le sem, sem le, semkaj.

Anhetzen, *v. a.*, anfangen die Hetze, gonjo začeti, začenjati, pse spustiti, spuščati, spušati; einen anhetzen, podražiti, nadražiti, zdražiti, dražiti, podhustiti, huskati, našuntati, šuntati koga; den Hund, podražiti, dražiti, naščevati, ščevati, šuvati psa, nadrastiti, drastiti psa na koga, našuliti, šuliti.

Anhetzer, der, gonjač, šuntavec, ščevavec, šuvavec, nadražljivec, spodbadovec, huskavec.

Anhetzerei, die, ščevanje, draženje, šuntanje, podšuntovanje.

Anheulen, *v. a.*, zatuliti, tuliti, zalajati, lajati na koga.

Anheut, s. Heute.

Anhexen, *v. a.*, einem etwas, narediti, narejati komu kaj, začarati, zacoprati*; in U. K. auch pogoditi, pogajati.

Anhieb, der, nasek; der Ort des Anhiebes, naseka.

Anhöhe, die, višava, viša, višina, visočina, berdo, reber, brežina; ein kleiner Berg, homec, verh, grič, hrib; *serb.*, auch brežuljak; auf der Anhöhe, verh klanca, auch na verhu klanca.

Anholen, *v. a.*, pritegniti, potegniti; hol an! vleci! potegni! daj! nuj!

Anhören, *v. a.*, poslušati, auch slušati; zur Genüge anhören, naslušati se, naslišati se; einem etwas anhören, po sluhu poznati.

Anhörer, s. Zuhörer.

Anhörung, die, poslušanje.

Anhosen, sich, *v. r.*, hlače obleči, obuti, obuvati.

Anhüpfen, *v. n.*, priskakljati.

Anhusten, *v. a.*, zakašljati, kašljati na koga.

Anhutschen, *v. n.*, prigugati; er ist hutschend angekommen, jo je prigugal.

Animalisch, *adj.*, živalsk; animalischer Magnetismus, živalski magnetizem; unvernünftig, živinsk.

Animalisiren, *v. a.*, oživaliti, oživaljati; s. auch Verthieren.

Animalität, die, živalnost, živalstvo.

Animiren, *v. a.*, s. Anfeuern, Aufmuntern.

Animosität, die, strästna vnema, razjarenost.

Animoso, *adv.*, živo.

Anis, der, janež, onež.

Anisapfel, der, janežnik, onežnik.

Anisbranntwein, der, janeževec.

Anisöl, das, janeževo olje.

Aniswasser, das, janeževa vodica.

Anjagen, *v. a.*, einen Hirsch, ihn mit Hunden suchen, verfolgen, goniti jelena, nagnati, naganjati kaj k čemu; *v. n.*, jagend herankommen, priloviti, prijagati*.

Anjetzt, s. Jetzt.

Anjochen, *v. a.*, die Ochsen, vole vkleniti, vklepati, vjarmiti, jarmiti.

Ankahmen, s. Kahmig.

Ankämmen, *v. a.*, pričesati, česati.

Ankampf, der, boj, borba zoper kaj.

Ankämpfen, *v. n.*, boriti se, bojevati se proti čemu.

Ankarren, *v. a.*, na samokolnici, s t.čko pripeljati, voziti.

Ankauf, der, nakup, nakupljenje, pokup, nach V. prikup; die angekauften Sachen, nakupljene reči, nach V. prikupina; viele Ankäufe von Waaren machen, mnogo blaga nakupiti, pokupiti; nach V. auch, zakupiti se, zakupovati se z blagam; alles Geld auf Ankäufe verwenden, ves dnar zakupiti.

Ankaufen, *v. a.*, kupiti, kupovati, nakupiti, pokupiti; *v. r.*, sich ankaufen, nakupiti si zemljišča, useliti se, dom si kupiti; sich mit Aeckern, nakupiti, nakupovati si njiv.

Ankäufer, der, kupec; des Ankäufers, kupcov.

Ankäufung, s. Ankauf.

Ankeilen, *v. a.*, zagojzditi, zagojzdovati, z zagojzdo, s klinam priterditi, priterjevati; einen, naviti, navijati koga k čemu.

Ankehren, *v. a.*, den Staub an die Wand, primesti, primetati, pomesti, pometati prah k steni.

Ankel, der, Knöchel am Fuße, gležen, členek.

Ankennen, *v. a.*, einem etwas, poznati kaj na kom.

Anker, der, ein halber Eimer, polvedro, vederce; das Maß, welches einen halben Eimer hält, polvedrenik, polvedro; des Schiffes, maček, sidro; in Kroat., lenger*, mačka; im *altsl.*, *russ.*, *poln.* u. *böhm.*, kotva oder kotev von kot, kotka = Katze; vor Anker gehen, vreči, metati, spustiti, spuščati, spušati mačka, sidro, usidrati se; vor Anker liegen, na mačku stati; die Anker lichten, vzdigniti oder dvigniti, dvigati mačke; nach dem *poln.* u. *russ.*, podnesti; kappen, odsekati mačka; in der Baukunst, ein gekrümmter Hacken, klamka, kvaka, zvez; bei den Schließen, ključ, ključa.

Anker-, in der Zusammensetzung, mačkov, siderni.

Ankerarm, der, lopata, mačkova lopata.

Ankerauge, das, mačkovo uho.

Ankerben, *v. a.*, zarezati, zarezovati na rovaš (roš), narovašiti, rovašiti.

Ankerblume, die, (Caltha), vodna zlatica.

Ankerboje, die, mačkokaz, znamenje spuščeniga sidra.

Ankerfest, *adj.*, vom Grund, mačkoderžen;

vom Schiff, usidrana, z mačkam priterjena ladija.
Ankerfliege, s. Ankerschaufel.
Ankerförmig, *adj.*, mačku podoben, sidrenast.
Ankergeld, das, pristaniščina, pristanišina, sidrenina.
Ankergrund, der, dno za mačka, za sidro, mačkoderžno dno, sidrož.
Ankerhaken, der, mačkova kljuka.
Ankerkette, die, mačkova veriga.
Ankerkreuz, das, **Ankerkrücke,** die, mačkov križ, sidrov rog.
Ankerlos, *adj.*, brez mačka, brez sidra; das Schiff ist ankerlos, ladija nima mačka; der Sturm hat das Schiff ankerlos gemacht, vihar je ladijne mačke, sidra potergal.
Ankern, *v. n.*, zasaditi, zasajati, vreči, metati mačka, sidro; vor Anker liegen, stati, počivati na mačku; die Mauer, zid zvezati, zvezovati; *fig.*, nach etwas, poganjati se za kaj.
Ankerplatz, s. Ankergrund.
Ankerrecht, das, pravica, (kje) na mačku stati; s. auch Ankergeld.
Ankerschiene, die, eiserne Schienen, welche an beiden Enden eines Balkens befestigt werden, um mit ihm einen Anker zu bilden, in den Gebäuden, vez.
Ankerschaufel, die, mačkov zob, abs. zob, auch, rogelj.
Ankerschmid, der, sidrar, mačkar.
Ankerseil, s. Ankertau.
Ankertau, das, mačkova, sidrina verv.
Ankerzeichen, s. Ankerboje.
Ankerzoll, s. Ankergeld.
Anketteln, *v. a.*, z verižico pripeti, pripenjati.
Anketten, *v. a.*, prikleniti, priklepati, na verige koga privezati, privezovati, prikovati; *v. r.*, sich anketten, pritakniti, pritikati se, priviti, privijati se (kaki družbi).
Ankeuchen, *v. a.*, einen, sopsti na koga; *v. n.*, keuchend herankommen, prisopsti, prisopihati, prikrehati.
Ankind, s. Adoptivkind.
Ankirren, *v. a.*, privabiti, vabiti, primamiti, mamiti.
Ankitten, *v. a.*, prilepiti, prilepovati; mit Malter, primavtati *; mit Pech, prismoliti, prismolovati; mit der Pappe, priklejiti, priklejati, prikeljiti.
Ankläffen, *v. a.*, zalajati, lajati na koga.
Anklagbar, *adj.*, zatožbi, tožbi podveržen.
Anklage, die, zatožba, tožba; Anklage-, in Zssg., zatožbni, tožbni, tožni.
Anklagekammer, die, zatožnija.
Anklagen, *v. a.*, zatožiti, tožiti; auf Leib und Leben, nach *V.*, na terpež ali smert tožiti; *v. r.*, sich, obtožiti, obtoževati se; des Anklagens müde werden, natožiti se; s. auch Beschuldigen.
Anklageproceß, der, zatožbina pravda.
Ankläger, der, tožnik, toživec; des Anklägers, tožnikov, toživcov.
Anklägerei, die, tožbarjenje.
Anklägerin, die, tožnica, toživka.
Anklageschrift, die, zatožbni spis.
Anklagestand, der, stan zatožbe, zatoženost; im Anklagestand sein, tožen biti, pod tožbo biti; in Anklagestand versetzen, pod zatožbo djati, zatožbi podvreči.
Anklammern, *v. a.*, prikleniti, priklepati, prikvačiti, pribiti, pribijati, narinkati *, priklampati *; *v. r.*, sich anklammern an einen, oprijeti, oprijemati se, okleniti, oklepati se koga, oviti, ovijati se.
Anklang, der, oglas, poprijema; Anklang finden, dopasti, dopadati; diese Sache hat starken Anklang, ljudje so se zlo oglasili, se oglašajo za to reč.
Anklappern, *v. n.*, zaklepetati, zaropotati.
Anklatschen, *v. n.*, zaploskati.
Anklauben, s. Ansammeln.
Ankleben, *v. a.*, prilepiti, prilepljati, prikeljiti; *v. n.*, prilepiti, prilepljati se, prijeti, prijemati se, deržati se.
Anklebsel, das, prilepek.
Ankleiben, s. Ankleben, Ankitten.
Ankleiden, *v. a.*, obleči, oblačiti koga; sich ankleiden, *v. r.*, obleči, oblačiti se, napraviti, napravljati se, opraviti, opravljati se.
Ankleidung, die, oblačenje, napravljanje.
Ankleistern, *v. a.*, priklejiti, prilepiti, pripopati, popati *; s. Ankitten.
Anklemmen, *v. a.*, einen an die Wand, pritisniti, pritiskati koga k steni.
Anklettern, sich, *v. r.*, prijeti se koga (česa) kot klòp.
Anklingeln, *v. n.*, pozvonèkati, pozvončljati, pocengljati, požvenkljati, auch pozvoniti (na vratih).
Anklingen, v. *n.*, zadoneti, zazvenéti; oglasiti, oglašati se; *v. a.*, die Gläser, s kupicami terčiti, terkati.
Anklinken, *v. n.*, pritisniti, pritiskati kljuko (kvako).
Anklopfen, *v. a.*, an die Thür, poterkati, terkati (na vrata); mit dem Gelenke des Fingers, pokljukati, kljukati; klopfet an! poterkajte! bei Jemand anklopfen, poprašati, popraševati koga, pozvedovati misli koga; *v. a.*, priklepati, pritolči, pribiti.
Anklopfer, der, an den Hausthüren, terkač, terkavnik, terkalo; der Anklopfende, terkavec.
Anklotzen, s. Anglotzen.
Anknallen, *v. a.*, počiti, pokati (z bičem), z bičem pognati, poganjati.
Anknetten, *v. a.*, prignjesti.
Anknicken, *v. a.* u. *n.*, napóčiti, napóčiti se.
Anknöpfen, *v. a.*, zapeti, pripeti, pripenjati (z gumbi).
Anknüpfen, *v. a.*, navozlati, privezati, privezovati, privozlati; eine Rede von etwas, govorjenje upiriti, nastaviti, besedo napeljati; an den Galgen, obesiti, obešati, obeševati.
Anknurren, *v. a.*, zarenčati na koga.
Anködern, *v. a.*, nástaviti, nastavljati (čemu) vado; privabiti, privabljati; die Fische, nastaviti, nastavljati ribam.

Ankommen, *v. n.* u. *i.*, priti, prihajati; es kommt mir od. mich ein Frost an, obide, obhaja me mraz, mrazi me, mraz me je spreletel; es kam ihn der Wunsch an, želja ga je obšla, poželel je, zaželel je; es kommt mich eine Furcht an, strah me je; der Schlaf kommt mich an, dremota me ima, zaspanec, dremavec me sili, lomi, dremlje se mi; es kommt mir schwer an, težko mi je, težko mi dé, težko me stane, vnoža se mi, teži me, nach *V.* auch, težko mi stoji; leicht, mi stoji z lahko; es soll mir nicht auf ein Paar Gulden ankommen, ne bom gledal, ne bom se tergal za kake dva, tri goldinarje, ne gre mi za —, ni mi za —; es aufs Aeußerste ankommen lassen, do zadnjiga počakati, čakati; pustiti, de pride do zadnjiga, do gostiga; auf das Glück, sreče čakati; ich laß es nicht darauf ankommen, ne bom pustil, de bi prišlo do tega; auf ein Treffen, priti do boja, udariti se, v boji se poskusiti; es wird auf ein Treffen ankommen, boja bo treba; ich laß es auf seinen Anspruch ankommen, naj bode, naj ostane pri tem, kakor on razsodi; bei mir wird er nicht ankommen, pri meni ne bo nič opravil; auf dich kommt es an, kakor ti hočeš, kakor ti oberneš, pri tebi je, tvoje je, tvoja volja naj velja; es kommt aufs Glück an, na sreči je ležeče, če bo sreča, kakor bo sreča; unrecht bei einem ankommen, ne prav zadeti, slabo se nameriti, zajca slediti in na medveda zadeti; schlecht ankommen, naleteti, osmoditi se, opeči se; es kommt auf Leib und Leben an, zdaj velja življenje, gre za življenje; es kommt auf einen Versuch an, samo da poskusimo; die Tochter ist gut angekommen, hči se je dobro omožila; ein Amt erlangen, službo dobiti, dobivati; laufend ankommen, priteči, pridirjati; fliegend, prileteti; zu Fuß, peš priti; zu Wagen, pripeljati se; als ungebetener Gast ankommen, prikidati se; reitend, prijezditi, prijahati; schwimmend, priplavati; lachend, prismejati se; lächelnd, prismehljati se; im vollen Athem, prisopsti, prisopihati, uff., mit der Präposition pri und dem angemessenen einfachen *verbum*, welches jedoch eine äußerlich wahrnehmbare Handlung ausdrücken muß. Darnach können z. B. die Sätze: er ist singend, fluchend, betend, hüpfend, jubelnd, pfeifend, uff. angekommen, mit pripel, priklel, primolil, priskakljal, privriskal, prižvižgal je; nicht aber etwa auch: er kam sinnend, mit: primislil je, gegeben werden, sondern zamišljen je prišel.

Ankömmling, der, prihodnik, prihajač, prišlec.

Anköpfen, *v. a.*, eine Stecknadel, naglavičiti, glavičiti iglico.

Ankoppeln, *v. a.*, zvezati, privezati, vezati, pripeti, pripenjati.

Ankörnen, *v. a.*, s. **Anködern**, **Ankirren**.

Ankrallen, *v. a.*, s krempljі prijeti, prijemati, zagrabiti; *v. r.*, s kremplji se prijeti, prijemati.

Ankratzen, *v. a.*, opraskati, pogrebsti, pogrebati.

Ankreiden, *v. a.*, zakredati, kredati, s kredo* napisati, napisovati.

Ankreuzen, *v. a.*, zakrižati, križ narejati na kaj.

Ankriechen, *v. n.*, prilesti, prilaziti, priplaziti se; angekrochen kommen, prilesti, prilaziti; von Würmern auch pripolsti.

Ankriegen, *v. a.*, Strümpfe, obuti, na noge spraviti; ich kann ihn nicht ankriegen, ne morem ga napraviti.

Ankritzeln, *v. a.*, načečkati.

Ankrümmen, *v. a.*, nakriviti, kriviti, nagniti, nagibati.

Ankündigen, *v. a.*, napovedati, napovedovati, oznaniti, oznanjati, oznanovati; oglasiti, oglašati, na znanje dati, dajati, naznaniti, naznanjati.

Ankündiger, der, oznanovavec, klicavec, napovedovavec; **Ankündigerin**, die, oznanovavka.

Ankündigung, die, napoved, oznanilo, oglas, razglas, naznanilo.

Ankunft, die, prihod, dohod; bei seiner Ankunft, kadar pride, kadar je prišel; seit seiner Ankunft, odkar je prišel.

Ankünsteln, *v. a.*, umetno napraviti, napravljati, pridati, pridajati.

Ankuppeln, *v. a.*, die Hunde, s. **Ankoppeln**; einem eine Braut, prisnubiti, snubiti.

Ankutschen, *v. n.*, pripeljati se v kočii.

Anlächeln, *v. a.*, einen, nasmehljati, smehljati se komu, namuzati, muzati se.

Anlachen, *v. a.*, einen, nasmejati se komu, namuzati se komu; das Glück lacht ihn an, sama sreča se mu smeja, ne manjka mu nič kakor ptičjiga mleka; es lacht einen nur an, so schön ist es, samo se smeja, tako lepo je; samo se ponuja.

Anlage, die, die Handlung des Anlegers, s. **Anlegen**; erster Entwurf, načert, čertež, osnova; Beilage, priloga; ein Werk, naprava; einer Abgabe, razdelitev; eines Gebäudes, umislek, načert, nastava kakiga zidanja; der Grund, podstava; an einem Kastenschloße, narba; Auflage, naklada, naloga; Anlage von Bäumen, zasad, nasada; schöne Gartenanlagen, lepe vertne naprave; Kapital zum Anfange eines Nahrungsgeschäftes, zaloga, založba; Fähigkeit, pripravnost, zmožnost, prirodin dar, priličnost, prikladnost; sie haben, biti priličin, pripraven, zmožen, spreten, dober za kaj, rojen biti za —; Fähigkeit zu den Wissenschaften, glava za —, spretnost; zur Tugend, zur Krankheit, naklon; sie haben, biti naklonjen, nagnjen, naklanjati se v —; ein Mensch von guten Anlagen, človek dobre, bistre glave; der Ort, wo z. B. Holzarbeiten angelegt sind, nastava; bei der Malerei, die Untermalung, der Grund, nasnov, nasnutek; am Gewehr, s. **Anschlag**; Anlage am Ufer, nanos, splavje, plavotina.

Anlallen, *v. a.*, čekljati na koga, blebetati.

Anlandbar, *adj.*, pristopen.

Anlände, die, breg, loka, brod, brodišče, brodiše, pristan.

Anlanden, *v. n.*, pritisniti, pritiskati k bregu; priti, iti k kraju; pririniti, prijeti, pristati, pristajati; nach *Jarn.*, oterniti, terniti.

Anlandung, die, prihod, pristaja (k bregu).

Anlangen, *v. n.*, priti, prihajati; was mich anlangt, kar mene tiče, zadeva; um etwas anlangen, ansuchen, prošnjo podati, podajati; poprositi, zaprositi, prositi.

Anlangen, das, prošnja; über Anlangen, na prošnjo, oder, ker je (kdo) prosil.

Anlangend, *adj.* u. *adv.*, zadevajoč, glede na —.

Anlappen, *v. a.*, **anflicken,** prikerpati, kerpati, záplato prišiti, prišivati.

Anlaschen, *v. a.*, načertati drevo, nekoliko omajiti in zaznamnjati.

Anlaß, der, **Veranlassung, Ursache,** priložnost, prilika, pogon, spodbaja, navod, vzrok; in den übrigen slav. Dialekten auch, povod, pričina; Anlaß geben, sprožiti, sproževati, priliko dati, dajati k čemu; des Wassers, natok, napuščenje, napeljanje vode; es hat allen Anlaß (Anschein) dazu, ima vso podobo na to, kaže na to; keinen Anlaß zu etwas haben, ne imeti za kaj; Anlaß bekommen, priložnost dobiti, dobivati; aus Anlaß eines Falles, ker se je primerilo; Anlaß suchen, z. B., zum Zanken, obresti iskati.

Anlassen, *v. a.*, anbehalten lassen einem den Rock, pustiti suknjo na kom; den Hund anlassen, spustiti, spuščati, spušati psa (na kaj); Wein aus der Pippe, natočiti, natakati; das Wasser, napustiti, napuščati vodo, pustiti, puščati, pušati vodo na —, oder v —; einem übel anlassen, zahuditi se nad kom, hudovati se, zarentačiti na koga, gerdo sprejeti koga; *v. r.*, sich gut anlassen, oberniti, obračati se na dobro, dobro se kazati; es läßt ihm gut an, dobro se mu poda, podaja, pristoji se mu; es läßt sich zum Kriege an, na vojsko kaže; zum Regen, k dežju, za dež se napravlja, dela, ravna.

Anläßlich, *adv.*, anläßlich eines vorgekommenen Falles, ker se je primerilo, prigodilo.

Anlatschen, *v. n.*, prigambati.

Anlauf, der, nalet, natek, zalet, zagon; Anlauf nehmen, zaleteti, zaletovati se, zagnati, zaganjati se, zakaditi se; Anlauf des Feindes, napad, naskok, naval; des Wassers, nastop, natok, pritok, naval vode, voda nastopa, pritiska; der Anlauf von Bettlern ist groß, berači zlo pritiskajo, silo delajo; wegen des Anlaufes der Menge, ker je množica privrela, pritegnila.

Anlaufen, *v. n.*, anfangen zu laufen, steči, stekati, zateči se, zaleteti se, zaletati und zaletavati se, zagnati, zaganjati se; von einer Fläche, višati se, dvigniti, dvigati se; anschwellen, oteči, otekati, zabuhniti; mit Blut angelaufene Wunde, podpluta kri; vom Fluß, nateči, natekati se, rasti, naraščati; die Summe ist hoch angelaufen, število se je močno nateklo, narastlo, nabralo; auf den Feind, nad sovražnika se zaleteti, planiti, udariti, zagnati se, zakaditi se; angelaufen kommen, priteči, prileteti; so daß man gleichsam Staub erregt, prikaditi, prikaditi jo; anlaufen lassen, pustiti koga na tenek led, pustiti, da naleti; das Metall anlaufen lassen, ogreti, greti na višnjevo, na modro, na rudeče usf.; anlaufen, vom Glas, den Glanz verlieren, spotiti se, potiti, naoblačiti se, znojiti se; wenn es Tropfen bildet, solzeti; anlaufen vom Schimmel, oplesniti, operhniti, plesneti; an die Wand anlaufen, naleteti, naletati na zid, v steno butniti, butiti, butati, terkniti, terkati, telebiti, udariti se ob kaj; *v. a.*, er läuft mich an, vsak dan teka nad me, — je nad menoj, mi je na glavi.

Anläufern, *v. a.*, den Lockvogel auf dem Vogelherde, otvezati vabnika.

Anläuten, *v. a.*, anfangen zu läuten, zazvoniti, pozvoniti; an die Glocke, udariti, udarjati, biti na zvon; durch Läuten das Zeichen geben, pozvoniti, pozvanjati; mit der Klingel, s. **Anklingeln.**

Anlecken, *v. a.*, polizati, lizati.

Anlege, die, s. **Klammer.**

Anlegen, *v. a.*, überhaupt, naložiti, nalagati, nakladati, priložiti, pristaviti, pristavljati, položiti (k čemu); auf etwas hinauf, deti, djati, devati na kaj; eine Leiter an die Wand, lestvico (lojtro) na steno nasloniti, naslanjati, prisloniti, prislanjati, pristaviti, pristavljati; das Gewehr, puško pritisniti, pritiskati, nastaviti, nastavljati, nameriti, pomeriti, meriti; dem Faße einen Reif, obroč nabiti, nabijati na sod, sod nabiti; an die Kette, djati, devati na verigo (ketino), privezati (psa), okovati koga; Feuer, zažgati, zažigati; den Rocken anlegen, naviti, navijati na koželj; die Garben zum Dreschen, nasaditi, nasajati snope; die Anlegung selbst, nasad; den Zügel, pripeti, pripenjati vajet; ein Kleid, obleči, oblačiti; Schuhe, Strümpfe, obuti, obuvati; Trauer, v černo, žalovavno se obleči; den Degen, opasati, pripasati, pripasovati meč; andere Kleider anlegen, preobleči, preoblačiti se; ein Kind anlegen, um es zu säugen, otroku persi dati, dajati; gründen, stiften, osnovati, ustanoviti, ustanovljevati, napraviti, napravljati; Hand anlegen an jemand, lotiti se koga, prijeti, popasti koga; nach der Bibelübersetzg. auch, roko položiti na koga; an eine Arbeit, prijeti, prijemati za delo, lotiti se, poprijeti se dela; die letzte Hand anlegen ans Werk, dodelati, dodelovati, doveršiti, doverševati (kaj); Hand mit anlegen, pristopiti k delu, za delo poprijeti; an jemanden die Hände anlegen, um ihn zu fangen, stegniti, stegati, stegovati roke na —; Arbeiter zu etwas, postaviti, postavljati delavce v delo; Siegel anlegen, zapečatiti, pečatiti, pečat pritisniti, pritiskati; Geld, Zeit wohl anlegen, denar, čas dobro oberniti, obračati; Geld auf Zinsen,

naložiti, nalagati denar (na obresti); Grundbücher anlegen, zemljišne (gruntne) bukve napraviti; eine Stadt, Garten, Dorf, napraviti, napravljati, sozidati, *serb.* utemeljiti; Zaun anlegen, zagraditi, plot narediti, narejati; Farben anlegen, pobarvati, barvati; Maulkorb anlegen, torbo navezati, navezovati, otorbati, torbati; Zaum anlegen, oberzdati, berzdati; Sattel, osedlati, sedlati; Kummet, okomatati; Fesseln, vkleniti, vklepati; Fett anlegen, odebeliti se, debeleti; den ämtlichen Verschluß, djati, devati pod uredski pečat, zaklep; es ist darauf angelegt, na to je nastavljeno, nasnovano, napleteno, nakanjeno; Gaben, Zoll anlegen, naložiti, nakladati; *v. r.*, der Rost legt sich ans Eisen an, rija se železa prijema, železo je zarijevelo; sich mit jemand anlegen, pečati, pajdašati se s kom; der Bienenschwarm legt sich an, roj se useda, se je usedel; der Staub legt sich an, prah se prijema, se ulega; *v. n.*, mit dem Schiffe anlegen, s. **Anlanden.**

Anlegeschloß, das, obesilnica, obesilna ključavnica, taška, žaba, žabnica.

Anlegung, die, priloženje, naloženje, ustanovitev, naprava.

Anlegungsart, die, des Geldes, naredba, naprava, način, dnar nalagati (na obresti).

Anlehen, das, die Anleihe, in St., wie auch *altsl.*, *serb.* u. *russ.*, zajem; *cfr.* das lateinische *mutuum*; gew. aber posojilo, posodilo, was jedoch das Leihen (*commodatum*) unverbrauchbarer Sachen bedeutet; es geben, na zajem dati, dajati; gew., posoditi, posojati, posojevati; es nehmen, richtig, v zajem, na zajem vzeti, jemati; gew. na pósodo vzeti, jemati; auch vsoditi, vsojati si pri kom; *altsl.* auch odlžiti se.

Anlehne, die, naslon, naslonilo, naslanjalo, naslomba.

Anlehnen, *v. a.*, nasloniti, naslanjati, prislanjati, opreti, opirati; die Thür, pripreti, pripirati; die angelehnte Thür, priperte vrata; *v. r.*, sich anlehnen, opreti, opirati se na koga, ali na kaj, upreti, upirati se v kaj, nasloniti se kam.

Anlehnpunkt, der, naslonišče, nasloniše, opirališče, opirališe.

Anlehnung, die, naslon, naslanjanje, opiranje, pripiranje.

Anlehren, *v. a.*, naučiti, priučiti, učiti.

Anleihe, die, zajem; s. **Anlehen.**

Anleihen, *v. a.*, v zajem vzeti; s. **Anlehen.**

Anleiher, der, im Gegensatz zum Darleiher, zajemnik, kdor v zajem jemlje.

Anleimen, *v. a.*, prikeljiti, keljiti, priklejati, s klejem prilepiti; gew. prilimati, zlimati, limati *.

Anleite, die, für Augenschein, ogled, navod.

Anleiten, *v. a.*, voditi, napeljati, napeljevati, ravnati na kaj, napotiti, napotovati, podučiti, podučevati, nasvetovati.

Anleiter, der, napeljevavec, vodivec, vodja, vodnik, vojač; des Anleiters, napeljevavcov, vodnikov.

Anleitung, die, vodba, navod, napeljava, napeljevanje, poduk; sie geben, voditi, napeljevati, podučiti, učiti, vižati; s. auch **Veranlassung.**

Anlenken, *v. a.*, naravnati, naravnovati, ravnati kaj k čemu, nagniti, nagibati.

Anlernen, *v. a.*, naučiti se, učiti se.

Anleuchten, *v. a.*, einen, posvetiti, svetiti komu (v lice).

Anliebeln, *v. a.*, zaljubljeno pogledati, gledati.

Anliegen, *v. n.*, in eigentl. Bedeutung, tiščati, tišati se; es liegt neben an, zravno leži; das Kleid liegt gut an, oblačilo se prileže, obleže; dieß liegt mir sehr an, na tem mi je veliko ležeče, mar mi je zato; ich lasse mir dieß sehr angelegen sein, to mi je na sercu, to me močno skerbi; einer, der sich etwas angelegen sein läßt, prizadevaven, prizadeven, skerbljiv, marljiv; einem dringend anliegen, tiščati, tišati v koga, nadlegovati koga, glušiti koga.

Anliegen, das, stiska, skerb, nadlega, prošnja, serčna želja; Bekümmerniß, nadloga.

Anliegend, *adj.*, priložen, pridjan; nachbarlich, sosedenj, bliženj; von Kleidern, napét, tesen, nepopolnama.

Anliegenheit, s. **Anliegen.**

Anlispeln, *v. a.*, šapniti, šeptati komu; vom Winde, šumljati.

Anloben, *v. a.*, einem eine Waare, pohvaliti, hvaliti blago; s. **Anpreisen.**

Anlocken, *v. a.*, privabiti, privabovati, privabljati, navabiti, vabiti, primamiti.

Anlockend, *adj.*, mamljiv, vabiven.

Anlocker, der, vabnik, vabljač, vabljivec; **Anlockerin,** die, vabnica, vabivka, vabljivka.

Anlockung, die, vabljenje, mamljenje, vaba, privaba.

Anlodern, *v. a.*, razplameniti se.

Anlöthen, *v. a.*, privariti, privarjati, variti, prilotati, lotati *.

Anlöthung, die, varjenje, privarjenje.

Anlügen, *v. a.*, einen, nalagáti koga, zlagati se komu, lagati; einem etwas, prilagati komu kaj, lažnjivo komu kaj pripisati, pripisovati.

Anlümmeln, sich, *v. r.*, zavaliti se na kaj, kam.

Anlüstern, *v. n.*, diese Speise lüstert mich an, po ti jedi me mika, se mi sline cedé, se mi cli.

Anmachen, *v. a.*, überhaupt, nadelati, napraviti, napravljati, narediti, narejati, priterditi, priterjati; ein Schloß, pribiti, pribijati; ein Band, privezati, privezovati, pripeti, pripenjati; Feuer, zakuriti, kuriti, zanetiti, netiti, ogenj narediti, narejati; anmischen, bei in Wasser lösbaren Sachen, razpustiti, razpuščati; das Mehl anmachen, moko umesiti, zamesiti, mesiti; mit Fett, zabeliti, zabeljevati; den Wein, vino z vodo namešati, mešati; den Wein verfälschen, pobloditi, pokaziti, skaziti vino; *v. r.*, sich an einen machen, lotiti se koga, auch polastiti se koga.

Anmächtigen, s. Bemächtigen.
Anmahlen, *v. a.*, (Mehl), namleti, namiljati.
Anmahnen, *v. a.*, napomniti, napominjati, opomniti, opominjati.
Anmahnung, die, opomin, opominovanje; sie zu etwas haben, misel me obhaja (kaj storiti).
Anmahnungsschreiben, das, poganjaven, opominjaven list.
Anmalen, *v. a.*, namalati, namalovati, malati; eins aus andere, primalati, primalovati.
Anmarsch, der, prihod, prihajanje, približevanje vojakov.
Anmarschiren, *v. n.*, priti, prihajati, približevati se, primarširati *.
Anmaschen, *v. a.*, nabrati, nabirati zanke.
Anmaßen, sich, *v. r.*, widerrechtlich zueignen, prilastiti, prisvojiti si, lastiti, svojiti si kaj, polastiti, lastiti se česa; er maßt sich fremdes Gut an, po tujim, ljudskim sega; er maßt sich Talente an, usti, hvali, hrusti se z dobro glavo, pripisuje si jo; er maßte sich an den Richter zu beleidigen, prederznil se je sodnika žaliti; er maßt sich alles an, vsega se poloti.
Anmaßend, *adj.*, prevzeten, prederzen.
Anmaßlich, *adj.*, prilastin; s. Anmaßend.
Anmaßung, die, prederznjenje, prilastenje, (prilaščenje), prevzetovanje.
Anmaßungsgeist, der, prevzetnija, prevzetija.
Anmästen, *v. a.*, napitati, opitati, pitati; auch odebeliti, debeliti, zrediti, rediti.
Anmauern, *v. a.*, prizidati, prizidovati.
Anmelden, *v. a.*, einem etwas, napovedati, napovedovati, povedati komu; sich zu etwas, oglasiti, zglasiti, oglašati se za kaj; er ließ sich durch den Bedienten anmelden, dal se je po služabniku napovedati; melde dich im Vorbeigehen an, oglasi se (memo gredé); auch javi, najavi se pri meni; unangemeldet, nenapovedan; die Appellation anmelden, napovedati prošnjo za presojo; den Eid, oglasiti se za prisego.
Anmelder, der, napovednik; **Anmelderin**, die, napovednica.
Anmeldung, die, napoved, oglašenje.
Anmeldungs-, in Zs., napovedni.
Anmelken, *v. a.*, namolsti, molsti; in O. Kt. nach *Jarn.* auch, naščekati, ščekati.
Anmengen, *v. a.*, primešati, namešati, mešati.
Anmerken, *v. a.*, einem etwas, zagledati, viditi pri kom, zaznati, poznati, da —, spaziti, opaziti, opazovati; man merkt ihm den Oberkrainer an, gorenec iz njega gleda, gorenec se mu pozna; aufzeichnen in einem Buche, začerkati, začerkovati, začertati, zaznamnjati, zapisati, zapisovati, auch zamerkati *; zu einer Schrift, opomniti, pristaviti, pristavljati opombo, opazko.
Anmerkenswerth, *adj.*, znamenit, vreden, da se zaznamnja, zapiše.
Anmerklich, *adj.*, opazljiv.
Anmerkung, die, Bemerkung, zagled, opazba, poznanje; Anmerkung machen, s. Anmerken; in einem Buche, začerk, začert, zapisek; zu einer Schrift, opomba, opazka.
Anmerkungswürdig, s. Anmerkenswerth.
Anmerkungszeichen, das, nakazavnik, zvezdica.
Anmessen, *v. a.*, primériti, primérjati; einem den Rock, suknjo komu pomeriti, umeriti, meriti, mero vzeti za suknjo; voll anmessen, nameriti; s. Angemessen, Angemessenheit.
Anmischen, *v. a.*, primešati, mešati.
Anmit, s. Hiemit.
Anmurren, *v. a.*, einen, zagodernjati, godernjati na koga, nad kom, zamemrati.
Anmuth, die, priserčnost, prijetnost, milina, ljubkost, ugodnost.
Anmuthen, *v. a.*, einem etwas, zahtevati, upati, pričakovati od koga kaj; s. Zumuthen.
Anmuthig, *adj.*, priserčen, prijeten, ugoden.
Anmuthigkeit, die, s. Anmuth.
Anmuthslos, *adj.*, neugoden, neprijeten.
Anmuthsreich, **anmuthsvoll**, *adj.*, poln prijetnosti, priserčnosti.
Annadeln, *v. n.*, z iglo pripeti, pripenjati, pribosti, nach *V.*, priiglati.
Annageln, *v. a.*, pribiti, pribijati, prižebljati, prižebljevati.
Annagelung, die, pribitje, pribijanje.
Annagen, *v. a.*, nagristi, nagrizniti, nagrizovati, naglodati, naškrebati, narebati; das Angenagte, nagrizek.
Annahen, *v. n.* u. *r.*, približati, približevati se, bližati se, primikati se, bliže stopiti, pristopiti.
Annähen, *v. a.*, prišiti, prišivati; das Angenähte, prišivek.
Annähern, s. Annahen.
Annähernd, **annäherungsweise**, *adv.*, okoli, približevaje se, po priliki.
Annäherung, die, približanje, približevanje, bližanje.
Annahme, die, vzetje; Annahme an Kindesstatt, s. Adoption; bei der Annahme, daß —, ako se vzame, dene, da —; s. Hypothese.
Annalen, die, letopis, letnik.
Annalist, der, letopisec; des Annalisten, letopiscov.
Annässen, s. Anfeuchten.
Annaten, die, letnina, pervoletni dohodki.
Annebst, s. Nebst.
Annectiren, s. Anhängen.
Annehmbar, s. Annehmlich.
Annehmen, *v. a.*, vzeti, jemati; übernehmen, nase vzeti, prevzeti, prevzemati; eine Einladung, v povabljenje privoliti, povabilo sprejeti; an Kindesstatt einen, posiniti, eine, pohčeriti, za svoje vzeti; *serb.* vzeti pod svoje; annehmen in den Dienst, v službo vzeti, jemati, najeti, najemati; der Magen nimmt die Speisen nicht an, želodec ne terpi nobene jedi v sebi; einen Wechsel annehmen, vzeti menjico; es wird allgemein angenommen, sploh se jemlje, sploh velja za resnico; angenommen, er sei —, postavimo, da bi

bil —, vzemimo, da je —, denimo, da je —; die Feldhühner nehmen den Schild an, jerebi se lisijo, liso dobivajo; sie nahmen seine Lehre an, njegoviga uka so se prijeli; einen Satz annehmen, za prav vzeti, jemati, poterditi, poterjevati stavek; sie nehmen nur das System des Kopernik an, le Kopernikovo sostavo terdijo; dieß kannst du dir auch annehmen, to moreš tudi ti nase oberniti, obračati; etwas als eine Wahrheit, vzeti kaj za resnico, verjeti, meniti, da je resnica; eine Gewohnheit, privaditi, navaditi, navajati se česa; einen Glauben, na se vzeti, jemati vero, poprijeti, poprijemati se vere, pristopiti, pristopati k veri; den katholischen, pokatoličiti se; den türkischen, poturčiti se; den jüdischen, pojuditi se; den lutherischen, polutriti se; einen andern, izveriti se; *v. r.*, sich eines Menschen annehmen, für ihn sorgen, v svojo skerb koga vzeti, jemati, poskerbeti, skerbeti za koga, skerb za koga na se vzeti; ihn vertheidigen, ponesti, ponašati se za koga, zagovarjati koga; ihn schützen, potegniti, potegovati se, pognati, poganjati se za koga.

Annehmer, der, jemavec.

Annehmlich, *adj.*, annehmbar, prejemljiv; diese Bedingung ist annehmbar, v ta pogoj se da privoliti; angenehm, prijeten, všeč, dopadljiv, ugoden.

Annehmlichkeit, die, prejemljivost, prijetnost, všečnost, dopadljivost, ugodnost.

Annehmung, die, poterdba, vzetje; s. Annahme.

Annehmungswerth-, würdig, *adj.*, vreden, da se vzame.

Anneigen, *v. a.*, nagniti, nagibati, nakloniti, naklanjati; *v. r.*, sich, nakloniti se.

Annetzen, *v. a.*, porositi, poškropiti; s. Anfeuchten.

Annexa, s. Anhängsel, Beilage.

Annicken, *v. a.*, namigniti, migati komu.

Annieten, *v. a.*, zaglaviti, princtati, netati*.

Annihiliren, s. Annulliren.

Annisten, sich, *v. r.*, prignjezditi se, prignjezdovati se (k čemu).

Anniversarium, das, obletnica.

Anno, leta.

Annoch, s. Noch.

Annotation, die, opomba.

Annonce, s. Ankündigung.

Annual, annuell, *adj.*, leten, obleten.

Annuität, die, zajem na večletno splačevanje; s. Leibrenten.

Annulliren, *v. a.*, uničiti, uničevati; das Testament, ovreči; den Kauf, razdreti.

Annullirung, die, uničenje.

Anöhren, *v. a.*, uho narediti, narejati na čem.

Anölen, *v. a.*, pooljiti, pooljevati, oljiti.

Anomalie, die, nepravilnost, nerednost.

Anomalisch, *adj.*, nepravilen, nereden.

Anonym, *adj.*, brezimensk, brezimen, neimenovan.

Anonymität, die, brezimenost.

Anonymus, der, brezimenec.

Anordnen, *v. a.*, urediti, uredovati, djati, devati v red, spraviti, spravljati v red; naverstiti, vverstiti, naverstovati, uravnati, uravnavati; befehlen, bestellen, zaukazati, ukazati, ukazovati, veleti, velevati, zapovedati, zapovedovati.

Anordner, der, uredovavec, zapovednik.

Anordnung, die, uredba, uredovanje, uravnava; Befehl, ukaz, zaukaz, zapoved; letztwillige Anordnung, poročilo, naročilo poslednje volje.

Anorganisch, *adj.*, brezorgansk, neorgansk.

Anpacken, *v. a.*, zgrabiti, zagrabiti; popasti, popadati koga, lotiti se koga.

Anpappen, *v. a.*, priklejiti, priklejati, prikeljiti, prilepiti, prilepovati, pripopati, popati *.

Anpassen, *v. a.*, anpassend machen, primeriti, primérjati, priličiti, priličevati, priklemati; sich den Umständen anpassen, uravnati, ravnati se po okoliščinah, okolišinah; *v. n.*, anpassend sein, prileči, prilegati se, klemati se; das Kleid paßt ihm an, obleka mu dobro stoji, se mu podaje, prileže.

Anpassend, Anpaßlich, *adj.*, priležin, primeren, pristojin, kleman, priličin.

Anpatschen, *v. n.*, priploskati, priberljuzgati.

Anpeitschen, *v. a.*, z bičem pognati, poganjati, našibati, šibati, šleniti, šlikniti, šlikati.

Anpfählen, *v. a.*, nakoliti, nakoličati, koliti, natikati na kol, nabiti, nabijati na kol.

Anpfeifen, *v. a.*, zažvižgati, žvižgati na koga.

Anpflanzen, *v. a.*, Bäume, drevje zasaditi, zasajati, nasaditi, nasajati; einen Garten, obsaditi, obsajati vert; *v. r.*, sich wo anpflanzen, naseliti, naseljevati se.

Anpflanzer, der, nasajač, zasajavec; Colonist, naselnik.

Anpflanzung, die, nasad, zasad, nasajevanje, zasajevanje.

Anpflöcken, *v. a.*, nakliniti, pripeti, pripenjati na kolce, nakoliti, s klini, koli pribiti, pribijati.

Anpflügen, *v. a.*, priorati, pripložiti, zaorati, naorati.

Anpfropfen, *v. a.*, ucepiti, nacepiti, cepiti; den Magen, natlačiti, nabasati * želodec, prenajesti se.

Anpichen, *v. a.*, mit Pech bestreichen, osmoliti, nasmoliti, smoliti; mit Pech befestigen, prismoliti, prismolovati.

Anpicken, *v. a.*, nakljevati, kljevati, nakavsati; *v. n.*, an etwas picken, sprijeti se, deržati se.

Anpinken, *v. a.*, Feuer, ukresati, kresati ogenj.

Anpinseln, s. Anstreichen.

Anpipen, *v. a.*, zacmerdati se na koga; *v. n.*, priemerdati se.

Anpissen, *v. a.*, pomočiti, oscati kaj, scati na kaj.

Anplarren, *v. a.*, zadreti, dreti se, zablejati na koga, proti komu.

Anplätschern, *v. n.*, opljusniti, opljuskati; das Wasser plätschert an den Kahn an, voda pljuska ob čoln.
Anplatzen, *v. a.*, napočiti, napokati se.
Anplätzen, *v. a.*, im Forstwesen, mit dem Waldhammer bezeichnen, začertati, čertati, zaznamnjevati, znamnjevati.
Anplauschen, s. Anbinden, Betrügen.
Anplumpen, *v. n.*, zaleteti, zaletovati se; einer, der anplumpt, zaletel, *g.* zaletela.
Anpochen, *v. n.*, poterkati, terkati, pokljukati, kljukati.
Anpoltern, *v. n.*, zaropotati, priropotati, ropotati.
Anposaunen, *v. a.*, zatrobiti, trobiti, zatrobentati; ein Buch, raztrobentati (po vsih časnikih); *v. n.*, pritrobiti, pritrobentati.
Anprägen, *v. a.*, vtisniti, vtiskati (znamenje); Geld, nakovati, kovati.
Anprall, der, udar, nalet, zagon.
Anprallen, *v. n.*, terčiti, terkati, lopiti, udariti, udarjati, telebiti, telebati, treščiti, trešiti ob kaj, zaleteti, zaletavati se, zagnati, zaganjati se v kaj, naleteti, naletati v kaj.
Anprallen, das, s. Anprall.
Anpreisen, *v. a.*, pohvaliti, hvaliti, poslaviti, slaviti.
Anpreislich, *adj.*, hvale vreden, hvaljiven.
Anpreisung, die, hvala, pohvala.
Anprellen, *v. a.*, anprellen machen, butiti, butati na, oder, ob kaj, zagnati, zaganjati kaj, da odskoči; lopiti.
Anpressen, *v. a.*, pritisniti, pritiskati kaj k čemu, natisniti, natiskati.
Anprickeln, *v. a.*, den Esel, spodbosti, spodbadati.
Anproben, **anprobiren**, *v. a.*, poskusiti, poskušati, primeriti, primérjati, pomeriti, pomérjati.
Anpuffen, *v. n.*, lopniti ob kaj.
Anpunkten, *v. a.*, napikniti, napikati, napikovati, nabosti, nabadati.
Anpusten, *v. n.*, prihripati; *v. a.*, einen, s. Anfahren.
Anputz, der, olišp, nališp, lepotičje, lepa oprava.
Anputzen, *v. a.* u. *r.*, napraviti, napravljati lepo; olišpati, nališpati, nagizdati (koga, se).
Anquacken, *v. a.*, zaregljati, regljati na koga.
Anqualmen, *v. a.*, okaditi, zakaditi, zakajati koga, nadimiti, odimiti.
Anquerlen, *v. a.*, zamesti.
Anquetschen, *v. a.*, zmečkati, pomečkati, zdrozgati, drozgati, potisniti, natisniti, natiskati.
Anquicken, *v. a.*, z živim srebram pomešati, mešati.
Anrainen, s. Angränzen.
Anrainer, der, mejaš; des Anrainers, mejašev; Anrainer=, mejaški.
Anrammeln, *v. a.*, nach *V.*, obajtati, pribajtati, bajtati.
Anranken, sich, *v. r.*, prijemati se, ovijati se, povijati se, omotati, omotavati se; *v. a.*, privezati, privezovati.
Anrasseln, *v. n.*, prirožljati, prirešetati, priderčati, priderdrati (z vozam).
Anrathen, *v. a.*, nasvetovati, svetovati komu kaj.
Anrathen, das, **Anrathung**, die, nasvet, sovet, svet, svetovanje.
Anrauchen, *v. a.*, nakaditi, nakajati, kaditi, zakaditi, zadimiti, zakuriti, prižgati, prižigati; *v. n.*, kaditi se; die Wand ist angeraucht, stena je okajena, zakajena.
Anräuchern, *v. a.*, pokaditi, kaditi; die Würste, klobase okaditi, okajati, sušiti; völlig, prekaditi, prekajati, ovoditi, voditi, *poln.*, wędzić.
Anrauschen, *v. n.*, prišumeti, šumeti.
Anrechen, *v. a.*, nagrabiti, nagrabljati, prigrabiti, grabiti.
Anrechnen, *v. a.*, našteti, našteviliti, (narajtati, naračuniti, naračunati, zarajtati, zarajtovati, v račun postaviti, zapisati); zu viel anrechnen, premnogo zarajtati; etwas zu hoch, preceniti, precenjati; einem als Verbrechen anrechnen, šteti, pripisati, pripisovati v hudodelstvo; Jemanden etwas hoch anrechnen, visoko ceniti čijo zaslugo; einrechnen, všteti, vštevati (vrajtati).
Anrechnung, die, prištév, vštév, (zaračun, zarajtovanje); in den Pflichttheil, vštevanje v dolžni del.
Anrecht, das, pravica do česa.
Anrecken, *v. a.*, pritegniti, pritegovati.
Anrede, die, ogovor, nagovor; in Kt. nach *M.*, zamarnovanje, namarnovanje; Anrede halten, s. Anreden.
Anreden, *v. a.*, ogovoriti, oder obgovoriti, ogovarjati, nagovoriti, nagovarjati; in Kt., namarnovati; einem etwas, koga od. komu prigovoriti, prigovarjati k čemu; einen um etwas anreden, zaprositi koga česa, za kaj.
Anregen, *v. a.*, sprožiti, sproževati, obuditi, obujati, napeljati, napeljevati (besedo); es wurde der Zweifel angeregt, dvom se je obudil, je vstal; einen zu etwas, koga k čemu, na kaj nagniti, nagibati, spodbosti, spodbujati; erinnern, opomniti, opominjati; erinnere mich an diese Sache, opomni, spomni me te reči; erwähnen, vzeti, jemati v misel; spomniti, spominjati.
Anregend, *adj.*, budiven, nagibaven; s. Aufmunternd.
Anregnen, *v. i.*, dež gre na kaj, se zaletuje v kaj.
Anregung, die, spodbod, nagib, obud, sproženje, opominjenje; in Anregung bringen, sprožiti kaj; auf Anregung von Seite einiger Bürger usf., ker so nekteri meščani sprožili misel, da —.
Anreiben, *v. a.*, nadergniti, natreti, natirati, naribati *; durchreiben, predergniti, preribati.
Anreichern, *v. a.*, zbogatiti, bogatiti (rudo).
Anreifen, *v. n.*, zazorevati se.
Anreihen, *v. a.*, zverstiti, naverstiti, naverstovati, uverstiti, uverstovati; an den Faden, nabrati, nabirati, nanizati, nizati;

v. r., sich anreihen, uverstiti, uverstovati se, pridružiti, pridruževati se, v versto stopiti, stopati.

Anreißen, *v. a.*, natergati, natergovati, nakerhniti, nakerhati; angerissener Rock, huda suknja; anfangen zu nehmen, anbrechen, načeti, načenjati; anzeichnen, narisati, narisovati, načertati, načertovati.

Anreiten, *v. n.*, an etwas, zajezditi na kaj, v kaj, zajahati na kaj, jezdé kam zadeti, zadevati; übel anreiten, naleteti, naletovati; bei einem anreiten, zajezditi h komu; angeritten kommen, prijezditi, prijahati; *v. a.*, ein Pferd anreiten, objezditi, obježati, prejahati konja, ježe privaditi, vaditi.

Anreiz, der, mik, vaba, zmama, namama; s. **Reiz**.

Anreizen, *v. a.*, zum Zorne, nadražiti, dražiti k jezi, našuntati, šuntati, razjariti, razdražiti; zum Guten, spodbosti, spodbadati k dobrimu, spodbuditi, buditi; zum Bösen, zmamiti, mamiti, podžgati, podžigati.

Anreizend, s. **Reizend**.

Anreizer, der, draživec, spodbadavec.

Anreizung, die, draženje, zdražba, razdražba, spodbadanje.

Anrennen, *v. n.*, pridreti, dreti na kaj, k čemu, zaleteti, zaletati, zaletovati se v kaj, butiti, telebniti (v steno); mit dem Pferde, zadirjati v kaj; angerannt kommen, pridirjati, prileteti; er wird schön anrennen, naletel bo, opekel se bo, spečalo ga bode; *v. a.*, einen anrennen, zaleteti, zaletati se, zagnati, zaganjati se v koga, naskočiti, naskakovati koga, pridirjati v koga.

Anrichten, *v. a.*, napraviti, napravljati, v red djati, devati, prigotoviti; ein Uebel anrichten, kaj hudiga početi, počenjati; was hast du angerichtet? kaj si storil; Schaden, škodo storiti, delati; die Speisen, v skledo djati, devati; den Tisch, pogerniti, pogrinjati, na mizo napraviti, napravljati.

Anrichtlöffel, der, vélika žlica.

Anrichttisch, der, kuhinjska miza.

Anrichtung, die, napravljanje, devanje v skledo, pogrinjanje mize.

Anriechen, *v. a.*, einen, poduhati, duhati, povonjati, vonjati; mehr von Thieren, povohati, vohati, auch ponjušiti; einem etwas, obduhati kaj na kom, po duhu poznati; dieser Wein riecht mich lieblich an, to vino ima lep duh za me.

Anringen, *v. a.*, boriti se, poganjati se za kaj.

Anrinnen, *v. a.*, priteči, pritekati, pricurljati.

Anriß, der, eines Stromes, načetek, mel, najed, zadir; sonst načert.

Anritt, der, prijezd, prijahanje, prihod na konji.

Anritzen, *v. a.*, prasniti, oprasniti, praskati, naškerniti.

Anrollen, *v. n.*, sich rollend nähern, pritočiti, pritakati, pritakljati se, priterkljati, priderčati; *v. a.*, pritočiti, zatočiti, zatakati, zavaliti, privaliti.

Anrosten, *v. n.*, pririjaveti (k čemu), zarijaveti.

Anrötheln, *v. a.*, z rudečnikam zaznamnjati, zaznamnjevati.

Anrotzen, *v. a.*, osmerkati, osmerkovati.

Anrüchig, **Anrüchtig**, *adj.*, načernjen, razglašen, ne prav čistiga, ne prav dobriga imena, glasa.

Anrücken, *v. n.*, priti, prihajati, približati, približevati se, bližati se, pomakniti, pomikati se; *v. a.*, näher rücken, pomakniti, primakniti, primikati, primikovati; bliže poriniti, približati kaj.

Anrücken, das, prihod, približevanje.

Anrudern, *v. n.*, angerudert kommen, priveslati, veslati; an einen Stein, v kamen zaveslati.

Anrudern, das, priveslanje.

Anruf, s. **Anrufung**.

Anrufen, *v. a.*, einen, poklicati, klicati koga, pozvati; herbeirufen, poklicati, klicati (k sebi); um Hilfe, poklicati, klicati v (na) pomoč; anflehen, prositi koga česa, za kaj; die Hilfe der Behörde, gosposko pomoči (za pomoč) prositi; eine höhere Behörde, oberniti, obračati se do višji oblasti; einen zum Zeugen, zapričati, zapričevati koga.

Anrufung, die, klic, klicanje, pozov, zazov; s. **Appellation**.

Anrühmen, *v. a.*, pohvaliti, hvaliti komu kaj, s. **Anpreisen**.

Anrühmung, die, pohvala, hvaljenje.

Anrühren, *v. a.*, dotakniti, dotikati; pritakniti, pritikati se koga, česa; potipati, tipati, pošlatati, šlatati, zadeti, zadevati se česa; Mehl mit Milch, moko z mlekam usukati, sukati, umesiti, zmesiti, mesiti; einen Vogel, tiča natvesti, natvezovati na uzko, na ujčice; die Ehre eines Andern anrühren, vzeti, jemati komu poštenje, žaliti poštenje; erwähnen, v misel vzeti, jemati, spomniti, spominjati.

Anrumpeln, *v. n.*, lopniti v kaj, priropotati.

Anrupfen, *v. a.*, naskubsti, naskubovati, začeti skubsti.

Anrutschen, *v. n.*, priderčati, priderčevati, naderčati, priderkljati, priderdrati.

Ans, an das, s. **An**.

Ansaat, die, nasetev, setev, setva, posetev, posetva.

Ansacken, *v. a.*, einen, ihn angreifen, und festhalten, dobiti, dobivati v pest, v šako; nach *V.* auch, všakati, zasačiti; *v. r.*, sich ansacken, napokati in najesti se, nabiti se.

Ansäen, *v. a.*, den Acker, obsejati njivo, obsevati njivo, posejati, posevati; Wälder zur künftigen Entstehung, nasejati, nasevati, zasejati, zasevati les.

Ansage, die, napoved, napovedanje, naznanilo, oglašenje; Ansage thun, napovedati, napovedovati.

Ansage-, in Zs., napovedni.

Ansagebrief, der, napovedni list.

Ansagen, *v. a.*, napovedati, napovedovati, naznaniti, naznanjati; sag an! povej!

Ansägen, *v. a.*, nažagati, nažagovati; auch napiliti, piliti.
Ansageposten, der, napovedna colnija. *
Ansager, der, napovedovavec, napovedač, napovednik.
Ansagung, s. Ansage.
Ansalben, *v. a.*, namazati, mazati, pomaziliti, maziliti.
Ansammeln, *v. a.*, nabrati, pobrati (skup), zbrati, nabirati, zbirati, skupiti, skupljati; *v. r.*, sich ansammeln, zbrati, zbirati se, skupiti, skupljati se.
Ansäßig, *adj.*, naseljen, nastanjen, posesten; er ist dort ansäßig, ondi domuje, stanuje, ondi ima svoje posestva; ansäßig werden, sich ansäßig machen, naseliti se, nastaniti se, udomiti se; in einem Lande, udeželiti se.
Ansäßigkeit, die, domovanje, nastanitev, uselitev.
Ansatz, der, Anfall, napad, naskok; am Blasinstrument, nastav, nastavec; das Mundstück daran, ustnik, nach *M.*, dulec; in der Tare, naklad, nastavek; natürliche Fähigkeit, der Ansatz zu etwas, s. **Anlage**; Empfänglichkeit, navzetnost; Ansatzröhrchen bei Klystierspritzen, nastavni tulček, nastavček; Ansatz zu einer Krankheit, naklon, nagnjenje, začetek; Ansatz vom Schimmel, operh; zum Laufe, zagon, zalet, s. **Anlauf**; zum Wachsthum, narast, prirast; viel Traubenansatz, obilen zarod; das vom Strom angesetzte Land, nanos, znos, sipina, naplav; an einer Kanone der dickere Theil, debeli konec; das Angesetzte überhaupt, nastavek, pristavek; Ansatz beim Vogelfange, nastava; zum Dreschen, nasad; Ansatz der Aeste für Anhälter der Rankenpflanzen, natik, natič; fehlerhafter Ansatz des Stahls an die Bahn eines Hammers u. dgl., des Flachses an den Faden während des ungleichen Spinnens, nada; daher ein so fehlerhaft gesponnenes Garn, nadasta preja heißt; der Ansatz dieser Waare ist zu gering, blago je prenizko cenjeno; der Bodenansatz, gošćava, gošava, grampa, motnjava, uleglina, usedlina.
Ansäuern, *v. a.*, ein wenig, nakisati, okisati, okisljati, kisljati; noch ein wenig säuern, prikisati, prikisovati; das Brot, zakvasiti, kvasiti.
Ansaufen, sich, *v. r.*, napiti, napijati se česa; stark, preopiti, preopijati se, naliti se ga, naserkati, navleči se ga; verächtl., nažlempati se, nalokati se.
Ansaugen, *v. n.* u. *r.*, anfangen zu saugen, zasesati; der Blutegel hat sich fest angesogen, pijavka se je prijela; sich voll saugen, nasesati se, napiti se; der Schwamm sog sich an, goba se je napila, nakerhnila.
Ansäuseln, *v. a.*, zašumljati, šumljati na koga, opihljati koga, zažuboriti na koga.
Ansausen, *v. n.*, prišumeti, priveršati, privrešati.
Anschaben, *v. a.*, nastergati, nastergovati.
Anschachern, *v. a.*, nabarantati, pribarantati, barantati, prikupčevati.
Anschaffen, *v. a.*, befehlen, reči, ukazati, ukazovati, veleti, velevati; bestellen, naročiti, naročati, naročevati; sich etwas, napraviti, napravljati si, omisliti, omišljevati si, oskerbeti, oskerbovati si, auch pribaviti, nabaviti si kaj, pridobaviti, zadobaviti se česa; anerschaffen, pristvariti, pristvarjati.
Anschaffer, der, über die Arbeiter, priganjavec, priganjač; der Besteller, naročnik.
Anschaffung, die, naprava, omišljenje, naročba, naročilo, nabava, dobava.
Anschaffungskosten, *pl.*, napravni, nabavni stroški.
Anschäften, *v. a.*, nasaditi, nasajati; ein Paar Stiefel, poddelati, poddelovati; bei den Zimmerleuten, priložiti, prilagati.
Anschäftung, die, nasajenje, naboj, poddelanje.
Anschälen, *v. a.*, bei Aepfeln, Rüben u. dgl., nalupiti, nalupovati, namajiti; bei Nüssen, naluščiti, nalušiti, naluščevati, die äußere Schale, narobkati, naružiti.
Anschallen, *v. n.*, zadoneti na kaj.
Anschalmen, s. **Anlaschen, Anplätzen.**
Anschanzen, *v. a.*, im Bergbaue, Anstalt machen, daß die Arbeiter anfangen können zu arbeiten, nach *V.*, nastrojiti, strojiti.
Anschärfen, *v. n.*, anstreifen, prasniti, popraskati, praskati po čem.
Anscharren, *v. a.*, nagrebsti, nagrebati, prigrebsti, prigrebati (kaj k čemu), nagerniti.
Anschauen, *v. a.*, pogledati, gledati kaj, na kaj, zreti; für wahrnehmen, in der Philosophie, začutiti, čutiti.
Anschauen, das, pogled, gledanje, zretje; s. **Wahrnehmung.**
Anschauend, *adj.*, die anschauende Erkenntniß, vidijoče, neposrednje spoznanje, znanje.
Anschauungswerth, *adj.*, pogleda vreden, vreden, da se pogleda.
Anschauer, der, gledavec.
Anschaufeln, *v. a.*, z lopato nametati, metati, Schnee, nakidati, nakidovati; Getreide, nasipati, nasipovati, navéti, nasuti, navejati, z vevnico nametati.
Anschaukeln, *v. a.*, nagugati, ogugati, zagugati, zagugovati, naguncati; *v. n.*, zagugati se.
Anschaulich, *adj.*, čutljiv, vidljiv, očiten, pogleden; *adv.*, očitno; anschaulich machen, poočititi, postaviti, postavljati pred oči, predočiti; anschaulich erklären, razjasniti, razjasnovati, jasno, razumljivo razložiti.
Anschaulichkeit, die, očitnost, vidljivost; in der Erklärung, jasnost, razumljivost; sein Unterricht hat den Vorzug der Anschaulichkeit, jasno uči.
Anschäumen, *v. n.*, pripeniti, pene zagnati, zapéniti, šterkati.
Anschauung, die, gledanje, pogled, gled, zrenje; in der Philosophie, misel, čut, čutenje.

Anschauungsunterricht, der, vidni, kazavni poduk.

Anschauungsvermögen, das, čutivnost, čutnost.

Anschein, der, videz, podoba, vid; dem Anscheine nach, kakor se vidi, kakor je podoba; es ist aller Anschein dazu da, vse kaže na to, vsa podoba je, vse je temu podobno; Anschein haben, zazdevati se, videz imeti, viditi je, podobno je, podoba je, znati je, da —, kaže, da —; zum bloßen Anschein, samo na videz; sich den Anschein geben, delati se, kakor da —.

Anscheinen, *v. a.*, osijati, obsijati, obsijavati, obsvetiti kaj, posijati na kaj; *v. n.*, es hat den Anschein, videz ima, kaže na —, dozdeva se, podoba je, znati je.

Anscheinend, **Anscheinlich**, *adj.*, dozdeven; anscheinende Gefahr, dozdevna nevarnost; scheinbar, videzen, na videz.

Anschellen, *v. a.*, pozvončkati, zvončkati, pocengljati; požvenkljati, žvenkljati.

Anschere, die, osnutek, osnova, snutek.

Anscheren, *v. a.*, bei den Webern, naviti, navijati (osnovo), nach *M.* osnovati, nasnovati; von scheren, (tondere), nastriči, nastrigati, pristriči, pristrigati, striči.

Anschichten, *v. a.*, zložiti, zlagati, skladati.

Anschicken, *v. a.*, etwas, naravnati, naravnavati kaj, prigotoviti, gotoviti; sich anschicken, *v. r.*, napraviti se, napravljati se, ravnati se, pripravljati se, odpotiti se, nakaniti se, kaniti se; es schickt sich zum Regen an, k dežju (na dež) se dela, se napravlja, se ravna.

Anschieben, *v. a.*, primakniti, primikati, pomakniti, pomikati, pomikovati, pahniti, pahati; suniti, sovati na kaj, pririniti, pririvati, pritisniti, pritiskati; *v. n.*, beim Kegelspiel, začeti igrati; angeschoben kommen, primahati, mahati jo.

Anschieber, der, pritiskavec, pomikavec; an einem Tische, pristavek, pridaljšek, pridelček.

Anschiebsel, f. Anschieber.

Anschiebung, die, primik, pomikovanje, pritiskanje.

Anschielen, *v. a.*, poškiliti, zaškiliti, škiliti na koga, po strani pogledati, gledati koga, krivo, križem gledati.

Anschienen, f. Beschienen.

Anschießen, *v. a.*, einen Hirsch, ostreliti, obstreliti, nastreliti, nastreljati; angeschossen, d. i. verliebt, nasmojen, prismojen; er ist angeschossen, prismojen, terčen, terknjen, zateleban je, zatelebal, zagledal se je; er hat einen leichten Rausch, terčen, mahnjen je, muho ima; ein Gewehr anschießen, poskusiti, poskušati puško; ein Gebäude an das andere, prizidati, prizidovati, pristaviti, pristavljati; ein Brot an das andere, prisaditi, prisajati, usajati, pomakniti, pahniti hleb k hlebu; bei den Schneidern, prišiti, prišivati; *v. n.*, im Laufe an die Mauer, naleteti, naletati, naletovati; angeschossen kommen, schnell kommen, priteči, pritekati, priskakati, prileteti, kakor strela; vom Wasser, dreti, valiti se; von Kristallen, zlederiti, vledeniti se, nabrati, nabirati se; f. Angränzen.

Anschiffen, *v. n.*, priladjati, pripeljati, peljati se v ladii, v čolnu, pribroditi, pribrodariti, prijadrati, jadrati; ans Land, pristati, pristajati; als *v. a.*, pripeljati, jadriti, privoziti, privažati na ladii.

Anschimmeln, *v. n.*, naplesniti, naplesnjevati, oplesniti, oplesnjevati, plesnoba se prijema česa.

Anschimmern, *v. a.*, blesketati, lesketati se na kaj, odsvitati se.

Anschinden, *v. a.*, nadreti, nadirati, začeti dreti.

Anschirren, *v. a.*, das Pferd, okomatati, komatati, napraviti, napravljati konja, opravo djati, devati na konja; bei den Ochsen, vkleniti, vklepati, vpreči, vpregati, vprezati.

Anschlag, der, an eine Glocke udgl., udar, udarec, terk, naudar, zazvon; einer Schrift, eines Brettes, nabitje, naboj, nabitek, nabit list; einer Flinte ans Ziel, namér, namera; einer Flinte an den Backen, pritis, pritisek; f. **Kolben**; Schätzung, preudar, cenitev, premérek; Anschlag der Kosten, preudarek, premet stroškov; zwanzigfacher Anschlag, dvajsetérnat znesek; Anschläge machen, preudariti, preudarjati; in Anschlag bringen, všteti, vštevati, postaviti, postavljati v štev (obrajt, račun); das kommt nicht mit in Anschlag, to se ne šteje vmes, to se ne čisla vmes, to ne gre vmes; Anschlag zum Bösen, snovanje, nasnova, kovarstvo, naklep; böse Anschläge schmieden, naklepe delati, kovariti; Anschlagholz in der Mühle, den Beutelkasten zu erschüttern, derdralo, cepec, preslica (vielleicht besser treslica); bei den Tischlern, oboj; beim Obst, meka.

Anschlagen, *v. n.*, an etwas, udariti, naudariti, naudarjati, biti na kaj; mit der Glocke, plat zvona biti, poudarjati na zvon, priterkavati, trojko biti; in Steierm. trijančiti; es hat mir gut angeschlagen, teknilo mi je, prileglo se mi je, dobro mi je delo; die Arzenei will nicht anschlagen, zdravilo ne pomaga, nič ne zda, ne tvarja, neče pomagati, služiti; mit der Stimme, zapeti; von den Hunden, zalajati, lajati; *v. r.*, sich anschlagen, udariti, udarjati se ob kaj; ein wenig, terkniti se; stark, butiti, telebniti; angeschlagenes Obst, pobito, mekasto, obtolčeno sadje; *v. a.*, das Gewehr anschlagen, nameriti, namérjati; an den Backen, pritisniti, pritiskati puško (na lice); ein Schloß an die Thür, ključavnico pribiti, pribijati; einem Fesseln anschlagen, zakovati, zakovavati koga; Feuer, ukresati, skresati, kresati ogenj; taxiren, schätzen, ceniti; etwas zu Geld anschlagen, na denar prevreči, ceniti v dnarjih; zu hoch, zu theuer anschlagen, preceniti; etwas mit einem anschlagen, verabreden, s kom se dogovoriti, dogovarjati, zmeniti zastran česa; bei den Schneidern mit weitläufigen Stichen zusammennähen, pripeti, pripenjati, nauda-

riti, naudarjati, Bäume, zasekati, zasekovati, začertati, začertovati; den Reif, nabiti, nabijati.

Anschläger, der, nabijač, nabijavec.

Anschlägig, *adj.*, prekanjen, premeden, umeten.

Anschlagsbetrag, der, znesek cenitve, znesek po preudarku.

Anschlagezettel, der, oglas, nabito oznanilo.

Anschlämmen, *v. a.*, zablatiti, nablatiti, poblatiti, blatiti, nagliniti, naglinovati.

Anschleichen, *v. n.* u. *r.*, priplaziti se, prištapati, prilesti, pritapati, prikrasti se, primuzati se.

Anschleifen, *v. a.*, (vom Zeitw. schleifen), nabrusiti, brusiti, naostriti; eine Spitze an das Messer, nož na ostro zbrusiti, nabrusiti, brusiti; (von der Schleife), Holz auf der Schleife heranführen, derva na smučeh, saneh privleči, privlačevati, vleči, vlačiti; mit der Schleife befestigen, pripetljati.

Anschlemmen, s. Anschlämmen.

Anschlendern, *v. n.*, prigambati, prilandati.

Anschlenkern, *v. a.*, šterkniti, šterkati kaj v ob. na kaj.

Anschleppen, *v. a.*, privleči, privlačiti; voll anschleppen, navleči, navlačiti; *v. r.*, sich, navleči, navlačiti se.

Anschleudern, *v. a.*, zadegati, degati, zagnati, zaganjati kaj s pračo, zafračiti, zafračevati; *v. n.*, terjusiti v kaj, ob kaj.

Anschlichten, *v. a.*, Holz, nareštati, reštati, zložiti, skladati; mit der Schlichte bestreichen, pomazati, pomazovati (osnovo).

Anschließen, *v. a.*, prikleniti, priklepati; in Ketten legen, vkleniti, vklepati; an die Wand anschließen, prikovati, prikovavati; eine Schrift, priložiti, prilagati; *v. r.*, die Soldaten schließen sich an einander an, vojaki se tišče, stikajo, gredó v zastopce; sich an Jemanden anschließen beim Gehen, pridružiti, pridruževati se komu, prijeti, prijemati se koga, obesiti, obešati se na koga, pripajdašiti, pritovaršiti se; sich an Jemanden anschließen, seine Parthei nehmen, skleniti, sklepati se s kom; sich dem Processe anschließen, pristopiti, pristopati k pravdi; das Kleid schließt nicht an, oblačilo se ne prilega; prileči, prilegati se, obleči, oblegati se, prijeti, prijemati se; die Thür schließt nicht an, duri se ne zapirajo dobro, se ne prilegajo, prijemajo.

Anschließung, s. Anschluß.

Anschlingen, *v. a.*, mit der Schlinge, prizankati, zadergniti, zadergovati na kaj, pripetljati; *v. r.*, sich an Jemanden anschlingen, s. **Anschließen,** sich.

Anschlitzen, *v. a.*, eine Schreibfeder, urezati, preklati, nacepiti, nacepovati; ein Stück Zeugs, sukno narezati, narezovati, naparati.

Anschloßen, *v. i.*, es schloßt an die Fenster an, toča se zaganja, zaletuje v okna.

Anschlürfen, sich, *v. r.*, naserkati se.

Anschluß, der, priklenjenje, priklep, prikovanje; Anschluß einer Schrift, priloga, doklada; die Beilagen folgen im Anschluße mit, priloge so pridjane; Anschluß an Jemand, pridružba, pridruženje, pristop.

Anschmauchen, *v. a.*, odimiti, odimovati, okaditi, okajati; angeschmaucht, odimljen, okajen; s. **Anrauchen.**

Anschmecken, *v. a.*, spoznati, poznati po kusu, po slasti, pokusiti; *v. n.* (Jägerspr.), zalslediti, zasledovati.

Anschmeicheln, sich, *v. r.*, prilizniti, prilizovati se, prikupiti, prikupovati se, priljubiti, priljubovati se (komu).

Anschmeißen, *v. a.*, trešiti na kaj, zadegati; s. auch **Anschleudern;** die Fliegen schmeißen das Fleisch an, nach *V.*, muhe zaplodijo meso; *v. n.*, mit dem Kopfe an die Wand anschmeißen, z glavo ob zid trešćiti, trešiti, butiti, butati, telebiti.

Anschmelzen, *v. n.*, anfangen zu schmelzen, otopiti, topiti se, stopiti in prijeti se; *v. a.*, an etwas, pritopiti na kaj, privariti, variti; mit Blei, prisvinčiti; viel oder genug schmelzen, natopiti, natapljati.

Anschmettern, *v. n.*, zahrumeti, zaropiti, zaderleskati, zaderlešiti, zahrušiti, terkniti, terkati, lopniti (na kaj).

Anschmieden, *v. a.*, prikovati, prikovavati, nakovati, nakovavati, prikleniti, priklepati.

Anschmiedung, die, prikovanje.

Anschmiegen, sich, *v. r.*, an Jemanden, objeti, objemati, obimčkati koga, pritisniti, pritiskati, stisniti, stiskati se h komu, oviti, ovijati se koga; *v. a.*, primeriti kaj čemu, priravnati, priravnavati, prilagoditi, ulagoditi; Worte den Begriffen, priličiti, priličevati besede zapopadkam.

Anschmiegsam, *adj.*, von Menschen, priljuden; überhaupt, priležin, obležin, priličin, prilagoden.

Anschmieren, *v. a.*, namazati, pomazati, zamazati, mazati; mit Fett, auch namastiti, mastiti; grob oder ungeschickt, nakacati; mit Koth, oblatiti, oblatovati, očofati (z blatam); betriegen, oplahtati, opehariti, ganiti, ukaniti, ukanjati; sich anschmieren mit einer Waare, okupiti se; s. auch **Verfälschen.**

Anschminken, *v. a.*, obličje pobarvati, pomazati, pobeliti, porudečiti lice, olepotičiti, nalepotičiti, lepotičiti.

Anschmitzen, *v. a.*, šleniti (z bičevim koncam).

Anschmoren, *v. n.*, napražiti, pražiti, sopariti, nacmariti, ocmariti, cmariti.

Anschmücken, *v. a.*, napraviti, napravljati lepo, olišpati, lišpati, ozaljšati, zaljšati.

Anschmunzeln, *v. a.*, namuzniti se komu.

Anschmutzen, *v. a.*, pomazati, umazati, zavaljati, povaljati, ogerditi, okergati, posvinjati; nach *V.* auch onesnažiti; nach *M.* auch oprižiti.

Anschnallen, *v. a.*, pripenčati, pripeti, pripenjati, prikopčati.

Anschnalzen, *v. a.*, dlesniti, dleskati na koga; mit der Peitsche, póčiti, pókati.

Anschnarchen, Anschnarren, Anschnauben, Anschnauzen, *v. a.*, zarevsati, zasmerčati,

zahrupeti, zarohneti na koga, nad kom; s. auch Anfahren.

Anschnäutzen, *v. a.*, osmerkati kaj, vsekniti, vsekovati se v kaj.

Anschneiden, *v. a.*, narezati, narezovati; das Brot, Käse usf., angänzen, načeti, načenjati; mit der Schere, nastriči, nastrigati; an das Kerbholz, zarezati, zarezovati.

Anschneien, *v. i.*, es schneit ans Fenster an, mete, (sneg gre, pada) na okno.

Anschnellen, *v. a.*, etwas, bersniti, bersati na kaj, puhniti, puhati na kaj, sprožiti, sproževati; *v. n.*, s. Anprallen.

Anschnitt, der, nareza, načetje; Anschnitt ans Kerbholz, zareza; das zuerst Angeschnittene, narezek, urezek, načetek; der Ort des Anschnittes, narez *f.*

Anschnittsberechnung, die, število, štetev (račun) po rovašu.

Anschnitzeln, Anschnitzen, *v. a.*, narezljati, narezljevati.

Anschnüffeln, *v. a.*, povohati, vohati, ponjušiti, ponjušati, njušiti.

Anschnüren, *v. a.*, privezati, privezovati (z vervico), natvesti, natvezovati, pritvesti, pritvezovati.

Anschnurren, *v. a.*, zagerčati nad kom, s. Anfahren.

Anschobern, *v. a.*, nakopčati, na kopo djati, devati, naškopiti.

Anschönen, sich, *v. r.*, nališpati in napraviti se.

Anschöpfen, *v. a.*, zajeti, zajemati.

Anschoppen, *v. a.*, nagnjesti, gnjesti, nagatiti, gatiti.

Anschoppung, die, (obstructio, infarctus), zagnjeten drob, vreden, vredan; hat sie bekommen, vred od. uvred je dobil.

Anschrauben, *v. a.*, nach *M.* naškerniti, priškerniti, naviti, navintati, z vertili priterditi, prisponati.

Anschrecken, *v. a.*, das Wild bei den Jägern, naplašiti, nastrašiti, plašiti, strašiti.

Anschreiben, *v. a.*, napisati, napisovati, zapisati, zapisovati; an die Gewähr anschreiben, vpisati, (prepisati) v gruntne bukve za posestnika; an die Steuer, vpisati koga za davek; einem etwas anschreiben, zapisati, postaviti komu kaj v štev, število, (obrajt, račun); ich bin gut angeschrieben bei ihm, čisla me, rad me ima, veljam kaj pri njem.

Anschreibung, die, zapis, vpis.

Anschreien, *v. a.*, zakrikniti, zakričati nad kom, zadreti se nad kom, zavpiti, zavekati na koga, na glas poklicati; um Hilfe, v (na) pomoč poklicati, klicati.

Anschreiten, *v. n.*, anfangen zu schreiten, stopiti, stopati; angeschritten kommen, prikorakati; verächtl. prikoracati.

Anschrote, die, das Ende an beiden Seiten der Länge an den wollenen Tüchern, krajevina, končnina.

Anschroten, *v. a.*, heranwälzen, privaliti, navaliti, valiti, zatočiti, zatakati; die Anschrote anfügen bei den Webern, pritkati, pritkavati.

Anschrumpfen, *v. n.*, nagerbančiti, gerbančiti se, gerbe dobiti, dobivati, nagerbinčiti se.

Anschub, der, im Kegelspiele, perva roka, pervi zagon, naval; beim Tisch, nastavek, pristavek; den Anschub haben, pervi vreči.

Anschuhen, *v. a.*, obuti, obuvati; die Pfähle mit Eisen beschlagen, nach *V.* auch, ožokati; Vorschuhen, poddelati, poddelovati, podšiti, podšivati; *v. r.*, sich anschuhen, obuti, obuvati se.

Anschuhung, die, obutev, okov, poddel, podšiv.

Anschulden, Anschuldigen, *v. a.*, obdolžiti, dolžiti, okriviti, kriviti; eine angeschuldigte Gewaltthätigkeit, posilnost, ktere koga dolžé, ktere je kdo obdolžen.

Anschuldigung, die, obdolženje.

Anschuldigungsbeweis, der, obdolživni dokaz.

Anschuppen, *v. a.*, bútiti, butati v kaj.

Anschüppen, s. Anschaufeln.

Anschüren, *v. a.*, das Feuer, podnetiti, podpaliti, podkuriti, podžgati, podžigati, oživiti, oživljati; anregen, razdražiti, dražiti; s. Anregen.

Anschuß, der, ostrel, nastrel; erster Schuß, pervi strel, predstrel; des Wassers, nalet, naval vode; der Kristalle, ledenjenje; s. Rheumatismus.

Anschüßig, s. Rheumatisch.

Anschütt, die, nasip, nasutje, nanos, nanesina, naplav, plavutje.

Anschütteln, *v. a.*, pritresti, pritresati.

Anschütten, *v. a.*, etwas flüßiges, priliti, prilivati oder prilijati, pritočiti, pritakati; Getreide, Sand, Staub, nasuti, nasipati, prisipati, prisipovati; mit einem Grabscheit, nagrebsti, nagrebati; voll schütten, naliti, nalijati, nasuti, nasipati.

Anschützen, *v. a.*, das Wasser vermittelst des Schutzbrettes höher steigen machen, pritvoriti, pritvarjati, pripreti, pripirati; die Räder, Bälge, kolesa, mehove odtvoriti, odtvarjati.

Anschwängern, *v. a.*, naploditi, ubrejiti, brejiti, ploditi, napolniti, zvaljati; in der Chemie, nasititi, nasitovati.

Anschwanken, *v. n.*, prišvepati, omahovaje, opotekaje se priti, iti.

Anschwänzeln, *v. n.*, priti, prihajati mahaje, migljaje z repam.

Anschwänzen, *v. a.*, prištuliti, štuliti.

Anschwären, *v. r.*, prignojiti se.

Anschwärmen, *v. n.*, prirojiti, rojiti; anfangen zu schwärmen, zrojiti, začeti rojiti.

Anschwärzen, *v. a.*, očerniti, počerniti, černiti kaj; einen, počerniti, očerniti, černiti, ogovoriti, ogovarjati, obirati, opravljati koga.

Anschwärzer, der, černivec, ogovarjavec.

Anschwärzung, die, černjenje, počernovanje.

Anschwatzen, *v. a.*, einem etwas, pričenčati komu kaj, nagovoriti, nagovarjati koga, da kaj vzame, verjame.

Anschwefeln, *v. a.*, ožepliti, nažepliti, žepliti.
Anschweif, der, snutek, osnutek, osnova.
Anschweifen, *v. a.*, nasnovati, snovati.
Anschweißen, *v. a.*, privariti, privarjati; bei den Jägern, okervaviti, kervaviti, ostreliti, nastreliti, raniti.
Anschwellen, *v. a.*, napeti, napenjati, napihniti, napihovati; *v. n.*, napeti, napenjati se; natekati, rasti, naraščati, narašati, prihajati; bei Krankheiten, oteči, otekati, obotaviti, navreti, zabuhniti; angeschwollene Backe, zabuhnjeno lice.
Anschwellung, die, natek, narast; des Flusses, auch velika voda; oteklina, otók; entzündliche Anschwellung, obotavljej.
Anschwemmen, *v. a.*, naplaviti, priplaviti, plaviti (les), auch gnati les; Erdreich, nanesti, nanašati.
Anschwemmung, die, naplavljenje, plavljenje; das Angeschwemmte, naplav, plavje, prod, plavutina, melj, omelje, opersje, nasipina, nanos.
Anschwemmungsrecht, das, pravica do plavutine.
Anschwimmen, *v. n.*, priplavati, doplavati, plavati.
Anschwindeln, *v. a.*, ein wenig schwindelnd machen, omotiti, nekoliko vertoglaviga, opotečniga narediti koga.
Anschwingen, *v. a.*, zamahniti, zamahovati.
Anschwirren, *v. n.*, priberneti, prišuriti, prisverčati, pribrenčati.
Anschwöden, *v. a.*, (bei Gerb.), zavapniti, apniti kožo.
Anschwören, *v. a.*, s prisego obljubiti, obetati.
Anschwung, der, zamah.
Ansegeln, *v. n.*, zajadriti, jadriti v kaj; segelnd ankommen, prijadriti.
Ansehen, *v. a.*, pogledati, pogledovati, gledati kaj, od. na kaj; zreti, ozreti, ozirati se na kaj; mit unverwandten Augen, z vpertimi očmi gledati, oči vpreti, vpirati v kaj, ne premakniti oči; das war schön anzusehen, lepo je bilo viditi, gledati; man sieht es ihm an, zna se mu; man sieht es ihm nicht an, ne bi človek rekel; an den Augen ansehen, na očeh spoznati, v očeh viditi, brati; man sieht ihm den Vagabunden an, potepuh iz njega gleda; mit scheelen Blicken, poprek gledati, po strani, od strani; einander ansehen, spogledati, spogledovati se; er sieht das Geld nicht an, denarjev mu ni žal, mu ni kaj mar; geduldig ansehen, gledati, poterpeti, terpeti; starr und steif, pogledati, gledati debelo, stermo, serpo, srepo (*cf. altsl.* sverép, wild); gledati debelo, da bi oči izkapale; er sieht die Dinge falsch an, ne vidi reči, kakoršne so; dieß kann als ein gutes Werk angesehen werden, to se more za dobro delo imeti, šteti, čislati; Jemanden mit der Strafe ansehen, kazniti koga, naložiti komu kazen; sich für was ansehen, šteti se (za) kaj; worauf ist das angesehen?, kam to meri?, ich sah es ihm an, znalo se mu je, zagledal, vidil sim nad njim; er ist bei Jedermann angesehen, vsi ga čislajo; ein angesehener Mann, veljak, imenitnik, veljaven, imeniten, čislan mož; einen hart ansehen, gerdo gledati, s hudo, zabodèno pogledati, gledati koga; der Richter soll die Sache und nicht die Person ansehen, sodnik naj gleda na reč, ne pa na osebo; er hat seine Heimath mit dem Rücken ansehen müssen, svoj dom je mógel zapustiti.
Ansehen, das, die Handlung des Ansehens, pogled, gled, gledanje, ozir, oziranje, vid; in Ansehen (beß. Ansehung) seiner, gledé na-nj, kar se tiče njega; allem Ansehen nach, po vsim videzu, kakor vse kaže, kakor je podoba; ohne Ansehen der Person, ne gledé na to, kdo da je kdo; Auctorität, veljava, čast, čislanost; das äußere Ansehen, videz, zunanja postava; dem äußern Ansehen nach, po vidu; jetzt hat das Haus ein besseres Ansehen, sedaj je hiša lepši viditi; es hat das Ansehen, als wenn nichts aus der Sache werden wollte, kakor se kaže, kakor se mi zdi, ne bode nič iz tega; er hat das Ansehen, ima videz, ima veljavo; im großen Ansehen stehen, veljak biti, kaj veljati pri ljudeh, čislan, spoštovan, imeniten biti; er weiß sich Ansehen zu geben, zna si veljavo dati, dajati; das Vorurtheil des Ansehens, predsodek po veljavi; Ansehen als Gestalt, podoba; sein Ansehen verspricht etwas Gutes, če sodiš po obrazu, po zunanjim, je dober človek; des Ansehens werth, vreden, da se vidi, da se pogleda.
Anseher, der, pogledavec.
Ansehnlich, *adj.*, veljaven, imeniten, znamenit, auch vidin, očiten, važen; ein ansehnlicher Mann, veljak; er hat ein ansehnliches Vermögen, precej premožen je.
Ansehnlichkeit, die, veljavnost, imenitnost, važnost, znamenitost; *serb.* auch znatnost, odličnost, uglednost.
Ansehung, die, s. **Ansehen**, in Ansehung dessen, glede na to, kar se tiče tega, zastran tega, zavolj tega.
Anseilen, *v. a.*, privezati, privezovati, natvesti, natvezati na verv.
Ansein, s. **Anwesenheit**.
Ansengen, *v. a.*, nasmoditi, osmoditi, smoditi, opaliti, pripaliti; angesengt werden, prismoditi se; von der Sonne, zagoreti, ogoreti.
Ansengung, die, nasmod, smod, ožig.
Ansetzblech, das, nach *V.*, prikrov, pokrov.
Ansetzen, *v. a.*, nastaviti, nastavljati; eines dem andern nahe setzen, pristaviti, pristavljati, postaviti, postavljati k čemu; Blutegel, pijavke staviti; einen Aermel, rokav prišiti, prišivati; zwei Körper an einander setzen, sostaviti, sostavljati; mehrere, zdevati; einen zwischen zwei, vstaviti, vstavljati; anrechnen, postaviti, postavljati, zapisati, zapisovati v števila; einen Tag ansetzen, dan odločiti, odločevati; Gebühren, ustanoviti, ustanovljati, ustanovljevati dav-

žčina; Bauern ansetzen, kmete naseliti, naseljevati; Bäume, nasaditi, zasaditi, zasajati; er hat im Weingarten viel angesetzt, v vinogradu je veliko zasadil; die Reben haben viel Trauben angesetzt, terte so pokazale, imajo obilno zaroda; die Feder ansetzen, pero v roko vzeti, jemati; das Gewehr, s. **Anlegen**; eine Waare ansetzen, postaviti ceno blagu; zu hoch ansetzen, preceniti; Erde ansetzen, s. **Anschwemmen**; die Klauen ansetzen, kremplje zasaditi; einen ansetzen, betrügen, posaditi koga (na led); *v. n.*, an den Feind ansetzen, pritisniti, pritiskati na sovražnika, udariti na sovražnika; die Stutte hat angesetzt, kobila se je ubrejila; er setzte dreimal an, trikrat je poskusil; das Erz setzt an, naprej derži; *v. r.*, sich ansetzen, naseliti se; sich ansetzen, vom Staub, vom Bodensatz, prijeti, prijemati se, usesti, usedati se; sich an etwas, lotiti se česa.

Anseufzen, *v. a.*, vzdihniti na koga.

An sich bringen, pridobiti, pridobivati kaj, v last kaj dobiti.

Ansicht, die, pogled, pogledanje; die erste Wahrnehmung, zagledek, zagled; schöne Ansicht, Prospect, lep vid, ugled; Meinung, misel, menjenje; meine Ansicht ist diese, moja misel je, tako menim; sich durch eigene Ansicht überzeugen, s svojimi očmi se prepričati; nach Ansicht dieses Briefes, ko je prebral to pismo, prebravši ta list.

Ansichtig, *adj.*, werden eines Menschen, Dinges, ugledati, zagledati koga, kaj.

Ansickern, *v. n.*, nakapati, kapati, nacurljati, curljati, nacezljati, cezljati.

Ansiedelei, die, naselbina, naselitev; der Boden, selišče, seliše.

Ansiedeln, *v. a.*, naseliti, naseljevati, nastaniti; *v. r.*, naseliti, useliti se; sich anderwärts ansiedeln, preseliti se.

Ansiedeln, das, naselitev, naseljenje.

Ansieden, *v. a.*, zavreti, povreti, vreti.

Ansiedler, der, naselnik, priselnik, selak; **Ansiedlerin,** die, naselnica.

Ansiedlung, s. **Ansiedeln,** das.

Ansiegeln, *v. a.*, pripečatiti.

Ansillen, *v. a.*, einen Lockvogel, okomotati, komotati vabnika.

Ansingen, *v. a.*, einen, zapeti, zapevati komu; *v. r.*, sich ansingen, napeti se.

Ansinnen, *v. a.*, einem etwas, zaprositi, poprositi koga česa (za kaj); pričakovati od koga kaj; s. **Anmuthen, Zumuthen.**

Ansinnen, das, **Ansinnung,** die, zaprošnja, želja.

Ansintern, s. **Ansickern.**

Ansitz, s. **Wohnsitz.**

Ansitzen, *v. n.*, fest ansitzen, terdo sedeti, deržati se česa; ankleben, lepeti, obviseti, obsedeti, sprijeti se; von Kleidern, dobro se deržati, obleči se.

Anspalten, *v. a.*, nacepiti, nacepovati, naklati; *v. n.*, napóčiti, napókati; angespalten, napocen.

Anspann, der, vprega, vozna tlaka.

Anspannen, *v. a.*, die Pferde usf., vpreči, vpregati oder vprezati, napreči, napregati, naprezati; ein Tuch, Seil, seinen Verstand, seine Kräfte, napeti, napenjati, nategniti, nategovati.

Anspanner, der, vpréžnik, napréžnik, napregač, podložnik, ki s konji raboto opravlja.

Anspannung, die, naprega, vprega, napenjanje, nategovanje.

Anspeien, *v. a.*, Jemanden, pljuniti, pljevati na koga, v koga; voll anspeien, opljevati, napljevati, zapljevati; durch Uebergeben, okozlati, okozlavati.

Ansperren, *v. a.*, pripreti, pripirati.

Anspicken, *v. a.*, napolniti, napolnovati, natakniti, natikati; ein angespickter Beutel, natlačena, nabita mošnja.

Anspielen, *v. a.*, das Spiel anfangen, začeti, začenjati igro, zaigrati; *v. n.*, auf einem Instrument, zaigrati; auf einem Saiteninstrument, zagosti; auf einem Blasinstrument, zapiskati, zatrobiti; auf etwas anspielen, zadevati na kaj, klepati, biti na kaj, takniti, tikati v kaj *fig.*, oberniti, obračati, meriti na kaj, cikati, * nacikovati na kaj.

Anspielung, die, Allusion, zadevanje, naklepanje, tikanje, mérjenje; im Kartenspiel, zaigranje, perva roka.

Anspießen, *v. a.*, nabosti, nabadati, nasaditi, nasajati, natakniti, natikati; einen Verbrecher, na kol nabiti, nabijati.

Anspießwunde, die, nabodina.

Anspinnen, *v. a.*, napresti, zapresti, napredati, naprejati; hinzuspinnen, pripresti, pripredati; was böses, kaj hudiga naplesti, plesti, napletati; s. **Anzetteln**; sich anspinnen, *v. r.*, es wird sich ein Krieg anspinnen, vojska se bo izcimila, izpletla, izmotala.

Anspinnung, die, napredanje, priprejanje, pripredanje; eines Verbrechens, nasnova, napletanje hudodelstva.

Anspitzen, *v. a.*, poostiti, ostiti; gewöhnl. našpičiti, ošpičiti, špičiti; *serb.* zašiljiti.

Ansplittern, *v. n.*, zadirati se, začeti se drobiti, cepiti.

Anspornen, *v. a.*, ein Pferd, spodbosti, spodbadati, podbistrati, z ostrogo suniti, sovati, zbosti, zbadati, pognati, poganjati; *fig.* spodbosti, spodbadati; der Ehrgeiz spornt ihn an, častilakomnost ga vžiga, žene, spodbada.

Anspornung, die, spodbod, spodbadanje.

Anspötteln, Anspotten, *v. a.*, zasmehovaje nagovoriti, nagovarjati.

Ansprache, die, nagovor, ogovor, poprošnja; Ansprache ans Volk, govor; s. **Anspruch**; bei Blasinstrumenten, glas, oglas.

Ansprechen, *v. a.*, bei den Jägern, napovedati, napovedovati, imenovati; jemanden ansprechen, obgovoriti, ogovoriti, ogovarjati, nagovoriti, nagovarjati; in Kt. omarnovati; für sich ansprechen, lastiti se česa, pripisovati si kaj, prirekovati si kaj; Wohlgefallen erregen, dopasti, dopadati komu; bittlich ansprechen, poprositi, prositi koga za kaj; einen gerichtlich um etwas an-

sprechen, pri kom, od koga kaj s tožbo iskati, vprašati po čem, tirjati kaj, pri gosposki poiskati, iskati; *v. n.*, einen Ton von sich geben, oglasiti, glasiti se, zapeti, zapevati, zapiskati; bei Jemanden ansprechen, oglasiti, oglašati se pri kom, stopiti h komu.

Anspreizen, *v. a.*, opreti, opirati; anspreizen, sich, *v. r.*, vpreti, vpirati se (v kaj).

Ansprengen, *v. a.*, ein Pferd zum Galopp, podbosti, podbadati konja, nagnati, naganjati; mit Wasser ansprengen, pokropiti, kropiti; einen Felsen, nalomiti, narušiti; *v. n.*, auf Jemanden angesprengt kommen, jezdé na koga se pognati, poganjati, pridirjati, priskakati na konji.

Ansprengung, die, pokrop, kropljenje.

Anspringen, *v. n.*, skočiti, skakati na kaj, nad kaj; heranspringen, priskakati; das Glas ist angesprungen, steklo je napočeno; das Holz ist angesprungen, les je naklán.

Anspritzen, *v. a.*, oškropiti, škropiti, našterkati, šterkati, nabrizgati, nasikati, osikati; *v. n.*, šterkniti, šterkati na kaj.

Anspruch, der, s. **Ansprache**; Anspruch auf etwas, pravica do česa; Forderung, iskanje, tirjanje, prirekovanje; in Anspruch nehmen etwas, Anspruch machen auf etwas, lastiti, svojiti si kaj, prirekovati si kaj, za svoje terditi, tirjati; die Gemeinde in Anspruch nehmen, vzeti, jemati v delež; Jemanden, poprositi koga za kaj; seine Ansprüche geltend machen, svoje pravice izdelati, dognati, obveljavo pravicam zadobiti; er macht Ansprüche auf Ansehen, misli da kaj velja, hoče kaj veljati; er ist ohne Ansprüche, vse mu je prav, z vsim je zadovoljin; er ist voller Ansprüche, povsod se vriva, mu ni mogoče ustreči, ugoditi; ich nehme ihre Güte in Anspruch, na vašo dobrotljivost se naslanjam, zanašam.

Ansprüchig, *adj.*, tirjan, zahtevan.

Anspruchslos, *adj.*, ponižen, zmeren človek, ki se nikomur ne vriva, komur je vse prav, nevtikovaven.

Anspruchsvoll, *adj.*, prevzeten, vtikovaven.

Ansprung, der, naskok, napad, napok, napoč; als Ausschlagskrankheit, garje, kraste, grinte, oskrumbe; Ansprung der Krankheit, s. **Anfall**.

Anspucken, s. **Anspeien**.

Anspulen, *v. a.*, nasukati, sukati na cevko, naviti, viti.

Anspülen, *v. n.*, an etwas, plivkati na kaj, pljuskati; *v. a.*, das Wasser spült immer mehr Land an, voda vedno bolj nanaša; etwas, naplaviti, plaviti.

Anspülung, s. **Anschwemmung**.

Anstacheln, *v. a.*, nabosti, nabadati, pribosti, pribadati; antreiben, spodbosti, spodbadati.

Anstählen, *v. a.*, z jeklam podstaviti, podstavljati, ojekliti, jekliti.

Anstalt, die, Vorbereitung, priprava; Institut, naprava, ustanovitev, osnutek; Maßregel, naredba; Lehranstalt, učilnica; Erziehungsanstalt, gojilnica, rejilnica, izrejavnica; Anstalten machen, treffen zu etwas, pripravljati, napravljati se k čemu; zur Reise, napravljati se, ravnati se na pot.

Anstammen, **angestammt**, rodovinsk, dedin, od prededov prejet, v rodu; s. **Anerben**.

Anstämmen, *v. a.*, upreti, upirati; *v. r.*, upreti se, upeti, upenjati se.

Anstämmung, die, upor, upiranje.

Anstampfen, *v. a.*, pritolči, tolči, tleči, priteptati, teptati, pribiti, pribijati.

Anstand, der, das Anstehen, das Stehen, stanje pri čem in čakanje; der Ort des Stehens, staja, staj; ohne Anstand (ohne zu zögern), brez pomude, brez odloga, brez odlašanja; in U. K. auch, brez prenevedanja; ohne Anstand, pri tej priči, nemudama; ohne Bedenken, brez pomislika, brez zabave; Anstand nehmen, pomisliti, pomišljati, pomišljevati, obotavljati se, prenevedati se, ustavljati se nad čem, spotikati se na čem; das Hinderniß, zaderžek, ovira, ovirek; es wird einen Anstand geben, bo nekaj zaderžka; bei sich ergebenden Anständen, ako bi se kaki zaderžki, ovirki, pomisliki pokazali, namerili; Anstände machen, oviro delati, staviti; guter Anstand, kar se lepo uda, priležnost, dostojnost, ponositost, spodobnost, naličnost, priličnost; mit Anstand reden, pristojno, spodobno govoriti; bei den Jägern, preža, nastaja, čakanje; ich gehe auf den Anstand, grem čakat.

Anständig, *adj.*, priležin, priličin, naličin, pristojin, spodoben, všeč, prijeten, vljuden, priljuden, ugoden, ponosit; kaufe, wenn es dir anständig ist, kupi, če ti je po volji, če si voljan; *adv.*, priljudno, pristojno, pošteno, lepo, kakor se spodobi, po spodobi, spodobno.

Anständigkeit, die, pristojnost, priličnost, vljudnost, spodobnost, priležnost, všečnost, prijetnost.

Anstandsbrief, der, Moratorium in den Rechten, odložno pismo.

Anstandslehre, die, nauk spodobniga obnašanja.

Anstandslos, *adj.* u. *adv.*, brez pomislika, brez zaderžka.

Anstandsvoll, *adj.* u. *adv.*, prav spodobno.

Anstängeln, *v. a.*, den Hopfen, natič dati, dajati hmelju.

Anstapeln, *v. a.*, zložiti, skladati na kaj.

Anstärken, *v. a.*, poškropiti, škropiti s krepčalam, poštirkati, štirkati *.

Anstarren, *v. a.*, debelo pogledati, gledati, srepo, široko gledati, stermo gledati, oči v koga vpreti, vpirati; *fig.*, čuditi se čemu, zavzeti, zavzemati se.

Anstatt, *conj.* u. *pr.*, namest, namesti, namesto; an meiner Statt, namesti oder namest mene, na mojim mestu, auch zame, mesti mene; anstatt zu arbeiten, spielt er, ne da bi delal, še igra, namesti dela, ljubi igro.

Anstauben, *v. n.*, oprašiti, naprašiti, prašiti.

Anstäuben, *v. a.*, oprašiti, oprašovati, prašiti.

Anstauchen, *v. a.*, das Getreide zum Ausdreschen auf der Tenne zurecht legen, nasaditi, nasajati.

Anstaunen, *v. n.*, ostermeti, stermeti nad kom, zavzeti, zavzemati se nad kom, začuditi, čuditi se komu, čemu; *v. a.*, einen, gledati in čuditi se.

Anstaunenswerth, *adj.*, čudovit.

Anstechen, *v. a.*, mit den Spornen das Pferd, spodbosti, spodbadati, podbadati, pognati, poganjati, priganjati; angestochen kommen, prištorkljati; einen mit Worten anstechen, koga zbosti, zbadati, zajedati, pikniti, pikati; mit der Gabel, natakniti, natikati; anfangen zu stechen, nabosti, nabadati; ein Faß, nastaviti, nastavljati, sonst načeti, načenjati; er ist angestochen, hat einen Rausch, kapljica ga je pobila, šterknjen, nasekan, nadelan, vinjen, nabit, mahnjen je, muho ima.

Anstechgift, s. Contagium und Miasma.

Anstecken, *v. a.*, natakniti, natikati, nasaditi, nasajati; mit der Nadel, pritakniti, pritikati, pripeti, pripenjati; den Säbel, opasati, opasovati, pripasati sabljo; ein Haus, zažgati, zažigati hišo; eine Kerze, svečo užgati, užigati; einen mit einer Krankheit, okužiti, okuževati koga, zatrositi, zatrošati, vsejati, sejati bolezen; einen Ort, zasejati, zasevati, zatrositi, trositi bolezen v —, po —, zanesti, zanašati; angesteckt werden, nalesti, nalezovati bolezen; er ist von der Krankheit angesteckt worden, bolezen se ga je prijela; ein ungesunder Verstand steckt oft auch das Herz an, nezdrav, bolan um rad spači, skazi, spridi serce; ein Faß Wein, nastaviti, nastavljati sod.

Ansteckend, *adj.*, kužin, nalezljiv, nalezin; diese Krankheit ist ansteckend, ta bolezen se prijemlje.

Ansteckung, die, natik, nabod; Anzündung, užganje, zažganje; der Krankheit, okužba, nalezba, nalezenje.

Ansteckungsseuche, die, nalezljiva kuga, nalezlica.

Ansteckungsstoff, der, kužnoba, kužilo, naleznina, skernina; s. Miasma.

Ansteckungsfähigkeit, die, okužljivost, nalezljivost, kužnota.

Anstehen, *v. n.*, auf etwas, stati na čem; neben, stati pri čem, poleg, tik česa; das Kleid steht ihm gut an, podá, prileže se mu, lepo mu stoji, lepo se mu udá; das Kleid steht ihm plump an, visi na njem, stoji mu, kakor kravi sedlo; geziemen, pristojati se; gefallen, dopasti, dopadati (se); deine Lebensart steht deinem Vater gar nicht an, tvoje obnašanje očetu kratko nikar ni všeč, ni po volji, ni po godu; der Preis steht mir an, cena mi je po volji, mi je prav; anstehen, den Dienst antreten, v službo stopiti, stopati, službo nastopiti, nastopati; es wird nicht lange anstehen, ne bo dolgo; anstehen lassen, odložiti, odlagati, odlašati, odkladati kaj, poterpeti, počakati; Bedenken tragen, pomišljevati si; ich stehe an, — ob, ne vem, če, ne vem, ali, ne morem reči, da, —; der Entschlossene steht nicht lange an, serčni ne pomišljuje, ne postaja dolgo, se ne preneveda; wollen Sie mit anstehen? ali hočete z nami?

Ansteifen, *v. a.*, s. Anstärken; *v. r.*, s. Anstämmen.

Ansteigen, *v. n.*, das Gebirge steigt sanft an, gora se po malem viša, dviga, vzdiguje; sanft ansteigende Fläche, po malem se dvigajoča planjava, napete tla; angestiegen kommen, mit großen langsamen Schritten, prikorakati, korakati.

Anstellen, *v. a.* u. *r.*, pristaviti, postaviti, postavljati (k čemu); er ist von bösen Leuten angestellt worden, um das zu thun, hudobni so ga navodili, napeljali; anstiften, nagovoriti, nagovarjati, podpihniti, podpihati, podpihovati; Uneinigkeit anstellen, razpor, prepir napraviti, napravljati, početi, počenjati, zdražbe storiti, delati; du hast die Sache schlecht angestellt, slabo si jo izvedel; Essig, Tinte anstellen, kis, černilo nastaviti, nastavljati; ein Gastmahl, gostje narediti, narejati, gostovanje napraviti, napravljati; das ist ein angestellter Handel, to je nasnovano; eine Reise anstellen, podati, podajati se na pot; einen Versuch, skusiti, skušati, poskusiti, poskušati; Betrachtungen anstellen, premisliti, premišljati, premišljevati; eine Wette anstellen, postaviti, staviti; eine Klage, podati, podajati tožbo, tožiti; eine Untersuchung, preiskovanje napraviti; sich ungeschickt anstellen, nerodno se vesti; sich zur Arbeit ungeschickt anstellen, nerodno se k delu pripraviti, pripravljati; sich freundlich anstellen, prijazno se skazati, kazati, prijazno se vesti, prijazniga se delati, hliniti; bei Jägern, sich anstellen, iti na prežo, iti čakat, nastaviti, nastavljati se; ich werde ihm schon etwas anstellen, dessen er sich nicht versieht, nakalil, nagodil mu bom eno, ki se je ne nadja; einem einen Dienst verleihen, službo dati, dajati, podeliti, podeljevati komu; angestellt sein, v službi biti, službo imeti; angestellt werden, službo dobiti, dobivati; Jemanden als Landeschef, als Pfarrer anstellen, koga postaviti, postavljati za deželniga poglavarja, za fajmoštra; ich weiß nicht, wie dieß anzustellen, ne vem, kako bi se tega lotil, kako bi to reč storil, naredil; wer hat dieß angestellt? kdo je to storil? einen Arbeiter anstellen, postaviti delavca, najeti, najemati.

Anstellig, *adj.*, pripraven, ročen, spreten.

Anstellung, die, pristavljanje; Amt, služba; Anstellung eines Versuches, poskušnja.

Anstellungsdekret, das, vslužilno, službodajno pismo.

Anstellungsfähigkeit, die, pripravnost za službo.

Anstellungsgesuch, das, prošnja za službo.

Anstemmen, s. Anstämmen.

Ansterben, *v. n.*, das ist mir angestorben, to sim po mertvim, ranjcim dobil; to mi je pripadlo po dedini, sim podedoval.

Ansteuern, *v. a.*, das Schiff, prikermiti, kermiti, prikormaniti, kormaniti ladijo.

Anstich, der, die Handlung des Anstechens, nabod, zabod; s. **Anstechen**; was zuerst angestochen wird, načetek, načetje.
Anstricheln, *v. a.*, einen, zbosti, zbadati koga, pikniti, pikati.
Anstiden, *v. a.*, prišiti, všiti, všivati, privesti, prištikati, prištikovati *.
Anstieben, s. **Anstauben**.
Anstiefeln, *v. a.*, obuti, obuvati škorne.
Anstieren, s. **Anstarren**.
Anstiften, *v. a.*, početi, počenjati, napraviti, napravljati, nasnovati, osnovati, snovati; auf dein Anstiften ist dieß geschehen, ti si to počel, ti si jo nasnoval, napletel, nach *V.* auch, navodil; einen zu etwas, nagovoriti, nagovarjati koga, da —, našuntati, podšuntati, podpihati, podkuriti.
Anstiften, das, s. **Anstiftung**; auf sein Anstiften ist das geschehen, to je on napravil, k temu jih je on nagovoril, podkuril, podžgal.
Anstifter, der, nasnovač, nagovarjavec, šuntavec, podpihovavec, začetnik; **Anstifterin**, die, nasnovavka, nagovarjavka, začetnica.
Anstiftung, die, nagovarjanje, navod, nasnova, podpihovanje, šuntanje.
Anstimmen, *v. a.*, den Ton eines Instrumentes hören lassen, zaglasiti z —, na —; z. B. eine Violine, zaglasiti na gosli, zagoslati, zagosti; ein Lied, zapeti; eine Harfe, zabrenkati; eine Flöte, zapiskati; eine Trommel, zabobnati; ein Horn, zatrobiti; eine Trompete, zatrobentati; Klagen, zajokati, zaplakati, začeti tožiti; zu hoch, previsoko, pretanko zaglasiti, zaglašati.
Anstinken, *v. a.*, osmraditi koga, zasmraditi kaj, smerdeti komu; *v. n.*, anfangen zu stinken, zasmerdeti.
Anstocken, *v. n.*, zatuhneti.
Anstöhnen, *v. a.*, zaječati, ječati na koga, proti komu.
Anstolpern, *v. n.*, spotakniti oder spodtakniti, spodtikati se, spotikaje se priti, iti.
Anstolzen, **Anstolziren**, *v. n.*, prišopiriti se.
Anstopfen, *v. a.*, nažokati, natlačiti, nagnjesti, nabiti, nabijati, naterpati, nadeti, nadevati, napahati, nadrocati, napolniti; *v. r.*, sich mit Speisen, nadjati, nadevati se, najesti in napokati se, natlačiti se.
Anstoß, der, zadetje, zadevanje, udar (ob kaj); spotika, spotikljej; im Reden, jecljanje, čekljanje; ohne Anstoß reden, lesen, brez spotike, gladko, nespotikama govoriti, brati, ne ustavljati se v govorjenji; Anstoß von Fieber, merzličen napad; Hinderniß, zaderžek; Aergerniß, pohujšanje; Anstoß geben, pohujšati, pohujševati; Anstoß nehmen, pohujšati se, spotikati se nad čim, ustavljati se nad čim, kaj za nespodobno vzeti, jemati; Anstoß, Impuls geben, pognati, poganjati; er ist allen ein Stein des Anstoßes, vsak se nad njim spotikuje.
Anstoßen, *v. a.*, suniti, sovati, dregniti, dregati, drezati, žokniti, žokati; mit dem Ellbogen, dregniti, dregati, turniti; mit dem Kopfe an die Wand mit Gewalt anstoßen, butiti, butati, terčiti, terkati, telebiti; angestoßenes Obst, potolčeno, obtolčeno sadje, pobito, mekasto sadje; im Bergw., zapaliti, zažgati, zažigati; die Jagd anstoßen, zatrobiti na lov; ein Fieber hat ihn angestoßen, merzlica ga je popadla, prijela; die Erde an die Wand anstoßen, perst k steni pritolči, tolči; ein Gebäude an das andere, pritisniti, pritiskati, prizidati, prizidovati; ein wenig anstoßen, potolči, potleči; dicht anrücken, primakniti, primikati; annähen, prišiti, prišivati; mit den Gläsern, terčiti, terkati; anrennen, zaleteti, naleteti, zaderčati v kaj; das Schiff hat angestoßen, čoln je terčil, zadel, telebil; an die Sandbank, je nasedel (na sipo); das Pferd stößt an, überhaupt straucheln, konj se spotakne, spotika, popikne, popikuje; im Gehen anstoßen, spotakniti, spotikati se; Krain stößt an Kroatien, Krajnsko se tika, derži Hrovaškiga; bei Jemand anstoßen, razžaliti, razžaljevati koga; mit der Zunge, spotakniti, spotikati se, jecljati, čekljati; er stößt im Reden an, jezik se mu plete, zapleta, jezik se mu zaleta, zaletuje, zavaljuje, vali; das stößt wider die Gesetze an, to je zoper postave, postavam nasprotno.
Anstoßend, *adj.*, tikajoč se, tik, tikama ležeč, stoječ, deržeč se; anstoßende Häuser, tikama hiše.
Anstößig, *adj.*, spotikljiv, napotin; ärgerlich, pohujšljiv; anstößige Reden, nespodobna govorica; etwas Anstößiges, nespodobno, nespodoba; sein Betragen ist sehr anstößig, zlo nespodobno se vede.
Anstößigkeit, die, spotikljivost, nespodobnost, pohujšljivost.
Anstottern, *v. a.*, zajecljati, zajecati, jecati na koga.
Anstrahlen, *v. a.*, obžariti kaj, žariti na —, obsvetiti kaj, svetiti na kaj, obsijati.
Anstranden, s. **Stranden**.
Ansträngen, *v. a.*, die Pferde, privezati, privezovati konje (s konopci).
Anstreben, *v. a.* u. *n.*, napeti, napenjati se, prizadeti, prizadevati si, pognati, poganjati se za kaj; gegen etwas, upreti, upirati se zoper kaj.
Anstrecken, *v. a.*, nategniti, nategovati; s. auch **Anstrengen**.
Anstreichen, *v. a.*, ein Pflaster, namazati, mazati; eine Farbe, nabarvati, barvati, naličiti, namazati, mazati z barvo; eine Stelle im Buche, začertati, zaznamnjati; mit Kalk die Wand, pobeliti, beliti; das werde ich dir anstreichen, to mi boš plačal, vernil ti jo bom, to si bom zapomnil; *v. n.*, an etwas streichen, zadeti, zadevati se, dotakniti, dotikati se česa.
Anstreicher, der, mazavec; **Anstreicherin**, die, mazavka.
Anstreichpinsel, der, belača.
Anstreifen, *v. n.*, an etwas, plazniti, plaziti ob kaj, oplaziti, oplazovati; Laub anstreifen, nasmukati, smukati listje, nasmercati, smer-

cati; Strümpfe, natogniti, nategovati; berühren, dotakniti, dotikati se česa, zadeti, zadevati v kaj.
Anstreiten, s. Streiten.
Anstrengen, *v. a.*, napeti, napenjati, nategniti, nategovati; alle seine Kräfte, vse svoje moči, vse žile napeti, na vso moč si prizadevati; Jemanden zur Arbeit, k delu primorati, morati, primarjati, nagnati, naganjati; eine Klage, podati tožbo; einen Proceß, začeti pravdo; den Kopf, glavo si ubijati, beliti, lomiti, šupliti; sehr anstrengen, zu sehr, pretegniti, pretezati, presiliti; *v. r.*, sich anstrengen, upeti, upenjati se, prizadeti, prizadevati si, upirati se; sich vergebens anstrengen, zastonj se siliti, pertiti se, napenjati; veräch̄tl. žiliti se.
Anstrengend, *adj.*, pretézin, težaven; anstrengende Arbeit, težko delo.
Anstrengung, die, upor, prizadeva, prizadevanje, prizadetje, napenjanje, trud.
Anstreuen, *v. a.*, prisuti, dosuti, prisipati.
Anstrich, der, überhaupt, mazanje, namaža, vlak, povlak; Schminke, lepotica; rothe, rudečilo; weiße, belilo; bei den Jägern, rosni otres, jelenov sled po rosi; Anschein, videz, vid, podoba; er sucht seinen Handlungen einen guten Anstrich zu geben, gleda, da se njegove dela od zunej lepe kažejo; ein Anstrich von Trübsinn, znamnja žalosti, otožnosti.
Anstricken, *v. a.*, Strümpfe udgl., priplesti, pripletati.
Anstriegeln, *v. a.*, pričesati.
Anströmen, *v. n.*, priteči, pritekati, pridreti, pridirati, dreti na kaj, biti na kaj; von Menschen, privreti, vreti; *v. a.*, Land anströmen, s. Anschwemmen.
Anstücken, **Anstückeln**, *v. a.*, pristaviti, pristavljati; durch Flicken, prikerpati, prikerpovati; durch Nähen, prišiti, prišivati; durch das Binden, privezati, privezovati, auch dostaviti, dostavljati, pristukati *.
Anstückung, die, pristavek, prišiv, pritik.
Anstülpen, *v. a.*, povezniti.
Anstürmen, *v. n.*, navaliti, naskočiti, naskakovati, napasti, napadati, udariti na kaj, prihrumeti, hrumeti na kaj, privreti, prisiliti, priburiti.
Ansturz, der, naval, naskok, zagon.
Anstürzen, *v. n.*, zagnati, zaganjati se na kaj, zaleteti, zaletovati se.
Anstutzen, *v. a.*, začudeno pogledati, gledati; s. Anstaunen.
Anstützen, *v. a.*, opreti, opirati; *v. r.*, opreti, opirati se, nasloniti, naslanjati se na kaj.
Ansuchen, *v. a.*, um etwas, poprositi, zaprositi, prositi koga česa (za kaj); prošnjo podati, vložiti.
Ansuchen, das, prošnja, iskanje, prosba; das Ansuchen stellen, s. Ansuchen, *v.*
Ansud, der, zavretje, varjenje.
Ansudeln, s. Besudeln.
Ansummen, sich, *v. r.*, nabrati, nabirati se, narasti, rasti, naraščati, narašati, pomnožiti se; *v. n.*, pribrenčati; *v. a.*, einem, zabrenčati, brenčati na koga.
Ansüßen, *v. a.*, posladiti, poslajati.
Antagonismus, der, nasprotovanje, protivnost.
Antagonist, der, nasprotnik, zopernik, protivnik, *altsl.*, sąpernik.
Antakeln, *v. a.*, vervi navezati, navezovati; s. auch Betakeln.
Antanzen, *v. n.*, zaplesati, ples začeti, priplesati, v plesu kam zadeti; als, *v. a.*, na plesu dobiti, skupiti si, priplesati.
Antassen, *v. a.*, zložiti, skladati (na kaj).
Antasten, *v. a.*, pošlatati, šlatati, potipati, tipati kaj, dotakniti, dotikati se česa, nach *V.* auch, pohlatati, hlatati; gewaltthätig, lotiti se koga, napasti koga; die Ehre, fremdes Gut antasten, dotakniti, dotikati se poštenja, ljudskiga blaga; seči, segati v tuje pravice.
Antastung, die, šlatanje, potip, tipanje.
Antaumeln, *v. n.*, priblagutati, opotekaje se priti, opoteči se v kaj.
Aente, die, s. Ente.
Antecessor, s. Vorgänger.
Antedatiren, *v. a.*, poprešnji dan postaviti.
Antediluvianisch, *adj.*, predpotopen.
Antheil, der, del, delèž, kos; seinen Antheil bekommen, dobiti svoj del; Antheil haben, deležnik biti; er hat an dieser Begebenheit großen Antheil genommen, veliko je pripomogel pri tem dogodku; Antheil nehmen, biti deležin, del imeti, vdeležiti, vdeleževati se; Antheil nehmen an der Freude eines Menschen, véseliti se s kom; er nahm Antheil an seinen Leiden, smilil se mu je, žal mu je bilo zanj, njegova nadloga ga je ginila.
Antheilhaber, der, deležnik; **Antheilhaberin**, die, deležnica.
Antheilig, *adj.*, deležin, vdeležen.
Antheilmäßig, *adj.*, u. *adv.*, po deležu.
Antheilnehmung, die, deležnost, vdeležba.
Antheilschein, s. Actie.
Anthologie, die, cvetnik, cvetje, antologija; griechische —, cvet gerških pesem, cvetje gerško.
Antrakometer, s. Kohlengasmesser.
Anthropologie, die, nauk od človeka, znanstvo človeške natore; antropologija.
Anthropophag, der, ljudožerec, pesjan, pesjoglavec.
Anthropophobie, die, Menschenscheu, odljudnost, divjačnost.
Anthun, *v. a.*, ein Kleid anlegen, obleči, oblačiti, djati, devati na se; Gewalt anthun, silo storiti, delati, prizadjati, prizadevati; Zwang, posiliti, siliti, primorati, morati; einem etwas, storiti, delati, prizadjati, prizadevati komu kaj; erweisen, storiti, delati; Ehre anthun, skazati, skazovati; Unrecht, krivico storiti, delati; sich den Tod anthun, ugonobiti se, vzeti si življenje, ubiti, usmertiti se; anzaubern, storiti, delati, narediti, nach *V.* auch, navražiti, vražiti.

Anti-, in d. Zsß. wider, proti; vor, pred; auch raz-, s. die Folgenden.
Antichambre, die, predizba, prednja izba, spredija soba.
Antichambriren, *v. n.*, v predsobi čakati, pragovati.
Antichretisch, *adj.*, Vertrag, zastavorabna pogodba.
Antichrist, der, antikrist.
Anticipando, anticipate, *adv.*, prej, naprej.
Anticipation, die, Vorausnahme, predjem, naprej vzeto, vzdignjeno.
Anticipiren, *v. a.*, naprej vzeti, jemati, naprej potegniti; auch, pred opraviti kaj.
Anticonstitutionell, *adj.*, protiustaven.
Anticken, *v. a.*, dotakniti se koga (s perstam).
Antidot, das, protimba; s. auch **Gegengift**.
Antik, *adj.*, starinsk, nekdanj.
Antike, die, starina, starovina, nekdanjščina, nekdanjšina, antika.
Antikensammlung, die, starinska nabira.
Antilogie, s. **Widerspruch**.
Antiministeriell, *adj.*, protiministersk.
Antimonium, das, s. **Spießglanz**.
Antimonie, die, postavno nasprotje.
Antipathie, die, zopernost, merzost, antipatija.
Antipendium, das, zakrivalo, *dim.*, zakrivalce.
Antiphlogistisch, *adj.*, etwa, zoper unetico, hladiven.
Antiphone, die, prepev, odpev.
Antipode, die, protinožec.
Antippen, *v. a.*, tipniti, s perstam se dotakniti, dotikati.
Antiquar, der, starinoznanec; Buchtrödler, prodajavec starih bukev, knjig, starovinar, antikvar.
Antiquarisch, *adj.*, staroznansk, antikvarsk.
Antiquiren, *v. a.*, s. **Abschaffen, Aufheben**.
Antiquität, die, starina, starodavnost.
Antiquitätensammlung, die, nabira starin, starovin.
Antiscii, die, Erdbewohner, deren einer den Schatten gegen Norden, der andere gegen Süden wirft, razsenčniki.
Antiscorbutisch, *adj.*, etwa, ustni gnjilini nasprot, zoperskobuten.
Antispamodisch, *adj.*, kerču nasproti, zoperkerčin.
Antiseptisch, *adj.*, zoper gnjilavo, protignjilen.
Apostem, s. **Absceß**.
Antithese, die, protistavek, opostavek.
Antlitz, das, obličje, obraz.
Antlitzseite, s. **Façade**.
Antoben, *v. n.*, pridivjati, prihruti.
Antoniusfeuer, das, d. i. Rothlauf, šen, pšen, jarbolec.
Antosen, *v. n.*, pribobneti, bobneti.
Antraben, s. **Traben**.
Antrag, der, **Anboth**, ponudba, ponuda; Vorschlag, nasvet, predlog; Antrag machen, anbieten, ponuditi, ponujati; Antrag auf etwas stellen, nasvetovati, nasvetvavati, predložiti, predlagati kaj; den Antrag annehmen, vzeti ponudo, nasvet, poprijeti, poprijemati se ponudbe, predloga.
Antragen, *v. a.*, nanesti, nanositi, nanašati; anbieten, ponuditi, ponujati komu kaj; *v. n.*, auf etwas antragen, in Vorschlag bringen, voliti na kaj, nasvetovati, svetovati, predložiti, predlagati kaj; *v. r.*, sich antragen, ponuditi, ponujati se.
Antragsteller, der, predložnik, nasvetovavec.
Antragstellung, s. **Antrag**.
Antrampeln, antrampen, antrappen, *v. n.*, pritoptati, toptati.
Antrauen, *v. a.*, einem eine, poročiti, poročati, poročevati (nevesto z ženinam); sich ein Mädchen antrauen lassen, vzeti, jemati dekle, poročiti se, oženiti se (ż njo).
Anträufeln, Antraufen, *v. n.*, nakapati, nakapljati, nakapljevati, kapati.
Anträumen, *v. a.*, einem etwas, prisanjati komu kaj, izmisliti si od koga kaj.
Antrauung, die, poroka, poročanje.
Antreffen, *v. a.*, einen, naiti, nahajati koga, zadeti, zadevati na koga, sniti se s kom, dobiti, dobivati koga, namahniti se na koga; was mich antrifft, kar se tiče mene; man trifft ihn schwer zu Hause an, težko ga je doma dobiti.
Antreiben, *v. a.*, (heran), prignati, priganjati, pritirati, tirati; nöthigen, nagnati, naganjati, siliti, primorati, morati; *altsl.* pomarati; treibe die Ochsen doch ein wenig an, poženi voli; die Neugierde treibt ihn an, radovednost ga žene; anreizen, spodbosti, spodbadati; Reife antreiben, nabiti, nabijati; den Keil, pognati, poganjati, zabiti, zabijati; den Hut, potlačiti klobuk (na glavo); einen Nagel, zabiti, zabijati; *v. n.*, die Flöße sind an das Land angetrieben, plutve so k bregu priderle, plutve so zagnane k bregu; angetrieben kommen, pridreti.
Antreiber, der, poganjač, priganjač, priganjavec, spodbadavec; **Antreiberin**, die priganjavka.
Antreibung, die, nagon, prigon, priganjanje, spodbadanje; s. **Antrieb**.
Antreten, *v. a.*, anfangen, nastopiti, nastopati, začeti, začenjati; die Erde an einen Baum, priteptati, pritlačiti perst k drevesu; einen antreten, nahe zu ihm treten, pristopiti, pristopati, stopiti, stopati k komu; angehen um etwas, poprositi, prositi koga česa, pristopiti s prošnjo; eine Reise, upótiti se, na pot se podati, podajati, vzdigniti se; ein Geschäft, opravek pričeti, prinčenjati; übernehmen, prevzeti, prevzemati; ein Amt, v službo stopiti, stopati, službo nastopiti, nastopati; die Regierung, začeti, začenjati vladati (vlado); ein neues Jahr, novo leto začeti, začenjati; die Erbschaft, nastopiti, nastopati dedino, oglasiti, oglašati se za dediča; den Beweis, nastopiti, nastopati dokaz; *v. n.*, die Vögel treten an, tiči sédajo; an etwas an-

treten, stopiti, stopati k čemu; bei einem Freund, s. Einsprechen.

Antreter, der, nastopnik.

Antretung, s. Antritt.

Antrieb, der, prigon, priganjanje, priganjek, spodbod; Beweggrund, nagon, nagib; aus eigenem Antriebe, sam od sebe, sam iz svoje volje, dobrovoljno, prostovoljno; auf den Antrieb eines andern, drug ga je nagovoril, spodbodel, (da je to storil).

Antrinken, sich, *v. r.*, napiti, napijati se (česa).

Antrippeln, *v. n.*, pridrobneti, primancati.

Antritt, der, das Herantreten, pristop; der Beginn, nastop, začetek; einer Reise, odhod na pot; beim Antritt der Reise, ko se je vzdignil na pot; Uebernahme, prevzetje; bei den Vogelstellern nach *V.* drevce; Antritt der Treppe, perva stopnica; bei den Druckern, podnožnica; Vorsaal, veža; der Schmutz, (s čevlji) nanošeno blato.

Antritts-, in Zstzg., nastopni.

Antrittsanzeige, die, naznanilo začetka; machen, naznaniti, da je (kdo) službo nastopil, opravilo začel, prevzel.

Antrittsgeld, das, nastopnina.

Antrittsrede, die, nastopni govor.

Antrittsschmaus, der, nastopno gostovanje.

Antrocknen, *v. n.*, prisušiti, prisušati se, prisahneti, prisihati.

Antrödeln, Antrollen, *v. n.*, prigambati, prikoracati.

Antrommeln, *v. n.*, zabobnati.

Antropfen, *v. n.*, kaniti, kapati na kaj.

Antuten, *v. a.*, zatrobiti na kaj.

Antwort, die, odgovor; schriftliche, odpis; Antwort geben, odgovoriti, odgovarjati; Red und Antwort geben, odgovoriti, odgovarjati se, odgovor dati, dajati; Antwort von sich geben, spregovoriti; Antwort auf den Ruf, oglas; er blieb ihm die Antwort schuldig, nič mu ni odgovoril, ni mu odgovoril; er bleibt ihm keine Antwort schuldig, nobene mu ne zamolči; er bekam zur Antwort, odgovorili so mu; wie die Frage, so die Antwort, kakoršen ogovor, tak odgovor; kakor boš komu napil, tako ti bo tudi odpil.

Antworten, *v. a.* u. *n.*, odgovoriti, odgovarjati; in der Schule auf die Frage gut antworten, *fig.*, dobro se odrezati; schriftlich, odpisati, odpisovati; dem Rufenden, oglasiti, oglašati se.

Antwortschreiben, das, odpis, odgovor.

Anüben, *v. a.*, navaditi se česa, vaditi se v čem.

Anverlangen, s. Verlangen.

Anvermählen, s. Antrauen.

Anversuchen, *v. a.*, poskusiti, poskušati, (na kom, na sebi), pomeriti, pomérjati, poskusiti obleči.

Anvertrauen, *v. a.*, zaupati, zaupovati, izročiti, izročati, *serb.*, poveriti; sich einem anvertrauen, izročiti se komu, svoje skrivnosti razodeti komu.

Anvertrauung, die, izročitev, izročanje.

Anverwandt, *adj.*, einem, žlahta * koga, komu, svoj s kom, v rodu, v žlahti s kom; er ist mein Anverwandter, moje žlahte, v žlahti mi je, v rodu mi je, sva si v rodu, v kervi, žlahta mi je, sva si v rodu (nach dem Vater) po kervi, (nach der Mutter) po mleku, žlahtava se.

Anverwandter, der, žlahtnik, rodnik, rodbinik, svojic; **Anverwandte,** die, žlahtnica, rodnica; die **Anverwandten,** žlahta.

Anverwandtschaft, die, žlahta, rod, rodovina, rodbina, *russ.* svojstvo; die Anverwandten helfen wenig, toliko pomaga žlahta, kakor stara plahta, žlahta in pa raztergana plahta.

Anvettern, sich, *v. r.*, pristričiti se komu, stričiti se s kom.

Anwachs, der, narast, naraščanje, narašanje, pomnožba, namnoženje, zareja; ein junger Anwachs, mladina, mladje; des Wildes, zareja, razplojenje zverin; das Anwachsen an etwas, prirastek.

Anwachsen, *v. n.*, an etwas, prirasti, priraščati, prirašati; heranwachsen, narasti, naraščati, narašati; der Zahl nach sich vermehren, narasti, naraščati se, rasti, pomnožiti se, namnožiti se, množiti se, nabrati, nabirati se; der Stärke nach, zrasti, rasti; sammt angewachsenen Zinsen, z obrestmi vred, kar se jih je nabralo.

Anwachsung, die, an etwas, prirast, priraščanje, prirašanje; Vermehrung, narast, naraščanje, narašanje, množenje.

Anwachsungsrecht, das, **jus alluvionis**, pravica do nanosa, pravica na naplav.

Anwackeln, *v. n.*, prigugati se, gugati se.

Anwählen, s. Adoptiren.

Anwallen, *v. n.*, privreti, vreti.

Anwalt, der, zagovornik, pravdnik; Sachwalter, opravnik; Bevollmächtigter, pooblaščenec, pooblastenec; Verwalter, oskerbnik.

Anwaltschaft, die, zagovorstvo, pravdnija, pooblaščenstvo, pooblastenstvo.

Anwaltsgebühr, die, zagovornina, pravdnina.

Anwalzen, *v. a.*, navaljati, valjati.

Anwälzen, *v. a.*, privaliti, navaliti, zavaliti na kaj, valiti na kaj, zatočiti, zatakljati; *v. n.*, privaliti se, valiti se.

Anwand, die, Grenze eines Ackers, kraj, osredek, obronek; Angewende, zvrati, uzarice; s. auch **Angewende.**

Anwandeln, *v. n.*, priti, prihajati; unvermuthet befallen von Schwachheiten, obiti, obhajati, spreiti, sprehajati, nahajati koga; die Ohnmacht hat ihn angewandelt, v omedlevice je padel, omedlel je, onesvestil se je, slabosti so ga zalivale; die Furcht, der Schauder, strah ga je obšel, spreletel, groza ga je sprehajala; der Zorn, jeza ga grabi, ga je zgrabila, popadla; die Lust wandelt mich an, mika me, zahteva se mi; der Schlaf, spati se mi hoče, toži se mi; der Appetit wandelte mich an, jesti se mi je zahtelo, sem zaželel; die Begierde nach etwas, polakniti se česa, lakniti, lakati.

Anwandlung, die, zaželenje, napad, nach V., obidljej, nach M. teža.
Anwandern, v. n., pripotovati, priti, prihajati.
Anwanken, v. n., primajati se; an etwas, opoteči, opotekati se, omahniti, omahovati v kaj.
Anwärmen, v. a., ogreti, pogreti, pogrevati.
Anwarten, v. n., čakati na pripad oder pripada, zanašati se.
Anwarter, der, pričakovavec, čakavec (pripada).
Anwartschaft, die, pričakovanje.
Anwaschen, v. a., začeti prati.
Anwässern, v. a., namočiti, poškropiti.
Anwatscheln, v. n., prigugati jo.
Anweben, v. a., pritkati, pritkavati.
Anwedeln, v. a., mit dem Fächer, opihljati, napihljati, pihljati; mit dem Schwanze bei den Hunden, z repam pomajati, majati, pomigati, migati, pomigljati, migljati, radovati se komu, fig., dobrikati se, prilizovati, huliti se.
Anwegeholz, das, s. **Angewege.**
Anwehen, v. a., entgegenwehen, pihniti, pihati na koga, proti komu; sanft, pihljati na koga, zaveti, veti na kaj; den Schnee, zamesti, zametati; ein Grausen wehte mich an, groza me je spreletela, obšla.
Anweichen, v. a., omečiti, mečiti.
Anweinen, v. a., jokaje nagovoriti koga.
Anweisebank, s. **Girobank.**
Anweisegeld, das, odkaznina.
Anweisegut, das, nakazano, navižano* blago.
Anweisen, v. a., einem etwas, odkazati, odkazovati; Holz, odkazati les; einem Geld anweisen, nakazati, nakazovati komu denarje, pooblastiti koga, da kje denarje vzdigne; einen zu etwas, zu allem Guten, koga podučiti, učiti, napeljati, napeljevati; beauftragen, ukazati, ukazovati, zapovedati, zapovedovati komu; den Weg anweisen, napotiti, upotiti, potiti koga, pot pokazati, pokazovati; ich bin darauf angewiesen, meni je rečeno, ukazano.; den Gästen ihre Sitze anweisen, razposaditi goste, gosti.
Anweiser, der, odkazovavec, napotnik; **Assignant,** nakazovavec.
Anweisetag, der, odkazni dan.
Anweißen, v. a., pobeliti, beliti.
Anweisung, die, z. B. vom Holz, odkaz, odkazovanje; Unterricht, poduk, napeljevanje; Geldanweisung, nakaz. asignacija; Befehl, ukaz, povelje, zapoved.
Anweisungsurkunde, die, nakazovavno pismo.
Anweißung, die, beljava.
Anwelken, v. n., naveneti, začeti veneti; angewelkt, navenjen.
Anwelle, die, teč, — i; der Einschnitt darauf für den Zapfen, dolb; s. **Angewege.**
Anwendbar, adj., poraben, raben, rabljiv; diese Verordnung ist auch auf andere Fälle anwendbar, ta ukaz se prilega tudi drugim primérljejem, se da oberniti tudi na druge prigodke.
Anwendbarkeit, die, rabljivost, porabnost, koristnost, priležnost.
Anwenden, v. a., oberniti, obračati, porabiti, rabiti; viel Geld auf etwas, dokaj denarjev na kaj oberniti; Mühe anwenden, prizadeti, prizadevati si, potruditi, truditi se; eine Lehre auf sich selbst anwenden, nauk na se oberniti, obračati; Kosten anwenden, potrositi, trositi; Gewalt anwenden, s silo si pomagati, silo storiti; angewandt, obernjen, s. auch **Praktisch.**
Anwendung, die, obernjenje, obračanje, poraba; der Mühe, trudenje, prizadevanje; in Anwendung bringen, oberniti kaj, ravnati po čem; Anwendung finden, s. **Anwendbar.**
Anwerben, v. a., Soldaten, nabrati, nabirati vojake, auch skupiti, skupljati; dingen, najeti, najemati; bestellen, naročiti, naročevati; bereden, navabiti, vabiti, nagovoriti, nagovarjati; v. n., um ein Mädchen, snubiti dekle; v. r., sich anwerben lassen, v vojake se zapisati, zapisovati.
Anwerber, der, nabiravec, najemavec; um ein Mädchen, snubič, snubec, snubač.
Anwerbung, die, nabira, skupljanje (vojakov), najemanje, nagovarjanje, snubitev, snubljenje.
Anwerden, v. n., los werden, znebiti, znebivati se česa, in Unterkr. auch, izbaviti se česa; die Waare anwerden, specati, razprodati, oddati blago.
Anwerfen, v. a., anfangen zu werfen, vreči, zalučati, začeti metati, pervi vreči, pervo roko imeti; eine Sache an die andere, vreči, metati na kaj, nametati, nalučati na kaj; einem eine Kette, komu verigo ovreči, ometati; Kalk an die Wand, z apnam ometati, ometavati zid; eine Leiter an die Mauer, lestvico prisloniti, prislanjati na zid; ein Kleid, hitro nase vreči, natakniti.
Anwerth, der, es hat Anwerth, ceni se, čisla se.
Anwesend, adj., pričujoč, nazoč, vpričen; adv., zraven, vpričo; anwesend sein, biti zraven, vpričo biti, poleg biti; hier anwesend sein, tukaj biti; die **Anwesenden,** pričujoči; ich war dort nicht anwesend, mene ni bilo ondi, tam.
Anwesenheit, die, pričujočnost, vpričnost, nazočnost; in meiner Anwesenheit, vpričo mene, pred menoj, (mano); seine Anwesenheit hindert mich, on me zaderžuje, moti, oder to me moti, da je on poleg mene.
Anwettern, v. n., zaropotati, prirogoviliti, privihrati.
Anwetzen, v. a., eine Spitze an dem Messer, ubrusiti, brusiti nožu špico (ost), nabrusiti na ost, zaostriti.
Anwichsen, v. a., navoščiti, navošiti, nalikati.
Anwickeln, v. a., priviti, privijati.
Anwidern, v. n., das widert mich an, to se mi gnjusi, gabi, serb. gadi, in Unterkr. auch hrusti, ruži, grusti.
Anwiehern, v. a., zarazgetati, razgetati na koga, zaherzati, herzati.

Anwimmeln, *v. n.*, prigomazeti, gomazeti.
Anwimmern, *v. n.*, prijokati se.
Anwinken, *v. a.*, pomigniti, pomigati, pomigovati komu.
Anwinseln, *v. a.*, cviliti proti komu, naemevkati koga, emevkati proti komu.
Anwintern, *v. n.*, priti s zimo (vred).
Anwirken, *v. a.*, začeti delati; anweben, pritkati.
Anwischen, *v. a.*, pribrisati, pribrisovati, namazati, namazovati; sich an etwas anwischen, umazati se s čim.
Anwittern, *v. a.*, nach *V.*, prisapiti; angewittertes Erz, prisapljena ruda, usedena ruda.
Anwitterung, die, nach *V.*, prisapljenje.
Anwohnen, *v. n.*, stanovati pri čem, blizo česa, sosedovati s kom.
Anwohner, der, Nachbar, sosed, stanovavec poleg koga, bližnji stanovavec; Anwohner der Save, posavec; Anwohnerin, die, posavka; eines Berges, podgorec; Anwohnerin, die, podgorka; eines Baches, potočnik, potokar; Anwohnerin, die, potočnica, potokarica; des Meeres, primorec; Anwohnerin, die, primorka, u. s. f.
Anwohnung, die, sosestvo, stanovanje (blizo česa).
Anworfeln, *v. a.*, začeti veti, navejati, vejati.
Anwuchern, *v. n.*, das Unkraut wuchert stark an, plevel, hobota, se obili, se preveč širi, množi.
Anwuchs, der, narast, rast; an etwas, prirast, prirastek; s. **Anwachs**.
Anwühlen, *v. a.*, nariti, narijati.
Anwunsch, der, voščilo, vošilo, privoščitev, privošitev, želenje.
Anwünschen, *v. a.*, privoščiti, voščiti, vošiti, poželeti, želeti komu kaj; s. **Adoptiren**.
Anwurf, der, die Handlung des Anwerfens, bei Maurern, ometanje, ometavanje, frajhanje*; was angeworfen wird, omet, frajh*; was das Wasser angesetzt hat, namet, nanos, naplav; an den Thüren, ein Vorlegeschloß daran zu legen, narba; bei den Schneidern und Nähterinen, vstavek; Beschuldigung, obdolžek, dolženje, očitanje.
Anwurzeln, *v. n.*, vkoreniti, vkoreniniti se, koreniti se; die Pflanze ist angewurzelt, korenine so se ji prijele; angewurzelt da stehen, gledati kakor zaboden vol; s. auch **Andonnern**.
Anwüthen, *v. n.*, pridivjati.
Anzahl, die, število, *serb.* broj; eine (kleine) Anzahl Menschen, nekoliko ljudi; eine große Anzahl Menschen, veliko, mnogo ljudi.
Anzahlen, *v. a.*, začeti plačevati.
Anzählen, *v. a.*, začeti šteti.
Anzapfen, *v. a.*, ein Faß, nastaviti, nastavljati, na čep postaviti; in der Chirurgie, vodo spustiti, spuščati, spušati; mit Worten, cikati, zasegati na koga.
Anzapfung, die, des Fasses, nastava.
Anzaubern, *v. a.*, einem etwas, narediti, narejati, zacoprati, zacoprovati*, začarati, začarovati komu kaj, uročiti koga.
Anzäumen, *v. a.*, oberzdati, berzdati, oberzdovati, zauzdati, obuzdati, uzdati; in Unterk. auch, oglavati; mit dem Zaume anbinden, priberzdati, priberzdovati.
Anze, die, an dem einspännigen Wagen, vojnica.
Anzechen, sich, *v. r.*, napiti se.
Anzeichen, das, znamenje; bei den übrigen Slaven auch znak; Vorbedeutung, pomen; zum Tod, rok.
Anzeichnen, *v. a.*, zaznamenjati, zaznamnjati, zaznamnjevati, zaznamovati, zapisati.
Anzeige, die, Bekanntgebung, naznanilo, naznanek, poročilo, povedba; einer strafbaren Handlung, ovada; Merkmahl, znamenje, znamnje; Vorbedeutung, pomen; Anzeige machen, s. **Anzeigen**.
Anzeigeamt, das, naznanilnica.
Anzeigeblatt, das, oglasnik, naznanilnik.
Anzeigen, *v. a.*, bekannt machen, povedati, povedovati, naznaniti, naznanjati, na znanje dati, dajati, razglasiti, razglašati; das zeigt an, daß —, to kaže, da —, iz tega se vidi, da —, to je znamenje, da —; bei der Obrigkeit anzeigen, ovaditi, ovadovati, naznaniti, naznanovati gosposki; hier ist ein Aderlaß angezeigt, tu kaže puščati, pušati, treba je, dobro je puščati.
Anzeigend, *adj.*, anzeigender Tag, **dies criticus**, razločni dan; anzeigende Art, kazavni naklon, način.
Anzeiger, der, naznanivec; Intelligenzblatt, oglasnik; **Angeber**, ovadnik, tožnik; **Denunciant**, ovaduh; **Anzeigerin**, die, naznanivka, ovadnica.
Anzeigung, die, s. **Anzeige**, **Inzicht**; ovadljej, osumljej.
Anzerren, *v. a.*, nategniti, nategati, natezati, navleči.
Anzettel, der, s. **Anschere**.
Anzetteln, *v. a.*, bei den Webern, osnovati, usnovati, snovati; anspinnen, eine Unruhe, nasnovati, snovati; etwas veranlassen, nasnovati, snovati, navozlati; einen Streit, prepir napraviti, zatrositi razpertijo; den Zettel anknüpfen, privezati, privezovati, navozlati, navozlovati.
Anzettelung, die, osnova, navozljaj; einer Verschwörung, nasnova zarote; die angezettelte Sache, osnutek, nasnutek.
Anzettler, der, snovavec, snovač.
Anziehen, *v. a.*, potegniti, potegovati; anspannen, napeti, napenjati, nategniti, natezati; Stiefel, Schuhe, Strümpfe, Beinkleider, obuti, obuvati; sonstige Kleidungsstücke, obleči, oblačiti; einem ein Kleid anziehen, obleči, oblačiti koga v kaj; sich anziehen, obleči, oblačiti se v kaj; die Kinder haben nichts anzuziehen, otroci nimajo kaj obleči, nimajo v čem hoditi; sich anders anziehen, (v. d. Fußb.), preobuti, preobuvati se, (sonst) preobleči, preoblačiti se; näher ziehen, pritegniti, pritegovati; Wasser anziehen, vom Schwamm, navzeti, navzemati se vode, nakerhniti se, napiti se, piti; locken, privabiti, vabiti; das zieht mich an, to me mika; ein Seil anziehen, napeti, napenjati, nategniti, nategovati verv, strum-

niti; eine Schraube, priviti, privijati, pritisniti, pritiskati, pritegniti, pritegovati vinto; junge Thiere, Bäume,arediti, spodrediti, rediti; die Klingel, pozvončkljati; ein Beispiel anziehen, anführen, dati, dajati zgled, primèr, v misel vzeti, jemati, omeniti, omenjati, spomniti, spominjati; etwas hoch anziehen, rühmlich davon reden, povzdigniti, povzdigovati; an sich anziehen, nase vleči, privleči, privlačiti; Geruch anziehen, udišati se, dišati; Rauch anziehen, zakaditi se; *v. n.*, der Nagel, der Reif zieht an, žebelj, obroč vleče; sich anziehen, auf sich deuten, na se obračati; der Prügel zieht an, palica skli; heranziehen, mit Gepäcke, privleči, vleči se; der Feind zieht an, sovražnik se približuje, prihaja; das Gesinde zieht an, gre v službo; im Schachspiel, pervi potegniti, vleči; der Leim zieht an, lim* derži; das Oel hat angezogen, olje je poskočilo, olju je poskočila cena; die Kälte zieht an, mraz pritiska; es ist viel Volkes angezogen, veliko ljudi je sem pritegnilo.

Anziehend, *adj.*, mikaven, mičen, vabljiv, vabijoč, ugoden, prijeten; anziehende Kraft, s. **Anziehungskraft**.

Anzieher, der, obuvač, zajic; bei den Böttchern, natezač, navlaka, lesica.

Anziehschraube, die, natezivnik.

Anziehung, die, navlek, natezva, privlačenje; Anspannung, napetje, napenjanje; von Kleidern, obuvanje, oblačenje.

Anziehungskraft, die, navlečna, vlečna moč.

Anzischen, *v. a.*, einen, zasičati, sičati, zazvizdati, zvizdati na koga, auch zažvižgati.

Anzittern, *v. n.*, pritresti se.

Anzögling, s. **Zögling**.

Anzucht, die, der Thiere, Bäume, prireja, zreja, reja, prirejik; der Canal, die Abzucht, vodnik, odvodnik; s. **Kloake**.

Anzuckern, *v. a.*, pocukrati, cukrati. *

Anzug, der, s. **Anziehung**; des Feindes, prihajanje, bližanje, prihod; der Feind ist im Anzuge, sovražnik prihaja, se bliža; Kleidung, obleka, obuča, oprava; Fußbedeckung, obutev, obutek, obutal, obuvalo; der Regen ist im Anzuge, na dež, k dežju se napravlja.

Anzüglich, *adj.*, beißend, beleidigend, zadirljiv, zasegljiv, žaljiv, grizečen, zbadljiv; er spricht anzüglich, od dalječ govorí; von ihm, zasega ga, nanj meri, cika. *

Anzüglichkeit, die, zadirljivost, zasegljivost, zasega, žaljivost, zajedljive, zbadljive besede.

Anzugsgeld, das, prihodnina, selnina.

Anzugspredigt, **Anzugsschmaus**, s. **Antrittspredigt**, **Antrittsschmaus**.

Anzugszeit, die, selitev, čas selitve.

Anzünden, *v. a.*, ein Licht, prižgati, prižigati, užgati, užigati luč; das Feuer, zakuriti, zanetiti, zapaliti; das Haus, zažgati, zažigati; *fig.*, podžgati, razpaliti, razdražiti.

Anzünder, der, prižigavec, zažigavec; ein Werkzeug, prižigalo.

Anzündung, die, prižig, prižiganje, zažig, zažiganje, zakurjenje.

Anzupfen, *v. a.*, pocukati, cukati, nakosmati.

Anzwacken, *v. a.*, uščipniti, ušipniti, ušeniti, ušeniti, ščipati koga; *fig.*, zbosti, zbadati (z besedo).

Anzwängen, *v. a.*, nategniti, navleči.

Anzwecken, *v. a.*, pribiti, pribijati z žrebljem, z žebljem, prižebljati.

Anzweifeln, s. **Bezweifeln**.

Anzwicken, *v. a.*, s. **Anzwacken**.

Anzwingen, *v. a.*, einem etwas, usiliti, usilovati komu kaj.

Anzwirnen, *v. a.*, einen abgerissenen Faden, prisukati, prisukovati odtergano nit; ein Unglück anzwirnen, nesrečo naplesti, napletati; s. **Anstiften**.

Anzwitschern, *v. a.*, zažvergoleti, žvergoleti na koga.

Aeon, der, vek, eon.

Aorte, die, privodnica, aorta.

Apalto, s. **Pacht**.

Apanage, die, oddel, oddelščina, oddelšina, apanaža. *

Apanagiren, *v. a.*, oddeliti, dati oddelščino, oddelšino, apanažo. *

Apart, s. **Besonders**.

Apathie, die, nemarje, nečutje, nečutnost, apatija.

Apatisch, *adj.*, brezčuten.

Apfel, der, jabelko, in St. auch jabelka, *serb.*, jabuka, *altsl.*, jablko; wilder Holzapfel, lesnika, lesnik; der Apfel fällt nicht weit vom Stamme, jabelko ne pade (pada) dalječ od drevesa; kakor oče, tako sin; *serb.*, kud će iver od klade; er muß in den sauern Apfel beißen, mora z roko v ogenj, mora lesnik ugrizniti.

Apfelbaum, der, jablan, *f.*, auch jablana; wilder, lesnika, lesnik.

Apfelbaumgarten, der, jablanišče, jablaniše; in Kt. nach *Gutsm.* auch, lekovšče.

Apfelbrecher, der, **Apfelpflücker**, ein Werkzeug, oščipec, ošipec.

Apfelbrei, der, **Apfelmuß**, jabelčnik, čežana.

Aepfelchen, das, jabelčice, jabelček.

Apfeldorn, der, **Apfelstaude**, lesnika iz pečke, lesnikov germ, piškur, divjak, samoraselnik.

Apfelförmig, *adj.*, jabelkast, jabelčast.

Apfelgrau, *adj.*, von Pferden, sivkast, jabelkosivkast; geapfelt, s. **Gethalert**.

Apfelgrün, *adj.*, zelen ko jabelko.

Apfelhändler, der, jabelčar.

Apfelhändlerin, die, jabelčarica.

Apfelhäuschen, das, jabelčno oserčje.

Apfelholz, das, jablanovina, jablanina; von wilden Apfelbäumen, lesnikovina, lesnikov les.

Apfelkern, der, jabelčna pečka, peška.

Apfelkreuz, das, jabelkast križ.

Apfelküchlein, das, ocverti jabelčni kerhlji.

Aepfelmost, der, von wilden Aepfeln, les-

nikovec; von veredelten, jabelkovec, jabelčni mošt, tolkla, tolcin, tolkec.
Apfelmuß, f. Apfelbrei.
Apfelrund, *adj.*, okrogel, obel kakor jabelko.
Apfelsaft, der, jabelčni sok.
Apfelsäure, die, jabelčna kislina.
Apfelschale, die, jabelčna lupina, koža.
Apfelschimmel, der, belolisec, jabelkosivkast konj.
Apfelschnitt, der, Apfelschnitz, jabelčni kerhelj, reženj, nach *M.* kljujic, klojic; gedörrte, jabelčno sušje.
Apfelsine, die, kitajska naranča, pomoranča.
Apfelspeierling, der, (sorbus), jerebikovec.
Apfelstiel, der, jabelčni recelj, repek.
Apfelstrauch, der, jabelkovec.
Apfeltorte, die, jabelčna torta.
Apfelwein, f. Apfelmost.
Aphorismus, der, kratkorek, aforizem; Aphorismen, kratki izreki.
Aphoristisch, *adj.*, kratkorečin, aforističen.
Aplaniren, f. Ebnen.
Apodiktisch, *adj.*, neoveržin, neoveržljiv, poveljevaven, samo na sebi res.
Apokalypse, die, skrivno razodenje, razodetje.
Apokalyptisch, *adj.*, skrivnosten.
Apokryphisch, *adj.*, unecht, podveržen, podtaknjen, nepristen.
Apollo, Apolon.
Apologet, f. Apologist.
Apologie, die, zagovor, zagovarjanje, obramba.
Apologist, der, zagovarjavec, branivec.
Apologetisch, *adj.*, zagovoren, braniven.
Apophtegma, das, der Sinnspruch, pregovor, modri izrek.
Apoplectisch, *adj.*, mertuden.
Apoplexie, die, der Schlagfluß, mertud.
Apostasie, die, odstop (od vere).
Apostat, der, odpadnik.
Apostel, der, apostel, oznanovavec.
Apostelamt, das, apostelstvo.
Apostelbrief, der, apostolski list.
Apostelgeschichte, die, apostolsko djanje, zgodbe apostelnov.
Aposteltag, der, apostolski dan.
Apostem, das, notranji tur, poštajna. *
Apostolat, das, apostolstvo.
Apostolisch, *adj.*, apostolsk.
Apostroph, der, pogolt, pogoltnica; einen machen, pogoltniti, pogoltovati.
Apostrophiren, *v. a.*, postaviti, postavljati pogoltnico.
Apotheke, die, lekarnica, apoteka.
Apothekergerechtigkeit, die, lekarska pravica.
Apotheker, der, lekar, lekarnik, zdravilar, apotekar.
Apotheker-, in Zstzg., lekarski, apotekarski.
Apothekergehilfe, der, lekarski pomočnik.
Apothekergremium, das, lekarski zbor.
Apothekerin, die, lekarica, apotekarica.
Apothekerkunst, die, lekarstvo, zdravilarstvo, apotekarstvo.
Apothekerlehrling, der, lekarski učenec.
Apothekerordnung, die, lekarski red, pravilnik.
Apothekersubject, f. Apothekergehilfe.
Apothekertaxe, die, lekarska taksa.
Apothekerwissenschaft, die, lekoznanstvo.
Apotheose, die, pobožerje, štetje med bogove.
Apparat, der, priprava, orodje.
Appareille, die, krebrina, klančina, nasut most.
Appartement, f. Zimmer, Wohnung.
Appell, der, f. Appellation, *milit.* klic, soklic; Appell blasen, klic trobiti, vkup trobiti; Appell schlagen, vkup bobnati.
Appellabilität, die, presojljivost.
Appellant, der, prosivec presoje, apelant.
Appellation, die, prošnja za presojo, apelacija; Appellation ergreifen, f. Appelliren.
Appellationsanmeldung, die, napoved prošnje za presojo.
Appellationsbeschwerde, die, presojna pritožba.
Appellationseinrede, die, presojni odgovor.
Appellationsgericht, das, presodnija, višji sodnija, nadsodnija, apelacijska sodnija.
Appellationsrath, der, presodnijski svetovavec.
Appellationsschrift, die, presojni spis.
Appellationsurtheil, das, presodba, sodba višjiga sodnika.
Appellationswerber, der, f. Appellant.
Appellationszug, der, presojni pot.
Appellativum, das, nach *V.*, narečivno ime.
Appellhof, f. Apellationsgericht.
Appelliren, *v. n.*, prositi za presojo, pred višji sodbo (sodnijo) iti, na višji sodnijo se oberniti, obračati.
Appellsenat, der, presodni odbor.
Appendix, f. Anhang.
Apperception, die, das Innewerden, spoznava.
Appertinentien, *pl.*, f. Zugehör.
Appetit, der, sla, slast, volja do jedi, apetit; ich habe Appetit zu dieser Sache, to mi diši, imam slo do tega; ich habe keinen Appetit, se mi neče jesti, se mi ne ljubi jesti, nič kaj mi ne diši, ni v slast; guten Appetit! Bog žegnaj! dober tek! ein Mensch von starkem Appetit, ješč, ješ človek; den Appetit benehmen, zariniti; ich habe ihn verloren, zarinjen sim; den Appetit stillen, lakoto potolažiti, tolažiti; mit Appetit essen, rad jesti; Appetit hätte ich noch, aber —, jedel bi še jedel, pa —; Appetit bekommen auf etwas, zaželeti kaj, zaželeti česa.
Appetitlich, *adv.*, slasten, dobro dišeč, dobre slasti.
Applaudiren, *v. a.* u. *n.*, ploskati, pleskati v pohvalo.

Applaus, der, ploskanje, pleskanje, pohvala.
Applicabel, s. Anwendbar.
Application, die, s. Anwendung, Fleiß.
Appliciren, *v. a.*, s. Anwenden; ein Pflaster appliciren, položiti, polagati, djati, devati, nastaviti, nastavljati na kaj.
Applombiren, *v. a.*, prisvinčiti.
Appointiren, s. Vergleichen, sich.
Apponiren, s. Beisetzen.
Apportiren, *v. a.*, prinesti, prinašati.
Apposition, die, in der Sprachlehre, pristavek, pridevek.
Apprehension, die, d. i. Ergreifung, popad, vjetje; s. auch Besorgniß.
Appreteur, der, priravnovavec, zgotovljevavec, likavec.
Appretiren, *v. a.*, zgotoviti, gotoviti, priravnati, priravnavati; bei Tüchern, zlikati, dolikati, likati.
Appretur, die, priravnava, zgotovljenje, likanje.
Approbation, die, poterjenje, odobrenje.
Approbiren, *v. a.*, poterditi, poterjevati, odobriti, pohvaliti.
Approchen, *pl.*, zavetni prikopi; s. Laufgraben.
Approchiren, *v. a.*, zavetne prikope delati.
Approfondiren, *v. r.*, vglobiti se v kaj, vglobočiniti se.
Appropriation, die, s. Zueignung.
Approvisioniren, **Approviantiren**, *v. a.*, preskerbeti, preskerbovati s hrano, z živežem.
Approximativ, s. Annähernd.
Aprikose, die, marelica.
Aprikosenkern, der, marelična pečka, koščica, košica.
April, der, mali traven, april; einen in den April schicken, poslati po gladež, po norca, po polževe kervi, po rakove kervi, po žabje volne, v prazne barle; nach *M.*, koga za slamo po péh (pah) poslati.
Aprilregen, der, pomladanski dež.
Aprilschein, der, maliga travna mlaj, oder mlaj maliga travna.
Aprilschicken, das, pošiljanje v norce oder po norca, pošiljanje po polževe kervi, po ptičjiga mleka, pošiljanje na barle.
Aprilsglück, das, nestanovitna sreča.
Aprilwetter, das, nestanovitno, spremenljivo vreme; brezen je desetkrat na den jezen, Sprichw. in St.
Apropos, ravno prav! res, da ne pozabim.
Aquafort, das, razjednica, razjedna voda, s. Scheidewasser.
Aquäduct, s. Wasserleitung.
Aequal, s. Gleich.
Aquamarin, der, akvamarin (dragi kamen).
Aquarell, das, vodna barva, akvarel.
Aequation, die, enačba.
Aequator, der, ravnik, polutnik, ekvator.
Aequatorländer, *pl.*, dežele pod ravnikam.
Aquavit, der, žganje, žgano vino.
Aequinoctial, *adj.*, enakonočen.
Aequinoctium, das, enakonočje.
Aequivalent, *adj.*, ene cene, ene vrednosti.
Aequivalent, das, enaka vrednost, reč enake vrednosti, namestek.
Aequivok, s. Zweideutig.
Aera, die, s. Zeitrechnung.
Arabeske, die, nach *V.* kraža, arabeska; dieselben machen, nach *V.* kražati.
Arak, der, rajževec, arak.
Aräometer, das, gostomér.
Aerar, **Aerarium**, das, deržavna blagajna, deržavni zaklad, denarstvo.
Aerarial=, in Zstzg., deržavni, deržavne blagajne.
Aerarialgebäude, das, deržavno, cesarsko poslopje.
Arbeit, die, delo, delanje, opravilo; Arbeit ohne Kost, dira; in voller Arbeit sein, polne roke dela imeti; die Arbeit geht flink von Statten, delo se odseda, delo je odsedno; etwas in die Arbeit nehmen, v roke vzeti, jemati; die Arbeit vollenden, dodelati, dodelovati, doveršiti, doverševati; wie die Arbeit, so der Lohn, po delu plačilo, po delu zaslužek, kakoršna služba, tako plačilo; der Wein, das Bier ist in der Arbeit, vino, ol vre; nach gethaner Arbeit ist gut ruhen, po delu se sladko počiva; Mühe, trud, trudno delo; das hat viel Arbeit gekostet, to je veliko truda prizadjalo, prizadevalo, to je bilo trudno delo; erhabene Arbeit, zvišano delo, zdobljeno delo; getriebene Arbeit, kovano delo; halb erhabene Arbeit, pol zvišano delo, plošnjato, plošnjato delo; kleine Arbeit, delce; Schularbeit, šolski izdelek, sostavek; in Arbeit stehen, delati pri kom; an die Arbeit gehen, iti delat, iti na delo, k delu, prijemati se dela; auf Arbeiten ausgeben, zadelati, (n. p. sto goldinarjev v nograd); Arbeit bringt Brot, delavec je hlebavec; kjer je delo, tam je jelo, in Unterkr.
Arbeiten, *v. a.* u. *n.*, delati; ein wenig, podelati; schwer arbeiten, truditi, prizadeti, prizadevati si od. se; der Kranke arbeitet, bolniku je hudo, bolnika hudo ima, bolnika hudo suče, vije; gähren, vreti, tvarjati; sich empor arbeiten, kviško se spraviti, spravljati, opomoči, opomagati se, izjesti se, izsekati se, z delam si zmoči; gearbeitetes Silber, delano srebro; *v. r.*, sich zu Tod arbeiten, z delam se končati, končevati, pregnati se, presiliti se.
Arbeiter, der, delavec, **Arbeiterin**, die, delavka; des Arbeiters, delavcov; **Arbeiter**=, in Zstzg., delavski.
Arbeiterklasse, die, versta, stan delavcov, delavci.
Arbeitlos, *adj.*, brez dela, brezdelen.
Arbeitmüde, *adj.*, ugnan, truden od dela.
Arbeitsam, *adj.*, delaven, priden.
Arbeitsamkeit, die, delavnost.
Arbeitsbezug, der, svež, vprega dveh živinčet.
Arbeitsbiene, die, bčela delavka, delavna.

Arbeitsfähig, *adj.*, dober za delo; (bei Ribnica heißt fähig, dobelj).
Arbeitshaus, das, delavnica, delavnišnica.
Arbeitsholz, das, les.
Arbeitsleistung, die, delanje.
Arbeitsleute, *pl.*, delavci, nadničarji (t. j. na dni najeti), najemniki, dninarji.
Arbeitslohn, der, zaslužek, zaslužilo, plačilo za delo, mezda (bei Görz).
Arbeitsscheu, *adj.*, er ist, beži od dela, boji se dela, je mehkih rok, lahek za delo.
Arbeitsschule, die, učilnica za delo.
Arbeitstag, der, delavnik.
Arbeitsverdienst, das, zaslužek.
Arbeitszeug, das, orodje.
Arbeitszimmer, das, delavnica.
Arbitrage, die, izravnanje (raznih kursov) dnarne in menične vrednosti, arbitraža.
Arbitrār, s. **Willkührlich**.
Arcade, die, mostovž, obok, arkada.
Arcanum, das, skrivnost, skrivnosten pomoček.
Archäolog, s. **Alterthumsforscher**.
Archaismus, der, zastarana beseda.
Arche, die, skrinja; Schiff, ladija, barka; die Arche Noah's, Noetova barka; Gerinne bei den Wassergebäuden, raki, *pl.*, žleb.
Archidiakon, der, véliki diakon, arhidiakon.
Archimandrit, der, arhimandrit.
Archipel, der, otočje, arhipel.
Architekt, der, zidarsk mojster, umetnik, arhitekt.
Architektonik, die, **Architektur**, zidarstvo, zidarska umetnost, arhitektura, nach *V.* žlahnozidarstvo.
Architrab, der, spodnji sočnik, auch allein sočnik, glavni tram.
Architypp, s. **Urbild**.
Archiv, das, pisemska shramba, pismoshramba, pismarnica, arhiv.
Archivar, der, pismohranec, pismar, arhivar.
Archon, s. **Herrscher**.
Area, die, gumno; eines Gebäudes, selišče, seliše, hišišče, hišiše, prostor, borišče, boriše, dvorišče, dvoriše.
Arealgröße, s. **Flächeninhalt**.
Aeren, s. **Pflügen**.
Arendator, s. **Pächter**.
Arende, s. **Pacht**.
Arendiren, s. **Pachten**.
Arg, *adj.*, hud, zel; arge Früchte, nepriden sad, spriden sad; die ärgere Hand, napačna roka; arge Gedanken von einem hegen, hudo misliti od koga; er macht es mir zu arg, preveč mi nagaja, udeluje; das ist doch zu arg, to je vender preveč; arg verfahren mit einem, hudo, gerdo delati s kom, koga hudo imeti, pestiti; er hat ihm einen argen Verweis gegeben, terdo, ojstro ga je posvaril; schlecht, malopriden, slab, nepriden; den Gesetzen Gottes zuwider, hudoben, zloben; der Arge, hudi, hudir, zlomek; er lügt arg, laže, kakor da bi orehe tolkel; eine arge Lüge, košata laž.
Aerger, der, **Verdruß**, hudovanje, nevolja, jeza, serd, togota, čmér; er ist voll Aerger, ni ga druziga kot jeza, in Unterkr. auch jad, ljutina.
Aergerlich, *adj.*, Aergerniß verursachend, pohujšljiv; ein wenig zornig, hud, nataknjen; leicht zum Zorne zu bewegen, togoten, razjezljiv, serdit, togotljiv, zadirčen, razserden, razserdljiv, in St. auch piker, *poln.* przykry.
Aergern, *v. a.*, Aergerniß geben, pohujšati, pohujševati; erzürnen, jeziti, togotiti, dražiti, čemeriti, jaditi, razkačiti; das ärgert mich, to me jezi, to me peče, grize; *v. r.*, sich über etwas ärgern, jeziti se, serditi se, hudovati se; sich an etwas ärgern, pohujšati, pohujševati se nad čim; ihr alle werdet euch an mir ärgern, vsi se bote nad menoj motili; sich ärgernd, im Aerger ankommen, prijeziti se, pritogotiti se.
Aergerniß, die, **Verdruß**, **Zorn**, nevolja, jeza, serd, s. **Aerger**; moralisch, pohujšanje, pohujševanje, spotikljej; ich bin bei ihm zum Aergerniß, spotika se nad menoj; Aergerniß geben, pohujšati, pohujševati koga; Aergerniß nehmen, pohujšati, pohujševati se nad kom, auch razgledovati se nad kom.
Arggesinnt, *adj.*, hudovoljin; der **Arggesinnte**, hudovoljnež.
Argherzig, *adj.*, napčniga serca.
Arglist, die, zvitost, zvijača, prekanjenost, *altsl.* kovarstvo.
Arglistig, *adj.*, zvit, zvijačen, prekanjen, zavit, in St. nach *Caf* auch lokav, *cfr.*, *altsl.* ląkav, *serb.* lukav; er ist arglistig, wie der Fuchs, zvit je kot gerča, kot lesica, kot kača, kot kozji rog.
Arglistigkeit, s. **Arglist**.
Arglos, *adj.*, brez vse hudobe, brez hudobe, krotak, priprost.
Argsinn, der, hudovoljnost.
Argument, s. **Beweis**.
Argumentiren, s. **Beweisen**.
Argutien, s. **Spitzfindigkeiten**.
Argwillig, *adj.*, hudovoljin, zloželjin.
Argwohn, der, sum, sumnja, sumljivost, sumljenje, hudo domišljevanje, natolcvanje, natolcljivost; ihn haben, hudo si domišljati, sumniti; er steht im Argwohn, nanj natolcvajo, od njega mislijo, nanj menijo, njega dolžé, sum nanj bije; er ist in Argwohn gerathen, nanj so jeli natolcovati, njega so jeli dolžiti; Argwohn schöpfen von einem, natolcvati; s. auch **Verdacht**.
Argwöhnen, *v. n.*, sumiti, sumniti, natolcvati, hudo misliti; gegen Jemand argwöhnen, koga na sumu imeti.
Argwöhnig, **argwöhnisch**, *adj.*, sumljiv, natolcljiv.
Argwohnlos, *adj.*, brez sumnje, sumljivosti prost, čist.
Arie, die, Melodie, napev, viža; Cantate, popevka, pesmica.
Aristokrat, der, veljak, boljar, aristokrat.
Aristokratie, die, veljaštvo, boljarstvo, boljarska vlada, aristokracija.
Aristokratisch, *adj.*, boljarsk.
Arithmetik, die, s. **Rechenkunst**, aritmetika.
Arithmetisch, *adj.*, aritmetičen.

Aerker, der s. Erker.
Arktisch, *adj.*, severn.
Arm, *adj.*, ubog, ubožen, siromašk, reven, boren; ein Armer, ubožec, siromak, revež, sirota, reva, uboga reva; arm sein, biti ubog, siroten, revati; arm werden, obožati, božati; durch eigenes Zuthun, osirotiti, osiromašiti se, obožati se; arm machen, obožati, božati koga; er hat arm geheirathet, siromaško se je oženil; dürftig, potreben; er ist blutarm, je siromak, gol kot kost; er ist bettelarm, je berač; arm leben, po siromaško živeti; der arme Mensch, ubožec, siromače, nabore, revšče, revše; weibl., sirota, reva, revica, ubožica; ich arme kranke Frau, jez reva, bolna sirota; ich armer Mensch, jez reven člověk; von armen Leuten geboren, siromaškiga stanu, rodu; arm an Freuden, malo veselja imeti, vžiti; er ist arm an Trost, nima tolažbe, nima nikogar, da bi ga tolažil; arm an Geist, malo duha, uma imeti; du armer Schlucker, ti uboga žival ti, uboga pokora.
Arm, der, rama, roka; ein Arm voll, naročje; auf den Armen tragen, pestvati, v naročji nositi; Arm des Meeres, zanožje, jezik morja; Arm eines Flusses, pretok, panoga, struga; *serb.*, rukav; an einem Leuchter, Wagen, einer Säge, Stampfmühle u. dgl., ročica; Vorderarm, podramje, podkomolc; Oberarm, nadramje, nadkomolc, nadlakti; in die Arme nehmen, vzeti, jemati v naročje, naročaj; in die Arme schließen, okleniti, oklepati, objeti, objemati; mit offenen Armen, z razpetimi rokami; der geistliche, weltliche Arm, duhovska, deželska oblast; der Arm Gottes, desnica Božja, Božja roka; in die Arme fallen, sich werfen, v naročje vreči se, poprijeti, poprijemati se koga; Arm des Bären, taca; bei Geschirren, roč; Arm des Pferdes, podplečje; unter die Arme greifen, podpreti, podpirati koga, pomoči, pomagati komu; er hat starke Arme, ima močne rame; den Hut unterm Arme halten, deržati, imeti klobuk pod pasho; Arm in Arm gehen, za pod pasho se peljati, pod pasho se deržati in iti (*cfr. altsl.*, pazuha).
Armatur, die, orožje.
Armband, das, zapestnica, naročnica, narokvica, zapestnik.
Armbein, das, nadkomolčna cev, auch cev schlechthin, ramna kost.
Armbinde, die, einen beschädigten Arm daran zu tragen, pestvalica, povoj, povijaček, preveza; den Arm in der Binde tragen, roko pestovati, v povoji nositi.
Armbohrer, der, durgelj.
Armbruch, der, zlomljenje roke, zlomljena roka.
Armbrust, die, samojstra, samostrel, lok.
Armbrustmacher, der, samostrar.
Armbrustschütz, der, samostrelec.
Aermchen, das, ramica.
Arme, der, s. **Arm**, *adj.*
Armee, die, vojska, armada.
Armeebefehl, der, povelje do vojske, armade.
Armeecommandant, der, vojni poveljnik.
Armeecorps, das, vojni oddelek, kerdelo.
Aermel, der, rokav; ein kurzer Aermel, rokavec, rokavček; einem etwas auf den Aermel binden, heften, na nos obesiti, obešati komu kaj; aus dem Aermel schütten, beuteln, iz rokava, iz mavhe izsuti, izsipati.
Aermelaufschlag, der, zaroki, zavihali, *pl. m.*
Aermelhemd, das, rokavi, rokavci, ošpetelj, srajčnik, oplečje.
Aermelkleid, das, obléka z rokavama.
Armen=, in Zsß., siromaški, ubožni, za uboge.
Armen, *v. n.*, obožati, božati.
Armenadvokat, der, besednik, zagovornik, advokat ubozih.
Armenanstalt, die, das **Armeninstitut**, ubožnica, siromašnica, preskerbovavnica ubozih.
Armenbüchse, die, skladnica, berivnica, kupa (za uboge).
Armenkasse, die, dnarnica za uboge.
Armenkollekte, die, sklad, bira za uboge.
Armeneid, der, prisega na ubožnost; er mußte den Armeneid ablegen, mogel je priseči, da je ubožen.
Armenfond, der, zalog za uboge.
Armengeld, das, denar za uboge, denar ubozih.
Armenhaus, das, s. **Armenanstalt**.
Armenkasten, der, skrinjica za uboge; s. **Armenkasse**.
Armenordnung, die, red za uboge, postava zastran ubozih.
Armenpercent, das, odstotek za uboge.
Armenpfleger, der, oče ubozih, ubožničar.
Armenpolizei, die, policija zastran siromaštva.
Armenrecht, das, pravica ubožnih.
Armensache, die, reč, ki se tiče ubozih.
Armensäckel, der, mošnja za uboge, ubozih.
Armenschule, die, učilnica za uboge.
Armenspital, das, bolnišnica za uboge.
Armensteuer, die, davek za uboge.
Armenstock, s. **Armenbüchse**.
Armenvater, der, ubogih oče, ubožničar, oskerbnik ubozih.
Armenversorgungsanstalt, die, preskerbovavnica ubozih.
Armenvogt, der, beraški čuvaj.
Armenvorsteher, der, oče ubozih, ubožničar.
Armenwesen, das, zadeve ubozih, naprave za uboge.
Armfeile, die, vélika pila.
Armförmig, *adj.*, ročast, rami podoben, kakor rama, ramast; vom Meere auch, stegnat.
Armgeige, die, vélike gosli.
Armgeschmeide, das, naročnice, *plur.*
Armhandschuh, der, rokovica do komolca, dokomolčnica.

Armhut, der, klobuk za pod pasho, nach V., potlačenec.
Armig, *adj.*, ročast, ramast.
Armiren, s. **Bewaffnen**.
Armkorb, der, jérbas z ročem, pletenica z ročem, ročnica, cajna, U. K., košek, košara, košarna, ročni koš, locnjača, locanja.
Armlehne, die, ročaj, naslon.
Armleuchter, der, svečnik z ročmi, ročast svečnik.
Aermlich, *adj.*, ubožen, siromašk, boren, *adv.*, po siromaško.
Aermling, der, **Aermel**, rokav, rokavec; ein armer Mensch, siromak, siromaček.
Armloch, das, luknja za motaroge; bei Kleidungsstücken, luknja, skozi ktero se roka vtika.
Armlos, *adj.*, brez roke, brezročen, štulast.
Armpolster, der, področna blazina, blazina, vajšnica * za pod roko.
Armpolyp, der, rogovilast polip.
Armring, s. **Armband**.
Armsäule, die, roka na razpotji, cestna roka, cestni kazavec, kaže.
Armschiene, die, železni rokav, rokobran; nach dem *russ.*, naročniki *pl.*; in der Anatomie, lakatna kost, lahtna kost, nadlaktnica; bei den Drechslern, das Bret, worauf die Hand des Drechslers ruhet, naslanjač.
Armschlinge, die, s. **Armbinde**.
Armschmuck, der, naročni lišp.
Armschnalle, die, zaklepek na zapestniku.
Armsdick, *adj.*, debel kakor roka, roke, *od.* za roko debel.
Armselig, *adj.*, sirošen, auch siroten, siromašen, ubožen, ubog, reven, boren; ich führe ein armseliges Leben, po siromaško živim; das sind armselige Umschweife, to so prazni ovinki; mit so armseligen Ausflüchten wirst du bei mir nichts ausrichten, s tako praznimi izgovori pri meni nič ne opraviš.
Armseligkeit, die, sirošina, siromašnost, uboštvo, bornost, revščina, revšina.
Armsessel, der, stol z ročaji, naslanjač.
Armspange, die, naročni zapenec, naročna spona, auch spona allein, zapestnica.
Armspindel, die, ramna cev.
Armstuhl, der, s. **Armsessel**.
Armumschlungen, *adj.*, v naročji, v objemanji.
Armuth, die, uboštvo, ubožnost, siromačija, siroščina, sirošina, siromaštvo, potrebščina, potrebšina, revščina, revšina, golost; in Armuth leben, siromaško živeti, revati; gerathen, obožati, božati; einen stürzen, osiromašiti, potopiti, potapljati v siromačijo; mit der Armuth kämpfen, zastonj se upirati, ne morem si pomagati iz uboštva; nichts, als die liebe, bittere Armuth, sama ljuba siromačija; Armuth an Getreide, pomanjkanje žita; die oder auch das Armuth, d. i. *coll.* die Armen, ubogi, siromaki *pl.*; mein Bischen Armuth, moja siromačija, moja siromačica; **Armuth** bricht den Muth, uboštvo kruši moštvo.
Armuthsschein, der, =zeugniß, das, ubožni list, spričevalo uboštva.
Armvoll, der, naročje, naročaj.
Arnica, die, solnčna roža, červivec, hribovski primoški, svetiga Antona roža.
Aernte, die, žetva, žetev; es ist eben Aernte, ravno žanjejo, s. **Ernte**.
Aroma, das, lepa, prijetna dišava.
Aromatisch, *adj.*, dišaven, dobro, lepo dišeč.
Aron, der, ein Name der Fieberwurz, šterkovec.
Arrak, der, rajževec, rajževo žganje.
Arrangement, das, naprava, priprava, uredba, red; das Arrangement war vortrefflich, prav lepo je bilo napravljeno, uredeno; Abfindung, poravnava.
Arrangiren, s. **Anordnen**, **Vergleichen**.
Arrende, die, s. **Pacht**.
Arrendiren, s. **Pachten**.
Arrendator, s. **Pächter**.
Arrest, der, Verhaft, zapertje, zapor, pripira, zapirica, prepoved, in St. auch voza, *cf. altsl.* ѫза, Fessel; verächtl. luknja; das Arrestlokale, zapiravnica, prepovedna hiša, ječa; Hausarrest haben, doma zapert biti, iz hiše ne smeti; Stadtarrest haben, iz mesta ne smeti; strenger Arrest, hud zapor, oster zapor; im Arrest sein, zapert biti; Jemanden in Arrest bringen, zapreti, zapirati koga; im Arrest halten, zapertiga imeti, ječiti; Beschlag, prepoved; Beschlag auf etwas legen, v prepoved kaj djati, devati; Arrest aufheben, iz prepovedi spustiti, spuščati, spušati.
Arrest=, in Zstzg., zaporni.
Arrestant, der, zaperti, jetnik; es gibt zehn Arrestanten, deset jih je zapertih, v zaporu; in Eisen und Banden, vklenjenec.
Arrestgesuch, das, prošnja za zapertje (koga).
Arrestiren, **Arretiren**, *v. a.*, zapreti, zapirati; djati, devati v prepoved, djati prepoved na kaj; im Arrest halten, imeti, deržati zapertiga.
Arrestirende, der, kdor koga zapreti da, zapiravec.
Arreststrafe, die, kazen zapora.
Arrha, s. **Angeld**.
Arrieregarde, s. **Nachtrab**.
Arrogant, s. **Anmaßend**.
Arroganz, s. **Anmaßung**, **Dünkel**.
Arrondiren, *v. a.*, okrožiti, okroževati, zokrogliti, okrogliti; Grundstücke, vkup spraviti, spravljati, složiti, zlagati zemljišča, zemljiša.
Arrondirung, die, der Grundstücke, složba zemljiš, zemljišna složba.
Arrondissement, das, okrožje, okraj.
Arsch, der, rit, sedalo, zadnjica; noch trivialer, perda, perdalo, *serb.*, stražnjica, guzica.
Arschbacke, die, ritnica, zadnje lice.
Arschig, *adj.*, ritast.
Arschleder, das, ritno usnje, naritnik.
Arschpauker, der, šeškar; **Arschpaukerin**, die, šeškarica.

Arschpreller, der, po riti pok, ritni pok.

Arschprügel, die, *pl.*, palice (po riti), harimpalc; Arschruthe, šiba po riti.

Arschwolf, der, volk.

Arsenal, das, orožnica, orožarnica, arsenal.

Arsenik, der, mišnica, arsenik; Arsenik-, in Zstzg., mišnični, arsenikov.

Arsenikalisch, *adj.*, mišničat, mišnišk.

Arsenikerz, das, mišnična ruda.

Arseniköl, das, mišnično olje.

Art, die, von ären, pflügen, oratva, oratev, oral, ral *f.*; erste, zweite, dritte Art, perva druga, tretja ral.

Art, die, Aehnlichkeit einzelner Dinge, Species, versta, nach *V.* stremen, baža *, sorta *; Gattung, pleme, rod; Weise, način, viža; äußeres Ansehen, nach *V.*, šara; Schlag, nach *V.*, šklat, auch škvart; Spielart, spreveržek; zweierlei, dreierlei Art uff., dvojin, trojin; eine Art von Leuten, neki ljudje, nekaki ljudje; welcher Art, kakšen? kak? kakov? dieser Art, takšin, tak, tak le; Art eines Erdreiches, stvarnost persti; eine gute Art Erde, dobra perst; ein Kind von guter Art, otrok dobre natore; gut geartet, dober otrok; es ist seine Art so, tako je njegova navada, tako je vajen; das ist so deine Art, to je tako po tvoje; nach Art der Thiere, po živinsko; nach Art der Hunde, po pasje, uff.; nach unserer, nach euerer, nach ihrer Art, po naše, po vaše, po njihovo; einige Arten der Thiere, nektere živali, nekaj žival, nekaj živalskih plemen; alle Arten der Thiere, vse mnoge živali; auf vielfache Art, verschiedenartig, po mnogo, mnogoterno; nach slavischer, französischer Art, uff., po slovensko, (slavensko), po francozovsko oder slovenski, francozovski; Art und Weise, Gebrauch, šega; mit guter Art, z lepo; dieses ist die rechte Art, ta le je prava; auf höfliche Art, priljudno, pristojno, čestno (častno), spodobno; mit einer feinen Art, prepredeno, presneto, pozvito; mit einer feinen Art sprechen, pšenično govoriti; Gewohnheit, navada, in Steierm. auch, običaj; auf keinerlei Art, nikakor ne, po nobeni ceni; auf keine Art und Weise, nikakor, po nikakim; auf allerlei Art, vsaktero, vsakojako; auf was immer für eine Art, kakor si koli bodi; auf mancherlei Art, mnogoterama, različno; auf welche Art? kako? auf diese Art, tako; auf gleiche Art, ravno tako; Geschicklichkeit, Artigkeit, spodobnost, priličnost, prijaznost, pristojnost; er wurde auf eine freundliche Art aufgenommen, prijazno so ga sprejeli; Lehrart, učilo, navod; seine Lehrart ist faßlich, jasno uči; Art läßt nicht von Art, kakoršna mati, takšni otroci; kar mačka rodi, rado miši lovi; was für einer Art? kakšen? kakov? einer andern Art, drugačen; einer solchen Art, takšen; auf eine gewisse Art, nekako; mit einer Art von Unwillen, z nekako nejevoljo; auf diese Art, tako; auf jene Art, takisto; Beschaffenheit, **qualitas**, kakost, kakšnost, **talitas**, takost, takšnost; es gibt viele Arten Leute, ljudje so mnogoteri; das ist keine Art, to se ne spodobi, to ni lepo; Thiere allerlei Art nimm mit dir, vsakih žival vzemi seboj; aus der Art schlagen, izvreči se, spačiti se; *serb.* auch, izroditi se.

Artacker, der, njiva.

Artbar, *adj.*, oraven, oren, obsejaven; artbar gemachter Acker, novina; artbar machen, narediti, delati novino, zorati, orati novino.

Arten, *v. n.*, z. B. nach seinem Vater, vreči se po očetu, v očeta, in Unterkr. verächtlich auch, očetovo žaro goniti; wie ist er geartet? kakšen je? so, takšen; von Pflanzen, gedeihen, fortkommen, vdati, vdajati se, auch *russ.*; der Hirse gedeihet, proso se dobro dela, obnaša; fruchtbar sein, in Unterkr., ajda je roda, slive so rode, žito je plačno, pšenica, rež plenja; *v. a.*, die Lehre artet den Verstand, nauk uravnuje razum.

Arterie, s. **Pulsader.**

Artifiziell, s. **Künstlich.**

Artig, *adj.*, angenehm, ein artiger Mensch, ličen, pristojin, prijazen, priljuden, vljuden; das ist artig, sie verdammen mich, ohne mich gehört zu haben, lepa reč, ob. ta je lepa, sodijo me nezaslišaniga; steinartig, glasartig, kamnast, kamnu podoben, steklast, steklu podoben.

Artigkeit, die, pristojnost, prijaznost, vljudnost, priljudnost; einem Artigkeiten sagen, komu veliko lepiga povedati, praviti.

Artikel, der, ein Theil einer Schrift, člen, členek, razdelek, odstavek; Glaubensartikel, člen vere; Waarenartikel, blago; der Artikel der Grammatik, spolnik; Weisartikel, dokazni člen, dokaznica; leitender Artikel, podučni, napeljevavni sostavek; artikelweise, po koscih, na kosce, na drobno.

Artikuliren, *v. a.*, razčleniti, členiti; gut aussprechen, razločno izgovoriti, govoriti.

Artikulirt, *adj.*, aus Stücken bestehend, členast; deutlich, razločen, razločin.

Artillerie, die, topništvo, artiljeria; Artillerie-, in Zstzg., topniški.

Artilleriepark, der, topišče, topiše, topovje.

Artilleriepferd, das, topniški konj.

Artillerist, der, topnik, artiljerist.

Artischocke, die, artičoka.

Artist, der, umetnik.

Artistisch, *adj.*, umetin, umetnijsk; artistisches Eigenthum, umetnijska lastnina.

Artland, das, polje.

Arzenei, die, zdravilo, lek, vraštvo, gajilo, vračilo; Arznei einnehmen, gebrauchen, vžiti, vživati.

Arzeneibereiter, der, s. **Apotheker.**

Arzeneibereitung, die, priprava, pripravljanje zdravil.

Arzeneibuch, das, lekarske bukve.

Arzeneibüchse, die pušica za zdravila.

Arzeneien, *v. n.*, vžiti, vživati zdravila, vračiti se, zdraviti se.

Arzeneiflasche, die, zdraviljska sklenica.

Arzeneigelehrsamkeit, die, zdravitelstvo, zdravstvo, vraštvo.

Arzeneigeruch, der, duh po leku, po zdravilu; haben, dišati po leku.

Arzeneigeschmack, der, slast po leku.
Arzeneiglas, s. Arzeneiflasche.
Arzeneikunde, s. Arzeneigelehrsamkeit.
Arzeneikunst, s. Pharmacie.
Arzeneilehre, die, lekoslovje, zdraviloznanstvo.
Arzeneimittel, das, s. Arzenei.
Arzeneimittellehre, s. Arzeneilehre.
Arzeneitaxe, die, lekarska taksa.
Arzeneiwissenschaft, s. Arzeneigelehrsamkeit.
Arzt, der, zdravnik, vrač, lečnik, zdravitelj, vračitelj; des Arztes, zdravnikov, vračev, *altsl.*, vrač.
Arztgebühr, die, zdravniško plačilo, zdravnina, vračnina.
Aerztlich, *adj.*, zdraviteljsk, vračiteljsk, zdravnišk; die ärztliche Behandlung, vračitev, zdravitev, ozdravljanje, vračba, lečba; er steht in ärztlicher Behandlung, zdravi, ozdravlja se, ima zdravnika; ärztliches Gutachten, zdravniška misel, mnenje, izrek zdravnika.
Arztlohn, s. Arztgebühr.
As, das, s. Aß.
Asant, der, (asa foetida), smerdeča smola, smerdljivka, voženk * wohlriechender, benzol, *russ.*, rosni ladan.
Asbest, der, nezgorljivo platno, nezgorljivi kamen, asbest.
Ascendenten, *pl.*, sorodniki v nazgornji versti, spredniki.
Ascendenz, die, navzgornja sorodovinska versta.
Ascension, s. Aufsteigung.
Ascet, der, pokorivec mesa, trupla, krotivec počutnosti; nach *V.*, duhovadec.
Ascetik, die, pokorjenje mesa, vaja v pobožnim življenji, nach *V.*, duhovna vaja.
Ascetisch, *adj.*, zatajevaven, zatajevansk, nach *V.*, duhovajsk.
Asch, der, čabric; Milchasch, latvica; Blumenasch, kahla*, lonec; ein Fisch, s. Aesche.
Aschblei, s. Wismuth.
Asche, die, pepel; unausgelaugte, glimmende, neizlužen, živ pepel, perhavka, perhavica; ausgelaugte, izlužen, mertev pepel, izluženec; die Ueberreste eines menschlichen Körpers, prah; etwas zu Asche brennen, spepeliti, pepeliti; in Asche legen eine Stadt, požgati, požigati, upepeliti, pepeliti; unser Leib wird einst zu Asche werden, naše telo se bo kdaj v prah spremenilo; mit Asche bestreuen, opepeliti, pepeliti; es glimmt ein Feuer unter der Asche, tli; Aschen-, in der Zusammensetzung mit andern Wörtern, pepelni.
Aesche, die, eine Fischart, lipan; eine Baumart, jesen, gewöhnl. Esche.
Aeschen, *adj.*, aus Aeschenholz bereitet, jesenov; Aeschenholz, jesenovina.
Aschenbehältniß, pepelnjak.
Aschenbrenner, der, pepelar, *dim.*, pepelarček; des Aschenbrenners, pepelarjev; Aschenbrenner-, in Zss., pepelarski.
Aschenbrennerei, die, pepelarija, pepelarstvo; dieses Gewerbe treiben, pepelariti; durch dasselbe erwerben, pripepelariti, verlieren, zapepelariti; dasselbe beendigen, d. h. aufgeben, dopepelariti.
Aschenbrennerhütte, die, pepelarnica.
Aschenbrennerin, die, pepelarica.
Aschenbrödel, die, eine unreinliche Küchenmagd, pepeluha, pepeluša, umazanka, pipanka; der Aschenbrödel, pepelušin.
Aschenbrot, das, mlinci, podpepelnik, pogača.
Aschenfall, der, Platz, wohin die Asche fällt, pepelnik, pepelnjak.
Aschenfarbe, die, pepelnata, pepelasta barva.
Aschenfärbig, pepelnast, pepelast.
Aschenfaß, Aschengefäß, das, pepelnica.
Aschengrube, die, pepelna jama; s. Aschenfall.
Aschenherd, der, pepelišče, pepeliše.
Aschensalz, das, lužna, lugasta, alkalska sol.
Aschenschaufel, die, žežel.
Aschentopf, s. Aschengefäß.
Aschentuch, das, pepelka, pepelna rjuha, pepeluška.
Aschenwedel, der, omelce, metlica za pepel.
Aescher, der, bei den Lohgärbern und Wäscherinen, lug, lugovina.
Aescherfaß, das, bei Gärbern, lužnjak, strojarska kad.
Aeschericht, *adj.*, pepelnat, pepelnast.
Aschermittwoche, die, pepelnica, pepelnična sreda; zu derselben gehörig, pepelnični, n. p. pepelnični teden.
Aeschern, *v. a.*, zu Asche brennen, spepeliti, upepeliti, v pepel sožgati, sožigati; mit Asche bestreuen, opepeliti, pepeliti; mit Asche beizen, v pepelu strojiti; mit Asche kochen, zlužiti, lužiti.
Aescherofen, der, bei den Töpfern, pečnica.
Aescherstange, die, krevlja, greblja; zu derselben gehörig, krevljin, grebljin.
Aeschertopf, der, bei den Töpfern, verč.
Aschfrau, die, pepelarica; der Aschfrau, pepelaričin.
Aschgrau, *adj.*, pepelnast, pepelast; aschgraues Pferd, mišec, miško.
Aschhuhn, das, (pepelna) mokuška.
Aschicht, *adj.*, der Asche ähnlich, pepelnat.
Aschig, *adj.*, woran noch Asche sitzt, pepelast.
Aschkuchen, der, Guggelhupf, s. Topfkuchen, Kugelhippe, gomula.
Aschlauch, der, (allium porrum) por.
Aschlerche, die, sivi škorjanček.
Aschmeise, die, menišček, menišek, peščivka, pešivka, pezdirka, auch sivka, sivček.
Aschtonne, die, pepelna posoda.
Asiat, der, Azijan, Azijatec.
Asiatisch, *adj.*, azijansk, azijašk.
Asien, das, Azija.
Asot, der, mehkoživec, sladkoživec, sladkuž, sladuh.
Aspe, die, Aespe, Aespenbaum, auch Espe, topola, topolka, topol, *f.*; jagnjed; Zitteräspe, die, trepetlika, migljač.
Aspecten, die, *pl.*, znamnje; *astron.*, postavljenje zvezd premičnic ene proti drugi.

Aespen=, in der Zstzg., topolov.
Aespenmotte, die, topolova mušica.
Asper, der, türkische Münze, jaspra.
Asphalt, das, zemeljska smola; s. **Erdpech**, **Judenpech**.
Aspirant, der, iskavec, prosivec; kdor se za kaj poganja.
Aspiration, die, nadih, poostrenje glasa.
Aspiriren, *v. a.*, iskati česa, prositi za kaj (za kako službo), pognati, poganjati se za kaj.
Aß, das, auf den Karten, svinja, as, *serb.*, kec; in Gewichten, as.
Assekurant, der, zavarovavec.
Assekuranz, die, zavarovanje, asekuracija.
Assekuranz=, in Zstzg., zavarovavni, zavarovanski.
Assekuranzanstalt, die, zavarovavnica.
Assekuranzgebühr=, **prämie**, die, plačilo za zavarovanje.
Assekurat, der, zavarovanec.
Assekuriren, *v. a.*, zavarovati, zavarvati.
Assekurirt, *adj.*, zavarovan.
Aßel, die, (oniscus asellus), stonoga, prešičica, *russ.* u. *serb.*, mokrica.
Assemblee, die, zbor, druščina, družina.
Assentiren, *v. a.*, v vojake vzeti, jemati, poterditi, poterjati za vojake; *v. n.*, beipflichten, pristopiti, pristopati k čemu, privoliti, prav dati.
Assentirungscommission, die, komisija za jemanje v vojake, asentna komisija.
Asseriren, s. **Behaupten**.
Assertion, s. **Behauptung**.
Assertorisch, *adj.*, terdiven.
Assessor, der, prisednik, asesor; des Assessors, prisednikov, asesorjev; **Assessors**=, in Zstzg., prisedniški, asesorski.
Assiette, die, skledica.
Assignant, der, nakazavec, nakazovavec, (nakazujoči dolžnik).
Assignat, der, odkazanec.
Assignat, das, Assignation, Banknote, bankovec.
Assignator, der, nakazanec, nakazojemnik, (nakazani upnik).
Assignation, die, nakaz, asignacija.
Assigniren, *v. a.*, (auch nach *V.*) nakazati, nakazovati, asignirati.
Assimilation, die, upodobovanje.
Assimiliren, *v. a.*, upodobiti, upodobovati, oder upodobljati.
Assisen, *pl.*, porota.
Assisenhof, der, porotna sodnija.
Assistent, der, pomagavec, pomočnik.
Assistenz, die, pomoč.
Assistiren, s. **Beistehen**.
Association, die, združba, združevanje; Gesellschaft, družba, društvo.
Associationsrecht, das, pravica se združevati, pravica do združevanja.
Associiren, sich, *v. r.*, združiti se, družiti se, pridružiti, pridruževati si koga.
Associirter, ein, združenec, tovarš, pajdaš.
Assonanz, die, vjema glasnikov, priglasek, asonanca.
Assortiment, das, kupčijska zaloga.
Assortiren, *v. a.*, razdeliti, razdeljevati; sich wohl assortiren, dobro se založiti, zalagati (z vsakterim blagam); ein wohl assortirtes Waarenlager, obilna zaloga, dobro založena štacuna.
Ast, der, veja, *serb.* grana; Holzast, velika veja; Wasserast, izrastek, izraslik, odraslik; Ueberrest eines Astes im Holze, gerča, smogur, sverž *f.*, herga; ein dicker Ast, gol; sich in Aeste verbreiten, v veje iti; mit Aesten unterlegen, podvejati (n. p. vlak sena); die Aeste einer Staude, ohrodje; zusammengewachsene Aeste, nach *M.*, cvizba.
Astähnlich, **Astartig**, *adj.*, vejast.
Astblatt, das, list, pero na veji.
Aestchen, das, vejica, vejčica.
Aesten, *v. a.*, wovon nur das Partic. **geästet** gebraucht wird, vejast, gerčast, sveržast; *v. r.*, sich ästen, iti v veje.
Asteriscus, der, zvezdica.
Asteroiden, *pl.*, zvezdičje, asteroidi.
Astförmig, *adj.*, vejast, veji podoben.
Asthenie, die, nemoč, Unterkr. u. nach *Dal.*, nevečnost.
Aesthetik, die, leposlovje, lepoznanstvo, estetika.
Aesthetisch, *adj.*, lepoznansk, leposloven, estetičen.
Asthma, das, naduha, nach *And.*, neduha.
Asthmatisch, *adj.*, nadušljiv, naduhen; der **Asthmatische**, krehovec.
Astholz, das, vejevje; s. **Abraum**.
Aestig, *adj.*, vejnat; knorrig, gerčast, sveržast, sokast; eine dichte Krone habend, košat.
Astkrähe, die, siva vrana.
Astkreuz, das, vejasti križ.
Astling, der, der junge Vogel, der kaum fliegt, izpeljanček, godnjak.
Astloch, das, gerčnica, gerčna luknja.
Astlos, *adj.*, brez vej, brezvejnat.
Astmesser, das, vejnik, rončalica, hojnik, pretosek.
Astmoos, das, (hypnum) sedje, bradavina.
Astral, *adj.*, zvezden.
Aestrich, s. **Estrich**.
Astrognosie, die, zvezdoznanstvo.
Astrolabium, das, Winkelmesser, kotna mera, kotomér; zvezdomér, zvezdnik.
Astrolog, der, zvezdar, astrolog.
Astrologie, die, zvezdarjenje, astrologija; sie betreiben, zvezdariti, iz zvezd prerokovati.
Astronom, der, zvezdoznanec, zvezdogled, astronom.
Astronomie, die, zvezdoznanstvo, zvezdogledstvo, astronomija.
Astronomisch, *adj.*, zvezdoznansk, zvezdogleden, astronomijsk; astronomische Tafeln, zvezdni popis, zvezdopis.
Astroskopie, die, zvezdogledstvo.
Astvoll, *adj.*, vejnat, poln vej.
Astwerk, das, vejevje, veje.
Astzieher, der, ključ.
Asyl, das, pribežališče, pribežališe, zavetje.

Asylrecht, das, pravica pribežališča, pribežališčna, pribežališna pravica.
Asymmetrie, s. Unebenmaß.
Atelier, das, delavnica umetnikova.
Atheist, der, brezbožnik, bogotaj, bogatajic, ateist; **Atheistin**, die, brezbožnica; *altsl.*, bezbožnik.
Atheisterei, die, **Atheismus**, brezboštvo, bogatajstvo, ateizem.
Atheistisch, *adj.*, brezbožen, bogotajsk.
Athem, der, sapa, dih, duh, dušek; schwerer Athem, siga; den Athem hemmen, sapo ustaviti, ustavljati, zapreti, zapirati, vzeti, jemati; Athem hohlen, sopniti, zasopsti, sopsti, dahniti, dihniti, dihati; Athem an sich halten, sapo uderžati, deržati; der Athem ist ihm ausgegangen, sape mu je zmanjkalo, zasopel se je, zadihal se je; in einem Athem, v enem dušku, ob eni sapi; es läßt mir nicht Athem hohlen, duška mi ne da pojemati; sich außer Athem laufen, spehati, upehati se, pehati se; in einem Athem austrinken, na en dušek, v enem dušku spiti, brez odduška; in einem Athem laufend ankommen, prisopsti, pripehati, prihropsti, prisopihati; außer Athem sein, zasopljen biti; wieder zu Athem kommen, spet začeti sopsti, sapa se mu je povernila; schweren Athem haben, naduho oder neduho imeti, nadušljiv biti, težko sopsti; freien Athem holen, zu Athem kommen, oddahniti, oddihati se; der Athem fängt ihm an auszubleiben, sapa mu zastaja, sape mu zmanjkuje, sapa mu pohaja, pojema.
Athembar, *adj.*, diese Luft ist nicht athembar, v tem zraku se ne more dihati.
Athemholen, das, dihanje, sopenje.
Athemloch, das, dušnjak, dušek, auch duška.
Athemlos, *adj.*, brez sape, brezsapen, brez duška, zasopljen; athemlos sich laufen, upehati, pehati se.
Athemlosigkeit, die, brezsapnost, naduha.
Athemzug, der, dih, dihljej, sop; letzter, poslednji izdihljej, od. pojemljej; Athemzug thun, dahniti, dihniti, dihati; in einem Athemzuge, v enem dušku, brez odduška oder preduška.
Aether, der, tanjši zrak, êter, nach *Ravnikar*, hlip.
Aetherisch, *adj.*, hlipen, êtersk; ätherisches Oel, zginljivo olje, êterično olje.
Athlet, der, Wettkämpfer, borec, rokoborec, atlet, nach *V.* vadlavec.
Athmen, *v. n.*, sopniti, sopsti, dahniti od. dihniti, dihati; ein wenig athmen, diti (dijem); stark athmen, sapaniti, dihteti; schwer athmen, sagastiti; die Blumen athmen süße Gerüche, cvetlice sladko dišé, cvetlice sladek duh razširjajo, puhté; hier athmet man Freiheit, tukej človek živi svoboden; schwer athmend ankommen, prisagastiti, pridahtiniti.
Athmungswerkzeug, das, sopilo.
Aetiologie, die, nauk od vzrokov, vzrokoslovje.
Atlant, der, in der Baukunst, velikan.
Atlas, der, in der Geographie, zemljovidna zbirka, zemljovidnik, kažisvet, atlas; in der Beinlehre, svitek, pervo vratno vretence.
Atlaß, der, ein seidener Zeug, atlas.
Atlaßband, das, atlasov trak.
Atlaßen, *adj.*, von Atlaß, atlasov.
Atlaßmacher, **Atlaßweber**, der, atlasar.
Atmosphäre, die, ozračje, atmosfêra; wörtl. parokrog.
Atmosphärisch, *adj.*, parokrožen, zrakokrožen, atmosfêrsk.
Atom, der, pervinski drobec, nerazdeljiva stvar, atom.
Atomen=, in Zstzg., atomski.
Atonie, die, ohlap.
Atramentstein, der, černilski kamen, tintni kamen.
Atrophie, die, hujšanje, sušica; die Hand leidet an der Atrophie, roka se mu suši; *gem.* švent*.
Attaque, die, popad, napad, naval.
Attaquiren, *v. a.*, popasti, popadati, napasti, navaliti; s. Angreifen.
Attent, s. Aufmerksam.
Attentat, das, polot, lotenje, napad, poskus hudodelstva (umora).
Attention, s. Aufmerksamkeit.
Attergat, das, naherbtni odpis, odlok.
Attestat, **Attest**, das, spričba, spričevalo, svedočba.
Attestiren, *v. a.*, spričati, pričati, spričevati.
Attich, der, habat.
Attichbeere, die, habatova jagoda.
Attichstrauch, der, habatovje.
Attitüde, s. Stellung, Haltung.
Attraction, die, s. Anziehung.
Attractionskraft, die, s. Anziehungskraft.
Attrapiren, s. Erwischen.
Attribuiren, *v. a.*, einem, pripisati, pripisovati, prigovarjati, pridjati, pridevati; sich attribuiren, lastiti si kaj (se česa).
Attribut, das, pridevek, pripisovana lastnost.
Atz, die, hrana, vada.
Aetzbar, *adj.*, razjedljiv; was ätzet, s. ätzend.
Atzel, die, sraka; Atzel=, in Zstzg., sračji.
Aetzen, **Aezen**, *v. a.*, zu essen geben, napasti, pasti, napičati, pičati, nakermiti, kermiti; Kinder, Vögel, napitati, pitati; durch Säuren, namočiti, močiti z razjedno vodo, pezati, s kislino namočiti; ein Thier, vado nastaviti, nastavljati; *v. n.*, essen, fressen, napasti, pasti se, najesti se, jesti.
Aetzend, *adj.*, razjedin; ätzende Kraft, razjednost.
Atzgeld, das, plača za rejo, rejnina.
Atzkraft, die, razjednost.
Aetzlauge, die, razjedni lug.
Atzpulver, das, razjedni prah.
Aetzsilber, s. Höllenstein.
Aetzstein, der, razjedni kamen, peklenski kamen.
Aetztaube, die, vabnik, vabni golob.
Aetzung, die, razjedanje, pezanje; Fütterung, piča, klaja, napasenje, kerma; Lockspeise, vada, vaba; Aetzung der Jäger, močenje;

Aetzung eines Arbeiters, hrana, preživljenje, prereja.
Aetzungsgebühr, die, f. Aetzgeld.
Aetzwasser, das, razjednica, razjedna oder jedka voda.
Au, *int.*, o!, oj; au weh! joj! o joj!
Au, die, f. Aue.
Auch, *conj.*, tudi, koli, nek, li, še; bei den übrigen Slaven, i; als wie auch, in tudi, kakor tudi; nicht allein, sondern auch, ne samo, ampak tudi, temuč tudi; ne le, še tudi; sowohl, als auch, tako, kakor tudi; f. So; wer es auch sei, kdor koli bodi, bodi si kdor koli, kdor si bodi, bodi še tak; wer heißt es ihn auch thun, kdo mu nek veleva, kdo mu li veleva; wenn auch, če ravno, ako ravno, če tudi, če prav; wo es auch sei, kjer si koli bodi, bodi si kjer koli; wie es auch ausfalle, izidi se, kakor si koli bodi.
Auction, die, dražba; f. Versteigerung.
Auctor, der, Verfasser, pisavec; Urheber, začetnik; f. Autor.
Audienz, die, zasližba, zaslišanje, poslušanje; sie geben, zaslišati, pred se pustiti, puščati, pušati; sie haben, zaslišan biti, pred koga priti; er konnte keine Audienz beim Kaiser erwirken, ni mogel pred cesarja (priti).
Audienztag, der, zaslišni dan.
Audienzzimmer, das, zasliševavnica.
Auditeur, Auditor, der, vojaški sodnik, avditor; Auditors-, in Zstzg., avditorski.
Auditoriat, das, avditorstvo.
Auditorium, das, der Hörsaal, poslušavnica; die Zuhörer, poslušavci.
Aue, die, fließendes Wasser, potok, draga; Gegend am Wasser, loka, log, draga, f. Anger; gutes Weideland, pašnik.
Auerbirkhuhn, das kruševec.
Auerhahn, der, divji petelin, rušjek; nach *M.* gorski, rusni kokot.
Auerhahnbalz, die, petje divjiga petelina.
Auerhahnbeller, der, petelinčar.
Auerhenne, die, divja puta, divja kokoš, rusna kokoš.
Auerkuh, die, divja krava, turica.
Auerochs, der, divji bik, veliki bivol, tur.
Auf, *praep.*, na, po, v, nad, do, za, proti, als na: auf dem Tische, na mizi; auf den Tisch, na mizo; auf dem Berge, na gori; auf Zinsen, na obresti; auf dem Lande, na kmetih; auf Lebenszeit, na vse žive dni, do smerti; es kommt ein Gulden auf Jeden, en goldinar pride na vsaciga; po: auf einer Oberfläche fahren, gehen, z. B., auf der Straße, po cesti se voziti, hoditi; auf dem Meere, po morji; auf slovenisch, slovensko, auch slovenski od. po slovensko; auf das Essen spazieren, po jedi se sprehajati; auf Anrathen, po nasvetu; auf den Mund schlagen, po ustih počiti; auf meine, deine, seine Art, po moje, po tvoje, po njegovo; auf einen getauft werden, po kom kerščen, keršen biti; auf diese Speise fühlte ich mich nicht wohl, po tej jedi se nisim dobro počutil; v: auf dem Dorfe leben, auf dem Schiffe, auf der Stube, auf frischer That, auf Schulen, v vasi, v čolnu, v hiši, v djanji oder na samem djanji, delu, v šolah; auf den Sonntag, v nedeljo; nad: auf der Grube, nad jamo; auf einen losgehen, nad koga iti, hoditi; höre doch auf das, was ich dir sage, poslušaj, kar ti pravim; auf einen warten, počakati, čakati koga; do: bis auf, do; zuweilen auch, dokler; bis aufs Blut, do kervaviga; bis auf die Haut, do polti; bis aufs Wiedersehen, do drujikrat, dokler se spet ne vidiva; bis auf deine Ankunft, dokler k nam ne prideš; auf den Pfennig, do zadnjiga vinarja; verschiebe es auf Morgen, odloži do jutri; za: auf die Nacht aufheben, za večér prihraniti, hraniti; eine Tafel auf zehn Personen, obed za deset ljudi; auf drei Mal, za trikrat; auf den Brand betteln, za pogorelca prositi; auf heute, za danas; auf künftige Zeit, za naprej, za prihodnje; auf viele Jahre, za veliko let; aufs Jahr, drugo leto, k letu, kadaj; auf immer, za vselej; eins aufs andere, eno za drugim; 15 Kreuzer gehen auf einen Siebzehner, petnajst krajcarjev se šteje za eno petico, gre na eno petico; auf die Stadt zugehen, iti proti mestu, *auf* seiner Meinung beharren, svoje misli ostati, pri svoji misli ostati, ostajati; vedno svojo trobiti, guliti; auf seiner Hut sein, čuti, varovati se, paziti; auf den Händen tragen, von Kindern, pestovati, sonst, na rokah nositi; auf beiden Achseln tragen, v kobaljo, stoparamo nesti, nositi; in der Kindersprache, štupo ramo nesti, nositi; auf der Flucht leben, pobežno živeti, v begu živeti, na pobegu, ubežin biti; Berg auf, navkreber, vkreber, auch, vrebro (iti), nad se (iti); auf ein anderes Faß ziehen, pretočiti, pretakati, pretakovati, presneti, presnemati; es geht auf die Neige, pojema, gre proti koncu; auf Mittag, opoldne; auf den Abend, zvečer; ich bin auf, ich bin schon aufgestanden, sim že po koncu, na nogah; sich auf etwas freuen, česa se veseliti; er hört nicht auf mich, ne posluša me; diese Sache hat viel auf sich, ta reč je važna, ima kaj v sebi; er sieht nicht auf mich, ne pogleda me, se ne zmeni za me; der Arzt curirte ihn auf die Wassersucht, zdravnik mu je ozdravljal vodenico; man paßt auf dich, pasejo te, pazijo na te; der Ring kostet auf tausend Gulden, perstan velja okoli tisuč goldinarjev, velja svojih tisuč goldinarjev; auf den Markt gehen, na somenj iti; auf diese Art, tako; auf jene Art, takisto; auf einmal, na enkrat, hkrati; auf einmal austrinken, na en dušek; auf Ehre, pri moji veri; auf meine Gefahr, na mojo nevarnost, na moj odgovor; auf der Stelle, pri tej priči, ta hip, vadle, preci, mahama, zdajci; auf diese oder jene Art, tako ali tako; auf eine lächerliche Weise, smešno; auf alle Weise, kakor bodi, kakor si bodi, po vsaki ceni, na vsako vižo; auf keine Weise, nikakor ne, po nikakem; auf jeden Fall, vsakakor, vsakojako; aufs neue, na novo, vnovič; aufs herrlichste, prav po go-

sposko; aufs höchste, k večjimu, aufs mindeste, naj manj; aufs schändlichste, silno gerdo, gerdo gerdo; aufs beste, kar je naj bolj mogoče; eine Bewegung oder Richtung in der Höhe bezeichnend, gori; z. B. aufsteigen, gori stopiti, stopati; als *adverbium:* von Jugend auf, od mladosti, zmladiga, iz mladiga, od mladih nog, od mladih rok, od otročjih let; er ist von Jugend auf ein Hirt, od mladih nog pase; ein Weber, od mladih rok tke; von unten auf, od zdolej gori. Stromauf, po vodi gori, proti curku; auf und ab, gori in doli, sem ter tje; die Stube auf und ab, sem ter tje po hiši; Blitz auf Blitz, blisk na blisk; Himmelauf, proti nebu, kviško; als *conj.:* auf daß, da, da bi; *interj.:* auf! auf! na noge! po koncu! vstanite! Glück auf! dobro srečo! Bog daj dobro srečo! in der Zstzg. mit Zeitwörtern wird „auf" gegeben mit z (eigentl. nach dem *altsl.* vz, und nicht iz), auch mit za.

Aufächzen, *v. n.*, zaječati.

Aufackern, *v. a.*, einen Stein, kamen izorati, izoravati; nochmals ackern, preorati, preoravati; bei den Kupferstechern, razriti, naostriti, ostriti; locker, razorati, razoravati.

Aufangeln, *v. a.*, natakniti, natikati na ternek; eine Neuigkeit, novico vloviti.

Aufarbeiten, *v. a.*, das Material, podelati, podelovati; mit Arbeit öffnen, oddelati, oddelovati; eine Thür, odpreti, odpirati vrata; sich die Hände, ožuliti, žuliti si roke; das Eis, led presekati, prebiti; *v. r.*, sich aufarbeiten, opomoči, opomagati si (se).

Aufathmen, *v. n.*, Athem schöpfen, dihniti, dahniti, zdahniti, dihati; aufs neue athmen, sich erholen, odahniti se, oživeti.

Aufätzen, *v. a.*, z razjedno stvarjo odmočiti, odmakati, razpezati, prepezati.

Aufbacken, *v. n.*, pripeči, pripekati se (eno drugimu); *v. a.*, den Vorrath, popeči, popekati; von neuem backen, prepeči, prepekati; durch Backen an etwas befestigen, pripeči, pripekati.

Aufbähen, *v. a.*, zgreti, razgreti, razpariti.

Aufbahren, *v. a.*, djati, devati na desko, na dilo, na nosila, na mertvaški oder, na školjke.

Aufballen, *v. a.*, navaliti, naložiti, nalagati; s. **Ballen**.

Aufbansen, *v. a.*, nakopičiti, kopičiti, vkup djati, devati, skladati snopje.

Aufbau, der, sozidanje, zidanje.

Aufbauen, *v. a.*, sozidati, zidati, zdelati, delati, zopet postaviti; auf etwas zum Theile gebautes, prizidati, prizidovati.

Aufbäumeln, sich, *v. r.*, po koncu staviti, postaviti, postavljati se, speti, spenjati se (cig. vspeti se), vpreti se na zadnje noge, po koncu se postaviti.

Aufbaumen, *v. n.*, skočiti, skakati na drevo.

Aufbäumen, *v. a.*, bei den Webern, das Garn, den Aufzug, naviti, navijati, namotati; *v. r.*, vom Geflügel, naseršiti, seršiti se, našopiriti, šopiriti; s. Aufbäumeln.

Aufbauschen, s. **Ausdehnen**, **Anschwellen**.

Aufbeben, *v. n.*, stresti, tresti se, zatrepetati, strepetati, zadergetati.

Aufbefinden, sich, *v. r.*, čuti, zbujen biti, na nogah, po koncu biti.

Aufbehalten, *v. a.*, prihraniti, hraniti; den Hut, ostati, ostajati pokrit, ne odkriti se; zurückbehalten, zaderžati, zaderževati; ein großes Glück ist dir aufbehalten, čaka te velika sreča.

Aufbeißen, *v. a.*, pregrizniti, pregristi, gristi, prejesti, prejedati, razgrizniti, razgristi; mit dem Schnabel, razkljevati; du wirst eine harte Nuß aufzubeißen haben, ta bo za te preterda, pretežka.

Aufbeizen, s. **Aufätzen**.

Aufbellen, *v. n.*, zalajati, lajati.

Aufbereiten, *v. a.*, pripraviti, pripravljati.

Aufbergen, s. **Aufrücken**.

Aufbersten, *v. n.*, počiti, auch pokniti, pokati; razpočiti, razpokati se, razregniti se; die Erde berstet auf, zemlja je regnila, rega, poka; von Geschwüren, predreti, predirati se.

Aufbeten, s. **Herbeten**.

Aufbetten, *v. a.*, postlati, postiljati; von Neuem betten, prestlati, prestiljati; wie du dir aufbettest, so wirst du liegen, kakor si boš postlal, tako boš ležal.

Aufbewahren, *v. a.*, shraniti, hraniti, spraviti, spravljati.

Aufbewahren, das, **Aufbewahrung**, die, shranitev, hranjenje, spravljanje; zum Aufbewahren geben, shraniti pri kom, hraniti dati.

Aufbewahrungsort, der, hram, hramba, hranilišče, hraniše.

Aufbewegen, sich, *v. r.*, vzdigniti, vzdigovati se.

Aufbicken, *v. a.*, prekljevati, kljevati, prekavsati, razkljevati, razpikniti, razpikati.

Aufbiegen, *v. a.*, in die Höhe biegen, an etwas biegen, zavihati, zvihati, auch zavihniti, privihati, vihati, napogniti, napogovati; aus einander biegen, razvihati, razvihovati.

Aufbieten, *v. a.*, die Truppen, povzdigniti, zbrati, zbirati, nabrati, nabirati; die junge Mannschaft, junake pod orožje, na vojsko zbrati, sklicati; die aufgebotene Mannschaft, nabranci; Verlobte aufbieten, oklicati, oklicovati; in einer Auction, klicati, ceno klicati; aufkündigen, odpovedati, odpovedovati; alle Kräfte, vso moč zbrati, vkup vzeti, jemati, napeti, napenjati; vse si prizadjati, prizadevati; alle boten alles auf, vse je bilo po koncu, vse se je bilo vzdignilo.

Aufbietung, die, zbiranje, sklic vojakov, s. **Aufgebot**; mit Aufbietung aller Kräfte, na vso moč, z vso močjo.

Aufbilden, s. **Bilden**.

Aufbinden, *v. a.*, in die Höhe, privezati, privezovati, (gori, na kaj), podvezati, podvezovati; das Getreide, povezati, povezovati žito; die Bagage aufbinden, navezati, navezovati šaro, robo; einem etwas, obesiti, obešati komu kaj (na nos), nalagáti koga;

den Sack, odvezati, odvezovati vrečo, razvezati, razvezovati.

Aufblähen, *v. a.*, napeti, napenjati, napihniti, napihovati; *v. r.*, sich, napeti, napenjati se, našopiriti, šopiriti se, nakošatiti, košatiti se, nos vihati, napihniti, napihovati se; nach *M.* auch, naduniti se; aufgebläht, stolz, napihnjen.

Aufblähend, *adj.*, napenjajoč, napenljiv.

Aufblähung, s. Blähung.

Aufblasen, *v. a.*, napihniti, napihovati; der Wind hat das Fenster aufgeblasen, veter je okno odpihnil, odperl; das Feuer von neuem aufblasen, upihniti, upihati, pihati ogenj; das Feuer mit Blasen verstärken, podpihati, podpihovati; *v. n.*, zum Streite, zatrobiti, trobiti na boj; *v. r.*, sich aufblasen, s. Aufblähen.

Aufblättern, *v. a.*, die Blätter eines neu gebundenen Buches, odpreti, odpirati, prebirati, razlepiti liste; eine Stelle, poiskati, poiskovati mesta v bukvah; eine Rose, razviti rožo; *v. r.*, sich, razviti, razvijati listje, peresa.

Aufbleiben, *v. n.*, čuti, na nogah ostati, ostajati, bdeti; das Fenster ist die ganze Nacht aufgeblieben, okno je celo noč odperto bilo, stalo; ich werde die ganze Nacht aufbleiben, celo noč bom čul, prečul, prebdel, na nogah ostal, ne bom spat šel.

Aufblick, der, pogled proti čemu, na kaj.

Aufblicken, *v. n.*, in die Höhe, ozreti, ozirati se gori; pogledati, pogledovati, gledati kviško, povzdigniti oči; schnellen vorübergehenden Schein von sich geben, zablisniti, zabliščati, zablišati, zasvetiti se, pokazati se; das verlöschende Licht blickt auf, luč zamerli; der aufblickende Morgen, svitanje, zor.

Aufblinken, *v. n.*, zalesketati se.

Aufblinzeln, **Aufblinzen**, *v. n.*, zamižati, zamižgetati.

Aufblitzen, *v. n.*, bliskniti, zablisniti, blisniti, zabliskati, zasijati, zasvetiti se.

Aufblühen, *v. n.*, razcvesti, razcvetati; zu blühen anfangen, zacvesti, zacvetati; oživiti, oživljati se.

Aufblühen, das, razcvet, oživljenje (kupčije, obertnosti i. t. d.).

Aufbohren, *v. a.*, izvertati, odvertati, razvertati, prevertati, vertati.

Aufbojen, *v. a.*, olajšati, olajševati (ladijo).

Aufborgen, *v. a.*, vzeti, jemati v zajem, gewöhnlich vzeti, jemati na pósodo, usoditi, usojati si (se) pri kom.

Aufbot, das, s. Aufgebot.

Aufbrachen, *v. a.*, die Rinde der Harzbäume mit dem Harzeisen öffnen, aufbrechen, načertati, čertati, nabeliti, namajiti, narezati, narezovati (smreke).

Aufbraten, *v. a.*, den Vorrath verbrauchen, popeči, speči, popekati; vom neuen braten, prepeči, prepekati.

Aufbrauchen, *v. a.*, porabiti, potrositi, povžiti, povživati; das Brennholz, požgati, požigati derva; das Bauholz, podelati, podelovati les.

Aufbrauen, *v. a.*, pokuhati (slad).

Aufbrausen, *v. n.*, zaveršeti, veršeti, zavrešati, vrešati, skipeti, (vzkipeti), zašumeti, zahrumeti, zahrupeti, zavreti; im Zorne, razserditi se, razkačiti se; er braust gleich auf, berž mu zavrè, nagle jeze, ihtav je, koj zrase.

Aufbrausend, *adj.*, veršeč, hrumeč, šumeč; *fig.*, razserdljiv, ihtav, zadersljiv, togotljiv, zadirljiv.

Aufbrechen, *v. a.*, ulomiti, lomiti, razlomiti, razlamljati, silama predreti, predirati; eine Thür, razbiti, razbijati vrata; Nüße, razbiti, raztolči; einen Brief, razpečatiti, odpečati, razpečatovati pismo; das Bier aufbrechen, razmešati, mešati ol; bei den Jägern, iztrebušiti, iztrebuševati; ein Geschwür, prepustiti, prepuščati, prepušati; *v. n.*, von Knospen, Wunden, Füssen, počiti, pokniti, pokati; razpočiti, razpokati se; das Eis bricht auf, led poka; die Armee bricht auf, vzdigne, vzdiga se vojska, pripravlja se k odhodu, na odhod; der Tag bricht auf, dan se je napočil, zor, dani se, poka zor, dan se zaznava; bei Geschwüren, predreti se, predirati se; sich auf den Weg machen, napotiti se, vzdigniti, vzdigovati se na pot, podati, podajati se, odpraviti, odpravljati se na pot, oditi, iti, odriniti; wir wollen aufbrechen (von der Tafel), vstanimo.

Aufbreiten, *v. a.*, razširiti, razširjati, širiti; den Mantel, das Tuch, razgerniti, razgrinjati, raztegniti, raztegovati, prostreti, razprostreti, prostirati.

Aufbrennen, *v. a.*, požgati, požigati, popaliti, paliti, sožgati, sožigati; einem ein Zeichen, vžgati, vžigati komu znamnje; anbrühen, popariti, pariti; *v. n.*, schnell anfangen zu brennen, vžgati, vžigati se, vneti se, vnemati se, zagoreti, ogenj je planil, švignil kviško; das Zündkraut ist aufgebrannt, na prašnici je pogorelo, prašnica je pogorela; schnell zornig werden, vneti, vnemati se, s. Aufbrausen; schnell erröthen, vneti, vnemati se v lice, rudečica me je spreletela, me spreleta, me polija, auch zarudeti.

Aufbringen, *v. a.*, spraviti, spravljati na kaj; er konnte den Hut nicht aufbringen, ni mogel spraviti, natakniti klobuka na glavo; einen Bau, sozidati, zidati, napraviti, napravljati zid; einen Kranken, zgoršati, goršati, spraviti, spravljati bolnika gori, na noge, ozdraviti; Geld aufbringen, Truppen, spraviti, spravljati skup, nabrati, nabirati; ein erobertes Schiff, pripeljati, peljati vjeto ladijo; etwas wider einen, znesti, znašati zoper koga kaj; einen Spitznamen, prideti, pridevati komu kaj; einen erzürnen, nasaditi, nasajati koga, razkačiti, razserditi, serditi, razjeziti, jeziti, razdražiti, dražiti koga; aufgebracht, nataknjen; in Aufnahme bringen, v rabo, v navado pripraviti, pripravljati, gew. vpeljati, vpeljevati; eine Gewohnheit, eine Mode aufbringen,

šego, navado začeti, začenjati, šego si umisliti, umišljati; das Kind, odrediti, odrejati; er kann nichts dagegen aufbringen, s. Vorbringen; s. auch Aufbäumen; na noge postaviti, postavljati, na konja posaditi, posajati.

Aufbrocken, *v. a.*, podrobiti, razdrobiti.

Aufbruch, der, ulom, prelom; einer Geschwulst, počenje, poč, predor, predertje; der Hände und Füße, razpok; der Armee, odhod, vzdig, trobiti na odhod; eines Hirsches, iztrebušenje; wieder bearbeiteter Acker, vnovič delana njiva.

Aufbrühen, *v. a.*, popariti, poparjati, pariti.

Aufbrüllen, *v. n.*, zarjuti, zabučati, zatuliti; *v. a.*, z rjovenjem zbuditi, zbujati.

Aufbrummen, *v. n.*, zarenčati, zagerčati; *v. a.*, z renčanjem zbuditi, zbujati.

Aufbrüsten, *v. a.*, bei den Fleischern, razporiti, poriti, presekati, sekati persi, razpersiti; *v. r.*, er brüstet sich auf, se napenja, napihuje; s. auch Aufblähen, sich.

Aufbuckeln, *v. a.*, opertati od. opertiti, opertovati.

Aufbuden, *v. a.*, napraviti, napravljati prodajavnice, štacune.

Aufbügeln, *v. a.*, pogladiti, polikati, gladiti, likati; in die Höhe stehen machen, kviško nagladiti, gladiti; vom neuen bügeln, pregladiti, prelikati.

Aufbühnen, *v. a.*, im Bergbau, Bühnen errichten, s. Bühne.

Aufbumsen, *v. n.*, terjusniti, naleteti na kaj.

Aufbürden, *v. a.*, naložiti, nalagati, nakladati, napertati, napertovati (butaro, breme), *fig.*, navaliti, navalovati, natovoriti, obremeniti, obremenjati; einem ein Verbrechen aufbürden, okriviti, obdolžiti, dolžiti, okrivičiti, krivičiti koga česa.

Aufbürsten, *v. a.*, načesati, česati, skertačiti, kertačiti, in U. K., ščetiti; vom neuen bürsten, prečesati, prečesovati, preščetiti, prekertačiti.

Aufdamen, *v. a.*, im Damenspiele, osedlati, sedlati, pokriti, napraviti damo.

Aufdämmen, *v. a.*, einen Fluß, ihn dadurch schwellen machen, zajeziti, zajezovati, najeziti.

Aufdämmern, *v. n.*, zazoriti, zoriti se, daniti se, svitati se.

Aufdampfen, *v. n.*, sopariti, pariti se, zakaditi, kaditi se, shlapeti, hlapeti; *v. a.*, durch Rauchen verbrauchen, izpuhati, puhati.

Auf daß, s. Auf.

Aufdauern, *v. n.*, nicht im Bette liegen, na nogah biti, po koncu se zderžati, biti, prečuti, čuti, ne uleči se spat; der Kranke kann noch nicht aufdauern, bolnik še ne more vstajati, na nogah ostati.

Aufdecken, *v. a.*, das Tischtuch, den Tisch, pogerniti, pogrinjati; pokriti, pokrivati, pregerniti, pregrinjati; die Decke wegnehmen, odgerniti, odgrinjati; offenbaren, razodeti, razodevati; einen Deckel aufheben, razkriti, odkriti, odkrivati; *v. r.*, odkriti, odkrivati se, razodeti, razodevati se.

Aufdeichen, *v. a.*, jez vzdigniti, povišati, s. auch Aufdämmen.

Aufdichten, s. Andichten.

Aufdienen, *v. a.*, s. Aufwarten; auf jemandes Befehle warten, streči na povelje; die Speisen auf die Tafel tragen, na mizo nositi, na mizo streči; *v. r.*, sich aufdienen, durch Dienste höher steigen, v službi na višji stopnjo priti, povzdigniti se.

Aufdingebrief, der, vzetno pismo †.

Aufdingegeld, das, vzetnina †.

Aufdingen, *v. a.*, einen Lehrling in die Lehre nehmen, vzeti, jemati za novinca, v nauk; für einzelne Geschäfte auf einige Zeit, najeti, najemati; in die Lehre geben, dati, dajati v nauk.

Aufdocken, *v. a.*, aufwickeln, bei den Jägern, poviti, povijati; bei den Wäscherinen, naviti, navijati na valjar.

Aufdonnern, *v. n.*, zagermeti; *v. a.*, s šundram zbuditi, zbujati; die Thür, terjusniti, trešiti na vrata in odpreti jih; aufgedonnert, d. i., aufgeputzt, nališpan, naferknjen, košat.

Aufdoppeln, *v. a.*, podšiti, podšivati, podplatiti, podplatati.

Aufdorren, *v. n.*, prisušiti se (na čem).

Aufdörren, *v. a.*, nasušiti, posušiti, sušiti.

Aufdrängen, *v. a.*, die Thüre, odriniti, odrivati vrata; *v. r.*, wunderliche Gedanken drängen sich mir auf, čudne misli se mi vrivajo, ponujajo, me obhajajo; der Mensch hat sich uns aufgedrängt, ta človek se je prištulil, prisilil, vsilil k nam; s. Aufdringen.

Aufdrechseln, s. Andrechseln.

Aufdrehen, *v. a.*, nasukati, sukati na kaj; das Gedrehte, odsukati, odsukovati, razsukati, odviti, odvijati; *serb.*, odvernuti, odvertati.

Aufdreschen, *v. a.*, pomlatiti, namlatiti; die Tenne, razmlatiti; *v. n.*, wir haben aufgedroschen, omlatili smo, domlatili smo.

Aufdrieseln, s. Aufdrehen.

Aufdringen, *v. a.*, einem etwas, posiliti, siliti koga s čim, vriniti, vrivati komu kaj, vsiliti, vnuditi komu kaj; silama, po sili dati, dajati; *v. r.*, sich Jemandem, vriniti se komu, po sili se komu pridružiti, pritlačiti.

Aufdringlich, *adj.*, silen, vrinljiv; s. Zudringlich.

Aufdröhnen, *v. n.*, zadoneti, zabobneti.

Aufdrucken, *v. a.*, natisniti, natiskati; das Siegel, s. Aufdrücken; die Schwärze ist schon aufgedruckt, černilo je že z natisam pošlo.

Aufdrücken, *v. a.*, pritisniti, pritiskati na kaj; eine Feder, natisniti, natiskati; eine Geschwulst, iztisniti, iztiskati, iztlačiti, tlačiti; das Siegel, pritisniti, pritiskati pečat, *serb.* udariti pečat; eine Nuß, raztreti, treti.

Aufducken, *v. n.*, pomoliti, pomaljati glavo.

Aufduften, *v. n.*, zadišati.

Aufdunsen, *v. n.*, zabuhliti, buhliti, zabuhniti; ein wenig, zabrekniti; aufgedunsen, zabuhel, zabrekel, zabrehel; aufgedunsener Mensch, napihnjen človek; aufgedunsener Styl, s. Schwülstig.

Aufdunsten, *v. n.*, izpariti, sopariti, pariti se, izhlapeti, hlapeti; s. **Dunsten**.
Aufdünsten, *v. a.*, s. **Dünsten**.
Aufeggen, *v. a.*, durch Eggen heraufbringen, izbranati, z brano izvlačiti, razbranati; von neuem eggen, prevlačiti, prevlačevati, prebranati, prebranovati.
Aufeinander, *adv.*, z. B. folgen, eden za drugim; liegen, eden na drugem, zaporedama; s. **Einander**.
Aufeinanderfolgend, *adj.*, drei aufeinanderfolgende Jahre, tri leta zapored, eno za drugim.
Aufeinmal, *adv.*, na enkrat, na mah; zusammen, hkrati, ob enem, *serb.* zajedno.
Aufeisen, *v. a.*, einen Teich, dušek vsekati, sekati ribniku, led presekati, prebiti na ribniku; *v. n.*, s. **Aufthauen**.
Aufenblatt, das, s. **Zapfenkraut**.
Aufenthalt, der, an einem Orte, prebivanje, bivanje, ostanek; der Ort des Verweilens, prebivališče, prebivališe, bivališče, bivališe; Aufhalt, Verzögerung, zaderžek, zamuda, odlog, odkladek, opotavljanje; kleine Verzögerung, priderżek; Aufenthalt in der Fremde, ptujevanje.
Aufenthalten, sich, *v. r.*, prebivati, bivati, ostanek imeti, deržati se kje, pri kom.
Aufenthaltsbewilligung, die, prebivanjsko dovoljenje, dovoljenje kje prebivati.
Aufenthaltskarte, die, **Aufenthaltsschein**, der, prebivanjski list.
Aufenthaltsort, der, prebivališče, prebivališe.
Aufenthaltssteuer, die, prebivnina.
Auferbauen, *v. a.*, s. **Aufbauen**, *moral.* d. i. erbauen, spodbuditi, spodbujati, boljšati; sein Beispiel hat mich auferbaut, njegov zgled me je ginil, vnel, povzdignil (k pobožnosti).
Auferbaulich, s. **Erbaulich**.
Auferlegen, *v. a.*, naložiti, nalagati, nakladati; befehlen, veleti, velevati, ukazati, ukazovati, zapovedati, zapovedovati; zuerkennen, prisoditi, prisojati, prisojevati; s. auch **Auferlegen**.
Auferlegung, die, nalaganje, nalog; Befehl, povelje, ukaz; Zuerkennung, prisodek, prisodba.
Auf ernähren, *v. a.*, arediti, zrejati.
Auferstehen, *v. n.*, vstati, vstajati (od smerti, od mertvih), der Auferstandene, od mertvih vstali, vstavši.
Auferstehung, die, vstajenje, vstanje od smerti, od mertvih, *serb.* uskers.
Auferwachen, *v. n.*, zbuditi se, zbujati se; vom Tode, zbuditi se od smerti; s. **Aufwachen**.
Auferwecken, *v. a.*, vom Tode, obuditi, obujati, buditi od smerti, od mertvih.
Auferweckung, die, obujenje, bujenje, obud.
Auferziehen, *v. a.*, zrediti, zrejati, odrejati, odgojiti, odgojevati, rediti, gojiti; zum Anstand und guten Sitten, obravnati, obravnavati otroke.
Auferzieher, der, s. **Erzieher**.
Auferziehung, die, zreja, reja, odrejanje, odgojitev.
Aufessen, *v. a.*, pojesti, pojedati, snesti, snedati; Beeren, Kirschen, Hafer, pozobati, zobati; die Hühner haben alles aufgegessen, kokoši so vse pozobale; *v. r.*, zrediti se, spitati se.
Auffachen, **Auffächeln**, *v. a.*, popihati, razpihati, pihati, razmahati, razmahovati.
Auffädmen, **Auffädnen**, **Auffädeln**, *v. a.*, auf einen Faden reihen, na nit nabrati, nabirati, nanizati, nanizovati; nach *V.*, nanititi, nanitvati; die Fäden eines Gewebes auflösen, razpnorati, pnorati, raznizati, razpukati, razvleči; bei den Schneidern, nabrati, nabirati, nagubati, gubati; bei den Fischern, naviti, navijati.
Auffahen, s. **Auffangen**.
Auffahren, *v. a.*, durch Fahren öffnen, z. B., den Thürweg, odvoziti vrata; einen Weg, utreti pot; eine Niederung, navoziti; *v. n.*, in die Höhe fahren, gori peljati, gori voziti; an den Bergen auf und ab, po gorah gori in doli peljati, voziti; der Gesandte ist heute aufgefahren, poslanec se je peljal (n. p. pred cesarja, k cesarju); sich erheben, vzdigniti se; hinaufsteigen, gori, kviško iti, hoditi; die Fische fahren auf, ribe švigajo, (gori); der Staub fährt auf, prah vstaja; vor Schrecken, poskočiti, zginiti se (od) straha, kviško planiti; jähzornig werden, zarohneti, razserditi se, razkačiti se; auf diese meine Worte fuhr er auf, porasel je, zrasel je, ko sim to rekel, jeza ga je zgrabila, popadla; eine Blatter fährt mir auf, mezulj, mezelj mi steka, pokazuje se mezulj; mit dem Schiffe, zadeti, zadevati, naleteti, naletovati s čolnam; mit dem Wagen, zadeti, zadevati z vozam; wenn die Thür auffährt, kadar duri odbuhnejo, kadar se duri naglo odpró; Christus ist in den Himmel aufgefahren, Kristus je v nebesa šel.
Auffahrend, **Auffahrisch**, *adj.*, zarohnel biti, nagle jeze, naglo jezen, togoten biti; s. **Aufbrausend**.
Auffahrt, die, Christi, vnebohod, nebohod; der Gesandten, peljanje poročnika (pred vladarja); bei Dreschtennen, most; sonst wo man mit einem Wagen auffährt, pot na —, pot k—.
Auffallen, *v. n.*, auf etwas, pasti, padati na kaj; das fällt sehr auf, nad tim se ljudje zgledujejo, to je preveč očitno, to v oči zbada; das ist mir aufgefallen, temu sim se začudil, to se mi je čudno zdelo, to sim zapazil; unschicklich scheinen, dein Betragen fällt allen rechtlichen Leuten auf, tvoje vedenje je vsim čudno, vse te gleda, kako se vedeš, vsi se ti čudijo; die Fallthür ist aufgefallen, vrata so se odperle; der Staub fällt auf die Brust, prah se ulega, udarja na persi; *v. r.*, sich den Kopf auffallen, pasti in pobiti se (pobiti si glavo).
Auffallend, **Auffällig**, *adj.*, vidin, očiten, zavzeten, čudin, poseben; eine auffallende

Aehnlichkeit, velika, močna podobnost; ein auffälliges Benehmen, nespodobno vedenje.

Auffalten, *v. a.*, die Falten ausstreichen, razgubati, razgubavati; in Falten legen, nagubati, gubati.

Auffangeglas, s. Collectivglas.

Auffangen, *v. a.*, ujeti, ujemati, uloviti, poloviti, loviti; eine Krankheit, dobiti, dobivati, nalesti bolezen; einen Ball im Ballspiele u. d. gl., ustreči, streči žogo; Briefe, prestreči pisma, prevzeti, prejemati pisma; eine Neuigkeit, ein Wort, uloviti, popasti; im Fallen auffangen, ujeti na roko, z roko.

Auffärben, *v. a.*, prebarvati, prebarvovati; weiß, prebeliti, prebelovati; schwarz, prečerniti, prečernovati; s. auch Auffrischen.

Auffasen, Auffaseln, *v. a.*, zusammengewirkte Fäden, razpnorati, pnorati.

Auffassen, *v. a.*, z. B. mit der Schaufel, zagrabiti, grabiti, zajeti, zajemati, pobrati, pobirati; einen flüssigen Körper, z. B. das Blut, den Regen, prestreči, streči, ujeti, uloviti, loviti; figürl. pobrati, pobirati, prijeti, prijemati, poprijeti, poprijemati; begreifen, vom Geiste, razumeti, umeti, zapopasti, zapopadati, unflav. zastopiti.

Auffassung, die, vom Geiste, razumenje, razumljenje.

Auffassungsvermögen, das, **Auffassungsgabe, -kraft,** die, razumnost, razum, zapopadnost.

Auffegen, *v. a.*, zmesti, zmetati, namesti, nametati.

Auffeilen, *v. a.*, befeilen, opiliti, piliti; vom neuen feilen, prepiliti, na novo piliti; öffnen, razpiliti.

Aufeuchten, *v. a.*, premočiti, premakati, prevlažiti, namočiti, namakati.

Auffiedeln, *v. a.*, eins, zaškripati (eno).

Auffindebuch, das, kazalo, iskavnik †.

Auffinden, *v. a.*, znajti, najti, poiskati in najti, nahajati (bei *Dalm.* nahadjati.)

Auffirnissen, *v. a.*, s firnežem * premazati, na novo namazati.

Auffischen, *v. a.*, *fig.* für auffangen, ujeti, uloviti, loviti; die Leiche wurde aufgefischt, truplo so iz vode izlekli, potegnili; eine Neuigkeit, novico ujeti, zvediti, pobrati, dobiti.

Aufflackern, *v. n.*, zavahlati, vahlati, poterpoleti, kviško švigniti, švigati; s. Auflodern.

Aufflammen, *v. n.*, in eine Flamme ausbrechen, vplameniti se, s plamenam se vžgati, vžigati, zagoreti; *fig.* vneti, vnemati se; *v. a.*, entflammen, plameniti, razplameniti, na plamen vžgati, vžigati.

Aufflattern, *v. n.*, in die Höhe, zvihrati, vihrati kviško, sfofotati, sferfrati, sferleti, sferčati; anfangen aufzuflattern, zavihrati, zaferleti kviško.

Aufflechten, *v. a.*, in die Höhe flechten, naplesti, napletati, kviško splesti, spletati; auseinander flechten, razplesti, razpletati.

Aufflehen, *v. n.*, glavo kviško vzdigniti in moliti.

Aufflicken, Aufflecken, *v. a.*, nakerpati, nakerpovati, zašiti, zašivati.

Auffliegen, *v. n.*, zleteti, zletati; das Fenster flog auf, okno se je naglo odperlo, razlopnilo, je odbušilo; die Mine, podkop se je razletel, podkop je razneslo.

Aufflimmern, *v. n.*, zamerleti, merleti.

Aufflirren, s. Aufputzen.

Aufflößen, *v. a.*, v breg, proti vodi splaviti, plaviti, gnati.

Auffluchen, *v. a.*, s kletvijo zbuditi, zbujati.

Aufflug, der, zlet; der Aufflug des Holzes, s. Anflug.

Auffluten, s. Aufwallen.

Auffordern, *v. a.*, nagovoriti, nagovarjati, napraviti, napravljati; streng auffordern, nach *Jan.*, zakertiti; eine Festung auffordern, terdnjavo na udaj nagovoriti; zum Kampfe, na boj poklicati, klicati, pozvati, zvati; zur Rache, k maščevanju, maševanju klicati; einladen, povabiti, povabovati, vabiti; aufmuntern, podbuditi, podbujati, opomniti, opominjati, spodbosti, spodbadati; er wurde aufgefordert, seine Meinung zu sagen, rekli so mu, naj povė svojo misel.

Aufforderung, die, nagovor, opomin, poklic, pozov, poziv.

Aufforderungsklage, die, pozovna tožba.

Aufforderungsprozeß, der, pozovna pravda.

Auffördern, *v. a.*, in die Höhe, in den Berg- und Salzwerken, zleči, vleči, vlačiti gori, na kviško spraviti, spravljati gori.

Aufformen, *v. a.*, vpodobiti, vpodobovati, nabiti, nabijati na kalup (*form*).

Aufforsten, *v. a.*, spodrediti, spodrejati gojzd.

Auffragen, *v. a.*, einen, izprašati, izpraševati koga, opraševaje zvediti za koga.

Auffressen, *v. a.*, požreti, požirati, pojesti, snesti; vom Geflügel, pozobati; das Pferd hat den Haber aufgefressen, konj je pozobal oves; einen Reichen, objesti, objedati bogatina; das Scheidewasser frißt die Haut auf, razjednica kožo razjeda, predira; *v. r.*, spitati se.

Auffretzen, s. Auffressen.

Auffrieren, *v. n.*, otajati se, tajati se; anfrieren, primerzniti, primerzovati.

Auffrischen, *v. a.*, ponoviti, ponavljati, obnoviti, obnavljati, omladiti, omladovati; einen zu etwas aufmuntern, oživiti, oživljati, sóverstiti, čverstiti, oserčiti, oserčevati, spodbosti, spodbadati, spodbuditi.

Auffügen, *v. a.*, bei den Wagnern, natakniti, natikati.

Aufführbar, *adj.*, predstaven †; diese Comödie ist bei uns nicht aufführbar, ta komedija se ne more igrati, dati, predstavljati pri nas.

Aufführen, *v. a.*, in die Höhe vermittelst eines Fuhrwerkes, zvoziti, zvažati, voziti gori, speljati, speljevati; durch andere körperliche Mittel, z. B. einen Damm, Wall, napraviti, napravljati; Erde um einen Baum,

navoziti, navažati, napeljati, nasuti persti okoli drevesa; heranführen, eine Wache, pripeljati, pripeljevati; einen Fremden bei Jemanden, ptujiga skazati komu, pripeljati k komu; einen Zeugen, einen im Triumphe, pripeljati, vpeljati, peljati, voditi; *serb.*, proroditi; Kanonen aufführen, razpostaviti, razpostavljati topove; in der Rechnung etwas mit aufführen, v štetev, v številbo djati, vzeti, (v račun postaviti, postavljati, zarajtati, zarajtovati); f. **Anführen**; ein Gebäude, postaviti, staviti, postavljati, sozidati, zidati; ein Theaterstück, igrati, igro napraviti, dati, predstaviti, predstavljati; *v. r.*, sich gut, schlecht, obnašati se, vesti se, vladati se; gem., zaderžati se; sich prächtig, bogato se nositi; er führt sich auf, als wäre er ein großer Herr, vede se, kakor da bi bil velik gospod.

Aufführung, die, in allen Bedeutungen des Zeitwortes, vožnja, peljanje, navoz, navažanje; naprava, napravljanje; pripeljanje, vpeljanje; postavljenje; sozidanje; igranje, obnašanje, vladanje, vedenje, noša, gem. auch, zaderžanje.

Aufführungsbewilligung, die, dovoljenje igrati.

Auffüllen, *v. a.*, napolniti, napolnovati, polniti; dopolniti, dopolnovati; ein Faß, zaliti, zalivati, dopolniti, znova napolniti, doliti; das ganze Bier auffüllen, d. i. verfüllen, zapolniti, zapolnovati.

Auffunkeln, *v. n.*, zalesketati se, lesketati se, zabliščati, zablišati se.

Auffurchen, *v. a.*, razbrazditi, razbrazdovati.

Auffußen, *v. n.*, der Kranke kann noch nicht auffußen, bolnik še ne more na noge, še ne more stati na nogah.

Auffuttern, *v. a.*, in der Baukunst, podstaviti, podstavljati.

Auffüttern, *v. a.*, verfüttern, poklasti, pokladati, pokermiti; groß füttern, Hühner, Gänse, Schweine, zrediti, zrejati, rediti; spitati, pitati.

Aufgabe, die, Pensum, naloga; Zugabe, priveržek, primeček, pridaj, pridavek, nameček, verhovina; Auftrag, naročilo, naročba, naročanje; das Aufgeben auf etwas, dajanje na kaj; Aufgabe einer Festung, Uebergabe, podaj, udaja terdnjave; eines Dienstes, puščenje, pušanje službe; eines Gutes, puščenje, pušenje, opuščanje, opušenje lastine; einer Frage, eines Räthsels, zastavljenje, zastava, zastavica, vprašanje; Aufgabe auf die Post, oddaja, podaja na pošto.

Aufgabeln, *v. a.*, natakniti, natikati, nabosti, nabadati; mit der Eßgabel, na vilice; mit der Heu- oder Mistgabel, na vile; auftreiben, dobiti, dobivati, najti, nahajati kaj, izvediti za kaj, ujeti kaj.

Aufgabepostamt, das, oddajna poštnija.

Aufgackern, *v. n.*, zakokotati; *v. a.*, kokotaje zbuditi.

Aufgaffen, *v. n.*, zazijati, zijati, zevati, zijaje kviško pogledati.

Aufgähnen, *v. n.*, zdehniti, zdehati, ziniti, zevati.

Aufgähren, *v. n.*, skisati, kisati se, zavreti, zakipeti; vom Teige, skvasiti, kvasiti se, shajati, vshajati.

Aufgang, der, der Sonne, izhod od. vshod, *altsl.* vshod, *serb.* istok; gleich nach demselben, po solnčnem izhodu, po izhodu solnca, nach *V.* za posijavšiga solnca; noch vor Aufgang des Tageslichtes, še preden se je dan zaznal, preden se je jelo svitati, svetliti, pred zazoram dneva; deines Ruhmes, jutro tvoje slave; Aufwand, utrata, utratek, potrata, strošek, potrošek, *russ.* razhod; der Weg auf eine Höhe, hod, pot na — (n. p. na goro); der Ort am Himmel, wo die Sonne aufgeht, izhod, izhodnja stran, *serb.* istok; vom Aufgange bis zum Untergange, od izhoda do zahoda; f. auch **Oeffnung**.

Aufgarben, *v. a.*, v snopje povezati, povezovati.

Aufgattern, f. **Auftreiben**.

Aufgeben, *v. a.*, in die Höhe, dati, dajati gori; auf die Post einen Brief, dati, dajati na pošto; eine Festung, podati, podajati, izročiti, izročevati terdnjavo; den Geist, dati, dajati dušo, izdihniti, izdihati dušo, umreti, umirati, pustiti, puščati, pušati dušo, smert storiti; den Dienst, das Spiel, odpovedati, odpovedovati se službi, od. odpovedati službo, pustiti, puščati, pušati službo; den Patienten, odpovedati, odpovedovati življenje bolniku, obupati nad bolnikam, da ne bo shodil, ne obetati ozdravljenja; einem etwas zu lernen, zu arbeiten, dati, dajati, naložiti, nalagati komu kaj, da se nauči, da stori; einem eine Frage, ein Räthsel, postaviti, nastaviti, nastavljati, dati, dajati vprašanje; zugeben, eine Zugabe, pridati, nadati, nadajati, dati, dajati po verhu, navreči, nametati, nametovati; freiwillig fahren lassen, opustiti, opuščati, opušati kaj, znebiti se česa; befehlen, veleti, velevati, naročiti, naročati, naročevati; das Spiel aufgeben, nehati igrati; die Hoffnung, odreči se upanja, nehati upati, zgubiti upanje; Essen aufgeben, f. **Auftragen**; die Klage aufgeben, odstopiti od tožbe.

Aufgeber, der, podajavec, podajač; **Aufgeberin**, die, podajavka; die Gabel bei den Garben, podajavnik, podajač.

Aufgebirgen, *v. a.*, nakupičiti, kupičiti.

Aufgebieten, f. **Aufbieten**.

Aufgeblasen, *adj.*, napihnjen, ošaben, prevzeten, napet, našopirjen, nasterčen, napuhnjen, košat.

Aufgeblasenheit, die, napuh, napihnjenost, napihovanje, ošabnost, prevzetnost.

Aufgebot, das, das Aufbieten, napoved; ergehen lassen, poklicati, klicati pod orožje; das aufgebotene Heer, černa vojska, sklicana vojska (armada), nach *V.*, napovedanci; verlobter Personen, oklic; sie werden eben jetzt aufgeboten, ravno sta v oklicih, na oklicu.

Aufgebotsbrief, der, vojni list, sklicovavno pismo.

Aufgebotsschein, der, oklicni list.
Aufgedinge, das, prevzetje, vzetje v uk.
Aufgedunsen, *adj.*, zabuhel, napet, nach *V.* bunjast; s. auch Aufgeblasen.
Aufgehen, *v. n.*, in eine Höhe, iti, hoditi gori, kviško, na —; es geht mir ein Licht auf, zasveti, zasvita se mi, spregledujem, razumem; es geht ein Nebel, Rauch, Staub auf, vstaja, dviga se megla, dim, prah; im Feuer, im Rauch aufgehen, pogoreti, izgoreti; die Wasser sind aufgegangen, voda je nastopila, se narasla; im Bergbaue, jama je utonila; vom Samen, pognati, poganjati; vom Teig, skvasiti, kvasiti se, vziti, vshajati, vzdigniti, vzdigovati se; die Thür ist aufgegangen, vrata so se odperle; vom Eis, stajati, tajati, raztaliti, taliti se; von einer Schleife, odvezati se, razvezati se, izrešiti se; von der Naht, razporiti, poriti, parati se; von den Knospen, počiti, pokati, razcvesti, razcvetati; jetzt erst sind ihm die Augen aufgegangen, zdaj so se mu še le oči odperle, zdaj je spregledal; vom Geschwüre, prepustiti se, predreti, predirati se; das Wetter geht auf, nebo se briše, vedri se; das Herz ging mir auf, serce se mi je vèselja širilo; es geht viel Holz auf, poide, pohaja, mine, potrosi se, potrebuje se veliko derv; der Wein ist aufgegangen, vino je pošlo, je poteklo; er läßt wenig aufgehen, malo zapravi, utrati, malo stroškov ima; von der Sonne, iziti, izhajati izza gore, eigentlich vzhajati; ähnlich der aufgehenden Sonne, solncu izza gore enak; die Sonne ging gerade auf, ravno je solnce prisijalo; ein Land wird in dem andern aufgehen, dežela se bo v deželi pozgubila; vier von vier geht auf, štiri od štirih je bot, štiri od štirih se pobota, nič ne ostane; gegen einander aufgehen lassen, eno z drugim pobotati, prebiti; *v. r.*, sich die Füße aufgehen, ožuliti si noge s hojo, *serb.* podbiti se.
Aufgeien, *v. a.*, nategniti, nategovati, potegniti jadra skup.
Aufgeigen, *v. a.*, zagosti, gosti.
Aufgeklärt, *adj.*, razsvetljen, razjasnjen, omikan, svetel, jasen; aufgeklärter Kopf, jasna glavica, bistra glava.
Aufgeklärtheit, die, razsvetljenost, omikanost, razjasnjenost, svetlost, jasnost.
Aufgeld, das, **Aggio,** nadavek †, nadnarek †, adžio*; **Angeld, Handgeld,** ara*.
Aufgelegt, *adj.*, er ist gut aufgelegt, dobre volje je, auch vesel je; er ist schlecht aufgelegt, ni pri volji, ni dobre volje; er war nicht aufgelegt zu kaufen, ni bil voljan, ni ga bila volja kupiti.
Aufgeleiten, *v. a.*, spremiti, spremljati na — (n. p. na goro).
Aufgeräumt, s. Aufräumen, Aufgelegt.
Aufgeregt, s. Aufregen.
Aufgeschaut!, *int.*, strani! na stran! s poti! čuj! čujte! poglej! pazite!
Aufgewältigen, *v. a.*, einen Schacht, in der Bergsprache, durch Arbeit öffnen, nach *V.* odpreti, odpirati starca.
Aufgeweckt, *adj.*, zdramljen, zbujen, vesel, živ, dobre volje.
Aufgewecktheit, die, zdramljenost, zbujenost, veselost, dobra volja.
Aufgeworfen, s. Aufwerfen.
Aufgeyen, s. Aufgeien.
Aufgießen, *v. a.*, naliti, nalijati, nalivati, politi, liti na kaj; in den Hammerwerken auf glühendes Eisen, politi, polijati, polivati.
Aufgießer, der, polijavec, polivač.
Aufgießlöffel, der, polijavnica.
Aufgischen, s. Aufschäumen.
Aufglänzen, *v. n.*, zasijati (se), zasvetiti se, svetiti se.
Aufglätten, *v. a.*, vom neuen glätten, (zopet) pogladiti, poglajati, pregladiti, preglajati.
Aufgleiten, Aufglitschen, *v. n.*, zdersniti, zdersati se na kaj.
Aufglotzen, *v. n.*, oči kviško upreti, debelo pogledati.
Aufglühen, *v. n.*, zasvetiti se, zažariti se.
Aufgraben, *v. a.*, die Erde um einen Baum, nakopati, nakopavati, nagrebsti, nagrebati perst; ausgraben, izkopati, izkopavati; locker machen, prekopati, prekopovati; durch Graben öffnen, odkopati, odkopovati, odgrebsti, odgrebati, razkopati.
Aufgrasen, *v. a.*, popasti, pomuliti (vso travo).
Aufgrauen, *v. n.*, der Morgen graut auf, svita se, dani se.
Aufgreifen, *v. a.*, greifen und aufheben, pobrati, pobirati; auffangen, z. B. Landstreicher, zagrabiti, zgrabiti, zgrabovati, prijeti, prijemati, poloviti, povjeti, loviti; ein Gerücht, ujeti, pobrati govorico; *v. n.*, diese Sache muß man anders aufgreifen, te reči se je treba drugači poprijeti; der Leithund greift auf, pes je zavohal, jame vohati, slediti.
Aufgrübeln, *v. a.*, izkopkati, izkopkovati.
Aufgrünen, *v. n.*, ozeleneti, zazeleneti.
Aufgrunzen, *v. n.*, zakruliti, zacviliti.
Aufgucken, *v. n.*, polukati kviško.
Aufgurgeln, *v. a.*, zgergrati.
Aufgürten, Aufgürteln, *v. a.*, das Kleid, podpasati, nach *V.* podrasati, spodrasati, spodrasovati, podrecati; dem Pferde den Sattel, pripasati, pripasovati, pripeti, pripenjati; den Gurt öffnen, odpasati, odpasovati, razpasati, razpasovati, odpeti, odpenjati; sich, *v. r.*, razpasati se, odpasati se.
Aufguß, der, nalijanje, litje na —, naliv; ein kalter, namok; mit siedender Flüßigkeit, poparek, oparek, poparina.
Aufgußschaf, das, korec, lij, polnik.
Aufgußthierchen, s. Infusionsthierchen.
Aufhaben, *v. a.*, na sebi imeti; einen Hut, imeti na glavi; den Mund aufhaben, zijati, režati, imeti usta odperte; im Kanzleistyle, aufhabende Pflicht, dolžnost, ki jo kdo ima; aufhabender Eid, prisega, opravljena prisega.
Aufhacken, *v. a.*, das Eis, presekati, presekovati, sekati led; mit dem Schnabel aufpicken, öffnen, prekljuniti, prekljevati, klje-

vati; die Erde, prekopati, prekopavati, kopati; die Vögel hacken Körner auf, ptiči zernje zobljejo; alles Holz ist aufgehackt, ves les je posekan, (in kleine Stücke) sosekan, razsekan.

Aufhäkeln, *v. a.*, odpeti, odpenjati, odkopčati, razkopčati.

Aufhaken, *v. a.*, sneti, snemati s kljuke, obesiti, obešati na kljuko.

Aufhallen, *v. n.*, zadoneti.

Aufhalsen, *v. a.*, obesiti, obešati komu kaj na vrat.

Aufhalt, der, zaderžek; furžer, prideržek; das Aufhalten in der Reitkunst, ustavljanje.

Aufhalten, *v. a.*, in die Höhe halten, kviško, gori deržati; ein wenig, poderžati; den Fortgang unterbrechen, zaderžati, zaderževati, uderžati, ustaviti, ustavljati; ein wenig, zum Theile, prideržati, priderževati; die Thür aufhalten, duri odperte pustiti, deržati; haltet mich nicht länger auf, nikar me delj ne mudite, ne ustavljajte me; die Hand aufhalten, roko stegniti, pomoliti, pomaljati, (da bi kaj dobil); Jemand bei sich aufhalten, koga pri sebi imeti; *v. r.*, sich irgendwo aufhalten, nekje stati, bivati, prebivati; sich verspäten, se zamuditi, zaderžati, zaostati, zamotiti se; sich bei einer Sache aufhalten, sich lange damit beschäftigen, se muditi pri kaki reči; er hat sich lange in Laibach aufgehalten, dolgo je prebival v Ljubljani; sich über etwas aufhalten, nad čim biti nevoljin, se čmeriti, nevšeč mi je kaj, ni mi prav; er hat sich darüber aufgehalten, nosil se je nad tem; wer hat sich darüber aufzuhalten, komu je kaj mar zato, kdo ima kaj čez (zoper) to, komu je kaj za to, kdo se bo nad tem ustavljal, mudil, jezil; *gem.*, koga to kaj serbi, kdo bo zabavljal čez to.

Aufhalter, der, am Hintergeschirre der Pferde, podrepni jermen, podrepnica.

Aufhaltsam, **Aufhaltbar**, *adj.*, zaderžljiv, uderžljiv.

Aufhämmern, *v. a.*, prikovati, pribiti, pribijati s kladvam; öffnen, razkovati, razbiti, razbijati s kladvam; s puhanjem zbuditi, zbujati; *v. n.*, puhniti, puhati, udariti s kladvam.

Aufhänge, die, obešavnica.

Aufhängeband, das, dvigavni vezek.

Aufhänghaken, s. **Aufhänge**.

Aufhängen, *v. a.*, obesiti, obešati, razobesiti, razobešati; einem etwas aufbinden, navezati, na nos obesiti komu kaj, nalagáti koga; s. auch **Anhängen**; *v. r.*, obesiti, obešati se.

Aufharken, *v. a.*, zgrabiti (na kup).

Aufhaschen, *v. a.*, dostreči, dostregati, prestreči, prestregati koga, zgrabiti, ujeti, uloviti, dobiti, dobivati (v pest), nach *V.*, uhapniti.

Aufhaspeln, *v. a.*, namotati, motati; alles Garn, pomotati, zmotati; sich aufhaspeln, mühsam aufstehen, se zmotati; vom Falle, se kviško skobacati; von der Krankheit, se iz postelje zmotati, skolebati.

Aufhauchen, *v. n.*, dahniti, dihati, pihniti, pihati na kaj; *v. a.*, kviško spihati, spihovati, razpihniti, razpihovati.

Aufhauen, *v. a.*, durch Hauen öffnen, eine Thür aufhauen, presekati, presekovati, prebiti, razbiti; alles Holz aufhauen, posekati, s. **Aufhacken**; eine Feile, (znova) nasekati, nasekovati pilo; ein Loch, prebiti, prebijati, presekati luknjo; bei den Zimmerleuten, welche ein Gebäude aufhauen, wenn es gleich im Walde aufgebunden wird, zvezati, vezati; den Anfang dazu machen, zavleči; die Kanone, zažgati, zažigati top; *v. n.*, udariti, lopniti na kaj; Provinzial. für **Prahlen** s. dieses Wort.

Aufhauer, der, ein Meißel, das Eisen damit aufzuhauen, sekalce.

Aufhäufeln, *v. a.*, nakupčati, kupčati; die Erde um die Kartoffeln, ogrebsti, ogrebati, okopati, okopavati podzemljice.

Aufhäufen, *v. a.*, nakopičiti, kopičiti, nakupčati, kupčati, nakupčevati, zveršiti, veršiti; aufgehäuft voll, z verham, verhama, verhovato, s kupam, kupama; Schätze aufhäufen, nagrabiti, nagrabovati; *v. r.*, nakupiti se, kupiti se, nabrati se, nabirati se (na kupe).

Aufheben, *v. a.*, in die Höhe heben, vzdigniti, vzdigovati, vzigniti, vzigovati, dvigniti, dvigati, povzdigniti, povzdigati, (bei den Kindern), viškati, uškati; ein wenig, privzdigniti, privzdigati; von unten, podvzdigniti, podvzdigovati; die Belagerung, odstopiti od oblege, popustiti obsedbo; zum künftigen Gebrauche aufheben, shraniti, shranovati, sohraniti, spraviti, spravljati; einen Verbrecher, prijeti, zasačiti, vjeti, loviti; diese Früchte lassen sich gut aufheben, to sadje se dolgo hrani, derži; die Sitzung aufheben, skleniti, sklepati, dokončati sejo; den Landtag, razpustiti, razpuščati, razpušati deželni zbor; ein Regiment im Felde gefangen nehmen, zajeti, zajemati; die Tafel aufheben, vstati, vstajati od jedi, od mize; eine Freundschaft, ein Bündniß, razdreti, razdirati; ein Lager, pobrati, pobirati šotore; ein Gesetz, ovreči, overgovati, overževati, preklicati, preklicovati postavo, razveljaviti; den Kauf aufheben, narediti razkup; den Vertrag aufheben, razvezati pogodbo; den Arrest wieder aufheben, izpustiti, izpuščati, izpušati iz zapora, ječe, izpustiti koga; eine Anstalt, zatreti, zatirati, odpraviti, odpravljati napravo; aufgehoben werden, in Verfall gerathen, opasti, opadati, minuti; die Robot aufheben, tlako odpraviti, odpravljati; die beiderseitigen Gerichtskosten werden aufgehoben, sodnji stroški obeh strani se obotajo; aufgeschoben ist nicht aufgehoben, odloženo ni pozabljeno; kar se odloži, se ne opusti; če dans ne, pa jutri; eins hebt das andere auf, eno do druziga je bot, eno drugo podira, prebija, to dvoje gre tikma; *poln.*, znosi se; den Streit, pomiriti prepir; einem Bergmann den Lohn, pritergati, utergati, tergati zaslužek.

Aufheben, das, viel Aufhebens machen von einer Sache, povzdigovati na moč kako reč, iz mušice konja, iz komarja vola delati; s. auch **Aufsehen**, das.
Aufheber, der, die Person, dvigavec, dvigač; das Werkzeug, dvigavnik; s. **Hebebaum**.
Aufheften, **Aufhefteln**, *v. a.*, pripeti, pripenjati, prikopčati, prikopčevati; ein Buch bei den Buchbindern, zvezati, vezati bukve; einem etwas, natakniti, natikati komu kaj, obesiti na nos; das Zugeheftete öffnen, odpeti, odpenjati, razkopčati.
Aufheitern, *v. a.*, den Himmel, zjasniti, razjasniti, jasniti; nach *V.* auch, prevedriti, razvedriti, vedriti; Jemanden, oveseliti, razveseliti, razveseljevati; *v. r.*, das Wetter hat sich aufgeheitert, ujasnilo se je, zjasnilo se je; *serb.*, izvedrilo se je.
Aufhelfen, *v. n.*, einem, der gefallen ist, pomoči, pomagati kviško, na noge, dvigniti, dvigati, na noge spraviti, spravljati; Jemandem eine Last, zadeti, zadevati komu, privzdigniti komu; *v. r.*, sich aufhelfen, opomoči se, opomagati se, svoje reči popraviti.
Aufhelfer, der, Bettquast, dvigavnica, pomočnik.
Aufhellen, *v. a.*, zjasniti, razjasniti, razsvetliti, jasniti; Leute von aufgehelltem Verstande, ljudje jasniga razuma; *v. r.*, es hat sich wieder aufgehellt, zopet se je zjasnilo, ujasnilo; die Sache hat sich aufgehellt, reč se je pojasnila.
Aufhenken, s. **Aufhängen**.
Aufher, s. **Herauf**.
Aufherrschen, *v. n.*, zavpiti in zapovedati.
Aufhetzen, *v. a.*, ein Thier, spoditi, spojati, zdražiti, zdraževati, zgnati, zgoniti, zganjati; zu etwas, nadražiti, dražiti, našuvati; U. K., naščevati, podhuskati, huskati; einen Menschen, nadražiti, dražiti, našuntati, šuntati, podpihati, podpihovati, podšuntati, huskati, nahujstati; erzürnen, razdražiti, razkačiti uff.
Aufhetzer, der, šuvač, šuvavec, U. K., ščevač, ščevavec, draživec, šuntar, poddražnik, podpihovavec.
Aufhetzung, die, draženje, šuvanje, ščevanje; šuntanje, huskanje, našuntanje, nadražba.
Aufheulen, *v. n.*, zatuliti, zavekati; *v. a.*, s tuljenjem, vekanjem zbuditi, zbujati.
Aufhilfe, die, pomoč, podpomoč.
Aufhissen, *v. a.*, in die Höhe ziehen, potegniti, potegovati; eine Fahne aufhissen, bandero razprostreti, razprostirati, razpeti, razpenjati, razviti, razvijati.
Aufhocken, *v. a.*, durch Niederhocken auf die Schultern nehmen, zadeti, zadevati čepé; das Getreide in Hocken setzen, nastavkati, stavkati, djati, devati v stavke; einen aufhocken lassen, opertati koga; *v. n.*, einem aufhocken, zasesti, zlesti komu na vrat.
Aufholen, *v. a.*, heraufholen, vzeti, jemati gori, seči po kaj in zvleči, zvlačiti gori.
Aufhorchen, *v. n.*, nastaviti, nastavljati uho, vleči na uho, prislušati, prisluševati.
Aufhören, *v. n.*, auf etwas, von hören, poslušati kaj; ablassen, nehati, nehavati, jenjati, jenjevati, minuti, minovati, končati se, končevati se, henjati, henjevati; *serb.*, prestati, prestajati; die Kälte hört schon auf, mraz, zima že jenjuje; es hat aufgehört zu regnen, zvedrilo, uvedrilo se je, spreletelo se je; Böses zu thun aufhören, greh zapustiti, opustiti, zapuščati, zapušati; aufhören wehe zu thun, obikniti, nach *V.* odboleti; auf eine Zeit aufhören (bei voraussichtlicher Wiederkehr), prejenjati, prejenjevati, prenehati, prenehovati; zu regnen, prevedriti se; aufhören Herr, Magd, Knecht zu sein, odgospodariti, zgospodariti, zdeklovati, shlapčevati, odhlapčevati; aufhören zu gehen, aufhören sich zu bewegen, etwas zu thun, zastati, zastajati, ustaviti se; sein Kopfschmerz hat aufgehört, glava ga je jenjala (boleti); er hörte auf zu athmen, sapa mu je zastala.
Aufhören, das, nehanje, *serb.* prestanak; ohne Aufhören, neprenehama, nepretergama, brez prenehanja; *serb.*, neprestano.
Aufhügeln, *v. a.*, nagrebsti, nagrebati (gomilo).
Aufhüllen, *v. a.*, odgerniti, odgrinjati, razgerniti, razgrinjati, razkriti, razkrivati, razodeti, razodevati.
Aufhüpfen, *v. n.*, poskočiti, poskakovati, (kviško) skočiti, skakati.
Aufhusten, *v. n.*, zakašljati, zakašljevati; *v. a.*, skašljati, skašljevati.
Aufjagen, *v. a.*, spoditi, spojati, zgnati, zganjati; s. auch **Aufhetzen**; einen aufjagen, najti, dobiti, dobivati koga.
Aufjammern, *v. n.*, zaječati, zajavkati, zatarnati.
Aufjauchzen, *v. n.*, s. **Aufjubeln**.
Aufjochen, *v. a.*, vkleniti, vklepati v jarem.
Aufjubeln, *v. n.*, zaukati, zavriskati, ukati, vriskati; *v. a.*, z vriskam, ukajo zbuditi.
Aufkämmen, *v. a.*, in die Höhe, sčesati, česati kviško; überkämmen, prečesati, prečesovati.
Aufkappen, *v. a.*, deti ob. djati kapo na glavo.
Aufkauen, *v. a.*, pozvečiti, dozvečiti, zvečiti.
Aufkauf, der, kupovanje, nakupovanje, pokup, nakup.
Aufkaufen, *v. a.*, viel Waren zusammenkaufen, nakupiti, nakupovati; alles, pokupiti, pokupovati vse; verkaufen, prekupiti, prekupovati.
Aufkäufer, der, nakupovavec; um es wieder zu verkaufen, prekupec; **Aufkäuferin**, die, prekupovavka.
Aufkegeln, *v. a.*, djati, devati v kope, nakopičiti, kopičiti, nastavkati, stavkati.
Aufkehren, *v. a.*, mit dem Besen, zmesti, zmetati, pomesti, pometati.
Aufkehricht, das, smeti *pl.*
Aufkeimen, *v. n.*, pognati, poganjati kal,

kaliti, kliti, scimiti se, cimiti se; von Knospen, berstiti, berst pognati, poganjati.

Aufkeltern, *v. a.*, iztlačiti, izprešati*.

Aufkerben, s. Ankerben.

Aufketten, *v. a.*, odkleniti, odklepati, razkleniti, razklepati.

Aufkeßern, *v. a.*, in den Bergwerken, eine Wand, steno razplatiti, razklati, razgnati, razganjati.

Aufkeulen, *v. a.*, s kijcam, batam udariti, razbiti, razbijati.

Aufkippen, *v. n.*, in die Höhe kippen, kinkniti, kinkati, kimati kviško; *v. a.*, kippend aufheben, die Bienenstöcke aufkippen, poddvigniti, poddvigati, podnesti.

Aufkitten, *v. a.*, priklejati, klejati.

Aufkitzeln, *v. a.*, s segetanjem, žgečkanjem, segečkanjem zbuditi, zbujati.

Aufklaffen, *v. n.*, zaregniti, regniti, zarežati, režati, zazevati, zevniti, zevati.

Aufklaftern, *v. a.*, zložiti, zlagati na sežnje.

Aufklagen, *v. n.*, zatožiti, tožiti.

Aufklappen, *v. a.*, dvigniti zapadnico; den Hut, naštuliti, štuliti klobuk, zavihati.

Aufklären, *v. a.*, razsvetliti, razsvetlovati, razdaniti, razdanovati, vedriti, zbistriti, razbistriti; einem etwas aufklären, pojasniti, razjasniti, razjasnovati, razložiti, razlagati komu kaj, zumiti koga; die Zeit wird alles aufklären, čas bo vse odkril, razkril; s. **Aufgeklärt**; *v. r.*, vom Wetter, zjasniti se, ujasniti se, jasniti se; sein Gesicht klärte sich auf, lice se mu je zasvetilo, ujasnilo; die Sache wird sich aufklären, prišlo bo na dan, na svetlo, odkrilo se bo.

Aufklärung, die, razsvetljenje, razjasnjenje; des Geistes, omika, *serb.*, prosveta; ich erhielt darüber eine nähere Aufklärung, to mi je bilo natanko razloženo, pojasnjeno, dopovedano.

Aufklatschen, *v. n.*, vermittelst der Klatschform aufdrucken, besonders bei dem Drucken der Papiertapeten, ploskniti, naploskati, ploskati, zaploskati.

Aufklauben, *v. a.*, pobrati, pobirati; einen Knoten, razvozlati, razvozlavati; Fehler aufklauben, iskati in zasledovati, (kar bi se komu očitalo, grajalo).

Aufklaubsel, das, pobirek, pobirki *pl.*

Aufkleben, *v. a.*, prilepiti, prilepljati, prilepovati, auch pritisniti, zuweilen prisliniti; *v. n.*, prilepiti se, prijeti, prijemati se, deržati se česa.

Aufklecken, **Aufkleckſen**, *v. a.*, načečkati, načačkati; auf eine schmutzige Art auftragen, besonders von schlechten Malern, nacmokati, cmokati, nakergati, kergati, nakebrati, kebrati.

Aufkleistern, *v. a.*, priklejati, klejati, pripopati, popati*; s. **Aufkleben**.

Aufklettern, **Aufklimmen**, *v. n.*, splezati, plezati (na kaj), speti, spenjati se (na drevo).

Aufklingeln, *v. n.*, zazvončkljati, zažvenkljati, zacengljati*.

Aufklinken, *v. a.*, die Thüre, odkljukniti, odkljukati.

Aufklirren, *v. n.*, zarožljati.

Aufklopfen, *v. n.*, poterkati, terkati; *v. a.*, durch Klopfen öffnen, z. B. eine Nuß, raztolči, tolči; durch Klopfen aufwecken, sterkati (iz postelje), terkaje zdramiti.

Aufklotzen, sich, *v. r.*, zavaliti se na kaj.

Aufknacken, *v. a.*, z. B. die Nüsse, zgristi oder zgrizniti, razgristi, gristi, nach *M.* razleskniti.

Aufknallen, *v. n.*, počiti, pokati.

Aufknarren, *v. n.*, škripaje se odpreti.

Aufknastern, **Aufknistern**, *v. n.*, zapokljati, pokljati, zacverkati.

Aufkneipen, *v. a.*, razščipniti, razšipniti, odščipniti, odšipniti, odščipati, odšipati.

Aufknien, *v. n.*, poklekniti, poklekovati na kaj; *v. a.*, preklečati, preklečevati (hlače).

Aufknirschen, *v. n.*, zaškripati, škripati.

Aufknöpfen, *v. a.*, odpeti, odpenjati; *v. r.*, odpeti, odpenjati se.

Aufknüpfen, *v. a.*, in die Höhe befestigen, navozlati, privozlati; einen Dieb aufknüpfen, obesiti, obešati tatú; den Knoten öffnen, odvozlati, odvozlovati, razvozlati, vozel razrešiti.

Aufknurren, *v. n.*, zarenčati, zarohneti.

Aufkochen, *v. n.*, in die Höhe, zavreti, vreti, skipeti, kipeti; *v. a.*, zavreti, skuhati, kuhati; vom neuen kochen, prebariti, prebarjati, prevreti, prekuhati, prekuhovati.

Aufkommen, *v. n.*, vstati, vstajati, vzdigniti se; aufwachsen, fortkommen, zrasti, rasti; genesen, okrevati, ozdraveti, ozdraviti se, zgajiti se, shoditi, preboleti, verächtlich, skolehati; zu Vermögen kommen, spomoči se, opomoči, opomagati se od. si, k moči priti; nach und nach entstehen, gewöhnlich werden, priti, z. B., es ist eine neue Mode aufgekommen, nova šega je prišla; priti v navado; vpeljali so šego; mit ihm kommt Niemand auf, njemu ni nihče kos, ž njim ne bo nikdo nič opravil; mit dem Beweise aufkommen, vspeti, z dokazam izdelati, dognati dokaz; Zweifel aufkommen lassen, početi dvomiti; laßt den Haß in euerem Herzen nicht aufkommen, sovraštvu ne dajajte prostora v svojim sercu; zum Vorschein kommen, bekannt werden, priti, prihajati na dan, na svetlo; razodeti, razodevati se; gebet Acht, daß es nicht aufkommt, pazite, da se ne zve.

Aufkommen, das, obstanek, ozdravljenje, začetek, vpeljanje; das Aufkommen dieser Gewohnheit war nachtheilig, škodljivo je bilo, da se je ta navada začela; man zweifelt an seinem Aufkommen, težko bo kaj iz njega, težko bo shodil.

Aufkömmling, s. **Emporkömmling**.

Aufkönnen, *v. n.*, moči po koncu, kviško, moči vstati, vzdigniti se.

Aufköpfen, *v. a.*, bei den Nadlern, naglavičiti, glavičiti.

Aufkoppeln, *v. a.*, die Hunde, odvezati odvezovati, odrešiti.

Auffrachen, *v. n.*, treščiti, trešiti, treskati, počiti, pokati.

Aufkrähen, *v. n.*, vom Hahne, zapeti, zapevati.

Auffrallen, *v. a.*, zgrabiti s kremplji.

Auffrauen, *v. a.*, den Kram aufstecken, razložiti, razlagati, razkladati blago; aufräumen, pobrati, pobirati iz česa.

Aufkrämpeln, *v. a.*, vom neuen krämpeln, prečesati, prečesovati, pregrebeniti, pregredešati.

Aufkrämpen, *v. a.*, privihati, zavihati, vihati.

Aufkrampen, s. Aufklinken.

Aufkratzen, *v. a.*, razpraskati, praskati, razškrabati, škrabati, s praskanjem, čehanjem predreti; ein Tuch, es frisiren, zdvigniti, zdvigati, razčesati dlako; die Erde udgl., razgrebsti, razgrebati; ein Stück, zaškripati, odškripati, odbrenkati; aufgekratzt sein, s. **Aufgeräumt**; das Tuch aufkratzen, s. **Rauhen**; sich aufkratzen, nach *Jarn.* žebniti, žebati se.

Aufkräuseln, *v. a.*, skodrati, nakodrati, kodrati, nakodričati, kodričati, zasukati, auch zaferkati; vom neuen kräuseln, prekodrati, prekodričati.

Aufkrausen, *v. n.*, viti se, skodrati se, kodrati se, skodlati, kodlati se.

Aufkräusen, s. Aufkräuseln.

Aufkreischen, *v. n.*, zakričati, kričati, zavreščati, vreščati, vrešati.

Aufkriechen, *v. n.*, zlesti, lesti na kaj.

Aufkreisen, *v. a.*, Bier, premladiti, premlajati.

Aufkreuzen, *v. a.*, zakrižati, zakriževati.

Aufkritzeln, *v. a.*, načinckati, začečkati.

Aufkrümmeln, *v. a.*, razmerviti, merviti.

Aufkrümmen, sich, *v. r.*, zviti, zvijati se.

Aufkündigen, *v. a.*, **aufkünden**, odpovedati, odpovedovati; ein Kapital, einen Waffenstillstand, odpovedati jistino, (tirjati), premirje, *serb.*, *russ.* odkazati.

Aufkündigung, die, odpoved.

Aufkündigungsschrift, die, odpovedno pismo.

Aufkündigungszeit, die, odpovedni čas, odpovedanje.

Aufkunft, die, Genesung, okrevanje, zgaj, s. **Aufkommen**, das; Einführung, Anfang, početek, nastop, vpeljanje.

Aufkünsteln, *v. a.*, umetno postaviti, postavljati (na kaj).

Aufläheln, *v. n.*, nasmehniti se, nasmehljati se.

Auflachen, *v. n.*, zasmejati se (na glas), zahohotati, zakrohotati se, *serb.* udariti u smeh.

Auflachen, *v. a.*, einen Baum, bei Harzschabern, očertati, načertati, čertati, nasekati, načeti, omajiti.

Aufladen, *v. a.*, naložiti, nalagati, nakladati, natovoriti, natovarjati; sich etwas aufladen, nakopati, nakopavati si kaj (na glavo), obesiti si kaj na vrat, navaliti kaj na koga.

Auflader, der, nakladavec, nakladač, nalagavec.

Auflage, die, nalog, naloga, naklad; Befehl, zaukaz; eines Buches, natis, izdanje; auferlegte Gabe, naklad, nalaga, davek; Gemeindeauflage, sklad; auf dem Teller, bei einer Collecte, sklad; bei den Zimmerleuten, blazina, podklada; die Auflage der Wahllisten, razpoložba volitnih imenikov; Auflage von Handwerkern, snid, shod.

Auflagegewicht, das, nakladna teža.

Auflangen, *v. a.*, etwas in die Höhe reichen, podati, podajati (kviško, gori).

Auflanger, der, podajavec, podajač; im Schiffbaue, štukljej, vstavek.

Auflärmen, *v. n.*, zašundrati, hrup, šunder zagnati, gnati; *v. a.*, s šundram zdramiti.

Auflassen, *v. a.*, aufstehen lassen, gori pustiti koga, koga pustiti, puščati, pušati, da vstane; den Falken, spustiti, spuščati, spušati sokola; offen lassen, ne zapreti, pustiti, puščati, pušati odperto; den Hut auflassen, pokrit ostati, klobuk na glavi obderžati; in den Bergwerken, pustiti, puščati, pušati, zapustiti, opustiti jamo (rudnik); in den Rechten, prepustiti, prepuščati, prepušati, odstopiti, odstopati.

Auflaßbrief, der, prepustno, odstopno pismo †.

Auflässig, *adj.*, im Bergbaue, zapuščen, zapušen, opuščen, opušen.

Auflasten, *v. a.*, einem etwas, zadeti, zadevati komu, obložiti, oblagati koga s čim, naložiti breme, butaro.

Auflauerer, der, zalezovavec, prežavec, zasednik.

Auflauern, *v. n.*, einem, prežati na koga, paziti, streči na koga, zalezovati koga, na preži stati; *serb.* vrebati.

Auflauf, der, der Kosten, natek, nabor; der Auflauf der Kosten war bedeutend, veliko stroškov se je nabralo, narastlo; Aufruhr, rabuka, hrup, stek, *serb.* vreva; die aufrührerische Menge, nach *V.*, stekalica, druhal; es ist ein großer Auflauf, velika množica se je nabrala, natepla, je privrela; Mehlspeise, nakipnek.

Auflaufen, *v. n.*, von flüßigen Körpern, nateči, natekati, narasti, naraščati, narašati; von Samen, Gewächsen, napeti, napenjati se, kliti, scimiti se, cimiti; aufschwellen, oteči, otekati; vom Teig und Mehlspeisen, narasti, naraščati, narašati, napeti, napenjati se, vzdigniti, vzdigovati se; von Kosten, Zinsen, nateči, natekati, narasti se; aufgelaufene Kosten, stroški, kar se jih je nabralo; in der Schifffahrt, naleteti, nasesti, nasedati; *v. r.*, sich die Füße auflaufen, ožuliti si noge, nach *V.*, razteči si noge; sich auflaufen, leté se vbosti; *v. a.*, Erz, nasuti, nasipati (v peč); die Thür auflaufen, zaleteti se v vrata in odpreti jih; das Auflaufen, eine Krankheit des Viehes (Trommelsucht), napenjanje, živino napenja.

Aufläufer, der, *montan.*, nasipač.

Auflauschen, s. Aufhorchen.
Aufläuten, *v. n.*, zazvoniti.
Aufleben, *v. n.*, oživeti, oživljati; *v. a.*, aufleben machen, ein Gemälde auffrischen, oživiti, oživljati.
Auflecken, *v. a.*, zlizati, polizati, lizati.
Auflegen, *v. a.*, auf etwas legen, djati, devati, položiti, polagati na kaj; einem etwas, naložiti, nalagati, naročiti, naročevati komu kaj; die Hände auflegen, položiti, polagati, pokladati roke na koga; der Baum hat viel Holz aufgelegt, drevo se je obraslo; das Thier legt viel Fett auf, debeli se, tolsti se žival, ta žival se lepo pita; ein Schiff auflegen, in dem Hafen durch den Winter über, vložiti, vlagati ladijo; eine Gabe bei einer freiwilligen Collecte, zložiti, zlagati, skladati; ein Buch, natisniti, natiskati, izdati, izdajati bukve; wieder, prenatisniti, prenatiskati; aufgelegt, geschickt, pripraven; ich bin heute nicht dazu aufgelegt, danas se mi ne ljubi, nisim pripraven, neče se mi, ni me volja; den Eid auflegen, prisego komu dati, dajati, naložiti, nalagati; Steuer, naložiti davek; ein Protokoll (zur Einsicht), razpoložiti, razpolagati; ein Darlehen, razpisati, razpisovati zajem; sich auflegen, *v. r.*, s. Auflehnen, sich.
Auflehnen, sich, *v. r.*, nasloniti, naslanjati se (na kaj); das Pferd lehnt sich auf, konj se spenja; sich wider einen auflehnen, upreti, upirati se komu, spreti se zoper koga, ustaviti, ustavljati se komu, vzdigniti, vzdigovati se zoper koga.
Auflehnung, die, upor, zoperstava.
Aufleihen, *v. a.*, Geld, dnar vsoditi, v zajem vzeti, na pósodo vzeti.
Aufleimen, *v. a.*, naklejati, priklejati, klejati, prilepiti, prilepljati, prilimati*.
Aufleinen, *v. a.*, obesiti, obešati perilo.
Auflesen, *v. a.*, pobrati, pobirati; wo hast du das aufgelesen, kje si pa to pobral?
Aufleuchten, *v. n.*, zasijati (se), zasvetiti se.
Aufliegen, *v. n.*, auf etwas, ležati na čem, naslanjati se na kaj, opirati se na kaj; ob etwas, nad čem; mir liegt ein schweres Geschäft auf, imam težko opravilo na sebi; sich aufliegen, sich wund liegen, dobiti, dobivati sene, oseniti, seniti se, preležati se.
Auflispeln, *v. n.*, zašeptati.
Aufloben, *v. a.*, einem etwas, s hvaljenjem komu kaj vriniti.
Auflockern, *v. a.*, die Erde, porahljati, razrahljati, zrahljati, rahljati; Auflockerung der Knochen, rahlica kosti.
Auflodern, *v. n.*, die Flamme loderte hoch auf, plamen je kviško švignil, planil, puhnil, buhnil, zavahljal; švigniti, švigati; im Zorn, vneti se, skipeti, razjariti se.
Auflöffeln, *v. a.*, vzeti z žlico, pojesti z žlico.
Auflösbar, *adj.*, razvezljiv, razrešljiv; im Wasser, raztopljiv; *chem.* ločljiv, kar se da razkrojiti.
Auflösen, *v. a.*, aufbinden, öffnen, odvezati, odvezovati, razvezati, razvezovati, razrešiti, razreševati; den Zopf, razplesti, razpletati; einen Knoten auflösen, razvozlati, odvozlati, odvozlavati; das Eis, Salz, raztopiti, raztapljati; chemisch auflösen, razločiti, ločiti, razkrojiti, razkrojevati; mittelst einer Flüßigkeit, razmočiti, razmakati; ein Salz in seine Theile, razdjati, razdevati, razstaviti, razstavljati; eine Verbindung, razločiti, ločiti zvezo, razvezati; das Eheband, razvezovati; man mag auch damit umgehen, das Eheband aufzulösen, so kann man es doch nicht auflösen, razvezovati se more zakon, pa ne razvezati; einen Vertrag, razvezati, razvezovati, razdreti, razdirati pogodbo; den Landtag, eine Armee, razpustiti, razpuščati, razpušati zbor, vojsko; eine Gesellschaft, razdružiti, razdruževati; ein Räthsel, uganiti, ugibati; einen Zweifel, eine Frage, razločiti, razločevati, razrešiti, razreševati; zertheilen, razdeliti, deliti; in der Rechenkunst, resolviren, razdrobiti, drobiti, razdrobovati, razdrabljati; sich auflösen, *v. r.*, das Eis, der Schnee löst sich auf, led se taja, topi, sneg kopni; die Gesellschaft hat sich aufgelöst, družba se je razšla; sein Schmerz löste sich in Freude auf, žalost se mu je premenila v veselje; von todten Körpern, razpasti, razpadati, ločiti se; sich in etwas auflösen, raziti, razhajati se v kaj, razpustiti, razpuščati, razpušati se, preiti, prehajati; in besonderen Fällen wird aus dem Namen des Dinges, in welches die Auflösung geschieht, ein *Verbum* dafür gebildet, z. B. das Blut löset sich auf, d. i., in Wasser, kri vodeni, je zvodenela.
Auflösend, *adj.*, razločevaven, razstaven, topiven; eine auflösende Bedingung, razvezin pogoj; auflösende Arzeneimittel, raztopivne zdravila.
Auflösezahl, die, razpojemnica, drobivka †.
Auflöslich, s. Auflösbar.
Auflösung, die, razid, razhod, razvezanje, razstava, raztop; s. Auflösen, in der Chemie, ein flüßiger Körper, welcher den aufgelösten in sich enthält, ločnica, raztoplina †; des Landtages, razpust; der Kranke geht seiner Auflösung entgegen, bolnik ne bo dolgo, smerti se bliža.
Auflösungskraft, die, raztopnost, raztopivna moč.
Auflösungskunst, die, s. Analyse.
Auflösungsmittel, das, in der Chemie, ločilo, topilo.
Auflöthen, *v. a.*, navariti, privariti, variti; das Loth wieder aufschmelzen, razvariti, odvariti, odvarjati.
Auflüften, *v. a.*, prevetriti, prevetrovati, presapljati.
Auflügen, s. Anlügen.
Auflunger, der, im Schiffbau, ein eingelegtes Stück Holz, an beiden Enden des Bodenbrettes, nach *V.* krivec.
Aufmachen, *v. a.*, das Vermachte, oddelati, oddelovati, nach *V.* auch odtvoriti, odtvarjati; etwas Verstopftes, odmašiti; aufbinden, razvezati, odvezati, odvezovati; einen Brief

aufmachen, razpečatiti, odpečatiti; eine Nuß aufmachen, raztolči, raztleči, razklati, razbiti; Fenster, Thüre öffnen, odpreti, odpirati; Feuer aufmachen, s. **Anmachen**; einen Hut, s. **Aufkrämpen**; auseinander thun, razdjati, razdevati; die Hand, pest odpreti; den Mund, ziniti, zevniti, zevati; er weiß nicht den Mund aufzumachen, ne zna ne čehniti; was machst du so lange auf, kaj delaš toliko časa na nogah, da se ne greš spat; auf der Geige eins aufmachen, eno zagosti; eine Sache auf die andere befestigen, narediti, narejati na kaj; sich aufmachen, *v. r.*, (aus dem Bette), vstati, vstajati, spraviti se, vzdigniti se s postelje; aufbrechen, vzdigniti se, podati, podajati se na pot, napotiti se, napraviti, napravljati se; sich öffnen, odpreti, odpirati se.

Aufmahlen, *v. a.*, alles Getreide, pomleti, domleti, domiljati, somleti.

Aufmalen, *v. a.*, alle Farben, pomalati, zmalati, porabiti vse barve; auf etwas malen, namalati, malati, napisovati; ein Gemälde auffrischen, premalati, premalovati, prenoviti, premladiti.

Aufmangeln, *v. a.*, premongati, na novo mongati*.

Aufmarsch, der, hod na (kak breg), hod v verstah, razverstenje.

Aufmarschiren, *v. n.*, priti, prihajati v verstah, razverstiti, razverstovati se.

Aufmaß, das, poveršina, krajic, *poln.* nadmiarek (nadmerek).

Aufmästen, *v. a.*, spitati, pitati.

Aufmauern, *v. a.*, sozidati, izzidati, eigentlich vzzidati, zidati; allen Kalk, pozidati, pozidovati apno.

Aufmeckern, *v. n.*, zameketati.

Aufmeißeln, *v. a.*, nadolbsti, razdolbsti (z dletam).

Aufmengen, *v. a.*, **vermengen**, namesiti, mesiti, namešati, mešati, oblоditi, oblojati; von Neuem mengen, premešati.

Aufmerken, *v. n.*, paziti, pomniti na kaj; merke auf! glej! pazi! genau zuhören, zvesto poslušati, in Kt. vancati; *v. a.*, aufzeichnen, zapisati, zapisovati, zaznamnjati, *serb.* zabiljежiti; dem Gedächtnisse einprägen, im Gedächtnisse behalten, s. **Merken**.

Aufmerksam, *adj.*, pazen, pazljiv, pomljiv, pomniv, zamerkljiv*; in Kt., vančljiv; ganz aufmerksam anhören, zvesto poslušati; aufmerksam zusehen, vérno, zvesto gledati, pazno gledati, ves zamaknjen gledati; nach *V.*, ves oko gledati; aufmerksam sein, paziti, gledati (na koga), pazen, pazljiv biti; aufmerksam machen, spomniti, spominjati na kaj ob. česa.

Aufmerksamkeit, die, paznost, pazljivost.

Aufmessen, *v. a.*, odmeriti, odmérjati komu, izmeriti, meriti.

Aufmischen, *v. a.*, zmešati, premešati, mešati; bei Arzeneien, razplivkati, plivkati, razklompati, klompati.

Aufmögen, *v. n.*, er mag noch nicht auf, neće se mu vstati.

Aufmummen, *v. a.*, odgerniti, odgrinjati, razkriti, razkrivati.

Aufmunterer, der, budivec, spodbadavec.

Aufmuntern, *v. a.*, einen schlafenden, zdramiti, dramiti, zbuditi, buditi; einen Traurigen, zvedriti, vedriti, razveseliti, razveseljevati otožniga; zur Tugend, spodbuditi, spodbujati, buditi, spodbosti, spodbadati, naserčiti, naserčevati, serce dajati, delati.

Aufmunternd, *adj.*, spodbudin, spodbudljiv.

Aufmunterung, die, zdramljenje, bujenje; zvedrenje, razjasnjenje, razveseljenje, spodbud, spodbujanje.

Aufmünzen, *v. a.*, alles Metall, pokovati v dnar, nach *V.*, podnariti.

Aufmüssen, *v. n.*, er muß auf, mora vstati; die Thür muß auf, vrata se morajo odpreti.

Aufmutzen, *v. a.*, einem etwas, das Versehen eines andern aus üblen Absichten bemerken, und als wichtig vorstellen, mit Worten vergrößern, za zlo vzeti, jemati; grajati koga, zameriti komu kaj; nach *V.* auch, prizdvigati komu kaj, potapljati koga v čem.

Aufmutzer, der, grajavec.

Aufnageln, *v. a.*, pribiti, pribijati z žebljem, prikovati, prikovavati.

Aufnagen, *v. a.*, durchnagen, preglodati, preglodovati, pregrizniti, pregrizovati, pregruditi; alles aufnagen, zglodati, zgrizniti, zgruditi (vse kosti).

Aufnähen, *v. a.*, prišiti, našiti, šivati na kaj; allen Zwirn, pošiti, pošivati.

Aufnahme, die, eines Reisenden, sprejetje, sprejem, sprejemba; er erfreute sich einer guten Aufnahme, lepo so ga sprejeli; Aufnahme des Geldes, zajem, gewöhnl., na posodo vzetje, jemanje; Aufnahme an Kindesstatt, s. **Annahme**; Verbesserung, boljšanje, rast, množenje; in Aufnahme bringen, vpeljati, vpeljevati, veljavo zadobiti čemu; in Aufnahme kommen, omah, veljavo dobiti, v navado priti; der Ort kam in Aufnahme, jeli so zelo čislati, obrajtati ta kraj; der Handel kommt wieder in Aufnahme, kupčija se zopet oživlja, razcveta, povzdiguje; Aufnahme eines Verhörs, der Nothdurften, zapis, zapisovanje izpraševanja, pravdnih govorov; Aufnahme einer Gegend, zmerjenje, zmera; Aufnahme der Studirenden, vpis, vpisovanje učencov.

Aufnahmsgebühr, die, vpisnina.

Aufnahmsschein, der, sprejemni list, sprejemno pismo.

Aufnahmswürdig, *adj.*, sprejemljiv, sprejemen, vreden sprejetja.

Aufnähren, s. **Erziehen**.

Aufnaschen, s. **Vernaschen**.

Aufnasen, *v. a.*, im Hüttenbaue, die Nase der Form öffnen, nach *V.*, pretulhati, tulhati ižel; einem etwas, s. **Aufbinden**.

Aufnehmen, *v. a.*, in eine Gesellschaft, vzeti, jemati med —; sprejeti, sprejemati v —; in die Höhe, vzdigniti, vzdigovati, pobrati,

pobirati, vzeti od tal; die Fährte aufnehmen bei den Jägern, zalediti, zaledovati, slediti; eine Strecke Landes, posneti, posnemati obraz dežele; vermessen, izmeriti, meriti; ein Eigenthum in Verwahrung, prejeti, prejemati v hrambo; Geld aufnehmen, auf Borg, vzeti, jemati v zajem, na počak; allg. gebräuchlich, na pósodo vzeti; Waaren, na upanje vzeti; eine Rechnung, na tanko pošteti, pošteviliti (porajtati); ein Protokoll, zapisati, zapisovati; narediti zapisnik; etwas wohl, za dobro vzeti, jemati; er nahm es gut auf, bilo mu je po volji; übel, vzeti jemati za zlo, za hudo; er nahm es übel auf, zameril je; etwas als Scherz aufnehmen, vzeti kaj za šalo; einen empfangen, sprejeti, sprejemati; nimm meinen Geist auf, sprejmi mojo dušo; es mit einem aufnehmen, poskusiti, skušati se s kom, meriti se s kom, lotiti se koga; da er es mit ihm nicht aufnehmen konnte, ker mu ni bil kos; Arbeiter aufnehmen, najeti, najemati; einen Proceß aufnehmen, na se vzeti, prevzeti pravdo; einen Plan aufnehmen, narisati, narisovati, risati; eine Grube aufnehmen, prevzeti in začeti delati; an Kindesstatt, f. **Annehmen**; *v. n.*, der Mond nimmt auf, mesec raste; im zweiten Viertel, mesec se polni; aufnehmender Mond, rasteč mesec; vom Wild, ubrejiti se; sich aufnehmen, *v. r.*, f. **Aufhelfen, sich.**

Aufnehmen, in Aufnehmen kommen, f. **Aufnahme.**

Aufnehmer, der, prejemnik, prejemač.

Aufnesteln, *v. a.*, razvozlati, razvezati; einen Dieb, f. **Aufknüpfen.**

Aufnieten, *v. a.*, nanetati, prinetati, netati *, pribiti, pribijati.

Aufnisteln, *v. a.*, das Stroh im Bette, razrahljati, rahljati.

Aufnöthigen, *v. a.*, vsiliti, siliti komu kaj; vriniti, vrivati, vnuditi, vnujati, posiliti, primorati koga, da kaj vzame.

Aufnotiren, f. **Aufzeichnen, Aufschreiben.**

Aufopfern, *v. a.*, dahin geben, oddati, dati, dajati, izročiti, izročevati, podariti, darovati; einem sein Vermögen aufopfern, znebiti se svojiga premoženja, izročiti svoj imetek, da bi komu pomagal; sein Vater hat sich für das Vaterland aufgeopfert, njegov oče se je življenja tvegal za domovino, se je dal za domovino, je umerl za deželo; ofrati *, aldovati *.

Aufopferung, die, darovanje, zročitev.

Auforgeln, *v. n.*, zaorglati.

Aufpacken, *v. a.*, naložiti, nalagati, nakladati, natovoriti, tovoriti, basati *; das Gepackte öffnen, razkladati, raztovoriti, raztovarjati, razvezati, razvezovati; einen auf der Straße aufpacken, prijeti, pobrati koga na cesti.

Aufpappen, f. **Aufkleistern, Aufkleben.**

Aufpassen, *v. a.*, machen, daß eine Sache gut an die andere schließe, primeriti, primérjati, umeriti; *v. n.*, auf etwas merken, paziti na kaj; einem aufpassen, paziti, streči na koga, prežati na koga.

Aufpasser, der, prežavec, ogleduh.

Aufpassung, die, primérjenje, pazenje, prežanje.

Aufpatschen, *v. n.*, pljusniti na kaj.

Aufpeitschen, *v. a.*, z bičem prisiliti, da vstane, spokati na noge.

Aufpfählen, *v. a.*, na kol natakniti, natikati, nabiti, nabijati.

Aufpfeifen, *v. n.* u. *a.*, eines, mit der Pfeife, zapiskati, piskati; mit dem Munde, zažvižgati, žvižgati; *v. n.*, durch die Finger pfeifen, berlizniti, zaberlizgati, berlizgati; verächtl., ich will dir etwas aufpfeifen, boš lizal.

Aufpflanzen, *v. a.*, nasaditi, nasajati; die Fahne, postaviti, vtakniti, razviti bandero; die Kanonen aufpflanzen, nastaviti, nastavljati; mit aufgepflanzten Bajonneten, z nasajenimi bajoneti (bodali †); sich aufpflanzen, f. **Aufschmücken.**

Aufpflegen, *v. a.*, zrediti, zrejati, rediti.

Aufpflücken, *v. a.*, potergati (vse cvetlice).

Aufpflügen, f. **Aufackern.**

Aufpfropfen, *v. a.*, nacepiti, vcepiti, cepiti.

Aufpichen, *v. a.*, nasmoliti, prismoliti, smoliti.

Aufpicken, *v. a.*, prekljevati, razkljevati, s kljunam vzeti; Alles aufpicken, pozobati.

Aufplätten, *v. a.*, prelikati, pregladiti; f. **Aufbügeln.**

Aufplatzen, *v. n.*, póčiti, pokati, regniti, razpočiti, razpokniti, razpokati se; vom Geschwür, predreti se, pretergati se; *serb.*, razvaliti se.

Aufprägen, *v. a.*, natisniti, natiskati, vtisniti, vtiskati kaj; alles Silber aufprägen, pokovati vse srebro.

Aufprallen, *v. n.*, terkniti, terčiti, terkati kviško; odskočiti, odbiti se.

Aufprasseln, *v. n.*, švigniti, švigati kviško čverčé.

Aufprassen, f. **Verprassen.**

Aufpressen, *v. a.*, vtisniti, natisniti kaj na čem; vom neuen pressen, prepresati *, prežeti, ob. prežmeti, prežemati; öffnen, razžeti, ob. razžmeti, razžemati.

Aufproben, Aufprobiren, *v. a.*, za poskušnjo na glavo djati, devati.

Aufprotzen, *v. a.*, eine Kanone auf den Protzwagen bringen, natakniti, natikati, navaliti, nach *V.*, na iglico, naigličiti; *russ.*, na peredky postavit.

Aufprügeln, *v. a.*, s šibo na noge spraviti.

Aufpudern, *v. a.*, naštupati, štupati, * naprašiti, prašiti lase.

Aufputz, der, lišp, lepotija; die Handlung des Aufputzens, f. **Aufputzen.**

Aufputzen, *v. n.*, osnažiti, snažiti, olepšati, ozaljšati; vom neuen putzen, presnažiti, prelišpati; sich aufputzen, nališpati se, olepotičiti se, lepotičiti se; übertrieben, našopiriti se.

Aufqualmen, *v. n.*, pokaditi se, kaditi se kviško.

Aufquellen, *v. n.*, zvirati, vreti, vervrati, kipeti kviško; das Getreide quillt von der Nässe auf, žito se napenja mokrote, namaka se; *v. a.*, aufquellen machen, namočiti, namakati, močiti; zavreti, vreti dati.

Aufquetschen, *v. a.*, razmečkati, mečkati, razbohati, razgnječiti, gnječiti, razgnjesti, prekrehniti, zdruščiti, zdrušiti.

Aufrädeln, *v. a.*, namotati na kolesce.

Aufraffen, *v. a.*, pobrati, pobirati, pograbiti, grabiti; sich aufraffen, *v. r.*, pobrati, pobirati se, vzdigniti se; von einer Krankheit, skolehati, okrevati, zboljšati se.

Aufranken, sich, *v. r.*, oviti, ovijati se, speti, spenjati se kviško.

Aufrasen, *v. n.*, zdivjati, skočiti kakor besen.

Aufraspeln, *v. a.*, razrašpati*, razpiliti, piliti; *fig.* razglodati.

Aufrasseln, *v. n.*, zarožljati, zaškertniti.

Aufrauchen, *v. a.*, allen Tabak, pokaditi, skaditi, popiti tobak; *v. n.*, Rauch in die Höhe geben, zakaditi, pokaditi se, kaditi se; dim se kviško vali, vzdiguje.

Aufräuchern, *v. a.*, Fleisch udgl., navoditi, voditi, nasušiti, nasušati, sušiti, prekaditi, prekajati.

Aufräumen, *v. a.*, spraviti, spravljati, strebiti, trebiti, sprazniti, prazniti, prostor narediti, delati; in die Höhe, spraviti, spravljati gori; alles aufräumen, pospraviti, pospravljati, potrebiti, posprazniti; plündern, pobrati (vse), ogoliti, goliti mesto; wegschaffen, odpraviti, odpravljati; aufgeräumt sein, dobre volje, pri volji biti, vesel biti; aufgeräumt machen, v dobro voljo koga pripraviti; ein Loch aufräumen, es geräumiger machen, povertati, razširiti, razširjati, širiti.

Aufräumer, der, ein Werkzeug, nach *V.*, prebijač, robato šilo, povertač.

Aufrauschen, *v. n.*, zašumeti, zašumatiti.

Aufrechen, s. **Aufharken**.

Aufrechnen, *v. a.*, gegen einander, pobotati, botati, *serb.* prebiti; anrechnen, všteti, prišteviliti (zarajtati, zarajtovati); herrechnen, našteti, naštevati, na perste šteti (n. p. storjene dobrote).

Aufrechnung, die, pobot, pobotanje (zarajt, zarajtanje; *mont.* obrajt).

Aufrecht, *adj.* u. *adv.*, aufgerichtet, raven, stegnjen, po koncu, skloniv; aufrecht gehen, po koncu iti, hoditi; aufrecht stehender Pfahl, stojan, po koncu stoječ kol, vereja; aufrecht erhalten eine Einrichtung, pri moči, v veljavi ohraniti, ohranovati, obderžati, deržati; die Hoffnung hält mich noch aufrecht, samo upanje me še derži; aufrecht stellen, po koncu postaviti; Jemand aufrecht erhalten, po koncu deržati, podpirati.

Aufrechterhalten, s. **Aufrecht**.

Aufrechterhaltung, die, ohranitev, zderžanje, podpora.

Aufrecken, *v. a.*, in die Höhe, stegniti, stegati kviško, kviško pomoliti, moliti, deržati, (n. p. roko).

Aufreden, *v. a.*, einem einen Gesellen, ihn bereden, seinem Meister aus der Arbeit zu gehen, odgovoriti, odgovarjati komu hlapca; einem etwas, prigovoriti, prigovarjati (k čemu); *v. r.*, sich den Mund, razgovoriti si usta.

Aufregen, *v. a.*, rege machen, ogibati, gibati, omajati; Asche, Kohlen, prerahljati, razrahljati, rahljati; aufreizen, razdražiti, dražiti, razkačiti, spuntati, puntati; aufgeregt, razdražen, razkačen, strasten, vžgan, vse kuha v njem.

Aufregung, die, razgibanje, razdražba, razdraženost; in Aufregung gerathen, razserditi se, zrasti; er war in großer Aufregung, vse je vrelo, kipelo v njem.

Aufreiben, *v. a.*, durch Reiben öffnen, predergniti, predergovati, pregarati*, raztreti, pretreti, treti, raztirati; sich die Haut, odergniti se, oguliti se; einen Strick, odviti, odvijati, odsukati, odsukovati; Farbe, Brot aufreiben, poribati, zribati*, zmeti, meti, streti, potreti; das Tuch aufreiben, s. **Aufkratzen**; wegraffen, vertilgen, z. B. der Hunger reibt die Menschen auf, lakota (glad) pobira, zatira, mori, jemlje, iztrebuje, pokončava ljudi; sie haben sich unter einander selbst aufgerieben, ugonobili so se sami med sabo; *v. n.*, dergniti se, treti se.

Aufreibend, *adj.*, zatirajoč, poguben, pokončevaven.

Aufreiber, der, Hohlbohrer, žlebnik; ein kantiges Eisen, robato šilo; s. auch **Aufräumer**.

Aufreichen, *v. a.*, podati, podajati (kviško).

Aufreifen, *v. n.*, dozoreti, zoreti.

Aufreihen, *v. a.*, nach der Reihe auf einen Faden, nabrati, nabirati, nanizati, nanizovati.

Aufreißen, *v. a.*, mit einem Risse öffnen, pretergati, tergati; die Naht, razparati, parati; zum Theil, ein wenig, natergniti, natergati, natergovati; Kleider, potergati, stergati, tergati; er riß die Thür auf, je odbutil, odpuhnil, odloputnil duri, na moč odperl; eine Wunde aufreißen, predreti, predirati, nach *M.* razvraziti; die Erde mit der Haue, skopati, kopati, razriti, razrivati; das Maul aufreißen, zazijati, zevniti, ziniti, zijati; die Augen, debelo pogledati, gledati; sich aufreißen aus seinem Tiefsinn, als *v. r.*, skočiti, šiniti, planiti na noge, perhniti iz zamišljenja; ein Gebäude aufreißen, zeichnen, narisati, zrisati, risati, načertati, čertati; die Erde aufreißen, in den Weinbergen, die erste Arbeit, pervo kopati; das Aufreißen, perva kop, velika kop; *v. n.*, sich durch einen Riß öffnen, reguiti, počiti, pokati, pretergati se, tergati se, predreti se, predirati se; von der Naht, razparati se, parati se.

Aufreiten, *v. n.*, zajezditi, zajahati, jahati na —, (n. p. breg); sich, *v. r.*, ožuliti se, ojezditi se; *v. a.*, ein Pferd aufreiten, ožuliti, nach *M.* prejezditi konja; ein Thor,

pojezditi, jahaje polomiti, podreti; aufgerittenes Pferd, ožuljen, osenjen konj, ožuljenec.

Aufreizen, *v. a.*, nadražiti, razdražiti, zdražiti, dražiti; einen Hund, poščevati, ščevati, šuvati; die Begierden, vneti, vnemati, raznemati, razpaliti želje; einen zum Zorn, razkačiti koga; aufreizende Reden, razdražni govori, podpihovavne, šuntarske besede.

Aufrennen, *v. n.*, auf etwas, pridreti, dreti na kaj, pridirjati, prilomastiti, pridermastiti na kaj, naleteti na kaj; *v. a.*, die Thür aufrennen, predreti, predirati, razdreti, razvaliti duri (v teku, dirjaje); in den Schmelzhütten, das Loch in dem Stiche öffnen, predreti, predirati, razriniti, razrivati, razbiti, razbijati.

Aufrichten, *v. a.*, po koncu, na noge postaviti, vzdigniti, vzdigovati po koncu, skloniti, sklanjati; für: errichten, ein Gebäude, ein Denkmal, postaviti, postavljati, narediti, delati spominek; ein Bündniß, zavezo storiti, delati, skleniti, sklepati; stiften, napraviti, napravljati, ustanoviti, ustanavljati; einen Betrübten, potolažiti, utolažiti, tolažiti žalostniga, serce storiti, delati komu; sich aufrichten, *v. r.*, skloniti, sklanjati se, speti, spenjati se, vzdigniti se; aufgerichtet, s. Aufrecht; *mont.*, die Wand richtet sich auf, stena žene, — fängt an sich aufzurichten, stena poganja; das Hangende richtet sich sachte auf, sprednji rob zdviga; richtet sich gähe auf, rob ometa, je omahnil.

Aufrichtig, *adj.*, echt, unverfälscht, pravi, pristen, *cfr. altsl.* pris'n; von Menschen, ohne Verstellung, odkritoserčen, odkrit, očiten, odpertoserčen.

Aufrichtigkeit, die, echte Beschaffenheit einer Waare, pravost, pristnost; eines Menschen, odkritoserčnost, odkritost.

Aufriegeln, *v. a.*, odpahniti, odpahovati, odriniti, odrivati zapah in odpreti, odtakniti, odtikati duri, vrata.

Aufringeln, *v. a.*, das Haar, skodrati, kodrati; *v. r.*, nakodrati, kodrati se.

Aufringen, *v. a.*, natakniti, natikati perstan; *v. r.*, skopati se, skobacati (se) s trudam na noge.

Aufriß, der, načert, naris, osnutek, plan*.

Aufritzen, *v. a.*, naprasniti, razpraskati, praskati, odergniti, oguliti, odreti.

Aufröcheln, *v. n.*, zahropsti, herniti, hropsti.

Aufrocken, *v. a.*, nadeti, nadevati na koželj, natakniti, natikati kodeljo na preslico.

Aufröhren, *v. a.*, odmašiti, odmaševati cevi.

Aufrollen, *v. a.*, auf etwas, naviti, navijati, namotati, namotavati, motati; um etwas, oviti, omotati; auseinander rollen, odviti, odvijati, razviti, razvijati, razmotati, razmotavati; *v. n.*, vom Vorhang, vzdigniti se, vzdigovati se.

Aufrösten, *v. a.*, prepeči, precvreti, prepražiti.

Aufrücken, *v. n.* u. *a.*, in die Höhe, pomakniti, pomikati kviško, pomakniti, pomikati se kviško; einander Fehler, očitati, očitovati, oponesti, oponašati, spominjati, naštevati komu pogreške; aufbergen, z. B. einen Acker, narediti, delati z grobljo.

Aufrudern, *v. n.*, veslati proti curku, vodi, veslaje udariti, nasesti na kaj.

Aufruf, der, poklic, klic, klicanje; der Gläubiger, sklic.

Aufrufen, *v. a.*, poklicati, klicati, auch pozvati, zvati; zusammen rufen, sklicati, sklicovati; ich habe ihn kaum aufgerufen, komaj sim ga sklical; *v. n.*, aufschreien, zavpiti, zakričati, zadreti se.

Aufruhen, *v. n.*, ležati na čem.

Aufrühmen, s. Anrühmen.

Aufruhr, der, punt, spor, puntanje, puntarija, *altsl.* bukarija, *serb.* buna; ihn erregen, punt napraviti, vneti, vnemati; in Aufruhr gerathen, spreti se, upreti se, spuntati se, spuntovati se; in Aufruhr sein, puntati se, puntariti se.

Aufrühren, *v. a.*, zmešati, razmešati, mešati, polovšati, spolovšati, polovskati, spolovskati; eine alte Rede, einen Streit, star prepir ponoviti, ponavljati, zopet zbroditi, broditi; in Erinnerung bringen, spomniti, spominjati.

Aufrührer, der, puntar, spornik.

Aufrührerisch, *adj.*, puntarsk; aufrührerisch sein, puntati se, puntariti se.

Aufruhrgeist, der, puntarstvo.

Aufrumpeln, *v. n.*, zaropotati, terjusiti, lopniti na kaj.

Aufrunzeln, *v. a.*, die Stirne, zmeršiti, nameršiti, meršiti čelo; razjasniti čelo.

Aufrupfen, *v. a.*, oskubsti, naskubsti, skubsti, spukniti, napukati, pukati.

Aufrüsseln, *v. a.*, das Stroh, stresti, tresti slamo.

Aufrüsten, *v. a.*, naodrati, poodrati, odrati, narediti, narejati, delati oder.

Aufrutschen, *v. n.*, spodersniti; er rutschte auf —, spodersnilo se mu je in je padel na —.

Aufrütteln, *v. a.*, stresti, stresati, tresti, zmajati, majati; aus dem Schlafe einen, zgugati, zmajati, zmikatati iz spanja.

Aufs, s. Auf.

Aufsäbeln, *v. a.*, razsekati, razsekovati s sabljo.

Aufsage, s. Aufkündigung.

Aufsagen, *v. n.*, die Lection, povedati, praviti, weniger gebr. povedovati; widerrufen einen Kauf, Dienst, odpovedati, odpovedovati.

Aufsägen, *v. a.*, mit der Säge öffnen, sežagati, prežagati, razžagati, žagati; alles aufsägen, požagati, in einigen sloven. Gegenden und in den übrigen slavisch. Mundarten, popiliti, piliti.

Aufsalzen, *v. a.*, nasoliti, posoliti, soliti.

Aufsammeln, *v. a.*, pobrati, pobirati, spobrati, spobirati, *serb.* pokupiti, skupljati.

Aufsammler, der, pobirač, pobiravec.

Aufsammlung, die, pobiranje, nabira, in Innerkr. póbir.

Auffäßig, s. Auffätzig.
Auffatteln, *v. a.*, das Pferd, osedlati, sedlati konja; *fig.*, opertati, opertovati.
Auffatz, der, das Aufsetzen, postavljenje, nastavljenje na —; bei den Schustern, priklada; zu etwas, es zu verlängern, natik, nastavek; Zierathen, olepšava, olišp; schriftlicher Aufsatz, sostavek, spis, spisek; Kopfputz, lišp (za na glavo); hoher Kopfputz, štula; s. Tafelaufsatz; im Bienenhaus, naloga, naklada.
Auffatzholz, das, am Wagen, plin, oplin, oplen.
Auffätzig, *adj.*, einem, uporen, sovražin, nasajen komu; nach *M.*, nazoben; *serb.*, kivan, nazuban; er ist ihm auffätzig, ima piko na-nj, gorak mu je, ni mu dober.
Auffätzigkeit, die, sovražnost, upornost, nazobnost.
Auffäubern, *v. a.*, počediti, posnažiti, čediti; *mont.*, odpraviti, proč spraviti, spravljati rudo; von neuem säubern, prečediti, prečistiti, prečiščati, prečišati.
Auffäuern, *v. a.*, prekisati, na novo okisati, nakisati, kisati.
Auffaufen, *v. a.*, popiti, požlempati, polokati, počrepati.
Auffaugen, *v. a.*, posesati, sesati; wund saugen, usesati, obsesati.
Auffäugen, *v. a.*, groß säugen, zdojiti, oddojiti.
Auffäuseln, **Auffausen**, *v. n.*, zašumljati, zašumeti.
Aufschaben, *v. a.*, nastergati, načeti, načenjati; durch Schaben öffnen, prestergati; alles aufschaben, postergati, porebkati.
Aufschallen, s. Erschallen.
Aufschanzen, *v. a.*, zasip, obkop naredití, delati.
Aufschärfen, *v. a.*, von neuem schärfen, poostriti, poostrovati, znova ostriti; waidmänn., durch Schneiden öffnen, razparati, prerezati, prerezovati.
Aufscharren, *v. a.*, zgrebsti, zgrebati; scharrend öffnen, razgrebsti, razgrebati; durch Scharren erhöhen, nagrebsti, nagrebati.
Aufschaudern, *v. n.*, zgroziti se, zginiti se; er schauderte auf, groza, zona ga je obšla.
Aufschauen, *v. n.*, in die Höhe, pogledati, gledati gori, kviško vzdigniti, oberniti oči; nach *M.* auch, vzreti; aufgeschaut! varuj se! glej! na stran!; groß aufschauen, debelo pogledati, gledati; aufmerken, gledati na kaj.
Aufschauern, *v. n.*, s. Aufschaudern; *v. a.*, den Weinberg zum dritten Male beschicken, v tretje kopati, tretjo, auch, malo kop imeti.
Aufschaufeln, *v. a.*, auf die Schaufel nehmen, z lopato prijeti, prijemati, zagrabiti; auf einen Haufen, nagrebsti, nagrebati z lopato; vom Mist und Schnee, nakidati, kidati.
Aufschäumen, *v. n.*, speniti, peniti se, zapeniti se; *fig.*, zavreti, skipeti, zrasti.

Aufscheinen, *v. n.*, posijati, sijati na kaj.
Aufschellen, *v. a.*, izzvenkljati (iz postelje), z zvončkam zdramiti.
Aufschenken, *v. a.*, potočiti (vino).
Aufscheren, *v. a.*, naviti, navijati.
Aufscheuchen, *v. a.*, splašiti, preplašiti, plašiti, spoditi, spojati.
Aufscheuern, *v. a.*, počediti, očediti, očistiti, osnažiti, čediti, čistiti, snažiti, nach *M.*, prečiniti; wund scheuern, predergniti, prederzati, odergniti (si kožo); *v. r.*, sich aufscheuern, zdergniti se, zlizati se.
Aufschichten, *v. a.*, zložiti, zlagati, skladati (v skladovnice), naplastiti, plastiti, nakopiti, naverstiti.
Aufschicken, s. Aufputzen.
Aufschiebbar, *adj.*, odložljiv; das ist aufschiebbar, to se da odložiti.
Aufschieben, *v. a.*, odložiti, odlagati, odlašati, odkladati; auf einen andern Tag, auch preložiti, prelagati; aufgeschoben ist nicht aufgehoben, kar se vleče, ne uteče; kar se odloži, se ne opusti; das Fenster aufschieben, odriniti, odrivati, odpahniti, odpahovati, odmakniti, odmikati; bei schiebbaren Fenstern hölzerner Häuser, odtvoriti, odtakniti.
Aufschiebend, *adj.*, aufschiebende Bedingung, odložin, odkladin pogoj; die Beschwerde hat keine aufschiebende Wirkung, pritožba nima odložne moči, (ne odlaga spolnjenja razsodbe).
Aufschiebling, der, ein junger aufgeschossener Baum, mladika, šiba, s. Aufschößling; in der Baukunst, nach *V.*, lemez za nastrešek, lemez za napuš.
Aufschielen, *v. n.*, poškeleti, zaškeleti kviško.
Aufschießen, *v. a.*, durch Schießen öffnen, odstreliti; hinaufschießen, ustreliti, streljati; durch Schießen verbrauchen, postreliti, postreljati; *v. n.*, schnell aufwachsen, shobotati, kviško šiniti, hitro zrasti, rasti; ein aufgeschossener Baum, švigla; ein aufgeschossener Jüngling, švigel; er ist schnell aufgeschossen, zrastel je kakor konoplja; schnell herauffahren, von Vögeln, zleteti, zletati; von Fischen, zagnati, zaganjati se, skočiti, poskočiti, skakati (iz vode).
Aufschiffen, *v. n.*, nasesti, obsedeti, zadeti se z ladijo.
Aufschimmern, *v. n.*, zalesketati, lesketati (se).
Aufschinden, sich, *v. r.*, odreti se, oguliti se.
Aufschirren, *v. a.*, die Pferde, napraviti, napravljati konje, opravo djati, devati na konje.
Aufschlacken, *v. n.*, sožlindrati, žlindrati se.
Aufschlag, der, überhaupt, udar, udarjanje na —; im Taktgeben, namah, nach *V.* podvig; Aufschlag einer Waare, podraženje, poskok cene; einer Karte, obernjenje, obračanje; am Kleide, ošiv und ošivi, *pl.*, auch obšavica, oslec, zaslec, zlek; des Hutes, zavih, zavihaj; Zuschlag, priklad; Zoll, dac, dacija;

junges Holz, mladje, okličje, f. **Anflug**; warmer Aufschlag, f. **Umschlag**.

Aufschlagen, *v. a.*, in die Höhe, udariti, udarjati gori; ein Bett, ein Zelt, postaviti, postavljati, razpeti, razpenjati šotor; eine Wohnung, naseliti, naseljevati se; dem Pferde die Hufeisen aufschlagen, podkovati, podkovavati konja; ein Faß, sostaviti, sostavljati sod; mit Reifen versehen, nabiti, nabijati; ein Kleid aufschlagen, privihati, vihati, vjeti, vjemati, prilekniti, prilekati, zlekniti, zlekati, nach *M.* zasleči; aufgeschlagene Stiefeln, privihane, zavihane škornice, privihanice, zavihanice; ein Gelächter, smeh zagnati, zakrohotati se, zasmejati se na glas, *serb.* udariti u smeh; die Augen öffnen, odpreti, odpirati oči, spogledati, pogledati, pogledovati; in die Höhe, dvigniti, dvigati oči; Feuer aufschlagen, ukresati, ukresovati, kresati ogenj; etwas auf etwas, nabiti, nabijati; eine Karte, preoberniti, preobračati, odkriti; das Wasser auf die Räder, spustiti, spuščati, spušati vodo na kolesa; die Thür mit Gewalt, odbutniti, odbutiti, odbutati duri; eine Nuß, raztolči, raztleči, tolči, tleči, razbiti, streti oreh; ein Buch, odpreti, odpirati bukve; in *Resia*, razgnuti, razgibati; im Buche eine Stelle, poiskati, iskati v bukvah kaj; einen Brief, odpreti, odpirati pismo; eine Landkarte, razgerniti, razgrinjati; die Wäsche aufschlagen, strepati, trepati perilo; Felle, obračati kože; eine Accise auf etwas, naložiti, nakladati dac na kaj; den Preis, ceno postaviti; *v. r.*, sich aufschlagen, pobiti se; den Kopf, pobiti, pobijati si glavo; *v. n.*, aufschnappen, aufkippen, mahniti, mahati kviško; auf den Tisch, udariti ob mizo; die jungen Bäume schlagen auf, mladovje poganja; die Waare ist aufgeschlagen, blago je poskočilo, se je podražilo.

Aufschläger, der, Acciseeinnehmer, dacar; des Aufschlägers, dacarjev; **Aufschläger=**, dacarski.

Aufschlagewasser, das, voda, ki goni mlin, ki pada na kolesa, nadkolesna voda, nadkolesnica.

Aufschlängeln, sich, *v. r.*, viti se, zavijati se kviško.

Aufschleiern, *v. a.*, vzdigniti, odgerniti zagrinjalo.

Aufschleifen, *v. a.*, nabrusiti, brusiti; auf das Glas, zbrusiti, ubrusiti; auf der Schleife hinaufziehen, potegniti, vleči gori.

Aufschleißen, f. **Schleißen**.

Aufschlemmen, *v. a.*, zablatiti, zagleniti, zagatiti z glenam; — glena očistiti, čistiti; f. auch **Verprassen**.

Aufschlendern, *v. a.*, zadegati, zalučati, lučati gori; *v. n.*, udariti, lopniti ob kaj, na kaj.

Aufschlichten, f. **Aufschichten**.

Aufschlicken, *v. a.*, durch Schlick oder Schlamm erhöhen, nagleniti, nablatiti, blatiti.

Aufschließen, *v. a.*, mit dem Schlüssel öffnen, odkleniti, odklepati; einem die Augen odpreti, odpirati oči; ein Räthsel, uganiti, ugibati; ein Geheimniß, razodeti, razodevati, odkriti, odkrivati; eine dunkle Stelle, razjasniti, razjasnovati, razložiti, razlagati; Erze, odkriti, odkopati rudo; *v. r.*, von Blüthen, razcvesti se, razcvetati se; er schloß sich ihm auf, razodel, odkril mu je svoje serce, svoje notranje, svoje misli.

Aufschließer, der, ključar; **Aufschließerin**, die, ključarica.

Aufschlingen, *v. a.*, zadergniti; die Schlinge lösen, razvozljati, razpetljati oder razpentljati (von peti, pnem); alles aufschlingen, pogoltati (vse); *v. r.*, oviti, ovijati se kviško.

Aufschlitzen, *v. a.*, razparati, parati, prerezati, prerezovati; elastische Körper, precepiti, cepiti, preklati, klati, razdjati, razdevati.

Aufschluchzen, *v. n.*, zdihniti, zdihovati, zjokati se.

Aufschlucken, *v. a.*, pogoltniti, pogoltati.

Aufschlüpfen, *v. n.*, smukniti na kaj.

Aufschlürfen, *v. a.*, poserkati, poserkovati, serkati, posrebati, srebati, serkaje kviško potegniti.

Aufschluß, der, der Thür, odklep, odklepanje; vor Aufschluß des Thores, preden so bile vrata odperte; Erklärung, odkritje, razjasnjenje, razloženje, pojasnilo; sie geben, odkriti, odkrivati, pojasniti, pojasnovati; die Zukunft wird uns über Manches Aufschluß geben, prihodnost nam bo marsikaj pojasnila; Aufschluß der Mineralien, odkop, odkritje, odkrov.

Aufschmauchen, *v. n.*, zakaditi se, kaditi se; *v. a.*, pokaditi, popiti (ves tobak).

Aufschmausen, *v. a.*, pojesti, pozobati.

Aufschmeicheln, *v. a.*, s prilizovanjem komu kaj pripisati, pripisovati; *v. r.*, prilizati se, s prilizovanjem se komu prikupiti.

Aufschmeißen, *v. a.*, zadegati, degati na kaj; die Thür aufschmeißen, oddegati, razbiti, razvaliti duri.

Aufschmelzen, *v. n.*, flüssig werden, stajati se, tajati se, raztopiti, stopiti, topiti se; *v. a.*, flüssig machen, und öffnen, raztopiti, odtopiti, odtapljati, razpustiti, razplaviti; auf etwas, pritopiti, priplaviti; von neuem, pretopiti, pretapljati.

Aufschmettern, *v. a.*, razbiti, razbijati; *v. n.*, trešćiti, trešiti, terjusniti na kaj; zadoneti.

Aufschmieden, *v. a.*, prikovati, prikovavati; durch Schmieden verbrauchen, pokovati.

Aufschmiegen, sich, *v. r.*, oviti, ovijati se, okleniti, oklepati se.

Aufschmieren, *v. a.*, namazati, primazati, mazati; durch Schmieren verbrauchen, zmazati, razmazati; f. auch **Aufkritzeln**.

Aufschmücken, *v. a.*, nališpati, lišpati, olepotičiti, lepotičiti; von neuem schmücken, znova pološpati.

Aufschnabeln, *v. a.*, pozobati.

Aufschnallen, *v. a.*, pripeti, pripenjati,

prikopčati, zapenčati; die Schnalle öffnen, odpeti, odpenjati, odkopčati, razkopčati.
Aufschnappen, *v. a.*, uhlapniti kaj, hlapniti, hlapati po čem, hlestniti, hlastati po čem; ein Wort, uloviti; *v. n.*, schnell in die Höhe fahren, hlastniti kviško.
Aufschnarchen, *v. n.*, zasmerčati.
Aufschnänzen, *v. n.*, usekniti, usekovati se na kaj.
Aufschneiden, *v. a.*, auf etwas, zarezati, zarezovati (v rovaš); Brot aufschneiden für die Gäste, narezati, narezovati kruha, rezati kruh; mit einem Schnitte öffnen, prerezati, prerezovati; den Bauch, razparati, razporiti, parati; mit der Schere, prestriči; alles schneiden, porezati; los schneiden, odrezati, odrezovati; *v. n.*, unwahrscheinlich vergrößern, hlastati, bahati se, s preveliko merico meriti; er schneidet auf, hlasta in hvali se; devet volkov je vidil.
Aufschneider, der, d. i. Prahler, hlastač, bahač.
Aufschneiderei, die, hlastanje, bahanje, baharija.
Aufschneiderisch, *adj.*, hlastov, bahašk, bahaven.
Aufschneien, *v. n.*, mesti, snežiti na kaj.
Aufschneiteln, *v. a.*, obrezati, obrezovati, oklestiti.
Aufschnellen, *v. n.*, šiniti, planiti, skočiti, švigniti kviško; *v. a.*, bersniti, bersati, bercati kviško.
Aufschniegeln, s. Aufputzen.
Aufschnippeln, *v. a.*, razsekljati, sekljati.
Aufschnitt, der, auf etwas, zareza, nareza, zarez; die dadurch entstandene Oeffnung, prereza.
Aufschnitzeln, *v. a.*, zrezljati, razrezljati.
Aufschnüffeln, *v. a.*, zavohati, zaslediti, zasledovati.
Aufschnupfen, *v. a.*, pošnofati*, ponosljati †.
Aufschnüren, *v. a.*, aus einander, odvezati, razvezati, razvezovati, odzankati; auf etwas, privezati, navezati, vezati z vervico.
Aufschobern, *v. a.*, nastavkati, stavkati, nakopčati, kopčati, naplastiti, plastiti.
Aufschocken, *v. a.*, nakopičiti, kopičiti.
Aufschönen, s. Aufputzen.
Aufschöpfen, *v. a.*, zajeti, pozajeti, zajemati.
Aufschossen, s. Aufschießen.
Aufschößling, der, von Bäumen, mladika, šibinica, zrastlika; ein ganz kleiner, scimek; von Menschen, švigel, švigla, dolgan.
Aufschrammen, s. Aufritzen.
Aufschränken, *v. a.*, zložiti, zlagati, skladati križem, naprečati, naprečevati.
Aufschrauben, *v. a.*, auf etwas, priviti, privijati, prišravbati *, privintati, privintovati, vintati; in die Höhe schrauben, naviti, navintati, vintati kviško; los schrauben, odviti, odšravbati, odvintati, odvintovati.
Aufschrecken, *v. a.*, splašiti, plašiti, ostrašiti, ustrašiti, prestrašiti, strašiti; *v. n.*, ustrašiti se, prestrašiti se, zganiti se, prepaden kviško planiti.
Aufschreiben, *v. a.*, etwas, zapisati, zapisovati; schriftlich aufsagen, s pismam, pismeno, pisano odpovedati, odpovedovati; etwas auf etwas, napisati, napisovati.
Aufschreibung, die, zapis, napis, zapisovanje.
Aufschreien, *v. n.*, zavpiti, zagnati, zaganjati vek, glas, zakričati, zavekati, zadreti se, zadirati se; leicht aufschreiendes Kind, zadirčen otrok; *v. a.*, einen Schlafenden, sklicati, z vpitjem zbuditi.
Aufschrift, die, nadpis, napis.
Aufschroten, *v. a.*, bei den Schlössern, presekati, sekati; ein vorgebohrtes Loch erweitern, povertati, povertovati; ein Faß, d. i., hinauf wälzen, navaliti, valiti na —; auffressen, požreti, žreti.
Aufschub, der, odlog, odklad, odlašek, odlaganje, odkladanje; ohne Aufschub, brez odloga; die Sache läßt keinen Aufschub zu, se ne da odlagati, ne terpi odloga.
Aufschultern, *v. a.*, opertati, oder opertiti, opertovati kaj, na ramo djati, devati.
Aufschüren, *v. a.*, das Feuer, podnetiti, netiti, podkuriti, podbezati, bezati ogenj; s. Anschüren; bei den Böttchern die Bierfässer von neuem pichen, na novo posmoliti, smoliti.
Aufschürzel, das, podveza, podvezica, podvez.
Aufschürzen, *v. a.*, podpasati, podpasovati, podvezati, podvezovati; nach *V.* auch, spodrasati, spodrasovati; den Schweif des Pferdes, konju rep splesti, spletati, plesti; ein aufgeschürztes Pferd, konj, ki se mu rebra vidijo; die Aermel, privihati, privihovati, zavihati, zavihovati, vihati, zlekniti, zasukati; *v. r.*, podpasati, podpasovati se, podrecati se, podrezati se.
Aufschüsseln, *v. a.*, djati, devati v skledo; *fig.*, pred nos prinesti, nositi, pred zobe staviti; gut aufschüsseln, dobro pogostiti, gostovati koga.
Aufschütteln, *v. a.*, pretresti, pretresati, pretresovati, tresti, stresti na noge; das Bett, porahljati, rahljati posteljo.
Aufschütten, *v. a.*, trockene Dinge, usuti, nasuti, nasipati, nasipovati; Flüssigkeiten, naliti, nalivati, nalijati.
Aufschützen, *v. a.*, zajeziti, jeziti, ustaviti, ustavljati vodo.
Aufschwämmen, (vom Schwamm), *v. a.*, wie einen Schwamm auftreiben, napeti, napenjati, napihniti, napihovati; aufgeschwämmt, aufgetrieben, s. **Auftreiben, Aufgedunsen.**
Aufschwanken, *v. n.*, zgugati, gugati se.
Aufschwänzen, *v. a.*, das Pferd, podvezati, zavezati, zavezovati konju rep.
Aufschwärmen, *v. n.*, zrojiti.
Aufschwärzen, *v. a.*, von neuem schwärzen, precerniti, precernovati.

Aufschwatzen, *v. a.*, oblebetati koga, da kaj vzame; s. Aufreden.
Aufschweben, *v. n.*, dvigniti, dvigati se polagama v zrak.
Aufschwefeln, *v. a.*, požepliti, prežepliti, žepliti.
Aufschweifen, s. Aufschwänzen.
Aufschweißen, *v. a.*, privariti, privarjati, navariti, variti na kaj.
Aufschwelgen, *v. a.*, zažreti, zažirati, zaživiti.
Aufschwellen, *v. n.*, oteči, otekati, nach *M.* naduniti, naduti se, eigentlich nadoti se, *cfr. altsl.* nadąti sę; vom Herzen, Wasser, napeti, napenjati se, skipeti, kipeti, narasti, rasti; *v. a.*, aufschwellen machen, napeti, napenjati; aufgeschwollen, otekel, zabuhel.
Aufschwemmen, *v. a.*, das Flößholz usw., naplaviti, plaviti, gnati derva, do kraja splaviti; das Erdreich, s. Anschwemmen.
Aufschwemmer, der, plavec, plavivec.
Aufschwenken, *v. a.*, mahniti, mahati s čim (kviško deržé); *milit.*, v red stopiti.
Aufschwingen, sich, *v. r.*, vzdigniti, vzdigovati se, zleteti; auf ein Pferd, zagnati, zaganjati se na konja, *serb.* poviti se; *v. a.*, s. Aufschwenken.
Aufschwirren, *v. n.*, zabrenčati, zaberneti, (kviško) zbrenčati, zažgoleti.
Aufschwören, *v. a.*, priseči, prisegati, prisegovati na kaj, s prisego kaj izpričati, poterditi, poterjevati.
Aufschwörer, der, prisegavec.
Aufschwung, der, dvig, zlet, *fig.* povzdiga, razcvet.
Aufsehen, *v. a.*, in die Höhe sehen, pogledati, gledati gori, oči povzdigniti, povzdigovati; s. Aufschauen.
Aufsehen, das, es machen, razgledovanje obuditi, obujati, oči na se vleči, hrup, šunder, govorico narediti, delati; er macht viel Aufsehen, nad njim se močno razgledujejo, silno oči na se vleče, silno slovi, močno sluje; ohne Aufsehen zu erregen, na tihem, natihama, brez hrupa, šuma.
Aufseher, der, paznik, pazivec, nadzornik †, nadglednik †; Schuloberaufseher, višji šolski ogleda; **Aufseherin**, die, nadglednica.
Aufseheramt, das, Posten, nadglednija †, služba nadglednika.
Aufsehnen, sich, *v. r.*, er sehnt sich auf, želi vstati (od bolezni).
Aufseigen, *v. n.*, aufhören Milch zu geben, odstaviti, odstavljati; die Kuh ist aufgesiegen, krava je zgubila mleko, je ob mleko, krava ne daje mleka, ne molze, je nemolzna, odstavlja; *serb.*, krava je zasušila, zapragnula.
Aufseihen, *v. a.*, nacediti, nacejati.
Aufsein, *v. n.*, aufgewacht und aufgestanden sein, na nogah biti, po koncu biti; spät in die Nacht, lange auf sein, dolgo na nogah, po koncu biti in čuti, bdeti; wohl auf sein, zdrav biti, dobro se imeti. počutiti, čutiti; die Thür ist auf, vrata so odperte, odperte stoje; alles Brot ist nun auf, ves kruh je pošel; ganze Nächte auf sein, cele noči prečuti, prebdeti, nach *V.* prenočevati.
Aufsenden, *v. a.*, poslati, pošiljati gori.
Aufsenkeln, *v. a.*, naklampati, klampati; die Senkel herausnehmen, razklampati.
Aufsetzen, *v. a.*, postaviti, staviti, postavljati na kaj, posaditi, posajati; bei den Böttchern, sostaviti, sostavljati; die Kimme aufsetzen, izutoriti, utoriti; seinen Kopf aufsetzen, terdovraten, termoglav, termast, svoje glave, svojeglaven biti; eines auf das andere, postaviti, postavljati na —, zlágati; einen Mühlstein, nasaditi, nasajati kamen; einem Hörner, komu roge postaviti, staviti; durch Nähen, pristaviti, pristavljati, prišiti, prišivati; den Hut, na glavo djati, devati, pokriti se; die Speisen, na mizo dati, prinesti, nositi; Gut und Blut für etwas, kri in blago dati, dajati za kaj; betriegen, posaditi koga; ein Mädchen, deklo speljati, spriditi; eine Rechnung, narediti, delati preštetev, številbo, (rajtengo); verfassen, napisati, spisati, spisovati, sostaviti, sostavljati; sich aufsetzen, *v. r.*, wider einen, ustaviti, ustavljati se, upreti, upirati se komu; sich aufs Pferd, sesti na konja, posaditi se, zasesti konja; aufgesetzt! na konja! *v. n.*, das Pferd setzt auf, konj žleb grize; der Hirsch setzt auf, jelen rogove poganja.
Aufsetzer, der, postavljač, postavljavec.
Aufseufzen, *v. n.*, vzdihniti, vzdahniti, vzdihovati.
Auf sich nehmen, *v. a.*, na se vzeti, jemati kaj, polotiti, lotiti se česa.
Aufsicht, die, pazenje, opazovanje, skerb, nadgled †; die Aufsicht haben, führen über etwas, paziti, gledati na kaj, čuti, skerb imeti nad čim, na skerbi imeti kaj, oči imeti v kaj; er ist ohne alle Aufsicht, nihče, nikdo nima skerbi nad njim.
Aufsichtsbehörde, die, nadglednija†, nadgledna oblast.
Aufsichtspersonale, das, nadgledniki †.
Aufsickern, *v. n.*, kapljati, solziti na kaj.
Aufsieben, *v. a.*, presejati, presevati.
Aufsieden, *v. n.*, zavreti, vreti; *v. a.*, prekuhati, prekuhovati, prevariti, prevreti, zavreti, vreti.
Aufsiegeln, *v. a.*, zapečatiti, pripečatiti, pečatiti; das Siegel lösen, razpečatiti, razpečatovati, odpečatiti.
Aufsielen, s. Aufwälzen.
Aufsingen, *v. n.*, zapeti, zapevati; *v. a.*, s prepevanjem zbuditi, zbujati.
Aufsinken, *v. n.*, pasti, zverniti se, zgruditi se na kaj.
Aufsitz, der, zased (na konja); s. auch Insurrection.
Aufsitzen, *v. n.*, auf etwas befestiget sein, sedeti na čem, tičati na čem; aufgerichtet sitzen, sedeti; die ganze Nacht aufsitzen, celo noč presedeti, prebdeti, prečuti; sich auf etwas setzen, usesti se oder sesti, usedati se; sich zu Pferde setzen, zasesti, od. zausesti, zasedati konja, usesti se na konja; das Pferd läßt nicht

aufsitzen, konj se ne da zasesti; er ist ihm aufgesessen, sovražin, nasajen mu je; s. auch **Aufsätzig**; von Vögeln, nasesti, nasedati (na limanice); ich bin ihm aufgesessen, speljal me je na led, spečal me je.

Aufsitzgeld, das, zasednina.

Aufsitzstange, die, der Hühner, gredi, *pl. f.*

Aufsollen, *v. n.*, was soll ich denn schon auf? čemu bi že vstajal?

Aufspähen, *v. a.*, spaziti, zapaziti, zapazovati, najti, zaslediti kaj.

Aufspalten, *v. n.*, póčiti, pokati, regniti, regati, razklati se, klati se, razcepiti se, cepiti se; *v. a.*, razklati, preklati, klati.

Aufspannen, *v. a.*, napeti, napenjati, nategniti, nategovati; ein wenig, pritegniti, pritegovati; das Tuch im Rahmen, razpeti, razpenjati sukno; die Saiten auf ein Instrument, navezati, navezovati, napeti strune; gelindere Saiten aufziehen, umanjkovati, prijenjevati, umikati se; die Segel aufspannen, razpeti, razpenjati jadra; alle Segel, poraspeti vse jadra; einen Fluß, zapreti, zapirati.

Aufsparen, *v. a.*, prihraniti, prihranovati, hraniti, privarovati; *serb.*, prištediti (prišćediti); aufheben, spraviti, shraniti; aufschieben, odložiti, odlagati.

Aufspeichern, *v. a.*, nasuti, nasipati v žitnico; napolniti žitnice.

Aufspeien, *v. n.*, pljuniti, pljevati na kaj.

Aufspeilern, *v. a.*, razpeti, razpenjati, razšpiliti, špiliti*.

Aufspeisen, *v. a.*, použiti, použivati, snesti, jesti.

Aufsperren, *v. a.*, weit öffnen, odpreti, odpirati; den Mund, ziniti, zevniti, zevati; die Augen, debelo pogledati; gledati, da bi (komu) oči izkapale; ein Schloß, odkleniti, odklepati.

Aufspielen, *v. n.*, auf der Geige, zagosti, gosti, zaigrati, igrati na —; *v. a.*, ein Stück, zagosti, gosti eno; auf der Orgel, zaorglati, orglati; Cither, Harfe, Cimbale u. dgl., brenkati; sich die Finger, zgosti, odergniti si perste (z godenjem).

Aufspießen, *v. a.*, nabosti, nabadati, natakniti, natikati, (na kopje, na raženj).

Aufspindeln, *v. a.*, naviti, navijati, namotati, namotavati na vreteno; nach *V.* navreteniti.

Aufspinnen, *v. a.*, allen Flachs, popresti, opresti; sich wund spinnen, upresti se, prepresti se.

Aufspitzen, *v. a.*, die Ohren, nastaviti, nastavljati ušesa po koncu.

Aufsprechen, *v. a.*, was verhext war, oddelati, oddelovati, zagovoriti, izgovoriti, zagovarjati (strup, otok).

Aufspreiten, **aufspreizen**, *v. a.*, razpeti, razpenjati, nach *V.*, razprečati, prečati, razprojiti, projiti; die Thür, na stežaj odpreti, odpirati.

Aufsprengen, *v. a.*, razkropiti, kropiti; ein Schloß, odpuhniti, razbiti, razbijati, odpahniti ključavnico; auch ulomiti, razlomiti, lomiti, ubiti, ubijati; ein Wild, spoditi, spojati, poditi.

Aufsprießen, s. Aufsprossen.

Aufspringen, *v. n.*, poskočiti, skočiti, poskakovati; von den Samenhülsen, izprezati, prezati se; aus dem Schlafe, po koncu skočiti, skočiti kviško, na noge, iz sanj se splašiti; sich plötzlich öffnen, odpreti se, razkleniti se; nach *M.* auch, odskočiti; Risse, Spalten bekommen, počiti, pokati, pokati se.

Aufspritzen, *v. a.*, škropiti, šterkniti, šterkati, sikniti, sikati na kaj; ein Geschwür, razsikati, s sikanjem predreti, predirati; alles Wasser aufspritzen, poškropiti, posikati, izsikati; *v. n.*, sikniti, sikati kviško, šterkniti, šterkati.

Aufsprossen, *v. n.*, bersteti, mladike pognati, poganjati, berst pognati, gnati, zrasti, rasti.

Aufsprößling, der, zraslik, mladika.

Aufsprudeln, *v. n.*, vreti, izvirati, kipeti, nach *V.*, zžvergljati, žvergljati kviško, nach *M.*, zvervrati; er sprudelt leicht auf, koj zraste, koj mu zraste greben, hitro se vname, vžge; *v. a.*, sikniti, sikati kviško kaj.

Aufsprühen, *v. n.*, švigniti, švigati, iskre pognati, gnati.

Aufsprung, der, poskok, skok; Spalte, razpok, razpoklina.

Aufspucken, s. Aufspeien.

Aufspulen, *v. a.*, an Spinnrädern, namotati, namotovati, naviti, navijati, nasukati, napresti na vreteno; bei den Webern, naviti, nasukati, sukati na cevko.

Aufspülen, *v. a.*, pomiti, pomivati, izprati, izpirati; das Wasser hat den Sand aufgespült, voda je nanesla peska; in reines Wasser tauchen, und geschwind herausziehen, oplakniti, oplakovati.

Aufspunden, *v. a.*, veho odbiti; nach *V.*, odvehniti, odvehovati; nach *M.*, odpilkati, odpilkovati.

Aufspüren, *v. a.*, osleditì, zaslediti, izslediti, izsledovati, zvohati, vohati.

Aufstacheln, *v. a.*, nabosti, nabadati; reizen, spodbosti, spodbadati, podžgati, nadražiti, dražiti.

Aufstaffiren, *v. a.*, einen Hut, napraviti, opraviti, nališpati klobuk; nach *V.* nastrojiti.

Aufstallen, *v. a.*, zur Mast auf den Stall bringen, djati, devati v hlev za pitanje.

Aufstammeln, *v. n.*, zajecljati, jecljati.

Aufstämmen, s. Aufstemmen.

Aufstampfen, *v. n.*, mit den Füßen stampfen, cebniti, cebati, zacebati, zacopotati, copotati, z nogo udariti ob tla; *v. a.*, der Stier hat den Boden aufgestampft, bik je razmelinil, razkopal tla; alles aufstampfen, vse sphati, vse stolči, stleči.

Aufstand, der, das Aufstehen, vstanje, vstajanje; Insurrection, *jurid.*, vstaja †, sonst, spor, punt, hrup, vzdig; (punt bedeutet *jurid.* Aufruhr).

Aufständisch, *adj.*, vstajin, puntarsk; die Aufständischen, vstajniki, puntarji.
Aufstänkern, *v. a.*, ovohati, zavohati.
Aufstappeln, s. **Aufschichten.**
Aufstarren, *v. n.*, oči vpreti, vpirati kviško.
Aufstäuben, *v. a.*, in Gestalt des Staubes in die Höhe treiben, zaprašiti, prašiti kviško; *v. n.*, auch **Aufstauben, Aufstieben,** zaprašiti, prašiti se kviško; zakaditi se.
Aufstäubern, s. **Aufstöbern.**
Aufstauchen, *v. a.*, bei den Schmiden, po koncu pokovati, kovati; den Flachs, nastavkati, stavkati; das Wasser, auch **aufstauen,** zastaviti, zastavljati vodo, ustaviti.
Aufstechen, *v. a.*, ein Geschwür, prebosti, prebadati, predreti; in die Höhe nehmen, nabosti, natakniti (in vzdigniti); ein Auge, stakniti, stikati oko; eine Kupferplatte, prečertati, prečertovati, predolbsti; mit Stichen auf etwas befestigen, pribosti, pribadati; annähen, prišiti, prišivati; vermittelst der Schaufel auf einen höhern Ort bringen, skidati, kidati; Heu, zmetovati; mit Stichen bezeichnen, obosti, obadati.
Aufstecken, *v. a.*, auf etwas stecken, natakniti, natikati, vtakniti, vtikati (n. p. svečo v svečnik), zabiti, zabosti; eine Flagge, razgerniti, postaviti, razviti bandero; aufhäfteln, pripeti, pripenjati, prikopčati; Feuer anstecken, s. **Anstecken;** Bajonnete, s. **Aufpflanzen.**
Aufstecknadel, die, igla, bucka, butičarica.
Aufstehen, *v. n.*, vstati, vstajati; früh, zgodej vstati, *serb.* uraniti, podraniti; offen stehen, odpert stati, biti; auf etwas stehen, stati na čem; die Zähne stehen mir auf, skomina mi je, zobje so mi skominasti, skomina me, auch, dolge zobe imeti; vom Krankenlager, ozdraveti, preboleti, shoditi; wider einen aufstehen, zoperstaviti, zoperstavljati se, upreti, upirati se komu, ustaviti se komu, vzdigniti se proti komu, zoper koga, postaviti se komu; erscheinen, prikazati, prikazovati se, priti, prihajati; von den Todten, s. **Auferstehen;** *weidm.* von Vögeln, zleteti, sferleti.
Aufsteifen, *v. a.*, nakrepčati, krepčati, štirkati*; von neuem, prekrepčati, preštirkati.
Aufsteigen, *v. n.*, aufwärts, stopiti, stopati, iti, laziti kviško, na —; auf den Wagen, na voz stopiti; aufs Pferd, usesti se na konja; die Speise steigt mir auf, jed se mi phá, vspahuje, gazi, jed se mi riga, oder blos riga se mi, rigniti, rigati, *cfr. serb.* podrigovati se, *russ.*, otrygat sja; der Rauch, valiti se kviško, vzdigniti, vzdigati, vzdigovati se; Gewölke, romantische Gestalten, die Röthe im Gesichte, Zweifel, Begierden steigen auf, nastopiti, nastopati, pokazati, pokazovati se, vstati, vstajati; entstehen, nastati, nastajati, roditi se; in ihm steigen immer neue Begierden auf, zmiraj ga nove želje obhajajo; es steigt mir ein Gedanke auf, utrinja se mi, uternila se mi je misel, prišlo mi je na misel.
Aufsteigen, das, in die höhere Classe, prestop, pomik v višji šolo (razred).
Aufsteigend, *adj.*, aufsteigende Linie, navzgornja versta †, versta prednikov.
Aufsteigung, die, *phys.* vzhod.
Aufstellen, *v. a.*, aufgerichtet stellen, postaviti, postavljati, auch bloß staviti, stavljati po koncu; Waaren, blago na prodaj postaviti, razpostaviti; eine Falle, Schlinge udgl., nastaviti, nastavljati; Garben, razstaviti, razstavljati, razpostavljati; Vieh aufstellen, s. **Aufstallen;** einen Beweis, opreti, opirati se na dokaz, povedati, terditi za dokaz; Zeugen aufstellen, s. **Anführen;** einen Satz, postaviti, ustanoviti izrek; eine Frage, zastaviti vprašanje; Truppe, razverstiti, postaviti; Acht geben, paziti, streči; *v. r.*, sich aufstellen, vstopiti se, postaviti se.
Aufstellung, die, postavljenje, razstava, nastava.
Aufstemmen, *v. a.* u. *r.*, upreti, opreti, upirati, opirati, nasloniti, naslanjati na kaj, opreti se, nasloniti se.
Aufstempeln, *v. a.*, štempelj, *böhm.* kolek pritisniti, pritiskati na kaj, vštempljati, prištempljati*.
Aufsteppen, *v. a.*, naštepati, štepati*.
Aufsteuern, *v. a.*, kermiti proti vodi; *v. a.*, s. **Aufstemmen.**
Aufsticheln, *v. a.*, prebosti, prebuckati, *fig.* spodbosti, spodbadati.
Aufsticken, *v. a.*, naštikati, štikati*, z iglo napisati, pisati, *serb.* izvezti (vezem).
Aufstieben, s. **Aufstäuben.**
Aufstieren, s. **Aufstarren.**
Aufstimmen, *v. a.*, die Saiten, nategniti, nategovati, napeti strune.
Aufstinken, *v. n.*, zasmerdeti, smerdeti.
Aufstöbern, *v. a.*, stakniti, stikati; in die Höhe, spoditi, spojati (divjačino).
Aufstöhnen, *v. n.*, zastokati, stokati.
Aufstopfen, *v. a.*, napolniti, nagatiti, vnovič napolniti.
Aufstoppeln, *v. a.*, paberkovati.
Aufstörren, *v. a.*, razberkati, berkati, razberbati, razdrezati; im Schlafe, prebuditi, predramiti s šundram; Feuer, razgrebsti, pregrebsti, podtakniti.
Aufstoßen, *v. a.*, durch Stoßen öffnen, odsuniti, odsovati, odpahniti, odpahovati, ulomiti, prelomiti, razbiti; in die Höhe, puhniti, puhati kviško, suniti, sovati kviško; den Hund, suniti, cebniti psa, da vstane; Wild, spoditi, pregnati; die Haut, oguliti, odergniti kožo; *v. n.*, es stößt mir auf, riga se mi, rigniti, rigati se; auf etwas stoßen, zadeti, zadevati na kaj, udariti ob kaj; begegnen, naleteti na koga, nameriti (se) na koga, zadeti, zadevati na koga, srečati; vom Schiff, nasesti, obsedeti, obtičati; vom Wein, cikniti, cikati*, pokisniti, skisati se; ein Zweifel stößt mir auf, dvomba me obhaja, se mi vriva, podtika.
Aufstößig, *adj.*, vom Weine, bolno vino, skaženo vino, zavrelica; saurer Wein, vino,

ki na jesih poteguje, pokisuje; vom Viehe, Kindern, bolehen, naboglјen.

Aufstrahlen, *v. n.*, zažariti se, zasijati, posijati, sijati (kviško).

Aufstrauben, *v. n.*, naježiti.

Aufsträuben, *v. a.* u. *r.*, našopiriti, šopiriti, razkodrati, kodrati, naježiti; mit aufgesträubten Haaren, z našopirjenimi, razkodranimi, šterlečimi lasmi, lasje so mu po koncu stali.

Aufstreben, *v. n.*, speti, spenjati se, stegovati se kviško, poganjati se, *serb.* težiti.

Aufstrecken, *v. a.*, stegniti, stegovati, pomoliti, moliti (kviško), *serb.* pružiti (= prožiti).

Aufstreicheln, *v. a.*, pogladiti, gladiti.

Aufstreichen, *v. a.*, namazati, mazati, nach V. smugati; aufspielen in der Musik, zagosti, gosti; die Haare, potegniti, sčesati, česati (gori); *v. n.*, das Kleid streicht auf, obleka (suknja) se vleče, (se dersa po tleh).

Aufstreifen, *v. a.*, den Aermel, zavihati, vihati, privihati rokav, zasukati; durch Streifen verwunden, praskniti, uprasniti, opraskati, odergniti, odreti; *v. n.*, dersniti, dersati se, zadeti, zadevati se, dotakniti, dotikati se, vleči se (po tleh).

Aufstreuen, *v. a.*, natrositi, strositi, nasuti, nasipati, nasipavati; im Stalle, nastlati, nastiljati.

Aufstrich, der, der Schminke, namaz, namazovanje; des Fiedelbogens, poteg.

Aufstricken, *v. a.*, allen Zwirn, poplesti, popletati; Stricke auflösen, razplesti, razpletati.

Aufstriegeln, *v. a.*, sčesati, prečesati; sich aufstriegeln, nališpati se.

Aufströmen, s. **Anschwemmen**.

Aufstücken, *v. a.*, pristaviti, pristavljati na kaj.

Aufstufen, *v. n.*, stopnjema vzdigniti, vzdigovati se; *v. a.*, abstuffen, *mont.* skalo zasekati, zasekovati, stopnje na hrib napraviti.

Aufstufung, die, Klimax, stopnik†, *mont.* zasek (skale).

Aufstülpen, *v. a.*, privihati, privihovati, zavihati, zavihniti, vihati; aufgestülpte Nase, privihan nos, vihanos, zaferljen, zaferknjen nos; den Deckel auf den Topf, pokriti; den Topf stülpen, pisker povezniti, pokrivati lonec, prištuliti; den Hut auf den Kopf, natakniti, djati na glavo.

Aufstürmen, *v. a.*, razbiti, razbijati z napadam, naskokam; *v. n.*, zvihrati, vihrati kviško.

Aufstürzen, *v. a.*, auf etwas stürzen, decken, z. B. den Deckel auf den Topf, pokriti, pokrivati lonec, s. **Aufstülpen**; *v. n.*, udariti, terjusniti, trešciti, trešiti ob kaj, na kaj.

Aufstutzen, *v. a.*, den Stutz, d. i. den verkürzten Theil einer Sache in die Höhe bringen, s. **Aufstülpen**; *fig.* prištuliti, štuliti; den Bart, zasukati, zaferkati; *v. r.*, sich aufstutzen, naštuliti se, nališpati se; *v. n.*, osupniti, ostermeti in kviško pogledati.

Aufstützen, *v. a.*, upreti, upirati; die Arme aufstützen, komolce podpreti, podpirati, nasloniti, naslanjati komolce, s. auch **Aufstemmen**.

Aufsuchen, *v. a.*, poiskati, iskati česa, slediti po čem.

Aufsummen, *v. n.*, zabrenčati, brenčati; summend wegfliegen, zbrenčati; *v. r.*, von Summe, nabrati se, nabirati se, narasti, naraščati, narašati se; seine Schulden summen sich auf, nabirajo se mu dolgovi.

Aufsüßen, *v. a.*, *chem.*, raztop dognati.

Auftafeln, *v. a.*, die Tücher bei den Tuchbereitern, sie in angemessene Falten schlagen, poravnati, poravnavati, ravnati sukno v pole, djati, devati v pole; die Speisen aufsetzen, dati, dajati, prinesti, prinašati na mizo.

Auftagen, *v. a.*, s. **Vertagen**; *v. n.*, svitati se, daniti se.

Auftakeln, *v. a.*, ladijo opremiti, oprematі, opraviti, opravljati (s potrebnimi vervmi).

Auftanzen, *v. n.*, zaplesati, plesati (po tuji piščalki, pišalki); *v. a.*, splesati, preplesati škornice.

Auftauchen, *v. n.*, priti, prihajati na verh, na dan, pomoliti se (iz vode); es ist das Gerücht aufgetaucht, nastala je govorica, glas so zagnali, glas je počil.

Auftaumeln, *v. n.*, zatavljati, tavljati, zakrevsati kviško, zagnati se, gugaje zavaliti se na kaj.

Aufthauen, *v. n.*, otajati, raztajati, tajati se, zjužiti, južiti se, odmekniti, odmekovati, auch raztaliti, taliti se; es ist aufgethaut, talo je; vom Schnee, skopneti, kopneti; an einzelnen Stellen, prekopneti; warte, daß er aufthaut, počakaj, da še mu jezik odmerzne, oguglje, omaje; *v. a.*, raztopiti, topiti, raztapljati, topiti.

Aufthauen, das, jug, odmeka, tajanje, raztop.

Aufthauungspunkt, (am Thermometer), utiva, južna pika, talna pika (eigentlich der Nullpunkt, zmerzlin†, über dem das Aufthauen beginnt).

Auftheilen, *v. a.*, porazdeliti, porazdeljevati kaj (med več ljudi).

Aufthun, *v. a.*, djati, devati na kaj, gori; das Essen, djati v skledo öffnen, die Thür, das Buch, odpreti, odpirati; etwas Vermachtes, oddelati, oddelovati; offen darthun, odkriti, odkrivati; aufgethaner Verstand, bistra, odkrita glava; den Mund aufthun, ziniti, blekniti, čehniti, spregovoriti; darf nicht einmal den Mund aufthun, ne sme ne besedice ziniti, čehniti; die Augen, pogledati; die Ohren, poslušati; ein Faß Wein, nastaviti, nastavljati; *v. r.*, odpreti, odpirati se; von Blumen, razviti, razvijati se.

Aufthürmen, *v. a.*, nagermaditi, germaditi, nakopičiti.

Auftiefen, *v. a.*, nach *V.*, naglobiti, globiti.

Auftiefhammer, der, nach *V.*, globnik.

Auftischen, *v. a.*, dati, dajati na mizo, postaviti, postavljati pred koga; alltägliche Sachen, znane reči pripovedovati.

Auftoben, *v. n.*, zadivjati, zdivjati, zrojiti, zarojiti, zabučati, zatuliti, zburiti se.

Auftönen, s. **Ertönen.**

Auftosen, *v. n.*, zabučati, zabobneti, zatuliti, tuliti.

Auftrag, der, Befehl, nalog, ukaz, naročilo; im Auftrage, über Auftrag, po ukazu; Auftrag geben, naročiti, naročati, naročevati, naložiti, nalagati, zapovedati, zapovedovati, veleti, velevati; Geschäft, naročilo; einen Auftrag besorgen, opraviti naročilo; der Farben auf das Gemälde, nanos, namaz; s. **Bestellung.**

Auftragen, *v. a.*, in die Höhe, nanesti, nanositi, nanašati na —; Speisen, dati, dajati, prinesti, prinašati jedi na mizo; Geld auftragen, pozlatiti, pozlačevati; mit Farben, prevleči, namazati, mazati; zu grell auftragen, s. **Uebertreiben;** einem ein Geschäft, naročiti, naročati, naročevati; einem etwas, ukazati, ukazovati, veleti, velevati; Kleidungsstücke auftragen, obnositi; einen Hut, imeti na glavi; einen Schacht, zvišati, zviševati; einen Riß, načertati, čertati na papir.

Aufträger, der, nosač, nosič.

Auftragsbesorger, der, opravnik.

Auftragsgeber, der, naročnik, naročivec.

Aufträufeln, *v. n.*, kaniti, kapljati na kaj.

Auftreffen, *v. n.*, der Mühlstein trifft auf einer Ecke auf, mlinski kamen zadeva ob en vogel; *v. a.*, einen auftreffen, najti, dobiti, dobivati na nogah, zunej postelje.

Auftreiben, *v. a.*, zum Aufstehen, spoditi, poditi, zgnati, zganjati (iz postelje); Wild, spoditi, zgnati, pregnati; Geld auftreiben, dobiti, dobivati dnar; spraviti, spravljati skup; aus einander treiben, razgnati, razganjati, razbiti, razbijati, prelomiti; auf etwas treiben, nagnati, naganjati; den Preis, povišati, kviško pognati, poganjati; Reife auftreiben, nabiti, nabijati; aufblähen, napeti, napenjati; *v. n.*, das Schiff trieb auf, ladija je naletela, obsedela.

Auftreiblich, *adj.*, was nur irgend auftreiblich war, kar se je le dalo skup spraviti, dobiti, najti.

Auftrennen, *v. a.*, razparati, razporiti, parati, porjati; das Geflochtene, Gestrickte, razplesti, razpletati; *v. r.*, razparati, parati se, porjati se.

Auftreten, *v. a.*, eine Nuß, streti, treti, razmandrati z nogo, pohoditi; Erde, razteptati, teptati; *v. n.*, auf den Boden, stopiti, stopati, *dim.* stopkati na kaj; er kann noch nicht auftreten, še ne more stopiti (na nogo); öffentlich auftreten, stopiti pred ljudi, očitno se pokazati, kazati, igrati, predstavljati †; mit etwas, pokazati se s čim; energisch, krepko stopiti na noge, stopiti na perste, postaviti se; gegen Jemand, vstati, vzdigniti se zoper koga; mit einer Klage, klagbar, podati, podajati tožbo zoper koga, tožiti koga; auftreten als Redner, poprijeti, poprijemati besedo; der Leib tritt ihm auf, s. **Anschwellen.**

Auftrift, die, der Weg, auf welchem das Vieh getrieben wird, gonje, auch zgonje *pl.*, auch gonja, *sing.*

Auftrinken, *v. a.*, allen Wein, popiti, popivati, počivkati.

Auftritt, der, nastop, vstop; auf die Scene, pokaz, igranje; Scene, nastop, *serb.*, prizor; merkwürdiger Vorgang, pomljiva reč; froher, vesela reč u. s. w. mit reč, prigodek; er hat mit ihm einen Auftritt gehabt, sperla, zbesedila sta se bila; prepiral, skregal se je ž njim, zjedla sta se; worauf man tritt, stopnjica, stopalnica, stopica.

Auftrocknen, *v. a.*, zum Gebrauche, nasušiti, sušiti (sadje); die Feuchtigkeit wegnehmen, posušiti, sušiti; *v. n.*, trocken werden, posušiti, sušiti se; usahniti, posahniti, usihati, prisušiti se (eno k drugimu).

Auftrommeln, *v. n.*, zabobnati, bobnati (na kaj).

Auftrompeten, *v. n.*, zatrobiti, trobiti.

Auftröpfeln, *v. n.*, nakapljati, nakaplje-vati, kapljati.

Auftrüben, *v. a.*, skaliti, kaliti, zmotiti, motiti, zbloditi, bloditi.

Auftunken, *v. a.*, s pomakanjem izprazniti.

Aufverlangen, s. **Aufwollen.**

Aufwachen, *v. n.*, zbuditi se, zbujati se, buditi se; munter werden, zdramiti se; aufwachen, als bloße Unterbrechung des Schlafes, prebuditi, prebujati se; das Gewissen wachte auf, vest se je zbudila.

Aufwachsen, *v. n.*, zrasti, rasti.

Aufwagen, sich, *v. r.*, na noge upati si; wenn du dich schon aufwagst, če si že upaš, če že derzneš, smeš vstati.

Aufwägen, *v. a.*, einem etwas, d. i. darwägen, navagati, navagovati komu kaj; gegen etwas, odvagati, odvagovati za kaj.

Aufwall, s. **Aufwallung.**

Aufwallen, *v. a.*, zavreti, vreti; von den Wogen, zburkati, burkati se, valiti se; über den Topf, skipeti; im Zorn, razserditi se, razjeziti se, vneti, vnemati se, zakipeti, raztogotiti se.

Aufwällen, Aufwellen, *v. a.*, zavreti, variti; ein wenig, povreti; wieder wallend machen, prevreti.

Aufwallend, *adj.*, vrel, kipeč, vnet.

Aufwallung, die, kipenje, vrenje; ich fühle eine starke, heftige Aufwallung, vse giba po meni, vre po meni; Aufwallung des Meeres, burkanje; Zorn, serd, togota; das Blut ist mir in Aufwallung gekommen, kri mi je zavrela.

Aufwalzen, *a. v.*, na valjar (valj) naviti, navijati.

Aufwälzen, *v. a.*, auf etwas wälzen, zavaliti, navaliti, valiti na kaj; bis zu einer Stelle aufwälzen, privaliti do —; auf den Berg, privaliti, valiti na goro; einem etwas,

natovoriti, naložiti, nalagati, nadeti, nadevati komu.

Aufwand, der, strošek, potrošek, *russ.* rashod; mit dem Nebengriff des Tadels, potrata, strata; Aufwand treiben, machen, potratiti, tratiti, veliko potrositi, trositi, zapravljivo živeti; hiezu ist ein größerer Aufwand an Zeit, an Kräften nothwendig, na to je treba oberniti več časa, več moči napeti.

Aufwandeln, *v. n.*, iti, sprehajati se v klanec.

Aufwandsgesetz, das, postava zoper potrato, potratnost.

Aufwärmen, *v. a.*, von neuem wärmen, pogreti, pogrevati, auch podgreti; ein aufgewärmtes Gericht, pogretina, pogrejek, pogreta jed; erwärmen, zgreti oder sogreti, sogrevati, *fig.* ponoviti, ponavljati, na novo povedati, praviti.

Aufwartegeld, das, strežnina.

Aufwarten, *v. n.*, postreči, streči komu, auch postrežiti koga, *serb.* podvoriti, dvoriti; von Hunden, wart auf! strezi! mit etwas, podati, podajati, ponuditi, ponujati komu kaj; einem aufwarten, priti, iti k komu poklonit se mu, počastit ga.

Aufwärter, der, strežnik, strežaj, streže — ta.

Aufwärterin, die, strežnica.

Aufwärts, *adv.*, gori, v goro; in die Luft, kviško, na kviško, nach *M.* auch viš, višej, *serb.* u vis; gegen den Berg, vkreber, navkreber, k verhu, k rebri, nad se; den Fluß aufwärts, proti vodi, curku, *serb.* uz vodu.

Aufwartsam, *adj.*, strežljiv, postrežljiv, poslužljiv.

Aufwartung, die, strežba, postrežba, auch posluzba; bei einem Höhern, priklon, poklon; einem seine Aufwartung machen, prikloniti, priklanjati se komu, pokloniti se komu, počastiti koga.

Aufwaschen, *v. a.*, das Geschirr, pomiti, pomivati, omiti, omivati; Tücher und Leinwäsche, oprati, prati; mit Wasser wegwaschen, odmiti, odmivati; alles waschen, pomiti, sprati; ich habe alle Seife aufgewaschen, vse mijlo mi je pošlo pri pranji; sich die Hände wund waschen (von einer Wäscherin), uprati si roke, s pranjem odergniti, udergniti; (beim Handwaschen), umiti, umivati, miti se do kervaviga.

Aufwäscherin, die, in den großen Küchen, pomivavka.

Aufwaschfaß, das, pomivalnik, pomivnjek, plavnik.

Aufwasser, das, polednica.

Aufweben, *v. a.*, alles weben, potkati, tkati; auseinander, razpnorati, pnorati, raztkati.

Aufwechsel, s. Aufgeld.

Aufwechseln, *v. a.*, durch Einwechseln sammeln, oder aus dem allgemeinen Gebrauche bringen, pomenjati, pomenjevati, premeniti, premenjati.

Aufwecken, *v. a.*, zbuditi, zbujati, buditi; völlig munter machen, zdramiti, dramiti; als bloße Unterbrechung des Schlafes, bei voraussichtlichem Wiedereinschlafen, prebuditi, prebujati, predramiti; von den Todten, obuditi, obujati, oživiti, oživljati; eine Gesellschaft, oživiti, oživljati, razveseliti, razveseljevati; aufgeweckt, dobre volje; aufgeweckter Kopf, jasna, bistra glavica.

Aufwecker, der, budivec, budnik; in der Uhr, budilo †.

Aufwehen, *v. a.*, in die Höhe, spahati, pahati kviško, zveti, zvejati, vejati; das Feuer, upahati, pahati ogenj, umahati, razpihati; der Wind hat die Thür aufgewehet, veter je duri odpahal, odpuhnil, pihaje odperl.

Aufweichen, *v. a.*, zmečiti, omečiti, pomečiti, mečiti; mit einer Flüßigkeit, razmočiti, razmakati, namočiti; *v. n.*, razmočiti, razmakati se, zmečiti, mečiti se.

Aufweichung, die, namakanje, razmakanje, mečitev.

Aufweifen, *v. a.*, namotati, namotavati, motati, naviti, navijati; alles weifen, pomotati.

Aufweinen, *v. n.*, zajokati, zjokati se, zaplakati.

Aufweisen, *v. a.*, pokazati, pokazovati, skazati, skazovati.

Aufweißen, *v. a.*, prebeliti, na novo beliti.

Aufwelken, *v. a.*, Obst, nasušiti, nasušati sadja, sušiti sadje.

Aufwellen, s. Aufwällen.

Aufwenden, *v. a.*, Fleiß und Mühe, prizadjati, prizadevati si; viel Geld, potrositi, potratiti, zdajati veliko; ich mußte viel Mühe aufwenden, veliko truda me je stalo.

Aufwerfen, *v. a.*, auf etwas, vreči, metati, lučati na kaj; Dünger auf den Wagen, gnoj nakidati na voz; die Thür mit Steinen aufwerfen, vrata zbiti, razbiti, razbijati; vom Maulwurf, nariti, riti; eine Frage aufwerfen, dati, dajati, postaviti, zastaviti, zastavljati vprašanje, poprašati, vprašati; einen Zweifel, sprožiti dvombo; die Karten, vreči, metati kvarte, preoberniti, preobračati; in die Höhe, zalučati, lučati, zadegati gori, kviško zmetati, zmetavati; einen Damm, nametati, nametavati nasip, nasipati jez, zabroditi, zajeziti; einen Graben, skopati, kopati jarek; die Nase, merdniti, merdati z nosam, vihati nos; aufgeworfene Nase, privihan nos; aufgeworfene Lippen, debele ustnice; aufgeworfener Faßboden, spuhnjeno dno; Schaum aufwerfen, peniti se, pene zaganjati kviško; Sand aufwerfen, nasipati, nasipavati; der Maulwurf wirft Häufchen auf, kert nariva kertine; *v. r.*, sich zum Könige, Gesetzgeber aufwerfen, postaviti se (za) kralja, narediti, delati se kralja, polastiti se kraljeve časti; sich wider Jemanden aufwerfen, spreti se zoper koga, vzdigniti se, vstati na ober zoper koga; sich werfen, vom Holz, zvežiti, vežiti se, vegniti, vegati, skriviti, kriviti se, zžlebiti, žlebiti se, spačiti se.

Aufwichsen, *v. a.*, navoščiti, voščiti, vošiti, nasvitati; den Schnurbart, namazati, mazati (berke), zasukati, sukati; aufputzen, nališpati, lišpati, *fig.* dobro pogostiti.

Aufwickeln, *v. a.*, auf etwas, naviti, navijati, namotati, namotavati; aus einander, odviti, odvijati, razviti, razvijati, razmotati, razmotavati.
Aufwiegelei, die, šuntanje, draženje.
Aufwiegeln, *v. a.*, podšuntati, našuntati, šuntati, podražiti, nadražiti, dražiti, podhuskovati, podpihovati, podkuriti, podkurjati, podžgati, podžigati, puntati, nach *V.* poddvigniti.
Aufwiegelung, die, šunt, punt, podpih, podžig, podhuskovanje.
Aufwiegen, *v. a.*, mit dem Hebezeug, dvigniti, dvigati s vódam; an Gewicht übertreffen, prevagati, težji biti, več vagati, *fig.* vredniši biti, več veljati, prekositi.
Aufwiegler, der, podpihovavec, puntar, šuntar, huskavec, podžigavec.
Aufwieglerisch, *adj.*, puntarsk, šuntarsk, podpihovaven.
Aufwiehern, *v. n.*, zarezgetati.
Aufwimmern, *v. n.*, zaječati.
Aufwindeln, *v. a.*, odviti, odvijati, djati, devati iz plenic, razpoviti, razviti dete.
Aufwinden, *v. a.*, naviti, navijati, namotati, namotavati; auseinander winden, odmotati, odsukati, odviti, razviti, razvijati; *v. r.*, viti se, vijugati se, zviti se.
Aufwinseln, *v. n.*, zajavkati, zacviliti.
Aufwirbeln, *v. a.*, den Staub, zveti, zvibrati.
Aufwirken, *v. a.*, alles Garn, podelati, podelovati, potkati, poplesti; aus einander wirken, razpnorati, razplesti, razpletati; bei den Bäckern, zdelati; bei den Jägern, preparati, razparati, parati.
Aufwirren, *v. a.*, razravnati, razravnavati, razvozlati, razpetljati; *serb.*, razmersiti.
Aufwischen, *v. a.*, pobrisati, obrisati, odbrisati, brisati, otreti, otirati.
Aufwittern, *v. a.*, zvohati, zavohati, vohati.
Aufwocken, s. **Aufrocken**.
Aufwogen, *v. n.*, valove zagnati, gnati.
Aufwölben, *v. a.*, oblokati, obokati, zvelbati, velbati*.
Aufwölken, *v. n.*, es wölkt auf, oblači se, pooblačilo se je.
Aufwollen, *v. n.*, er will auf, rad bi vstal, hoče iz postelje, na noge, hoče vstati.
Aufworfeln, *v. a.*, zvejati, vejati veti na kaj.
Aufwuchern, *v. n.*, das Unkraut wuchert auf, plevel se širi, sili, plevel preraša, preraša, razrasča, razraša, hobota; *serb.*, uzbujati.
Aufwühlen, *v. a.*, durch Wühlen heraufbringen, zriti, nariti, riti; uneben machen, razriti, razrivati; in Steierm. auch, razrovati, zrovati; die öffentliche Ordnung, podkopati, podkopavati obćni red.
Aufwuhnen, s. **Aufeisen**.
Aufwünschen, *v. a.*, einem Alles Uebel, želeti komu vse hudo (zlo), vsega hudiga.
Aufwurf, der, namet, nagreb, nasip, sip, nanos, nakop; eines Maulwurfs, kertina.
Aufwürgen, *v. a.*, podaviti (kar je), podušiti.
Aufzählen, *v. a.*, našteti, naštevati, razšteti, razštevati; *serb.* nabrojiti.
Aufzählung, die, naštetev, naštevanje; nach Aufzählung der Gründe, naštevši vse vzroke.
Aufzaubern, *v. a.*, narediti komu (bolezen); entzaubern, oddelati, oddelavati.
Aufzäumen, *v. a.*, oberzdati, oberzdavati, berzdati, obuzdati, obuzdavati.
Aufzausen, *v. a.*, zlasati, lasati.
Aufzechen, *v. a.*, popiti, zapiti.
Aufzehren, *v. a.*, povžiti, povživati, snesti, pojesti, potrositi, pokončati; vom Vieh, Feuer, požreti, požirati; die Sorgen haben ihn aufgezehrt, skerbi so ga posušile, vzele.
Aufzeichnen, *v. a.*, zapisati, zapisovati, zaznamnjati, zaznamenjevati, gew. zamérkati, zamerkovati, zarisati, začertati.
Aufzeichnung, die, zapis, zaznamba, zamérk, zaris.
Aufzeigen, *v. a.*, pokazati, pokazovati, skazati, kazati.
Aufzerren, *v. a.*, in die Höhe zerren, gori, na kviško zvleči, vleči, vlačiti na kaj, nach *V.*, sturati, turati; aus einander, razvleči, razvlačiti, razturati.
Aufziehbrücke, die, nach *V.*, dvigljiv most, most na škerpcéh, na škerpce, škripce, na ščipah.
Aufziehen, *v. a.*, in die Höhe, potegniti, potegovati gori, nakviško, zvleči, vleči, vlačiti gori, nakviško, vzdigniti; ein Schloß aufziehen, d. i. öffnen, odkleniti, odklepati, odpreti, odpirati; Riegel, odpahniti, odpahovati; den Hahn an der Flinte, Saiten, nategniti, nategovati, napeti, napenjati, naprožiti petelina, strune; eine Landkarte, prilepiti zemljovid na platno; Segel, razpeti, razvRti jadra; Anker aufziehen, s. **Lichten**; das Pflaster zieht auf, plašter* vleče; eine Sache auf die andere ziehen, spannen, nategniti, nategovati, navleči, navlačiti; ein Goldstück aufziehen, zvagati, vagati; aufschieben, vleči, odlagati, odkladati, odlašati, zatežati; einen Vorhang, odgerniti, odgrinjati zagrinjalo, vzdigniti prepono; bei den Webern, auf den Weberstuhl aufziehen, naviti, navijati; Kinder aufziehen, zrediti, zrejati, rediti, odgojiti od. odkojiti, odgajati, gojiti; Thiere, zrediti, rediti; einen aufziehen, spotten, podajati koga, obdelovati, pikati, dražiti, zbadati koga, šalo uganjati, norca delati se iz koga; *v. n.*, es zieht ein Gewitter herauf, nevihta, navihta se bliža, k hudimu vremenu se pripravlja, ravna; auf die Wache ziehen, na stražo iti, stopati; die Wache zieht auf, straža se menja; er zieht prächtig auf, nese, nosi se mogočno; pokazati se v prazničnim oblačilu; einherziehen, prihajati; mit Lügen aufgezogen kommen, priti, hoditi s lažmi, prilagáti; er kommt immer damit aufgezogen, on vedno to goni, govori.
Aufzieher, der, zbadavec, zasmehovavec.
Aufzieherei, die, zasmehovanje, draženje, zasegljivo zbadanje, vjedanje.
Aufzieren, s. **Aufputzen**.

Aufzischen, *v. n.*, zasičati, sičati, zasiskati, zažvižgati.
Aufzittern, *v. n.*, zdergetati, trepetaje vstati, vzdigniti se.
Aufzögern, s. Verzögern.
Aufzucken, *v. n.*, švigniti, planiti kviško, *fig.* pomoliti se.
Aufzug, der, potegovanje, nategovanje; der Uhr, navijanje, navitje; des Schlosses, odklep; Aufschub, odlog, odlašek, odlaganje; der Soldaten auf die Wache, zmenja straže; feierlicher Aufzug, praznični hod, obhod; Kleidung, noša, oblačilo; bei den Webern, snutek, osnova; in der Baukunst, lice; in den Schauspielen, djanje.
Aufzugbrücke, die, s. Aufziehbrücke.
Aufzüglich, *adj.*, aufschubbringend, pomuden, zamuden, mudiven, odložin.
Aufzugsgeld, das, der Ansiedler, uselnina; s. Schleußengeld.
Aufzupfen, *v. a.*, razskubsti, razpukati, pukati.
Aufzürnen, *v. n.*, razserditi se, razjeziti, zjeziti se, jezen skočiti, poskočiti.
Aufzwängen, *v. a.*, durch Zwängen öffnen, posiliti, silama odpreti, odpirati; einen Hut, nagnati, nabiti na glavo.
Aufzwecken, *v. a.*, auch **Aufzwicken**, mit Zwecken auf etwas befestigen, z žeblji, oveki pribiti, pribijati.
Aufzwingen, *v. a.*, einem etwas, vsiliti, vsilovati, vnuditi komu kaj, posiliti, siliti koga s čim, nariniti, narivati, vriniti komu kaj.
Aufzwitschern, *v. n.*, zažvergoleti, žvergoleti, zagostoleti.
Augader, die, očesna žila.
Augapfel, der, (in der Anatomie, das Auge im engeren Sinne), oko; du bist mein Augapfel, ti si moje očesce.
Auge, das, oko; scharfes, bistro oko; müdes, medlo; eingefallene, izpite oči; nasse, solzne oči; er sieht nicht wohl auf einem Auge, na eno oko, z enim očesam ne vidi dobro, berli; mit unverwandten Augen, z vpertimi očmi, ne zganiti očesa, viriti v kaj; bei Sterbenden, oči se mu zaljubujejo; sie auf etwas werfen, ozreti se na kaj, paziti, oči na kaj oberniti, obračati; es fällt mir in die Augen, zagledam kaj, vidim kaj; ins Auge fassen, vpreti oko v kaj; ein wachsames Auge auf etwas haben, oči imeti, paziti na kaj; große Augen machen, debelo, stermo, široko gledati, začuditi, čuditi se; einem Sand in die Augen streuen, slepiti, slepariti koga; die Augen niederschlagen, oči pobesiti, pobešati, v tla pogledati, *serb.* oboriti oči; ein Auge zudrücken, skoz perste gledati, spregledati, spregledovati; die Augen zumachen, zamižati; halb, zažmiriti; die Augen zu haben, mižati, in Unterkr. auch žmati; die Augen aufschlagen, spregledati, pogledati; die Augen zudrücken einem Todten, zatisniti oči; die Augen laufen, gehen mir über, solze mi stopajo v oči, zalivajo oči; posolziti se, razsolziti se, zajokati, zjokati se; es wird nasse Augen setzen, jok bo, tu bo jok; die Augen fangen ihm an zu brechen, steklene, ledene oči že dobiva, oči so mu osteklele, mu medlé; es schickt sich wie eine Faust aufs Auge, se spodobi, se primeri, kakor zajcu boben, kakor svinji sedlo; dies zog seine Augen auf sich, to ga je mikalo viditi, to ga je vleklo na se; an den Augen ansehen, v očeh poznati, viditi; aus den Augen, aus dem Sinne, izpred oči, iz serca; vor aller Augen, vpričo vsih; er ist ihm ein Dorn in den Augen, mu je tern v peti; mit leiblichen Augen, na svoje oči, s svojimi očmi; in meinen Augen ist er ein Betrüger, po mojih mislih je goljuf, jez ga imam (za) sleparja; mit schelen Augen sehen, poprek gledati; es schwand mir vor den Augen, tema se mi je storila pred očmi, čern svet se mi je delal, v omedlevice sim padel; ein Auge auf etwas werfen, zaželeti česa; ich habe kein Auge zugemacht, nisim zatisnil očesa; Aller Augen warten auf dich, vse te čaka; vier Augen sehen besser als zwei, več oči več vidi; eine Krähe hackt der andern die Augen nicht aus, vrana vrani ne skoplje, ne izkljuje oči; des Herrn Auge macht das Pferd fett, gospodarjeve oči konja pasejo; vor Gottes Augen sind alle Menschen gleich, pred Bogam so vsi ljudje enaki; komm mir nicht mehr unter die Augen, ne hodi mi več pred oči; der Schalk sieht ihm aus den Augen, slepar is njega gleda; nun sieht er aus andern Augen, zdaj drugač vidi; aus den Augen! spred oči! unter vier Augen, med nama, mej dvema; aus den Augen setzen, pustiti, puščati, pušati vnemar; es liegt vor Augen, je očito, očitno; ein kritisches, ein Kennerauge, bistre, presodne oči, vajene oči; das Auge auf den Würfeln, pika, oko; an den Litzenfäden, zančica; auf den Karten, oko; auf den Pflanzen, Bäumen, oko; das schon aufwachende auf den Bäumen, popek; das sich ins Reis verwandelnde, berst; auf Reben, oko, auch oka, popek, obaleč; das Fett auf den Brühen, cinka, sraga; auf den Zeugen, in den Manufacturen, loš, bliš; der Edelsteine, zerklo; an den Werkzeugen, das Loch für den Stiel, uho; die Theile zwischen den Augen, medočje; die Theile um die Augen, obočje.
Aeugelchen, Aeuglein, das, očesce.
Aeugeln, *v. a.*, oculiren, v lub, lubad, kožo ucepiti, cepiti; nach *V.*, upopkati, popkati, *poln.* očkavač; *v. n.*, liebäugeln, zaljubljeno gledati, z očmi sekljati; blinzen, z očmi igrati, migljati, pomižkniti, pomižkovati.
Augen-, in der Zstzg., voll davon, okat; z. B. Augenmarmor, okat marmelj; den Augen eigen, gehörig usf., očesen, za oči.
Augenachse, die, očesna os.
Augenader, die, očesna žila.
Augenähnlich, *adj.*, okast, očesam podoben.
Augenarzt, der, zdravnik za oči, očesni zdravnik.
Augenbad, das, umivanje, kopanje oči.

Augenbalsam, der, očesno mazilo, očesni balzam.
Augenbeschreibung, die, popis očesa, okopis.
Augenbinde, die, očesna poveza, očesna vez.
Augenblende, die, prikrov, naočnik.
Augenblick, der, der Blick mit den Augen, mig. migljej, trenutek, premežek, trenek, okomigljej; eine kurze Dauer, trenutek, trenutje, otrep, trenek, mah, hip, hipec, auch *altsl.* hyp; von dem Augenblicke an, berž ko —, s čim; er redete noch im Augenblicke seines Todes, govoril je še umiraje; jeden Augenblick muß er kommen, zdaj zdaj, oder zdaj in zdaj, oder zdaj pa zdaj, vsakdaj mora priti, bo tu, kmali kmali, per tej priči, preci, vadlje; das ist der rechte Augenblick, to je pravi čas za —; das ist ein Augenblick der Freude, to je doba veselja; ein lichter Augenblick, spreumljej, spametek; bolnik ali norec se zavéda.
Augenblicklich, *adj.*, u. *adv.*, na mah, na hip, v tem hipu, ko bi z očmi trenil, ko bi mignil, na trenutje, na migljej, na enkrat; eine augenblickliche Freude, hipno veselje, veselje eniga hipa, trenutka.
Augenblicks, s. Augenblicklich.
Augenblitz, der, bistri pogled.
Augenblöde, *adj.*, berljav, slabih oči, kratkiga pogleda, kratkiga vida.
Augenbogen, Augenbraunbogen, der, obočje.
Augenbraune, Augenbraue, die, oberv-i, nach *M.* oberva, *pl.* obervi, *altsl.* br'v; große haben, obervat biti.
Augenbraungegend, die, obočje.
Augenbrennen, das, skleče oči; ich habe ein Augenbrennen, oči me sklé, pekó, goré.
Augenbutter, die, kermeželj, kermelj, kermežljinek.
Augencur, die, očesno ozdravljanje.
Augendeckel, s. Augenlied.
Augendiener, der, služabnik na oko, na videz, hinavec, hinavski, slepivni služabnik.
Augendienerei, die, **Augendienst,** der, služba na oko, na barle, hinavska, slepivna služba; ihn thun, storiti, delati na oko, na barle, na videz.
Augendrüse, die, očesna žleza.
Augenentzündung, die, očesna vnetica.
Augenfällig, *adj.*, očiten.
Augenfehler, der, očesna hiba.
Augenfell, das, (pannus), očesna mrena, oder kožica.
Augenfisch, der, pikasta riba.
Augenfistel, die, očesna pijavka.
Augenflecken, der, (Trübung der durchsichtigen Hornhaut in den Gradationen, als Nebelfleck, Wolkenfleck, Kreidenfleck und Perlenfleck), kalne oči, oblačne, madežne oči, madež, pega v očeh.
Augenfluß, der, kermežljivost, kermežljive oci; er hat Augenfluß, iz oči mu teče.
Augenförmig, *adj.*, očesast, okast.
Augengeschwulst, die, očesni otok.
Augengeschwür, das, očesna ognjida, očesno ule.
Augengläser, die, Brillen, očnice †, naočnice †, hile, očjale; Ocularglas bei den Fernröhren, očesnik.
Augenglasschleifer, der, očničar †.
Augengrube, die, bei den Pferden, nadočna jamica.
Augenhaber, (Gerstenkorn am Auge), der, ječmen na očeh.
Augenhäutchen, das, nadočna mrenica.
Augenhöhle, die, očesna jamica.
Augenkitzel, der, očesni segetec ob. žgetec; *fig.*, veselje za oči.
Augenkrampf, der, očesni kerč.
Augenkrankheit, die, očesna bolezen.
Augenkraut, Schellkraut, das, kervni mleček.
Augenkrebs, der, očesni rak.
Augenleder, das, prikrov, zakrov za oči, naočnik.
Augenlehre, die, nauk od očes, okoslovje †.
Augenleiden, s. Augenkrankheit.
Augenlicht, das, vid, svetloba oči; das Augenlicht wieder bekommen, spregledati, sprogledati.
Augenlied, das, trepavnica, tripavnica, klup. klupek, St., vehica.
Augenliedentzündung, die, trepavnična vnetica.
Augenliedkrampf, der, trepavnični kerč.
Augenliedlähmung, die, trepavnični mertud.
Augenliedgeschwulst, die, trepavnična vodenica.
Augenliedgeschwür, das, trepavnična ognjida.
Augenliedverwachsung, die, zaraščene, zarašene trepavnice.
Augenlos, *adj.*, brez oči, brezok.
Augenlust, die, očesna sla, poželenje, slast, sladnost oči.
Augenmahl, das, pika, madež na očeh.
Augenmarmor, der, okati, pikasti, grahasti marmelj.
Augenmaß, das, okomér †, pogled, mera na oči, mera na vid, očesna mera; nach dem Augenmaße urtheilen, po očeh soditi; nach demselben kaufen, kupiti, kupovati na oči, na vid, na primero; Augenmaßnehmen, razmeriti, pomeriti, meriti na oči; das zeigt schon das Augenmaß, to že oči kažejo.
Augenmerk, das, gled na kaj, namera, cilj; das ist mein Augenmerk, na to merim jez; Augenmerk auf etwas haben, v mari imeti kaj.
Augenmittel, das, lek, zdravilo za oči.
Augennerv, der, očesna čutnica.
Augenmuskel, der, očesna mišica.
Augenpaar, das, oči.
Augenpulver, das, prah za oči.
Augenpunkt, der, s. Gesichtspunkt.
Augenreiz, der, očesna vada, očesni mik; als Krankheit, očesna serbečina.
Augenring, der, eigentlich Regenbogenhaut-

ring, mavrica; blaue Ringe unter den Augen, mehnice, klobase pod očmi.
Augenschein, der, ogled, opelj; ihn vornehmen, etwas in Augenschein nehmen, ogledati, ogledovati, razgledati, razgledovati; biti na ogledu, iti na ogled; bei der Braut, iti na razgled; dem Augenschein nach, po vidu, na videz, po očeh; das lehrt der Augenschein, to kažejo oči, to se vidi na oči.
Augenscheinlich, *adj.*, očiten, očit, vidin, *adv.* vidama, očitno, očito, vidno, otipama.
Augenscheinlichkeit, die, očitnost, vidnost, očitost.
Augenscheinsbericht, der, ogledno poročilo.
Augenscheinsprotokoll, das, ogledni zapisnik †.
Augenschirm, der, očesna zaslomba.
Augenschleim, der, eine zähe Feuchtigkeit in den Augenwinkeln, kermeželj; damit behaftet, kermežljav.
Augenschmaus, der, očesna naslada.
Augenschmerz, der, bol, bolečina očesna, v očeh.
Augenschwäche, die, slabost oči.
Augensperre, die, očesni kerč.
Augenspiel, das, migljanje z očmi, igranje z očmi, pomižkovanje, pomigovanje.
Augensprache, die, pogovor, pomenkovanje z očmi.
Augensprosse, der, an den Hirschgeweihen, nadočni izrastek.
Augenstaar, s. Staar.
Augenstechen, das, als Krankheit, po očeh bóde; als Operation, s. Staarstechen.
Augenstein, der, okat, pikast kamen.
Augenstern, der, das Sehloch oder Pupille, zerklo, punčica, jederce, zenica, očesna zvezdica; *altsl.*, zenica, u. zénica.
Augentäuschung, die, privid; s. auch Gesichtstäuschung.
Augentriefen, das, cejenje iz oči, solzenje oči, kermežljivost, kermežljavost.
Augentriefig, *adj.*, kermežljav; komur teče iz oči, komur se cedi iz oči.
Augentrost, der, ein Liebkosungswort, očesce, veselje oči; als Pflanze, smetlika.
Augenverblendung, die, omama oči, privid.
Augenvorfall, der, izval, od. prepad očesa.
Augenwasser, das, voda za oči; aus triefenden Augen, solzenje.
Augenweh, das, bolne oči, očesna bolezen.
Augenweide, die, paša za oči, očesno veselje, nasladnost za oči, veselje viditi, gledati kaj.
Augenweiß, das, belo v očesu.
Augenweite, die, dogled, okoseg †, dokler oko nese.
Augenwimmer, Augenwimper, die, vejice *pl.*, veje *pl.*, nach *M.* osemci, zemci, mige, *russ.* résnicy.
Augenwink, der, migljej, mig, pomig (z očmi).
Augenwinkel, der, očesni kotič.
Augenwölkchen, das, oblaček, oblačica v očeh.
Augenwonne, s. Augenweide.
Augenzahn, der, (zob) podočnik, očjek, gorenji kočnik, pasji zob, pasjek.
Augenzeuge, der, naočna priča, *altsl.* samovidc; *russ.*, očevidec.
Augenzucken, das, mikalica oči.
Aeugig, *adj.*, Augen habend, okat, *mont.* luknjast, luknjičast; in der Zstzg., — ok, als: einäugig, enook, samook; vieräugig, čveterook; schwarzäugig, černook.
Augit, *mineral.* avgit.
Augment, das, pridavek, narastek.
Augur, der, vedežun, vedeževavec, avgur.
August, (Monat), der, veliki serpan, avgust, *serb.* kolovoz, *poln.* sierpień, *böhm.* srpen, *russ.* avgust.
Augustapfel, = birn, usw., zgodnje jabelko, zgodnja hruška.
Augusthopfen, der, zgodnji hmelj.
Augustinermönch, der, avguštinar.
Augustinerkloster, das, avguštinarski samostan.
Augustschein, der, mlaj velikiga serpana, avgusta, velikoserpanov mlaj.
Auhirsch, der, loški jelen.
Auripigment, das, rumeni arzenik, rumena mišica, operment*.
Aurora, die, zarja, zora.
Aus, *praep.*, als eine Präposition, iz; aus der Hand des Feindes retten, sovražniku iz rók oteti; aus der Mitte, iz med, zmed, mit dem *genit.*; izsred; aus der Acht lassen, v nemar pustiti, puščati, pušati; einer aus euch, eden med vami, vas eden, zmed vas eden; aus aller Kraft laufen, na vso moč teči; sich außer Athem laufen, upehati se, usopsti se; aus vollem Halse schreien, kričati iz vsih ust, na vse gerlo; aus der Uebung, Mode kommen, zastarati se, iz navade priti, opustiti; er kam aus der Uebung, odvadil se je; was soll ich aus dir machen, kaj čem s tabo; ich mache mir nichts daraus, tega ne čislam, ne maram za to, ne zmenim se za to; der Mensch besteht aus Leib und Seele, človek je iz telesa in duše; aus Liebe zu seiner Mutter, iz ljubezni do svoje matere; aus etwas erkennen, erfahren, wissen, po čem spoznati; aus guter Absicht, v dobrem namenu, iz dobriga namena; aus der Sache sprechen, govoriti od kake reči; aus dem Wege gehen, ogniti se s poti, s pota; aus der Pfarre, izpod domačiga zvona; von etwo aus, od nekod; er schrieb mir von Klagenfurt aus, iz Celovca mi je pisal; von Grund aus, iz dna, iz korena, od dna ven; von Haus aus, od nekdaj; Jahr aus, Jahr ein, od leta do leta, vsako ljubo leto, leto za letam; als Umstandswort für heraus, hinaus, ven; der Wein ist aus, vino je pošlo, poteklo, vina je konec, po vinu je; nach *V.* auch oplet je z vinam, in U. K. auch vina je nestalo; der Wein wird bald aus sein, vino pohaja, poteka, vina zmanjkuje, na malo gre, skoraj bo po vinu; der Gottesdienst ist aus, služba Božja, maša je minula; es ist aus mit ihm, po njem je,

nach *V.* oplet je ž njim, on je oplet; es ist aus mit ihm, er muß sterben, umreti mora, pa je; aus und aus, ven in ven, od konca do kraja; er geht bei uns aus und ein, zahaja k nam; er weiß weder aus noch ein, ne ve kaj početi, ne ve, kako in kaj, ne ve kam, ne ve ne naprej ne nazaj, ne zna si pomoči; es ist aus mit seinem Königreich, dokraljeval je; in der Zusammensetzung mit den Zeitwörtern, iz- (nicht zu verwechseln mit z aus dem alten vz oder aber aus raz), o- oder od-, raz-, do-.

Ausackern, *v. a.*, izorati, izoravati, izarjati.

Ausädern, *v. a.*, von Adern befreien, pobrati, izvleči žile, nach *V.* ižiliti, ižilovati.

Ausäffen, *v. a.*, jemanden, spačiti, pačiti se komu, porekati, oponašati koga; s. auch **Ausspotten**.

Ausähren, *v. a.*, das Getreide beim Dreschen, odločiti, odbrati, ločiti klasje; mit dem Rechen, odgrabiti, grabiti klasje; mit dem Strohwische, odmesti, odmetati klasje.

Ausantworten, *v. a.*, izročiti, izročati, izročevati, s. auch **Einantworten**.

Ausarbeiten, *v. a.*, izdelati, izdelovati; vertiefte Arbeit, izdolbsti, dolbsti; einen Hund, ihn abrichten, zučiti, učiti psa; einen Stein aus der Erde, izpraviti, izpravljati, izkopati kamen; einen Plan, izdelati; schriftlich, sostaviti, sostavljati, napisati; eine Frage ausarbeiten, izdelati, spisati odgovor na —; ausarbeiten, d. i. vollkommen ausarbeiten und aufhören zu arbeiten, dodelati, dodelovati; einen Ochsen, odreti, odirati, iz kože devati; *v. n.*, der Wein hat ausgearbeitet, vino je dovrelo, nehalo tvarjati.

Ausarbeiter, der, izdelovavec.

Ausarbeitung, die, izdelovanje; das **Ausgearbeitete**, izdelek, sostavek.

Ausärgern, *v. a.*, einem die Seele, razjeziti koga, nagajati komu, da bi (od) jeze počil; *v. r.*, iztogotiti se, iztresti jezo.

Ausart, s. **Abart**.

Ausarten, *v. n.*, spriditi se, zvreči se, spačiti se, zmeniti se, zroditi se.

Ausartung, die, spriđenje, popačenje, zmena, zverženje.

Ausarzen, s. **Ausheilen**.

Ausästen, *v. a.*, oklestiti, klestiti; *v. r.*, v veje iti.

Ausathmen, *v. a.* u. *n.*, den letzten Athem, izdahniti, izdihniti, izdihati, izsopsti.

Ausätzen, *v. a.*, izjesti, izjedati.

Ausbacken, *v. a.*, speči, izpeči, peči, dopeči; Fische, Frösche in Schmalz, izcvreti, ocvreti, cvreti; es ist wohl ausgebacken, je spečeno, je dobro zapečeno, spodpečeno; *v. n.*, aufhören zu backen, dopeči, nehati peči.

Ausbaden, *v. n.*, aufhören zu baden, okópati se, odkópati se; *v. a.*, etwas ausbaden müssen, plačati, terpeti za druziga.

Ausbähen, ein Schiff, s. **Austrocknen**.

Ausbalgen, *v. a.*, bei den Thieren, odreti, odirati, dreti na meh.

Ausballen, *v. a.*, die Waren heraus, izložiti, izlagati, izkladati.

Ausbannen, *v. a.*, verbannen, izgnati, izganjati, izpoditi, izpojati.

Ausbau, der, dodelanje, dodelava, dozidanje; s. **Ausbauen**.

Ausbauchen, *v. a.*, bauchig machen, strebušiti, trebušiti, zbočiti, trebušasto podobo dati.

Ausbauen, *v. a.*, hölzerne Gebände, dodelati, dodelovati, docimprati, docimprovati*; gemauerte, dozidati, dozidovati.

Ausbechern, s. **Austrinken**.

Ausbedingen, *v. a.*, izgovoriti, izgovarjati si, postaviti, postavljati za pogoj, pogoditi; reserviren, prideržati, priderževati, uderžati si.

Ausbedingung, die, izgovorjeni pogoj, prideržek.

Ausbeeren, *v. a.*, Beeren ablösen, obrati, obirati; von den Vögeln, pozobati, zobati jagode.

Ausbegeben, sich, s. **Ausgehen**.

Ausbehalten, s. **Ausbedingen**.

Ausbeichten, *v. a.*, izpovedati, dopovedati, povedati, gem., obstati; *v. n.*, izpovedati se.

Ausbeißen, *v. a.*, izgrizniti, izgristi, izgrizovati, izjesti, izjedati; die Thiere beißen einander aus einem Orte aus, živali se koljejo; von den Vögeln, kavsajo se; verdrängen, pregnati, spodriniti, spodrivati; sich den Zahn, zob si zlomiti, odkerhniti grizé; *v. n.*, dogristi, nehati gristi, *mont.* pomaljati se, šterleti.

Ausbeizen, *v. a.*, izmočiti, izmakati z izjedno vodo, izstrojiti; einen Flecken in der Wäsche, izlužiti, izbeliti madež iz perila; wildes Fleisch in der Wunde, izjedati divje meso; aus Häuten, Fellen, izstrojiti, izlužiti.

Ausbellen, *v. n.*, dolajati, nalajati se, nehati lajati.

Ausbersten, *v. n.*, izpočiti, izpokati in izpasti.

Ausbescheid, s. **Ausbedingung**.

Ausbescheiden, s. **Ausbedingen**.

Ausbessern, *v. a.*, popraviti, popravljati; s. auch **Ausflicken**.

Ausbesserung, die, popravek, poprava, popravljanje.

Ausbeten, *v. n.*, odmoliti, izmoliti, izžebrati.

Ausbetteln, *v. a.*, izbernjati, izberačiti, izmoledvati si, izprositi si.

Ausbetten, *v. a.*, den Kranken, preložiti v drugo posteljo; postelje iz čumnate izpraviti in prevetriti.

Ausbeugen, s. **Ausbiegen**, **Ausweichen**.

Ausbeute, die, überhaupt, dobiček, dobitek, dobitev, čist dohodek †; in den Bergwerken, dohodek iz rude, ostanek čez stroške.

Ausbeutegrube, die, jama, ki nosi dobiček.

Ausbeuteln, *v. a.*, das Mehl in den Mühlen, presevati, sejati; Geld, iztresti, iz-

tresati iz mošnje, izprazniti, prazniti mošnjo; einen ausbeuteln, stresti, stresati koga; den Beutel leeren, koga ob denar pripraviti, pripravljati, izmolsti mošnjo komu, ogoliti koga; *v. r.*, er hat sich ausgebeutelt, vse je izdal; suh je, da ga nima okrogliga.

Ausbeuten, *v. a.*, izprazniti, potegniti, vzeti, jemati ves dobiček iz česa.

Ausbezahlen, *v. a.*, poplačati, izplačati, izplačevati.

Ausbiegen, *v. a.*, izpogniti, izpogovati, napogniti, izlokniti, izviniti, izbočiti, izbokniti; *v. n.*, einem aus dem Wege, uganiti, ugibati se komu, umakniti, umikati se komu, ogniti, ogibati se koga.

Ausbieten, *v. a.*, anbieten, ponuditi, ponujati; ausfeilen, prodajati, ponuditi, ponujati na prodaj; einen ausbieten, ihn durch ein höheres Gebot vertreiben, odbiti, odbijati koga s ceno; nach *V.*, preceniti komu; s. **Ueberbieten**; einem Pächter, Miethmann, ihm den Pacht aufsagen, odpovedati, odpovedovati komu; herausfordern, poklicati, klicati na boj.

Ausbildbar, s. **Ausbildungsfähig**.

Ausbilden, *v. a.*, izdelati, izdelovati; den Körper, izuriti, uriti, vaditi; den Geist, izobraziti, izobraževati, omikati, omikavati, izbistriti, bistriti, izučiti, učiti, spopolniti; *v. r.*, izobraziti se, izučiti se, razviti se; die Krankheit bildete sich aus, bolezen se je razvila, je pravo podobo nase vzela.

Ausbilder, **Ausbildner**, der, izobraževavec, omikavec.

Ausbildung, die, izobraženje, omika, izučba.

Ausbildungsfähig, *adj.*, izobražljiv, omike navzeten.

Ausbinden, *v. a.*, razvezati, razvezovati; das Rindvieh, odvezati, odvezovati, odkleniti, odklepati.

Ausbitten, *v. r.* u. *a.*, sich etwas, izprositi si kaj, prositi česa, za kaj; das bitte ich mir aus, prosim, zderžite se tega; to naj se ne zgodi, prosim; ich bin heute ausgebeten, danes sim povabljen (kam drugam na kosilo).

Ausblasen, *v. a.*, hinausblasen, izpihniti, izpihovati; das Licht ausblasen, ugasiti, ugasniti, ugasovati, auch upihniti; auf Blasinstrumenten verkünden, iztrobentati, raztrobentati, raztrobiti, trobiti; figürlich, im gemeinen Leben, etwas überall bekannt machen, iztrobiti, trobiti, razglasiti, razglašati; die Seele ausblasen, umreti, končati; einem das Lebenslicht ausblasen, ubiti, umoriti, ugonobiti koga; mit einer Schußwaffe, posvetiti komu.

Ausblattern, *v. n.*, prestati, preboleti koze.

Ausblättern, *v. a.*, das Buch, prebrati, prebirati, prevreči, preiti liste bukev.

Ausbleiben, *v. n.*, außen bleiben, ostati, ostajati zunej; verzögern und verzögert werden, ne priti, als: lange mit der Hilfe ausbleiben, dolgo ne priti s pomočjo; der Athem bleibt aus, zastoji, zastaja sapa, zastane; doch das Geld blieb aus, ali dnarjev le ni bilo; er ist ausgeblieben, zginil, zibnil, došel, prešel je nekam, zmanjkalo ga je, zgubil se je; die Strafe wird nicht ausbleiben, kazen (mu) ne odide; mit der Bezahlung ausbleiben, zastati, zaostati s plačilam; das Fieber ist seit gestern ausgeblieben, merzlica je prenehala, ni je bilo od včeraj; du bliebst lange aus, dolgo te ni bilo, dolgo se nisi vernil, dolgo si se mudil; hier ist eine Zeile ausgeblieben, tukaj je (ena) versta izpuščena, izpušena; von der Tagsatzung ausbleiben, ne priti na odločeni dan.

Ausbleiben, das, pomuda, poostanje, neprihod, zmanjkanje, odmanjkanje.

Ausbleichen, *v. a.*, einen Flecken, izbeliti, z beljenjem izpraviti, izpravljati madež; die Leinwand, ubeliti, beliti platno; *v. n.*, bleich werden, zbledeti, ubledeti, bledeti.

Ausbleien, *v. a.*, s svincam napolniti, zaliti, zalivati.

Ausblick, s. **Aussicht**.

Ausblitzen, *v. i.*, es hat ausgeblitzt, nehalo je bliskati, nabliskalo, izbliskalo se je.

Ausblühen, *v. n.*, ocvesti, ocvetati, ocvitati, odcvesti, docvesti; hervorblühen, izcvesti, precvesti, precvetati.

Ausbluten, *v. a.*, sein Blut ausbluten lassen, pustiti, da kri izteče; *v. n.*, izkervaviti se, ukervaveti; alles Blut vergießen, kri je utekla, odtekla, iztekla; die Wunde hat ausgeblutet, kri ne teče več iz rane.

Ausböden, *v. a.*, zadniti, dno narediti, narejati.

Ausbohlen, *v. a.*, mit Bohlen versehen, podničati, z deskami obiti, obijati.

Ausbohren, *v. a.*, zvertati, vertati, prevertati; etwas herausbohren, den Spund, izvertati, izvertovati veho.

Ausborgen, *v. a.*, an andere verborgen, dati, dajati na počak, na zajem, posoditi, posojati, razposoditi, razposojevati; von einem etwas, na zajem vzeti, udolžiti se.

Ausbracken, *v. a.*, ausmerzen, odbrati, odbirati, izvreči, izverči, izvergovati, izmetovati.

Ausbragen, s. **Bragen**.

Ausbraten, *v. a.*, durch Braten herausbringen, alles Fett ausbraten, izpeči, izpekati, izcvreti, izcvirati; zur Genüge braten, speči, prepeči; *v. n.*, izcvreti se, speči se, prepeči se; es bratet zur Genüge, pečeno je.

Ausbrauchen, *v. a.*, povžiti, povživati, užiti, uživati; die Arzenei ist ausgebraucht, zdravilo je povžito; diesen Rock habe ich ausgebraucht, to suknjo sim obnosil, donosil sim jo, dobro sim jo ponosil, auch izporabiti; der Löffel ist ausgebraucht, žlica je obrabila.

Ausbrauen, *v. a.*, skuhati, kuhati ol; alles Malz, pokuhati ves slad.

Ausbrausen, *v. n.*, von dem Winde, Meere, dovriščati, dovrišati, potihniti, uleči se; von Bier, Most, došumeti, ugasniti, izvervrati, dovreti; *fig.* er hat ausgebraust, stresel je jezo, potihnil je.

Ausbrechen, *v. a.*, etwas herausbrechen, izdreti, izdirati, izlomiti, izbiti, izrovati; den Zahn, izdreti, izlomiti, nach *M.*, izmakniti; die Bienen ausbrechen, podreti, podirati panj, potergati, tergati; bei den Jägern, auswühlen, razriti, riti, razrivati; bei den Brauern, das Bier in die Rinnen schöpfen, pretočiti, pretakati; von Schafen, Pferden, wenn sie Zähne ausbrechen, vreči, metati, izmetavati zobe; Aeste, Früchte ausbrechen, untaugliche oder überflüssige, damit die übrigen desto besser wachsen, oblomiti, oblamati, oblamljati, obtergati, obtergovati, otrebiti, otrebljati, trebiti; im Erbrechen von sich geben, izbruhati, bruhati, izrigati, izbljevati, izbljuti, izkozlati, izmetati; *v. n.*, in einen Laut ausbrechen, pognati, zagnati, zaganjati glas; ausgebrochen werden, der Damm bricht aus, prederl se je, predira se jez; der Zahn ist ausgebrochen, zob se je izderl; der Gefangene ist aus dem Kerker ausgebrochen, jetnik je prederl; schnell hervorbrechen, udirati se, udariti, udarjati, udreti; in lautes Gelächter ausbrechen, spustiti smeh, zakrohotati se, hrohotati se, na glas se smejati; in Klagen, Thränen, zavekati, zajokati, zaplakati, zagnati jok, zatarnati; er brach in Thränen aus, solze so se mu uderle; in Zorn, zarohneti; sich zeigen als Krankheit, bolezen se je začela, prikazala, pričela, je vstala; beim Feuer, ogenj je vstal, goreti je začelo, vnelo se je; der Krieg brach aus, vojska se je vnela; in Worte, spregovoriti, oglasiti, zglasiti se (n. p. oglasil se je s temi besedami); vom Concurse, nastati, razglasiti se.

Ausbreiten, *v. a.*, die Flügel, Arme, Hände ausbreiten, sprostreti, sprostirati, raztegniti, raztezati, raztegovati, nach *V.*, razprojiti, auch razganiti, razgibati; Blech in den Blechhämmern, potegniti, vleči pleh; bekannt machen, ein Geheimniß ausbreiten, raznesti, raznašati, razglasiti, razglašati, raztresti, raztrositi, trositi, razsejati; ein Tuch, einen Zeug, ein Tischtuch, razgerniti, razgrinjati, raztegniti; Kenntnisse, razširiti, razširjati; sein Name war im ganzen Lande ausgebreitet, njegovo ime je slovelo po vsi deželi; ausgebreitete Kenntnisse, velika učenost; *v. r.*, sich ausbreiten, von Thieren, razploditi, ploditi se, zarediti, zarejati se, pomnožiti se, razmnožiti se, razširiti se; von Pflanzen, razrasti, razraščati, razrašati se; von Krankheiten, razpasti, razpasovati se, razširjati se; der Aufruhr breitet sich immer mehr aus, punt zmir dalje sega, se razširja, narašča, naraša; sich über etwas, bolj na tanko od česa govoriti, obširneje razložiti.

Ausbreiter, der, razširjavec, razglaševavec, raznašavec.

Ausbreitung, die, razšir, razširjanje, razprostiranje, razgrinjanje, raznašanje.

Ausbrennen, *v. a.*, das inwendige in einer Sache, izžgati, izžigati, izpaliti, paliti; gehörig brennen, dožgati, izpeči, opeči, opekati; den Kalk, skuhati, kuhati und žgati apno; eine Stadt, požgati, požigati; *v. n.*, ausgebrannt sein, aufhören zu brennen, izgoreti, pogoreti; das Schloß brannte rein aus, grad je do tal, do dna pogorel; zu Ende brennen, dogoreti; ein ausgebranntes Herz, terdo, oterpnjeno serce; stärker zu brennen anfangen (vom Licht), razgoreti se.

Ausbringen, *v. a.*, izpraviti, izpravljati; ein Gerücht, eine Heimlichkeit unter die Leute bringen, raznesti, raznašati, raztrositi, razglasiti, zatrositi, zasejati; man hat ausgebracht, zagnali so glas; eine Gesundheit, einen Toast, napiti, napivati zdravico komu, piti na zdravje; im Bergbau, izplaviti, raztopiti, stopiti, topiti; Junge, izleči, leči; einen Teich, očistiti, otrebiti, trebiti ribnik; er konnte den Handschuh nicht ausbringen, ni mogel rokovice sleči, z roke spraviti.

Ausbröckeln, *v. a.* u. *r.*, zdrobiti, drobiti, zdrobiti se.

Ausbrodemen, *v. n.*, izpariti se.

Ausbruch, der, početek, začetek; des Feuers, einer Leidenschaft, vnetje, vžig, začetek; zum Ausbruch kommen, pričeti, začeti, začenjati se; s. **Ausbrechen**; Wein, samotok, samomaščina, samomašina; vor Ausbruch des Krieges, preden se je vojska začela, vnela; der Ausbruch dieser Krankheit schreckte ihn ab, zbal se je, ker se je ta bolezen pokazala, začela; Ausbruch aus dem Kerker, predor iz ječe; Ausbruch des Vesuvs, riganje, metanje Vezuva; Ausbruch der Freude, močno razveseljenje.

Ausbrühen, *v. a.*, mit siedendem Wasser, ein Geschirr, zakuhati, zakuhovati, zapariti, zaparjati, pariti (sod).

Ausbrüllen, *v. n.*, natuliti se, nehati tuliti.

Ausbrummen, *v. n.*, namermrati se, nehati godernjati.

Ausbrunsten, *v. n.*, nehati se goniti, pojati.

Ausbrüsten, *v. a.*, die Brusthöhle eines geschlachteten Viehes ausleeren, izvleči, iztrebiti, iztrebljati oserčje.

Ausbrüten, *v. a.*, izleči, leči, izvaliti, valiti, izuriti, uriti; ersinnen etwas Böses, izmisliti, izmišljevati si, iztuhtati, izkuhati, kuhati, izviti, izkovati, kovariti; *v. n.*, nehati leči, izleči se.

Ausbüchsen, *v. a.*, eine Nabe mit einer Büchse, einem breiten Ringe, vdelati, vdelovati puško.

Ausbügeln, *v. a.*, die Falten, Nähte, zgladiti, zglajati, gladiti, polikati, likati.

Ausbund, der, cvet, izbor; Ausbund der Schönheit, čudo lepote, lepota da je ni take; im bösen Sinne, izveržek, izmena; ein Ausbund der Tugend, zgled kreposti; ein Ausbund der Redner, izverstin govornik.

Ausbündig, *adj.*, preizbran, izverstin, poseben.

Ausbürgen, *v. a.*, ein Pfand auslösen, rešiti, zastavo rešiti, reševati.

Ausbürger, der, vnajnik, zunanj meščan, mestnjan.

Ausbürsten, *v. a.*, izščetiti, izkertačiti, s ščetko očistiti, izčesati.

Ausbuschen, *v. a.*, das Gras, Unkraut buschweise ausreißen, porovati, rovati, izpukati, izpuliti, puliti.
Ausbüßen, *v. a.*, etwas, für etwas büßen, pokoriti se za kaj, pokoro storiti, delati, s. **Büßen**; ein Netz, popraviti, popravljati.
Auscultant, der, poslušavec, avskultant.
Auscultation, die, *medic.*, izsluhovanje, (bolezni) †.
Auscultiren, *v. a.*, izsluhovati (bolezen) †.
Auscuriren, *v. a.*, eine Wunde udgl., izceliti, celiti, ozdraviti, ozdravljati, zdraviti; eine Krankheit, ozdraviti, ozdravljati, izgajiti, gajiti, izlečiti, izvračiti.
Ausdampfen, *v. n.*, mit sein und haben, izkaditi, kaditi se, izhlapeti, izpuhteti, izdišati se; *v. a.*, eine Pfeife, izkaditi, pokaditi.
Ausdämpfen, *v. a.*, izkaditi, kaditi, izkajati, izpariti, pariti; die Kohlen ausdämpfen, d. i. auslöschen, zadušiti, dušiti, zalopniti, ugasiti, ugašati; einen Fuchs, zakaditi lisici, z dimam, kajenjem pregnati lisico.
Ausdärmen, *v. a.*, čeva vzeti, jemati iz —, izčeviti, razčiniti.
Ausdauer, die, preterpljenje, terpež, dostanek, stanovitnost.
Ausdauern, *v. n.* u. *a.*, aushalten, preterpeti, izterpeti, terpeti, prebiti, dostati, dostajati, prenesti, prenašati, prestati, prebaviti.
Ausdauernd, *adj.*, preterpljiv, terpežen, stanoviten.
Ausdehnbar, *adj.*, raztezen, vlačin.
Ausdehnbarkeit, die, razteznost, razpenljivost, vlačnost.
Ausdehnen, *v. a.*, raztegniti, raztegati, raztegovati, stegniti, stegovati, razprostreti, razprostirati, vleči, vlačiti; nach *V.* auch razprojiti; s. auch **Ausbreiten**; etwas elastisches ausdehnen, napeti, napenjati; *v. r.*, razširiti, razširjati se, razprostreti, razprostirati se; ausgedehnt, razširjen.
Ausdehnung, die, razteg, raztežaj, raztegnjenje, razteza; Weitläufigkeit, obšir, obširnost, razšir.
Ausdehnungskraft, die, raztežna, razširna moč.
Ausdeichen, *v. a.*, vermittelst eines Deiches ausschließen, odjeziti, odježati, odgraditi, odgrajati.
Ausdengeln, *v. a.*, sklepati, klepati (koso).
Ausdenken, *v. a.*, zmisliti, zmišljati, zmišljevati; *v. r.*, zmisliti se, namisliti se; aufhören zu denken, izmisliti, domisliti.
Ausdenker, der, zmišljevavec.
Ausdeuten, *v. a.*, izložiti, izlagati, razložiti, razlagati, razkladati, iztolmačiti, raztolmačiti, pretolmačiti, tolmačiti; übel ausdeuten, za zlo vzeti, jemati, zameriti, zamérjati.
Ausdeutung, die, razlaganje, tolmačenje, razklad.
Ausdichten, *v. a.*, zmisliti, zmišljati, zmišljávati, duhtati, tuhtati; dicht machen, zgostiti, narediti, da kaj vodo derži.
Ausdielen, *v. a.*, opažiti, pažiti, obiti, obijati z deskami; s. auch **Bedielen**.
Ausdienen, *v. n.* u. *a.*, seine Zeit, doslužiti, odslužiti; ferner, untauglich sein, izslužiti se; das Kleid hat ausgedient, obleka je doslužila; ausgedient, odslužen; ein Ausgedienter, odsluženec, izsluženec.
Ausdingen, *v. a.* u. *r.*, sich etwas, izgovoriti, izgovarjati si kaj; s. **Ausbedingen**.
Ausdocken, *v. a.*, aus der Docke nehmen, sneti, snemati.
Ausdolmetschen, s. **Ausdeuten**.
Ausdonnern, *v. i.*, izgermeti se, odgermeti, nehati germeti.
Ausdorren, *v. a.*, usahniti, usihati, posušiti se, sušiti se; ausgedorrt, suh, usahnjen.
Ausdörren, *v. a.*, posušiti, posušati, izsušiti, izsušati, sušiti.
Ausdrängen, *v. a.*, poriniti, porivati, pahniti iz (kake družbe), izriniti, izrivati, iztisniti, potisniti.
Ausdrängen, das, des Mastdarms, prepad ritnika.
Ausdrechseln, *v. a.*, izstrugati, strugati, istružiti, iztočiti, točiti.
Ausdrehen, *v. a.*, izsukati, izviti, izvijati; *v. r.*, sich ausdrehen, wie ein Fisch aus den Händen, smukniti, smukati, izmuzniti, izmuzati se, izmotati se, izviti se; auch ausdrechseln, s. **Ausdrechseln**.
Ausdrehstahl, der, zum Hohldrehen, strug, stružno dleto.
Ausdreschen, *v. a.*, Korn, Erbsen, omlatiti, mlatiti; herausbringen, izmlatiti; durch Dreschen erhalten, namlatiti, primlatiti; alles Getreide, pomlatiti, omlatiti; *v. n.*, aufhören zu dreschen, beschließen, domlatiti.
Ausdringen, *v. n.*, izvaliti se, valiti se iz česa.
Ausdrommeten, *v. a.*, iztrobiti, trobiti.
Ausdruck, der, Wort, izrek, beseda, izraz†; ein Zeichen, znamnje; dieses Bild hat Ausdruck, ta podoba je živa.
Ausdrucken, *v. a.*, ein Buch, natisniti, dotiskati, natiskati, izdrukati *; ausgedruckte Lettern, izguljene, izdergnjene, sporabljene čerke; mit Worten ausdrucken, s. das gebräuchlichere **Ausdrücken**.
Ausdrücken, *v. a.*, durch Drücken herausbringen, iztisniti, iztiskati, iztiskavati; Flüssigkeiten, Izžeti, izžemati; das Licht durch Drücken auslöschen, izterniti, iztrinjati luč; durch Drücken ausdehnen, raztisniti, raztiskati; ein Siegel in Wachs, s. **Abdrucken**; mit Worten ausdrücken, auch, sich ausdrücken, als *v. r.*, povedati, izreči, izrekovati, izgovoriti, izustiti, izraziti †; sich zierlich ausdrücken, lepo govoriti; die Ursache ausdrücken, naznaniti, omeniti, povedati, za kaj —.
Ausdrücker, der, ožemač, ožemavec.
Ausdrücklich, *adj.* u. *adv.*, deutlich, razločin, gladek, in U. K. auch recen; ausdrücklich verbieten, gladko, rezno, za terdno prepovedati; ich sagte es ihm ausdrücklich, gladko sim mu povedal, s celo besedo, naravnost; mit Vorsatz, navlašč, nalaš; mit Bewußtsein, vedama.

Ausdruckslos, Ausdrucksleer, *adj.*, mertev, brez živosti, brez življenja, brez izraza †.
Ausdrucksvoll, *adj.*, živ, določin, natančen, izrazen †.
Ausdrusch, der, mlatva, mlatev, mlačev, mlatnja, namlaček †, omlačeno žito.
Ausduften, *v. n.*, izpuhteti, puhteti, izduhteti, duhteti, dišati; *v. a.*, (nach andern: ausdüften), izpuhtiti, puhtiti, dišati, duh od sebe dati, dajati; die Blumen duften Wohlgerüche aus, cvetlice lepo diše.
Ausdulden, *v. n.*, doterpeti, izterpeti, prestati; *v. a.*, preterpeti, terpeti.
Ausdüngen, *v. a.*, nagnojiti.
Ausdunst, s. Ausdünstung.
Ausdunsten, *v. n.*, izpariti se, pariti se, hlapeti, čaditi se, zginiti v podobi sopara, izpuhteti.
Ausdünsten, *v. a.*, izpariti, izparjati, pariti, izkaditi, kaditi, izhlapiti, hlapiti, izsapiti.
Ausdünstung, die, izparica, parica, izpuh, izkaja, hlap; eine duftende, izdišek, duh; s. auch Dunst; Ausdünstung der Haut, kožno ali poltno hlapenje.
Ausebnen, s. Ebnen.
Ausecken, *v. a.*, zdelati, zdelovati, zrezati, zrezovati na vogle, zvoglati, navoglati, voglati.
Auseggen, *v. a.*, z brano povleči, zvlačiti, zbranati, pobranati; etwas aus der Erde herauseggen, izvleči, izbranati; *v. n.*, zu Ende eggen, dobranati, dovlačiti, povlačiti.
Auseilen, *v. n.*, pohiteti, hiteti ven.
Auseinander, *adv.*, narazen, saksebi, eno od druziga; zu weit auseinander, predalječ eden od druziga, predalječ vsaksebi, nach *M.* auch vsakodse; in den Zusammensetzungen bei den Zeitwörtern, raz-, od-; die Sache muß auseinander, to mora narazen; auseinander oder entfernt von einander sein, nadvoje biti.
Auseinanderbiegen, *v. a.*, razviti, razvijati.
Auseinanderblasen, *v. a.*, razpihniti, razpihati, razpihovati.
Auseinanderbrechen, *v. a.*, razlomiti, razlamati.
Auseinanderbringen, Auseinanderthun, *v. a.*, razstaviti, razstavljati, razdjati, razločiti, ločiti.
Auseinanderfahren, *v. n.*, razpeljati se.
Auseinanderfallen, *v. n.*, razpasti, razpadati (se).
Auseinanderfegen, -kehren, *v. a.*, razmesti, razmetati.
Auseinanderfliegen, *v. n.*, razleteti se, razferleti.
Auseinanderfliehen, *v. n.*, razbegniti se, razprašiti se.
Auseinanderfließen, *v. n.*, razteči, raztekati se.
Auseinandergehen, *v. n.*, raziti, razhoditi, razhajati se; langsam, razmikati se.
Auseinanderjagen, *v. a.*, razpoditi, razpojati, razgnati, razganjati.
Auseinanderkämmen, *v. a.*, razčesati, razčesovati.
Auseinanderlassen, od. Auseinander gehen lassen, *v. a.*, razpustiti, razpuščati, razpušati.
Auseinanderlaufen, *v. n.*, razteči, raztekati se.
Auseinanderlegen, *v. a.*, razložiti, razlagati, razkladati.
Auseinanderreißen, s. Zerreißen.
Auseinanderrücken, *v. a.*, razmakniti, odmakniti eno od druziga.
Auseinanderscharren, *v. a.*, razgrebsti, razgrebati.
Auseinanderschlagen, *v. a.*, razbiti, razbijati.
Auseinandersetzen, *v. a.*, razložiti, razlagati; *v. r.*, sich auseinander setzen, poravnati se, spraviti se, pogoditi se.
Auseinandersprengen, *v. a.*, raznesti, raznašati, razbiti.
Auseinanderstellen, *v. a.*, razstaviti, razstavljati.
Auseinandertreten, *v. n.*, razstopiti, razstopati.
Auseinanderwerfen, *v. a.*, razvreči, razmetati, razmetovati, razlučati.
Auseinanderwickeln, *v. a.*, razviti, razvijati.
Auseinanderwirren, *v. a.*, razmotati, razmotavati, odmotati.
Auseinanderziehen, *v. a.*, razvleči, razvlačiti.
Auseisen, *v. a.*, was eingefroren ist, losmachen, aus dem Eise herausschaffen, iz ledú izpraviti, izpravljati, izvleči, izvlačiti, izkrušiti, nach *V.*, izlediti.
Auseitern, *v. n.*, mit haben, aufhören zu eitern, dognojiti se, izgnojiti se; mit sein, ognojiti se in teči iz—.
Ausempfinden, *v. n.*, popolnama čutiti.
Auserkennen, *v. a.*, skozi in skozi spoznati, spoznavati.
Auserkiesen, Auserkören, Auserküren, *v. a.*, izvoliti, voliti; sich einen zum Freunde, sprijatliti se, poprijatliti se s kom, prijatliti se s kom; s. Auswählen.
Auserlesen, *v. a.*, izbrati, izbirati; s. auch Auslesen.
Auserlesen, *adj.*, izbran, izverstin.
Auserndten, *v. a.*, dožeti, požeti.
Auserschallen, s. Erschallen.
Ausersehen, *v. a.*, izbrati, izbirati, odbrati, odbirati.
Aussinnen, s. Ersinnen.
Auserwählen, *v. a.*, izvoliti, voliti (izmed-), izbrati, izbirati, odbrati.
Auserwählt, *adj.*, s. Auserlesen, *adj.*; der Auserwählte, izvoljenec.
Auserwählung, die, izvolitev, izbor, izbiranje.
Auserzählen, *v. a.*, do konca povedati, dopovedati, praviti; *v. n.*, nehati pripovedovati; *v. r.*, napripovedovati se.
Auserziehen, *v. a.*, do konca, do dobriga zrediti, zrejati.

Ausessen, *v. a.*, pojesti, pojedati, snesti, snedati, povžiti.

Ausfachen, *v. a.*, einen Schrank inwendig mit Fächern versehen, opredaliti, predaliti; opoličati, předale napraviti (v čem).

Ausfächsern, *v. a.*, den Weinberg mit Fächsern belegen, zasaditi, zasajati z reznicami, živicami.

Ausfädeln, *v. a.*, die Fäden eines Gewebes herauszupfen, um es aufzulösen, izpukati, pukati, izpuliti; *v. r.*, izpukati, pukati se; *serb.*, krezati se.

Ausfahren, *v. a.*, einen Weg verderben, zvoziti, zvažati, razvoziti cesto; ausgefahren, razvožen, zvožen; ausführen, aus dem Lande, izvoziti, izvažati, izvaževati, voziti iz —; *v. n.*, hinausfahren, odpeljati se, peljati se (ven); bei den Bergleuten aus der Grube steigen, iti, hoditi iz jame; seine Seele ist ausgefahren, umerl je, duša se je odločila; der Fuß fuhr mir aus, noga (se) mi je spoderknila, spodersnilo, spodletelo mi je, s. **Ausgleiten**; ausbrechen, von den Ausschlägen auf der Haut, izpahniti, izpahovati se, izpustiti, izpuščati se, izpušati se, izriniti se.

Ausfahrt, die, aus einem Orte, odpeljanje, izpeljava, izvožnja; aus der Erzgrube, hod, hoja iz jame; in der Erztonne, izvožnja v oboji; ein Thorweg, izvozna cesta.

Ausfall, der, des Getreides aus den Aehren, izpad, stresanje; der Beeren, osip; gewisser Theile des menschlichen Körpers aus ihrer ordentlichen Lage, izstop, izvinjenje, izpah, izkremba, izmaknjenje; Ausfall, eigentlich Vorfall der Gebärmutter, trot, trut; aus einer Festung auf den Feind, zagon, udar iz terdnjave; einen Ausfall thun, planiti, zagnati, zaganjati se (iz terdnjave); Ausfall mit Worten, napad; Ernte, letina, pridelek, obrodek; der Ausfall von Kartoffeln war schlecht, krompir * se je slabo obnesel, krompirja se je malo pridelalo; Deficit, pomanjšek, pomanjkljej, pogrešek; *serb.*, manjak; *poln.*, ubitek; Resultat, izid; heimliche Thür, skrivne duri.

Ausfallen, *v. a.*, sich die Achsel, izpahniti si roko, izkreniti se, izplečiti se; *v. n.*, eigentl., izpasti, izpadati, pasti, padati iz —; die Haare fallen ihm aus, lasje mu gredo z glave; aus einer Festung auf einen Feind, s. **Ausfall**; gerathen, iziti, izhajati se, narediti se; gut, po sreči, po godi se iziti, uspešiti se, ročiti se; die Stimmen fallen auf Jemanden aus, glasi se za koga; die bei der Berathschlagung ausgefallenen Meinungen, menjenja, ki so se pokazale pri posvetovanji; der Beweis fiel nicht rechtsbeständig aus, dokaz ni obveljal po postavi; die Ernte fiel bei uns gut aus, letas smo lepo reč pridelali; letina se nam je dobro obnesla.

Ausfalten, *v. a.*, razviti; *serb.*, razabrati (razbrati) nabrano.

Ausfalzen, *v. a.*, zgladiti, gladiti.

Ausfangen, *v. a.*, einen Teich, ihn dadurch leer machen, poloviti ribe v ribniku, izpoloviti.

Ausfärben, *v. a.*, dobro pobarvati, barvati.

Ausfaseln, **Ausfasen**, **Ausfasern**, *v. n.* u. *r.*, die Fäden gehen lassen, von Zeugen, niti puščati, pušati; izpnorati, pnorati se, izpukati, pukati se; *v. a.*, izpukati, pukati, izpnorati, pnorati; s. **Ausfädeln**.

Ausfasten, *v. n.*, izpostiti se, dopostiti se.

Ausfaulen, *v. n.*, im Innern, sognjiti, strohneti, trohneti, sperhneti, sprepereti; verfaulen und ausfallen, izgnjiti, izgnjivati.

Ausfausten, *v. a.*, ugnjesti, gnjesti.

Ausfechten, *v. a.*, etwas mit einem vor Gerichte, izpravdati, dognati, doganjati, izdelati; durch ein Gefecht, izbojevati, z bojem, orožjem razločiti; *v. n.*, aufhören zu fechten, izpravdati se, nehati bojevati se.

Ausfegen, *v. a.*, den Unrath, izmesti, izmetati; die Stube, pomesti, pometati, sčediti, čediti; rund herum ausfegen, omesti, ometati.

Ausfeiern, *v. n.*, dopraznovati; *v. a.*, am Bergbaue, prepraznovati (teden).

Ausfeilen, *v. a.*, herausfeilen, izpiliti, piliti; dadurch aushöhlen, izpiliti, izpiljevati; vermittelst der Feile zur Vollkommenheit bringen, spiliti, opiliti, piliti; ein wenig, popiliti; eine Schrift, ein Gedicht, es ausbessern, spiliti, piliti, popraviti, popravljati.

Ausfenstern, *v. a.*, Jemanden einen derben Verweis geben, ošteti, oštevati, ozmérjati, okregati, zmérjati, kregati.

Ausferkeln, *v. n.*, izprasiti se.

Ausfertigen, *v. a.*, fertig machen, zgotoviti, dogotoviti, zgotovljati, napraviti, napravljati; fortschicken, odpraviti, odpravljati; zur Bekanntmachung fertig machen, von schriftlichen Aufsätzen, spisati, spisovati, zdelati, zdelovati, narediti, narejati; drucken lassen, ein Buch, eine Schrift, dati, dajati na svetlobo, na dan, izdati, izdajati; einen Sohn ausfertigen, s. **Ausstatten**.

Ausfertiger, der, odpravnik.

Ausfertigung, die, einer Schrift, izdanje, odpravljenje pisma; ämtliche Ausfertigung, odpravek, izdajek.

Ausfertigungstag, der, einer Schrift, dan, kteriga je pismo, pisanje izdano.

Ausfeuern, *v. a.*, ein Zimmer, es durch Heizung gehörig erwärmen, sogreti hišo, dobro zakuriti, da je hiša gorka, topla; ein Faß bei den Böttchern, izpaliti, paliti, auch, izkuriti, izžgati; *v. n.*, aufhören zu schießen, dostreljati, nehati streljati; von Pferden, ritniti, ritati.

Ausfiedeln, *v. n.*, dogosti, doškripati (na goslih), nehati gosti.

Ausfiedern, *v. a.*, im Bergbaue mit Fiedern, d. i., eisernen Keilen ausfüllen, založiti, zalagati.

Ausfilzen, *v. a.*, mit Filz besetzen, oklobučiniti, klobučiniti; mit Rehhaaren ausstopfen, natlačiti, tlačiti z dlako; einen Verweis geben, obrati, obirati; s. **Ausfenstern**.

Ausfindbar, *adj.*, das ist schon ausfindbar, to se že more najti.

Ausfinden, *v. a.*, iznajti, najti, nahajati, zmisliti; *v. r.*, sich ausfinden, s. **Herausfinden**.

Ausfindig, *adv.*, machen, iznajti, izslediti.

Ausfirnissen, *v. a.*, s firnežem * premazati.

Ausfischen, *v. a.*, ribe poloviti; etwas aus einem, uloviti, ujeti (n. p. besedo); *v. n.*, nehati loviti ribe.

Ausflammen, *v. a.*, ein Gewehr, es locker mit Pulver laden, und anzünden, um es auszutrocknen, izsmoditi, izsmajati.

Ausflattern, *v. n.*, izvihrati, izferfoleti, izferfrati, odleteti.

Ausflechten, *v. a.*, oplesti, opletati (od znotrej); auseinander, razplesti, razpletati; *v. r.*, sich aus einer Sache, von einem Verdachte befreien, izplesti, izpletati se, izviti se, izvijati se.

Ausflehen, *v. n.*, nehati moledvati, prositi.

Ausfleischen, *v. a.*, die Felle, omezrati, mezrati kože, ostrugati, strugati.

Ausfleischmesser, das, skobla, strugač, strugalo.

Ausflicken, *v. a.*, zakerpati, okerpati, pokerpati, kerpati, zašiti, zašivati.

Ausfliegen, *v. n.*, izleteti, smukniti, poleteti kam; *fig.* iti iz hiše.

Ausfließen, *v. n.*, izteči, iztekati, teči iz —; izcuriti, izcurljati, curljati iz —; der Wein ist ausgeflossen, vino je poteklo.

Ausflöhen, *v. a.*, poprezati, prezati bolhe, poloviti, loviti bolhe.

Ausflucht, die, von fliehen, izbeg, utek, umik, pobeg; *fig.*, zvijača, izgovor, izvinek, zmislek, ovinek, pretveza; das sind leere Ausflüchte, to so prazni izgovori; Ausflüchte machen, izgovarjati se, umikati se; von fliegen, s. **Ausflug**; das Flugloch des Bienenstockes, žrelo, auch želtno.

Ausflüchten, *v. n.*, pobegniti, bežati (iz dežele).

Ausfluchtsgrund, s. **Ausflucht**.

Ausflug, der, izlet, smuk, polet (iz gnjezda); bei den Jägern, der Auslauf, steza; das ist mein erster Ausflug, pervikrat grem v svet (iz očetove hiše); einen Ausflug machen, oditi, popotovati kam; junge Vögel, mladi tički, izpeljanci.

Ausfluß, der, iztok, iztoč; eines Flußes Mündung, iztok, izliv, ustje; der Blumen, duh, vonj.

Ausflut, die, *mont.*, eine Rinne, welche das Aufschlagewasser abführet, žleb, spodnji žleb.

Ausfluten, s. **Ausströmen**.

Ausfohlen, *v. n.*, izžrebiti se.

Ausfolgen, *v. a.*, ausfolgen lassen, izročiti, zročiti, izročati, izročevati, oddati, oddajati; s. auch **Verabfolgen**.

Ausfoppen, *v. a.*, šalo uganjati s kom, nagajati komu, norca se delati iz koga.

Ausfordern, *v. a.*, zum Kampfe herausfordern, poklicati, klicati koga na moč, na boj, na junaštvo; ich fordere dich aus, pojdiva na moč, skusiva se, junačiva se.

Ausfördern, *v. a.*, im Bergbaue, herausschaffen, izpraviti, izpravljati (na dan), izvlačiti.

Ausforderung, s. **Herausforderung**.

Ausforschen, *v. a.*, izprašati, izpraševati, pozvediti, pozvedovati, izvediti, zvediti, izvedovati, nach *M.* in St. auch, izpitovati; Jemanden ausforschen, skusiti, skušati koga, njegove misli izvedovati.

Ausfragen, *v. a.*, izprašati, sprašati, izpraševati; s. auch **Ausforschen**; *v. r.*, sich ausfragen, naprašati se.

Ausfransen, *v. a.*, in Gestalt der Fransen ausschneiden, nazobčati, zobčati, nastranceljati; s. auch **Ausfasern**.

Ausfressen, *v. a.*, herausfressen aus einem Gefäße, izžreti, izžirati, požreti, žreti iz česa; hohl fressen, izjesti, izjedati, izglodati, glodati; das Pferd hat die Kennaugen (Bohnen) ausgefressen, s. **Zähnen**, nach *V.*, konj je izlizal gline; den Hafer ausfressen, und andere Körner, pozobati, zobati; einen ausfressen, objesti, objedati, ogoliti, goliti koga; *v. r.*, sich ausfressen, sich fett fressen, von Thieren, napitati se; bei den Menschen, napokati, nažreti se, podebeliti se, zrediti se.

Ausfrieren, *v. n.*, vom Froste völlig durchdrungen werden, umerzniti, umerzovati, premerzniti, premreti, prezebsti, prezebati, prezebovati; es hat ausgefroren, nehalo je zebsti, mraz je jenjal.

Ausfrischen, *v. a.*, shladiti, razhladiti, hladiti.

Ausfuchteln, *v. a.*, Jemanden mit der Fuchtel od. dem Degen, oploskati, preploskati, otepsti, pretepsti, pretepati.

Ausfühlen, *v. a.*, otipati, tipati, tipaje zvediti.

Ausfuhr, die, izvožnja, izvoz, izpeljanje.

Ausfuhrartikel, der, izvozno blago.

Ausführbar, *adj.*, izdelaven, dognaven, izpeljaven; das ist nicht ausführbar, to se ne da dognati, doseči, izpeljati.

Ausführbarkeit, die, izpeljavnost; ich glaube nicht an die Ausführbarkeit, ne verjamem, da bi se to dalo izpeljati, dognati.

Ausfuhre, s. **Ausfuhr**.

Ausführen, *v. a.*, vermittelst eines Fuhrwerkes, izvoziti, izvažati, izvaževati, voziti, izpeljati, izpeljevati; Jemanden ausführen, peljati na sprehod; durch Zeigung des Weges, izvoditi, izvajati, voditi; vollbringen, izpeljati, izpeljevati, dognati (do konca); ein Verbrechen, doprinesti, doprinašati, storiti, delati; einen Bau ausführen, dozidati, sozidati; ein Gemälde, napraviti, napravljati, izdelati, izdelovati, dokončati; seine Sache vor Gericht, izdelati, dokazati, dognati; die Vertheidigung ausführen, razložiti svoj zagovor.

Ausführend, *adj.*, ausführende Arzenei, s. **Abführmittel**.

Ausfuhrgebühr, die, izvoznina.

Ausfuhrhandel, der, izvozna kupčija.
Ausführlich, *adj.*, obširen, razločen, na drobno, na tanko razložen; *adv.*, na tanko, obširno, razločno; einen Gegenstand ausführlich behandeln, na tanko, dobro razložiti.
Ausführlichkeit, die, obširnost, natančnost.
Ausfuhrschein, der, izvozni list.
Ausführung, die, izpeljava; eines Verbrechens, doprinesenje; Beweis, dokaz; in Ausführung bringen, izpeljati, dognati.
Ausführungsgang, Ausführungsweg, der, izcejni tok.
Ausfuhrverbot, das, izvozna prepoved.
Ausfuhrwaare, die, izvozno blago.
Ausfuhrzoll, der, izvoznina, izvozni col. *
Ausfüllen, *v. a.*, durch Schöpfen leer machen, sprazniti, spraznovati, prazniti; mit etwas voll machen, napolniti, napolnovati, polniti; mit Erde, zasuti, nasuti, zasipati, nasipati, zasipavati, nasipavati; mit Steinen, zadelati, zadelovati; die Zeit, skratiti, kratiti; eine Höhlung, auch nabokati, bokati.
Ausfündig, s. Ausfindig.
Ausfurchen, *v. a.*, nabrazditi, brazditi.
Ausfuttern, *v. a.*, ein Kleid mit innerer Bekleidung, podložiti, podlagati, opodlagati, podstaviti, podstavljati, podvleči; ein Loch mit Messing, udgl., obotoriti, otoriti.
Ausfüttern, *v. a.*, das Vieh ausfüttern, napasti, pasti (pasem), napičati, pičati, nakermiti, kermiti, položiti, poklasti, klasti živini; groß füttern, zrediti, zrejati, rediti, spičati, spitati, zmastiti, odebeliti; den Winter hindurch füttern, prerediti, prepičati; den ganzen Kasten voll Hafer ausfüttern, poklasti polno skrinjo ovsa.
Ausfutterung, die, podlaga, podstava, podvlaka, podvleka.
Ausgabe, die, das Ausgeben, izdanje, izdajanje; das Ausgegebene, razdavek, izdavek; das Geld, das man ausgibt, potrošek, strošek, utrata; die Ausgaben nicht aushalten können, ne uterpeti, mošnja mi ne uterpi; die Ausgaben und Einnahmen, stroški in prihodki, *russ.*, razhod i prihod; Ausgaben machen, potrositi, trositi; Auflage eines Buches, izdajba, natis, izdanje; Ausgabe der Briefe, izdajanje, razdajanje; etwas in Ausgabe stellen, postaviti, zapisati kaj med stroške.
Ausgabebuch, das, zapis stroškov.
Ausgabeln, *v. a.*, z vilicami potegniti, potegovati iz česa.
Ausgabsrubrik, die, predelek za stroške.
Ausgabssumme, die, znesek namenjen za potrošek; potrošen, izdan znesek.
Ausgaffen, *v. n.*, dozijati, nazijati se.
Ausgähren, *v. n.*, vom Brote, Teige, vshajati, skvasiti se, testo je vzšlo, se je vzdignilo; vom Bier, Most, izvreti, skuhati se, nehati vreti, dovreti.
Ausgallen, *v. a.*, razžolčiti, razžolčevati.
Ausgang, der, izhod, izhajek; in der Theologie, izhajanje; des Wildpretes auf die Felder, hod na pašo, izhodišče, izhodiše, nach *V.* auch stegno; der Ausgang ist zweifelhaft, ne vemo, bo li kaj s tem, bo li kaj vèdlo, ne ve se, kako bo izteklo, kako se bo izšlo, izid je negotov, konec je neznan; Erfolg, izid, nasledek; zu einem gewünschten Ausgange bringen, k dobrimu koncu pripraviti, pripravljati, dobro dokončati; einen traurigen Ausgang nehmen, slab konec, izid imeti, slabo se končati; Ausgang der Waare, izvoz; Ausgang der Wörter, končnica, okonček †; geheimer Ausgang, skrivne duri, skrivno izhodišče, izhodiše; s. auch **Abzug, Abfluß, Mündung.**
Ausgangsfest, das, praznik izhoda.
Ausgangszoll, s. **Ausfuhrzoll.**
Ausgärben, s. **Ausgerben.**
Ausgäten, *v. a.*, Unkraut, izpleti, pleti, popleti.
Ausgattern, s. **Ausfindig machen.**
Ausgaunern, *v. n.*, dosleparití, nehati ciganiti.
Ausgearbeitet, *adj.*, izdelan.
Ausgeben, *v. a.*, hinausgeben, dati, dajati (od sebe), izdati, izdajati; Briefe, razdati, razdajati; einen Befehl, dati, dajati povelje; Karten ausgeben, kvarte deliti, dajati; Geld auf Bedürfnisse, potrositi, trositi, tratiti; ein Buch durch den Druck, dati bukve na svetlo, na dan, med ljudi, izdati bukve; sich für einen Arzt ausgeben, oznaniti, oznanovati se zdravnika, delati se zdravnika; verächtlich, štuliti se, *serb.* graditi se; sich ganz ausgeben, als *v. r.*, alles baare Geld ausgeben, ves denar poizdati, poizdajati, auch razdati se; die Tochter ausgeben, hčer omožiti, možiti, *serb.* udomiti; sich ganz ausgeben, odkriti, razodeti vse svoje misli; *v. n.*, ergiebig sein, das Getreide gibt viel aus, zdati, zdajati, plenjati; der Hund gibt aus, bellet, pes laja; das wird ausgeben, to bo zdalo, zneslo; bei ihm gibt es nichts aus, wenn man ihm noch so viel zuwendet, nič ne zaleže pri njem; in St., ausgeben, d. i. erklecken, auch snadati.
Ausgeber, der, dajavec, razdajavec; die Ausgeberin in den Haushaltungen, ključarica; der Oekonom, ključar, hišnik.
Ausgeberei, die, potrata.
Ausgebreitet, s. **Ausbreiten.**
Ausgeburt, die, ein Erzeugniß, eine Geburt, gern im üblen Sinne, sad, delo, porod, spaček; unreife Ausgeburten der Einbildungskraft, negodni izdelki, plodi domišlije.
Ausgecken, *v. a.*, zasmehovati koga.
Ausgedient, *adj.*, odslužen.
Ausgedinge, das, izgovorjeni užitek, prideržek, osebujek.
Ausgehen, *v. n.*, aus einem Orte gehen, iti, hoditi z doma, od doma, iziti, izhajati; spazieren gehen, oditi, iti na sprehod; von dem h. Geiste, theologisch, izhajati; leer ausgehen, ne opraviti, ne dobiti nič; frei oder ungenossen ausgehen, oditi, izmuzniti se, iziti se brez kazni; der ausgehende Winkel, vnanji kot; von etwas ausgehen, začeti pri čem; ich gehe von dem Grundsatze aus, jez

se deržim tega vodila; ausgehen lassen, besser ergehen lassen, ins Publikum, dati, dajati med ljudi; ausgehende Waaren, izvozno, izvaževano blago; die Haare gehen ihm aus, goli se, lasje mu gredo, izpadajo, lase zgublja, začel je plešati; das Geld, die Waare ist ausgegangen, dnar je pošel, dnarjev je primanjkalo, blago je pošlo, je spečano, razprodano; der Wein ist ausgegangen, vino je poteklo, vino poteka, gre, hodi na malo; verschwinden, von Farben, Flecken im Kleide, zgubiti se, zbledeti; das Feuer, das Licht geht aus, luč, ogenj mine, pojema; sich enden, poiti, pohajati na malo, na piclo iti, hoditi; es ist ein Befehl ausgegangen, prišlo je povelje; auf etwas ausgehen, nameniti, nakaniti, kaniti kaj, naklepati, snovati kaj; auf Streit ausgehen, prepira iskati; der Baum ist ausgegangen, drevo je usahnilo, se je posušilo; der Athem geht mir aus, s. **Athem**; das Ausgehende, *mont.* rob, konec, pomol; darauf geht alles aus, vse se v to shaja; auf Abentheuer ausgehen, klatiti se, potepati se po svetu; auf eine Sylbe ausgehen, sich enden, izhajati, okončavati se na —; der Traum ging aus, sanje so se spolnile, izšle; *v. a.*, durch Gehen ausfindig machen, bei den Jägern, in den Bergwerken, ein Wild, einen Gang ausgehen, naiti, nahajati, zaslediti; den Garten ausgehen, s korakam (na korake) zmeriti, meriti; einen Fußsteig, uhoditi; die Schuhe, razhoditi, shoditi.

Ausgeigen, *v. a.*, izgosti, dogosti.

Ausgeißeln, *v. a.*, izbičati, izšibati.

Ausgeizen, *v. a.*, den Geiz, die überflüssigen Blätter und Ranken an den Pflanzen abbrechen, obrati, obirati, obtergati, obtergovati, omandati, opleti, oplevati; *v. n.*, opustiti lakomnost.

Ausgelassen, *adj.*, neugnan, prešeren, samopašen, divji, razujzdan, *gem.* objesten, serborit.

Ausgelassenheit, die, neugnanost, prešernost, razujzdanost, samopašnost, objestnost, serboritnost.

Ausgleiten, *v. a.*, peljati, spremiti iz kaciga kraja.

Ausgelernt, *adj.*, izučen.

Ausgemacht, *adj.*, dognan, gotov.

Ausgenießen, *v. a.*, do dobriga povžiti, povživati, uživati.

Ausgenommen, *adj.*, razun, razun tega, odlog tega, zunej tega.

Ausgerben, *v. a.*, ustrojiti, do konca strojiti; einen, ogarati, garati* koga.

Ausgesprenge, das, s. **Gerücht**.

Ausgeuden, *v. a.*, potratiti, tratiti, zadjati, zadevati.

Ausgezeichnet, *adj.*, izverstin.

Ausgiebig, *adj.*, zdaten, plenjav, plenjevit, tečin, spor; s. **Ergiebig**.

Ausgießen, *v. a.*, heraus od. hinausgießen, izliti, izlijati, izlivati; *fig.*, in Menge vertheilen, rasliti, razlijati (n. p. dar sv. Duha); einen hohlen Körper mit etwas ausgießen, zaliti, zalivati od. zalijati; das Feuer ausgießen, auslöschen, politi, polivati, (z mokrim ugasiti); bluten, als *v. n.*, bei den Jägern, kervaveti; das Kind mit dem Bade ausgießen, pšenico s plevami izplati, zavreči; mit Blei, s svincam zaliti; sein Herz, razkriti, razkrivati, odkrivati, razodeti, razodevati serce; das Bad ausgießen, s. **Entgelten**; seinen Zorn auf Jemanden, ohladiti se nad kom, stresti, spustiti vso jezo nad kom; *v. r.*, sich ausgießen, razliti, razlivati se.

Ausgipfeln, *v. a.*, des Gipfels berauben einen Baum, prisekati, prisekovati, omuliti, muliti drevo.

Ausglätten, *v. a.*, zgladiti, zglajati, ugladiti, gladiti, zlikati, likati; mit Glätten herausbringen, izgladiti, izglajati.

Ausgleichen, *v. a.*, poravnati, poravnavati, zenačiti, poenačiti, enačiti; die Rechnungen, pobotati, pobotavati, poravnati preštetve, številbe, (rajtanje); den Schaden ausgleichen, škodo poverniti, popraviti, poravnati; Bleche ausgleichen, eben machen, zravniti, ravniti; *v. r.*, sich ausgleichen, poravnati se, pogoditi se.

Ausgleichung, die, poenačenje, zravnanje, poravnava, pobot; eine Ausgleichung treffen, poravnati se, pogoditi se, zmeniti se.

Ausgleiten, *v. n.*, spodersniti, spodersati se, spoderkniti, spoderkati se; mit impersonalem Gebrauch, spodersnilo se mi je, spodletelo mi je, spodleta mi, spolznilo (se) mi je, nach *M.* auch, posmakniti, posmikati se, *serb.* omaknuti se.

Ausglimmen, *v. n.*, dotleti.

Ausglitschen, s. **Ausgleiten**.

Ausglühen, *v. a.*, razbeliti, beliti; *v. n.*, dožareti.

Ausgraben, *v. a.*, izkopati, izkopavati, auch izkapati, odkopati, izgrebsti, izgrebati; mit dem Grabstichel, izčertati, čertati, izjamčati, izrezati; *v. n.*, dokopati, nehati kopati.

Ausgrapsen, *v. a.*, izbrisati (kaj zapisaniga).

Ausgrasen, *v. a.*, travo pomuliti, izmuliti, izmuljati, muliti travo (kje kod), auch poderzati, derzati, porovati, rovati.

Ausgräten, *v. a.*, einen Fisch, otrebiti, trebiti od kosti, nach *V.*, izkostiti, izkostovati, richtiger izkoščevati.

Ausgreifen, *v. a.*, potegniti, vzeti, jemati izmed več reči, jemaje oguliti; *v. n.*, široko stopiti, stopati.

Ausgrollen, *v. n.*, najeziti se.

Ausgrößern, *v. a.*, bei den Kammmachern, razmakniti, razmikati zobe.

Ausgrübeln, *v. a.*, izmisliti, izmišljati, iztuhtati, izmodrovati, izvertati, izglobati, *serb.* izmozgati.

Ausgründen, *v. a.*, bei den Tischlern, izžlebiti, žlebiti, pahe izdelati, pahe delati; s. **Ergründen**.

Ausgrünen, *v. n.*, dozeleneti.

Ausgucken, *v. n.*, gledati, lukati od kod, iz —.

Ausgüren, *v. n., mont.* pokazati se, pomoliti se.
Ausgurgeln, *v. a.*, izgergrati, gergrati.
Ausguß, der, izlitje, izliv; das Ausgießen, izlijanje, izlivanje; die Oeffnung, durch welche eine Flüssigkeit hinausgegossen wird, lijak.
Ausgußeimer, der, lij, loj, lijak.
Ausgypsen, *v. n.*, die Haare fahren lassen, ogoliti se, goliti se, dlako zgubiti, zgubljati.
Aushaben, *v. a.*, ich habe die Stiefel aus, sezul sim škorne; ich habe das Buch aus, prebral sim bukve.
Aushacken, *v. a.*, herausholen durch das Hacken, izsekati, izsekovati; die Augen aushacken, oči izkopati; keine Krähe hacket der andern die Augen aus, vrana vrani ne izkoplje oči; von dem Hacken der Vögel, izkljevati, kljevati, izkavsati, kavsati; Faßdauben aushacken, bei den Böttchern, iztesati, iztesavati (na debelo) doge; die Schuhe, izrezkati; Fleisch aushacken, s. **Aushauen.**
Aushacker, der, sekač, tesač; des Aushackers, tesačev; Aushacker= in Zs., tesaški.
Aushadern, *v. n.*, nakregati se, nehati se prepirati.
Aushaftend, *adj.*, eine bei Jemand aushaftende Summe, kar je kdo komu dolžan, na dolgu zastali znesek.
Aushageln, *v. i.*, es hat ausgehagelt, nehala je toča.
Aushaken, *v. a.*, sneti, snemati s kljuke.
Aushalftern, *v. a.*, razuzdati, razoglaviti, uzdo sneti, snemati.
Aushalten, *v. n.*, in der Musik die Stimme am Ende nicht sinken lassen, zderžati, deržati glas; bis zu Ende bleiben, an einem Orte aushalten, ostati, prestati, dostati do konca; ich kann hier nicht aushalten, ne morem tukaj obstati; es ist mit ihm nicht auszuhalten, ž njim ni moči prebiti, obstati, ni prestati, ni ga moči prenašati; heute wird noch das Wetter (ohne Regen) aushalten, danes se bo še prevleklo; *v. a.*, aushalten, erdulden, z. B. Schläge, prestati, preterpeti, prenesti, prenašati; die Strafe, die Probe aushalten, dostati, dostajati; Jemanden aushalten, preživiti, živiti, oskerbovati, preskerbovati, založiti, zalagati, zakladati koga; die Probe, obstati pri poskušnji; berg= und forstmännisch, odločiti, razločiti, razločevati.
Aushämmern, *v. a.*, durch Hammerschläge herausbringen, b. d. Metallen, eine Beule aushämmern, iztolči, tolči, iztleči, tleči gerčo, razkovati; *v. n.*, dokovati.
Aushandeln, s. **Verhandeln.**
Aushändigen, *v. a.*, izročiti, izročati, izročevati, oddati, oddajati.
Aushändigung, die, izročba, izročevanje.
Aushängebogen, der, izvesna pola †, čista pola (za ogled).
Aushängen, *v. n.*, ausgehängt sein, viseti iz —.
Aushängen, *v. a.*, heraus, hinaushängen, obesiti, obešati, izobesiti, razobesiti, razobešati; *serb.*, izvesiti; er hängt Menschenliebe aus, na videz je ljudomil, dela, kaže se dobrotljiviga.
Aushängeschild, das, izveska, viseči kazavnik.
Aushären, *v. a.*, ogoliti, oguliti, dlako otrebiti, očistiti.
Ausharken, *v. a.*, izgrabiti.
Ausharnen, *v. a.*, izscati, scati.
Ausharren, *v. n.*, dostati, preterpeti, terpeti, prenašati, prebaviti.
Aushärten, *v. a.*, uterditi, uterjevati, terditi; s. auch **Abhärten.**
Aushaspeln, *v. a.*, izmotati, odmotati, motati.
Aushaspen, *v. a.*, eine Thür aus den Haspen heben, sneti, snemati z natikov, šteklјev, razšteklјati.
Aushau, der, izsek, presek.
Aushauch, der, izdih, izdihanje; das Ausgehauchte, sapa, sopar, duh.
Aushauchen, *v. n.*, den Hauch ausstoßen, dihniti, dahniti, dihati; *v. a.*, in Gestalt eines Hauches von sich geben, izdihniti, izdihati, izdihovati; die Seele, umreti, mreti, umirati; pustiti dušo; Wohlgerüche, lepo dišati.
Aushauen, *v. a.*, izsekati, izsekovati, sekati iz —; iztesati, iztesovati; mit dem Meißel eine gewisse Gestalt geben, zdolbsti, dolbsti; die unnöthigen Zweige abhauen, einen Baum aushauen, obsekati, obsekovati drevo, otrebiti, trebiti; einen Wald aushauen, ihn dünne, hell machen, zréditi, zrejčiti, rejčiti; durchplentern, prebrati, prebirati gojzd; zum Verkaufe, das Fleisch bei den Fleischern, sekati; einen mit Ruthen, pretepsti, pretepati, stepsti, otepsti; ausgehauenes Feld, im Bergbau, predelan prostor.
Aushauer, der, prebijač, kladvo za luknje.
Aushäuten, sich, *v. r.*, oleviti se, leviti se; *v. a.*, odreti, odirati, iz kože djati, devati, izkožiti.
Ausheben, *v. a.*, izdvigniti, izdvigati, izvleči, izvlačiti, potegniti iz —; einen Baum, izkopati; eine Thür, sneti, snemati; den Arm, s. **Verrenken;** den Zehnten, pobrati, pobirati desetino; den Wein mittelst Heber, vino potegniti; Rekruten, nabrati, nabirati novince, vzeti, jemati v vojake; der Ausgehobene, vojašk novinec; auslesen, izbrati, izbirati.
Aushebung, die, der Rekruten, nabira vojaških novincov.
Aushecheln, *v. a.*, mit der Hechel herausbringen, izmikati, izmikovati, mikati; zur Genüge hecheln, omikati; Jemanden aushecheln, ihn durchziehen, precejati, obirati koga.
Aushecken, *v. a.*, Junge zur Welt bringen, von kleinern Vögeln, izvaliti, valiti, izleči, leči; *fig.*, durch Nachsinnen herausbringen, izmisliti, izmišljati, izmišljevati, izkuhati; *v. n.*, aufhören zu hecken, nehati valiti, nach *V.*, dognjezditi.

Ausheften, *v. a.*, sošiti, soŝivati, svezati knjigo.

Ausheilen, *v. a.*, innere Krankheiten, ozdraviti, ozdravljati, izgajiti, gajiti, izlečiti, lečiti; äußere Wunden, Schäden, sceliti, celiti; *serb.*, auch izvidati; *v. n.*, die Wunde ist ausgeheilt, rana se je zacelila, je sceljena, se je zarasla; er ist ganz ausgeheilt, do terdniga je ozdravel.

Ausheimisch, *adj.*, nedomač, tuj, zunanj, stransk, od drugot.

Ausheiraten, *v. a.*, omožiti; alle Töchter, vse hčere pomožiti.

Ausheitern, *v. a.*, das Gemüth, razveseliti, razveseljevati dušo, serce; sich ausheitern, *v. r.*, es hat sich ausgeheitert, ujasnilo se je, razjasnilo se je; auch, zvedrilo se je, (was aber im Slovenischen mehr bedeutet: der Regen hat aufgehört); *fig.*, razveseliti se.

Ausheizen, *v. a.*, durch und durch heizen, dobro zakuriti, kuriti, die Stube, ogreti, pregreti (s kurjavo).

Aushelfen, *v. n.*, pomoči, pomagati, pripomoči, pripomagati.

Aushellen, *v. a.*, zjasniti, razjasniti, jasniti; *v. r.*, razjasniti se.

Aushemmen, *v. a.*, bei den Fuhrleuten, die Hemmkette wegnehmen, odvreti, odvirati.

Aushenken, s. **Aushängen;** die Thür, s. **Ausheben.**

Ausherren, Ausherrschen, *v. a.*, dogospodovati, dogospodariti.

Ausheßen, *v. a.*, s psi izgnati.

Aushenern, s. **Vermiethen.**

Aushieb, der, s. **Aushau.**

Aushilfe, s. **Aushülfe.**

Aushinken, *v. n.*, er ist irgendhin ausgehinkt, verächtl., nekam je krevljal, čotal*, šantal.

Aushobeln, *v. a.*, izoblati, oblati.*

Aushocken, etwas, s. **Aushecken.**

Aushoffen, *v. n.*, nehati upati, slovo upu dati.

Aushöhlen, *v. a.*, zvotliti, votliti, röhrenartig, nach *V.*, iztulhati, tulhati, zdolbsti; eine verstopfte Höhlung, prebezgati.

Aushöhlung, *v. a.*, eine hohle Vertiefung, votlina, žlebič; bei den Bäumen, duplo, duplina, škrambol.

Aushöhnen, *v. a.*, zasmehovati koga, pačiti, spakovati se komu; s. auch **Verhöhnen.**

Aushöcken, Aushöckern, *v. a.*, etwas als eine Höcke, d. i. im Kleinen verkaufen, izbranjariti kaj, branjariti s čim; prodati, prodajati na drobno.

Ausholen, *v. a.*, einen ausholen, ausforschen, im gemeinen Leben, vjeti, loviti iz koga; skušati koga, izpraševati koga, izvedovati misli koga; *v. n.*, mit dem Arm ausholen, ihn zum Schlage von sich strecken, stegniti, stegati roko, nameriti, namérjati roko, seči, segati, mahniti; weit ausholen, um einen Sprung zu machen, zateči, zatekati se; zaleteti se, zaletati se, zaletovati se; zagnati se, zaganjati se; s. auch **Ansetzen;** *fig.*, im Reden mit einer Erzählung weit ausholen, začeti, začenjati od kraja, od dalječ, dolge ovinke delati, globoko, dalječ seči.

Ausholen, das, **Ausholung,** die, zum Laufen, zagon, zalet; weite Ausholungen, dolgi ovinki.

Ausholzen, *v. a.*, posekati, sekati les, dervariti.

Aushölzen, *v. a.*, bei Schustern, prerezati, rezati.

Aushorchen, *v. a.*, skrivaj, natihama poslušavaje izvediti, izvedovati, ovedovati.

Aushören, *v. a.*, bis zu Ende an- oder zuhören, do konca poslušati, poslušati koga, dokler ne dogovori.

Aushub, der, izbor, cvet; s. auch **Ausbund.**

Aushudeln, s. **Aushunzen.**

Aushülfe, die, pomoč, pripomoč, podpora.

Aushülfs-, in Zs. pomočni, pripomočni.

Aushüllen, s. **Enthüllen.**

Aushülsen, *v. a.*, von Hülsen befreien, olušČiti, izluščiti, luščiti, lušiti, stročje ožuriti, žuriti.

Aushungern, *v. a.*, izstradati, izstradovati, z gladam ali lakoto ukrotiti, premagati; ein ausgehungerter Mensch, prava lakota, izstradanec, *serb*, gladnik.

Aushunzen, *v. a.*, opsovati, psovati, ozmérjati; s. **Ausschelten.**

Aushüpfen, *v. n.*, izskakljati, poskakljati iz kaciga kraja.

Aushuren, *v. n.*, dokurbati se, nakurbati se.

Aushuschen, *v. a.*, einem die Haare, izpuliti, puliti komu lase; *v. n.*, šiniti, smukniti kam.

Aushusten, *v. a.*, Blut aushusten, izkašljati, izkašljevati, kašljati kri; *v. n.*, izkašljati se, dokašljati, nehati kašljati.

Aushüten, *v. a.*, die Wiesen, Aecker, gewöhnlicher, abhüten, popasti, popašati, popasovati.

Ausjagen, *v. a.*, izgnati, izganjati, izpoditi, izpojati; einem den Angstschweiß, v strah nagnati, naganjati, pripraviti, pripravljati.

Ausjäten, s. **Ausgäten.**

Ausjauchzen, Ausjubeln, *v. n.*, dovriskati, doveseliti se.

Ausjochen, *v. a.*, razpreči, razpregati, izkleniti, izklepati, izjarmiti.

Ausjungen, *v. n.*, izleči se, izkotiti se.

Auskalben, *v. n.*, die Kuh hat ausgekalbet, krava je dotelila, zjalila se je, se je obravila; unglücklich auskalben, zvreči, povreči.

Auskälten, *v. n.*, durchaus kalt sein, zmraziti, premraziti, mraziti se, razhladiti se.

Auskämmen, *v. a.*, herauskämmen, izčesati, izčesovati; die Haare auskämmen, in Ordnung bringen, počesati, razčesati, česati; die Strohdecker kämmen ein fertiges Dach aus, čohajo streho (krovci).

Auskämpfen, *v. n.*, dovojskovati, dobojevati se; *v. a.*, seine Sache, dobiti, dobivati pravdo.

Auskappen, *v. a.*, ausschneiden, izsekati, izsekovati, sekati; bei den Fleischern, ohne

Schnitt herausnehmen, iztergati, iztergovati, tergati.

Auskargen, *v. n.*, aufhören zu kargen, doskopariti.

Auskarren, *v. a.*, izvoziti, izpeljati na samokolnici.

Auskasteien, *v. a.*, iztrapiti, trapiti, terpinčiti.

Auskauen, *v. a.*, požvečiti, izžvečiti, sožvečiti.

Auskaufen, *v. a.*, einen, ihm alle seine Waare abkaufen, izkupiti koga, pokupiti, pokupovati komu vse; einem andern zuvorkommen, eine Sache kaufen, um welche er schon gehandelt hat, prekupiti komu, prekupovati; die Zeit auskaufen, sie allen ihren Theilen nach wohl anzuwenden suchen, die Gelegenheit auskaufen, porabiti, dobro oberniti, obračati čas, poprijeti se prilike; s. auch **Loskaufen**.

Auskaufung, die, prekup, prekupljanje, kup, pokup.

Auskegeln, *v. a.*, sich ein Glied verrenken, izviniti, izpahniti, z. B. den Knöchel.

Auskehlen, *v. a.*, eine Säule, in der Baukunst, izžlebiti, žlebiti, nach *V.*, grabniti, nagrabniti; ausgekehlt, žlebat.

Auskehren, *v. a.*, mit dem Besen, pomesti, pometati, izmesti; von unten heraus, spodmesti, spodmetati; mit der Bürste den Staub aus dem Kleide, izprašiti, izkertačiti suknjo, izščetiti.

Auskehrig, oder **Auskehricht**, **Auskehrsel**, das, smeti *pl.*, smetje *coll.*, ein einzelnes Stück davon, smet.

Auskeifen, s. **Ausschelten**.

Auskeilen, *v. a.*, mit Keilen versehen, ozagojzditi, zagojzditi; zusammengeleimte Bretter auskeilen, sie durch Wegnehmung der Keile von den Leimzwingen los machen, bei den Tischlern, odgojzditi; als *v. r.*, sich auskeilen, im Bergbau, als ein Keil spitz zugehen, und endlich gar verschwinden, stisniti, stiskati, priti, iti na poleg; s. auch **Auskegeln**.

Auskeimen, *v. n.*, pognati, poganjati kal, iznikniti, izkaliti, kaliti; von den Rüben und andern dergleichen Gewächsen, izcimiti se, cimiti.

Auskeltern, *v. a.*, izprešati, oprešati, prešati*, izžeti, izžemati; *v. n.*, aufhören zu keltern, doprešati.

Auskennen, sich, (Provinzl.) *v. r.*, zavediti se, iznajti se v kaki reči, vediti glas kaki reči, zumeti se, spreumeti se na kaj.

Auskerben, *v. a.*, mit Kerben versehen, nazobkati, nazobčati, nach *V.*, naškertati.

Auskernen, *v. a.*, den Kern ausbrechen, izjedriti, izjedrovati, izluščiti, luščiti, lušiti jederce, pečko vzeti; das Beste einer Sache auslesen, izbrati, izbirati po zernu; ausgekernt, po, pri zernu izbran.

Auskesseln, sich, *v. r.*, die Gestalt eines Kessels geben, im Bergbau, usaditi, usajati se; der Kessel in dieser Beziehung selbst heißt, usad.

Auskeulen, *v. a.*, einen, premlatiti, nabiti koga.

Auskindern, *v. n.*, pustiti otročije, otročarije.

Auskippen, *v. a.*, die Dukaten, sie vermittelst der Wage auslesen, izbrati, izbirati na zlato vago.

Auskitten, *v. a.*, zamazati, zamazovati s klejem, zlepiti, lepiti.

Auskitzeln, *v. a.*, so lange kitzeln, bis man dessen gewohnt wird, im gemeinen Leben, izsegačkati, izsegetati, izžgečkati; er ist schon ausgekitzelt, je že izsegetan.

Ausklaftern, *v. a.*, den körperlichen Inhalt eines noch nicht gefällten Baumes nach dem Klaftermesser bestimmen, einen Baum ausklaftern, preudariti, preudarjati drevo na sežnje, zmeriti, zmórjati, meriti na seženj, presežnjiti.

Ausklagbar, *adj.*, das ist ausklagbar, to se more iztožiti.

Ausklagen, *v. a.*, iztožiti, iztoževati; aufhören zu klagen, als *v. n.*, dopravdati se, nehati se pritoževati.

Ausklären, *v. a.*, sčistiti, sčiščati, sčišati, čistiti; den Weizen, otrebiti, trebiti pšenico; *v. r.*, sich ausklären, vom Wetter, ujasniti se, razjasniti se, jasniti se; von einer Flüssigkeit, ubrisati se.

Ausklatschen, *v. a.*, durch Händeklatschen beschimpfen und gleichsam vertreiben, izploskati, izploskovati; einem ein Auge ausklatschen, izbiti oko (z bičem); ausplaudern, izžlobodrati, izblebetati.

Ausklauben, *v. a.*, auslesen, izbrati, izbirati; Nüsse, jederca iz orehov vzeti, jemati; s. auch **Ausklügeln**.

Ausklaubsel, das, izbirek, izbirki *pl.*

Auskleben, **Auskleiben**, *v. a.*, einen Schrank inwendig, oklejati, klejati, omazati, namazati, mazati s klejem; ein Loch, eine Wand mit Lehm, zamazati, zamazovati.

Auskleiden, *v. a.*, der Kleider entledigen, sleči, slačiti; sich auskleiden, sleči se; die Beschuhung, sezuti, sezuvati; sich als Bauer, sich auf das Beste auskleiden, obleči, oblačiti se, kakor kmet, prav lepo; preobleči, preoblačiti se v kmeta; ausgekleidet, besser herausgekleidet, lepo oblečen, napravljen; entkleidet, slečen.

Auskleistern, *v. a.*, inwendig bekleistern, od znotrej oblepiti, lepiti, spopati*; s. **Auskleben**, **Auskitten**.

Ausklingeln, *v. a.*, z zvončkam naznaniti; *v. n.*, dozvončkati.

Ausklopfen, *v. a.*, den Staub, die Kleider, iztepsti, iztepati, iztolči, tolči, iztleči, tleči, izguliti, guliti; einem das Fell ausklopfen, otepsti, otepati, namazati komu ledja; in den Bergwerken, das Ende des Tagewerks durch Klopfen andeuten, izterkljati, terkljati, s klepetcam izklicati, klicati.

Ausklügeln, *v. a.*, izmodrovati, iztuhtati, izviti jo, izmisliti, izmišljevati, iznajti.

Ausknausern, s. **Auskargen**.

Ausknebeln, *v. a.*, einen Hund, ihn von der Kette los machen, odkleniti, odklepati psa, odpeti, odpenjati kavelj psu; einen verbissenen Hund vermittelst des Knebels, razkleniti, razklepati gobec psu.

Auskneten, *v. a.*, zur Genüge, ugnjesti, ugnjetati, umesiti, mesiti; s. auch **Auswirken**; *v. n.*, aufhören zu kneten, dognjesti.

Auskniceen, *v. a.*, eine ganze Stunde, celo uro preklečati; den Stein, izklečati; *v. n.*, doklečati.

Ausknistern, *v. n.*, dopokljati.

Ausknüpfen, *v. a.*, durch Oeffnung des Knotens herausnehmen, razvozlati, razvozlavati.

Auskochen, *v. a.*, durch Kochen herausziehen, das Fett, izkuhati, izkuhovati, *serb.*, izvariti; gar kochen, zur Genüge, skuhati; ein Gefäß, razkuhati; *v. n.*, im Kochen auslaufen, izkipeti, izkipevati, kipeti; aufhören zu kochen, dokuhati se; er hat ausgekocht, ulegla se mu je jeza.

Ausköken, *v. a.*, im Erbrechen von sich geben, izkozlati, kozlati, izrigati, rigati.

Auskommen, *v. n.*, eigentlich, priti, iti, hoditi iz (doma, hiše), iziti, izhajati; aus den Eiern auskommen, zleči se; bekannt werden, priti na dan, zvediti se, razvediti se, raznesti se; mit etwas auskommen, genug haben, als: ich kann damit nicht auskommen, ne shajam, ne skezám s tim, to mi ne dotegne, nach *M.* auch segniti s čim, (auslangen); mit einer Entschuldigung, einer Rechnung auskommen, opraviti s čim, ta izgovor ti ne bo pomagal; mit einem friedlich, shajati s kom, nach *M.*, bogati se s kom; ein Feuer ist ausgekommen, ogenj je vstal, se je vnel, goreti je začelo; mit dem Gehalt kann er nicht auskommen, s to plačo (od te plače) ne more živeti; der Schneider wird damit nicht auskommen, to ne bo dosti, dovelj krojaču.

Auskommen, das, was man zu seinem Unterhalte gebraucht, živež, dohodki, kruh; mit dir ist kein Auskommen, s teboj ni živeti, s teboj ni shajati; ein Auskommen, d. i. Mittel treffen, pot najti, napraviti, česar je treba.

Auskömmlich, *adj.*, zadostin, dovoljin.

Auskönnen, *v. n.*, heute kann ich nicht aus (gehen), danas ne morem iz hiše (iti).

Auskoppeln, *v. a.*, die Jagdhunde, odkleniti, odklepati, odvezati, odvezovati.

Auskören, Auskuren, s. **Auswählen, Erwählen.**

Auskörnen, *v. a.*, izbrati, izbirati po zernu, vzeti zerna, jedra, peške iz—; ausgekörnte Waare, auserlesene, po zernu izbrano blago.

Auskosten, *v. a.*, durch Kosten auslesen, den Wein, poskušaje izbrati, izbirati; und durch vieles Kosten alle machen, izpokusiti, izpokušati, pokušaje povžiti.

Ausköten, sich die Köte verrenken, s. **Auskegeln.**

Auskotzen, s. **Ausspeien.**

Auskrähen, *v. a.*, durch Krähen verkündigen, der Hahn krähet den Morgen aus, petelin dan kikirika, napeva; *v. n.*, dokikirikati.

Auskrallen, *v. a.*, einem die Augen, s kremplji izkopati, izkopavati, izgrebsti, izgrebati oči.

Auskramen, *v. a.*, razložiti, razkladati, razlagati blago, razkazati, razkazovati kupčijo, (kramo), *fig.* pokazati, kazati, n. p. svojo učenost, na ogled postaviti, postavljati, bahati se s čim; *v. n.*, dokupčevati, dokramariti*.

Auskrämpeln, *v. a.*, ogrebenati, grebenati, omikati, mikati, (žimo, volno) kertačiti, ogredešati, gredešati; Unreinigkeiten herauskrämpeln, izgrebenati, izgredešati.

Auskranken, *v. n.*, preboleti, prestati bolezen; wenn man todt ist, hat man ausgekrankt, mertviga zobje ne bolé.

Auskratzen, *v. a.*, izpraskati, izpraskovati, izgrebsti, izgrebati, izdergniti; die Augen, oči izkopati, izkopávati; die Mauer, zid odstergati.

Auskratzung, die, izgreb, izpraskovanje.

Auskrebsen, *v. a.*, einen Bach, rake pololoviti, loviti iz potoka.

Auskreischen, s. **Ausschreien**; Fett auskreischen, auch **Auskröschen**, s. **Ausbraten.**

Auskriechen, *v. a.*, herauskriechen, izlesti, izlaziti, lesti iz —, izpolzovati; aus dem Ei, izleči se, izvaliti se; *v. a.*, alle Winkel auskriechen, vse kote oblaziti, prelaziti.

Auskriegen, *v. n.*, (von Krieg), dovojskovati; *v. a.*, herausbekommen, izvleči, izvlačiti; Schuhe, sezuti.

Auskrücken, *v. a.*, mit der Krücke reinigen, Asche, izgrebljati, grebljati, izgrebsti, izgrebati; *v. n.*, izkrevljati, krevljati kam.

Auskrümeln, *v. a.*, Brot, razmerviti, merviti, razdrobiti, razdrabljati.

Auskrümmen, *v. a.*, skriviti, kriviti.

Auskühlen, *v. a.*, durchaus kühl machen, ein Zimmer, einen Ofen, shladiti, hladiti, razhladiti, pohladiti; *v. n.*, razhladiti se, ohladiti se, hladiti se.

Auskünden, s. **Kundmachen.**

Auskundschaften, Auskunden, *v. a.*, durch Kundschaft herausbringen, ausforschen, izprašati, izpraševati, izpitati, izpitovati, zvediti, pozvediti, pozvedovati; ein Land, ogledovati, razgledovati.

Auskundschafter, der, izpraševavec, pozvedovavec; Spion, ogleduh, pazun.

Auskunft, die, das Auskommen, Unterhalt, živež, kruh; seine gute Auskunft haben, prevžitek imeti; ein Mittel zur Erreichung seiner Absicht, pot; Nachricht, naznanilo, naznanjenje, glas; sie über etwas geben, na znanje dati, dajati, vediti dati, naznaniti, naznanjati, naznanovati; Aufklärung, pojasnilo, razjasnenje, razložba; über etwas geben, razjasniti, razložiti kaj.

Auskunftsbureau, das, naznanovavnica.

Auskunftsmittel, s. **Auskunft.**

Auskünsteln, *v. a.*, umetno zdelati, zdelovati, zmisliti, iztuhtati, zmodrovati.

Ausküssen, *v. n.*, nehati poljubovati, kuševati.
Auskutten, s. **Ausgraben**.
Auslaben, *v. a.*, okrepčati, krepčati.
Auslachen, *v. a.*, jemanden, zasmehovati koga, posmehovati se komu, smejati se komu; *v. n.*, zu Ende lachen, dosmejati se, izsmejati se, nasmejati se.
Auslachen, das, posmeh, zasmehovanje.
Auslacher, der, zasmehovavec, posmehovavec.
Auslachenswerth=, würdig, *adj.*, smešen, smeha, zasmehovanja vreden.
Ausladen, *v. a.*, eine Last herausheben, Waaren ausladen, izložiti, izlagati, izkladati, odkladati, raztovoriti, raztovarjati, razkladati; ein Gewehr ausladen, izbasati, razbasati, basilo od. naboj potegniti iz puške; in der Baukunst hervorstehend machen, napustiti, napuščati, napušati; *v. r.*, sich ausladen, očediti se, počediti se.
Auslader, der, izkladavec, raztovarjavec; an der elektrischen Maschine, sprožilo.
Ausladung, die, izlaganje, razkladanje, raztovarjanje; das Hervorragen in der Baukunst, der Vorsprung, napust, napušč, napuš.
Auslage, die, des Geldes für einen Andern, izlog za koga, strošek, izdavek; eine thun, izložiti, izlagati za koga, izdati, izdajati, potrošiti, trošiti; der Ort, wo die Kaufleute ihre Waaren zur Schau auslegen, izlaga, izlagavnica; s. auch **Auslegung**.
Auslagern, *v. n.*, ustati se, uležati se.
Ausland, das, ptuje, na ptujem, ptuje oder tuje dežele, tuji kraji, zunanje dežele, tujsko, tujina, vnanje; die Ausländer, vnanjci, tujci, *serb.* inostranstvo, inozemstvo.
Auslanden, Ausländen, s. **Ausschiffen**.
Ausländer, der, ptujic oder tujic, vnanjic, *zunanjik*, vnanj, *serb.* u. *russ.* inostranac (ec); **Ausländerin**, die, ptujka, zunanjica, vnanja; ausländischen Stammes, druziga naroda.
Ausländisch, *adj.*, ptuj oder tuj, vnanj, ptujsk, tujedeželsk, stran; etwas Ausländisches, eine ausländische Sprache überhaupt, ptujščina, ptujšina, vnanjščina, vnanjšina.
Auslandssucht, Ausländerei, die, pohlep za tujim, slepo posnemanje tujih šeg.
Auslangen, *v. n.*, auskommen, skezati s čim, shajati s čim, dosti imeti; mit dem *täglichen* Einkommen kaum auslangen, komaj shajati, nach *V.* protati se; mit dieser Entschuldigung wirst du nicht auslangen, nič ne boš opravil s tim izgovoram; s. auch **Auskommen, Ausreichen**; wohin reichen, seči, segati; als *v. a.*, stegniti, stegovati.
Auslängen, *v. a.*, zdaljiti, daljiti, zdaljšati, podaljšati, podaljševati, daljšati.
Ausläppern, *v. a.*, izserkati, izsrebati, srebati.
Auslärmen, *v. n.*, doropotati, izropotati.
Auslassen, *v. a.*, hinauslassen, weglassen, ausbleiben lassen, freien Lauf lassen, izpustiti, izpuščati, izpušati; ein Wort, izpustiti, preskočiti; Butter, Talg auslassen, d. i. ausschmelzen, raztopiti, raztapljati; Speck, razcvreti, razcvirati, cvreti; ein Kleid auseinander lassen, razpustiti, razpuščati, razpušati; zum Theil auseinanderlassen, nachlassen, napustiti, napuščati, napušati, odjenjati, prijenjati; einen Befehl, s. **Erlassen**; fahren lassen, popustiti, od sebe dati; seine Gedanken, sich über etwas auslassen, svojo misel izreči, povedati, razodeti, razodevati, razkriti svoje misli zastran česa, naznaniti, naznanovati; seinen Zorn, jezo stresti, stresati nad čim; ein ausgelaßener Mensch, prešeren, razujzdan, razposajen, razberzdan človek; ausgelassener Bube, nach *Jarn.*, skoračič; auf eine ausgelassene Art, prešerno.
Auslassung, die, izpust, izpuščenje, izpušenje, izpuščanje, izpušanje.
Auslauben, *v. a.*, z zelenimi vejami, z listjem olepšati, prepeti, prepenjati, prepreči, prepregati.
Auslauern, *v. a.*, izprežati, izslediti.
Auslauf, der, des Wassers, iztek, iztok; des Schiffes, tek, jadranje; der Ort, auf welchen man aus einem andern läuft, stekališče, stekališe; das Hervorragen der Glieder in der Baukunst, die Ausladung, napust, napušč, napuš, strešica; bei den Jägern, s. **Ausflug**; in den Salzwerken, čist dohodek; Auslauf in der Rede, ovinek.
Auslaufen, *v. n.*, aus einem Orte laufen, izteči, iztekati, teči iz —, izleteti, izletati iz —; das Faß, das Gefäß läuft aus, sod pušča, puša, ne derži, teče iz —; die Erbsen laufen aus, fallen aus den Hülsen, uff., grah se preza, grah se je sprezal; hinaus, aus dem Hause, izteči, teči iz hiše, ven; der Wein ist ausgelaufen, vino je poteklo; von der Flotte, odjadriti, odriniti, oditi, odhajati, odpeljati se; die zweite Auflage ist um 3 Bogen ausgelaufen, an Bogenzahl stärker geworden, drugi natis se je za tri pole pomnožil; die Gesimse einer Säule laufen zu beiden Seiten aus, steberni zidci so na obeh straneh napuščeni, napušeni, steberni napušči, napuši so namaknjeni; šterleti, moleti; siedend auslaufen, izkipeti, izkipevati; sich endigen, izteči, iztekati se, iziti, izhajati se, okončati, končati se; von einem Ziele auslaufen, od nekod teči; weit auslaufen, dalječ se razprostreti, razprostirati; das Kind muß sich auslaufen, als *v. r.*, otrok se mora izletati, izteči; die Zapfenlöcher laufen sich aus, wenn sie durch die Länge der Zeit erweitert werden, čepi, čepniki se utekajo, so se utekli; *v. a.*, im Bergbau, eine Last Erz auslaufen, iztačkati, tačkati rudo.
Ausläufer, der, ein Bedienter zum Verschicken, posel, tékavec; eine Sproße aus den Wurzeln, Würzling, divjica, pertlika, živica.
Ausläufisch, s. **Ausschweifend**.
Auslaufkarren, der, in den Bergwerken, tačka.
Auslaugen, *v. a.*, izlužiti, lužiti, izlugati, lugati; Fässer auslaugen, olužiti, lužiti.
Auslauschen, s. **Aushorchen**.

Auslausen, *v. a.*, uši obrati, obirati komu, uši poiskati, iskati, *serb.* obiskati, pobiskati koga; einen ausbeuteln, opehariti, osušiti, ogoliti koga.
Auslaut, der, konènica besede.
Auslauten, *v. n.*, einen Laut von sich geben, oglasiti, zaglasiti se, glasiti se; in der Grammatik, okonèati, okonèavati se, konèati se.
Ausläuten, *v. a.*, die Kirche, die Messe ausläuten, odzvoniti, odzvanjati mašo oder k maši; einem Todten, zvoniti komu; *v. n.*, aufhören zu läuten, dozvoniti, odzvoniti.
Ausläutern, *v. a.*, izrediti oder izrejèiti, rejèiti gojzd, s. **Auslichten**, **Aushauen**.
Ausleben, *v. a.*, preživeti; *v. n.*, doživeti, priti do konca življenja, umreti; ausgelebt, izterpljen, izpit.
Ausleben, das, smert.
Auslechzen, *v. n.*, er hat ausgelechzt, veè ne hrepeni po nièemur.
Auslecken, *v. a.*, den Honig, die Milch herauslecken, izlizati, lizati; die Schüssel auslecken, polizati skledo; *v. n.*, der Wein ist ausgeleckt, vino je poteklo; tropfenweise ausfliessen, izkapati, kapati.
Ausledern, *v. a.*, inwendig mit Leder versehen, obleèi, oblaèiti z usnjem; s. auch **Ausprügeln**.
Ausleeren, *v. a.*, sprazniti, spraznovati, prazniti; ein Glas, izpiti, izpivati; ein Gefäß, izliti, izlivati vodo iz —.
Ausleerung, die, spraznjenje, s. auch **Entleerung**.
Auslegbar, *adj.*, razložljiv.
Auslegen, *v. a.*, überhaupt, izložiti, izlagati, razložiti, razpoložiti, razpolagati; die Leinwand zum Bleichen, razgerniti, razgrinjati; für Jemanden, das Geld für ihn bezahlen, založiti, zalagati koga z dnarjem, zakladati za koga, izdati, izdajati, plaèati za koga, s. **Auslage**; sein Geld auf Zinsen, naložiti, nalagati, dnar na obresti; etwas mit Silber, Elfenbein, usf., vložiti, vlagati z —; ausgelegte Arbeit, vložena roba; den Sinn einer Rede, ein Gesetz auslegen, razložiti, razlagati, auch razjasniti, razjasnovati, razkladati; einem etwas als einen Hochmuth udgl., ušteti, šteti komu kaj v napuh, vzeti, jemati za kaj; er hat das übel ausgelegt, to mu je zameril; das kann man so auslegen, to se more tako razumeti.
Ausleger, der, einer Schrift, einer Stelle, razlagavec, tolmaè; **Auslegerin**, die, razlagavka.
Auslegung, die, razlaga, razlaganje, tolmaèenje.
Auslegungsart, die, razlaganje, naèin razlaganja.
Auslegungsregel, die, pravilo razlaganja ali za razlaganje.
Auslehmen, *v. a.*, z ilovico zamazati, zamazovati, ogliniti, gliniti.
Auslehnen, s. **Ausleihen**.
Auslehren, *v. a.*, zur Genüge, bis zur Vollkommenheit, izuèiti, douèiti; *v. n.*, douèiti.
Ausleiden, *v. n.*, bis zu Ende, izterpeti, preterpeti; aufhören zu leiden, doterpeti, terpljenje dostati.
Ausleihen, *v. a.*, Geld an Andere, in St., v zajem dati, dajati, gewöhnlicher posoditi, razposoditi, posojevati oder na pósodo dati, dajati, was aber richtiger von dem Leihen unverbrauchbarer Gegenstände gebraucht wird; auch razupati.
Ausleiher, der, posojevavec, posodnik, upnik†.
Ausleimen, *v. a.*, izklejati, klejati.
Ausleiten, *v. a.*, spremiti, spremljati koga (iz kaciga mesta).
Auslenken, *v. n.*, einem auslenken, uganiti, ugibati se komu, ogniti, ogibati se, umakniti, umikati se, auch ukloniti, uklanjati se komu.
Auslernen, *v. n.*, izuèiti se, douèiti se; ausgelernt, izuèen; einen Menschen auslernen, als *v. a.*, do dobriga spoznati, spoznavati; der Mensch lernt nie aus, èlovek nikoli zadosti ne zna, se mora uèiti, dokler je živ.
Auslese, s. **Auswahl**.
Auslesen, *v. a.*, Erbsen, Linsen, izbrati, izbirati; herauslesen, oder suchen und absondern, odbrati, odbirati; ein Buch auslesen, prebrati, prebirati bukve, izbrati; *v. n.*, dobrati.
Ausleuchten, *v. n.*, domu gredoèimu posvetiti, svetiti.
Ausleute, s. **Ausländer**, **Auswärtige**.
Auslichten, *v. a.*, einen Wald, ihn aushauen, izsekati, izsekovati, izredèiti, oder izrejèiti, rejèiti, izplešiti.
Ausliefern, *v. a.*, izroèiti, izroèati, izroèevati, oddati, izdati.
Auslieferung, die, izroèba, izroèenje.
Ausliegen, *v. a.*, das Bett, es hohl machen, uležati posteljo; der Wein hat den moderigen Geschmack nicht ausgelegen, nach *V.*, vino ni izležalo blatniga duha; *v. n.*, der Wein, usw. muß ausliegen, vino se mora uležati, auch ustati se; daher ausgelegen, uležan.
Auslieger, der, Wachtschiff, stražna ladija.
Ausloben, *v. a.*, einem etwas, ihm versprechen, obljubiti, obetati; den Kindern große Abfindungen, izgovoriti, izgovarjati; *v. n.*, nahvaliti se.
Auslochen, *v. a.*, izluknjati, luknjati.
Auslocken, *v. a.*, einen auslocken, primotiti koga, izvabiti koga; ein Geheimniß von einem, izpraviti, dobiti kaj iz koga, izprašati, speljati koga, da kaj pove.
Ausloden, s. **Loden**.
Auslodern, *v. n.*, izplamteti, izplameneti, izšvigati.
Auslöffeln, *v. a.*, pojesti, snesti, pojedati, z žlico.
Auslohen, *v. a.*, durch Lohe, d. i. ein Flammenfeuer herausbringen, eine Stückform auslohen, sie mit Reisholze ausbrennen, izpaliti, paliti, izžgati.
Auslohnen, *v. a.*, die Arbeiter, *mont.*, plaèati, izplaèati, izplaèevati delavce.

Auslöschen, *v. n.*, vom Feuer, ugasniti, ugasovati; vom Lichte, auch, luč je umerla; von einer Schrift, zgubiti, zgubljati se, zginiti, zbrisati se, zabrisati se; der Kranke wird auslöschen, bolnik bo ugasnil; *v. a.*, vom Feuer, ugasiti, pogasiti, ugašati, gasiti, pomoriti; von einer Schrift, zbrisati, zbrisovati; das Licht, ugasniti, ugasovati; *fig.*, Affecte vergehen machen, uff., ugasniti, ugasiti, gasiti; das Andenken auslöschen, udgl., zbrisati, zbrisovati.

Auslöscher, der, ugasivnik, ugasovalo.

Auslöschlich, *adj.*, ugasljiv, zbrisljiv.

Auslöschung, die, ugašenje, ugasnjenje, zbris.

Auslosen, *v. a.*, vermittelst des Loses ausheben, Rekruten auslosen, na srečko ali loz izbirati, nabirati, lozati*; ausspielen, Waaren, u. dgl., na srečke pródati, izigrati, izsrečkati, srečkati †.

Auslofer, der, izsrečkovavec.

Auslösen, *v. a.*, rešiti, izrešiti, izreševati, odkupiti, odkupovati; bei den Jägern, osercje iztrebiti, iztrebovati; *v. r.*, sich auslösen, odkupiti se, odkupovati, izkupiti se.

Auslösung, die, rešenje, rešitev, rešitva, odkup; das Geld, womit eine Sache oder Person gelöset wird, rešilo, odkupščina, odkupšina; in den Schlaguhren, prožilo.

Auslösungsvertrag, der, odkupna pogodba.

Auslüften, *v. a.*, prevetriti, prevetrovati, vetriti, auch izvetriti, presapiti, presapljati, na zrak djati, devati (n. p. sukno).

Auslugen, s. **Ausschauen.**

Ausmachen, *v. a.*, dokončati, dokončavati, opraviti, dodelati, napraviti, doveršiti, dognati; Nüsse, Erbsen, udgl., der Schale befreien, olusčiti, izlusčiti, lusčiti, lušiti, olupiti, lupiti; einen Flecken ausmachen, aus einem Kleide, izpraviti, izpravljati madež; Geld, Quartier, Wild ausmachen, ausfindig machen, dobiti, dobivati, zaslediti, najti; ein Kleid mit Gold uff. ausmachen, obdelati, obdelovati; viel ausmachen, wenig, einen Theil, znesti, znašati, vreči; das macht nichts aus, to nič ne de; das macht die Tugend noch nicht aus, to še ni čednost; es macht nicht viel aus, to ne znese, ne znaša, ne verže veliko; wie viel macht das aus, koliko je tega; etwas vollenden, mit einem ausmachen, es entscheiden, zdelati, dodelati, končati, uravnati, dogovoriti se zastran česa, pogoditi se, zmeniti se; es mit einem gar ausmachen, seinem Leben, seinem Glücke ein Ende machen, končati koga; einen ausmachen, schelten, ozmérjati, okregati, kregati koga, obdelati, ošteti koga; ein ausgemachter Narr, prav norec; das ist eine ausgemachte Sache, to je gotova, dognana reč; das macht das Wesen der Seele aus, to je bistvo, v tem je bistvo duše; das macht es noch nicht aus, to še ni vse, ni dovelj.

Ausmagern, *v. a.*, shujšati; *v. n.*, posušiti se, shujšati, hujšati se, omeršaveti.

Ausmähen, *v. a.*, prekositi (njivo).

Ausmahlen, *v. a.*, vermittelst der Mühle herausbringen, das Getreide zu sehr ausmahlen, izmleti, mleti, izmiljati; *v. n.*, aufhören zu mahlen, domleti; alles Getreide, pomleti, pomiljati.

Ausmäkeln, *v. n.*, domešetiti, domešetariti.

Ausmalen, *v. a.*, ein Gemälde vollenden, illuminiren, zmalati, malati; inwendig bemalen, omalati, domalati; *v. n.*, domalati; — domalariti.

Ausmangeln, Ausmandeln, *v. a.*, mit dem Mangelholze ausdehnen, razvaljati, zvaljati, valjati, izlikati, likati.

Ausmann, s. **Ausbürger, Auswärtige.**

Ausmärgeln, *v. a.*, gebräuchlicher: **Ausmergeln,** des Markes, der Kräfte berauben, zamoriti, shujšati, izmolsti, izpiti; ausgemärgelter Acker, pusta, izpita, izmolzena njiva; ein ausgemergelter Mensch, izpit, sterpljen človek, auch izmodljan.

Ausmarken, *v. a.*, mit Marken, Gränzen völlig bezeichnen, omejničiti, mejničiti, omejiti, mejiti, meje postaviti, postavljati; durch Marken von einem gewissen Bezirke ausschließen, odmejničiti, odmejiti.

Ausmarkten, *v. n.*, dosejmovati.

Ausmarsch, der, odhod, izhod, *russ.* pohod; s. auch **Ausrücken.**

Ausmarschiren, *v. n.*, in Marschschritten, oditi, odhajati, odmarširati*.

Ausmartern, *v. a.*, izterpinčiti, izmučiti, iztrapiti.

Ausmaß, das, mera, izmera, odmera.

Ausmästen, *v. a.*, völlig fett mästen, spitati, odebeliti, pitati, debeliti.

Ausmatratzen, *v. a.*, mit Haaren oder Wolle ausstopfen, natlačiti, natlačevati, naterpati, terpati, nažokati*.

Ausmauern, *v. a.*, etwas inwendig, izzidati, izzidovati, obzidati.

Ausmausen, Ausmausern, *v. a.*, ogoliti, oskubsti, skubsti; durch Stehlen, izmakniti, izmikati; *v. r.*, sich ausmausen, izmisati oder izmikati se.

Ausmeckern, *v. a.*, izmeketati.

Ausmeißeln, *v. a.*, izdolbsti, dolbsti, izdolbati.

Ausmelken, *v. a.*, izmolsti, pomolsti do dobriga; in St. und U. K., podojiti; *v. n.*, domolsti.

Ausmergeln, s. **Ausmärgeln.**

Ausmerzen, Ausmärzen, *v. a.* odbrati, odbirati (slabo); ausschließen, z. B. einen aus der Zahl seiner Freunde, izvreči, izmetovati; sonst, iztrebiti, trebiti, odvreči, odločiti, izločiti; eine Stelle aus einer Schrift, izbrisati, izbrisovati.

Ausmessen, *v. a.*, das Maß einer Sache finden, izmeriti, premeriti, meriti; Bier, Wein ausmessen, einzeln verkaufen, točiti; Getreide, trockene Dinge, odmeriti, odmérjati, prodajati na drobno; bestimmen, odločiti, odločevati.

Ausmessung, die, izmera, izmerek, izmérjanje.

Ausmetzen, *v. a.*, das den Müllern gesetzte Maß aus dem Mehlkasten messen, vzeti, jemati merico, *serb.*, ujmiti (ujam uzeti).
Ausmeubliren, Ausmöbeln, *v. a.*, ein Zimmer, napraviti, napravljati po hiši; hišno orodje, pohišje, hišno opravo napravljati, izbo s potrebno opravo preskerbeti; ausmeublirt, napravljeno, vse napravljeno.
Ausmiethen, *v. a.*, dati, dajati v najem; s povišanjem najemnine spraviti koga iz najma.
Ausmindern, *v. a.*, dem Minderbiethenden in der Auction überlassen, po znižbi prodati, oddati, delo izročiti tistimu, ki naj manjši plačilo tirja.
Ausmisten, *v. a.*, den Stall, izkidati, pokidati iz hleva; otrebiti, iztrebiti, trebiti.
Ausmitteln, *v. a.*, d. i. ausfindig machen, najti, dobiti, dobivati, zvediti, zvedovati; auszumitteln bemüht sein, iskati; bemessen, zmeriti, meriti.
Ausmünden, *v. n.*, izliti, izlivati se, teči v —.
Ausmünzen, *v. a.*, Gold, Silber, pokovati, kovati v dnar; s. **Ausprägen.**
Ausmüssen, *v. n.*, morati ven, iz hiše.
Ausmustern, *v. a.*, als untauglich absondern, zvreči, zavreči, zametovati, odbrati, odbirati, iztrebiti, trebiti.
Ausnagen, *v. a.*, izglodati, izgrizniti, glodati.
Ausnähen, *v. a.*, mit Figuren benähen, šiti, ošivati, obšiti, našiti, obšivati, našivati.
Ausnahme, die, izjema †, izjemek, izjemba, izločenje, izločba; das ausgenommene, izjetek, izvzetek; eine Ausnahme machen, izjeti, izvzeti, izločiti, izločevati; Alle mit Ausnahme des Thomas, vzi razun Tomaža, vsi, samo Tomaž ne; Alles ohne Ausnahme, vse splaz, zapored; dieß ist eine Ausnahme von der Regel, to je izjema od pravila; keine Regel ohne Ausnahme, ni ga pravila brez izjeme.
Ausnahms-, in Zs., izjemni.
Ausnahmsfall, der, izjemek.
Ausnahmslos, *adj.* u. *adv.*, brez izjeme, brezizjemen.
Ausnahmsweise, *adv.*, izjemno, izjemama, po izjemi.
Ausnahmszustand, der, izjemni (obsedni) stan.
Ausnarren, *v. n.*, nanorčevati se, norosti slovo dati.
Ausnaschen, *v. a.*, durch Naschen ausleeren, izsladkariti, izsnedariti; als *v. n.*, aufhören zu naschen, dosladkariti, dosnedariti.
Ausnecken, s. **Ausspotten.**
Ausnehmen, *v. a.*, herausnehmen, vzeti, jemati odkod, iz —, ven, ausschließen, izjeti, izjemati, izločiti, izločevati; diese Pflicht verbindet alle, keinen ausgenommen, ta dolžnost veže vse brez razločka, nihče ni izjet, brez izjeme; er hat einem jeden etwas geschenkt, mich ausgenommen, vsakimu je nekaj dal, samo meni nič, razun mene je vsakimu dal kaj, zunaj mene, odlog mene je slehernimu kaj dal; eine Gans ausnehmen, drob vzeti iz gosi; ausnehmen (beim Honig), spodrezati; einen Zahn ausnehmen, zob izdreti, izdirati, s. auch **Auswählen**; Waaren ausnehmen, na počak, na upanje vzeti, jemati; deutlich ausnehmen, razločno viditi; *v. r.*, sich ausnehmen, vor anderen Dingen seiner Art, razločiti se, ločiti se; das Ding nimmt sich gut aus, to se dobro pristuje, poda, prileže; er nimmt sich gut aus, lepo ga je viditi; sich etwas ausnehmen, prideržati si kaj.
Ausnehmend, *adj.*, poseben, izversten.
Ausneigen, *v. a.*, izliti na izkap.
Ausnennen, *v. a.*, celo ime povedati.
Ausniesen, *v. a.*, izkihniti, izkihati kaj.
Ausnippen, *v. a.*, malo po malo izpiti, izserkati, *serb.* izpijuckati.
Ausnüchtern, *v. n.*, streziti se, strezniti se, trezniti se.
Ausnützen, Ausnutzen, *v. a.*, vse porabiti, do dobriga porabiti, rabiti.
Ausöden, *v. a.*, leer, öde machen, spustotiti, opustotiti, pustotiti; einen Teich, ein Fischwasser, sprazniti, spraznovati, prazniti.
Ausölen, *v. a.*, z oljem znotraj omazati, mazati.
Auspachten, *v. a.*, dati v zakup †, štant*.
Auspacken, *v. a.*, izložiti, izlagati, izkladati, razložiti, razkladati, raztovoriti, iztovoriti.
Auspappen, *v. a.*, inwendig mit Papier bekleiden, olepiti, lepiti s papirjem (od znotraj).
Auspariren, *v. a.*, einen Stoß, odstreči, odbiti, odbijati, odmahniti, odmahovati, umakniti, umikati se.
Auspatschen, *v. a.*, izploskati, ploskati.
Auspauken, *v. a.*, na boben, pavke* razglasiti, razglašati.
Auspeitschen, *v. a.*, iztepsti, iztepati, izpokati, izbičati, bičati, z bičem izbiti kaj; ein ausgepeitschtes Mährchen, trikrat pozabljena reč, ne verjeta.
Auspellen, s. **Aushülsen.**
Auspelzen, s. **Ausprügeln.**
Auspfählen, *v. a.*, inwendig mit Pfählen versehen, obkoliti, kole potakniti, potikati po njivi.
Auspfänden, *v. a.*, einen Schuldner, zarubiti, rubiti koga.
Auspfänder, der, rubežnik; s. **Executor.**
Auspfarren, *v. a.*, odločiti, odločevati od fare, izločiti, izločevati iz fare.
Auspfeifen, *v. a.*, izžvižgati, izžvižgovati, izzvizdati; s. auch **Auszischen.**
Auspflanzen, *v. a.*, presaditi, presajati, presajevati (iz perviga rastila).
Auspflastern, *v. a.*, einen Hof, postaviti, postavljati seliš, tlak napraviti, obložiti, oblagati s kamnjem.
Auspflöcken, s. **Auspfählen.**
Auspflücken, *v. a.*, durch Rupfen ausziehen, Federn, izkubsti, oskubsti, skubsti; bei Blu-

men, potergati, populiti, utergati, tergati, puliti, izpukniti, izpukati.

Auspflügen, *v. a.*, einen Stein, eine Wurzel, izorati, izoravati; s. auch **Ausackern**.

Auspfützen, *v. a.*, *mont.* pozajeti, pozajemati, izcrepati.

Auspichen, *v. a.*, inwendig, ein Faß, osmoliti, posmoliti, smoliti.

Auspicien, *pl.*, pomeni, naznanki†, znamnja osode, predznamnja†, vedeževanje iz ptičjiga letanja; unter den Auspicien des Fürsten, pod obrambo, pod varstvam, okriljem vladarjevim.

Auspicken, *v. a.*, izkljevati, izzobati, pokljevati.

Ausplacken, **Ausplagen**, *v. a.*, iztrapiti, trapiti, terpinčiti koga.

Ausplappern, *v. a.*, izžlobodrati, izblebetati, izblekniti, blekniti, razpovedati, raznstiti, izčeljustati.

Ausplatten, **Ausplätten**, *v. a.*, ogladežati, poravnati, poravnavati, splohati.

Ausplatzen, *v. n.*, d. i. abprallen, odleteti, odletovati, odskočiti, odskakovati; in ein Gelächter, zagnati smeh, zakrohotati se; — razpočiti se, raznesti se.

Ausplaudern, *v. a.*, s. **Ausplappern**; *v. r.*, nažlobodrati se, nablebetati se.

Ausplündern, *v. a.*, obropati, opleniti, pleniti, odreti, ogoliti koga.

Auspochen, *v. a.*, z. B. einen Marder aus einem hohlen Baume, izterkati, izterkljati; das Pelzwerk der Motten wegen, iztepsti, iztepati; im Bergbau durch Pochen das Zeichen zum Ausfahren geben, izterkati, izterkovati.

Auspocken, *v. n.*, preboleti koze.

Auspöckeln, s. **Ausdörren**.

Auspolstern, *v. a.*, ein Canapee, oblaziniti, zblaziniti, blaziniti.

Auspoltern, *v. n.*, odrohneti, nehati šundrati.

Ausposaunen, *v. a.*, raztrobentati, iztrobentati, raztrobiti, razglasiti, raznesti, raznašati.

Ausprägen, *v. a.*, izkovati, pokovati, kovati (n. p. srebro v dnar).

Ausprahlen, *v. n.*, er hat ausgeprahlt, ne bo se več bahal, je izbahal.

Auspredigen, *v. n.*, aufhören zu predigen, odpridgovati, izpridgovati.

Auspreisen, *v. a.*, na moč hvaliti.

Auspressen, *v. a.*, iztlačiti, tlačiti, izžmeti, oder izžeti, izžemati, iztisniti, iztiskati, iztiskovati, izprešati*; einem Geld, s. **Erpressen**, das Geständniß, izmecati komu, mecati koga; das Ausgepreßte, omenki, ometki.

Ausproben, s. **Auskosten**, **Ausprüfen**.

Ausprüfen, *v. a.*, den Wein, die Treue, poskusiti, skusiti, skušati; die Schüler, preskusiti, vse izprašati.

Ausprügeln, *v. a.*, aus einem Orte, iztepsti, izgnati, izpoditi s palico; einen, pretepsti, pretepati, opaličati koga, premlatiti, oščškati itd.

Auspumpen, *v. a.*, das Wasser, einen Brunnen, izvleči, vleči, izvlačiti, iztrombati vodo.

Auspusten, s. **Ausblasen**.

Ausputz, s. **Putz**, **Schmuck**.

Ausputzen, *v. a.*, reinigen, očediti, čediti, očistiti, čistiti, osnažiti, snažiti; das Licht, usekniti, usekovati, oterniti, otrinjati; das Licht im Putzen auslöschen, usekovaje ugasniti; einem einen derben Verweis geben, obrati, obirati, ošteti, oštevati, okregati, ozmérjati; ausschmücken, olišpati, ozališati, olepšati; die Bäume, obrezati, obsekati, obsekovati.

Ausputzer, der, Verweis, ena po nosu, okreg; Jemandem einen Ausputzer geben, s. **Ausputzen**.

Ausquaken, *v. n.*, doragljati.

Ausquälen, s. **Ausplagen**.

Ausquartiren, *v. a.*, aus einem Quartiere nehmen, vzeti, jemati iz hiše, izseliti, izselovati, stanovanje premeniti.

Ausquellen, *v. n.*, teči iz —, izvirati.

Ausquetschen, *v. a.*, z. B. den Saft, izmeckati, izgnjesti, iztisniti, iztiskati.

Ausräden, *v. a.*, **ausreutern**, izrejtati, rejtati*; s. **Aussieben**.

Ausradiren, *v. a.*, auskratzen, mit einem Messer, izstrugljati, struglati, izstergljati, izpraskati, izškerbati, izbrisati, izbrisovati.

Ausrahmen, *v. a.*, aus dem Rahmen nehmen, sneti, snemati, djati, devati iz okvira.

Ausrammeln, *v. n.*, von Hasen, dobrestiti, nehati se goniti.

Ausrändeln, **Ausrändern**, *v. a.*, okrajčati, orobiti, robiti.

Ausrangiren, *v. a.*, aus einer bisherigen Ordnung herausnehmen, djati, devati iz reda; s. auch **Ausmustern**, **Ausschießen**.

Ausrasen, *v. n.*, aufhören zu rasen, oddivjati, potihniti, izbesniti se, nabesniti se; aufhören zu rasen, umiriti se, upokojiti se.

Ausrasten, *v. n.*, spočiti se, opočiti se, počiti, počivati, odahniti se, *serb.* odmoriti se.

Ausrauben, *v. a.*, obropati, opleniti.

Ausrauchen, *v. a.*, durch Rauchen vertreiben, die Füchse ausrauchen, izkaditi, izkajati, z dimam pregnati; eine Pfeife Tabak, izpiti, izkaditi, izpušiti, izpuhati; *v. n.*, aufhören zu rauchen, izkaditi se; es hat ausgeraucht, nehal je dim.

Ausräuchern, *v. a.*, ein Zimmer beräuchern, pokaditi, pokajati, kaditi; das Fleisch ausräuchern, zur Genüge, prekaditi, prekajati; mit Weihrauch, okaditi; Schinken, posušiti, sušiti, in St., povoditi, povojati, voditi.

Ausraufen, *v. a.*, Gras, Kraut, izpleti, pleti, izrovati, rovati, izpuliti, puliti, izmuliti, izmuljati, muliti; die Haare, izpuliti lase, izpipati, iztergati, tergati lase iz glave.

Ausräumen, *v. a.*, hinaus schaffen, und dadurch räumen, sprazniti, spraznovati, prazniti, izporniti kaj, izpraviti, izpravljati iz česa; reinigen, otrebiti, iztrebiti, trebiti, očistiti, izčistiti, čistiti; ein Loch ausräumen, es erweitern mit dem Ausräumer, einem Bohrer, povertati, povertovati.

Ausräumer, der, ein Bohrer, veliki sveder; als Person, trebnik, čistivec.

Ausräumung, die, izpraznovanje, izpravljanje, trebljenje.

Ausräuspern, sich, *v. r.*, odkašljati, odkašljevati se, izderzati, derzati gerlo, izherkniti, izherkati, izherkovati; *v. a.*, izherkniti, izherkati.

Ausrechen, *v. a.*, izgrabiti, ograbiti, ograbljati, grabiti.

Ausrechnen, *v. a.*, izšteviliti, prešteviliti, izšteti, (prerajtati, izrajtati, izračuniti, računiti)*.

Ausrechnung, die, izštevilba (izračunjenje, prerajt, obrajt).

Ausrechten, *v. a.*, izpravdati, dopravdati se.

Ausrecken, *v. a.*, von sich recken, ausstrecken, stegniti, stegati, stezati, stegovati, razvirati se, zvirati se; ein Stück Leder, es ausdehnen, nategniti, nategovati; die Glieder ausstrecken, zlekniti, zleči, zlecati se; *cfr. altsl.* nalęšti — ęka, anspannen.

Ausrede, die, d. i. Beschaffenheit der Rede, Aussprache, Anstand und Vortrag, beseda, govorjenje; er hat eine angenehme, eine gute Ausrede, ima lepo, prijetno besedo, ima lepo govorjenje, lepo izgovarja, lepo govori; Ausflucht, izgovor, izvinek, ovinek, pretveza, nach *M.* auch izbeg; diese Ausrede kann nicht gelten, ta izgovor ne bo deržal, ne more obveljati.

Ausreden, *v. n.*, eine Rede zu Ende bringen, izgovoriti, dogovoriti; er kann kaum ausreden, d. i. reden, komaj govori; *v. a.*, gehörig ausdrücken, vollkommen beschreiben, alles sagen, was man weiß, do konca povedati, vse razodeti, odkriti; laß mich ausreden, daj, da ti vse povem; einem eine irrige Meinung ausreden, izgovoriti, izgovarjati komu kaj, odverniti, odvračati koga od česa, pregovoriti koga, da odstopi od česa; einen ausreden, izgovoriti, izgovarjati koga; sich ausreden, entschuldigen, *v. r.*, izgovoriti, izgovarjati se.

Ausregnen, *v. i.*, es hat ausgeregnet, izdeževalo je, izlilo, uvedrilo se je, dež je nehal, nehalo je liti; nach einem anhaltenden Regen, izdeževalo (se) je.

Ausreibeholz, das, **Ausreibeknochen,** der, gladilo, gladež, likavnik, šoba.

Ausreiben, *v. a.*, durch Reiben herausbringen, einen Flecken, den Koth aus einem Kleide, izmancati, mancati, izmeti, iztreti; das Kleid ausreiben, zmancati, mancati suknjo, ometi blato iz suknje; auseinander reiben, die Nähte an den Schuhen mit dem Ausreibeholze, bei den Schustern, ugladiti, gladiti s šobo; *v. n.*, nehati meti, mancati, dotreti, dometi.

Ausreichen, *v. n.*, mit etwas, shajati s čim, dosti imeti; hinreichend sein, skezati, dosti biti; der Schuster wird damit nicht ausreichen, čevljarju ne bo dosti, čevljar ne bo shajal s tem; s. **Auskommen, Hinreichen.**

Ausreifen, *v. n.*, dozoreti, zgoditi se, zgodnjati se.

Ausreihen, *v. a.*, izvreči, pahniti iz verste.

Ausreinigen, s. **Reinigen.**

Ausreisen, *v. n.*, aus einem Orte, oditi, odhajati, iti iz kaciga kraja; verreisen, napotiti se, vzdigniti, vzdigovati se, podati, podajati se na pot; aufhören zu reisen, dokončati popotovanje, napopotvati se.

Ausreißen, *v. a.*, herausreißen, izdreti, izdirati, dreti, izpipati, pipati, izrovati, iztergati, izpuliti; mit einer Zange, izkleščiti, izklešiti; auseinander reißen, z. B. einen Damm, razdreti, razdirati, raztergati, tergati, predreti, pretergati; einen Zahn heraus, izdreti, izdirati, dreti zob; *v. n.*, auseinander gerissen werden, der Damm, der Stich reißt aus, usf., raztergati, tergati se; nach außen zu reißen, gespalten werden, z. B. vom Holze in Spalten, zadreti, zadirati se; die Geduld reißt mir aus, ne morem več terpeti, nimam ga več poterpljenja, naveličal sim se; sich schnell entfernen, von Pferden, Soldaten, pobegniti, zbežati, bežati, uiti, uhajati, utergati se, uteči, utekati; vom Feinde, umakniti, umikati se, pete pobrati, pobirati, odnesti, unesti jo.

Ausreißer, der, uhajavec, begovec, begun, uskok.

Ausreiten, *v. n.*, aus einem Orte reiten, odjezditi, odjahati iz kraja; *v. a.*, durch Reiten herausbringen, z. B. den Hafer ausreiten, austreten, ometi, meti oves s konji; ein Pferd ausreiten, an die freie Luft, prejezditi konja, prejahati konja.

Ausreitern, *v. a.*, aussieben, presejati, prerešetati, očiniti, očinjati, izrejtati, rejtati*.

Ausrenken, *v. a.*, ein Glied aus seinem Gelenke, izpahniti, izpahovati, izviniti, izvijati.

Ausrenkung, die, izpahnjenje, izvinjenje.

Ausrennen, *v. n.*, izleteti, izteči, izdirjati.

Ausreuten, *v. a.*, porovati, izrovati, rovati, izkoreniniti, izpuliti, puliti, izpleti, opleti; s. **Ausroden.**

Ausrichten, *v. a.*, gerade richten, zravnati, poravnati, ravnati, zravniti, poravniti; besorgen, veranstalten einen Schmaus, napraviti, napravljati gostijo, nach *M.* auch, služiti; einen Befehl, ein Geschäft ausrichten, eine verlangte Wirkung hervorbringen, opraviti, opravljati; einen Gruß, izročiti, izročevati pozdravljenje, pozdraviti, pozdravljati koga v imenu koga; mit Güte richtet man mehr aus, als mit Gewalt, z lepo človek več opravi kakor z gerdo; damit ist es nicht ausgerichtet, to še ni dosti; du wirst mit ihm nichts ausrichten, z njim ober pri njem nič ne opraviš; jemanden ausrichten, ihn verläumden, opravljati, obreči, obrekovati, raznašati koga, obirati, ogovarjati koga.

Ausrichter, der, izverševec, opravljivec, obrekovavec.

Ausrichtsam, *adj.*, ročen, spreten.

Ausrichtung, die, in den Rechten, das Geräth, welches einer Braut außer dem Brautschatze gegeben wird, odprava, oprava; eines Befehles, opravljenje naročila; übles Nachreden, opravljanje, obrekovanje.

Ausriechen, *v. a.*, durch den Geruch ausfindig machen, zduhati, zavohati, zavonjati, ovohati kaj; *v. n.*, aufhören zu riechen, izdišati, izdiševati se, priti ob duh.
Ausriefen, *v. a.*, izžlebiti, žlebiti.
Ausrieseln, *v. n.*, herausrieseln, rieselnd herausfallen, izcurleti, curleti iz česa, izcuriti, curiti iz —.
Ausringen, *v. a.*, aus der rechten Lage bringen, verrenken, izpahniti, izpahovati; das Wasser aus der Wäsche, izžmeti (izžeti), izžemati, izžmikati, žmikati; die Wäsche ausringen, ožmeti, ožemati perilo; *v. n.*, das Ringen vollenden, einen Streit ausringen, dobojevati se, dovojskovati se; er hat ausgerungen, prestal je, sklenil je.
Ausrinnen, *v. n.*, herausrinnen, izteči, teči iz česa, izcediti, cediti se iz česa, poteči, potekati, izcurljati, curljati.
Ausrippen, *v. a.*, die Tabaksblätter, razžiliti, žilice izbrati, izbirati iz tobakovih peres.
Ausritt, der, izjahanje, izjezd, izježa; einen Ausritt thun, izjahati, jezditi (na polje).
Ausritzen, *v. a.*, sprasniti, spraskati, razpraskati; durch Ritzen herausbringen, izprasniti, izpraskati.
Ausröcheln, *v. n.*, die Seele, izgergrati; zu Ende, dogergrati, herniti; z vratam zakreniti.
Ausroden, *v. a.*, mit der Wurzel ausreißen, izrovati, rovati; urbar machen, izkerčiti, okerčiti, kerčiti, laze narediti, narejati (v gojzdu), novino narediti, delati.
Ausroder, der, lazar, laznik, kerčivec, kerčar.
Ausrohren, *v. a.*, ein Zimmer, es inwendig mit Rohr versehen, zu einer Gypsdecke, oterstiti, oterstovati, orogoziti.
Ausröhren, s. **Ausrieseln.**
Ausrollen, *v. a.*, razviti, razvijati; den Teig, izvaljati, valjati; Geld, izsuti, izsipati; vermittelst des Rollsiebes reinigen, presejati, presevati, sejati, očiniti, očinjati; *v. n.*, dovaljati, nehati valjati, rešetati.
Ausrosten, *v. n.*, zarujaveti.
Ausrösten, *v. a.*, izcvreti, cvreti; Flachs, nach *Jan.*, maditi.
Ausrotten, *v. a.*, mit der Wurzel ausreißen, izrovati, rovati, izkoreniniti, iztrebiti, trebiti; einen Wald, s. **Ausroden**; vertilgen, porovati, pokončati, pokončevati, zatreti, zatirati.
Ausrotter, der, trebnik, rovavec, iztrebnik, izrovavec; s. **Ausroder.**
Ausrottung, die, rovanje, izkorenitev, zatiranje, pokončevanje.
Ausrottungskrieg, der, pokončevavna vojska, vojska na pogin, na pokončanje.
Ausrücken, *v. i.*, zur Schlacht, odriniti, oditi, odhajati; iti (z mesta na boj), vzdigniti se, podati se, s. auch **Herausrücken**; *v. a.*, weiter vorrücken, z. B. die Mauer, odmakniti, odmikati.
Ausruf, der, izklic, klic, oklic, oglas, razglas; etwas dadurch bekannt machen, oklicati, oklicovati; s. **Licitation.**
Ausrufen, *v. n.*, laut rufen, eine lebhafte Gemüthsbewegung durch die Stimme ausdrücken, zavpiti, vpiti, zakričati, kričati; aufhören zu rufen, der Wächter hat ausgerufen, čuvaj je klical; *v. a.*, etwas zum Verkaufe ausrufen, etwas verkündigen, oklicati, oklicovati, oglasiti, razglasiti, razglašati, razglaševati.
Ausrufer, der, klicavec, izklicovavec.
Ausrufspreis, der, izklicna cena.
Ausrufung, die, Exclamation, zavpitje, vpitje, krič; s. **Ausruf.**
Ausrufungszeichen, das, klicaj, podpičje.
Ausruhen, *v. n.* u. *r.*, počiti, počiniti, počivati, spočiti se, odpočiti se, opočiti se.
Ausrühren, sich, *v. r.*, die Erbsen rühren sich aus, fallen bei vieler Bewegung aus den Hülsen, grah se lušči, luši, preza, ruži; vom Getreide, izmeti, meti se, krušiti se; vom Mais, meržiti se; vom Hirse, izteči, iztekati.
Ausrunden, *v. a.*, inwendig rund machen, rund ausarbeiten, izokrožiti, izokrogliti, okrogliti; den Reif ausrunden, obroč stočiti.
Ausrupfen, *v. a.*, die Federn, izskubsti, odskubsti, skubsti, izpipati, pipati; die Wolle, izpuliti, puliti, nach *M.*, zmekniti.
Ausrüsten, *v. a.*, oborožiti, orožiti, oglešati; eine Flotte ausrüsten, brodovje oborožiti, s potrebnim previditi; mit dem Nothwendigen versehen, oskerbeti, oskerbovati, previditi (s potrebnim).
Ausrüstung, die, oboroženje, oborožanje, oborožba, oglešt.
Ausrutschen, *v. n.*, zderčati, spodersniti, spodleteti, spolzeti, spolzniti; s. **Ausgleiten.**
Ausrütteln, *v. a.*, die Körner, iztresti, tresti; das Stroh, otresti, otresati; sehr rütteln, stresti, stresati, zmakatati, makatati.
Aussaat, die, das Säen, setev, setva; das Getreide, welches zum Säen bestimmt ist, seme, semensko žito; ein Acker von so viel Aussaat, njiva za toliko posejanja, posetve.
Aussäbeln, *v. a.*, s sabljo izsekati, izsekovati.
Aussacken, *v. a.*, iztresti, iztresati iz vreče; einen aussacken, obrati, obirati koga.
Aussäen, *v. a.*, usejati, posejati, sejati.
Aussage, die, povedanje, govor, izrek, povedba; ihre Aussagen widersprechen sich, njih izreki so nasprotni, njih besede so si navskriž, vsak govori, pripoveduje drugači; nach seiner Aussage, po njegovih besedah, kakor on govori, kakor je on povedal.
Aussagen, *v. a.*, povedati, praviti, govoriti; von der Leber weg, na vse usta povedati; es ist nicht auszusagen, wie —, ni dopovedati, kako —; sich aussagen, im Kartenspiele ansagen, napovedati, napovedovati; einem etwas, als künftige Erbschaft, izgovoriti, izgovarjati komu kaj; eidlich aussagen, pod prisego izreči, povedati; von Zeugen, auch spričati, spričevati, pričevati.
Aussägen, *v. a.*, izžagati, izžagovati; in

einigen ſlov. Gegenden und in den übrigen ſlaviſchen Dialekten, izpiliti, odpiliti, piliti.

Ausſalben, *v. a.*, izmazati, mazati z mazilam.

Ausſanden, *v. a.*, otrebiti pesek, očistiti (od) peska.

Ausſatz, der, operh, spuh, spuščaj, spušaj, srab, prišči, perhaji *pl.*, in der Bibel, gobe; im Billardſpiele, das Ausſetzen und der Ort, wohin man ſeinen Ball ſetzet, postav, pristav; das Geld, welches im Spiele ausgeſetzt wird, stava, stavka; die Figur vor einem Kaufmannsladen, izstavek, izstava.

Ausſätzig, *adj.*, srabast, perhajast, gobov; ein Ausſätziger, srabec, gobovec; Ausſätzige, eine, gobovka, srabka.

Ausſäubern, *v. a.*, osnažiti, snažiti, očistiti, čistiti, ocediti, čediti.

Ausſäuern, *v. a.*, kislino odvzeti, jemati.

Ausſaufen, *v. a.*, izpiti, izpijati, popiti, popijati, izžlempati, polokati.

Ausſaugen, *v. a.*, izsesati, posesati, sesati; Blut, izpiti, piti; ein Kind, Kalb ausſaugen laſſen, als *v. n.*, dosesati pustiti, puščati, pušati; *fig.*, izpiti, izmolsti, obrati, ogoliti, goliti.

Ausſäugen, *v. a.*, die gehörige Zeit ſäugen, izdojiti, odojiti, nadojiti, dojiti; *v. n.*, aufhören zu ſäugen, dodojiti, oddojiti.

Ausſäuger, der, sesavec, gulec, golivec; eine Schmarotzerpflanze, prislinjenec.

Ausſäumen, *v. a.*, obrobiti, dorobiti, robiti.

Ausſchaben, *v. a.*, herausſchaben, hohl ſchaben, izstergati, stergati, izstrugati, strugati.

Ausſchachteln, *v. a.*, izgladiti, izdergniti s preslico; — vzeti, jemati iz škatle.

Ausſchaffen, *v. a.*, in der Schöpfung mit allen ſeiner Art möglichen Vollkommenheiten verſehen, poizstvariti, poizstvarjati; hinausſchaffen, befehlen, aus einem Orte hinauszugehen, iztirati, tirati, odpraviti, odpravljati, izgnati, izganjati iz —; es wird viel Getreide ausgeſchafft, mnogo žita gre iz dežele.

Ausſchäften, *v. a.*, im Schiffbaue, spažiti, napažiti, pažiti.

Ausſchalen, *v. a.*, mit leichten, rauhen Brettern, Schalbrettern inwendig verſehen, obiti, obijati, opažiti, pažiti.

Ausſchälen, *v. a.*, Nüße, Bohnen, Knoblauch u. ſ. w., olupiti, izlupiti, lupiti, oluščiti, olušiti, luščiti, lušiti; ausſpülen bei den Wäſcherinen, oplakniti, oplakovati; *fig.*, Jemand ausſchälen, sleči koga, ogoliti, goliti, obrati, obirati.

Ausſchalmen, *v. a.*, im Forſtweſen, durch Beſchälung der Bäume auszeichnen, anweiſen, odčertati, čertati.

Ausſchämen, ſich, *v. r.*, die Fähigkeit ſich zu ſchämen verlieren, er hat ſich ausgeſchämt, ni ga več sram nobene reči; nach dem *serb.*, vergel (bacio) je obraz pod noge; ich habe mir die Augen ausgeſchämt, tako me je bilo sram, da si nisim upal, kviško pogledati.

Ausſchänden, *v. a.*, Jemanden, ihm ſchimpfliche Vorwürfe machen, osramotiti, opsovati, sramotiti, psovati, gerditi, grajati.

Ausſchank, der, des Weines, Bieres, točenje, točitev, kerčmarjenje.

Ausſchärfen, *v. a.*, bei den Buchbindern, das Leder an den Seiten und Enden dünner ſchaben, posneti, posnemati usnje; bei den Jägern, ſ. **Ausſchneiden.**

Ausſcharren, *v. a.*, herausſcharren, izgrebsti, izgrebati, izkopati, izkopavati, izberskati, berskati, izpergati, pergati; Jemanden ausſcharren, dersaje ali kopaje z nogami koga izgnati, izpraviti; *v. n.*, dogrebsti, nehati grebsti.

Ausſcharren, das, izgreb, izgrebanje.

Ausſcharten, *v. a.*, auszacken, ſchartig oder zackig machen, ozobčati, zobčati, naškerbati, škerbati, oščerbati, ščerbati, šerbati.

Ausſchartungseiſen, das, bei den Kürſchnern, ščerbalo, šerbalo, kerznarska kosa.

Ausſchattiren, Ausſchatten, eine Zeichnung mit dem gehörigen Schatten verſehen, *v. a.*, osenčati, osenčevati; ſ. **Schattiren.**

Ausſchauen, *v. n.*, hinausſehen, hinausſchauen, pogledati, gledati ven; ſ. auch **Ausſehen.**

Ausſchaufeln, *v. a.*, vermittelſt der Schaufel ausleeren, das Waſſer, einen Teich, eine Pfütze, izplati, plati; trockene Dinge ausſchaufeln, namentlich Miſt, Schnee, Erdreich, izkidati, pokidati, kidati; Getreide, izgrabiti, grabiti iz —.

Ausſchaukeln, *v. a.*, izguncati, izgugati, izcuzati iz gugalice; *v. n.*, naguncati se, nacuzati se, nehati guncati se.

Ausſchäumen, *v. a.*, mit dem Schaume auswerfen, Läſterungen ausſchäumen, izpeniti, peniti; *v. n.* aufhören zu ſchäumen, izpeniti se, utolažiti se; die Wuth ausſchäumen laſſen, počakati, čakati, da se togota uleže, iztogotiti se, izihtiti se.

Ausſcheiden, *v. a.*, von andern Dingen ſcheiden, odločiti, ločiti, odločevati; aus einem Verzeichniſſe, izbrisati, izbrisovati; ausrangiren, izvreči, odbrati, odbirati, iztrebiti, trebiti; *v. n.*, aus einer Geſellſchaft, izstopiti, stopiti iz družbe, odstopiti, odstopati, razdružiti se.

Ausſcheiden, das, **Ausſcheidung**, die, odločba, izveržba, izstop; nach ſeinem Ausſcheiden, kar, odkar je on izstopil, odstopil.

Ausſchelten, *v. a.*, ſehr, nach Verdienſt ſchelten, okregati, kregati, ozmérjati, izzmerjati, izkarati, okarati, karati; ein wenig, pokregati, pokarati.

Ausſchenken, *v. a.*, ausgießen, izliti, izlivati, iztočiti, iztakati; der Wirth hat heute 6 Fäſſer ausgeſchenkt, pivničar je danas 6 sodov potočil; als Beſchäftigung, točiti, kerčmariti, *altsl.*, kr'čmovati; pivnico, kerčmo (oštarijo) imeti; *v. n.*, dotočiti; er hat ausgeſchenkt, dotočil, dokerčmaril je, pivnica, kerčma se mu je posušila; es wird ſich bei ihm ausſchenken, izdaroval se bode, nehale bodo podarila.

Ausscheren, *v. a.*, herausscheren, izstriči, striči; mit dem Rasiermesser, odbriti, odbrijati; das Tuch ausscheren, zum letzten Male scheren, pobriti, pobrijati.
Ausscherzen, *v. n.*, izšaliti se, našaliti se; iznorčevati se.
Ausscheuchen, *v. a.*, izplašiti, plašiti.
Ausscheuern, *v. a.*, ein Gefäß, izmiti, izmijati oder izmivati, otreti, otirati, izčistiti, čistiti; einen ausscheuern, ihm einen Verweis geben, izmiti, izmivati; s. auch **Ausschelten**.
Ausschicken, *v. a.*, poslati, pošiljati; nach allen Seiten ausschicken, razposlati, razpošiljati.
Ausschieben, *v. a.*, Brot aus dem Backofen, vzeti, jemati iz peči; einen Tisch ausschieben, razmakniti, razmikati, razmikovati; überhaupt heraus schieben, pomakniti, pomikati, pomikovati iz —; *v. n.*, anfangen zu schieben, im Kegelspiele, zagnati, zaganjati, vreči, metati; aufhören zu schieben, nehati metati.
Ausschielen, *v. n.*, škileti (odkod, iz kacega mesta).
Ausschienen, *v. a.*, inwendig mit Schienen versehen, ošiniti, okovati, okovavati.
Ausschießen, *v. a.*, heraus, mit einem Gewehre, einem ein Auge ausschießen, izstreliti, izstreljati; auswerfen, das Untaugliche auslesen, Geld, Waaren, izvreči, izmetovati; ausgeschossene Waare, izverženo blago, izveržek, izbirek; einen Wald ausschießen, ein Ausschießen halten, alles Wild in demselben niederschießen, postreliti, postreljati (vso zverjad); ein Gewehr wird durch langen Gebrauch ausgeschossen, puša se izstreli; es ausschießen, izstreliti pušo; etwas ausschießen, ausspielen, za kaj streliti, streljati; Gänse ausschießen, za gosmi streljati; *v. n.*, heraus, heraufwachsen, pognati, poganjati, kliti, *serb.*, izniknuti; von Bäumen, bersteti, berstiti se, popke poganjati; aufhören zu schießen, dostreljati, nehati streljati.
Ausschießer, der, izbiravec.
Ausschiffen, *v. a.*, izladjati, izčolniti, iz ladije spraviti, spravljati; *v. n.*, als absegeln, odjadrati, oditi, odhajati z ladijo.
Ausschildern, *v. a.*, dobro opisati, popisati, popisovati; *v. n.*, dostražiti, stražo dostati.
Ausschilfen, *v. a.*, einen Teich, otrebiti, trebiti terstje, terstja očistiti, čistiti.
Ausschimpfen, *v. a.*, einen heftig mit Worten beschimpfen, ogerditi, gerditi koga, z gerdimi imeni koga pitati, ograjati, grajati koga; *v. n.*, nagrajati se, izpsovati se.
Ausschinden, *v. a.*, izmesariti, mesariti; durch Bedrückungen arm machen, odreti, dreti, odirati, ogoliti, goliti.
Ausschirren, *v. a.*, die Pferde, ausspannen, izpreči, izpregati, izkomatati, razpraviti, razpravljati.
Ausschlabbern, *v. a.*, polokati, izlokati, lokati.
Ausschlachten, *v. a.*, zaklati, klati in razsekati, razsekovati meso, prodajati meso (na drobno).
Ausschlacken, *v. a.*, die Schlacken absondern, izžlindrati, izžlindrovati, žlindro odločiti, odločevati.
Ausschlafen, *v. n.*, zur Genüge schlafen, naspati se; *v. a.*, den Zorn, Rausch ausschlafen, izspati, prespati; nicht ausgeschlafen, navečen (nevečen).
Ausschlag, der, so viele Stücke Tapeten, als zum Ausschlagen eines Zimmers erfordert werden, popetina; der Umschlag eines Pelzes, ošiv; — pervi udarec, pervi mah; den Ausschlag thun, den ersten Schlag thun, mahniti, pervi mah storiti; der Ausschlag der Wage, poteg, premah, preteg, prevaga; die Wage bekam einen Ausschlag, tehtnica je potegnila, jeziček je omahnil; das gibt der Sache den Ausschlag, to odločuje, premaga, to bo odločilo; nach *V.*, to da reči speh; s. auch **Entscheiden**; der Ausschlag des Krieges, izid vojske; dasjenige, was aus einem Körper auf dessen Oberfläche ausschlägt, spuščaj, spušaj, spuščaji, spušaji, *plur.*, prišč, priš, srab, *altsl.*, svrab, operh; ich bekam einen Ausschlag, spahnilo. izrinilo se mi je nekaj po životu, mozoli so se po obrazu izrinili; Ausschlag am Gesichte, runja.
Ausschlägeln, *v. a.*, izbrusiti, brusiti.
Ausschlagen, *v. a.*, herausschlagen, izbiti, izbijati; die Erze ausschlagen, sie klein schlagen, raztolči, tolči, tleči rudo; ein Ei, es öffnen und ausleeren, ubiti, ubijati jajce; bei den Zimmerleuten, einen Baum, senkrechte Rinnen in denselben hauen, damit die Spänne bei dem Beschlagen nicht zu lang werden, zasekati, zasekovati; die Bäume mit dem Waldeisen bezeichnen, začertati, čertati, začertovati; auseinander schlagen, raztleči, tleči, razbiti, razbijati; mit Tapeten, Leinwand, Wachstuch ausschlagen, inwendig beschlagen, obiti, obijati; mit einer Verbrämung versehen, ošiti, obšiti, obšivati; einen Stoß, ihn pariren, einen Antrag, ihn nicht annehmen wollen, odbiti, odbijati; die Sense ausschlagen, sklepati, klepati koso; ein Anbot ausschlagen, odbiti, odbijati ponudbo, ne vzeti, ne jemati, ne privoliti v kaj; Leinen ausschlagen, razgerniti, razgrinjati, razprostreti, razprostirati; Getreide ausschlagen, omlatiti, mlatiti; dem Hirsche das Gehörn, odsekati, odsekovati jelenu rogjé; *v. n.*, anfangen zu schlagen, wer hat ausgeschlagen? den Anfang der Schlägerei gemacht? kdo je pervi mahnil? kdo je udaril? kdo je začel?; hinten ausschlagen, von Pferden, ritniti, ritati, bercniti, bercati, bacniti, bacati, auch cabniti, cabati, konj berca, rita, pa ga vender podkujejo; die Zunge ausschlagen, ausstrecken, pomoliti, moliti, pomaljati, stegniti, stegovati jezik; die Wage schlägt aus, (vaga) tehtnica poteguje, je potegnila, jezik se je nagnil, štedér se je

nagnila (-il); die Uhr hat neun ausgeschlagen, ura je devet odbila, in St. auch ura je odklala; der Vogel schlägt sein Stück nicht ganz aus, ptič ne izpeva cele, ne dopeva; die Nachtigallen haben nunmehr ausgeschlagen, (wenn sie nicht mehr schlagen,) slavci so izpeli; werden bald ausschlagen, izpevajo; von den Knospen der Gewächse, póčiti, pokati; von den Bäumen, pognati, poganjati, a. odganjati; s. **Ausschießen**; von der Kälte, vom Feuer, d. i. zum Vorschein kommen, aus den Wänden, in helle Flammen ausschlagen, udariti, udarjati ven; vom Feuer auch švigniti, švigati, buhniti, buhati; die Wand schlagt aus, stena se poti; von der Krätze und andern Ausschlägen auf der Haut, izpustiti, izpuščati, izpušati se, spahniti, spahovati se, osuti, osipati se, izriniti se, izpriščiti, izprišiti se; die Krankheit schlägt bei ihm aus, bolezen mu udarja ven, gre ven; die Krankheit ist in ein Fieber ausgeschlagen, bolezen se je prevergla, izpišila v merzlico; wohl, übel ausschlagen, den Ausgang gewinnen, iziti, izhajati se, končati se, konec imeti; die Sache schlägt zu meinem Vortheile aus, reč mi vêde; zu meinem Nachtheile, ne vede; die Sache ist nicht nach Wunsch ausgeschlagen, ni se izteklo po godi, se ni izpešilo; die ganze ausgeschlagene Nacht, vso božjo noč, vso ljubo noč.

Ausschlagen, das, poganjanje; der Pferde, ritanje; *fig.*, odboj; s. **Ausschlag**.

Ausschlagsfieber, das, merzlica s spuščaji, spušaji.

Ausschlämmen, *v. a.*, einen Graben, Teich, izblatiti, izblatovati, iztrebiti, trebiti.

Ausschlauchen, *v. a.*, izčistiti, čistiti cevi (rore).

Ausschlauen, *v. a.*, wälsche Nüsse aus der Schlaue oder grünen Schale brechen, oružiti, ružiti, orobkati, robkati; s. **Ausschälen**.

Ausschlecken, s. **Auslecken**.

Ausschleichen, *v. n.*, izlesti, lesti, izkrasti se, izmuzniti, izmuzati se.

Ausschleifen, *v. a.*, eine Scharte durch Schleifen herausbringen, ingleichen hohl schleifen, izbrusiti, brusiti; ein Messer, es gehörig schleifen, nabrusiti, brusiti; von schleifen, ziehen, hinausschleifen, ven vleči, ven vlačiti; *v. n.*, aufhören zu schleifen, dobrusiti, obrusiti; *v. r.*, sich ausschleifen, izlizati se, izkresati se; s. **Abnützen**.

Ausschleimen, *v. a.*, izžlemati, žlemati; eine Bouteille, izprati, izpirati sklenico.

Ausschlemmen, s. **Ausschlämmen**.

Ausschlendern, *v. n.*, nachläßig spazieren gehen, iti pohajkovat, ven bendati, pohajati.

Ausschlenkern, *v. a.*, Wasser, izpljusniti, izpljuskati vodo; ein Gefäß, splakniti, splakovati posodo.

Ausschleppen, *v. a.*, izvleči, izvlačiti, vleči, vlačiti iz kaciga kraja.

Ausschleudern, *v n.*, aus der Bahn, izmakniti, izmikati se; *v. a.*, mit der Schleuder, vreči, zalučati, metati, lučati s pračo; der Vesuv schleudert Steine aus, Vezuv kamnje iz sebe meče ali brusi, bruha.

Ausschlichten, *v. a.*, unter dem Hammer dünner strecken, potolči, potleči, tleči, stanjšati, tanjšati; zgladiti, gladiti; in Rechtssachen, poravnati, poravnavati; s. **Schlichten**.

Ausschliefen, *v. n.*, izplaziti se, plaziti se; s. **Ausschlüpfen**.

Ausschließen, *v. a.*, aus der Stadt, aus dem Hause, zakleniti, zaklepati, in ne pustiti noter, vrata pred kom zapreti, zapirati, *fig.*, aussondern, z. B. von der Gemeinde, izkleniti, izklepati, izločiti, izločevati; pahniti iz družbe; einen Gefangenen ausschließen, ihn seiner Bande entledigen, odkleniti, odklepati; den Advokaten von der Advokatur, odstaviti od advokature, vzeti advokaturo.

Ausschließend, *adj.*, izkleniven, izklepaven, samoedin; ausschließendes Privilegium, izklenivna privilegija.

Ausschließlich, s. **Ausschließend**.

Ausschließung, die, izklenitev, izjema; odklep, odkov, oproščenje, oprost.

Ausschließungsfrist, die, (Präclusivtermin), nicht erstreckbare Frist, nepreložni rok; Fallfrist, zapadni rok.

Ausschließungsgrund, der, izklenivni vzrok, vzrok izklenitve.

Ausschließungsweise, *adv.*, izjemno, izjemavno.

Ausschlingen, *v. a.*, požreti, požirati; — odmotati, odmotavati.

Ausschlossen, *v. i.*, es hat ausgeschloßt, nehala je toča.

Ausschluchzen, *v. n.*, izihtiti se, naječati se.

Ausschlucken, s. **Ausschlingen**.

Ausschlummern, *v. n.*, naspati se, zärtl., naspančkati se, nadremati se.

Ausschlüpfen, *v. n.*, izlesti, lesti iz —, izmuzniti, izmuzati se iz —; smukniti, smukati iz —, izderkniti iz —; dies Wort ist mir ausgeschlüpft (entschlüpft), ta beseda mi je ušla.

Ausschlürfen, *v. a.*, poserkati, izserkati, serkati, izsrebati, posrebati, srebati.

Ausschluß, der, izklep, izjema; s. auch **Ausschließung**; mit Ausschluß der Kinder, brez otrok, razun otrok.

Ausschmähen, *v. a.*, osramotiti, sramotiti, ogerditi, gerditi koga, opsovati, psovati; *v. n.*, napsovati se.

Ausschmälen, *v. a.*, ošteti, oštevati koga; okregati, kregati; *v. n.*, aufhören zu schmälen, dokregati se, izkregati se.

Ausschmatzen, *v. a.*, poemokati, emokati kaj.

Ausschmauchen, *v. a.*, einen Fuchs aus seiner Höhle, u. s. f., izkaditi, kaditi, s kajenjem pregnati, preganjati; s. **Ausrauchen**.

Ausschmausen, s. **Ausessen**.

Ausschmeißen, *v. a.*, s. das anständigere **Auswerfen**; — einen Zahn, ein Auge, izdegati, degati, izbiti, izbijati; *v. n.*, das

Pferd schmeißt aus, schlägt aus, konj rita, berca, caba.

Ausschmelzen, *v. a.*, Fett, Erze, Steine, iztopiti, raztopiti, topiti, raztapljati, razpustiti, razpuščati, razpušati; vom Fett auch, izcvreti, cvreti; *v. n.*, ausgeschmolzen werden, ingleichen aufhören zu schmelzen, iztopiti se, izcvreti se.

Ausschmelzung, die, topljenje, raztapljanje.

Ausschmieden, *v. a.*, so lange schmieden als nöthig ist, izkovati, kovati; länger und zugleich dünner schmieden, razkovati, razkovavati; einen Gefangenen ausschmieden, der Eisen entlassen, odkovati, odkovavati oder odkavati; *v. n.*, dokovati, nehati kovati.

Ausschmieren, *v. a.*, die Ritzen eines Ofens, u. dgl., zamazati, mazati, zamazovati; einen Ofen, einen Topf inwendig beschmieren, omazati, omazovati; ausschreiben, verächtl., zmazati, mazati, izčečkati; *fig.*, einen ausschmieren, namazati, mazati koga; ausgeschmiertes Zeug, mazarija.

Ausschminken, *v. a.*, olepotičiti, lepotičiti, olišpati, lišpati (po obrazu).

Ausschmollen, *v. a.*, aufhören zu schmollen, nakujati se, iztutati se.

Ausschmoren, *v. a.*, izcvreti, cvreti, izpražiti.

Ausschmücken, *v. a.*, olepotiti, lepotiti, ozaljšati, zaljšati.

Ausschnäbeln, *v. a.*, izzobati, pozobati, zobati; *v. r.*, naljubiti se.

Ausschnallen, *v. a.*, odpeti, odpenjati, odkopčati, razkopčati, razkopčevati.

Ausschnarchen, *v. n.*, izsmerčati, nasmerčati se, naherkati se, naderujohati se.

Ausschnarren, *v. a.*, dohreščati, nehati derdrati.

Ausschnattern, *v. a.*, izblebetati, blebetati, blekniti; *v. n.*, nehati blebetati.

Ausschnauben, *v. a.*, die Nase, d. i., ausschnäuzen, sie schnaubend leer machen, useknitі, usekovati se; *v. n.*, aufhören zu schnauben, oddahniti, oddihati se, odsopihati, odsopsti se; ausschnauben lassen, pustiti, dati, da se (kdo) oddahne.

Ausschnaubung, die, oddih, odsop.

Ausschnaufen, s. Ausschnauben.

Ausschnäuzen, *v. a.*, useknitі, usekovati koga, se, izsmerkati, izsmerkovati.

Ausschneiden, *v. a.*, herausschneiden, mit dem Messer, izrezati, izrezovati, rezati iz —; mit der Scheere, izstriči, striči iz —; ein Kalb ausschneiden, rezati, skopiti, skapljati; die Bäume, die ihnen unnöthigen Zweige benehmen, obrezati, obrezovati; Tücher, sie ellenweise verkaufen, na drobno rezati, prodati, prodajati na drobno, na vatel; Bienenstöcke, spodrezati, spodrezovati; etwas in Papier, izrezati, izrezovati kaj iz papirja; *mont.*, die Wand hat die Grube ausgeschnitten, stena je stisnila.

Ausschneidung, die, s. Ausschnitt.

Ausschneien, *v. i.*, es hat ausgeschneit, sneg je nehal, nasnežilo, namelo se je.

Ausschneiteln, *v. a.*, die Bäume, die kleinen Nebenzweige an denselben wegschneiden, obrezati, obrezovati, oklestiti, klestiti, otrebiti, trebiti, ogladiti, zgladiti, gladiti.

Ausschnellen, *v. n.*, sprožiti se, odpeti, odpenjati se.

Ausschnieben, *v. n.*, aufhören zu schnieben, besser verschnieben, oddahniti, oddihati se; s. Verschnauben.

Ausschnippeln, **Ausschnippern**, s. Ausschnitzeln.

Ausschnitt, der, die Handlung des Ausschneidens, rezanje, izrez, izrezovanje, izkroj; der dadurch gemachte leere Raum, izreza; was aufgeschnitten worden, izrezina, izrezek; mittelst der Scheere, izstrižek; ein hohler, in eine Vertiefung, izvotlik, (*gen.* -ika); der Ausschnitt, Sector eines Zirkels, izrezek; einer Kugel, kerhelj.

Ausschnitthandlung, die, kupčija, prodajavnica na drobno, na vatel.

Ausschnittling, der, aus dem Leibe seiner Mutter ausgeschnittenes Kind, izrezanec; sie, izrezanka.

Ausschnitzeln, **Ausschnitzen**, *v. a.*, umetno izrezati, izrezovati, izrezljati, rezljati (podobo).

Ausschnüffeln, *v. a.*, izvohati, zavohati, vohati.

Ausschnupfen, *v. a.*, pošnofati, ponjohati, šnofati*; *russ.* vinjuhati (iznjuhati).

Ausschnüren, *v. a.*, von der Schnürbrust befreien, odvezati, razvezati, odvezovati, odpeti; nachläßig, izdrahati, drahati, gew. izšnorati*.

Ausschöpfen, *v. a.*, durch Schöpfen herausholen, zajeti, zajemati, izčrepati, črepati; auf solche Art leer machen, pozajeti, pozajemati, počrepati; vermittelst einer Schaufel, izplati, plati.

Ausschöpflöffel, s. Schöpflöffel.

Ausschoren, s. Lichten, Plentern.

Ausschossen, *v. n.*, Schosse, Schößlinge treiben, pognati, poganjati.

Ausschößling, der, ein Reis, das aus dem Stamme oder der Wurzel heraus wächst, divjica, mladika; als dem Stamme schädlich betrachtet, odraslik, odrastlik, tat.

Ausschoten, *v. a.*, izluščiti, oluščiti, luščiti, lušiti.

Ausschrauben, *v. a.*, durch Oeffnung der Schrauben herausnehmen, odvintati, odvintovati, odviti, odvijati; gew. odšravbati, odšravfati*.

Ausschreiben, *v. a.*, heraus, aus einem Buche, izpisati, izpisovati; abschreiben, prepisati, prepisovati; bis zu Ende, spisati, spisovati; durch ausgeschickte Schreiben bekannt machen, razpisati, razpisovati; Steuern, den Landtag ausschreiben, razpisati davek, deželni zbor, poklicati zbor, naložiti davek; *v. n.*, aufhören zu schreiben, dopisati, dopisariti; *v. r.*, sich ausschreiben, izpisati se, izpisariti se.

Ausschreiben, das, razpis.

Ausschreiber, der, prepisač, izpisovavec.

Ausschreibung, die, izpis, izpisovanje, razpis, razpisovanje.

Ausschreien, v. a., razkričati; Eier, Milch, Essig, Waaren, na prodaj kriče ponujati: jajc, mleka, jesiha, s. auch **Ausrufen**; einen als einen Dieb, usf., ausschreien, razvpiti, razvpijati za tatu, razglasiti, razglašati, raztrobiti za tatu, obtatati; seine Stimme ausschreien, sie dadurch vollkommen machen, izvpiti se; v. n., zavpiti, zakričati, zavekati, nehati vpiti; v. r., izvpiti se, izkričati se, nakričati se, nadreti se, navekati se.

Ausschreiten, v. a., mit Schritten ausmessen, na stopinje, korake zmeriti, meriti; v. n., hinaus, stopiti, stopati, koračiti; aus dem Wege, stopiti, stopati v stran, s poti, mahniti na stran.

Ausschröpfen, s. Schröpfen.

Ausschrotbank, s. Fleischbank.

Ausschroten, v. a., herausnagen od. fressen, die Mäuse schroten den Käse aus, izglodati, izjesti, glodati, izjedati; herauswälzen, ein Faß Bier aus dem Keller, izvaliti, valiti; faßweise verkaufen, Bier ausschroten, ol na debelo prodajati; Fleisch ausschroten, oberdeutsch, sekati meso, mesariti.

Ausschuhen, v. a., den Schuh ausziehen, sozuti, sozuvati oder sezuvati; *russ.* razzuvat.

Ausschuppen, v. a., schuppig ausschneiden, in der Heraldik, naluskiniti, luskiniti; einen Fisch der Schuppen berauben, oluskiniti, luskiniti; Jemanden ausschuppen (von Schupp), suniti, pahniti koga iz —.

Ausschüppen, v. a., izkidati, z lopato vreči, metati iz —.

Ausschüren, v. a., aus dem Ofen, izgrebsti, izgrebati, izgrabiti, grabiti iz —.

Ausschürfen, v. a., im Bergbaue, so viel als ausgraben, izkopati, izkopavati, kopati.

Ausschuß, der, als etwas Vorzügliches, odbirek, cvet; das Schlechte, der Brack, izveržek, izmetek, odveržek, izbirki, izbirek, otrebek, izmeček, nach *Jan.* trebotine; Comité, izbrani možje, odbor, izbranci; ein Mitglied davon, odbornik, izbranec; Ausschuß der Bürgerschaft, der Gläubiger, odbor meščanov, odbor upnikov; die Handlung des Ausschießens, izbiranje, odbiranje.

Ausschußmann, der, **Ausschußmitglied**, das, odbornik.

Ausschußtag, der, odborni dan, odborov shod.

Ausschußtagesbeschluß, der, odborni sklep.

Ausschußwaare, die, izmeček, izbirek.

Ausschütteln, v. a., heraus, den Staub, die Körner, otresti, otresati, iztresti, iztresati, iztresovati; das Stroh ausschütteln, otresti, tresti slamo.

Ausschütten, v. a., Mehl, Getreide, trockene Dinge, izsuti, izsipati, izsipovati; flüssige Körper, izliti, izlivati oder izlijati; Junge werfen, storiti, okotiti se, kotiti; das Kind mit dem Bade ausschütten, pšenico s plevami izplati, pšenico z ljuliko izrovati, izpleti; sein Herz ausschütten, svoje serce razodeti, razodevati, razkriti, razkrivati, odkrivati, izliti, izlivati; verschütten, zasuti, zasipati (jamo); seinen Zorn ausschütten, iztresti, iztresati jezo nad kom; sich vor Lachen ausschütten, od smeha skorej póčiti, popókati.

Ausschüttlinge, *pl.*, otresine, otreski.

Ausschwämmen, v. a., bei den Töpfern, mit dem Schwamme das gedrehte Geschirr inwendig reinigen, das zurückgebliebene Wasser herauszubringen, posušiti, sušiti.

Ausschwären, v. n., izgnojiti se, z gnojem iziti, iti.

Ausschwärmen, v. n., odrojiti, izrojiti, izrojiti se; von Menschen, naklatiti se, navlačiti se.

Ausschwärzen, v. a., skrivaj, po tihotapsko odnesti, odnašati.

Ausschwatzen, v. a., durch Schwatzhaftigkeit etwas bekannt machen, izblebetati, izblebetavati, izblekniti, izblekovati, ziniti in povedati; Redensart: ne molči, ko bi mu sto vozlov na jezik naredil, ko bi mu na jezik stopil; durch vieles Reden einem etwas aus dem Gedanken bringen, izblebetati; v. n., aufhören zu schwatzen, bis zu Ende schwatzen, doblebetati; s. auch **Ausplaudern**.

Ausschwefeln, v. a., ein Weinfaß inwendig mit angezündetem Schwefel beräuchern, zažepliti, zažeplovati, nakaditi, zakaditi, zakajati sod; Flecken aus der Wäsche, izžepliti, izžeplovati.

Ausschweif, der, üblicher **Ausschweifung**, die, ovinek, razbeg, odstop od poglavitne reči; s. auch **Umschweif**.

Ausschweifen, v. a., ausschwenken, ein Glas, den Mund, izplakniti, izplakovati, oplakniti, oplakovati; eine ausschweifende, von der geraden Linie abgehende Gestalt geben, rund ausschneiden, zokrožiti, okrožiti, oslokati, slokati, okroglo izstrugati, zaviti, zavijati; ausgeschweift, slok, zaokrožen, zokrožen, zavit; v. n., im Reden von seiner Hauptabsicht abweichen, von seiner Materie, ovinek storiti, delati, ovinke delati, uiti, zaiti, iti na stran, odstopiti od poglavitne reči; von der gehörigen Mittelstraße, z. B. im Essen, Trinken, zgrešiti, zgrešati, udariti, udarjati na stran, brez mere jesti, piti, razuzdano živeti; im Essen ausschweifen, übersetzt man auch preobjesti, preobjedati se, pojedati; im Trinken, preopiti, preopijati se, pijančevati.

Ausschweifend, *adj.*, ausschweifende Rede, ovinkast govor; ausschweifende Freude, nezmérno, samopašno, objesno veselje, veselje brez mere; ausschweifender Mensch, samopašin človek, samopašnik, neugnan človek, razujzdan človek, objesen človek; ein ausschweifendes Leben führen, razuzdano, zanikerno živeti.

Ausschweifling, der, razuzdanec, razujzdanec.

Ausschweifung, die, in der Rede, odstop od poglavitne reči, zahod v druge reči, ovinek; eine Digression, odhod na stran, stranhod; wider die guten Sitten, samopaš-

nost, neugnanost, nered, nerednost, razuzdanost, razujzdanost; s. auch Exceß.
Ausschweißen, *v. a.*, das Eisen, es durch Schweißen reinigen, prebeliti, v ognji prečistiti, izvariti, izvarjati.
Ausschwelgen, *v. n.*, aufhören zu schwelgen, izžreti in izpijančevati se, konec storiti požreševanju.
Ausschwellen, *v. n.*, razliti, razlivati se.
Ausschwemmen, *v. a.*, der Regen hat die Felder ausgeschwemmt, dež je polje izpral, splavil; durch Schwemmen herausbringen, z. B. den Unflath aus der Wolle, izplakniti, izplakovati, izprati, izpirati, izplaviti, plaviti.
Ausschwenken, *v. a.*, izplakniti, izplakovati, oplakniti, poplakniti, oplakovati, izmiti, izmivati.
Ausschwimmen, *v. n.*, izplavati, plavati iz —.
Ausschwingen, *v. a.*, durch Schwingen herausbringen, z. B. den Werg aus dem Flachse, iztrepati, trepati; den Hafer ausschwingen, oves izplati, plati; mit der Schaufel, izveti, izvejati, vejati; die Wäsche, iztrepati, trepati; *v. n.*, aus seiner gehörigen Lage ausweichen, nach *V.*, izvingniti, izvingati se.
Ausschwirren, *v. n.*, izberniti, berniti iz —, izsverčati, sverčati iz —.
Ausschwitzen, *v. a.*, Blut, Unreinigkeiten ausschwitzen, izpotiti, potiti, izznojiti, znojiti; *fig.* pozabiti; *v. n.*, das Pech schwitzt aus dem Baume, smola se cedi iz drevesa, drevo smoli; aufhören zu schwitzen, izpotiti se, napotiti se, naznojiti se.
Ausschwören, *v. n.*, priseči, prisego do konca opraviti.
Ausschwung, der, izmah, izvinganje.
Ausseckeln, *v. a.*, potrositi, trositi.
Aussegeln, *v. n.*, s. **Absegeln**; aufhören zu segeln, dojadrati.
Aussehen, *v. a.*, bis zu Ende sehen, eine Allee, eine Comödie aussehen, dogledati, do konca gledati, viditi; einen zu etwas aussehen, erwählen, izbrati, izbirati, izvoliti, voliti; nach *V.* auch izznati, izznavati koga za kaj; sich die Augen aussehen, sebi oči izgledati; ein Feld, welches nicht auszusehen ist, nepregledno polje, ki se ne more pregledati, dogledati; *v. n.*, hinaussehen, pogledati, gledati, viditi (s praga, skoz okno itd.); von hier kann man weit aussehen, odtod se dalječ vidi; nach etwas aussehen, sich darnach umsehen, na kaj se ozreti, ozirati; die Sache hat noch ein weites Aussehen, reč še dalječ kaže; ich sehe schwarz, gelb, roth, weiß aus, čern, rumen, rudeč, bel sim viditi; ich sehe wohl, übel aus, zdrav, bolan sim viditi; blaß, bled sim; scheu, plašno, plaho gledam; gut aussehen, lepo rejen, ličen biti, polniga lica biti; traurig aussehen, oparjen biti; um Gottes Willen! wie sehen Sie aus, za Božji čas, kakšni ste; bei ihm sieht es ordentlich aus, pri njem je vse v redu; es scheint, es sieht darnach aus, als wollte es regnen, podoba je, da bode dež, k dežju se napravlja; wie mag es jetzt dort aussehen, kdo ve, kako je zdaj ondi; beschaffen sein, sim ves; z. B. wie sah es damals in der Stadt aus, kako je bilo takrat vse po mestu; da sieht es noch sehr windig aus, tukaj je še vse vetreno; mit der Präposition um und mit, kazati za kaj; z. B. es sieht schlimm od. gefährlich mit ihm aus, um ihn, nevarno kaže zanj, za njega, slabo mu je; wie sieht es draußen aus, kako je kaj zunaj, kakšna je zunaj; er sieht mir so bekannt aus, zdi se mi, da ga poznam, znan se mi zdi; es sieht trüb aus, temotno, oblačno je; du siehst verwirrt aus, nekako zmešen si; er ist nicht so schlimm, als er aussieht, ni tako hud, kakor strašin.
Aussehen, das, (wird nach dem Geiste der slov. Sprache mehr durch Zeitwörter ausgedrückt), vid, podoba, lice, obraz; freundliches Aussehen, vesel pogled, vesel obraz; sein Aussehen verräth es schon, daß er krank ist, vidi se mu že na obrazu, da je bolan; die Sache gewinnt ein anderes Aussehen, reč začenja drugači kazati; es hat ein kriegerisches Aussehen, vse kaže na vojsko; das Haus hätte ein besseres Aussehen, hiša bi bila lepši (viditi); er hat kein kriegerisches Aussehen, nič vojaškiga nima na sebi.
Ausseichen, s. **Ausharnen**.
Ausseigern, *v. a.*, tröpfelnd herausbringen, izcediti, izcejati, razplaviti, plaviti (rudo).
Ausseihen, *v. a.*, durch Seihen herausbringen, izcediti, izcejati; die Milch ausseihen, udgl., auf solche Art reinigen, precediti, precejati, ocediti, ocejati, izcediti, izcejati.
Ausseimen, *v. a.*, den Honig, ihn aus dem Gewirke als Seim oder reinen Honig fließen lassen, izcediti, cediti med, sterd; očistiti, čistiti.
Aussein, s. **Ausseyn**.
Außen, *adv.*, draußen, vani, zunaj; von Außen, eine Bewegung von einem äußern Orte her andeutend, od zunaj; von Außen, an der äußern Oberfläche, zunaj; z. B. von außen scheint er fromm zu sein, zunaj je viditi pobožen; der Geruch kommt von außen her, od nekod drugod diši.
Außen-, in der Zusammensetzung mit Hauptwörtern, zunanji, vnanji; mit Zeitwörtern, zunaj, vani, z. B. außen bleiben, zunaj ostati.
Aussenden, *v. a.*, poslati, izposlati, pošiljati, odpraviti, odpravljati; nach allen Seiten, razposlati, razpošiljati.
Außending, das, zunanja reč, stvar.
Aussendling, der, poslanec, izposlanec.
Außengegenstand, der, s. **Außending**.
Aussengen, *v. a.*, posmoditi, smoditi, posmojati, izžgati, izžigati, izpaliti, popaliti, paliti.
Außengestalt, die, zunanja podoba, oblika.
Außengraben, der, vunanji prekop, prednji rov (graben).
Außenlinie, die, der Umriß, Contour, očerta, očertek, orobje, obvod.
Außenposten, der, in der Kriegskunst, der äußere Posten, prednja straža, zunanja straža.

Außenschanze, die, zunanji okop.
Außenschein, der, zunanji videz; nach dem Außenschein urtheilen, po videzu, po zunanjem vidu soditi.
Außenschuld, s. **Ausständig(e Schuld).**
Außenseite, die, lice, vnanja stran; *fig.*, zunanjščina, zunanjšina, zunanjost.
Außenwand, die, vnanja stena.
Außenwelt, die, zunanji svet, zunanjščina, zunanjšina.
Außenwerk, das, ograda, zunanje obzidje, prednji okop.
Außer, *praep.*, eine Ausschließung dem Orte nach bedeutend, d. i. außerhalb, zunaj; außer dem Hause, zunaj hiše; außer Landes, na tujem, na zunanjem; außer sich sein oder kommen, zamaknjen biti, ne zavediti se, v nesvesti biti, zamakniti se; ohnmächtig werden, omedleti, omedlovati; er ist außer sich vor Freuden, (od) veselja ne ve kaj bi počel; außer Athem laufen, reden, schreien, upehati, spehati se, zasopsti se; außer Acht lassen, pustiti, puščati, pušati iz misli, oder v nemar, ne marati, ne zmeniti, meniti se za kaj; außer Stande sein, ne moči, ne biti v stanu; ohne, brez, z. B. außer Sorge, Gefahr, brez skerbi, brez nevarnosti; ni se bati; er ist außer Gefahr, ni več za-nj nikake nevarnosti; außer dem Dienst, zunaj službe; außer Fassung gesetzt werden, zmamiti se; außer Thätigkeit, ob delo priti; delo zgubiti, zgubljati; außer Fassung setzen, zmamiti, mamiti; außer Thätigkeit setzen, delo vzeti, jemati, spraviti, spravljati k pokoju; außer etwas setzen, z. B. außer Verdacht, u. s. f., izpraviti, izpravljati iz natolcovanja, suma oprostiti, očistiti; außer dem, außer daß, zunaj tega, razun tega, zunaj, da —, razun, de —; *altsl.*, razvé; außerdem, d. i., über dieses, verh tega, poverh tega; man verköstigte, man kleidete ihn, außer dem verhalf man ihm auch zu einer guten Bedienstung, redili so ga, oblekli so ga, verh tega so mu še v dobro službo pomogli; über, zraven, verh; außer diesen Geldsorten hatte ich noch andere, zraven, verh takih dnarjev sim še drugakšine imel; als eine Conjunction, für ausgenommen, razun, razvé, to da, to de —; ich habe an Niemanden, außer an dich geschrieben, nikomur nisim pisal, razun tebi; das unterläßt er nicht, außer wenn Fremde bei ihm sind, tega ti ne bo opustil, razun kadar je kak zunanj pri njem.
Außerachtlassung, die, opuščenje, opuščanje, opušenje, opust, zanemarjenje; mit Außerachtlassung der schuldigen Ehrfurcht, ne skazavši dolžniga spoštovanja.
Außerämtlich, *adj.*, neureden, neslužben; *adv.*, zunaj ureda.
Außerdem, *adv.*, zraven tega, memo tega, razun tega, brez tega, še, še tudi.
Aeußere, *adj.*, vnanj, zunanj; das Aeußere, zunanjščina, zunanjšina, zunanja podoba; der Aeußerste, nar nakranji, zadnji skrajnji; der äußerste Preis, d. i. der genaueste, letzte, zadnji kup, končni kup; der Alleräußerste, nar zadnji; die äußere Luft, hlip; sein Aeußerstes thun; die äußersten Mittel ergreifen, sich auf das Aeußerste bemühen, vse si prizadeti, prizadjati, prizadevati, storiti, delati vse mogoče; vse preiskati, da bi — ; hribe in doline premetati; äußerste Noth, Armuth, Wichtigkeit, narvišji, največi sila, siroščina, sirošina, važnost; es bis aufs Aeußerste ankommen lassen, do zadnjiga počakati, čakati; von einem Aeußersten auf das Andere fallen, zaleteti, zaletati se iz konca v konec; das Aeußerste an der Seite eines körperlichen Dinges, krajic; am äußersten Ende, na kraj kraja, im äußersten Falle, če bi drugači ne bilo; kadar bi prišla največji sila.
Außerehelich, *adj.*, nezakonsk; *adv.*, zunaj zakona, po nezakonsko.
Außergerichtlich, *adj.*, nesodin; ein außergerichtliches Geständniß, izpovest dana zunaj sodnije; *adv.*, zunaj sodnije, nesodno.
Außergewöhnlich, *adj.*, nenavaden.
Außerhalb, *adv.*, z. B. des Hauses, zunaj hiše, ne v hiši, zunaj; er ist außerhalb des Gartens, je pred vertam, za vertam.
Außerkirchlich, *adj.*, necerkven.
Aeußerlich, *adj.*, zunanj; *adv.*, zunaj, po zunanjim.
Aeußerlichkeit, die, zunanjost.
Außermeßwechsel, der, nesomenjska menjica.
Aeußern, *v. a.*, zu erkennen geben, merklich werden lassen, zum Vorschein kommen lassen, in den Wirkungen zeigen, pokazati, pokazovati, kazati, na znanje dati, dajati, razodeti, razodevati; seine Meinung äußern, povedati, izreči, izrekovati svoje misli; auch očitovati; *v. r.*, sich äußern, pokazati, kazati se; die Blattern äußern sich, koze se pokazujejo; durch Worte zu erkennen geben, izreči, reči, izrekovati; er hat sich hierüber noch nicht geäußert, od tega še ni nič rekel, govoril, še ni povedal, kaj meni; es wird sich wohl bald äußern, was an der Sache ist, kmalo bomo vidili, kaj de je.
Außerordentlich, *adj.*, nenavaden, neznan, izreden †; *altsl.* izrędn; *serb.* prekoredan; das ist etwas außerordentliches, to je posebna, čudna reč; *adv.*, posebno, nenavadno, silno, strašno; s. auch **Aeußerst.**
Aeußerst, *adv.*, zlo, zelo, silno, neznano, jako, močno, rameno, ramno, (*cfr. altsl.* ramn, heftig, *böhm.* naramny, gewaltig), nezmérno, strašno; auch durch Verdoppelung des Wortes, z. B. dies kann uns äußerst elend machen, to nas more zapeljati v reve in reve; das ist äußerst schön, to je lepo lepo, to je prelepo; er thut sein Aeußerstes für ihn, vse si prizadeva zanj.
Aeußerste, *adj.*, s. **Aeußere.**
Aeußerung, die, izrečenje; diese seine Aeußerung beleidigte mich, ta njegova beseda me je zbodla; nach seinen Aeußerungen, kakor je govoril.

Außerwesentlich, *adj.*, nebisten, nebistven; zufällig, naključin.

Aussetzen, *v. a.*, heraus, hinausſetzen, izpostaviti, izpostavljati, postaviti, staviti, postavljati ven; Bäume aussetzen, verpflanzen, presaditi, presajati drevje; ein Kind, izpoložiti, izpolagati, zanesti, zanašati; unterschieben, podvreči, podmetati otroka; sich im Spiele aussetzen, postaviti, postavljati se; Wache aussetzen, stražo postaviti, postavljati; einen Preis bestimmen, einem etwas zu seinem Unterhalte, ein Capital für die Armen aussetzen, dati, dajati, odločiti, odločevati, odmeniti, odmenjati za dar, za hrano, za uboge, razpisati, razpisovati darilo; einer Wirkung frei, bloß stellen einen, den Gefahren aussetzen, nastaviti, nastavljati koga nevarnostim, v nevarnost pripraviti, pripravljati, čemu podvreči; sich einer Gefahr aussetzen, v nevarnost se podati, stopiti, podajati, stopati; der Luft aussetzen, djati, devati na zrak; ausgesetzt sein, podveržen, nastavljen biti čemu; verschieben, ausgesetzt sein lassen auf eine Zeit, odložiti, odlagati, odlašati, odkladati kaj, prenehati, prenehovati, pojenjati, prejenjati, prejenjevati s čim; ohne auszusetzen, neprenehama; tadeln, an jemanden etwas aussetzen, očitati komu kaj, grajati, hibati kaj, s. **Ausstellen**; ich finde an ihm nichts auszusetzen, ne vem mu hibe, pogreška; auseinander setzen, razstaviti, razstavljati; inwendig durch Setzen bekleiden, einen Hof mit Steinen aussetzen, obstaviti, obstavljati, obložiti, oblagati, obkladati, obdelati, obdelovati, obzidati, obzidovati; bis zu Ende setzen, dosaditi; einen Bogen, bei den Buchdruckern, ihn fertig setzen, zložiti, sostaviti, skladanje dokončati; *v. n.*, die Schafe setzen aus, hören auf Zähne zu setzen, ovce so zobe spolnile, zravnale; *ausgesetzte* Schafe, d. i. alte, ovce, ki so zravnale; auf eine Zeit aufhören, *intermittere*, prejenjati, prejenjevati, prenehati, prenehovati; im Reden, premolkniti, premolkovati.

Aussetzling, der, popuščenec, popušenec, izpoloženec, podverženec.

Ausseufzen, *v. a.*, zdihovaje izreči; *v. n.*, nehati zdihovati.

Ausseyn, *v. n.*, entfernt, verreiset sein, zunaj biti, ne biti doma; ich bin aus, me ni doma, iz doma, od doma sim; *serb.* izbivati; heute war ich noch nicht aus, danes še nisim bil zunaj, iz hiše; ausgeleeret sein, prazen biti; zu Ende sein, končati se, preiti, minuti; das Lied ist aus, pesem je končana, izpeta; gem. pesem je ven; daß Faß ist aus, sod je potekel; die Predigt ist schon aus, pridiga je minula; *fig.* es ist aus mit ihm, po njem je; *russ.* on propal; es wird mit seiner Hoffnung bald aus sein, skoro bo njegoviga upanja konec; es ist noch nicht Alles aus, nismo še na kraji (koncu); es ist aus, konec je, preč je, ob tla je; nach *V.* auch memo je, djano je; es wird mit dir nicht aus, ne bo te še konec ne.

Aussicht, die, izgled, vid, razgled, nach *V.*, izvid, izvidek; das Recht der Aussicht, izgledna pravica, pravica izgleda; von hier hat man die Aussicht weit ins Land, odtod se vidi dalječ v deželo, po deželi; das Haus hat die Aussicht auf das Meer, iz te hiše se vidi na morje; der Ort ist voll der schönsten Aussichten, tukaj je lepo pogledati, viditi na vse kraje, strani; er hat die besten Aussichten, ima nar lepši up, nado, naj boljšiga se nadja; dazu ist keine Aussicht, ni podobe, nič ne kaže, da bi se to zgodilo; in Aussicht stellen, obljubiti, obetati kaj.

Aussichten, s. **Aussieben**.

Aussickern, *v. n.*, izmezeti, mezeti, izkapati, izkapljati, kapljati, izcurljati.

Aussieben, *v. a.*, izsejati, presejati, presevati (moko); das Getreide nach dem Ausdrusche aussieben, obravnati, ravnati žito, činiti, očinjati, prečinjati žito.

Aussiechen, *v. n.*, aufhören zu siechen, izbolehati, gem. izkolehati.

Aussieden, *v. a.*, durch Sieden herausbringen, das Fett aussieden, izvariti, izvarjati, izvreti, vreti mast; auch izcvreti; Garn, Silber, Münzen aussieden, obariti, obarjati, izvreti, vreti, prekuhati, kuhati; *v. n.*, aufhören zu sieden, dovreti, odvreti.

Aussingen, *v. a.*, bis zu Ende singen, ein Lied aussingen, izpeti, izpevati pesem; seine Stimme aussingen, glas uravnati, uravnavati s petjem; *v. n.*, aufhören zu singen, dopeti, nehati peti.

Aussinnen, *v. a.*, ein Mittel, eine List, umisliti, umišljati, zmišljati, zmišljevati, izmišljevati, zmodrijaniti, izmodrijaniti, stuhtati, iztuhtati, znajti ob. iznajti, napresti, presti, izkovati, kovati.

Aussintern, s. **Aussickern**.

Aussitzen, *v. n.* u. *a.*, außer dem Hause, auf dem Markte, zunaj sedeti; mit Waaren, prodajati na tergu; bis zu Ende einer bestimmten Zeit, seine Zeit aussitzen, z. B. im Gefängnisse, dosedeti, svoj čas dostati, odsedeti; *v. a.*, zleči, leči; das Huhn hat ausgesessen, ausgebrütet, puta je zlegla.

Aussöhnbar, *adj.*, spravljiv, umirljiv, pomirljiv.

Aussöhnbarkeit, die, spravljivost, pomirljivost.

Aussöhnen, *v. a.*, einen, ihn völlig versöhnt machen, utolažiti, potolažiti, tolažiti, zmiriti, miriti, upokojiti, pokojiti; sich mit Jemanden, spravo storiti, delati, spraviti, spravljati se s kom, pomiriti se, sprijatliti se zopet; einen mit dem, od. bei dem andern, spraviti, spravljati koga s kom, pomiriti, miriti; ein Vergehen, s. **Aussühnen**.

Aussöhner, der, mirivec, spravljavec.

Aussöhnlich, s. **Aussöhnbar**.

Aussöhnung, die, pomirjenje, sprava.

Aussöhnungstrank, der, mirovina.

Aussömmern, s. **Sömmern**.

Aussondern, *v. a.*, odločiti, odločevati, djati, devati posebej, izločiti, izločevati, razčiniti,

razčinjati; das Schlechte, izvreči, izmetati, odbrati, odbirati slabeje.
Aussonderung, die, odločba, odločevanje.
Aussonnen, sich, v. r., nasolnčiti se; v. a., djati, devati na solnce.
Aussortiren, Aussorten, v. a., nach den Sorten in Ordnung bringen, razverstiti, verstiti, razstaviti, razstavljati po verstah.
Ausspähen, v. a., dozvediti, dozvedovati, ovediti, ovedati, spaziti, spazovati kaj, izvohati, izslediti, oznati, naznati, ogleduhovaje, preže iznajti, zašpegati, ošpegati*.
Ausspäher, der, ogledovavec; veräch. ogleduh, vohač; s. **Spion.**
Ausspäherei, die, ogleduhovanje.
Ausspalten, v. a., den Kien aus dem magern Holze, izcepiti, cepiti, izklati, klati; v. n., izcepiti, cepiti, cepiti se.
Ausspann, die, postaja, prepreżnica.
Ausspannen, v. a., die Finger, die Arme, ein Seil, razpeti, razpenjati, raztegniti, raztegati, razprostreti, razprostirati; ein Tuch, die Segel, razgerniti, razgrinjati, razviti, razvijati; mit einem aus einander spannenden Werkzeuge, razprojiti, projiti; herausspannen, das Nähezeug aus dem Rahmen, die Pferde, izpreči, razpreči, izpregati, izprezati.
Ausspannung, die, razpetje, razpenjanje, izpreganje.
Ausspaßen, v. n., izšaliti se, našaliti se.
Ausspazieren, v. n., in die freie Luft, iti, hoditi na sprehod, iti se sprehajat, sprehodit, *serb.* izšetati; v. r., nahajkovati se.
Ausspeichern, v. a., izprazniti, prazniti žitnico.
Ausspeien, Ausspeyen, v. a., pljuniti, izpljuniti, izpljevati, pljevati; mit Heftigkeit auswerfen, wie die Vulkane, mit Heftigkeit ausstoßen, überhaupt, vreči, metati; izbrusiti, brusiti; bruhniti, izbruhati, bruhati.
Ausspeisen, v. a., ausgeben aus der Speisekammer, dati, dajati za jed; nicht zu Hause speisen (österr.), drugej jesti; die Schüssel ausspeisen, pojesti, pojedati iz sklede; v. n., aufhören zu speisen, odjesti, auch pojesti.
Ausspellen, s. **Ausspalten.**
Ausspelzen, v. a., opleviti, otrebiti, trebiti.
Ausspenden, v. a., podeliti, podeljevati, deliti, razdeliti, razdeljevati, razdati, razdajati, razdariti.
Ausspender, der, razdajavec, delivec, podeljevavec.
Ausspendung, die, razdajanje, deljenje.
Aussperren, v. a., aus einander, z. B. die Beine, razpreti, razpirati, razkrečniti, razkrečati, krečati; einen hinaussperren, bess., ausschließen, zapreti, zapirati, zakleniti, zaklepati pred kom vrata (in ne pustiti ga v hišo); zakleniti komu hišo, (da ne more va-njo).
Ausspicken, v. a., navleči s slanino (n. p. zajca); einen Beutel anfüllen, napolniti, polniti, naterpati, terpati, natercati mošnjo.
Ausspielen, v. a., anfangen zu spielen, das erste Blatt auswerfen, vreči, izigrati, izigravati; einem andern zuspielen, z. B. einen Ball, naigrati, naigrovati komu; podati, podajati žogo; ein Pferd, Haus, Gut ausspielen, izigrati, izigravati †; eine Violine ausspielen, sie dadurch vollkommen machen, gosli zgosti, razgosti; eine ausgespielte Violine, zgodene gosli; eine Flöte ausspielen, spiskati, spiskovati; ein Spiel ausspielen, bis zu Ende spielen, izigrati; auf einem Blasinstrumente, izpiskati; auf einem Saiteninstrumente, izgosti, izbrenkati; v. n., aufhören zu spielen, doigrati; v. r., naigrati se, nagosti se.
Ausspießen, v. a., nabosti, nabadati in izvleči.
Ausspinnen, v. a., durch Spinnen herausbringen, napresti, izpresti, presti; eine Sache weiter ausspinnen, razsnovati, dalje snovati; ausspinnen, ausspintisiren, izplesti, plesti, izviti, izvijati, izmodrijaniti; v. n., aufhören zu spinnen, dopresti.
Ausspintisiren, s. **Ausspinnen.**
Ausspioniren, s. **Ausspähen.**
Ausspitzen, v. a., na ost obrezati, rezati.
Ausspotten, Ausspötteln, v. a., posmehovati se komu, zasmehovati, zasramovati koga; *serb.*, rugati se komu.
Aussprache, die, izgovarjanje, izrekovanje, beseda; er hat eine gute Aussprache, dobro izgovarja (besede).
Aussprechen, v. a., überhaupt, izreči, izrekovati, izgovoriti, izgovarjati, izustiti; es läßt sich nicht aussprechen, ne da se izreči, povedati; ein Urtheil aussprechen, razsoditi, razsojevati, sodbo izreči, izrekovati; v. n., izgovoriti; laß ihn aussprechen, pusti ga da izgovori, daj mu izgovoriti, do konca povedati; v. r., sich aussprechen, nagovoriti se, izgovoriti se; *fig.*, svoje misli izreči, razodeti; in seinem Antlitz spricht sich Güte aus, na licu se mu dobrota bere, iz oči se mu dobrota vidi, kaže, pokazuje.
Aussprechlich, *adj.*, izrekljiv, izgovorljiv.
Ausspreiten, Ausspreizen, v. a., razprojiti, projiti, razpeti, razpenjati, razširiti, razširjati; die Finger, Füße, u. dgl., razkrečniti, razkrečati, razkrečevati; die Zähne einer Säge, žago našrajati, šrajati, in O. Kr.; die Flügel ausspreiten, raztegniti, raztegati, raztegovati, razprostreti, razprostirati; s. auch **Ausbreiten.**
Aussprengen, v. a., ein Stück aus einer Mauer, u. dgl., ausspringen machen, izbiti, izbijati, puhniti, izpuhniti, puhati, izrovati; mit Pulver aussprengen, izstreliti, streljati; ein Pferd, es aus dem Schritte im Galopp springen lassen, zaderviti konja; pognati, zagnati, zaganjati v dir, na derk, v skok; Wasser aussprengen, izkropiti, razkropiti; ein Gerücht aussprengen, raznesti, raznašati, raztrositi, trositi; man hat ausgesprengt, ljudje so zagnali, raznesli glas.
Aussprengung, die, razglaševanje, raznesena govorica.

Ausspreuen, *v. a.*, razkaditi, raztrositi kot pleve.

Ausspriessen, s. Aussprossen.

Ausspringen, *v. r.*, sich, naskakati se; *v. a.*, sich einen Fuß ausspringen, skakaje si nogo zviti, zviniti, zvijati, izpahniti; *v. n.*, izskočiti, oder skočiti, skakati (iz kaciga kraja); aus einem verwahrten Orte, d. i., entspringen, uskočiti, uskakovati; es ist ein Glied aus der Kette ausgesprungen, odlomil, odtergal se je klep od verige; ein ausspringender Winkel, d. i. auswärts gehender, moleč, šterleč kot; ausspringen, aufhören zu springen, izskakati se.

Ausspritzen, Ausspritzeln, *v. n.*, spritzend herausfahren, derskniti, derskati (iz česa), sikniti, sikati, brizgniti, brizgati, izšterkniti, šterkniti, šterkati, persniti, perskati; *v. a.*, derskniti, derskati, brizgniti, brizgati; in der Anatomie, durch Einspritzung ausfüllen, die Lunge ausspritzen, naderskati, naderskovati pljuča; eine Wunde ausspritzen, auf solche Art reinigen, izderskljati, izderskljevati, izprati, izpirati.

Aussprossen, *v. n.*, hervorsprossen, mladike pognati, poganjati, kliti; in U. Kr. u. im *serb.* auch, iznikniti; die Rüben, u. dgl. in den Einsatz gelegte Gewächsarten sprossen aus, cimi se repa; dela cimo.

Ausspröszling, der, mladika, mladica, berst; *dim.*, mladičica, berstič.

Ausspruch, der, izrek; ein Urtheil eines Richters, sodba, sodnji sklep, izrek, razsodek, razsodba; die Abtheilung der Eltern, mit ihren Kindern, izgovor; ein solcher Antheil, ein Geld, welches Jemanden in einem Testamente vermacht wird, izgovorilo; einen Ausspruch thun, izreči, izrekovati razsodbo, razsoditi, razsojevati; durch einen Ausspruch zuerkennen, prisoditi, prisojevati komu kaj.

Aussprudeln, *v. n.*, izvirati, vreti, vervrati, mezeti iz česa; *v. a.*, Wasser aus dem Munde aussprudeln, pljusniti, pljuskati vodo iz ust.

Aussprühen, *v. a.*, izperšati, peršati; die Funken, iskre gnati; Feuer sprühen, vom Vulkan, ogenj metati, ogenj šviga, skače iz gore.

Aussprung, der, izskok, poskok.

Ausspucken, *v. a.*, pljuniti, pljevati iz —; s. Ausspeien.

Ausspuken, *v. n.*, nehati strašiti; es hat in seinem Kopfe ausgespukt, izkadile so se mu norčije; nehal je burke uganjati.

Ausspulen, *v. a.*, domotati, izmotati.

Ausspülen, *v. a.*, splakniti, splakovati, pomiti, pomivati, sprati, spirati; ein Ufer, spodjesti, spodjedati, spodjedovati, spodriti, spodrivati, spodmeliniti.

Ausspülicht, das, pomije, *pl.*

Ausspünden, *v. a.*, inwendig mit gespündeten Brettern bekleiden, opažiti, pažiti; z deskami obiti, obijati, obdelati, obdelovati.

Ausspüren, *v. a.*, oslediti, slediti, zaslediti, zasledovati, ovohati, najti.

Ausspürer, der, sleduh, vohon; s. auch Spion.

Ausspürung, die, osled, sledenje.

Ausstaffiren, *v. a.*, ein Kleid mit Gold, u. s. f., opramati, pramati; s. auch Ausputzen; einen ausstaffiren, s. Ausstatten, Ausrüsten.

Ausstähren, *v. n.*, von Schafen, nehati se merkati.

Ausstallen, *v. a.*, z. B. die Pferde, predjati, predevati (drugam); außerhalb des Stalles bringen, iz hleva spraviti, spravljati, izgnati, izganjati; *v. n.*, oscati se.

Ausstammeln, *v. a.*, izjecati, izjecljati, izkekljati.

Ausstämmen, *v. a.*, mit dem Stämmeisen herausbringen, izdolbsti, izdolbovati, izdletiti.

Ausstampfen, *v. a.*, die Körner aus den Aehren, mit den Füßen, izmeti, meti; die Aehren ausstampfen, ometi, meti; durch Stoßen auf den Boden ausstampfen, die Körner, durch Schlagen mit der Garbe, izkošati, okošati, košati.

Ausstand, der, dolg, zastanek; dnar, ki je ostal na dolg (— u).

Ausständig, *adj.*, dolžin, dolžan, neizplačan, na dolg zastal; ein ausständiges Geld, dnar na dolg; ausständige Schulden, neplačani dolgovi, dolgovanje; ausständige Zinsen, zastale obresti.

Ausstänkern, *v. a.*, durchaus mit Gestank erfüllen, das ganze Haus, zasmraditi, zasmrajati, osmraditi; ausspüren, ausfindig machen, im Scherze und verächtlichen Sinne, zavohati, ovohati, vohati.

Ausstapeln, *v. a.*, skladati.

Ausstatten, *v. a.*, einen Sohn, eine Tochter verheirathen und sie dabei mit dem nöthigen Geräthe versehen, odpraviti, odpravljati, z balo*, s potrebno opravo previditi, previdovati, *serb.* oprémiti; überhaupt ausstaffiren, obdarovati, oskerbeti, oskerbovati, oglestati; mit den Waffen, oborožiti, oboroževati; ausgestattet, obdarjen; einen Verbrecher ausstatten, s. Ausliefern.

Ausstattung, die, bala*, delščina, delšina, oprava, *serb.* oprema; äußere Ausstattung der Druckschriften, zunanja oprava tiskopisov.

Ausstäuben, *v. a.*, im Innern von dem Staube reinigen, ein Zimmer von dem Staube reinigen, prah izmesti, izmetati, izprašiti.

Ausstäubern, s. Ausstöbern.

Ausstäupen, *v. a.*, iztepsti, iztepati s šibami, otepsti, tepsti, izšibati.

Ausstechen, *v. a.*, izbosti, izbadati; Torf, Erde, einen Rasen, nadreti, dreti, narezati, rezati; die Augen, einem, iztakniti, iztikati komu oči; mit dem Schnabel, izkljevati; ausschneiden, kleine Scheiben aus einer Eisenplatte, izrezati, izrezovati, rezati; ein Glas ausstechen, austrinken im Scherze, izpihniti kupico, šterkniti, oberniti; Jemanden ausstechen, ihn mit List aus seinem Vortheile treiben, spodriniti, spodrivati, spodlesti, spodlezovati; einen Teich, einen Graben, izkopati, kopati; in Stein, in Metall ausstechen,

vrezati, rezati v kamen; der hat uns den Staar ausgestochen, ta nam je oči odperl, nam je mreno prerezal; Spitzen ausstechen, gewachsene Spitzen nach dem Zäckchenmuster wieder durchstechen, damit sie neu scheinen, razbosti, razbadati mreže.

Ausstecken, *v. a.*, eine Fahne herausstecken, postaviti, postavljati, natakniti, natikati, obesiti, obešati; pomoliti, pomaljati bandero (n. p. iz line); die Gränze, zaznamnjati, zaznamnjevati mejo; den Zehent, odločiti, odločevati.

Ausstehen, *v. n.*, außer dem Hause, auswärts stehen, zunaj stati; Geld ausstehen haben, imeti dnar zunaj, imeti dnar med ljudmi, na dolgu imeti dnar, imeti dosti v zajem danih, razposojenih dnarjev, imeti tirjati; ausstehende Schulden, tirjavina, razposojeni dnar, s. **Ausständig**; *v. a.*, die ganze Predigt ausstehen, die Lehrjahre, Leiden, Hitze, Kälte usf., prestati, prestajati, dostati, dostajati, preterpeti, terpeti, prenesti, prenašati; oberdeutsch: aus einem Amte, Dienste, aus einer Kost ausstehen, stopiti iz službe, pustiti, puščati, pušati hrano; daher: der Knecht wird morgen ausstehen, abziehen, hlapec pojde jutri proč.

Ausstehend, s. **Ausständig**.

Ausstehlen, *v. a.*, pokrasti (vse); *fig.* ukrasti, krasti (iz kacih bukev).

Ausstehlich, s. **Leidlich**.

Aussteifen, *v. a.*, durchaus steif machen, okrepčati, krepčati, naštirkati*; mit Brettern und Balken aussteifen, obajtati, bajtati, opažiti, pažiti.

Aussteigen, *v n.*, stopiti, stopati iz (čolna, z voza, raz voz, itd.), iti iz česa.

Aussteinen, *v. a.*, Pflaumen udgl., izkoščiti, izkošiti, izpeškati, koščico, košico, peško iz česa vzeti, jemati; eine Gränze aussteinen, postaviti, postavljati, vtakniti, vtikati mejnike; ein Feld aussteinen, strebiti, potrebiti, trebiti njivo.

Ausstellen, *v. a.*, hinausstellen, izpostaviti, izpostavljati, na ogled postaviti, postavljati; einen Revers, Wechsel udgl., dati, dajati od sebe, izdati, izdajati, spisati, spisovati; bloß stellen, z. B. einen der öffentlichen Beschimpfung, der Gefahr, nastaviti, nastavljati ljudskimu sramotenju, nevarnosti, pripraviti v nevarnost, podvreči nevarnosti; unterlassen, ein Vorhaben gar ausstellen, odstaviti, odstavljati kaj, premisliti si; tadeln, vorzüglich in Oberdeutschland für aussetzen, einem die Mängel ausstellen, očitati, očitovati komu pogreške, hibe, hibati kaj, prigovarjati čemu, grajati kaj; einen gelinden Verweis geben, einem etwas ausstellen, im Oberdeutschen, nach *V.*, izvreči komu kaj; darauf folgt das stärkere Vorhalten, očitati, očitovati, postaviti, postavljati pred oči; hierauf das noch stärkere Verheben, prizdvigovati koga zavolj česa; das Ahnden, posvariti, svariti, grajati; endlich das Verweisen, ozmérjati, zmérjati; daran läßt sich nichts ausstellen, zoper to, zastran tega ni kaj reči; in der Bedeutung aufschieben, odložiti, odlagati, odkladati, odlašati; Waren ausstellen, razložiti, razložiti na prodaj, razstaviti, razstavljati na ogled; Wachen ausstellen, razpostaviti, razpostavljati straže.

Aussteller, der, izdavec, izdatelj; Tadler, grajavec.

Ausstellig, *adj.*, machen etwas, grajati kaj.

Ausstellung, die, izpostava; eines Wechsels, izdanje; Industrieausstellung, obertnijska razstava; Ausstellungen machen, grajati, hibati kaj, prigovarjati komu; s. **Ausstellen**.

Ausstellungssaal, der, razstavljavnica.

Ausstellungstag, der, dan izdajbe, dan izdanja; dano, pisano, n. p. svetiga Jurja dan.

Ausstemmen, s. **Ausstämmen**.

Ausstempeln, *v. a.*, poštemplati, izštemplati*.

Aussterben, *v. n.*, pomreti, pomirati, odmreti, odmirati; dieses ganze Haus ist ausgestorben, iz te hiše so vsi pomerli; die Stadt ist wie ausgestorben, v mestu je tiho, kakor da bi žive duše ne bilo.

Aussterben, das, pomertje, pomiranje; nach dem gänzlichen Aussterben dieses Geschlechtes, kadar bo odmerl ves ta rod.

Aussteuer, die, Ausstattung, odprava, delščina, delšina, bala*; s. auch **Heirathsgut**; *fig.* Aussteuer der Natur, s. **Gabe**.

Aussteuern, *v. a.*, eine Tochter, s. **Ausstatten**; in den Begräbniß- und andern ähnlichen Gesellschaften steuert man sich aus, wenn man eine gewisse bestimmte Anzahl versteuert hat, und alsdann von allen fernern Beiträgen frei ist, izkupiti, izkupovati se, rešiti se, izplačati se; die Natur hat ihn herrlich ausgesteuert, natora ga je obilo obdarovala; *v. n.*, kormaniti odkod.

Ausstícheln, s. **Sticheln**.

Aussticken, *v. a.*, mit Blumen ausnähen, všiti, všivati, oštikati, štikati*; *serb.* izvezti (vezem).

Ausstieben, *v. n.*, izprašiti se, prašiti se.

Ausstiefeln, *v. a.*, izuti, izuvati, sezuti, sezuvati škorne; *v. n.*, izkoracati, koracati iz doma.

Ausstillen, *v. a.*, ein Kind, odojiti, dojiti.

Ausstimmen, *v. a.*, ubrati, ubirati.

Ausstöbern, *v. a.*, aussuchen, durchsuchen, preštapnjati, štapnjati, iztakniti, iztikati; das ganze Haus ausstöbern, vso hišo preiskati, prevohati, preberbati; *weidm.* oslediti, izslediti, izsledovati, ovohati.

Ausstöberer, der, stikavt, stakne, -eta, osleduh, ovohač.

Ausstochern, *v. a.*, izbezati, bezati; die Zähne ausstochern, otrebiti, iztrebiti, trebiti zobe.

Ausstocken, *v. a.*, die Stöcke der gefällten Bäume ausgraben, izštorati, izštorovati, izkopati, kopati panjove, panje, štore, porobke; einen Wald ausstocken, izkerčiti, kerčiti, izsekati gojzd.

Ausstöhnen, *v. n.*, izstokati se, nehati stokati.

Ausstollen, *v. a.*, razpeti, razpenjati kože.

Ausstopfen, *v. a.*, voll stopfen, natlačiti, tlačiti, nažokati, žokati; eine Ritze, zamašiti, mašiti, zagatiti, gatiti, zadelati, zadelovati.

Ausstoppeln, *v. a.*, ein Buch, nakerpati, skerpati, nakerpariti bukve.

Ausstören, *v. a.*, überall herumstören, alles ausstören, stakniti, stikati vse, vse preštapnjati, preberbati, preriti, prevohati, prerogoviliti, razberskati; auf solche Art finden, iztakniti, iztikati.

Ausstoß, der, überhaupt, sunljej, odboj, habnjenje, habanje.

Ausstoßen, *v. n.*, auf einen andern stoßen, suniti, sovati, habniti, habati; in die Seite, dregniti, dregati, — pervi suniti, mahniti; *v. a.*, einen hinausstoßen aus dem Hause, pahniti, pahati iz hiše, vreči, metati, izgnati, izganjati; durch einen Stoß herausbringen, izbiti, izbijati; einem ein Auge, überhaupt durch Stoßen herausbringen, izdregniti, izdregati, izbiti, izbijati, iztakniti, iztikati oko; einen Meiler, d. i. ihn ausladen, bei den Kohlenbrennern, razkidati, kidati kopo; Seufzer ausstoßen, zdihniti, zdihati, zdihovati (milo); Flüche, kleti, preklinjati; Gotteslästerungen, Boga kleti, preklinjati; einen Schrei, zavpiti, vpiti, zakričati, zavekati; Beschuldigungen, dolžiti, auch überhaupt metati na koga, govoriti, dajati gerde besede itd.; eine Waare, iz sile, iz potrebe prodati, prodajati; den Teig ausstoßen, gehörig stoßen, pregnjesti, gnjesti; bei den Hutmachern den gewalkten Hut ausstoßen, ihm auf der Form mit der Faust die gehörige Gestalt geben, natolči, tolči, tleči klobuk; Bier ausstoßen, izdati, izdajati ol (iz hrama); ein Brett ausstoßen, seine Knoten (Krümmungen), mit dem Ausstoßhobel abnehmen, spahniti, spahovati; eine Ecke ausstoßen, bei den Maurern, sie mit der Kartätsche machen, rob vzeti, posneti s plaznjo; nach *V.*, rob na dva vogla narediti, narejati s plaznjo; dem Faße den Boden ausstoßen, bečku dno izbiti; *fig.* vse pokaziti.

Ausstoßhobel, der, spahavnik, štosnik*.

Ausstoßregister, das, izdatno kazalo.

Ausstottern, *v. a.*, izkekljati, izjecljati kaj.

Ausstrafen, *v. a.*, dokazniti.

Ausstrahlen, *v. n.*, posijati, sijati, žarke izpustiti, izpuščati, izpušati, bliskati se (iz česa).

Ausstrecken, *v. a.*, von sich strecken, die Hände, Arme, stegniti, stegati, stegovati; die Flügel ausstrecken, peruti raspeti, razpenjati, prostreti, prostirati; auseinander strecken, raztegniti, raztegati oder raztezati, raztegovati; die Hand nach etwas ausstrecken, seči, segniti, segati po kaj; ausdehnen, ein dickes Eisen, es dünner und länger schneiden, udgl., potegniti, potegovati, nategniti, nategovati; den Thon bei der Töpferarbeit, presti, vleči; die Zunge ausstrecken, jezik iztegniti, pomoliti; *v. r.*, sich ausstrecken, raztegniti, stegniti, stegovati se, zlekniti, zlecati se.

Ausstreckmuskel, der, prožnik, (mišica) prožnica.

Ausstreichen, *v. n.*, auswärts streichen, flüchtig herumgehen, bei der Nacht ausstreichen, potepsti, potepati se, klatiti se, skitati se, vlačiti se, vlačugati se; auf den Lerchenstrich gehen, iti, hoditi na škerjance streč; schnell laufen, von den Hunden, smukniti, nach *V.*, smučiti; im Bergbaue zu Tage ausstreichen, pokazati, kazati se na dan; auf den Raub, von den Raubthieren, smukniti, smukati na rop; *v. a.*, einen Dieb ausstreichen, mit Streichen aus einem Orte treiben, iztepsti, iztepati, izšibati, šibati; eben streichen, auseinander streichen, razgladiti, gláditi; eine Stelle, ein Wort in einer Schrift, eine Schuld, izbrisati, izbrisovati; die Furchen mit dem Pfluge ausstreichen, osredke pobrati, pobirati čisto, posneti, posnemati razore; etwas herausstreichen, es sehr loben, opisati, opisovati, povzdigniti, povzdigati, prehvaliti, prehvalovati; die Ritzen ausstreichen, razpoke zamazati, zamazovati; ein Zimmer, zmalati, malati.

Ausstreifen, *v. n.*, ausgehen, z. B. auf die Beute, udariti, smukniti, smukati, planiti, šiniti na rop; *v. a.*, Bohnen ausstreifen, auch ausstreicheln, oluščiti, luščiti, lušiti.

Ausstreiten, *v. a.*, einen Streit ausstreiten, izbojevati; in gerichtlichen Sachen, dopravdati se, pravdo dognati; *v. n.*, aufhören zu streiten, dobojevati se; vom Rechtsstreit, dopravdati se, napravdati se.

Ausstreuen, *v. a.*, hinaus streuen, istrositi, trositi; den Samen ausstreuen, sejati; Wohlthaten, d. i. austheilen, izsuti, izsipati; Irrthümer, Lügen, zatrositi, trositi; ein Gerücht, razglasiti, raznesti, raznašati, raztrositi, trositi; die Stube, posuti, posipati (z žaganjem); man hat die Sage ausgestreut, zagnali so govorico; den Samen der Zwietracht ausstreuen, razpertijo zasejati, sejati.

Ausstreuung, die, trošenje, raztrošenje; allerhand Ausstreuungen, vsakoršne raznesene laži.

Ausstrichholz, das, gladilo, gladivnik.

Ausstricken, *v. a.*, doplesti, splesti (z iglami).

Ausstriegeln, *v. a.*, očesati, česati, oštrigljati, štrigljati*; einen ausstriegeln, dobro ošteti, oštevati.

Ausströmen, *v. n.*, s curkam, curkama udreti, udirati se, teči, liti, razlijati se; *v. a.*, razliti, razlivati, rassuti, rassipati.

Ausstückeln, *v. a.*, stückweise ausschneiden, izkosati, kosati, izrezati, izrezovati na kosce.

Ausstudiren, *v. a.*, durch Nachdenken etwas herausbringen, izmodrovati, izmodrijaniti, izmisliti, izmišljevati; einen ausstudiren, do dobriga spoznati, spoznavati; *v. n.*, ein Studieren zu Ende bringen, izučiti se, doučiti se, doveršiti, dostati nauke, izšolati se.

Ausstumpeln, *v. a.*, bei den Kohlenbrennern, die Zwischenräume des großen mit kleinerem Holze ausfüllen, založiti, zakladati, namašiti z drobnino, zaštoriti.

Ausstürmen, *v. n.*, zu Ende stürmen, aufhören zu stürmen, izhrumeti, dohrumeti, utihniti, potihniti; es hat ausgestürmt, vihar se je ulegel, navihta, nevihta je potihnila, pojenjala; *fig.* izdivjati se, udati se, utolažiti se.

Ausstürzen, *v. n.*, umstürzen und ausschütten, zverniti se, prevaliti se; *v. a.*, zverniti, zvračati in razliti; ein Glas ausstürzen, na en dušek izpiti, izpijati, zverniti kupico; ein Bein ausstürzen, nogo zviti, zvijati.

Ausstutzen, s. Ausstaffiren, Ausputzen.

Ausstützen, *v. a.*, podpreti, podpirati; einen Brunnen, wenn er gegraben wird, obajtati, bajtati štérno.

Aussuchen, *v. a.*, unter mehreren Dingen, izbrati, izbirati, poiskati oder iskati (izmed več reči); völlig durchsuchen, preiskati, preiskovati.

Aussuchung, die, izbor, izbiranje.

Aussudeln, s. Aussaugen.

Aussühnen, *v. a.*, izplačati, izprati pregreho; s. Ausführen.

Aussummen, *v. n.*, izbrenčati, brenčati.

Aussüßen, *v. a.*, die salzigen, sauren Theile durch süßes Wasser herausbringen, izsladiti, sladiti, izvleči sol.

Austafeln, *v. n.*, odjesti, odkositi.

Austäfeln, *v. a.*, inwendig mit Täfelwerk bekleiden, opažiti, pažiti, obiti, obijati, obložiti, oblagati z deskami.

Austäfelung, die, oboj, opaž.

Austagen, *v. n.* u. *i.*, es hat ausgetagt, dan je minul, nehal; die Deputirten haben ausgetagt, poslanci so zbor dokončali, zbor je minul.

Austalgen, *v. a.*, z lojem omazati, mazati.

Austanzen, *v. a.*, odplesati; aufhören zu tanzen, doplesati, naplesati se; *v. n.*, izrajati, dorajati.

Austapeziren, *v. a.*, inwendig mit Tapeten bekleiden, opeti, openjati.

Austappen, *v. a.*, vse pretavati, okoli tavati in najti kaj.

Austasten, *v. a.*, vse pretipati, prešlatati, tipati, šlatati, otipati, ošlatati, otipavati, ošlatovati.

Austauchen, s. Auftauchen.

Austaumeln, *v. n.*, blagutati, opotekaje se iti od kod.

Austausch, der, menja, izmenja, premenja, zamenja; Austausch der Gedanken, pomenkovanje, pogovor, naznanjanje svojih misel.

Austauschen, *v. a.*, zmenjati, zmenjevati, premenjati, premenjevati; seine Gedanken austauschen, pogovarjati se, pomenkovati se, naznanjati si (eden druzimu) svoje misli; einen Ring gegen eine Uhr austauschen, perstan za uro zameniti, zamenjati.

Auster, die, ostriga, ostra, skorepnica; *serb.* kamenica, *russ.* ustrica, *poln.* ostryga; Auster-, ostrižni.

Austerbank, die, ostrižišče, ostrižiše, ostrišče, ostriše.

Austerbehälter, der, ostrižnjak.

Austerfang, der, lov ostrig, ostrigarjenje.

Austerfänger, der, ostrigar.

Austermann, der, ostrigar.

Austermuschel, **Austerschale**, die, ostriška lupina, školjka, ostrižnica.

Austerweib, das, ostrigarica.

Austhauen, *v. n.*, otajati se, stajati se, tajati se, taliti se; es hat sich ausgethaut, talo je.

Austheilen, *v. a.*, zdeliti, razdeliti, deliti, razdati, razdajati; alles austheilen, vse podeliti, podeljevati; das heilige Abendmahl austheilen, obhajati; Befehle austheilen, ukazati, ukazovati, veleti, velevati, povelje dati, dajati; kleinweise austheilen, razmaljati, izmaljati (n. p. kruh med otroke).

Austheiler, der, delivec, razdelivec, podelivec, razdajavec.

Austheilung, die, delitev, deljenje, razdeljevanje, razdarovanje.

Austheeren, *v. a.*, osmoliti, izsmoliti, smoliti.

Austhun, *v. a.*, (zumeist im gem. Umgange, vermuthlich, weil der Begriff, den es gewährt, sehr allgemein und unbestimmt ist), wörtl. izdeti, izdevati, izongaviti, izonegati; Kleider austhun, sleči, slačiti; Stiefeln, izuti, izuvati, sezuti, sezuvati; ein Licht, Feuer, ugasniti, gasiti, ugašati; eine Schuld, eine Rechnung, opraviti dolg, izbrisati dolg; Geld auf Zinsen, dnar dati, dajati v zajem, gem. na pósodo, naložiti, nalagati, nakladati denar; einen Fleck, izpraviti, izpravljati madež.

Austiefen, *v. a.*, izglobiti, globiti, izdolbsti, dolbsti, skopati, skopavati, jamčasto izrezati, izrezovati.

Austilgen, *v. a.*, gonobiti, pokončati, pokončavati, iztrebiti, izkoreniniti, pogubiti; die Schande, izbrisati, izbrisovati, odmiti, odmivati sramoto.

Austilgung, die, pokončanje, iztreb, zatiranje.

Austoben, *v. n.*, oddivjati, izrojiti, iznoreti, jezo izliti, iztresti; austoben lassen, čakati, počakati, da oddivja, da se jeza uleže; *fig.* potihniti, utihniti, utolažiti se, potolažiti se; der Schmerz hat ausgetobt, bolečina je odlegla, je jenjala.

Austollen, s. Auswüthen.

Austonnen, *v. a.*, inwendig mit Brettern bekleiden, im Bergbau, ostrojiti, strojiti, obiti, obijati.

Austorkeln, s. Austaumeln.

Austosen, s. Austoben.

Austraben, *v. n.*, izdrepati, drepati, izdrenčljati, drenčljati, dodrepati.

Austrag, der, die Entscheidung einer zweifelhaften Sache, razprava, poravnava; eine gerichtliche Entscheidung, razločba, razsodba; gemeinigl., konec, rešenje; die Austräge, im *Plural*, die Schiedsrichter, možje razsodniki;

bis zum Austrag der Sache, dokler se ta reč ne razsodi, ne reši.

Austragen, *v. a.*, hinaustragen, iznesti, nesti, nositi iz kaciga mesta; alles aus einem Orte, iznesti, iznositi, iznašati; du wirst das Bad austragen müssen, d. i. dafür büssen, ti boš plačeval; ti se boš potil za to (namesti koga druziga); tebe bodo kopali zavolj tega; *fig.*, ausplaudern, raznesti, raznašati, raztresati; eine Sache, einen Handel austragen, ausmachen, poravnati, poravnavati, odločiti, odločevati, rešiti; einen Rechtsstreit, dognati, izdelati pravdo; ein Kind austragen, donositi, znositi; *v. n.*, viel, wenig austragen, betragen an Zahl, Maß, Gewicht, znesti, znašati.

Austräger, der, raznašavec, klepetavec; **Austrägerin**, die, raznaševavka, klepetulja; der Briefe, pismonos, listonos.

Austrägerei, die, raznašanje, klepetanje.

Austräglich, *adj.*, statt des gebräuchlicheren einträglich, tolsta služba, bogata služba.

Austragung, die, iznos, iznašanje, raznašanje; Entscheidung, s. **Austrag**.

Austrampeln, *v. a.*, izcepetati; *v. n.*, docepetati.

Austränken, *v. a.*, za napoj porabiti.

Austrauern, *v. a.*, zu Ende trauern, aufhören zu trauern, dožalovati, nehati žalovati.

Austräufeln, **Austraufen**, *v. n.*, izkapljati, izcurljati, kapljati, curljati.

Austräumen, *v. n.*, aufhören zu träumen, dosanja se mi, sanje so nehale, nehalo se mi je sanjati.

Austreiben, *v. a.*, heraus, izgnati, izganjati, izpoditi, poditi, pojati; das Vieh auf die Weide, izgnati, izganjati, gnati, goniti na pašo; einen Keil mit dem Andern austreiben, klin s klinam izbijati; den Teufel austreiben, izganjati hudiča; *v. n.*, aufhören zu treiben, dognati, dogoniti, doganjati; Schweiß austreibendes Mittel, potilo.

Austreiber, der, izganjavec.

Austreibung, die, izganjanje; *altsl.*, izgon.

Austrennen, *v. a.*, das Futter aus dem Kleide, es heraus trennen, izparati, izporjati, parati, porjati.

Austreten, *v. a.*, durch Treten herausbringen, Körner aus den Aehren, izmeti, meti, razmandrati, mandrati, izteptati, teptati; die Aehren austreten, ometi, meti; *triturare*, overšiti, veršiti žito; die Trauben, stlačiti, zmastiti, tlačiti, mastiti; einem die Schuhe austreten, sich in dessen Stelle drängen, eines Vortheils berauben, spodlesti, spodlezovati koga; odriniti, odrivati koga, spodjesti, spodjedati; er hat die Kinderschuhe noch nicht ausgetreten, derži se ga še plenica; auseinander treten, den Speichel, die Schuhe, pohoditi, razhoditi; krumm austreten, posvedrati, pošvórtati, švórtati škorne; durch Treten aushöhlen, die Stufen einer Treppe, u. dgl., razhoditi; *v. n.*, den Fuß im Gehen aufheben, stopiti, stopati; z. B., im geschlossenen Marsch müssen alle Soldaten zugleich austreten, nach *V.*, pri vàtrio korakanji morajo vsi vojaki na enkrat stopati; aus seinen Grenzen, aus einem bestimmten Orte austreten, stopiti, stopati iz česa, prestopiti, prestopati kaj; aus einer Gesellschaft austreten, stopiti iz družbe, odstopiti, odstopati; flüchtig werden, uiti, uhajati, potegniti jo, pobrati jo, zgubiti se; vom Wasser, izliti, izlivati se, voda je čez bregove udarila, stopila; ist im Austreten begriffen, voda nastaja; die Gedärme sind ausgetreten, izvalile so se čeva; aus dem Ministerium austreten, odstopiti, odstopati.

Austretung, die, des Getreides, metev, veršenje.

Austreugen, s. **Austrocknen**.

Austrieb, der, überhaupt, izgon; s. **Trieb**.

Austriefen, *v. n.*, heraus, izkapljati, kapljati iz česa; aufhören zu triefen, izkapljati, dokapljati.

Austrinken, *v. a.*, trinkend ausleeren, izpiti, izpijati, popiti, popivati; *v. n.*, nehati piti.

Austritt, der, nach den Bedeutungen des Zeitwortes, stop, odstop; beim Austritt aus dem Hause, ko stopi iz hiše; die Stufe einer Treppe, von welcher man in das Zimmer tritt, stopica; s. auch **Ballon**; der Austritt des Schuldners, pobeg dolžnika; Austritt der Waare, izvoz, izvožnja blaga; **Austritts-**, in Zus., *(cameral.)*, izvozni.

Austrittsamt, das, izvozna colnija.

Austrittsgeld, das, **Austrittszoll**, der, izvoznina.

Austrocknen, *v. n.*, trocknen und leer werden im Innern, insl. völlig trocken werden, posušiti se, usahniti, usihati; zeitweise, presahniti; *v. a.*, trocken machen, und dadurch ausleeren, inwendig trocken machen, posušiti, sušiti; ein Glas austrocknen, obrisati, brisati.

Austrocknung, die, sušenje, usih, sahnjenje.

Austrommeln, *v. a.*, vermittelst der Trommel etwas bekannt machen, razbobnati, bobnati, z bobnanjem razglasiti kaj; durch Trommeln herausbringen, z. B., Bienen, izbobnati, izterkati; ein Gerücht, razglasiti, razširiti, razglašati, razširjati; *v. n.*, izbobnati, dobobnati.

Austrompeten, *v. a.*, dadurch bekannt machen, eine Verordnung austrompeten, raztrobentati, raztrobiti, razglasiti, razglaševati s trobento.

Auströpfeln, *v. n.*, herauströpfeln, izkapljati, kapljati iz česa; aufhören zu tröpfeln, dokapljati, izkapati, izcurljati.

Austropfen, *v. n.*, heraustropfen, izkapati, kapati iz česa; aufhören zu tropfen, dokapati, izkapati.

Austrotten, s. **Austraben**.

Austrotzen, *v. a.*, aufhören zu trotzen, napruhtiti se, nakljubovati se, nehati nagajati; von Kindern, nakujati se, nach *V.*, dobutati, domulati.

Austummeln, *v. n.* u. *r.*, nagoniti se, izrojiti.

Austünchen, *v. a.*, ausweißen, pobeliti, beliti.
Austunken, *v. a.*, durch Eintunken ausleeren, izmakati, pomakaje izprazniti.
Austuschen, *v. a.*, natušati, iztušati, tušati*.
Austuten, *v. a.*, die Stunde, odpeti, odpevati uro, trobiti.
Ausüben, *v. a.*, sehr üben, durch Uebung vollkommen machen, seinen Verstand usf., zuriti, uriti, uvaditi, vaditi; begehen, aber gemeiniglich nur im nachtheiligen Verstande, storiti, delati, uganjati, doprinesti, doprinašati; Verbrechen ausüben, hudobije storiti, delati; Rache ausüben, zmaščevati, maščevati, maševati se; Gewalt, silo storiti, delati; Betrügereien, goljufati, goljufovati; ein Amt, opravljati službo; etwas in Ausübung bringen, eine erkannte Wahrheit thätig machen, v djanji dopolniti, dopolnovati, izkazati, kazati; eine Kunst, eine Wissenschaft ausüben, überhaupt, delati, opravljati, pečati, ukvarjati se s čim; jedoch wird in diesem Sinne allermeist aus dem Namen des Künstlers ein Zeitwort gebildet, welches das Ausüben seiner Kunst bedeutet, als: die Malerkunst ausüben, malariti, malar biti, malati; den Landbau, kmetovati; die Maurerkunst, zidariti; Heilkunde, zdravljati, zdravnik biti; die Herrschermacht ausüben, gospodovati, kraljevati; die Rechtspflege, oskerbovati pravosodje; sein Recht ausüben, vživati, rabiti svojo pravico, deržati se svoje pravice.
Ausübend, *adj.*, opravljajoč.
Ausübung, die, überhaupt, djanje, delanje, opravljanje; die Ausübung einer Kunst usf., wird gleichfalls umschrieben, z. B. die Ausübung des Maurerhandwerkes hat ihn reich gemacht, zidarija ga je obogatila, svoje bogastvo je prizidaril; Jeder sollte seine guten Vorsätze auch in Ausübung bringen, vsakimu bi bilo po njegovih dobrih sklepih tudi živeti, jih tudi v djanji spolnovati; Ausübung der Rechte, vživanje, izverševanje pravic.
Ausverkauf, der, razprodaja, prodajanje vse zaloge.
Auswachsen, *v. n.*, herauswachsen, das Getreide wächst aus, izrasti, rasti; ausgewachsen sein, bucklig sein, izraščen, izrašen, gerbav, gerbast biti, s. **Verwachsen**; zur völligen Größe wachsen, ingleichen aufhören zu wachsen, dorasti, doraščati, dorašati, do verha dorasti, odrasti, odraščati, odrašati; ein ausgewachsener Mensch, odraščen, odrašen, besser odrasel človek.
Auswackeln, *v. a.*, einen Zahn, izgugati, odgugati zob; *v. n.*, er ist wohin ausgewackelt, nekam jo je odgugal.
Auswagen, sich, *v. r.*, der Kranke darf sich noch nicht auswagen, bolnik še ne sme iz hiše.
Auswägen, *v. a.*, nach dem Gewichte aussuchen, prevagati, vagati, izvagati; mit der Hand, iztehtati, pretehtati, tehtati; nach dem Gewichte vertheilen, im Einzelnen verkaufen, na vago prodati, prodajati.
Auswahl, die, das Auswählen, izbiranje, odbiranje, izbor, izvolitev, izbira, izbir; eine Auswahl treffen, izbrati, izbirati, izvoliti, voliti; eine Auswahl von Wahrheiten, izbrane resnice; etwas zur Auswahl geben, dati, dajati na izbiranje, izbiro; es steht ihm die Auswahl zu, ima pravico izbrati, mu je dano na izbir, more si izbrati, kar se mu zljubi.
Auswählen, *v. a.*, izbrati, izbirati, izvoliti, zvoliti si, voliti si, odbrati, odbirati; etwas Besseres auswählen, prebrati, prebirati si.
Auswähren, *v. n.*, ausdauern, prebiti, doterpeti (do kake dobe).
Auswalken, *v. a.*, Tuch, izvaljati, valjati; einen auswalken, s. **Ausprügeln.**
Auswallen, *v. n.*, oditi, odhajati (na božjo pot).
Auswalten, *v. n.*, dovladati, dogospodovati.
Auswalzen, *v. a.*, mit der Walze herausbringen, izvaljati, valjati, valjaje izpraviti, izpravljati, izmeti, meti z valjarjem; *v. n.*, dovaljati.
Auswälzen, *v. a.*, zatočiti, zatakati, zavaliti, valiti (od kod, iz kaciga mesta).
Auswammsen, s. **Ausprügeln.**
Auswanderer, der, izselnik.
Auswandern, *v. n.*, überhaupt, oditi, iti, preseliti, preseljevati se (v drug kraj); mit seiner Habe, izseliti, seliti se; die halbe Welt auswandern, prehoditi, obhoditi ves svet, prehajati; er hat nunmehr ausgewandert, aufgehört zu wandern, dopopotval je, nahodil se je.
Auswanderung, die, izselba, izselitev.
Auswanderungsgesetz, das, izselna postava.
Auswannen, *v. a.*, mit der Wanne reinigen, oplati, plati.
Auswärmen, *v. a.*, durch und durch wärmen, pregreti, pregrevati, razgreti, razgrevati, zgreti, zgrevati, ugreti, ugrevati; *v. r.*, sich auswärmen, ogreti, greti se.
Auswarten, *v. a.*, bis zu Ende warten, izčakati, konca dočakati, čakati.
Auswärtig, *adj.*, vnanj, zunanj, iz tujih dežel, tujodeželsk; *serb.*, inostran; *poln.*, zagraničny; auswärtige Angelegenheiten, zunanji opravki, zunanje zadeve.
Auswärtige, der, zunanjik, tujic; **Auswärtige**, die, tujka.
Auswärts, *adv.*, auf die Frage, wohin? als: auswärts gehen, biegen, ven, od sebe; auf die Frage, wo, als: auswärts sein, wohnen, vnaj, zunaj, kje drugej, v tujem kraji; auswärts gebeugt, nakljucen.
Auswaschen, *v. a.*, einen Flecken, Tücher, Wäsche, Wunden, Wolle, izprati, oprati, izpirati, opirati; feste Dinge, Gefäße, izmiti, izmivati oder izmijati, pomiti, pomijati oder pomivati; ein Glas, izplakniti, izplakovati; *v. n.*, aufhören zu waschen, oprati, pomiti, nehati prati, miti.
Auswässern, *v. a.*, namočiti, namakati; die Salze, Säuren aus etwas, izmočiti, izmakati.

Auswatscheln, *v. n.*, odgambati (odkod).

Ausweben, *v. a.*, iztkati, otkati, dotkati, tkati.

Auswechseln, *v. a.*, zmenjati, zmenjevati, premenjati, premenjevati; einen Schacht auswechseln, im Bergbaue, mit frischem Holze bekleiden, prestrojiti, prestrojevati, preruštati*; die Ratifikationsurkunden, priterdne pisma zmenjati; die Gefangenen, zamenjati vjetnike za vjetnike.

Auswechslung, die, zmenja, zmenitev, premenitev.

Auswedeln, *v. a.*, mahaje ugasniti; *v. n.*, nehati mahati, viti.

Ausweg, der, pot, izhod; Ausrede, izgovor, ovinek; einen Ausweg finden, izviti se, izmuzati se; es war kein anderer Ausweg, ni bilo druge pomoči; er hatte keinen Ausweg, ni imel, ni vedil kam.

Auswehen, *v. a.*, durch Wehen herausbringen, izpihniti, izpihovati, pihaje ugasniti, ugašati.

Ausweichen, von weich, *mollis*, etwas ausweichen, *v. a.*, weich machen und herausnehmen, izmečiti, izmečevati, izmekati, omečiti, omečevati; *v. n.*, weich werden und herausgehen, izmečiti, izmekati se; ausweichen, von weichen, *v. n.*, aus dem Wege, aus einem Orte weichen, auswärts weichen, uganiti, ugibati se komu, ogniti, ogibati se koga, okloniti, oklanjati se ga; vom Zimmerholz, wenn es an dem Gebäude aus seiner Lage weicht, izvižiti, vižiti se, izmakniti, izmikati se; der Sand weicht unter dem Fuße aus, pesek beži izpod nog; der Fuß weicht mir aus, spodmakne, spodmika se mi noga, spodleti, spodleta mi, spolzne, polzi mi; einem ausweichen, ihm seinen Sitz, seine Stelle überlassen, umakniti, umikati se komu; ausweichende Antwort, ogiben, prideržin odgovor.

Ausweiden, *v. a.*, das Eingeweide ausnehmen, vzeti, jemati drob, iztrebiti, trebiti, iztrebušiti; eine Wiese, popasti, izpasti, popasovati; s. auch **Ausjäten.**

Ausweisen, *v. n.*, domotati.

Ausweihen, *v. a.*, posvetiti, posvečevati; der Ausgeweihte, posvečenec.

Ausweinen, *v. a.*, weinend hervorbringen, Thränen ausweinen, izjokati, jokati solze; die Augen ausweinen, močno jokati, britke solze točiti, liti; ausgeweinte Augen, objokane oči; *v. r.*, sich ausweinen, najokati se, naplakati se, izjokati se; *v. n.*, aufhören zu weinen, izjokati, nehati jokati.

Ausweis, der, über eine Gebahrung, izkazek, izkaz; Verzeichniß, kazalo, spisek.

Ausweisen, *v. a.*, aus einem Orte, üblicher verweisen, izgnati, izganjati, izpoditi, izpojati; durch den Erfolg bekannt machen, izkazati, skazati, izkazovati; die Zeit wird es ausweisen, čas bo pokazal, izkazal, skušnja bo učila; *v. r.*, sich ausweisen mit etwas, skazati, skazovati, pokazati, pokazovati (n. p. spričevalo).

Ausweisgut, das, izkazna roba.

Ausweislos, *adj.*, brez izkaza; er ist ausweislos, nima izkaza (izkazov).

Ausweislosigkeit, die, brezizkaznost†; einen wegen Ausweislosigkeit verhaften, zapreti koga, ker ne more skazati, kdo in od-kod je.

Ausweissagen, *v. n.*, aufhören zu weissagen, izprorokovati, doprorokovati.

Ausweißen, *v. a.*, pobeliti, beliti.

Ausweißung, die, beljenje, pobelitev.

Ausweisung, die, s. **Ausweis; Verweisung,** izgnanje; als Zeugniß, izpričba, spričba, spričevalo.

Ausweiten, *v. a.*, durch Ausdehnung im Innern weit machen, z. B. die Handschuhe, razširiti, razširjati, raztegniti, raztegovati, razprostraniti, razgnati, razpahniti; durch Tragen ausweiten, razhoditi.

Auswendig, *adv.*, zunaj; auswendig schön, od zunaj lepo; auswendig lernen, wissen, können, na pamet se učiti, vediti, znati iz glave, iz spomina; als *adj.*, vnanj. zunanj, poveršin; die auswendige Seite des Tuches, lice, stran na lice.

Auswerben, *v. n.*, dosnubiti.

Auswerfen, *v. n.*, auswärts werfen, z. B. ein Pferd wirft gut aus, (wenn es im Gehen die Vorderschenkel auswärts wirft), konj dobro noge stavi, postavlja; die Unruh (Perpendikel) an einer Pendeluhr wirft gut aus, nepokoj, (nemirika†, potekelj) pri uri dobro maha, ima dober razmah; anfangen zu werfen, im Spiele, pervi vreči; *v. a.*, einem ein Auge, einen Zahn auswerfen, izbiti, izbijati; Blut auswerfen, kri pljuniti, pljevati; hinaus werfen, ein Netz, Blut, Feuer, Geld auswerfen, vreči, metati mrežo uff., zadegati, degati; nach allen Seiten auswerfen, razmetati, razmetovati; ausschießen, auslesen und verwerfen, das Böse, das Unnütze, izvreči, izmetovati, izmetati; ein Pferd uff., auswerfen, rezati, skopiti, skapljati; einen Graben auswerfen, überhaupt die Erde, den Schlamm, Mist herausschaffen, izkidati, kidati, iztrebiti, trebiti; einen Hasen, udgl. auswerfen, ausweiden, s. **Ausweiden;** aussetzen, bestimmen, einem eine Besoldung, ein Jahrgeld auswerfen, odločiti, odločevati, odmeriti, odmérjati, nach *V.*, uganiti komu zaslužek; Feuer auswerfen, ogenj metati; die Arme auswerfen, mahati z rokami, stegovati roke; Zahlen auswerfen, na stran ob. ven postaviti, posebej zapisati.

Auswettern, *v. n.*, izgermeti; *fig.*, nadivjati se.

Auswetzen, *v. a.*, eine Scharte, izbrusiti, brusiti škerbo, zojstriti, ojstriti; einen Fehler, popraviti, popravljati pogrešek, izprati, izpirati krivnjo; *v. r.*, sich auswetzen, izlizati se, oguliti se, izkresati se.

Auswichsen, *v. a.*, navoščiti, voščiti, vošiti; *fig.*, einen auswichsen, namazati, mazati koga.

Auswickeln, *v. a.*, aus einander, ein Kind aus den Windeln, odviti, odvijati, razviti,

razvijati; sich aus einer Verlegenheit, uss., izviti, izvijati se, izmotati se; er wird sich schon auswickeln, jo bode že izvil, da bo prav.

Auswiegen, s. **Auswägen**.

Auswindeln, *v. a.*, odviti, odvijati, djati, devati iz plenic.

Auswinden, *v. a.*, das Wasser aus der Wäsche, izžmeti od. ižeti, ižemati vodo; die Wäsche auswinden, ožeti, ožemati, izviti, izvijati perilo, ižmikati, ožmikati, žmikati; einem etwas auswinden, aus der Hand drehen, izviti, izvijati (iz rok), izdreti, izdirati; den Säbel, izbiti, izbijati iz roke; Getreide, zveti, zvejati, veti, vejati; sich auswinden, s. **Auswickeln**, sich.

Auswindschaufel, die, vevnica, vejača.

Auswinseln, *v. n.*, naemerdati se, naeviliti se, nakremžiti se.

Auswintern, *v. a.*, durch den Winter im guten Stande erhalten, prezimiti, prezimovati, čez zimo ohraniti, ohranovati; *v. n.*, im Winter verderben, vergehen, pozebsti, pozebati, ozebsti od. uzebsti, ozebati, zmerzniti.

Auswipfeln, *v. a.*, des Wipfels berauben, prisekati, prisekovati (veršičke drevesam).

Auswippen, *v. a.*, eine Münzsorte auswippen, die schweren Stücke, vermittelst der Wage auslesen, um sie zu beschneiden, obrezati, obrezovati denar po zlati vagi.

Auswirken, *v. a.*, durch Bemühung oder Bitten erhalten, eine Gnade, einem ein Amt, izmoči, izmagati, izmagovati komu kaj, izprositi, izdelati, zadobiti, dobaviti komu kaj; ein Gewebe vollenden, stkati, dotkati; den Teig auswirken, ugnjesti, ugnjetati testo; den Huf eines Pferdes, ihn beschneiden, obrezati, obrezovati kopito; ausrichten, opraviti; einen Hirschen, uss., bei den Jägern, aus der Haut nehmen und zerlegen, zerwirken, razdevati; *v. n.*, die Arznei hat ausgewirkt, zdravilo je nehalo delati, tvarjati.

Auswirren, *v. a.*, razplesti, razmotati, razvozlati.

Auswirthschaften, *v. n.*, dogospodariti.

Auswischen, *v. a.*, inwendig wischen, ein Gefäß, sich die Augen, obrisati, obrisovati, brisati, otreti, otirati; sich die Augen auswischen, ubrisati, brisati si oči; *fig.*, einem die Augen auswischen, odpreti komu oči, posvetiti komu; — auch ganiti, prekaniti koga; unkenntlich machen, etwas Geschriebenes auswischen, izbrisati, zbrisati, zbrisovati, zamazati; Jemanden auswischen, ubrisati, ošteti koga.

Auswittern, *v. n.*, von der Witterung aufgelöset, einiger Theile beraubet werden, von Erzen, izvremeniti, izvremenovati; den Thon ein Jahr lang unter freiem Himmel auswittern lassen, glino zunaj djati, devati, da izvremeni, pustiti, puščati, pušati na sapi ležati, izvremeniti, vremeniti, prevetriti, razsušiti; *v. i.*, es hat (sich) ausgewittert, izgermelo se je, vreme se je naredilo; *v. r.*, die Bienen haben sich ausgewittert, bčele so se izprašile; *v. a.*, der freien Luft aussetzen, auflösen, und einiger Theile berauben, die Luft wittert die Erze aus, nach *V.*, sapa vremeni rudo; prevetriti, razvetriti; entdecken, izvohati, ovohati, zaslediti, oslediti, osledovati, iznajti.

Auswitterung, die, der Erze, izvremenjenje.

Auswitzen, *v. a.*, zučiti koga; vollenden, izučiti.

Auswölben, *v. a.*, zobokati, obokati, obok narediti, delati, zvelbati, velbati*.

Auswölken, sich, *v. r.*, sich auswölken, ujasniti se, razjasniti, jasniti se.

Auswollen, *v. n.*, der Kranke will aus, bolnik hoče iz hiše.

Auswurfeln, *v. a.*, oveti, ovejati, vejati.

Auswuchs, der, das Auswachsen, poganjanje, kaljenje, izrastek; an einem Menschen, gerba; am Baume, herga, kila; Knochenauswuchs, morska kost; Fehler, hiba.

Auswühlen, *v. a.*, zriti, riti; alles auswühlen, vse razriti; mit Wühlen herausbringen, izriti.

Auswünschen, sich, *v. r.*, naželeti se.

Auswurf, der, des Perpendikels, mahanje; des Schleimes, bruhanje, izmetanje; einen starken Auswurf haben, viel Schleim auswerfen, izbruhati, bruhati, metati veliko hrakljev; einen Auswurf thun, aus dem Schiffe, vreči, metati iz ladije; das Ausgeworfene, izmetek, izmeček; Auswurf des Blutes, pljevanje kervi; aus dem Munde, d. i. Speichel, pljunek; der ausgeworfene Schleim, hraklji, *pl.*; im Spiele, veržeuje, perva roka; den Auswurf, den ersten Wurf, eben daselbst, pervi vreči, začeti metati; der Auswurf einer Mine, die Oeffnung, welche die Mine verursachet hat, der Trichter, izmet; was als untauglich ausgeworfen, od. ausgeschossen wird, im verächtlichen Verstande, der Ausschuß, izveržek, zaveržek, zameček, izbirek; *fig.* smet, plaža; sehr verächtliche Menschen, smetlaka.

Auswürfeln, *v. a.*, vermittelst der Würfel ausspielen, izigrati, izigravati na kocke, izkockati†.

Auswürfling, der, izveržek, iztrebek; von Menschen, s. **Auswurf**.

Auswurzeln, *v. a.*, izdreti, izdirati s koreniuo, s korenam, izkoreniniti, izkoreninovati, izruti, izrovati, izpuliti s koreniko.

Auswüthen, *v. n.*, dodivjati, dotogotiti se, izbesniti se, umiriti se, utihniti; der Sturm hat ausgewüthet, vihar je utihnil, se je ulegel.

Auszacken, *v. a.*, zackig ausschneiden, ozobčati, izzobčati, nazobčati, zobčati.

Auszahlen, *v. a.*, splačati, splačevati, plačati, plačevati; das Auszahlen vollenden, izplačati; Geld auszahlen, dnarje našteti, odšteti komu.

Auszählen, *v. a.*, Birnen, Kastanien, sie nach der Zahl verkaufen, na število prodajati; durchzählen, die Arbeiter auszählen, prešteti, preštevati, šteti delavce; *v. n.*, došteti.

Auszahler, der, plačnik, plačevavec.
Auszahlung, die, plačilo, splačanje, izplačanje.
Auszähneln, s. **Auszacken.**
Auszahnen, *v. n.*, aufhören zu zahnen, dobiti, imeti vse zobe.
Auszanken, *v. a.*, jemanden auszanken, derb mit ihm zanken, vleči se s kom, prepirati se s kom, okregati koga; *v. n.*, aufhören zu zanken, nakregati se, napričkati se, natergati se.
Auszapfen, *v. a.*, Wein, Bier, natočiti, iztočiti, točiti.
Auszaubern, *v. a.*, izčarati, izcoprati komu kaj; *v. n.*, nehati čarati, coprati*.
Auszäunen, *v. a.*, inwendig mit einem Zaune versehen, einen Graben auszäunen, ograditi, ograjati, oplotiti, plotiti; vermittelst eines Zaunes von einer andern Sache ausschließen, odgraditi, odgrajati, odplotiti, odplotovati, pregraditi, zagraditi.
Auszausen, *v. a.*, bei den Haaren ziehen, zlasati, lasati koga; Haare auszausen, izpuliti, puliti, izdreti, izdirati.
Auszechen, *v. a.*, durch Zechen leer machen, eine Flasche Wein auszechen, popiti, popijati sklenico vina; *v. n.*, aufhören zu zechen, dopijančevati, nehati piti.
Auszehenten, *v. a.*, den Zehenten aussuchen, und nehmen, odesetiti, desetiti, desetino vzeti, jemati, pobrati, pobirati.
Auszehenter, der, der den Zehenten nimmt, desetinar, desetnik.
Auszehren, *v. a.*, Jemanden auszehren, dessen Vermögen verzehren, snesti, snedati koga, objesti, objedati koga; die Krankheit zehrt ihn aus, bolezen ga hujša, suši, bolezen ga je močno vzela, posušila; auszehrende Krankheit, sahnjenje, hujšanje, sušica, jetika; ausgezehrter Acker, pusta, roda njiva; ausgezehrte Kohle, iztleto oglje; *v. n.*, er zehret aus, hat die auszehrende Krankheit, suši se, sahne.
Auszehrung, die, Atrophie, ohne hektisches Fieber, sahnjenje, sahnica; s. **Abzehrung.**
Auszeichnen, *v. a.*, herauszeichnen, sich etwas heraus zeichnen, herausschreiben, aus einem Buche, izpisati, izpisovati; auslesen und auszeichnen, sich Holz, Waaren auszeichnen, odbrati in zaznamnjati; in den öffentlichen Büchern etwas auszeichnen, zapisati kaj v gruntne bukve, zaznamnjati v njih; einen auszeichnen, zvišati, povišati, poviševati, pohvaliti, počislati, poslaviti, slaviti koga, postaviti pred druge; *serb.* odlikati, odlikovati; ausgezeichnet, imeniten, sloveč; eine Figur auszeichnen, ihre Zeichnung vollenden, dorisati, dočertati; *v. r.*, sich auszeichnen, vor Andern, skazati, izkazati, izkazovati se, zvišati se, slavno se obnesti, obnašati, poslaviti, poslavljati se, preseči, prekositi druge; ausgezeichnet, znamenit, izverstin.
Auszeichnung, die, znamenitost, imenitost, poslavitev; aus einem Buche, izpis; Bezeichnung, zaznamnjevanje.
Auszeichnungswerth, *adj.*, poslavitve vreden.
Auszeideln, *v. a.*, den Bienenstock, spodrezati, spodrezovati.
Auszeigen, *v. a.*, Holz, odkazati, odkazovati les (drevesa).
Auszeitigen, die Reife befördern, *v. a.*, zmediti, sezoriti, odgodnjati in St.; *v. n.*, dozoreti.
Auszerren, *v. a.*, herauszerren, iztergati, tergati, raztegniti, raztegovati.
Ausziehen, *v. a.*, herausziehen, potegniti, potegati, potegovati, izleči, izvleči, izvlačiti (iz česa); einen Zahn, izdreti, izdirati, dreti; Unkraut, izrovati, izpuliti; sich ausziehen, sleči, slačiti se; den Rock uff., ausziehen, sleči, slačiti suknjo; die Schuhe, Strümpfe, Stiefeln, (hie und da auch) Beinkleider, sozuti, sozuvati, sezuti, sezuvati; jemanden ausziehen, des Seinigen berauben, sleči, slačiti koga, ogoliti, goliti, odreti, odirati; sie haben ihn ganz ausgezogen, ob vse so ga pripravili; etwas aus einem Rechenbuche ausschreiben, izpisati, izpisovati, vzeti, jemati iz —; aus einander ziehen, die Wäsche ausziehen, wenn sie getrocknet worden, vleči perilo, strepati, trepati, poravnati, poravnavati perilo; eine Wurzel ausziehen, potegniti, potegovati (koren); ein Rohr ausziehen, inwendig mit Reifen versehen, bei den Büchsenmachern, zrisati, risati pušo; ausgezogenes Rohr, risanica; ausdehnen, nategniti, raztegniti, mategovati; eine Daube, d. i. sie hohl schneiden, zbokati, bokati, izžlebiti, žlebiti dogo, žleb narediti, delati; *v. n.*, aus einem Orte ziehen, aus einem Hause mit seinem Gepäcke, preseliti se, seliti se; im Gepränge aus einem Orte gehen, hinausziehen, iti, podati se, odriniti iz kaciga mesta; das Heer zieht aus und stellt sich in Schlachtordnung, vojska gre in se postavlja v boj; sich in der größten Geschwindigkeit davon machen, das Wild zieht aus, wird flüchtig, bei den Jägern, potegniti, pobrati, potegniti jo; Sie hätten ihn sollen ausziehen sehen, bi ga bili vidili, kako jo je potegnil, pobral; in der Reitkunst, den stärksten Gallop bedeutend ausziehen, die Carriere nehmen, dreti in dirjati.
Auszieher, der, izpisovavec.
Ausziehkammer, die, slačivnica.
Ausziehordnung, die, postava zastran seljenja, selitna postava.
Ausziehstreitsache, die, selitna pravda.
Auszieren, *v. a.*, olepotiti, olišpati, ozaljšati, lepotiti, lišpati, zaljšati, okinčiti, kinčiti, (etwa von kititi mit Wegfall des Nasallautes; nach Anb. von dem Ung. kints, Schatz).
Auszimmern, *v. a.*, inwendig mit Zimmerarbeit versehen, einen Schacht insgemein, obajtati, bajtati, obiti, obijati; im Bergbaue, ostrojiti, strojiti; behauen, otesati, otesovati.
Auszinnen, *v. a.*, inwendig mit Zinn überziehen, okositariti; s. **Verzinnen.**

Auszipfeln, *v. a.*, bei den Weißgärbern, wenn sie die Enden, Zipfel der aufgehängten Felle aus einander ziehen, raztegniti, raztegovati kraje.
Auszirkeln, s. **Abzirkeln**; *fig.* na tanko, dobro zmeriti, meriti.
Auszischen, *v. a.*, einen, ihn mit einem verächtlichen Zischen verspotten, izpsikati, psikati koga.
Auszitzen, s. **Aussaugen**.
Auszug, der, überhaupt, poteg, izvlečba, izvlak; aus einer Schrift, einem Buche, izpisek, okrajšek; mit wenig Worten, posnetek, povzetek; aus einem Orte mit seinem Gepäcke, seljenje, selitev, preselitev; im Gepränge, odhod; eines Heeres, odhod, odid; Extrakt, cvet, izvleček†; s. auch **Schublade**.
Auszügler, der, soviel als Ableber bei der Uebergabe der Realitäten, stari, zakotnik; die **Auszüglerin**, stara; *pl.*, stari.
Auszugsmehl, das, cvet (od) moke, cvetna moka.
Auszugsweise, *adv.*, v posnetku, v jedru, v kratkem, okrajšano, po poglavitnem.
Auszugszeit, die, selitna doba.
Auszupfen, *v. a.*, zupfend herausnehmen, pukniti, izpukati, izpuliti, izpipati, pukati, puliti, pipati; auseinander zupfen, die Wolle auszupfen, um sie zu reinigen, razpukati, razpukovati.
Auszürnen, *v. n.*, aufhören zu zürnen, izjeziti se, najeziti se, naserditi se, pustiti, puščati, pušati jezo.
Auszwicken, *v. a.*, herauszwicken, izščipniti, izšipniti, izščeniti, izšeniti, izščipati, ščipati, šipati.
Auszwingen, s. **Abzwingen**.
Authal, das, draga, porečje.
Authenticität, die, Identität, istost; Echtheit, pravost, pristnost; Glaubwürdigkeit, polnovérnost.
Authentie, die, s. **Echtheit**.
Authentisch, *adj.*, polnoveren, pristen, práv.
Autobiographie, die, popis svojiga življenja.
Autochthon, der, zemljan; d. i., der Eingeborne, rojak, domač, pervoselec.
Auto da fé, das, žganje na germadi, (sožig krivovércov).
Autodidact, der, samouk.
Autographum, das, svojeročno, lastnoročno pismo.
Autokrat, der, samovladar, samoderžec; Autokrat sein, samovladariti.
Autokratie, die, samovladarstvo, samovlada.
Autokratisch, *adj.*, samovladarsk, samovladen.
Automat, der, samogib, samogibalo, avtomat.
Automatisch, *adj.*, samogiben.
Autonomie, die, samozakonstvo, samooskerbstvo, avtonomija.
Autor, der, pisavec, skladavec; es sein, bukve zložiti, skladati, pisati, spisati, spisovati; es werden, bukve začeti skladati; Urheber, začetnik.
Autopsie, die, samovid, samovidnost, avtopsija.
Autoptisch, *adj.*, samovidin, samogleden.
Autorisation, s. **Ermächtigung**.
Autorisiren, *v. a.*, etwas für rechtmäßig erklären, poterditi kaj, poterjevati; einen berechtigen, pravico dati, dajati komu; opravičiti koga; bevollmächtigen, einen autorisiren, dati, dajati oblast komu; pooblastiti, pooblastovati, pooblaščati koga.
Autorität, die, važnost, veljavnost, čislanost, veljava; Bevollmächtigung, pooblaščenje, pooblastenje; sich viele Autorität zu geben wissen, mogočno se vesti; znati mogočno se vesti; znati postaviti se; Autoritäten vor sich haben, glaubwürdige Zeugnisse, priče imeti, dobre, verjetne priče imeti, imeti može za-se; er hat keine Autorität unter den Männern, nič vere nima pri možeh, nič ne velja, nič ga ne čislajo; Behörde, oblast, gospóska, oblastnija.
Autorschaft, die, spisovanje bukev, avtorstvo.
Auxiliar-, s. **Hilfs**-.
Auweh! *int.*, joj meni, ojme! o jemnesta! gorje in gorje, oh!
Aval, die, menjično poroštvo.
Avance, die, s. **Vorschuß**.
Avancement, das, povišanje (v službi), višji stopnja.
Avanciren, *v. n.*, vorwärts schreiten, pomakniti, pomikati se naprej, napredovati; befördert werden, zu einem höheren Amte, naprej pomaknjen, povišan biti, zvišan biti.
Avanie, die, der Verlust durch Erpressungen von Seite der türkischen Pascha's und Zollbeamten, odertija; *serb.*, zulumčarstvo *(arab.)*.
Avantage, die, s. **Vortheil**.
Avantgarde, die, prednja vojska, prednja straža.
Avanturier, der, s. **Abenteuerer**.
Avarie, die, s. **Haverei**.
Avenue, die, s. **Zugang**, **Vorplatz**.
Avers, das, die Vorderseite, Bildseite an einer Münze, lice.
Aversion, s. **Abneigung**.
Aversionshandel, s. **Bausch** u. **Bogen**.
Avertissement, das, das Aviso, opomin, naznanilo.
Avisbrief, der, eine schriftliche Nachricht von dem, was in Handelssachen vorgeht, u. dgl., poročilo, naznanilo.
Avisiren, s. **Benachrichtigen**.
A vista, Wechsel nach oder auf Sicht, menjica na pokaz, na vid.
Aviticität, die, dedništvo.
Avocatorien, *pl.*, s. **Abberufungsschreiben**.
Axe, die, s. **Achse**.
Axiom, das, ein Satz, von dessen Richtigkeit man sogleich beim ersten Anblicke überzeugt wird, samonasebna resnica; ingleichen ein Satz, welchen man ohne Beweis einräumt, in beiden Fällen im Deutschen ein Grundsatz, ein anschaulicher Grundsatz, terdostat† *f.*, aksiom.

Art, die, sekira; *russ.*, topor; eine kleine, balta; breite Zimmerhacke, bradlja; eine Art stielen, nasaditi, nasajati sekiro; Füllart, drevnjača, tepača; breite, bezjača, širočka; Zimmerart, robevnica.
Aertchen, das, sekirica, skirica.
Arthelm, der, der hintere dicke Theil einer Art, in welchem der Stiel befestigt wird, uho.
Artstiel, der, (to)porišče, toporiše, sekirišče, sekiriše.
Az, s. Lockspeise.
Azur, der, lazur.
Azuren, Azurblau, *adj.*, višnjev, lazuren.

B.

B, b, das, B, b.
Baake, s. Backe.
Baalsdienst, der, češčenje, češenje Bala; malikovavstvo.
Baar, s. Bar.
Baare, s. Bahre.
Babbelei, die, berbljanje, blebetanje, otročarija.
Babbelhaft, *adj.*, žlobodrav, berbljav.
Babbeln, *v. n.*, berbljati, blebetati.
Baccalaureat, das, bakalarstvo.
Baccalaureus, der, bakalar; des Baccalaureus, bakalarjev; Baccalaureus-, bakalarski.
Bacchanal, das, gostija, godovanje bahantov, pijancov.
Bacchant, der, pustnjak, vriskač, pustni norec, pijanec, bahant.
Bacchantin, die, vriskavka, pustna norica, norša, pijanka.
Bacchantisch, *adj.*, pijansk, bahansk.
Bach, der, potok, rečica, O. Kt., rojica, ein versiegbarer, pijavnik; nach *Jarn.*, suha; das Bächlein, potoček, potočič, rojica; des Flußes, potokov.
Bach-, in der Zusammensetzung, potočni, potoški.
Bachamsel, die, povodni kos.
Bachampfer, der, (Rumex aquaticus L.), žabjek, povodna kislica.
Bachanwohner, der, potočnik, potokar, potočan.
Bachbinse, die, serpica.
Bachblume, s. Dotterblume.
Bachbunge, die, vevnica, bobovnik.
Bache, die, divja svinja, divja presica; bei den Jägern, svinja.
Bacher, der, divji prasec, merjasec divjak, divji presič.
Bächern, sich, *v. r.*, greti se, sopariti se, peči se.
Bachfahrt, die, vom Regen hohl ausgewaschener Weg, globel — i, globela, globjek, grapa, jarek.
Bachfisch, der, potočna, potoška riba; riba iz potoka, potočnica.
Bachforelle, die, kamnišica, posterv iz potoka.
Bachhollunder, der, (Viburnum Opulus), kalina.
Bachhund, der, vidrar, vodni, vidrolovski pes.
Bachkiesel, der, potočni kamen.
Bachkrebs, der, potočni, potoški rak, potočnik, rak iz potoka, mehkož, nach *V.*, pravec, im Gegensatze des Steinkrebses, welcher koščak, košak heißt.
Bachkresse, s. Brunnenkresse.
Bachgreßling, Bachgräßling, der, piškur.
Bachmücke, die, (Tipula rivalis), povodni komar.
Bachmünze, die, (Mentha aquatica), potočna meta.
Bachneunauge, das, piškur, pohkače (?).
Bachreich, *adj.*, potočnat.
Bachrinne, die, struga, stružica, vodotoč.
Bachsand, der, mlev, mul, mlevka, hliš, sipa; U. K., sviž, potoški pesek.
Bachsteinbruch, der, lom povodniga kamna.
Bachstelze, die, pastarica, oder pastirica, pastaričica, pliska, tresorepka; *serb.*, *poln.*, *böhm.*, pliska.
Bachusbruder, der, pijanec, s. Bacchant.
Bachvogel, der, povodni, vodni kos.
Bachwanze, die, povodni nogač †.
Bachwasser, das, potočnica, potoška, tekoča voda.
Bachweide, die, (Salix Helix), rakita, mala verbica, verbina, verbičkovina, mačkovje, iba oder iva.
Bachweiden, *adj.*, rakitov, ibov.
Bachweidengegend, die, rakitovec, rakitnik, rakitna.
Bachweidengehölz, das, rakitje, rakitovje.
Bachweidengerte, die, rakitovka.
Bachweidenholz, das, rakitovina, vigovina.
Bachweise, *adv.*, potokama.
Bacille, die, (Crithmum maritimum), morski koper.
Back, das, prednji šanci ladije, lesena mornarska skleda.
Backapfel, der, sušivno jabelko, dobro za sušilo, za pečenje; ein gebackener Apfel, pečeno jabelko.
Backbirn, die, sušivna hruška, hruška za sušilo; gebackene Birn, pečena hruška.
Backbord, der, leva stran ladije.
Backbrett, das, krušna deska, dilja.
Bäckchen, das, ličice.
Backdöse, die, deža.
Backe, die, auch der Backen, der runde, fleischige Theil unter den Augen zu beiden Seiten der Nase, lice; mit Rücksicht auf die knöcherne Grundlage der Backen, obwohl seltener, auch čeljust; aus vollen Backen, na vse usta, na vse gerlo; die Backen voll nehmen, ustiti se, bahati se,

Bäcke, die, das Brotbacken, und was man auf einmal bäckt, peka.
Backeisen, das, ponvica, ponev, ponva, ponja.
Backen=, in Zs., lični, čeljustni.
Backen, *v. a.*, speči, peči; Obst backen, d. i., dörren, sušiti; in einem Fette, cvreti, ocvreti, ocvirati; Seidenhäuschen, moriti sviloprejke; Stahl, kaliti železo; Steine, peči, žgati; zur Genüge backen, napeči; *v. n.*, speči, peči se, ocvreti, cvreti se; hartgebackenes Brot, prepečen kruh.
Backenbart, der, čeljustna, podušesna brada; *serb.*, zalizci; in U. K., salope.
Backenbein, das, lična kost, zgornja čeljust.
Backenbüchse, die, puša.
Backendrüse, die, čeljustna žleza, čeljustni želodek.
Backengrube, die, **Backengrübchen,** das, jamica na licu; auch abs. jamica.
Backenhacken, der, an der Hobelbank, rogelj, auch primož.
Backenknochen, s. **Backenbein.**
Backenmuskel, die, ličja mišica.
Backennerv, der, lična čutnica.
Backenriemen, der, podrepnica, podrepnik, podrepni jêrmen, an den Hintergeschirren der Pferde.
Backenschlag, s. **Backenstreich.**
Backenschlagader, die, lična privodnica ob. ciplja.
Backenschmiege, die, model.
Backenschranz, der, poček, pokec od napuhnjenih lic.
Backenstreich, der, zaušnica, zauh — i *f.*, pljuska, berljuznica, žlapernica*, klofuta, klapovušnica; *altsl.*, zaušnica; ihn geben, zauh dati, zauhniti, zauh počiti, klofutniti, klofutati, pljuskniti, pljuskati, udariti, česniti po obrazu, berljuzniti, dati eno po licu; *altsl.*, zaušiti.
Backenstreif, der, podbradnik.
Backenstück, das, an einem Pferdezaume, naličina.
Backenzahn, der, kočnik, kotnik, kotnjak.
Backenzahnwurzel, die, kočnikova korenina, škerbina.
Bäcker, der, pek, auch pekar; *altsl.*, pekar; eben so, *serb.*, *böhm.*, *poln.*; des **Bäckers,** pekov, pekarjev.
Bäcker=, in der Zusammensetzung, pekovski, pekarski.
Bäckerbrot, das, pekovski kruh.
Bäckerbursche, der, pekovski učenec, fant.
Bäckerei, die, überhaupt, pekarija, pekarstvo; die Bäckerei betreiben, pekariti; damit gewinnen, pripekariti; verlieren, zapekariti kaj; der Ort zu Backen, s. **Backhaus.**
Bäckergerechtigkeit, die, pravica pekarije, do pekarjenja.
Bäckergesell, der, pekovski delavec, pomagač, fant.
Bäckerhandwerk, das, pekarstvo, pekovsko (rokodelstvo); sein Sohn wird das Bäckerhandwerk lernen, njegov sin se bo učil pekovskiga.
Bäckerin, die, pekarica, pekinja, pekovka; der **Bäckerin,** pekaričin; der **Bäckerinen,** pekarišk, pekinjsk.
Bäckerladen, der, pekarnica, pekovska štacuna.
Bäckermeister, der, pekovski mojster, pek; die Zunft der Bäcker, peki *pl.*
Bäckerordnung, die, pekovski red, postava za peke.
Bäckerschabe, die, šurek, žohar.
Bäckerscheiden, die, presevki *pl.*
Bäckerscheider, der, presevač, presevavec.
Bäckerstock, der, das Kerbholz, welches die Müller mit den Bäckern wegen ihres Malens halten, rovaš, roš, auch rogaš.
Bäckerzunft, die, peki, pekovski ceh*.
Backfisch, der, riba dobra za cvertje, pečenje, pečenka, cvertna riba; gebackener Fisch, cverta, pražena riba; *fig.*, nedoraslo dekle.
Backform, die, pečno torilo, model* za peko.
Backgast, der, pečnik, nakrušnik, t. j. tisti, ki svoj kruh peku daje peči (Kunde).
Backgeld, das, für das Backen des Brotes, pečnina, plačilo od peke.
Backgeräth, das, pekovsko orodje, pekovska priprava, naprava.
Backgerechtigkeit, s. **Bäckergerechtigkeit.**
Backhaus, das, pečnica, pekarnica.
Backhitze, die, vročina za peko, krušna vročina, razbelina.
Backholz, das, derva za peko; das Backholz legen, križljej, germado narediti v peči.
Bäckig, *adj.*, mit Backen *(genis)* versehen, licat; in der Zstzg., ličen; z. B. rothbackig, rudečeličen, zornoličen.
Backkammer, s. **Backhaus.**
Backkoch, der, kuhar za peko.
Backkorb, der, slamnica, pehar†; **Backkorb=,** in Zstzg., peharjev.
Backkrücke, die, krevlja; **Backkrücken=,** in Zstzg., krevljin.
Backmeister, der, bei den Höfen, véliki pek.
Backmulde, s. **Backtrog.**
Backobst, das, sadje za sušilo; gedörrtes Obst, suho, posušeno sadje.
Backofen, der, peč, krušna peč, pečnica; in den Backofen schieben, vsaditi, vsajati v peč.
Backofenwisch, der, omelo.
Backofenzins, s. **Backgeld.**
Backordnung, die, pekovska versta, pekovski red.
Backpfanne, die, pečna ponva oder ponev, cvertna ponev.
Backrädchen, =rädlein, das, petelinček.
Backschaufel, die, lopar, vsajalnica, vsajavnica, lopata; **Backschaufel=,** in Zstzg., loparjev.
Backschüssel, die, strohene, pehar; hölzerne, skleda, torilo.
Backspeise, die, pečnina, cvertje, omarina.
Backstein, der, opek†, opeka†, cegel*; nach V. auch kirpič, was jedoch nur *russ.* zu sein scheint.

Backstube, s. **Backhaus.**
Backtag, der, heute ist bei uns ein Backtag, dans pečemo.
Backtrog, der, niške, nićke oder načke *pl.*, kodunje *pl.*, pekovsko korito, nach *V.* auch kernica; *serb.*, naćve.
Backtuch, das, hlebnica, krušnica.
Backwerk, das, pečena testenina, pekarije *pl.*, kolači, močnate jedi.
Backwerkhändler, der, kolačar, pečeničar.
Backzeug, s. **Backgeräth.**
Bad, das, kopel, kopa; der Ort des Badens, kopalnik, kopališče, kopališe; *altsl.*, kąpalište; das Haus, kopalnica; das mineralische warme Bad, Wildbad, toplice *pl.*; der Bäder sich bedienen, kopati se v toplicah, v toplicah biti; das Dunstbad, parna kopel; Schweißbad, suha kopel; das Kind mit dem Bade ausgießen, s. **Ausgießen;** einem das Bad gesegnen, dati jo komu, da mu je zadosti; das Bad austragen, s. **Austragen;** einem ein Bad anrichten, bereiten, napresti jo komu, t. j., napraviti kaj neugodniga; **Bade-,** in der Zstzg., topliški, kopelni, kopelski.
Badeanstalt, die, kopališče, kopališe, kopel, kopelnica.
Badeanzug, der, kopelna obleka.
Badearzt, der, topliški zdravnik.
Badecur, die, toplice *pl.*, zdravitev s kopanjem, v kopeli; verordnen, kopel, kopanje ukazati, ukazovati, svetovati v kopel.
Badediener, der, kopelni hlapec.
Badedirne, -**magd,** die, kopelna dekla.
Badefrau, die, d. i. Hebamme, babica.
Badegast, der, kopavec, kopelnik, topličar; sie, kopavka.
Badegeld, das, kopavščina, kopavšina, kopelnina, topličevina.
Badegeräth, das, kopelna priprava.
Badehaus, s. **Badeanstalt.**
Badehemd, das, kopelna srajca.
Badehosen, *pl.*, kopelne hlače.
Badekappe, die, kopelna halja, kopelni plajšč, plajš.
Badekleid, s. **Badeanzug.**
Badeknecht, s. **Badediener.**
Badekopf, der, kupica.
Badekraut, (leusticum officinale L.), luštrak.
Badeliste, die, kopelniški imenik, imenik topličarjev.
Bademantel, s. **Badekappe.**
Bademuhme, s. **Badefrau.**
Bademulde, die, für neugeborne Kinder, niške, nićke oder naške, *pl.* kodunje.
Bademutter, s. **Badefrau.**
Baden, *v. a.*, okopati, kopati, auch umiti, umivati; *altsl.* kąpati; sich baden, *v. r.*, okopati, kopati se; ein wenig, pokopati se; zur Genüge sich baden, nakopati se; badend bis zu einer Stelle gelangen, prikopati se do —; durch das Baden verbringen, zakopati zdravje, premoženje; sich in Wollüsten baden, toniti, plavati v poželjivosti; er badete sich in Thränen, solze so ga oblivale; wie eine gebadete Katze aussehen, biti, kakor mokra miš; gebadet, okopan, skopan.
Badeordnung, die, kopavski, topliški red, predpis zastran kopanja.
Badeort, Badeplatz, der, kopalnik, kopališče, kopališe.
Bader, der, kopelar; s. **Wundarzt.**
Baderei, die, kopelarija.
Badeschlamm, der, topliško blato.
Badeschwamm, der, morska goba, goba.
Badestube, die, kopelnica, kopalnica, kopavnica; Schwitzbadstube, potivnica.
Badetuch, das, kopelna brisavka, trača.
Badewanne, die, kopelska kad, kopelni badenj, nach *Pot.*, bana.
Badewarm, *adj.*, mlačen, moren.
Badewasser, das, kopelska voda, toplišnica.
Badewetter, das, vreme za kopanje ugodno.
Badezeit, die, kopva, čas za kopanje.
Badezeug, das, oprava, pertenina kopelska.
Badezimmer, s. **Badestube.**
Bäffen, *v. n.*, *baubari,* bavkniti, bavkati; bäffend ankommen, pribavkati.
Bagage, die, šara, cula, roba popotniga, pertljaja; liederliches Gesindel, derhal, soderga, sodra, smet, izmet, žlota, *cfr. altsl.* glota, turba.
Bagatelle, die, s. **Kleinigkeit.**
Bägern, s. **Plagen.**
Baggern, *v. a.*, glen izpravljati, trebiti (s posebno pripravo, Baggermaschine).
Bähen, *v. a.*, das Brot bähen, opeči, opekati kruh, popariti, pariti; s. auch **Rösten;** das Holz, opaliti, paliti les, prismoditi, smoditi, pogreti; kranke Glieder (trocknen, bähen), ogreti, ogrevati, greti; ein wenig, pogreti; (räuchern), kaditi; (mit einer warmen Flüssigkeit bähen), omivati, kopati.
Bähesäcklein, Bähekissen, das, ogrevna blazina, grejilo, ogrevavno obložilo.
Bähestube, die, in U. K., sušivnica, parna, parnica; s. **Gerbestube;** auf die Bähestube bringen, Urheber sein, napraviti.
Bahn, die, pot, cesta; Eisenbahn, železna cesta, steza, auch tir; durch den Schnee, gaz *f.* auch pert *f.*; die Bahn brechen, im Schnee, pregaziti, gaz narediti, na celo gaziti, in U. K. und *serb.* auch pertiti; *fig.*, pot odpreti, celino obdelovati, orati; kaj težkiga pervi znajti, začeti; predreti; *serb.* kerčiti put; sie verhauen einem, pot pregraditi, prekositi, zadelati, zasekati; Bahn halten, steze se deržati; auf die Bahn bringen, na dan prinesti, prinašati, nasvetovati; im Bergbau, für den Laufkarren, štenge* *pl.*, kolotek; am Hammer, čelo, nada, plosk, postav; an einem Hobel, lice; an einer Art längs der Schneide, bovec; am Amboße, čelo; in der Astronomie, *orbita*, pot; Rennbahn, tekališče, tekališe, drajna; Reitbahn, jezdišče, jezdiše.
Bahnbrecher, der, začetnik (kaciga znanstva).
Bahnen, *v. a.*, einen Weg, uhoditi, ugladiti, uglajati, uterditi pot, stezo, tir narediti, narejati, pot natirati; *serb.*, uterti put; gebahnter Weg, uhojena, uglajena pot; in U. K.,

uterjen pot; eine Schneebahn gangbar machen, pregaziti, ugaziti gaz; einen Weg, eine Straße bahnen, storiti, delati pot. kolovoz, cesto, nach *M.* auch tiriti; den Weg zu einem Amte bahnen, odpreti pot do službe; es bahnet sich, ravna, gladka cesta se odpira.

Bahnhobeln, *v. a.*, ugladiti, uglajati.

Bahnhof, der, kolodvor†, cestni dvor†, kolnica železne ceste, vozarnica, kolarnica.

Bahnlos, **Bahnenlos**, s. **Unwegsam**.

Bahre, die, das Gerüst, worauf die Leiche liegt, mertvaški oder, deska, dilja; *russ.* odr; die Leiche liegt auf der Bahre, merlič leži na deski, na dilji, na skolkah; die Todtentragbahre, mertvaške nosila; gewöhnl. pare; ein Werkzeug zum Tragen überhaupt, nosilo od. nosila *pl.*, nosilnica.

Bahrtuch, das, mertvaški pert, merlak, mertvaško pregrinjalo; *serb.*, pokrov.

Bähung, die, oprekanje, paljenje, ogrevanje, omivanje, kopanje; das Bähmittel, ogrejek, ogrevalo, omivalo.

Bai, die, s. **Bay**.

Bailbrechen, *v. n.*, bei den Jägern, nehati lajati.

Bailen, *v. n.*, bei den Jägern, lajati.

Baisalz, s. **Meersalz**.

Bajazzo, der, smešnik, pajac*, pavliha.

Bajonnet, das, s. **Bayonett**.

Bake, die, überhaupt, morsko znamnje, morski kaže; eine in den Boden eingesteckte Bake, z. B. bei den Fischern, nach *V.*, tič.

Bakel, der, von *baculus*, palica.

Bakeler, der, bei den Kürschnern und Gärbern, ein säbelförmiges Eisen ohne Schärfe, Felle daran abzuziehen, auch Bakel, Bäckeleisen, kosa, strugalo, stergulja.

Baken, s. **Schlagen**.

Balance, die, ravnotežje, ravnovisje; *russ.* ravnovésje; s. auch **Bilance**.

Balanciren, *v. n.*, obderžati, deržati se v ravnotežji, loviti se, balansirati*; s. auch **Bilanciren**.

Balancirstange, die, ravnotežna palica, ravnovisni drog.

Balanit, der, balanit.

Balbahn, der, bei den Jägern die ausgestopfte Figur eines Birkhahnes, našopirjen rušovec.

Balcon oder **Balkon**, der, pomoli *pl. f.* (in Krajnska gora), mostovž, balkon, gank*; nach *Jan.*, povlača.

Bald, *adv.*, in kurzer Zeit, kmal, kmali, kmalo, kmalu, koj, skorej, v kratkem, hitro; bald bald, in sehr kurzer Zeit, zdaj zdaj, gredoč, berž, preci, zdajci, kar berž, vsaki čas, mahama, vadle; so bald nicht, ne kmalo, ne koj; wie bald, kako hitro; so bald als, kakor, berž kakor, kakor hitro, s čim; so bald als möglich, berž ko bo mogoče; bald darauf, malo po tem; ich habe deinen Brief nicht sobald gelesen, als ich schrieb, ko sim tvoje pismo prebral, sim ti berž odpisal, komej sim prebral tvoje pismo, in že sim ti pisal; hurtig, geschwind, berž, hitro, berž berž, berž ko berž, jaderno, urno, naglo; für: bei Zeiten, frühe, zgodaj, zgoda, rano, zarano, za dobe; er fuhr Tag und Nacht, um bald nach Hause zu kommen, noč in dan se je vozil, da bi le prej domu prišel; ohne Verzug, zdajci, nemudama; für leichtlich, lahko; das habe ich bald begriffen, to sim lahko razumel; für beinahe, skoraj, skori, malo ne, malo da ne; bald wäre ich gefallen, skorej sim padel, kmalo bi bil padel, malo da nisim padel, toliko da nisim padel; bald hier, bald da, usf., zdaj tu, zdaj tam; für: nicht weit von etwas, bald am Ende des Dorfes, blizo konca vasi, koj pri koncu vasi; er ist bald so groß wie ich, skorej sva si enolika; bälder, hitrej, prej.

Baldachin, der, nebo, baldahin*.

Bälde, die, in Bälde, kmalu, koj; s. **Bald**.

Baldig, *adj.*, ich wünsche baldige Besserung, želim, da se koj zgoršate, ozdravite.

Baldigst, *adv.*, precej, preci, berž, zdajci, hipama, mahama.

Baldmöglichst, *adv.*, berž ko bo mogoče.

Baldrian, der, (Valeriana), kozlik, kozelc, kopertnik, (Valeriana larusta), motavilec, (Valeriana celtica L.), špajk.

Baldrianöl, das, špajkino, kozlikovo olje.

Baldpreis, der, s. **Kreuzwurz**.

Balester, der, samostrel, samojstra, lokostrel.

Balg, der, die abgestreifte Thierhaut, meh, koža; Schlangenbalg, kačji lev; Raupenbalg, gosenčja koža; der Kelch der Grasblumen, mešiček, mošnjica; das Häutchen, an der Aehre, worin der Same sitzt, pleva; bei Weinbeeren, Erbsen udgl., kožica; Blasebalg, meh, auch mehovi *pl.*; eine Vogelscheuche, strašilo; ein kleines Kind, verächtl., žleza, auch žleze, n.; eine liederliche Weibsperson, vlačuga (—rica), potepuhnja, lajna, klapovuhnja; Wechselbalg, obranov otrok, obranček, zmena.

Balge, die, čeber; *dim.* čebrič, čebriček.

Balgen=, **Balg=**, in der Zstzg., mehov, mešičkov.

Balgen, sich, *v. r.*, degati se, kocinjati se, rovati se, tergati, tepsti, boriti se, puliti se, metati se, pipati se, hitati se, rokaviti se, skušati se s kom; nach *M.* in Kt. auch pardegati se; *serb.*, jakariti se; sich balgend wohin ankommen, prirovati se do —; sich satt balgen, narovati se, usf.

Bälgen, sich, *v. r.*, die Erbsen bälgen sich, lassen die Haut fahren, slačiti se, ružiti se, luščiti, lušiti se, lupiti se; die Schlangen bälgen sich, kače se levé (levijo); bälgen, als *v. a.*, na meh odreti, odirati.

Balgenbrett, das, mehova platnica; am Blasebalge, das obere, untere Balgebrett, zgornja, spodnja platnica.

Balgendeckel, der, mehov lopar, pokrov.

Balgenkopf, der, glava mehova.

Balgenschemel, der, stopalo, stopavnik, vód, vud.

Balgentreter, der, podložnik, mehogon †.

Balger, der, der sich gerne balget, rovavec,

rovan, rovač, metun, tepun; in St. pardegavec, pipavec, pretepavec.

Balgerei, die, rovarija, rovanje, terganje, metanje, pipanje, pulja.

Balggerüst, das, oder za mehove, mehov oder.

Balggeschwulst, die, lupinasta bula.

Balghaupt, das, mehova glava.

Balgrohr, das, Balgendiese, mehov pihavnik.

Balgwerk, das, mehovje.

Bälkchen, das, gredica, brunec, tramič, hlodič.

Balken, der, nach *Grimm* **Balke,** bruno; *altsl.,* br'vno; der durch die Tiefe des Gebäudes geht, greda, tram* (der Tram); ein eckig behauenes Stück Bauholz, obrezanec; unbehauener, hlod, trup; in den Scheuern, der Raum über den Balken, oder; an einem Pfluge, der Grengel oder Grendel, gredelj; das Fenster damit verschließen, okenica, zatvornica, oblok, obločnice *pl.;* Windbalken, veternice *pl.;* an der Wage, prečka, gredeljnica; zu Balken steigen, von Schafen, s. **Abstehen;** er lügt, daß sich die Balken biegen, laže, kakor bi orehe grizel, tolkel; laže, da se kadi, da smerdi, da sam sebi verjame, da se megla dela.

Balkenanker, der, tramova vez iz železa, tramova klampa*.

Balkenband, der, vez.

Balkendecke, die, strop.

Balkengesimse, das, polica.

Balkenhauer, der, welcher das Holz in dem Walde aus dem Graben zuhauet, tesač; des Balkenhauers, tesačev.

Balkenkeller, der, hram, suhota brez oboka.

Balkenkopf, der, Verzierung in dem Karnieße, das hervorragende Ende eines Balkens oder Sparrens, peta, tramova peta; sonst auch brada, bradelj.

Balkenrecht, das, pravica tram vzidati, vložiti (v tujo steno), pravica trama, grede.

Balkenriß, der, načert gredja ali tramovja (kaciga poslopja).

Balkenschleuße, die, zatvornica ob. zapornica.

Balkenstein, der, ein Stein in der Mauer, auf welchem ein Balken ruht, ein Kragstein, lega, ležni kamen, podgredni kamen.

Balkenstreifen, s. **Hackenpflügen.**

Balkenwage, die, ein Hebezeug, nach *V.,* zvod, vod.

Balkenwerk, das, gredje, tramovje, brunovje.

Balkig, *adj.,* gredast, brunast.

Ball, der, bei den Jägern, lajanje; ein runder Körper, oblo, oblica, krogla†, kugla*; ein kleiner, kroglica, oblica; weicher Ball zum Spielen, žoga, meček; Ball spielen, žogati; zur Genüge Ball spielen, nažogati se; Schneeball, kepa, snežna kepa; ihn werfen, kepati; hin und wieder, kepati se; Feuerball, kepa ognjena; Erdball, zemlja, gruda, gruča; Luftballon, oblon †, balon*; der Ball, Unterhaltung, ples, raj, rajanje, igra; auf dem Balle sein, pri ob. na plesu biti; auf dem Rappiere, šiška.

Ballade, die, balada.

Ballanzug, s. **Ballkleid.**

Ballast, der, težina, podteža, pesek, balast; s. auch **Ausschuß.**

Ballasten, *v. a.,* ein Schiff, ladijo pritežiti.

Bällchen, das, žogica, trobica, culica.

Ballen, der, (nach *Grimm* **Balle**), ein rundlichter, nicht harter Körper, kepa, gruda, gruča, meča, z. B. einen Ballen Thon, kepa ila; der Ballen am Fuße (Ferse), peta; nach *Volčič,* blazina; der Muskel unter dem Daumen, nach *V.,* blozina; nach *M.,* peščaj; *serb.,* debelo (izpod palca); ein Haufen, Bündel gepackter Waare, Papier, Leinwand, cula, trobela, troba, breme, bala*, butara; am Fausthobel, nach *V.,* glava, vpiravec, nos.

Ballen, *v. a.,* skepiti, kepiti, nakopičiti, kopičiti, naštuliti, štuliti, stisniti, stiskati v kepo, svalkati; geballt, v kepi, v kepah, kepast; geballte Faust, pest; *v. r.,* der Schnee ballet sich, sneg se kepi, se sprijema, se prijema, je južin, kopiči se, (n. p. konju se kopiči).

Ballenbinder, der, vezač; s. **Packknecht.**

Ballendegen, s. **Rappier.**

Balleneisen, das, schräge geschliffener Meißel, mit scharfer Schneide, der mit dem Ballen in der Hand geschlagen wird, nach *V.,* jeran.

Ballenkreuz, das, kepasti križ, križ s kepami.

Ballenleder, das, povoza.

Ballenmeißel, der, s. **Balleneisen.**

Ballenwaare, die, blago v balah.

Ballenwälzer, der, eine Art Käfer, obličar †.

Ballenweise, *adv.,* na bale (n. p. kupiti).

Ballet, das, der Tanz, welcher eine gewisse Handlung vorstellt, dramatischer Tanz, balet, gledišćni, gledišni ples, nach *V.,* ponašni ples.

Balley, die, velika križanija, komenda.

Ballförmig, *adj.,* žogast, kepast, obel, okrogel.

Ballgast, der, plesavec.

Ballhaus, das, žogavnica; zum Tanzen, plesišče, plesiše, plesavnica.

Ballholz, das, den Ball damit zu schlagen, lopar.

Ballistik, die, balistika.

Ballkleid, das, oblačilo za ples; ein Ballunterrock für Frauenzimmer, in O. Kt., rajavec.

Ballkönig, der, komur na čast se napravi bal.

Ballmeister, der, plesovodja.

Ballon, der, nach *V.,* lopta, balon*; *serb.,* lopta; ihn schlagen, lopto biti, loptati.

Ballordnung, die, red za ples, plesni red.

Ballotage, die, volitev s kroglo, kroglanje †.

Ballote, die, (Ballota nigra), kokotica, lahkotica.

Ballotiren, *v. n.*, die Stimmen durch Einwerfung einer kleinen Kugel abgeben, s krogljico glasovati, voliti, kroglati †.
Ballschläger, s. **Ballholz**.
Ballspiel, das, žoganje; *serb.*, loptanje.
Ballspieler, der, žogar, žogavec; **Ballspielerin**, žogarica.
Ballspielplatz, der, žogališče, žogališe.
Ballunternehmer, der, začetnik plesa.
Balsam, der, balzam, drago mazilo, dragomast; *fig.*, hladilo, tolažba; das war Balsam für sein armes Herz, to je bilo hladilo njegovimu ubogimu sercu; die Blumen duften Balsam aus, cvetlice sprelepo diše.
Balsam-, in Zs., balzamov.
Balsamapfel, der, balzamovo jabelko.
Balsambaum, der, balzamovo drevo.
Balsamblüthe, die, lepodišeče cvetje.
Balsambüchse, die, mazilnica, puška za balzam.
Balsamduft, der, balzamov duh, prelep duh.
Balsamgefäß, das, posoda za balzam, za dragomast.
Balsamgeruch, s. **Balsamduft**.
Balsamharz, das, balzamova smola.
Balsamholz, das, balzamovina.
Balsamine, die, berskavka, balzamina.
Balsamiren, *v. a.*, pomaziliti, maziliti, balzamovati, balzamirati, z drago mastjo namazati.
Balsamisch, *adj.*, balzamov, dragomasten; *fig.*, lepodišeč; ein balsamischer Schlaf, sladko, krepčavno spanje.
Balsamkrämer, der, mazilar, balzamar.
Balsammünze, die, (Mentha gentilis), žlahtna meta.
Balsamöl, das, balzamovo olje, lepodišeče olje.
Balsamtanne, die, (pinnus balsamica), dišeča hoja.
Balsamstaude, die, (Dracocephalum canariense), kanarska zmajoglavka †.
Balsamwort, das, hladivna, tolažna beseda.
Balsenbrücke, die, most, z mehovi narejen.
Balustrade, die, naslon.
Balz, die, der Auerhähne, Birkhähne, raščenje, mreščenje, parjenje; gehen auf die Balz, iti divje peteline streljat (o raščenji); bei den Katzen, brezen, breznanje.
Balzen, *v. n.*, rastiti se, pariti se, brestiti se; bei Katzen, breznati se; der Auerhahn balzt, divji petelin poje; das Schleifen während des Balzens, rigelc; Balzen des Birkhahns, kruljenje.
Balzzeit, die, rastitev, raščenje, čas petja, parjenja, brest.
Bambelein, das, **Bambele**, eine Fischart, fril, mrenče.
Bambusrohr, das, indijanski terst, bambus.
Bamme, **Bämme**, die, s. **Brotschnitte**.
Bammeln, s. **Baumeln**.
Bams, der, vom Sattel, sedalo.
Bamsen, *v. a.*, tleči, tolči, trepati, krišpati (kože).
Ban, der, ban.
Banalrath, der, banski svétnik, svetovavec.
Banane, die, rajska smokva, banana, pizang *.
Banco, s. **Bank**.
Band, das, *pl.*, die Bänder, ein Gewebe zum Binden, trak, vezilo, pletek; eine Schnur, vervica, motoz; aus Weiden, terta, gožva; Ordensband, trak; um den Hals, obvoj; Hundsband, gerdanica, mariže *pl.*, grebenica, u. K.; das Band, (anatom.) vezek; als Bandage der Wundärzte, povoj, obeza, obvezilo; Strohband, poreslo, eig., povreslo, (*altsl.*, povresti, binden); bei Faßbindern, obroč; bei den Schlossern, vez; *pl.*, die Bande, Fesseln, okovi, železje, spone, vože, vklepe, uži, lesica; zum Binden der Füße bei Pferden, pote; einem Bande anlegen, in Bande legen, vkleniti, okovati koga, zvezati koga, djati v železje; irdische Bande, zemeljski okovi, vezi; der Freundschaft, Eheband, vez, vezilo, prijatelska, zakonska vez; des Friedens, vez miru; den Spinnrocken damit anzubinden, koželjnica; die Knochenbänder, zvezki, tetive; im Schiffbaue, eisernes, klampa; hölzernes, tramič; bei den Zimmerleuten, nach *V.*, spona, komolec; an der Thüre, nasadilo, pant *, pantje; Schmuckkette, nach *V.*, ogolica; der Zunge das Band lösen, jezik odvezati, ogugati, omočiti.
Band, der, Einband bei Buchbindern, zvezek, del, bukve.
Bandachat, der, trakasti ahat.
Bandader, die, vezkova žila.
Bandage, die, obeza, obez, obezilo, zavoj.
Bandagenlehre, die, obezarnija, obezarstvo.
Bandagist, der, obezarijar.
Bandähnlich, *adj.*, trakast.
Bandblume, die, pisana cvetlja, cvetlica.
Bändchen, **Bändlein**, das, trakec, trakek, obezilce, zvezček.
Bande, die, der Rand des festen Landes und der Rand um ein Billard, okraj, rob; von Musikanten, tovaršija godcov, društvo godcov, banda*; von Dieben, tatje; *coll.*, derhal, tatinska derhal, trop, družba tatov; eine Bande Tapeten, popetina; die Seite des Schiffes, stran, bok ladije; s. auch **Streifen**.
Bandeisen, das, das zu Bändern gebraucht wird, železo za obroče, za vezi.
Bändel, das, s. **Bändchen**.
Bandelier, das, jêrmen, remen, prevez *f.*; an der Patrontasche, obramnice *pl.*
Bandenfrei, **Bandenlos**, *adj.*, razvezan, odkovan; *fig.*, razuzdan.
Bänderjaspis, der, trakasti jasp.
Bandfabrik, die, trakarnica, trakodelnica.
Bandfest, *adj.*, z vervico zvezan.
Bandfisch, der, trakovka†, trakasti ogor.
Bandgras, das, pisana, rižasta trava.
Bandhaken, **Bandhake**, der, bei den Schlös-

fern, ein eiserner, um welchen ein einfaches Band zu Thüren uff. beweglich ist, stožernica, potica, štekelj*; bei den Böttchern, dekla, lesica; *serb.*, natega (—ča).

Bandhandel, der, Bandgeschäft, trakarija; ihn betreiben, trakariti; durch Bandhandel erwerben, pritrakariti; damit verlieren, zatrakariti; desselben müde werden, natrakariti se; ihn aufgeben, dotrakariti.

Bandhändler, der, trakar; *dim.* trakarček; des Bandhändlers, trakarjev; **Bandhändler**=, in Zstzg., trakarski.

Bandhändlerin, die, trakarica; der Bandhändlerin, trakaričin; der Bandhändlerinen, trakarišk.

Bandholz, das, ein Stück, prekla, palica; *coll.* preklovje, obročevina, les, palice za obroče.

Baudig, *adj.*, pasast.

Bändig, *adj.*, ukrotljiv, ukrotin; einen Hund bändig machen, ukrotiti, pripitomiti psa.

Bändigen, *v. a.*, ukrotiti, krotiti, pokoriti, obujzdati, strahovati, utažiti, umiriti.

Bändiger, der, krotivec; **Bändigerin**, die, krotivka.

Bändigung, die, krotev, krotenje, kročenje.

Bandit, der, tolovaj, razbojnik, ropar; Bandit werden, potolovajiti se; des Banditen, tolovajev; **Banditen**=, in Zstzg., tolovajski.

Bandkrämer, der, trakar; **Bandkrämerin**, die, trakarica; s. auch **Bandhändler**.

Bandmacher, der, trakar, trakodelec.

Bandmarmor, der, pasast marmor.

Bandmesser, das, obročnik; für andere Dinge zu beschneiden, die Reben damit zu beschneiden, rezek, reznik, rezilnik, orežnik, moklica.

Bandmühle, die, trakarske statve.

Bandnagel, der, aus Holz, latnik, latovec, klinec; aus Eisen, žebelj, čavelj, cvek*.

Bandnatter, die, pisani gad.

Bandnudeln, die, *pl.*, rezanci.

Bandreif, der, obroč; zu Bandreifen verarbeiten, poobročiti (vse palice).

Bandschachtel, die, trakarska škatla.

Bandschmiele, die, zvita ojstrica.

Bandstein, der, pasasti kamen.

Bandstrauch, der, kolje.

Bandstuhl, der, statvice, trakarske statvice; bei den Böttchern, reziven stol.

Bandweber, s. **Bandmacher**.

Bandweberei, die, trakarija.

Bandweide, die, beka; der Ort, wo Bandweiden wachsen, bekovišče, bekoviše.

Bandweidenholz, das, bekovina.

Bandwerk, das, trakovje, vezelje.

Bandwiede, die, vitra, vitvica.

Bandwirker, der, s. **Bandmacher**.

Bandwurm, der, (taenia L.), trakulja †.

Bange, *adj.*, u. *adv.*, plašin, plah, britek; eigentlich bridek, *cfr. altsl.* bridk, *foedus;* težek, tesen; es ist mir sehr bange, težko mi je pri sercu, tesno mi je, serce me boli, skerb, britkost me nahaja; das macht mir bange, to mi prigreva; bange machen einen, splašiti, plašiti, v britkost, v skerb, v strah pripraviti koga; ein wenig bange machen, oplašiti; angst und bange, tesno in plašno; um das ist mir nicht bange, tega se ne bojim; mir ist bange für dich, skerb me je, skerbi me zate; einem Redlichen ist nicht bange, Leute seines Gleichen zu finden, poštenigа ni skerb najti sebi enacih ljudi; in banger Erwartung stehen, težko, plašno, nemirno pričakovati česa.

Bängel, s. **Bengel**.

Bangen, *v. n.* u. *i.*, mir bangt vor der Zukunft, bojim se prihodnosti; nach etwas bangen, v skerbi hrepeneti po čem; das Kind bangt sich, otroku je dolg čas (po materi); *v. a.*, schreckliche Träume bangten mich, strašne sanje so me trapile, mučile.

Bangigkeit, die, plahota, britkost, auch težava, tesnota, tesnoba, nemir, strah, skerb; Bangigkeit haben, s. **Bange**, **Bangen**.

Bänglich, *adj.*, plašljiv, plahoten, nach *M.* britkoten.

Banier, s. **Panier**.

Banholz, dričani les, les za obroče.

Bank, die, ein hölzerner Sitz, längs der Wand, und überhaupt, auf dem mehrere zugleich sitzen können, klop *f.;* nach *Jan.*, eine lange Bank, protina; frei stehend, stol, dolgi stol; Untiefe im Wasser, prod; Felsenbank, klečet; Sandbank, sipa, melj; Schicht, Lager in Steingebirgen, pola; die Bank in der Kirche, stol, pruka, pruga, in U. K. stajnice *pl.;* auch klop, die Bank der Fleischer, Handwerker und Verkäufer, ploh; die Fleischbank, mesnica; s. **Fleischbank**, **Drechselbank**, **Hobelbank**; der Tisch eines Wechslers, Hazardspielers, menjavska, igravska miza; die Nationalbank, narodova, narodna † banka*, nacionalna banka; eine Wechselbank, menjavnica, banka; die Fürstenbank im Reichstage, knezi; auf die lange Bank schieben, dolgo mečkati, odlašati, odkladati; durch die Bank, d. i. ohne Unterschied, vse prek, vse kmalo, vse splaz, brez razločka; *russ.*, sploš; sich auf die faule Bank legen, poleniti se, podati se v lenobo; Spielbank, banka; die Bank sprengen, dobiti vso banko, posušiti, razdjati banko; unter die Bank stecken, zmašiti koga pod klop, užugati ga, vreči ga.

Bankactie, die, ein Schein, den die Eigenthümer der Bank über ihr eingelegtes Capital erhalten, bankina delnica†, akcija.

Bankarbeiter, der, ein Arbeiter, der seine Arbeit sitzend verrichten kann, klopnik, kdor sedé dela.

Bankart, **Bankhart**, **Bankert**, der, kurbin sin, postranski otrok, nach *V.* auch mulček, žleze *n.*, gemeinigl. pankert*; im tiefen U. K. u. *serb.* kopile, kopilan.

Bankbein, das, noga (klópna), stopica.

Bankbohrer, der, veliki sveder.

Bankbruch, s. **Bankerott**.

Bänkchen, das, klopica.

Bankdirektor, der, bankin vodja.

Bankeisen, das, kljuka, železna kljuka za priterjanje klopi.
Bänkelsänger, der, uličarski popevač; s. auch Reimschmid.
Bankerott, der, bankrot*, kant, krida*, omaganje, opešanje, da se dolgovi ne morejo poplačati; bankerott, bankbrüchig werden, omagati, opešati, da ne more dolgov poplačati; na boben, na kant priti, pasti; *serb.*, propasti.
Bankerottiren, *v. n.*, na boben, na kant priti, bankrotirati.
Bankerottirer, der, bankrotnik, kridatar; *serb.*, propalica.
Bankert, s. Bankart.
Bankett, das, pojedina, gostovanje, gosti oder gostje *pl.*, gostija.
Bankettiren, *v. n.*, gostiti se, gostovati se.
Bankfond, der, zalog banke.
Bankfrau, die, eine Frau, die anstatt der Bäcker das Brot verkauft, kruharica, hlebarica.
Bankgeschäft, das, dnarsko opravilo.
Bankgouverneur, der, bankin poglavar.
Bankhacken, der, bei den Tischlern, rogelj, auch primož.
Bankhalter, der, bankir, bankar.
Bankhorn, das, ein kleiner Amboß, der in einen Schraubenstock in der Bank geschraubet wird, rogljato naklo, rogljač.
Bankkratze, die, stergač.
Banklehne, die, naslon, naslonilo (klopno).
Bankmeißel, der, das Eisen damit kalt zu zerhauen, sekalo.
Banknote, die, bankovec*.
Bankordnung, die, bankni red, postava zastran banke.
Bankrechnung, die, bankina poštetev, preštetev, (rajtanje, obrajt, rajtenga) z banko.
Bankschein, der, bankin list.
Bankschlachten, das, klanje v mesnici.
Bankschlächter, s. Fleischhauer.
Bankwährung, die, vrednost, veljavščina, veljavšina, valuta* bankina.
Bankwesen, das, bankovstvo, bankine reči, zadeve.
Bankzahlung, die, plačilo po banki.
Bankzettel, das, bankovec*.
Bankzins, der, najemnina od mesnice.
Bann, der, prekletstvo, prekletje, preklicanje, izločenje, izobčenje†, pana*; kirchlicher Bann, cerkveno prekletje, izobčenje, odločenje od cerkve, od vérnikov; Jemanden in den Bann thun, prekleti, preklinjati koga, izobčiti†, izobčevati, preklicati; Verbannung, izgnanje, pregnanje.
Bannbrief, der, **Bannbulle,** die, preklicno, izobcivno pismo†.
Bannen, *v. a.*, privezati, privezovati, pribiti, pribijati, panati; beschwören, zarotiti, rotiti; Geister bannen, duhove zakleti, zarotiti, zaklinjati, rotiti; austreiben, izgnati, izganjati; er steht wie gebannt, stoji, kakor bi okamnel, kakor bi mu bile noge vkopane; gebannter Wolf, (nach einem Volksaberglauben) sklenjen volk.
Banner, der, izganjavec; das, bandero*, zastava†; s. Panier.
Bannerherr, der, banderar; Fähnrich, zastavnik.
Bannerschild, der, četveroglat škit.
Bannfluch, der, preklic, prekletstvo, prekletje (cerkveno), anatema.
Bannforst, der, prepovedani gojzd, zaplodni, prihranjeni gojzd.
Bannfriede, der, meje okraja.
Banngerechtigkeit, die, okraj.
Banngut, s. Contreband.
Bannherr, der, sodni gospod, imetnik sodnije.
Bannreitel, s. Laßreitel.
Bannrichter, der, sodnik na življenje in smert, kervav, životni sodnik; s. Criminalrichter.
Bannstein, s. Gränzstein.
Bahnstrahl, der, prekletje; s. Bannfluch.
Bannwaaren, s. Contreband.
Bannwald, der, s. Bannforst.
Bannwort, das, kletev; Zauberwort, zaklep.
Banquet, s. Bankett.
Banquier, der, bankir*; s. auch Wechsler.
Banse, die, an einer Scheuer, predel, nastrešje, predelek; in der Scheuer, im Dreschboden, nach *V.*, sprelep; ein Korb zur Verführung der Waaren, koš.
Bansen, der, erster Magen des wiederkäuenden Thieres, prebiravnik, prežvekavnik, pervi trebuh.
Bansen, *v. a.*, Garben in Bansen legen, überhaupt fest aufeinander legen, packen, složiti, zlagati, skladati, žokati, zdevati snopje v predelek.
Banus, s. Ban.
Bar, eine Anhängsilbe: bedeutet sie eine Aehnlichkeit, Gleichheit, Gemäßheit, Fruchtbarkeit, Hervorbringung, Verursachung, Leistung einer Thatsache, so wird sie mit der Endsilbe en, in, na, no übersetzt, als: ehrbar, častin; scheinbar, videzen; mannbar (er), ženiten; (sie), možitna; fruchtbar, rodoviten; tragbarer Baum, nosno, sadno, rodno drevo; dankbar, hvaležen; dienstbar, služin, služiven; hingegen in der leidenden Bedeutung in Betreff der Möglichkeit etwas damit zu thun, gewöhnlich mit ljiv; z. B. ehrbarer Mann, častitljiv mož; ziehbar, potegljiv; aber auch n. dem Geiste der slovenischen Sprache entsprechender, mit en od. aven, iven; als *adj.*, unbedeckt, nag, gol, bos, daher die Bare, nagost, nagota; leer, prazen, poren; frei von etwas sein, čist, prost; aller Schuld und Makel bar, čist in prost vsake krivice in madeža; gewärtig, gotov; bar bezahlen, gotovo plačati; v gotovini, v gotovih dnarjih; bares Vermögen, gotovina; er nimmt es für bare Münze an, ima za resnico, verjame; bar alles Geldes, brez vsiga dnarja, ob ves denar.
Bär, der, medved; junger, medvedec, medvedček; einem einen Bären anbinden, s. Anbinden; Sternbild, voz, borovž*; der große, kleine Bär, veliki, mali voz, voznik, bo-

rovž*, voznikove kola; das männliche Schwein, merjasec; eine Raupe, (*Phalaena Caja*), ježasta gosenica; Rammklotz, oven; im Festungsbaue, prejez.
Barake, die, besser **Barrake**, staja, koliba; jedes hölzerne schlechte Haus, bajtica, koča, kočura.
Baranke, die, das Fell von neugebornen oder ungebornen Lämmern, ein zunächst aus dem Polnischen entlehntes Wort, baranka; *cfr. poln.* baranek, das Lamm; jagnjetina.
Barat, **Barathandel**, der, barantija*, zamenja; dadurch gewinnen, pribarantati; verlieren, zabarantati.
Barattiren, *v. n.*, barantati, kupčevati na zamenjo.
Barattirer, der, barantač, kupčevavec.
Barbar, der, bei den Griechen und Römern, vnanjik, ptujic; *fig.*, hart, grausam, ungesittet, divjak, trinog; nach *M.*, ljutnik, barbar; ein Pferd, barbareški konj.
Barbarei, die, wilde, grausame Sitten, divjost, divjota, divjakost, divjaštvo, divjačnost, sirovost, grozovitost, trinoštvo; der Name eines großen Landstriches in Afrika, Berberija.
Barbarin, die, nach dem Begriffe der Alten, vnanjica, tujka; *fig.*, divjakinja.
Barbarisch, *adj.*, nach dem Begriffe der Alten, vnanj, ptuj; ungesittet, divjašk, divji, sirov.
Barbarismus, der, slaba beseda, beseda ali izrek po tujem, barbarizem.
Barbarthum, s. **Barbarei**.
Barbe, Taufname, Barba; kleine, Barbika, Barbica; an den weiblichen Kopfzeugen, uzdica; ein Flußfisch, der Rothbart, (Ciprinus barbus L.), mrena, mrenica, muštacar, podust-i, gerba; *russ.* u. *poln.*, barvena.
Barbeinig, s. **Barfuß**.
Barbeißig, *adj.*, mermrav, serdit, nagle jeze, godernjav.
Barbenkraut, das, (Erysimum Barbarea), svete Barbare roža.
Barbier, der, brivec, brijač; des Barbiers, brivcov, brijačev.
Barbier=, in Zstzg., brivski, brijaški.
Barbierbecken, das, brivska skledica.
Barbieren, *v. a.*, obriti, briti, obrijati, obrivati koga, se; bis zu einer Stelle mit dem Barbieren kommen, pribriti do —; durch das Barbieren erwerben, pribriti kaj; zu viel barbieren, preobriti, preobrivati koga; sich müde barbieren, nabriti se; einen über den Löffel barbieren, ocehtati, opehariti*, opetnajstiti koga.
Barbiergehülfe, **=geselle**, der, brivski pomagavec, pomagač.
Barbierkunst, die, brivstvo.
Barbiermesser, das, britev, britva; kleines, britvica.
Barbiermesserfabrik, die, **=handel**, der, britvarija.
Barbiermesserschmid, **=verkäufer**, der, britvar; *adj. poss.*, britvarjev, britvarsk.
Barbierschüssel, s. **Barbierbecken**.
Barbierstube, die, brivnica.
Barbierzeug, das, brivska roba, priprava, brijaško orodje.
Barchent, der, barhan, barhant.
Barchenten, *adj.*, barhanast, barhantov.
Barchentweber, der, barhantar.
Barde, der, pevec, pesnik, bard.
Barden=, in Zstzg., barški, bardovski.
Bardengesang, der, bardovsko petje.
Bardenwurzel, die, (Aretium lappa L.), repje.
Bare, die, germovje.
Bareis, das, gladki led.
Bären=, in Zstzg., medvedji, medvedov.
Bären, *v. n.*, die Bärin bäret, medveda se goni; die Sau bäret, svinja se buka.
Bärenbeere, s. **Bärentraube**.
Bärenbeißer, der, lovski pes, medvedar.
Bärendecke, die, medvedja koža.
Bärenfackel, die, (Verbascum Thapsus), lučnik, pljučnica.
Bärenfang, der, medvedji lov, medvedja jama.
Bärenfett, das, medvedja mast.
Bärenfleisch, das, medvedina.
Bärenführer, der, medvedar.
Bärenfuß, der, medvedja noga; *fig.*, štorklasta noga.
Bärenhaft, *adj.*, medvedast, okoren.
Bärenhaut, die, medvedina, medvedja koža; liegen auf derselben, polegati, leniti se, kožo majiti, vmanjuhe pasti, lenobo pasti, balaha pasti.
Bärenhäuter, der, polegač, negodnik, lenuh, potepuh, postopač, ležak, zaležuh; *fig.*, klada.
Bärenhäuterei, die, lenarija, postopanje.
Bärenhetze, die, medvedja gonja, gonba.
Bärenhüter, der, medvedar.
Bärenjagd, die, medvedji lov, lov (jaga) na medvede.
Bärenklau, die, (acanthus L.), medvedja dlan, taca*; (heracleum Sphondylium L.), dežen, berš.
Bärenklee, der, divja detelja.
Bärenkoth, der, medvedjek.
Bärenkrebs, der, medvednji rak.
Bärenlauch, der, (Allium ursinum), pasji česen, divji česen; *russ.*, čeremica.
Bärenmotte, die, (Phalaena bombyx L.), medvedič.
Bärenöhrlein, das, **Bärensanikel**, der, (Primula auricula), žmikelj.
Bärentanz, der, medvedji ples.
Bärentatze, die, medvedja taca, capa; (Clavaria coralloides), grive; lesičji parkeljci.
Bärentraube, die, (arbutus uva ursi L.), medvedova hrušica, medvedovo uho.
Bärentreiber, der, **Bärenwärter**, der, medvedar.
Bärenzottig, *adj.*, po medvedje kosmat.
Baret, das, kapa.
Barfond, der, zalog v gotovini.
Barfrost, der, der eintritt, ehe das Land mit Schnee bedeckt worden, der also den Acker bar, d. i., unbedeckt antrifft, **Blachfrost**, čern

mraz, golomraznica, mraz brez snega, nach *V.*, srež; *serb.*, golomrazica.
Barfuß, *adj.* u. *adv.*, bos, golonog; zu deutsch, bosonog; barfuß werden, obositi se; barfuß gehen, bos hoditi, auch bosopetiti.
Barfüßer, der, bosač, bosak, golonožec; des **Barfüßers**, bosačev.
Barfüßer=, in Zs., bosaški, golonoški.
Barfüßerorden, der, golonoški red.
Barfüßig, s. **Barfuß**.
Barfüßigkeit, die, bosota.
Barg, der, ein verschnittener Eber, prešič, prasec; des Barges, prešičev, prascov.
Barhaupt, *adv.*, gologlav, razoglav, auch zoglav.
Barhauptig, *adj.*, s. **Barhaupt**.
Bärin, die, das Weibchen des Bären, medvedka, medveda, medvedica; der **Bärin**, medvedkin, medvedin.
Barke, die, morska ladija, barka, plav, brod.
Barkhalter, der, die dicken Bretter, welche in der Länge um den Bauch des Schiffes gehen, bočni oboj.
Barköpfig, *adj.*, gologlavec, razoglav, zoglav; der **Barköpfige**, gologlavec, razoglavec.
Bärlappen, der, (Lycopodium clavatum L.), lesičjek, lesičje; (Lycopodium complanatum), zaspanec.
Barlender, der, brezhlačnik, brezhlačnež.
Bärmbrot, s. **Hefenbrot**.
Barme, s. **Barbe**.
Bärme, die, der Schaum auf dem Biere, pene *pl.*, olove pene; die Hefen, drožje, drožji *pl.*.
Bärmeister, der, s. **Bärenwärter**.
Barmen, sich, s. **Erbarmen**, sich.
Barmherzig, *adj.*, usmiljen, milostiv, milostljiv, milosrčen, in St., smilečen; barmherzige Brüder, milosrčni bratje, milosrčniki, bogomili bratje; barmherzige Schwestern, milosrčne sestre, bogomile sestre, milosrčnice; er sieht ganz barmherzig aus, žalosten, reven, usmiljenja vreden je viditi.
Barmherzigkeit, die, usmiljenje, usmiljenost, milosrčnost; in St. auch, smilečnost; Barmherzigkeit ausüben, biti milosrčen, usmiljen.
Bärmlich, s. **Barmherzig**.
Bärmuffe, die, oder **Bärmuff**, der, medvedja kučma, *russ.*, mufta.
Bärmutter, s. **Gebärmutter**.
Bärmütze, die, medvedja kapa.
Barn, der, Futtertrog, žleb, jasli; in den Scheuern, die Banse, sprelep; ein Netz, sak.
Barnbeißer, der, **Krippenbeißer**, konj, ki žleb grize; es sein, žleb gristi.
Barock, *adj.*, čudin.
Barometer, das, vremenik, zrakomér, težomér, barometer; barometer se vzdiguje, gre na kviško, pada.
Barometer=, in Zs., zrakomérski, barometerski.
Barometrisch, *adj.*, barometerski, zrakomérski.
Baron, der, baron; des **Baron**, baronov;
Baronen=, in Zs., baronski; die Familie des Baron, baronovi; *dim.*, Barönchen, barončck.
Baronesse, die, **Baronin**, baronovka.
Baronie, die, baronija, baronstvo.
Baronisiren, *v. a.*, pobaroniti, baroniti.
Barrake, die, s. **Barake**.
Barre, die, drog; ein langer, schmaler, dünner Körper, eine Silberbarre, šibika, palica; s. auch **Barriere**, **Hebebaum**.
Barrengold, das, zlato v palicah, šibikah.
Barrensilber, das, srebro v palicah, šibikah.
Barricade, die, barikada *.
Barriere, die, pregraja, pregrada; s. **Schlagbaum**; Barrieretraktat, mejobrambina pogodba †.
Bars oder **Barsch**, der, ein Fisch, (Perca fluviatilis), nach *Gutsm.*, ostrež; nach *Jarn.*, okunj; nach *Pot.*, peršelj, čop, čep, piržele; *russ.* u. *poln.*, okun; *böhm.*, okoun; *cfr.*, das *serb.* kostreš.
Barsch, *adj.*, soviel als rauh, herb, gorjup, ojster; *fig.*, osoren; nach *Jan.*, otresit; ein barsches Wesen, osornost.
Barschaft, die, gotovina, gotov denar, gotovi, terdi dnarji; zuweilen auch, premoženje, imetek.
Barschheit, die, ojstrost, osornost, nach *Jan.*, otresitost.
Barsendung, die, poslatev dnarjev, poslani dnarji.
Bart, der, brada; in den Bart hineinlügen, pod zobe zlagati se, lagati; in den Bart murmeln, sam pri sebi godernjati, mermrati; den Bart bekommen, obraditi, braditi se; er bekommt schon den Bart, auch: brada ga že prebija, (pa še nima pameti); den Bart wachsen lassen, pustiti brado rasti; den Bart abnehmen, obriti, briti se; einem etwas in den Bart werfen, sagen, v zobe komu kaj povedati, praviti, očitati; einem um den Bart herum gehen, radovati se, prilizovaje se muzati okoli koga; einen mit dem Barte reiben, pobradati, bradati koga; um des Kaisers Bart streiten, prepirati se za oslovo senco, za nič; an einem Schlüssel, pero, bradovnica, perut, perota; Bart am Getreide, os, osina, resa; Hahnenbart, petelinov podbradek, bradelj; bei Wildschweinen, riveo; einen Bart haben, umazan biti okoli ust; bei Austern, rep; s. auch **Schnurbart**; Bart des Kometen, metla (repate zvezde).
Bart=, in Zs., dem Barte eigen, braden, bradin, — za brado.
Bartaxt, die, bradlja, bradva, bezjača, žatlaka *,
Bartbecken, s. **Barbierbecken**.
Bartbeißler, der, (Cobitis Barbatula) babica, smerkež.
Bartbürste, die, ščetka za brado.
Bärtchen, das, bradica.
Bartdohle, die, Hotentotski vran, kavka.
Barte, die, s. **Bartaxt**; Wallfischbarte, ribja kost.

Bärteln, *v. a.*, das Tuch zu halben Haaren scheren, pervikrat sukno briti, nach *V.*, pribriti, pribrivati.
Barten, *pl.*, ribja kost.
Bartfaden, der, berk.
Bartfisch, der, s. **Barbe.**
Bartflechte, die, bradati lišaj.
Bartfliege, die, (Musca mystacea L.), berkasta muha.
Bartgeier, der, (Falco barbatus), bradati sokol.
Bartgerste, die, pšenični ječmen, resnati ječmen, resnjak, ribji ječmen.
Bartgrundel, die, s. **Bartbeißker.**
Barthaar, das, bradni las, kocina, barusa; mehrere, muštace *.
Barthafer, der, černi oves.
Barthe, die, s. **Barte.**
Barthel, Jernej, Jernejček; in *Kt.*, Nužej; des Barthel, Jernejčkov; er weiß, wo Barthel Most holt, vé, kam kokoš jajca nosi; ima dober nos.
Bärtig, *adj.*, bradat, nach *M.*, barusast in *St.*; ein bärtiger Mensch, verächtlich oder scherzweise, bradač; ich werde bärtig, bradim se; mah se mi izpušča, izpuša.
Bartisane, s. **Partisane.**
Bartkamm, der, bradnik.
Bartkratzer, der, brijačon, brijač.
Bartläppchen, das, die unter dem Schnabel herabhängende Haut an dem Hühnerviehe, brada, podbradek, bradelj.
Bärtler, s. **Bartkratzer.**
Bärtling, der, s. **Bartig.**
Bartlos, *adj.*, golobrad, brezbraden; der Bartlose, golobradec, golobradež.
Bartmeise, die, (Parus biarmicus), senica bradavka.
Bartmoos, das, (Usnea), drevni, drevesni mah, bradovje.
Bartneige, die, der Ueberrest, den man von einem Trunke in dem Glase oder Kruge zurückläßt, oslinek; nach *M.*, sraga, s. **Neige.**
Bartnelke, die, (Dianthus barbatus), kosmati nagelj.
Bartnuß, die, černi lešnik.
Bartputzer, s. **Bartkratzer.**
Bartsalbe, die, mast, mazilo za berke.
Bartschere, **Bartscherer**, s. **Barbiermesser**, **Barbier**, u. s. f.
Bartschwamm, der, morska goba.
Bartstern, s. **Komet.**
Bartwachs, das, vosk, voščilo, vošilo za brado, za berke.
Bartweizen, der, pšenica resnica, ozima.
Bartwisch, der, omelo; nach *Jarn.*, ščetinje, ščetovnik; s. auch **Bartneige.**
Bartwolle, die, mahovje.
Bartwuchs, der, du hast einen starken Bartwuchs, tebi močno brada rase.
Bärwinde, die, (Convolvulus sepium), svinjski slak.
Bärwurz, (Meum athamanticum L.), koper, in der Wochein, sonst medvedov koren.
Barzahlung, die, plačanje v gotovini, z gotovimi dnarji, v gotovih dnarjih.
Bärzt, der, teževec.
Bärzeit, die, medvedji brest.
Barzen, *v. n.*, das Pferd barzet, konj se ponaša.
Basalt, der, bazalt, nach *V.*, stebrast kamen, stebran.
Base, die, s. **Basis**, Schwester des Vaters, teta, tetka, der Mutter, ujna; der Base, tetin, ujnin; er nannte sie Tante, in der Kindersprache, tetkal jo je.
Basilie, die, (Ocymum basilicum), bazilika, meželika, prežilika; *serb.*, bosiljak, bosilje.
Basilika, die, urspr., kraljevski, cesarski dvor; stolna cerkev, bazilika.
Basilisk, der, bazilisk, zmaj; **Basilisken=**, in *Zs.*, baziliskov.
Basiren, s. **Begründen.**
Basis, die, Base, osnova, podstava; *serb.*, temelj; das Fußgestell, stajalo, stalo, stalce, stopec; in der Chemie, podlaga; s. auch **Grundlage.**
Basrelief, der, bareljef*, izbuknjeno podobarstvo, izbuknjenina†, ploskorezba, nach dem *poln.*, płaskorzeźba.
Baß, der alte, positivus von Besser, dober; jetzt nur als *adv.* gebräuchlich, dobro, močno, jako; desto baß, boljši.
Baß, der, die Grundstimme, debeli, globoki glas, bas*; den Baß singen, debelo peti, bas peti, basovati; s. auch **Baßgeige.**
Baßbläser, s. **Fagottist.**
Baßhorn, das, basov rog.
Bässetchen, das, mali bas, basek.
Bassetflöte, die, debelkasta postranica.
Baßflöte, die, debela postranica.
Baßgeige, die, bas; nach *Jarn.*, bunke; nach *M.* auch velike gosli; Baß, auf die Baßgeige spielen, gosti na bas; der kleine Baß, violončel*.
Baßgeigen=, in *Zstzg.*, basov.
Baßgeiger, der, basist; nach *Jarn.*, bunkovec, godec na bas.
Bassin, das, vodnjak, jerin, zaloka.
Bassist, der, basist; nach *V.*, basar, debelopevec.
Basson, s. **Fagott.**
Baßsaite, die, basova struna.
Baßsänger, s. **Bassist.**
Baßstimme, die, debeli glas; s. **Baß.**
Bast, der, ličje, *coll.*; ein Faden davon, lika, ličina, in *Kt.*, mezdro; *serb.*, lik; *russ.*, *poln.* u. *böhm.*, liko; am Flachse, lakno; Bast abschälen, oličiti, ličiti, ličkati.
Bast=, in der *Zstzg.*, ličnat.
Bastant, *adj.*, zadosten.
Bastard, der, ein uneheliches Kind, postransk otrok, nezakonsk otrok, pankert*; in *Kt.*, hotivec, hotivče; nach *M.*, zleže, mulček; bei Thieren und Pflanzen, Mischling, Blendling, polutan, dvojic, zmama, zveržek.
Bastardart, die, nach *V.*, izrodek, dvojski rod; s. **Bastard.**
Bastardbrut, die, die Brut der Drohnenweiser, trotna zalega, zalega trotov.
Bastardfenster, das, dessen Höhe der Breite gleich ist, oder nur zwei Drittel derselben aus-

macht, Halbfenster, *ital.* mezzanina, polokno, mežavo okno.
Bastardklee, das, (Trifolium hybridum), bela detelja.
Bastdecke, die, ličnata odeja.
Bastdohne, die, ličnata zanka.
Bastei, die, ein spitzig auslaufendes Werk an dem Hauptwalle, Bastion, Bollwerk, bastjon*, baston, baštija; **Bastei**=, in Zstzg., baštijonov, baštijonski.
Basten, *adj.*, ličnat, iz ličja.
Basthut, der, ličjak, ličnati klobuk.
Bastion, die, s. **Bastei.**
Bästling, der, Fimmel, das Weiblein des Hanfes, konoplja černica, semenica.
Bastonade, die, tepenje (po peti).
Bastpfeife, die, čvink, cvik.
Bastschuhe, die, ličnate opanke, cokle.
Bastseil, das, ličnata verv.
Bastwurm, der, (Phalaena spirilingnis), lubar; nach *V.*, drevni červ, Raupe, die sich in den Bast der Apfelbäume bohrt.
Bataille, die, boj, bitva, bitka, batalija.
Bataillireu, s. **Kämpfen.**
Bataillon, das, bataljon; **Bataillons**=, in der Zstzg., bataljonski.
Bataillonscommando, das, bataljonsko poveljstvo.
Baten, Batten, *v. n.*, hasni mi, koristno mi je.
Bathengel, Batenikel, der, (Teucrium Scordium), vodeni česen; (T. Chamaedris, Gomanderl), s. Uršnle roža.
Batist=, in der Zstzg., **Batisten,** *adj.*, batistast, tančičen, iz tančice.
Batterie, die, ein Stückbett, baterija, topovnica; der Pfanndeckel am Büchsenschlosse, babica; nach *V.*, prožnica; *russ.* ognjilo.
Batterie=, in Zstzg., baterijni, baterijski.
Bätz, der, Oberdeutsch, statt Bär, medved.
Batzen, nach *Grimm* **Batze,** der, harter Körper, gruča; weicher, kepa; eine Münze, repar; er hat Batzen, ima denar, ima petice, je bogat.
Batzen, *v. a.*, skerpariti, kerpariti.
Bau, der, die Handlung des Bauens, überhaupt delanje, stavljenje; einer gemauerten Sache, zidanje; *serb.* gradnja; der Bau jenes Hauses dauerte ein halbes Jahr, uno hišo so delali, zidali pol leta; eines Feldes, obdelovanje; eines Bergwerkes, delanje, delo; das Gebaute, Straßen, Canäle, Gebäude, poslopje, zidanje, delo; *böhm.* stavba; ein Loch der Dachse, jazbina; der Füchse, Kaninchen und Fischottern, jama, luknja; der Bau der Bienen, delo; einen Bau aufführen, von Holz, scimprati, cimprati*, narediti, delati, postaviti, postavljati; von Maurerarbeit, sozidati, zidati; der Bau des Körpers, postava, rast, s. auch **Wuchs**; er hat einen schönen Körperbau, lepe rasti je, lepo je zraščen, zrašen; er hat einen Bau vor, misli zidati; Festungsbau, očitno delo; der Bau einer Periode, sostava, sklad; **Bau**=, in der Zstzg., stavbni, — za zidanje; in Zusammensetzungen: z. B. Feldbau, poljodelstvo, Weinbau, vinoreja.
Bauamt, das zur Errichtung öffentlicher Gebäude, stavbni ured †, stavbniška preglednja; nach *V.*, zidanjarija.
Bauanschlag, der, preudar, premet za zidanje, zastran stavljenja.
Bauanstalt, die, priprava za zidanje.
Bauarea, s. **Bauplatz.**
Bauart, die, šega zidanja, versta, način stavljenja, stavba.
Bauaufseher, der, stavbni nadglednik †.
Baubar, s. **Urbar.**
Baubeamte, der, stavbni urednik †.
Baubedarf, der, potrebščina, potrebšina za zidanje, za stavbo potrebne reči, priprava.
Baubegnadigung, die, eine Unterstützung für neue Gebäude, pomoč k zidanju.
Baubehörde, s. **Bauamt.**
Baubewilligung, die, dopust zidanja.
Baucapital, das, dnar, kapital za zidanje.
Bauch, der, trebuh, *cfr. serb.* trbuh; *altsl.* tr'buha, die Eingeweide; in O. K. auch čevo; ein großer Bauch, verächtl., vamp; daher einer mit einem großen Bauch, trebušnjak, trebuhač, vampač, vampež, vampeč; mit einem großen Bauch einher gehen, vampati, privampati, odvampati; einen Bauch werfen, machen, trebušiti se; seinen Bauch pflegen, skerbeti za trebuh; Sprichw. trebuh nima ušes; (on) ima večji oči kakor trebuh; auf dem Bauche, po trebuhu; die Kanone ist auf dem Bauche, top leži na zemlji, na tleh; der Bauch eines Schiffes, bok; **Bauch**=, in der Zstzg., trebušni.
Bauchartig, *adj.*, trebušast, trebuhast.
Bauchband, das, um den Bauch einer Tonne, srednji obroč.
Bauchbohrer, der, die innere Weite eines Stückes auszubohren, bei den Drechslern, nach *V.*, votliven strug, trebušen strug.
Bauchbruch, der, trebušna kila.
Bauchdecke, die, (koža) potrebušnica.
Bauchdiener, der, svojiga trebuha hlapec, trebuhov tlačan, požeruh, požrešnik; *serb.*, nabiguzica.
Bauchdrüse, die, trebušna žleza.
Bauche, die, žehta.
Baucheisen, das, bäuchige Sachen damit inwendig auszudrehen, s. **Bauchbohrer.**
Bäuchelchen, das, trebušček, trebušek, trebušič.
Bäuchen, *v. a.*, ožehtati, žehtati; *v. r.*, sich müde bäuchen, nažehtati se.
Bauchfell, das, (koža) trebušnica.
Bauchfellentzündung, die, vnetica, vnetje trebušnice.
Bauchfett, das, mast, tolšča, tolša, salo.
Bauchfinne, die, trebušna plavuta.
Bauchfluß, der, drista, driska, dripalica, dersa, hitrica, driskavica; *russ.*, ponos.
Bauchförmig, s. **Bauchartig.**
Bauchgegend, die, trebušna stran, (gornja, srednja, zdolnja).
Bauchgeschwulst, die, otok, otekanje trebuha.

Bauchgrimmen, das, grizenje, vjedanje v trebuhu, ščipanje, šipanje, vjedalica, bodenje; in O. K. čerbolja; ich habe Bauchgrimmen, grize, bode me, v madroni me ščiplje, šiplje, trebuh me boli, kolje, jé, vjeda me.
Bauchgurt, der, podprog od. podproga; auch podpersnica, trebušni podpas, podpašnja;
Bauchgurt-, in Zstzg., podprožni.
Bauchgurtriemen, der, podprožni jermen (remen).
Bauchhaare, *pl.*, potrebušna dlaka.
Bauchhacken, der, s. **Bauchbohrer.**
Bauchhöhle, die, trebušna votlina, jama; nach *V.*, trebušno duplo.
Bäuchig, *adj.*, trebuhast, trebušat, vampast, trebušen.
Bauchigkeit, die, trebušnost.
Bauchkrankheit, die, trebušna bolezen.
Bauchlos, *adj.*, brez trebuha, kdor nima trebuha.
Bauchmuskel, der, trebušna mišica.
Bauchnerve, der, trebušna čutnica.
Bauchredner, der, iz trebuha govoreč, črevobasnik, krulivec.
Bauchrednerei, die, govorjenje iz trebuha.
Bauchreif, der, am Bauche eines Fasses, srednji obroč.
Bauchriemen, der, spodrec, spodrecnik, pas; ihn umschnallen, spodrecati se, podpasati, podpasovati se; s. auch **Bauchgurt.**
Bauchring, der, (Annulus inguinalis); nach *V.*, locen od. locinj v dimljah, dimljek.
Bauchschleihe, die, (Ciprinus Tinca), linj, šlajn*.
Bauchschmerzen, die, bolečina po trebuhu; s. **Bauchgrimmen.**
Bauchsorge, die, skerb za trebuh, skerb za kruh; *cfr.* Sprichw. s trebuham za kruham.
Bauchspeicheldrüse, die, trebušna slinavka.
Bauchstück, das, trebušina.
Bauchung, die, iztrebušenje.
Bauchwassersucht, die, trebušna vodenica.
Bauchweh, das, grizenje po trebuhu, trebušna bolečna, črevobolja.
Bauchwind, der, vetrovi, madron; die Bauchwinde plagen ihn, vetrovi ga napenjajo.
Bauchwunde, die, rana na od. v trebuhu.
Bauchwurm, der, glista; an Bauchwürmern leidend, glistav.
Bauchzwang, der, (Tenesmus), tiščavka, tišavka, tiščanje, tišanje k potrebi; s. auch **Stuhlzwang.**
Bauconsens, s. **Baubewilligung.**
Baude, s. **Hütte, Senne.**
Baudienst, der, die Baufrohne, tlaka pri zidanji, zidarska robota; nach *V.*, zidanjska tlaka.
Baudirection, die, stavbno vodstvo†.
Baudirector, der, stavbni vodja†.
Bauen, *v. a.*, überhaupt, narediti, delati, narejati; ein Gebäude aufführen, und zwar ein hölzernes, narediti, delati, auch scimprati, cimprati*; ein gemauertes, d. i. mauern, sozidati, zidati; *altsl.* zdati und zidati; *serb.* graditi; überhaupt, postaviti, staviti, postavljati; Abraham baute einen Altar, Abraham je postavil, naredil oltar; ein Feld bauen, obdelati, obdelovati; nach *V.* auch poljaniti; wir haben dieses Jahr wenig Getreide gebaut, d. i. bearbeitet, letas smo malo žita usejali oder sejali, d. i. erzeugt, pridelali; statt jenes Abwaldes werde ich einen Acker bauen, na unem prelogu bom naredil njivo; hier wird viel Wein gebaut, tukej se prideluje mnogo vina; in Frankreich wird viel auf Wein gebaut, na Francoskem se z vinorejo pecajo, vinogradam strežejo; ein Bergwerk bauen, kopati, delati v rudniku; auf Silber bauen, als *v. n.*, srebro kopati; ein Faß bauen, sostaviti, sostavljati sod; ein Nest, delati, znašati gnjezdo; die Biene bauet (ihr Gewirk), bčela dela, izdeluje (satovje); Gott bauet das Haus Israel, Bog množi, ohranuje Izraelovo hišo; Schlösser in die Luft bauen, zlate gradove si obetati, v zrak si staviti hiše, gradove svitle zidati si v oblake; als *v. n.*, auf etwas bauen, sich auf etwas verlassen, zanesti, zanašati se na kaj, zaupati na koga; der Mensch ist schön gebaut, ta je lepe rasti, postave, je lepo vstvarjen; wohlgebaute Brust, dobro vstvarjene, močne persi; das bauet nicht, to se ne stika, ne veže, ne vjema; der Baum bauet 50 Schuh, drevo je 50 čevljev visoko; einer baue den Andern, drug drugimu pomagaj; die Grube bauet sich, ta rudnik se splacuje.
Bauen, das, stavljenje, zidanje; das Bauen einer Grube, izkop jame.
Bauentwurf, s. **Bauplan.**
Bauer, das, auch der, kletka, tičnik, gajba, gajbica.
Bauer, der, kmet, kmetovavec; *serb.* seljak; Ackersmann, zemljodelec, orač, oratar, ratej, težak; mit Rücksicht auf die Größe des Grundbesitzes, ganzer Bauer (Hübner), zemljak; Halbbauer, polzemljak; verächtl. kmetavs, kmetač; Bauer sein, kmetovati, kmetiti; ich war genug lang Bauer, nakmetoval sim se že; Bauer werden, pokmetiti se; einem den Bauer vorwerfen, koga s kmetam pitati; nach Art eines rohen Bauers wohin kommen, prikmetavsati kam; Jemand oft einen Bauer schelten, kmetati koga; ein grober Mensch, zarobljenec, kmetavs; des Bauers, kmetov; — Bauer, im Schachspiel, pešec; im Kartenspiel, hlapec; in Zusammensetzungen wird es durch -delec oder durch die Endung ar gegeben.
Bauer-, Bauern-, in der Zstzg.; kmetiški, kmečki, kmetovski, kmetijski; Bauerarbeit, Bauernarbeit, die, kmetovsko, težaško delo, kmetijske opravila.
Bauerart, Bauernart, die, nach Bauernart, po kmetovsko; s. auch **Bäuerisch.**
Bauerbengel, Bauernbengel, der, kmečki tesel, (eigentl. kmečko teslo), tepec.
Bauernbrot, das, kmečki, kmetovski kruh.

Bauerbursche, der, kmetič, kmečki fant, fantin.
Bauerde, die, (humus), perst, živa perst, sperstenina.
Bauerdirne, die, kmečko dekle, kmetovska deklina.
Bäuerei, die, kmeti, *pl.*; n. pr. prišel je s kmetov, gre na kmete; s. auch Land.
Bauererz, das, čisto srebro.
Bauerfrau, Bauersfrau, s. Bäuerin.
Bauergeräth, das, kmetijsko orodje.
Bauergut, Bauerngut, das, Bauergrund, der, zemlja, zemljišče, zemljiše, kmetija, grunt*; ein verlassenes, pušča, puša, pustota; der Besitzer desselben, puščar, pušar, pustotnik; ein verlassenes Bauergut bebauen, puščariti, pušariti, puščivno, pušivno, puščo, pušo obdelovati.
Bauerhaft, s. Bäuerisch.
Bauerhaus, Bauernhaus, das, kmetiška hiša.
Bauerhof, der, kmetija; s. auch Bauernhaus.
Bauerhufe, nach *Grimm* Bauerhube, die, zemlja, kmetija; ganze, cela zemlja; halbe, pol zemlje.
Bauerhund, der, kmetiški pes; nach *V.*, kuma.
Bauerhütte, die, ein schlechtes Wohnhaus, koča, bajta, kočura; *serb.*, koliba; der Bewohner derselben, kočar; darin wohnen, kočariti.
Bäuerin, die, Bauersfrau, kmetica, kmetovska gospodinja, verächtl. kmetavslja; Bauersfrau sein, gospodiniti; der Bäuerin, kmetičin.
Bäuerisch, *adj.*, kmetišk, kmečk; *fig.*, zarobljen, debel, srov, grob*; *adv.*, kmečk, po kmetovsko, zarobljeno.
Bauerjunge, s. Bauerbursche.
Bauerkerl, der, kmetavs, kmečki hrust, terš.
Bauerkleid, Bauernkleid, das, kmečko oblačilo, kmetovska obleka.
Bauerknecht, der, kmečki hlapec.
Bauerkost, Bauernkost, die, kmečka hrana.
Bauerleben, das, kmečko življenje.
Bauerlehen, das, kmetija, kmetiška zemlja; *jurid.*, kmetovski fevd*.
Bäuerlein, das, kmetič.
Bauerleute, *pl.*, kmetje, kmečki ljudje.
Bauerlied, das, kmečka pesem.
Bauermagd, die, kmečka dekla.
Bauermäßig, s. Bäuerisch.
Bauermensch, das, kmečka ženska.
Bauernammer, der, (Emberiza rustica), kmečki sternad.
Bauernaufruhr, -aufstand, der, kmetiški punt, kmetiška vstaja.
Bauerndeich, der, welcher von der ganzen Bauerschaft gemeinschaftlich gemacht und unterhalten wird, soseskin jez, občni jez.
Bauernfeind, der, sovražnik kmetov, kmetovski nasprotnik.
Bauernfreund, der, prijatel kmetov, kmetovski prijatel.
Bauernfrohne, die, tlaka, rabota.
Bauernkönig, der, ein Anführer der Bauern bei feierlichen Gelegenheiten, staršina.
Bauernkresse, die, kamnita kreša.
Bauernkrieg, der, kmečka vojska, černa vojska.
Bauernrock, der, kmečka suknja.
Bauernschinder, der, oderuh kmetov; *serb.*, guliselo.
Bauernschwalbe, die, (Hirundo rustica), černa lastovka.
Bauernstand, der, kmetovski stan, kmetje, kmetovščina, kmetovšina.
Bauernstolz, der, kmetiška ošabnost, prevzetnost, prevzetija, kmetiški napuh.
Bauerntanz, der, kmetiški ples.
Bauerntracht, die, kmečka noša.
Bauernverstand, der, kmetiški, priprosti razum.
Bauerregel, die, kmečki pregovor, kmetovsko pravilo.
Bauerschaft, die, kmetstvo, kmetje, kmetovščina, kmetovšina, kmetšina.
Bauersleute, die, kmetje.
Bauersmann, der, kmet.
Bauerssprache, die, kmetiški jezik, prosti govor, kmetiško govorjenje.
Bauerstand, s. Bauernstand.
Bauerstolz, *adj.*, bäuerisch stolz, zarobljeno ošaben.
Bauerstolz, s. Bauernstolz.
Bauertölpel, der, kmetiški trap.
Bauervolk, das, kmetje, kmetovščina, kmetovšina; *serb.* seljačina.
Bauerwagen, der, kola *pl.*, kmečki voz.
Bauerweib, das, kmetica, kmetinja.
Bauerwesen, das, kmečke reči, zadeve, kmetovščina, kmetovšina.
Bauerwetzel, (Ohrspeicheldrüsenentzündung), podušesna bula.
Bauerwirthschaft, die, kmetijstvo, kmetiško gospodarstvo.
Baufach, s. Bauwesen.
Baufähig, *adj.*, dieser Grund ist baufähig, ta tla se dajo obdelovati, v njivo spremeniti.
Baufällig, *adj.*, razpadin, razpadljiv, podertljiv, slab, star, na kup viseč, omahel, trohnel; baufällig sein, na kup lesti; es werden, na kup zlesti; dieses Haus ist baufällig, ta hiša se hoče podreti; Sprichw., za to hišo se gnjivec in podert pravdata.
Baufälligkeit, die, razpadljivost, trohljenost, starost.
Baufeld, das, polje, orno, oravno polje, ral, *f.*, tla za njivo, za obdelovanje.
Baufloße, die, eine aus Bauholz verfertigte und damit beladene, plitva lesa, lesna plitva, plavica.
Baufreijahr, das, prostost nove hiše od davkov.
Baufrohne, die, tlaka pri stavbi, zidarska tlaka.
Baufuhre, die, zidarska vožnja.
Bauführer, der, zidavec.
Baugefangener, ein, zum Festungsbaue verurtheilter Verbrecher, jetnik obsojen k očitnimu delu (na terdnjavi); *serb.* robijaš.

Baugeist, der, s. **Baulust**.
Baugeld, das, denar za zidanje.
Baugeräthschaft, die, orodje, priprava za zidanje, za stavljenje poslopij, orodje za zidarstvo.
Baugericht, s. **Bauamt**.
Baugerüst, das, zum Behufe des Bauens, oder.
Baugrund, s. **Bauplatz**.
Bauhaft, *adj.*, im Bergbau, was wirklich gebauet wird, delan; eine Zeche bauhaft halten, jamo delati; v kopavnem stanu ohraniti, to je, skerbeti, da je rudnik varen in da se v resnici dela v njem.
Bauhandwerk, das, zidarija, zidarstvo, zidarsko, stavbne rokodelstva; es treiben, zidariti; es lernen, zidarskiga se učiti.
Bauherr, der, zidavec, naročnik, lastnik, gospodar zidanja; Aedilis in Städten, svetovavec za stavbe, za poslopja.
Bauhof, s. **Zimmerhof**.
Bauholz, das, jedes Werkholz im Gegensatze des Brennholzes, les; als Baumaterial, tesarski les, les za pohištva; gefälltes Bauholz, nach *Jan.* bervanje.
Baujoch, das, im Bergbaue, die Oberschwelle, welche auf den Seitenpfählen des Ganges liegt, damit nichts von oben einfallen kann, nach *V.*, preklada.
Baukosten, *pl.*, stroški zidanja, stavljenja.
Baukunst, die, stavništvo, stavbnija †, arhitektura, stavbna, zidavna umetnost; nach *V.*, stavstvo, zidavstvo.
Baukünstler, der, (umetnik) stavitelj, stavnik, stavbar †, arhitekt.
Bauland, das, s. **Baufeld**.
Baulehm, der, ilo, il, glina, ilovica za zidanje.
Bauleute, *pl.*, zidarji, delavci, ki imajo opravilo pri stavljenji poslopja; Bauern, kmetje.
Baulich, *adj.*, er muß das Haus im baulichen Zustande erhalten, mora ohraniti hišo v dobrem, t. j., takem stanu, da je ljudem moči, prebivati v njej.
Baulichkeit, die, poslopje, hiša, s'hota.
Baulohn, der, plačilo, mezda delavcov.
Baulust, die, veselje do zidanja; es herrscht eine große Baulust, vse hoče hiše zidati, ljudje veliko zidajo.
Baulustig, *adj.*, er ist baulustig, ima veselje do zidanja, rad zida.
Baum, der, drevo, auch *altsl.* drévo; ein hohler Baum, skramola (?), škrambol, štorasto drevo; bei den Webern, um welchen das Garn gewickelt wird, vratilo, navoj; für das gefertigte Gewebe, spodnje vratilo; an den Schlitten, saninec; s. auch die zusammengesetzten: **Hebebaum**, **Heubaum**, **Mastbaum**, **Schlagbaum**, **Stammbaum** 2c.; es fällt kein Baum auf einen Hieb, na en mah se hrast ne podere; ein Kerl wie ein Baum, hrust kakor hrast; ein wilder Baum, nach *Jan.* dobruhna.
Baum=, in der Zstzg., drevesni, drevni, drevnati.

Baumähnlich, **Baumartig**, *adj.*, drevesast, drevesu podoben.
Baumanger, der, drevnata trata, z drevjem obsajena trata.
Baumann, der, selak, kmet.
Baumaterialien, die, priprava za zidanje, stavivo, zgraja; *serb.* gradivo.
Baumbast, der, ličje, lika; ein Streif davon, ličina; s. **Bast**.
Baumbeschreibung, die, popis dreves, drevopisje †.
Baumblüthe, die, drevno cvetje, cvetje z dreves; die Zeit derselben, drevni cvet; es war um die Baumblüthe, bilo je o cvetu dreves.
Baumbrand, der, smolika.
Baumbruch, der, lom; das niedergerissene Holz, kladje, polomljina, podertina; ein derlei Baum, klada.
Baumbrüchig, *adj.*, polomljen, podert.
Bäumchen, **Bäumlein**, das, drevesce, drevce.
Bäume, *pl.*, viel Bäume, drevje, *coll.*; die Bäume schlagen aus, drevje zeleni, popka.
Baumeister, der, mojster stavnik, stavitelj, stavski mojster, arhitekt, zidarski mojster.
Baumeln, *v. n.*, sich im Hangen hin und her bewegen, bingljati, gugati se, cuzati se; der wird noch baumeln, ta bo še visel.
Bäumen, *adj.*, nur in der Zstzg. gebräuchlich, z. B. birn=, apfel=, eichbäumen, hrušev, jablanov, hrastov usf.
Bäumen, sich, *v. r.*, auch als *v. n.*, speti, spenjati se; postaviti, postavljati se po koncu, na zadnje noge; *v. a.*, mit dem Wiesenbaume befestigen, požerditi, žerditi, povezati, povezovati; s. auch **Aufbäumen**; *v. n.*, bei den Jägern, auf den Baum springen, laufen, zagnati, zaganjati se, skočiti, skakati, zagnati se na drevo, nach *V.*, zadreviti se.
Baumente, die, drevesna raca.
Baumfalk, der, (Falco Subbuteo,) drevesni škoĺič, sokolič.
Baumfall, s. **Baumbruch**.
Baumfalle, die, past, drevna past, padka na drevesu nastavljena, nastava.
Baumflechte, die, (Lichen pulmonarius), pljučni lišaj, bohinjski mah.
Baumfloh, der, (Podura arborea), drevna bolha.
Baumförmig, s. **Baumähnlich**.
Baumfrevel, s. **Waldfrevel**.
Baumfrosch, der, zeléna žaba.
Baumfrucht, die, sad; *coll.* sadje.
Baumgang, der, s. **Allee**.
Baumgans, die, kokošna gos.
Baumgarten, der, sadni vert, drevni vert, sadovnik, sadna ograda.
Baumgärtner, der, sadni, drevni vertnar.
Baumgärtnerei, die, sadna vertnarija, obdelovanje, ravnanje sadovnikov.
Baumgeländer, das, brajda.
Baumgestalt, die, podoba drevesa.
Baumgipfel, der, verh, veršič, veršiček, veršičič, veršek; auch ertič; *altsl.* vršije, vršičje.

Baumgrille, die, (Certhia familiaris), mali plezovt, plezovček, plazirec.
Baumgrindel, Baumgrendel, der, Pflugbaum, gredelj.
Baumhacker, der, (Picus), detal oder detel, žolna, *altsl.*, dętelj, dętl und auch žl'na; s. auch **Baumgrille.**
Baumhändler, der, kupčevavec s sadnimi drevesi, drevesci.
Baumharz, das, drevesna smola, nach *M.*, keemec.
Baumhebe, die, **Baumheber,** der, schwere Bäume auf den Wagen zu heben, vód, vud, navor, zvód.
Baumhecke, die, zalog, živa meja, živ plot; *serb.*, živica.
Baumholder, der, (Sambucus nigra), bezeg; aus Baumholder, bezgov; das Holz davon, bezgovina.
Baumhöhle, Baumhöhlung, die, duplo, duplje, dupina; dupla, žlambor, škrambol (?), (*altsl.*, duplina; — ein hohler Baum, duplenica); Baumhöhlen habend, dupel, duplast, duplinast.
Baumholz, das, les, drevje.
Baumhüpfer, der, (Aranea truncorum), eine Art Spinnen, preskočni pajik, skoček.
Bäumig, *adj.*, z drevjem obraščen, obrašen, s. auch **Baumstark.**
Baumkahn, der, čoln iz votliga drevesa.
Baumkantig, *adj.*, brez živih robov; baumkantig sein, živih robov ne imeti.
Baumkelter, die, ročna preša*, tlačivnica, stakavnica, preša s kolam, preša z ovnam.
Baumkien, der, borova, suha treska oder terska.
Baumklette, die, **Baumkletterer,** s. **Baumgrille.**
Baumknospe, die, drevesni popek.
Baumkohl, der, velikanski vohrovt*.
Baumkrätze, die, (Lichen Islandicus), svinjski, planinski mah.
Baumkrebs, der, rak.
Baumkrone, s. **Krone,** glava, verh drevesa.
Baumkrüppel, der, krivenča, krivenčasto, krevljevo, zamorjeno drevo.
Baumkunst, die, sadjoreja, sadjarija.
Baumlang, *adj.*, ein baumlanger Mensch, dolgan.
Baumläufer, der, s. **Baumgrille.**
Baumlaus, die, (Aphis), drevesna uš.
Baumleer, *adj.*, gol, brez drevja; eine baumleere Stelle im Walde, jasa.
Baumlein, der, (Linum arboreum), steblasti lan.
Baumleiter, die, lestvica oder lojtra* s hlapcam, auch schlechtweg, hlapec, vertna lestva, lojtra.
Baumlerche, die, (Alauda arborea), gorski škerjanec.
Baumlilie, die, vélika lilija.
Baumlos, s. **Baumleer.**
Baumlunge, die, s. **Baumflechte.**
Baummarder, der, (Mustela martes), braun und unter der Kehle gelblich, rujava kuna.
Baummark, das, steržen,auch sverž, *m.*; aus Baummark, sterženov; Baummark enthaltend, sterženast.
Baummast, die, Buchecker n, žir; Eicheln, želod; auch überhaupt für beides, žir; ich treibe die Schweine in den Baummast, ženem svinje v žir.
Baummeise, s. **Meise, Sterzmeise.**
Baummeißel, der, podrezilnik, reznik.
Baummesser, das, kroželj, s. auch **Astmesser.**
Baummesser, der, drevomér †.
Baummoos, das, drevesni mah, auch meh.
Baumnachtigall, die, slavec.
Baumöl, das, laško olje, oljkino olje, drevno maslo.
Baumpilz, der, gliva, drevesna goba.
Baumpresse, die, s. **Baumkelter.**
Baumräude, die, smolika, černivec, černa hrasta.
Baumrebe, die, die sich an Bäumen in die Höhe rankt, brajda, planta (?).
Baumreich, *adj.*, drevesnat, drevnat.
Baumreihe, die, s. **Allee.**
Baumreiter, der, (Felis catus), divji maček.
Baumrinde, die, überhaupt, lub, koža, *coll.* lubje, lubad; die äußere rauhe Rinde, skorja, kora; die innere, živi lub, mezdra; s. auch **Bast.**
Baumrose, die, (Viburnum opulus), kalinovna, kačji les.
Baumruthe, die, welche in die Fuge des Garnbaumes paßt, vkladavnik, proje *pl.*
Baumsaft, der, drevesni sok, muzga, mezga.
Baumsäge, die, drevna ali vertna žaga; žaga, in einigen Gegenden auch, pila za drevje.
Baumsalbe, die, drevesno mazilo, drevna maža.
Baumsauger, der, s. **Aussauger.**
Baumschänder, der, drevesni škodovavec, sovražnik, drevokvarnik †; s. auch **Waldfrevler.**
Baumschatten, der, (drevesna) senca.
Baumscheibe, die, bei den Webern, kolo na statvah.
Baumschere, die, drevesne škarje, vertne škarje *pl.*
Baumschiff, das, čoln iz celiga, obli čoln, beden.
Baumschimmel, der, trohljivec, plesen, pir.
Baumschlag, der, die Art und Weise Bäume abzubilden, listje, vejevje namalano, drevesni mal.
Baumschließer, der, ein Bedienter zur Bewahrung des Einganges der Häfen u. dgl., zapirač.
Baumschnecke, die, drevesni polž.
Baumschnepfe, s. **Wiedehopf.**
Baumschnitt, die, obrezava, obrezovanje dreves.
Baumschrötter, der, (Lucanus cervus), rogač, rogin; klešeman, klešman.
Baumschule, die, sadišče, sadiše, drevno

Baumschwalbe, die, (Muscicapa atricapilla), černi muhar.
Baumschwamm, der, (Tremella), gliva, drevesna goba.
Baumspatz, **Baumsperling**, der, (Fringilla montana), poljski vrabec.
Baumspecht, der, (Picus). s. **Baumhacker**.
Baumspinne, s. **Baumhüpfer**.
Baumgeschwamm, das, drevesna, kresivna goba.
Baumstamm, der, deblo, steblo; nach *M.*, strom; nach dem *serb.*, stablo.
Baumstark, *adj.*, korenast, krošnjat, teršat; ein baumstarker Mensch, korenjak, koren, hrust, terš, teršat.
Baumstein, der, (Dendrites), drevnik.
Baumstock, der, panj, parobek, štor, terš; s. **Klotzbeute**.
Baumstück, das, ein mit Bäumen bepflanzter Platz im Garten, sadni vert, sadjišče, sadjiše, ukovšče (etwa lukovšče?).
Baumstumpf, der, štremelj; s. auch **Baumstock**.
Baumthal, das, drevnati dol.
Baumtrockniß, die, drevesna sušica.
Baumumschattet, *adj.*, senčnat, hladan, hladen.
Baumwachs, das, zum Verbinden der Bäume, vertnarski vosek, smolni vosek, vertno mazilo, drevomaz †.
Baumwagen, der, ein kleiner Wagen, der von Menschen gezogen wird, ročne kola, kolica *pl.*, kolesnice, samotežin voziček; cize *pl.*, gare (?) *pl.*
Baumwanze, die, (Aphis), drevesna stenica.
Baumwärter, der, vertni čuvaj; Forstknecht, lesni varh, lesni čuvaj, logar, sekovarh (?).
Baumweide, die, (Salix alba), bela verba.
Baumweißling, der, drevesni belin, beli drevesni metulj.
Baumwerk, das, drevje.
Baumwinde, die, eine Winde, Bäume damit auf den Wagen zu winden, vinta, vitev; s. auch **Baumheber**; (Hedera helix), beršljan, beršlin; daraus gemacht, beršljanov, beršlinov.
Baumwoll-, s. **Baumwollen**.
Baumwolle, die, drevesna volna, bombaž, gombaž, pavola *; *serb.* pamuk; *poln.* bawełna.
Baumwollen, *adj.*, bombažast, bombažev, pavolnat*; baumwollener Zeug, bombaževina.
Baumwollenbaum, der, (Gossypium arboreum), bombaževec.
Baumwollengarn, das, bombažasta preja.
Baumwollenhändler, der, bombažar.
Baumwollenpflanze, die, bombažnica.
Baumwollenstaude, s. **Baumwollenbaum**.
Baumwollenweide, die, (Salix pentandra), volnata verba, kosmata verba.
Baumwollicht, *adj.*, bombažast.
Baumwollspinnerei, **-weberei**, die, bombaževa predivnica, tkavnica.
Baumwollzeug, das, bombaževina.
Baumwurz, s. **Engelsüß**.
Baumzucht, die, zasad, sajenje dreves, drevoseja †, sadjoreja †.
Baumzweig, der, vejica, odraslek, mladika.
Bauordnung, die, stavbni red.
Bauplan, der, obris, načert stavbe.
Bauplatz, der, selišče, seliše, stavišče, stanišče, staniše, zidališče, zidališe.
Baupolizei, die, stavna, stavbna policija.
Baurath, der, stavbni, stavni svetovavec ob. sovetnik.
Baurechnung, die, stavna poštetva, preštetev, (stavbno rajtanje).
Baureif, s. **Reinfarren**.
Bauriß, der, s. **Bauplan**.
Bausand, der, pesek za zidanje.
Bausback, der, **Pausback**, debeloličnik, bunjevec; eine Bausbackige, bunja; auch licman, *serb.* bucman.
Bausbacken, *v. n.*, ustiti se, bahati (se).
Bausbäckig, *adj.*, debeloličen, bunjast, čverst, omašek, zgatek.
Bausch, der, eine halbrundliche Hervorragung, žmokel, žmoklič; in der Chirurgie, *i. e.* Compresse, ein weicher Körper, der einige Kraft sich auszudehnen hat, blazinica; s. auch **Dolde**; bei den Gränzen, eine Fläche, welche auf der einen Seite herausgehet, nach *V.*, zbuhlina; im Bausch kaufen, počez, vprek, čez kupiti, vse poprek, eno v drugo kupiti, poverhama kupiti; *serb.* kupiti odsekom.
Bauschärmel, der, nabuhljen rokav.
Bäuschchen, das, blazinica, vajšnica *.
Bauschen, *v. n.*, aufschwellen, sich von innen ausdehnen, izbuhliti, buhliti se, izbuliti, buliti.
Bauschig, *adj.*, omašen, puhel, nabuhljen, nabuhnjen.
Bauschkauf, der, poverhama kup, kup navprek.
Bauschreiber, der, stavbni, stavni pisar.
Bauschule, die, učilnica zidarstva, staviteljstva, zidarska šola.
Bauschutt, der, razdertina, razsip.
Bauschverkauf, der, prodaja navprek.
Bause, die, načert malarije.
Bausen, s. **Bauschen**.
Baustatt, die, Baustätte, ein zu einem Gebäude bestimmter, od. ein bereits damit besetzter Ort, selišče, seliše, stanišče, staniše, selo; s. auch **Bauplatz**.
Baustein, der, welcher zum Bauen brauchbar ist, kamen za zid, zidaven, ziden kamen.
Baustelle, s. **Bauplatz**.
Bausucht, s. **Baulust**.
Bautag, der, an welchem man Baufrohne zu verrichten schuldig war, tlačanski dan.
Baute, die, zidarija, poslopje, stavba; er hat sein ganzes Vermögen in Bauten gesteckt, vse svoje je zazidal, pozidal.
Bauverbot, das, prepoved zidanja.
Bauverständig, *adj.*, umen v stavljenji, mladišče, auch schlechtweg, mladišče, mladiše, vertna šola, drevesno rejišče, rejiše.

znajden v zidanji in tesanji, premeten, učen na stavbo.

Bauverwalter, der, oskerbnik zidanja.

Bauwerber, der, prosivec za dovoljenje zidati.

Bauwesen, das, der Inbegriff alles dessen, was zur Aufführung und Erhaltung der Gebäude gehöret, stavstvo, zidarija in tesarija.

Bauwürdig, *adj.*, würdig gebauet zu werden, besonders im Bergbaue, obdelovaven, kopanja vreden.

Bauzen, *v. n.*, habniti, lopniti na kaj.

Bauzeug, der, alle dazu nöthigen Materialien, als Sand, Steine, Holz, priprava za zidanje, zgraja, stavivo; *serb.* gradivo.

Bauzierath, der, Theile, welche bloß zur Zierde dienen, stavbni lišp.

Baxen, besser **Boxen**, *v. r.*, biti se s pestmi, skusiti se na pesti; nach *Jan.* rogvati se.

Bay, die, auch **Bai**, ein kleiner Meerbusen, zatok, zaklonica, zanožina; *poln.* zatoka morska; *russ.* morskaja guba, nach *V.* auch morski kot; s. auch **Bucht**, **Meerbusen**.

Bayonnet, **Bajonet**, das, welches auf den Lauf einer Flinte gesteckt wird, bajonet, baganet in O. K. (richtiger nach der span. Aussprache), bodilo; *russ.* štik; mit dem Bajonet angreifen, iti na bajonete, z bajoneti se sprijeti.

Bayonnet=, in der Zstzg., bajonetov.

Bayonnetangriff, der, napad z bajonetam.

Bayonnethals, der, bajonetov vrat.

Bazar, der, sejmišče, sejmiše, sejm, pazár (*arab.* u. *türk.*).

Be, eine untrennbare Partikel, die vor Zeitwörtern und andern von denselben abgeleiteten Wörtern steht; sie wird im Slovenischen gegeben; durch ob- od. o-, wo sie die Bedeutung von *circum* hat, z. B. bearbeiten, obdelati; beschauen, ogledovati; bewachsen, obrasti; durch po-, za-, na-, wenn es die vollendete Einwirkung auf einen Gegenstand ausdrückt, z. B. berühren, pošlatati; bedenken, pomisliti; beriechen, povohati, povonjati; begraben, zakopati; beabsichtigen, nameniti, usf.

Beabschieden, sich, *v. r.*, posloviti, sloviti se, slovo vzeti, jemati (od koga).

Beabsichten, **Beabsichtigen**, **Bezwecken**, *v. a.*, etwas, nameniti, namenjati, auch nameniti se, nakaniti, kaniti, v misli imeti, misliti; *serb.* nameravati; er beabsichtiget zu bauen, misli zidati, namenil se je zidati, misel ga je zidati.

Beachten, *v. a.*, etwas, paziti, gledati, misliti na kaj, ozir imeti na kaj, zmeniti se, marati za kaj; in St. auch, povančati kaj od. na kaj, počislati kaj.

Beachtenswerth, =**würdig**, *adj.*, pomislika, ozira vreden, znamenit.

Beachtung, die, ozir, pomislik; mit Beachtung der Verhältnisse, glede na okolišcine, okolišine, pomislivši na okolišcine.

Beächzen, *v. a.*, ječati, stokati nad čim.

Beackern, *v. a.*, oborati, oboravati, obdelovati, orati.

Beädern, *v. a.*, obžiliti, obžilovati.

Beahnden, s. **Ahnden**.

Beamte, der, urednik, richtiger als uradnik, welches übrigens schon Gutsmann in dem ungetreue Beamtete betreffenden Sprichworte: uradnik okradnik anführt, *cfr.* das *poln.* urzędnik; auch cesarsk od. deržaven služabnik, oblastnik, gosposkin opravilnik; des Beamten, urednikov; *dim.* uredniček.

Beamten=, in Zstzg., urednišk.

Beamtengehalt, der, plača urednikov.

Beamtenstand, der, uredniki, uredništvo, stan urednikov.

Beängstigen, **Beängsten**, *v. a.*, plašiti, strašiti, komu strah, britkost delati, pestiti; s. auch **Aengstigen**.

Beängstigung, die, plašenje, težava, britkost.

Beansprechen, s. **Ansprechen**.

Beanständen, **Beanständigen**, *v. a.*, očitati kaj, ustavljati se nad čim; die Waare wurde beanständet, blago je bilo zgrajano (po naročniku); zaderžano, za sumljivo izrečeno (od gosposke); auch prigovarjati čemu; eine Rechnung, s. **Bemängeln**.

Beantlizen, s. **Besehen**.

Beantragen, *v. a.*, nasvetovati, svetovati kaj, predložiti †, predlagati kaj.

Beantworten, *v. a.*, eine Frage, odgovoriti, odgovarjati na kaj, odgovor dati na kaj; einen Brief, odpisati, odpisovati; einen Laut, odglasiti oder oglasiti se, odmevati se; einen Gesang, odpeti, odpevati.

Beantwortung, die, odgovor, odgovarjanje; schriftliche, odpis; in Beantwortung, odgovarjaje, odpisovaje.

Beanzeigen, *v. a.*, Jemanden wegen eines Verbrechens, iz ovadljejev, iz osumb koga okriviti hudodelstva, koga obdolžiti, dolžiti hudodelstva iz osumljejev.

Beanzeigung, die, rechtliche, pravna okriva po osumbah.

Bearbeitbar, *adj.*, obdelovaven, kar se da obdelati, obdelovati.

Bearbeiten, *v. a.*, obdelati, obdelovati (n. p. polje); eine schriftliche Aufgabe, zdelati, zdelovati; Eisen, skovati, kovati; eine Erzählung nach dem Französischen bearbeiten, narediti, storiti, delati po francoskem; das Bauholz, obtesati, obtesavati, tesati; vergebens bearbeitete man ihn allerseits, zastonj so ga nagovarjali, napravljali, auch obdelovali, mečili od vsih strani; s. auch **Prügeln**; *v. r.*, sich bearbeiten, prizadeti, prizadevati si, gnati se, truditi se, napenjati se.

Bearbeiter, der, in den obigen Bedeutungen, obdelovavec, izdelovavec, kovač, tesač, nagovarjavec.

Bearbeitung, die, in den Bedeutungen des Zeitwortes, obdelava, obdelovanje, izdelovanje, kovanje, tesanje, nagovarjanje.

Beargwohnen, *v. a.*, natolcovati koga; er wird allgemein beargwohnt, sum nanj bije; s. auch **Argwohnen**.

Bearmen, *v. a.*, umarmen, objeti, objemati, objemši deržati, auch obramiti.
Bearscht, *adj.*, ritast.
Bearten, *v. a.*, artḥaft machen, obdelati, obdelovati.
Beaschen, Beäschen, *v. a.*, popepeliti, opepeliti, pepeliti.
Beästen, sich, *v. r.*, v veje iti, razkošatiti se.
Beatifiziren, s. Seligsprechen.
Beaufsichtigen, *v. a.*, nadgledovati †, na sumi imeti koga, gledati, skerb imeti na koga; *serb.*, nach *Vuk*, nadzirati, nadgledati.
Beauftragen, *v. a.*, naročiti, naročati, naročevati komu kaj, auch naložiti, nalagati, zaukazati, zaukazovati; wer ist damit Beauftragt? komu je to naročeno?
Beauftrager, der, naročivec, naročevavec.
Beauftragt, *adj.*, komur je naročeno, der beauftragte, narokojemnik †.
Beauftragung, s. Auftrag.
Beaugen, Beäugen, Beäugeln, *v. a.*, pogledati, pogledkati, pogledovati na kaj, pregledkovati, pomežurkniti, pomežurkati.
Beaugenscheinigen, *v. a.*, ogledati, ogledovati, razgledati.
Beaugenscheinigung, die, ogled, razgled, s. auch Augenschein.
Beaugenscheinigungs-, in Zs., ogledni.
Bebalsamen, s. Balsamiren.
Bebändern, *v. a.*, z verpci ali pangeljci* olišpati, s trakmi ozališati, obtrakati.
Bebarten, Bebärten, *v. a.*, obbraditi, obradovati; bebartet, bradat.
Bebauen, *v. a.*, einen Platz, ihn mit Gebäuden ausfüllen, pozidati, pozidovati selišče, seliše; das Feld, obdelati, obdelovati; Feldbauer sein, kmetovati.
Bebauer, der, obdelovavec, kmet, težak.
Bebäumen, *v. a.*, zasaditi, obsaditi, nasaditi, saditi drevja na kakem mestu.
Bebeißen, *v. a.*, ogristi, obrebati, rebati.
Beben, *v. n.*, trepetati, tresti se, auch makatati se; die Erde bebt, zemlja se trese; die Kälte macht mich beben, mraz me trese, makata; vor Furcht beben, straha (od strahu) trepetati, dergetati, derhtati; sich bebend bewegen, gugati se, majati se; bebend ankommen, pritrepetati, pritresti se; sanft beben, trepetljati; vor einem, tresti se pred kom; bebende Stimme, trepetav, trepeč, tresaven glas; ich bebe für oder um dich, bojim se za te.
Beben, das, trepet, derget, tres, trepetanje, derhtanje; des Bebens müde werden, natrepetati se; er verbrachte im Beben drei volle Nächte, tri cele noči je pretrepetal.
Bebildern, *v. a.*, s podobami olišpati, olepšati.
Bebinden, *v. a.*, obvezati oder obezati, obvezovati.
Beblasen, *v. a.*, eine Flasche, oviti z mehurjem; besingen und beblasen; s. Ausposaunen.
Beblättern, sich, *v. r.*, oblistiti, listiti se, pérje dobiti, dobivati, beblättert, listnat.
Beblechen, *v. a.*, oplehati, plehati *, s kositram, kositarjem obiti, obijati.
Bebleien, s. Plombiren.
Beblümen, *v. a.*, mit Blumen schmücken, ocvetličiti, s cvetjem ozališati.
Bebluten, *v. a.*, okervaviti, okervavljati, kervaviti.
Bebohlen, *v. a.*, obiti, obijati, obložiti, oblagati z deskami, s pažnicami, opažiti, opaževati.
Beborden, Beborten, Bordiren, s. Bebrämen.
Bebrämen, *v. a.*, obšiti, obšivati, obrobiti, robiti.
Bebrillen, *v. a.*, die Nase, natakniti očnice na nos.
Bebrücken, *v. a.*, einen Fluß mit einer Brücke versehen, most narediti, narejati, delati čez vodo, premostiti reko.
Bebrühen, *v. a.*, popariti, pariti.
Bebrunzen, *v. a.*, poscati, oscati, oščivati, pošverkati.
Bebrüten, *v. a.*, durch Brüten fruchtbar machen, izleči, leči, izlegati, izvaliti, valiti, na jajcih sedeti; der Geiz bebrütet seine Schätze, lakomnež sedi na plesnjevih cekinih, kakor kokoš na jajcih.
Bebung, die, s. Beben.
Bebunten, *v. a.*, opisati, opisavati.
Bebürden, *v. a.*, otovoriti, tovoriti; butaro, breme naložiti, nalagati, opertiti; *altsl.* auch, obremeniti, obrenjati; zu viel bebürden, preobtovoriti, preobložiti.
Bebürsten, s. Bürsten.
Bebuscht, *adj.*, z germovjem, germičevjem obraščen, obrašen.
Beccassine, die, Wasserschnepfe, auch Himmelsziege, (Scolopax Gallinago), kozica.
Becher, der, kozarec, kupica, čaša, čašica, kupa, torilo, pletarček, žmulj; *altsl.*, čaša, čašica.
Becherblume, die, pimpinelica.
Bechereisen, das, ein tragbarer Amboß, Becher darauf zu schlagen, glavač.
Becherflechte, die, kupičnata lišajka †.
Becherförmig, *adj.*, čašast, kupičast.
Becherglas, das, kozarec, čaša.
Becherheld, die, pijanec.
Becherlein, das, kozarček, čašica.
Bechern, *v. n.*, die Becher fleißig leeren, popivati, pijančevati, kozarce zvračati, sušiti, nach *V.* auch, kozarčati.
Becherschwamm, der, (Peziza), kupičnata gobica †.
Becherstürzer, der, kozarčar, pijanec, ki kozarce zvrača, izliva, izprazuje.
Bechertasse, die, čaša, čašasta šalica, skudelica.
Bechertraube, die, bei den Töpfern, ein hölzernes Werkzeug, die Gefäße von gleicher Tiefe zu machen, nach *V.*, lončarska mera, posodna mera.
Becken, das, medenica, (von med *f.*, auch *serb.*, *böhm.* u. *poln.*.); eine flache Schüssel, plitvica; ein Waschbecken, umivalnica,

od. umivavnica, umivalnik; eine Vertiefung im Erdboden, jaška, rupa, kotel; und wenn sie zum Wasserbehältniß dient, nach *V.*, močilo; Wasserbecken, s. **Bassin**; in der Anatomie, medenica; ein musikalisches Instrument, s. **Cymbel.**

Becken=, in Zsßg., medenični, umivalnikov, umivavnikov.

Beckenabweichung, die, nepravilnost medenice.

Beckenader, die, medenična žila (privodnica od. odvodnica).

Beckenaxe, die, medenična srednica.

Beckenband, das, medenični vezek.

Beckendurchmesser, der, medenični premérnik.

Beckeneingang, der, medenično vhodišče, vhodiše.

Beckenförmig, *adj.*, medeničast.

Beckengeflecht, das, medenični upletek.

Beckenhöhle, die, medenična votlina, duplina.

Beckenschläger, der, medeničar, klamfar*.

Becker, s. **Bäcker.**

Beckhammer, der, bei Kupferschmieden, nach *V.*, kljuvavnik.

Bedachen, *v. a.*, ein Haus, pokriti, kriti, pokrivati; neu bedachen, prekriti, prekrivati hišo.

Bedacht, der, pomislik, premislik, pazljivost, opaznost, opaz; s. auch **Bedächtlichkeit**; mit Bedacht, premišljema, opazno; ohne Bedacht, nepremišljema, brez pomislika; Bedacht nehmen auf etwas, pomisliti, misliti na kaj, spomniti se česa, paziti, gledati na kaj.

Bedacht, *adj.*, opazen, pazljiv; s. auch **Aufmerksam**; bedacht sein auf etwas, skerb imeti, skerbeti za kaj, misliti na kaj, spomniti se na kaj od. česa.

Bedächtig, **Bedächtlich**, *adj.*, spremišljen, premišljiv, pazen, pazljiv; *serb.*, auch razborit, oprezan; *adv.*, premišljeno, pazno, pazljivo, premišljema, s pomislikam.

Bedächtigkeit, **Bedächtlichkeit**, die, premišljivost, premišljenost, opaznost, pazljivost, auch premislik, pomislik.

Bedächtiglich, *adv.*, s. **Bedächtig**, *adv.*

Bedachtlos, *adj.*, nepremišljiv, auch neskerben, nemaren; *adv.*, nepremišljema.

Bedachtnahme, die, mit Bedachtnahme auf die Schwierigkeit, pomislivši na težavnost; s. auch **Bedacht**, der.

Bedachtsam, s. **Bedächtig.**

Bedachtsamkeit, s. **Bedächtigkeit.**

Bedachung, die, kritje, pokrivanje; seit der Bedachung des Hauses sind 8 Tage verstrichen, osem dni je preteklo, kar smo pokrili hišo; das Dach selbst, streha; *serb.* krov.

Bedämpfen, s. **Dämpfen.**

Bedanken, sich, *v. r.*, zahvaliti, hvaliti, zahvaliti se; sich bei einem, zahvaliti, hvaliti, zahvaljevati se; sich für etwas, zahvaliti se za kaj; auch hvalo dati, dajati; ich bedanke mich dafür, hvala (lepa) za —.

Bedarf, der, potrebščina, potrebšina, potreba; für meinen Bedarf, za moje potrebe; nach Bedarf, kakor potreba nanese, po potrebi; der Bedarf an Brot, Kleidungsstücken ꝛc., kar se potrebuje kruha, obleke in druzih reči.

Bedauerlich, s. **Bedauernswerth.**

Bedauern, *v. a.*, einen, pomilovati, obmilovati, milovati koga, obžalovati koga; *serb.*, žaliti koga; ich bedauere ihn, žal mi je za-nj, mili se mi; das bedauere ich, žal mi je za to; bereuen, kesati se česa.

Bedauern, das, **Bedauerniß**, die, milovanje, obžalovanje.

Bedauernswerth, **Bedauernswürdig**, **Bedauerungswürdig**, *adj.*, reven, tužen, milovanja, obžalovanja vreden.

Bedauerte, der, milovanec, obžalovanec.

Bedauerung, s. **Bedauern**, das.

Bedecken, *v. a.*, pokriti, pokrivati, kriti, prikriti, prekriti, zakriti; mit einer Decke, odeti, odevati; mit etwas Hohlem, zavezniti; mit einem Teppich, zastreti, razprostreti, razprostirati po —; mit einem Kleide, Tuche, zagerniti, zagrinjati, pogerniti, pogrinjati; durch Soldaten, obstražiti, stražiti; begleiten, spremiti, spremljati; beim Hengst, skakati; bei den Jägern, zagrabiti, popasti, popadati; *jurid.* založiti, zalagati, zastavo dati, varnost dati, zagotoviti; der Himmel ist bedeckt, oblačno je; ein bedeckter Weg, zaklonjen pot; das Wasser hat alles bedeckt, vse je pod vodo, vse je v vodi, vse je voda poplavila, oblila; die Berge bedecken das Land gegen Nordwinde, gore zaklanjajo deželo pred burjo (severjem); schützen, braniti, varovati; bestreuen, posuti, posipati; *v. r.*, bedecken Sie sich, pokrite se; sich mit Schande bedecken, osramotiti se, v sramoto se zakopati.

Bedecker, der, pokrivač, pokrivavec, krovec.

Bedeckung, die, pokritje, pokrivanje, pokrov; Dach, streha, odeja, pogrinjalo, pokrivalo; eine Anzahl Soldaten, stražniki, stražci, varhi, straža, vojaško spremstvo; Sicherheit, varnost; s. auch **Deckung**; in Festungen, zaklonica; Ausweis, izkaz, izkazno pismo.

Bedeichen, *v. a.*, zajéziti, jéziti, zaježati, zagatiti; herum, objeziti, obježati.

Bedemund, **Bettmund**, der, odkup.

Bedenken, *v. a.*, erwägen, premisliti, premišljevati, misliti, pomisliti, pomišljati, razmisliti, razmišljati; ich habe es reiflich bedacht, dobro sim preudaril, presodil; seine Pflicht bedenken, spomniti, spominjati se svoje dolžnosti, pomisliti na svojo dolžnost; ich bedenke meine Gesundheit, mislim na svoje zdravje; im Testamente einen bedenken, pomisliti na koga, zmisliti se na koga v zadnji volji; voliti, poročiti, odkazati, zapustiti komu kaj; Sprichw.: Vorgethan und nach bedacht, hat manchen in groß Leid gebracht, bolje danes premisliti, hakor jutri žalovati, s. auch **Begaben**, **Beschenken**; *v. r.*, sich bedenken, pomišljati se (si), pomišljevati se (si), obotavljati se, ne derzniti se; sich eines An=

dern, sich anders bedenken, spremisliti se, ob, premisliti, premišljevati se (si); *serb.* auch, predomisliti se, preumiti; er hat sich eines Bessern bedacht, spremislil se je, na bolje se je zmislil; er hat sich dabei auch bedacht, sebe tudi ni pozabil, za se je tudi poskerbel.

Bedenken, das, Ueberlegung, pomislik, pomišljanje, premislik, premišljevanje, pomisel; die Sache erfordert Bedenken, to reč je treba dobro preudariti, premisliti; Zweifel, pomislik, sumnja, obotava, dvom, skerb; ich trage Bedenken, zweifle, pomišljam si, skerbi me, ustavljam se nad —; ohne Bedenken, brez skerbi, brez obotavljanja; er hat ohne Bedenken eingewilliget, kar privolil je; ein rechtliches Bedenken, pravno menjenje, razsodek.

Bedenkfrist, s. **Bedenkzeit.**

Bedenklich, *adj.*, eine bedenkliche Sache, premislika vredna, in U. K. škakljiva (?) reč; gefährlich, nevaren; eine bedenkliche Urkunde, sumljivo, sumno pismo; ein bedenklicher Zeuge, sumljiva priča; das hat mich bedenklich gemacht, to je storilo, da zdaj ne vem, kaj bi počel; er ist bedenklich krank, zelo je bolan.

Bedenklichkeit, die, nevarnost, sumljivost, obotava, spotik, sumnja; du hast immer Bedenklichkeiten, vedno dvomiš, vedno imaš kake pomislike, nad vsako rečjo se ustavljaš, spotikuješ; die Sache ist von großer Bedenklichkeit, ta reč je kaj nevarna, škakljiva (?).

Bedenkzeit, die, čas za premislik, odlog za premišljanje, čas pomisliti; er nahm eine Bedenkzeit von 24 Stunden, izprosil si je 24 ur za premislik.

Bedeuten, *v. a.*, einen (zurecht weisen), napotiti, napotovati, opomniti, opominjati, podučiti, podučevati koga; einem bedeuten (bekannt geben), naznaniti, naznanjati komu; befehlen, ukazati, ukazovati, veleti, velevati, naložiti, nalagati; er läßt sich nicht bedeuten, ne mara za poduk, ne sliši nobeniga napotovanja; *v. n.*, ein Zeichen von etwas sein, pomeniti ob. pomenjati; *serb.*, značiti; jedes Wort bedeutet etwas, vsaka beseda kaj pomeni; was hat das zu bedeuten, kaj če to reči? es hat nichts zu bedeuten, nič ne de, nič za to; das hat viel zu bedeuten, to je imenitna, važna reč; das bedeutet nichts Gutes, to ne kaže, ne obeta nič dobriga; auch (in U. K.), ne sluti na dobro; sein Wort hat nicht viel zu bedeuten, njegova beseda ne velja dosti; nima veliko v sebi; die Wunde hat nicht viel zu bedeuten, ta rana ni nevarna, ni znamenita.

Bedeuten, das, s. **Bedeutung**; das wird Ihnen mit dem Bedeuten zur Kenntniß gebracht, to se vam naznani s tem opominam, s tem pristavkam, da —.

Bedeutend, *adj.*, dosti velik, ne majhen, važen†, znamenit, imeniten; *adv.*, dosti, precej; die Sache ist bedeutend, to kaj pomeni, to ima nekaj v sebi; ist sehr bedeutend, ima dosti v sebi; er ist ein bedeutender Mann bei Hofe, veliko velja pri dvoru (pri cesarji, kralji); er sagte ein bedeutendes Wort, povedal je (eno) imenitno; er machte eine bedeutende Miene, imenitno, resno je pogledal.

Bedeutendheit, s. **Bedeutsamkeit.**

Bedeutlich, s. **Bedeutend, Deutlich.**

Bedeutsam, *adj.*, pomenljiv, važen; s. auch **Bedeutend.**

Bedeutsamkeit, die, pomenljivost, znamenitnost, važnost†, imenitnost, veljavnost.

Bedeutung, die, Sinn, pomemba, pomen, pomenek; Wichtigkeit, znamenitost, važnost†, imenitnost; von Bedeutung sein, imeniten, važen biti; eine Sache von Bedeutung, s. **Bedeuten,** das.

Bedeutungsleer, Bedeutungslos, *adj.*, nepomenljiv, neznaten, nevažen.

Bedeutungsreich, Bedeutungsvoll, *adj.*, zelo važen, pomenljiv.

Bedewinde, s. **Ackerwinde.**

Bedielen, *v. a.*, obdiljati, obdiljevati, z deskami obložiti, oblagati, podeskati, popoditi.

Bedielung, s. **Boden.**

Bedienen, *v. a.*, Dienste leisten, postrežiti, služiti koga; bedienen einen, ihm das Nöthige geben, postreči, streči komu; auch podvoriti, dvoriti koga; jener bediente die Gäste, uni je stregel gostam; er hat mich gut bedient, dobro mi je postregel; der Handwerker bedient den Herrn oder ist ihm bedient, dela za gospoda, je njegov čevljar, krojač itd.; ein Amt bedienen, službo opravljati; was bedient er? kaj opravlja? die Messe bedienen, k maši streči; die Kanonen waren gut bedient, s topovi se je dobro ravnalo, merilo, streljalo; im Kartenspiel, farbo dati; *v. r.*, sich einer Sache bedienen, postreči si s kako rečjo, poprijeti se česa; auch služiti se česa; *serb.*, služiti se čim; porabiti, rabiti kaj, einer Gelegenheit, poprijeti se prilike; oft bleibt es unübersetzt, z. B. die Alten bedienten sich zum Schreiben des Griffels, stari so pisali z dletcam; bedienen Sie sich! (bei Tische), nujte, ponujte se!, in U. K., gew., dajte! sezite!; *serb.*, izvolite! auch postrežite se! ponudite se!

Bediensam, *adj.*, postrežin, postrežljiv; zu bediensam, prepostrežljiv.

Bediensamkeit, die, postrežnost, postrežljivost; (*Grimm* u. *Heinsius* führen die in Oesterreich üblichen Ausdrücke: Bediensam, Bediensamkeit nicht an).

Bediensten, *v. a.*, einen, v službo vzeti, jemati koga, službo dati, dajati komu.

Bedienstete, der, služabnik, urednik.

Bedienstung, die, služba (pri kaki gosposki).

Bediente, der, streže, — eta, strežnik, strežej, služabnik; nach *Jarn.* auch, zaplečnik; *serb.*, sluga; s. auch **Dienstbote**; sie, strežnica, služabnica; des Bedienten, strežetov, služabnikov.

Bedientenseele, die, služna duša.

Bedientenstube, die, stanica za strežnike, za družino.
Bedientenstand, der, služabniki, strežništvo, posli, družina.
Bedienung, die, strežba, postrežba, postrežba; Amt, služba; s. auch **Dienerschaft;** Bedienung einer Kanone, Bedienungsmannschaft, topovni vojaki.
Beding, das, s. **Bedingung.**
Bedingen, *v. a.*, verabreden, pogoditi, pogajati se, dogovoriti, dogovarjati se zastran česa, zgovoriti se, zmeniti se, besedo si dati, besedo imeti; sich etwas bedingen, vorbehalten, izgovoriti, izgovarjati si kaj; er hat sich dabei Stillschweigen bedungen, pogoj je postavil, da se molči od tega; Eines bedingt das Andere, eno potrebuje druzega, je natvezeno na drugo; s. auch **Postuliren.**
Bedingniß, s. **Bedingung.**
Bedingt, *adj.*, pogojin; abhängig, sich bedingt erbserklären, pogojno oder pod pogojem se oglasiti za dediča.
Bedingung, die, (conditio), pogoj; *serb.*, uvet; mit der Bedingung, s tem pogojem, s tem pristavkam; to da, samo da; ohne Bedingung, nepogojno; Verabredung, pogodba, dogovor; Vorbehalt, prideržek.
Bedingungslos, s. **Unbedingt.**
Bedingungssatz, der, pogojni stavek.
Bedingungsweise, *adv.*, pogojema, pogojno, s pogojem.
Bedornen, *v. a.*, s ternjem obdati; bedornt, ternjev.
Bedrängen, *v. a.*, stiskati, pritiskati, zatirati, tiščati, tišati, siliti, tesniti, tesnobiti, pestiti, viti, silo delati komu, auch trapiti, mučiti.
Bedrängend, Bedränglich, *adj.*, stiskaven, zatiraven.
Bedränger, s. **Bedrücker.**
Bedrängt, *adj.*, stiskan, reven, zatiran; in bedrängten Umständen, v revah in nadlogah, v nevolji.
Bedrängte, der, revež, zatiranec, terpin.
Bedrängniß, das u. die, **Bedrängung,** die, stiska, nadloga, težava, reva, nevolja.
Bedräuen, s. **Bedrohen.**
Bedrohen, *v. a.*, einen, zažugati, požugati, žugati komu; groziti, oder groziti se; zaprotiti oder zapretiti, pretiti komu s čim; er bedrohte ihn mit Brandlegung, žugal mu je s požigam, oder, da mu bo zažgal hišo; der Feind bedroht die Festung, sovražnik hoče udariti na terdnjavo; oder, bati se je, da bi sovražnik zdaj pa zdaj ne napadel terdnjave.
Bedrohend, Bedrohlich, *adj.*, nevaren, žugaven, proteč, groziven.
Bedroher, der, žugavec, pretivec, grozivec.
Bedrohung, die, pretenje, protenje, groznja, grozenje, žuganje; *serb.*, pretnja.
Bedrucken, *v. a.*, natisniti, natiskati, z natisam napolniti.
Bedrücken, *v. a.*, pritisniti, pritiskati, stiskati, treti, zatirati, tlačiti, pestiti koga, gnjesti, trapiti, nadlegovati komu; s. auch **Bedrängen.**
Bedrücker, der, stiskavec, tlačivec, zatiravec.
Bedrückniß, Bedrückung, die, Druck, nadloga, stiska, zator; die Handlung des Bedrückens, tlačenje, zatiranje, stiskanje.
Bedüngen, *v. a.*, pognojiti, nagnojiti, gnojiti.
Bedünken, *v. i.*, mich bedünkt es, zdi se mi, menim, dozdeva se mi, vidi se mi; sich bedünken lassen, meniti, misliti.
Bedünken, das, meines Bedünkens, kakor se meni zdi, kakor jez mislim, po moji misli.
Bedunsten, *v. n.*, napariti se.
Bedupfen, *v. a.*, opipati, pipati, potipkati.
Bedürfen, *v. n.*, einer, auch: eine Sache, potrebovati; sehr bedürfen, silno, kervavo potrebovati; ich bedarf des Trostes, potrebujem, oder treba mi je tolažbe; als *v. i.*, es bedarf, treba je, potreba je; diese Worte bedürfen einer Erklärung, tim besedam je razlage potreba; um sein Glück zu befördern, bedarf es nur wenig, lahko mu je pomagati, malo je potreba do njegove sreče.
Bedürflich, *adj.*, potreben.
Bedürfniß, das, potreba, potrebnost, potrebščina, potrebšina; das ist ihm ein Bedürfniß, brez tega ne more biti; Noth, potreba, pomanjkanje, reva, nevolja; Kriegsbedürfnisse, za vojsko potrebne reči; auch česar je potreba, kar se potrebuje.
Bedürftig, *adj.*, potreben; er ist der Hilfe bedürftig, potrebuje, treba mu je pomoči; bedürftiger Mensch, potrebni, potrebnež, ubog, ubožec, siromak.
Bedürftigkeit, die, potreba, nevolja, uboštvo.
Bedutzt, s. **Verdutzt.**
Beecken, *v. a.*, navoglati, zvoglati, voglati; ein beecktes Kreuz, križec z olepšanimi vogli.
Beeggen, *v. a.*, den Acker, pobranati, obranati, branati, auch povleči, povlačiti, vlačiti njivo.
Beehren, *v. a.*, počastiti, častiti, auch počestiti, počeščevati, počešovati koga; (*altsl.* č'stiti); čast skazati, skazovati komu.
Beehrung, die, čast, počast.
Beeicheln, *v. a.*, beeichelte Bäume, drevesa z želodi, polne želodov, želodarji (t. j. hrasti).
Beeiden, beeidigen, *v. a.*, etwas, priseči, prisegati na kaj, s prisego poterditi, poterjati kaj, s. auch **Beschwören;** Jemanden beeiden, v prisego vzeti, jemati, zapriseči, zaprisegati koga, s prisego zavezati koga.
Beeidigt, *adj.*, prisežin, prisežnik, prisežin mož, zaprisežen, v prisego vzet.
Beeidigung, die, prisega, zaprisežba.
Beeifern, sich, *v. r.*, goreče prizadjati, prizadevati si, goreč, vnet biti za kaj, potegovati se, poganjati se, gnati se za kaj.
Beeiferung, s. **Eifer.**
Beeilen, sich, *v. r.*, podvizati se, auch bloß podvizati, popaščiti, paščiti se U. K., ponagliti se,

nagliti, pohiteti, hiteti, pospešiti; *serb.* auch požuriti se; beeile dich, podvizaj, podviži, pašči se, hiti; *v. a.*, s. Beschleunigen.
Beeinträchtigen, *v. a.*, einen, v škodo biti komu, v škodo hoditi, zahajati komu, oškodovati koga, škodovati komu, ukratiti, kratiti komu kaj, škodo, kvar, krivico storiti, delati komu, segati v koga pravice.
Beeinträchtigend, *adj.*, škoden, škodljiv.
Beeinträchtigung, die, škoda, kvar, krivica; *serb.* ušterb.
Beeisen, *v. a.*, polediti, zalediti, oledeniti, ledeniti; beeist, leden; beeister Weg, poledica, leden pot; der beeiste Norden, ledeni sever; die Stiefeln beeisen, podkovati, podkovavati, auch podkavati škornice.
Beekeln, *v. a.*, etwas, delati, kazati, obnašati se, kakor da bi se (komu) kaj studilo.
Belzebub, belcebub.
Beemsigen, sich, s. Befleißen, sich.
Beenden, Beendigen, *v. a.*, končati, dokončati, skončati, dokončavati, dogotoviti, dogotovljati, dognati, doganjati (do konca), doveršiti, zveršiti, doverševati; oft ist es schon in der Partikel do- des slov. Zeitwortes enthalten, z. B. die Arbeit, das Dreschen, das Säen, die Ernte beenden, dodelati, domlatiti, dosejati, dožeti.
Beendigung, die, Ende, konec, doveršek; das Beendigen, dokončevanje, doverševanje; nach Beendigung, doveršivši, dognavši.
Beengen, *v. a.*, stesniti, stesnovati, tesnobiti, stiskati, tiščati, tišati; er fühlt sich beengt in der Brust, v persih ga nekako tišči, tiši, mu težave dela.
Beengung, die, tesnoba.
Beerbank, die, opekarska klop.
Beerben, *v. a.*, einen, podedovati, dedovati, in Kt. auch podelšati, delšati za kom; gewöhnlich povérbati, (poórbati), vérbati* za kom; als *v. n.*, er ist noch nicht beerbt, še nima dedičev, in U. K., nima odvetka; gewöhnlich še nima vérbov; auch še nima otrok, nima nikaciga zaroda.
Beerblau, *adj.*, slivast, černičast, borovničast.
Beerdigen, *v. a.*, pokopati, pokopovati, zakopati, pogrebsti, zagrebsti, zagrebati, v zemljo spraviti, shraniti.
Beerdigung, die, pogreb, pokop.
Beerdigungs-, in der Zstzg., pogrebni.
Beerdigungsmal, das, pogrebščina, pogrebšina.
Beerdigungsplatz, der, pokopališče, pokopališe, žale *pl.*, auch grobje.
Beerdigungstaxe, die, zakopnina, pogrebnina, pogrebščnina, pogrebščina, pogrebšina.
Beerdorn, der, (Berberis vulgaris), češmilje, češmin, češminje, češminovje.
Beere, die, jagoda; nach Einigen auch zerno, zernje (granum); Beeren essen, zobati; Weinbeerchen, nach *M.* auch zobrince *pl.*
Beer-, Beere-, in der Zstzg., jagodni.
Beerenförmig, *adj.*, jagodast, jagodičast.
Beergelb, das, rumenje iz kozjih češenj, — iz metuljevih jagod.
Beerhacke, die, in den Weinbergen, die letzte Behackung derselben, auch Beerkraute, zadnja kop.
Beerholz, das, (Rhamnus frangula), kerhličevje, smerdel.
Beerhüther, der, gornik, gorski čuvaj, varh v vinogradu, v gorici.
Beerkraute, die, s. Beerhacke.
Beerlein, das, jagodica, jagodičica, jagodka.
Beermost, der, župa, samotok, samomaščina, samomašina.
Beernten, s. Aberndten.
Beerstrauch, der, bezeg, bezgovina.
Beerwein, der, župovec, samotok, samomaščina, samomašina.
Beerzen, *v. a.*, pomediti, mediti.
Beet, das, in den Gärten, gred *f.*, auch greda (kommt auch in allen übrigen slavischen Mundarten vor); *dim.* gredica, gredičica; auf den Aeckern, kraj, leha, ogon, krajic, in O. Kt. nach *Jarn.* razklad.
Beet-, in Zstzg., gredin, lehin, od. grede, lehe; z. B. die Beetlänge, dolgost lehe.
Beetchen, das, gredica, lehica, ogonek.
Beete, die, Mangold, (Beta vulgaris), pesa; *serb.* blitva.
Beeten, *v. a.*, lehe, ogone napraviti, napravljati.
Beetochs, der, d. i. Handochs, notranji vol, vol na levi oračevi roki.
Beetweise, *adv.*, po gredi, po lehi, po ogonu, lehama, ogonama.
Befächeln, *v. a.*, opihljati, pihljati, hladiti.
Befächsern, *v. a.*, den Weinberg, zasaditi, saditi ključe, nach *V.*, reznice.
Befähigen, *v. a.*, koga storiti, delati zmožniga, prikladniga, pripravniga, dobriga k čemu, za kaj; wen Gott nicht zum Lernen befähigt hat, den können die Menschen nicht befähigen, komur Bog ni dal glave (spomina) za učenje, temu je ljudje ne morejo dati; auch pooblastiti, opravičiti, opravičevati, oblast do česa dati, dajati.
Befähigt, *adj.*, zmožin, za dobriga, prikladniga izrečen, spoznan; s. auch Fähig.
Befähigung, die, prikladnost, zmožnost, pripravnost; *serb.* sposobnost.
Befahrbar, s. Fahrbar.
Befahren, *v. a.*, voziti se, peljati se (po kaki cesti); das ist eine befahrene Straße, to je povožena cesta, po tej cesti se mnogo vozi; das Feld mit Mist befahren, razvoziti gnoj po njivi; den Weg mit Sand, napeljati peska in posuti kolovoz; das Meer befahren, voziti se po morji; die Grube befahren, iti, hoditi v rudnik; den Schacht, spustiti, spuščati, spušati se v rudnik; befürchten, bati se koga, česa.
Befahrung, die, vožnja po —; einer Grube, hoja v jamo; Visitation, razgled, opelj.
Befallen, *v. a.*, napasti, napadati, prijeti, prijemati, popasti, popadati; er wird vom bösen Geiste befallen, hudi duh se ga je lo-

til, ga je obsedel; zbesnil je; eine Krankheit befiel mich, bolezen me je zgrabila, napadla, se me je lotila, prijela; die Furcht befällt mich, strah, groza me spreleti, obhaja, sprehaja; von Leidenschaften und Affecten überhaupt, obiti, obhajati, prepasti, prepadati; der Schlaf befällt ihn, zaspanec se ga prijema, ga lomi, spati se mu hoče, toži se mu; mit Schnee befallene Dächer, zametene, s snegam zapadene strehe; ein Unglück befiel ihn, nesreča ga je zadela, pritisnila; die Sehnsucht, želja ga obhaja, zaželel je; von der Ohnmacht befallen werden, omedleti, onesvestiti se; vom Schrecken befallen, *part.* uplašen, poplašen, prepaden, preplašen.

Befalzen, *v. a.*, ein Kleid, Buch, nabrati, nabirati; das Holz in Fugen, upiriti les v sklad; den Boden eines Gefäßes, dno v otore djati, nautoriti, utoriti; s. auch **Balzen**.

Befang, der, umzäunter Ort, ograda, ograja, medérja.

Befangen, *v. a.*, objeti, objemati, obdati, obdajati; einnehmen, premagati, prevzeti, podse spraviti koga, lotiti se koga; Angst befängt ihm das Herz, strah ga je spreletel, prevzel; befangen sein, d. i. verflochten sein, zapleten, zamotan biti; im Kriege, Processe befangen sein, vojskovati se, pravdati se; das ist schon darunter befangen, to je že (zapopadeno) v tem, se razumeva pod tim; er ist mit darin befangen, to se tudi njega tiče, tudi on je zapleten v to; verwirret und verlegen, zmešan, zmoten, v zadergi, osupnjen; ein befangener Richter, enostransk, pristransk sodnik; ein befangenes Ei, naloženo jajce; im Gemüthe befangen, slaboumen, bebast; *v. r.*, sich mit etwas befangen, pečati se, ukvarjati se, mešati se s čim, vtikovati se v kaj.

Befangenheit, die, pristranost, zmotenost, zmešanost, slaboumje.

Befärben, *v. a.*, obarvati, pobarvati, barvati, farbati*.

Befassen, *v. a.*, betasten, potipati, potipavati, tipati, pošlatati, šlatati; in sich fassen, obseči, obsegati, objemati, zapopadati; sich befassen mit etwas, *v. r.*, pečati se, ukvarjati se s čim, mešati se; vtikovati se v kaj; *serb.* baviti se; *böhm.* obirati se.

Befassung, s. **Fassung**.

Befechten, s. **Bekämpfen**.

Befedern, sich, *v. r.*, pérje dobiti, dobivati; s. **Befiedern**.

Befehden, *v. a.*, Jemanden, vojsko napovedati, napovedovati, in U. K. und *serb.* zaratiti se s kom, z vojsko planiti, iti, hoditi nad koga; eine Meinung, ovreči, spodbiti, spodbijati kako misel; *v. r.*, vojskovati se s kom; in U. K. und *serb.* ratovati.

Befehdung, die, napoved vojske, vojska, vojskovanje.

Befehl, der, povelje, ukaz, velevek; einen Befehl ertheilen, veleti, velevati, dati, dajati povelje; ein Geheiß, zapoved; zu Ihrem Befehl, na službo; was steht zu Ihrem Befehl, kaj velevate, ukažete; es steht Ihnen zu Befehl, le zapovejte, ukažite; zu Befehl, nach Befehl, po vaši volji, kakor se vam ljubi; laut des Befehls, po povelju, po ukazu; Gewalt, oblast; Commando, vodstvo, poveljstvo; wir standen unter dem Befehle Peters, Peter je bil naš vodja, Peter nas je vodil; er steht unter seinem Befehl, v njegovi roki, oblasti je.

Befehlen, *v. a.*, veleti, velevati, ukazati, ukazovati, zapovedati, zapovedovati; für herrschen, regieren, gospodovati, vladati; was befehlen Sie, kaj bi radi, kaj ukažete; *russ.* čto prikažete; Gott etwas befehlen, Bogu kaj zročiti, zročevati, priporočiti, priporočati; Gott befohlen, z Bogam, Bog z vami, Bog s tabo; anvertrauen, zročiti, zaupati komu kaj; auftragen, naročiti, naročati (n. p. vino); Jemanden vor sich befehlen, poklicati, klicati pred se; hier hat er nichts zu befehlen, tu nima nikake oblasti; Jemanden etwas Absurdes befehlen, poslati koga po peh za slamo.

Befehlerisch, *adj.*, velevavsk, zapovedljiv; ein befehlerischer Mensch, zapovedljivec; sie, zapovedljivka; s. auch **Gebietherisch**.

Befehlflagge, die, poveljnikovo bandero.

Befehlgemäß, *adv.*, po povelji, po ukazu.

Befehligen, *v. a.*, veleti, povelevati, velevati, zapovedati, zapovedovati; ein Heer, vodja biti, voditi, vojvod, vajvoda biti; er wurde befehligt, ukazalo se mu je, povelje je dobil.

Befehlshaber, der, vodja, vojvoda, zapovednik, poveljnik, velevavec, ukazovavec, voditelj; *poln.* načelnik; s. auch **Bevollmächtigter**, **Mandator**; des Befehlshabers, vodjev, poveljnikov.

Befehlshabers=, in Zstzg., vojvodski, poveljniški.

Befehlshaberschaft, die, poveljstvo, zapovedstvo.

Befehlshaberstab, s. **Commandostab**.

Befehlshaberstelle, die, čast, stopnja poveljnika, vojvoda, vodstvo; sie ertheilen, postaviti, izbrati koga (za) vodja, poveljnika.

Befehlsweise, *adv.*, velevavno, ukazovavno, zapovedovavno.

Befehlswidrig, *adv.*, zoper povelje, proti povelju.

Befehlswimpel, die, poveljsko, poveljnikovo banderce.

Befehlswort, das, povelje, zapoved, ukaz.

Befeilen, *v. a.*, opiliti, piliti; nochmals, popiliti, prepiliti.

Befeilschen, s. **Feilschen**.

Befeinden, *v. a.*, sovražiti, čertiti koga.

Befeldert, *adj.*, er ist befeldert, ima zemljišče, zemljiše, polja, grunte*.

Befesten, **Befestigen**, *v. a.*, uterditi, zaterditi, uterjati, uterjevati, terditi, ukrepiti, krepiti, krepčati; an etwas, priterditi, priterjati; durch das Stecken in etwas, vtakniti, vtikati na —; durch ein Bindemittel

fest zusammenfügen, sklemati, klemati; durch ein Band, *ligamentum*, privezati, privezovati; mit einer Kette, prikleniti, priklepati; mit einer Nadel, pribosti, pribadati, pripeti, pripenjati na —; mit einem Nagel, pribiti, pribijati; durchs Anschmieden, prikovati, prikovavati; eine Stadt, uterditi, obterditi; mit Mauern, obzidati, obzidovati; dauerhaft machen, ukoreniti, ukoreniniti, ukorenjati, uterditi; bei den Töpfern, den Thon an die Drehscheibe, priploskati, priploskovati, primazati, primazovati il; ein befestigter Ort, terdnjava, terdno mesto, ostrog, tabor; sich befestigen, *v. r.*, uterditi se, ukoreniniti se.

Befestigung, die, uterdba, priterdba, uterjanje; die Befestigung der Rechte und Pflichten, uterjevanje pravic in dolžnost, *milit.*: ograda, obzidje, obkop, terdnjava.

Befestigungskunst, die, terdnjavska umnost, umetnost mesta uterjevati.

Befestigungswerkzeug, das, branilo, obzidje, terdnjava.

Befeuchten, *v. a.*, pomočiti, močiti, primakati, pomakati, povlažiti, ovlažiti, porositi, rositi, auch pomokriti; ein wenig, primočiti, primakati.

Befeuchtung, die, močenje, povlažba, primok, primaka.

Befeuern, *v. a.*, podpaliti, podžgati, podžigati; s. **Anfeuern**.

Befiedern, *v. a.*, die Neugier, s. **Anregen**; *v. r.*, sich befiedern, befedern, goditi se, pérje dobiti, dobivati, godnjati, godnjati se; befiedert, *adj.*, godan; befiederte Thiere, živali s pérjem (obdane), pérnata živad, tiči; ein schön befiederter Vogel, ptica lepiga pérja.

Befinden, *v. a.*, najti, nahajati, spoznati, spoznavati; für gut, für nöthig befinden, soditi, imeti za —; es wurde für nöthig befunden, našlo, spoznalo, se je za potrebno, oder, da je potreba; *v. r.*, sich befinden, sich verhalten, biti; die Sache befindet sich ganz anders, als es gesagt wurde, reč je vse drugači, kot so rekli; ich befinde mich besser, boljši mi je, sim gorji; ich befinde mich schlecht, slabo mi je; wie befindest Du dich? kako se imaš? čutiš? kako se ti vede? kako ti je? kako ti je (kaj)? kako si (kaj)? es befand sich Niemand bei ihm, nikogar ni bilo pri njem; wo befindet er sich jetzt? kje je? kje biva, prebiva? sich gesegneten Leibes befinden, biti noseča, nosna, samodruga; auch težka, ne biti sama pri sebi; sich in einem Alter von 20 Jahren, pri dvajsetih letih biti, v dvajsetim letu biti, dvajset let imeti; gew., dvajset let star biti; er befindet sich wohl, zdrav je; beide werden sich dabei wohl befinden, to pride obema prav, na dobro, v hvalo, to bo obema v korist; er befindet sich glücklich, srečniga se šteje.

Befinden, das, zdravje, počutje; wie ist das Befinden? s. **Befinden**, sich; er fragte mich nach meinem Befinden, vprašal me je za zdravje; je nach Befinden, po potrebi, kakor potrebe, okoliščine, okolišine naneso; nach meinem Befinden, po moji misli, kakor jez menim in sodim.

Befindlich, *adj.*, wo befindlich sein, kje biti, kje znajti, najti, nahajati se; eine in Untersuchung befindliche Person, oseba sedaj preiskovana; oseba, ki jo preiskujejo.

Befinstern, *v. a.*, otemniti, potemniti, temniti, pomračiti.

Befirnissen, *v. a.*, s firnažem * prevleči.

Befischen, *v. a.*, ein Wasser, loviti ribe (v tej in tej vodi).

Befittigen, s. **Beflügeln**.

Beflammen, *v. a.*, oplameniti, oplamenovati, oplamtiti; beflammt, plamteč, plameneč, plamnat; das beflammte Schwert, plameniti, ognjeni meč.

Beflechten, *v. a.*, poplesti, oplesti, opletati; ein Gefäß mit Draht, povezati, zvezati, vezati (lonec); *serb.*, oplesti, opletati.

Beflechtung, die, oplet, opletanje.

Beflecken, *v. a.*, (*maculare*), omarogati, marogati, omarožiti, marožiti, olisati, lisati; pobrazdati, omadežati, omadeževati, oskruniti, oskrunjati; *altsl.*, skvr'niti; umazati, ognjusiti, ogerditi, udelati; die Ehre eines Andern, ogerditi, gerditi poštenje; sich beflecken, oskruniti se, omadežati se; mit Blut beflecken, okervaviti, okervavljati, kervaviti; du hast dich im Gesichte befleckt, umazal si se na obrazu; Schuhe beflecken, *sarcire*, zakerpati, kerpati, zašiti, zašivati, ožupaniti, županiti, zablekati *.

Befleckt, *adj.*, umazan, omadežan; ein beflecktes Gewissen, oskrunjena, nečista vest.

Befleckung, die, oskrumba, madež, brazdež.

Befleißen, **Befleißigen**, sich, *v. r.*, einer Sache, prizadjati, prizadevati si za kaj, gnati se za kaj, skerb imeti, skerbeti za kaj, v skerb si vzeti kaj, pomarati za kaj, marljivo, pridno poprijeti, poprijemati se, lotiti, latati se kake reči; nach *Jarn.* auch, * pozvestiti, pozvestovati se; sich befleißen mit einer Arbeit geschwinder fertig zu werden, nach *V.*, prihiteti, prihitevati; er befliß sich der Rechtsgelehrsamkeit, učil se je pridno pravdoznanstva; in U. K. u. im *serb.* auch, žuriti se, tersiti se, nastojati.

Befleißigung, die, skerb, prizadeva.

Beflicken, s. **Beflecken**.

Befliegen, *v. a.*, obleteti, obletati; der Vogel ist beflogen, d. i. flück (flügge), ptič je goden, že more leteti, ferleti; se je že izgodnjal, poletek ptič.

Befließen, *v. a.*, obteči, obtekati; Blut befloß sein Kleid, kri mu je tekla po obleki.

Beflissen, *adj.*, priden, maren, marljiv, skerbljiv, skerben, podvizen; beflissen sein einer Wissenschaft, učiti se znanstva, ukvarjati se s čim; s. auch **Befleißen**, sich.

Beflissene, der, učenec, ukoslovec.

Beflissenheit, die, marnost, marljivost, pridnost, prizadeva.

Beflissentlich, *adv.*, marljivo, pridno.

Beflittern, *v. a.*, z lošem olepšati.
Befloren, *v. a.*, v černo zaviti, obleči.
Beflügeln, *v. a.*, operutiti, operutničiti, peruti dati, dajati; *russ.*, okrilit; bei den Jägern, den Wald beflügeln, preseke napraviti, presekati gojzd; beschleunigen, pouriti, uriti, pospešiti, pospeševati; die Liebe beflügelte seine Schritte, ljubezen mu je dala urno nogo, ga je gnala, mu je pourila stopinje.
Beflügelt, *adj.*, sein, peruti imeti; *fig.*, hiter, nagel; beflügelte Stunden, naglo tekoče ure.
Beflüschen, *v. a.*, bei den Köhlern, den Meiler mit grünen Reisern bedecken, pograsati, grasati, srajco dati, dajati, pograsiti, grasiti.
Beflüschung, die, srajca, grasa.
Befluten, s. Beströmen.
Befolgen, *v. a.*, Folge leisten, einen Rath, ravnati po svetu, storiti, delati, kakor je svetovano, spolniti, spolnovati svet, poslušati besede, auch ubogati*; ich werde dein Beispiel befolgen, tebe bom posnemal, po tebi (po tvojem zgledu) se bom ravnal; die Verordnungen befolgen, deržati se ukazov, spolniti, spolnovati postave.
Befolgenswerth, **-würdig**, *adj.*, vreden da se posluša, posnema.
Befolger, der, die Befolger dieses Rathes waren glücklich, srečni so bili, kteri so delali kakor je bilo svetovano.
Befolgung, die, posluh, poslušanje, spolnovanje, posnema.
Beförderer, der, podpiravec, podpornik, pripomočnik, pomagavec, pospeševavec, povzdigovavec.
Beförderlich, *adj.*, pomagljiv, pomožin, pripomočen, pospeševaven, koristin; s. auch Förderlich; einem beförderlich sein, pomoči, pomagati komu (v čem), na roko iti, hoditi, biti.
Befördern, *v. a.*, ans Tageslicht, spraviti, spravljati na dan; beschleunigen, pospešiti, pospeševati, ponagliti, pohitriti, pognati, poganjati; Jemand im Amte befördern, povišati, poviševati koga v službi, na višji stopnje pomakniti, pomikati; ich will sein Bestes befördern, poganjal se bom, prizadeval si bom za njegovo srečo, da mu pomagam (pomorem) naprej; die Wissenschaften befördern, podpirati znanstva; vermehren, pomnožiti, povišati, povekšati; das hat ihn ins Grab befördert, to ga je spravilo pod zemljo, iz tega sveta; Waaren befördern, odpraviti, odpravljati blago; Briefe, poslati, pošiljati; den Schweiß, k potu pomoči, pomagati, pot spešiti, delati; Reisende befördern, peljati, voziti, naprej spraviti, spravljati.
Beförderung, die, einer Waare, odprava, pošiljava; Beschleunigung, pospeh, pospeševanje, podpiranje; die Beförderung des allgemeinen Wohlstandes lag ihm insbesonders am Herzen, največji skerb mu je bila, poganjati se za srečo in blagovitost ljudstva; das Avancement, pomikljej, povišanje v službi; Peter wird nicht mehr lange auf die Beförderung zu einem Amte warten, Petru ne bo več dolgo treba čakati službe; von Reisenden, vožnja, prevažanje.
Beförderungsgebühr, die, odpravnina; Chargegebühr, povišnina.
Beförderungsmittel, das, pripomoč, pospešalo, pospeševalo; bei Frachten, vozilo.
Beförderungszeit, die, čas odpravljanja.
Befrachten, *v. a.*, natovoriti, otovoriti, naložiti, nalagati, nakladati, obložiti, oblagati; ein befrachtetes Fahrzeug, obtovorjena ladija, ladija polna blaga; *serb.* nakercana ladija.
Befrachter, der, nakladavec, lastnik tovora, tovorodavec.
Befrachtung, die, naklada, nalaga, naložba, natovoritev; Fracht, tovor, naklad.
Befrachtungsvertrag, der, tovorna pogodba.
Befragen, *v. a.*, einen, poprašati, popraševati, vprašati koga za kaj, zastran česa, im St. auch popitati, pitati, pobarati, barati*; sie befragten einander, popraševali so se eden druziga, menili so se, posvetovali so se; *v. r.*, sich befragen, posvetovati se s kom, vprašati koga za svet.
Befrager, der, popraševavec.
Befragung, die, posvet, posvetovanje.
Befreien, *v. a.*, osvoboditi, svoboditi, *altsl.* svoboditi, sprostiti, oprostiti, oprostovati; eig. opraščati česa ob. od česa, rešiti, odreševati, oteti, pomagati od česa oder iz česa; von Abgaben, oprostiti davkov, odpisati davke; aus dem Kerker, izpustiti, izpuščati, izpušati, pustiti, puščati, pušati iz ječe; von Schulden, oddolžiti, razdolžiti, razdolževati; von Banden, usf., odvezati, odkleniti, razkleniti, izzankati, odvozlati; sich befreien, oteti se, rešiti se, osvoboditi se, znebiti se.
Befreier, der, rešnik, odrešnik, reševec, osvobodivec.
Befreite, der, otetec, osvobodenec, oproščenec, oprostenec.
Befreiung, die, rešitev, otetba, oprostenje, oproščenje, osvobodovanje, oprost, izpust; eine Befreiung genießen, prost biti česa.
Befreiungsgesuch, das, prošnja za oprost.
Befremden, *v. a.*, häufiger *v. i.*, er benahm sich auf eine Weise, daß es befremden mußte, vedel se je tako, da se je ljudem moglo čudno zdeti, da so se ljudje začeli zgledovati nad njim; es befremdete mich, začudil, zavzel sim se, čudno, neznano se mi je zdelo, vidilo, osupnil sim nad tim; dein Schreiben hat ihn sehr befremdet, nad tvojim pismam se je zlo zavzel; *v. r.*, sich befremden, čuditi se čemu, nach *M.* auch čuda biti koga.
Befremden, das, s. Befremdung; zu meinem großen Befremden sah ich, zelo sim se začudil, ko sim vidil, da —.
Befremdend, **Befremdlich**, *adj.*, neznan, čuden, čudovit; das Befremdliche in dieser Sache, kar je neznaniga, čudniga v ti reči, je to, da —.

Befremdung, die, zavzetje, začudba, čudo.

Befressen, *v. a.*, objesti, objedati, obžreti, obžirati, ogristi, ogrizati, oglodati, urebati, rebati.

Befreunden, *v. a.*, sprijatliti, prijatliti, sprijazniti, prijazniti koga s kom; *v. r.*, sich mit Jemanden, sprijatliti, prijatliti se, sprijazniti se s kom; wir sind befreundet, prijatli smo si; im engern Sinne, sich verschwägern, nach *Dalm.* posvačiti se, svačiti se; in Verwandtschaft treten, v žlahto stopiti, požlahtiti, od. požlahtati, žlahtati se; darnach befreundet sein, svoji biti, v svačini biti, žlahta biti, v žlahti biti, v rodu biti, rod biti komu od. s kom.

Befreundete, der, prijatel, svak, svojic, žlahta*, žlahtanec, žlahtnik.

Befreundung, die, prijatelstvo, svačina, žlahta*, rod.

Befrieden, *v. a.*, s. **Umzäunen**; *v. r.*, sich mit Jemanden befrieden, umiriti se, mir skleniti s kom.

Befriedigen, *v. a.*, zadovoliti, zadostiti, zadostovati; seine Gläubiger, splačati, plačati, plačevati; den Durst befriedigen, žejo ugasiti; Jemands Wünsche befriedigen, spolniti, spolnovati komu želje; du hast mich nicht befriediget, nisi mi je ubral, storil po godi, nisi mi ustregel; besänftigen, potolažiti, utolažiti, tolažiti, utažiti, tažiti, pogovoriti, utoliti, utišati, umiriti, upokojiti, k miru spraviti; er befriedigte sich nicht damit, daß er —, ni mu bilo dovelj na tem, da —; einen Garten, d. i. einfrieden, ograditi, ograjati, graditi.

Befriedigend, *adj.*, dovoljin, zadostin, dosti dober; eine befriedigende Antwort, odgovor po godi, ugoden odgovor, zaželen odgovor.

Befriediget, *adj.*, zadovoljin; das Schicksal ist befriediget, osodi je zadosteno.

Befriedigung, die, zadovolitev; von Schulden, plačilo, izplačilo; Zufriedenheit, zadovoljnost, zadovoljstvo; es gereicht mir zur Befriedigung, po godi mi je, godi mi, lepo od. dobro se mi zdi; Zaun, ograda, plot; s. auch **Besänftigung.**

Befrieren, *v. n.*, zmerzniti, pomerzniti, zmerzovati, polediti se, lediti se.

Befrohnen, *v. a.*, mit Frohnen belegen, tlako, raboto naložiti, nalagati, nach *V.*, obtlakati, otlačaniti; mit Arrest belegen, v prepoved djati, deti, devati (blago).

Befruchten, *v. a.*, obrodovititi, rodovititi, oploditi, uploditi, ploditi, rodovitno storiti, delati; mit Früchten versehen, s sadjem napolniti, polniti; bei Thieren, ubrejiti, ubrejati, brejiti, oplemeniti, plemeniti.

Befruchtend, *adj.*, roden, ploden; ein befruchtender Regen, dobrotljiv dež.

Befruchtet, *adj.*, oplojen, breja, ubrejena žival.

Befruchtung, die, zaplod, uplod, oplod, brejenje, plemenjenje.

Befruchtungsboden, der, plodišče, plodiše, plodnica.

Befruchtungswerkzeug, das, plodilo, plemenilo.

Befugen, *v. a.*, einen, oblast, pravico dati, dajati komu, pooblastiti, pooblastovati, pooblaščevati, oblastiti koga; wer befugte dich dazu, kdo ti je to dopustil, dovolil, to oblast, pravico dal.

Befugniß, die, auch das, pravica, oblast; die Befugniß geben, ertheilen, s. **Befugen;** Erlaubniß, dovoljenje, dopust, dopuščenje, dopušenje; ich habe keine Befugniß dazu, nimam oblasti, ne smem tega storiti.

Befugt, *adj.*, pooblasten, pooblaščen, oblasten, upravičen; er ist befugt, ima pravico, oblast, dovoljenje, smé, je v oblasti; das hat er ihm befugter Weise gesagt, pravico je imel, reči mu jo; der befugte Richter, oblastni, pristojni sodnik.

Befühlen, *v. a.*, potipati, tipati, pošlatati, ošlatati, šlatati, pohlatati, hlatati, poskusiti, skusiti.

Befühlung, die, potip, otip, pohlat.

Befund, der, pozveden stan kake reči; der Kunstverständigen, menjenje, izrek zvedenih mož, najdek †; nach Befund der Sache, kakor se bo našlo, vidilo, kakor se pokaže potreba.

Befundbericht, der, ogledno naznanilo, pozvedno sporočilo, poročilo.

Befundzettel, ogledni list, s. auch **Bulletin.**

Befurchen, *v. a.*, obrazditi, brazde narediti, delati, zgerbančiti, gerbančiti (n. p. čelo).

Befürchten, *v. n.*, bati se (česa); ich befürchte ein Gewitter, bojim se, da bo hudo vreme; auch v strahu biti; es ist nichts zu befürchten, ni nikakoršne nevarnosti; das ist zu befürchten, tega se je bati.

Befürchtung, die, strah, bojazen; es zeigte sich bald, daß seine Befürchtungen ohne Grund waren, kmalo se je pokazalo, da ni imel za kaj se bati, oder da se je bal, ko ni imel za kaj.

Befzen, *v. n.*, bevskati.

Begabeln, (nach *Heinsius*), *v. a.*, nabosti, nabadati na vilice.

Begaben, *v. a.*, obdariti, obdarovati, odobrotiti, dar, darove podeliti, deliti, previditi, preskerbeti.

Begabt, *adj.*, obdarovan, previden; er ist ein begabter Kopf, je glava, dobre glave je; mit vielem Verstande begabt, zelo razumen.

Begaffen, Begäffeln, *v. a.*, obzijati kaj, zijati na kaj; alles begaffend, zijalast.

Begaffer, der, zijalo, zijak, zijač.

Begähnen, *v. a.*, einen, zdehniti, zdehati v koga, proti komu; eine Erzählung, zdehaje poslušati.

Begang, der, obhod, opelj.

Begängeln, sich, *v. r.*, udelati se, pobrazdati se.

Begangenschaft, s. **Vergehen.**

Begängniß, s. **Leichenbegängniß.**

Begatten, sich, *v. r.*, *coire*, überhaupt, po plemenu iti, po spolu iti, pariti se, nach *M.*, spojati se; *hom.* telesno se združiti, družiti; sieh auch **Brunsten.**

Begattung, die, von Thieren, spoj, sparjenje, *hom.* telesno združenje, telesna družba; s. auch **Brunst.**

Begattungsort, der, nach *Jarn.*, proti, *pl.*

Begattungstrieb, der, spojni, spolni nagon.

Begattungszeit, die, s. **Brunstzeit.**

Begaukeln, *v. a.*, omamiti, mamiti, ociganiti, oplahtati; s. **Begaunern, Betrügen.**

Begeben, sich, *v. r.*, an einen Ort, iti, hoditi, oditi, odhajati, napotiti, upotiti se, odriniti, odpraviti, odpravljati se, podati, podajati se; er hat sich auf den Baum begeben, na drevo se je spravil; geschehen, dogoditi se, prigoditi se, goditi se, primeriti, primérjati se; sich eines Rechts begeben, odreči se, odpovedati, odpovedovati se pravice; einer Sache, pustiti, puščati, pušati kako reč, anati se, vanati se, tvegati se, znebiti se kake stvari, odstopiti; *serb.* okaniti se česa, proći se; sich in die Flucht, zbežati, ubežati, v beg se podati; sich zur Ruhe begeben, spat iti, hoditi; *serb.* smiriti se; in den Ehestand, (von Mannsp.), oženiti, ženiti se; (von Frauen), omožiti, možiti se; es hat sich ereignet, pripetilo, naključilo, dogodilo, prigodilo, zgodilo, spetilo, slučilo, primerilo se je; er weiß nicht, wohin er sich begeben soll, ne ve, kam bi se djal; wer sich in Gefahr begibt, kommt leicht um, kdor gre v boj, v boji konec jemlje; wie hat sich das begeben, kako je bilo to, kako se je to zgodilo.

Begebenheit, Begebniß, die, prigodba, dogodba, zgodba, zgod, prigod, prigodek; als Zufall, primérljej, naključje, naključba, pripetek; *serb.* slučaj; die Begebenheiten, dogodbe, zgodi.

Begebung, s. **Entsagung.**

Begegnen, *v. n.*, einem, srečati, srečevati koga, (nach *V.* vstrečati; *altsl.* srésti, srétati), auch mimovati, sastati se, nameriti se s kom; s. auch **Antreffen;** einem wohl, übel, hart, s kom dobro, zlo, terdo delati, ravnati; einer Gefahr, Krankheit, nevarnost, bolezen preubraniti, ubraniti, odverniti, odvračati, v okom (?) priti; *serb.* preprečiti; s. auch **Vorbeugen;** ihre Blicke begegneten sich, z očmi sta se vjela; da begegnete man einem Widerstande, tu so zadeli na upor, na zaderžek; sie begegnen sich in ihren Wünschen, njih želje so enake, se strežejo, se vjemajo, se vežejo; *v. i.*, (sich ereignen), prigoditi se, naključiti se, nameriti se; s. **Begeben;** es ist ihm ein Unglück begegnet, nesreča ga je zadela, našla.

Begegnen, das, srečava, srečevanje, mimovanje; Behandlung, ravnanje; beim Begegnen grüße ihn, srečavši ga, ali kadar ga srečaš, pozdravi ga prijazno.

Begegniß, das u. die, naključba, zgodba, primérljej.

Begegnung, s. **Begegnen,** das, **Begegniß.**

Begehen, *v. a.*, die Gränzen, das Feld, obiti, obhoditi, obhajati, prehoditi, prehajati meje, polje, razgledati; ein Fest, obhajati, praznovati; *serb.* svetkovati, slaviti; oft wird aus dem Namen des Festes ein *Verbum* gemacht, godovati, martinjevati, božičevati, kresovati, pustovati, uff.; einen Fehler, pogrešek storiti, delati, zmotiti, motiti se, zaiti, zabloditi; eine Sünde, grešiti; ein Verbrechen, storiti, delati, doprinesti, doprinašati hudodelstvo; was hat er begangen, s čim se je zagrešil, kaj je pregrešil, zakrivil; einen dummen Streich begehen, lisasto narediti, napraviti, z motovilam ustreliti; *v. r.*, sich mit einem begehen, s kom hoditi, pajdašiti se, pečati se; s. auch **Begatten,** sich.

Begehr, s. **Begehren,** das.

Begehren, *v. a.* u. *n.*, wünschen, poželeti, želeti, poželjevati (česa od. kaj); er begehrt mein Geld, hlepi za mojimi dnarji, moje dnarje bi rad, hoče imeti, mojih dnarjev je zaželel; polakomniti se, skomneti, čleti; nimm, was dein Herz begehrt, na, kar se ti poljubi; kar poželiš; bitten, poprositi, zaprositi, prositi; fordern, tirjati, zahtevati, hoteti; sich sehnen, giniti, mreti, umirati za čim; vielleicht begehrt er mich, morde bi rad z mano govoril; vermissen und nöthig haben, pogrešiti, pogrešati; der trockene Acker begehrt Regen, suha njiva dežja pogreša, želi; etwas von einem begehren, kaj od koga hoteti, zahtevati; er begehrt in die Stadt, rad bi v mesto (prišel); ein Mädchen zur Ehe, snubiti, in U. K. auch prositi dekle; diese Waare ist begehrt, za to blago se tergajo, vlečejo, pulijo; von Thieren, s. **Brunsten.**

Begehren, das, želja, hotenje, poželitva, poželenje, zahtevanje, pohot, pohlep; Forderung, tirjanje; *petitum*, zahtevek; das Gesuch, prošnja; zur Ehe, snubljenje, snubitev; was ist dein Begehren, kaj želiš, kaj bi rad, kaj hočeš.

Begehrenswerth, *adj.*, dober, srečen, zaželen.

Begehrlich, *adj.*, poželjiv, pohoten, pohlepen, želječ.

Begehrlichkeit, die, poželjivost, pohotljivost, pohotnost, pohlepnost.

Begehrungslos, *adj.*, prost, čist poželjivosti.

Begehrungsvermögen, das, hotnost, hotenje, poželjnost.

Begehung, die, der Gränzen, obhod, opelj, ogled; eines Festes, obhajanje, obhajilo.

Begehungssünde, die, greh iz učina, (im Gegensatz zur Unterlassungssünde, greh iz opusta).

Begeifern, *v. a.*, osliniti, posliniti, oslinjati; *fig.* opravljati koga, očerniti, černiti, obrekovati koga; niedrig, osirati koga.

Begeilen, *v. a.*, pognojiti, gnojiti.

Begeistern, *v. a.*, nadušiti, nadušеvati, poserčiti, oserčiti, oserčevati, podbuditi, podbujati, navdati, navdajati, nadahniti, nadihati, navdihovati; seine Worte haben mich begeistert, njegove besede so me vnele, ugrele, s svetim ognjem nadahnile, napolnile, navdale.

Begeistert, *adj.*, nadušen, zamaknjen, navdihnjen, navdahnjen, plamteč, goreč.

Begeisterung, die, nadušba, vnema, navdih, nadahnjenje, oserčba, nadušenost, gorečnost; er ist in der höchsten Begeisterung, ves zamaknjen je, poln ognja (za sveto reč).

Begeizen, *v. a.*, iz lakomnosti zaviditi komu kaj.

Begier, **Begierde**, die, vernünftige, želja, željnost; *altsl.* hot *f.*; unordentliche, poželenje, pohot, pohlep; nach Ehre, poželenje časti, častiželjnost, častilakomnost; das *concupitum*, poželek, zahtevek; sinnliche Begierden, mesene želje; Begierde nach etwas haben, s. **Begehren**; die Begierde nach Genuß, nasladnost; nach Geld, lakomnost (po dnarj'h); die Begierden, auch slasti in strasti; ihnen fröhnen, streči, služiti poželjivimu mesu.

Begierdefrei, **Begierdelos**, *adj.*, čist in prost poželjivosti.

Begierig, *adj.*, željin, poželjin, željčen, pohoten, slav, pohotljiv, pohlepen, auch barek, dert, dihtiv; begierig sein, želeti; begierig nach dem Neuen, radoveden.

Begierigkeit, die, poželjnost, pohotnost.

Begierlich, *adj.*, poželjiv; das begierliche Fleisch, poželjivo meso.

Begießen, *v. a.*, politi, polijati u. polivati; einen flüßig gemachten Körper um etwas, z. B. Blei, obliti, oblijati, oblivati svinec od. s svincam; mit siedendem Wasser, popariti, poparjati, pariti; Pflanzen begießen, auch zaliti, zalivati; ein begossener Hund, oblit pes; *v. r.*, sich die Nase begießen, s. **Betrinken sich**; sich begießen, politi, polivati se.

Begießer, der, zalivač, polivač.

Begießung, die, poliv, obliv, zaliv, polijanje, zalivanje.

Begiften, *v. a.*, eine Tochter, doto dati, dajati hčeri; s. auch **Ausstatten**.

Beginn, der, početek, pričetek, začetek; im Beginn des Jahres, o začetku leta, ob novem letu, ko se začne leto; schändlicher Beginn, s. **Beginnen**, das.

Beginnen, *v. a.*, den Anfang machen, začeti, začenjati, početi, počenjati, pričeti, pričenjati; eine Arbeit beginnen, prijeti za delo, lotiti se dela; was soll ich nun beginnen, kaj hočem početi, kaj mi je zdaj početi, kam se hočem djati; wer viel beginnt, endet wenig, kdor veliko osnuje, malo potke; kdor veliko obzine, malo požre; kdor preveč objemlje, malo objame; *v. n.*, den Anfang nehmen, začeti se, začenjati se, početi se; der Winter beginnt, zima nastaja, je nastala; seine Kräfte beginnen zu sinken, jel je pešati; es begann zu regnen, dež je začel; s. auch **Anfangen**.

Beginnen, das, početek, početje, napočetje, počenjanje; was ist sein Beginnen, kaj misli, kaj kani; welch schändliches Beginnen, oj gerdo počenjanje, sramotno delo.

Beginner, der, pričetnik, začetnik.

Begipsen, *v. a.*, z mavcam, gipsam ometati, ometavati, s škajolo potresti; *serb.* posadriti.

Begittern, *v. a.*, omrežiti, zamrežiti (okno), z rešetko obdati, nach *V.*, prekrižjati.

Beglänzen, *v. a.*, obsvetiti, obsijati, obsvetliti, olesketati; s. auch **Beleuchten**.

Beglasen, *v. a.*, posteкliti, posteklovati.

Beglauben, **Beglaubigen**, *v. a.*, poveriti, povérjati, resnico storiti; eine Sache mit einem Eide bekräftigen, s prisego kaj poterditi, poterjevati, spričati, spričevati; beglaubigen eine Urkunde, legalisiren, poveriti pismo od. podpis kaciga pisma; eine Abschrift, d. i. vidimiren, poveriti prepis pisma; *v. r.*, sich beglaubigen, izkazati se.

Beglaubiger, der, poverivec, povérjevavec.

Beglaubigt, *adj.*, povérjen, poterjen; er ist beim russischen Hof beglaubigt, je povérjen, pooblaščen, pooblasten na ruskem dvoru, ima poverivno pismo.

Beglaubigte, der, pooblaščenec, pooblastenec, povérjenec, poročnik.

Beglaubigung, die, povérjenje, poveritva, poterdba.

Beglaubigungs=, in Zſß., poverivni, povérni, verodajni.

Beglaubigungsschreiben, das, povérno, verodajno pismo, poverilo.

Beglaubt, s. **Beglaubigt**; polnoveren, dostoveren.

Begleichen, s. **Vergleichen**.

Begleit, der u. das, s. **Begleitung**.

Begleiten, *v. a.*, pospremiti, spremiti, spremljati, auch pratiti, sprevoditi, sprevajati koga; einen aufs Land begleiten, iti s kom na kmete; ich begleite meinen Brief mit den herzlichsten Glückwünschen, pristavljam svoje iskrene želje, da bi ti Bog dal srečo; in der Musik, tovaršiti, družiti komu, povdarjati, privdarjati; mit Gesang, pripevati, s petjem poprijemati, s. üb. **Accompagniren**.

Begleiter, der, spremljavec, tovarš, sprevodnik, drug, pajdaš.

Begleiterin, die, spremljavka, tovaršica, družica; die Schande ist seine ewige Begleiterin, sramota ga spremlja povsod, se mu je obesila na pete.

Begleitung, die, spremljanje, spremitva, sprevod, pratnja; Leichenbegleitung, hod s pogrebam, hod, hoja za pogrebam, sprevod merliča; in Begleitung des Thomas, v družbi s Tomažem, s Tomažem vred; in der Musik, tovaršenje, privdarjanje.

Begleitungsstimme, die, pripev.

Begliedern, *v. a.*, očleniti, obúditi; wohlbegliedert, človek z lepimi, dobrimi udi, dobrih udov.

Beglotzen, s. **Anglotzen**.

Beglücken, *v. a.*, osrečiti, osrečevati, usrečiti, posrečiti, ublažiti, oblaževati, storiti, delati srečniga.

Beglückend, *adj.*, osrečevaven, blag.

Beglücker, der, osrečevavec, osrečivec.

Beglückerin, die, osrečevavka.

Beglückt, *adj.*, srečen, blažen, osrečen.

Beglückwünschen, *v. a.*, želeti, voščiti, vošiti komu srečo; *serb.* čestitati komu.

Begnaden, **Begnadigen**, *v. a.*, omilostiti, pomilostovati, milost dati, dajati, skazati, skazovati komu; einen Verbrecher, odpustiti, odpuščati, odpušati, prizanesti, prizanašati komu, pustiti življenje.

Begnadiger, der, pomilostivec.

Begnadigt, *adj.*, pomiloščen, pomilosten; er ist begnadigt, odpuščeno, odpušeno, prizaneseno mu je.

Begnadigte, der, pomiloščenec, pomilostenec; die, pomiloščenka, pomilostenka.

Begnadigung, die, milost, pomiloščenje, pomilostenje, prizanesba, odpust.

Begnadigungs=, in Zſtzg., pomilostiven.

Begnadigungsantrag, der, svet, nasvet milosti, predlog† za pomilostitev.

Begnadigungsrecht, das, pravica milosti, pravica pomiloščevati, pomilostovati hudodelnike.

Begnehmigen, *v. a.*, poterditi, poterjevati, pohvaliti, auch odobriti.

Begnügen, sich, *v. r.*, mit etwas, zadovoliti se, zadovoljevati se s čim, zadovoljen biti s čim, za dobro vzeti, jemati; begnüget dir an diesem Gelde, ali so ti dovelj ti dnarji; in Unt. Kr., ti je ta dnar za dobič; ich kann mich mit Wenigem begnügen, zadovoljin sim z malim, meni je ob manjšem zadosti, meni je tudi malo za dobič.

Begnügsam, *adj.*, zadovoljin, zmérnih želj; s. auch **Genügsam**.

Begnügsamkeit, die, zadovoljščina, zadovoljšina, zadovoljnost, zmérne želje.

Begolden, s. **Vergolden**.

Begraben, *v. a.*, einen Todten, pokopati, zakopati, pokopavati, zagrebsti, pogrebsti, pogrebati; s. auch **Beerdigen**; da liegt der Hund begraben, v tem germu zajic tiči; verbergen, zakopati, zakopavati, zagrebsti, (zagreniti), zagrebati, zagerniti, zagrinjati; *v. r.*, sich, skriti, skrivati se, zariti, zarivati se, zagrebsti, zagrebati se.

Begraben, das, pokop, pogreb.

Begräbniß, das, die Handlung, pogreb, pokop; der Ort, wo einer begraben wird, das Grab, grob, raka, grobnica; wo mehrere, pokopališče, pokopališe, grobje, grobišče, grobiše.

Begräbniß, in Zſtzg., pogrebni, pogrebski.

Begräbnißfeier, die, **=fest**, das, pogrebno obhajilo, pogrebščina, pogrebšina.

Begräbnißkosten, die, *pl.*, pogrebščina, pogrebšina, stroški za pogreb.

Begräbnißmal, das, sedmina; in U. K. und *serb.* auch karmine.

Begräbnißort, s. **Begräbniß**.

Begräbnißtag, der, pogrebni dan, dan pogreba.

Begränzen, s. **Begrenzen**.

Begrasen, *v. a.*, das Gras abfressen, popasti, popašati, pomuliti, muliti, auch s serpam porezati, pokositi, poseči; *v. r.*, sich, napasti se, trave najesti se, odebeliti se, zrediti se od trave; *fig.*, pogostiti, gostiti se, poživiti, poživljati se; die Fährte begrasen, sled po travi ošlatati, šlatati, s persti iskati; begras'ter Hügel, travnat grič, zelen hribec, s travo zaraščene, zarašene berda.

Begrauen, *v. n.*, posiviti se, postarati se; gem. siv postati, postajati, s. a. **Ergrauen**.

Begraut, *adj.*, siv, posivljen; auch sér; (*altsl.* sér, séd).

Begreifbar, s. **Begreiflich**.

Begreifen, *v. a.*, Betasten, prijeti, prijemati, poprijeti, poprijemati, ošlatati, pošlatati oder ohlatati, šlatati, otipati, tipati; den Puls, pošlatati, šlatati, potipati žilo; ein begriffener Hut, zlizan, zguljen klobuk; umfassen, einschließen, in sich enthalten, deržati, obseči, obsegati, v sebi imeti, auch zapopasti; alles, was die Welt in sich begreift, vse, kar je na svetu; mit dem Verstande, razumeti, razumevati, zapopasti, zapopadati, unrichtiger zastopiti; ich kann es nicht begreifen, wie, warum, ne more, neče mi v glavo, kako, zakaj; auf, über, in etwas begriffen sein, d. i., sich mit etwas beschäftigen, wird im Slovenischen mit der imperfektiven Form des gegebenen Zeitwortes ausgedrückt, z. B. im Ausziehen, im Uebersiedeln begriffen sein, slačiti se, seliti se; in der Arbeit, delati; in der Flucht, bežati; auf dem Rückwege nach Hause begriffen, erfahre ich, (nazaj) domu gredé zvem; s. auch **Befassen**, sich, **Begriff**; dieses mit begriffen, s tim vred; *v. r.*, sich begreifen, k sebi priti, prihajati, zavediti, zavedati se; er begriff sich an einem Aste, veje se je oprijel.

Begreiflich, *adj.*, razumeven, razumljiv, zapopadin, zapopadljiv, jasen, razločin; ein sehr begreiflicher Spaß, razumljiva šala; einem etwas begreiflich machen, dopovedati, dopovedovati komu kaj, in U. K. razumiti koga; begreiflicher Weise, kakor se lahko razume; samo po sebi se razumeva.

Begreiflichkeit, die, razumevnost, razumljivost.

Begreifung, die, ošlat, otip, tipanje; sein Ziel war die Begreifung des Unbegreiflichen, hotel je razumeti, kar je nerazumljivo.

Begreinen, s. **Beweinen**.

Begrenzen, *v. a.*, omejiti, mejiti, mejničiti, mejnike postaviti, staviti, postavljati, meje delati, meja biti čemu; beschränken, utesniti, stesniti, stesnovati; begrenzt, omejen, omejničen, stesnjen; meine Zeit ist sehr begrenzt, malo časa imam, mi ostaja; s. a. **Beschränkt**.

Begrenzung, die, meja, omejitev, utesnjava.

Begriff, der, das zusammengefaßte, die Vorstellung in der Seele, misel, zapopadek, razumek, zaumek†; *böhm.* pojem; *russ.* po-

njatije; *poln.* pojęcie; der etwas in sich begreifende Raum, zapopadek, obseg, obsežek, obsežje; ich kann mir keinen Begriff davon machen, ne morem si tega misliti; von der Sache hat er keinen Begriff, od te reči celo nič ne vé, ne razumé, nima nikakoršne vednosti; stehen, sein im Begriffe, wird durch die imperfektive Form des betreffenden Zeitwortes ausgedrückt, s. **Begreifen, Begriffen sein**; er stand im Begriffe zu heirathen, ravno se je ženil; er ist im Begriffe abzureisen, na pot se napravlja, kani, misli oditi; er ist im Begriffe, das Pferd zu verkaufen, misel ga je prodati konja; wir standen eben im Begriffe anzugreifen, ravno smo mislili, smo imeli, hotli sovražnika napasti; das übersteigt alle Begriffe, to se ne da misliti, popisati, izreči, to presega vse naše misli.

Begrifflich, *adj.*, misli primeren.

Begriffsbestimmung, s. **Definition**.

Begriffsvermögen, das, razumnost, zapopadnost.

Begriffsverwechslung, premenja zaumkov, razumkov †.

Begrübeln, *v. a.*, ubijati, beliti, šupliti si glavo zastran česa, vertati kaj.

Begründen, *v. a.*, etwas, uterditi, uterjevati kaj, podstavo, dno dati, dajati čemu, dokazati, dokazovati, z vzroki podpreti, podpirati, spričati; begründete Antwort, uterjen, terden odgovor, odgovor na terdni podstavi; eine neue Lehre, nov nauk ustanoviti, vpeljati, osnovati, postaviti; diesen meinen Antrag begründen ganz besondere Umstände, ta moj nasvet (to, kar jez svetujem) se opira na posebne okoliščine, okolišine.

Begründer, der, ustanovnik, ustanovavec, osnovavec, začetnik, uterjevavec, *serb.* utemeljitelj.

Begründung, die, einer Anstalt, ustanovitev, osnova, vpeljava; Beweis, dokaz, doterdba; die Begründung seiner Meinung war nicht stichhältig, vzroki za njegovo misel povedani niso deržali.

Begrünen, *v. a.*, grün machen, ozeleniti, pozeleniti, zeleniti; das begrünte Feld, zeleno polje.

Begrüßen, *v. a.*, pozdraviti, pozdravljati, sprimljati; s. **Grüßen**; Jemanden um etwas, koga za kaj poprositi, zaprositi, prositi; der Feind wurde mit Kanonen begrüßt, sovražnika so sprejeli (*serb.* dočekali) s topovi.

Begrüßung, die, pozdrav, pozdravljanje, počeščenje, počešenje; nach gegenseitiger Begrüßung, ko so se pozdravili drugi druziga.

Begrüßungs=, in Zstzg., pozdravni.

Begrüßungsformel, die, besede, s kterimi se pozdravljajo.

Begucken, *v. a.* u. *r.*, ogledati, ogledovati koga, se.

Begünstigen, *v. a.*, einen, ugodovati, ugoden, dober biti komu, pripomoči, pripomagati, na roko iti, hoditi, biti komu; vor Andern, prednost dajati komu (pred druzimi); mit etwas, nakloniti, naklanjati komu (n. pr. bogastvo); in dieser Unternehmung ward er vom Pabst begünstigt, v tem početji mu je papež pripomogel, ga je papež podpiral; die Zusammenkünfte der Verbrecher begünstigen, dati priložnost, priliko k shodam hudodelnikov oder hudodelnikam shajati se; begünstigtes Testament, oboljševana oporoka; befördern, pospešiti, pospeševati, povišati, olajšati, olajševati; das Glück begünstigte ihn, sreča ga je iskala, mu je bila dobra, prijazna.

Begünstiger, s. **Gönner**.

Begünstigter, s. **Günstling**.

Begünstigung, die, naklon, ugodnost, nagnjenost, dobrohotnost, prednost, pripomoč, podpiranje, oboljševanje, priboljšek; er floh unter Begünstigung der Nacht, bežal je in noč ga je zakrivala; er erreichte die Stelle durch die Begünstigung seines Vorgesetzten, dobil je službo, ker mu je bil njegov višji na roko.

Begünstigungsjahr, das, dobrotno leto.

Begürten, *v. a.*, opasati, opasovati, prepasati, pasati.

Beguß, der, poliv.

Begutachten, *v. a.*, svoje menjenje, zdetje, svojo misel od kake reči povedati, izreči, izrekati, napisati, napisovati.

Begutachtung, s. **Gutachten**.

Begüten, s. **Begütigen**.

Begütern, *v. a.*, obogatiti, bogatiti, dati, dajati komu premoženje, posestvo.

Begütert, *adj.*, premožin, bogat; er ist begütert, ima ležeče posestva, dobra; posestnik je.

Begüterung, die, premoženje, bogastvo.

Begütigen, *v. a.*, udobrihati, dobrihati od. dobrikati, *poln.* udobruchać; pogovoriti, pogovarjati koga, utolažiti, umiriti, upokojiti, s. auch **Besänftigen**.

Begwalten, s. **Bevollmächtigen**.

Behaaren, *v. a.*, z lasmi, z dlako obdati, obdajati, ovlasiti, ovlasovati, okosmatiti, kosmatiti; *v. r.*, sich, obrasti, obraščati, obrašati se z dlako, z lasmi, dobiti lase, dlako, kosmatine; lasje mu rastejo.

Behaart, *adj.*, dlakast, kosmat, kocast, zaraščen, zarašen, obraščen, obrašen, lasat, laščast.

Behaben, sich, *v. r.*, vesti se, vladati se, obnašati se.

Behäbig, s. **Gehäbig**.

Behacken, *v. a.*, otesati, obtesati, obtesavati, obsekati, obsekovati, oklestiti, klestiti; den Kohl, Hopfen, okopati, okopavati; mit dem Schnabel, okljevati.

Behacker, der, kopač.

Behadern, *v. a.*, okregati, kregati, s cunjami pokriti, pokrivati.

Behaftet, *adj.*, mit etwas, obtežen s čim, podveržen, udan čemu, *poln.* česa; mit Schulden, zadolžen; mit einer ansteckenden Krankheit, okužen, imeti kužno, prijemljivo, nalezljivo bolezen; er ist mit der Krätze behaftet, garje ima, garjev je; mit der Trinksucht behaftet, pijanec je, pijanstvu, vinu se je udal; s. auch **Belasten**.

Behagelt, *adj.*, s točo obsut, posut, pokrit.

Behagen, *v. n.* u. *i.*, einem, prijetno, ljubo, všeč, ugodno biti komu, ugoditi, goditi komu; das behagt ihm, to mu dobro dé; dobro zdeti se komu; veseliti koga, dopasti komu; ich behage einem, ljubi me, prikupil, priljubil sim se mu; die Speise behagt mir, jed mi tekne, ljubi, jed se mi prileže, rači.

Behagen, das, ich finde Behagen an etwas, všeč (ušeč) mi je kaj, po godi mi je, veselje, slast, zadovoljstvo, prijetnost.

Behaglich, *adj.*, všečen, ugodin, dober, prijeten, priložin, tečin, auch manchesmal lep; in behaglichen Vermögensumständen, precej premožin; ein behagliches Wort, prijazna, ljuba beseda; s. auch **Bequem**.

Behaglichkeit, die, všečnost, zadovoljnost, ugodnost, tečnost, prijetnost, premožnost; sie fanden eine große Behaglichkeit, močno jih je veselilo, dobro se jim je zdelo, da —.

Behaken, *v. a.*, kljuke narediti, narejati čemu oder na kaj.

Behalftern, s. **Halftern**.

Behalmen, s. **Begrasen**.

Behaltbar, *adj.*, pomljiv; behaltbare Träume, sanje, ki se dajo v glavi, v spominu ohraniti, obderžati, pomniti.

Behaltbarkeit, die, pomljivost.

Behalten, *v. a.*, obderžati, obderževati; die Oberhand, na verhu ostati, ostajati, obveljati, veljavo zadobiti, zadobivati; den Sieg, premoči, premagati, zmagati, premagovati, zmagovati, *serb.* nadvladati; Recht behalten, prav imeti, pri svojim ostati; übrig, uderžati sebi, prihraniti, hraniti; aufbehalten, prideržati, shraniti, hraniti; erhalten, ohraniti, ohranovati, hraniti; wohl behalten ankommen, zdrav priti; im Gedächtnisse, zapomniti, pomniti, hraniti v spominu, vediti, spomniti se, pametovati kaj; die Farbe behalten, deržati barvo, ne puščati, pušati barve; behalt dir das, ná to; er behielt den Zorn im Herzen, jezo je kuhal v sercu; behalt das für dich, molči od tega, zamolči to, nikomur ne pravi tega; wohl zu behalten, s tem pristavkam, s tem prideržkam; er behält nichts bei sich, nič ne more zamolčati; ein behaltenes Schiff, ohranjena, rešena, spravljena ladija.

Behältniß, das, hramba, shramba, hram, sprava; Gefäß, posoda; Kiste, skrinja; für wilde Thiere, zverinjak, zverinec; für Tauben, golobnjak; für Hühner, kurnik, bei den Jägern, stan; für Fische, ribnik, ribnjak; für Vögel, tičnica; uss., nach analoger Bildung aus dem Bestimmungsworte.

Behaltsam, *adj.*, obderžin, ohranljiv, nepuščljiv, nepušljiv, s. **Behaltbar**; ein behaltsames Gedächtniß, dober spomin.

Behaltsamkeit, die, pomnjivost, pomljivost.

Behammeln, sich, *v. r.*, obrazgati se, umazati se.

Behämmern, *v. a.*, potolči, potleči, tolči, tleči, poklepati, oklepati, klepati, okovati, kovati.

Behandeln, *v. a.*, obdelati, obdelovati, delati, obravnati, obravnavati kaj, ravnati s čim, pečati se s čim, izdelati, izdelovati; einen übel behandeln, s kom gerdo, hudo, terdo delati, gerdo ravnati, koga hudo imeti, gerdo se obnašati proti komu; gut behandeln, lepo ravnati s kom, v dobri versti imeti koga; er behandelt ihn wie sein Kind, ima ga, kakor svojiga sina; jemanden gesetzlich behandeln, ravnati s kom po postavi; eine Waare, pogoditi, pogajati se za blago, narediti, narejati za blago, ceno ali kup storiti, delati; ärztlich, zdraviti, ozdravljati, auch gajiti, lečiti koga; eine Materie schriftlich oder mündlich behandeln, pisati ali govoriti od kake reči, izdelovati kako reč, razgovor od kake reči; die Gläubiger behandeln, pogajati se z upniki.

Behändigen, *v. a.*, izročiti, zročiti, izročati, izročevati.

Behändigung, s. **Einhändigung**.

Behandlung, die, obdelovanje, obravnava, izdelovanje, ravnanje s kom; dort erfuhren wir eine gute Behandlung, ondi so nas dobro sprejeli, imeli, so lepo ravnali z nami; Behandlung der Gläubiger, pogajanje z upniki; ärztliche Behandlung, zdravljenje, ozdravljanje, gajenje.

Behangen, *v. n.*, behangen bleiben, obviseti, viseti, obešen biti.

Behängen, *v. a.*, obesiti, obešati na kaj, opeti, openjati kaj; die Hunde behängen das Wild, psi se obešajo na divjino, prijemajo se zverine; *v. r.*, sich mit etwas, obesiti, obešati nase, pečati se s čim, mešati se v kaj, obesiti si kaj oder koga na vrat; sich mit schlechten Leuten behängen, pečati se s slabo tovaršijo, pajdašiti se s kom.

Behangzeit, die, goljenje jelenov.

Beharnen, *v. a.*, oscati, poscati, poščivati, pocurati, polulati kaj, koga.

Beharnischen, *v. a.* u. *r.*, oklep na se vzeti, djati, obleči, oblačiti; beharnischt, v oklepu, z oklepam obdan.

Beharren, *v. n.*, obstati, obstajati, prebiti, prestati, prestajati, sterpeti, preterpeti, ostati, ostajati terden, ne premakniti, ne premikati se, ne ganiti se; auf etwas, ostati, ostajati pri čem, terditi kaj, deržati se koga, česa, ne odstopiti od česa; für anshalten, stanoviten biti; bis ans Ende, dostati, dostajati do konca; die Kälte beharrte drei Tage, mraz je terpel tri dni.

Beharrlich, *adj.*, stanovit, stanoviten, terpeč, neprenehljiv, terden.

Beharrlichkeit, die, stanovitost, stanovitnost, obstojnost, stalnost, terdnost, terpežnost.

Beharschen, *v. n.*, okreniti, *poln.* okrzepnąć; sterditi, sterdovati se, zmerzniti; von den Wunden, okrastiti se, hrasta se nareja, dela.

Beharzen, *v. a.*, osmoliti, posmoliti, smoliti; des Harzes berauben, obrati, obirati smolo (pilpoh) iz —, smolo opuliti, puliti.

Behauben, *v. a.*, kapo, čepec djati, devati na glavo.

Behauchen, *v. a.*, hukniti na kaj, ohukati kaj, dihniti na kaj, odihati kaj, osopsti kaj.

Behauen, *v. a.*, einen Baum, obsekati, obsekovati, oklestiti, klestiti, otrebiti; einen Stein, obrezati, obrezovati, obdelati, obdelavati kamen; grob behauen, okresati, okresavati; das Bauholz, otesati, obtesati, obtesovati; im Bergbau, ein Gestein behauen, kamen poskusiti, skusiti; behauene Gänge, spraznjene rudne žile; behauener Stein, rezan kamen.

Behäufeln, *v. a.*, osipati, okopati, okopavati, prigrebsti oder prigreniti, prigrebati.

Behaupten, *v. a.*, terditi kaj; ich behaupte, jez pravim; man behauptet, dokazuje se, terdijo, pravijo; das Recht, den Platz, den Besitz, uderžati, obderžati, ubraniti, braniti; das Schlachtfeld, premoči, zmoči, premagati, zmagati; den Proceß behaupten, pravdo dobiti, dobivati; sein Recht, veljavo zadobiti svoji pravici; sich behaupten, *v. r.*, obderžati se, deržati se, terdno stati, uterditi se, ukoreniniti se.

Behauptung, die, terditev, terdilo, terjenje, dokazovanje; er soll seine Behauptung beweisen, naj dokaže, kar terdi.

Behausen, *v. a.*, beherbergen, pod streho vzeti, jemati, prenočiti, s. **Beherbergen**; *v. r.*, sich behausen, d. i. ansäßig machen, naseliti se, useliti se, nastaniti se; ein behauster Unterthan, useljen, nastanjen podložnik, ki ima svojo hišo.

Behausung, die, s. **Beherbergung**; das Haus, pohištvo, hiša, dom, poslopje, domovanje, stan, stanovališče, stanovališe, domačija.

Behäuten, *v. a.*, bei den Sattlern, obleči, oblačiti, prevleči z usnjem; behäutet sein, kožo imeti.

Beheben, *v. a.*, Zinsen, Abschriften, s. **Erheben**; ein Hinderniß, odpraviti, odpravljati, odstraniti, odstranovati.

Beheften, s. **Betrügen**.

Behelf, der, pomoč, pomoček, pripomoček, pomoga, poslužek; ein Beweismittel, dokaz, dokazovalo; nichtige Behelfe, prazni izgovori, izvinki.

Behelfen, sich, *v. r.*, opomoči se, opomagati se, prizamoči se, na noge spraviti se; sich mit etwas behelfen, pomoči, pomagati si s čim; sich einer Sache behelfen, rabiti kaj, poprijeti se česa; gem. poslužiti, služiti se česa; sich mit wenigen behelfen, auskommen, ob malem opraviti, opravljati, z malim shajati, prebiti, zadovoljevati; er behilft sich schmal, pičla, tesna mu hodi, revno živi, komaj da shaja.

Behelflich, s. **Behülflich**.

Behelligen, *v. a.*, einem beschwerlich fallen, nadlegovati koga s čim, nadlego delati komu, nadležen, težaven, zopern biti komu; sich mit etwas behelligen, ukvarjati se s čim, vtikati se v kaj; laß mich unbehelligt, ne moti, ne nadlegaj me.

Behelmen, *v. a.*, s čelado pokriti, pokrivati koga, se; behelmt, s čelado na glavi, s čelado pokrit.

Behemden, *v. a.*, srajco dati komu; *v. r.*, srajco obleči, oblačiti.

Behen, der, pokalica, (Silene behen Lin. —)

Behende, *adj.*, ročen, hiter, berzen, gibčen, spešin, uren, jadern; *adv.*, ročno, urno, jaderno, berzno i. t. d.

Behendigkeit, die, ročnost, urnost, jadernost, hitrost.

Behennuß, die, behenov oreh.

Beherbergen, *v. a.*, pod streho, v hišo vzeti, jemati, v svoj dom ali stan sprejeti, sprejemati, dati, dajati stan komu; über Nacht, prenočiti, prenočevati koga.

Beherbergung, die, sprejetje, vzetje v hišo, prenočitev; *fig.*, v sebi imeti, hraniti.

Beherrschen, *v. a.*, etwas, gospodovati, gospodariti, vladati nad čim, (čemu), oblast imeti nad kom; vom Könige, kraljevati; die Leidenschaften, premoči, premagati, ukrotiti, krotiti, uzdati, berzdati, zderžati, zderževati svoje strasti oder se; laß dich nicht von ihm beherrschen, ne daj, da bi bil on gospodar nad tabo, (čez te), da bi te on podrokoval; diese Anhöhe beherrscht die Stadt, ta hribec gospoduje nad mestam; *poln.* goruje (górować).

Beherrscher, der, gospodovavec, gospodar, vladar.

Beherrscherin, die, vladavka, gospodovavka.

Beherrschung, die, vladanje, gospodovanje.

Beherzigen, *v. a.*, v serce si vtisniti, vtiskati, k sercu si vzeti, jemati, razmisliti, pomisliti, premišljevati kaj; nach *Gutsm.* auch vserčiti; s. auch **Erwägen**.

Beherzigung, die, premislik, pomislik.

Beherzigungswerth, *adj.*, premislika vredno, vredno, da se k sercu vzame.

Beherzt, *adj.*, serčan, nebojeć, nestrašen, pogumen, hraber; beherzt machen, poserčiti, oserčiti koga; sich beherzt stellen, junačiti se.

Beherztheit, die, serčnost.

Behetzen, *v. a.*, ein Wildpret, goniti zvér s pesmí, naganjati, ševati, ščevati pse na zvér; einen Hund, na gonjo zvaditi, vaditi psa.

Beheucheln, *v. a.*, ohliniti koga, hliniti se komu in ukaniti ga.

Beheulen, *v. a.*, obtuliti kaj, tuliti zavolj česa.

Behexen, *v. a.*, narediti, narejati, udelati komu; mit dem Blick, *fascinare*, uročiti koga; s. auch **Bezaubern**.

Behilflich, s. **Behülflich**.

Behimmelt, s. **Benebelt**.

Behindern, s. **Verhindern**.

Behner, **Benner**, der, cajna, locajna, koš, košara, košarna.

Behobeln, *v. a.*, pooblati, zoblati, oblati*, poskoblati, skoblati; *fig.* einen, obtesati, obtesavati, omikati, ogladiti koga.

Behocken, *v. a.*, čepeti na čem.

Behohnlächeln, **Behohnen**, *v. a.*, einen, zasmehovati koga, posmehovati se komu.

Beholfen, *adj.*, spreten.
Beholfenheit, die, spretnost, znajdenost, pomogljivost.
Beholzen, *v. a.*, z drevjem obsaditi, obsajati, drevje zasaditi, zasajati, zarediti, zarejati; *poln.* zadrzewić; einen Deich beholzen, jez obkoliti, koliti; den Ofen, peč založiti, zakladati, zalagati; s. auch **Abholzen**; *v. r.*, die Bäume beholzen sich, drevesa idejo v les, v veje, obraščajo, obrašajo se, razraščajo, razrašajo se, širijo se; der beholzte Hügel, z drevjem obraščen, obrašen hribec.
Beholzung, die, dervarjenje; das Recht, Holz aus einem Walde zu holen, pravica, derva sekati, jemati, dervoseč.
Behör, s. **Zugehör**.
Behorchen, *v. a.*, poslušati na tihem, skrit, skrivaj, na ušesa vleči, prislušati; nach *M.* podslušati; *serb.* prisluškivati.
Behorcher, der, podslušnik; *serb.* prislušnik.
Behörde, die, das Gehörige, kar gre, grede, kar je storiti, kar je prav, primérno; s. a. **Zugehör, Adresse, Instanz**; oblast, nach *Gutsm.* oblastnija; pristojna gosposka, pristojni ured oder urad; die Gerichtsbehörde, sodna oblast, gosposka, sodnija; die Landesbehörden, deželske oblasti.
Behördlich, *adj.*, behördliche Weisung, gosposkino naročilo, ukaz pristojne oblasti.
Behörig, s. **Gehörig**.
Behosen, *v. a.* u. *r.*, einen, obleči, oblačiti koga v hlače oder komu hlače, obuti hlače; behost, v hlačah.
Behuf, der, raba, prid, korist, potreba, namen; zu diesem Behufe, k temu cilj in koncu, v ta namen, za to, zavolj tega, za tega del; zu meinem Behufe, za me, za mojo potrebo; er gab ihm zum Behuf der schleunigen Abreise Geld, dal mu je dnarjev, da bi jo hitro odrinil; zum Behuf, za —.
Behufen, *v. a.*, kopita, rog dati, dajati.
Behuft, *adj.*, kopitast; ein wohl, schlecht behuftes Pferd, konj dobrih, slabih kopit, rogov, konj dobriga roga; das Pferd ist behuft, konj ima kopita.
Behufig, s. **Dienlich**.
Behufs, *adv.*, behufs der Auseinandersetzung, da se razloži.
Behülflich, *adj.*, pomagaven, pripomogljiv, pomožen, pomočljiv; einem behülflich sein, pripomoči, pomoči, pomagati komu, na roko iti, hoditi, biti komu.
Behüllen, *v. a.*, zagerniti, zagrinjati kaj.
Behülsen, *v. a.*, ostročiti, strok, stročje narediti, delati, v stročje iti, gnati.
Behumsen, s. **Betrügen**.
Behüpfen, *v. a.*, skakati, skakljati po čem, obskakljati kaj.
Behusten, *v. a.*, okašljati, okašljevati.
Behüten, *v. a.*, *custodire*, obvarovati, varovati, ubraniti, braniti; behüte Gott, Bog obvaruj, ne daj Bog, Bog nas varuj, prenesi Bog, Bog odverni; *serb.* sačuvaj Bože; behüte dich Gott, z Bogam, z Bogam ostani, Bog s tabo; *depascere*, popasti, popašati, spasti, spašati.
Behüter, der, varh, čuvaj.
Behutsam, *adj.*, varen, čuječ, čuječen, pazen, opazen, pazljiv; behutsam handeln, varno, previdno delati.
Behutsamkeit, die, varnost, čuječnost, paznost, pazljivost, previdnost; anwenden, brauchen, pazen biti, previdno ravnati, paziti, čuti, varovati se.
Bei, als *praep.* pri, per; *altsl.* u, pri; bei uns, pri nas; bei Laibach, blizo Ljubljane; beim Richter, pred sodnikam; bei ihm stehen, blizo njega, zraven, poleg njega, z njim stati, biti; bei einem sich bedanken, komu se zahvaliti, hvalo dati, dajati; bei sich selbst sein, bei Troste sein, zavediti se, zavedati se, pri sebi, pri pameti biti, zdrave, čiste pameti biti; der Esel beim Phaedrus, usw., osel v Fèdru; bei sich, sam pri sebi; er aber schwieg und dachte (sagte) bei sich selbst, warum sollte ich usf., on pa je molčal, češ (auch rekši), kaj bi se itd.; ich muß bei mir selbst bekennen, moram si reči; bei der Hand nehmen, za roko prijeti, prijemati; überhaupt bei etwas fassen, prijeti za kaj (za glavo, za vrat, za rep itd.); bei den Haaren nehmen, zlasati, lasati koga; bei seinem Namen nennen, po imeni poklicati, klicati, zvati; der Geizhals ist bei großem Reichthum arm, skopin je zraven veliciga blaga siromak; bei aller seiner Strenge ist er geliebt, da si je oster, resen oder pri vsi njegovi ostrosti ga ljubijo; bei alle dem, pri vsem tem; beim Ankleiden sein, oblačiti se, napravljati se; bei einem Haar, manjkej, skoro, malo je manjkalo, malo da ne, toliko da ne; bei Paaren, parama; bei Fässern kaufen, po sodih, sod k sodu; bei Gelegenheit, s priložnostjo, o priliki; bei Gott, pri Bogu; bei Strafe verbiethen, pod kaznijo prepovedati; bei Vermeidung der Ungnade, ker bi sicer milost zgubil; bei Leibe nicht, nikar, kratko nikar; bei Wasser und Brot, ob kruhi in vodi; bei gesitteten Völkern, med olikanimi ljudstvi; bei Jahren sein, v letih biti; bei guter Laune sein, vesel, dobre volje, dobre čudi biti; bei Geld sein, dnarja pri sebi (saboj) imeti; beim Leben, živ biti, živeti; noch bei Kraft sein, še terden biti; beim Tische sitzen, za mizo sedeti; bei der Thür herein treten, skozi vrata; beim Fenster herausschauen, skozi okno gledati; bei Tage, podnevi, za dne; bei Nacht, ponoči; bei schönem Wetter, (v) ob lepem vremenu; bei frühem Morgen, zgodaj, zarano; bei hellem Tage, za svetliga, za velikiga dne; bei der Nase herumführen, voditi za nos; bei Seite, na stran; das ist bei weitem nicht so, to je vse drugači; bei der Hand, pri roci; beim Regierungsantritte des Königs, ko je kralj nastopil vladarstvo, začel vladati; bei dieser Sachlage rathe ich, ker je taka, svetujem; er ist gut bei Leibe, rejen je; bei etwas anfangen, od česa začeti; es steht bei dir, v tvoji moči je; bei Zeiten, zgodaj, ob času,

za časa; als *adv.* *(circiter)*, ungefähr, bei einer Stunde lang, blizo eno uro, okoli ene ure; bei zehn Dukaten, okoli deset cekinov; od prilike, primerama, nekako, kje.

Beian, s. Daneben.

Beiarbeiter, der, sodelavec, pomagač, pomagavec.

Beibehalten, *v. a.*, obderžati, prideržati, obderževati, ohraniti, hraniti, jemati; den üblen Geruch behält es lange bei, neprijeten duh mu dolgo ostane, se ga dolgo derži.

Beibehaltung, die, obderžek; mit Beibehaltung der Rechte, s pravicami vred, ktere itd.

Beibeutel, s. Nebentasche.

Beibiegen, *v. a.*, priložiti, prilagati, priviti, privijati, pridjati, pridevati, podpogniti, podpogibati.

Beibinden, *v. a.*, privezati, privezovati k čemu.

Beiblatt, das, doklada, priloga, dokladni list, dodatek.

Beibringen, *v. a.*, herbei, prinesti, prinašati, donesti, donositi, donašati; Beweise, podati, predložiti, pokazati dokaze, spričbe; Gründe, povedati vzroke; Zeugen, imenovati, postaviti, pripeljati priče; einem Gift, zavdati, zavdajati komu; einen Schlag, udariti, habniti koga; einen Stoß einem, suniti, dregniti koga; mit dem Zeitworte des Nennwortes, z. B. einem Furcht beibringen, ostrašiti, strašiti, plašiti koga; eine Wunde, raniti koga; *serb.* ranu zadati; einem eine Meinung, koga na misel napeljati, podtakniti komu; einem Wissenschaften, učiti koga kaj, podučiti, podučevati koga v čem, razjasniti, razložiti komu kaj, napotiti koga v čem; *fig.* vcepiti, vsejati, vliti, n. p. dobre vodila; dem Feinde eine Niederlage, pobiti, posekati sovražnika; man hat mir Eckel beigebracht vor dieser Speise, to jed so mi pristudili, pregrozili.

Beicht, Beichte, die, spoved, izpoved; thun, ablegen, spovedati, spovedovati se, spoved opraviti, opravljati; sitzen, hören, spovedati, spovedovati koga; zur Beicht gehen, iti, hoditi k spovedi od. spovedat, spovedovat se; du sollst mir Beichte thun, povej mi, razodeni mi; Generalbeicht, dolga, splošna spoved.

Beicht-, in Zstzg., spovedni.

Beichten, *v. a.*, spovedati, spovedovati se (grehov); bekennen, povedati, izpovedati, razodeti, razodevati.

Beichter, Beichtgänger, s. Beichtkind.

Beichtermahnung, die, spovedni opomin, opominjanje zastran spovedi.

Beichtformel, die, spoved, besede spovedi.

Beichtgebet, das, spovedna molitev, molitev pred spovedjo.

Beichtgeld, das, **Beichtgroschen**, **Beichtpfennig**, der, spovednina, spovedni dnar.

Beichtiger, der, das **Beichtkind**, s. dieses; Bekenner, spoznovavec; **Beichtvater**, spovednik, spovedovavec.

Beichtkind, das, spovedanec, spovedovanec, spovedanka, spovedovanka; er hat viele Beichtkinder, k njemu jih mnogo k spovedi hodi.

Beichtmutter, die, spovednica.

Beichtrede, die, spovedni govor, spovedna pridiga.

Beichtschein, s. Beichtzettel.

Beichtsohn, s. Beichtkind.

Beichtspiegel, der, vestno ogledalo.

Beichtstuhl, der, spovednica, (eig. spovedovavnica).

Beichttag, der, dan spovedi, spovedni dan.

Beichtvater, der, spovednik; des Beichtvaters, spovednikov.

Beichtzettel, der, spovedni list, spričba opravljene spovedi.

Beide, *num.*, *m.* obá; *f.* obé; auch obadva, obedve; einer von beiden, obéh eden, eden ali drugi; keiner von beiden, nobêden obéh, ne eden, ne drugi; alle beide, obádva, obédve, obá, obé; *serb.* obojica (n. p. obojica su došla); zwei zusammengenommene Dinge, als ein Ganzes, obój, a, e; beide Weine, oboje vino; unter beiden Gestalten, pod obema podobama; mit beiden Händen, zoberoč; *serb.* oberučke; auf beiden Augen blind, na obe očesi slep; beides im weitern und näheren Kreise, kakor od dalječ, tako tudi v obližji; man muß beides thun, obóje se mora storiti.

Beiderlei, *num.*, oboj, obojin; auf beiderlei Art, obojako, po oboje; beiderlei Völker, obojni narod, oba naroda.

Beiderseitig, *adj.*, obéh, obojin, obeh strani; ihre beiderseitige Freude, veselje obeh; s. auch **Wechselseitig**.

Beiderseits, *adv.*, beide, oba, obé; sie sind beiderseits einverstanden, oba sta ene misli, obójod, od obéh strani, na obé strani, na obádva kraja, eno kakor drugo, kakor eno tako drugo.

Beidesmal, *adv.*, obakrat, oba pota.

Beidlebig, *adj.*, vodozemen, dvoživka.

Beidrängen, *v. a.*, od vsih strani naganjati, pritiskati.

Beidrehen, *v. a.*, proti vetru zasukati, zasukovati, zakreniti ladijo.

Beidrucken, *v. a.*, prinatisniti, prinatiskati, pridrukati*, k čemu druzimu natisniti, natiskati.

Beidrücken, *v. a.*, pritisniti, pritiskati, pritiskovati; sein Siegel beidrücken, pečat pritisniti; *serb.* udariti.

Beidrückung, die, pritis; mit Beidrückung des Siegels, pritisnivši svoj pečat na —.

Beidschattig, *adj.*, dvosenčin, raznosenčin.

Beierbe, s. Nacherbe.

Beiern, *v. a.*, mit dem Klöpfl an die Glocke schlagen, statt sie im Schwunge zu läuten, priterkovati, priterkavati, auch tolkljati, lengati, klenkati, trijančati.

Beiessen, das, *cibus interpositus*, posebna jed, vmesna, pristavljena jed, priboljšek, poveršek.

Beifall, der, pohvala, poterdba; dopadajenje, dopadenje; geben, pohvaliti, hvaliti, poterditi, poterjevati kaj; die Sache findet keinen Beifall, ta reč (se) ne dopade, ne dopada;

Beifall klatschen, ploskati z rokami (v znamnje pohvale); stürmischer Beifall, gromovito, hrumeče ploskanje; Beifall ernten, doseči pohvalo, pohvaljen biti; er findet allgemeinen Beifall, vse ga hvali, vsim se ljubi, vsim je všeč.

Beifallen, *v. n.*, einem Beifall geben, pohvaliti, hvaliti koga, prav dati komu, priterditi, priterjevati, potegniti, vleči s kom, biti enake misli s kom; mit einem Aufrührer, s puntarjem potegniti, potegovati, k njemu pristopiti, pridružiti se mu, deržati se ga, pritegniti; *serb.* pristati uz koga; in das Gedächtniß kommen, spomniti, spominjati se česa, na misel, na um priti; es will mir nicht beifallen, ne morem se spomniti, domisliti, če ravno mi je na koncu jezika; *serb.* nesěćam se.

Beifallgierig, *adj.*, hvale, pohvale željin, žejin, lačen.

Beifällig, *adj.*, pohvalen, všečen; der Antrag wurde beifällig aufgenommen, ta nasvet je bil s pohvalo sprejet, zaslišan; es ist mir nicht beifällig, ne pomnim več.

Beifallsklatschen, das, ploskanje z rokami.

Beifallsbezeugung, die, pohvala.

Beifallsgeschrei, das, pohvalni krik, vek.

Beifallswink, der, pohvalni migljej, pohvalno miganje, prikimanje, prikimovanje.

Beifang, der, privlak, naključni vlak.

Beifeste, s. **Citadelle.**

Beiflechten, *v. a.*, pripleсti, pripletati, pripletovati, vplesti, vpletati.

Beiflicken, *v. a.*, prikerpati, pritakniti, prištuliti.

Beifolgen, *v. n.*, beifolgender Brief, priloženo pismo.

Beifracht, s. **Beilast.**

Beifrau, die, pomagavka, pomočnica.

Beifreude, s. **Mitfreude.**

Beifuge, die, prilog, dodatek.

Beifügen, *v. a.*, priložiti, prilagati, pridjati, pridevati, dodati, dodajati, pristaviti, dostaviti, dostavljati; aus dem Beigefügten, iz priloge.

Beifügen, das, pristavek; mit dem Beifügen, s tem pristavkam, s tem opominam.

Beifuß, der, (Artemisia vulgaris L.), metlika, černob, černobje, divji pêlin; (A. dracunculus), dragoncel*; (A. abrotanum), abrotica*, abrošica.

Beigabe, s. **Beifuge.**

Beigang, der, pritična, stranska žila; s. auch **Seitengang.**

Beigast, s. **Nebengast.**

Beigeben, *v. a.*, pridati, pridajati, pridružiti, pridruževati koga komu.

Beigedanke, s. **Nebengedanke.**

Beigehen, *v. n.*, wie **Beifolgen**; es dürfte mir noch Manches beigehen, marsikaj mi bo še prišlo na misel, v glavo; sich beigehen lassen, prederzniti se, lotiti se; s. auch **Beikommen.**

Beigehend, *adj.*, priložen, pridjan.

Beigehörde, s. **Nebenwerk.**

Beigehülfe, der, pomagač, pomočnik.

Beigeleit, das, spremljava, spremstvo.

Beigemach, das, stranska čumnata, prijizba.

Beigenuß, s. **Nebengenuß.**

Beigenannt, *adj.*, imenovan, z zdevkam.

Beigeruch, **Beigeschmack**, der, haben, eikniti*, cikati po čem; die Speise hat einen bittern Beigeschmack, jed nekako pogrenuje.

Beigeschworne, s. **Beisaß.**

Beigesellen, sich, *v. r.*, pridružiti, pridruževati se, pripajdašiti se, pritovaršiti se; in der Folge haben sich noch Andere beigesellt (z. B. zu einer Schlägerei), pozneje je pritegnilo več druzih.

Beigethan, *adj.*, naklonjen, nagnjen, dober, na roko; s. auch **Geneigt.**

Beigewicht, das, pritega, dodana vtež.

Beigießen, *v. a.*, priliti, prilivati oder prilijati, doliti.

Beiglied, das, pristavje; s. **Nebenglied.**

Beigut, s. **Nebengut.**

Beihalm, der, sbil, obraslik, razrastek, pristavek.

Beihändig, **Beihanden**, *adv.*, na roko, na roci, pri roci.

Beiher, *adv.*, neben her, vmes, po strani, zraven, memogrede.

Beihererziehen, *v. a.*, prirediti, prirejati (kako žival).

Beiherstellen, *v. a.*, (Jäg.), pristaviti mreže.

Beihülfe, die, pripomoč, pripomoček.

Beijagen, das, manjši lov, mala gonja.

Beikarte, die, nižji kvarta.

Beikind, das, s. **Bastard.**

Beikirche, die, podružnica, podružna cerkev.

Beiklang, der, priglas †.

Beiknecht, der, mali hlapec, pridani hlapec, pomagač.

Beikneten, *v. a.*, prignjesti, primesiti.

Beikoch, der, mali kuhar, kuharski pomagač; für den Beitisch, družinski kuhar.

Beikommen, *v. n.*, einer Sache, približati, približevati se, blizo priti, prihajati čemu, komu, do živiga priti, za kožo priti komu, zmoči, zmagati, zalesti koga; man konnte ihm nicht beikommen, nič mu niso mogli, niso mogli do njega; gleichkommen einem an etwas, doiti, dohajati koga v čem, enak biti komu; wie könnte mir das beikommen, kako bi mi to na misel, v glavo prišlo; sich beikommen lassen, prederzniti, podstopiti se; laß dirs nicht beikommen, le ne misli ne na to; seinem Verluste, zgubo dobiti, do odškodovanja priti.

Beikommend, *adj.*, beikommendes Schreiben, priloženo pismo, priloga.

Beikönnen, s. **Beikommen (können).**

Beikriechen, *v. n.*, vom gezüchtigten Hund, rep med noge stisniti.

Beil, das, sekira; in Kt. auch butica; *russ.* auch topor; s. **Axt.**

Beilade, die, predalce.

Beilage, die, pristavek, prilog, priloga, doklada, dokladek, dodavek, pridavek, auch nameček, poveršek; *(depositum)*, hranilo, shranjena reč; in der Beilage folgt, priloženo je.

Beilager, das, ženitovanje, ženitev, svatba (vladarjev, knezov); halten, vollziehen, ženitev opraviti, opravljati, svatbo imeti.
Beiland, das, lastina, prikupljena njiva.
Beilaß, s. **Fundus instructus.**
Beilassen, s. **Zulassen;** Jemanden den Unterhalt beilassen, pustiti komu živež, vžitek.
Beilast, die, priložba, posebni tovor.
Beiläufer, der, pošiljanec; s. auch **Ausläufer, Beiknecht.**
Beiläufig, *adj.* u. *adv.*, nebenbei, memogredé, pri tej priliki; ungefähr, pri, okoli, blizo, pri eni meri, merama, od prilike, gem. per eni glihi*, nach *V.* auch po vélikem; beiläufig 100 Mann, pri sto mož, okoli sto mož, blizo sto mož, kacih sto mož.
Beilchen, das, sekirica, sekiričica.
Beilegen, *v. a.*, priložiti, prilagati, prikladati, pridati, dodati, dodajati, pridjati, pridevati; den Akten beilegen, priložiti, djati k spisam; die Tochter einem, hčer dati komu; sie legen ihm viel Verstand bei, pravijo, da je kaj razumen, imajo ga (za) pametniga; bei Seite legen, odložiti, odlagati, odstraniti, na stran djati, devati, opustiti, opuščati, opušati; beerdigen, zakopati koga; einem beimessen, von einem behaupten, pripisati, pripisovati kaj; eine Schuld, okriviti, kriviti, obdolžiti, dolžiti koga, česa, v krivico komu šteti, zameriti, zamérjati; verwahrlich beilegen, hraniti dati, dajati; einen Streit, prepir poravnati, poravnavati; pomiriti, udušiti, ugasiti prepir; die Sache ist beigelegt, to je poravnano, Unruhen, utolažiti, utažiti nemir; der Proceß wurde gütlich beigelegt, pravda je bila z lepo dognana, končana; einen Namen beilegen, zdeti, zdevati komu, ime dati, dajati; Glauben beilegen, verjeti, vero dati, dajati komu; ich lege nichts bei, nič si ne morem, nečem prihraniti; ich lege der Sache keinen Werth bei, ne štejem za nič; *v. n.*, proti vetru zakreniti, deržati; einem beilegen, s. **Beipflichten.**
Beilegung, die, priloga, prilaganje; eines Streites, sprava, poravnava.
Beilehnen, s. **Anlehnen.**
Beileid, das, sožalost, sožalovanje, milovanje; s. auch **Mitleid;** Beileid haben, milovati koga, žalovati z žalostnim.
Beileidsbrief, s. **Condolenzschreiben.**
Beileisen, das, železo, železnina za sekire.
Beilfertig, *adj.*, dotesan.
Beilförmig, *adj.*, sekirast, sekiri podoben.
Beilgeld, das, sekirščina, sekiršina.
Beiliegen, *v. n.*, dem Briefe liegt Geld bei, v tem pismu so dnarji (priloženi); beiliegende Schrift, priloženo pisanje; beiliegend erhalten Sie, v prilogi prejmete.
Beim,= Bei dem, s. **Bei.**
Beimagd, die, pomagačka, pomagavka, mala dekla.
Beimann, s. **Cicisbeo.**
Beimengen, s. **Beimischen.**
Beimessen, *v. a.*, primeriti, primérjati; einem Glauben beimessen, verjeti (verjamem) komu, vero dati komu; mir muß man Glauben beimessen, meni gre vera, meni se mora verjeti; die Schuld, obdolžiti, dolžiti koga, okriviti, kriviti koga, pripisati, pripisovati komu, sebi.
Beimischen, *v. a.*, primesiti, primešati, priliti, prilivati, pridjati, pritakniti.
Beimischung, die, primeševanje, primés, auch *altsl.* primeša, primešanica; ohne fremde Beimischung, ne pridevaje, ne jemaje nič druziga zunanjiga, tujiga.
Bein,= bei den, s. **Bei.**
Bein, das, kost; großes, nach *M.* kostnjača; das Schienbein, der Röhrknochen, piščala, pišala, piščal, pišal, golen, cev; das heilige Bein, križnica, sveta kost; ungenanntes, neimenovana kost; lange Beine, skraki; das Dickbein, kost v stegnu; Fuß, noga; in Bein arbeiten, kosti izdelovati; es ist nichts als Haut und Bein an ihm, sama kost in koža ga je; durch Mark und Bein dringen, prešiniti, presuniti serce, v serce seči, v serce predreti, muzeg in kosti spreleteti; die Beine sind geschwollen, noge so otekle; ein Bein brechen, nogo zlomiti; auf die Beine bringen, helfen, na noge spraviti, spravljati, postaviti, postavljati; auf die Beine kommen, opomoči se, skolebati, okrevati; sich auf die Beine machen, pobrisati jo, pobrati se, pomesti jo, auch napotiti se, odriniti jo; ich will dir Beine machen, čakaj, ti bom pomagal hoditi, te naučim teči; nimm die Beine mit, podvizaj (se), hiti; ans Bein binden, streichen, ne marati za kaj, ne zmeniti, meniti se; auf den Beinen haben, na nogah imeti; sein, biti na nogah, po konci; Soldaten auf die Beine bringen, vojake nabrati, nabirati; haben, imeti nabranih; einem ein Bein unterschlagen, spodbiti, spodbijati koga, spodnesti, spodnašati koga, spodmakniti komu nogo, nogo postaviti komu; *fig.*, zagnati komu poleno pod noge, zavirati komu; die Beine auseinander spreizen, razkrekniti, razkrečati, razkrečevati se; die Beine strecken, stegniti se; Stein und Bein schwören, grozno se pridušavati; an den Beinen aufhängen, za noge obesiti; er schwört Stein und Bein, dušo in telo zaklinja; das Bein eines Stuhles, Tisches, stolova, mizna noga; Würfelbein, kostka.
Bein=, in der Zs., koščéni, košéni, kosteni, iz kosti.
Beinahe, *adv.*, skorej, manjkej, brez maliga, blizo; er wäre beinahe gestorben, toliko, da ni umerl, malo, da ni, — malo je manjkalo, da ni poginil, kmalo bi bil konec storil, manjkaj je umerl.
Beinähnlich, *adj.*, koščenast, košenast, nogi podoben.
Beiname, der, pridevek (auch *altsl.*); Friedrich, mit dem Beinamen der Große, Friderik, imenovan Veliki, nach *M.* naimek, primek, priime; s. auch **Zuname;** Spitzname, zdevek, pritikljej.
Beinanzug, der, zdoljna obleka.

Beinarbeiter, s. Beindrechsler.
Beinartig, s. Beinähnlich.
Beinasche, die, kostni pepel, pepel iz kosti.
Beinbohrer, s. Bankbohrer.
Beinbrecher, der, (Falco ossifragus), orel kostižér †.
Beinbruch, der, kostilom †, nogolom; der Sturz vom Pferde hatte einen Beinbruch zur Folge, s konja je padel in si nogo zlomil.
Beinbrüchig, *adj.*, kdor ali kar ima zlomljeno nogo; beinbrüchiges Vieh, živina, ki ni za klanje.
Beinchen, das, koščica, košica, nožica.
Beindrechsler, **Beindreher**, der, mojster koščenih, košenih izdelkov, kostni strugar, strugar, ki izdeluje kosti.
Beindürre, *adj.*, meršav, suh, kakor kost, suhokost †.
Beineben, **Beinebst**, *adv.*, zraven, kraj tega, poleg tega, s tem vred.
Beinern, *adj.*, koščen, košen, kosten, iz kosti.
Beinfeile, die, kostna pila.
Beinfraß, der, **Beinfäule**, kostna gnjiloba, bramorka.
Beingerippe, das, **Beingestell**, **Beingerüst**, **Skelett**, kostjak, rebrovje, hrodje, nach *M.* rebrenik, nach *V.* sklednik.
Beingewächs, das, morska kost.
Beinharnisch, der, nožni oklep, železne hlače, golenjak †.
Beinhart, *adj.*, terd kakor kost, preterd.
Beinhaus, das, kostnica, kostišče, kostiše, kostnjak, auch karner.
Beinhaut, die, koža, pokostnica, nach *V.* kostna mézra.
Beinheil, das, (Symphythum tuberosum), gabez; (Symph. off.), černi koren.
Beinholz, **Beinhülse**, s. **Hartriegel**, **Zaunkirsche**, **Heckenbaum**.
Beinicht, *adj.*, koščenast, košenast, kostnat.
Beinig, *adj.*, koščen, košen, kostnat, in Zssg., z. B. zweibeinig, dvonog.
Beinkleid, das, hlače; leinene Unterhosen, svitice, spodnjice.
Beinknochen, der, nožna kost.
Beinknopf, der, koščeni, košeni gumb.
Beinkrebs, der, rak, kostni rak, rak v kosti.
Beinlade, die, bei den Wundärzten, les, špritle* *pl.*, šina*, *russ.* lubok.
Beinlage, s. **Beinling**.
Beinleder, das, Lederschaft an Stiefeln, golenice *pl.*, štebale*, štebaline.
Beinling, der, das Leder über den Beinen, nožina, noge; am Strumpfe, nach *V.* omečje, *serb.* grlić.
Beinlos, *adj.*, brezkosten, brez kosti, breznožen.
Beinmark, das, mozeg, *altsl.* mozg.
Beinmehl, das, koščena, košena moka; s. auch **Beinasche**.
Beinmuskel, der, nožna miška.
Beinöl, das, kostno olje.
Beinrüstung, die, obnožje; s. auch **Beinharnisch**.
Beinsäge, s. **Knochensäge**.
Beinschelle, die, okovi na nogi.
Beinschiene, die, bei den Wundärzten, obklada, deščica; s. **Beinharnisch**.
Beinschwarz, das, kostno, koščeno, košeno černilo.
Beinspalt, der, nalomljena kost.
Beinspat, der, napužnica.
Beinstab, der, noga.
Beinstellend, s. **Bein**.
Beinstiefel, der, čižme *pl.*
Beinwaare, die, koščenina, košenina, koščena, košena roba.
Beinwand, die, koščeni, košeni predel.
Beinwell, s. **Beinheil**.
Beinwunde, die, rana v kosti, v nogi.
Beinwurm, der, kostni červ.
Beiordnen, *v. a.*, pridati, pridajati, dodati, priverstiti, priverstovati.
Beipacken, *v. a.*, pritovoriti, k druzimu naložiti, nakladati.
Beipferd, das, Handpferd, pripreženec.
Beipflichten, *v. n.*, prinuditi, pohvaliti, priterditi, prav dati, ene misli biti, vjemati se, pristopiti, pridružiti se komu; s. auch **Beifallen**, **Beilegen**.
Beipflichter, der, prikimovavec, hvalivec.
Beirath, der, svet, *altsl.* s'vét; Rathgeber, svetovavec, nach *Dalm.* svétnik.
Beirathen, *v. n.*, svetovati komu kaj.
Beiräthig, *adj.*, einem beiräthig sein, svetovati komu.
Beiräumen, s. **Anräumen**.
Beirechnen, *v. a.*, prišteti, prištevati.
Beireihen, s. **Anreihen**.
Beiriemen, der, uzdni jèrmen.
Beirren, *v. a.*, zmotiti, motiti koga; das beirrt nichts, to nič ne kazí.
Beirücken, *v. a.*, primakniti, primikati (kaj, se), pristaviti, pristavljati.
Beirufen, s. **Herbeirufen**.
Beisammen, *adv.*, skup, skupej, vkup, *serb.* zajedno, s. auch **Zusammen**; der Feind hat schon wieder ein Heer beisammen, sovražnik je zopet nabral, zbral, skupil vojske.
Beisaß, der, auf dem Lande, bajtar, kočar, kajžar, željar; s. **Gemeindeangehörige**; Beisitzer, prisednik; Beigeschworner, nastopni porotnik.
Beisatz, der, pristavek, dodatek; mit dem Beisatze, s tem pristavkam, s to opombo.
Beischaffen, *v. a.*, pripraviti, napraviti, napravljati, omisliti, omišljevati, priskerbeti, priskerbovati, — s poti spraviti, spravljati.
Beischließen, *v. a.*, pridati, pridjati, skladati, v sklad dati, zvreči (n. p. dnar).
Beischiff, das, ladjica, stranska ladija.
Beischlaf, der, telesna združba, spoj, *cfr. altsl.* spojiti *(conjungere)*; prileg.
Beischlafen, s. **Beschlafen**.
Beischläfer, der, priležnik †; *russ.* u. *poln.* naložnik.
Beischläferin, die, hotnica, priležulja †; *russ.*, *poln.* u. *altsl.* naložnica.

Beischlag, der, ponarejen, kriv denar; s. auch **Bastard.**

Beischlagen, s. **Beistimmen, Nachgeben;** er schlägt nicht übel bei, ni boljši od uniga.

Beischließen, *v. a.*, beifügen, priložiti, prilagati; beischließend übersenden wir, temu pismu je pridjano (n. p. deset goldinarjev); einschließen, zakleniti, prikleniti, zaklepati.

Beischluß, der, prilog, priložek, priloga, dodatek.

Beischlüssel, der, ponarejeni ključ, tatinski ključ, odpirač, vetrih*.

Beischmack, der, dušec; hat einen Beischmack nach —, ima dušec, vleče po —, cikne* na —; *serb.* zaudara na —; s. auch **Beigeschmack.**

Beischmelzen, *v. a.*, pritopiti, pritapljati.

Beischmieren, *v. a.*, primazati, primazovati.

Beischreiben, *v. a.*, pripisati, pripisovati.

Beischreiber, der, pisarski pomočnik, pomagavec.

Beischrift, die, pripis, pripisek.

Beischuß, s. **Beitrag.**

Beischüssel, die, prijed; s. auch **Beiessen.**

Beischütten, *v. a.*, prisuti, prispeti, prisipati; von Flüssigkeiten, priliti, prilivati.

Beischwimmen, s. **Herbeischwimmen.**

Beisegel, der, jaderce; s. auch **Leesegel.**

Beisein, *v. n.*, pričujoč, nazoč, zraven biti, bivati.

Beisein, das, nazočnost, vpričnost; im Beisein zweier Männer, vpričo dveh mož, pred dvema možema; das eheliche Beisein, s. **Beiwohnung.**

Beiseit, Beiseite, Beiseits, *adv.*, na strani, od strani, posebej, na samem, posamezno, v kraji; bei Seite gehen, treten, na stran, v stran stopiti, iti, odstopiti; bei Seite reden, sam zase govoriti; bei Seite stehen, na strani, na kraji stati; bei Seite schaffen, odpraviti, s poti spraviti; Scherz bei Seite, brez šale, zares.

Beiseitsetzung, Beiseitlegung, die, odprava, uklon; mit Beiseitesetzung, opustivši.

Beisetzen, *v. a.*, pristaviti, pristavljati, pridjati, pridevati kaj k čemu; eine Leiche, truplo shraniti, položiti, pokopati; die Speise, pristaviti, postaviti k ognju; die Segel, jadra razpeti, razpenjati; schriftlich, pripisati, pripisovati.

Beisetzung, die, pristavljanje; einer Leiche, pogreb; schriftliche, pripis, pripisek.

Beisichtig, s. **Kurzsichtig.**

Beisitz, der, priseja, prisedba †, vpričnost.

Beisitzen, *v. n.*, zraven sedeti, sedeti pri čem, nazoč biti, prisednik biti.

Beisitzer, der, prisednik †.

Beisitzeramt, das, služba prisednika, prisedstvo.

Beisonne, s. **Nebensonne.**

Beisorge, s. **Besorgniß.**

Beispannen, *v. a.*, pripreči, pripregovati.

Beispiel, das, Exempel, zgled, razgled, *podoba, poln.* przyklad; ein gutes Beispiel geben, lep zgled dajati; sich ein Beispiel nehmen, zgledovati se po kom, gledati na koga in posnemati ga; ein Beispiel anführen, povedati, pokazati primér; zum Beispiele, na priliko, na primér (n. p.), (da) postavim; so, um ein Beispiel anzuführen, tako, postavim —; ohne Beispiel, brez primera, neslišan, neviden; böse Beispiele verderben gute Sitten, kdor se z mokrim bratam druži, ne bo dolgo suh.

Beispielchen, das, primérček.

Beispiellos, *adj.* u. *adv.*, brezpriméren, edin, nikdar ne slišano, nikdar ne videno, brez primera.

Beispielreich, *adj.*, poln primerov.

Beispielshalber, *adv.*, za primér.

Beispielsweise, *adv.*, na primér, za primér, primerama.

Beispringen, *v. n.*, priskočiti, priskakovati (na pomoč), pripomoči, pripomagati, pomagati.

Beiße, s. **Beitze.**

Beißel, der, oder die, zagojzda.

Beißelbeere, s. **Berberis.**

Beißen, *v. a.*, ugrizniti, ugristi, gristi, ujesti, ujedati, uklati, klati; rundum, ogrizniti, oklati; von Fliegen, Schlangen, pikniti, upičiti, pičiti, pikati, auch ujesti; die Zähne zusammenbeißen, stisniti zobe; ich kann es nicht beißen, ne morem zgrizniti; er hat nichts zu beißen und zu brechen, nima kaj jesti; das Gewissen beißt ihn, vest ga peče, jé, muči, tare; *v. n.*, sich auf die Zunge, Lippen, se v jezik, v žnable ugrizniti, ujesti, *fig.* smeh zaderževati; in einen sauern Apfel beißen, v seršenovo gnjezdo seči, segati, s. auch **Apfel;** in das Gras beißen, pod rušino iti, v kertovo deželo iti, pod černo zemljo iti, iti rakam žvižgat; der Rauch beißt, dim peče, skli, ščemi, žerí v očesu; jucken, serbeti; ätzen, jesti; nach etwas, zaganjati se, segati z zobmí po čem; *v. r.*, sich beißen, kavsati se, gristi se, zajedati se, ujedati se, klati se; die Hunde beißen sich um einen Knochen, psi se za kost koljejo.

Beißend, *adj.*, grizeč, grizljiv, skeleč; nach *Gutsm.* ripeč (eigentl., rupeč, in U. K. rupeča rana), s. auch **Aetzend;** eine beißende Wunde, skeleča rana; beißende Reden, grizeče, zbadljive besede.

Beißer, s. **Zänker, Kinderzähne.**

Beißfliege, die, brecelj.

Beißig, *adj.*, popadin, grizin, ujedin, nach *Jan.* auch sagurn; der Hund ist beißig, pes popada, kolje, ujeda; s. **Bißig.**

Beißker, der, (Cobitis fossilis), piškur, piškor.

Beißkorb, der, torba; s. auch **Maulkorb.**

Beißrübe, die, pesa.

Beißzahn, der, prednji zob, prednjak.

Beißzange, die, ščipavnice, šipavnice *pl.*, kovavne ščipavne klešče, šipavne kleše.

Beistand, der, Hülfe, pomoč, pripomoč; leisten, pomoči, pripomoči, pomagati; die beistehende Person, pomočnik; rechtlicher Bei-

stand, Advokat, zagovornik, besednik, pravdosrednik, advokat, *serb.* odvetnik; zur Zeugenschaft, priča, svedok, nazočnik†; bei der Trauung, priča, kum.
Beiständer, der, s. **Beistand**; pomočna ladija.
Beiständig, s. **Behülflich.**
Beistandsleistung, die, pomaganje.
Beistecken, *v. a.*, pritakniti, pritikati; sich Geld beistecken, vzeti dnarjev saboj; ins Gefängniß, vtakniti v zapor.
Beistehen, *v. n.*, Hülfe leisten, pomoči, pomagati, varovati, braniti, *serb.* biti komu v pomoč; einem mit Rath und That beistehen, pomagati komu z besedo in z djanjem; einem Kranken, biti pri bolniku; der Himmel steh dir bei, Bog te vari, brani, ti pridi v (na) pomoč.
Beisteher, der, pomočnik.
Beisteherin, die, pomočnica.
Beistellen, *v. a.*, **Beisetzen**; dati, dajati, omisliti, omišljevati.
Beisteuer, die, sklad, dar, podarek, milodar†, milošnja, milošnja; Nebensteuer, priklad; s. auch **Beitrag.**
Beisteuern, *v. a.*, priložiti, prikladati, prilagati, v sklad dati, dajati, pomagati v dnarjih, pridati.
Beistich, der, in den Teichen, jarek.
Beistimmen, *v. n.*, priterditi, priterjevati, prav dati, dajati; nach *V.* auch prinuditi; privoliti, pristopiti komu, vjemati se, zlagati se s kom, ene misli biti s kom, *serb.* auch pristati uz koga.
Beistimmer, s. **Beipflichter.**
Beistimmung, die, poterdba, prinuja, prikimovanje.
Beistock, s. **Nebenstock.**
Beistopfen, *v. a.*, prigatiti, primašiti.
Beistrich, der, rez, vejica, nach *M.* čerknja.
Beistrom, s. **Nebenstrom, Nebenarm.**
Beistück, das, priklada; s. auch **Nebenstück.**
Beitasche, die, mošnjica, žepič.
Beite, s. **Zeit.**
Beithun, *v. a.*, shraniti, spraviti; *v. r.*, sich beithun, prikupiti, prikupovati se komu; beigethan, s. **Zuthun, Zugethan.**
Beitisch, der, mala miza, druga, družinska miza, mizica.
Beitrag, der, donesek, prinesek, pripomoček, sklad, prinos; einen Beitrag thun, leisten, dati kaj (v dnarjih) v sklad, pripomoči; für ein Druckwerk, sostavek, spisek; Beiträge sammeln, brati, zbirati v sklad; s. auch **Beisteuer.**
Beitragen, *v. a.*, privreči, pridati, pridajati, svoje storiti, delati, prizadjati, prizadevati, pripomoči, pripomagati; das Seinige beitragen, prizadevati si po svoji moči, poganjati se za kaj; alles dies trug zu seinem Tode bei, vse to je pritegnilo, je bilo vzrok, je pripomoglo, da je umerl; dies trug zur Vermehrung meiner Angst bei, to je še povišalo, pomnožilo moj strah.
Beiträger, der, donesec, skladnik.
Beitreiben, *v. a.*, das Vieh, prignati, priganjati; Geld, iztirjati, tirjati; s. auch **Eintreiben.**
Beitreiben, das, drugi lov, druga gonja.
Beitreten, *v. n.*, pristopiti, pristopati, pridružiti se; einer Meinung, komu pristopiti, poprijeti se menjenja, biti ene misli; einem Bündnisse, stopiti v zavezo, pristopiti zavezi; s. auch **Beistimmen.**
Beitritt, der, pristop; er hat den Beitritt zugesagt, versagt, obljubil je, da pristopi, neče pristopiti.
Beitritts=, in Zstzg., pristopni.
Beitrittsurkunde, die, pristopno pismo.
Beiurtheil, das, medsodba†, prisodek, vmesna sodba.
Beivormund, s. **Mitvormund.**
Beiwache, s. **Bivouak.**
Beiwagen, der, posebni voz, dodani voz, drugi, stranski voz.
Beiweg, der, stranska pot, *serb.* stranputica; *adv.*, zraven poti, tik poti, pri poti.
Beiwerfen, s. **Hinzuwerfen.**
Beiwerk, das, pristavje, prizidje, stransko, pritično, drugotno delo; s. auch **Nebenwerk.**
Beiwerth, s. **Nebenwerth.**
Beiwesen, s. **Beiwerk, Nebenwerk.**
Beiwohnen, *v. n.*, pričujoč biti, poleg, zraven biti; ehelich, pri ženi biti, telesno združiti se; einer Schlacht, dem Gottesdienste, biti v boji, pri sveti maši; einer Hochzeit, v svatih, na svatovščini, svatovšini, na svatbi biti, svatovati; (bei Mötling), na piru biti, pirovati; es wohnt ihm große Klugheit bei, velik razum v njem prebiva, zlo je moder; ich werde erzählen, was mir von diesem Vorfalle beiwohnt, povedal bom, česar se vem spomniti od tega prigodka.
Beiwohner, s. **Anwohner.**
Beiwohnung, die, nazočnost, pričujočnost, vkupno prebivanje; fleischliche, telesna združba.
Beiwollen, *v. n.*, blizo hoteti, do koga hoteti.
Beiwort, das, prilog†; *poln.* przymiotnik.
Beiwörtlich, *adj.*, priložin; *adv.*, s prilogam, prilogama.
Beizählen, *v. a.*, prišteti, prištevati komu, šteti, čislati med —.
Beizbrühe, die, lug, lužilo, strojnica; der Lederer, čreslovka; der Schreiner, luža.
Beize, die, die Jagd mit Raubvögeln, lov s sokolam, nach *V.* sokolovanje; — luženje; im Wasser, močenje, pezanje*; das Beizen eines Körpers, stroj; der flüssige, beizende Körper, strojnica; bei Jägern die Salzlecken, solna, solna vada; der Kupferstecher, jedka voda.
Beizeichen, das, znamnje, priznamek; s. **Attribut, Kennzeichen.**
Beizeisen, das, nach *V.* jeran.
Beizeiten, *adv.*, za raniga, za časa; s. **Bei.**
Beizen, *v. a.*, (Jäg.), loviti s sokolam, nach *V.* sokolovati; einen Falken auf einen Hasen, sokola nad zajca spustiti, spuščati, spušati;

Hasen, Rebhühner beizen, zajca, jerebe s sokolam ujeti, loviti; *tech.* zalužiti, lužiti; im Wasser, močiti, namakati, mečiti; einen Körper mit einer scharfen Materie, strojiti, pezati, čvažiti; s. auch Aetzen.

Beizend, *adj.*, jedek, strojiven.

Beizer, der, strojar, luživec, lovec.

Beizhund, der, lovski pes.

Beiziehen, *v. a.*, poklicati, klicati koga k kaki reči.

Beizimmer, s. Nebenzimmer.

Beizkraft, die, zjednost, jedkost.

Beizkufe, die, kad, lužnjak.

Beizmittel, das, lužilo, strojilo.

Beizoll, s. Nebenzoll.

Beizug, s. Nebenzug.

Beizung, s. Beize.

Beizvogel, der, lovski ptič, lovska tica.

Beizwasser, s. Beizbrühe.

Beizwolle, die, izlužena, strojarska volna.

Bejagen, *v. a.*, einen Wald, loviti po gojzdu; s. auch Erjagen.

Bejahen, *v. a.*, priterditi, priterjati, poterditi, terditi, reči, danes je leto, je, nach *V.* prinuti; weder bejahen noch verneinen, ne reči ne bé ne mé, ne be ne ce, ne belo, ne černo; durch Zunicken bejahen, prikimati, prikimovati, prikinkati.

Bejahend, *adj.*, priterjaven, terdiven; bejahender Satz, terdiven stavek; im bejahenden Falle, ako je tako, ako poterdi.

Bejaher, der, terdivec.

Bejähren, sich, *v. r.*, leto biti; heute bejährt sich, danas je leto.

Bejahrt, *adj.*, priletem, postaran, postaren, v letih, star, ostarel.

Bejahrung, die, priletnost.

Bejahung, die, priterdba, poterdba, prikimovanje.

Bejahungsweise, *adv.*, priterjevaje.

Bejahungswort, das, terdivna, priterjevavna beseda.

Bejammern, *v. a.*, tarnati, plakati, jokati po čem, objokovati kaj, obžalovati; was die Augen nicht sehen, das bejammert das Herz nicht, česar oči ne vidijo, tega sercu ni žal.

Bejammernswürdig, *adj.*, žalovanja, objokovanja vreden, reven, nesrečen.

Bejammerung, die, objokovanje, obžalovanje.

Bejäten, *v. a.*, opleti, pleti.

Bejauchzen, *v. n.*, (od) veselja vriskati nad čim, zavolj česa.

Bejochen, *v. a.*, pod (v) jarem spraviti, podjarmiti.

Bejubeln, s. Bejauchzen.

Bekälbern, sich, *v. r.*, pokozlati se, kozlati.

Bekalken, *v. a.*, poapniti, poapnovati, z apnam pobeliti, beliti, ometati.

Bekalmen, *v. n.*, das Schiff bekalmet, wird bekalmet, ladii vetra zmanjka, nach *V.* utihotiti se.

Bekämpen, s. Bezäunen.

Bekämpfen, *v. a.*, bojevati se, boriti se, vojskovati se s kom oder zoper koga, kaj; die Begierden, premoči, premagati, premagovati, ukrotiti, krotiti, berzdati; eine Lehre, predreti, spodbijati nauk.

Bekämpfer, der, bojevavec, borivec, premagovavec, spodbijavec.

Bekämpfung, die, premagovanje, krotitev, berzdanje, boj, spodbijanje.

Bekannt, *adj.*, znan; bekannt sein, znan biti; es ist bekannt, znano je, vé se, zna se; er ist mir bekannt, znan mi je, poznam ga, znam ga; er ist damit bekannt, znajden, zveden je v tej reči; ich bin hier nicht bekannt, todi me ne poznajo; bekannte Geschichten, znane reči, stare prigodbe; du bist dafür bekannt, (za) taciga te poznajo; er ist bekannt wie ein schlimmer Schilling, je znan kakor slab (počen) groš, denar; bekannt machen jemanden mit einem, soznaniti, soznanjati, znaniti koga s kom; bekannt werden, soznaniti se, spoznati se s kom; überhaupt bekannt machen, oznaniti, oznanjati, naznaniti, naznanjati, razglasiti, razglašati, razglaševati, na znanje dati, dajati; rühmlichst bekannt, sloveč, sluten, slaven; sein, sloveti; dies für (als) bekannt angenommen will ich zur Hauptsache übergehen, menim, da je to vsim znano, prejdem torej k —; bekannt thun, d. i. vertraut, po domače delati, po znanji — kakor znanci delamo; sich eine Wissenschaft bekannt machen, soznaniti se z učenostjo; wir sind bekannt, poznava se, znana sva, znanje imava; die Neuigkeit wurde bekannt, novica se je razšla, razvedila, razglasila, se je razslula.

Bekannte, der, znanec; die, znanka.

Bekanntermassen, **Bekanntlich**, *adv.*, kakor je znano, kakor se ve.

Bekanntheit, die, znanost, očitost; Personen von einer genugsamen Bekanntheit, dovelj znani ljudje.

Bekanntmachung, **Bekanntgebung**, die, oznanilo, naznanilo, oglas, razglas.

Bekanntschaft, die, znanje, znanstvo; ich habe mit Jemanden Bekanntschaft, sim v znanji, znanje imam, sva znanca, poznava se; Bekanntschaften machen, znanje storiti, delati, soznaniti se, znaniti se; *serb.* upoznati se s kim; viele Bekanntschaften haben, veliko znanja (znancov) imeti; einer, eine von meiner Bekanntschaft, znanec, znanka, eden, ena znanih; Bekanntschaft mit einer Sache, znanost, zvedenost, zurjenost.

Bekanten, s. Beecken.

Bekappen, *v. a.*, die Gipfel, prisekati, prisekovati; die Weiden, obsekati, obsekovati verbe; von *cucullus*, Kappe, okapčati, djati, devati kapo na glavo.

Bekehrbar, *adj.*, spreobračljiv.

Bekehren, *v. a.*, preoberniti, preobračati, spreoberniti, spreobračati; zu einer andern Ansicht, preučiti, preveriti; ich wußte nicht, wie ich bekehrt war, v to reč se nisim zvedil, nisim vedil, pri čem sim bil; sich bekehren, *v. r.*, spreoberniti, spreobračati se, poboljšati, boljšati se.

Bekehrer, der, preobračevavec.

Bekehrlich, *adj.*, ugoden.

Bekehrsucht, die, želja, druge spreobračati, nach *V.* preobračija; s. auch **Propaganda**.

Bekehrte, der, spreobernjenec; die, spreobernjenka.

Bekehrung, die, preobernjenje, spreobernitev, spreobračanje.

Bekehrungseifer, der, gorečnost, vnetost v spreobračanji ljudi na keršansko vero.

Bekeifen, s. **Beschelten**.

Bekeilen, *v. a.*, zagojzditi, zakliniti, z zagojzdami priterditi.

Bekeimen, *v. n.*, kaliti, kali pognati, gnati.

Bekennen, *v. a.*, spoznati, spoznavati kaj, povedati kaj; in der Beichte, spovedati, spovedovati se česa; auch, jedoch unsl. obstati, obstajati; in allen übrigen slav. Mundarten, priznati, priznavati; Christum bekennen, verovati v Kristusa, spoznati Kristusa; (im Kartenspiele), die Farbe bekennen, dati barvo; als *v. n.*, auf einen bekennen, izreči, govoriti zoper koga (pred sodnikam), kriviti koga; *v. r.*, sich zu einer Religion, Kunst, spoznati, spoznavati kako véro, kako umetnost, kake vere biti, deržati se; Farbe bekennen, barvo dati, dajati; zu seiner Schuld, seinem Verbrechen, povedati, obstati, priznati†, da je dolžan, da je storil hudodelstvo; sich selbst bekennen, sam sebi reči; er bekennt sich selbst zu diesem Kinde, sam pravi, da je to otroče njegovo.

Bekenner, der, spoznovavec, vérnik, slednik, **Bekennerin**, die, spoznovavka, vérnica, slednica.

Bekenntniß, das, spoznanje, spoznovanje, izpoved, priznanje†; thun, ablegen, spoznati, spoznavati, s. auch **Bekennen**; Religionsbekenntniß, vera; ein Bekenntniß abzwingen, izmecati, mecati; s. auch **Fassion**.

Bekerben, s. **Kerben**.

Bekielen, sich, *v. r.*, der Vogel bekielet sich, tič (male) lopatice dobiva; s. auch **Befiedern**.

Bekiesen, *v. a.*, die Wege, posuti, posipati pot s prodam.

Bekitzeln, *v. a.*, osegečkati, segečkati.

Beklagen, sich, *v. r.*, über etwas, pritožiti se, potožiti se, tožiti se, tožiti zastran česa, čez kaj; *v. a.*, einen beklagen, bedauern, obžalovati, milovati koga; ich beklage ihn, žal mi ga je, žal mi je za-nj, auch žalovati nad kom.

Beklagenswerth, -**würdig**, *adj.*, obžalovanja vreden; reven.

Beklagte, der, toženec, zatoženec; die, toženka, zatoženka.

Beklagung, die, žalovanje, obžalovanje.

Beklammern, *v. a.*, fest umfassen, okleniti, oklepati, terdno prijeti, deržati.

Beklatschen, *v. a.*, etwas, ploskati komu zastran česa, z rokami pokati; von klatschen, plaudern, očeljustati koga, čeljustati zoper koga, raznašati, obirati, opravljati.

Beklauben, *v. a.*, obrati, obirati, oglodati, glodati, gruditi (n. p. kosti).

Bekleben, *v. a.*, mit etwas, s čim olepiti, zalepiti, olepovati, okehtati.

Beklecken, **Bekleckſen**, *v. a.*, posvinjati, popipati, obrazdati, pobrazdati, brazdati, brazgati, mazati, zamazati, počečkati, pobrečkati.

Bekleiben, *v. a.*, oklejati, olepiti, zalepiti; mit Lehm, zamazati, zamazovati; *v. n.*, anwurzeln, prijeti, prijemati se, ukoreniniti se, ukoreniti se.

Bekleiden, *v. a.*, obleči, oblačiti, napraviti, opraviti, opravljati; einen mit einem Kleide, obleči, oblačiti koga v (n. p. v suknjo); einen Nackten auch odeti, odevati; ein Zimmer, obiti, opeti; Fenster, obložiti, okladati; einen Hut, opraviti klobuk; der Lenz bekleidet die Fluren, spomlad odeva polja; einen mit einem Amte, postaviti, postavljati, staviti koga, dati, podeliti komu službo; ein Amt bekleiden, (nicht begleiten), v službi biti, službo imeti, oskerbovati, opravljati, uredovati.

Bekleidung, die, obleka, oblačilo; der Füße, obutev, obuvalo; der Wand, preoblečenje, prepreženje; eines Amtes, opravljanje.

Bekleistern, *v. a.*, obmazati, namazati, mazati, opopati*, olepiti, oklejati; seine Fehler, pobeliti, zamazati, polišpati.

Beklemmen, *v. a.*, stisniti, stiskati, pritiskati, tesniti, tesnobiti; er ist in beklemmten Umständen, v stiski, v zadregi je, zeló mu prede; bei den Webern, die Leinwand, mit der Lade fest schlagen, priterkati, priterkovati; s. auch **Beängstigen**, **Angst**.

Beklemmung, die, stiska, tesnoba.

Beklettern, *v. a.*, oplezati, preplezati kaj, splezati, plezati na kaj.

Beklimmen, s. **Beklettern**.

Beklinken, *v. a.*, sostaviti, sostavljati.

Beklommen, *adj.*, tesnoben, v skerbeh; mir war so beklommen ums Herz, inako se mi je storilo, tesno mi je bilo pri sercu.

Beklommenheit, s. **Beklemmung**.

Beklopfen, *v. a.*, mehrmals klopfen an etwas, poterkati, terkati na —; oklepati, klepati; um eine gewisse Gestalt dadurch zu geben, potolči, potolkovati.

Beklügeln, *v. a.*, modrovati od česa, o čem, čez kaj, auch modrijaniti, modrijačiti.

Beklunkern, sich, *v. r.*, razcapati se; s. **Beschmutzen**.

Beknappen, s. **Abzwacken**.

Beknaupeln, s. **Benagen**.

Beknausern, *v. a.*, den Lohn, odtergati, tergati od plačila, odskopariti.

Beknechten, s. **Knechten**.

Bekneipen, *v. a.*, oščipati, ošipati, oščipovati, ošipovati.

Beknurren, s. **Anknurren**.

Beködern, *v. a.*, nasaditi, natakniti, nasajati, natikati vado.

Bekohlen, *v. a.*, eine Stelle, kje oglje žgati, premog kopati.

Bekommen, *v. n. trans.*, dobiti, dobivati, auch dobivljati, prejeti, prejemati; er bekam einen Verweis, okregali, posvarili so ga; Zähne, dobiti zobe; Risse bekommen, razpokati se, počiti, regniti; einen Höcker, izbunkniti se; eine Krankheit, oboleti, zboleti; ein Kind, roditi, poviti, imeti otroka; hier ist nichts zu bekommen, tukaj ni nič, ne dobiš nič; es ist zu bekommen bei —, dobiva se pri —; einen bekommen, ujeti, zasačiti koga; satt bekommen, naveličati se česa; lieb bekommen, s. **Gewinnen**; Lust bekommen, poželeti, zaželeti česa; *v. n. intr.*, auch *imp.*; einem wohl, übel bekommen in Bezug auf Nutzen oder Schaden, komu dobro, hudo storiti; das bekommt mir wohl, to mi dobro de, godi, ljubi, streže, mi služi; übel, to mi škoduje, ne služi, ne tekne mi, preseda mi; wohl bekomm es (beim Niesen), Bog pomagaj; (bei dem Trinken), pomozi Bog, mozi Bog, na zdravje; die Bäume wollen hier nicht bekommen, drevje neče tukej veselo rasti; es soll dir übel bekommen, slaba ti bo pela, drago boš plačeval.

Bekommlich, s. **Bequem**.

Bekorken, *v. a.*, zatakniti, zamašiti, mašiti s probkovo skorjo.

Beköstigen, *v. a.*, mit der Kost, živiti, hraniti, rediti koga, živež, hrano dajati, tegniti komu, strošek dajati.

Beköstiger, der, preživljevavec, živivec.

Beköstigung, die, jed, hrana, živež, gem. zderžanje.

Bekothen, *v. a.*, zablatiti, zamazati z blatam.

Bekotzen, *v. a.*, okozlati, pokozlati koga; *v. r.*, sich bekotzen, pokozlati se, okozlati se.

Bekräftigen, **Bekraften**, *v. a.*, Kraft geben, okrepčati, okrepčevati; bestätigen, poterditi, poterjevati, uterditi, uterjati, ukrepiti.

Bekräftigend, *adj.*, poterjaven, poterdin, poterdiven.

Bekräftigung, die, poterdba, poterditev, poterjevanje.

Bekräftigungseid, der, poterdna prisega.

Bekrämen, *v. a.*, s kramo obložiti.

Bekränzen, *v. a.*, ovenčati, venčati, venec dati.

Bekränzung, die, venčanje.

Bekratzen, *v. a.*, opraskati, praskati, oškrabati, škrabati, očertati, oderguiti, oderzati, ogrebsti, ogrebati.

Bekrauten, *v. a.*, pokositi; s. a. **Begrasen**.

Bekräutert, *adj.*, obraščen, zaraščen, zarašen.

Bekreiden, *v. a.*, okredati, pokredati; s. auch **Schminken**.

Bekreisen, *v. a.*, einen Kreis beschreiben, okrožiti, okroževati; s. auch **Umkreisen**; bei Jägern, obiti, obhoditi, obhajati gojzd.

Bekrelen, *v. a.*, bekratzen, oškrabati, očertati, oškertati mizo, steno.

Bekreuzen, **Bekreuzigen**, *v. a.*, prekrižati, nakrižati, prekrižati, s križcam zaznamnjati; die Kanonen bekreuzen den Eingang, topovi se križajo, križem neso, merijo na vhodu; ein Wort, pokrižati, podkrižati; *v. r.*, sich mit dem Zeichen des Kreuzes, pokrižati, križati se, prekrižati se; *serb.* prekerstiti se kerstom.

Bekriechen, *v. a.*, oblezti, oblaziti, oblezovati kaj, laziti, gomazeti po čem; *serb.* milěti, plaziti.

Bekriegen, *v. a.*, z vojsko vzdigniti se, iti nad koga, vojsko imeti, vojskovati se, bojevati se s kom, boje imeti.

Bekrippen, *v. a.*, z. B. ein Ufer, oplesti, opletati, oplotiti, ograditi, graditi.

Bekritteln, *v. a.*, ograjati, grajati, krivično pretresati, pretresovati, rešetati, prerešetovati.

Bekrittler, der, pretresač, rešetavec.

Bekritzeln, *v. a.*, die Fenster, oškertati, očertati kaj, čertati po čem; ein Papier, očečkati kaj, čečkati po čem.

Bekrönen, *v. a.*, ovenčati, ovenčevati, venčati, okronati; krono, venec dati; ozališati, lepšati, s slavo obdati, obdajati.

Bekrümmeln, *v. a.*, mit Krümmchen bestreuen, odrobtiniti, drobtiniti, podrobiti, drobiti, namerviti, merviti (na kaj).

Bekrusten, *v. a.* u. *r.*, oskorjati, oskorjevati kaj, se; dobiti, dobivati, imeti skorjo.

Bekümmern, *v. a.*, Kummer machen, skerb, žalost prizadeti, prizadevati komu, trapiti, skerbeti, v žalost koga pripraviti, pripravljati; du bekümmerst mich gar sehr, silno me skerbiš; *v. r.*, sich über etwas, v skerbi biti zavoljo česa, skerb imeti za kaj; sich um etwas, skerbeti za kaj, pečati se za kaj, marati za kaj; *serb.* starati se; dieß bekümmert mich nicht, to, od. tega mi ni mar; er bekümmert sich nicht um die Religion, ne mara, ne meni se za vero; er bekümmert sich um Alles, vse od. vsega mu je mar, vse bi rad zvedil.

Bekümmerniß, die, auch das, skerb, žalost.

Bekümmert, *adj.*, skerben, skerbljiv, poln skerbi, auch žalosten, otožin; machen, skerb storiti, delati, prizadevati; sein, v skerbi biti, skerbeti za kaj, zastran česa; das macht ihn sehr bekümmert, zelo, močno ga to skerbi; er ist wegen der Krankheit seines Sohnes sehr bekümmert, sinova bolezen ga silno skerbi.

Bekunden, *v. a.*, naznaniti, naznanjati, razodeti, razodevati, pričati, spričevati.

Beküssen, *v. a.*, poljubiti, poljubovati, okuševati; *serb.* obljubiti.

Belachbar, *adj.*, smešen.

Belächeln, *v. a.*, smehljati se čemu.

Belachen, *v. a.*, posmehovati se komu, čemu, zasmehovati koga, smejati se čemu, nad čim.

Belachenswerth, **Belachenswürdig**, *adj.*, smešen, posmehovanja, smeha vreden.

Beladen, *v. a.*, obložiti, oblagati, nabasati, basati*; *altsl.* auch obréméniti; einen Wagen, voz naložiti, nalagati, nakladati, natovoriti, obtovoriti, obtovarjati; einen, napertiti oder napertati, opertati, naložiti, nalagati komu (n. p. butaro, breme, naram-

nik); mit Schmerzen beladen, ves boleč, poln bolečine; er ist mit Sorgen beladen, toliko skerbi si je nakopal, navlekel na glavo; sich mit Schulden beladen, zadolžiti se; beladene Bienen, obnožnate bčele.

Beladung, die, naklad, tovor, breme, butara; das Bienenhöschen, obnožje, obnožina.

Belagerer, der, obsednik, obležnik, obsedovavec, oblegavec.

Belagern, *v. a.*, obleči, oblegati, obsesti, obsedati, obsedovati, *russ.* osadit; beunruhigen, nadlegati, nadleževati, nadlegovati, obdati, obdajati koga, natepsti se okoli koga; er ist von Schmeichlern belagert, vse polno je prilizovavcov okoli njega.

Belagerte, der, obsedenec, obleženec, oblegani.

Belagerung, die, oblega, obsedanje, obseda, *russ.* osada.

Belagerungs=, in Zstzg., obsedni, obležni.

Belagerungsarbeiten, *pl.*, obsedne dela.

Belagerungsgeschütz, das, obsedni topovi.

Belagerungsheer, das, obsedna vojska, obsedniki, kerdelo obsednikov.

Belagerungsrayon, der, obsedni okrog.

Belagerungs(zu)stand, der, obseda, obsedni stan; mesto je pod obsedo.

Belang, der, Wichtigkeit, pomenljivost, tehtnost, imenitnost, važnost†; Betrag, znesek; vom Belang sein, imeniten biti; die Sache ist von keinem Belange, ta reč nima nič v sebi, to je mala reč, to nič ne de, ne pomeni, na tem ni nič (ležeče).

Belangen, *v. a.*, an etwas langen, doseči, dosegati; betreffen, tikati se, zadevati; was mich belangt, kar mene tiče, se mene tiče, kar mene zadeva; das belangend, kar to tiče; Jemanden vor Gericht, tožiti koga; einen des Diebstahles, obtožiti, tožiti koga za tatvino od. tatvine; citiren, poklicati, klicati pred sodnika, na odgovor.

Belangen, das, s. **Begehren, Klage.**

Belanger, der, tožnik.

Belangreich, *adj.*, imeniten.

Belangweilen, s. **Langweilen.**

Belangung, die, tožba; s. auch **Verwandtschaft.**

Belappen, *v. a.*, zaplat našiti, pozaplatiti, okerpati, okerpovati, zašiti; bei Jägern, s strašili opeti, nach *V.*, ostrašiliti; wohl belappter Hund, gobčast pes.

Belassen, *v. a.*, dabei, tako pustiti, puščati, pušati, pustiti (koga na kakem mestu).

Belasten, *v. a.*, s. **Beladen;** mit Farben, prepolniti (podobo); ein Haus, zadolžiti, zadolževati, z dolgovi obložiti, obremeniti; mit zu großen Steuern, preobložiti, preoblagati z davki, presiliti.

Belästern, s. **Verleumden.**

Belästigen, *v. a.*, obtežiti, težiti, obteževati; beschwerlich fallen, nadlegati, nadleževati, nagajati, nadlego delati, nadležen, sitin biti, sitnost raztresati, sititi se; mit Bitten, glušiti koga.

Belästiger, der, nadlegovavec, sitnež, glušivec.

Belästigung, die, nadlega, nadleževanje, nadležnost, sitnost, glušenje.

Belastung, die, naklad, breme, butara.

Belastungszeuge, der, okrivna, obdolžna priča.

Belatten, *v. a.*, polatati, latati*, s preklami obiti, obijati; für das Ziegeldach belatten, polaštati, laštati*.

Belaubbar, *adj.*, smukaven.

Belauben, *v. a.*, bei Kohlenbrennern, pograsiti, grasiti; s. **Beflüschen;** mit Laub versehen, razzeleniti, z listjem pokriti, pokrivati, ozališati, zališati; sich belauben, listje pognati, poganjati; nach *M.* auch oblistiti, oblepeniti se; nach *Jan.* opérjiti se; des Laubes berauben, osmukati, smukati, obrati, obirati listje, obtergati, obtergovati, muzniti, muzati.

Belaubt, *adj.*, listnat, pérnat, poln listja; nach *M.* lepenat, lepenast; *serb.* bersnat; ein belaubter Baum, zeleno drevo.

Belaubung, die, listje, smukanje.

Belauern, *v. a.*, izpazovati, paziti, podpaziti koga, prežati, streči na koga, prislušati; betrügen, oslepariti koga.

Belauf, der, znesek, kolikost; bis zum Belauf von —, do (deset mérnikov); den Belauf dieser Gabe habe ich nie erfahren, nisim mogel zvediti, kolik da je bil, koliko da je znesel ta dar.

Belaufen, *v. a.*, die Grenzen, obteči, obtekati mejo; die Wolfsjagd, volka goniti; *v. r.*, sich belaufen, zur Fortpflanzung, s. **Begatten,** sich; sich am Werthe, an Zahl, Summe, nateči, natekati se, nabrati, nabirati se, znesti, znašati.

Belaugen, *v. a.*, oblužiti, lužiti.

Belaurer, der, prežin.

Belauschen, *v. a.*, poslušati, poslušavati, prislušati, prisluševati, na uho vleči; s. a. **Belauern.**

Belauscher, der, prislušnik.

Belausen, *v. a.*, uši poiskati, iskati komu; *serb.* biskati, *böhm.* viskati.

Beläuten, *v. a.*, eine Sache, Leiche, zvoniti komu, čemu.

Beleben, *v. a.*, einen, oživiti, oživljati, poživiti, poživljati koga, življenje, moč dajati, deliti, okrepčavati; nach *M.* auch razživiti, razživljati; sich beleben, oživeti, življenje dobiti.

Belebend, *adj.*, oživljajoč, živodelen, životvoren.

Belebt, *adj.*, živ, oživljen, poln življenja, vesel; nach *M.* auch živečen; belebt, mit lebendigen Geschöpfen versehen, živalnat, vse je živo žival (i), polno žival (i); alles belebte, vse živalstvo, vsa živalda; das ist ein belebtes Dorf, v tej vasi je vse živo ljudi, ta vas ima mnogo ljudi.

Belebtheit, die, živost, oživljenost, veselost.

Belebung, die, oživljenje.

Belebungsmittel, das, pomoč za oživljanje; *medic.* oživljavni pomogljej.

Belebungsversuch, der, oživljanje; alle Belebungsversuche waren vergeblich, vse oživljanje je bilo zastonj, zastonj so si prizadevali, oživiti ga.
Belecken, *v. a.* u. *r.*, oblizniti, oblizati, lizati, oblizovati kaj, se; durch Belecken sich heilen, zlizati, zlizovati se.
Beledern, *v. a.*, mit Leder versehen, z usnjem prevleči, obiti, obijati, obšiti, obšivati.
Beleg, der, dokaz, izkaz, dokazalo, dokazovalo, dokazno pismo; s. auch **Beilage.**
Belege, das, bei den Schneidern, podlaga.
Belegen, *v. a.*, obložiti, oblagati, obkladati; mit Brettern, opažiti, pažiti, pomostiti, mostiti; mit Ziegeln, pokriti, pokrivati; die Hufe belegen, podkovati, podkovavati; eine Pflugschar mit neuen Eisen, lemež podstaviti, podstavljati; mit einem Namen, imenovati, ime dati, dajati; einen Schimpfnamen, zdeti, zdevati komu; mit Militär, obleči, oblegati; mit Rinnen, prežlebiti, žlebiti; mit Stroh, nastlati, nastiljati; mit einem Saum, obšiti, obrobiti; der Schnee belegt die Gipfel, sneg pokriva, je pobelil verhove; ein Bergwerk belegen, početi delati v rudniku; Gelder belegen, s. **Anlegen;** mit Verbot, mit Beschlag belegen, djati pod prepoved, zapečatiti, podvreči zaderžbi†; mit dem Eide, naložiti komu prisego; mit Beweisen, dokazati, dokazovati, uterditi, uterjati z dokazi; mit einer Strafe, pokazniti, kazniti, kaznovati; mit Abgaben, s. **Auflegen;** eine Beweisschrift, udgl., mit Urkunden, pisma priložiti, prilagati; mit Beispielen, zglede, primere našteti, pridjati; der Hengst belegt, skakati, brejiti, uplemeniti, uploditi; eine Stutte belegen lassen, pripustiti kobilo; belegte Zunge (mit Schleim), umazan, opolžen jezik.
Belegen, *adj.*, s. **Gelegen, Liegen.**
Belegenheit, s. **Lage.**
Belegung, die, oblog, oblaganje; einer Schrift, prilaganje.
Belehmen, *v. a.*, poiliti, z ilovico namazati, mazati.
Belehnen, *v. a.*, dati, dajati, podeliti, deliti (slovesno) komu fevd*; s. auch **Verleihen.**
Belehner, s. **Lehensherr.**
Belehnte, s. **Vasall.**
Belehnung, die, podelitev fevda; er empfing die Belehnung, podeljen mu je bil fevd.
Belehren, *v. a.*, podučiti, podučevati, učiti koga v čem; ein Phänomen, dessen uns die Erfahrung belehrt, prikazek, kteriga nas uči skušnja; er läßt sich nicht belehren, ne da si dopovedati, ne da se prepričati, prepričati; auch napotiti koga, razjasniti komu, pokazati, kazati komu; er hat sich selbst belehrt, naučil se je sam od sebe.
Belehrend, *adj.*, podučin.
Belehrer, der, podučnik, podučevavec.
Belehrung, die, poduk, napotba.
Belehrungsgabe, die, urnost v podučevanji.
Beleiben, s. **Beleben.**
Beleibt, *adj.*, wohl, schwer beleibt, debel, životen, tolst, širok; verächtlicher, podpert, podstavljen; plump beleibt, čokast; schwer beleibtes Buch, vampaste, debele bukve.
Beleibtheit, die, debelost, životnost.
Beleibzüchtigen, *v. a.*, dati dosmertni vžitek; s. **Leibgedinge.**
Beleidigen, *v. a.*, razžaliti, žaliti, razžalovati; *serb.* uvréditi; mit Wort oder That, z besedo ali z djanjem razžaliti; er ist leicht zu beleidigen, je zamérljiv, hitro se mu pokadi, vsaka besedica ga razžali; einen Theil des lebendigen Leibes, ihm wehe thun, ihn verletzen, bolečino prizadjati, urediti, nach *V.* ohromotiti, hromotiti; s. auch **Verletzen;** aufs empfindlichste beleidigen, do živiga razžaliti, zanohtiti se komu; er fand sich dadurch beleidigt, to ga je razžalilo, to je zameril, to je vzel za zlo, to se mu je za malo zdelo; sein Gesang beleidigt die Ohren, od njegoviga petja človeka ušesa bolé.
Beleidigend, *adj.*, žalen, žal, žaliven; eine beleidigende Sache, žal reč, kaj žaliga; ich habe ihm kein beleidigendes Wort gesagt, nisim mu je rekel žal besede.
Beleidiger, der, razžalivec, žalivec, žalnik, razžalnik; **Beleidigte,** der, razžaljenec; die, razžaljenka.
Beleidigung, die, žalitev, razžaljenje, zamera, nach *V.* u. *M.* žala, razžala, *serb.* uvréda, *poln.* uraza; am Körper, nach *V.* hromota; thätliche Beleidigung, djanska razžalitev, oder razžalitev z djanjem; wörtliche, besedna razžalitev, oder z besedo; eine Beleidigung zufügen, s. **Beleidigen;** Unbild, krivica.
Beleihen, s. **Verleihen.**
Beleimen, *v. a.*, polimati, limati*, oklejati.
Beleisten, *v. a.*, (mit Leisten versehen), orématі, olištati*.
Belemmern, s. **Hindern.**
Belemnit, der, (Versteinerungen, Pfeilsteine, die aus der obern Luft zuweilen auf die Erde fallen), strela, belemnit.
Belesen, *v. a.*, prebrati, prebirati, trebiti.
Belesen, *adj.*, er ist belesen, je veliko bukev bral, prebral, je zveden, znajden v bukvah, učen.
Belesenheit, die, zvedenost v bukvah, učenost iz bukev; du hast eine erstaunliche Belesenheit, do čuda si bukev prebral, kakor se vidi.
Beletage, s. **Hauptgeschoß.**
Beleuchten, *v. a.*, osvetiti, posvetiti kaj, svetiti na kaj, razsvetliti, razsvetlovati; die Sonne beleuchtet die Erde, solnce obseva, razsvetljuje zemljo; eine Stadt illuminiren, razsvetliti, razsvetlovati, nach *V.* osvečavati; svečavo napraviti; prüfen, pretehtati, pretresti, preudariti, od vsih strani premisliti; erläutern, razjasniti, pojasniti, pojasnovati, razložiti, razlagati.
Beleuchter, der, svetivec, razsvetlovavec, pojasnovavec, razlagavec.
Beleuchtung, die, svečava, razsvetljenje; Illumination, osvečava; d. i. Lampen, Lich-

ter, Kerzen, Oel ꝛc., svečava; Erläuterung, pojasnilo, razložba; die Sache erfuhr eine ungünstige Beleuchtung, je bilo neugodno sojeno.

Belferer, der, režalo, revsalo, lajavec.

Belfern, Belfen, *v. n.*, bevskati, brečati, lajati, bevkniti, bevkati, ravsati se, ujedati se.

Beliebäugeln, *v. a.*, ljubeznjivo gledati, spogledovati koga.

Belieben, *v. a.* u. *i.*, ljubi se, poljubi se; es beliebt mir, poljubi, ljubi se mi, zljubim; wenn es beliebt werden sollte, ako bi se poljubilo, ako bi bilo povoljno, ako bi dopadlo, ako bi se sklenilo; belieben Sie zu trinken, pite, ponudite se piti; *serb.* izvolite piti; es beliebt mir nicht, ne ljubi se mi, noče se mi; auch ne rači se mi; wenns Gott beliebt, ako Bog da, če Bog da; belieben Sie noch etwas, ali bi še kaj radi; wenns euch beliebt, če vas je volja, če se vam zdi, ako vam je drago, če vam je prav, če vam je po godi, všeč; es beliebt mir keine Speise, nič mi ne diši (jesti), nobena jed se mi ne prileže; es beliebt mir gar nichts, toliko se mi ljubi, kakor psu smolo lizati.

Belieben, das, volja; nach ihrem Belieben, po vaši volji, kakor vas je volja; ich stelle es in ihr Belieben, vaši volji pustim, puščam, pušam, vam na voljo dam, dajem; er findet daran Belieben, ljubi se mu, dopada mu (se).

Beliebig, *adj.*, poljuben, povoljin; was dir beliebig ist, kar se ti ljubi, rači, kakor se ti hoče, kakor ti je po godi.

Beliebt, *adj.*, für beliebig, poljuben; für angenehm, ljubljen, prijeten, všeč, kar ljudje radi imajo, kupujejo; sich machen, komu uljubiti, priljubiti se, prikupiti se, *serb.* umiliti se; er ist sehr beliebt, vsi ga ljubijo, povsod ga radi imajo; dieses Schauspiel ist beliebt, ta igra močno dopada.

Beliebtheit, die, ljubljenost, priljubnost.

Beliebung, die, sklep.

Beliegen, *v. a.*, poležati.

Belinien, s. **Liniren.**

Belisten, *v. a.*, prekaniti, kaniti, prevariti koga.

Belittern, *v. a.*, beleitern, in der Bergsprache, mit Leitern versehen, gredice v globino nastaviti, lestve napraviti, napravljati.

Belladonna, s. **Tollkirsche.**

Belle, die, (Populus alba), topola, topol, topolka; s. auch **Gebell.**

Bellen, *v. n.*, lajati; der Hund bellte die ganze Nacht hindurch, vso noč je prelajal; bellend wohin kommen, prilajati do —; sich satt bellen, nalajati se; das Bellen erwiedern, odlajati; ein wenig bellen, polajati; bellende Hunde beißen nicht, *serb.* mukli pas petne žile kolje; der Magen bellt, želodec, trebuh kruli.

Beller, der, lajavec.

Bellet, s. **Schminke.**

Belletrist, der, leposlovec, lepoznanec †.

Belletristik, die, leposlovstvo.

Belletristisch, *adj.*, lepoznansk, leposloven.

Bellhammel, der, zvončavi oven, oven, ki zvonec nosi; s. auch **Leithammel.**

Bellona, die, Belona.

Belobbrief, s. **Belobungsbrief.**

Beloben, *v. a.*, pohvaliti, hvaliti, hvalno omeniti, v misel jemati; der Belobte, pohvaljen, hvaljen, slaven, slavljen, pohvaljenec; sich beloben, s. **Berühmen,** sich.

Belobung, die, pohvala, hvala.

Belobungs=, in Zstzg., pohvalni.

Belobungsbrief, der, **Belobungsdekret,** das, **Belobungsschreiben,** das, pohvalno pismo, pohvalni list, pohvalilo.

Belobungspreis, der, das Accessit, pohvala, pohvalna omemba.

Belochen, *v. a.*, die Harzhölzer, navertati, vertati, nasekati, nasekovati, načertati, načertovati, čertati; s. auch **Beharzen.**

Belohnen, *v. a.*, plačati, plačevati; so belohnt die Welt, tako svet plačuje; Gott wird dich dafür belohnen, Bog ti bode to povernil; alle wurden reich belohnt, vsi so bili obilo obdarjeni, obdarovani; Gott belohnt die Sünden, Bog kaznuje grehe; den Lohn ertheilen, auch mezdo, plačilo dati, pomezditi; es belohnt sich nicht der Mühe, ne splača se, ni vredno.

Belohner, der, obdarovavec, plačevavec; Wiedervergelter, vračevavec.

Belohnung, die, dar, podarilo, plačilo, vračilo, mezda, *altsl.* m'zda; eine Belohnung geben, s. **Belohnen;** eine Belohnung aussetzen, versprechen, odločiti, razpisati, obljubiti darilo, plačilo.

Belohnungssüchtig, *adj.*, pohlepen, željen darila.

Belorbeeren, *v. a.*, z lovorjem ovenčati.

Belugen, s. **Besehen.**

Belügen, *v. a.*, nalagáti koga, zlagáti se, lagati oder legati komu, *altsl.* l'gati; Lügen von Jemanden erzählen, oblagáti koga.

Belugsen, auch **Beluxen,** *v. a.*, ukaniti, prevariti.

Belustigen, *v. a.*, einen, oveseliti, razveseliti, razveseljevati, veseliti, veselje, kratek čas delati; sich belustigen, *v. r.*, kratkočasovati se; s. **Erlustigen,** sich.

Belustigend, *adj.*, kratkočasen.

Belustigung, die, veselje, kratek čas; zur allgemeinen Belustigung vsim za kratek čas.

Belustigungsort, s. **Vergnügungsort.**

Belvedere, das, razgled, lepovid, belveder*; in eigenen Namen, videm.

Belzen, s. **Pelzen.**

Belzmeise, s. **Schwanzmeise.**

Bemachen, *v. a.* u. *r.*, podelati se; *serb.* opoganiti se.

Bemächtigen, sich, *v. r.*, polastiti se, lastiti se česa, prilastiti si, prisvojiti si, osvojiti, svojiti si kaj, spraviti, spravljati pod svojo oblast, v posest vzeti, jemati, pod se spraviti, v pest dobiti, dobivati kaj; sich einer Person bemächtigen, zgrabiti, ujeti, uloviti, prijeti, zasačiti koga; Verzweiflung bemächtigte sich seines Herzens, obup se ga

je lotil, mu je prevzel serce, onemoglo mu je serce; einer Stadt, vzeti mesto; der Schlaf bemächtigte sich meiner, spanje me je zmoglo; sich der Oberherrschaft, polastiti se naj višji oblasti.

Bemächtigung, die, oblast, zmaga, polastitev.

Bemahlen, *v. a.*, von *molere*, pomleti, pomiljati, mleti.

Bemalen, *v. a.*, von *signum*, Mal, poznamovati, poznamnjati, znamnjati; von *pingere*, malen, pomalati, malati; sich bemalen, opisati se; bemalt, pisan; s. auch Beschmeißen.

Bemahnen, s. Ermahnen.

Bemähnt, *adj.*, grivat, grivnat; schön bemähnt, lepe grive.

Bemakeln, *v. a.*, pomadežati, omadeževati, madeževati, umazati, mazati; veräcbtl., okergati, okacati; im hohen Grade bemakeln, oskruniti, ognjusiti, ustuditi.

Bemäckeln, s. Bekritteln.

Bemalen, s. Bemahlen.

Bemängeln, *v. a.*, eine Rechnung, očitati preštevi (rajtbi) pomote, zgreške; ograjati, grajati kaj; *serb.* zabavljati čemu.

Bemängelung, die, očitek, očitanje zgreškov, graja.

Bemannen, *v. a.*, ein Schiff, oljuditi, oljudovati; mit Soldaten, z vojaki oskerbeti, napolniti; *v. r.*, sich bemannen, einen Mann nehmen, omožiti, možiti se.

Bemannung, die, ljudstvo, moštvo.

Bemanschen, s. Beschmutzen.

Bemänteln, *v. a.*, zagerniti, zagrinjati, zakriti, zakrivati (s plajščem), potlačiti, prikriti, prikrivati; s. auch Beschönigen; schön bemäntelt, z lepim plajščem, plajšem.

Bemäntelung, die, prikritev, prikrivanje, zakrivanje, pretveza, izgovor, plajščič, plajšič.

Bemasten, *v. a.*, jadrila, jambore* postaviti, postavljati na ladii, ojamboriti*; hoch bemastet, z visocimi jadrili.

Bemastung, die, postavljanje jadril; jambore.

Bemauern, *v. a.*, obzidati, obzidovati.

Bemault, *adj.*, z gobcam; wohlbemault, terdniga, veliciga gobca.

Bemaulkorben, *v. a.*, torbo (nagobnjak) na gobec djati, devati, otorbati.

Bemaulschellen, *v. a.*, berluzniti koga, za uh dati komu.

Bemausen, *v. a.*, einen, zmakniti, zmikati komu kaj.

Bemehlen, *v. a.*, z moko potresti, potresati, ospeti, osipati.

Bemeiern, *v. a.*, pristavo komu dati, dajati.

Bemeinen, *v. a.*, na novo premisliti, pretresati.

Bemeißeln, *v. a.*, z dletam obdelati, izdelati, izdelovati, odletiti.

Bemeistern, *v. a.*, premoči, zmoči, premagati, zmagati, ukrotiti, omoči, zviti; *v. r.*, sich einer Sache, polastiti se, osvojiti, spraviti, spravljati kaj pod se, vladati ob. ovladati, gospodar biti; s. auch Bemächtigen, Bewältigen.

Bemeisterung, s. Ueberwältigung.

Bemelden, *v. a.*, prej spomniti, spominjati, omeniti, v misel vzeti, naznaniti; bemeldete Sache, omenjena, spomnjena reč, rečeno, v spomin vzeto; bemeldeter Massen, kakor je bilo prej spomnjeno, kakor je bilo rečeno, omenjeno.

Bemengen, *v. r.*, sich mit einer Sache, mešati se, vpletati se, vtikati se v kaj, pečati se s čim.

Bemerkbar, *adj.*, vidin, opazljiv; es ist an ihm bemerkbar, vidi, zna se mu, znati je, da —; der Unterschied ist kaum bemerkbar, razloček je tako majhen, da ga človek komaj spozna, opazi, vidi; sich bemerkbar zu machen suchen, kazati se, ponujati se, na prodaj nositi, postavljati (svoje prednosti).

Bemerken, *v. a.*, zapaziti, opaziti, uviditi, viditi, zaznati, zagledati, zamérkati*; in Kt. auch ovančati(?); etwas übel, bestens, izlagati kaj na zlo, na dobro, zameriti, zamérjati komu; an ihm, opaziti na njem; wir haben bereits bemerkt, smo že opomnili, rekli, djali, omenili, v misel vzeli; die bemerkte Sache, omenjena, opomnjena reč; ob der Zeuge etwas zu bemerken habe, ali ima, hoče priča kaj omeniti, pristaviti; s. auch Bezeichnen, Anmerken; es ist noch zu bemerken, še je pomisliti.

Bemerkenswerth, *adj.*, znamenit, opomina vreden.

Bemerker, der, pristavljavec, opazovavec.

Bemerklich, s. Bemerkbar.

Bemerkung, die, Anmerkung, opomin, opomba, opomnja, opominek, pristavek, opazka; das war eine passende Bemerkung, ta jo je zadel, ta je pravo povedal; Wahrnehmung, opazba, zapazba; eine Bemerkung machen, s. Bemerken; ich sagte ihm dieß mit der Bemerkung, to sim mu rekel s pristavkam, da —.

Bemerkungsgabe, die, opaznost, opazovavnost.

Bemessen, *v. a.*, zmeriti, zmérjati, premeriti, meriti; einen, izmeriti, meriti koga (z očmi), soditi (kaj, po čem).

Bemessenheit, s. Gemessenheit.

Bemisten, *v. a.*, pognojiti, gnojiti, posmetiti, nasmetiti.

Bemitleiden, *v. a.*, einen, pomilovati, milovati koga; ich bemitleide ihn, usmili, mili se mi, žal mi je zanj.

Bemittelt, *adj.*, premožin, auch začimen; sein, imeti za čem, premoči; *serb.* imašan, imatan.

Bemöbeln, s. Meubliren.

Bemodern, *v. n.*, operhneti, natrohneti, po trohloti dišati.

Bemoosen, Bemosen, *v. a.*, z maham pokriti, pokrivati, prerasti, prepreči, prepredati, pomahoviti se; bemoost, mahovnat, mahov, mahovit, z maham obraščen, obrašen, zaraščen, zarašen; *fig.*, star, siv.

Bemorgengaben, *v. a.*, jutrinjo dati, dajati.
Bemörteln, *v. a.*, z mavto (mortam) ometati, ometavati, omavtati, omavtovati*.
Bemühen, *v. a.*, ich bemühe einen, potruditi, truditi, nadlegovati, muditi koga; *v. r.*, ich bemühe mich, trudim se, prizadevam se ob. si, poganjati se, gnati se; in U. K. auch nujati se; bemühen Sie sich nicht heraus, nikar se ven ne trudite, nikar ne hodite ven; bemühet sein, truditi se, ukvarjati, ubadati, upirati se, prizadevati si; bemüht, auch skerben; sich um ein Amt bemühen, iskati službe, poganjati se, vleči se za službo.
Bemühen, das, s. **Bemühung**.
Bemühsam, s. **Eifrig**.
Bemühung, die, trud, potrud, nuja, prizadevanje, prizadevek.
Bemühungsgebühr, s. **Provision**.
Bemunkeln, s. **Beschwatzen**.
Bemüßigen, *v. a.*, primorati, morati, prisiliti, siliti, prinuditi, nuditi; sich bemüßigt sehen, primoran, prisiljen biti; ich bin bemüßigt so zu handeln, moram tako delati, ne morem drugač.
Bemuthigen, s. **Ermuthigen**.
Bemuttern, *v. a.*, sie läßt sich von der Schwester nicht bemuttern, noče, da bi ji sestra po materino ukazovala.
Benachbaren, *v. r.*, sich, postati komu sosed; benachbart, sosedin, sosed, soseda, bliženj, auch stričev.
Benachrichtigen, *v. a.*, einen von etwas, naznaniti, naznanjati, naznanovati, sporočiti ob. poročiti, poročati, na znanje, na vedez dati, dajati, vediti dati komu kaj, glas dati komu od česa, auch navestiti, naveščati.
Benachrichtiger, der, poročivec, naznanjavec.
Benachrichtigung, die, poročilo, sporočilo, naznanilo, glas.
Benachrichtigungs=, in Zstzg., poročilni, naznanilni.
Benachrichtigungsschreiben, s. **Avisobrief**.
Benachtet, *adj.*, temen, temoten, mračen.
Benachtheiligen, *v. a.*, oškodovati, poškodovati koga, škodovati komu, v škodo, v kvar biti komu, škodo, kvar storiti, delati čemu; *serb.* oštetiti.
Benachtheiligte, der, poškodovanec, auch škoden, kvaren človek.
Benageln, *v. a.*, obiti, obijati z žeblji, ožbicati; die Schuhe, čevlje podkovati, podkovavati, ocvekati, ožebljati, ožbicati.
Benagen, *v. a.*, oglodati, oglojati, glodati, oskernjati, ogrizniti, gristi, ogruditi, gruditi; was mich innerlich benagt, kar me peče, grize pri sercu.
Benähen, *v. a.*, etwas mit, obšiti, obšivati kaj s čim; etwas darüber, našiti, našivati kaj, pošiti kaj s čim; ein Haus, šivati za koga, pri kom.
Benamen, **Benamsen**, s. **Benennen**.
Benamsung, **Benamung**, s. **Benennung**.
Benarben, s. **Vernarben**.
Benarbt, *adj.*, zacelinast, brazgotin, brazgotinast, brazgotinov.
Benaschen, *v. a.*, okusiti, okušati, osladkati se; s. **Naschen**.
Benässen, *v. a.*, zmočiti, pomočiti, močiti; s. **Benetzen**.
Benebeln, *v. a.* u. *r.*, omegliti, megliti; *fig.*, omračiti, otemniti, zatemniti; betäuben, omamiti, mamiti; benebelt, meglen, z meglo pokrit, temoten: sich benebeln, mit Wein, oviniti se; überhaupt, opiti se, upijaniti se; benebelt sein, cepljen, terčen biti, vinjen, vinsk biti; benebelte Pflaumen, slive v moki.
Beneben, **Benebst**, s. **Neben**.
Benedeien, *v. a.*, einen, blagor reči, blagre deliti komu, oblagrovati, blagozvati koga, hvaliti, dičiti(?); Gott benedeien, Boga zahvaliti, hvaliti; segnen, blagosloviti, žegnati*.
Benediktiner, der, benediktin, benediktinar, redovnik, mnih sv. Benedikta.
Benediktion, s. **Segnung**.
Benediktskloster, das, benediktinski samostan.
Benediktskraut, das, Benediktswurz, die, (Geum), žegnani koren.
Benediktsorden, der, benediktinski red, red sv. Benedikta.
Benefizium, das, duhovnija, beneficija, prebenda.
Benehmen, *v. a.*, einem etwas, vzeti, odvzeti, jemati, kratiti komu kaj; den Schlaf benehmen, odnesti, odnašati spanje; das benimmt der Sache nichts, to nič ne škoduje, ne dé tej reči; den Athem benehmen, dušiti, zaduhniti; das Licht benehmen, v luči biti, temo delati, luč zaslanjati; der Dampf hat ihn ganz benommen, sopuh ga je omamil, prevzel; man muß den Leuten solche Gedanken benehmen, treba je ljudem takošne misli iz glave izbiti; den Zweifel, dvom pojasniti, razbiti; den Weg, pot zapreti, zapirati; die Münzen beschneiden, benehmen, obrezati, obrezovati, posneti, posnemati; *v. r.*, sich benehmen, betragen, obnesti, obnašati se, ponašati se, nesti, nositi se, zavesti se, vesti se; unricht. zaderžati se; *serb.* vladati se; wie hast du dich gegen ihn benommen, kako si se obnašal proti njemu, kako si ravnal, delal š njim; sich wornach benehmen, ravnati po čem, deržati se česa; sich mit einem benehmen, zmeniti se, pogoditi se s kom.
Benehmen, das, vedenje, obnašanje, ravnanje; weniger richtig zaderžanje; er hat kein Benehmen, ne vé, ne zna se vesti, obnašati (pri ljudeh).
Benehmung, die, odvzetje, jemanje; zu seiner Benehmungswissenschaft, da se bo vedel kako obnašati, česa deržati.
Beneiden, *v. a.*, einen, zavidati, zaviditi komu, zavidin, zavidljiv, nevoščljiv, nevošljiv biti komu; um etwas, zavolj česa zavidati, auch nevidati komu; *altsl.* zavideti; er wurde z. B. um

den fetten Bissen beneidet, marsikterimu so se sline cedile po —, boleti koga, — od strane pogledovati po čem; ich beneide dich um dein Talent, blagor tebi tvoje glave.

Beneidenswerth, *adj.*, zavida, poželenja vreden.

Beneidung, die, zavid, zavist.

Benennen, *v. a.*, poimenovati, imenovati, kerstiti, ime dati, dajati, nazvati, zvati; namentlich benennen, poklicati, klicati po imenu; benannt, imenovan, z imenam; eine benannte Zahl in der Arithmetik, šteta števka, imenovano, nach *V.* primkano število; mit neuen Namen benennen, preimenovati, prekerstiti; Zeit und Ort benennen, odločiti, odločevati, postaviti, ureči.

Benennung, die, imenovanje, imé; eine größere Benennung, nach *V.* debelši primek, oder debeliž, eine kleinere, drobnejši, oder drobiž; Brüche von einerlei Benennung, drobci, deline eniga imena; Brüche unter einerlei Benennung bringen, drobce vlagati, zenoverstiti, pod enako ime djati.

Benetzen, *v. a.*, pomočiti, močiti, pomokriti, mokriti, porositi; die Hand mit Thränen, s solzami obliti, politi roko; ihre Augen benetzten sich, v oči ji stopijo solze; s. auch **Befeuchten**.

Benevolenz, die, dobrohotnost.

Bengel, der, Knittel, dremelj, cepec, ocepek, porenkelj; *fig.* štorklež, tepec, hrust, zarobljenec, cepec.

Bengelhaft, *adj.*, štorklast, neotesan, grob, zarobljen.

Bengeln, *v. a.*, premlatiti, pretepsti.

Benicken, *v. a.*, etwas, prikimati na kaj, primajati, namigniti, namigovati čemu.

Beniesen, *v. a.*, etwas, kihniti, kihati na kaj, kihnivši, kihaje poterditi, da je res.

Benippen, *v. a.*, serkniti, odserkniti, odserkati; *v. r.*, sich benippen, naserkati se ga.

Benne, die, koš, košara, pletenica, cajna, gare nad jaslimi.

Benöthigen, *v. a.*, ich benöthige eine Sache, treba mi je kake reči, potrebujem kake reči; alles benöthigte, vse potrebno, vse česar je potreba; benöthigt sein einer Sache, potrebovati.

Benummern, *v. a.*, s števílkami zaznamnjati, oštevilkati†.

Benutzen, **Benützen**, *v. a.*, v prid, k pridu oberniti, obračati, porabiti, rabiti kaj, postreči si s kako rečjo, prijeti, poprijeti kako reč, pohasniti (?) kaj; ich benütze dieses zum —, to mi služi (v) za —; ich benützte die Gelegenheit udgl., prijel sim se te priložnosti; er benützt Alles, on iz vsiga koristi, vse mu pride na hvalo, iz vsaciga drevesa oglje žge, dobi od jalove koze mleka; er benützt seinen (eines Andern) Waldantheil, vživa njegov lištnik.

Benützer, der, porabnik, vživavec.

Benutzung, die, poraba, vživanje, obračanje v prid, pohasnitev (?), korist, hasen.

Benützungsart, die, način porabe, kako se ima rabiti, vživati.

Beobachten, *v. a.*, die Sterne, den Feind, paziti, gledati na kaj, opazovati kaj; der Feind nahm eine beobachtende Stellung ein, sovražnik se je ustopil, se derži na takem mestu, iz kteriga opazuje (nasprotnika); wahrnehmen, zagledati, viditi kaj, s. **Bemerken**; seine Schuldigkeit beobachten, dolžnost spolniti, dopolniti, spolnovati, storiti, delati, dolžnost ob. po dolžnosti; ein tiefes Stillschweigen beobachten, terdo molčati; ein Geheimniß beobachten, ohraniti skrivnost; Rücksicht beobachten, gledati, misliti na kaj, marati za kaj.

Beobachter, der, opazovavec, ogledovavec; Beobachter der Gesetze, spolnovavec, zverševavec.

Beobachtung, die, pazba, opazovanje, ogledovanje; Beobachtungen anstellen, machen, s. **Beobachten**; Befolgung, spolnovanje, zverševanje, delanje po —.

Beobachtungsarmee, -heer, s. **Observationscorps**.

Beobachtungsgabe, die, opazovavnost.

Beobhuten, s. **Behüten**.

Beohrfeigen, *v. a.*, zauh(o) dati komu, počiti, berluzniti, klofniti, klofutati koga.

Beölen, *v. a.*, pooljiti, z oljem premazati.

Beordern, *v. a.*, jemanden, ukazati, ukazovati komu, naročiti, naročati komu, odpraviti, odpravljati koga; er ist dazu beordert, njemu je to ukazano, on je dobil povelje to opraviti; er ist dahin beordert, tje mu je bilo ukazano (iti).

Bepacken, *v. a.*, obložiti, oblagati koga, naložiti, nalagati komu, natovoriti, obremeniti; s. auch **Beladen**.

Bepanzern, *v. a.*, oklep dati, dajati; bepanzert erscheinen, v oklepu priti; bepanzerte Krieger, vojščaki, vojšaki oklepniki.

Bepappen, s. **Bekleistern**.

Bepechen, s. **Bepichen**.

Bepelzen, *v. a.*, okožuhati, pokožuhati, v kožuh obleči; *v. r.*, sich bepelzen, kožuh obleči, oblačiti.

Beperlen, *v. a.*, z biseri ozališati, lepšati; poet. beperlte Rose, rosna roža.

Bepfählen, *v. a.*, obkoliti, koliti, s koli odločiti, zaznamnjati; einen Weinberg, nakoliti, koliti, okoljčati, nakoljčati.

Bepfeffern, *v. a.*, opoprati, popoprati, poprati, s popram potresti, potresati, poštupati*.

Bepfeifen, s. **Auspfeifen**.

Bepferchen, *v. a.*, einen Acker, ograditi njivo za ovce in gnojiti jo z ovčjekam, s pergo, s kosarjem, *serb.* natoriti von tor Hürde.

Bepflanzen, *v. a.*, obsaditi, obsajati kaj, s čim, nasaditi, nasajati, zasaditi, zasajati kaj na kaj; mit Dornen bepflanzt, poln ternja; den Tisch mit Wein bepflanzen, napolniti mizo z vsakterimi vini; den Wall mit Kanonen, s. **Aufpflanzen**.

Bepflastern, *v. a.*, einen Weg, tlak napraviti, potlakati, poplaštrati*; nach *M.* potaracati*; nach *Jan.* podlažiti; eine Wunde bepflastern, obliž djati na rano.

Bepflöcken, f. **Bepfählen**.
Bepflücken, *v. a.*, oskubsti, skubsti, opuliti, izpuliti, puliti, obrati, obirati.
Bepflügen, *v. a.*, oborati, oboravati, orati, obdelati, obdelovati, okmetovati, kmetovati.
Bepfosten, *v. a.*, s podboji opraviti, opravljati, podboje napraviti na vratih.
Bepfropfen, *v. a.*, zamašiti, zamašek vbiti, vtakniti, zamaho vtakniti, vtikati.
Bepfründen, *v. a.*, duhovnijo, prebendo dati, podeliti komu.
Bepichen, *v. a.*, osmoliti, nasmoliti, smoliti.
Bepicken, *v. a.*, okavsati, okljevati, opikati, kavsati, kljevati na (v kaj), zobati.
Bepinseln, f. **Bestreichen**.
Bepissen, *v. a.*, oscati, oščivati kaj, poscati se, pocurati se na kaj.
Beplanken, *v. a.*, oplankati, plankati, z deskami ograditi, graditi, obiti, obijati.
Beplappern, *v. a.*, žlobodrati od česa.
Beplätschern, f. **Plätschern**.
Beplatten, *v. a.*, oploščati, ploščati, plošati, *serb.* opločiti; z rezanim kamnjem obložiti, oblagati.
Beplätten, *v. a.*, ugladiti, gladiti, olikati, likati.
Beplaudern, *v. a.*, blebetati, žlobudrati od česa, jezik brusiti.
Bepolstern, *v. a.*, oblaziniti, blaziniti.
Beprägen, *v. a.*, v kov djati, s kovam obdati, vtisniti, udariti podobo (na dnar).
Bepredigen, *v. a.*, pridigati, pridigovati od česa.
Bepressen, *v. a.*, natisniti na kaj.
Bepudern, *v. a.*, naprašiti, oprašiti (lasé).
Bepurpuren, *v. a.*, oškerlatati, oškerlatiti, v škerlat obleči, orudečiti, rudečiti, rudečobo razliti, razlivati po čem; nach *Pot.* auch etwa obročiti, bročiti, von brok oder broč (in J. K.) rothe Farbe, nach *Jan.* brošč, Farbenröthe.
Beputzen, f. **Putzen**.
Bequacken, *v. a.*, zaregljati, regljati na koga, nad kom.
Bequalmen, f. **Berauchen**.
Bequartieren, *v. a.*, eine Stadt, vojake umestiti, nastaniti, nastanovati v mestu, dati jih v mesto.
Bequasten, *v. a.*, našopiti, šopiti.
Bequem, *adj.*, zložin, priležin, ugoden, naročin, priročin, priličin, prikladin; *adv.*, priležno, zložno, zlagama, ob godi, na roko, pri naredi; bequeme Lage, priročna lega, priložna, pripravna lega; bequeme Stufen, zložne stopnice; ein bequemer Mensch, ein wenig gar zu bequem, lahkobin človek, len; eine bequeme Wohnung, prostoren stan; eine bequeme Kleidung, ohlatna, ohlapna obleka; zu bequem sein, tožljiv biti; er weiß sich's bequem zu machen, ve, zna olajšati si reč, ne presili se, z lagotjo dela.
Bequemen, *v. a.*, f. **Anpassen**, *v. r.*, sich, vravnati, vravnavati se, ravnati po čem; sich einer Sache, podati se, vdati se v kako reč; zur Arbeit, pristaviti se, pripraviti, pripravljati se k delu; er will sich nicht bequemen, neče se vdati; er wollte sich nicht zur Kirche bequemen, ni hotel v cerkev (iti); prileči, prilegati se čemu, vjemati se s čim; nach *Jan.* auch povoliti se.
Bequemheit, **Bequemniß**, f. **Bequemlichkeit**.
Bequemlich, f. **Bequem**.
Bequemlichkeit, die, zložnost, ugodnost, naročnost; des Wassers, der Schiffe, zložnost za vodo, za ladije; — tožljivost; die Bequemlichkeit brauchen, lahno, zložno, zlagama delati; f. auch **Gelegenheit**, **Abtritt**.
Bequemling, der, tožljivec, mečkavec.
Bequicken, *v. a.*, z živim srebram obložiti, oblagati.
Berahmen, *v. a.*, beraumen einen Tag, dan dati, odločiti, dajati, odločevati; mit Rahmen versehen, okrajčati, okviriti, v svažo djati.
Berainen, *v. a.*, omejiti, razmejiti, mejiti, mejo potegniti, potegovati.
Beranden, **Berändern**, *v. a.*, obrobiti, obrobljati, zarobiti, robiti; berandet, obrobljen.
Beranken, *v. a.*, oviti, ovijati se (okoli) česa.
Berappen, *v. a.*, bei den Mauern, ometati, ometovati, ofrajhati, frajhati*.
Berasen, *v. a.*, etwas, z rušo ali rušino obložiti, oblagati, pokriti, obkladati, orušinati kaj; mit Gras überzogen werden, zarasti se, obrasti, obraščati, obrašati se; berasct, zarasčen, zarašen, travnat.
Beraspeln, *v. a.*, (debelo) opiliti, piliti, orašpati, rašpati*.
Berathen, *v. a.*, von Geräth, f. **Versorgen**; von Rath, einen berathen, nasvetovati, svetovati komu kaj, svet dati, dajati; *v. n.*, wir wollen nun berathen, zdaj se hočemo posvetovati; sich berathen, *v. r.*, posvetovati se (s kom zastran česa); du bist übel berathen, na slabi poti si, slabo so te napotili, nič prida ti niso svetovali.
Berathend, *adj.*, svetovaven, nasvetovaven; ein berathendes Institut, posvetovavna naprava, svetovavstvo; einen berathenden Einfluß auf etwas üben, s svojim svetam nagibati kaj.
Berather, der, svetovavec, nach *Dalm.* svétnik; Gott ist mein Berather, Bog je moja pomoč, moje upanje, moj pomočnik.
Berathfragen, *v. a.*, poprašati, prašati koga za svet.
Berathschlagen, *v. a.* u. *r.*, posvetovati, se, pomeniti, meniti se, premišljati, pomenkovati se, auch svet imeti, sklepati, ugibe imeti; *serb.* véćati.
Berathschlagung, die, posvet, posvetovanje, pomenkovanje; etwas in Berathschlagung nehmen, posvetovati se zastran česa.
Berathung, die, posvetovanje, posvet; etwas in Berathung ziehen, vzeti v posvet, posvétovati se.
Berathungsgegenstand, der, posvetovavna reč, reč, zastran ktere se posvetujejo.

Berathungszimmer, das, posvetovavnica, svetnica.
Berauben, *v. a.*, einen, obropati, opleniti koga; jemanden einer Sache berauben, ugrabiti, upleniti, vzeti komu kaj; seiner Aeltern beraubt sein, sirota biti, ne imeti ne očeta ne matere, ob svoje starše je prišel; überhaupt einer Sache beraubt sein, ob kaj biti, brez česa biti, zgubiti kaj; nehmen, verlustig machen, pripraviti, pripravljati koga ob kaj; der Jungfrauschaft berauben, devištvo odvzeti, jemati; des Verstandes beraubt sein, brez pameti biti, znoreti, noreti, iz uma biti; ein Haus berauben, oropati hišo; ein Grab berauben, okrasti, opleniti grob; die Kassen berauben, okrasti dnarnice, kase*.
Beraubung, die, obrop, okradba.
Berauchen, *v. a.*, okaditi, odimiti, zadimiti.
Beräuchern, *v. a.*, okaditi, prekaditi; Briefe beräuchern, prekajati pisma; einen beräuchern, kaditi komu na čast, hvaliti, slaviti koga.
Beräucherung, die, kajenje, prekajenje.
Beraucht, *adj.*, okajen, zakajen.
Beraufen, *v. a.*, opuliti, opukati, porovati, rovati, oskubsti, skubsti.
Berauhen, *v. a.*, das Tuch mit Karden rauh machen, okosmatiti, okosmatovati, sčesati, sčesovati.
Beräumen, s. **Ausräumen.**
Beraupen, *v. a.*, gosenice obrati, obirati, drevje gosenc otrebiti, trebiti.
Berauschen, *v. a.*, einen, opijaniti, upijaniti koga; ein wenig, pripijaniti; Jemanden im Biere, im Weine, z olam, z vinam upijaniti, prenapojiti koga; *fig.*, omamiti, mamiti, oslepiti, slepiti; der Eber berauscht, merjasec ubreji, uplodi, uplemeni; bukati se; *v. r.*, upijaniti se; sich im Vergnügen berauschen, plavati v veselji.
Berauschend, *adj.*, upijančljiv, pijan, *serb.* opojan; ein berauschendes Getränke, pijana pijača.
Berauscht, *adj.*, pijan, naterkan, naterčen, vinjen, nadelan, nasekan; *fig.* omamljen, zamaknjen, prevzet.
Berauschung, die, pijanost; etwas in der Berauschung thun, storiti kaj v pijanosti, pijan kaj doprinesti.
Berberis, die, **Berberisstrauch,** der, (Berberis vulgaris), češmin, češminje, nach *M.* češmiga, češmina; der Saft davon, češminovec.
Berberisholz, das, češminovina.
Berberissaft, der, češminovec.
Berechen, *v. a.*, ograbiti, pograbiti, grabiti.
Berechenbar, *adj.*, das ist berechenbar, to se da prerajtati.
Berechnen, *v. a.*, preštevili, pošteti, (preračuniti, računiti, prerajtati); etwas zu Geld berechnen, kaj prerajtati na dnarje; gegen einander berechnen, pobotati, *serb.* prebiti jedno za drugo; er hat Alles berechnet, vse je premislil, preudaril, presodil, preumel; das war nicht berechnet, na to nismo pomislili, na to se nismo zanašali; das war darauf berechnet, to je bilo nastavljeno, namenjeno, to je merilo; *v. r.*, sich mit einem berechnen, porajtati, porajtovati s kom, pobotati, poravnati; der berechnende Verstand, tehtajoči, presodni razum.
Berechnung, die, poštetev, (prerajt, računjenje).
Berechnungscommission, die, preštevavna, prerajtovavna komisija.
Berechtigen, *v. a.*, einen, dati, dajati komu pravico, oblast, pooblastiti, oblastiti, opravičiti† koga; berechtigt sein, pravico imeti, oblast imeti do česa, pooblasten biti.
Berechtigte, der, pooblastenec, pooblaščenec, opravičenec.
Berechtigung, die, pravica, oblast, pooblastitev.
Bereden, *v. a.*, mit milden Worten, pogovoriti, pogovarjati; er läßt sich leicht bereden, lahko ga je pregovoriti; da se lahko pregovoriti; er läßt sich nicht leicht bereden, ni ga (moč) pregovoriti; nagovoriti, nagovarjati, napraviti koga k čemu, uveriti, prepričati koga; etwas bereden, govoriti od česa; einen bereden, ogovarjati, obirati, opravljati koga; *v. r.*, sich mit Jemanden bereden, pogovoriti, pogovarjati se s kom, pomeniti, meniti, pomenkovati se, dogovoriti, dogovarjati se; sich bereden, domišljevati si; s. **Einbilden,** sich.
Beredsam, *adj.*, zgovoren, govoren, zgovorljiv, beseden, ki zna lepo govoriti, ki ima lepo besedo.
Beredsamkeit, die, zgovornost, govornost, lepa beseda; Vortrag, govor, govorilo; die Redekunst, govorstvo, *serb.* leporečje; ein Mann von vieler Beredsamkeit, prav zgovoren mož.
Beredt, *adj.*, s. **Beredsam.**
Beredung, die, nagovor, pogovor, pomenek, dogovor, ogovor.
Beregeln, *v. a.*, uravnati po pravilih, soditi po pravilih.
Beregnet, *adj.*, moker, zmočen od dežja, *serb.* pokisnuti.
Bereiben, *v. a.*, podergniti, dergniti, oguliti, obdergniti, obderzati, otreti, otirati.
Bereich, der, obseg, obsežek, obsežje, okraj, okrožje, dosežek; das ist meines Bereiches nicht, tu se ne čutim doma, to ne sega v mojo znanost; Bereich der Kanonen, etwa, sežaj, nošaj, streljaj; was in meinem Bereiche ist, dokler sega, seže moja oblast; das liegt außer dem Bereiche meiner Kräfte, to presega moje moči, to mi je čez moč.
Bereicherer, der, bogativec.
Bereichern, *v. a.*, obogatiti, bogatiti; seine Kenntnisse, umnožiti, množiti; *v. r.*, sich bereichern, obogateti, bogateti, obogatiti se; sich mit fremdem Gut bereichern, bogatiti se z ljudskim blagam.
Bereichernd, *adj.*, bogativen, množiven.
Bereicherung, die, bogatenje, bogastvo.
Bereicherungsquelle, die, izvirek bogastva.

Bereifen, *v. a.*, s slano opasti, opadati, z ivjem ali injem pokriti; mit Reifen versehen, obroče nabiti, nabijati na kaj, nabiti posodo.
Bereift, *adj.*, s slano, z ivjem pokrit, injav; das bereifte Haupt, siva glava.
Bereimen, *v. a.*, opeti, opevati koga, v pesmih koga slaviti, pesmi komu na čast skladati.
Bereisen, *v. a.*, hoditi, popotovati, potovati kod, po čem; er hat die ganze Welt bereist, ves svet je obšel, obhodil, prehodil; bereiset, s. **Bewandert.**
Bereisung, die, obhod.
Bereisungsbericht, der, obhodno naznanilo.
Bereisungskosten, *pl.*, obhodni stroški.
Bereit, *adj.*, pripravljen; fertig, gotov, dodelan, in Kt. auch nared; willig, voljan, voljin; bereit sein zu etwas, rad storiti kaj; sich bereit halten, pripravljen biti, *poln.* być w pogotowiu; bereit abzureisen, na pot pripravljen, napravljen; sich bereit machen, pripraviti, napraviti, pripravljati, napravljati se, ravnati se.
Bereiten, *v. a.*, bereit machen, pripraviti, pripravljati, napraviti, napravljati, izgotoviti, ugotoviti, gotoviti; Tücher, sukno izdelati, izdelovati; Leder, strojiti usnje; den Tisch, pogerniti mizo; das Essen, jed napraviti; Käse bereiten, sir delati; den Acker, obdelovati njivo; einem Freude, storiti, delati veselje komu, oveseliti koga; zum Tode, pripravljati k smerti. den Weg bereiten, poravnati pot; *v. r.*, sich zu etwas bereiten, pripraviti, napraviti, napravljati se k čemu, ravnati se na kaj; bereitet euch, pripravite se.
Bereiten, *v. a.*, reiten, die Grenzen, mejo objezditi, na konji obhoditi, obhajati; ein Pferd, konja objezditi, obježati, zjahati, zučiti, učiti konja; beritten sein, wohl, schlecht, dobriga, slabiga konja imeti.
Bereiter, der, pripravljavec, napravljavec, izdelovavec; des Leders, strojar; der Pferde, jezdec, jahač, jezdar; s. auch **Kunstreiter.**
Bereits, *adv.*, vžé, že, *altsl.* uže.
Bereitschaft, die, pripravnost, pripravljenost, gotovost; Waaren in Bereitschaft, zaloga, zaklad, zasip blaga; in Bereitschaft sein, stehen, sich halten, pripravljen biti; haben, pripravljeno imeti, pri roci imeti; in Bereitschaft setzen, s. **Bereiten**; es ist alles in Bereitschaft, vse je gotovo, pripravljeno.
Bereitschaftscorporal, der, koprol* ali desetnik pripravnik.
Bereitung, die, priprava, pripravljanje; Bereitung der Felle, strojenje, strojitev; zu Pferde, objezd, obhod.
Bereitungsart, die, priprava, način pripravljanja, kako se kaj pripravlja, dela.
Bereitwillig, *adj.*, privoljin, rad, radovoljin, postužin, voljan; *adv.*, radovoljno, drage volje.
Bereitwilligkeit, die, voljnost, privoljnost, radovoljnost, poslužnost.
Berennen, *v. a.*, obsuti, obsipati, obdati, obdajati, obstopiti, obskočiti; der Feind berannte die Stadt, sovražnik je obstopil, obsul mesto, planil na mesto; s. a. **Blockiren.**
Berenten, *v. a.*, z dohodki preskerbeti, preskerbovati.
Bereuen, *v. a.*, kesati se zavolj česa, žal biti, obžalovati, žalovati, *altsl.* kajati sę; ich bereue diese That, žal mi je, kesam se, gréva* me, da sim to storil.
Bereuung, die, kes, kesanje, žalovanje.
Bereuungswürdig, Bereuenswerth, *adj.*, kesanja, žalovanja vreden.
Berg, der, gora; Alpe, planina; ein mäßiger Berg, hrib, berdo, breg; ein steiler Berg, stermec; am Berge, na gori; jenseits der Berge, za gorami, v zagorji; ein Ort zwischen den Bergen, medgorje; am Fuße des Berges, pod goro; auf Bergen und in den Gründen, na visočavah in v nižavah; es ist noch ein großer Berg zu übersteigen, še je velika gora vmes; die Haare standen mir vor Schrecken zu Berge, lasje so mi strahu po koncu vstali, stopali, stali, *serb.* ježiti se; der Schrecken trieb mir die Haare zu Berge, strah mi je lase po koncu dvignil; goldene Berge versprechen, hribe in doline obljubiti, obetati, zlate gore obečati; jetzt stehen die Ochsen am Berge, gledati, ko tele novih vrat, kakor riba na suhem; er ist über alle Berge, pobrisal jo je, pete je umaknil, odnesel, potegnil jo je, šel je po svetu, šel je v deveto deželo, šel je čez hribe in doline, ni sluha ne duha po njem; mit etwas hinter dem Berge halten, skrivati kaj, tajiti kaj, molčati, nach *V.* za uho zakladati, tajiti kakor kača noge; es gibt keinen Berg ohne Thal, ni planine brez doline; der Berg oder die Berge, *mont.* žamlaga (?), grič.
Berg-, in der Zstzg., gorsk, hribsk, hribovsk, beršk; in Bezug auf die Bergbewohner, gorsk, gorjansk, hribovsk; *mont.* rudarsk, rudarijsk.
Bergab, *v. a.*, navdol, nazdol, navzdol, nach *M.* z gore; auch pod se, pod nogo, v derč, *serb.* niz berdo; es geht bergab mit ihm, rakovo pot gre, na kup leze.
Bergabhang, s. **Abhang.**
Bergabrutschung, s. **Abrutschung.**
Bergacker, der, njiva v bregu, brežnica.
Bergader, die, rudna žila.
Bergadler, der, (Vultur Leucocephalus), plešec (bei Mojstrane und in Flitsch); (Vultur Aurocephalus), hribovski jastrob.
Bergahorn, der, (Acer pseudoplatanus), beli javor.
Bergakademie, die, rudarska akademija, rudarska visoka šola.
Bergalant, der, hribovski oman.
Bergalaun, der, divji golun.
Bergälteste, der, rudarski starašina.
Bergammer, der, rumeni sternad.
Bergamotte, die, bergamotka.
Bergampfer, der, divja kislica.
Bergamsel, die, (Turdus torquatus), komatar.
Bergamt, das, rudarski ured, rudarska gosposka.

Bergamtsbuch, das, rudarijske bukve.
Bergamtsschreiber, der, rudarijski pisar.
Bergamtsverwalter, der, rudarijski oskerbnik.
Bergan, *adv.*, kreber, vkreber, navkreber, na goro, v goro, v breg, na berdo, nad se.
Berganwärts, s. Bergan.
Berganwohner, der, podgornik.
Bergarbeit, die, rudarsko delo, delo v rudniku.
Bergarbeiter, der, rudar, rudokop.
Bergart, die, rudokazno kamnje, nach *V.* ruda; freundliche Bergart, bogata ruda, rudovina.
Bergastmoos, das, mahovec, mah.
Bergauf, s. Bergan.
Bergauster, die, (Ostrea edulis), prava ostriga.
Bergbalsam, der, zemeljski balzam; s. Naphta.
Bergbarte, die, rudarska sekirica.
Bergbau, der, rudokopstvo, rudarija; den Bergbau betreiben, rudariti; durch den Bergbau erwerben, verlieren, prirudariti, zarudariti.
Bergbaubetrieb, der, rudarjenje.
Bergbaukunde, die, rudarijstvo, rudarijska znanost.
Bergbaukundig, *adj.*, znajden v rudarijstvu.
Bergbaukunst, die, umetnost rudnike napravljati, rudarijska umetnija.
Bergbauzehent, der, rudarska, rudokopna desetina.
Bergbeamte, der, rudarijski urednik.
Bergbedarf, der, rudarske potrebščine, potrebšine.
Bergbediente, der, rudarski služabnik.
Bergbehörde, die, rudarska gosposka, oblast.
Bergbelehnung, die, podelitev rudnika.
Bergbeschreibung, die, goropisje.
Bergbewohner, der, goran, gorjan, gorjanec, hribovec, planinar, hribčan, slemenar.
Bergbewohnerin, die, gorjanka, hribovka.
Bergbinse, die, cedilka.
Bergblau, das, sinj, sinjec, zemeljska višnjevica; *russ.* golubec; s. Kupferblau.
Bergbock, der, Steinbock, divji kozel.
Bergbohrer, der, rudni sveder, sveder rudnjak.
Bergbote, s. Bergbediente.
Bergbraun, das, (Umbra), zemeljska rujavica.
Bergbuch, das, rudarijske bukve.
Bergbuche, s. Weißbuche.
Bergbutter, s. Steinbutter.
Bergchamille, die, divje gomelice.
Bergdachs, s. Murmelthier.
Bergdattung, die, nach *V.* im Weinbaue, das Berggericht, pravda.
Bergdorf, das, vas v (na) gori.
Bergdohle, die, (Corvus pyrrhocorax), gorski (ga-)vran.
Bergdrossel, die, (Turdus iliacus), cikovt, cika, cipa; (Turdus torquatus), planinski drozeg.
Bergebene, die, planina, planjava na verhi gore.
Bergegeld, das, otetnina, rešnina, nach *V.* otetščina, otetšina, plačilo za oteto blago.
Bergehrenpreis, der, (Veronica montana), gorska zvezdica.
Bergeiche, die, (Quercus robur), hrast, dob.
Bergeinsiedler, der, (Corvus eremita), klavžar.
Bergeisen, das, nach *V.* pikelj.
Bergelohn, der, s. Bergegeld.
Bergelster, die, (Corvus pica montana), veliki srakoper.
Bergen, *v. a.*, aus dem Schiffbruch, aus der Gefahr, oteti potopa, iz nevarnosti, na breg izleči, vleči; *altsl.* s'pasti, s'pasati; geborgen, otet, spravljen, rešen; das Heu bergen, seno spraviti, spravljati; verbergen, skriti, skrivati, v sebi imeti, hraniti, zamolčati, tajiti; den Leichnam bergen, s. Beerdigen; Finsterniß, birg mich, tema, pokri me; ich kann es dir nicht bergen, ne morem ti zamolčati; *v. r.*, sich bergen, skriti, skrivati se; er weiß sich vor Freude nicht zu bergen, ne ve se (od) veselja kam djati; er ist nun geborgen, zdaj je na varnem, shranjen, iz nevarnosti.
Bergente, die, (Anas Marila L.), hostna raca, rujavka.
Bergenzian, der, košutnik, lecjan.
Berger, der, hranivec.
Bergerle, die, bela jelša.
Bergesalte, der, škrat.
Bergeule, die, (Strix bubo), gorska sova, velika sova, vjér.
Bergfabrik, die, rudarska fabrika.
Bergfahrt, die, vožnja kreber, vožnja proti vodi.
Bergfalk, der, (Falco lithofalco), gorski sokol, sokolič.
Bergfall, der, plaz, usad, derča; s. auch Bergsturz.
Bergfarbe, die, perstena, zemeljska, rudna barva.
Bergfasan, der, s. Auerhahn.
Bergfauchel, der, divji bar.
Bergfein, *adj.*, bergfeines Silber, čisto srebro, na pervo roko.
Bergfertig, *adj.*, bolan na pljučah (od rudarije).
Bergfest, das, gorjanska veselica, obhajilo, shod na gori.
Bergfeste, die, jamski steber, steber.
Bergfestung, die, gorska terdnjava, ostrožno berdo, gradišče, gradiše na gori.
Bergfett, das, (Sevum minerale), zemeljska mast; s. auch Erdharz.
Bergfeuer, das, zum Zeichen den Benachbarten, germada; am Johannistage, kres, (*altsl.* krés solstitium); die Entzündung brennbarer Luft in Gruben und Brunnen, unemalica v rudnikih.
Bergfink, der, (Fringilla montifringilla), pinož, pinoža, gorski ščinkovec, šinkovec, nach *Jan.* nikovec.

Bergflachs, der, (Linum catharticum), Amianth, predivec, divji lan, zemeljsko predivo.
Bergflecken, der, gorjansko mestice; von Bergleuten bewohnter, rudarsko mestice.
Bergflor, der, sreča, spešenje pri rudarstvu.
Bergfluß, f. Flußspath.
Bergförderniß, das, izpravljanje rude.
Bergforelle, die, (Salmo alpinus), planinska posterv.
Bergfrei, *adj.*, prost, svoboden; svet, ki še ni nikomur podeljen za rudarjenje; rudokopje neoddano.
Bergfreiheit, die, rudokopna svobodnost, prostost.
Bergfuchs, der, planinska lesica.
Bergfülle, die, obilnost rude.
Berggang, f. Bergader.
Berggans, die, planinska gos.
Berggebäude, das, rudarsko poslopje.
Berggebet, das, rudarska molitev.
Berggebot, f. Berggesetz.
Berggebrauch, der, gorjanska, rudarska šega.
Berggegend, die, gorat kraj, gorata stran, hribovata stran.
Berggeist, der, gorski duh, škratelj.
Berggelb, das, zemeljska rumenica.
Berggenoß, der, im Bergbaue, rudarski družnik, društvenik, deležnik, nach *V.* spolovnjak; im Weinbaue, sogornik.
Berggericht, das, im Bergbau, rudarska, rudarijska sodnija; im Weinbaue, gornija, nach *V.* pravda.
Berggerichtlich, *adj.*, rudarsko-sodni; ein berggerichtlicher Beschluß, sklep rudarske sodnije.
Berggerichtsbarkeit, die, rudarska sodna oblast.
Berggeschlecht, das, gorsko pleme.
Berggeschworene, der, rudarski priseženec.
Berggesetz, das, rudarska od. rudarijska postava.
Berggewächs, das, planinska rastlina; *mont.* auch ruda.
Berggewerk, das, **Berggewerkschaft**, die, rudarsko društvo.
Berggewild, der, gorska divjačina, zverad.
Berggezähe, **Berggezeug**, das, rudarsko orodje.
Berggott, das, škratelj.
Berggras, das, terda trava.
Berggrün, das, (chrysocolla), bakrova zelenica; *russ.* gornaja zelenj.
Berggruß, der, rudarski pozdrav.
Bergguhr, die, čisto srebro, (gorsko mleko).
Berggut, das, kopanina.
Berghaber, der, hribovski oves.
Berghahnenfuß, der, poljske zlatice.
Berghänfling, der, (Fringilla montana), poljski vrabec.
Bergharz, f. Erdharz.
Berghase, der, beli, planinski zajic.
Berghaspel, die, rudarsko vreteno.
Berghaue, die, rudarska matika.
Berghaupt, das, verh, teme gore.
Berghauptmann, der, rudarijski glavar.
Berghauptmannschaft, die, rudarijsko glavarstvo.
Berghenne, die, divja kokoš.
Berghaus, das, hiša na gori, na berdu.
Berghaut, f. Bergpapier.
Bergherr, der, lastnik rudnika, rudni, gorski gospod.
Bergheu, das, berdnina, košenina, brežnina, gorsko seno.
Berghexenkraut, das, lesičji rep, od. bloß rep.
Berghinab, f. Bergab.
Berghinan, f. Bergan.
Berghimbeere, die, divje malinice, maline.
Berghöhe, die, visokost, visočina gore, verh.
Berghuhn, das, (Tetrao rufus), ruševec, ruševa kura.
Berghoheitsrecht, das, rudarska veličanstvena pravica.
Berghöhle, die, berlog, jama, špila, votlina v gori.
Bergholder, der, (Sambucus racemosa), divji bezeg.
Berghühnlein, das, divji petelinček, divja čiba, čibka.
Berghuflattich, der, lapuh.
Berghund, der, tačka, rudarske kola.
Berghütte, die, koča na gori.
Bergicht, *adj.*, gorast, gornat, hribast, berdast.
Bergig, *adj.*, gorat, hribovat, gorovit, bregat.
Bergjohannisblume, die, divje kresnice.
Bergjunge, der, rudarski novinec, novak.
Bergkappe, die, rudarska kapa.
Bergkater, der, divji maček.
Bergkatze, die, divja mačka.
Bergkeller, der, hram v gori.
Bergkessel, der, kotel, konta, kotlanja, rupa, ponikve; von eingesunkenen Gebäuden, usad.
Bergkette, die, gorjanci, gorje, versta gor, gorovje, hribovje.
Bergkirsche, die, tičnice, hostenke *pl.*
Bergklee, der, (Trifolium montanum), divja planinska detelja.
Bergkleidung, die, rudarska obléka.
Bergklette, die, perenka.
Bergkluft, die, grabni, prepadi, predih, prepad.
Bergknapp, der, rudar, rudokop.
Bergknappschaft, die, rudarji, rudokopi, skupščina, skupšina, shod rudokopov.
Bergknappschafts=, in Zssg., rudarski; z. B. Bergknappschaftsälteste, rudarski starašina; Bergknappschaftssiegel, rudarski pečat.
Bergknecht, der, težak, rudoteg †.
Bergkohle, die, premog.

Bergkogel, der, homec, holm, hom, *cfr. altsl.* hl'm, Hügel.
Bergkorb, der, rudarski koš.
Bergkork, der, kamnjeni plut.
Bergkornblume, die, *pl.*, rudarijski stroški, stroški rudarjenja.
Bergkrähe, die, (Corvus graculus), planinski škorec, planinska kavka, kramperica.
Bergkratze, die, rudarska stergača, stergulja.
Bergkraut, das, gorska, planinska zel.
Bergkrümme, die, draga, ovinek; (vielleicht drückt die in Oberkrainer Alpen oft vorkommende Localbenennung vertača diesen Begriff besser aus, *Dešman*).
Bergkrystall, der, strelice *pl.*, gorski kristal.
Bergkübel, der, rudarski kebel, rudarska brenta*.
Bergkuppe, die, verh, teme, kop gore.
Berglachs, der, grenlanški dolgorepnik.
Bergland, das, gorata dežela, pogorje, planine *pl.*
Berglauch, der, divji česen.
Bergläufig, *adj.*, po rudarsko, po rudarski šegi.
Bergleder, das, Steinart, kamnati irh, irhovec; s. auch Bergpapier; das Leder der Bergleute, s. Arschleder.
Berglehen, s. Bergbelehnung.
Berglehne, die, s. Abhang.
Berglein, das, gorica, goričica, grič, hribec.
Berglein, das, *(bot.)*, divji lan.
Berglerche, die, hribovski škerjanec.
Bergleute, die, *pl.*, rudarji.
Berglilie, die, lilija, limbar (?).
Bergloch, das, izvertanina.
Bergluft, die, gorski, planinski zrak.
Berglungenkraut, das, pljučnik.
Bergmann, der, rudar; vom Leder, rudokop, rudokopač; von der Feder, d. i. der in der Bergwissenschaft erfahrene, rudoznanec, rudoslovec; vom Feuer, rudotopnik.
Bergmanns=, in der Zstzg., rudarski.
Bergmännchen, das, škrat, škratelj, gorski možic (—elj).
Bergmännisch, *adj.*, rudarsk, rudoznansk; *adv.*, bergmännisch reden, po rudarsko govoriti.
Bergmannsarbeit, die, rudarsko delo.
Bergmannsstand, der, rudarski stan, rudarji.
Bergmeier, der, pristavnik.
Bergmeise, die, (Parus caudatus), dolgorepka, beloglavka, mlinarček.
Bergmeister, der, rudarski mojster.
Bergmesser, der, gorómér, berdomér.
Bergmine, die, rudni, rudarski podkop.
Bergmittel, s. Bergart.
Bergmönch, s. Berggeist.
Bergmünze, die, divja meta.
Bergnachfahrer, der, rudarski nadglednik.
Bergnelke, die, divji nagelj.
Bergnymphe, die, divja žena, *serb.* gorska vila, vila pogorkinja; nach dem *Griech.* planinska nimfa, oreada.
Bergochs, s. Auerochs.
Bergöde, die, gorska samota, samija.
Bergöl, das, zemeljsko olje, skalno, kamnjeno olje, klej.
Bergordnung, die, rudarski red, postava za rudarstvo.
Bergpapier, das, kamnjeno ličje.
Bergpech, das, zemeljska smola.
Bergpflanze, die, gorska, planinska rastlina.
Bergplatte, die, gorska ravan, ravan na gori.
Bergpolizei, die, rudarska policija.
Bergpolizeilich, *adj.*, rudarsko-policijsk.
Bergpredigt, die, Christi, Jezusov govor na gori; sonst, pridiga za rudarje.
Bergprivilegium, das, rudarsko predstvo, rudarska privilegija.
Bergprobirer, der, rudoskusnik.
Bergpumpe, die, rudarska sisalka, rudarska tromba.
Bergquelle, die, gorsko vrelo, studenec na gori.
Bergrath, der, rudarski svetovavec, svetnik.
Bergratte, die, (Myoxus glis L.), polh.
Bergraute, die, divja rutica.
Bergrechnung, die, rudarska števílba, (račun, obrajt).
Bergrecht, das, im Bergbaue, pravica do rudarjenja; die Bergrechte, rudarsko pravo, rudarijske postave; eine Abgabe vom Weinberge, gorna, gornica, kalnica.
Bergrechtlich, *adj.* u. *adv.*, rudarsko-praven, po rudarskih postavah, po gornem pravu.
Bergrechtsherr, der, gospodar, lastnik gornice.
Bergrechtsholde, der, gornı́čnik, gorničnjak, gorni podložnik.
Bergregal, s. Berghoheitsrecht.
Bergreihe, die, gore, gorovje, hribovje.
Bergreiher, der, (Ardea purpurea), rudeča čaplja.
Bergreise, die, potovanje po gorah.
Bergrevier, das, rudarsko okolišče, okoliše.
Bergrichter, der, rudarski sodnik.
Bergrittersporn, der, rudarske ostrožnice.
Bergrose, die, planinska roža.
Bergroth, das, zemeljska rudečica.
Bergröthel, der, rudeča kreda.
Bergrücken, der, greben, herbet, sleme, reber, sedlo; ein scharfer Bergrücken, ostro sleme.
Bergruhrkraut, das, grižnice *pl.*
Bergrüster, der, (Ulmus campestris), brest.
Bergsache, die, rudarska pravda, reč.
Bergsaft, der, kamnjeni sok, rudna smola.
Bergsalbei, die, divji žalbelj.
Bergsalz, das, s. Steinsalz.
Bergsand, der, kopani pesek.
Bergsanikel, (Sanicula europaea), ženikelj.

Bergsaturni, (Saturnea montana L.), divji šetraj, dušičje, žepek.
Bergscheitel, der, teme gore.
Bergschichte, die, rudarska dnina.
Bergschlag, s. Bergader.
Bergschlange, s. Riesenschlange.
Bergschloß, das, grad na gori.
Bergschlucht, die, draga, tokava, jarek, grapa, klanec.
Bergschmid, der, rudarski kovač.
Bergschmiele, die, ostrica.
Bergschnepfe, s. Waldschnepfe.
Bergschreiber, der, rudarski pisar.
Bergschotte, der, grahor.
Bergschule, die, rudarska učilnica.
Bergschüler, der, rudarski učenec.
Bergschüßig, *adj.*, bergschüßiges Erz, nečista, z zemljo zmešana ruda.
Bergschwaden, der, škodljivi sopuh v rudniku, jamski sopar.
Bergschwalbe, die, hribovska lastovka.
Bergsegen, der, obilna ruda, rudno obilje, bogata ruda, bogat rudnik.
Bergseil, das, rudarska verv, konopec.
Bergsohle, die, podgorje.
Bergspitze, die, verh, špik, ojstri verh, veršac, verhol, teme; auf der Bergspitze, na verhu gore.
Bergstadt, die, auf einem Berge, gorsko mesto, mesto na gori; mit einem Bergwerk, rudarsko mesto, mesto z rudnikam.
Bergsteiger, der, hribolazec; s. auch Steiger.
Bergstraße, die, gorska cesta, cesta v goro.
Bergstrom, s. Wildbach.
Bergstufe, die, nečista ruda; s. auch Erzstufe.
Bergsturz, der, udertina, usadina, usad; s. auch Bergfall.
Bergsucht, die, rudarska bolezen, jetika (?).
Bergsüchtig, *adj.*, ječin, jetičin.
Bergsupan, der, in den Weinbergen, gornik.
Bergtafel, die, nach *V.* ravnik, ravne *pl.*
Bergtalg, der, (Bitumen mumia), lojevec, lojev kamen.
Bergtaube, die, (Columba oenas), mali divji golob, mali divjak.
Bergthal, das, dolinica, dol v gorovji.
Bergtheer, s. Bergöl.
Bergtheil, der, del (rudnika).
Bergtorf, der, gorska šota.
Bergtracht, die, rudarska noša.
Bergtrospe, die, glistnik.
Bergtrift, die, pašnja na gori, planinska paša.
Bergtrumm, das, plaz, zaval.
Bergüblich, s. Bergläufig.
Bergumgebung, die, obgorje.
Bergunter, *adv.*, nadol, navdol, navzdol; s. Bergab; es geht mit ihm bergunter, peša, hira, rakovo pot gre.
Bergurtheil, das, sodba rudarijske sodnije.
Bergveilchen, das, hribovska vijolica.
Bergverständige, der, rudoznanec, rudoslovec, zveden v rudarijskih rečeh.
Bergvogt, s. Bergrichter.
Bergvolk, das, gorjani, gorjanci, hribovci; s. auch Bergleute.
Bergwachs, s. Erdharz.
Bergwald, der, gojzd, les na gori.
Bergwaldhirse, die, divje, tičje proso.
Bergwand, die, gola skala, stena, golina, stran; Felsenwand, čér, čérje, čirje.
Bergwärts, *adv.*, navzgor; s. Bergan.
Bergwasser, das, voda iz hribov; s. auch Wildbach.
Bergweide, die, (Salix montana), rakita, mačkovec.
Bergwein, der, gorsko vino, gorina.
Bergwerk, das, rudnik, rude, jama; bauen, rudo kopati, rudariti, nach *Gutsm.* rudovati; fündig oder findig machen, rudo najti, nahajati, nach *V.* naznati.
Bergwerkbetrieb, s. Bergbaubetrieb.
Bergwerkreich, *adj.*, poln rudnikov.
Bergwerks=, in Zstzg., rudniški, jamski, rudarski.
Bergwerksantheil, s. Bergantheil.
Bergwerksfrohne, die, rudna desetina, rudarnina.
Bergwerksgesellschaft, die, rudarsko društvo.
Bergwerksleute, *pl.*, rudarji.
Bergwerksprodukt, das, rudarski pridelek, izdelek.
Bergwerkssprache, die, rudarski jezik.
Bergwerkssteuer, die, davek od rudnika, rudarnina.
Bergwerkswissenschaft, die, rudoznanstvo, nauk od kopanja rude, rudarstveno znanstvo.
Bergwermuth, der, divji pelin.
Bergwesen, das, rudarstvo, rudarske reči, rudokopje.
Bergwetter, das, jamski zrak.
Bergwinde, die, grašica.
Bergwiese, die, senožet v gori.
Bergwild, s. Berggewilde.
Bergwind, der, gornjak.
Bergwinkel, der, kot, tokava.
Bergwolf, der, gorski volk.
Bergwort, s. Berggruß.
Bergwurz, die, divji koren.
Bergzehente, der, desetina od rudarije, rudna desetina; in den Weinbergen, gorščina, goršina.
Bergzehentner, der, rudni desetinec.
Bergzeichen, das, rudarsko znamnje.
Bergzeisig, s. Flachsfink.
Bergzeitliche, die, podlesk.
Bergziege, die, gorska, planinska koza.
Bergzimmermann, der, rudarski tesar.
Bergzinn, das, čisti kositar.
Bergzunder, s. Bergpapier.
Bergzwiebel, die, divja čebula.
Bericht, der, naznanilo, poročilo, glas, *russ.* izvéstije, s. Berichten; Vortrag, razložba; Bericht geben, ertheilen, erstatten, naznaniti, naznanjati, poročiti, poročati, poročilo podati, podajati, glas dati; schriftlicher, pisanje; Avis, naznanilo; nach Bericht, po na-

znanilu; *med.* po zaukazu, po (ustnem) naročilu.

Berichten, *v. a.*, Nachricht ertheilen, sporočiti, poročiti, poročati, naznaniti, naznanjati, na znanje dati, povedati, vediti dati, dajati; ich will dir seine Worte berichten, opravim ti njegove besede; schriftlich, pisati komu; die Münzstücke berichten, obravnati krožce; einen berichten, belehren, povedati komu; du bist falsch berichtet, tebi je krivo, napak povedano; einen Sterbenden, z. Bogam priti k bolniku, oskerbeti ga, gew. previditi, previdovati ga; er läßt sich nicht berichten, ne da se podučiti, ne da si dopovedati; er ist des Fahrens nicht wohl berichtet, ne zna voziti, ni zurjen, znajden, zveden; einen Falken berichten, zučiti, učiti sokola; wie man fragt, so wird man berichtet, kakoršno vprašanje, takošen odgovor; einen mit Lügen berichten, nalagati koga.

Berichterstatter, der, poročivec, razložnik, pripovedovavec.

Berichterstattung, die, poročilo, razložba.

Berichtigen, *v. a.*, verbessern, popraviti, popravljati; abthun, bezahlen, opraviti, opravljati, poravnati, poravnavati, odriniti, splačati, plačati, plačevati; ordnen, v red spraviti, spravljati; einen Zweifel berichtigen, odpraviti, odpravljati dvom; die Sache ist berichtiget, reč je dognana, poravnana.

Berichtiger, der, popravljavec.

Berichtigung, die, popravek, poprava, popravljanje; eine Schuld, plačilo, pobot.

Berichtigungsbogen, s. Korrekturbogen.

Berichtlich, *adv.*, po poročilu, poročilama.

Berichtmäßig, *adv.*, po poročilu, s poročilam.

Berichtsteller, s. Berichterstatter.

Berichtsabforderung, die, tirjanje, zahtevanje naznanila, poročila.

Berichtzettel, das, naznanilo, naznanilni list.

Beriechen, *v. a.*, poduhati, duhati, povonjati, vonjati, auch povohati, vohati kaj, obvonjati kaj; *russ.* obnjuhati.

Beriechung, die, povonj.

Beriefeln, Beriefen, *v. a.*, izžlebiti, nažlebiti.

Beriemen, *v. a.*, ojêrmeniti, pojermeniti, z jermenjem opraviti, opravljati.

Berieseln, *v. a.*, die Wiesen, napeljati, napeljevati vodo na travnike; auf etwas rieseln, šumljati po čem.

Berindet, *adj.*, berindete Bäume, drevesa v lubji, skorji, obraščene, obrašene drevesa, pokrite z lubjem, skorjo.

Beringen, *v. a.*, perstan dati, perstan djati na roko, nach *V.* operstančati, *serb.* perstenovati.

Berinnen, *v. a.*, curljati na kaj.

Beritt, der, objezd, okraj.

Beritten, *adj.*, berittenes Pferd, ojahan, zjahan, zjezden konj; s. Bereiten; berittene Soldaten, vojaki na konjih, konjiki; er ist gut, schlecht beritten, ima dobriga, slabiga konja; machet euch beritten, sedlajte konjiče, zasedite konje; *serb.* auch okonjiti se.

Beritzen, *v. a.*, oprasniti, opraskati, razpraskati, praskati, obraziti, raziti; beritzt, razpokan.

Berkan, der, barkan, berkan; s. auch Barchent.

Berline, die, berlinka, berlinska kočija.

Berlinerblau, das, višnjevica berlinska, berlinska modrina, višnjeva ilovica; nach *V.* berlinski sinj.

Berloquen, s. Uhrgehänge.

Berme, die, obkraj.

Bernhardiner, der, bernardinec.

Bernhardsabtei, die, bernardinska opatija.

Bernhardskrebs, s. Schneckenkrebs.

Bernhardsorden, der, red svetiga Bernarda.

Bernstein, der, (succinum, electrum), auch Agtstein, smolski kamen; *russ.* jantar; *pol.* nach dem Deutschen, bursztyn; Bernstein fischen, lesen, schöpfen, jantar brati, zajemati.

Bernstein-, in Zstzg., jantarjev.

Bernsteinarbeit, die, jantarjev, izdelek iz jantarja.

Bernsteinartig, *adj.*, jantarjast.

Bernsteinen, Bernsteinern, *adj.*, jantarjev.

Bernsteinfang, der, branje jantarja.

Bernsteinhandel, der, kupčija z jantarjem.

Bernsteinöl, das, jantarjevo olje.

Bernsteinsammler, (-fänger, -leser,) der, nabirač jantarja.

Beroden, s. Behacken.

Berohren, *v. a.*, s terstjem obiti, obijati, prevleči, pokriti, pokrivati, nach *V.* auch oterstiti.

Berosen, *v. a.*, z rožami pokriti.

Berosten, *v. n.*, zarujaveti, rujaveti, ruja se prime, prijemlje.

Berötheln, *v. a.*, zaznamnjati z rudečnikam.

Berotzen, *v. a.*, osmerkati, smerkati.

Bersch, s. Wirschkohl.

Berst, der, poč.

Bersten, *v. n.*, póčiti, pokniti, pokati, razpočiti, popokati, spokati, razpokati se, regniti; das Eis berstet, led poka; ein wenig bersten, s. Anbersten; geborsten, počen; ich möchte vor Aerger bersten, počil bi od jeze; vor Frost bersten, (von dem Erdboden), okreniti; von der Hitze, skerlupniti.

Bertram, der, (Pyrethrum parthenium), drobtinice; (Anthemis pyrethrum), pehtran*.

Berüchtigen, *v. a.*, razglasiti, razglašati, razupiti, razkričati, raznesti, raznašati, ograjati, ob dobro, lepo ime pripraviti koga.

Berüchtigt, *adj.*, razglašen, raznesen, razkričan, glasovit, slabiga glasa, imena.

Berücken, *v. a.*, einen Vogel, vjeti, loviti, pod mrežo dobiti; *fig.*, ukaniti, prekaniti, ganiti, prevariti, oslepiti, ogoljufati, preslepiti, slepiti, mamiti, goljufati, pamet zmešati; berücken wollen, suchen zu berücken, loviti; auf eine sonderbare Weise, brez britve briti, brez noža dreti.

Berücksichtigen, *v. a.*, ozreti, ozirati se na kaj, gledati na kaj, marati za kaj, ozir imeti†.
Berücksichtigung, die, ozir, pogled, pomislik; in Berücksichtigung dessen, gledé na to, oziraje se na to, z oziram na to.
Berücksichtigungswürdig, *adj.*, ozira vreden, vreden, da se gleda na —.
Berückung, die, omama, goljufija, prevara.
Berückungskunst, die, slepivnost, goljufnost.
Berudern, *v. a.*, oveslati, z vesli preskerbeti, opraviti, veslati po čem; ein beruderteś Schiff, ladija z vesli, na vesla.
Beruf, der, poklic; *serb.* zvanje; innerliche Neigung, veselje, nagon; Amt, služba, dolžnost, ured, opravilo; die Bestimmung, namemba; seinem Berufe nachgehen, po svojim poklicu delati; er hat keinen Beruf dazu, nima veselja do tega, to ga ne veseli.
Berufen, *v. a.*, poklicati, klicati, pozvati, zvati; jemanden berufen, mit Worten bezaubern, ureči koga; daher berufen sein, urečen biti, uróčen biti, urok imeti; s. auch **Beschreien**; einen wegen etwas berufen, grajati koga, očitati komu kaj; eine Versammlung berufen, sklicati, sklicovati zbor; Viele sind berufen, aber Wenige auserwählt, veliko je poklicanih, ali malo izvoljenih; vors Gericht, poklicati, gnati pred sodnika, s. a. **Berüchtigen**; *v. r.*, sich auf etwas berufen, nanašati se na kaj, opirati se na kaj, braniti se s čim; *serb.* pozivati se na što; er berief sich auf seinen guten Leumund, izgovarjal se je s svojim dobrim imenam; s. auch **Appelliren**.
Berufen, *adj.*, sluten, razvpit, s. **Berüchtigt**, **Berühmt**; ich bin nicht berufen, nimam oblasti, nisim poklican, to ne sega v moje opravilo, dolžnost; eine berufene Behörde, oblastna, pristojna gosposka.
Berufende, die, s. **Appellant**.
Berufene, der, poklicani.
Berufkraut, das, uročnik, zelišče, zeliše za urok, lek.
Berufs-, in Zstzg., poklicni, po poklicu, službni.
Berufsarbeit, die, **Berufsgeschäft**, das, službno delo, opravilo.
Berufsgefährte, der, tovarš.
Berufsmäßig, *adv.*, po poklicu, po dolžnosti (svojiga poklica).
Berufspflicht, die, dolžnost stanu, poklica.
Berufstreue, die, zvestoba v službi.
Berufsthätigkeit, die, pridnost, marljivost v službi.
Berufung, die, klic, poklic, sklic, urok; s. auch **Appellation**.
Berufungsbehörde, **Berufungsinstanz**, **Berufungsfrist**, s. **Appellationsgericht**, usw.
Berufungsweg, s. **Appellationszug**.
Berügen, s. **Rügen**.
Beruhen, *v. a.*, počivati; s. auch **Ruhen**; etwas auf sich beruhen lassen, pri pokoji pustiti, puščati, pušati, pustiti reč, kakor je (bila); ne govoriti več od nje; dabei beruhen lassen, tako pustiti, puščati, pušati; bei etwas, ostati, ostajati pri čem; auf etwas beruhen, ležati, stati na čem, opirati se, naslanjati se na kaj, biti uterjen, ukorenjen v čem; der ganze Unterschied beruht darin, ves razloček je ta, je v tem; meine ganze Hoffnung beruht auf dir, ti si moje (edino) upanje; es beruht auf dir, na tebi je, pri tebi stoji; es beruht alles nur auf Vermuthungen, vse je zidano, operto na dozdeve.
Beruhigen, *v. a.*, upokojiti, spokojiti, pokojiti, potolažiti, tolažiti, umiriti, utažiti, utišati; ein beruhigender Gedanke, tolažna, tolaživna, pokojivna misel; *v. r.*, sich beruhigen, umiriti se; ich ging beruhigter von dannen, z olajšanim, potolaženim sercam sim šel od (njega); sich eine beruhigende Ueberzeugung von der Sache verschaffen, prepričati se v svojo potolažbo, kakšna da je reč; beruhigendes Mittel, tolažilo; beruhige dich, tiho bodi, ne boj se; sich mit etwas beruhigen, s. **Begnügen**.
Beruhiger, der, s. **Tröster**.
Beruhigung, die, pokoj, mir, tolažba, *altsl.* utéha; die Handlung der Beruhigung, pokojenje, mirjenje, tolaženje; Beruhigung fassen, umiriti.
Beruhigungsmittel, das, tolažilo, tolažba.
Berühmen, sich, *v. r.*, einer Sache, pohvaliti, hvaliti se s čem, bahati se; er berühmte sich des Rechtes, hvalil se je, da ima pravico do —, lastil se je česa; nach *M.* auch slaviti se.
Berühmt, *adj.*, slaven, sloveč, glasovit, sluten, slut, imenit, imeniten, glasoviten, slavovit, slavoviten, dičin(?); hochberühmt, preslaven; weltberühmt, povsod sloveč, znan, razglašene slave, sloveč na vse kraje; berühmt sein, sloveti, sluti; *serb.* biti na glasu; berühmt werden, zasloveti, zasluti.
Berühmtheit, die, imenitnost, slavitost, slavnost, slava, dika (?), slavno ime, glasovitnost, znamenitnost.
Berühmung, die, hvaljenje, bahanje; *serb.* hvalisanje.
Berühren, *v. a.*, etwas, dotakniti, dotikati česa, potipati, tipati, pošlatati; diese Worte berührten ihn tief, te besede so ga v živo zbodle, zadele, ganile; mit wenig Worten etwas, spominjati česa, omeniti, omenjati, v misel, v spomin vzeti, jemati kaj; (eno) besedo reči od česa; berührter Maßen, kakor je spomnjeno, kakor je (bilo) rečeno, po prejšnih besedah; Sachen, die einen berühren, reči, ki se koga tičejo, ki mu jih je mar.
Berührig, s. **Rührig**.
Berührung, die, dotik, dotikanje; mit einem in Berührung kommen, sniti se s kom, opraviti (opravilo) imeti s kom, soznaniti se s kom, sostati se s kom.
Berührungs-, in Zstzg., dotični.
Berührungspunct, der, dotika, dotična pika.

Berührungswinkel, der, dotični kot.
Berümpfen, *v. a.*, zmerdati, zmerdovati se, nos zavihati, vihati nad kom.
Berunzeln, *v. a.*, zgerbančiti, gerbančiti, gerbati; die berunzelte Stirn, zgerbančeno, nabrano čelo.
Berupfen, *v. a.*, oskubsti, skubsti; etwas haariges, wolliges, opuliti, puliti, opipati, popipati, pipati; *fig.*, oskubsti, ogoliti koga.
Berupfung, die, skubenje, puljenje, pipanje.
Berußen, *v. a.*, osajiti, s sajami umazati, očaditi.
Berußt, *adj.*, sajast, sajav.
Beryll, der, beril, akvamarin.
Besabbern, sich, *v. r.*, opljevati se.
Besacken, *v. a.* u. *r.*, napolniti si vreče, žakelj; (osla) obtovoriti, obložiti; opertati se.
Besäen, *v. a.*, obsejati, obsevati, nasejati, posejati, posevati; die Felder mit Leichen besäen, posuti (pospeti), posipati; pokriti polja s mertvimi.
Besäet, *adj.*, obsejan, posut, obsut; das besäete Feld, setvina, sejanje; mit Sternen besäeter Himmel, zvezdnato nebo.
Besage, *adv.*, po besedah, po; s. Laut, Kraft.
Besagen, *v. a.*, povedati, praviti, govoriti, spričevati; der Brief besagt, pismo pravi, naznanja, govori; besagter Massen, kakor je povedano, kakor je rečeno, v misel vzeto; er hat mich besagt, s. Anklagen; der besagte Freund, omenjeni prijatel, prijatel, od kteriga sim govoril.
Besägen, *v. a.*, den Baum selbst, prižagati drevo; die Aeste am Baume, obžagati, obžagovati, žagati drevo; *serb.* piliti.
Besaiten, *v. a.*, nategniti, natezati, napeti, napenjati strune na kaj, nach *V.* obstruniti.
Besalben, *v. a.*, omazati, mazati, omaziliti; s. auch Besudeln, Betrügen.
Besalzen, *v. a.*, osoliti, posoliti, soliti; er ist schön besalzen worden, dobro so ga nasolili.
Besamen, *v. a.*, obsejati, obsevati; bei *Dalm.* osemeniti; *v. r.*, sich besamen, zasejati se, zasevati se, ploditi se, samo od sebe rasti, nach *V.* zasemeniti se; besamte Zellen, zaležene ljuknice.
Besanden, *v. a.*, bei den Schmiden, varež vreči, metati (na železo), povariti; sonst, s peskam posuti, posipati; s. auch Versanden.
Besänftigen, *v. a.*, pomiriti, potolažiti, tolažiti, pogovoriti, pogovarjati, potoliti; *serb.* utažiti; die wilden Leidenschaften besänftigen, ukrotiti, krotiti neugnane strasti.
Besänftiger, der, tolaživec, mirivec.
Besänftigungsmittel, s. Beruhigungsmittel.
Besanmast, der, zadnje drevce, zadnje jadrilo.
Besansegel, der, zadnje jadro.
Besatz, der, obšiv; (Schneiderausdruck), oblog, podlog, zavlaka, podlaka.
Besatzung, die, Garnison, posada, posadka; *poln.* załoga, osada; im eis. Schlosse, priloga.
Besatzungs-, in Zstzg.. posadni.
Besauen, *v. a.* u. *r.*, posvinjati, pomazati, omarogati, počeckati, obrazdati, obrazgati.
Besaufen, *v. a.*, upijaniti, oviniti, opijaniti, opiti; ganz besoffen, pijan kakor svinja; ein Besoffener, pijan, pijanec, preopit, vinsk, vinjen; *v. r.*, sich besaufen, upijaniti se, vina se nalokati, navleči se, naserkati, nažreti.
Besaugen, *v. a.*, sesati, piti iz česa.
Besäumen, *v. a.*, zarobiti, obrobiti, robiti, obšiti, obšivati.
Beschaben, *v. a.*, ostergati, ostergovati, stergati kaj, odergniti, oderzati kaj, oguliti; etwas mit Zucker, nastergati sladkorja na kaj; der Gerber beschabt die Haut am Streichbaume, nach *V.* kožar izpira kožo; *v. r.*, zlizati se, odergniti se, zguliti se.
Beschabung, die, sterganje.
Beschachteln, s. Abschachteln.
Beschädigen, *v. a.* u. *r.*, oškoditi, oškodovati, poškodovati kaj, pohabiti koga, škodo, kvar oder kvaro narediti, delati komu, poretiti; ein Werkzeug beschädigen, pokvariti, kvariti, pokaziti, skaziti, kaziti; verwunden, oraniti, raniti; ritzen, obraziti, raziti; *serb.* oštetiti; *russ.* povrediti.
Beschädiger, der, poškodovavec, oškodovavec, škododelec.
Beschädigt, *adj.*, oškodvan, pokvarjen, pokažen; vom Hagel beschädigt, točnat, obtolčen; ein beschädigtes Glas, počeno steklo; beschädigtes Kleid, stergano oblačilo; er ist stark beschädigt, močno je pobit, ranjen; Schaden leidend, auch škodin, kvarin biti.
Beschädigte, der, poškodovanec.
Beschädigung, die, škoda, kvar od. kvara; eine Wunde, rana; eine schwere körperliche Beschädigung, težka telesna poškodba, huda poškodba telesa.
Beschaffen, *v. a.*, etwas, storiti, opraviti, delati kaj; sofort zu beschaffende Erhebungen, pozvedbe, ki se imajo prec zgoditi; einen beschaffen, oskerbeti koga, previditi s potrebnim; es war kein Geld zu beschaffen, ni bilo (moči) dnarjev dobiti.
Beschaffen, *adj.*, wie beschaffen, kakošen, kakšen, kak, kakov; so beschaffen, takošen, takšen, tak, takov; wie immer beschaffen, kakoršen koli, kakoršen si bodi; wir sind gleich beschaffen, enaki smo (enaka sva); die Sache ist ganz anders beschaffen, to je vse kaj druziga; beschaffenen Umständen nach, po okoliščinah, kakor naneso okolščine, okolšine, kakor kane; wie ist es mit deiner Gesundheit beschaffen, kaka je s tvojim zdravjem; es ist schlecht mit ihm beschaffen, na zadnjo zarezo je prišel.
Beschaffenheit, die, kakošnost, kakšnost, kakovost, kakost, takošnost, takšnost, vlastnost, narav, posebnost; Stand, stan; s. auch Amt; äußere, zunanjost, zunanje lastnosti; Bericht von der Beschaffenheit eines Bergwerkes, poročilo od tega, kakšen

je rudnik; nach Beschaffenheit der Umstände, po okolščinah, glede na okolščine, okolšine; s. auch **Beschaffen.**

Beschaffenheitswort, das, (adverbium qualitatis), narečje kakšnosti.

Beschäften, s. **Schäften.**

Beschäftig, s. **Geschäftig.**

Beschäftigen, *v. a.*, opravila, opravek, delo dati, dajati; du kannst so viele Leute nicht beschäftigen, za toliko ljudi nimaš dela dovelj, auch delati, opraviti dati komu; stark beschäftigen, z delam obložiti, oblagati koga; einen mit etwas, zaderževati, motiti koga s čim; *v. r.*, mit was beschäftigst du dich, kaj je tvoje opravilo, kaj delaš, kakšne opravila imaš, s kakim delam se pečaš, upiraš, ukvarjaš; *russ.* zanimatsja; überhaupt ohne Bezug auf ein gewisses Geschäft, d. i. beschäftiget sein, ich beschäftige mich immer mit etwas, d. i. bin nie müßig, dam si zmiraj kaj opraviti, vedno sim v delu, vedno kaj delam; sich mit nichts, praznovati, nič ne delati, roke križem nositi, čas prodajati; sich mit etwas, s čim opraviti imeti, kak opravek imeti; mit dem Ding da sich beschäftigen, onegaviti oder onegati; stark beschäftiget sein, polne roke dela imeti, čez glavo dela imeti, silno dosti imeti opraviti; beschäftiget sein, wird im Slovenischen oft durch das bloße *verbum imperf.* gegeben, z. B. er war eben mit dem Schreiben beschäftigt, als ich ihn besuchte, ravno je pisal, ko sim ga obiskal.

Beschäftigung, die, opravek, opravilo, delo, s čimur se kdo peča; ich habe keine Beschäftigung für dich, nimam dela za te; Gewerbe, obertnija †, rokodelstvo.

Beschäftigungsanstalt, die, delavnica.

Beschäftigungslos, *adj.*, brezdelin, brez dela.

Beschalen, *v. a.*, ein Messer, v rog nasaditi, nasajati; s. **Verschalen.**

Beschälen, *v. a.*, einen Baum, Apfel, olupiti, lupiti, omajiti, majiti, obeliti, beliti; eine Stute, kobilo uplemeniti, oplemeniti, plemeniti, ubrejiti, zajezditi; eine Stute beschälen lassen, kobilo k žrebcu peljati, pripustiti.

Beschäler, der, Beschälhengst, plemski žrebec od. žebec, pastuh; *serb.* pastuh; s. **Beschälknecht.**

Beschälgeld, das, plačilo za žrebca, brejnina.

Beschälknecht, der, žrebčar, žebčar; Beschälknecht sein, žrebčariti, žebčariti; dadurch erwerben, prižrebčariti.

Beschälseuche, die, sramna kuga.

Beschalung, s. **Verschalung.**

Beschälung, die, uplemenitev, plemenjenje.

Beschälzeit, die, pojanje, poja, hoja po plemenu, plemenitev; s. auch **Brunft, Brünftig.**

Beschämen, *v. a.*, osramotiti, posramotiti, sramotiti, osramiti; v sram pripraviti koga; einen durch ein Wort, reči komu besedo, da ga je sram, da ga rudečica polije; er beschämt uns beide an Einsicht, umniši je od naju, premaga naji, skrijva se pred njim.

Beschämung, die, osramotenje, sramota, sram; *altsl.* auch stud u. stydenije.

Bescharren, *v. a.*, zagrebsti, zagrebati.

Beschatten, *v. a.*, obsenčiti, senčiti, senco, hlad storiti, delati, auch zaseniti, obseniti, seniti, s senco zakriti, zakrivati; beschattet, obsenčen, obraščen, obrašen, senčnat.

Beschattung, die, senca, sen.

Beschatzen, *v. a.*, mit Schatzung, odkupščino, odkupšino, namet postaviti, postavljati, naložiti, nalagati.

Beschatzung, s. **Brandschatzung.**

Beschau, die, ogled, ogledovanje; Todtenbeschau, ogledovanje merličev.

Beschau-, in Zstzg., ogledni.

Beschaubar, s. **Sichtbar.**

Beschauen, *v. a.*, ogledati, ogledovati, pogledati, pogledovati, razgledati, razgledovati; *fig.*, premišljevati; eine Waare beschauen, pregledovati; *v. r.*, sich beschauen, ogledati, ogledovati se.

Beschauend, s. **Beschaulich.**

Beschauenswerth, *adj.*, ogleda, ogledovanja vreden.

Beschauer, der, ogledovavec, preglednik, pregledovavec; Herr Beschauer, gospod ogleda.

Beschaufeln, *v. a.*, zakidati kaj, nakidati, kidati na kaj, zasuti, zametati z lopato.

Beschaulich, *adj.*, ogledljiv, vidljiv, vidin; ein beschauliches Leben, premišljevavno življenje, nach dem *poln.* bogomiselno življenje, v premišljevanji živeti, zamaknjen v misli, zamišljen biti.

Beschaulichkeit, die, vidnost, vidljivost, premišljevanje, zamaknjenost, zamišljenost, bogomiselnost.

Beschäumen, *v. a.*, openiti, zapeniti, peniti, pene metati na kaj, s penami pokriti, pokrivati, auch osliniti.

Beschauung, die, ogledovanje, premišljevanje.

Beschauzettel, der, ogledni list.

Bescheid, der, mündlicher, odgovor, schriftlicher, odpis, odpisek; *jur.* odlok; bis auf weitern Bescheid, dokler se kaj druziga ne odloči; beschiedener Theil, odloček; Bescheid geben, d. i. antworten, odgovoriti, odgovor dati; Bescheid bekommen, odgovor dobiti; Bescheid wissen, znati, uméti, razumeti kaj, znajden, zveden, znan biti v čem, glas vediti kaki reči; s. auch **Auskunft;** Bescheid thun im Trunke, odpiti, odpijati, piti (komu na zdravje), *böhm.* splniti.

Bescheiden, *v. a.*, zutheilen einem etwas, odločiti, odločevati, umeriti, usoditi komu kaj; Gott hat es mir nicht beschieden, ni mi dal Bog; einem etwas mittheilen, dati, dajati, podeliti, deliti; vor Gericht, ukazati, ukazovati, da (kdo) pride, poklicati pred sodnijo; jemanden an einen Ort, odkazati komu mesto, kam; s. auch **Beordern;** beschiedene Tage, odkazani dnevi; bedeuten, belehren,

razložiti, razlagati, razjasniti, razjasnovati komu kaj, podučiti koga v čem, napotiti koga; er läßt sich nicht bescheiden, ne da se pregovoriti, ostane pri svojem; *v. r.*, sich bescheiden, podati se, udati se, privoliti v kaj, pripustiti, pripuščati, pripušati kaj; sich mit etwas bescheiden, s. **Begnügen, sich.**

Bescheiden, *adj.*, *discretus*, razboren, razumen, sprevidin, razsoden; *temperans*, mäßig, nicht stolz, zmerin, tih, krotek, blag, ponižen, domeren; bescheidene Wünsche, zmérne, male želje; *kroat.* čedan; *modestus*, skromen (soll in U. Kr. gebräuchlich sein), auch *poln.* u. *russ.*; *böhm.* skrovny; sonst auch, pameten, moder.

Bescheidenheit, die, sprevidnost, razbornost, razumnost, razsodnost, vzderžnost, zmérnost, domernost, ponižnost, krotkost. *kroat.* čednost; *modestia*, skromnost, *böhm.* skrovnost; es wird der Bescheidenheit des Richters überlassen, prepuščeno, prepušeno je sodniku, da po svoji previdnosti odloči; s. auch **Leidenschaftslosigkeit.**

Bescheidessen, das, kolači *pl.*, koline.

Bescheinen, *v. a.*, beleuchten, osvetiti kaj, svetiti na kaj; von der Sonne, obsijati, osijati kaj, greti, ogrevati, sijati na kaj; s. auch **Bescheinigen.**

Bescheinigen, Bescheinen, *v. a.*, pismeno, s spričbo poterditi, poterjevati, spričati, spričevati.

Bescheinigung, die, pismena poterdba, spričba, izkaz.

Bescheißen, *v. a.*, osrati, osirati kaj, in U. K. opoganiti; podelati se na kaj; s. auch **Betrügen.**

Beschellen, *v. a.*, zvonec, zvonček privezati volu, kravi.

Beschelten, s. **Schelten.**

Beschenken, *v. a.*, obdariti, obdarovati koga, podariti, darovati komu kaj; s. auch **Begaben.**

Beschenker, der, darivec, darovavec, obdarovavec, obdarjavec, obdarjevavec.

Beschenkte, der, obdarjenec, obdarovanec.

Bescher, s. **Bescherung.**

Bescheren, *v. a.*, *tondere*, mit dem Schermesser udgl., ostriči, postriči, striči; mit dem Barbiermesser, obriti, obrijati, briti; *tribuere*, als ein Geschenk austheilen, dati, dajati, udeliti, podeliti, deliti, umeriti, umérjati, usoditi, soditi; es ist mir nicht beschert, ni mi dano; was Gott beschert, kar Bog da, kar Bog odloči; was Gott beschert, bleibt unverwehrt, *serb.* što ti Bog da, niko ti ne ugrabi; was hat dir der h. Nikolaus beschert, kaj ti je prinesel sv. Miklavž?

Bescherung, die, dar, podarek, poklon, darilo; als Handlung, darovanje; eine saubere Bescherung, to so lepi, pravi kolači, lepa je ta.

Bescherzen, *v. a.*, šaliti s čim, nad čim, auch ponorčevati, norčevati se s kom, pošerkati, šerkati (?).

Beschicken, *v. a.*, eine Messe, poslati, pošiljati na sejm; bereiten, in Ordnung bringen, napraviti, v red spraviti, spravljati; das Vieh beschicken, opravljati, verdevati (v red devati) živino; den Garten beschicken, s. **Bestellen;** einen Stoff beschicken, izdelati, izdelovati; die Erze beschicken, rudo mešati; als *v. r.*, sich beschicken zu etwas, s. **Anschicken, sich.**

Beschickung, die, pošiljanje na —, izdelovanje, oskerbovanje.

Beschielen, *v. a.*, škileti na kaj, po strani gledati kaj; *serb.* razroko gledati.

Beschienen, *v. a.*, okovati, okovavati s šinami, položiti, polagati, pokladati šine; den gebrochenen Fuß, djati v šine.

Beschießen, *v. a.*, etwas, streljati na kaj; mit einem Schuße probieren, skusiti, skušati; beschossen sein, imeti streliva pri sebi; einen beschießen, streljati komu na čast; *v. n.*, s. **Beschossen, Ueberziehen, sich.**

Beschießmeister, der, nadpuškar, puškoskusec†.

Beschießung, die, strel, streljanje na kaj; die Beschießung der Stadt dauerte 3 Tage, tri dni so streljali, pokali na mesto.

Beschiffbar, s. **Schiffbar.**

Beschiffen, *v. a.*, einen Fluß, voziti se, peljati se po reki, vodi; v barki obiti (morje), iti po vodi.

Beschilden, *v. a.*, oškititi, škititi, ščititi, s ščitam oborožiti.

Beschilfen, *v. a.*, s terstjem, rogozo pokriti, pokrivati.

Beschilft, *adj.*, terstovat, s terstjem obraščen, obrašen, zaraščen, zarašen, rogozovit.

Beschimmeln, *v. n.*, oplesneti, zaplesneti, splesniti, plesniti, plesnovati; *altsl.* plésnéti.

Beschimmern, *v. a.*, svetiti se, blesketati se, lesketati se na kaj, nekoliko obsvetiti.

Beschimpfen, *v. a.*, zasramovati, ogerditi, gerditi, osramotiti, sramotiti, opsovati, psovati, in U. K. auch rugati, eig., rogati; *altsl.* rągati sę; auf beschimpfende Weise, sramotno, zasramovaje.

Beschimpfer, der, gerdivec, zasramovavec.

Beschimpfte, der, zasramovanec.

Beschimpfung, die, ogerda, sramota, nach *M.* psost, psuja.

Beschindeln, *v. a.*, oskodlati, skodlati, s skodlami pokriti, pokrivati.

Beschinden, *v. a.*, einen Baum, oguliti, guliti, odreti, odirati, obeliti; *v. r.*, sich die Haut, odreti se, očertiti se, odergniti se.

Beschirmen, *v. a.*, obraniti, braniti, obvarovati, varovati, zakriti, zakrivati kaj, streho delati čemu, nach *V.* zavetovati; *serb.* zaklanjati; beschirmend, varovaven, braniven.

Beschirmer, der, varh, branivec; in U. K. auch varovnik.

Beschirmung, die, varstvo, bramba, zavetje; *serb.* zaklon, okritje.

Beschlabbern, s. **Besudeln.**

Beschlafen, *v. a.*, spati, ležati pri; s. auch **Beiwohnen;** im unehlichen Sinne, zvaljati

mit dem Acc. oder se, spečati se z —; eine Sache beschlafen, premisliti, premišljevati si kaj čez noč v postelji; beschlafe die Sache, ulezi se spat in do jutri premisli to; vergl. das serbische Sprichw., starije je jutro od večera.

Beschlafung, s. Beischlaf.

Beschlag, der, okov, okovavanje; womit etwas beschlagen wird, oboj, okov, naboj, o-kova; eines Pferdes, kovanje; gerichtlicher Beschlag, prepoved, preklic, zaderžba; mit Beschlag belegen, in Beschlag nehmen, zapečatiti, pozapreti, ustaviti, v prepoved djati; Embargo, zaderžba, prideržba; Ueberzug mit Schimmel, Feuchtigkeiten, operh; s. auch **Ansatz**; von allerlei Beschlag, s. **Schlag, Art**; sammt Beschlag, s. **Zubehör**; in Beschlag nehmen, auch sonst, polastiti se česa, za se vzeti kaj, pod se spraviti.

Beschläge, das, okov, obijanje; s. auch **Beschlag**; er muß alles Beschläge kaufen, vse kovanje mora kupiti.

Beschlagen, *v. a.*, mit Brettern, obiti, obijati; die Thaler, obtolči tolarje; eine Thür, ein Rad, einen Wagen, okovati, nakovati, okovavati, kovati; ein Pferd, podkovati, podkovavati, kovati; anders beschlagen, prekovati; einen Baum, obtesati, obtesovati, tesati; einen Stein, obrezati, obrezovati, rezati, obdelati, obdelovati; eine Retorte, obleči, oblačiti; von Hirschen, s. **Befruchten**; bezeichnen, plombiren, opečatiti, pečatiti, znamenje djati na kaj; einen Bauernhof mit Vieh beschlagen, oskerbeti s potrebno živino; die Wände beschlagen, s plesnobo zamazati; mit Arrest, v prepoved deti, devati; s. auch **Beschlag**; in einer Sache wohl, übel beschlagen, v čem dobro, slabo podkovan biti, razumeti, znati kaj, dobro pripravljen biti; *v. n.*, das Fenster beschlägt, okno se poti, steklo je oslepelo, je zasapljeno; das Leder, Brot beschlägt, operhne, operhuje, plesne; der Fluß beschlägt, srež se dela.

Beschlaghammer, der, kovavno kladvo.

Beschlagnahme, Beschlagnehmung, die, zaderžba, zapečatenje; nach dem slav. Recht, zajetje.

Beschlagtasche, die, kovaška torbica, žep za kovavno orodje.

Beschlagzange, die, kovavne klešče, kleše.

Beschlagzeug, das, kovavno orodje.

Beschleichen, *v. a.*, zalesti, oblezovati, zalezovati kaj, prikrasti, prikrajati se do koga, podkrasti se k komu; schon beschlich mich der eitle Gedanke, že so mi prevzetne misli vstajale, so me obhajale; das Fieber beschlich ihn, merzlica ga je iznenada popadla; s. auch **Anwandeln**.

Beschleichung, die, zaleza, zalezovanje.

Beschleiern, *v. a.*, z zagrinjalam, pajčolanam prikriti.

Beschleifen, *v. a.*, das Messer, pobrusiti, brusiti, poostriti, ostriti; mit Bändern, s trakovi olepšati.

Beschleimen, *v. a.*, opolžiti; s. auch **Verschleimen**.

Beschlemmen, *v. a.*, ogleniti, zagleniti.

Beschleunigen, Beschleunen, *v. a.*, pospešiti, pospešati, pohitriti, ponagliti, požuriti; beschleunige die Schritte, podvizaj se, in U. K. pašči se; beschleunige die Arbeit, hiti z delam, poženi se, da hitro opraviš.

Beschleunigung, die, pospešba, hitenje, podvizanje s čim; mit thunlichster Beschleunigung, berž ko mogoče, berž ko se bo dalo.

Beschließen, *v. a.*, zumachen, zapreti, zapirati, zakleniti, zaklepati; *serb.* zatvoriti, zatvarati; zu Ende bringen, dokončati, končati, končavati, konec storiti, delati, skleniti, sklepati; das Leben beschließen, ugasniti, umreti, skleniti; eine Arbeit, dodelati, dodelovati; die Weinlese, dotergati; einen Vorsatz fassen, skleniti, sklepati, nakaniti, odločiti; in der Versammlung wurde beschlossen, zbor je sklenil, in U. K. auch dokončal; so hat Gott beschlossen, tako je Bogu dopadlo; einen Zug beschließen, zadnji, na koncu iti; s. auch **Einschließen, Umschließen**.

Beschließer, der, ključar; **Beschließerin**, die, ključarica; s. auch **Haushälterin**.

Beschlingen, *v. a.*, oviti, ovijati, omotati, omotavati, ozankati, ozančiti, v zanko vjeti.

Beschloßt, *adj.*, od toče pobit, potolčen.

Beschloßte, der, von Schloß, gradar, graščinar, grajšinar, grajščak, grajšak, kdor ima grad.

Beschluchzen, *v. a.*, ihtiti se nad čim, ihtljivo objokovati kaj.

Beschlumpern, s. **Besudeln**.

Beschlürfen, *v. a.*, oserkati kaj, serkniti iz česa.

Beschluß, der, sklep, sklenitev, auch lanec, konec, s. **Beschließen**; zum Beschluß, na koncu, na zadnje; das Verschließen einer Sache, zaklep, zaklepica; etwas unter seinem Beschluß haben, imeti ključ od (do) česa, pod svojo shrambo imeti; einen Beschluß fassen, skleniti kaj; sein Antrag wurde zum Beschluß erhoben, njegov nasvet so sklenili.

Beschlußfähig, *adj.*, zmožen sklepe delati; beschlußfähige Anzahl, zadostno število, dovelj poslancov, da smejo sklepati.

Beschlußfassung, die, sklepanje, sklep.

Beschlußreif, *adj.*, goden za sklepanje.

Beschmähen, s. **Schmähen, Besudeln**.

Beschmatzen, s. **Beküßen**.

Beschmauchen, *v. a.*, okaditi, odimiti, okajati.

Beschmausen, *v. a.*, objesti, objedati koga, gostovati se pri kom; *v. r.*, prenajesti se.

Beschmausung, die, gostovanje.

Beschmeißen, *v. a.*, ošterkati, ocmokati, von Insekten, oplivkati, ognjusiti; s. auch **Bewerfen**.

Beschmieren, *v. a.*, pomazati, namazati, mazati; s. auch **Besudeln, Beschmutzen**.

Beschmitzen, *v. a.*, ogerditi, gerditi, popackati, opravljati, obirati, oneguditi, poneguditi; eine Peitsche, pokovnik, pok priplesti, pripletati na bič.

Beschmitzer, der, opravljivec.
Beschmunzeln, *v. a.*, posmehovati se čemu.
Beschmutzen, *v. a.*, umazati, zamazati, povaljati, podelati, obrazdati; *russ.* zamarat; die Kleider, utepsti, zatepsti, utepati.
Beschnapsen, sich, *v. r.*, naliti se, nalokati se žganja.
Beschnarchen, *v. a.*, s. **Anschnarchen, Beschnäufeln.**
Beschnattern, *v. a.*, oblebetati, blebetati, žlobodrati, kvasiti od česa.
Beschnauben, *v. a.*, ovohati, povohati, vohati kaj, nach *M.* obhohnjati.
Beschnäufeln, *v. a.*, ovohljati, povohljati, vohljati; alles beschnäufeln, vse stakniti, v vsako reč nos vtakniti.
Beschneidebrett, das, obrezivnica.
Beschneidehobel, der, **-messer,** das, obrezivnik.
Beschneiden, *v. a.*, obrezati, obrezovati; mit der Schere, ostriči, ostrigati, striči; ein wenig, postriči, pristriči; von unten, podstriči, spodrezati, spodrezovati; die Flügel, perutnice spodrezati komu, moč okrajšati; (bei den Juden), obrezati, obrezovati; einen Baum, obsekati, obsekovati, klestiti; einem den Ausweg beschneiden, pot presekati komu; die Hoffnung, odvzeti upanje, kratiti; die Weinreben, rezati.
Beschneidepresse, die, nach *V.* obrezivna spona; bei den Buchbindern auch, spona schlechthin.
Beschneider, der, rezač, rezec, rezavec, obrezovavec.
Beschneidung, die, obrez, obrezovanje; der Juden, obreza; der Reben, režnja, tertna rez; eines Baumes, obsek, obsekovanje.
Beschneidungsbuch, das, bukve obrezanih.
Beschneien, *v. a.*, osnežiti, snežiti; ein wenig beschneien, pobeliti; beschneit, osnežen, zameten; *fig.* siv.
Beschneiteln, *v. a.*, obrezljati; einen Baum, obsekati, obsekovati, oklestiti, klestiti.
Beschnellen, *v. a.*, zalučati, lučati kaj na kaj; *fig.* ukaniti, osleparîti koga; s. **Betrügen.**
Beschnickschnacken, s. **Bespötteln.**
Beschnippen, *v. a.*, pristriči, pristrigati, obrezljati.
Beschnittene, der, rezani, skopljenec, rezanec; (bei den Juden), obrezanec.
Beschnopern, Beschnüfeln, Beschnuppern, s. **Beschnäufeln.**
Beschnörkeln, *v. a.*, nacefrati, našmigati (?).
Beschnüren, *v. a.*, poviti, povijati, oplesti, preplesti, opletati z vervicami.
Beschocken, s. **Besteuern.**
Beschönen, Beschönigen, *v. a.*, izgovarjati, zakrivati, pobeliti, beliti; in U. K. auch izpričati, lepiga se delati; s. a. **Bemänteln.**
Beschönigung, die, izgovarjanje, prikrivanje, izgovor.
Beschossen, *adj.*, die Wand ist mit Salpeter beschossen, solitar se je prijel, se derži zidovja.
Beschottern, *v. a.*, die Straße, cesto posuti, posipati (z brebirjem).
Beschränken, *v. a.*, ograditi, ograjati, omejiti, mejiti, utesniti, stesniti, stesnovati; die Gewalt, zvezati, vezati komu roke, meje postaviti, postavljati čemu; beschränkt, prikrajšan, omejen, utesnjen; beschränkte Gewalt, vezane, zvezane roke, stesnjena moč; *v. r.*, das Ganze beschränkt sich darauf, samo to je; sich beschränken, stisniti se, z malim zadovoljin biti, na manjši se djati, z malim živeti.
Beschränkend, *adj.*, tesniven.
Beschränkt, *adj.*, beschränkter Raum, majhen prostor, tesno; beschränkten Verstandes, kratkiga uma, tesne, slabe glave.
Beschränktheit, die, tesnota, malost, kratkoumnost.
Beschränkung, die, ograja, omejitev, stesnjava.
Beschreiben, *v. a.*, voll beschreiben, popisati, popisovati, auch napisati; durch Schrift darstellen, popisati, popisovati, eig. opisati, opisovati, pisati; aufsetzen, spisati, napisati, spisovati; zeichnen, narisati, zarisati, risati, načertati, čertati, napisati; eine abgeschossene Kugel beschreibt einen Bogen, oblica leti v okrog, se verti v okrog, leté kolobar dela; ausführlich beschreiben, na tanko razložiti; inventiren, popisati, popisovati.
Beschreiber, der, popisovavec, opisovavec.
Beschreiblich, *adj.*, popisljiv, kar se da povedati, popisati.
Beschreibung, die, die Handlung, popisovanje; d. i. eine schriftliche Beschreibung, popis, popisek; s. auch **Conscription.**
Beschreien, *v. a.*, vpiti nad čim, razvpiti, razkričati, raztrobiti, na glas hvaliti, grajati; beweinen, obvekati; mit Worten bezaubern, urediti, ureči, urekovati, uročiti, určiti, narediti, in Kt. uplatiti; s. a. **Behexen.**
Beschreier, der, uročnik.
Beschreiung, die, uroki, *pl.*
Beschreiten, *v. a.*, ein Pferd, stopiti, stopati, sesti na konja, okobaliti, zajahati, zasesti konja; das Ehebett, v posteljo stopiti, stopati; eine neue Bahn, nastopiti novo pot.
Beschreiung, die, urok, uroki *pl.*
Beschrien, *adj.*, razvpit, razkričan; s. auch **Berüchtigt.**
Beschroten, *v. a.*, obrezati, obrezovati, obžagati, obžagovati; von Mäusen, obrebati, oškernjati, ogristi, oglodati; s. auch **Schmälern.**
Beschrumpfen, *v. n.*, zgerbančiti se, skerčiti, kerčiti se.
Beschrunden, *v. a.*, razpočiti, razpokati se.
Beschuhen, *v. a.*, obuti, obuvati koga, obutev komu omisliti; ein Paar Stiefeln, poddelati, poddelovati škornice; s. **Vorschuhen;** einen Pfahl, okovati; Pferde beschuhen, s. **Beschlagen.**

Beschuhung, die, die Handlung, obuvanje; das Schuhwerk, obuvalo, obutev, obutva, obutalo, obuja.

Beschulden, *v. a.*, zadolžiti, zadolževati; beschuldete Güter, zadolžene posestva; s. auch **Verschulden.**

Beschuldigen, *v. a.*, okriviti, prikriviti, kriviti koga česa; gebräuchlicher, obdolžiti, dolžiti koga česa; anklagen, zatožiti, obtožiti, tožiti; *russ.* obviniti; falsch beschuldigen, podtakniti, podtikati komu kaj; sie beschuldigen ihn des Diebstahls, tatvine ga krivijó, dolžé.

Beschuldiger, der, krivivec, dolživec.

Beschuldigte, der, okrivljenec, obdolženec; die, okrivljenka, obdolženka.

Beschuldigung, die, okriva, krivljenje, obdolžba, dolženje.

Beschummeln, s. **Betrügen.**

Beschuppen, s. **Abschuppen, Betrügen.**

Beschüppen, s. **Beschaufeln.**

Beschuppt, *adj.*, luskav; die Fische sind beschuppt, ribe imajo luske.

Beschürfen, *v. a.*, einen Gang, zaslediti, odkriti, najti žilo.

Beschürzen, *v. a.*, predpasati, predpasovati, prednik (*russ.* perednik), zastor opasati; sich, prepasati, prepasovati se, nach *M.* podpasati se.

Beschüßelt, *adj.*, poln skled.

Beschütteln, *v. a.*, den Boden, natresti, natresati česa na tla; einen Antrag, odkimati, kimaje z glavo zavreči, otresati z glavo.

Beschütten, *v. a.*, mit trockenen Dingen, obsuti, obsipati, posuti, posipati, zasuti, zasipati; mit nassen, obliti, politi, oblijati, polijati, (olivati, polivati); mit Segen, obilno blagosloviti, preoblagodariti; mit Erde, zasuti, zagrebsti; *v. r.*, s. **Begießen,** sich.

Beschützen, *v. a.*, obraniti, braniti, ovarovati, obvarovati, varovati, čuvati, čuti nad kom; in U. K. u. *serb.* auch zasloniti; einen Acker, ograditi, graditi.

Beschützend, *adj.*, braniven, varovaven, zavetin.

Beschützer, der, varh, branivec, varovavnik, zavetnik, čuvar.

Beschützerin, die, varhinja, branivka, zavetnica.

Beschützung, die, bran, obrana, bramba, branitev, varstvo.

Beschwägern, s. **Verschwägern.**

Beschwängern, *v. a.*, s. **Schwängern;** *fig.* napolniti, napolnovati; eine beschwängerte Einbildungskraft, vsakoršnih podob polna, navzeta domišlija.

Beschwänzen, s. **Beschweifen;** *v. r.*, sich beschwänzen, oviniti se; beschwänzte Noten, repate note.

Beschwärzen, *v. a.*, počerniti, očerniti, černiti.

Beschwatzen, *v. a.*, preblebetati, prečenčati; s. **Bereden;** opravljati, raznašati koga.

Beschwefeln, *v. a.*, ožepleniti, z žeplam okaditi; *cfr. altsl.* žeplo.

Beschweifen, *v. a.*, orepiti, rep narediti, narejati, pripisati komu.

Beschweift, *adj.*, repat, z repam; mit Feuer beschweift, z ognjenim repam; beschweifte Sterne, s. **Komet.**

Beschweißen, *v. a.*, opotiti, oznojiti, s potam umazati; bei den Jägern, okervaviti, okervavljati; beschweißt, poten, znojen, kervav, okervavljen.

Beschwemmen, s. **Ueberschwemmen.**

Beschwer, Beschwerde, die, teža, težkota, trud, preteža, težava, nadloga, težavnost, breme, butara; die Beschwerden unseres Lebens, nadloge, težave našiga življenja; einem Beschwerden machen, verursachen, nadlegovati, težati, težiti koga; Beschwerden eines Hauses, vpisani dolg; Klage, pritožba, tožba; Beschwerde führen, pritožiti se, potožiti se, tožiti.

Beschwerdebuch, das, pritožne bukve, bukve za pritožbe.

Beschwerdeführer, der, pritožnik, tožnik.

Beschwerdeführung, s. **Beschwerde.**

Beschwerdeschrift, die, pritožni spis.

Beschwerdesüchtige, der, pritoževavnež.

Beschwerdevoll, *adj.*, pritéžek, preteževaven, poln težav, nadlog.

Beschweren, *v. a.*, otežati, obtežati, oder obtežiti, težiti, nadležen, težak biti; mit zu vielen, pretežati, preobtežati, prenaložiti, prepolniti; das Gewissen beschwert mich, vest me teži, me peče; mit einem Steine beschweren, s kamnam pritisniti, pritiskati; diese Speise beschwert den Magen, ta jed tišči, tiši v želodcu; sein Haus beschweren, zadolžiti hišo; einen mit ewigen Bitten, glušiti, nadlegovati koga; in U. K. auch dodijati komu; wer sich beschwert erachtet, kdor meni, da se mu je krivica storila; eine Waare mit Abgaben beschweren, naložiti davek, postaviti davek na blago; der Brief ist beschwert mit —, v pismu je —, v pismu je vloženo; *v. r.*, sich beschweren, mit etwas, truditi se; über etwas, pritožiti, potožiti se, tožiti zoper kaj; er kann sich nicht beschweren, nima zoper kaj tožiti.

Beschwerend, s. **Erschwerend.**

Beschwerlich, *adj.*, težaven, težak, nadložen, težljiv, težkoten, neugoden; es fällt mir beschwerlich, težko me (mi) stane, težko mi dé; einem beschwerlich fallen, nadlegovati koga; *serb.* dosadjivati, dodijati.

Beschwerlichkeit, die, težavnost, težljivost, trud; s. auch **Beschwerde.**

Beschwerniß, s. **Beschwerde.**

Beschwerung, die, obteževanje, naklad; s. **Beschwerde.**

Beschwichtigen, *v. a.*, stillen, die Kinder, potolažiti, utolažiti, tolažiti, zatoliti, utažiti, tažiti, utéšiti, téšiti, utišati koga, umiriti; s. auch **Beruhigen.**

Beschwichtigend, *adj.*, taživen, tolaživen.

Beschwichtiger, der, taživec, tolaživec.

Beschwimmen, *v. a.*, plavati (po vodi).

Beschwindeln, *v. a.*, omamiti, oslepiti, mamiti.

Beschwingen, *v. a.*, s perutami napraviti, oskerbeti; s. Beflügeln; sich beschwingen, *v. r.*, podvizati (se).
Beschwingt, *adj.*, s perutnicami.
Beschwitzen, s. Beschweißen.
Beschwören, *v. a.*, etwas, priseči, prisegati, prisegovati na kaj, s prisego poterditi, poterjati, pokrepiti kaj; z. B. die Unvermögenheit, die actorische Caution zu leisten, priseči na to, oder s prisego poterditi, da ne premore tožniku zagotovščine, zagotovšine dati; die Verfassung, priseči na ustavo; den Teufel beschwören, hudiča zarotiti, rotiti, poklicati, klicati, zaklinjati; s. auch Heraufbeschwören; eine Krankheit, izgovarjati bolezen; ich beschwöre dich, (nach *Dalm.*) rotim te, in U. K. zaklinjam te (v imenu živiga Boga); živo, za božjo voljo prositi koga.
Beschwörer, der, izgovarjavec, zaklinjavec; *serb.* bajač, bahornik.
Beschwörung, die, der Zeugnisse, poterdba sprič s prisego; des Teufels, zaklinjanje, rotitev, klicanje; der Krankheit, izgovarjanje; živa prošnja.
Beschwörungsformel, die, izgovarjalo, besede pri izgovarjanju; *serb.* basma (*arab.*)
Beschwörungskreis, der, ris, auch risa.
Beseelen, *v. a.*, nadušiti, nadušovati, uneti, unemati koga, osorčiti; beleben, oživiti, oživljati; s. auch Begeistern; *russ.* odušovljati; von dem Wunsche beseelt, želeč, v živi želji, z željo navdan.
Beseeler, der, oživljavec.
Beseelt, *adj.*, živ; beseelte Geschöpfe, živali; *fig.* unet, goreč, poln ognja, nadušen.
Beseelung, s. Begeisterung.
Besegeln, *v. a.*, das Meer, jadrati, voziti se po morji; ein Schiff, z jadri opraviti ladijo.
Besegnen, sich, *v. r.*, pokrižati se, požegnati* se; s. auch Segnen.
Besehblech, s. Beseher.
Besehen, *v. a.*, ogledati, ogledovati, pogledati, gledati, pregledati, pregledovati; etwas bei Lichte besehen, na tanko kaj pregledati; das werde ich mir besehen, to pojdem gledat; *v. r.*, sich besehen, im Spiegel, ogledovati se; sich in einer Stadt besehen, razgledati mesto, pogledati po mestu.
Besehenswerth, *adj.*, ogleda vreden, vreden, da se gleda.
Beseher, der, ogledovavec, oglednik; bei den Schriftgießern, ogledalka.
Besehnen, *v. a.*, tetivo napeti, nastaviti, naperiti.
Beseichen, s. Beharnen.
Beseifen, s. Einseifen.
Beseilen, *v. a.*, ein Schiff, z vervmi oskerbeti, opraviti.
Beseiten, *v. a.*, obstraniti, obstranovati.
Beseitigen, *v. a.*, v stran djati, devati, pustiti, odmakniti, odmikati, odstraniti, odpraviti, odpravljati, pospraviti, spraviti, spravljati (s poti); Streitigkeiten beseitigen; s. Beilegen.
Beseligen, *v. a.*, osrečiti, posrečiti, osrečevati, oblažiti, blažiti, auch *altsl.*; zveličati, zveličevati, srečnega storiti, delati.
Beseligend, *adj.*, blažen, blaživen, zveličaven, osrečevaven.
Beseliger, der, osrečevavec, oblaževavec.
Beseligung, die, zveličanje, zveličevanje, osrečenje, blažnost.
Besem, **Besen**, der, metla; ein kleiner, metlica, metličica; neue Besen kehren wohl, nova metla lepo mete (pometa); von Borsten, omelo, omelce, ščet; **Besen**=, in Zs., metlinji.
Besenartig, *adj.*, metlast, metličast.
Besenbinder, der, metlar; des Besenbinders, metlarjev; **Besenbinder**, in Zstg., metlarsk.
Besenbinderei, die, metlarija; sie betreiben, metlariti; durch dieselbe erwerben, verthun, primetlariti, zametlariti.
Besenchen, das, *dim.*; s. Besen.
Besenden, s. Beschicken.
Besenförmig, s. Besenartig.
Besengen, s. Sengen.
Besenginster, der, (Sportium scoparium), metlasti lakovnik.
Besenkraut, das, (Sisymbrium sophia), žabji koperec; (Artemina campestris), metlika, metlikovina; (Chenopodium scoparia), metlinjak.
Besenmann, der, metlar; *dim.* metlarček.
Besenreis, das, metlinje, metličje.
Besenstiel, der, metlišče, metliše, metlinjak, ročnik, ročaj, deržalo metle.
Besessen, *adj.*, obseden (od hudiča), uklet, s. auch Rasend.
Besessene, der, obsedenec.
Besetze, das, Besatz, obdel; an Händen, podramnice.
Besetzen, *v. a.*, obstaviti, obstavljati, zastaviti, zastavljati; einen Teich mit Fischen, napolniti ribnik, djati, spustiti ribe v ribnik; nach *V.* nasaditi ribnik; dieses Zimmer ist schon besetzt, ta izba je že oddana; den Tisch besetzen, postaviti, postavljati (jedi) na mizo; die Wache besetzen, iti na stražo; mit Steinen besetzen, s. Pflastern; das Bohrloch besetzen, nasuti, nasipati smodnika; Rollen besetzen, razdati, razdajati, razdeliti, v roke dati; einen Garten mit etwas, obsaditi, obsajati vert s čim, nasaditi, zasaditi kaj v vertu; einen Platz rund herum mit Bäumen besetzen, obsaditi, obsajati; ein Land mit Leuten, naseliti, naselovati zemljo; ein Kleid mit Tressen, obkrajiti, obšiti, obšivati, podšiti, podšivati; einen Platz, zasesti, zasedati; mit Soldaten, obsesti, obsedati, napolniti; eine Stadt, obvladati, vzeti mesto; umringen, obkoliti, obleči; ein Amt, komu službo dati, dajati, podeliti, koga v službo vzeti, jemati, *serb.* popuniti službu, *poln.* zapelnić; mit Pfählen, nakoliti, postaviti kole; die Tafel ist mit Gästen besetzt, miza je zasedena, posaditi, posajati goste za mizo; eine Karte besetzen, postaviti, staviti na kvarto (dnar).

Besetzer, s. Staffirer.
Besetzschlägel, der, das Pflaster gleich und fest zu stoßen, tolkač, mali oven, ovnič.
Besetzt, *adj.*, krošnjat, teršat; s. auch Untersetzt.
Besetzung, die, obšiv, rob; der Stadt, posedba; eines Amtes, podelitev službe.
Besetzungsrecht, das, pravica službo oddajati, deliti, podeljevati.
Besetzungsvorschlag, der, nasvet, predlog zastran podeljenja službe.
Beseufzen, *v. a.*, zdihovati, žalovati nad čim.
Besetzweide, die, als Gerüst, locenj, locanj, sonst vitre *pl.*
Besichtigen, *v. a.*, ogledati, ogledovati; visitiren, pregledati, pregledovati; einen Leichnahm, s. Obduciren.
Besichtiger, der, ogledovavec.
Besichtigung, die, ogled, ogledovanje, pregled.
Besichtigungs-, in Zstzg., ogleden.
Besichtigungsschein, der, das *visum repertum*, ogledno poročilo, spričevalo.
Besieben, *v. a.*, skozi sito, rešeto presejati in posuti.
Besiegbar, *adj.*, premagljiv; ein schwer besiegbarer Feind, sovražnik, ki ga je težko obvladati.
Besiegbarkeit, die, premagljivost.
Besiegeln, *v. a.*, zapečatiti, pečatiti kaj, pečat pritisniti, pritiskati na kaj, poterditi poterjevati kaj.
Besiegen, *v. a.*, einen, premoči, premagati, premagovati, zmoči, zmagati, zmagovati, obvladati, užugati, zmago dobiti, preobladati, *altsl.* auch odoleti, pobéditi; viel Hunde besiegen den Wolf, mnogo psov (hertov) zajčja smert; durch Prozeß besiegen, pravdo dobiti, dobivati; von Leidenschaften, Schlaf rc., auch zviti, omoči koga.
Besieger, der, premagavec, premagovavec, zmagavec, zmagač, dobitnik.
Besiegerin, die, premagavka.
Besiegung, die, premaga, zmaga, dobitva.
Besilbern, s. Versilbern.
Besingen, *v. a.*, peti, pevati, prepevati od česa, slaviti koga v pesmih, opevati kaj, auch peti kaj; eine Leiche, peti po merliču, peti merliča, in U. K. auch djačiti* za merličem.
Besingung, die, opevanje, petje od česa.
Besingungswürdig, *adj.*, vreden, da se v pesmih hvali, slavi.
Besinnen, sich, *v. r.*, auf etwas, oder einer Sache, spomniti, spominjati se česa, pomniti, pametiti, pametovati kaj, domisliti se česa, in U. K. auch setiti se; seit Menschen sich besinnen, odkar ljudje pametvajo, pomnijo; sich hin und her, lange besinnen, überlegen, pomisliti, pomišljati, premisliti, misliti; sich eines bessern, eines Andern besinnen, premisliti si ob. se, inače se upotiti, spremisliti, spremišljati se, predomisliti se, kaj druziga, boljšiga skleniti; zu seinem Sinnen zurückkehren, zavediti, zavedati se, k sebi priti, prebrati se; besinne dich doch, zavedi se, zdrami se.
Besinnen, das, premislik, pomišljanje.
Besinnung, die, svest, zavest, zaveda, zavednost; die Besinnung rauben, omamiti svest; ohne Besinnung sein, ne zavediti se, k sebi priti, in St. auch izčajmati se; *serb.* osvestiti se.
Besinnungskraft, die, zavednost, svestnost.
Besinnungslos, *adj.*, nezavedin, nezvesten, ki se ne zave, in U. K. munjav; ki ni sam pri sebi; werden, auch zanemati se.
Besinnungsvoll, *adj.*, zavedljiv, svesten, sam pri sebi.
Besinnzeit, s. Bedenkzeit.
Besippt, s. Verwandt.
Besitz, der, posest *f.*, *kroat.* posed, *m.*; Besitz ergreifen, in Besitz nehmen, v posest vzeti, jemati, posesti, posedati, za svoje vzeti; im Besitze sein, *jur.* v posesti biti, posestvovati†, sonst imeti; er ist im Besitze vieler Kenntnisse, mnogo zna, dokaj znanosti, učenosti ima.
Besitz-, in Zstzg., posesten.
Besitzanfall, der, pripad posesti.
Besitzanschreibung, die, vpis posesti (v gruntne bukve).
Besitzdauer, die, čas, terpež posesti.
Besitzen, *v. a.*, auf etwas sitzen, sedeti na čem, usedati se na kaj; das Huhn besitzt die Eier, kokoš sedi na jajcih, s. a. Brüten; *jur.* posestovati† kaj, posestnik biti česa, v posesti, za svoje imeti; eine Fähigkeit besitzen, biti zmožin, pripraven, dober za kaj; ein gutes Herz besitzen, dobriga serca biti; er besitzt mein ganzes Herz, na sredi serca mi je; vom Teufel besessen, obseden; von Geiz, (od) skoposti obseden, lakomen, skop; *v. r.*, sich besitzen, s. Beherrschen.
Besitzer, der, *jur.* posestnik, *kroat.* posednik, sonst auch imetnik, lastnik, gospodar.
Besitzergreifer, der, posednik, nastopnik posesti.
Besitzergreifung, die, posedba, vzetje v posest; s. auch Occupation.
Besitzerin, die, posestnica.
Besitzfähig, *adj.*, zmožen posestovati, zmožen za posest, kdor sme, more kaj v posesti imeti.
Besitzfähigkeit, die, posestna zmožnost, zmožnost kaj v posesti imeti.
Besitzgenoß, s. Mitbesitzer.
Besitzlehen, das, s posestjo hiše združeni fevd*.
Besitznahme, **Besitznehmung**, s. Besitzergreifung.
Besitzrecht, das, posestna pravica, pravica, ki izvira zgolj iz posesti.
Besitzstand, der, stan posesti, kar in kakor kdo v resnici ima v posesti.
Besitzstörer, der, motivec posesti.
Besitzstörung, die, motenje posesti.

Besitzstreitigkeit, -streitsache, die, prepir, pravda zastran posesti.
Besitzthum, das, posestvo, imanje, imenje, imetek.
Besitzung, die, posestvo (nepremakljivo), dobro, *kroat.* ladanje; Besessenheit, obsedenost.
Besitzungen, die, *pl.*, posestvo, dobra, zemljišča, zemljiša, grunti *.
Besitzveränderung, die, prememba posesti, oder auch posestnika.
Besitzveränderungsgebühr, s. **Laudemium.**
Besitzverhältniß, das, razmera posesti.
Besitzwerber, der, prosivec, iskavec posesti.
Besitzzeit, s. **Besitzdauer.**
Besocken, *v. a.*, poddelati, poddelovati.
Besoden, s. **Berasen.**
Besoffen, *adj.*, pijan, vinjen, vinsk, upijanjen, naterkan, naterčen, nabit.
Besoffene, der, pijanec; die, pijanka.
Besoffenheit, die, pijanost.
Besohlen, *v. a.*, Schuhe, Stiefel, podšiti, podšivati podplate, druge podplate našiti, druge podplate djati, devati, podplatiti, opodplatiti.
Besolden, *v. a.*, plačevati, plače dajati; besoldet werden, plačo imeti, prejemati; ein besoldeter Dienst, službo s plačo; ein besoldeter Lobredner, plačan, (pod-)kupljen hvalivec.
Besoldung, die, plačevanje; Sold, plača, služek, služilo, mezda; in Besoldung stehen, služiti za plačo; wie hoch ist deine Besoldung, koliko služiš.
Besoldungsabzug, der, odbitek, uteržek na plači.
Besoldungskategorie, die, plačna versta.
Besoldungsstand, der, stan plač, plačni stan.
Besoldungsvorschuß, der, predplačilo na plačo.
Besommern, *v. a.*, jarino obsejati, obsevati.
Besondere, (der, die, das), *adj.*, poseben, *serb.* osobit; das Besondere, posebna reč, posebnost; abgesondert, posamezen, posamen; eine besondere Schönheit, redka, posebna, izverstna lepota; er ist ein besonderer Mensch, čuden človek je; es ist nichts besonders, ni kaj taciga, ni nič posebniga.
Besonderheit, die, posebnost, posebna lastnost, posebna okoliščina, okolišina.
Besondern, s. **Sondern.**
Besonders, *adv.*, abgesondert, einzeln, posebej, posebi, po samem, samši, vsak posebej, vsak sebi, narazen; vorzüglich, posebno, sosebno, zlasti, soseb, naj več, naj bolj; für bei Seite, na stran, na samo, na drug kraj; besonders geehrter Herr, prepoštovani gospod.
Besonderung, s. **Sonderung.**
Besonnen, *adj.*, pameten, razsoden, razboren človek, ki s premislikam dela, *serb.* razborit; s. auch **Bedächtig.**
Besonnen, *v. a.*, bescheinen, obsijati kaj, posijati, sijati na kaj; z. B. nie hat die Sonne dieses Thal besonnt, nikdar ni solnce posijalo v ta dol; besonnen lassen, na (v) solnce postaviti, nach *Jan.* auch solnčati; sich besonnen lassen, solnčiti se; ein besonnter Ort, solnčin, preksolnčin, prisojin kraj, prisoj, preksolnčje.
Besonnenheit, die, pamet, razbornost, premišljenost; bei voller Besonnenheit, pri (v) čisti pameti, zavednosti; s. auch **Besinnung.**
Besorgen, *v. a.*, ein Geschäft, ein Amt, oskerbeti, oskerbovati, od. oskerbljevati kaj, opraviti, opravljati; in Obsorge haben, skerbeti za kaj, v skerbi imeti kaj, skerb imeti nad čim (za kaj); die Güter besorgen, oskerbljevati posestva; s. auch **Verwalten;** eine Zustellung besorgen, napraviti, da se komu kaj vroči, auch komu kaj v roke dati; das Nöthige besorgen, napraviti, česar je treba; sogleich wurde besorgt, daß —, precej se je poskerbelo, da —; besorge mir Geld, dobi, priskerbi mi dnarjev; den Kranken besorgen, postreči, streči bolniku; das Vieh, verdjati, verdevati; befürchten, auch als *v. n.*, ich besorge ein Unglück, skerbi me, da bo nesreča; der besorgte Schaden, škoda, ki se je (kdo) boji; er besorgt eine Klage, tožbe se boji, boji se, da bi ga kdo ne tožil; das ist jetzt noch nicht zu besorgen, tega se zdaj še ni bati, zastran tega ni treba v strahu, v skerbi biti.
Besorgen, das, s. **Besorgung.**
Besorger, der, oskerbnik, opravnik, oskerbovavec.
Besorgerin, die, oskerbnica.
Besorglich, *adj.*, eine besorgliche Gefahr, nevarnost, ki se je kdo boji; eine besorgliche Vertuschung des Vermögens, zatajenje, zatihtanje premoženja, ki se je bati, da se je zgodilo; ein besorglicher Mensch, skerben, skerbljiv, strahljiv; s. auch **Besorgt.**
Besorglichkeit, die, skerbnost, skerbljivost.
Besorgniß, die, des Vermögens, s. **Besorgung;** skerb, strah, bojazen; er macht sich unnöthige Besorgnisse, boji se ko nima za kaj; dies erregt eine allgemeine Besorgniß um sein Leben, vse je začelo skerbeti, vsi so se jeli bati za njegovo življenje.
Besorgsam, s. **Sorgsam.**
Besorgt, *adj.*, skerben, skerbeč; ich bin um dich besorgt, skerbiš me, skerbi me zavolj tebe; was mich besorgt macht, to me skerbi; ich war sehr besorgt, močno sim bil v strahu, sim se bal.
Besorgung, die, eines Geschäftes, oskerbljevanje, oprava, opravljanje; s. auch **Besorgniß.**
Besorgungsgebühr, die, opravnina.
Bespähen, *v. a.*, prežati, streči s očmi na kaj.
Bespannen, *v. a.*, einen Wagen mit Pferden, napreči, napregati, vpreči, vpregati, zapreči, zapregati konje v voz; einen Wagen mit Ochsen, auch vkleniti, vklepati voli;

bespannt, naprežen; eine Geige mit Saiten, napeti, napenjati, nategniti, natezati, naviti, navijati strune na gosli; eine Trommel bespannen, napeti, napenjati boben; er bespannt zehn Zoll, njegova ped obsega deset palcov.

Bespannung, die, naprega, vprega; das Zugvieh, nach *Jar.* svež-i.

Besparen, s. Ersparen.

Bespaßen, s. Bescherzen.

Bespeien, *v. a.*, opljevati, popljevati koga, pljevati na koga; durch Erbrechen besudeln, okozlati, pokozlati, porigati koga.

Bespicken, *v. a.*, nabadljati, nabuckati, našpikati; den Wall mit Kanonen, nach dem *poln.* naježiti s topovi; einen Hasen, zajca s slanino napiriti, naslaniniti; den Beutel bespicken, mošnjo naterpati, napolniti, polniti; *v. r.*, sich bespicken, nalesti se, obogateti, napolniti si žepove; s. auch **Bestecken.**

Bespiegeln, *v. a.*, z zerkali ogledati, opraviti steno; s. auch **Bestrahlen;** *v. r.*, ogledati, ogledovati se v zerkalu.

Bespiegelungslust, die, ogledljivost.

Bespielen, *v. a.*, ošpaliti, špaliti, špiliti*, prekliniti (panj).

Bespinnen, *v. a.*, opresti, opredati, zapresti, zapredati; bespönnene Saiten, ovite, povite strune; sich bespinnen, s. **Einspinnen.**

Bespitzen, *v. a.*, s. **Spitzen;** sich bespitzen, *v. r.*, upijaniti se.

Bespließen, *v. a.*, mit großen Schindeln bedecken, z deskami pokriti, pokrivati, odeskati, oskodlati.

Bespornt, *adj.*, v ostrogah, z ostrogami, ostrogat.

Bespötteln, *v. a.*, posmehovati se čemu, ponorčevati se čez kaj, bebiti, bebkati, šemiti koga.

Bespotten, *v. a.*, zasramovati kaj, sramotiti koga, posmehovati se komu; *serb.* rugati se, nach dem *altsl.* rągati sę.

Besprechen, *v. a.*, govoriti, marnjati, kremljati od česa; einen besprechen, govoriti s kom; Jemandes Schutz besprechen, s. **Ansprechen;** ein Zimmer besprechen, naročiti, naročati izbo; Waaren besprechen, behandeln, zgovoriti, zgovarjati se za blago, naročiti blago; s. auch **Verabreden;** eine Büchse, daß sie versagt, puško zadelati, zadelovati; s. auch **Versprechen;** eine Krankheit, izgovarjati, zagovarjati, *poln.* zamawiać; Ueblees nachreden, ogovarjati koga; das vielbesprochene Buch, bukve, ki je bilo od njih že toliko govorjeno; *v. r.*, sich besprechen mit Jemand, pomeniti, meniti, pomenjati, pomenkovati se, pogovarjati se, razgovarjati se, posvetovati se s kom zastran česa; sich mit sich selbst besprechen, sam sabo govoriti.

Besprechen, das, s. **Besprechung.**

Besprecher, der, izgovarjavec, zagovarjavec.

Besprechung, die, pogovor, pomenek, narocba, zagovor, izgovarjanje.

Bespreiten, *v. a.*, posuti, posipati.

Besprengen, *v. a.*, oškropiti, poškropiti, poškropljati, škropiti, pokropiti, kropiti, oškrofiti, škrofiti; das Fleisch mit Salz, osoliti, posoliti, soliti meso; *poet.* auch, pomočiti, pomokriti, porositi; einen Bienenschwarm, roj kropiti s perstjo.

Bespreuen, s. **Bestreuen.**

Bespringen, *v. a.*, skočiti, poskočiti, skakati na kaj, zajezditi, zajahati; anfallen, naskočiti, napasti; einen Auerhahn, bei Jägern, sich ihm nähern, priskočiti, priskakovati na divjiga petelina.

Bespritzen, *v. a.*, obrizgati, brizgati, osikati, sikati, oder sakati, oškropiti, poškropiti, oškropotati, oškrofati; mit Koth, z blatam poškerkati, pošverkati, poblatiti; mit Blut, okervaviti, kri šterkniti, šterkati na kaj.

Besprudeln, *v. a.*, vervraje, sikaje omočiti.

Besprühen, *v. a.*, die Funken besprühten ihn, iskre so odletovale, švigale na-nj.

Bespucken, *v. a.*, pljuniti, pljevati na kaj, opljevati kaj; s. **Bespeien.**

Bespühlen, *v. a.*, oplakniti oder oplahniti, oplakovati, splakniti, splakovati, oprati, sprati, prati, spirati, oblivati, mimo česa teči.

Bespunden, *v. a.*, zavešiti, zaveševati, zapiljiti, opiljiti, zapiljkati (sod).

Besser, *adj.*, *comp.* bolji, boljši, auch gorši, was jedoch im Altsl. (goršii) und in den übrigen slav. Mundarten „schlimmer", bedeutet; besser riechen, lepši dišati; ein besseres Wetter, lepši, auch boljši vreme; besser machen, zboljšati, boljšati; besser werden, zboljšati se, boljšati se, popraviti se, auch zgoršati se; besser ist es, Unrecht leiden, als Unrecht thun, bolje je krivico terpeti, ko krivico delati; es wäre besser gewesen, wenn —, lepo bi mu bilo, da bi ne —; boljši bi bilo, ko; sich eines Bessern besinnen, s. **Besinnen;** es ist besser, daß wir fallen, als daß wir uns ergeben, bolje nam je umreti kakor pa podati se; *adv.*, bolje, bolj, er kann besser essen, on več jé; besser her, bolj sem, bližej, *serb.* auch boljma.

Bessern, *v. a.*, eine Sache, den Weg u. dgl., popraviti, popravljati, auch poboljšati, zboljšati, boljšati; einen Bienenstock bessern, pridati, pridajati medú; s. auch **Ausbessern, Erhöhen;** sittlich bessern, poboljšati, boljšati; sich bessern, *v. r.*, sittlich, poboljšati se, boljši biti; der Kranke hat sich gebessert, bolniku je bolje, je odleglo, bolnik se boljša, se je zboljšal, O. K. bolnik je gorji; er bessert sich im Schreiben, čedalje lepši piše; ich bin dadurch um nichts gebessert, to mi nič ne pomaga, od tega nimam nič; das Wetter hat sich gebessert, vreme se je napravilo, uneslo, udobrikalo.

Besserung, die, poboljšanje, boljšanje; Besserung der Wege, poprava, popravek, popravljanje; *mor.* poboljšanje; es läßt sich mit dem Kranken zur Besserung an, bolezen se

je na boljši, na lajši obernila, okrenila; er ist auf dem Wege der Besserung, boljša se; ich wünsche baldige Besserung, želim, da bi se skorej ozdravili, zboljšali; s. auch **Verbesserung.**

Besserungsanstalt, die, **Besserungshaus,** das, s. **Correctionsanstalt.**

Besserungsfähig, *adj.*, poboljšljiv, ki se da poboljšati, popraviti.

Besserungsmittel, das, popravilo, pomoček za poboljšanje (ljudi).

Besserwisser, der, človek, ki hoče vse bolje znati, umeti.

Bestacheln, *v. a.*, naostiti; s. auch Stacheln.

Bestählen, *v. a.*, ojekleniti, jekleniti, podstaviti, podstavljati, in U. K. u. *serb.* podnaditi von nado oder nada' Stahl.

Bestallen, s. **Bestellen, Anstellen.**

Bestallung, die, služba, plača; s. auch **Bestellung.**

Bestallungsbrief, der, **Bestallungsurkunde,** die, službodajno pismo, postavilo†.

Bestammt, *adj.*, roth bestammt, rudečiga debla.

Bestand, der, d. i. Fortdauer, obstanek, terpež, terpežnost, stanovitnost, auch obstoj, stalnost, deržava; das wird nicht von Bestand sein, to ne bo terpelo, to ne bo imelo obstanka, deržave, ne bo deržalo, ni terdno; das Glück hat keinen Bestand, sreča je nestanovitna, spremenljiva; Bestand thun, upreti, upirati se komu; daher Bestand, d. i. Widerstand, upor; woraus etwas besteht, velikost, množina, obstojik†; der Bestand des Waldes ist von hundert Aeckern, gojzd ima sto oralov; einen Wald in Bestand bringen, zrediti, zrejati gojzd; Zustand, stan; Vorrath, zaloga, gotovina; ich habe 100 Gulden Cassenbestand, imam sto goldinarjev v denarnici; Ueberschuß in Rechnungssachen, ostanek; mit Bestand des Rechtes, (Rechtens), kolikor to pripušča, pripuša pravica, ne žalijoč, ne prikrajševaje pravic; *jur.* (locatio, conductio), gleichsam Gebrauchsverkauf, umfassend den Pacht und die Miethe, etwa, (locatio) raboprodaja†, (conductio) rabokup, auch für Pacht, zakup†, štant*; für Miethe, najem, *gen.* najma; ein Grundstück in Bestand geben, d. i. verpachten, dati, oddati v zakup, v štant; ein Haus, d. i. vermiethen, dati v najem; gewöhnlich wird aber najem sowohl für Pacht als auch für Miethe gebraucht.

Bestand=, in Zstzg., rabokupni, najemni, najemski.

Bestandbuch, das, popis imenja, zaloge.

Beständer, Bestandinhaber, Bestandmann, Bestandener, der, rabokupec, rabokupnik†, etwa auch najemec, najemavec; s. a. **Pächter, Miether.**

Bestanderlasser, Bestandgeber, Bestandherr, der, raboprodavec†, oddajnik; s. auch **Vermiether, Verpächter.**

Bestandfest, s. **Beständig.**

Bestandgeld, das, s. **Bestandzins.**

Bestandgut, s. **Pachtgut.**

Beständig, *adj.*, stanoviten, stanovit, auch stalen, nespremenljiv, terpežin, neprenehljiv, nach *M.* preven; zu Recht beständig, postaven, po postavah, veljaven; es ist nichts beständiges unter der Sonne, vsaka reč le en čas terpi, vse je spremenljivo na svetu; *adv.*, vedno stanoviten, neprenehama, auch vsevdil, *serb.* neprestano; es regnet beständig, v eno mér, od. mero, zmir dežuje.

Beständigkeit, die, stanovitnost, stanovitost, stalnost; s. auch **Bestand** und **Standhaftigkeit.**

Beständiglich, s. **Beständig.**

Bestandlos, *adj.*, nestanoviten, nestalen, kar nima obstanka, terpeža.

Bestandlosigkeit, die, nestanovitnost.

Bestandmann, der, s. **Beständer.**

Bestandrolle, Bestandsliste, s. **Bestandbuch.**

Bestandstück, das, **Bestandtheil,** der, skladni del, kos, sostavni, gem. obstojni del; nach dem *russ.* osnovni del; *chem.* pervina; Bestandstück, *jur.* v najem vzeta reč.

Bestandvertrag, der, raboprodajna, rabokupna† pogodba; s. auch **Miethvertrag, Pachtvertrag.**

Bestandzeit, die, čas rabokupa, najma, čas, za kteriga, dokler je kaka reč v najem vzeta.

Bestandzins, der, rabokupnina; s. auch **Miethzins, Pachtzins.**

Bestängeln, *v. a.*, ostebliti.

Bestärken, *v. a.*, poterditi, uterditi, poterjati, poterjevati, pokrepčati, pokrepčavati, krepčati; seine Angabe eidlich bestärken, s prisego poterditi svoje besede, priseči nanje; *v. r.*, sich bestärken, s. **Befestigen;** sich im Bösen bestärken, oterpniti, zakerkniti v hudobii.

Bestärkung, die, poterdba, poterjenje.

Bestäten, s. **Bestätigen.**

Bestater, der, odpravljač, odpravnik.

Bestätigen, *v. a.*, gültig machen, poterditi, poterjati, poterjevati, pohvaliti, *serb.* auch odobriti; im physischen Verstande und dauerhaft machen, uterditi, ukrepiti, ukoreniti od. ukoreniniti; er bestätigte den Empfang des Geldes, poterdil je, dal je spričbo, da je prejel dnarje; *v. r.*, sich bestätigen, poterditi se, uresničiti se.

Bestätiger, der, poterdnik, spričevavec.

Bestätigung, die, poterdba, poterjilo, poterjevanje, spričba; die Bestätigung des Gerüchts blieb aus, govorica se ni poterdila, ni bila resnica.

Bestätigungs=, in Zstzg., poterdni, poterdivni.

Bestätigungsgeld, das, poterdščina, poterdšina, poterdnina.

Bestätigungsschein, der, poterdilo, poterdni list, spričba.

Bestätigungsurtheil, das, poterdna, poterjevavna sodba.

Bestatten, *v. a.*, eine Leiche, pogrebsti, pogrebati, pokopati, pokopovati, v grob po-

ložiti, polagati; s. auch **Beerdigen**; eine Tochter, odpraviti, odpravljati hčér; s. auch **Ausstatten**.

Bestattung, die, pogreb, pokop.

Bestauben, *v. n.*, oprašiti se, zaprašiti, zapraševati se; bestaubt, oprašen, prašin.

Bestäuben, *v. a.*, oprašiti, zaprašiti, poprašiti, prašiti; *v. r.*, sich bestäuben, oprašiti se.

Bestauden, sich, *v. r.*, obrasti, obraščati, obrašati, razrasti, razraščati se, razrašati se, ogermičiti, germičiti se, v stebla iti, gnati.

Bestaunen, *v. a.*, čuditi se čemu; unr. občudovati kaj; s. **Staunen**.

Bestbemittelt, *adj.*, najpremožniši.

Bestbietend, *adj.*, največ ponujajoč.

Beste, der, die, das, *adj. sup.*, narboljši, najbolji; am besten, bestens, narbolji, narbolje; er leitet alles den Seinen zum Besten, vse naklanja svojcam na dobro; dir zum Besten, tebi v prid, v tvoje dobro, v tvoj prid, v tvoj dobiček, v tvojo hasen, tebi v korist; der erste beste, kteribodi, kteri si bodi, ta ki je; das erste Beste, kar bodi, kar si bodi, s kraja, z reda; ich suche dein Bestes, vse dobro ti hočem in želim; das gemeine Beste, vsih dobro, povsotno bolje, občno dobro, občni blagor, *russ.* obščee blago; ein Mann in seinen besten Jahren, v naj boljši dobi; er weiß alles am Besten, hoče vse bolje znati; nach seinem besten Wissen, kakor najbolje vé in zna; das Beste, pervo darilo; es war nicht zum (am) Besten, ni bilo naj bolje; reden Sie mein Bestes, govorite za mene prav; die besten Worte geben, dobre, sladke besede dati, dajati; der beste Mensch von der Welt, na svetu narboljši, ni ga boljšiga človeka od njega; zum Besten auslegen, na boljši izložiti, izlagati; nicht viel zum Besten haben, malo dobriga imeti, ubog biti; zum Besten gereichen, na dobro sniti se; etwas zum Besten geben, s čim postreči, kaj vžiti dati, dajati, s. auch **Preis**, geben; einen zum Besten haben, podajati koga, šalo uganjati s kom, za bebca imeti koga, se iz koga bebca delati; s. auch **Aufziehen**; sein Bestes thun, vse si prizadeti, prizadevati, kar je moči; mein Bester, ljubi moj; Gott wende es zum Besten, Bog oberni, stori, da bo prav; einer der Besten, eden izmed pervih, naj boljših, *serb.* ponajbolji; er gibt zuweilen eine Lustige zum Besten, včasih jo ukrene kako smešno.

Bestechdraht, der, (bei Schust.) dreta* za štepanje.

Bestechbar, s. **Bestechlich**.

Bestechen, *v. a.*, in einen Körper stechen, obosti, obadati, zabadati; bei den Buchbindern, benähen, obšiti, obšivati; im Nähen, nach *V.* cepiti; *fig.* mit Geschenken ubgl., podkupiti, podkupovati, podplačati, podplačevati, podmititi, mititi, podmazati, mazati; sich bestechen lassen, vzeti, jemati dar, mito, (*altsl.* myto, Gewinn, Vermögen); ein bestochener Richter, podkupljen, podmičen, votel sodnik; ihre Schönheit besticht alle, s svojo lepoto se ljudem prikupuje, jih zapeljuje.

Bestecher, der, podkupnik, podkupovavec, zapeljivec.

Bestechlich, *adj.*, podkupljiv, podmitljiv; er ist bestechlich, jemlje darila.

Bestechlichkeit, die, podkupljivost, podkupnost, podmitljivost.

Bestechung, die, podkup, podkupovanje, podmita, podmaža, mita; gegen Bestechung etwas thun, za dar, za mito kaj storiti.

Bestechungsgeld, das, podkupščina, podkupšina, mita, dar, *fig.* mazilo.

Besteck, das, ein Futteral, nožnica, tok; ein Besteck Messer und Gabel, nož in vilice; bei Seefahrern, vtik; s. auch **Eßbesteck**.

Bestecken, *v. n.*, stecken bleiben, obtičati; s. **Stecken**; *v. a.*, etwas, obtakniti, obtikati, zatakniti, zatikati; mit einem Stiele versehen, natakniti, natikati, nasaditi, nasajati; ein Beet mit Bohnen bestecken, Blumen, zasaditi, zasajati, obsaditi, auch nakoliti, koliti; das Ohr mit einer Feder bestecken, vtakniti pero za uho; die Feldhühner bestecken, omreżiti, mrežo opeti, openjati.

Besteckmacher, der, tokar, nožničar.

Besteg, der, im Bergbaue, Ausschramm, mehka, ilovnata, vlažna ruda brez metala, vlažica.

Bestehbar, s. **Haltbar**.

Bestehen, *v. n.*, stehen, stati; vom Wasser, zmerzniti, zmerzovati, s. auch **Gerinnen**; dauern, terpeti, stati, obstati, stati; bei Kräften, giltig bleiben, veljaven, v moči ostati, ostajati, veljati; die Mühle besteht, mlin stoji; das Blut besteht, s. **Stocken**; bestandenes Holz, uraščen, urašen les, les, ki je brez zaderżka rasel; mit Lügen, na laži ostati; verharren, auf etwas bestehen, pri čem ostati, ostajati, stati na čem, deržati se česa, upreti se na kaj, ostati pri svoji misli, svojo terditi, siliti na kaj, od česa ne odstopiti; gegen den Feind bestehen, deržati se, ne udati se, kos biti; er kann ohne ihn nicht bestehen, ne more biti, ne more živeti brez njega, auch prestati, sterpeti; in der Prüfung bestehen, dobro, slabo, obstati, dostati; mit Ehre, s. **Auszeichnen**, sich; mit Schanden, osramotiti se; vorhanden sein, gotov biti; von Gebäuden, stati; sein Reich wird nicht bestehen, njegovo kraljestvo ne bo terpelo, ne bo obstalo, ne bo imelo obstanka; s. auch **Bestand**; es bestehe, wie es bisher bestanden, bodi, ostani, kakor je bilo doslej; enthalten, v sebi imeti; aus etwas bestehen, aus Theilen zusammengesetzt sein, biti iz —, auch imeti —, imeti v sebi, zapopadati, obsegati; der Mensch besteht aus Leib und Seele, človek je iz duše in telesa, človek ima dušo in telo, *russ.* sostajat iz —, *poln.* składać się z —; keine Gesellschaft kann ohne Gesetze bestehen, nobena družba ne more biti, obstati brez postav; in etwas

bestehen, stati v čem, uterjen, osnovan biti; v. a., eine Wohnung bestehen, najeti, najemati, v najem vzeti; s. Pachten, Miethen; er bestand die große Uebermacht, presilo je zmogel, obvladal; den Kampf bestehen, prestati boj, zmagati; eine Prüfung bestehen, preskušnjo opraviti, preskušen biti, preskušnji se podvreči, *böhm.* odbyti skoušku; die Quarantaine bestehen, prestati, dostati, prebiti kontumacijo; den Bären bestehen, s. **Bekämpfen**; die Noth bestehen, prestati, preterpeti, prebiti, prebaviti; Abentheuer bestehen, čudne prigodke imeti.

Bestehend, *adj.*, sostavljen, zložen; bestehende Steuern, sedanji davki; bestehende Verordnungen, doslej dani, veljavni ukazi; zu Recht bestehend, s. **Beständig**.

Bestehlen, *v. a.*, okrasti, okrajati koga; einem die Kassa bestehlen, pokrasti, ukrasti komu kaj.

Besteifen, *v. a.*, in der Bosheit, im Vorhaben, poterditi, poterjevati koga v čem; s. auch **Bestärken**.

Besteigen, *v. a.*, stopiti, stopati v kaj, na kaj; einen Berg besteigen, priti, iti, hoditi na goro; ein Pferd, zasesti, zasedati, zasedovati konja, zajezditi, zajahati, okobaliti; das Schiff, stopiti, iti na barko; den Thron besteigen, nastopiti vladarstvo, na prestol priti, stopiti; die Kanzel besteigen, iti na prižnico, leco; den Mastbaum, zlesti, splezati na jadrilo.

Besteinen, *v. a.*, s kamnjem obdati, posuti, z dragim kamnjem olepšati, okinčati (?); besteint, kamnit, kamnat.

Bestellen, *v. a.*, einen, sich etwo einzufinden, ukazati, ukazovati, veleti, reči komu kam, naročiti komu, da naj kam pride; wohin bestellt sein, ukazano mi je kam; ich bestellte ihn zu mir, po-nj sim poslal; bei einem Handwerker etwas, omisliti, omišljati si, naročiti, naročati si pri rokodelcu; einen zu einem Amte, postaviti, postavljati koga v —; zum Vormund, koga varha postaviti; veranstalten, napraviti, napravljati; ich habe es mir aus Triest bestellt, iz Tersta sim si dal prinesti, pripeljati, sim si naročil; sich etwas bei einem Arbeiter, delati dati, dajati, naročiti; einen Brief, pismo izročiti, oddati, dati, (komur je namenjeno); einen Gruß, izročiti, opraviti pozdrav; ein Geschäft, opraviti, opravljati kaj, obaviti, obavljati, znebiti se; den Acker, Garten, obdelati, obdelovati, usejati; den Tisch, obstaviti mizo; zum Essen, napraviti; das Haus, oskerbeti hišo, urediti svoje reči (pred smertjo); einen Acker, obdelati, obkmetovati; einen Mörder, falsche Zeugen, najeti, najemati, plačati, nagovoriti morivca, krive priče; Sicherheit bestellen, dati, dajati varščino, varšino; einen über etwas bestellen, izročiti, zaupati komu kaj, postaviti koga nad (čez) kaj.

Besteller, der, naročnik, pooblastivec; eines Auftrages, izročivec; des Feldes, ratar.

Bestellt, *adj.*, naročen; bestellter Mord, naročen, najet umor; bestellter Richter, postavljen sodnik; es ist wohl bestellt, v dobrem redu, lepo napravljeno je; wie ist es mit deiner Gesundheit bestellt, kako je tvoje zdravje, kakšna je s tvojim zdravjem.

Bestellte, der, postavljeneo, najemnik.

Bestellung, die, naročilo, naročba; Bestellung des Gerichtes, sostava sodnije; des Ackers, obdelovanje; des Briefes, izročba; einer Hypothek, odkaz hipoteke; Bestellungen machen, naročevati.

Bestellungsbezirk, der, pismobirni okraj.

Bestellungsbuch, das, naročilne bukve, naročilni zapisnik.

Bestellungsgebühr, die, naročnina.

Bestellungsweise, die, način, navada, polje obdelovati.

Bestellungszeit, **Bestellzeit**, die, čas njive obdelovati.

Bestempeln, *v. a.*, štemplati*, natisniti, natiskati, pritisniti štempelj na kaj, *böhm.* kolkovati.

Bestens, s. **Beste**.

Besteppen, *v. a.*, preštepati, štepati*.

Besternen, *v. a.*, ozvezditi, ozvezdovati, z zvezdami okinčati (?), oslaviti; der besternte Himmel, zvezdnato nebo; ein besternter Herr, gospod z zvezdo (zvezdami) na persih.

Besteuern, *v. a.*, davek, dačo naložiti nalagati, obdačiti, obdačevati; diese Gemeinde ist stark besteuert, ta soseska plačuje mnoge davke.

Besteuerte, der, obdačenec, davku podveržen.

Besteuerung, die, nalog davka, obdačba, davek; directe, indirecte Besteuerung, neposrednji, posrednji davek; der Besteuerung unterliegen, davku podveržen biti, pod dačo biti.

Besteuerungsausschreibung, die, razpis davka.

Besteuerungsrecht, das, pravica, davke nakladati.

Besteuerungsumlage, die, razredba davka.

Bestgelegen, *adj.*, najboljši lege, z najboljši lego.

Bestgemeint, *adj.*, der bestgemeinte Rath, najboljši svet.

Bestialisch, *adj.*, živinsk, kakor živina; *adv.*, po živinsko.

Bestialität, die, živinska narav, čud, nesramnost z živaljo.

Bestícheln, s. **Bespötteln**.

Besticken, s. **Sticken**.

Bestie, die, živina, merha, skot, zvér.

Bestieben, s. **Bestäuben**.

Bestiefeln, *v. a.*, škornice komu dati; die Stiefel anziehen, škorne obuti, obuvati.

Bestielen, *v. a.*, nasaditi, nasajati; s. **Bestecken**; *botan.* napecljati, recljati; bestieltes Blatt, pero z recljem, s pecljem.

Bestieren, *v. a.*, zreti, stermo gledati, ogledovati koga, z očmi v koga teržati; s. auch **Anstieren**.

Bestimmbar, *adj.*, določljiv, odločljiv, napeljiv, kar se da čemu voditi, vladati.

Bestimmbarkeit, die, odločljivost, določljivost.

Bestimmen, *v. a.*, zu einem gewissen Gebrauche, odmeniti, odmenjati, nameniti, namenjati, odkazati, odkazovati, odločiti, odločevati, in U. K. auch odrediti; dieses Geld war zu etwas Anderem bestimmt, ti dnarji so bili namenjeni za kaj druziga, *russ.* opredeliti; die Zeit bestimmen, postaviti, postavljati, odločiti, ustanoviti, ustanovljevati, napovedati, napovedovati čas; angeben, povedati, izgovoriti, izgovarjati; das ist noch nicht bestimmt, to še ni odločeno, še ni gotovo; bewegen, lenken, napraviti, napravljati k čemu, nagniti, nagibati, naklanjati na kaj; was mag ihn wohl dazu bestimmt haben, kaj ga je neki napravilo k temu; der Himmel bestimmt die Schicksale der Völker, Božja previdnost vlada nad narodi, jim ubira, umérja osodo; das ist mir nicht bestimmt, ni mi usojeno, umérjeno, dano, namenjeno; die Strafe bestimmen, izgovoriti, odmeriti, prisoditi komu kazen; wozu ist das bestimmt, čemu je to; Umstände bestimmen den Menschen, človek se ravna po okoliščinah, okolišinah; s. auch **Definiren**; *v. r.*, sich bestimmen, skleniti, umeniti se, nameniti se, nakaniti; s. auch **Entschließen**, sich.

Bestimmend, *adj.*, odločin, nagibovaven; welches ist der ihn bestimmende Grund, (kteri vzrok), kaj ga je k temu napravilo.

Bestimmer, der, odločevavec, vladavec.

Bestimmt, *adj.*, odmenjen, odkazan, določen; bei *Dalm.* stanovit, razločin; ein bestimmter Name, koga lastno ime; ein bestimmter Mensch, neki človek; der bestimmte Ort, odločeno, rečeno mesto; sich bestimmt erklären, razločno in za terdno povedati svojo voljo; die mir bestimmten Gaben, darovi meni namenjeni; ich weiß es bestimmt, za gotovo, za terdno vem, za res; *serb.* auch za celo; zur bestimmten Zeit, o svojim času, o pravem času; *adv.*, na tanko, pičeno, razločno, za res, za terdno.

Bestimmtheit, die, določnost, odločnost, razločnost; mit Bestimmtheit, za terdno, za gotovo, (n. p. prepovedovati).

Bestimmung, die, die Bestimmung der Begriffe, s. **Definition**; die Bestimmung des Gehaltes, odločba, odločevanje, odmera, odmérjenje plače; Bestimmung der Zeit, postavljenje časa, dobe; die überwiegende Lenkung des Willens, nagib, nagibanje, napravljanje, naklon; eines Gesetzes, besede, zapoved, ukaz, odločba; allgemeine Bestimmungen, splošne odločbe; der Endzweck, namen, namenek, namemba, cilj in konec, *russ.* célj; Loos, Schicksal, osoda ob. usoda, umér; verwende das Geld seiner Bestimmung gemäß, oberni dnar v to, za kar je namenjen.

Bestimmungsgrund, der, nagibljej, nagib; mein Bestimmungsgrund war dieser, iz tega nagibljeja sim to storil, to me je napravilo k temu.

Bestimmungsort, der, svoje mesto, mesto, kamor je kaj namenjeno.

Bestimmungswort, das, določivno ime, določivna beseda.

Bestirnen, s. **Besternen**.

Bestmöglich, **Bestmöglichst**, *adj.* u. *adv.*, kar je naj bolj mogoče, kar se je dalo, kar se le da, kar se bo le dalo, kar je moči.

Bestöbern, s. **Bestäuben**.

Bestochern, *v. a.*, poberbati, berbati.

Bestocken, *v. n.* u. *r.*, ostabliti, stabliti se, v stebla rasti, iti, gnati, razraščati, razrašati se; die Saat bestockt sich gut, žito se lepo razrašča, razraša, bo po več stebel pahnilo; **Bestockt**, s. **Stockfleckig**.

Bestohlene, der, okradenec.

Bestöhnen, s. **Beseufzen**.

Bestöpseln, *v. a.*, zaterditi z zamaškam, zatičkam, zapiljiti.

Bestossen, *v. a.*, mit dem Hobel, spahniti, spahovati, nach *M.* oskobliti; den Rand, die Kante, rob posneti, posnemati; mit der Feile, opiliti, piliti; bestossen die Deckel eines Buches, oguliti, pokvariti platnice; sich bestossen, *v. r.*, ubiti se, obtolči, obtleči se.

Bestoßfeile, die, debela, glavničarska pila.

Bestoßhobel, der, kosmač, *dim.* kosmaček, spahovec, spahovnik.

Bestrafen, *v. a.*, pokaznovati, kazniti, kaznovati, strahovati, pokoriti, poštrafati, štrafati*, kaštigati*, *altsl.* u. *russ.* kazniti, *poln.* karać, *böhm.* trestati; mit Worten, pokregati, kregati, ozmérjati, zmérjati, pokarati, posvariti, svariti; naložiti komu kazen.

Bestrafenswerth, *adj.*, kazni vreden.

Bestrafer, der, kaznovavec; Gott ist der Bestrafer des Bösen, Bog kaznuje hude dela.

Bestrafung, die, kaznjenje, kazen.

Bestrahlen, *v. a.*, obžariti, obžarjati, obsijati, obsevati, osvetliti.

Bestrahlung, die, osvit, obsij.

Bestreben, sich, *v. r.*, prizadeti, prizadevati si, gnati se, upirati se, upenjati se, truditi se, tersiti se, in U. K. auch nastojati; er bestrebt sich um die Stelle, te službe išče, iše, za to službo se poganja; segati po čem, gledati po čem, vleči se za kaj; sich alles Fleißes bestreben, prav marljiv biti.

Bestreben, das, **Bestrebung**, die, prizadetje, prizadeva, prizadevanje, poganjanje, težnja; verbrecherische Bestrebung, hudodelsko prizadevanje.

Bestrebsam, *adj.*, prizadeven, marljiv, prizadevljiv.

Bestrebsamkeit, die, prizadevnost, marnost.

Bestrebt, *adj.*, sein, s. **Bestreben**, sich.

Bestreichen, *v. a.*, mit Farbe, Butter, Oel, pomazati, namazati, mazati z oljem i. t. d., prevleči z barvo; mit der Hand bestreichen, s. **Berühren**, **Streicheln**; den Feind mit dem Gewehrfeuer, Kanonenfeuer bestreichen, sovražnika z malim, velikim strelam raziti,

streljati nanj, dosegati ga s topovi; diese Anhöhe bestreicht die Stadt, s tega hriba je moč streljati na mesto, nesó topovi do mesta, dosegajo mesto; einen Scheffel Korn bestreichen, raziti; mit den Augen bestreichen, pogledati, z očmi prestreči, prestregati.

Bestreifen, *v. a.*, omarogati, olisiti, s trakci, prečicami, progami ozališati; mimogrede dotakniti se česa.

Bestreift, *adj.*, marogast, progast, prižan, prižast, pisan, rižast.

Bestreitbar, *adj.*, overžljiv, spodbiten.

Bestreiten, *v. a.*, einen, upirati se, protiviti se komu, bojevati se zoper koga, vojskovati se, biti se s kom; eine Lehre bestreiten, spodbijati, pobijati, zametovati nauk, vzdigniti se zoper njega; die Wahrheit einer Nachricht bestreiten, reči, da ni tako, da ni res; das will ich nicht bestreiten, ne rečem, da ni res; die eheliche Geburt bestreiten, odbijati, spodbijati zakonsko rojstvo; gewachsen sein, iz svojiga uterpeti, terpeti, zmoči, zmagati, zderžati; die Kosten bestreiten, opraviti, opravljati, plačati stroške; ich kann nicht alles bestreiten, ne utegnem vsemu kaj, ne magam vsega, ni mi moči vsemu kaj, nisim kos vsemu; den Unterricht bestreiten, plačati podučevanje; eine Arbeit bestreiten, s. **Besorgen.**

Bestreiter, der, protivnik, odbijavec, spodbijavec.

Bestreitung, die, der Kosten, oprava, plačilo, zmaganje stroškov; einer Ehe, spodboj, spodbijanje; des Dienstes, opravljanje službe.

Bestreuen, *v. a.*, potresti, potresati, posuti, pospeti, posipati, potrositi, potrošati, trositi, posejati; mit Salz, posoliti, osoliti, soliti; mit Asche, opepeliti; mit Stroh bestreuen, s slamo nastlati, nastiljati.

Bestreicheln, *v. a.*, počertati, počertljati, čertljati.

Bestricken, *v. a.*, oplesti, opletati, zaplesti, zapletati, zamotati, omrežiti, v mreže vjeti, loviti; Fässer bestricken, z vervmi, konopci povezati, povezovati; einen Uebelthäter und überhaupt in verhaßter Bedeutung, zvezati, zvezovati, zasačiti; s. auch **Berücken, Bethören.**

Bestricker, der, omamnik.

Bestriemen, oprogati, progati; bestriemte Arme, roke z mehnicami, (*serb.* masnica, modrica), s podpluto kervjo.

Bestrohen, *v. a.*, s slamo pokriti, kriti.

Beströmen, *v. a.*, memo teči, dreti, obtekati, prati, teči, valiti se po čem; Thränen beströmten ihn, solze so se mu ulile, uderle, solze so ga oblile, polile.

Beströmung, die, obtok, reka.

Bestrümpft, *adj.*, z nogovicami na nogah.

Bestückeln, s. **Zerstückeln.**

Bestücken, *v. a.*, ein Schiff, topove omisliti, oskerbeti za ladijo.

Bestufen, *v. a.*, *mont.* nach *V.*, obejokati, odsekati, odbiti kos rude.

Bestülpen, s. **Aufstülpen.**

Bestürmen, *v. a.*, eine Stadt, napasti, napadati, navaliti, naskakovati, udariti na mesto, zagnati, zaganjati se v mesto, *serb.* jurišati; mit Bitten, nadlegovati koga, tiščati, tišati v koga, v eno mér moledvati, glušiti, silno prositi in prositi, natiskovati; der Zorn bestürmte sein Herz, jeza mu je vrela, kipela v sercu.

Bestürmer, der, napadavec, naskakovavec, naskočnik, silnik.

Bestürmung, die, napad, naskok, naval, *serb.* juriš.

Bestürzen, *v. a.*, eine Sache über die andern stürzen, zverniti, zvračati na, v kaj; einen Topf bestürzen, s pokrovko pokriti, in U. K. auch poklopiti lonec; diese Nachricht bestürzte ihn, ta glas ga je silo prestrašil, presunil, v strah pripravil, stresel, ostermel je, ves prepaden je bil, osupnil je, ko je to zvedil; *poln.* przerazić, als *v. a.*

Bestürzt, *adj.*, prepaden, osupnjen, prestrašen, zmešan, zmeden; bestürzt werden, prepasti se, osupniti, zmešati se.

Bestürzung, die, osupnjenost, osup, prepast, prepadenost, velik strah, trepet; in Bestürzung versetzen, s. **Bestürzen**; in Bestürzung gerathen, s. **Bestürzt** werden.

Besuch, der, obisk, obiskovanje, *serb.* pohod; bei Jägern, iskanje, sledba; Besuch der Messen, Weinhäuser, hoja na smejn, sejm, zahajanje v kerčmo; Besuch bei Jemanden ablegen, zum Besuch gehen, obiskati, obiskovati koga, iti h komu pogledat, v vas h komu iti; wir bekommen heute Besuch, danes bomo imeli obiskavce, goste; er hat Besuch, nekdo je pri njem; der fleißige Besuch der Kirche bezeugt seinen religiösen Sinn, da je pobožniga serca, se vidi iz tega, da rad v cerkev hodi; einen Besuch annehmen, sprejeti koga.

Besuchen, *v. a.*, obiskati, obiskovati, auch obiti, (obojiti), obhajati, *altsl.* posétiti; bei den Jägern, iskati, slediti; einen Jahrmarkt, iti, hoditi na semejn; einander besuchen, dohajati drugi k drugimu, shajati se s kom; die Schule besuchen, hoditi v šolo; das Theater besuchen, hoditi, večkrat iti v gledišče, glediše; ein Weinhaus öfters, zahajati v kerčmo; freundschaftlich, obiskati koga, iti h komu pogledat, gew. v vas hoditi h komu, obwohl vasovati ursprünglich das Besuchen des (Haupt-) Dorfes bedeutet haben mag.

Besucher, der, obiskavec, obiskovavec.

Besuchkarte, die, etwa obiskavnica †, obiskavni listič.

Besuchzeugniß, das, spričevalo obiskovanja, (hoje v šolo).

Besudeln, *v. a.*, oskruniti, oskrunjati, ogerditi, ognjusiti, onesnažiti, onečediti, povaljati, pogerditi, umazati, oneguditi, obrazdati, zbrazdati, opoganiti; mit Koth, zablatiti, oblatiti; mit Blut, okervaviti, kervaviti; s. auch **Beschmieren, Beschmutzen.**

Besudelung, die, oskrumba, oskrunjenje.

Bet-, in Zſtzg., molitveni, molitevski, molitni.
Betadeln, *v. a.*, ograjati, grajati, auch hibati koga, *cfr. böhm.* chybêti, *poln.* chybić, fehlen.
Betäfeln, ſ. **Abtäfeln.**
Betagen, *v. a.* u. *n.*, einen Tag anſetzen, dan dati, dajati, postaviti, ureči; die Schuld iſt betagt, dan plačanja je prišel, doba za plačilo postavljena se je iztekla; betagte Zinſen, dotekle obresti; ſ. auch **Datiren.**
Betagt, *adj.*, star, priletin, postaren, postaran, starovit, starovičen, staričen, v letih, pri letih, metér, nach *Dalm.* motér; er iſt ſchon betagt, je že zlo v letih.
Betagung, ſ. **Datum.**
Betakeln, *v. a.*, opraviti, opravljati ladijo s potrebnim, zlasti s konopci.
Betalgen, *v. a.*, olojiti, nalojiti; betalgt, olojen.
Betaſten, *v. a.*, pošlatati, pohlatati, šlatati, hlatati, potipati, tipati; alles, vse prešlatati; mit Betaſten finden, ušlatati, došlatati, otipati; Obſt, Birnen betaſten, um die weichern auszuklauben, mecati sadje.
Betaſter, der, tipač.
Betäuben, *v. a.*, taub machen, oglušiti, zaglušiti, glušiti, *fig.* omamiti, mamiti, omotiti, ob svest, čut pripraviti, pripravljati, *böhm.* omračiti; einen Nerven betäuben, omamiti čutnico; das Gewiſſen betäuben, zadušiti vest.
Betäubend, *adj.*, oglušiv, glušiven, omamljiv, omotin, omotičen, upijančljiv.
Betäubt, *adj.*, oglušen, zaglušen, *fig.* omamljen; ich war betäubt von Geſchrei, ušesa so mi oglušele; betäubt werden, omamiti se, osupniti.
Betäubung, die, zagluha, glušenje, omama, mamljenje, zmama; der Zuſtand ſelbſt, omamica, omotica, omot, *serb.* nesvest, nesvestica.
Betäubungsmittel, das, mamilo.
Betaumeln, *v. a.*, upijaniti; ſ. **Betäuben.**
Betaxen, ſ. **Taxiren.**
Betbruder, der, molitvar, bogomolec, nach *V.* mole; im ſchlimmen Sinne, svetohlinec.
Bete, (la bête), im l'Hombre Spiel, opek; Bete werden, opek biti.
Bete, ſ. **Beete, Bitte.**
Betel, der, (Piper betel), betel.
Beten, *v. n.*, moliti, in *Kt.* auch žebrati, *dim.* moljkati; nach den übrigen ſlav. Mundarten, moliti se; um etwas beten, za kaj moliti; ein wenig beten, pomoliti; zur Genüge beten, namoliti se; laut betend bis zu einer Stelle kommen, primoliti do —; zu Gott beten, prositi Boga, moliti Boga, (k) Bogu; *v. a.*, ein Vaterunſer beten, oče naš izmoliti, moliti.
Beteppichen, ſ. **Tapeziren.**
Beter, der, molivec, žebravec.
Beterin, die, molivka, žebravka.
Betfahrer, der, božjopotec, romar, božjopotnik.
Betfahrerin, die, božjopotnica, romarica.
Betfahrt, die, božja pot, božji pot.
Betgemach, das, molnica, molitna izba.
Betglocke, die, molitveni zvon, zvon, ki vabi k molitvi.
Bethalle, die, kapelica.
Bethätigen, *v. a.*, ſeine Liebe, v djanji, z delam svojo ljubezen pokazati.
Bethauen, *v. a.*, um und um, orositi; von oben herab, porositi, rositi.
Bethauet, *adj.*, rosen, rosat, rosnat.
Bethaus, das, molivnica, molitvarnica, molitvenica, molitvena hiša, hiša molitve.
Betheilen, *v. a.*, udeliti, podeliti, deliti komu kaj, dati komu del, delež.
Betheiligen, *v. a.*, podeliti, deliti komu kaj, deležnika storiti, udeležiti koga česa; *v. r.*, ſich betheiligen an einer Sache, udeležiti, udeleževati se, deležen biti česa; er iſt hiebei betheiligt, to se tiče njega, to ga zadeva; ich bin dabei nicht betheiligt, nimam nič opraviti s tem.
Betheiligte, der, udeleženec; Theilhaber, deležnik.
Betheiligung, die, udeležba, deležnost.
Betheren, *v. a.*, omazati, mazati s katranam, osmoliti.
Betheuerer, der, pridušedavec.
Betheueren, *v. a.*, zareči, zarekovati se, zarotiti, rotiti se, zakleti, zaklinjati se, kleti se, privérjati se, pridušiti, pridušati, priduševati se, dušo in telo zaklinjati, živo terditi, zagotovljati, *russ.* božitsja.
Betheuerung, die, zaterditev, zaklinjanje, pridušba, priduševanje, živo zagotovljanje.
Bethören, *v. a.*, omamiti, mamiti, oslepiti, slepiti, zmotiti, motiti, oslepariti, otrapiti, zberliti koga, zbedačiti, noriti, auch zblazniti; ich laſſe mich bethören, dam se premotiti, prekaniti, preslepiti, pretantati*, in *Kt.* nach *Gutsm.* auch obžertati, *böhm.* poblazniti.
Bethörer, der, slepivec.
Bethörung, die, zmama, slepljenje.
Bethränen, *v. a.*, osolziti, zasolziti, solziti; jemanden bethränen, ſ. **Beweinen.**
Bethränt, *adj.*, osolzen, solzen; bethränte Augen, solzne, objokane oči.
Bethunlich, *adj.*, gibčen, čil, ročen; ſ. a. **Thunlich.**
Bethun, ſich, *v. r.*, ganiti, gibati se; ſie weiß ſich dabei zu bethun, zna si pomoči; ſich mit Excrementen bethun, podelati se, opoganiti se; ſ. auch **Beſorgen.**
Bethun, das, uroki.
Bethürmt, *adj.*, s stolpi, turni.
Betippen, *v. a.*, potipljati, tipljati.
Betiteln, *v. a.*, poimenovati, imenovati, ime, naslov dati komu, čemu; ein betitelter Kauf, postavno, v pravni obliki sklenjen kup.
Betitelung, die, naslov, dajanje naslova.
Betkammer, ſ. **Betgemach.**
Betkoralle, die, koravda na molku.
Betölpeln, *v. a.*, oslepariti, preslepiti koga; ſ. auch **Bethören.**
Betonen, *v. a.*, poudarjati, s poudarkam izgovoriti; betonte Sylbe, poudarjen, s poudarkam izgovorjen zlog.

Betonie, die, (Betonica off.), petonka, serpec, *poln.* bukvica.
Betonung, die, poudar, poudarek, *serb.* naglasak.
Betörkeln, f. **Betölpeln.**
Betort, der, molišče, moliše.
Betracht, der, ogled, ozir; in Betracht seiner Verdienste, glede na njegove zasluge, z oziram, pogledam na njegove zasluge; zavolj njegovih zaslug; in diesem Betracht muß ich sagen, v tej zadevi, zastran tega, kar se tega tiče, moram reči; ein in jedem Betracht wichtiges Ereigniß, prigodek na vsako stran imeniten; in Betracht nehmen, ziehen, pogledati, gledati na kaj.
Betrachten, *v. a.*, mit den Augen des Körpers, ogledovati, gledati; mit den Augen des Geistes, premisliti, premišljevati, preudariti, preudarjati; f. auch **Erwägen;** einen als einen Menschen, imeti koga za človeka, v kom le človeka viditi; betrachte seine Jugend, glej na njegovo mladost; an sich betrachtet, sam po sebi, na sebi; ich konnte das Bild nicht genug betrachten, nisim se mogel nagledati podobe; ein betrachtendes Leben; f. **Beschaulich;** betrachtet euch hier wie zu Hause, mislite si, da ste doma.
Betrachtenswerth, -**würdig,** *adj.*, ogleda, premislika vreden.
Betrachter, f. **Beobachter.**
Beträchtlich, *adj.*, znaten, znamenit, imeniten, važen †; *adv.*, precej lepa reč, kaj prida; er hat ein beträchtliches Vermögen, precej premožen je; er ist der beträchtlichste Mann am Hofe, naj imenitniši mož.
Betrachtung, die, eines Gemäldes, gledanje, ogledovanje; *fig.* premišljevanje, premišljanje, razmišljanje; Betrachtungen anstellen, misliti, premišljevati, začeti premišljevati; in Betrachtung ziehen, f. **Betrachten;** Betrachtungen über die Unsterblichkeit, misli od neumerjočnosti; in Betrachtung bringen, f. **Anschlag;** das kommt hiebei alles in Betrachtung, to je treba vse premisliti; in Betrachtung, f. **Betracht.**
Betrag, der, znesek, kolikost, množina, šuma*, *serb.* iznosak; er muß ihm einen Betrag von 10 Gulden entrichten, mora mu plačati deset goldinarjev; den doppelten Betrag, dvakrat toliko; den ganzen Betrag, kar znese, kar bo zneslo.
Betragen, *v. a.*, z. B. Silber betragen, f. **Austragen;** *v. r.*, sich betragen, obnesti, obnašati se, vesti se, vladati se, ravnati se; unslav. zaderžati se; sich gegen jemand betragen, ravnati s kom; f. auch **Verhalten,** sich; eine Summe ausmachen, znesti, znašati; das Ganze beträgt, vsega je; wie viel beträgt es, koliko je vsega; seine Schuld beträgt viel, njegov dolg je velik.
Betragen, das, vedenje, obnašanje, ponašanje, obnaša, ravnanje, vladanje, unr. zaderžanje; sein Betragen ist räthselhaft, čudno se vede.
Betrampeln, *v. a.*, poteptati, teptati.
Betrappeln, f. **Ertappen.**
Betrauen, *v. a.*, einem etwas oder einen mit etwas, izročiti, izročati, zaupati, zaupovati komu kaj.
Betrauern, *v. a.*, žalovati nad kom, obžalovati koga, žalostiti se po kom, togovati nad kom, po kom, tarnati po kom; unbetrauert, nežalovan, ne obžalovan.
Betrauernswerth, -**würdig,** *adj.*, obžalovanja, žalovanja vreden.
Beträufeln, *v. a.*, okapljati, kapljati na kaj.
Beträufen, *v. a.*, okapati, s kapanjem, kapljicami zmočiti.
Betraut, *adj.*, zaupan, zanesljiv; mit etwas betraut, komur je kaj izročeno, zaupano.
Betreff, der, in Betreff, zastran, kar zadene, kar (se) tiče, glede na; in Betreff seines Alters, kar se tiče njegove dobe, glede na njegove leta; in Betreff einer Sache, zastran kake reči, od kake reči; f. auch **Betrag, Bezug.**
Betreffen, *v. a.*, einen über einer bösen That, zasačiti, dobiti, zateči koga v hudobnem djanji, *russ.* zastat; betroffen sein, prestrašen, prepaden biti, zadet, opaden biti; f. a. **Bestürzt;** ein Unglück hat ihn betroffen, nesreča ga je zadela; das betrifft mich, to mene tiče, zadeva, to na me leti, bije, meni je namenjeno; es betrifft mein Glück, usf., gre, ide za mojo srečo, zadeva, velja mojo srečo.
Betreffend, *adj.*, zadeven, zadevajoč, dotičen; das betreffende Gericht, sodnija, pred ktero kaj spada, gre; *adv.*, glede na, zastran; f. **Betreff.**
Betreffs-, in Betreff, f. **Betreff.**
Betreiben, *v. a.*, die Felder mit Schafen, gnati, goniti ovce na polje, pasti (po toliko ovac na polji); ein Geschäft, opravljati, oskerbovati kaj, pečati se s čim, auch uganjati; zu etwas anspornen, pognati, priganjati, naganjati; niedr. podrezati, drezati, auch ponagliti; die Homöopathie, homeopatiti; den Ackerbau betreiben, kmetovati; den Handel mit Tuch, Leder, Leinwand ꝛc. betreiben, suknariti, usnjariti, platnariti; usf. durch das entsprechende vom Hauptworte abgeleitete Zeitwort mit dem Infinitiv auf -ovati oder -ariti; *v. r.*, sich betreiben, f. **Beeilen,** sich.
Betreiben, f. **Treiben.**
Betreibsam, f. **Betriebsam.**
Betreibung, die, Urgenz, pogon, spodbadanje; f. auch **Betrieb.**
Betreten, *v. a.*, einen Ort, stopiti v, na kaj; besteigen zur Fortpflanzung, vom Federvieh, der Hahn betritt, kopčati, rastiti; betritt eine junge Henne, jarči; die Kanzel betreten, stopiti, iti na prižnico; den Fuß betreten, stopiti, stopati na nogo; betretet meine Vorhöfe nicht mehr, ne hodite več v mojo vežo, da mi več ne pridete v mojo hišo, da več ne stopite čez prag moje hiše; auf der That betreten, zateči, zalesti, najti, prijeti koga v (na) djanji; den Rechtsweg betreten, pravdni pot nastopiti, pravdo začeti.

Betreten, *adj.*, betroffen, oparjen, zmešan, zmeden; s. auch **Verlegen**; ein betretener Weg, pohojena, obhojena, poteptana, utirana, uglajena steza, pot, *serb.* utrenik.

Betretungsfall, der, im Betretungsfalle, ako ga zatekó, zasačijo, najdejo, primejo.

Betrieb, der, eines Waldes, mit dem Viehe, gonja živine v gojzd; eines Geschäftes, delanje, opravljanje; des Forstes, oskerbovanje; des Bergwerkes, delanje, kopanje; der Betrieb der Bauernwirthschaft, kmetovanje, gospodarjenje; der Betrieb des Leinwandhandels, platnarjenje, platnarija; des Tuchhandels, suknarjenje, suknarija uff., s. auch **Betreiben**; so lange die Mühle im Betriebe stand, dokler je mlin šel, delal; auf seinen Betrieb, ker je on naganjal, silil, prigovarjal; Eifer, prizadevanje; die Eisenbahn ist in Betrieb gesetzt worden, jeli so voziti po železni cesti; s. auch **Antrieb**, **Treiben**, das.

Betriebsam, *adj.*, prizadeven, priden, skerben, delaven, marljiv, maren, oberten; im etwas üblen Sinne, premeten; — *serb.* prometan.

Betriebsamkeit, die, pridnost, skerbnost, delavnost, marljivost, marnost, obertnost.

Betriebsdirection, die, vodstvo dela, delovno vodstvo.

Betriebsherr, der, eines Bergwerks, einer Fabrik uff., gospodar, vlastnik rudnika, fabrike*.

Betriebskapital, das, zaloga, jistina za delo, za obertnijo.

Betriebszweig, der, obertnija; delo, s kterim se kdo živi.

Betriefen, s. **Beträufen**.

Betriegen, nach *Adelung* u. *Grimm*. s. **Betrügen** und die Ableitungen.

Betrinken, *v. a.*, einen, upijaniti koga; *v. r.*, sich betrinken, upijaniti se, opiti se.

Betrocknen, *v. n.*, osušiti, posušiti se, sušiti se.

Betroffen, *adj.* oparjen, zmešan, v zadergi, *serb.* zabunjen; betroffen sein, sich betroffen finden, začuditi se čemu, ostermeti, osupniti nad čim; der betroffene Brief, omenjeno, rečeno pismo.

Betroffenheit, s. **Verlegenheit**.

Betröpfeln, s. **Beträufeln**.

Betropfen, s. **Beträufen**.

Betrompeten, *v. a.*, s trobento pozdraviti, pozdravljati.

Betrüben, *v. a.*, das Wasser trübe machen, trüben, skaliti, kaliti, zmotiti, motiti, zblođiti, zmetežiti vodo; einen betrüben, dem Gemüthe nach, žaliti, ožalostiti, žalostiti koga, žalost storiti, delati, napravljati komu, veselje greniti, kaliti, kaziti komu; *v. r.*, sich über etwas, žalovati nad čim, žalosten, otožen biti zavolj česa, k sercu si vzeti, jemati kaj, skerbi si delati zavolj česa.

Betrübend, *adj.*, žalosten, žalostiven.

Betrübniß, die, auch das, žalost, otožnost, žalovanje, britkost, nesreča, nadloga, *böhm.* zármutek.

Betrübnißvoll, *adj.*, prežalosten, žalosten, da mu serce poka.

Betrübt, *adj.*, žalosten, otožin, žalujoč, nach *Jan.* drehel; er ward betrübt, užalilo se mu je, žalost, britkost ga je obšla; betrübten Herzens, žalostniga serca, ves žalosten, pobit.

Betrug, der, goljufija, kan, zmota, premota, sleparija, auch himba, prevara, nach *V.* auch (das *böhm.*) podvod; einen Betrug begehen, spielen, goljufati koga; s. **Betrügen**; ein Mensch voller Betrug, zvit goljuf; ein Betrug der Sinne, s. **Sinnestäuschung**; durch Betrug erlangen, prigoljufati.

Betrügen, **Betriegen**, *v. a.*, ogoljufati, goljufati, goljufovati, ukaniti, okaniti, prekaniti, kaniti, ukanjati koga, auch prevariti, speljati, speljevati, ganiti, oslepariti, slepariti, ociganiti, ciganiti, oplesti, opehariti, premotiti, motiti, *serb.* varati, *böhm.* oklamati, obelsteti; er betrog mich um zehn Dukaten, ganil, krenil me je za deset cekinov; die Hoffnung hat ihn betrogen, spodletelo mu je, upanje ga je zapeljalo, spečalo; wollen wir die Zeit mit Spielen betrügen, ali hočemo igrati, da nam čas prejde, za kratek čas, kratek čas si delati; wenn mich nicht alles betrügt, če se ne motim; einen um etwas betrügen, po goljufii koga pripraviti ob kaj, ocjaziti, nach *Jan.* podlesti; in Irrthum führen, preslepiti, slepiti, zapeljati, zapeljevati; *v. r.*, sich betrügen, goljufati se, prevariti se, zmotiti, motiti se, spečati se, *poln.* omylić się; s. auch **Täuschen**.

Betrüger, **Betrieger**, der, goljuf, goljufivec, slepar, falot* (*cfr. poln.* filut), *böhm.* podvodnik.

Betrügerei, die, goljufija, sleparija, sleparstvo, goljufno delo.

Betrügerin, die, goljufica, sleparica, goljufivka.

Betrügerisch, *adj.*, sleparsk, goljufiv, goljufen, prevarljiv, ukanljiv.

Betrüglich, *adj.*, goljufiv, zapeljiv, speljiv, lažnjiv; unsere Ideen sind betrüglich, naše misli nas rade zmotijo, zapeljajo; *adv.*, goljufno, po goljufnem; s. auch **Täuschend**.

Betrüglichkeit, die, goljufivost, zapeljivost, motljivost, ukanljivost, prevarljivost.

Betrümmert, *adj.*, s šibrami napolnjen, obsut.

Betrunken, *adj.*, pijan, opit; einen betrunken machen, s. **Betrinken**.

Betrunkene, der, pijan človek, pijanec.

Betrunkenheit, die, pijanost.

Betsaal, der, molnica.

Betschwester, die, molitvarica, svetohlinka.

Betsonntag, **Bittsonntag**, der, križna, križevska nedelja, nedelja pred križevim tednam.

Betstuhl, der, klečalo, klečalnik, auch poklecnik, poklekavnik, nach *V.* klečnik.

Betstunde, die, ura, molitvena ura; halten, uro moliti.

Bett, Bette, das, postelja, auch postelj-i; der Kopftheil, zglavje; der Fußtheil, znožje; zu Bette, ins Bett gehen, sich zu Bette legen, begeben, spat iti, leči, uleči, ulegati se spat; geh zu Bette, pojdi spat, *serb.* auch smiriti se; das Bett hüten, ležati, iz postelje ne smeti, v postelji ostati; eine Krankheit hat ihn ans Bett gefesselt, bolezen ga je vergla, ga derži v postelji; das Bett machen, posteljo postlati, postiljati; auf dem Bette der Ehre, v boji, v junaškem boji (umreti); des Flusses, struga, *altsl.* struga u. struja, *poln.* koryto, *böhm.* řečiště; in den Gärten, s. **Beet;** bei der Mühle, žleb; an den Weinkeltern, nach *V.* ognjišče, ognjiše, zerno; das Lager, die Lagerstätte, ležaj, leža, ležišče, ležiše, lož (zajcov); s. auch **Bettgestell, Federbett, Stückbett.**

Bett-, in der Zstzg., posteljni, za posteljo.

Bettag, der, dan molitve, molitveni dan.

Bettarbeit, die, ponočno delo.

Bettaufhelfer, der, poprijemač, primaž.

Bettbank, die, skladna postelja.

Bettboden, der, dolenji plohi, pod, dno postelje.

Bettbodenbrett, das, ploh, deska.

Bettbrett, das, das Endbrett, končnica, skončnik; das Seitenbrett, stranica.

Bettchen, das, posteljica.

Bettdecke, die, odeja, odetal, plahta; aus Schafwolle, gunj.

Bettgehänge, das, ogrinjalo, pregrinjalo; s. **Vorhang.**

Bettel, der, beračija; dem Bettel nachhängen, beračiti, beračevati, prosjačiti; *fig.* ropotija, nič, trohica, cempér (?); s. **Bagatelle.**

Bettel-, in Zstzg., berašk, prosjašk.

Bettelarm, *adj.*, siromašk, gol in bos, preubog, silo reven; bettelarm werden, sein, na nič priti, obožati.

Bettelarmuth, die, preubožnost, hudo siromaštvo.

Bettelbrief, der, beraški list.

Bettelbrot, das, beraški kruh; Bettelbrot essen, beračiti.

Bettelbruder, s. **Bettelmönch.**

Bettelbube, der, beračič.

Bettelei, die, beraštvo, beračija, prosjaštvo; unverschämtes Bitten, beračevanje, moledvanje; s. auch **Bettel;** die Bettelei ist verboten, beračija je prepovedana, prepovedano je beračiti.

Bettelfrau, die, beračica; verächtlich, beračulja, beračanka, beračunka, bernjavslja.

Bettelfürst, der, siromaški, nepremožni knez.

Bettelgeld, das, nabrani, priberačevani dnar.

Bettelhaft, *adj.*, berašk, reven, boren.

Bettelhandwerk, -gewerbe, das, beraštvo.

Bettelherberge, die, beraška hiša, beračnica.

Bettelhochzeit, die, revna ženitnina, svatba.

Bettelhütte, die, beraška koča, hišurica.

Betteljunge, s. **Bettelbube.**

Bettelkleid, das, beraška obleka.

Bettelkramm, s. **Bettel.**

Bettelleben, das, revno, siromaško življenje.

Bettelleute, die, *pl.*, berači, prosjaki.

Bettellumpen, die, *pl.*, beraške cunje, cape.

Bettelmann, der, s. **Bettler.**

Bettelmönch, der, menih prosjak, menih, ki vbogajme prosi.

Bettelmünze, die, beraški vinar.

Betteln, *v. a.*, beračiti, vbogajme prositi, bérnjati, dari brati, hoditi prosit, prosjačiti, bei Radkersburg nach *M.* auch koditi, od vrat do vrat hoditi; dringend bitten, moledvati, sitnost raztresati; auf den Brand betteln, za pogorelca bernjati, brati; bettelnd wohin kommen, priberačiti do —, v —; sein Brod betteln, kruha prositi; zur Genüge betteln, naberačiti se; die Kunst geht betteln, umetnija strada.

Betteln, Bettelngehen, das, beračenje, beračija; durchs Betteln erwerben, priberačiti.

Bettelorden, der, prosjaški, beraški red.

Bettelpack, das, beraška druhal.

Bettelsack, der, beraška mavha, mavha, torba.

Bettelschmaus, der, revne, puste gostje.

Bettelstaat, der, revni lišp, kinč.

Bettelstab, der, beraška palica; an den Bettelstab bringen, na beraško palico spraviti, po svetu pognati koga.

Bettelstolz, der, beraška prevzetija, prazni, neumni, smešni napuh; *serb.* Spr., golo a oholo.

Betteltanz, der, beraški ples, *fig.* ravs in kavs, dirindaj.

Betteltrotz, der, beraška ukljubnost, kljubezen, cehtanje; (me cehta in naganja, da mu dam; tako se revšče, revše žili in usti); nach *V.* tehtanje.

Bettelvogt, der, nach *V.* beraški strah; (nach *P.* beraški vojd, oskerbnik, und Vogt vom slav. vojd, vojda, vojt. Jedes Dorf hat einen Solchen, was in den Vulgarnamen noch vorkommt).

Bettelvolk, s. **Bettelleute.**

Bettelwesen, das, beraštvo.

Betten, *v. a.*, postlati, postiljati (posteljo), posteljo napraviti, napravljati; *v. r.*, sich betten, uleči se spat kam; sich zusammen betten, skup spati, ležati; anders betten, prestlati, prestiljati; wie man sich bettet, so schläft man, kakor si postelješ, tako bodeš ležal; einen betten, djati kam spati.

Bettfedern, *pl.*, pérje.

Bettflasche, die, nach *V.* grejnica.

Bettfrau, die, postiljavka, posteljačica, posteljarica.

Bettfuß, der, rožanec, posteljna noga.

Bettgeher, der, prenočevavec, najemec postelje.

Bettgeld, das, posteljna najemnina, posteljščina, posteljšina.

Bettgenosse, Bettgesell, der, posteljni tovarš; wir sind Bettgenossen, skup spiva; s. auch **Schlafgenoß.**

Bettgeräth, das, posteljna roba, oprava, posteljina.
Bettgestell, das, posteljnak, posteljišče, posteljiše, auch posteljat, in U. K. u. *serb.* oder; — špampet*.
Bettgewand, s. **Bettzeug**.
Betthelle, s. **Bettwinkel**.
Betthimmel, der, nebo (postelje).
Bettkammerad, der, s. **Bettgenosse**.
Bettkammer, s. **Schlafkammer**.
Bettkasten, der, skladna postelja, omara in postelja.
Bettkissen, das, vzglavje, podzglavje, blazinica, vajšnica*.
Bettkorb, der, koš, v kterem kak otrok spi, (spava).
Bettlägerig, *adj.*, bolan, da mora v postelji ostati, nach *V.* bolnik ležec; bettlägerig sein, bolan ležati, legama bolovati; bettlägerig werden, obležati.
Bettladen, s. **Betttuch**.
Bettler, der, berač, prosjak, prošnjak, ubožec, verächtl., beračon, bernjavs; ein Bettler von Profession, rokovnjač, rokovni berač, *böhm.* u. *poln.* žebrak; ein dringlicher Bitter, moledvavec, sitnež; zum Bettler werden, oberačiti.
Bettlerin, die, beračica, verächtl. beračulja, bernjavslja.
Bettler-, in der Zstzg., beraški; s. auch die Composita aus **Bettel**.
Bettlerisch, *adj.*, beraški; *adv.*, po beraško, po siromaško.
Bettlersprache, die, rokomavharski, ciganski jezik, rokovnjaščina, rokovnjašina; s. auch **Gaunersprache**.
Bettmeister, der, posteljar, posteljnik.
Bettpfanne, die, grejnik, grejnica, grejača.
Bettpfoste, die, rožanec.
Bettpisser, der, uscanc, uscanec, poscanec.
Bettpisserin, die, uscanka.
Bettpolster, **Bettpfuhl**, s. **Bettkissen**.
Bettquaste, die, nach *V.* dvigavnica, pomočnik.
Bettsack, der, blazina, slamnica, slamnjača.
Bettschere, die, škarje.
Bettschirm, s. **Spanisch(e Wand)**.
Bettseicher, s. **Bettpisser**.
Bettstatt, **Bettstätte**, **Bettstelle**, die, posteljni oder, posteljnjak, posteljišče, posteljiše, špampet*.
Bettstollen, der, noga (od postelje).
Bettstroh, das, posteljna slama, slama za posteljo.
Betttuch, das, rjuha, prestrala, nach *M.* auch vilahen (?), pert, *serb.* u. *poln.* plahta; (*cfr. altsl.* ruho, Kleid).
Bettüberzug, s. **Bettzüge**.
Bettumhang, -**vorhang**, der, zagrinjalo, zaveza.
Bettung, die, postiljanje; in der Bau- und Befestigungskunst, postelja, *poln.* pomost.
Bettwärme, die, posteljna gorkota.
Bettwärmer, der, grejnik.
Bettwäsche, die, posteljska pertenina.
Bettwinkel, der, ležnica, kjer postelja stoji.
Bettzeug, das, posteljina, posteljna oprava, roba.
Bettzopf, s. **Bettquaste**.
Bettzüge, **Bettzieche**, die, povlaka, prevleka.
Betuchen, *v. a.*, s suknam ovleči.
Betünchen, *v. a.*, pobeliti, beliti.
Betupfen, **Betüpfen**, **Betüppen**, *v. a.*, potipkati, otipkati, tipkati.
Betwoche, die, Kreuzwoche, križev, križni teden.
Betze, die, psica, kuzla.
Beuche, die, žehta, lug, luženje.
Beuchen, *v. a.*, žehtati, v lugu močiti, lužiti.
Beuchfaß, das, žehtnik, žehtnica, lužnjak.
Beuge, die, eine gebogene Fläche, vega, krivina, gib, pregib; bei den Böttchern, krivivnica, preša; s. **Biegelscheibe**.
Beugemuskel, s. **Beuger**.
Beugen, *v. a.*, upogniti, pripogniti, upogibati, pripogibati, pregniti, pregibati, ukloniti, uklanjati, nakloniti, prikloniti, zviti, zvijati; einen Reif beugen, obroč skriviti, kriviti, sločiti; die Knie beugen, upogniti, pregniti, upogibati koleno, *fig.* poklekniti, pripogniti, pripogibati oder pripogovati se; das Haupt beugen, nagniti, nagibati glavo; das Recht beugen, pravico prevračati, pristransko soditi; Verbrecher beugen, pokoriti, krotiti; demüthigen, ponižati, poniževati; den Rücken beugen (vom Alter), skljućiti, herbet zviti, skriviti; s. auch **Betrüben**, **Kränken**; in der Grammatik, s. **Decliniren**; einem den Nacken beugen, komu vrat ukreniti, zakreniti, zakretati; von dem Obste gebeugt werden, šibiti se od sadja, pod sadjem; eine Ruthe, und dergleichen schlanke Dinge beugen, zvežiti, vežiti, pregniti; *v. r.*, sich beugen, pregniti se, pregibati se; sich vor Jemand beugen, prikloniti, priklanjati se, uklanjati se; tief, pripogniti, pripogibati se; sich über die Leiche beugen, nagniti se čez, nad merliča; sich unter das Joch beugen, udati se, podati glavo; gebeugt, priklonjen, pripognjen, prihuljen; ein gebeugter Geist, poterta, pobita duša; das gebeugte Alter, poterta starost; s. auch **Biegen**.
Beuger, der, **Beugemuskel**, die, (Musc. flexor), mišica pregibnica, vklonivka†, vklonivna miška†.
Beugesehne, die, (kita) upogibnica.
Beugfall, s. **Endung**.
Beugsam, **Beuglich**, s. **Biegsam**.
Beugsamkeit, s. **Biegsamkeit**.
Beugung, s. **Verbeugung**, **Krümmung**.
Beulchen, das, bulica.
Beule, die, an festen Theilen, gerča, herga; an der Stirn, rog; von Materie, von innen, uló, bula, mozul, (*cfr. schwed.* bula,) tur; von einem Stoß oder trockenen Schlag, bunka, otok, gumpa; blaue Beule, krotovica, *serb.* masnica, modrica.
Beulig, *adj.*, gerčast, hergast, bulast.

Beunruhigen, *v. a.*, onepokojiti, nepokojiti, nepokoj, skerb, strah storiti, delati, skerbeti, motiti, nach *Gutsm.* nemirovati, *serb.* uznemirivati; die Annäherung des Feindes beunruhigte die Einwohner, ljudje so se jeli bati, tresti, skerbeti jih je jelo, ker se je sovražnik bližal; der Feind beunruhigte uns bei den Arbeiten, sovražnik nam je nagajal, nas je motil, nadlegoval, ko smo delali; *v. r.*, sich beunruhigen, skerb si delati, v strahu biti.

Beunruhigend, *adj.*, straširen, motiven, nepokojiven.

Beunruhigung, die, nepokoj, strašenje, motenje, nadlegovanje.

Beurbaren, *v. a.*, okerčiti, kerčiti, novino, laze narediti, delati.

Beurbarung, s. **Urbarmachung.**

Beurkunden, *v. a.*, s pismi (s)kazati, skazovati; dokazati, poterditi; s. a. **Bezeugen.**

Beurkunder, s. **Notar.**

Beurlauben, *v. a.*, einen Soldaten, za nekaj časa odpustiti, odpuščati, odpušati koga, odpust dati komu, gew. urlaub dati, na urlaub pustiti; einen beurlauben, d. i. entlassen, slovo dati komu; als *v. r.*, sich bei jemanden beurlauben, posloviti, sloviti se pri kom, slovo vzeti, jemati od koga, *russ.* prostitsja s kém.

Beurlaubte, der, odpuščenec, odpušenec, gew. urlavbar*.

Beurlaubung, die, odpust, slovitev, jemanje slovesa.

Beurtheilen, *v. a.*, presoditi, presojevati, razsoditi, razsojevati, soditi, pretresti, pretresati, v pretres vzeti, jemati, preudariti, preudarjati, ceniti; nach etwas, soditi, meriti po čem.

Beurtheiler, s. **Recensent.**

Beurtheilung, die, sojenje, razsodba, presoja, sodba, pretres; s. auch **Recension.**

Beurtheilungsgabe, -kraft, die, razsodnost, razsodek; er hat keine Beurtheilungsgabe, ne zna soditi, ceniti.

Beurtheilungsvermögen, das, razsojnost.

Beute, die, rop, *russ.* dobiča; das dem Feinde Abgenommene, plen, (auch bei *Dalm.* u. *altsl.*); auf eine Beute ausgehen, iti plenit, ropat; Beute machen, upleniti, pleniti; er ward eine Beute der Pest, kuga ga je pobrala, vzela, ugrabila; Backtrog, niške, korito; ein hölzerner Bienenstock, panj, ulj.

Beutel, der, Geldbeutel, mošnja; seinen vollen Beutel ausleeren, rejeno mošnjico na suho djati; einen Beutel voll Geld, polna mošnja dnarjev; einem den Beutel ausleeren, obnažiti, oskubsti koga; auf seinen eigenen Beutel reisen, ob svojim popotvati; er hat den Knopf auf dem Beutel, težko mu gre izpod palca; in den Mühlen, ein Sieb, sito, sitnica, mikec, miktulja; in der Landwirthschaft, batec; bei den Tischlern, dleto; an dem Beutelnetz, hamot, guza.

Beutelarm, s. **Beutelkrank.**

Beutelartig, *adj.*, mošnjast.

Beutelchen, das, mošnjica, mošnjičica.

Beutelfaß, das, sod z roncam.

Beutelfaul, *adj.*, stisnjen, stisnjenec, skerčen, skerčenec, kterimu ne gre rado izpod palca, skoporitnež, stiskavec.

Beutelförmig, *adj.*, mošnjast.

Beutelgans, s. **Pelikan.**

Beutelgarn, s. **Beutelnetz.**

Beutelig, *adj.*, von Kleidern, preohlaten, *mont.* luknjast, luknjičast.

Beutelkasten, der, sejalo, sejalnica, močnica.

Beutelkrank, *adj.*, suh, ki nima okrogliga.

Beutellehen, das, kupljeni fevd*.

Beutelmeise, die, (Parus pendulinus), nach *V.* plašica, *russ.* remez.

Beuteln, *v. a.*, in den Mühlen, tresti, makatati, sejati; gebeuteltes Mehl, sejana moka; schütteln, stresti, pretresti, pretresati, tresti, makatati, zmekiniti, mekiniti; von sich etwas, odtresti, odtresati kaj; mit dem Kopf beuteln, otresti, potresti, otresati, kimati z glavo; als *v. r.*, der Rock, das Kleid beutelt sich, hamotra se, hamot dela, je preohlapno, gube dela, gerbi se.

Beutelnetz, das, bei den Fischern, nach *V.* draga; die zwei Seiten eines solchen Netzes, krila; eine Seite, krilo.

Beutelnetzfischer, der, nach *V.* dragar; es sein, dragariti.

Beutelperücke, die, baroka, barovka* z mošnjo.

Beutelschneider, der, zmikar, zmikavt.

Beutelschneiderei, die, zmikarstvo, zvito tatinstvo.

Beutelsieb, das, in den Mühlen, aus Pferdehaaren, žimnata ruta; aus Wolle, volnato sito; auch schlechtweg, ruta, sito.

Beutelstolz, *adj.*, sein, z mošnjo rožljati, z mošnjo ob mizo pokati, z mošnjo bahati; s. auch **Geldstolz.**

Beuteltuch, das, sitarsko platno.

Beutelustig, *adj.*, ropa željan.

Beutelwelle, die, in der Mühle, vreteno.

Beuten, *v. a.*, ropati, pleniti, auch porobiti, robiti, posilno vzeti, dobiti; s. auch **Erbeuten.**

Beutenheide, die, gojzd, v kterem se dobivajo divje bčele.

Beutenhonig, der, divji med.

Beutenleim, s. **Vorwachs.**

Beutesucht, die, pohlep za plenam, plenoželjnost.

Beutesüchtig, *adj.*, plenoželjen, plenohlepen, plena željan.

Beutetheil, der, delež plena.

Beutheie, die, nabijavnik, nabojec, pogon.

Beutler, der, mošnjar, rokovičar; Beutler sein, mošnjariti.

Beutlerin, die, mošnjarica.

Beutling, der, tolčeni junec.

Beutner, der, čuvaj divjih čebel, gojzdni čebelar.

Beversen, s. **Besingen.**

Bevogten, *v. a.*, varha dati, dajati; s. auch **Bevormunden.**

Bevölkern, *v. a.*, z ljudmi napolniti, naseliti, nach *Gutsm.* poludstvati, (poljudstviti); *poln.* u. *böhm.* zaludnić, zalidniti; diese Stadt ist stark bevölkert, to mesto ima obilo stanovavcov, ljudi; das Land ist zu wenig bevölkert, dežela je premalo naseljena; Amerika wird von Europa aus bevölkert, Amerika dobiva svoje prebivavce iz Evrope; *v. r.*, das Land bevölkert sich, število prebivavcov se množi, uff.

Bevölkert, *adj.*, naseljen, poln ljudstva, nach dem *böhm.* ljudnat.

Bevölkerung, die, naselitev, naselitva, naselovanje, ljudstvo, prebivavci, stanovavci, *poln.* ludność.

Bevölkerungsliste, die, popis ljudstva.

Bevölkerungsstand, der, ljudstva število, stan ljudstva.

Bevölkerungsstatistik, die, popis stanovavstva, ljudstvena štatistika.

Bevollmächtigen, *v. a.*, pooblastiti, oblastiti, pooblastovati, pooblaščevati; ermächtigen, moč, oblast dati, dajati komu.

Bevollmächtiger, der, pooblastivec, pooblastnik.

Bevollmächtigte, der, pooblastenec, pooblaščenec; die, pooblastenka, pooblaščenka.

Bevollmächtigung, die, pooblastenje, pooblaščenje, pooblastilo, *böhm.* plnomocenství.

Bevollmächtigungs=, in Zstzg., pooblastni, pooblastivni.

Bevollmächtigungsclausel, die, pooblastni pristavek.

Bevollmächtigungsvertrag, der, pooblastna, pooblastivna pogodba.

Bevor, *adv.*, pred, preden, prej, poprej, popred; er muß bevor eine Prüfung bestehen, popred se mora podvreči preskušnji; einem bevor thun, kommen, prehiteti, prestreči koga; s. **Zuvor;** bevor haben, memo drugih, pred druzimi imeti, memo druzih biti boljši; s. auch **Vorhaben;** bevor bleiben, bevor sehen, s. **Uebrig, Voraus;** *als conj.*, (ehe) bevor du gehest, preden odideš, pred ko (kakor) odrineš; wolle nicht andere retten, bevor du selbst der Noth entgangen, dokler sam ne uideš.

Bevormunden, *v. a.*, dati, dajati, postaviti, postavljati komu varha, biti komu varh, gospodariti komu; nach Einigen auch podrokovati koga.

Bevormundet, *adj.*, pod varham, skerbnikam.

Bevormundete, der, varovanec.

Bevorrechten, Bevorrechtigen, *v. a.*, prednost dati, dajati komu, podeliti posebno pravico (predpravico †); s. auch **Privilegiren, Privilegirt.**

Bevorreden, *v. a.*, ein Buch, napisati, spisati, pisati predgovor.

Bevorstehen, *v. n.*, einem, čakati koga; mir stehet ein Unglück bevor, mene čaka nesreča; dem Geklagten stehet bevor, toženi je dolžen, ima dolžnost, auch sme, dano mu je na voljo; der Winter stehet uns bevor, zima nastaja, se bliža.

Bevorstehend, *adj.*, prihajoč, prihodenj, bliženj, nastajoč, kar nastaja, kar pride, kar ima nastopiti, *böhm.* budouci.

Bevortheilen, *v. a.*, prekaniti, prekanjati, ganiti, ociganiti, opehariti, noriti, prevariti koga, nach *V.* podvesti, nach *Gutsm.* obžertati, žertati, bei *Dalm.* prevečati; s. auch **Beeinträchtigen.**

Bevortheilung, die, ukanjenje, prevara.

Bevorthun, s. **Zuvorthun.**

Bevorworten, *v. a.*, befürworten, zagovarjati, priporočati koga, izgovarjati kaj; ein Gesuch bevorworten, podpirati prošnjo.

Bevorzugen, *v. a.*, einen, predstvo, prednost, pervenstvo dati, dajati komu, v dobri, (boljši) versti imeti, pred drugimi koga čislati, komu na roko iti; diese Stadt ist durch ihre Lage zum Handel besonders bevorzugt, to mesto je po svoji legi posebno pripravno za kupčijo.

Bewachen, *v. a.*, čuti, čuvati, stražiti nad čim, varovati kaj, pod stražo imeti, deržati; er bewacht jeden seiner Schritte, preži, gleda, pazi na vsako njegovo stopinjo, nach *V.* auch okovariti.

Bewacher, s. **Wächter.**

Bewachsen, als *v. n.*, obrasti, zarasti, obraščati, obraščati se; der Hügel ist bewachsen mit Gras, berdo je obraščeno, obrašeno s travo, po hribu je zrasla trava; als *v. a.*, obrasti, obraščati, obrašati.

Bewachung, die, straža, čuvanje, varovanje.

Bewaffnen, *v. a.*, (nach *Grimm* **Bewafnen**), oborožiti, oboroževati, orožiti koga, orožje dati, dajati komu, orožje razdati med ljudstvo; sein heller Verstand bewaffnete ihn gegen dieses Blendwerk, bistri razum mu je bil orožje, ga je varoval pred tem slepilam; die Hand mit einem Stein, kamen vzeti v roko; *v. r.*, za orožje prijeti, prijemati.

Bewaffnet, *adj.*, orožen, pod orožjem, v orožji; mit bewaffneter Hand, z orožjem v roci, z orožjem; bewaffnete Macht, orožena, obrožena moč; mit bewaffneten Augen, s pomočjo povekševavnika, teleskopa.

Bewaffneter, der, oroženik, oboroženec.

Bewaffnung, die, oroženje, oborožba; Waffen, orožje.

Bewahranstalt, die, oskerbovavnica, varovavnica.

Bewahren, *v. a.* u. *r.*, obvarovati, varovati, čuvati, ohraniti, hraniti koga, se; (varovati kommt auch im *Böhm.* u. *Poln.* vor); Feuer und Licht bewahren, varovati ogenj; aufheben, shraniti, shranovati; Gott bewahre, Bog obvaruj, Bog obvari, Bog ne daj, ne prizadeni, Bog prenesi; ei bewahre, nikar, nikakor, kratko nikar, Bog tega vari; česa oder pred čim varovati; die Gränzen bewahren, braniti mejo, zaslanjati; ein Ge-

heimniß, zamolčati, molčati; s. a. Behalten, Halten.

Bewähren, *v. a.*, die Wahrheit beweisen, spričati, pričati, spričevati, dokazati, skazati, izkazati, izkazovati, poterditi, poterjevati, terditi; prüfen, skusiti, skušati; dauerhaft machen, poterditi, uterditi; was bewährt besser die Wahrheit dieser Worte, kaj spričuje jasnej resnico teh besed; *v. r.*, izkazati, izkazovati se; das hat sich als nützlich bewährt, to se je pokazalo, skazalo, da je koristno; diese Nachricht hat sich nicht bewährt, ta glas se ni poterdil, nach *V.* poresničil.

Bewahrer, der, varh, varovavec, hranivec, varovnik, čuvar.

Bewährer, der, terdivec, preskusnik.

Bewahrheiten, *v. a.* u. *r.*, s. Bewähren.

Bewahrheitung, s. Bewährung.

Bewährlich, *adj.*, kar se da poterditi, izkazati.

Bewährt, *adj.*, durch Proben, skušen, preskušen, poterjen; glaubwürdig, verjeten, resničen, istinit; echt, prav, pristen; oft bewährte Treue, zvestoba, ki se je večkrat (v djanji) skazala.

Bewährtheit, die, resničnost, skušenost, pravost, verljivost, verjetnost, terdnost.

Bewahrung, die, čuvanje, varovanje.

Bewährung, die, dokaz, doterdba, poterdba.

Bewahrungsmittel, das, varovalo, branilo.

Bewalden, *v. a.*, gojzd zasejati, narediti kje, nad čem.

Bewaldet, *adj.*, gojzdnat, z gojzdi obraščen, obrašen.

Bewaldrechten, *v. a.*, obtesati, obtesovati, (na debelo) obdelati.

Bewallen, *v. a.*, osuti, osipati, osipavati (hmelj); den Boden, okope, nasipe narediti, delati.

Bewältigen, *v. a.*, premoči, premagati, zmoči, omoči, zmagati, zmagovati, obvladati, užugati; die Müdigkeit, der Schlaf bewältigte ihn, trud ga je zvil, spanje ga je omoglo; wer wird ihn bewältigen, kdo bo njemu kos; einen Aufruhr, ukrotiti, udušiti punt.

Bewältiger, s. Bezwinger.

Bewalzen, *v. a.*, povaljati, z valarjem, valam povleči.

Bewälzen, *v. a.*, privaliti, navaliti, valiti kaj, na kako reč.

Bewandeln, s. Wandeln.

Bewandert, *adj.*, in einer Sache, zveden, znajden, skušen, vajen, učen v čem, auch vikel čemu; er ist in der Geografie sehr bewandert, zemljopisje prav dobro zna, *serb.* vešt čemu; ein bewandertes Buch, bukve mnogo branc; ein bewanderter Weg, obhojena, uglajena pot.

Bewandniß, **Bewandtniß**, **Bewandschaft**, die, kakošnost, takošnost, okoliščina, okolišina; haben, kakšen, kakov biti, takošen, takov biti; was für eine Bewandniß hat es mit dem Aufschube seiner Reise, kako je, de se njegovo popotvanje tako dolgo odlaša; nach Bewandniß der Umstände, po okoliščinah, okolišinah; damit hat es eine ganz andere Bewandtniß, to je (bilo) vse drugač; s. a. Beschaffenheit.

Bewandt, *adj.*, wie bewandt, kak, kakov; so bewandt, tak, takov; die Sache ist so bewandt, reč je taka; bei so bewandten Umständen, Sachen, ker je tako, pri tem takem, v tacih okolščinah, okolišinah, ker so reči tako nanesle.

Bewappnen, **Bewapnen**, s. Bewaffnen.

Bewässern, *v. a.*, eine Wiese, napeljati, napeljevati vode, spustiti vodo na travnik; bewässerte Thäler, doline, ki jih potoki obilo močijo, namakajo.

Bewässerung, die, napeljevanje, spuščanje, spušanje vode, močilo.

Bewedeln, *v. a.*, mahljati, pahljati na koga.

Bewegbar, *adj.*, gibljiv, premakljiv, pomičen, premičen; s. auch Beweglich.

Bewegbarkeit, s. Beweglichkeit.

Bewegen, *v. a.*, eine Sache bewegen, rücken, premakniti, premikati, kreniti, kretati; aus dem Stande der Ruhe bringen, preganiti, ganiti, zganiti, pregibati, gibati, omajati, majati, ogugati. (ojugati), gugati; der Sturm bewegte das Meer, vihar je zburkal morje; *fig.* den Willen bestimmen, pregovoriti, pregovarjati, pripraviti, napravljati, nagovarjati, nagniti, spodbuditi, spodbujati koga k čemu; rühren, giniti, v serce iti, seči, segati, serce stresti, zganiti; was bewog dich dazu, kaj te je napravilo, nagnalo k temu; er hat sich bewogen gefunden, sprevidil, spoznal je za dobro; schnell die Augen bewegen, z očmi migati, tripati; das Volk bewegen, puntati, šuntati; der Dampf bewegt den Wagen, sopar goni voz; der künftige Lohn bewegt ihn nicht, prihodnje plačilo ga ne mika; das war schon oft bewegt, to je bilo že velikrat v misel vzeto; deine Worte könnten wohl einen Stein bewegen, tvoje besede bi ganile, omečile kamen; *v. r.*, sich bewegen, spazieren, sprehajati se, razhajati se, prehajati se, in U. K. u. *serb.* šetati; kein Lüftchen bewegt sich, ni najmanjšiga veterca (sape), nič se ne gane; die Tische bewegen sich, mize se gibljejo, se premikajo, se sučejo, verté; alles bewegte sich nach dem alten Geleise, vse je šlo po starem; die Erde bewegt sich um die Sonne, zemlja se suče, se verti, teka okoli solnca.

Bewegend, *adj.*, gibajoč, kretajoč; bewegende Kraft, s. Bewegkraft.

Beweger, der, gibavec, kretavec.

Beweggrund, der, Motiv, nagib, nagon, nagibljej, *böhm.* u. *poln.* povod; was war der Beweggrund von dieser deiner Handlung, kaj te je napravilo, nagnilo, nagnalo, de si to storil.

Bewegkraft, die, gonivna, gibavna, kretavna, gibna moč, gibalo, kretalo.

Beweglich, *adj.*, ganljiv, preganljiv, gibljiv, premakljiv, pomičen, kreten, gibčen; beweglich bitten, živo, ginljivo prositi; s. a. **Rührend**; bewegliche Güter, premakljive reči, in U. K. giboče imanje, giboče (in negiboče) blago; bewegliche Feste, prestopni, prestavni prazniki.

Beweglichkeit, die, Fähigkeit bewegt werden zu können, ganljivost, pregibljivost, gibčnost, premakljivost.

Bewegsam, s. **Beweglich**.

Bewegsamkeit, s. **Beweglichkeit**.

Bewegt, *adj.*, ganjen, ginjen, razburkan; er war bewegt aus Mitleid, užalilo se mu je, smilil se mu je; mit bewegtem Herzen, ginjeniga serca.

Bewegung, die, gib, ginj, gibanje, kretanje, *poln.* ruch; in Bewegung sein, gibati se, kretati se; in Bewegung kommen, preganiti, zganiti se, kreniti se, pregibati se, zagibati se, začeti se gibati; in Bewegung bringen, setzen, zagnati, zaganjati, pognati, ogugati, omajati, zagibati; Bewegung, die, des Leibes, zur Gesundheit, sprehod, sprehajanje; (eine solche) Bewegung machen, sprehoditi, sprehajati se; die Bewegungen unter dem Volke, gibanje med ljudmi, zavzdig, hrup; s. auch **Aufstand, Aufruhr, Unruhe**; Bewegung des Gemüthes, ganjenje, gibanje serca; Antrieb, nagib, nagon; aus eigener Bewegung, iz lastniga nagona, sam od sebe, iz dobre volje; eine Bewegung machen gegen einen Ort, oberniti, mahniti, zakreniti jo proti kacimu kraju; die Bewegung der Gestirne, hod, premikanje zvezd; die Stadt war in Bewegung, vse je bilo na nogah, ljudstvo je vrelo, derlo.

Bewegungsgesetz, das, postava gibanja.

Bewegungsgrund, s. **Beweggrund**.

Bewegungskraft, s. **Bewegkraft**.

Bewegungskunst, s. **Mechanik**.

Bewegungslehre, die, nauk od gibanja, giboslovje.

Bewegungslos, *adj.*, neganljiv, negibljiv, negibčen, nepremakljiv, kar se ne gane, brezgiben.

Bewegungslosigkeit, die, negibljivost, brezgibnost, negibčnost.

Bewegungsmesser, der, gibomér.

Bewegungspunct, der, osredek gibanja, gibnjak.

Bewegungstrieb, der, nagon k gibanju, gonilo.

Bewegungsursache, Bewegursache, die, vzrok gibanja, gibálo.

Bewehen, *v. a.*, opihljati, opihljevati; s. a. **Anwehen**.

Bewehren, *v. a.*, oborožiti, z orožjem oskerbeti, orožje dati, dajati; s. a. **Bewaffnen**.

Beweiben, *v. a.*, oženiti, ženiti koga; *v. r.*, sich beweiben, oženiti, ženiti se.

Beweibt, *adj.*, oženjen, *böhm.* ženaty.

Beweiden, *v. a.*, s. **Abweiden**; ein Feld beweiden, pasti na (po) kakem polji.

Beweinen, *v. a.*, objokati, objokovati, oplakati, oplakovati koga, jokati se nad kom, čez koga, solze točiti; *v. r.*, sich beweinen, (vom Wein), oviniti se, viniti se.

Beweinenswürdig, *adj.*, joka vreden, objokovanja, solz vreden, žalosten, reven.

Beweint, *adj.*, objokovan, obžalovan; berauscht, vinjen, vinsk.

Beweis, der, dokaz, spričba, izkaz, *russ.*, *böhm.* u. *poln.* auch dovod; davon gibt uns die Geschichte einen recht auffallenden Beweis, to se prav očitno vidi v zgodovini, to nam očitno spričuje, kaže zgodovina; Beweis ad hominem, dokaz po človeku; ein ganzer, halber Beweis, poln, cel dokaz, pol dokaza; den Beweis führen, dokazovati; der Vater züchtiget sein Kind, zum Beweis (oder ein Beweis), daß er es liebt, oče strahuje otroka, iz česar se vidi, de ga ljubi; dein Beweis hinkt, tvoj dokaz omahuje, strani (straneti).

Beweis=, in Zstzg., dokažni.

Beweisantritt, der, nastop dokaza.

Beweisart, die, naklon, način dokazovanja, dokazovalo.

Beweisartikel, s. **Weisartikel**.

Beweisbar, *adj.*, dokazljiv; das ist nicht beweisbar, to se ne more dokazati.

Beweisbarkeit, die, dokazljivost.

Beweisdocument, s. **Beweismittel**.

Beweiseinrede, die, dokazni odgovor.

Beweisen, *v. a.*, dokazati, dokazovati, auch in den übrigen slav. Mundarten; — spričati, spričevati, pričati, skazati, izkazati, skazovati; bezeugen, in U. K. auch posvedočiti, svedočiti; er hat ihm viel Gutes bewiesen, veliko dobriga mu je storil, skazal; beweise jetzt deine Treue, pokaži zdaj, de si zvest; das beweist seine Bosheit, to kaže, razodeva njegovo hudobijo; *v. r.*, sich dankbar beweisen, skazati se, pokazati se hvaležniga.

Beweisfällig, *adj.*, kteri v dokazovanji zgubi.

Beweisfrist, die, dokazni rok, dokazna doba.

Beweisführer, der, dokazovavec, skazovavec, izkazovavec.

Beweisführung, die, dokazovanje.

Beweisgegenstand, der, reč dokaza.

Beweisgrund, der, dokaz, dokazalo, uterjevalo †.

Beweiskraft, die, moč dokaza, dokazna moč, dokaznost.

Beweislast, die, dolžnost dokazovanja.

Beweislich, s. **Beweisbar**.

Beweismittel, das, dokazovalo, dokaz, dokazni pomoček.

Beweispflicht, s. **Beweislast**.

Beweispunct, der, dokazni stavek.

Beweisregel, die, dokazno pravilo.

Beweissatz, der, dokazni stavek.

Beweisschein, der, dokazni list, spričba.

Beweisschrift, die, dokazni spis, spisani dokaz.

Beweißen, *v. a.*, pobeliti, beliti.

Beweisstelle, die, dokazno mesto, dokazne besede.
Beweisstück, s. Beweismittel.
Beweisthum, das, s. Beweis, Beweisgrund.
Beweisthümler, der, vsedokaznik †.
Beweisurkunde, die, dokazno pismo.
Beweisverfahren, das, dokazno ravnanje, ravnava pri dokazovanji.
Bewenden, *v. n.*, lassen bei etwas, pustiti, puščati, pušati pri čem, ostati, ostajati pri čem, pustiti kakoršno je, zadovoljevati s čim.
Bewenden, das, es hat sein eigenes Bewenden damit, s. Bewandtniß; es soll dabei sein Bewenden haben, naj ostane kakor je, pri tem, kar je.
Bewerb, s. Gewerb.
Bewerben, sich, *v. r.*, um etwas, prizadjati, prizadevati si, pognati, poganjati se za kaj, iskati česa; um ein Amt, prositi za službo; um die Hand eines Mädchens, snubiti.
Bewerber, der, prosivec, prošnik, iskavec; s. Werber.
Bewerbung, die, iskanje, prošenje.
Bewerbungsfrist, die, rok, doba za prošnjo.
Bewerfen, *v. a.*, ometati, ometovati s čim, vreči, metati, nakidati kaj; mit Koth, zablatiti, oblatiti; mit Sand, osuti, osipati.
Bewerkstelligen, *v. a.*, storiti, delati, narediti, narejati, napraviti, doveršiti, dodelati, izdelati, obaviti, opraviti, izpeljati kaj.
Bewerkthätigen, *v. a.*, z delam, v djanji pokazati, pokazovati.
Bewerthen, *v. a.*, preceniti kaj.
Bewerthung, die, cenitev.
Bewetteifern, sich, *v. r.*, poganjati se s kom, vadljati se s kom, *serb.* utjecati se.
Bewichsen, *v. a.*, pomazati, mazati, osvetlati, svetlati, povoščiti, voščiti, vošiti.
Bewickeln, *v. a.*, poviti, povijati, oviti, ovijati, omotati, omotavati.
Bewiehern, s. Anwiehern.
Bewilligen, *v. a.*, dovoliti, dovoljevati, pripustiti, dopustiti, dopuščati, dopušati kaj, dati, dajati dovoljenje, privoliti, privoljevati v kaj, k čemu; ein Gesuch, auch uslišati prošnjo; einen Gehalt bewilligen, dati, podeliti plačo.
Bewilligung, die, dovoljenje, dopust; Bewilligung geben, ertheilen, s. Bewilligen.
Bewillkommen, Bewillkommnen, *v. a.*, pozdraviti, pozdravljati, sprejeti, sprejemati, sprimljati koga (z besedami: Bog te sprimi, dobro prišel, Antwort, še bolje našel); *böhm.* u. *poln.* vitati.
Bewillkommung, die, pozdrav, sprimljanje, lep doček.
Bewimmern, *v. a.*, cviliti nad kom, javkati nad kom.
Bewimpeln, *v. a.*, jadra in bandero razgerniti, razpeti; s. auch Verdecken.
Bewinden, *v. a.*, poviti, povijati, oviti, zaviti, zamotati.
Bewinseln, *v. a.*, cviliti, ječati nad kom, za kom; s. auch Beweinen, Bewimmern.

Bewirkbar, *adj.*, storljiv, kar se more, kar se da storiti, narediti, izpeljati.
Bewirken, *v. a.*, storiti, delati, narediti, narejati, učiniti, opraviti, opravljati, izpeljati, izviti; Unmäßigkeit bewirkt verschiedene Krankheiten, nezmérnost dela, napravlja razne bolezni; s. auch Erwirken; das hat seinen Tod bewirkt, to je storilo, da je umerl, to mu je smert nakopalo, zavdalo, naključilo, naklonilo; einem einen Dienst, komu službo dobiti.
Bewirklichen, s. Verwirklichen.
Bewirthen, nach *Grimm* Bewirten, *v. a.*, pogostiti, gostiti, auch *altsl.* pogostovati, gostovati, *serb.* auch počastiti, častiti.
Bewirther, der, gostnik, gostivec; s. Gastgeber.
Bewirthlich, *adj.*, gostljiv, ki rad gostuje, gostje napravlja, daje.
Bewirthschaften, *v. a.*, gospodariti, gospodarstvo oskerbovati, upravljati; den Boden, obdelovati.
Bewirthung, die, gostovanje, pogostovanje, gostba, gostija.
Bewitzeln, *v. a.*, etwas, šaliti, šalo imeti, počenjati s čim, posmehovati se čemu.
Bewohnbar, *adj.*, pripraven, dober za stanovanje; das Haus ist nicht mehr bewohnbar, v tej hiši se ne more (ni moči) več stanovati, prebivati.
Bewohnen, *v. a.*, einen Ort, prebivati v kakem mestu, stanovati, živeti; Krain wird von Slovenen bewohnt, na Krajnskem prebivajo Slovenci.
Bewohner, der, prebivavec, stanovavec, stanovnik, *russ.* žitelj; der Ebene, poljec, poljančan, poljanec; der Niederung, dolenec; eines Berges, gorenec, gorjanec; eines Landes, deželan; eines Marktes, teržan; einer Stadt, meščan, mestničan, mestnjan; eines Dorfes, vaščan, vašan, selan; einer Burg, grajan; eines Staates, deržavljan; einer Insel, otočan; Englands, Angličan, uff.
Bewohnerin, die, prebivavka, stanovavka.
Bewohnung, die, stanovanje, prebivanje (v kaki hiši, deželi.)
Bewölben, s. Wölben.
Bewölken, *v. a.* u. *r.*, pooblačiti, oblačiti, naoblačiti, z oblaki zakriti, pomračiti, mračiti, zavleči se, obleči se, potamniti se; der Himmel hat sich bewölkt, pooblačilo se je, oblačno je.
Bewölkt, *adj.*, oblačin, mračin, temen.
Bewollt, *adj.*, z volno odet, pokrit; dichtbewolltes Schaf, ovca goste volne.
Beworfeln, *v. a.*, (žita) naveti, navejati na kaj.
Bewunderer, der, kdor se komu čudi, hvalivec, častivec, čislavec.
Bewundern, *v. a.*, etwas, počuditi, začuditi, čuditi se čemu, auch nad čim, nach *M.* (jedoch weniger zu empfehlen), občudovati kaj; *altsl.* und in allen übrigen slav. Mundarten, diviti se; *fig.* močno hvaliti, povzdigovati, častiti, čislati; s. auch Anstaunen.
Bewunderung, die, čudenje, začud; er ist

die Bewunderung der ganzen Stadt, vse ga gleda in se mu čudi, vsemu mesto je čudo.

Bewunderungsvoll, *adj.*, čudeč se, kdor se močno čudi.

Bewundernswerth, =**würdig**, *adj.*, čuden, čudovit, čuda vreden.

Bewürden, *v. a.*, podeliti komu čast, dostojnost; s. auch **Graduiren**.

Bewurf, der, omet, mavta*; s. a. **Entwurf**.

Bewurzeln, *v. a.* u. *r.*, ukoreniti se, ukoreniniti se, ukoreničiti se, korenine pognati, gnati.

Bewürzen, s. **Würzen**.

Bewußt, der, vedez, ved; ohne meinen Bewußt, brez mojiga vedeza, brez moje vednosti; s. auch **Wissen**.

Bewußt, *adj.* u. *adv.*, znan, auch vedeč; das ist mir bewußt, to vem, to mi je znano; es ist mir noch bewußt, še pomnim, pametim; sich selbst nicht bewußt sein, ne zavediti, ne zavedati se, ne vediti sam za se, ne čutiti se; sich seiner selbst bewußt werden, zavediti se, začutiti se; er ist sich der Untreue bewußt, čuti se kriviga nezvestobe, čuti se, da se je zagrešil z nezvestobo.

Bewußtlos, *adj.*, ne vedoč, ne znajoč; ohne Besinnung, s. **Besinnungslos**.

Bewußtlosigkeit, s. **Besinnungslosigkeit**.

Bewußtseyn, **Bewußtsein**, das, seiner selbst, zavednost, svest-i, zavest-i, čut; das Gewissen, vest; das Bewußtsein verlieren, ne zavediti se, ne čutiti se, omunjaveti (?), ne biti sam pri sebi; s. auch **Besinnung**; es wieder erlangen, zavediti, zavedati se, k sebi priti; zum Bewußtsein kommen, začutiti se, spoznati, spoznovati samiga sebe; das Bewußtsein meiner Unschuld macht mich stark, svest moje nedolžnosti mi daje moč, oder ker sim si v svesti, da sim nedolžen.

Bey, *praep.*, s. **Bei**.

Bey, der, beg.

Bezacken, s. **Auszacken**.

Bezahlbar, *adj.*, kar se da splačati, splačljiv.

Bezahlen, *v. a.*, plačati, plačevati, splačati, poplačati, in U. K. u. *serb.* platiti, v. *pf.* u. plačati (plačati) v. *impf.*; zu theuer bezahlen, preplačati, preplačevati; baar bezahlen, z gotovimi dnarji plačati; der Kaiser bezahlt uns, cesar nas (nam) plačuje; sich bezahlt machen, plačati se s čim, plačilo zadobiti; er hat es mit dem Leben bezahlt, plačal je z življenjem, življenje ga je stalo; das sollst du mir bezahlen, to te bo bolelo, vernil ti jo bom; der Natur die Schuld bezahlen, dati Bogu dušo; bei Heller und Pfennig, do zadnjiga vinarja; er läßt sich seine Arbeit bezahlen, jemlje veliko plačilo za svoje delo; mit gleicher Münze bezahlen, odpiti, kakor je kdo napil.

Bezahler, der, plačnik, plačevavec; s. **Zahler**.

Bezahlung, die, die Handlung, plačevanje; das Geld, plača, plačilo; s. **Zahlung**.

Bezähmbar, *adj.*, ukrotljiv, kar se da ukrotiti, pripitomiti.

Bezähmen, *v. a.*, ukrotiti, pokrotiti, krotiti, obujzdati, ujzdati; zahm machen, pripitomiti, privaditi, udomačiti; sich bezähmen, vzderžati, vzderževati se, krotiti se, premoči, premagati samiga sebe; als *v. r.*, er bezähmt sich nicht, ein Glas Wein zu trinken, ne derzne, ne upa si, ne utegne.

Bezähmer, der, krotivec, ukrotnik.

Bezähmerin, die, krotivka.

Bezähmung, die, krotenje, (kročenje), ukrota, privadba.

Bezähnen, *v. a.*, nazobiti, ozobiti, zobe dati.

Bezanken, *v. a.*, prepirati se zastran česa.

Bezaubern, *v. a.*, očarati koga, začarati komu, *altsl.* očarovati. (čarati kommt auch im *Serb.*, *Poln.* u. *Böhm.* vor); ocoprati koga, zacoprati* komu, narediti, narejati komu, ovražiti (*russ.* obvorožit); *altsl.* u. *serb.* auch obajati, bajati; durch stieres Anschauen, ureči, uročiti; s. auch **Hinreißen**, **Betäuben**.

Bezaubernd, *adj.*, očaroven, prelep, čuda lep in mil, mamen, mikaven.

Bezaubert, *adj.*, očaran, uročen, omamljen, zamaknjen.

Bezauberung, die, očara, omama, uroki, (*altsl.* urok).

Bezäumen, *v. a.*, oberzdati, berzdati, obujzdati, ujzdati od. uzdati.

Bezäunen, *v. a.*, zagraditi, ograditi, ograjati, graditi, oplotiti, plotiti.

Bezechen, *v. a.*, napojiti, opiti, upijaniti koga; *v. r.*, sich bezechen, upijaniti se, opiti se; *böhm.* (mit Bier), ochmeliti se.

Bezecht, *adj.*, pijan, nadelan, nasekan, terčen, vinjen.

Bezeichnen, *v. a.*, zaznamnjati, zaznamnjevati, zaznamiti, zaznamovati, znamnje postaviti, dati, *altsl.* znamenovati, *russ.* u. *poln.* označiti; das bezeichnet sein Herz, to pokazuje, kaže, kakšniga je serca; das ganze Papier bezeichnen, ves popir počertati, porisati, narisati; man bezeichnet ihn allgemein als den Mörder, vsi na-nj kažejo, vsi pravijo, da ga je on umoril; den Weg bezeichnen, pot povedati, pokazati; bestimmt bezeichnen, določno zapisati, omeniti; mit dem Kreuze bezeichnen, podkrižati, zakrižati.

Bezeichnend, *adj.*, naznaniven, kazaven, poseben.

Bezeichnet, *adj.*, zaznamnjan, omenjen, naznanjen.

Bezeichnung, die, zaznamenjevanje, zaznam, zaznamba.

Bezeigen, *v. a.*, durch That zu erkennen geben, pokazati, pokazovati, kazati, skazati, skazovati; er bezeigte große Freude, prav vesel je bil (viditi); s. a. **Erweisen**; *v. r.*, sich bezeigen, betragen, skazati, skazovati se, obnašati se; sich freundlich bezeigen, kazati se prijazniga; sich dankbar bezeigen, hvaležen biti, hvaležnost skazati.

Bezeigen, das, obnašanje, ravnanje.

Bezeihen, s. **Zeihen**.

Bezeptert, *adj.*, z žezlam v roki.

Bezetteln, *v. a.*, listke prilepiti, prišiti na kaj; s. auch **Bescheinigen.**
Bezeugen, *v. a.*, als Zeuge aussagen, spričati, spričevati, pričati, auch posvedočiti, svedočiti, poterditi, poterjati; stark bezeugte Anklage, obtožba na mnogo prič operta; sie bezeugten sich alle sehr zufrieden mit dem Gedicht, vsi so rekli, da jim je bila pesem prav všeč.
Bezeuger, der, spričevavec, svedok.
Bezeugung, die, pričanje, sprіčba, spričevanje, svedočanstvo, svedočba.
Bezeugungseid, der, prisega, s ktero kdo svoje besede poterjuje.
Bezicht, s. **Beschuldigung.**
Bezichtigen, s. **Beschuldigen.**
Beziehbar, *adj.*, s. **Bezüglich**; ein beziehbares Haus, nastanljiva hiša, hiša, v kteri se sme stanovati.
Beziehen, *v. a.*, ein Instrument beziehen mit Saiten, nategniti, napeti, napenjati, navleči, navezati, navezovati, naperiti strune, ostruniti, ovleči; das Bett mit dem Ueberzuge, prevleči posteljo s —, ogerniti, ogrinjati; ein Bett mit Vorhängen, den Wald mit Netzen, ovleči; die Gränzen beziehen, besichtigen, mejo obiti, obhoditi, obhajati, iti na meje; ein Haus, ein Zimmer, d. i. einziehen, preseliti se, vseliti se, seliti se v —, nastaniti se nach *M.* udomoviti se; einen Posten mit Soldaten, obstaviti, obstavljati, obkoliti mesto; mit Krieg einen, z vojsko nad koga pasti, priti, iti; ein Geld, potegniti, vleči dnarje; einen Wechsel, s. **Trassiren**; Waaren, dobiti, dobivati, naročiti, naročati, prejeti, prejemati, jemati (od kod); d. i. jemanden hinterlistig betrügen, vjeti koga; etwas auf sich beziehen, na se obračati; Schamröthe bezog sein Antlitz, rudečica ga je polila; Messen beziehen, iti, hoditi na sejme (z blagam); das Lager beziehen, utaboriti se; das Buch ist durch unsere Buchhandlung zu beziehen, te bukve se dobivajo v (po) naši knjigarnici; der bezogene Himmel, oblačno nebo; *v. r.*, sich beziehen, der Himmel bezieht sich, nebo se oblači, oblači se, nebo se je prevleklo; sich auf etwas, d. i. berufen, nanašati se na kaj, vleči na kaj, povračati se na kaj, *russ.* otnosit sja; sich auf Zeugen, naslanjati se, opirati se na priče, nach *V.* klicati na priče, a. v misel vzeti, jemati; sich worauf beziehen, erstrecken, zadeti, zadevati kaj, tikati se česa, segati, prostirati se do česa.
Beziehend, *adj.*, oziraven, nanašaven; beziehend auf, s. **Bezüglich**; beziehende Fürwörter, oziravne zaimena.
Beziehlich, s. **Bezüglich.**
Beziehung, die, der Geige, napér, navlak, nateg strun; des Hauses, preselitev v hišo, preseljevanje; Beziehung einer Sache zur andern, razmera, razmérje med eno in drugo rečjo, nanos ene reči na drugo, *russ.* odnošenje; Beziehung haben, nehmen auf etwas, nanašati se, prostirati se na kaj, tikati se česa; Rücksicht, ozir, pogled; mit Beziehung auf eine frühere Antwort, nanašaje se, povračaje se na prejšni odgovor; in Beziehung auf das Vermögen, gledé na premoženje, kar se tiče imenja; ich stehe in keiner Beziehung zu ihm, nimam nikakoršne zveze, dotike z njim.
Beziehungs=, in Zstzg., nanosni, nanašavni, ozirni; s. **Relativ.**
Beziehungsweise, *adv.*, ozirama; *poln.* odnośnie, względnie.
Bezielen, *v. a.*, meriti na kaj, nameriti, nameniti, namérjati kaj, naklepati na kaj.
Bezieren, s. **Zieren.**
Beziffern, *v. a.*, naštevilkati, poštevilkati, s števílkami zaznamnjati, v števílkah nastaviti, nastavljati.
Bezimmern, *v. a.*, obtesati, obtesovati.
Bezinnen, s. **Verzinnen.**
Bezirk, der, Umkreis, okraj, okrajna, okrog, okrožje, okolica, okolija, okoliše, okolišče; *poln.* u. *böhm.* obvod; *jur.* okraj (schon bei *Gutsm.*), kanton*; bei Jägern, in Bezirk bringen, v sredo vzeti, jemati; s. auch **Umkreisen.**
Bezirken, s. **Begränzen.**
Bezirks=, in Zstzg., okrajni, kantonski*.
Bezirksamt, das, okrajna gosposka.
Bezirksarzt, der, okrajni zdravnik.
Bezirksbehörde, die, okrajna oblast, nach *Gutsm.* oblastnija.
Bezirkschef, der, okrajni glavar.
Bezirkscollegialgericht, das, okrajna zborna sodnija.
Bezirkscommissär, der, okrajni komisar.
Bezirkseintheilung, die, razdelitev dežele v okraje.
Bezirkseinzelnrichter, der, okrajni samezni sodnik.
Bezirksgemeinde, die, okrajna občina.
Bezirksgericht, das, okrajna sodnija.
Bezirkshauptmann, der, okrajni glavar.
Bezirkshauptmannschaft, die, okrajno glavarstvo.
Bezirksinsaß, der, okrajnjan.
Bezirkskassa, die, okrajna dnarnica.
Bezirksobrigkeit, der, okrajna oblast, gosposka.
Bezirksrichter, der, okrajni sodnik.
Bezirksvorsteher, der, okrajni predstojnik†; s. **Bezirkshauptmann.**
Bezischen, s. **Auszischen.**
Bezoar, der, Bezoarstein, bezoar.
Bezoargazelle, Bezoarziege, die, (Antilope gazelle), bezoarska koza.
Bezogene, der, s. **Trassat.**
Bezollen, *v. a.*, col* nalpžiti, nalagati na kako robo.
Bezüchten, **Bezüchtigen**, s. **Beschuldigen.**
Bezüchtigung, s. **Beschuldigung.**
Bezuckern, *v. a.*, posuti, posipati s sladkorjem.
Bezug, der, Verhältniß, zadeva, razmera, razmérje, ozir, pogled; ein Bezug Saiten, strune (za ene gosli); s. auch **Beziehung**; Bettbezug, posteljna prevleka, povlaka; mit

Bezug auf, glede na kaj; dies hat darauf keinen Bezug, to ne spada sem, to se tega ne tiče, ne sega na to; s. auch **Beziehung**; der Bezug eines Gehaltes, poteg, potezanje plače, plača, prejemek, užitek, dohodek; Bezug einer Waare, dobivanje, prejem, jemanje, kupovanje blaga.

Bezügeln, s. **Zügeln**.

Bezüglich, *adj.* u. *adv.*, zadeven, dotičen; bezüglich dieser Angelegenheit, glede na to reč, s pogledam na to, kar se tiče te reči.

Bezüglichkeit, die, ozirnost.

Bezugnahme, die, mit, unter Bezugnahme auf mein letztes Schreiben, nanašaje se, povračaje se, z oziram na zadnje pismo.

Bezugs=, in Zstzg., zadevni, dotični.

Bezugsacten, *pl.*, dotični spisi.

Bezugsrecht, das, pravica, kako reč jemati, dobivati.

Bezugstitel, der, pravno ime, naslov prejema.

Bezupfen, s. **Zupfen**.

Bezwacken, *v. a.*, oščipniti, oščipati, ščipati, šipati, *fig.* umanjšati, znižati.

Bezwecken, *v. a.*, beabsichtigen, nameniti; s. auch **Bezielen**; mit Nägeln beschlagen, podkovati, kovati.

Bezweifeln, *v. a.*, etwas, dvomiti nad čim, zastran česa, nach *Jarn.* dimlovati, *altsl.* sum'néti sę, *russ.* somnévatsja, *poln.* wątpić, *böhm.* pochibovati, *serb.* sumnjati se, dvoumiti, bei allen mit o čem; das muß ich bezweifeln, ne verjamem tega, težko bo to res.

Bezwicken, s. **Bezwacken**.

Bezwiebeln, s. **Zwiebeln**, **Prügeln**.

Bezwingbar, *adj.*, ukrotljiv, premagljiv.

Bezwingen, *v. a.*, premoči, premagati, premagovati, zmoči, zmagati, zmagovati, obladati, posiliti, presiliti, ukrotiti, pod se spraviti; *v. r.*, sich selbst bezwingen, premoči, premagati se, uderžati se; s. **Bewältigen**.

Bezwinger, der, premagavec, zmagavec, nach *M.* posilnik, presilnik.

Bezwinglich, *adj.*, premagljiv, zmagljiv.

Bezwingung, die, zmaga, oblada, premaga, premaganje; seit der Bezwingung des Aufstandes, odkar je bil punt udušen, zamorjen.

Bezwisten, *v. a.*, prepirati se za kaj; s. auch das gebräuchlichere **Bestreiten**.

Bianco, etwas in Bianco lassen, pustiti kaj prazno, belo, ne popisano.

Bibalien, *pl.*, zapitek.

Bibel, die, sveto pismo, biblija.

Bibel=, in Zstzg., svetopisemski, svetopismeni, biblijski, — svetiga pisma.

Bibelabschnitt, der, odloček (iz) svetiga pisma.

Bibelausdruck, der, svetopisemska beseda.

Bibelausleger, der, razlagavec, razkladavec, tolmač svetiga pisma.

Bibelauslegung, die, razlaga, razklad, tolmačenje svetiga pisma.

Bibelausspruch, der, svetopisemski izrek.

Bibelbeweis, der, dokaz iz svetiga pisma.

Bibelfeind, der, nasprotnik svetiga pisma.

Bibelfest, *adj.*, znajden, učen, znan v svetem pismu.

Bibelforscher, der, preiskovavec svetiga pisma.

Bibelgesellschaft, die, svetopisemska, biblijska družba.

Bibelkenntniß, die, znanje svetiga pisma.

Bibellehre, die, svetopisemski nauk.

Bibellesen, das, branje, prebiranje svetiga pisma.

Bibelleser, der, bravec svetiga pisma.

Bibelmäßig, *adj.* u. *adv.*, svetopismen, po svetem pismu, kar se vjema, veže s svetim pismam.

Bibelsprache, die, svetopisemski jezik, govor.

Bibelstelle, die, mesto, besede iz svetiga pisma.

Bibelübersetzung, die, prestava sv. pisma.

Bibelverächter, der, zaničevavec svetiga pisma.

Bibelverehrer, der, spoštovavec, častivec svetiga pisma.

Bibelwerk, das, sveto pismo razlagano, razlago.

Biber, der, (Castor fiber), daber, bober, pibra, nach *M.* auch breber, *serb.* dabar, in den übrigen slav. Mundarten, bobr.

Biber=, in Zstzg., dabrov, bobrov.

Biberbalg, der, dabrovina, bobrovina, bobrov meh.

Biberbau, der, bobrova hiša, *poln.* bobrownia.

Biberfang, der, lov na dabre, bobrov lov.

Biberfell, s. **Biberbalg**.

Biberfett, das, dabrova tolšča, tolša, mast.

Bibergeil, das, pibrovnja, dabrovina, *poln.* u. *böhm.* bobrov stroj, t. j. dabrove mode ali jajca.

Biberhaar, das, bobrova dlaka.

Biberhund, der, dabrar; s. a. **Otternhund**.

Biberhut, der, kastorec.

Biberjagd, s **Biberfang**.

Biberklee, der, trilistnik, limonka.

Bibernetz, das, mreža za dabre.

Biberschwanz, der, dabrov, bobrov rep.

Biberzahn, der, dabrov, bobrov zob.

Bibliognoste, die, knjigoznanstvo †.

Bibliograph, der, knjigopisec, knjigoznanec.

Bibliographie, die, knjigopisje, bibliografija.

Bibliomanie, s. **Büchersucht**.

Bibliothek, die, bukvarnica, knjižnica, biblioteka; dazu gehörig, knjižnični, bibliotečni.

Bibliothekar, der, bukvarnik, knjižničar, bibliotekar.

Biblisch, *adj.*, svetopisemsk, svetopismen, biblijsk; biblische Geschichte, zgodbe svetiga pisma.

Biblist, der, prijatel, znanec svetiga pisma.

Bickbeere, s. **Preisel=Heidelbeere**.

Bicke, die, kramp, pik, zobak; s. **Picke**.

Bickel, der, pikelj, pikon.

Bickelhaube, die, železna kapa, nach *M.* šišak, čelada; s. **Pickelhaube.**
Bicken, *v. a.*, kljuniti, kljevati, kavsniti, kavsati, pikniti, pikati; s. **Picken.**
Bieder, *adj.*, pošten, vreden, verl, dober, priden, prida, praveden, in U. K. auch keršen; *adv.*, pošteno i. t. d.
Biederfürst, der, verli, pošteni vladar.
Biederherz, das, poštena duša.
Biederherzig, *adj.*, dobroserčen, verliga, pošteniga serca.
Biederkeit, die, poštenost, verlost, verlina, vrednost, pravednost, *russ.* pravodušije.
Biedermann, der, pošten mož, verl mož, práv, zares mož, mož; keršén, voljan človek, mož; er ist ein Biedermann, mož je, da malo tacih, nach *V.* je mož, de je.
Biedermännisch, s. **Bieder.**
Biedermuth, **Biedersinn**, s. **Biederkeit.**
Biedersitte, die, poštena, dobra šega, navada.
Biedervolk, das, verli narod, dobri, pošteni ljudje.
Biederzeit, die, pošteni, dobri časi.
Biegbar, *adj.*, gibčen, vitek, pogljiv, upogljiv, šibek, *serb.* u. in U. K. auch židek (ak).
Biege, die, krivina, pregib, gib; bei den Böttchern, koza; s. **Beuge**, **Krümmung.**
Biegefall, der, sklon, padež.
Biegeln, s. **Bügeln.**
Biegen, *v. a.*, upogniti, upogibati, upogovati, ugniti, ugibati, pregniti, pregibati, prikloniti, nakloniti, nagniti, našobiti, šobiti, ušibiti, ušibovati; einen Ast biegen, pripogniti vejo; ein wenig biegen, nagniti, nagibati, naklanjati; krumm biegen, ukriviti, kriviti, usločiti, sločiti, ukreniti; nach oben biegen, zavihati, vihati, vzviti; das Recht biegen, s. **Beugen**; es muß biegen, als *v. n.*, mora se pregniti, udati, upogniti; von der Last gebogen sein, kriviti se pod butaro; s. auch **Decliniren**; *v. r.*, sich biegen, pregniti se, upogniti se, pripogniti se, udati se; das Brett biegt sich, deska se krivi, šobi; sich biegen und schmiegen, zvijati in previjati se; der Weg biegt sich rechts, pot se na desno zavija, obrača, kreče; da bog er sich seitwärts, potem se je nagnil, obernil na stran, jo je zavil, mahnil; gebogen, slok, kriv, pregnjen.
Biegsam, *adj.*, gibčen, gibek, vitek, vlačen, upogljiv, nach *Jan.* auch viven, *fig.* okreten, oberten; s. auch **Lenksam.**
Biegsamkeit, die, gibčnost, gibkost, šibkost, upogljivost, kretnost, obertnost.
Biegscheibe, die, b. d. Böttchern, Reife zu biegen, krivivnik.
Biegung, die, gib, pregib, upogibanje, zavijanje; s. **Biege**; in der Grammatik, sklanjanje; die Biegung des Flußes, zavoj, zavinek, (sovinek).
Biegzange, die, klešče, kleše pregibavnice, nach *V.* beraške kleše.
Bienchen, das, čbelica, bčelica.
Biene, die, bčela, čebela, čbela, auch žbela, čmela, čela, *altsl.* b'čela, *russ.* pčela, *serb.* čela, pčela, *böhm.* včela; die Bienen fliegen aus, bčele gredo na zbir, biro, pašo; Bienen halten, bčelariti; eine Biene hat ihn gestochen, bčela ga je pičila; die Bienen sterben, mrejo.
Bienen=, in Zstzg., bčelni, čebelni, bčelji.
Bienenartig, *adj.*, bčeli podoben, bčelast.
Bienenbär, der, medved.
Bienenbau, s. **Bienenzucht.**
Bienenbaum, s. **Feldahorn.**
Bienenbeute, s. **Bienenstock.**
Bienenbrot, das, bčelni kruh, pogača, sat, voščine, vošine, satovje.
Bienenbrut, die, bčelna zalega, *serb.* uljevi *pl.*
Bienenbuch, das, čebelarske bukve.
Bienenerz, das, *mont.*, luknjasta ruda.
Bienenfänger, s. **Bienenwolf.**
Bienenfasser, der, sak za bčele, čebelni sak.
Bienenflug, der, s. **Bienenschwarm**; bčele, kar jih je v kakem kraji.
Bienenflugloch, das, žrelo, želtno.
Bienenfraß, **Bienenfresser**, der, (Merops apiaster), legat; s. **Bienenwolf.**
Bienenfreund, der, bčelar, prijatel bčel, bčeloljub†.
Bienengarten, der, bčelnica.
Bienenhalter, der, s. **Bienenzüchter.**
Bienenharz, das, lotanje*, zamazilo; die Bienen bedienen sich des Harzes, bčele smolé, smoličijo.
Bienenhaube, s. **Bienenkappe.**
Bienenhaus, das, **Bienenhütte**, die, ulnjak, bčelnjak, uljnik.
Bienenjugend, die, bčelna mladina.
Bienenkappe, die, čebelarska kapa.
Bienenkasten, der, panj, ulj.
Bienenkitt, s. **Bienenharz.**
Bienenkönig, der, **Bienenkönigin**, die, matica, kraljica; die Bienenkönigin ist befruchtet, matica je obhojena, uplemenjena.
Bienenkorb, der, pletenica, košnica za bčele; s. **Bienenstock.**
Bienenkraut, das, medeno zelišče, zelišče.
Bienenkunst, die, bčelarija, čebelarija.
Bienenlage, die, **Bienenlager**, das, bčelnik, množina bčel v enem kraji.
Bienenmeister, s. **Bienenzüchter.**
Bienenpflege, die, čebelarstvo, bčelarstvo, oskerbovanje, reja bčel.
Bienenrecht, das, čebelarske postave, bčelarsko pravo †.
Bienenreich, *adj.*, poln bčel, bčelnat, bčelna dežela.
Bienensalbe, **Bienenschminke**, die, ulomaz†.
Bienensaug, der, pitkoš.
Bienenschauer, s. **Bienenhaus.**
Bienenschwarm, der, roj, (in allen slavischen Mundarten), in U. K. auch žbelec, (čbelec), roj pervinec, pervec, družec, tretjec, roj pevec; den Bienenschwarm auf-

fangen, ogrebati oder ogreniti, ogrebati; ein künstlicher Bienenschwarm, roj narejanec.
Bienenspecht, der, žovna, eig. želna.
Bienenstachel, der, bčelno zelo, želo, *altsl.* żelo.
Bienenstand, der, uljnjak, čebelnjak, bčelnik, uljnik.
Bienenstock, der, panj, ulj.
Bienenvolk, das, bčele.
Bienenwabe, die, sat, satje, satovje; die Bienen bauen sie an dem Seitenbrett an, bčele straničijo.
Bienenwärter, der, Bienenvater, Bienenmann, Bienenwirth, bčelar, čebelar.
Bienenwirthschaft, die, bčelarstvo.
Bienenwolf, der, bregulja, brigovnica.
Bienenwuth, die, obhajanje.
Bienenzehent, der, desetina bčel, bčelnina.
Bienenzelle, die, piskerci, lončki, luknjica.
Bienenzucht, die, bčelarstvo, čebelarstvo, bčelarija, reja bčel; dieser Ort hat eine starke Bienenzucht, tukaj rede dokaj čebel, tu imajo zlo čebele; die Bienenzucht betreiben, čebelariti, bčelariti; durch die Bienenzucht erwerben, verlieren, pričebelariti, začebelariti.
Bienenzüchter, Biener, der, čebelar, bčelar; des Bienenzüchters, bčelarjev; der Bienenzüchter, bčelarsk; *dim.* bčelarček.
Bienlein, s. **Bienchen.**
Biensaug, der, mertve koprive; s. auch **Honigblum.**
Bier, das, ol, vol, (*cfr. schwed.* u. *dänn.* öl, *engl.* ale); in U. K. u. Civil-Kroat. piva, in allen übrigen slav. Mundarten pivo, pivo *altsl.* Getränk); brauen, ol kuhati, nach *Jar.* toriti ol; in den übrigen slav. Mundarten pivo variti; Steinbier, nach *Gutsm.* kamba, (st. kanva).
Bier-, in Zstzg., olov, pivni.
Bierähnlich, *adj.*, olen, pivi podoben, olast.
Bierbank, die, s. **Bierhaus.**
Bierbann, der, olarska (samoprodajna) pravica; s. auch **Bierzwang.**
Bierbedarf, der, potreba, potrošek ola, pive.
Bierbottich, der, badenj za ol, pivni badenj.
Bierbrauen, das, olarstvo, olarija, pivarstvo.
Bierbrauer, der, olar, pivar.
Bierbrauerei, die, olarija, pivarija, pivarnica, pivarstvo; die Bierbrauerei betreiben, olariti, pivariti; durch diesen Betrieb erwerben, verlieren, priolariti, pripivariti, — zaolariti, zapivariti.
Bierbruder, der, olopivec, pivopivec, pivopija.
Bierchen, das, pivica.
Bieressig, der, pivin, olov kis, vrisk, jesih*.
Bierfaß, das, pivni, olov sod, beček, bačva za ol, pivo.
Bierfiedler, der, škripavec, škripač.
Bierflasche, die, olova, pivna sklenica.
Biergährung, die, vrenje ola, pive.
Biergast, Bierkunde, der, pivopija.
Biergeld, das, Abgabe, dac, davščina, davšina od ola, olnina; Trinkgeld, denar za ol, za pivo.
Biergischt, der, olove pene, penjenje ola.
Bierglas, das, olova čaša.
Bierhaus, das, pivarnica, olarnica.
Bierhefe, die, olove drožji, drožje *pl.*, *altsl.* droždije *pl.*, nach *Gutsm.* medenice.
Bierheld, s. **Bierbruder.**
Bierhold, Bierhohler, Bieresel, s. **Goldamsel.**
Bierkaltschale, Biermärkte, die, nekaka jed iz pive, nadrobljeniga kruha in sladkorja.
Bierkeller, der, klet, hram, (olov, pivin).
Bierkessel, der, pivarski kotel.
Bierkoster, der, pokušač.
Bierkranz, der, olarničin kaže, koželj, venec iz listja; s. **Bierzeichen.**
Bierkrug, der, pivni, olov verč, pivna ročka.
Biermaß, das, pivarska mera.
Biernahrung, die, olarija.
Bierpfennig, s. **Biergeld.**
Bierprobe, Bierschau, die, pregledovanje, preskus pive.
Bierrausch, der, pijanost od pive, ola.
Biersäufer, der, olopivec, pivolok.
Bierschank, der, olarjenje, točenje ola, pive; den Bierschank haben, ol točiti.
Bierschenk, der, olar, pivar.
Bierschenke, s. **Bierhaus.**
Bierschild, s. **Bierkranz.**
Bierschlauch, der, meh za ol.
Bierschrötter, der, delavec, ki bečke z olam v hram in iz hrama daje, *böhm.* skladač piva.
Bierschuffe, die, Biergelte, korec, zajemnik, polnik.
Biersteuer, die, olnina, pivarnina, olarnina, davščina, davšina od pive.
Biertonne, s. **Bierfaß.**
Biertrichter, der, olarski liv, lij, *serb.* lijevak, lakomica.
Biertrinker, der, olopivec.
Bierverkauf, der, prodaja pive.
Bierverleger, der, zakladavec, založnik, ki kako pivnico ali ves kraj z olam zaklada.
Bierwage, die, pivomér.
Bierwagen, der, olarske kola.
Bierwirth, der, pivarnik.
Bierwisch, s. **Bierkranz.**
Bierwürze, die, olova začimba, *böhm.* předky *pl.*
Bierzapfer, der, točnik, čepar.
Bierzeche, die, zapitek na olu, zapitnina.
Bierzeichen, das, (in Krain), oblanci*; s. auch **Bierkranz.**
Bierzwang, der, nuja, kje ol jemati, usiljeno jemanje ola (od eniga in ne od druziga olarja); s. auch **Bierbann.**
Biesam, s. **Bisam.**
Biester, der, s. **Nußbraun;** *adj.*, s. **Wüst.**
Biestern, s. **Herumirren.**

Biestmilch, die, mleziva, zmleziva, mlezovo mleko, zmolziva, zmolzava, zmlezva, mlezva, auch siratka, skuta, *böhm.* mleziva.
Biet, s. Gerüst.
Bieten, *v. a.*, darreichen, dati, dajati, podajati; die Hand, podati roko, *serb.* pružiti, (=prožiti), *fig.* pomoči, pomagati komu, na roko iti, na pomoč priti; die Spitze bieten, upreti se, upirati se, na verh iti komu; Trotz bieten, upirati se, zoperstaviti, zoperstavljati se, nach *Gutsm.* tehtati (?); anbieten etwas, ponuditi, ponujati, nuditi kaj, (*altsl.* nuditi und nąditi, zwingen); guten Morgen anbieten, dobro jutro vošiti, želeti, nazvati, reči; im Kaufe und Verkaufe, ponuditi, ponujati, ceniti, obljubiti, obetati; er bot ihm einen Trunk, dal mu je piti; das darf mir Niemand bieten, tega ne terpim od nikogar, tega mi ne sme nihče reči; man bot mir schon gestern 10 Dukaten dafür, že včeraj so mi dajali 10 cekinov za-nj.
Bieter, der, ponudnik, ponujač.
Biez, der, **Biezchen**, das, bradovica na sesku, sesek.
Biezen, *v. a.*, sesati, *altsl.* s'sati.
Bigamie, die, dvoježenstvo, dvoženstvo†, bigamija.
Bigamisch, *adj.*, dvožen.
Bigamist, der, dvoženec.
Bigott, **Betbruder**, **Betschwester**, s. Frömmler.
Bigotterie, s. Frömmelei.
Bijou, der, dragotina; s. Juwele.
Bijoutier, der, dragotinar, kdor drage reči za lišp prodaja.
Bilance, **Bilanz**, die, bilanca*, pobot, zadnja rajtba*, razmera.
Bilanciren, *v. a.*, pobotati, pobotavati, zadnjo rajtbo delati, bilancovati.
Bilchloch, das, polšina, polšvina, polšnja.
Bilchmaus, die, polh.
Bilchmausfett, das, polhova tolšča, tolša, mast.
Bild, das, podoba, obraz, obrazek, slika, podobščina, podobšina, auch oblićje, prilika, auch kip, *altsl.* kyp, (kip, *serb.* Bildsäule); Gestalt, podoba, vid; nach dem Bilde Gottes erschaffen, stvarjen po Božji podobi, po Božjem obličji; er ist das leibhafte Bild seines Vaters, ves oče je, ves oče gleda iz njega; sie beteten Bilder an, podobe so molili, malikovavci so bili; in Bildern sprechen, govoriti v prilikah, pripodobah; sie ist ein häßliches Bild, gerdiga obličja, obraza je, prav neznana je.
Bildanbeter, der, kdor podobe moli, malikovavec.
Bildanbetung, die, malikovanje, malikovavstvo.
Bildbar, *adj.*, zobražljiv; s. Bildungsfähig.
Bildchen, das, listek, obrazek, podobica, obraziček.
Bilden, *v. a.*, upodobiti, upodobovati, podobo dati, narediti, izobraziti, izobraževati, obraziti, *serb.* naslikati, slikati; schön gebildet, lepe rasti, lepe postave, lepiga života; den Geist bilden, omikati, omikovati, izobraževati, otesati, zbrusiti; die Franzosen bildeten die Avantgarde, Francozje so bili v prednji vojski, prednja vojska je bila iz Francozov; s. auch Ausbilden; ein gebildeter Mensch, omikan človek, *böhm.* vzdelany; veranstalten, napraviti, narediti, ustanoviti; *v. r.*, sich bilden, entstehen, narediti, narejati se, napraviti, napravljati se, storiti, delati se; sich vervollkommnen, omikati, omikavati se, učiti se, uriti se, izobraževati se, obdelovati se, otesavati se.
Bildend, *adj.*, obraziven, omikovaven, upodobujoč; bildende Künste, obrazivne, upodobovavne umetnosti.
Bilderachat, der, pisani agat.
Bilderbeschreibung, die, podobopisje.
Bilderbibel, die, sveto pismo s podobami.
Bilderblende, s. Nische.
Bilderbuch, das, bukve s podobami.
Bilderdeutung, die, podoboznanstvo.
Bilderdienst, der, malikovanje s podobami.
Bilderfibel, die, abecednica s podobščinami, podobšinami.
Bilderform, die, kalup za podobe.
Bilderfreund, der, podoboljub, kdor ima rad obraze, podobe.
Bilderhandel, der, kupčija z obrazi, s podobami.
Bilderhändler, der, prodajavec podob, kdor kupčuje s podobami.
Bilderkabinet, das, =gallerie, die, podobarnica, nach dem *Serb.* slikarnica, soba, v kteri so podobe razstavljene na ogled.
Bilderkram, der, kramarija* s podobami.
Bilderkrieg, der, boj, vojska zavolj podob.
Bilderkunde, die, podoboznanstvo.
Bilderkundige, der, podoboznanec.
Bilderkunst, **Bilderlehre**, die, nauk od prilik, od pripodob.
Bilderladen, der, podobarija, prodajavnica podob.
Bilderliebhaber, s. Bilderfreund.
Bilderleer, **Bilderlos**, *adj.*, brez podob.
Bildern, *v. n.*, podobe ogledovati; er bildert gern, *fig.* rad govori v prilikah.
Bilderrahmen, der, okvir, svaža podobe.
Bilderreich, *adj.*, poln podob, v čemur je obilo podob, prilik, obrazov.
Bildersammlung, die, zbirka, nabira podob, obrazov.
Bilderschrift, die, pisanje v podobah, hieroglifi*.
Bildersprache, die, govor, govorjenje v prilikah.
Bilderstein, der, pisani, podobasti kamen.
Bilderstreit, der, prepir, boj zastran podob.
Bilderstuhl, der, stajalo, podnožje, podstavek, stalo podobe.
Bilderstürmer, der, podiravec, razdiravec podob, *russ.* ikonoborec (obrazoborec).

Bilderstürmerei, die, podiranje, razdiranje podob, obrazoborstvo, kipoborstvo, *russ.* ikonoborstvo.

Bildervoll, s. Bilderreich.

Bilderwelt, die, svet v obrazih, v podobah.

Bildformer, der, podobar, izdelovavec podob.

Bildgießer, der, vlijavec podob, podobolivec†, *poln.* obrazolej.

Bildgießerei, **Bildgießkunst**, die, lijarnica, vlivanje podob, podobolivstvo†.

Bildgraber, der, Graveur, podobodolbec.

Bildhauer, der, podobar, nach dem *Poln.* u. *Böhm.* rezbar, štatuar*, nach *M.* kiporez, *serb.* kipar.

Bildhauerarbeit, die, podobarski, rezbarski izdelek.

Bildhauerei, **Bildhauerkunst**, die, podobarstvo, podobarija, nach dem *Poln.* und *Böhm.* rezbarstvo, štatuarstvo*, *serb.* kiparstvo.

Bildkraft, s. Bildungskraft.

Bildlich, *adj.*, v podobi, obrazen, inokazen; s. auch Tropisch; in Bildern sprechen, v podobah, v pripodobah, v prilikah govoriti.

Bildmacher, s. Bildhauer.

Bildner, der, podobar, obraznik; s. auch Bildhauer; der Bildner eines Volkes, izobrazovavec, omikovavec, učivec, učenik (učnik).

Bildnerkunst, **Bildnerei**, die, obrazarstvo.

Bildniß, das, obraz, podoba, podobščina, podobšina; s. Bild; das Abbild, poobrazek, pooblíčje, posnetek, in U. K. u. *serb.* auch slika, prilika.

Bildsam, s. Bildungsfähig.

Bildsamkeit, die, izobražljivost.

Bildsäule, **Bildseule**, die, zrezana, zdelana podoba, steber s podobo, znamnje, in O. K. auch postava, štatua*, *böhm.* socha, *serb.* kip.

Bildschnitzer, der, rezbar†.

Bildschnitzerei, die, rezbarstvo†.

Bildschön, *adj.*, prav lep, prelep, sprelep, lep lep, čudolep, lep kakor rosa, lepota, lep, kakor bi ga zmalal.

Bildseite, die, lice.

Bildstecher, s. Bildgräber.

Bildstein, der, pisani kamen.

Bildstock, **Bildstuhl**, s. Bilderstuhl.

Bildung, die, die Handlung des Bildens, upodobovanje, obrazovanje, ličenje; Erschaffung, vstvaritev, vstvarjenje; Gestalt, podoba; Gesichtsbildung, obraz; die Bildung eines Vereines, naprav, napravljanje društva; die Bildung des Verstandes, brušenje, ostrenje, bistrenje, vedrenje razuma, glave; Cultur, omika, omikanost, izobraženost, izobraženje, otesanost, olikanost, oglajenost, *böhm.* vzdelanost; er hat Bildung, omikan, izobražen je; er besitzt eine wissenschaftliche Bildung, v znanostih je izučen, zveden, znajden; roh und ohne Bildung, neotesan, debel, debele pameti, gem. sirov; s. Entwickelung.

Bildungsanstalt, die, izobrazovavnica, omikovavna naprava, odrejališče, odrejališe, odgojevavnica, *russ.* učilišče.

Bildungsfähig, *adj.*, izobražljiv, kdor se da omikati, izobraziti, prikladen za omiko.

Bildungsfähigkeit, die, izobražljivost.

Bildungsgabe, die, obraznost, obrazovavnost.

Bildungskraft, die, tvornost, obrazovavnost.

Bildungsmangel, der, neomikanost, neotesanost.

Bildungstrieb, der, upodobovavni, obrazni, tvorivni nagon.

Bildwerk, das, podobje, podoba namalana, izdolbljena, izrezana.

Bill, die, nasvet postave.

Billard, das, biljar*, nach *V.* obličnik, obličnica; spielen, biljar igrati, biljariti.

Billardspiel, das, igra na biljar, biljarjenje.

Billardball, **Billardkugel**, die, biljarska oblica, kuglica.

Billardzimmer, das, biljarnica.

Bille, die, Kugel, oblica; Zapfen am Wellbaume, štekelj, čep; Hacke, die Mühlsteine zu schärfen, škerd-i, nach *V.* ostrevo, špica; s. auch Dengelstock.

Billen, *v. a.*, die Mühlsteine schärfen, naklepati, klepati.

Billenmehl, das druga moka, moka po klepu.

Billet, das, pisemce, listek, biljet*.

Billetiren, s. Bezetteln.

Billig, *adj.*, pristojin, domeren, primeren, pravičen, prav, pravšen, spodoben, priličen, tak, da je prav za oba, za vse; es wäre billig, prav bi bilo; er pflegte mehr als billig Wein zu trinken, pil je vina čez mero; wie billig, kakor se spodobi; vom Preise, po ceni, cenó; billiger, ceneje; ein billiger Preis, primérna, zmérna, nizka cena, dober kup; er ist billig in seinen Forderungen, ne tirja premnogo, zmeren je.

Billigen, *v. a.*, poterditi, poterjati, terditi kaj, za prav, za dobro vzeti, jemati, spoznati, prav dati, pohvaliti, hvaliti, *serb.* odobriti; genehmigen, poterditi, dovoliti.

Billigermaßen, **Billigerweise**, *adv.*, po pravici in vesti, kakor je prav in se spodobi; sollten wir nicht billigerweise auf den Antrag eingehen, ali se ne spodobi, da bi se tega nasveta poprijeli.

Billigkeit, die, pravičnost, spodobnost, primérjenost, *altsl.* blagozakonije; nach Billigkeit, kakor gre, kakor se spodobi, po vesti; Billigkeit im Preise, cenost, dober kup, nizka cena.

Billigkeitsgrund, der, **Billigkeitsrücksicht**, die, aus Billigkeitsgründen, -rücksichten etwas thun, storiti kaj, ker je tako prav, ker se tako spodobi, ker je primérno, pristojno.

Billigung, die, poterdba, poterditev, poterjanje, pohvala.

Billion, die, biljon, bilion, miljon miljonov.
Bilse, Bilsenkraut, das, (hyoscyamus), zobnik, zobnjak; nach *M.* auch trava sv. Antonije, volčja jagoda.
Bilsen-, in Zsß. zobnikov.
Bilsenöl, das, zobnikovo olje.
Bimmel, der, zvonček.
Bimmeln, *v. n.*, zvončkati.
Bimsen, *v. a.*, otreti, otirati z votličem.
Bimsstein, der, (pumex), votlič, gobovec; *serb.* plavac.
Bin, s. Seyn.
Bindahle, die, jermenarska igla, šilo.
Bindaxt, die, die breitere, robeŕnica, tesavnica; die schmälere, puntaka.*
Bindbalken, Bindebalken, Bundtram, der, greda, (nach *Jan.* auch), povez (p. pri odrih); s. **Architrab.**
Bindband, s. **Angebinde.**
Bindbast, der, vezivno ličje, vezelje.
Binde, die, povoj, povijača, povojnik, obeza; um den Leib, pas, pasica, pasivnica, opasivnica, pinta*; Cravatte, ovratnica, ovratnik †; s. auch **Band, Bänder;** in der Heraldik, trak; *fig.*, die Binde der Täuschung, zaveza; *anatom.* (fascia), poveza; *chirurg.*, obveza, zavoj, povoj.
Bindebaum, der, žerd (—i, f.)
Bindelohn, der, veznina; plačilo za naboj.
Bindehaut, die, (des Auges), očesna veznica, vezna kožica †.
Bindemittel, das, vezilo, vez, vezalo.
Binden, *v. a.*, zavezati, zvezati, zavezovati, vezati, nach *V.* auch otvesti, tvesti; alles nach der Reihe binden, povezati; einen Wagen, povezati, povezovati; zusammen binden, zvezati, zvezovati; um etwas, ovezati, obvezati, obvezovati; an etwas, privezati, privezovati k čemu; einem die Hände binden, zvezati, zvezovati, vezati roke; etwas auf die Nase, navezati na nos, zlagati se; auch, naravnost povedati komu; die Fässer binden, nabiti, nabijati sode; Bücher, zvezati, vezati; Besen, splesti, plesti metle; Kränze binden, vence plesti, viti; das Maul binden, jezik zavezati, usta zamašiti; auf die Seele binden, na dušo dati, živo naročiti; einen Schaden ans Bein binden, lahko prestati, preterpeti; fesseln, vezati, vleči, (na me te še nekaj veže); *v. n.*, der Thon bindet gut, ilovica dobro derži, prijema se; *v. r.*, sich an etwas binden, podvreči se čemu, navezati se, zavezati se, deržati se; ich bin an meinen Eid gebunden, prisega me veže; s. auch **Einschränken;** gebundene Rede, vezan govor, poezija; ich bin an die Stadt gebunden, moram v mestu živeti; binde dich an die Regel, derži se pravila.
Binden, das, der Reife mit Weiden bei den Böttchern, véz-i, f.; die erste — Reihe, perva, druga, tretja vez; das Binden, die Bindung, vezanje.
Binder, der, vezač, vezavec; in den Zusammensetzungen, **Faßbinder,** sodar, **Besenbinder,** metlar; u. s. f.
Binderlohn, der, veznina.
Bindeschlüssel, der, ključ sv. Petra, vezavni ključ †.
Bindesohlen, die, opanke; s. **Sandalen.**
Bindesparren, der, vezni tram ali roka.
Bindewort, das, vez, veznik.
Bindezeichen, das, vezaj; nach *M.* vezivna čerta.
Bindezeit, die, vez, vezitev.
Bindezeug, das, obezila *pl.*; bei Wundärzten, ranocelska priprava, obeznjak.
Bindfaden, der, vervica, motoz (*böhm.* motouz), špaga, (nach *Met.* scheint es von speti herzustammen, da auch Adelung bei dem Worte Spagat auf das böhm. „spogiti" hinweiset), žnora*.
Bindholz, das, vezi *pl.*
Bindloch, das, luknjica.
Bindriegel, der, vez; s. auch **Bindsparren.**
Bindriem, der, veziven jêrmen (remen); es geht auf den Bindriemen los, k koncu gre.
Bindruthe, die, terta, vezilo, vezelje.
Bindseil, das, poveznjak.
Bindstock, der, rajtelj, porajtelj.
Bindung, die, vezba, zveza, vezanje, vezitba.
Bindungsmittel, s. **Bindemittel.**
Bindweide, die, s. **Bandweide.**
Bindwerk, das, obločje, s. **Bogengang.**
Binetsch, s. **Spinat.**
Binge, s. **Pinge.**
Bingelkraut, das, (Mercurialis), govšec.
Bingeln, s. **Bimmeln.**
Binnen, *praep.*, v, za, do, čez; binnen einer Stunde, za eno uro; binnen drei Tagen, v treh dneh, čez tri dni; binnen fünf und sechs Uhr, med petimi in šestemi, od petih do šestih; binnen dieser Zeit, v tem času, v tem, med tem.
Binnenhandel, Binnenverkehr, der, meddeželna, notranja kupčija.
Binnenland, das, notranja dežela.
Binnenmeer, das, notranje morje, morje z zemljo obdano.
Binnenzoll, der, notranji, meddeželni col*.
Binse, die, (Scirpus), nach *Gutsm.* und in allen slav. Mundarten, sit, sita; *coll.*, sitje, sitina; auch serpica; (Juncus), loč, loček; *coll.*, ločje; (Arundo phragmites), bic, bičje, biček, mečiček, mečičevje.
Binsen-, in Zsß., ločnat, (iz) ločja, site.
Binsenbeflochten, *adj.*, s sito, z ločjem opleten.
Binsendecke, die, štorja.
Binsengeflecht, das, pletenina iz sitja, ločja.
Binsenkorb, der, košek, jérbasček iz sitja, ločja.
Binsenmark, das, bic.
Binsenmatte, die, s. **Binsendecke.**
Binsenreuse, die, verša iz site.
Binsenvoll, *adj.*, sitovit; poln sitja, ločja, s sitjem obraščen, obrašen, zaraščen, zarašen.
Binsicht, *adj.*, sitast, siti, loču podoben.
Binsig, s. **Binsenvoll.**
Binster, der, vezač.

Biograph, der, popisovavec življenja, življenjopisec, biograf; *serb.*, životopisac.
Biographie, die, življenje, popis življenja, življenjopisje †, biografija; *serb.*, životopis.
Biographisch, *adj.*, življenjopisen.
Bipartiren, s. Halbiren.
Birke, die, breza, *dim.*, brezica.
Birken, *adj.*, brezov.
Birkenbaum, s. Birke.
Birkenbesen, der, brezova metla.
Birkenholz, das, brezovina.
Birkenmeth, der, brezova medica.
Birkenöl, das, brezova smola.
Birkenreis, das, brezove šibe, metlinje.
Birkenrinde, die, brezovo lubje, brezov lub, lubad.
Birkenruthe, die, brezovka.
Birkensaft, der, (voda) brezovica, brezov sok, brezova muzga.
Birkenschwamm, der, brezova gliva, goba.
Birkenspanner, der, brezov metulj.
Birkenstab, der, brezova palica, brezovka, brezovača.
Birkentheer, s. Birkenöl.
Birkenwald, **Birkenhain**, der, brezje; ein junger Birkenwald, brezjiče.
Birkenwanze, die, brezova stenica.
Birkenwasser, das, s. Birkensaft.
Birkenwein, s. Birkenmeth.
Birkhäher, **Birkheher**, der, (Coracias garrula), zelena vrana, zelenka.
Birkhahn, der, (Tetrao tetrix), škarjevec, ruševec, mali divji petelin; nach den übrigen slav. Mundarten, mali tetreb.
Birkhenne, die, škarjevka, mala divja kokoš, ruševka.
Birkholz, das, s. Birkenholz.
Birkhuhn, s. Birkhahn.
Birkling, s. Birkenschwamm.
Birkwald, s. Birkenwald.
Birkwurz, die, (ferula), korumač.
Birn, **Birne**, die, hruška, *dim.*, hrušica, (sowohl die Frucht, als auch der Baum); in St. u. Kt., gruška, was dem *altsl.*, (gruša) und den übrigen slav. Mundarten mehr entspricht; *serb.*, kruška; wilde, drobnica, divjaka.
Birn=, in Zſß., hruščev, hrušev, grušev, hruškov, gruškov.
Birnbaum, der, hruška, gruška, hruševo drevo.
Birnbäumchen, das, hrušica.
Birnbaumen, *adj.*, hrušev, gruškov, hruškov.
Birnbaumholz, das, gruškovina, hruševina, hruškovina, hrušev les.
Birnbrei, s. Birnmuß.
Birnessig, der, hrušev jesih *.
Birnfliege, die, hruševa muha.
Birnförmig, *adj.*, hruškovat, hrušast.
Birnmost, der, hruškovec, hruševka, hruškovka, hruškovo vino; tepkovec.
Birnmuß, der, hruškova čežana.
Birnsaft, der, hruškova medica. hruškov sok.
Birnschnitz, der, hruškov kerhelj.
Birnstamm, der, hruškovo deblo.
Birnstiel, der, hruškov pecelj, recelj.
Birnwald, der, gruškovje, hrušica.
Birnwasser, das, Wasser von gekochten Birnen, hruščevica, hruševica, hruškovica.
Birnwein, s. Birnmost.
Birole, die, s. Goldamsel.
Birschen, s. Bürschen sammt Ableitungen.
Bis, *adv.*, nach *Grim. praep.*, do; bis an, auf, zu, nach, gegen, um, do, (*poln.* u. *böhm.*, až, až do); bis hierher, dotle, dotlej; bis jetzt, do zdaj, do sedaj, dosle, doslej, dosihmal, do sih dob; bis über, čez; wir waren bis auf die Haut naß, do polti nas je zmočilo; bis an die Knie, tje do kolen, gori do kolen; bis wie weit, bis wohin? doklej? dokod? bis dahin, do tje; bis auf den Tod krank, na smert bolan, do smerti bolan, toliko, da ne umre; bis zum Ersticken, toliko, da se ni zadušil; bis an den Morgen, do beliga dne (spati); bis zum Wasser gelangen, z. B. im Brunnenbaue, nach *V.* dovoditi; zwanzig bis dreißig, dvajset ali trideset; bis auf weitere Weisung, dokler se kaj druziga ne ukaže; bis Ostern, do velike noči; bis zu einem gewissen, unbestimmten Ziele, nach *V.* do neklej; bis nach dem Essen, ko odjemo, da odjemo; als *conj.*, dokler ne, *serb.*, dok; bleibe so lange, bis es aufgehört hat zu regnen, postani, dokler se ne zvedri, oder počakaj, da se uvedri; unrichtig, počakaj, dokler se, oder dokler da se uvedri; er heirathet nicht, bis er Versorgung hat, ne ženi se, dokler ni preskerbljen; bis wann, bis zu welcher Stunde? dokorej? bis nun, bis zu der Stunde, dosorej.
Bisam, der, nach *Gutsm.*, moščjak, mošak, pižem; *böhm.* u. *poln.*, pišmo; mošus.
Bisam=, *adj.*, pišmov, moškatni.
Bisamapfel, der, moškatno jabelko, moškatnik.
Bisamartig, *adj.*, moškatast, pižmast.
Bisamgeruch, der, mošakov, pižmov duh.
Bisamkorn, das, moškatno zernje.
Bisamthier, das, **Bisamziege**, die, *russ.*, kabarga, *poln.* pižmoviec.
Bischen, s. Bißchen.
Bischof, der, škof, biskop; griechischer, vladika; des Bischofs, škofov.
Bischofs=, škofji, škofovsk.
Bischöflich, *adj.*, škofovsk, škofji.
Bischofsamt, das, škofijstvo, vladika†; es bekleiden, škofovati.
Bischofshof, der, škofija.
Bischofshut, s. Bischofsmütze.
Bischofskrone, die, škofja, škofovska krona.
Bischofmantel, der, škofov, škofovski plašč, plajš.
Bischofmütze, die, škofova kapa, mitra.
Bischofstab, der, škofova, škofovska palica.
Bischofsstuhl, der, škofovski stol.
Bischofswahl, die, izbor, volitev škofa.
Bischofsweihe, die, blagoslovljenje, posvečenje škofa.

Bischofswürde, s. Bischofsamt.
Biscuit, das, prepečenec, s. a. **Zwieback**; *böhm. poln.* u. *russ.*, suhar.
Bisher, *adv.*, dosihmal, dosadaj, dozdaj, doslej, do danas, do današnjiga dneva, dosihdob.
Bisherig, *adj.*, dosadanj, dozdanj.
Bislang, s. **Bisher**.
Bismuth, s. **Wismuth**.
Bison, s. **Buckelochs**.
Biß, der, ugriz, griz, ujed, popad; von Fliegen, Mücken, Schlangen, upik, pik; einen Biß thun, ugrizniti, gristi, ujesti, ujedati; von Hunden, auch popasti, popadati, uklati, klati, kavsniti, ravsniti, klavsniti, ščavsniti; von Fliegen, pikniti, upičiti, pičiti; von Schlangen, ujesti, upičiti; der Biß, der Ort desselben, ugriz, ugrizek, popadek; das Maul eines Raubthieres, gobec; s. a. **Gewissensbiß**.
Bißchen, das, Brot, koscek, koščeк, mervica; betva, betvo, betvica; za lek (in J. K.), grižljej, založej, troha, trohica; zalogaj, ustek; drobet, drobljej, drobtinica; Wein, požirek, serk vina; samo za en goltaj; *adv.*, ein bißchen haben wir ihm gegeben, nekaj, nekoliko, nekaj maliga, mervo, trohico smo mu dali, malčko (auch *altsl.*); wenn er mir nur ein bißchen gegeben hätte, da mi je le količkaj dal; warten Sie ein bischen, malo, malce počakajte.
Bissel, s. **Bißchen**.
Bissen, der, grižljej, ustek, založej, zalogaj; ein Bissen Brot, košček kruha; schmale Bissen, malo jesti; er hat nicht einen Bissen Brot, nima čisto nič v usta djati; hier bekommt man nicht einen Bissen Brot, tukej človek ne dobi merve kruha.
Bissenweise, *adv.*, po grižljeji, mervo po mervo.
Bissewurm, s. **Bremse**.
Bissig, *adj.*, grizeč, ujedljiv, ugrizljiv, zadirčen, zadorljiv, osast, sikast; ein bissiger Mensch, auch savten človek; bissige Worte, ojstre, bodeče, zajedljive, zbadljive besede; s. a. **Beißig**.
Bissigkeit, die, ujedljivost, ugrizljivost, zbadljivost, zadirčnost.
Bisten, **Pisten**, *v. n.*, psikati.
Bisthum, das, škofija; das Bisthum betreffend, škofijsk; s. a. **Bischofsamt**.
Bisweilen, *adv.*, časi, včasi, včasih, kterikrat, nekterikrat, *serb.*, kadkad.
Bißwunde, die, ugrizek, ujedina, rana po ugrizu, piku.
Bittbrief, s. **Bittschreiben**.
Bittdienst, der, delo, služba, za ktero se mora prositi.
Bitte, die, prošnja, prošenje, nach den übrigen slav. Dialekt., prosba; *serb.* auch molba; eine Bitte thun, zaprositi, poprositi, prositi koga za kaj; eine Bitte für Jemand einlegen, prositi za koga; ich hätte noch eine Bitte an dich, še bi te nekaj prosil; ich wage die Bitte, derznem se prositi; die Bitte erhören, uslišati prošnjo.
Bitten, *v. a.*, poprositi, zaprositi, prositi koga česa, za kaj; mit vielen Worten, moledvati, veliko moledvati, glušiti; zu Gaste bitten, einladen, naprositi, povabiti, vabiti; um Verzeihung bitten, prositi za odpuščanje, odpušenje, za zamero (t. j. da bi ne zameril); ich bitte um Erlaubniß, prosim dovolite, dopustite; nur dies bitte ich dich, samo to te prosim; ich bitte, wie konntest du das thun? vender no, kako si mogel storiti kaj taciga; wenn ich bitten darf, če dovolite, če dopustite; dafür ist gebeten, to se ne bo zgodilo.
Bitten, das, prošenje.
Bitter, der, prosivec, prošnik; zudringlicher Bitter, molednik, moledvavec.
Bitter, *adj.*, grenak, grenek, gorjup, gorjupel; herbe, auch, žarek oder žerek, zagatin, zagoltin; im *altsl.* und allen übrigen slav. Mundarten, gor'k, gorki; bitter sein, greneti; bitter machen, ogreniti, greniti; es schmeckt bitter, grenko je, pogreni, greni; *fig.* der bittere Tod, bridka smert, (*altsl.* brid'k, abscheulich), grenka smert; bittere Armuth, huda revščina, revšina; bittere Thränen, grenke, vroče solze; der Wein schmeckt nicht bitter, vino ni preslabo; er kann sehr bitter sein, rad zbada, ujeda; feindselig, zloben, hudoben; bittere Vorwürfe machen, živo koga prijeti in posvariti; er gönnt ihm nicht das Bitterste, najmanjši stvarice mu ne privošči, privoši; s. auch Empfindlich; bitterer Nachgeschmack, grenec.
Bitterapfel, s. **Coloquinte**.
Bitterbier, das, grenki ol.
Bitterböse, *adj.*, sehr böse, zloben, hud hud, prehud; zornig, zelo hud, čemern, čemerikast, serdit, razkačen.
Bittererde, s. **Talkerde**, **Magnesia**.
Bitterfeind, s. **Bitterböse**.
Bitterholz, das, grenki les, kvasija.
Bitterkalk, der, gašeno apno.
Bitterkalt, *adj.*, premerzel, premraz, hud mraz.
Bitterkeit, die, grenkoba, grenkota, grenkost; Bitterkeit des Todes, bridkost smerti; ein Herz voller Bitterkeit, serce polno jeze in čemera.
Bitterklee, der, (Menyanthes trifoliata), merzlična, močvirna detelja.
Bitterlich, *adj.*, ein wenig bitter, grenkljat; bitterlich sein, zagreneti, pogreneti, grenljati; bitterlich weinen, milo se jokati; bitterlich bedürfen, hudo, živo potrebovati; bitterlich schmeckend, žaltov, želtov, gorjup; in U. K. auch žuhek (želhek).
Bittern, *v. a.*, ogreniti, greniti.
Bittersalz, das, grenka sol, angleška sol.
Bitterschwer, *adj.*, pretežek, silo težak.
Bitterstoff, der, grenčec.
Bittersüß, *adj.*, sladkogrenak; (Solanum dulcamara), razhudnik.
Bitterwasser, das, grenčica, grenka voda.
Bitterwein, der, pelinovec.
Bittessen, das, nach *V.* predporočna večerja.

Bittfahrt, die, božja pot.
Bittfuhre, die, naprošena vožnja.
Bittgang, der, obhod, procesija *.
Bittgesuch, s. Gesuch.
Bittleihen, das, preklicljivo posojilo.
Bittlich, *adv.*, angehen, ersuchen, einkommen, prositi, prošnjo podati, položiti, vložiti.
Bittschreiben, das, Bittschrift, die, prošnja, pismena prošnja, suplika *.
Bittsteller, der, prošnik, prosec, prosivec.
Bittstellerin, die, prošnica, prosivka.
Bitttag, s. Bettag.
Bittweise, *adj.*, s prošnjo, prosé, prosijoč; bittweise (precario) etwas erwerben, s prošnjo, po dobroti dobiti kaj, kar sme podelivec nazaj vzeti; preklicljivo, na preklicljiv način.
Bitzeln, *v. n.*, rezati; *serb.*, reziti; vom Weine, vino je rezno.
Bitzelnd, *adj.*, rezen, rezek.
Bivouaquiren, *v. n.*, pod milim nebam prenočiti, nočiti na polji, bivakovati *.
Bizarr, *adj.*, malo čuden.
Blach, s. Flach.
Blachfeld, das, planjava, ravan, *gen.*, ravni, ravnina, poljana.
Blachfrost, der, golomrazica, suha slana, suh mraz (t. j. brez snega); auch *serb.*, golomrazica.
Blachgefilde, s. Blachfeld.
Blachmahl, das, pena.
Bläcken, s. Blöcken.
Blackfisch, der, s. Tintenfisch.
Blaff, *i.*, paf, čof.
Blaffen, *v. n.*, bevskati, bavkati, brečati.
Blaffer, s. Beller.
Blähen, *v. a.*, napeti, napenjati, napihniti, napihovati; *serb.*, naduti, naduvati; als *v. n.*, diese Speise blähet, ta jed napenja, vetrove dela; *v. r.*, sich blähen, napihovati se, prevzetovati.
Blähend, *adj.*, napenjajoč, napenjaven; kar dela vetrove.
Blähhals, der, debel vrat.
Blähsucht, die, vetrovi, vetrovnost, madron, napenjanje.
Blähung, die, napenjanje, vetrovi; er leidet an Blähungen, rado ga napenja, vetrovi mu nagajajo, ga nadlegovajo; *serb.* nadam.
Blähungsmittel, das, pomoček za (zoper) vetrove.
Blak, der, požar.
Blake, die, tramič.
Blaken, *v. n.*, baklati.
Blakerig, *adj.*, dišeč po smodu.
Blaker, s. Wandleuchter.
Blame, s. Schimpf, Tadel.
Blamiren, s. Tadeln; sich, osramotiti se.
Blank, *adj.*, blanker Wein, belo vino; glänzend, svetel oder svetal, kar se lesketa; das blanke Knie, golo koleno; die Wiese steht blank, trata je pod vodo; blankes Schwert, gol, nag meč; blank ziehen, meč izdreti, potegniti; blank stehen, z golim mečem stati (pripravljen na boj); blank stoßen, olikati, osvetliti; im blanken Hemde, v sami srajci; er ist ganz blank, suh, čist, prazen je, nima ga okrogliga; blanke Lüge, gola laž; s. auch Gevatterstehen.
Blank, der, eine Weingattung, peles.
Blänke, die, (Forstw.), laz, golina.
Blänken, *v. a.*, čistiti, svetliti, likati.
Blänkern, s. Schimmern, Plänkeln.
Blankfrost, s. Blachfrost.
Blankheit, die, čistost, svetlost.
Blankstossen, das, likanje, glajenje.
Blanquett, das, čisti list, nepopisani papir, blanket *.
Bläschen, das, mehurec, mehurček, mozoljček, berbunček.
Blase, die, mehur, mehir; in U. Kr. auch, prišč; auf dem Wasser, klobuk, mehirec, bula, puhor, berbunek; Hitzblase, mozolj, mozulj; nach *Jan.* pelisa; Brandblase, mehur; Harnblase, mehur, nach *M.* meh; Schwiele, žulj, ožulek; Branntweinblase, kotel za žganje.
Blasebalg, der, meh, (in allen slav. Mundart.); nach *V.* u. *Jarn.* auch, pihavnik, pihalo.
Blasehorn, das, rog, trobilo, dibla (in U. Kr.).
Blaselaut, der, pihec.
Blaseloch, das, pihalica; luknja, v ktero se piha.
Blasen, *v. n.* u. *a.*, pihniti, pihati v, na kaj, auch puhati; auf der Flöte oder die Flöte blasen, zapiskati, piskati na —; auf dem Horne, zatrobiti, trobiti, dipljati (na diplje), nach *M.* duti; auf einem Instrument blasend wohin ankommen, pripiskati, pritrobiti; auf der Trompete, zatrobiti, trobiti; in die Hände, hukniti, hukati; ins Ohr blasen, podpihniti, podpihovati koga; in ein Horn blasen, eno trobiti; Gläser, das Eisen blasen, razpihati, pihati, delati; das Licht blasen, um es brennen zu machen, vpihati, pihati luč; das läßt sich nicht blasen, to ne gre, kakor bi pihnil; zum Abzug, zur Jagd blasen, zatrobiti, trobiti na odhod, na lov; der Wind bläst, veter piha, piše; was einen nicht brennt, das bläst er nicht, kar te ne peče, ne pihaj.
Blasenausschlag, der, mehurčasti spuščaj, spušaj.
Blasenbandwurm, der, mehurjasta trakulja†.
Blasenbruch, der, mehurjeva kila.
Blasenentzündung, die, mehurjeva vnetica.
Blasenförmig, *adj.*, mehurjast, mehurčikast.
Blasengrund, der, mehurjevo dno.
Blasenhals, der, mehurjev vrat.
Blasenlähmung, die, mehurjev mertud.
Blasenhut, der, klobuk, kapa.
Blasenkrampf, der, kerč v mehurji.
Blasenmachend, s. Blasenziehend.
Blasenöffnung, die, mehurjevo žrelo, razpor mehurja.
Blasenpflaster, das, mehurnik, mehurni prilep, plašter*, nach *M.*, omušičnek, cenger*, flašter*, ki mehurje vleče, vezikator*,

Blasenrothlauf, der, mehurčasti šen, mehurčasti jarbolec oder verbanec.
Blasenschlagader, die, mehurjeva privodnica, ciplja.
Blasenschnitt, der, razpor mehurja.
Blasenschnur, die, mehurjeva vervica.
Blasenstein, der, mehurni kamen.
Blasenstich, der, prebod mehurja.
Blasenvorfall, der, prepad mehurja.
Blasenwurm, der, mehuričarica.
Blasenziehend, *adj.*, mehuren, priščen, prišen.
Blasenzieher, s. **Cantharis.**
Bläser, der, pihavec, pihač; kdor piska, trobi, diplja.
Blaserohr, das, pihavnik, diplja, puhalica.
Blasesack, s. **Blasebalg.**
Blasewerk, das, puhalo.
Blashorn, das, rog, diplje.
Blasicht, *adj.*, mehurjast, mozolast.
Blasig, *adj.*, mehirnat, mehurnat, mozolnat, *poln.*, mehirjev.
Blasinstrument, das, piskalo, trobilo.
Blasmaschine, s. **Blasewerk.**
Blason, s. **Wappen.**
Blasoniren, *v. a.*, razkladati gerbe; malati gerbe.
Blasphemie, s. **Gotteslästerung.**
Blasphemiren, s. **Lästern Gott.**
Blasphemisch, s. **Gotteslästerlich.**
Blaß, *adj.*, bled; blaß sein, bledeti; nach *M.* blediti se; blaß werden, obledeti, zbledeti, prebledeti, obledovati.
Blaßäugig, *adj.*, bledook.
Blaßblau, *adj.*, bledoplav, bledovišnjev.
Bläßchen, s. **Blaßhuhn.**
Blässe, die, bledost, bledoba; an den Pferden, belasa, lisa; ein Pferd mit einer Blässe, lisast konj; eine solche Kuh, lisasta krava, liska; eine runde Blässe an deren Stirn, zvezda; am Leibe, breza, (brezasta krava, brezka).
Blassen, *v. n.*, bledeti, s. auch **Verblassen.**
Blaßente, die, liska, lisasta raca.
Blaßgans, die, lisasta gos.
Blaßgelb, *adj.*, bledorumen.
Blaßgrau, *adj.*, sivkast.
Blaßgrün, *adj.*, zelenkast.
Blaßhuhn, das, (Fulica atra), potopka, pandirek.
Bläßlich, *adj.*, bledoven, bledikast.
Blaßnase, die, bleda kača.
Blaßroth, s. **Röthlich.**
Blaßwangig, *adj.*, bledoličen; *serb.*, bledolik.
Bläßrig, Bläsig, *adj.*, bläßriges Brot, luknjast kruh, *serb.*, pedičav.
Blatt, das, von Bäumen, list, pero; nach *Gutsm.*, lepen, lepenje, (*cfr. böhm.*, lupen, lupenі); vom Papier, list; Blätter von Bäumen, Laub, *coll.*, listje; eines Lauches, pero; von Rüben, ščavje, šavje; vom Kraut, lepenje; das Blatt hat sich gewendet, drugi veter je potegnil, drugi veter vleče, vreme se je preverglo; kolo sreče se je obernilo; sich kein Blatt vor den Mund nehmen, na vse usta povedati; der Hirsch läuft auf das Blatt, jelen gre po pisku; za piskam; Blätter treiben, poganjati, v listje iti, gnati; die Schulter an Thieren, pleče; bei Kindern am Kopfe der nachmalige Wirbel, teme; Blatt eines mehrblättrigen Körpers, z. B. eines Beins, des Stirnbeins, eines Messergriffs, platnica; eines Tisches, tabla*, plošča, ploša; einer Säge, klinja; bei Webern, greben; eines Tuches in Falten und bei Nähterinen, pola; am Schlüssel, brada; bei den Zimmerleuten, bradelj; bei den Bienen, sat; öffentliche Blätter, časniki, novice, nach *Guts.*, časnice.
Blattähnlich, *adj.*, listast, listu podoben.
Blattauge, das, s. **Blattknospe.**
Blattblei, das, svinčeni listki.
Blättchen, das, listek, listič, peroe, peresce; biegt gern sein Blättchen, rad kvarta.
Blatten, *v. a.*, obrati, obirati; osmukati, smukati, smercati pérje, listje.
Blätten, *v. a.*, einen Rehbock, na list piskati, na pero piskati sernjaku in vabiti ga.
Blatter, die, eine kleine Blase auf der Haut, mozol, mehur, mehurec, s. **Blase;** Blatter, schwarze, Hundblatter, metljaj; die Blattern, (variolae), koze, kozce, osepnica, (auch *serb.* nebst boginje); *russ.* u. *poln.*, ospa; Blattern haben, biti kozav, kozji, kozjat, kozcav, kozčav, imeti koze; Schutzpocken einimpfen, staviti, cepiti (koze, vimenice); *serb.*, cepiti boginje; unter der Zunge beim Rindvieh, u. a., mozol; an der Oeffnung des Mastdarms, bei dem Viehe, nach *V.* ledovna žabica.
Blätterarm, *adj.*, nelistnat, gol.
Blätterbinder, s. **Blättermacher.**
Blättererde, die, luskinjasta sol.
Blattergift, das, koznina, kozavina, strup kozá.
Blätterhenne, die, mlakuž-a.
Blättericht, s. **Blattförmig.**
Blätterig, *adj.*, listnat, pérnat, lepenjat, listen, poln listja; das Blätterige am Eisen, plenja.
Blätterkäfer, der, božji volek.
Blatterkrank, *adj.*, kózji, kozjav, kozav.
Blätterknospe, s. **Blattknospe.**
Blätterlese, die, mana, listna paša.
Blätterlos, *adj.*, obletel, brezlisten, gol.
Blättermagen, der, s. **Psalter.**
Blattermase, die, pika.
Blattermasig, s. **Blatternarbig.**
Blattern, *pl.*, s. **Blatter.**
Blattern, *v. n.*, koze imeti, kozav biti.
Blättern, *v. n.*, im Buche, prebirati, prevračati, pregibati bukve; v bukvah prebirati; der Blätter berauben, s. **Blatten;** in Gestalt dünner Blätter theilen, luščiti, lušiti; von Schiefersteinen, krojiti; als *v. r.* luščiti, lušiti se.
Blatternarbe, die, pika, jamica.
Blatternarbig, *adj.*, pikast, osepničast, kozčav.
Blätterquarz, der, listnati kremen †.
Blatternimpfung, die, cepljenje, stavljenje koz.

Blätterreich, *adj.*, listnat, listovat.
Blättersäule, die, listnati steber.
Blättersetzer, der, grebenar.
Blättersetzerei, die, grebenarstvo; Blättersetzerei treiben, grebenariti.
Blattersteppig, s. Blatternarbig.
Blättertabak, der, tabak v pérji; debel tabak.
Blätterteig, der, testo, ki se lušči, luši; valjano testo, mlinci.
Blättertorf, der, luskava šota.
Blättervoll, s. Blätterig.
Blätterweise, *adv.*, list po listu, list od lista, listama; *serb.*, listimice.
Blätterwerk, das, listje.
Blätterzahn, der, zob, ki se drobi.
Blattfalter, s. Blattwickler.
Blattförmig, *adj.*, listast, listu podoben.
Blattgerste, die, ječmen dvoverstnik.
Blattgold, das, zlata pena, zlato v listkih.
Blatthalter, der, deržalka †.
Blatthäutchen, das, mezrica, listova mezrica, kožica.
Blattkäfer, der, nach *M.* božja kravica.
Blattkissen, das, blazinica.
Blattknospe, die, berst, popek, oko.
Blattlahm, *adj.*, na sprednjo nogo šantav, v pleču šantav.
Blattlaus, die, listna uš, mušica; nach *Gutsm.* tekut; Blattläuse, *coll.*, mešičevje (*poln.*, mszyca, *böhm.*, mšica.)
Blattlos, *adj.*, brezlisten, gol.
Blattmacher, der, grebenar, berdar.
Blattreich, *adj.*, listnat, lopenat.
Blattreif, der, železen obroč, nach *V.* obroč z vintami.
Blattscheide, die, listna nožnica, tulec.
Blattschen, *adj.*, silo plašin, ki se boji vsaciga lista.
Blattseite, die, im Buche, stran.
Blattsilber, das, srebèrna pena, srebro v listkih, malarsko srebro.
Blattständig, *adj.*, nalistin.
Blattstiel, der, recelj, pecelj, auch petljica, petlja.
Blattstück, das, prečnica, tram.
Blattumschlag, der, zavih, ušesce lista.
Blattweise, s. Blätterweise.
Blattwickler, der, zavijač, (Falaena tortrix).
Blattzinn, das, kositar v mlincih, v listkih; s. auch Staniol.
Blau, *adj.*, moder, plav, (*cfr.* *altsl.*, plav, weiß); Zwetschkenblau, slivast, sliv; (*altsl.*, *serb.*, *böhm.* u. *poln.* modr, modrý); Himmelblau, višnjel, višnjev, višnjat; der blaue Himmel in O. Kt. auch pruno nebo; dunkelblau, meerblau, sinj; das blaue Meer, sinje morje; den Stahl blau anlaufen lassen, jeklo višnjeliti, na modro greti; der blaue Montag, zaspani pondeljek; ihn halten, nach *V.*, piko dreti; du sollst ein blaues Wunder sehen, boš debelo gledal; ali se začudiš; blauen Dunst vormachen, slepiti koga, za norca imeti; ins Blaue schießen, tje v en dan delati, meriti, brez glave ravnati; blau machen, färben, povišnjeliti, višnjeliti, višnjeviti, omodriti, modriti; einen braun und blau schlagen, hudo pretepsti koga; mit einem blauen Auge davon kommen, z malo škodo odnesti jo; es wird mir blau vor den Augen, černo svet se mi dela; blau werden, zamodreti; blau sein, modreti, modriti se.
Blau, das, s. Bläue.
Blauäderig, *adj.*, modrožilast.
Blauammer, der, (Emberiza cyanella), višnjelkasti sternad.
Blauäugig, *adj.*, modrook, plavook; nach *V.*, modrogled, sinjogled, slivogled.
Blaubäckchen, s. Spärber.
Blaubart, **Blaubärtig**, *adj.*, plavoberk.
Bläue, die, das Blaue, sinjost, višnjelost, plavost, sinj, modrina, modro, višnjevo.
Bläuel, **Bleuel**, der, Werkzeug zum Schlagen, nach *V.*, pleša; zum Waschen, perača, perulja, tolkavnica, tolkač, tolkača.
Blaueln, s. Bläuen.
Blauen, *v. n.*, višnjeveti, višnjeleti, sinjiti se, modriti se, sinjast biti, prihajati; *v. a.*, ovišnjeliti, višnjeliti, plavo barvati.
Bläuen, **Bleuen**, *v. a.*, s tolkavnico tolči, tleči; blau machen, s. Blauen.
Blauente, die, vélika divja raca.
Blauer, der, **Bläuer**, višnjelar, modrivec, modrilar.
Blaufarbe, die, višnjeva, višnjela, modra barva, modrilo.
Blaufärber, der, s. Bläuer.
Blaufuß, der, (Falco cyanopus), modri sokol.
Blaugeblümt, *adj.*, modrocveten.
Blaugrau, *adj.*, modrosiv.
Blauholz, das, višnjeva proživljka.
Blaukehlchen, das, (Motacilla svecica), višnjeva, plava tašica.
Blauköpfig, *adj.*, modroglav, višnjeloglav.
Blaukrähe, die, zelena vrana.
Blauküpe, s. Küpe.
Bläulich, *adj.*, višnjelkast, zamodrel, slivkast, plavkast, modrast, sinjkast; werden, višnjelkati, sinjkljati.
Blaulilie, s. Schwertlilie.
Bläuling, der, višnjevi metulj.
Blaumeise, die, (Parus caeruleus), meniček, goršnik, goršniček, plavič, plava senica.
Blaumergel, der, višnjevi lapor.
Blauofen, der, nach *V.* peč na volka.
Blauohr, das, modrouška (riba).
Blauroth, *adj.*, modrorudeč.
Blausäure, die, nach *Vert.* u. dem *poln.* pruska kislina.
Blauschecke, der, višnjevo pisan konj.
Blauschimmel, s. Blauschecke.
Blauschnabel, der, višnjelokljun, kitajski vrabec.
Blauspecht, der, (Sitta europaea), berglez, berlez, berklez.
Blaustein, der, (Lapis lasuli), višnjelec †.
Blaustoff, s. Blaufarbe.
Blaustrumpf, der, ovaduh, izdajavec; heute auch, učena ženska.
Blausüchtig, *adj.*, višnjev.

Blautaube, s. Hohltaube.
Blauwasser, das, nebeška voda.
Blauziemer, der, (Turdus pilaris), smolnica, velika brinjevka.
Blech, das, (Lamina), nach dem *serb.*, ploča, ploščevina, ploševina; verzinntes Blech auch, kositer, pleh, plehovina; (*böhm.* u. *poln.*, pleh, *russ.*, žest); er hat altes Blech, ima plesnjevih tolarjev.
Blechabschnitt, der, odrezek, odstrižek pleha.
Blechbiege, die, nakalo za pleharno.
Blechdach, das, kositerna streha.
Blechen, *v. a.* (*vulg.*) šteti, cvenkati, plačiti, v mošnjo seči.
Blechen, **Blechern**, *adj.*, plehast, plehnat, kositren.
Blechfeuer, das, ogenj za plehe, u. s. f.
Blechhammer, der, pleharnica, pleharna.
Blechhandschuh, der, železna rokovica, plehasta rokovica.
Blechhütte, die, pleharnica.
Blechig, *adj.*, (bei den Weißgerbern), terd, terdikast.
Blechmeister, der, pervi delavec v pleharnici.
Blechnagel, der, žebelj za pribijanje kositarja.
Blechröhre, die, plehasta cevka.
Blechscheere, die, pleharske škarje.
Blechschläger, **Blechschmid**, der, plehar, ploščevinar, ploševinar.
Blechschneider, der, pleharski obrezač.
Blechstab, der, železje za plehovino.
Blechverzinnung, die, kositrenje pleha.
Blechwaare, die, plehovina, ploščevina, ploševina.
Blechzange, die, velike kovaške klešče, klešče.
Blechzeug, s. Blechwaare.
Bleckarsch, s. Hausschwalbe.
Blecken, *v. a.*, die Zähne, režati (se), zobe kazati; *serb.*, kesiti se, ceriti se; s. a. Entblößen, Blöcken.
Blessen, s. Verblessen.
Blei, ein Fisch, s. Bleihe.
Blei, das, svinec; (*altsl.* svin'c u. olovo, *russ.*, svinec; *böhm.* u. *serb.*, olovo. *poln.* ołow); gebranntes, žgani svinec; s. auch Bleikugel, Senkblei, Bleistift.
Blei-, in Zsz., svinčeni, svinčni.
Bleiader, der, svinčena žila.
Bleiafter, das, svinčena glušica, jalovica.
Bleianflug, s. Bleischaum.
Bleiarbeit, die, svinčenarjenje †.
Bleiarbeiter, der, svinčenar †.
Bleiartig, *adj.*, svinčenast.
Bleiarzenei, die, svinčni lek, svinčno zdravilo.
Bleiasche, die, svinčni pepel; nach *V.* žgani svinec; die geriebene, smancani od. mleti svinec.
Bleiaschenofen, der, nach *V.*, pečnica, svinčena pečnica.
Bleiauflösung, die, svinčena raztoplina.
Bleibalsam, s. Bleiöl.
Bleiben, *v. n.*, ostati, ostajati; ewig bleiben, večen biti, vekomej terpeti; *serb.*, vekovati; stecken bleiben, obtičati, tičati; stehen bleiben, obstati, stati, hängen bleiben, obviseti, viseti; liegen bleiben, obležati, ležati u. s. f.; bleib ein wenig sitzen, stehen, posedi, postoj, počakaj še nekoliko; die Uhr blieb mir stehen, ura se mi je ustavila; bleibe stehen, stoj! bleiben lassen, pustiti, puščati, pušati kaj, in U. Kr., ostaviti se česa; in Kt. (wie im *böhm.*) nehati kaj; der Baum bleibt immer grün, to drevo vedno zeleni; am Leben bleiben, živ ostati, živeti; ins Stocken gerathen, zastati, zastajati; auf dem Platze, im Kriege bleiben, pasti, ostati, pobit biti v boji, poginiti, umreti v vojski; die Waare ist mir liegen geblieben, blago mi je zastalo; bleibe gesund! zdrav bodi! es bleibt dabei, tako bo, pri tem ostane, ta velja; wo bist du so lange geblieben? kje si bil toliko časa, kje si se mudil? das lasse ich bleiben, Bog me vari tega, kaj taciga se bom varoval; wenn du es nicht willst, so laß es bleiben, če nočeš, pa pusti; das bleibt unter uns, tega ne povej nikomur; ich bleibe bei diesem Grundsatz, tega vodila se hočem deržati; bleibe mir vom Leibe, preč od mene, ne bližaj se mi; beständig, treu, lieb bleiben, biti; wer weiß, wo er geblieben, kaj se ve, kam je prešel, došel, (da ga več ni); wo bleiben euere Versprechungen, kje so vaše obljube? sitzen bleiben (von einem Mädchen), ostati devica, samica; bei Ehren bleiben, svojo čast, poštenje ohraniti; s. auch Beharren, Aufhalten, sich; übrig bleiben, bei *Dalm.*, prebiti (prebom).
Bleiben, das, ostanek; hier ist nicht meines Bleibens, tukej mi ni ostanka.
Bleibend, *adj.*, stanoviten, stalen, terpežin, ewig, večen; *serb.*, postojan; er ist bleibend angestellt, ima stanovitno, terdno službo; bleibende Stätte, ostanek; bleibende Wohlfahrt, terdna blagovitost.
Bleibergwerk, das, svinčena ruda, svinčen rudnik.
Bleiblatt, das, svinec v mlincih, listkih.
Bleiblech, das, svinčena plehovina, ploščevina.
Bleiblume, die, svinčeni cvet.
Bleibutter, die, svinčeno maslo.
Bleich, *adj.*, bled, zelen; bleich werden, obledeti, prebledeti, bledeti; er ward blaß und bleich, on je ves obledel; bleich vor Entsetzen, ves zelen (od) strahu; bleiche Farbe, bleda, zbledela barva.
Bleichblau, *adj.*, bledovišnjel.
Bleiche, die, bledost, bledoča, bledota; die Kunst, zu bleichen, beljenje, belitev, belež; ein Stück Leinwand, belja, belež; s. auch Bleichplatz.
Bleichen, *v. n.*, ubeliti se, beliti se; bledeti; *v. a.*, ubeliti, beliti (platno); gebleichte Leinwand, ubeljeno, beljeno platno; Sor-

gen haben sein Haar vor Zeiten gebleicht, skerbi so mu zgodej lase pobelile.
Bleicher, der, belivec, nach *V.*, belar; **Bleicherin,** die, belivka, belarica.
Bleicherlohn, der, belščina, belšina, belivščina, belivšina, belavščina, belavšina.
Bleichfabrik, die, belarnica.
Bleichfarbig, *adj.*, blede barve.
Bleichgelb, *adj.*, bledorumen.
Bleichgrün, *adj.*, bledozelen.
Bleichhaar, das, bei dem Perückenmacher, gebleichtes Haar, beljeni lasje.
Bleichheit, s. **Bleiche.**
Bleichplatz, der, belišče, beliše, belež, belež; Redensart, nesi belèž na bélež; nach *Jarn.* und dem *böhm.*, belilo, *poln.*, bielnik.
Bleichroth, *adj.*, bledorudeč.
Bleichsalz, das, belivna sol.
Bleichsucht, die, bledica, bela bolezen, (nach *V.*, bel tok), bela; (*poln.*, bela choroba, blednica); die Bleichsucht haben, bledičin biti.
Bleichverfahren, das, beljenje, beljava.
Bleichwand, die, **Bleichwerk,** das, z ilam ometana lesa; s. auch **Lehmwand.**
Bleichwiese, die, belivna, belarska trata.
Bleidach, das, svinčena streha.
Bleien, *v. a.*, osvinčiti, posvinčiti, svinčiti.
Bleier, s. **Bleigießer.**
Bleiern, *adj.*, svinčen.
Bleierz, das, svinčena ruda.
Bleiessig, der, svinčeni kis.
Bleifarbig, *adj.*, svinčene barve.
Bleifeder, s. **Bleistift.**
Bleifrischofen, der, pretapljavnica za svinec.
Bleigang, s. **Bleiader.**
Bleigelb, das, svinčena rumenica.
Bleigewicht, das, svinčeni vtež.
Bleigießer, der, svinčenar, svinčar.
Bleigießerei, die, svinčarnica, svinčenarnica.
Bleiglanz, der, nach *V.*, svinčni svetljak, svinčni leskenec †; *russ.*, svincovij blesk.
Bleiglas, das, svinčno steklo, svinčni okisanec †.
Bleiglätte, die, svinčena gladkina.
Bleigraupe, die, drobno kamenje svinčene rude.
Bleigrube, die, svinčena jama.
Bleihaltig, *adj.*, svinčnat.
Bleihe, die, (Cyprinus), kozel, naznavka.
Bleihütte, die, topivnica za svinec.
Bleiicht, *adj.*, svinčenast, svinčnast.
Bleiig, Bleiisch, *adj.*, svinčen.
Bleikalk, der, svinčeno apno.
Bleikolik, die, svinčna kolika.
Bleikönig, der, svinčeni cvet, kraljič.
Bleikugel, die, svinčena kugla, krogla †; *serb.*, olovno zerno.
Bleiloth, s. **Senkblei.**
Bleimilch, die, svinčno mleko.
Bleiofen, der, svinčna peč.
Bleiöl, das, svinčeno olje.
Bleiplatte, die, svinčena plošča, ploša.
Bleipulver, das, svinčeni prah.
Bleirecht, *adv.*, po svincu, navpik; *adj.*, navpičen, posvinčin.
Bleireif, der, an den Fischernetzen, svinčnica, kamnica, pritvezen svinec.
Bleiröhre, die, svinčena cev.
Bleisalbe, die, svinčena maža.
Bleisalz, s. **Bleizucker.**
Bleisand, der, svinčeni pesek.
Bleischlacke, die, svinčena žlindra.
Bleischmiege, die, an den Sparren, nach *V.*, šarba *, nach *Pot.* etwa, stik; rechtwinklige, pravi stik; stumpfwinklige, navpični stik (*Pot.*)
Bleischnur, die, svinčnica, vervica s svincam.
Bleischweif, s. **Wasserblei.**
Bleischwer, *adj.*, težko kakor svinec.
Bleisiegel, das, svinčen pečat.
Bleistampfe, die, stopa, phavnica za svinec.
Bleistift, der, svinčnik, svinčen čertnik, olovka.
Bleistufe, die, svinčena ruda (v kosovih).
Bleitisch, der, svinčena miza.
Bleiwaare, die, svinčenina.
Bleiwage, die, stavna mera, livel, besser nivel*.
Bleiweiß, das, svinčna beloba.
Bleiwinde, s. **Bleizug.**
Bleiwurf, s. **Bleischnur, Senkblei.**
Bleizucker, der, jesihokisli svinec, svinčeni sladkor.
Bleizug, der, svinčni kolovrat.
Bleken, s. **Blecken.**
Blende, die, bei Pferden, das Blendleder, prikrov, (*russ.*, naglaznik-naočnik); eine spanische Wand, zaslon; im Festungsbaue, zakrov; eine glänzende Bergart ohne Erz, nach *V.*, slepotica; ein blindes Fenster, gluho, slepo okno; s. auch **Blendlaterne, Nische.**
Blenden, *v. a.*, einen blenden, blind machen, oslepiti, slepiti koga; blanke Gegenstände blenden, potemniti, temniti; verblenden, *fig.* zaslepiti, slepiti, omamiti, mamiti, zmotiti, motiti, pačiti, slepariti, otemniti oči; der Schnee blendet mich, blešči, bleši se mi od snega; sneg mi jemlje oči, vid; Felle blenden, s. **Färben;** der Hirsch blendet den Jäger, jelen moti lovca; die Gräben blenden, zakriti, prikriti, prikrivati.
Blenden, das, bliščanje, blišanje; s. **Blendung.**
Blendend, *adj.*, zaslepen, slepiven, motiven; vom Glanze, bliščljiv, blišljiv, blišćeč, blišeč; blendend weiß, belo, da se je bleščalo, blešalo; *serb.*, belasan; blendende Schönheit, prečudna lepota.
Blender, der, slepivec.
Blenderleuchtung, die, slepivna luč.
Blendetritt, der, motivna stopinja.
Blendfenster, das, blindes Fenster, s. **Blende.**
Blendhell, *adj.*, blišćeč, blišeč, svetel, da se blišči, bliši.
Blendlaterne, Blendleuchte, die, nach *V.*, bliščivka, blišivka; nach *Jan.*, slepica.
Blendleder, s. **Blende.**

Blendling, der, izrodek, nach *V.*, slepuh; s. auch **Bastard, Zwitter.**
Blendrahmen, s. **Blindrahmen.**
Blendung, die, nach den Bedeutungen des Zeitworts, oslep, zaslepovanje, bliščanje bliščoba, blišoba, sleparjenje, omama, premota; s. **Blende, Iris.**
Blendwerk, das, slepilo, sleparija, sleparstvo, slepotija, zmama, zmota; einem ein Blendwerk vormachen, slepariti, noriti, bebiti, šemiti koga.
Blennorhöe, s. **Schleimfluß.**
Blesse, s. **Bläße.**
Blesche, s. **Schlag.**
Blessiren, s. **Verwunden.**
Blessur, s. **Wunde.**
Bletz, der, železen klin; s. auch **Lappen.**
Bletzfaß, das, kalivnica.
Bleumourant, s. **Bläulich.**
Blick, der, Schimmer, blesk, blïš, zablesk, sij, žarek; bei Malern, svetlo mesto; Blick des Auges, pogled, ozir; s. auch **Anblick, Augenblick, Auge**; einen Blick thun, pogledati; mit Blicken durchbohren, prebosti, prestreči z očmi; durch Blicke zu verstehen geben, pomigniti, migniti, migati; Blicke werfen, z očmi streljati, spogledovati se, loviti z očmi, ozirati se po kom, oči obračati v koga; den Blick auf etwas heften, upreti, upirati oči v kaj; seine Blicke bewachen, na svoje poglede čuti; durch Blicke reden, z očmi govoriti; einen Blick werfen, pogledati; mit nassem Blick, s solznim očesam; er that noch einen Blick, še enkrat se je ozerl na —; den Blick senken, oči pobesiti; Blicke wechseln, spogledovati se s kom.
Blicken, *v. n.*, pogledati, pogledovati, gledati; vom Silber, von der Sonne, zabliščati, bliščati, blišati se, blisniti, lesketati, zasvetiti se, svetiti se, zasijati, posijati, sijati; einen schnellen Schein geben, zablisniti; zum Vorschein kommen, prikazati, prikazovati se, kazati se, hleniti se; seitwärts, zurück blicken, ozreti, ozirati se; der Geiz blickt ihm aus den Augen, skopost iz njega gleda, vsak pogled razodeva njegovo lakomnost; sein Auge blickte Güte, (als *v. a.*), dobrota se mu je vidila, znala v očeh; er darf sich dort nicht mehr blicken lassen, ne sme se ondi pokazati; laß dich nicht vor mir blicken, da mi ne prideš več pred oči; unfreundlich blickend, stermogled; er ließ sich vor mir nicht mehr blicken, ni mi nič več prišel pred oči, ni ga bilo več (viditi); einem etwas blicken lassen, pokazati, kazati, razodevati.
Blickfeuer, das, kazavni, naznanivni ogenj†, ogenj na majakih.
Blickgold, das, srebernato zlato.
Blickschußrecht, *adv.*, ravno sebi nasproti.
Blicksilber, das, čisto srebro.
Blickweise, *adv.*, pogledama.
Blind, *adj.*, slep; blind sein, slep biti, ne viditi; blind ankommen, naleteti; er ist blind angekommen, naletel je, opekel se je, spečalo ga je; blind machen, oslepiti, slepiti; blind werden, oslepeti, slepeti, *serb.* auch obnevidjeti; vom Spiegel, otemneti; blinde Kuhspiel, slepa miš, mežirka, (mežirko igrati); blinder Mann, slep, slepec; ein blindes Weib, slep, sleplja, slepica; trübe, temen, mračen; blind laden, nabiti na prazno, (brez krogle); blinder Lärm, prazen hrup, vek; blinder Angriff, napad na videz, prividni napad; die Liebe ist blind, ljubezen nima oči, ne vidi; blinder Gehorsam, slepa, rabotna pokorščina, pokoršina; blind mitfahren, skrivaj, brez plačila, ne plačavši se peljati (s pošto); blinder Kauf, kup na videz; die blinde Seite, herbet; der blinde Haufe, neumna druhal; blind gegen Gefahren, ne maraje, ne gledaje na —; blinde goldene Ader, zaperta zlata žila.
Blindaal, der, slepa jegulja.
Blindboden, der, nach *V.* pokrov.
Blinddarm, der, ritnik, véliko čevo (črevo), danka.
Blinde, der, slepec; die, slepica, sleplja; das, tema, tmina.
Blindekuh, die, slepa miš, mežirka; *böhm.* u. *poln.*, slepa baba.
Blindenanstalt, die, **Blindeninstitut**, das, hiša, preskerbovavnica za slepe.
Blindenführer, der, slepcovodnik†.
Blindfenster, s. **Blende.**
Blindgeboren, *adj.*, slep rojen.
Blindglaube, der, slepa vera.
Blindgläubig, *adj.*, slepe vere, slepoveren.
Blindheit, die, slepota, slepost; er ist mit Blindheit geschlagen, slepa buča, ki ji je vid vzet, slep na obedve očesi.
Blindholz, das, rezje, rožje; bei den Tischlern, znotrina.
Blindkohle, die, sirov ogel, sirovo oglje, nedožgano oglje.
Blindlings, *adv.*, slepo, mežé, mežeje, slepotno, s slepimi očesi, tjo v en dan, kakor muha brez glave, nepremišljema.
Blindrahmen, der, zadnji, spodnji okvir, (na kteriga se platno, podoba nabija, nategne).
Blindschleiche, die, (Anguis fragilis), slepec, in *Kt.* slepir, in *St.* auch slepovoš.
Blindschloß, das, slepa ključavnica.
Blindschuß, der, prazen, slep strel.
Blindwüthend, *adj.*, slepobesen.
Blink, s. **Blinkend.**
Blinken, *v. n.*, zalesketati, lesketati, zablisketati, blisketati (se), bliščati, blišati se; von den Sternen auch migljati, tripati, *serb.* treptiti; sein Auge blinkt, oko se mu sveti, bliska; mit den Augen, s. **Blinzen.**
Blinkend, *adj.*, svetel, svetal, bleščeč, blešeč.
Blinkern, s. **Blinken.**
Blinzelauge, das, mežavo oko.
Blinzelmaus, die, slepa miš.
Blinzeln, Blinzen, *v. n.*, mežkniti, pomežkovati, pomežati, mežati, mežikati, mežgetati, auch uterniti, utripati, treniti, tripati, ob. trepati, mežurkati, migljati, migatati, *serb.* žmiriti, *russ.* žmuriti.
Blinzelnd, *adj.*, mežav.

Blinzer, Blinzler, der, mežavec, verächtl. mežalo.

Blitz, der, der leuchtende Schein, blisk; der Blitz (das Wetter) leuchtet, bliska se; der einschlagende Strahl, strela, *russ.* molnija; er ist vom Blitz getroffen, treščilo, trešilo je va-nj, strela ga je zadela; der Blitz hat gezündet, strela je vnela, vžgala; daß dich der Blitz, da te strela, *serb.* grom te ubio; er lief wie der Blitz, kakor blisk, kakor strela, po bliskovo (*nar. pes.*) je letel; s. auch **Blick, Glanz;** unter Donner und Blitz, ob gromu in blisku.

Blitzableiter, der, strelovod †, kalamita*, magnet, in St. strelni potegač, *russ.* gromovyj otvod, nach *M.* odvod bliska.

Blitzartig, *adj.*, bliskov, po bliskovo, blisku, streli podoben.

Blitzeile, Blitzeseile, die, velika naglica; mit Blitzeile, naglo, kakor blisk, kakor strela.

Blitzen, *v. n.* u. *i.*, zablisniti, blisniti, blikniti, zabliskati se, bliskati se, *altsl.* blistati oder bliscati se; es blitzt, bliska se, *serb.* munja seva; s. auch **Blinken, Schimmern;** ein großer Gedanke blitzte durch seine Seele, velika misel se mu zablisne, mu zasije v glavi.

Blitzen, das, bliskanje.

Blitzend, *adj.*, bliskajoč, bliščeč, blišeč, svetel.

Blitzschleuderer, der, perun.

Blitzfeuer, s. **Elektricität.**

Blitzschlag, der, tresk.

Blitzschnell, *adj.*, strelovit, bliskovit, nagel kakor blisk, kakor strela.

Blitzschnelle, s. **Blitzeile.**

Blitzschwanger, *adj.*, strelonosen, poln strele.

Blitzstoff, s. **Elektricität.**

Blitzstrahl, der, strela, *poln.* piorun; der Blitzstrahl fuhr in den Baum, trešilo je v drevo.

Blochtaube, Blocktaube, s. **Ringeltaube.**

Bloc, en bloc, s. **Bausch,** in **Bausch und Bogen.**

Block, der, čok, klada, panj, porungelj, gól *f.*, terkelj, štor; ein Sägeblock, kerlj, rekelj, hlod; zwei aus einem Stamme, dva bliznjaka; Haublock, tnalo, čola; ein Block Marmor, Zinn, kos marmeljna i. t. d.; in den Block legen, djati koga v klade.

Blockade, die, obstop (terdnjave); auf dem Meere, zapertija.

Blockartig, *adj.*, kladast.

Blockbaum, der, žagovec, drevo za žagovce (dosti debelo).

Blocken, *v. n.*, vom Falken, usesti se na dervo s plenam; *v. a.*, den Stiefel blocken, natezati, raztezati (na lesu).

Blöcken, *v. a.*, jemanden, v klado deti, devati koga; s. auch **Blecken.**

Blockhaus, das, bajta iz hlodov, čerdak; ein Bollwerk, *russ.* strelnica; s. **Stockhaus.**

Blockholz, das, čok, hlod, kerlj za kolarje.

Blockiren, *v. a.*, obstopiti, obstopati, obdati, obleči, oblegati, *poln.* opasać; auf dem Meere, zapreti, zapirati.

Blockkasten, der, nach *V.* oklep.

Blockmeißel, der, bei den Schmiden, klinja, sekalce, sekalo.

Blockpfeife, die, piščal, pišal scelama, iz eniga kosa.

Blockrad, das, nach *V.* potakalec, scelama kolo, kolo s celo.

Blockrolle, die, valjar, ladjarski škripec.

Blockschiff, das, plav, nach *Gutsm.* vor.

Blockstück, das, čok.

Blockwagen, der, voz na nizkih, debelih kolih za veliko težo, nach *V.* bosnik, križevate kola, pertene kola; bei den Kunstgärtnern, um darauf die Spalier zu beschneiden, kolovrat.

Blockzinn, das, kositar v cjokih, v debelih koscih.

Blödäugig, s. **Blödsichtig.**

Blöde, *adj.*, schwach, blöde Augen, blöder Magen, slabe oči, slaboten želodec; blöd am Verstand, top, bebast, topoglav, bedast, trapast, slaboumen, norljav, ternjav; furchtsam, plah, boječ, sramožljiv; er ist blöde in der Gesellschaft, rado ga je sram, boječ, kadar je med ljudmi, *russ.* nesmelyj.

Blödigkeit, die, der Augen, slabota, slabost oči; des Verstandes, slaboumnost, topost, topoglavnost; Schüchternheit, plašljivost, plašnost, plahota, boječnost.

Blödling, der, slaboumnež, bebec.

Blödsichtig, *adj.*, berljav, slaboviden, slabih oči, kratkoviden.

Blödsichtige, der, Blödauge, slabovidec, berljavec; die, berljavka.

Blödsichtigkeit, die, slabost oči, berljavost, slabovidnost, kratkovidnost.

Blödsinn, der, bebost, topost, topoglavost, slaboumnost, *böhm.* blbost.

Blödsinnig, *adj.*, beb, bebast, budalast; einer oder eine, budalo; s. auch **Blöde.**

Blödsinnigkeit, s. **Blödsinn.**

Blohm, der, nach *V.* jelenica.

Blokade, s. **Blockade.**

Blöken, *v. n.*, vom Rindvieh, mukniti, zamukati, mukati; von Schafen, bekniti, zabeketati, beketati, zablejati, blejati; von Ziegen, zameketati, meketati; blöckend ankommen, (z. B. nach Hause), primukati, pribeketati, oder priblejati, primeketati (domu).

Blöken, das, s. **Geblöcke.**

Blond, *adj.*, vom Gesicht, bel; vom Menschenhaar, belolas, belkast, plavenkast, rumenkast, auch rudečkast, nach dem *Serb.*, *Poln.* u. *Böhm.* plav, (*cfr. altsl.* plav', weiß).

Blondbart, der, beloberk†.

Blonde, Blondin, der, belolasec, beloglavec, plavec; die Blondine, belolaska, beloglavka, plavka.

Blondgelockt, Blondhaarig, *adj.*, rumenokodrast, plavokodrast, belolas.

Blondkopf, s. **Blonde.**

Bloquade, s. **Blockade.**

Bloß, *adj.*, odkrit, nag, slečen, sam; mit bloßen Füßen, bos, neobut, razzut, razobut;

f. auch **Barfuß**; mit bloßem Kopfe, gologlav, razoglav, razkrit, odkrit; mit bloßen Händen, golorok, s praznimi rokami; mit bloßem Halse, golovrat; bloße Füße, bose noge; nackt, nag; bloßes Schwert, gol meč; mit bloßen Augen, z golimi očmi; auf der bloßen Erde, na golih, terdih, pustih tleh; nackt und bloß, nag in slečen; bloß, d. i. allein, nichts als, sam, le, zgoli; z. B. bloße Unschuld, zgolj nedolžnost, gola, sama nedolžnost; arm, siromašen, obnažen, gol; unter dem bloßen Himmel, pod milim Bogam; bloßdecken, f. **Aufdecken**; sich bloß geben, razgoliti, razgaljati se, odkriti, razodeti, pokazati svojo slabost, hibo; sich bloß stellen, podati se v nevarnost, nastaviti se nevarnosti; einen bloß stellen, v sramoto pripraviti koga, razodeti slabost koga, osramotiti koga; ein bloßes Gerücht, prazen glas; aus bloßer Hoffart, iz goliga, samiga, čistiga napuha; bloß und allein, pod milim nebam, zgolj sam, edin; *adv.*, samo, edino, le, zgolj, toliko; f. a. **Bar**, **Nackt**.

Blöße, die, des Leibes, nagota, nagost, golota; eines Menschen Blößen aufdecken, f. **Bloßstellen**; dem Gegner eine Blöße geben, slabost pokazati, pustiti nasprotniku kam, da naj udari; f. auch **Blößling**; Armuth, golota, siromaščina, siromašina; eine von Bäumen entblößte Stelle, goličava, goljava, goljina, laz; f. auch **Lichtung**.

Bloßerdings, *adv.*, zgolj, edino.

Bloßfüßig, f. **Barfüßig**; die Bloßfüßige, bosotulja.

Bloßgeben, f. **Bloß**.

Bloßhändig, *adj.*, golorok.

Bloßköpfig, *adj.*, gologlav, razoglav.

Blößling, der, gola koža, *fig.* revež, golin.

Bloßstellen, f. **Bloß**, **Aussetzen**.

Bloßstellung, die, odkrov, odkrivanje, razodevanje slabosti kaciga človeka.

Blötz, f. **Plötz**.

Blühen, *v. n.*, cvesti, cvitati, cvetati, in Kt. a. cveteti, (cvetim); wer weiß, wo sein Glück blühen wird, kdo ve, kje ga čaka sreča; der Handel blühet, kupčija cvete, se razcveta, lepo kaže.

Blühend, *adj.*, cveteč, cvetajoč; blühende Wangen, žive, cvetle, čverste lica, daher cvetečeličen; im blühenden Zustand sich befinden, cvesti, razcvetati se, v razcvetu biti.

Blühestand, f. **Blüthentage**, **Blüthenzeit**.

Blühezeit, f. **Blüthenzeit**.

Blümchen, das, cvetličica, cvetica, rožica, *russ.* cvetok.

Blume, die, Blüthe, cvet, *coll.* cvetje; in engerer Bedeutung, Pflanzen eines angenehmen Geruches und von angenehmer Farbe, cvetlica, cvetka, gewöhnlich auch roža, *altsl.* cvét, cvétk; eine seltene Blume, redko zelišče, zeliše; das Schönste, Feinste seiner Art, cvet; Blume der Unschuld, cvet devištva; an einem Geschwüre, verh, veršič, gnojni verh; Menstruation, čišča, perilo, nach V. mladež, nach *Gutsm.* diže; *waidm.* rep (zajčji, lesičji); Blässe, lisa, pisa, mast, tolšča.

Blümeln, *v. n.*, lepotičiti besedo; die Bienen blümeln, bčele letajo po cvetji.

Blümen, *v. a.*, s cvetjem, s cvetkami ozaljšati, olepšati, zaljšati, lepšati.

Blumenasch, f. **Blumentopf**.

Blumenau, die, cvetna loka, trata.

Blumenausstellung, die, razstava cvetlic.

Blumenbau, der, rožarija, sajenje, obdelovanje cvetlic, cvetličarstvo.

Blumenbeet, das, greda, gredica za cvetlice, s cvetkami zasajena, cvetna od. cvetlična greda.

Blumenbesuch, der, paša po cvetlicah.

Blumenblatt, das, cvetni list, listek.

Blumenbusch, f. **Blumenstrauß**.

Blumendecke, die, korec, ocvetnik†, podcvetek†.

Blumenerde, die, perst za cvetlice dobra.

Blumenfeld, das, cvetno polje, rožno polje; f. a. **Blumenbeet**.

Blumenfest, das, cvetno, rožno obhajanje.

Blumenflor, f. **Blütezeit**.

Blumenflur, f. **Blumenau**.

Blumengarten, der, rožni vert, cvetnjak, vert, ograda za cvetlice.

Blumengärtner, der, cvetličar, vertnar, ki se peča s cvetlicami ali rožami.

Blumengehänge, das, venci, obešeni venci.

Blumengeruch, der, cvetlični duh.

Blumengewächs, das, cvetna rastlina, rožna zel, roža.

Blumengöttin, die, cvetana†, Flora.

Blumengrund, der, cvetna njiva, zemlja.

Blumenhaar, das, s cvetjem olepšani lasje; f. auch **Flachsseide**.

Blumenhaft, *adj.*, cvetast, rožast.

Blumenhügel, der, cvetin, cveteč hribec.

Blumenkelch, der, cvetna čašica, kupica, zvonček, piskerc od. piskrec; bei Nelken, trobel-i.

Blummenkenner, f. **Blumist**.

Blumenknospe, die, cvetlični popek.

Blumenkohl, der, cvetno zelje.

Blumenkranz, der, venec iz cvetja, iz cvetlic.

Blumenkrone, die, cvetna krončica, venčec.

Blumenkunst, die, rožarstvo, cvetličarstvo†.

Blumenlese, die, Anthologie, cvetnik, cvetje, antologija; der Bienen, obnožina, obnožje.

Blumenliebhaber, der, cvetoljub†.

Blumenmaler, der, malar cvetlic.

Blumenmehl, das, Blumenstaub, mešičje, cvetni prah, rodovitni prah na cvetji.

Blumenmonat, der, veliki traven, maj.

Blumenpfad, der, pot, steza s cvetjem posuta.

Blumenreich, *adj.*, cvetličnat, rožnat, cvetnat; das, cvetličje†.

Blumenscheide, die, (spatha), cvetna nožnica, cvetno zagrinjalo†, *poln.* koszulka, *serb.* tulac.

Blumenschmuck, der, cvetje za olepšavo.

Blumenseite, die, lice od kože.

Blumensprache, die, govorjenje po cvetlicah, s cvetlicami.

Blumenstaub, f. **Blumenmehl**.

Blumenstiel, der, cvetni recelj, pecelj.
Blumenstock, der, cvetlični germič.
Blumenstrauß, der, zvezek, šopek, povojak, nach *Gutsm.* auch kitica, metlica, pušeljc*; *serb.* kita, *böhm.* kytka.
Blumenstück, das, in den Gärten, s. Blumenbeet; in der Malerei, rožni mal, malarija, malanje cvetja, cvetlic.
Blumensuchrecht, das, pravica paše po sterniščí, sterniši in ledini.
Blumenthal, das, cvetin, cveteč dol.
Blumentopf, der, lonec za cvetlice, bénčin, *russ.* cvétnik.
Blumentuch, das, cvetasta, rožasta ruta.
Blumenvogel, s. Schmetterling.
Blumenvoll, s. Blumenreich.
Blumenwerk, das, cvetovje, cvetje.
Blumenzapfen, der, (Julus masculus), mačica.
Blumenzeit, die, cvetje, čas cvetja; s. a. Frühling.
Blumenzucht, s. Blumenbau.
Blumicht, **Blumenähnlich**, *adj.*, rožast, cvetast.
Blumig, *adj.*, Blumen habend, rožnat, cvetnat, rožat, poln cvetja, cvetlic.
Blumist, der, rožar, cvetličar, cvetoznanec, cvetoljub†.
Blümlein, s. Blümchen.
Blunze, s. Blutwurst.
Blüse, s. Bache.
Blut, das, kri, kerv, *f.*, *altsl.* kr'v; venöses Blut, černa kri; das wird böses Blut geben, setzen, iz tega se bo jeza skuhala; Blut lassen, pustiti, puščati, pušati (kri); das Blut schießt aus der Wunde, kri sika, vre iz rane; Blut auswerfen, kri pljevati, herkati; das Blut stieg ihm ins Gesicht, rudečica ga je polila, zarudel je; wie Milch und Blut, kakor mleko in kri; Gut und Blut für den Kaiser, življenje in premoženje *od.* blago, drago za cesarja; ein junges Blut, mladeneč, deklica; im Blute liegen, ubit ležati; Abstammung, rod, kri, v rodu, v kervi biti; bis aufs Blut, do kervi, do naziga; mit Blut besudeln, okervaviti, kervaviti; das ist mein Schweiß und Blut, to sim jez kervavo prislužil, to so moji žulji.
Blut-, in Zstzg., dem Blute eigen, kervni; dem Blute ähnlich, blutig, kervav.
Blutader, die, (žila) odvodnica, kervnica, *russ.*, krovnaja, krovovozvratnaja (kervovračna) žila.
Blutaderentzündung, die, vnetica odvodnice; Blutadergeschwulst, otok odvodnice; Blutaderöffnung, vsek odvodnice.
Blutandrang, der, naval, pritis kervi.
Blutarm, *adj.*, siromašk, kervavo potreben, do kraja potreben, ubog ubog, zelo ubog, gol in nag; er ist blutarm, prav siromak je.
Blutauge, das, kervavo oko.
Blutausleerung, die, kervotok, zguba kervi.
Blutauswurf, der, herkanje kervi, kervavi herkelj.
Blutbad, das, prelitje, prelivanje kervi, klanje, kervava svatovščina, svatovšina, kervavija†.
Blutbann, s. Blutgericht.
Blutbefleckt, *adj.*, kervav, okervavljen, od kervi umazan, zaškropljen; blutbefleckte Hand, kervava, morivcova roka.
Blutbegierig, *adj.*, kervoželjin.
Blutbesprengt, **Blutbespritzt**, **Blutbeströmmt**, **Blutbesudelt**, **Blutbetriefst**, s. Blutbefleckt.
Blutbeule, die, bei Pferden, kervavica.
Blutbildung, die, naprava, nareja, tvarjenje kervi.
Blutbirne, die, kervavka.
Blutbrechen, das, bruhanje kervi, metanje kervi; daran leiden, kri bruhati, kri metati, bljevati.
Blutbuche, die, kervava bukva.
Blutbühne, s. Blutgerüst.
Blutdiscrasie, die, spridena kri.
Blutdurchfall, der, kervava driska, griža.
Blutdurst, der, kervoželjnost, kervoločnost, žeja po kervi, nach *M.* kervoserdnost.
Blutdürstend, **Blutdürstig**, *adj.*, kervožejin, kervoželjin, kervoločen, žejin kervi.
Bluteiter, das, sokrovica.
Blüte, s. Blüthe.
Blutegel, der, (in allen slav. Mund.), pijavka, pijavica, nach *Gutsm.* auch pivola, pivolica, kervna pija; Blutegel ansetzen, pijavke staviti, *serb.* metati, *fig.* kervopija, kervolok, trinog.
Bluteiterig, *adj.*, sokrovičen.
Bluten, *v. n.*, kervaveti, kri točiti; ich blute, kri mi teče; die Nase blutet, kri mi iz nosa teče, solzi; er blutete für uns, kri je prelil za nas; er soll mir dafür bluten, to ga bo bolelo; das Herz blutet mir, serce mi v kervi plava, se mi v kervi topi, mi poka, serce me boli; mein Schwert blutete, moj meč je bil kervav, kri se je cedila, je kapala od njega; die Rebe blutet, terta solzi; das Erz blutet, kaže se rudeča sreberna ruda.
Bluten, das, die Blutung, kervavitev, kervavenje, kervavljenje.
Blutend, *adj.*, kervav.
Blutfahne, die, kervavo bandero.
Blutfärbig, *adj.*, kervav.
Blutfennich, s. Bluthirse.
Blutfink, der, (Loscia pyrrhula), berstnik, kalin, lepar, boltek, *poln.* u. *böhm.* gyl (hyl).
Blutflechte, die, kervav lišaj.
Blutfleck, der, kervav madež.
Blutfluß, **Blutgang**, der, kervomok, kervotok, močenje kervi.
Blutflüßig, *adj.*, kervomočin.
Blutfremd, *adj.*, celo neznan.
Blutgang, s. Blutfluß.
Blutgefäß, das, kervna posoda, kervnjak, kervna cev.
Blutgeld, das, s kervjo zadobljen, kervav denar; das Wergeld, kervnina, *altruss.* vira, *altpoln.* glowszczyzna, u. krwawie, *serb.* kerv, kervarina, kervnina,

Blutgericht, das, kervava sodba, zaglavna sodba; s. auch Criminalgericht.
Blutgerüst, das, kervavi óder, morišče, moriše.
Blutgeschwulst, die, kervav otok.
Blutgeschwür, das, stisnovec, černi, hudi mehur, metlaj, bula, tvor; *medic.*, sokrovična ugnjida.
Blutgesell, der, somorivec, deležnik umora.
Blutgier, die, kervoželjnost, kervoločnost.
Blutgierig, s. Blutdürstend.
Bluthänfling, der, (Fringilla cannabina), repnik, repičica, repalšica, konopnjan, konopljenka.
Bluthärnen, das, kervavo scanje, kervomok; kervomoča; haben, kervomočin biti, kri močiti, scati.
Blüthe, richt. **Blüte**, die, cvet, cvetenje; als *coll.* cvetje; *dim.*, cvetjiče; *fig.*, auch, razcvet; sein in der Blüthe, cvesti, v cvetji biti; *fig.*, das Beste einer Sache, cvet, serce; in der Blüthe des Alters, v najboljši dobi, v najlepših letih; in der Kirschenblüthe, ob cvetu češenj; kadar češnje cvetó.
Blüthenarm, *adj.*, brezcveten, kar ima malo cvetja.
Blüthenbaum, der, cveteče drevo.
Blüthenfeld, das, cveteče polje.
Blüthengebüsch, das, cveteče germovje, germ v cvetji.
Blüthenhain, der, gaj v cvetji.
Blüthenkelch, s. Blumenkelch.
Blüthenknospe, s. Blumenknospe.
Blüthenkopf, der, glavica, betica.
Blüthenmehl, das, cvetna moka.
Blüthenreich, *adj.*, cvetnat, poln cvetja.
Blüthenständig, *adj.*, nadcveten.
Blüthenstaub, der, mešičje, cvetni prah.
Blüthentage, *pl.*, cveteča doba, mladost.
Blüthenvoll, s. Blüthenreich.
Blüthenzeit, die, cvetje, čas cvetja.
Blüthenzweig, cveteča vejica.
Bluthirse, die, (Panicum sanguinale), bar, *böhm.*, rosička; *poln.*, proso kerwawe.
Bluthochzeit, die, kervava svatba.
Bluthund, der, s. Schweißhund; *fig.*, kervolok, kervopija.
Bluthusten, s. Blutbrechen.
Blutig, *adj.*, kervav, okervavljen, v kervi; blutig machen, okervaviti; blutiger Eiter, sokrovica; blutig schlagen, do kervaviga, do kervi pretolči; blutiges Fleisch, srovo meso; mit blutigen Köpfen abweisen, zaverniti s pobitimi, s kervavimi glavami; eine blutige Schlacht, kervav boj, hud boj; s. auch Grausam; er hat keinen blutigen Heller, nima ga okrogliga, nima beliča v žepu.
Blutigel, s. Blutegel.
Blutjauche, die, sokrovica.
Blutjung, *adj.*, mlad ko cvet, premlad, zlo mlad; *serb.*, *fig.*, mlad kao kaplja.
Blutklumpen, der, kepasta kri.
Blutköpfig, *adj.*, kervoglav, kervavoglav.
Blutkraut, das, (Cythrum salicaria), zviti koren.
Blutkuchen, der, (Placenta sanguinis), kervna gruda, kervina.
Blutlassen, das, puščanje, pušanje (kervi).
Blutlauf, der, Ruhr, kervava griža; s. Blutumlauf.
Blutleer, s. Blutlos.
Blutlehre, die, kervoslovje, nauk od kervi.
Blutleiter, *pl.*, debele odvodnice (v možganinih mrenah).
Blutlos, *adj.*, brezkervin, brez kervi.
Blutlosigkeit, die, brezkervnost, brezkervnica.
Blutlymphe, die, kervna meza.
Blutmal, das, zasedena, podpluta kri; *serb.*, modrica.
Blutmangel, der, pomanjkanje kervi; s. auch Blutlos; daran leiden, imeti premalo kervi.
Blutmasse, die, die ganze Blutmasse, vsa kri.
Blutmensch, s. Bluthund.
Blutmilchen, das, kervomolža, kervavo mleko.
Blutpfirsich, der, rudeča, kervava breskva.
Blutrache, die, kervno maščevanje, mašcevanje; *serb.*, kervna osveta.
Bluträcher, der, kervni maščevavec, mašcevavec kervi.
Blutregen, der, kervav dež.
Blutreich, *adj.*, kervnat, poln kervi.
Blutreinigend, *adj.*, kervočistiven.
Blutreinigung, die, čiščenje, čistenje, čišenje kervi.
Blutreinigungsmittel, das, čistilo kervi, za kri.
Blutrichter, der, zaglavni, kervni sodnik, kervavi (kriminalni) sodnik.
Blutroth, *adj.*, rudeč kakor kri.
Blutrünstig, *adj.*, kervav, kervaveč.
Blutsauer, *adj.*, pretežak, pretežaven.
Blutsauger, Blutsäufer, der, kervolok, kervopija, s. auch Blutegel.
Blutschande, die, (incestus), kervosramnost †, rodoskrumba †, kervomešnja †; *russ.* krovosmėšenie; *poln.*, kazirodztwo, *böhm.*, krevní smilství; Blutschande begehen, treiben, oskruniti, skruniti rod.
Blutschänder, der, kervosramnik, kervosramnež, rodoskrunec.
Blutschänderisch, *adj.*, kervosramen, rodoskrumben.
Blutscheu, *adj.*, kervoplah, kdor se kervi boji in je viditi ne more.
Blutschlag, der, kervni mertud.
Blutschlecht, *adj.*, prav slabo, za nič.
Blutschöffe, der, prisednik zaglavne sodbe.
Blutschuld, die, krivica, krivda prelite kervi, umor, uboj, *serb.* kerv.
Blutschuldig, *adj.*, kriv umora, ubojstva.
Blutschuldige, der, morivec; die, morivka.
Blutschweiß, der, kervav pot, kervav znoj, kervave srage *pl.*

Blutschwell, der, bei Pferden, prisadnik.
Blutselten, *adj.* u. *adv.*, prav redek, redko.
Blutsfreund, der, žlahtnik, rojak, rod, žlahta, sorodnik; er ist mein Blutsfreund, sva si v rodu, v kervi; rod po kervi.
Blutsfreundin, die, žlahtnica.
Blutsfreundschaft, die, žlahta, rod po kervi; *russ.*, krovnost; *poln.*, krewność, pokrewieństwo.
Blutspat, s. Blutschwell.
Blutspeien, das, pljevanje, kašljanje, herkanje kervi.
Blutspur, die, sled kervi.
Blutstallen, das, s. Blutharnen.
Blutstätte, die, morišče, moriše; mesto, kjer je bil kdo ubit.
Blutstein, der, (Hamatites), rudeča železna ruda.
Blutstillend, *adj.*, kri ustavljajoč; blutstillendes Mittel, pomoček za ustavljenje kervi.
Blutstockung, die, okrep, zgostitev kervi.
Blutstrieme, die, kervava proga, krotovica; *serb.*, modrica.
Blutstrom, der, kervav potok, potok kervi.
Blutstropfen, der, kaplja, sraga kervi.
Blutsturz, der, kervni udor, ulij, hud kervotok; haben, kri bruhati, metati iz gerla.
Blutstürzung, s. Blutsturz, Blutvergießen.
Blutsunterlaufung, die, podsedena, zasedena, podpluta kri.
Blutsverwandter, **Blutsverwandtschaft**, s. Blutsfreund u. s. f.
Bluttag, der, kervav dan.
Bluttaufe, die, kerst po kervi.
Blutthat, die, kervavo delo.
Blutumlauf, der, obtek kervi.
Blutung, die, kervavenje, kervavitev; es trat eine starke Blutung ein, jela mu je močno kri teči.
Bluturtheil, das, smertna obsodba.
Blutvergießen, das, prelivanje kervi, kervolitje, kervoprelitje.
Blutverlust, der, zguba kervi.
Blutvoll, *adj.*, s. Blutreich, Blutbefleckt.
Blutwallung, die, vrenje kervi.
Blutwärme, die, kervna toplota.
Blutwasser, das, kervna vodica, siratka.
Blutwenig, *adv.*, celo malo, majckino, mičkino, malo malo, kar je v oči treba.
Blutwurst, die, mulica, kervava klobasa, kervavica.
Blutzehent, der, desetina od živine, živalska desetina.
Blutzeichen, das, am Himmel, kervavo znamnje, kervave šibe; s. auch Blutspur.
Blutzeuge, der, kervava priča; mučenec, mučenik; *altsl.*, mąčenik (= močenik), gewöhnlich, marternik (vom Griech. μαρτυρ Zeuge.)
Blutzwang, der, kervava drista, griža.
Boa, s. Riesenschlange.
Boback, der, nach dem *russ.*, bajbak.
Boberelle, s. Judenkirsche.
Bobbinett, das, mašinski krajci, angleški tul.
Bock, der, eigentlich Ziegenbock, kozel, tekec; Schafbock, oven, praz, für beide, auch jarec, merkač; der kastrirte Bock, rezani kozel, perč; Rehbock, sernjak; der Hirschbock, jelen; den Bock zum Gärtner setzen, svinjam meh dati; dati mački salo varovati, ribo, raka v vodo vreči; kozla v zelnik spustiti; dati kozliče volku pasti; den Bock auf die Haferkiste setzen, kravo v zelnik spustiti; Sturmbock, (aries bei den Römern), oven, železni oven, stenolom; ein geiler Mensch, kozel, svinja; ein Gerüst, ein Gestell, koza, kozelc, kozača, konj; am Weberstuhl, volk; Kutschbock, sedalo; in den Bock spannen, kolenčati; s. auch Block; ein Balken zum Schlagen, baba, babica; d. i. der mittlere Theil der Nabe, nach *V.*, sreda pesta; ein Fehler, kozel, pogrešek, blod; einen Bock schießen, ustreliti z motovilam, z matiko; *poln.*, baka ustrzelić (čmerlja ustr.); ein stinkender Bock, smerduha; einem den Bock stehen, biti komu podnožnica, za podnožje; des Bockes, kozlov.
Bock=, in Zss., kozlov, kozlovski.
Bockbeinig, *adj.*, kozonog; *fig.*, termast.
Böckchen, das, kozlič, kozliček, kozle; jarčič.
Böckeln, *v. n.*, po kozlu smerdeti.
Bocken, die, s. Pocken.
Bocken, *v. n.*, von der Ziege, perskati se, von den Schafen, merkati se; stinken, po kozlu smerdeti; das Schiff bockt, ladija kozle prebrača, kozelce dela, se prekucujo, prekucva; das Pferd bockt, konj se spenja; mit den Hörnern stoßen, terkniti, terkati.
Bocken, **Böcken**, *adj.*, kozlov, kozji, jarčji.
Böcken, *v. a.*, seno na kupe devati.
Bockfell, das, kozlovina, kozličevina, kozja, eig., kozlova koža.
Bockfleisch, das, kozlina, kozletina, kozje meso.
Bockflöte, die, pokoněnica, pokončna, piščal s pilkam; s. auch Dudelsack.
Bockfüßig, s. Bockbeinig.
Bockhart, *adj.*, preterd.
Bockhaut, s. Bockfell.
Bockicht, *adj.*, kozlovast.
Bockig, *adj.*, die Ziege ist bockig, koza se perska.
Bockkäfer, der, s. Holzbock.
Bockkalb, das, mlad sernak, sernček, sernče.
Bocklamm, das, ovniček, biček, janček.
Bockleder, das, kozlovina, kozličevina, usnje iz kozlove kože.
Bockledern, *adj.*, iz kozlovine.
Bockmühle, die, mlin na veter; *serb.* vetrenjača.
Bockpfeife, die, dude, dudke, dudlje, rožnica, mešin.
Bockpolster, der, blazinica za kočijaško sedalo.
Bocks=, in Zss., kozlov, jarčji.

Bocksbart, der, kozja brada.
Bocksbeere, s. Heidelbeere.
Bocksbeutel, der, mošnja; *fig.*, stara navada, s. auch Schlendrian.
Bocksbohne, s. Bitterklee.
Bocksschemmel, der, kočijaška podnožnica.
Bockshaar, das, kozja dlaka, kozlove kocine; Kraut, mlečnice, sončnice.
Bockshorn, das, kozji rog; ins Bockshorn jagen, v kozji rog vgnati, vganjati koga, kozjo molitvico učiti.
Bocksmelde, die, (Chenopodium vulvaria), babji pezdec.
Bocksprung, der, kozji skok, poskok; mit Bocksspringen herankommen, priskakljati (kakor kozliček).
Bocksstreich, der, kozlarija, kaj neumniga, kar kdo naredi.
Bockstoß, *i.*, terk.
Bockstütze, die, oplen.
Bockvorstellung, die, oder s kozami (napravljen).
Boden, der, die Oberfläche der Erde, das unterste, tla; fruchtbarer Boden, rodovitna zemlja, rodoviten svet; sandiger, peščena, pešena zemlja, peščenica, pešenina; unfruchtbarer Boden, jalovica; steiniger, kameničje; d. i. Grund und Boden, zemlja, svet; der Boden eines Gefäßes, dno; den Boden einsetzen, zadniti; eines Zimmers, pod, tla auch *altsl.*; der Presse, kernica; über den Zimmern, strop; sich zu Boden setzen, von flüssigen Dingen, (na dno) se usesti, usedati; Boden des Meeres, dno morja; ein Boden Wachs, Talg, krožec voska, loja; Korn-, Tanz-, Dreschboden, pod, gumno, skedenj; ein Thurm mit 4 Böden, zvonik s štirimi podmi; der oberste Raum unter dem Dache, strop, dilje, nadizba, ispa, nadhišje, nadstropje, podstrešje; der Boden eines geblümten Zeuges, dno, polt; die Bühne der Scheune, peter, petra; Schüttboden, žitnica, kašta, kašča, kača; Boden legen, podničati; ohne Boden, s. Bodenlos; am Boden, na tleh; d. i. an der Erdoberfläche, pri tleh; zu Boden stoßen, (von einem Stier), pobosti koga na tla; zu Boden heften den Blick, pobesiti oko; zu Boden strecken, zvaliti, podreti, zverniti, potlačiti na tla; zu Grund und Boden gehen, pod zlo iti, konec vzeti; zu Boden treten, poteptati; dem Fasse den Boden ausstoßen, do dobriga pokvariti; der Boden wird fliegend, zemlja se razperšuje (razperhniti); zu Boden sinken, zgruditi se na tla.
Boden-, in Zsszg., spodnji, doljni, v podu, dnu, od dna i. t. d.
Bodenart, die, versta zemlje; man muß die Bodenart berücksichtigen, treba je gledati na to, kakšen da je svet.
Bodenbesitz, s. Grundbesitz.
Bodenblatt, das, podnica.
Bodenbohne, die, nizki fažol, pertlikasti fažol.
Bodenbrett, das, auf den Leiterwägen, dilja, podnica, auch sórnica; bei den Schiffern auf der Save, dilja; am Faße, an der Truche, das mittlere, srednica; das äußere, halbmondförmige, krajic, auch krajevec; bei den Korbmachern, das Bodenstück, deska.
Bodencultur, die, obdelovanje zemlje, kmetovanje.
Bodenerschöpfung, die, izmolža, izrodba zemlje.
Bodenfenster, das, lina.
Bodenfleck, der, košček zemlje.
Bodengericht, das, bei den Jägern, zaderga, zanka, žima.
Bodengeschoß, s. Erdgeschoß.
Bodenhammer, der, kotlovinarski bet.
Bodenholz, das, bei den Faßbindern, les za dna.
Bodenkammer, die, izba, gornjica, gornja hiša, podstrešnica.
Bodenkunde, s. Geognosie.
Bodenloch, das, lina.
Bodenlos, *adj.*, brez dna, kar nima dna, *böhm.* bezedný; bodenlose Fässer, sodi brez dna, *fig.* nezmeren, neskončen, neznan, prazen, brez podstave.
Bodenlucke, s. Bodenloch.
Bodenrad, das, bei den Uhren, spodnje kolo, *dim.* spodnje kolesce.
Bodenraum, s. Boden.
Bodenriß, der, razpok v dnu.
Bodensäge, die, žaga za dno.
Bodensatz, der, gošča, goša; Niederschlag, kaliž, grampa; des Oels, goščava, gošava, gošča, goša, goščica, gošica, auch motež, metež, tropine, troska, drožje, *böhm.* usedlina; Schmerbodensatz, nach *M.* podmast.
Bodenschichte, die, spodnja lega, plast, nasad.
Bodenschlüssel, der, ključ od izbe, gornjice.
Bodenschrumpf, s. Bodenriß.
Bodenschwelle, die, podnice *pl.*
Bodenspicker, der, klinec podnik.
Bodenstein, der, spodnji kamen.
Bodenstock, der, bei den Korbflechtern, der zum Boden des Korbes dient, kopito.
Bodenstück, das, bei den Böttchern, ploh za dno, les za dno; bei den Kanonen, dno od topa.
Bodentalg, der, lojéve tropine.
Bodenthür, die, vrata na izbo; bei Fässern, okno.
Bodenzieher, der, natezivnik, natezač.
Bodenzins, der, poveršnina, davek od tal, od poveršja zemlje.
Bodenzoll, der, sodnina, col ali mita od tekočin.
Bodnig, s. Bottich.
Bodmen, **Bödmen**, *v. a.*, den Boden eines Fasses machen, zadniti, odniti, dniti (sod), auch zabertviti; ein Zimmer, podničati, pod narediti, delati; ein Schiff bodmen, zastaviti ladijo.
Bodmerei, die, namorski zajem in zastava ladije; ein Schiff mit Bodmerei beschweren, s. Bodmen.

Bodmereivertrag, der, pogodba zastran namorskiga zajma.
Bofist, der, (Lycoperdon bovista), pezdek, kervnica.
Boge, s. **Bogruthe**.
Bogen, der, lok, sloč-i, locenj; (*altsl.* lak); Schwibbogen, oblok, obok; eigentlich obvok; *russ.* svod; Zirkelbogen, obod eig. obvod; der Fluß macht einen Bogen, potok krivino, kljuko, zavoj dela; zavija se; in Bausch und Bogen kaufen, po verhu, poprek, počez kupiti; s. a. **Bausch**; Bogen Papier, pôla (peča), lepenj popirja; *russ.*, list; bei Mühlsteinen, obod, okolišče-nice, okolišnice *pl.*, s. auch **Armbrust**; Fiedelbogen, lok; *böhm*, *poln*. u. *russ.*, smyček; der himmlische Bogen, s. **Regenbogen**; Bogen bei der Weinrebe, konj, šparon; **Bogen**, *waidm.*, s. **Dickicht**.
Bogen, **Bögen**, *v. a.* u. *r.*, zaviti, zavijati (kaj, se).
Bogenartig, *adj.*, na oblok, sločen, obločast.
Bogenbohrer, der, der unten wie ein Meißel geschliffen ist, nach *V.* peretnik; der vermittelst eines Bogens umgedreht wird, durgelj s peretnikam.
Bogendecke, die, lokasti strop.
Bogener, **Bogner**, **Bogenmacher**, der, lokar; Armbruster, samójstrar.
Bogenfahrt, die, po verhu kup, po čez kup; s. **Bausch**.
Bogenfeile, die, pila s lokam, pila na lok.
Bogenfenster, das, oblokano okno.
Bogenförmig, *adj.*, *concav*, slok, slokast, sločen; *convex*, obokast, oblokast, zbočen, zbokast.
Bogengang, der, obločnik †, arkada, obokana shodnica †.
Bogengerüst, das, pege *pl.*, nach *V.* sopoge, popeje; oder na lok.
Bogensegment, das, am Rade, plat, platišče, platiše; nach *Jan.*, naplatek.
Bogengewölbe, das, oblok, nach dem *russ.*, svod.
Bogengröße, die, in Bogengrösse, na celo polo.
Bogenhaft, s. **Bogenförmig**.
Bogenkampf, der, boj na lok in pušico.
Bogenlang, *adj.* celo polo dolg.
Bogenlaube, die, oblokasto obsenčje; s. a. **Bogengang**.
Bogenlinie, die, zavita, sloka, kriva poteza, čerta; čerta na okrog, na lok.
Bogenmacher, s. **Bogener**.
Bogenrolle, die, svitek.
Bogensäge, die, sloka žaga, žaga na lok.
Bogenschluß, der, s. **Schlußstein**.
Bogenschnitt, der, rez na lok.
Bogenschuß, der, der Schuß, die Weite, streljaj; ein Schuß aus dem Bogen, strel iz loka; im Gegensatze des Kernschußes, krivi strel.
Bogenschußweite, s. **Bogenschuß**.
Bogenschütze, der, strelec (s lokam), lokostrelec †, *poln.*, lučnik.
Bogensehne, die, tetiva, tetiv (loka).
Bogenseite, die, stran.
Bogenspanner, s. **Bogenschütze**.
Bogenstellung, die, stava, razstava oblokov, obločje †.
Bogenstrich, der, poteg, vlak (s lokam).
Bogenthür, die, vrata na oblok.
Bogenweise, *adv.*, list za listam, pola za polo.
Bogenzahl, die, število pol.
Bogenzirkel, der, šestilo †, obodnik † s lokam.
Bogig, *adj.*, krivinast, obokast.
Bohle, die, eine Art Bretter, podnica, mostnica, platnica.
Bohlen, *v. a.*, podničati.
Bohlengeld, s. **Standgeld**.
Bohlenholz, das, les za podnice.
Bohlenjoch, das, im Bergbaue, oklep.
Bohlensäge, die, žaga za podnice.
Böhmisch, *adj.*, česk, česk; das sind ihm böhmische Dörfer, to mu je turško.
Bohnaxt, die, velika bradva, bradlja, cimraka*; s. **Axt**.
Bohnbürste, die, voščivna ščetka, vošivna šetka.
Böhnchen, das, bobek.
Bohne, die, (faba), bob; wälsche Bohnen, fažol, fežol, fižol; Feldbohnen, bob; bei Pferden der schwarze Fleck in den Zähnen, glen, zobnik, jamica na zobeh; Bohnen in den Ohren haben, na ušesih sedeti; darum gäbe ich keine Bohne, za to bi ne dal piškaviga oreha.
Bohnen-, in Zstzg., bobov.
Bohnen, *v. a.*, mit Wachs glänzend reiben, ovoščiti, ovošiti, povoščiti, povošiti, voščiti, vošiti, z voskam likati.
Bohnenacker, der, bobovišče, boboviše, bobovšče, bobovše.
Bohnenartig, **Bohnenförmig**, *adj.*, bobast, bobovnast, bobu podoben; bohnenförmige Schmalzkuchen, nach *Jan.* bobki.
Bohnenbaum, der, (Anagyris), stročnik, bobovec, nach *M.* bobovnik.
Bohnenbeet, das, bobova leha, greda.
Bohnenblatt, das, bobov list.
Bohnenblüthe, die, bobov cvet.
Bohnenegel, der, (Milis), bobov molj.
Bohnenerz, das, zernata ruda.
Bohnenfeld, s. **Bohnenacker**.
Bohnenhülse, die, bobov strok, *coll.* bobovo stročje, bobove luščine, lušine.
Bohnenkeim, **Bohnenkern**, der, bobova kal; an Pferden, glen, zobnik.
Bohnenmehl, das, bobova moka.
Bohnenschote, s. **Bohnenhülse**.
Bohnenschuß, der, der schwarze Keim an den Bohnen, noht, kapica, oko; s. auch **Bohnenkeim**.
Bohnenstengel, der, bobovo steblo.
Bohnenstrauch, der, nagnoj.
Bohnenstroh, das, bobovica, bobova slama, nach andern slav. Mundarten bobovina.
Bohnenwurm, der, s. **Bohnenegel**.
Bönhase, der, s. **Pfuscher**.

Bohnlappen, der, voščivna, voščivna cunja.
Bohr, s. **Bohrer.**
Bohrahle, die, bodilo, šilo.
Bohrbank, die, kobila, vertavnica.
Bohren, *v. a.*, zvertati, vertati, *poln.* świdrować; ein wenig bohren, povertati; durch das Bohren erweitern, povertati; in einer best. Richtung zu bohren anfangen, zavertati; mit dem Bohren bis zu einer Stelle gelangen, privertati do —; ein Schiff in den Grund, ladijo prevertati, prestreliti in pogrezniti v dno morja; senkrecht nach dem Holze bohren, nach *V.* na kul vertati; zwerch durch die Jahrzirkel bohren, na post vertati, sverlo vertati; Esel bohren, s. **Verspotten**; zur Genüge bohren, navertati se.
Bohr=, in Zstzg., vertavni.
Bohrer, der, das Werkzeug, sveder, in Kt. auch vertavnik, nabozec, *poln.* świder, *serb.* svrdla, svedar, *böhm.* nebozez; der bohrende Mann, vertač, vertavec; Nagelbohrer, žebeljnik; Rechenbohrer, grabeljnik; Zapfenbohrer, čepnik; Lattenbohrer, prekelnik; Pahlbohrer, ušesnik.
Bohrerchen, das, svederček, svedrec.
Bohrfäustel, der, bat.
Bohrerhandhabe, die, rog, rogelj.
Bohrklippe, die, im Bergbaue, klešče, kleše rudarske.
Bohrkrätzer, der, *mont.*, žličica.
Bohrloch, das, luknja, zvertana luknja, zvertanina.
Bohrmaschine, die, vertalo.
Bohrmehl, das, moka, prah od vertanja, vertanina, izvertki *pl.*, *serb.* vertočina.
Bohrmühle, die, vertavnica; s. auch **Bohrmaschine.**
Bohrmuschel, die, vertavni luštrenek.
Bohrschmid, der, svedrar.
Bohrspänne, *pl.*, s. **Bohrmehl.**
Bohrspitze, die, pero (svedrovo).
Bohrstampfer, der, železni kol, basavec.
Bohrstange, die, sveder za cevi, za kamen, kamnarski sveder, železna štanga (?).
Bohrstuhl, der, vertavni oder.
Bohrwerkstatt, die, vertavnica.
Bohrwurm, der, (Teredo), kukec.
Bohrzeug, das, die Maschine, vertalo, vertavno orodje, vertavnik.
Boi, der, baja*, neka debela volnata tkanina.
Boisalz, das, morska sol.
Bojare, der, bojar; des Bojaren, bojarjev; Bojaren=, in Zstzg., bojarski.
Boje, s. **Ankerboje.**
Boisalz, das, morska sol.
Bökel, s. **Pökel.**
Bökelfleisch, s. **Pökelfleisch.**
Bökeln, s. **Pökeln.**
Bolch, s. **Weißling.**
Boll, *adj.*, s. **Steif.**
Böllchen, das, ein kleiner Amboß, worauf die Landleute die Sensen schärfen, babica.
Bolle, die, Zwiebel, čebula, luk; Behältniß des Pflanzensamens, glavica; s. auch **Bulle**, der, **Pappel.**
Böller, der, s. **Pöller.**
Bollete, die, boleta*.
Bollig, *adj.*, čebulast, lukovit.
Bollwerk, das, im Wasserbaue, kašta; der Festungen, branišče, braniše, branilo, ostrog, namet, *böhm.* hradby (gradbe); s. auch **Bastei.**
Bollwurz, s. **Tollkirsche.**
Bolus, der, (Argilla bolus), rudeči il, rudeča glina.
Bolz, Bolzen, der, ein zugespitzter Pfeil, pušica, strelica; es läßt sich nicht alles zu Bolzen drehen, ne more se iz vsake klade podoba iztesati; einem die Bolzen fiedern, komu v roke streči pri kakem početji; das Eisen, welches in das Bügeleisen gesteckt wird, železo; ein Nagel, jegla, jeglica, žebelj; ein Keil, zagojzda, zagvozda, klin; ein runder Baum, das Einfallen des Erdreichs zu hindern, im Bergbaue, steber; auf dem Bolzen stehen, paziti, če bi logar odkod šel.
Bolzenschloß, das, nach *V.* obesivnica.
Bolzenstichel, der, pečatarsko dletce, nach *V.* kolček.
Bombarde, die, bombarda, lombarda, nach *V.* vrača; in der Orgel, nach *V.* bombula.
Bombardement, das, bombardovanje.
Bombardier, der, bombardar.
Bombardiergalliote, die, bombarica, bombarska ladija.
Bombardiren, *v. a.*, bombe metati, spuščati, spušati na kaj, bombardovati.
Bombasin, der, bombaževec.
Bombast, der, napihnjenost, napetost, košatost, in den übrigen slav. Mundarten, nadutost; s. auch **Schwulst.**
Bombastisch, *adj.*, napihnjen, napet, košat; s. **Schwülstig.**
Bombe, die, bomba.
Bombenfest, Bombenfrei, *adj.*, terden, varen pred bombami, neprebiten, kar se bombe ne boji.
Bombenfeuer, s. **Bombardement.**
Bombette, in der Orgel, žabični mešič.
Bon, s. **Anweisung.**
Bonbon, der, mali kruhek, sladje; s. auch **Zuckerwerk.**
Bonification, s. **Vergütung.**
Bonisceediren, s. **Güterabtretung.**
Bonmot, s. **Witzwort.**
Bonnet, s. **Mütze.**
Bonvivant, s. **Lebemann.**
Boot, das, čoln oder čeln, čolnič, ladjica, barka.
Bootsknecht, der, brodnik, brodnar, mornar; s. auch **Matrose.**
Bootsmann, der, s. **Matrose.**
Bootsseil, das, mornarska verv.
Borax, der, boras, boraks, *russ.* bura, *böhm.* bledna.
Boraxsäure, die, burna, borasova kislina.
Bord, der oder das, obkraj, kraj; bei einem Gefäße, rob; am Schiff, bok, kraj, ostenek ladije; Bord eines Flußes, kraj, breg; Schiff von hohem Borde, ladija visociga oklepa;

über Bord werfen, vreči, pometati, metati z ladije v vodo; an Bord gehen, v ladijo stopiti, iti na barko; über Bord fallen, z barke pasti v morje; an Bord legen, k oklepu pritisniti, ladijo k ladii pritisniti; ein Bord, etwas darauf zu setzen, polica.
Bordblech, das, krajni pleh.
Börde, s. **Ackerland**.
Bordell, das, kurbišče.
Borden, Bordiren, *v. a.*, obrobiti, zarobiti, robiti; mit etwas, obšiti, obšivati, obramati, bramati*, oportati*.
Bordirung, die, obšiv, obrob.
Borg, der, das Borgen, upanje, up; auf Borg geben, upati komu, na up, na upanje, na vero, na počak dati, dajati, prodati; auf Borg nehmen, na upanje, na počak, na vero, na brado vzeti, jemati, kupiti; s. auch **Anleihen**; auf Borg, na upanje, na vero, na počak, na dolg; verschnittener Eber, rezani prešič, rezanec; verschnittenes Mutterschwein, popravljena, rezana presica.
Borgen, *v. a.*, als Darlehen nehmen, s. **Anlehen**; auf Borg, d. i. auf Kredit nehmen, kaufen, na upanje, na počak, na vero, na dolg vzeti, kupiti; geborgt, na upanje vzeti; einem eine Sache borgen, s. **Darleihen**; auf Kredit geben, verkaufen, upati komu, na upanje, na vero, na dolg, na počak, na brado dati, dajati; Borgen macht Sorgen, kdor posojuje, plačuje; er wollte seine Hand dazu nicht borgen, s. **Hergeben**; ein Buch borgen (unrichtig), s. **Leihen**.
Borger, Borggeber, der, posojivec, upnik, upodajnik†, gewöhnlich auch, posodnik, posojevavec (eigentlich Leiher); der Borgnehmer, upojemnik †, kdor jemlje na vero, na počak.
Borggeschäft, das, opravilo na upanje.
Borgnehmer, s. **Borger**.
Borgvertrag, der, upodajna (upojemna) pogodba. †.
Borgsweise, *adv.*, na vero, na upanje, na počak.
Borid, der, borid.
Borkdach, das, streha iz lubja.
Borke, die, skorja, lub, lubad, *coll.* lubje; eines Geschwüres, hrasta, krasta, skorja; sich bilden, nach dem *serb.* okrastati, krastati se.
Borkenkäfer, der, etwa, kukec, lubadni kukec, lubodni žuželj, zakožni červ.
Borkwurm, der, (Vermis ligniperda), kukec.
Born, der, studenec, vir, izvir, vrelo, vrelec, zdenec, auch verzdenec; s. a. **Brunnen**.
Born=, in den Zusammensetzungen für Benennungen in den Salzwerken, solni; s. auch **Brunn=, Brunnen=**.
Börnen, *v. a.*, napojiti, napajati (živino), *serb.* auch pojiti.
Borngrund, der, studenčina, močvirje, mokrotni svet.
Borniren, s. **Beschränken**.
Bornirt, *adj.*, zagoveden, tepčast, zabit, aboten, kratkoumen, s. auch **Beschränkt**.
Bornirtheit, s. **Beschränktheit**.
Borretsch, der, (Borago off.), buraza, boraga.
Borsdorferapfel, der, mišansko jabelko, mišanec, mošancigar (Meißner Apfel).
Börse, die, Geldbeutel, mošnja; Kaufmannsbörse, dvor, shodišče, shodiše, zbirališče, zbirališe kupčevavcov, borsa*.
Börsen=, in Zss.. borsin.
Börsenkurs, der, borsna cena, borsni kurs.
Börsenordnung, die, borsna postava; red, postava za borso.
Börsenplatz, der, mesto z borso.
Börsentag, der, borsni dan.
Borst, der, poč-i, poka, raspoklina; s. **Spalte, Riß**.
Borstbesen, der, omelo iz ščetin, šetin; ščet, šet.
Borstbinse, die, ščetica, šetica, ščetinje, šetinje.
Borstflosse, die, bodeče plavuti.
Borste, die, ščetina, šetina; *coll.*, ščetinje, šetinje; beim Igel, špica.
Borsten, sich, *v. r.*, ščetiniti, šetiniti se; naseršiti se, seršiti, *cfr. serb.*, stršiti, ježiti se.
Borstenartig, *adj.*, ščetinast, šetinast.
Borstenfäule, die, ščetinja, šetinja gnjilina.
Borstenförmig, *adj.*, ščetinast, šetinast.
Borstenpinsel, der, s. **Borstpinsel**.
Borstenstarrend, *adj.*, naježenih ščetin, šetin.
Borstenverkäufer, der, ščetinar, šetinar.
Borstenvieh, das, svinje, kermetina; *serb.* kermad.
Borstenvoll, Borstig, *adj.*, mit Borsten versehen, ščetinat, šetinat, s. auch **Borstenartig**.
Borstenwurm, der, etwa, kocinasta kačica, kocinasti červ, kocinek.
Borstgras, das, muheč.
Borstpinsel, der, ščetica, šetica, ščetinji, šetinji šopek, šopeč, penzelj *.
Borstwisch, der, s. **Borstbesen**.
Bort, s. **Bord**.
Borte, die, okraj, rob, pasec, porta *; in Kt., prema. *
Börteleisen, das, robilo.
Börteln, *v. a.*, zarobiti, robiti, privihati, privihovati, rob narediti, delati.
Bortenarbeit, s. **Posamentirarbeit**.
Bortenmacher, Bortenwirker, der, s. **Posamentirer**.
Bös, s. **Böse**.
Bösartig, *adj.*, hudoben, zloben, napačen, nach *Gutsm.*, obrezen; *serb.* zloćudan; bei Krankheiten, hud; ein bösartiges Fieber, huda, nevarna merzlica; ein Bösartiger, hudobnež, zloben človek; ein Thier mit bösartigen Eigenschaften, žival s hudo, napčno navado.
Bösartigkeit, die, hudobnost, zlobnost, napačnost.
Böschen, *v. a.*, poševiti, nagniti, na pošev kopati.

Böschung, die, s. **Abdachung,** položnost, poševnost; die Böschung einer Mauer, šija; *russ.*, otkos; *böhm.*, sklonitost; im Mühlenbaue, nach *V.* zaloga.

Bose, s. **Bündel, Pause.**

Böse, *adj.*, hud, hudoben, zloben, zel; malopriden, napčen; zornig, hud, jezen, serdit, auch ljut; er wird gleich böse, hitro mu zavre, berž zraste; böse werden, popačiti se, pohujšati se, spriditi se; zornig werden, uhuditi se, ujeziti se, razserditi se; zornig sein, hud biti, huditi se, hudovati se, serditi se; aufhören Böses zu thun, greh zapustiti; böse Augen, slabe oči, bolne oči, (oči ga bolé); eine böse Wunde, huda, nevarna rana; ein böser Nachbar, napčen, hudoben, auch zanikaren, slab sosed; ein böser Zahler, slab plačevavec; böses Wetter, gerdo vreme; böse Wege, gerde, slabe ceste; böse Absicht, hud, hudoben namen; was hat er Böses gethan, kaj je storil hudiga, žaliga? böses Maul, hud, zbadljiv, opravljiv jezik; böse Buben, poredni a. neporedni, malopridni fantalini; böses Beispiel, slab, nepriden, gerd zgled.

Böse, der, vrag, hudir, zlod, zlom, zlomek, hudoba, zlodej; (vrag eigentl. der böse Feind).

Bösern, *v. a.*, spriditi, popačiti, pokvariti.

Bösewicht, der, hudobnik, hudobnež, hudir, hudodelec, zločinec, hudoba od človeka.

Boshaft, *adj.*, hudoben, zloben, napačen, hudovoljen, poreden, malopriden; in U. K. auch zločest; boshafte Beschädigung fremden Eigenthumes, hudobna poškodba tuje lastnine; boshafte Unterlassung, hudoben opust, hudobno opuščanje, opušanje; s. auch **Bösartig, Böse.**

Boshafte, der, hudobnik, hudovoljnež.

Bosheit, die, zloba, hudoba, hudobnost, hudobija, zlobnost, in U. K. auch zločestost; Zorn, jeza, serd, hudovanje.

Bosheitssünde, die, greh iz hudobije, nakanjen, namišljen, premišljen greh.

Bösherzig, *adj.*, napčniga, hudobniga serca.

Böslich, *adj.*, s. **Boshaft,** *adv.*, iz hudobije, zlobno.

Boßel, s. **Kegel.**

Bössinnig, Böggesinnt, *adj.*, hudovoljin, hudih, zlobnih misel.

Bossiren, *v. a.*, in Wachs, iz voska izobraziti, obraziti uff., iz voska oblićjati, upodobovati.

Bossirer, der, nach *Šulek*, mehkokipar†.

Bösthätig, *adj.*, hudodelen.

Böswillig, *adj.*, zlovoljin, hudovoljin, zloben; *adv.*, iz hudobne volje, namere, v hudobnem namenu.

Böswilligkeit, die, hudovoljnost, zlovoljnost, hudobija.

Bot, das, s. **Anbot, Gebot.**

Botanik, die, rastlinoznanstvo†. biljarstvo†, botanika, nach *M.* zelišarstvo.

Botaniker, der, rastlinoznanec†, biljar, botanikar, nach *M.* zelišar.

Botanisch, *adj.*, rastlinoznansk, biljarsk, botansk, botaničen; botanischer Garten, rastlinoznanski, botanični vert.

Botanisiren, *v. n.*, rastlinariti, biljariti, zelišča, zeliša nabirati.

Bote, der, poslani, poslanec, bei *Trub.* und *Dalm.* sel, *altsl.* s'l, gew. pot*, *böhm.* posel, (slov. Dienstbote), nach dem *Serb.* glasnik; ich will dich Boten gehen lassen, hočem te poslati; als wäre er der Bote seiner Ankunft, kakor bi hotel njegov prihod napovedati; der hinkende Bote, žalostna novica, *serb.* crn glas.

Boten-, in Zstzg., poslanski, selski.

Botenamt, das, služba poslanca, glasnika, sla.

Botengang, der, pot, hoja poslaniga človeka.

Botenlohn, der, potnina, selnina.

Botenmeister, der, višji čez sodnje hlapce.

Botenwesen, das, poslanstvo, selstvo.

Botmäßigkeit, die, gospostvo, oblast; unter seine Botmäßigkeit bringen, pod svojo oblast spraviti, spravljati.

Botschaft, die, Nachricht, poročilo, sporočilo, naznanilo, glas, novica; in den übrigen slav. Mundarten u. *altsl.* auch vest, bei *Trub.* selstvo; Gesandschaft, poslanstvo.

Botschafter, der, poslanec, poročnik, nach *Gutsm.* slapot.

Botsknecht, der, s. **Bootsknecht.**

Böttcher, Bötticher, der, čebrar, škafar, bačvar, bednjar, kadar.

Böttcher-, in Zstzg., čebrarski, škafarski, bednjarski, bačvarski.

Böttcherei, die, čebrarija, škafarija, bednarija, škafarstvo uff.; s. auch **Böttcherwerkstätte.**

Böttcherholz, das, bednjarski, sodarski les.

Böttcherscheit, der, doga, deska za doge.

Böttcherschlägel, der, bat, bet, bit, pogon.

Böttcherwerkstätte, die, sodarnica, škafarnica, bednjarnica.

Bottelier, der, ključar, kdor hrani živež na ladii.

Bottich, der, bedenj, bačva; großer Bottich, kad, oder kada, čeber, *dim.* kadica, čebrič; kleiner Bottich, kobel, kobelec, škaf; Füllbottich, polnjač.

Bottichreif, der, velik obroč.

Bottichzirkel, der, bednjarsko šestilo.

Bouffon, s. **Possenreißer.**

Bouffonerie, s. **Posse.**

Bouillon, s. **Fleischbrühe.**

Boulette, s. **Kügelchen.**

Boulevard, s. **Bollwerk.**

Bouquet, das, šopek cvetlic, gem. pušelje; s. **Blumenstrauß.**

Bouquetwicke, die, košata grašica, grahor.

Boussole, s. **Compaß.**

Bouteille, die, sklenica, steklenica z vratam, butelja, s. **Flasche.**

Boutique, s. **Bude.**

Bovist, s. Bofist.
Box, der, bei Müllern, koželj.
Boxen, s. Baxen.
Boxnagel, der, bei Müllern, der Nagel im Bodenstein, štanga, und das obere Ende, čep; das darauf passende Eisen im Laufsteine, koprica.
Brach, *adv.*, na ledini, v prahi, na prahi; liegen, počivati; brach liegen lassen, ne obdelovati, zapustiti.
Brachacker, der, ledina, praha, njiva v prahi, polje na prahi, prašna njiva.
Brachdistel, s. Mannstreu.
Brache, die, praha, ledina, *cfr. altsl.* lědina, unbebauter Grund, *böhm.* u. *poln.* ugor, prilog, odlog, *serb.* ugar, *russ.* par; die Arbeit des Brachens, ral-i, oratva; die Brache im Weinberg, muljatev; in der Brache liegen, s. Brach.
Brachen, *v. a.*, zorati, orati, prašiti, praho orati, *serb.* ugariti; brach liegen lassen, einen Acker, pustiti njivo počiti; einen Weinberg brachen, opleti, pleti, omuliti, muliti; Flachs brachen, s. Brechen.
Brachfeld, s. Brachacker.
Brachgras, das, trava na ledini, prahi.
Brachheu, das, seno na ledini.
Brachhuhn, Brachhenne, s. Brachvogel.
Brachhut, die, paša po ledinah.
Brachkäfer, der, mali hrošeč.
Brachkorn, das, prašnica, žito od ledine.
Brachland, das, ledina.
Brachlerche, die, Brachpieper, (Alauda campestris), rujavi škerjanec.
Brachmonat, der, rožni cvet, rožnik, kersnik, junij.
Brachschein, der, mlaj mesca rožnika, junijev mlaj.
Brachschlag, s. Brachland.
Brachschnepfe, s. Brachvogel.
Brachtrift, s. Brachhut.
Brachvogel, der, (nach *Grimm* Charadrius apricarius), s. Regenvogel; (Tringa squatarolla), bistriški dolar, veliki martinec; (Scolopax arquata), škurh, veliki škurh; *poln.* siewka; (Turdus viscivorus), drozgač; (Otis tetrax), mala amša.
Brachweide, s. Brachhut.
Brachwurz, die, (Euphorbia), pasje mleko.
Brachzeit, die, oral, oratev ledine.
Brack, der, ein Hund, lovski pes.
Brack, das, der Ausschuß, odbirek, izbirek, otrebek, izveržek; s. auch Ausschuß.
Bracken, *v. a.*, izvreči, izmetati, izbrati, izbirati, odbrati, odbirati, otrebiti, potrebiti, trebiti.
Brackenhund, s. Brack, der.
Bracker, der, odbirač, preskusnik.
Brackgut, s. Brack, das.
Brackschaf, die, izveržena, odbrana ovca.
Brackvieh, das, izveržena živina; s. Brack, das.
Brackwasser, das, slana, spridena voda (na izlivu reke), torej z morsko vodo zmešana).
Bracteat, der, brakteat.
Brädling, der, (Agaricus lactifluus), pečenice.
Bragen, *v. a.*, bei den Kürschnern, die Felle über ein sehr scharfes Eisen ziehen, nach *V.* ogarbati, garbati na štole, garbati na ojster garbovnik.
Brägen, s. Gehirn.
Brahme, s. Brame.
Brähmen, Brähnen, *v. n.*, *(waidm.)*, bukati se, (od divje presice).
Bramarbas, s. Prahlhans.
Bramarbasieren, *v. n.*, bahati se.
Brame, die, der Schößling junger Hopfen, berst; der Rand, s. Verbrämung, Brombeere.
Brämse, die, s. Bremse.
Bramsegel, der, *russ.* bramzel, *böhm.* veslo bramove.
Bramstänge, die, *russ.* bramstenga, *böhm.* bramec.
Branche, die, s. Fach, Zweig.
Brand, der, Zustand des Brennens, gorenje, paljenje; von großen Körpern und starker Flamme, Feuersbrunst, ogenj, požar, požig, nach *V.* auch pogor; in allen slav. Mundarten požar; in Brand kommen, gerathen, vžgati, vžigati se, vneti, vnemati se, zagoreti, začeti goreti; recht in Brand kommen, razgoreti se, razneti se; im Brande erhalten, žgati; in Brand stecken, setzen, zažgati, zažigati, zapaliti; einen Brand löschen, ein Haus vom Brande retten, ogenj pogasiti, pogašati, gasiti, hišo požara, ognja oteti, rešiti; auf den Brand betteln, za pogorelca brati, bernjati, prositi; der Brand, *(titio)*, brennendes Stück Holz, ogorek, glavnja (*cfr. altsl.* glavnja jest drévo ogorélo); der Brand der Ziegel, žganje; des Kalkes, kuhanje, žganje apna; die chirurgische Operation, žganje; eine Krankheit, snet, gew. černi prisad, černi ovčič, černi sajevec; der kalte Brand, merzli snet, *böhm.* mrt', černec, *russ.* antonov ogonj, *serb.* vučac, učac, *poln.* zgniła; der heiße Brand, vroči snet; Brand an den Bäumen, pereči ogenj, ožig; an Weinstöcken, palež, rosa; an den Weintrauben, ožig; im Getreide, snet, snetjavost, čern, černec; davon behaftet, snetjav, snetiv; der Steinbrand, rija, ruja; s. auch Beinfraß; d. i. Dürre und Hitze, žgalina, vročina, pripekanje solnca; das Sengen, osmod, smod, posmod, zasmod, zasmoda; es riecht nach Brand, po smodu diši; heftige Leidenschaft, vnetje, ogenj, vžig, strast, *poln.* zapał; was zum Anzünden dienet, netilo, vnemalo; das Brennholz, kurjava; ein Brand Ziegel, Kalk, žig, peč; d. i. der Ort, wo etwas gebrannt hat, pogorišče, pogoriše, požar; wo man sich verbrennt hat, speklina, opeklina, oparica; eingebranntes Zeichen, vžig; der Schmutz vom entzündeten Pulver im Gewehre, saje *pl.*; im Walde, laz.
Brand-, in Zstzg., požarni.
Brandader, die, (bei Schwangern die ange-

schwollenen Blutadern der Füße), otročje žile; auf den Aeckern, vgor; s. Brandfleck.
Brandameisen, *pl.*, ruske, rudečice.
Brandasche, die, pepel od pogorišča, pogoriša.
Brandbeschädigt, s. Abgebrannt.
Brandbecher, der, Crater der feuerspeienden Berge, kotel.
Brandbettler, der, pogorelec (berač).
Brandbeule, die, snetnjava bula.
Brandblase, **Brandblatter**, die, mehur od opekline, prišč, priš, prisadna pika.
Brandblut, das, (Anthrax oder Milzbrand, Krankheit bei den Thieren), čerm.
Brandbock, der, koza.
Brandbrachse, die, černorep.
Brandbrief, der, Zeugniß, pogorelsko pismo, pogorelski list; Drohung eines Feindes, Mordbrenners, požigavno pismo, v kterim kdo žuga s požaram, (z rudečim petelinam).
Brandbuchstabe, der, vžgana čerka, vžig.
Brandeisen, das, vžigalo.
Branden, *v. n.*, von dem Meere, burkati, zaganjati se, odbijati se, bibati, ploviti, *russ.* volnovatsja.
Brander, der, ein Schiff, ladija zažigavka; in der Feuerwerkskunst, zažigač.
Branderz, das, nach *V.* premognik, *poln.* zgorzelica.
Brandeule, die, (Strix stridula), rujava sova.
Brandfackel, die, zažigalo, požigavna bakla.
Brandfalke, der, skopec.
Brandfeier, die, požarna obletnica.
Brandfest, s. Feuerfest.
Brandfieber, das, nach geschehener Verbrennung, vročica po opeklini; bei heißem und kaltem Brande, snetna vročica.
Brandfinke, der, pinož.
Brandfleck, s. Brandmal.
Brandflecken, der, speklina, spečenina, snetni madež.
Brandfleckig, *adj.*, snetljiv, sentljiv (per transposit.), sentjav, rijnat.
Brandfuchs, der, černa lisica; — tamnorudečkasti konj.
Brandgeruch, der, zasmodina, zasmod, smod, smodnina, prismodnina.
Brandgeschmack, der, smod, smojevina.
Brandgiebel, der, zidani opaž; s. Feuermauer.
Brandhafer, der, snetjav, snetjiv oves.
Brandhacken, der, maček; s. auch Feuerhaken.
Brandhemd, das, zažigavno platno.
Brandherr, der, Brandmeister, požarnik †, vojaški poveljnik pri požiganju sel.
Brandhirsch, der, dimasti jelen, dimec; die Brandhirschkuh, dimasta košuta, dima.
Brandholz, das, sperina.
Brandicht, *adj.*, prismojen; brandichter Geruch, duh po smodu.
Brandig, *adj.*, von Bäumen, pereč, pirov; vom Getreide, snetiv, snetjav, snetljiv.
Brandigkeit, die, snetjavost, snetljivost.
Brandkasse, die, pogorelska zaloga, dnarnica.
Brandkitt, der, maža proti ognju, ognjomaz †.
Brandkorn, das, snetjavo žito.
Brandkugel, die, zapalna, zažigavna oblica, krogla †.
Brandleger, der, požigavec, zažigavec.
Brandlegung, die, zažig, požig.
Brandleiter, die, gasivna lojtra*, požarna lestva †.
Brandlilie, die, rudeča lilija, limbar.
Brandloch, das, zažigavna luknja.
Brandmal, das, **Brandmarke**, die, vžgano znamenje, vžig, *poln.* piętno, *serb.* žig.
Brandmalen, **Brandmarken**, *v. a.*, vžgati, vžigati znamnje komu, *serb.* žigosati; ein gebrandmarkter Mensch, osramoten, zaznamovan, zaznamovanec.
Brandmauer, die, zidani opaž, požarni zid.
Brandmehl, das, snetjava moka.
Brandmeise, s. Kohlmeise.
Brandnerl, das, (ein Vogel), pogorelec, pogorelček.
Brandopfer, das, žgani dar, nach dem *altsl.* žgana žertva, nach *M.* žgavno darilo, zgavšina, žgavčina.
Brandordnung, die, gasivni red, postava za gašenje ognja.
Brandpfahl, der, germadni kol.
Brandpfeil, der, zažigavna pšica.
Brandregen, der, medenica, (eigentl. Honigthau); dež, ki mislijo da dela snet; er fällt, medenica rosi.
Brandröhre, die, s. Brander.
Brandrose, die, snetjav šen, pšen, všen.
Brandrost, der, žgavni rošt, rudni rošt. *
Brandruthe, s. Brandbock.
Brandsalbe, die, mazilo za opeklino.
Brandsatz, der, zažigavna vmesa †, palilo.
Brandschade, der, ognjeva škoda; škoda iz požara; am Leibe, speklina, opeklina.
Brandschadenversicherungsanstalt, die, zavarovavnica proti požarni škodi.
Brandschatzen, *v. a.*, odkup od požiga (paležino †) naložiti, nakladati mestu.
Brandschatzung, die, požigavščina, požigavšina, paležina †; nach *M.*, žgavšni davek; *russ.* u. *poln.* kontribucija.
Brandschiff, das, s. Brander.
Brandschlag, der, zažigalo, zažigavna cev.
Brandschlange, die, vož, rudeča kača; s. auch Brennschlange.
Brandschuß, der, nach *V.*, drugi strel; (strel iz puše, ki ima saje).
Brandschutt, der, groblja.
Brandsilber, das, v ognju očiščeno, očišeno, izžgan osrebro.
Brandsohle, die, notranji podplat; er geht auf den Brandsohlen, ima stergane podplate, je revež; *serb.* podstava; *russ.*, steljka.
Brandspritze, die, velika brizgavnica; s. Feuerspritze.

Brandstatt, Brandstätte, die, pogorišče, pogoriše, požar, gorelišče, goreliše, palež, nach *V.* auch pogorelišče, pogoreliše; d. i. ein Wohnhaus, Feuerstätte, ognjišče, ognjiše, dom.
Brandstein, der, s. **Backstein.**
Brandstelle, die, s. **Brandstätte.**
Brandsteuer, die, Aushülfe, dar za pogorelce, požarnina; d. i. eine vom Feinde auferlegte, pogorelščina, pogorelšina; s. auch **Brandschatzung.**
Brandstifter, der, požigavec, zažigavec, zažigač.
Brandstiftung, die, požig, zažig.
Brandstück, das, s. **Brandsilber.**
Brandthür, die, železne vrata.
Brandung, die, zaganjavec, zagon, bibavica; butanje, kipenje, šumenje morskih valov; nach *V.* auch morski slap; wenn sie an steilen Felsenrändern hoch empor sich wirft, nach *V.* kozli *pl.*
Brandversichert, *adj.*, zavarovan (proti ognju, zastran ognja).
Brandversicherung, die, zavarovanje (proti ognju).
Brandversicherungsanstalt, die, zavarstvo zoper ogenj.
Brandwache, die, straža zavolj ognja; stražna ladija.
Brandwächter, der, čuvaj (zoper ogenj); bei den Flotten, ein Schiff, čuvajka, stražna, čuvajna ladija.
Brandwunde, s. **Brandschade.**
Brandzeichen, das, s. **Brandmal.**
Brandzeug, das, zažigalo, kresilo, palivo †.
Brandzeugniß, s. **Brandbrief.**
Brandziemer, der, (Turdus niger), černi drozeg.
Branntwein, nach *Grim.* **Brantwein,** der, žganje, žgano vino, žganjica; *serb.* rakija; *poln.*, und *russ.*, vodka; *böhm.*, kořalka, palenka.
Branntweinbrennen, žganje žgati, kuhati; Wachholderbranntwein, brinjevec, brinovec, Pflaumenbranntwein, slivovec u. s. f.
Branntweinaufschlag, der, naklad, priklad na žganje.
Branntweinblase, die, žganjarski kotel.
Branntweinbrenner, der, und Verkäufer, žganjar; als Branntweinbrenner gewinnen, verlieren, prižganjariti, zažganjariti kaj.
Branntweinbrennerei, die, žganjarija, žganjarstvo; der Betrieb davon, žganjarjenje; der Ort, žganjarnica.
Branntweinessig, der, kis, jesih* iz slabiga žganja (iz patoke).
Branntweingeist, der, žganjevec.
Branntweinig, *adj.*, dišeč po žganji.
Branntweinschank, der, žganjarija.
Branntweinspülicht, das, Schlempe, žganjarske drože, nach *V.* nanga (?).
Branntweintrinker, -säufer, -zapf, der, žganjopivec, auch žganjar.
Branntweinvorlauf, der, patoka.
Branstig, s. **Brandicht.**

Brasilienholz, das, braziljka, pražiljka, prožilika.
Braß, der, ropotija, šara, berklarija; s. auch **Brack.**
Brasse, die, jadrovodna verv†, nach *V.* jadreni povodec.
Brassen, der, ein Fisch, gologlavka.
Brassen, *v. a.*, jadra obračati po vetru, po vetru sukati.
Bratapfel, der, pečeno jabelko.
Bratbirn, die, pečena hruška, gruška.
Bratbock, der, koza (za rošt*, pečenje).
Brätchen, das, pečenčica.
Bräteln, *v. a.*, pripeči.
Braten, *v. a.*, speči, peči, *russ.* auch žariti; allzu langsam braten, cmariti; die Fische braten schon, als *v. n.*, ribe se že peko, (pečejo); das Kalbfleisch ist noch nicht gebraten, teletnina še ni pečena; gebratene Sachen, pečenina, pečenje; er kann mehr als Birnen braten, zna več ko hruške peči.
Braten, der, pečenka, pečenje, nach dem *Poln.* u. *Böhm.* auch pečenja; er riecht den Braten, obduhal je, zavohal je; zapaziti, vediti, kam pes taco moli.
Bratenbrühe, die, juha, polivka, omaka od pečenke.
Bratenfett, das, mast od pečenke.
Bratenfeuer, das, ogenj za pečenje.
Bratengeruch, der, duh po pečenki.
Bratenkleid, das, **Bratenrock,** der, (scherzhaft), praznična suknja.
Bratenschüssel, die, skleda za pečenko.
Bratenwender, der, eine Person, obračavec; eine Maschine, obračalo, sukalo (pečenja), *poln.* samobrotnik, *russ.* vertel.
Bräter, s. **Bratenwender.**
Bratfisch, der, riba, dobra za pečenje, za peči, (riba) pečenica.
Bratkoch, der, pečenkar, pečenjar.
Brätling, der, nach *V.* srovka, Schwamm (Agaricus deliciosus L.); (Boletus lactifluus), etwa pečenica, mlečna goba.
Bratofen, der, peč, ognjišče, ognjiše za pečenje.
Bratpfanne, die, ponva za pečenje, pekla, nach *M.* pekev, *serb.* perženica.
Bratröhre, die, nach *V.* pečica.
Bratrost, der, rošt za pečenje.
Bratrübe, die, smojka, pečena repa.
Bratsche, die, velike gosli, brač*, viola*, *russ.* alt; s. auch **Armgeige.**
Bratspieß, der, ražonj, raželj, *altsl.* ražnj.
Bratwurst, die, rudeča klobasa, mesena klobasa, nach *M.* auch pečenica.
Bratwürstchen, das, klobasica.
Bratze, die, taca*.
Brau, der, kuha, kuha ola.
Brau-, in Zstzg., olarski; s. auch **Bier,** uff.
Brauberechtigt, *adj.*, kdor ima pravico, ol kuhati.
Braubetrieb, der, olarjenje.
Braubottich, der, olarski bedenj, kad; s. **Bottich.**
Brauch, der, zu den Bedürfnissen, potreba,

raba; s. das gebräuchlichere **Gebrauch**; Gefäß zum Brauch, posoda za rabo; Gewohnheit, šega, navada; nach altem Brauch, po stari navadi.

Brauchbar, *adj.*, za rabo, raben, koristin, hasnovit, vreden, za kaj dober, pripraven za kaj; das ist nicht brauchbar, to ni za nobeno rabo, to ni za nič; im brauchbaren Stande erhalten, tako ohraniti, da je za rabo, da se more rabiti, vživati.

Brauchbarkeit, die, rabnost, porabnost, koristnost, pripravnost.

Brauchen, *v. a.*, s. **Bedürfen**; ich brauche Bücher, potrebujem bukev, treba mi je bukev, *serb.* treba mi knjigah; Arzenei, Speisen, brauchen, vžiti, vživati; s. auch **Einnehmen**; Bequemlichkeit, List brauchen, storiti, delati po —; ein Wort in einer gewissen Bedeutung, vzeti, jemati besedo v tem ali unem pomenu; anwenden, oberniti, obračati, rabiti; recht gebraucht erheitert die Musik den trüben Sinn, prav obernjena odžene muzika kalne misli; was brauche ich das, kaj mi je tega treba, potreba; das läßt sich zu nichts brauchen, to ni za nobeno rabo, za nič, nič ne rabi, ne zaleže, ne zda; sich bedienen einer Sache, postreči, streči si s kako rečjo; sich gebrauchen lassen, služiti komu; Ernst brauchen, resno, z resnobo delati; er braucht es nur zu sagen, samo da reče, le besedico naj reče, pa dobi, ni mu treba, kakor —; ich brauche dieses Pferd schon zwei Jahre, dve leti že jezdarim tega konja, vozim s tem konjem; *v. i.*, es braucht einer Sache, etwas, treba je ene stvari, reči; wozu braucht es so vieler Worte, čemu toliko besed; es hätte deines Rathes nicht gebraucht, tvojiga sveta ni bilo treba.

Bräuchlich, s. **Brauchbar**, **Gebräuchlich**.

Brauen, *v. a.*, überhaupt, zvariti, variti, skuhati, kuhati; das Bier brauen, ol kuhati, delati, nach *Gutsm.*, olovati; s. auch **Bier**; Getränke brauen, s. **Verfälschen**; der Hase, der **Fuchs** brauet, die Berge brauen, megla se pase po tleh.

Brauer, der, olar; s. **Bierbrauer**.

Brauerei, die, die Kunst, olarstvo, pivarstvo; das Gewerbe, olarija, pivarija, nach *Gutsm.* olovnija; s. auch **Bierbräuerei**.

Brauergilde, die, olarska družba.

Braugeräthschaft, die, olarsko orodje.

Braugerechtigkeit, die, olarska pravica, pravica (do) olarjenja.

Brauhaus, das, olarnica, pivarnica.

Brauherr, der, olar, lastnik olarnice.

Braukessel, der, olarski kotel.

Brauknecht, der, olarski hlapec.

Braumeister, der, olarski, pivarski mojster.

Braun, *adj.*, rujav, temno rujav, kostanjev, černkast, zagorel, rus, (*altsl.* rus), *serb.* smedj, *böhm.* hnědy, snědy; braune Butter, Suppe in den Küchen, rumeno maslo, rumena juha; braun machen, färben, porujaviti, rujaviti; braun werden, orujaveti, rujaveti; braun sein, rujaveti; braunes Pferd, kostanjevec; braun und blau schlagen, s. **Blau**; die braune Nacht, temna, mračna, černa noč.

Braun, das, rujavo, rujava barva, rujavilo.

Braunacke, die, (Anas vulpanser), lisičja gos (nach *Dežm.*), pliska (nach *Zal.*).

Braunäugig, *adj.*, rujavook.

Braunbier, das, rujav ol.

Bräunchen, das, (Brunette), zagorelka, rujavka; (vom Pferd), kostanjevček.

Braune, der, rujavec; vom Pferde, kostanjevec; die rujavka.

Bräune, die, *in abstracto*, rujavost, zagorelost; die Farbe, rujavina, rujava barva, rujavo; die Krankheit, (Angina), davica, zaderga, vnetica gerla, *russ.* žaba; die häutige Bräune, golte, *pl.*; s. auch **Braunerz**.

Brauneisenstein, der, železovec, železnjak.

Braunellchen, s. **Zaunschlüpfer**.

Braunen, *v. n.*, rujaveti.

Bräunen, *v. a.*, braun machen, orujaviti, porujaviti, rujaviti; die Sonne bräunet die Kirschen, solnce rudeči, zreli, lisi češnje; die Sonne hat ihm die Haut gebräunt, solnce mu je ožgalo, opeklo, opalilo kožo, *serb.* smagnulo mu je lice od sunca; die Haut wird von der Sonne gebräunt, koža ogoreva, je ogorela; in brauner Butter bräunen, v maslu zarumeniti, rumeniti, v maslu žariti, cvreti, pražiti; *v. r.*, sich bräunen, braun werden, zarujaveti, rujaveti, zagoreti, ogoreti; *v. n.*, die Kirschen bräunen, češnje se lisijo, rudečijo, zorijo, zrelijo.

Braunente, die, (Anas ferina), sivka.

Braunerz, das, rujavica, rujavka, rujava ruda.

Braunfarbe, s. **Bräune**.

Braunfisch, der, morski prešič.

Braunfuchs, der, rujava lisica.

Braungelb, *adj.*, rujavorumen.

Braungrün, *adj.*, rujavozelen.

Braunhaarig, *adj.*, rujavih las, rusolas.

Braunhänfling, s. **Bluthänfling**.

Braunheu, das, zarujavela merva.

Braunkehlchen, das, rujavi prusnik, velika penica, repaljšica, tašica.

Braunkohl, s. **Blaukohl**.

Braunkohle, die, rujavi premog, podzemeljsko oglje.

Braunkopf, der, (Entenart), rujavi zvonec.

Bräunlich, *adj.*, rujavkast, rus, černikast; von der Sonne gebräunt, ogorel.

Braunlockig, *adj.*, rujavokodrast.

Braunroth, *adj.*, rujavkastorudeč, višnjev, višnjast.

Braunschecke, der, rudeče, belo pisan konj, tamen, dimast konj, pegaž, *russ.* pégaja lošad.

Braunspath, der, klekec, dolomec (*Dež.*).

Braunstein, s. **Magnesia**.

Braunwurz, die, černa bil.

Brauofen, der, olarska peč.

Brauordnung, die, red, postava za olarje.

Braupfanne, s. **Braukessel.**
Braus, der, Saus und Braus, dirindaj; in Saus und Braus leben, v vednem hrupu in veselji, židane volje živeti.
Brausche, die, mit Blut unterlaufene Beule auf dem Kopfe, rog; auf andern Theilen, zasedena, podpluta kri; s. auch **Beule.**
Brause, die, das Gähren, vrenje, kipenje, šumenje; das Bier ist in der Brause, ol vre, kipi; an der Gießkanne, sitce, cedilo, cedilce, kropilo; *serb.*, ružica.
Brausebeutel, der, brausender, windiger Mensch, rohne, rohnjač, ropotar, s. **Windbeutel.**
Brausekopf, der, rohne, buhte, s. auch **Aufbrausend.**
Brausen, *v. n.*, hrumeti, hrušati, veršeti oder veršati, hruti, tuliti, bučati, auch bobneti, doneti; vom Winde, bučati; das Sausen und Brausen der Ohren, šumi ali zvoni mu po ušesih (*russ.*, zvenét); brausen d. i. gähren, šumeti, vreti, kipeti; peniti se; die Pferde brausen, konji perskajo; die Sau brauset, svinja se buka; schwärmen, rojiti; vor Zorn, ihtiti se, besniti.
Brausen, das, šumenje, veršenje, šum, hrup, hrum, hruš, vriš.
Brausend, *adj.*, šumen, šumeč, hrupeč.
Brausepulver, das, peneča, šumeča, gomizleča štupa, prah.
Brauser, s. **Brausekopf.**
Brausethon, der, **Brauseerde**, die, kupeči il, napuhljivi il, (Zal.)
Brausewind, s. **Windbeutel.**
Braut, die, nevesta; nach *Gutsm.* auch obljubljenicá, im Küstenl. auch, novica; in U. K. u. *serb.* auch, mlada; bei den Gerbern, vrenje; sie ist Braut, zaročena je, zaročnica; s. **Windsbraut**, (vertinec, hudičeva metla), **Wasserbraut.**
Braut=, in Zsg., nevestin.
Brautabend, s. **Polterabend.**
Brautaltar, der, poročni oltar.
Brautaussteuer, die, s. **Aussteuer.**
Brautbett, das, nevestina postelja, postelja ženinov.
Bräutchen, das, nevestica.
Brautdiener, s. **Brautführer.**
Brautfahrt, die, pot po nevesto, po mlado.
Brautfest, das, s. **Hochzeit.**
Brautführer, der, drug; in St., družbanj, auch vojčin, vojčina, vojač, tovarš, in U. K. u. *serb.*, dever; (*poln.*, u. *böhm.*, družba); Brautführer sein, drugovati, *serb.*, deverivati.
Brautführerin, die, družica, spletenka, druga; Brautführerin sein, družičevati.
Brautgelage, s. **Hochzeit.**
Brautgemach, das, **Brautkammer**, die, spavnica, čumnata novo poročenih, ženinov.
Brautgeschenk, das, Morgengabe, jutrina.
Brautgewand, das, nevestina obleka.
Brauthaus, das, nevestin dom.
Brauthemd, das, nevestina srajca.
Bräutigam, der, ženin od. ženih, in Kt. auch, ženim; *altsl.*, ženih; in U. Kr. und *serb.*, mladoženja.
Bräutigams=, in Zsß., ženinov, ženihov.
Bräutigamsabend, der, predporočni večer.
Brautjungfer, die, s. **Brautführerin.**
Brautkammer, s. **Brautgemach.**
Brautkleid, s. **Brautgewand.**
Brautkind, das, das Kind, welches man der Braut bei ihrem Eintritt ins Bräutigamshaus in den Schoß legt, in U. K. nakolenče.
Brautkranz, der, nevestin venec.
Brautleute, die, ženin in nevesta; ženini, zaročenci, in U. K., mladiči; in Küstenl., novici.
Bräutlich, *adj.*, nevestin, nevestinsk; kakor nevesta; der bräutliche Morgen, poročni dan.
Brautlied, das, ženitna, svatovska pesem.
Brautlösung, die, ženitnina (davščina, davšina rokodelcov).
Brautmal, das, ženitno gostovanje, svatba, svatva, pir; s. **Hochzeitmahl.**
Brautmutter, die, nevestina mati; bei dem Hochzeitmale, hišna mati, teta; eine verehlichte Frauensperson, die das Brautbett bereitet, têta narejavka, posnašnica, kloča, in St., vodila, in Kt., rjušnica, košata oder košata mati.
Brautnacht, die, noč po poroki.
Brautpaar, das s. **Brautleute.**
Brautring, der, ženitni, zaročni perstan, vérnik, nach *Gutsm.*, vestnik.
Brautschatz, der, dota.
Brautschau, die, ogled.
Brautschmuck, der, **Brautgeschmeide, Brautstaat, Brautputz**, nevestin lišp, lepa, draga oprava nevestina.
Brautstand, der, nevestni, zaročni stan; *serb.*, mladovati; in unserem Brautstande, v zaroki, ko sva bila zaročena, pred poroko.
Brauttag, der, ženitni, poročni dan.
Brautwerben, s. **Werben.**
Brautwerber, der, snubač, snubič, snubok, *serb.* prosac, prosilac, *russ.* svat.
Brautwerbung, die, snubljenje, snubitev, *serb.* prositba.
Brauwesen, das, olarstvo, pivarstvo.
Brauwirth, s. **Bierwirth.**
Brav, *adj.*, verl, dober, vreden, priden, berhek, nach *M.* auch jak; von Soldaten, hraber, pogumen, junašk, mošk; rechtschaffen, dober, pošten, pravičen; sich brav verhalten, prav se obnašati oder vesti; sehr brav, prav dobro; wenn man vorher brav gearbeitet hat, če se je poprej pridno delalo; der Bravste der Braven, junak (od) junakov.
Bravade, die, junačenje.
Bravheit, die, verlost, verlina.
Bravo, der, s. **Bandit**; *adv.*, prav, dobro, sprelepo.
Bravour, die, d. i. Tapferkeit, hrabrost, pogumnost, junaštvo, moštvo, prederznost; Wagestück, junačenje, prederzno delo.
Brech=, in Zsg., lomni, bljuvni.

Brecharznei, s. **Brechmittel.**
Brechbank, die, mesilnica.
Brechbar, *adj.*, lomen, kerhek, zlomljiv, kerhkost, kerhljiv, krehljiv.
Brechbarkeit, die, lomnost, zlomljivost, kerhljivost, krehljivost.
Brechbaum, der, kerhlika.
Brechbirn, die, pokovnica.
Brechblock, der, nakovalo kotlovinarsko.
Brechbohne, die, (Phaseolus vulgaris), horvat.
Brechdiestel, s. **Mannstreue.**
Brechdurchfall, s. **Brechruhr.**
Breche, die, Werkzeug, Flachs oder Hanf zu brechen, terlica, (*russ.* trepalka); bei den Schmiden, prikrov.
Brecheisen, das, kol, železni kol, veržel-i, *russ.* želéznij lom.
Brechelbrot, (Provinzl.), das, teričnik, terićnjak.
Brecheln, (Prov.), s. **Brechen.**
Brechelstube, (Provinzl.), die, terilnica.
Brechelwärter, (Provinzl.), der, sušivnik.
Brechelzeit, (Provinzl.), die, teritba, teritva, tretev.
Brechen, *v. n.*, zlomiti se, prelomiti se, lomiti se, razklati se, klati se, pokati; in Stücke brechen, razlomiti se, razkeršiti se, razdrobiti se; der Baum ist gebrochen, drevo se je zlomilo, je póčilo; der Stoff bricht, seka se, ubija se; s. auch **Hereinbrechen;** von der Nadelspitze, odlomiti se; die Knie brachen, kolena so se upognile; der Frosch brach, žaba (se) je razpočila; mit Einem brechen, razdreti se, razbratiti se, zbesediti se s kom, razdružiti se, opresti jo, zjesti se, skregati se; das Glück bricht, sreča se je jela kerhati, se je skerhala; das Wetter bricht, jasni se; vom Wein, Bier, zmotiti se, skaziti se, prekucniti se; s. **Umschlagen;** es muß biegen oder brechen, se mora udati ali zlomiti; mein Herz brach mir gegen ihn, meni se je užalilo, milo storilo do njega; bankerott werden, pasti, opešati, na kant, boben priti; das Herz bricht mir, serce se mi terga, serce mi poka; aus dem Gefängnisse, iz ječe prelomiti, prelamljati, predreti, predirati, pretergati iz ječe; in das Lager des Feindes, vlomiti v; durch die Feinde, predreti, prebiti; s. **Aus-, Ein-, Durchbrechen;** gebrochener Zirkel, nach *V.* polomljen krog; s. auch **Hervor-, Ausbrechen;** die Augen brechen ihm, oči mu steklené, steklé, tema se mu dela, *waidm.* riti; der Urin bricht, scavnica se je zgostila, posedla; er muß brechen, mora na eno stran udariti; vom Leibesbruch, počiti, kilo dobiti; gebrochen, pretergan, kilav; hier brechen Erze, tukaj rudo lomijo, tukaj se dobiva ruda, tukej kopljejo rudo; in den Bergen brechende Erze, v gorah lomljene rude; das Glas brach, kupica je počila, se je strupila; s. auch **Anbrechen;** *v. r.*, sich brechen, (auch als *v. n.*), bljevati, bljuvati, bljuti, kozlati, bruhati; von den Wellen, razbiti, razbijati se; das Wetter bricht sich, vreme se menja; die Kälte hat sich gebrochen, mraz se je ujedel, je popustil, pojenjal, ujužilo se je; von den Lichtstrahlen, lomiti se; sich den Kopf brechen, glavo beliti si; *v. a.*, etwas brechen, zlomiti, lomiti, zlamati kaj; alles brechen, vse polomiti; s. auch **Zerbrechen;** Brot, Steine, lomiti; Flachs, Hanf, otreti, treti; Blumen, Obst, utergati, tergati; Erz, rudo delati; von etwas brechen, odlomiti, odlamljati od česa; d. i. abweichende Richtung geben, biegen, das Dach, nalomiti, nalamati; Papier brechen, zviti, složiti; den Stab über jemanden, obsoditi koga; gebrochene Stiege, odstavljene štenge*, z odstavami; die Farben brechen, barve (prežive) potemnijo; gebrochene Stimme, slab glas, na pol mertev glas, podert glas; gebrochene Zahl, s. **Bruch;** gebrochene Worte, pojemaje govoriti; gebrochenes französisch, po frandosko lomiti; das Stillschweigen brechen, spregovoriti; den Eid brechen, prelomiti; das Gesetz, prestopiti; sein Wort brechen, ne deržati besede, ne biti mož beseda, umanjkati, besedo pregrizniti; die Freundschaft, den Bund, podreti, razdreti, podirati; das Eis brechen, led razbijati; Noth bricht Eisen, sila kola lomi; ein Glas brechen, steklo ubiti, raztrupiti; das Pferd bricht die Zähne, konju zobje padajo, leté, nove zobe dobiva; Nüße, Hülsenfrüchte brechen, ubiti, treti, streti, luščiti, lušiti, ružiti, robkati; eine Sache über's Knie brechen, presiliti se, naglo kaj odpraviti; einem den Hals, vrat komu zlomiti, *fig.* pokončati koga; das bricht mir das Herz, to mi serce terga, od tega mi serce poka; eine Ursache vom Zaune brechen, iz terte izviti; den Streit vom Zaune brechen, prepira, obresti iskati; Bahn brechen, s. **Bahn;** Jemands Macht brechen, zmagati koga; den Acker, s. **Brache;** einen Brief, s. **Falten;** die Ehe, prešeštvati; den Arm brechen, roko zlomiti si; er hat nichts zu beißen noch zu brechen, nima koščika kruha, da bi ga djal v usta; der gebrochene Kauf, razkup; Getreide brechen, d. i. schroten, nach *V.* kopati pšenico; Malz, slad tergati.
Brechen, das, lomljenje, lomitev, lomitva; des Flachses, trenje; der Krankheit, prelom bolezni; Erbrechen, bljuvanje, bljevanje, kozlanje.
Brecher, der, in der Zusammensetzung, z. B. Mauerbrecher, zidolom, stenolom; s. **Klippe.**
Brecherlich, *adj.*, es ist ihm brecherlich, hoče se mu bljuvati, pljevi mu, težko se mu dela, vzdiga se mu.
Brechfalle, die, ein kleines hölzernes Fanggestelle für Raubthiere bei den Jägern, past, padalica.
Brechfieber, das, merzlica, vročica z bljevanjem, bljuvna merzlica.
Brechfliege, die, bljuvna muha.
Brechhaar, das, slabi (spereli) lasje.
Brechhammer, der, podiravno kladvo, lomnik, veliko kladvo, bet.
Brechhaus, das, tarna, tarnica, terilnica.

Brechkamm, der, s. Reißkamm.
Brechkolben, der, bei den Kammmachern, izžigač†.
Brechkraut, das, (Veratrum album), čemerika.
Brechlich, s. Zerbrechlich.
Brechling, s. Ellritze.
Brechmeißel, der, bei den Zimmerleuten, nach *V.* jeravno dleto.
Brechmittel, das, bljevalo †.
Brechmühle, die, s. Stampfmühle.
Brechnuß, die, (Jatropha), *serb.* nach *Šulek* bljuvača; s. auch Krähenauge.
Brechpille, die, svalek za bljevanje.
Brechpulver, das, prah, prašek za bljevanje.
Brechpunkt, der, lomišče, lomiše, lom (žarkov).
Brechruhr, die, kolera, bljuvna griža, *serb.* kratelj.
Brechschraube, die, (nach *Pot.*) etwa trelo, trevnik, vratolom†.
Brechstange, die, železni kol, kol, veržel-i.
Brechtrank, der, eine Arzenei, bljevalo, pijača za bljevanje.
Brechung, die, bei den Lichtstrahlen, lom, prelom; in der Musik, prenehljej; s. auch Brechen.
Brechungsebene, die, lomna ravan, plošča, ploščina, plošina.
Brechungspunkt, s. Brechpunkt.
Brechungsstütze, die, lomni podstavek†.
Brechungsverhältniß, das, lomna razmera.
Brechungswinkel, der, lomni kot†.
Brechwasser, das, bruhnica.
Brechweide, die, (Salix fragilis), nach *Pot.* etwa kerhka verba, kerhlika, nach *Dešm.* lomljiva verba.
Brechwein, der, bljevavno vino.
Brechweinstein, der, (Tartarus emeticus), bljevna sol.
Brechwurz, die, (Ipecacuanha), bljevni koren, ipekakuana.
Brechzaum, der, trohel plot.
Brechzeug, das, lomilo, orodje za lomljenje.
Brei, der, (in allen slav. Mundarten) kaša, a. žok, gost močnik; Hirsebrei, in Kt. jaglići, in St. jegle. *cfr. böhm.* jahla, Hirsekorn; ot. Aepfelbrei, Mehlbrei, Muß; wie die Katze um den heißen Brei, kakor mačka okoli vrele kaše (ne vediti kako se lotiti česa); Brei im Maul haben, momljati, nerazumljivo govoriti; einem einen Brei anrufen, umesiti jo, nakacati jo komu lepo.
Breiartig, *adj.*, kašast, gost kakor močnik.
Breigeschwulst, die, pšenčavi otok.
Breiherzig, *adj.*, premehkiga serca.
Breiig, *adj.*, kašnast, kakor kaša, kaši podoben.
Brein, s. Brei.
Breisling, **Brisling**, ein kleiner Häring, s. Häring.

Breit, *adj.*, širok, *böhm.* auch širý; geräumig, prostoren, prostran; breiter, širji, širši, širokejši; weit und breit, na dolgo in široko; weit und breit bekannt, povsod, na vse kraje znan; etwas breit, s. Breitlich; sich breit machen, košatiti se, ustiti se, širiti se, košiti se, bahati se (s čim); der sich breit macht, prešeren (človek); einen breit schlagen, prevariti, ogoljufati koga; zwei Zoll breit, dva palca širok; er weicht nicht eines Fingers breit von seiner Meinung, ne popusti le za las od svojiga mnenja; eine breite Aussprache, debelo, gorjansko govorjenje; dies wird man unten des Breitern ersehen, to se bo nižji bolj na tanko razložilo.
Breitarschig, *adj.*, širokoriten, ritast.
Breitaxt, die, **Breitbeil**, das, širočka, široška, bradlja, bradva.
Breitblatt, das, (Acer pseudoplatanus), stročni tern.
Breitblätterig, *adj.*, širokolisten, širociga listja.
Breitbrüstig, *adj.*, širokopersen.
Breitbuschig, *adj.*, košat.
Breitbuschigkeit, die, košatost.
Breite, die, *(in concreto)*, širjava, širina, šir; *(in abstracto)*, širokost; nördliche, südliche, severna, južna širjava, *russ.* širota; der Flachs liegt auf der Breite, lan je razgernjen, pogernjen, se godi, se rosi; eine Breite Flachs, en pogrin lanu; in die Breite v (na) širokost, v šir; in die Breite erklären, na dolgo in široko razkladati; Geräumigkeit, prostornost; vom Zeuge, pola.
Breiteisen, das, ein Meißel mit geradliniger Schneide, široko dleto, dleto s široko sekirico.
Breiten, *v. a.*, razširiti, razširjati, širiti, prostreti, prostirati; breiter machen, širjati, die Hände, den Körper breiten, stegniti, stezati, stegovati; ein Tuch, Kleider, Flachs, razgerniti, razgrinjati, pogrinjati; den Mist, Spreu, gnoj, steljo raztrositi, trositi; s. a. Ausbreiten.
Breitengrad, der, širjavna stopnja.
Breitenkreis, der, in der Geographie, etwa širjavni krog; unrichtig soravnik†.
Breitenmessung, die, mera, mérjenje širokosti.
Breitfisch, der, (Ciprinus latus), androga.
Breitfüßig, *adj.*, širokonog.
Breitgebrüstet, s. Breitbrüstig.
Breitgefiedert, *adj.*, širocih perut, širocih peres, široper, širokokril, širokoperutin.
Breitgeschultert, s. Breitschulterig.
Breitgestirnt, *adj.*, širociga čela.
Breitgold, s. Blattgold.
Breithammer, der, nach *V.* prilik, perlik.
Breithüftig, *adj.*, širokokok, širokokolk, širociga kolka.
Breitkopf, der, širokoglavec, glavan.
Breitlich, *adj.*, širokljat, *serb.* poširok.
Breitlippe, die, široka šoba, ustnica.
Breitmündig, *adj.*, širokousten, širocih ust; der Breitmündige, širokoustnež.

Breitnasig, *adj.*, širokonos.
Breitnasige, der, nosan.
Breiträndig, *adj.*, širocih okrajcov.
Breitschnäbler, der, širokokljunec.
Breitschulterig, *adj.*, plečat, plečnat, ramenat, širocih pleč, nach *V.* znesen; ein breitschultriges Weib, plečuga.
Breitschwanz, der, (Columba laticauda), pavec, širokorepka.
Breitschwänzig, *adj.*, širokorep.
Breitseite, die, bok ladije.
Breitwind, der, veter, ki jadra polni.
Breitzackig, *adj.*, širokozobat.
Breitzahn, der, ein Fisch, zobač†.
Breitziegel, der, etwa plošasti strešnik (nach *Pot.*).
Breiumschlag, der, kašni oblog.
Breiweich, *adj.*, mehek kakor kaša.
Breme, die, f. **Bremse**.
Bremmer, der, odstavek v predihu, nach *V.* vlačilo.
Bremmern, *v. a.*, nach *V.* vlačiti (samotež iz taciga prediha).
Bremerschacht, der, predih z odstavki.
Bremse, die, (Tabanus L.), stechende Fliege, obad, brencelj, konjska muha, pisanka, *russ.* ovod, *böhm.* ovad; die Pferde einzuklemmen, kljupa, sklema; das Holz, das Seil darum zu wickeln, die Wirkung der hinab zu lassenden Last zu hemmen, in der Mechanik, deržaj, prideržaj, zavornica; die Kurbel des Bremsrades, womit man dasselbe hemmen kann, zavornica, zavirnica; in den Mühlen das Mittel, wodurch die Wirkung des Hauptrades gehemmt wird, zavornica.
Bremsen, *v. a.*, ein Pferd, v kljupo dati ob. deti, sklemati, oklemati; ein Rad, zavreti, zavirati kolo.
Bremsrad, das, zaviravno kolo.
Brennarbeit, die, žganje (sosebno srebra).
Brennbar, *adj.*, žgaven, kurjaven, paljiv, gorljiv; brennbare Körper, gorljiva roba, gorljive reči.
Brennbarkeit, die, žgavnost, kurjavnost, paljivost, gorljivost.
Brennblase, die, kotel (žganjarski).
Brennbock, f. **Brandbock**.
Brenneisen, das, razbelno železo, žgavno železo, žigalo; f. **Brandeisen**.
Brennen, *v. n.*, in Rücksicht des Verbrennens, Verzehrens und Leuchtens, goreti, žareti; in Rücksicht auf empfundene Hitze, peči, skleti, žgati; brennend, žgeč, goreč, skeleč; brennende Farbe, Augen, Hitze, žarka, žarna barva, žarne, žive, plameneče oči, paleča vročina, pripek, pripekanje; die Sonne brennt, solnce peče, pripeka, prigreva, pritiska; brennender Durst, goreča, huda, pekoča žeja; brennende Wunde, Schmerz, skeleča, sklela rana, žarka bolečina; brennesselartig brennen, ščmeti (U. K.), zažereti, žareti; Steine brennen nicht, kamen ne gori; das Haus brennt, hiša gori; der Sand, die Sonne, siedendes Wasser brennt, peče, žari; die Wunde brennt, skli, peče; vor Ungeduld brennen, koperneti, ne moči dočakati, močno želeti; von Liebe brennen usf., od ljubezni goreti, vžgan, vnet biti; für Jemanden brennen, za koga goreti; schwach brennen, merleti, berleti; schlecht brennen, cmereti se; mit Flammen brennen, plameneti, plameti; *v. r.*, sich brennen, speči se, opeči, opekati se; sich mit heißem Wasser, opariti se; sich weiß, rein, očistiti, čistiti se, opravičiti se, auch *fig.* zmotiti se, opeči se; *v. a.*, žgati, pražiti, ožgati, ožigati, opaliti, paliti, kuriti; vermittelst des Brennens beschädigen, speči, peči; von der Sonne schwarz gebrannt, werden, zagoreti, ogoreti (od solnca); durch das Feuer verzehren lassen, žgati; Holz zu Kohlen, zu Asche brennen, iz derv oglje, pepel žgati; Steine zu Kalk, iz kamenja apno žgati, kuhati; f. auch **Rösten**; Kohlen, kuhati oglje; Töpfe, Ziegel usf., žgati; Pottasche, Pech, Branntwein, Silber, Ziegel, Mehl, Kaffeh brennen, žgati; Leder brennen bei den Schustern, usnje na ognji mazati, nach *V.* auch usnje z mastjo opaliti, paliti; Haare, lase žgati in kodrati; ein Pferd, vžgati, vžigati znamnje; einen auf die Haut brennen, posvetiti komu, (ustreliti ga).
Brennen, das, er hat ein Brennen im Magen, i. e. Sodbrennen, zgaga, gorečica.
Brennend, *adj.*, pekoč, žgeč, skleč, goreč; f. **Brennen**.
Brenner, der, žgavec, kurež, palivec; Branntwein brennen, žganjar; Kohlenbrenner, oglar, usf.; im Getreide, f. **Brand**.
Brennerde, die, šota.
Brennerei, die, žgavnica, parišče, pališe; Ziegelbrennerei, opekarnica†, cegelnica*; Branntweinbrennerei, žganjarnica.
Brenngeld, das, žgavnina.
Brennglas, das, vžigavnik†, vžigalo, zažigavno steklo, vnetilno steklo.
Brennhaus, das, žgavnica, palivnica; f. *a.* **Brennerei**.
Brennheiß, *adj.*, vrel, vroč.
Brennhelm, der, kapa, verhnjak.
Brennherd, der, ognjišče, ognjiše; f. auch **Brennpunct**.
Brennhitze, die, žgavna vročina, soparnost.
Brennholz, das, derva.
Brennhütte, die, pečnica, žgavnica.
Brennkolben, der, cev.
Brennkosten, *pl.*, stroški za kurjavo.
Brennkraut, das, srebrot.
Brennluft, die, gorljivi zrak.
Brennmaterial, f. **Brennstoff**.
Brennmeister, der, žgavni mojster, žgavničar.
Brennmittel, das, žgalo, žarilo.
Brennnessel, die, kopriva, kropiva, (auch im *altsl.* beides).
Brennnesselmuß, der, koprivnik.
Brennofen, der, peč; bei den Töpfern, nach *V.* ožaga, U. Kr., auch pečnica, pečica.
Brennöl, das, olje za svečavo, žgavno olje.
Brennort, der, *(mont.)* pališče, pališe.
Brennpunkt, der, (Focus), ognjišče, ognjiše, etwa vnetilna pika *(Deš.)*.

Brennschlange, die, modras, rudeča kača.
Brennsilber, das, eine Mischung von Salz, Silberkalk und Glasgalle, etwa netilno srebro.
Brennspiegel, der, zažigavno zerkalo.
Brennstoff, der, palivo, gorivo, kurivo.
Brennstoffleer, *adj.*, brez goriva.
Brennung, die, žganje, ožiganje, gorenje, paljenje.
Brennweite, die, daljina ognjišča, ognjiša (od sredine zažigavniga zerkala).
Brennwurzel, die, (Clematis flammula), pereči srebot, srobrat, *(Dež.)*; rudeča srebotka, srebrot (*Zal.*)
Brennzange, die, žgavne klešče, kleše *pl.*
Brennzeug, das, žganjarska priprava.
Brennzunder, der, netilo.
Brente, die, brenta, breta.
Brenzeln, *v. n.*, po smodu dišati.
Brenzlich, *adj.*, prismojen, žerek.
Bresche, die, verzel,- eli, prelom, predor, prestrel, predertje; eine Bresche habend, verzelast, predert, prestreljen; eine Bresche schießen, zid prestreliti.
Bresthaft, *adj.*, hrom, šamer; es sein, hrometi; hromoto, hibo imeti; machen, pohromiti, hromiti, pohruniti; werden, ohrometi.
Bret, Brett, das, (in allen slav. Mundarten), deska; ein gesägtes, žagavnica, dilja *, in St., blanja, *altsl.* d'ska; ein Bodenbrett, stropnica; ein ½ Zoll dickes Brett, pažnica; ein solches, an welchem noch ein Theil der Rinde anklebt, lubata deska; ans Brett kommen, povišan biti, visoko čast doseči; Bühne, igravnica; auf dem Brett bezahlen, na enkrat plačati vse; einen guten Stein im Brette haben, mogočniga pomočnika, prijatla imeti; er muß vors Brett, mora iti pred sodnika; hoch am Brette sitzen, na visoki stopnji biti, v veliki milosti biti.
Brettbaum, der, woraus Bretter gesäget werden, žagovec, hlod, panj, rekelj, kerlj, kercelj; der unterste Theil eines Baumes, odritek.
Brettbeute, die, panj iz desk (za bčele).
Brettblock, Brettkloz, der, hlod, klada za deske; s. a. **Brettbaum.**
Brettbohle, die, (žagana) podnica.
Brettchen, das, deščica, diljica, blanjica.
Bretteiche, die, hrast za deske.
Bretterdach, das, streha, krov iz desk.
Bretterdecke, die, strop iz dilj.
Brettern, *adj.*, diljnat, deskat, iz dilj, iz žaganic.
Brettern, *v. a.*, podiljati, diljati, z diljami, deskami, žaganicami obiti, obijati; odeskati, deskati.
Bretterverschlag, der, oboj.
Bretterwand, die, stena iz desk.
Bretterwehre, die, am Mühlenbaue, der Theil des Gefluders, worauf sich die Wasserräder stützen, rake, podkolesne rake *pl.*
Bretterwerk, das, deske, dilje.
Brettgeige, die, gosli na dilji.
Bretthändler, der, deskar.
Brettklotz, der, hlod.
Brettmeister, der, vrezač.
Brettmühle, die, žaga (za dilje).
Brettnagel, der, podrujic, plankavec, podružec.
Brettsäge, die, žaga (pila) za žagovnice.
Brettschneider, der, auch Brettklötzer, žagar, pilar.
Brettspicker, der, eine Art eiserner Nägel, deščenjak †, deskinjak †.
Brettspiel, das, kostke, *russ.*, šašečnaja igra; für das österreichische Spiel das Mühlfahren genannt, špana.
Brettstamm, s. **Brettbaum.**
Brettstein, der, kamen, kostka, kamenček, *russ.*, šaška.
Brettwand, die, stena iz dilj.
Bretzel, die, presta; *dim.*, prestica, prešta *.
Bretzelmann, der, preštar.
Breve, das, breve, papeževo krajši pismo, papežev list.
Brevier, das, duhovne molitve, brevir; *russ.*, služebnik.
Brevi manu, v kratkem; s. a. **Kurz**, (im kurzen Wege).
Brezel, s. **Bretzel.**
Bricke, die, piškur.
Brickenkäse, der, kleiner Handkäse, stisnjenek, sirček.
Bricole, s. **Rückprall.**
Brief, der, list, pismo; Briefe wechseln, mit Jemanden, pisati, pisariti si (eden drugimu), pisma pisati in prejemati; ein Brief Stecknadeln, list bucik; in der Börsensprache, ponujen papir, (papirnat dnar); einem Brief und Siegel geben, zagotoviti koga, dati pisano; *merc.* menjica.
Brief=, in Zss., listov, pismeni, za pisma, liste i. t. d.
Briefabgabe, die, izročba pisma, pisem.
Briefadel, der, die Würde, novo plemenstvo, s pismam podeljena žlahtnost, (kteri je žlahtnost po rodu nasproti).
Briefaufschrift, s. **Addresse.**
Briefbeförderung, die, odprava pisem.
Briefbote, der, pismonos, pismonosec.
Briefbuch, das, s. **Briefsteller**; pisemske bukvice, (v kterih so predpisane pisma).
Briefchen, das, pisemce, listek.
Briefform, die, Form, wie ein Brief geschrieben wird, pisemska oblika; in Briefform, v pismih.
Briefgeheimniß, das, pisemska skrivnost, skrivnost pisem.
Briefgeld, das, poštnina, pismenina.
Briefgewölbe, das, s. **Archiv.**
Briefgut, das, blago s pismam; blago, ki se ima izročiti s pismam vred.
Briefinhaber, der, lastnik menjice.
Brieflich, *adj.*, schriftlich, pisan, pismen, pisemsk; briefliche Unterredung, pismen, pisemsk pogovor, pogovor v pismih; *adv.*, pismeno, po pismu, s pismam.
Briefmarke, die, pisemska marka, marka (znamka) za pisma.
Briefordonanz, s. **Briefbote.**

Briefpapier, das, papir za pisma, pisemski papir.
Briefporto, das, poštnina, pismenina.
Briefpost, die, pisemska pošta.
Briefsammlung, die, pismobira.
Briefschaften, die, pisma, pisanja, papirji.
Briefscheide, die, zavitek pisma.
Briefstecher, der, prebodilo, listobod †.
Briefsteller, der, pisavec pisma; das Buch, pismenik; nabira pisem za izgled; s. **Trassant.**
Briefstempel, der, pisemski štempelj*.
Briefstyl, der, pisemska pisava; er ist geübt im Briefstyl, zna lepo pismo pisati.
Brieftasche, die, listnica, pisemnica †.
Brieftaube, die, golob pismonos.
Briefträger, der, pismonos, pismonosec, listonosec.
Briefumschlag, der, zavitek pisma.
Briefverkehr, Briefwechsel, der, dopisovanje †; sie stehen im brieflichen Verkehr, unterhalten einen Briefwechsel, pisarita si; nach dem neuern Gebrauch *(böhm.)*, dopisujeta si, obschon dopisati, dopisovati, eigentlich das Beendigen des Schreibens ausdrückt.
Briefwechsler, s. **Correspondent.**
Brigade, die, brigada.
Brigadier, der, brigadir, brigadni poveljnik.
Brigantine, die, brigantina, ladija, ki se hitro vozi.
Brigg, die, brig.
Brillant, der, ein Glanzstein, briljant, svetlin †; *adj.*, lesketeč, briljanten, sprelep; s. **Glänzend.**
Brilliantiren, brusiti briljant.
Brille, die, s. Augengläser; (*russ.*, očki); eine Brille aufsetzen, očnice natakniti; Brillen tragen, imeti, rabiti očnice; eines heimlichen Gemaches, luknja; Jemanden eine Brille aufsetzen, komu oči izbrisati, brisati, ukaniti koga.
Brillendrossel, die, drozeg z nadočki, nadočnik, (Zal.)
Brillenfutter, das, tok, nožnice za očnice, očalnica †.
Brillenglas, das, steklo za očnice.
Brillenmacher, der, očničar, očalar.
Brillennase, die, (Caprimulgus), kozomolzec †.
Brillenstein, der, pikec.
Brillente, die, špeglarica* *(Dež.)*.
Brillenträger, der, očalar.
Brilliren, s. **Glänzen.**
Bringen, *v. a.*, in engerer Bedeutung, tragend bringen, prinesti, prinašati, nositi; auch donesti, donašati; anders wohin bringen, prenesti, preložiti, prestaviti; du bringst mir Schande, sramoto mi delaš, sramotiš me; Frucht bringen, sad nositi, roditi; dieses wird dir nichts Gutes bringen, to ti ne bo nič prida prineslo, nach *M.* auch, nagnalo; erwerben, mit davon, z. B. Lob davon bringen, dobiti, dobivati pohvalo; davon bringen, d. i. mitnehmen, seboj prinesti, nesti, vzeti, jemati; führen, begleiten, leiten, z. B. in Verhaft, nach Hause, mit dem Wagen, durch den Wald, auf guten Weg, pripeljati, peljati, privoditi, voditi; bringen Sie auch Ihren Sohn mit, pripeljite, vzemiti tudi sina sabo; verkehren, eine umgekehrte Proportion auf eine gerade bringen, nach *V.* oberto sprimero v lično spredjati, spredevati, auch prestaviti, prestavljati; zusammenbringen z. B. an einen sichern Ort bringen, spraviti, spravljati v shrambo; in Sicherheit bringen, skriti, shraniti (na varnem mestu); von der Stelle, z mesta spraviti, zganiti, premakniti; etwas an sich, kaj nase spraviti, pridobiti kaj; etwas an die Seite, kaj na stran djati, devati, prikriti; Truppen auf die Beine bringen, vojšake na noge spraviti, nabrati, skupiti; in Ordnung bringen, kaj v versto, v red spraviti, djati, vrediti, auch poravnati, zravnati, ravnati; etwas auf einen, d. i. beschuldigen, ihn überführen, kaj na koga spraviti, prevreči; ins Reine bringen, v red spraviti, poravnati, naravnati, dognati; etwas unter seine Gewalt, kaj pod se spraviti, v svojo oblast dobiti; einen unter die Erde bringen, Ursache des Todes sein, koga pod zemljo spraviti; zur Ruhe bringen, k pokoju spraviti; zu Bette, v posteljo spraviti, spravljati; etwas herausbringen, z. B. Flecken bringen aus etwas, aus dem Kopfe einem etwas, Unkraut vom Acker, izpraviti, izpravljati iz česa; odpraviti, odpravljati od česa; aus den Gedanken, izbiti iz glave; mit Mühe es dahin bringen, pripraviti, pripravljati; es weit bringen, dalječ; weiter, dalje priti, dalječ dognati jo; hoch, visoko; höher, višje priti; an den Tag bringen, na dan spraviti, odkriti, razodeti; ans Licht, na svetlobo pripraviti; Jemanden um das Seinige, koga ob svoje pripraviti; um das Leben, ob življenje pripraviti, usmertiti; zum Vorschein, na dan pripraviti, pokazati; auf den rechten Weg, na pravo pot oberniti, napotiti, napraviti, zaverniti; in Furcht, v strah pripraviti, ostrašiti, prestrašiti; zu etwas bewegen, z. B. zum Weinen bringen, v jok pripraviti, ganiti do solz; dahin bringen, nagovoriti, nagnati na kaj; etwas hervorbringen, etwas zu Wege bringen, storiti, delati; auf die Welt bringen, poroditi, roditi otroka; veranlassen, z. B. auf Gedanken, na misli spraviti, spravljati; an den Bettelstab, na beraško palico pripraviti koga; zu sich selbst, spet k sebi pripraviti; es einem bringen, s. **Zutrinken**; eine Waare an Mann, blago specati, specevati, izvesti, prodati; seine Tochter an Mann, omožiti, možiti, udomiti; er hat alle Töchter an Mann gebracht, vse hčere je pomožil; etwas auf die Bahn, med ljudi prinesti, s. a. **Bahn**; sein Leben auf 90 Jahre, devetdeset let doživeti, priti do —; ein Opfer bringen, tvegati se česa, znebiti se česa, izročiti kaj; Geduld bringt Rosen, kdor čaka, dočaka;

ich habe das (z. B. Mal) auf die Welt gebracht, takošen sim na svet prišel; mit sich bringen, nanesti, nanašati, hoteti, tirjati; zur Vernunft bringen, spametovati koga; ins Gefängniß, djati, vtakniti v ječo; auf eine Million bringen, miljon skup spraviti, do miljona priti; Streitende aus einander bringen, narazen spraviti, razpraviti, razpravljati, razmiriti, miriti; in Zorn bringen, razjeziti, razkačiti; etwas in Rechnung, kaj všteti, prišteti (zarajtati), v štetev (rajtengo) zapisati; in Bewegung, pognati, poganjati, v tek, na noge spraviti; omajati, ogugati; in Vergessenheit, pozabiti; in Andenken, in Erinnerung, spomniti, pomniti; es ist nichts in ihn zu bringen, d. i. er will nichts lernen, nič ni vanj spraviti; eine Schuld zur Bezahlung bringen, napraviti, da se dolg splača; an die Gewähr bringen, zapisati kakor lastnika v gruntne bukve; aneinander bringen, d. i. anfügen, stakniti, stikati, s. a. **Versetzen**; in Erfüllung bringen, dopolniti, spolniti, dopolnovati; in Erfahrung bringen, zvediti, doznati; in Verlegenheit bringen, s. **Verlegenheit**; ins Gerede bringen, raznesti, raznašati, raztrositi; in Verdacht, osumiti, v sum pripraviti; etwas unter die Leute, kaj ljudem v zobe dati; raznesti, raznašati; razglasiti, razglašati med ljudmi; razdati, razdajati; ich kann es nicht übers Herz bringen, ne morem se prederzniti, rešiti, lotiti se; serce mi ne da, da bi storil kaj taciga; einen Verstorbenen unter die Erde, merliča pokopati; in Vorschlag bringen, nasvetovati; was bringt der Krieg mit sich? kakošne nasledke ima vojska? vom Leben zum Tode, umoriti, obesiti koga, glavo odsekati, življenje vzeti, jemati komu, pogubiti koga; zu Papier, napisati, napisovati, spisati (n. p. svoje misli); zu Stande, dogotoviti, izdelati, napraviti, izpeljati; zu Ende, dokončati, doveršiti, dognati, pristaviti; auf eine gerade Proportion, obravnati; auf das Aeußerste, do zadnjiga, na konec prignati; zum Falle, zapeljati, zavoditi; sich ums Leben bringen, ugonobiti se, ubiti se; was bringst du Gutes, kaj si nam prinesel dobriga? kaj bi rad, kaj boš povedal; das hat ihm den Tod gebracht, to mu je navleklo, nakopalo smert.

Bringer, s. **Ueberbringer**.

Brink, s. **Anger**.

Brinkfaß, Brinksitzer, der, bajtar, želar.

Britsche, Pritsche, die, ein breites Brett zum Schlagen, pleša, šeška, lopata; das klappende Brett der Possenreißer in Komödien, razetalo, ropotalo, ropotec; eine Patsche, den Boden damit fest zu schlagen, tolkač, kij, kic, bet; einem eine Pritsche geben, oplaziti, ogerniti koga; d. i. aus dem Hause jagen, potepeno izgnati; der Sitz hinten an den Rennschlitten, žlica; ein englischer Sattel, gladko sedlo; in den Wachstuben, eine hölzerne Lagerstatt, klop, ležnica; pograd bei den Kohlbauern.

Britschen, *v. n.*, ploskati; s. a. **Pritschen**.

Britschmeister, der, arlekin*, s. **Possenreißer, Lustigmacher**.

Britte, der, Británec, Britanec; **Brittin**, die, Britanka.

Brittisch, *adj.*, britansk.

Brocat, der, brokat.

Broccoli, s. **Sprossenkohl**.

Bröckelig, *adj.*, drobljiv, sipek.

Bröckeln, *v. a.*, drobiti, drobiriti, drobljati, merviti, maljati, kerhati, krušiti; *v. r.*, merviti se, drobiti se.

Brocken, der, drobtina, merva, troha, drobet *(m.)*, drobek, kosec; voll Brocken, drobtinat; ein tüchtiges Stück, bertavs, drobavs, drobljanec; ein abgebrochenes Stück, überhaupt, odlomek; er hat keinen Brocken Brot, nima zalogaja, nima kosca kruha; mit lateinischen Brocken um sich werfen, latinske besede vpletati, štuliti v govorjenje.

Brocken, *v. a.*, drobiti, s. a. **Bröckeln**.

Brockenstahl, der, nach *V.*, repač, repki *pl.*, jeklo v repkih.

Brockenweise, *adv.*, drobtinasto, po drobtinah, mervicah, kosih, pri drobtinah, drobtinama.

Brockkohle, die, kerhki premog.

Bröcklein, Bröckchen, das, drobtinica, mervica, trohica oder trošica, drobljej, drobljanec.

Bröcklig, *adj.*, drobljiv, kerhek.

Brod, das, s. **Brot, Brühe**.

Brodeln, *v. n.*, hlapeti, kaditi se.

Brodem, Broden, der, par, puh, sopuh, hlap, čad.

Brodenfang, der, parnik.

Brodenritze, die, dušek.

Brodenröhre, die, dušek, dušjak, odušek.

Broderie, s. **Stickerei**.

Broihan, der, ol iz pšenice, pšeničnik.

Brom, das, brom.

Brombeere, die, (Rubus fruticosus), robida; (der Brombeerstrauch), *collectiv*. robidovje; (die Frucht), die Stacheln auf den Brombeeren, Rasen udgl., ostrožnice, robidnice.

Brombeerstaude, der, **Brombeerstrauch**, der, kopina, kopinje; s. auch **Brombeere**; *russ.* eževika, *böhm.* ostružnik, *poln.* ježina, *serb.* kupina.

Bronchien, s. **Luftröhrenäste**.

Bronchotomie, die, (Luftröhrenschnitt, oder -stich), prerez, vbod sapnika.

Bronnen, s. **Brunnen**.

Bronze, die, bron, *russ.* bronza, *serb.* tuč–a.

Bronzen, *adj.*, bronast.

Brosame, die, auch **Brosam**, der, die Krume, sredica, serdica; zerstückelte Theile vom Brote, drobtina; s. auch **Brocken**.

Bröschen, das, des Kalbes, nach *V.* prežilec, *poln.* mlečko.

Broschüre, die, brošura*, bukvice (sošite).

Broschüren, *v. a.*, bei den Buchbindern, bukve sošiti, na mehko speti; bei den Zeugwebern, pisati, polniti.

Bröseln, Brösen, s. Bröckeln.
Brösling, der, vertna rudeča jagoda.
Brot, das, kruh, in einigen Gegenden St. nach *M.* so wie im *Altsl.*, *Russ.*, *Böhm.* u. *Poln.* hleb; feines Brot, kruh is čile oder cvetne moke; Brot aus dem Nachmehl, posevnik; Aschenbrot, podpepelnik; ungesäuertes Brot, opresnik; Bäckerbrot, gekauftes Weißbrot, trenta, hlebec, reglja; weißes Brot, bel, pšeničen kruh, pogača; Haferbrot, ovsenjak; Buchweizenbrot, ajdovnik, ajdov kruh; grobes, luskovec; Roggenbrot, reženjak, režen kruh; Gerstenbrot, ječmenjak; Hirsebrot, prosenjak; gemeines Brot aus gemischtem Getreide, somesni, černi kruh; überwiegend aus besseren Getreidearten, glaji kruh, soršičen kruh; Zuckerbrot, mali kruh; aus abgebrühtem Mehl, parjenik; das zu Weihnachten gebackene, popertnik, auch stavnjek; Kletzenbrot, kerhljak; nach Brot gehen, es suchen, s trebuham za kruham (iti, hoditi); ein Leib Brot, hleb kruha; die runde Gestalt und Masse, hleb, *dim.* hlebec, hlebčik; ein Brot Zucker, hleb sladkorja; bei Wasser und Brot sitzen, ob kruhu in vodi sedeti, t. j. zapert biti; Nahrungsmittel, kruh, kosec kruha, živež, potrebno, *fig.* a. služba, zaslužek; er steht in seinem Lohn und Brot, njegov kruh jé, on ga kruši; frisches Brot, kruh po peki, mladi kruh; sein eigenes Brot essen, sam svoj (gospodar) biti, ob svojem živeti; einem vom Brot helfen, dati mu tako, da ne bo več kruha jel; s. auch **Kost**; sein Brot umsonst suchen, po sreni klasje pobirati.
Brot-, in Zstzg., krušni, kruhov.
Brotaustheilung, die, delitev kruha.
Brotbacken, das, pečenje kruha.
Brotbäcker, s. **Bäcker.**
Brotbank, die, pekarnica, pekarna.
Brotbann, der, prisiljeno, nujno jemanje kruha (od tega in ne od druziga peka).
Brotbaum, der, kruhovec, krušno drevo.
Brotbehältniß, das, krušnjak.
Brotbrei, der, poparjen kruh, popara, kruhov močnik, bruhovec.
Brötchen, Brötlein, das, krušec, kruhek.
Brotdieb, der, kruhov mol; s. a. **Pfuscher.**
Broterwerb, Broterzeugung, zaslužek.
Brotesser, der, kruhojedec, jedec.
Brotfresser, s. **Brotdieb.**
Brothange, die, krušnjak, krušnik, nach *V.* auch locanja, lésa, oven, kletka.
Brotherr, der, gospodar.
Brotherrschaft, die, gospodar in gospodinja.
Brotkäfer, der, krušni, kruhov mol, močni červ, mol v moki.
Brotkorb, der, locajna, krušnica, pehar, pletar (za kruh).
Brotkorn, das, žito za v malin.
Brotkrume, die, sredica.
Brotkruste, die, krušna skorja.
Brotkuchen, der, hlebčik, krovajček (U. K).
Brotladen, s. **Brotbank.**
Brotlese, der, obnožina.
Brötling, der, ein Dienstbote, posel, družinče; s. auch **Brätling.**
Brotlos, *adj.*, brez kruha, brez živeža, brez službe, brez zaslužka, lačen, gladen, brezkrušen, kdor strada.
Brotmal, das, krušno znamnje.
Brotmangel, der, pomanjkanje kruha, živeža, revščina, revšina, lakota; daran leiden, kruha stradati, ne imeti.
Brotmarkt, der, krušni terg.
Brotmesser, das, nož za kruh.
Brotneid, der, zavist, zavid kruha, službe, zaslužka.
Brotrand, der, krajic hleba.
Brotreich, *adj.*, krušen, rodoviten.
Brotrinde, die, skorja.
Brotschätzer, der, cenivec kruha.
Brotschätzung, die, krušna cena, tarifa*.
Brotschau, die, ogledovanje kruha, kruhogledstvo†.
Brotschauer, Brotbeschauer, der, ogledovavec kruha, kruhogled†.
Brotscheibe, die, Brotschnitte, odrezek, malica, šnita*; in den Bienenstöcken mit Bienenbrot angefüllte, obnožni sat.
Brotschieber, der, **Brotschaufel,** die, lopar.
Brotschimmel, der, krušna plesnjina.
Brotschragen, der, s. **Brothange.**
Brotschrank, der, krušnjak.
Brotsitzer, der, kruhar, krušar; die, kruharica, krušarica; Brotsitzer sein, krušariti.
Brotspende, die, krušin dar, delitev, darovanje kruha.
Brotstrutze, die, kerž, keržeč, štruca*.
Brotstudium, das, uk, učba za kruh, kruhodajni nauk†.
Brotsuppe, die, kruh v juhi, na župi*.
Brotteig, der, testo za kruh.
Brottuch, das, krušnica, hlebnica.
Brotwasser, das, krušna voda.
Brotweib, das, kruharica.
Brotwissenschaft, die, znanstvo, učenost za kruh.
Brouilliren, s. **Entzweien.**
Brouillon, s. **Entwurf.**
Bruch, der, prelom, razlom, lom, odlom; im Bergbaue, podor, podertje; zu Bruche gehen, podreti se, podsuti se; des Friedens, Bundes, razdor, prelom; es ist zwischen ihnen zum Bruche gekommen, razbratila, sperla sta se, s. auch **Brechen**; eines Topfes, Riß, poč, razpok, poka, razpoka, razpoklina; in Eisen, plena, auch *russ.* splena; eines Dammes, predor; im Papier, Zeuge, giba, guba; s. **Falte**; in der Rechenkunst, drob, drobec, auch *russ.* drobec; *poln.* ulomek; bei den Köhlern, wo sie den Meiler anbrechen, štoranje; der Bruch eines Beines, ulom, zlom kosti; Neubruch, novina; wo man Steine bricht, lom; Bruch als Vorlagerung eines Eingeweides (Leibschaden) bei Menschen und Thieren, kila, prejed; er hat einen Bruch, kilov, prejeden, pretergan je; an den Kanonen, odstava; s. **Vorlagerung**; bei Jä-

gern, grüner Zweig vom Baume, odlom; Bruch des Mondes, krajic; ein scheinbarer in einem Glase, nach *V.* rast-i; der oder das Bruch, ein Morast, močvirje, nach *V.* mečava; in die Brüche gehen, fallen, pozgubiti se, na nič priti, pod zlo, v kosce iti.
Bruchartig, *adj.*, kilast, močvirnat; kakor da bi bilo zlomljeno.
Brucharzt, der, zdravnik za kile, kilocelnik.
Bruchband, das, preveza za kilo, kilni pas, nakilnik, modetnjak (?).
Brüche, die, (Mulcta), globa.
Bruchglas, das, škerbine, čepinje (steklene).
Bruchholz, s. Sumpfholz.
Bruchig, s. Sumpfig.
Brüchig, *adj.*, was sich leicht zerbrechen läßt, drobeč, lomljiv, kerhek; vom Tuche, wenn es Löcher bekommt, sukno se seka na zgibih.
Bruchkrank, *adj.*, kilov.
Bruchkraut, das, kilovnik *(Deš.)*.
Bruchrechnung, die, števila z drobci.
Bruchschiene, die, dilica, šina (za zlomljeno kost).
Bruchschnepfe, die, povodnji kljunač; s. a. Sumpfschnepfe.
Bruchschnitt, der, priravnava (operacija) kile.
Bruchsilber, das, sreberni drobljanci, žgano srebro; s. Werksilber.
Bruchstein, der, lomljen kamen.
Bruchstück, das, drobir, odlomek, zlomek, okrušek, kerhelj, kosec.
Bruchtheil, der, drobljanec; s. Bruch.
Bruchwasser, das, močvirnica, mlaka, mlakužnica.
Bruchweide, die, (Salix fragilis), kerhlika (verba).
Bruchweise, s. Fragmentarisch.
Bruchwurz, die, vsiga sveta dobro, vsiga sveta zdravje.
Brückchen, das, mostek, mostiček.
Brücke, die, most; schlagen, legen, storiti, delati, narediti, narejati most; über einen Fluß, auch premostiti reko; Brücke abbrechen, most podreti, podirati, *fig.* prehod, prelaz.
Brücken=, in Zstzg., mostov, mostni.
Brücken, *v. a.*, premostiti, mostiti, most narediti; ein gebrückter Weg, most; mit Brettern belegen, podničati.
Brückenamt, das, mostnija †.
Brückenbalken, der, mostni tram, mostnica.
Brückenbau, der, delanje mostú.
Brückenbogen, der, mostni oblok.
Brückengeld, das, mostnina, mostovina.
Brückenjoch, das, poli *pl.*, pôla, kobila.
Brückenkopf, der, mostna terdnjava, predmostno branilo, obkop.
Brückenlehne, die, naslon, deržaj.
Brückenmauth, s. Brückengeld.
Brückenpfeiler, der, mostni stolp, steber.
Brückenruthe, die, lešpan*, nach *Pot.* bezeichnen dieses vielleicht: mostovec, móstnik; s. Brückenbalken.
Brückenschanze, s. Brückenkopf.
Brückenschiff, das, brod, mostna ladjica.
Brückenschreiber, der, der Einnehmer des Brückengeldes, mostar, mostovinar, mostni pisar.
Brückenwächter, der, mostni čuvaj.
Brückenwage, die, etwa mostovnica, stotovna vaga, na kteri 1 funt 100 funtov potegne, (nach *Zal.*) vaga z mostam.
Brückenzoll, der, mostnina.
Brückung, die, in den Pferdeställen, pod; in den Sägemühlen, most; gebrückter Weg durch einen Morast, most, lesa.
Brudel, der, s. Brodem.
Bruddeln, *v. n.*, burkati, vreti, vervrati, kahlati, berbunkati; s. Strudeln.
Bruder, der, brat, in *Kt.* bratr (auch im *Altsl.* u. *Böhm.* kommt Beides vor); leiblicher, pravi, pristni brat, *serb.* rodjeni brat; Wahlbruder, (nach dem *Serb.*), pobratim; lustiger Bruder, veseljak; nasser Bruder, pijanček; es ist unter Brüdern werth, brat bratu ne more ceneje dati, vredno je med prijatli, *fig.* prijatel, tovarš; des Bruders bratov.
Bruder=, in Zstzg., bratovski, *russ.* bratskij, *serb.* bratinski.
Bruderband, das, bratovska vez; s. auch Bruderschaft.
Bruderbund, der, bratovska zaveza, zveza.
Brüderchen, **Brüderlein**, das, bratec.
Bruderfreund, der, bratoljub, bratomil.
Brudergemeinde, die, bratovščina, bratovšina (hernhutska).
Bruderhaß, der, sovraštvo med brati.
Bruderherz, das, bratovsko serce.
Bruderkind, das, (männl.), bratranec, bratanec, bratič, braternik, *dim.* bratranček, bratanček, nach dem *Serb.* u. *Poln.* sinovec; (weibl.), bratanka, bratrična, bratranka, braternica, sinovka.
Bruderkuß, der, bratovski poljubek, poljubljej, kušljej.
Bruderlade, die, bratovska skladnica (pri rudokopih).
Brüderlich, *adj.*, bratovsk; *adv.*, po bratovsko.
Brüderlichkeit, die, bratovstvo, bratinstvo, bratstvo.
Bruderliebe, die, bratoljubje, bratovska ljubezen, ljubezen do brata, med brati.
Bruderlos, *adj.*, brezbraten, brez brata, kdor nima brata.
Brudermord, der, bratomorstvo, *russ.* bratoubijstvo.
Brudermörder, der, bratomorec, bratomor.
Brüdern, s. Verbrüdern.
Bruderschaft, die, **Bruderband**, das, bratovstvo, bratovščina, bratovšina, bratinstvo, nach dem *Russ.* bratstvo; eine Verbindung zu frommen Zwecken, bratovščina, bratovšina, in *Kt.* auch braterna; Bruderschaft machen, pobratiti se, bratiti se s kom.
Bruderssfrau, die, bratova žena, nevesta, *serb.* snaha; s. auch Schwägerin.
Brudersohn, s. Bruderkind.
Brudertochter, s. Bruderkind.
Bruderstreue, die, bratovska zvestoba.

Brühe, die, Muß, sok, podmet, podmetanica; aus Würsten, Blutbrühe, godlja, godla; Suppe, župa*, juha, *serb.* auch čorba *(turk.)*, *böhm.* und *poln.*, polivka; s. auch **Sauce, Beize;** eine lange Brühe über etwas machen, veliko kvasiti od česa.

Brühen, *v. a.*, opariti, popariti, pariti, ovariti, variti; s. auch **Abbrühen;** die Wäsche, ožehtati, požehtati, pariti.

Brühend, s. **Brühheiß.**

Brühefaß, das, parivnica, žehtar.

Brühefutter, das, poparjena klaja.

Brüheheiß, *adj.*, vroč kakor krop, vrel; mir wird brüheheiß, kuham se, oparjen sim, mi je, kakor bi me bil kdo s kropam popari; brüheheißes Wasser, krop.

Brühekäse, der, sladki sir.

Brühl, der, prule *pl.*, močvir.

Brühnapf, die, omačnica.

Bruhne, die, in kleinen Schiffen die unterste Planke, welche nach der Brüstung an den Boden befestigt wird, ploh.

Brühtrog, der, parivnica, korito, v kterem se pari klaja, kerma.

Brühwarm, *adj.*, vrel; brühwarmes Wasser, krop; eine brühewarme Neuigkeit, prav prav novica, *serb.* nova novcitanost.

Brühwasser, das, krop.

Brüll, s. **Gebrüll.**

Brüllaffe, der, kričeča opica.

Brüllen, *v. n.*, rjuti, ručati, bučati, tuliti, nach *Gutsm.* u. *serb.* u. *russ.* rikati; anfangen zu brüllen, aufbrüllen, zarjuti, zabučati, zatuliti; vom Donner, tuliti, bučati, in U. K. u. *serb.* tutnjati; der Donner brüllt, germi; vom Rindviehe, mukati, ručati, bučati; brüllend ankommen, prirjuti, prituliti, primukati uff.; laut schreien, vekati, vpiti, dreti se; s. auch **Tosen, Heulen;** die ganze Nacht hindurch brüllen, prebučati, pretuliti vso noč.

Brüllochs, der, bik.

Brummbär, der, medved; *fig.*, mürrische Person, godernjač, mermrač, mermrež, godež, njergež, njerga, godernjalo, mermralo, gerčin, čemerika; godernjav, siten, čemern človek.

Brummbart, dasselbe.

Brummbaß, der, für Baßgeige, bunke (im Gailthal).

Brummeisen, das, dromlja, brunda, *poln.* dromla, *böhm.* drnkačka; Brummeisen schlagen, dromljati, brundati; s. a. **Brummbär.**

Brummeln, *v. n.*, brenčati, njergati; s. **Brummen.**

Brummen, *v. n.*, vom Bären, momljati; vom Rind, bučati, renčati; s. a. **Brüllen;** vom Menschen, bubljati, godernjati, mermrati, njergati; er wird den ganzen Tag brummen, celi dan bo godel, *russ.* vorčat; von Katzen, dromljati, gosti, presti; von Tauben, gučiti, grukati, gruliti, kruliti, nach V. a. gorgrati; von der Gluckhenne, kokla kroplje, kloče; von Hunden, renčati; brummend ankommen, prigodernjati, primermrati, prigosti; die ganze Nacht hindurch brummen, vso noč pregosti, pregerčati.

Brummer, der, s. **Brummbär, Zuchtochs.**

Brummfliege, die, mali brencelj.

Brummig, *adj.*, mermrav, godernjav.

Brummkreisel, der, volk, (auch nach dem *Russ.* u. *Böhm.*), *poln.* vartačka.

Brummochs, s. **Brüllochs.**

Brunelle, die, (Prunella vulg.), rasebnik, černoglavka, prunelica*.

Brunett, *adj.*, zamokel, ogorel, zagorel, zagorelkast, černikast.

Brunst, die, Brunst, besonders vom Roth- u. Schwarzwild, gonja, gonjenje, bezganje, hoja po plemenu, buk, pohot; bei den Katzen, brezen; Hirschbrunst, rukanje, uff.; s. **Brunsten.**

Brunstbürsche, die, Brunstschießen, strel ob gonjenji, strel ob rukanji, bezganji.

Brunsten, *v. n.*, brünstig sein, (coitum appetere), zunächst vom rothen und schwarzen Wild und vom Biber, hier nach der weitesten Bedeutung: von den Schweinen, bukati se; von Hirschen, rukati (se), dezgati se; von Hasen, turjati se, merkati se, goniti se; von Kühen, goniti se, loviti se, treti se, teči se, derviti se, auch pomišljati se; von Stuten, pojati se; von Ziegen, perskati se, perčiti se; von Schafen, merkati se; von Hunden, goniti se, derviti se; von Katzen, breznati se, breziti se, auch švigati se; vom Auerhahn, rastiti; von Hühnern, jarčiti se, kopčati se, kurjastiti; von Vögeln überhaupt, pariti se, ženiti se; von Fröschen, plužiti se, žabiti, jezditi se; von Fischen, brestiti, derstiti se.

Brunsthirsch, der, rukajoči jelen.

Brunstwildpret, das, košute, ko (se) rukajo.

Brunstzeit, die, s. **Brunst.**

Bruniren, *v. a.*, ugladiti, gladiti.

Brunirstahl, der, gladilo.

Brunnäscher, s. **Aescherfaß.**

Brünnchen, das, studenček.

Brunnen, der, Quellwasser, Quelle, studenec, zdenec, vrelec; s. auch **Quelle;** eine gehegte, eingefaßte, auch gegrabene Quelle, Cisterne, vodnjak, kladez, rupa, štórna*; ein offener, nach *Gutsm.* štepih*, *altsl.* kladen'c, kladec, kladęz; mit einem kleinem Kasten umzimmerte Quelle, nach *V.* boč; den Brunnen zuschließen, wenn das Kind schon ertrunken ist, hlev zapreti, ko je krava ušla (zbezljala); Gesundbrunnen, kisla, zdrava voda, *böhm.* dobra voda; in Brunnen fallen, zastati, na nič priti, zaspati; Wasser in den Brunnen tragen, vodo v morje nositi, bob v steno metati.

Brunnen, *v. a.*, namočiti, namakati (v apneni vodi).

Brunnenader, die, vodna žila (za vodnjak); unter der Zunge des Rindviehes, podjezična žila.

Brunnenanstalt, s. **Heilwasseranstalt.**

Brunnenarzt, der, slatinski zdravnik.

Brunnenbecken, das, kotel, vodnjak.
Brunnenbohrer, der, sveder za studence.
Brunnencur, die, kópanje v slatini; brauchen, s kopanjem zdraviti se.
Brunnendach, das, **Brunnendecke**, die, krov kladeza, štérne.
Brunnendeckel, der, pokrovec na kladezu.
Brunneneimer, der, vedro.
Brunnenfassung, s. **Brunnenkasten**.
Brunnengräber, der, kapničar, štérnar, zdenčar.
Brunnenhaus, das, pokrita štérna, nach *V.*, klanica nad štérno.
Brunnenkasten, der, oboj, oklep, ograja šterne.
Brunnenkette, die, veriga pri štérni.
Brunnenkresse, der, (Sisymbrium nasturtium), kreša, bobovec, bobovina.
Brunnenloch, das, votlina šterne.
Brunnenmeister, der, zdenčar, slatinar, nadzornik vodnjakov.
Brunnenplatz, der, studenčišče, studenčiše.
Brunnenrad, das, kolo štérne.
Brunnenräumer, **-feger**, der, čistivec vodnjakov; kdor šterne snaži.
Brunnenröhre, die, cev; das Saugwerk, tromba pri štérni.
Brunnensalz, das, slatina, d. i. studenčna sol.
Brunnensäule, die, steber pri šterni; kamnita podoba na štérni.
Brunnenschrank, der, s. **Brunnenkasten**.
Brunnensteiger, der, s. **Brunnenmeister**.
Brunnenstube, die, s. **Brunnenhaus**.
Brunnentrog, der, korito za vodo.
Brunnenwage, die, vaga preobesnica.
Brunnenwasser, das, im Gegensatze zum Flußwasser, studenčnica, studenčna voda, kladeznica, nach dem *poln.*, terda voda.
Brunnquelle, die, vir, izvirek, vrelec.
Brunnwerk, das, ozdenčje, s. **Brunnenkasten**.
Brunst, die, d. i. Hitze, gorečina, gorkota; s. **Brunst**; eine unordentliche heftige Leidenschaft, pohlep, pohot, strastno poželenje; Feuersbrunst, ogenj, požar.
Brünstig, *adj.*, goreč, pohotljiv, željin; brünstig sein, s. **Brunsten**.
Brunstzeit, die, s. **Brunst**.
Brunzen, *v. n.*, scati; in der Kindersprache, curati, lulati; s. **Harnen**, **Pissen**.
Brusch, der, mišji tern, mišji jezik.
Brüsl, s. **Barsch**.
Brust, die, (pectus), persi *pl.*, *altsl.*, pr'si, auch, jedoch nur von Thieren, gręd, in Kt., grodi; *serb.* u. *böhm.*, ebenfalls nur von Thieren, grud *f.*; s. **Busen**; (mamma), seski, sesci, auch persi; ein Theil, sesek, sesec; eine schlimme Brust, bolni, ranjeni seski; dem Kinde die Brust reichen, podojiti, dojiti otroka; die Brust nehmen, sesati; von der Brust nehmen, entwöhnen, odstaviti; s. a. **Abspänen**; sich in die Brust werfen, ošabiti se; s. **Brüsten**; er hat sich die Brust erkältet, na persih se je prehladil; *fig.* serce; es liegt ihm auf der Brust, tiši, tiši ga v persih; auf der linken Brust, na levi strani pers; s. a. **Knospe**, **Hervorragung**; nackte Brust zeigen, gosli kazati.
Brust-, in Zstz., persin.
Brustader, die, persna žila.
Brustarznei, die, persno zdravilo, lek za persi.
Brustbaum, der, bei den Webern, persno vratilo.
Brustbein, das, persna kost.
Brustbeklemmung, die, persna težava, lipenje, tiščanje, tišanje v persih, da kdo težko diha.
Brustbeschwerde, die, težava na persih, težka sapa.
Brustbild, das, dopersna podoba; dopersnik; *poln.* u. *böhm.*, popiersie (poprsi).
Brustbinde, die, persni povoj.
Brustblatt, das, persna kost; bei Pferdegeschirren, napersnik, opersnica, podpersje.
Brustbohrer, der, durgelj.
Brustbrett, das, opersnica.
Brustdrüse, die, persna slinavka.
Brüsten, sich, *v. r.*, napenjati se, šopiriti se, košatiti se, pruhtiti, oder, pruhtati (?) se, hreputiti se, ustiti se, bahati se, hrustiti se.
Brustentzündung, die, persna vnetica.
Brustfell, das, (Pleura), persna, pljučna mrena, persnica.
Brustfleck, der, persnik; d. i. Leder bei den Schustern, prepert.
Brustgang, der, (Milchbrustgang od. Speisesaftröhre in der Anatomie), persni mlezivnjak†.
Brustgeschwür, das, persna vgnjida.
Brustglas, das, kupica, kozarec.
Brustharnisch, der, persni oklep, opersje.
Brusthaut, s. **Brustfell**.
Brusthecke, die, pristriženi, prisekani zalog, živa meja (do pers), nizka seč.
Brusthemd, das, der Krainerinen, oplečje, rokavi, ošpetelj*.
Brusthöcker, der, persna gerba.
Brusthöhle, die, persna votlina, nach *M* persno duplo, nach *Šulek* persišče; Brustgrube, žličica.
Brustholz, das, s. **Brustbrett**.
Brüstig, *adj.*, persnat, persat.
Brustkasten, der, persen koš, auch schlechtweg persi.
Brustkatarrh, der, persni kašelj.
Brustkern, der, persni kos, in Kt. auch und *altsl.* grodi (grądi), *böhm.*, *serb.* grudi.
Brustkette, die, napersna verižica, napersni lanec, napersnica†.
Brustkleid, das, oplečje, opersnik.
Brustknoten, *pl.*, (Lungenknoten), pljučne terdine.
Brustkrank, *adj.*, bolan na (v) persih, bolnih pers.
Brustkrankheit, die, persna bolezen.
Brustlattich, der, s. **Lungenkraut**.
Brustlatz, der, napersnik, persnik†, nach *M.* arnoš (?), varnoš, pruštof*, lajbik*.
Brustleder, s. **Brustfleck**.

Brustlehne, die, naslon, ročaj.
Brustmauer, die, dopersni zid, dopersnjak; s. Brustlehne.
Brustmilch, die, persno mleko.
Brustmittel, s. Brustarznei.
Brustnadel, die, igla, iglica, bucika, (ki se v njedra vtikuje).
Brustnetz, das, persna mreža.
Brustpflug, der, ralica, ralice.
Brustpille, die, svalek za persi.
Brustreinigend, *adj.*, persočistin.
Brustriemen, s. Brustblatt.
Brustsaft, der, sok za persi.
Brustschild, der, napersnik, napersnjak, ščit, škit.
Brustschleife, die, popersnica.
Brustschmerz, der, bolečina v persih.
Bruststich, der, vbod, prebod pers; als Krankheiten, persni bodljaji; er hat Bruststechen, v persih ga bode.
Bruststück, das, d. i. Fleisch, persni kos; s. auch **Brustkern**; bei den Fechtmeistern, napersnik; s. **Brustbild**.
Brustthee, der, čaj za persi, žlezasti čaj.
Brusttrank, der, pijača za persi.
Brusttropfen, *pl.*, persne kapljice.
Brüstung, die, eine Mauer, s. **Brustmauer**, **Brustwehr**; an den Schiffen, kerma, *altsl.* krma; die vordere Zuspitzung, prednja kerma, rivec, und die hintere, zadnja kerma.
Brustwamms, s. Brustlatz.
Brustwarze, die, sesna bradovica, sesek, cizek, (*böhm.* u. *serb.* bradovica).
Brustwasser, das, persna voda, voda za persi.
Brustwassersucht, die, persna vodenica.
Brustweh, s. **Brustschmerz**.
Brustwehr, die, etwa predpersje, predpersno branilo ali nasip, (*franz.* parapet = persobran), *poln.* przedpierśie.
Brustwerk, das, persi; bei der Orgel, spredpnje piščali, pišali.
Brustwunde, die, persna rana.
Brustwirbel, der, persne vretenca.
Brustwurz, die, (Ruscus aculeatus), mišji tern.
Brustwurzel, die, pljučnik, angelika.
Brut, die, das Brüten des Federviehes, leženje, valjenje, sedenje na jajcih; sein in der Brut, valiti, goditi, uriti, kotiti; eine, zwei Bruten verrichten, enkrat, dvakrat, izleči, izvaliti, odsedeti; die Brut, die Jungen, mladina, mladiči, plod, zarod, mladi, zalega, leglo, gnjezdo; bei den Bienen, zalega; bei den Insecten, zaplodek, zapljuvek, zaplivki, zaplodki *pl.*; Brut setzen, von Fischen, brestiti se, od. derstiti se; von Insekten, zaploditi se, zapljevati se; Schlangenbrut, kačji zarod, kačja zalega.
Brutal, *adj.*, thierisch, živinsk; wild, grausam, zverinsk, divji, grozovit, nečlovešk.
Brutalisiren, *v. a.*, einen, po zverinsko delati s kom.
Brutalität, die, divjačnost, divjost, neusmiljenost, gerdoba, grozovitost.
Brutbiene, die, (Fucus), trot.
Brütei, das, brütiges, bebrütetes Ei, naleženo jajce, nach *V.* nasajeno jajce, *serb.* podložek, nach *Gutsm.* valitno jajce; dazu tauglich, nach *V.* nasadno jajce; d. i. bebrütetes, und vor der Zeit weg genommenes Ei, klopotec; gehörig bebrütetes aber verdorbenes, zapertek, *altsl.* zapr'ťk, ovum ventosum).
Brüten, *v. a.* u. *n.*, leči, valiti, na jajcih sedeti, biti, kotiti, uriti, goditi se; über etwas nachsinnen, plesti, kovati, snovati, tuhtati kaj malopridniga.
Bruthaus, das, Brutkasten, der, valivnica, godivnica.
Brüthenne, die, kokla, kloča, nach *M.* auch kvočka, *poln.* kwoka.
Brütig, ein brütiges Ei, s. **Brutei**.
Brütofen, der, valivna peč.
Brutscheibe, die, sat z zalego.
Brutto, *adv.*, kosmat, sirov, grob, na debelo; blago s taro vred, to je, s posodo, v kteri je.
Bruttogewicht, das, sirova, groba vaga.
Brützeit, die, valjenje, leženje, valitev, ležnja.
Brutzwiebel, der, čebulek.
Bubbeln, *v. n.*, berbunkati.
Bubbern, *v. n.*, pokljati, treptati.
Bübchen, der, fantiček, pobček.
Bube, der, deček, fant, fantič, pob, pobeč, pobet, dečko, paglovec, fante, fantalin, verächtl. ferkavt, ferkovec, šterkovec, O. K., nach *Gutsm.* hlapčič, *russ.* malčik, *poln.* pacholę, chłopiec; von erwachsenen Personen, ein Schurke, gerdin, neporednež, malopridnež, zlotvor; im Kartenspiele, hlapec, fant.
Buben, *v. n.*, fantovati, zanikerno, razuzdano živeti, nečistovati; s. auch **Lästern**.
Bubenstreich, der, gerdo, hudobno delo, malopridna, poredna (sc. reč); s. a. **Knabenstreich**.
Bubenstück, das, s. **Bubenstreich**.
Büberei, die, gerdota; s. **Bubenstreich**.
Bübin, die, porednica, malopridno ženstvo.
Bübisch, *adj.*, poreden, (nach *Met.* u. *Pot.* von vred), auch neporeden (etwa: ne poredu), malopriden, hudoben, gerd, nespodoben.
Bubonen, *pl.*, pavke.
Buch, das, bukve *pl.*, knjiga oder knjige *pl.*, *altsl.* kniga, auch bukva; ein Buch Gold, Silber, bukvice zlate, sreberne pene; d. i. ein Theil, del, bukve; er liegt immer über den Büchern, zmiram tiči, verta v bukvah; das Buch der Bücher, knjiga knjig t. j. sveto pismo; zu Buche bringen, vpisati v bukve; s. auch **Blättermagen**; ein Buch einbinden, zvezati, oplatiti bukve; Bücher, öffentliche, s. **Grundbuch**.
Buchadel, der, plemeništvo, plemstvo učenih ljudi; s. auch **Briefadel**.
Buchampfer, der, zajčja deteljica.

Buchasche, die, bukov, gabrov, javorov pepel; s. Tuche.
Buchbaum, der, s. Buche.
Buchbäumen, s. Buchen.
Buchbeschauer, der, bukvogled; s. auch Censor.
Buchbewahrer, der, s. Bibliothekar.
Buchbinder, der, bukvovez, knjigovez, *russ.* pereplétčik.
Buchbinder-, in Zstzg., bukvoveški, knjigovezavski.
Buchbinderei, die, bukvoveštvo, knjigoveżnja; der Ort, bukvoveznica, knjigovezavnica.
Buchbinderin, die, knjigovezka.
Buchbinderlohn, der, veznina, oplatnina.
Buchdrucker, der, tiskar, natiskavec, natiskar; s. auch Borkenkäfer.
Buchdrucker, der, lastnik, gospodar tiskarnice.
Buchdruckerei, die, die Kunst, tiskarstvo; das Handwerk, tiskarija; die Werkstätte, tiskarnica.
Buchdruckerkunst, die, s. Buchdruckerei.
Buchdruckerpresse, die, knjižna tiskavnica; s. auch Presse, tisk.
Buchdruckerschwärze, die, tiskarsko černilo.
Buchdruckereistock, s. Holzstock, Vignette.
Buche, die, (Fagus), buka, bukev, bukva; (*böhm.*, *poln.* u. *russ.* buk).
Buchecker, Bucheichel, die, bukvica, žir.
Büchelchen, das, bukvice, knjižica.
Buchen, *adj.*, bukov.
Buchen, *v. a.*, bei den Kaufleuten in die Kaufmannsbücher eintragen, v (kupčijske) bukve vpisati, zapisati, zapisovati.
Buchenflechte, die, bukov lišaj.
Buchenholz, das, bukovina, bukov les.
Buchenkäfer, der, kukec (bukov).
Buchenlaus, die, bukova uš.
Buchenmarder, der, (Mustela martes), gorska kuna.
Buchenraupe, die, (Phalaena fagi), bukova gosenca, rujava gosenca.
Buchenstock, der, bukova palica, bukovača.
Buchenwald, der, bukovje, bukov gojzd, bukovica.
Buchenwand, die, in Gärten, rajda, stena bukovja.
Bücher-, in Zstz., knjižni, za bukve.
Bücherabschluß, der, sklep, sklenitev (kupčijskih) bukev.
Bücherabschreiber, der, prepisovavec bukev.
Bücherbeschläge, *pl.*, knjižni okovi.
Bücherbrett, das, polica za bukve.
Bücherdieb, der, (Plagiator), izpisač, prepisač.
Bücherdiebstahl, der, (Plagiat), prepisarija, izpisarija.
Bücherhalle, die, knjižnica.
Bücherhandel, der, s. Buchhandel.
Bücherjude, der, s. Antiquar.
Bücherkasten, s. Bücherschrank.
Bücherkatalog, s. Bücherverzeichniß.
Bücherkenner, der, bukvoznanec, knjigoznanec.
Bücherkenntniß, die, bukvoznanstvo, knjigoznanstvo.
Buchkrämmer, s. Antiquar.
Bücherkunde, die, s. Bücherkenntniß.
Büchermilbe, die, mol v bukvah.
Bücherlich, *adj.*, knjižen; bücherliche Eintragung, vpis v (gruntne) bukve, vknjižba †; etwas bücherlich sicherstellen, zavarovati kaj po gruntnih bukvah, z vpisam v gruntne bukve.
Büchernachdruck, der, ponatis bukev.
Büchernarr, der, strasten knjigoljub, knjigožer †.
Bücherpolizei, die, knjižna policija, policija zastran bukev.
Bücherrevision, die, pregled bukev.
Büchersaal, der, bukvišnica, knjižnica.
Büchersammlung, die, bukvarnica, knjižnica.
Bücherschabe, die, knjižni mol.
Bücherschatz, der, knjižnica, vrednost v bukvah.
Bücherschrank, der, omara za bukve, knjižnjak.
Bücherschreiben, das, pisanje bukev.
Büchersprache, die, slovniški, knjižni, književni, pismenski jezik, beseda.
Büchersucht, die, strast v nabiranji bukev, prevelik pohlep do bukev.
Büchersudler, der, pisarė, mazač.
Büchertausch, der, menjava z bukvami, zmenja knjig.
Bücherträdler, s. Antiquar.
Bücherverzeichniß, das, imenik, spisek, kazalo bukev.
Bücherwesen, das, knjištvo, pismenstvo.
Bücherwurm, der, mol v bukvah, knjižni mol; von Menschen, knjigovertavec†; kdor vedno v bukvah tiči.
Buchesche, die, (Carpinus betulus), beli gaber; s. a. Ahorn.
Buchfink, der, pinoža, ščinkovec, šinkovec; s. Bergfink.
Buchführen, Buchhalten, *v. a.*, bukve imeti, v bukve si zapisovati, poštetve (rajtinge, račune) pisati.
Buchführer, Buchhalter, der, etwa poštevar, števílnik, (unslav.) računar †.
Buchhalterei, die, etwa števnija†, (unslav.) računarija †.
Buchhalterisch, (Kzlst.) *adj.*, etwa števnijsk †, računarsk.
Buchhaltung, die, računarstvo*, pisanje poštetev (računov).
Buchhandel, der, bukvarija, knjigarstvo, prodaja bukev, kupčija z bukvami; im Buchhandel gewinnen, verlieren, pribukvariti, zabukvariti, priknjigariti, zaknjigariti.
Buchhändler, der, knjigar, bukvar.
Buchhandlung, die, als Geschäft, bukvarstvo, knjigarstvo; als Gewölb, bukvarnica, knjigarnica.
Buchladen, der, bukvarnica, knjigarnica,

Buchmarder, der, s. Buchenmarder.
Buchmast, die, žir (bukov), die Bezahlung für die Buchmast, nach *M.* žirovnica.
Buchmaus, die, s. Bilchmaus.
Buchnuß, s. Buchecker.
Buchöhl, das, žirovo olje, bukvično olje.
Buchs, **Buchsbaum**, der, (Buxus), zelenika, pušpan *.
Buchsbäumen, *adj.*, zeleničin, pušpanov *.
Buchsbaumholz, das, zelenikovina, pušpanovina *.
Buchschuld, die, zapisani dolg, knjižni dolg.
Büchse, die, cylindrisches Gefäß, pušica, jaškica, šiškica; d. i. Feuergewehr, puška, puša; bei Rädern, Röhren usf., puška; worin der Zapfen einer aufrechten Welle gehet, die Pfanne, šiška.
Büchsen-, in Zss., puškin.
Büchsen, *v. n.*, ustreliti, streljati; s. auch Blechen.
Büchsenbohrer, der, puškovert †.
Büchsenförmig, *adj.*, puški podoben, puškovat.
Büchsengeld, das, nabrani denar.
Büchsenmacher, **Büchsenschmied**, der, puškar, pušar.
Büchsenpulver, das, smodnik, strelni prah.
Büchsenrohr, das, puškin tul, puškina cev.
Büchsenschaft, der, bet, obles, ročnik.
Büchsenschäfter, der, puškin ročnikar.
Büchsenschloß, das, kresilo, ogenj od puše, glajs (?).
Büchsenschmied, der, s. Büchsenmacher.
Büchsenschuß, der, der Schuß, strel (iz puše); die Weite, streljaj; *serb.* puškomet.
Büchsenschütz, der, strelec.
Büchsenspanner, der, puškonosec, nabijač.
Buchstab, der, čerka, pismenka; *böhm.*, pisme, pismeno; *serb.* slovo; *altsl.*, buky, pismę; d. i. ein Federzug, ein unvollendeter Buchstab, čerk, pismenka.
Buchstäbeln, **Buchstaben**, s. Buchstabiren.
Buchstabenlehre, die, čerkarski nauk, nauk od čerk, čerkoslovje.
Buchstabenräthsel, das, čerkna uganka, zastavica, s. Logogryph.
Buchstabenrechnung, die, algebra.
Buchstabenschrift, die, čerkopis; pisanje s čerkami.
Buchstabenwechsel, der, pretik, premena čerk, nach *V.* prečerkva.
Buchstabiren, *v. n.*, zlogovati, nach dem *russ.* u. *poln.*, skladati čerke; *böhm.*, slabikovati, nach *Gutsm.*, čerkovati, (nach *Met.* annehmbarer, pismenkovati).
Buchstäblich, *adv.*, po čerki; od besede do besede.
Bucht, die, zatok, zaliv, bot, (nach Fleischmann), šoba; *russ.*, guba morskaja; eine weit zwischen Bergen hineinreichende, zanožina; s. a. Bai u. Busen.
Buchtig, *adj.*, ein buchtiges Blatt, šobasto pero.
Buchtitel, der, naslov in nadpis bukev.
Buchweizen, der, (Polygonum fagopyrum), ajda, O. K. jejda; *russ.* u. *poln.*, greča; *böhm.*, pohanka (= poganka).
Buchweizenacker, der, (nach der Ernte), ajdišče, ajdiše, ajdovišče, ajdoviše.
Buchweizenbrot, das, ajdovnik, ajdiščak, ajdovšak, ajdov, ajdin kruh.
Buchweizengrütze, die, ajdova, auch ajdina kaša.
Buchweizenstroh, das, ajdovica, ajdišica.
Buckel, der, d. i. Höcker, gerba, gerbavica; (*poln.*, *böhm.*, *russ.*, garb, hrb, gorb = gerb; *serb.* grba); gem., pukelj *; d. i. Rücken, herbet, pleča; an einem Stamme Holz, konj; das Holz nach dem Buckel spalten, les po konji cepiti; s. a. Beule.
Buckel, die, šiška, okov; d. i. eine Haarlocke, s. Wuckel.
Buckeler, der, ein stumpferes Eisen bei den Kürschnern, kôsa.
Buckelig, *adj.*, gerbast; voll Buckel, gerbat, gerbavičat; buckelige Demuth, hlimba, prihuljenost; buckelig werden, ogerbaveti; der Buckelige, gerbavec.
Buckeln, *v. a.*, nositi na herbtu; *v. r.*, prihuliti se.
Buckelochs, der, tur, divji bivol; (nach Zal.) gerbulec, herbulec, gerbec; *poln.*, žubr.
Bucken, vom Hahne, s. Betreten.
Bücken, sich, **Buckern**, sich, *v. r.*, prikloniti, nakloniti, ukloniti, priklanjati se; pripogniti, pripogibati se; gebückt gehen, pripognjeno hoditi, zgerbljeno, prihuljeno hoditi.
Bückling, der, Verbeugung, priklon, uklon, naklon; s. a. Speckhäring.
Bücklingmacher, der, klanjavec, priklanjač, naklanjač.
Bude, die, bajta, koča; prodajavnica (zlasti lesena), štacuna*.
Budenmann, der, bajtar, kočar.
Budenzins, der, plačilo od prodajavnice.
Budget, das, premet, preudarek stroškov in dohodkov v deržavi, deržavni troškovnik †.
Büffel, der, bivol; *russ.*, bujvol; nach *M.* auch bis, *fig.* grobijan, debel, zarobljen, neotesan človek.
Büffel-, in Zss., bivolov, bivolsk.
Büffelei, die, grobo, gerdo obnašanje.
Büffelhaft, *adj.*, bivolsk, grob, debel, neotesan.
Büffelhaut, die, bivolina, čamerina.
Büffelkäfer, der, rogač.
Büffelkalb, das, bivolče.
Büffelkopf, der, bivolova glava, *fig.*, grobijan; vologlava raca.
Büffelkuh, die, bivola, *dim.*, bivolica, bivolka.
Büffeln, *v. n.*, ubijati se s težkim delam, nach dem Provinzls., rabotno se učiti, beliti si glavo.
Buffet, s. Schenktisch.
Bug, der, s. Beuge, gib, zgib, zagiba, prigib, zgiba; bei Thieren, komolo; einem den

Bug spannen, kolenčati koga; d. i. Vordertheil des Schiffes, pleče.
Buganker, der, veliki maček; *russ.*, bukanker.
Büge, die, nach *V.*, sopega.
Bügel, der, locanj, obod, krivina, lok; am Degen, koš; am Schußgewähre unterhalb des Schaftes, branik †, straža †; Steigbügel, stremen.
Bügeldohne, die, locenj.
Bügeleisen, **Plätteisen**, das, gladež, gladilo, likavnik, nach *M.* tiblo.
Bügellos, *adj.*, brez stremena.
Bügeln, *v. a.*, gladiti, likati, nach *M.* tiblati.
Bügelriemen, der, (remen) stremenjak †.
Bügelstahl, der, železo, jeklo likavno.
Bügeltuch, das, pert, rjuha, pregrinjalo za likanje.
Bugholz, das, prednje rebro.
Buglahm, *adj.*, d. i. Schulterlahm, bei Pferden, hrom v pleču, napadav na prednji nogi.
Bugschwinden, das, (Schulterschwinden bei den Pferden), hujšanje pléča, gem. u. germ., švint*, *adj.*, švintov konj.
Bugsieren, *v. a.*, za seboj vleči, vlačiti, *russ.*, buksirovat.
Bugspriet, das, *russ.* bugsprit.
Bugstück, das, nach *V.* prednja gnjat; *poln.* łopatka, *russ.* perednjaja četvert; s. auch **Bugholz**.
Bühel, das, gorica, hom, homec, umol; die windischen Bücheln, slovenske gorice; s. a. **Hügel**.
Buhldirne, s. **Lustdirne**.
Buhle, der, ljubi, vlačug, vasovavec, hotivec; die Buhle, ljuba, ljubica, vlačuga, vasovavka.
Buhlen, *v. n.*, im guten Sinne, um eine, snubiti neko, poganjati se za njeno roko; im schlechten, vasovati s —, vlačiti se s kom, nečistovati.
Buhler, s. **Buhle**.
Buhlerei, die, vlačuganje, vasovanje, ljubovanje.
Buhlerin, die, s. **Buhle**, die.
Buhlerisch, *adj.*, vasovaven, vasovavsk, hotiven, vlačugarsk, zaljubljen, prismojen.
Buhllied, das, klafarska, kvantarska (pesem), zaljubljena pesem.
Buhlschaft, die, vasovavstvo, vlačugarstvo.
Buhlschwester, die, s. **Buhle**, **Coquette**.
Bühne, die, pod, oder; Schaubühne, igravnica; s. auch **Theater**; Rednerbühne, govorivnica; Richtbühne, Blutbühne, morišče, moriše, pogubišče, pogubiše; in den Sägemühlen, most, s. **Brücke**; von der Bühne abtreten, zapustiti svet, preseliti se v večnost.
Bühnen, *v. a.*, mit Brettern belegen, podničati; s. **Dielen**.
Bühnendecoration, die, olišp, ozališava igravnice, gledišča, gledišа.
Bühnengott, der, (deus ex machina), mleko od jalove koze.
Bühnenheld, der, poglavitna oseba, gledišni, gledišni vitez.
Bühnenmäßig, *adj.*, po gledišćnih, gledišnih pravilih, po gledišku.
Bühnenstiefel, der, koturn*.
Bühnenstück, das, igra.
Bühnentanz, der, s. **Ballet**.
Buhnloch, das, im Bergbaue, die Stämpel hineinzusetzen, gnjezdo.
Buhu, der, sova; s. a. **Uhu**; der Buhu heulet, uka.
Bukolisch, *adj.*, pastirsk; ein bukolisches, d. i. ein Hirtengedicht, pastirska (pesem).
Buldern, die, *pl.*, geronnener Theil der Milch, sir, sesirjeno mleko.
Bulge, die, meh za vodo.
Bulle, der, Stier, bik, (bek), junec.
Bulle, die, päpstliche, papeževo pismo, povelje, papežev ukaz.
Bullenbeißer, der, mesarski oder auch lovski pes, nach dem *Russ.* volkodav; s. a. **Bärenbeißer**.
Bullenfleisch, das, bikovina.
Bullenkalb, das, junček, telec.
Bullenkraut, das, (Euphorbia peplus), pasje mleko.
Bullern, s. **Poltern**, **Klopfen**.
Bulletin, das, dnevnik, razglas, naznanilo (zdravnikov).
Bullochs, s. **Bulle**, der.
Bültrogen, der, neka ozima rež.
Bummeln, s. **Bammeln**.
Bums, *int.*, tof, lof, čof, lop, plosk.
Bumsen, *v. n.*, čofniti, šterbunkniti, lopniti.
Bund, der, d. i. Bündniß, zaveza, zvéza, sklep; stehen im Bund, sklenjen biti, v zavezi, zvezan biti s kom; einen Bund schließen, skleniti zavezo; ein Bund Draht, udgl., kolač; d. i. was etwas mit einander verbindet, und verbundene Dinge, vez; der türkische Bund, povojnik, čalma, turban; der alte, neue Bund, stara, nova zaveza, stari, novi zakon, *russ.* stari, novi zavet.
Bund, das, zvezek; ein Bund Stroh, otep (slame); ein Bund Dachstroh, škopnik; Futterstroh, otep; Reiser, butara, breme, naramek; Flachs, snop, *serb.* ručica; Spinnhaar, povesmo.
Bundaxt, die, robevnica, puntaka*, (Bundhacke).
Bundbrüchig, *adj.*, (zavezi) nezvest, nasproten, zvezolomen, zavezolomen; bundbrüchig werden, zavezo prelomiti; der Bundbrüchige, zvezolomnik.
Bündel, das, povezek, cula, culica, zavojec, kosmič; ein Bündel Flachs, povesmo; von geschnittenem Getreide, snop, snopič; bei den Strohdachdeckern und andern, pest, pesti *pl.*
Bündeln, *v. a.*, povezati, povezovati (v culico).
Bündelweise, *adv.*, po zvezkih.
Bundesbehörde, die, zavezna oblast, gosposka.
Bundesbeschluß, der, zvezni sklep.

Bundesbruch, der, prelom zaveze, zvezolomstvo†.
Bundesfest, das, zavezna veselica, zavezni praznik.
Bundesfreund, der, zaveznik.
Bundesgenosse, der, s. Bundesfreund.
Bundeshilfe, die, zvezna pomoč.
Bundeslade, die, skrinja mirú in sprave, božja skrinja, skrinja zaveze.
Bundesmäßig, *adj.* u. *adv.*, po zavezi.
Bundesstaat, der, zavezna deržava.
Bundestag, der, zvezni zbor; der deutsche Bundestag, zbor nemške zveze.
Bundesverwandte, der, s. Bundesfreund.
Bundesverwandschaft, die, zaveza, zvestvo, zavezniki.
Bundfrei, *adj.*, nezvezan, razvezan.
Bundhaube, die, zavijača.
Bundholz, das, butara, butarica, hosta v butarah; s. Bund, das.
Bündig, *adj.*, verbindend, vezaven, vezen, veljaven; ein bündiger Beweis, terden dokaz; eine bündige Antwort, krepek, jedrat, jedern odgovor; bündig sein, vezati; s. a. Bindend.
Bündigkeit, die, veznost, terdnost, krepkost.
Bündner, s. Bundesfreund.
Bündniß, das, zveza; s. Bund, der.
Bundschuh, der, čižme *pl.*, rančahe*, opanke, podvezanke.
Bundschuhmacher, der, čižmar.
Bundsgenoß, s. Bundesfreund.
Bundsgenossenschaft, s. Bundesverwandtschaft.
Bundweise, *adv.*, po zvezkih.
Bunge, die, Fischreuße, verša; s. auch Trommel.
Bungen, s. Trommeln.
Bungenblut, das, eine Krankheit des Rindes, da sich Luft zwischen Fell und Fleisch setzet, podkožni volčič; damit behaftet, volčičev.
Bungensucht, s. Trommelsucht.
Bunt, *adj.*, Buntfärbig, pisan, nach *M.* pester, *altsl.* p'str, *russ.*, *poln.* und *böhm.* pestery, *serb.* šar, šaren; bunt über Eck, križem; verwirrt, zmešan, zmoten; bunt zu gehen, v neredu biti, križem, prek iti; er treibt es zu bunt, uganja, udeluje čez nemoč, čez mero, prehudo.
Buntaal, der, pisani ogorec.
Bunterlei, das, šara.
Buntfleckig, *adj.*, pikast, grahast.
Buntflügel, der, pisana perut.
Buntfuß, der, pisanog.
Buntgefiedert, *adj.*, pisaniga, grahastiga pérja.
Buntheit, die, pisanost, pestrota, raznobarvenost.
Buntspecht, der, detal, mala želna; s. auch Baumspecht.
Buntscheckig, *adj.*, srakast, brezast, sivokodelačast, nach *Jan.* prižan, močoradast.
Buntwenzel, der, (Sylvia versicolor), pisana tašica.
Bunzen, der, buc.
Bunziren, *v. a.*, bucati.
Bürde, die, butara, breme, teža, naramek; s. auch Last; Leibesbürde, breme; die Bürde auf den Rücken laden, opertiti butaro, auch opertati.
Bürden, s. Aufbürden.
Bureau, das, pisarnica.
Bureaukrat, der, urednik, birokrat*.
Bureaukratie, die, birokracija*, vlada urednikov.
Burg, die, Schloß, grad, nach *M.* borak; ein fester Platz, terdnjava, tabor; Ritterburg, stari grad, gradišče, gradiše, tabor; die kaiserliche Burg, cesarski dvor, grad; *böhm.*, *poln.* u. *russ.* zamek.
Burg=, in Zstzg., grajski, (gradski), taborski, dvorski.
Burgbann, der, graščinska, grašinska sodnija.
Burgbewohner, der, grajan, gradjan.
Bürge, der, porok, *altsl.* poręčnik; er soll Bürge sein, on naj bo porok; Bürge sein, s. Bürgen; einen Bürgen stellen, dati poroka.
Bürgel, das, gradič; in der Fährte des Hirsches, hribec, grič.
Bürgen, *v. n.*, biti porok za koga, poroštvo dati, nach *M.* zaporočiti se, poročiti se, *russ.* poručitsja.
Bürger, der, einer Stadt, meščan, mestnjan, mestničan; eines Marktes, teržan; eines Schlosses, einer Burg, grajan; eines Staates, deržavljan, *böhm.* občan; Bürger=, in Zstzg., meščanski, gradjanski, deržavljanski usw.
Bürgerausschuß, der, meščanski odbor.
Bürgerbrief, der, meščanski list.
Bürgerbuch, das, meščanski vpisnik, popisek.
Bürgereid, der, meščanska prisega, deržavljanska prisega.
Bürgerfrau, die, meščanka, gradjanka usw.
Bürgerfreund, der, prijatel meščanov, meščanstva.
Bürgergarde, die, meščanska straža.
Bürgergehorsam, der, ječa, zapirica za meščane.
Bürgergeld, das, meščanovina.
Bürgerin, die, s. Bürgerfrau; Staatsbürgerin, deržavljanka.
Bürgerkrieg, der, domača vojska, sosednja vojska, notranja vojska, nach dem *Russ.* medsebojna vojska.
Bürgerkrone, die, meščanski, deržavljanski venec.
Bürgerlich, *adj.*, nach den Bedeutungen von Bürger, meščansk, gradjansk, deržavljansk, usw.; im Gegensatze zu Geistlich= oder Kriegs= rc., deželsk, (n. p. duhovska in deželska oblast); bürgerliches Leben, domače, prosto življenje; bürgerliches Recht, deržavljansko pravo, deržavljanske pravice; bürgerliches Gesetzbuch, deržavljanski zakonik†; gar zu bürgerlich, von feinen Sitten entfernt, preveč po domače, priprosto; bürgerliches Geschlecht, nežlahtni rod; bürgerliche Sitten, priproste navade, šege; bür=

gerliche Gesellschaft, deržavno društvo, bürgerliches Gericht, im Gegensatz zum Strafgerichte, deržavljanska, civilna* sodnija; im Gegensatz zum Militärgericht, nevojaška, civilna sodnija; *adv.*, meščanski, po meščansko, priprosto, po domače; *astr.* navaden.
Bürgermädchen, das, deklica nežlahtniga, meščanskiga rodu.
Bürgermeister, der, župan.
Bürgermeisterstelle, die, županstvo.
Bürgermiliz, die, meščanska, mestnjanska vojaščina, vojašina.
Bürgerpflicht, die, meščanska, deržavljanska dolžnost.
Bürgerrecht, das, meščanske pravice, meščanstvo, pravica meščanstva; Staatsbürgerrecht, deržavljanstvo, pravica deržavljanstva, deržavljanske pravice; dieses Wort hat bereits das Bürgerrecht erhalten, ta beseda se je že vdomačila.
Bürgerschaft, die, meščani *pl.*, meščanstvo.
Bürgerschule, die, meščanska učilnica.
Bürgersinn, der, meščanski duh; Vaterlandsliebe, ljubezen do domovine.
Bürgersitte, die, meščanska šega, navada.
Bürgersmann, der, meščan.
Bürgersoldat, der, mestni, meščanski vojak.
Bürgerstand, der, meščanstvo, meščanski stan.
Bürgerstube, die, s. **Bürgergehorsam.**
Bürgerthum, **Bürgerwesen**, s. **Bürgerstand.**
Bürgerwache, -**wehr**, s. **Bürgergarde.**
Bürgerzwist, der, razpertija domačih, med deržavljani.
Burgflecken, der, grajska vas, podgradje†.
Burgfreiheit, s. **Burgbann.**
Burgfriede, die, Burg zur Sicherheit gewisser Geschlechter und Gegenden, tabor, obkop, obgrada, pogodba za varnost; Stadtbezirk, obmestje.
Burggarten, der, grajski vert.
Burggerechtigkeit, die, pravica do grada.
Burggericht, das, grajska sodnija.
Burggesessen, s. **Beschlossener.**
Burggraf, der, Hauptmann eines Schlosses, gradnik, nach *Gutsm.*, grajski knez; *böhm.* u. *poln.*, purkrabė, purgrabia.
Burggräflich, *adj.*, gradnišk, grajskoknešk.
Burggrafthum, das, gradništvo, grajsko županstvo.
Burghalde, die, gradišče, gradiše.
Burghauptmann, der, gradnik, grajski poglavar.
Burgherr, der, grajski, graščinski grajšinski gospod, gospodar, grajšček, grajšak.
Burglehen, das, grajski fevd*.
Burgmann, der, s. **Burgherr**, **Burggraf**, **Burgvogt**; d. i. in der Freiheit einer Burg wohnender Unterthan, grajan, grajski podložnik.
Burgrichter, der, grajski sodnik.
Burgsaß, der, grajski podložnik.
Bürgschaft, die, poroštvo; leisten, porok biti, za poroka se postaviti; stellen, poroštvo, poroka dati; s. a. **Caution.**
Bürgschafts=, in Zſß., poroštveni.
Bürgschaftsbrief, der, **Bürgschaftsurkunde**, die, poroštveno pismo.
Bürgschaftsvertrag, der, poroštvena pogodba.
Burgstall, der, wo eine Burg gestanden hat, gradišče, gradiše; in der Fährte des Hirsches, hribec.
Burgthor, das, grajske vrata.
Burgverließ, das, grajska ječa.
Burgvogt, der, gradnik, kastelan *.
Burgvogtei, die, služba gradnika, gradništvo, kastelanija.
Burgwache, die, grajska, dvorska straža.
Burgwarte, die, grajsko stražišče, stražiše, grajski stolp.
Burlesk, *adj.*, burkast, zelo smešen.
Bürschbüchse, s. **Bürschrohr.**
Bürschbezirk, der, svobodno lovišče, loviše.
Bürschchen, **Bürschlein**, das, fantiček, pobče.
Bursche, der, fant, pob, deček, hlapec; Lehrbursche, učenec; s. a. **Bube.**
Bürsche, **Bürsch**, die, strel; lov s pušo; auf die Bürsch gehen, iti na lov, iti lovit, streljat.
Bürschen, *v. a.*, ustreliti, streljati (s risanico).
Burschenleben, das, fantovstvo, fantovsko življenje, fantovanje.
Burschenschaft, die, fantovščina, fantovšina, fantovska družba; družba (nemških) visokošolcov.
Bürschfrevler, s. **Jagdfrevler.**
Burschikös, *adj.*, fantovsk.
Bürschner, s. **Jäger.**
Bürschrohr, das, risanica (lovska).
Bürstchen, das, ščetica, šetica.
Bürste, die, ščet, šet, ščetka, šetka (in allen slav. Mundarten), kertača.
Bürsten, *v. a.*, očistiti, čistiti, počesati, česati s ščetjo, šetjo, okertačati, kertačati, kertačiti; einen bürsten, ihm den Kopf bürsten, hudo ozmérjati.
Bürstenabzug, der, ščetni, šetni odtisek †.
Bürstenbinder, der, ščetar, šetar, kertačar; Bürstenbinder sein, ščetariti; als solcher sich etwas erwerben, verlieren, priščetariti, zaščetariti, prišetariti, zašetariti.
Bürstenbinderwaare, die, ščetarska, šetarska roba.
Bürstenbohne, die, gosti fižol, fižolov germ.
Bürstenegge, die, gosta brana.
Bürstenholz, das, deržalo ščetno, šetno.
Bürstenkäfer, der, ščetinji, šetinji kukec.
Bürstenpflanze, die, ščetičevje, šetičevje (*Dez.*), ščetavka, šetavka (*Zal.*)
Bürstner, der, ščetar, šetar.
Bürzel, der, kurzer Schwanz, repek; der Steiß der Vögel, merdanja, merda, s. auch **Steiß.**
Burzelbaum, der, prekuc, preveržek, živi hrast, kozelc; ihn machen, prekucniti, pre-

kucovati se, prekobacniti, prekobacovati se, prevreči, premetovati se; kozla, kozliča, kozelc, stucka preverniti, prebračati; *serb.* auch prekopitniti se, skočiti u kovitlac.

Burzelig, *adj.*, mičkan.

Burzelmann, der, kobacalo.

Burzeln, *v. n.*, prekucniti, prekucovati se, zverniti se, kozličati; žive hraste staviti, kozelce delati; nach *M.* auch, prekupicniti, prekupicavati se.

Busch, der, niederes Gesträuch, germ, nach *V.* auch, čum, (vielleicht besser, šum); žmukelj; *coll.*, germovje, čumovje; ein Busch Blumen, šop, šopek; auf dem Haupte, čop, čopek; überhaupt, germič, povesemce, svezek, kosmič.

Buschameise, die, šumska mravlja.

Büschchen, das, germiček.

Büschel, das, puček, šopek, češulja, kobolček črešenj, češenj; ein Büschel Flachs, povesmo, kosem.

Büschelartig, *adj.*, češuljast, pučkast, šopast, *serb.* kitast.

Büschelerbse, die, germasti grah.

Büschelgerste, die, germasti ječmen.

Büschelglocke, die, germasti burovž.

Büschelig, *adj.*, šopat.

Büschelkohl, der, košato zelje.

Büschelkrankheit, die, bei den Bienen, šetice *pl.*,

Büschelweise, *adv.*, šopkama, pučkama, na šope.

Buschfang, der, d. i. Vogelfang, guben.

Buschgang, der, steza med germičevjem.

Buschholz, das, germat les, hostje, hosta; Laubholz, ein Baum, listovec; *coll.*, listovje; Gebüsch, germovje.

Buschicht, *adj.*, germast, šopast, čopast.

Buschig, *adj.*, germat, košat, hostnat.

Buschklafter, die, gojzdni seženj.

Buschklepper, der, pogojzdni, šumski razbojnik, tolovaj, *serb.*, hajduk gorski.

Buschmann, der, divji mož (hotentotski).

Buschmaus, die, lesna, pogojzdna, hostna miš.

Buschratte, die, lesna, pogojzdna podgana.

Buschschnepfe, die, s. **Waldschnepfe.**

Buschspinne, die, hostni pajk.

Buschstreu, die, listje in smrečje za steljo, nastel, stelja.

Buschweide, die, rakita.

Buschwerk, das, germovje; s. a. **Buschholz.**

Buschwindblume, die, (Anemone nemorosa), konopljica bela, minica.

Buse, die, volnica.

Busen, der, njedra *pl.*, nedro, njedro, nedrije; s. a. **Brust;** *altsl.*, nadro u. nedro; am untern Leibe, krilo; eines Garnes, jadro, (auch *altsl.*); im Flusse, tomun, tomunj; im Meere; s. **Meerbusen;** in den Busen greifen, seči v njedra; *fig.* serce, persi.

Busenband, das, persni trak, nješelec.

Busenflor, der, persna tanjčica.

Busenfreund, der, priserčni prijatel, najljubši prijatel.

Busengeschmeide, das, napersni lišp, napersna zlatenina.

Busenkind, das, serček, ljubček.

Busennadel, die, persna igla, bucika, njedrenica †.

Busenschlange, die, domača, pohišna kača.

Busenschleife, die, persni trak, nadpersnik; s. a. **Brustschleife.**

Busenstrauß, der, šopek cvetlic za njedra.

Busensünde, die, navadni greh; s. auch **Schooßsünde.**

Busentuch, das, ovratna ruta, robec za okoli vratu.

Busenwurm, der, červ na sercu.

Bußaar, der, (Falco Buteo), kanja, kajna (Bußhard).

Buße, die, Ersatz, povračilo, poprava; in der Theologie, pokora; Geldbuße, kazen v dnarjih, globa; Buße thun, spokoriti, pokoriti se, pokoro storiti, delati; eine Buße auflegen, naložiti, dati pokoro, ukazati za pokoro; s. a. **Reue.**

Büßen, *v. a.*, Strafe leiden, für etwas, entgelten, terpeti za kaj, pokoriti se za kaj; ausbessern, ersetzen, popraviti, poverniti, zadostiti; d. i. genug thun, mit etwas büßen, s čim poplačati; plačati, s čim spokoriti; befriedigen, seine Lust büßen, slo nasititi; mit dem Leben büßen, plačati kaj s glavo; einen um eine Summe Geldes, koga za nekaj dnarjev pokoriti; überhaupt strafen, s. **Strafen;** er büßt seine Schuld, utepa se mu, boli ga, preseda mu.

Büßer, der, pokornik, spokornik, spokorjenec.

Büßerin, die, spokornica, spokorjenka.

Büßerthräne, die, solza skesaniga, spokorjeniga.

Bußfällig, s. **Straffällig.**

Bußfertig, *adj.*, spokoren, spokorjen, skesan.

Bußfertigkeit, die, spokornost, spokorjenost, skesanost.

Bußgebet, das, spokorna molitev, molitev spokorjeniga, skesaniga.

Bußgürtel, der, spokorni, spokorjencov pas.

Bußhaft, *adj.* u. *adv.*, spokorno, po navadi spokorjeniga, skesaniga človeka.

Bußkasteien, das, terpinčenje, trapljenje, terda pokora.

Bußkleid, das, spokorna obleka, rašovnik, terda obleka spokorjencova.

Bußlied, das, spokorna, spokorjenška pesem, pesem spokorjeniga.

Bußpfarre, die, pusta, trudna, revna fara, (kakor za pokoro).

Bußpredigt, die, pridiga od pokore.

Bußpsalm, der, spokorni psalm, psalm od pokore.

Bußstück, das, bei Hutmachern, zakerpa, popravek na klobuku.

Bußtag, der, spokorni dan, dan pokore.

Bußthräne, die, spokorna solza, solza pokore.

Bußübung, die, pokorjenje, pokora.
Bußwerk, das, pokorilo, delo pokore.
Büste, die, s. **Brustbild**.
Butt, *adj.*, butast, top, zarobljen; butter Kerl, butec, trapec, tepec.
Butte, Bütte, die, brenta, brentača, brentač, čutara, barica*; *poln.* u. *russ.*, kadka; *dim.*, brentica, čutarica, čutaričica; den Wein von der Butten nehmen, odtočiti, odtakati vino.
Büttel, der, Häscher, brič, cap; Henker, rabelj; d. i. eine Anhöhe, ein Hügel, veršič, berdo, grič.
Büttelei, die, öffentliches Gefängniß, s. **Gefängniß**.
Bütteln, *v. n.*, berbati.
Buttelnase, die, kopitasti nos.
Buttenträger, der, brentar.
Butter, die, maslo, (in allen slav. Mundarten), in Rib. u. Veldes, sirovo maslo, zmetek, zmedenec, medenec, puter*; frische Butter, d. i. Butter im gewöhnlichen Sinn, presno, opresno, srovo, mlado maslo; braune Butter, Schmalz, maslo.
Butter-, in Zstz., masleni, maselni.
Butterampfer, der, šavelj.
Butterartig, *adj.*, maslenast.
Butterbaum, der, masleno drevo.
Butterbämme, die, kruh z maslam namazan.
Butterbirn, die, maslenka, puternica*.
Butterblume, die, s. **Dotterblume, Löwenzahn**.
Butterbretzel, die, maslena prestica.
Butterbrot, das, z maslam ali putram* namazani kruh, masleni kruh; ein Butterbrot werfen, schirfen, bleiern, žabico metati.
Butterbrühe, die, maslena omaka.
Butterbüchse, die, maslenica, deža.
Butterdattel, die, masleni datelj.
Butterfaß, das, Rührfaß, pinja, metilnica, maselnica, maslenjak.
Butterfisch, s. **Schmalzfisch**.
Butterfladen, Butterkuchen, der, masleni kolač.
Buttergebackenes, das, na presnem maslu pečeno.
Butterhandel, der, kupčija z maslam, maslarija; Butterhandel betreiben, maslariti, mit Butterhandel erwerben, verlieren, primaslariti, zamaslariti.
Butterhändler, Buttermann, der, maslar.
Butterhändlerin, die, maslarica.
Butterig, *adj.*, maslast.
Butterladen, der, maslarnica.
Buttermilch, die, pinjeno mleko, pinjenec, metuda, smetki *pl.*, meteno mleko; die Sirpen davon, nach *V.* berbuta.
Buttern, *v. n.*, ůmesti, mesti, v pinji delati; *russ.*, maslo delat; die Magd buttert, dekla mete, v pinji dela; zur Butter werden, vmesti se.
Butternapf, der, maslenjača.
Butteröl, das, masleno olje.
Buttersatz, der, maslene tropine.
Butterstecher, der, lopata.
Butterstempel, der, **Butterstiel, Buttersterl, Butterstößel**, metuček, kolče, kolček, metič, umetnik.
Butterstolle, die, s. **Butterbämme**.
Butterstriezel, der, greba, kepa masla.
Butterteig, der, masleno, putrovo testo.
Buttertopf, der, lonec za presno maslo, za puter.
Buttervogel, der, beli metulj.
Butterwerk, das, kos masla.
Butterweich, *adj.*, mehak kakor maslo.
Butterwoche, die, bei den Russen, die Woche vor den großen Fasten, masljanica.
Büttgesell, der, bei Papiermachern, zajemač.
Büttkrücke, die, štokavnik, žokavnik.
Büttner, der, s. **Böttcher**.
Butyrin, das, maselnina.
Butz, der, in den Augen, kermeželj; Nase, mačka; im Apfel, das Kerngehäuse, peškišče, pečkišče, peškiše.
Butzen, *v. n.*, lopniti, terjusniti.
Butzig, *adj.*, mičken.
Buxbaum, der, s. **Buchsbaum**.
Byssus, der, tenko egiptovsko platno.

C.

Cabacken, *pl.*, schlechte Schenk- od. Wirthshäuser, čaplarna.
Cabale, die, skrivno kovanje, kovarstvo, zvijača, zvijačina, spletka †.
Cabaliren, Cabalen machen, nekaj spletati, snovati, kovariti, kovati, skrivno plesti; s. **Schmieden Ränke**.
Cabalenmacher, der, kovarnik, zvijačnik.
Cabane, die, bajtica, bajta; in der man in der Mitte heizt, so wie dies der Brauch in Kroatien, nach *V.*, dimnica.
Cabbala, der, tajnoslovje †.
Cabeljau, das, s. **Kabeljau**.
Cabinet, das, komnata, komnatica, čumnata, izbica, delavnica, kabinet; das französische Cabinet, francoska vlada; im Cabinet liegt das Gesuch, pri cesarju je prošnje pismo; zoologisches Cabinet, zbirka žival.
Cabinetsordre, die, **Cabinetsschreiben**, das, kabinetno, t. j. vladarsko pismo, povelje.
Cabotage, die, obrežno brodarjenje, obrežna, okrajna vožnja.

Cabotiren, *v. n.*, voziti se na ladii blizo obrežja ali kraja.
Cabriolet, das, ein Fuhrwerk mit zwei Rädern, etwa dvekolesnik, dvekolesnica.
Cacadou, auf Cacadou zugeschnittene Haare, greben, čop.
Cacao, kakava.
Cacodämon, der, bes, hudi duh.
Cadaver, der, mertvo truplo, merlič, mertvec; vom Vieh, merha; s. Aas.
Cadenz, die, kadencija *, glasoklon †, besser, glasopad *(Pot.)*
Cadett, der, eigentl., mlajši brat; kadet.
Cadettenhaus, das, kadetnica.
Caduc, anheimgefallen, nazaj pripadel, nazaj padel; s. Heimfällig; hinfällig zu Grunde gerichtet, opadel.
Caducität, die, s. Heimfall, Hinfälligkeit.
Caffeh, der, kava, kofe; (*serb.*, *poln.* u. *böhm.*, kava, *russ.* kofej).
Caffehaus, das, kavarnica, kofetarija; *serb.* kavana.
Caffetier, der, kavar.
Caftan, der, kaftan, janka.
Cajoliren, *v. a.*, sladkati se, radovati se okoli koga, prilizovati se.
Cajüte, die, izbica na barki, kajuta, juta, koliba (nach *Zal.*)
Calamint, der, divja meta.
Calamität, die, nesreča; uima.
Calcant, der, mehovlek; s. Balgentreter.
Calciniren, *v. a.*, poapniti, apniti, v apno sožgati.
Calcinirofen, der, apnenica.
Calcium, das, apnenec †,
Calcul, der, s. Berechnung, Rechnung.
Calculator, der, števílar, (rajtavec).
Calculiren, *v. a*, prešteti, preštevati, (prerajtati, rajtati, računiti); s. Berechnen.
Calecutischer Hahn, ein, purman, puran; Henne, pura; Huhn, purič, purica; s. Truthahn.
Caleche, die, kolesen, kočijca.
Calfacter, der, s. Heizer.
Calfatern, *v. a.*, Schiffe auswerchen und verschmieren, zamazati, mazati, zasmoliti, smoliti, zakeljiti barke, ladije.
Caliber, der, mera, velikost in debelost puše, topa, kaliber, nach *V.*, svinec; von großem Caliber, veliciga, debeliga svinca; von kleinem, drobniga svinca; der Caliber bei Säulen, debelina; von gleichem Caliber, ene debeline; in der Stuccaturarbeit, nach *V.* sagoma; von Waaren, dobrota, razpol, baža.
Calligraph, s. Kalligraph.
Calligraphie, s. Kalligraphie.
Calligraphisch, s. Kalligraphisch.
Callös, s. Schwielicht.
Callus, s. Schwiele.
Calmiren, s. Besänftigen.
Calmuk, der, kalmuk, kosmato sukno.
Calo, das, unesek, umanek; s. Abgang.
Calomel, der, prečiščeno, prečišeno živo srebro, prečiščevina †.
Calorimeter, das, toplomér.
Calumniant, s. Verläumder.
Calville, die, (Apfel), robač, rivček.
Calvinisch, *adj.*, kalvinsk.
Calvinismus, der, kalvinska vera, kalvinski nauk, kalvinstvo.
Camasche, die, dokolenka †, kamašnja.
Cambialrecht, s. Wechselrecht.
Cambrai, od. Cambrik, kambrik.
Camee, die, kamej.
Camellie, die, kamelija.
Camelot, s. Kamelot.
Camera obscura, kamera obskura, temničnica (optična).
Camerad, der, tovarš, pajdaš, drug; *böhm.* u. *poln.*, tovaryš.
Cameradschaft, die, tovaršija, pajdašija, pajdaštvo, družba.
Cameral, *adj.*, kameralen.
Cameralbehörde, die, kameralna oblast, gosposka.
Cameralistik, die, s. Staatswirthschaftslehre.
Cameralzahlamt, das, kameralna plačevavnica.
Camin, s. Kamin.
Caminfeger, der, dimnikar, sajeguleo; s. Rauchfangkehrer.
Camisol, das, podsuknjek, podsuknjica.
Camöne, die, modrica†, kamena; s. auch Muse.
Campagne, die, s. Feldzug, Land.
Campement, s. Lager.
Campfer, der, kafra.
Campfergeist, der, kafrovec.
Campfer=, in Zss., kaferni.
Campiren, *v. n.*, taborovati, v taboru vsotorjen biti.
Canaille, die, derhal, žlota; s. Gesindel; malopridnež.
Canal, der, vodotok, vodotoč, struga, kanal; Beckencanal, medenčna struga; s. a. Wasserleitung; in der Orgel, sapnik; *fig.* Mittel, Wege, pripomoček, sredstvo; als Meerenge, morska ožina; nach dem *russ.*, preliv; Cloake, jarek.
Canapee, das, (mehka) klopica.
Canarienvogel, der, kanarček.
Canaster, s. Knaster.
Cancellist, s. Kanzelist.
Candelaber, s. Leuchter.
Candidat, der, čakavec, nastajavec, (na službo nastajati), kandidat; Heirathscandidat, snubač.
Candiren, *v. a.*, ocukrati, cukrati *.
Candiszucker, der, rumeni, uledenjeni sladkor.
Caneel, das, sladka skorja; s. Zimmetrinde.
Canevas, Cannevas, der, kanafas.
Canneliren, *v. a.*, žlebiti.
Cannibal, der, ljudožér, pesjak, grozovitnež.
Cannibalisch, *adj.*, ljudožersk, divji, grozoviten.
Canon, Kanon, der, pravilo, ravnilo, zakonilo,

Canonicat, das, korarstvo, korarija.
Canonicus, der, korar, kanonik; s. auch **Domherr**.
Canonisch, *adj.*, pravilen, postaven: im engeren Sinne, cerkveno-praven; Canonische Bücher, sveto bukve, sveto pismo; Canonisches Recht, cerkveno pravo, cerkvene pravice; Canonisches Leben, duhovno življenje; Canonische Strafen, duhovne, cerkvene kazni; Canonische Wahl, cerkveno-pravna volitev; Canonische Schreibart in der Musik, pravilno skladanje.
Canonisation, die, posveta, prištetev med svetnike.
Canonisations=, posvetivni.
Canonisiren, *v. a.*, posvetiti, posvečevati, (nach *Zal.* besser, posvetničiti), med svetnike prišteti, vzeti, razglasiti za svetnika.
Canonissin, die, koranica.
Canot, Canoe, čoln iz drevesne skorje, (dolg, lahek, kakor ga imajo divjaki).
Cantate, die, popevka, pesem.
Cantille, die, hohles Röllchen von Gold= oder Silberdraht, špolica, sukan drat iz zlata ali srebra.
Canton, der, okraj, okrajna, okrog, okrožje, okolica, okoliš, kanton; s. **Bezirk**.
Cantoniren, *v. n.*, stanovati, biti po mestih in vaseh (v kvartirjih).
Cantonist, s. **Werbpflichtig**.
Cantor, der, pevec, učenik.
Cantorat, das, pevstvo, služba cerkveniga pevca.
Canzone, die, kancona, s. **Cantate**.
Cap, das, predgorje, predberdje, berdo; nach dem *russ.*, nos; s. a. **Vorgebirge**.
Capable, s. **Fähig**.
Capacität, s. **Fähigkeit**.
Capellan, der, kaplan, duhovni pomočnik; nach *V.*, obhodnik.
Capellanei, die, kaplanija.
Capelle, die, cérkvica, kapela, kapelica; in der Schmelzkunst, kupa; als Musik, kapela, družba godcov.
Capellen=, kapelin, kupin.
Capellenasche, die, pepel za kupo.
Capelliren, *v. a.*, das Gold, Silber, zlato, srebró prečistiti, čistiti, prežigati.
Capellmeister, der, etwa glasovodja, kapelni mojster, kapelmojster.
Caper, der, auf der See, pooblasteni, pooblaščeni morski ropar, korzar, brodolovec, kaper; *cfr. altsl.*, kursar, husar; das Schiff selbst, roparica, roparska ladija.
Caperbrief, der, korzarski list; list, ki dovoljuje jemanje, ropanje sovražnih kupčijskih bark.
Caperei, die, morsko ropanje, roparija, ladijolov †, kaperija; treiben, ropariti, roparijo uganjati na morji, ladije loviti.
Capern, *v. a.*, vjeti, vzeti, jemati, uloviti, loviti, zapleniti, pleniti ladije.
Capillargefäß, das, natezljiva cev.
Capillarität, die, natezljivost.
Capiren, *v. a.*, razumeti, razumevati; s. a. **Begreifen**.
Capital, s. **Hauptsächlich, Vorzüglich**.
Capital, das, istinga, *etg.*, istina, kapital, *böhm.*, jistina (versichertes Geld), *poln.*, iścizna; *serb.*, glavnica.
Capital, das oberste einer Sache, glava, glavica; s. a. **Säulenkopf**.
Capitalbuchstab, der, velika začetna čerka.
Capitalien, *pl.* s. **Capital**.
Capitalist, der, posestnik istin, kapitalist.
Capitallinie, die, glavna čerta.
Capitalverbrechen, das, glavno hudodelstvo.
Capitän, Capitain, der, überhaupt und auf einem Schiffe, glavar, vodnik, vodja, kapitan, ladijovodja; Hauptmann, stotnik, kapitan.
Capitel, das, eines Buches, Schrift, poglavje, glava; Gegenstand eines Gespräches, poglavje; Jemanden ein Capitel lesen, komu postave brati, zmérjati koga, s. auch **Abcapiteln**; Versammlung, zbor; halten, zbor imeti; versammeln, zbor napraviti, napravljati; Stimme im Capitel haben, imeti glas v zboru.
Capitell, das, in der Säulenordnung, nadglavje, s. a. **Säulenkopf**.
Capiteln, *v. a.*, Jemanden, komu postave brati; ihn sehr capiteln, vse postave komu prebrati, ošteti, oštevati.
Capitelstube, die, zbornica.
Capitolium, (scherzw.), butica.
Capitular, der, s. **Domherr**.
Capitulation, die, pogodba, dogovor zastran predaje, predanja, podanja pogodba, kapitulacija; auf Capitulation sich ergeben, na pogodbo se udati; čas vojaške službe.
Capitulationsdauer, die, čas, terpež vojaške službe.
Capitulationsmäßig, *adj.* und *adv.*, po dogovoru, po pogodbi.
Capitulationstermin, der, s. **Capitulationsdauer**.
Capitulationswidrig, *adj.*, zoper pogodbo.
Capituliren, *v. n.*, podati, udati, udajati se na pogodbo; pogoditi, pogajati se zastran predaje, udaje.
Capot, der, Ueberkleid, gornja suknja, poverhnja suknja, hala.
Caprice, die, terma, muha.
Capriciös, *adj.*, termast, svojoglaven, termoglaven, siten, muhast; in U. K. auch, čuden (von čud—i, Laune).
Capriciosität, die, termoglavnost, svojoglavnost.
Capriciren, sich, *v. r.*, termast biti, v glavo si kaj vbiti.
Capriole, die, skok, poskok.
Capsel, die, tok, kapica; s. auch **Hülle, Scheide**.
Captur, die, vjetje, s. **Verhaftung**.
Caput, *adj.*, prelomljen, razdert; ugonob-

ljen; caput gehen, poginiti, priti, iti pod zlo, na nič, pod koš, iti rakam žvižgat.
Caputrock, s. Capot.
Capuze, die, kukulja, kukulica, kapuc.
Capuziner, der, kapucin, kapucinar.
Capuzinerkloster, das, kapucinski samostan.
Capuzinerkresse, die, kapucinarji.
Carabiner, der, karabinka, kratka puška.
Carabinier, der, karabinar.
Caracoliren, *v. a.*, obračati in sukati konja.
Caraffine, die, karafina, karafinka, štuca, sklenica.
Caravane, die, karavana.
Carbonade, die, beržole, karbonatelji.
Carbonisiren, s. Verkohlen.
Carcasse, die, koš; s. Gerippe.
Carcer, der, auf Schulen, zapira, ječa; s. Kerker.
Carden, ščetičevje, šetičevje.
Cardenbenedikt, kordabenedikta.
Cardinal, der, kardinal; als *adj.* in Zsgen. s. Vorzüglich.
Cardinals=, in Zss., kardinalski.
Cardinalshut, der, kardinalski klobuk.
Cardinalswürde, die, kardinalstvo.
Cardinaltugend, die, poglavitna čednost, krepost.
Cardinalzahl, die, poglavna, stanovna, temeljna števiika; s. Grundzahl.
Carenz, die, stradež; post za kazen; odbitek, uteržek od plače.
Caressant, s. Schmeichelhaft.
Caresse, s. Liebkosung.
Caressiren, *v. a.*, sititi se; s. Liebkosen.
Carfiol, s. Blumenkohl.
Caricatur, s. Carrikatur.
Carikiren, s. Verzerren, Ueberladen.
Caries, s. Beinfraß.
Cariren, *v. n.*, stradati, gladovati, pomanjkanje terpeti.
Carmeliter, der, karmelitan.
Carmeliternonne, die, karmelitanka.
Carmeliterorden, der, karmelitanski red.
Carmesin, *adj*, karmezov, karmezinast, karmazinast.
Carmin, der, karmin, rudeča barva.
Carminente, die, rudeča raca.
Carnation, die, mal, malanje polti, mesa.
Carneol, der, karneol.
Carneval, der, pust, mesopust; s. Fasching.
Carotte, die, korenje, koren; nach den übrigen slav. Mundarten, merkva, merkev; die wilde, merkva, merkvica, merkevec.
Carottiren, s. Rippen (Tabak).
Carpie, die, s. Charpie.
Carreau, das, im Kartenspiele, kupa; Carreau=, kupni.
Carrete, die, vozič.
Carriere, s. Laufbahn.
Carrikatur, die, spaka, spaček, nagerda, pokveka, presiljena podoba; s. a. Zerrbild.
Carriole, die, voziček, dvekolesnik, konec.
Carrosse, die, kočija, karosa.
Carroussel, das, viteška igra, ježa.

Carta bianca, **Charte blanche**, s. Blanquet.
Carte, s. Karte.
Cartell, das, über Auslieferung Gefangener, Ausreißer, pogodba od zmenje, menje, izročitve vjetih, ali hudodelnikov, kartel; Ausforderungsbrief, der, pisani poklic na boj.
Carthause, u. *f. f.*, s. Karthause, u. *f. f.*
Carton, s. Pappe, Pappendeckel, Zeichnung.
Cascade, die, slap, padovec, skakavec, nach dem *russ.* u. *böhm.*, vodopad.
Cascarille, die, kaskarilja.
Casematte, die, kazemata.
Caserne, die, kasarna, vojnišnica, vojašnica.
Casino, das, snidnica, zbornica, shodnica, dvorana, (sämmtlich †), kazino; *serb.* zabavnica.
Casquet, s. Helm.
Cassa, **Casse**, die, dnarnica, kasa; *böhm.*, pokladnice (a); bei Cassa sein, dnarjev imeti; in Cassa, v gotovini.
Cassa=, in Zss., dnarnični.
Cassaanweisung, die, dnarnični nakaz †, kasna asignacija.
Cassabaarschaft, die, gotovina dnarnice.
Cassabuch, das, dnarnične bukve.
Cassadefect, der, zmanjek v dnarnici.
Cassadiebstahl, der, okradba dnarnice.
Cassagebahrung, die, ravnanje, vedenje z dnarnico.
Cassageld, das, dnarnični dnarji.
Cassajournal, das, dnarnični dnevnik.
Cassaliquidation, die, vgotovitev dnarnice.
Cassamäßig, *adj.*, dnarničen.
Cassaschluß, der, sklep dnarnice.
Cassasturz, der, pregled dnarnice.
Cassation, die, overžba, uničba; s. a. Absetzung.
Cassationsgericht, das, **Cassationshof**, der, overžna sodnija.
Cassawesen, das, dnarništvo.
Casserolle, **Kastrolle**, die, ponev, ponva, ponvica, kastrola.
Cassia, die, sladka skorja, kasija.
Cassier, der, dnarničar, plačevavec, kasir.
Cassiren, *v. a.*, aufheben, ovreči, overgovati (ob *freq.* gebr. ?), uničiti†, podreti; eine Schuld, Jemanden, s. Einkassiren; ob službo deti, devati, odstaviti, odstavljati.
Cassirung, s. Cassation.
Casteien, krotičiti, trapiti, terpinčiti.
Casteiung, die, trapljenje, krotičenje.
Castell, das, grad, terdnjava, tabor; s. a. Burg, Verdeck.
Castellan, der, Burgvogt, gradnik, kastelan.
Castellanei, die, die Würde, kastelanstvo; das Gebiet, grajščina, grajšina.
Castigiren, s. Züchtigen.
Castor, s. Biber.
Castrat, der, skopljenec, kopljenec, rezanec.
Castriren, *v. a.*, rezati, skopiti, kopiti, skapljati; vom Hühnervieh, kopuniti, von Poularden, rezati; das Instrument, kopilo.
Casual, *adj.*, priključin, naključin, naključljiv; s. Zufällig.
Casualität, die, priključnost, naključnost.

Casuar, der, kazvar, amerikanski veliki jastrob, puranski jastrob.
Casuist, der, kazuist, (ki zna razreševati vprašanja zastran vesti).
Casuistik, die, kazvistika, naklјučnija †.
Casula, die, mašni plajš, plašč.
Cäsur, die, presek, cezura; *serb.* odmor †.
Casus, der, s. Zufall, Endung.
Catalog, s. Katalog.
Catechet, der, Katechet, katehet, učenik keršanskiga nauka.
Catechetisch, s. Katechetisch.
Catechismus, s. Katechismus.
Categorie, s. Kategorie.
Catheter, Katheter, der, katèter.
Causa, s. Rechtshandel, Nebengebühren.
Causalgericht, das, predmetna, pravdna sodnija.
Causalität, die, vzročnost, vzrok.
Causalverbindung, die, zveza vzrokov.
Cauterium, s. Kauterium.
Caustisch, s. Kaustisch.
Cautel, die, zavarva, zavarovavni prideržek.
Caution, die s. Bürgschaft, Gewährleistung, Haftgeld; zavarščina, zavaršina, zagotovščina, zagotovšina, dnarna zastava, kavcija.
Cautionserlag, der, polog, vlog zavarščine, zavaršina.
Cautionsverfall, der, zapad zavarščine, zavaršine.
Cavalcade, die, pojezd, ježa.
Cavallerie, die, konjištvo, konjica, konjiki, konjki (eigentl. konjniki), *pl.*, *russ.* u. *poln.*, konnica; leichte, lahko konjištvo, lahki konjiki; schwere, težka konjica, težki konjiki.
Cavallerie=, in Zss., konjiški.
Cavalleriedienst, der, služba pri konjnikih.
Cavallerieregiment, das, polk, regiment konjnikov.
Cavallerist, der, konjik, konjnik.
Cavallier, Cavalier, der, vitez, plemič, plemenitnik, žlahtnik.
Cavaliermäßig, *adj.*, vitešk, gospósk.
Cavatine, die, zapevka, kavatina.
Cavent, s. Bürge.
Caviar, der, kaviar.
Cavillation, s. Verspottung.
Caviren, s. Bürgen, Gewährleisten.
Cavität, s. Höhlung.
Cedent, der, prepustnik, odstopnik.
Ceder, die, (Pirus Cedrus), cedra, ceder.
Cederholz, das, cedrovina.
Cediren, *v. a.*, prepustiti, prepuščati, prepušati komu dolg, odstopiti, odstopati dolg; in den übrigen slav. Mundarten, ustupiti.
Celeber, s. Berühmt.
Celebriren, slaviti, praznovati, obhajati; s. a. Preisen; in der Kirchensprache, maševati.
Celebrität, die, slavnost, slovesnost, obhajanje; sloveč mož.
Cement, das, cement.
Cementiren, *v. a.*, vermittelst des Mörtels, s cementam zamazati, zamazovati; verfurfern, obakriti, cementati.
Cementirer, der, cementar.
Cementirfeuer, das, obakrovavnica †.
Cementirofen, der, s. Cementirfeuer.
Cementirwasser, das, bakrenica †, cementna voda.
Cendre, s. Aschfarbig.
Censiren, *v. a.*, presoditi, soditi, pregledovati, pretresovati.
Censor, der, presodnik, preglednik, pregledovavec, pretresovavec, cenzor.
Censur, die, presodba bukev, cenzura; Kirchenstrafe, cerkvena kazen; s. a. Prüfung.
Censuriren, s. Censiren.
Census, der, cenitev; Wahlcensus, cenilo premoženja; s. a. Zins.
Cent, sto; fünf Procent, pet od sto; s. Prozent.
Centaur, der, polkonj, centaver.
Centifolie, die, vertnica, nach *Jan.* stolistnica.
Centner, der, stol†, cent.
Centnergewicht, das, centna teža.
Centnerlast, die, teža, breme od centa.
Centnerschwer, *adj.*, cent težek, na cente težek, silo, jako, nezmérno težek, težak kakor zemlja.
Central, *adj.*, sredičen, središčen, središen, osredenj, sredinsk.
Centralausschuß, der, osrednji odbor.
Centralbehörde, die, osrednja oblast, gosposka.
Centralgewalt, die, osrednja oblast.
Centralismus, der, sredinstvo.
Centralisation, die, vsredba. vsredovanje†.
Centralisiren, *v. a.*, vserditi, vsredovati, osrediċiti †, centralizovati.
Centralität, die, osrednjost.
Centralpunkt, s. Centrum.
Centrifugal, *adj.*, sredobežen.
Centrifugalkraft, die, sredobežnost, bežnost †, odsrednost †.
Centripetal, *adj.*, sredotežen, težen †.
Centripetalkraft, die, sredotežnost, težnost, dosrednost †.
Centriren, *v. a.*, iskati središča, središa.
Centrisch, s. Central.
Centrum, das, osredek, središče, središe, osredje, sredina; bei einer Armee, sredina vojske; ins Centrum fallen, zakaditi se na sredo.
Centurie, die, stotnija, centurija.
Cerealien, *pl.*, žita pl.
Ceremonial, der, obrednik †, ceremonial, ceremoniar.
Ceremonie, die, šega, obnašba, obred, ceremonija, cerkvena šega; s. a. Umstand.
Ceremoniell, das, šege, obredi.
Ceremonienmeister, der, obrednik, obredar.
Ceremoniös, *adj.*, obredin.
Cerniren, s. Einschließen.
Certificat, das, sprièba, poterdba, poterdni list; s. a. Beglaubigungsschein.
Certifiziren, s. Bescheinigen.
Certiren, s. Streiten.
Cervelatwurst, die, možganica.

Cessibel, *adj.*, odstopen.
Cession, die, odstop, prepust, cesija.
Cessionär, der, odstopnik, prepustnik.
Cessions=, in Zsg. odstopni.
Cessionsurkunde, die, odstopno, prepustno pismo.
Cessiren, s. **Abtreten.**
Cessus, der, prepuščenec, prepušenec, odstopljenec.
Chablon, s. **Modell, Muster.**
Chabraque, s. **Sattelbecke.**
Chagrin, s. **Kummer, Gram.**
Chaise, die, s. **Halbkutsche.**
Chalcedon, der, mlekasti kremen, kalcedon.
Chalkograph, der, medopisar.
Chalkographie, die, medopisje, medopis.
Chalkographisch, *adj.*, medopisen.
Chalon, der, šalon.
Chaluppe, die, čolnič ob. čelnič, ladjica; d. i. ein elendes Haus, beznica.
Chamade, die, d. i. der Ergebungsmarsch, predajnica, šamada.
Chamäleon, das, kameleon; *fig.* nestanovitnež.
Chamariren, s. **Verbrämen.**
Chambre, die, izba, soba, s. **Kammer.**
Champagner, der, (Wein), šampanjevec, šampanjar, šampanjsko vino; s. a. **Schaumwein.**
Champignon, der, (Agaricus Pratella campestris) šampinjan; die im freien vorkommende Art, Kukumücke, (Ajaris Pratella edulis) kukmak, in O. Kr., kupmak.
Champion, der, s. **Kämpfer.**
Chance, die, naključba, up; er hat viele Chancen für sich, mnogo reči kaže na to, da —.
Chancre, der, s. **Krebs.**
Change, die, s. **Tausch, Wechsel.**
Changeant, *adj.*, spreminjast, s. a. **Schillernd**; als Schillertaffet, spreminjasti tofant.
Changement, das, s. **Aenderung.**
Changiren, s. **Verändern, Wechseln, Schillern.**
Chanson, das, pesem, popevka.
Chaos, das, zmes, metež, zmešanina, *fig.* verworrene Sache, zmeda, zmešnjava, homatija.
Chaotisch, *adj.*, zmeden, zmešan, sodergast, na kup nametan.
Chapeau, der, klobuk.
Chapeaubas, s. **Armhut.**
Chapitre, der, s. **Capitel.**
Charade, die, zastavica po zlogih ali slovkah.
Charakter, der, eingegrabene Figur, čerka, vdolbek; Merkmal, znam, znamek, razznamek, znamnje *serb.* u. *böhm.*, znak; s. a. **Buchstabe**; Gemüthsart, čud *f.*, narav, *russ.*, nrav; sittlicher Charakter, značaj †, lastnija, karakter; Beschaffenheit, kakovost, kakošnost; Würde, dostojnost, čast.
Charakterfest, *adj.*, stanoviten, terdniga značaja †.
Charakterfestigkeit, die, stanovitost.
Charakterisiren, *v. a.*, opisati, popisati, popisovati, zaznamnjevati; das charakterisirt ihn hinlänglich, iz tega se vidi dovelj, kakšen da je.
Charakteristik, die, etwa opisovanje, popis lastnost, karakteristika.
Charakteristisch, *adj.*, značajen, lasten, poseben; das Charakteristische, posebnost, posebina †, lastnija.
Charakterlos, *adj.*, brez značaja, nestanoviten.
Charavari, *pl.*, zgornje hlače.
Char=, in Zustz., veliki.
Chardonnerstag, der, veliki četertek.
Charfreitag, der, veliki petek.
Charge, die, s. **Ladung, Bürde**; Ehrenstelle, čast; die Chargen (beim Militair), častniki.
Chargé d' Affaires, s. **Geschäftsträger.**
Chargiren, s. **Beauftragen, Ueberladen, Laden.**
Chargirung, s. **Ladung.**
Charite, s. **Mildthätigkeit.**
Charitinen, die, *pl.*, milostnice, blagrice, Vile, karitine.
Charivari, der, mačja godba.
Charlatan, der, vekač, hlastač, bahar, pačuh; als Curpfuscher, mazač, *russ.*, hvastun.
Charlatanerie, die, mazarstvo, pačuharija, sleparija.
Charmant, *adj.*, ljubeznjiv, priserčen, sprelep, prezal.
Charmante, die, ljubica.
Charmanter, ein, ljubi.
Charmiren, s. **Einnehmen.**
Charniere, die u. das, etwa zapérnica, zaperica, šarnir.
Charpie, die, bei den Wundärzten, pukanica, pukanje, cufanje.
Charsamstag, der, velika sobota.
Charwoche, die, veliki teden.
Charybdis, die, požiravnik, jerin, tomun, golt, vertanja, karibda.
Chasseur, der, strelec, lovec; **Chasseur, a cheval**, lovec na konji.
Chatulle, die, skrinjica.
Chaudeau, s. **Glühwein.**
Chaussee, die, velika cesta, auch schlechtweg, cesta.
Chaussiren, *v. a.*, obuti, obuvati; wir haben ihn chaussirt, smo mu obuvala omislili, smo ga obuli; s. a. **Beschuhen.**
Chaussere, die, obutje; s. **Beschuhung.**
Chef, der, glava, glavar, višji predstojnik †.
Chef d'oevre, s. **Meisterwerk.**
Chemie, die, ločba †, kemija.
Chemiker, der, kemikar, ločbar †.
Chemisch, *adj.*, kemijsk.
Chemise, die, srajca.
Chemisette, die, predsrajčnik.
Chenillen, die, *pl.*, svilnate, žametove vervice.
Cherub, der, kerub, kerubin.
Chevalerie, die, viteštvo.
Chevaleresk, *adj.*, vitešk.
Chevalier, der, vitez.

Chevauxlegers, die, urni, lahki konjniki.
Chicane, die, zvijača, spletka, dražba, zabava, najedba, ščipanje, šipanje.
Chicaneur, der, zviti, zvijačnik, spletnik, kovarnik.
Chicaniren, *v. a.*, zvijati, zvijače plesti, kovati, pravico sprevračati.
Chiffre, die, čerka, skrivna pisarija.
Chiffreur, der, skrivni pisar, tajnopisec †.
Chiffriren, *v. a.*, s skrivnimi čerkami pisati, pisariti.
Chimäre, die, prazno nič, kimera, domišlija; s. Hirngespinnst.
Chimärisch, *adj.*, zmišljeno, prazno, nično.
Chinarinde, die, lubje kineškiga drevesa, kina.
Chiragra, die, ročni protin, putika v roki, kiragra.
Chirograph, das, s. Handschrift.
Chirographisch, s. Handschriftlich.
Chiromant, der, dlanogled †; *böhm.*, rukovednik.
Chiromantie, die, dlanogledje †.
Chiromantisch, *adj.*, dlanogleden.
Chirurg, der, celnik, ranocelnik, ranar, gajar, kirurg, padar *; *serb.* vidar.
Chirurgie, die, ranocelstvo, ranarstvo, padarstvo, kirurgija.
Chirurgisch, *adj.*, ranocelsk, ranarsk, kirurgijsk.
Chlor, das, klor, nach *Vert.*, zelenec; *böhm.*, solik.
Choc, s. Stoß, Anfall.
Chokolade, die, čokolada.
Chokoladenverkaufer, der, čokoladar.
Choisiren, s. Auslesen, Aussuchen.
Cholera, die, kolera.
Choleriker, der, človek nagle jeze, jeza, toplokervnik.
Cholerisch, *adj.*, nagle jeze, nagloserden, nagel, serdit; cholerisches Temperament, topla, vroča kri; toplokervni.
Cholsäure, die, žolčna kislina.
Choquant, s. Anstößig.
Chor, der, kor; nach dem *böhm.*, zbor; der Sänger, pevski kor.
Chorag, der, nach dem *serb.*, kolovodja; s. a. Vortänzer.
Choral, der, cerkvena pesem.
Choralist, der, cerkveni pevec.
Choraltar, der, veliki altar.
Choramt, das, peta maša.
Chorbischof, der, mali škof, škofov namestnik, sufragan.
Chorbuch, das, cerkveni napevnik †.
Chorde, die, struna.
Chorführer, s. Vorsänger.
Chorhemd, das, koretelj.
Chorherr, der, korar, kanonik.
Choreus, der, (ein Versfuß — ᴗ) korej, horej.
Choriambus, der, (ein Versfuß — ᴗ ᴗ —), koriamb.
Chorist, der, korist, zborni pevec.
Chorographie, die, krajopisje.

Chrestomathie, die, Mustersammlung, krestomatija, izborno, izgledno berilo.
Chrisam, **Chrisma**, das, sveto olje, krizma, križma, sveto mazilo.
Christ, der, kristjan, kerstjan; ein Christ werden, pokristjaniti se; kerstiti se dati; Christus, Kristus, Krist.
Christabend, der, sveti večér, božični večér, in U. K. auch badnjek, nach *M.* auch veliki post, božična bilja *.
Christbaum, der, božje drevce, nach *Jan.*, božična.
Christbescherung, die, Christgeschenk, božično darilo.
Christbirn, die, kreščjanka.
Christen=, in Zss., keršanski, keršćanski, kristjanski.
Christenfeind, der, sovražnik kristjanov.
Christenfest, das, sveti dan, božični dan.
Christenheit, die, keršćanstvo, keršanstvo, kristjanstvo, kristjani *pl.*
Christenherz, das, keršćansko, keršansko serce.
Christenlehre, die, keršćanski, keršanski nauk.
Christenmensch, der, kristjan, keršćanski, keršanski človek.
Christenseele, die, keršćanska, keršanska duša.
Christenthum, das, keršanska vera, keršćanstvo, kristjanstvo.
Christenverfolger, der, preganjavec kristjanov.
Christenverfolgung, die, preganjanje kristjanov.
Christenvolk, das, kristjani, kristjanje, *pl.*
Christgläubig, *adj.*, keršćanske, keršanske vere, veren.
Christianisiren, *v. a.*, pokristjaniti, kerstiti, keršćevati, kerševati koga.
Christin, die, kristjana, kristjanka.
Christkindlein, das, Jezušek, Ježček.
Christlich, *adj.*, kristjansk, keršćansk, keršansk.
Christmesse, die, polnočnica.
Christmonat, der, gruden, december.
Christnacht, die, sveti večér, božična, sveta noč.
Christstolle, die, Christweck, popertnik, popertnjak, župnik, božičnik.
Christtag, der, Božič, božični dan, sveti dan.
Christus, Kristus.
Christwoche, die, božični teden.
Chrom, das, krom, *böhm.*, barvik.
Chromatisch, *adj.*, barvan, farban; *music.* polnoversten *(Pot.)*
Chromgelb, das, kromova rumenina.
Chronik, die, letnice, letopis, kronika.
Chronique scandaleuse, die, popis gerdih, gnjusnih skrivnost.
Chronisch, *adj.*, chronische Krankheit, dolga, počasna bolezen.
Chronist, der, letopisec.
Chronogram, das, Jahrzahlvers, kronogram, verstica z letnicami.

Chronographie, die, časopisje, letopisje, kronografija.
Chronolog, der, časoznanec, kronolog.
Chronologie, die, časoslovje, kronologija.
Chronologisch, *adj.*, časosloven, poversten, kronologičen.
Chronometer, das, časomér.
Chrysolith, **Chrysoberyll**, der, zlati kamen, krizolit, krizoberil.
Chur, die, richtiger Kur, volitev, izbor, poklon.
Churerbe, der, Kurerbe, der, naslednik na izbiranje, dedič na izbiranje.
Churfürst, der, knez volivec, izbornik, volivni knez.
Churfürstenthum, das, volivno kneštvo.
Churfürstlich, *adj.*, volivsk, volivnoknešk.
Churgericht, das, s. Kurgericht.
Churhaus, das, s. Kurhaus, Kurherr, Kurhut, Kurland, u. s. f.
Chylus, der, Milchsaft, in der Anatomie, mlezivo; zu Chylus werden, zmleziti se.
Chymie, die, s. Chemie.
Chymus, der, Magen- oder Speisebrei, seršnik, redivni sok†.
Cicade, die, sverčak, skeržat (*cfr. altsl.*, skr'žet, stridor).
Cicerone, der, ein Fremdenführer in Italien, kazavec, vodnik.
Cichorie, die, (Cichoreum Intybus), cikorija, potrošnik, plavi regrat; (Cichoreum endivia), endibija.
Cicisbeo, der, možev namestnik, čičisbej.
Cider, der, d. i. Aepfelwein, jabelkovec; Birnwein, hruševec, tolkla, jabelčnica, hruškovnica, breskovnica.
Cigarre, die, zavitka†, smodka†, tlinka†, cigara.
Cigarrenmacher, der, smodkar†, cigarar.
Ciment, das, s. Cement.
Cimentiren, s. Cementiren.
Cinquine, die, in der Zahlenlotterie, peterica.
Circa, s. Gegen.
Cirkel, der, s. Zirkel.
Cirkelförmig, s. Zirkelförmig.
Cirkulare, das, Cirkularschreiben, naznanilo, oznanilo, razglas, okolni razpis; *poln.* okolnik.
Cirkulation, die, obtek, tek, prehod, hod; s. a. Umlauf, Kreislauf.
Cirkuliren, *v. n.*, krožiti, (von krog, in etwas gem. Sinne gebräuchl., n. p. kod krožiš?), okrog teči, sukati se; das Blut cirkulirt im Leibe, kri teče, se polje po telesu, kri se pretaka; das Geld cirkulirt, dnar gre, hodi, teče (po deželi, od roke do roke).
Cirkumflex, der, strešica.
Cirkumstanz, s. Umstand.
Cirkus, der, ograja, jezdišče, jezdiše, jahališče (ograjeno).
Cis, der, erhöhete halbe Ton von C in der Musik, cis.
Cisalien, die, obrezine, obrezki, ostrižki; s. Abfall.
Ciseliren, vrezati, vrezovati, *russ.* čekanit; s. auch Meißeln, Stechen.
Cisterne, die, Regen-, kapnica; Quelle, rupa, vodnjak, štérna; s. a. Wasserbehälter.
Citadelle, die, grad, ostrog, terdnjavica, majhen ostrožnik.
Citat, s. Anführung.
Citation, die, poklic, povabilo; s. a. Berufung.
Citiren, *v. a.*, poklicati, klicati, pozvati, zvati, povabiti, vabiti; Geister, duhove zarotiti, rotiti, klicati; eine Stelle aus einem Buche, s. Anführen.
Citissime, s. Schleunigst.
Citrone, die, limona, citrona.
Citronenbaum, der, citronovo drevo.
Citronenbrot, das, citronasti kruh.
Citronengelb, *adj.*, citronastorumen, citronovorumenkast.
Citronenhändler, der, citronar, limonar.
Citronenholz, das, citronovina.
Citronenöl, das, citronovo olje.
Citronensaft, der, citronov sok, limonin sok, citronovec, limonovec.
Citronenschale, die, limonina luščina, lušina, skorja.
Citronenschnecke, die, rumeni polž.
Citronenwasser, s. Limonade.
Civil, *adj.*, civilen; im Gegensatze zum militärisch, nevojašk; höflich, vljuden, priljuden, gospesk ali mesten; weltlich, allgem. gebräuchlich deželsk, n. p. duhovska in deželska gosposka; (weniger gut) svetoven†, svetovsk†; ein civiler Preis, zmérna cena; s. auch Bürgerlich.
Civilamt, das, civilna, nevojaška, državna, deželska služba.
Civilarrest, s. Schuldenarrest.
Civilbeamte, der, deželski, nevojaški, deržavni služabnik.
Civilcodex, der, deržavljanski zakonik.
Civildienst, s. Civilamt.
Civile, das, deržavljani, deželski, nevojaški stanovavci.
Civilgericht, das, im Gegensatze zum Strafgericht, civilna, deržavljanska sodnija; im Gegensatze zum Militärgericht, deželska, nevojaška sodnija.
Civilisation, die, olika, otes, obdelanje, omika, vljudba; s. auch Bildung.
Civilisiren, *v. a.*, likati, obdelovati, omikati; s. auch Bilden.
Civilisirt, *adj.*, olikan, obdelan, omikan, boljših šeg.
Civilliste, die, der Hofhaltsbedarf, dvorovina†, dohodki vladarju ustanovljeni.
Civilrecht, das, deržavljansko pravo.
Civilrechtsweg, der, civilna, deržavljanska pravda.
Civilstand, der, civilni stan.
Clarification, s. Erläuterung.
Clarinette, die, klarinet.
Clariren, *v. a.*, opraviti col od ladije.
Classe, die, versta, nach dem *Russ.* razred, odred. klas*; Ordnung, red; Abtheilung, razdel, razdelek; Geschlecht, rod, razpol.
Classen-, in Zstzg., razredni.

Classenbuch, das, razrednik†.
Classeneintheilung, f. Classification.
Classenhandlung, die, enoverstna kupčija.
Classenlotterie, die, razredna loterija.
Classenmäßig, *adj.*, razreden, po razredu.
Classensteuer, die, davek po razredu.
Classicität, die, izbranost, izglednost, izverstnost.
Classification, die, razredba, razverstitev.
Classificationsliste, die, razrednica†.
Classificiren, *v. a.*, vverstiti, razverstiti, razrediti, verstiti, rediti.
Classiker, der, pervoverstnik†, izgledni pisavec, mojster, klasik.
Classisch, *adj.*, pervoversten, izversten, izgleden, izbran, klasičen, mojstersk.
Clause, die, berložnica puščavnikova, pušavniška stanica, puščavica, pušavica, pustnica, zapornica.
Clausel, die, pristavek, prideržek; f. auch Schlußsatz.
Clausuliren, *v. a.*, pristaviti prideržek, izgovoriti, pogoditi.
Clausur, die, zapira, zapertje, zapor; d. i. Schnalle, kopča; an den Büchern, bei den Buchbindern, zapona, spona.
Clausurarbeit, die, delo pod zaporam.
Claves, *pl.*, die, prebiravka.
Claviatur, die, prebiralo†, klaviatura.
Clavier, das, klavír, glasovir†; bei den Tuchmachern, brana.
Claviermacher, der, klavirar.
Clavis, f. Schlüssel, Taste.
Clerikal, **Klerikal**, f. Geistlich.
Clerikat, **Klerikat**, das, duhovščina, duhovšina, duhovstvo.
Cleriker, **Kleriker**, der, duhoven, duhovnik.
Clerisei, **Klerisei**, die, duhovščina, duhovšina, duhovstvo, auch duhovni *pl.*
Clerus, **Klerus**, f. Clericat.
Client, der, branjenec, zagovarjanec.
Clima, f. Klima.
Climatisch, f. Klimatisch.
Clique, f. Sippschaft.
Cloak, der, **Cloake**, die, odtoč, prekopa (za odtekanje nesnage), smradotočje nach *Stulli*.
Club, der, geheime verbothene Zusammenkunft, skrivni shod, zbor, društvo, gnjezdo.
Clubist, der, skrivni shodnik, družbnik.
Clublocale, das, shodišče, shodiše.
Clystier, f. Klystier.
Coadjutor, der, pomočnik,
Coactiv=, f. Zwangs=.
Coaguliren, f. Gerinnen.
Coalisiren, f. Vereinigen.
Coalition, die, zveza; f. Verbindung.
Coarctation, f. Verengung.
Coätaneus, der, f. Zeitgenosse.
Cocarde, die, roža, kokarda.
Cochenille, die, košenilja.
Cochenillenfarbig, *adj.*, košeniljast.
Cocon, der, einer Seidenraupe, svilodin mešiček, mešiček, svilni mešiček, zapredek.
Cocosbaum, der, kokosnjak.
Cocosnuß, die, kokos.
Cocosnußöl, das, kokosovo olje.
Coda, f. Schlußsatz.
Codex, der, star rokopis; Gesetzbuch, zakonik.
Codicill, das, zapisje, oporočni pristavek.
Coeffeur, der, Kopfputzer, spletavec.
Coefficient, der, somnožnica.
Coeffure, f. Kopfputz.
Coerciren, f. Zähmen.
Coercitivmaßregel, f. Zwangsmaßregel.
Coessenziel, *adj.*, enobistven.
Coexistenz, die, sobitnost.
Coexistiren, *v. n.*, z drugimi vred biti, sobiti, sobivati†.
Cognaten, die, žlahtniki, rojaki.
Cognition, die, f. Erkenntniß, Entscheidung.
Cognosciren, *v. a.*, preiskati, preiskovati; f. auch Erkennen.
Cohabitiren, f. Zusammenwohnen.
Cohärenz, **Cohäsion**, die, zveznost, združnost.
Cohäriren, f. Zusammenhangen.
Cohibiren, f. Zurückhalten.
Cohorte, die, truma, kerdelo, kerdelo vojakov, *serb.* četa*.
Coincidiren, **Coincidenz**, f. Zusammentreffen.
Cölestiner, der, celestinec.
Cölibat, der, samstvo, samski stan; bei Männern, neoženjenstvo, brezženstvo; bei Weibern, neomoženstvo, brezmoštvo; f. Ehelosigkeit.
Cölibatair, der, samec, neoženjenec; f. auch Hagestolz.
Colibri, der, der Fliegenvogel, kolibri, kolibrič.
Collateralverwandte, f. Seitenverwandte.
Collation, die, f. Anrechnung; Collation einer Pfründe, f. Verleihung.
Collationiren, *v. a.*, primeriti, primérjati (prepisek s pervopisam).
Collationirung, die, pregled, primérjanje.
Collationirungsgebühr, die, plačilo za primérjanje, primérjavščina, primérjavšina.
Collator, der, delivec, podelivec, podeljevavec; f. Kirchenpatron.
Collatur, die, Verleihung, f. Pfarrsprengel.
Collaudation, die, pohvala, ogled, poterdba kake stavbe.
Colle, am Rande stehend, tik, tikama.
Collectant, der, nabirnik, nabiravec.
Collecte, die, bira, bérnja, skladek.
Collecteur, der, nabirač, pobirač, in U. K. berač.
Collection, f. Sammlung.
Collectiren, *v. a.*, brati, nabirati, pobirati, v biro iti, hoditi, sklad zbirati; f. auch Sammeln.
Collectiv, *adv.*, skupno, združeno; *adj.*, skupen, zboren, združen.
Collectivglas, f. Sammelglas.
College, der, tovarš, drug.
Collegialgericht, das, zborna sodnija.

Collegialisch, *adj.*, po tovarško, zboren.
Collegiat, der, s. **Stiftsherr**.
Collegiengeld, das, učnina.
Collegium, das, zbor, zbirališče, zbirališe, učba; s. auch **Vorlesung**.
Collett, das, ovratnik; s. **Kragen**.
Collidiren, *v. n.*, sterniti, vskriž si biti, eno drazimu nasprotovati, nasproti stati.
Collier, das, s. **Halsband**.
Colligiren, s. **Sammeln**.
Collimiren, s. **Bezwecken**.
Colliquation, die, bei Kranken, stopljenje, razkrabljenje.
Colliquativ, *adj.*, colliquativer Zustand eines Kranken, stopljen, razkrabljen.
Collision, die, sternjenje, strinj, nasprotje; in Collision gerathen, s. **Collidiren**; mit einem in Collision kommen, spreti se, skavsati se, skregati se.
Collo, ein Ballen, ein Stück in der Kaufmannssprache, cijoha; s. **Frachtstück**.
Colociren, *v. a.*, razpostaviti, razverstiti.
Colloquium, das, pogovor, razgovor, pomenek.
Colludiren, *v. n.*, skrivaj se zmeniti, gem. skup deržati.
Collusion, die, skrivni dogovor.
Colonialwaare, die, prekomorsko blago.
Colonie, die, naselitba, naselitva, naselitev, naselbina; die Einwohner, seljaki, naselci, naselniki *pl.*; der Ort, selo, selišče, seliše.
Colonisiren, *v. a.*, naseliti, naseljevati.
Colonist, der, seljak, naselnik, naseljenec.
Colonade, die, eine Säulenreihe, stebrovje, stolpovje, versta stolpov, skloniki, sklonina. (sklonik im Pilaster, im Pfeiler).
Colonne, die, (Säule), steber, stolp, sklonik; eine Heeresabtheilung, oddelek vojske, armade; die Seite eines Buches usw., bei den Buchdruckern, stran, plat.
Colophonium, das; pegla.
Coloratur, die, in der Tonkunst, koloratura.
Coloriren, s. **Färben**, **Beschönigen**.
Colorit, das, Farbengebung, barvanje, barva; s. auch **Anstrich**.
Colporteur, der, s. **Hausierer**.
Columne, die, s. **Colonne**.
Combattant, der, vojak, bojevnik; s. auch **Streiter**.
Combination, die, združba, primera, (prerajt); s. auch **Vermuthung**.
Combiniren, *v. a.*, združiti, združevati, primériti, primérjati.
Combinirt, *adj.*, združen.
Comestibel, s. **Eßbar**.
Comet, s. **Komet**.
Comfort, s. **Bequemlichkeit**.
Comitat, der, die Begleitung, die Folge, spremstvo, sprevodstvo, spremba; d. i. Gespannschaft, županija, stolica.
Comitats=, in Zstzg., županijski.
Comitatsbehörde, die, županijska oblast.
Comitatsrath, der, županijski svetovavec.
Comité, das, eine Versammlung, zbor; Ausschuß, odbor.

Commandant, der, poveljnik, poveljevavec, zapovednik.
Commandantur, die, stanovanje poveljnikovo.
Commandeur, der, komendnik.
Commandeurkreuz, das, komendérski križ.
Commandiren, *v. a.*, zapovedati, zapovedovati, ukazovati, poveliti, povelevati; poveljnik, vodja biti; s. **Befehlshaber**.
Commandirende, s. **Commandant**.
Commandirt, *adj.*, s poveljem poslan, odslan, postavljen, odpravljen.
Commanditair, s. **Gesellschafter**, stiller.
Commandite, die, društvena kupčija; s. **Gesellschaft**, stille.
Commando, das, das Recht zu befehlen, povelje, vodstvo, s. auch **Befehl**; ein Haufen Soldaten, odpravljeno kerdelo, oddelek.
Commandostab, der, poveljnikova palica, žezlo.
Commandowort, s. **Befehlswort**.
Commende, **Commenthurei**, die, eines Ordensritters, križanija, križetija, komenda; s. auch **Pfründe**.
Commendisch, *adj.*, križansk, križetijsk, komendin.
Commensal, s. **Tischgenosse**.
Commentar, der, razlaganje, razlaga, razklada, razkladnik.
Commentator, der, razlagavec, razkladavec.
Commenthur, der, križanik; s. auch **Commandeur**.
Commentiren, *v. a.*, razložiti, razlagati, razkladati, razjasniti, razjasnovati, tolmačiti.
Commerz, das, kupčija, tergovina, barantija (?); s. auch **Handel**; Gemeinschaft, pečanje, združna kupčija; eines haben, pečati se; s. **Verkehr**.
Commerz=, in Zstzg., kupčijski, tergovski.
Commerzhofkommission, die, dvorna kupčijska komisija.
Commerzial, **Commerzialisch**, *adj.*, kupčijsk, tergovsk.
Commerzialstraße, die, kupčijska cesta.
Commerzialzollamt, das, kupčijska colnija*.
Commerzienrath, der, kupčijski svetovavec, svétnik.
Commerziren, *v. n.*, kupčevati, tergovati.
Commilitonen, *pl.*, tovarši, drugi.
Commis, s. **Handlungsdiener**.
Commiß=, *adj.*, vojaški, soldaški, žolnirski.
Commissär, der, gospod ogleda, komisar, pooblastenec, pooblaščenec.
Commissariat, das, komisarstvo, komisija.
Commißbrot, das, vojaški kruh.
Commißfahrer, der, pooblasteni ropar.
Commission, die, Vollmacht und Geschäft, naročilo; als Körper, Amt, komisija; in Commission haben, izročeno imeti.
Commissionär, der, opravnik; s. **Geschäftsbesorger**.
Commissionsacten, *pl.*, komisijski spisi,

Commissionsartikel, der, -gut, das, -waare, die, naročeno blago, naročenina.
Commissionsbuch, das, naročilne bukve.
Commissionsbureau, das, naročevavnica.
Commissionsgebühr, s. Provision.
Commißschuh, der, vojaški čevelj, črevelj.
Committent, der, pooblastnik, naročevavec, naročnik.
Committiren, *v. a.*, naročiti, naročevati, izročiti komu kaj.
Commode, s. Bequem, Gemächlich.
Commode, die, Bequemlade, predalna omara.
Commodität, s. Bequemlichkeit.
Commodum, s. Vortheil.
Commotion, s. Bewegung.
Communal-, s. Gemeinde-.
Commune, die, občina, soseska, komun, in O. K. auch srenja.
Communikant, der, Communicirte, obhajanec; die, obhajanka.
Communikat, das, podano, poslano pismo, podatek, vročilo.
Communication, die, občenje; s. auch Verkehr; Mittheilung, podaja, naznanilo; Verbindung, pot (od kraja do kraja).
Communicationsbrücke, die, zvezni most; most, ki veže dva kraja.
Communicationslinie, die, zvezna čerta.
Communicationsmittel, das, občilo.
Communicativ, s. Mittheilsam.
Communiciren, *v. a.*, *theol.* obhajati; mittheilen, naznaniti, naznanjati, podati, podajati; *v. n.*, sv. Obhajilo prejeti, prejemati; *serb.* und im tiefen U. K. pričestiti se; v zvezi biti, deržati se.
Communion, die, s. Gemeinschaft; das h. Abendmahl, sv. Obhajilo.
Communität, die, občina.
Communitätsarzt, der, občinski zdravnik, vrač.
Commutation, die, prememba; s. a. Vertauschung.
Commutiren, s. Vertauschen.
Comödie, s. Komödie.
Compaciscent, der, ein Mitvergleicher, pogodnik, spogodnik.
Compacisciren, *v. n.*, pogodbo delati (s kom).
Compact, *adj.*, čverst, sprijet, zagnjeten, zagrušen, terden, oklen.
Compagnie, die, s. Gesellschaft; Handelscompagnie, kupčijska družba, španovija(?); zwischen zwei Personen, spolovina; eine Compagnie Soldaten, stotnija, kompanija vojakov, nach *V.* vojaška kopa, stotina, *russ.* rota.
Compagnie-, in Zssg., kompanijski, družbin, društveni.
Compagniecommandant, der, poveljnik kompanije.
Compagnon, der, družnik, društvenik, tovarš, drug.
Comparabel, *adj.*, primérljiv.
Comparation, die, primera, primérjanje.
Comparativus, der, druga stopnja.
Comparent, der, in der Rechtssprache, der Anwesende, Erschienene, pričujoč.
Compariren, *v. a.*, primeriti, primérjati; *v. n.*, pred sodnijo priti.
Compaß, der, kompas, severnica†.
Compaßnadel, die, igla severnica.
Compaßrose, s. Windrose.
Compatibel, s. Vereinbar.
Compendium, das, posnetek, izpisek, obkrajšek, stisek.
Compendiös, *adj.*, kratkopisno, skrajšano, skrajšavno, stisnjeno, na kratko zloženo.
Compensation, die, pobot, obot; s. auch Ausgleichung, Ersatz.
Compensiren, *v. a.*, pobotati s kom, zravnati; s. auch Ausgleichen; ersetzen, povérniti, povračati.
Competent, *adj.*, befugt, gehörig, oblastin, pristojin, dotičen, zadeven.
Competent, der, prosivec, prosec (za kako službo).
Competententabelle, die, razkazek proscov, prosivski razkaz.
Competenz, die, Befugniß, oblast, oblastnost, pristojnost; s. auch Bewerbung.
Competenzstreit, der, razpor zastran pristojnosti.
Competiren, *v. n.*, prositi, poganjati se za kako službo; s. auch Gebühren.
Compilation, die, nabira, zbiranje, skladanje.
Compilator, der, nabiravec, nabirnik, skupljavec, skladavec.
Compiliren, *v. a.*, nabrati, nabirati, pokupiti, skupljati, skladati.
Complaisance, s. Gefälligkeit.
Complaisant, s. Gefällig.
Complaniren, s. Vergleichen.
Complectiren, *v. a.*, obseči, obsegati.
Complement, das, Ergänzungsstück, dopolnilo, doveršek.
Complementair, der, namestnik, kupčijski pooblastenec.
Complet, *adj.*, doveršen, dokončan, cel, dopolnjen, popolnama, popolen†.
Completiren, *v. a.*, doveršiti, doverševati, dokončati, dopolniti, dopolnovati, *serb.* podpuniti.
Complex, Complexus, s. Inbegriff.
Complexion, die, rast, telesna sostava, kakošnost.
Complication, die, zamota; s. Verwickelung.
Complicen, *pl.*, Mitthäter, sokrivci.
Complicirt, *adj.*, zahomotan, zapleten, zavozlan, zmeten, zamotan, težek.
Compliment, das, priklon, poklon, naklon; Compliment machen, prikloniti, priklanjati se, klanjati se; Lob, pohvala, hvala; s. a. Artigkeit.
Complimentarius, der, klanjavec, hlinjavec, hlinjenec, prilìznjenec, prihuljenec.
Complimentbrief, der, poklonivno pismo.
Complimentiren, *v. a.*, prikloniti, klanjati se komu.

Complizirt, s. Complicirt.
Complott, das, ein geheimer Bund, zarota, skrivna družba, kovarstvo, skrivni dogovor, *russ.* zagovor.
Complottiren, *v. n.*, kovati, snovati, plesti.
Componiren, *v. a.*, sostaviti, sostavljati, zložiti, zlagati, spisati, spisovati, *russ.* skladati, zlagati.
Componist, Compositeur, der, skladavec.
Comportable, s. Verträglich, Schicklich.
Composition, die, physisch, sostava; in der Schreibart, sostava, sostavljanje, zlaganje, skladba.
Compositum, das, zložek, združek.
Compossessor, s. Mitbesitzer.
Compostdünger, der, gnoj mešanec, kompost*.
Compot, das, praženo sadje.
Comprehendiren, s. Umfassen.
Comprehension, die, obseg, obsežek, obsežnost.
Compreß, *adj.*, stisnjen.
Compresse, die, Druckpölsterchen, pertena, platnena, natiskavna blazinica.
Compressible, s. Preßbar.
Compression, die, stisek, stiskanje, zgoščanje, zgošanje, sterdba.
Comprimiren, *v. a.*, stisniti, stiskati.
Comprobiren, s. Gutheißen.
Compromiß, das, pogodba za razsodnika.
Compromittiren, *v. n.*, privoliti, da se izbere razsodnik; *v. r.*, sich compromittiren, zaplesti se v kaj; s. auch Bloßstellen.
Comptabel, *adj.*, odgovoren.
Comptabilite, die, odgovornost, dolžnost preštevo, (račun, rajtanje) storiti, dati.
Comptant, *adj.*, gotov.
Comptoir, das, pisarnica (kupčijska).
Compulsorium, s. Betreibung.
Computation, s. Ueberschlag.
Comtesse, die, grafinja.
Comthur, s. Commenthur.
Concav, *adj.*, jamčast, vdert, *russ.* vognuty, (concav, vbokel, vboknjen; convex, zbokel, zboknjen, *Zal.*).
Concediren, *v. a.*, pripustiti, dovoliti, dopustiti, dovoljevati.
Concentriren, sich, *v. r.*, zgostiti se, zbrati, zbirati se, zediniti se v eno piko; *v. a.*, združiti, zbrati, skupiti, zgostiti.
Concentrirung, die, zbor, skupitev, zedinva.
Concentrirungspunct, der, središče, središše.
Concentrisch, *adj.*, etwa, sosredin, kar ima eno središče, središče.
Concept, das, spočetek, zmislek, načert, osnova, osnutek; der Aufsatz, sostavek, spisek; aus dem Concepte kommen, zmotiti se, zmesti se; einem das Concept verrücken, verderben, zmotiti koga; für das Concept, im Conceptfach, za sostavljanje.
Conception, s. Empfängniß, Fassungskraft.
Conceptsbeamte, der, sostavljavni urednik.
Concert, das, koncert, godbina veselica; s. auch Einverständniß.
Concertant, der, pevec, godec v koncertih, poganjavec s kom za predstvo.
Concertgeber, der, kdor napravlja koncert.
Concertiren, s. Wetteifern, Verabreden.
Concessibel, s. Zuläßig.
Concession, die, privolitev, privolitva, dovolitev, dovolitva, dopust, pripust.
Concessioniren, *v. a.*, dopustiti, dopuščati, dopušati.
Conchylien, *pl.*, die, školjke; s. Schalthiere.
Concilium, das, cerkveni zbor, zbirališče, zbirališe.
Concipient, Concipist, der, sostavljavec, zlagavec.
Concipiren, *v. a.*, sostaviti, sostavljati, zložiti, zlagati, napisati, napisovati, načertati, načertovati; s. auch Empfangen.
Concis, s. Bündig.
Concitation, s. Aufregung.
Conclave, die, zbornica za volitev papeža, zborana†.
Concludiren, *v. a.*, skleniti, sklepati; concludente Handlung, djanje, iz kteriga se mora kaj skleniti, soditi.
Conclusum, das, sklep; s. auch Beschluß.
Concordanz, die, zložnost, skladnost; s. Eintracht; die bibl., besednik.
Concordat, das, pogodba, sprava (kaciga kralja s papežem), konkordat.
Concordiren, s. Uebereinstimmen.
Concret, *adj.*, združin, spovzet, skupen, poseben; in concreto, v spovzetji, v skupnosti.
Concretum, das, (im Gegensatze von abstract), usnovek, spovzeto, skupno.
Concubinat, das, prilega, priležа; s. auch Kebsehe.
Concubine, die, priležnica, *poln.* u. *russ.* naložnica; s. Kebsweib.
Concupiscenz, s. Begehrlichkeit.
Concurrent, der, soprosec, *russ.* sopernik.
Concurrenz, die, Beisteuer, pripomoč, sklad; sich in Concurenz setzen, z druzimi vred prositi za kako službo; Concurrenz der Verkäufer, množtvo, poganjanje prodajavcov; bei der Concurrenz der Verbrechen, kadar več hudodelstev skup zadene; s. auch Zusammentreffen.
Concurrenzbeitrag, der, prinesek, sklad.
Concurriren, s. Zusammentreffen, Wetteifern.
Concurs, der, der Gläubiger, kant*, sklic upnikov, konkurs; einen Concurs eröffnen, službo (prazno), konkurs razglasiti; um eine erledigte Stelle, razpisati službo.
Concurs-, in Zstzg., konkurzni, kantni.
Concursausschreibung, die, raspis službe.
Concursgläubiger, der, konkurzni upnik.
Concursinstanz, die, konkurzna sodnija.
Concursmasse, die, konkurzna masa, imetek.
Concursordnung, die, konkurzni red.
Concursproceß, der, konkurzna pravda.

Concursschuldner, der, prezadolženec.
Concursverhandlung, die, konkurzna obravnava.
Condemnatorisch, *adj.*, obsodin.
Condemnation, die, obsodba, obsojenje.
Condemniren, *v. a.*, obsoditi, obsojevati.
Condensation, die, zgostitev, zgostenje, zgoščanje, zgošanje, sèverstitev.
Condensiren, *v. a.*, zgostiti, zgoščevati, zgoševati, sèverstiti; s. auch Verdichten.
Condiscipel, der, součenec.
Condition, die, pogoj, s. Bedingung; Dienst, služba.
Conditionell, *adj.*, pogojin.
Conditioniren, *v. a.*, s. Bedingen, als *v. n.*, in Diensten stehen, služiti.
Conditionirt, *adj.*, wohl conditionirt, dobriga vedenja, obnašanja.
Conditor, der, slasčičar, sladčičar, sladkorjar, *poln.* cukiernik.
Conditorei, die, slasčičarnica, sladčičarnica.
Condolenz, s. Beileid.
Condoliren, *v. a.*, milovati koga, žalovati s kom.
Condominium, s. Miteigenthum.
Conduct, der, spremstvo, sprevod.
Conducteur, der, spremljavec, sprevodnik (na poštnih vozéh), poštovodnik†.
Conductor, der, an electrischen Maschinen, vodilo†, konduktor, nach dem *Poln.* prevodnik.
Conduisiren, s. Aufführen, sich.
Conduitenliste, die, list, spričba, izkazek od obnašanja, obnašbe, vedenja, obnašni izkaz, list.
Confect, das, pokosilo, pokosilce, pomizek, sladčica po jedi.
Conferenz, die, posvetovavni zbor, posvetovanje, pogovor, pomenitva, pomenek, pomenkovanje; halten, treten in Conferenz, posvetovati se, pogovarjati se, pomeniti se.
Conferenzberathung, die, posvetovanje.
Conferiren, s. Vergleichen, Berathschlagen, Verleihen.
Conferirung, s. Verleihung.
Confession, die, spoznanje, vera, vèrska družba.
Confessionar, s. Beichtvater.
Confessionsverwandte, der, sovèrnik.
Conficiren, *v. a.*, dodelati, dokončati, doveršiti.
Confident, s. Vertraute.
Confidenziel, s. Vertraut.
Configuration, s. Bildung.
Confination, s. Hausarrest.
Confirmand, der, birmanec.
Confirmation, die, poterjenje, poterdba; s. Firmung.
Confirmiren, s. Bekräftigen.
Confiscabel, *adj.*, vzemljiv, zapadljiv, kar se more, sme vzeti.
Confiscation, die, odvzetje, vzetje za deržavni zaklad.
Confisciren, *v. a.*, odvzeti, proč vzeti, jemati za deržavo; Briefe confisciren, pisma ustaviti, zaderžati, odvzeti.
Confitent, s. Beichtkind.
Confitiren, s. Bekennen, Beichten.
Conflict, der, prepir, spopad, nasprotje, vskrižnost, spor; in Conflict gerathen, zjesti se, spreti se, skregati se.
Confligiren, s. Widerstreiten.
Confluenz, s. Zusammenfluß, Zulauf.
Confluiren, s. Zusammenströmen.
Conföderation, die, zaveza, zveza.
Conföderiren, sich, *v. r.*, zavezati se, zavezo skleniti, storiti med sabo.
Conföderirte, der, zaveznik.
Conform, *adj.*, enak, primerin, priličin.
Conformation, s. Zustimmung.
Conformiren, s. Anpaßen.
Conformität, die, enakost, priličnost, primérnost; s. auch Gemäßheit.
Confrater, der, brat.
Confrontation, die, vpričevanje, protistavljenje, nazočba; s. a. Gegenüberstellung.
Confrontiren, *v. a.*, protistaviti, proti postaviti, vpričevati, nazočiti†, *serb.* suočiti, *russ.* sličiti.
Confundiren, *v. a.*, zmešati, zmesti, zmotiti, zbegati.
Confus, *adj.*, zmešan, zmeten, zmoten, zbegan, osupnjen†.
Confusion, s. Verwirrung.
Confutation, s. Widerlegung.
Confutiren, s. Widerlegen.
Conge, s. Abschied.
Congeriren, s. Anhäufen.
Congestion, die, der Andrang des Blutes zum Kopfe, naval, pritis kervi; kri koga zaliva, mu sili v glavo.
Conglomerat, s. Gemengsel, Haufe.
Congregation, die, skupščina, skupšina, zbor, bratovščina, bratovšina.
Congregiren, sich, *v. r.*, združiti se, zbrati se.
Congreß, der, shod, zbor, kongres.
Congrua, die, duhovska plača.
Congruent, *adj.*, enak, priméren, domeren, sličen.
Congruenz, die, primérnost, enačnost, sličnost†.
Congruiren, *v. n.*, vjemati se, primeren, enačin biti.
Conjectur, die, ugibanje.
Conjugal, s. Ehelich.
Conjugation, die, pregib, sprezanje; s. a. Abwandlung.
Conjugiren, s. Abwandeln.
Conjugium, s. Ehe.
Conjunction, die, vez, veznik; s. auch Verbindung; in der Astronomie, obere, untere Conjunction, zgornje, spodnje snitje; zgornji, spodnji shod (dveh nebesnih teles).
Conjunctiv, der, vezni način†.
Conjuncturen, *pl.*, okoliščine, okolišine, časi.
Conjungiren, s. Verbinden.
Conjurant, der, zarotnik, zakletnik; s. a. Verschwörer.
Conjuration, s. Verschwörung.

Conjuriren, s. Verschwören, sich.
Connexion, die, znanje, zaveza.
Connexus, der, zveza.
Conrector, der, sovodja.
Conscribiren, *v. a.*, popisati, popisovati.
Conscription, die, popis, popisovanje.
Conscriptions=, in Zstzg., popisni.
Conscriptionsbureau, das, popisovavnica.
Conscriptionscommissär, der, popisni komisar.
Conscriptionsflüchtling, der, popisovanski begovec, ubežnik; s. auch Militärflüchtling.
Conscriptionsliste, die, popisni imenik.
Conscriptionspflichtige, der, popisanec.
Consecration, die, posvečenje, posvečevanje.
Consecriren, *v. a.*, posvetiti, posvečevati.
Consecution, die, nasledje, nasledba, nasledek; s. auch Folge.
Consecutiv, *adj.*, nasledenj, poznejši.
Conseil, s. Rath.
Consens, der, privoljenje, dovoljenje, privolitev.
Consentiren, *v. n.*, privoliti.
Consequent, *adj.*, dosleden, ravnosleden.
Consequenz, die, ravnoslednost†, doslednost†; s. auch Folge.
Conservation, s. Erhaltung.
Conservativ, *adj.*, ohraniven, obderžen, konservativen.
Conservatorium, das, konservatorij, učilnica za muziko.
Conserviren, s. Erhalten.
Consessus, der, seja, zbor.
Considerabel, s. Bedeutend, Ansehnlich.
Consignation, die, zaznamek, zaznamovanje, popis, zapečatba.
Consigniren, *v. a.*, zaznamovati, zapečatiti, popisati; das Militär war consignirt, vojaki so bili zbrani in pripravljeni, odločeni.
Consiliarius, der, svetovavec, svetnik.
Consilium, das, posvet, posvetovanje, svetovavni zbor, svetovavstvo; consilium abeundi geben, slovo dati komu, odpraviti ga.
Consistent, *adj.*, terpežin, terdin, terpljiv, gost, čverst.
Consistenz, die, gostost, čverstoba, čverstost, terpljivost, terpežnost, obstanek.
Consistorial, konzistorialen.
Consistorialrath, der, konzistorialni svetovavec.
Consistorium, das, konzistorij.
Consobrini, bratranci in sestrične, stranići.
Consolation, die, tolažba; s. Trost.
Consolidation, die, uterdba, ukorenitev; Sicherung der angelegten Gelder, zavarovanje, varščina, varšina.
Consolidiren, *v. a.*, uterditi, ukoreniniti, zavarvati.
Consoliren, *v. a.*, potolažiti, tolažiti; s. Trösten.
Consonant, der, soglasnik, soglasnica.
Consonanz, die, soglasje.
Consoniren, *v. n.*, soglasiti, soglasin biti.
Consorten, *pl.*, die, tovarši, družniki, pajdaši, sopravdarji.
Conspectus, der, pregled, razgled.
Conspirateur, der, zarotnik.
Conspiration, die, zarota, zakletev.
Conspiriren, s. Verschwören, sich.
Constabler, der, puškar; in England, policijski služabnik.
Constatiren, *v. a.*, poterditi, skazati, skazovati, dokazati; den Bestand einer That constatiren, pozvediti in na gotovo postaviti, da se je kaj zgodilo.
Constatirung, die, poterdba, dokaz.
Constellation, die, die Stellung der Sterne, ozvezdje, prizvezdje, stan zvezd, osoda.
Consternation, s. Bestürzung.
Consterniren, s. Bestürzen.
Consternirt, *adj.*, osupnjen; s. Bestürzt.
Constipation, die, Verhärtung, zapertje, zapečenost.
Constipiren, s. Verstopfen.
Constipirt, *adj.*, zapert, zamašen, zaleščen, zapečen.
Constituante, die, ustavodelni zbor.
Constituent, s. Vollmachtgeber.
Constituiren, *v. a.*, festsetzen, odločiti, odločevati, ustanoviti, ustanovljati; s. auch Anordnen, Verhören.
Constituirend, *adj.*, constituirende Versammlung, ustavodelni zbor.
Constituirung, die, ustanovitev.
Constitut, der, izpraševanec, zasliševanec; das, zasliševanje, izpraševanje.
Constitution, die, ustava, konštitucija; des Körpers, život, životnost, telesnost, telesna kakošnost; er ist von starker Constitution, močniga života je.
Constitutionell, *adj.*, ustaven.
Constitutor, der, ustanovavec, začetnik.
Constringentia, *pl.*, zusammenziehende Heilmittel, zagoltne, zlečivne zdravila.
Constringiren, *v. a.*, skerčiti, kerčiti, skup potegniti, vleči.
Construction, die, sklad, sostava.
Construiren, *v. a.*, zložiti, skladati, sostaviti, sostavljati, sozidati, zidati.
Consubstantialität, die, Wesenseinheit, enobitnost, sobitnost, istobitnost.
Consubstantiation, die, die Mitgegenwart des Leibes und Blutes Jesu Christi, sobitnost.
Consubstantiell, *adj.*, sobiten, eniga bistva, enobiten.
Consul, der, poročnik, konzul.
Consulat, das, poročništvo, konzulstvo.
Consulats=, in Zstzg., konzulski.
Consulent, der, posvetovavec; s. a. Rechtsfreund.
Consuliren, *v. a.*, posvetovati se, poprašati za svet.
Consultiren, *v. a.*, posvetovati se.
Consument, der, trošivec, povžitnik.
Consumiren, *v. a.*, povžiti, povživati, potrošiti, trošiti, jesti.
Consumirung, die, povžitje, potrošek.

Consumo, Consumtion, die, povžitek, potrošek.
Consumtionsaccise, s. Verzehrungssteuer.
Consumtionsartikel, der, povžitna roba.
Contact, s. Berührung.
Contagiös, *adj.*, nalezljiv, prijemljiv; s. a. Ansteckend.
Contagium, das, nalezilo, skrunilo, skernoba.
Contamination, s. Befleckung.
Contemplativ, s. Beschaulich.
Contemporär, *adj.*, gleichzeitig, enočasen, enodoben, istodoben; s. auch Zeitgenosse.
Content, *adj.*, zadovoljin.
Contentiren, s. Befriedigen.
Conterfei, das, podoba; s. auch Abbild.
Conterfeien, s. Abbilden.
Contestabel, *adj.*, pravdljiv, overžljiv, sveržljiv, kar je v prepiru, pravdi podverženo; s. auch Streitig.
Contestation, s. Bezeugung, Bestreitung.
Contestiren, s. Bestreiten.
Context, der, zveza, vez, stik besed, stik govora.
Contiguität, die, sosednost, mejašenje.
Continent, der, *geogr.* suho, dežela; *landw.* terda zemlja, celina, terdnina; s. auch Festland.
Continentalmacht, die, deržava močna na suhim, (im Gegentheile von na morji, na vodi).
Continenz, s. Enthaltung.
Contingent, der, dotiček, del, sadetek, število vojakov, ki jih mora kak kraj dati.
Continuation, s. Fortsetzung.
Continuator, der, naprednik, napredovavec.
Continuell, *adj.*, neprenehljiv, neprenehama, nenehama, nepretergama.
Continuiren, *v. a.*, nadaljevati; s. auch Fortsetzen.
Continuität, s. Stätigkeit.
Conto, der, izpisek, (račun, rajtanje); a Conto, na poštev, (rajtanje); auf mein Conto, na moj prištev, (račun, rajtengo); Conto corrente, tekoči poštev, (račun).
Contorist, der Comptoirist, kupčijski pisar.
Contour, der, obris, očert, očertek.
Contourniren, *v. a.*, obrisati, očertati, načertati.
Contra, s. Gegen, Wider.
Contraband, Contreband, der, branjevina†, kontrabant; s. auch Schleichhandel.
Contrabaß, der, kontrabas, glavni, najdebljí bas.
Contract, *adj.*, skljućen, skerčen; contract werden, skljućiti se.
Contract, der, pogodba.
Contraction, s. Zusammenziehung.
Contractmäßig, *adj.* u. *adv.*, po pogodbi.
Contradicent, der, nasprotnik, ugovarjavec, ugovornik.
Contradiciren, *v. a.*, proti, nasproti govoriti, prereči, prerekovati; s. auch Widersprechen.
Contradiction, s. Widerspruch.
Contradictor, der, nasprotnik, prerekovavec; *jur.* prezadolženцov namestnik.
Contradictorisch, *adj.*, naskrižin, celo nasproten.
Contrahent, der, pogodnik, pogojnik.
Contrahiren, *v. a.*, pogoditi se, pogajati se.
Contrair, *adj.* u. *adv.*, nasproten, nasproti, proti, protiven.
Contramandiren, *v. a.*, oporeči, preklicati (kako povelje).
Contramandirung, die, des Wechsels, preklic menjice.
Contraordre, die, oporeka.
Contrasignatur, die, nasprotni podpis, dodatek podpisa, kontrasignacija.
Contrasigniren, *v. a.*, svoj podpis dodati, pristaviti, zraven podpisati, — (od ministrov).
Contrast, der, nasprotek, nasprotje, različje.
Contrastiren, *v. n.*, različin biti, razločiti se, ločiti se; s. auch Abstechen.
Contravenient, s. Uebertreter.
Contravention, s. Uebertretung.
Contravotiren, *v. n.*, nasproti glasovati, nasproten glas dati, dajati.
Contreadmiral, der, pomorski podvojvod.
Contrebaß, s. Contrabaß.
Contrebandier, s. Schleichhändler.
Contrecarriren, *v. n.*, delati zoper koga.
Contrefait, s. Abbild.
Contremandiren, s. Contramandiren.
Contremine, die, nasprotni podkop; s. auch Gegenanstalt.
Contreordre, die, odpoved, oporeka.
Contrepariren, *v. n.*, prestreči, prestrezati.
Contrepartie, die, in der Tonkunst, nasproten glas.
Contrerevolution, die, nasprotna povstaja, nasprotni prevrat.
Contresignal, das, oglas (na dano znamnje).
Contribuent, der, davkar, obdačenec, kdor je davku podveržen.
Contribuiren, *v. n.*, davke plačevati; s. auch Beisteuern.
Contribution, die, überhaupt, davek, dača; s. auch Auflage, Steuer; eine neue Contribution, novica.
Contributionale, das, dačne, dacne reči.
Contributionsfond, der, skladnica.
Controlle, die, protipazba†, prigled†, kontrola; s. a. Aufsicht.
Controlleur, der, protipaznik†, priglednik†, kontroler, kontrolnik.
Controlliren, s. Beobachten.
Controllpflichtig, *adj.*, kontroli podveržen.
Controllwesen, das, kontrolstvo, opazba†.
Controverse, die, prepir; s. Streit.
Contumaz, die, (zdravstvena) zapertija, kontumacija; im Processe, neprihod, *serb.* ogluha.

Contumazanstalt, die, lazaret, kontumacija.

Contumaziren, *v. a.*, obsoditi zavolj neprihoda; nach dem alten slav. Rechte, zaočno obsoditi.

Contumazurtheil, das, sodba zavolj neprihoda, (alt, zaočna sodba.)

Contusion, die, Quetschung, vom Schlag, otolčenje; vom Druck, otiska; vom Falle, pobitje; er bekam eine Contusion, pobil se je, otolčen je, otisko je dobil; s. auch Quetschung.

Convalescent, der, prebolnik, ozdravljenec, okrevavec.

Convalescenz, die, ozdravljenje, okrevanje; s. Genesung.

Convalesciren, *v. n.*, okrevati, skolehati, shoditi, ozdraveti, preboleti.

Convenabel, s. Passend.

Convenienz, die, priličnost, pristojnost, spodobnost, priljudnost.

Conveniren, *v. n.*, priličiti se, pristati se, spodobiti se; s. auch Passen.

Convent, der, zbirališče, zbirališe, shod, zbor, shodišče, shodiše.

Conventikel, der, skrivni zbor, shod.

Convention, die, pogodba, dogovor.

Conventional, **Conventionell**, *adj.*, dogovorin, po občni šegi.

Conventionalstrafe, die, povračilni znesek, dogovorjena kazen.

Conventionsfuß, der, dogovorno merilo.

Conventionsgeld, das, =münze, die, dogovorjeni, konvencijni denar.

Convergent, *adj.*, stečin, stekajoč, stičin, zbežin, na špik *(Ravnik.)*.

Convergenz, die, stek, stik, stikanje.

Convergiren, *v. n.*, stekati se, stikati se, vkup iti, bližati se med seboj.

Conversation, die, pogovarjanje, pogovor, obnašanje v družini.

Conversatorium, das, pogovarjavnica.

Conversiren, *v. n.*, pogovarjati, meniti se, pomenkovati se, kremljati, kramljati.

Convertiren, s. Bekehren.

Convertit, der, spreobernjenec.

Convex, *adj.*, izbušen, hlebčast, kupčast, zbuhel, slok, sločin, slokast; nach *Zal.* zbokel, zboknjen; convex machen, nach *V.* izbušiti; *russ.* u. *böhm.* vypukly, *serb.* pupčast.

Convexglas, das, zboklo steklo.

Convexität, die, izbuh, *serb.* pupčatost.

Convict, das, redivnica, rejenišnica, kojivnica oder gojivnica.

Convictist, der, rejenec, gojenec.

Convivium, s. Gastmahl.

Convocation, die, sklic, poklic.

Convociren, *v. a.*, sklicati, poklicati, klicati.

Convoi, das, spremba, sprema, sprevod; s. Geleit.

Convoiren, *v. a.*, spremiti, sprevoditi, pratiti.

Convulsion, die, Zuckung, božjast, zvijavica.

Convulsivisch, s. Krampfhaft.

Cooperator, der, pomočnik, kaplan, podružnik, obhodnik.

Cooperiren, s. Mitwirken.

Coordination, die, enaka stopnja, enakost, sporedba†.

Coordiniren, *v. a.*, na enako stopnjo postaviti, sporediti; coordinirt, na enaki stopnji, enake časti.

Copialien, *pl.*, prepisnina.

Copiatur, die, prepis, prepisovanje.

Copie, die, Abschrift, prepis, prepisek; eines Bildes, posnetek, posnemek.

Copiös, *adj.*, obilen.

Copirbuch, das, prepisnik.

Copiren, *v. a.*, prepisati, prepisovati; ein Bild, posneti, posnemati.

Copist, der, prepisovavec.

Copula, die, vez.

Copulation, die, poroka, *serb.* venčanje.

Copulator, der, poročnik, poročevavec.

Copuliren, *v. a.*, poročiti, poročati, *serb.* venčati; *bot.* z nakladam cepiti, nasaditi.

Coquett, *adj.*, spogledljiv, radoviden; s. *a.* Gefallsüchtig.

Coquette, die, spogledivka, zalotnica, namigovavka, nach *V.* fantulja.

Coquettiren, *v. a.*, spogledovati, z očmi loviti, namigovati, nastavljati se, zalotiti se, z očmi streči.

Coramiren, **Coramisiren**, *v. a.*, poveriti, povérjati; s. auch Ausschelten.

Cordial, s. Herzlich.

Cordialität, s. Herzlichkeit.

Cordon, der, mejna straža, kordon.

Cordonist, der, mejni stražnik, kordonist.

Corduan, der, kordovan.

Cornelkirsche, s. Kornelkirsche.

Cornet, der, zastavnik pri konjikih; s. Fähnrich.

Corollarium, s. Folgesatz.

Corporal, der, desetnik, desetérnik, koprol.

Corporale, das, božji pertič.

Corporalschaft, die, kaprolija.

Corporation, s. Körperschaft.

Corporell, s. Körperlich.

Corporification, s. Verkörperung.

Corps, das, truma, zbor, kerdelo, oddelek vojakov, *serb.* četa.

Corpulent, *adj.*, životin, trusnat, debel, teršat, podpert.

Corpulenz, die, životnost, debelost.

Corpus, die, telo, život, truplo; corpus delicti, reč, ki se tiče hudodelstva; corpus juris, zakonik (rimski).

Correalität, die, sodolžnost, nerazdelna zaveza.

Correct, *adj.*, popravljen, prav, brez pogreškov, čist; s. Richtig.

Correctheit, die, čistost.

Correction, die, poprava, popravek, poboljševanje.

Correctionell, **Correctiv**, *adj.*, strahovaven, pokoriven, poboljševaven.

Correctionsanstalt, die, pokorivnica, poboljševavnica.
Corrector, der, popravljavec, popravljač.
Correctur, die, poprava, popravek.
Correcturbogen, der, popravilo, popravna pola.
Correferent, der, sonaznanovavec.
Correlation, s. Wechselbeziehung.
Correpetiren, *v. n.*, ponavljati uk, poučiti se.
Correpetitor, die, ponavljavec (uka).
Correspondent, der, nach dem *Böhm.* dopisnik, dopisovavec; — kdor sostavke za kak časnik piše; s. auch Geschäftsfreund.
Correspondenz, die, s. Briefwechsel, pisanje pisem, nach dem *Böhm.* dopisovanje.
Correspondenznachricht, die, novica, glas po pismih; Correspondenznachrichten zu Folge, kakor se nam piše.
Correspondiren, *v. n.*, pisma pisati in prejemati, nach dem *Böhm.* dopisovati; d. i. entsprechen, skladati se, klemati, sklemati se, vezati se, vjemati se; wir correspondiren mit einander, piševa si.
Corridor, der, vežnik, mostovž, *serb.* trem.
Corrigiren, *v. a.*, popraviti, popravljati.
Corripiren, *v. a.*, zagrabiti, zasačiti koga; s. Ergreifen.
Corroboriren, *v. a.*, poterditi, pokrepčati, pokrepčavati.
Corrodiren, *v. a.*, zernagen, zglodati, razglodati, razjesti, razgristi.
Corrosiv, s. Aetzmittel.
Corrumpiren, *v. a.*, pokaziti, skaziti, spriditi, pohabiti, pokvariti; s. Verderben.
Corrupt, s. Verderbt.
Corruption, s. Verderbtheit, Bestechlichkeit.
Corsar, der, morski ropar, morski tolovaj, korsar, gusar; s. a. Caper.
Corsett, das, jopica.
Corvette, die, ein Flug- oder Rennschiff, korveta.
Coryphäus, der, voditelj, pervak, kozel (gebräuchl.).
Cosinus, der, solonica† *(Dež.)*.
Costume, das, noša, šega (zlasti v noši).
Costumiren, sich, *v. r.*, po šegi nositi se, oblačiti se, napravljati se.
Cotangente, die, Nebenlinie, sotičnica, sotična (čerta).
Cotelette, das, reberce.
Coterie, s. Sippschaft.
Cotillon, der, kotiljon.
Couchen, *v. n.*, couche! tiho! vlezi se! miruj!
Coujon, der, slepar, malopridnež, nagajivec, porednež.
Coujoniren, *v. a.*, dražiti, nagajati, trapiti.
Coulant, s. Fließig.
Couleur, s. Farbe.
Coulissen, die, stebrine, prepahi, stene.
Coup, der, udar, udarec, mah, mahljej; s. auch Streich.
Coupiren, s. Abschneiden, Stutzen.
Coupon, der, odstrižek, odrezek, kupon.
Cour, s. Aufwartung, Hof.
Courage, die, serčnost, serce; komm her, wenn du Courage hast, pridi če te je kaj, čo si za kaj; s. auch Herzhaftigkeit.
Courageux, couragirt, *adj.*, serčen; s. a. Beherzt.
Courant, *adj.*, gredoč, tekoč; das Courant, tekoči, gredoči dnar.
Courbette, die, spenjanje konj; s. auch Kratzfuß.
Courbettiren, *v. n.*, spenjati se.
Courier, der, hitri sel, tek, pot, jadernik, kurir, *russ.* u. *poln.* gonec, kurier.
Cours, der, cena (dnarna); dieses Geld hat keinen Cours mehr, ta dnar več ne gre; Wechselcours, vrednost, cena menjic; dieser Artikel ist außer Cours, to blago se več ne kupuje, ne gre več (izpod rok), se več ne izpeča; s. auch Lauf, Umlauf, Straße.
Coursbericht, der, kursno naznanilo, naznanilo cene (menjic in sploh dnarniga papirja).
Coursiren, *v. n.*, vom Geld, iti, teči; es coursirt das Gerücht, govorica gre med ljudmi, glas se je raznesel.
Courszettel, der, kursni list, kursnik.
Courtage, die, mešetarija.
Courtier, der, mešetar, (im *Altsl.* m'šel, lucrum).
Courtine, s. Vorhang.
Courtoisie, s. Höflichkeit.
Courtisan, s. Hofmann.
Cousin, der, bratranec, sestranec; s. auch Geschwisterkind, Vetter.
Cousine, die, sestrična, sestrana, bratrana; s. auch Geschwisterkind.
Couvert, das, Umschlag, zavitek; s. auch Gedeck.
Couvertiren, *v. a.*, zaviti, zavitek narediti, delati; s. auch Aufdecken.
Cravate, die, zavratnik, zavratnica; s. auch Halsbinde.
Crayon, der, čertnik, čertavnik, obris, načertek.
Crayoniren, s. Zeichnen.
Creatur, die, stvar, stvarjenje; im unhöflichen Sinne, spaka, pokveka (?); s. auch Günstling.
Credenzen, *v. a.*, popred pokusiti, pokušati in podati komu; beim Weine, napiti, napivati, *serb.* nasložiti, služiti, *russ.* prikušivat.
Credenzteller, der, etwa podčašnica†, *russ.* podnos.
Credenztisch, der, miza postrežna (-ica), miza za jed in pijačo.
Credit, der, vera, počak, up, upanje, kredit; im Credit stehen, vero imeti; Credit geben, upati komu, na upanje, na vero dati komu; s. auch Borg; keinen Credit haben, ne imeti vere, je zgubil vero pri ljudeh; auf Credit nehmen, na upanje vzeti, jemati; s. auch Haben, das; im Credit stehen, mnogo veljati, v čislih, čislan biti.

Creditanstalt, die, naupnica†, upodajavnica†. kreditna naprava.
Creditbrief, s. Beglaubigungsschreiben.
Creditiren, *v. a.*, einem, upati komu, dati, dajati komu na upanje, na vero; s. auch Borgen; d. i. auf Rechnung schreiben, zapisati, zapisovati na upanje; anvertrauen, izročiti, zaupati.
Creditiv, das, verodajno, povérno, poverivno pismo.
Creditor, s. Gläubiger.
Creditsbuch, das, upne bukve, kreditne bukve.
Creditscassa, die, upna, verodajna dnarnica.
Creditspapier, das, upni list, papir, papirnati dnar.
Credo, s. Glaubensbekenntniß.
Credul, *adj.*, lahkoveren.
Credulität, die, lahkovérnost.
Creiren, *v. a.*, izvoliti, voliti, narediti, postaviti, ustanoviti, imenovati.
Creme, die, smetana, škraljup, pena; *fig.* cvet.
Cremortartari, s. Weinsteinrahm.
Creneau, der, puškarica; s. Schießscharte.
Creneliren, *v. a.*, zarezati, zarezovati; s. Kerben.
Crepiren, *v. n.*, gagniti, cerkniti, cerkati, krepniti, krepati, poginiti, stegniti se; s. auch Absteben.
Cretin, der, bebec, bedak.
Crida, s. Concurs.
Cridator, der, prezadolženec.
Crimen, das, hudodelstvo; s. Verbrechen.
Criminal, *adj.*, hudodelsk, hudodelstven, kriminalen.
Criminalgericht, das, kervava, zaglavna, kriminalna sodnija.
Criminalist, der, kriminalist, v kazenskem pravu učeni; s. auch Verbrecher.
Criminaljurisdiction, die, pravilnik sodne oblasti v kazenskih rečeh.
Criminalrecht, das, kazensko, kriminalno pravo.
Criminalrichter, der, kriminalni, zaglavni sodnik, sodnik nad hudodelniki.
Criminell, s. Criminal.
Crisis, s. Krisis.
Critik, s. Kritik.
Critisch, s. Kritisch.
Critisiren, s. Kritisiren.
Crochets, die, kodriči (pri ženskih).
Crocus, der, žefran.
Croisaden, die, križanske vojske; s. auch Kreuzzug.
Croisiren, s. Kreuzen.
Croquiren, *v. a.*, načertati, načertovati, osnovati, narisati, narisovati.
Croquis, das, osnutek, ris, načertek.
Crucifix, das, križec, britka, božja martra, (-muka), podoba.
Crud, s. Roh.
Crudität, die, sirovost, sirovina.
Crüell, s. Grausam.
Cryptogamie, s. Kryptogamie.
Cubikfuß, **Cubikklafter**, -wurzel, u. s. f., s. Kubikfuß, Kubikwurzel, Kubisch rc.
Cubus, s. Kubus.
Cuiraß, der, oklep, oklop, napersnik.
Cuirassier, der, oklepnik, oklopnik.
Culmination, die, verh, verhovanje†, najviši stopnja.
Culminationspunct, der, veršnik†, teme.
Culminiren, *v. n.*, verhovati†, *poln.* gorować, na verhi biti, temenovati†.
Culpa, s. Schuld.
Culpabel, s. Strafbar.
Cultivateur, s. Bebauer, Bauer.
Cultivirbar, *adj.*, kar se da obdelovati, obdelovaven.
Cultiviren, *v. a.*, obdelati, obdelovati; s. auch Anbauen, Bilden.
Cultivirt, *adj.*, omikan, olikan, obdelan, otesan, zobražen; vom Boden, obdelovan.
Cultur, die, s. Anbau, Bildung; Bearbeitung, obdel, obdelovanje.
Culturaufwand, der, stroški za obdelovanje, kmetovanje.
Culturfähig, s. Bildungsfähig.
Culturgattung, die, obdelava, način, versta obdelovanja.
Culturgeschichte, die, povestnica od izobraževanja, omikovanja (kakiga naroda).
Cultus, der, d. i. Gottesverehrung, bogočastje†; Religionsübung, služba božja, bogoslužje.
Cultusminister, der, minister za bogočastje, za cerkvene zadeve.
Cumulation, die, Häufung, namet, kopičenje, nakopičanje.
Cumulativ, *adj.*, skupen.
Cumuliren, s. Häufen.
Cunctation, s. Zögerung.
Cupido, der, s. Amor.
Cur, die, Heilung, zdravljenje, lečenje, gaj, vračenje, vračba; s. auch Genesung.
Curabel, s. Heilbar.
Curand, der, oskerbovanec, kdor je pod skerbstvam, kdor ima skerbnika.
Curandin, die, oskerbovanka.
Curanstalt, s. Heilanstalt.
Curatel, die, varstvo, skerbstvo†.
Curatelbehörde, die, skerbstvena gosposka.
Curatelsrechnung, die, skerbstvena štévilba, (račun).
Curativ, s. Heilsam.
Curator, der, skerbnik, kurator.
Curatorium, das, varstvo.
Curatorspflicht, die, skerbnikova dolžnost.
Cure, die, kožuh; s. auch Pfarrer.
Curgeld, das, Curkosten, die, stroški za zdravljenje, lečitev.
Curialstil, der, službeni, uredni zlog, jezik.
Curie, die, svetovavnica.
Curios, s. Neugierig, Seltsam.
Curiositäten, die, redke stvari, redkosti.

Curiren, *v. a.*, zdraviti, ozdravljati, lečiti, vračiti, gajiti; s. auch **Heilen**.

Currende, die, oznanilo, razglas; s. auch **Circulare**; gehen in Currende, koledvati, iti, popevati od hiše do hiše.

Current, *adj.*, tekoč, gredoč; currente Waare, tekoče, vsakdanje blago; Geld, tekoči denar.

Curschmid, der, konjski zdravnik; richtiger etwa, živinozdravni kovač, kovač vrač.

Cursivschrift, die, nagnjeno pisanje.

Custos, der, varh, čuvaj, stražnik.

Cyane, die, plavica.

Cyclometrie, die, krogomérstvo.

Cyclop, der, enook, samook, čelook, ciklop.

Cyclus, der, krog, kolobar, kolo; s. auch **Kreis**.

Cylinder, der, valj, valjar; der Stiefel in den Pumpenbrunnen, nach *V.*, škornica.

Cylinderuhr, die, ura na valje.

Cylindrisch, *adj.*, valjevit, valju podoben.

Cymbel, die, zvonček, kreguljčik, cimbali; Cymbelregister, zvončilo; s. **Klingbeutel**.

Cynanche, die, (Halsbräune), davica.

Cynorexie, die, pasji glad.

Cynosur, die, der kleine Bär, Polarstern, mali voz, burovž*; s. auch **Leitstern**.

Cyperkatze, die, čanža (in U. K.), mačka, černopasasta, siva mačka.

Cypresse, die, cipresa, cipris, *russ.* kiparis.

Cytisus, der, Geißklee, bobovnik, zanoved.

Czako, der, čaka, čako.

Czar, der, car.

Czarenthum, das, carstvo.

D.

Da, *adv.*, als Umstandswort bezeichnend den Ort, d. i. an diesem Orte, hier, tu, tukej, tukaj, letù, tu le; da, d. i. an jenem Orte, dort, tam, tamkej, tamkaj; da, da hast du es, na, tu imaš; in unmerklicher Bedeutung, wo es tonlos ist u. mehr zur Rundung der Rede dient, bleibt es im Slovenischen unübersetzt, z. B. wer da hat, was da ist, kdor ima, kar je; da sehet ihr wieder, meine Lieben, pa le spet vidite, ljubi moji; da wirst du nicht viel ausrichten, v tej reči, tako, v tem ne boš mnogo opravil; wer da, kdo je; hier stand ich, da standst du, tu sem jez stal, tam pa ti, tukej sim stal jez, tam pa ti; andeutend die Beziehung auf einen Ort, für wo, kjer, kder, z. B. ich will in ein Land reisen, da mich Niemand kennen soll, pojdem nekam, kjer me nihče ne bo poznal; er ist noch nicht da, ni ga še tukej; da sprach er zu ihm, tu, na to, takrat mu odgovori; wo euer Schatz ist, da ist —, kjer je vaš zaklad, tam je —; von da weiter, d. i. von hier, od tod daljej; d. i. von dort, od tam daljej; es vergeht kein Tag, da ich nicht für dich bete, ne mine dan, de bi za te ne molil; beziehend auf die Zeit, für alsdann, takrat, tu, tadaj; da werde ich weinen, takrat bom jokal; da soll schon Rath werden, temu se bo že pomoglo; hie und da, tu pa tam, kje kod, sem ter tje; da oder dort, tu ali tam, tam ali tam; da hinauf, tu gori; als bloßes *relativum* der Zeit, kadar, ko; in dem Augenblicke, da —, v tem trenutku, hipu, ko, kadar —; *conj.*, als Bindewort, für als, kadar, kdar; ist im Nachsatze ein zweites da, so bleibt es im Slovenischen zierlich weg, oder kann es wegen eines Nachdruckes mit takrat, tu gegeben werden; als die Sonne aufging, da ging er, kadar je solnce iz za gore šlo, izhajalo, takrat gre, oder gre on; da er sah, daß alle Mühe vergebens ist, beschloß er, ko je vidil, oder nach Einigen auch, jedoch ohne Vorgang in andern slav. Mundarten, viditi, de ves trud je zastonj, zavman, sklene; für weil oder nachdem, ker; da er ihn einmahl gehört hat, so will er nun niemanden —, ker je enkrat slišal njega, neče nikogar več; einen Gegensatz bedeutend für obgleich, indem, anstatt, ko, kjer; du lachst, da du weinen solltest, se smejaš, ko oder kjer bi imel jokati, smejaš se, pa bi se imel jokati; die Bedingung bedeutend, für wenn, ker; da es also sein mußte, ker je moglo tako biti; da doch čeravno, ako ravno; s. **Obschon**.

Dabei, *adv.*, eine Gegenwart im eigentlichen Sinne bedeutend, poleg, zraven, zravno, vpričo, nazoče koga, česa; ich saß dabei, poleg, vpričo sim sedel, zravno bil; er will überall dabei sein, povsod hoče biti; es bleibt dabei, tako naj bo, pri tem ostane; ich bin dabei, jez sem pripravljen; ich war nicht dabei, mene tam, ondi ni bilo; dabei wird es nicht bleiben, tako več ne ostane; s. auch **Bewenden** lassen.

Dableiben, s. **Bleiben**.

Da capo, od konca, od kraja, še enkrat.

Dach, das, streha, krov, *coll.* ostrešje; von Stroh, slamnata streha, usf.; in Dach und Fach erhalten, preživiti, preskerbeti koga; einem aufs Dach geben, udariti, lopniti koga; da ist gleich Feuer im Dache, kar precej gori, preci mu zavrè, vre; einem auf dem Dache sein, sitzen, ojstro pazitì na koga; Dach und Fach geben, pod streho vzeti, jemati; Dach aufsetzen, streho, ostrešje postaviti, postavljati; das Dach decken, pokriti, kriti; unter einem Dache wohnen, pod eno streho, v eni hiši, skup prebivati.

Dachbalken, der, s. **Dachschwelle, Querbalken**.

Dachboden, der, podstrešje, ispa, strop, nahišje; s. **Boden**.

Dachdecker, der, krovec, pokrivač, auch strehar.
Dacheinfassung, die, am Strohdache, veternica.
Dachente, die, der kleine Taucher, (Colymbus minor), domača raca, direk (?).
Dachfahne, die, Wetterfahne, veternik, veternjak, petelin.
Dachfenster, das, lina, strešno okno.
Dachflechte, die, strešni lišaj; Strohdachflechte, kita.
Dachförmig, *adj.*, strehast, kakor streha, strehi podoben.
Dachforst, der, verh, sleme.
Dachfront, die, čelo.
Dachgeschoß, das, podstrešje.
Dachgesimse, das, podstrešno glavje.
Dachgesperre, das, strešje, vez, cimper*.
Dachhacken, der, hlapec.
Dachhammer, der, tesarsko kladvo.
Dachkäfer, der, mol pod streho.
Dachkammer, die, ispa, hiša, izbica pod streho, podstrešnica †.
Dachkehle, die, kot, žleb med dvema strehama, nach *V.* žlota.
Dachlatte, die, latva, letva, lata, prekla; die unterste Dachlatte, kapnica.
Dächlein, das, strešica, in U. K. krovec.
Dachlucke, das, s. Dachfenster.
Dachmarder, der, hišna kuna.
Dachmoos, das, strešni mah, krovna mahovina; s. auch Dachflechte.
Dachmulde, die, korito, maltnica za krovce.
Dachnagel, der, strešnik.
Dachnase, die, lina, linica.
Dachpfanne, die, žlebnik, korec.
Dachrecht, das, kap, pravica do kapa.
Dachreiter, der, nastrešni turnič.
Dachrinne, die, žleb, žlot.
Dachröhre, die, lijak, strešna cev, korito.
Dachs, der, (Ursus Meles), jazbec, (nach den übrigen slav. Mundarten jazvec).
Dachs-, in Zstzg., jazbecov, jazbečev.
Dachsbau, der, jazbina, jazba, jazbičeva luknja.
Dachschaube, die, škopnik.
Dachschiefer, der, skerl, od. škerl, und skerli *pl.*, s. auch Schiefer.
Dachschiefergebirge, das, skerlata gora.
Dachschindel, der, deska, skodla, strešnica, *poln.* ścudla; von größerer Art, nach *V.* posnica.
Dachschwelle, die, senkrechter Balken, worauf der Dachstuhl ruht, drevo.
Dachseichel, die, podolgovat, podolgast želod.
Dächseln, *v. a.*, d. h. einen Dachs hetzen, dražiti jazbeca.
Dachsfalle, die, past za jazbece.
Dachsfänger, der, (pes) jazbičar.
Dachsfell, das, jazbičevina, jazbecova, od. jazbečeva koža.
Dachsfett, das, jazbičja, jazbičeva mast, tolšča, tolša.
Dachsfleisch, das, jazbičje, jazbičevo oder jazbecovo meso.
Dachsgabel, die, vile za jazbece.
Dachsgrau, *adj.*, jazbičastosiv, jazbičast.
Dachshaube, die, mreža za jazbice.
Dachshund, der, (pes) jazbičar.
Dachsin, die, jazbicinja, jazbičevka.
Dachsjagd, die, lov na jazbice.
Dachskriecher, s. Dachshund.
Dachsloch, das, jazbina; s. Dachsbau.
Dachspann, der, deščica, diljica, podložek, podtik.
Dachsparren, der, šperovec, škarnica, nach *V.* lemez.
Dachspitze, die, verh, greben; d. i. Dachstütze, drevo.
Dachsröhre, die, luknja jazbecova.
Dachsschmalz, die, s. Dachsfett.
Dachsschwarte, die, s. Dachsfell.
Dachstein, der, im Bergbaue, teme, črep, krovnica; s. auch Dachziegel.
Dachstroh, das, strešnica, škopa za streho.
Dachstuhl, der, oder, cimper*, strešni stol, klobuk, vez, podstrešina, nach dem *Russ.* stropilo.
Dachstuhlfette, die, Dachfette, ein wagerecht liegendes Holz, wodurch die Stuhlsäulen eines Daches oben verbunden werden, preklada, lemez, gew. glajt*, *russ.* pereklad.
Dachstuhlsäule, die, steber, kozel, drevo.
Dacht, der, s. Docht.
Dachtel, der, zaušnica, klofuta.
Dachteln, s. Ohrfeigen.
Dachtraufe, die, kap, kapilo, okap; das von dem Dache herabfallende Regenwasser, kapnica, strešnica; s. auch Dachrinne.
Dachtrespe, die, strešni steklas, steklas na strehi.
Dachung, die, kritje, krov, pokrivanje, pokritje; s. auch Dach, Bedachung.
Dachverbindung, die, veza.
Dachwerk, das, streha, krov, ostrešje.
Dachziegel, der, cegel*, strešnik, črep, črepica, opeka za streho; Hohlziegel, korci *pl.*, žlebniki *pl.*
Dachziegelartig, *adj.*, nach Art der Dachziegel übereinander liegend, luskast.
Dachziegelförmig, *adj.*, die Form der Dachziegel habend, črepam, strešniku podoben.
Dadurch, *adv.*, anzeigend durch diesen oder jenen Ort, tu skoz, tukaj skoz, tod; gehe mir nicht hierdurch, sondern dadurch, ne hodi mi tod, tukej skozi, ampak tu skoz; dort durch, tam, ondi skoz, onod; *fig.* ein Mittel, Werkzeug bedeutend, s tem, po tem, gem. skoz to.
Daferu, *conj.*, ako, če.
Dafür, *adv.*, za to; dafür halten, meniti; ich halte dafür, po moji misli je itd.; jedermann hält ihn dafür, vsak ga ima za taciga; er gibt sich dafür aus, on se dela, oddaje za taciga, on pravi, da je; Gott sei Dank dafür, bodi ga Bog zahvaljen; er sollte arbeiten, er spielt aber dafür, ne da bi delal, igra; gut stehen dafür, porok, mož biti, dober biti za kaj; ich kann nicht

dafür, ne morem kaj, jez nisim kriv; dafür gibt es kein Mittel, zoper to ga ni pomočka.

Dafürhalten, s. **Dafür**; das Dafürhalten, menjenje, misel.

Dagegen, *adv.*, als Umstandswort, d. i. dawider, nasproti, proti, zoper; gegen diesen, diese, dieses usf., proti temu, proti čemu, zoper to; dagegen hilft kein Mittel, ni ga leka, ni ga pomočka zoper to; dagegen sein, protiviti se čemu, upreti, upirati se čemu, zoper biti; ich habe nichts dagegen, ne branim, ne kratim se; dagegen geben, za to dati; dagegen halten, primeriti, primérjati kaj s čim; was ist deine Mühe dagegen, kaj je tvoj trud proti temu; dagegen handeln, nasproti delati čemu, ovirati kaj; *conj.*, ich habe Niemand beleidigt, dagegen vielen geholfen, nikogar nisim razžalil, ali marsikomu sim pomogel; er ist mein Feind, dagegen bist du mein Freund, on mi je sovražnik, ali ti si mi prijatel, ti pa, nasproti pak si ti moj prijatel.

Dagger, Daggert, der, brezova smola.

Daguerreotyp, das, dagerotip, svetlotisk†.

Dahangen, *v. n.*, na čem, kje viseti.

Daheim, *adv.*, doma.

Daher, *adv.*, von einem vorhergenannten Orte und *fig.* für daraus, od tod, od todi, od tam, od tamkej, od tamdod, od tam sem, od tukej, od tulej sem, od ontod; oft, besonders in der höhern Schreibart wird es mit Zeitwörtern der Bewegung ohne Beziehung auf einen vorhergenannten Ort, gebraucht, wo es im Slovenischen meist unübersetzt bleibt, z. B. des weisen Mannes Lehre fließt daher wie eine Fluth, modriga uk teče, oder mi teče kakor povodenj; aus dieser Ursache, daraus, z. B. es mag daher kommen, iz tega, od tega, zavolj tega, zastran tega, za tega voljo, zastran te reči je, od tod izvira; ich vermute es daher, zavolj tega se mi dozdeva; komm daher, lesem pojdi; du kannst dich daher nicht beklagen, ne moreš se tedaj pritožiti; eine Zeit daher, nekaj časa sem; bis daher, bis auf diese Zeit, dotle, do zdaj, doslej, dosorej, do sem; *conj.*, er hat seine Pflicht gethan, daher kann ich mich nicht beschweren, usf., dopolnil je svojo dolžnost, toraj, zatorej, za to se ne morem pritožiti.

Daherbeben, *v. n.*, pritresti (se), pritrepetati.

Daherblinken, *v. n.*, pribliščati, pribliščati se.

Daherbrausen, *v. n.*, pribobneti, priveršeti, privrešati.

Daherfahren, *v. n.*, pripeljati se, mogočno se voziti.

Daherkommen, *v. n.*, priti (pri-idem), usw., alle Zeitwörter, die mit **daher** zusammengesetzt sind und eine Bewegung von einem Orte zum Andern andeuten, wo also die Partikel **daher** nicht bloß die Vorstellung der Würde und Macht anregen soll, wie dies der Fall in dem Beispiele: er fährt daher (einher), wie ein Fürst, werden im Slovenischen ausgedrückt, wenn man dem einfachen Zeitworte noch die Partikel **pri** vorsetzt und anhängt, als: daherlaufen, priteči; daherrennen, pridreti; daherscheuchen, pripoditi; daherströmmen, prirobaniti, prirojiti usw.; s. auch **Ankommen**.

Dahero, s. **Daher**.

Daherwachsen, s. **Aufwachsen**.

Dahier, *adv.*, tukej, tukaj, tu, tuki, ravno tu, tu le, *serb.* ovde.

Dahin, *adv.*, tje, St. ta, tam, tamtje, *serb.* onamo; bis dahin, do tje, do tam, do ondod; dahin hinauf, tam, todisto gori; es ist schon mit ihm dahin gekommen, daß —, tako deleč je prišel, da —, do tega je prišel; er ist dahin, proč je, besser: po njem je, ob-nj je; es steht dahin, ob es wahr ist, kdo vé, jo li res; seine Meinung ging dahin, je menil, mislil, da —; die Freuden sind dahin, minulo, prešlo je veseljo; seine Bemühungen gehen dahin, zato se poganja, vleče, da bi —.

Dahinblühen, *v. n.*, ocvesti, ocvetati, veniti, giniti.

Dahinaus, *adv.*, tod, ondod.

Dahinbrausen, *v. n.*, odšumeti, šumeti.

Dahinbringen, *v. a.*, prinesti, nesti, nositi; ich habe ihn nicht dahin bringen können, nisim ga mogel napraviti, pripraviti, da bi —.

Dahineilen, s. **Hineilen**, **Vergehen**.

Dahinfahren, *v. n.*, oditi, odhajati, umreti, zginiti.

Dahinfallen, s. **Hinfallen**.

Dahinfliegen, *v. n.*, die Zeit fliegt dahin, čas leti, teče.

Dahinfließen, s. **Verfließen**.

Dahingeben, *v. a.* u. *r.*, darovati, izročiti kaj.

Dahingegen, *adv.*, ali, nasproti pak, pak, pa, temu nasproti.

Dahingehen, *v. n.*, oditi, tje iti, *fig.* umreti, preseliti se v večnost.

Dahingleiten, *v. n.*, odpeljati se, odleteti.

Dahinhaben, s. **Weghaben**.

Dahinlaufen, *v. n.*, odteči, odtekati, tje teči, bežati.

Dahinleben, *v. n.*, tje v nemar živeti; gem. v en dan živeti.

Dahinmüssen, *v. n.*, er muß dahin, mora tje iti, poginiti.

Dahinnehmen, *v. a.*, k sebi vzeti, odvzeti.

Dahinquellen, *v. n.*, teči (kam).

Dahinraffen, *v. a.*, pokositi, zgrabiti, pobrati, vzeti.

Dahinrauschen, *v. n.*, odšumeti, tje šumeti.

Dahinreißen, *v. a.*, seboj potegniti, pognati (kam).

Dahinrücken, *v. a.*, odmakniti, pomakniti.

Dahinscheiden, s. **Hinscheiden**.

Dahinschießen, *v. n.*, tje šiniti, švigniti, smukniti.

Dahinschlafen, *v. n.*, zaspati, skleniti.
Dahinschlüpfen, *v. n.*, zmuzniti se (kam).
Dahinschmachten, *v. n.*, medleti, mreti, giniti.
Dahinschmelzen, *v. n.*, raztajati, tajati se, topiti se, kopneti.
Dahinschwinden, s. Schwinden.
Dahinsein, *v. n.*, er ist dahin, preč je, ob–nj je, po njem je.
Dahinsinken, *v. n.*, ovehniti, pasti, zverniti se; s. auch Hinsinken.
Dahinsprengen, *v. n.*, odjahati, odjezditi, oddirjati, odpeketati.
Dahinstehen, *v. n.*, es steht dahin, ne ve se, kdo ve, ali bo kaj itd.; das steht noch dahin, ta še ni gotova, dvomljivo, negotovo je.
Dahinstellen, *v. a.*, tje postaviti, deti; ich lasse es dahin gestellt sein, ob, ne rečem, ali, ne povedati svoje misli, nerazločeno pustiti.
Dahinsterben, *v. n.*, pomreti, mreti.
Dahinstreifen, *v. n.*, dotakniti, dotikati se koga, česa.
Dahinstürmen, s. Hinstürmen.
Dahinstürzen, *v. n.*, telebiti, zverniti še, zvaliti se kam; s. Hinstürzen.
Dahintaumeln, *v. n.*, opotekaje se kam oditi, iti, vertoglaviti.
Dahinten, *adv.*, zad, zadej, zatim, za čim; dahinten bleiben, zadej ostati, ostajati.
Dahinter, *adv.*, zad, zadej, za tem, za u-nim, za čim; dahinter kommen, spaziti, opaziti kaj; ich will schon dahinter her sein, hočem paziti, gledati; da steckt ein Betrug dahinter, tu bo kaka goljufija (skrita, tičala); es ist nichts dahinter, ni nič posebniga v tem.
Dahinwelken, *v. n.*, zveniti, veniti.
Dahinziehen, *v. n.*, odriniti, odhajati; s. auch Hinziehen.
Dahlbord, der, d. i. Lehne am Geländergang und das äußerste der Schiffbekleidung, slonik na ograji.
Dahlen, *v. n.*, otročji biti, norčevati, otročevati; s. auch Tändeln.
Dahlig, *adj.*, otročji.
Daktylioglyfik, die, daktylioglifika, umetnija, kako kamene za perstane izrezovati.
Daktylisch, *adj.*, daktilsk.
Daktyliothek, die, nabira pečatnikov.
Daktylos, der, daktil.
Daliegen, *v. n.*, tu ležati, ondi ležati.
Damahlig, **Damalig**, *adj.*, tadašenj, tadanj, tačasen, tistokraten, takraten, auch ondašenj.
Damahls, **Damals**, *adj.*, tadaj, takrat, ondaj, tačas, tistikrat.
Damast, der, damast, damask, damašek, *russ.* kamka.
Damastartig, *adj.*, damaskast.
Damasten, *adj.*, damasten, damaškov.
Damastmacher, -**weber**, der, damastar, damaškar.
Damaststuhl, der, damaškove statve.
Damastweber, s. Damastmacher.
Damaszenerarbeit, die, damaščansko delo, *russ.* nasécka (zolotom ili serebrom).
Damaszenerklinge, die, damaščanka, *serb.* demeskinja.
Damaszenerpflaume, die, damaščanska sliva.
Damaszenerrose, die, damaščanska vertnica.
Damaszenerstahl, der, damaščansko jeklo.
Damaszenertraube, die, die man am Stocke trocknen läßt, welche die besten Rosinen geben, damaščanski grojzd.
Damaszieren, *v. a.*, damaskovati, *russ.* nasékat (zolotom ili serebrom), *poln.* demaškovać.
Dambock, s. Damhirsch.
Dambrett, s. Damenbrett.
Dame, die, gospa; im Karten- und Schachspiele, kraljica, dekla, baba; im Damenspiele, dama.
Damen-, in Zstzg. gospinski.
Damenbrett, **Dambrett**, das, das Spiel, die Dame, dama, damnica, labora, *böhm.* vrhovnice, *russ.* šašečnaja doska; Dame spielen, damati, damo vleči.
Damenkleidermacher, der, ženski krojač.
Damensattel, der, žensko sedlo.
Damenspiel, das, damanje, dama.
Damenstein, der, damnik, damski kamen, kamen v dami, *russ.* šaška.
Damentuch, das, polsuknoꝉ.
Damhirsch, der, (Cervus dama), sernjak, (Fray. Fauna), šarenjak, jelendama; nach *M.* poljelen polserna, *russ.* lanj.
Damhirschkuh, die, košuta dama, šarinjakinja.
Dämisch, *adj.*, aboten, klamast, bedast, norljav, s. auch Albern.
Damit, *adv.*, anzeigend, (mit diesem, dieser usf.), s tem, s to, s temi; damit hat er bewiesen, s tem je spričal; beziehend, mit demselben, derselben, z njim, ž njo; mit welchem, welcher, s kterim, s ktero; ich habe keine Güter, aber mein Bruder ist damit überladen, jez nimam blaga, moj brat pa je ž njim obložen; man gab ihm einen Verweis, und ließ ihn damit laufen, posvarili so ga, in s tem izpustili; nimm den Stab, damit du Wunder thun sollst, vzemi palico, s ktero boš delal čudeže; nur heraus damit, le ven, kar imaš, le daj, le reci; *conj.*, da, de, da bi; ich wollte bitten, daß Sie es thäten, damit ich es nicht müßte, prosil sim vas, storite to, da meni ne bo treba.
Dämlich, s. Dämisch.
Damm, der, jéz, zagraja, nach *M.* auch ježa, *serb.* gat; Erddamm, nasip; (Perinaeum), medsredek; dem Wasser einen Damm entgegensetzen, vodo zajeziti, vodo jeziti, vodi graditi, *serb.* zagatiti; einen Damm machen, jeziti, jez delati.
Dammbau, der, grajenje, delanje graje, nasipa.

Dammbruch, der, predor v graji, predor nasipa, verzelj v jezu; in Folge des Dammbruches, ker je voda jez prederla, pretergala.
Dammeln, *v. n.*, budaliti; s. **Tändeln.**
Dämmen, *v. a.*, eigentlich jeziti, graditi, jez, grajo, nasip delati; wann sich das Eis stemmet, werden die Wasser gedämmt, kadar se led vpre, jezi, gati vodo; s. auch **Schlemmen**; *fig.* uderžati, uderžavati.
Dammerde, die, (humus), perst, živa, rodovitna zemlja, gnjilovica, černa zemlja, *russ.* černozem; zur Dammerde werden, spersteneti, persteneti; Erde zum Dammbau, zemlja za nasipe, nasipnica.
Dämmerglück, das, zora sreče.
Dämmerhell, *adj.*, mračen.
Dämmerig, *adj.*, mračen, somračen; dämmeriges Wetter, mežavo, temačno vreme; dämmerig werden, tmačiti se, temniti se, oblačiti se.
Dämmerlich, *adj.*, mračnat, mraku podoben.
Dämmerlicht, das, temačna, mračna svetloba.
Dämmern, *v. i.* u. *n.*, vor Aufgang der Sonne, es dämmert, der Tag dämmert, dani se, prizarja, zori se, svita se; s. auch **Anbrechen**; nach Untergang, mrači se, temni se, mrak prihaja; *v. a.*, pomračiti, mračiti.
Dämmernd, *adj.*, in höherer Schreibart, tamen, tamoten, tamnoten; eine dämmernde Hoffnung, tenko, majhno upanje.
Dämmerstrahl, der, temni žar, žarek.
Dämmerung, die, Morgendämmerung, zor, svit, svitanje; Abenddämmerung, mrak, somrak; in der Dämmerung, o mraku, v mraku, kadar se pomrači, kadar se jame mračiti.
Dämmerungsfalter, s. **Abendfalter.**
Dämmerungszeit, s. **Dämmerung.**
Dammfuß, der, dno (od) nasipa.
Dammholz, das, basavnik, tolček†.
Dammmeister, der, nasipni mojster.
Dammstock, der, kol, jezokaz†.
Dammtheiler, der, delivec jeza, graje.
Dammweg, s. **Chaussee.**
Dammweide, die, rakita, verbina, mačkovje.
Dämon, der, bes, hudoba, hudi, zli duh.
Dämonisch, *adj.*, obseden, besen.
Dämonologie, die, nauk od duhov.
Dampf, der, dicker Rauch, dim, kad, hlup, puh, *altsl.* čad; d. i. Dunst, par, sopar, hlap, soparica, sopuh, sopih; von der Sommerhitze an den Bergen, čad (čadi se) in U. K.; schweres Athemhohlen, naduha, siga, nach *V.* auch zavpuha; er ist ein Hannsdampf, vetrogonja, vetrogonjast je; schädlicher, eingesperrter Dunst, čad, *poln.* zaduh; s. auch **Verdruß.**
Dampfauflösung, die, parna raztoplina.
Dampfbad, das, parna, ruska kopel.
Dampfboot, das, parobrod†, *russ.* parohod.
Dampfen, *v. n.*, dicken Dampf geben, kaditi se, dim dajati, čaditi se, hlapeti, dimiti se; sein Pfeifchen dampfen, piti tobak.
Dämpfen, *v. a.*, einen Aufruhr, zadušiti, udušiti, dušiti, ugasiti, ukrotiti punt; ein Feuer, ugasiti, pogasiti, gasiti; d. i. hintertreiben, uženem, ugnati, uganjati; einen Vogel, (bei den Jägern), zapreti, v tamo deti; in der Küche Obst, z. B. Aepfel dämpfen, jabelka v soku peči, pražiti; Fleischspeisen, čmažiti, tenfati*, (*russ.* dušit, parit); den Ton eines Instrumentes, nach *M.* pomičiti, omičiti, mičiti, zamolkniti; den Zorn, utolažiti, potolažiti; s. auch **Besänftigen**; den Muth dämpfen, perutnice spodrezati, pristriči komu; mit gedämpfter Stimme, z zamolklim glasam.
Dampfer, der, parobrod†.
Dämpfer, der, die Lichter auszulöschen, gasivnik, gasilo; bei musikalischen Instrumenten an der Geige, glavnik, tažilo.
Dampfförmig, *adj.*, parast, paru, sopuhu podoben.
Dampfhorn, s. **Dämpfer.**
Dämpfig, *adj.*, nadušljiv, hlapen, čaden, sigav.
Dämpfigkeit, die, nadušljivost, naduha, siga.
Dampfkessel, der, hlapon†, hlapnik.
Dampfkraft, die, parna moč, parnost.
Dampfkugel, die, dimnica, hlapnica.
Dampfloch, das, dušek, oddušek, hlapnica.
Dampfmaschine, die, parna mašina, *böhm.* parni stroj.
Dampfmesser, der, paromér†.
Dampfmist, der, parni gnoj.
Dampfmühle, die, parni mlin.
Dampfnudel, der, oparjeni rezanci, svalki, (rezani) oparjeni nudeljni*.
Dampfpumpe, die, parna tromba.
Dampfqualm, der, gost dim, čad.
Dampfröhre, die, parna cev.
Dampfschiff, das, parobrod†, parna ladija.
Dampfschifffahrt, die, parobrodstvo†.
Dampfschifffahrtsvertrag, der, parobrodstvena pogodba†.
Dampfwagen, der, parovoz†, parni voz.
Dampfwerk, s. **Dampfmaschine.**
Damspiel, s. **Damenspiel.**
Damthier, das, košuta dama.
Damtiegel, der, Kreisel, volk.
Danach, s. **Darnach.**
Daneben, *adv.*, dannebst, poleg, zravno (česa), pokraj; gleich daneben, tik; d. i. überdieß, zugleich, verh tega, zravno tega, razun tega, memo tega, pri tem, tudi; daneben gießen, zraven, po strani izliti.
Dängeln, s. **Dengeln.**
Danieden, *adv.*, tu doli, tam doli, ondi doli.
Danieder, *adv.*, für nieder, doli, für zu Boden, na tla, na tleh, na zemlji.
Daniederbeugen, *v. a.*, prikloniti, prigniti; s. **Niederbeugen.**
Daniederbrechen, *v. a.*, podreti, razdreti, streti, razrušiti; s. **Niederbrechen.**
Daniederfallen, *v. n.*, pasti, cepniti, počepati.

Daniederkommen, s. Niederkommen.
Daniederliegen, *v*, *n*., krank, bolan ležati, bolovati; der Handel liegt danieder, kupčija slabo gre.
Daniederschlagen, *v*. *a*., ob tla trešiti, treščiti, telebiti.
Daniedersinken, s. Niedersinken.
Daniederwerfen, *v*. *a*., vreči, trešiti, treščiti ob tla, usf.
Dank, der, zahvala, hvala; Dank sagen, zahvaliti, hvaliti za kaj; Gott sei Dank, hvala Bogu, bodi ga Bog zahvaljen, slava Bogu; zu Dank machen, zadovoliti koga, ugoditi komu, storiti po godi, želji, volji; Dank wissen, hvaležen biti; er nahm es zu Danke an, dobro se mu je zdelo, dopadlo mu je, tausend Dank dafür, bodi zahvaljen, hvala ti stokrat.
Dank=, in Zstzg., zahvalin.
Dankadresse, die, zahvalno pismo.
Dankaltar, der, oltar v zahvalo, zahvalni oltar.
Dankamt, das, zahvalitva, zahvalitev, zahvala, zahvalno opravilo, zahvalna maša.
Dankbar, *adj*., hvaležen, zahvalen; sich dankbar beweisen, skazati, pokazati se hvaležniga; *adv*., hvaležno, s hvaležnostjo.
Dankbarkeit, die, hvaležnost, zahvalnost.
Dankbarlich, s. Dankbar.
Dankbeflissen, *adj*., zahvalen, hvaležen, prehvaležen.
Dankbegierde, die, zahvaljivost.
Dankbegierig, *adj*., zahvaljiv.
Dankempfindung, s. Dankgefühl.
Danken, *v*. *n*., zahvaliti, zahvaljevati se komu, hvaliti koga za kaj; einem etwas zu danken haben, imeti komu za kaj zahvaliti se, hvalo komu dolžen biti; ich danke dafür, hvala Vam; Dank dir's Gott, Bog ti plačaj, Bog ti poverni; auf einen Gruß danken, nach dem *Serb*. odzdraviti, pozdrav verniti; da dank' ich, lepa je ta, dobra bo ta.
Dankenswerth, *adj*., hvale vreden.
Dankerfüllt, *adj*., polu hvale, zahvalnosti, prehvaležen.
Dankerklärung, die, zahvala, zahvaljevanje.
Dankfest, das, zahvalni svetek, praznik, zahvalni dan.
Dankgebet, das, zahvalna molitev, zahvalnica.
Dankgefühl, das, čut, čustvo (čutstvo) hvaležnosti.
Dankgesang, der, zahvalno petje, hvalopev†.
Dankjubel, der, zahvalni vrisk.
Danklied, das, zahvalna pesem.
Danklos, *adj*., nehvaležen.
Danknehmig, s. Angenehm.
Dankopfer, das, zahvalni dar, zahvalščina, zahvalšina.
Dankrede, die, zahvala, zahvalni govor.
Danksagen, s. Dank.
Danksagung, die, zahvala, zahvalnost.
Dankschreiben, das, **Dankschrift**, die, zahvalni list, zahvalno pismo, zahvalica.
Dankthätig, *adj*., v djanji, z delam hvaležen.
Danktrunken, s. Dankerfüllt.
Dankverbunden, *adj*., hvalo dolžen.
Dankvergessen, *adj*., nezahvalen, nehvaležen.
Dankverpflichtet, s. Dankverbunden.
Dankwürdig, *adj*., hvale vreden.
Dann, *adv*., der Zeit, tedaj, onda, tačas, takrat; der Ordnung, potle, potlej, po tem, za tem, na to; dann, wenn, kadar —, oder auch takrat, kadar; dann und wann, časi, včasi, nekodkdaj, redkokdaj, časi ter časi, *serb*. kadkada.
Dannen, *adv*., von dannen, odtod, od ondot, od tam tod, od tistod.
Dannenher, (veralt.), s. Daher.
Danno, s. Nachtheil.
Daran, *adv*., an diesem, na tem, v tem, pri tem; an dieses, na to; an demselben, na tistem; an dasselbe, na tisto; woran, na kterim; nicht am Berge, sondern nahe daran, ne na hribu, ampak blizo njega; daran, d. i. am Berge herum gehen, po njem; schütte Wasser daran, uli vode na njega, od. nanj, daran habe ich genug, dosti mi je tega; die Arbeit ist leicht, doch geht er sehr schwer daran, delo je lahko, vender nerad se ga prime, loti, gre k njemu; er will nicht daran, neče se mu; es ist nichts daran, nič ni na tem, na tem ni resnice, to je za nič, ni nič vredno; was liegt mir daran, ob er es hat, kaj je meni zato, ali — oder kaj je meni mar, naj ima ali ne; du bist gut daran, ti si dober, tebi dobro streže, tebi kaže (sreča), tebi se dobro godi; daran gedenken, spomniti se česa; er ist übel daran, hudo se mu godi, je na zgubi, se mu utepa; sich daran machen, pričeti, začeti kaj, lotiti se česa, poprijeti se česa; du hast kein Recht daran, nimaš pravice na to, do tega; ich tadele das daran, to grajam, očitam na tem; ich habe meine Lust daran, na tem me to veseli, dobro se mi zdi, to mi dopade; daran kommen, na to priti, na kaj priti, na red, na versto priti; jetzt kommt er daran, zdaj njega zadene red, zdaj pride versta na-nj; daran sein, pri tem biti usf.; ich weiß nicht, wie ich daran bin, ne vem, pri čem sim; daran wirst du erkennen, na tem, po tem boš spoznal; sein Leben daran setzen, življenje zastaviti, postaviti, izročiti; er starb daran, umerl je za tem, *serb*. s toga; wenn ich anders recht daran bin, če se ne motim.
Darandenken, *v*. *a*., pomisliti, misliti na kaj.
Daranfehlen, *v*. *n*., manjkati česa.
Darangabe, die, ara*, kapara*; s. auch Daraufgabe.
Darangeben, *v*. *a*., nadati, nadajati.
Darangehen, s. Daran.
Daranhalten, sich, *v*. *r*., deržati se česa.
Daranhangen, *v*. *n*., viseti na čem.
Darankehren, sich, *v*. *r*., pomarati, marati za kaj, zmeniti se, roditi za kaj.

Darankommen, s. Daran.
Daranliegen, s. Daran.
Daranmachen, sich, *v. r.*, lotiti se, prijeti se česa.
Daranmögen, *v. n.*, er mag nicht daran, neče mu se.
Daranmüssen, *v. n.*, umreti; s. a. Daran.
Daransetzen, *v. a.*, zastavim, založim.
Daransein, *v. n.*, pri čem biti; wenn ich recht daran bin, če se ne motim; er war nahe daran gefangen zu werden, malo da ga niso vjeli; s. auch Daran.
Darauf, *adv.*, auf diesem, dieser, na tem, na ti, na tej; auf dieses, na to, na tega, die Handwerker haben darauf (d. i. auf ihr Handwerk) gelernt, rokodelci so se učili svojiga dela; auf demselben, na tistem; auf dasselbe, na tisto; auf ihm, na njem; auf ihr, na nji; auf ihnen, na njih; auf ihn, sie, euch, na-nj, na njo, na vas; dies ist der Weg, darauf wandele, to je pot, po nji hodi; vier Wochen darauf, štiri tedne po tem; darauf d. i. auf etwas nicht achten, ne verjeti, zato ne dati žal besede; darauf ging der Krieg an, po tem, na to se je začela vojska; darauf ist es angelegt, na to je nastavljeno.
Darauf ausgehen, *v. n.*, naklepati to, streči na to, namérjati, kaniti to.
Daraufbestehen, s. Bestehen.
Daraufbinden, *v. a.*, navezati, navezovati, privezati, privezovati.
Daraufdringen, *v. n.*, siliti na kaj, priganjati, zahtevati.
Darauffolgen, *v. n.*, slediti, po tem priti, na kaj priti.
Daraufgabe, die, Agio, nadavek.
Daraufgeben, *v. a.*, eine Summe Geldes auszahlen, um den andern Theil zur Leistung zu verpflichten, aro* dati, nadati, nadajati, zaarati.
Daraufgehen, *v. n.*, sterben, umreti, konec, smert storiti, poginiti; wenn auch mein Vermögen darauf ginge, ako tudi moje premoženje gre, če bi me stalo tudi vse moje premoženje; aller Wein ist darauf gegangen, vse vino je pošlo, poteklo; es geht viel Stoff darauf, veliko robe je treba za to.
Daraufgeld, das, ara, nadel, nadavek (*Jan.*).
Daraufgießen, *v. a.*, uliti, ulivati na kaj.
Daraufhauen, *v. n.*, sekati, tleči po čem.
Daraufkommen, *v. n.*, zvediti kaj, domisliti se česa, naleteti na kaj, stakniti kaj; wie bist du darauf gekommen, kako ti je prišlo na misel.
Drauflegen, *v. a.*, deti, djati, položiti na kaj.
Daraufwenden, *v. a.*, oberniti, obračati na kaj.
Daraus, *adv.*, aus diesem, dieser, usf., iz tega, iz teh reči; aus ihm, aus ihr, iz njega, iz nje; daraus wird nichts, iz tega ne bo nič, iz te moke ne bo kaše, ne bo kruha; daraus folgt, iz tega sledi; ich mache mir nichts daraus, nič ne maram za to, nič mi ne dé; das Land, daraus du gekommen, dežela, iz ktere si *ob.* ki si iz nje prišel; ich weiß nicht, was ich daraus machen soll, v to reč se ne zvem, tega ne razumem, ne vem kako razločiti to reč.
Darben, *v. n.*, stradati, sirošiti, (*gem.* gabati), pomanjkanje terpeti, v potrebi, v sili biti, živeti v revščini, revšini, nach *M.* auch gladu streči.
Darben, das, potrebščina, potrebšina, pomanjkanje, stradež.
Darbepfarre, die, revna fara.
Darbieten, *v. a.*, ponuditi, nuditi, ponujati, (*altsl.* nuditi u. nąditi), pomoliti, moliti, podati, podajati, dajati; als *v. r.*, so viel als sich zeigen, es bietet sich mir eine gute Gelegenheit dar, lepo priložnost sim dobil, lepa prilika se mi podaja, udaja.
Darbringen, *v. a.*, prinesti, donesti, nesti, pokloniti kaj, izročiti, izročevati.
Darbringer, der, prinesec, izročivec.
Darbringung, die, donos, prinos, donašanje, prinašanje, poklon.
Darbung, die, revščina, revšina, uboštvo, siromaštvo, hudinščina, hudinšina auch jedinščina).
Darein, *adv.*, in diesen, in diese usf., v tega, v to; in ihn, sie, es, va-nj, v njo, v ono, va-njo; hinten darein, zad, zadej; darein willigen, privoliti v to; sich darein ergeben, vdati se v kaj.
Dareinfinden, s. Dareinschicken.
Dareingeben, *v. a.*, über die gehörige Zahl, Maß geben, navreči, nametati, pridati, pridajati.
Dareingehen, *v. n.*, das geht noch drein, to gre še sim, v to.
Dareinkommen, *v. n.*, vmes priti, overati; es kam etwas, ein Hinderniß darein, nekaj je prišlo vmes, nekaj se je pritaknilo.
Dareinlegen, sich, *v. r.*, sich ins Mittel legen, mešati se, vtikati se, vmes stopiti, braniti.
Dareinreden, *v. n.*, vmes govoriti, v besedo segati, stopati, prigovarjati.
Dareinschicken, sich, *v. r.*, zvediti, znajti se v kaj, privaditi se česa, izuriti se v čem.
Dareinschlagen, *v. n.*, vmes mahati.
Dareinstürmen, *v. n.*, prihrumeti, prihruti, prituliti, privihrati, prilomastiti.
Dargeben, *v. a.*, dati, podati, dajati, podajati, darovati, podeliti, pokloniti, deliti; sich dargeben, *v. r.*, zročiti se, tvegati se življenja za —.
Darhalten, s. Hinhalten.
Darin, *adv.*, in diesem, diesem, dieser usf., v tem, v ti *ob.* v tej reči itd.; in ihm, in ihr, v njem, v nji, v njej; was ist darin, kaj je notri, v sredi; darin habe ich mich versehen, v tem sim se premotil.
Darkommen, s. Daherkommen.
Darlage, die, vloga, vložek, položeni dnarji.
Darlangen, s. Darreichen.
Darlegen, *v. a.*, položiti, polagati, postaviti, postavljati pred koga, pred oči posta-

viti, predložiti†; als beweisen, dokazati, dokazovati, doterditi; erklären, razjasniti, razložiti, razlagati, razkazati.

Darlegung, die, položba; als Beweis, dokaz, razložba, razlaganje.

Darlehen, **Darlehn**, das, **Darleihe**, die, juridisch richtig und in St. gebräuchlich, zajem, sonst posodilo, posojilo; ein Darlehen geben, s. **Darleihen**.

Darlehnen, (schlecht), s. **Darleihen**.

Darleihen, *v. a.*, (mutuo dare), v zajem, na zajem dati, dajati, sonst posoditi, posojati, posojevati, na pósodo dati, dajati.

Darleihensvertrag, der, zajemna pogodba.

Darleiher, der, zajemodavec†, (auch *russ.*), posodnik.

Darm, der, čevo, črevo, (*cfr. altsl.* črévo, venter); der dünne Darm, tanko čevo; dicke, nabrano, debele čevo; Grimmdarm (colon), danka, denka, kotnica; der Mast- oder Fettdarm, ritnik, mastno čevo, anständiger, končnik, mastnica.

Darm-, in Zstzg., čevni, črevesni.

Darmbad, s. **Klystier**.

Darmbandwurm, der, črevna trakulja†.

Darmbeere, s. **Sperberbaum**.

Darmbein, das, ledna kost, lednica, nach dem *Poln.* bederna kost.

Darmbeinhöcker, der, kolek, (svr. kovk).

Darmbeize, die, strunarsko lužilo.

Darmbruch, der, kila; er hat den Darmbruch, počen, kilov, prejeden, pretergan je.

Därmchen, das, črevesce, črevce.

Darmdrüse, die, čevna slinavka.

Darmentzündung, die, črevesna vnetica.

Darmfell, das, (Mesenterium), pečica, (Peritoneum), čevna kožica, mrena okrog čev.

Darmfistel, die, cevna fistula, tečenje.

Darmgicht, die, nach *M.* črevesni protin, hudica (po čevih), kerč, derhavica, skernina v čevih, gem. črevobolj, črevogriz; s. a. **Kolik**.

Darmgichtig, *adj.*, črevobolen.

Darmgrimmen, das, ujeda, bodljaj; s. **Kolik**.

Darmhaut, die, čevna koža.

Darmjammer, s. **Kolik**.

Darmknochen, s. **Darmbein**.

Darmkrampf, s. **Darmgicht**, **Kolik**.

Darmkrümmung, die, ritnik.

Darmruhr, s. **Ruhr**.

Darmsaft, der, črevni sok.

Darmsaite, die, struna iz čev, auch *altsl.* iz črev.

Darmsaitenmacher, der, strunar; das Geschäft des Darmsaitenmachers betreiben, strunariti; dadurch erwerben, verlieren, pristrunariti, zastrunariti.

Darmsaugader, die, žila mlečnica.

Darmschabe, die, skubla.

Darmschleim, der, čevna, črevna žlema.

Darmschnitt, der, prerez črevesa, čevesna prereza.

Darmsilber, das, strunarsko sreberno svilo.

Darmspritze, s. **Klystirspritze**.

Darmspritzen, s. **Klystiren**.

Darmstreicher, der, škripač.

Darmstrenge, s. **Kolik**.

Darmverschließung, die, črevesna zapertija; s. **Miserere**.

Darmvorfall, s. **Darmbruch**.

Darmweh, s. **Darmgicht**.

Darmwurm, der, glista.

Darmzwang, der, Hartleibigkeit, tiščanje, tišanje; daran leiden, zapečen biti, zapeka se mu po črevih.

Darnach, *adv.*, nach diesem, dieser, demselben, derselben, po tem, po tej, po tistim, po tisti, potle; nach ihm, nach ihr, po njem, po njej; darnach sein, d. i. beschaffen, tak, taka, tako biti; sich darnach richten, achten, delati, ravnati se po tem; seine Kräfte sind nicht darnach, njegove moči niso temu primérne, ne dopuščajo, ne dopusté tega; gleich darnach, precej po tem, er strebt darnach, meri na to, poganja se za to; darnach es kommt, kakor kane, kakor pride; er fragt nichts darnach, ne mara nič zato, se ne zmeni, ne pomisli; er ist auch der Mann darnach, pa je tudi mož po tem.

Darnachachtung, die, etwas der Behörde zur Darnachachtung zustellen, naznaniti kaj gosposki, da se bo po tem ravnala.

Darneben, s. **Daneben**.

Darnieder, s. **Danieder**.

Darob, s. **Darüber**.

Darrbalken, der, od. **Dörrbalken**, sušivni tram, sušivnik†.

Darrband, s. **Dörrband**.

Darrbrett, das, sušivna deska, sušivnica.

Darre, die, die Handlung des Dörrens, sušenje, sušilo; die Darre vollenden, posušiti; als Krankheit, sušica; s. **Darrsucht**; der Ofen und das Gebäude mit demselben, sušivnica, *poln.* sušarnja.

Darr-, in Zstzg., sušivni.

Darrecken, *v. a.*, pomoliti, pomaljati, moliti, *serb.* pružiti, (=prožiti).

Darreichen, *v. a.*, podati, podajati, pomoliti, ponuditi, ponujati.

Darren, *v. a.*, posušiti, sušiti; Kupfer, pretopiti, pretapljati.

Darrfieber, das, sušica, merzlica v jetiki, sušici.

Darrgeld, das, sušnina.

Darrhaus, das, sušivnica.

Darrhürde, die, lesa.

Darrmalz, das, (im Gegensatze zu Luftmalz), na sušivnici sušeni slad.

Darrofen, der, pečnica, sušivna jama.

Darrsucht, die, sušica, suhotica, *serb.* suha bolest, sušica.

Darrsüchtig, *adv.*, susičen, suholevast.

Darschießen, s. **Darleihen**.

Darsetzen, s. **Vorsetzen**.

Darstellbar, *adj.*, skazaven, predstaven†.

Darstellen, *v. a.*, pred oči postaviti, postavljati, predstaviti†, *chem.* samo za se pokazati; einem etwas darstellen, razložiti, dopovedati, razkazati komu kaj; jemandes Fehler darstellen, pokazati, odkriti, razodeti; abbilden, upodobiti, upodobovati, posnemati, *v. r.*, sich darstellen, pokazati, prikazati se, skazati se, odkriti se.

Darstellend, *adj.*, kazajoč, razodevajoč usf.

Darsteller, der, razloživec, kazavec, predstavljavec†, igravec.

Darstellung, die, razkaz, predstava†, razložba, popis.

Darstellungsart, die, razlaga, dopovedilo, način razlaganja, predstavljanja, dopovedovanja.

Darstellungsgabe, die, razlagovavnost, dopovedovavnost; dar, izurjenost kaj dopovedovati, popisovati, predstavljati†.

Darstellungskunst, die, popisovavnost, umetnost, kaj dobro popisati, pred oči postaviti.

Darstellungstrieb, der, nagon kaj razkazati, povedati, poočititi, predstaviti†.

Darstellungsvermögen, das, moč, zmožnost kaj skazati, razložiti, predstaviti†.

Darstrecken, *v. a.*, pomoliti, podati; Geld darstrecken, s. Darleihen.

Darthun, *v. a.*, dopovedati, dopovedovati, dokazati, dokazovati, doterditi, spričati, spričevati.

Dartragen, s. Auftragen.

Darüber, *adv.*, über dieses, über ihn, auf die Frage wohin, na to, nadnj, nanj, nad to; auf die Frage wo, über diesem, über ihm, na tem, na njem, nad tim, nad njim; *(trans)*, über dieses, über ihn, čez to, čez-nj, verh tega; während dem, v tem, med tim; länger, mehr im Gegensatze des darunter, više, prek, več, dalj, čez; darüber ist er hinaus, ne mara za to; darüber geht nichts, nič ni nad to, ni boljšiga, nima para; darüber beschwerte er sich, nad tim se je pritožil; darüber entstand der Streit, za to, zastran tega so se skregali; er hat darüber geschrieben, pisal je od tega, in den übrigen slav. Mundarten o tem; darüber bin ich Herr, tega sim jez gospodar; der Fluß ist breit, man hat eine Brücke darüber gebaut, daß man darüber gehen kann, potok je širok, naredili so most, de se čeznj more; darüber und darunter, vse križem, vprek; sich darüber machen, lotiti se česa; er hielt sich darüber auf, ustavljal se je nad tem; darüber breiten, prostreti po čem.

Darum, *adv.*, za to; da herum, krog tega, okoli tega; um das, po to; um deswillen, zavoljo tega, zastran tega, zarad tega, zatorej, zatoraj; als *conj.*, za to, zatoraj; darum bin ich gekommen, gebracht, ob to sim prišel, sim pripravljen, to sim zgubil; um denselben Ort herum, okoli; für diesen Preis, za toliko; es sei darum, es mag geschehen, verloren sein, es mag darum sein, naj bo, naj ti bo; es war ihm darum zu thun, to mu je bilo mar, zato mu je bilo kaj, gem. na tem mu je bilo ležeče; darum habe ich ihn geschickt, po to sim ga poslal; d. i. warum, za kar; ich würde viel darum geben, veliko bi dal, de bi —, ko bi —.

Darunter, *adv.*, unter dieses, pod to; unter diesem, pod tem; d. i. bei dieser Sache, pri tem; d. i. unter mehreren Dingen, unter diesen Personen, unter diesem, med tim; unter dieses, med to; unter ihm, ihnen, med njim, njimi; d. i. unter ihn, sie, es, pod-nj, njo, ono; d. i. unter ihm, für, pod njim, pod njo, vmes; d. i. unter dem Preise, weniger, wohlfeiler, pod, spod; darunter kann ich es nicht lassen, za manj, nižej ne morem dati; er leidet darunter, on terpi pri tem, zavoljo tega; darunter und darüber, s. Darüber; was versteht man darunter, kaj se s tem razumeva; Kinder von 10 Jahren und darunter, otroci od desetih in spod desetih let; er war nicht darunter, ni ga bilo med njimi, vmes.

Darunterbauen, *v. a.*, podzidati.

Darunterdrücken, *v. a.*, podtisniti.

Darunterlegen, *v. a.*, podložiti, podlagati.

Darunterrücken, *v. a.*, podmakniti.

Darunterstecken, *v. a.*, podtakniti, podtikati.

Darunterwälzen, *v. a.*, podvaliti.

Darwägen, *v. a*, odvagati, izvagati, navagati, odtehtati, iztehtati; s. auch Vorwägen.

Darweisen, s. Vorweisen.

Darwerfen, *v. a.*, vreči, zagnati komu kaj; s. Vorwerfen.

Darzählen, s. Vorzählen, Aufzählen.

Darzeigen, s. Vorzeigen.

Darzu, s. Dazu.

Das, to; welches, ktero, ki; das ist es, was ich fürchtete, te sim se bal; ta je, ki sim se je bal; s. übrigens Der.

Dase, s. Bremse.

Dasein oder **Daseyn**, *v. n.*, biti, tukaj biti, pričujoč biti; Existenz, bitje, bitnost, *poln.* byt, istnienie; das Dasein haben, biti, bivati; s. auch Gegenwart; ohne mein Dasein, brez mene, ko mene ni bilo vpričo, vpričnost, nazočnost.

Daselbst, *adv.*, tukaj, ravno tukaj, tu, tuki; d. i. alldort, tam, ondi, tamkej, tam le, letam.

Daselbstig, s. Dasig.

Dasjenige, s. Derjenige.

Dasig, *adj.*, tukajšen, ondešen.

Dasitzen, *v. n.*, tu sedeti, ondi sedeti.

Dasmal, *adv.*, sedaj, zdaj, takrat, le takrat, to pot, za takrat, in St. toto, totokrat.

Daß, *conj.*, da, de, (*altsl.* da); ich wundere mich, daß er noch nicht hier ist, čudno se mi zdi, da ga še ni; es ist nun bald ein Jahr, daß er fort ist, kmalo bo leto, odkar oder

kar je odšel; ich rathe dir, daß du es nicht thuest, svetujem ti, ne delaj tega; moj svet je, da bi ti tega ne storil; ich sagte ihm, daß er kommen soll, rekel sim mu, da naj pride, da naj bi prišel; wir empfinden oft Schmerz, ohne daß wir wissen, daß es Schmerz ist, čutimo včasih žalost, ne vedoč, da je to žalost, oder in ne vemo, da —, oder ko ne vemo da, oder pa ne vemo da —, oder da si ne vemo, oder allenfalls brez zavesti da, nie aber brez da bi vedili, was unslavisch und unorganisch, da das Vorwort brez des Objektes seiner Einwirkung ermangelt, (nach *Pot.* hingegen wäre diese Redensart durch die Ellipse zu rechtfertigen, i. e.: brez „tega" da bi vedil); ich wünschte, daß es so käme, Bog daj, da bi (de bi, deb') tako bilo; daß ich dich nie gekannt hätte, da bi te nikdar ne bil poznal; daß Gott erbarme, da se Bogu usmili; auf daß es dir wohl ergehe, da ti bo dobro; daß ich wüßte, kar vem, kolikor mi je znano; zu geizig, als daß, preskop, da bi, kakor da bi; im Falle daß —, ako bi, če bi —; bis daß er kommt, dokler ne pride.

Dasymeter, das, gostomér.

Data, *pl.*, Daten, *russ.* dannoe (=dano), djanjske okolišćine, prigodki, data; s. auch **Thatsache**, **Angabe**.

Datiren, *v. a.*, dan in leto pripisati, zapisati, pristaviti, datirati, nach *V.* dnevati; nicht datirter Brief, pismo brez dneva; falsch datiren, lažnjiv dan pripisati.

Dativ, der, dajavni padež, sklon, dajavnik, tretji padež, sklon.

Dato, a dato Wechsel, menjica a dato, odnevna menjica.

Dattel, die, palček, datelj, *russ.* finik.

Dattelbaum, der, dateljnovo drevo, palma.

Dattelbohne, die, dateljnov bob.

Dattelkern, der, dateljnova košćica, košica.

Dattelöl, das, dateljnovo olje.

Dattelpflaume, die, dateljnova sliva.

Dattelschnecke, die, dateljnov polž.

Dattelwald, der, dateljnov gojzd.

Datum, das, dan in leto; bis dato, do zdaj, do danas, do današnjiga dne; Datum den 1. Mai, dano, pisano 1. vel. travna.

Daube, die, doga, dožina, *dim.* dožica, *serb.* duga, *böhm.* dužina; ein Faß in Dauben schlagen, razbiti sod.

Daubenhobel, der, strug.

Daubenholz, das, deske za doge, doge.

Däuchten, *v. i.* u. *r.*, es däucht mir (oder auch) mich, dozdeva se mi, kaže se mi, vidi se mi, zdi se mi, pozdeva se mi; mich däucht, dieß sei schön, to se mi lepo zdi; die Sache däucht mir gut zu sein, ta reč se mi dobra zdi; er däucht sich groß, méni, misli, da je kaj veliciga, ima, se šteje za kaj veliciga.

Dauen, *v. a.*, die Speisen, s. **Verdauen**; vom Eise, s. **Aufthauen**; gefärbtes Leder zubereiten, barvati, rudečiti, černiti usnje.

Dauer, die, terpež, terpečnost, obstanek; s. auch **Dauerhaftigkeit**; etwas auf die Dauer machen, kaj za terpež storiti, narediti, da terpi, da dolgo derži; es ist von kurzer Dauer, kratkiga terpeža je, ne terpi dolgo, ni dolgo terdno, ne derži dolgo; das ist von keiner Dauer, to nima obstanka, deržave; unser Leben ist von kurzer Dauer, naše življenje je kratko; von langer Dauer, dolg; s. auch **Dauerhaft**; auf die Dauer von 10 Jahren, na deset let, za deset let.

Dauerbar, s. **Dauerhaft**.

Dauergewächs, das, večletna rastlina, večletnica; von Früchten, z. B. Dauerapfel, jabelko, ki se ohrani, ki se da hraniti.

Dauerhaft, *adj.*, terpežen, terden, terpeč, nach dem *Serb.* dolgovečen; beständig, stanovit, stanoviten; eine dauerhafte Gesundheit, terdno zdravje.

Dauerhaftigkeit, die, terdnoba, terpežnost, terdnost, stanovitnost.

Dauerlos, *adj.*, neterpeč, nestanoviten, brez obstanka, brez terpeža, kratek.

Dauern, *v. n.*, terpeti, auch rabiti, *serb.* trajati, *böhm.* trvati; ausstehen, ertragen, prebiti, preterpeti, sterpeti, terpeti, prestati, obstati, ostati; lange ohne Essen dauern, dolgo ostati brez jedi; wie lange wird es noch dauern, doklej bo še terpelo, ostane tako; es dauert nicht lange, malo časa je prešlo, je minulo; dieses Obst dauert lange, to sadje se dolgo ohrani; dauern, als *v. n.*, u. *i.*, er dauert mir, žal mi je za-nj, smili se mi; es dauert mich, žal mi je, težko se mi zdi; du dauerst mich, smiliš se mi; ich dauere ihn, milujem ga, smili se mi; sich keine Mühe, kein Geld dauern lassen, ne marati za trud, za denarje.

Dauernd, s. **Dauerhaft**.

Dauerpflanze, s. **Dauergewächs**.

Daum, s. **Daumen**.

Däumchen, das, palček.

Daumen, der, palc, palec, *altsl.* pal'c; an einer Welle, motoroga; an der Stampfe, ročica, palc, palčnik; einem den Daumen halten, komu v roko streči, na roko biti; einem den Daumen drehen, prilizovati se komu; einem den Daumen aufs Auge setzen, berzdati koga, ostro deržati; eines Daumens breit, palec širok.

Daumenbeuger, der, vklanjavka palcova†.

Daumenbreit, *adj.*, palc širok.

Daumendick, *adj.*, palca debel.

Daumendreher, der, prilizovavec, hlinec, lizun.

Daumendrücker, der, auf der Klinke, kljuka, lopatica.

Daumeneisen, das, bei Drahtziehern usw., palčnik.

Daumenleder, das, Daumenring, bei den Schustern, palčnik.

Daumenring, s. **Daumenleder**.

Daumenschraube, das, **Daumenstock**, der, lesice, palčnice *pl.*

Daumenstrecker, der, stegnivka palcova.

Daumenwelle, die, motorožno vreteno; in der Stampfmühle, stopno vreteno.

Däumling, der, palčnik; ein kleiner Mensch, palček.
Daune, s. **Flaumfeder**.
Daus, das, von deux, zwei, dvojka; d. i. das Aaß, enklja, svinja.
Dauphin, der, Dofên.
Davidsgerste, die, s. **Davidskorn**.
Davidsharfe, die, Davidova plunka, harpa.
Davidskorn, das, (hordeum coeleste), egiptovski ječmen, nebeški ječmen.
Davon, *adv.*, von diesem, dieser, od tega, od te, od te reči, od teh reči, iz tega; von ihm, von ihr, od njega, od nje; davon, d. i. weg, v kraj, proč, auch vstran; die Zeitwörter mit dem Vorworte od machen dieses Umstw. im Slovenischen oft entbehrlich, z. B. der Haufen ist noch ganz, es ist noch nichts davon genommen, kup je še cel, nič ni odvzetiga; ich hüthe, damit nichts davon gestohlen werde, varujem, da se ga nič ne odkrade; vier davon, d. i. von ihnen, njih štirje; seine fünf Sachen zusammenpacken und davon eilen; šila in kopita pobrati in oditi, iti; davon ist mir nichts bekannt, za to, od tega jez nič ne vem; nicht weit davon, ne deleč proč, ne deleč od njega (n. pr. mesta); davon hat man nichts gehört, od tega (nach den übrigen slav. Mundarten o tem) se ni nič slišalo.
Davonbleiben, s. **Ausbleiben**.
Davonbringen, *v. a.*, odnesti, dobiti.
Davoneilen, *v. a.*, proč hiteti, pobrati se, odnesti jo naglo.
Davonfahren, *v. n.*, odpeljati se, odriniti.
Davonflattern, *v. n.*, odferfrati, odferleti, odferčati.
Davonfliegen, *v. n.*, odleteti, odferčati.
Davonfliehen, *v. n.*, pobegniti, odbežati.
Davonführen, *v. a.*, odpeljati.
Davongehen, *v. n.*, oditi, odhajati, skrivaj se pobrati, uiti.
Davonhelfen, *v. n.*, proč pomagati.
Davonhetzen, *v. a.*, oddrastiti, odščevati, odševati.
Davonhinken, *v. n.*, odšantati, šantati kam, odbendati.
Davonhüpfen, *v. n.*, odskakati, odskakljati, proč skakljati.
Davonhuschen, *v. n.*, zmuzniti, smukniti proč.
Davonjagen, *v. a.*, odgnati, odtirati, pregnati, izgnati, odpoditi.
Davonkommen, *v. n.*, oditi, iziti, izviti jo, odnesti jo; mit dem Leben davon kommen, odnesti glavo, rešiti se; wohlfeilen Kaufes davon kommen, brez škode proč priti, odkrižati se; er wird nicht mehr davon kommen, ne ozdravi več.
Davonkönnen, *v. n.*, moči oditi.
Davonkriechen, *v. n.*, odlesti, odlaziti.
Davonlassen, s. **Ablassen**.
Davonlaufen, *v. n.*, odteči, oddirjati, odbežati, odleteti, pobegniti, pobrisati, uliti jo.
Davonmachen, sich, *v. r.*, uiti, pobrati se, zmuzniti se, proč smukniti.
Davonmüssen, *v. n.*, morati oditi.
Davonreisen, *v. n.*, odriniti, napotiti se, oditi na pot.
Davonreiten, *v. n.*, odjezditi.
Davonrennen, *v. n.*, oddirjati, odderkati.
Davonrudern, *v. n.*, odveslati.
Davonschleichen, *v. n.*, ukrasti se, zmuzniti, zmuzati se, odnesti kopita, peto, potegniti jo, nach *M.* auch miniti, *serb.* munuti.
Davonschießen, *v. n.*, proč šiniti.
Davonschwimmen, *v. n.*, odplavati.
Davonsprengen, *v. n.*, odderkniti, odderkati, odklisati.
Davonspringen, *v. n.*, odskočiti, uskočiti.
Davontraben, *v. n.*, oddirjati.
Davontragen, *v. a.*, odnesti, unesti; den Sieg davontragen, premoči, premagati, zmagati koga; eine Krankheit davontragen, nalesti bolezen; Schande davontragen, pasti v sramoto.
Davontrippeln, *v. n.*, odkobacljati, odskakljati.
Davontreiben, s. **Wegtreiben**.
Davonwollen, *v. n.*, hoteti oditi.
Davonziehen, s. **Wegziehen**.
Davor, *adv.*, vor diesen, diese, dieses, pred tega, pred to, pred to; vor diesem, dieser, pred tem, pred to; vor denselben, vor ihn, sie, prednj, pred njo; vor demselben, vor ihm, ihr, pred njim, pred njo; wie kann ich sehen, du stehst davor, kako čem viditi, ko pred njim stojiš; du trittst davor, (z. B. das Licht), pred njo stopiš; du kannst nicht durch die Thür, denn es hängt ein Schloß davor, ne moreš skoz vrata, ker taška (ključavnica) na njih visi; da sei Gott vor, tega nas Bog varuj; s. a. **Behüten**; sich davor hüthen, fürchten, tega se varovati, bati; ich kann nicht davor, s. **Dafür**; er hat einen Eckel davor, to se mu gadi, studi, gnjusi, davor fliehe ich nicht, pred tem ne bežim.
Dawider, *adv.*, wider diesen, diese uff., proti temu, proti tej, zoper tega, zoper to itd.; wider denselben, proti njemu, proti nji, proti njej; ich bin nicht dawider, nisim nasproti, nimam nič proti temu, ne ustavljam se, ne kratim se; sich dawider auflehnen, setzen, spreti se, sprotiviti, protiviti se, gem. nasproti postaviti se; s. auch die betreffenden Zeitwörter und das Wort **Wider**.
Day oder **Dey**, der, dej.
Dazu, *adv.*, zu diesem, dieser uff., k temu, k ti, k tej; zu demselben, derselben, k njemu, k nji; man sagt noch dazu, pa še pravijo; die Zeitwörter mit dem Vorworte pri machen im Slovenischen das k oft überflüßig, z. B. thue es dazu, prideni mu; eine Endursache bedeutend, za to; dazu daß, zato, da —; age, thue dazu, podvizaj, podvizaj se, glej, trudi se, prizadevaj si, skerbi; eine Vermehrung bedeutend, poverh, z. B. den Acker und die Höhle dazu, njivo in jamo poverh; eine Begleitung bedeutend, zravno; dazu soll es nicht kommen, do tega naj ne pride; dazu haben

wir es eben, daß —, zato ga ravno imamo, da —; es kann Niemand dazu, nihče ne more do njega; was sagst du dazu, kaj praviš k temu, na to, kaj se ti zdi, kaj deš zastran tega.
Dazubringen, *v. a.*, pripraviti k čemu.
Dazugewinnen, *v. a.*, pridobiti, pridobivati.
Dazuhelfen, *v. n.*, pripomoči k čemu, do česa.
Dazukommen, *v. n.*, priti, zravno pritakniti se, pritegniti, pristopiti, pridružiti se, gem. zraven priti.
Dazulegen, *v. a.*, pridjati, priložiti.
Dazumal, s. Damals.
Dazurechnen, *v. a.*, prišteti, prištevati, (prirajtati).
Dazuschreiben, *v. a.*, pripisati, pripisovati.
Dazustossen, s. Dazukommen.
Dazuthun, *v. a.*, pridjati, pridevati, priložiti, prikladati.
Dazwischen, *adv.*, vmes, med tem, sred tega; er trat dazwischen, je stopil med nje; er ist dazwischen, med njimi, sred njih je; es kam etwas dazwischen, pritaknilo se je nekaj (kar mi je ubranilo); rede mir nicht dazwischen, ne segaj mi v besedo; man kann nicht einmal den Finger dazwischen bringen, še persta ni moči vmes vtakniti; sich dazwischen legen, biti srednik.
Dazwischenkunft, die, vtik, vtikovanje. posredovanje; wegen Dazwischenkunft eines Hindernisses unterblieb die Ausführung des Verbrechens, hudodelstvo ni bilo storjeno, ker je kak zaderžek vmes prišel.
Deballiren, s. Auspacken.
Debanquiren, *v. a.*, d. i. entbanken, posušiti, sprazniti, dobiti vso banko.
Debarquement, das, izlaga; s. auch Ausladung.
Debarquiren, *v. a.*, izložiti, izlagati; s. a. Ausschiffen.
Debatte, die, besedovanje, prickovanje, prepir, razgovor.
Debattiren, *v. n.*, besedovati se, prickati se, prepirati se.
Debauchiren, s. Schwelgen.
Debet, je dolžan, ima dati; das Debet, dolg.
Debit, das, prodaja; s. Absatz.
Debitiren, s. Verschleißen; med dolge zapisati.
Debitor, der, dolžnik.
Debloquiren, *v. a.*, oteti, osvoboditi, oprostiti, rešiti; s. auch Entsetzen.
Debut, das, (pervi) nastop.
Debutiren, *v. n.*, pervi nastop imeti, vpervič stopiti na igravnico, nastopiti.
Decade, die, desetnica; dekadisch, po deset.
Decadence, s. Verfall.
Decalo, das, usušek.
Decalogus, der, deset Božjih zapoved, Božje zapovedi.
Decampement, das, Entlagerung, dvig, odid iz tabora.
Decanat, das, tehantija.
Decanus, der, tehant, an der Univ., starašina, dekan.
Decem, das, desetina.
December, der, gruden, december, *poln.* grudzien, *böhm.* u. *serb.* prosinec, prosinac, *russ.* dekabr.
Decemvir, der, deseteričar, desetérnik.
Decemvirat, das, vlada deseterih.
Decennium, das, desetletje.
Decenz, die, spodobnost, pristojnost.
Decernent, der, sklepavec, razsojevavec.
Decerniren, *v. n.*, skleniti, odločiti, razsoditi; s. auch Entscheiden.
Dechant, s. Decanus.
Decharge, die, ustrel; s. auch Abladung.
Dechargiren, s. Abfeuern, Abladen.
Dechanei, die, tehantija.
Dechent, das, der Decher, desetek.
Dechiffreur, der, ugibovavec, uganivec (tajnopisja).
Dechiffriren, *v. a.*, uganiti, ugibati, razložiti, razlagati, brati (tajnopisje).
Dechsel, der, O. D., teslo.
Decidiren, *v. a.*, razsoditi, razločiti; s. Entscheiden.
Decidirt, s. Entschieden.
Decimal, *adj.*, desetin.
Decimalbruch, der, desetni drobec, desetna delina, *russ.* desjatičnaja drob.
Decimalmaß, das, desetna, desetična mera.
Decimalrechnung, die, desetična številba, (rajtba, račun).
Decimiren, *v. a.*, desetiti, decimovati, vsaciga desetiga izmed krivcov ustreliti, *poln.* dziesiątkować.
Decision, die, razsod, razsodek, razsodba; s. Entscheidung.
Decisiv, *adj.*, razsodin, razločin.
Decisum, das, s. Decision.
Deckbett, das, Tuchet, pérnica za odejo, tuhinja*, tuhnja*, nach *M.* auch plahuta.
Deckblatt, das, zaveznilo, zaslonilo, zakrivalo.
Decke, die, odeja; des Zimmers, Saales, strop, auch *altsl.* stropje; Tapete, zastor; d. i. ein Dach, od. eine dachähnliche Bedeckung, krov; Bettdecke, odeja, kolter*, *poln.* kołdra, *ital.* coltre; die Couverte, pogrinjalo; Tischdecke, pert, *dim.* pertič; die Pferdedecke, im Zimmer wollene Bodendecke, plahta; binsene, štorja; mit jemanden unter einer Decke stecken, v en rog trobiti; wir müssen uns nach der Decke strecken, moramo kakor moremo, nach dem *Poln.* meri se vsak s svojo pedjo; unter der Decke der Freundschaft, s. Deckmantel, Vorwand.
Deckel, der, pokrov, pokrovka, rena, pokrivača (auch krov an den Kisten und Särgen); Deckelchen, pokrovec, pokrovček; zum Anlehnen, z. B. ein Ofendeckel, zaslon; am Buche, platnica; am Feuergewehre, sprožnica.
Deckelband, das, vez pri pokrovu, pokrovcova.
Deckelbrett, das, pokrivavnica.

Deckelfeder, die, eine Stahlfeder an den Schlössern der Schießgewehre, (sprožnično) pero.
Deckelglas, das, sklenica s pokrovam.
Deckelhaube, die, pokrivka.
Deckelkanne, die, verč, sklenica, golida s pokrovam.
Deckelkorb, der, jerbasček, cajna, pletenica s pokrivalam.
Deckelmacher, der, pokrovkar, pokrovčar.
Deckelschnecke, die, nach *Šulek* vertni polž.
Deckelsieb, der, sito z dvema dnama, nach *V.* zapérčno sito, naveznik, (rešeto, sito).
Decken, *v. a.*, pokriti, pokrivati; eines auf das andere ausbreiten, z. B. den Tisch decken, pogerniti, pogrinjati; auf oder um das andere als eine Decke, odeti, odevati; mit dem Mantel decken, ogerniti, ogrinjati s plajščem, s plajšem; ein Dach, Haus decken, pokriti, kriti; neu decken, prekriti; schützen, braniti, zaslanjati, zakrivati; verdecken, zakriti, prikriti, zakrivati; die Auslagen decken, založiti, zagerniti; den Wein decken, zakriti, zagerniti terte; die Anhöhe deckt das Haus, hribec zakriva hišo, (da je ni viditi); ich bin gedeckt, varen, dober, zavarvan, preskerbljen sim; gedeckte Schulden, zavarovani dolgovi; er kann die Schulden mit dem Hause nicht decken, hiša mu ne zaleže za dolgove; *v. r.*, sich decken, pokriti, pokrivati se, *fig.* zavarovati se.
Deckenflechter, der, pletač, rogožar, štorjoplet; der Decken aus Wolle verfertiget, plahtar, kocar.
Deckenflügel, der, an den Insecten, pokrovka.
Deckengemälde, das, stropna malarija, stropni mal, malanje na stropu.
Deckenmacher, s. Deckenflechter.
Deckenputz, der, stropni omet, stropna olepšava.
Deckenrechen, der, obešavnica.
Deckenriß, der, stropni ris, obris.
Deckenstück, das, ein Bildwerk an der Decke des Zimmers, besonders aus Mörtel, s. Deckengemälde.
Decker, der, der Dächer, krovec, strehar; der Tafel, pogrinjavec, pregrinjač.
Deckfedern, die, perutno pérje, krilne peresa.
Deckfisch, der, pisanica†.
Deckgang, der, mostovž, hodišče, hodiše.
Deckgarn, das, s. Decknetz.
Deckkorb, der, jerbasček za mizno pripravo.
Decklage, die, zgornja plast.
Deckmantel, der, *fig.* odeja, zakrivalo, zagrinjalo, pretveza, *russ.* vid, predlog.
Deckmesser, das, bei den Kohlenbrennern, krivec, sekirica za graso.
Decknetz, das, zagrinjavna mreža.
Deckplatte, die, ploša, plošča, škril.
Deckrasen, der, rušina.
Deckreisig, der, grasa.
Deckstein, der, s. Deckplatte.
Deckung, die, kritje, pokrivanje; die Deckung der Schulden, zavarovanje varnost, varščina, varšina dolgov; der Festung, obramba, zaklomba, zaslomba.
Deckungsurkunde, die, zavarovavno pismo, izkazek.
Deckwachs, das, krovni vosek.
Deckwerk, das, zakrivalo, zaslanjalo.
Deckzeug, das, mizna priprava.
Declamation, die, lepo izgovarjanje, besedovanje, deklamacija.
Declamator, der, govornik, deklamator, *böhm.* krasorečnik.
Declamatorik, die, govorništvo, lepo govorstvo.
Declamatorisch, *adj.*, lepogovorsk.
Declamiren, *v. n.*, lepo govoriti, izgovarjati, deklamovati; gegen etwas declamiren, s. Eifern.
Declarant, der, oznanjavec, izrekovavec.
Declaration, die, izrek, izrečenje, naznanilo; s. Erklärung.
Declariren, s. Erklären.
Declinabel, *adj.* sklanljiv, sklanjaven.
Declination, die, Abweichung, odklon, odstop; Abänderung, sklanjanje, sklanja.
Decliniren, *v. n.*, abweichen, odkloniti, odklanjati se; *v. a.*, in der Sprachlehre, sklanjati.
Decliv, s. Abhängig.
Decoct, das, ovretek, oparek, prevretek; s. auch Absud.
Decollation, s. Enthauptung.
Decolliren, s. Enthaupten.
Decomposition, die, s. Zersetzung, Entmischung.
Decorateur, der, gledišèni, gledišni malar.
Decoration, die, olepšanje, okinčanje, gledišèna malarija; Abzeichen, poslavitno znamnje, poslavilo.
Decoriren, *v. a.*, lepotiti, kinčiti, kinčati(?); s. auch Ausschmücken; mit einem Abzeichen, poslaviti koga (z redam).
Decorum, das, s. Anstand.
Decouvriren, s. Entdecken.
Decret, das, sklep, odlok, dekret.
Decretalen, päpstliche Verfügungen, papeške povelja, papeški ukazi, dekretali.
Decretiren, *v. a.*, odločiti, ukazati, skleniti; s. auch Verfügen.
Dedication, die, posvetba, posvečenje, nach dem *böhm.* pripis (kake knjige).
Dediciren, *v. a.*, posvetiti, posvečevati, pripisati, pripisovati komu.
Dedit, plačal je.
Dedommagiren, s. Entschädigen.
Deduciren, *v. a.*, izpeljati, izpeljevati, razjasniti, razjasnovati.
Deduction, die, izpeljava, izpeljevanje, izvod, dokazovanje.
Defect, der, primanjkljej, nach den übrigen slav. Mundarten, nedostatek; Defect, als *adj.*, manjkljiv, pomanjkljiv, manjkav, nepopoln.
Defectbogen, der, manjkajoča, dopolnitna pola.
Defectiren, den Defect zeigen, pogreške odkrivati, očitati.

Defectiva, die, mangelhafte Zeitwörter, pomanjkljivi, nepopolni glagoli.
Defendiren, s. Vertheidigen.
Defension, die, im Kriege, bran, obramba, branitev; mit einer Rede, zagovor, zagovarjanje.
Defensionslinie, die, streljavna čerta od. poteza.
Defensiv, *adj.*, braniven, odbojin; *adv.*, odbojno.
Defensivalliance, die, **Defensivbündniß**, das, odbojna zveza.
Defensivkrieg, der, odbojna vojska.
Defensor, der, branivec, zagovornik.
Deferent, der, tožnik, prisegodavec, kdor je komu prisego naložil.
Deferiren, *v. a.*, zatožiti, tožiti; den Eid auftragen, naložiti, nalagati, dati, dajati prisego.
Deficient, der, bolni duhovnik.
Deficit, das, primanjkljej, zmanjek; s. auch Ausfall.
Defilé, s. Hohlweg.
Defiliren, *v. n.*, v redu pred kom priti, mimo iti.
Definiren, *v. a.*, einen Begriff, etwa oznamiti oder oznamnjati, oznamnjevati, okončati, okončevati, ukrojiti, *russ.* opredelit, *serb.* u. *poln.* označiti; s. auch Erklären.
Definition, die, etwa oznamba, okonček, ukroj.
Definitiv, *adj.* u. *adv.*, končen, naskončen, stanoviten, terden, končno, zaterdno.
Definitivfriede, der, poterjeni mir.
Definitivtractat, der, nakončna pogodba.
Definitor, der, določivec, voljivec, družnik samostanskih prednikov.
Defloration, s. Entjungferung.
Defloriren, s. Entjungfern.
Deformität, s. Mißgestalt.
Defraudation, s. Betrug, Schleichhandel.
Defraudiren, s. Betrügen, Schwärzen.
Degagiren, s. Entbinden.
Degen, der, eig. tenki meč; indem meč in allen slav. Mundarten Schwert bedeutet, *serb.* spada, *poln.* szpada, *russ.* špaga vom ital. spada; zum Degen greifen, za meč prijeti, meč popasti; den Degen ziehen, potegniti, izdreti, izdirati meč, špado; einem den Degen abfordern, vzeti komu meč.
Degen=, in Zstzg., mečev, od meča, za meč, na meču.
Degenband, das, mečeva vez, kita.
Degeneration, die, popačba; s. Ausartung.
Degeneriren, s. Ausarten.
Degenfisch, s. Schwertfisch.
Degenfläche, die, plosk, plošča, ploša mečeva; mit der Degenfläche schlagen, s ploskam od. deržé meč na plosk udariti koga.
Degenförmig, *adj.*, meču podoben.
Degenfutter, das, nožnice, mečnica, *böhm.* u. *poln.* pochwa.
Degengefäß, das, deržalo na meču.
Degengehenk, das, Degenkoppel, pas oder jèrmen za meč.
Degengriff, der, deržalo, deržak, ročica na meču.
Degenhieb, der, udarec z mečem.
Degenklinge, die, plošča, ploša, klinja*, *poln.* głownia.
Degenknopf, der, mečev gumb, mečeva glavica, *serb.* jabučica; er ist ein alter Degenknopf, je dober, pošten staréek, je stariga zerna.
Degenquaste, die, s. Degenband.
Degenriemen, der, jermen od meča.
Degenschärfe, die, ojstro, ostrina meča.
Degenscheide, die, s. Degenfutter.
Degenschmid, der, mečar.
Degenspitze, die, ost, ert, ostri konec na meču.
Degenstich, der, vbod, zabod z mečem, od meča.
Degout, das, gnjus, gnjusoba; s. a. Ekel.
Degoutiren, s. Anekeln.
Degradation, die, odstava, znižba, ponižba; s. auch Herabsetzung.
Degradiren, *v. a.*, ponižati, ponižovati, vzeti, jemati čast, odstaviti; s. auch Herabsetzen.
Dehnbar, *adj.*, raztegljiv oder raztezljiv, vlačen, potegljiv, netegljiv, vlačljiv.
Dehnbarkeit, die, raztegljivost, potegljivost, nategljivost, vlačnost, vlečljivost.
Dehnen, *v. a.*, in die Länge und Breite zugleich, potegniti, potezati, potegovati, nategniti, natezati, nategovati, natezavati, raztegniti, pretegniti, in gewissen Fällen, nach *V.* auch razprojiti, projiti; ziehen, vleči; in die Länge allein, stegniti, stegati, stezati, stegovati, seine Glieder dehnen, od. als *v. r.*, stegniti, stezati se; recken, stezati se, zvlekniti se, zlecati se; eine Silbe dehnen, zategniti, zategovati zlog, gedehnt, vlečen, zategnjen glas; *v. r.*, sich dehnen, d. i. lange währen, vleči se, dolgo terpeti.
Dehnton, der, naglasek, zategnjen glas.
Dehnung, die, zateg, poteg, zategovanje, potegovanje.
Dehnungszeichen, das, zatežaj.
Deich, der, jez, nasip, ograja; s. a. Damm; zu Deiche fahren, iti jez popravljat; die Deiche belaufen, jeze, vodograje ogledovati, obhajati; den Deich durchstechen, prekopati jez, nasip.
Deich=, in Zstzg., jezov, pri jezu, za jez.
Deichacht, die, nadgledniki čez jezove.
Deichamt, das, jeznija†, ured nad jezi.
Deichannehmer, der, s. Deicharbeiter.
Deicharbeit, die, delanje sipa, jeza.
Deicharbeiter, der, vodogradnik.
Deichaufseher, der, varh, nadglednik pri jezovih.
Deichbau, der, grajenje, nasipanje, delanje jezov.
Deichbaumeister, der, jezni mojster.
Deichbeamte, der, urednik nad jezi, pri jezeh.
Deichbeschauer, der, ogledník, pregledník jezov.
Deichbruch, der, predor jeza, nasipa.
Deichen, *v. a.*, zajeziti, jeziti, graditi, gatiti, nasipati, z jezi zavarovati, zaterjevati.

Deicher, der, jezar, vodogradnik.
Deichgeld, das, jeznina, gradnina.
Deichgericht, das, sodnija nad jezi.
Deichgesetz, das, postava zastran jezov.
Deichgräber, der, jeznik.
Deichland, das, niža, nižava, podvoden kraj, dežela z jezi zaterjena.
Deichlücke, die, verzel od jeza.
Deichsel, die, eine Art, teslo, tesalo; an einem Wagen, voje od. oje, *gen.* ojesa, voj, *russ.* dyšlo, *serb.* am Pferdewagen, ruda, am Ochsenwagen, oje.
Deichselarm, der, am Wagen, trobje -esa, (Innerkr.), jezik, prednje trabje, jezik prednjiga trabja.
Deichselblech, das, mit welchem die Deichsel vorn beschlagen wird, stranica.
Deichseleisen, das, stremen, (ki varuje voznikovo nogo ojesoviga omaha).
Deichselgabel, die, vilice, škarje ojesa.
Deichselkette, die, ogerlini, *böhm.* navojnik.
Deichselnagel, der, iglica, klinec na ojesi.
Deichselpferd, das, ojničen konj, zavojnik, rudnak, konj pri ojesi.
Deichselring, der, ojesni klep, rink*.
Deichelsteg, der, das Brett, worauf der Kutscher seine Füße stellt, podnožnica.
Deichwesen, das, jeznina, reči, ki se tičejo jezov, vodograjstvo†.
Dein, *pr.*, tvoj; deinesgleichen, tebi enak; der Acker ist dein, njiva je tvoja; gib auf deine Bücher acht, pazi na svoje bukve; dein Sohn kommt nach Hause, sin ti gré domu; thue es um deiner selbst willen, stori zavolj samiga sebe.
Deinethalben, Deinetwegen, Deinetwillen, *adv.*, zavolj tebe.
Deinige, der, die, das, tvoj; nimm das Deinige, vzemi svoje; die Deinigen, tvoji, tvojci, tvoja žlahta, tvoj rod.
Deismus, der, d. i. Naturalismus, deizem, bogovérstvo iz goliga uma.
Deist, der, deist, kdor iz zgoli uma v Boga veruje.
Deistisch, *adj.*, deističen, bogoveren.
Dejeune, s. **Frühstück**.
Delectiren, s. **Ergetzen**.
Delegat, s. **Abgeordnete**.
Delegation, Delegirung, die, preročilo, prezročba, odbor.
Delegiren, *v. a.*, s. **Abordnen**; ein Gericht delegiren in einem Processe, prezročiti, prezročevati pravdo kaki sodnii, (ki sama ob sebi za-njo ni oblastna).
Deliberation, s. **Berathschlagung**.
Deliberiren, s. **Berathschlagen**.
Delicat, *adj.*, fein, tanek, droben, žlahten; zärtlich, schwächlich, nežen u. nježen, mehek, mehkužen; kitzelig, häckelig, hočljiv, kočljiv; schmackhaft, lecker von Speisen, dobro dišeč, dober, izbran; gewöhnt, nur das schmackhafte zu wählen, zbirljiv, zbirčen; d. i. empfindsam für jede kleinste Ungemächlichkeit, preobčutljiv.
Delicatesse, die, izbranost, nježnost, mehkužnost, kočljivost, zbirljivost, preobčutljivost.
Delice, die, radost, veselje; s. a. **Wonne**.
Deliciös, *adj.*, prijeten, slasten, vkusen.
Delictum, das, hudodelstvo.
Delinquent, der, hudodelec, hudodelnik.
Delinquentin, die, hudodelnica.
Delirium, s. **Wahnsinn**.
Delogiren, *v. a.*, pregnati, spraviti iz stanišča, staniša, razstaniti.
Delphin, der, nach dem *Böhm.* pliskavica, pliskavka, dupin, delfin, morska svinja; in der Artillerie, ušesa topov.
Demagog, der, ljudovod, demagog.
Demagogisch, *adj.*, demagogičen.
Demant, der, **Demantartig**, usf., s. **Diamant**, usf.
Demarcation, die, razmejitev, mejilo.
Demarcationslinie, die, (čerta) mejivnica.
Demarquiren, *v. a.*, razmejiti, mejiti.
Demasquiren, *v. n.*, razšemiti koga, šemo (larvo) z obraza potegniti, odkriti, razkriti.
Dementiren, s. **Lügenstrafen, Lüge**.
Demission, s. **Entlassung**.
Demnach, *conj.*, torej, toraj, tedej, tadaj, ali, zato, zastran tega, zategavoljo, potem, potem takim, zatorej, poleg tega, in tako, *serb.* und auch im tiefen Unterkrain, dakle.
Demnächst, *adv.*, kmal, zdaj kmal, berž ko je moč, berž berž, v malo dneh, berž na to, v kratkem.
Demobilisiren, *v. a.*, razorožiti vojake.
Demohngeachtet, Demohnerachtet, Demungeachtet, *adv.*, vender pa, pri tem pa vender.
Demoiselle, die, gospodičina.
Demokrat, der, demokrat, ljudoljub, ljudovlad; (nach *Pot.* besser ljudooblastnik).
Demokratie, die, demokratija, ljudovladstvo.
Demokratisch, *adj.*, demokratijsk, ljudovladen, ljudovladsk.
Demoliren, *v. a.*, podreti, podirati, razrušiti, rušiti, raznesti, razdjati, razvaliti, razsuti.
Demolirung, die, podertje, razrušba; s. a. **Schleifung**.
Demonstrabel, *adj.*, izkazljiv, dokazljiv.
Demonstration, die, Argument, izkaz, dokaz, dokazovanje, *fig.* im drohenden Sinne, očitno kazanje, žuganje; der Feind macht eine Demonstration gegen die Stadt, sovražnik žuga mestu, se dela, obnaša, kakor da bi imel v mislih, mesto napasti.
Demonstrativ, *adj.*, kazaven.
Demonstriren, *v. a.*, skazati, dokazati, dokazovati, očitno pokazati.
Demontiren, *v. a.*, das Geschütz, poškodovati do dobriga, zbiti, zrušiti, utišati top.
Demoralisiren, *v. a.*, spriditi, spačiti.
Demuth, die, ponižnost, pohlevnost, *russ.* smirenije.
Demüthig, *adj.*, ponižen, pohleven, in den übrigen slav. Mundarten pokorni.

Demüthigen, *v. a.*, ponižati, poniževati, storiti pohlevniga, pobiti, ukrotiti, osramotiti, pokoriti; *v. r.*, sich demüthigen, ponižati se, podvreči se, udati in prikloniti se.
Demüthigung, die, ponižba, poniževanje, osramotitev, ukrotitev.
Demuthsvoll, *adj.*, preponižen, prepohleven.
Dendrit, der, drevnik, dendrit, vtiski rastlin na kamenji.
Dendritisch, *adj.*, dreven, dendrišk.
Dengel, der, zablaten rob pri suknji.
Dengelapparat, das, klepalo.
Dengelhammer, der, klepec, kladvo, klepavnik, betec.
Dengeln, *v. a.*, sklepati, klepati; vom neuen dengeln, preklepati; mit dem Dengeln bis zu einer Stelle der Sense kommen, priklepati do —; zur Ermüdung dengeln, naklepati se; alle Sensen nach der Reihe dengeln, (so wie auch) ein wenig dengeln, poklepati.
Dengelstock, der, babica.
Dengelstuhl, der, kobilica.
Dengelzeug, das, klepalo.
Dengler, der, klepavec, klepač.
Denkart, die, mišljenje, misli *pl.*, način mišljenja.
Denkbar, *adj.*, das ist nicht denkbar, to se ne more, to se ne da misliti.
Denkbarkeit, die, misljivost, pomisljivost.
Denkblatt, das, list v spomin, spominek.
Denkbrot, das, trenta.
Denkbuch, das, dnevnik v spomin, pametnik†, *russ.* zapisnaja kniga.
Denken, *v. a.* u. *n.*, Vorstellungen mit Bewußtsein haben, urtheilen, nachdenken, pomisliti, misliti, ženjati (zu Koprivnik in Bohin), auch žinjati (in Kt. u. U. Kr. *cfr.* sinnen?), *altsl.* mysliti; hoffen, nadjati se, upati; glauben, dafürhalten, meniti; gesonnen sein, namisliti, nameniti se, misliti, nakaniti, kaniti, v mislih ima, misel ga je; d. i. erinnern, erwähnen, an etwas denken, spomniti se, pomniti, opomniti se česa, pomisliti, misliti na kaj; ich denke immer, es möchte —, zmeraj me misel obhaja, ko bi —; immer an etwas denken, zméraj kaj v misli imeti, zmir mi je kaj na mislih, mi je v mislih; sie dachten bei sich selbst, mislili so si, mislili so sami pri sebi; vermuthen, sumiti, na sumi imeti; hin und her denken, premišljevati, preudarjati, misliti in misliti; er denkt nur an seinen Vortheil, gleda samo na svoj dobiček; ich dächte, so wäre es am besten, jez bi djal, meni se zdi, tako bi bilo najbolje; denke mir nicht mehr daran, ne jemlji mi več tega v misel; er denkt hoch hinaus, visoko meri, leti; edel denken, blage misli imeti, blagiga serca je; der Mensch denkt, Gott lenkt, človek obrača, Bog oberne; denken Sie einmal, was er mir gesagt, poslušajte vender, kaj mi je djal; was soll man davon denken, kaj hoče človek soditi, misliti od tega; machen Sie es, wie Sie denken, storite, kakor se vam vidi, kakor previdite za dobro; *v. r.*, sich denken, misliti si; s. a. Vorstellen, sich.
Denken, das, mišljenje, misli; ich habe die ganze Nacht mit Denken zugebracht, vso noč sim premislil.
Denkend, *adj.*, misleč, mislijoč, z mislimi.
Denker, der, mislivec, misleči človek.
Denkerei, die, plitve, poverhne misli.
Denkfähig, *adj.*, zmožen misliti, *böhm.* myslivy.
Denkfähigkeit, die, zmožnost misliti, zmožnost mišljenja.
Denkfest, das, praznik, god, obletnica v spomin.
Denkform, die, mišlija, mišljava, oblika, način mišljenja.
Denkfreiheit, die, svobodne misli, svoboda v mislih, svoboda mišljenja, *fig.* svobodno naznanjanje svojih misel.
Denkkraft, die, miselnost, razumnost.
Denklehre, s. Logik.
Denklehrer, s. Logiker.
Denklos, *adj.*, brezmiseln, brezumen.
Denkmal, das, spominek, *Rav.* spominščina, znamnje v spomin, *poln.* u. *böhm.* pomnik; Denkzeichen, pomnilo; das Denkmal unserer Freundschaft, spomnilo našiga prijatelstva; die Denkmäler griechischer Kunst, spominki, ostanki gerške umetnosti.
Denkmünze, die, dnar, svetinja v spomin; spominski dnar; s. auch Medaille.
Denkrecht, **Denkrichtig**, s. Logisch.
Denkring, der, spominski perstan, perstan v spomin.
Denksäule, die, s. Denkmal.
Denkschrift, die, pismo v spomin; s. auch Memorandum.
Denkspruch, der, spomina vreden, moder izrek, pregovor.
Denkstein, der, kamen v spomin (postavljen).
Denkübung, die, vaja v mišljenji.
Denkungsart, die, s. Denkart.
Denkvermögen, s. Denkkraft.
Denkweise, s. Denkart.
Denkwort, das, spomina vredna beseda.
Denkwürdig, *adj.*, des Nachdenkens, des Gedenkens werth, pomislika vreden, spomina vreden, premišljanja vreden, znameniten, znamenit, imeniten.
Denkwürdigkeit, die, znamenitost, imenitnost, *serb.* auch znatnost.
Denkzeichen, das, s. Denkmal.
Denkzettel, der, spominski listek; jemanden einen Denkzettel geben, dati mu jo, zasoliti mu jo, naklepati ga, da bo pomnil; bei den Juden, zapisek desetih zapoved.
Denn, *conj.*, kér, zakaj, kajti; ich darf nicht, denn er hat es mir untersagt, ne smem, zakaj propovedal mi je, kajti prepovedal mi je oder ker mi je prepovedal; was ist dir denn, i kaj ti je, kaj ti pa je; oft wird es ganz weggelassen, z. B. erinnere dich deiner Ahnen, denn sie sind Beispiele für dich, spomni se svojih prededov, oni so izgledi za te;

meinst du denn, daß —, meniš kaj li (kalj), da —; mit dem Wörtchen so, tedej, z. B. so bleibt es denn dabei, tedej pri tem ostane; bin ich denn ein Hund, daß —, sim mar pes, de —; für als, ko; kein anderer, denn du, noben drug, ko ti oder razun tebe; ehe, denn ich sterbe, preden, pred ko umerjem; er ist größer, denn du, večji je od tebe; eine Bedingung anzeigend; es müßte denn sein, daß ich mich irrte, razun če bi se motil, ako se li ne motim; eine Zeitfolge bezeichnend, s. **Dann**; zur Ausfüllung der Rede dienend, li, pa; wo ist er denn, kje li je, kje pa je; haben sie denn kein Geld, mar nimate nič denarjev; wer denn sonst, kdo nek drug, kdo drug pa; mehr denn zu viel, še preveč, s. auch **Als**; so laßt uns denn gehen, pojdimo tedaj.

Denngras, s. **Wegetritt**.

Dennoch, *conj.*, vender, vendar, le saj, saj le, vender le, pri vsem tem; du hast es oft gehört und dennoch fragst du, dostikrat si že slišal in vendar še vprašaš.

Denobilitiren, *v. a.*, vzeti plemenstvo.

Denomination, die, s. **Ernennung**.

Dentist, s. **Zahnarzt**.

Denunciant, der, ovadnik, ovaduh, in Unterkrain auch odajavec; s. auch **Angeber**.

Denunciat, der, ovadenec.

Denunciation, die, ovada; s. a. **Anzeige**.

Denunciren, *v. a.*, ovaditi, naznaniti; s. auch **Angeben**.

Departement, das, oddelek, okolica, okraj.

Dependenz, s. **Abhängigkeit**.

Depense, die, potrata, potrošek, izdajek, s. auch **Auslage**.

Depensiren, *v. a.*, potratiti, potrošiti, zapraviti; s. auch **Ausgeben**.

Depesche, die, naglo poročilo, hitro naznanilo.

Deplaciren, *v. a.*, pregnati, prepoditi; s. auch **Absetzen**.

Deployiren, s. **Entwickeln**.

Deponent, der, Hinterleger, shranivec, izročnik, položnik; Aussager, povednik, priča.

Deponiren, *v. a.*, v shrambo dati, shraniti; aussagen, povėdati, govoriti (pred sodnikam).

Depopulation, s. **Entvölkerung**.

Depopularisiren, *v. a.*, v zavid pri ljudstvu pripraviti.

Deportation, die, izgon, pregnanstvo, prepeljanje na tuje.

Deportiren, *v. a.*, pregnati, odpeljati (v tujo deželo).

Depositor, der, hranivec (reči, ki mu jo je kdo izročil).

Depositen-, in Zstzg., hranilni, položni.

Depositenamt, das, položnija†, hranilni ured.

Depositenbank, die, hranilna banka.

Depositenbuch, das, hranilnik.

Depositencasse, die, hranilna dnarnica.

Depositengebühr, die, hranilščina, hranilšina, položnina.

Depositengelder, die, hranilni, položni dnarji.

Depositenschein, der, položni list.

Depositenvermögen, das, položno, hranilno premoženje.

Depositenverwaltung, die, oskerbovanje hranil.

Deposition, die, s. **Hinterlegung**, **Aussage**.

Depositum, das, hranilo, izročena, hranjena reč, pologa†, *serb.* ostava, *altsl.* polog.

Depot, s. **Niederlage**.

Depotbataillon, der, založni bataljon.

Deprečiren, *v. a.*, prositi za odpuščanje, oder odpušanja; s. auch **Verbitten, sich**.

Depuriren, *v. a.*, ein Haus, očistiti dolgov, razdolžiti hišo.

Deputat, das, dodatna plača v blagu, dodatek, priboljšek, deputat.

Deputatholz, das, izgovorjene derva.

Deputation, die, poslanstvo, poslanci *pl.*

Deputiren, s. **Abordnen**.

Deputirter, ein, poslanec, odbranec; s. a. **Abgeordnete**, der.

Der, Die, Das, *art.*, der Artikel wird als solcher im Slovenischen, wie im Lateinischen nicht ausgedrückt: am Gestade des Meeres, pri kraju morja; bis zu Ende der Welt, do konca sveta; die Zunge ist ein kleines Glied, jezik je majhen ud; die Weisheit des Salomo, modrost Salomonova; der Tugend Lohn, čednosti plačilo; Judas, der Machabäer, ist ein Held von Jugend auf, Juda, Makabej, je iz mladiga junak; *pron. dem.* u. *rel.*, s. auch **Dieser**; ta od. te, ta, to; das ist gut, ta (namreč reč) je dobra, ta je prava; der Mann da, ta mož; das Mal noch, še sedaj, še ta pot; das ist eben, was ich meine, ravno to mislim; es war an dem, daß man ihn ergriff, malo da ga niso prijeli; es ist an dem, für: es ist wahr, tako je, temu je tako, res je; zu dem, verh tega, zraven tega, tudi; das ist der Wille dessen, der mich gesandt hat, to je volja tistiga (tako hoče tisti), kteri me je poslal; wer sein Leben erhalten will, der wird es verlieren, kdor hoče svoje življenje ohraniti, ta ga bo zgubil; s. auch **Welcher**; es giebt Viele, die —, mnogo jih je, da (nimajo —).

Derangement, das, zmešnjava, zmotnjava, nered; s. auch **Verwirrung**.

Derangiren, *v. a.*, zmešati, zmotiti, v nered pripraviti.

Derangirt, *adj.*, zmešan, zadolžen.

Derb, *adj.*, čverst, krepak, jak, ojster, nemil, neotesan, osoren; einem was Derbes anstellen, nabresti jo komu; derb auftreten, terdo stopati, hoditi, *fig.* krepko na noge stopiti; derbere Kost, močnejši, krepkejši jedi; derbes Tuch, močno, gosto sukno; derbes Erz, polna, jedernata, bogata ruda; derb angreifen, terdo prijeti; derb abprügeln, jako, hudo hudo, živo oklestiti, opokati, omahati koga; derbe Ohrfeige geben, gorko pritisniti, pribrisati, dati mu jo; derber Ver-

weis, oster okreg; derb die Wahrheit sagen, komu resnico v zobe povedati; resnice beliti komu; derbe Lüge, debela laž; ein derbes Stück Brot, práv kos kruha.
Derberz, das, bogata ruda.
Derbheit, die, overstost, jakost, jedrina, sirovost, osornost, grobost, neotesanost; Derbheiten sagen, debele komu praviti, zasoliti jo.
Dereinst, *adv.*, enkrat, nekidan, nekdaj, kedaj, nekda.
Dereinstig, s. Künftig.
Derelicta, *pl.*, zapušene, zapušene reči.
Derenthalben, Derentwegen, Derentwillen, *adv.*, zato, zavolj tega, za tega voljo, zastran njih, zastran tega, zastran česa, zastran kterih.
Dergestalt, *adv.*, tako, po takim, po tem takim, na ta način.
Dergestaltig, *adj.*, tak, takošen, takov.
Dergleichen, Deßgleichen, *adj.*, tak, takošen, takov, takšen, temu podoben, kakoršen; das ist ein Mann, desgleichen ist nicht mehr vorhanden, to je mož, de ga ni taciga, de mu ga ni para; das sind Dörfer, dergleichen ich noch nie gesehen habe, to so vasi, kakoršnih še nikdar nisim vidil; dergleichen Wohlthäter gibt es nicht viele, takošnih dobrotnikov ni veliko; er thut nichts dergleichen, dela kakor da bi zato ne vedel, kakor da bi na to ne mislil.
Derhalben, Derohalben, *adv.*, zatorej, zatoraj, zavolj tega, *serb.* zarad toga, zbog toga; s. auch Deßhalb.
Derivata, Derivation, s. Ableitung.
Deriviren, s. Ableiten.
Derjenige, Diejenige, Dasjenige, *pron.*, tisti, -a, -o, auch taisti, tajisti, nach *Trub. u. Dalm.* ta isti, *gen.* tega istiga; tisti le, le tisti, ta *ob.* tè.
Derlei, s. Dergleichen.
Derlenbaum, der, dren, auch drin, die Frucht, drenulja; s. Cornelkirsche.
Dermaleinst, s. Dereinst.
Dermalen, *adv.*, sedaj, zdaj, zda, takrat; s. auch Dießmal.
Dermalig, *adj.*, sedanj, zdajšen.
Dermaßen, *adv.*, tako, toliko, tako silno, tako zelo, tako močno, jako.
Dero, Vaš, Vaša, Vaše, njih, njihov.
Derogation, die, poškodba, škoda, pokvarjenje; Abschaffung, preklic, odprava.
Derogiren, *v. a.*, poškodovati, pokvariti, kvariti; abschaffen, preklicati, preklicovati, veljavo, moč vzeti; s. auch Abschaffen, Aufheben.
Derohalben, s. Derhalben.
Derselbe, *pron.*, tisti, ravno tisti, *serb.* isti, *böhm.* u. *poln.*, ten sam; er ist derselbe Mann, den wir gestern gesehen, to je ravno tisti človek, ki smo ga vidili včeraj, ravno tega človeka smo vidili včeraj; er ist noch derselbe, der er sonst war, on je še vedno tak, kakoršen je popred bil; er hat so viele Schulden, daß er nicht weiß, wie er dieselben bezahlen soll, toliko ima dolgov, da ne ve kako bi jih plačal, oder kako jih plačati; die Sprachen sind älter, als die Regeln derselben, jeziki so stareji od svojih pravil, oder kakor njih pravila.
Derselbige, s. Derselbe.
Derweil, *adv.*, ta čas, v tem časi, med tim.
Derwisch, der, derviš.
Des, in der Tonkunst, des.
Desarmiren, s. Entwaffnen.
Desavantage, s. Nachtheil.
Descendent, der, mlajši, zarojenec, potemek†, *coll.* mlajši *pl.*, zarod.
Descendenz, die, s. Abstammung.
Descendiren, s. Abstammen.
Descension, die, zahod, zaton; s. auch Absteigung.
Describiren, s. Beschreiben.
Description, die, s. Beschreibung.
Dese, die, deža.
Deserteur, der, pobegnjenec, begovec, begun, uhajavec, ubežnik, uhajač, *serb.* uskok.
Desertion, die, pobeg, ubeg, uhajanje.
Desertiren, *v. n.*, ubegniti, uiti, uhajati.
Deserviten, *pl.*, zagovorščina, zagovoršina, zaslužek advokatov.
Desfalls, Deßfalls, zastran tega.
Desgleichen, Deßgleichen, *adj.*, desgleichen kann auch Dir zustoßen, taka se utegne tudi tebi primeriti; kakoršen, ein Mann, desgleichen es sehr wenige gibt, mož, kakoršnih je kaj malo; und deßgleichen, in tako dalje; *conj.*, tudi, ravno tako, kakor tudi.
Deshalb, Deßhalb, *adv.*, za to, zavolj tega, im tiefen U. K. und *serb.* auch zaradi, zbog tega.
Desideriren, s. Begehren, Vermissen.
Designation, die, odbor, odkaz; s. a. Bestimmung.
Designiren, *v. a.*, odbrati, odločiti koga za kaj, nameniti, odmeniti, odkazati komu kaj.
Desolat, *adj.*, otožen, pobit.
Desordre, s. Unordnung.
Desorganisation, die, razpad, razdjanje; s. Auflösung.
Despectirlich, *adj.*, zaničljiv.
Desperat, *adj.*, brezupen, obupen.
Desperation, die, s. Verzweiflung.
Despot, der, samosilnik, auch gospodovavec.
Despotie, die, samosilstvo, gospodovavstvo, despotija.
Despotisch, *adj.*, samosilsk, neusmiljen.
Despotisiren, *v. a.*, pritiskati, hudo, terdo vladati, zatirati.
Despotismus, der, samosilje, terdo vladarstvo, despotizem.
Deß, kteriga, čigar.
Dessein, das, namen.
Dessenthalben, Dessentwegen, Dessentwillen, *adv.*, za to, za voljo tega, za tega voljo, zastran česar.
Dessen ungeachtet, *adv.*, pri tem pa vender, pri vsem tem; s. Demohngeachtet.

Dessert, das, pomizek.
Dessin, der, načert.
Destillateur, der, prežigač, prekapljač.
Destillation, die, prekap, prežig; s. auch Branntwein.
Destilliren, *v. a.*, prežigati, prekapati, žgati, kuhati, destilirati, nach *M.* auch preganjati, *poln.* przepędzać, *böhm.* přehaněti.
Destillirhelm, der, klobuk, kapa (prežigavna).
Destillirkolben, die, prežigavna cev.
Destillirofen, der, pečnica.
Destiniren, Destination, s. Bestimmen, Bestimmung.
Desto, *adv.*, tem, s tem, toliko, tolikanj; desto größer, desto besser, toliko večji, toliko boljši, tem boljši, tem večji, tem bolji, s tem večji, s tem bolji; desto mehr, tim več, toliko več; desto weniger, toliko manj, tem manj; desto lieber, tem rajši, toliko ljubši; je mehr, desto besser, čim več, tim bolji, kolikor več, toliko bolje; je länger, desto mehr, besser, čedalje ob. čezdalje več, čedalje bolji; je länger, desto schlimmer, čedalje huji; nichts desto weniger, vender, pri vsem tem.
Destructiv, *adj.*, podkopovaven, razdiraven; s. auch Umsturz-.
Deswegen, Deßwegen, Deßwillen, s. auch Dessenthalben.
Detachement, das, oddelek, del, četa*, truma.
Detachiren, *v. a.*, odpraviti, poslati, odbrati.
Detail, das, del, posamezne, podrobne okolišćine, okolišine; ins Detail, na drobno, obširno, bolj na tanko, vse po versti, kakor je bilo; en detail verkaufen, na drobno, na malo prodajati.
Detailhandel, s. Kleinhandel.
Detailhändler, s. Kleinhändler.
Detailliren, *v. a.*, na drobno razložiti, razkladati, vse po redu, na tanko povedati, na drobno prodajati.
Detaillirt, *adj.* u. *adv.*, natanko, obširen, na drobno, na tanko.
Detentionshaus, das, zapirališče, zapirališe.
Deterioriren, s. Verschlechtern.
Determiniren, s. Bestimmen, Begränzen.
Determinirt, s. Bestimmt.
Dethronisiren, s. Entthronen.
Detour, s. Umweg.
Detto, *adv.*, ravno to, ravno tako, še.
Deube, s. Diebstahl.
Deuchten, s. Däuchten.
Deut, der, božjak, repar; er hat keinen Deut, nima ga božjaka; s. auch Heller.
Deuteln, *v. a.*, nategovati, vleči napak, prevračati kaj, napak razlagati, modrovati.
Deuten, *v. a.*, zeigen, weisen; kazati, (n. p. s perstam na kaj); ein Zeichen geben, winken, migniti, pomigniti, migati; mit den Augen, pomežkniti, pomežkovati; ein Zeichen geben, auch znamnje dati, dajati; mit der Hand, mahniti, mahati; mit dem Kopfe, kimniti, pokimati, kimati; *fig.*, zu erkennen geben, na znanje dati, dajati; auslegen, erklären, tolmačiti, razlagati, razkladati, praviti, kaj pomeni; der Schweif des Kometen deutet gegen Osten, repata zvezda rep moli, kaže proti jutru; ein Zeichen, ein Vorbild sein, kazati na kaj, pomeniti kaj, *serb.* značiti; etwas übel deuten, za zlo vzeti, jemati, zameriti, zamérjati; etwas auf sich deuten, na se obračati, razumevati.
Deuter, der, tolmač, razlagavec.
Deuterei, die, tolmačenje, razlaganje, razlagarija.
Deutlich, *adj.*, razločin, razumljiv, očiten, razvidin, jasen, *serb.* razgovetan; reden, razločno govoriti; machen, razdaniti, razjasniti; mit deutlichen Worten etwas sagen, na vse usta, po vsih ustih, razločno povedati; deutlich erkennen, na tanko spoznati.
Deutlichkeit, die, razločnost, razložnost, jasnost, razumljivost.
Deutsch, *adj.*, nemšk; altes Deutsch, staro nemško; die deutsche Sprache, nemški jezik, nemščina, nemšina, nemška beseda; Deutsch reden, nemško govoriti; unser Deutsch, naša nemščina, nemšina; ein Deutscher werden, ponemčiti se.
Deutsche, der, Nemec; die Deutsche, Nemka, Nemškuta.
Deutschheit, die, nemštvo.
Deutschland, das, nemška dežela, Nemško, Nemci, Nemčija; in Deutschland, na Nemškem.
Deutschmeister, der, Hoch- und Deutschmeister, veliki nemški križanik, veliki nemški križar, glavar nemškiga reda; der deutsche Orden, nemški križanski red.
Deutschthum, das, nemštvo, nemščina, nemšina.
Deutschthümelei, die, nemškutarija, nemškutarstvo.
Deutschthümeln, *v. n.*, nemškutariti.
Deutschthümler, der, nemškutar.
Deutschthümlerin, die, nemškutarica.
Deutung, die, razlaga, tolmačenje, pomen, pomenljej.
Deutungsart, die, tolmačilo, način tolmačenja.
Deutungsvoll, *adj.*, pomenljiv, znamenit, osoden.
Devalvation, die, razveljavljanje; s. auch Entwerthung.
Devastation, s. Verwüstung.
Devise, die, izvoljene besede, glasilka†, pregovor, *böhm.* heslo (geslo); Name, zvoljeno ime, primek; d. i. Embleme, pripis; s. auch Wechsel.
Devot, s. Andächtig.
Devotion, s. Andacht.
Dey, der, dej.
Diadelphia, die, dvobratstvo.
Diadem, das, šapelj, šapol, zlati venec.
Diademspinne, die, ihternik.
Diagnose, die, spoznanje, *med.* spoznanje bolezni.
Diagnostik, die, diagnostika, boleznanstvo†, boljoznanstvo, *Šulek.*

Diagnostisch, *adj.*, boloznanstven†, diagnosticen.
Diagonale, die, poprečina, *poln.* przekątna linia, nach dem *Böhm.* protikotna čerta.
Diakon, der, dijakon; zum Diakon weihen, podijakoniti, dijakoniti.
Diakonat, das, dijakonstvo.
Dialect, der, narečje, govorilo; s. auch **Mundart**.
Dialektik, die, dialektika, nauk od modrovanja, razumoslovje.
Dialektiker, der, razumoslovec, dialektikar, spött. jezičnik.
Dialog, der, pogovor, razgovor, pomenkovanje, pomenek.
Dialogisch, *adj.*, dialogische Lehrart, die, učba, učitev v pogovorih.
Diamant, der, demant, diamant.
Diamant=, in Zstzg., demantov, diamantov.
Diamantartig, *adj.*, diamantast.
Diamantband, das, diamantova zapestnica, ovratnica.
Diamanten, *adj.*, diamantov.
Diamantgrube, die, diamantišče, diamantiše.
Diamanthändler, der, diamantar.
Diamanthart, *adj.*, terd kakor diamant.
Diamantkette, die, diamantova verižica.
Diamantkreuz, das, diamantov križec.
Diamantnadel, die, diamantova igla.
Diamantring, der, diamantov perstan.
Diamandschneider, der, demantar.
Diameter, der, Durchmesser, premérnik, poprečnik.
Diana, die, Dijana, boginja lova (pri Rimljanih).
Diane, die, reveille, jutrinica.
Diaphragma, das, s. **Zwergfell**.
Diäresis, die, razdelivka†.
Diarrhöe, s. **Durchfall**.
Diät, die, primérnost, življava†, mera in red v življenji, zmérnost (v jedi in pijači), tanka hrana, mala jed; Diäten, die Taglöhnung, dnina, dnevščina, dnevšina; Diät halten, zmérno, pri malem živeti.
Diätalartikel, *pl.*, zborni členi.
Diätenclasse, die, dninski, dietni razred.
Diätetisch, *adj.*, po lepem redu, po meri, za zdravje.
Diätetik, die, dietetika, nauk od zdravja.
Diatribe, die, dolgi razgovor.
Dicasterium, das, deržavna gosposka.
Dich, *pron. acc.*, tebe, te.
Dichotomie, die, dvodelnost.
Dicht, *adj.*, gost; dicht an etwas, terdo pri čem, tik česa, tikama pri čem; dicht werden, zgostiti, gostiti se; dicht machen, zgostiti, gostiti, zgoščavati, zgošavati; wieder dicht werden, (vom Wald), zagostiti se.
Dichtart, die, pesmarija, način pesmenstva.
Dichtbelaubt, *adj.*, gostiga listja, pérja.
Dichtbewachsen, *adj.*, gost, dobro zaraščen, zarašen.
Dichtblüthig, *adj.*, gostocveten.
Dichtbuschig, *adj.*, košat, kocast, gost.
Dichte, die, gostoba, gostost, gostota, goščava, gošava, gošča, goša.
Dichtelei, die, im verächtlichen Sinne, tuhtarija.
Dichten, *v. a.*, dicht machen, zgostiti, gostiti, stepsti, stepati; nachdenken, izmisliti, izmišljati, umišljati, misliti, iztuhtati, tuhtati*; ein Gedicht verfertigen, pesem zložiti, zlagati, skladati, pesme pisati, peti; er dichtet auf böses, kaj hudiga kuje, naklepa v serci, *böhm.*, *poln.* u. *russ.* auch dumat; er hat viel gedichtet, zložil je dokaj pesem.
Dichten, das, petje, pesmenstvo; das Dichten und Trachten des Menschen, človeške misli in želje, misli in dela.
Dichtenmesser, der, gostomér.
Dichter, der, pevec, pesnik, pesmenik, pesmar, skladavec pesem.
Dichterader, die, pevska žila.
Dichteranlage, die, pevska glava, pesniška prikladnost, prirojeno pevstvo, pesmenstvo.
Dichterberuf, der, pevski poklic.
Dichterborn, der, (Hypokrene), pevski vir, vrelec, konjšek (im Eigenn.).
Dichterei, die, pesmarija, delanje, pisanje, zmišljevanje pesem, kovanje pesem, tuhtarija.
Dichterfeuer, das, žar, pesniški, pevski plamen, ogenj, *poln.* zapał.
Dichtergabe, s. **Dichteranlage**.
Dichtergeist, der, pevski, pesniški duh.
Dichterglut, die, s. **Dichterfeuer**.
Dichtergott, der, Apolon, bog pevcov.
Dichterin, die, pevka, pesmarica.
Dichterisch, *adj.*, pesnišk, pevsk, pesmenišk.
Dichterkopf, der, pevska glava.
Dichterling, der, pevče, pesmarček.
Dichterroß, das, pegaz.
Dichtersprache, die, pevski, pesniški jezik.
Dichtervolk, das, pevci *pl.*
Dichthaarig, *adj.*, gostih las, gostolas.
Dichthammer, der, bet.
Dichtheit, die, Dichtigkeit, s. **Dichte**.
Dichtkraft, die, das Vermögen zu dichten, pesniška moč, zmožnost.
Dichtkunst, die, pesništvo, pevska umetnost, pevstvo, poezija.
Dichtlaubig, *adj.*, gostopérnat, gostolisten, košat, gostiga listja, pérja.
Dichtlöcherig, *adj.*, votličast.
Dichtnähtig, *adj.*, gosto šit.
Dichtung, die, izmišljanje, s. **Dichten**; ein Gedicht, pesem, poezija.
Dichtungsart, s. **Dichtart**.
Dichtwerg, das, pukanje.
Dichtwerk, das, pevsko delo, poezija.
Dichtwollig, *adj.*, goste volne.
Dick, *adj.*, debel, auch raten; s. auch **Fett**; eines Messersrücken dick, za nožev rob debel, auch noževiga roba debel; drei Finger dick, tri perste debel; viele Ellen, dosti vatlov debel; dicker, debelejši; d. i. aus vielen und nahe an einander befindlichen Theilen bestehend,

z. B. dicker Wald, Wolke, Luft, Flüßigkeit, Getreide, gost; dick werden, odebeliti se, debeliti se, popraviti se, zrediti, rediti se; dick thun, bahati se, ustiti se; dick säen, gosto sejati.
Dickarm, Dickarmig, *adj.*, ramat, ramast.
Dickästig, *adj.*, debelovejnat, debelih vej.
Dickbackig, *adj.*, debeloličen, *subst.* licman.
Dickbauch, der, trebušnik, trebuhač, debeluh, vampež*.
Dickbäuchig, *adj.*, trebušen, trebušnat, trebuhat, vampast*.
Dickbein, das, stegno, ladki.
Dickbeinig, *adj.*, stegnat, debelokosten, debelih nog.
Dickblütig, *adj.*, gostokerven, debele, goste kervi.
Dickblütigkeit, die, gostokervnost.
Dickbrüstig, *adj.*, persat.
Dickdarm, der, debelo čevo.
Dicke, die, debelost, debelina, debelota; von Flüßigkeiten, gostota, gostoča, gošča, goša, goščica, gošica; ein Buch von großer Dicke, predebele bukve.
Dickfellig, *adj.*, debele kože, debelokožen, brezčuten.
Dickfisch, der, tok.
Dickfleischig, *adj.*, mesnat, tolst.
Dickfüßig, *adj.*, debelih nog.
Dickhals, der, debeli vrat; ein Mensch, debelovratnež.
Dickhalsig, *adj.*, debelovraten, debelovrat.
Dickhaarig, *adj.*, kosmat, dlakast; s. auch Dichthaarig.
Dickhäuter, der, debelokožar.
Dickhäutig, *adj.*, debelokožen, kožnat; dickhäutige Hände, terde, skorjave roke, s. auch Gefühllos, kogar se nič ne prime.
Dickheit, die, debelost, debelota.
Dickhülsig, *adj.*, stročnat, debelostročnat, debeliga stročja.
Dickicht, das, gošča, goša, goščava, gošava, hosta, gostina, šuma (šuma *serb.* Wald).
Dickknochig, *adj.*, debelokosten, debelih kosti.
Dickkäfer, der, tatek.
Dickkopf, der, glavan, glavač, debeloglavec, verächtl. butica.
Dickköpfig, *adj.*, glavat; beschränkt am Verstande, butast, zabit, terdoglav, topoglav.
Dickköpfigkeit, die, glavatost, topoglavost, terdoglavnost.
Dicklaubig, *adj.*, pérnat, gostopérnat, listnat, gostiga listja.
Dickleibig, *adj.*, debel; ein dickleibiger Mensch, debelak, trebuhač.
Dickleibigkeit, die, debelost.
Dicklich, *adj.*, debelkast, debelkljat, gostljat; s. Dick.
Dicklippig, *adj.*, debelih ustnic, šobast, čobast, žnabljat, žnabljast.
Dickmaß, das, (*waidm.*), das rauhe Häutchen um das neue Gehörn der Hirsche und Rehböcke, das Gefege, kosmata kožica, omlad-i; es bekommen, omladeti.
Dickmaul, das, šoba, čoba, gobec, *serb.* naperčene ustne.
Dickmäulig, *adj.*, šobast, šobat, čobat.
Dickmilch, die, kislo mleko, gosto mleko, mleko, ki se je sesedlo, zagrizlo.
Dickmünze, die, glavač.
Dicknasig, *adj.*, nosat; ein dicknasiger Mensch, nosan.
Dicknebelig, *adj.*, gostomeglen.
Dickohr, der, uhan, samoùh, kopouh, terdoglavec, nepokornež.
Dickpeitsche, die, bič, korobač.
Dickrindig, *adj.*, lubnat, skorjat, debele skorje, lubadi.
Dickrübe, die, bela pesa, blitva.
Dickschale, die, debela čepinja.
Dickschalig, *adj.*, debele lupine *indecl.*
Dickschnabel, der, debelokljun, dlesk; s. a. Kernbeißer.
Dickschnäbelig, *adj.*, debelokljunast, debelokljunsk, debeliga kljuna.
Dickschwanz, s. Fettschwanz.
Dickschweifig, *adj.*, repat, debeliga repa.
Dickschwer, *adj.*, debel in težek.
Dickstämmig, *adj.*, deblast, štorast, debeliga debla.
Dickthuer, der, bahač.
Dickthuerei, die, šopirjenje, košatenje, baharija.
Dickthuerisch, *adj.*, šopiren, bahast, baharsk, bahašk.
Dickthun, s. Dick.
Dicktuch, das, raš, raševina, plahta, debelo sukno.
Dickwaldig, *adj.*, zaraščen, zarašen, goščavsk, gošavsk, gost, gostolesen.
Dickwangig, *adj.*, ličen, debelih lic, debeloličen.
Dickwanst, der, s. Dickbauch.
Dickwanstig, s. Dickbäuchig.
Dickwurzel, die, s. Dickrübe, Runkelrübe.
Dickzirkel, der, debel krog.
Dicotyledone, die, etwa dvocimnice.
Dictando, das, narekva; Dictando schreiben, pisati po narekvi, narekama, kakor kdo pravi, napoveduje, *böhm.* psati z napovedi.
Dictator, der, diktator, samovelevec, samovelitelj.
Dictatur, die, samovelevstvo, samoveliteljstvo, diktatorstvo.
Diction, die, beseda, govor, izrek.
Dictionär, s. Wörterbuch.
Dictiren, *v. a.*, in die Feder geben, narekovati, napovedovati, praviti; Gesetze dictiren, postave dajati; eine Strafe dictiren, s. auch Auferlegen.
Dictum, das, izrek; dictum factum, rečeno, storjeno.
Didaktik, die, učilna, učivna znanost, umetnost, didaktika.
Didaktisch, *adj.*, podučiven, učiven.
Die, s. Der.
Dieb, der, tat; minder gehäßig, kradljivec, okradnik, *böhm.* u. *poln.* zlodej, *russ.* vor;

einen zu einem Diebe stempeln, obtatati koga; es wird allezeit Diebe geben, tatinska mati nikoli ne pogine; die kleinen Diebe hängt man, die großen läßt man laufen, nach dem *Poln.*, muha obvesi na pajčini, brencelj jo preterga; Gelegenheit macht Diebe, slama se pri ognji vname, priložnost uči krasti, dela greha, tatu; des Diebes, tatov.

Dieberei, die, tatinstvo, tatija, kraja; es gehen viele Diebereien vor, veliko tatvine se godi, je dosti slišati od tatvin, im tiefen Unterkr. auch, je tatovito; sie ausüben, krasti, tatovati; dadurch erwerben, pritatovati, prikrasti.

Diebes=, Diebs=, in Zsg., tatinski, tatovski, *serb.* tatski.

Diebin, die, tatica, tatinja.

Diebisch, *adj.*, tatinsk, kradljiv; nach Art der Diebe, po tatinsko.

Diebsauge, das, tatinsko oko.

Diebsbande, die, tatje, družba tatov, tatinska derhal.

Diebsbrut, die, tatinska zalega, *serb.* tatsko leglo.

Diebsdaumen, der, er trägt den Diebsdaumen bei sich, ima škrateljna v žepu.

Diebsfinger, der, ihn haben, imeti dolge perste, biti kakor smola, da se ga vsaka reč prime, imeti tatovsko žilo.

Diebsgenosse, Diebsgeselle, der, tatinski tovarš, etwa auch sokradljivec.

Diebsgesindel, das, tatinska plaža, žlota, druhal, tatje, rokonaštvo.

Diebshandwerk, das, tatinstvo.

Diebshehler, der, tatovski skrivač.

Diebshehlerei, die, skrivarija.

Diebshelfer, der, tatinski pomočnik, tatinski pomagač, kdor pomaga krasti, kdor žakelj derži.

Diebsherberge, die, tatinska luknja, kerčma, hiša, v kteri tatje ostajajo.

Diebshöhle, die, tatinsko gnjezdo.

Diebsinseln, die, tatinski otoki.

Diebskniff, der, tatinska zvijača.

Diebslaterne, die, slepnica, slepa svetilka, (laterna).

Diebsleiter, die, sie halten, pomagati krasti.

Diebsleuchte, s. Diebslaterne.

Diebsloch, das, s. Diebsnest, Diebshöhle.

Diebspack, s. Diebsgesindel.

Diebsrotte, die, s. Diebsbande.

Diebsschlüssel, der, tatinski ključ, odpirač, vitrih, vetrih, *poln.* wytrych.

Diebssinn, der, kradljivost.

Diebssprache, die, tatinski jezik.

Diebsstreich, der, **Diebsstück**, das, tatovska, tatinska.

Diebstahl, der, die Handlung, kraja, kradenje, tatvina, tatba, auch kradež; einen begehen, ukrasti, krasti; an Jemand, okrasti, okrajati koga; das gestohlene Gut, ukradeno blago, ukradenina.

Diebsvolk, das, tatje, tatinstvo.

Diebswerkzeug, das, tatinsko orodje.

Diebswirth, der, tatinski kerčmar.

Diejenige, s. Derjenige.

Diele, die, Brett, dilja, deska, in St. blanja, žaganica; der von Lehm geschlagene Fußboden, tlak, tla; die Hausflur, veža, pod; die Decke des Zimmers, strop.

Dielen, *v. a.*, obdeskati, opažiti, pod, paž narediti, popodati.

Dielenhandel, der, kupčija z diljami, z deskami, z žaganicami.

Dielenkopf, der, podlažnica; in der dorischen Ordnung, diljin rob.

Dielensäger, der, žagar.

Dielenwand, die, stena, paž iz desk, plohov.

Dielenwerk, das, deske, plohi.

Dienen, *v. n.*, um Lohn, služiti; als Knecht, hlapčevati; als Magd, deklovati; bei einem dienen, biti v službi, služiti pri kom, auch služiti koga; nützlich sein, rabiti komu, biti za kaj, dober, pripraven, primeren, priličin biti; das Vergnügen befördern, aus Gefälligkeit, ustreči, postreči, streči komu; den Gerechten dienen alle Dinge zum Besten, pravičnim se vse na dobro izide; er dient nicht nach Hofe, ni za dvor; bei Hof dienen, dvoriti; Gott dienen, Bogu služiti; der Sünde dienen, grehu (grešno) živeti; darauf diene das zur Antwort, na to odgovorim le to; er dient dem Gaumen, trebuh pase; damit ist mir nicht gedient, s tim mi ni ustreženo; pomagano; diese Speise dient den Kindern nicht, ta jed otrokam ne tekne; dieses dient ihm zum Besten, to mu je koristno, v korist; dieß dient ihm zur Entschuldigung, to ga izgovarja; das diene dir zur Warnung, to naj te odvrača, odganja; wozu dient dies, čemu je to; durch Dienen erwerben, prislužiti; durch Dienen zubringen, presl užiti, (n. pr. vse svoje mlade dni); lange genug dienen, naslužiti se; wenn dir damit gedient ist, če ti je prav.

Diener, der, služabnik, služabni hlapec, sluga, strežnik, streže, strežaj, služnik; Diener sein, služiti, v službi biti; s. auch **Bediente, Dienstbote**; unterthänigster Diener, ponižen služabnik.

Dienerhaus, das, Gesindestube, stanica za družino, za posle.

Dienerheer, das, kerdelo služabnikov.

Dienerin, die, služabnica, strežnica, dekla, kerščenica, keršenica.

Dienerschaft, die, služabniki *pl.*, služniki, posli, strežniki itd. *pl.*, družina.

Dienlich, Diensam, *adj.*, služiven, zdaten, koristen, hasnovit, pristojin, ugoden, dober za kaj; das wird dir nicht dienlich sein, to ti ne bo pomagalo, rabilo, hasnilo.

Dienst, der, služba; d. i. Frohndienst, tlaka, rabota; Hofdienst, dvorba†; im edleren Verstande, guter Dienst, Nutzen, Gefallen, Vergnügen, strežba, ustrežba, postrežba; guten, schlechten Dienst leisten, dobro, slabo ustreči, streči; treue Dienste leisten, zvesto služiti; d. i. als Amt, ured, služba; Pflicht, dolž-

nost; das Dienen, služitev, služitva; was steht Ihnen zu Diensten, kaj bi radi; in Diensten stehen, služiti pri kom, auch koga; einen Dienst erweisen, dobro storiti; Dienste nehmen, v službo stopiti, *serb.* najmiti se; im Dienste des Staates ergrauen, ostarati služeč deržavi, od. v deržavni službi; der Dienst Gottes, služba Božja; außer Diensten, neslužeč (neslužijoč); wer oft den Dienst ändert, wird wenig ersparen, Spr., gosta služba, redka suknja.

Dienst-, in Zstzg., služni.

Dienstabschied, der, odpust, (slovo od službe).

Dienstabträglich, *adj.*, službi na škodo.

Dienstadel, der, žlahtnost, plemstvo po službi.

Dienstag, s. Dinstag.

Dienstalter, das, službine leta, leta službe.

Dienstangelegenheit, die, službeni opravek, službena zadeva, reč, ki se tiče službe.

Dienstantritt, der, nastop službe; bei seinem Dienstantritte, kadar je nastopil službo.

Dienstanweisung, die, (Instruction), službeno vodilo, službeni poduk.

Dienstbarkeit, die, službeno delo.

Dienstbar, *adj.*, služin, podložin; ein dienstbares Gut, služno posestvo.

Dienstbarkeit, die, sužnost, podložnost; Servitut, služnost.

Dienstbefehl, der, službeno povelje.

Dienstbeflissen, *adj.*, postrežljiv, marljiv, goreč v službi.

Dienstbeflissenheit, die, posložnost; s. Diensteifer.

Dienstbesetzung, s. Besetzung.

Dienstbote, der, posel, družince; s. Diener.

Dienstbotenordnung, die, red, postava za posle.

Dienstbrief, der, službeni list.

Dienstbruder, der, tovarš v službi.

Dienstclasse, die, razred službe.

Dienstdauer, die, terpež, čas službe.

Dienstdrescher, der, mlatič na tlaki.

Diensteid, der, prisega za službo.

Diensteifer, der, gorečnost, marljivost v službi.

Diensteifrig, *adj.*, marljiv, goreč v službi.

Diensteinsetzung, die, postavljanje v službo.

Diensteintritt, s. Dienstantritt.

Diensten, s. Dienen.

Dienstenthebung, **Dienstentlassung**, die, odpust, odprava iz službe.

Dienstentsetzung, die, odstava od službe.

Diensterbietig, s. Dienstwillig.

Diensterfahren, *adj.*, v službi znajden, zveden, skušen.

Diensterfahrung, die, znajdenost, skušenost v službi.

Dienstergeben, *adj.*, postrežljiv, pripravljen za službo.

Dienstergebenheit, die, postrežljivost.

Dienstanweisung, **-erzeugung**, die, ustrežba, dobrota.

Dienstestathegorie, die, službna versta.

Dienstfach, das, služba, oddelek službe.

Dienstfähig, *adj.*, dober za službo; er ist dienstfähig, on je za službo.

Dienstfähigkeit, die, pripravnost za službo.

Dienstfertig, *adj.*, postrežin, postrežljiv, postrežljiv, postrežin.

Dienstfertigkeit, die, postrežnost, postrežljivost, postrežljivost, postrežnost.

Dienstfleiß, der, marljivost v službi.

Dienstfrau, die, gospodinja.

Dienstfrei, *adj.*, svoboden, brez službe, brez tlake, službe prost.

Dienstfreundlich, *adj.*, prijazen in postrežljiv; *adv.*, po službenim prijatelstvu.

Dienstführung, die, služitev.

Dienstgang, der, pot po opravilu, po opravilih; s. auch Laufbahn.

Dienstgeber, der, službodavec†, gospodar.

Dienstgefällig, s. Dienstfertig.

Dienstgehalt, der, službeno plačilo, (službena) plača; wie hoch ist dein Dienstgehalt, wie viel hast du Gehalt, koliko služiš.

Dienstgeheimniß, das, službina skrivnost.

Dienstgeld, das, davek; anstatt der Frohndienste, tlaščina, tlašina, odkupščina, odkupšina za tlako, rabotnina.

Dienstgenoß, s. College.

Dienstgerechtigkeit, die, pravica do službe, na službo.

Dienstgeschäft, das, službino opravilo, opravek v službi.

Dienstgesinde, s. Gesinde.

Dienstgesuch, das, pismena prošnja (prosba) za službo.

Dienstgrad, der, stopnja v službi.

Dienstgraziale, das, plača iz milosti.

Diensthaus, das, služivnica.

Dienstherr, der, gospodar.

Diensthufe, die, zemlja s tlako, pod raboto.

Dienstinstruction, s. Dienstanweisung.

Dienstjahr, das, leto službe.

Dienstkleid, das, službina obleka.

Dienstknecht, der, hlapec, sluga.

Dienstkundig, *adj.*, zveden, znajden v službi.

Dienstleistung, die, služitva, služenje, služba, tlaka, postrežba, streženje, oprava, strežba.

Dienstleute, *pl.*, posli, služeči ljudje.

Dienstlich, *adj.* u. *adv.*, služben, uredama; s. auch Dienstfertig.

Dienstlohn, der, zaslužek, mezda, plača, plačilo.

Dienstlos, *adj.*, brez službe; er ist dienstlos, nima nič, nobene službe, je brez službe.

Dienstmagd, die, dekla, kerščenica, keršenica.

Dienstmann, der, d. i. ministerialis, dvornik; Fröhner, tlačan, služnik.

Dienstordnung, die, službeni red.

Dienstort, der, mesto službe.

Dienstperson, die, službina, uredna oseba.

Dienstpferd, das, bei der Reiterei, konj za službo.

Dienstpflicht, die, službina dolžnost; aus Dienstpflicht, iz dolžnosti, službeno, uredama.

Dienstpflichtig, *adj.*, podložin, dolžan služiti; etwas dienstpflichtig thun, storiti kaj iz službene dolžnosti; ein dienstpflichtiger Bauer, tlačan.
Dienstposten, der, služba; s. a. Dienstort.
Dienstrecht, das, službina pravica, pravica do tlake.
Dienstreglement, das, službeni pravilnik.
Dienstreise, die, službena pot.
Dienstsache, s. Dienstangelegenheit.
Dienstschreiben, das, službeno pisanje, pismo.
Dienstschuldig, s. Dienstpflichtig.
Dienststand, der, služni stan, stan urednikov.
Dienststelle, die, služba.
Dienststreitigkeit, die, prepir zastran službe.
Diensttag, der, dan službe, tlake.
Dienstanglich, s. Dienstfähig.
Dienstthätigkeit, die, pridnost, marljivost, gorečnost v službi.
Dienstthuend, *adj.*, služiven, v službi.
Diensttracht, die, službena noša.
Diensttreue, die, zvestoba v službi.
Dienststüchtig, *adj.*, dober, priden v službi.
Dienstunfähig, **Dienstuntauglich**, *adj.*, er ist dienstunfähig, ni za službo, ni za rabo.
Dienstnrlaub, der, službeni odpust, urlaub*.
Dienstverhältniß, das, službena razmera.
Dienstverkauf, der, prodaja službe.
Dienstverleihung, die, podelitev službe.
Dienstverlust, der, zguba službe.
Dienstverrichtung, die, opravljanje službe; ein in der Dienstverrichtung begriffener Gensdarm, žandar službo opravljajoč.
Dienstvertrag, der, pogodba za službo.
Dienstverwandt, s. Fröhner.
Dienstverweisung, s. Dienstentsetzung.
Dienstverwendung, die, poraba v službi, delanje v službi, Dienstverhalten, obnašanje, vladanje v službi.
Dienstvolk, das, s. Dienstleute.
Dienstwalten, das, uredovanje.
Dienstwillig, *adj.*, postrežljiv, poslužljiv, gotov, pripravljen za službo, kdor je voljan komu postreči.
Dienstzeit, die, čas službe, službina doba.
Dienstzwang, der, siljenje, naganjanje k službi, tlaka, rabota.
Dienstzweig, der, oddelek, versta, veja, panoga službe.
Dientel, die, s. Derlenbaum.
Dientisch, der, Gestell mit 2 oder mehr runden Tischblättern übereinander, die in einer Entfernung von einander befestiget werden rc., (servante) poličice.
Dies, s. Dieß.
Diese, die, in den Hüttenwerken, das vorn enge und hinten breite eiserne Thor am Vordertheile der Blasebälge, durch welches der Wind aus den Bälgen in den Ofen bläset, sopilo, pihalo, pihavnik.
Diesemnach, po tem, s. Demnach.
Dieser, e, es, *pron.*, ta (in Kt. te, in St. ti), ta, to, in St. a. toti, a, o; leti, leta, leto, *serb.* ovaj; dieser Tage, te dni; glaube nicht, daß dieser der erste Brief ist, ne misli, de ta je pervi list, ki ga pišem.
Dieserlei, *adj.*, takšnih, takošnih le.
Diesfällig, *adj.*, tisti, zadeven, dotičen.
Diesfalls, **Dießfalls**, *adv.*, auf diesen Fall, za ta primérek, v tem, zato, zastran tega, v tej reči, v tem pogledu, v oziru; d. i. in diesem Falle, v tem primerljeju, ko bi se to zgodilo.
Diesfallsig, s. Diesfällig.
Diesjährig, **Dießjährig**, *adj.*, letašenj, letošenj.
Diesmal, *adv.*, takrat, ta pot, sedaj, zdaj; für diesmal, za zdaj.
Diesmalig, *adj.*, sedanj, tapoten, takraten.
Diesseitig, *adj.*, tastransk, takrajin; das diesseitige Amt, tukajšnja (pišejoča) gosposka.
Diesseits, *adv.*, tastran, na ti strani, iz te strani, na tem kraji, od naše strani.
Dieß, *pron.*, für dieses, s. Dieser; ohne dieß, brez tega, že tako; über dieß, verh tega, zravno tega.
Dietrich, der, tatinski ključ, kavljasti ključ, vetrih, s. Diebsschlüssel.
Dieweil, s. Weil.
Diffamation, s. Verläumdung, Nachrede.
Diffamiren, s. Verläumden.
Differenz, die, naraznost, raznost, različnost, razlika, razločnost, razloček, različje, odstop, kadar se kaj ne ujema, ne veže, ne zlaga; bei sich ergebender Meinungsdifferenz, ko bi ne bili vsi ene misli; s. auch Streit.
Differenzialrechnung, die, razbota, razbotanje, *poln.* rožničkovi, *böhm.* oddelni počet.
Differiren, *v. n.*, v križ biti; s. Abweichen; es differirt nicht, ni razločka vmes, ne loči se.
Diffession, die, utajba, zatajba, tajba.
Difficil, *adj.*, s. Schwierig, termast, termoglaven, svojoglaven.
Difficultät, s. Schwierigkeit.
Digestion, s. Verdauung.
Digestivmittel, das, zdravilo za prebavo, prebavilo.
Digestivsalz, das, topivna, krojivna sol.
Digression, die, odstop, zahod; s. auch Abschweifung.
Dilation, die, odlog, odlaganje, odkladek, odklad.
Dilatorisch, *adj.*, odložin.
Dilatorium, das, odložnica, odložno povelje.
Dilemma, das, dilema, dvoizbér†, dvojem†, ali to ali to.
Dilettant, der, ljubivec, dobrovoljic, *böhm.* ochotnik.
Diligence, die, poštni voz, nagla pošta, *kroat.* berzovoz†.
Dille, die, eine kurze Röhre, tuljava; an den Schlössern, tulek; als Pflanze, auch der Dill, (Anethum graveolens), koper, smerdilj, kopernina, koperec; in der Lampe, cevka.

Dillfenchel, der, koperec; s. auch **Dill.**
Dillöl, das, koprovo, koperno olje.
Dillraupe, die, koprova, koperna gosenica.
Diluvialformation, die, ponalivine *pl.*
Diluvianisch, *adj.*, vesoljnopotopen, občnopotopen.
Diluvium, das, potop.
Dimension, die, premera, razmérje, dalja; nach allen Dimensionen, na vse strani.
Dimission, die, odpoved službe; die Dimissionen einreihen, odpovedati se službe, pustiti službo; s. auch **Entlassung.**
Dinér, das, južina, obed.
Diniren, *v. n.*, južinati, obedvati.
Ding, das, reč, stvar, *poln.* rzecz; Dingelchen, das, rečica, stvarica; Dingerchen, das, rečice *pl.*; etwas zu bezeichnen, das man nicht zu nennen weiß, der Ding, die Ding, das Ding? onó od. oní, oná, onó, auch onega; was ist das für ein Ding, kaj je to; wie heißt das Ding, kako se temu pravi; vor allen Dingen, pred vsim, najpred; mit großen Dingen schwanger gehen, veliko snovati, dalječ meriti, misliti; das geht nicht mit rechten Dingen zu, ta reč ne gre prav, to ni samo na sebi; guter Dinge sein kostet Geld, dobre volje mošnje kolje; aller guter Dinge sind drei, do tretjiga rado gre; ein albernes Ding, tepče; Gericht, sodba, sodnija.
Dingbank, s. **Gerichtsbank.**
Dingebrief, der, pogodni list.
Dingel, der, eine Pflanze, die zum Knabenkraut gehört, nach *Šulek*, kitnica.
Dingen, *v. a.*, miethen, najeti, najamem u. najmem, najemam, pogoditi se, udinjati (?), ukordati*; im Dingen zuvorkommen, delavce preprositi, prenajeti; ein gedungener, najeti, najemnik; sie, najeta, najemnica; gedungener Lobredner, plačan, podmazan hvalivec; *v. n.*, pogajati se.
Dingepfennig, der, ara*; auf den neuen Wein, namoštnina; es geben, na kup dati; s. **Angeld.**
Dinger, der, pogajač.
Dingflüchtig, *adj.*, kdor je pobegnil od sodbe.
Dinglich, *adj.*, realis, dingliches Sachenrecht, stvarna pravica do reči.
Dinkel, der, pira, pir, pirnica.
Dinkelgerste, die, vierzeilige und nackte, goli štiriverstnik.
Dinkelmehl, das, moka od pire, pirna moka.
Dinkelspelze, die, (Lolium perenne), ljulika (večna).
Dinstag, der, **Dinstag,** torek, *altsl.* v'tornik (v'tory, der zweite).
Dinte, die, s. **Tinte.**
Diözese, die, škofija; Laibacher Diöcesan, ljubljanske škofije (človek, duhoven).
Diopter, der, prezerkalo†, diopter.
Diorama, das, proglednica, diorama.
Diphtong, der, dvoglasnik, dvoglasnica.
Diplom, das, diplom; s. auch **Anstellungsdekret, Urkunde.**

Diplomatie, die, diplomacija.
Diplomatik, die, diplomatika.
Diplomatiker, der, diplomatikar.
Diplomatisch, *adj.*, diplomatijsk, diplomatičen; diplomatisches Corps, poslanci tujih dežel, diplomatijski zbor.
Dippelboden, s. **Döbelböden.**
Diptam, der, (Origanum dictamus), jesenjak, jesenček.
Dir, *pron.*, tebi, ti; s. **Du.**
Direct, *adj.*, raven, neposredenj†; directe Steuern, neposrednji davki; *adv.*, naravnost.
Direction, die, vodstvo, direkcija.
Directions=, in Zstzg., vodstveni, direkciin.
Directive, die, pravilo.
Director, der, vodnik, vodja, vižar, direktor.
Directorium, s. **Direction.**
Directrice, die, vodinja.
Dirigiren, *v. a.*, voditi, obračati, opravljati, ravnati, vižati.
Dirne, die, deklina, dekle, punica, samica, keršćenica, keršenica; in engerer nachtheiliger Bedeutung, eine Person von schlechter Aufführung, eine feile Dirne, kurba, lajdra, udra, vlačuga.
Dirnenhaus, s. **Bordell.**
Dis, in der Tonkunst, dis.
Discant, der, die höchste Stimme in der Tonkunst, visoki, tanki, pervi glas, diskant.
Discipel, s. **Schüler.**
Disciplin, die, s. **Lehre, Wissenschaft;** Zucht, strahovanje, strah in red.
Disciplinargewalt, die, strahovavna oblast.
Disciplinarstrafe, die, strahovavna kazen.
Discipliren, s. **Abrichten, Kasteien.**
Discontiren, *v. a.*, kupiti z odbitkam.
Disconto, der, odbitek, odštevek.
Discours, der, pogovor, razgovor, govor.
Discouriren, *v. n.*, pogovarjati se, razgovarjati se, govoriti, kramljati, kremljati, marnjati.
Discreditiren, *v. a.*, razgrajati koga, ga ob upanje, moštvo pripraviti.
Discret, *adj.*, spremišljen, oziren, razborin.
Discretion, die, spremišljenost, ozirnost, razbornost; sich auf Discretion ergeben, auf Gnade und Ungnade, podati se na voljo, na milost, brez pogodbe.
Discursiv, *adj.*, zgovorin (razgovorin).
Discussion, die, pretres, pretresanje, preiskovanje.
Discutiren, *v. a.*, preiskati, preiskovati, pretresati, rešetati.
Disgustiren, *v. a.*, das hat ihn disgustirt, to ga je v nejevoljo pripravilo; disgustirt, slabe, ne dobre volje.
Disharmonie, die, nezglasnost, nezložnost, neskladnost, neubranost, needinost, disharmonija.
Disharmoniren, *v. n.*, ne zlagati se, ne ujemati se.

Disharmonisch, *adj.*, nezložin, neskladen, neubran.
Disjunctiv, *adj.*, razdružljiv, razklenljiv, razkleniven.
Dislocation, die, prestava, preložba, premestitev.
Dislociren, *v. a.*, prestaviti, prestavljati, preložiti, premestiti, porazmestiti (n. pr. vojake).
Disparat, *adj.*, inak, nezdružljiv, neprilićin, različin.
Dispensabel, *adj.*, odpustljiv, spregledljiv.
Dispensation, die, Dispense, spregled, odpust, prelogа, prijenjanje, prilajšanje, zlajšanje; Dispense ertheilen, preložiti komu kaj; Auflösung, razveza, sprostitev.
Dispensatorium, das, lekarska knjiga, apotekarske bukve.
Dispensiren, *v. a.*, spregledati komu kaj, prizanesti, oprostiti, odpustiti.
Dispensgesuch, das, prošnja za spregled.
Dispondeus, der, ein Versfuß, dispondej.
Disponent, der, razložnik, opravnik.
Disponibel, s. **Verfügbar**.
Disponibilität, s. **Verfügbarkeit**.
Disponiren, *v. n.*, über etwas, ravnati, zapovedovati, gospodariti s čim; s. auch **Verfügen**; *v. a.*, einen zu einer Sache disponiren, pregovoriti koga k čemu, napraviti.
Disponirt, s. **Aufgelegt**.
Disposition, die, s. **Aufgelegtheit**, **Verfügung**; es steht ihm zur Dispositon, na ponudbo mu je, more se z njim postreči; Entwurf, načert, osnutek; Disposition zu einer Krankheit, nagnjenost; s. a. **Anlage**.
Dispositionsfähig, *adj.*, zmožin svoje reči uravnati, gospodariti.
Disput, **Disputation**, die, s. **Streit**, prepir; gelehrter Streit, prepir, pogovor, razprava.
Disputatorium, das, pretresavnica, prepiravnica.
Disputiren, *v. n.*, razgovarjati, pogovarjati se, poganjati se, besediti, pravdati, prićkati, prepirati se, pretezati se.
Disputirhansel, **Disputax**, der, prepiravec, prepirač.
Dissenter, der, (in England), krivoverec, drugoverec.
Dissertation, die, razgovor, pretres.
Dissertiren, *v. n.*, razgovarjati, pretresati.
Dissident, der, drugoverec, drugačne misli, nach dem *serb.* razkolnik.
Dissimulation, die, hinavčevanje.
Dissimuliren, *v. a.*, hinavčevati, prikriti, auch potuhniti se v čem.
Dissimulirt, *adj.*, zakrit, prikrit.
Dissolut, *adj.*, nemaren, zanikern, razujzdan; s. auch **Ausgelassen**.
Dissolviren, *v. a.*, razvezati, razrešiti, razplesti, razpletati; s. a. **Auflösen**, **Trennen**.
Dissonanz, die, nezložnost, nezglasje, neubranost.
Distanz, die, daljina, dalja; s. auch **Entfernung**.
Distel, die, überhaupt stacheliger Blumenkopf, osat, oset, auch šćet, šet, šćetina, šetina, bodec; Waldbistel, bodeča neža, *serb.* badilj; die große Distel, striček.
Distelblüthe, die, osatov cvet.
Distelfink, der, osatni lisec, lisec, štigeljc*, osatica, stričevka, špeglavec*; s. auch **Stieglitz**.
Distelfliege, die, osatova muha, osatovica.
Distelicht, *adj.*, osaten, osatast.
Distelig, *adj.*, voller Disteln, osatnat.
Distelkopf, der, šćetična, šetična butica.
Distellaus, die, osatna uš.
Distelorden, der, (Andreasorden), red sv. Andreja.
Distelort, der, osatišće, osatiše.
Distelsalat, der, kozja potvica.
Distelwanze, die, osatova stenica.
Distichon, das, etwa dvoredec†, dvoverstje†, distihon.
Distilliren, s. **Destilliren**.
Distinction, s. **Unterscheidung**, **Auszeichnung**.
Distinguiren, s. **Unterscheiden**, **Auszeichnen**.
Distributiv, *adj.*, razdeljevaven, razdeljiv.
District, der, okoljava, okrajina, kraj, okolica, okrožje, okoliš; s. **Bezirk**, **Kreis**.
Ditchen, das, s. **Brachvogel**.
Dithyrambe, die, poskočnica, pivska, ditiramb.
Diurnist, der, dninar†, dnevninar†, diurnist*.
Diurnum, das, dnina, dnevna plača.
Divan, der, divan.
Divergent, *adj.*, razhodin.
Divergenz, die, razhod.
Divergiren, *v. n.*, raziti, razhajati se; s. auch **Abweichen**.
Divers, *adj.*, različin.
Diversion, die, zakret, zavinek; eine Diversion machen, zakreniti jo kam, oberniti se na kako stran, zasukniti se kam.
Divertiren, s. **Unterhalten**.
Dividend, das, razštevanka, razdelivna reč.
Dividende, die, delilo, dividenda.
Dividiren, *v. a.*, razšteti, razštevati, razdeliti, deliti.
Divination, die, (bei *Dalm.*) bogovanje, s. **Wahrsagerei**, **Vorhersagung**.
Division, die, razšteva, razštevanje, delitev; eine Heeresabtheilung, razdelek, oddelek, divizija.
Divisionär, der, divizionér.
Divisor, der, razštevnik, delivnik, divizor.
Divulgiren, s. **Veröffentlichen**.
Dobbe, d. i. ein schlammiger Boden, blato, blatna zemlja.
Dobber, der, ein Holz, welches über dem Anker schwimmt, s. **Ankerboje**.
Döbel, der, ein Fisch, klen, klin; ein Zapfen, Pflock bei Maurern, veha, čok, cjok; bei Faßbindern, moznik, zmoznik; bei Steinmetzen, železni moznik; s. a. **Dollgerste**.
Döbelboden, der, zmozničen strop.

Döbelbohrer, der, vehnik, vešnik.
Döbeln, *v. a.*, mozničiti, dno zbijati.
Döberig, s. Schwül.
Doch, *conj.*, aber doch, und doch, d. i. dennoch, vender, vendar, vunder, le; obwohl es schon spät war, blieb er doch, da si je bilo že pozno, pa je vender le ostal, *serb.* ipak je ostao; doch nicht, vender ne; d. i. jedoch, vsaj, saj, vsej, sej; doch einmal, vsaj enkrat; als Gegensatz des vorhergehenden, d. i. aber, ali; ich sagte es ihm schon, doch er folgt nicht, rekel sim mu že, ali ne mara nič; als Einschränkung des Vordersatzes, al, pak, pa, to de, to da; es ist zwar wirklich wahr, doch weiß ich nicht, — — —, res je že, to da ne vem —; als Einwurf, pak, pa, tode —; ja doch, da, saj pravim; nein doch, ne vender; nicht doch, nikar, tega nikar; bejahend, vsaj, z. B. ich möchte doch wissen, jez bi vsaj (vender) hotel vediti; sage mir es doch, povej mi vsaj; doch wohl nicht er, vsaj, an-t' ne on; als Wunsch, o daß doch, o da bi li, wenn ich doch reich wäre, o da bi bil pač bogat; als Ausruf: o, die Zeiten sind doch gar schlecht, o časi so vender celo slabi; ist's mir doch, als wäre er mir bekannt, le se mi dozdeva, vse se mi zdi, da —; hilf mir doch, (no) pomagaj mi.
Docht, der, stenj, toht*, duša, *serb.* stenj.
Dochtabfall, der, otrinek, utrinek.
Dochtbank, die, stenjica.
Dochtgarn, das, preja za stenje.
Dochtmesser, das, utrinjalo za stenje.
Dochtschneider, der, Dochtmacher, stenjar.
Dochtstange, die, stenjalo†.
Docke, die, Hetzhund, s. Dogge; für Schiffe, s. Schiffswerfte; am Spinnrade, bei Tischlern, an dem Wagen, ročica; an Bettstätten, rožanec; bei den Drechslern, kljuka; ein Bund biegsamer Körper, povezek; Puppe, punčika, punica, čeček, ljulja, lila, puža, donda; die Säulen um den Blasebalg, stebriči, stolpiči.
Docken, *v. a.*, namotati, naviti; *v. n.*, igrati s pužami.
Dockenblätter, die, (Rumex acutus), žabja kislica, gew. šavje.
Dockengeländer, das, s. Balustrade.
Dockenkraut, das, (Arctium Lappa), žabja kislica, šavica.
Dockenmacher, der, lilar.
Dockenspiel, das, igra s punčiko, lilo.
Dockenstämpel, der, bet, bit.
Dockenstock, der, an welchem gegenüber des Reitstockes die Spindel läuft, stebric.
Doctor, der, doktor, dohtar; s. auch Lehrer, Arzt.
Doctorand, der, doktorand.
Doctorat, das, doktorstvo, dohtarstvo.
Doctorshut, der, doktorski klobuk.
Doctorwürde, s. Doctorat.
Doctrine, die, uk, nauk, učenost.
Document, das, dokazno, sprično pismo, *böhm.* listina; s. auch Urkunde, skazavni list; Beweis, dokaz.
Documentiren, *v. a.*, priložiti dokazne pisma, dokazati, dokazovati.
Dod, s. Pathe.
Dogana, s. Zollamt.
Dogge, der, velik angleśk pes, *poln.* brytan, *böhm.* tarač.
Dogma, das, vérska resnica, člen vere.
Dogmatik, die, dogmatika, nauk vérskih resnic ali členov.
Dogmatisch, *adj.*, dogmatičen, kar se tiče vérskih resnic ali členov.
Dohle, die, (Corvus monedula), kavka; wie die Dohlen krächzen, kavkati; s. a. Wassergraben.
Dohne, die, locenj, zaderga, zanka, žima, kamba, kambica, žimnica; worin man Billiche fängt, samostrel; für Mäuse, progla.
Dohnenfang, der, lov v zanke, na žime, lov v (na) samostrele, progle.
Dohnenlegen, *v. a.*, nastaviti, nastavljati tičem (zanke, žime).
Dohnensteig, Dohnenstrich, der, žime, versta nastavljenih zank.
Dolch, der, bodalec, bodalo, laški nož, kratek meč, *fig.* meč; seine Worte waren Dolche in meiner Seele, njegove besede so mi serce presunile, prebodle kakor meč.
Dolchmacher, der, bodalčar.
Dolchstich, der, ubod z bodalcam.
Dolde, die, kobula, kobul, krežuljica, češulja, trobel *f.*, in Unterkr. dulo, *dim.* dulce, nach *M.* veršič, *poln.* u. *böhm.* okołek.
Doldenartig, *adj.*, kobulast, krežuljčast, veršičast.
Doldenblume, die, kobulasta cvetlica.
Doldenförmig, s. Doldenartig.
Doldengras, das, (Holosteum umbellatum), verholika, verholično zelišče, zeliše.
Doldenpflanze, die, (rastlina) kobulnica†.
Doldentraube, die, češulja.
Doldig, *adj.*, kobulast, kobulnat.
Doldocke, die, (Sopyrum), *poln.* przyjemka.
Doll, s. Toll.
Dölle, die, dol, dolina, nižava, ponikva.
Dollgerste, die, (Lolium temulentum), ljulika.
Dolmetsch, der, tolmač, tolkovavec, razlagavec, prestavljavec; er ist der Dolmetsch meiner Absichten, on naznanja, razodeva moje misli, *altsl.* tlmač.
Dolmetschen, *v. a.*, pretolmačiti, tolmačiti, tolkovati, prestaviti, razložiti, razkladati.
Dolmetscher, der, s. Dolmetsch.
Dolmetscherin, die, tolmačica, razlagavka.
Dolmetschung, die, tolmačenje, tolkovanje, razlaganje, prestavljanje.
Dom, der, velika, škofijska, stolna cerkev.
Domäne, die, Domänengut, das, kronsko posestvo, dobro, deržavna grajščina, grajšina, kraljeve lastine, deržavni imetek.
Domänenhofbuchhaltung, die, dvorna števílnija† (računarija†) deržavnih, kronskih posestev.
Domdechant, der, stolni dekan, tehant.
Domestik, der, družinče, posel, s. Dienstbote; Domestiken, družina, posli.

Domestikalfond, der, domestikalni zalog.
Domherr, der, korar, kanonik.
Domherrlich, *adj.*, korarsk.
Domicilant, der, uselec, ustanivec, udomivec.
Domicilat, der, domovavec.
Domiciliren, als *v. n.*, s. Wohnen; als *v. a.*, einen Wechsel domiciliren, udomiti, ustaniti menjico, naznaniti domovališče, domovališe na menjici.
Domicilium, **Domicil**, das, dom, domovanje, stanovanje, domovališče, domovališe; eines Wechsels, mesto menjičniga plačila.
Dominical-, in Zstzg., dominikalni, graščinski, grajšinski.
Dominicalgut, das, dominikalno, gosposko, gosposkino, grajščinsko, grajšinsko posestvo.
Domingocaffe, der, dominška kava.
Dominikaner, s. Dominiksmönch.
Dominikanerdrossel, der, dominikanski drozeg.
Dominikaner-, oder **Dominiksklofter**, das, dominikanarski, dominikanski samostan, kloštar.
Dominiksmönch, der, dominikan, dominikanar, dominikanski, dominikanarski menih.
Dominiksorden, der, dominikanski, dominikanarski red, red svetiga Dominika.
Dominiren, *v. a.*, gospodovati; s. auch Beherrschen.
Dominium, das, graščina, grajšina, gospoščina, gospošina.
Domino, der, domino; ein Zahlenspiel, domina.
Domkapitel, das, stolno korarstvo.
Domkirche, s. Dom.
Domküster, der, stolni cerkovnik.
Dompfaff, der, popkar, berstnik, berstovka, lepar, gumpež, kalin, bolt, boltek, rudečica, rudeči berstnik; s. auch Blutfink.
Dompfarrer, der, stolni fajmošter.
Domprediger, der, stolni pridigar, pridigar stolne cerkve.
Domprobst, der, stolni prošt, prepozit.
Domprobstei, die, stolna proštija.
Domschnepfe, der, sloka.
Domstift, s. Domkapitel.
Donatar, der, obdarovanec, obdarjenec.
Donation, die, daritev, darovanje; s. Schenkung.
Donator, der, darivec.
Donholz, das, prečnik.
Donlage, die, položnost.
Donlege, **Donlegig**, *adj.*, zvernjen, položin.
Donner, der, grom, *serb.* grmljavina; Blitzstrahl, strela, tresk; er ward vom Donner erschlagen, treščilo, trešilo je vanj, strela ga je ubila; der Donner der Geschütze, germenje, pokanje, tutnjavina topov; der Donner rollt, germi.
Donneraxt, s. Donnerkeil.
Donnerbart, der, naterst, netresk; s. auch Hauswurz.
Donnerblitzend, *adj.*, germeč in bliskajoč.
Donnerbohne, s. Bohnenblatt.
Donnerdistel, s. Mannstreue.
Donnerer, der, gromovnik; Donnergott, Perun.
Donnerflamme, die, strelni plamen.
Donnerflug, der, strela, blisk.
Donnerfroh, *adj.*, groma vesel.
Donnergang, der, gromni korak.
Donnergekrach, das, germenje, ropot groma, pokanje.
Donnergeräusch, das, vriš groma.
Donnergeroll, das, bučanje, ropot groma.
Donnergerührt, *adj.*, (od) strele zadet.
Donnergeschoß, das, strela.
Donnergesplittert, *adj.*, od strele razcepljen, razklan, razčesnjen.
Donnergetöse, das, germenje, grom.
Donnergewölk, das, hudi oblaki.
Donnerglut, die, gromni žar.
Donnergott, der, s. Donnerer.
Donnerhall, der, don, odglas, odmevanje groma.
Donnerhaus, das, gromovnica.
Donnerkeil, der, strela, tresk.
Donnerknall, der, tresk, grom.
Donnerkröte, die, rujava krohavnica, urh (*Zal.*).
Donnern, *v. n.* u. *i.*, germeti, (unricht. grometi, *altsl.* g'rmeti); einmal donnern, aufdonnern (v. perf.), zagermeti; es donnert, germi; die Kanonen donnern, topovi pokajo, germé.
Donnernd, *adj.*, germeč.
Donnernessel, die, (Urtica dioica), kopriva, kropiva.
Donnerposaune, die, germeča trobenta.
Donnerrollen, das, germenje.
Donnerruf, der, gromni, gromu enak klic.
Donnerscheu, *adj.*, groma boječ, plah.
Donnerschlag, der, tresk, strela.
Donnerschlund, der, *fig.* top, topovo žrelo.
Donnerschwanger, *adj.*, gromonosen.
Donnerstag, der, četertek, čvetertek; der grüne Donnerstag, veliki četertek.
Donnerstein, der, s. Donnerkeil.
Donnerstimme, die, germeč, grozovit, gromu podoben glas.
Donnerstrahl, der, tresk.
Donnersturm, der, nevihta z gromam, vielleicht besser navihta (na- Verstärkungspart.).
Donnerton, der, s. Donnerstimme.
Donnertritt, der, s. Donnergang.
Donnervoll, *adj.*, poln groma.
Donnerwagen, der, gromov voz.
Donnerwetter, das, grom, tresk, hudo vreme.
Donnerwoge, die, germeči val.
Donnerwolke, die, hudi oblak.
Donnerwort, das, gromovita, gromu podobna beseda, grom — beseda.
Doppel-, in Zstzg., dvojin, dvojnat, dvo–, oder dvojo–.
Doppelachse, die, dve osi, dvojnata os.

Doppeladler, der, dvojoglavni, dvoglavni orel.

Doppelartig, *adj.*, dvojin, dvoverstin, dvojačin.

Doppelatlas, der, dvojni atlas.

Doppelband, das, dvojnata, obojolična vez, dvolični trak; ein Thürband, dvojnati durni naboj, posad, dvojnati obroč.

Doppelbecher, der, dvojnati kozarec.

Doppelbienenstock, der, (panj) naveznik.

Doppelbier, das, prekuhani ol, krepko, jako pivo, *böhm.* ležak; Steinbierausbruch in Kt. koritnjak.

Doppelbitte, die, dve prošnji, dvojna prošnja; ich habe eine Doppelbitte an Dich, dveh reči te prosim.

Doppelblatt, das, dvolist.

Doppelblech, das, debeli kositar, pleh, močna pločevina.

Doppelboden, der, dvojnato dno, dva dna (dve dni), dva poda.

Doppelbogen, der, dvojni obok, lok.

Doppelbranntwein, der, prekuhano žganje.

Doppelbund, der, dvojna zaveza.

Doppeldach, das, dvojni krov, dvojna streha.

Doppeldeutig, *adj.*, dvoumen, im tiefen Unterkr. dvoznačen.

Doppeldraht, das, bei den Schustern, podšivavna dreta*, dvojnata dreta.

Doppelducaten, der, dvojni, veliki cekin, dvojni zlat.

Doppelehe, die, dvojni zakon, dvozakonstvo; (für den Mann), dvoženstvo; (für das Weib), dvomoštvo.

Doppelfaden, der, dvojnik.

Doppelfärbig, *adj.*, dvobarven.

Doppelfenster, das, dvojnato okno.

Doppelflack, der, dvomara (*Zal.*).

Doppelflinte, die, doplarica*, puša dvojka, dvocevka.

Doppelflöte, die, piščali, pišali.

Doppelflügel, der, dvojnate vrata, vratnici.

Doppelfurche, die, dve brazdi, dvojna brazda, dvoplužna brazda.

Doppelgang, der, (mus.), dvohod†.

Doppelgänger, der, als Krankh., nach dem *Serb.* sebevid, *böhm.* dvojenec†.

Doppelgefiedert, *adj.*, dvojnatopérnat.

Doppelgeige, die, vélike gosli.

Doppelgeruder, das, dvojnate vesla.

Doppelgesang, der, dvopev.

Doppelgespann, das, čvetér, *f.*, čveterica.

Doppelgestade, das, dvojni breg, dvojno obrežje.

Doppelgestirn, das, dvozvezdje†.

Doppelglieder, s. Englische Krankheit.

Doppelglück, das, dvojna sreča, dve sreči.

Doppelhaltig, *adj.*, dvoročen, dvoderžen.

Doppelharfe, die, velika harpa; (in der Landw.), vezani kozel, kozelc od. stog.

Doppelhäuptig, *adj.*, dvoglaven, dvoglav.

Doppelheirat, die, dvojna ženitev, svatba.

Doppelherrschaft, die, dvojna vlada.

Doppelherzig, *adj.*, dvojoserčen; s. auch Falsch.

Doppelkelch, s. Doppelbecher.

Doppelkinn, das, podbradek.

Doppelkraft, die, dvojna moč.

Doppellauf, der, dvocevje.

Doppelläufig, *adj.*, dvoceven; s. Doppelflinte.

Doppellaut, Doppellauter, s. Diphthong.

Doppellautend, *adj.*, dvoglasen.

Doppelleben, das, dvojno življenje.

Doppellebig, *adj.*, dvoživen.

Doppelleinwand, die, platno na štiri, (tri) niti.

Doppelleiter, die, dvojnata lestva, nach dem *Poln.* lestva s podstavkam.

Doppelleuchter, der, dvojnati svečnik.

Doppelmantel, der, podvlečeni plajš, dvojnati plašč.

Doppelmord, der, dvojni umor.

Doppelmund, der, dvoustnik.

Doppeln, *v. a.*, etwa podvojiti, dvojiti, gew. podoplati, doplati, (dvoplat und dvoplet ist das, was duplex, dve plati — dve pleti von plesti, *Pot.*), *serb.* dvostručiti; die Schuhe besohlen, podplatiti, čevlje podšiti, podšivati, nove podplate prišiti, druge podplate djati, devati; das Doppeln, podšiv; d. i. spielen, metati jo, s kostkami igrati.

Doppelpfeife, die, nach *M.* in Istr. und Mittelkr. vidalice, dudla.

Doppelpforte, die, dvovratnica.

Doppelpunct, der, dve piki, dvopičje, dvopik.

Doppelranzen, der, bisaga.

Doppelreif, der, dvojni obroč.

Doppelreihe, die, dvojni red, dve versti.

Doppelreihig, *adj.*, dvoverstin, dvoredin.

Doppelrohr, das, s. Doppelflinte.

Doppelsatz, der, dvojni stavek.

Doppelschattig, *adj.*, dvosenčin.

Doppelschicht, die, dvojna plast, dve plasti.

Doppelschuß, s. Dilemma.

Doppelschnabel, der, dvokljunec.

Doppelschneide, die, dvojna ostrina.

Doppelschritt, der, podviza, nagli korak.

Doppelschuld, die, dvojna krivica.

Doppelseitig, *adj.*, dvestransk.

Doppelseitigkeit, die, dvestranost, dvostranstvo.

Doppelsichtig, *adj.*, dvovidin.

Doppelsichtigkeit, die, dvovidnost.

Doppelsinn, der, dvoumje, *poln.* dwuznaczność.

Doppelsinnig, *adj.*, dvoumen, dvojniga pomena, dvopomenljiv.

Doppelsinnigkeit, die, dvoumje, dvopomenljivost.

Doppelsperre, die, dva ključa, (zapor) na dva ključa, dvojnati zapor.

Doppelspiel, das, kostkanje.

Doppelstich, der, dvojni šiv, šiv z dvema nitima, stremenama, (dretama), dvojni ubod, zabod.

Doppelsünde, die, dvojni greh, dva greha.

Doppelt, *adj.*, dvojin, dvojnoversten, dvojnat, dvojnast, dvoplet *Pot.*; *serb.* sugub, dvostruk (im tief. Unterkr. dvojstrok); *adv.*, dvakrat toliko, po dvoje, na dvoje, alles doppelt, vse v dve gubé, po dve gibi; in doppelter Reihe, v dve versti; lege es doppelt, položi po dvoje; ich habe dieses Buch doppelt, te bukve imam dvojne; doppelt bezahlen, empfinden, doppelt Unrecht, dvakrat plačati, čutiti, dvakrat krivo; das ist mir doppelt angenehm, to mi je toliko ljubši; doppelte Gabe, dvojna davščina, davšina; doppelte Blume, polna cvetica.

Doppeltaffet, der, močna svila, dvopletna svila.

Doppeltgefiedert, *adj.*, etwa dvopérnat.

Doppelthür, die, dvojne vrata.

Doppelthurm, der, dva stolpa, dvostolpje.

Doppelwaffe, die, dvojno orožje.

Doppelzahn, der, dvozob.

Doppelzeugniß, das, dve spričevali.

Doppelzüngig, *adj.*, dvoličen, dvojezičen; doppelzüngig sein, dvoličin biti, v dve plati govoriti.

Doppelzüngigkeit, die, dvojezičnost.

Doppelzüngler, der, dvojezičnik.

Doppelzweigig, *adj.*, dvovejnat.

Doppelzwirn, der, dvenitni sukanec.

Doppio, s. Doppelt.

Dorf, das, vas, ves, in St. (wie im *Böhm.* auch) vesnica, auch selo (wie im *Serb.*); im Dorfe wohnen, v vasi; auf dem Dorfe, na kmetih.

Dorf-, in der Zusammensetzung wird allermeist nicht übersetzt, z. B. Dorffleischer, klavec; im Erforderungsfalle, vašk, vasnišk, selsk, na kmetih, v vasi, kmečk.

Dorfälteste, der, selski starašina, vojd (*Pot.*).

Dorfart, die, kmečka, po kmečko.

Dorfbewohner, der, vaščan, vašan, vesničan, kmet, seljan.

Dorfbulle, der, občinski bik.

Dörfchen, das, vasica, selce.

Dorffest, das, kmečki praznik.

Dorfflur, die, selsko polje, selska trata.

Dorfgebäude, das, hiša (kmečka).

Dorfgeistliche, der, duhoven na kmetih.

Dorfgemeinde, die, občina, soseska, srenja na kmetih, vesnica.

Dorfhirt, der, občinski čednik, ovčar, kozar, svinjar itd.

Dorfjugend, die, selska mladina.

Dorfjunge, der, kmetič.

Dorfleben, das, življenje na kmetih, weniger gut, na deželi.

Dörfler, s. Dorfbewohner.

Dorfleute, die, vaški, seljani, kmetje.

Dörflich, *adj.*, vašk, vešk, vašansk, vaščansk, selsk, kmečk.

Dörfling, s. Dorfbewohner.

Dorfmäßig, *adj.*, selsk, kmečk, kmetišk.

Dorfmeister, der, občinski župan; s. Dorfälteste.

Dorfordnung, die, občinske postave, naredbe,

Dorfpfarrer, der, fajmošter na kmetih.

Dorfplatz, der, selska trata.

Dorfrecht, das, občinske, selske postave.

Dorfrichter, der, selski sodnik; Dorfschultheiß, župan.

Dorfschaft, die, d. i. Dorf, vas; die Einwohner als ein Ganzes, soseska, vasnica, srenja, občina, vaški, veški ljudje.

Dorfschenke, die, kmečka pivnica.

Dorfschmid, der, selski, kmečki kovač.

Dorfschöppe, der, prisežni mož, priseženec.

Dorfschule, die, selska učilnica, šola v vasi.

Dorfschulze, s. Dorfrichter.

Dormitorium, das, spavnica, spavališče, spavališe.

Dorn, der, tern; Dorn im Schloß, zob; in der Schnalle, vilice; die Dörner, Dornen, *coll.* ternje; in den Schuhschnallen, auch der, über welchem die Flintenläufe geschmiedet werden, serce, tern, ternek; mit Dornen vermachen, oternjati, ternjati, zaternjati, s ternjem zagraditi, zagrajati, graditi; das ist ihm ein Dorn im Auge, to mu je tern v peti (v očesu); nach dem *Poln.*, kakor sol v očesu; an der Schnalle, jeziček; im Schlüsselloch, duša.

Dorn-, **Dornen-**, in Zßtzgn., ternov, ternjev.

Dornapfel, der, s. Stechapfel.

Dornartig, *adj.*, ternast, ternkast.

Dornbaum, der, tern, ternulja, ternovec.

Dornbesen, der, ternova metla.

Dornbrassen, der, bodeči kocelj.

Dornbusch, **Dornstrauch**, der, ternje, ternov germ, ternovec, ternišče, terniše.

Dörnchen, das, terniček, ternićeč.

Dorndreher, der, (Lanius collurio), nach *M.* srakoper, setnica.

Dornen, *adj.*, ternov.

Dornenbahn, die, ternova, dračna steza, pot.

Dornenkranz, der, ternov venec.

Dornenkrone, die, ternova krona, krona iz ternja.

Dornenlos, *adj.*, brez ternja.

Dornenpfad, s. Dornenbahn.

Dornenstock, der, tern.

Dornenvoll, *adj.*, ternat, poln ternja.

Dorngefilde, das, ternišče, terniše, ternje.

Dornfisch, der, ostrež, čep.

Dornfliege, die, obad.

Dorngestrippe, das, ternje, ternovje, ternožje, ternišče, terniše.

Dorngründel, **Dorngründling**, der, ostri smerkež, kačéla, kačel.

Dornhai, der, bodeči morski volk.

Dornhecke, die, ternjeva meja, graja, ternov zalog, ternov plot; s. auch Dorngestrippe.

Dornherz, das, ternjevo serce.

Dornhülle, die, bodeča, ježasta koža.

Dornicht, *adj.*, dornähnlich, ternjast, ternjat.

Dornig, *adj.*, viele Dornen habend, ternat, poln ternja.

Dornkönig, der, steržek, stréšek; s. auch Zaunkönig.

Dörnlein, s. Dörnchen.
Dornmuschel, die, ostriga.
Dornnadel, die, tern.
Dornraupe, die, die ein Horn oder einen Dorn haben, repata gosenica.
Dornreich, *adj.*, ternast, ternat.
Dornrose, die, ein Auswuchs an den Dornen, mačoha, mačohovje; s. a. Hundsrose.
Dornrücken, der, ščetinasti, šetinasti herbet.
Dornscheere, die, vertne škarje.
Dornstachel, der, ternova, ternjeva ost, ternovo bodilo.
Dornstecken, **Dornstock**, der, ternjevka.
Dornstrich, der, indijanska lastovica.
Dornzerrizt, *adj.*, od ternja razpraskan.
Dornzaun, der, ternov plot.
Dornzweig, der, ternova vejica.
Dörre, die, sušivnica; s. Darre.
Dorren, *v. n.*, posušiti se, sušiti se, usahniti, usihati, sahniti; durch Dorren eingehen, usušiti se.
Dörren, *v. a.*, posušiti, nasušiti, sušiti, in Kt. nach *M.* auch ozditi; noch einmal dörren, presušiti, presušati; in der Pfanne, pražiti; d. i. an der Luft dörren, veliti; gedörrtes Obst, suho, posušeno sadje.
Dörrer, der, sušivec.
Dörrobst, das, posušeno sadje, sadje za sušilo.
Dorsch, der, (Fisch), oslic, pomuhelj.
Dörrsucht, die, s. Darrsucht.
Dorrwarze, die, suha bradovica, šola.
Dort, s. Lolch, Trespe.
Dort, *adv.*, tam, tamo, tamkej, tamkaj, tamki, tamkejle, ondi, ondekej, ondukej; dort herunter gehen, spaziren, reisen, ondod hoditi, tam okoli; von dort, od ondod, odunod, *serb.* odonud; hier und dort, kjekod, tam pa tam; dort durch, tamtodi, tistodi.
Dorther, *adv.*, od tam, od ondod, od tam, od tamdod, od tamkej, od tam sem, *serb.* odonud.
Dortherauf, *adv.*, od tam gori, tam gori.
Dortheraus, *adv.*, od ondod, tam vun.
Dortherein, *adv.*, od tam noter, tam noter.
Dortherum, *adv.*, tam okoli, ondod.
Dorthin, *adv.*, tje, tjekej, tjekaj, tam tje, *serb.* onamo; bis dorthin, do ondi, do tistam, do tje.
Dorthinab, *adv.*, tje doli, tam doli.
Dorthinauf, *adv.*, tje gori, tam gori,
Dorthinüber, *adv.*, tam, ondi čez, tam vprek.
Dortig, *adj.*, ondešenj, ondešnja, ondešnje, (nicht ondašenj), ondoten, tamkejšen, tamošenj.
Dortseitig, s. Jenseitig.
Dortselbst, s. Dort.
Dortwärts, *adv.*, tamkej, tamkaj.
Döschen, das, škatlica.
Dose, die, škatla, škatlica, nach *M.* auch hraničica, *poln.* u. *böhm.* auch puška; Tabaksdose, tabakira, tabačnica.
Döse, die, deža*, kibla.

Dosenmacher, der, škatličar, tabakirar.
Dosenschnecke, die, škatlica.
Dosenstück, das, podoba za tabakiro.
Döserei, die, s. Schwächlichkeit, Blödsinn.
Dösig, s. Schwächlich, Blöde.
Dosis, die, von festen, eßbaren Theilen, zavžitek, obrok; von flüssigen, popitek, en lek, J. K. auf eine Dosis, za en lek, en vzemek, *böhm.* davka†; Prise, U. K. oščapek, ščapec, ščepec.
Dost, **Dosten**, s. Wohlgemut.
Dotation, die, založba, delščina, delšina s. Ausstattung.
Dotiren, *v. a.*, založiti, zalagati, zakladati, z zalogam oskerbeti; einen Beamten dotiren, ustanoviti plačo uredniku; s. auch Aussteuern.
Dotter, der, s. Flachskraut; im Eie, rumenjak, čmerljak, želčak, in Kt. nach *M.* riček (Oelpflanze), kokotice.
Dotterblume, die, (Caltha palustris), kalužnica, jurjevka, paludnica.
Dotterbrot, das, pinica.
Dottergelb, *adj.*, rumenjakast, rumen kakor rumenjak.
Dotterweide, die, beka.
Douane, s. Dogana.
Douanenlinie, s. Zolllinie.
Doublette, die, podvojka.
Doubliren, s. Doppeln.
Doublirschritt, s. Doppelschritt.
Doublon, s. Doppeldukaten.
Douceur, s. Trinkgeld, Sanftheil.
Douche, die, slap, kropivna kopel.
Douchiren, *v. r.*, pod slapam se kopati.
Drache, der, (nach dem *Serb.*) zmaj, pozoj, drakon, lintvern*, *böhm.* u. *poln.* smok.
Drachen-, in Zstzg., zmajev, zmajski, pozojev, lintvernov*.
Drachenampfer, der, rudeča kislica.
Drachenbaum, der, zmajevec†.
Drachenblut, das, zmajeva kri, (smola), pozojna kri.
Drachenbrut, die, zmajeva zalega.
Drachenhaupt, das, **Drachenkopf**, der, zmajeva glava.
Drachennest, das, zmajevo gnjezdo, ležišče, ležiše.
Drachenraupe, die, kocinasta gosenca.
Drachenschlange, die, leteča kača, kača z letavkami, pozoj.
Drachenstein, der, drakonit.
Drachenzahn, der, zmajev zob.
Drachin, die, drakonka, zmajevka.
Dradel, der, zmeda.
Dragoner, der, dragonec, dragon, dragonar.
Dragonermütze, die, dragonarska čelada; (Arthemisia draguneulus), draguncelj.
Dragonerregiment, das, dragonski regiment, polk.
Draht, der, bei Schuhmachern, dreta, (in allen slav. Mundarten aus derselben Wurzel), auch derm; metallener, drat, drot, nach *M.* svilo, *serb.* žica, vlaka; aus Stroh gedreheter, kita, pletenica.

Drahtähnlich, *adj.*, dratast.
Drahtarbeit, die, dratenina.
Drahtarbeiter, der, dratar.
Drahtbauer, der, dratena kletka.
Drahtbinder, der, loncovez.
Drahtbohrer, der, durgelj.
Drahtdeckel, der, dratena pokrovka.
Drähtern, *adj.*, draten, iz dratu.
Drahtfabrik, die, dratarnica.
Drahtfeder, die, dratena zmet, prožilo iz dratu, drateno pero.
Drahtgewebe, das, dratena tkanina.
Drahtgitter, das, dratena mreža, omrežje iz dratu.
Drathammer, der, dratnica, dratenica.
Drahthemd, das, dratena srajca.
Drahtleuchter, der, drateni svečnik.
Drahtmesser, der, dratomér.
Drahtmühle, die, dratarnica, dratni mlin.
Drahtner, der, dratar.
Drahtpanzer, der, drateni oklep.
Drahtplätten, das, tanjšanje dratu.
Drahtpuppe, die, marioneta; sie geht wie eine Drahtpuppe, na škerpcch hodi.
Drahtrichter, der, ravnač (dratu).
Drahtring, der, klobasa, obod, kolo drata, drateni perstan.
Drahtrolle, die, svitek dratu.
Drahtsaite, die, dratena struna.
Drahtschere, die, škarje za drat.
Drahtschleife, die, Drahtschlinge, d. i. Oehre, babica, dratena kopča; bei Jägern, dratasta zaderga.
Drahtsieb, das, drateno sito.
Drahtsilber, das, sreberni drat, srebro nategnjeno na drat.
Drahtweberei, die, tkanje dratu.
Drahtwerk, das, dratenina.
Drahtzange, die, male kleščice, kleše za drat.
Dratzieher, der, dratar.
Drahtzieherei, die, dratarija; dieselbe betreiben, dratariti.
Drahtzeug, der, dratnica.
Drahtwurm, der, živa nit.
Drainage, die, drenaža, cevba†.
Draisine, die, samotek, samovoz.
Drall, der, bei Büchsenmachern, derča, ris, žleb; als *adj.*, fest, straff, munter, lebhaft, čverst, napet, živ, čil.
Drama, das, drama, *serb.* (neu), igrokaz.
Dramatiker, der, dramatikar, igropisec.
Dramatisch, *adj.*, dramatičen.
Dramatisiren, *v. a.*, eine Erzählung dramatisiren, dramatizovati pripovest, t. j. napraviti dramo, igro iz nje.
Dramaturg, s. Dramatiker.
Dramaturgie, die, dramaturgija.
Dramaturgisch, *adj.*, dramatičen, dramaturgijsk, igroznansk.
Dran, s. Daran.
Drang, der, tiščanje, tišanje, gnanje, pritisk; Trieb, nagon; Gedränge, tesnoba, tesnota, stiska, sila, naval; z. B. Harndrang, tiša, nach *M.* tiš; heftige Begierde, pohot, pohlep, silna želja. strast; Betrübniß, skerb, britkost, žalost; dem Drange der Gefühle, der Umstände nachgeben, usf., hudimu, vročimu poželenju udati se, ker so okolščine, okolšine tako pritisnile; im Drange der Geschäfte, pri mnozih, silnih opravilih, ker je bilo silo opraviti.
Drange, *adj.*, tesen; *adv.*, tikama.
Drängeln, *v. a.*, *dim.*, von Drängen, rivkati, turkati.
Drängen, *v. a.*, tiščati, tišati, stiskati, pritiskati, priganjati, naganjati; die Zeit drängt, mudi se, sila je; in einen Winkel drängen, ugnati, priturati v kot; den Schuldner, naganjati, pritiskati, tirjati dolžnika, silo delati mu; *v. r.*, sich drängen, tiščati, tišati kam, siliti kam, gnati se, poganjati se; sich durch die Menge drängen, preriti, predreti, skozi množico, preriniti se; sich überall hinzudrängen, vriniti, vrivati se; bis zu etwas drängen, pritiščati, pritišati do česa; das Volk drängte sich zu ihm, ljudje so pritisnili, pritiskali, pritegnili, so navalili, so se gnali, so vreli, derli k njemu, so se gnjetli; gedrängt voll, prepolno, da je bila gnječa.
Drängen, das, tiščanje, tisk.
Dränger, der, tiščin, tišin, tiščavec, tišavec, tiskač, tiščalo, tišalo, zatiravec.
Drangsal, das, Elend, nadloga, stiska, britkost, napast, zlost, težava, reva, nevolja; Bedrängung, tlačenje, zatiranje.
Drangvoll, *adj.*, britek, reven, žalosten, poln nadlog.
Draperie, die, prevleka, pregrinjala *pl.*, draperija; so viel als Faltenwurf, gibančenje *Pot.* vielleicht besser gubančenje; *techn.* suknarija.
Drapiren, *v. a.*, opeti, prevleči, nagibati, nagibančiti *Pot.*
Drastisch, *adj.*, močan in nagel, silen, krepek in hiter.
Dräuen, s. Drohen.
Dräuer, v. Droher.
Drauf, s. Darauf.
Draufbohrer, (Trauchbohrer), der, sveder z ročico.
Draufgeld, das, ara, kapara; s. Angeld.
Draus, s. Daraus.
Dräuschen, *v. n.*, ploskotati, ploskati, derskati.
Draußen, *adv.*, vnej, vani, zunej, zuni, *serb.* na polju, *poln.* na dworze, na ulicy; von draußen, od zunej.
Drechselabfall, die, ostružek.
Drechselbank, die, stružnica, strugarski stol, strugarska klop.
Drechseleisen, das, strugarsko dleto.
Drechselmühle, die, struženica, strugarnica na vodi.
Drechselmüller, der, strugar.
Drechseln, *v. a.*, strugati, nach *M.* vertavkati†; *böhm.* soustruhovati, *poln.* u. *serb.* točiti.
Drechsler, der, strugar, *poln.* u. *serb.* tokar.

Drechslerarbeit, die, strugarsko delo.
Drechslergesell, der, strugarski hlapec.
Drechslerhandwerk, das, strugarstvo, strugarija; dasselbe betreiben, strugariti.
Drechslerkunst, die, s. **Drechslerhandwerk**.
Drechslerpuppe, die, punčika.
Drechslerwalze, die, strugarski valjar.
Drechslerwerkstatt, die, strugarnica.
Dreck, der, Koth, blato, nach *M.* klat; von Thieren, gnoj; niedriger, govno, lajno (in allen slav. Mundarten), s. auch **Unflath**.
Dreckig, *adj.*, kothig, blatnast, umazan; voll Unrath, *gem.* osran, posran, govnat, lajnast.
Dreckkante, die, Dengel, blatnat rob na suknji (po tleh vlečeni).
Dreckkäfer, der, govnoberbar, drekoberbec, govnjač.
Dreckkarren, der, gnojnjak, govnjak, drekarska truga.
Dreckloch, das, smerdljiva, osrana luknja.
Dreckseele, die, usrana, gnjusna duša.
Dreckstadt, die, usrano, blatno mesto.
Dreckvogel, der, (Vultur aura), vdop, bud, smerdokavra, dap; (Stercorarius), lajnar.
Dreckwinkel, der, usrani kot.
Drehbahn, die, trišče, triše, vervarsko triše.
Drehbank, die, s. **Drechselbank**.
Drehbar, *adj.*, obračljiv, kar se da obračati, verteti, sukati.
Drehbaum, der, vratovilo, vreteno, vernilo, križ, *poln.* kobylica, *böhm.* točidlo.
Drehbrücke, die, most na škerpceh, škripceh.
Drehdocke, die, kljuza; s. **Docke**.
Drehe, s. **Drehkrankheit**.
Dreheisen, das, strug, strugarsko dleto.
Drehen, *v. a.*, ohne Veränderung der innern Theile des Gedreheten, z. B. das Rad, verteti u. vertiti, točiti, obračati; zu drehen anfangen, (als *v. pf.*), zaverteti, zatočiti; mit Veränderung derselben, z. B. ein Seil, Fäden, den Hals, sich selbst, zasukati, sukati, zaviti, zavijati, zakreniti, kretati; d. i. drechseln, s. **Drechseln**; einem aus der Hand etwas, izviti, izvijati, izmotati; einem die Nase, komu kaj na nos obesiti, obešati; einem den Rücken drehen, herbet, pleča oberniti, obračati, pokazati, kazati komu; s. a. **Wenden**; das Recht drehen, sprevračati, prezvijati pravico; den Mantel nach dem Winde drehen, obračati suknjo, plajš po vetru, po burji; die Füße drehen, oberniti pete, zasukati se; drehend, d. i. schwindelicht, wirblicht, vertoglav; drehend werden, zvertoglaveti; drehend bis zu einer Stelle kommen, pritočiti, prisukati se do —; zur Genüge drehen, nasukati se, naverteti se, natočititi se; bei der Töpferarbeit den Thon drehen, napresti, presti; *v. r.*, sich drehen, verteti se, sukati se, okretati se, obračati se, teči okoli česa; sich rechts drehen, zakreniti se, zasukati se, oberniti se na desno; sich drehen und winden, obračati in zvijati se; sich ungeschickt drehen, motoviliti se.
Drehen, das, vertenje, sukanje, točitev; s. auch **Drehkrankheit**.
Dreher, der, obračavec, sukač; Drechsler, strugar; Rechtsverdreher, zvijačnik; überhaupt Werkzeug zum Umdrehen, vratilo, (*anat.*) sukavnik; an den Thorwegen der Laufer, vereja; eine Kurbel, vinta, ročica; am oberen Schenkelbein, kolek; ein schwindeliges Schaf, vertoglava ovca; an Weberbäumen, malo vratilo.
Dreherei, die, zvijača, zvijačina, prevračanje; s. auch **Ausflucht**.
Drehgelenk, das, sukavni člen, členek.
Drehhals, der, vijoglavka, postojnica, vertoglavka; s. auch **Wendehals**.
Drehkäfer, der, Wasserfloh, vertač.
Drehkrank, *adj.*, vertoglav.
Drehkrankheit, die, vertoglavica, vertlaji *pl.*, vertoglavnost, *böhm.* u. *poln.* auch motolice, motylice.
Drehkraut, das, solnčnica.
Drehkreuz, das, s. **Drehbaum**.
Drehlade, die, stružnica.
Drehling, der, als Wasserwirbel, vertinec; s. **Dreher**.
Drehmuskel, der, etwa sukalica.
Drehorgel, die, orglice; s. **Leier**.
Drehpforte, die, vernula.
Drehpunct, der, vertišče.
Drehrad, das, kolo, kolovratek; Drehrad der Kinder, vertavka, berk, volk.
Drehscheibe, die, bei Töpfern, Steinschleifern usw., kolovrat, lončarsko kolo.
Drehstahl, der, strugarsko jeklo, dleto.
Drehstift, der, nasad.
Drehstuhl, der, vertivna stolica; s. a. **Drehbank**.
Drehtanz, der, kolo.
Drehtisch, der, s. **Drehbank**.
Drehvogel, s. **Drehhals**, **Wendehals**.
Drehwerk, das, s. **Drehbank**.
Drehwürfel, der, vertavka.
Drehwurm, der, možganini metljaji.
Drei, *num. card.*, trije, tri; *coll.* troje; drei Menschen, Kinder, trije ljudje, otroci, oder (mehr gemein auch), troje ljudi, otrók, *Met.*; der drei, treh; vor drei Jahren, pred tremi leti; ihrer drei, trije; einer aus den dreien, eden zmed treh; je drei und drei, po tri, po troje; ich habe etliche um zwei und die andern um drei Gulden gekauft, nekaj sim jih kupil po dva, nekaj pa po tri goldinarje; die Drei, die Zahlfigur, trojka, trojklja.
Drei-, in Zstzg., tri, (in andern slav. Mundarten tro-, troj-), z. B. dreibeinig, trinožen.
Dreiachtel, *pl.*, tri osmine.
Dreiachteltact, der, triosmérski terk.
Dreiangel, der, s. **Dreieck**.
Dreiarmig, *adj.*, z. B. Leuchter, trirogljat, triročen; Fluß, tristrugat, tristrugast.
Dreiästig, *adj.*, trivejast.
Dreiäugig, *adj.*, triok, trojok.
Dreibein, das, trinog, trinožka.
Dreibeinig, *adj.*, trinogat, trinožen.
Dreiblatt, das, trilist.
Dreiblätterig, *adj.*, trilisten.
Dreiblumig, *adj.*, trieveten.
Dreibuchstäbig, *adj.*, tričerkast, iz treh čerk.

Dreibund, der, zveza, zaveza treh vladarjev.

Dreidecker, der, Schiff, tristroparica†, tripeterna ladija, *böhm.* trojpalubnik.

Dreidistel, die, repinec.

Dreidrath, der, trinitnik, trojnik; s. auch Drillich.

Dreidrähtig, *adj.*, trinitin, na tri niti.

Dreieck, das, trivogalnik, trivogelnik, trijak; Dreiwinkel, trikotnik, trikotje.

Dreieckig, *adj.*, trivoglen, trivoglat; dreiwinckelig, trikoten; dreieckiger Hut, klobuk na tri dežele.

Dreieckigkeit, die, trivogelnost, trikotnost.

Dreieckslehre, die, nauk od trivogelnikov; s. Trigonometrie.

Dreieimerig, *adj.*, trivedrin, od treh veder, ki tri vedra derži.

Dreieinig, *adj.*, trojedini, trojnoedini, eden v treh osebah.

Dreieinigkeit, die, als Eigenschaft, trojedinost, trojedinstvo; die allerheiligste Dreieinigkeit, sv. Trojica.

Dreieinigkeitsfest, das, sv. Trojica, praznik sv. Trojice.

Dreieinigkeitsglaube, der, vera v sveto Trojico.

Dreier, der, trojka, trojklja; eine Münze, trojak; er hat keinen Dreier, nima ga okrogliga, beliča, vinarja.

Dreierherr, der, trojak.

Dreierlei, *adj.*, troj, a, e, trojne verste; *poln.* u. *serb.* trojak; auf dreierlei Art, na trojni način, po trojnem.

Dreifach, *adj.*, trojin, trojnat, triguben, v tri gube, v troje, trojostrok, *poln.* potrojny; auf eine dreifache Art, na troje, na trojin način; um das dreifache, za trikrat toliko.

Dreifädig, *adj.*, triniten.

Dreifaltig, Dreifältig, *adj.*, trojnat, trigubat; s. auch Dreifach; der dreifaltige Gott, trojedini Bog.

Dreifaltigkeit, s. Dreieinigkeit.

Dreifaltigkeitsblume, die, (Viola tricolor), sirotica, mačeha.

Dreifarbig, *adj.*, tribarven, tribarvnat, trojobarven, treh barv ali farb.

Dreifelderwirthschaft, die, natriletno obdelovanje polja.

Dreifirner, der, triletno vino.

Dreiflach, s. Prisma.

Dreiflügelig, *adj.*, triperuten, treh perut, s tremi perutnicami.

Dreiförmig, *adj.*, trojnat, troličen.

Dreifuß, der, trinog; irdener Dreifuß, kozica; den Dreifuß schlagen, ein Kinderspiel, kozo, (kozla) biti.

Dreifüßig, *adj.*, trinogat, trinožen.

Dreigesang, der, trojospev, tropevka†.

Dreigespann, das, troijna, vprega s tremi.

Dreigestaltet, *adj.*, troličen, v treh pododobah.

Dreigesternt, Dreigestirnt, *adj.*, trizvezdin.

Dreigestirn, das, trizvezdje.

Dreigipfelig, *adj.*, triveršen.

Dreigliederig, *adj.*, triuden, tričlensk, iz treh delov, členov.

Dreigötterei, die, tribožtvo.

Dreigranne, die, triosinka.

Dreihändig, *adj.*, trirok.

Dreihärig, s. Durchtrieben.

Dreihaurig, *adj.*, dreimähdig, trojokošen, trojosečen.

Dreihauptig, *adj.*, triglaven, triglav.

Dreihäutig, *adj.*, trikožen.

Dreiheit, die, trojnost.

Dreiheller, der, trojak.

Dreiherr, der, trojar.

Dreiherrig, *adj.*, trigosposkin.

Dreiherrschaft, die, trojovladstvo.

Dreiherrschaftlich, *adj.*, trivladin, trojovladin.

Dreiherrscher, der, s. Triumvir.

Dreihorn, das, trirog.

Dreihörnig, *adj.*, trirogat, trirogast.

Dreihundert, *num.*, tri sto (in den übrigen slav. Mundarten tri sta, *genit.* treh sct).

Dreihundertmal, tristokrat.

Dreihundertste, der, die, das, tristotni.

Dreijahr, das, triletje.

Dreijährig, *adj.*, trileten; vom Viehe und allen Thieren, tretjak, tretjakina.

Dreijährlich, *adv.*, vsako tretje leto.

Dreijährling, der, tretjak.

Dreijahrsfest, das, triletnica.

Dreikantig, *adj.*, trirobat, trirobast, *serb.* na tri srha.

Dreiklafterig, *adj.*, trisežensk, treh sežnjev, tri sežnje dolg.

Dreiklang, der, troglasje†.

Dreiklappig, *adj.*, trizapérčen, triklopen.

Dreiklober, der, bei den Böttchern, razcepnik, trizobec†.

Dreiklöbig, *adj.*, tricepen.

Dreikönigsfest, das, sv. trije kralji, praznik sv. treh kraljev.

Dreikönigstag, der, sv. trije kralji, dan sv. treh kraljev.

Dreiköpfig, *adj.*, triglaven, triglav.

Dreikörnig, *adj.*, trizernat.

Dreikreuzerstück, das, trojak, groš.

Dreikrone, die, trojna papeževa krona, trikrona.

Dreilappig, *adj.*, trizaplatast, trikerpen.

Dreilaut, der, triglas.

Dreilauter, der, triglasnik, triglasnica.

Dreileibig, *adj.*, tritelesen.

Dreiling, (Drilling), der, trijak, trojak, trojčik; ein Drittel, tretjina; ein kleines Brot für drei Pfennige, trenta.

Dreilöthig, *adj.*, trilotin, treh lotov.

Dreimähdig, s. Dreihaurig.

Dreimal, *adv.*, trikrat, tripot.

Dreimalglücklich, *adj.*, presrečen, srečen presrečen.

Dreimalheilig, *adj.*, presvet, svet svet.

Dreimalig, *adj.*, trikraten, tripoten.

Dreimark, die, trivogelnat mejnik.

Dreimaster, der, (ladija) trijadrilnica†, trijamborica*.

Dreimastig, *adj.*, trijadrilnat, na tri jadrila, trijambornat*.
Dreimonatlich, *adj.*, trimesečen.
Dreimonatlich, *adj.* u. *adv.*, vsake tri mesce, vsake kvatre; gegen dreimonatliche Aufkündigung, z odpovedjo tri mesce naprej, oder z dolžnostjo, tri mesce naprej odpovedati.
Dreimorgig, *adj.*, trioralen, treh oralov.
Dreimundwurm, der, triustnica.
Drein, s. Darin.
Dreinächtig, *adj.*, trinočen.
Dreipfünder, der, trifuntar (top).
Dreipfündig, *adj.*, trifunten.
Dreireihig, *adj.*, triversten.
Dreirippig, *adj.*, trirebren.
Dreiruderer, der, trivesljak.
Dreiruderig, *adj.*, triveslen.
Dreisatz, der, Regel de Tri, tristavka, sonst potrojka, uganka po tri.
Dreisätzig, *adj.*, tristaven, treh stavkov.
Dreisch, der, ledina.
Dreischaftig, *adj.*, bei den Seilern ein dreischäftiges Tau, tricepen, v tri cepove (cepi), pramene.
Dreischichtig, *adj.*, triležen, treh nasadov, veršajev.
Dreischlag, der, bei Pferden v. Zelter; im Dreschen, pikapok, mlačenje s tremi.
Dreischlitz, der, trirezka†.
Dreischneidig, *adj.*, trirezin, s tremi ostrinami; eine dreischneidige Nähnadel bei den Kürschnern, rezeča šivanka, auch rezeče (n.) schlechthin.
Dreischnitt, der, trirez.
Dreischröttig, *adj.*, trirezen.
Dreischürig, *adj.*, trostrižen; von Wiesen, trikosen.
Dreiseitig, *adj.*, tristransk, triplaten, od treh strani.
Dreisitzig, *adj.*, za tri, trojčin, s tremi sedali.
Dreispaltig, *adj.*, tripočnat, tricepen.
Dreispänner, der, voz za tri konje, s tremi.
Dreispännig, *adj.*, s tremi, s trójico, s trojino.
Dreispelzig, *adj.*, troplevni.
Dreispiel, das, s. Terzett, Trio.
Dreispitz, der, trirog.
Dreispitzig, *adj.*, trirog, triroglat.
Dreisprachig, *adj.*, v treh jezicih, trijezičen.
Dreißig, *num.*, trideset; in Kt. auch trired; einer von den Dreißigen, eden zmed tridesetih; dreißig Kinder, tridesetero otrok; je dreißig, po trideset, vsacih trideset.
Dreißiger, ein, tridesetak, tridesetnik.
Dreißigerlei, *adj.*, trideseteri, tridesetversten.
Dreißigfach, *adj.*, trideseteren, tridesetérnat, tridesetogub, tridesetotrok.
Dreißigfältig, *adj.*, tridesetérnat.
Dreißigjährig, *adj.*, tridesetleten.
Dreißigmal, *adv.*, tridesetkrat.
Dreißigmalig, *adj.*, tridesetkraten.
Dreißigpfündig, *adj.*, tridesetfunten.
Dreißigstamt, das, tridesetnica, harmica*; dessen Einnehmer sein, tridesetničar biti; s. auch Zollamt.
Dreißigstbefreiung, die, oprost od tridesetnine.
Dreißigste, der, die, das, trideseti.
Dreißigstel, das, tridesetinka, tridesetina.
Dreißigstens, *adv.*, tridesetič.
Dreißigstgebühr, die, tridesetnina.
Dreißigstübertretung, die, tridesetninski prestopek.
Dreißigstündig, *adj.*, trideseturin.
Dreißigstündlich, *adj.*, tridesetourin, od trideset ur.
Dreißigtägig, *adj.*, tridesetdneven, od trideset dni.
Dreißigtäglich, tridesetrodansk.
Dreispitzwurm, der, triščetinec, trišetinec.
Dreist, *adj.*, nebojeć, serčan oder šerčen, derzen, prederzen, smelen, *poln.* śmiały, odważny; s. auch Unverschämt.
Dreistachel, der, triost, osti, nabodek.
Dreistachelig, *adj.*, triosten.
Dreistein, der, triček, (*Zal.*)
Dreistigkeit, die, serčnost, derznost, prederznost, smelost; s. auch Unverschämtheit.
Dreistimmig, *adj.*, triglasen.
Dreistockig, *adj.*, tristropen, s tremi stropji, nadstropji, petri.
Dreistrahl, der, trojni žar.
Dreistrahlig, *adj.*, trižaren, trojožaren.
Dreisträngig, s. Dreischaftig.
Dreistrich, der, tričert.
Dreistündig, *adj.*, triurin, treh ur.
Dreistündlich, *adj.*, vsako tretje uro.
Dreisylbig, *adj.*, trizložen, treh zlogov.
Dreitägig, *adj.*, tridanj, tridneven, treh dni.
Dreitäglich, *adj.*, na tretji dan, tretjodneven, vsaki tretji dan, ein dreitägliches Fieber, merzlica na tretji dan, tretjanka.
Dreitausend, *num.*, trije tisuči, tri tisuč.
Dreitheilig, *adj.*, tridelen, treh delov, raztrojen.
Dreitheilung, die, tridelnost, raztrojba.
Dreitreffer, der, (Terne), trina, têrna.
Dreiverein, der, (Tripelallianz), trivez; s. Dreibund.
Dreiviertel, tri četertine, tri četerti.
Dreiweg, der, tripotje.
Dreiwinkel, der, trikotje, trikotnik.
Dreiwinkelig, *adj.*, trikoten.
Dreiwirthschaft, die, triletni poljski kolobar.
Dreiwöchentlich, *adj.*, vsaki tretji teden.
Dreiwöchig, *adj.*, tritedensk, treh tednov.
Dreizack, der, trizob, trirogelj.
Dreizackig, *adj.*, trizoben, trizobat, triroglat.
Dreizackstab, der, trirogljača.
Dreizählig, *adj.*, trišteven, trojin.
Dreizähnig, *adj.*, trizoben, trizobnat.
Dreizehe, die, triparkelj, trinohtni detal.
Dreizehig, *adj.*, triperstin, triparkljast.
Dreizehn, *num.*, trinajst; dreizehn Kinder,

trinajstero otrok; je dreizehn, po trinajst, vsacih trinajst.
Dreizehner, der, die Zahl, trinajstica; eine von den dreizehn Personen, trinajstnik.
Dreizehnerlei, *adj.*, trinajsteri.
Dreizehnfach, *adj.*, trinajstéren, trinajstérnat.
Dreizehnfältig, *adj.*, trinajstérnat.
Dreizehnhundert, *num.*, trinajst sto, tisuč in tri sto.
Dreizenjährig, *adj.*, trinajstleten, trinajstih let.
Dreizehnjährlich, *adj.*, na trinajsto leto, vsaciga trinajstiga leta.
Dreizehnlöthig, *adj.*, trinajst lotov, (čisto srebro).
Dreizehnmal, *adv.*, trinajstkrat, trinajst potov.
Dreizehnmalig, *adj.*, trinajstokratin.
Dreizehnstündig, Dreizehntägig, *adj.*, trinajst ur, dni.
Dreizehnte, der, die, das, trinajsti.
Dreizehntel, das, trinajstinka, trinajstina.
Dreizehntens, *adv.*, trinajstič.
Dreizehnthalb, *adv.*, dvanajst in pol, poltrinajst.
Dreizehnwöchig, *adj.*, trinajstih tednov.
Dreizehnzöllig, *adj.*, trinajstih palcov.
Dreizeilig, *adj.*, triverstin, trireden.
Dreizinkig, *adj.*, trivoglat.
Dreizöllig, *adj.*, tripalčen, treh palcov.
Dreizüngig, *adj.*, trijezičen, v treh jezikih.
Drell, *adj.*, vertavčen, živ, vesel, radosten, lasen; ein drelles Kind, otrok kot vertavka; s. auch **Drall.**
Drellbohrer, der, s. **Drillbohrer.**
Dremel, s. **Tremel.**
Dreschbank, die, (Dreschmaschine), mlativnica, mlatilo.
Dreschen, *v. a.*, omlatiti, mlatiti; gedroschen, omlačen; so viel als schlagen, tepsti, *fig.* biti, tepsti, nažgati, natolči, našeškati, nakuriti, uff.; der Ochs, der drischt, vol, ki verši; leeres Stroh dreschen, prazno slamo mlatiti; mit dem Maul, jezik brusiti, opravljati.
Dreschen, das, mlačenje, mlačva, mlat-i, mlatva; das Dreschen vollenden, domlatiti; mit dem Dreschen verdienen, primlatiti; s. a. **Austretung.**
Drescher, der, mlatič, mlativec.
Drescher-, in Zstzg., mlatičev, mlatiški.
Drescherhebe, die, Drescherlohn, mlatnina; am Getreide, nach *M.* mértek.
Dreschermaß, das, izmlatek.
Drescherschmauß, der, domlatki *pl.*
Dreschflegel, der, cep, cepec; das Rädchen zwischen dem Stiele und Flügel, gož-i.
Dreschflegelstiel, der, ročnik, cepnik.
Dreschknoten, der, lanene glavice; s. auch **Nebenstecher.**
Dreschlege, die, nasad.
Dreschmaschine, die, mlativnica, mlatilo.
Dreschmaul, das, jezikalo.
Dreschriege, die, s. **Dreschtenne.**
Dreschtenne, die, auf dem Felde, gumno, gumnišče, gumniše; in einer Scheuer, skedenj, pod.
Dreschwagen, der, mlatilo, veršilo.
Dreschwalze, die, veršeči valj.
Dreschwerk, s. **Dreschmaschine.**
Dreschzehent, der, desetina v zernji od omlačeniga.
Dreschvollendungsmal, das, domlatki *pl.*
Dreschzeit, die, mlatva, mlačva, o mlatvi.
Dresse, die, bei den Perückenmachern, kita, spletek.
Dressiren, *v. a.*, Hunde, Pferd, zučiti, vaditi, učiti; s. **Abrichten**; Haare, kodriti, žgati.
Dressirung, Dressur, die, uk, vaja, vadba.
Dreuschen, s. **Dräuschen.**
Driebrachen, *v. a.*, ledino vtretje orati, preorati, v tretje prašiti.
Driesch, s. **Brach.**
Drieschen, *v. a.*, preorati, sprašiti, trikati.
Drieschfeld, das, trika, celina, praha.
Driefel, der, skripec, kolce; als Wasserwirbel, vertinec.
Drieseln, *v. a.*, verteti u. -iti, sukati; s. **Drehen.**
Driet, das, bei Sammtwebern, paralo.
Drift, der, bei den Färbern, krošnja.
Drillbohrer, der, sveder durgelj.
Drillen, *v. a.*, im Kreise drehen, vertiti, verteti, sukati; s. **Drehen**; bohren, durgljati, vertati; jemanden drillen, d. i. plagen, sukati koga, nagajati, zabavljati komu; in der Landwirthschaft, sejati z mašino, sejati na brazde.
Driller, der, moledovavec, nagajivec, glušivec, nadlegavec, dodijavec.
Drillich, der, trojnik, trinitnik, trilih*.
Drilling, der, in den Mühlen, Uhren uff., preslica, vertalo, vreteno, *poln.* ceva, *böhm.* kladnice; in zwei Scheiben befestigter Rumpf, navlaka, navodka; einer von drei zugleich Gebornen, trojček; *coll.* nach *M.* trojčina; *serb.* trojak.
Drillingstock, der, preslica.
Dringen, *v. n.*, drängen, tiščati, tišati, siliti na kaj, po sili kaj hoteti imeti, zahtevati, gnati se na kaj, silno prositi, siliti koga, silo delati, uganjati; bis wohin dringen, prisiliti, pridreti do —; das Volk drang heran, ljudstvo je privrelo, pritegnilo, se je prignalo, je navalilo uff; der Feind drang in die Stadt, sovražnik je derl, je prederl v mesto; durch Mark und Bein dringen, muzek in kosti preleteti, prešiniti, do živiga priti, predreti; in ein Amt dringen, s. **Drängen,** sich; in das Herz, predreti v serce; in ein Geheimniß dringen, zvediti (s trudam, po sili) skrivnost; er drang auf seine Bezahlung, naganjal je, silil je na to, da se mu je izplačalo, poganjati se, vleči se za kaj; in einen dringen, tiščati, tišati v koga, primarjati koga; *v. a.*, drücken, tlačiti; gedrungen voll, natlačeno; s. **Drängen**; von der Seite drücken, drängen, pritiskati, stiskati, tiščati, tišati, nuditi, siliti, morati,

Dringend, *adj.*, nujin, pritiskajoč; dringende Gefahr, velika, silna nevarnost; dringender Verdacht, očiten, velik, silen sum; dringende Bitte, silna, vroča prošnja; im dringenden Falle, kadar bi bila (prava) sila; dringende Noth, silna potreba, huda sila; *adv.*, silno; es ist nicht dringend, ne mudi se zlo; dringend wahrscheinlich, jako, zelo vérjetno; dringend bitten, živo, silno prositi.
Dringlich, s. Dringend.
Dringlichkeit, die, silnost, sila.
Drinnen, s. Darin.
Drischel, s. Dreschflegel.
Drispelkürbis, die, turška glava.
Dritte, der, die, das, tretji, a, e; zum dritten Male, v tretje, tretjič, tretjikrat; wir haben heute den dritten (Tag), danes je tretji dan; das dritte Jahr, tretje leto; der dritte Theil, tretjina; der Dritte, s. **Schiedsrichter**; zum Vortheile eines Dritten, komu drugimu (etwa auch tretji osebi) v korist.
Drittel, das, tretjina, tretjinka, tretji del; drei Drittel ($^3/_3$) tri tretjine.
Drittelbauer, der, tretjinar, tretjinčar, tretjak.
Drittelgut, das, tretjina (zemljiša, grunta*).
Dritteln, *v. a.*, v tri dele razdeliti, deliti, nach dem *Böhm.* u. *Serb.* raztrojiti, trojiti.
Drittelweise, *adv.*, po tretjinah, na tretjine, etwa auch tretjinama.
Drittens, *adv.*, tretjič, v tretje.
Drittgeborne, der, die, tretjorojenec, tretjorojenka.
Dritthalb, *adj.*, poltretji, a, e; dva, dve in pol; dritthalb Jahre, poltretje leto od. dve leti in pol.
Drittletzt, *adj.*, predpredzadnji, tretji od konca.
Drittmann, der, tretji od konca.
Drittreihig, *adj.*, v tretjem redu, v tretji versti.
Drittschein, der, serp, polna luna.
Dritttheil, s. **Drittel**.
Drittura, Wechsel a drittura, neposrednja menjica.
Dritturenkel, der, tretji prevnuk.
Dritturgroßmutter, die, tretja prebaba.
Dritturgroßvater, der, tretji preded.
Drob, s. **Darob**.
Droben, *adv.*, zgorej, gori, tam gori.
Droguen, *pl.*, dišave.
Droguerie, die, kupčija z dišavami.
Drohbrief, der, žugavno, pretivno pismo.
Drohen, *v. n.*, zažugati, požugati, žugati, zagroziti, groziti, auch groziti se, zapretiti, pretiti auch protiti; von leblosen Dingen, žugati; er droht mit der Brandlegung, žuga, da mu bo hišo zažgal; es droht ihm eine Gefahr, nevarnost mu žuga, nastaja, v nevarnosti je; das Haus droht den Einsturz, hiša se hoče podreti; drohende Miene, preteč, groziven obraz.
Drohen, das, s. **Drohung**.
Droher, der, grozivec, protivec, žugavec.
Drohne, die, trot, *poln.* trąd, nach *M.* auch trotnica, trubec (*cfr. böhm.* trubec u. trupec), bčelak.
Drohnen=, in Zstzg., trotji, z. B. Drohnenscheibe, trotji sat.
Dröhnen, s. **Drönen**.
Drohnenbrut, die, trotja zalega, trotnica.
Drohnenfänger, der, kobilica; s. auch **Hummelfänger**.
Drohnenscheibe, die, trotje satovje.
Drohnenweiser, der, trotovka.
Drohnenwürgung, **Drohnenschlacht**, die, trotomor, trotomorstvo.
Drohnenzäpflein, das, (Zelle), trotji piskerc, piskrec.
Drohrede, s. **Drohwort**.
Drohung, die, žuganje, pretenje, nach dem *Serb.* pretnja, grožnja, *böhm.* hrozba; heftige Drohung, grozitev, grozitva; gefährliche Drohung, nevarno žuganje.
Drohwort, das, zažug, žugavna, preteča, grozivna beseda.
Drollbohrer, der, s. **Drillbohrer**.
Drollig, *adj.*, smešen, smešljiv, šaljiv, šegav, šalen; s. auch **Verschmitzt**.
Drolligkeit, die, smešnost, šaljivost, šegavnost.
Dromedar, das, dromedar, velbljud z enim herbtam, arabski velbljud (eig. velblod).
Drommeln, s. **Trommeln**.
Drommete, (Trompete), tromba, trobenta.
Drommeten, *v. n.*, trobentati, trobiti.
Drommetenhall, der, =**schall**, trombin glas, bučanje trobente, trobentanje.
Drommeter, der, trobentar, trobec.
Drönen, *v. n.*, berneti, doneti, bobneti, germeti, (da se zemlja trese, stresa).
Dronte, die, ein Vogel, (Didus ineptus), dondarica.
Drösch, der, eine Art Lein, welcher seinen Samen sehr fest hält, und ausgedroschen werden muß, lanjenec, zemec, turšček, turšek.
Dröschel, der, s. **Dreschflegel**.
Droschke, die, droška, *poln.* doroszka.
Drosse, die, kup.
Drossel, die, der Knorpel, gertanec; die Luftröhre, goltanec, sapnik; (Turdus), der Vogel, drozd, drozeg.
Drosselader, die, (Vena jugularis), vratna žila, odvodnica†.
Drosselbeere, die, jerebika, jerebikovec; s. **Bachhollunder**.
Drosselmaul, das, žlobudra.
Drosseln, s. **Würgen**.
Drosselsänger, s. **Rohrdrossel**.
Drost, s. **Amtshauptmann**.
Drüben, *adv.*, tam čez, unkraj, na uni strani, na unim kraji, tje vprek.
Drüber, s. **Darüber**; es geht Alles drunter und drüber, vse vprek leti, vse križem gre.
Druck, der, (von drücken), einmaliger, tisk, pritisk, natisk; fortgesetzter, tiščanje, tišanje, tlačenje; der Gewichte, vlek, vlak; Bedrückung, stiskanje, tlačenje, pritiskanje, zatiranje; der Druck der Luft, tiščanje, tišanje zraka, zračno; einem den letzten

Druck geben, vrat zlomiti, popolnama ugonobiti, končati koga; von Buchdruckern udgl., die Handlung, natisk, tisk, natiskanje; im Drucke ausgehen lassen, natisnjeno med ljudi dati, dajati, natisniti dati; der Druck, die Auflage, natis; zierlicher, reiner, lep, čist natis; alte deutsche Drucke, stari nemški natisi; das Buch ist im Drucke, bukve se natiskajo.

Druck=, in Zstg., natisni.

Druckbar, *adj.*, natisljiv; das ist druckbar, to se more, zamore, da natisniti, natiskati.

Druckbaum, der, der zum Drucken dient, tiskalo.

Druckberichtiger, der, popravljavec, popravnik natisa.

Druckberichtigung, die, poprava natisa.

Druckbesorger, der, s. **Redacteur.**

Druckbesorgung, die, s. **Redaction.**

Druckbewilligung, die, dovolitev, dovoljenje v natis.

Druckbogen, der, natisna, natisnjena pola.

Druckbuchstabe, der, tiskarska čerka, pismenka.

Drucken, *v. a.*, Formen, Züge, Buchstaben, Bücher, (neu), natisniti, natiskati, tiskati, *serb.* štampati*, pečatati.

Drücken, *v. a.*, in einen engern Raum, stisniti, stiskati; einem die Hand drücken, stisniti komu roko; einem etwas in die Hand drücken, vtakniti, pritisniti kaj v roke; den Freund ans Herz, an die Brust, k sebi pritisniti, objeti prijatla; den Hut tief ins Gesicht drücken, natakniti, potlačiti klobuk do oči, na oči; mit den Füßen, und überhaupt nach hinunter, tlačiti, gaziti; etwas an oder auf das Andere, pritisniti, pritiskati; von den Gewichten einer Uhr, (als *v. n.*), vleči; von den stählernen Federn, vleči; nachschieben, potisniti, potiskati, poriniti; von den Schuhen, dem Sattel, obtiščati, obtišati, tiščati, tišati, ožuliti, žuliti; vom dem Drücken auf der Brust, im Unterleibe, tiščati, tišati, daviti; tišči, tiši, davi me v persih; das Siegel auf etwas drücken, pritisniti, pritiskati pečat na kaj, *serb.* udariti pečat; in der Malerei, pritisniti, pritiskati, potemniti; bei dem gedrückten Stande der Wolle, ker se volna slabo prodaja, oddaja; die Preise drücken, potlačiti, ponižati ceno; zaudern, mečkati, opotikati se; in der Rede stocken, komur se jezik ustavlja, spotika; Beschwerde verursachen, tlačiti, treti, guliti, trapiti, gonobiti, zatirati; Eins drückt mich, eno me skerbi, me teži; todt drücken, ugnječiti, zmečkati; die Noth drückt ihn, ga stiska, pritiska; die Armuth drückt, potrebščina, potrebšina, siromaštvo tlači, tare; die Nüsse und andere harthäusige und Schalenfrüchte zerbrechen, treti, tolči, tleči orehe; *v. r.*, sich drücken, stisniti, stiskati se; er hat sich beim Reiten gedrückt, obtiščal, obtišal, ožulil se je jezdé; er hat sich aus der Gesellschaft gedrückt, ukradel se je iz družbe, izmuznil se je; drückend, težaven, hud.

Drücker, der, s. **Bedrücker**; ein Werkzeug, tiskalo, tiskač; bei der Weinpresse, ploh, babica; am Schlosse, klupica, kljuka; am Gewehre, sprožilo, sproživnik.

Drucker, der, tiskar; bei der Weinpresse, pahek.

Drucker=, in Zstg., tiskarski.

Druckerballen, der, nach *V.* tiskarska kepa, maca.

Druckerei, die, s. **Druckerkunst**; die Werkstätte, tiskarnica; die Druckerei betreiben, tiskariti.

Druckerfarbe, die, tiskarska barva, černilo.

Druckerin, die, tiskarica.

Druckerkunst, die, tiskarstvo, tiskarija.

Druckerlohn, der, tiskarnina, natisnina, plačilo za natis.

Druckerpresse, die, tiskavnica, tiskalo.

Druckerschrift, die, tiskarske pismenke.

Druckerschwärze, die, tiskarsko černilo.

Druckerstlinge, der, pervotisek, natisni pervenec.

Druckfehler, der, natisni pogrešek, pogrešek v natisu.

Druckfertig, *adj.*, pripravljen, gotov za natis.

Druckform, die, tiskarsko tvorilo.

Druckfreiheit, s. **Preßfreiheit.**

Druckhebel, der, pritiskavnik.

Druckjahr, das, leto natisa, leto, kteriga je bilo kaj natisnjeno.

Druckkosten, *pl.*, tiskarski stroški, natisni stroški.

Druckkraft, die, tiščavna, tišavna moč, tiščavnost, tišavnost, tlačivnost.

Drucknagel, der, sprožnik.

Drucköl, das, tiskarno olje.

Druckort, der, kraj, mesto natisa, mesto, v kterem je bilo kaj natisnjeno.

Druckpapier, das, natisni, tiskarski papir.

Druckprobe, die, tiskarni, tisni poskus.

Druckpumpe, die, tlačivna tromba.

Druckrichtig, *adj.*, prav natisnjen, brez natisnih pogreškov.

Druckrichtigkeit, die, čist, dober natis.

Drucksachen, *pl.*, natiskarije, natisnje, tiskarske reči.

Druckschau, die, pregled, poprava v natisu.

Druckschauer, der, popravljavec.

Druckschönheit, die, ličen natis, lep natis, tis.

Druckschrift, die, natis, natisne čerke, tiskopis†, kaj natisnjeniga.

Drucksen, s. **Drücken**, (in der Rede stocken), komur se jezik zaletuje, zavaljuje.

Druckstempel, der, tlačilo, natiskalo, kolčnica.

Druckstück, das, natisek; s. a. **Druckschrift.**

Druckverbesserer, der, s. **Druckschauer.**

Druckverbesserung, die, s. **Druckschau.**

Druckverbot, das, natisna prepoved, prepoved natisa, prepoved tiskanja; wegen des inzwischen erfolgten Druckverbotes, ker je bilo v tem prepovedano, natiskati ga.

Druckverweigerung, die, natisna odreka, nedovolitev natisa, natiskovanja.

Druckwalze, die, tiskarski valj.
Druckwerk, das, (Maschine sammt Allem), tiskalo; s. auch **Druckstück**, **Druckschrift**; das Wasser in die Höhe zu treiben, nach *V.* žaga; s. auch **Druckpumpe**.
Druckzunge, die, dlesk, jeziček.
Drud, der, s. **Alp**, **Hexenmeister**.
Drudenfuß, der, lesičnik, frišar.
Druffel, der, eine Menge dicht neben einander befindlicher Dinge derselben Art, gruča, germada.
Drüffeln, *v. a.*, nakopičiti, nagomiliti, nagomilati.
Druide, der, druid.
Drum, s. **Darum**.
Drumpelbeere, die, borovnica; s. **Heidelbeere**.
Drunten, *adv.*, zdolej, spodej; tu dolej, tu spodej.
Drunter, s. **Darunter**.
Drüschen, das, žlezica.
Drüschling, s. **Herrenpilz**.
Druse, die, eine gewöhnliche, ungefährliche Krankheit, bezgavka; bei Thieren, smolika, vozger (?); *mineral.* etwa vledenčad.
Drüse, die, (Glandula), žleza; Krankheit, bei Thieren, smolika, (auch *böhm* u. *serb.*) žleza, *poln.* gruczoł.
Drüsen, die, die Hefen, drožje, droži.
Drüsen=, in Zstzg., žlezni, žlezeni.
Drüsenasche, die, pepel od droži.
Drüsenbeschreibung, die, žlezospis†.
Drüsengeschwulst, die, bezgavka, smolika, žlezni otok, otok žlez, *böhm.* krtice.
Drüsenhaar, das, žlezna dlaka.
Drüsenkörnchen, das, žlezno zernce.
Drüsenkrankheit, die, bezgavkna bolezen, žlezna bolezen, smolika.
Drüsenlehre, die, nauk od žlez, žlezoznanstvo.
Drüsenlos, *adj.*, brez bezgavk, žlez, brezžlezen.
Drüsenpulver, das, prah za, zoper smoliko.
Drüsenverhärtung, die, žlezna oterdba, terdina.
Drüsicht, *adj.*, žlezast.
Drusig, *adj.*, drobljančast, drobinast, zernčast.
Drüsig, *adj.*, žlezat, žlezast, poln žlez, bezgavk; ein drüsiges Pferd, smolikast konj.
Drüswurz, die, (Ranunculus bulbos.), zlatica z bunčicami.
Dryade, die, gorska, pogojzdna vila, driada.
Dschiggetai, (Equus hemionus), oslokonj†.
Du, *pron.*, ti; jemanden du nennen, tikati koga; wir sind per du, tikava (tikamo) se.
Dualis, der, dvojnik, dvobroj†, dvobrojnik, dvojno število.
Dübbel, der, moznik, trožnik.
Dübbelbohrer, der, moznikar.
Dübbeln, *v. a.*, bei den Zimmerleuten, mozničiti.
Dubhammer, der, véliko kladvo, oven, potolkalo.
Dubia, s. **Zweifel**.
Dubiös, s. **Zweifelhaft**.
Dublette, s. **Doublette**.
Ducht, die, pramen, cep.
Ducaten, der, cekin, rumeni, rudeči zlat, dukat, scherzh. rumenjak, *poln.* czerwony zlaty.
Ducatengold, das, cekinsko zlato.
Dückchen, **Duchel**, s. **Steißfuß**.
Ducken, sich, *v. r.*, prihuliti se, potuhniti se, potukniti se, podmajiti se, pripogniti se, potuhovati, potukovati se; geduckt gehen, prihuljeno hoditi, *fig.* prilizovati se.
Duckente, die, (Mergulus), potopivka.
Duckmäuser, der, prihuljenec, podmajnež, poniglavec, *böhm.* potutelnik.
Duckmäuserig, *adj.*, prihuljen, potuhnjen, podmajen, pripognjen.
Ducknackig, *adj.*, kdor se prihuljeno, zgerbljeno derži.
Dudeldei, das, dudeldaj; s. **Dudelei**.
Dudelei, die, dudlanje, diblanje.
Dudeln, *v. n.*, dudlati, diplati oder diblati; schlecht singen, kro̊žiti; schlecht spielen, škripati.
Dudelsack, der, meh, duda, diple, nach *M.* auch mešin, *poln.* u, *böhm.* dudy.
Dudelsackpfeifer, der, diplar, *serb.* gajdaš, dudaš.
Dudelsackröhre, die, dulec.
Dudler, der, piskač, škripač, dudlač.
Dudu, s. **Dronte**.
Duell, das, dvoboj, dvobor, boj med dvema, *poln.* pojedynek; zum Duell herausfordern, poklicati koga na boj, na dvoboj.
Duellant, der, dvoborec, dvobojnik.
Duelliren, sich, *v. r.*, biti se s kom, dvoboj imeti.
Duellmandat, das, postava zastran dvoboja.
Duett, das, dvopev, muzika na dva glasa.
Duff, s. **Dumpf**.
Duft, der, der Blumen, der wohlriechenden Körper, duh, diš, nach *V.* duht, vonj, vonjava, *böhm.* u. *poln.* zapach, *serb.* miris; Dunst, hlap, para; izdišek, puht, puhtenje; der sich im Winter an die Körper anhängt, inje, ivje.
Duften, *v. n.*, duhteti, dihljati, dišati, puhteti, lep duh imeti, od sebe dajati; die Thräne des Frommen fällt nicht auf den Boden, sie duftet in die Ewigkeit, solza pobožniga ne pade na tla, v večnost puhti; im Bette duften, pariti se v postelji; s. auch **Ausdunsten**.
Düften, *v. a.*, duhati, duhljati, vonjati, hlapiti, puhtiti.
Duftend, *adj.*, dišeč, puhteč, vonjaven.
Düfteschwer, *adj.*, ves duhteč, poln lepiga duha.
Dufthauch, der, lepi duh.
Duftig, s. **Duftend**.
Duftstrauch, der, duhteči germ.
Dukaten, s. **Ducaten**.

Duldbar, *adj.*, prenesljiv, preterpljiv.
Dulden, *v. a.*, prenesti, prenašati, preterpeti, terpeti, prebiti, prestati; ein wenig dulden, poterpeti; etwas geschehen lassen, pripustiti, privoliti, dopustiti, dovoliti, prizanesti, prizanašati; einen Fremden in der Gemeinde dulden, terpeti tujca v občini.
Dulder, der, terpin, terpinec, terpec, revež, terpè; Dulderin, terpinka.
Duldersinn, der, terpežljivost.
Duldsam, *adj.*, terpežljiv, poterpežljiv, preterpljiv.
Duldsamkeit, die, poterpežljivost, preterpljivost; Toleranz, poterpnost (vérska).
Duldung, die, poterpljenje, preterpljenje; das Leiden, terpljenje; in der Religion, poterpnost z drugovérci.
Duldungsgeist, der, poterpljivnost, duh poterpežljivosti, poterpnosti.
Dülle, die, tul, tuljava.
Dumm, *adj.*, neumen, brezumen, budalast, nerazsoden, nerazboren; blödsinnig, schwachsinnig, bedast, bebast, avšast, hamlast, budalast, trapast, tompast, top, šlevast, *böhm.*, *poln.* u. *serb.* glup; dumm machen, zbebiti, bebiti; ein dummer Kerl, bedak, budalo, tepec, trapa, neumnež, butec; dumme Streiche, neumnosti, neumne; sich zu etwas dumm anstellen, neumno, nespretno, nerodno se česa prijeti, lotiti; du sprichst dummes Zeug zusammen, blodiš, da ni ne na konja ne na osla; s. auch **Wahnsinnig**, **Thöricht**.
Dummbart, der, bedak, neumnež, budalo, bebec, hamla, trapa; s. auch **Dummkopf**.
Dummbärtig, s. **Dumm**.
Dummdreist, *adj.*, neumno prederzen.
Dummdreistigkeit, die, neumna prederznost, neumnost.
Dummen, *v. n.*, izumiti se, neumen biti.
Dummerjan, s. **Dummbart**.
Dummerlich, *adj.*, šlevkast, trapkast.
Dummfliege, die, avša.
Dummgrob, *adj.*, prav neotesan, zarobljen, debel.
Dummheit, die, neumnost, brezumnost, norost, nerazsodnost; Schwachsinnigkeit, tomparija, šlevarija, traparija, bedaštvo; Thorheit, nespametnost, brezpametnost; mache keine Dummheiten, ne bodi neumen, nor.
Dummkäfer, der, (Curculis glaucus), torkla.
Dummkopf, der, tompež, tumpec, šleva, bedak, brezumnež, neumnež, avša, trapa, trapež, šlevež, itd.
Dummköpfig, s. **Dumm**.
Dummkühn, s. **Dummdreist**.
Dümmling, der, s. **Dummkopf**.
Dummstolz, *adj.*, neumno oder po neumnem prevzeten, napihnjen.
Dummtrotzig, *adj.*, govedast, butast, kdor je po neumnem uporen.
Dumpf, *adj.*, vom Gefühl, top; dem Schalle nach, gluh, votel, zamolkel, *böhm.* temny; dumpfes Tönnen, bobnenje; dem Geruche nach, zatuhel, zaduhel; s. a. **Dumpfig**; die gebrochene Glocke udgl. tönt dumpf, zvon hrepa; übrigens ohne Bruch, votlo breni, zvoni, doni; **Dumpf**, der, s. **Dumpfen**.
Dümpfel, **Dümpel**, der, vton, tonf, jerin, tomun, kernica, in U. K. komun.
Dumpfen, der, hripa, naduha.
Dumpfgeruch, der, tuhnina, zaduhlina.
Dumpfheit, die, des Geistes, nezavednost, topost, terdoćutnost. opokljivost (*Rav.*)
Dumpfig, *adj.*, dem Schalle nach, gluh, zamolkel, hripav, s. **Dumpf**; dem Geruche nach, zaduhel, pretuhnjen, stuhnjen, zadahnel, tuhljiv; dumpfig werden, pretuhniti, stuhniti, zaduhneti; dumpfig sein, tuhneti; s. a. **Feucht**.
Dumpfigkeit, die, tuhnina, zaduhlost.
Dumpfsinn, der, s. **Dumpfheit**.
Dumpftönend, *adj.*, zamolkel, votel, votlo doneč, bobneč.
Dune, s. **Flaumfeder**.
Dung, der, s. **Dünger**.
Düngen, *v. a.*, pognojiti, nagnojiti, gnojiti, gnoja navoziti, napeljati; gut gedüngt, gnojin.
Dünger, der, gnoj, in Kt. nach *M.* auch klat, *serb.* tustilo, potust.
Dunggabel, die, gnojne vile.
Dünghaufen, der, gnojni kup, gnojišče, gnojiše.
Dungsalz, das, gnojna, gnojivna sol.
Düngung, die, gnojitva, gnojenje.
Düngungsstoff, der, gnoj, gnojilo.
Dungwasser, das, gnojna voda, gnojnica, gnojnišnica.
Dunkel, *adj.*, tamen, temen, mračin, temnit, temnoten, temoten, zatemnel, kaln; von Farben, des Lichtes beraubt, finster, unkenntlich, unberühmt, temen, opokel, zamokel; eine dunkle Stelle, nach *V.* temnava; dunkel werden, otamneti, potemneti; dunkel machen, otamniti, tamniti; d. i. trübe, kaln, mračin, motin; vom Glas, omotin; dunkel sehen, omotno viditi; dunkel, trübe werden, *v. n.*, skaliti se, kaliti se, omračiti se, mračiti se; trübe machen, *v. a.*, skaliti, kaliti, zmotiti, motiti; d. i. ein wenig schwarz zatemnel, omračin; es wird dunkel, mrači se, temni se; s. **Abend**; dunkle Pfade wandeln, hoditi temotne pota; dunkles Wetter, mračno, oblačno, mežavo vreme; es wird mir dunkel vor den Augen, tema se mi dela pred očmi; ein Mensch von dunkler Abkunft, človek neznaniga rodu; die Zukunft ist dunkel, prihodnost nam je skrita, zagernjena; eine dunkle Rede, temne nerazumljive besede; im Dunklen, po temi; eine Zeche dunkel bauen, zapustiti rudnik.
Dünkel, der, dozdevanje, domišljanje, domišljivost, domišljava, auch menjenje. dozdevek, domislik; nach seinem eigenen Dünkel, po svoji glavi; er zeigt einen großen Dünkel, veliko si domišljuje, kakor se mu vidi, zelo napihnjen je. velik se zdi sam sebi; s. auch **Eigendünkel**.
Dunkel, das, temnota, tema, tmina, mrak.
Dunkelarrest, der, temnica.
Dunkeläugig, *adj.*, temnook.

Dunkelblau, *adj.*, moder, sinj; dunkelblau färben, pomodriti.
Dunkelbraun, *adj.*, temnorujav.
Dünkelei, die, domišljivost, napihnjenost.
Dunkelfarbig, *adj.*, temnobarven, temen. zamokel.
Dunkelgelb, *adj.*, temnorumen.
Dunkelgrau, *adj.*, temnosiv, *serb.* sur.
Dunkelgrün, *adj.*, temnozelen.
Dunkelhaarig, *adj.*, temnih, černikastih las.
Dünkelhaft, *adj.*, dozdevnat, napihnjen.
Dunkelheit, die, temnota, temnost, temnitost, temotnost, mračnost, nejasnost, motnost, kalnost; die Dunkelheit seiner Rede, temnost, nejasnost, nerazumljivost njegovih besed; einen aus der Dunkelheit ziehen, razznaniti koga, njegovo ime razglasiti med ljudmi; s. auch **Dunkel,** das.
Dunkelhell, *adj.*, temnojasen, somračen.
Dunkellicht, das, somrak.
Dunkeln, *v. n.*, mračiti se, temniti se, temneti, tema se dela; dunkelnder Blick, kaln, kalnoten pogled.
Dünkeln, *v. n.*, es dünkelt mir, pozdeva se mi, vidi, zdi se mi.
Dunkelroth, *adj.*, zagorelo rudeč, temno rudeč.
Dunkelschwarz, *adj.*, prav čern, čisto čern, prav mračen, čern kakor oglje, kakor noč.
Dunkelzelle, die, temna stanica, temnica.
Dünkelvoll, *adj.*, prevzeten, napihnjen.
Dünken, *v. n. i.*, es dünkt mich, zdi se mi, dozdeva se mi, vidi se mi, menim, sodim; was dünkt dir davon, kaj ti misliš, kaj bi ti rekel od tega; *v. r.*, sich dünken lassen, misliti, meniti; er dünkt sich weise, misli, da je moder, on se ima za modriga, on si zdi moder; meines Dünkens, po mojih mislih.
Dünkling, der, dozdevnat, napihnjen človek.
Dünn, *adj.*, tenek, tenak oder tanek; dünner, tanjši; von dünner Flüßigkeit, redek; dünn werden, stanjšati se, tanjšati se; dünn im Gegensatze des Dicht, z. B. dünner Wald, Leinwand, Blut, Nebel, Milch, redek, dünner, rejši, redkejši; dünn machen, stanjšati, tanjšati; lichter machen, zredčiti, redčiti; dünn säen, redko sejati; schwächlich, tenek, šibak; er hat dünne Ohren, ima tenak nos, zamérljiv je.
Dünnbärtig, *adj.*, redke brade, redkobraden.
Dünnbauch, der, človek majhniga trebuha.
Dünnbäuchig, *adj.*, majhniga, tankiga trebuha, tenkotrebušen.
Dünnbeinig, *adj.*, suhonog, tankonog, tancih nog.
Dünnblätterig, *adj.*, tankoperesin, redkolist, tankiga pérja.
Dünndarm, der, tenko čevo.
Dünne, Dünnheit, die, tankota, tenkost, redkost; die Weiche am menschlichen Körper, lakotnica, nach *M.* tišina, slapina, *böhm.* slabiny; s. auch **Weiche.**
Düne, die, kupec peska, prod, peščena, pešena gomila.
Dünenbett, das, s. **Daunenbett.**
Dünnflüßig, *adj.*, redek.
Dünnfüßig, s. **Dünnbeinig.**
Dünnhaarig, *adj.*, tankolas, redkih las.
Dünnleibig, *adj.*, pretegnjen, tenkiga življenja, *serb.* vit; ein solcher Mensch, pretegnjenec.
Dünnhalsig, *adj.*, tankovrat.
Dünnhäutig, *adj.*, tenke kože.
Dünnkörnig, *adj.*, drobnozern.
Dünnöl, das, redko olje.
Dünnöhrig, *adj.*, tenkouh.
Dünnrindig, *adj.*, tenke, mehke skorje.
Dünnschalig, *adj.*, tenke luščine, lušine, tenkolupen.
Dünntuch, das, ten, tančica, pajčolan.
Dünnschnäbler, der, tenkokljunec.
Dünnstein, der, ploska.
Dünnung, die, s. **Weiche.**
Duns, s. **Dummbart.**
Dunsen, *v. n.*, zabuhniti, nabuhniti; ein aufgedunsener Mensch, nabuhnjenec, nabuhnež; gedunsen, zabuhel.
Dunst, der, überhaupt puh, par, izpar, para; von starker Hitze, puh, hlup (Šiška), izparica, sopuh, hlip, hlap, čad; s. a. **Dampf;** der Dunst von dem Weine aus dem Fasse, žeht; die kleinste Art Schrott, svinčeno proso, auch allein proso, s. **Vogeldunst;** das fein in die Höhe steigende Mehl, paliska, poliska; in verschlossenen Oertern von thierischer Ausdünstung und Athem, sopar, izparica; die Sonne hebt Dünste empor, solnce pari; in Dünste verfliegen, izpariti se; ein blauer Dunst, s. **Blau.**
Dunstbad, das, parna, suha kopel; s. auch **Dampfbad.**
Dunstbeladen, *adj.*, osoparjen, presoparjen, pare, sopara poln, paronosen, hlaponosen†.
Dunstbild, das, hlapna, slepa, goljufna podoba.
Dunstbläschen, das, hlapni mehurček.
Dunsten, *v. n.*, izpariti, pariti se, čaditi se, hlapeti; von starker Hitze und Wärme, izpuhteti, puhteti; mäßig dunsten, po malem potiti se.
Dünsten, *v. a.*, pariti, izparjati; in der Küche, pražiti, pariti, variti, *serb.* podušiti, *böhm.* dušiti; weich gedünstetes oder gekochtes Obst, čežana; s. auch **Dämpfen.**
Dunstflinte, die, tičarska puša.
Dunstfrei, *adj.*, nesoparen, brez sopara, ubrisan, čist.
Dunstgrübchen, *pl.*, (Schweißlöcher), potnice, soparne luknjice v koži; s. **Pore.**
Dunstig, *adj.*, soparen, soparnat, hlapen, čadin, dimast, poln sopara.
Dunstkreis, der, s. **Atmosphäre.**
Dunstkugel, die, s. **Atmosphäre.**
Dunststrom, der, parni potok.
Dunstvoll, s. **Dunstig.**
Duo, duo, dvoglasje†.
Duodez, das, dvanajstina, dvanajstérka.

Duodezband, der, zvezek v dvanajstérki.
Dupfen, **Tupfen**, *v. a.*, tipniti, pipniti, tipati, tipkati.
Dupfwasser, s. **Aetzwasser**.
Duplik, die, duplika, *etwa* drugi odgovor, drugotnica†.
Duplikat, das, dvojnik†, duplikat.
Dupliren, s. **Doppeln**.
Dupliciren, *v. n.*, dupliko dati.
Duplum, das, dvoje, dvojnato; die Klage in duplo einreichen, tožbo v dvojnim spisu, dvojno tožbo vložiti.
Durabel, **Durativ**, s. **Dauerhaft**.
Durch, *praep.*, skozi, skoz, (*cfr. serb.* kroz, *böhm.* skrz); s —, po —, ob, iz; durch die Stadt, skozi mesto; durch die Wand, skozi steno; durch das Wasser schwimmen, preplavati vodo; die ganze Nacht durch, den ganzen Tag durch, vso, oder celo noč, ves, celi dan; die ganze Nacht durch beten, vso noč premoliti; alles durcheinander, vse vprek; ein Mittel andeutend, durch oder vermittelst etwas erreichen, s čim doseči; durch Geld, z dnarjem; durch ein Gebot verbieten, z zapovedjo prepovedati, auch po zapovedi; durch die Sünde ward das Paradies verloren, po grehu je bil zgubljen raj; durch den Tod des Heilandes, s smertjo, oder po smerti Zveličarjevi, am üblichst. aber (auch n. Vorgange anderer Dialekte), skoz smert Zveličarjevo; schicken, erfahren, erhalten usf. etwas durch Jemanden, poslati, zvediti, prejeti i. t. d. kaj po kom und nicht skozi koga; durch das Jahr, durchs Jahr hindurch, prek leta, skozi leto, celo leto; quer durch das Thal, prek doline; durch Mark und Bein, s. **Bein**; durch einen einzigen Fall gedemüthigt, udgl., po und auch ob enem edinem primerljeju ponižan; der das Schwert ergreift, wird durch das Schwert umkommen, kdor meč izdira, pod mečem, auch ob meču umira; durch Zufall, iz naključbe, po naključbi; durch die Finger sehen, spregledati; er ist noch nicht hier durch, ni še šel todi (skozi, memo); durch das Feuer kocht das Wasser, od ognja, ob ognji voda vre; durch die Bank, vse vprek; *adv.*, durch und durch, skoz in skoz, vse vprek, do cela; durch und durch naß, moker do polti, do kože, do niti, moker kakor miš; in der Zusammensetzung mit Zeitwörtern wird es im Slovenischen zumeist mit pre- gegeben, im *altsl.* und den meisten slav. Mundarten jedoch mit pro- (zum Unterschiede von pre-, über), was jedoch die slovenische Sprache leider größtentheils eingebüßt hat.
Durchächzen, *v. a.*, preječati; die ganze Nacht, vso božjo noč preječati, prestokati.
Durchackern, *v. a.*, preorati, preoravati, skozi orati; locker ackern, razorati, razoravati; eine Schrift, prebrisati, popraviti, *fig.* preriti.
Durchängsten, *v. a.* u. *r.*, prestrašiti, preplašiti, plašiti, trapiti (koga, se).
Durcharbeiten, *v. r.*, sich durch einen Ort, die Theile eines Körpers, predreti, predirati, spraviti, spravljati se skozi kaj; *v. a.*, predelati, obdelati, izdelati, predelavati itd.; den Teig, testo zgnjesti, ugnjesti, gnjesti; sich die Hände durcharbeiten, zdelati, ožuliti si roke; s. auch **Durchprügeln**.
Durchathmen, *v. a.*, presopsti.
Durchätzen, *v. a.*, prejesti, pregristi.
Durchaus, *adv.*, durch und durch, skoz in skoz; durchaus nichts, celo nič; durchaus nicht, celo ne, po nobeni ceni, nikakor ne, po nikakem ne; d. i. völlig, gänzlich, celama, celo po vsem, čisto; d. i. schlechterdings, ohne Einwendung, po vsi sili; durchaus Alle, vsi do eniga, do zadnjiga; er ist durchaus von Gold, ves je iz zlata; er besteht durchaus darauf, po vsaki ceni, (nach dem *Serb.* auch) vsakakor hoče imeti, gem. na vsako vižo hoče imeti; er will es durchaus nicht, neče, ter neče, neče pa neče; komme mir durchaus nicht vor die Augen, kratko in malo, malo in dosti mi ne hodi pred oči; *poln.* koniecznie.
Durchbacken, *v. n.*, prepeči, prepekati se, izpeči, izpekati se.
Durchbaden, *v. a.*, prekopati.
Durchbähen, s. **Bähen**.
Durchbalgen, *v. a.*, nakrišpati koga, nasekati, nabiti, nastrojiti koga.
Durchbauschen, *v. a.*, (*mont.*), prebiti, prečistiti.
Durchbeben, *v. a.*, pretresti, pretresovati; es durchbebte mich, pretreslo me je, po vsih udih me je streslo.
Durchbegeben, sich, *v. r.*, skozi iti.
Durchbeißen, *v. a.*, pregrizniti, pregristi, pregrizati, prejesti; *v. r.*, preklati se, izrezati se z jezikam.
Durchbeizen, *v. a.*, vom Leder, prestrojiti, von Essig, Scheidewasser, prejesti, prejedati, razjesti.
Durchbellen, **Durchbelfern**, *v. a.*, z. B. die Nacht durchbellen, prelajati.
Durchbeten, *v. a.*, das Buch, izmoliti bukve; eine Stunde, Nacht, premoliti uro, vso noč.
Durchbetteln, *v. a.*, alle Häuser, obrati, oberačiti, prebernjati; *v. r.*, sich durchbetteln, preberačiti se, z beračenjem se opomoči, se preživiti.
Durchbeuteln, *v. a.*, in den Mühlen, presejati, pretresti, pretrositi; *fig.* jemanden durchbeuteln, pretepsti, prešeškati, nasekati koga itd.
Durchbilden, *v. a.*, zučiti, zobražiti, slikati; s. **Bilden**.
Durchbildern, *v. a.*, ein Buch durchbildern, die Bilder im Buche durchsehen, pregledati vse podobe v knjigi.
Durchbinden, *v. a.*, prevezati.
Durchbittern, *v. a.*, pregreniti, z grenkoto napolniti.
Durchblasen, *v. a.*, hindurch blasen, skozi pihniti, pihati, pihati po —; blasen, zertheilen, prepihniti, razpihniti; der Wind hat mich

recht durchgeblasen, veter me je jako prepihal; die Winde durchblasen den Wald, prepihavajo, prepihujejo gojzd.

Durchblättern, *v. a.*, das Buch, prebirati bukve, po listih prebirati, liste premetavati v bukvah; flüchtig durchsehen, poverhama, hitro pregledati, nach *M.* preteči.

Durchbläuen, s. **Durchprügeln**.

Durchblick, der, pregled, razvid.

Durchblicken, *v. a.*, pregledovati, ogledovati, pogledati, gledati skoz, *serb.* prozreti; das Zimmer durchblicken, ozreti se, pogledati po izbi; *fig.* zagledati, zapaziti, uviditi; er durchblickte seine List, spoznal, uvidil je njegovo zvijačnost; *v. n.*, die Sonne blickte durch, solnce je polukalo, posijalo; aus seinem Benehmen blickt der Haß durch, iz njegovega obnašanja gleda, luka, se vidi, se kaže čert; durchblicken lassen, s. **Andeuten**.

Durchblinken, *v. n.*, preblisniti, preblišati, preblišavati, skozi svetiti se.

Durchblitzen, *v. n.*, skozi bliskati se, prebliskavati.

Durchblöcken, *v. a.*, premeketati.

Durchbluten, *v. a.*, prekervaviti; die Wunde blutete durch, kri je iz rane pritekla, teče skozi obezo.

Durchbohren, *v. a.*, mit dem Bohrer, z. B. ein Brett, prevertati, vertati desko; ein Schiff durchbohren, prebiti, predreti, luknjo narediti; mit dem Degen durchbohren, prebosti, prebadati, presuniti, presovati, prepahniti, predreti; mit dem Blick, prestreči, prebosti, prestreliti koga z očmi; *v. r.*, sich durchbohren, z. B. von Würmern, prevertati se, preriti.

Durchbraten, *v. a.* u. *n.*, prepeči, prepekati (kaj, se).

Durchbrausen, *v. a.*, prehrumeti, prešumeti, preveršati, pretuliti, prebučati i. t. d.; s. auch **Brausen**; der Wind durchbraust die Gefilde, veter verši skozi polje.

Durchbrechen, *v. a.*, eine Thür, predreti, predirati; einen Stock, prelomiti, prelamljati, lomiti palico; einen Weg, s. **Bahnen**; eine Wand, pretergati, predreti zid; das Wasser durchbrach den Damm, voda je pretergala, prederla jez, nasip; die feindlichen Reihen durchbrechen, predreti skozi sovražne trume: *v. n.*, die Brücke brach durch, most se je prelomil, uderl; *v. r.*, sich durchbrechen, predreti (se), prebiti se, užugati skozi, prebojevati se, prelomiti, zlomiti skozi; durchbrochen, luknjičast, durchbrochene Naht, predren, predret šiv.

Durchbrecher, der, prelamljavec, predirač.

Durchbrennen, *v. a.*, prežgati, prežigati, prepaliti; *v. n.*, pregoreti.

Durchbringen, *v. a.*, mit Mühe durch einen Ort, spraviti, spravljati skoz (kaj); einen Dieb, pripeljati, prepeljati skozi —; Pflanzen, Vieh durch den Winter, prerediti, prerejati, prezimiti; Obst durchbringen, sadje prevarovati, prehraniti (da ne sognjije); sein Vermögen, premoženje pognati, poganjati, zapraviti, zapravljati, zadjati, zadevati, zatratiti, potratiti, razsipati, *serb.* auch potepsti; durch das Ohr, skozi uho potegniti, pretakniti, prevleči; *v. r.*, sich durchbringen, preživiti se, pomoči si, preriti, zmoči.

Durchbringer, der, zapravljivec, potratež, zadjavec.

Durchbröckeln, **Durchbröseln**, *v. n.*, predrobiti, premerviti, razmerviti se.

Durchbruch, der, die Handlung, predor, prediranje, prelom, prelamljanje, preriv; s. **Durchbrechen**, **Durchfall**; der Ort, wo etwas durchgebrochen ist, predertje, predertina; bei Nähterinen, luknjičanje, *böhm.* prolomek; bei Klempnern, prebijavnik; Durchbruch des Feindes, des Wassers, predor; eines Ausschlages, spuščaj, spušaj po koži; zum Durchbruch kommen, predreti in pokazati se, obveljati, zmagati.

Durchbruchsnadel, die, predirna šivanka, predirnica.

Durchbrühen, *v. a.*, prepariti, prebariti.

Durchbrüllen, *v. a.*, prerjuti, pretuliti kaj, tuliti po čem (n. p. po gojzdu).

Durchbrummen, *v. a.*, prememrati, prerenčati, pregodernjati.

Durchbrüten, *v. a.*, z. B. die ganze Nacht, vso noč preždeti, premisliti, prevertati.

Durchbürsten, *v. a.*, prekertačiti, prečesati; s. **Bürsten**; einen durchbürsten, ozmérjati koga.

Durchburzeln, *v. n.*, prevaliti, prekucniti se skozi kaj.

Durchdacht, *adj.*, premišljen; s. **Durchdenken**.

Durchdämmern, *v. n.*, d. i. schwach durchschimmern, preberleti, berleti, svetiti se skozi —; mit Dämmerlicht erfüllen, als *v. a.*, premračiti.

Durchdampfen, *v. a.*, nadimiti, nakaditi.

Durchdämpfen, s. **Dämpfen**.

Durchdauern, *v. a.*, preterpeti, sterpeti, ostati, prebiti.

Durchdenken, *v. a.*, premisliti, premišljati, premišljevati, pretehtati, pretehtovati, presoditi, razsoditi, razmisliti, pomisliti, preudariti, preudarjati, *böhm.* u. *poln.* rozvažeti.

Durchdienen, *v. a.*, doslužiti, preslužiti.

Durchdolchen, *v. a.*, prebosti, predreti, presuniti z bodalam; s. **Dolch**.

Durchdonnern, *v. a.*, pregermeti; es durchdonnert mich, presune, prešine, pretresne me kaj.

Durchdörren, *v. a.*, presušiti, posušiti.

Durchdrängen, sich, *v. r.*, predreti, pretiščati, pretišati, preriti, prerivati se skoz kaj.

Durchdrehen, sich, *v. r.*, presukati se skoz kaj.

Durchdreschen, *v. a.*, premlatiti, umlatiti, mlatiti dobro; s. auch **Durchprügeln**.

Durchdringen, *v. a.*, predreti, predirati, pretiščati, pretišati, udreti, udirati, z. B. er

durchdrang den Schwarm, skoz trumo jo je uderl, pregnjetel se je; das Wasser durchdrang die Kleider, voda je premočila oblačila; Wonne durchdringt die ganze Natur, veselje preleti, spreletuje celo natoro; deine Worte durchdrangen ihm das Herz, tvoje besede so mu segle v serce, so mu prebodle, presunile serce; durchdringen, vom Feuer, prešiniti, prešvigniti, švigati skozi; vom Worte Gottes, presuniti, pretresti; von der Stimme, auch razlegati se, glasiti se po —; der Schmerz, die Kälte, Reue, Angst, Bewunderung, Schrecken durchdringt, prevzeti, daher durchdrungen, prevzet, navzet; er ist mit seinem Vorschlag nicht durchgedrungen, njegov nasvet ni obveljal, ni bil vzet, prejet; von Scham durchdrungen, (od) sramote, od. sramovaje se; der Geist Gottes durchdringt Alles, duh Božji napolnuje vse.

Durchdringend, *adj.*, predirajoč, oster, bister, globokosežin; durchdringende Kälte, hud mraz; durchdringender Verstand, bistroumje, ostroumje; *böhm.* pronikavy.

Durchdringlich, *adj.*, predirljiv, prehoden, presunljiv, prebodljiv, prebijajoč.

Durchdringlichkeit, die, predirljivost, presunljivost, prebodljivost.

Durchdrücken, *v. a.*, pretisniti, pretiskati, pretlačiti, pretiščati, pretišati; den Saft, precediti, precejati, prežeti, prežmeti, prežemati; ein Pferd wund drücken, pretiščati, pretišati, prežuliti, preguliti.

Durchduften, *v. n.*, prevonjati, vonjati, dišati skozi kaj, predišati.

Durchdüften, *v. a.*, napolniti z lepim duham.

Durchdulden, *v. a.*, preterpeti, prenesti, prestati, prebiti.

Durchdüngen, *v. a.*, dobro nagnojiti.

Durchdünsten, *v. a.*, prepariti, prehlapiti; s. **Dünsten**.

Durchdürfen, *v. n.*, es darf Niemand durch, nihče ne sme skozi (iti, peljati se itd.).

Durcheggen, *v. a.*, prebranati, prevlačiti.

Durcheilen, *v. a.*, prebegniti, prebegati, preteči, pretekati, preleteti, skoz hiteti.

Durcheimern, bei den Kohlenbrennern, wenn das Feuer bei zu starkem Luftzug die Oberfläche des Meilers erreicht, *v. a.*, prežgati; *v. n.*, pregoreti.

Durcheinander, *adv.*, križem, skrižem, vse križem, vse vprek, eden skoz druziga, vse eno z drugim, vse splaz; ein Durcheinander von Leuten, mergoljava; in der Zusammensetzung mit Zeitwörtern wird es oft mit pre-, raz-, gegeben.

Durcheinanderlaufen, *v. n.*, vse vprek leteti, begati, sem ter tje tekati.

Durcheinanderliegen, *v. n.*, ležati eno med drugim, na drugem.

Durcheinandermischen, -**rühren**, *v. a.*, premešati, razmešati.

Durcheinanderreden, *v. n.*, govoriti vse skrižem, eden govori to, drugi to.

Durcheinanderwerfen, *v. a.*, prevreči, premetavati, razmetavati.

Durcheitern, *v. n.*, pregnojiti se, gnojiti se skozi, razgnojiti se.

Durchfahren, *v. n.*, prepeljati se, skoz se peljati, skoz iti z vozam; hier kann ein Wagen durchfahren, tu skozi se zamore voz peljati, iti, (za)more skozi; vom Blitze, švigniti, švigati skozi; er will überall mit dem Kopfe durchfahren, hoče povsod s silo, z glavo predreti; *v. a.*, einen Weg, cesto razvoziti; der Wind durchfährt, veter preleti, preleta, preletva, preletuje; die Kälte, der Schrecken durchfährt mich, me prešine, auch preleteti, prevzeti.

Durchfahrt, die, prevoz, prehod z vozam, vožnja skozi kak kraj; in einem Hause, Hofe, durch einen Fluß, pot skozi, vožnja skozi; ich sah ihn auf der Durchfahrt, vidil sim ga, ko se je skozi oder mimo peljal; s. auch **Durchfuhr**.

Durchfahrtszoll, s. **Durchfuhrszoll**.

Durchfall, der, das Durchfallen, prepad, pad skozi; eine Krankheit, drenje, hitrica, drista, dripalica; s. auch **Bauchfluß**.

Durchfallen, *v. a.*, pasti, padati skozi —, prepasti; bei der Prüfung, Wahl 2c., ne dostati, ne obstati dobro preskušnje, pasti, ne dobiti česa, ne izvoljen biti; *v. r.*, padši, po padcu raniti se, pasti in pobiti se.

Durchfalten, *v. a.*, pregerbiti, nabrati, nabirati; die Hände, skleniti, sklepati; der Kummer hat ihm die Stirn durchfaltet, žalost mu je zgerbančila, nabrala čelo.

Durchfaulen, *v. n.*, pregnjiti; vom Holz auch pretrohneti, iztrohneti.

Durchfechten, *v. a.*, seine Meinung, predreti s svojim menjenjem, obraniti, veljavo zadobiti; *v. n.*, durchfechtend sich den Weg bahnen, presekati, predreti, prebiti, premahati se.

Durchfegen, *v. a.*, durch Fegen durchbringen, premesti, prestergati, pomesti, mesti.

Durchfeilen, *v. a.*, prepiliti; gehörig feilen, z. B. ein Gedicht, spiliti, opiliti.

Durchfeuchten, *v. a.*, prevlažiti, premokriti, premočiti, premakati; *v. n.*, premočiti se.

Durchfeuern, *v. a.*, einen Ofen, prekuriti, skuriti, razkuriti, razžariti, razbeliti, razgreti, razpaliti, raznetiti peč; d. i. durch ein Loch schießen, streliti, streljati skozi —; *fig.* in Hitze setzen, pregreti, vneti, od. uneti, vnemati.

Durchfiedeln, *v. a.*, preškripati.

Durchfinden, sich, *v. r.*, znajti se kje, pot skozi kaj najti.

Durchfischen, *v. a.*, den Teich, preloviti ves ribnjak, preribčevati, loveč preiti, obiti.

Durchflammen, *v. a.*, prežariti, preplamiti, razplamiti; als Flamme erfüllen, in Flammen setzen, vneti, vnemati, pregreti, prežariti; *v. n.*, das Feuer flammt schon durch das Dach durch, plamen že liže streho, že šviga iz strehe.

Durchflattern, durch einen Ort, *v. n.*, skozi vihrati; einen Ort, *v. a.*, previhrati, preferkljati, preferčati, preferfrati, prefofotati, preferleti.
Durchflechten, *v. a.*, preplesti, prepletati, (n. p. lase s cvetjem).
Durchfliegen, *v. a.* u. *n.*, durch einen Ort, preleteti, preletati, preferčati; den ganzen Tag durchfliegen, ves dan letati, ves dan preleteti; f. auch **Durchflattern.**
Durchfliehen, *v. a.*, z. B. ein Gefilde, preteči, prebežati, prebegati, skozi kaj bežati.
Durchfließen, *v. n.*, durch etwas, skozi teči; von Papier, premakati, ne deržati černila, (močivni popir, močivnik), *böhm.* požirati, *serb.* probijati, f. **Fließen;** *v. a.*, preteči, pretekati; ein Bach durchfließt das Thal, potok teče po dolu, preteka dolino; Entzücken durchfließt mich, serce mi plava v veselji.
Durchflimmern, *v. n.*, prebliščati, preblišati, bliščati, blišati se, preblišati se, preblišcevati, trepiti skozi.
Durchflößen, *v. a.*, skoz plaviti, gnati.
Durchflöten, *v. a.*, prepiskati s postranko; von der Nachtigall, prepeti, prepevati, n. p. vso noč.
Durchfluchen, *v. a.*, prekleti, preklinjati; den ganzen Tag, ves dan kleti, prekleti.
Durchflüchten, *v. n.*, bežati, begati skoz.
Durchflug, der, prelet.
Durchfluß, der, pretok, prehod (vode).
Durchflüstern, *v. a.*, prešeptati, prečebljati.
Durchfluten, *v. a.*, valove gnati skozi.
Durchforschen, *v. a.*, preprašati, prepraševati, izpraševati, preiskati, preiskavati; f. auch **Forschen.**
Durchforschung, die, preiskovanje.
Durchforsten, *v. a.*, trebiti gojzd.
Durchforstungsschlag, der, trebitni, trebežni posek.
Durchfragen, *v. a.*, Alle durchfragen, vse prepraśati, prepraševati, izprašati, oprašati, prašati. eniga za drugim, vprašaje obiti, obhoditi.
Durchfressen, *v. a.*, prejesti, prejedati; z. B. von Mäusen, pregrizniti, pregristi, preglodati, preškernjati, prerebati; *v. r.*, prerediti, preživiti se ob tujem, ne ob svojem.
Durchfrieren, *v. n.*, premreti, premirati mraza, premerzniti, premerzovati, prezebsti, prezebati, prezebovati, razzebsti; ganz durchgefroren, ves zmerznjen.
Durchfröhnen, *v. a.*, z. B. die ganze Woche, ves teden tlako delati.
Durchfuchteln, *v. a.*, preguliti, preškripati, premlatiti, preklestiti, pregarbati (s ploskam).
Durchfühlen, *v. a.*, durch einen Körper, skoz kaj čutiti, prečutiti; alles nach der Reihe durchfühlen, vse prešlatati, pretipati eno za drugim.
Durchfuhr, die, prevoz, prevožnja.
Durchfuhr=, in Zstzg., prevozni, prevožnji.
Durchführen, *v. a.*, prepeljati, prepeljevati, skoz peljati, prevoziti, prevažati. *fig.* opraviti, dognati kaj, izdelati jo, izviti jo, izpeljati; f. auch **Beweisen.**
Durchfuhrgut, das, prevozno blago.
Durchfuhrhandel, der, prevozna kupčija.
Durchführung, die, izveršba, izpeljava.
Durchfuhrverbot, das, prepoved prevožnje, prevozna prepoved.
Durchfuhrzoll, der, prevoznina, prevozni col*.
Durchfüllen, *v. a.*, napolniti, prepolniti; durchaus erfüllen, napolniti, napolnovati, prenapolniti, prenapolnovati.
Durchfunkeln, *v. n.*, prelesketati, premigljati, prebliščati, preblišati, svetiti se skoz —; *v. a.*, mit funkelndem Scheine erfüllen, razsvetliti, razbliščati, razblišati.
Durchfurchen, *v. a.*, prebrazditi, prebrazdovati; durchfurchte Stirn, nabrano, zgerbančeno čelo.
Durchfuttern, *v. a.*, podstaviti, podšiti.
Durchfüttern, *v. a.*, durch Futter erhalten, preživiti, prepičati, prekermiti, prepasti; der Reihe nach bis zum Ende, napičati, nakermiti.
Durchgackern, *v. a.*, z. B. die ganze Nacht, vso noč prekokotati.
Durchgaffen, *v. n.*, prezijati, zijati skoz.
Durchgähnen, *v. a.*, z. B. die ganze Nacht, vso noč se mu je zdehalo, auch prezevati.
Durchgähren, *v. n.*, prevreti; bei Kohlenbrennern so viel als durcheimern, f. dieses.
Durchgällen, *v. a.*, prežolčiti, ožolčiti, pregreniti.
Durchgang, der, die Handlung, prehod, prehajanje, prelaz, hod, hoja skozi —; von Waaren, prevoz; der Ort, prehodišče, prehodiše, prelazišče, prelaziše, prelaz; den Durchgang gestatten, dopustiti komu, da sme skozi (n. p. skoz hišo) hoditi, *mont.* prekop, *mus.* prehod.
Durchgangbar, *adj.*, prehodin, prehodljiv.
Durchgänger, der, f. **Deserteur.**
Durchgängig, *adj.*, allgemein, občen, splošen, povsoten; Durchgang habend, z. B. ein Haus, hiša s prehodam, hiša, skozi ktero se sme hoditi; *adv.*, insgesammt, überall, sploh, skoz in skoz, po vsem, v obče; es ist durchgängig Sitte, povsod je navada.
Durchgänglich, f. **Durchgangbar.**
Durchgangs=, in Zstzg., prehodni, prevozni.
Durchgangsgerechtigkeit, die, pravica do prehoda, pravica, skozi (kako hišo, vert, i. t. d.) hoditi.
Durchgangsgut, f. **Durchfuhrgut.**
Durchgangshandel, f. **Durchfuhrhandel.**
Durchgangszoll, f. **Durchfuhrzoll.**
Durchgärben, *v. a.*, prestrojiti, ustrojiti dobro (kožo); f. **Durchprügeln.**
Durchgäten, *v. a.*, prepleti, opleti, pleti.
Durchgehen, *v. n.*, durch einen Ort, preiti, iti, hoditi skozi —; durch ein Wasser gehen, prebresti vodo; der Schuß ging nicht durch, oblica, svinčenka ni prebila, prederla; er

ging mitten durch, med njimi je skozi šel; flüchtig werden, uiti, uhajati, pobegniti, ubežati, uteči, unesti jo, oditi (brez plačila); mit dem Gelde durchgehen, unesti dnarje; von Pferden, razteči se, v tek se spustiti, zagnati, uiti; der Vorschlag ist durchgegangen, nasvet je obveljal, je bil sprejet, (za dobriga) spoznan; die Sache ist glücklich durchgegangen, srečno se je izšlo, izteklo; von einer Ritze, skozi počiti; *v. a.*, durchgehen einen Raum, preiti, prehoditi; ein Buch, prebrati, pregledati; eine Rechnung, pregledati, pregledovati; die Sohlen, Schuhe, (auch als *v. r.*), prehoditi, prenositi; die Füße, shoditi; die halbe Welt, pol sveta obiti, obhoditi; einen Wald, iti, hoditi skozi gojzd.

Durchgehend, *adj.*, skoz gredoč, prehoden; durchgehende Waaren, prevozno blago.

Durchgehends, *adv.*, povsod, vselej, po vsem, po vsakem, skoz in skoz, sploh; das taugt durchgehends nicht, to vse skup, vsečiherno nič ne velja.

Durchgeigen, *v. a.*, pregosti; die Stadt durchgeigen, gosti po mestu, mesto pregosti.

Durchgeißeln, *v. a.*, prebičati, prešibati, našibati, skozi kak kraj gnati in tepsti.

Durchgeleiten, *v. a.*, spremiti, spremljati, sprevoditi, sprevajati skozi kak kraj.

Durchgerben, s. **Durchgärben.**

Durchgießen, *v. a.*, preliti, prelivati, precediti, precejati, uliti, ulivati skoz —.

Durchgirren, *v. a.*, pregučati, prekruliti, (n. p. ves dan), kruliti, gučati po (n. p. gojzdu).

Durchglänzen, *v. n.*, svetiti se skozi kaj, presijati.

Durchgleiten, *v. n.*, zmuzniti se skozi, zlesti skozi kaj.

Durchglimmen, *v. n.* u. *a.*, pretleti, tleti skoz.

Durchglitschen, *v. a.*, zdersniti, zdersati, predersati se skoz kaj; s. auch **Durchgleiten.**

Durchglühen, *v. a.*, razbeliti, prežariti, razžariti; durchglühet, razbeljen, razžarjen, *fig.* razplameniti, vneti, vnemati.

Durchgraben, *v. a.*, prekopati, prekopavati; *v. r.*, prekopati se.

Durchgrämen, *v. a.*, pretarnati, tarnati, žalovati.

Durchgrasen, *v. a.*, travo popasti.

Durchgreifen, *v. n.*, skoz prijeti, prijemati, skoz seči, segati, pretakniti, pretikati roko; der Hut ist durchgegriffen, klobuk se je izlizal, ogulil od vedniga prijemanja; ohne Umschweife handeln, poprijeti, poprijemati se krepko kake reči, globoko seči, krepko in naravnost delati; *v. a.*, die Kälte durchgreift mich, mraz me prevzema.

Durchgreifend, *adj.*, krepek, močen, oster, terden.

Durchgriff, der, preseg, seganje skozi kaj.

Durchgrübeln, *v. a.*, pretuhtati, dobro premisliti, premodrovati, premišljevati, preiskovati, prevertovati.

Durchgründen, *v. a.*, do dna, do konca dognati; s. auch **Ergründen.**

Durchgrunzen, *v. a.*, z. B. den ganzen Tag, prekruliti, kruliti ves dan.

Durchgucken, *v. n.* u. *a.*, skoz lukati, skoz gledati, polukati, polukniti, lukati skozi kaj; in allen Theilen, pregledati, pregledovati, preiskati, preiskovati.

Durchgurgeln, *v. a.*, durchjagen, po gerlu, pognati, zapraviti, zapravljati, zapiti, zapivati, zapijati.

Durchguß, der, preliv, prelivanje; Ausgußstein, lijak; Werkzeug, flüßige Körper durch dasselbe zu gießen, (Durchschlag), lij.

Durchhaben, *v. a.*, ich habe das Buch durch, prebral, dobral sim bukve.

Durchhacken, *v. a.*, presekati, presekovati, prerobiti; mit dem Schnabel, prekljevati.

Durchhageln, *v. i.*, es hagelt durch, toča leti, pada skoz —, prebija.

Durchhaken, *v. a.*, prepikniti, s kljuko prevleči, potegniti skozi.

Durchhalftern, sich, *v. r.*, prekomatati se, mühsam, komej prekomatati se, izkobaljati se, preplesti, izviti se.

Durchhallen, *v. n.* u. *a.*, razlegati se skoz, predreti, predirati; der Donner durchhallte Berg und Thal, grom je bučal, se je razlegal po gorah in dolinah.

Durchhalten, *v. a.*, vse po versti deržati.

Durchhämmern, *v. a.*, prekovati, pretolči, prebiti.

Durchhandel, s. **Transitohandel.**

Durchharken, *v. a.*, durchrechen, pregrabiti.

Durchhärmen, *v. a.*, v žalosti preživeti; s. **Durchgrämen.**

Durchharren, *v. a.*, prečakati, prečakovati, ves dan čakati.

Durchhärten, *v. a.*, das Eisen, prekaliti, do dobriga sterditi.

Durchhau, der, presek, preseka, (preska).

Durchhauchen, *v. n.* u. *a.*, predahniti, predihniti, predihati, sopsti, dahniti, dihati skoz; in die Hände, hukati.

Durchhauen, *v. a.*, presekati, presekavati; Alles durchhauen, vse posekati; *v. r.*, sich hauend einen Weg bahnen, presekati se, z mečem si pot narediti, premahati se; s. a. **Durchprügeln.**

Durchhaus, das, hiša s prehodam, prehodna hiša.

Durchhecheln, *v. a.*, premikati, oderzati, pregrebenati, prerešetati, presoditi, na mikavnik djati, devati, prečesavati, precejati.

Durchheitern, s. **Erheitern.**

Durchheitzen, *v. a.*, prekuriti, razkuriti, raznetiti, razgreti, razgrevati, razpaliti.

Durchhelfen, *v. n.*, skoz pomoči, pomagati; Jemanden, pripomoči, pomagati iz nadloge komu; *v. r.*, sich durchhelfen, presekati se, pomoči si, izplesti se, rešiti se, izkopati se.

Durchhellen, *v. a.*, prejasniti, razsvetliti, razjasniti, razsvetiti, razdaniti.

Durchherrschen, *v. a.*, pregospodovati;

weite Reiche, nad velikimi deržavami vladati.

Durchhetzen, *v. a.*, durch einen Ort, Raum hetzen, goniti skozi; Jemanden, dražiti, šuntati.

Durchheulen, *v. n.*, hier heult der Wind nicht durch, tu ne preteluje, do sem ne verši veter; *v. a.*, pretuliti, prerjuti, (n. p. gojzd, ves dan), rjuti po gojzdu.

Durchhieb, der, presek.

Durchhin, skoz, tje skoz; s. Hindurch.

Durchhinken, *v. n.*, prešópati, prešantati, noch mehr verächtl. prekrevljati, preševdrati, skozi švedrati.

Durchhitzen, *v. a.*, razbeliti, močno razgreti.

Durchhobeln, *v. a.*, preoblati*, preskoblati.

Durchhohlen, **Durchholen**, *v. a.*, preiskati; der Wind hat uns gehörig durchgeholt, veter nas je dobro pretresel, premahal; s. auch Durchprügeln.

Durchhöhlen, *v. a.*, prevotliti, preluknjati; mit dem Stemmeisen, predolbsti; mit dem Bohrer, prevertati uff.

Durchhöhnen, *v. a.*, jako zasmehovati koga.

Durchholzen, s. Durchhauen.

Durchhorchen, *v, a.*, er durchhorcht alle Winkel, povsod prisluškuje, posluša, ušesa nastavlja.

Durchhören, *v. a.*, slišati skozi.

Durchhüpfen, *v. n.* u. *a.*, preskočiti, preskakati, skočiti, skakati skoz —; preskakkljati, preskakati (n. p. vse travnike).

Durchhuschen, *v. n.*, splaziti, zmuzniti se.

Durchhusten, *v. a.*, z. B. die ganze Nacht, vso noč prekašljati, prekašljavati.

Durchirren, *v. a.*, pretavati, prebloditi, po čem hoditi, tavati, klatiti se; mit den Augen durchirren, z očmi preleteti, prehoditi.

Durchjagen, *v. a.*, skoz gnati, goniti; auf der Jagd durchziehen, skoz goniti, preloviti, loviti (kje); den Wald, pregoniti gojzd; sein Vermögen, premoženje pognati, poganjati, zapraviti, zapravljati, potratiti, zadjati; du wirst die Zwanziger durchjagen, boš veter dal dvajseticam; *v. r.*, gnati se, dirjati naglo skoz —.

Durchjammern, *v. a.*, prežalovati, pretarnati (n. p. vse dni).

Durchjäten, s. Durchgäten.

Durchjauchzen, *v. a.*, prevriskati, preukati, ukati.

Durchjubeln, s. Durchjauchzen.

Durchkälten, *v. n.*, premraziti, prehladiti se, prezebsti.

Durchkämmen, *v. a.* u. *r.*, prečesati, razčesati se, und koga.

Durchkämpfen, *v. a.*, dognati, dokončati, izdelati; im Kampfe zubringen, prebojevati, prevojskovati se, v boju živeti; *v. r.*, presekati se, premahati se.

Durchkäuen, *v. a.*, prežvečiti, žvečiti, prežvekovati; einen Satz bis zum Eckel zergliedern, do sitiga razložiti, razlagati.

Durchkehren, s. Durchfegen.

Durchkeifen, *v. a.*, preregljati, prelajati (n. p. vso hišo).

Durchkeltern, *v. a.*, premastiti, pretlačiti, prehoditi,iopreprešati*.

Durchkennen, *v. a.*, poznati skozi.

Durchkeuchen, *v. a.*, prestokati, prekrehati.

Durchkeulen, *v. a.*, prebiti, prebijati (s palico, s kolcam), nabiti.

Durchkitzeln, *v. a.*, našegetati, ošegetati, prešegačkati, osegetati, nažgečkati.

Durchklären, *v. a.*, precediti, prebistriti, prečistiti, prečiščati, prečišati.

Durchklauben, *v. a.*, prebrati, prebirati.

Durchklecken, *v. a.*, preliti, prelivati, pretočiti, pretakati.

Durchklemmen, *v. n.*, sich durch einen kleinen Raum durchdrängen, preriti, prerivati, preplaziti se.

Durchklettern, *v. n.*, preplezati.

Durchklimmen, *v. a.*, prelesti, prelazovati.

Durchklimpern, *v. a.*, prebrenkati, preklenkati.

Durchklingeln, *v. a.*, prežvenkljati.

Durchklingen, *v. n.*, žvenkljati, zvoniti skozi (vas).

Durchklopfen, *v. a.*, klopfend durch eine Oeffnung, preterkati, preterkljati; mit Klopfen durchdringen, pretolči, pretepsti, pretepati; den Rock durchklopfen, pretepsti suknjo; Freude durchklopft mein Herz, serce mi tolče (od) veselja; s. auch Durchprügeln.

Durchkneipen, *v. a.*, prešćeniti, preseniti, prešcipati, prešipati.

Durchkneten, *v. a.*, pregnjesti, premesiti, zamesiti.

Durchknien, *v. a.*, die ganze Nacht, vso noč preklečati.

Durchkochen, *v. a.*, prekuhati, razkuhati, razvariti; *v. n.*, prekuhati se.

Durchkollern, *v. n.*, prederčati.

Durchkommen, *v. a.*, durch einen Ort, priti, iti skoz; aus einer Verlegenheit, izpraviti, izmotati se, izviti se, izplesti se, rešiti se, izgnjesti se; kaum durch den Schnee, Schutt, komaj pregaziti sneg, prebresti; s. auch Entkommen; in der Welt durchkommen, preživiti se.

Durchkönnen, *v. n.*, er kann nicht durch, ne more skozi (iti, priti).

Durchkosten, *v, a.*, prekusiti, vse pokusiti, pokušati.

Durchkrächzen, *v. a.*, prekrokati kaj, krokati po čem.

Durchkrämpeln, *v. a.*, prerahljati, pregrebenati; gut durchkrämpeln, prekertačiti.

Durchkratzen, *v. a.*, preprasknliti, u. preprasniti, prepraskati.

Durchkräuseln, *v. a.*, prekodrati, razkodrati.

Durchkreischen, *v. n.*, dreti se, vreščati, vrešati skoz, po.

Durchkreisen, *v. n.*, prekrožiti, verteti se skoz.

Durchkreuzen, sich, *v. r.*, die Wege durchkreuzen sich, poti se križate, križem, v kriż

greste, so križpota; ihre Wünsche durchkreuzen sich, vsak želi drugo, njih želje so si nasproti; *v. a.*, ich durchkreuze das Meer, morje križem prehajam, križem prehodim morje; Alles durchkreuzen, prestakniti, prestikati, vse stakniti; Blitze durchkreuzen die Luft, bliski prekrižavajo obnebje.

Durchkreuzung, die, križanje, prekriževanje, obhoja.

Durchkriechen, *v. n.*, prelesti, prelaziti; s. auch **Herauskriechen.**

Durchkriegen, *v. a.*, vdeti, vdevati, deti v, devati v.

Durchkrüppeln, sich, *v. r.*, prekrevljati.

Durchkugeln, *v. n.*, pretakati, takati se skozi, po.

Durchkühlen, *v. a.*, prehladiti, dobro ohladiti.

Durchkümmern, *v. a.* u. *r.*, prežalovati, prezdihovati.

Durchlachen, *v. n.*, presmejati se, smejati se skoz.

Durchlangen, *v. n.* u. *a.*, dati, pomoliti, podati skoz, seči, segati skoz.

Durchlängen, *v. a.*, nach *V.* predolgati, predolgovati.

Durchlärmen, *v. a.*, prehrumeti, preropotati, prešundrati, n. p. vso noč.

Durchlaß, der, prepust, puščanje, pušanje; s. **Durchschlag** bei Eisenbahnen, prelaz.

Durchlassen, *v. a.*, pustiti, spustiti, spuščati, spušati skoz, n. p. skoz vrata; das Leder läßt Feuchtigkeit durch, usnje pušča, puša; durchfließen lassen, puščati, pušati; Erze, Getreide, Sand, Silberzaine, prepustiti, prepuščati, prepušati, presejati, prečiniti; eine Flüßigkeit durchlassen, precediti, precejati.

Durchlassend, *adj.*, puščajoč, pušajoč.

Durchlaucht, die, svetlost, svitlost, *böhm.* jasnost; Euere herzogliche Durchlaucht werden geruhen, blagovolite svetli vojvoda.

Durchlauchtig, *adj.*, svitli; durchlauchtigster, presvitli.

Durchlauern, *v. a.*, preprežati, prečakati, (n. p. nekaj ur).

Durchlauf, die, preték, pretok; eine Krankheit, s. **Durchfall;** der Ort, wodurch etwas läuft, pretekališče, pretekališe; der Durchlauf von Barschaften, prehod gotovine.

Durchlaufen, *v. n.*, durch einen Ort, teči skoz, preteči, pretekati, predirjati; *v. a.*, die Schuhe, čevlje prehoditi, razteči; ein Buch, preleteti z očmi, naglo pregledati; die Welt, den Himmel, die Geschichte, die Rechnung, die Stadt, preteči, pretekati, obtekati; das Gerücht durchlief die ganze Stadt, ta govorica se je razšla, raznesla po vsem mestu; ein kalter Schauer durchläuft mich, groza me sprehaja, obhaja, spreletuje.

Durchlaufend, *adj.*, prehoden.

Durchläutern, *v. a.*, prečistiti, očistiti, prečiščati, prečišati.

Durchleben, *v. a.*, preživeti, prebiti, živeti.

Durchlecken, *v. a.*, prelizati.

Durchleiern, *v. a.*, pregosti, odgosti, prebrenkati, odbrenkati.

Durchleiten, *v. a.*, prepeljati, skozi peljati, voditi, spremiti, spremljati.

Durchlenken, *v. a.*, voditi, ravnati, vižati(?) skoz —.

Durchlernen, *v. a.*, zučiti se česa, vsega se naučiti.

Durchlesen, *v. a.*, prebrati, prebirati, *serb.* pročitati, proučiti.

Durchleuchten, *v. n.*, durchscheinen, presijati, skoz svetiti (se); durch und durch leuchten, razsvetiti, presvetiti; überall leuchtete Eitelkeit durch, povsod se je kazala, vidila nečimurnost; einem durch einen Ort, skoz posvetiti, svetiti komu; *v a.*, alle Winkel durchleuchten, vse kote razsvetliti.

Durchlichten, *v. a.*, einen Wald, izrečiti, iztrebiti, prebrati gojzd.

Durchliegen, *v. a.*, den ganzen Tag, ves ljubi dan preležati; sich durchliegen, *v. r.*, wund liegen, obsenjiti se, senjiti se, senje dobiti, dobivati, senjast biti, preležati se (dieses letzte in allen slav. Mundarten).

Durchlispeln, *v. a.*, prešepetati, prečeblati, prešumljati, šumotljati.

Durchloben, *v. a.*, vse pohvaliti.

Durchlochen und **Durchlöchern,** *v. a.*, preluknjati, luknjo narediti, narejati; eine Röhre udgl., pretulhati, tulhati; mit dem Bohrer, prevertati uff.; ein Kleid, pretergati, raztergati.

Durchlocken, *v. a.*, vabiti skoz —.

Durchlockern, *v. a.*, die Erde, prerahljati, razrahljati, dobro rahljati.

Durchlodern, *v. n.*, skozi švigniti, švigati, planiti, preševigati, preplameneti; das Feuer loderte überall durch, plamen je lizal, je švigal, je segal iz vsih strani.

Durchlüften, *v. a.*, prevetriti, prevetrati, prevetrovati, presapiti, presapljati, (n. p. izbo, odpreti jo, da jo prežene veter).

Durchlügen, sich, *v. r.*, odlagati se, prelagati se, z lažmi preklatiti se (po svetu), z lažmi odrezati se, pomagati si.

Durchlungern, *v. a.*, prelenariti.

Durchmachen, *v. a.*, izdelati, izdelovati, napraviti, dokončati, dokončevati; *v. r.*, s. **Fortmachen.**

Durchmähen, *v. a.*, prekositi; Alles abmähen, pokositi.

Durchmahlen, *v. a.*, premleti, somleti, omleti.

Durchmäckeln, *v. a.*, premešetariti, mešetariti; alles durchmäckeln, vse pregrajati, v vsakem jajcu najti dlako.

Durchmarsch, der, prehod, marš*.

Durchmarschiren, *v. n.*, skoz iti, hoditi, marširati*.

Durchmeckern, *v. a.*, premeketati; den Wald, premeketati gojzd, meketati po gojzdu.

Durchmeißeln, *v. a.*, predolbsti.
Durchmeistern, *v. n.*, pretresti, pretresati, pretresovati, prerešetati.
Durchmelken, *v. a.*, premolsti, zmolsti, molsti do dobriga.
Durchmengen, *v. a.*, premešati, razmešati, zmešati.
Durchmeßbar, *adj.*, premérljiv.
Durchmessen, *v. a.*, umériti, premériti, razmériti, premérjati.
Durchmesser, der, premér, premérnik, nach *V.*, der dem bloßen Ausmaße nach ausgefüllte, presredje; mit einem Inhalte, premérnik; der gerade, ravnik; der schiefe, poveznik; der quere, prečnik, poprečnik.
Durchmischen, *v. a.*, premešati, razmešati.
Durchmisten, *v. a.*, pognojiti, nagnojiti dobro.
Durchmodern, *v. n.*, pretrohneti, strohneti skoz, razperhniti, sperhniti, spreperéti, preperéti; durchmodert, trohljen, sperel.
Durchmühen, sich, *v. r.*, potruditi se skoz kaj.
Durchmurmeln, *v. a.*, premermrati, prežvergljati, prevervrati, prežebrati; ein Bach durchmurmelt das Thal, potok šumlja (*serb.* žubori, romoni) po dolu.
Durchmustern, *v. a.*, pregledati, pregledavati; er muß alle Leute durchmustern, on mora vse ljudi obrati, ozijati; durchsuchen, pregledati, preiskati, preiskovati, prerešetati.
Durchnachten, s. **Uebernachten.**
Durchnageln, *v. a.*, prežebljati, prebiti s klincam, pretolči.
Durchnagen, *v. a.*, preglodati, pregrizniti, ogrizniti, prejesti, jesti, pregristi, pregarati; *v. r.*, preglodati se.
Durchnähen, *v. a.*, prešiti, prešivati; *v. r.*, sich die Finger durchnähen, razšiti si perste, razbosti si jih šivaje.
Durchnarren, *v. a.*, seine Jahre, prenorčevati.
Durchnäßen, *v. a.*, durchnetzen, premočiti, razmočiti, premakati, razmakati; durchnäßter Weizen, zamočena pšenica; do polti zmočiti.
Durchnebeln, *v. n.*, kaditi se, megliti se skoz.
Durchnehmen, *v. a.*, *phys.* skoz vzeti, jemati; einen Gegenstand, pregledati, prebrati, naučiti se do konca, reč dognati, se je popolnama lotiti, prijeti.
Durchnetzen, s. **Durchnäßen.**
Durchnüstern, *v. a.*, prebercati, preberkljati.
Durchölen, *v. a.*, preoliti, z oljem politi, napolniti, premazati.
Durchorgeln, *v. a.*, preorglati, zorglati.
Durchpaß, der, prehod; Engpaß, soteska.
Durchpassiren, *v. n.*, skoz iti, hoditi, prehoditi; s. **Durchgehen.**
Durchpatschen, *v. n.*, prepljoskati; *v. a.*, izpljoskati koga.
Durchpauken, s. **Durchprügeln.**
Durchpeitschen, *v. a.*, pretepsti, pretepati, prebičati, s silo gnati, tirati skozi.
Durchpelzen, s. **Durchprügeln.**
Durchpfeffern, *v. a.*, napoprati, opoprati, preštupati.
Durchpfeifen, *v. a.*, eine Arie, prežvižgati, dožvižgati, žvižgniti, žvižgati skoz kaj.
Durchpfeilen, *v. a.*, (s pšico) prestreliti, prestreljati.
Durchpflanzen, *v. a.*, nasaditi, zasaditi.
Durchpflastern, s. **Pflastern.**
Durchpflücken, *v. a.*, prebrati, prebirati, potergati.
Durchpflügen, *v. a.*, preorati, razorati kaj, orati skoz.
Durchpichen, *v. a.*, presmoliti, posmoliti.
Durchpicken, *v. a.*, prekavsniti, prekavsati, prekljevati.
Durchpilgern, *v. a.*, preromati, prepopotvati; die Welt durchpilgern, obhoditi, obromati ves svet.
Durchpipen, *v. n.*, prečivkati, čivkati skoz.
Durchpissen, *v. a.*, prescati, preščivati, precurati.
Durchplagen, sich, *v. r.*, premučiti, pretruditi se, ubijati se (ves čas).
Durchplappern, *v. a.*, preblebetati, prežlobodrati, prekvasiti, prekloboštrati, preklepetati, n. p. ves dan.
Durchplärren, *v. n.*, predreti, dreti, prevekati, dreti se, lado gnati (n. p. vse ljube dni).
Durchplätschern, *v. a.*, prepluskati, preploskati.
Durchplaudern, s. **Durchplappern.**
Durchpleutern, *v. a.*, den Wald, les prebrati, prebirati.
Durchplumpen, *v. n.*, preštorkljati, telebiti skoz, bunkniti skoz, šterbunkniti skoz.
Durchplündern, *v. a.*, z. B. alle Häuser, poropati, obropati, opleniti.
Durchpochen, *v. a.*, preterkati, prebiti, preklepati, pretolči, pretleči.
Durchpoltern, *v. a.*, preropotati kaj, ropotati po čem.
Durchprasseln, *v. a.*, prebrasketati, predrasketati, prepokljati, pokljati skoz.
Durchprassen, *v. a.*, ganze Wochen, po cele tedne požreševati; das Vermögen durchprassen, s. **Verprassen.**
Durchpredigen, *v. a.*, izpridigovati, prepridigovati.
Durchpressen, *v. a.*, pretlačiti, skoz tlačiti, prežmeti u. prežeti, prežemati, prepresati*, skoz kaj tlačiti, spraviti; den Saft durchpressen, iztisniti, precediti.
Durchpritschen, *v. a.*, izploskati koga.
Durchproben, *v. a.*, poskusiti, poskušati, (n. p. vse vina).
Durchprüfen, *v. a.*, sprašati, sprašievati vse po redu.
Durchprügeln, *v. a.*, pretepsti, pretepati, pretepavati, premlatiti, nažgati, naklepati, oklestiti, nakuriti, nabiti, naščkati, napokati, nadegati, namazati, natleči itd.

Durchpuffen, *v. a.*, prežokati, nažokati, nabunkati koga.

Durchquälen, sich, s. Durchplagen, sich.

Durchqualmen, *v. n.*, kaditi se skoz —, zakaditi kaj.

Durchquellen, *v. n.*, skoz teči, vervrati.

Durchquetschen, *v. a.*, premečkati, pretreti; den Saft, pretisniti, precediti.

Durchrädern, *v. a.*, presejati, prerešetati, prečiniti.

Durchragen, *v. n.*, premoleti, moleti, šterleti skozi kaj.

Durchrammeln, Durchrammen, *v. n.*, zabiti kole v zemljo; s. Rammen.

Durchranken, *v. n.*, prerasti, previjati se skoz, preopletati se.

Durchrasen, *v. a.*, predirjati, prenoreti, predivjati n. p. noč in dan; die Stadt durchrasen, ves zdivjan predirjati mesto, leteti po mestu; der Sturm durchraset den Wald, vihar divja, razsaja po gojzdu.

Durchraspeln, *v. a.*, prepiliti, prerašpati*.

Durchrasseln, *v. n.* u. *a.*, preropotati, prederdrati kaj, ropotati po čem.

Durchrauchen, *v. n.*, es raucht durch, kadi se, dimi skozi; der Ofen raucht durch, skoz peč se kadi; *v. a.*; s. Durchräuchern.

Durchräuchern, *v. a.*, prekaditi, prekajati kaj, kaditi po čem; Fleisch, posušiti, sušiti, na dim obesiti, obešati.

Durchraufen, sich, *v. r.*, prepuliti, puliti se, prelasati se.

Durchrauschen, *v. n.*, prešumeti, prehrumeti, šumeti po čem, izpod česa.

Durchrechen, *v. a.*, pregrabiti.

Durchrechnen, *v. a.*, prešteti, preštevati, prerajtati, prerajtovati od konca do konca.

Durchregieren, *v. a.*, z. B. zehn Jahre, deset let prevladati, prekraljevati, precesariti.

Durchregnen, *v. i.*, es regnet durch, dež gré skoz, premaka, skoz dežuje, moči; durchregnet, ves moker, moker do polti.

Durchreiben, *v. a.*, premeti, prelizati, pregoliti, nach *M.* pretreti; wund reiben, do kervaviga ožuliti, otiskati, pregarati (*Pot.*)

Durchreichen, *v. a.*, langen, poseči, seči, segati skoz kaj; jemanden etwas durch das Fenster, komu kaj skoz okno podati, podajati; *v. n.*, skoz doseči, preseči.

Durchreise, die, prehod, memohod, pot, potovanje skoz —; bei meiner Durchreise, ko sim tod popotval, memo šel, ko pojdem memo; bei der Durchreise durch Cilli, potovaje, gredoč skoz Celje, na poti skoz Celje.

Durchreisen, *v. n.*, skoz iti, skoz hoditi, popotovati, tod, ondod iti, hoditi; *v. a.*, viele Länder, veliko dežel preiti, prehoditi, prepotvati, obiti, obhoditi.

Durchreisender, der, popotnik, popotni človek, etwa auch prehodnik.

Durchreißen, *v. a.*, pretergati, tergati, raztergati, razčesniti, razčehniti; *v. n.*, pretergati, raztergati, tergati se, prečesniti se, razčesniti se, prelizati se.

Durchreißer, der, tergač.

Durchreiten, *v. n.*, durch ein Wasser usf., skoz jezditi; ich bleibe nicht hier, ich reite nur durch, ne ostanem tukej, le memo jezdim; *v. r.*, sich durchreiten, wund reiten, osenjiti se, ožuliti se jezdé, prejezditi se, durchritten, senast, ožuljen, otiskan, *serb.* osadneti; *v. a.*, die Stadt durchreiten, prejezditi, preježati, prejahati mesto.

Durchrennen, *v. n.*, skoz dirjati; *v. a.*, jemanden durchrennen, predreti, predirati, presuniti, prebosti, prebadati koga; die Stadt durchrennen, predirjati, preleteti, preteči, pretekati, obtekati mesto.

Durchriechen, *v. n.*, skoz dišati, prevonjati, preduhati, skoz duhati, vohati.

Durchrieseln, *v. a.*, der Bach durchrieselt die Aue, potok precurljava, prešumljava trato, šumlja, teklja po trati.

Durchriffeln, s. Durchhecheln.

Durchringen, s. Durchkämpfen.

Durchrinnen, *v. n.*, skoz teči, curljati; aus dem Gefäß rinnt es durch, ta posoda pušča, puša; *v. a.*, die Felder durchrinnen, teči po polji.

Durchriß, der, prepoč, prepok, preterg.

Durchritt, der, prejezd, preježa, jahanje skoz —; bei seinem Durchritt, ko je tod mimo jezdil.

Durchritzen, *v. a.*, preprasniti, preprasknitī, prepraskati, razpraskati.

Durchröhren, *v. n.*, skoz curleti, curljati; s. auch Durchrieseln.

Durchrollen, *v. n.* u. *a.*, die Kugel, skoz potočiti, potakati; die Wäsche, prelikati, premongati, *böhm.* převaleti; der Donner durchrollt die Luft, grom ropoče, bobni po oblacih; skoz točiti se, vertiti se.

Durchröschen, *v. a.*, *mont.*, prekopati skalo, vodo skoz skalo napeljati, vodo preskaliti (*Ravnik.*).

Durchrosten, *v. n.*, prerujaveti; durchrostet, povsod, ves rujnat, rejnat, rijnat.

Durchrösten, *v. a.*, precvreti, spražiti.

Durchrücken, *v. a.*, skoz pomakniti, skoz pomikati; s. auch Durchmarschiren.

Durchrudern, *v. n.* u. *a.*, preveslati, veslati skoz —, voziti se skoz.

Durchrufen, *v. a.*, preklicati, prezvati kaj, klicati po čem (n. p. po vsi hiši).

Durchruhen, *v. a.*, die ganze Nacht, vso noč počivati.

Durchrühmen, *v. a.*, alle Vorzüge, vse predstva pohvaliti, prehvaliti, jako hvaliti, slaviti.

Durchrühren, *v. a.*, umesti, umešati, premešati, razmešati, zmešati.

Durchrutschen, *v. n.*, skoz splaziti se, zmuzniti se.

Durchrütteln, *v. a.*, pretresti, pretresati, premakatati.

Durchsäbeln, *v. a.*, presekati s sablo, presablati.
Durchsäen, *v. a.*, presejati, presevati, povsod posejati.
Durchsägen, *v. a.*, prežagati, in einigen Gegenden auch prepiliti.
Durchsalben, *v. a.*, namaziliti.
Durchsalzen, *v. a.*, usoliti, nasoliti, presoliti.
Durchsäuern, das Brot, *v. a.*, skvasiti, kvasiti, kvas zamesiti, prekisati, razkisati; *v. n.*, skvasiti se, prekisati se, razkisati se.
Durchsaugen, *v. a.*, presesati, sesati skoz.
Durchsäuseln, *v. a.*, prepihljati, prepihati, prešumljati, prešumetljati kaj.
Durchsausen, *v. n.* u. *a.*, prešumeti, prehrumeti, preveršeti, prevrešati, prebučati; der Wind durchsaust den Wald, veter buči, verši, šumi po gojzdu.
Durchschaben, *v. a.*, prestergati, prestrugati, preškrabati; durchschabt, von Kleidern, pretergan, prenošen, zlizan, preguljen.
Durchschaffen, *v. a.*, skoz kaj spraviti, spravljati.
Durchschäckern, *v. a.*, prečebljati, prešaliti se.
Durchschallen, *v. n.*, skoz glasiti se, razlegati se; *v. a.*, preglasiti, preglašati, predoneti, doneti po —, naj več doneti, glasiti se.
Durchschärfen, *v. a.*, dobro nabrusiti, naostriti.
Durchscharren, *v. a.*, prestergati, pregerbati, preriti, prerivati, preorati.
Durchschaudern, *v. a.*, ein Grauen durchschaudert ihn, spreleti ga, obide ga groza, zona, jel se je tresti, trepetati.
Durchschauen, *v. n.*, skoz gledati, lukati; *v. a.*, pregledati, pregledovati, razgledati, previditi, spoznati kaj; s. a. **Durchblicken**.
Durchschauern, s. **Durchschaudern**.
Durchschaufeln, *v. a.*, einen Weg durch den Schnee, prekidati sneg; Getreide, preveti, prevejati, pregrebati, premetati.
Durchscheinen, *v. n.*, skoz sijati; *v. a.*, obsijati skozi kaj, razsvetiti, prosvetiti; durchscheinen lassen, s. **Andeuten**.
Durchschelten, *v. a.*, ozmérjati, okregati, ošteti dobro.
Durchscheren, *v. a.*, prestriči.
Durchscherzen, *v. a.*, prešaliti, šaliti se, v šali preživeti.
Durchscheuchen, *v. a.*, prepoditi, preplašiti, razplašiti, prestrašiti, ostrašiti.
Durchscheuern, *v. a.*, prečistiti, prerešetati, pretresti, pretresati; die Aermel, *fig.* pregoliti, predergniti rokave.
Durchschicken, *v. n.*, poslati, pošiljati, odpraviti koga skoz —; razposlati po (n. p. po vsem mestu).
Durchschieben, *v. a.*, pretisniti, preriniti, skoz riniti; die Kugel, zagnati, zaganjati skoz.
Durchschieber, der, pah, zapah, prepah.
Durchschießen, *v. a.*, mit einem Schuße, prestreliti, streljati skoz; das Geld wurfweise, nametati, našteti; ein Buch mit Papier durchschießen, prevšiti, prevšivati, preložiti z belim popirjem; die Zeilen, razmakniti, razmikati, razrediti.
Durchschiffen, *v. n.* u. *a.*, das Meer, po morji prevoziti, prevažati se, po morji prepeljati se, morje prejadrati, preladijati†, obiti, prehoditi na barki morje.
Durchschimmern, *v. n.*, skoz lesketati se, skoz svetiti se; *v. a.*, prelesketati, prelesketavati, presijati, presevati, presijavati.
Durchschinden, *v. a.*, predreti, preguliti.
Durchschlafen, *v. a.*, prespati, prespavati.
Durchschlag, der, preboj, prelom; in den Küchen, cedilo, cedilnik, precejalo, scedilo; in den Pochwerken, mreža, rešeto; bei Schmiden, Schlossern, prebijak; bei Feuerwerkern, ein spitziger Pfrimen, šilo.
Durchschlagbar, *adj.*, prebojin.
Durchschlageisen, das, prebijač, prebijavno železo.
Durchschlagen, *v. a.*, prebiti, prebijati, pretolči, predreti, predirati, pretergati; durch ein Sieb festere, trockene Dinge, preravnati, presejati; flüßige, precediti, precejati, ceditі; durch ein Tuch, pretlačiti, prepustiti; jemanden sehr schlagen, pretepsti, pretepati; *mont.* prekopati; *v. r.*, sich durch die Feinde durchschlagen, izmahati se, premahati se, pretolči se, prebiti se; bei den Jägern, skoz mahniti; *v. n.*, skoz udariti, udarjati; das Papier schlagt durch, papir premaka, moči, ne derži tinte, *poln.* przebija, *serb.* propada; vom Regen, skoz iti; die Arzenei hat durchgeschlagen, zdravilo je pomagalo, prijelo.
Durchschlaghammer, der, prebijač, prebijavno kladvo.
Durchschlagtuch, das, cedilo, precejalo.
Durchschlängeln, sich, *v. r.*, zvijati, viti se skoz; nach dem *Serb.* vijugati se, krivudati se; der Weg schlängelt sich durch das Thal durch, oder durchschlängelt das Thal, (als *v. a.*), pot se vije po sredi doline.
Durchschleichen, *v. n.* u. *r.*, odplaziti se skoz, smukniti skoz, preplaziti se skoz, prelesti, prelaziti, izmakniti se, premuzniti se, premuzati se, prekrasti se, prevleči se.
Durchschleifen, *v. a.*, mit dem Schleifsteine, prebrusiti; auf einer Schleife, prevleči, skoz vleči, vlačiti na petlji, na locnji; verbotene Waaren, preplaziti, po tihotapsko, po kontrabantu prenesti blago; *v. r.*, sich durchschleifen, prelizati se, pregoliti se.
Durchschlendern, *v. n.* u. *a.*, potepati se, klatiti se, postopati po čem (n. p. po polji); durch den Garten, prehajati se, gambati, tavati po vertu.
Durchschlenkern, *v. n.*, prekinkati.
Durchschleppen, *v. a.*, preplaziti, vleči, vlačiti skoz —.
Durchschleudern, *v. a.*, predegati, predegavati, vreči, metati, degati skoz.

Durchschliefen, s. Durchschlüpfen.
Durchschlingen, *v. a.*, vplesti, zaplesti, oviti, ovijati, zapletati, vpletati.
Durchschlitzen, *v. a.*, razrezati, prerezati, razparati, preparati, razcepiti, razklati.
Durchschluchzen, *v. a.*, die Nacht, ihtiti se vso noč, preihtiti se.
Durchschlummern, *v. a.*, predremati, dremati.
Durchschlündet, *adj.*, poln jam, votlin, špilj.
Durchschlüpfen, *v. n.* u. *a.*, premuzniti, premuzati, prelesti, prelaziti, zmuzniti se skoz, smukniti skoz, vse kote prelaziti.
Durchschmachten, *v. a.*, prekoperneti, (n. p. več let), prehrepeneti, v hrepenenji, željah preživeti.
Durchschmarotzen, sich, *v. r.*, prešeškati se.
Durchschmauchen, *v. n.*, puhati skoz; *v. a.*, den ganzen Abend durchschmauchen, ves večer prepuhati, dobro napuhati, prepuhati.
Durchschmausen, *v. a.*, pregostovati (se).
Durchschmeißen, *v. a.*, skoz vreči, metati, bacniti.
Durchschmettern, *v. n.*, treščiti, trešiti, treskati po —, v —, skoz; *v. a.*, die Lüfte durchschmettern, stresati oblake, bučati po njih.
Durchschmieden, *v. a.*, razkovati, prekovati, prekovavati.
Durchschmiegen, sich, *v. r.*, izlizati se, izviti se.
Durchschmieren, *v. a.*, namazati; alles durchschmieren, pomazati vse, premazati vse; Einen durchschmieren, s. Durchprügeln.
Durchschnattern, *v. a.*, pregagati kaj, gagati po čem (n. p. po ulicah).
Durchschnauben, s. Durchschnüffeln.
Durchschneiden, *v. a.*, mit dem Messer, prerezati, rezati, prerezovati, razrezati, na dvoje rezati; mit der Axt udgl., presekati, razcepiti, precepiti; mit der Schere, prestriči, razstriči, *fig.* auch prebiti, pretergati; die Wellen des Meeres, sekati, rezati; das Land, orati zemljo; durchkreuzen, prekrižati, križati; von Flüssen, križem teči po deželi, premrežiti, sekati deželo; *v. r.*, prerezati se, presekati se; bei den Jägern, pregrizniti se; die Linien durchschneiden sich, černe se križajo.
Durchschneiden, das, s. Durchschnitt.
Durchschneien, *v. i.*, es schneiet durch, sneg gre skoz, skoz mete.
Durchschnellen, *v. n.* u. *a.*, skoz zagnati, skoz bersniti, pognati.
Durchschnitt, der, das Schneiden, rezanje, prerezovanje, prerez, presek; im Durchschnitte gerechnet, genommen, prek, poprek, počez, navprek, sploh, eno proti drugimu, drugo k drugimu, *serb.* odsekom; was durchschnitten wurde, der Ort, die Stelle, Oeffnung, prerez, rez, presek; Durchschnitt eines Kreises, premérnik, poprečnik; s. auch Profil; Werkzeug, rezivnik; der Ort, wo vermittelst des Grabens ein Durchschnitt gemacht worden ist, prekop.
Durchschnittlich, *adv.*, poprek, na čez, eno z drugim, jemaje srednjo priméro.
Durchschnittsberechnung, die, poprečni, srednji preštev, (prerajt).
Durchschnittsgewicht, das, poprečna, srednja teža.
Durchschnittsjahr, das, srednje leto.
Durchschnittspreis, der, srednja, poprečna, načezna cena.
Durchschnittspunct, der, presečna pika.
Durchschnittssehne, die, černa, kita, presečnica.
Durchschnittssumme, die, poprečni znesek.
Durchschnittswerth, der, načezna, srednja vrednost.
Durchschnittszahl, die, srednje, poprečno število.
Durchschnüffeln, *v. a.*, ovohati, prevohati.
Durchschnuppern, s. Durchschnüffeln.
Durchschnurren, *v. n.* u. *a.*, preberneti, preberbljati; Katzen, prepresti, presti, nach *Jan.* prebrundeti; *v. r.*, s. Durchbetteln, sich.
Durchschrammen, *v. a.*, pregrebsti, predreti.
Durchschreien, *v. n.*, vekati, vpiti skoz; *v. a.*, prevpiti, prekričati, prevekati, vekati po —.
Durchschreiten, *v. n.* u. *a.*, prekoračiti, prestopiti, prestopati, preiti, prehajati, koračiti skoz.
Durchschub, s. Durchschieben.
Durchschüppen, s. Durchschaufeln.
Durchschurren, s. Durchgleiten.
Durchschuß, der, prestrel, preložba; s. auch Durchschießen.
Durchschütteln, *v. a.*, pretresti, pretresati, prerahljati, razrahljati.
Durchschütten, *v. a.*, von trockenen Dingen, presuti, presipati; von flüßigen, preliti, prelivati oder prelijati, zlivati, sipati skoz.
Durchschüttern, *v. a.*, Erschüttern; Angst durchschüttert seine Gebeine, kosti se mu tresejo, mu klepečejo (od) strahu.
Durchschwärmen, *v. n.* u. *a.*, rojiti skoz, prerojiti; schwärmend zubringen, potepati se, vlačiti se, klatiti se po (n. p. po mestu).
Durchschwätzen, *v. a.*, prešeptati, preblebetati, prečenčati; s. auch Durchplaudern.
Durchschweben, *v. a.*, die Luft, majati se, leteti po zraku, eigentl. prevesiti.
Durchschwefeln, *v. a.*, prežeplati, razžeplati, nažeplati dobro.
Durchschweifen, *v. a.*, pohajati (po deželi), obhoditi, vlačiti se, skitati se; die Wäsche durchschweifen, zmahati, strepati.
Durchschwelgen, *v. a.*, ganze Nächte, cele noči gostovati se, požreševati, požrešno živeti in zapravljati, nach *Jan.* preburovati; sein Vermögen, s. Verprassen.
Durchschwemmen, *v. a.*, preplaviti, plaviti, gnati skoz —; s. auch Reinigen.

Durchschwenken, s. Durchschwingen.

Durchschwimmbar, *adj.*, nach *V.* preplaven, kar se more preplavati.

Durchschwimmen, *v. n.* u. *a.*, plavati skoz, preplavati (reko).

Durchschwimmen, das, preplutje, preplavanje.

Durchschwingen, *v. n.*, premahniti, premahovati, skoz mahniti, skoz mahati.

Durchschwirren, *v. a.*, preberneti, prebrenčati, prečirikati; s. auch Durchfliegen.

Durchschwitzen, *v. n.*, spotiti se, prepotiti se, oznojiti se; das Hemd ist durchschwitzt, srajca je vsa mokra od pota, znoja; *v. a.*, premočiti s potam, znojem.

Durchsegeln, *v. n.*, u. *a.*, prejadriti, prejadrati, prevoziti se po —; Lüfte durchsegeln, plavati, leteti po zraku, skoz obnebje.

Durchsehbar, *adj.*, pregledljiv, pregleden.

Durchsehen, *v. n.*, ich sehe durch, viditi skoz (kaj); sieh da durch, poglej skozi to; *v. a.*, pregledati, pregledovati, razgledati, pretresti, preiskati, preskusiti kaj.

Durchseher, der, preglednik, pregledovavec.

Durchsehung, die, pregled, pregledovanje.

Durchseifen, *v. a.*, nažajfati*, prežajfati*, z mjilam namazati.

Durchseigen, **Durchseihen**, *v. a.*, precediti, precejati, prestreči (n. p. skozi pert).

Durchseiher, der, das Werkzeug, cedilo, cedilnik, *dim.* cedilce; die Person, cednik, cedivec.

Durchseiherin, die, cedivka.

Durchsein, **Durchseyn**, *v. n.*, es ist durch, skozi je; er ist heute durch, danes je memo šel, je tod skozi šel.

Durchsenden, *v. a.*, skoz poslati, skoz pošiljati; er hat ihn hier durchgesendet, tod ga je poslal; das ganze Land durchsenden, razposlati, poslati po vsih krajih.

Durchsengen, *v. a.*, prepaliti, prežgati.

Durchsenken, s. Durchsinken.

Durchsetzen, *v. a.*, skoz iti, udariti, mahniti, prejezditi, prejahati, preskočiti, preskakati, predreti skoz, prek; Absicht erreichen, dognati kaj, zdelati, speljati, zviti kaj, da mu obvelja, veljavo dobiti čemu; mit Bitten, sprositi kaj; durchlaufen lassen, prepustiti, presejati, presevati; im Bergbaue, skozi deržati; s. auch Ausschmelzen.

Durchseufzen, *v. a.*, prezdihovati (n. p. vse svoje življenje).

Durchsicht, die, das Sehen durch eine Oeffnung, lukanje, kukanje, vid, gledanje skoz kaj; etwas zur Durchsicht geben, kaj v pregled dati; daher Durchsicht, pregled, pregledovanje, pretresanje, pretres, razgled; die Durchsicht benehmen, braniti komu, da ne more skozi kaj viditi, gledati.

Durchsichtig, *adj.*, etwa prezoren (proziren), nach Einigen skozen, *böhm.* prozračny, nach *V.* skozvidin; das Glas ist durchsichtig, skozi steklo se vidi, je moči gledati, viditi, *fig.* svetel, jasen, razločin.

Durchsichtigkeit, die, prezornost, prozirnost†.

Durchsichtslehre, die, dioptrika.

Durchsickern, *v. n.*, premezeti, daher mezine der Morast; s. auch Durchsintern.

Durchsieben, *v. a.*, presejati, presevati, prerešetati, prerešetavati.

Durchsieden, s. Durchkochen.

Durchsickern, *v. n.*, prekapati, prekapljati, curleti skoz.

Durchsingen, *v. a.*, speti do konca, prepeti, odpeti; den Garten durchsingen, prepevati po vertu.

Durchsinken, *v. n.*, vdirati se, pasti, prevaliti se, prepasti, skoz vdreti se, nach *M.* pretoniti se; *v. a.*, im Bergbaue, zakopati se, zakopavati se v globočino skoz kaj.

Durchsinnen, *v. a.*, premisliti, premišljevati.

Durchsintern, *v. n.*, skoz solzeti, mezeti, cuzeti, curleti, kapati, teči, skoz vleči.

Durchsitzen, *v. a.*, presedeti (n. p. ves dan), presedeti (hlače), sedé prelizati, pregoliti.

Durchsollen, *v. n.*, hier soll er durch, tod mu je skoz iti, memo iti.

Durchsonnen, *v. a.*, presolnčiti, pregreti, greti na solncu.

Durchsorgen, *v. a.*, Tage und Nächte, noč in dan skerbeti, v skerbeh biti, noč in dan preskomlati.

Durchspähen, *v. n.*, ich spähe durch, skoz lukam, preziram; *v. a.*, pregledati, pregledovati, osledovati, paziti za kom, po kom.

Durchspalten, *v. n.*, počiti, pokniti, pokati, regniti, razklati se; *v. a.*, preklati, razklati, precepiti, razcepiti, cepiti.

Durchspannen, *v. a.*, prepeti, prepenjati skoz —.

Durchspeien, *v. n.*, bljevati, kozlati, metati (U. K.) skoz kaj.

Durchspellen, s. Durchspalten.

Durchspicken, *v. a.*, nabodlati, nabockati, nabosti, nabadati (n. p. s slanino); die Rede mit allerlei schönen Brocken, govor nališpati, prepletati, n. p. (z latinskimi besedami).

Durchspielen, *v. a.*, preigrati, zigrati, n. p. vse igre; *v. r.*, sich die Finger durchspielen, obigrati si perste.

Durchspießen, *v. a.*, prebosti, prebadati, prepahniti, prepahovati, predreti, predirati.

Durchspinnen, *v. a.*, prepresti kaj, (n. p. vso noč).

Durchspornen, *v. a.*, z ostrogo prebosti.

Durchspotten, *v. a.*, z. B. alle Schüler, osramotiti, sramotiti vse učence.

Durchsprechen, *v. n.*, govoriti skoz kaj.

Durchsprengen, *v. n.*, mit dem Pferde, predirjati, skakama prejezditi, prejahati, preleteti; *v. a.*, im Innern besprengen, prekropiti, poškropiti, oškropiti, naškropiti.

Durchsprießen, *v. n.*, prekaliti, prekliti, poganjati.

Durchspringen, *v. a.*, skoz skočiti, skakati; das Feld, preskakati polje, skakati po vsem polji; *v. n.*, z. B. Glas, skoz in skoz póčiti, prepočiti se.

Durchspritzen, *v. n.*, šterkniti, šterkati, sikniti, sikati skoz; *v. a.*, presikniti, prebrizgniti, prebrizgljati, skoz brizgljati; Blumenbeete, poškropiti, naškropiti dobro.

Durchsproßen, s. Durchsprießen.

Durchsprudeln, *v. n.*, prevervrati, prekipeti, prevreti skoz, mezeti skoz.

Durchsprühen, *v. n.* u. *a.*, iskriti se skoz, iskra šviga skoz.

Durchsprung, der, preskok.

Durchspucken, *v. n.*, pljuniti, pljevati skoz —, prepljevati; von Gespenstern, prestrašiti, strašiti.

Durchspüren, *v. a.*, prevohati, preiskati, preiskovati; von Hunden, preslediti, prevohati.

Durchstacheln, *v. a.*, prebosti, prebadati.

Durchstählen, *v. a.*, prekaliti, prejekleniti, uterditi.

Durchstampfen, *v. a.*, prephati, preceptati, prehoditi, pregaziti.

Durchstänkern, *v. a.*, mit Gestank, zasmraditi, zasmrajati, nasmraditi, nasmrajati; d. i. durchstochen, durchstackern, prestapnati, prestapavati, na drobno preiskati, na tanko poiskati, preštokati, pretakniti, pretikati.

Durchstauben, *v. n.*, skoz prašiti, preprašiti se; staubig werden, zaprašiti se, s praham posuti.

Durchstäuben, *v. a.*, prepršiti, napršiti dobro.

Durchstäubern, s. Durchstöbern.

Durchstäupen, *v. a.*, pretepsti, nažvižgati koga; s. Durchprügeln.

Durchstechen, *v. a.*, prebosti, prebadati, prepahniti, prepahati, predreti, predirati, preriti, prerivati, presuniti; einen Damm, das Getreide, prekopati, prekopavati; das Getreide auch, premetati, prerašiti, pregerniti, pregrebsti, pregrebati.

Durchstecher, der, prebadalo, prebadač.

Durchstecken, *v. a.*, pretakniti, pretikati, vtakniti, vtikati skoz; mit Nadeln durchstecken, natakniti z iglami.

Durchstehlen, sich, *v. r.*, ukrasti se skoz, prekrasti se, premuzniti, premuzati se skoz kaj.

Durchsteigen, *v. n.*, skoz stopiti, skoz stopati; nach allen Richtungen, (als *v. a.*), prehoditi, obiti, obhoditi (n. p. vso goro).

Durchstellen, *v. a.*, bei den Jägern, razpostaviti, nastaviti, nastavljati mreže.

Durchsteppen, *v. a*, prešiti, preširati, preštepati*, obšiti, obšivati, in U. K. preraliti, raliti.

Durchsteuern, *v. a.*, prejadrati.

Durchstich, der, prebod; eines Dammes, prekop; des Getreides, prekopavanje, pregrebanje.

Durchsticken, *v. a.*, nach dem *Serb.* navezti, preštikati*; s. Sticken.

Durchstieben, s. Durchstauben.

Durchstimmen, *v. a.*, alle Geigen, vse gosli ubrati, ubirati, uglasiti.

Durchstinken, *v. n.*, smerdeti skoz —, po —.

Durchstöbern, *v. a.*, z. B. alle Winkel, prevohati, preberbrati, preriti, preštokati, prestakniti, prestikati, premetati, preštapnati, gem. preštefnati.

Durchstochern, s. Durchstöbern.

Durchstöhnen, *v. a.*, prestokati, preječati, (n. p. vso noč).

Durchstolpern, *v. n.*, spotikaje se skoz iti, hoditi.

Durchstopfen, *v. a.*, skoz mašiti, gatiti.

Durchstören, *v. a.*, stakniti, stikati, premetati, prevertati; alles wird von ihm durchgestört, vse stakne.

Durchstossen, *v. n.*, skoz pahniti, dregniti; *v. a.*, predregniti, preriniti, prepahniti, presuniti; mit dem Schwerte, prebosti, predreti; s. Durchstechen, Zerstossen.

Durchstottern, *v. a.*, prejecljati.

Durchstrahlen, *v. n.* u. *a.*, ich strahle durch, von Körpern mit eigenem Lichte, posijati, sijati skoz; vom Monde, svetiti skoz; die Welt durchstrahlen, presijati, obsijati, presvetiti.

Durchstrecken, *v. a.*, podati, podajati skoz kaj.

Durchstreichen, *v. a.*, etwas Geschriebenes, prečerkati, prečertati, prekrižati, zbrisati, prekriževati, nach *V.* prerazitì; nach Art der Landstreicher, preklatiti se po —, vlačiti se, vlačugati se, potepati se (po deželi); der Vogel streicht durch den Wald, tič presmukne, presmukava gojzd; *v. n.*, sich flüchtig durch einen Ort bewegen, smukniti skoz, smukati skoz, pretekati; vom Winde, prepihati, skoz vleči, pihati.

Durchstreifen, *v. n.*, klatiti se, vlačiti se, s. Durchstreichen; *milit.* obhoditi; *v. a.*, proge, derse napraviti na čem.

Durchstreiten, *v. a.* u. *r.*, seine Tage durchstreiten, ravsati se, rovati se, tergati se vse svoje dni.

Durchstreuen, *v. a.*, skoz trositi, sipati.

Durchstrich, der, durch eine Schrift, prekrižba, prečert, zbris, nach *V.* preraz; der Zugvögel, prelet, memohod, nach *V.* mémolet.

Durchstriegeln, *v. a.*, prečesati, preštrigljati*.

Durchströmen, *v. n.* u. *a.*, skoz teči, valiti se, dreti; der Fluß durchströmt die Stadt, reka teče, dere skozi mesto; Freude durchströmt mich, veselje me spreletuje, spreteka, serce mi plava v veselji.

Durchstudiren, *v. a.*, preudariti, premisliti kaj, naučiti se česa do dobriga, pretuhtati.

Durchstürmen, *v. n.*, previhrati, previhariti, prehruti, presiliti skoz; *v. a.*, der Nordwind durchstürmt die Berge, burja buči, vihra, razsaja po gorah.

Durchstürzen, *v. n.*, preverniti se, prekucniti se skoz —, zvaliti se, pasti, telebiti skoz; *v. a.*, skoz pahniti, zvaliti ubgl.
Durchsuchen, *v. a.*, preiskati, preiskovati, raziskati, pregledati, pretresti.
Durchsucher, der, preiskovavec.
Durchsuchung, die, preiskava, raziskava, preiskovanje, premetanje.
Durchsudeln, *v. a.*, vse jako umazati, zamazati.
Durchsummen, *v. a.*, prebrenčati.
Durchsumsen, s. **Durchsummen.**
Durchsüßen, *v. a.*, presladiti, osladiti, oslajati dobro.
Durchtändeln, *v. a.*, den ganzen Tag, ves dan preigrati, prerisati, z otročijami zapraviti.
Durchtappen, *v. n.*, pretavati, skoz tavati.
Durchtasten, *v. a.*, pretipati, prehlatati, preślatati, tipati, šlatati skoz.
Durchtaumeln, *v. a.*, pretavati, opotekaje se skoz priti, iti.
Durchthauen, *v. n.*, vom Schnee, prekopneti; vom Eis, pretajati se, raztajati se, pretaliti se.
Durchthun, s. **Verthun.**
Durchtoben, *v. n.* u. *a.*, razsajati, divjati skoz, po —; die Nacht, vso noč predivjati, razbijati.
Durchtönen, *v. a.*, glasiti se, doneti, razlegati se po, z glasam premagati.
Durchtosen, *v. a.*, prebučati, pretuliti, preživižgati, previhariti; s. **Durchtoben.**
Durchtraben, *v. n.* u. *a.*, skozi koracati, mahati, *böhm.* klusati.
Durchtragen, *v. a.*, nesti skoz, prenesti, prenašati; durch das Wasser, čez vodo prenesti; die Kleider, prenositi, stergati.
Durchträllern, *v. a.*, preżvergoleti, preżvergljati.
Durchtrampeln, *v. a.*, preštorkljati, preberkljati, prekrevsati.
Durchtrauern, *v. n.*, prežalovàti; sein Leben, żalovati vse svoje żive dni.
Durchträufeln, *v. n.* u. *a.*, durch eine Oeffnung, prekapljati, prekapljevati, skoz kapljati; mittelst des Träufelns eine Oeffnung machen, prekapljati.
Durchträumen, *v. a.*, presanjati (n. p. vso noč); er durchträumte das Leben, żivel je kakor v sanjah.
Durchtreffen, *v. a.*, skoz kaj zadeti.
Durchtreiben, *v. a.*, skoz gnati, skoz goniti; Erbsen durch den Durchschlag, pretlačiti, pregnati, preganjati, precediti; *fig.* eine Sache, ugnati, uganjati, dognati, doganjati; s. auch **Durchsetzen**; **durchtrieben**, d. i. geübt, listig, verschlagen, zvit, prebrisan, pretkan, premeten, prepekan.
Durchtreten, *v. n.*, prestopiti, prestopati, stopati skoz —; *v. a.*, den Fußboden, prehoditi pod, predreti pod; gehörig und überall treten, preteptati, premandrati, preceptati, ugaziti, oteptati, usw.; vermittelst des Tretens durch eine Oeffnung treiben, z nogami pretlačiti; den Teig, testo pregnjesti, gnjesti.
Durchtrichtern, *v. a.*, preliti, precediti, prelivati, precejati, pretočiti na lijak.
Durchtrieb, der, pregon, gnanje skoz kaj; das Recht des Durchtriebes, pregonjska pravica, pravica pregona, pravica živino skoz goniti.
Durchtrieben, s. **Durchtreiben.**
Durchtriebenheit, die, zvitost, premetenost.
Durchtriefen, *v. n.*, durchtröpfeln, skoz kapljati, prekapljevati; durchtropfen, skoz kapati.
Durchtrillern, s. **Durchträllern.**
Durchtrinken, *v. a.*, prepiti, prepívati, prepijančevati.
Durchtrippeln, *v. a.*, preskakljati, skakljati skoz.
Durchtritt, der, prestop, prehod.
Durchtrocknen, *v. a.*, presušiti, dobro posušiti; *v. n.*, presušiti se.
Durchtrollen, sich, *v. r.*, potepati se.
Durchtrommeln, *v. a.*, z. B. die Städte, bobnati po mestih, vse mesta prebobnati.
Durchtröpfeln, s. **Durchtriefen.**
Durchtropfen, s. **Durchtriefen.**
Durchtrotten, s. **Durchtraben.**
Durchtummeln, *v. a.*, das Pferd, preturjati, pregoniti, pretirati; *v. r.*, sich, zuriti, zurjati, preuriti se.
Durchtuten, *v. a.*, pretuliti, pretrobiti, (n. p. ulice).
Durchüben, *v. a.*, dovaditi, vaditi dobro, zuriti dobro.
Durchwachen, *v. a.*, prečuti, prebdeti; durchwachte Nacht, noč brez spanja.
Durchwackeln, *v. n.* u. *a.*, prekimati, preuškati.
Durchwachsen, *v. n.*, prerasti, preraščati, prerašati, skoz rasti, dorasti.
Durchwagen, sich, *v. r.*, skoz upati si, derzniti, smeti skoz iti.
Durchwägen, *v. a.*, auf der Wage, pretehtati, prevagati; genau prüfen, presoditi, preudariti, preudarjati, premisliti, pretehtati.
Durchwalken, *v. a.*, prevaljati; s. **Durchprügeln.**
Durchwallen, *v. n.* u. *a.*, spreiti, sprehajati se po —, prehoditi, obhoditi kaj; Freude durchwallt sein Herz, serce mu (od) radosti igra, poskakuje.
Durchwahlfahrten, *v. a.*, preromati, prebožjopotvati.
Durchwalzen, *v. a.*, prevaljati.
Durchwälzen, *v. a.*, pretočiti, valiti, točiti po —.
Durchwamsen, s. **Durchprügeln.**
Durchwandeln, *v. a.*, prehoditi, prehajati kaj, sprehoditi se, sprehajati se po —, *serb.* šetati se po —.
Durchwandern, *v. n.* u. *a.*, popotovati, iti skoz; er hat viele Länder durchgewandert,

mnogo dežel je obšel, obhodil, prehodil, veliko sveta je vidil.

Durchwanken, *v. n.*, pregugati se, premajati se, prekimati, prekinkati.

Durchwärmen, *v. a.*, pregreti, pregrevati, razgreti, razgrevati, greti.

Durchwaschen, *v. a.*, preprati, prepirati, dobro spirati, s pranjem predergniti, premiti, razmiti; das Ufer, podkopati, podkopavati, podjesti, podjedati, podmleti.

Durchwässern, *v. a.*, d. i. durchaus wässern, premočiti, premakati, razmočiti, razmakati, *fig.* prevodeniti, razvodeniti, namočiti, prepojiti, *serb.* prokvasiti.

Durchwatbar, *adj.*, prebredljiv, prebrodljiv, kar se more prebresti.

Durchwaten, *v. a.*, prebresti, bresti skoz, pregaziti, prebroditi.

Durchwatscheln, *v. a.*, preracati, prekoracati.

Durchweben, *v. a.*, pretkati, vtkati, tkati v —, zavočiti (von votek); *fig.* preplesti, prepletati.

Durchweg, der, prehod; s. **Durchgang**.

Durchweg, *adv.*, skoz in skoz, vselej, povsod.

Durchwegsam, s. **Wegsam**.

Durchwehen, *v. n.*, skoz pihati; *v. a.*, prepihati, prepihovati, preveti, prevejati, prevetriti, presapiti, pregnati, prebriti.

Durchweichen, *v. n.* premočiti se, premokriti se; *v. a.*, premočiti, premokriti, prevlažiti, razmočiti, razmakati.

Durchweichung, die, premok.

Durchweiden, *v. a.*, opasti, opašati.

Durchweinen, *v. a.*, prejokati, preplakati, prevekati, prekremžiti se.

Durchweisen, *v. a.*, einem den Weg, pokazati komu pot skoz —.

Durchweißen, *v. a.*, pobeliti, dobro pobeliti.

Durchwerfen, *v. a.*, skoz vreči, skoz metati, skoz lučati; durch einander, premetati, premetavati; vom Getreide, preveti, prevejati, veti, vejati.

Durchwetzen, *v. a.*, predergniti, prebrusiti, pregarati; das Eisen, die Metalle, prelizati.

Durchwichsen, *v. a.*, navoščiti, navošiti, namazati; s. auch **Durchprügeln**.

Durchwimmeln, *v. a.*, premergoleti, pregomezljati, pregomzeti kaj, mergoleti, gomzeti po čem.

Durchwimmern, *v. a.*, preječati, prevekati, prestokati, precmendrati.

Durchwinden, *v. a.*, premotati, skoz motati, previti, previjati; sich, *v. r.*, izmotati se, izviti se, izplesti se; mit Blumen, s cveljem preplesti, prepletati, oviti.

Durchwinseln, *v. a.*, precviliti, cviliti po —.

Durchwintern, *v. a.*, prezimiti, prezimovati; etwas erhalten durch den Winter, prehraniti kaj čez zimo.

Durchwirbeln, *v. a.*, prevertiti se, prevertinčiti se, previjati se, sukati se po zraku.

Durchwirken, *v. a.*, predelati; den Teig, testo gnjesti, umesiti dobro; den Zeug, vtkati, pretkati, prevotkati, O. K. zavočiti.

Durchwischen, *v. n.*, entkommen, ungeahndet bleiben, smukniti proč, izmuzniti se, uiti, uteči, ubežati, pobegniti, odnesti pete, unesti jo.

Durchwittern, *v. n.*, ein mit Kies durchwittertes Gestein, razprezan, razpadel kamen.

Durchwitzeln, s. **Witzeln**.

Durchwölben, *v. a.*, prevelbati*, preobokati.

Durchwollen, *v. n.*, skoz hoteti; er will durch, hoče skoz iti.

Durchwuchs, der, prerast.

Durchwühlen, *v. a.*, preriti, prerivati, razriti, prekopati, razkopati, razmeljiniti; Papiere, premetavati, preberbati pisanja, riti, berbati po njih; *v. r.*, preriti se.

Durchwühlung, die, razritev, razkopavanje.

Durchwünschen, *v. a.*, skoz želeti.

Durchwurf, der, premet, metanje skoz —; ein Werkzeug, andere Körper durchzuwerfen, und dadurch von gröbern Theilen zu reinigen, mreža; s. **Kornsege**.

Durchwurfgitter, **Durchwurfsieb**, das, rešeto.

Durchwürgen, *v. a.*, alles durchwürgen, vse podaviti, podušiti.

Durchwurzeln, *v. a.*, prekoreniniti.

Durchwürzen, *v. a.*, osladiti, oslajšati, dobro začiniti, etwa auch vonjavati (von vonjava *Met.*), *poln.* nakorzenić.

Durchwüthen, *v. a.*, prebesniti, predivjati, pretogotiti se; Zorn durchwüthet sein Inneres, kri mu vre, kipi od ihte.

Durchzählbar, *adj.*, prešteven, kar se da prešteti.

Durchzählen, *v. a.*, prešteti, preštevati, *serb.* prebrojiti, izbrojiti.

Durchzählung, die, preštetje, preštetva.

Durchzählig, *adj.*, prešteven.

Durchzanken, *v. a.*, preravsati se, prepirati se, kregati se.

Durchzappeln, *v. n.*, precencati, preceptati, ceptati po —.

Durchzausen, *v. a.*, prelasati, prekosmatiti, precunjati.

Durchzechen, *v. a.*, prepiti, prepijančevati.

Durchzeichnen, *v. a.*, preznamovati, prekrižati, vse zaznamnjati; s. auch **Durchstreichen**.

Durchzeigen, s. **Durchweisen**.

Durchzerren, *v. a.*, prevleči, vleči skoz —.

Durchziehen, *v. a.*, pretegniti, skoz potegniti, skoz potegati, potegovati, prevleči; einen Faden durch das Ohr der Nadel, einen Balken, vdeti, vdjati, vdevati; jemanden sein Betragen, d. i. höhnisch tadeln, precejati, rešetati koga; s. **Durchhecheln**; das Land durchziehen, zemljo prehoditi, obhoditi, hoditi okoli, po —; von einzelnen Personen verächtlich, okoli vlačiti se, vlačiti se po —; *v. n.*,

durch einen Ort durchziehen, d. i. reisen, iti kod, skoz, skoz hoditi, prehajati; *v. r.*, prevleči se.
Durchzielen, *v. n.*, skoz mériti, namérjati.
Durchziffern, s. **Durchrechnen.**
Durchzimmern, *v. a.*, pretesati.
Durchzischen, *v. a.*, prežvižgati, presičati.
Durchzittern, *v. n.*, pretresti, pretrepetati; Fieber durchzittert meinen Körper, merzlica me trese.
Durchzoll, s. **Transitozoll.**
Durchzucken, *v. a.*, prešiniti.
Durchzuckern, *v. a.*, dobro potresti s sladkorjem, osladkati, ocukrati*.
Durchzug, der, die Durchreise, prehod; Durchzug der Waaren, prevoz, prevožnja; der Luft, vlak; s. **Zug.**
Durchzugsgut, s. **Durchfuhrgut.**
Durchzugsrecht, s. **Durchgangsgerechtigkeit.**
Durchzupfen, *v. a.*, preskubsti.
Durchzwängen, *v. a.*, skoz posiliti, skoz potisniti, pretirati, gnati.
Durchzwicken, *v. a.*, prešcipniti, prešipniti, prešceniti, prešeniti, oščipati, ošipati, prešcipati, prešipati.
Durchzwingen, *v. a.*, pretiščati, pretišati, premorati, goniti skoz.
Durchzwitschern, *v. a.*, prežvergoleti, prežvergolevati, pregostoleti, žvergoleti, gostoleti, čivkati po —.
Durensstaude, s. **Wachholder.**
Dürfen, *v. n.*, Macht oder Erlaubniß haben, smeti, oblast imeti, dopuščenje, dopušenje, dovoljenje imeti, auch moči; einen wahrscheinlichen Erfolg bedeutend, moči, utegniti; dieses dürfte morgen geschehen, to bi se juter utegnilo, moglo zgoditi; ich dürfte es fast glauben, skor bi verjel; Sie dürfen es nur sagen, le samo recite; nöthig haben, potrebovati, treba mi je, potrebo imeti; s. **Bedürfen;** darf man wissen, ali smem vprašati, dovolite, da poprašam; das hättest du nicht thun dürfen, tega bi ne bil smel storiti; es dürfte jemand sagen, pa utegne kdo reči, pa poreče kdo; er darf sich nicht beklagen, nima za kaj tožiti.
Dürftig, *adj.*, potreben, ubožen, reven, slab, boren, pomanjkljiv, nezadostin, pičel; ein dürftiger, ubog, ubožen, potreben človek; s. auch **Bedürftig.**
Dürftigkeit, die, ubožnost, siromaštvo, uboštvo, potrebnost.
Dürftigkeitszeugniß, s. **Armuthszeugniß.**
Dürr, Dürre, *adj.*, suh, osušen, posušen; dürres Obst, suho sadje; ein dürrer, hagerer Mensch, suhorček *(dim.)*; mit dürren Worten, brez ovinkov, s terdimi besedami, na ravnost; dürre Wahrheit, gola resnica; ein dürrer Wind, suh veter, veter sušnik; dürres Reisholz, suhljad; dürre Witterung, suša; ein dürrer Baum, suhal-i, suhlica; s. auch **Mager.**
Dürre, die, suša, suhota; s. a. **Magerkeit.**
Dürreiche, die, adruša.
Dürren, s. **Dörren.**
Dürrhager, s. **Mager.**
Dürrkräutler, der, zeliščar, zelišar, travar.
Dürricht, das, suhljad, sušmad.
Dürrleibig, *adj.*, suh, posušen; s. **Mager.**
Dürrmaden, nach *V.* sajevec; s. **Mitesser.**
Dürrsucht, die, sušica, jetika.
Dürrsüchtig, *adj.*, sušičen, jetičen.
Durst, der, žeja; *fig.* Begierde, pohlep, želja, hrepenenje; den Durst haben, s. **Dursten;** den Durst bekommen, užejati se; den Durst löschen, ugasiti žejo.
Durstdrang, der, huda žeja.
Dursten, Dürsten, *v. n.*, ich durste, žejin sim, žeji, žeja me, piti mi se hoče, nach *V.* auch žejam; nach Ehre dursten, hlepeti po časti, časti lačen biti.
Durstig, *adj.*, žejin; sehr begierig, pohlepen; durstig sein, s. **Dursten;** durstig werden, užejati se, ožejati se; den Durstigen tränken, žejniga napojiti.
Durstnatter, die, kača žejnica.
Dusack, nach *V.* tesak.
Dusel, die, das Weibchen aller kleinern Vögel, babica, samica, ženica, ona; Dusel od. Dussel, der, omotica, omamica; s. a. **Hieb.**
Duselig, *adj.*, omotičen, omamljen, terčen.
Düster, *adj.*, temen, temniga obraza, mračin, mežav; düster machen, temniti, mračiti; düster werden, mračiti se, tamniti se; traurig, otožen, žalosten, pobit; mürrisch, čemern, čmern.
Düsterblau, s. **Dunkelblau.**
Düsterheit, die, mrak, temnota, otožnost, žalost, čemernost, čmernost.
Düsterklar, *adj.*, sómračin.
Düsterling, der, mračnjak.
Düstern, *v. n.* u. *i.*, es düstert, mrači se, temni se, oblači se.
Düsterroth, *adj.*, temnorudeč; düsterroth im Gesicht, zaripljen.
Dütchen, das, tutika, dutika.
Dütchendreher, und **Dütchenkrämer,** der, tutikar, dutikar.
Dütchenweise, *adv.*, na drobno.
Düte, die, škarnicelj*, škernicelj, zvitek od. zavitek iz papirja, rog.
Düten, *v. n.*, auf einem Horne blasen, tuliti, tutati, trobiti.
Dütenförmig, *adj.*, kakor škarnicelj, zavitku podoben.
Dutzbruder, der, bratec; er ist mein Dutzbruder, tikava se, tika me, tikam ga.
Dutzen, *v. a.*, tikati.
Dutzend, das, dvanajst, tucat*, dvanajstica, dvanajsterica, dvanajstero; ein Dutzend Eier, dvanajstéro jajc; acht Dutzend, osem tucatov jajc.
Dutzendarzt, der, mazač, dohtar skaza, pačuh.
Dutzendweise, *adv.*, po dvanajst.
Duumvir, der, dvovladnik.

Duumvirat, das, dvovladje, vlada dveh.
Duwak, der (Equisetum arvense), konjski rep.
Dwall, der, mornarska metla, omelo mornarsko.
Dyadik, die, diadika.
Dyas, die, dvojka.
Dynamik, die, dinamika, nauk od moči, nach den übrigen slav. Mundarten, siloznanstvo, siloslovje.
Dynamisch, *adj.*, dinamičen, silen, močen.
Dynast, der, dinast, vladar, gospodar; s. a. Herrscher.
Dynastie, die, vladarska rodovina, vladarska hiša, dinastija, vladarji eniga rodu.
Dyscrasie, die, nemoč, nevek (vsled spridene kervi), diskrazija.
Dysenterie, die, griža kervavica; s. Ruhr.
Dysoras, die, (schlechte Mischung des Blutes und der Säfte), spridena kri.
Dyspathie, die, merznost.
Dyspnöe, die, naduha, siganje.
Dytomie, die, razdelitev na dvoje.

E.

Eau de Cologne, kolonska voda.
Ebauchiren, *v. a.*, poverhama načertati, narisati.
Ebbanker, der, odtočni, nach *V.* odstopni maček.
Ebbe, die, odtok, auch osek oder oseka, nach *V.* odstop; Ebbe und Fluth, odtok in pritok, osek in plem, oseka in plima, beides biba, bibavica.
Ebben, *v. n.*, odstopiti, odstopati, odtekati, *serb.* oseknuti.
Ebelvogel, s. Dronte.
Eben, *adj.*, raven; flach, plan, ploščast, plošast; glatt, gladek; zur ebenen Erde, pri tleh, tik tal; etwas eben machen, zravniti, ravniti kaj. auch zravnati, poravnati; *adv.*, ich kann es so eben nicht wissen, ne morem ravno prav vediti; eben recht, ravno prav; ebenso, ravno tako, ne drugači, *serb.* isto tako; eben derselbe, tisti, ravno tisti; das wußte ich eben nicht, tega nisim ravno vedil; eben jetzt, so eben, ravno kar, ravno zdaj; so eben erhalte ich einen Brief, ravno sim prejel pismo; eben vier Pfund, nach *M.* pičlo štiri funte.
Ebenbaum, der, (Diospyros Ebenum), černi dob, eben; aus Ebenbaum, ebenov; ebenartig, ebenast.
Ebenbild, das, podoba, prilika, obraz; Vorbild, zgled; s. **Vorbild**; das wahre Ebenbild des Vaters, ves oče; der Mensch ist das Ebenbild Gottes, človek je Božja podoba, je stvarjen po Božjim obličji, po Božji podobi; s. auch **Abbild**.
Ebenbürtig, *adj.*, enaciga rodu, enake kervi, enake verste, enake veljave, *böhm.* jednorodny, nach *V.* koreden, kored *indecl.*
Ebenbürtige, der, enakorodnik; die, enakorodnica, enaciga stanu, rodu.
Ebenbürtigkeit, die, enakost stanu, rodu, enakorodnost, nach *V.* korednost.
Ebendaselbst, *adv.*, ravno tu, ravno ondi, ravno tam.
Ebenderselbe, *adj.*, ravno tisti.
Ebendrähtig, *adj.*, ravno gladek, enako preden, nach *V.* lihoven.
Ebene, die, ravan, *gen.* ravni, (*altsl.* raven), ravnota, ravnina, ravena, ravnava, ravnica, planjava, planja, plan, planica, planota, polje, nach *M.* auch ravnišče, ravniše; auf der Ebene wohnen, na ravnem stanovati; ein Bewohner der Ebene, nach *V.* ravnikar; s. auch **Bewohner**.
Ebenen, **Ebnen**, *v. a.*, etwas Krummes, zravniti, poravniti, ravniti; eine Fläche, zravnati, razravnati, poravnati, ravnati, ravno narediti, delati, *böhm.* auch zplaniti; glatt machen, ugladiti, gladiti.
Ebener, der, ravnavec, ravnivec.
Ebenerdig, *adj.*, pritličen, kar je pri tleh, tik tal.
Ebenfalls, *adv.*, tudi, po enakem, ravno tako, tako, tudi, nach *V.* auch itak.
Ebengewicht, s. **Gleichgewicht**.
Ebenholz, das, černa dobovina, ebenovina, černi les, ebenov les.
Ebenist, s. **Ebentischler**.
Ebenmaß, das, ravnomérje†, ravnost, skladnost, enakost posameznih delov, nach dem Griechischen somérje, simetrija; das Verhältniß, primera, razmera.
Ebenmäßig, *adj.*, etwa ravnoméren, skladoméren, someren, primeren.
Ebenmäßigkeit, die, ravnomérnost, primérnost, somérnost.
Ebennächte, s. **Aequinoctium**.
Ebennächtlich, s. **Aequinoctial**.
Ebenso, s. **Eben**.
Ebensöhlig, *adj.*, nach *V.* im Bergbaue wagerecht, raven, ravnoten, po ravnem.
Ebenteuer, s. **Abenteuer**.
Ebentischler, der, ebenik, ebenar.
Ebenung, die, ravnanje, ravnitev, poravnava, razravnovanje.
Ebenweit, -weitig, *adj.*, enako deleč, ravno tako deleč.
Ebenwesenheit, s. **Identität**.
Ebenzeitig, s. **Gleichzeitig**.
Eber, der, ein wilder, divji prešič, divjak, (*serb.* vepar); ein zahmer, merjasec (*serb.* nerast), in Kr. pačej.
Eberesche, die, (Sorbus aucuparia), jerebika; s. **Zitterpappel**.
Ebereschenbeere, die, jerebikova jagoda, jerebina.

Ebergeld, das, merjaščina, merjašina.
Eberhirsch, der, prešičasti jelen.
Eberraute, die, **Eberreis**, das, Stabwurz, abarat, ošlak.
Eberreis, s. **Eberraute**.
Eberschwein, s. **Eber**.
Eberwurz oder **Eberwurzel**, die, (Carlina acaulis), božje drevesce, kompava, bodeča neža, konjska potvica, sitnec, in St. sitič; vražji stric.
Ebnen, s. **Ebenen**.
Ebner, s. **Ebener**.
Ebrisch, s. **Eberraute**.
Ebschen, s. **Ebereische**.
Echange, s. **Austausch**.
Echappiren, s. **Entkommen**.
Echarpe, die, prepaska dostojnikov, cšarpa.
Echauffiren, s. **Erhitzen**.
Echinit, der, ein Igelstein, ekinit, ježevnjak†.
Echo, das, oglas, razleg, jeka, odmev, odum (odumevanje), damelj, O. K. malik, nach *M.* hrum, *serb.* jeka.
Echt, *adj.*, pristen, (*altsl.* pris'n, *böhm.* přesný) pravičin, resničin; echte Farbe, stanovitna barva; echtes Gold, Silber, čisto, pravo zlato, srebro; echter Wein, pravično, pošteno vino; echte Kinder, pravi, pristni, zakonski otroci.
Echtfärbig, *adj.*, stanovitne farbe.
Echtheit, die, pristnost, pravost, pravičnost, resničnost; Echtheit der Farbe, stanovitnost.
Echtmaß, das, cementirana mera, vaga; s. **Eichmaß**.
Eck-, in Zstzg., ogelni ob. vogelni, *altsl.* ąglny.
Eckapfel, der, robač.
Eckband, das, ogelni okov.
Eckbrett, das, deska, vogalnica, ogelna deska.
Ecke, die, die äußere, scharfe Fläche, ogel, vogel, vogal; eine Figur an drei Ecken, podoba na tri vogle, trivoglata podoba; die Ecke des Hauses, hišni vogel; der innere Winkel, kot; in allen Ecken suchen, po vsih kotih iskati, vse kote ob. kota preiskati; bunt übers Eck, vse križem; Ecken, Eckchen von einem Brote, krajic; kurzer Raum, kosček; das äußerste Ende eines Berges, Hügels, eine Landzunge, ein Vorgebirge am Fluße, berdo, kraj; Kante, rob, rogelj.
Eckel, s. **Ekel**.
Ecken, *v. a.*, voglati, vogliti, robiti.
Eckenschanze, s. **Redoute**.
Eckensteher, der, najemni nosač, (ki čaka na oglih mestnih ulic, da bi ga kdo najel).
Ecker, s. **Eichel**.
Eckfeile, die, robata pila.
Eckfenster, das, vogelno okno, okno na voglu.
Eckforst, der, Eckfirste, von den vier Ecken des holländischen Daches, in U. K. veternice; nach *V.* streha na štiri šope.
Eckhaus, das, hiša na voglu, nach *V.* auch skrajna hiša, skončna hiša; Bewohner desselben, nach *V.* skončnik.
Eckig, *adj.*, oglat oder voglat, voglast; kantig, robat; eckige Feile, eckiges Glas, **robata** pila, robato steklo; *fig.* von Menschen, **okoren**, neuglajeniga, terdiga obnašanja, **kosmat**, robat.
Eckigkeit, die, voglatost.
Eckkachel, die, vogelnica, vogelnjak.
Eckkammer, s. **Eckstube**.
Eckkegel, der, nach *V.* stranski kegelj*.
Eckloch, das, (im Bill.), luknja na voglu.
Eckpfeiler, der, vogelni podboj, steber, **vogelna** podpornja.
Eckpfoste, die, kotnica.
Eckplatz, der, mesto na roglji.
Ecksäule, die, vogelni steber, stolp; s. *auch* **Eckpfeiler**.
Eckschaft, der, vogel, krajni kos zidu.
Eckschanze, die, obkop na oglu; s. auch **Redoute**.
Eckschrank, der, kotna omara, shramba.
Eckschuh, s. **Eckband**.
Ecksemmel, die, rogelj.
Ecksitz, der, sedalo na kraji.
Ecksparren, der, krajni lemez.
Eckständer, der, nach *V.* koza; s. **Eckpfeiler**.
Eckstein, der, vogelni kamen, vogelnik, auch ogalnik, *altsl.* ąg'lnik.
Eckstempel, der, vogelni pečat, pečatnik.
Eckstiel, s. **Eckständer**, **Eckpfeiler**.
Eckstube, die, stanica na oglu, vogelna izba.
Eckstütze, die, vogelna podpora.
Eckthor, das, kotne vrata, vrata na voglu.
Ecktisch, der, kotna miza, miza na roglje.
Eckwein, der, berščina, beršina.
Eckzahn, der, škranjek; Hauzahn, čekán, šklavs auch teslo; bei Pferden, nach *V.* ak*; nach dem *Russ.* zadnji zob.
Eckzierde, die, vogelna olepšava.
Eckzimmer, s. **Eckstube**.
Eclat, (*franz.*), slava.
Eclatant, *adj.*, slaven, glasen, očiten.
Eclipse, s. **Ellipse**.
Ecloge, s. **Ekloge**.
Edda, eda, sveta knjiga starih severnih evropejskih ljudstev.
Edel, *adj.*, plemenit, žlahten, žlahen, blag; s. auch **Adelig**; elegant, ličin; edle Metalle, drage kovine ali rude; edle Früchte, žlahtno sadje; edle Theile des Körpers, žlahtni deli.
Edelbarsch, der, (Perca nobilis), čep.
Edelbürger, s. **Edelmann**.
Edelbürtig, s. **Adelig**.
Edelchamille, die, gomilica, gomilice *pl.*
Edeldame, die, žlahtna, plemenitna gospa, plemkinja, plemenitnica, žlahtnica.
Edeldenkend, *adj.*, žlahtno, plemenito misleč, žlahtnih misel, žlahtniga, plemenitiga serca.
Edeldistel, die, ščetica, šetica, skunj.
Edelentsprossen, *adj.*, žlahtniga rodu.
Edelerz, das, žlahtna, draga ruda.
Edelesche, die, jesen.
Edelfalke, der, (Falco gentilis), žlahni sokol, sokolič, *poln.* białozor.
Edelfrau, s. **Edeldame**.
Edelfräulein, das, gospodičinja žlahtna.

Edelgeboren, *adj.*, plemenit, žlahtniga rodu.
Edelgesinnt, s. **Edeldenkend.**
Edelgestein, das, dragi, žlahtni kamen.
Edelgut, das, dobro, posestvo žlahtnikovo, plemenitaševo.
Edelherzig, *adj.*, žlahtnoserčen, žlahtnodušen, blagoserčin, blagodušen, blaziga, žlahtniga plemenitiga serca, duha.
Edelhirsch, der, navadni jelen.
Edelhof, der, žlahtnikov, plemenitnikov dvor, plemenitoviše, plemenitoviše.
Edelknabe, der, etwa blagič, blagnič (im eigenen Namen), gospodičič, plemče, nach *M.* žlahtnič.
Edelknecht, der, nach *V.* panož, *cfr. böhm.* panaš.
Edelleberkraut, das, (Anemone hepatica), jeterne gomilice *pl.*
Edellehen, das, žlahtni fevd*.
Edelleute, *pl.*, plemenstvo, plemenitaši, žlahtniki, žlahtna gospoda.
Edelmann, der, žlahtnik, gospod žlahtin, plemenitaš, plemenitnik, *poln.* szlachcic.
Edelmännisch, *adj.*, žlahtnišk, žlahten, plemenit; *adv.*, po žlahtniško.
Edelmarder, der, (Mustella Martes), žlahtna kuna.
Edelmünze, die, meta.
Edelmuth, der, blagoserčnost, blagodušnost, blagost serca, plemenitost, žlahtno serce, žlahtnoserčnost, žlahtnodušnost.
Edelmüthig, *adj.*, blagiga serca, žlahtniga, plemenitiga duha, blagoserčin, blagodušen, žlahnoserčen, žlahnodušen.
Edeln, s. **Adeln.**
Edelpilz, der, žlahtna goba.
Edelsalbei, der, žlahtni žajbelj.
Edelsinn, s. **Edelmuth.**
Edelsinnig, s. **Edelmüthig.**
Edelstein, der, dragi kamen, žlahtni kamen.
Edelsteinhandel, der, kupčija z dragim kamnjem.
Edelsteinschmuck, der, lišp iz draziga kamnja, drago kamnje.
Edelstoff, der, draga tkanina.
Edelstolz, s. **Adelstolz.**
Edelthat, die, blago, žlahtno delo, djanje.
Edelwein, der, žlahtno vino.
Edelweiß, das, očino zeljše.
Edelwild, das, visoka divjačina.
Edict, das, izrok†, (auch *altsl.*), ukaz, povelje, razglas, edikt.
Edictalladung, die, povabilo po izroku.
Edictaliter, der, po izroku, izrokama†.
Ediren, *v. a.*, na svitlo, na svetlo dati, dajati; s. **Herausgeben.**
Edition, s. **Ausgabe.**
Editor, s. **Herausgeber.**
Edle, der, s. **Edelmann**; s. **Edeldame.**
Education, s. **Erziehung.**
Educt, das, izleček, cvet.
Efer, *adj.*, razjedljiv rezek.
Effect, der, Erfolg, uspeh, izid, nasledek; Wirkung, učinek, *russ.* dejstvo, moč; Eindruck, vtisk, moč; das wird bei ihnen Effect machen, to jih bo ginilo, ganilo, jim bo seglo v serce, pride do živiga, *böhm.* dojem.
Effecten, *pl.*, stvari, reči; Mobilien, oprava, naprava, premakljivo, eig. premikljivo blago, baren* blago, in U. Kr. auch pratež; Staatspapiere, deržavne dolžne pisma, upopisi†, papirji; Wechseln, menjice; Waaren, blago, roba.
Effecthandel, der, kupčija z deržavnimi papirji.
Effecthascherei, die, znašanje, šopirjenje.
Effectiv, *adv.*, djansko, resnično, za res; zahlbar in österr. Ducaten effectiv, ima se plačati v pravih, resničnih, gotovih avstrijanskih cekinih.
Effectuiren, s. **Verwirklichen, Realisiren.**
Effectuirung, s. **Verwirklichung.**
Effeminiren, *v. a.*, zbabiti, zmehkužiti.
Effervesciren, s. **Aufwallen.**
Effigies, in effigie verbrennen, v podobi sožgati.
Efloch, das, bei der Violine, das *f* ähnliche Loch, nach *V.* dnarna špranja, goslina špranja.
Egal, *adj.*, enak; s. **Gleich.**
Egalisiren, *v. a.*, zenačiti.
Egalität, die, enakost; s. **Gleichheit.**
Ege, auch **Egge**, die, brana, *böhm.* auch vlačidlo; das Gerüst ohne Zähne, branišče, braniše, zobača; das Gestell der Ege, branišče, braniše; ihre Querleisten, police; die eisernen Beschläge oder Ringe daran, nach *V.* vrače, frače.
Egebacken, *pl.*, branišče, braniše.
Egeblock, der, brana.
Egegeld, das, vlačnina, plačilo za brananje.
Egehaken, der, branina kljuka, kljuka od brane.
Egel, der, (Hirudo), pijavka, pijavica, *bot.* (Jancola hepatica), metulji *pl.*; s. **Blutegel.**
Egelkrankheit, die, metljaji, gnjila bolezen, metuljavost, metlavica.
Egelkraut, das, (Lysimachia Nummularia), metlavec, *Poln.* peneznik.
Egelschnecke, die, ein Wurm, der sich in der Leber der Schafe erzeugt, woran dieselben sterben, metulji, metilji.
Egen, **Eggen**, *v. a.*, pobranati, obranati, branati, povlačiti, povleči, vlačiti; das Egen vollenden, dobranati; zur Genüge egen, nabranati se; bis zu einer Stelle mit dem Egen gelangen, pribranati do —; noch einmal egen, prebranati, prevleči, prevlačiti; durch Egen verdecken, z. B. die Wurzeln, zabranati, zavlačiti.
Eger, der, branač, branavec, vlačivec.
Egersalz, das, nach dem *Böhm.* hebska sol.
Egerwasser, das, hebska voda.
Egering, der, vrača, frača.
Egeschienen, *pl.*, železje.
Egezahn, der, **Egezinke**, die, branji zob, zob od brane.
Eglanterrose, die, (Rosa Eglanteria), žolta roža.

Egoist, der, sebičnik, samopridnež, samoljub, sebjrad, samogoltnež, *serb.* samoživ.
Egoistisch, *adj.*, sebičen, samopriden, samoljub, *serb.* auch sebeznao, sebeznala, -o.
Egoismus, der, sebičnost, samopridnost, samoljubnost.
Egrette, die, Reiher, der, (Ardea egretta), bela čapla, bela štrambla.
Ehe, Eher, *adv.*, pred, prej, prejden, preden, predno; ehe ich sterbe, preden umerjem, oder pred ko umrem; je eher, je lieber, *serb.* bero bolje, pred ko je od. bo, boljši; je, bo; eher oder später, pred ali potlej, prej ali pozneje, in *Kt.* auch prej ali šlej; eher als er, prej od njega, prej kakor on; eher — als, pred — kot, rajši — kot, popred kakor, *serb.* pervlje, kak; eher wollen wir sterben, rajši umremo, *serb.* volimo umreti; auf das eheste, ehestens, narprejši, narprej, kakor hitro bom mogel, berž ko berž, kar nar beržej, narberže; mit ehester Gelegenheit, z narprejšnjo priložnostjo, čim prej; ehester Tage, kar narprej mogoče; ich fühle dies am ehesten, jaz to naj pervi, naj pred čutim.
Ehe, die, zakon, *altsl.* u. *russ.* brak, *poln.* małżeństwo; die Heirat, vom Mann, ženitev, ženitva; vom Weib, možitev, možitva, udaja; Stand der Ehe, zakonski stan; in den Stand der Ehe treten, v zakon stopiti; vom Manne, oženiti, ženiti se; vom Weibe, omožiti, možiti se, udati, udajati se; zufriedene Ehe führen, dobro skup živeti, zadovoljno v zakonu živeti; eine Person zur Ehe nehmen, vzeti, jemati; Kinder von der ersten Ehe, otroci perviga zakona, pervi otroci, perviga moža otroci, perve žene otroci; eine Ehe stiften, zakon napraviti, narediti, skleniti; zur zweiten Ehe schreiten, v drugo oženiti se; die Ehe ist das stärkste Band, zakon je jekleno vezilo, naj terdnejši vez; die Ehe brechen, s. **Brechen**; außer der Ehe erzeugt, nezakonsk.
Ehe-, in Zstzg., zakonski.
Eheaufgebot, das, oklic.
Eheband, das, zakonska zaveza, zakonska vez.
Eheberedung, die, ženitna pogodba; s. a. **Ehepacten**.
Ehebett, das, zakonska postelja.
Ehebewilligung, die, dovoljenje ženitve, v zakon.
Ehebrechen, *v. n.*, prešeštvati, *serb.* preljubiti.
Ehebrechen, das, s. **Ehebruch**.
Ehebrecher, der, prešeštnik, prešestnik.
Ehebrecherei, die, prešeštvanje.
Ehebrecherin, die, prešeštnica, prešestovavka.
Ehebrecherisch, *adj.*, prešesten, prešeštven, prešeštvavsk.
Ehebruch, der, prešeštvo, nach *M.* auch prešestvo; begehen, treiben, prešeštevati, prešestvati, prešestvo storiti.
Ehebrüchig, s. **Ehebrecherisch**.
Ehebrüchigkeit, die, prešestnost.
Ehebund, der, **Ehebündniß**, das, zakonska zaveza, zveza; s. auch **Eheband**.
Ehecontract, s. **Ehevertrag**.
Ehedem, **Ehedessen**, uff., *adv.*, pred tem, nekdaj, poprej.
Ehedispensation, die, odveza zakonskiga zaderžka, spregled za zakon.
Eheerklärung, die, izrečenje volje, v zakon stopiti, oženiti, omožiti se.
Ehefähig, *adj.*, vom Manne, za ženitev; vom Weibe, za možitev (biti), biti za zakon.
Ehefest, das, pir, ženitvanje, ženitva, svatba; das Ehefest halten, pirovati, svatovati.
Ehefrau, die, **Ehegattin**, die, **Eheweib**, das, zakonska žena, auch allein zakonska und žena, ona, zakonska tovaršica, nach *M.* auch druža.
Ehefreude, die, zakonsko veselje.
Ehefriede, die, zakonski mir, mir v zakonu oder med zakonskimi.
Ehegatte, **Ehegemahl**, **Ehegenoß**, der, zakonski mož, auch bloß mož und zakonski; zakonski tovarš; die Ehegatten, *pl.*, zakonski *pl.*, mož in žena.
Ehegattin, s. **Ehefrau**.
Ehegedanke, der, misel na zakon, misel ženiti se, možiti se.
Ehegeld, s. **Heirathsgut**.
Ehegelöbniß, s. **Eheverlöbniß**.
Ehegemach, das, zakonska spavnica, spavnica zakonskih, ženinov.
Ehegemahl, s. **Ehegemahlin**, **Ehegatte**, **Ehefrau**.
Ehegemeinschaft, die, zakonska združba.
Ehegenuß, der, zakonska radost.
Ehegericht, das, zakonska sodnija, sodba v zakonskih rečeh.
Ehegesetz, das, zakonska postava.
Ehegestern, *adv.*, predvčeraj, predvčeranjim, predvčerajšnjim.
Ehegestrig, *adj.*, predvčeranj, predvčerajšenj.
Ehegott, der, bei den Heiden überhaupt, bog ženitve, bog zakonov, bei den Slaven, Ledo, Poleljo.
Ehegültigkeit, die, veljavnost zakona.
Ehegut, das, zakonsko posestvo, dobro, imetje moža in žene.
Ehehaften, *pl.*, s. **Ehehinderniß**.
Ehehälfte, die, mož, žena, s. **Ehefrau**.
Ehehalt, der, služabnik.
Eheherr, s. **Ehegatte**.
Ehehin, s. **Ehemals**.
Ehehinderniß, das, zaderžek zakona, zakonski zaderžek.
Ehejahr, das, zakonsko leto; im ersten Ehejahr, v pervim letu po ženitvi, možitvi.
Ehejoch, das, zakonski jarem.
Ehekette, die, zakonska zaveza.
Ehekind, das, zakonski otrok, zakonsko dete.
Ehekreuz, das, zakonski križ, t. j. težave, nadloge zakonskiga stanu.
Ehekrüppel, der, zakonska pokveka, babjek.
Ehelager, das, zakonska postelja.

Eheleiblich, *adj.*, zakonsk, v zakonu rojen, iz zakona.
Eheleute, *pl.*, zakonski, *pl.*, zakonci, *plur.* mož in žena; die Eheleute Johann u. Anna Tominz, Janez Tominec in njegova žena Ana.
Ehelich, *adj.*, zakonsk; s. auch Eheleiblich.
Ehelichen, *v. a.*, einen, eine, v zakon stopiti, zakon skleniti, sklepati s kom; eine, oženiti, ženiti se, poročiti se s ktero; einen, omožiti, možiti se, poročiti se s kom, auch vzeti, jemati; *v. r.*, sich ehelichen, vzeti, jemati se.
Ehelicherklärung, die, vzakonitev, pozakonitev.
Eheliebste, der, die, s. Ehegatte, Ehefrau.
Ehelos, *adj.*, überhaupt, brezzakonsk, neporočen; von Männern, samec, neženjen, neoženjen, fant; von Frauenspersonen, samica, neomožena, neudana, dekle; eheloser Stand, samsk stan, samstvo, brezzakonstvo; vom Manne, neženjenstvo, brezženstvo, neženjeni stan; vom Weibe, devištvo, neudanost, brezmoštvo.
Ehelosigkeit, die, s. Ehelos (der Stand).
Ehelust, die, želja po zakonu.
Ehelustig, *adj.*, željan zakona, ženitve, možitve; er ist schon ehelustig, rad bi se že ženil, možilo se je, ženilo se ga prijema.
Ehemalig, *adj.*, prejšenj, nekdanj, poprejšenj, nekdašenj.
Ehemals, *adj.*, poprej, pred tem, nekdaj, nekda; s. auch Ehedem.
Ehemann, der, zakonski mož, auch bloß zakonski und mož, *russ.* suprug; Ehemanns Schwester, zaovica.
Eheordnung, die, zakonski red, zakonska postava.
Ehepaar, das, zakonski par, zakonska, zakonska dvojica, mož in žena, *serb.* sglob.
Ehepacten, *pl.*, ženitni oder ženitvanski dogovor, ženitna pogodba, ženitno pismo, ženitvansko pismo, in St. auch jutrinsko pismo.
Ehepflicht, die, zakonska dolžnost.
Eher, s. Ehe.
Ehemacht, das, zakonsko pravo, zakonska postava.
Eherechtlich, *adj.*, po zakonskem pravu, etwa auch zakonopraven†.
Ehern, *adj.*, bronast, medin, brončnat; s. a. Metall=, eine eherne Stirn haben, brezsramen.
Ehernhufig, *adj.*, terdniga kopita.
Ehering, der, zakonski perstan, vérnik.
Ehesache, die, zakonska zadeva, reč, zakonska tožba, pravda.
Eheschatz, der, ljubi; sie, ljuba; s. a. Heirathsgut.
Ehescheidung, die, ločitev zakona, ločitev zakonskih (namreč od mize in postelje); auch bloß ločitev, ločenje, *poln.* razwod.
Ehescheidungsklage, die, ločitna tožba, tožba na ločitev, zastran ločitve.
Eheschen, die, boječnost zakona, pred zakonam; *adj.*, er ist eheschen, boji se zakona, merzi ga zakon, boji se oženiti, noče se v zakon dati itd.
Eheschließung, die, sklenitev, sklepanje zakona, ženjenje, moženje.
Ehesegen, der, blagoslov zakona ob. v zakonu, zakonov blagor; Kinder, božji dar v zakonu, otroci; Segensformel, poročne molitve, ženitni, poročni blagoslov, molitve pri poroki, za poroko.
Ehespiel, s. Mariage.
Ehestand, der, zakonski stan, zakon, zakonstvo.
Ehestandsfessel, die, zakonska zveza, zakonske špone, vezi, verige, zakonski jarem.
Ehete, s. Ehe.
Ehestens, *adv.*, kar narpred mogoče, pred ko bo moči, v kratkem, berž ko berž, berž ko se bo dalo; s. auch Ehe.
Ehesteuer, die, ženitnina, s. auch Heirathsgut.
Ehestifter, der, snubač, snubec.
Ehestiftung, die, snubljenje, snubitev, naprava zakona, ženitev, možitev.
Ehestreit, der, Ehestreitigkeit, die, unter den Eheleuten, zakonski prepir, zakonski kreg; ein die Ehe angehender Streit, zakonska pravda, tožba.
Ehestreitsache, die, zakonska pravda.
Eheteufel, der, zmešnjavec, zmotnjavec v zakonu, sovražnik zakonskiga stanu.
Ehetrennung, die, ločitev zakona.
Eheungültigkeit, die, neveljavnost zakona.
Eheunlustig, *adj.*, kdor se ne mara ženiti.
Eheverabredung, s. Ehepacten.
Eheverbindung, s. Eheband.
Ehevergleich, s. Ehepacten.
Eheverkündigung, die, oklic, naznanilo zakona.
Eheverlöbniß, das, zaroka, zaroke oder zaroki, auch zaročki *pl.*, zavodlje, nach *M.* auch zdavanje, *poln.* zaręczyny, zaślubiny.
Ehevermächtniß, das, zakonsko volilo, volilo možu ali ženi (izgovorjeno).
Eheversprechen, s. Eheverlöbniß.
Ehevertrag, der, zakonska pogodba.
Ehevor, *adv.*, popred, poprej.
Ehevorgestern, *adv.*, predvčerajšnjim.
Eheweib, s. Ehefrau.
Ehewerber, s. Ehestifter.
Ehewerbung, s. Ehestiftung.
Ehmalig, s. Ehemalig.
Ehrabschneiden, s. Ehre.
Ehrabschneider, der, opravljivec, tat časti, obrekovavec, obgovarjavec, objedavec.
Ehrabschneiderei und **Ehrabschneidung**, die, obrekovanje, opravljanje, opravljivost, obgovor, obgovarjanje, objedanje.
Ehrabschneiderin, die, opravljivka.
Ehrangreifend, *adj.*, čast, poštenje žalijoč.
Ehrbar, *adj.*, častit, pošten, častin; geziemend, pristojin, dostojin, spodoben; ein ehr=

bares Wort, čedna, poštena beseda; ein Titel, spoštovan, častit.
Ehrbarkeit, die, častitost, častnost, poštenje, poštenost, spodobnost, pristojnost; in aller Ehrbarkeit leben, prav pošteno živeti.
Ehrbarlich, s. Ehrbar.
Ehrbegabt, *adj.*, spoštovan.
Ehrbegierde, die, želja časti, po časti, častiželjnost, hlepenje po časti; s. auch Ehrgeiz.
Ehrbegierig, *adj.*, častiželjin, željan časti.
Ehrbelobt, *adj.*, častno pohvaljen.
Ehrbezeugend, *adj.*, spoštovaven.
Ehrdrang, **Ehrdurst**, der, pohlep po časti, častiželjnost.
Ehrdurstig, *adj.*, pohlepen, željan časti; s. auch Ehrgeizig.
Ehre, die, čast, čest, poštenje, *russ.*, *böhm.* u. *altsl.* čest, *poln.* cześć, (*cfr. böhm.* u. *russ.* čast, *altsl.* čest, *poln.* cześć für Theil); sich zur Ehre nehmen, šteti si v čast, imeti za čast; das gereicht ihm zur Ehre, to ga časti in poštuje, to mu je v (na) čast; Ehre, dem Ehre gebührt, čast komur čast gre; ich habe die Ehre Ihnen zu sagen, v čast mi je, štejem si v čast (k časti), da Vam smem reči, dovolite mi to čast, da Vam povem; einem zu Ehren, komu na čast; in allen Ehren, lustig in Ehren, pošten, -a, -o, veselo, pa pošteno; Ehre sei Gott, čast, (slava) bodi Bogu; Eines in Ehren gedenken, z vso častjo, častno, s pohvalo v misel vzeti, omeniti koga; er hat Ehre im Leibe, časti mu je mar, gleda na svojo čast; einem Ehre machen, anthun, komu čast dati, dajati, delati, čast komu skazati, skazovati, počastiti, hvaliti, slaviti, povzdigovati koga; mit Ehren leben, častno, pošteno živeti; die Ehre abschneiden, opravljati, obrekvati, obgovarjati koga; čast komu vzeti, jemati, krasti; raznašati, černiti koga; das ist aller Ehre werth, to je vredno in pošteno; in Ehren halten, spoštovati, čislati, častiti, v časti, v čislih imeti; einen zu Ehren erheben, vzdigniti koga v, na veliko čast; eine Ehre ist der andern werth, čast je časti vredna; Ehre verloren, Alles verloren, ni ga življenja brez poštenja; der gute Name, poštenje; das verträgt sich nicht mit meiner Ehre, tega moja čast ne dopusti, ne dopušča, ne dopuša, ne terpi; auf seine Ehre versprechen, na svoje poštenje kaj obljubiti, obetati; auf dem Wege der Ehre, pošteno, častno, ravnaje pošteno; ich habe die Ehre mich zu empfehlen, im gewöhnlichen Leben, z Bogam in zdravi ostanite! srečno! zdravo!
Ehreifer, der, poganjanje za svojo čast; aus Ehreifer, zavoljo časti, zavolj češ.
Ehren-, in Zstzg., častin, nach dem *Serb.* počastin, t. j. po časti.
Ehren, *v. a.*, počastiti, častiti; schätzen, hochschätzen, poštovati, slaviti; geehrt, časten, češčen, češen; er ist allgemein geehrt, vse ga čisla, spoštuje; du sollst Vater und Mutter ehren, spoštuj očeta in mater; einen Wechsel, s. Honoriren.
Ehrenabschneider, s. Ehrabschneider.
Ehrenacceptation, s. Honoration.
Ehrenamt, das, častni ured, častna služba.
Ehrenangelegenheit, die, reč, ki se tiče poštenja.
Ehrenannahme, s. Honoration.
Ehrenantastung, die, napad, zaseg na poštenje.
Ehrenbahn, die, pot do časti, častna pot.
Ehrenbegleiter, der, častni spremljavec.
Ehrenbeleidigung, die, razžalitev, žaljenje poštenja.
Ehrenbelohnung, die, častno darilo, častno podarilo.
Ehrenbenennung, die, častni naslov, častno ime.
Ehrenbezeugung, die, počastitev, češčenje, češenje, skazanje, skazovanje časti, spoštovanje.
Ehrenbogen, der, častni lok; s. a. Ehrenpforte.
Ehrenbürger, der, einer Stadt, počastni od. častni meščan, mestnjan, meščan po časti; einer Gemeinde, častni občinjan.
Ehrenbürgerrecht, das, **Ehrenbürgerschaft**, die, častno meščanstvo, občinjanstvo†.
Ehrendame, die, častna gospa, dvornica.
Ehrendecoration, s. Decoration.
Ehrendieb, der, jemavec dobriga imena, poštenja, obrekovavec, opravljivec, kdor odjemlje dobro ime.
Ehrendienst, der, častna postrežba; s. auch Honneur's.
Ehrenerklärung, die, očitna povračba časti, očiten izrek, da je kdo pošten; eine Ehrenerklärung thun, čast poverniti, povračati z očitnim izrečenjem, očitna prošnja za odpuščenje, odpušenje, odpuščanje, odpušanje, za zamero.
Ehrenerweisung, s. Ehrenbezeugung.
Ehrenfall, der, reč, primérljej, ki se tiče časti, poštenja, zadevek časti.
Ehrenfeind, der, sovražnik dobriga imena.
Ehrenfest, *adj.*, pošten.
Ehrenflagge, die, častno bandero, zastava.
Ehrengarde, die, častna straža.
Ehrengebühr, die, s. Honorar.
Ehrengedächtniß, das, **Ehrendenkmal**, spominik.
Ehrengedicht, das, častna pesem, pesem komu v (na) čast.
Ehrengehalt, s. Pension.
Ehrengeld, s. Honorar.
Ehrengeleit, das, počastno spremstvo.
Ehrengelage, das, gostje (komu v, na čast).
Ehrengericht, das, sodnija za razžalitve na poštenji; s. Adelsgericht.
Ehrengeschenk, das, darilo komu na čast, počastnica.
Ehrengewand, s. Ehrenkleid.
Ehrenglanz, der, častna svetlost, svitlost, častni lesk, bliš.
Ehrengrab, das, častni grob.
Ehrengrad, der, stopnja časti.

Ehrengruß, der, častni pozdrav.
Ehrenhaft, *adj.*, častin, pošten, častit.
Ehrenhaftigkeit, die, poštenost.
Ehrenhalber, =**wegen**, *adv.*, zavolj lepšiga, zavolj časti.
Ehrenhalle, die, častna soba, slavohram†.
Ehrenhandel, s. Ehrensache.
Ehrenhold, s. Herold.
Ehrenkette, die, častna verižica.
Ehrenklage, die, tožba zavolj žaljene časti.
Ehrenkleid, das, pražnja obleka, častno oblačilo, praznično oblačilo.
Ehrenkränkung, die, žalitev na časti, poštenji, in Unterkr. u. *serb.* uvreda poštenja.
Ehrenkranz, der, častni venec, svatovski, pirni venec.
Ehrenkreuz, das, častni križec.
Ehrenkrone, die, častivna krona, slavodarna krona.
Ehrenkuß, der, častni poljub.
Ehrenlegion, die, (in Frankreich), častno kerdelo, častna legija.
Ehrenleer, *adj.*, brez časti.
Ehrenlehen, das, častni fevd*.
Ehrenleute, *pl.*, pošteni ljudje.
Ehrenlohn, der, častno plačilo.
Ehrenlos, *adj.*, brez časti, nepošten.
Ehrenmädchen, das, poštena deklica.
Ehrenmahl, s. Ehrengelag, Ehrengedächtniß.
Ehrenmann, der, pošten mož, pošten človek, časti vreden mož.
Ehrenmitglied, das, počastni ud, ud po časti.
Ehrenmünze, die, častni dnar.
Ehrenname, der, častno ime, častni primek, častni naslov.
Ehrenpfad, der, poštena pot, častna steza.
Ehrenpforte, die, počastne vrata, počastno prehodišče, prehodiše.
Ehrenplatz, der, častno mesto, častni sedež, *serb.* začelje.
Ehrenposten, der, častna služba, častna straža.
Ehrenpreis, der, (Veronica), veronika, jetičnik, jeterčnik.
Ehrenpunct, der, (*franz.* point d'honneur), reč, ki se tiče časti, poštenja; das ist ein Ehrenpunct, tu gre za čast, to se tiče poštenja.
Ehrenraub, der, rop, jemanje časti; s. auch Verläumdung.
Ehrenräuber, der, s. Ehrendieb, kdor jemlje ljudem poštenje, dobro ime.
Ehrenrecht, das, pravica do poštenja, za poštenje.
Ehrenrede, die, častni govor, besede govorjene komu v (na) čast, na, v slavo.
Ehrenreich, *adj.*, častit, prespoštovan.
Ehrenretter, der, otetnik, branivec časti; er ist mein Ehrenretter, on mi je otel, ubranil poštenje.
Ehrenrettung, die, otetje, obramba časti.
Ehrenrichter, der, sodnik za čast, poštenje.
Ehrenrock, s. Ehrenkleid.
Ehrenruf, der, častni, slavni preklic.
Ehrenrührig, *adj.*, častižaljiv, čast žalijoč, kar je zoper čast, čez čast, kar sega v čast.
Ehrensäbel, der, počastna sabla.
Ehrensache, die, pravda, prepir za čast, za poštenje, častna zadeva; s. a. Zweikampf; das ist eine Ehrensache, to se tiče poštenja, tu gre za poštenje.
Ehrensäule, die, častni steber, stolp, spominik postavljen komu na čast.
Ehrenschänder, der, opravljivec; s. Ehrabschneider.
Ehrenschänderin, die, opravljivka; s. Ehrabschneiderin.
Ehrenschänderisch, *adj.*, opravljiv, kdor čijo čast oskrunja, černi, gerdi.
Ehrenschändung, die, oskrumba poštenja, dobriga imena.
Ehrenschmuck, der, praznični lišp, častna oprava, častni bliš, dragotina za kako častno obhajanje.
Ehrenschwert, das, počastni meč.
Ehrenschuß, der, častni strel, strel komu na čast.
Ehrensitz, der, častni sedež.
Ehrensold, der, častno plačilo.
Ehrenspiegel, der, častni razgled, ogled, zerkalo slavnih djanj, slavno ogledalo.
Ehrenstaffel, s. Ehrenstufe.
Ehrenstand, der, častni, častiti stan.
Ehrenstelle, die, častna stopnja, častitljiva služba.
Ehrenstrafe, die, kazen na časti.
Ehrenstreit, s. Ehrensache.
Ehrenstufe, die, stopnja časti, častna stopnja.
Ehrentafel, s. Ehrengelag.
Ehrentag, der, dan časti, slave, slovesni dan, veseli dan (*cfr. poln.* dzień weselny), svatba, pir.
Ehrentempel, der, tempelj časti, slave; s. Ehrenhalle.
Ehrenthalben, *adv.*, zavoljo časti, za čast; s. auch Ehrenhalber.
Ehrenthat, die, pošteno, časti vredno delo, djanje.
Ehrentitel, der, častni naslov, častni primek.
Ehrentod, der, slavna smert, častna smert.
Ehrentrunk, der, napitnica, pitje na koga zdravje, zdravica; s. auch Toast.
Ehrenverletzung, die, razžalitev, žalitev, žaljenje časti, na časti; thätliche, wörtliche, razžalitev poštenja z djanjem, v djanji, z besedo.
Ehrenvest, s. Ehrenfest.
Ehrenvoll, *adj.*, častitljiv, prečastin, slaven, poln časti, slavoten.
Ehrenwache, die, častna straža, straža postavljena komu v čast.
Ehrenwerth, *adj.*, časti vreden, spoštovanja vreden.
Ehrenwort, das, beseda, poštena beseda, beseda na svoje poštenje dana; das Ehren=

wort geben, besedo dati; auf mein Ehrenwort, na mojo besedo, na mojo pošteno besedo, mož beseda, *serb.* zadati poštenu reč, tverdu veru dati.
Ehrenzahler, s. Honorant.
Ehrenzahlung, die, počastno plačilo menjice; s. auch **Honoration**.
Ehrenzeichen, das, častno znamnje, poslavilo.
Ehrer, der, spoštovavec, častivec; s. **Verehrer**.
Ehrerbietig, **Ehrerbietsam**, *adj.*, spoštovaven, spoštljiv, poštovaven, s spoštovanjem.
Ehrerbietigkeit, **Ehrerbietung**, die, spoštljivost, poštljivost, spoštovavnost.
Ehrevergeudung, die, zametovanje samiga sebe, zator časti.
Ehrfurcht, die, spoštovanje; s. auch **Ehrerbietung**.
Ehrfürchten, *v. a.*, poštovati, spoštovati.
Ehrfurchtgebietend, *adj.*, kar k spoštovanju naganja, primarja, kar spoštovanje zbuja.
Ehrfürchtig, *adj.*, spoštljiv.
Ehrfurchtsvoll, *adj.*, poln spoštovanja, z globokim spoštovanjem.
Ehrgefühl, das, skerb za poštenje, čut poštenja; er hat kein Ehrgefühl, ni mu za čast, za poštenje mar, ni ga sram, nima sramožljivosti, ne poganja se za svojo čast, *gem.* ne derži na se.
Ehrgeiz, der, častilakomnost, pohlep po časti, nach *M.* častimarnost.
Ehrgeizen, *v. n.*, časti iskati, poganjati se za čast, hlepeti po časti.
Ehrgeizig, *adj.* častilakomen, časti lačen, željin časti, nach *M.* častimaren; er ist sehr ehrgeizig, prav časti lakomen, časti lačen je.
Ehrgier, die, častiželjnost, častilakomnost.
Ehrgierig, s. **Ehrgeizig**.
Ehrlich, *adj.*, pošten, nach *M.* praveden; eine ehrliche Haut, poštena duša; ehrlicher Name, dobro ime, poštenje; ein Ehrliches kosten, ne malo stati.
Ehrlichkeit, die, poštenje, poštenost; Ehrlichkeit besitzen, pošten biti.
Ehrliebe, die, častiljubje, ljubezen do časti.
Ehrliebend, *adj.*, častiljuben, kdor na svoje dobro ime gleda.
Ehrlos, *adj.*, nepošten, brezčasten, brez poštenja; er ist ehrlos geworden, zgubil je svoje poštenje, *serb.* obraz mu je pocernio.
Ehrlosigkeit, die, nepoštenje, nepoštenost.
Ehrsam, *adj.*, častit, častin, pošten.
Ehrsamkeit, die, častitost.
Ehrschatz, der, **Ehrung**, die, primščina, primšina, nach *V.* perjamina.
Ehrsucht, die, častilakomnost, hlepenje po časti, žeja, lakomnost po časti, visoko seganje.
Ehrsüchtig, *adj.*, častilačen, častilakomen, pohlepen za častjo.
Ehrtrieb, der, nagon do časti, na čast, nach *V.* častnost.
Ehrvergessen, *adj.*, nesramen, nepošten, kdor za poštenje ne mara; der Ehrvergessene, nesramnik; die Ehrvergessene, nesramnica.
Ehrenvergessenheit, die, nesramnost.
Ehrverletzung, s. **Ehrenverletzung**.
Ehrvoll, s. **Ehrenvoll**.
Ehrwidrig, *adj.*, nečastin, proti poštenju, zoper čast; ehrwidriges Betragen, nesramno, nepošteno obnašanje, nesramnost.
Ehrwürde, Ew. Ehrwürden, častni, časti vredni gospod, Vaša prečastnost, častitost.
Ehrwürdig, *adj.*, častivreden, spoštovanja vreden, častitljiv, častin.
Ehrwürdigkeit, die, častitljivost, častivrednost.
Ehse, vom Brot, s. **Eßbar**.
Ei! *int.*, o! è! ej! hè! glej! lej!; ei warum? i zakaj? ei! das ist herrlich, o! oh! to je lepo; ei, ei! lej, lej; ei seht doch, wie der gescheidt ist, ali si moder!
Ei, das, jajce, jajic; nach *M.* bei Radkersburg auch belica; Eierlein, jajčice; Eier legen, znesti, nesti; sitzen auf den Eiern, jajca leči; ausbrüten, zleči, izvaliti, valiti; hart oder weich gesottene Eier, v terdo ali v mehko, na mehko, v mak (*serb.* na umak) kuhane; faules Ei, Windei, klopotec; das Ei will klüger sein als die Henne, jajce puto uči, jajce več kot puta ve; ein im Brüten verdorbenes, zapertek (*altsl.* zaprtk), skerno jajce, skernjak, in Unterkr. auch muček (viell. richtig. molček); ein Eier fressendes Thier, jajčar; Eier im Schmalz, gerührte Eier, evertje, everček, masljek; gefärbte Eier, pisane jajca, pirhi (s. auch **Osterei**); er geht wie auf Eiern, gre, hodi kakor po jajcih, po ledu; lieber heute ein Ei als morgen ihrer drei, bolje danes jajce kakor jutri kokoš; Hoden, mode, modi, *serb.* muda *pl.*
Eibe, die, (Taxus), tis, tisa; der Baum, auch tisovec.
Eiben=, in Zstzg., tisov.
Eibenbaum, s. **Eibe**.
Eibenbeere, die, tisova jagoda, tisovica.
Eibenholz, das, tisovina, tisov les.
Eibenwald, der, tisovje.
Eibisch, der, (Althaea), slez, sliz, šlez, slizka, nach *M.* auch sklez.
Eibisch=, in Zstzg., slezov.
Eibischbaum, der, s. **Eberesche**.
Eibischbeere, die, jerebina.
Eibischkraut, der, slezovina.
Eibischsalbe, die, slezovo mazilo.
Eibischteig, der, slezovo testo.
Eibischthee, der, slezov čaj.
Eichapfel, der, šiška; s. auch **Gallapfel**.
Eiche, die, (Quercus); der Baum, hrast, dob; črepinjek, gnjelec od. graden, Steineiche; cer, Zereiche; jelovec, Traubeneiche; nitnik, Stieleiche; pluta, šura Korkeiche; das Maß flüßiger Dinge, s. **Eichmaß**.
Eichel, die, želod, (*serb.* auch hrastov žir); eine Art davon von länglicher und langer Gestalt heißt in Innerkr. graden; Bucheicheln, žir, žirka; Eicheln im Kartenspiele, želod, *serb.* mak; *anat.* končica, glavica.
Eichel=, in Zstzg., želodov.

Eichelartig, *adj.*, želodast.
Eichelbecher, der, želodova kupica.
Eichelförmig, *adj.*, želodast, želodu podoben.
Eichelgarten, der, Eichelkamp, hrastje; von jungen Eichen, hrastičje, hrastičevje.
Eichelgeld, das, žirovnica, dobovnica.
Eichelhafer, der, (Avena strigosa), okrogli oves, nach *V.* černi oves.
Eichelhäher, der, šoja, šoga, irt, grahasta lešnica; s. auch **Nußhäher**.
Eicheljahr, das, žirovo leto.
Eichelkaffe, der, želodov kofe.
Eichelkelch, der, želodova kupica, kapica.
Eichelkönig, der, želodov kralj.
Eichelkranz, der, želodov venec.
Eichelle, die, Musterelle, gosposkni vatel, lakat, ustanovljeni vatel.
Eichelmast, die, želod, želodna paša, piča, želodovina; Schweine treiben in die Eichelmast, svinje (prešiče) gnati na želod, v žir, na žirovino.
Eichelmaus, die, mali polh, želodova miš.
Eicheln, *v. a.*, želoditi, žiriti, z želodam pasti, pitati.
Eichelnäpfchen, das, s. **Eichelkelch**.
Eichelneun, die, želodova devetica.
Eichelöl, das, želodovo olje.
Eichelreich, *adj.*, poln želoda, želodovo leto.
Eichelschwein, das, želodni prasec, prešič z želodam spitan, odebeljen.
Eichelsechs, die, želodova šestica.
Eichelung, s. **Eichelmast**.
Eicheltute, die, cuza.
Eichen=, in Zstzg., aus Eichenholz verfertiget, hrastov, dobov.
Eichen auch **Aichen**, *v. a.*, vergleichen, Maß, Größe, Schwere gleich machen, merčuniti, meriti, ustanoviti mero; Scheffel, Fässer. Ellen, Wagen, Maße, Größen eichen, umeriti, meriti, amati, (*cfr.* Hamstock, abhamen, u. Adel. von hemmen, *Cig.*; u. *Met.* hingeg. von jamati, jemati, wie Arko von jarko.); Gewichte, die Wage, upravičiti, pravičiti; das Fischernetz eichen, meriti, nach *V.* z berdcam meriti.
Eichenblatt, das, hrastov list, hrastovo pero.
Eichenbohrer, der, (Cynips quercus folii), gewisse Fliegen od. Wespen, etwa grizlica.
Eichenflechte, die, hrastov, nabrani lišaj.
Eichenforst, s. **Eichenwald**.
Eichengestrüppe, die, hrastovišče, hrastovišče, hrastova šuma.
Eichenhart, *adj.*, terd kakor hrast.
Eichenholz, das, hrastovina, dobovina, nach *V.* hraščina, hrašina, hrastov les.
Eichenholzfarbe, die, hrastova barva.
Eichenkranz, der, hrastov venec, venec iz hrastoviga listja.
Eichenlaub, das, hrastovo listje.
Eichenlaus, die, hrastova uš.
Eichenmistel, die, ohmelje, ohmelovje, lim.
Eichenmoos, das, hrastov mah.
Eichenrinde, die, hrastov lub, lubad, hrastovo lubje, hrastova skorja; das Weiße daran an der innern Seite, mezga.
Eichenrippe, die, hrastovo rebro.
Eichenrose, die, jagoda.
Eichenschatten, der, hrastova senca.
Eichenschwamm, der, hrastova goba, gliva.
Eichenstamm, der, hrastovo deblo.
Eichenwald, der, dobovje, hrastje, hrastov gojzd, dobovec, les, log, hrastina, nach dem *Serb.* und *Poln.* dobrava.
Eichenwaldbewohner, der, dobnikar (in Vulgarnam.).
Eicher, der, mérčin, mérčun, urednik, ki mero in vago ustanovljuje, upravičuje.
Eichfaß, das, mérjeni, amani sod.
Eichgebühr, die, mernina, plačilo od mere.
Eichgrund, der, hrastov dol; s. a. **Eichenwald**.
Eichherr, der, merčinski gospod.
Eichholz, das, ein Gehölz, hrastje, dobje; von jungen Eichen, hrastičje; das zum Baue und zu andern Verfertigungen taugliche, hrastovina, dobovina, hrastov les; s. a. **Eichenholz**.
Eichhorn, das, (Sciurus), veverica, leverica, in Kt. auch vigorica.
Eichhorn=, in Zstzg., veveričin.
Eichhornfisch, der, (Perca formosa), ostrež.
Eichhornfänger, der, pes veveričnjak.
Eichicht, *adj.*, hrastovit, dobovit.
Eichmaß, das, ustanovljena, pravična mera in vaga, nach *V.* mati mera, perva mera, nach dem *Poln.* glavna mera, cimentirana mera, postavna mera.
Eichmast, die, s. **Eichelmast**.
Eichmeister, s. **Eicher**.
Eichpfahl, der, Hamstock, mérni kol v vodi, nach *V.* vodna mera.
Eichpilz, der, s. **Eichenschwamm**.
Eichstab, der, mérna palica, merčinska palica, nach *V.* materni lakat.
Eichtraube, die, korušelj.
Eichvogel, der, (Falco palumbarius), jastreb golobar.
Eichwald, der, s. **Eichenwald**; der Bewohner desselben, hrastnik.
Eid, der, prisega, *serb.* zakletva; einen Eid dahin ablegen, daß —, priseči, prisegati, da —; einem den Eid abnehmen, zapriseči, zaprisegati koga, v prisego vzeti, jemati koga, s prisego zavezati; mit dem Eide bekräftigen, priterditi, poterditi s prisego, priseči na kaj; sich zum Eid erbieten, prisego ponuditi; den Eid auftragen, deferiren, naložiti, dati komu prisego, na prisego gnati; den Eid zurückschieben, prisego zaverniti, zavračati, nazaj dati, dajati; den Eid brechen, prelomiti prisego; in Eid genommen, priseżin, zaprisežin, s prisego zavezan, pod prisego odgovoren; falscher Eid, kriva prisega; s. auch **Meineid**.
Eid=, **Eides=**, in Zstzg., priséžni, — prisege.
Eidam, der, zet, (hčerin mož).
Eidbruch, der, prelom prisege, krivorotstvo.
Eidbrüchig, *adj.*, krivorotin, prisegi nezvest, prisegolomen; ein Eidbrüchiger, prelomnik prisege.
Eidbürge, der, priséžni porok.

Eidechse, die, gašarica, jašarica, ašerica, auch martinec, martinček, *serb.* gušterica; die grüne Eidechse, kuščer, kuščar, kušar, zelenec.
Eidechsennatter, die, kuščerasta, kušarasta kača.
Eider, s. Eidergans.
Eiderdunen, die, *pl.*, gagkunov puh ob. mah.
Eidergans, die, (Anas mollissima), Eidervogel, gagka; Gänserich, gagkon, *poln.* edredonova ges, zimorodek.
Eidesablegung, die, prisega, priseganje.
Eidesanbietung, die, ponuda prisege.
Eidesantretung, die, nastop prisege, oglasba za prisego.
Eideserinnerung, die, opomin na prisego, zastran prisege.
Eidesformel, die, besede prisege, spisana prisega, prisega.
Eideshelfer, der, rotnik.
Eideskräftig, *adj.*, pod prisego; s. auch Eidlich.
Eidesleistung, die, prisega, priseganje, oprava prisege.
Eidespflicht, die, dolžnost po prisegi, prisežna, s prisego na se vzeta dolžnost; Jemanden in Eidespflicht nehmen, s prisego koga zavezati.
Eidessicherheit, die, zavarovanje po prisegi, s prisego.
Eidesstättig, *adj.*, na mesto prisege, prisego namestujoč.
Eidesurkunde, die, prisežno pismo.
Eidesverweigerung, die, odreka, odvernitev, odklon prisege.
Eidgenosse, der, soprisežnik, zaveznik, prisege deležnik.
Eidgenossenschaft, die, zaveza; die schweizerische Eidgenossenschaft, švajcarska zaveza.
Eidgenossisch, *adj.*, sopriséžin, zavezin.
Eidhaft, *adj.*, prisežin.
Eidhaftigkeit, die, prisežnost, zarotnost.
Eidlich, *adj.*, prisežin, zaprisežin; eidliche Angabe, povedba s prisego poterjena, beseda pod prisego izrečena; *adv.*, s prisego, pod prisego; eidlich versichern, pod prisego zagotoviti, terditi; eidlich verpflichten, s prisego zavezati.
Eidschwur, der, prisega; s. Eid, Eidesablegung.
Eidvergessen, *adj.*, nepomljiv prisege, kdor ne mara za svojo prisego; s. Eidbrüchig.
Eier-, in Zstzg., jajčin, od jajc, jajčni.
Eierabgabe, die, jajčnina.
Eierblume, die, s. Löwenzahn.
Eierbohne, die, s. Erbsbohne.
Eierbrot, das, mazanec.
Eierchen, das, jajčice.
Eierdotter, der, das Eiergelb, rumenjak, čermlak, želčak; s. auch Dotter.
Eierfladen, der, s. Eierkuchen.
Eiergelb, s. Eierdotter, *adj.*, rumen kakor rumenjak.
Eiergerste, die, okrogli ječmen, rumenjakov ječmen.
Eierhandel, der, kupčija z jajci, jajčarija; ihn betreiben, jajčariti.
Eierhändler, der, jajčar.
Eierkäse, der, jajčni sir, sir z jajci.
Eierkirsche, die, jajčna češnja.
Eierklar, das, beljak; s. auch Eiweiß.
Eierkleie, die, tropine od rumenjaka.
Eierkrebs, der, rakovka, rakinja, (rakova) ona.
Eierkuchen, der, jajčnik, jajnik, kolaček, bob.
Eierlegen, das, nesenje jajc.
Eierlegend, *adj.*, nosin.
Eierlinie, die, s. Ovallinie.
Eierloch, das, kurje gnjezdo.
Eiermarkt, der, jajčarski terg, terg za jajca.
Eieröl, das, jajčno olje, rumenjakovo olje.
Eierpfanne, die, ponev za jajca.
Eierpflaume, die, sliva, dermoncelj, šterboncelj.
Eierring, der, kukavičje solze.
Eierrühr, das, umedene jajca.
Eierschale, die, jajčna, jajčeva lupina.
Eierschmalz, der, evertje, everček, everk.
Eierschwamm, der, karželj.
Eierstock, der, jajčnjak.
Eierstockband, das, jajčnikova vezica.
Eiersuppe, die, polivka, juha z jajci, jajčnata juha.
Eifer, der, heftiger Unwille, serd, serdenje, togota, čemer, jeza; zum Eifer reizen, razserditi, serditi; in Eifer gerathen, razserditi se; s. auch Erzürnen; heiliger Eifer, sveta želja, goreča skerb, vroča želja, sveti ogenj; lebhafte mit Unruhe verknüpfte Bemühung, gorečnost, vnetost, vnetje, vnema, prizadetje, prizadetljivost; sein Eifer hat sich abgekühlt, unesel se je, ugnal se je, ohladil se je; wem ist sein Eifer für die Wahrheit unbekannt, komu ni znano, kako se je poganjal, kako si je prizadeval, se trudil za resnico, kako je za-njo gorel.
Eiferer, der, gorečnik, goreč, vnet človek, nach dem *Poln.* u. *Serb.* gorljivec.
Eifergeist, der, goreči duh, duh poln vnetja, gorečnosti; s. auch Eifersucht.
Eiferhitze, die, ein hoher Grad der Eifersucht, silna nezaupljivost, ljubosumnost†.
Eiferig, *adj.*, feuerig, vnet, ognjen; zornig, serdit; jemanden eiferig machen, razserditi, serditi, nach *V.* userditi, ujaditi koga; eifersüchtig, neidisch, s. diese; mit lebhafter, unruhiger Bemühung, goreč, skerbin, preskerbin, preskerbljiv, podžgan, vnet, prizadetljiv, marljiv.
Eifern, *v. n.*, zürnen, serditi se, hudovati se, jeziti se, togotiti se, ujedati se, nach *V.* auch jaditi se; s. a. Zürnen, Ereifern, sich; eifern um etwas, für das Gute, lebhafte Bemühung für eine Sache an den Tag legen, skerbeti, skerb imeti, ogenj imeti, vnet, vžgan biti, goreti za kaj, gnati se za kaj, goreče si prizadeti, prizadevati, goreče se potegniti, potegovati, vleči se, in Unterkr. und *serb.* auch nastojati; s. Beeifern, sich; um sein Weib eifern, s. Eifersüchtig; Neid blicken lassen, ujedati se; mit seinem Freunde

eifern, ujedati se nad prijatlam; gegen etwas eifern, poganjati se, upirati se zoper kaj, protiviti se čemu, upirati se čemu, bojevati, govoriti, vekati zoper kaj; s. auch **Wetteifern.**

Eiferrede, die, vneti, ognjeni, goreči govor, goreče besede.

Eifersucht, die, sum, sumljivost, nach *Gütsm.* ljubosumnost, *russ.* revnivost, *poln.* zavišć, zavistna bojazń.

Eifersüchtelei, die, zbadanje, pikanje; s. auch **Eifersucht.**

Eifersüchteln, *v. n.*, sumiti, ljubosumljati†.

Eifersuchtsfrei, *adj.*, čist sumljivosti, ljubosumljivosti prost, brez ljubosumnosti.

Eifersüchtig, *adj.*, ljubosumen†, sumljiv, *serb.* ljubomoran.

Eifersüchtler, der, sumljivec. ljubosumnež†.

Eifersuchtslos, s. **Eifersuchtsfrei.**

Eiform, die, jajčna podoba; es hat die Eiform, jajcu je podobno.

Eiförmig, *adj.*, jajčnast, jajčast, jajčikast, štručast, jajčasto okrogel, podolgasto okrogel.

Eifrig, s. **Eiferig.**

Eigel, s. **Reiher.**

Eigen, *adj.*, lastin oder vlastin, samosvoj, vlastit, vlastovit; eigener Herr sein, svojic, sam svoj biti, sam svoj gospod biti; zu eigen haben, v last imeti, v svoje imeti; ich bin nicht mein eigen, nisim sam svoj; es ist mein eigen, moje je, moja last, lastina je; sich etwas eigen machen, prilastiti si, prisvojiti si kaj, polastiti se česa, *fig.* naučiti se česa; sonderbar, seltsam, svoj, poseben, čudin, čudovit, soseben; durch einen eigenen Boten, po posebnem za to poslanem človeku, po človeku nalašč, nalaš za to poslanem; genau, na tanko; eigenes Haus, eigene Sünde, lastna hiša, lastni greh; auf eigene Faust etwas unternehmen, ob svojem kaj početi, na svojo srečo in nesrečo; das sind so eigene Gebräuche, to so take posebne šege; jedes Land hat seine eigenen Gebräuche und Mißbräuche, vsaka dežela ima svoje (lastne) navade in razvade; es ist dieses Eigene dabei, pri tem je ta posebnost, to posebno; das ist ihm eigen, to je njegovo, tega je navajen. to navado ima; mit eigenen Augen, s svojimi očmi; mit eigener Hand, s svojo, z lastno roko; das war sein eigener Wille, on sam je hotel tako.

Eigenansicht, die, svoja, lastna, samolastna misel.

Eigenartig, *adj.*, poseben.

Eigenbeliebig, *adj.* u. *adv.*, po svoji volji, prostovoljin.

Eigenberechtigt, *adj.*, sam svoj, samosvojin, *altsl.* samovlast'n.

Eigenberechtigung, die, samosvojnost.

Eigenbote, der, posebni sel, poslanec, nalašč, nalaš poslani človek.

Eigenbrödler, der, svojic, svojka, osebojnik, osebojnica.

Eigends, s. **Eigens.**

Eigendünkel, der, visoke misli od sebe, prevzetija; Starrsinn, terma, svojoglavnost.

Eigendünkler, der, prevzeten, napihnjen človek; komur glava dimi; svojoglavec, termoglavec, samouh človek.

Eigenen, Eignen, sich, *v. r.*, sich zueignen, prilastiti, prisvojiti si kaj, lastiti se česa; *v. n.* u. *r.*, sich schicken, spodobi se, uda se, dostoji se, pristoji se; gebühren, mir eignet, meni gre; wie es einem treuen Diener eignet, kakor zvestimu služabniku gre; er eignet sich dazu nicht, on ni za to (dober, pripraven); die That eignet sich zum Verbrechen, djanje je tako, da se more med hudodelstva šteti.

Eigener, Eigner, s. **Eigenthümer.**

Eigengehörig, *adj.*, lastin; das dem Nachbar eigengehörige Haus, sosedova hiša.

Eigengewalt, die, lastna, samovoljna oblast.

Eigengier, die, sebičnost, samopridnost, s. auch **Selbstsucht.**

Eigengierig, s. **Selbstsüchtig.**

Eigengut, das, vlastnina, prostolastno posestvo.

Eigengutserbe, der, dedič prostolastnine.

Eigenhandel, der, lastna kupčija, prodajanje lastniga blaga.

Eigenhändig, *adv.*, z lastno, s svojo roko; *adj.*, svojoročin, lastnoročin.

Eigenheit, die, lastnost, posebnost, svojstvo, lastnija.

Eigenheitlich, *adj.*, poseben, lasten.

Eigenheitswort, das, prilog.

Eigenhirt, der, domači pastir.

Eigenhörig, s. **Leibeigen.**

Eigenhülfe, die, lastna pomoč, samolastna pomoč, kadar si kdo sam pomaga, ne obernivši se popred na gosposko; s. a. **Selbsthülfe.**

Eigenleibig, s. **Idiopatisch.**

Eigenliebe, die, ljubezen samiga sebe, samoljubje, auch *russ.* svojeljubje, lastna ljubezen.

Eigenliebig, *adj.*, samoljuben, sebeljuben, svojoljuben.

Eigenlob, das, hvala samiga sebe, lastna hvala, nach *V.* sebehvalije, samohvalije, *poln.* samochwalstwo.

Eigenlöhner, der, delavec na svojo roko.

Eigenmacht, die, samovolja, samooblastje.

Eigenmächtig, *adj.*, samooblasten, samovlasten, svojovlasten, svojovoljin; *adv.*, iz lastne moči, sam od sebe, svojovoljno, po svoji volji.

Eigenmächtigkeit, die, samooblastje, samovoljnost, svojovoljnost.

Eigenmündig, *adj.*, ustin, ustmen†; *adv.*, ustmeno†, z besedo.

Eigenname, der, lastno ime.

Eigennutz, der, in mehr unschuldiger Bedeutung, lasten, svoj dobiček, svoja korist; in nachtheiliger Bedeutung, dobičkarija, koristoljubje, samopridnost, sebičnost, samogoltnost, lakomnost, pohlep za (svojim) dobičkam.

Eigennützig, *adj.*, dobička željin, volčji na dobiček, lakomen, gladoven, samogolten, koristoljuben, samopriden, sebičen, pohlepen za svojim dobičkam; er ist sehr eigennützig, vedno gleda na svoj dobiček, svojiga dobička išče, iše; eigennützig handeln, samopridno ravnati, le za svojo korist delati.

Eigennützigkeit, die, gladovnost, gladovitost, samopridnost, sebičnost, samogoltnost, pohlepnost za dobičkam.

Eigenpost, die, Post, die man eigens für sich nimmt, lastna pošta; s. auch **Extrapost.**

Eigenrache, die, s. **Selbstrache.**

Eigenrichterschaft, die, sojenje svoje lastne pravde.

Eigenruhm, der, lastna slava; s. **Eigenlob.**

Eigens, *adv.*, nalaš, navlašč, posebej, in Unterkr. auch nalič; eigens für etwas bestimmt, nalašč, nalaš za to narejen; eigens ihm, prav njemu, samo njemu.

Eigenschaft, die, lastnost oder vlastnost, *serb.* svojstvo; Beschaffenheit, auch kakost, kakošnost; eine Eigenschaft haben, biti tak, takošen.

Eigenschaften, als *v. a.*, im Mittw. geeigenschaftet, gebräuchlich; s. **Eignen.**

Eigenschaftswort, das, s. **Beiwort.**

Eigenschrift, s. **Autographum.**

Eigensinn, der, svojoglavnost, samoglavnost, butičnost, terma, termoglavnost, lastnoglavnost, nach *M.* auch terma glava, svoja glava; seinem Eigensinn folgen, po svoji glavi delati, vse po svojem delati.

Eigensinnig, *adj.*, svojoglaven, samoglaven, termast, term, termoglav, termoglaven, samouh, svoje glave, butičin, samovoljin, *serb.* jogunast, tverdoglav; der Eigensinnige, svojoglavec, termoglavec, butica, butičnik; ein eigensinniger Knabe, paglavec.

Eigensucht, die, samoljubje; s. **Egoismus.**

Eigensüchtig, s. **Egoistisch.**

Eigenthätig, s. **Eigenmächtig.**

Eigenthum, das, das Recht, last, vlast; *objectiv*, die Sache, lastina, lastnina, lastinstvo, vlastovina, vse moje, (tvoje, njegove itd.), vse, kar imam svojiga; das ist das Eigenthum der Gemeinde, to je občinsko; das Eigenthum eines Baumes wird beurtheilt, čigavo da je drevo, to se sodi po —.

Eigenthümer, der, lastnik, vlastnik.

Eigenthümerin, die, lastnica, vlastnica.

Eigenthümlich, *adv.*, v last, po domače, posebno; das Haus gehört ihm nicht eigenthümlich, hiša ni njegova; *adj.*, vlasten, lasten, s. auch **Eigen**; sich etwas eigenthümlich machen, usvojiti, prisvojiti si kaj; s. a. **Zueignen**, sich; eigenthümlich eine Sprache reden, po domače govoriti, po domače zavijati; eine eigenthümliche Schwere, posebna, lastna teža.

Eigenthümlichkeit, die, lastnost, posebnost.

Eigenthumsherr, s. **Eigenthümer.**

Eigenthumsklage, die, lastinska tožba, tožba za vlast.

Eigenthumsrecht, das, vlast, lastinska pravica, pravica lasti.

Eigenthumsübertragung, die, prenos lasti.

Eigentlich, *adj.*, s. **Eigenthümlich**, vlastin, resničin, istinit, prav; eigentliche Meinung, prava misel; eigentliches Griechenland, pravo Gerško; im eigentlichen Sinne, v pravim pomenu; der eigentliche, so genannte, pravi; *adv.*, po pravem, zlasti, zares, po pravici, v resnici, prav za prav; die Wahrheit zu sagen, eigentlich werde ich heute nicht spazieren gehen, prav za prav (da resnico povem), ne pojdem danes na sprehod; genau, na tanko; die Weisartikel sind auf jenes, was zu erweisen ist, eigentlich zu stellen, dokazni členi naj merijo na ravnost na to, kar je dokazati.

Eigenwille, der, svoja, lastna volja.

Eigenwillig, *adj.*, lastnovoljin, svojovoljin.

Eigenwilligkeit, die, svojovoljnost, svojevoljnost.

Eigenwürde, die, lastna veljava, čast.

Eigestalt, die, s. **Eiform.**

Eignen, s. **Eigenen.**

Eigner, s. **Eigenthümer.**

Eihaut, die, jajčna mrena.

Eikern, der, serce.

Eiland, s. **Insel.**

Eiländer, s. **Inselbewohner, Insulaner.**

Eiländisch, *adj.*, otošk, otočansk.

Eilandsmeer, das, s. **Archipel.**

Eilbote, der, hitri sel, jadernik; s. **Courier.**

Eilbotschaft, die, hitro selstvo.

Eilbrief, der, naglo pismo.

Eile, die, hitrost, naglost, naglica, hitrica, hitrina, speh, berznost; in großer Eile, silno naglo; in Eile, v naglici, naglo, z naglico; mit Eile gehen, naglo, urno, jaderno, z naglico iti, hoditi; es hat keine Eile, ne mudi se, ni sile, ni taka naglica; es hat Eile, mudi se mi.

Eilen, *v. n.*, hiteti, podvizati, podvizati se, pospešiti, spešiti, *serb.* auch beržati, hitati, in Unterkr. auch pasčiti se, was jedoch mehr in der Bedeutung: **Acht geben**, gebraucht wird; *altsl.* auch podvignąti, podvizati sę; einem zu Hülfe eilen, priteči, teči komu na pomoč; er eilte dahin, tje je hitel, tje jo je urezal, ubrisal; er muß eilen, sila mu je, mudi se mu; Eile mit Weile, ne prenagli se; kdor po časi hodi, pred domu pride; die Zeit eilt, čas hiti; eilen und laufen, udreti jo, uliti jo, spustiti se, zagnati se v tek; eilen, um geschwinder fertig zu werden, hiteti, prihitevati, *kroat.* auch požuriti, žuriti se; entgegen eilen, nasproti leteti, hiteti.

Eilend, *adj.*, hiteč, hiter, jadern, uren; **Eilends**, *adv.*, hitro jaderno, urno, spešno, na speh, hité, berzo, berž; eilends kommen, prihiteti, prileteti.

Eilends, s. **Eilend.**

Eilf, **Elf**, *num. c.*, enajst, ednajst, jednajst; eilf Männer, enajst mož, *serb.* jedanaestorica; die Eilf (Eilfer), enajstica, jednajstica; je eilf, po enajst, vsacih enajst.

Eilfeck, das, enajstovogelnik, enajstokotje.
Eilfeckig, *adj.*, enajsterovogelnat, enajst voglov, kotov.
Eilfer, der, s. **Eilf**, die.
Eilferlei, *adj.*, enajsteri, jednajsteri.
Eilfertig, *adj.*, hiter, spešen, jadern, nagel, uren.
Eilfertigkeit, die, hitrost, naglost, pospešnost, jadernost.
Eilffach, *adj.*, po enajstero, enajstérn, ednajstérn, enajstérnat, ednajstérnat.
Eilffältig, *adj.*, enajstérnat.
Eilfjährig, *adj.*, enajstih let, enajstleten, v enajst letih.
Eilflug, der, nagli let.
Eilfmal, *adv.*, enajstkrat, ednajstkrat, enajstih potov.
Eilfmalig, *adj.*, enajstkraten.
Eilfmonatig, *adj.*, od enajst mescov, pri enajst mescih.
Eilfpfündig, *adj.*, enajst funtov, enajstfuntin, enajst funtov težak.
Eilfsilbig, *adj.*, enajst zlogov, slovk.
Eilfstündig, *adj.*, enajst ur (terpeč), enajsturin.
Eilftägig, *adj.*, enajst dni, enajstdneven.
Eilfte, der, enajsti, ednajsti; zum eilften Male, enajstič.
Eilftehalb, deset in pol.
Eilftel, das, enajstina, enajstinka, enajsti del.
Eilftens, *adv.*, enajstič, v enajsto.
Eilfterlei, s. Eilferlei.
Eilfthalb, s. Eilftehalb.
Eilfwöchig, *adj.*, (od) enajst tednov.
Eilgut, das, hitrovožnina, berzovožnina†.
Eilig, *adj.*, Eile habend, hiter; s. auch Eilfertig; ich bin sehr eilig, mudi se mi; *adv.*, naglo, urno.
Eiligst, *adv.*, hitro hitro, naglo naglo, berzo berzo, berž berž, kar se narberže more, nategama, neutegama, hitama ročnama.
Eilinie, s. Elipse.
Eilmarsch, der, hitra, nagla, pognana hoja, nagli marš*, *poln.* pochód śpieszny; in Eilmärschen gehen, naglo hoditi.
Eilpost, die, (Diligence), berzovoz†.
Eilpostreiter, der, poštni hitrojezdec, berzojezdec†.
Eilschreiben, das, silno, naglo pismo.
Eiltrain, der, berzovlak†.
Eilwagen, s. Eilpost.
Eilzug, der, ein eiliger Zug im Kriegswesen, s. **Eilmarsch**, **Eiltrain**.
Eimer, der, vedro, nach *V.* auch spod (J. K); Halbeimer, vedrica, vederce; Brunneneimer, cevta(?), čeber; Vierteleimer, četertinka; Achteleimer, polčetertinka.
Eimerfaß, das, vedernica.
Eimerig, *adj.*, vedern; ein eimeriges Faß, vedrenica; zehneimeriges Faß, četertin, štertin, desetvedern sod.
Eimerkette, die, vederne verige, lanec od vedra.
Eimerweise, *adv.*, na vedra, vedro za vedram, po vedrih, vedrama.

Ein, *num.*, ohne Hauptwort, einer, eine, eines, eden oder jeden, ena, eno; mit einem Hauptworte, ein, eine, ein, en, ena, eno; einer der Zeugen, ena priča, en svedok, eden izmed svedokov; ein einziger, en sam, le eden, samo eden; einer von euch, vas eden; unter euch, med vami; aus euch, izmed vas; in einem fort, neprenehama; unter einem, skup, na enkrat, k krati; eins, zwei, drei, eden, dva, tri oder ena, dve, tri itd.; ein Wörtchen richtet oft großes Unheil an, gola besedica, sama besedica mnogokrat veliko nesrečo naredi; Eins ums Andere, eno z drugim, eno k drugimu, ein Mal eins ist eins, enkrat ena je ena; es schlägt eins, eno bije; die Eins, s. **Eins**; **Ein**, *pron. adj.*, Einer, nekdo, neki človek; einer aus den Königen, neki kralj, nekdo kraljev; einer von ihnen, njih kdo; einer unter uns, nas kteri, nas eden; Eins nach dem Andern, eno za drugim; Einer mit dem Andern, auch drug z drugim; der Eine singt, der Andere tanzt, ta pojo, uni pleše; es möchte einer sagen, poreče kdo; irgend einer, nek, neki, nekak; solch eine Freude, toliko veselje; unter Einem stehen, pod kom biti; **Ein**, *art.*, als unbestimmtes Geschlechtswort drücken es die Slovenen gleich den Lateinern nicht aus, z. B. ein Haus von Stein, zidana hiša; was ist das für ein Mann, kdo je ta mož, kak mož je to; ein Haufen Steine, kup kamnja; ein harter Winter, terda, huda zima; ich habe ein Haus gekauft, — was für eines? hišo sim kupil, — ktero, kako? ist das ein Thaler — ja es ist einer, ali je, jeli to tolar, — je; das ist ein ganz anderer Mann, to je vse drug mož, ta je ves drug mož; ein solcher, tak; so ein Freund, takšen prijatel; ein solches, to, tako; er starb mit einem Muthe, daß —, umerl je s tako serčnostjo, de —; es war einmal ein Mann, bil je nekdaj mož oder neki mož; es war einmal eine Zeit, bil je čas; wenn du noch keinen Löwen gesehen hast, so sollst du heute einen sehen, če še nisi vidil leva, danas ga boš vidil; an ein löbliches Bezirksamt, slavni okrajni gosposki; **Ein**, *praep.*, Jahr aus, Jahr ein, vse ljube leta, od leta do leta; Berg ein, v hrib; quer Feld ein, na stran, v polje; als untrennbare Vorsatzsilbe der Zeitwörter wird **ein** im Slovenischen mit v- (wohl zu unterscheiden von u-), za-, pri-, auch u- (z. B. upeči se, sich einbacken, d. i. an Größe verlieren) gegeben.
Einachsig, *adj.*, enoosen.
Einackern, *v. a.*, zaorati, zaoravati, podorati, podoravati (n. p. gnoj).
Einaddiren, *v. a.*, všteti, prišteti.
Einander, *adv.*, einer, eine, eines dem andern, drug drugimu, drug druziga itd. (wie auch im *Russ.*) oder eden drugimu, ena drugi, eno drugimu, auch med seboj, sebi, si; einer den andern, eden druziga, ena drugo, eno drugo auch med seboj, sebe, se; an einander wohnen, tik, tikama stanovati, eden poleg druziga; zwei stoßen an

einander, terčita, terkneta; auf einander, zapored, zaporedama, po redu, zaporedno; aus einander, narazen, naraz, vsaksebi, na dvoje, saksebi, raz-; nach einander, eden za drugim, zapored, drug za drugim; neben einander, vštric, stric, štric, vstrič, vprek; durch einander, vse križem; für einander, eden za druziga, ena za drugo usf.; gegen einander, nasproti; hinter einander, eden za drugim usf.; sich mit einander vereinigen, zediniti se usw.; sie schätzen einander, spoštujejo se med seboj; s. auch Auseinander; Alle mit einander, vsi skup, vsi splaz; sie sprachen zu einander, rekli so med sabo, eden drugimu.

Einängstigen, *v. a.*, v strah pripraviti, s straham morati, primorati, da kaj stori.

Einankern, *v. a.*, mačka v morje vreči, metati, zasidriti.

Einantworten, *v. a.*, die Verlassenschaft (*ital.* aggiudicare), prisoditi, prisojati, (prireči) zapuščino, zapušino; s. auch Einhändigen.

Einantwortung, die, prisodba, (prireka).

Einantwortungsurkunde, die, prisodno pismo, prisojilo.

Einarbeiten, *v. a.*, prislužiti z delam, oddelati; *v. r.*, sich einarbeiten, durch Arbeit und durch Mühe, zuriti se v čem, naverči se.

Einarmig, *adj.*, enorok, enoročen, in U. K. auch knjakast.

Einarten, *v. a.*, die Neigung zum Bösen ist dem Menschen eingeartet, nagnjenje k zlemu je človeku vrojeno, prirojeno.

Einartig, *adj.*, ene verste, baže, enoverstin.

Einäschern, *v. a.*, beizen, požehtati, žehtati, zalužiti, lužiti; die Häute, kože v apnu in pepelu namočiti, močiti; zu Asche brennen, spepeliti, upepeliti, pepeliti, požgati, požigati, v pepel spreoberniti, spaliti, popaliti; die Stirne, opepeliti, pepeliti čelo.

Einäscherung, die, požig, upepelitev, luženje.

Einathmen, *v. a.*, vsopsti, sopsti v sé, v sé dihati, potegniti, potegovati, vleči v sé; ich athme mit der Luft schädliche Dünste ein, z zrakam sopem (diham) škodljiv sopuh v sé.

Einätzen, *v. a.*, z zjedno vodo vmočiti, vmakati, vjesti, vgrizati.

Einauge, der, okan.

Einäugeln, *v. a.*, in der Pomologie, oculiren, s popkam vcepiti, cepiti, v lubad cepiti; s. auch Aeugeln.

Einäugig, *adj.*, enook, samook.

Einbacken, *v. a.*, vpeči, pripeči, vpekati.

Einballen, *v. a.*, v cule, v bale* povezati, vezati.

Einballig, *adj.*, von Stiefeln, na eno nogo.

Einbalsamiren, *v. a.*, z dišečim mazilam namazati, pomaziliti, balzamovati.

Einband, der, vez; der Einband des Buches ist nett, bukve so lično vezane; das Einbinden, vezanje; der Band selbst, zvezek.

Einbanddahle, die, šilo za bukvoveze.

Einbändig, *adj.*, einbändige Geschwister, po poli bratje, po poli sestre, spolovni bratje.

Einbansen, *v. a.*, žito spraviti na pod, na sprelep; *v. r.*, *fig.* v posteljo se zariti; s. auch Banse.

Einbau, der, in den Fluß, jez, vterdba, privarovanje rek.

Einbauen, *v. a.*, vgraditi, zagraditi, graditi (reko); *v. n.*, von Bienen, vstaniti se, vgnjezditi se, nach *V.* vrojiti se.

Einbecken, *v. a.*, bei Kupferschmiden, den Draht unterschlagen, zarobiti, obrobiti posodo, da je medenici podobna.

Einbeere, die, (Paris quadrifolia), volčje.

Einbeeren, *v. a.*, im Vogelfange, jagode nastaviti, nastavljati.

Einbefehlen, *v. a.*, komu zapovedati, da kam gre.

Einbegleiten, *v. a.*, ein Gesuch, svoje poročilo pridati prošnji, predložiti s poročilam.

Einbegleitungsbericht, der, predložno poročilo.

Einbegreifen, *v. a.*, skup vzeti, z enim vred vzeti, všteti; das ist schon einbegriffen, to je že vmes, to se že razumeva v unim.

Einbegriff, der, mit Einbegriff des Reisegeldes, s potnino vred.

Einbehalten, *v. a.*, prideržati, zaderžati, pri sebi obderžati.

Einbeinig, *adj.*, enonog; der Einbeinige, enonožec.

Einbeißen, *v. a.*, vgrizniti, vgrizati, prejesti, prejedati, zateti (zatnem); *v. r.*, vgrizniti se.

Einbeizen, *v. a.*, das Fleisch, zavariti, nach *V.* vjesihati; durch Scheidewasser, vstrojiti, vpezati, zalužiti.

Einbekennen, *v. a.*, spoznati, napovedati (n. p. svoje premoženje), priznati†, gem. obstati.

Einbekenntniß, das, napoved.

Einbekommen, *v. a.*, dobiti, dobivati, vzeti, skupiti.

Einberichten, s. Berichten.

Einberufen, *v. a.*, poklicati, sklicati, klicati.

Einberufung, die, poklic, sklic.

Einberufungsedict, das, klicavni, poklicovavni izrok.

Einbescheren, s. Bescheren.

Einbetteln, *v. a.*, naberačiti, primoledvati; *v. r.*, sich, vmoledvati se, vprositi, vlizniti, vlizati se.

Einbetten, *v. a.*, postlati, postiljati komu.

Einbeuchen, *v. a.*, zalužiti.

Einbeugen, *v. a.*, vkloniti, vklanjati, vpogniti, vpogvati, vpogibati.

Einbeuteln, *v. a.*, vsuti, pograbiti v mošnjo.

Einbeziehen, *v. a.*, všteti, vštevati, vzeti k čemu, privzeti; die Kosten nicht einbezogen, ne vštevaje stroškov, brez stroškov,

Einbezirken, *v. a.*, djati, vzeti v okrog.
Einbiegen, *v. a.*, vpogniti, vpogovati, preganiti, pregniti, pregibniti, pregibati, sločiti; *v. n.*, seitwärts einbiegen, zakreniti (jo, se) na stran, zaviti jo, mahniti na stran; *v. r.*, pregniti se, zlekniti se; s. auch **Biegen**.
Einbiegung, die, vpogibanje, pregib.
Einbilden, *v. a.*, komu kaj v glavo spraviti, vgovoriti; *v. r.*, einbilden, sich, domišljati si, domišljevati si, nach *M.* umisliti si, visoko od sebe misliti, gem. preveliko na se deržati; napihnjen, prevzeten biti, prevzetovati s čim; das konnte ich mir nicht einbilden, d. i. vorstellen, tega si nisim mogel misliti, na to nisim mogel pomisliti; eingebildete Hoffnung, domišljeno, domišljevano upanje; eingebildeter Mensch, domišljivec; das hat er sich nur eingebildet, to se mu je le zdelo, to se mu je vidilo; — vtepsti, vbiti si v glavo.
Einbilderisch, *adj.*, domišljiv, prevzeten.
Einbildning, der, domišljivec.
Einbildung, die, domišljija, domišljavanje, domišljivost, prevzetija, *russ.* voobraženje, mečta; das Vermögen der Seele, domiselnost; die falsche Vorstellung, privid, dozdevek; voller Einbildung sein, veliko si domišljevati, visoko od sebe misliti.
Einbildungskraft, die, domišljija, zmišljija, domiselnost, zmiselnost, nach *M.* domišljava.
Einbildungskrankheit, die, domišljena bolezen, domišljenica.
Einbindegeld, das, vezilo, rešitev.
Einbinden, *v. a.*, einen Körper in einen andern, vvezati, vvezovati, povezati, ovezati, ovezovati; mit einem Bande versehen, ein Buch, zvezati, vezati, nach *M.* preplesti, prepletati; dem Pathen ein Geschenk geben, vezati koga, daher das Einbindegeld, s. oben; sorgfältig empfehlen, zaterditi, zaterjati, ostro naročiti, gem. prav zatrobiti; s. auch **Einschärfen**.
Einbitten, sich, *v. r.*, vprositi, sprositi se; s. auch **Einbetteln, sich**.
Einblasen, *v. a.*, vpihniti, vpihati; gelinde, d. i. einhauchen, vdahniti, vdihniti, dahniti, dihati v; einem Redner, govorniku vdihniti, vdihovati, prišeptati, šeptati komu kaj v uho; ein Kartenhaus einblasen, kartno hišico popihniti, s pihljejem podreti, zverniti; wer hat dir das eingeblasen, kdo ti je to vdihnil; ins Ohr einblasen, našeptati koga, šeptati komu v uho; Luft in den Blasebalg einblasen, napihniti meh; ein Kind einblasen, piskaje vspančkati.
Einbläser, der, prišeptač, prišeptovavec.
Einblatt, das, eine Benennung verschiedener Pflanzen, die nur ein Blatt haben, enolistnica, enopérnik.
Einblätterig, *adj.*, enolisten, jednolist.
Einbläuen, *v. a.*, vtepsti, vtepati, vtolči, vtleči, zatolči, zatleči, zabiti, zabijati, vliti, vlivati (komu kaj v glavo).
Einblicken, *v. a.*, pogledati, pogledovati kam, v kaj.
Einblinden, *v. a.*, vslepiti; eingeblindete Säulen, (*franc.* colonnes nichées), vslepljeni, slepi stebri, stolpi.
Einblocken, *v. a.*, djati v klado.
Einblumig, *adj.*, enocvetin.
Einbluten, *v. a.*, okervaviti, pokervaviti, nakervaviti, kervaviti.
Einbohren, *v. a.*, vvertati, zvertati, zavertati v kaj; *v. r.*, vvertati se.
Einbohrig, *adj.*, enkrat vertan.
Einbökeln, s. **Einpökeln**.
Einborden, *v. a.*, na ladijo, na brod prinesti; s. **Einschiffen**.
Einbraten, *v. a.*, im Voraus braten, napeči; *v. n.*, upeči se, upekati se, t. j. zgubiti, zmanjšati se s pečenjem.
Einbrauen, *v. a.*, nakuhati pive.
Einbrechen, *v. a.*, eine Mauer, ein Gerüst, podreti, podirati, razdreti, razsuti, porušiti, razrušiti, razvaliti; zerbrechen, razlomiti; die Thür, razbiti vrata; *v. n.*, vdreti, vdirati se; vom Eis auch prelomiti se, ulomiti se, predreti se; die Gerste, d. i. die Aehren brechen ein, ječmen se drobi, se kruši; die Nacht bricht ein, mrači se, noči se, noč nastaja, nastopa, noč se dela; mit Einbrechen der Nacht, pod noč, pod večér; in ein Haus, vlomiti, zlomiti, predreti v hišo, pretergati, nach *V.* a. zlomastiti v hišo; das Einbrechen, s. **Einbruch**; in den Feind einbrechen, zakaditi se, zagnati se, zapoditi se na sovražnika; Mißbräuche brachen ein, razvade so se vteple, so se zaredile, razpasle.
Einbrecher, der, predirač.
Einbreiten, *v. a.*, das Leder, usnje pervikrat djati v lužilo.
Einbrennen, *v. a.*, mit glühendem Eisen, mit Feuer, z. B. ein Zeichen, vžgati, vžigati; das Futter dem Viehe, die Wäsche, popariti, pariti, s kropam politi, polivati; in den Küchen das Mehl, moko zarumeniti; die Speisen, politi, polivati, zabeliti, začiniti; für die Schweine, oblòditi; das Mehl für die Einbrennsuppe, prežgati, prežigati za prežgano juho, polivko; die Fässer mit Schwefel, sode z žeplam pokaditi, zakaditi, kaditi, žepliti; die Bleche im Zinn, omočiti, omakati; *v. r.*, sich einbrennen, vžgati se, vpaliti se; *v. n.*, die Kohle hat bis hier eingebrannt, do sem je prigorel ogel.
Einbrennsuppe, die, prežganka, prežgana juha.
Einbringen, *v. a.*, die Feldfrüchte, spraviti, spravljati (domu); in die Getreidekammer, znesti, znositi, znašati, spraviti, spravljati v žitnico; frische Wetter in die Grube, čisto sapo v jamo napeljati, napeljevati; Kriegsgefangene, vjete, vjetce pripeljati, prignati; vor Gericht, pred sodnijo prinesti, sodnii podati, zročiti, vložiti (n. p. tožbo); Mitgift, prinesti; eingebrachtes Gut, prineseno premoženje; einen Schaden, poravnati, popraviti, nadomestiti; das Versäumte nachholen, prihiteti, dohiteti, in Unterkr. zateči, zatekati zamujeno; einen Gesellen einbringen,

hlapca pripraviti k —, priporočiti, priporočati (mojstru); Gewinn, nesti, dati, dajati; das bringt ihm viel ein, to mu veliko nese; Waaren einbringen, pripeljati, vvažati v deželo; eine Forderung einbringen, potirjati, iztirjati.

Einbringer, der, einer Ladung, voznik.

Einbringlich, *adj.*, etwa spravljiv, iztirljiv, dobiten; einbringliche Schulden, dolgovi, ki se dajo, morejo iztirjati.

Einbringlichkeit, die, iztirljivost.

Einbringung, die, der Klage, vložba, izročitev tožbe; der Waare, vvoz; der Verbrecher, polovitev, prigon; der Schuldner, iztirjava, plačilo.

Einbrocke, das, dasjenige, was man eingebrockt hat, podrobec, drobljen-a, drobljenje.

Einbrocken, *v. a.*, podrobiti, vdrobiti, nadrobiti, drobiti v kaj; er hat was einzubrocken, ima za čim; was er sich eingebrockt, mag er auch essen, kar si je skuhal, naj pa snė.

Einbröseln, *v. a.*, namerviti, merviti v kaj.

Einbruch, der, nach den Bedeutungen des *neutrum's* Einbrechen, vdertje, vlom, vdor, prelom; der Nacht, nastajanje, nastopanje noči, mračenje, mrak; beim Einbruch der Nacht, ko se jame mračiti, nočiti; s. **Einbrechen**; der Diebe, tatinski vlom, nach *M.* lomast; es sind verschiedene Einbrüche geschehen, tatje so po več krajih vlomili; vor Einbruch der Nacht, za dne, *serb.* za vida, preden se je storila noč; Einbruch des Feindes, naval, napad.

Einbruchsdiebstahl, der, tatvina z vlomam, s predoram.

Einbruchstation, die, vhodna postaja.

Einbrüdern, *v. a.*, v bratovščino, bratovšino, v red vzeti, jemati; sich, *v. r.*, v bratovščino, bratovšino, red stopiti.

Einbrühen, *v. a.*, popariti, opariti, obariti, pariti, s kropam politi.

Einbucken, *v. a.*, bei den Schneidern den Rand umlegen und einnähen, zarobiti, podšiti.

Einbüffeln, *v. a.*, vtepsti, vbiti v glavo.

Einbug, der, zagib.

Einbühnen, *v. a.*, an Gefäßen, wenn sie auslaufen, die Bänder (Reife) wieder fest antreiben, nabiti, nabijati; und dann mit Wasser begießen, namočiti, zamočiti.

Einbummen, *v. n.*, mit bummendem oder summendem Laute einfallen, mitklingen, priberneti, pribučati, pribrenčati v kaj.

Einbündeln, *v. a.*, poviti, povijati, zaviti, zavijati.

Einbürgern, *v. a.*, vdomačiti, podomačiti, med meščane vzeti koga, meščanstvo komu podeliti; er ist schon lange in diesem Reiche eingebürgert, zdavno je že deržavljan v tem cesarstvu; ein Wort, vdomačiti besedo; sich, *v. r.*, nastaniti se, biti deržavljan, meščan, itd.

Einbürgerung, die, vdomačenje, podomačenje, vmeščenje†; er hat um die Einbürgerung angesucht, prosil je za meščanstvo.

Einbürsten, *v. a.*, vkertačiti, s kertačo zamazati (n. p. obleko, če je kertača tolsta).

Einbusen, s. Busen.

Einbuße, die, zguba, škoda, zgubitek, nach *V.* auch (das *russ.*) ubitek; Einbuße leiden, nach *V.* ubija se mi.

Einbüßen, *v. a.*, zgubiti, gubiti (das *v. impf.* in Kt. gebräuchl.); zgubo imeti, škodo imeti, na zgubi biti, nach *V.* ubije se mi, *serb.* štetovati; die Augen, oslepeti; das Leben, umreti; seinen ehrlichen Namen, priti ob svoje dobro ime.

Eincassiren, *v. a.*, prejeti, prejemati; eine Steuer, pobrati, pobirati; eintreiben, potirjati, tirjati; einen Wechsel eincassiren, prejeti dnar za menjico.

Eincassirung, die, iztirjevanje, prejem dnarja za menjico.

Eindammen, *v. a.*, v jez deti, djati, devati, zajeziti, zagraditi, (n. p. toliko in toliko lesa in tertja).

Eindämmen, *v. a.*, den Strom, zajeziti, zagraditi, graditi reko; s. auch **Dämmen**.

Eindämmung, die, zagraja, zajezba.

Eindampfen, *v. n.*, kam kaditi se, dimiti se.

Eindämpfen, *v. a.*, einen Vogel in das Dunkle, v tamo deti, djati, zapreti, vtemničiti.

Eindecken, *v. a.*, ein Dach, pokriti, kriti, im Weinbaue, Weinstöcke eindecken, sie im Winter mit der Erde bedecken, zasuti, pokriti, zagerniti, zagrebati, pokrivati z zemljo.

Eindeihen, s. **Eindämmen**.

Eindeutig, *adj.*, eniga pomena.

Eindichten, *v. a.*, vmisliti, zmisliti si, da je kaj v čem.

Eindicken, *v. a.*, zgostiti, gostiti; einen flüßigen Körper bis zu einer gewissen Dicke abrauchen lassen, ukuhati, pokuhati, pustiti, da (se) povre.

Eindienen, *v. n.*, zuriti se, privaditi se v službi.

Eindingen, *v. a.*, mit eindingen, zravno si izgovoriti, pogoditi si kaj, djati, pritakniti kaj v pogodbo.

Eindorren, *v. n.*, durch Dorren kleiner werden, usušiti se, usihati.

Eindörren, *v. a.*, nasušiti (za prihodnjo rabo).

Eindrang, der, naval, vriv, pritiskanje v —; s. auch **Eindruck**.

Eindrängen, *v. a.*, vtlačiti, stlačiti kam; *v. r.*, sich, vriniti, vrivati se, vtlačiti se, vsiliti se, vštuliti se; in Unterkr. turkati.

Eindrechseln, *v. a.*, vstružiti, vstrugati.

Eindrehen, *v. a.*, vsukati, zasukati kam.

Eindreschen, *v. a.*, mit dem Dreschflegel einschlagen, z. B. Fenster, Thüre rc., pobiti, potolči, ulomiti, razmlatiti.

Eindrillen, *v. a.*, odurglati, zdurglati kam.

Eindringen, *v. n.*, dreti, siliti, gnati se, v kaj; vom Wasser, valiti se v —, pretergati v —, iti v (n. p. čeln), *serb.* pre-

bijati; *fig.* mit Gedanken eindringen, predreti v. premisliti, prešiniti. zasledíti; die Feinde sind in die Stadt eingedrungen, sovražniki so prederli, pretergali v mesto; s. a. **Eindrängen**, sich.

Eindringlich, *adj.* u. *adv.*, živo; eindringlich sprechen, živo govoriti, da beseda seže, predre v serce.

Eindringlichkeit, die, živost.

Eindringling, der, vrinjenec, kdor se je vrinil, vtaknil.

Eindruck, der, vtis, vtisek, *russ.* vpečatlénie, *poln.* wraženie; aufs Gemüth, ganjenje, ginjenje; einen großen Eindruck machen, živo giniti, ganiti, *serb.* dirnuti koga; deine Erzählung machte auf ihn starken Eindruck, tvoja povest ga je silno ganila, mu je globoko v serce segla; in der Anatomie, vdertek, vdertina, vbok, nach *V.* jamica.

Eindrucken, *v. a.*, vtiskati.

Eindrücken, *v. a.*, vtisniti, vtiskati, vtiskovati; weiche Dinge in ein Gefäß, Butter, vtlačiti, stlačiti, tlačiti v —; ein Ei, einem den Kopf, vmečkati, zmečkati, zgnjesti; dem Gedächtnisse eindrücken, vtisniti si v glavo, vbiti si v glavo, njegova podoba je vtisnjena v mojem sercu.

Eindrücklich, *adj.*, živo, kar v serce sega, gane, strese.

Eindudeln, *v. a.*, in den Schlaf dudeln, koga vtutlati, vluljati, vninati.

Eindüften, s. **Parfümiren.**

Eindünsten, *v. a.*, nasopariti, napariti.

Eindupfen, s. **Eindüpfen.**

Einebnen, *v. a.*, vravniti, zravniti, ravniti, zravnati, poravnati, poravnavati.

Eineggen, **Einegen**, *v. a.*, zavleči, zavlačiti, zabranati.

Einen, *v. a.*, poediniti, ediniti; *v. r.*, zediniti se; s. auch **Vereinen.**

Einengen, *v. a.*, vtesniti, vtesnovati, (*altsl.* utesniti), stesniti, stesnovati, stesnjavati.

Einer, der, in der Rechenkunst, die Ziffer in der ersten Stelle zur rechten Hand, edinka, enica, enklja, s. **Ein**; Einer für Alle, und Alle für Einen, eden za vse in vsi za eniga.

Einerlei, *adj.*, enak, jednak, nach *M.* en, enoj; es ist ihm Alles einerlei, njemu je vse eno od. jedno; einerlei Meinung sein, ene, tiste, ravno tiste misli biti; auf einerlei Art, enako, po enakem; das ewige Einerlei, vedno eno in eno.

Einerleiheit, die, enakost, enoterost, istost; s. a. **Congruenz.**

Einernten, *v. a.*, požeti, žeti, spraviti, spravljati; Lob einernten, pohvaljen biti, pohvalo dobiti, dobivati.

Einerseits, *adv.*, po eni strani, od ene strani, na eni strani.

Einestheils, *adv.*, delama.

Einexerziren, *v. a.* u. *r.*, vvaditi, navaditi, zučiti, zuriti (koga, se).

Einfach, *adj.*, enojin, enojnat, prost, nach *M.* auch enoverstin, enoguben od. enogiben; nicht zusammengesetzt, nezložên, *serb.* jednovit, jednostavan; einfache Kleidung, prosta obleka; was ist einfacher, als —, kaj je laglje, ko —; einfache Blume, redka, prosta cvetica; doppelte, polna; nicht gekünstelt, prost, priprost.

Einfächerig, *adj.*, predal, predalka, pregradka.

Einfachheit, die, enojnost, enogubnost, enoverstnost, prostost, prostota, priproščina, priprostost; s. auch **Bescheidenheit.**

Einfädeln, *v. a.*, den Faden, vdeti, vdjati, vdevati, vtakniti, vtikati nit, konec v šivanko; *fig.* eine Sache, reč osnovati, vrediti, napeljati.

Einfahren, *v. a.*, zvoziti, zvažati, voziti v kaj, vvoziti, vvažati; Getreide, domu zvoziti, voziti; zum Fahren abrichten, voziti učiti, vaditi; eingefahrenes Pferd, vožnji konj; darnieder fahren, z. B. den Zaun, plot povoziti; *v. n.*, peljati se v —; in den Schacht, spustiti se; in den Hafen, priti, iti v ladijostajo; mit der Hand, seči z roko v —.

Einfahrer, der, pregledovavec rudnika.

Einfahrt, die, das Einfahren, vvoz, peljanje v —; der Ort, wo man einfährt, vhod, vhodišče, vhodiše, vlaz; bei der Einfahrt in die Stadt, peljaje se v mesto, ko se pelje, ko se je peljal, pripeljal v mesto; in die Grube, spuščanje, spušanje; Einfahrt des Hauses, veža.

Einfall, der, vpad, pad v —; der Klinke, zapad, zapadica; soviel als Einsturz, vdor, podertje; des Feindes, napast, naval, napad, *poln.* zagon; feindliche Einfälle thun, napadati, zaganjati se v —; der Vögel auf den Vogelherd, sédanje; des Lichtes in etwas, vpad, dohod svetlobe; das Haus droht den Einfall, hiša se hoče podreti, se podira, leze na kup; Einfall, der, unerwarteter Gedanke, zmislik, misel, domisel; wie kommst du auf den Einfall, kako ti je prišlo to na misel, v glavo, kako si to zmislil; in den Repetiruhren, nach *V.* zapadec.

Einfallen, *v. n.*, hinein fallen, pasti, padati v kaj; von der Klinke, kljuka zapada, je zapadla; vom Feinde, vdreti se v —, dreti v —, zagnati se, vdariti v —, napasti kaj; in den Vogelherd, sesti, sedati,; in die Rede fallen, seči v besedo, nach *V.* vmes pasti, padati; s. auch **Unterbrechen**; eingefallen, vpaden; eingefallene Augen, vderte oči, izpite oči; von den Lichtstrahlen, vpasti, vpadati; in ein Zimmer, polukati v —; von der Witterung, nastopiti, nastopati, nastati, nastajati, priti, pritisniti, pritiskati, storiti, delati se; es fällt starker Frost ein, pritisne mraz; von Gedanken, v misel, na pamet, v glavo, na misel pride, opomniti, spomniti se, domisliti se česa; wie kannst du dir das einfallen lassen, kako moreš le misliti kaj taciga; von Gebäuden, podreti, podirati se, razrušiti se, na kup pasti, padati, razvaliti se, s. a. **Einstürzen**; vom Gesicht, vpasti od. upasti, upadati, shujšati (se), lica zgubiti; es

fällt ein Festtag ein, praznik pride, bode, zadene; er redet, wie es ihm einfällt, govori kar mu pride na jezik; es will mir nicht einfallen, ne morem se domisliti, spomniti.
Einfallhacken, der, zapadec.
Einfällig, *adj.*, vpadajoč, upadajoč.
Einfallspunct, der, vpadna pika, vpadek.
Einfallswinkel, der, vpadni kot.
Einfalt, die, das Ungekünstelte, prostost, prostota, priprošćina; Mangel an Einsichten, s. **Einfältigkeit**; als Redlichkeit, poštenost, pravednost.
Einfalt, der, s. **Einfaltspinsel**.
Einfälteln, **Einfalten**, *v. a.*, nabrati, nabirati, nagubati, gubati, gubičiti.
Einfaltig, *adj.*, enoguben, enogiben.
Einfältig, *adj.*, Einfalt besitzend, ungekünstelt, prost, priprost; redlich, pošten; mit einfältigem Herzen, nedolžniga serca, ki ne hudobije ne zlega ne pozna; beschränkt am Verstande, top, slaboumen, trapast, aboten; soviel als einfach, enojin, enoverstin, enogubin; s. auch **Einfach**.
Einfältigen, *v. a.*, enojiti†, enojno narediti.
Einfältigkeit, die, topost, abotnost, slaboumje.
Einfaltspinsel, der, prismojenec, prismuknjenec, prieverknjenec, prismod, tepec, neumnež, bena, beba, globek, prostak, bedak, *russ.* glupec.
Einfalzen, *v. a.*, die Dauben bei den Böttchern, staviti, vtoriti; die Radspeichen, naperiti.
Einfangen, *v. a.*, ein Thier, prijeti, vjeti, vjemati, vloviti, loviti, zgrabiti, *serb.* uhvatiti; alle Diebe einfangen, poloviti vse tatove; mit einem Saume, Mauer, obdati, obzidati, ograditi z —; einfüllen, einschaufeln, zajeti, zajemati; *v. n.*, für einbeißen, (waidm.), zagrabiti, popasti, vgrizniti.
Einfangeschaufel, die, zajemača.
Einfärbig, *adj.*, enobarven, ene barve, farbe.
Einfaßband, das, obrobek, zavitek, obšitek, obložek.
Einfassen, *v. a.*, zajeti, zajemati, deti, devati v —, napolniti, polniti; s. a. **Fassen**; Getreide einfassen, nasuti, nasipati, sipati; mit einem Saume einfassen, obrobiti, robiti, obšiti, obšivati uff.; mit einem Rahmen, v okvir, rom* deti, djati, devati, *serb.* okviriti; in Gold, Silber, v zlato, v srebro vdelati, vdelovati, vkovati, vložiti, *russ.* u. *poln.* opraviti; einen Bienenschwarm, ihn in einen Bienenstock bringen, ogrebsti od. ogreniti, ogrebati; ein Blumenbeet mit Burbaum, obsaditi, obsajati; mit einer Mauer, obzidati; mit einem Zaum, ograditi; mit geflochtener Arbeit, oplesti, opletati; mit Perlen, nach dem *Russ.* obnizati.
Einfassung, die, die Handlung, zajemanje, vdelovanje, vdevanje; an der Kleidung, obloga, vloga, obšiv, našiv, obrobek, rob; bei Gold, okov, *russ.* u. *poln.* oprava; eines Bildes, okvir; bei Gärten, plot, ograja, planke; einer Thür, eines Fensters, oklad, romi*; lebendige Einfassung eines Gartens, Ackers, seč–i.
Einfatschen, *v. a.*, einwindeln, poviti, povijati.
Einfaulen, *v. n.*, vgnjiti, gnjiti v —.
Einfechsen, *v. a.*, nabrati; s. auch **Fechsen**.
Einfedern, s. **Befedern**.
Einfehmen, *v. a.*, svinje, prešiče v želod, v žir gnati, goniti.
Einfeilen, *v. a.*, vpiliti, zapiliti, s pilo vrezati.
Einfesseln, *v. a.*, vkleniti, vklepati, vkovati, zakovati koga, v železje, v spone, v lesice deti, zvezati koga.
Einfetten, *v. a.*, namazati, mazati z mastjo.
Einfeuchten, *v. a.*, namočiti, namakati, navlažiti, vlažiti.
Einfeuchtung, die, namaka, namakanje.
Einfeuern, *v. a.*, dobro zakuriti peč, razbeliti jo.
Einfiedeln, *v. a.*, in den Schlaf fiedeln, z godenjem koga v spanje pripraviti, gosti komu, da zaspi.
Einfinden, sich, *v. r.*, priti, zravno priti, biti, znajti se; der Schlaf findet sich bei mir ein, zaspanec mi prihaja, me lomi, me omaguje, toži se mi, tožljiv sim, spati se mi hoče.
Einfitzen, *v. a.*, bei den Nadlern einfeilen das Ohr in eine Nähnadel, vpiliti šivanki uho.
Einflechten, *v. a.*, zusammenflechten, splesti, spletati; mit in die Sache flechten, vplesti, vpletati, zaplesti, priplesti, pripletati, *fig.* auch, pritakniti, pridružiti; *v. r.*, vpletati se, vtikati se, vrivati se kam, mešati se v kaj.
Einflechtung, die, spletanje, vpletanje, zaplet, vplet.
Einflecken, *v. a.*, umazati, zamazati.
Einfleischen, s. **Eingefleischt**.
Einflicken, *v. a.*, vkerpati, prikerpati, vstaviti, *fig.* vplesti, vtakniti; sich einflicken, *v. r.*, vtakniti, vtikati se, prištuliti se, vštuliti se; sich einschmeicheln, prisliniti se, sliniti se.
Einfliegen, *v. n.*, prileteti, leteti, letati v —, vletati, vletavati; in den Taubenschlag sind fremde Tauben eingeflogen, v golobnjak so ptuji golobje prileteli.
Einfließen, *v. n.*, vteči, vtekati, vlivati se, teči v; da, wo die Save in die Donau einfließt, tam kjer se Sava zliva v Donavo, kjer teče v —; in eine Kasse, priti, iti, teči v dnarnico; *fig.* einfließen lassen in eine Rede, pritakniti, pritikati, v misel vzeti, v misli imeti, priplesti, pripletati; in oder auf etwas wirken, vtekati; s. auch **Einfluß**.
Einflößen, *v. a.*, Milch dem Säuglinge, vliti, vlivati; *fig.* vliti, vdahniti, vdihati, spraviti (v glavo), vbiti, vbijati; einem etwas mit dem Trichter, komu v glavo vtepsti, vtepati, koga s čim navdati, navdajati; Liebe zur Wissenschaft, vcepiti, vsejati ljubezen do učenosti; Muth einflößen, s. **Ermuthigen**, auch obuditi, obujati, n. p. veselje do česa.

Einflößung, die, vliv, vlitje, vlivanje.
Einflöten, v. a., piskaje na postranko koga v spanje spraviti.
Einflüchten, v. n., teči v —, bežati v —.
Einflug, der, vlet, vletanje.
Einflug, das, bei den Bienen, žrelo, vratica.
Einfluß, der, vtok, vtek, vtekanje; beim Einfluß der Mur in die Drau, kjer se Mura zliva v Dravo; die Wirkung auf etwas, moč, *poln.* wpływ, *russ.* déjstvie; Einfluß haben auf etwas, zamoči, premoči, moči pri čem, moč imeti na kaj, nagibati kaj, nach dem *Russ.* déjstovati v kaj; er hat vielen Einfluß bei Hofe, mnogo velja, mnogo more, zamore pri dvoru; die Schulen haben einen großen Einfluß auf das Glück des Staates, šole veliko pripomorejo k deržavnimu blagru; das hat keinen Einfluß auf meinen Entschluß, to ni kar nič zganilo, spremenilo mojiga sklepa.
Einflußnahme, f. Einfluß.
Einflußreich, *adj.*, veljaven, ki veliko premore (zamore).
Einflüstern, v. a., zašepetati komu kaj v uho, *serb.* ušapnuti, prišapnuti.
Einflüsterung, die, šepetanje na uho.
Einfluten, v. n., valiti se, teči, dreti v —.
Einfolglich, f. Folglich.
Einfordern, **Einfodern**, v. a., Geld, potirjati, iztirjati, tirjati, térjati; eine Beisteuer, auch pobrati, pobirati; seine Zahlung fordern, tirjati koga, opomniti, opominjati koga, da naj plača; gerichtlich einfordern, po sodnii kaj tirjati.
Einförmig, *adj.*, enak, enopodoben, enoličen, brez premembe, *russ.* edinoobraznij.
Einförmigkeit, die, enakost, enakšnost, enoličnost, nespremenjenost.
Einforstung, die, gojzdna služnost, (t. j. dervaščina in steljščina), vžitek v gojzdu.
Einfreien, sich, v. r., vom Manne, priženiti se kam; vom Mädchen, primožiti se; po ženitvi kam priti.
Einfressen, v. n. u. r., vjesti, vjedati, vgrizniti, zagrizniti (v kaj, se); vom Scheidewasser, zjesti, zjedati; v. a., einen Schimpf, preterpeti, prenesti, pregoltati, požreti, požirati.
Einfrieden, **Einfriedigen**, v. a., zagraditi, ograditi, ograjati, zavarovati, zagajiti; mit einer Mauer, ozidati, obzidati.
Einfriedigung, die, ograda, ograja.
Einfriedigungsstreit, der, prepir zastran ograde.
Einfrieren, v. n., vmerzniti, zamerzniti, zmerzniti, primerzniti, primerzovati.
Einfrömmeln, sich, v. r., durch Frömmeln sich beliebt machen, prihliniti se, primolitvariti se pri kom, z obnašanjem na videz pobožnim prikupiti se komu.
Einfrüchtig, *adj.*, enoploden.
Einfuchteln, v. a., vtepsti, vtepati komu.
Einfugen, v. a., vverstiti, vdeti, vdjati, vtakniti, vplesti.
Einfügen, v. a., vsaditi, vtakniti, vstaviti, vdelati, skleniti, sklepati; das Ende eines Balkens, (*Ravnik.*), vpetati; v. r., vdati od, udati se, podati se.
Einfuhr, f. Einfuhr.
Einfuhr-, in Zstzg., vvozni.
Einführbar, *adj.*, vpeljaven, vpeljiv, kar se da vpeljati.
Einführbarkeit, die, vpeljavnost, vpeljivost.
Einfuhre, die, vvoz, vvožnja, vpeljevanje,; des Getreides, zvažanje, spravljanje žita.
Einführen, v. a., Waare, vvoziti, vvažati, v deželo pripeljati, pripeljevati, voziti; Getreide einführen, zvoziti, voziti, spraviti, spravljati domu; in eine Gesellschaft, pripeljati v družbo, skazati, postaviti pred družbo; *fig.* einen Gefangenen, peljati jetnika v —; einen Dieb, zapreti tatu; einen redend anführen, postaviti, postavljati koga govorečiga, čije besede povedati; einen Gebrauch, postaviti, vpeljati šego, začela se je šega; sie führen neue Wörter ein, jeli so rabiti nove besede; v. r., sich einführen, začeti se, narediti se, zaploditi se.
Einführer, der, vpeljevavec.
Einfuhrgeschäfte, *pl.*, f. Einfuhrhandel.
Einfuhrgut, f. Einfuhrwaare.
Einfuhrhandel, der, vvozna kupčija.
Einfuhrpaß, -schein, der, vvozni list.
Einfuhrt, die, vhod, vhodišče, vhodiše.
Einführung, die, vvod, vvodba, začetek, naprava, vpeljava, vpeljevanje; f. auch Installation.
Einführungscommission, die, vvodna, vpeljavna komisija.
Einführungsgesetz, das, vvodna postava.
Einführungsverordnung, die, ukaz zastran vpeljave.
Einfuhrverbot, das, prepoved vvožnje.
Einfuhrwaare, die, vvozno blago, roba v deželo pripeljana.
Einfuhrzoll, der, vvoznina, vvozni col*.
Einfüllen, v. a., napolniti, polniti, natočiti, natakati, naliti, nalivati.
Einfüllung, die, polnitev, naliv.
Einfurchen, v. a., zabrazditi, vbrazditi; von der Stirn, nagerbati, zgerbati, zgerbančiti, nabrati, nabirati.
Einfüßig, *adj.*, enonog.
Eingabe, die, vloga, vložba, vložek, podana prošnja, *russ.* prosba.
Eingang, der, vhod; als Gesuch, f. Eingabe; das Thor, vrata *pl.*, vhodišče, vhodiše; gleich am Eingange der Stadt, prec iz začetka, na začetku mesta, skraja, skonca; Eingang der Waare, vvoz, vvožnja; soviel als Einleitung, vvod, vpeljava; Introitus bei der heiligen Messe, pristop, začetek; Wirkung auf den Willen, f. Aufnahme; Eingang finden, uslišan biti, dobro sprejet biti, obveljati, nach *V.* prostor, mesto najti; das eingegangene Geld, prejeti, skupljeni dnar, skupilo; das Buch hat Eingang gefunden, bukve se rade bero, kupujejo; bei Jemand Eingang finden, smeti k komu, hoditi k njemu; er fand mit seiner Bitte wenig Eingang,

niso dosti marali, gledali na njegovo prošnjo.
Eingängig, *adv.*, säen, cel kraj sejati, enohojno sejati.
Eingangs, *adv.*, v začetku, z začetka; eingangs erwähnt, gori omenjen.
Eingangsgeld, das, vstopnina.
Eingangsgebühr, s. Einfuhrzoll.
Eingangsgut, s. Einfuhrwaare.
Eingangspforte, die, vrata, vhodišče, vhodiše.
Eingangspreis, der, vstopnina, vhodnina.
Eingangsstation, die, vhodna postaja.
Eingangsthor, das, vhodne vrata.
Eingangszoll, der, s. Einfuhrzoll.
Eingealtet, *adj.*, zastarel, zastaran.
Eingebäude, das, s. Einbau.
Eingeben, *v. a.*, eine Arznei, dati, dajati zdravilo; das gibt ihm die Habsucht ein, lakomnost ga naganja k temu, na misel prinesti, dobro, slabo misel prinesti, prinašati; vom Geiste, navdihniti, navdihovati, navdihati, vdihniti, vdihovati, vdihati, vliti; eine Klage, vložiti, podati tožbo; ein Zimmer, izročiti sobo; einem Gift eingeben, zavdati, zavdajati komu; einem eingeben, was er reden soll, naučiti koga, kako naj govori.
Eingeber, der, navdajavec, vdihovavec.
Eingebildet, *adj.*, dozdeven, prevzeten, ošaben, napihnjen; eingebildete Krankheit, namišljena ob. vmišljena bolezen; s. a. Einbilden.
Eingebinde, das, vezilo, darilo (kerstno), *serb.* kumovina, povojnica.
Eingebogen, *adj.*, zvinjen, previnjen, sključen, pripognjen, gerbav, prihuljen; Nase, kriv; s. Einbiegen.
Eingeboren, *adj.*, vom Zahlworte ein, edin, edinorojen, *subst.* edinec, edinorojenec; vom *adv.* ein, in einem Lande, Orte geboren, rojen v deželi, v mestu, naš, vlastenec; Eingeborne, der, eingeborner Unterthan, rojak, domorodec, deželan; die, rojakinja, domorodka, domača.
Eingebrachte, das, dota, prineseno blago, premoženje; in Rücksicht auf den Mann, priženilo; s. Einbringen.
Eingebung, die, navdih, vdih, vdihovanje, poduk, opomin; den Eingebungen seiner Begierden folgen, vdati se željam, iti, kamor ga želje peljajo, delati to, k čemur ga poželenje naganja.
Eingebungsschwärmerei, s. Magnetismus.
Eingeburt, die, domorodstvo, rojaštvo, deželanstvo.
Eingeburtsrecht, das, pravica deželanstva, domorodstvo; s. a. Indigenat.
Eingedenk, *adj.*, pomljiv, pomnjiv, pomnijoč; eingedenk sein, spomniti se česa, pomniti, pametiti, pametovati, v spominu imeti kaj, ne pozabiti.
Eingedenksam, *adj.*, dobriga spomina, dobro pomnijoč.
Eingefallen, *adj.*, upaden, vpaden, suh, meršav, mleden, shujšan; s. a. Einfallen.
Eingefleischt, *adj.*, vtelesen; ein eingefleischter Teufel, hudič v človeški podobi, živ vrag.
Eingehen, *v. n.*, iti, hoditi v, nach *M.* auch vhoditi, vhajati; das geht ihm schwer ein, to mu gre težko vglavo; aus- und eingehen, k komu zahajati, (pogostama biti pri kom); eingehende Waaren, blago s ptujiga, vvozno blago; es sind Briefe eingegangen, pisma so prišle; eine Wette, postaviti, staviti; Vorschlag, Vertrag, Verbindung eingehen, (als *v. a.*), skleniti, sklepati kaj, podati se v kaj, privoliti v kaj, zavezati se; einen Kauf, kupiti; ein Geschäft eingehen, lotiti se česa; in eine Sache näher eingehen, na tanko reč pregledati, prevdariti; es ist viel Geld eingegangen, veliko dnarja je prišlo, se je dobilo; dieser Posten ist mir noch nicht eingegangen, ta dolg še ni bil plačan; der Degen geht ein, nach *V.* gre notri; eingehender Winkel, vtegnjen okljuk (*Met.*); eingegangene Briefe, pisma, ki smo (so) jih prejeli; das Tuch gehet ein, sukno se uskoči, se skerči, kerči, *serb.* skupiti se, zbeči se; auch podreti, podirati se, minuti, giniti, pod zlo, na zlo, na slabo iti, pešati; eingehen lassen, opustiti, zapustiti; eine Zeitung, jenja, neha na dan hoditi; von den Blumen, usahniti, usušiti se, zginiti, zveniti; es geht ihm sauer ein, težko ga stane; eine Gewohnheit eingehen lassen, opustiti, zapustiti, zanemariti navado; ich gehe Alles ein, z vsim oder vsega sim zadovoljin; darauf kann ich nicht eingehen, v to ne morem privoliti, *serb.* u. *poln.* pristati na —; auf eine Bedingung eingehen, podvreči se pogoju; das Eingehen einer Sache durch irgend ein Verfahren, dem sie unterzogen wird, d. h. die Verminderung ihrer Ausdehnung, ihres Gewichtes, wird im Slovenischen oft auch durch das, die Verfahrungsweise ausdrückende Zeitwort mit der Vorsatzsilbe u- (nicht v-) gegeben, z. B. beim Rechen, Dreschen, Dorren rc. eingehen, ugrabiti se, umlatiti se, usušiti se itd.
Eingeigen, *v. a.*, durch wiederholte Uebung geigen lernen, ein Stück gut eingeigen, jemanden in den Schlaf geigen, vgosti, zagosti; s. auch Einfiedeln.
Eingeisten, Eingeistern, s. Begeistern.
Eingenommen, *adj.*, biti za kaj, vnet biti, kiniti k čemu, *poln.* uprzedzony (upprediti, von pred); užgan biti za kaj; s. a. Einnehmen.
Eingenommenheit, die, navzetje, zavzetje, nach dem *Poln.* upredba†; s. auch Vorurtheil.
Eingerben, *v. a.*, so viel als einprügeln, vtolči, vbiti, vbijati, vtepati.
Eingepfarrte, der, s. Pfarrkind.
Eingericht, das, an Schlössern, s. Besatzung, Einrichten.
Eingerückte, das, etwas, was man in eine Zeitung hat einrücken lassen, s. Inserat.
Eingeschenk, das, sprimnica†; s. auch Einschenken.
Eingeschlossenheit, die, zapertija, zapertost, obdanost.

Eingesottene, das, vkuhanik.

Eingeschränkt, *adj.*, stisnjen, stesnjen, v-tesnjen, sotisin, ograjen, zagrajen, omejen; eingeschränkter Kopf, slaba glava; eingeschränkt sein, auch v tesnobi biti.

Eingeschränktheit, die, stesnjenost, utesnjenost, ograjenost, omejenost.

Eingesessen, s. Ansäßig.

Eingeständniß, s. Geständniß.

Eingestehen, *v. a.*, vdati se od. udati se v kaj, dopupustiti kaj, obstati, povedati, izpovedati: anerkennen, priznati; gesetzt aber nicht eingestanden, postavim, to de, ne poterdim; s. Gestehen, Einräumen.

Eingeteufelt, *adj.*, vragov, hudičev, zlodjev.

Eingewebe, das, vtkanina; Episode, vpletek, zahod.

Eingeweide, das und die, drob, drobovina, drobovje, drobje; Gedärme, čeva (čreva), *poln.* wnetrze (notranje), *serb* utroba; in der Brusthöhle, oserčje.

Eingeweidelehre, die, droboslovje†, nauk od drobja.

Eingeweidenerve, der, drobova, (utrobna) čutnica.

Eigeweidewurm, der, (Entozoa), glista.

Eingeweiht, *adj.*, zvoljen, poterjen, posvečen; in eine Sache, znan, domač s čim, v čem; in den Künsten und Wissenschaften, zučen, zurjen, komur je kaj znano; s. auch Adept.

Eingewöhnen, *v. a.*, navaditi, naučiti, privaditi koga česa; *v. r.*, sich, navaditi, privaditi se, in U. K. nach dem *Serb.* privikniti (se).

Eingewohnt, *adj.*, vajen, navajen, privajen (na stanovališče, stanovališe).

Eingewurzelt, *adj.*, vkoreninjen, vkorenjen; s. auch Einwurzeln.

Eingezogen, *adj.*, pohleven, tih, miren, samoten, odljuden, oddaljen od sveta; ein eingezogenes Leben führen, živeti tiho, samotno, *serb.* samotovati.

Eingezogenheit, die, tihost, tihota, samota.

Eingießen, *v. a.*, hinein, vliti, vlivati, auch vlijati; Klammern mit Blei in den Stein, klampe zaliti, zalivati s svincam v kamen; Wein in die Gläser eingießen, natočiti čaše.

Eingießung, die, vlivanje, vliv, vlitje, zalivanje, zalitje.

Eingittern, *v. a.*, zamrežiti, pomrežiti; s. auch Vergittern.

Eingleiten, *v. n.*, vderkniti, zderkniti, vpolzniti.

Eingliederig, *adj.*, enočlensk, jednočlen.

Eingottslehre, die, nauk od eniga, ediniga Boga.

Eingraben, *v. a.*, zakopati, zakopavati, zagrebsti, nagrebsti, vkopati, vkopavati; einen Acker, skopati, z rovam obdati; eine Schrift in Marmor, in Metall, vdolbsti, včertati, vrezati, vrezovati, vsekati, vsekovati, vdelati, vdelovati; *v. r.*, sich eingraben, zariti se, zakopati se; verschanzen, zakopati se, okopati se.

Eingraviren, s. Eingraben.

Eingreifen, *v. n.*, prijeti, prijemati, seči, segati v kaj; die Zähne dieses Rades greifen gut ein, zobje tega kolesa dobro prijemajo, se love, *fig.* segati v—, zaletovati se v, *serb.* zabrazditi; der Leithund greift ein, wenn er mit der Nase am Boden sucht, sledi; in die Rechte eines Andern einen Eingriff thun, seči, segati, zaganjati se, zahajati v tuje pravice; einem in sein Amt, vtikati se, mešati se v službo; hier muß man kräftig eingreifen, tu je treba krepko, ostro ravnati, na noge stopiti.

Eingreifend, *adj.*, krepek, oster, živ.

Eingreifer, der, vsegavec.

Eingreifig, *adj.*, ein eingreifiger Baum, den man mit einer Hand umspannen kann, drevo, ki se more, dá z eno roko obseči, oprijeti, nach *V.* oprijemno drevo.

Eingränzen, s. Begränzen.

Eingriff, der, des Kammrades, prijetje, prijemanje; in eine fremde Sache, seganje, zalet, vtikanje v ptujo reč, kratenje tuje pravice; einen gewaltthätigen Eingriff in fremde Rechte begehen, posilno, po sili, silama, s silo napasti tujo lastino, seči, zagnati se v tuje pravice, jih prikrajšati, kratiti; in ein Amt, vtik.

Eingründen, *v. a.*, vstanoviti, vzidati, osnovati v čem; s. auch Befestigen.

Eingürteln, Eingürten, *v. a*, opasati, opasovati, prepasati, prepasovati.

Einguß, der, die Handlung, vlivanje, vliv, vlitje; was eingegossen wird, vlitek; dasjenige, in welches ein anderer Körper eingegossen wird, nach *V.* zalitek, *serb.* gerlo.

Eingußgefäß, das, vlivavnica, vlivalo.

Eingußthierchen, s. Infusorien.

Einhacken, *v. n.*, vsekati, zasekati, zasekovati v, zapičiti se, pičiti v —; *v. a.*, Fleisch, nasekati meso.

Einhäften, gebräuchlicher **Einheften**, *v. a.*, hinein, pripeti, pripenjati v kaj, vkopčati, zakopčati, všiti v —; ein Buch, sošiti, sošivati; mit etwas, z. B. mit einem Nagel, pripeti, pripenjati s čim, in U. K. auch zaškabiti, (škabica Haftel).

Einhageln, *v. i.*, toča gre skoz, prebija; es hat viele Fenster eingehagelt, toča je veliko oken pobila, potolkla.

Einhägen, *v. a.*, zagraditi, ograditi, pregraditi, graditi, orantati, zarantati, zagajiti.

Einhäckeln, *v. a.*, zapeti, zapenjati, vkopčati, zakopčati; die Katze, der Raubvogel, der Anker häckelt sich ein, *v. r.*, zasaditi, zasajati se.

Einhällig, gebräuchlicher **Einhellig**, *adj.*, enak, edin, enoglasen, edinodušin, ene volje, misli; *adv.*, einhellig denken, enako misliti, ene misli biti, enoglasno, z enim glasam, eniga glasa.

Einhälligkeit, Einhelligkeit, die, edinost, enakost, enoglasnost, enodušnost; mit Einhälligkeit, enoglasno.

Einhalt, der, ustav, ustavljenje, ustavlja-

nje, zaderžek, zaderžba, zaderžanje, zaderževanje; Einhalt thun, ustaviti, ustavljati, uderžati, zaderževati, ustanoviti, prepovedati, auch ubraniti, odverniti, konec storiti; seinen Begierden, ukrotiti, krotiti; in der Musik, s. **Pause**.

Einhalten, *v. a.*, einen Körper, uderžati, uderževati; den Vortrag, deržati, spolniti; Einhalt thun, s. **Einhalt**; bei den Schneidern, napustiti, napuščati, napušati; als *v. r.*, sich einhalten, ostati, ostajati doma; *v. n.*, prenehati, obstati, ustaviti, ustavljati se, stati; Halt ein, stoj, nikar, nehaj; mit der Bezahlung einhalten, odložiti, priderżati plačilo.

Einhammern, *v. a.*, zabiti, zabijati, zatolči s kladvam.

Einhand, der, enorok človek, in U. K. auch knjakec.

Einhandeln, *v. a.*, nakupiti, nakupovati; etwas mit einhandeln, kupiti kaj z drugim vred, vmes; sein ganzes Vermögen einhandeln, vse premoženje zakupčevati; eintauschen, zamenjati.

Einhändig, *adj.*, enorok, enoročin.

Einhändigen, *v. a.*, vročiti, vročati, v roke dati, dajati, zročiti, izročiti, izročevati; das Eingehändigte, vročilo, izročilo, zročilo.

Einhändiger, der, vročivec, zročivec, izročivec.

Einhändigung, die, izročenje, povročba, izročba, izročitev, izročevanje.

Einhändigungsschein, der, vročilni list.

Einhängen, *v. a.*, obesiti, obešati v kaj; eine Thür, Fenster, etwas auf die Angeln, natakniti, natikati; die Ohrgehänge, naušesnice vtakniti, natakniti, natikati, vdeti, vdevati; die Hemmkette, vtakniti; das Dach einhängen, pokriti streho s samimi korci (brez mavte), *mont.* na (po) vervi spustiti v jamo.

Einhängig, *adj.*, enostransk, na eno stran položen, nagnjen; ein einhängiges Dach, Pultdach, klanica.

Einhärten, *v. a.*, sterditi.

Einhaschen, *v. a.*, zasačiti, vloviti.

Einhessen, s. **Einhässen**.

Einhau, der, vsek, zasek.

Einhauchen, *v. a.*, vdahniti, vdihniti, vdihovati, nach *M*, auch vsapniti; s sapo nase, v se potegniti kaj, navzeti se česar; s. auch **Einflößen**.

Einhauen, *v. a.*, vsekati, vsekovati, sekati v —, vtesati; ein Thor, eine Thür durch Hauen öffnen, vrata, duri posekati, presekati; in den Feind, (als *v. n.*), udariti na sovražnika, nach dem *Russ.* und auch *Slov.* vsekati se; das Fleisch in das Salz, nasekati, sekati meso za soljenje; jemand (ins Salz) einhauen, očerniti, počerniti, černiti koga pri kom.

Einhauig, *adj.*, enokosen, enokošenj, enosečin, starinsk; einhauige Wiese, senožet, starina, ki ne daje otave.

Einhäufen, *v. a.*, nakupičiti, nagerniti, nasuti, nasipati.

Einhausen, *v. a.*, nastaniti; s. **Einquartiren**.

Einhäusig, *adj.*, enolupen (*Zal.*).

Einhäusler, der, enodomec.

Einheben, *v. a.*, eine Thür in die Angeln, natakniti, natikati, vdeti, vdevati, obesiti, obešati; die Form einheben bei den Buchdruckern, vdeti, vdevati; eine Gebühr einheben, pobrati, pobirati, jemati davščino, davšino.

Einhebung, die, pobiranje, bira.

Einheften, s. **Einhäften**.

Einheigen, s. **Einhägen**.

Einheilen, *v. n.*, vceliti se, zarasti se, zaraščati se, zarašati se; die Kugel ist eingeheilt, oblica se je z rano vrasla.

Einheimen, *v. a.*, in seine Heimath bringen, vdomoviti, vdomačiti; *v. n.*, sich angewöhnen, privaditi se, priviknití se; einheimisch werden, udomačiti se, podomačiti se.

Einheimisch, *adj.*, domač, tukejšen, tu rojen, iz naše dežele, nach *M.* domanj.

Einheimsen, *v. a.*, den Weizen in die Scheuern, pod streho spraviti, spravljati, zvoziti, voziti, vzeti.

Einheirathen, *v. n.*, u. *r.*, vom Manne, priženiti se, oženiti se; von Frauen, primožiti se.

Einheit, die, die Eigenschaft, da ein Ding, eins ist, enota, edinost, edinstvo; ein Ding selbst, das eins ist, edinka, enklja, edinklja.

Einheitlich, *adj.*, edin, edinstven.

Einheitlichkeit, die, edinost.

Einheitsbegriff, der, zapopadek enosti, enote, edinstva.

Einheitsvoll, *adj.*, popolnama edin, zedinjen.

Einheizen, *v. a.*, zakuriti, kuriti, (n. p. v peči); stark, zapaliti, zanetiti, razbeliti (n. p. peč); einem einheizen, zasoliti jo komu.

Einheizer, der, kurivec; bei Schmelzhütten, pečnik.

Einheizloch, das, mestejo, istje; s. auch **Heizloch**.

Einhelfen, *v. n.*, pripomoči, pomagati komu, besede narekovati, šeptati; s. a. **Einsagen**.

Einhelfer, der, pripomočnik; s. **Souffleur**.

Einhellig, s. **Einhällig**.

Einhemmen, *v. n.*, das Rad, zavreti, zavirati, zatvoriti kolo.

Einhemmung, die, zavor, zavertje, zaviranje.

Einhenkelig, *adj.*, enoročin.

Einhenken, s. **Einhängen**.

Einher, *adv.*, sem; jetzt nur in Verbindung mehrerer Zeitwörter, wo es eine, meist feierliche Bewegung bezeichnet, aber im Slovenischen ohne Umschreibung nicht wohl gegeben werden kann; im *Poln.* dient hierzu das Wörtchen sobie, z. B. einhergehen, chodzić sobie, analog dem zuweilen auch anwendbaren slov. mi, n. p. mogočno mi stopa.

Einherbsten, *v. a.*, den Wein, brati, tergati.

Einherfahren, *v. n.*, mogočno se voziti; *fig.* auch se nositi.
Einherfliegen, *v. n.*, prileteti, sem leteti.
Einhergehen, s. **Einherschreiten.**
Einherhinken, *v. n.*, prišantati, sem šantati, krevljati.
Einherhüpfen, *v. n.*, priskakljati, skakljaje se bližati.
Einherkommen, *v. n.*, mogočno se bližati, korakati, stopati.
Einherlenken, *v. n.*, sem zakreniti.
Einherrasseln, *v. n.*, priropotati, ropotaje iti.
Einherrauschen, *v. n.*, prišumeti, hruti sem.
Einherreiten, *v. n.*, sem jahati, mogočno se bližati, sedeti na konji.
Einherschreiten, *v. n.*, prihajati, iti, hoditi, korakati mogočno.
Einherstolzen, *v. n.*, prišopiriti se.
Einherstürmen, *v. n.*, privihrati, privihariti, kakor vihar se bližati.
Einherziehen, *v. a.*, prihajati.
Einhessen, *v. a.*, bei den Jägern, einen Einschnitt in einen der Hinterläufe machen, und den andern hindurchziehen, um das erlegte Thier, Wild bequem zu tragen, einen Hasen, zajca precepiti.
Einhetzen, *v. a.*, einen Hund, s ševanjem, ščevanjem naučiti psa loviti, goniti, naučiti, učiti.
Einheucheln, sich, *v. r.*, vhliniti se, prisliniti se komu.
Einheuern, s. **Einmiethen.**
Einheurathen, s. **Einheirathen.**
Einhode, der, enomodnik.
Einhodig, *adj.*, enomodin.
Einholen, *v. a.*, einen im Gehen, im Lernen, im Schreiben, doiti, dohajati, dohiteti, in Unterkr. auch dostigniti; einen laufenden, fliehenden, ein Schiff, doteči, dotekati; im Reiten, dojahati; einen feierlich in die Stadt, d. i. entgegen gehen, naproti iti; in die Stadt führen, spremljati; soviel als einsammeln, pobrati, pobirati, brati; im Forstwesen einen Wald einholen, soviel als ausmessen, izmériti, primériti, meriti; Stimmen einholen, glasove zbirati; Rath, posvetovati se, oberniti se na koga za svet; Nachricht, naznanilo, na znanje dobiti; das Versäumte, s. **Nachholen;** die Bewilligung einholen, sprositi, doseči dovoljenje; ein Gutachten einholen, menjenje sprositi, dobiti, priskerbeti si, prositi za —.
Einholung, die, dohod, dotek, dolet, doseg; s. jedoch **Einholen.**
Einhorn, das, enorog, samorog; der Narval, (Balistes Monodon), enozobec.
Einhornfisch, der, (Monoceros), enorog.
Einhornig, *adj.*, enorog, enorogat.
Einhornkäfer, der, (Scar. Hercules), enorožec.
Einhösen, den Hasen, v. **Einhessen.**
Einhotzeln, s. **Einschrumpfen.**
Einhufig, *adj.*, celokopiten, enokopiten, celih kopit.
Einhüllen, *v. a.*, zagerniti, zagrinjati, zaviti, zavijati, pokriti, pokrivati, odeti, odevati; *v. r.*, sich unter die Decke einhüllen, skriti se, zaviti se pod odejo; s. a. **Enthalten.**
Einhüllung, die, zavitje, zavijanje, pokrivanje, zagrinjalo.
Einig, *adj.*, einzig, sam, eden, sam eden; einzig und allein, edin in sam; übereinstimmend, zložin, edin; einerlei Meinung, ene misli; einig sein, ene misli biti, vjemati se; ich bin darüber mit mir selbst noch nicht einig, tega še sam nisim prav sklenil, odločil; einig werden, Handels einig, zediniti se, pogoditi se; einig machen, zediniti, ediniti; einig leben, složno, v edinosti živeti; **Einig,** meist *pl.* **Einige,** *pron.*, nekteri, neki; nur wenige, nekoliko, nekaj; einige Mal, nekterikrat, nekolikokrat, kakikrat; einige Aepfel, nekoliko jabelk; einige Gulden, kak goldinar; einiges Geld, nekaj dnarjev; einige von den Gefangenen, nekteri (izmed) vjetih; auf einige 40 Personen, za kakih 40 oseb; einiges Getreide, nekoliko žita; Einige —, Andere —, eni — drugi, nekteri, nekteri; einiger Maßen, Art, tako rekoč, nekaj, nekako; einige Zeit darauf, za, čez nekaj časa; ohne einigen Schaden, brez kake škode.
Einigen, *v. a.*, zediniti, zedinovati, ediniti; *v. n.*, sich, zediniti, ediniti se; s. **Vereinigen.**
Einigerlei, *adj.*, nekoliko baž.
Einigkeit, die, edinost, edinstvo, zloga, zložnost, edinodušnost; Friede und Einigkeit, mir in sprava; in Einigkeit leben, složno živeti.
Einigung, die, edinjenje, zedinjenje; s. a. **Vertrag.**
Einigungsbuch, das, (Concordien-Buch), mirivne, zlagavne bukve.
Einigungsversuch, der, poskus, nasprotnike zediniti, zedinovanje.
Einimpfen, *v. a.*, vcepiti, cepiti, der Eingeimpfte, cepljenec; die Schutzpocken, staviti koze, vimenice.
Einimpfung, die, cepljenje, stavljenje, vcep.
Einjagen, *v. a.*, vgnati, vganjati, vpoditi, zagnati, zapoditi, poditi v —; einem etwas ins Gedächtniß, vtepsti, vtepati v glavo; einen Hund, d. i. abrichten, na gonjo zučiti; Furcht, Schrecken, spraviti koga v strah, trepet, prestrašiti, ostrašiti, oplašiti; *v. n.*, leteti na konji v (n. p. v mesto).
Einjährig, *adj.*, enoletin, letin, eniga leta, gewöhnlich, jedoch nach den slav. Mundarten weniger richtig, leta star; ein Einjähriger, nach *V.* letnik; sie, letnica; einjähriger Wein, lansko vino.
Einjochen, *v. a.*, vjarmiti, v jarm vkleniti, vklepati.
Einjucksen, *v. a.*, schmutzig machen, umazati, zamazati.
Einkalken, *v. a.*, ein Dach, z apnam zametati, zamavtati, mavtati*, zamazati, ma-

zati z apnom; die Felle bei den Weißgärbern, poapniti.

Einkämmen, *v. a.*, včesati.

Einkammern, *v. a.*, djati, zapreti v kamro.

Einkappen, s. Verkappen.

Einkarren, *v. a.*, auf der Karre, die Feldfrüchte einfahren, na kolih speljati, zvoziti pod streho.

Einkassiren, s. Eincassiren.

Einkasteln, *v. a.*, in eine Küste packen, v skrinjo deti, djati, devati, naterpati.

Einkauen, **Einkäuen**, *v. a.*, vžvečiti, vžvekovati, vbiti, vtepsti (v glavo), dopovedovati komu.

Einkauf, der, kupovanje, skupovanje, pokup, nakup; er versteht sich auf den Einkauf, on zna kupovati; nach dem Einkauf der Waaren begeben wir uns &c., ko nakupimo blaga, pojdemo.

Einkaufbuch, das, kupčijski vpisnik.

Einkaufen, *v. a.*, Waaren, Vorrath, kupiti, kupovati; Alles einkaufen, vse pokupiti; Vieles, genug einkaufen, mnogo nakupiti; in eine Gesellschaft jemanden, oder sich, prikupiti, prikupovati koga, se, kupiti pravico; alles Geld aufs Einkaufen verwenden, ves dnar zakupiti; noch einkaufen, prikupiti, dokupiti (k že kupljenimu).

Einkäufer, der, kupovavec; Einkäuferin, kupovavka.

Einkaufsgeld, das, kupščina, kupšina, kupni dnar.

Einkaufspreis, der, kupna cena.

Einkaufszeit, die, kupni čas, kupna doba, dober čas za kupovanje.

Einkehle, die, žleb, korito.

Einkehlen, *v. a.*, vžlebiti, vkorititi, povijon (poveznjen žleb) narediti, napraviti.

Einkehlstein, der, žlebnik.

Einkehr, das Einkehren, ostaja; seine Einkehr nehmen, prenočiti, prenočevati, (eig. übernachten); ostati, ostajati pri kom; in Unterkr. u. *serb.* navratiti se; viele Einkehr haben, imeti mnogo gostov, ljudi, ki v kerčmi ostajajo; das Wirthshaus, gostivnica, kerčma, ostaja, navratilnica.

Einkehren, *v. n.*, zaviti k komu, ostati, ostajati, vstaviti, vstavljati se pri kom, vgostiti se, navratiti se, nastaniti se; ich pflege hier einzukehren, tukaj ostajam, vstavljam se; über Nacht, prenočiti, prenočevati.

Einkehrhaus, das, gostivnica, kerčma, ostajališče, ostajališe, *poln.* dom zajezdny.

Einkeilen, *v a.*, zagozditi, zagozdovati, vgozditi.

Einkellern, *v. a.*, v klet deti, djati, devati.

Einkerben, *v. a.*, zarezati, zarezovati, zarovašiti, djati na rovaš.

Einkerbung, die, rovašenje.

Einkerkern, *v. a.*, zapreti, zapirati, deti, djati, devati v ječo, vječiti, vreči, metati v ječo.

Einketten, *v. a.*, die Kette einhängen und dadurch verschließen, zavoriti, zaverižiti z lancam, z verigami zapreti, zapirati.

Einkeulen, *v. a.*, zakoliti, zabiti, zabijati, vtepsti, vtepati komu kaj.

Einkindschaft, die, poenačenje, enakost otrok (gledé na dedinsko pravico); s. auch Adoption.

Einkitten, *v. a.*, vklejiti, prilepiti, zalepiti, s klejem priterditi v kaj, (*russ.* vmazat zamazkoju).

Einklagen, *v. a.*, iztožiti, iztoževati kaj, tožiti za kaj, s tožbo iztirjati, tirjati kaj.

Einklammern, *v. a.*, ein Wort, djati, devati med dva serpka, okleniti, oklepati, *serb.* metnuti u zaporke.

Einklang, der, zlog, zložnost, sklad, skladnost, edinost, soglasje; im Einklange, vjemaje se s čim, zložno, v edinosti; in Einklang bringen, v edinost pripraviti, uenačiti, zložiti, enakost, edinost narediti med —.

Einklängig, *adj.*, enoglasen, zložin, soglasen, skladen.

Einklappen, *v. a.*, ein Taschenmesser, zapreti, zapirati.

Einklappig, *adj.*, (*bot.*) enoklopen.

Einklassen, *v. a.*, razrediti, razverstiti; s. Classificiren.

Einklauig, *adj.*, enoparkljast, celih parkljev; s. Einhufig.

Einkleben, s. Einkleiben.

Einklecksen, *v. a.*, začečkati, počečkati, načečkati, začerkati.

Einkleiben, *v. a.*, vlepiti, prilepiti.

Einkleiden, *v. a.*, obleči, oblačiti, opraviti; in einen Orden, preobleči, preoblačiti, pomnišiti, obleči v duhovno suknjo; eine Sache gut einkleiden, z lepimi, pristojnimi besedami razložiti, razlagati.

Einkleidung, die, das Einkleiden, oblačenje, oblačitev; womit etwas eingekleidet wird, obleka, preobleka; der Vortrag, olepšava govorjenja, razložba.

Einkleistern, *v. a.*, vkeljiti, vmazati; s. a. Einkleiben.

Einklemmen, *v. a.*, stisniti, stiskati, vškerniti, vklepati, vkleniti, nach dem *Poln.* vkleščiti; stopiti, stopati; eingeklemmter Bruch, vščipnjena, všipnjena kila.

Einklemmung, die, stiska, šaka; s. auch Klemme.

Einklettern, *v. n.*, vplezati, vplaziti se kam, splezati v —.

Einklingen, *v. n.*, vjemati se, vstregati se.

Einklinken, *v. n.*, von der Klinke, zapasti, zapadati; *v. a.*, zapreti, zatvoriti vrata s kljuko; klinke doch ein, zapahni kljuko.

Einklopfen, *v. a.*, vtepsti, vtepati, zatepsti, zatepati v —, zabiti, zabijati, vklepati, razbiti, raztolči (n. p. okno).

Einklotzen, *v. n.*, mit Klotzen einheitzen, zakuriti s panji in kladami, s štori.

Einknallen, *v. n.*, als ein Knall hineinbringen, počiti (pokniti), pokati, da se sliši v —.

Einknebeln, *v. a.*, zakavljati, zarajkljati.
Einknechten, *v. a.*, vjarmiti, podjarmiti.
Einkneipen, *v. a.*, vščipniti, všipniti; den Teig, ugnjesti, gnjesti.
Einkneten, *v. a.*, vgnjesti, pognjesti, omesiti, zamesiti.
Einknicken, *v. a.*, zalomiti, nalomiti, prelomiti, premečkati.
Einknien, *v. a.*, vklečati; ein Loch in die Hosen, preklečati hlače.
Einknöpfen, *v. a.*, zapéti, zapénjati, pripéti, pripénjati.
Einknötig, *adj.*, enokolenčast.
Einknöpfen, *v. a.*, zavozlati, zavezati, zadergniti; einem etwas einknüpfen, živo komu naročiti, zaterditi.
Einknüpfung, die, zaderga, zaveza, zadergalja, zadergaljka, zadergulja.
Einkobern, *v. a.*, v koš deti, djati, devati, naložiti, nakladati.
Einkochen, *v. n.*, vermindert, verdicket werden, ukuhati se, uvariti se, povreti (se); *v. a.*, einkochen, eine Sache, ukuhati, kuhati, zavariti, zakuhati; in Vorrath kochen, nakuhati.
Einkoffern, *v. a.*, vložiti, spraviti v skrinjico.
Einkommen, *v. n.*, priti v —; bei dem Gerichte mündlich, prositi za kaj pri sodnii, gosposki; schriftlich, pismeno prositi, prošnjo podati, vložiti, predložiti; mit einer Beschwerde einkommen, pritožiti, pritoževati se čez kaj, tožiti zavolj česa; was kommt (fällt) ihm ein, kaj mu v glavo, v misel pride, pade; hier kann Niemand aus- oder einkommen, tukej ne more nihče ne ven ne noter; es ist heute noch kein Geld eingekommen, danes še ni prišlo nič dnarja (n. p. v dnarnico), danes še nismo nič skupili, potegnili (n. p. v prodajavnici).
Einkommen, das, Einkünfte, dohodki *pl.*, dohodek, prihodek, dohod (in allen slavischen Mundarten), beim Gerichte, spisana prošnja, pismena tožba; von seinem Einkommen leben, iz svojiga, ob svojem živeti.
Einkommensteuer, die, dohodnina, davek od dohodkov.
Einkömmling, der, prihodnik, dohodnik, *russ.* prišlec.
Einkoppeln, *v. a.*, ograditi, zagraditi; s. Einfrieden.
Einkörben, *v. a.*, v jerbas, v locajno, v košaro, v budenj djati, deti, devati; einen Bienenschwarm, ogrebsti, ogrebati, okopati, okopavati roj v košnico.
Einkorn, das, (Monococca), enozerna pira, enozernica.
Einkörnig, *adj.*, enozern.
Einkörpern, *v. a.*, vtelesiti, pridružiti; s. auch Incorporiren.
Einkrachen, *v. n.*, vpočiti, vtreščiti, vtrešiti.
Einkräftig, *adj.*, enomočin.
Einkräftigkeit, die, enomočnost.
Einkrallen, *v. a.*, vdrapniti, zadrapniti, s kremplji zasekati, prasniti, zapraskati v —.
Einkramen, *v. a.*, kramo složiti, skladati, spraviti, spravljati (n. p. v krošnjo); mit Kramwaaren zu Grunde gehen, okramariti*, dokramariti, vse svoje zakramariti.
Einkratzen, *v. a.*, z. B. seinen Namen, svoje ime včertati, vkrempati.
Einkreisen, *v. a.*, obkoliti, obstopiti, obdati; das Wild, obhoditi divjačino, zverjad.
Einkriechen, *v. n.*, vlesti, vlaziti, vplaziti se; das Leder kriecht ein, usnje se kerči, stiska, nach *V.* se krači; s. auch Eingehen.
Einkriegen, *v. a.*, prejeti, prejemati, dobiti, dobivati; jemanden im Laufen, vjeti, vjemati, doteči, dotekati.
Einkritzeln, *v. a.*, včečkati, načečkati v.
Einkrümmeln, *v. a.*, vdrobiti, podrobiti, namerviti v —.
Einkrümmen, *v. a.*, vkriviti, zakriviti, vpogniti, vpogibati.
Einkünfte, die, prihodki, dohodki; s. Einkommen; von seinen Einkünften bestreiten, iz svojiga opravljati, terpeti.
Einkürzen, *v. a.*, ukrajšati, okrajšati, krajšati.
Einkutten, *v. a.*, v haljo obleči, oblačiti.
Einkütten, s. Einkitten.
Einladen, *v. a.*, z. B. Waaren, (von *onerare*, laden), vložiti, vkladati, vtovoriti, natovoriti, naložiti, nakladati; einen Bienenschwarm, ogrebsti, ogrebati, vjeti; (von *invitare*, höflich rufen), povabiti, in Unterkr. und *serb.* auch pozvati, zvati na kaj, k čemu; der Eingeladene, povabljenec; die Eingeladene, povabljenka; die einladende Kühle, vabivni, vabijoči (vabeči) hlad; einladend sein, vabiti, prijeten biti.
Einlader, der, skladavec, vabivec, vabnik, povabljivec; Einladerin, vabljivka, vabnica, vabljačica.
Einladung, die, einer Last, vložba, naložba, nakladanje; zu Hochzeiten udgl., vabljenje, povaba, povabilo, vaba, poziv.
Einladungsschreiben, das, vabivno pismo.
Einladungsschrift, s. Einladungsschreiben.
Einlage, die, Handlung, vložba, vložitev, vklada, vkladanje, vklad; was eingelegt ist, vložek; in ein Spiel, stava, stavka; der Einschluß eines Briefes, prilog, priloga, doklada; als Futter, podloga.
Einlagebuch, das, vložnice, vložne bukve.
Einlager, der, s. Quartier; zapor zavolj dolgov.
Einlagern, *v. a.*, s. Einquartiren; die Waaren, spraviti robo.
Einlagsbogen, der, vložni list, vložna pola.
Einlagsschein, der, stavni (loterijski) listek.
Einlagsstück, das, vložek.
Einlagswerth, der, vrednost vložka.
Einländer, der, Inländer, rojak, domači, notranjic, deželan; Einländerin, die, rojakinja, domača, notranjka, deželanka.
Einländisch, Inländisch, *adj.*, domač, rojašk, notranj, iz domače dežele, deželsk.

Einlangen, *v. a.*, eine Schrift, Klage, podati, podajati, predložiti, vložiti; *v. n.*, eintreffen, priti, doiti, prihajati, dohajati, dospeti, prispeti (kam, n. p. pred kako gosposko).

Einlappe, die, Spindellappe bei den Uhrmachern, zapiralo, zatikalo.

Einlaß, der, spust, vpust, vhod; als Erlaubniß, pripust, dopust, pripuščenje, pripušenje; ein kleines Nebenthor, vratica, stranske vratica; er bittet um Einlaß, prosi, da bi ga pustili noter (oder v —, n. p. mesto); der Einlaß findet bis 10 Uhr statt, do desetih se sme noter oder puščajo ljudi noter.

Einlassen, *v. a.*, vpustiti, pustiti, puščati, pušati, spustiti, spuščati, spušati; bei den Schneidern, napustiti; einen Teich, spustiti vode v ribnik; einsenken, vtopiti; versenken, na dno spustiti; das Tuch, namočiti, namakati; ein eingelassener Kopf eines Nagels, licama glava, vtopljena glava; den Boden, napustek; ein Kleid, vjemek, *böhm.* napustiti; *v. r.*, sich in etwas, in einen Handel, podati se, mešati se, pečati se, vtikati se, spuščati, spušati se v kaj, lotiti se česa; in ein Gespräch, pogovor, pomenek začeti; darauf lasse ich mich nicht ein, s tim se ne pečam, v to se ne podam, v to ne morem privoliti; auf solche Frage lasse ich mich nicht ein, na tako vprašanje ne odgovarjam; sich zu tief, zu weit einlassen, predaleč iti, zamotati se; sich mit Jemanden einlassen, družiti se, pajdašiti se, pečati se s kom.

Einlaßgeld, das, vstopnina.

Einlaßkarte, die, vstopni list.

Einlaßklappe, die, (Ventil, Luftklappe), Einlaßstöpsel, dušek, zaklopek, zapirček.

Einlaßpreis, der, vstopnina, vhodnina.

Einlassung, die, vpust, vpuščenje, vpušenje, vpuščanje, vpušanje.

Einlaßzettel, s. **Einlaßkarte.**

Einlauben, *v. a.*, z listjem oviti, ovijati, obdati, obdajati.

Einlauf, der, eines Schiffes, prihod, vhod.

Einlaufen, *v. n.*, noter teči, tekati v —, priteči, zateči se kam, vteči, vtekati; das Wasser lauft ein, priteka voda kam, prihaja, teče (v kaj, noter); anlangen, von Nachrichten, Klagen, priti, dospeti; die eingelaufenen Briefe, prinesene, prejete pisma; das Schiff ist schon eingelaufen, barka je že zavila, je že prišla, priplavala v ladijostajo; das Tuch läuft ein, wenn es naß wird, uskočiti se, krajšati se, s. **Eingehen**; die eingelaufenen Nachrichten, prejete novice.

Einlaugen, *v. a.*, zalužiti, lužiti, žehtati*, v žehto djati.

Einlaut, s. **Einförmig.**

Einläuten, *v. a.*, das Fest, zvoniti prazniku; die Messe, zvoniti k maši; man hat schon eingeläutet, je že odzvonilo, je že odzvonil, je že zvonil.

Einlauter, s. **Selbstlauter.**

Einlegegabel, die, sklepne vilice.

Einlegelöffel, der, sklepna žlica, nach *V.* zaklepčasta žlica.

Einlegemesser, das, sklepanec, nožičevka, *russ.* skladnji nož.

Einlegen, *v. a.*, vložiti, vlagati, deti, djati, devati, položiti v —; einen Brief einlegen, pismo v pismo vložiti, djati; Arbeit, vloženo (*russ.* nabornoe) delo; die Lanze einlegen, naperiti kopje; Soldaten einlegen in die Stadt, postaviti vojake v mestu za posado; s. auch **Einquartiren**; ein gutes Wort für Jemand einlegen, reči besedo, poprositi, prositi za koga, spregovoriti, govoriti za koga; Lob einlegen, dobiti pohvalo, pohvaljen biti; Ehre einlegen, poslaviti se, dobiti, zaslužiti čast; Schande einlegen, osramotiti se, v sramoto priti, pasti; eine Berufung, prositi viši gosposko za presojo (perve sodbe); ein Messer einlegen, nož zakleniti, zapreti; ein Stück Waaren, složiti, zviti, skladati; Waaren bei Jemand einlegen, shraniti pri kom; Urkunden zum Protokolle, priložiti, prilagati pisma zapisniku; Protest einlegen, s. **Erheben**; Wein einlegen, djati vino v hram, v klet; Gurken einlegen, djati v kis, vkisliti; Fleisch einlegen, vsoliti meso; Reben einlegen, s. **Ablegen, Absenken**; Geld in Unternehmen einlegen, vtakniti dnar v —; z. B. in Bauten, vtakniti v zidanje, auch zazidati, zazidariti; mit Holz einlegen, vložiti, vlagati, *russ.* nabirati; *v. r.*, sich einlegen, (z. B. Krankheitshalber), vleči se; *mont.* začeti rudo slediti; sich bei Jemand einlegen, vstaviti se, ostati pri kom kakor gost, za gosta.

Einleger, der, vložnik; Messer, nožičevka, britev; s. auch **Ableger.**

Einlegestuhl, der, sklepni, skladni stol.

Einlegung, die, vlog, vklad.

Einlehren, *v. a.*, naučiti, navaditi koga česa.

Einleiben, s. **Einverleiben.**

Einleiern, sich, *v. r.*, vštuliti se (n. p. od kake tuje navade).

Einleimen, *v. a.*, vlepiti, vklejati, vlimati*.

Einleiten, *v. a.*, vpeljati, napeljati; in die Stadt, nasproti iti komu in spremiti ga v mesto; einen Angriff einleiten, pripraviti, pripravljati boj; den Frieden, pripravljati mir; eine Streitsache in's rechtliche Verfahren einleiten, vpotiti, napotiti pravdo na postavno ravnavo, die Kundmachung einer Verordnung einleiten, zdelati, napraviti, da se ukaz razglasi; eine neuerliche Verhandlung in die Hauptsache einleiten, ukazati, narediti, da naj se poglavna reč na novo obravna; ein Gespräch einleiten, začeti govoriti od česa, napeljati besedo na kaj.

Einleiter, der, vvodnik, vpeljavec.

Einleitung, die, vvod, vpeljava; Vorbereitung, priprava, pripravljanje; Einleitung treffen, delati priprave; Einleitung eines Aufsatzes, začetek, vvod; s. a. **Ouverture**; Einleitung zur Rechtswissenschaft, s. **Anleitung**; Einleitung des Strafverfahrens, začetek, napeljava kazenske pravde.

Einleitungspunct, der, načert, osnutek.
Einleitungsspiel, s. Ouverture.
Einlenken, *v. n.*, zaverniti se, oberniti se kam, okreniti, mahniti jo (n. p. na desno, na levo); im Reden einlenken, poverniti se, priti k poprejšnjimu govorjenju; poboljšati se, k sebi priti; *v. a.*, jemanden einlenken, napotiti koga, povedati mu pravo pot; ein verrenktes Glied einlenken, vravnati spahnjen ud.
Einlernen, *v. a.*, naučiti se česa, učiti se, iz glave, na pamet.
Einlesebrettchen, das, špritla, *poln.* nasnuwaczka (nasnovačka).
Einlesen, *v. a.*, brati; Wein einlesen, vino ali grozdje brati, tergati; bei Webern, nabirati osnovo, vravnati prejo; einen einlesen, brati komu, da zaspi.
Einleser, der, bravec, tergavec.
Einleuchten, *v. n.*, jasno, očitno biti; diese Gründe wollten ihm nicht einleuchten, ti vzroki, nagibi, nagibljeji mu niso hotli v glavo, ga niso mogli prepričati, ni jih hotel razumeti; das ist einleuchtend, očitno, jasno je.
Einlieben, sich, *v. r.*, priljubiti se komu.
Einliefern, *v. a.*, izročiti, poslati, pošiljati, pripeljati, k, (n. p. k sodniku), auch oddati, odpraviti pred —.
Einlieferung, die, poslatev, izročitev, pripeljava.
Einliegen, *v. n.*, bei einem, bivati, stanovati pri kom.
Einlieger, der, gostač, gost; s. a. Häusler.
Einling, der, edinec.
Einlippig, *adj.*, enoustničast.
Einlispeln, *v. a.*, všeptati, zašeptati komu kaj na uho; pokazati komu, podučiti koga na tihem.
Einloben, *v. a.*, vhvaliti komu kaj.
Einlochen, *v. a.*, zaluknjati, lukno narediti na čem.
Einlocken, *v. a.*, privabiti, vabiti v —.
Einlöffeln, *v. a.*, na žlici, po žlici dajati (n. p. bolnimu zdravila).
Einlogiren, *v. a.*, nastaniti; *v. r.*, nastaniti se.
Einlöschen, *v. a.*, nagasiti (n. p. apna za vprihodnje).
Einlösen, *v. a.*, ein Pfand, rešiti, odkupiti oder izkupiti zastavo; Wechsel, splačati, plačati, plačevati; einwechseln, zamenjati, nazaj vzeti (od ljudi), nazaj potegniti n. p. bankovce; sein Versprechen, s. Lösen.
Einlösung, die, odkup, izkup, rešitev, zamenja.
Einlösungspreis, der, izkupščina, izkupšina, odkupnina.
Einlösungsschein, der, odkupni, zamenjevavni list.
Einlösungswaare, die, odkupno blago.
Einlöthen, *v. a.*, vvariti, privariti, zalotati, vlotati°.
Einludeln, *v. a.*, podprašiti top, vsuti smodnika v —.
Einlügen, *v. a.*, einem etwas, toliko komu lagati, da verjame, vlagáti komu; *v. r.*, sich einlügen, vlagati se.
Einlullen, *v. a.*, vluljati koga.
Einmachen, *v. a.*, deti, djati, devati v —, vdeti, vdjati, vdevati, vložiti; einwickeln, zaviti, oviti, zamotati v; Früchte, nastaviti, vložiti, vkuhati, v cukru kuhati; Fleisch, vsoliti; den Teig einmachen, zamesiti, vmesiti, mesiti; Kalk, priliti vode v apno.
Einmagaziniren, *v. a.*, djati v zalogo, v sklad.
Einmähdig, s. Einhäuig.
Einmahlen, *v. a.*, namleti, mleti; sich einmahlen, *v. r.*, umleti, umiljati se.
Einmahnen, *v. a.*, die Schulden einmahnen, dolg tirjati, tirjati (dolžnika ali opominjati ga, da naj plača).
Einmahner, der, opominjavec, opominjač, tirjavec.
Einmahnung, die, opomin, tirjanje, opominjanje.
Einmal, **ein Mal**, *adv.*, enkrat, en pot, en bart*, (vom Deutschen eine Fahrt, *cfr.* eno rajžo); einmal eins ist eins, enkrat ena je ena; einmal für allemal, enkrat oder zdaj za vselej; auf einmal, mit einem Mal, na enkrat, v en mah, ta hip; sie kamen auf einmal, prišli so skup oder h krati oder vsi na enkrat; einmal ist keinmal, enkrat ali pa nobenkrat, (to je vse eno); er will es einmal so haben, tako hoče imeti, pa je; ich habe es einmal nicht gesehen, še vidil nisim tega; er wollte mich nicht einmal eines Blickes würdigen, geschweige denn daß er mich anhörete, ne le, da me ni poslušal, še pogledati me ni hotel; kommen sie doch einmal, stopite sem; wenn ich einmal zu dir komme, kdar pridem k tebi; einmal spricht er so, das andere Mal anderes, zdaj ti govori to, zdaj uno oder zdaj eno, zdaj drugo; es war einmal ein König, bil je kralj oder svoje dni, nekdaj oder enkrat je bil kralj; endlich einmal kommen, vender enkrat priti; denket einmal, was er gethan hat, pomislite vender, kaj je storil; man lebt nur einmal, človek živi le, samo enkrat; mehr als einmal, večkrat, pogostama; auf einmal austrinken, na en dušek; einmal über das andere, večkrat, zadrugama, časi ter časi.
Einmaleins, das, poštevanka.
Einmalig, *adj.*, enkraten, jednokraten; nach einmaliger Ansicht urtheilen, soditi po enem pogledu.
Einmännerig, *adj.*, (*bot.*), enomošk.
Einmännig, **Einmännisch**, *adj.*, za eniga človeka, nach *V.* samcov.
Einmarken, *v. a.*, omejiti.
Einmarkten, *v. a.*, kupiti na sejmu.
Einmarsch, der, prihod (vojakov v kako mesto), *russ.* vstupljenje, *poln.* wchod.
Einmarschiren, *v. a.*, priti, prihajati, iti v (kako mesto).
Einmaß, das, umerek, zguba na meri ali pri mérjenji, zamera, *serb.* razmerak.
Einmaster, der, (ladija) enojadrilnica, enojambornica*, brig.

Einmastig, *adj.*, z enim jadrilam, na eno jamboro*.
Einmauern, *v. a.*, eine Inschrift, vzidati, vzidovati; einen Schatz, ꝛc., zazidati, zazidovati; mit einer Mauer umgeben, d. i. einen Raum, obzidati,
Einmehlen, *v. a.* u. *r.*, z moko potresti, se, pobeliti koga, se.
Einmeischen, *v. a.*, opariti, popariti, pariti (slad).
Einmeißeln, *v. a.*, vdolbsti, vdletiti n. p. luknjo v kamen.
Einmelken, *v. a.*, vmolsti, pomolsti, namolsti.
Einmengen, *v. a.*, vmešati v —, zamešati, mešati v —, med —; Mehl zu Brod, umesiti, zamesiti; fremde Wörter in eine Sprache einmengen, mešati, bloditi, kerpati, štuliti, broditi; *v. r.*, sich einmengen, vtikati se, mešati se v, vpletati se, štuliti se kam.
Einmengsel, das, vmés, primes.
Einmessen, *v. a.*, nameriti, meriti (in vsuti ali vliti v kako posodo); mit gleichem Maß einmessen, enako odmérjati; *v. r.*, sich einmessen, umeriti se, zameriti se, pozgubiti se pri meri, *serb.* otići na razmérke.
Einmiethen, *v. a.*, dati v najem; Einen einmiethen, stanovanje najeti, najemati komu; *v. r.*, sich einmiethen, najeti si stan; sich in einen Wald einmiethen, kupiti si dervaščino, dervašino, nach *V.* prikupiti se v derva.
Einmiethung, die, najem stanovališča, stanovališa.
Einmischen, *v. a.*, vmešati, dobro zamešati, s. auch **Einmengen**.
Einmischer, der, verächtl., vpletalo.
Einmischung, die, vmeševanje, vpletanje, vtiskanje.
Einmonatlich, *adj.*, enomesečen, eniga mesca.
Einmummen, *v. a.*, zaviti si, zakriti si obraz s čim.
Einmünden, *v. n.*, teči v —, zliti, zlivati se v —.
Einmündung, die, vtok, ustje; bei der Einmündung der Mur in die Drau, tam kjer se Mura zliva, steka v Dravo.
Einmünzen, *v. n.*, Gold einmünzen, kovati, delati dnar iz zlata; umprägen, prekovati.
Einmustern, s. **Enrolliren**.
Einmuth, s. **Einmüthigkeit**.
Einmuthen, *v. r.*, sich bei einer Innung, sprositi, prositi, da ga sprejmejo v srenjo, ceh*.
Einmüthig, *adj.*, enodušin, zložin, v edinosti, ene misli in eniga serca.
Einmüthigkeit, die, enomiselnost, enodušnost, zloga, edinost.
Einnageln, *v. a.*, s klincam priterditi, pribiti.
Einnagen, *v. a.*, zagrizniti, vgrizniti v kaj.
Einnähen, *v. a.*, všiti, všivati —, zašiti, zašivati v —; ein Aermel ins Hemd, prišiti rokav; das Kleid ist zu weit, man muß es einnähen, oblačilo je preohlapno, preohvatno, mora se vjeti.
Einnahme, die, Besitznehmung einer Stadt, vzetje, jemanje, osvojitev mesta; Einnahme des Geldes, prejem, prejemek, prejemanje, potegovanje; Einkünfte, dohodki *pl.*; heute hatten wir gute Einnahme, danes smo veliko skupili, prodali; die Einnahme haben, von Schauspielern, igrati komu na korist; die Einnahmen und Ausgaben, s. **Ausgabe**.
Einnahmebuch, das, dohodkne bukve, vpisnik dohodkov, prejetiga dnarja.
Einnahmsposten, die, členek, postavek dohodkov.
Einnahmsrubrik, die, predelek (rubrika) za prihodke; in der Einnahmsrubrik, med dohodki, med prihodki.
Einnahmsquelle, die, izvir dohodkov, dohodki.
Einnahmssumme, die, ves znesek dohodkov.
Einnamig, *adj.*, eniga imena, enoimensk.
Einnässen, *v. a.*, dobro razmočiti.
Einnebeln, *v. a.*, zamegliti, z meglo zakriti.
Einnehmbar, *adj.*, kar se more vzeti, premoči, osvojiti, dobiti.
Einnehmen, *v. a.*, von außen herein, z. B. Segel, Wäsche, pobrati, pobirati; eine Arzenei einnehmen, (v se) vzeti, jemati, vžiti, zavžiti, zavživati; zum Brechen einnehmen, vzeti za bljevanje; von Flüßigkeiten, izpiti, popiti; eine Mahlzeit, povžiti, pojesti; in der Früh, pokositi, kositi; des Mittags, pojužinati, južinati; des Abends, povecérjati, večérjati; Vorwürfe einnehmen, mirno poslušati, mirno sprejeti; eine Klage einnehmen, s. **Anhören**; einen einnehmen, (k sebi), v hišo vzeti koga; Besatzung einnehmen, dobiti, prejeti posado; Lebensmittel einnehmen, napolniti ladijo z živežem, živeža vzeti, dobiti za ladijo; eine Festung einnehmen, vzeti, jemati, dobiti, premagati, osvojiti, posesti, v svojo oblast dòbiti; einen Wald einnehmen, zavzeti, posesti, zajeti; ein Amt, oskerbovati, opravljati; eines Andern Stelle einnehmen, priti, biti namesti koga, nadomestovati koga, zasesti koga mesto; Jeder nahm seinen Platz ein, razposedli so se (vsak na svoje mesto); dieser Wein nimmt den Kopf ein, to vino gre v glavo; Traurigkeit hat mein Herz eingenommen, žalost me je obšla, prevzela; von Vorurtheilen eingenommen, poln napčnih misel, vraž, (kterih se je kdo kje navzel); er ist für das Spiel eingenommen, rad igra; er ist für ihn eingenommen, dober mu je, rad ga ima; er hat ihn für sich eingenommen, priljubil se mu je, prikupil se mu je, prilizniti se, na se vleči; s. auch **Anziehen**; Geld einnehmen, prejeti, prejemati, dobiti, skupiti; er nimmt viel ein, ima velike dohodke; er hat dafür viel eingenommen, lepo reč (namreč dnarjev) je zato dobil, vlovil; Steuer einnehmen, davek pobrati, pobirati; viel Platz einnehmen, vzeti

mnogo prostora; ich habe heute noch nichts eingenommen, danes še nisim nič prodal; sein Kopf ist von Irrlehren eingenommen, navzel se je krivih naukov.

Einnehmend, *adj.*, prijeten, prikupen oder prikupljiv, ljubeznjiv, lep, zal; einnehmende Gestalt, zala podoba, postava; einnehmendes Benehmen, lepo obnašanje; erhaben, lepo, vljudno obnašati se; einnehmende Beredsamkeit, premagujoča zgovornost.

Einnehmer, der, prejemavec, prejemnik; z. B. der Steuer, pobiravec.

Einnehmerposten, der, **Einnehmerstelle**, die, služba pobiravca.

Einnehmung, s. **Einnahme**.

Einnesteln, *v. a.*, z vervicami, bucikami priterditi.

Einnetzen, *v. a.*, durch und durch netzen, namočiti, razmočiti, namakati, navlažiti; einsprengen, poškropiti, zmočiti.

Einnicken, *v. n.*, kinkaje z glavo zadremati.

Einnieten, *v. a.*, zanetati.

Einnisten, sich, *v. r.*, vgnjezditi se, zaleči se.

Einnöthigen, *v. a.*, vsiliti, vnuditi (vnoditi) komu kaj, posiliti koga k čemu.

Einöde, die, pustinja, puščava, pušava, samota, samotija, samija.

Einohr, das, enouh.

Einöhrig, *adj.*, enoušesnat, enoušat.

Einölen, *v. a.*, z oljem namazati, mazati.

Einpacken, *v. a.*, Waaren, složiti, zlagati, naložiti na voz, nakladati, natovoriti; culo napraviti, napravljati; *fig.* er mußte einpacken, mogel je molčati, jezik za zobmi deržati.

Einpapieren, *v. a.*, zaviti, zavijati v papir.

Einpappen, *v. a.*, zalepiti, zaklejati, vpopati*.

Einpaschen, s. **Einschwärzen**.

Einpassen, *v. n.*, es paßt gut ein, dobro se vjema, lovi, sklepa se, vdaje se, auch prileči, prilegati se, priličiti se; s. a. **Anpassen**, (als *v. a.*, priličiti, priličevati).

Einpassiren, *v. n.*, noter iti, hoditi.

Einpauken, s. **Einschlagen**.

Einpeitschen, *v. a.*, všibati, vtepsti, vtepati, s šibo naučiti.

Einpelzen, *v. a.*, cepiti v lub; zaviti v kožuh.

Einpersönig, *adj.*, enooseben; ein einpersöniges Gericht, s. **Einzelngericht**.

Einpfählen, *v. a.*, obkoliti, zabiti kole, kolje; s koljem, s koli ograditi, graditi.

Einpfarren, *v. a.*, vfariti, fari pripisati, prišteti; eingepfarrte Dörfer, vasi ene (iste) fare; die Eingepfarrten, farmani (farani); wohin eingepfarrt sein, biti kam v faro, biti v kako faro.

Einpfeffern, *v. a.*, zapoprati, opoprati, poprati.

Einpfeifen, *v. n.*, žvižgniti, žvižgati v —, cepiti v sverš.

Einpferche, **Pferche**, die, kozara, ovčara, kravara, konjara usw.; Schafpferche in den Alpen, tamara.

Einpferchen, *v. a.*, die Schafe, vgnati, zagnati ovce v pleteno zagrado, (nach dem *Serb.* v tor), vtamariti; *fig.* skup stlačiti, stisniti, zbiti.

Einpflanzen, *v. a.*, vsaditi, vsajati, zasaditi, saditi v —; eingepflanzt, vsajen, vrojen, vkoreninjen, vcepljen.

Einpflastern, *v. a.*, einschließen, vtlakati†, nach *V.* olaštrati; einen Stein, vdeti v tlak.

Einpflöcken, *v. a.*, s koli priterditi v čem, spraviti v kaj.

Einpflücken, *v. a.*, Blumen, nabrati, natergati cvetlic v (n. p. jérbasček).

Einpflügen, *v. a.*, den Mist, podorati, podoravati, zaorati, zaoravati; die Raine, zorati, orati.

Einpfropfen, *v. a.*, vcepiti, cepiti (v lub); einstopfen, vtakniti, zatakniti, zamašiti; einen Weisel, matico vdovcu dati.

Einpfündig, *adj.*, eniga funta, ene libre.

Einpfützen, *v. a.*, (*mont.*) Wasser, zajeti, zajemati.

Einpichen, *v. a.*, vsmoliti, zasmoliti, nasmoliti, smoliti.

Einpilgern, *v. n.*, priromati, romati v (kak kraj).

Einpissen, *v. n.*, vscati se, scati v —.

Einplagen, s. **Einnöthigen**.

Einplappern, **Einplaudern**, *v. a.*, nažlobodrati koga, toliko mu žlobodrati, da kaj stori.

Einplumpen, *v. n.*, pljuskniti, pljusniti v —.

Einpochen, s. **Einschlagen**.

Einpöckeln, *v. a.*, vsoliti, nasoliti.

Einposaunen, *v. a.*, zatrobiti, trobiti komu v uho.

Einprägeln, *v. a.*, napražiti.

Einprägen, *v. a.* u. *r.*, vtisniti, vtiskati, zapertiti, vbijati v glavo, vtepsti, v glavo zabiti si, zapomniti; dem Herzen, vtisniti v serce, *serb.* uturiti, upetiti; einem etwas einprägen, nachdrücklichst empfehlen, zaterditi, zakertiti komu kaj, živo naročiti.

Einprasseln, *v. n.*, pokljaje se zverniti.

Einpredigen, *v. a.*, vgovoriti, vgovarjati komu kaj, živo nagovarjati koga na kaj, dopovedovati mu; *v. r.*, sich einpredigen, navaditi se, zuriti se v pridigovanji.

Einpressen, *v. a.*, vtisniti, vlačiti, stisniti, stiskati, djati, devati v tiskavnico; *v. r.*, sich einpressen, einkeilen, zagozditi se.

Einproben, *v. a.*, etwas, skušati, ali pojde v —; *v. r.*, po več skušnjah dobro navaditi se.

Einprügeln, *v. a.*, vtepsti, vtepati, vbiti, vbijati komu kaj (n. p. učenosti s palico).

Einpudern, *v. a.*, oprašiti, prašiti.

Einpumpen, s. **Einschlagen**, **Einprügeln**.

Einpussen, *v. a.*, Wasser in ein Gefäß, napompati, natrombati vode v posodo, vode navleči.

Einpünktig, *adj.*, enopičin.

Einpuppen, sich, *v. r.*, zapresti, zapredati se, vsančiti se.

Einpusten, s. **Einblasen**.

Einquälen, *v. a.*, vmučiti, s trapenjem primorati, nagnati k čemu; s. a. **Einnöthigen**.

Einquartiren, *v. a.*, nastaniti, stanovanje, stan dati, dajati, vkvartirati*; *v. r.*, nastaniti se; wo bist du einquartirt, kje si na stanu, kje si s stanam, kje stanuješ; der Einquartirte, nastanjenec.

Einquartirung, die, nastanitev, vkvartirovanje*; wir bekommen heute Einquartirung, danes dobimo vojake (na stan, v hišo, na kvartir).

Einquellen, *v. a.*, namočiti, namakati.

Einquerlen, *v. a.*, ein Ei, vbiti, vtepsti, raztepsti, raztrepati jajce.

Einquetschen, *v. a.*, die Finger, razgnječiti, vgnječiti.

Einräderig, *adj.*, enokolesen, z enim kolesam, na eno kolo.

Einraffen, *v. a.*, pograbiti, grabiti kaj v —.

Einrahmen, *v. a.*, deti, devati v okvir, rom*, okviriti.

Einrammeln, Einrammen, *v. a.*, zatleči, zatolči, zabiti, zabijati, *fig.* razmečkati, razmandrati.

Einrangiren, s. **Einreihen.**

Einrathen, *v. a.*, nasvetovati, svetovati komu kaj.

Einrathen, das, nasvet, svet; auf Einrathen, über Einrathen, po nasvetu, po svetu, po menjenji (na vzroke opertem).

Einrauchen, *v. n.*, es raucht ein, kadi se (n. p. v hišo, dim gre v hišo).

Einräuchern, *v. a.*, das Haus, pokaditi, kaditi po hiši; Kleider, prekaditi, kaditi oblačila; Fleisch einräuchern, nasušiti, navoditi mesa.

Einräumen, *v. a.*, Waaren, blago spraviti, spravljati kam; einem seinen Platz, seine Stelle einräumen, umakniti, umikati se komu s —, prepustiti komu kaj, auch odstopiti; ein Recht einräumen, dati, dajati, spoznati, priznati; einen Satz einräumen, pripustiti, pripuščati, pripušati, dati veljati, dopustiti; den Kläger in den Besitz des Hauses, djati, vpeljati tožnika v posest hiše; erlauben, dovoliti, dopustiti, svobodo dati, pustiti.

Einraunen, s. **Einlispeln.**

Einrechen, *v. a.*, vgrabiti, zgrabiti, grabiti kam.

Einrechnen, *v. a.*, všteti, vštevati, (vrajtati, vračuniti, djati v obrajt).

Einrechnung, die, všteva, prišteva.

Einrede, die, vgovor, ugovor, protigovor; Einrede thun, ugovarjati, in Unterkr. u. *serb.* prigovarjati čemu; *jurid.* Einrede auf die Klage, odgovor; Einrede auf die Klage erstatten, odgovoriti, odgovarjati na tožbo; ohne alle Einrede, brez vsaciga ugovarjanja, ne rekši besedice proti —.

Einreden, *v. a.*, einem etwas, ihn bereden, prigovarjati, nagovarjati koga k čemu, na kaj; Muth einreden, s. **Einsprechen**; er läßt sich nichts einreden, ne da si dopovedati, ne moreš ga pregovoriti, ne prime se ga beseda; *v. n.*, rede ihm nicht ein, ne segaj mu, ne zaletuj se mu v besedo, ne presekuj mu besede, vgovarjati se; widersprechen, nasproti govoriti, prereči, prerekovati; s. a. **Widerreden.**

Einreffen, *v. a.*, die Segel, podviti, podvezati, skrajšati jadra.

Einregistriren, *v. a.*, vpisati v kazalo.

Einregistrirung, die, vpis.

Einregistrirungstaxe, die, vpisnina.

Einregnen, *v. n.*, deži, dežuje noter, dež gre, pada noter, v —.

Einreiben, *v. a.*, eine Salbe in die Haut, vmeti, vmancati, vtreti; Brot in die Milch, nadrobiti, nameti, vmeti, meti v mleko; etwas mit Oel, natreti, namazati z oljem; Farben einreiben, razmeti, raztrati barve.

Einreichen, *v. a.*, pomoliti, pomaljati v —; eine Bittschrift einreichen, vložiti, vlagati, podati, podajati (auch *russ.* u. *poln.*), izročiti prošnjo; *v. n.*, das Pferd reicht ein, nach *V.* konj si nastopa.

Einreichung, die, vložba, podaja.

Einreichungsprotokoll, das, vložni vpisnik, zapisnik vlóg, podatkov; als Amt, etwa vložnija.

Einreichungszeit, die, vlaganje, sročevanje, čas, dan podaje, vložbe.

Einreihen, *v. a.*, vverstiti, vverstovati med —; bei Nähterinen, nabrati, nabirati; bei den Webern, die Fäden einreihen, navleči, navlačevati, nasnovati.

Einreiher, der, vverstovavec.

Einreihig, *adj.*, enoverstin, enoredin.

Einreihung, die, vverstba, vverstenje, vverstovanje.

Einreißen, *v. n.*, das Tuch, Holz reißt ein, zadira se, razdira se; *fig.* von Krankheiten, Mißbräuchen, pridreti, zanesti se, razširiti se, razpasti, razpasovati se, *serb.* zavladati, *poln.* uzmagać się; dieser Mißbrauch riß stark ein, ta razvada se je vtepla, prijela, se je močno začela; auch razmnožiti, razcimiti, raz̓ploditi se, globoko seči, iti, korenino gnati, vkoreniniti se, v navado priti, prihajati; es reißt (in den Beutel) ein, es reißt ins Geld, mošnjo kolje, boli, mnogo stoji; *v. a.*, einen Riß machen, vtergati, natergati, pretergati, predreti; ein Gebäude einreißen, podreti, podirati, razdreti, razvaliti, posuti; den Zaun einreißen, plot pretergati, podreti.

Einreiten, *v. n.*, in die Stadt, jezditi, jahati, na konji priti, iti v mesto; *v. a.*, eine Thür einreiten, pojezditi, jezdé podreti.

Einrenken, *v. a.*, ein verrenktes Glied einrenken, vravnati, vravnovati, nach dem *Poln.* u. *Russ.* vpraviti, vložiti, vdeti.

Einrennen, *v. n.*, leteti, dirjati v —; *v. a.*, podirjati, dirjaje, leté preverniti, podreti.

Einrichten, *v. a.*, ein Glied, s. **Einrenken**; ordnen, v red djati, devati, spraviti, vravnati, uravnati, vrediti; ein eingerichtetes Zimmer, soba s pohišjem, z opravo, opravljena soba; anpassen, priličiti, priležno narediti; Gott hat es so eingerichtet, Bog je tako napravil, osnoval, vredil; das Wild einrichten, s.

Einstellen; ein Hufeisen, vravnati, zravnati, sich wornach einrichten, napraviti, ravnati se po čem; gemischte Brüche, zdrobke zravnati.

Einrichter, der, vravnovavec, uravnovavec, vredovavec.

Einrichtung, die, vravnava, uravnava, upravljanje, vlaganje; die Einrichtung der Landtafel, vredba, uravnava dežełne knjige; Institution, naprava, ustanovitev, naredba; die Einrichtung treffen, narediti, napraviti; Zimmereinrichtung, oprava, pohišje, pohišek.

Einrichtungsstück, das, pohišek, kos pohišja.

Einriegeln, *v. a.*, zapahniti, zapahovati, z zapaham zapreti, zatvoriti; einen einriegeln, zapahniti za kom vrata, da ne more ven.

Einrieseln, *v. n.*, cerljati v —.

Einriffen, s. Einreffen.

Einrinnen, *v. n.*, teči, cureti ob. cereti v —.

Einriß, der, zadirek; am Holze, zaderka.

Einritt, der, vježa, ježa v-; beim Einritte in die Stadt, ko je prijezdil, ko je jezdil v mesto.

Einritzen, *v. a.*, vrezati, vprasniti, vraziti.

Einröhrig, *adj.*, enoceven.

Einrollen, *v. a.*, zvaliti, v val zviti oder bloß zviti, zvijati.

Einrosten, *v. n.*, vrujaveti, zarujaveti (v čem).

Einrösten, *v. a.*, vpražiti.

Einrückegebühr, s. Einrückungsgebühr.

Einrücken, *v. n.* in ein Land, priti, iti, primahati, stopiti v deželo; in die Stelle seines Vorgängers einrücken, pomakniti, pomikati se na stopnjo svojiga prednika, nastopiti; zur Truppe einrücken, priti, iti k armadi; *v. a.*, Jemands Worte einrücken, postaviti, zapisati njegove besede; einwärts rücken, z. B. eine Zeile, primakniti, vmakniti, vmikati; etwas in die Zeitung einrücken, kaj v časnik djati, devati, postaviti, vverstiti, natisniti dati, naznaniti po novicah.

Einrückung, die, prihod, vhod, vverstba.

Einrückungsgebühr, die, natisnina, vverstnina, davek od natisnjenih naznanil.

Einruderig, *adj.*, enoveslin, na eno veslo.

Einrudern, *v. n.*, priveslati, veslati v —.

Einrufen, *v. a.*, sklicati, sklicovati.

Einruhen, s. Einschlafen.

Einrühmen, s. Anrühmen.

Einrühren, *v. a.*, vmesiti, vmešati; Etwas hinein, vmesiti, razmešati, vtepsti, raztrepati, vbiti, vtleči; Mehl in die Suppe, podmesti, podmetati; eingerührte Eier, cverček, nach *V.* vmešane jajca.

Einrunzeln, s. Einschrumpfen.

Einrupfen, *v. a.*, naskubsti, skubsti v —.

Einrußen, *v. a.* u. *r.*, osajati, s sajami umazati koga, se.

Einruthig, *adj.*, enoprotin.

Einrütteln, *v. a.*, vtresti, vtresati, stresti v kaj.

Eins, *num.*, s. Ein; die Eins, enklja, edinka, enica; eins von beiden, eno izmed obeh; es kommt auf eins hinaus, bode vse eno; mir ist alles eins, meni je vse eno, (*russ.* vse ravno); ich bin mit ihm eins, ene misli sva; Handels eins werden, pogoditi se, dogovoriti se, zmeniti se za kup; darüber werden wir bald eins werden, zastran tega (v tem) se bomo kmali domenili, zedinili, zložili; eins um das andere, verstama, zaporedama; eins ins Andere gerechnet, eno z drugim.

Einsaat, die, vsev, vsevek, posejanje, sejanje.

Einsäckeln, *v. a.*, djati v mošnjo, v žep.

Einsacken, *v. a.*, v žakelj ali vreče vsuti, vsipati, djati, devati.

Einsäen, *v. a.*, vsejati, posejati.

Einsage, s. Einrede.

Einsagen, *v. a.*, narekovati, praviti, napovedovati komu; einhelfen, podgovarjati, vrekovati komu.

Einsägen, *v. a.*, zažagati, (*serb.* zapiliti) v kaj.

Einsalben, *v. a.*, pomazati, namazati.

Einsalzen, *v. a.*, posoliti, nasoliti, vsoliti, soliti.

Einsam, *adj.*, sam, samoten, samši; einsam leben, sam, v samoti živeti, *serb.* samotovati, samovati; einsam machen, nach dem *Serb.* osamiti; eine einsame Gegend, samoten kraj, samija; einsame Stunde der Mitternacht, tiha (*serb.* gluha) polnočna ura; ledig, neoženjen, neženjen, samši.

Einsame, der, samotnik, samotnjak, samec; die, samotnica, samica; das, samota, samotnost.

Einsamig, *adj.*, enosemensk.

Einsamkeit, die, samota, samotija, samotnija, samija, samotnost, samšina, nach *V.* edinščina, edinšina, samstvo, nach dem *Poln.* auch odljudnost.

Einsammeln, *v. a.*, pobrati, pobirati, brati; nabrati, nabirati (n. p. sklad); Wein, tergati, brati grojzdje, obrati, obirati tertje; Steuern, brati, nabirati davek; Kenntnisse, priučevati se.

Einsammler, der, nabirač, zbiravec.

Einsammlung, die, branje, nabira.

Einsang, der, samopev.

Einsargen, *v. a.*, djati merliča v trugo mertvaško.

Einsasse, der, zasek.

Einsatz, der, vlaganje, vkladanje; in die Lotterie, stava, stavka; Pfand, zastava; Einsatz von Schachteln, krog škatel, ki gredo ena v drugo; in eine Kasse, vložek, vklad.

Einsatzauge, das, stekleno oko.

Einsatzbecher, der, kupica, čaša vklopnica.

Einsatzschachtel, die, vklopna, vkladna škatla.

Einsatzschüssel, die, vklopna, vkladna skleda.

Einsauen, *v. a.*, osvinjati, posvinjati kaj.

Einsäuern, *v. a.*, den Teig, vkvasiti, zakvasiti, kvasiti testo; Gurken udgl., vkisati, nakisati, kisati, nakiseliti, vložiti v kis.

Einsaufen, *v. a.*, polokati, požlempati.
Einsaugeader, die, žila sesavka, sesavna.
Einsauggefäß, das, posoda sesavnica, sesavna.
Einsaugemittel, das, pilo, serkalo.
Einsaugen, *v. a.*, vsesati, v se sesati kaj, nasesati se česa, piti, serkati, vleči v se; trockene Gegenstände saugen die Nässe ein, suhe reči pijejo, se navzamejo (navzeti se) mokrote; *v. r.*, vpiti se, vsesati se; einsaugend, sesaven, pijoč.
Einsäugen, *v. a.*, einem Vorurtheile einsäugen, zadojiti, napolniti koga s krivimi mislimi.
Einsaugeröhre, die, cev sesavna, sesavka.
Einsäumen, *v. a.*, zarobiti, obrobiti, robiti.
Einsäumung, die, zarobek, rob.
Einsäuseln, *v. a.*, šumljaje, s šumenjem koga k spanju pripraviti, nach *V.* včešikati, *serb.* ušikati.
Einsausen, *v. a.*, zašumeti, šumeti kam.
Einschaben, *v. a.*, nastergati česa v kaj.
Einschachern, *v. a.*, nakupiti.
Einschachteln, *v. a.*, djati, vložiti v škatlo.
Einschaffen, *v. a.*, pripraviti kam, nakupiti, napraviti.
Einschälen, *v. a.*, nalupiti, lupiti.
Einschälig, *adj.*, enolupinsk, ene lupine, z eno lupino.
Einschalten, *v. a.*, vtakniti, vtikati, vložiti med —, vplesti, vpletati, vverstiti, vmes djati, pristaviti; etwas in die Zeitung einschalten, s. **Einrücken**.
Einschaltung, die, vtik, vpletanje, vverstitev; s. a. **Episode**.
Einschaltungsgebühr, s. **Einrückungsgebühr**.
Einschanzen, *v. a.*, okopati, z okopam zavarovati.
Einschärfen, *v. a.*, komu zaterditi, ostro, živo naročiti, na terdo povedati, nach *M.* auch zapretiti, pretiti.
Einscharren, *v. a.*, zakopati, zakopavati, zagrebsti, zagrebati; Geld einscharren, pograbiti, pomesti dnarje spred sebe (v mošnjo) in stiskati jih.
Einscharrung, die, zagreb, zakop, zagrebanje.
Einschatten, *v. a.*, zasenčiti, zaseniti, otemniti.
Einschattig, *adj.*, enosenčin.
Einschauen, *v. n.*, gledati v —.
Einschauern, s. **Einheizen**.
Einschaufeln, *v. a.*, skidati, zmetati na lopati v kak kraj.
Einscheiden, *v. a.*, vtakniti, vtikati, devati v nožnico.
Einschenken, *v. a.*, natočiti, natakati, naliti, nalivati; einem ein Glas Wein, natočiti, naliti komu kupico vina; klaren, reinen Wein einschenken, čisto resnico komu povedati (brez ovinkov), povedati, kaj in kako je; *v. r.*, sich etwas einschenken, nalesti jo, skupiti si jo.
Einscherig, s. **Einschürig**.
Einscheuern, *v. a.*, das Getreide, spraviti, spravljati na pod, v skedenj, spraviti pod streho, na varno.
Einschichten, *v. a.*, vverstiti.
Einschichtig, *adj.*, enoplastin, enoverstin.
Einschicken, *v. a.*, odpraviti, poslati, pošiljati kam.
Einschieben, *v. a.*, z. B. in den Sack, zmašiti, mašiti kaj v —, vtakniti v —, smukniti s čim v —, vriniti, suniti, pahniti v —; Brot in den Ofen, kruh vsaditi, vsajati v peč; etwas zwischen andere Gegenstände schieben, vtakniti, vriniti vmes, med —; heimlich einschieben, podtakniti, podtikati; ein eingeschobener Knabe, podtaknjenec, podverženec; sich einschieben, *v. r.*, vriniti se, vštuliti se; s. a. **Einschalten**.
Einschiebsel, das, vmetek, vtikljej, dodatek.
Einschiebung, die, vtik, vriv, vlog.
Einschiebzeichen, das, dva serpka, *serb.* zaporka.
Einschießen, *v. a.*, das Brot, s. **Einschieben**; mit andern Dingen, vmes vreči, metati; mit Kanonen eine Mauer einschießen, postreliti, razstreliti, prestreliti, s streljanjem razvaliti; ein Gewehr einschießen, poskušati pušo, nach *V.* zastreliti; *v. r.*, sich einschießen, naučiti se, navaditi se streljati; ein Pferd einschießen, navaditi, privaditi konja na strel.
Einschiffen, *v. n.*, ladjati, peljati se, iti v kak kraj; *v. a.*, naložiti, nakladati na ladijo, vladjati, včelniti; *v. r.*, sich einschiffen, oditi, iti, stopiti na ladijo.
Einschiffung, die, nakladanje ladije.
Einschildern, *v. a.*, etwa vmalati, malati v —, nach *Pot.* etwa, v gerb pridati, pridevati.
Einschirren, s. **Anschirren**.
Einschlabbern, *v. a.*, polokati.
Einschlachten, *v. a.*, Vieh, naklati živine.
Einschlafen, *v. n.*, zaspati; er ist eingeschlafen, zaspal je; er konnte nicht einschlafen, ni mogel zaspati, ni se mu hotlo spati; die Sache ist eingeschlafen, ta reč (zadeva) je umolknila, zaspala, utihnila, von den Gliedern, oterpniti, odreveneti, premreti, *russ.* onémétj; vom Fuß, zaspati; sein Fleiß ist bald eingeschlafen, kmali se je unesel, ugnal, kmali je zadremal, se je ulenil; nach der Reihe, pospati (vse po hiši je pospalo).
Einschläferig, *adj.*, za eniga človeka (n. p. postelja, nach *V.* samska postelja).
Einschläfern, *v. a.*, vspati, vspavati, *poln.* uśpić, *serb.* uspavati, ululati.
Einschläferer, der, vspavač.
Einschläferungsmittel, das, etwa vsnilo, vspavalo.
Einschlag, der, vdar, udar, tresk, pok; bei den Webern, votek, vtek; der Einschlag eines Briefes, dodatek, doklada; bei Nähterinen, podgibek, prigib, n. *V.* podganjeno; s. a. **Umschlag**; im Wein, prislad, žeplenjenje, poprava, nach *M.* dušek; den Einschlag geben, zakaditi,

pripravljati, žepleniti vino; Rathschlag, svet; s. a. Handschlag, Anschlag.

Einschlagen, *v. a.*, zabiti, zabijati, zatolči, zatleči; Nägel, Pfähle, zabiti, zabijati; den Eintrag einschlagen, zavočiti, votek pritkati, vtkati; ein Ei einschlagen, vbiti, vbijati, raztepsti; Tugend und Wissenschaft lassen sich nicht einschlagen, čednost in učenost se ne vtepate, ne vbijate nikomur; einfüllen, deti, djati, devati v —; locker einwickeln, z. B. ein Buch, zaviti, zavijati, zamotati; Bäume in die Erde, deti v perst, zagrebsti, zagerniti s perstjo; Getreide einschlagen, nasuti, sipati (mérjeno) žito v žaklje; Holz einschlagen, skladati na sežnje, v skladovnice; den Wein einschlagen, zakaditi, kaditi, pripravljati z žeplam; Rüben einschlagen, deti v pesek repo; einen Rock einschlagen, podviti, podganiti, podgibati suknjo; Schweine einschlagen, gnati, goniti v žir; die Fenster einschlagen, pobiti, ubiti, razbiti komu okna, in Kt. auch raztrupiti; dem Fasse den Boden einschlagen, dno izpahniti, izbiti sodu, razdniti sod; einen Zahn, izbiti zob; den Weg einschlagen, vpotiti se, napotiti se, pot voliti, nagniti se, zaviti jo kam, *serb.* udariti kuda; den Weg der Güte einschlagen, poskusiti, poskušati z lepo; einen Brief einschlagen, pismo v drugo pismo djati a. v zavitek deti; einen Bienenschwarm einschlagen, otresti, stresti v panj (z veje); sich den Kopf einschlagen, pobiti se na glavi; Jagdhunde bei Jemand einschlagen, na rejo dati k komu; mit eingeschlagenen Armen, z rokami križem; *v. n.*, schlag ein, sezi v roko, daj roko, mož beseda; der Blitz hat eingeschlagen, oder (als *v. i.*), es hat eingeschlagen, treščilo, trešilo je, (treščiti, trešiti, treskati); das schlägt nicht in mein Fach ein, to ne sega, ne gre, ne spada v moje opravilo, to se ne tiče mojiga dela, to ni mojiga opravila; *mont.* začeti kopati; nach einem Dachse einschlagen, izkopati jazbeca; die Farbe schlägt ein, prebija, nach *V.* noter vdarja, *böhm.* proraziti; die Blattern schlagen ein, vdariti na znotranje dele, skriti se; alles schlägt ihm ein, vse se mu vda, izteče, izide po sreči; s. auch Gelingen, Gerathen; das Obst ist gut eingeschlagen, sadje se je lepo obneslo, je lepo obrodilo.

Einschläger, der, rudokop, kopač, nasipač.

Einschlägig, *adj.*, dotičin, zadeven; die einschlägigen Behörden, zadevne gosposke, t. j. gosposke, pred ktere ta ali una reč gre.

Einschlagsseide, die, svila za votek.

Einschleichen, *v. n.*, sich, *v. r.*, vkrasti se, prikrasti se v —, vlesti, lesti v —, podkrasti se v —, pritakniti se; es hat sich ein Mißbrauch eingeschlagen, vtepla se je razvada, zaredila se je malo po malo.

Einschleiern, *v. a.*, zagerniti, zagrinjati, zakriti.

Einschleifen, *v. a.*, vbrusiti, privleči, privlačiti; s. a. Einschnuppeln.

Einschleppen, *v. a.*, privleči, zanesti, vleči, vlačiti v —; s. a. Einschmuggeln.

Einschlendern, *v. a.*, ein Fenster, razbiti okno.

Einschließen, *v. a.*, zakleniti, zaklepati, zapreti, zapirati, (*böhm.*, *poln.* und *russ.* zamknut, zamykat); Geld einschließen, auch deti, djati, devati pod ključ; das Schloß einschließen, zakleniti ključavnico; einen Brief einschließen, deti, djati, vložiti, priložiti pismo (v drugo pismo); die Rechnung liegt im Briefe eingeschlossen, preštev (rajtenga) je v pismu; umgeben, umringen, okleniti, obkoliti, obdati, obstopiti, zajeti; mit einem Zaun einschließen, s. Einhägen; mit einer Mauer, obzidati, obzidovati; ein Wort einschließen, vkleniti, okleniti, oklepati, djati, deti med dva serpka, med oklepa; in den Frieden einschließen, mir raztegniti na koga; ins Gebet einschließen, vzeti, privzeti koga v molitev, moliti (tudi) za koga; in sich einschließen, v sebi imeti, obsegati, zapopadati; *v. n.*, s. Einschnappen.

Einschließlich, *adv.*, s čim vred, vštevši, vštevaje kaj,

Einschließung, die, zapor, zaklep; einer Stadt, obseda, oblega.

Einschließungszeichen, das, oklepek, serpek.

Einschlingen, *v. a.*, s. Einschlucken; zaplesti, zapetljati.

Einschlitzen, *v. a.*, narezati, naparati.

Einschlucken, *v. a.*, požreti, požirati, pogoltati, goltati.

Einschlummern, *v. n.*, zadremati; die Sache ist eingeschlummert, zaspalo, obmolknilo, utihnilo je; er ist sanft eingeschlummert, zaspal je; s. a. Einschläfern.

Einschlüpfen, *v. n.*, šiniti, smukniti v —.

Einschlürfen, *v. a.*, posrebati, srebati, poserkati (v se).

Einschluß, der, s. Einschließung; Einschluß eines Briefes, vdevek, priloga; Parenthese, s. Einschließungszeichen; diese Stadt zählt mit Einschluß der Fremden 10000 Einwohner, v tem mestu prebiva s tujci vred 10000 duš.

Einschlußweise, *adv.*, po prilogi.

Einschmalzen, *v. a.*, omastiti, s tolščo, s tolšo namočiti.

Einschmauchen, s. Einräuchern.

Einschmeicheln, sich, *v. r.*, prilizniti, prilizovati se komu, prikupiti, prikupljati se mu, radovati se, prisliniti se komu, sliniti se okoli koga, vlizati se komu; einschmeichelndes Benehmen, priliznjeno, priliznjivo, prilizovavno obnašanje, *russ.* prilaskatsja.

Einschmeichlich, *adj.*, priliznjen, prilizovaven.

Einschmeißen, *v. a.*, razbutati, raztreskati; s. a. Einschlendern.

Einschmelzen, *v. a.*, raztopiti, stopiti, raztapljati, topiti (zlasti že zdelano železnino, srebernino itd.).

Einschmettern, *v. n.*, treščiti, trešiti kam; *v. a.*, razbiti, raztreščiti, raztrešiti.

Einschmieden, *v. a.*, einen Dieb, zakovati, zakovavati, vkovati tatu.
Einschmiegen, sich, *v. r.*, vpogniti se, *serb.* uvreti, uvirati se.
Einschmieren, *v. a.*, namazati, mazati, zamazati v —; ein Schloß einschmieren, pomazati, namazati ključavnico; etwas in ein Buch einschmieren, začečkati, zakacati kaj v bukve; *fig.* einem etwas einschmieren, dobro zatrobiti komu, da mu pojde v glavo.
Einschmuggeln, *v. a.*, skrivaj, po tihotapsko, po kontrabantu* kaj prinesti, nesti v (deželo).
Einschmutzen, *v. a.*, vmazati, zamazati; s. a. **Beschmutzen**.
Einschnallen, *v. a.*, zapeti, zapenjati.
Einschnappen, *v. n.*, zapasti, klopniti.
Einschnarchen, *v. n.*, zasmerčati.
Einschneide, die, (Eisen), krivec.
Einschneiden, *v. a.*, eine Sache, zarezati, zarezovati kaj; hineinschneiden, vrezati, vrezovati; mit einer Hacke, vsekati; Brot, Rüben 2c. einschneiden, narezati, narezovati, rezati kruha, repe v kaj; die Sohle einschneiden, urezati in obrezati podplat; ein eingeschnittenes Blatt, narezljan, narezan list; den Weizen einschneiden, požeti, žeti pšenico; mit der Scheere einschneiden, zastriči, vstriči; *v. n.*, der Faden schneidet ein, nit reže; *v. r.*, die Leinwand schneidet sich ein, platno se zareže, se ureže, pri platnu se zareže, *serb.* otide na razstrižke.
Einschneiden, das, vrez, zarez, zarezovanje.
Einschneider, der, vrezovavec, sveder levičnik, enostranec.
Einschneidesäge, die, zarezavka, zarezaljka.
Einschneidig, *adj.*, na eno stran oster, kar ima eno ostrino.
Einschneien, *v. i.*, es schneiet ein, sneg gre v — (noter), mete v —.
Einschnitt, der, zareza, zasek; des Getreides, žetev, žetva; der heurige Einschnitt ist schlecht, letas se je malo naželo, pridelalo, žitna letina je slaba; s. a. **Cäsur**; einen Einschnit habend, prešèipnjen, prešipnjen, vdert.
Einschnittig, s. **Einschürig**.
Einschnittsthier, s. **Insect**.
Einschnitzeln, **Einschnitzen**, *v. a.*, vrezljati, narezljati, rezljati v —.
Einschnupfen, *v. a.*, v nos, (z nosam nase) potegniti; s. a. **Schnupfen**.
Einschnüren, *v. a.*, ein Pack Waaren, povezati, povezovati, vezati; Perlen, nanizati, nizati; *v. r.*, zadergniti, prešeniti se, prešeniti se.
Einschnurren, s. **Einschrumpfen**.
Einschöpfen, *v. a.*, von Flüßigkeiten, zajeti, zajemati (vode).
Einschränken, *v. a.*, einen Platz, ograditi, graditi, omejiti; ein Wort einschränken, djati, devati med oklepa ali serpka; den Sträfling auf Wasser und Brot einschränken, djati, stisniti na kruh in vodo, ne dati kaznjencu kakor kruha in vode, deržati ga ob kruhu in vodi; ein Recht einschränken, prikratiti, kratiti, krajšati pravico; die Freiheit eines Menschen, utesniti, stesniti, tesniti, *russ.* ograničit; s. a. **Beschränken**; eingeschränkte Gewalt, vtesnjena, stesnjena oblast; eingeschränkter Kopf, slaba glava; eingeschränkt halten, na tesnem, na kratkem deržati, imeti; sich einschränken, *v. r.*, vtesniti, stesniti se, zderževati se; er hat sich auf die Mathematik eingeschränkt, samo z matematiko se je pečal, samo nje se je deržal; man muß sich einschränken, treba je svoje potrebe zmanjšati, na tesnem živeti (*poln.* *żyć okrągło*), z malim se je dovoljevati, moramo kakor moremo.
Einschränkung, die, ograja, omejek, vtesnjava, prikrata, prikrajševanje; mit der Einschränkung, s tem pristavkam, pogojem, to da —.
Einschrauben, *v. a.*, zašravbati*, nach *V.* zavintati, vvintati, *russ.* vvintit; die Daumen, s. **Däumeln**.
Einschrecken, *v. a.*, vstrahovati, koga v strah pripraviti (in s tem primorati, da kaj stori, spije, sne itd.); die Vögel, das Wild, priplašiti, pristrašiti v nastavo.
Einschreib=, in Zstzg., vpisni.
Einschreibebuch, das, vpisne bukve.
Einschreibegebühr, die, **Einschreibegeld**, das, vpisnina, nach *V.* zapisovavšina.
Einschreiben, *v. a.*, vpisati, vpisovati v kaj, zapisati, zapisovati v —; der Eingeschriebene, zapisanec, vpisanec; sich einschreiben, *v. r.*, vpisati se, zapisati se v kaj, svoje ime kam zapisati.
Einschreiber, der, vpisovavec, zapisovavec.
Einschreiberin, die, zapisovavka.
Einschreibung, die, vpisovanje, zapisovanje, vpisek, zapisek, zapis.
Einschreien, *v. a.*, zakričati, kričati, vekati (komu kaj na uho).
Einschreiten, *v. n.*, stopiti, iti (mogočno in počasno v kak kraj; für einen einschreiten, namestovati koga, delati za koga; interveniren, srednik biti, delo imeti; um einen Dienst einschreiten, kake službe prositi; dienstgemäß einschreiten, po službini dolžnosti poprijeti se dela, delati, službo opraviti.
Einschröpfen, *v. a.*, dem Verbrecher ein Merkmal, vbosti, vtisniti hudodelniku znamnje.
Einschroten, *v. a.*, spustiti, spuščati, spušati, skladati (n. p. sode v —).
Einschrumpfen, *v. n.*, skerčiti, kerčiti se, na kup zlesti, iti, zgerbiti se, zgerbančiti se, gerbančiti se, stisniti se, sferkniti se, sferličiti se, *russ.* smorščitsja; s. a. **Eingehen** (z. B. vom Tuch); der Beutel ist eingeschrumpft, mošnja se je posušila, shujšala; eingeschrumpft, skerčen, suh in zgerbančen, *serb.* skožuran, smežuran.
Einschub, der, podtik, vtik; da erfolgte der Einschub eines fremden Menschen in die Stelle, vtaknili, vrinili so neznaniga človeka v službo.

Einschüchtern, *v. a.*, ostrašiti, oplašiti koga, preplašiti, v strah pripraviti, pripravljati.
Einschulden, *v. a.*, zadolžiti, dolžin biti kam.
Einschulen, *v. a.*, zučiti, učiti, uriti.
Einschüppen, *v. a.*, nametati, nakidati z lopato v —.
Einschürig, *adj.*, enostrižin, ene strižbe, enkrat strižen; einschürige Wiese, s. **Einhauig.**
Einschürzen, *v. a.*, vdeti, vtakniti (sedlarsko vervico) v iglo.
Einschuß, der, polta, navadnik, žleb, curk, voda na kolo spušćena, spušena v mlinu; s. a. **Einschlag.**
Einschüßeln, *v. a.*, djati v skledo.
Einschustern, *v. a.* u. *n.*, zadegati, zgubiti, gubiti, škodo imeti; er hat eingeschustert, nach *V.* opeharil je; prišel je na zadnjo zarezo; *v. r.*, sich einschustern, s. **Einschmeicheln, sich.**
Einschütteln, *v. a.*, natresti, natresati česa v kaj.
Einschütten, *v. r.*, flüßige Dinge, vliti, vlijati; trockene Dinge, vsuti, vsipati; das Vieh einschütten, živino zapreti, vgnati (v zastavni hlev).
Einschwärmen, *v. a.*, vrojiti se.
Einschwärzen, *v. a.*, očerniti, černiti, zamazati, vmazati; Waaren einschwärzen, s. **Einschmuggeln;** nach *V.* podnesti, podnašati, *poln.* przemycić (premititi), prezekraść, prezekradać.
Einschwatzen, *v. a.*, vblebetati kaj, z velicim blebetanjem in žlobodranjem k čemu pripraviti koga, nach *M.* včebljati komu kaj.
Einschweben, *v. a.*, vluljati.
Einschwefeln, *v. a.*, ožepliti, z žeplam zakaditi, kaditi.
Einschwemmen, *v. a.*, vplaviti, plaviti, gnati (po vodi) v —.
Einschwenken, *v. n.*, mahniti, okreniti v —.
Einschwimmen, *v. a.*, splavati, plavati v —.
Einschwinden, s. **Einschrumpfen.**
Einschwitzen, *v. a.*, alle Hemden, zaznojiti vse srajce, potiti se, da so vse srajce mokre.
Einsegeln, *v. n.*, jadrati v —, z barko pripeljati se v —.
Einsegnen, *v. a.*, poblagosloviti, blagosloviti (auch *altsl.*), požegnati, žegnati*, (auch *böhm.* u. *poln.* vom *lat.* signare), moliti nad kom (n. p. nad umirajočim); eine Wöchnerin, vpeljati, vpeljevati, voditi v cerkev otročnico, porodnico; einen Geistlichen, Brot und Wein im h. Abendmahle, posvetiti, posvečevati; ein Paar Verlobte, poročiti, poročati, blagosloviti; Kinder, s. **Firmeln.**
Einsegnung, die, blagoslovljenje, žegnanje; einer Wöchnerin, vvod, vpeljevanje; Trauung, poroka, poročanje; Consecrirung, posvetitev, posveče(va)nje.
Einsehen, *v. n.*, in das Buch eines Andern, pogledati, gledati v —; *v. a.*, die Vertheilung der Masse einsehen, pregledati, pregledovati razdelilo, razdelitev; ein Protokoll einsehen, prebrati, prebirati zapisnik; begreifen, razvideti, spoznati, spoznavati, razumeti, zapopasti, spreviditi. *serb.* auch razbrati; ich sehe den Zweck nicht ein, ne vidim, čemu to; ein Einsehen haben, s. a. **Ahnden.**
Einsehend, s. **Einsichtsvoll.**
Einseifen, *v. a.*, namjiliti, mjiliti, nažajfati*, *poln.* namydlić.
Einseitig, *adj.*, enostran, enostransk, od ene strani, z ene strani; eine einseitig errichtete Urkunde, pismo od ene strani narejeno; ein einseitig verbindlicher Vertrag, pogodba eno stran vezavna, za eno stran, za eniga pogodnika vezna oder vezavna; einseitige Geschwister, s. **Einbändig, Halbbürtig;** ein einseitiges Urtheil, pristrana, pristranska sodba; einseitiges Wissen, polovično, enostransko, nepopolno znanje; ein einseitiger Mensch, nach *V.* postranšček, postranšek, postranec; an den Schultern, izraščen, izrašen; Aehren, Trauben, enostransk.
Einseitigkeit, die, enostranost, pristranost, nepopolnost.
Einsenden, *v. a.*, poslati, pošiljati; s. a. **Einschicken.**
Einsender, der, pošiljavec.
Einsendung, die, poslatev, poslanje, pošiljanje; bei Einsendung dieser Gegenstände werde ich zugleich berichten, ko te reči pošljem, bom ob enim naznanil, oder wenn es *freq.* ist, pošiljaje te reči, bom ob enim naznanoval.
Einsengen, *v. a.*, ein Zeichen, vžgati, vžigati znamnje.
Einsenken, *v. a.*, den Sarg, spustiti, spuščati, spušati v grob; Reben, s. **Absenken;** bei Färbern, vtopiti, vtapljati, potapljati, vmakati; den Schraubenkopf, vtopiti.
Einser, der, enklja, edinka, edinica.
Einsetzen, *v. a.*, postaviti, staviti, postavljati, auch deti, djati, devati v kaj; einen Dieb einsetzen, zapreti, zapirati tatu, deti, vtakniti, posaditi ga v ječo, v luknjo, *russ.* posadit v tjurmu; einen Vogel, deti v tičnik ali kletko; falsche Zähne, Scheiben ins Fenster einsetzen, vstaviti, vložiti, vdeti; Gänse einsetzen, zapreti in pitati; einen Flicken einsetzen, zaplato prišiti; Bäume einsetzen, vsaditi, zasaditi, posaditi, saditi drevesa; Brot einsetzen, s. **Einschieben;** Gold einsetzen, postaviti, staviti (v igri); die Klauen einsetzen, zasaditi, zasajati, zabiti, zabijati, zadreti kremplje; etwas zum Pfande einsetzen, zastaviti, zastavljati, dati na zastavo, *serb.* založiti; sein Leben einsetzen, zastaviti; wer hat dich zum unsern Richter eingesetzt, kdo te je postavil, naredil (za) sodnika med nami; zum Erben einsetzen, postaviti (za) dedića; jemand in ein Amt, postaviti, postavljati v kako službo; einen wieder in sein Eigenthum einsetzen, koga zopet v last djati, lastino poverniti mu; in den vorigen Stand, postaviti v poprejšnji stan; Edelsteine in Gold, vložiti, vlagati, *russ.* vsta-

vit; gründen, einführen, postaviti, vstanoviti od. ustanoviti, napraviti, osnovati; Silber in den Schmelztiegel und ins Feuer, pristaviti, pristavljati; Waaren bei Jemand, shraniti pri kom, prinesti h komu v shrambo; in ein Amt, d. i. installiren, vmestiti, vpeljati, vpeljevati; *v. r.*, sich wo einsetzen, sesti v —, vsesti, vsedati se v —; sich in den Wagen einsetzen, vsesti se, sesti, sedati na voz; von Gewohnheiten, vkoreniniti se.

Einsetzer, der, vstanovnik, postavnik, postavljavec.

Einsetzlöffel, Eintragelöffel, der, žličica, lopatica (steklarska, srebernarska).

Einsetzung, die, postavitev, postavljenje, vsaja, v- od. ustanovitev.

Einsetzungsworte, die, *pl.*, vstanovitne besede, vstanovilo.

Einsicht, die, pogled v —, pregled, razgled; die Einsicht der Originalien, pregled izvirnih pisem ali pervopisov; die Listen liegen zu Jedermanns Einsicht auf, spiski so razpoloženi, da jih more vsakdo pregledati; *fig.* sprevid, sprevidnost, razsodnost, pamet; meiner Einsicht nach, kakor jez to sprevidim, sodim, razumem, po moji previdnosti; er hat wenig Einsicht in die Sache, tega on malo ume, v tem ni kaj zveden, znajden; er ist ein Mann von tiefen Einsichten, on globoko misli, on je jako sprevidin, razumen mož; handle nach deiner besten Einsicht, delaj, kakor naj bolje veš in znaš.

Einsichtig, Einsichtsvoll, *adj.*, sprevidin, razumen, razsoden, zvedin, *serb.* razborit.

Einsichtsnahme, die, pregled, razgled; nach Einsichtsnahme des Protokolls, pregledavši zapisnik, po pregledu zapisnika.

Einsickern, *v. n.*, kapati, kapljati, solziti, cerljati v kaj.

Einsieben, *v. a.*, vsejati, sejati v —.

Einsiedelei, die, puščava, pušava, pustinja, samotija, pustota; s. a. **Einöde**.

Einsiedeln, *v. n.*, v puščavi, pušavi, kakor puščavnik samovati.

Einsieden, *v. n.*, povreti se, ukuhati se; *v. a.*, povreti, povrevati, ukuhati.

Einsiedler, der, puščavnik, pušavnik, samotnik; des Einsiedlers, puščavnikov, pušavnikov; (corvus Eremita), vran klavžar.

Einsiedlerdrossel, die, (Turdus eremiticus), plavi drozeg, plavi kos.

Einsiedlerhütte, die, puščavnikova, pušavnikova hišica, pustinja.

Einsiedlerin, die, puščavnica, pušavnica, samotnica.

Einsiedlerisch, *adj.*, puščavsk, pušavsk, samoten; ein einsiedlerisches Leben führen, živeti samotno, kakor pušavnik.

Einsiedlerkrebs, der, mekuž.

Einsiedlerleben, das, življenje puščavnika, pušavniško, v puščavi, samovanje.

Einsiedlerstand, der, puščavstvo, pušavstvo, puščavniki, pušavniki *pl.*

Einsiegeln, *v. a.*, zapečatiti v kaj.

Einsilber, s. **Einsylber.**

Einsilbig, Einsilbigkeit, s. **Einsylbig, Einsylbigkeit.**

Einsingen, *v. a.*, vspati s prepevanjem; sein Brot einsingen, s petjem prislužiti, pripeti si kruha; sich einsingen, *v. r.*, zuriti se v petji.

Einsinken, *v. n.*, in die Tiefe sinken, pogrezniti, pogrezovati se, vdreti, vdirati se, vsesti se, vsaditi, vsajati se; ins Wasser, vtopiti se; eine eingesunkene Stelle, vsad, vdor; vor Schrecken sank sie ein, (od) strahu se je zgrudila, padla na tla; vom überreifen Getreide, skiniti; von Blattern, ocvesti.

Einsitern, s. **Einsickern.**

Einsitten, s. **Einführen**, (eine Sitte).

Einsitzen, *v. n.*, sesti, sedati v kaj; in den Wagen, na voz; man kann nicht immer einsitzen, človek ne more vedno doma sedeti, tičati, čepeti, bivati; eingesessen, s. **Ansäßig**; im Arreste, pripert biti, sedeti (v zaperici, luknji).

Einsitzig, *adj.*, za (na) eniga človeka (voz), z enim sedalam.

Einsmals, Einstmals, s. **Einst.**

Einsöhlig, *adj.*, enopodplaten, z enim podplatam.

Einsommern, sich, *v. r.*, privaditi se na leto (poletje).

Einsommerig, *adj.*, enoleten, eniga poletja.

Einspännen, *v. a.*, (bei den Tuchscherern), nach *V.* naložiti, nalagati.

Einspannen, *v. a.*, Pferde, Ochsen, vpreči, vpregati, napreči; von Ochsen auch, vkleniti, vklepati; Leinwand in einen Rahmen, razpeti, napeti, napenjati; den Fluß, nach *V.* napeti, napenjati, stisniti; s. a. **Eindämmen.**

Einspänner, der, ein Wagen, (auch das Pferd), samec, voz z enim konjem, *serb.* taljiga.

Einspännig, *adj.*, enoprežin, samsk; ein einspänniges Fuhrwerk, samec; ein einspänniges Bett, s. **Einschläferig**; einspännig fahren, s samcam voziti, *poln.* jednokonny (enokonj).

Einspeichern, *v. a.*, Getreide, sosuti, nasuti žito v žitnico; Waaren einspeichern, spraviti, spravljati blago.

Einspeien, *v. n.*, pljuniti, pljevati, bljevati v kaj.

Einspelzig, *adj.*, enoplev.

Einsperren, *v. a.*, zapreti, zapirati; einschließen, auch zakleniti, zaklepati, pod ključ djati; einen Wagen, zavreti, zavirati; eine Stadt, s. **Einschließen**; eingesperrt halten, na tesnem imeti, deržati.

Einspielen, sich, *v. r.*, naučiti se igrati, piskati, trobiti itd.

Einspinnen, *v. a.*, vpresti, vpredati, pripresti kaj v kaj; mit Gespinnst umgeben, zapresti, zapredati; sich einspinnen, *v. r.*, von Raupen, zapresti, zapredati se.

Einsprache, s. **Einrede, Einspruch.**

Einsprechen, *v. a.*, Muth, serčniga delati, serčiti, serce delati, dajati; s. a. **Ermuthigen**; Trost einsprechen, tolažiti koga; *v. n.*,

einem widersprechen, ugovarjati, in Unterkr. u. *serb.* prigovarjati komu, proti, zoper govoriti; bei Jemand einsprechen, oglasiti se pri kom, vstaviti se, navratiti se pri njem.

Einsprecher, der, v- u. ugovorec, ugovarjavec.

Einsprengen, *v. a.*, mit flüßigen Dingen, pokropiti, vkropiti, kropiti, poškropiti, škropiti; mit trockenen, potresti, potresati, poštupati (z moko itd.); mit Salz einsprengen, posoliti, potresti soli na —; eine Thür einsprengen, s. Einschlagen; eingesprengte Erzart, Holzart, prišterkan, našterkan, vmesen; *v. n.*, in die Reihe des Feindes, zakaditi se, zagnati se med sovražnike.

Einsprenkeln, s. Einsprengen.

Einspringen, *v. n.*, skočiti, skakati v kaj; nach *V.* zaskočiti, zapasti; ein einspringender Winkel, vpadajoč okljuk, nach *V.* vjeti kot, *poln.* kąt wskakujący; *v. a.*, s skokam razbiti, razlomiti, nach *V.* razskočiti, razskakovati.

Einspritzen, *v. a.*, sikniti, sikati v —, vbrizgniti, brizgljati v —, šverkniti, šterkniti, šterkati v —, nach *M.* vderskati, vbzikati, *serb.* auch perskati.

Einspruch, der, vgovor, ugovor, in Unterkr. (u. *serb.*) prigovor, upor, odvernitev, nasprotni odgovor; Einspruch oder Einsprache thun, erheben, ugovarjati, nasproti reči, govoriti, odgovoriti, upreti, upirati se.

Einsprung, der, vskok, skok v —; *waidm.* skakalo, skakališče, skakališe.

Einspünden, *v. a.*, zavešiti, zapiliti, zamašiti.

Einst, *adv.*, nekdaj, nekdi, enkrat; es war einst, njega dni, svoje dni je bilo; ich hoffe ihn einst wieder zu sehen, upam, da ga bom še kdaj vidil, *böhm.* u. *serb.* auch jednom.

Einstellen, *v. a.*, spraviti v hlev (živino).

Einstämmen, *v. a.*, drevo na drugo drevo podreti, da obvisi; s. a. Einstemmen.

Einstämmig, *adj.*, enodeblin, eniga debla, iz eniga debla, nach *M.* enosteblen.

Einstampfen, *v. a.*, vtlačiti, tlačiti v —, vphati, sphati v —; mit Füßen, steptati; entzwei stampfen, razteptati, razbiti.

Einstand, der, nastop (službe); das Einstandsrecht, (jus retractus), etwa utezna pravica, pravica uteze, *poln.* prawo wstępu w kupno, prawo odkupu; s. a. Vorkauf.

Einstandsgeld, das, plačilo pri nastopu ureda, nastopnina.

Einstandsgerechtigkeit, die, Einstandsrecht, das, s. Einstand.

Einstänkern, *v. a.*, zasmraditi, vsmraditi, zasmrajati.

Einstauben, *v. n.*, zaprašiti se.

Einstäuben, *v. a.*, zaprašiti kaj.

Einstechbogen, der, zgledna pola, podmetnjak.

Einstechen, *v. a.*, zabosti, zabadati v —, vbosti, vbadati v —, pahniti, suniti v —; Löcher einstechen, napraviti luknje v čem, v kaj; im Kartenspiele, vbiti, prebiti; bei Schustern, sošiti.

Einstecken, *v. a.*, den Säbel, vtakniti, vtikati, deti v nožnico; einen Dieb einstecken, posaditi, vtakniti, shraniti v ječo, zapreti; etwas einstecken, v žep (aržet) deti, vtakniti; einen Schimpf, požreti, požirati, molčé preterpeti, *serb.* pregoreti pogerdu.

Einstehebogen, der, podmetek.

Einstehen, *v. n.*, in ein Amt, einen Dienst, nastopiti, nastopati službo; in die Miethe einstehen, s. Einziehen; ich kann dafür nicht einstehen, nisim porok zato; für etwas einstehen, dober biti, porok biti za kaj; für die Folgen einstehen, odgovarjati, odgovor dati, dajati, odgovoren biti za nasledke; in die Rechte eines Andern, nastopiti, stopiti v pravice; in einem Handel mit einstehen, pristopiti v kupčijo, k kupčii, vdeležiti se je.

Einstehlen, sich, *v. r.*, vkrasti se v kaj, prikrasti se, vmuzniti se skrivaj v —.

Einsteigen, *v. n.*, stopiti v —, priti, iti v —; der Dieb ist zum Fenster eingestiegen, tat je skozi okno stopil, prišel; in den Wagen, stopiti, sesti na voz; sie sind eingestiegen, so že na vozu, v kočii; in einen eingefriedeten Ort, čez stopiti, zlesti, hoditi, laziti, preplaziti se čez ograjo.

Einsteinen, *v. a.*, einen Garten, ograditi vert.

Einstellen, *v. a.*, postaviti, staviti, postavljati, djati, devati v —; Waaren einstellen, shraniti pri kom (kar je neprodaniga blaga); Gänse einstellen, s. Einsetzen; ein Pferd, djati v hlev; etwas in die Rechnung, zapisati, postaviti v preštev (obrajt); den Kampf, ustaviti, popustiti boj, od boja prejenjati, prenehati, odstopiti; einen Bau einstellen, ustaviti, ustavljati, prepovedati zidanje; einen Mißbrauch einstellen, odpraviti, odverniti, konec storiti; er hat die Zahlungen eingestellt, nehal je plačevati, izplačevati; ablassen von etwas, odstopiti; vor der Hand einstellen, aufschieben, odložiti, odlagati, odkladati; Arbeit, nehati delati, pustiti delo; Wild einstellen, zajeti, zajemati (z mrežami); unterlassen, opustiti, opuščati, opušati kaj, ne storiti česa; sich einstellen, *v. r.*, erscheinen, priti, prihajati, prikazati, prikazovati se, znajti se; die Gunst erwerben, prikupiti se komu; der Sommer stellt sich ein, poletje prihaja.

Einstellung, die, ustava, ustavljanje, zaderžba.

Einstemmen, *v. a.*, izdolbsti, izdletiti, izkopati; bei den Schlossern, nach *V.* s ključem zabiti, zabijati.

Einsten, Einstens, s. Einst.

Einsticken, *v. a.*, nach *V.* všiti, *serb.* uvezti.

Einstieben, s. Einstäuben.

Einstig, *adj.*, nekdanj; s. a. Künftig.

Einstimmen, *v. n.*, vstrezati se, vjemati, se, zlagati se; einwilligen, privoliti v kaj; in etwas einstimmen, pridružiti se čemu, pridati, pridružiti svoj glas glasu druzih; in der Musik, prikladati, glas pobirati.

Einstimmig, *adj.*, enoglasen, skladen, soglasen; einstimmiger Beschluß, enoglasen sklep; alle sind darin einstimmig, vsi se v tem zlagajo, vjemajo, so ene misli, volje v tem, *poln.* jednozgodny; *adv.*, enoglasno, z enim glasam; s. a. Einhellig.
Einstimmigkeit, s. Einhelligkeit.
Einstöben, *v. a.*, (Leder), krišpati.
Einstöbern, s. Einstäuben.
Einstockig, *adj.*, z enim nadstropjem, petram. *poln.* o jednem piętrze.
Einstopfen, *v. a.*, vtlačiti, tlačiti v —, natlačiti s čim, vgatiti, gatiti v —, zamašiti, zaphati; wacker einstopfen, najesti in napokati ali nabiti se dobro.
Einstören, *v. a.*, ein Wespennest, zmečkati, zmeti.
Einstossen, *v. a.*, zatolči, zatleči, tolči, tleči v —; einen Spieß, zabosti, zabiti, pahniti v —; die Erde einstossen, steptati, vteptati zemljo; die Zähne einstossen, zbiti, pobiti zobe; einen Splitter einstossen, zadreti, zadirati; eine Thür, razbiti, predregniti.
Einstrahlen, *v. n.*, svetiti se kam, v kaj, sijati v kaj.
Einstreichen, *v. a.*, poderzati, derzati v —; Geld einstreichen, potegniti, pograbiti; Kalk in die Fugen einstreichen, zamazati razpokline z apnam; bei den Schlössern, vpiliti, zapiliti.
Einstreiten, *v. a.*, einem etwas, s prepiram koga preveriti, prepričati, da kaj verjame.
Einstreuen, *v. a.*, ein Pulver, natresti, potresti, potresati v kaj, vsuti, vsipati, sipati v kaj; dem Vieh einstreuen, nastlati, nastiljati živini; Verse, Bemerkungen &c., in eine Rede, vplesti, vpletati, pritikati, mešati, *fig.* vtrositi, vsejati; s. a. Eingeben.
Einstreuung, die, vsip, vsipanje, potresanje, *fig.* podtikanje, obrekovanje, ogovor, lažnjivi izmisliki, očitki.
Einstrich, der, vrez, vsek, zob na ključi.
Einstricken, *v. a.*, vplesti, vpletati; s. a. Verstricken.
Einströmen, *v. n.*, teči, valiti se v kaj, *fig.* vreti v —, gnati se v kaj.
Einstückeln, Einstücken, *v. a.*, bei Schneidern udgl., vstaviti, vstavljati (zaplato, auch *russ.*).
Einstudiren, *v. a.*, naučiti se česa, vaditi, uriti se česa oder v čem.
Einstürmen, *v. n.*, in einen Raum, auf etwas, planiti v —, na kaj, zagnati, gnati se v kaj, zakaditi se, vihrati na kaj, zaleteti, zaletovati se, zapoditi se na —; *v. a.*, raztreščiti, raztrešiti, razbiti, razvaliti, podreti z viharnim naskokam, napadam.
Einsturz, der, vdertje, podertje, podertija, razpad, razrušaj; das Haus droht den Einsturz, hiša se hoče podreti, žuga podreti se; der mittlerweile erfolgte Einsturz der Brücke verhinderte den Uebergang des Feindes über den Fluß, ker se je v tem most poderl, sovražnik ni mogel čez vodo.
Einstürzen, *v. n.*, podreti, podirati se, razpasti, na kup pasti, razvaliti se, sosuti se, razrušiti se, prekucniti se, zverniti se, na tla telebiti; alle stürzten auf ihn ein, vsi se zaženejo vanj, se zapode, zakade se silovito na-nj; wenn die Erde unter dir einstürzen wird, kadar se pogrezne, podsuje zemlja pod teboj; *v. a.*, eine Mauer einstürzen, podreti, podirati, razvaliti, razrušiti zid.
Einstutzen, *v. a.*, einen Baum, mit der Scheere, pristriči, pristrigati; mit der Art, prisekati, prisekovati; s. a. Abstutzen.
Einstweilen, *adv.*, ta čas, za ta čas, nek čas, kak čas, nach *V.* timčasi; indessen, v tem, med tem, ta čas.
Einstweilig, *adj.*, za ta čas, začasen†; s. a. Interimistisch.
Einsudeln, s. Besudeln.
Einsümpfen, *v. a.*, die Thonerde einsümpfen, von Ziegelbrennern, namočiti, močiti ilovico.
Einsüßen, *v. a.*, razsladiti, sladiti.
Einsylber, der, (beseda) enozložnica, (glas) enozložnik.
Einsylbig, *adj.*, enozložin, eniga zloga, ene slovke; ein einsylbiger Mensch, tih človek, človek (od) malo besedi, malogovoren; einsylbig sein, malo govoriti.
Einsylbigkeit, die, enozložnost; die Einsylbigkeit eines Wortes, kadar ima beseda samo en zlog; von Menschen, tihost, malogovornost.
Eintägig, *adj.*, enodneven, dneven, eniga dne.
Eintagsgeschöpf, das, dnevnica, stvar samo en dan živeča.
Eintagsfliege, die, etwa enodnevnica, vodnica, vodna muha (bei Laserbach).
Eintanzen, *v. a.*, plesajoč, plesaje razbiti, podreti.
Eintaschen, *v. a.*, deti, djati, devati v žep.
Eintauchen, *v. a.*, pomočiti, pomakati v —, vtakniti, vtikati v kako močo.
Eintaucher, der, vmakavec, pomakavec.
Eintauchkessel, der, močivni kotel.
Eintauschen, *v. a.*, zamenjati, zamenjevati reč za reč, menjati, premeniti oder premenjati, nach *M.* vmeniti.
Eintauschung, s. Tausch.
Einteigen, *v. a.*, zamesiti, vmesiti, mesiti; sich einteigen, *v. r.*, zaplesti se, zamotati se v kaj, umazati se.
Eintheeren, *v. a.*, ein Rad, namazati kolo.
Eintheilen, *v. a.*, razdeliti, razdeljevati, deliti; das Geld recht eintheilen, prav ravnati, gospodariti z dnarjem, de ga je za vse potrebno dovelj; v dele ali razrede ločiti.
Eintheilig, *adj.*, enodelin, eniga dela.
Eintheilung, die, razdelitev, razdelilo, delitev.
Eintheilungsglied, das, del, razdelek.
Eintheilungsgrund, der, delilo, razdelitna podstava, delitno vodilo.

Einthörig, *adj.*, enovratin, z enimi vrati.
Einthun, *v. a.*, vdeti, vdjati, deti, djati, devati, položiti, postaviti v kaj; einen Dieb, s. **Einstecken**; Früchte, spraviti, spravljati (domu, pod streho).
Einthürmen, s. **Einsperren**.
Eintiefen, *v. a.*, zdolbsti, skopati globino.
Eintönen, s. **Einstimmen**.
Eintönig, *adj.*, nach dem *Russ.* enoglasen, nach *V.* enodon; s. a. **Einförmig**.
Eintönigkeit, die, enoglasnost.
Eintonnen, *v. a.*, v bečve deti.
Eintraben, s. **Traben**.
Eintracht, die, zloga, zložnost, edinost, mirnost, lepa sprava, *russ.* edinodušje, *poln.* zgoda; in Eintracht leben, mirno živeti, lepo med seboj ravnati, živeti.
Einträchtig, *adj.*, zložin; s. **Einmüthig**.
Einträchtigkeit, die, zložnost.
Eintrachtskirche, die, cérkev zloge.
Eintrag, der, Nachtheil, kvar, škoda, prikrata; Eintrag thun, v škodo, na kvar biti, hoditi, škodo delati, škodovati, prikratiti, kratiti; bei den Webern, s. **Einschlag**.
Eintragen, *v. a.*, znesti, znositi, nesti, nositi v —, prinesti, prinašati v —; bei den Webern, zavočiti, zavotkati, votkati, vtkati; eine Schuld eintragen, zapisati, zapisovati, vpisati, vpisovati (n. p. v gruntne bukve); eingetragene Forderungen, vpisane, vknjižene† tirjavščine, tirjavšine; Gewinn eintragen, nesti, vreči, dati, dajati.
Einträger, der, vpisovavec.
Einträglich, *adj.*, zdaten, bogat, koristen, kar nosi dobiček; ein einträglicher Handel, dobra kupčija, kupčija z dobičkam, pridobitna; ein einträgliches Amt, služba z dobro ali lepo plačo, tolsta služba,
Eintragung, die, *jur.*, vpis, vpisovanje; in die Grundbücher, vpis v gruntne bukve ali knjige; vknjižba†.
Eintragungsgebühr, die, vpisnina.
Eintränken, *v. a.*, namočiti, razmočiti, močiti kaj; *fig.* einem etwas eintränken, odpiti komu, kakor mu je bil napil, verniti jo komu, z enako mero odmeriti.
Einträufeln, s. **Eintröpfeln**.
Einträumen, sich, *v. r.*, prepustiti se, vdati se sanjarijam.
Eintreffen, *v. n.*, die Post ist noch nicht eingetroffen, pošta še ni prišla, ni došla, pošte še ni; meine Vorhersagung ist eingetroffen, moje prerokovanje se je izšlo, moje besede so se spolnile, doveršile, kar sem prerokoval, to se je zgodilo, uresničilo, *russ.* zbyt sja, (sbylos); übereinstimmen, vjemati se, zlagati se, vezati se s čim, primeren, priličin biti čemu, sterniti, strinjati se, vjemati se, shajati se, *serb.* sudarati se; die Rechnung trifft ein, števílba je prav, je v redu; wenn die Bedingung eintrifft, kadar se izpolni pogoj, kadar se uresniči, kar je bilo izgovorjeno.
Eintreiben, *v. a.*, vgnati, vganjati, gnati, goniti v —; Vieh in den Stall eintreiben, živino zgnati, spraviti v hlev; einen Pfahl, einen Keil eintreiben, zabiti, zabijati, vbiti, vbijati, vtepsti, vgnati kol, klin; Schulden eintreiben, potirjati, iztirjati, tirjati, primorati k plačilu, *fig.* vgnati koga v rog (kozji).
Eintreiber, der, tirjavec.
Eintreiblich, s. **Einbringlich**.
Eintreibung, die, vgon, vganjanje, iztirjevanje (dolgov); pobiranje (n. pr. kake davščine), tirjanje.
Eintreten, *v. n.*, stopiti, iti v —; in ein Amt, stopiti v službo; die Nacht trifft ein, noč se dela, noč nastaja, nastopa, noči se; wenn Regen eintritt, če začne dež (iti); es trat Schweiß, Fröſteln ꝛc. ein, bolnik se je jel potiti, se je spotil, bolnika je začelo mraziti, je mraz stresel; wenn der Fall eintreten sollte, ko bi se zgodilo, primerilo, pripetilo, da —; es traten verschiedene Bedenken ein, nastala je marsikaka sumnja; eingetretene Umstände, okoliščine, okolišine, ki so nastopile, ki so se pokazale, prikazale; *v. a.*, die Wurzeln eintreten, vteptati, vgaziti koreničje; Kraut eintreten (in die Wanne), tlačiti zelje; sich einen Nagel in den Fuß eintreten, zabosti si, nach *V.* nastopiti si žebel, žebelj; den Boden eines Fasses eintreten, pohoditi, prehoditi, z nogo razbiti; Schuhe eintreten, pošvertati, pošvedrati, pošlapati; entzweitreten, razteptati.
Eintrichtern, *v. a.*, vliti, vlivati oder vlijati (na lijak); Kenntnisse eingießen, vliti komu pameti, učenosti (da se mu ni treba učiti).
Eintrieb, der, vgon.
Eintrinken, s. **Trinken**.
Eintritt, der, vstop, vhod; der Mondesfinsterniß, početek, začetek luniniga merknjenja (nicht mraknjenje); beim Eintritt in das Haus bemerkte ich, ko stopim v hišo, vidim; Eintritt der Waare, s. **Einfuhr**; der Eintritt in ein Amt, nastop službe; beim Eintritte des Frühlings, kadar se prikaže spomlad.
Eintrittsbillet, s. **Eintrittskarte**.
Eintrittsfähig, *adj.*, kdor more, kdor sme stopiti, iti, hoditi v —.
Eintrittsgebühr, die, **Eintrittsgeld**, das, vstopnina, vhodnina.
Eintrittskarte, die, **Eintrittsschein**, der, vstopni, vhodni list.
Eintrittszimmer, das, čakavnica; s. a. **Antichambre**.
Eintrocknen, *v. n.*, usušiti se, posušiti se.
Eintröpfeln, *v. a.*, po kaplji natočiti, vliti, vlivati, vkapljati, kapljati v —.
Eintropfen, s. **Eintröpfeln**.
Eintunken, *v. a.*, pomočiti, pomakati; s. a. **Eintauchen**.
Eintüpfen, *v. n.*, tipniti v —; der Leithund tüpfet ein, pes voha, (ali prav za prav) vohaje se zadeva z nosam tal.
Einüben, *v. a.* u. *r.*, zuriti koga, se, uriti, vaditi.
Einung, s. **Vereinigung**.
Einverleiben, *v. a.*, vtelesiti, vdružiti,

vdruževati, vtovaršiti, sprejeti, sprejemati v družbo; dem Grundbuche einverleiben, vpisati, vpisovati v gruntne bukve ali knjige, etwa auch vknjižiti†.

Einverleibung, die, vzetje, sprejetje v družbo, pridružba; bücherliche Einverleibung oder Intabulation, vpis v gruntne bukve, vknjižba†.

Einverleibungsbewilligung, die, dovolitev vpisa, vknjižbe.

Einverleibungsclausel, die, vpisni pristavek.

Einverleibungsfähig, *adj.*, vpisljiv, vknjižljiv, kar se more ali sme vpisati v gruntne bukve.

Einverleibungsgesuch, das, prošnja za vpis ali vknjižbo.

Einvernehmen, *v. a.*, zaslišati, izpraševati, izpraševati koga.

Einvernehmen, das, zaslišovanje, izpraševanje; s. a. **Verhör**; mit jemanden im Einvernehmen sein, biti v dogovoru s kom, zmenjen biti s kom; s. a. **Einverständniß**.

Einverstand, s. **Einverständniß**.

Einverstanden sein, s. **Einverstehen**.

Einverständigen, *v. a.*, zložiti, spraviti (n. p. dva nasprotnika).

Einverständlich, *adj.* u. *adv.*, zmenjen, po dogovoru, po zmeni.

Einverständniß, das, dogovor, zmena, spogovor; ein gutes Einverständniß, zloga, soglasje; sich ins Einverständniß oder Einvernehmen setzen mit Jemand, dogovoriti se, zmeniti se s kom zastran česa.

Einverstehen, sich, *v. r.*, mit Jemand, pogovoriti se, dogovoriti se, zmeniti se, porazumeti se s kom zastran česa, spogovoriti, spogovarjati se; einverstanden sein, ene misli biti, privoliti v kaj, za ljubo vzeti kaj, *serb.* pristati na —.

Einverwachsen, *v. n.*, vrasti se v kaj, zrasti se s čim.

Einvettern, sich, *v. r.*, požlahtiti se.

Einvieren, *v. a.*, včetiriti.

Einwachsen, *v. n.*, vrasti, vraščati, vrašati (se), prirasti, vkoreniniti se.

Einwächsig, *adj.*, enosteblen, enoraščč, enoraš.

Einwackeln, *v. a.*, vgugati, zgugati na kup.

Einwage, die, uvaga, zavaga, zguba pri vaganji.

Einwägen, *v. a.*, in ein Gefäß, odvagati, vagati v posodo; sich einwägen, *v. r.*, uvagati se, zavagati se, razvagati se.

Einwährung, die, usuša žita.

Einwalken, *v. a.*, uvaljati, vvaljati, umeti, vmeti; *v. r.*, umeti se.

Einwalzen, *v. a.*, den Weizen, povleči z valejem, veršiti.

Einwälzen, *v. a.*, zavaliti, valiti v —; razvaliti.

Einwand, der, s. **Einwendung**; ein leerer Einwand, prazen izgovor.

Einwanderer, der, prihodnik iz tuje dežele, priselnik, vselnik.

Einwandern, *v. n.*, priti, prihajati iz kake tuje dežele, vseliti se, naseliti se.

Einwanderung, die, prihod iz tujiga, vselitev, naselba.

Einwarten, s. **Erwarten**.

Einwärts, *adv.*, vnoter, navnoter, k sebi; einwärts biegen, vkriviti, vključiti, vpogniti; einwärts gebogen, vključen; einwärts gehen, krivo, s vkrivljenimi, vpognjenimi nogami hoditi.

Einwärtskehrung, die, der Augenlieder, podvitje trepavnic.

Einwaschen, *v. a.*, zaprati.

Einwässern, *v. a.*, namočiti, namakati, močiti v vodi; Malz einwässern, zaliti slad.

Einwässerung, die, namaka, močitev.

Einweben, *v. a.*, vtkati, pritkati, *fig.* vplesti, vpletati.

Einwechseln, *v. a.*, zmenjati, menjati; sich Gold einwechseln, zamenjati druziga dnarja za zlato; neue Säulen einwechseln, premenjati.

Einwehen, *v. a.*, popihati, pihaje podreti, podirati, zverniti.

Einweichen, *v. a.*, z. B. eine Brotrinde einweichen, razmočiti, razmakati, močiti, namočiti, namakati.

Einweichen, das, močitev, namakanje.

Einweicher, der, močivec.

Einweihen, *v. a.*, posvetiti, posvečevati, blagosloviti, požegnati, žegnati*; in ein Geheimniß einweihen, povedati, zročiti, razodeti komu skrivnost; ein Kleid einweihen, pervikrat obleči; s. a. **Einsegnen**.

Einweihung, die, posveta, posvečevanje.

Einweihungsfeier, die, posvečevanje, posvečevavno obhajanje.

Einweihungstag, der, dan posvečevanja.

Einweilen, s. **Langweilen**.

Einweisen, *v. a.*, vpotiti, napotiti koga kam; in ein Amt einweisen, vpeljati, vvoditi.

Einweisung, die, vvod.

Einwelken, *v. n.*, usahniti, sahniti, zveneti, veniti; *v. a.*, s. **Eindörren**.

Einwenden, *v. a.*, ugovoriti, ugovarjati, nasproti zaverniti, reči, povedati, odgovoriti, govoriti, zavirati, veriti se; ich habe dagegen nichts einzuwenden, zoper to, proti temu nimam nič, zoper to nisim; excipiren, braniti se, ugovarjati.

Einwendung, die, ugovor, in Unterkr. und *serb.* prigovor, nach *V.* zavor; er machte Einwendungen, ugovarjal je, nasproti je govoril, je očital to in uno, nad tem in unim se je ustavljal, veril se je; Exception, ugovor, branilo; Einwendung der nicht empfangenen Valuta, izgovor neprejete (oder da ni prejel) vrednosti; ohne Einwendung des Gegentheils, ako nasprotnik ne ugovarja, ako se nasprotnik s tem ne brani, ne izgovarja, ne zagovarja; Beschwerde, pritožba; die gegnerische Einwendung des unzuständigen Gerichtsstandes kann nicht stichhältig sein, nasprotnikov ugovor, da ta sodnija ni oblastna, pristojna, ne more veljati.

Einwerfen, *v. a.*, vreči, metati, lučati v kaj; ein Fenster einwerfen, razbiti, razbijati okno; einen Aermel einwerfen, skakama šivati, nach *V.* po zajčje zašiti, šivati (auch *böhm.*); Einwürfe machen, zaverniti, zavračati, v besedo skočiti; s. **Einwenden.**

Einwetzen, *v. a.*, vbrusiti, zabrusiti.

Einwichsen, *v. a.*, navoščiti, navošiti; sich die Haare einwichsen, namazati lase.

Einwickeln, *v. a.*, zaviti, zavijati; ein Kind einwickeln, poviti, povijati otroče; *v. r.*, sich einwickeln, zaviti se, zamotati, zamotavati se.

Einwickelung, die, zavoj, povoj.

Einwiegen, *v. a.*, s. **Einwägen**; ein Kind, vzibati, vluljati.

Einwilligen, *v. n.*, privoliti v kaj, *serb.* pristati na što.

Einwilligung, die, privolitev, privoljenje; seine Einwilligung zu etwas geben, privoliti v (na) kaj.

Einwindeln, *v. a.*, ein Kind, poviti, povijati (v peljnice).

Einwinden, *v. a.*, vmotati; s. a. **Einwickeln.**

Einwintern, *v. a.*, dozimiti, ohraniti do zime, prezimiti; *v. n.* od. *r.*, navaditi se zime; *v. i.*, es wintert ein, zima se dela, se približuje.

Einwirken, *v. a.*, in das Zeug, vtkati, vdelati, vplesti na mašini; *v. n.*, auf etwas einwirken, moč imeti do česa, delati, tvarjati, nach dem *Russ.* dejstvovati na kaj; wohlthätig auf etwas einwirken, pospešiti kaj, pripomoči k čemu.

Einwirkung, die, delanje, vtok, nach *M.* včin, *russ.* dejstvovanije.

Einwirren, *v. a.*, zamežljati, shomatati; *v. r.*, zamotati, zaplesti se (v kaj).

Einwischen, s. **Erwischen, Einhuschen.**

Einwittern, *v. a.*, (im Bergbaue), vetriti.

Einwöchig, *adj.*, enotedinj, eniga tedna.

Einwohnen, *v. n.*, stanovati, prebivati v kakim kraji; die ihm einwohnende Fertigkeit, ročnost, ki jo ima v teh rečeh, njegova urnost v tem; sich einwohnen, *v. r.*, vdomačiti se.

Einwohner, der, stanovavec, prebivavec, *serb.* stanovnik, *russ.* žitelj; der Einwohner einer Stadt, meščan, mestnjan, mestničan; der Stadt Laibach, Klagenfurt, uff., Ljubljančan, Celovčan; der Einwohner einer Insel, otočan; alle Einwohner dieses Dorfes, vsi ljudje te vasi.

Einwohnerin, die, stanovavka, prebivavka; einer Stadt, meščanka, mestnjanka uff.

Einwohnerschaft, die, prebivavci, stanovavci, ljudje.

Einwölben, *v. a.*, obokati, vzidati v obok.

Einwölken, *v. a.*, zaviti, zagerniti v oblak.

Einwollen, *v. n.*, das will mir nicht ein, to mi neče v glavo, ta mi ne gre v glavo.

Einwörtlich, *adj.*, enobeseden.

Einwuchern, *v. n.*, razhobotati se, razcimiti se, razpasti se.

Einwühlen, *v. a.*, vriti, riti v —; sich einwühlen, *v. r.*, zariti, zarivati se.

Einwurf, Einwürfe machen, s. **Einwendung.**

Einwürgen, *v. r.*, žreti, goltati.

Einwurzeln, *v. n.*, vkoreniti se, zakoreniti se, vkoreniniti oder vkoreničiti se; ein eingewurzeltes Uebel, stara, zastarana bolezen; wie eingewurzelt da stehen, ostermeti, odreveneti, osupniti; stati, kakor bi imel vkopane noge, kakor panj, štor, kakor zid, steber, *serb.* zapanjiti se.

Einwürzen, *v. a.*, začiniti.

Einzacken, *v. a.*, eingezacktes Blatt, narezkan, narezljan, zobat list.

Einzahl, die, enojnik, enojno, edino število.

Einzahlen, *v. a.*, plačati, plačevati (zlasti v kako dnarnico).

Einzählen, *v. a.*, odšteti, našteti, naštevati (v kako posodo); mit einzählen, prišteti, prištevati; es waren fünfzig Personen da, die Fremden mit eingezählt, bilo jih je petdeset s ptujci vred, s prištetimi ptujci, ako prišteješ ptujce; einem etwas einzählen, s. **Einschärfen.**

Einzahn, der, enozobec.

Einzähnig, *adj.*, enozob.

Einzängeln, *v. a.*, vkleščiti, vklešiti, s kleščami, klešami prijeti, prijemati.

Einzapfen, *v. a.*, Bier einzapfen, natočiti; in ein anderes Gefäß, pretočiti, pretakati; vermittelst eines Zapfens befestigen, začepiti, *russ.* zapustit v paz; bei den Zimmerleuten, vrežančiti.

Einzaubern, *v. a.*, vpanati, privražiti, včarati, vcoprati.

Einzäumen, *v. a.*, nauzdati.

Einzäunen, *v. a.*, ograditi, zagraditi, graditi, s plotam obdati.

Einzäunung, die, plot, ograda.

Einzehren, *v. n.* u. *r.*, umanjšati se, usušiti se, zdišati se, zvešiti se (n. p. od vina), shlapeti.

Einzeichnen, *v. a.*, zaznamnjati v kaj, zapisati, zapisovati, zarisati v kaj; *v. r.*, zapisati se, podpisati se v kaj.

Einzeichnung, die, zapis, vpis.

Einzelding, s. **Einzelwesen.**

Einzelheit, die, posameznost, posamezna stvar; alle Einzelheiten erzählen, vse na tanko, na drobno pripovedovati; s. a. **Einzelwesen.**

Einzelmensch, der, posamezni človek.

Einzeln, *adj.*, einzig, edin; ein einzelnes Ding, posamezna, posamna, samezna stvar; ein einzelner Mensch, posamezin, posamen, nach *V.* edinji človek, samec; von jedem einzelnen Gaste, od vsaciga gosta posebej; sich aufs einzelne einlassen, vse na tanko, na drobno, od konca do kraja pripovedovati; sie kamen alle einzeln, prišli so posamič, vsak sebi, vsak posebej, po eden, narazen, eden za drugim; im Einzelnen verkaufen, na drobno, na malo, posamič prodajati; einzelnes Geld, drobiž, droben dnar; im Einzelnen, einzelnweise zahlen, (undeutsch: entgegen zahlen), proti plačevati.

Einzelnbestimmung, die, posebna določba, posamezna naredba.
Einzelngericht, das, samezna sodnija.
Einzelnhaft, die, samotni, posamni zapor.
Einzelnheit, s. Einzelheit.
Einzelnrichter, der, samezni sodnik.
Einzelwechsel, s. Solawechsel.
Einzelwesen, das, posamna reč, nach *V.* edinje, samez.
Einziehen, *v. a.*, einen Faden einziehen, zategniti, zategovati, potegniti skoz —; Gelder einziehen, confisciren, vzeti, pobrati, potegniti čije premoženje v deržavno dnarnico; eine Stelle einziehen, odpraviti službo; eine Besoldung, ustaviti, zapreti plačo; einen Verbrecher einziehen, zapreti, zapirati, prijeti hudodelnika; die Segel einziehen, zviti, *russ.* podobrat; einwärts ziehen, k sebi, na se potegniti; das (zu weite) Kleid einziehen, vjeti, vjemati; Kundschaft einziehen, zvediti, doznati, naznanilo prejeti; den Athem einziehen, na se potegniti, vleči, deržati sapo; Banknoten einziehen, nazaj vzeti, potegniti, zmed ljudi vzeti, jemati; der Schwamm zieht das Wasser ein, goba pije vodo; — zóžiti, skrajšati, stisniti kaj; das Metall einziehen, potegniti, potegovati, stanjšati; den Aufwand, die Haushaltung, stisniti, stesniti; die Pfeife einziehen, vdati se, podvreči se; *v. n.*, in eine Stadt einziehen, den Einzug halten, priti, iti, pripeljati se, (slovesno) v mesto, vhod imeti; in die neue Wohnung einziehen, preseliti, seliti se, vseliti se v —; von flüßigen Körpern, piti, vpiti, vpijati se v kaj; sich einziehen, *v. r.*, das Tuch zieht sich ein, s. **Eingehen**, **Einkriechen**; eingezogen leben, ob tesnem, tiho, samotno živeti; s. a. **Eingezogenheit**.
Einziehung, die vdetje, potega; Confiscation, odvzetje za deržavno blagajnico; — zóžba, skrajševanje.
Einzig, *adj.*, edin; ein Einziger, en sam, samo eden; nicht ein einziger ist zurückgekehrt, le eniga ni bilo nazaj; dies ist das einzige, was ich wünsche, samo to želim; das ist einzig in seiner Art, to nima sebi enaciga, temu ni para; einzig und allein das, samo in edino to, zgoli samo to; der einzige Sohn, *serb.* und auch nach *V.* (j-) edinec; die einzige Tochter, edinka (*serb.* jedinica).
Einzigkeit, die, edinost, edinstvo.
Einzingeln, s. **Umzingeln**.
Einzischeln, s. **Einlispeln**.
Einzögling, s. **Indigena**.
Einzöllig, *adj.*, eniga palca.
Einzuckern, *v. n.*, s cukram ali sladkorjem potresti, natresti.
Einzug, der, vhod, prihod; den Einzug halten, s. **Einziehen**, (*v. n.*); bei Zimmerleuten, nach *V.* podstroj.
Einzwängen, *v. a.*, zatisniti, vtisniti, vtlačiti, s silo komu vtakniti, spraviti, pahniti, vsiliti, vmorati; ein Brett, vtisniti, stiskati; sich die Hand einzwängen, roko si vščeniti, vščeniti, zatisniti, pritisniti; s. a. **Einschränken**.
Einzweigen, s. **Einpropfen**.
Einzwingen, *v. a.*, vsiliti, siliti v —, prisiliti, posiliti k čemu; s. a. **Einnöthigen**.
Eirund, *adj.* jajast, jajčast, okrogel kakor jajce.
Eis, das, led; es friert Eis, led se dela, zmerzuje; zu Eis gefrieren, ledeniti se, zmerzniti, zmerzovati; mit Eis überziehen, polédití, oblédíti; der Fluß führt Eis mit sich, srež gre; der Fluß wird mit Eis bedeckt, zamerzniti, zamerzovati, premerzniti; das Eis trägt, led derži; das Eis geht auf, led se taja; aufs Eis führen, spraviti, speljati na led; das Eis brechen, led predreti, predirati; s. auch **Bahn** brechen; eine Speise, s. **Gefrorenes**; das Eis stopft sich, led se gati.
Eis=, in Zstzg., dem Eis eigen, ledov; eis=ähnlich, ledast; aus Eis gemacht, bestehend, leden, ledena, ledeno.
Eisähnlich, *adj.*, ledast, kakor led, ledu podoben.
Eisammer, der, (Emberiza mustelina), kunasti sternad.
Eisapfel, der, etwa ledenik, ledenček, kerhko jabelko.
Eisbad, das, ledena kopelj, kopel.
Eisbahn, **Glitschbahn**, die, dersa, derča, dersalica, dersavnica.
Eisbank, die, ledena plošča, ploša.
Eisbär, der, beli medved.
Eisbaum, **Eisbock**, der, nach *V.* odverivnik.
Eisbecher, der, ledeni kozarec.
Eisbedeckt, *adj.*, leden, z ledam pokrit.
Eisbein, das, nach *V.*, kolkova kost.
Eisberg, der, ledena gora, ledenik.
Eisbergstück, das, ledena stena.
Eisbirn, die, ledenčica, kerhlica.
Eisblick, der, ledeni, merzli pogled.
Eisbock, der, kozača; s. **Eisbaum**.
Eisbrechend, *adj.*, ledolomen.
Eisbrecher, s. **Eisbaum**.
Eisbruch, der, splav, nach *M.* srež, keršnja, lomljenje ledu.
Eisbüchse, die, etwa ledilo.
Eischnecke, die, jajčice.
Eisen, *v. a.*, led sekati, prebijati; *v. n.*, lediti se.
Eisen, das, železo, *serb.* a. gvoždje; rohes Eisen, n. *V.* grodelj (*gen.* grodeljna), *poln.* surowiec; sprödes, kerhko železo; man muß das Eisen schmieden, weil es warm ist, kuj železo, dokler je razbeljeno, tergaj rožo, dokler cvete, t. j. poprijeti se prilike, dokler je čas; Noth bricht Eisen, sila kola lomi, auch sila železne kola lomi; die Fesseln, železje; Hufeisen, podkov; altes Eisen, železna starina, rena; Meißel, dleto.
Eisen=, in Zstzg., dem Eisen eigen, -železa, železni; aus Eisen bestehend, železni.
Eisenader, die, železna žila.
Eisenarbeit, die, železnina, izdelek iz železa.
Eisenarbeiter, der, železninar.
Eisenart, die, versta, sorta, baža železa, železovina.
Eisenartig, *adj.*, železast.

Eisenarzenei, die, zdravilo iz železa, železnato zdravilo.
Eisenauflösung, die, železna raztopljina.
Eisenbahn, die, železna cesta, (cesta) železnica.
Eisenbahn-, in Zstzg., železnocestni, -železne ceste.
Eisenbahnbetrieb, der, vožnja po železni cesti, poraba, služba železne ceste.
Eisenbahndamm, der, nasip železne ceste.
Eisenbahnpolizei, die, železnocestna policija.
Eisenbahnstation, die, železnocestna postaja, postaja železne ceste.
Eisenbahnwächter, der, čuvaj na, pri železni cesti.
Eisenbahnwagen, der, železnocestni voz.
Eisenbahnzug, der, železnocestni vlak, vozovlak.
Eisenband, das, železni okov.
Eisenbauer, das u. der, železna kletka (za tiče).
Eisenbeerbaum, f. Hartriegel.
Eisenbeize, die, železni stroj.
Eisenbergwerk, das, železnik, železni rudnik (auch *russ.*), železna ruda.
Eisenbeschlag, der, železni okov.
Eisenblau, das, železna modrina.
Eisenblech, das, železni pleh, železna ploščevina, ploševina.
Eisenbohrer, der, sveder za železo.
Eisenbrech, f. Mordraute.
Eisenbruch, der, železnik.
Eisendraht, der, železni drat; f. Draht.
Eisenerde, die, železasta perst.
Eisenerz, das, železna ruda, železnica.
Eisenextrat, das, izleček iz železa.
Eisenfabrikat, das, izdelek iz železa.
Eisenfarbe, die, železna barva, farba.
Eisenfärbig, *adj.*, železast, železne barve.
Eisenfeil, Eisenfeilicht, das, železni opilki *pl.* (auch *poln.* u. *russ.*), nach *V.* železno piljenje, *serb.* železna pilotina.
Eisenferkel, das, grudelj.
Eisenfest, *adj.*, terden, močen, kakor železo, *fig.* stanoviten.
Eisenfirniß, der, železni firnež*.
Eisenfleck, der, železni madež, madež od rije.
Eisenfresser, der, nach dem *Russ.* hvaston, hrustnež, ustnež.
Eisenfrei, *adj.*, brez železa.
Eisenfunke, der, iskra (odletujoča) od razbeljeniga železa.
Eisengang, der, f. Eisenader.
Eisengefangene, der, vkovanec, okovanec, vklenjenik.
Eisengehalt, der, kolikost čistiga železa, ki je v čem; Eisenstein von einem guten, wenigen Eisengehalte, bogata, uboga železna ruda.
Eisengemisch, das, železna zmesa.
Eisengeräth, das, železno orodje.
Eisengewerk, das, društvo za kopanje železa.
Eisengießer, der, železolij.
Eisengießerei, die, železolivnica, *poln.* železolejnia.
Eisengitter, das, železna mreža, *russ.* rešetka.
Eisenglanz, der, železni lišč, liš†, nach *V.* železni losk, nach dem *Poln.* železna bliskavka.
Eisenglas, das, steklęnasto železo, prekerhko železo.
Eisenglimmer, f. Eisenglanz.
Eisengrau, *adj.*, železast, siv kakor železo.
Eisengrube, die, železna ruda, ruda železnica; jama, kjer železo kopljejo.
Eisengußwaare, die, zlita železnina.
Eisenhaltig, *adj.*, železnat, kar ima kaj železa v sebi.
Eisenhammer, der, železno kladvo, plavž; die Hammerhütte, nach *V.* podelavka.
Eisenhandel, der, kupčija z železam, železna kupčija; den Eisenhandel betreiben, kupčevati, tergovati z železam, železariti.
Eisenhändler, der, železar.
Eisenhandlung, die, železarija.
Eisenhart, *adj.*, železen, jeklen, terd, kakor železo.
Eisenhärte, die, terdoba, terdost železa.
Eisenhelm, der, železna čelada.
Eisenhemd, das, železna srajca.
Eisenhut, das, Eisenhütchen, Eisenhüttlein, das, (Aconitum), preobjeda, lisjak, vrajnica, pasja smert, nalip, *serb.* nalep.
Eisenhütte, die, železnica; f. a. Eisenhammer.
Eisenjoch, das, železni ali težki jarm.
Eisenkalk, das, apnasto železo.
Eisenkasten, der, železna skrinja.
Eisenkies, der, železni svišč, sviš.
Eisenkitt, der, kit ali klej za železo.
Eisenkram, der, železna krama.
Eisenkraut, das, sporiš.
Eisenkuchen, der, vaflja (?).
Eisenlack, f. Eisenfirniß.
Eisenloth, das, varilo, lotanje za železo.
Eisenmal, f. Eisenfleck.
Eisenmann, der, železno černilo.
Eisenmauer, die, terdni, železni zid, hudi zid.
Eisenmine, f. Eisenerz.
Eisenmohr, f. Eisenkalk.
Eisenmuß, die, kervnik.
Eisennagel, der, (železni) žebelj.
Eisenoxyd, der, železna ruja.
Eisenofen, der, železna peč.
Eisenöl, das, železno olje.
Eisenoxid, das, železni okisanec, železna ruja.
Eisenplatte, die, železna plošča, ploša, nach *V.* železni pokrov.
Eisenprobe, die, preskušanje, ogled železa; ein Gottesurtheil, skušnja z razbeljenim železam.
Eisenrahm, der, železnato černilo.
Eisenriemen, der, železni pas.
Eisenrost, der, železna rija.
Eisensand, der, železni pesek.
Eisensäure, die, železna kislina.

Eisenschicht, die, peč železa, (kar se ga enkrat raztopi).
Eisenschiene, die, železna šina*.
Eisenschimmel, der, železne barve konj, sirast konj, *kroat.* zelenko.
Eisenschlacke, die, vom geschmiedeten Eisen, kovaška žlindra, plind (von pliniti, ausschwemmen, plitev); vom geschmelzten, železna žlindra, *russ.* okalina.
Eisenschlag, der, Hammerschlag, okujine, žlindra; den Eisenschlag haben, imeti sam pravico (ali prednost) z železam kupčevati.
Eisenschmelzwerk, das, topivnica za železo.
Eisenschmid, der, kovač.
Eisenschmide, die, kovačija, kovačnica.
Eisenschuß, der, slepa železna ruda, tudi vsaka železna ruda.
Eisenschüßig, *adj.*, železnat.
Eisenschwarz, *adj.*, čern kakor železo.
Eisenschwärze, die, železnato černilo.
Eisenschweißig, *adj.*, železnat.
Eisenschwere, die, teža železa, *fig.* prevelika teža.
Eisenspänne, s. Eisenfeil.
Eisenstab, der, železna šibica, *russ.* želéznji prut (prot).
Eisenstahl, s. Hammerschlag.
Eisenstein, der, (kamen) železnjak nach dem *Russ.*
Eisensteingang, der, žila železnjakova, železna žila.
Eisenstufe, die, nach *V.* železne rude ojok, *russ.* samorodnoe želézo.
Eisente, die, zimska raca.
Eisenthon, der, železnata ilovica.
Eisenthor, das, **Eisenthür**, die, železne vrata ali duri.
Eisenvitriol, der, železni vitriol.
Eisenwaare, die, železnina, železna roba.
Eisenwasser, das, železnata voda; voda, ki ima železo v sebi, nach *V.* voda na ješi.
Eisenwerk, das, železnina, izdelek iz železa, železna fabrika.
Eisenzeit, die, hudi, nesrečni časi.
Eisenzeug, das, železno orodje, posodje, železje, železnina.
Eisern, *adj.*, železen; eiserne Krone, železna krona; eiserne Geduld, železna, neizrečena poterpežljivost; eiserner Fleiß, neutrudljiva marljivost; eisernes Herz, železno, kamnito, neusmiljeno, terdo serce; eiserne Gesundheit, jekleno zdravje; das eiserne Geprassel, rožljanje z železjem; eisernes Vieh, eisernes Geräthe, neločljiva živina, oprava, ki mora pri zemljišču (gruntu) ostati; eisernes Jahrhundert, železni vek; eisern werden, oželezeti.
Eisfahrt, die, vožnja po ledu; s. a. Eisbruch.
Eisfeld, das, ledeno polje.
Eisfischerei, die, ribarjenje pod ledam, vlak pod ledam, lov z vlakam.
Eisförmig, *adj.*, ledast, ledu podoben.
Eisfuchs, der, severni pes.
Eisgang, s. Eisbruch.
Eisgebirge, das, ledniki *pl.*, ledeno gorovje.
Eisgefilde, das, ledeno polje, ledovje.
Eisgrau, *adj.*, siv; s. Grau.
Eisgrube, die, (jama) ledenica.
Eishändler, der, ledar.
Eishauer, der, ledosek.
Eishaupt, das, (eines Berges), ledeni verh, ledena glava.
Eisig, *adj.*, leden, premerzel, pokrit z ledam.
Eiskalt, *adj.*, leden, merzel kakor led.
Eiskälte, die, hudi mraz.
Eiskeller, der, ledenica.
Eiskessel, der, kotlič za led, ledenik.
Eiskibitz, der, (Tringa hyperborea), severni dolar.
Eiskluft, die, razzeba, razpoka od mraza.
Eisklüftig, *adj.*, razzebelkast, razzebel, od mraza popokan.
Eiskruste, die, ledena skorja.
Eislager, das, ledišče, ledišе.
Eislauf, der, dersanje.
Eislockig, *adj.*, sivokodrast.
Eisluft, die, leden, silo merzel zrak.
Eismann, der, ledeni mož, *fig.* človek ledeniga serca.
Eismauer, die, ledeni zid.
Eismeer, das, ledeno morje, nach *V.* (*russ.*) ledovito morje.
Eismeergestade, das, ledenomorsko obrežje.
Eismöve, die, tanovšica, pijal, govnačka.
Eismuschel, die, severna ostriga.
Eisnagel, der, žebel, ledenjak.
Eisnebel, der, nach *V.* mraznica.
Eisnetz, das, nach *V.* vlak, podledna mreža.
Eispfahl, der, kol, zabit, da odganja led; s. Eisbock.
Eispol, der, s. Nordpol.
Eispunkt, der, ledna pika, zmerzinec.
Eisrinde, die, ledena skorja.
Eisscholle, die, kos leda, ledena skril.
Eisschuh, s. Schlittschuh.
Eisspitze, s. Eiszapfen.
Eissporn, der, eiserne Stacheln unter dem Fuße, lednik.
Eisstecher, der, drog (za led).
Eisstoß, s. Eisbruch.
Eistaucher, der, (Colymbus glacialis), veliki potapljavec.
Eisverleger, s. Eishändler.
Eisvogel, der, (Alcedo), nach *V.* povodnji kos, nach dem *Russ.* zimorodek; (Papilio populi), metulj topolnjak.
Eisweg, der, požlepica, poledica.
Eiswermuth, der, severni pelin.
Eiswind, der, merzli veter.
Eiszacken, **Eiszapfen**, der, sveča (ledena), nach *M.* cima, streč, ledeni čep, cengelj, auch ocurek, kruncelj, nach *Jarn.* rag.
Eitel, *adj.*, leer, prazen; es ist mir eitel im Magen, pleví mi, prazno se mi zdi v želodcu; lauter, gol (*adv.* zgolj), suh, sam;

eitel Brot essen, suh kruh, sam kruh jesti; eitle Bosheit, sama in gola hudobija; eitle Hoffnung, prazen up; vergängliche, eitle Schönheit, minljiva, nečimerna lepota; eitel ist deine Freude, Mühe, zastonj se veseliš, zastonj se trudiš; ein eitler Mensch, nečimurn oder nečimern človek, (*serb.* tašt), nach *M.* naposten; eitles Geschwätz, prazne besede; eitel Nichts, prazni nič; eitle Gedanken, nespametne (nach *M.* auch ništetne) misli; eitle Kunst, umetnost brez kruha, stradajoča; den Namen Gottes nicht eitel nennen, božjiga imena ne jemati v usta po nemarnem, po nevrednem; der Eitle, nečimernež, nečimernik; die Eitle, nečimernica.

Eitelkeit, die, die Eitelkeit des Lebens, kratkost, neterpežnost, nestanovitnost življenja; die Eitelkeit dieser Hoffnung war am Tage, očitno je bilo, da je tako upanje prazno; sie macht sich durch ihre Eitelkeit lächerlich, tako je nečimerna, tako se žene po praznem lišpu, de je smešno; njena nečimernost je velika, nach *M.* auch napost; Eitelkeiten, nečimerne, prazne reči, *russ.* sueta, tščeta.

Eitelmuth, s. Eitelkeit.

Eiter, der, gnoj; blutiger, sokrovica; Eiter setzen, gnojiti se; Eiter in den Augen, kermelj, kermeželj.

Eiterauge, das, kermežljavo oko; ein solches haben, nach *M.* kermežljevati.

Eiteräugig, *adj.*, kermežljav, kermežljiv.

Eiterbefördernd, *adj.*, eiterbeförderndes Mittel, etwa gnojilo.

Eiterbeule, die, gnojavica; s. Beule, nach *M.* auch vred.

Eiterblase, die, gnojnat, gnojav prišč, priš.

Eiterblatter, die, gnojna koza.

Eiterbrust, die, gnojni sesek.

Eiterfraß, der, razjedni gnoj.

Eiterfluß, der, gnojni tok; tečenje (gnoja).

Eitergeschwulst, die, gnojavica, podkožnjak.

Eitericht, *adj.*, gnojast.

Eiterig, *adj.*, gnojin, gnojnat, gnojav.

Eiterjauche, die, černi gnoj.

Eitermilch, die, gnojno, z gnojem pokaženo mleko.

Eitern, *v. n.*, ognojiti, gnojiti se.

Eiternd, *adj.*, gnojin.

Eiternessel, die, (Urtica urens), živa kopriva.

Eiterruhr, die, griža z gnojenjem, nach *V.* bela griža.

Eiterstaar, der, gnojni cinek (v očesu).

Eiterstelle, die, ognojik.

Eiterstock, der, steržen, auch *böhm.* u. *russ.* (v gnojavici ali v tvoru); nach *Jarn.* volčaj.

Eiterung, die, gnojenje; in Eiterung bringen, ognojiti; in Eiterung übergehen, ugnojiti se, gnojiti se.

Eiterungsmittel, das, etwa gnojilo.

Eiterungsperiode, die, doba gnojenja.

Eiterziehend, *adj.*, ki gnoj vleče.

Eiweiß, das, beljak.

Eiweißstoff, der, beljakovec.

Ejiciren, *v. a.*, izvreči; s. a. Ausstoßen.

Ekel, der, gnjus, gnus, stud, grust, gnjusenje, gnjusenje, studenje, hretenje, merzenje, *object.* gnjusoba; ich habe Ekel vor etwas, gnjusi, studi, gersti od. grusti, merzi, gadi (gabi) se mi, hreti se, skuti se; ich bekam Ekel davor, ugnjusilo, pristudilo, omerzilo, ogadilo se mi je, zoperno mi je; bis zum Ekel häßlich, ostuden, da bi človek bljeval; Ekel vor etwas erregen, pristuditi, ugnjusiti, priskutiti, ugaditi komu kaj; etwas zum Ekel anhören müssen, naslišati se, naveličati se, česa, da se že človeku gnjusi; sich bis zum Ekel anessen, prenajesti se; er ist mir ein Ekel, merzi me ta človek, zopern mi je.

Ekel, *adj.*, häckelig, wählerisch, zbirčen, zbiren, zbirljiv, kdor si zbira in ne jé rad vsega od kraja; das Gefühl vor dem Uebergeben, gnjus, stud; er hat Ekel, težko se mu dela, pljevi mu, vzdiguje se mu.

Ekelerregend, **Ekelhaft**, *adj.*, ostudin, gnjusin, merzek, hretljiv, zopern, merskoten, nagnjusin, gaden, ružen; ein ekelhafter Mensch, gnjusnik, gnjusnica, auch gnjusoba; ekelhaft machen, ugnjusiti, pristuditi, ogaditi.

Ekelhaftigkeit, die, ostudnost, gnjusnost, gadnost, zopernost.

Ekelig, s. Ekelhaft.

Ekeln, *v. n.* a. *v. i.* u. *r.*, dieß ekelt mich, mir ekelt davor, ich ekle mich davor, to se mi gnjusi, studi, hreti, gadi, to mi preseda, tega sim se naveličal, prestaja mi; deine Thorheit ekelt mich, tvoja nespametnost me merzi.

Ekelname, der, pritikljej, ime, ktero so komu zdeli, ktero mu dajejo; s. a. Spitzname.

Eklektiker, der, eklektikar, odbiravec.

Eklipse, die, merknjenje (nicht mraknjenje), solnca, in St. nach *M.* vjedeno solnce.

Eklipsiren, s. Verfinstern.

Ekliptik, die, eklipktika, (dozdevna) solnčna pot.

Ekloge, die, pastirska (pesem), ekloga.

Eckstase, s. Entzückung.

Elaborat, das, izdelek, sostavek.

Elasticität, die, vlačnost, odskočnost, auch skerčnost, skerčljivost (*Met.*), vlečljivost, nach den übrigen slav. Mundarten, prožnost, sprožnost, elastičnost.

Elastisch, *adj.*, vlačin, vlečljiv, odskočin, (sprožin, prožin), elastičin; nach *M.* iztegnot; elastisches Harz, vlačna smola; elastisches, biegsames Holz, ločan les.

Elbling, der, eine Art Weinstöcke, vermutlich belina od. zelenika.

Elbogen, der, lakat, laket (in allen slav. Mund.), gebräuchlicher komolec d. i. der Theil des Armes, von dessen mittlerem Gelenke bis zur Handwurzel.

Elbogenader, die, komolčna žila.

Elbogenbein, das, (kost) podkomolčnica, podlahtnica.

Elbogenhöhle, die, Achſe, pazha, pazduha.
Elbogennerve, der, komolčna čutnica.
Elbogenmuskel, der, komolčna miška.
Elbogenröhre, die, komolčna kost.
Elbogenwinkel, der, komolčni kot.
Electoralſchaf, das, plemenita ovca.
Elegant, *adj.*, ličin, lep, sprelep, berhek; elegant gekleidet, lično oblečen; die elegante Welt, gospoda, napraženi svet.
Elegant, der, ſ. Stutzer.
Eleganz, die, ličnost, napraženost, berhkost.
Elegie, die, elegija, žalostna pesem.
Elegiſch, *adj.*, elegijsk, žalostin, milotožeč.
Elektricität, die, električnost, elektrika; poſitive, stavna, *poln.* dodajna; negative, nach dem *Poln.* odjemna.
Elektricitätsleiter, der, vodilo elektrike.
Elektriſch, *adj.*, električen; elektriſche Materie, elektrika, nebeški ogenj.
Elektriſiren, *v. n.*, elektrizovati; ſ. a. Begeiſtern.
Elektriſirmaſchine, die, električni kolovrat, električna mašina.
Elektrochemiſch, *adj.*, elektrokemijsk.
Elektrophor, der, elektrofor.
Elektroſkop, der, elektroskop.
Element, das, Urſtoff, pervina; Lebensſtoff, živelj (*serb. poln.*), element; die Elemente einer Wiſſenſchaft, začetki, perve osnovne vodila, osnutek; das iſt ſein Element, to mu dopade čez vse.
Elementarbuch, das, začetne, početne bukve.
Elementarereigniß, das, natorni prigodek.
Elementariſch, *adj.*, početen, elementarsk, natoren.
Elementarkraft, die, natorna moč.
Elementarſchaden, der, uima, škoda po vremenu.
Elementarſchule, početna šola.
Elementarunfall, der, povremenska nesreča, natorska nesreča, nezgoda.
Elementarunterricht, der, početni nauk, poduk.
Elend, das, Elen, Elenthier, (Cervus alces), nach dem *Russ.* u. *Poln.* los, (severni jelen); (elen, jelen iſt ſelbſt *russ.-slav.* alſo *recte*, Jelenthier, los iſt etwa eine Species des ruſſiſchen jelene, — alſo severni jelen, los; *Pot.*); fremdes Elend, ptuje, pregnanstvo, ptujina; ſ. a. Exil; Unglück, Gebrechlichkeit, Bedrückung, Betrübniß, unangenehme Empfindung, reva, nadloga, nevolja, stiska, revščina, revšina; in übrigen ſlav. Mundarten, béda; d. i. Armuth, jedinščina, jedinšina (v. jad, jed?), siroščina, sirošina, revščina, revšina, uboštvo.
Elend, *adj.*, reven, nesrečen; krank, bolehen, betežen, bolan, tisav; ein blutarmer (elender) Menſch, revšče, revše, ubožec, siromak, ubog terpin; ſchlecht, hud, malovredin, nevreden; ein elender Kerl, malovredneż, zanikerneż, zanikarneż; ein elendes Haus, revna hiša, bajtura; in elenden Umſtänden, v revah in nadlogah; elend werden, obožati; wir wären elend, wenn —, reveži bi bili, če —; ein elender Anblick, žalostin pogled; ein elender Wein, slabo vino, vino za nič.
Elende, der, revež, uboga reva.
Elendiglich, *adv.*, revno, žalostno; er ſieht elendiglich aus, prav reven, slab je viditi.
Elendlaſt, die, velika nadloga.
Elendlos, *adj.*, brez reve in nadloge.
Elendshaut, die, losovina, losova koža.
Elendsleder, das, ſ. Elendshaut.
Elendvoll, *adj.*, prereven, poln rev in nadlog.
Elenkuh, die, losica.
Elenthier, ſ. Elend.
Elephant, der, slon (in allen ſlav. Mund.); aus einer Mücke einen Elephanten machen, iz komarja narediti konja, iz dlake gredo.
Elephanten-, in Zſtzg., slonov.
Elephantenartig, *adj.*, kakor slon, slonu podoben, slonast.
Elephantenlaus, die, epatika, malaški oreh.
Elephantenorden, der, slonov red.
Elephantenrüſſel, der, slonov rivec.
Elephantenzahn, der, slonov zob.
Elevation, ſ. Erhöhung.
Eleve, der, učenec, rejenec, vajenec, *serb.* pitomac, (pitomec).
Elevenprüfung, die, preskušnja za rejence.
Eleviren, ſ. Erhöhen; den Proteſt, ſ. Erheben.
Elf, ſ. Eilf.
Elfe, die, in der deutſchen Geiſterlehre, nach dem *Serb.* vila, vilin služabnik; im Meer, veščа, veša.
Elfenbein, das, slonova kost, slonokost, *serb.* a. belokost.
Elfenbeinen, **Elfenbeinern**, *adj.*, slonokoščen, slonokošen, slonokostin, iz slonove kosti; elfenbeinene Waaren, slonokoščenina, slonokošenina.
Elfenbeinkamm, der, slonokostni glavnik.
Elfenkönig, der, kralj vil, vilnih služabnic.
Elfenkönigin, die, kraljica vil.
Eliciren, ſ. Herauslocken.
Elidiren, *v. a.*, pogoltniti, izpahniti, zatopiti samoglasnico; ſ. a. Auslaſſen.
Eligiren, *v. a.*, izbrati, izvoliti.
Eliminiren, *v. a.*, izbrisati.
Elinsfeuer, das, ſ. Helenenfeuer.
Eliſion, die, zatop, pogolt, izpah, zamolk samoglasnice.
Elite, die, izbor, cvet, jedro; die Elite des Adels, naj višja gospôda, žlahnikov cvet.
Elixir, das, lek.
Elle, die, vatel, lakat; die ruſſiſche Elle, aršin; mit der Elle meſſen, na vatel, na lakat meriti; dieſe Leinwand mißt 9 Ellen, tega platna je 9 vatlov; nach der Elle, na vatel; (po tkavski méri ima lakat 3½ vatla); nach dem jetzigen Gebr. 3 lakti = 4½ vatla (*Pot.*).
Ellenbogen, der, ſ. Elbogen.

Ellenbreit, *adj.*, vatel širok, auch lakta širok.
Ellenhandel, der, prodaja na drobno, na vatle, po vatli.
Ellenmaß, das, vatliška, lakatna méra.
Ellenlang, *adj.*, vatel dolg, *fig.* zelo dolg, predolg.
Ellenreiter, der, vatlarček.
Ellenwaare, die, blago na drobno, na vatle prodajano.
Ellenweise, *adv.*, po vatlu, na vatle, na lakti, laktama.
Eller, die, s. Erle.
Ellipse, die, in der Grammatik, izpust, zamolk (čerk, besed); in der höhern Geometrie, jajnata čerta, elipsa, bočnica, pakrog.
Elliptisch, *adj.*, pakrožin, eliptičen.
Elocation, s. Vermiethung.
Elociren, s. Vermiethen; Kapitalien, s. Anlegen.
Eloge, s. Lobrede.
Elocution, die, izreka; s. Aussprache.
Eloquent, *adj.*, zgovorin, zgovorljiv; s. a. Beredt.
Eloquenz, die, zgovornost; s. a. Beredsamkeit.
Elritze, die, (Cyprinus phoxinus), mali klen.
Els, der, ein Fisch, (Clupea Alosa), čepa.
Elsen, die, Elsenbaum, der, (Prunus padus); Aalkirsche, čemž, čremsa, sramsa, in St. čremen; (Sorbus aucupana), jerebika, nach *V.* auch smerdelika.
Elster, die, (Corvus pica), sraka (in allen slav. Munda.)
Elster=, in Zštzg., sračji, sračni.
Elsterauge, das, s. Hühnerauge.
Elsterbaum, s. Erle.
Elsterentchen, das, (Mergus albelus), belič.
Elsterrabe, s. Buntspecht.
Elsterstaar, der, pisani škorec.
Elte, der, (Cyprinus Jeses), jez, zeleni klen.
Eltermutter, die, s. Aeltermutter.
Eltern, die, s. Aeltern.
Elucubration, die, učeno delo.
Eludiren, s. Ausweichen, Vereiteln.
Elusion, s. Vereitelung.
Elysium, das, raj, elizij, (nebesa po mislih starih Gerkov in Rimljanov).
Elysisch, *adj.*, rajsk, sprelep.
Email, das, posteklina†; s. a. Schmelz.
Emailleur, der, posteklinar†.
Emailliren, *v. a.*, postekliti, nach *V.* s topljenim delati; s. a. Schmelzen.
Emailmaler, der, malar v posteklino, topljenino.
Emanation, die, iztok, izhod iz česa; s. a. Ausfluß.
Emaniren, s. Ausfließen.
Emancipation, die, osvoboditev, osvobodba, oprostitev.
Emancipiren, *v. a.*, osvoboditi, osvobodovati; s. a. Entlassen.

Emballage, die, Packhülle, Packfutter, zavoj, zavojno platno, zavijalo, oblaga, obklada.
Emballiren, s. Einpacken.
Embargo, das, prepoved, zaderžba ladij; Embargo auf die Schiffe legen, ladije v prepoved deti, devati.
Embarquement, das, s. Einschiffung.
Embarquiren, s. Einschiffen.
Embarassiren, *v. a.*, zmesti; s. a. Verwirren.
Emberitz, der, s. Goldammer.
Emblem, das, ein Sinnbild, pomenek, pomemba, znamnje; die Devise, s. Devise.
Embrassade, die, s. Umarmung.
Embrassiren, *v. a.*, s. Umarmen, *milit.* vgnati med dva ognja.
Embryo, der, plod, zaplod, spočetek, zarodek (auch *poln.* u. *russ.*).
Embuscade, s. Hinterhalt.
Emendation, die, popravek, poprava; s. a. Berichtigung.
Emendiren, *v. a.*, popraviti, popravljati, poboljšati.
Emerirt, **Emeritirt**, *adj.*, odslužen, doslužen.
Emeritus, der, odsluženi, dosluženec.
Emersion, die, (astr.), pomol.
Emente, s. Meuterei, Aufstand.
Emigrant, der, Auswanderer, izselnik.
Emigration, die, Auswanderung, izselba, izselitev; *coll.* izselniki.
Emigriren, s. Auswandern.
Eminent, *adj.*, izverstin, višji; eminente Majorität, znamenita večina.
Eminenz, die, s. Vorzüglichkeit; Titel, etwa prezviśenost, visokost, eminencija; *russ.* vysokopreosvjaščenstvo.
Eminiren, *v. n.*, s. Hervorragen; sich hervorthun, obnesti, obnašati se, skazati se.
Emir, der, emir.
Emissär, der, poslanec; die Emissäre, razposlanci; s. a. Ausspäher.
Emission, die, s. Aussendung; Emission der Banknoten, izdajanje, izdaja bankovcov.
Emittiren, *v. a.*, s. Aussenden; Papiergeld, izdati, med ljudi dati, dajati.
Emmerling, der, (Emberiza), sternad; das Weibchen, sternadka.
Emmern, Ammern, die, *pl.*, perhavica, nach *V.* prahavka.
Emolument, das, korist, pridobitek, dohodek, prihodek, pripridek, pridobiček.
Emotion, s. Aufwallung.
Empfahen, s. Empfangen.
Empfahgeld, das, primščina, primšina, prijemščina, prijemšina.
Empfang, der, prejetje, prejem, sprejetba, dobitva, dobitje; in Empfang nehmen, prejeti, prejemati; übernehmen, prevzeti; annehmen, vzeti, jemati; der Empfang eines Ankommenden, Reisenden, sprejem, sprejetje; er hat mir den Empfang des Geldes bescheiniget, poterdil je, dal mi je poterdni list, da je prejel dnarje (od mene); Einnahme, dohodek, prejemek; nach Empfang

der Waare, dobivši, prejemši blago, ko prejmete, prejmem itd. blago; überall macht man Vorbereitungen zu seinem würdigen Empfange, povsod delajo priprave, se pripravljajo, kako bi ga spodobno sprejeli (*serb.* dočekali).

Empfangen, *v. a.*, prejeti (prejmem, zu untersch. von prijeti, primem), dobiti, dobivati; in andere Umstände kommen, (auch als *v. n.*), spočeti, spočenjati, auch znositi; einen freundlich, sprejeti, sprejemati; er hat seinen Lohn empfangen, dobil je plačilo; *fig.* prišel je vrag po svoje.

Empfänger, der, prejemnik, dobivec, prejemavec; **Empfängerin,** die, prejemnica, prejemavka, prejemačica.

Empfänglich, *adj.*, prejemljiv, navzetin, navzetljiv, občutljiv za —; er ist für ein gutes Wort empfänglich, prime (prijema) se ga lepa beseda; vom weiblichen Geschlechte, spočeten, nach *V.* u. *M.* spočel (viell. spočelen).

Empfänglichkeit, die, sprejetljivost, občutljivost, prejemljivost, navzetnost, spočetnost.

Empfangnehmung, die, prejema, prejemanje.

Empfängniß, die, spočetje, spočetev, spočenjanje; der Zustand, da jemand empfangen worden, spočetje. spočetost; unbefleckte Empfängniß der Mutter Gottes, brezmadežno spočetje Matere Božje, t. j. da je Mati Božja brez madeža izvirniga greha bila spočeta.

Empfängnißfähigkeit, die, nach *V.* spočelost.

Empfangsbestätigung, s. **Empfangsschein.**

Empfangsgedicht, die, (pesem) pozdravnica, sprimljavka.

Empfangsschein, der, prejemni list, poterdilo prejetja.

Empfangsposten, der, dohodni členek, postavek.

Empfangsrubrik, die, predelek, rubrika za prejemke.

Empfehl, der, priporočba, priporočenje, priporočanje, priporočilo.

Empfehlbar, *adj.*, priporočljiv, kar se more, kar se sme priporočiti.

Empfehlbrief, der, priporočno pismo, priporočilni list.

Empfehlen, *v. a.* u. *r.*, priporočiti, priporočati, priporočevati; sich dem göttlichen Schutze, prositi Boga za pomoč, izročiti se Božji pomoči; Abschied nehmen, posloviti, sloviti se, reči z Bogam; ich empfehle mich, z Bogam, srečno; sein Fleiß empfahl ihn überall, slednjimu je dopadel, se je prikupil, priljubil, ker je bil priden; ich empfehle mich Ihrer Gnade, sprejmite me v svojo milost; er läßt sich Ihnen empfehlen, priporoči se Vam, pozdravi Vas, priporoča se Vam, pozdravlja Vas; er ließ sich das empfohlen sein, vzel si je na misel, skerb je imel **zato**; man hat uns das Haus empfohlen, **hvalili** so nam to hišo.

Empfehlend, *adj.*, ein empfehlendes Gesicht, ljub, prijeten, prikupljiv obraz.

Empfehlenswerth, Empfehlenswürdig, *adj.*, priporočljiv, vreden priporočila, pohvale.

Empfehler, der, priporočnik, priporočevavec.

Empfehlerin, die, priporočnica.

Empfehlschreiben, das, s. **Empfehlbrief.**

Empfehlung, die, priporočba, priporočilo, priporočenje; das diente ihm zur Empfehlung, to ga priporoča, hvali, s tem se prilјubuje ljudem; richte meine Empfehlung aus, priporoči me, pozdravi ga (v mojem imenu).

Empfindbar, *adj.*, fähig empfunden zu werden, občutljiv, čutljiv.

Empfindbarkeit, die, občutljivost, čutljivost.

Empfindelei, die, nezmérna, smešna, prenapeta občutljivost, preobčutljivost, čutljarija, nach *M.* čutljivstvo.

Empfindeln, *v. n.*, preobčutljiv biti, nach *V.* čutljati, nach *M.* čutljiviti.

Empfinden, *v. a.*, občutiti, čutiti; wenn er Kälte empfindet, kadar začuti mraz; ich empfinde Kälte, mraz mi je, zebe me; Hunger empfinden, lačen biti; er empfindet einen heftigen Durst, hudo ga žeja, žeji; Freude, veselje občutiti, veseliti se; ich empfinde Schmerz in allen Gliedern, po vsih udih me boli (zaboleti, boleti); übel empfinden, za zlo vzeti, jemati, zamériti, zamérjati; er wird es noch einmal empfinden, to ga bode še enkrat bolelo, plačal mi jo bo, me bo; er empfand Angst, strah ga je obšel.

Empfinden, das, čutenje, občutek.

Empfindler, der, občutljivec; die, občutljivka.

Empfindlich, *adj.*, fähig, leicht zu empfinden, občutljiv, občutin; er ist sehr empfindlich, nagle jeze je, jihtav, zamérljiv, togoten, nagloserden, vtisljiv, vtisnjen; ein empfindlicher Schmerz, huda, skeleča bolečina; ein empfindlicher Schade, velika občutljiva škoda; empfindlich beleidigen, živo razžaliti koga; darüber ward er empfindlich, to ga je zbodlo, nad tem je zrastel, to je zameril.

Empfindlichkeit, die, občutnost, občutljivost, nagloserdnost, zamérljivost.

Empfindling, der, občutljivec.

Empfindniß, die, s. **Gefühl.**

Empfindsam, *adj.*, občutljiv, mehek, mehkužin, mehkoserčin.

Empfindsamkeit, die, občutljivost, mehkosercnost.

Empfindung, die, občut, občutek, občutljej. *coll.* občutje; er hat keine Empfindung mehr, ne čuti nič več.

Empfindungskraft, die, občutnost.

Empfindungslaut, der, s. **Interjection.**

Empfindungsleer, s. **Empfindungslos.**

Empfindungslos, *adj.*, brez občuta, brez občutkov, neobčutljiv; er ist empfindunglos, nič ne čuti, *fig.* nima serca.
Empfindungslosigkeit, die, nečutnost, brezčutnost, neobčutljivost.
Empfindungsnerven, die, čutnice (im engern Sinne).
Empfindungsschauer, der, groza, zamerza, mraz, (ki koga pri kakem občutku spreleti).
Empfindungsvermögen, s. Empfindungskraft.
Empfindungsvoll, *adj.*, ves občutljiv,
Empfindungswort, das. s. Interjection.
Empfindungtödtend, s. Betäubend.
Empfohlene, der, priporočenec.
Emphase, die, krepkost; s. a. Nachdruck.
Emphysem, das, (Luftgeschwulst), oteklina, nabuhlost po zasedenim zraku.
Emphatisch, *adj.*, krepak.
Emphyteusis x., s. Erbpacht.
Empirik, die, skušnja, skušava, znanost iz skušnje; erworbene, skušenost.
Empiriker, der, skuševavec, skušenec.
Empirisch, *adj.*, skuševaven.
Emplaciren, s. Anstellen.
Empor, *adv.* (nur in Verbindung mit Zeitwörtern), kviško, kviškama, nakviško, gor, vzgor, navzgor, vverh, višek, viškej, na višek, meistens jedoch mit z- oder richtiger (wie es im *Altsl.* und in einigen slovenisch. Gegenden noch vorkommt) mit vz- und dem betreffenden Zeitworte.
Emporarbeiten, *v. a.* u. *r.*, povzdigniti, vzdigniti koga, se, naprej priti, opomoči si.
Emporbäumen, *v. a.*, vzdigovati kviško, po konci; sich, *v. r.*, speti, (vspeti), spenjati se (kviško).
Emporblasen, *v. a*, kviško pihati.
Emporbleiben, *v. n.*, nicht untersinken, na verhu ostati, ostajati, *fig.* v časti ostati, ohraniti se (na visoki stopnji).
Emporblick, der, pogled na kviško.
Emporblicken, *v. n.*, pogledati, gledati kviško, oči povzdigniti.
Emporblühen, s. Aufblühen.
Emporbrausen, s. Aufbrausen.
Emporbringen, *v. a.*, na noge spraviti, spravljati, postaviti, povzdigniti, povzdigovati, povišati.
Empordampfen, *v. n.*, kaditi se, valiti se kviško.
Empordringen, *v. n.*, predreti, kviško siliti.
Empören, *v. a.*, vzdigniti, vzdigati; der Sturm empört die Wellen, vihar vzdiguje valove; äußerst unwillig machen, razserditi, raztogotiti, razjeziti, in Unterkr. u. *serb.* razsaditi, razljutiti; ganz empört, ves razkačen; ein Land, spuntati, k puntarii našuntati, šuntati, in Unterkr. a. pobuniti, buniti; sich empören, *v. r.*, vzdigniti, vzdigati se, spuntati, puntati se, vstati na koga; dawider empört sich die Vernunft, temu se upira, ustavlja um.
Empörend, *adj.*, puntarsk, *fig.* strašin, strahovit, grozovit, grozoviten, kar serce stresa in s studam napolnuje.
Empörer, der, puntar, šuntar.
Emporfahren, *v. n.*, kviško planiti, skočiti; s. a. Auffahren.
Emporflammen, *v. n.*, vsplameneti, švigniti kviško.
Emporfliegen, *v. n.*, vzleteti.
Emporgähren, *v. n.*, vzvreti.
Emporgehen, *v. n.*, kviško iti, vzdigniti se.
Emporhalten, *v. a.*, kviško deržati.
Emporheben, *v. a.*, povzdigniti, vzdvigniti, vzdigniti, vzigniti, povzdigati; *v. r.*, vzdigniti se, pokazati se.
Emporhelfen, *v. n.*, na noge, kviško pomoči, pomagati komu; s. a. Aushelfen.
Emporkeimen, *v. n.*, kviško pognati, *serb.* uzniknuti.
Emporklettern, Emporklimmen, *v. n.*, vsplezati, skopati se, spraviti se gor.
Emporkirche, die, kor, veršna cerkev.
Emporkommen, *v. n.*, kviško priti, prihajati, vzdigniti se, povišati se, opomoči si, naprej priti s svojimi rečmi, priti na visoko stopnjo, k časti, poveličati se.
Emporkömmling, der, (homo novus), povzdignjenec, povišanec, novinec v časti.
Emporkriechen, *v. n.*, zlesti nakviško.
Emporlodern, *v. n.*, planiti, švigniti, zaperpoleti kviško.
Emporraffen, s. Aufraffen.
Emporragen, *v. n.*, kviško moleti, šterleti, auch steržetati, daher storž (*Pot.*).
Emporranken, sich, *v. r.*, vzvijati se, kviško ovijati se.
Emporrichten, *v. a.*, vstromiti, 'stromiti; s. Aufrichten.
Emporringen, sich, *v. r.*, vspeti se, s silo, s trudam spraviti se na noge.
Emporrufen, *v. a.*, gori poklicati, klicati koga.
Emporschauen, *v. n.*, kviško, gor gledati.
Emporscheuer, die, nach *V.* petre, glajti*.
Emporschleudern, *v. a.*, vreči, zagnati, zalučati kviško.
Emporschmeicheln, sich, *v. r.*, s prilizovanjem na visoko priti.
Emporschweben, *v. n.*, vzdigniti se pod nebo, plavati v zraku.
Emporschwellen, *v. n.*, vshobotati (gor).
Emporschwingen, sich, *v. r.*, kviško se zagnati, vzdigniti se, vzleteti; s. a. Emporkommen.
Emporsehen, s. Emporblicken.
Emporspringen, *v. n.*, poskočiti, planiti kviško.
Emporstarren, *v. n.*, kviško stermeti, šterleti; das Haar starrt ihm empor, ščetini, šetini se.
Emporstehen, *v. n.*, kviško stati; der Indian, der Pfau macht die Federn emporstehen, pav se repenči; (daher figürl. ich mache mich groß, zeige meinen Unwillen udgl., repenčim

se); das Haar emporstehen machen, besonders bei Thieren, naščetiniti se, našetiniti se, ščetiniti se, šetiniti se.

Emporsteigen, *v. n.*, vzdigovati se, kviško stopiti, stopati.

Emporstellen, *v. a.*, kviško postaviti, postavljati.

Emporsträuben, *v. a.*, naježiti; s. a. **Emporstehen** (machen).

Emporstreben, *v. n.*, poganjati se za visoko čast, težiti na visoko.

Emporstrecken, *v. a.*, kviško stegniti.

Emporthürmen, *v. a.*, s. **Aufthürmen**, *v. n.*, kipeti kviško.

Emportragen, *v. a.*, kviško nesti, nositi, vznesti, vznašati.

Emportreiben, s. **Sublimiren.**

Emportreten, *v. n.*. gori stopiti, stopati; s. a. **Auftreten.**

Empörung, die, s. **Aufstand, Aufruhr**; das Verbrechen der Empörung, (*mil.*), hudodelstvo puntarije.

Empörungsgeist, der, puntarstvo, duh puntarije.

Emporwachsen, *v. n.*, vzrasti, vzraščati, vzrašati, kviško rasti.

Emporwallen, *v. n.*, kviško kipeti, valiti se.

Emporwerfen, *v. a.*, kviško vreči, zagnati.

Emporwiehern, *v. n.*, zarezgetati.

Emporwollen, *v. n.*, kviško hoteti.

Emporwuchern, *v. n.*, vzhobotati, kviško hobotati, gnati.

Emporwühlen, *v. a.*. vzriti.

Emporziehen, *v. a.*, vzvleči, vzvlačiti.

Emsig, *adj.*, maren, marljiv, podvizen, priden, delaven.

Emsigkeit, die, marnost, marljivost, pridnost, delavnost, podviz, *serb.* radinost, nach dem *Russ.* a. trudoljubnost.

Emulation, s. **Wetteifer.**

Emuliren, s. **Nacheifern.**

Enallage, die, premena besed.

Enchantiren, s. **Bezaubern.**

En chef, Befehlshaber en chef, najviši poveljnik.

Enchiridion, s. **Handbuch.**

Enclave, s. **Binnenland**, dežela v sredi tujih dežel ležeča in ž njimi obdana.

Encouragiren, s. **Ermuthigen.**

Encyklopädie, die, kratki obseg ali jedro kaciga znanstva, enciklopedija.

Encyklopädisch, *adj.*, poveršin, počezin, vseučin.

End-, in Zstzg., končni, dokončni, zadnji.

Endabsicht, die, poglavitni ali zadnji namen, končni namér ali namen, glavni cilj.

Endausweis, der, končni skaz od. razkaz.

Endbescheid, der, zadnji, končni odlok.

Endbeschluß, der, zadnji, končni sklep.

Endbrett, das, an einer Kiste, uff., končnica, skončnica; s. a. **Schwarte.**

Endbuchstabe, der, poslednja čerka.

Ende, das, konec, kraj; das Ende der Bank, konec, auch kraj klopi; von einem Ende bis zum andern, od kraja do konca, od konca do konca, od konca do kraja, od kraja do kraja; das letzte, das allerletzte Stück uff., nach *V.* posledek; Ausgang, izid; das wird kein gutes Ende nehmen, ne bo dobra; was wird das für ein Ende nehmen, kako se bo koli to izšlo; am äußersten Ende, na skrajnem koncu, *serb.* na kraj kraja; etwas beim rechten Ende angreifen, poprijeti se česa prav, kakor gre, na pravem koncu; ans Ende der Welt, na kraj sveta; das Ende der Welt, konec sveta, *serb.* a. sver šetak; von allen Ecken und Enden, od vsakod, od vsih strani; sie zündeten die Stadt an drei Enden an, s treh strani so zapalili mesto; der am Ende eines Dorfes, einer Stadt befindliche Hausbesitzer, nach *V.* skončar; am Ende des Ackers, konec od. kraj njive; ein Ende, Endchen Licht, konec, konček, krajček sveče; ein Endchen Brot, merva, kosček kruha; zu Ende bringen, dognati, doganjati, doveršiti, dokončati, dogotoviti; zu Ende gehen, doiti, dohajati, nestajati, na malo, na pičlo iti, hoditi, začeti primanjkovati; Ende nehmen, poginiti, poginjati, končati, končevati se, konec imeti, vzeti, jemati, konec biti česa, ob kaj biti; die Predigt ist zu Ende, pridiga je minula, (se) nehala; am Ende des Dorfes, konec vasi; das Ende des Jahres, konec leta; des Lebens Ende, smert; du wirst ihm nicht zu Ende kommen, nič ne opraviš ž njim; es will kein Ende nehmen, neče nehati, jenjati, neče ga biti konca; am Ende bleibt es noch beim alten, na zadnje ostane pri starem; die Freude hat ein Ende, veselje je šlo, je zginilo; Ende gut alles gut, konec delo hvali; zu Ende, pri koncu, pri kraji; zu was für einem Ende? zu dem Ende, čemu? oder k čemu? za to, s takim namenam; zakaj? v ta konec; die Soldaten nehmen kein Ende, vojakov ni konca ne kraja; zu diesem Ende, v ta namen; bis an sein letztes Ende, do poslednje ure, do smerti; zu Ende lesen, dobrati, izbrati; Enden, Seitenzweige des Weinstockes, berači; das Ende am Hirschgeweihe, parožič, rožič; Zacken des Hirschgeweihes, razrastki, parog; zu Ende führen, eine Arbeit, dodelati kaj; zu Ende kommen mit Bauen, Säen, Dreschen, dozidati, dosejati, domlatiti, uff. durch do- u. das betreffende Zeitwort.

Endelhocke, die, nach *V.* pol stavka (*indecl.*).

Endeln, *v. a.*, čez perst šivati.

Endemie, die, Ortsseuche, domača, krajna kuga.

Endemisch, *adj.*, mesten, krajin; s. a. **Oertlich, Einheimisch.**

Enden, Endigen, *v. n.*, ein Ende nehmen, končati se, iziti se, konec imeti, vzeti; wie wird das enden, kako (se) bo to izšlo, kakšen bo tega konec; hiemit endete er, to reče ter umolkne, s temi besedami je jenjal, umolknil, utihnil, s temi besedami je sklenil, končal; sich enden, *v. r.*, konec imeti, ko-

nec imam, končati se, konec biti česa; *v. a.*, dokončati, dokonati, konec storiti čemu; die Dauben enden, (bei den Böttchern), doge obrezati, obrezovati, podelati; sein Leben enden, življenje skleniti, preseliti se v večnost, umreti.
Endentscheidung, die, končna razsodba.
Ender, der, jelen parožnjak†.
Endesgefertigt, *adj.*, niže podpisan, zdolej podpisan.
Endfall, s. Endung.
Endglied, das, zadnji člen.
Endgültig, *adj.*, do dobriga, končno veljaven.
Endig, *adv.*, zwei-, vier-, sechsendig, z dvema, štirimi, s šestimi odrasliki.
Endigen, s. Enden; viel anfangen u. nichts endigen, mnogo objemati, malo objeti.
Endigung, die, končanje, dokončevanje, konec, doveršitev, doveršba.
Endivie, die, rezva (in St.).
Endkürzung, die, prikrata besede.
Endlaut, s. Auslaut.
Endlich, *adv.*, am Ende, zum Beschluße, zadnjič, naposled, slednjič, poslednjič, naposlednjič, na koncu, skonca; nach geraumer Zeit kommst du endlich, prišel si vender enkrat; bloße Partikel, vsaj, saj, vsej, sej; ich kann endlich auch lesen, vsaj vender tudi jaz znam brati; *adj.*, končen, dokončen, zadenj, posledenj; unser Leben ist endlich, našiga življenja bo konec; ein endliches Wesen, minljivo bitje, ki ima začetek in konec, časen, končljiv; die endliche Entscheidung belehrte uns, razsodba, ki je na zadnje enkrat prišla na dan, nam je povedala; s. a. Sterblich.
Endliche, der, der Sterbliche, umerjoč, umerljiv, nach dem *Russ.* smerten.
Endlichkeit, die, končnost, časnost, minljivost, končljivost.
Endling, der, končnica.
Endlos, *adj.*, neskončen, brezkončen, večen, neizmeren, brezkrajin.
Endlosigkeit, die, neskončnost, brezkončnost, večnost, vekovitost, neizmérnost.
Endniß, s. Endung.
Endossiren, s. Indossiren.
Endreim, der, rima končnica (na koncu verste).
Endring, der, krajni klep.
Endschaft, die, konec; die Endschaft erreichen, konec doseči, dosegati, dokončati, dokončan biti, konec biti kake stvari.
Endspruch, der, končni izrek, razsodek.
Endsylbe, die, končni, zadnji slog, slog končnik.
Endtag, der, poslednji dan, sodnji dan.
Endtheil, der, Endstück, das, entweder končnik od. končnica, je nachdem das betreffende Bestimmungswort männlich oder weiblich ist, z. B. das Endbrett, končnica, (oder auch bloß konec).
Endung, die, in der Gram. sklon, (nach der mechanischen Uebersetzung. aus dem Lat.) padež; konec, končnica, kraj, krajic.
Endursache, die, končni, poslednji vzrok.
Endurtheil, das, končna sodba, okončevavna sodba.
Endwort, das, poslednja beseda, zadnja beseda.
Endzeile, die, poslednja versta, zadnja versta, naj nižji versta.
Endziel, das, s. Endzweck.
Endzweck, der, poglavitna ali zadnja namemba, zadnji cilj in konec, poslednji konec, auch bloß namen, namenek, cilj in konec.
En detail, s. Detail.
Endivie, die, zimska solata, endivija.
Energie, die, serčnost, krepkost, moč, nach *V.* vajk (?).
Energisch, *adj.*, serčin, krepek, terden; auch s pridam (kaj početi) *Pot.*
Enervation, s. Entnervung.
Enerviren, s. Entnerven.
Enfiliren, s. Einfädeln, Verwickeln, Bestreichen (mit Geschütz).
Engagement, das, Verbindlichkeit, zaveza, najetje, vzetje v službo, vdinjanje* služba.
Engagiren, *v. a.* u. *r.*, zavezati, zavezovati se, obljubiti, v službo stopiti, vdinjati*, najeti, najemati, iti v vojake; ich bin schon engagirt, sim že obljubljen, zavezan.
Engbäuchig, *adj.*, tenciga trebuha, nach *V.* strunast; engbäuchiges Pferd, strunast konj, slokast konj.
Engbeinig, *adj.*, stisnjen, ozkonog, ozkih, stisnjenih nog.
Engbrüstig, *adj.*, tesnopersin, ozkih pers, *med.* nadušljiv, sipljiv, nach *V.* zavpušin; er ist engbrüstig, sapo mu zapira, težko diha, sope; s. a. Engherzig.
Engbrüstigkeit, die, naduha, nadušljivost, sipljivost, nach *V.* zavpuha; *fig.* Furchtsamkeit, s. Engherzigkeit.
Enge, *adj.*, tesen, ozek (*altsl.* ǫz'k); ein enger Weg, Paß, ozki pot, klanec, *serb.* tesnac; s. a. Engpaß; enge Haft, tesni zapor; enge Kleidung, tesna obleka; eng machen, poožiti, ožiti, stesniti, stisniti, stiskati; eng werden, poožiti se, ožiti se, stisniti se, stiskati se, otesneti; dicht, beisammen, ozek, stisnjen, gost; der engere Ausschuß, manjši odbor; im engeren, im engsten Sinne des Wortes, v tesnejšim, ožjim, najožjim pomenu besede; es wird mir eng ums Herz, nekaj mi stiska serce, tišči, tiši me na sercu; enge schreiben, drobno, tesno pisati; enger Kamm, gost glavnik.
Enge, die, die enge Beschaffenheit, tesnoba, tesnost, ozkost; ein enger Ort, tesnota, ožina, vožina, klanec, soteska; in die Enge bringen, stisniti, stiskati kaj; in die Enge treiben, v stisko, v zadrego, v kozji rog, na tesno pripraviti.
Engel, der, angel, angelc, dobri duh Božji.
Engelart, die, versta angelov.
Engelbett, das, postelja z nebam.
Engelbrot, das, angelski kruh, angelska jed, nebeška mana.

Engelchen, das, angelček.
Engelgestalt, die, angelska podoba.
Engelgleich, *adj.*, kakor angel, angelu podoben, angelsk.
Engelgut, *adj.*, dober kakor angel.
Engelkopf, der, angelova, angelska glava.
Engelrein, *adj.*, čist kakor angel.
Engelreinheit, die, angelska čistost.
Engelroche, der, (Seefisch), raza.
Engelroth, das, rudeča zemlja.
Engelschaar, die, truma angelov.
Engelschön, *adj.*, lep kakor angel, angelske lepote.
Engelspeise, f. Engelbrot.
Engelsantlitz, das, angelsko lice.
Engelsgeduld, die, er hat eine Engelsgeduld, terpi, je poterpežljiv, kakor angel.
Engelsgüte, die, angelska dobrota.
Engelsmiene, die, angelski pogled.
Engelsstimme, die, angelov, angelski glas.
Engelsüß, das, sladke koreninice, šentjanževo korenje.
Engelwurz, die, angelika.
Engen, *v. a.*, stisniti, stiskati, zóžiti, óžiti; die Schuhe engen mich, čevlji me tišče, tiše; *v. r.*, stesniti se, uskočiti se, stisniti, stiskati se.
Engerling, der, Enderling, ogric, (ogrec, *gen.* ogerca), *serb.* ugar; zakožni červ, ogričasta glista pri konjih, červ; ein mit Engerlingen behafteter Ochs, ogričav vol.
Engern, f. Engen.
Engflügler, der, ozkokrilec†.
Enghalsig, *adj.*, tankovraten, tenkiga gerla.
Engherzig, *adj.*, ozkoseröen, maloseröen, malodušin, boječ.
Engherzigkeit, die, ozkoserčnost, malodušnost, maloserčnost, strašljivost.
Engländern, *v. a.*, ein Pferd, f. Abstutzen.
Englisch, *adj.*, von England, anglešk; englische Krankheit, Rachitis, krivice, kolenéti *pl.*, (beide im Volke), nach *V.* pertij, pertija, mehki členi; von Engel, angelsk; englischer Gruß, angelsko, angelovo češčenje, češenje, pozdravljenje, Zdrava Marija; englisirtes Pferd, mit gestumpftem Schweife, kebec, auch kusec, kusast, kebast konj.
Englischbraten, der, angleška pečenka.
Englischleder, das, angleško usnje.
Englischleinwand, die, angleško platno.
Engmäuler, der, ozkoustec.
Engpaß, der, soteska, klanec, tesnina.
Engroist, f. Großhändler.
Engsichtig, f. Kurzsichtig.
Engsüchtig, f. Engherzig.
Enke, der, mali hlapec; die Gabel am Pfluge, ročice, *pl.*
Enkel, der, des Kindes Kind, vnuk (*altsl.* u. *russ.* wie auch *poln.* vnuk); *dim.* vnuček, vnučič, verächtl. vnuče, nach *M.* vnučat; f. a. Nachkommen; Enkel am Fuße, f. Ankel, Knöchel.
Enkelin, die, vnuka, nuka, (*altsl.* vnuka, unuka), *russ.* u. *poln.* vnučka).
Enkelkind, das, vnukov otrok; f. die Fortf.
Enkelsohn, der, vnučič, prevnuk (vnukov sin).
Enkeltochter, die, vnučica, prevnuka (vnukova hči).
Enkelwelt, f. Nachwelt.
Enkelzeit, f. Zukunft.
Enneagon, das, devetoogelnik.
Ennuyant, *adj.*, dolgočasen; f. a. Langweilig.
Ennuyiren, f. Langweilen.
Enorm, *adj.*, neizrečen, neizmeren, silen, strašno velik, debel uff., velik velik, *poln.* ogromny.
Enragiren, *v. a.*, razkačiti, razpariti.
Enragirt, f. Wüthend.
Enrolliren, *v. a.*, u. *r.*, nabirati. zapisati, zapisovati koga, se.
Enrollirte, der, vpisanec, zapisanec.
Ensbaum, der, šilje, šil.
Ensamble, das, ein Ganzes, celotina, vkupnost.
Ent, eine untrennbare Vorsetzsylbe der Zeitwörter, bedeutend eine Bewegung von einem Orte, eine Beraubung, zuweilen auch einen Ursprung oder Anfang, wird im Slovenischen mit den Vorsetzsylben u-, raz- od. s-, auch iz- od. od-, dann iz-, za- gegeben.
Entächten, *v. a.*, aus der Acht befreien, preklicanja, pregnanstva rešiti, oprostiti.
Entadeln, *v. a.*, vzeti, jemati žlahtnost, plemenstvo, razžlahtniti, *fig.* sramotiti, onečastiti, nečast, sramoto delati, ponižati, poniževati.
Entädern, *v. a.*, izvleči žile, izžiliti.
Entamiren, f. Einschneiden, Beginnen.
Entamten, *v. a.*, iz službe deti, djati, devati, odstaviti, odstavljati.
Entankern, *v. a.*, mačka ali sidro odtergati, preč vzeti, jemati, razsidrati.
Entarten, f. Ausarten.
Entartung, f. Ausartung.
Entasten, *v. a.*, oklestiti, obsekati drevo.
Entathmen, *v. a.*, Einen, zadušiti koga, sapo, dušo vzeti mu.
Entäußern, *v. a.*, oprostiti, oteti, rešiti koga česa; sich entäußern, *v. r.*, vanati ob. anati, tvegati se česa, odreči se, znebiti se česa, popustiti, popuščati, popušati kaj, od sebe dati, oddati.
Entäußerung, die, znebitev, oddaja, popust.
Entballen, *v. a.*, izložiti, izlagati, iztovoriti, raztovoriti.
Entbangen, *v. a.*, iz težave, skerbi rešiti.
Entbahnen, f. Verbannen, Abschaffen.
Entbeben, *v. n.*, izderhtati, iztrepetati iz —, derhteč izvirati, izhajati iz česa.
Entbehren, *v. a.*, den Mangel leicht ertragen, entrathen können, uterpeti, terpeti, prebiti brez česa, shajati, prestati brez česa; Mangel an etwas haben, ne imeti česa, biti brez česa, potrebo imeti; er entbehrt der nöthigen Bücher, nima potrebnih bukev, manjka mu potrebnih bukev, brez potrebnih bukev je; der Nahrung, auch stradati,

gabati, lakoto ali glad terpeti; vermissen, pogrešiti, pogrešati; das entbehre ich leicht, jenes schwer, to lahko pogrešam, uno težko, brez tega sim lahko, brez uniga težko, tega mi ravno ni potreba, to lahko pozabim; gib, so viel du entbehren kannst, daj, kolikor terpiš (auch uterpiš).

Entbehrlich, *adj.*, nepotreben, pogrešljiv, uterpljiv, brezpotreben; das ist entbehrlich, brez tega moremo biti, brez tega smo lahko, lahko shajamo.

Entbehrlichkeit, die, nepotrebnost, pogrešljivost, uterpljivost, brezpotrebnost; entbehrliche Sachen, nepotrebnosti (*plur.*).

Entbehrung, die, potreba, pogrešba, pomanjkanje; an Entbehrungen gewohnt, vajen, pomanjkanje terpeti, vajen na potrebo, stradanja vajen; am empfindlichsten war für ihn die Entbehrung des Weines, to mu je bilo naj teže, naj huje, da ni imel vina, da je bil brez vina.

Entbieten, *v. a.*, vermelden, bekannt machen, poročiti od. sporočiti, sporočati, sporočevati, na znanje dati, dajati, povedati; jemanden zu sich entbieten, poslati po koga, k sebi poklicati, klicati koga, reči, veleti komu, naj pride prednj; ukazati komu priti; einen Gruß entbieten, pozdraviti, pozdravljati koga (po kom); sich entbieten, als *v. r.*, s. **Anbieten, sich**.

Entbietung, die, poročilo; eines Grußes, pozdrav.

Entbinden, *v. a.*, odvezati, odvezovati, razvezovati, odrešiti, rešiti, razrešiti, oprostiti, osvoboditi; er ist seiner Pflicht entbunden, odvezan, oprosten, oproščen, prost je svoje dolžnosti, dolžnost ga več ne veže; aller Noth entbunden, prost vsake sile in nadloge, brez skerbi in reve; eine Garbe, razvezati, razvezovati; eine Gebärende als Geburtshelferin, babiti, porodničariti, nach *V.* porodničevati; von einem Sohne entbunden werden, poroditi, roditi, poviti, (auch *poln.* obwohl eigentlich einwindeln) otroka, razločiti se, *serb.* a. razstati se, oprostiti se, (razrešiti se) z detetam; die Entbundene, otročnica, porodnica.

Entbindlich, *adj.*, odvezljiv, oprostljiv.

Entbindung, die, porod, povitev, porojaj; sie bereitet sich zu einer Entbindung, na porod ji gre, pripravlja se v otročjo posteljo; Losbindung, odveza, razveza, oprost.

Entbindungsanstalt, die, porodivnica.

Entbindungskunst, die, porodničarstvo, babištvo, šegarstvo.

Entbindungsschein, der, odvezni list.

Entbindungsstuhl, der, porodniški stol.

Entbindungsurtheil, das, odvezna, oprostna sodba.

Entbindungswerkzeug, das, porodno, porodničarsko orodje.

Entbindungswissenschaft, die, porodoznanstvo; s. a. **Entbindungskunst**.

Entblasen, *v. a.*, odpihniti, odpihovati.

Entblättern, *v. a.*, pérje, listje osmukati, osmukavati, osmerčati, obrati, obirati, *fig.* oskruniti; *v. r.*, osuti se, obleteti, obletovati se.

Entblättern, das, listopad, obletavanje dreves v jeseni.

Entblecken, s. **Entblößen**.

Entblitzen, *v. n.*, bliskniti iz —, od —, po bliskovo šiniti, švigniti iz —,

Entblöden, sich (nicht), *v. r.*, ne bati se, ne ustrašiti se, derzniti —, ne biti sram, kaj reči, ali storiti, ni ga bilo sram, ni se bal reči, prederznil se je reči.

Entblößen, *v. a.*, okriti, razkriti, razkrivati; das Haupt, odkriti, odkrivati se, vzeti kapo ali klobuk z glave, razoglaviti; den Körper entblößen, z. B. während des Schlafes, razodeti, razodevati se, odkriti se; (gegen die Scham), razgaliti, razgaljati se, und in diesem Sinne, der, die Entblößte, razgaljenec, razgaljenka; nach *V.* (a. *poln.* u. *russ.*) obnažiti; einen Gang im Bergbaue, odkopati poveršnino (perst); eine Festung entblößen, vzeti vojake iz terdnjave, opustiti jo; berauben, ogoliti, oguliti, nach *M.* (a. *serb.*) ogolazniti; den Degen, meč izdreti, izdirati, meč potegniti, potegovati iz nožnice, *russ.* u. *böhm.* obnažit; entblößter Degen; nag, gol meč; *v. r.*, sich entblößen, sleči, slačiti se, razgaliti se, razodeti se; entblößet sein, biti brez česa; sich vom Gelde entblößen, sprazniti se, imeti prazno mošnjo, mošnjo posušiti, na suhem biti, veter dati dvajseticam, ob plenk in cvenk priti, biti.

Entblößt, *adj.*, gol, nag; entblößten Hauptes, odkrit, gologlav, razoglav; aller Güter entblößt, brez vsega premoženja, gol in suh.

Entblößung, die, razkritje, odkritje, odkrivanje, razodetje, razgaljenje, slačenje, opust.

Entblühen, s. **Erblühen**, **Verblühen**.

Entbluten, *v. a.*, kri vzeti, jemati, iztočiti komu.

Entblüten, *v. a.*, vzeti, stresti, sklestiti cvetje.

Entborgen, *v. a.*, na upanje vzeti, jemati; s. **Entlehnen**.

Entbrauchen, s. **Verbrauchen**.

Entbrausen, *v. n.*, zašumeti, zahrumeti iz-, od-, zmed itd., šumé, hrumé odskočiti iz —.

Entbrechen, sich, *v. r.*, (a. *v. n.*), odtergati se, odtergovati se, odtegniti se; sich des Gehorsams entbrechen, odtegniti se pokorščini, pokoršini, odpovedati, odpovedovati se pokornosti; sich enthalten, zderžati, zderževati se.

Entbrennen, *v. n.*, vžgati, vžigati se, vneti, vnemati se (*cfr. altsl.* v'žagati, v'žigati v'netiti), vpaliti se, razpaliti se; für eine Sache entbrannt sein, za kaj živeti, goreti, goreč, vnet biti; er entbrannte vor Zorn, jeza ga zlomi, zgrabi, prime, zagori po njem od jeze, razserdi se; *v. a.*, razvneti, raznetiti, razpaliti.

Entbrennung, die, vžig, vžiganje, vnem, vnemanje, vnetje.

Entbrüdern, *v. a.*, razbratiti, razbratvati; entbrüdert, nebrat, brez bratovske ljubezni.

Entbrunsten, *v. n.*, vneti, vnemati, vžgati, vžigati; s. a. **Entbrennen.**

Entbürden, *v. a.*, einer Last entbürden, razpertiti od. razpertati, odpertiti, rešiti bremena, teže, butare, odvzeti, sneti, zdeti butaro, nach dem *Altsl.* razbremeniti; ein Pferd, raztovoriti, nach *V.* odtežati koga.

Entchen, das, račica.

Entdachen, *v. a.*, ein Haus, razkriti, razkrivati hišo, odkriti, odkrivati, streho preč vzeti, jemati, podreti.

Entdampfen, *v. n.*, izkaditi, izkajati se, izhlapeti, izvešiti se.

Entdärmen, *v. a.*, vzeti, jemati drob, čeva.

Entdeckeln, *v. a.*, pokrovko odvzeti, odkriti, odkrivati (n. p. lonec).

Entdecken, *v. a.*, ein Haus, des Daches berauben, s. **Entdachen;** einer weichen Decke, aus Zeug, Leinwand, Tuch, berauben, odgerniti, odgrinjati; den Körper, razodeti, razodevati, razkriti; ein umgefallenes Vieh, odreti, odirati, obeliti; s. a. **Abdecken;** *fig.* von dem Sinne des Gesichtes, zagledati, viditi, zazreti; bemerken, zapaziti; Länder entdecken, najti, nahajati; Verbrecher, Verschwörer, zapaziti, zapazovati, razodeti; ein Verbrechen wurde entdeckt, hudodelstvo je prišlo na dan; verrathen, izdati, ovaditi, naznaniti; sein Herz entdecken, razodeti komu svoje serce; eine geheime, verborgene Sache, odkriti, odkrivati, razodeti, razodevati, izročiti; *v. r.*, razodeti se, odkriti se, pokazati se.

Entdecker, der, najdec, razodevavec, ovadnik, naznanivec.

Entdeckung, die, najdba, nahajanje, odkritje, razodenje, razodetje, ovada; eine Entdeckung machen, zapaziti, zapazovati, najti, nahajati.

Entdeckungsreise, die, iskavno popotvanje, iziskovanje, popotvanje z namenam, kako deželo najti.

Entdrängen, *v. a.*, s. **Auspressen;** *v. r.*, izviti se komu.

Entdrehen, *v. a.* u. *r.*, izviti komu kaj, se.

Entdringen, *v. n.*, udreti se, udirati se, uliti se, ulivati se.

Entduften, *v. n.*, puhteti iz česa, zapuhteti iz —.

Entdunsten, *v. n.*, izhlapeti, hlapeti iz —; in Unterkr. izpašiti se.

Entdünsten, *v. a.*, očistiti, očiščati, očišati (n. p. zrak slabih soparov).

Ente, die, raca, (*altsl.* u. *serb.* patka, *russ.* utka, *poln.* kaczka).

Entehren, *v. a.*, onečastiti, ponečastiti, ponečastovati, znečastiti osramotiti, sramotiti, ob čast pripraviti, nečast storiti, delati, čast, poštenje vzeti, jemati; schänden, oskruniti, onečastiti; *v. r.*, sich entehren, očerniti se, ogerditi se, osramotiti se, priti ob čast in poštenje.

Entehrend, *adj.*, sramoten, nepošten, sramotiven, skrunljiv.

Entehrer, der, onečastnik, sramotivec, oskrunjavec.

Entehrte, der, brezčastnik; die, oskrunjenka.

Entehrung, die, sramotenje, oskrumba.

Enteignen, *v. a.*, razsvojiti, razlastiti; *v. r.*, s. **Entäußern,** sich.

Enteilen, *v. n.*, odhiteti, odbežati, leteti; der Gefahr enteilen, uiti, uhajati nevarnosti; die Zeit enteilt, čas hiti.

Enteinen, *v. a.*, razdvojiti, razbratiti, *serb.* zavidati; s. **Entzweien.**

Enteisen, *v. a.*, odbiti, odtolči led (s česa).

Enten=, in Zstzg., račji.

Entenadler, der, (Falco naevius), (jastrob) račar, mali sivi orel.

Entenartig, *adj.*, gehen, einen entenartigen Gang haben, nach *V.* racati.

Entenbeize, die, račji lov s sokolam; s. **Beize.**

Entenbrut, die, račja mladina, račice, račeta.

Entenei, das, račje jajce.

Entenfang, der, račji lov.

Entenfänger, der, račji lovec.

Entenflug, der, račje jato, truma.

Entenhabicht, der, s. **Entenadler.**

Entenhund, der, pes racar.

Entenpfuhl, der, račnica, račišče†, račiše.

Entenrothkelchen, das, jesenska raca.

Entenruf, der, račje vabljenje, račji klic.

Entenstall, der, račjak, račnik, račji hlev.

Entenstößler, s. **Entenadler.**

Enter, s. **Enterich.**

Enterbeil, das, ein Beil, dessen man sich beim Entern der Schiffe bedient, ladijarska sekira.

Enterben, *v. a.*, razdedinititi†, izdedinititi†, odvreči, zavreči, od dedine izločiti, izkleniti, ne zapustiti nič.

Enterbung, die, razedinjenje, zaverženje.

Enterbungsursache, die, vzrok, koga izdediniti, odvreči.

Enterhaken, der, ladijarski cempin, pik, brodarska kopika, nach *V.* maček.

Enterich, der, racman, nach *M.* račnik, recak, nach *Zalok.* racun, *böhm.* kačer.

Entern, *v. a.*, sovražno ladijo s kljukami na se potegniti, potegovati in vzeti, nach *V.* z mačkam pritegniti, pritegovati.

Enterographie, die, drobopisje, droboznanstvo.

Entfädeln, *v. a.*, iznititi, nit potegniti iz šivanke; die Nadel hat sich entfädelt, konec se je izdjal.

Entfahren, *v. a.*, uiti, uhajati, izmuzniti, izmuzovati se, izmakniti, izmikati se; die Axt entfuhr dem Stiele, sekira je odletela od toporišča, toporiša, se je zmuznila s toporišča, toporiša, izsadila se je; das Wort ist ihm entfahren, beseda mu je ušla, zareklo se mu je; ein Seufzer entfuhr ihm, zdihnil je.

Entfallen, *v. n.*, der Hand entfallen, pasti z roke, auch izpasti, odpasti, odpadati, padati iz —, z —; es entfiel ihm ein Wort,

f. **Entfahren**; dieser Grund ist jetzt entfallen, ta vzrok je zdaj nehal, tega vzroka zdaj več ni; die auf ihn entfallende Summe, znesek, ki pride na-nj; der Name ist mir entfallen, ime sim pozabil, (ime mi je ušlo iz glave, iz pameti); von Muth, Herz, Zuversicht, upasti, upadati, serce je zgubil, sercnost ga je zapustila; eine Thräne entfiel seinem Auge, solza se mu je uternila, pocedila z očesa.

Entfalten, *v. a.*, razvihati, razvihavati —, gube razpustiti, razpuščati, razpušati, gube razviti, razvijati; der Feind entfaltete eine bedeutende Macht, sovražnik je pokazal, v boj pripeljal, postavil veliko moč; von Blüthen, razcvesti, razcvetati se, razpočiti, razpokati se, nach *Jarn.* razprasniti se; von Hülsen (von überreifen Hülsenfrüchten), razprezati, sprezati, prezati se; die Stirne entfalten, čelo razjasniti, razvedriti; das Herz entfalten, serce odkriti, odkrivati, razodeti, razodevati; sich entfalten, *v. r.*, razviti, razvijati se, odkriti se, razodeti se, pokazati, pokazovati se.

Entfaltung, die, razvihanje, razvitje, razvoj, razcvet, razpok, *fig.* dopolnovanje, nadopolnovanje, doverševanje, rast.

Entfärben sich, *v. a.* u. *r.*, spremeniti, spreminjati barvo ali farbo, premeniti se v licu; vor Schreck, prepasti, prebledeti, zbledeti, obledeti, barvo zgubiti, zgubovati, bled prihajati, biti; vor Scham, zarudeti, rudečica ga polije, oblije, rudeče ga spreleti.

Entfärbung, die, sprebledovanje.

Entfasern, *v. a.*, ein Kleid, zguliti, stergati; Bohnen entfasern, fižol luščiti, lušiti.

Entfernen, *v. a.*, wegrücken, odmakniti, odmikati; Sorge entfernen, pregnati, na strani pustiti; aus der Gesellschaft entfernen, odpraviti, odpravljati, spraviti, odločiti od družbe, auch odgnati, odganjati, odstraniti, oddaliti, oddaljevati†; sich entfernen, *v. r.*, oditi, odhajati, udaliti se od —; von der Wahrheit, odstopiti, odstopati od resnice, zaiti, zastraniti od resnice; von der Tugend, ločiti se od čednosti, zabresti v grehe, spriditi se; vom Ufer, odplavati, odpeljati se.

Entfernt, *adj.*, daljen, proč oddaljen, odležin; auf eine entfernte Art, od dalječ; entfernt sein, dalječ proč biti, ne biti ondi; entfernt von einander, na dvoje, narazen, saksebi biti; weit entfernt, mir zu helfen, legte er mir vielmehr Hindernisse in den Weg, ne le da mi ni pomogel, še vkljuboval mi je.

Entfernung, die, die Handlung, oddaljitev, oddaljevanje, odprava; der Raum, dalja, daljina, daljava, daljnost, naraznost, (nach dem *Poln.*) odleg, *russ.* razstopanje; in einiger Entfernung von einander, nekoliko narazen ali saksebi; in einer Entfernung von zehn Meilen, deset milj dalječ, na deset milj dalje; die Entfernung von der Wahrheit, odstop od resnice; die heimliche Entfernung, skrivni pobeg.

Entfernungspunct, der, daljnik, nach dem *Poln.* odstop.

Entfesseler, der, razklepavec, razkovač.

Entfesseln, *v. a.*, odvezati, odvezovati, razvezati, razvezovati, oprostiti, osvoboditi, osvobodovati, rešiti, iz sužnosti oteti, okove odvzeti, razkleniti, razklepati, razkovati, razkovavati; die entfesselten Leidenschaften, razuzdane, razberzdane, razklenjene strasti.

Entfestigen, *v. a.*, eine Stadt, podreti mestu terdnjavo.

Entfetten, *v. a.*, posneti, pobrati tolščo, tolšo ali mast.

Entfiedern, *v. a.*, oskubsti, skubsti.

Entflammen, *v. a.*, oplameniti, razplameniti, razplamenovati, razvneti, opaliti, raznetiti, vžgati, vžigati, podbuditi; *v. n.*, vžgati se, vneti se, zavreti, vskipeti.

Entflammer, der, razplamenivec, podžigavec.

Entflammung, die, razplamenitev, plamen, ogenj.

Entflattern, *v. n.*, izferfrati, odferfrati od—, iz —.

Entflechten, *v. a.*, razplesti, razpletati.

Entflecken, *v. a.*, očistiti madežev.

Entfleischen, *v. a.*, meso vzeti, jemati.

Entfleischt, *part.*, suh, medel.

Entfliegen, *v. n.*, odleteti, odletati, odletovati; der Vogel ist mir entflogen, tič mi je ušel, zletel; die Zeit entfliegt, čas hiti, leti.

Entfliehen, *v. n.*, uteči, uiti, uhajati, ubežati, bežati, potegniti (jo), zmakniti, zmikati se, pobrisati jo, uliti jo, unesti, pobrati pete, nach *V.* auch uhiteti; er wird der Strafe nicht entfliehen, ne odide kazni, ne odide mu kazen; die Zeit entflieht, čas leti; s. a. **Entgehen**.

Entfließen, *v. n.*, liti, ulijati se iz —, priteči, pritekati, teči iz —, iziti, izhajati, izvirati iz —; eine Thräne entfloß seinem Auge, solzica se mu pocedi iz očesa; kein Wort entfloß seinen Lippen, ne spregovori, ne izreče, ne izpusti besedice; die Zeit entfließt, čas hiti, teče.

Entflüchten, s. **Entfliehen**.

Entflügeln, *v. a.*, peroti prirezati, prirezovati, peruti postriči, postrigovati (tiču).

Entfrachten, *v. a.*, razložiti, razlagati, razkladati (n. p. z voza), iztovoriti, raztovoriti.

Entfremden, *v. a.*, entziehen, vzeti, jemati, zmakniti, zmikati, umakniti, umikati, ukrasti, krasti; er entfremdete sich jedermann, vsaciga je ostrašil, odgnal od sebe, odbil od sebe, tako se je obnašal, da se je vsakdo bal k njemu iti, da so se mu vsi umikali, ugibali; ein Pferd entfremden, nach *V.* konja ujezditi.

Entfremdung, die, vzetje, jemanje, zmik.

Entfugen, *v. a.*, spraviti, kreniti iz reda.

Entführen, *v. a.*, odpeljati, odpeljevati, unesti, unašati, ugrabiti, ukrasti, uhitati, (nar. pesm.); *russ.* pohitit; eine Kuh, odgnati, odganjati.

Entführer, der, odpeljavec, odpeljevavec, ugrabež, ugrabnik, unesec.
Entführte, die, unesenka, ukradena.
Entführung, die, odpeljava, odpeljanje, odpeljevanje, unos.
Entfüllen, *v. a.*, sprazniti, spraznovati, sporniti, porniti.
Entfunkeln, *v. n.*, zabliskati, bliskati se, bliščeti, bliščeti iz —.
Entfurchen, *v. a.*, die Stirne, razjasniti, razvedriti čelo; s. a. **Entfalten.**
Entfürsten, *v. a.*, razkneżiti, razkneževati.
Entgang, der, odid, zguba; Entgang am Gewerbe, zguba, škoda v prislužku, zaslužku.
Entgegen, *adv.*, (contra, adversus), proti, zoper; (obviam), nasproti, nasprot, naprot, naproti; dem Winde entgegen, proti vetru; dem Strome entgegen, proti vodi; undeutsch ist der in slovenischen Gegenden häufig gehörte Gebrauch des Wortes „entgegen" für „einzelnweise", als Uebersetzung des slovenischen proti, z. B. entgegen zahlen (was jeden Sinnes ermangelt) für proti plačevati, statt einzelnweise, jede Lieferung besonders, zahlen; in der Zusammensetzung mit dem meist unübergehenden Zeitworte wird entgegen im Slovenischen zumeist mit komu naproti od. proti komu, na koga, nad kom gegeben: entgegen erlebt man Vieles, na poti pride vse naproti, (Sprichw.).
Entgegenächzen, *v. n.*, ječati na koga.
Entgegenarbeiten, *v. n.*, vpirati se čemu, kljubovati, delati nasproti.
Entgegenbellen, *v. a.*, lajati na koga, proti komu.
Entgegenblasen, *v. n.*, pihati na koga, komu v lice.
Entgegenblicken, s. **Entgegensehen.**
Entgegenbringen, *v. a.*, prinesti komu proti.
Entgegendrängen, sich, *v. r.*, vpreti, vpirati se komu.
Entgegeneilen, *v. n.*, prileteti, hiteti komu naproti.
Entgegenfahren, *v. n.*, peljati se naprot; dem Winde entgegenfahren, voziti se proti vetru.
Entgegenfliegen, *v. n.*, leteti proti komu, komu naproti.
Entgegenführen, *v. a.*, peljati kaj komu nasproti, pred koga.
Entgegengehen, *v. n.*, iti, hoditi komu nasproti, streči koga, v prestrege iti, *russ.* na vstréču itti; dem Tode entgegengehen, iti v smert.
Entgegengesetzt, *adj.*, nasproten, protiven.
Entgegengraben, *v. n.*, kopati proti komu.
Entgegengrunzen, *v. n.*, kruliti na koga.
Entgegenhaben, *v. n.*, ich habe nichts entgegen, ne branim, nimam nič zoper to.
Entgegenhalten, *v. a.*, s. **Vergleichen.**
Entgegenhüpfen, *v. n.*, komu naproti skakljati.
Entgegenjauchzen, *v. n.*, vriskati komu naproti.
Entgegenkommen, *v. n.*, priti komu naproti; einer Bitte, uslišati prošnjo; singend, jauchzend, pripeti, privriskati etc., komu naproti.
Entgegenlaufen, *v. n.*, leteti komu naproti; s. a. **Zuwiderlaufen.**
Entgegennahme, die, vzetje, sprejetje.
Entgegennehmen, *v. a.*, vzeti, sprejeti.
Entgegenreichen, *v. a.*, podati.
Entgegenreisen, *v. n.*, napotiti se, potovati komu naproti.
Entgegenrücken, *v. n.*, dem Feinde, iti na sovražnika.
Entgegenschicken, *v. n.*, poslati proti komu.
Entgegenschwimmen, *v. n.*, dem Wasser, proti vodi plavati.
Entgegensehen, *v. n.*, mit Hoffnung, nadjati se česa, pričakovati; mit Furcht, tresti se pred čim.
Entgegensein, *v. n.*, biti zoper kaj, protiviti se, vpirati se čemu.
Entgegensetzen, *v. a.*, dem Strome einen Damm, s. **Eindämmen**; der Klage eine Einwendung, tožbi ugovor nasprot postaviti, postavljati, braniti se, ugovarjati zoper tožbo; sich entgegensetzen, s. **Widersetzen**; es setzen sich Hindernisse unsern Wünschen entgegen, naše želje so zadele na zaderžke, naše želje ovirajo ti ali uni zaderžki; s. a. **Entgegengesetzt.**
Entgegenspringen, *v. n.*, komu nasproti skočiti.
Entgegenstehen, *v. n.*, biti proti čemu, braniti, vpirati se, ovirati; dieser Sache stehen viele Hindernisse entgegen, ta reč ima mnogo zaderžkov, ovér; entgegen stehend, nasproten, protiven.
Entgegenstellen, *v. a.*, postaviti proti čemu; *v. r.*, vpreti se čemu, postaviti se komu; s. a. **Entgegensetzen.**
Entgegenstemmen, sich, *v. r.*, vpreti, vpirati se čemu, postaviti se.
Entgegenstrecken, *v. a.*, die Hand, podati komu roko.
Entgegenströmen, *v. n.*, das Volk strömte ihm entgegen, množica mu je vrela naproti.
Entgegentragen, *v. a.*, nesti, nositi komu naproti.
Entgegentreten, *v. n.*, postaviti se komu naproti.
Entgegenwirken, *v. n.*, delati proti čemu.
Entgegenziehen, *v. n.*, dem Feinde, iti na sovražnika, proti sovražniku.
Entgegnen, *v. a.*, odgovoriti, odgovarjati, odverniti, odvračati; s. a. **Erwidern.**
Entgegnung, die, odgovor.
Entgehen, *v. n.*, einer Gefahr, uiti, uhajati, ubežati, umakniti se, umikati se nevarnosti, ogniti, ogibati se je; die Kräfte entgehen mir, moč me zapušča, mi odpoveduje; es soll dir nicht entgehen, ob to ne prideš, tega ne zgubiš; das wird mir auch

später nicht entgehen, to mi tudi poznej ne odide; dem Tode entgehen, unesti glavo, kožo; man entgeht seinem Schicksale nicht, človek svoji osodi ne uteče, ne uteče temu, kar mu je sojeno; es ist mir kein Wort entgangen, vsako besedico sim vjel, zapomnil, nobene nisim preslišal, nobena mi ni ušla; entgangener Gewinn, zgubljen dobiček, dobiček, ki je odšel.

Entgeifern, *v. a.*, obrisati sline, očistiti slin.

Entgeilen, *v. a.*, rezati; s. a. **Castriren**.

Entgeisten, **Entgeistern**, *v. a.*, in der höhern Schreibart, der Lebensgeister berauben, s. **Entseelen**; ob duh pripravjti, duh, dušno zavednost vzeti, jemati; entgeistert, brez duha; des Bewußtseins berauben, omamiti, ob svest, zavest pripraviti.

Entgelt, das, plačilo, odplačilo, vračilo, povračilo; ohne Entgelt, brez povračila, brez plačila, brez mezde, zastonj.

Entgelten, *v. a.*, plačati, plačevati, verniti, vračati; etwas entgelten müssen, plačati za kaj, terpeti za kaj; er wird es mir entgelten müssen, to ga bode še bolelo, vernil mu jo bom, ne odide mu plačilo zato; einem etwas entgelten lassen, maščevati, mačevati, maštovati se nad kom, znesti, znositi se nad kom zavolj česa; das wird er entgelten, vtepalo se mu bode, prejme kazen.

Entgeltlich, *adj.*, plačilen, nadomestin, poverniven, odplačilen, za odplačilo, za plačilo; ein entgeltlicher Vertrag, odplačilna pogodba.

Entgießen, *v. a.*, odliti, odlivati; s. a. **Ausgießen**.

Entglänzen, *v. n.*, zalesketati se, lesketati se, bliščati, blišati iz česa.

Entgleiten, *v. n.*, izmakniti, izmikati se iz —, smukniti iz; zderčati, spolzniti se iz —, spodleteti, spodersniti se —.

Entgliedern, *v. a.*, razuditi.

Entglimmen, *v. n.*, vneti se, vnemati se, zatleti, začeti tleti, goreti; entglommen, vnet, vžgan.

Entglitschen, s. **Entgleiten**.

Entglühen, *v. n.*, vneti se, vnemati se, vžgati, vžigati se, vplameniti se, zažariti se; s. a. **Erglühen**.

Entgöttern, *v. a.*, božestvo odvzeti, jemati, razbožiti†.

Entgötterung, die, odvzetje božestva.

Entgräten, *v. a.*, očistiti kosti, sertov.

Entgrenzen, *v. a.*, odgraditi, meje podreti, pokončati, da jih ni poznati.

Entgrünen, *v. n.*, zazeleneti, prizeleneti, (n. p. iz tal).

Entgültigen, *v. a.*, etwa razveljaviti, ob veljavnost, veljavo djati, devati, ob veljavnost pripraviti, pripravljati, preklicati, oporeči.

Entgurgeln, *v. n.*, prigergrati iz —.

Entgürteln, **Entgürten**, *v. a.*, razpasati, razpasovati, odpasati, odpasovati; s. a. **Entjungfern**.

Entgütern, *v. a.*, premoženje vzeti, jemati, ob premoženje pripraviti, pripravljati koga.

Enthaaren, *v. a.*, dlako, lase vzeti, ogoliti, dlako potergati, obriti; s. a. **Entblättern**.

Enthäkeln, *v. a.*, razpeti, razkopčati.

Enthaken, *v. a.*, vom Haken losmachen, sneti, vzeti kljuko.

Enthalftern, *v. a.*, razujzdati, razberzdati, nach *M.* razoglaviti.

Enthallen, s. **Ertönen**.

Enthalt, der, s. **Aufenthalt**; Inhalt, zapopadek, s. dieses.

Enthalten, *v. a.*, in sich halten, von Gefäßen, deržati; das Faß enthält zehn Eimer, ta sod derži deset veder; von andern Dingen, v sebi imeti, auch absolute, imeti; von Büchern, Briefen, zapopasti, obseči, obsegati; dieses Buch enthält manche nützliche Unterweisung, v teh bukvah je (se nahaja, dobiva) marsikak koristen poduk; sich enthalten, *v. r.*, zurückhalten, sich in einer Sache enthalten, zderžati, (vzderžati se, *altsl.* v'zder'žati se), ogniti, ogibati se česa; sich des Trinkens enthalten, ne piti; er konnte sich nicht enthalten, ihm zu sagen, ni mogel sterpeti, zderžati se, da bi mu ne bil rekel; enthalte dich des Spieles, varuj se igre, ne igraj; ich enthalte mich darüber jeden Urtheils, nečem soditi, nečem reči besede od tega; enthalten sein, zapopaden biti, nach *V.* zajet biti; 3 in 9 ist 3mal enthalten, deveterka ima tri trojke, v deveterki so tri trojke.

Enthaltsam, *adj.*, zderžen ob. vzderžen, zderžljiv, vzderžljiv, (*altsl.* v'zdr'ziv), zmeren, meren, trezen.

Enthaltsamkeit, die, zderžnost, vzderžnost, vzderžljivost, treznost, mérnost.

Enthaltung, die, zderžanje, vzderžanje.

Enthärten, *v. a.*, omečiti, mečiti.

Enthärzen, *v. a.*, smolo obrati, obirati z drevesa.

Enthauchen, *v. a.*, odpihniti, odpihati, odpihovati.

Enthauen, *v. a.*, odsekati, odsekovati, odbiti, odbijati, *mont.* meje rudnika prestopiti in tujo rudo kopati.

Enthaupten, *v. a.*, ob glavo djati, devati koga, obglaviti†, glavo odsekati, odsekovati, odrobiti komu, glavo sneti, snemati (nar. pes.).

Enthauptung, die, odsek, odsekovanje glave, obglavljenje†, etwa auch glavosek†.

Enthäuten, *v. a.*, odreti, odirati, iz kože deti, djati, devati, izkožiti, obeliti.

Entheben, *v. a.*, jemanden einer Sache, rešiti, oprostiti koga česa; s. a. **Ueberheben**; einen des Amtes entheben, djati iz službe, odpustiti iz službe; entsetzen, odstaviti iz službe.

Enthebung, s. **Entlassung**, **Entsetzung**.

Enthebungskarte, die, odpustni, oprostni list, odpustnica†.

Entheiligen, *v. a.*, oskruniti, v nič djati, devati, ognjusiti, nach *M.* onesvetiti; den Feiertag, ne posvečevati, ne svetiti; s. a. **Entehren**; der Heiligkeit berauben, etwa razsvetiti†, ob posvečenje pripraviti.

Entheiliger, der, skrunivec, oskrunjavec.
Entheiligung, die, oskruna, oskrunjanje, nesvečenje, nach *M.* onesvečenje; s. a. **Entehrung**.
Enthelmen, *v. a.*, čelado z glave vzeti, jemati, sneti, snemati.
Entherrschaften, *v. a.*, ob vladarstvo, gospodovanje pripraviti.
Entherzen, *v. a.*, ob serce, serčnost, pogum pripraviti, serce podirati, vzeti, jemati, pobiti, pobijati.
Enthinken, *v. n.*, odšantati, odkrevljati kam.
Enthoffnung, die, vzetje upa, brezup.
Entholzen, *v. a.*, les posekati iz —.
Enthonigen, *v. a.*, med spraviti (iz voska).
Enthüllen, *v. a.*, odgerniti, odgrinjati, razgerniti, razgrinjati, razodeti, razodevati, razkriti, razkrivati, odkriti, odkrivati.
Enthüllung, die, odkrivanje, odkritje, razkritje, razodetje.
Enthülsen, *v. a.*, olušćiti, olušiti, lušćiti, lušiti; Bohnen, bob ružiti.
Enthüpfen, *v. a.*, odskakljati, skakljaje oditi.
Enthusiasmiren, s. **Begeistern**, **Entzücken**.
Enthusiasmus, der, *russ.* u. *poln.* entuziazm; s. **Begeisterung**, **Entzückung**.
Enthusiast, der, pregorečnik, navdihnjenec, entuziast; s. a. **Schwärmer**.
Enthusiastisch, *adj.*, navdihnjen, prevnet, pregoreč; enthusiastisch eingenommen sein, močno, silno goreti, vnet biti za kaj; s. a. **Begeistert**.
Entien, *pl.*, reči, stvari, (sosebno reči, za se v gruntnih bukvah vpisane).
Entität, die, stvar; s. **Entien**.
Entirren, *v. n.*, uteči in zaiti.
Entjagen, *v. a.*, oteti, odvzeti, odjemati (n. p. volku jagnje).
Entjochen, *v. a.*, spreči, skleniti iz jarma, izjarmiti.
Entjochung, die, razprega iz jarma.
Entjungfern, *v. a.*, devištvo, (devištva cvet) vzeti, jemati, oskruniti, etwa auch razdeviičiti, nach *V.* izdiviičiti, spriditi.
Entkeimen, *v. n.*, izkliti, kliti od. kaliti iz —, izcimiti se iz —, kal pognati, poganjati iz —; s. a. **Hervorkeimen**.
Entkerkern, *v. a.*, izpustiti iz ječe.
Entkernen, *v. a.*, izjederčiti, izpužiniti, jederca vzeti, pobrati, pobirati iz —.
Entketten, *v. a.*, iz verig deti, devati, odkleniti, odklepati, odvezati.
Entkleiden, *v. a.*, sleči, slačiti, razpraviti, razpravljati; den Mais, slačiti, majiti turšico; die Wahrheit von allem Schmucke entkleiden, povedati golo resnico; *v. r.*, sleči se, razpraviti se; s. a. **Entblößen**.
Entkleidung, die, slačenje, razpravljanje.
Entkleistern, *v. a.*, odkeliti, razkeliti.
Entklimmen, *v. n.*, odplaziti se, odlesti, plezaje uiti.
Entklopfen, *v. a.*, izbiti, izbijati, iztolči; s. a. **Ausklopfen**.
Entknöpfen, *v. a.*, odpeti, odpenjati in vzeti.
Entknospen, *v. n.*, razcvesti, razcvetati se; s. a. **Knospen**.
Entknoten, *v. a.*, razvozlati, odvozlati, odvezati, razvezati, razvezovati.
Entknüpfen, s. **Entknoten**.
Entkommen, *v. n.*, uiti, uhajati, ubežati, zbežati, bežati, uteči, utekati; s. a. **Entfliehen**; es entkam nicht ein einziger Mann, le eden, nihče ni unesel glave; der Hund ist mir entkommen, pes mi je nekam došel, psa sim zgubil.
Entkommen, das, pobeg, beg; an dem Entkommen des Gefangenen Schuld tragen, kriv biti, da je ušel jetnik; an ein Entkommen ist nicht zu denken, ne more se uteči.
Entkönigen, *v. a.*, razkraljiti.
Entkoppeln, *v. a.*, odvezati, odkleniti.
Entkörnen, *v. a.*, luščiti, luščiti; Mais, robkati, ružiti turšico.
Entkörpern, *v. a.* telesnosti rešiti, očistiti, nach *V.* odtelesniti; entkörpert, breztelesin.
Entkörperung, die, breztelesnost, otetba iz meseniga poželenja, zamaknjenstvo.
Entkräften, *v. a.*, oslabiti, oslabljati, slabiti, ob moč pripraviti, pripravljati, moč vzeti, jemati, *serb.* onemoćiti; einen Acker, izmolsti; ein Land durch Abgaben, izpiti, izmolsti, presiliti, pregnati, oslabiti; einen Beweis entkräften, pobiti, pobijati, spodbiti, spodbijati, spodnesti, ovreči, podreti dokaz.
Entkräftet, *adj.*, slab, auch nevečen; durch Ausschweifungen, izpit, sterpljen; entkräftet werden, onemoči, onemagati, omagati, opešati.
Entkräftigen, s. **Entkräften**.
Entkräftigung, die, slabljenje, oslaba, oslabljenje; Zustand, slabost, nemoč; Entkräftung des Beweises, overžba.
Entkräftigungsgrund, s. **Gegenbeweis**, **Exculpation**.
Entkränzen, *v. a.*, razvenčati, venec odvzeti, vzeti, jemati; die Braut, razplesti, razpletati.
Entkriechen, *v. a.*, odlesti, odlaziti iz —.
Entkrönen, *v. a.*, razkronati, razkronovati, krono vzeti, jemati.
Entkuppeln, *v. a.*, razkleniti, razklepati; s. **Entkoppeln**.
Entküssen, *v. a.*, den Wangen die Thränen, poljubiti z lica solze.
Entladen, *v. a.*, einen Wagen, izložiti, razložiti, izlagati, razkladati, raztovoriti; s. a. **Abladen**, **Ausladen**; einen der Furcht, von der Furcht entladen, oprostiti strahu, odvzeti strah; sein Gewissen, olajšati, zlajšati, zlajševati vest; eine Flasche, galvanische Batterie, sprazniti; die Kanonen, ustreliti s topam; *v. r.*, sich einer Bürde entladen, razpertiti se, zdeti si butaro; vom Gewehr, sprožiti se, izstreliti se; von Wolken, in Bezug auf den Blitzstoff, iztreskati se, izbliskati se.
Entladung, die, izlaga, razkladanje, raztovoritev itd.
Entlähmen, *v. a.*, mertud ozdraviti.
Entlang, *adv.*, den Wald (und des Waldes)

entlang, ob, poleg, zraven, kraj gojzda, po dolgem gojzda; den Weg entlang, po poti, ob poti, kraj poti; den Fluß entlang, za potokam, za vodo, in Unterkr. u. *serb.* uz vodo, uz pot, *poln.* wzdłuż, *russ.* vdol (n. p. vdol bregu).

Entlarven, *v. a.*, etwa razšemiti, šemo, krinko, larvo sneti, snemati komu, odkriti koga.

Entlarvung, die, razšema, razkritje.

Entlassen, *v. a.*, die Truppen, razpustiti, razpuščati, razpušati, odpustiti, odpuščati, odpušati, domu pustiti vojaščino, vojašino; einen Sklaven, osvoboditi, prostost ali svobodo dati; des Dienstes entlassen, iz službe deti, djati, devati, odpraviti, odpravljati, iz službe spustiti, slovo dati; den Stahl entlassen, omehčati, odjenjati, jeklo pogreti, da odjenja.

Entlassene, der, izpuščenec, izpušenec.

Entlassung, die, razpust, razpuščanje, razpušanje, odpust, odpuščanje, odpušanje.

Entlassungsgesuch, das, prošnja za odpust, izpust.

Entlassungsschein, der, =**urkunde,** die, odpustno pismo.

Entlasten, *v. a.*, s. **Entladen,** nach *V.* odtežati; einen seiner Bürde entlasten, spertati, zdeti, zdevati komu butaro; den Grund und Boden, odvezati, oprostiti, nach dem *Altsl.* odbremeniti, zemljišče, zemljiše; *jur.* deputiren, razdolžiti, dolga očistiti; den Verdacht heben, opravičiti, razkriviti†.

Entlastung, die, s. **Entladung;** des Grundbesitzes, odveza, odbremenitev; Hebung des Verdachtes, opravičba, opravičenje; Deputation, razdolžba.

Entlastungs=, in Zstzg., odvezni, opravični, opravičevavni, razdolžni.

Entlastungszeuge, der, opravičevavni, razkrivni, razdolžni svedok.

Entlauben, *v. a.*, osmukati, smukati, osmercati, smercati drevje; entlaubt, obletel, brez listja.

Entlaufen, *v. n.*, uteči, pobegniti, ubežati, uiti, uhajati; einer Gefahr, umakniti se, ogniti se nevarnosti.

Entlaufene, der, s. **Ausreißer.**

Entlauschen, s. **Abhorchen.**

Entledigen, *v. a.*, s. **Entladen, Entlasten;** *v. r.*, sich einer Sache, znebiti se, rešiti se česa, nach *M.* zavesti se česa (?); sich eines Auftrages entledigen, opraviti, spolniti naročilo; einer Beschuldigung, očistiti se, oprati se; ich konnte mich seiner nicht entledigen, nisim se mu (od. se ga) mogel odkrižati, auch lečiti.

Entledigung, die, rešenje, oprost, odprava, spolnjenje.

Entleeren, *v. a.*, izprazniti, sprazniti, izpraznovati, sporniti, porniti; *v. r.*, sprazniti se, osnažiti se, očediti se, odtežati se.

Entleerung, die, očedek, nach *V.* izpraznik, izpraznjenje.

Entlegen, *adj.*, vstransk, odročin, oddaljen, daljin, odležin, odložin; s. a. **Entfernt;** eine Meile entlegen sein, miljo deleč, v stran biti; die entlegenen Dörfer, daljne vasi.

Entlegenheit, die, daljina, dalja, oddaljenost, daljnost, odročnost, odležnost, (*poln.* odległość).

Entlegen, sich, s. **Entbrechen.**

Entlehnen, *v. a.*, als ein Darlehen nehmen, eig. v (na) zajem vzeti, jemati, s. a. **Anlehen, Borgen;** gewöhnlich na posodo vzeti, jemati, vsoditi si, vdolžiti se.

Entlehner, s. **Anleiher.**

Entlehnung, die, s. **Anlehen.**

Entleiben, *v. a.*, usmertiti, ubiti, ubijati, umoriti, končati, gonobiti; *v. r.*, ubiti se, življenje vzeti si, ugonobiti se.

Entleibung, die, uboj, ubitje, ubijstvo, umor, umoritev.

Entleihen, *v. a.*, na posodo vzeti, jemati (n. p. kake bukve ali kako drugo vračljivo stvar).

Entleiten, *v. a.*, odpeljati, odpeljavati, zapeljati od —; s. a. **Ableiten.**

Entleuchten, *v. n.*, svetiti iz —.

Entlispeln, *v. a.*, šeptati iz —.

Entlocken, *v. a.*, odvabiti, izvabiti, prevabiti, prevzeti, odpeljati, izpeljati; ein Geheimniß, izmamiti, premotiti koga, da pove.

Entlodern, s. **Auflodern, Entbrennen.**

Entlohnen, *v. a.*, plačo, plačilo, mezdo dati, dajati komu.

Entlohnung, die, povračilo, plačilo.

Entlösen, *v. a.*, odvezati, odvezovati, razvezati, razvezovati, oprostiti (n. p. ječe, izpustiti iz ječe).

Entmähen, *v. a.*, odkositi, odseči, odstriči.

Entmannen, *v. a.*, moštvo vzeti, jemati, skopiti, skapljati, kopiti, rezati, *russ.* izkazit, *fig.* obabiti; von Thieren, skopiti, kopiti, rezati, popraviti, popravljati; s. a. **Castriren.**

Entmannung, die, kopljenje, skapljanje.

Entmarken, *v. a.*, mozeg odvzeti, jemati; s. **Entnerven.**

Entmartern, s. **Erpressen.**

Entmasken, s. **Entlarven.**

Entmasten, *v. a.*, jadrilo, jamboro*, nach *V.* drevce (*russ.* mačtu) zbiti, zlomiti ladii.

Entmenschen, *v. a.*, razčlovečiti, onečlovečiti, človeško podobo in človeške občutke vzeti, poživiniti; *v. r.*, odljuditi se, poživiniti se, sleči človeško natoro in občutnost, biti nečlovek, živina.

Entmüden, sich, *v. r.*, opočiti se, počivati, in Unterkr. u. *serb.* odmoriti se.

Entmummen, *v. a.*, odkriti, odkrivati, odgerniti, odgrinjati; s. a. **Entlarven.**

Entmurmeln, *v. n.*, vervrati, šumljati, *serb.* romoniti iz —, izpod —.

Entmuthen, Entmuthigen, *v. a.*, ob serce pripraviti, pripravljati, serčnost vzeti, jemati.

Entmuthigt, *adj.*, poparjen, pobit, maloserčin.

Entnageln, *v. a.*, odbiti, odbijati (zabito), žeblje potegniti iz česa in odpreti.
Entnebeln, *v. a.*, vzdigniti meglo, ujasniti, razjasniti.
Entnehmen, *v. a.*, abnehmen, vzeti, jemati, sneti, snemati; einen Wechsel auf Jemand entnehmen, s. **Trassiren**; einer fremden Gerichtsbarkeit entnehmen, s. **Befreien**; etwas aus einem Buche, vzeti, izpisati iz kacih bukev; ersehen, spoznati, spoznavati, razgledati, razgledavati, razsoditi, razsojevati, previditi, spreviditi, preceniti; wie uns daraus zu entnehmen war, kakor smo iz tega spoznali, razumeli, uvidili; Geld von jemanden entnehmen, s. **Entlehnen**.
Entnehmer, s. **Trassant**.
Entneigt, s. **Abgeneigt**.
Entnerven, *v. a.*, zmedliti, oslabiti, razslabiti, slabiti; entnervt werden, zmedleti, razslabeti, oslabeti; entnervt, slab, zmedlen, spit, sterpljen, zmolzen, zmodljan.
Entnervung, die, medlost, oslaba, razslabljenost.
Entohnigen, s. **Berauben**.
Entozoon, das, glista.
Entpaaren, *v. a.*, razdvojiti, razdružiti, razdruževati.
Entpanzern, *v. a.*, sneti oklop (oklep).
Entpechen, *v. a.*, odsmoliti, razsmoliti.
Entpfeifen, *v. n.*, odžvižgati, žvižgaje uiti iz —.
Entpflichten, *v. a.* u. *r.*, dolžnosti odvezati, se odtergati.
Entpflücken, *v. a.*, odtergati, utergati, tergati; s. a. **Abpflücken**.
Entpfropfen, *v. a.*, odmašiti, razmašiti, odterditi, odpilkati.
Entpilgern, *v. n.*, odromati, odpopotvati.
Entpoltern, *v. n.*, odropotati.
Entpressen, *v. a.*, izžeti, izžemati, iztisniti, iztiskati. izprešati* (n. p. sok); ein Geheimniß, izmolsti, izmecati skrivnost.
Entprügeln, *v. a.*, iztepsti, iztepati, izbiti, izbijati komu kaj, s pretepanjem iz koga kaj spraviti.
Entpudern, *v. a.*, očistiti prahu.
Entpuppen, sich, *v. r.*, iz zapredka, iz žoka izlesti; *v. a.*, razmešičiti, odmešičiti.
Entqualmen, *v. n.*, odčaditi, zakaditi, kaditi se, zapušiti se iz —.
Entquellen, *v. n.*. izvirati iz —, teči iz —.
Entraffen, *v. a.*, odtergati, iztergati, vzeti, jemati, pobrati, pobirati (n. p. od smerti), auch pomoriti, podaviti.
Entragen, s. **Hervorragen**.
Entrasen, *v. a.*, rušo, rušino odrezati, odkopati.
Entrasseln, *v. n.*, odderdrati, odrožljati, rožljati, ropotaje oditi, zginiti —.
Entrathen, *v. n.*, eine Sache nicht entrathen können, ne moči biti brez česa; s. a. **Entbehren**.
Enträthseln, *v. a.*, uganiti, ugibati, nach *M.* auch (das *russ.*) ugadati; das kann ich mir nicht enträthseln, tega ne razumem, v to se ne zvem; s. a. **Erklären**.
Enträthselung, die, ugib, uganka.
Entraufen, *v. a.*, izpuliti, puliti.
Enträumen, s. **Wegräumen**.
Entrauschen, *v. a.*, odšumeti, s šumenjem, veršenjem oditi.
Entrée, das, vstop, vhod; s. a. **Eintrittsgeld**.
Entregeln, *v. a.*, izpreči, razpravilitit†.
Entreiben, *v. a.*, oddergniti, izdergniti, izderzati; s. a. **Ausreiben**.
Entreißen, *v. n.*, utergati se; der Bär ist entrissen, medved se je utergal, je ušel; s. **Ausreißen**; *v. a.*, utergati, iztergati, izdreti, izdirati, izviti, izpuliti (n. p. iz rok), po sili vzeti, jemati, *russ.* vyrvat; der Gefahr, dem Tode entreißen, oteti, otevati, (otimati), rešiti; der Tod hat ihn entrissen, smert ga je vzela, pobrala, pograbila; *v. r.*, sich entreißen, iztergati se.
Entreiten, *v. n.*, odjezditi, odjahati, na konji oditi.
Entrennen, *v. n.*, oddirjati, odleteti, odbežati.
Entrepot, s. **Niederlage**, **Stappelplatz**.
Entrepreneur, s. **Unternehmer**.
Entreprise, s. **Unternehmung**.
Entresol, s. **Halbgeschoß**.
Entreteniren, s. **Unterhalten**.
Entreuten, *v. a.*, izpleti, pleti.
Entrich, s. **Enterich**.
Entrichten, *v. a.*, opraviti, opravljati; Schulden, plačati, poverniti, vračati, dolg odriniti, opraviti; eine Sache, dati, izročiti kaj; Dank, zahvaliti.
Entrichtung, die, oprava, opravljanje, plačilo, povračilo, izročilo; die Entrichtung der Steuer bestätigen, — da je davek plačan; gegen Entrichtung einer Gebühr, za plačilo.
Entriegeln, *v. a.*, odpahniti, odpahovati, pah, zapah odmakniti, odmikati; *v. r.*, odpreti se.
Entrieseln, *v. n.*, odšumljati, šumljati iz —, šumljaje priti, oditi.
Entrinden, *v. a.*, den Baum, olubiti, lubiti, omajiti, majiti, obeliti, beliti, *serb.* oguliti.
Entringen, *v. a.*, izpuliti, in Unterkr. ojagmiti, izdreti kaj; s. **Entreißen**; *v. r.*, utergati se, iztergati se.
Entrinnen, *v. n.*, uteči, ubežati, izmakniti se, izmikati se čemu; dem Tode entrinnen, unesti glavo, kožo (unesti jo); die Zeit entrinnt, čas hiti, teče; s. a. **Entlaufen**.
Entrollen, *v. a.*, razviti, razgerniti; s. **Aufrollen**; odtočiti, odtakati se, zavaliti se; eine Thräne entrollte seinem Auge, solza se mu je potočila, pocedila iz očesa; die Zeit entrollt, s. **Entrinnen**.
Entrücken, *v. a.*, odmakniti, odmikati, umakniti, umikati, zmakniti, zmikati kam; der Tod entrückte ihn, smert ga je pobrala, ugrabila; s. a. **Entwenden**; aus den Augen entrücken, odpraviti, spraviti spred oči (s poti).
Entrückung, s. **Entzückung**.

Entrudern, *v. n.*, odveslati, veslati od —.
Entrufen, *v. a.*, sklicati, klicati od —, iz —.
Entrunzeln, *v. a.*, gerbe zgladiti; s. a. Entfalten (die Stirn).
Entrupfen, *v. a.*, populiti, puliti, skubsti iz —.
Entrüsten, *v. a.*, razkačiti, razserditi, raztogotiti, razjeziti, razdražiti; *v. r.*, razserditi, serditi se, *serb.* auch razgnjeviti se, razljutiti se.
Entrüstung, die, serd, jeza, jad, ėmer.
Entrütteln, *v. a.*, dem Schlafe, iztresti, izgugati iz spanja.
Entsaften, *v. a.*, ob sok pripraviti, pripravljati, sok vzeti, jemati, izżeti, izżmeti, izżemati, iztisniti.
Entsagen, *v. n.*, odpovedati, odpovedovati se, odreči, odrekati se česa, tvegati se, znebiti se česa; seinem Dienste, (verächtl.) skujati se; abtreten, ustopiti, odstopati; dem Trunke, zapustiti pijanstvo, odpovedati se pijanstvu; der Welt entsagen, svetu slovo dati, zapustiti posvetno rabo.
Entsagung, die, odpoved, odpovedba, odrek, odstop.
Entsalzen, *v. a.*, očistiti soli, osladčiti, oneslaniti.
Entsatteln, s. **Absatteln**.
Entsatz, der, rešitev, otetba od obsede, pomoč, odlega, *poln.* odsiecz (*f.*); Truppen zum Entsatz der Festung schicken, poslati vojsko, da terdnjavo otme, reši.
Entsäuern, *v. a.*, razkisliti, izleči kislino iz česa.
Entsaugen, *v. a.*, izserkati, izsesati; s. a. **Aussaugen**.
Entsäulen, *v. a.*, stebre spodbiti.
Entsäuseln, *v. n.*, odpihljati, odšumljati, šumljaje uiti.
Entsausen, *v. n.*, odšumeti, odveršeti, veršeč zginiti.
Entschädigen, *v. a.*, nadomestiti, poverniti, verniti, odškoditi†, odškodovati†, popraviti, popravljati, poravnati, poravnavati.
Entschädiger, der, povračevavec, odškodovavec.
Entschädigte, der, odškodovanec; die, odškodovanka.
Entschädigung, die, povračevanje, odškodovanje, odškodba, povračilo, poprava, poravnava škode.
Entschädigungsanspruch, der, pravica do povračitve, odškodbe, tirjanje odškodbe.
Entschädigungsbetrag, der, odškodnina.
Entschädigungsbürge, der, odškodni porok.
Entschädigungskapital, das, odškodni kapital.
Entschädigungsklage, die, tožba za odškodbo.
Entschädigungssicherheit, die, varščina zastran odškodbe, za odškodovanje.
Entschädigungsverhandlung, die, obravnava zastran odškodbe.
Entschädigungswerber, der, prosivec, iskavec odškodbe.
Entschalen, *v. a.*, der Schale berauben, olupiti, lupiti; die Seide, odviti.
Entschallen, *v. n.*, zadoneti, doneti od —.
Entscharren, *v. a.*, odgrebsti, izgrebsti, izgrebati, odkopati, odkopavati.
Entschatten, *v. a.*, na svetlo postaviti.
Entschaufeln, s. **Wegschaufeln**.
Entschäumen, *v. n.*, peneč odleteti, zginiti; *v. a.*, pene posneti.
Entscheid, s. **Entscheidung**, **Bescheid**.
Entscheidbar, *adj.*, razločljiv, razsodljiv, odločljiv, kar se da razsoditi.
Entscheiden, *v. a.*, eine Streitsache entscheiden, razsoditi, razsojati, razsojevati, soditi pravdo; einen Zweifel entscheiden, razločiti, razločevati, odločiti od. določiti, odločevati, dognati, dokončati, *russ.* rešiti, *poln.* rozeznać (razznati, razpoznati); das Böse vom Guten, s. **Unterscheiden**; wie er entscheidet, kakor on razsodi, kakor bo on sodil; die Mehrheit entscheidet, večina odločuje, ustanovljuje; *v. r.*, sich entscheiden, skleniti; jetzt wird es sich entscheiden, zdaj se bo pokazalo, določilo; der König hat sich für den Krieg entschieden, kralj je sklenil vojskovati se.
Entscheidend, *adj.*, odločin, razločin, razločiven, razsodin, razsodiven, (*poln.* stanowczy); po čemur se ravna izid, konec.
Entscheider, der, razsodnik, razločivec, odločivec.
Entscheidung, die, odločba, določek, razsodba, *poln.* rozpoznanie (razpoznava); izrek.
Entscheidungsaugenblick, der, odloček, odločni trenutek.
Entscheidungsgrund, der, vzrok, nagibljej razsodbe.
Entscheidungstag, der, odločni, določni dan.
Entscheuchen, *v. a.*, odpoditi, odpojati, odgnati, odganjati, odplašiti, preplašiti kam.
Entschieden, *adj.*, odločin, krepek, terden, serčen, gotov; das ist entschieden wahr, to je gotova, dognana resnica; entschiedener Beifall, očitna pohvala; entschieden auftreten, krepko stopiti na noge.
Entschiedenheit, die, odločnost, terdnost, krepkost, gotovost, serčnost; mit Entschiedenheit, krepko, terdno.
Entschließen, s. **Ausschließen**.
Entschiffen, *v. n.* odjadrati, odpeljati se (na ladii); *v. a.*, odpeljati na ladii.
Entschimmern, *v. n.*, zalesketati se iz —.
Entschirren, s. **Ausschirren**.
Entschlafen, *v. n.*, zaspati, zaspavati, *fig.* zaspati v Bogu (nach *M.* v sladko smert zaspati), umreti, umirati, vseliti se v večnost, *serb.* preminuti.
Entschlagen, *v. a.*, izbiti, odbiti iz —; *v. r.*, sich einer Sache, znebiti se kake reči, otresti se česa, vanati se, odpovedati se, odreči se česa; sich aller Sorgen entschlagen, rešiti se, oprostiti se vsih skerbi; sich einer Sache entschlagen, odbiti kaj, ne vzeti česa na se; sich eines Zeugnißes ent-

schlagen, ne hoteti pričati, odtegniti se, ogniti se svedočbi; entschlage dich schlechter Gesellschaften, varuj se, ogiblji se slabih tovaršij; der Geschäfte, znebiti se, odločiti se, odtergati se od —; in Unterkr. a. nach dem *Serb.* okaniti se, izbaviti se česa; s. a. **Entledigen, sich.**

Entschleichen, *v. n.*, odlezti, izplaziti se, ukrasti se.

Entschleiern, *v. a.*, odgerniti, odgrinjati, odkriti, odkrivati, razkriti, razkrivati, pokrivalo, zagrinjalo privzdigniti, odvzdigniti, odvzeti, jemati; klar und deutlich machen, razkriti, razkrivati, razjasniti, razdaniti, razložiti, razlagati, raztolmačiti.

Entschleimen, *v. a.*, razžleziti, odžleziti, očistiti, očiščati, očišati (od) žleze.

Entschleudern, *v. a.*, s pračo ob. fračo vreči, metati od —.

Entschlichten, *v. a.*, očistiti kleja.

Entschließen, *v. a.*, eine Thür, s. **Aufschließen;** einen Brief, s. **Erbrechen;** sich entschließen, *v. r.*, nameniti, namenjati, skleniti, sklepati, nakaniti kaj, nach *V.* umeniti se, ustanoviti; sich fest entschließen, za terdno skleniti, odločiti.

Entschließung, die, allerhöchste Entschließung, naj viši (nach dem *Serb.* previšnji) sklep; s. a. **Entschluß.**

Entschlingen, *v. a.*, odzankati, razzankati, vzeti, djati iz zanke.

Entschlossen, *adj.*, serčen, derzen, človek terdnih, stanovitnih sklepov; ich bin entschlossen, sklenil sim, volja, misel me je (to ali uno storiti); *adv.*, serčno, krepko.

Entschlossenheit, die, serčnost, terdna, močna volja in moštvo, terdni sklep, terdnost v sklepih, (nach *V.* ustanovitost).

Entschlummern, *v. n.*, zadremati, zatonjati (in den halben Schlaf kommen); *fig.* zaspati sladko v Gospodu.

Entschlüpfen, *v. n.*, zmuzniti se iz —, smukniti iz —, opesniti se iz —, zbežati, umakniti, umikati se iz —; es entschlüpften ihm einige Worte, nekoliko besed mu je ušlo, nekoliko besed je izgovoril po neprevidnem, nehotoma; dem Gedächtniße entschlüpfen, s. **Entfallen.**

Entschluß, der, namen, namemba, sklep, nakana, odloka, namerek; einen Entschluß fassen, skleniti, sklepati, nakaniti, namisliti, sklep storiti; seinen Entschluß ändern, spremisliti se, predomisliti se.

Entschlußlos, s. **Unschlüßig.**

Entschmelzen, *v. n.*, raztajati se in odteči, teči od —.

Entschmücken, *v. a.*, lišp pobrati, odvzeti.

Entschnüren, s. **Aufschnüren, Losschnüren.**

Entschöpfen, s. **Abschöpfen.**

Entschreien, *v. n.*, odvpiti, vpijoč, vekaje odskočiti.

Entschreiten, *v. a.*, odkorakati, oditi.

Entschröpfen, s. **Schröpfen.**

Entschüchtern, *v. a.*, boječnost, strahljivost vzeti, oserčiti, serce storiti.

Entschuhen, *v. a.*, zbositi; *v. r.*, sezuti sezuvati se, richtiger als izzuti, izzuvati se (*altsl.* s'zuti).

Entschuldbar, *adj.*, izgovorljiv, das ist entschuldbar, to se more izgovarjati.

Entschulden, Entschuldigen, *v. a.*, izgovarjati, (wörtlich razdolžiti); sich mit etwas, *v. r.*, izgovarjati se na kaj, s čim, *serb.* izpričavati; entschuldigen Sie, ne zamerite, prosim; mit der Unkenntniß des Gesetzes kann sich Niemand entschuldigen, nihče se ne more izgovorjati s tem, da mu postava ni znana; ich habe mich bei ihm durch meinen Bruder wegen des Ausbleibens entschuldigen lassen, prosil sim ga po bratu za prizanesenje, da nisim bil prišel; s. a. **Rechtfertigen.**

Entschuldigung, die, izgovor, izgovarjanje; verschiedene Entschuldigungen vorbringen, izgovarjati se s tem in unim; mit der Entschuldigung, izgovarjaje se; s. a. **Rechtfertigung.**

Entschuldigungsbeweis, der, oddolžni dokaz, dokaz nedolžnosti.

Entschuldigungsgrund, der, izgovorni, izgovarjavni vzrok, izgovorilo.

Entschuppen, *v. a.*, razluskinati, luskin otrebiti.

Entschürzen, *v. a.*, odpasati, odpasovati zastor ali prednik.

Entschütteln, Entschütten, *v. a.*, odsuti, odsipati; dem Baume das Obst, otresti, otresati, tresti sadje z drevesa; *v. r.*, sich entschütteln einer Bürde, otresti butaro raz se; s. a. **Entladen, Erbrechen.**

Entschwanken, *v. n.*, odmajati, odguncati kam.

Entschwärmen, *v. n.*, odrojiti, rojiti kam.

Entschweben, *v. n.*, der Erde entschweben, zleteti pod oblake, vzdigniti se od zemlje, uleteti, odleteti.

Entschwefeln, *v. a.*, razžepliti, odžepliti, žepla očistiti, izleči, izpraviti žeplo iz česa.

Entschwellen, *v. n.*, odbuhliti, odbuhniti; s. a. **Hervorschwellen.**

Entschwimmen, *v. n.*, odplavati (n. p. spred oči).

Entschwinden, *v. n.*, zginiti, zibniti, minuti ob. miniti; dem Gedächtniße, s. **Entfallen;** die Zeit entschwindet, čas hiti.

Entschwingen, *v. a.*, peruti odvzeti čemu; *v. n.* u. *r.*, zleteti, vzdigniti se.

Entschwirren, *v. n.*, odžgoleti, odžvergoleti, odvrešati, odveršati, odčverleti.

Entseelen, *v. a.*, umoriti, moriti, ubiti, usmertiti.

Entseelt, *adj.*, mertev; entseelter Leichnam, merlič, mertvec, mertvo truplo.

Entsegeln, *v. n.*, odpeljati se na ladii, odjadriti, odjadrati.

Entsehen, s. **Entblöden, sich.**

Entsenden, s. **Senden;** den Wurfspieß, s. **Werfen.**

Entsetzbar, *adj.*, odstavljiv, odstaven, kdor se more, sme odstaviti; die Festung ist nicht entsetzbar, terdnjava se ne more, ne da oteti (obsede).

Entsetzen, *v. a.*, des Amtes, der Würde, odstaviti, odstavljati od. djati, devati iz službe, ob službo, odpraviti iz službe, od službe; einen belagerten Ort, oteti, rešiti, oprostiti (od) obsede, nach *V.* odlego dati, *russ.* otsadit; s. a. **Entsatz**; *v. r.*, sich entsetzen, vor, über etwas, zavzeti, zavzemati se nad čem, prepasti (se) od česa, osupniti, (*cfr. altsl.* posąpiti, erschrecken, ostermeti, odreveneti, predreveneti, ustrašiti se, prestrašiti se; ganz entsetzt, ves prepaden.

Entsetzen, das, osup, zavzetje, groza, stermenje, prepast, *russ.* užas.

Entsetzlich, *adj.*, grozen, strahovit, strašin, prestrašin, grozoviten; *adv.*, strašno, grozovito, *poln.* okropny.

Entsetzlichkeit, *adj.*, groza, grozovitost, strašnost, prestrašnost.

Entsetzung, die, odstava, odprava od ureda; s. a. **Entsatz**.

Entsieden, *v. n.*, odkipeti, vskipeti, odvreti, vreti, kipeti iz —.

Entsiegeln, *v. a.*, odpečatiti, razpečatiti, razpečatovati, odpreti, odpirati.

Entsiegelung, die, razpečatba; nach Entsiegelung des Briefes, razpečativši (ko je odpečatil) pismo.

Entsinken, *v. a.*, z. B. der Hand, izmakniti se, smukniti, izpasti, odpasti, pasti, padati iz roke; s. a. **Entschwinden**.

Entsinnen, sich, *v. r.*, spomniti se, spominjati se česa, pomniti kaj, domisliti, domišljati se česa, in Unterkr. u. *serb.* a. dosetiti, setiti se; s. a. **Erinnern**, sich; entsinnt, s. **Entseelt**.

Entsinnlichen, *v. a.*, počutnosti, meseniga poželenja rešiti, oprostiti.

Entsittlichen, *v. a.*, spriditi, spačiti, skaziti, divjiga storiti, delati.

Ensittlichung, die, spačenost, spridenost, obdivjanost.

Entsöhnen, s. **Aussöhnen**.

Entsonnen, *v. a.*, s solnca (v temo) postaviti, ob solnčno svetlobo pripraviti.

Entspannen, *v. a.*, odpeti, odpenjati, odpustiti; s. a. **Losspannen**, **Abspannen**.

Entsperren, *v. a.*, odpreti, odpirati mesto (ki je bilo zaperto), zapertijo, oblego odpraviti.

Entspinnen, *v. a.*, usnovati, izplesti, naplesti, plesti, izmotati, izkuhati; *v. r.*, sich entspinnen, začeti, začenjati se, vstati, vstajati, vneti se, izplesti se, izpresti se, izkuhati se; darauf entspann sich ein langer Krieg, iz tega se je izpletla, izkuhala, izlegla, izcimila, vnela dolga vojska, iz tega je prišla, vstala vojska.

Entsprechen, *v. n.*, prileči, prilegati se čemu, vjemati se s čim, primeren, priličin, priležin biti, zlagati se s čim, vdati, vdajati se čemu; er hat meinem Wunsche ganz entsprochen, prav po volji mi jo je ubral, ugodil mi je, po godi mi je storil; der Erfolg entsprach seinem Wunsche, izšlo se mu je, kakor e želel, izid. nasledek mu je bil po volji; der Schüler hat entsprochen, je zadosti dobro odgovoril; einer Erwartung, dopolniti, spolniti, dopolnovati; einem Ansuchen entsprechen, spolniti, uslišati prošnjo; der Ausdruck entspricht dem Gedanken, beseda je misli primérna, se vjema ž njo, se ji prilega; *v. a.*, s. **Läugnen**.

Entsprechend, *adj.*, primeren, priličin, priležin, pripraven, pristojin; enspréchend sein, s. **Entsprechen**.

Entsprießen, *v. n.*, von Pflanzen und *fig.* von andern Dingen, kliti iz —, pognati, poganjati iz —, izcimiti se iz —, izrasti, rasti iz —, in Unterkr. u. in allen slavischen Mundarten, iznikniti, nikniti, iznikati; dem Grabe entsprießen, izrasti iz groba; aus der Habsucht entsprießen viele andere Laster, iz lakomnosti izhaja, izvira, vstaja veliko druzih pregreh; aus königlichem Blute entsprießen, kraljeviga rodu, kraljeve kervi biti; entsprossen, rojen, izhajoč.

Entspringen, *v. n.*, aus einem Orte, (entkommen), uskočiti, uskakati, uteči, uiti, uhajati (n. p. iz ječe); s. **Entfliehen**, **Entlaufen**; von Bächen, Quellen, u. *fig.* von andern Dingen, izvirati, zvirati; die Save entspringt in Oberkrain, Sava izvira, ima svoj izvirek na Gorenskem; hervorkommen, izhajati, prihajati iz —; entstehen, začeti, začenjati se, izleči se; s. a. **Entsprießen**; er ist aus einem berühmten Geschlechte entsprungen, slovečiga rodu je.

Entspringung, s. **Ursprung**.

Entspritzen, *v. n.*, šterkniti, šterkati, sikniti, sikati iz —; *v. a.*, odškropiti.

Entsprossen, s. **Entsprießen**.

Entsprudeln, *v, n.*, izvirati, vervrati iz —.

Entsprühen, *v. n.*, Funken entsprühen dem Eisen, iskre švigajo, odletujejo od železa, (nach *Zal.* železo se iskrá); dem Hufeisen, podkov iskre kreše.

Entspühlen, *v. a.*, odplakniti, odplakovati, izplakniti.

Entstalten, s. **Entstellen**.

Entstecken, s. **Wegstecken**, **Anstecken**.

Entstammen, s. **Abstammen**.

Entstehen, *v. n.*, den Anfang nehmen, vstati, priti, prihajati, izhajati, izvirati, iz česa biti, bivati, začeti, začenjati se, *gem.* postati, postajati; (in andern slav. Mundarten auch roditi se); alles Entstandene vergeht auch, karkoli se je začelo, tudi prejde; was wird daraus entstehen, kaj bo iz tega; welche Menge Wasser ist daraus entstanden, koliko se je storilo vode iz tega; die Wolken entstehen aus Dünsten, oblaki se delajo, vstajajo iz soparov; hierauf entstand ein fürchterliches Geheul, na to pride, nastane, nastopi strašno tuljenje; es entstand Feuer, vname se ogenj; es entstand eine Hungersnoth, lakota je prišla, je pritisnila; der entstandene Schade, storjena, napravljena škoda; bei entstehenden Unruhen, kadar se začne, vname kako puntanje; es entsteht die Frage, vpraša se tukaj, vprašanje je, nastaja, s.

a. **Entwickeln**, sich; fehlen (mehr veraltet), ein Amt kann ihm nicht entstehen, služba mu ne more oditi.

Entstehen, das, **Entstehung**, die, s. **Ursprung**, izvirek, začetek, nastanek.

Entstehlen, *v. a.*, ukrasti, krasti; *v. r.*, sich, ukrasti se, zmuzniti se, zmuzati se, zmikati se.

Entstehungsart, **Entstehungsweise**, die, začenjanje, način ali viža izvirka, nastanka; die Entstehungsart davon ist noch unbekannt, ni še znano, kako se to dela, začenja od. kako se je to naredilo.

Entstehungsgrund, der, vzrok (nach andern slavischen Mundarten auch pričina) nastanka, izvirka, začetja.

Entsteigen, *v. n.* stopiti, stopati iz —, vzdigniti, vzdigati se iz —; Dünste entsteigen der Erde, sopari vzhajajo, se vzdigujejo iz zemlje.

Entstellen, *v. a.*, ogerditi, nagerditi, gerditi, spačiti, popačiti, pokaziti, skaziti, kaziti, nach *M.* oneznaniti (von neznan, häßlich); die Pocken haben sein Gesicht entstellt, koze so mu ogerdile, spakedrale, spačile obraz; der Gram hat ihn entstellt, žalost ga je vsega spremenila, da ga ni poznati; eine Thatsache entstellen, prevreči, sprevreči, sprevračati, popačiti, napak zaviti, zviti kako reč.

Entstellt, *adj.*, neznan, nespodoben, gerd, spačen, skažen, skrunjen.

Entstellung, die, ogerda, spaka, onespodoba, skazba, sprevračanje.

Entsterben, *v. n.*, der Sünde, odmreti, umreti grehu; s. a. **Absterben**.

Entstieben, s. **Entsteigen**, **Entfallen**.

Entstiefeln, s. **Entschuhen**.

Entstielen, *v. a.*, (toporišče, toporiše) sneti, snemati, razsaditi.

Entstöbern, *v. a.*, odprašiti.

Entstoßen, *v. a.*, suniti, pahniti od, iz —, odpahniti, odpahovati, odriniti, odrivati.

Entstrahlen, *v. n.*, posijati, sijati, žariti se iz —.

Entstreben, *v. n.*, hrepeneti po odhodu iz —.

Entstricken, *v. a.* u. *r.*, odvezati, odvezovati kaj, se, odrešiti, rešiti kaj, se.

Entströmen, *v. n.*, teči, dreti, sikati, liti iz —.

Entstrudeln, s. **Entspringen**.

Entstummen, *v. a.*, mutca ali nemiga ozdraviti, da more govoriti; raznemiti†.

Entstürmen, *v. n.*, odvihrati, odhruti, odlomastiti, odburkati.

Entstürzen, *v. n.*, odpuhniti, odpuhati, pasti, padati, zliti se s česa; Thränen entstürzten ihm, solze so se mu uderle, pocedile, solze so ga oblile; *v. a.*, s. a. **Hinabstürzen**.

Entsühnen, s. **Entsöhnen**.

Entsummen, *v. n.*, odberneti, odbrenčati.

Entsündigen, *v. a.*, (greha od. grehov) odvezati, odvezovati, očistiti, nach dem *Poln.* razgrešiti, nach *V.* odgrešiti; wieder gut machen, popraviti, popravljati; s. a. **Abbüßen**.

Enttauchen, *v. n.*, priti, prikazati se, izplavati iz vode.

Enttaumeln, *v. n.*, opotekaje se pasti iz —.

Enttäuschen, *v. a.*, razjasniti, odkriti, odgerniti, oči odpreti, izbrisati, odmamiti, pomoto odvzeti, omamo vzeti spred oči, resnico pokazati, iz zmote izpraviti; enttäuscht werden, spoznati zmoto, spregledati, zavediti se (praviga).

Enttäuschung, die, spregled, spoznanje, spregledanje.

Entthronen, *v. a.*, s prestola pahniti, vreči, ob prestol pripraviti, pripravljati, odstaviti kralja, cesarja, etwa auch razcesariti, razkraljiti, razkronati.

Entthronung, die, odvzetje prestola, odstava vladarja.

Enttönen, *v. n.*, zaglasiti, glasiti se, zadoneti, doneti od, iz —.

Enttragen, *v. a.*, odnesti, odnašati, unesti, unašati.

Entträufeln, **Enttröpfeln**, *v. n.*, kapljati, curleti od, s, iz —.

Enttrippeln, *v. n.*, drobneti iz —.

Enttrocknen, *v. a.*, odsušiti, odsušati, obrisati, obrisovati, odtreti.

Enttröpfeln, s. **Entträufeln**.

Entübrigen, s. **Erübrigen**; einer Sache entübriget sein, znebiti se, prost biti česa; ich möchte dieser Reise gern entübriget sein, rad bi se te poti znebil, rad bi odrinil to pot od sebe; s. a. **Ueberheben** (überhoben sein).

Enturlauben, s. **Beurlauben**, **Entlassen**.

Entvölkern, *v. a.*, sprazniti, opustotiti, ob ljudi pripraviti, pripravljati, opustiti, opuščati, opušati, nach *V.* izljuditi, etwa auch razseliti, razljuditi; entvölkert, prazen, brezljuden, brez ljudi.

Entvölkerung, die, opustotenje, spraznjenje, razljudba, razselba, brezljudnost, pustota.

Entwachen, *v. a.*, prebuditi se, zbuditi se, zdramiti se; s. a. **Aufwachen**.

Entwachsen, *v. n.*, dem Kleide, der Ruthe, odrasti, odraščati, odrašati, prevelik biti za kaj; er ist den Kinderschuhen entwachsen, ni več otrok, minule so mu otročje, detinske leta.

Entwaffnen, *v. a.*, orožje odvzeti, vzeti, jemati, orožje pobrati, pobirati, auch razorožiti, razoroževati.

Entwaffnung, die, razorožba, razoroženje, razoroževanje; die Entwaffnung der Stadt ging ohne Unruhen vor sich, orožje je bilo meščanam brez vsaciga nepokoja ali punta pobrano.

Entwähren, *v. a.*, in der Gerichtssprache, sodnje vzeti, jemati.

Entwalden, *v. a.*, izsekati, izsekovati, posekati, sekati gojzd, les, izkerčiti, kerčiti gojzd.

Entwallen, *v. n.*, odteči, teči od, iz —; *v. a.*, razkopati, razdjati, razdreti okop.

Entwälzen, *v. a.*, odvaliti, odvaljati.

Entwandeln, *v. n.*, oditi, odhajati.

Entwandern, *v. n.*, oditi, odhajati, odpotovati.
Entwanken, *v. n.*, odgugati jo, odzibati se.
Entwärmen, *v. a.*, razhladiti, hladiti.
Entwaschen, *v. a.*, odprati, odpirati, izprati, izpirati iz —.
Entwässern, *v. a.*, izvodeniti, odpeljati, odpeljevati vodo, posušiti, na suho djati, devati n. p. travnike, izpeljati vodo z njih, napraviti, da se voda odteka z njih.
Entwässerungscanal, der, odtok.
Entwatscheln, *v. n.*, odzibati se.
Entweben, *v. a.*, raztkati.
Entwecken, *v. a.*, vzbuditi, vzbujati, prebuditi, prebujati, predramiti.
Entweder, *conj.*, ali, al, (*altsl.* ili); entweder mit Gewalt, oder mit List, ali po sili, ali po zvijači, ali s silo, ali z zvijačo; es betreffe entweder uns, oder jemand andern, naj zadeva nas, ali koga druziga; oft wird das „entweder" auch verschwiegen, z. B. gehorche, oder du wirst gestraft werden, slušaj, bogaj, ali bo druga, ali bogaj, ali bo pela šiba.
Entwehen, *v. a.*, odpihniti, odpihovati.
Entwehren, *v. r.* u. *a.*, sich einer Sache, s. **Erwehren**; entwaffnen, s. **Entwaffnen**; in den Rechten, sodnje nazaj vzeti, jemati, sodnje odvzeti.
Entweichen, *v. n.*, ubegniti, ubežati, bežati, pobegniti, begati, uteči, utekati, umakniti se, uiti, uhajati, s. a. **Entgehen**; und die Finsterniß entwich, in tema je zginila, ni bilo več tmine.
Entweichung, die, ubeg, pobeg.
Entweihen, *v. a.*, oskruniti, s. **Entheiligen**; einen Priester entweihen, maštvo, svete rede vzeti, *serb.* srediti; einen Mönch, razmnišiti.
Entweiher, s. **Entheiliger**.
Entweihung, die, s. **Entheiligung**.
Entweilen, *v. a.*, čas skrajšati, kratiti, kratkočasovati.
Entwellen, s. **Abwelken**.
Entwenden, *v. a.*, zmakniti, zmikati komu kaj, preložiti (ta posel rad kaj preloži), unesti, unašati, skrivaj raznesti, raznašati, odnesti, odnašati, ukrasti, krasti; s. a. **Entziehen**, **Wegwenden**.
Entwendung, die, zmik, zmikanje, unos, kradež.
Entwerden, *v. n.*, einer Sache, znebiti se kake reči, stvari, zgubiti jo; s. a. **Entwischen**.
Entwerfen, *v. a.*, načertati, načertovati, narisati, narisovati, risati; einen Plan, napraviti osnovo, zmisliti, zdelati načert; einen Brief, zložiti, zlagati, sostaviti, sostavljati pismo; Fragen entwerfen, vprašanje dati, napisati, sostaviti; er entwarf ihnen ein Bild des Elends, das sie gewaltig ergriff, postavil jim je pred oči, razložil jim je podobo reve in terpljenja, ki jih je živo ganila.
Entwerfer, der, načertovavec; s. a. **Concipist**.
Entwerfung, s. **Entwurf**.
Entwerthen, *v. a.*, vrednost, veljavo zmanjšati, vzeti, jemati; entwerthet, brez vrednosti.
Entwerthung, die, vzetje, jemanje vrednosti, brezvrednost, malovrednost.
Entwettert, *adj.*, es hat sich entwettert, razpodilo, razgnalo se je, zvedrilo, zjasnilo se je.
Entwichene, der, pobegnjenec, begun, bežec.
Entwickeln, *v. a.*, razviti, razvijati, razmotati, razmotavati, razsnovati, razsnovavati, (razsnavati); einen Gedanken entwickeln, razložiti, razlagati misel; sich entwickeln, *v. r.*, razsnovati se, razviti se, razmotati in pokazati se, razplesti se; von der Nymphe, nach *V.* izleviti, leviti se; von Pflanzen, Blättern, razsuti se, razovesti se, nach *V.* sprezati, prezati se.
Entwicklung, die, razvijanje, razvoj, razsnova, razmotavanje, razpletek.
Entwilden, **Entwildern**, *v. a.*, vdomačiti, udomačiti, upitomiti, iz divjosti izpraviti, izleči, auch etwa vljuditi.
Entwimmeln, *v. n.*, odmergoleti, odgomezleti, odgomazeti.
Entwimpeln, *v. a.*, veternico, (*russ.* vimpelj) vzeti, jemati.
Entwindeln, *v. a.*, razviti, odviti, iz povoja, plenic, cunj vzeti, jemati (*poln.* razpowić).
Entwinden, *v. a.*, izviti, izmakniti, izrovati komu kaj (n. p. iz roke); *v. r.*, sich entwinden, iztergati se, izviti se, izrovati se (n. p. komu iz naročja).
Entwinken, *v. a.*, odmigniti, z miganjem odpraviti od —.
Entwipfeln, *v. a.*, verh zlomiti, odlomiti, odlamljati, odkrehniti, skrehniti, ukrehniti.
Entwirbeln, *v. a.*, wirbelnd entführen, razferteljati, razvertinčiti; der Wind entwirbelte das Laub, sapa je listje razferteljala, razferfrala.
Entwirren, *v. a.*, razrešiti, razplesti, poravnati, zravnati, s. a. **Entwickeln**; *serb.* razmersiti.
Entwischen, *v. n.*, odperhniti, uiti, uhajati, smukniti iz —, šiniti iz —, izmuzniti se iz —, opesniti se, ubežati, zbežati, uteči, ukrasti se iz —, proč pomesti jo, se; sich die Gelegenheit entwischen lassen, popustiti, zanemariti priliko; ein Wort ist ihm entwischt, s. **Entfahren**; *v. a.*, der Wunde das Blut entwischen, s. **Abwischen**.
Entwogen, *v. n.*, valiti se iz —.
Entwohnen, *v. n.*, odvaditi se česa, *serb.* auch odučiti se čemu.
Entwöhnen, *v. a.*, odvaditi; s. **Abgewöhnen**; von Kindern, odstaviti, odstavljati, daher ein entwöhntes Kind, odstavček, odstavljenček; s. a. **Abspänen**; *v. r.*, odvaditi se.
Entwöhnung, die, odvada, odvajenje, odvajanje, odstava.

Entwölken, *v. a.*, oblake razgnati, razganjati, razoblačiti, razoblačevati, *fig.* razjasniti (n. p. čelo); *v. r.*, ujasniti se, zjasniti, razjasniti se; in einigen Gegenden auch razvedriti se.

Entwürden, Entwürdigen, *v. a.*, veljavo, dostojnost, vrednost vzeti, jemati, ponižati, poniževati, v nič djati, devati, (*poln.* znieważyć); das Heiligste entwürdigen, oskruniti, v nič devati, kar je najsvetejšiga; *v. r.*, ponižati, poniževati se; s. a. **Herabwürdigen.**

Entwurf, der, načert, načertek, obrisek, zaris, narisek, (*russ.* čertež), umislik, osnutek, plan*; s. a. **Absicht, Plan;** einen Entwurf machen, s. **Entwerfen.**

Entwurfmacher, s. **Planmacher.**

Entwürgen, *v. a.*, z velikim napenjanjem kaj izbruhniti, daviti se in vreči iz sebe.

Entwurzeln, *v. a.*, izkoreniniti, s korenino, koreniko ali korenam izdreti, izdirati, izpuliti, izrovati.

Entzapfen, *v. a.*, (čep) odterditi, odpipiti, odčepiti.

Entzaubern, *v. a.*, oddelati, oddelovati, narejeno (*cfr. serb. poln.* odčiniti), odčarati, razcoprati, (*russ.* razočarovat).

Entzauberung, die, oddelovanje.

Entzäumen, *v. a.*, razberzdati, razuzdati.

Entzeptern, *v. a.*, žezlo, gospostvo, kraljevo palico vzeti, jemati, razžezliti†.

Entziehen, *v. a.*, odvleči; einem etwas entziehen, odtegniti, odtegovati, kratiti, komu kaj, odvzeti, vzeti, jemati; der Gefahr entziehen, rešiti iz nevarnosti; einem seine Hand entziehen, svojo (dobrotno) roko odtegniti komu, odreči komu pomoč; etwas entziehen, entwenden, vzeti, izmakniti, umakniti, izmikati komu kaj; *v. r.*, sich entziehen, einer Pflicht, umakniti, umikati se, ogniti, ogibati se dolžnosti, kratiti se, kerčiti se (svojo dolžnost spolniti); sich der Strafe entziehen, odtegniti se, izviti se roki pravice; sich einer Person entziehen, zapustiti koga, ogibati se koga.

Entziehung, die, odteza, odtegovanje, zmikanje, vzetje.

Entzifferbar, *adj.*, razložljiv, uganljiv.

Entzifferer, der, razlagavec, tolmačnik.

Entziffern, *v. a.*, šifre* ali skrivno pisanje razložiti, razjasniti, brati.

Entzifferung, die, razložba, razlaganje šifer ali skrivnih čerk.

Entzifferungskunst, die, umetnost, šifre ali skrivne pisma brati.

Entzischen, *v. n.*, odsičati.

Entzittern, *v. n.*, otresti, otresati se.

Entzücken, *v. a.*, zamakniti, zamakovati, zamikati, močno razveseliti, v nebo zanesti; entzückt werden, zamakniti se, zamakovati se.

Entzücken, das, s. **Entzückung;** zum Entzücken schön, čuda lep, prelep.

Entzückend, *adj.*, zamakljiv, opanljiv, jako mikaven, sprelep, čudno lep.

Entzückt, *adj.*, zamaknjen, radostin; entzückt vor Wonne sein, plavati v veselji, veselje ga je prevzelo.

Entzückung, die, zamaknjenje, nezmérno veselje, velika radost.

Entzügeln, *v. a.*, razberzdati, razuzdati; s. a. **Entfesseln.**

Entzündbar, *adj.*, vnetljiv, vpaljiv, vžigljiv.

Entzündbarkeit, die, vnetljivost, vpaljivost, vžigljivost.

Entzünden, sich, *v. r.*, vneti, vnemati se, vžgati, vžigati se, (besser als uneti, užgati, *cfr. altsl.*), razpaliti se, zažgati, zažigati se; das Heu hat sich entzündet, seno se je vžgalo, (vgrelo, da je jelo goreti); *med.* vneti, vnemati se, prisaditi, prisajati se; in Brand übergehend sich entzünden, nach *V.* prisaditi, prisajati; *v. a.*, zažgati, zažigati, zapaliti.

Endzündlich, *adj.*, vnetljiv; s. a. **Entzündbar;** *med.* entzündlichen Charakter annehmen, prisajati se.

Entzündet, *adj.*, vnet, vžgan.

Entzündung, die, vnetje, vnemanje, vžiganje, zažiganje; (Inflammation), *med.* prisad, vnetje, pereča, rupeča rana, pereči ogenj, vnetica, nach *V.* rudeče vnetje, vročina.

Entzündungsfieber, das, vnetična merzlica, prisadna vročica.

Entzündungsgeschwulst, die, prisadna oteklina.

Entzupfen, *v. a.*, razpukati, izpukati, razskubsti.

Entzwei, *adv.*, na dvoje, narazen, vsaksebi; das Fenster ist entzwei, okno je ubito, razbito; das Kleid ist entzwei, oblačilo je pretergano; in der Zusammensetzung mit dem Zeitworte wird es meist durch raz–, auch durch pre– gegeben.

Entzweibeißen, *v. a.*, pregrizniti (na dvoje), razgrizniti.

Entzweibersten, *v. n.*, razpočiti se.

Entzweibrechen, *v. a.*, prelomiti, prelamljati (na dvoje), razlomiti.

Entzweibrechung, die, razlom, prelom.

Entzweien, *v. a.*, razdvojiti, razbratiti, v razpertijo spraviti, nach *M.* auch razsvaditi, in Unterkr. u. *serb.* zavaditi; *v. r.*, sich entzweien, skregati se, zjesti se, sklati se, zbesediti se, *serb.* zavaditi se, nach *Jarn.* uprečiti se, sprečiti se.

Entzweifallen, *v. n.*, pasti in razbiti se (na dvoje).

Entzweifeln, *v. a.*, dvom odvzeti komu, razdvomiti.

Entzweifressen, *v. a.*, prejesti (na dva kosa).

Entzweigehen, *v. n.*, narazen iti, iti, raziti se na dvoje, na dva kosa, razleteti se, razlomiti se; *v. a.*, die Schuhe, raztergati, prehoditi čevlje.

Entzweihauen, *v. a.*, presekati, razsekati na dvoje, prerobiti.

Entzweireißen, *v. a.*, raztergati, razdreti, pretergati.

Entzweisägen, *v. a.*, prežagati.
Entzweischlagen, *v. a.*, prebiti, prebijati (na dvoje).
Entzweischneiden, *v. a.*, prerezati (na dvoje); mit der Schere, prestriči.
Entzweispalten, *v. a.*, razklati, precepiti (na dva kosa).
Entzweispringen, s. **Entzweiberſten.**
Entzweiung, die, zavaja, skreg, zbesedba.
Entzwingen, *v. a.*, prisiliti, naviti koga na kaj; s. **Abnöthigen.**
Enumeration, s. **Aufzählung.**
Enunciation, s. **Aussage, Aussprache.**
Enveloppe, s. **Hülle.**
Enveloppiren, s. **Einhüllen.**
Environs, s. **Umgebung.**
Envoyé, s. **Gesandte.**
Enzian, der, (Gentiana), leciján, svišč, sviš, svič; sauer wie Enzian, sviščel, sviŝel; Frühlingsenzian, svedric.
Eparchie, die, eparhija.
Eos, die, zora, zarja, zorja, zor.
Epaulette, das, Achselband, naramnik, naramnica.
Epeler, s. **Ahorn.**
Epen, s. **Traubenkirsche.**
Ephemer, **Ephemerisch**, *adj.*, enodneven, dneven; *fig.* kratek, nestanoviten; s. **Eintägig.**
Ephemeriden, s. **Zeitung.**
Epheu, der, (Hedera Helix), beršljan, beršlin; nach *V.* blušec (Reifnitz), *poln.* bluŝč, (nach *Met.* ist blušec Bryonia alba).
Epheuartig, *adj.*, beršljanast, beršlinast.
Epheuharz, das, beršlinova smola.
Epheukranz, der, beršljanov, beršlinov venec.
Ephorat, das, duhovno nadgledstvo† (pri protestantih).
Ephorus, der, duhovni nadglednik†.
Epicranium, das, (Schädelhaut, Schädelhaube), čepinja kupica.
Epicykloide, die, epicikloida.
Epidemie, die, s. **Seuche.**
Epidemisch, *adj.*, s. **Seuchenartig.**
Epidermis, die, zunanja, poverhna koža, polt, kožica, nadkožica.
Epidot, der, epidot, pridavek.
Epigramm, das, napis, nadpis; Sinngedicht, pušica, pesmica, nach *Met.* etwa pomenjivec, pomenjivi napis.
Epigrammatisch, *adj.*, napisen, epigramsk.
Epigrammatist, der, (pesnik) pušičar, napisničar.
Epiker, der, epikar.
Epikuräer, **Epikurer**, der, epikurêjic, samopašnik.
Epikuräisch, **Epikurisch**, *adj.*, epikurêjsk, mesen, samopašin.
Epilepsie, die, božjast, bòžje, mečica, mečaj, in Unterkr. auch padeča (bol), nach *Belostenec* opadica, *serb.* padavica u. goropad, *poln.* padačka, *böhm.* padovci nemoc; er ist mit der Epilepsie behaftet, božjasten je, božjast ga lomi, meče.
Epileptiker, der, božjastnik.
Epileptisch, *adj.*, božjasten, kogar božje meče.
Epilog, der, sklep (govorjenja), končni ali povzemni govor, epilog, skončevanje govora; s. a. **Schlußrede.**
Epiphania, die, razglašenje Gospodovo.
Epiphora, die, epifora, povzema zadnje besede, (sklepanje več zaporednih stavkov s ravno tisto besedo, n. p. kdor staršev ne posluša, kdor svojih učenikov ne posluša, kdor svete cerkve ne posluša).
Episch, *adj.*, vitešk, junašk, epičen.
Episkopalen, *pl.*, Anhänger der englisch-protestant. Confeß., episkopalci, škofljanci.
Episkopalkirche, die, škofovska, škofja cérkev.
Episkopat, das, škofovstvo, škofijstvo, škofje.
Episode, die, zahod, zastrana†, vmesna pripoved, nach *V.* vmesje.
Episodisch, *adj.*, zahoden, vmesin.
Epistel, die, list, pismo; s. a. **Brief**; einem die Epistel lesen, beliti komu resnico, ošteti, oštevati koga.
Epistolarisch, *adj.*, pisemsk, listu, pismu podoben, v listih navaden.
Epitaph, **Epitaphium**, das, nadgrobnik, nadgrobni spominek, s. a. **Grabmahl**; nadgrobnica, nadgrobni napis.
Epitheton, das, prilog, pridevek.
Epitome, s. **Auszug.**
Epitrit, der, der Dreischlag im Versmaß, — — — ∪, epitrit.
Epizeuxis, die, eine Redefigur, ponavljanje (ene in iste) besede, n. p. beži, beži.
Epizootie, die, živinska kuga; s. a. **Viehseuche.**
Epizootisch, *adj.*, kužin.
Epoche, die, die Aera, der Punkt, bei welchem die Zeitrechnung anfängt, doba, epoka; Epoche machen, dobo, pomljiv čas napraviti, delati, spomina vreden, preslaven biti.
Epopöe, die, viteška ali junaška (pesem), epična pesem, epopêja.
Epos, s. **Epopöe.**
Eppich, der, der Name verschiedener Gewächse, ač, ak, Sellerie, zelenjava; Gartenpetersilie, peteršilj; Wassernelke, vodni peteršilj; Gleiße, Hundspetersilie, pasji peteršilj.
Equipage, die, voz ali kočija in konji, vprega; s. a. **Kleidung, Gepäcke**; bei Schiffen, moštvo ali ljudstvo, mornarji.
Equipiren, *v. a.*, s. **Kleiden, Ausrüsten**; ein Schiff, z mornaskimi ljudmi oskerbeti, ladijo opraviti.
Equipirung, die, s. **Equipage.**
Equiset, das, preslica.
Equivoque, s. **Zweideutig.**

Er, *pron.*, on; auch als Hauptwort, der Er, on samec; es ist ein Er, oder eine Sie, ali je moški, ali pa ženska, ali je on, ali pa ona, samec ali samica; dieses Fürwort bleibt im Slovenischen, wenn kein Nachdruck darauf liegt, unübersetzt; wo ist dein Bruder? er ist zu Hause, kje ti je (kje je tvoj) brat? doma je; geh' er jetzt nach Hause (in der Anrede des Herrn gegen den Diener), zdaj pojdi, zdaj pojdeš domu; — **Er-**, eine untrennbare Vorsilbe vieler Zeitwörter, bedeutend eine Bewegung in die Höhe (statt Auf), slov. vz-, z-; ein Oeffnen, slov. raz-, od-; so viel als aus-, iz-; ein Erreichen, Gewinnen, do-, pri-, iz-, z-; das Gerathen in einen Zustand, o-, pre-, po- usf.

Erachten, *v. a.*, meniti, šteti, čislati, soditi; ich erachte es für nothwendig, meni se potrebno zdi, vidi; menim, mislim, sodim, da je potrebno; to imam, štejem, čislam za potrebno; das ist leicht zu erachten, to se lahko razume, spozna, uvidi, razvidi.

Erachten, das, mnenje od. eigentlich menjenje, menitev, misel, (nach *M.* mena, memba); nach meinem Erachten, meines Erachtens, po mojih mislih, kakor se meni vidi, zdi, kakor jez mislim, menim, sodim.

Erächzen, *v. a.*, priječati, z ječanjem in stokanjem kaj zadobiti, doseči.

Eradern, *v. a.*, priorati, prioravati.

Erahnen, *v. a.*, po dozdevi izvediti, zvediti.

Eralten, *v. n.*, postarati se.

Erangeln, *v. a.*, vloviti, vjeti (po dolgem čakanji).

Erankern, *v. a.*, z mačkam doseči, po zvijači dobiti.

Erarbeiten, *v. a.*, pridelati, pridelovati, z delam pridobiti, pridobivati.

Erarmen, *v. n.*, obožati, božati, osiromačiti, ubog biti, prihajati, gem. postati.

Eräugeln, *v. a.*, z očmi privabiti, migati z očmi in primigati si kaj.

Erb-, in Zstzg., dedni.

Erbacker, der, dedna njiva, *serb.* baština.

Erbadel, der, dedna, naslednja žlahtnost, žlahtnost po rodu, rodovinska žlahtnost, dedno plemenstvo, plemstvo.

Erbaden, *v. a.*, s kopvo dobiti, dobivati, prikopati si (n. p. zdravje).

Erbamt, das, dedna čast, dedni ured, naslednja služba.

Erbanfall, der, pripad dedine.

Erbangen, *v. n.*, er erbangte, britkost, skerb ga je obšla; s. **Bangen**.

Erbantheil, s. **Erbtheil**.

Erbarmen, sich, *v. r.*, jemandes, usmiliti, smiliti se, auch militi se koga, nad kom; erbarme dich unser, usmili se nas; auch als *v. i.*, mich erbarmet es, smili se mi, užali se mi; er erbarmte sich des Unglücklichen, nesrečni se mu je v serce smilil, užalil, milo se mu je storilo, viditi nesrečniga, žal mu je bilo; es möchte einem Stein in der Erde erbarmen, kamen bi se zjokal.

Erbarmen, das, smiljenje, usmiljenje, milovanje, pomilovanje: er sieht zum Erbarmen aus, tak je (viditi), da se Bogu usmili; ohne Erbarmen, nemilo, brez smilenja, milosti.

Erbarmenswerth, -**würdig**, *adj.*, smiljenja, milosti, milovanja vreden.

Erbarmer, der, smiljenec, miloserčnik, miloserdnik, pomilovavec.

Erbärmlich, *adj.*, usmiljenja vreden; erbärmlich umkommen, žalostno, revno poginiti; schlecht, elend, reven, ubog, ubožen, boren, siromašk, slab; das war ein erbärmliches Haus, bila je to hiša, da se Bogu smili; erbärmlich singen, revno peti.

Erbärmlichkeit, die, revnost, revščina, revšina, ubožnost, bornost; im verächtlichen Sinne, zanikernost.

Erbarmung, die, milost, pomilva, pomiljenje, pomilovanje; s. **Erbarmen**, das.

Erbarmungslos, *adj.*, brez milosti, brez usmiljenja, neusmiljen, nemil.

Erbarmungslosigkeit, die, neusmiljenost.

Erbarmungsvoll, *adj.*, usmiljen, poln usmiljenja, preusmiljen, premilostljiv, miloserčen.

Erbarmungswerth, -**würdig**, s. **Erbarmenswerth**.

Erbart, die, stara, prirojena navada.

Erbauen, *v. a.*, ein Haus, eine Mauer, sozidati, zidati (*altsl.* s'zidati, *serb.* sazidati), postaviti, staviti, narediti, delati; ein neuerbautes Haus, nova hiša; er hat sich ein hübsches Sümmchen erbaut, lep dnar si je prizidaril; durch den Feld- und Gartenbau erzeugen, pridelati, pridelovati; von Holz d. i. zimmern, iztesati, tesati; *fig.* in der biblischen Schreibart, poboljšati, zboljšati, boljšati, spodbuditi, spodbujati, spodbudovati k dobrimu, povzdigniti, povzdigovati k Bogu, v duhu zidati, lep zgled dajati, pobožne misli v kom zbujati; durch den Unterricht, podučiti, podučevati v dobrem; ich kann mich an dergleichen nicht erbauen, meni to ni nič dopadljiviga, v takošnih rečeh ne vidim, ne nahajam nikaciga veselja, nič razveseljevavniga, to mi ne dopade; sich erbauen, povzdigniti, povzdigovati svoje misli k Bogu.

Erbauer, der, zidavec, postavljavec, zidač, ustanovnik.

Erbaulich, *adj.*, *fig.* boljšaven, podučin, vzbujaven, podbudin, vterdljiv, *poln.* naukodajny.

Erbaulichkeit, die, podučnost, budivnost.

Erbauung, die, eines Hauses, zidanje, sozidba, stavba†, (wird jedoch nach dem Geiste der slov. Sprache durch Zeitwörter ausgedrückt), seit der Erbauung Roms, odkar je bil Rim sozidan; *fig.* boljšanje, zboljševanje, povzdiga k Bogu, k višjim rečem, vzbuja svetih, pobožnih misel.

Erbauungsbuch, das, podučne od. podučivne, svete bukve.

Erbauungslehre, die, nauk, kako ljudi k boljšimu napeljevati.
Erbauungsprediger, der, podbudivni, učivni pridigar.
Erbauungsschrift, s. **Erbauungsbuch**.
Erbauungsstunde, die, ura pobožniga premišljevanja.
Erbbau, der, dedni rudnik.
Erbbeamte, der, dedni urednik.
Erbbegier, die, pohlep ali močno poželenje, za kom dedovati, po kaki dedini.
Erbbegierig, *adj.*, pohlepen po kaki dedini, kdor bi silo rad dedič ali érb bil za kom.
Erbbegräbniß, die, rodovinsko pokopališče, pokopališe, rodovinski grob.
Erbbesitz, der, dedna posest, podedovavna posest.
Erbbestand, der, uff., s. **Erbpacht**.
Erbbuch, das, s. **Grundbuch**.
Erbdrescher, der, urbarski, tlačanski mlatič.
Erbe, der, dedič (nach dem *Poln.* u. *Böhm.* auch bei *V.*, *Japel*), dednik, (nach *Gutsm.* dejdič, dieudič), vérb*, jérbič*; das im *Altsl.*, *Russ.* u. *Serb.* vorkommende naslednik paßt mehr für das generelle: Rechtsnachfolger, (sowohl unter Lebenden, als auch von Todeswegen); Jemand zum Erben einsetzen, postaviti koga (za) dediča; lachende Erben, veseli, tuji dediči; ohne Erben, brez otrok, brez zaroda.
Erbe, das, fremder Erwerb, sofern er nach des Erwerbers Tode unser Eigenthum wird, s. **Erbschaft**; das väterliche, očetinstvo; das mütterliche, materinstvo; das Erbgut, s. dieses, das himmlische Erbe, nebeško kraljestvo.
Erbeben, *v. n.*, zamajati, majati se, stresti, tresti se, zdrezniti, zganiti se; die Erde erbebte, zemlja se je potresla, stresla.
Erbeigen, *adj.*, lastin po dedinstvu, dedično ali dedno lastin, prostolastin.
Erbeigenthum, das, dedinska, dedna lastina.
Erbeinantwortung, s. **Einantwortung**.
Erbeinigung, die, s. **Erbverbrüderung**.
Erbeißen, *v. a.*, durchbeißen, pregrizniti, pregrizovati; eine Nuß erbeißen, s. **Aufbeißen**; *mont.* das Gestein hat ihn erbissen, kamen ga je ubil.
Erbellen, *v. n.*, zalajati.
Erbelos, s. **Erblos**.
Erben, *v. a.*, eines Verstorbenen Güter (durch Erbrechtstitel) eigenthümlich bekommen, podedovati, dedovati kaj za kom, pojérbati, jérbati* kaj; das *altsl.* naslédovati paßt mehr für das allgemeine: nachfolgen; nach *Jarn.* u. *M.* a. podelšati, delšati (?); im gewöhnlichen Leben auch dobiti; einen erben, s. **Beerben**; von Krankheiten, po rojstvu prejeti, dobiti po očetu, po materi, bolezen prehaja od staršev na otroke, prirojena bolezen; s. a. **Anstecken**; *v. n.*, das Vermögen erbt auf ihn, on bo dedič tega premoženja, on podedva to premoženje.

Erberklären, sich, *v. r.*, oglasiti se za dediča, vzeti, nastopiti dedino, izreči, da hoče dedič biti.
Erberklärung, **Erbserklärung**, die, dedična oglasba†, nastop dedine.
Erberschleicher, s. **Erbschleicher**.
Erbeserbe, der, dedičev dedič.
Erbeten, *v. a.*, izmoliti, izprositi si kaj (od Boga), primoliti kaj.
Erbetteln, *v. a.*, izprositi, sprositi, zberačiti, priberačiti, naberačiti, naprošnjačiti, zmoledvati; sein Brot erbetteln, kruha prositi (po svetu), beračiti.
Erbeuten, *v. a.*, upleniti, zapleniti, pleniti, uropati, zaropati, ropati, nach *M.* v dobičo (*russ.*) dobiti, dobivati.
Erbfähig, *adj.*, zmožin dedovati, za dedovanje.
Erbfall, der, primérljej dedovanja.
Erbfehler, der, prirojeni pogrešek, podedovana hiba.
Erbfeind, der, stari sovražnik, poglavni sovražnik.
Erbfeindschaft, die, staro, prirojeno, glavno sovraštvo.
Erbfolge, die, dedno, dedinsko nasledstvo.
Erbfolgekrieg, der, vojska za nasledje, zastran nasledja, nasledstvena vojska.
Erbfolger, der, dedinski naslednik; s. a. **Erbe**.
Erbfolgerecht, das, pravica do dedinskiga nasledstva.
Erbfolgegesetz, das, postava za nasledstvo v dedini.
Erbfolgsordnung, die, réd dedinskiga nasledja.
Erbfrau, die, dedna vlastnica.
Erbfürst, der, dedni knez.
Erbfürstin, die, dedna kneginja.
Erbfürstenthum, das, dedna knežija.
Erbgang, der, s. **Erbfolge**.
Erbgangsrecht, das, s. **Erbfolgsordnung**.
Erbgeld, das, dedni, dedinski dnar.
Erbgenoß, der, sodedič, sodednik.
Erbgenossenschaft, die, sodedištvo, vkupno dedovanje.
Erbgenossin, die, sodednica.
Erbgenuß, der, vžitek, užitek, vživanje dedine.
Erbgerechtigkeit, die, s. **Erbrecht**.
Erbgerichtsbarkeit, die, dedna sodnja oblast.
Erbgerichtsherr, der, imetnik dedne sodnje oblasti.
Erbgesessen, s. **Ansäßig**.
Erbgraf, der, dedni grof.
Erbgräfin, die, dedna grofnja ali grofica.
Erbgruft, s. **Erbbegräbniß**.
Erbgrund, der, dedna zemlja, dedina, *serb.* baština.
Erbgrundsherr, der, lastnik dedne zemlje.
Erbgut, das, dedna lastnina, lastinska posest, dedina; s. a. **Allodium**.
Erbherr, der, dedni gospodar, dedni lastnik.
Erbherrschaft, der, dedna gospoščina, gospošina.

Erbhof, der, dedna kmetija.
Erbhofmeister, der, dedni dvornik.
Erbhold, der grajščinski podložnik, nach *V.* kmet grajšinski.
Erbhuldigung, die, poklonstvo dednimu vladarju, obljuba zvestobe.
Erbieten, *v. a.*, s. **Anbieten**; sich, *v. r.*, ponuditi se, ponujati se, reči, da je pripravljen kaj storiti, da hoče kaj storiti, izreči voljo, kaj storiti.
Erbietig, s. **Erbötig**.
Erbietung, die, ponudba.
Erbin, die, dedična, dednica, nach *M.* dedičinja.
Erbinteressent, der, deležnik dedine.
Erbitten, *v. a.*, durch Bitten erhalten, so lange bitten, bis man die Absicht erreicht, izprositi, sprositi, priprositi, nach *M.* a. uprositi; von einem etwas, izprositi od koga kaj; erbetener Zeuge, naprošena priča; losbitten, einen Verurtheilten, izprositi obsojencu milost; er wird sich nicht erbitten lassen, ne preprosiš ga, ne boš ga preprosil, ne ganeš ga s prošnjo.
Erbittern, *v. a.*, bitter machen, wörtl. zgreniti, nach *V.* zgrenobiti, grenobiti, zgorjupiti, gorjupiti; zornig machen, razkačiti, nach *V.* skačiti, kačiti, razserditi, razjeziti, razdražiti, raztogotiti; auf einen sehr erbittert sein, močno jeziti se na koga, hudovati se čez koga, gorak biti komu.
Erbitterung, die, Zorn, razkačenost, serd, jeza, razserdba, razdražba.
Erbittlich, *adj.*, izprosljiv, preprosljiv, izprosen, smiljen, milostljiv, miloserčin.
Erbjagd, die, dedni lov, dedna pravica lova, do lova.
Erbkaiser, der, dedni cesar.
Erbkaiserthum, das, dedno cesarstvo.
Erbkauf, der, dedna kupnja, dedni kup.
Erbkönig, der, dedni kralj.
Erbkönigreich, das, dedno kraljestvo.
Erbkoth, das, bei neugebornen Kindern, nach *V.* smola.
Erbkrankheit, die, prirojena, prehajoča, po rojstvu prejeta bolezen.
Erbkux, der, dedni kos ali delež rudnika.
Erbland, das, dedna dežela.
Erbländisch, *adj.*, dednodeželsk.
Erblasen, *v. a.*, pritrobiti, pripiskati si kaj (n. p. živež).
Erblassen, *v. n.*, blaß werden, obledeti, prebledeti, zbledeti, bledeti; ich werde blaß, bleda me obide, obhaja (n. p. strahu); sterben, umreti, končati.
Erblasser, der, zapustnik.
Erblasserin, die, zapustnica.
Erblaßt, *adj.*, bled, mertev.
Erblassungsrecht, das, pravica, komu po oporoki ali volilu kaj zapustiti, pravica zapuščanja, zapušanja.
Erblauen, *v. n.*, oplaveti, višnjev, moder, sinji biti, gem. postati.
Erblegitimation, die, izkaz dedinske pravice.
Erblehen, Erblehngut, das, dedni fevd*.
Erblehnsherr, der, dedni fevdni gospod.
Erblehnsmann, der, dedni fevdnik*, vazal*.
Erblehnsträger, der, dedni fevdnik.
Erblehenwahrer, der, varh dedne fevdnine.
Erblehre, die, Tradition, ustno ali besedno izročilo.
Erbleichen, *v. n.*, s. **Erblassen**; der Glanz der Krone erbleichte, krona se je potemnila.
Erbleute, die, s. **Erbmann**.
Erblich, *adj.*, deden, dedinsk, pojérbljiv*, dedičin; erbliche Krankheit, s. **Erbkrankheit**; diese Krankheit ist erblich, ta bolezen prehaja od očeta na sina; nach *M.* nadobljiva bolezen.
Erblichkeit, die, dednost, dedičnost.
Erblicken, *v. a.*, zagledati, ugledati, *serb.* auch vidnuti, zazreti; bemerken, zapaziti, opaziti, viditi; er erblickte ihn von der Ferne, od deleč ga je vidil, zagledal; er erblickte sich in der Höhle, ozre se, ter vidi, da je v berlogu; beim Erblicken, ko ga (jo) zagleda.
Erblinden, *v. n.*, oslepeti, oslepovati, nach *M.* (wie auch *russ. poln.* u. *böhm.*) oslepniti, *altsl.* oslépeti, oslépevati, zgubiti vid, *serb.* a. obnevideti; *v. a.*, oslepiti (koga), slepiti.
Erblitzen, *v. n.*, zabliščati, zablišati se, zabliskati se, blisniti.
Erblöden, sich, s. **Entblöden**.
Erblonden, *v. n.*, orumeneti, zrumeneti, rumeneti, rumen biti.
Erblos, *adj.*, einer Erbschaft beraubt, brez dedine, razdedinjen, izdedinjen; d. i. der Erben, brez otrok, brez dedičev, brezdetin, brez zaroda; in Unterkr. a. brez odvetka; eine erblose Verlassenschaft, zapuščina brez dediča, brezdedična; erblos machen, s. **Enterben**.
Erblosigkeit, die, brezdetnost, brezdedičnost.
Erblühen, *v. n.*, razcvesti, razcvetati (se), precvesti, precvetati; s. a. **Aufblühen**.
Erbmangel, der, prirojeno pomanjkanje, prirojena, podedvana hiba.
Erbmann, der, dedni vlastnik, posestnik.
Erbmarschall, der, dedni maršal.
Erbmonarchie, die, dedna monarhija.
Erbmundschenk, der, dedni točaj.
Erbnehmer, der, prejemnik dedine; s. a. **Erbe**.
Erborgen, *v. a.*, na upanje, v zajem vzeti, jemati; s. a. **Entlehnen**.
Erborger, der, s. **Anleiher, Borger**.
Erborgt, *adj.*, v zajem ali na upanje vzet, izposojen; falsch und unrecht, tuj, lažen, lažnjiv, podveržen.
Erboßen, *v. a.*, zornig machen, razhuditi, razhudovati, razserditi, razkačiti, močno razjeziti, razdjati, nach *V.* a. ozlobiti; s. a. **Erbittern**; *v. n.*, razjeziti se; *v. r.*, dasselbe; erboßt, serdit, razkačen.
Erbot, s. **Erbietung**.

Erbötig, *adj.*, pripravljen, voljan; erbötig sein, s. **Erbieten, sich.**
Erbpacht, die, (nach dem *Serb.*) dedni zakup, dedni štant*, dedna arenda*; nach Einigen auch dedni najem, obwohl dieses eigentlich **Erbmiethe** bedeutet.
Erbpachtbrief, der, dednozakupno† pismo.
Erbpächter, der, dedni zakupnik, štantnik*.
Erbpachtgeld, das, dedna zakupnina ali zakupščina, zakupšina, štantnina*, u. *Jarn.* kazen.
Erbpachtgut, das, dednozakupno posestvo, dobro.
Erbpachtherr, der, gospod, davec dedniga zakupa.
Erbpächtlich, *adj.*, dednozakupen, dednoštanten.
Erbpachtmann, s. **Erbpächter.**
Erbpachtvertrag, der, dednozakupna pogodba.
Erbpachtzins, s. **Erbpachtgeld.**
Erbpflicht, die, dedna zaveza; s. **Erbhuldigung**; prisega dednih zakupnikov.
Erbprinz, der, im Kaiserreiche, cesarjevič; im Känigreiche, kraljevič; im Herzogthume, vojvodovič uff., dedni knez.
Erbprinzessin, die, dedna cesaričinja, kraljičinja itd., dedna kneginja.
Erbrauden, *v. n.*, vzbibati se, vzburkati se.
Erbrannen, *v. n.*, zarujaveti, ogoreti.
Erbrausen, *v. n.* zabučati, bučati, zatuliti, tuliti, zabobneti, bobneti.
Erbrechbar, *adj.*, ulomljiv, razlomljiv; mit dem Begriffe „hinein", vlomljiv.
Erbrechen, *v. a.*, aufbrechen, eine Thür, ulomiti, razlomiti, razbiti, razbijati, streti, pretergati v —, prelomiti v —; einen Brief, pismo odpečatiti, razpečatiti, nach *V.* auch odpreti, odpirati; *v. r.*, sich erbrechen, bljevati, pobljevati se, bruhniti, bruhati, vreči, (*böhm.* vrhnout, davit se), metati se, niedr. kozlati; bei Thieren, rigati, *russ.*. blevat.
Erbrechen, das, ulom, vlom, razlom, prebitje, bljevanje, metanje, bruhanje, niedr. kozlanje, *poln.* wymisty.
Erbrecht, das, dedinska pravica, pravica do dedine; das Recht des Erben, dediška pravica; die das Erbrecht betreffenden Gesetze, dedinsko pravstvo, dedinske postave.
Erbrechtlich, *adj.*, dednopraven†, po dedinskem pravu.
Erbrechung, die, gerichtlicher Siegel, razpečatba, razpečatovanje sodnih pečatov.
Erbregister, s. **Kataster.**
Erbreich, das, dedna deržava.
Erbrennen, s. **Entbrennen.**
Erbrente, die, dedni prihod.
Erbrichter, der, dedni sodnik, dedni župan.
Erbritter, der, dedni vitez.
Erbrüllen, s. **Aufbrüllen.**
Erbrummen, *v. a.*, primermrati, z mermranjem dobiti, dobivati, prigodernjati kaj.
Erbrüten, *v. a.*, izvaliti, s. **Ausbrüten**; durch tiefes Nachsinnen, Grübeln ersinnen, iztuhtati, tuhtati, izvertati, izmodrijaniti.
Erbsaß, der, dedni posestnik; s. **Erbherr.**
Erbschacht, der, poglavitni, naj globokejši predih (šaht).
Erbschaden, der, rodovinska, prirojena hiba; s. a. **Erbkrankheit.**
Erbschaft, die, dedina, (auch *altsl.* neben naslédije), nach *M.* dedišna, jérbščina, dedina; eine Erbschaft thun, podedovati, dedovati; die Erbschaft antreten, nastopiti, nastopati, vzeti dedino.
Erbschaftsantretung, die, -**antritt**, der, nastop, vzetje dedine.
Erbschaftsauseinandersetzung, die, deljenje, razdelitev dedine.
Erbschaftsbenützung, die, vživanje dedine.
Erbschaftseinantwortung, die, prisodba dedine.
Erbschaftsgläubiger, der, upnik dedine.
Erbschaftskauf, der, kup, kupnja dedine.
Erbschaftskäufer, der, kupec dedine.
Erbschaftsklage, die, dedinska tožba.
Erbschaftsmasse, die, dedinski imetek.
Erbschaftsplünderung, die, ropanje, pokraja dedine.
Erbschaftssache, die, dedinska reč.
Erbschaftsschuldner, der, dolžnik dedine.
Erbschaftsstück, s. **Erbschaftssache.**
Erbschaftstheilung, die, deljenje dedine, razdelitev dedine.
Erbschenke, die, dedna keréma.
Erbschicht, **Erbschichtung**, s. **Erbschaftstheilung.**
Erbschirmherr, der, dedni branivec, zavetnik.
Erbschleicher, der, kdor s prilizovanjem in zvijačino dobiva dedine, dedinolovec†; spodlezovavec.
Erbschleicherei, die, spodlezovanje, lovljenje dedin, dedinolovstvo†.
Erbschlüssel, der, podedovani ključ (po vražah čudodelen).
Erbschuld, die, dedinski dolg; s. **Erbsünde.**
Erbschutz, der, dedno zavetje, dedna obramba.
Erbschutzherr, s. **Erbschirmherr.**
Erbse, die, (Pisum sativum), grah, in St. nach *M.* cizra; Erbsen an die Wand werfen, bob v steno metati, *serb.* kamenu besediti.
Erbsen-, in Zstzg., grahov.
Erbsenacker, der, (nach der Ernte), grahovišče, grahoviše.
Erbsenbau, der, sajenje graha.
Erbsenbaum, der, (Robinia Caragena), grahovnik.
Erbsenbeet, das, grahova greda, grahova leha.
Erbsenbrot, das, grahov kruh.
Erbsendick, *adj.*, graha debel, za grah debel.
Erbsenfeld, s. **Erbsenacker.**
Erbsengroß, *adj.*, erbsengroß werden, (von Weinbeeren), zgrašiti se.
Erbsengrün, *adj.*, zelen kakor grah.
Erbsenkäfer, der, (Bruchus pisi), grahov kukec, mol.

Erbsenmast, die, pitanje z graham.
Erbsenmehl, das, grahova moka.
Erbsenschrot, der, grahova kaša, grahove jagode.
Erbsensieb, das, rešeto za grah.
Erbsenstein, der, grahasti kamen.
Erbsenstroh, das, grahovica, grahove vervi, nach *M.* grahovina, grahovnica.
Erbsensuppe, die, grahova polivka, grahova juha, grahovka.
Erbsenwicke, die, grahorica, grašica, auch grahor.
Erbsetzer, der, der einen zum Erben einsetzt, s. Testator.
Erbsigdorn, der, s. Berberis.
Erbstaat, der, dedna deržava.
Erbstand, s. Erbpacht.
Erbsteuer, die, davščina, davšina, davek od dedine.
Erbstollen, der, dedni, glavni rov, nach *V.* podkop.
Erbstollengebühr, die, davščina od dedniga rova.
Erbstollenneuntel, das, devetina od dedniga rova.
Erbstöllner, der, glavni rovnik†.
Erbstück, s. Erbschaftssache.
Erbstufe, die, jamski mejnik.
Erbsüchtig, s. Erbgierig.
Erbsünde, die, (peccatum originale), izvirni greh, pervi greh, *russ.* u. *poln.* pervorodni greh.
Erbteich, der, **Erbdeich**, dedni kos jeza, ali zagraje.
Erbtheil, der, del, delež dedine, dedinski del, delščina, delšina; einem seinen Erbtheil geben, oddeliti; s. a. Erbkur, Erbstück.
Erbtheilung, die, deljenje dedine.
Erbthorheit, die, prirojena abotnost.
Erbthürhüter, der, dedni vratar.
Erbtrift, die, dednozakupna paša.
Erbtruchseß, der, dedni stolnik.
Erbtugend, die, podedovana čednost.
Erbübel, s. Erbfehler, Erbsünde.
Erbübeln, **Erbuben**, sich etwas, *v. r.*, po neporednem, napčnem kaj zadobiti.
Erbügen, *v. a.*, bei den Metzgern, nach dem Buge zu stechen, nach *V.* v pleče klati.
Erbuhlen, *v. a.*, privasovati, prinečistovati† si kaj.
Erbürsten, *v. a.*, priščetiti, prišetiti, prikertačiti si kaj.
Erbverbrüdert, *adj.*, etwa dednozavezin; erbverbrüderte Häuser, rodovine, ki so se dogovorile, zavezale k vkupnimu dedinskimu nasledju, k vzajemnimu dedovanju ene po drugi.
Erbverbrüderung, die, zaveza ali pogodba zastran vzajemniga ali nasprotniga nasledja v dedini, zastran vzajemniga dedovanja (zlasti med nemškimi knezi).
Erbvergleich, der, dedinska pogodba.
Erbverhandlung, die, dedinska obravnava, razprava.
Erbvermacher, der, s. Legator.
Erbvermächtniß, das, s. Vermächtniß.
Erbvertrag, der, dedinska pogodba.
Erbvogt, der, s. Erbschirmherr.
Erbvogtei, die, s. Erbschutz.
Erbzins, der, dedna davščina, davšina, dedna obrest, dedno odrajtvilo; von Weing. gornica.
Erbzinsgut, das, dednodačno, dednoobrestno posestvo, zemljišče, zemljiše.
Erbzinsherr, der, gospodar dedne dače.
Erbzinsmann, der, dednodačni uživavec.
Erbzinsvertrag, der, dednodačna pogodba.
Erd=, in Zstzgn., unter der Erde befindlich, podzemeljsk, in oder auf der Erde, zemeljsk, pozemeljsk; im Gegensatze zum Wasser, na suhem.
Erdabriß, der, načert zemlje, zemljokaz†, weniger gut zemljovid†.
Erdabrutschung, **Erdabsitzung**, die, vsad, usad, usadina, udor, vdor.
Erdachse, die, (nach den übrigen slavischen Mundarten), os zemlje, nach *V.* zemljina tečajnica.
Erdacht, s. Erdenken.
Erdämmern, *v. n.*, zamračiti, mračiti se, zazoriti, zoriti se, svitati se.
Erdampfen, *v. n.*, močno hlapeti, pariti se; s. Dampfen.
Erdanschüttung, die, nasip persti, zemlje, berne.
Erdapfel, der, podzemljice, podzemeljsko jabelko (auch *russ.*), krompir*, korun; in Oberkr. u. Kt. a. čompa, *poln.* ziemniak.
Erdapfelacker, der, krompirjevišče, krompirjeviše, (kadar je krompir že izkopan).
Erdapfelstengel, der, **Erdapfelpflanze**, die, krompirjevec; s. Kartoffel uff.
Erdarben, *v. a.*, pristradati, prirevati, priubožati, auch izrevati, (n. p. toliko sim zdaj izreval, drugo bom pa pozneje priubožal, da dolg poplačam, aus dem Munde eines Landmanns, *Pot.*).
Erdart, die, perst-i, zemlja, zemljenina, versta ali sorta zemlje; auch die Erdart ist zu berücksichtigen, gledati je treba tudi na to, kaka da je zemlja.
Erdartig, *adj.*, persten, zemljen, bernen.
Erdartischocke, s. Erdapfel.
Erdaxe, s. Erdachse.
Erdbad, das, zemljena kopel.
Erdbahn, die, pot, tir zemlje (okoli solnca).
Erdball, der, zemlja, etwa auch zemljino oblo†; krogla†. (nach *Pot.* ist krogla unglücklich geschmiedet, besser oblica, wenn nicht vielleicht Letzteres nur mehr kleinere Körper bezeichnet).
Erdbalsam, s. Naphta.
Erdbau, der, podzemeljsko delo, zidanje.
Erdbeben, das, potres, nach *M.* auch tres (zemlje.)
Erdbeerapfel, der jagodičar.
Erdbeerbaum, der, (Arbutus Unedo), jagodičnica.
Erdbeere, die, (Fragraria), jagoda schlechtw., nach *V.* rudeča jagoda, in Oberkr. nach *M.*

auch smokva, smokvica. (noch auch pokovica, eine Species der Erdbeeren, welche etwas platter und weißbehaart sind, und beim Abreißen einen Knall geben, daher der Name pok! cmok! *Pot.*); Gartenbeere, truskelica, vertna, ogradna jagoda, (*poln.* truskawka).

Erdbeerentraube, s. **Erdbeerbaum.**

Erdbeerfrucht, die, jagoda.

Erdbeerklee, der, Blasenklee, (Trif. fragiferum), jagodasta detelja.

Erdbeerköcher, der, kazulj, in Oberkr. skorec (von skorja), kohorec, kohor.

Erdbeerkraut, das, jagodovo pérje.

Erdbeerpflücker, -sammler, -verkäufer, der, jagodar; es sein, jagodariti.

Erdbeglücker, der, osrečevavec zemlje.

Erdbeschreibend, *adj.*, zemljopisen.

Erdbeschreiber, der, popisovavec zemlje, zemljopisec.

Erdbeschreibung, die, zemljopis, zemljopisje, popis, popisovanje zemlje.

Erdbewohner, der, prebivavec zemlje, zemljan, nach *M.* zemljišćan.

Erdbezwinger, s. **Weltbezwinger.**

Erdbiber, s. **Biber.**

Erdbiene, die, (Apis terrestris), čmerlj.

Erdbildungslehre, die, s. **Geologie.**

Erdbirn, die, s. **Erdapfel.**

Erdboden, der, die Oberfläche der Erdkugel, der Boden, tla, *pl.*, zemlja; ein lehmiger, thoniger, fruchtbarer, ilnat, glinast, rodoviten svet, s. a. **Erde**, die **Erdkugel**, der **Erdkreis.**

Erdbohrer, s. **Bergbohrer.**

Erdbrand, der, ogenj v zemlji, podzemeljski ogenj, požar.

Erdbrot, das, s. **Erdapfel**; (Cyclamen europaeum), krišič, kokorik, korček, svinjski kruh, kozja repica, (bei Lašče auch kervavi lisec, keržeč).

Erdbruch, der, udor, vdor, usad, vsad.

Erdbuch, das, s. **Grundbuch.**

Erdbürger, der, zemljan; s. a. **Erdbewohner.**

Erddecke, die, zemeljska skorja, korja, lega zemlje, ki kaj pokriva.

Erddohne, die, zaderga pri tleh, pritlična, pritlikasta zaderga, zanka.

Erddunst, der, zemeljski par, sopar, zemeljski čad; s. a. **Dunst.**

Erddurchmesser, der, premérnik, poprečnik zemlje.

Erde, die, zemlja; der Boden, die Oberfläche der Erdkugel, tla; ein Zimmer zur ebenen Erde, izba, hiša pri tleh; zur Erde niederschauen, pod se gledati; über der Erde, od tal; zur Erde fallen, pasti na tla; der Erde gleich machen, pokončati, razdjati, razrušiti do dobriga, do tal; zur Erde bestatten, pokopati, zagrebsti; das hat ihn unter die Erde gebracht, to ga je pod zemljo spravilo, to mu je naklonilo smert; der Mensch ist Staub und Erde, človek je prah in pepel; die Welt, svet; die Dammerde, perst, (*altsl.* pr'st-i), gnjilovica, sperstenina, černa zemlja; lockere Erde, rahlica; Stauberde perhlica; Kieselerde, kremenina, kremenica; Kalkerde, apnica; Thonerde, ilovica; Lehmerde, glina; pflugsandige, glin; Gypserde, mavec; Torferde, šota; Porzellanerde, majoličnica; die unfruchtbare, ungedüngte Erde, mertvica, puhlica; sandige Erde, sip, sipovina, sipača, peščenica, pešenica; lehmichte Kalkerde, slinjevka; zur Erde (Dammerde) werden, spersteneti; die Erde unter der Furche, podbrazdina.

Erdebewohner, der, s. **Erdbürger.**

Erdebezwinger, der, s. **Erdbezwinger.**

Erdebürger, der, s. **Erdbürger.**

Erdegeboren, *adj.*, na zemlji rojen, pozemeljsk, zemeljsk.

Erdegefährte, der, sozemljan, sobitje na zemlji.

Erdegefäß, das, perstena posoda.

Erdegeschöpf, das, pozemeljska stvar.

Erdehütte, die, bajta, koča, koliba.

Erdeichel, s. **Erdnuß.**

Erdeichhorn, das, (Sciurus striatus), progasta veverica.

Erdeidechse, die, (Lacerta agilis), zemeljska gaščerica, gašerica ali jaščerica, (*altsl.* jašter), martinček; s. a. **Eidechse.**

Erdeleben, das, pozemeljsko življenje, življenje na (tem) svetu.

Erden, s. **Irden.**

Erdenab, *adv.*, od zemlje, z zemlje.

Erdenatur, die, zemeljska natora, zemeljska narava.

Erdenball, der, s. **Erdball.**

Erdenbrot, das, zemeljski kruh.

Erdenfreude, die, pozemeljsko, minljivo veselje.

Erdengang, der, pot življenja (našiga na zemlji).

Erdenge, die, medmorje, zemeljska ožina ali soteska.

Erdenglück, das, pozemeljska, minljiva, posvetna sreča, sreča tega sveta.

Erdengruft, die, podzemeljska raka.

Erdengut, das, posvetno, zemeljsko blago, dobro.

Erdenhaft, *adj.*, erdhaft, erdicht, erdig, po zemlji, zemljen, zemljat, zemlji podoben; erdenhafter Geruch, duh po zemlji.

Erdenhoffnung, die, posvetni up, posvetna nada.

Erdenniedrigkeit, die, posvetna nizkost, zniženost.

Erdenkbar, *adj.*, izmišljiv, mogoč, kar si je moč izmisliti, misliti; er hat alles erdenkliche, ima kar koli hoče; sich alle erdenkliche Mühe geben, na vso moč prizadevati si.

Erdenken, *v. a.*, izmisliti, zmisliti, izmišljevati, *altsl.* a. umisliti; s. a. **Erdichten**, **Erinnern.**

Erdenkind, das, zemlje sin, hči, človek.

Erdenklich, s. **Erdenkbar.**

Erdenkloß, der, gruda, gruča (zemlje), greba; *fig.* ein Mensch, teleban, hrust.

Erdenkrieg, der, vojska, boj na zemlji.

Erdenkugel, die, s. **Erdball.**

Erdenkung, die, izmišljava, izmišljevanje, izmislik.
Erdenlast, die, zemeljska butara, breme.
Erdenleben, das, s. Erdeleben.
Erdenleiden, das, terpljenje na tem svetu.
Erdennoth, die, nadloga tega sveta.
Erdenrund, das, s. Erdball.
Erdenschoß, der, naročje zemlje.
Erdensohn, der, človek, zemlje sin.
Erdensonne, die, solnce tega sveta, življenje.
Erdenstaub, der, zemlje prah.
Erdentag, der, dan življenja na zemlji.
Erdentand, der, posvetna nečimernost, posvetne reči.
Erdenthon, der, il, ilovica, glina, ilovača.
Erdentraum, der, časne sanje.
Erdenentstehungslehre, s. Geogonie.
Erdenwaller, der, popotnik, potnik zemeljski.
Erdenwärts, *adv.*, k zemlji, k tlam.
Erdenwerk, das, zemeljsko delo.
Erdenwonne, die, posvetna radost, minljivo, posvetno veselje.
Erdenepheu, der, (Glechoma hederaceum), popenec, potlešni beršlin, *russ.* budra.
Erderschütterer, der, zemljotresec†, stresovavec zemlje.
Erderhöhung, die, gorovina.
Erderschütternd, *adj.*, zemljotresin.
Erderschütterung, die, potres.
Erdeule, die, (Ulula cunicularia), podzemeljska sova, čuk (?).
Erdeutbar, *adj.*, raztolmačljiv, tolmačljiv.
Erdeuten, *v. a.*, razjasniti, raztolmačiti, razložiti, razlagati.
Erdewanderschaft, die, popotvanje po zemlji, na tem svetu.
Erdewendung, die, obernitev, obračanje, zasuk, okret zemlje (okoli svoje osi).
Erdfahl, *adj.*, sivkast kakor perst, perstenast, perstenaste barve.
Erdfall, der, das Versinken eines Theiles der Oberfläche, vsad, usad, vdor, udor, usadina, rupa, jama, drič, podsed, predpadnja.
Erdfang, der, bei den Winzern, jame izkopane v vinogradih, da voda zemlje va-nje znaša.
Erdfarbe, die, perstena barva, barva zemlje.
Erdfarbig, *adj.*, perstene barve, perstenast.
Erdfaß, das, zakopani sod.
Erdfeige, die, s. Erdnuß.
Erdferne, die, (Apogaeum), odzemnost†, največi dalja solnca ali lune od zemlje.
Erdfest, *adj.*, uterjen v zemlji; s. a. Unbeweglich.
Erdfett, das, s. Erdharz.
Erdfeuchte, die, vlažnost zemlje.
Erdfeuer, das, das unterirdische, podzemeljski ogenj; in der Feuerwerkskunst, ogenj na suhem.
Erdfink, der, in St. činka, sonst činklica, činkelj.
Erdfinsterniß, die, merknjenje solnca.
Erdfläche, die, poveršina, poveršje zemlje.
Erdflachs, der, s. Bergflachs.
Erdflecken, der, kos zemlje.
Erdfloh, der, (Haltica oleracea), bolha (zelska).
Erdfrosch, der, rujava žaba.
Erdfurche, die, s. Furche.
Erdgalle, die, eine naße Stelle des Bodens, grez, močir, nach *Vert.* mehkotnica; Krankheit des Weinstockes von der Näße, vodenica.
Erdgans, die, (Anas Tadorna), morska raca.
Erdgeboren, s. Erdegeboren.
Erdgefährte, die, plaz.
Erdgefilde, das, poljane.
Erdgeflügel, das, ptiči na suhem, pozemeljski ptiči.
Erdgegend, die, kraj zemlje.
Erdgeist, der, podzemeljski duh.
Erdgelb, das, s. Ocker.
Erdgeruch, der, duh po zemlji.
Erdgeschlecht, das, zemeljski rod.
Erdgeschmack, der, okus, slast po zemlji.
Erdgeschöpf, das, pozemeljska stvar.
Erdgeschoß, das, stan pri tleh, pritlični del hiše, pritlešje†, pritličje†.
Erdgesetz, das, zemeljska postava.
Erdgestalt, die, podoba, oblika zemlje.
Erdgetümmel, das, posvetni hrup, šum.
Erdgewächs, das, zemeljska rastlina.
Erdgewimmel, das, posvetno mergolenje, vrenje.
Erdgrab, das, grob izkopan v zemlji.
Erdgrau, *adj.*, siv kakor zemlja.
Erdgrille, die, muren, murček; Erdwerre, (Gryllotalpa), bramor, *serb.* mermak, mermor, *russ.* medvedka; s. a. Werre.
Erdgrube, die, jama.
Erdgrün, das, zelena perst.
Erdgrund, der, in der Malerei, tla.
Erdgürtel, s. Erdstrich, Zone.
Erdhaft, s. Erdenhaft.
Erdhalbmesser, der, polomér, nach dem *Russ.* polupreènik zemlje.
Erdhaltig, *adj.*, persten, zemljen, zemeljnat, kar ima kaj zemlje v sebi.
Erdharz, das, zemeljska smola, *poln.* klej ziemny.
Erdhase, s. Springer.
Erdhaue, die, motika, auch *altsl.*, gebräuchl. matika; die schmale, rovnica od. ravnica, auch robnica.
Erdhaufen, der, homec, homček, gomila, kup zemlje.
Erdhöhle, die, jama, rupa podzemeljska.
Erdhopfen, der, hmelj.
Erdhühnchen, das, hišna kača.
Erdhummel, s. Erdbiene.
Erdhütte, die, podzemeljska koča, *serb.* zemunica; s. a. Erdehütte.
Erdicht, *adj.*, zemljast, perstenast.
Erdichten, *v. a.*, izmisliti, izmišljati, izmišljevati, zmisliti, (*poln.* zmyślić u. wymy-

slič); sich Ruhm erdichten, durch das Dichten, pripeti si slavo, po pesmih zadobiti.
Erdichtung, die, izmišljanje, zmišljava, izmislik, *serb.* a. izmišljotina.
Erdienen, *v. a.*, prislužiti, zaslužiti, služiti kaj; als Knecht, prihlapčevati si kaj; als Magd, prideklovati ujf.
Erdig, f. Erdenhaft.
Erdkäfer, der, etwa krešič (*Zal.*).
Erdkarte, die, zemljokaz†, zemljovid†; f. a. Landkarte.
Erdkeim, der, podzemeljska cima, kal.
Erdkloß, der, f. Erdenkloß; die Erdklöße klein schlagen, kepe tolči. tleči, razbiti, poravnati, popravljati, drobiti gruče.
Erdkluft, die, zemeljni razpok, razsed, prepad, tokava, razsedina, brezden, brezdno.
Erdkobold, der, podzemeljski škrat.
Erdkohle, die, zemeljski ogel.
Erdkörper, der, zemlja (kakor nebno telo).
Erdkraut, das, f. Erdrauch.
Erdkrebs, der, f. Erdgrille.
Erdkreis, der, krog zemlje, nach dem *Poln.* zemljokrog†, vesoljni svet, (*altsl.* v'selienaja, ἡ οἰκουμένη).
Erdkrokodil, das, Landkrokodil, neki amerikanski kuščer, krokodil na suhem (živeč).
Erdkrone, die, lapuh, konjsko kopito; f. Huflattich.
Erdkröte, die, (Bufo cinereus), krastača.
Erdkugel, die, zemlja; f. Erdball.
Erdkugelkarte, die, zemljokrog†.
Erdkunde, die, zemljoznanstvo, znanje zemlje; f. a. Erdbeschreibung.
Erdkundig, *adj.*, zemljoznan, zemljoznansk.
Erdkundige, der, zemljoznanec.
Erdlage, die, Erdflöß, lega persti, plast, versta zemlje.
Erdleberkraut, das, (Lichen cinereus), preplasti lišaj, jeternica.
Erdlinie, die, in der Malerkunst, čerta prilićnica, čerta pri tleh.
Erdloch, das, luknja, brezdno.
Erdlos, *adj.*, brezzemljin; f. a. Körperlos.
Erdmännchen, das, škrat.
Erdmast, die, podzemeljska reja, izriti červi, merćesi itd., kar svinje iz zemlje dobe; f. das entgegengesetzte Holzmast.
Erdmaus, die, miš, kertica, voluhar.
Erdmensch, der, pozemeljski člověk.
Erdmesser, der, zemljomér.
Erdmeßkunst, die, zemljomérstvo, zemljomérje, geometria.
Erdmessung, die, mérjenje zemlje, zemljomérstvo, zemljomérje.
Erdmilbe, die, zemeljski mol.
Erdmittelpunct, der, sredina, osredek zemlje.
Erdmolch, der, pisani močerad.
Erdmoos, das, pozemeljski mah, mah pozemeljuh.
Erdmöhre, die, koren.
Erdmorchel, der, smerček, mavroh*.
Erdmücke, die, poljski komar.
Erdnähe, die, (Perigaeum), prizemnost†, najmanjši dalja solnca ali lune od zemlje, *russ.* perigej.
Erdnaturbeschreibung, die, fizično ali naravoslovno zemljopisje.
Erdnebel, der, nizka megla, ki se pase po (pri) tleh.
Erdner, f. Erdbewohner.
Erdnuß, die, (Kathyrus tuberosus), podzemeljski oreh.
Erdoberfläche, die, poveršina, poveršje zemlje.
Erdochse, der, červ.
Erdöl, das, kamno olje.
Erdolchen, *v. a.*, zaklati, prebosti, prebadati z bodalcam.
Erdonnern, *v. n.*, zagermeti.
Erdorren, f. Verdorren.
Erdorseille, die, pozemeljska orsilija.
Erdpech, das, zemeljska smola.
Erdplatz, der, f. Parterre.
Erdpol, der, tečaj. pol zemlje, *poln.* biegun.
Erdpunct, der, pika, mesto (na zemlji, s kteriga se gleda).
Erdralle, die, zemeljska mlakužka.
Erdratte, die, poljska podgana, štakor.
Erdrauch, der, (Fumaria), rosnica.
Erdräuen, f. Erdrohen.
Erdräumer, der, bei Minirern, f. Kratze.
Erdraupe, die, gosenica.
Erdrehen, *v. a.*, zasukati, zaverteti, zavertiti, odvertiti.
Erdreich, das, zemlja; f. Erde, Boden; ein Reich, zemeljsko kraljestvo.
Erdreisten, sich, *v. r.*, prederzniti se, derzniti (se); ne bati se, ne sramovati se; *russ.* osmélit sja.
Erdreschen, *v. a.*, primlatiti si; das Erdroschene, pomlaček.
Erdrillen, f. Abdrillen.
Erdrinde, die, skorja zemlje.
Erdringen, *v. a.*, prisiliti, prinuditi, primorati koga k čemu.
Erdriß, der, rega, razpoklina tal.
Erdrohen, *v. a.*, izžugati, žugaje, z žuganjem, protenjem zadobiti.
Erdröhre, die, podzemeljska cev.
Erdrönen, *v. n.*, zabobneti, zadoneti, zahrušiti.
Erdrose, die, bodeča neža, bodečevje.
Erdrosseln, *v. a.*, zadaviti, zadavljati, daviti, zadušiti, dušiti, udaviti, udušiti, zadergniti, zadergovati, zagerčiti, zagušiti; alle nach der Reihe erdrosseln, vse podaviti, podušiti.
Erdrosselung, die, zadava, davljenje, dušenje.
Erdrübe, die, zimska koleraba.
Erdrücken, *v. a.*, streti, treti, zgnjesti, zmlinčiti, zmečkati, mečkati, zdruščiti; ein Kind im Schlafe erdrücken, zaspati, zadušiti (spó) otroka; es war zum Erdrücken voll, bilo je ljudi, da se je vse terlo.

Erdrücken, der, berdo, sleme, herbet, ertič (nach *Pot.* eig. retič).
Erdrund, das, s. **Erdenrund.**
Erdsack, der, vreča persti.
Erdsaft, s. **Erdharz.**
Erdsalz, das, zemeljna sol; s. **Salpeter.**
Erdsand, der, kopani pesek.
Erdsäure, die, zemeljna kislina.
Erdschabe, die, Stinkschabe, zemeljski mol.
Erdschaber, der, stergulja, grebljica.
Erdschau, die, ogled ograj ali jezov.
Erdschicht, die, s. **Erdlage.**
Erdschildkröte, die, želva, òrepaha; s. **Schildkröte.**
Erdschlange, die, poljska kača.
Erdschmid, der, s. **Holzwurm.**
Erdschnacke, die, poljski, zemeljski komar.
Erdschnecke, die, poljski polž.
Erdschocke, die, s. **Artischoke.**
Erdscholle, die, kepa, gruda, gruča, gruba, gleba.
Erdschwalbe, die, bregulja.
Erdschwarz, das, zemeljsko černilo.
Erdschwefel, der, s. **Bärlappen.**
Erdschwein, das, s. **Ameisenfresser.**
Erdspalte, s. **Erdriß.**
Erdsperling, der, poljski vrabec.
Erdspinne, die, pajk.
Erdspitze, die, s. **Landspitze.**
Erdstern, s. **Mondkraut.**
Erdstoß, der, potres, stres.
Erdstrich, der, Zone, pas zemlje; der heiße, gemäßigte, kalte Erdstrich, topli, zmérnotopli, merzli pas; Klima, podnebje.
Erdstufe, Terrasse, s. **Absatz.**
Erdtafel, die, zemljokaz, zemljovid.
Erdtalg, s. **Bergtalg.**
Erdthal, das, zemlja.
Erdthier, das, zum Unterschiede vom Wasserthier, pozemeljska žival.
Erdulden, *v. a.*, preterpeti, preterpevati, terpeti, prebiti, prestati, prestajati, prenesti, prenašati, *russ.* sterpét, snosit.
Erduldung, die, terpljenje.
Erdumfasser, der, obsežnik, objemnik zemlje.
Erdummen, s. **Verdummen.**
Erdumschiffer, der, **Erdumsegler**, der, s. **Weltumsegler.**
Erdunkeln, *v. n.*, potemneti, otemneti.
Erdursprung, der, izvir, začetek zemlje, postanek iz zemlje.
Erdursten, *v. n.*, užejati se; s. a. **Verdursten.**
Erdvielfuß, der, poljski stonog.
Erdvolk, das, pozemeljsko ljudstvo.
Erdwall, der, nasip, sip iz zemlje.
Erdwärme, die, toplota zemlje.
Erdwärts, *adv.*, k zemlji, proti zemlji, tlam.
Erdweide, die, (Salix repens), rakita, verba pozemljuša.
Erdwerk, das, branilo iz same zemlje.
Erdwinkel, der, kot (neznan kje na zemlji).
Erdwolf, s. **Erdgrille.**
Erdwurm, der, glista, červ.

Erdzeislein, das, (mus Noricus citellus), suslik, podlasica, tekunica.
Erdzirkel, der, zemeljski krog (n. p. ravnik, soravniki).
Erdzone, s. **Erdstrich.**
Erdzunge, die, jezik ali stegno, nach dem *Poln.* klin zemlje, *russ.* kosa zemlji; s. a. **Landzunge**; in einen Fluß, riga.
Erebus, der, ereb; s. a. **Unterwelt.**
Ereifern, sich, *v. r.*, (auch *v. n.*), razserditi se, serditi se, vneti se, razneti se, nach *V.* zahuditi se, hud postati; da ereiferte er sich, to ga je pogrelo, nad tem se je ugrel; *serb.* užestiti se.
Ereignen, sich, *v. r.*, prigoditi, zgoditi, dogoditi, goditi se, nakretiti se, pripetiti se, naključiti se; wenn sich der Fall ereignet, ako se priméri, ko bi se prigodilo.
Ereigniß, das, primerek, primérljej, prigodek, dogodek, naključba, pripetilo, zgoda, zgod.
Ereilen, *v. a.*, dohiteti, dohitovati, doiti, dohajati, doseči, dosegati, doteči, zadeti, zadevati, nach *V.* a. dostegniti, in U. K. und *russ.* dostignut, *altsl.* dostignąti; es ereilte ihn Unglück, nesreča ga je zadela, dosegla; die Nacht hat ihn ereilt, noč ga je zajela.
Eremit, der, puščavnik, pušavnik; s. **Einsiedler.**
Eremitage, s. **Einsiedelei.**
Ererben, *v. a.*, podedovati, pridedovati, dedovati kaj za kom; s. **Erben.**
Ereruten, *v. a.*, nažeti; das Ereruteie, nažanjek.
Erfachen, s. **Auffachen, Erregen.**
Erfahren, *v. a.*, überfahren, povoziti, považati; er hat sich ein kleines Vermögen erfahren, privozil, privozaril si je nekaj premoženja; empfinden, občutiti, čutiti; prüfen, preskusiti, pretehtati; durch das Gefühl erfahren, otipati, ošlatati; er hat Unglück, Noth erfahren, nesreča ga je zadela se mu je zgodila, revo in nadlogo je skusil, je preterpel, s. a. **Erdulden**, eine Neuigkeit erfahren, zvediti, zvedovati, soznati kaj od. za kaj, dovediti se česa, slišati, čuti; er hat in seinem Leben viel erfahren, veliko je skusil na svetu; erfragen, zvediti za kaj, izprašati, izpraševati kaj; viele Veränderungen erfahren, večkrat prenarejen biti, mnogim prenaredbam, premembam podveržen biti.
Erfahren, *adj.*, (peritus), skušen, vajen, preskušen, zveden, znajden, nach *M.* zvedin, po skušnji znajden v čem; ein erfahrener Mensch, Empiriker, skušenec; er ist in der Sache erfahren, v tem je zveden, znajden, zurjen, na to je učen, tej reči vé glas (*cfr. altsl.* véglas, peritus, véglas'n, *altböhm.* véhlasny).
Erfahrenheit, die, skušenost, vajenost, preskušenost, zvedenost, *poln.* biegłość.
Erfahrung, die, skušnja, skušenje, poskušnja, skusba; der Mensch lernt aus der

Erfahrung, skušnja človeka uči; in Erfahrung bringen, zvediti, s. a. **Erfahren**; Erfahrungen machen, skusiti marsikaj (na svetu); das weiß ich aus Erfahrung, to vem iz skušnje, to sim sam skusil, skušal; ein Mann von Erfahrung, skušen mož.

Erfahrungsbegriff, der, zapopadek iz skušnje.

Erfahrungsbeweis, der, dokaz iz skušnje.

Erfahrungskunde, die, s. **Empirie**.

Erfahrungslos, *adj.*, brez skušnje, neskušen.

Erfahrungsmäßig, *adj.*, skušnji primeren, po skušnji.

Erfahrungsreich, *adj.*, jako skušen, zveden, preskušen.

Erfallen, *v. a.*, pasti na koga in ubiti ga; *v. r.*, pasti in ubiti se.

Erfassen, *v. a.*, prijeti, prijemati, popasti, popadati (koga za kaj); plötzlich erfassen, zgrabiti koga; einen Begriff, razumeti, zapopasti, z umam doseči, objeti, *russ.* ponimati, *serb.* razabrati.

Erfechten, *v. a.*, izbojevati, pribojevati, z bojem, z orožjem, z mečem dobiti, dobivati, privojskovati; einen Sieg, zmoči, premoči, zmagati, premagati, *russ.* oderžati pobédu; s. a. **Erbetteln**.

Erfechter, der, pribojevavec; eines Sieges, zmagavec.

Erfeilen, *v. a.*, napiliti, zapiliti.

Erfiedeln, *v. a.*, prigosti, priškripati (si kruha).

Erfindbar, *adj.*, znajdljiv.

Erfinden, *v. a.*, neue Sachen, die noch nicht da waren, iznajti, (nach dem *Poln.* iznajd'vati), izumiti, izmisliti, (*altsl.* izobrésti); einen als seinen Feind erfinden, najti, spoznati, da je kdo komu sovražnik.

Erfinder, der, iznajdec, iznajdnik.

Erfinderin, die, iznajdnica.

Erfinderisch, **Erfindsam**, *adj.*, iznajden, znajdljiv, domiseln, ostroumen, bistre glave (da more nove reči iznajti, izumiti, izmisliti).

Erfindsamkeit, die, znajdnost, znajdljivost, domiselnost, ostroumnost, znajdenost, *poln.* przemyślność.

Erfindung, die, iznajdba; das ist eine Erfindung der Deutschen, to so iznajdli, izumili Nemci.

Erfindungsgeist, s. **Erfindsamkeit**.

Erfindungsreich, s. **Erfinderisch**.

Erfindungsvoll, *adj.*, ves znajdljiv, ves znajden, poln znajdnosti, znajdovit.

Erfischen, *v. a.*, ujeti, nach Andern vjeti, (*altsl.* beides), vloviti, loviti; po zvijači dobiti kaj.

Erflammen, *v. n.*, razplameniti se; s. **Entflammen**.

Erflattern, *v. a.*, priferfoleti, priferfrati, priferleti do —.

Erflehen, *v. a.*, izprositi, primoledvati, z živo prošnjo zadobiti; er läßt sich nicht erflehen, ne da se preprositi, s prošnjami ganiti, omečiti.

Erflicken, *v. a.*, prikerpati, izkerpati.

Erfliegen, *v. n.*, doleteti, z letanjem doseči.

Erfliehen, *v. a.*, v teku, begu doseči.

Erfließen, *v. n.*, iziti, izhajati.

Erfloßen, *adj.*, na svetlo dan, izdan.

Erfluchen, *v. a.*, prikleti.

Erfoderlich, s. **Erforderlich**.

Erfodern, s. **Erfordern**.

Erfoderniß, das, s. **Erforderniß**.

Erfolg, der, Folge, ~~nasledek, posledek, nastopek, zgod, dogodek po kaki~~ reči; Ausgang, izid, izhod, konec; guter Erfolg, das Gedeihen, vspeh, pospeh; es hatte einen guten Erfolg, dobro se je izšlo (sešlo), auch spešiti se, ročiti se.

Erfolgen, *v. n.*, zgoditi se, dogoditi se, goditi se (za čim), nastopiti, nastopati, nastati, *serb.* slediti; darauf mußte Armuth erfolgen, iz tega, na to je moglo priti siromaštvo; oft bleibt es im Slovenischen unübersetzt und wird durch das den Zustand od. die Handlung, deren Eintritt es besagt, ausdrückende Zeitwort gegeben, z. B. die Zahlung erfolgt entweder am Orte des Versprechens oder auch usf., plačuje se ali na mestu, kjer je bila obljuba dana, ali —.

Erfolglassung, die, izplačilo, izročitev.

Erfolglassungsgesuch, das, prošnja za izročitev (n. p. kake pri sodnii hranjene reči).

Erfolglos, *adj.*, brez vspeha, brez dobriga izida.

Erfolgreich, **Erfolgvoll**, *adj.*, vspešin, srečin, z dobrim izidam; das erfolgreiche Vorbringen des rechten Flügels bewirkte, usf., ker je desno krilo z vspeham, po sreči napredovalo.

Erfoltern, *v. a.*, izviti s terpinčenjem, izmecati komu kaj.

Erforderlich, *adj.*, potreben; erforderlich sein, treba biti; erforderlichen Falls, ako bi treba bilo, kadar bi treba bilo, ako je potreba, ko bi potreba tako nanesla.

Erfordern, *v. a.*, treba biti, potreben biti, potrebovati, zahtevati, imeti hoteti, tirjati; das erfordert Zeit, k temu je treba časa; die Umstände erfordern es, okoliščine, okolišine so nanesle tako, da je treba; hiezu wird viel Geld erfordert, k temu se potrebuje, je potreba mnogo dnarjev; meine Pflicht erfordert es, moja dolžnost hoče, išče, iše, zahteva, veleva.

Erforderniß, das, **Erforderung**, die, Nothwendigkeit, potreba, potrebnost; nach Erforderniß, po potrebi; Erfordernisse der Handlungsbücher, potrebne lastnosti, potrebnosti kupčijskih bukev; nach Erforderniß der Umstände, po okoliščinah, okolišinah.

Erforschen, *v. a.*, iskati, popraševati, opraševati in najti ali zvediti, zvedovati; prüfen, preiskati, preiskovati, pretresti, pretresati, pretehtati, preskusiti, izpraševati, pozvediti, pozvedovati, zaslediti, zasledovati, izslediti, izsledovati.

Erforscher, der, preiskovavec, spraševavec, zvedovavec.
Erforschung, die, preiskovanje, spraševanje, zvedovanje, pozvedba, izsledba.
Erfragen, *v. a.*, izprašati, doprašati; ich konnte ihn nicht erfragen, nisim mogel zanj izprašati, popraševal sim po njem, pa nisim mogel zvediti za-nj.
Erfrechen, sich, *v. r.*, prederzniti se, derzniti; er erfrecht sich, mir zu sagen, derzne, ne sramuje se, ne boji se, reči mi.
Erfreien, *v. a.*, ein Gut, prisnubiti; vom Manne, priženiti; vom Weibe, primožiti.
Erfremden, *v. n.*, poptujiti se, potujiti se.
Erfreuen, *v. a.*, zveseliti, razveseliti, obveseliti, oveseliti, veseliti koga, *serb.* obradovati; der Wein erfreut des Menschen Herz, vino razveseluje (človeku) serce; dein Wohlbefinden erfreut mich, vesel sim, dobro se mi zdi, da si zdrav; das hat ihn erfreut, to se mu je dobro zdelo; was das Auge erfreut, kar je očem dopadljivo, prijetno; erfreuen Sie mich mit ihrem Besuche, storite nam to veselje in obiščite, obišite nas; *v. r.*, razveseliti se, oveseliti se, veseliti se; genießen, vživati; er war hoch erfreut, močno se je razveselil, ga je veselilo; s. a. **Besitzen.**
Erfreuend, Erfreulich, *adj.*, vesel, prijeten, nach dem *Serb.* radosten; erfreuliche Neuigkeiten, vesele novice; es ist mir erfreulich, veseli me.
Erfreulichkeit, die, veselost, radost.
Erfreuung, die, veselje, razveselitev.
Erfreveln, *v. a.*, z napčnimi ali hudobnimi deli zadobiti, zaslužiti.
Erfrieren, *v. n.*, zmerzniti, zmerzovati; es sind drei Thiere erfroren (durch Frost getödtet), troje živinčet je zmerznilo; (von Pflanzen), der Nußbaum ist erfroren, oreh je uzebel, auch zmerznil; alle Nußbäume sind erfroren, vsi orehi so pozebli (da se bodo posušili); die Nase ist ihm erfroren, nos mu je ozebel; fühllos gemacht werden, sehr frieren, premreti, premirati; s. a. **Abfrieren, Durchfrieren;** was leicht erfriert, zmerzljiv, zmerzljivec.
Erfrieren, das, zmerznjenje, zmerzovanje, uzeba, pozeba.
Erfrischen, *v. a.*, kühl machen, razhladiti, ohladiti, hladiti; ein wenig, pohladiti; erquicken, okrepčati, pokrepčati, krepčati, počverstiti, očverstiti, okrepiti, oživiti, oživljati; *v. r.*, sich durch einen kühlen Trunk erfrischen, s hladnim pitjem se okrepčati; etwas gem. auch podpreti se, podstaviti se n. p. s koscam kruha.
Erfrischend, *adj.*, hladiven, krepčaven, okrepčaven.
Erfrischung, die, die Kühlung, razhlad, ohlad, hladilo; Erquickung, okrepčava, okrepčevanje, jed in pijača, s ktero se človek okrepča in odžeja; Erfrischungen, krepčavna jed, hladivni pitek, nach *V.* ohladnine.
Erfroren, *adj.*, zmerznjen; von Pflanzen, auch uzebel; von Frost beschädigt, ozebel; ein Erfrorener, zmerznjenec; den es gern friert, zmerzljivec, zmerzljak.
Erfruchten, *v. a.*, priploditi, prirediti, pridelati.
Erfühlen, *v. a.*, došlatati.
Erfüllen, *v. a.*, s. **Anfüllen;** *fig.* dieser Gedanke erfüllt seinen Geist, ta misel mu je obvzela, prevzela glavo; seine Zeit war noch nicht erfüllt, njegov čas še ni bil dopolnjen, še ni dotekel, se ni iztekel, izšel, zveršil; deine Wünsche werden erfüllt, tvoje želje se zgodé, se spolnijo; mit Wohlgerüchen erfüllen, napolniti, napolnovati, navdati, navdajati; eine Bedingung erfüllen, spolniti, spolnovati; auf daß es erfüllt werde, da se dopolni, da se izide, zverši; *serb.* da se sbude (sbiti se); *v. r.*, sich erfüllen, napolniti se, izpolniti se; *waidm.* nažreti se.
Erfüllung, die, spolnitev, dopolnitev, spolnjenje, spolnovanje, dopolnovanje; in Erfüllung gehen, zgoditi se, dopolniti od. spolniti se, iziti se, uresničiti se; mein Wunsch ging in Erfüllung, kar sim želel, sim doželel, — to se je zgodilo, *serb.* što sam želio, naželio sam.
Erfüllungseid, der, dopolnitna, dopolnujoča prisega.
Erfüllungszeit, die, čas spolnitve.
Erfunkeln, *v. n.*, zabliščati, zablišati, zabliskati se, zaiskriti se.
Ergänzen, *v. a.*, dopolniti, dopolnovati, dostaviti, dodati, pridati in s tem napolniti; ausbessern, popraviti, popravljati; die Summe, dopolniti, napolniti, polniti; s. a. **Ersetzen.**
Ergänzer, der, dostavljavec, dopolnovavec.
Ergänzung, die, dopolnitev, dopolnilo, dopolnovanje, dostavek, dodatek.
Ergänzungsband, der, dopolnitni, dodatni zvezek, dodatek.
Ergänzungsbeweis, der, dopolnitni dokaz.
Ergänzungsbogen, die, dodatna pola.
Ergänzungseid, s. **Erfüllungseid.**
Ergänzungsgeschworne, der, nastopni porotnik.
Ergänzungsgesetz, das, dodana, dodatna postava.
Ergänzungsmannschaft, die, založni, dopolnitni vojščaki, vojšaki, vojaki.
Ergänzungsrichter, der, nastopni, nadomestni sodnik.
Ergänzungswinkel, der, dopolnitni, dopolnujoči kot.
Ergänzungswörterbuch, das, dodani, dodatni besednjak.
Ergarnen, *v. a.*, omrežiti, vjeti, vloviti, zaplesti koga v mreže.
Ergattern, *v. a.*, izvohati, izslediti in vloviti.
Ergeben, *v. a.*, podati, predati; das ergibt die Erfahrung, to uči, kaže, auch dá skušnja; *v. r.*, sich, podati, podajati se, udati,

vdati se, udajati se, auch (nach dem *Altsl.*, *Russ.* u. *Serb.*) predati, predajati se, podvreči se; ergib dich, udaj se, *serb.* vež' se, veži ruke; ergib dich nicht, ne daj se; sich in etwas ergeben, vdati se v kaj; sich einem ergeben, izročiti se komu; er hat sich dem Trunke ergeben, jel je pijančevati, podal se je na vino, vdal se je vinu, *russ.* datsja v pjanstvo; s. a. **Weihen, Widmen,** sich; sich ergeben, d. i. zutragen, zgoditi se, prigoditi se, goditi se, primériti se, pripetiti se, nakreniti se; hieraus ergibt sich, iz tega izhaja, teče, izvira, iz tega se vidi, se kaže, pokazuje, razodeva, odkriva; wie sich die Umstände ergeben werden, kakor kane.

Ergeben, *adj.*, vdan, nach *M.* a. podan; ergebener Diener, ponižni, pohlevni, pokorni služabnik; ich danke ergebenst, hvala lepa (namreč Vam bodi); dem Trunke ergeben, pijančljiv, pijanec, pijanstvu podveržen, ki ga rad pije; es sein, pijančevati; ergeben sein, einer Neigung, auch streči, služiti čemu.

Ergebenheit, die, vdanost, ponižnost, podverženost.

Ergebniß, das, posledek, izid; Ereigniß, dogodek; s. a. **Erfolg, Ereigniß.**

Ergebung, die, udaja, vdaja, predaja, podaja, izročitev; der Zustand, s. **Ergebenheit.**

Ergecken, s. **Erdreisten.**

Ergegnen, s. **Entgegnen.**

Ergehen, *v. n.*, iziti, priti, hoditi na dan; es erging der Befehl, povelje je prišlo, je dano; ein Urtheil ergehen lassen, izreči sodbo; einen Befehl ergehen lassen, zapovedati, zapovedovati, dati, izdati, izdajati povelje; etwas über sich ergehen lassen, prenesti, prenašati, preterpeti, prestati voljno; geschehen, zgoditi, goditi se; *v. i.*, es wird dir wohl, übel ergehen, dobra, huda bo s teboj, dobro, hudo se ti bo vedlo, godilo; *v. a.*, bis zu Ende gehen, preiti, prehoditi; durch Gehen erwerben, prihoditi si, s hojo zaslužiti; *v. r.*, sich ergehen, spazieren, spreiti se, sprehajati se, prehajati se, šetati; sich in Beschreibungen ergehen, na široko popisovati.

Ergehungsplatz, der, sprehajališče, sprehajališe.

Ergeigen, *v. a.*, prigosti si kaj.

Ergeizen, *v. a.*, priskopariti si (n. p. dnarjev).

Ergelben, *v. n.*, zrumeneti.

Ergetzbar, (nach *Heins.*), s. **Ergötzlich.**

Ergetzen, Ergetzlich, Ergetzlichkeit, s. **Ergötzen** usf.

Ergiebig, *adj.*, zdaten, zdajaven, obil, obilen, ploden, bogat, bersen; das Getreide ist ergiebig, žito dobro plenja; ergiebiges Brot, spor kruh.

Ergiebigkeit, die, zdatnost, zdajavnost, obilnost, plodnost, rodovitnost; vom Getreide, plenj, bersnost.

Ergießen, *v. a.*, izliti, zlijati, izlivati, zliti, zlivati, razliti, razlivati; sich ergießen, *v. r.*, der Fluß ergießt sich in das Meer, voda se zliva, teče v morje; (*russ.* u. *poln.* vpadat v more); s. a. **Austreten;** sich in Lobeserhebungen ergießen, na vse usta hvaliti koga; die Galle ergoß sich, žolč se je razlil.

Ergießung, die, zliv, izliv, razliv, izlivanje; s. a. **Austritt.**

Erglänzen, *v. n.*, zabliščati, zablišati, zasijati, posijati, zasvetiti se, svetiti se, bliščati, blišati, lesketati se.

Erglimmen, *v. n.*, zatleti, začeti tleti.

Erglühen, *v. n.*, zažariti se, vžariti se, zagoreti; *fig.* vneti se, vžgati se, razpaliti se, razvneti se; *v. a.*, razbeliti (n. p. železo).

Ergötzen, *v. a.*, razveseliti, veseliti; *v. r.*, veseliti se česa, nad čim; s. a. **Erfreuen.**

Ergötzend, Ergötzlich, *adj.*, razveseliven, ugoden, prijeten; s. a. **Erfreulich.**

Ergötzlichkeit, die, ugodnost, prijetnost, radost; Robotergötzlichkeit, razveselica pri tlaki.

Ergötzung, die, ugod, veselica, razveseljevanje, veselje.

Ergraben, *v. a.*, prikopati si, kopaje ali s kopanjem zaslužiti, služiti (n. p. kruha).

Ergrämen, sich, *v. r.*, eine Krankheit, do bolezni togotiti, ihtiti se, po togotenji ali ihti zboleti.

Ergrauen, *v. n.*, osiviti, obeleti, zbeleti (n. p. v cesarski službi); der Tag ergraut, dani se; er ergraut, postara se; ergrautes Weib, nach *Jarn.* sivora.

Ergrausen, *v. n.*, ich ergrause, groza me je, me prime, prijema, zona me obhaja.

Ergreifen, *v. a.*, popasti, popadati kaj, za kaj, prijeti, prijemati kaj, za kaj, zgrabiti, zasačiti (n. p. hudodelnika), ujeti, vloviti; in anderen slav. Mundarten, uhvatiti; einen bei der Hand ergreifen, prijeti za roko; einen auf frischer That, zateči, zalesti koga na samem djanji; Angst ergriff ihn, strah ga je obšel; ein Mittel ergreifen, lotiti se, polotiti se, poprijeti, poprijemati se česa; den Weg Rechtens, pravdo začeti; den Recurs ergreifen, podati pritožbo, pritožiti se pred višji oblastjo; das Herz ergreifen, giniti, ganiti, stresti, omečiti serce, seči v serce; der Schmerz ergriff nun die Hand, na to se je razbolela vsa roka; eine Gelegenheit, priložnosti se poprijeti, se deržati; die Waffen, za orožje zgrabiti, prijeti, prijemati; Jemands Partei ergreifen, potegniti s kom, pristopiti, pridružiti se komu; die Flucht ergreifen, pobegniti, ubegniti, zbežati v tek, v beg se spustiti, spuščati, spušati se, začeti teči; Besitz ergreifen, posesti kaj, podse spraviti kaj; einen Zweig des Baumes ergreifen (um sich daran zu halten), prijeti se za vejo; s. **Erfassen.**

Ergreifend, *adj.*, ginljiv, v serce segajoč, živ.

Ergreifer, der, popadnik, zasačnik.

Ergreifslohn, der, popadnina, zgrabnina.

Ergreifung, die, prijem, popad.

Ergrimmen, *v. n.*, raztogotiti se, stogotiti se, togotiti se, razserditi se na moč,

razsaditi se, razgnjevati se; er ist ganz ergrimmt, vse po njem vre, polje od togote, škriplje, togota ga lomi, je ves zelen od ihte; darüber ergrimmte er noch mehr, še hujši jeza ga zgrabi; *v. a.*, razkačiti koga.

Ergrößern, s. Vergrößern.

Ergrübeln, *v. a.*, izvertati, iztuhtati, izmodrovati kaj.

Ergründen, *v. a.*, etwas, do dna priti, doseči, dosegati dno (do dna), izmeriti, meriti globino ali globokost, izgruntati*, do konca priti, hoditi čemu; die Ursache ergründen, iztuhtati, iznajti vzrok, priti do vzroka, s premišljevanjem odkriti ga; das Wesen Gottes, zapopasti, zapopadati, z umam dosegati bistvo Božje.

Ergründung, die, izsledba, odkritje kake reči (po velikem premišljevanji).

Ergrünen, *v. a.*, ozeleneti.

Erguden, *v. a.*, zagledati, zalukati; s. a. Ersehen.

Erguß, der, razliv, izliv; s. a. Ausfluß.

Erhaben, *adj.*, zvišan, povzdignjen; erhabener Gedanke, visoka misel, nach andern slav. Mundarten, vznesen, vznosin; der erhabene Beruf, visoki, veličastni, dostojni poklic; erhabene oder erhobene Arbeit (Relief), zvišano, zbuknjeno, izbunkano delo, *russ.* wypuklo; erhabene Denkungsart, visokomiselnost; hoch, visok, velik, veličasten, previsok, prevelik.

Erhabenheit, die, die erhabene Beschaffenheit eines Dinges, vzvišanost, visočava, višina, visočina, višava, vzvišenost, veličastnost, visokost, velikost, in andern slavischen Dial., vznesenost; eine über die Oberfläche eines Dinges hervorragende Stelle, zvišek, berdo, bunka, gerba, nach *M.* izmoljava; ein Titel, s. Eminenz; etwas Hervorragendes, šterlina.

Erhacken, *v. a.*, zasekati v —; s sekanjem zaslužiti.

Erhadern, *v. a.*, izpričkati kaj.

Erhallen, *v. n.*, zadoneti, razlegati se, odamleti.

Erhalt, s. Empfang.

Erhaltbar, *adj.*, pridobljiv, dobljiv, prideržljiv, hranljiv.

Erhalten, *v. a.*, das fallende Kind, die ausreißenden Pferde, uderžati, uderževati, deržati, ustaviti, ustavljati, obderžati, zaderžati, ustanoviti; im Besitze behalten, obderžati, ohraniti; im guten Stande, obderžati, deržati v dobrem stanu, okovariti; das Leben, ohraniti, rešiti življenje; Gott erhalte ihn, Bog ga varuj, hrani, čuvaj; das Wort erhalten, s. Wort; eine zahlreiche Familie erhalten, prerediti, rediti, preživiti, živiti, hraniti; bekommen, dobiti, dobivati; ein Amt, doseči službo; Salz erhält man aus —, sol se dobiva iz —; ich erhielt einen Brief, prišlo mi je pismo, prejel sim pismo; Obst über den Winter erhalten, prihraniti sadje čez zimo; dieses Obst ist leicht zu erhalten, to sadje se da ohraniti, se derži; den Sieg erhalten, zmoči, premoči, zmagati; drei Häuser wurden vom Feuer erhalten, tri hiše so obvarovali, oteli ognja, so ostale cele od ognja; eidlich erhalten, s. Beweisen; im Gebrauche des Rechts erhalten, varovati koga v vživanji pravice; in Ehren, ohraniti komu čast; *v. r.*, sich erhalten an einem Aste, obderžati se, obviseti na veji; sich auf den Beinen erhalten, ostati, stati na nogah, po konci; sich gesund erhalten, ostati zdrav, zdravje ohraniti; sich selbst erhalten, sam se hraniti, živiti; dieses Obst erhält sich nicht lange, to sadje se ne derži.

Erhaltenswerth, -würdig, *adj.*, vreden, da se išče, iše; da se ohrani.

Erhalter, der, ohranivec, obderževavec, vzderževavec, čuvavec.

Erhalterin, die, ohranivka, vzderževavka.

Erhaltung, die, ohranitev, varovanje, obvarovanje, uderžba, zaderžba, vzderžba, vzderževanje; Empfang, prejem.

Erhaltungskosten, *pl.*, stroški zderžanja, obderžni, vzderžni stroški.

Erhaltungswerth, der, vzderžna vrednost.

Erhämmern, *v. a.*, prikovati si (n. p. kruha); das Eisen erhämmern, kovati železo.

Erhandeln, *v. a.*, durch Kaufen in sein Eigenthum bekommen, kupiti, kupovati; er hat sich ein großes Vermögen erhandelt, lepo premoženje si je prikupčeval; einen Gulden erhandeln, priteržiti; s. a. Abdingen.

Erhängen, *v. a.*, u. *r.*, obesiti, obešati koga, se.

Erharren, *v. a.*, čakati, pričakovati koga, česa.

Erharschen, *v. n.*, okreniti se; s. a. Harsch.

Erharten, *v. n.*, sterditi se, sterjevati se, poterditi se, zakerkniti se, skerkniti, okreniti (*russ.* okrepnut).

Erhärten, *v. a.*, uterditi, sterditi, sterjevati kaj, *fig.* priterditi, doterditi, terditi kaj, dokazati, dokazovati.

Erhaschen, *v. a.*, (auch nach *V.*) uhapiti, uhapniti, ujeti, vjeti, vloviti, *serb.* u. *russ.* uhvatiti, hvatiti; — zagrabiti, popasti kaj, hlastniti, zagnati se na kaj.

Erhauen, *v. a.*, razsekati, sekati; umhauen, obsekati, obsekovati; todt hauen, posekati, sich etwas erhauen, s sekanjem zaslužiti, prisekati si.

Erheben, *v. a.*, povzdigniti, vzdigniti, povzdigovati, vzdigovati, auch dvigniti, dvigati; erhoben, vzdignjen, zvišan; die Hände gegen Himmel erheben, povzdigniti roke proti nebu; senkrecht in die Höhe, povzdigniti, povzdigovati; die Augen erheben, spregledati, pogledati kviško; die Stimme erheben, spregovoriti, oglasiti se; Klage erheben, potožiti se, tožiti zoper —; hochschätzen, rühmen, veličati, povzdigniti, povzdigovati, čislati, hvaliti, slaviti, prehvaliti; meine Seele erhebt den Herrn, duša moja veliča, povelićuje, slavi Gospoda; ein wenig erheben, privzdigniti, privzdigovati kaj; Lärm erheben,

hrup zagnati; Geschrei erheben, vek, glas zagnati; oder bloß durch das perfective Zeitwort, zašundrati, zatuliti, zakričati, zavpiti, zavekati; ein Gelächter erheben, smeh zagnati, zasmejati se, zakrohotati se; Protest erheben, napraviti, vzdigniti (menjični) protest; Geld erheben, vzdigniti, potegniti dnar (iz kake kase); Steuern erheben, s. **Einheben**; seine Gedanken zu Gott erheben, povzdigniti, oberniti svoje misli k Bogu; zu hohen Würden, povišati, povzdigniti na visoko stopnjo; in den Adelsstand erheben, povzdigniti med žlahtnike, požlahtniti; ausmitteln, pozvediti, pozvedovati, iskati in iznajti; eine Rente zum Kapital, preoberniti prihodek v kapital; eine Abschrift erheben, vzeti, jemati prepisek; Ansprüche erheben, oglasiti se s svojim tirjanjem; das Handwerk erheben, pravico do rokedelstva ponoviti; sich erheben, *v. r.*, vzdigniti, vzdigovati se; aufstehen, vstati, vstajati; es erhebt sich dort ein Berg, tam stoji, tam je, kupi gora; sich über Andere erheben, povzdigniti, povzdigovati se nad, čez druge, znašati se, prevzetovati, prevzeti se; es erhebt sich ein Wind, vstane, vzdigne se, začne veter; es erhob sich ein Streit, prepir se je vnel, začel; sich wider Jemand erheben, vzdigniti se, vstati zoper koga, spreti se zoper koga; sich verfügen, der König hat sich in die Hauptstadt erhoben, kralj se je podal v poglavitno mesto; von dem Schiffe erheben, priti na visoko (globoko) morje.

Erheblich, *adj.*, pomenljiv, znamenit, važen, imeniten, čislaven, spomina vreden, velik.

Erheblichkeit, die, pomenljivost, važnost†, imenitnost, znamenitost, velikost; die Sache ist von keiner Erheblichkeit, to je mala, neznana reč.

Erhebung, die, vzdig, vzdigovanje, povzdig, povzdigovanje, vzviševanje, povišek; die Erhebung einer Klage, podaja, začetek tožbe; Erhebung eines Umstands, pozvedba, pozvedovanje, izsledovanje, preiskovanje; Erhebungen machen, pflegen, pozvedovati, preiskovati; der statistischen Daten, nabira; einer Abschrift, vzetje, jemanje prepisa; s. a. **Einhebung**.

Erhebungsvollmacht, die, pooblastilo, kje dnar potegniti, vzdigniti.

Erheirathen, *v. a.*, vom Manne, priženiti; vom Weibe, primožiti.

Erheischen, s. **Erfordern.**

Erheitern, *v. a.*, zjasniti, ujasniti, vjasniti, razjasniti, razjasnovati, razvedriti, zvedriti, vedriti, razveseliti, razveseljevati; sich erheitern, *v. r.*, razveseliti se, razvedriti čelo; sich ein wenig erheitern, poveseliti se; vom Himmel, ujasniti se.

Erheiterung, die, razjasnitev, razjasnovanje, razveselitev, razveseljevanje.

Erheizbar, *adj.*, ein erheizbares Zimmer, izba ali soba, ki se lahko zgreva, razgreva.

Erheizen, *v. a.*, das Zimmer, razgreti, zgreti, razgrevati; den Ofen, razkuriti, razpaliti, razbeliti.

Erhellen, *v. a.*, razsvetliti, razsvetlovati, osvetiti, razsvetiti, razjasniti; den Zucker, razbistriti; *v. n.*, svetiti se; daraus erhellet, iz tega se vidi, iz tega se jasno kaže ali razodeva, iz tega je slednjimu očitno.

Erhenken, *v. a.*, sich, *v. r.*, obesiti, obešati koga, se.

Erherben, *v. n.*, zgreneti, grenek, gorjup biti; *v. a.*, zgorjupiti, ugreniti, zgreniti, greniti; *v. r.*, jeziti se, jaditi se, čmèrn biti.

Erhetzen, *v. a.*, pridražiti si, prigoniti si, n. p. zajca, z draženjem dobiti, ubiti.

Erheucheln, *v. a.*, prihliniti, izhliniti si s hinavščino, hinavšino zadobiti; erheuchelt, hinavsk, hlimben, lažnjiv, *serb.* pretvoran, licemeran.

Erheulen, *v. a.*, prituliti (kaj); *v. n.*, zatuliti.

Erhexen, *v. a.*, pricoprati*, pričarati kaj.

Erhitzen, *v. a.*, das Eisen, razbeliti, razpaliti; die Sonne erhitzt die Erde, solnce greje, razgreva, zgreva, pari zemljo; der Wein erhitzt mich, vino mi dela vročino, od vina mi je vroče; das Blut ist mir erhitzt, kri se mi je sogrela; nach *V.* prevročiniti (?) nach *M.* razvročiti (?); *v. r.*, sich erhitzen, ugreti, vgreti se, vneti se, spariti se.

Erhitzend, *adj.*, razgrevajoč.

Erhitzt, *adj.*, vroč, vgret, pregret, razpaljen, razbeljen, vnet, vžgan; auf etwas erhitzt sein, za kaj goreti, volk biti na kaj, vroč biti; s. a. **Erpicht**; erhitzte Einbildungskraft, vrela, razbeljena, razvneta domišljija; er sprach sehr erhitzt, serdito, plamenito je govoril, vse je gorelo, kipelo v njem, ko je rekel; razbelil se je v govorjenji.

Erhitzung, die, razgrevanje, pregretje, razgretje, razpal.

Erhoben, s. **Erhaben.**

Erhoffen, *v. a.*, upati kaj, nadjati se česa, dočakati kaj.

Erhöhen, *v. a.*, povišati, poviševati, zvišati, zviševati, višati, povikšati; loben, prehvaliti, hvaliti, poveličati, poveličevati, veličati; vermehren, pomnožiti, pomnoževati, množiti; ein Haus erhöhen, s. **Erheben**; eine Steuer, povišati; eine Farbe, delati svetlejši; den Gehalt, auch poboljšati plačo, popraviti jo; das erhöhte seinen Muth, to mu je serce vzdignilo, to ga je storilo serčnejšiga; *v. r.*, sich erhöhen, povzdigovati se; s. a. **Erheben**, sich.

Erhöhung, die, povišba, poveličevanje, poviševanje, pomnožba, pomnoževanje; s. a. **Anhöhe.**

Erhöhungsfähig, *adj.*, zvišaven, kar se more povišati.

Erholen, *v. a.*, s. **Einholen**, **Erwähnen**; aus den Gütern die Befriedigung erholen, iskati plačila, vzeti ga iz posestev; sich erholen, *v. r.*, neue Kräfte bekommen, von einer Krankheit, okrevati, oživeti, skolebati

se, opomoči, opomagati si, ukrepiti se, k sebi priti, k moči priti, popraviti se, popravljati se; s. a. **Genesen**; *serb.* oporaviti se; Athem holen, ausruhen, oddahniti se, počiti, opočiti se, počivati; sich an Jemanden, an einer Sache erholen, iskati odškodbe, povračila škode pri kom; sich bei Jemanden Raths erholen, s kom posvetovati se, koga za svet vprašati; lange konnte er sich von dem Schreck nicht erholen, dolgo časa ni mogel priti k sebi od strahu.

Erholung, die, oddih, odpočitek, počitje; seine Erholung ist *ꝛc.*, s tem se razveseljuje, s tem si svoje telesne moči popravlja, pokrepčava; s. a. **Zerstreunng**; seine Erholung wider Jemand suchen, iskati povračila, odškodbe pri kom.

Erholungsstunde, die, odpočitna, počitna ura, ura počitka, za počitek namenjena.

Erhorchen, *v. a.*, zaslišati, s prisluševanjem zvediti, prinasluškovati (*Kobe*).

Erhören, *v. a.*, s. **Hören**; Einen erhören, uslišati koga, dovoliti prošnjo; das ist nicht erhöret, to je neslišano, tega ni bilo nikdar; er hat seine Bitte nicht erhöret, s. **Abschlagen**.

Erhörlich, *adj.*, uslišljiv.

Erhörung, die, uslišba, uslišanje.

Erhungern, *v. n.*, ogladneti, lačen biti, gem. postati; lakote umreti, umirati, stradati, gabati.

Erhüpfen, *v. a.*, (das nahe Dorf), priskakljati do (n. p. bližnje vasi).

Erhüten, *v. a.*, privarovati, varovati.

Erinnerer, der, spomnivec, opomnik, opominjavec.

Erinnerlich, *adj.*, mir ist noch Alles wohl erinnerlich, vse še dobro pomnim, pametim, pred očmi vidim, spominjam se še vsega.

Erinnern, *v. a.*, spomniti, spominjati, opomniti, opominjati koga, česa (na kaj); etwas erinnern, spominjati kaj, v misel vzeti, jemati kaj, omeniti, omenjati kaj; einen Schuldner, tirjati dolžnika; bekannt geben, naznaniti, naznanjati; *v. r.*, sich erinnern einer Sache, kaj pomniti, pametovati, pametiti, spomniti se, spominjati se česa, v misel priti, hoditi komu; dankbar erinnern, pomniti s hvaležnostjo; ich erinnere mich deiner Wohlthaten, pomnim tvoje dobrote do mene; ich erinnere mich der Sache gar wohl, to prav dobro pomnim; jetzt erinnere ich mich meines Versprechens, zdaj se spomnim svoje obljube, (d. i. sim se spolnil; — es ist wohl zu merken, daß die *Verba perfectiva* in der Form oder Gestalt des *Praesens* die Bedeutung des *Perfect.* od. *Fut.* haben, z. B. zdaj pridem še enkrat k tebi in te zadnjikrat povabim, heißt eigent., ich bin gekommen *ꝛc.*, kadar pridem, se napravi z menoj, wenn ich gekommen sein werde, *ꝛc.* *Pot.*); auch domisliti se česa; soviel ich mich erinnere, kar, kolikor pametvam, kar pomnim; sich immer einer Sache erinnern, vedno mi je v mislih, *serb.* auch setiti, sećati se, (in Unterkr. setiti se); soweit ich mich erinnere, odkar od. kar pomnim, (*altsl.* vs'pominati u. auch s'poménąti, *russ.* vspomnit).

Erinnern, das, seines Wissens und Erinnerns, kolikor ve in pomni (ali pameti, pametuje).

Erinnerung, die, spomin, pomnjenje, pametovanje; Ermahnung, opomin, opomemba, opomena, opominek, opomnja, opominjanje; Warnung, svarilo; das Mittel uns an etwas zu erinnern, spomin, opominek; einem eine Erinnerung geben, dati komu kaj za spomin, v spomin; zur Erinnerung an dich, v tvoj spomin; in Erinnerung bringen, spomniti, spominjati; s. **Erinnern**; Anmerkung, opomba, pristavek, opazka, nach *V.* pomnja.

Erinnerungsbuch, das, spominska knjiga.

Erinnerungslos, *adj.* brez spomina, pozabljiv.

Erinnerungsmahl, das, gostovanje v spomin.

Erinnerungsschreiben, das, pisemni opomin.

Erinnerungsvermögen, das, **Erinnerungskraft**, die, nach *V.* pomnjivost; s. a. **Gedächtniß**.

Erinnerungszeichen, das, opominek.

Eris, die, svada, erida.

Erjachtern, *v. a.*, sich Hunger, plaziti se okoli in ogladneti.

Erjagen, *v. a.*, vjeti, vloviti, loviti; s. a. **Einholen**.

Erjahren, *v. a.*, (usucapere); s. a. **Ersitzen**.

Erjubeln, *v. n.*, zavriskati, zaukati; *v. a.*, privriskati, priukati si (n. p. bolezen).

Erkalten, *v. n.*, ohladiti, shladiti se, hladiti se; Speisen erkalten lassen, pohladiti, hladiti jed, nach *V.* omerzniti; sein Eifer ist erkaltet, unesel se je, ugnal se je, popustil je, odjenjal je; s. a. **Sterben**.

Erkälten, *v. a.*, zmraziti, premraziti; sich, *v. r.*, premraziti se, premrazovati se, prezebsti, prezebati.

Erkältung, die, premrazenje, premrazek; sich eine Erkältung zuziehen, premraziti se.

Erkämpfen, *v. a.*, priboriti, pribojevati, privojskovati, izvojskovati, z orožjem pridobiti, pridobivati; den Sieg erkämpfen, premoči, premagati v boji.

Erkämpfung, die, pribojevanje, priborjenje, privojskovanje, pridobljenje z vojsko, z orožjem.

Erkapern, *v. a.*, vloviti (sovražno barko).

Erkargen, *v. a.*, priskopariti, po skoposti, po stiskanji pridobiti.

Erkaufen, *v. a.*, kaufen, kupiti, kupovati; alle Häuser einer Gasse erkaufen, pokupiti vse hiše; loskaufen, odkupiti, odkupovati, odrešiti, rešiti; Zeugen, Lob, Lobredner, podkupiti, podkupovati, podmititi; erkaufter Mörder, najet morivec.

Erkäufer, der, podkupec, podkupnik.

Erkäuflich, *adj.*, podkupljiv, podmitljiv.

Erkaufte, der, podkupljenec; der Losgekaufte, odkupljenec, odrešenec.

Erkaufung, die, odkup, podkup.

Erkennbar, *adv.*, nach *V.* spoznaven, nach *M.* spoznanljiv; das ist erkennbar, to se da spoznati; mit den Augen erkennbar, razločljiv, vidin, *serb.* poznatan.

Erkennbarkeit, die, spoznavnost, razločljivost, vidnost.

Erkennen, *v. a.*, spoznati, spoznavati, poznati; an der Stimme (oder sonst an einem Zeichen) erkennen, spoznati, poznati po glasu (ali po kakem drugem znamnji); unterscheiden, z. B. in einer gewissen Entfernung erkennen, razločiti, ločiti; einen Freund erkennst du in der Noth, prijatel se spozna v potrebi; den Freund lernt man kennen, se spoznava; sein Unrecht erkennen, spoznati svojo krivico; s. a. **Anerkennen**; über etwas erkennen, razsoditi, soditi kaj, vielleicht auch (nach dem *Poln.*) razpoznati, razpoznavati; das Gericht hat ihn für schuldig erkannt, sodnija je izrekla, je razsodila, je našla, da je kriv; *bibl.*, fleischlich erkennen, s. **Beiwohnen**; gegen Einen auf Gefängnißstrafe erkennen, obsoditi koga v ječo; mit Dank erkennen, hvaležen biti za kaj; ich erkenne dich für meinen Freund, svojiga prijatla te spoznam; erkenne dich, wer du bist, spoznaj se, kdo da si; erkennende Behörde, razsodna, razpoznavna† oblast; er gab sich ihm zu erkennen, pokazal se mu je, odkril, razodel se mu je, povedal mu je, kdo da je.

Erkenner, der, spoznovavec, *jur.* sodnik.

Erkenntlich, *adj.*, s. **Erkennbar**; dankbar, hvaležen, zahvalen, hvaležljiv.

Erkenntlichkeit, die, s. **Erkennbarkeit**; Dankbarkeit, zahvalnost, hvaležnost.

Erkenntniß, die, spoznanje, spoznatev, spoznava; eine klare Erkenntniß, jasno znanje; der Baum der Erkenntniß, drevo spoznanja; zur Erkenntniß kommen, zavediti se, k pameti priti, spoznati se; zur Erkenntniß jemanden bringen, na pravo pot pripeljati, peljati; eine gerichtliche Erkenntniß, razsodba, sklep, sodba, nach dem *Poln.* razpoznava; s. a. **Anerkennung**.

Erkenntnißbegierig, *adj.*, znanja, spoznanja željin.

Erkenntnißgericht, das, razsodna, razpoznavna† sodnija.

Erkenntnißgrund, der, podstava, izvirek spoznanja, poznanja.

Erkenntnißkraft, die, spoznava, zmožnost, moč spoznanja, spoznavnost†.

Erkenntnißkreis, der, obsežek znanja.

Erkenntnißquelle, die, vir, začetek znanja.

Erkenntnißvermögen, das, poznavnost, poznanje.

Erkennungswort, das, gèslo†.

Erkennungszeichen, das, raznamek†.

Erker, der, tin, pomoli *pl.* (in Kronau), balkon*, (*poln.* wypust=izpust, występ=iztop).

Erkiesen, *v. a.*, izvoliti, voliti, izbrati, izbirati, odbrati, odbirati; s. a. **Auserlesen**.

Erklaftern, *v. a.*, obseči, obsegati (in s tem zmeriti).

Erklagen, *v. a.*, iztožiti, izpravdati, pripravdati.

Erklammern, *v. a.*, etwas, poprijeti, prijeti, prijemati se za kaj, popasti za kaj, okleniti, oklepati se česa, oprijeti, oprijemati se česa.

Erklärbar, *adj.*, razložljiv, razločljiv, razjasnjiv, raztolmačljiv, kar se dá ali more razjasniti, razložiti.

Erklären, *v. a.*, eine Stelle, ein Geheimniß, ein Wort, eine Sache, razjasniti, razjasnovati, zjasniti, razložiti, razlagati, razkladati, razbistriti, bistriti, raztolmačiti, tolmačiti; ein Gesetz, razkladati, razjasnovati postavo; seinen Willen erklären, izreči, govoriti, razodeti, razodevati, povedati svojo voljo; jemanden zum Bürgermeister erklären, imenovati, postaviti, izvoliti ga župana; er ward für schuldig erklärt, izrekli so, razsodili so, da je kriv, razglasili so ga (za) kriviga; zum Erben erklären, s. **Einsetzen**; in die Acht erklären, thun, s. **Acht**; Krieg erklären, napovedati, napovedovati komu vojsko; Waaren erklären, napovedati, povedati blago; er erklärte vor Allen, rekel je, povedal je, govoril je vpričo vsih, da —; *v. r.*, sich erklären, svojo misel povedati, svoje misli na znanje dati, dajati, svoje misli odkriti, odkrivati, izreči, *serb.* očitovati se; s. a. **Aeußern**, sich; sich für, wider etwas, oglasiti se za kaj, zoper kaj; die Stände erklärten sich für den Königssohn, stanovi so potegnili s kraljevičem; erkläret Euch deutlicher, povejte jasneje, kaj da mislite.

Erklärer, der, razlagavec, tolmačnik.

Erklärlich, s. **Erklärbar**.

Erklärt, *part.*, s. **Erklären**; ein erklärter Feind, očitin sovražnik.

Erklärung, die, razjasnilo, pojasnilo, razjasnovanje, razložba, razlaganje, razlaga, razklada, razkladanje, tolmačenje; diese Worte bedürfen einer genauern Erklärung, te besede je treba bolj na tanko razložiti, pojasniti; Aeußerung, izrek, razglas, *serb.* očitovanje.

Erklärungsart, die, razlaga, način razkladanja.

Erklärungskunst, s. **Hermeneutik**.

Erklatschen, *v. n.*, zaploskati.

Erklecken, *v. n.*, hinreichen, zadostin biti, zadostiti, skezati, zaleči, nach *M.* seči; s. a. **Ausreichen**; koristiti, vreči.

Erklecklich, *adj.*, zadostin, dovoljin; beträchtlich, znamenit, obilen; *adv.*, dovelj, zadost, obilo, precej, lepo reč; erklecklich sein, s. **Erklecken**.

Erklettern, *v. a.*, priplezati, doplezati (do verh drevesa).

Erklimmen, *v. a.*, eine Höhe, splaziti se, popeti, popenjati se na višavo, priplezati.

Erklingeln, *v. n.*, zažvenkljati.

Erklingen, *v. n.*, razglasiti se, razglašati se, zazvoniti, zazvenčeti, zažvenkniti, za-

žvenkati; widerhallen, odmevati se, razlegati se.

Erklirren, *v. n.*, zarožljati.

Erklopfen, *v. a.*, izterkati, iztepsti, iztolči, iztleči, razterkati, raztolči, raztleči (n. p. oreh); s. a. Ausklopfen.

Erklügeln, *v. a.*, izmodrovati, izmodrijaniti kaj.

Erknacken, s. Aufknacken.

Erknallen, *v. n.*, zadoneti, póčiti.

Erknarren, *v. n.*, zaškripati, škripniti.

Erknausern, *v. a.*, priskopariti si kaj.

Erknickern, s. Erknausern.

Erknirschen, *v. n.*, zaškripati, močno škripati z zobmi.

Erknurren, *v. n.*, zarenčati; *v. a.*, prirenčati si.

Erkobern, *v. n.*, in der Bienenzucht, k sebi priti, opomoči si (se) na živalih.

Erkochen, *v. a.*, skuhati (do mehkiga), prikuhati, prikuhariti.

Erködern, *v. a.*, z nastavo ali vado vjeti, dobiti.

Erkoren, *adj.*, izvoljen, izbran, odbran.

Erkosen, *v. a.*, s poljubovanjem, dragovanjem dobiti; s. a. Erbuhlen; *v. r.*, ljubiti se, dragovati se.

Erkrachen, *v. n.*, počiti, zahrumeti, zahrušati, zahrušeti, treščiti, trešiti.

Erkrächzen, *v. n.*, zakrokati.

Erkrallen, *v. a.*, s kremplji zgrabiti, popasti.

Erkramen, *v. a.*, prikupčevati, prikramariti* kaj.

Erkrämpeln, *v. a.*, prigrebenati, prigredašati (si živež).

Erkränkeln, *v. n.*, zbolehniti, (nekaj) oboleti, zahirati, začeti hirati.

Erkranken, *v. n.*, zboleti, oboleti, (obolevati), obtežiti, *serb.* a. razboleti se, zanemoči; sie sind alle nach einander erkrankt, vsi so poboleli drug za drugim; *waidm.* onemoči, onemagati (od ostreljene divjačine).

Erkrankung, die, zbolenje, obolenje, oboljaj†; seit seiner Erkrankung, odkar je (bil) zbolel.

Erkratzen, *v. a.*, pripraskati, pritergati, zgrebsti; s. a. Erknausern.

Erkreischen, *v. a.*, prikričati, privekati, dokričati.

Erkriechen, *v. a.*, spodlesti, spodlezovati, s prilizovanjem dobiti, dobivati.

Erkriegen, *v. a.*, dobiti, dobivati, prejeti, prejemati, zadobiti, zadobivati; durch Krieg, privojskovati.

Erkritzeln, *v. a.*, pričečkati (si kruha).

Erkrummen, *v. n.*, skriviti se, ukriviti, kriviti se, skerčiti se, skrivenčati se.

Erkrümmen, *v. a.*, skriviti, nakriviti, kriviti.

Erkühlen, *v. n.*, ohladiti, shladiti se; *v. a.*, ohladiti, prehladiti, razhladiti, hladiti; s. a. Erkälten.

Erkühnen, sich, *v. r.*, prederzniti se, derzniti (se), upati si, (*russ.*) osmeliti se.

Erkümmern, *v. a.*, pristradati, skup spraviti pritergovaje si od ust.

Erkunden, **Erkundigen**, *v. a.*, recognosciren, ogledovati, nach V. iznavati, oznavati; *v. r.*, sich nach etwas, pozvedovati, izvedovati kaj, popraševati, vprašati po kom ali čem, zastran česa; sich um das Befinden erkundigen, vprašati koga za zdravje; sich bei jemanden, poprašati, vprašati koga zastran česa.

Erkundigung, die, pozvedba, popražba, popraševanje; Erkundigungen einholen, einziehen, popraševati, razpraševati, opraševati (okoli pri ljudeh).

Erkundigungsweise, *adv.*, pozvedovaje, popraševaje.

Erkundschaften, *v. a.*, po popraševanji ali ogledovanji zvediti.

Erkünsteln, *v. a.*, zumiti, zmodrijaniti, zmojstriti; Traurigkeit erkünsteln, delati se žalostniga (nach Andern delati se žalosten).

Erkünstelt, *adj.*, narejen, shlinjen, nenatoren, nepristen, podveržen, *serb.* pretvoran, *russ.* poddélannyj.

Erkuppeln, *v. a.*, prirufljaniti, po sovodstvu dobiti.

Erlaben, s. Laben.

Erlachen, *v. a.*, prismejati, s smeham dobiti.

Erlag, der, vložba, vlog, polog; s. a. Depositum; nach Erlag von fünf Ducaten, vloživši pet cekinov.

Erlagsanbringen, **Erlagsgesuch**, das, prošnja zastran vložbe.

Erlagsgebühr, die, vložnina.

Erlagsgegenstand, der, vložek, položek.

Erlagsschein, der, vložni list.

Erlagstag, der, dan vložbe, vloževanje.

Erlahmen, *v. n.*, ohrometi, (auch *russ*); an den Füßen, ošantati, okruljeveti, šantav, kruljev biti, *fig.* onemoči, onemagati, obnemagati.

Erlangen, *v. a.*, doseči, dosegati, dobiti, zadobiti, zadobivati; durch Bitten erlangen, izprositi, sprositi kaj; seinen Zweck, namen doseči; Ruhm erlangen, poslaviti se, s. a. Erreichen; in Unterkr. u. *serb.* auch stigniti, steči.

Erlängen, **Erlängern**, s. Verlängern.

Erlänglich, *adj.*, dosežin, dobljiv.

Erlangung, die, dobitev, dosega, dosežba; vermittelst einer Bitte, izprošnja.

Erlängungsgebühr, die, podaljšnina.

Erlaß, der, Nachlassung, odpust, odpustek, popust; der Erlaß einer Hofstelle, razpis, ukaz; der Erlaß einer Verordnung, izdatba† ukaza.

Erlassen, *v. a.*, einen Befehl, ein Schreiben, dati, dajati, izdati, izdajati povelje, pismo; odpraviti pismo do koga, pisati komu; jemanden eine Pflicht, oprostiti, osvoboditi, odvezati, odvezovati koga dolžnosti; einem die Schuld, die Sünden, odpustiti, odpuščati, odpušati komu kaj; nachsehen, auch spregledati, spregledovati komu kaj, prizanesti; Aufrufe erlassen, razposlati, razpošiljati povabila, razglase; in Gemäßheit des erlassenen Befehles, po danem povelji.

Erlaßbrief, der, odpustno pismo.
Erlaßgeld, das, odpustnina.
Erlaßjahr, das, sveto, odpustno leto.
Erläßlich, **Erlaßlich**, *adj.*, odpustljiv; erläßliche Sünde, odpustljivi, mali greh.
Erlaßrecht, das, pravica odpuščanja, odpušanja ob. pravica odpuščati, odpušati, prizanašati, spregledovati, odpustna pravica.
Erlaßschein, der, odpustno pismo; s. a. **Absolutorium**.
Erlaßsünde, die, mali greh.
Erlassung, die, odpust, odpuščanje, odpušanje. s. a. **Erlaß**; seit der Erlassung des neuen Wechselgesetzes, odkar je dana (na svetlo dana, izdana) nova menjična postava.
Erlauben, *v. a.*, dovoliti, dovoljevati kaj, dopustiti, dopuščati, dopušati, pripustiti, pripuščati, pripušati, na voljo dati, dajati; meine Religion erlaubt mir das nicht, tega mi vera ne dopusti, ne dopušča, ne dopuša, tega moja vera ne terpi; er erlaubte ihnen nicht sich zu schlagen, ni jim dal udariti se ob. da bi se udarili; erlauben sie mir Ihnen zu sagen, naj smem Vam reči; es ist erlaubt, sme se, dopuščeno, dopušeno, dovoljeno je.
Erlaubniß, die, dovolitev, dovoljenje, dopust, pripust, dopuščenje, dopušenje, *freq.* dopuščanje, dopušanje; Erlaubniß geben, s. **Erlauben**; ich habe Erlaubniß, smem, morem; ich bitte um Erlaubniß dieses zu thun, prosim, dovolite mi to storiti ob. da to storim; mit Erlaubniß, dopustite, dovolite, naj smem.
Erlaubnißschein, der, dopustni list.
Erlaubt, *adj.*, dovoljen, pripuščen, pripušen, prav, kar se sme storiti; erlaubte Vergnügungen, nedolžno veselje.
Erlaubtheit, die, dovoljenost, dopuščenost, dopušenost, pripuščenost, pripušenost.
Erlaucht, *adj.*, svetel; Erlaucht, die, svetlost; Euere Erlaucht, vaša svetlost, svetli grof.
Erlauen, *v. n.*, mlačen prihajati, biti, *gem.* mlačin postati, postajati, omlačneti, ohladiti se; s. a. **Erkalten**.
Erlauern, *v. a.*, zalukati, zapaziti, zapazovati, zaprežati, prežati, zalesti, *russ.* podsteregat, nach *Jarn.* spasti, pasti koga.
Erlaufen, *v. a.*, doteči, dotekati, dohiteti, dohitevati; sich ein Amt erlaufen, izhoditi, izletati si službo.
Erlauschen, *v. a.*, na ušesa pristreči, vleči, prisluškovati, prislušaje zvediti; s. a. **Erlauern**.
Erläutern, *v. a.*, zjasniti, razjasniti, razjasnovati, pojasniti; s. a. **Erklären**.
Erläuterung, die, razlaga, pojasnilo; im Rechnungsprocesse, odgovor; s. a. **Erklärung**.
Erle, die, (Betula alnus), jelša, olša, in Kt. a. olžik, olžika.
Erleben, *v. a.*, doživeti, učakati, dočakati; was mußte ich Armer erleben, kaj ob. česa sim učakal reva; vieles erleben, mnogo skusiti na svetu; er wird den Morgen nicht erleben, ne učaka jutra.
Erlebniß, das, prigodek, pripetek, naključljej v življenji.
Erledigen, *v. a.*, befreien, oprostiti, prostiti, osvoboditi, osvobodovati, rešiti, reševati, znebiti česa; abthun, odpraviti, odpravljati; einer Verbindlichkeit erledigen, odvezati dolžnosti; einen Gefangenen, izpustiti, izpuščati, izpušati iz ječe; ein Gesuch erledigen, rešiti, reševati, odgovor ali odlok na-njo spisati, odpraviti; die Stelle ist erledigt, služba je izpraznjena, neposedena, prazna; die Sache ist erledigt, reč je dokončana, dognana, razsojena; geht der Erledigung entgegen, se skončuje.
Erledigung, die, oprost; eine ämtliche Erledigung, rešenje, odpis, odgovor, odprava; die Sache erhält hiemit ihre endliche Erledigung, s tem se reč dokončuje, s tem je končno rešena, dognana, opravljena; in Erledigung des Auftrages, po nalogu, da izpolnim nalog; in Erledigung kommen, izprazniti se, odpreti se.
Erlegen, *v. a.*, den Feind, ein Wild erlegen, ubiti, ubijati, ustreliti, podreti, zverniti, zvaliti; darlegen, Geld, Strafe, vložiti, vlagati, plačati, plačevati; die Pflugschar, Eisen erlegen, lemež podstaviti, podstavljati, nach *V.* pošpičiti.
Erleger, der, vložnik, položnik.
Erlegung, s. **Erlag**.
Erlehren, *v. a.*, priučiti, z učenjem pridobiti, pridobivati.
Erleichtern, *v. a.*, eine Erleichterung machen, olajšati, zlajšati, polajšati, lajšati, olajševati, preložiti, olahkotiti; er fühlte sich erleichtert, odleglo mu je; *v. r.*, sich erleichtern, očediti se, izprazniti se, in Unterkr. u. *serb.* iti od sebe.
Erleichterung, die, polajšba, olajšava, polajšek, zlajševanje, preložek, preloga; ich fühle heute eine Erleichterung, danas mi je nekoliko odleglo; Erleichterung in der Arbeit, auch pripomoč; es dient ihm zu eigener Erleichterung, polajšuje mu delo nekoliko.
Erleiden, *v. a.*, preterpeti, prestati, prenesti, prenašati; s. a. **Erdulden**; eine Veränderung erleiden, premenjen biti; der erlittene Schade, škodo, ki jo je kdo imel, terpel.
Erleidlich, *adj.*, preterpljiv, znesljiv; s. a. **Leidlich**.
Erlen=, in Zstzgn., jelšav, olšav.
Erlenbaum, s. **Erle**.
Erlenfink, der, šterlin; s. **Zeisig**.
Erlenholz, das, jelšavina, olšavina.
Erlenwald, der, jelšinje, olšavje.
Erlernbar, *adj.*, naučljiv, kar ob. česar se človek more naučiti.
Erlernen, *v. a.*, naučiti se; französisch, naučiti se francoskiga jezika ob. francosko, izučiti se (n. p. mizarskiga).
Erlernung, die, naučitev, izučitev, zučenje.
Erlesen, *v. a.*, izbrati, odbrati, izbirati, od-

birati, izvoliti, z branjem ali učenjem pridobiti; erlesenes Volk, izvoljen narod.

Erletzen, s. Laben.

Erleuchten, *v. a.*, s. Beleuchten, Aufklären; osvetiti, osvečevati, razsvetliti; erleuchtet, razsvetljen, izomikan, izobražen.

Erleuchtung, die, svečava, osvečava; s. a. Aufklärung, Beleuchtung.

Erliegen, *v. n.*, liegen, beim Gericht erliegen, ležati, shranjen biti pri sodnii; unter der Last erliegen, onemoči, onemagati, iznemoči, iznemagati, onemagati pod butaro; pod butaro obležati; das Recht wird nicht erliegen, pravica ne bo premagana; er wird der Krankheit erliegen, ne bo prebolel, shodil, bolezen ga bo umorila, končala; dies mag auf sich erliegen, s. Beruhen.

Erlindern, *v. a.*, olajšati, polajšati, umiriti, utolažiti, umanjšati.

Erlisten, *v. a.*, prekaniti koga za kaj, ukaniti koga, ganiti ga za kaj, po zvijačah kaj dobiti.

Erlogen, *adj.*, zlagan; das ist erlogen, to je laž; erlogene Nachricht, izmišljena, zmišljena, lažnjiva novica; seine Freude ist erlogen, on se samo dela veseliga, je le na videz vesel.

Erlös, der, izkupilo, skupilo, sterženi dnarji.

Erlöschen, *v. n.*, vom Feuer, von Affecten, ugasniti, gasniti, ugasiti se; von einer Schrift, poginiti, giniti, zbledeti, zgubiti, zgubovati se; dieses Geschlecht ist erloschen, ta rod je pomerl, odmerl, *russ.* presécsja; die Töne erlöschen, glasi se gubé, zgubljajo; der Tag erlischt, dan odhaja, noč nastaja; die Liebe zu Gott ist in vielen Herzen erloschen, ljubezen Božja je v mnozih sercih ugasnila; aufhören, das Recht erlischt, pravica nehava, gasne, zgublja moč, veljavnost; der Termin ist erloschen, rok je minul, se je stekel; *v. a.*, pogasiti, ugasiti, pogašati, auch ugasniti; vom Feuer auch, pomoriti ogenj.

Erlöschung, die, ugas, gasnjenje, pogin, minutje, nehavanje; eines Termins, iztek; des Feuers, ugasitev, gasitev.

Erlöschungsart, die, ugasovanje, pogasovanje, način ugasa, nehavanja.

Erlosen, *v. a.*, prisrečkati†.

Erlösen, *v. a.*, rešiti, odrešiti, oteti, izkupiti, odkupiti, osvoboditi; Christus hat uns erlöst, Kristus nas je odrešil, odkupil.

Erlöser, der, odrešnik, rešnik, reševec, odreševec, odkupnik, gewöhnl. jedoch, odrešenik.

Erlöste, der, rešenec, odrešenec, odrešenik, odkupljenec; die, rešenka, odkupljenka.

Erlösung, die, odrešitev, rešitev, odrešenje, rešenje, odkup, otetba.

Erlösungsstunde, die, ura rešitve, otetbe.

Erlösungswerk, das, odrešenje, odkupljenje, odkupovanje.

Erluchsen, s. Erlisten.

Erlügen, *v. a.*, zlagati se komu, izmisliti, izmišljevati.

Erlungern, *v. a.*, cediti sline za čem tako dolgo, da se doseže.

Erlustigen, *v. a.* u. *r.*, razveseliti, veseliti koga, se, radovati se.

Ermachen, *v. a.*, pristoriti, prinarediti, napraviti; s. Bewerkstelligen.

Ermächtigen, *v. a.*, pooblastiti, oblastiti koga, oblast ali pravico dati, dajati komu; *v. r.*, polastiti se česa; s. Bemächtigen, Usurpiren.

Ermächtiger, s. Vollmachtgeber.

Ermächtigte, der, pooblastenec, pooblaščenec.

Ermächtigung, die, pooblastitev, pooblastilo; s. a. Usurpation.

Ermagern, *v. n.*, shujšati (se), hujšati se, zmedleti, upasti, upadati, posušiti se, ob meso priti, meso zgubiti (*serb.* izgubiti se), omeršaveti, zmeršaveti.

Ermahnen, *v. a.*, opomeniti ob. opomniti, opominjati, svariti, učiti, svetovati.

Ermahner, der, opominjavec, svarivec.

Ermahnerin, die, opominjavka, svarivka.

Ermahnung, die, opominjanje, opomemba, opomin, svarjenje, svaritev, svarilo.

Ermahnungsschreiben, das, opominovavno pismo, pismeni opomin.

Ermäkeln, *v. a.*, primešetariti.

Ermangeln, *v. n.*, fehlen, mangeln, pomanjkati, primanjkati, zmanjkati; diese Nachricht ermangelt aller Wahrscheinlichkeit, ta glas je čisto neverjeten, nima nikake verjetnosti v sebi, je brez vse verjetnosti; die Kräfte ermangeln mir, moči mi zmanjkuje, *serb.* nedostaje; es ermangelt mir an Geld, dnarjev nimam; ich werde nicht ermangeln, mich einzufinden, gotovo pridem; unterlassen, opustiti, opuščati, opušati.

Ermangelung, die, pomanjkanje, zmanjkanje, manjkanje, (wird jedoch zumeist *verbaliter* gegeben), in Ermangelung eines Bessern muß ich mich damit begnügen, ker nimam boljšiga (neimajoč boljšiga), moram s tem zadovoljevati, zadovoljin biti; in Ermangelung eines Testamentes, kadar ni, kadar bi ne bilo nikake oporoke.

Ermannen, sich, *v. r.*, moč si vzeti, jemati, serce si storiti, moža se pokazati, ohrabriti se, oživiti se, okrepčati se, nach *V.* zmožiti se; ermanne dich, bodi mož; s. a. Ermuthigen.

Ermartern, s. Erzwingen.

Ermäßigen, *v. a.*, mäßigen, moderiren, znižati, zniževati, umanjšati, manjšati, v pravo mero djati (n. p. stroške); die Kraft, den Lauf, prijenjati, prijenjevati; dafür halten, meniti, soditi; s. Ermessen.

Ermäßigung, die, znižba, zniževanje, umanjšava.

Ermatten, *v. a.*, matt machen, utruditi, truditi, oslabiti, upehati, spehati, pehati, *serb.* auch umoriti; *v. n.*, von den Kräften, utruditi se, oslabeti, onemoči, onemagati, spehati se, opehati se, opešati, pešati; ermattet, trudin; vom Glanze, Glase, skalneti, kalneti, skaliti se u. skalniti se, oslepeti.

Ermattung, die, utrudba, upeh, strudenje.

Ermaulen, *v. a.*, prijezikovati kaj.
Ermeißeln, *v. a.*, predolbsti, dolbsti.
Ermel, s. **Aermel**.
Ermelden, s. **Melden**; ermeldeter Maßen, kakor je bilo omenjeno, povedano.
Ermessen, *v. a.*, izmeriti, razmeriti, zmeriti, premeriti, meriti (n. p. globino morja); schätzen, preceniti, zaceniti, ceniti; beurtheilen, soditi kaj, primeriti, primérjati kaj s čim; andere nach sich ermessen, druge po sebi soditi, meriti; etwas bei sich selbst ermessen, pretehtati, pretehtovati, premisliti, premišljevati, preudariti, preudarjati; daraus ist leicht zu ermessen, iz tega se more viditi, spreviditi, zapopasti; die Güte Gottes ermessen, doseči (s svojim kratkim umam) dobrotljivost Božjo.
Ermessen, das, sprevid, razsod; nach dem Ermessen des Richters, po sodnikovem sprevidu, sprevidnosti, kakor bo sodnik sprevidil, spoznal za dobro in prav; nach meinem Ermessen, po mojih mislih, kakor jez sodim, menim; es wird seinem Ermessen anheimgestellt, naj bo, kakor se bo njemu zdelo.
Ermeßlich, *adj.*, izmérljiv.
Ermessung, die, izmera, mérjenje.
Ermetzeln, *v. a.*, pobiti, posekati in potolči, potleči.
Ermetzelung, s. **Metzelei**.
Ermeucheln, *v. a.*, iz zasede†, zavratno†, napastno koga umoriti (*poln.* jak cichobojca–tihobojnik).
Ermildern, s. **Erleichtern**, **Mildern**.
Ermitteln, *v. a.*, ausforschen, izslediti, zvediti, zvedovati, iznajti; berechnen, izmeriti.
Ermittelung, die, izsledba, dozvedba, iznajdek.
Ermöglichen, *v. a.*, mogoče storiti, delati, omogočiti†.
Ermorden, *v. a.*, umoriti, moriti, nalašč, nalaš ubiti; s. a. **Erschlagen**; alle nach der Reihe ermorden, vse pomoriti; einander, moriti se med sabo.
Ermordete, der, umorjenec; die, umorjenka.
Ermordung, die, umor, umoritev; das Morden, moritev.
Ermüden, *v. a.*, utruditi, struditi, truditi, spehati, pehati, zdelati; durch vieles Bitten, glušiti koga, nadlegovati koga, komu; *v. n.*, utruditi se, upehati se, ugnati se; durch vieles Gehen ermüden, spotati se, shoditi se; im Laufe ermüden, uteči se; durch vieles Arbeiten, zdelati se, presiliti se z delam; s. a. **Ermatten**.
Ermüdend, *adj.*, truden; lästig, nadležin.
Ermüdet, *adj.*, truden; durch Arbeit, zdelan; durch Gehen, shojen; völlig ermüdet, spehan, opešan.
Ermüdlich, *adj.*, utrudljiv.
Ermüdung, die, trud, strudenje, upeh, pešanje.
Ermühen, *v. a.*, z velikim trudam kaj zadobiti.
Ermuntern, *v. a.*, einen Schlafenden, zbuditi, zbujati, buditi, zdramiti, dramiti; seinen Schlaf unterbrechen, predramiti, prebuditi; *fig.* pobuditi, pobujati, podbujati, dramiti, naganjati, nagovarjati, naserčevati koga k čemu, veselje delati komu do česa; einen Traurigen, razveseliti, razveseljevati, tolažiti; s. a. **Aufmuntern**.
Ermunterung, die, obud, zbud, dramljenje, spodbujanje, spodbadanje, podžiganje.
Ermunterungsrede, die, spodbudnica, spodbudne besede, vnemavni govor.
Ermurren, *v. a.*, izmermrati, prigodernjati kaj.
Ermuthen, **Ermuthigen**, *v. a.*, podbuditi, podbujati, poserčiti, naserčiti, serčiti, serce, veselje dajati; *serb.* a. hrabriti, bodriti, junačiti; s. a. **Ermannen**, sich; **Ermuntern**.
Ermuthigung, die, podbudba, spodbudovanje.
Ernähen, *v. a.*, prišivati si, s šivanjem zaslužiti.
Ernähren, *v. a.*, rediti, živiti, krušiti, hraniti; s. a. **Erhalten**; durch einen Zeitraum ernähren, prerediti, prerejati, preživiti, preživljati, prehraniti, prekrušiti; kruh, hrano, živež dajati; *v. r.*, hraniti se, rediti se, živiti se; er muß sich selbst ernähren, sam se mora živiti, *serb.* samohran je.
Ernährer, der, rejnik, rednik, redivec, hranivec.
Ernährerin, die, redivka, rejnica, hranivka.
Ernährung, die, reja, živež, hrana.
Ernährungskunde, die, nauk, kako rediti život, da ostane zdrav in krepak.
Erndte, die, s. **Ernte**.
Ernennen, *v. a.*, postaviti, postavljati, izvoliti, izbrati, etwa auch imenovati; er wurde zum Richter ernannt, postavili so ga (za) sodnika; izvoljen je bil za (auch *poln.*) sodnika, nach Andern (jedoch manches Mal mit Zweideutigkeit), izvoljen bil je sodnik, (im *Russ.* wird in solchen Fällen der Instrumental gebraucht).
Ernenner, der, imenovavec, postavnik, postavljavec.
Ernennung, die, imenovanje, postavilo, postavljanje.
Ernennungsdekret, das, postavilo, službodajno† pismo.
Ernennungsrecht, das, pravica imenovanja, postavljanja.
Erneuen, **Erneuern**, *v. a.*, obnoviti, obnavljati, ponoviti, ponavljati, noviti, zopet oživiti, zbuditi; wieder erneuen, prenoviti, prenavljati; einen Vertrag erneuen, ponoviti, prenoviti pogodbo; ein Kleid erneuern, popraviti, popravljati; den Versuch erneuen, v novo poskusiti, še enkrat poskusiti; *v. r.*, poverniti, povračati se, na novo začeti se, ponoviti se, omladiti se.
Erneuerer, der, ponovivec, ponavljavec.
Erneuerung, die, ponovitev, ponavljanje, obnova, obnovitev, prenovitev.
Erniedern, **Erniedrigen**, *v. a.*, znižati, ponižati, vnižati, sniževati, poniževati, nach

M. auch poniziti (auch *russ.*), v nič djati, devati; s. a. **Herabsetzen**; *v. r.*, ponižati se, zavreči se.

Erniedrigend, *adj.*, poniževaven, ponižujoč.

Erniederung, die, ponižba, znižba, poniževanje.

Ernst, der, resnost, resnoba, resnota, *serb.* zbilja; mit Ernst, za res, za resnico, v resnici, z resnostjo; mit Ernst arbeiten, z resno, terdno voljo delati, vnet biti za kaj; im Ernste, brez šale, zares, *poln.* do prawdy; strenger Ernst, osornost; es ist mein wahrer Ernst, govorim resno, to je moja prava volja, misel, ne šalim se; etwas für Ernst annehmen, sprejeti kaj za resnico; mit Ernst ermahnen, ostro, krepko, za terdo koga svariti; es wurde Ernst, prišlo je do gostiga.

Ernst, *adj.*, resen, resnoben, resničen, *serb.* zbiljan; streng, oster, osorn, terden; ein ernster Augenblick, resnoben, imeniten, važen trenutek; ernst werden, ostro, resnobno pogledati.

Ernstfeuer, das, resnobni ogenj ali strel, ogenj z namenam, (kterimu je nasproti ogenj za veselico).

Ernstgesicht, das, hudi, resni obraz, pogled.

Ernsthaft, *adj.*, resen, resničen, terden, resnoben, važen, osorn; s. a. **Ernst**; ernsthafte Sachen, imenitne, pomenljive reči.

Ernsthaftigkeit, die, resnost, resnobnost, resnôba, važnost (?).

Ernstlich, *adj.*, resen, resničen; sich ernstlich bemühen, vse si prizadeti, prizadevati; ernstliches Gebet, prava, resnična, serčna molitev; das ist mein ernstlicher Wille, to v resnici, za terdno hočem, to je moja resnična, terdna volja; ernstlicher Befehl, ostro povelje.

Ernstvoll, *adj.*, poln resnobe; s. a. **Ernstlich**.

Ernte, die, Getreideernte, žetev, žetva, žel; Heuernte, košnja, seča, senokos, senosek; Weizen, Kornernte, nach *V.* sterna žetev; Kartoffelernte, kopanje krompirja*; Obsternte, pobiranje, zbiranje, tresenje hrušk, jabelk itd.; Weinernte, s. **Weinlese**; der Fruchtertrag, letina, pridelek, nažanjek, obroda, *russ.* urožaj; gute, mittelmäßige Ernte, dobra, srednja letina; wir haben eine gute Ernte gehabt, lepo reč smo pridelali letas, letina nam se je precej obnesla, polje je dobro rodilo; magere Ernte, slaba letina; in der, zur Ernte, ob žetvi; *fig.* seine Ernte halten, dobiček, dnar vleči, potegovati, dobro žeti.

Erntearbeit, die, žetev.

Erntedienst, der, žetvina tlaka.

Erntefest, das, dožetki *pl.*, požinka, dožetnica, dožetvina, god dožetve.

Erntefrohne, s. **Erntedienst**.

Erntegeräthschaft, die, orodje za žetev.

Erntegöttin, die, bei den Römern, Ceres; bei den heidn. Slaven, Živa.

Erntekranz, der, veneo iz klasja.

Erntelied, das, ženjiška pesem.

Erntemonat, der, s. **August**.

Ernten, *v. a.*, die Feldfrüchte, nažeti, požeti, žeti (žanjem); das Heu, kositi, seči, s. a. **Mähen**; andere Producte, spraviti, spravljati, nabrati, nabirati, pobrati, pobirati, brati; wer früh säet, erntet früh, kdor zgodaj seje, zgodaj žanje; wie man säet, so wird man ernten, kar se seje, to se tudi žanje; *fig.* Lob ernten, pohvalo zadobiti, pohvaljen biti; er erntete dafür Freuden, to mu je obrodilo, prineslo veselje; die Früchte seiner Bemühungen ernten, uživati.

Ernter, der, žanjec, žnjec; *altsl.* zętelj; s. a. **Schnitter**.

Erntereif, *adj.*, zrel, da se more žeti.

Ernttag, der, dan žetve.

Erntezeit, die, žetev; in der Erntezeit, ob žetvi; kurz vor der Erntezeit, k žetvi.

Ernüchtern, *v. n.*, nüchtern werden, strezniti, strezovati se.

Eroberer, der, osvojevavec, privojskovavec, zmagavec, obladavec, predobivec.

Erobern, *v. a.*, ersparen, prihraniti, privarovati, na stran položiti; dabei ist wenig zu erobern, pri tem je malo dobiti, je malo dobička; eine Stadt erobern, vzeti, jemati mesto, z orožjem dobiti; ein Land, zmagati, obladati, osvojiti, osvojevati, privojskovati, pribojevati; die Herzen, nagniti, nakloniti si serca vsih.

Erobert, *adj.*, vsvojen, osvojen, v vojski vzet, privojskovan.

Eroberung, die, osvojitev, vsvojitev, oblada, zmaga, dobitev z orožjem; Eroberungen machen, *fig.* serca prevzeti, nakloniti si, dopasti komu.

Eroberungsgierig, *adj.*, kdor bi rad kaj privojskoval, zmage, osvojevanja željin.

Eroberungskrieg, der, pridobitna, osvojevavna vojska, vojska na pridobivanje ali osvojevanje dežel.

Eroberungssucht, die, osvojljivost, želja ali pohlep do osvojitev.

Eroberungssüchtig, *adj.*, osvojljiv; s. a. **Eroberungsgierig**.

Eröffnen, *v. a.*, ein Haus, odpreti, odpirati, *serb.* otvoriti; einen Brief eröffnen, razpečatiti, odpečatiti, odpreti pismo; eine Sitzung eröffnen, začeti, začenjati; bekannt machen, sein Geheimniß, Herz eröffnen, odkriti, odkrivati, na dan, na znanje dati, dajati, razodeti, razodevati; er hat ihm eröffnet, daß —, rekel, povedal, naznanil mu je, da —; einen Concurs eröffnen, razglasiti, razpisati konkurs; die Weide eröffnen, odpreti, odgraditi, za pašo prepustiti (doslej zagrajen) pašnik; s. a. **Erledigen**; sich eröffnen, *v. r.*, die Thür eröffnete sich, odperle so se vrata; odkriti se, razodeti se; s. a. **Entdecken**, sich.

Eröffnung, die, odpertje, odpor, začetek; der Gesinnung, odkritje, razodetje, odkrivanje, razodevanje; eines Briefes, odpe-

čatba, razpečatba; eines Concurses, razpis, razglas (-itev).

Eröffnungsrede, die, začetni govor, pričetnica.

Eröftern, *v. a.*, ponoviti, ponavljati, večkrat omeniti kaj.

Erörtern, *v. a.*, auseinandersetzen, razložiti, razlagati, razkladati, razjasniti; Streitigkeiten, razsoditi, razsojati, razrešiti, razreševati; eine Frage erörtern, pretresti, pretresati, prerešetati, pretehtovati, preudarjati, v pretres ali razgovor vzeti, jemati.

Erörterung, die, pretres, pretresanje, razgovor, razlaganje, razkladanje, razsodba.

Erotisch, *adj.*, zaljubljen, ljubaven†.

Erpachten, *v. a.*, v zakup ali štant* vzeti, jemati; nach Andern, v najem vzeti, obwohl najem eigentlich Miethe bedeutet.

Erpacken, *v. a.*, poprijeti, prijeti, prijemati, zagrabiti koga.

Erpassen, *v. a.*, pričakati, čakati; s. a. Erlauern.

Erpel, der, s. Enterich.

Erpfeifen, *v. a.*, prižvižgati (si kaj).

Erpflügen, *v. a.*, priorati, prioravati, pripužiti (si kaj).

Erpicht, *adj.*, heftige Begierde habend nach etwas, derhteti po čim, dert (*serb.* derht) biti na kaj, hrepeneti po čem, čleti, hlepeti za čim; von Kindern, nach *V.* tveziti po čem; ein auf etwas erpichtes Kind, tveza.

Erpicht sein, das, hrepenenje, členje.

Erplündern, *v. r.*, pripleniti, priropati.

Erpochen, *v. a.*, Steine, raztleči, tleči oder tolči kamenje.

Erprachern, *v. a.*, izmoledvati.

Erprasseln, *v. n.*, zapokljati.

Erpredigen, *v. a.*, pripridgovati.

Erpressen, *v. a.*, s. Auspressen; Geld erpressen, izsiliti, izsilovati, izviti dnarjev, posiliti, primorati koga, da dnarjev dá, iztisniti, iztlačiti, izžeti, izžmeti (ižmem), ižemati; ein Geständniß, (etwas niedr.) izmecati komu izpovedbo ali spoznanje; Thränen erpressen, na jok naviti, pripraviti koga.

Erpresser, der, izsilovavec, silnik, iztiskavec, *serb.* globar.

Erpressung, die, izsilovanje, iztiskanje, ižemanje.

Erproben, *v. a.*, skusiti, skušati, preskusiti, preskuševati, poskusiti, poskušati, dokazati, dokazovati; erprobt, skušen, doskušen, preskušen, dokazan, izkazan.

Erprobtheit, die, skušenost, dokazanost.

Erprüfen, *v. a.*, izprašati, izpraševati, izpitati, (Letzteres hat jedoch fast durchgehends die Bedeutung „ätzen"); s. a. Erproben.

Erprügeln, *v. a.*, iztepsti, iztepati, s pretepanjem doseči.

Erquälen, *v. a.*, izterpinčiti kaj iz koga, s terpinčenjem, s hudim ravnanjem zadobiti.

Erquellen, *v. n.*, izvirati, iztekati, teči iz—.

Erquetschen, *v. a.*, streti, zmečkati, zmlinčiti, zmleti koga, razmazniti *(Kobe)*.

Erquicken, *v. a.*, počverstiti, pokrepčati, okrepčati, okrepčavati, moč dati, pokrepiti, krepiti, poživiti, poživljati, nach *V.* auch povlažiti, lagoditi; s. a. Erfrischen; der Regen erquickt das Land, dež oživí, oživlja, očverstuje, povlažuje zemljo.

Erquickend, *adj.*, poživljiv, oživljaven, krepčaven, krepiven, okrepčevaven, hladiven.

Erquicker, der, poživljavec, okrepčevavec.

Erquickung, die, poživek, poživljevanje, okrepčava, okrepčevanje.

Erranken, *v. a.*, oviti, ovijati se do —; ovijaje se doseči, dosegati kaj.

Errasseln, *v. n.*, zarožljati.

Errata, *pl.*, pogreški.

Errathbar, *adj.*, uganljiv, ugibljiv.

Errathen, *v. a.*, ein Räthsel, uganiti, ugibati, uganovati (nach *Pot.* wäre die Bldg. des Letztern unrichtig), zadeti; *serb.* pogoditi, *russ.* ugadat, otgadat; sie errietheu, um was es sich handelt, zmislili so si, zazdelo se jim je —; den Sinn einer Stelle errathen, razumeti, zapopasti, doseči, zadeti.

Errauben, *v. a.*, priropati si, zropati (n. p. kupe dnarjev).

Erraufen, *v. a.*, pripuliti; s. a. Ausraufen.

Erauschen, *v. n.*, zašumeti, zašumatiti, zaveršeti.

Errechnen, *v. a.*, s. Ausrechnen; po štetvi, števstvu, številbi (rajtanji) doseči.

Errechten, *v. a.*, izpravdati, pripravdati, s pravdo dobiti, dobivati.

Errection, s. Errichtung.

Erreden, *v. a.*, prigovoriti si kaj, z mnogim govorjenjem zadobiti.

Erregbar, *adj.*, ganljiv, vzbudljiv, razdražljiv.

Erregbarkeit, die, ganljivost, vzbudljivost, razdražljivost.

Erregen, *v. a.*, ganiti, vzbuditi, vzbujati, razdražiti, dražiti; s. a. Aufregen; den Staub, vzdigniti, vzdigovati, nositi prah, prašiti; Wasser erregen, zburkati, burkati; Lärm, zavzdigniti, zagnati hrup, šunder; Freude, storiti, delati veselje; ein Bergwerk, najti, nahajati rudnik; das erregt Durst, to žejo dela, žeja; Aufruhr erregen, punt, (nach *Met.*) hrup napraviti; Mitleid erregen, ganiti, usmiljenje (sočutje) vzbujati; auf eine Besorgniß erregende Weise, tako, da se je (bilo) treba bati, da so se jeli bati itd.

Erreger, der, podbudnik, draživec, razdražnik, šuntavec, početnik.

Erregung, die, vzbuda, podbada, razdražba, zavzdig, šuntanje; s. a. Aufregung.

Erreiben, *v. a.*, pridrobiti, nadrobiti, pritreti, natreti.

Erreich, s. Bereich.

Erreichbar, *adj.*, dosežin, dosegljiv, *altsl.* dosęž'n; im Gehen erreichbar, dohodljiv, pristopen.

Erreichbarkeit, die, doseżnost, dosegljivost, dohodljivost.

Erreichen, *v. a.*, mit der Hand, doseči, do-

segati; mit dem Blicke erreichen, viditi, *serb.* dogledati, oko nese do —; im Gehen erreichen, einen Gehenden, doiti, dohajati; eine Stadt, priti do mesta, dospeti v mesto; einen Laufenden erreichen, dohiteti, doteči, dotekati; im Fahren, pripeljati se, dopeljati se do —; das Ziel erreichen, doseči, dosegati namen, cilj, seine Endschaft erreichen, s. **Ende** nehmen; ein gewisses Alter, doseči leta, priti v (te in te) leta; ein hohes Alter erreichen, doživeti, učakati veliko starost; mit der Vernunft, doseči, zapopasti z umam, razumeti; einen in einer Kunst erreichen, doseči koga, enak, kos biti komu; meine Wünsche sind erreicht, spolnile so se mi želje.

Erreichung, die doseg, dosega, dohod.

Erreisen, *v. n.*, pripotovati, s potovanjem zadobiti.

Erreißen, *v. a.*, pretergati, pretergovati, raztergati.

Erreiten, *v. a.*, reitend einholen, dojezditi, dojezdariti, dojahati, doiti na konji; zu Tode reiten, ein Kind, pojezditi; ein Pferd, razjezditi, razjahati, prejahati, z ježo presiliti koga; den Preis, prijezditi, z ježo zadobiti.

Erreizen, *v. a.*, razdražiti, razdrastiti, razjeziti, razserditi, raztogotiti.

Errennen, *v. a.*, dodirjati, doderkati, dognati; s. a. **Erreiten, Niederrennen.**

Errettbar, *adj.*, otetljiv, rešitljiv.

Erretten, *v. a.*, oteti, rešiti, osvoboditi, oprostiti; *serb.* u. *russ.* izbaviti, spasiti.

Erretter, der, otetnik, osvobodnik; s. a. **Retter.**

Erretterin, die, otetnica, osvobodnica.

Errettung, die, otetba, otetje, rešitev.

Errichten, *v. a.*, s. **Aufrichten;** ein Denkmal errichten, postaviti, postavljati spominek; eine Anstalt, vstanoviti, ustanoviti, napraviti, postaviti, osnovati, utemeljiti; ein Faß errichten, sostaviti, sostavljati sod; ein Bündniß errichten, skleniti, napraviti zavezo; eine Urkunde errichten, narediti pismo, napisati, nastaviti; einrichten, urediti, uravnati; ein Testament errichten, storiti, napraviti, narediti oporoko.

Errichtung, die, postavljenje, postavljanje, ustanovitev, naprava.

Errichtungsinstrument, das, **-urkunde,** die, vstanovitno, ustanovitno, založno, osnovno pismo.

Erringbar, *adj.*, zmagljiv, kar se da s trudam dobiti.

Erringen, *v. a.*, izviti, pribojevati, s trudam ali bojem dobiti, dobivati; den Sieg erringen, zmoči, zmagati, zmagovati.

Error, s. **Irrthum.**

Erröthen, *v. n.*, zardeti, (zarudeti), rudeti se; er erröthete, zagorel, zapekel je v lice, rudečica, kri ga je polila, rudeča ga prehaja, obhaja, sram ga je bilo, *serb.* zapali mu se obraz; erröthe vor dir selbst! sram te bodi! sramuj se!; *v. a.*, porudečiti, rudečiti.

Erröthen, das, **Erröthung,** die, zarudenje, rudečica, sram; nur einer bemerkte die Ursache seines Erröthens, samo eden je zapazil, zakaj da je zarudel, ali v lica zagorel.

Errudern, *v. a.*, priveslati, doveslati do (suhiga).

Errufen, *v. a.*, doklicati, priklicati, dozvati, dovekati.

Errungenschaft, die, dobljeno, dobitek, dosežek.

Ersagen, s. **Besagen.**

Ersägen, *v. a.*, nažagati, zažagati, prežagati.

Ersalzen, *v. a.*, dosoliti, nasoliti.

Ersättigen, *v. a.*, nasititi, nahraniti, napasti, do sitiga nakermiti, nadovoliti; sich ersättigen, *v. r.*, nasititi se, do sitiga najesti se česa; *fig.* sich einer Sache ersättigen, naveličati se česa, sit biti česa; von Speise, prenajesti se; *serb.* dodijati (to mi je več dodijalo).

Ersättlich, *adj.*, nasitljiv, nahranljiv.

Ersättlichkeit, die, nasitljivost, nahranljivost.

Ersättigung, die, nahranitev; s. **Sättigung.**

Ersatz, der, eines Schadens, povračilo, vračilo škode; die ersetzte Sache, nadomestilo, namestilo, povraček; Entschädigung, namestenje, nadomestitev, povračilo; Ersatz leisten, verniti, vračati, poverniti, povračati, odškoditi, odškodovati, nadomestiti, nadomestovati; Surrogat, namestek.

Ersatzanspruch, die, pravica do povračila, tirjanje povračila.

Ersatzgeschworne, der, nastopni porotnik.

Ersatzleistung, die, povračba, povračilo.

Ersatzmann, der, namestnik, nastopnik, *serb.* zamjenik.

Ersatzmittel, das, nadomestek.

Ersatzpflicht, die, dolžnost, komu povernіti škodo, povračilna dolžnost.

Ersatzrecht, das, pravica do povračila, na povračilo.

Ersauern, *v. n.*, okisniti, pokisniti, okisleti, zakisleti, kisel biti.

Ersaufen, *v. n.*, utoniti, (*altsl.* utopnąti), utopiti se, utapljati, utapati se (nach dem *Altsl.*), potopiti se; von Samen, Getreide, zaliti se, zatopiti se, zamokniti, zvodeniti se, pomokniti, potoniti, poniknıti, (*Kobe*, — davon ponikve, eine Gegend, wo die Erde sich versenkt, *Pot.*); vom Wasserrad, zatopiti, voda je mlin zatopila; in den Wohllüsten ersoffen sein, pogrezniti se v razuzdanost, poželenje, v posvetno veselje, plavati v nasladnostih; Spr. was hängen soll, ersauft nicht, kdor se je rodil za vislice (gavge), ne utone.

Ersäufen, *v. a.*, utopiti, vtopiti, potopiti, potapljati; den Kalk ersäufen, zamočiti apno; der Kalk hat sich ersäuft, apno je utonilo, se je zalilo, se je zamorilo.

Ersäuseln, *v. n.*, zašumljati, zapihljati.

Ersausen, *v. n.*, zahrupiti, zapihati, zašumeti.

Erschaben, *v. a.*, naderzati, naškrabati, nastergati, pristergati.
Erschachern, *v. a.*, po judovsko prikupčevati, nach *V.* prijuditi.
Erschaffen, *v. a.*, nach dem *Altsl.* (s'tvoriti, stvarjati), u. den übrigen slav. Mundart., so wie in St. (nach *M.*) gebr. stvoriti, stvarjati, gemeiniglich jedoch stvariti, ustvariti, stvarjati.
Erschaffene, der, stvarjenec; die, stvarjenka; das, stvar.
Erschaffer, der, stvarnik, stvornik, stvarivec, stvarjavec.
Erschaffung, die, **Erschaffen**, das, stvarjenje, stvorjenje; s. a. **Schöpfung**; seit der Erschaffung der Welt, odkar je svet stvarjen, začel biti, od začetka, stvarjenja sveta.
Erschäckern, *v. a.*, po šali zadobiti.
Erschallen, *v. n.*, zadoneti, doneti; seine Stimme laut erschallen lassen, oglasiti se, zavekati na ves glas; es erscholl ein Gerücht, poči glas, zasliši se, raznese se, razide se glas; sein Ruhm erscholl weit und breit, ime se mu razglasi, razsluje, razlega po svetu, v deveto deželo; die Kunde erscholl weithin, to se je razglasilo, zaslišalo deleč okoli; *v. a.*, razglasiti, razglašati.
Erscharren, *v. a.*, nadergniti, prigrabiti, nagrabiti, nagerniti.
Erscharten, *v. a.*, eine Grube, kopaje preiskati.
Erschaudern, *v. n.*, ostrašiti se, stresti se, zgroziti se; er erschaudert, groza ga spreleti, obide; mravlje ga spreleté.
Erschauen, *v. a.*, zagledati, zagledovati, ugledati, opaziti; man erschaut daraus, iz tega se vidi, pozna da —.
Erschauern, s. **Erschaudern**.
Erscheinen, *v. n.*, sichtbar werden, prikazati, prikazovati se, pokazati, pokazovati se; in den übrigen slav. Mundart. pojaviti, javiti se; es erschien ein Stern am Himmel, pokazala se je, zasvetila je, vidila se je zvezda na nebu; es erschien ihm ein Gespenst, imel, vidil je prikazen, (pri)vidilo se mu je; es erschien ihm im Traum, pokaže se mu v sanjah, zdelo se mu je v sanjah; am Fenster erscheinen, pokazati se na (pri) oknu; vor Gericht erscheinen, priti pred sodnijo, vpričo biti pred njo; die erscheinende Partei, etwa pridši vdeleženec, tista izmed pravdnih strani, ki je prišla; ein Buch ist erschienen, knjiga je prišla na svetlo, bukve so prišle na dan; bei einer Hochzeit, Versammlung erscheinen, priti k —, v —, na —; von glänzenden Dingen, erhellen, deutlich werden, zasvetiti se, svetiti se, prikazati se, viditi se; vorkommen, zdeti se, pokazovati se, kazati se, viditi se; im nachtheiligen Lichte vor der Welt erscheinen, ogerdobljen, ogerden stati pred svetam.
Erscheinen, das, prihod; vom Tage des Erscheinens eines Gesetzes, od dneva, kteriga je bila dana postava.
Erscheinung, die, der Zustand, das Ereigniß, da etwas erscheint, prikaz, prikazanje, pokazovanje; die Sache, welche erscheint, und zwar eine Naturerscheinung, prikazek; ein Gesicht, prikazen, *russ.* vidénie, prividénie; Erscheinung des Herrn, razglašenje, prikazanje Gospodovo, *russ.* bogojavljenje; Erscheinung oder Erscheinen vor Gericht, prihod pred sodnijo; an Erscheinungen glauben, verovati na prikazni, na duhove.
Erscheinungslehre, die, prikazoslovje†.
Erscherzen, *v. a.*, prišaliti, s šaljenjem dobiti.
Erschieben, *v. a.*, pomakniti (n. p. mizo); prikegljati*.
Erschielen, *v. a.*, izškeleti; s. **Absehen**.
Erschießen, *v. a.*, ustreliti, streljati; *v. r.*, ustreliti se; *v. n.*, aus der Erde, kliti, rasti, pognati, poganjati, izhobotati, izniknìti; s. **Aufschießen**; von Erscheinungen, s. **Ersprießen**.
Erschiffen, *v. a.*, pričolnariti, pribrodnariti, za vožnjo na ladii ali barki zadobiti, nach *V.* pribrodničiti.
Erschimmern, *v. n.*, zabliščati, zablišati se.
Erschimpfen, *v. a.*, prizmérjati, z zmirjanjem, s psovanjem dobiti.
Erschinden, *v. a.*, priskopariti, po gerdi skoposti in odertii nagrabiti, nach *V.* priodertničiti.
Erschlafen, *v. a.*, prispati.
Erschlaffen, **Erschlappen**, *v. n.*, oslabeti, oslabniti, omahniti, omahovati, onemoči, omagati; erschlafft, mlahav, omahljiv; *med.* (das Schlaffwerden), ohlapeti; seine Kräfte erschlaffen, moči mu odpovedujejo; moč, krepkost zgubiti, odjenjati, odjenjevati, popustiti; *v. a.*, oslabiti, slabiti, vzeti, jemati koga.
Erschlaffung, die, obnemoč, oslabljenje, omahnjenje, nevečnost, mlahavost, omahljivost, slabost, *serb.* mlitavost, mlahavost.
Erschlagen, *v. a.*, einen Menschen, ubiti, ubijati, pobiti, pobijati; er wurde von einem herabfallenden Steine erschlagen, kamen pade s (n. p. strehe) ter (pa) ga ubije; s. a. **Durchschlagen**; im Bergbaue, pridelati do —.
Erschlagene, der, ubiti; die, ubita.
Erschlappen, s. **Erschlaffen**.
Erschleichen, *v. a.*, podkrasti se v kaj, spodlesti, spodlezovati, po zvijači izviti, dobiti kaj; einen Dieb, zalesti, zasačiti; der Tod erschleicht uns, smert se prikrade, priklati na tihem in nas prime; Jemands Gunst erschleichen, prisladkariti, prilizati se komu, pri kom, vlisičiti se komu; eine Erbschaft erschleichen, po zvijačnosti dobiti.
Erschleifen, *v. a.*, pribrusiti si kaj.
Erschleppen, *v. n.*, privleči, odvleči, odvlačiti, odcijaziti.
Erschleudern, *v. a.*, pridegati, vreči kaj iz prače ali frače do česa, ubiti iz prače.
Erschließbar, *adj.*, odklenljiv, kar se dá odpreti.
Erschließen, *v. a.*, s. a. **Ausschließen**,

odpreti, odpirati, odkleniti, razodeti, po sklepanji kaj iznajti; *v. r.*, odpreti se, razodeti se (komu).

Erschmecken, *v. a.*, okusiti, okušati, po okusu zvediti, poznati.

Erschmeicheln, *v. a.*, izhliniti, prilizovaje se dobiti, izsladkati kaj; s. a. Erschleichen.

Erschmeißen, *v. a.*, primazati, vreči in ubiti.

Erschminken, *v. a.*, prilepotičiti si (z lepotičenjem napraviti).

Erschmollen, *v. a.*, z namerdovanjem in godernjanjem kaj od koga dobiti.

Erschnappen, *v. a.*, v- od. uhlastniti, v- od. uhvatiti, v- od. uloviti, v- od. uhlopniti, podhlopniti, dohlopniti.

Erschnüffeln, *v. a.*, zavohati, zanjušiti.

Erschnurren, s. Erbetteln.

Erschöpfbar, *adj.*, izzajemljiv, izčrepljiv.

Erschöpfen, *v. a.*, pozajeti, pozajemati, zajeti vse iz česa, izmolsti, izčrepati, počrepati, (*altsl.* ištr'pati, izčerpati); mit Gewalt, odreti, oropati, izprazniti; seine Kräfte sind erschöpft, opešal je, moč mu je odpovedala, onemogel je, oslabel je; die Wunden, Krankheiten haben ihn erschöpft, rane, bolezni so ga vzele, pobrale, oslabile, hudo zdelale; die Verlassenschaft ist durch die Gläubiger erschöpft, vsa zapuščina, zapušina je pošla z izplačevanjem dolgov; dolgovi so vzeli (snedli) vso zapuščino, zapušino; eine Untersuchung erschöpfen, do dobriga, popolnama kaj preiskati; die Casse ist erschöpft, dnarnica je prazna, mošnjica suha; der Boden ist erschöpft, tla so izmolžene, so se utrudile; das Vermögen erschöpfen, potrositi, zadjati premoženje; meine Geduld ist erschöpft, naveličal sim se že tega, moja poterpežljivost je pri kraji; einen Gegenstand erschöpfen, na tanko, do dobriga popisati kako reč, povedati ali napisati vse spomina vredno od kake reči; der Krieg hat das Land erschöpft, vojska je izpila, snedla, zbožala, upehala deželo; sich erschöpfen. *v. r.*, von Kräften, opešati, onemoči, oslabeti; im Reden, izgovoriti se, povedati vse, kar se ve.

Erschöpfend, *adj.*, popoln, doveršin; *adv.*, popolnama, dovelj.

Erschöpflich, s. Erschöpfbar.

Erschöpft, *adj.*, trudin, spehan, slab, nevečan.

Erschöpftheit, Erschöpfung, die, trud, nevečnost.

Erschrecken, *v. n.*, ustrašiti, prestrašiti se, strašiti se, strah me, te, ga obide, obhaja, zbati se, splašiti se, prepasti se; *poln.* zlęknąć się; *v. a.*, ostrašiti, prestrašiti, strašiti koga, v strah pripraviti, splašiti, plašiti koga.

Erschrecken, das, strah, prepast.

Erschrecklich, *adj.*, strašin, strašan, strahovit; *adv.*, strašno, močno, hudo.

Erschrecknis, das, strah, strahota.

Erschreiben, *v. a.*, pripisariti si, pripisati si (dnarjev), s pisanjem zaslužiti, navleči si.

Erschreien, *v. a.*, dovpiti, dokričati, dovekati koga.

Erschreiten, *v. a.*, dokoračiti, dokorakati; etwas verächtl. dokobacati do česa; *fig.* vzdigniti se (n. p. na visoko stopnjo).

Erschrocken, *adj.*, ostrašen, prestrašen, prepaden.

Erschrockenheit, die, strah, trepet, prestrašenost, prepast, prepadenje.

Erschroten, *v. a.*, eine Grube, prikopati v rudniku do vode.

Erschürfen, *v. a.*, odkopati, po rudosledbi najti.

Erschütteln, *v. a.*, stresti, stresati, potresti, potrositi, potresati s česa.

Erschütten, *v. a.*, izsuti, odsipati komu (n. p. mezdo v blago).

Erschüttern, *v. a.*, pretresti, pretresati; vom Credit, Ansehen, omajati, spodmajati, up ali vero, veljavo, auch spodkopati, spodkopavati; das Zwerchfell erschüttern, razsmejati, krohotati se, smejati se, de trebuh boli, de solze pridejo v oči; das Herz, zganiti, ganiti, stresti koga; *v. n.*, tresti se, strepetati, trepetati.

Erschütterer, der, stresavec, omajavec, spodkopovavec.

Erschütterung, die, pretres, potres, stres, trepèt, trepetanje, majanje, spodkop.

Erschwachen, *v. n.*, schwach werden, oslabeti, slabeti, opešati, pešati.

Erschwärmen, *v. a.*, er hat sich Siechheit erschwärmt, toliko časa je rojil, da si je prirojil hiranje, da je jel hirati.

Erschwarzen, *v. n.*, očerneti, sčerneti.

Erschwatzen, *v. a.*, izžlobodrati kaj.

Erschwelgen, s. Erschwärmen.

Erschwellen, *v. n.*, napeti, napenjati se, rasti; sein Muth erschwillt, raste mu pérje, greben, širi se mu serce.

Erschweren, *v. a.*, otežiti, obtežiti, obteževati, težji, terdnejši storiti, preteževati. *serb.* otegotiti, *russ.* zatrudnit; erschwerender Umstand, obtežnja.

Erschwerniß, das, obtežba, pretežba, velik zaderžek.

Erschwerung, die, obtežba, teženje.

Erschwerungsumstand, der, obtežnja, obtežava.

Erschwimmen, *v. a.*, priplavati, doplavati do česa.

Erschwindeln, *v. a.*, izmamiti.

Erschwingen, *v. a.*, doseči, dosegati; s. Erreichen; Kosten erschwingen, zmoči, zmagati; so viel Geld kann ich nicht erschwingen, toliko dnarjev ne spravim skup, ne naberem, ne premorem; wer wird ihm alles erschwingen, kdo bi mu nategnil, dotegnil, dovelj dal; *v. r.*, vzdigniti se, doleteti, poleteti.

Erschwinglich, *adj.*, dosežin, dosegljiv, kar se da s trudam zadobiti.

Erschwitzen, *v. a.*, spotiti se, vznojiti se.

Ersehen, *v. a.*, zagledati, ugledati, viditi, zapaziti, zapazovati; es ist zu weit, ich kann

es nicht ersehen, predalječ je, ne morem ga dogledati, tako dalječ mi oko ne nese; man kann daraus ersehen, iz tega se vidi, (pokazuje); aus deinem Schreiben habe ich ersehen, iz tvojiga pisma sim razvidil, razumel. posnel; erwählen, izvoliti, izbrati, izbirati; *v. r.*, sich in einem Buche, Garten ersehen, razgledati se v —, po —, spregledati se po —; ogledati se, *serb.* obazreti se.

Ersehlich, *adj.*, dogleden.

Ersehnen, *v. a.*, doželeti česa, hlepeti, hrepeneti po čem, *serb.* čeznuti za čim; težko pričakovati, doseči, česar je kdo zaželel; ersehnt, zaželen, težko, željno pričakovan.

Ersessen, s. Ersitzen.

Ersetzbar, *adj.*, nadomestljiv, namestljiv, povračljiv.

Ersetzen, *v. a.*, nadomestiti, nadomestovati, namestiti kaj; die Kosten, poverniti, povračati stroške; den Schaden, škodo poverniti, popraviti komu, odškoditi koga; die Kräfte, obnoviti moči; wer wird ihn ersetzen, kdo ga bo namestil, namestoval.

Ersetzlich, s. Ersetzbar.

Ersetzung, die, nadomestitev, povračba; s. a. Ersatz.

Erseufzen, *v. n.*, zdihniti, zdahniti, eigent. vzdahniti; *v. a.*, z zdihovanjem doseči; herbeiwünschen, zdihovati po čem.

Ersichtlich, *adj.*, vidin, vidljiv, razvidin; offenbar, očiten; ersichtlich machen, razjasniti, razložiti, gem. pred oči postaviti kaj; s. a. Verzeichnen.

Ersichtlichkeit, die, vidnost, vidljivost, očitnost.

Ersiechen, *v. n.*, shirati, obolehniti, oboleti, bolehen, nebogljen biti, prihajati.

Ersiegen, *v. a.*, po zmagi zadobiti, privojskovati.

Ersingen, *v. a.*, pripéti, pripévati si kruha, s petjem služiti.

Ersinken, *v. n.*, s. Versinken, Erliegen; *v. a.*, kopaje navpik v globino priti do (rude, vode itd.).

Ersinnen, *v. a.*, zmisliti ob. izmisliti, zmišljati, zmišljevati, umisliti, izumiti kaj, iztuhtati, izkovati, napresti, izplesti.

Ersinner, der, izmišljevavec, izmišljavec.

Ersinnlich, *adj.*, izumljiv, izmišljiv, kar se da le misliti; alles Ersinnliche, vse mogoče, vsakoršen.

Ersitzen, *v. a.*, prisedeti si kaj (n. p. bolezen, po seji dobiti; *usu capere*, priposestvati kaj†, po zastaranji ali predavnjenji kaj zadobiti; *v. n.*, zastati, zastajati; auf etwas ersessen sein, s. Versessen, Erpicht.

Ersitzung, die, *usucapio*, priposestvanje, pridobitev po zastaranji.

Ersorgen, *v. a.*, priskerbeti, po skerbeh dobiti.

Erspähen, *v. a.*, zapaziti, zapazvati, zaslediti, zasledovati; s. a. Ausspähen.

Erspannen, *v. a.*, doseči s pedjo.

Ersparen, *v. a.*, privarovati, prihraniti, prihranovati, *serb.* prištediti (priščediti); erspare dir deine Besorgniß, ne delaj si skerbi.

Ersparniß, das, **Ersparung**, die, privarovanje, prihranitev, prihramba; das Ersparte, prihranilo; er lebt von seinen Ersparnissen, živi od tega, kar si je prihranil.

Erspiegelnd, *adj.*, erspiegelnde Strafe, kazen drugim v strah in izgled.

Erspielen, *v. a.*, priigrati, dobiti, dobivati pri, v igri.

Erspießen, *v. a.*, prebosti, prebadati, nabosti, nabadati.

Erspinnen, *v. a.*, pripresti, pripredati (si živež), živeti od preslice.

Erspotten, *v. a.*, po zasmehovanji dobiti.

Ersprengen, *v. a.*, doskočiti, dodirjati do —; s. a. Aufsprengen.

Ersprießen, *v. n.*, tekniti, hasniti, koristiti; s. a. Aufschießen.

Ersprießlich, *adj.*, tečin, pomožin, hasnovit, koristen, dober.

Ersprießlichkeit, die, tečnost, pomožnost, hasnovitost, koristnost.

Erspringen, *v. a.*, doskočiti do —, dohiteti koga.

Erspüren, *v. a.*, zavohati, zaslediti, zanjušiti koga.

Erst, *adv.*, (am ersten), ich bekomme es zuerst, jez bom pervi dobil, pred vsimi druzimi; (anfänglich), erst war es nicht seine Absicht, izperva ob. izperviga, najpred ni imel misli; (vorher) erst soll man denken, dann sprechen, popred, vpervo, prej misli in potle govori, *serb.* Sprichw. izpeci pa reci; pred, prej, vperve, vpervič, vpervo, perveje, narpred, najpred; er ist erst gekommen, je še le prišel; er ist erst dreizehn Jahre alt, ima še le trinajst let; wäre ich erst zu Hause, da bi že bil (enkrat) doma; jetzt erst, zdaj še le; eben nun, ravno zdaj.

Erstampfen, *v. a.*, razteptati.

Erstanden, s. Erstehen.

Erstarken, *v. n.*, ukrepiti se, ojačiti se, ukorenjačiti se, moči dobiti, k moči priti, opomoči si (se), opomagati si, na noge priti.

Erstarren, *v. n.*, okreniti, (okrepniti), ostekleti, oterpniti, odreveneti, oštoreti, oleseneti, nach *M.* auch obtogeti, obtojiti; vor Kälte, premreti, premirati; erstarrt vor Erstaunen, opanjen, okamnjen (*serb.* zapanjen), ukopan; erstarrende Kälte, hud mraz, da vse poka; das Wort erstarrte ihm auf der Zunge, zastati, beseda mu je na jeziku zastala.

Erstarrt, *adj.*, oterpnjen, odrevenel, mertev, premerl.

Erstarrung, die, oterpnjenje, odrevenelost. premretje, oterpnjenost, premerlost.

Erstatten, *v. a.*, poverniti, verniti, povračati, povračevati, vračati; s. a. Ersetzen; Bericht, Gutachten erstatten, poročiti, poročati, naznaniti, dati (od sebe) poročilo, naznanilo, podati svoje menjenje; Einrede erstatten, podati, dati odgovor; s. a. Abstatten.

Erstattlich, s. Ersetzbar.

Erstattung, die, povračitev, povračba, po-

vračilo; eines Berichtes, poročitev, podaja poročila; gegen Erstattung der Kosten, s pogojem, da povernete stroške, da se povernejo stroški.

Erstaunen, *v. n.*, ostermeti, zgrozniti se, zavzeti se, zavzemati se, osupniti (vielleicht osopniti *Pot.*), *altsl.* posąpiti, erschrecken, začuditi se, prečuditi se, obsenetiti se, čuditi se čemu; er stand erstaunend da, obstal in ostermel je.

Erstaunen, das, osup, zavzetje, ostermenje; das setzte mich in Erstaunen, močno sim se začudil nad tem; das ist zum Erstaunen, čudne reči, *poln.* osłupienie.

Erstaunenswerth, *adj.*, vreden, da se mu človek čudi.

Erstaunenvoll, *adj.*, ves začuden, zavzet.

Erstaunlich, *adj.*, prečudin; erstaunliche Menge Leute, silno veliko ljudi; *adv.*, zlo, strašno, neizrečeno, nedopovedljivo.

Erstaunung, die, s. **Erstaunen**.

Erste, *adj.*, pervi; das Erste, was sie thaten, pervo jim je bilo, da —; das ursprüngliche, pervotno, izvirno; das erste Mal etwas brauchen, odnoviti kaj; der erste nach dem Kaiser, pervi za cesarjem; zum ersten, am ersten, pervič, najpervo, narpred, najberže, najložej, najgotovši; bei den Bäckern auf der Ersten backen, peči na levi strani pečnice; fürs Erste, vpervo, pervič; zum ersten Male, pervič, pervikrat; das ist mein erstes Geschäft, to mi je poglavitno, naj imenitniši, pervo delo; der Erste in der Stadt, pervi, naj vikši, pervak, prednjak v mestu; der erste unter den Brüdern, naj starši brat; das erste Beste, s. **Beste**; der erste Staatsbeamte, naj višji oblastnik; das erste Werk dieser Art, naj izverstniši, pervo delo te verste; s. a. **Erstling**.

Erstechen, *v. a.*, aufstechen, prebosti, prebadati; todt stechen, zaklati, zabosti; er erstach sich selbst, prebodel je sam sebe.

Erstehen, *v. a.*, kupiti kaj na dražbi, nach *V.* dostati, dostajati, *russ.* s molotká kupit; *v. n.*, vstati, vstajati, *altsl.* v'skr'snąti.

Ersteher, der, kupec na dražbi.

Erstehlen, *v. a.*, nakrasti, prikrasti; sich seinen Unterhalt erstehlen, živeti od tatvine, rediti se s kradenjem.

Erstehung, die, kupitev na dražbi.

Erstehungspreis, der, kupna, dražbina cena.

Ersteigen, *v. a.*, priti na kaj, skopati se, spraviti se do česa; zlesti na verh, splezati na verh, speti se, popeti se, popenjati se (na zid); eine Stadt, Festung, priti v mesto, priti čez zid v —; die höchsten Ehrenstufen ersteigen, vzdigniti se, priti na naj viši stopnjo.

Ersteiglich, *adj.*, eine ersteigliche Mauer, zid, čez kteriga je moč priti, na kteriga se je mogoče popeti.

Ersteinen, *v. n.*, okamneti, skamneti.

Erstens, *adv.*, pervič, v pervo, najpred.

Ersterben, *v. n.*, umreti, mreti; absterben, odmreti, pomreti; von Gliedern, obmreti, premreti; von Bäumen, usahniti, posušiti se; vom Lichte, ugasniti; von Tönen, zgubiti se; ich sterbe und kann nicht ersterben, umiram in ne morem umreti; das Wort erstirbt ihm auf der Zunge, beseda mu zastane v ustih; in Briefen, ostajati, biti do groba, do smerti.

Erstere, *adj.*, poprejšnji, pervi, uni — ta.

Ersteuern, *v. a.*, dojadrati, dopeljati se, doplavati do —.

Erstgebärende, die, nach *V.* u. *M.* pervesnica; von Kühen, pervosenca krava, (*cfr.* senki *pl.*, nach *Gutsm.* Nachgeburt).

Erstgeboren, *adj.*, pervorojen, pervi, najstarši; Erstgeborne, der, pervorojenčič, pervinec, pervenec, pervec; die, pervorojena, pervenka, pervorojenka.

Erstgeburt, die, d. i. das Erstgeborne, pervo rojeno, pervina, pervenka, *coll.* pervenčina; s. a. **Erstgeboren**; das Recht, pervenstvo, pervorodstvo, pervorojenstvo.

Erstgeburtsrecht, das, pravica pervorojenstva.

Erstgenannte, der, najpred imenovani, pervi.

Ersticken, *v. n.*, zadušiti se, udušiti se, dušiti se, zalopniti, zahlapiti, zadihniti, *russ.* zadohnutsja; an einem Kerne, an etwas andern, zadaviti se nad čim; vor Nässe (vom Samen), zamokniti; vom Teig, zaduhniti; aus Mangel der äußern Luft, nach *V.* zahlipniti, vom Dampfe, nach *V.* zahlupniti; *v. a.*, zadušiti, dušiti, *serb.* zagušiti; Feuer, ugasiti; alles ersticken, vse podušiti, podaviti; erstickend, zadušljiv, dušeč, duživen; ersticken, vom Unkraut, zatopiti, topiti; erstickte Thiere, *altsl.* davljenina.

Erstickung, die, dušenje; zadušenje, *serb.* uduha.

Erstigkeit, die, predstvo; s. **Priorität**.

Erstigkeitsurtheil, s. **Prioritätsurtheil**.

Erstillen, *v. n.*, utihniti, utešiti, udobrihati se.

Erstinken, *v. n.*, zasmerdeti, usmraditi se; erstunkenes Leder, usmrajeno usnje; das ist erstunken und erlogen, to smerdi od laži, to je (taka košata) laž, da smerdi.

Erstlich, *adj.*, pervič, pervo.

Erstling, der, von lebenden Wesen, pervec, pervenec; weibl., pervenka; von Leblosen, pervina; die Erstlinge, pervina, pervi plod, pervenščina, pervenšina, novina.

Erstmals, *adv.*, pervikrat, pervi pot, vpervič.

Erstöhnen, *v. n.*, zaječati, zastokati.

Erstoppeln, *v. a.*, nalavkati; *fig* ein Buch, skerpariti, skerpucati.

Erstossen, *v. a.*, suniti od —, odriniti; s. a. **Aufstossen**.

Erstreben, *v. a.*, doseči, dosegati kaj (z velikim prizadevanjem), prizadevati, poganjati se za kaj.

Erstrecken, *v. a.*, s. Ausstrecken; raztegniti, raztegati, raztezati, raztegovati, stegniti, stegovati; verlängern, podaljšati, zdaljšati, daljšati; eine Tagsatzung erstrecken, preložiti, odložiti, odlagati dan; sich erstrecken, *v. r.*, das Land der Slaven erstreckt sich vom Eismeer bis zum adriatischen Meere, dežela Slovenov od. Slovanov (Slavjanov läßt sich nicht rechtfertigen, *Met.*) sega, se proži, se razprostira, je razprostranjena od ledeniga do jadranskiga morja; soweit erstreckt sich nicht seine Gewalt, njegova oblast ne sega, ne gre tako dalječ; das Urtheil erstreckt sich auf alle Angeklagten, sodba zadeva vse, se razteguje na vse zatožence.

Erstreckung, die, razšir, raztezanje; der Tagsatzung, prelog, preložitev, odlog pravdniga dneva.

Erstreckungsbescheid, der, odložni, preložni odlok.

Erstreckungsgesuch, das, prošnja za prelog, za odlog.

Erstreiten, *v. a.*, izbojevati, pribojevati, v boji, z orožjem dobiti, *fig.* izpravdati, izpričkati.

Erstricken, *v. n.*, priplesti si, s pletenjem zaslužiti.

Erstrichterlich, *adj.*, pervosodenj.

Erstummen, *v. n.*, omutaveti, onemeti, omutniti; s. a. Verstummen.

Erstumpfen, *v. n.*, skerhati se, otópiti se; erstumpft, von Geisteskräften, top, opokel, zbegan.

Erstürmen, *v. a.*, z naskokam dobiti, dobivati, vzeti, jemati, *russ.* pristupom vzjat, *serb.* na juriš vzeti.

Erstürmung, die, osvojitev, vzetje z naskokam; bei der Erstürmung der Stadt, naskakovaje, jemaje mesto.

Ersuchen, *v. a.*, naprositi, zaprositi, prositi (koga, česa, koga za kaj); nagovoriti, nagovarjati.

Ersuchen, das, prošnja, prosba.

Ersuchschreiben, das, prositev, prosivno pismo.

Ertagen, *v. n.*, daniti se; s. a. Tag, Tagen.

Ertändeln, *v. a.*, priigrati.

Ertanzen, *v. a.*, priplesati si kaj, s plesam dobiti, skupiti, stakniti.

Ertappen, *v. a.*, otipati, ošlatati; festhalten, prijeti, vjeti, zgrabiti, popasti, zasačiti; auf frischer That ertappen, na samem djanji ali delu zasačiti, zalesti, zateči, *russ.* zastat; auf der Lüge, na laži stakniti; s. a. Erwischen.

Ertappen, das, Ertappung, die, prijetje, prijem, zasačba, zatek; beim Ertappen des Diebes, ko so prijeli, zasačili tatu.

Ertasten, *v. a.*, došlatati, dotipati.

Ertauben, *v. n.*, oglušiti, in Unterkr. auch oglineti, (ogluhniti).

Ertauschen, *v. a.*, primenjati, po menji dobiti.

Ertheilen, *v. a.*, udeliti, podeliti, podeljevati, (nicht podelovati), dodeliti, deliti, dati, dajati; Befehl ertheilen, dati povelje, veleti; Rath ertheilen, svetovati; Unterricht, podučiti, podučevati, učiti; wer Schläge ertheilt, erhält Schläge, kdor tepe, tega tepó.

Ertheilung, die, podelitev, dodelitev, dodeljevanje, dajanje.

Erthürmen, s. Aufthürmen.

Ertoben, *v. n.*, zabučati, zabesneti, začeti divjati, razsajati.

Ertödten, *v. a.*, umoriti, usmertiti; ausrotten, izkoreniniti, zatreti; das Fleisch ertödten, meso mertviti, mertvičiti, umertviti.

Ertönen, *v. n.*, zadoneti, zazvoniti, zapeti; seine Stimme ertönen lassen, oglasiti se, povzdigniti glas, zapeti; die Glocken ertönten, zvonovi so zazvonili, so zapeli; der Hein ertönt vom Gesang der Vögel, po gaji se razlega ptičje petje; *v. a.*, das Lob des Höchsten ertönen, zapeti slavo Božjo; ertönet, glasite se itd.

Ertosen, *v. a.*, zabučati, bučati, zabobneti, bobneti.

Ertraben, *v. a.*, dodirjati do —.

Ertrag, der, prinos, prihodek, dohodek, dobiček, nach *V.* zdajek; der Ertrag des Feldes, pridelek, letina, obrodek; der Ernte, nažanjek.

Ertragen, *v. a.*, prenesti, prenašati, preterpeti, terpeti, prebaviti, prebiti, prestati; Amon konnte das Angesicht des Königs nicht mehr ertragen, Amon ni mogel več v kralja pogledati; er kann die Kälte leicht ertragen, ne mara za mraz, ne boji se ga, mraz mu nič ne de; mit Geduld ertragen, poterpežljivo prenesti, prenašati.

Erträglich, *adj.* prenesljiv, znosin, preterpljiv; das wäre noch erträglich, to bi človek še prestal, to bi še bilo; er singt noch erträglich, še precej poje, poje še nekaj, ne poje prenemarno.

Erträglichkeit, die, prenesljivost, prenašljivost.

Erträgniß, das, dohodek; Nutzung, užitek, vžitek.

Ertragsam, *adj.*, ploden, roden; kar nese dobiček.

Ertragsanschlag, der, preudarek, premet dohodka.

Ertragsausweis, der, izkaz dohodkov.

Ertragsfähigkeit, die, plodnost, rodnost, koristnost.

Ertragsschätzung, die, cenitev dohodkov.

Ertragszweig, der, versta dohodkov.

Ertränken, *v. a.*, utopiti, potopiti, utapljati.

Erträumen, *v. a.*, prisanjati, izsanjati, izmisliti si, po sanjah dobiti; erträumt, izmišljen.

Ertreten, *v. a.*, pohoditi, poteptati, poceptati, zgaziti.

Ertrillern, s. Ersingen.

Ertrinken, *v. n.*, utoniti, utopiti se; alle ertranken, vsi so se potopili, vsi so potonili.

Ertrinken, das, uton, utop; er war dem Ertrinken nahe, malo da ni utonil.
Ertrippeln, *v. a.*, pridrobneti do —.
Ertrödeln, *v. a.*, pri starini dobiti, dobivati, pristarinariti.
Ertrommeln, *v. a.*, pribobnati, z bobnanjem vzbuditi.
Ertrotzen, *v. a.*, prikljubovati, s kljubovanjem dobiti, nach *V.* izstrahovati.
Ertrunkene, der, utopljenec, utonjenec.
Erüben, *v. a.*, po vaji zadobiti.
Erübrigen, *v. a.*, prihraniti, privarovati; wenn ich so viel Geld erübrige, če mi ostane toliko dnarjev, *serb.* ako mi preostane.
Erübrigung, die, prihranitev.
Erudition, s. **Gelehrsamkeit.**
Eruiren, s. Ausfindig (machen).
Erwachen, *v. n.*, zbuditi se, vzbuditi se, vzbujati se, zdramiti se; (als eine Unterbrechung des Schlafes), prebuditi se, prebujati se, predramiti se; der Tag ist erwacht, dan se je zasvetil; die Gläubiger sind erwacht, upniki so se oglasili; zum Leben erwachen, oživeti.
Erwachen, das, vzbuja, prebuja, prebujenje, zbujenje.
Erwachsen, *v. a.*, zrasti, eig. vzrasti, do verha zrasti, do verha dorasti; zu einer ungeheuern Größe erwachsen, nezmérno narasti; bis zur gehörigen Größe, dorasti, doraščati, dorašati; in Rechtskraft erwachsen, zadobiti pravno (postavno) moč; der Jemanden erwachsene Schade, škoda, ki jo kdo ima, ki se je komu naredila, storila; daraus erwächst der Uebelstand, odtod izhaja, izvira ta napaka; s. a. **Entstehen.**
Erwachsen, *adj.*, dorasel, dorastel, doraščen, dorašen, odrašen; der Erwachsene, doraščeni, dorašeni človek, doraščenec, dorašenec; die Erwachsene, doraščenka, dorašenka.
Erwägen, *v. a.*, premisliti, premišljati, premišljevati, razmisliti, razmišljevati, pretehtati, pretehtovati, preudariti, preudarjati, presoditi, in Unterkr. auch presapiti, *russ.* uvažat.
Erwägung, die, premislik, premišljanje, preteht, pretehtovanje, preudarjanje; nach reiflicher Erwägung aller Umstände, premislivši dobro vse okoliščine, okolišine; in Erwägung ziehen, s. **Erwägen**; in Erwägung dessen, daß —, gledé, gledajе na to —; ker je —; premišljevaje, da —.
Erwählen, *v. a.*, izvoliti, izbrati, izbirati, odbrati, odbirati, (*russ.* izbirat u. vybirat).
Erwähler, der, volivec, izbiravec.
Erwählte, der, izvoljenec, izbranec; die, izvoljenka, odbranka.
Erwählung, die, izvolitev, izbor, izbiranje, odbiranje, voljenje.
Erwähnen, *v. a.*, einer oder eine Sache, spomniti, spominjati kaj, česa; v misel (v misli), v spomin vzeti, jemati kaj, omeniti, omenjati kaj, *poln.* namienić, wzmiankę czynić.
Erwähnt, *adj.*, omenjen, v misel vzet.
Erwähnung, die, omen, spomin, spominjanje; Erwähnung thun, s. **Erwähnen.**
Erwahren, sich, s. **Bewähren, sich.**
Erwallen, s. **Aufwallen.**
Erwälzen, s. **Hinaufwälzen.**
Erwandern, *v. a.*, dopotovati, dopopotvati do —, pripopotvati si.
Erwarmen, *v. n.*, zgreti se, ogreti se.
Erwärmen, *v. a.*, segreti, ogreti, segrevati, greti, stopliti, razgreti; *v. r.*, sich, segreti se, segrevati se, ogreti se, ogrevati se, ugreti se; sich ein wenig erwärmen, pogreti se.
Erwärmung, die, segretje, segrevanje.
Erwarten, *v. a.*, čakati na koga, na kaj, čakati česa, zanadjati se, nadjati se, v nadi si biti koga, česa, pričakati, dočakati, pričakovati, dočakovati, izčakovati; sie erwarten ihren Vater, očeta čakajo; er kann es nicht erwarten, ne more dočakati, sterpeti; ich erwarte nichts Gutes, ne nadjam se dobriga (u. d. *Serb.* dobrimu); Schande erwartet dich, sramota te čaka; es steht nicht zu erwarten, ni podoba, da bi —; ich habe ihn lange genug erwartet, načakal sim se ga; ich erwarte von dir, nadjam se, upam, zahtevam od tebe; einander erwarten, sčakovati se.
Erwartlich, *adj.*, pričakljiv, kar se more ali sme pričakovati.
Erwartung, die, pričakovanje, nadjanje, up, upanje; in Erwartung der Dinge, čakaje, čakajoč na —; wie er sich in seinen Erwartungen getäuscht sah, ko vidi, da ga je upanje ogoljufalo, prevarilo.
Erwartungsvoll, *adv.*, željno pričakovaje, čakaje —.
Erwaten, *v. a.*, dobresti, dogaziti, prebresti do —.
Erweckbar, *adj.*, vzbudljiv, zbudljiv, zdramljiv.
Erwecken, *v. a.*, vom Schlafe, vzbuditi od. zbuditi (*cfr. russ.* razbudit), zbujati, zdramiti, dramiti, (als eine bloße Unterbrechung des Schlafes), prebuditi, prebujati, predramiti koga; verursachen, z. B. Andacht, Mitleiden, obuditi, obujati; vom Tode, obuditi, obujati, *fig.* oživiti, oživljati; einen Propheten erwecken, vzdigniti preroka; s. a. **Aufmuntern, Erneuern**; den Durst erwecken, žejo delati, po tem človeka žeja.
Erwecker, der, budivec, zbujavec.
Erwecklich, s. **Erweckbar, Erbaulich.**
Erweckte, der, vzbujenec, oživljenec, prespavec.
Erweckung, die, vzbud, vzbuja, zbujanje, obud, obujanje.
Erweckungsmittel, das, obudilo, obujalo, oživljalo.
Erwehren, sich, *v. r.*, einer Sache, ubraniti se čemu, braniti se česa, čemu; ich kann mich seiner nicht erwehren, ne morem se ga (se mu) odkrižati, ne morem ga otresti od sebe, ogniti se česa, čemu; ich konnte mich des Schlafes nicht erwehren, spanje me je zmoglo, zvilo, nisim se mogel zderžati.

Erweichbar, *adj.*, omehčljiv, omečljiv, zmehčljiv, kar se da omečiti.
Erweichen, *v. n.*, omehčati se, *serb.* odmekniti; *v. a.*, omečiti, mečiti, umehčati, razmehčati, zmehčati, mehčati; im Wasser, razmočiti, razmakati; erweichend, mečiven, mehčaven; erweichendes Mittel, mečivno zdravilo, mečilo, mehčalo; Jemanden erweichen, omečiti, ganiti; s. a. **Rühren**.
Erweichlich, s. **Erweichbar**, mehkiga serca.
Erweichung, die, omečitva, mečitev, omehčava, mehčanje; s. a. **Rührung**.
Erweichungsmittel, das, mečilo.
Erweinen, *v. n.*, zajokati; *v. a.*, prijokati, z jokanjem dobiti.
Erweis, der, dokaz, izpričba; s. a. **Beweis**.
Erweisen, *v. a.*, durch die That deutlich machen, izkazati, skazati, skazovati; Gutes erweisen, storiti, delati dobro, skazati dobroto; die Wahrheit oder Falschheit einer Sache deutlich machen, dokazati, dokazovati, izpričati, izpričevati, s. a. **Beweisen**; Ehre erweisen, počastiti, častiti koga, čast skazati komu; sich erweisen, *v. r.*, pokazati, pokazovati se; das wird sich später erweisen, to se pokaže, se bo vidilo poznej; sich dankbar erweisen, hvaležen biti; sich gütig erweisen, dobrotljiviga se skazati, pokazati komu, *serb.* udobriti se komu.
Erweislich, *adj.*, dokazljiv, izpričljiv; der erweislich verursachte Schade, škoda, ki se da izkazati, da je bila komu storjena; erweislich machen, s. **Erweisen**.
Erweisung, die, dokazovanje; s. a. **Beweis**.
Erweitern, *v. a.*, razprostraniti, prostraniti, razprostreti, razprostirati, prostirati, razširiti, razširjati, širiti, (auch šrojiti, šrajati, z. B. žago šrajati *Pot.*); auseinanderrücken, razmakniti, razmikati; ausdehnen, raztegniti, raztegati, raztezati; weiter machen etwas zähes, weiches, nach *V.* razohlatiti, razohlatovati; einen Schuh mit Gewalt, razgnati, razriniti, razganjati čevelj; einen Rock, razpustiti, razpuščati, razpušati suknjo; einen Tractat, Satz, razširiti, nach *V.* razdaljati; eine Frist, s. **Erstrecken**; sich erweitern, *v. r.*, razširiti, širiti se, odpreti odpirati se, raztegniti, raztegovati se; *fig.* množiti se, rasti.
Erweiterer, der, razširjavec.
Erweiterung, die, razširjanje, razšir, razprostiranje, razmik, raztegovanje.
Erwerb, der, **Erwerben**, das, zaslužba, pridobivanje; das Erworbene, pridobitek, pridobiček, pridobek, prislužek, zaslužek; der mühsame Erwerb, nach *V.* pritrudek, *serb.* zamuka; er ist noch fähig zum Erwerb, more si še kruh služiti; von seinem Erwerbe leben, sam se živiti, hraniti; Gewinn, dobiček; Gewerbe, obertnija†; der reine Erwerb, čisti dohodek.
Erwerben, *v. a.*, pridobiti, pridobivati, zadobiti, dobiti, dobivati, zaslužiti, prislužiti, služiti, pridelati, nach *Zal.* auch priobrestiti, (auch *russ.*); in Unterkr. steći, dobaviti, pribaviti; mühsam erwerben, pritruditi si kaj; sich sehr viele Erfahrungen erwerben, veliko skusiti, skušati; sein Brot erwerben, kruha služiti si; er hat sich seine Liebe erworben, prikupil se mu je; durch Tanzen, Geigen, Pfeifen uss. erwerben, priplesati, prigosti, pripiskati itd.; als Landwirth, Fuhrmann, Schenkwirth, Tuchhändler uss. erwerben, prikmetovati, privozariti, prikerčmariti, prisuknariti uss., mittelst analoger aus den Hauptwörtern des betreffenden Erwerbszweiges gebildeten Zeitwörter und der Vorsetzsylbe pri-; durch Betteln erwerben, prirevati, priberačiti; durchs Heirathen erwerben, vom Manne, priženiti; unrecht erworbenes Gut, krivično blago.
Erwerber, der, pridobivec, prislužnik.
Erwerbsfähig, *adj.*, prislužin, zmožin kaj pridobiti, kdor si kaj pridobiti, prislužiti more.
Erwerbsfähigkeit, die, zmožnost za službe, prislužnost.
Erwerbsfleiß, der, obertnost.
Erwerbslos, *adj.*, brez pridobitve, brez zaslužka.
Erwerbniß, das, s. **Erwerb**.
Erwerbsam, *adj.*, prislužljiv, delaven, marljiv, zaslužčen, oberten.
Erwerbsamkeit, die, prislužljivost, delavnost, zaslužčnost, obertnost.
Erwerbsschule, die, obertnijska učivnica.
Erwerbsgeschäft, das, pridobitno delo, opravilo.
Erwerbskunde, die, nauk, kako si kaj zaslužiti.
Erwerbsmittel, das, pridobilo, pripomoček, kaj pridobiti, zaslužiti.
Erwerbsquelle, die, wörtl. izvir pridobitve, zaslužka; die Erwerbsquelle angeben, povedati, s čim se kdo živi, odkod, iz česa si kdo kruh služi, od kod se hrani.
Erwerbssinn, s. **Erwerbsamkeit**.
Erwerbsstand, der, pridobitni stan, prislužniki, pridelovavci.
Erwerbssteuer, die, pridobnina.
Erwerbssteuerclasse, die, razred pridobnine.
Erwerbssteuernachsicht, die, spregled, odpust pridobnine.
Erwerbstitel, der, pridobitno ime.
Erwerbszeugniß, das, pridobitno spričevalo.
Erwerbszweig, der, wörtl. versta, razpol pridobitve, zaslužka; s čem, iz česa se živiti, hraniti; s. oben **Erwerbsquelle**.
Erwerbung, die, pridobitev, pridobivanje, zaslužek, zaslužba; s. a. **Erwerb**.
Erwerbungsart, die, pridobivanje, pridobitni način†, način pridobitve.
Erwerfen, *v. a.*, dovreči, dolučati, vreči, metati do česa; mit einem Stein erwerfen, ubiti s kamnam.
Erwetten, *v. a.*, po stavi, v stavi dobiti, dobivati.

Erwiedern, *v. a.*, vergelten, poverniti, verniti, vračati, vračevati; einen Gruß erwiedern, nach dem *Serb.* odzdraviti; Eines Liebe erwiedern, ljubezen z ljubeznijo poverniti, plačati, ljubijočiga ljubiti; wiederholen, ponoviti, ponavljati; antworten, auch als *v. n.*, odgovoriti, odgovarjati; odverniti, odreči, reči na kaj, nasproti reči, nach *V.* a. verniti besedo; schriftlich, odpisati, odpisovati; singend erwiedern, odpeti, odpevati.

Erwiederung, die, vračba, vernitev, povračba, odgovor; schriftliche, odpis; seine Erwiederung lautet, on odreče to-le.

Erwiederungsschrift, s. **Duplik**.

Erwilden, *v. n.*, zdivjati, obdivjati.

Erwinden, sich, *v. r.*, sich unterstehen, s. **Unterwinden**; *v. n.*, mangeln, manjkati; es an nichts erwinden lassen, vse, kar je potreba, storiti in nič ne opustiti; *v. a.*, erwerben, zmoči, pritruditi; s. a. **Erschwingen**.

Erwinken, *v. a.*, mit den Augen erwinken, pomigniti, pomigati, pomigovati komu, da se ustavi, ali da pride; mit der Hand, mahati na koga in s tem ga priklicati.

Erwinseln, *v. a.*, prieviliti, izeviliti kaj, s cviljenjem doseči.

Erwirbeln, s. **Aufwirbeln**.

Erwirken, *v. a.*, izdelati, izdelovati (kaj), zadobiti, izviti; durch Bitten, izprositi kaj; durch Gewalt, prisiliti, posiliti; s. a. **Durchsetzen**.

Erwirthschaften, *v. a.*, prigospodariti (si kaj); s. a. **Ersparen**.

Erwischen, *v. a.*, uhvatiti, uhvatati, dobiti, dobivati, uloviti, vloviti, loviti, vjeti; der hat es erwischt, naletel je, dobil jo je, skupil si jo je.

Erwittern, *v. a.*, zaduhati, zavohati, dovohati, zaslediti, doslediti.

Erwuchern, *v. a.*, prioderuhati, priskopariti, po odertii zadobiti, privohrati*, *serb.* nalihvariti; s. a. **Ergeizen**.

Erwünschen, *v. a.*, durch Wünschen bekommen, izvoščiti, izvošiti, priželeti, zaželeno doseči; einem alles Gute erwünschen, želeti komu vse, kar je dobriga, poželeti, želeti; s. a. **Wünschen**.

Erwünscht, *adj.*, zaželen, želen, prijeten, všeč; es geht erwünscht, godi se po želji, po volji, po sreči udgl.; mir ist es erwünscht, drago mi je, dobro, lepo se mi zdi; eine erwünschte Gelegenheit, prav lepa prilika, priložnost.

Erwürfeln, *v. a.*, privadljati, prikobljati, prikostkati, dobiti na kostke.

Erwürgen, *v. a.*, erdrosseln, zadaviti, zadavljati, daviti, zadušiti, dušiti; Alles nach einander erwürgen, vse podaviti, podušiti; durch Zuschnüren, zadergniti, zadergovati, zagerčiti, zagerčevati; durch die Abschneidung der Kehle tödten, zaklati; durch Stechen, zabosti, zabadati; gewaltsam tödten, umoriti, ubiti; ein Wild erwürgen. *waidm.* goniti in poditi, da cerkne.

Erwürger, der, davivec, zaduševec, zadavljavec, klavec.

Erwürgung, die, zadava, zadavljanje, dušenje, zadušenje, klanje, zaklanje.

Erwüthen, *v. n.*, zdivjati, zbesniti.

Erz, das, eine Metall bei sich führende Erdart, Steinart, ruda, *poln.* kreszec; Erze bauen, auf Erze bauen, rudo delati, kopati; Golderz, zlatica; Silbererz, srebernica uff.; Glockenspeise, Mischung von Kupfer und Zinn, bron, med, medenina, zvonovina.

Erz-, in Zstzg., rudni.

Erz, nur in Zusammensetzungen, bezeichnend das Vornehmste in seiner Art, im guten und nachtheiligen Verstande, višji, veliki, glavni, pervi, največji, narvečji, nad —; ves, z. B. erzböse, ves hudoben (kolikor ga je), poln hudobije.

Erzader, die, rudna žila.

Erzagen, s. **Verzagen**.

Erzählbar, *adj.*, povedljiv; das ist nicht erzählbar, to se ne more, ne da povedati.

Erzählbarkeit, die, povedljivost.

Erzählen, *v. a.*, povedati, (nach *M.* povedovati), pripovedovati, praviti; umständlich erzählen, pripovedovati (po dolgem, vse kakor je bilo, po versti); genau erzählen, dopovedati, dopovedovati.

Erzähler, der, pripovednik, pripovedovavec.

Erzählung, die, die Handlung, pripovedovanje; das Erzählte, pripovedka, pripovest, povest, pravlica, pravljenica, *serb.* a. priča.

Erzählungsweise, *adv.*, povedama, pripovestno, v povestih.

Erzähmen, s. **Zähmen**.

Erzamt, das, naj višji ured.

Erzanken, *v. a.*, izpuliti, prikregati, prigerditi, po kregu in prepiru, z gerdo dobiti.

Erzarbeit, die, medenina.

Erzart, die, ruda, rudovina, (eig. versta ali sorta rude); jede Erzart, vsaka ruda.

Erzartig, *adj.*, rudast.

Erzaubern, *v. a.*, pričarati, pricoprati*.

Erzaufbereitung, die, pripravljanje, priravnovanje rude.

Erzauge, das, rudno očesce†.

Erzbetrüger, der, goljuf vsih goljufov, nar večji goljuf.

Erzbild, das, medena podoba.

Erzbischof, der, véliki škof, nadškof, višji škof, *poln.* arcybiskup.

Erzbischöflich, *adj.*, vikšiškofijsk, vikšiškofovsk, nadškofji.

Erzbisthum, das, vikši škofija, vélika škofija, nadškofija, nadškofijstvo.

Erzböse, *adj.*, ves hudoben.

Erzbösewicht, der, nar veči hudobnež, prehudobnik, ves hudobnik, sama hudobija.

Erzbruch, s. **Erzgrube**.

Erzdieb, der, rudokradež; naj večji tat; tat, da mu ni enaciga.

Erzdumm, *adj.*, preneumen, ves neumen, neumen, bedast, trapast kakor vol.

Erzdummkopf, der, pravi tepec, bedak, trap trapasti.
Erzechen, *v. a.*, sich Muth erzechen, z vinam se pojunačiti.
Erzeigen, *v. a.* u. *r.*, s. **Erweisen, Bezeigen.**
Erzen, *adj.*, rudnat, ruden; gemischt mit Kupfer und Zinn, bronast, meden, bakren; s. a. **Ehern.**
Erzen, *v. a.*, z bronam obdati; Er sagen zu Jemand, (ein nur im Deutschen vorkommender Gebrauch), etwa onkati od. od sebe tikati analog dem „od sebe vikati", (t. j. onikati. Sie sagen, welches Letztere im Volke ist).
Erzengel, der, veliki angel, verhangel, višji angel, arhangel.
Erzengelwurz, die, angelika.
Erzeugen, *v. a.*, (*generare*), zeugen, zaroditi, roditi; erzeugte, aber noch nicht geborene Kinder, zarojeni (spočeti), pa še ne rojeni otroci; durch Mühe und Fleiß, pridelati, pridelovati, izdelati, obročiti, (n. p. ta fabrika veliko blaga obroči), *russ.* proizvodit; die Erde, der Boden erzeugt, dati, dajati, obroditi, roditi; Bier erzeugen, pivo kuhati; unrichtige Begriffe erzeugen, neprave zapopadke delati, dajati; dies erzeugt Krankheiten, iz tega vstajajo, se plodijo, zarejajo marsiktere bolezni; selbst erzeugte Wolle, domača volna, doma pridelana; Obst erzeugen, sadje saditi, s sadjem se pečati.
Erzeugend, *adj.*, roden, rodiven, plodiven.
Erzeuger, der, rodnik, rodivec; von Kunstproducten, delavec, izdelovavec; von Naturproducten, pridelovavec; der Erzeuger oder Verfertiger einer Waare wird im Sloven. oft durch die dem Nennworte der betreffenden Waare angehängte Endsylbe -ar ausgedrückt, z. B. Oelerzeuger, oljar, udgl.
Erzeugerin, die, rodivka, rodnica, izdelovavka, pridelovavka.
Erzeugniß, das, Naturproduct, pridelek, obrodek, plod, sad; Kunstproduct, izdelek, narejek, napravek.
Erzeugte, der, rojenec, zarojenec; die Erzeugten, zarod, rod.
Erzeugung, die, pridelovanje, izdelovanje; oft durch die Endsylbe -arija, z. B. Oelerzeugung, oljarija.
Erzeugungskosten, *pl.*, stroški pridelovanja, izdelovanja.
Erzeugungspreis, der, izdelna cena.
Erzeugungsstätte, die, izdelovavnica, pridelovavnica.
Erzfarbig, *adj.*, rudne, bakrene barve, rudast.
Erzfaß, das, rudni sodec.
Erzfaul, *adj.*, prelen, ves len, sama lenoba, len, kar va-nj more, len da smerdi; gnjil, kakor klada, kakor megla brez vetra.
Erzfaulenzer, der, lenuh vsih lenuhov.
Erzfeind, der, poglavni sovražnik.
Erzfuhrmann, der, rudovoz.
Erzgang, s. **Erzader.**
Erzgauner, der, pravi slepár, goljuf, golaf.
Erzgießer, der, medolivec†.
Erzgräber, s. **Bergmann.**
Erzgrob, *adj.*, silo debel, jako zarobljen, ves neobdelan, neobtesan, hribovsk.
Erzgrobian, der, zarobljenec, neotesan, debel človek.
Erzgrube, die, rudnik, rudna jama.
Erzhaftig, *adj.*, rudast, rudi podoben; s. a. **Erzhaltend.**
Erzhalde, die, kup, grič rude.
Erzhaltend, Erzhaltig, *adj.*, rudnat, rudovit, ruden, kar ima rudo v sebi, *poln.* rudawy.
Erzhaltigkeit, die, rudnost.
Erzhaus, das, Oesterreich, vladajoča hiša; in der Schmelzhütte, rudnica.
Erzherzog, der, nadvojvoda, višji vojvoda.
Erzherzogin, die, nadvojvodinja.
Erzherzoglich, *adj.*, nadvojvodov, nadvojvodsk.
Erzherzogthum, das, nadvojvodstvo.
Erzheuchler, der, pravi, prekanjeni hinavec, naj večji hinavec.
Erzhirt, der, višji pastir.
Erzhöhle, die, rudni, rudarski voz.
Erzhütte, s. **Schmelzhütte.**
Erziehen, *v. a.*, groß ziehen, Kinder, zrediti, (eig. vzrediti), zrejati, odrejati, rediti, odgojiti, zgojiti, gojiti, auch kojiti; den Nachwuchs erziehen, spodrediti, spodrejati; den Wagen, voz potegniti, potezati, potegovati; s. a. **Bilden.**
Erzieher, der, rednik, rejnik, zrednik, vzrejavec, odrejavec, odgojnik, gojivec.
Erzieheramt, das, redništvo, odrejništvo, gojništvo.
Erzieherin, die, rednica, rejnica, zrednica, zrejavka, gojivka, odgojnica.
Erziehung, die, reja, odreja, odgoj; von guter Erziehung, dobro zrejen, odrejen, odgojen.
Erziehungs-, in Zstzgn., rejni, rejivni, odgojni, — za zrejanje, odrejni.
Erziehungsanstalt, s. **Erziehungshaus.**
Erziehungsart, die, odreja, odgoj, način vzrejanja.
Erziehungsfach, Erziehungsgeschäft, das, odrejanje, reja, vzrejanje, gojenje, odgojstvo.
Erziehungsfähigkeit, die, odgojivnost, vzrejljivost.
Erziehungsfehler, der, pogrešek, napaka v zrejanji otrok; — iz slabe odreje.
Erziehungshaus, das, rejenišče, rejeniše, odrejevavnica, vzrejališče, zrejališe.
Erziehungsinstitut, s. **Erziehungshaus.**
Erziehungskunde, die, rejna, odrejna, odgojna ročnost, znanost, znajdenost v zrejanji, vzrejanji, rejoznanstvo.
Erziehungskundig, *adj.*, znajden, uren v odrejanji, zrejanji, vzrejanji.
Erziehungslehre, die, nauk od zrejanja ali gojenja, rejilni, odgojni nauk, rejilna veda.

Erziehungslehrer, der, učenik rejstva, odgojstva, odrejnik.
Erziehungslos, *adj.*, nezrejen, neodgojen, brez odreje, brez vsaciga odgojila, divji.
Erziehungsmittel, das, rejilo, odgojilo, odrejni, odgojivni pripomoček.
Erziehungsrath, der, odgojni svetovavec.
Erziehungsregel, die, odgojno pravilo, pravilo za odrejo.
Erziehungsschrift, die, odgojne, podučne bukve.
Erziehungsschule, s. **Erziehungshaus**.
Erziehungswesen, das, odrejstvo, odgojstvo; reči, ki se tičejo vzrejanja otrok.
Erziehungswissenschaft, die, odgojno znanstvo.
Erzielen, *v. a.*, Kinder erzielen, s. **Erzeugen**; Getreide erzielen, s. **Bauen**; einen Vogel (im Fluge), zadeti, *serb.* pogoditi ptiča; das hat er damit erzielen wollen, to je hotel s tem doseči; s. a. **Zielen**, **Beabsichtigen**.
Erzischen, *v. n.*, zasičati, zapsikati, zažvižgati.
Erzittern, *v. n.*, strepetati, trepetati, pretrepetati, stresti se, stresati se, zderhteti, dregetati, *russ.* sodrogatsja.
Erzkammer, die, rudna klet.
Erzkämmerer, der, veliki kamernik.
Erzkanzler, der, veliki kancelir.
Erzkasten, der, rudnica.
Erzkauf, der, kupovanje rude.
Erzketzer, der, hudi krivoverec.
Erzklauber, der, rudobir.
Erzknauser, **Erzknicker**, der, gerdi stiskavec, skopec (nach *M.*).
Erzkorb, der, rudni koš.
Erzkunde, die, rudoznanstvo†.
Erzkundige, der, rudoznanec.
Erzliederlich, *adj.*, prav zanikern.
Erzlügner, der, veliki lažnik, ki laže, kakor bi orehe tolkel.
Erzlustig, *adj.*, prevesel.
Erzmacher, der, poglavitna rudna žila.
Erzmarschall, der, veliki maršal.
Erzmittel, der, rudni prideržek, prihranek, osredje.
Erzmühle, die, rudna stopa ali phavnica.
Erznarr, der, norec, vseh norcov norec, norcov poglavar.
Erzpinsel, s. **Erzdummkopf**.
Erzpriester, der, veliki duhoven, *russ.* protopop.
Erzprobe, die, ogled, preskus rude.
Erzsau, die, velika svinja.
Erzsäufer, der, hudi pijanec, pijančina, nach *M.* pijanuh.
Erzschatzmeister, der, (nach dem *Serb.*) veliki blagajnik.
Erzschaum, der, žlindra, rudne pene.
Erzscheider, der, odbirač, trebec (rude).
Erzschelm, der, ves zvijačnik, hudobnež, prekanjen, prepekan človek.
Erzschicht, außerordentliche Schicht, s. **Schicht**.
Erzschlag, der, okujine *pl.*
Erzschlacken, *pl.*, žlindra.
Erzschmeichler, der, pravi, zviti prilizovavec.
Erzschürfer, der, rudosledivec.
Erzschurke, der, pravi zanikernež.
Erzschwer, *adj.*, težak kakor zemlja.
Erzspieler, der, veliki igravec.
Erzstaub, der, rudni prah.
Erzstift, s. **Erzbisthum**.
Erzstück, das, **Erzstufe**, die, gruča, kos rude, nach *V.* cjok rude.
Erzteufe, die, rudna globokost.
Erztrog, der, rudno korito.
Erztruchseß, der, nadstolnik, veliki stolnik.
Erztugend, die, poglavitna, glavna čednost ali krepost.
Erzumpanzert, **Erzumschienet**, *adj.*, z rudo, z bronam obdan, okovan, z bronastim oklopam.
Erzumschimmert, *adj.*, rude bleskajoč.
Erzürnen, *v. a.*, razjeziti, zjeziti, ujeziti, jeziti, razserditi, serditi, raztogotiti, razkačiti, razdražiti, uhuditi, razhuditi, nach andern slav. Munda. auch razjaditi, razgnjevati, razljutiti; *v. n.*, razjeziti se, zjeziti se, razserditi se, serditi se, jeziti se, *russ.* gněvatsja, *altsl.* v'z'jariti sę.
Erzürnt, *adj.*, razjezen, jezen, serdit, togoten, jar.
Erzvater, der, preded, očak, patrijarh.
Erzvogel, der, zviti tič.
Erzwacken, *v. a.*, uščeniti, ušeniti, s ščipanjem, šipanjem doseči, priščipati, prišipati.
Erzwage, die, rudna tehtnica.
Erzwand, die, rudna stena, rudnata stena.
Erzwecken, *v. a.*, s. **Beabsichtigen**; doseči, dosegati.
Erzwerk, das, rudnina, rudni izdelki.
Erzwingen, *v. a.*, prisiliti, izsiliti, dosiliti, posiliti koga zastran česa; primorati koga, da kaj stori ali da; iztlačiti; Frieden erzwingen, naviti, nasukati, primorati, prinuditi koga k miru; erzwungen, prisiljen, primoran; einen Sinn erzwingen, po sili izpeljati, izkleščiti, izklešiti.
Erzwucherer, der, hudi odertnik.
Erzwürde, s. **Erzamt**.
Es, *pron.*, dieses Fürwort wird im Slovenischen allermeist nicht übersetzt, z. B. das ist es eben, was —, ravno to je, kar —; es donnert, germi; es ist frisch, hladno je; glaube es nur, le verjemi; es ist nicht alles Gold, was glänzt, ni vse zlato, kar se sveti; es sei auch, was wolle, naj bo, kar bo; da wirst du sehen, was es doch Schönes sei, wenn —, vidil boš, kako lepo je, ako —; er meint es gut, dobro misli, meni; das Haus ist schön, aber es ist auch theuer, hiša je lepa, pa tudi draga; ich bin ein Mensch, du bist es auch, jez sim človek, ti tudi; ich sage dir's ja doch, sej ti pravim, povem ti; es wird geklopft, nekdo terka; er macht es recht, prav dela; es war einmal ein Mann, bil je mož; es sind Kinder, otroci so; übersetzt wird es

mit ta (ti, te), ta, to, on, ona, ono, wenn es anstatt eines andern anzeigenden oder anzeigend-beziehenden Fürwortes steht, z. B. es ist seine erste Handlung, ta je njegovo pervo djanje; hast du ein Messer? ich habe es, imaš nož? imam ga; wer ist das? es ist mein Mann, kdo je ta? to od. ta je mož oder bloß moj mož je.

Es, das, (*mus.*), es.
Escadre, s. Geschwader.
Escadron, s. Schwadron.
Escadronschef, s. Rittmeister.
Escarpe, s. Böschung.
Escarpiren, s. Böschen.
Eschbaum, s. Esche.
Eschblau, das, jesenova barva, (višnjeva barva).
Esche, die, ein Fisch, s. Aesche; ein Baum, (Fraxinus), jesen, jasen (*russ.*); s. a. Flur.
Eschen, *adj.*, und in Zstzgn. jesenov.
Eschenblatt, das, jesenov list.
Eschenflechte, die, jesenov lišaj.
Eschenholz, das, jesenovina, jesenov les, jesenovec.
Eschenrinde, die, jesenovo lubje.
Eschenwald, der, jesenje, jesenovina, jesenovnik, jesenovec, jesenov gojzd, *russ.* jasennik.
Escheritz, Eschrose, s. Sperberbaum.
Escomtiren, **Escomptiren**, *v. a.*, skontirati, kupovati ali prodajati z odbitkam.
Escompte, **Eskonto**, das, odbitek, skonto.
Escorte, s. Bedeckung, Geleit.
Escortiren, s. Geleiten.
Esel, der, osel; Gestell, kobila; ein rechter Esel, s. Eselskopf; einen Esel bohren, za norca imeti, imeti koga na konji; ein Esel schimpft den andern Langohr, sova senici glavana pravi; wie ein Esel schreien, rigati, gigati.
Eselchen, das, oslič, osliček, osle.
Eselei, die, oslovstvo, traparija, neumnost.
Eselein, s. Eselchen.
Eselfalb, *adj.*, siv kakor osel.
Eselhaft, *adj.*, oslovsk, oslast, neumen; *adv.*, po oslovsko, po neumnem.
Eselhaftigkeit, die, oslovska neumnost.
Eselin, die, oslica.
Eseln, *v. n.*, oslariti, z motovilam streljati, delati, vleči, kakor osel; *v. a.*, jemanden eseln, z oslam koga pitati.
Esels-, in Zstzgn., oslov, oslovski.
Eselsarbeit, die, delo oslovsko, pretežko.
Eselsbrücke, die, oslovski most, pripomoček lenimu.
Eselsdistel, die, konjska potovica.
Eselsfleisch, das, oslovina.
Eselsgeschrei, das, riganje, rig.
Eselsgurke, die, divja buča.
Eselshaut, die, oslovska koža.
Eselskopf, der, oslovska glava; des seines (bestimmten) Esels, oslova glava; *fig.* krava, tele, neumnež, tepec.
Eselskuh, die, tapir.
Eselsmilch, die, oslično mleko; Eselsmilchkraut, tevloh, teloh, talah.
Eselsohr, das, oslovo, oslovsko uho; die Eselsohren kann er nicht verstecken, gucken ihm hervor, osel iz njega gleda, ne more svoje neumnosti skriti; in Büchern, zavihljej, zagibka.
Eselsstall, der, oslarnica, oslovski hlev.
Eshammer, der, esovec†.
Esoterisch, s. Geheim.
Eseltreiber, der, oslar.
Esparsette, die, (Hedysarum onobrychis), turška detelja, nach dem *Russ.* sladka detelja.
Espe, die, (Populus tremula), trepetlika, migljač; s. a. Aespe, Pappel.
Espen-, in Zstzg., trepetlikov.
Espenholz, das, trepetlikovina.
Espenlaub, das, topolovo, trepetlikovo listje.
Espenwald, der, trepetličje.
Esplanade, die, ravan pred hišo.
Esprit, s. Geist, Verstand.
Eß, das, s. Aß.
Eßbar, *adj.*, jedin, (jedna, jedno), za jed, vžitin. užiten, jedljiv, weniger richtig und ohne Vorgang in andern slavischen Mundarten, za jesti; es ist eßbar, jé se že, jesti se more; eßbare Sachen, s. Eßwaare.
Eßbarkeit, die, jednost.
Eßbesteck, das, nož in vilice, *serb.* jedala *pl.*
Esse, die, kovaško ognjišče, ognjiše, peč, pečnica, nach *Gutsm.* žgavnica, *serb.* vigani.
Essen, *v. a.*, jesti; er hat das Brot gegessen, snedel, pojedel je kruh; mit jemand, bei jemand essen, s kom zajeti, zajemati; essendes Pfand, živa rubežen, ješčna, ješna zastava; zu Mittage, južinati, auch obedovati, und in Städten auch kositi, (gospoda kosi); zu Abende, večérjati; s. a. Abessen; fernweise, Körner, Hafer, Kirschen udgl, überhaupt in kleinen abgesonderten Stücken essen, pozobati, zobati; er ißt wacker, mlin mu dobro melje; er ißt sein Brot, on ga kruši, redi, hrani, živi, (Sprichw. tistiga pesem pojem, čigar kruh jem); sich satt essen, najesti se, naživiti se; sich rund essen, najesti in napokati se; wer essen will, muß auch arbeiten, kdor ne dela, je brez jela; mit großen Herren ist nicht gut Kirschen essen, z velikimi gospodi ni dobro češenj zobati.
Essen, das, jed, jedilo, jelo; das Essen verbieten, jesti prepovedati; ich gehe zum Essen, grem jést; Essen, d. i. Malzeit, kosilo, obed, obedovanje, obrok; Mittagsessen, južina, obed; in Städten auch kosilo; Abendessen, večérja; nach dem Abendmal, povečerek; ein Gericht, jed, jedilo, jestvina, jedenje, hrana, *russ.* pišča, kušanje.
Essenkehrer, s. Schornsteinfeger.
Essenklinge, die, Eßspieß, nach *V.* popravljač.
Essenszeit, s. Eßzeit.
Essentiel, s. Wesentlich.

Essenz, die, jedro, cvet, esencija*; s. a. Wesen.
Esser, der, jedec, jedež, ješec; ein schwacher Esser, slab jedec, malo jé; ein starker, pojedež, jedun, pojeduh, žrelec, netek, pogoltnik, požeruh; viele Esser zu Hause haben, dokaj jedežev imeti; s. a. Kostgänger.
Esserin, die, jedica.
Eßgabel, die, vilice.
Eßgelage, das, pojedina, gosti, gostje.
Eßgeschirr, das, mizno posodje.
Eßgier, die, požrešnost, nenasitna ješčnost, ješnost.
Eßgierig, adj., požrešen, gladoven, lakoten.
Essig, der, jesih*, vrisk, kis†, nach *M.* grižnik, *böhm.* u. *poln.* ocet*, *russ.* uksus, *serb.* kvasina, sirće; zu Essig werden, skisati se (kakor jesih), ujesti se, zgristi se; Essig brauen, jesih kuhati, delati; starker Essig, hud kis.
Essig-, in Zstzgn., kisni, kisov, jesihov, jesihasti.
Essigälchen, das, kisna jeguljica.
Essigartig, adj., jesihast, kisast.
Essigbaum, der, Färbebaum, (Rhus coriaria), roj, rojevina; s. a. Sumach.
Essigbraten, der, kisla pečenka.
Essigbrauer, der, jesihar, kisar, kisovar†.
Essigbrauerei, die, kisarija, jesiharija*.
Essigbrühe, die, kisla omaka.
Essigfabrik, die, kisarnica, jesiharnica.
Essigfaß, das, sod za jesih.
Essiggährung, die, kisanje.
Essiggeist, der, jesihov cvet.
Essiggurke, die, kisla murka, kumara.
Essighandel, der, jesiharija, kupčija z jesiham ali kisam.
Essighändler, der, jesihar, kisar.
Essighonig, **Essigmeth**, der, kisla medica.
Essigmutter, die, nach *V.* klobuk, maternica, *poln.* zakwas.
Essigsauer, adj., kisel kakor jesih, nach *M.* auch svišěel.
Essigsäure, die, jesihokislina†, jesihovina†, nach *V.* jesišnost.
Essigtunke, die, kisla omaka.
Essigzucker, der, kisli sladkor.
Eßkorb, der, jérbas za jed, (v kterem se jed nosi).
Eßlöffel, der, žlica.
Eßlust, die, ješčnost, ješnost, slaj, sla; s. Appetit; Eßlust habe ich noch, allein —, jem še jem, pa —.
Eßlustig, adj., ješč, ješ, lačen.
Eßsaal, der, obednica; s. Speisesaal.
Eßstube, s. Speisesaal.
Eßtafel, die, miza, omizje; s. Speisetisch.
Eßwaare, die, **Eßwerk**, das, jestvina, živež, jedne reči, jestivo.
Eßzeit, die, zur Eßzeit, ob jedi, pri jedi, ko je čas jesti, obrok.
Eßzimmer, das, obedovavnica.
Estaffete, s. Staffete.
Estimiren, s. Achten, Schätzen.
Estrato, das, estrato, nach *Šulek* (*serb.*) jednovlak.
Estrich, das, tlak, tla (iz apna, kamna); Zimmerdecke, strop.
Etabliren, s. Gründen, Niederlassen, sich; (von Kaufleuten, kupčijo začeti, odpreti).
Etablissement, s. Niederlassung, Anstalt.
Etage, s. Stockwerk.
Etape, die, počitek; s. Raste, Rastort, *russ.* město skladki, otdyha, (oddih).
Etat, der, s. Staat, Stand, Ausweis, Ueberschlag.
Etatsmäßig, adj., po preudarku.
Etendiren, **Extendiren**, s. Ausdehnen, Erweitern.
Ethik, s. Sittenlehre.
Ethiker, s. Sittenlehrer.
Ethisch, s. Moralisch.
Ethnographie, die, narodopis†, narodopisje, etnografija, popisovanje narodov.
Ethnographisch, adj., narodopisen.
Etiquette, die, etiketa, dvorska šega, *russ.* obrjad; ceremonial; napisni, naznanivni listek.
Etliche, *pron.* u. *adj.*, nekteri, eni (*aliqui*), nekoliko, nekaj, (*aliquot*), marsikteri; etliche und zwanzig, nekaj čez dvajset; etliche Mal, nekolikokrat; vor etlichen Jahren, pred nekoliko leti, pred nekaj leti, s. a. Einige; etliches fiel an den Weg, nektero, nekaj, kje kako je padlo na pot.
Etourderie, s. Dummdreistigkeit.
Etter, der, meja.
Etui, s. Besteck.
Etwa, **Etwan**, *adv.*, etwa hingehen, (veraltet), nekam iti; zu etwa dienen, (zu etwas, auch veraltet); als Nebenwort der Zeit, er kommt etwa hieher, včasih pride k nam, kterikrat, kje kakikrat, *serb.* kadkad; vielleicht, morebiti, morda ob. morde, znabiti, lahko da, nach *M.* auch lahkič, lahkej; hast du nicht etwa was verloren, pa ne da bi bil kaj zgubil; kennst du ihn etwa nicht, mar ga ne poznaš; ist er etwa schon gestorben, ali je mar že umerl, ali je ne mara že umerl; ungefähr, es waren etwa zehn Personen, kakih deset jih je bilo, deset na priliko, deset okoli jih je bilo; etwa eine halbe Stunde, okoli pol ure; ist es etwa wahr, je li res.
Etwaig, **Etwanig**, adj., der etwaige Ueberschuß, ko bi morda kaj ostalo, prebilo; etwaige Entschädigungsansprüche, ko bi kdo kako odškodbo hotel imeti, (nach *V.* znabiten).
Etwas, *pron.* u. *adv.*, als *pron.* und ohne Beisatz, nekaj; ich will dir etwas sagen, povem ti nekaj; das ist wohl etwas, aber nicht hinreichend, to je pač nekaj, pa še ni zadosti; gib mir nur etwas, daj mi le nekoliko, le trohico; durch Beisätze näher bestimmt, meist, kaj; erzähle mir etwas Neues, povej mi kaj noviga; gib mir etwas Gutes, daj mi kaj dobriga; beide Bedeutungen werden in Sätzen, in welchen ein verneinendes

Wort vorkommt, mit nič übersetzt, oder bleiben unübersetzt, z. B. gib Niemanden etwas davon, (od) tega nikomur nič ne dajaj, sage Niemanden etwas davon, tega nikomur ne pravi; ich werde etwas thun, daß sich Alles entsetzen soll, naredil bom eno, da se vsakdo zavzame; besser etwas als gar nichts, bolji je nekaj kot nič, bolje bobova slama kot prazne jasli; das will schon etwas sagen, to že nekaj pomeni, t. j. to mnogo velja, pomeni; als *adv.*, er ist etwas taub, je malo gluh; es geht ihm etwas besser, nekoliko boljši, lepši mu je, se vede; das etwas als *adv.* wird auch durch die dem Beiworte angefügte Endung -ast, -kljat ausgedrückt, z. B. etwas steil, stermkast.

Etwelcher, s. Etliche.

Etwelchermaßen, s. Einigermaßen.

Etymolog, der, etimolog, izpeljevavec (besed).

Etymologie, die, etimologija, izpeljevanje besed.

Etymologisch, *adj.*, etimologijski, besedosloven†, besedoznansk†.

Etymologisiren, *v. a.*, etimologizirati, izpeljevati besede.

Euch, *pron. pl.*, 3. End. vam, 4. End. vas.

Eucharistie, s. Abendmahl.

Euchronsäure, die, evhronova kislina.

Eudämonismus, der, evdemonizem, nauk od blaženosti.

Eudiometer, das, evdiometer, čistomér zraka.

Euer, *pron. pers. pl.*, die 2. End. vas; (*dual.* vaji, vaju); Euer einer, vas eden; ich gedenke Euer, mislim na vas.

Euer, *pron. poss.*, vaš, vaša, vaše; euerthalben, euertwegen, euertwillen, zavolj, zastran, zarad vas, za vas; Euer Wohlgeborn, blagorodni gospod; euer (beider) Vermögen, vajno premoženje; gebet auf euer Geld Acht! pazite na svoje dnarje!

Euerige, *adj.*, vaš, -a, -e; es ist ja das Euerige, sej je vaše; ihr wohnet auf dem Euerigen, na svojem prebivate; thut das Eurige, storite svoje (svojo dolžnost); die Eurigen, vaši (vaš rod).

Eulchen, das, sovica.

Eule, die, (strix), sòva (in allen slavischen Mundarten) auch vjér, čuk.

Eulen-, in Zstzg., sovin, sovji.

Eulenauge, das, sovino oko.

Eulenflucht, die, mrak.

Eulengesicht, das, gerd, neznan obraz.

Eulenspiegel, der, *fig.* šaljivec, nagajivec, *poln.* sowiżdrzal.

Eulenwinkel, der, sovin kot, sovino gnjezdo.

Eunuch, der, kopljenec, kopljenek, skopljenec, skopljenek, rezanec, skopec.

Euphemismus, der, polepšava besede (*Pot.*). evfemizem.

Euphonie, die, blagoglasje (auch *altsl.*), lepoglasje, evfonija, skladnoglasje; s. a. Wohllaut; *russ.* dobroglasje.

Euphonisch, *adj.*, blagoglasen, lepoglasen.

Euphorbie, s. Wolfsmilch.

Eurit, der, eurit.

Eurythmie, s. Ebenmaß.

Eustachische Röhre, die, Evstahova (Evstahijeva) cevka.

Euter, das, vime; *dim.* vimček, vimence, (vimce). auch geréa(?).

Eutern, *v. n.*, volle Euter bekommen, pripuščati, pripušati, nach *Jarn.* vimljati.

Euthymie, die, blagodušje.

Evagiren, s. Ausschweifen.

Evacuiren, s. Ausleeren.

Evalvation, s. Schätzung.

Evangelisch, *adj.*, evangeljsk; evangelische Kirche, evangeljska cérkev; der Evangelische (Christ), evangelik, evangelec.

Evangelist, der, evangelist.

Evangelium, das, evangeli, evangelj, *russ.* evangelie, *altsl.* blagovést.

Evasion, die, s. Entweichung.

Evasiv, s. Ausweichen, (Ausweichend).

Evenement, das, s. Erfolg, Ereigniß.

Evenstochter, die, ženska.

Eventualität, die, mogoči primérljej.

Eventuel, *adj.*, mogoč —, ko bi se primerilo, ako se pripeti, ko bi treba bilo.

Ever, der, s. Eber.

Eviction, s. Gewähr.

Evictionsleistung, s. Gewährleistung.

Evident, *adj.*, razviden, očiten.

Evidenz, die, očitnost, razvidnost; in Evidenz halten, v razvidu, v razvidnosti imeti.

Evidenzhaltung, die, für die Evidenzhaltung der Reichsgränzen sorgen, skerbeti za to, da bodo (da ostanejo) deržavne meje očitne ali razvidne.

Evitiren, s. Vermeiden.

Evocation, die, s. Vorladung.

Evocatorium, das, povabivni list.

Evociren, s. Vorladen.

Evolution, die, razvoj, razvitje, kretanje, obrat, *russ.* evolucija.

Evulgiren, s. Aussprengen, Verbreiten.

Ewig, *adj.*, večen, vekovit, vekovečen; der Ewige, Večni, večni, neskončni Bog; auf ewige Zeiten, na večne čase, na vse veke; ewige Knechtschaft, večna, dosmertna sužnost; wir bleiben ewige Freunde, ostaneva si prijatla vekomej; es ist doch ewig Schade, pač škoda je, velika je škoda; zum ewigen Gedächtniß, za (na) večni spomin; ewige Schande, sramota (za) vse žive dni; *adv.*, vekoma, vekomaj, na veke, na vse veke, večno; ewig leben, nach dem *Poln.* vekovati; s. a. Unsterblich, Immerwährend.

Ewigen, s. Verewigen.

Ewigkeit, die, večnost, vekovitost, vekovečnost, neskončnost, brezkončnost, vekomnost; von Ewigkeit her, od vekoma, od veka; in Ewigkeit, na veke, vekoma; in alle Ewigkeit, na vse veke; das wird in Ewigkeit nicht geschehen, tega ne bo nikoli, nikdar; von Ewigkeit zu Ewigkeit, od vekomej do vekomej; nach den übrigen slav. Munda.

na veke vekov; er ist in die Ewigkeit gegangen, preselil se je v večnost; das dauert eine Ewigkeit, temu ni konca ne kraja; er wird nicht in Ewigkeit leben, ne bo k sodnjimu dnevu trobil, (stegnil se bo, preden pride sodni dan).
Ewiglich, s. Ewig, *adv.*
Ex-, in Zstzgn., bivši, nekdanji; Exminister, bivši minister.
Ex abrupto, neutegama.
Exact, s. Genau, Pünctlich.
Exaggeriren, s. Uebertreiben.
Exaltation, die, s. Begeisterung.
Exaltiren, s. Begeistern, Ueberspannen.
Examen, s. Prüfung.
Examinand, s. Prüfling.
Examinator, der, izpraševavec, preskušnik.
Examiniren, *v. a.*, izpraševati, preskuševati; s. Prüfen.
Exanimiren, s. Entseelen, Entmuthigen.
Excedent, der, prestopnik.
Excellent, *adj.*, izverstin, prav dober; s. Vortrefflich.
Excellenz, die, vzvišenost†, previševnost†, ekselencia, *russ.* prevoshoditeljstvo.
Excelliren, s. Auszeichnen, sich, Uebertreffen, (zvonec nositi).
Excentrität, die, mimosrednost, ekscentričnost.
Excentrisch, s. Ueberspannt, Schwärmerisch.
Exception, s. Ausnahme, Einwendung.
Exceptionell, *adj.*, izjemen.
Excerpiren, *v. a.*, okrajšati, skrajšati, skrajševati, izpisati, posneti, posnemati jedro.
Excerpte, *pl.*, izpiski.
Exceß, der, s. Unfug, Ausschweifung.
Excessiv, *adj.*, brezmeren, nezmeren; s. Ausschweifend.
Excindiren, s. Absondern.
Excipiren, s. Ausnehmen, Einwenden.
Excitation, die, s. Ermunterung.
Excitativ, *adj.*, spodbudljiv.
Excitiren, s. Aufmuntern.
Exclamation, die, vsklic; s. Ausrufung.
Excludiren, s. Ausschließen.
Exclusiva. Einem die Exclusiva geben, s. Ausschließen.
Exclusion, die, s. Ausschließung.
Excommunication, die, izdružba, odločba (iz družbe), izobčilo†.
Excommuniziren, *v. a.*, izdružiti, odločiti (iz družbe), izobčiti, (*altböhm.* vyobcovati).
Excommunizirte, der, izdruženec, izobčenec, odločenec.
Excremente, *pl.*, s. Stuhlgang, Ausleerung.
Excretion, s. Ausscheidung.
Exculpiren, *v. a.*, opravičiti.
Excursion, s. Ausflug.
Excusation, die, s. Ausrede.
Execrabel, *adj.*, preklet.
Execriren, s. Verwünschen.
Execut, der, eksekutirani, podverženi izveršbi ali sekucii.
Execution, die, s. Vollstreckung; izveršba, sekucija, spolnitev sodbe; s. a. Hinrichtung.
Executionsgesuch, das, prošnja za sekucijo.
Executionskosten, *pl.*, sekucijni stroški.
Executionsrecht, das, pravica do sekucije.
Executiren, s. Vollstrecken, Hinrichten.
Executiv, *adj.*, izveršin, izpeljevaven.
Executor, der, s. Vollzieher, eksekutor.
Exegese, s. Auslegung, Erklärung (der heil. Schrift).
Exegesiren, s. Auslegen.
Exeget, s. Ausleger.
Exempel, das, izgled; s. a. Muster; zum Exempel, na primér; s. a. Beispiel; ein Exempel woran nehmen, zgledovati se nad čem, posnemati; ein Exempel statuiren, kaznìti koga drugim za zgled in strah.
Exemplar, das, bei den Buchdruckern, iztis, iztisek, eksemplar, *serb.* primerak†.
Exemplarisch, *adj.*, zgledin, v zgled, hud, ojster; exemplarisch züchtigen, ojstro kaznovati, drugim v strah; s. a. Musterhaft.
Exemption, s. Befreiung.
Exequent, s. Executor.
Exequien, *pl.*, bile, opravilo po merliči, po mertvih.
Exequiren, s. Executiren, Eintreiben.
Exerciren, *v. r.* u. *n.*, uriti se, vaditi se; s. Ueben.
Exerciren, das, vadba, vaja, vojakov.
Exercirplatz, der, vadišče, vadišče.
Exercitation, die, vaja.
Exercitium, das, vajenje, urjenje.
Exhibent, der, vložnik, izročnik.
Exhibiren, *v. a.*, izročiti, vložiti, vlagati, podati, (spis, prošnjo); s. a. Einreichen.
Exhibitenprotokoll, s. Einreichungsprotokoll.
Exhibition, die, vloga.
Exhibitum, das, vložek, izroček, podatek.
Exhortation, die, s. Ermahnung, Predigt.
Exil, das, s. Verbannung.
Exiliren, s. Verweisen.
Eximiren, s. Befreien.
Existenz, die, s. Dasein, das, Unterhalt.
Existiren, s. Bestehen.
Exmittiren, *v. a.*, etwa razposesti†, pregnati iz posesti.
Ex officio, s. Amt, (von Amtswegen).
Exolet, s. Veraltet.
Exorcismus, der, s. Geisterbeschwörung.
Exordium, das, vvod, začetek.
Exoteriker, der, nezvedenec, novinec.
Exotisch, *adj.*, stransk, inostransk.
Expansion, s. Ausdehnung.
Expectanz, s. Anwartschaft.
Expectoriren, sich, *v. r.*, nagovoriti se, povedati svoje in ohladiti si serce; s. a. Auslassen, sich.
Expedient, der, odpravnik.

Expediren, *v. a.*, odpraviti, odpravljati, razpošiljati.
Expedit, das, odpravnija, špeditura*; *adj.*, hiter, uren, nagel.
Expedition, die, odprava, poslatev; *mil.*, s. Feldzug.
Expeditor, der, odpravnik.
Expensen, *pl.*, potroški, stroški; s. Auslage.
Expensarium, s. Kostenverzeichniß.
Experienz, die, s. Erfahrung.
Experiment, das, skušnja, poskus.
Experimentiren, s. Versuchen, (poskuse delati).
Expert, *adj.*, zveden, znajden.
Explicabel, s. Erklärlich.
Explodiren, *v. n.*, razpočiti se, raznesti se; explodirend, raznesin.
Explosion, die, razpok, razlet.
Exponent, der, kazavec, naznanjavec; s. a. Ausleger.
Exponiren, *v. a.*, s. Auslegen; einer Gefahr, s. Aussetzen; einen Beamten, izpostaviti†, postaviti zunej uredoviga mesta.
Export, der, **Exportation**, die, s. Ausfuhr.
Exportiren, s. Ausführen.
Exposition, die, razlaga, razklada, razlaganje, razkladanje.
Expreß, s. Eigens.
Axprimiren, s. Ausdrücken.
Ex professo, s. Eigens.
Expromission, die, nakaz†, napotek na plačilo.
Expropriation, die, razlastitev, razsvojitev.
Expropriiren, *v. a.*, razvlastiti, razsvojiti, posilno odkupiti.
Exquisit, *adj.*, odbran, izbran.
Exrotuliren, *v. a.*, razviti spise.
Exrotulirung, die, razvoj spisov.
Exspiration, s. Verlauf.
Exstirpator, der, razrušnik.
Extabulation, die, izknjižba†, raztabulacija*, izbris iz gruntnih bukev.
Extabuliren, *v. a.*, izknjižiti†, izbrisati iz gruntnih bukev.
Extase, die, s. Entzückung.
Extemporiren, *v. n.*, naravnost, na mestu, brez pripravljanja, nach *V.* nepremišljema govoriti, peti.
Extendiren, s. Ausdehnen.
Extenuiren, s. Verringern.
Extension, s. Ausdehnung.
Exterieur, s. Aeußerlich, das Aeußere.
Exterritorial, *adj.*, izdeželen.
Exterritorialität, die, izdeželnost†, izderžavnost†.
Extra, *adj.*, posebej, poseben, nalašč, nalaš.
Extract, der, izleček; schriftl., izpisek, posnetek.
Extradiren, s. Ausfolgen.
Extrafein, *adj.*, pretenak, preličin, prav ličin, lep, izverstin.
Extrahiren, s. Ausziehen.
Extraordinär, s. Außerordentlich.
Extrapost, die, posebna pošta.
Extravagant, s. Ungereimt, Uebertrieben.
Extrazimmer, das, posebna, gosposka soba.
Extrem, das, krajnost, nach *V.* pregnana reč.
Extremitäten, *pl.*, eines Körpers, nach *V.* okrajki; kraji, konci.
Exul, **Exulant**, der, izgnanec, pregnanec, izgnan, pregnan.
Exulceriren, *v. n.*, gnojiti se, zgnojiti se, zbirati se, *böhm.* podebrati se.
Exuliren, s. Verbannen.
Ex usu, iz navade.
Ex voto, po želji, po obljubi.

F.

Fabel, die, eine erdichtete bildliche Erzählung zur Veranschaulichung einer Wahrheit, eines sittlichen Begriffs, basen, basna, marnja, *altsl.* bas'n; s. a. Erzählung, Erdichtung; er ist der Wolf in der Fabel, mi od volka, on primaha.
Fabelbuch, das, bukve basen, basenske bukve.
Fabeldichter, der, basnar, pisavec, zlagavec basen.
Fabelei, die, izmišljenina, bledenje.
Fabelgeschichte, die, basnarija, izmišljena pripovest, marnja; s. a. Mythologie.
Fabelhaft, *adj.*, izmišljen, basni podoben, godčevsk, basensk, pravlišk, prečuden in neverjeten.
Fabelhans, der, pravličar, pripovedovavec.
Fabelheld, der, basenski junak, junak iz basenskiga, predzgodovinskiga veka.
Fabelland, das, izmišljena dežela, dežela v pravlici, pravliški svet; das gehört ins Fabelland, to je basen, ta je bòsa.
Fabellehre, s. Mythologie.
Fabellehrig, s. Mythologisch.
Fabellese, die, izbrane basni.
Fabeln, *v. n.*, izmisliti, izmišljevati, (*altsl.* basniti), basni pripovedovati, praviti, basni plesti; irre reden, blesti, bresti; der Kranke fabelt schon, že blede, že mu ide na blazen.
Fabelname, der, izmišljeno ime.
Fabelreich, *adj.*, poln basen, basnovit; das, s. Fabelland.
Fabelsage, die, marnja, *serb.* gatnja.
Fabelsammlung, die, zbirka basen.
Fabelschmid, der, izmišljevavec, pravličar.
Fabelvolk, das, izmišljeni narod, narod v pravlici.
Fabelweisheit, die, modrost v basnih.

Fabelwerk, das, basnarija, basnarstvo, prazna reč, basni, izmišljene pravlice.
Fabelzeit, die, basenski vek.
Fabler, s. **Fabelschmid**.
Fabriciren, *v. a.*, napraviti, napravljati, narediti, narejati, izgotoviti, izgotovljati, izdelati, izdelovati.
Fabrik, die, (in allen slav. Mundart.), fabrika*.
Fabrikant, der, fabrikant.
Fabrikat, das, napravek, izdelek, izdelana roba, *russ.* u. *poln.* fabrikat.
Fabrikation, s. **Erzeugung**.
Fabriks=, in Zstzgn., fabriški, — v fabriki.
Fabriksarbeiter, der, delavec v fabriki.
Fabriksbetrieb, der, delanje v fabriki.
Fabriksgericht, das, fabriška sodnija.
Fabriksinhaber, der, lastnik fabrike.
Fabriksmäßig, *adj.*, fabrišk, raboten.
Fabrikspreis, der, fabriška, izdelna cena.
Fabrikswesen, das, fabrištvo, fabrike, fabriške zadeve.
Fabrikswaare, die, fabriška roba.
Fabulant, s. **Fabelhans**.
Façade, die, čelo, lice poslopja; s. a. **Vorderseite**.
Face, die, čelo, lice; *en face*, od spredej.
Facette, die, izbrušena stran ali plošča, ploša na dragem kamnji.
Facettiren, *v. a.*, na robce brusiti.
Fach, das, predel; in einem Kasten, Schranke, usf., predal, pregrada, nach *M.* auch hranva, polica; in der Scheune, s. **Bansen**; bei den Webern, die Oeffnung zwischen dem zertheilten Garne, wodurch der Schütze geworfen wird, odpira, odpiranje; Geschäft, opravilo, delo, oddelek znanstva, umetnije; Dach und Fach geben, pod streho vzeti, jemati, preskerbeti; ein Haus in Dach und Fach erhalten, v dobrim stanu hišo imeti, okovariti jo; das schlägt nicht in mein Fach, to ni mojiga opravila, to se mene ne tiče, to ne sega v mojo obertnijo, v mojo službo; das gehört nicht in dieses Fach, to ne gre v to versto; ein Mann vom Fach, s. **Fachmann**; das gehört in ein anderes Fach, to je kaj čisto druziga; Lehrfach, učiteljstvo, učiteljski stan; *obj.*, nauk, učni predmet†; in allen Fächern, v vsih predelih, razdelih.
Fachbaum, der, zavora, zatora, ranta; s. a. **Wehrbaum**, **Fachbogen**.
Fachbogen, der, bei Hutmachern, pahavnik, pahalo, *serb.* (im Volke), dernda, *poln.* obląk.
Fache, die, bei Hutmachern, pahlja, pahanje, razgibanje s pahalam.
Fächel, s. **Fächer**.
Fächeln, *v. a.* u. *r.*, opahljati, pahljati, pihljati, hladiti kaj, se.
Fachen, *v. a.*, Wind verursachen, opahati, pahati, mahati; zur Genüge, napahati se; die Glut fachen, s. **Anfachen**; ordnen, razrediti, rediti; von Fach, predaliti, predale napraviti v čem; die Wolle fachen, volno razbijati s pahalam, *serb.* derndati.
Facher, der, Gesell bei den Hutmachern, pahljač.
Fächer, der, veternica, veternik, pahljača, mahalnica, mahalce, mahalo, hladilo.
Fächerförmig, *adj.*, mahalčast, *bot.* predalčast.
Facherig, *adj.*, pregrajen, s predali.
Fächermacher, der, veterničar, mahalar.
Fächern, *v. a.*, mit dem Fächer, pahati, z veternico mahati, mahljati; s. a. **Fächeln**.
Fachgemäß, *adj.*, zveden, kakor umetnija hoče, zahteva.
Fachgenosse, der, tovarš v delu, opravilu.
Fachlehrer, der, učenik (učnik), učitelj eniga nauka.
Fachlos, *adj.*, brez predalov, brez pregradka.
Fachmann, der, zvedenec, ki je v kaki znanosti ali umetnii znajden, izurjen.
Fachmännergericht, das, sodnija zvedenih mož.
Fachordnung, die, razredba.
Fachreuse, die, privezana verša, nach *V.* cile; *pl.*, nur mit einem Sack, samice.
Fachstudium, das, predelni uk, učitev (posebniga) razdelka.
Fächsen, *v. a.*, pridelati, pridelovati; s. a. **Einernten**.
Fächser, der, reznica, grebenica, ključ; s. a. **Absenker**.
Fächsung, die, s. **Ernte**.
Fachtisch, der, miza, na kteri klobučarji tolčejo volno.
Fachweise, *adv.*, predelama, pregradama, na predale.
Fachwerk, das, predalčasto zidanje, tini, pretinje, *russ.* mazanka; nach dem *Poln.* pruski zid.
Facirleder, das, bei den Schustern, stranica.
Facit, das, znos, znesek, soštevek.
Fackel, die, bakla*, barkla, nach *M.* auch lučnica, nach *Jan.* plamenica, svetilka, *poln.* pochodnia, *russ.* plamennik; *fig.* s. **Licht**.
Fackelfest, das, svetičnost pri baklah, z baklami.
Fackelholz, das, kalinovina.
Fackeljagd, die, lov z baklami, ponočni lov.
Fackelmann, der, baklar.
Fackelmusik, die, muzika z baklami vred.
Fackeln, *v. n.*, baklati, terpoleti, migati, mahadrati; nicht lange fackeln, ne opotavljati se, ne obotavljati se.
Fackelschein, der, baklina luč, bliš: beim Fackelschein, pri baklah.
Fackelständchen, s. **Fackelmusik**.
Fackelschuh, der, tok, ugasivnik za bakle.
Fackelstuhl, der, bakelnik.
Fackelträger, der, baklar.
Fackelzug, der, baklada†, slovesni obhod, sprevod, spremstvo z baklami.
Façon, die, način, oblika, delo; das Schwert ist nach der neuesten Façon, meč je nar novejšiga dela.
Façoniren, *v. a.*, napraviti, napravljati, narediti, narejati, podobo ali obliko dati čemu; s. a. **Gestalten**.

Facsimile, das, nach dem *Russ.* snemek, posnetek rokopisa.
Facsimiliren, *v. a.*, posneti, posnemati rokopis.
Facta, *pl.*, s. Factum.
Faction, die, stran, stranka†, nach *V.* zatenci; s. a. Verschwörung, Rotte.
Factisch, *adj.*, djansk, resničen, kar se opira na djanja, na resnične dogodke, *serb.* auch istin; *adv.*, v djanji, z djanjem, v resnici.
Factor, der, opravnik, s. a. Geschäftsführer; in der Arithmetik, nach dem *Poln.* množnik, množnica, množivka.
Factorei, die, s. Geschäftsführung; opravilnica.
Factotum, das, er ist sein Factotum, on je njegova desna roka; vse gre skozi njegove roke, on vse opravlja.
Factum, das, djanje, dogodek, resničin dogodek; s. a. Thatsache.
Factur, die, števílba, (račun† ali rajtenga) za poslano blago, faktura.
Facturbuch, das, računske bukve.
Facturiren, *v. a.*, račun dati; eine Waare zu hoch facturiren, preceniti, previsoko rajtati blago.
Facultät, die, razdel visoke šole; *russ.* fakultet (*gen. masc.*), *böhm.* fakulta.
Fade, *adj.*, plehek od. plevek, zagaten, pust, (nach *Met.* hieße plehek eigentl. „mürbe"); diese Speise ist fade, jed plevi; ein fader Mensch, neslan človek; ein fader Gedanke, neslana, prazna misel; ein fader Schwätzer, žvérga.
Fädeln, *v. a.*, die Nadel, vdeti, vdevati, s. a. Einfädeln; *v. r.*, der Zeug fädelt sich, puli se, puka se, cefra, cufa se.
Faden, der, nit, konec; Fädchen, nitka, konček; ungesponnener Faden, vlakno, lakno; eines Seiles, pramen, stremen, plet, cep; ein Längenmaß, seženj; Holz in Faden setzen, skladati na sežnje; womit man etwas bindet, motoz, motvoz (*böhm.* motouz), vervica; zu Faden schlagen, den Faden schlagen, bei den Schneidern, s. Anschlagen; den Faden verlieren, nit uhaja, je ušla, *fig.* zgubiti se; der Faden, der sich bei dem falschen Schleifen einer Klinge bildet, der fehlerhafte Faden an der Schärfe, nach *V.* igla; den Faden wieder anknüpfen, povzeti kaj; der Faden der Geduld, s. Geduld; den Faden verwirren, zaklenčati.
Fadenartig, *adj.*, nitkast.
Fadenbruch, der, pretergana nit, nach dem *Böhm.* kaz (auch Oberkr., se kazí, t. j. se rado terga).
Fadenförmig, s. Fadenartig.
Fadengerade, *adv.*, po niti, naravnost po niti.
Fadengold, das, zlate nitke, predeno zlato.
Fadenholz, das, derva na sežnje prodajane.
Fädenig, in Zstzgn., -niten od. v dve, tri itd. niti; z. B. zweifädenig, dveniten, v dve niti; dreifädenig, triniten, v tri niti.
Fadenkeim, der, nitkasta cima, klica, kal.
Fadenmuster, das, konci za izgled, za ogled.
Fadennackend, *adj.*, gol in nag, nach *M.* golonag.
Fadennudel, die, tenki rezanci, nach *V.* rezani, nitasti mužlji, in Oberkr. lezanji.
Fadenrecht, *adv.*, ein Tuch fadenrecht zerschneiden, po niti sukno rezati.
Fadenscheinig, *adj.*, redek, zlizan, odergnjen; das Tuch ist fadenscheinig, na tem suknu se vidi vsaka nit, sukno je ogolelo.
Fadenschlag, der, naudarjenje.
Fadensichtig, s. Fadenscheinig.
Fadensilber, das, predeno srebro, sreberne nitke.
Fadenweise, *adv.*, po niti, na niti; vom Holz, na sežnje; was man fadenweise erwirbt, wird im Großen verschwendet, po niti pripravljeno, po vervi zapravljeno.
Fadenwurm, der, (Gordius aquaticus), nach dem *Russ.* vlasatnik; neka glista, živa nit.
Fadenyukka, die, juka vlaknasta.
Fadheit, die, plevkost, neslanost, plehkost, (Letzteres nach *Met.* „Mürbheit").
Fadig, niten; s. Fädenig.
Fadler, s. Zwirnhändler.
Fagot, der, fagot.
Fagotist, der, fagotar.
Fähe, die, bei den Jägern das Weibchen der Hunde, psica, kuzla, kuja.
Fahen, s. Fangen.
Fähig, *adj.*, zmožin, pripraven, prikladen, (auch *altsl.*), dober za kaj, (in Laserbach und a. *altsl.* dobelj, doblja, doblje); *russ.* sposobnyj; er ist zu dem Amte nicht fähig, on ni za to službo; geschickt, ročen, znajden, uren; er ist zu Allem fähig, on je pripravljen za vse, od njega se moreš vsega nadjati; einer solchen That ist er nicht fähig, kaj taciga on ne more (ni v stanu) storiti; ein fähiger Kopf, dobra, učna glava; s. a. Empfänglich; in Zstzgn., s. Bar.
Fähigen, sich, s. Befähigen.
Fähigkeit, die, zmožnost; die persönliche Fähigkeit, osebna zmožnost; Geschicklichkeit, ročnost, urnost, pripravnost, prikladnost, (in Laserbach) dobljest; ein Mensch von vielen Fähigkeiten, prav dobra, učna glavica; s. a. Empfänglichkeit, Fassungskraft.
Fähigkeitszeugniß, das, spričevalo od prikladnosti, pripravnosti.
Fahl, *adj.*, plavkast, rumenkast, rumenkljast; bei Menschen, perstén, persteniga obraza, nach *V.* bleden, rujavo sivkast; fahles Pferd, rumenkast, nach *V.* pšenične barve, vujaš; verschossen, zbledel, bled; fahles Laub, rumenkasto listje; fahl werden, sein, splaveti, plaveti; einen auf dem fahlen Pfade ertappen, zateči koga na nepravi poti, na laži itd.
Fahlerz, das, bledna, sivkasta, (sreberna) ruda.
Fahlgelb, *adj.*, plavkast, bledorumen.

Fahlgrau, *adj.*, sivkast.

Fahlheit, die, rumenost, perstenost.

Fahlleder, das, (rumenkasto) usnje za oglave ali urbase.

Fahlroth, *adj.*, bledorudeč.

Fahlstein, der, rumenkasta škerl.

Fahm, ufs., s. **Fehm.**

Fahnden, *v. n.*, auf einen, iskati, zasledovati koga (hudodelnika).

Fähndrich, s. **Fähnrich.**

Fahne, die, bandero od. bandera, *serb.* und nach *M.* in vielen Gegenden in St. noch gebräuchlich, zastava, nach *V.* auch stavnica, *russ.* znamja, (znamenje), *altsl.* prapor'c, horągv u. zastava; die Fahne aufpflanzen, aufstecken, postaviti, razviti bandero; die Fahne verlassen, uiti, uhajati; mit fliegenden Fahnen, z razvitimi, razpuščenimi, razpušenimi banderi; Fähnchen, banderce, banderica; *waidm.* veverčni rep; an der Feder, kosmača; s. a. **Schwadron.**

Fahnen=, in Zstzgn., banderni, zastavni.

Fahneneid, der, prisega pri banderih.

Fahnenförmig, *adj.*, banderast.

Fahnenfutter, das, bandèrna prevlaka.

Fahnenhafer, der, nach *V.* raztreseni oves, presličui oves.

Fahnenjunker, der, s. **Fähnrich.**

Fahnenschmid, der, vojaški kovač (pri konjikih).

Fahnenschuh, der, nach *V.* žok, bandêrni žok, zdoljni okov bandera.

Fahnenstange, die, **Fahnenstock**, der, banderišče, banderiše, zastavišče, zastaviše.

Fahnenträger, s. **Fähnrich.**

Fahnenwache, die, bandèrna straža, straža pred pervo potezo taborja.

Fahnenweihe, die, posvečevanje bandera.

Fähnlein, das, bandérce.

Fähnrich, der, Fahnenträger, bandèrnik, zastavnik, *russ.* praporščik, najviši oficir.

Fahnschmid, der, s. **Fahnenschmid.**

Fahr, die, s. **Gefahr.**

Fahrbahn, s. **Fahrweg.**

Fahrbar, *adj.*, vožin; dieser Weg ist nicht fahrbar, po tej poti se ne more voziti, ni moči z vozam (iti); s. a. **Schiffbar**; fahrbares Gut, s. **Beweglich.**

Fahrbahrkeit, die, vožnost.

Fahrbeständner, s. **Fahrpächter.**

Fahrdamm, der, vozni nasip.

Fährden, s. **Gefährden.**

Fahre, die, razor.

Fähre, die, Schiff, ladija, *serb.* brod; s. a. **Plätte**; der beständige Ort, wo man über den Fluß überzufahren pflegt, brod, brodišče, brodiše, prevoz, nach *M.* auch prebrod.

Fahren, *v. n.*, auf einem Schiffe, Wagen, popeljati se, peljati se, voziti se; in der Kindersprache, vozkati se; über etwas fahren, prepeljati, prepeljavati se, prevažati se; bis zu einer Stelle fahrend anlangen, pripeljati se, privoziti se do —; sich satt, müde fahren, navoziti se, utruditi se z vožnjo, naveličati se vožnje; ich werde nach Triest fahren, popeljem se v Terst; sich irre fahren, zapeljati, zavoziti (kam); spazieren fahren, prevoziti se; aus Land, aus Ufer fahren, s. **Anlanden**; fahrende Post, s. **Fahrpost**; (auf den) Schlitten fahren, sankati se; er kam gefahren, pripeljal se je, z vozam je prišel; oft entspricht das Neutrum dem Slovenischen priti, iti, hoditi, als: Christus fuhr gen Himmel, Kristus je šel v nebesa; in die Hölle fahren, priti, iti v pekel; zu Alp fahren, oditi, iti v planino; auf den Wolken, na oblakih prihajati, odhajati; aus dem Bette fahren, skočiti; der Blitz fuhr, strela je udarila, mahnila, treščila, trešila, udrila; nach den Gläsern fahren, (schnell greifen), popasti, popadati; die Axt fuhr von dem Stiele, sekira se je staknila, je odletela, odskočila; fahren lassen, popustiti, popuščati, popušati, v nemar pustiti, zanemariti, zanemarjati, iz roke dati; der Spieß fuhr in die Wand, sulica se v steno zasadi, zabode; fahren, d. i. reisen, wandern, popotvati; ein Fahrender, popoten; Landfahrer, potepuh; jemanden durch den Sinn fahren, komu misel prekositi, vpreti se, ne dati, da bi njegova veljala; wohl, übel, bei, mit einer Sache fahren, dobro jo voziti pri čem, dobro, slabo se mu vede, godi, dobiček, zgubo imeti pri čem; s. a. **Ankommen**; mit der Hand hin und herfahren, mahati z roko; in die Tasche fahren, seči v žep; ein böser Geist ist in ihn gefahren, hudi duh ga je obsedel, ga ima v oblasti; aus der Hand fahren, opesniti se, izmakniti se; es ist mir in die Glieder gefahren, zašlo mi je v ude, po udih me terga; durch die Glieder fahren, vom Schauer, spreletelo, ga je groza, zona ga je obšla, zgrabila; in die Grube fahren, vleči se v grob, umreti; einen Gedanken fahren lassen, izbiti si misel iz glave; ein Gedanke fuhr mir durch den Kopf, zasveti se mi misel v glavi; einem in die Haare fahren, zaleteti se v koga; einander in die Haare fahren, spopasti se za lase; was ist dir in den Kopf gefahren, kaj ti je prišlo v v glavo; fahre wohl! z Bogam! srečno!; der Bösewicht wird in die Hölle fahren, hudobnež pojde v pekel; aus der Haut fahren, nach dem *Poln.* u. *Böhm.* skočiti iz kože; ne moči več terpeti; fahre nicht hoch, ne prevzetuj! in die Nase fahren, (vom Geruch), udariti v nos; die Hoffnung fahren lassen, slovo upu dati; die Sorge fahren lassen, na strani pustiti; *v. a.*, peljati, voziti; über etwas, prepeljati, prevažati; als *v. i.*, es fährt sich gut in diesem Wagen, ta voziček je pripraven, dobro se človek na njem vozi.

Fahren, das, voženje, vožnja; durch Fahren verdienen, verlieren, privozariti, zavozariti.

Fahrend, *adj.*, vozen; fahrendes Gut, s. **Beweglich.**

Fahrenkraut, s. **Farnkraut.**

Fährgebühr, die, **Fährgeld**, das, zu Wasser, brodnina, brodovina, prevoznina, čolnina; zu Land, voznina.

Fahrgelegenheit, die, prilika se peljati, voz.
Fahrgenosse, der, tovarš na vozu, ali v ladii; Furchgenosse, mejaš, mejač, *serb.* brazdaš; im Weinberge, sogornik.
Fährgerechtigkeit, die, pravica broda, prevozna pravica.
Fahrgut, das, premakljivo, tekoče blago.
Fahrherr, der, gospodar broda.
Fährig, *adj.*, junges Holz, dessen Gipfel jedoch das Vieh nicht mehr erreichen kann, odrasel, odrašćen, odrašen les.
Fahrkahn, der, prevozni čoln, čeln.
Fährknecht, der, brodnarski hlapec.
Fahrläßig, *adj.*, némaren, nemarljiv, malomaren, neroden, neskerben, zanikern; der Fahrläßige, nemarnež.
Fahrläßigkeit, die, nemarnost, nemar, nemarljivost, malomarnost, neskerbnost, negudnost, *altsl.* nerodije.
Fahrleder, das, f. Arschleder.
Fahrleise, die, Fahrgeleise, das, kolovoz, kolovnica, *serb.* kolotečina, *russ.* kolesovina, koleja; f. a. Geleise.
Fahrleute, *pl.*, brodniki, brodnarji.
Fährlich, f. Gefährlich.
Fährlos, f. Gefahrlos.
Fährmann, der, brodnik, brodnar.
Fährmutter, die, svinja, prasica.
Fährnagel, der, Deichselnagel, sprednja jeglica, prejnik, sornik, vagina jeglica.
Fahrniß, das, fahrende Gabe, premakljivo blago, barno* blago, auch blago schlechth.
Fahrordnung, die, vozni red.
Fährordnung, die, prevozni red.
Fahrpost, die, vozna pošta.
Fahrpostordnung, die, red vozne pošte.
Fahrpreis, der, voznina.
Fährschiff, das, prevozna ladija.
Fährseil, das, verv pri brodu.
Fahrsessel, der, stol na kolescih, vozni stol.
Fährstange, die, drog; sie gebrauchen, drožiti.
Fahrstuhl, f. Fahrsessel.
Fahrt, die, eines Schiffes, im Wagen, vožnja, voženje; eine Fahrt über den Acker, Fahrweg, vozna pot, kolovoz; im Bergbaue, lestva, lojtre*; so viel man auf einmal fahren kann, eine Fahrt Heu, voz sena, čoln sena; Mal, krat; zu keiner Fahrt, nobenkrat (daher das Oberkr. u. Kärnth. bart*); Reise, pot, potovanje; eine Fahrt unternehmen, odriniti, podati se na pot; im Bergwerke, hoja v jamo, iz jame; Fahrt des Fuchses, luknja, jama.
Fährt, *adv.*, (veraltet), im vorigen Jahre, lani, vlani; fährtiger Wein, lansko vino.
Fährte, die, die Spur, sled, *serb.* trag; auf die Fährte kommen, die Fährte annehmen, sled najti, dobiti, poprijeti se ga.
Fährtenacker, der, zvratna njiva, njiva z zvratniki, ozarna njiva, njiva z ozarami, z ozaricami.
Fährtenlaut, *adj.*, ist der Hund, wenn er zu hitzig, vorlaut ist, prenagel.
Fährtgerecht, *adj.*, na sled zučen.
Fährthaken, die, kljuke.
Fährtig, f. Fährt.
Fährtmaß, das, **Fährtmesser**, der, potomér†.
Fahrung, die, hoja (rudokopov v jamo in iz nje).
Fahrwasser, das, etwa vozna voda.
Fahrweg, der, vozna pot, cesta, kolnik, kolovoz.
Fahrwind, der, dobri veter, vozni veter, vozna sapa.
Fahrzeug, das, povodno vozilo, ladija, čoln, barka, šajka, brod.
Fahrzins, der, nevarna, rastoča obrest; f. a. Brückengeld.
Fahrzoll, der, f. Fährgeld.
Faim, f. Fehm.
Faimen, f. Fehmen.
Fajence, die, fajenčina†, majolka, polporcelan (od laškiga mesta Faence).
Fait accompli, dognana reč, kar je storjeno, končano.
Falb, *adj.*, f. Fahl; blaß, bleich, bled, bleden, želt, rumen; bleichgelb, blaßgelb, rumenkast, bledorumen.
Falbe, der, plavec, plavka, bela verba.
Falbel, die, rob, obrob, *poln.* falbela.
Falben, *v. n.*, zbledeti, bledeti, porumeneti, rumeneti, želteti; welken, zveneti, veniti.
Fälben, *v. a.*, rumeniti.
Fälber, der, (Salix alba), bela verba.
Fälbergestrüppe, das, verbje, verbovje, rakitje, rakitovje.
Fälberwald, der, verbje, verbovje, verbinje.
Falbicht, *adj.*, bledast, bleden, plavkast.
Falgen, *v. a.*, zum zweiten, dritten Male pflügen, prašiti, praho ali ledino preorati, orati.
Falkaune, die, eine Art groben Geschützes, nach dem *Poln.* sokolnica†.
Falke, der, sokol (auch *altsl.* und in allen slav. Mundarten), das Weibchen, sokolica; ein junger Falke, sokolič; Augen wie ein Falke haben, bistre oči imeti, sokoloviga očesa biti.
Falken, in Zstzgn., sokolov, sokolsk.
Falkenaugen, die, sokolove oči, bistre oči.
Falkenbeize, die, lov s sokolam, nach *V.* sokolovanje.
Falkenblick, der, sokolov, bistri pogled.
Falkenfedern, *pl.*, sokolovo pérje.
Falkenhaube, die, sokolova kapica.
Falkenhof, der, sokolinjak, *poln.* sokolarnia.
Falkenier, **Falkener**, der, sokolar, sokolnik.
Falkenjagd, die, f. Falkenbeize.
Falkenmeister, der, nadsokolar†, sokolarski mojster.
Falkennest, das, sokolovo, sokolje gnjezdo.
Falkenschlag, der, sokolov pad, (ko se sokol spusti na tla).
Falkenschuh, der, sokolova podvezka.
Falkenstange, die, sokolov drog.

Falkenstoß, der, mreža za sokole.
Falkenverkäufer, der, sokolar.
Falkenweg, der, sokolov zlet, polet.
Falknerei, die, sokolarija, sokolarstvo; der Ort, sokolnjak.
Fall, der, pad, padec, padež; das Fallen, padanje, pad; der Fall des reifen Obstes, pocep, cep; Knall und Fall, mahama, naglo, nanaglama; der Fall des Quecksilbers, upad, padanje; des Stromes, upad, utekanje, usihanje; des Wassers, des Flusses, der Wiese, des Fußbodens, slap, preval, prepad, s. a. **Gefälle**; der Fall eines Baches, padavec, skakavec, skočnik; einen schweren Fall thun, hudo, nesrečno pasti, zverniti se, prekucniti se; je größer der Lärm, je schwerer der Fall, kdor visoko leti, nizko pade, se nizko usede; der Fall eines Körpers, pad, padanje; der Fall eines Günstlings, zamera; den Fall bewirken, s. **Stürzen**; der Fall eines Handlungshauses, s. **Falliment**; zum Falle kommen, devištvo zgubiti, spečati se, gem. zvaljati se; zum Falle bringen, eine Festung, premoči, vzeti; eine Person, oskruniti, zvoditi, niedr. zvaljati, s. a. **Heimfall**; *waidm.* cerknetina; Ereigniß, Zustand, Umstand, (casus), primérljej, zgod, zgodek, nagodek, naključek, priključek, naključje, naključba, pripetek, primerek, reč, okoliščina, okolišina; meistens wird es jedoch in dieser Bedeutung nicht übersetzt, z. B. ich befinde mich in dem Falle, daß —, na tem sim, da —; auf jeden Fall, kakor si bodi, po vsaki ceni, po vsakem, (nach dem *Serb.*) vsakakor; so oft sich der Fall ergibt, kolikorkrat se priključi; auf den Fall, im Falle daß —, ako bi, ko bi —, ako se primeri, da —; im Falle er sterben sollte, ako bi on umerl, ako bi utegnil ali imel umreti; im Falle der Noth, v sili, ko bi potrebno bilo; im Falle seines Ausbleibens, ko bi ga ne bilo, ako ne pride; ich setze den Fall, daß —, postavim, *russ.* položim, ako bi —; seltener Fall, redka reč, redki prigodek; setzen wir den Fall, mislimo si, da —, recimo, da —; in manchen Fällen hat er recht, v nekterim, v nekterih rečeh ima prav; von Fall zu Fall, za vsaki primérljej posebej; in keinem Falle, nikakor ne, kratko in malo ne, po nobeni ceni ne, po nikakem ne; nöthigen, erforderlichen Fall's, ako bi treba bilo; im entgegengesetzten, im widrigen Falle, nasproti, sicer, drugače; in diesem Falle, takrat, tedaj; ich befinde mich in demselben Falle, ravno taka je (se godi) z mano; im glücklichsten Falle, ako bi bila velika sreča; im Falle der Ergreifung des Uebelthäters, če hudodelnika primejo, ujamejo; *theol.* greh, pad; *gram.* s. **Endung**; der Fall ist nicht vorgekommen, kaj taciga še ni bilo; in einem und dem andern Falle, tako ali tako; in der Schifffahrt, s. **Tau.**
Fallbahre, die, podložka.
Fällbar, *adj.*, posekljiv, sečin, kar se sme, da posekati, kar je za sek.
Fallbaum, der, zapor, zapornica, zatornica; drevo blizo tičnice, da tiči na-nj sedajo.
Fallbeil, s. **Guillotine.**
Fallblock, der, oven.
Fallbock, s. **Fallblock.**
Fallbrücke, die, spodjemni most, nach *V.* zapadni most, *russ.* podjemnyj most; s. a. **Zugbrücke.**
Falle, die, zapadnica, past, padalica, progla, *altsl.* prąglo; Mäusefalle, mišnica, mišilovka; eine hölzerne, damit Hasen zu fangen, lesa; das Fallthürlein, eine Fallthüre in den Schlößern, zapad; mit einem Bogen versehen, Billiche zu fangen, samojstrina; *fig.* mreže, zanke, pletke, nastava, s. a. **Nachstellung, Hinterlist**; Einem eine Falle stellen, nastaviti komu mreže, zanke, loviti koga; er ging in die Falle, dal se je vloviti, zapletel se je v mreže, zamrežil se je; bei den Müllern, zapor, zatvor.
Falleisen, das, skopec; s. **Fangeisen.**
Fallen, *v. n.*, pasti, in St. u. *M.* auch padniti, padati; vom Laube, osuti, osipati se, obleteti, obletovati; fallende Sucht, s. **Fallsucht**; der Apfel fällt nicht weit vom Stamme, s. **Apfel**; im Bergbaue, spustiti, spuščati, spušati se, iti v globočino; aus der Hand fallen lassen, izpustiti iz roke, uiti iz roke, izmakniti se komu; in den Brunnen fallen lassen, s. **Brunnen**; zur Erde fallen, pasti na tla; stark, telebiti; hinter die Mauer fallen, zapasti za zid; schwer in die Wagschale, ins Gewicht fallen, močno potegniti, mnogo izdati, veljati; mit der Thür in das Haus fallen, prilomastiti, buhniti v hišo; *fig.* blekniti, govoriti nepremišljema; um den Hals fallen, objeti, objemati koga, obesiti se komu okoli vratu, okleniti se ga; jemanden in die Hände fallen, komu v pest priti; in gute Hände fallen, v dobre roke priti; er ist nicht auf den Kopf gefallen, ni neumen, nima slame v glavi; in's Wasser fallen, pljuskniti, šterbunkniti v vodo; über einen Stein fallen, spotakniti se nad kamnam in pasti; todt zur Erde fallen, mertev pasti, sčeniti se, zgruditi se na tla; vom Wasser, utoči, utekati se, usihati (se), uplahniti, uplahovati, upasti, upadati; von einer Geschwulst, oplahniti, splahniti; der Nebel fällt, megla pada; die Drau fällt in die Donau, Drava teče, se izteka v Donavo; über den Haufen fallen, razvaliti se, podreti se; sein Ansehen ist gefallen, zgubil je svojo veljavo; von einem Handlungshause, s. **Falliren**; Adam fiel, Adam je padel, je grešil; von Jungfrauen, s. **Fall,** (zu Falle kommen); mit ihm fiel unsere Hoffnung, ž njim se nam je upanje zgubilo, je prišlo na nič; umkommen, vom Vieh, s. **Abstehen**; von Menschen, poginiti; in der Schlacht, pasti, ubit biti; er fiel durch die Hand seines Bruders, brat ga je ubil, umoril; in die Strafe fallen, zapasti, zapadati kazni; wie sind Sie auf diesen Gedanken gefallen? kako Vam je prišlo to v glavo, na misel? od kod ste vzeli to

misel? das Gut fällt auf den ältesten Sohn, posestvo pripada najstaršimu sinu; alle Schuld fällt auf die Eltern, starši so vsiga tega krivi; Weihnachten fällt auf einen Sonntag, božič (sveti dan) je ali pride letas v nedeljo; wie es fällt, kakor pride, kakor kane; das würde ihm schwer fallen, to bi ga težko stalo, to bi mu težko delo, žal bi mu bilo; es fällt mir unmöglich, ne morem, pa ne morem, ni mi mogoče; es fiel ein Schuß, nekdo je ustrelil, zasliši se strel; diese Farbe fällt mehr ins Grüne, ta barva vleče bolj na zeleno; segati v —, bližati se; das fällt ins Pöbelhafte, to diši po prostaštvu; in die Zügel fallen, zagrabiti za uzdo; dem Feinde ins Land, s. **Einfallen**; in den Rücken, prijeti za herbtam, priti mu za ledja, *serb.* zaledjiti ga; einem in den Kauf kommen, prekupiti komu kaj; auf den Baum fallen, von Vögeln, vsesti se, posesti se na drevo; ein Stein ist mir vom Herzen gefallen, kamen se mi je odvalil od serca; er ließ den Muth fallen, serce mu je upadlo; *serb.* klonuti duhom; einen fallen lassen, ne pomoči mu, s. **Aufgeben**; den Anker fallen lassen, vreči mačka, sidro; die Stimme fallen lassen, spustiti, znižati glas; ich lasse noch nicht alle Hoffnung fallen, nisim se še popolnama odpovedal upanju; ein Wort fallen lassen, izreči, omeniti; ein Gespräch fallen lassen, pustiti kaj, prenehati in ne govoriti več od —; kleinweise fallen, z. B. vom Obst, cepniti, pocepati, cepati; von Gedanken, auf einen Gedanken, auf ein Wort fallen, ungefähr in die Hände, aus dem Gedächtnisse, priti, pasti; sein, z. B. beschwerlich, lästig fallen, nadlegovati, nadleževati, sititi se okoli koga, *serb.* dodijati komu; der Gemeinde zur Last fallen, priti soseski na skerb, na glavo priti komu; in die Haare, s. **Fahren**; es fällt in die Augen, udarja, bije, šine v oči; es fällt gut in die Augen, lepo je viditi, prav vidno, očitno je; in die Ohnmacht, omedleti, v omedlevice pasti; s. a. **Ohnmacht**; sich zu Tode fallen, pasti in ubiti se; sich wund fallen, pasti in pobiti se, potolči se; einem zu den Füßen fallen, pred koga se vreči, pasti na kolena, klanjati se mu; bei jemand aus der Gunst fallen, zameriti se komu; über jemanden herfallen, napasti, planiti na koga, napadati koga, navaliti na koga; s. **Herfallen**; in die Rede fallen, besedo prevzdigniti; geworfen werden, von Thieren, storiti se, roditi se; in die Rede, ins Wort fallen, presekati besedo, ugovarjati komu, zaletovati se v besedo; Einem ins Amt fallen, segati, vtikati se v čiga opravilo; über den Graben fallen, preskočiti jarek; mit dem Kopf an die Wand, udariti se z glavo ob steno; durchs Schwert fallen, od meča, pod mečem umreti; ins Schwert fallen, prebosti se z mečem; in tiefen Schlaf fallen, terdno zaspati; wie aus den Wolken gefallen, s. **Außer** (**sich**); es ist nur ein wenig Schnee gefallen, prav malo snega je padlo, le pobelilo je; in eine Krankheit fallen, s. **Erkranken**; unter die Mörder fallen, med razbojnike pasti, priti, zaiti; die Wahl fiel auf ihn, on je bil izvoljen, izbrali so ga; zu Boden fallen, in der Chemie, usesti se; *v. i.*, pada, gre; es fällt ein Regen, dež gre; es ist ein tiefer Schnee gefallen, sneg je zapadel.

Fällen, *v. a.*, einen Baum, drevo posekati, sekati, podreti, robiti; die Mauern, podreti, podirati, porušiti; den Anker fällen, mačka vreči, metati; in der Chemie, s. **Niederschlagen**; durch ein Geschoß tödten, ustreliti, podreti, podirati; ein Urtheil fällen, sklepati, storiti, delati, sodbo skleniti, razsoditi, razsojati; das Bajonett fällen, spustiti, nastaviti bajonet; ihre Zunge wird sie fällen, jezik jo bo končal, nesrečno storil; s. a. **Verderben**.

Fällen, das, sek, seč.

Fallendung, die, sklon, padež, s. a. **Endung**.

Fallfenster, das, nach dem *Poln.* spustno okno.

Fallfleck, der, oder Fallflecken, opadina, otolčina; der Apfel hat mehrere Fallflecken, jabelko je otolčeno.

Fallfrist, die, zapadni rok.

Fallgatter, der, nach dem *Russ.* spustna rešetka, zatornica, nach *V.* brana.

Fallgrube, die, für Wölfe, volčja jama, volčina.

Fallgut, das, posestvo ali fevd, ki ga po vsakem odmertji gospod nazaj dobi.

Fallhaus, das, das Haus des Abdeckers, wo er die Häute des gefallenen Viehes aufbewahrt, odiravnica, konjodérnica, merhodérnica.

Fallholz, das, dračje, suhe veje, (*plur.*), suhljad, lomača, pobirki; s. a. **Raffholz**, **Klaubholz**.

Fallhut, der, nach dem *Serb*, venec, neki klobuk za otroke.

Fallibel, *adj.*, zmoti podveržen, prevarljiv, zmotin, grešen.

Fallibilität, die, zmotnost, grešnost, zmotljivost, premotljivost.

Fällig, *adj.*, zahlbar, plačljiv; das Kapital ist fällig, kapital ali jistina se ima plačati; fällige Nutzungen, vžitki, ki se morejo pobrati; abgelaufen, pretekel; fällige Zeit, pretekli, iztekli čas; fällig werden, doteči, izteči se, *serb.* dospeti; der Wechsel ist fällig, menjica se je iztekla, čas plačila je prišel, *serb.* menjica je dospela.

Fälligkeit, die, preteklost, doteklost, plačljivost, pobirljivost.

Falliment, das, bankrotstvo, kant, oplet; s. a. **Crida**.

Falliren, *v. n.*, bankrotirati*, falirati*, oplesti, priti na oplet, na boben, na nič.

Fallit, der, kant, bankrot.

Fallitmasse, s. **Concursmasse**.

Fällkessel, der, im Hüttenbau, usedni kotel, nach *V.* kotel za pod se metanje.

Fallklappe, die, klopec, zaloputnik.

Fallklinke, die, nach dem *Poln.* zapadka und kljuka samozapadna.

Fallklotz, s. Fallblock.
Fallknecht, der, konjedércov hlapec.
Fallkraut, s. Wohlverlei.
Fallladen, der, spustno okence.
Fallmeister, der, s. Abdecker.
Fallmütze, s. Fallhut.
Fallnetz, das, mreža na lov, mreža na zapadnico od. padnico; kleines um einzelne Vögel zu fangen, mrežica.
Fallriegel, s. Fallklinke.
Falls, *adv.*, ako; falls es nöthig sein wird, ako bi, ko bi treba bilo, če bo treba.
Fallsack, der, velike (čez vodo razpete) mreže za ribji lov.
Fallschirm, der, padavnica†, *poln.* spadochron, priprava, s ktero se je moči spustiti z visociga na zemljo.
Fallschloß, das, samozapadnica†.
Fallsilber, das, usedno srebro.
Fallstein, s. Anstoß.
Fallstrick, der, past, zanka, zaderga, nastava, spotik; in den Fallstrick fallen, vjeti se, s. a. Falle, Hinterlist.
Fallsucht, die, s. Epilepsie.
Fallsüchtig, *adj.*, padavičen, božjasten; s. Epileptisch.
Falltau, das, an den Schiffen, deržaj, prideržavka.
Fallthor, das, s. Fallgatter.
Fallthür, die, loputa, loputnik, loputnice, nach dem *Poln.* u. *Russ.* spustne duri.
Fallton, der, glasopad†, zapadni ton*; s. Cadenz.
Fallwildbret, das, merhovina, divjačina cerknjena in ne ustreljena, cerknjenec.
Fallwunde, die, opadnina†, rana od padca.
Falsarius, s. Verfälscher.
Falsch, *adj.*, falsche Angabe, lažnjive, lažne, lažljive besede; falscher Freund, hinavsk, nezvest, neresničen prijatel; ein Falscher, hinavec; falsche Anzeige, lažnjiva, kriva ovada; falsche Nachricht, neresničen glas; falscher Prophet, lažnjiv prerok; falsche Lehre, kriv nauk; falscher Zeuge, kriva priča, krivopričnik; falsches Maß, kriva mera; falscher Eid, kriva prisega; in der Medicin, falsche Wehen udgl., (nach *V.*) divji popadki; falscher Spieler, goljufen igravec; falsches Spiel, goljufna igra, goljufovanje v igri; falscher Mensch, nevošljiv, nevoščljiv, zvit, goljufen, zavidin, hinavec; falscher Name, izmišljeno ime; falscher Wein, zmešano, poblojeno, spačeno vino; ein Wort falsch aussprechen, besedo napak izreči, izgovoriti; falsche Ehre, nečimerna, napčna čast; falscher Weg, napčna, kriva, neprava pot, s. a. Abweg; unterschoben, podveržen, podtaknjen, neprav, nepristen; falsche Urkunde, nepravo, podverženo pismo; falsche Münze, kriv, ponarejen dnar, (verfälschte Münze), prenarejen dnar; falsche Hoffnung, prazni, goljufni up; einen falschen Tritt thun, napak stopiti; falsch schwören, po krivem priseči, prisegati; falscher Schritt, s. Fehlerhaft; falsche Farbe, nestanovitna, slaba barva; falscher Schlüssel, s. Dietrich; im biblischen Sinne, s. Lasterhaft; falsch hören, preslišati; einen falsch machen, s. Erzürnen; Falsch, das, s. Mangel, Fehler; Betrug, laž, prevara, goljufija; er ist ohne Falsch, ne pozna goljufije, zvijače, je odkritoserčen; die Unwahrheit, neresničnost, lažnost.
Fälschen, *v. a.*, pačiti, kaziti, mešati; von Wein, auch kerstiti; s. das gebräuchlichere Verfälschen.
Fälscher, der, s. Verfälscher.
Falschgesinnt, *adj.*, zvit, hinavsk.
Falschgläubig, *adj.*, krivoveren, krivovérsk, krive vere.
Falschgläubige, der, krivoverec, krivovérnik; die, krivovérka, krivovérnica.
Falschgläubigkeit, die, krivovérstvo.
Falschgründig, *adj.*, kar se opira na lažnjive ali krive podstave.
Falschheit, die, z. B. einer Nachricht, lažnost, lažnjivost, neresničnost; von Menschen, hinavstvo, hudobnost, goljufnost, zavidnost, zvijačnost, *russ.* lukavstvo (=lokavstvo, *altsl.* ląkavstvo).
Falschherzig, *adj.*, zavidljiv, zavidljiviga, hinavskiga, zvitiga serca.
Fälschlich, *adj.*, meist jedoch *adv.*, lažnjivo, lažljivo, napačno, goljufno, hudobno, krivo, po krivem, po napčnem, po nepravem.
Falschmünzer, der, ponarejavec (dnarjev); s. Münzverfälscher.
Falschmünzerei, die, ponareja, ponarejanje dnarjev; s. Münzverfälschung.
Falschnamig, s. Pseudonymisch.
Falschpaarig, *adj.*, neenak.
Falschspieler, s. Falsch.
Falschwerber, der, nabirač vojakov za kako tujo deželo ali oblast, brezoblastni nabiravec vojakov.
Falsett, das, Falsettstimme, preverženi, tenki glas.
Falsifiziren, s. Verfälschen uff.
Falsum, das, s. Betrug.
Falte, die, guba, giba, zgiba, guza, branja, nabor, nabirek, n. *V.* preguba, *russ.* skladka, bory (*pl.*); Fältchen, gubica, gubka, gibka; in der Haut, gerba, s. a. Runzel; in Falten legen, v gube složiti, zlagati, nagubati, gubati, (v gube nabrati, nabirati, nach *V.* auch nakrišpati, krišpati; die Falten des Herzens, skrivne želje, skrivnosti; Falte machen beim Nähen, gerbati.
Fälteln, *v. a.*, nach *M.* zgubičati, gubičati, gubančati, gerbančiti; v gubke zlagati, nach *V.* nakrišpati, krišpati.
Falten-, in Zstzgn., Faltenvoll, gubati; einer Falte ähnlich, gubast.
Falten, *v. a.*, nagubati, gubati, nabrati, nabirati, ubrati, ubirati; die Stirne, čelo zgerbiti, gerbiti, zgerbančiti, gerbančiti, namerdniti se, namerščiti, nameršiti se; die Hände zum Gebete, roke skleniti; mit gefalteten Händen, s sklenjenimi rokami; in der Kindersprache, bogka deržati; gefaltete Stirn, nabrano čelo.
Faltenauster, die, (Ostrea plica) nabrana ostriga.

Faltenblume, s. Winde.
Falteneidechse, die, nabrana gaščerica, gaščerica.
Faltenflechte, die, nabrani lišaj.
Faltenförmig, *adj.*, gubast, nabran.
Faltenkleid, das, nabrana obleka, suknja.
Faltenkniff, der, nabor, nabiranje.
Faltenlos, *adj.*, brezguben, brez gub, gerb; faltenlose Stirn, gladko, jasno, vedro čelo.
Faltenmagen, der, devetogub, devetogubnik (*cfr. altsl.* pętigub, *quintuplus*, und nicht pętigąb).
Faltenrand, s. Falbel.
Faltenreich, *adj.*, gubat, gosto nabran.
Faltenrock, der, nabrana suknja.
Faltensaum, der, s. Falbel.
Faltenschlag, der, nabor, draperija*, zgibje† *coll.*, guboskład†.
Faltenschnecke, die, mitra.
Faltentuch, das, nach *V.* krišpanec, nakrišpano platno, nabrani pretvor, *Pot.*
Faltenvoll, s. Faltenreich.
Faltenweise, *adv.*, gubama, nabrano.
Faltenwurf, der, s. Drapirung, Faltenschlag.
Falter, der, metulj, motulj; s. Schmetterling.
Faltig, *adj.*, gubat, krišpan, nabran; faltiges Gesicht, nabrane lica.
Fältig, **Faltig**, in der Zstzg., dreifältig, hundertfältig usf.; s. diese Zusammensetzungen.
Faltstock, der, nabiralo, nabiravnik.
Falz, die, die Begattung der größern wilden Vögel, s. Balz.
Falz, der, s. Falte; bovec, n. *M.* zguba, brazda; bei Buchbindern, pregib; Rinne, žleb, nach *M.* auch jarek, reža; Einschnitt oder Rinne im Brett, Fuge, zareza, režanec, vklad, nach dem *Russ.* paz, zakroj; nach *V.* pah, (*cfr.* spahniti); die abgestoßene, verdünnte Ecke, nach *V.* bovec, žleb.
Falzbank, die, kobila.
Falzbein, das, nach *V.* vihavnik, nach dem *Russ.* gladilka.
Falzbock, der, bei den Gärbern, nach *V.* ploh, perilni ploh, (strojarski) konj, mezdernik.
Falzbrett, das, bei den Buchbindern, vihavnica, plativna deska, plativnica.
Falzeisen, das, bei den Gärbern, trebivnik. *serb.* (kožarska) kosa, *poln.* skrobaczka.
Falzen, *v. n.*, sich begatten, s. Balzen.
Falzen, *v. a.*, gubati, splatiti, platiti, v gube složiti, s. Falten; die Haut, mezdriti, nach *V.* otrebiti, trebiti; eine Säule, Falze einschneiden, žlebe vrezati, vrezovati; einen Brief, složiti, zlagati; Bretter falzen, zareze, režance delati, nach dem *Poln.* žlebkovati.
Falzer, der, gubar, trebivec, zlagač.
Falzhaken, der, bei den Drechslern, izvertac†.
Falzhobel, der, žlebnik, laštnik*, *russ.* dolbilo.
Falzicht, *adj.*, žlebast, režančast.
Falzig, *adj.*, nažlebljen, zarezan.
Falzmesser, das, bei den Gärbern, s. Falzeisen.
Falzzange, die, bei den Schustern, nach *V.* robate klešče, kleše, robača.
Falzziegel, der, korec, korito, robnik.
Fama, die, s. Ruf.
Familiär, s. Vertraulich; *adv.*, po domače.
Familiarisiren, sich, *v. r.*, sprijazniti se, podomačiti se.
Familiarität, die, s. Vertraulichkeit.
Familie, die, Eltern, Kinder sammt Gesinde zu einer häuslichen Gesellschaft vereint, deržina od. družina, družba; die Eheleute und ihre Kinder, rodovina, rodbina, hiša, dom, familija*, nach *V.* rodina; ein ganzes Geschlecht, rod, pleme; Familien der Schmide, kovaške drušine; die Kinder, zarod; eine starke Familie haben, mnogo otrok imeti; oft bleibt das Wort „Familie“ im Slovenischen unübersetzt, indem es durch das *adj., poss. implicite* ausgedrückt wird, z. B. die Familie des Nachbars, des Johann, des Freiherrn, sosedovi, Janezovi, baronovi.
Familien-, in Zstzgn., družinski, rodovinski, hišni, kar se tiče rodovine.
Familienaustrag, der, rodbinska sodnija.
Familienbegräbniß, das, rodovinsko pokopališče, pokopališe.
Familienbrot, s. Hausbrot.
Familienfehler, der, rodovinska napaka, hiba, vsa rodovina ima to napako, to slabo lastnost.
Familiengemälde, das, podoba rodovine, namalana rodovina, podoba, obraz koga iz rodovine.
Familiengeschichte, die, zgodovina, povestnica rodovine, rodovinske zgodbe.
Familienglied, das, ud rodovine, domači človek, rodovinski.
Familienglück, das, domača sreča.
Familiengruft, s. Familienbegräbniß.
Familiengut, das, rodovinsko blago.
Familienhaupt, das, glava, oče, starašina rodovine.
Familienkrankheit, s. Erbkrankheit.
Familienkreis, der, rodovina; im Familienkreise, doma, med svojimi.
Familienleben, das, domače življenje.
Familienlos, *adj.*, brez zaroda, brez otrok, brez družine, kdor nima otrok.
Familienlosigkeit, die, brezotročnost.
Familienrath, der, rodovinski, domači posvet.
Familienstolz, der, er hat viel Familienstolz, ponaša se, moško se nosi zavoljo svojiga rodu, si kaj dozdeva, se povzdiguje zavolj svojiga roda.
Familienstück, das, rodovinska reč, stvar; s. a. Familiengemälde.
Familienvater, s. Familienhaupt.
Familienverband, der, zveza rodovine.
Familienvermögen, das, rodovinsko premoženje.
Familienzirkel, s. Familienkreis.
Familienzwist, der, domači prepir, razpertije v rodovini.
Famös, s. Berüchtigt.

Famulus, s. Diener.
Fanatiker, der, fanatik (in allen slav. M.), s. a. Schwärmer.
Fanatisch, *adj.*, fanatičen; s. Schwärmerisch.
Fanatismus, der, fanatizem; s. a. Schwärmerei.
Fanfare, die, (Trompetenschall), trobentanje.
Fanfaron, s. Windbeutel.
Fanfaronaden, *pl.*, baharija.
Fang, der, das Fangen, lov, lovljenje, lovitev, *russ.* lovlja; auf den Fang ausgehen, iti lovit, iti na lov; das gefangene Wild, ujetina, ulovek, nach *V.* auch lovež; der hat einen guten Fang gethan, ta je pa ogrenil (ogreniti, ogrebati); einem Hirschen den Fang geben, (*waidm.*), zaklati jelena; die Fänge der Raubvögel, kremplji; s. a. Hauer.
Fangdamm, der, zagat.
Fangeball, der, ročna žoga.
Fangebrief, s. Verhaftsbefehl.
Fangegeld, das, für gefangene Raubthiere, lovnina, vjemščina; für den Stockmeister, s. Schießgeld.
Fangeisen, das, Biber, Otter usf., darein zu fangen, mit einer Feder, lesica, lesičica, sprožnica; mit 2 Federn, nach *V.* volk; auch skopec.
Fangemesser, das, lovski nož, jatagan.
Fangen, *v. a.*, vjeti, ujeti, uloviti, loviti, nach *M.* auch ulavljati (*altsl.* uję̨ti, uloviti); der Hund fängt in das Hängeseil, pes vervico popada; schnell ergreifen, popasti, popadati, zgrabiti, zagrabiti; Feuer fangen, vneti, vnemati se, vžgati, vžigati se; er fängt leicht Feuer, kmali zagori, kmali plane kviško, znese, koj mu zavre; die Leine fangen, mrežo natakniti, natikati; eine Sau, einen Hirsch fangen, den Fang geben, zaklati; der Schwamm fängt gut, goba se rada prime; alle Räuber wurden gefangen, vse razbojnike so polovili, so prijeli; du hast dich fangen lassen, ujeli so te, zagazil si v mrežo; den Rauch fangen, zapirati dim, prestregati, odpeljevati; *v. r.*, sich fangen, ujeti se, uloviti se, loviti se; der Wind fängt sich, veter se lovi, se ustavlja; sich mit seinen eigenen Worten fangen, sam se zaplesti.
Fänger, der, lovec.
Fängerei, die, lovstvo.
Fängerin, die, lovivka, vabljivka.
Fängerisch, s. Coquett.
Fangestrick, der, zanka.
Fangetag, der, es ist alle Tage Jagdtag, aber nicht alle Tage Fangetag, lovi se vsaki dan, vlovi se pa ne vsaki dan.
Fangevogel, s. Habicht.
Fangezahn, der, nach *V.* čekelj, čekan, *serb.* kalac.
Fanggeräth, das, lovska sprava.
Fanggier, die, nach *Ravnik.* podrepnost; s. Coquetterie.
Fanggraben, der, lovna jama.
Fanglust, s. Fanggier.
Fangstahl, s. Hirschfänger.
Fant, der, verächtl., fantalin, pobe; **Fäntchen**, das, pobič, fantič.
Fantasie, die, **Phantasie**, s. **Einbildungskraft**, umišlija, domišlija, nach *M.* umišljava, domišljava, fantazija; *russ.* mečta, *altsl.* m'čta, *serb.* razmniva, *böhm* obraznost, obrazotvornost; im nachtheiligen Verstande, Hirngespinst, tranča, brodenje, blodnja, bledenje, izmišljavnost, sanjarija.
Fantasiren, *v. a.*, in den Künsten, izmišljevati, domišljevati; in Krankheiten, aberwitzig reden, blesti, mešati se, bresti, blaznovati, (mu gre na blazen), trančati, broditi, buncati; ein Launenstück spielen, nach dem *Russ.* fantazijo igrati, (gosti, piskati).
Fantasiren, das, trančanje, trančarija, bledenje, blaznovanje.
Fantast, der, sanjar, sanjavec, nach *V.* zmama, zmamež, zmam, nach *M.* bedalež, pahnjenec; čuden človek, posebnež.
Fantastisch, *adj.*, sanjarsk, čuden.
Fantom, das, Gespenst, prikazen, pošast; s. a. Hirngespinst.
Fanze, s. Firlefanz.
Fanzen, s. Alfanzen.
Farbe, die, barva, farba*, (auch *poln.*), *russ.* auch *altsl.* u. *serb.*, mast, an Pferden, šerst, *böhm.* srst; er urtheilt wie der Blinde von der Farbe, sodi kakor slepec od barve (od svetlobe); Farbe halten, barvo deržati, *fig.* zvest biti in ostati; die Farbe verlieren (von Kranken), obledeti; einen mit häßlichen Farben malen, gerdo koga popisovati; die Farbe verändern, lice spremeniti, premeniti se v licu; s. a. **Entfärben, sich**; Gesichtsfarbe, lice; einer Sache eine gute Farbe geben, olepšati, s. **Anstrich**; die Farbe bekennen, ravno tisto farbo dati, nach *M.* modlati; er will mit der Farbe nicht heraus, neče povedati prave misli, volje svoje, prave resnice.
Farbebrühe, die, barvarski razmok.
Farbedistel, die, s. Safflor.
Farbegeben, s. **Farbengebung**.
Farbegeräth, das, barvarsko orodje, farbarska sprava.
Farbehaus, das, barvarnica, farbarnica.
Farbeholz, das, barvarski les, prežilika, brazilika (Brasilienholz); bei Bäckern, mokro ali srovo poleno, ki se v mesteje deva, da s čadam kruh temni.
Färbekessel, der, barvarski kotel.
Färbekraut, das, s. **Färberröthe**.
Färbekufe, die, farbarska kad.
Färbekunst, die, barvarija, farbarija, barvarstvo, farbarska umetnost.
Farbelos, **Farbenlos**, *adj.*, brezbarven, brez farbe.
Färben, *v. a.*, pobarvati, barvati, (*böhm.* barviti), pofarbati, farbati*; Ostereier färben, bročiti; schwarz, roth etc. färben, na černo, na rudeče barvati, počerniti, porudečiti, pozeleniti itd.; die Sonne färbt die Körper, solnce premenja rečem farbo; die Gesundheit färbt ihm die Wangen, lica so mu rudeče

od zdravja; s. a. Schminken; bunt färben, pisati, šarati; v. r., sich färben, farbo dobivati; sich roth, grün rc. färben, rudečiti se, zeleniti se; die Aepfel, Trauben usf. färben sich, lisijo se, barvo dobivajo, barva gre na nje, dozrevajo; neues Haar bekommen, z. B. der Hirsch färbet sich, nach V. na jelena dlaka gre; gefärbte Haselnuß, sajevec, sajev lešnik; bunt gefärbt, pisan; gefärbte Freundschaft, prijatelstvo na videz, hinavsko; schön gefärbtes Tuch, ruta lepiga pisma.

Farbenarbeiter, der, farbarski delavec.
Farbenauftrag, der, farbanje; s. Auftrag.
Farbenbild, das, barvana podoba.
Farbenblitz, der, bliščeča, blišeča barva, ki se lesketa.
Farbenblume, die, pisana cvetlica.
Farbenbogen, der, s. Regenbogen.
Farbenbrechung, die, mes. mešanje farb, zamok, pomrak farb.
Farbenbrett, das, paleta*; s. Palette.
Farbendruck, der, barvotisk.
Farbenfell, das, farbana, pisana koža.
Farbenfeuer, das, ognjena farba.
Farbenfleck, der, barvni madež.
Farbengebung, die, Colorit, barvanje, malanje, izbor farb.
Farbenglanz, der, s. Farbenblitz.
Farbenhandel, der, kupčija z barvami.
Farbenhaut, die, s. Iris.
Farbenholz, das, s. Farbeholz.
Farbenkästchen, das, barvnik, škatljica, skrinjica za farbe.
Farbenklecker, der, mazač.
Farbenkörper, der, farba, barvilo.
Farbenkundige, der, barvoznanec, farboznanec.
Farbenlos, s. Farbelos.
Farbenmeister, der, barvarski mojster.
Farbenmesser, das, barvarski stergač, barvarska stergalja, stergulja.
Farbenmischung, die, zmes, mešanje barv.
Farbenmühle, die, barvarski malin, mlin.
Farbenmuschel, die, lupina, lupinka, školjka za barve.
Farbenprobe, die, preskus, ogled barv.
Farbenpulver, das, barvni prah.
Farbenrand, der, barvani, pisani rob.
Farbenreiber, der, manec (barv), ta, ki barve mane, tare.
Farbenreich, *adj.*, pisan.
Farbenspatel, der, barvarska lopatica.
Farbenspiel, das, prelivanje, menjanje barv.
Farbenstein, der, kamen za zmevanje, trenje barv.
Farbenstoff, der, barvilo, barvina.
Farbenstrahl, der, barvasti, pisani žarek.
Farbenstufung, die, postopnost† barv.
Farbentopf, der, lonec za farbe.
Farbenvoll, *adj.*, pisan.
Farbenwaare, s. Farbe.
Farbenwechsel, der, sprememba barv.
Farbenwolle, die, barvana volna.
Farbenzeug, der, barvana tkanina, pertenina, barvano rjuho, pertje.

Farbeofen, das, farbarska peč.
Färber, der, barvar, farbar.
Färber=, in Zstzg., barvarski.
Färberbaum, der, (Rhus coriaria), roj, rojevina.
Farberde, die, rudarska barva, zemlja barvnica, barvna perst.
Färberdistel, s. Safflor.
Färberei, die, barvarija, farbarija, farbarstvo, farbarnica.
Färbergeselle, der, farbarski hlapec, pomagač, delavec; wörtl. družnik.
Färbergras, s. Wau.
Färberin, die, barvarica, farbarica.
Färberkraut, das, volovski jezik.
Färbermaulbeerbaum, der, rumena prežilika.
Färberpflanze, die, farbarska rastlina.
Färberröthe, die, (Rubia tinctorum), broščč, broš, (*serb.* broć), rudečina; damit färben, broćiti.
Färberwaid, s. Waid.
Färberwau, s. Wau.
Färberwerkstätte, die, barvarnica.
Färberwurzel, s. Färberröthe.
Färbestoff, s. Farbenstoff.
Färbestrauch, s. Färberbaum.
Farbewechselnd, *adj.*, spreminjast, spremenljiv, premenkast, kdor barvo menja.
Farbezeug, das, barvarsko orodje, farbarska oprava.
Farbig, *adj.*, barvast, nabarvan, pofarban, pisan.
Farblos, s. Farbelos.
Färbmittel, das, barvilo, *serb.* mastilo†.
Färbung, die, barvanje, farbanje; s. a. Anstrich.
Farbwerk, das, farbarija.
Farce, die, Farße, in den Küchen, sekanje, s. Füllsel: ein Possenspiel usf., nach V. budla, smešna komedija; s. a. Posse.
Farciren, s. Füllen (mit Füllsel).
Farin, das, sladkorjeva moka, farina*.
Farinös, s. Mehlicht.
Farn, der, **Farnkraut**, das, praprot, paprat (a. *serb.*)
Farnboden, der, praprotnica, praprotišče, praprotiše.
Farnkrautsame, der, praprotno seme.
Farre, der, junger Stier, Ochs, junec, junček.
Färse, die junge Kuh, die noch nicht gekalbet hat, junica, telica.
Färsenkalb, das, telička, teličica, juničica.
Farzen, s. Furzen.
Fasan, der, (Phasianus colchicus), nach dem *Böhm.* u. *Poln.* bažant, *russ.* fazan.
Fasanenbeize, die, lov na fazane, bažante.
Fasanenbraten, der, bažantova ali fazanova pečenka, pečeni fazan.
Fasanengarten, der, **Fasanengehege**, **Fasanenhof**, s. Fasanerie.
Fasanenhaus, s. Fasanerie.
Fasanenhenne, die, fazanka, bazanka.
Fasanenhuhn, s. Fasan.
Fasanenjagd, s. Fasanenhetze.

Fasanenmeister, der, bazanar, fazanar.
Fasanenzucht, die, fazanoreja, reja bažantov.
Fasanerie, die, bazanjak, fazanjak, bažantovnjak, *russ.* fazannik; die Wissenschaft ihrer Wartung, bažantarija.
Fasanfeder, die, bažantovo pero.
Fas et nefas, pravica in krivica, pravično in krivično, spodobno in nespodobno, prav in neprav.
Fasces, die, *fasces*, butarica ali zvezek protja ali šib s sekiro (pri Rimljanih).
Faschen, (*waidm.*), s. **Bluten**.
Faschine, die, protje, fašina, butara, vejevje.
Faschinendamm, der, zagraja s protjem.
Faschinenmesser, das, kosir.
Faschinenwerk, das, vejevje, protje, (bei Möttling) vejniki *pl.*
Fasching, der, **Fastnacht**, die, pust, (mesopust).
Faschingsnarr, der, pustna šema.
Faschingszeit, die, pust; zur Faschingszeit, o pustu, o pusti.
Fascikel, der, zvezek, zvezček.
Fase, die, s. **Fasen**, s. **Zapfenloch**.
Fasel, der, oder die, (vergl. das krainische baža), pleme, rod, plod, šara; zur Fasel gehen lassen, spustiti, da gre po plemenu; zur Fasel füttern, za pleme rediti; von guter Fasel, dobriga plemena; s. **Art**, **Race**, **Brut**.
Faselei, die, bledenje, bedalija, traparija, hamlarija.
Faseler, **Faselhans**, der, budalo, bedak, abotnik, abota, trap, šamlja, hamlja.
Faselgebühr, die, s. **Faselgeld**.
Faselgeld, das, žrebčevina, junčevina; s. a. **Beschälgeld**.
Faselhaft, **Faselig**, *adj.*, budalast, bedakast, aboten.
Faselhaftigkeit, die, traparija, bedaštvo, abotnost.
Faselhammel, der, merkač, oven za pleme.
Faselhengst, der, žrebec za pleme.
Faselig, s. **Faselhaft**.
Faseln, *v. n.*, sein Geschlecht fortpflanzen, besonders von Schweinen, zaplemeniti, plemeniti se; sich vermehren, zaploditi se, zarediti se, pomnožiti se, množiti se; unrecht Gut faselt nicht, krivično blago nima teka; irre reden, blesti, bresti, broditi, trapariti, šamljati, s. a. **Fantasiren**; ferkeln, oprasiti se, prasiti.
Fäseln, *v. a.*, puliti, cefrati, pukati; *v. r.*, cefrati se, pukati se.
Faselnacht, s. **Fadennackend**.
Faselochs, der, bik; s. a. **Bulle**.
Faselschwein, das, svinja, prasica za pleme, za spodrejo.
Faselvieh, das, živina za pleme, *serb.* podsad.
Fasen, der, vlakno (lakno), nitka, lasek, kitica, bei thier. Körp. sesavka; an Bäumen, stremen; ich habe keinen trockenen Fasen an mir, moker sim do polti, ni je suhe niti na meni.
Fasen, s. **Faseln**, **Fäseln**.
Fasennackt, s. **Fadennackend**.
Fasеole, die, (Phaseolus vulgaris), **fažol**, (pritličnik, štorovec, kolenec); in der **Wochein**, bob; (Bohne, pravi bob).
Faseolenranken, *pl.*, ratje.
Faser, die, s. **Fasen**, der.
Fäserchen, das, vlakence.
Fasergebilde, -gewebe, das, vlaknovina.
Fasericht, *adj.*, vlaknast, nitkast.
Faserig, *adj.*, vlaknat, redek; fasiger, faseriger Zeug, redko tkanje; fasiges, faseriges Fleisch, nach *V.* vitrasto meso, žilavo meso.
Fasern, s. **Fäseln**.
Faserstoff, der, nach *Vert.* vlaknec, lakneo, (*gen.* vlakenca); vlaknina†.
Faserwurzel, die, vlaknata korenika.
Faß, das, sod, beček, *russ.* bočka, *serb.* bačva; in St. nach *M.* pučel; mit einem Boden, kad, brenta, von zehn Eimern, štertin; von fünf Wiener Eimern, polovnjak; ein Faß binden, s. **Binden**; er hat noch etwas bei mir im Faß, ima še nekaj pri meni na rovašu; er hat dem Faße den Boden eingeschlagen, vse je pokazil na enkrat; der Wein schmeckt nach dem Fasse, vino ima duh po sodu; das Faß vermachen, zabertviti, bertviti sod.
Faßbaum, der, drevo (dobro) za sode.
Faßbier, das, ol ali piva iz bečka.
Faßbinder, der, sodar, bednar, bačvar; s. a. **Böttcher**.
Faßbinderei, s. **Böttcherei**.
Faßboden, der, sodovo dno, dno soda.
Faßbohrer, der, sveder za sode.
Faßbrücke, die, most na sodih.
Fäßchen, das, sodček, barigla*.
Faßdaube, die, doga za sod, od soda.
Faße, s. **Face**.
Fassel, s. **Fäßchen**.
Fassen, *v. a.*, ergreifen und halten, etwas gierig fassen, hlastniti, hlastati po čem, popasti, popadati kaj, za kaj; ergreifen und betasten, pošlatati, hlatati, šlatati; jemanden bei der Hand fassen, koga za roko prijeti. prijemati, s. a. **Packen**; ein Gefäß fassen, füllen, zajeti, zajemati; von Wein auch polniti; Getreide fassen, žito vzeti, jemati, v žaklje nasipati, sipati; einen Stein in Gold, etwas in Rahmen fassen, 2c., kamen v zlato vdeti, vdevati, obložiti, oblagati, okovati okovavati, nach dem *Poln.* u. *Russ.* opraviti, opravljati demant; etwas fassen gehen, po kaj iti, hoditi; enthalten, deržati, v se vzeti, jemati, v kaj iti, obseči, obsegati; die Kirche konnte die Menge nicht fassen, niso mogli vsi v cérkev, ni bilo mesta v cérkvi za vso množico; jemanden bei seinem Worte, prijeti, prijemati, popasti, popadati; etwas kurz fassen, (sich kurz fassen), ob kratkem, z nekoliko besedami razložiti kaj, povedati; Geld fassen, prejeti, dobiti dnarje; es faßte ihn ein Schauer, groza ga prime, obide, spreleti; einen bei seiner schwachen Seite fassen, lotiti se koga ob njegovi slabosti; etwas in die Augen fassen, oko vpreti

v kaj, na oko vzeti, jemati kaj; scharf ins Auge, terdo, ostro, s koncam pogledati koga; etwas zu Herzen, k sercu vzeti, jemati kaj; *poln.* przypuścić co do serca; einen Hasen fassen, pomeriti, meriti na zajca; mit dem Gedächtnisse, pomniti; m. d. Verstande, z. B. ein Wort, razumeti, umeti, ujeti, obseči, obsegati, zapopasti, z umam doseči, dosegati; gut fassen, pogoditi dobro, zadeti; einen Anschlag, naklepati, naklep storiti, naklepe delati; Entschluß, Vorsatz, skleniti, sklepati, sklepe delati, lotiti se; Muth, Herz, serce si storiti, delati, sercnost, serce si vzeti, jemati, nach *M.* sogoriti se; fasse Muth, ne boj se, junak bodi; Haß fassen, sovraštvo začeti, začeti sovražiti koga; er faßte Zuneigung, Liebe zu ihm, priljubil se mu je, jel mu je dopadati, zaljubil se je vanj; den Vorsatz fassen, nakaniti, kaniti kaj; gefaßt sein, sich gefaßt halten, pripravljen biti; sich gefaßt machen, pripraviti se, pripravljati se; mehrere Gegenstände unter einen Gesichtspunct fassen, več reči v eno misel povzeti, povzemati, jemati; Bienen fassen, sie in den Stock bringen, bčele zajeti, zajemati, naložiti, nalagati; Wurzel fassen, ukoreniniti se, zakoreniniti se, prijeti, prijemati se, zapopasti se; festen Fuß fassen, uterditi se; *v. r.*, sich fassen an einen Ast, prijeti, prijemati se za vejo, *fig.* k sebi priti, zavediti se, prebrati se, umiriti se, upokojiti se; fasse dich, ne boj se, s. a. **Beruhigen, sich**; sich kurz fassen, ob kratkem kaj povedati.

Fasserlöffel, der, (Bienenk.), zajemavnica, snemavnica.

Fässerweise, s. **Faßweise**.

Faßfaul, *adj.*, sein, schmecken, po posodi dišati, dušek imeti po sodu; duškast.

Faßfeige, die, smokva v sodu.

Faßförmig, *adj.*, sodu podoben, sodast.

Faßhahn, der, pipa.

Faßhefen, die, droži (*plur.*) v sodu.

Faßholz, das, les za sode, sodarski les.

Fassion, die, napoved, fasija.

Faßkeller, der, klet, hram za sode, *böhm.* sklep.

Faßlich, *adj.*, zapopadljiv, razumljiv, razločin; es ist mir noch nicht faßlich, še ne razumem tega; faßlich machen, dopovedati, dopovedovati komu kaj.

Faßlichkeit, die, zapopadljivost, razumljivost, razločnost, *poln.* pojętność.

Faßmaß, das, sodomér†.

Faßmeßkunst, s. **Visirkunst**.

Faßpech, das, smola za sode.

Faßreif, der, obroč od soda, za sode.

Faßreifmacher, der, obročar.

Faßspund, der, veha.

Fasson, die, s. **Façon**.

Fassung, die, eines Steines, vdelava, okov, oprav, oklad; des Bieres, zajemanje, natakanje, polnjenje, polnilo; eines Anschlags, naklepanje; des Gemüthes, zavest, mirnost; aus der Fassung kommen, nit mi uide, zmotiti se, zgubiti se, zmesti se, zbegati se, ob zaved priti, ne zavediti se; aus der Fassung bringen, zbegati, zmesti, zmešati; die Fassung behaupten, miren ostati, ne zganiti se, ne prestrašiti se; eines Gesetzes, sostavljenje; eines Entschlußes, namen, namérjanje; die Löhnung, prejemanje; nach dem Geiste der slov. Sprache wird es jedoch zumeist durch ein Zeitwort ausgedrückt, — die Fassung wieder gewinnen, prebrati se.

Fassungsgabe, Fassungskraft, die, zapopadnost, razumnost; er hat keine Fassungsgabe, nič ne zapopade, ne zapopada, ne doseže s svojim umam.

Fassungslos, *adj.*, brez zavesti.

Fassungsvermögen, das, s. **Fassungsgabe**.

Faßwaare, die, blago v sodih.

Faßweise, *adj.*, po sodu, na sode.

Faßwerk, das, sodovje, sodje.

Fast, *adv.*, s. **Beinahe**.

Fastbäcker, der, krušar; sie, krušarica, ki černi kruh peče.

Fastbäckerbrot, das, černi kruh.

Fasten, Faste, die, post, postenje; halten, postiti se; brechen, post prelomiti, lomiti, omersiti se; zu viel fasten, prepostiti se.

Fasten=, in Zstzgn., postni.

Fasten, *v. n.*, postiti se, (als *v. r.* auch im *Altsl.*, *Russ.* u. *Böhm.*); genug fasten, napostiti se; wir haben lange gefastet, d. h. entbehrt, dolgo smo stradali; heute Fresser, morgen Faster, na gost pride post.

Fastenabend, der, pust, mesopust, pustni večér; Fastenabend halten, pustovati.

Fastenblume, die, pukalica, trobentica, ovčičica, iglec; s. a. **Schlüsselblume**.

Fastenbräzel, =**prezel**, die, presta*.

Fastengebet, das, postna molitev.

Fastenkost, die, postna hrana.

Fastenprediger, der, postni pridigar.

Fastenschlier, s. **Brachvogel**.

Fastensonntag, der, postna nedelja.

Fastenspeise, die, postna jed, postno jelo.

Fastensuppe, die, postna juha.

Fastenzeit, die, post, postni čas, postna doba; zur Fastenzeit, in der Fasten, v postu.

Faster, der, postnik, postivec; Spr., heut ein Faster, morgen ein Fresser, danes se posti, jutri gosti, nach *V.* danes z betam, jutri s psam.

Fastnacht, die, s. **Fastenabend**.

Fastnachts=, in Zstzg., pustni.

Fastnachtsnarr, der, pustna šema.

Fastnachtsschmaus, der, pustna pojedina.

Fasttag, der, postni dan, post.

Fat, der, teleban, smerkolin; s. **Laffe**.

Fata, *pl.*, osoda, usoda, rok; s. a. **Schicksal**.

Fatal, *adj.*, Unglück bringend, nesrečen, napasten, namenjen; zuwider, neslan, nadležen, kogar ne moremo terpeti, viditi; eine fatale Person, neslanec, nadležnik, neslanka, nadležnica.

Fatalismus, der, Verhängnißglaube, vera v naključje, osodo, fatalizem.

Fatalist, der, osodoverec†, fatalist.

Fatalität, die, kar je komu dano, usojeno unglücklicher Zufall, nesreča, nezgoda.

Fatigant, f. **Ermüdend.**
Fatigiren, f. **Ermüden.**
Fatiguen, *pl.*, f. **Mühseligkeit(en).**
Fatsche, die, Bindel, Winde, povoj.
Fatschen, *v. a.*, poviti, povijati.
Fatum, f. **Schicksal.**
Fatze, die, in der Schifffahrt, trak.
Fauchen, *v. n.*, pihniti, pihati, puhati.
Faul, *adj.*, faulend, was in die auflösende Gährung gerathen ist, gnjil, gnjiloben; morsch, perhnen, trohnen, trohlen, trohel, trohljen, trohljiv, trohnel, spreperel, preperel; fauler Schaden, gnjiloba, gnjila rana, gnjila hromota; faules Wasser, smerdljiva voda; vom Fleisch, tuhel; fauler Geruch, tuhnina, zadih, zadihnina; faules Holz, gnjil les, gnjilad, trohljenina, trohljad, perhljad; faul riechen, po gnjilobi dišati, tuhniti; len, tožljiv, lenljiv; sehr faul, len, da ga je zemlja žalostna, da smerdi; träge, faul sein, lenovati; faul werden, uleniti se, zleniti se, poleniti se; er hat sich auf die faule Seite gelegt, močno se je polenil, lenobi udal; das sind faule Fische, to so prazni izgovori, prazne muhe, ta je jalova, ta je bosa; er, nicht faul, springt hin, ne bodi len, skoči tje; faule See, tišina morska; faules Geschwätz, žlobodranje; faules Gebirge, perhko, kerhko kamnje, nach *V.* robina; faule Wäsche, f. **Schmutzig.**
Faulbar, *adj.*, gnjiloben, gnjilobi podveržen.
Faulbaum, der, (Rhamnus frangula), kerhlika, kerhlikovec, *poln.* krušina; gemeiner, gadov les; f. a. **Aalkirsche.**
Faulbäumen, *adj.*, kerhlikov, kerlikov.
Faulbeere, die, kerhlikova jagoda.
Faulbett, das, f. **Ruhebett.**
Faulbrut, die, bei den Bienen, zapasena zalega, gnjila zalega.
Faulbrütig, *adj.*, gnjiloploden, z gnjilo zalego (panj).
Fäule, die, gnjiloba, gnjilina, perhlina, trohlina; eine Krankheit, parklica.
Faule, der, f. **Faulenzer.**
Faulen, *v. n.*, gnjiti, nach *M.* (u. *serb.*) auch gnjiliti; modern, perhneti, trohneti, trohljeneti, pereti; er fault schon in der Erde, že gnjije v černi zemlji.
Faulenzen, *v. n.*, leniti se, len biti, lenobo pasti, nach *M.* vmajuhe pasti; vmanjost obhajati, pohajkovati; *cfr.* Spr. lena lega srečo bega.
Faulenzer, der, lenuh, lenjivec, zavaljuh, poležin, nach *M.* vmanjuh, lenjak, auch vedljivec, nach *V.* gnjilež, gnjilec; f. a. **Bärenhäuter.**
Faulenzerei, die, lenoba, lenost, nach *V.* gnjiloba, lena lega (im Spr. lena lega srečo bega).
Faulenzerin, die, lenivka, lenobnica.
Faulfieber, das, gnjila vročica, *russ.* gnjilaja gorjačka.
Faulfleck, der, ognjilek, nagnjilek.
Faulfleckig, *adj.*, ognjil, nagnjil, nagnjit, (otolčeno in nagnjito sadje).
Faulfleisch, das, hudo, divje meso.
Faulfräßig, *adj.*, len in nesit.
Faulfuß, f. **Faulthier.**
Faulgebirge, das, kerhko, keršno kamnje.
Faulheit, die, f. **Fäulniß**; Trägheit, lenoba, lenost, lenivost, nach *M.* vmanjost, vedlost, vedlivost; sich der Faulheit ergeben, poleniti se, zaleniti se.
Faulholz, f. **Faul(es Holz).**
Faulicht, *adj.*, gnjilast, nagnjil, nagnjit.
Fäuling, der, f. **Faulenzer.**
Faulkrankheit, die, gnjilica, gnjila bolezen; f. a. **Faulheit.**
Faulmatte, die, plahta.
Fäulniß, die, gnjiloba, gnjilota, gnjilost, trohlost, trohlina, trohnota; in Fäulniß übergehen, gnjiti, trohneti, pereti.
Fäulnißhindernd, *adj.*, gnjilobo zaderžujoč, ustavljajoč, zoper gnjilobo.
Faulthier, das, (Bradypus), nach dem *Russ.* tihohod, nach dem *Poln.* lenivec.
Faulungsort, der, trohlišče, trohliše.
Faulweide, die, (Salix pentandra); f. **Baumwollenweide.**
Faum, der, pena; f. **Schaum.**
Fäumen, *v. a.*, pene posneti, posnemati; f. **Abfäumen**; *v. n.*, peniti se; f. **Schäumen.**
Faumkelle, **Faumlöffel**, f. **Schaumkelle, Schaumlöffel.**
Faun, der, Favn.
Faunenblick, der, nesramni pogled.
Faunentanz, der, nesramni ples.
Faust, die, pest, pestnica; eine Faust voll, polna pest, šaka; beide Fäuste voll, perišče, periše, pergišče, pergiše, eig. pregeršče; das paßt wie die Faust aufs Auge, to se mu poda kakor zajcu boben, kakor svinji sedlo; nach dem *Poln.* šel je na hruško kopat repo; eine Faust machen, stisniti roko; sich mit den Fäusten schlagen, f. **Baxen**; mit dem Schwerte in der Faust, z mečem v roci, die Arbeit geht ihm gut von der Faust, delo se mu odseda, mu gre od rok; auf eigene Faust, na svoj odgovor, na svojo roko; in die Faust, ins Fäustchen lachen, natihem, skrivaj, za herbtam se posmehovati, smejati; aus freier Faust, iz proste roke; mit der Faust stoßen, gnjoeniti, gnjocati.
Faustbirn, die, pestnica, funtarica, bunka.
Fäustchen, das, peščica, peščičica; ins Fäustchen lachen, f. **Faust.**
Faustdegen, f. **Dolch.**
Faustdick, *adj.*, pest debel; er hat es faustdick hinter den Ohren, ima debele za ušesi.
Faustdicke, die, debelina pesti.
Fäustel, das, kladevce.
Fausten, *v. a.*, pestiti; den Hut, zduliti, duliti klobuk.
Faustgefecht, das, f. **Faustkampf.**
Faustgerecht, *adj.*, kar se more s pestjo prijeti, v pesti deržati.
Faustgewehr, f. **Dolch.**
Fausthammer, der, ročno kladvo; ein Streithammer, čekan, *serb.* čakan.

Fausthandschuh, der, rokovica iz celiga, nach *V.* gladka rokovica, brez perstov rokovica.
Fausthobel, der, obliček, nach *V.* pestnik (obliček).
Faustkampf, der, boj ali borba na pesti, nach *V.* pestenje; s. a. **Baxen**.
Faustkämpfer, der, rokoborec†, pestivec.
Faustkolben, der, kol, mahavnik, gorjača, *serb.* buzdovan; s. a. **Streitkolben**.
Faustkraft, die, moč pesti.
Faustkröse, die, utornik (sodarski).
Fäustling, s. **Faustkolben**, **Fausthandschuh**.
Faustpfand, das, ročna, premakljiva zastava.
Faustrecht, das, wörtl., pestna pravica, pravica premoči, pravica močnejšiga, volčja pravica; es herrscht Faustrecht, kdor je jačji, ta tlači.
Faustrohr, das, eine Art kurzer Büchsen der Heiducken in Ungarn, samokreska, kratka puška.
Faustsäge, die, ročna žaga, (Inn. Kr.) pila.
Faustschlag, der, udarec s pestjo.
Faustſtock, der, kol, gorjača.
Fauststoß, der, ihn geben, suniti, dregniti s pestjo.
Fautnil, s. **Lehnstuhl**.
Faux-Pas, s. **Fehltritt**.
Favorisiren, s. **Begünstigen**.
Favorit, der, priserčnik, ljubljenec, s. **Günstling**.
Favoritin, die, ljubljenka, priserčnica.
Faxen, die, *pl.*, norčije, bedačije; Faxen treiben, norce briti.
Faxenmacher, der, norček, norčav človek.
Fayance, s. **Fajence**.
Februar, der, svečan, februar, *kroat.* svičen, *serb.* veljača, *poln.* luty, *böhm.* unor, *russ.* fevralj.
Fechsen, s. **Fächsen**.
Fechser, s. **Fächser**, uff.
Fechtboden, der, borivnica, borišče, boriše, nach *V.* bitnica.
Fechtdegen, der, borivni meč, borivnik, rapir*.
Fechteisen, s. **Fechtdegen**.
Fechten, *v. n.*, boriti se, biti se z mečem, mečati se, mečevati se, *poln.* potykać się z kim, *russ.* na rapirah bitsja; kämpfen, bojevati se, boriti se, biti se, tepsti se, tolči se; mit etwas fechten, mahati s čem; sie fochten mit großer Tapferkeit, junaško so se bili, tolkli, deržali; mit Worten fechten, pravdati se, prepirati se, bésediti se, potegovati se; mit den Händen, mahati z rokami; betteln, beračiti, milostinje prositi, hiše obirati, brati; s. **Betteln**; *v. a.*, Schlachten fechten, boj bojevati, boj biti.
Fechter, der, borivec, borec, kdor se zna z rapir ali meč biti; s. a. **Bettler**.
Fechter=, in Zſtzg., borivski.
Fechtergang, **Fechterkampf**, der, boj na meč ali rapir.
Fechterstreich, der, borivska zvijača, lest, ročni obrat, napad ali zagon na videz.
Fechthandschuh, der, rokovica na bor, borivska rokovica.
Fechthaus, das, s. **Fechtboden**.
Fechtkunst, die, borivska umetnost, ročnost, borivstvo.
Fechtmeister, der, borivski mojster, učitelj, borivnik.
Fechtplatz, **Fechtschule**, s. **Fechtboden**.
Fechtschüler, der, borivski učenec, učenec borivstva.
Feder, die, pero, nach *M.* auch pére, perut; die ersten Federn bei jungen Vögeln, bocki (bodcki); Federn überhaupt, *coll.* pérje; Federn bekommen, pérje dobiti, dobivati, operiti se, periti se, goditi se; Federn ausrupfen, oskubsti, skubsti; Feder schleißen, pérje omužiti, mužiti, trebiti; Feder im Schlosse, zmét, *f.*, auch pero; auf dem Hute, nach *M.* kop, peruška, *serb.* perjanica; am Spinnrade, letavka, perutnica; bei den Jägern die Borste, ščetina, šetina; die Floßfeder, plavuta, plavutnica; etwas in die Feder sagen, narekovati, nach dem *Böhm.* napovedovati; s. a. **Dictiren**; an den Federn erkennt man den Vogel, tiča po pérji (po glasu) poznaš; sich mit fremden Federn schmücken, s tujimi žuli se bahati, *serb.* njegovo je nazivalo, a drugoga izdiralo; er will fliegen, ehe ihm die Federn gewachsen sind, leteti če, preden so mu perutnice zrasle; in den Federn liegen, v pérnici, v postelji ležati; aus den Federn jagen, iz postelje izgnati; eine Feder schneiden, urezati, rezati pero; er führt eine gute Feder, dobro, lepo piše; eine spitzige Feder haben, rad zbadati, pikati v svojim pisanji; das ist nicht aus seiner Feder geflossen, tega ni on pisal; sich mit der Feder ernähren, s peresam, s pisanjem se živiti; ich will es der Feder nicht anvertrauen, tega nočem zapisati; er hat ein neues Werk unter der Feder, že piše, že izdeluje nove bukve; ein Mann von der Feder, učen mož, pisavec; Schwanz, repič; Windfedern, am Dache, veternice; Springfeder, pero, zmet (vom *altsl.* v'zmétati, emporschnellen, nach *Rav.* jedoch zmed).
Feder=, in Zſtzgn., pérni, peresni.
Federalaun, der, pérnati galun.
Federartig, *adj.*, pérnast, pérjast.
Federball, der, pérnata žoga.
Federbesen, der, peruška, pérnato omelo, pérnata metlica.
Federbett, das, pérnica, périna, blazina.
Federbinse, die, (Eriophorum), mavček.
Federblume, die, cvet iz peres.
Federbüchse, die, peresnica, nach *M.* perotnik, *russ.* peročnik.
Federbürste, die, s. **Federbesen**.
Federbusch, der, an Vögeln, čop, čopič, šopek peres; am Hut, nach *M.* pérjanica, kop.
Federchen, das, peresce, perce, (*altsl.* periice), *coll.* pérjiče.
Federfarbe, die, barva za pérje.

Federfechter, der, ein zänkischer Schriftsteller, prepirljiv pisavec, pisač; s. a. Federheld.
Federflocke, die, pérnati kocinj, *serb.* pahulj.
Federfuß, der, koconog, kocasta noga.
Federfüßig, *adj.*, koconog, kosmatonog.
Federgips, der, pernasti mavec.
Federhaken, der, ein Haken im Schlosse des Gewehres, sprožljej.
Federhandel, der, kupčija s peresi, peresna kupčija.
Federhändler, der, peresar, kdor kupčuje s peresi.
Federhart, *adj.*, terd kakor pero; s. a. Elastisch.
Federhärte, das, s. Elasticität.
Federharz, das, vskočna, prožna smola.
Federhaus, **Federgehäuse**, das, bei den Uhrmachern, zmetnica†.
Federheld, der, peresni vitez, junak s peresam, pisavni junak.
Federhut, der, klobuk s pérjanico, s peresi.
Federicht, s. Federartig.
Federig, *adj.*, pérnat; sich federig machen, *serb.* opérjaviti se.
Federkampf, der, peresni boj, pisemni prepir.
Federkappe, die, kapa s peresam.
Federkasten, der, pérnik; s. Federhaus.
Federkiel, der, peresna cevka, cev, nach *V.* živ konec peresa, debel konec peresa, debel konec, tulava, tul peresin).
Federkissen, das, pérnata blazina, pérnato vzglavje, pérnica.
Federköcher, s. Federbüchse.
Federkohl, der, kodrasti vohrovt*.
Federkraft, die, Elasticität, prožnost, prožljivost; in der Anatomie, die der Sehnen usf., gibčnost, gibkost; Federkraft habend, gibek, gibčen; s. Elasticität.
Federkräftig, s. Federhart.
Federkrieg, der, peresna vojska, vojska s peresam, pisemna vojska.
Federlappen, der, pérnato strašilo, pérnati strah za ptiče.
Federlaus, die, nach *Jarn.* tekut.
Federlecker, der, pisun, pisarc, peroliznik.
Federleicht, *adj.*, lahek kot peró, prelahak, prav lahak.
Federlesen, das, nicht viel Federlesens machen, neobotavljati se, ne mečkati dolgo; Umstände machen, s. Umstand.
Federleser, der, mečkavec, mečkalo, obotavljavec.
Federlos, *adj.*, gol, brez pérja, brezpér.
Federmann, der, s. Federlecker.
Federmeißel, die, s. Charpie.
Federmesser, das, peresni nožek, nožiček, *serb.* periš.
Federmuff, der, kosmati, pérnati rokavnik.
Federmütze, die, čopasta kapa.
Federn, *v. n.*, die Federn fahren lassen, gubiti pérje (od pérnice); *v. r.*, sich federn, neue bekommen, goliti se, trebiti se, briti se, muziti se; von elastischen Körpern, prožiti se.
Federnelke, die, (Dianthus plumarius), pérnati nagelj, klinčič.
Federpfühl, der, s. Federkissen.
Federpose, die, s. Federkiel.
Federrohr, das, s. Federbüchse.
Federschachtel, die, pérnjak.
Federschmücker, der, perjaničar, kdor peresa farba in za lišp pripravlja, nach *V.* peresar.
Federschraube, die, tiski (*pl.*) s peresam, stisnik.
Federschütz, der, ein Jäger des Federwildes, ptičji strelec, ptičji lovec.
Federspiel, das, strašilo od pérja, lov s sokolam, divja perutnina.
Federspule, s. Federkiel.
Federstahl, der, jeklo za peresa, jekleno pero.
Federstaub, der, mah, *russ.* u. *poln.* puh.
Federstäuber, der, s. Federbesen.
Federstrauß, der, s. Federbusch.
Federstreit, der, prepir s peresam.
Federstrich, der, potez, poteza s peresam; mit einem Federstrich kann ich dich vernichten, samo s peresam potegnem, samo dve čerki napišem, in po tebi bo.
Federstück, das, eiserne Keile, zwischen welche ein stärkerer Keil getrieben wird, zagojzda.
Federstutz, s. Federbusch.
Federuhr, die, prožna ura, ura na pero.
Federvieh, das, (domača) perutnina, pérnata žival, kuretnina, kuretina, nach *V.* perina, *serb.* perad, s. a. Geflügel.
Federviehhändler, der, kokošar.
Federwage, die, prožna vaga, tehtnica, tehtnica na pero.
Federwild, **Federwildbret**, das, divja perutnica, perutnina, pérnata divjačina.
Federzeichnung, die, načert s peresam, pisani načert.
Federzeug, das, s. Federbüchse.
Federzins, der, davščina, davšina, davek od perutnine.
Federzug, der, s. Federstrich.
Fee, die, vešča, veša, čaravnica, vila, divja žena, rojenica.
Feenhaft, *adj.*, veščast, vešast, čaroven.
Feenkönig, der, kralj vešč, veš, vil.
Feenkönigin, die, kraljica vešč, veš, vil.
Feenschloß, das, grad vešč, veš, *serb.* vilin-dvor.
Fege, die, das Reinigen, čedenje, čejenje čiščenje, čišenje, omet; das Werkzeug, cedilo, rešeto, sito, čistilo; eine Fege vornehmen, očistiti, čistiti.
Fegefeuer, das, vice (*pl.*), *poln.* czyściec, *böhm.* očistec, *russ.* čistilišče; im Fegefeuer leiden, vicati se; die Reinigung in demselben bestehen, izvicati se.
Fegegeld, das, ometnina, očistnina.
Fegehader, **Fegelappe**, **Fegewisch**, der, cunja, capa, brisača.
Fegemühle, die, trebilo†.
Fegen, *v. a.*, čediti, snažiti, trebiti, čistiti;

s. Reinigen; einen Graben, čistiti, trebiti, (nach *M.* žamati) jarek; das Getreide fegen, obravnavati, presevati, činiti; das Zimmer fegen, pomesti, pometati po sobi; jeder fege vor seiner Thür, vsaki pometaj pred svojim pragam; den Schornstein fegen, ometati, otirati dimnik; s. a. Abbürsten; die Bienen fegen, (das Gewirk beschneiden), čebele spodrezati, spodrezavati; jemanden den Beutel, žep komu izprazniti, prazniti; Verweis geben, obrati, ubrisati, umiti koga.

Fegeopfer, das, zaveržek, smeti, (Paul. 1. Corinth. 4, 13).

Feger, der, čedivec, čistivec; in den Zusammensetzungen wird es nicht übersetzt, z. B. Schornsteinfeger, dimnikar; Schwertfeger, mečar udgl.; ein tüchtiger Feger, prav terš, okornež, štorkljež.

Fegerecht, das, pravica čiščenja, čišenja.

Fegerolle, s. Kornfege.

Fegeruß, der, saje z dimnika.

Fegezeit, die, čas čiščenja, čišenja; (pri bčelah), čas spodrezovanja.

Fegsel, das, smeti *pl.*; s. a. Kehricht.

Fehde, die, s. Caution, Zeugniß; Feindschaft, prepir, razpertija, boj, poboj (med posamnimi ljudmi), *serb.* razmirje; in Fehde leben, v prepiru, svadi, razpertii živeti.

Fehdebrief, die, pisani klic na boj, napoved vojske, povabilo na boj.

Fehdegut, s. Lehen.

Fehdehandschuh, der, rokovica (veržena komu v znamnje napovedaniga boja); Einem den Fehdehandschuh hinwerfen, povabiti koga na boj.

Fehdelos, *adj.* u. *adv.*, brez boja, brez sovraštva, brez prepira, v miru, mirno.

Fehden, *v. n.*, bojevati se, vojskovati se (od posamnih ljudi, knezov, in ne od deržav).

Fehder, s. Feind.

Fehdlich, s. Feindlich.

Fehe, die, sibirska veverica; die weiße Fehe, beli meh.

Fehhändler, s. Kürschner.

Fehl, *adv.*, in Zusammensetzungen, napak, neprav, narobe; vergebens, zastonj, zapstonj; vorbei, mem, mimo, zraven; s. üb. die Zusammensetzungen.

Fehl, der, s. Fehler; es ist kein Fehl an ihm, nima hibe, pogreška na sebi.

Fehlbar, *adj.*, zgrešljiv, grešljiv, zmotljiv, zmoti podveržen, grešin, kdor se more zmotiti, premotiti, kdor se lahko pregreši.

Fehlbare, der, s. Uebertreter.

Fehlbarkeit, die, zgrešljivost, grešljivost, zmotljivost.

Fehlbitte, die, prazna, neuslišana prošnja; Fehlbitte thun, zastonj prositi, ne biti uslišan, (nach *V.* odslušan biti); die Bitte abschlagen, odreči, odbiti prošnjo.

Fehlbitten, *v. a.*, zastonj prositi.

Fehlblatt, das, zgrešen, pogrešen list, manjkajoča kvarta.

Fehlblick, der, zmota, napčni pogled, spregled.

Fehlbogen, der, manjkajoča, zgrešena pola.

Fehlbohren, *v. a.*, napčno, ne prav vertati.

Fehldruck, der, pogrešni, napčni tisk.

Fehldrucken, *v. a.*, napak, pogrešno natisniti, natiskovati, tiskati.

Fehlen, *v. n.*, sich irren, in etwas fehlen, premotiti se, zmotiti se, motiti se, zabloditi, zabresti, zagaziti, zaiti, pogrešek storiti; moralisch fehlen, pregrešiti se, grešiti, napak storiti, delati, ne prav storiti; du hast gefehlt, mein Freund! (tega) nisi prav storil, prijatel! mangeln, ne imeti česa, manjkati komu, brez česa biti; es fehlt ihm Geld oder an Geld, dnarjev nima, dnarjev mu manjka; es fehlt ihm die rechte Hand, desne roke nima; es fehlt an Wasser, vode ni, vode zmanjkuje, za vodo je sila, je hudo, huda; das fehlte mir noch, še tega mi je treba bilo, mi je manjkalo; es fehlt dem Gerechten nicht an Trost, pravični ni brez tolažbe, ima svojo tolažbo; nicht treffen, ne zadeti, ne pogoditi; s. a. Verfehlen; der Jäger fehlte den Hasen, loveo ni zadel zajca; des rechten Weges fehlen, pravo pot zgrešiti, zaiti; bei einem Räthsel, ne uganiti; es ist gefehlt, napak je, ni prav; in der Aussprache fehlen, napak izreči, izgovarjati; ich glaubte, es könnte mir nicht fehlen (fehlschlagen), mislil sim, da mi ne more spodleteti, de mi ne odide; fehlen aus Uebereilung, prenagliti se; oft fehlte er in der Schule, dostikrat ga ni bilo všolo, v šoli; in der Kirche fehlte er nie, v cerkvi ga nikdar ne pogrešamo; zwei fehlen noch, dveh še ni; es fehlt ihm an Glück, sreče nima; weit gefehlt, močno se motiš; weit gefehlt, daß er mir danken sollte, schimpfte er mich vielmehr, ne da bi se mi bil zahvalil, še grajal me je; an mir soll es nicht fehlen, jaz bom storil, si bom prizadeval, kar bo le moč; woran fehlt es dir bei mir? česa ti manjka pri meni? *serb.* šta ti je malo; was fehlt ihnen? kaj vam je? ich bin selten gesund, immer fehlt mir etwas, poredko sim zdrav, vedno mi je kaj; was fehlet dir am Auge? kaj ti je na očesu; das kann unmöglich gefehlt sein, nikoli ne bode tale napčna; es fehlte nicht viel, so wäre der Feind in die Stadt gedrungen, malo je manjkalo, da —, malo da —, toliko da sovražnik ni prederl v mesto, s. a. Beinahe; es kann nicht fehlen, daß man dir das übel deute, morajo ti to zameriti, ni drugači.

Fehlende, das, to, česar manjka.

Fehler, der, eine Abweichung von der physischen Vollkommenheit, pokazba, skaza, kvar, pogrešek, auch hiba (nach dem *Böhm.*; *poln.* auch zwada, *russ.* porok, *serb.* mana); von der sittlichen Vollkommenheit, pregrešek, greh, prestopek, pregreha, napaka, napčnost; Mangel, pomanjkanje, pomanjkljivost, *serb.* nedostatak; einen Fehler begehen, pregrešiti se, grešiti, s. a. Fehlen; Irrthum, zmota, pomota, premota, zablod, zahod,

spregled, f. a. **Irrthum**; Vergessenheitsfehler, pozabek; Unterlassungsfehler, opustek; Verspätungsfehler, zamudek; ein Fehler im Schreiben, udgl., pogrešek; sein Fehler ist, daß er zu fleißig ist, to mu je v škodo, da je prepriden.

Fehlerfrei, *adj.*, brezgrešen, brez pogreškov, negrešin, prav.

Fehlerhaft, *adj.*, grešin, pogrešin, napčen, pomotin, hibin; das ist ein fehlerhafter Bau, to je slabo, napak zidano.

Fehlerhaftigkeit, die, grešnost, pogrešnost, napčnost, hibnost.

Fehlerlos, f. **Fehlerfrei.**

Fehlerlosigkeit, die, brezpogrešnost.

Fehlervoll, *adj.*, **Fehlerhaft**, poln pogreškov, skáz.

Fehlfahren, *v. a.*, zapeljati, zavoziti, als *v. n.*, (kam s poti).

Fehlführen, *v. a.*, zapeljati, zapeljevati, zavoditi, napčno, slabo voditi.

Fehlgang, der, zaid, zahod, pot, s ktero kdo nič ne opravi.

Fehlgebären, f. **Abortiren.**

Fehlgeburt, die, splav, spovitje, f. **Abortiren**, das.

Fehlgehen, *v. n.*, zaiti, zahajati, zabresti, zabloditi, pot zgrešiti; fehl schlagen, križem iti, hoditi, ne iti po sreči, spodleteti, ne uspešiti se, ne uročiti se.

Fehlgerathen, f. **Mißrathen.**

Fehlgewinn, der, zgubljeni, odšli dobiček.

Fehlgießen, *v. n.*, na stran, zraven uliti, ulivati.

Fehlgreifen, *v. n.*, napak prijeti, prijemati, memo seči, segati, ne prijeti.

Fehlgriff, der, zmota, pomota, zgrešek.

Fehlhauen, *v. n.*, mahniti in ne zadeti, na stran mahniti, prazno mahati.

Fehljagen, *v. n.*, zastonj goniti, nič ne uloviti.

Fehljahr, das, slaba letina, nerodovitna letina, slabo leto; f. a. **Mißjahr.**

Fehlkauf, der, okup.

Fehlkaufen, *v. n.*, okupiti se, slabo kupiti, preplačati.

Fehllaufen, *v. n.*, napak, zastonj teči, zateči, memo steči.

Fehlleiten, *v. a.*, zapeljati, zapeljevati, f. a. **Fehlführen.**

Fehllos, *adj.*, brez madeža, brez pogreška, brez pomote; f. a. **Fehlerlos.**

Fehlreden, *v. n.*, zagovoriti se, zareči se.

Fehlreiten, *v. n.*, zajezditi (s poti), zastonj jezditi, po nepravi poti.

Fehlrennen, *v. n.*, zaleteti se, zadirjati se.

Fehlrichten, *v. a.*, krivo, po krivem soditi, zasoditi.

Fehlrippe, die, kratko rebro.

Fehlsägen, *v. a.*, zažagati, (als *v. n.*), napčno žagati.

Fehlsatz, der, pogrešni stavek, napčni skok.

Fehlschießen, *v. n.*, memo streliti, ne zadeti, zadevati, *poln.* chybić.

Fehlschlag, der, nastranski, prazni udarec, spodlet, *russ.* promah, (nach *M.* premah).

Fehlschlagen, *v. n.*, mimo udariti, ne zadeti; es ist mir fehlgeschlagen, spodletelo mi je, ni se mi izšlo po sreči, ni se mi uspešilo, udalo.

Fehlschließen, *v. n.*, krivo, napak skleniti, sklepati.

Fehlschluß, der, napčni, pogrešni, pomotni sklep.

Fehlschnitt, der, zarezek, napčni urezek od. vrezek.

Fehlschreiben, *v. n.*, napak, pogrešno pisati.

Fehlschreiten, *v. n.*, napak korakati, koračiti, zakorakati, zakoračiti.

Fehlschritt, der, napčni korak.

Fehlschuß, der, zgrešni, prazni ustrel, (s kterim se nič ne zadene).

Fehlsehen, *v. n.*, spregledati se, napak viditi.

Fehlsprung, f. **Fehlsatz.**

Fehlstoßen, *v. n.*, v stran, memo suniti.

Fehlstreich, der, prazni mah, udarec.

Fehlsumme, f. **Deficit.**

Fehltreten, *v. n.*, krivo, napčno stopiti, stopati, spotakniti, spotikati se, nach *M.* prestopiti se (?), *serb.* posernuti.

Fehltritt, der, napčna stopinja, pregrešek, prestopek, spotikljej, zahodek.

Fehlwerfen, *v. n.*, napak vreči, metati, vreči in ne zadeti.

Fehlwunsch, der, napčna želja.

Fehlwurf, der, napčno metanje; f. **Fehlschlag.**

Fehlzielen, *v. n.*, napak, na stran mériti.

Fehlzug, der, napčni, prazni potegljej, vlak.

Fehlzüngler, der, brezjezičnik.

Fehm, der, der Fehmen, ein großer Haufen Stroh, Heu, stog, kopić; Strohfehmen, stog slame; eine Zahl von 60 Garben, kopa; Haufen Holz, eine Klafter hoch und breit, seženj derv.

Fehm, die, die Mast mit Eicheln, želod; Buchedern, žir, bukvica; das Fehmgericht, das geheime Halsgericht, skrivna sodba, sodnija (zaglavna, na Nemškem v nekdanjih časih).

Fehmen, *v. a.*, f. **Strafen**; gnati, goniti v žir.

Fehmer, der, skrivni kervavi sodnik.

Fehmgeld, das, žirovnica, žirovina.

Fehmgericht, f. **Fehm**, die.

Fehmschwein, das, svinja v žiru, žirna svinja.

Fehn, das, šotovje.

Fehnler, der, šotar.

Fehnlerschiff, das, čeln za šoto.

Fehwamme, die, koža podtrebušnja (sibirske veverce).

Feier, die, Ruhe, počitek, počinek, pokoj, *serb.* odmor, *russ.* oddyh; die Feier des Sonntags, eines merkwürdigen Tages, praznovanje, obhajilo, obhajanje, nach *M.* auch sloves, in *Kt.* stroj (*böhm.* Anzug); Ferien, prazniki; Festlichkeit, obhajilo, etwa auch, svetičnost, slovesnost, slavnost; zur Feier des Geburtstages, v čast, slavo rojstnigà dneva; f. a. **Feiertag.**

Feierabend, der, delopust, počitek večérni; der Abend vor dem Christtage, sveti večér; Feierabend machen, odpočiti, počiti od dela, praznovati, ne delati.
Feierabendsarbeit, die, delopustno delo,
Feierblume, die, cvetlica za praznik.
Feierbrauch, der, s. Ceremonie.
Feierer, der, praznovavec, kdor nima dela.
Feiergang, s. Procession.
Feiergesang, der, slovesna pesem.
Feiergesell, der, brezdelni rokodelski tovarš, družnik, brezdelnik.
Feiergewand, das, s. Feierkleid.
Feierglas, das, praznični kozarec.
Feierglocke, die, delopustno zvonjenje, delopustni zvon, zvonjenje k prazniku.
Feierjahr, s. Ruhejahr.
Feierkleid, das, praznična obleka, pražnja obleka, in Oberkr. semanje oblačilo.
Feierlich, *adj.*, prazničen, slovesen, *serb.* svečan; einen Tag feierlich begehen, praznovati, obhajati dan, *serb.* svetkovati, slaviti dan; mit feierlicher Stimme, s slovesnim (povzdignjenim in resnobnim) glasam.
Feierlichkeit, die, obhajanje, obhajilo, slovesnost; praznik, slovesni obredi, slavne šege; s. a. Ceremonie.
Feiermahl, das, gosti, gostje, gostba, *serb.* auch čast.
Feiermorgen, der, praznično jutro, v praznik zjutraj.
Feiern, *v. n.* u. *a.*, praznovati; feierliche Freude an den Tag legen, častito obhajati, godovati, posvečevati, praznično, slovesno obhajati, častiti, svetiti, (in Kt. strojiti, in Unterkr. u. *serb.* svetkovati), *serb.* a. blagdaniti; s. a. Begehen; von der Arbeit ausruhen, počiti, počivati, ne delati, praznovati; die Aecker feiern, njive počivajo; die Maurer feiern, zidarji nimajo dela; feierndes Geld, dnar, ki brez obresti leži; da ist nicht zu feiern, tu ni odlašati, se ni obotavljati; den Herrn feiern, slaviti, veličati Gospoda; der gefeierte Held, slavni, prehvaljeni, razglašeni junak; müßig gehen, pohajkovati, postopati; Unglück feiert nicht, nesreča ni nikoli ugnana, nesreča nikoli ne počiva.
Feierstelle, die, slovesno, slavno mesto.
Feierstunde, die, delopust, ura počitka, ura pokoja, slovesna, slavna ura.
Feiertag, der, praznik, svetek, in Kt. auch nedel (*cfr. mon. Frising. I.* ježe ne spasal nedela, ni sveta večera); ein gebotener Feiertag, zapovedan praznik; ein nicht gebotener, sópraznik, in Kt. nedelec; s. a. Begehen.
Feiertäglich, *adj.*, prazničen, pražnji.
Feiertagskleid, das, pražnje oblačilo.
Feiertisch, der, s. Altar.
Feierton, der, slovesni glas.
Feiertrank, der, slovesna zdravica.
Feierung, die, praznovanje, svečenje, obhajanje.
Feiervoll, *adj.*, preslaven, kaj slovesen.
Feierzug, der, slovesni obhod, procesija.
Feifel, der und die, žleza.
Feifelader, die, podjezičnica.
Feig, s. Feige.
Feigbohne, die, (Lupinus), volčji bob.
Feige, *adj.*, die Gefahr mehr als nöthig ist scheuend, verzagt, mevžast, babast, boječ, strašljiv, plah, plašin, malodušin; ein ganz entsprechender Ausdruck wird übrigens in allen slav. Mundarten vermißt; eine feige Memme, mevža, baba, babnik; werden, zbati se, pobabiti se; machen, pobabiti, serce podirati; ein feiges Benehmen, babje obnašanje; *mont.* s. Mürbe.
Feige, die, (Ficus), nach *V.*, so wie *altsl.*, *serb.* u. *russ.* smokva, sonst figa, (auch im *Poln.*); Feigen weisen, figo komu pokazati, kazati.
Feigenbaum, der, figovo drevo, auch smokva, nach dem *Russ.* u. *Serb.* smokovnica.
Feigenblatt, das, figov list, smokovni list, *coll.* figovo listje.
Feigendrossel, die, Feigenesser, Feigenfresser, (Motacilla ficedula), eine hochgelbe Grasmücke, germuša, volič, nach dem *Poln.* figojedka.
Feigenförmig, *adj.*, smokvast, smokvi ali figi podoben.
Feigenfresser, s. Feigendrossel.
Feigengarten, der, smokovnik.
Feigenkorb, der, košek za smokve.
Feigenlaub, das, figovo listje.
Feigenpicker, Feigenschnepfe, s. Feigendrossel.
Feigenwald, der, smokvišče, smokviše, figovje.
Feigheit, die, strašljivost, plašnost, plahota, malodušnost, boječnost.
Feigherzig, s. Feige.
Feigherzigkeit, s. Feigheit.
Feigling, der, strašljivec, babež, baba, plašen.
Feigsinn, s. Feigheit.
Feigwarze, die, s. Feigblatter.
Feil, *adj.*, na prodaj; das ist nicht feil, to ni na prodaj, tega ne prodam, ne oddam; feil bieten, na prodaj postaviti, postavljati, prodajati; feil haben, na prodaj imeti; eine feile Seele, podkupljiv, podmitljiv človek, s. Bestechlich; *poln.* najemna duša, s. a. Niedrig.
Feilbäcker, s. Brotbäcker.
Feilbar, *adj.*, kar se da, ali more piliti, piljiv.
Feilbietung, die, prodajanje, prodajna ponudba; öffentliche Feilbietung, Licitation, dražba, licitacija.
Feilbietungs=, in Zstzg., dražbni.
Feilbietungsedict, das, dražbni izrok, razglas.
Feilbietungserlös, der, dražbno skupilo.
Feilbietungsgesuch, das, prošnja za dražbo.
Feilbogen, der, in einen eisernen Bogen gespannte Feile, pila z lokam, obločna pila.
Feilchen, das, pilica.

Feilbirne, die, kurba, vlačuga, mavha, lajdra.

Feile, die, pila, (auch *russ.*; in den übrigen slav. Mundart., pilnik od. pilnjak, zum Unterschiede von pila, Säge); die Feile nicht annehmen, pile ne pripustiti, pripuščati, pripušati; Feilen hauen, pile delati; ein Buch unter die Feile nehmen, popravljati bukve: die letzte Feile anlegen, dodelovati.

Feilen, *v. a.*, piliti; mit dem Feilen bis zu einer Stelle kommen, pripiliti do —; durchs Feilen verderben, zapiliti; sich satt feilen, napiliti se; an einem Werke, piliti, gladiti, popravljati, dodelovati.

Feilenhalter, der, deržač (od pile).

Feilenhauer, der, pilar; Feilenhauer sein, pilariti.

Feilheit, die, podkupljivost.

Feilicht, das, opiljki *pl.*, piljava, nach *M.* auch pilnjad, piljenje.

Feilkloben, der, precep, nach *V.* pila z lokam, pilna žaga.

Feilschaft, die, blago na prodaj, za prodaj, nach *V.* prodajavina.

Feilschen, *v. a.*, nach dem Preise fragen, za ceno, kup vprašati; Feil bieten, prodajati; handeln, dingen, kupovati, tergovati, pogajati se, zbiti, zbijati; er feilschte so lange, bis er es bekam, nach *V.* tako dolgo je kupoval (tergoval), da je dobil (kupil); s. a. **Handeln.**

Feilscher, der, tergovec, kupec, pogajač.

Feilsel, das, **Feilspäne,** *pl.*, **Feilstaub,** der, s. **Feilicht.**

Feilstock, der, precep za pilo, ročni tiski (*Ravnik.*), nakov za pilo (*Zalok.*).

Feilstrich, der, napilek, poteg s pilo.

Feilträger, der, prodajavec.

Feim, der, s. **Schaum; Fehm** (gericht).

Feimen, s. **Fehm,** der.

Fein, *adj.*, ein gutes äußeres Ansehen habend, ganz artig, dem Wohlstande gemäß, čeden, vljuden, priljuden, uglajen, olikan, zlikan, omikan, bešter*; ein feines Benehmen, uglajeno obnašanje, vedenje, zlikanje; die feinere Welt, olikani ljudje, gospòda; zart, dünn, subtil, nježen od. nežen, tanek, tenak, droben; feiner Faden, Zeug, Tuch, Hut, Strümpfe, Flachs, praženj, tenak, žlahten, feine Leinwand, tančica; feines Tuch, tanko, lično sukno; feines Mehl, cvetna moka, cvet; feiner Sandstein, Mehl, Farben, Pulver, droben; feine Nase, tenak nos; eine Waare, lepo, lično blago; feine Gestalt, tanka, revna podoba; geläutert, feiner Zucker, Geld, čist, žlahten; mit Kunst und besondern Fleiße verfertiget, tenek, preličin; feine Arbeit, tanko, umetno delo; feiner Gedanke, Tadel, Lob, Politik, tanek, premeten, precejen; auf eine feine Art, tanko, presejano, z dobrimi besedami; feine Sitten, lično vedenje; feiner Kopf, Kenner, Geschmack, tenak, zbrisan; glatt, geglättet, uglajen; listig, prebrisan, zvit, prekanjen, prepekan; feine Feile, Sieb, Kamm, gosta pila, gosto sito, gosti glavnik; wie fein! pač si moder!; ein Feiner, s. **Heuchler;** eine feine Antwort, zvit, premeden odgovor; ein feiner Unterschied, majhin razloček, ki se komaj spozna; eine feine Haut, mehka koža; sich fein kleiden, lepo se nositi; ein feines Vermögen, lep, čeden dnarec; ein feines Gehör, oster sluh, dobre ušesa; fein, *adv.*, lepo, tiho, drobno; fein schreiben, drobno pisati; fein geschwind, lepo hitro; fein betrügen, brez britve briti koga.

Feinaderig, *adj.*, vom Holze, gostoletin, gostoletnost.

Feind, *adv.*, sovraž, sovražno; feind sein, sovražin biti, sovražiti, čertiti koga, gorak biti komu; sie waren einander feind, sovražila sta se med seboj, v sovraštvu ali razpertii sta živela; ihm ist jeder feind, vsakdo ga sovraži, zavidi; s. a. **Feindlich.**

Feind, der, sovražnik, neprijatel; Gegner, nasprotnik, zopernik, protivnik, *altsl.* vrag; der böse Feind, vrag, zlodej, hudič, hudir, hudoba, hudi duh; ein abgesagter, geschworner Feind der Arbeit, sovraži delo, merzi na delo; er ist ein Feind des Kartenspiels, kvart ne more viditi; im Kriege, sovražnik.

Feindesgefahr, die, nevarnost pred sovražnikam; in Feindesgefahr, pred sovražnikam.

Feindesland, das, sovražna (sovražnikova) dežela.

Feindin, die, sovražnica, neprijatlica, nasprotnica, protivnica, zopernica.

Feindlich, Feindschaftlich, Feindselig, *adj.*, sovražin, vražin, sovražljiv, neprijatelsk, zopern; er ist feindlich gesinnt gegen mich, sovraži me, ne želi mi dobriga, zavidi me; feindliches Schicksal, nasprotna, huda, sovražna sreča; feindliche Farbe, farbe, ki se ena drugi ne prilegajo.

Feindlichkeit, die, sovražnost, vražnost, sovražljivost.

Feindschaft, die, sovraštvo, čert, neprijatelstvo, sovražba, nenavist; in Feindschaft gerathen, skregati se, spreti se, *serb.* zavaditi se; in Feindschaft leben, v sovraštvu, v razpertii živeti, ujedati se, klati se; Feindschaft stiften, razbratiti, razdružiti uff.

Feindschaftlich, Feindselig, *adj.*, s. **Feindlich;** ein feindseliges Wort, sovražna, huda beseda, zoperna beseda.

Feindseligkeit, die, s. **Feindlichkeit;** Feindseligkeiten, sovražne dela ali početja, boj, vojska.

Feine, die, s. **Feinheit.**

Feinen, s. **Reinigen** (den Zucker).

Feinfädig, *adj.*, tenak, tenkoniten.

Feinflöte, die, piščalka.

Feinfühlend, *adj.*, mehkiga, nežniga serca.

Feingehalt, der, bei edlen Metallen, čistost, čista vrednost; dieses Silber enthält an Feinheit —, čistiga srebra je —.

Feingespitzt, *adj.*, ostro šilast.

Feingestoßen, *adj.*, na drobno stolčen, zmlet, zmet.

Feingold, das, čisto, suho zlato.

Feinhaarig, *adj.*, tankolas, tankovlas.
Feinhäutig, *adj.*, tankokožen.
Feinheit, die, nach den Bedeutungen des Beiwortes fein, vljudnost, čednost, omikanost, uglajenost, tančina, tenkota, lepost, drobnost, žlahtnost, ličnost, premetenost, prebrisanost, zvitost; Feinheit des Goldes, čistost, čistota zlata; des Gehörs, ostrost; Schärfsinn, ostrina, bistrina, ostroumje; Zartheit, nežnost†.
Feinkörnig, *adj.*, droben, drobnozernat, drobniga zerna.
Feinkupfer, das, čisti baker, nach *V.* cvetna kotlovina.
Feinling, der, (veräch tl.), preoglajenec.
Feinraspel, die, gosta, ostra, drobna pila.
Feinsäge, die, drobna žaga.
Feinsäulig, *adj.*, nahesäulig, nach *V.* gostostebren, tenkostebren.
Feinschmecker, der, laskerni, sladkosnedni človek, *altsl.* laskr'div.
Feinsichtig, *adj.*, ostrook, ostriga očesa.
Feinsilber, das, čisto srebro.
Feinsinn, der, tenkočutnost, nežno čustvo (čutstvo).
Feinsinnig, *adj.*, tankočutin, čutljiv, nežnočutin, lepiga pomena.
Feinwollig, *adj.*, žlahtne, tenke volne.
Feinzucker, der, čisti sladkor ali cuker*.
Feist, *adj.*, debel, masten, tolst, porejen, životen, podkermljen, pitan; feist im Gesichte, debeloličen; feist machen, tolstiti, debeliti, pitati; feist werden, odebeliti, debeliti se, stolstiti, tolstiti se, spitati, pitati se, zrediti se, lepo rediti se; der feiste Donnerstag, debeli četertek, tolsti četertek; Oberkr. u.-an der Poik, živa bresa, *Ravnik.*; eine feiste Seele, debela, neobčutna, topa duša.
Feistader, die, debela žila.
Feiste, die, **Feistigkeit**, die, debelost, tolšča, tolša, tolščoba, tolšoba, tolstost.
Feisten, *v. a.*, feist machen, f. **Feist**.
Feistjagen, das, lov na spitano, debelo divjačino.
Feistzeit, die, čas, o kterem so jeleni spitani, tolsti.
Felbe, Felber, f. **Fälber**.
Felbel, der, na pol žamet.
Feld, das, polje, poljane *pl.*; Feldchen, poljče, ravnina, ravnica; ein Wild auf dem freien Felde, poljska divjačina, poljska žival, zvér poljska; noch im weiten Felde stehen, še dalječ biti, negotov, kar se ne bo še koj dognalo; das Feld bauen, kmetovati, f. **Bebauen, Bauen**; in Beziehung auf ein Kriegsheer, (nach dem *Russ.*) polje; ich ziehe, gehe zu Felde, na vojsko, na bojišče, bojišče grem, idem, grem se vojskovat; auf dem freien Felde, pod milim Bogam, pod milim, pod golim nebam, na planem; wir haben noch ein weites Feld vor uns, imamo še veliko opraviti, veliko opravila, dela, pred nami je široko, prostrano polje; Ackerfeld, polje, njive, oranica; das Wild zieht zu Felde, divjačina prihaja na njive; *mont.* rudni kraj, polje; das Feld aufschließen, začeti kopati; ein Heer ins Feld stellen, armado za kako vojsko postaviti, zbrati; zu Felde liegen, v vojski biti; aus dem Felde schlagen, pobiti sovražnika, *russ.* sbit s polja; der Feind mußte das Feld räumen, sovražnik je bil premagan, prisiljen se umakniti; das Feld behaupten, zmoči, zmagati; in der Wappenkunst, polje; im Felde bleiben, f. **Bleiben**; das gehört nicht in mein Feld, to ni mojiga opravila, to ne sega v moje delo, znanstvo, umetnijo; auf dem Schachbrett, nach dem *Russ.* čvéterogelnik.
Feld=, in Zstzg., poljski; *milit.* bojni, vojaški.
Feldahorn, der, (acer campestre), maklen, mehlen, klen.
Feldahornholz, das, maklenovina.
Feldameise, die, poljska mravlja, poljski mravljinec.
Feldampfer, der, (Rumex acet.), kiselica poljska.
Feldandorn, der, (Leonurus Marrubiastrum), konjski polaj.
Feldantheil, der, deł, delež (polja).
Feldapotheke, die, vojaška, bojna lekarnica.
Feldarbeit, die, poljsko delo, kmetovanje, delo na polji.
Feldarbeiter, der, poljski delavec, težak, rataj.
Feldartillerie, die, bojno, premikljivo topništvo, bojna artiljerija.
Feldarzt, der, vojaški zdravnik.
Feldbach, f. **Gießbach**.
Feldbäcker, der, vojaški pek.
Feldbäckerei, die, vojaška pekarnica.
Feldbanner, das, bojno bandero.
Feldbau, der, kmetijstvo, ratarstvo, zemljodelstvo, poljodelstvo, poljarija, poljsko delo, f. **Ackerbau**; Acker, polje; vielen Feldbau haben, veliko polja imeti.
Feldbauer, der, f. **Ackerbauer**, zum Unterschiede vom Gebirgsbauer, poljanec; die Feldbäuerin, poljanka.
Feldbaum, der, bei den Vogelstellern, drevce; drevo na polji.
Feldbett, das, skladna postelja za vojake v taboru ali v polji.
Feldbeitrag, der, doplačilo, priklad za vojsko.
Feldbewohner, der, poljanec; f. a. **Ackermann**.
Feldbewohnerin, die, poljanka.
Feldbiene, die, (Apis agrorum), divja bčela, čebela.
Feldbinde, die, vojaški pas, šarpa*.
Feldbinse, die, loč, loček.
Feldbirn, die, drobnica, medvedova hruška, divjaka.
Feldbirnbaum, der, drobnica, divjaka.
Feldblume, die, poljska cvetlica, *coll.* poljsko cvetje.
Feldbohne, die, Saubohne, bob.

Feldbohnenacker, der, nach der Ernte, bobovišče, boboviše.
Feldbreite, die, širokost, širjava polja.
Feldbrücke, die, most na polji.
Feldbusch, der, germ, germovje med njivami.
Felddarm, der, Hühnerdarm, kurje čevca.
Felddecke, die, vojaška odeja v taborih.
Felddemuth, der, s. Quendel.
Felddieb, der, poljski tat, oškodovavec polja, njiv.
Felddieberei, die, tatvina na polji, poljska tatvina, s. Feldfrevel.
Felddienst, der, tlaka, bojna služba.
Felddienstbarkeit, die, poljska služnost.
Felddistel, s. Ackerdistel.
Felddosten, s. Wohlgemuth.
Feldduft, der, poljski vonj, lepi duh.
Feldein, *adv.*, v polje.
Feldenzian, der, poljski lecjan; s. a. Enzian.
Felderbse, die, poljski grah.
Felderdecke, die, nach *V.* poljati strop.
Felderzeugniß, das, poljščina, poljšina, poljski pridelek, sadež.
Feldflasche, die, čutara za delavce na polji in za vojake.
Feldflagge, die, taborsko bandero.
Feldflucht, die, pobeg iz vojske, iz boja.
Feldflüchter, **Feldflüchtige**, der, begun, begunec z vojske.
Feldfluth, die, povodenj, povodnja, naliv.
Feldfrevel, der, poljska škoda, poljski kvar, poškodba, škoda na njivah (po kakem človeku storjena).
Feldfrevler, der, škodovavec na njivah, na polji, kdor njive oškoduje ali kvari.
Feldfrucht, die, poljščina, poljšina, (poljski) pridelek, sadež; Getreide, žito.
Feldgang, der, hod, hoja na polje.
Feldgarbe, die, (Achillea Millefol.), román.
Feldgeflügel, das, poljski ptiči, poljska perutnina.
Feldgehege, das, poljska ograja, branjevina, *russ.* zaséka.
Feldgeistliche, der, vojaški duhoven.
Feldgepäck, das, Feldequipage, roba vojakov za njimi vožena, poljska roba.
Feldgeräth, das, poljsko, ratarsko orodje, *mil.* vojaška oprava, priprava, roba.
Feldgerecht, *adj.*, bei den Jägern, poljski, v poljskem lovu znajden, zurjen, zučen.
Feldgerechtigkeit, die, poljska pravica; *milit.* vojaška, vojskina pravica, sodnost.
Feldgeschirr, s. Feldgeräth.
Feldgeschrei, das, vojaški krič, vojaško vpitje, vojaški hrup, s. a. Losung; *russ.* voennij krik.
Feldgestänge, das, *mont.* poljsko prerantanje.
Feldgewächs, das, poljska rastlina; *coll.* poljsko rastlinje, bilje.
Feldglocke, die, in der Diebssprache, s. Galgen.
Feldgott, der, poljski bog (nekdanjih Rimljanov).
Feldgöttin, die, poljska boginja (pri Rimljanih).
Feldgraben, der, poljski jarek.
Feldgränze, die, poljska meja.
Feldgränzstein, der, poljski mejnik.
Feldgrille, die, muren, murnič, movrič, mur, muri, šuri, gril, *poln.* świerszso, *russ.* kuznečik.
Feldgyps, der, gnojni mavec.
Feldhahn, der, (poljski) jereb.
Feldhafer, **Feldhahnenfuß**, der, zlatica (poljska).
Feldhase, der, poljski zajic.
Feldheimchen, s. Feldgrille.
Feldhenne, die, jerebica, (*poln.* u. *russ.* kuropatka).
Feldherd, s. Vogelherd.
Feldherr, der, Heerführer, oberster Befehlshaber, vojvoda, vojskovod, vojvod, najvišji poveljnik armade ali vojske, *poln.* wódz.
Feldherrlich, *adj.*, vojvodsk.
Feldherrngabe, die, znajdenost, urnost, zvedenost vojvodstva.
Feldherrnstab, der, vojvodovo žezlo, vojvodova šibika.
Feldherrnwürde, die, vojskovodstvo, čast vojvoda ali poglavitniga poveljnika.
Feldhirse, die, bačka, lavšek.
Feldhirte, der, poljski čuvaj, poljak, (*Kobe.*)
Feldholder, der, s. Attich.
Feldholz, das, lozec ali gaj vsred polja.
Feldhopfen, der, s. Johanniskraut.
Feldhuhn, das, s. Feldhenne.
Feldhut, der, slamnik, poljski klobuk; die, poljsko varstvo, poljska straža.
Feldhüter, der, poljski čuvaj, varh.
Feldhütte, die, poljska stanica, koliba.
Feldig, in Zſtzg., nach *V.* poljat; dreifeldig, tripoljat.
Feldjagd, die, poljski lov.
Feldkanzlei, die, bojna pisarnica.
Feldkaplan, der, vojaški kaplan, duhoven.
Feldkessel, der, vojaški kotlič.
Feldkichern, das, grahek.
Feldkiesel, der, kremen poljski.
Feldkirche, die, cérkvica na planem.
Feldklee, der, poljska detelja.
Feldknoblauch, der, divji česen.
Feldkoch, der, vojaški, taborski kuhar.
Feldkohl, der, -kresse, die, senožetna kreša.
Feldkrämer, s. Marketender.
Feldkrankenhaus, das, vojaška bolnišnica v vojski (boji).
Feldkraut, das, poljska zel.
Feldkröte, die, s. Erdkröte.
Feldküche, die, bojna kuhinja.
Feldkümmel, der, kum; s. Kümmel, Quendel.
Feldkunst, die, umetnost, vodo iz rudnika izpravljati.
Feldlager, das, tabor, *poln.* obóz, *russ.* stan.
Feldlazareth, s. Feldkrankenhaus.
Feldlerche, die, (Alauda campestris), poljski škerjanec.

Feldlilie, die, (Lilium Martagon), poljska lilija, maslenka.
Feldlinse, die, leča (poljska).
Feldmäher, s. Brachvogel.
Feldmann, der, s. Ackermann.
Feldmannstreu, die, (Eryngium campestre), bodičevje, bodeče pripotje, moška milost, lintvernov* greben, mačka.
Feldmarder, der, s. Baummarder.
Feldmark, die, meja, s. Flur.
Feldmarschall, der, maršal, *poln.* a. polný Maršałek.
Feldmaßholder, s. Feldahorn.
Feldmaus, die, poljska miš.
Feldmeister, s. Abdecker.
Feldmeßapparat, das, zemljomérska priprava.
Feldmessen, das, mérjenje (polja), zemlje- od. zemljomérstvo, polje- od. poljomérstvo.
Feldmesser, der, poljomér, od. poljemér, zemljomér od. zemljemér, zemljomerec, merčin, mérjevec.
Feldmeßkunst, die, poljomérstvo, s. Erdmeßkunst.
Feldmessung, s. Feldmessen.
Feldmohn, der, poljski mak, perpelice, purpava, pumpala.
Feldmotte, die, poljski mol.
Feldmünze, die, (Mentha arvensis), poljska meta.
Feldmusik, die, vojaška, turška muzika.
Feldnachbar, der, mejaš, *serb.* a. brazdaš.
Feldnachtigall, die, poljski slavec.
Feldnägelein, das, **Feldnelke**, die, divji nagel, klinec.
Feldobst, das, divje sadje (drobnice, lesnika itd.).
Feldochs, der, orni vol, vol za poljsko delo.
Feldordnung, die, poljska postava, poljski red.
Feldpappel, die, divji jagnjed, topol.
Feldpater, der, vojaški duhoven.
Feldpfau, der, s. Kibitz.
Feldpolei, s. Quendel.
Feldpolizei, die, poljska policija.
Feldpost, die, vojaška, bojna pošta.
Feldprediger, der, vojaški duhoven.
Feldprobst, s. Feldsuperior.
Feldrapunzel, die, (Campanula rapunculus), motovilec.
Feldrauch, der, s. Erdrauch.
Feldreich, *adj.*, bogat, ki ima veliko polja, njiv.
Feldrequisiten, *pl.*, vojskno orodje, bojne potrebščine, potrebšine.
Feldrichter, s. Dorfrichter.
Feldringelblume, die, (Calendula arvensis), babji perstanec.
Feldrittersporn, der, (Delphinium consolida), nach dem *Poln.* u. *Böhm.* ostrožka poljska.
Feldrose, die, robidnica, divja cvetlica, babjek.
Feldrübe, die, repa (poljska).
Feldruf, der, s. Feldgeschrei.
Feldrüster, der, brest.
Feldrüstung, die, vojaška, bojna oprava.
Feldsalat, der, poljska salata.
Feldschaden, der, škoda na polji, na sadežih narejena.
Feldschanze, die, okop na planem.
Feldscharte, die, (Cirsium arvense) osat, osec, neževje.
Feldscheider, der, s. Feldmesser.
Feldscherer, der, vojaški ranocelnik, vojaški ranar.
Feldscheuche, die, strah, poljsko strašilo.
Feldschlacht, die, bitva, boj, batalija*, *poln.* potyczka, *russ.* bitka.
Feldschlange, die, poljska kača; nek dolg top. ki ni več v navadi, *poln.* koluwryna.
Feldschmiede, die, vojaška, prevažljiva kovačija.
Feldschnecke, die, poljski polž.
Feldschnepfe, der, (Scolopax gallinago), kozica.
Feldschön, *adj.*, od dalječ, iz dalječ lep.
Feldschule, die, vojaška šola.
Feldschuppen, der, nach *V.* plašč, plajš.
Feldschütze, der, s. Feldhüter.
Feldschwamm, der, s. Champignon.
Feldsee, der, jezero na polji.
Feldservitut, s. Felddienstbarkeit.
Feldsimse, die, černjivec.
Feldspath, der, nach *Šulek* iskrolistnik, živec; *čech.* živec.
Feldsperling, **Feldspatz**, der, poljski vrabec.
Feldspinne, die, poljski pajk.
Feldspital, das, vojaška bolnišnica v boji, v taboru.
Feldstein, der, mejnik.
Feldstück, das, Kanone, lahki top; ein Stück Feldes, kos polja, njive.
Feldsucht, s. Aussatz.
Feldsuperior, der, vojaški poglavitni duhoven.
Feldtheilung, die, razdelitev polja.
Feldtisch, der, bojna miza.
Feldtrespe, die, norski oves.
Feldtrompete, die, bojna trobenta, troblja.
Feldulme, die, s. Ulme.
Feldung, die, poljice, nach *V.* poljina.
Feldvogel, der, poljski ptič.
Feldvogt, der, poljski varh, poljski čuvaj.
Feldwache, die, taborska straža.
Feldwächter, der, s. Feldhüter.
Feldwachtmeister, der, major konjikov.
Feldwaid, der, (Isatis tinctoria), poljski verbovnik.
Feldwanze, die, (Cimex campestris), šotar.
Feldwärts, *adv.*, v polje.
Feldwasser, s. Gießbach.
Feldwebel, der, naddesetnik, feldvebelj (a. *russ.* u. *poln.*).
Feldweg, der, zwischen zwei Aeckern, razgon, gonje, steza, kolovoz, pot prek polja, stegna *pl.*
Feldweges, das, (mera dolgosti 125 korakov), gonje; s. a. Stadium.
Feldwehre, die, s. Landwehre.
Feldweide, die, (Salix), vorba.

Feldwicke, die, grašica, grahorica, grahor, grahora.
Feldwiese, die, senožet med njivami; s. a. Ackerwiese.
Feldwinde, die, (Convolvulus arvensis), slak.
Feldwirthschaft, die, kmetijstvo; s. a. Landwirthschaft.
Feldwundarzt, der, vojaški ranocelnik.
Feldwurm, der, ostudnica; s. Regenwurm.
Feldzaun, der, poljska ograda, plot med polji.
Feldzehnte, die, poljska desetina.
Feldzeichen, das, bojno znamnje, vojaški razznamek, vse s čimur se vojaki v boji razločujejo od sovražnika.
Feldzeugmeister, der, general topništva, artiljerije.
Feldzipresse, s. Erdkiefer.
Feldzug, der, vojska, *russ.* pohod, kampanja, *poln.* wyprawa.
Feldzwiebel, die, poljska čebula, divja čebula.
Felge, die, das Felgen eines Ackers, praha, preoravanje po žetvi, s. a. Stürzen; an den Mühlrädern, krog; an einem Rade, platišče, platiše, in Kt. nach *M.* a. kolesni lok, *serb.* gobelja; bei den Fleischern die Ringe, über welche sie die Oeffnung eines zu füllenden Darmes spannen, nach *V.* rog; eiserne, sverčica.
Felgen, *v. a.*, den Acker nach der Ernte zur Sommersaat seichte umreißen, praho delati, sprašiti, prašiti; ein Rad felgen, oplatiti, nach *V.* obložiti, obkladati kolo, *serb.* obuti kolo; das Felgen, oplata.
Felgenhauer, der, s. Stellmacher, Wagner.
Fell, das, koža (zlasti bolj majhne, ne na meh oderte živali z dlako), *dim.* kožica, s. a. Haut; Kalbfell, teletina; Ochsenhaut, volovina; Kopffell, glavina usf. durch die Endung -ina; welche auch den Begriff: Fleisch, Ochsenfleisch, Kalbfleisch usf. involvirt und hiedurch zweideutig wird; das Fell im Auge, belo v očesu, mrena; andere Häute im thierischen Leibe, mrena, mrenica, *serb.* opna, opnica; jemanden das Fell gerben, s. Durchprügeln; einem das Fell über die Ohren ziehen, oguliti, odreti, dreti koga; er ist ein gutes, ehrliches Fell, dobra, poštena duša, poštena žival je; sie aber ist ein altes, liederliches Fell, ona pa je lena para; ein dickes Fell haben, terdo kožo imeti, komur se ne pride lahko do živiga; gegerbtes Rindfell, gropa.
Fellbereiter, der, kožar, strojar.
Felleisen, das, kernir, torba, prevlečena ali obuta skrinjica, nach dem *Serb.* telečjak, ronec*, valež*, torba usnjata za pisma na poštnem vozu.
Fellgar, *adj.*, po kerznarsko strojen, ustrojen.
Fellhändler, der, kožar, kerznar, s. a. Rauchhändler.
Felriß, der, (Malva alcea), rožlin.
Felschmitzer, der, farbar kož, kdor farba ali barva kože.
Fellschürling, der, postrižnica†, koža ostrižene ovce.
Fellwerk, das, kože, kerzna, kožuhovina.
Felonie, die, felonija, fevdna nezvestoba.
Felouque, die, leichte Barke, peluka, *russ.* feluka.
Fels, der, der Felsen, skala, auch škala, čér; er bauet sein Haus auf einen Felsen, zida hišo na skalo; peč, pečina, hrod, (*serb.* hrid), kir; *coll.* skalovje, skalovina, pečevje, skalje, hrodovje, kirovje, auch rob, robovje, welches jedoch nach *V.* das Ausgehende der Kalkfelsenköpfe bedeutet; ein hoher beinahe senkrechter Fels, eine Wand des Berges bildend, stena, *mont.* a. vsa gora, ktera nima rude v sebi.
Felsab, *adv.*, s skale, *serb.* niz skalu, stenu.
Felsabhang, der, stermec, stermina peči.
Felsadler, der, skalni orel.
Felsalaun, s. Steinalaun.
Felsaltar, der, skala za altar, oltar iz skale.
Felsbewohner, der, pečnik, pečevnik, škrilec, pečinar.
Felsburg, die, grad na skali.
Felsen, s. Fels.
Felsenader, die, skalna žila.
Felsenan, *adv.*, na skalo, na pečino.
Felsenartig, *adj.*, skalast, stenast, terd kakor skala.
Felsenbecken, das, skalna votlina.
Felsenbehausung, die, hiša, stan v skalovji.
Felsenbeifuß, der, (Artemisia rupestris), eine Pflanze, kopina.
Felsenbein, das, skalnata kost.
Felsenberg, der, kamnitnik, skalnica, skalnata, kamnita gora.
Felsenbette, das, kamnita struga reke.
Felsenblock, der, skala, kos skale, *serb.* hridina.
Felsenbock, der, divji kozel.
Felsenbogen, der, obločna skala, peč.
Felsenbrommbeere, die, (Rubus saxatilis), rudeča malina.
Felsenburg, die, grad na skali, na pečini.
Felsendamm, der, kamnati jez, nasip, terden, kakor skala.
Felsenfall, der, stermina, obronek skale ali pečine.
Felsenfest, *adj.*, terden kakor skala.
Felsenfeste, die, terdnjava na skali.
Felsenfortsatz, der, podaljšek skalnate kosti.
Felsengebirge, die, skalnato gorovje.
Felsengegend, die, skalovje, pečevje, skalnati kraj.
Felsengeklüft, das, pečina, skalnato špiljevje, luknjasto skalovje.
Felsengestade, das, kamnito, skalnato obrežje, primorje.
Felsengestalt, die, skamenela podoba.
Felsengewinde, das, zavoji, zavinki skal, peči.
Felsengewölbe, das, skalnati obok, obok iz golih skal.

Felsengrab, das, skalnati grob, grob v skali.
Felsengruft, die, kamnata raka.
Felsengrund, der, kamnato, skalnato dno, skalnate tla.
Felsengruppe, die, skalje, stenje.
Felsenhang, der, viseča, sterma skala.
Felsenhart, *adj.*, terd kakor skala, preterd.
Felsenhaupt, das, glava, verh, teme skale, skalna glava.
Felsenherz, das, kamnito serce, serce iz kamna.
Felsenhöhle, die, jama, votlina, špilja v skalovji.
Felsenkehle, die, žleb, koritce na skali.
Felsenkeller, der, klet ali hram v skali.
Felsenkette, die, skalovje, pečevje, rajda skal.
Felsenklippe, die, kir, kleč, greben skal.
Felsenkluft, die, prepad skalovja, s. a. Felsengeklüfte; *poln.* razpadlina skalna.
Felsenklumpen, der, skalnata gruča, skalnati grodelj.
Felsenkrone, die, venec skalovja (verh griča).
Felsenleer, *adj.*, brezskalen, brez pečin in kamnja.
Felsenleib, der, ohrodje (n. p. zemlje).
Felsenmann, der, skalar, skalnik, pečnik, mož stanoviten, ki stoji kakor skala in se ne gane.
Felsenmasse, die, skalovje, pečevje, hrodovje, kirovje.
Felsennest, das, gnjezdo na skali ali pečini; *fig.* gradišče, gradiše, selo na skali.
Felsenpfad, der, skalnata steza, steza po skalovji.
Felsenpflanze, die, rastlina na skali, skalnica.
Felsenpforte, die, kamnate duri.
Felsenreihe, die, versta, rajda skal.
Felsenriff, s. Felsenklippe.
Felsenriß, der, **Felsenritze**, die, poč, zapoka, razpoka v skali.
Felsenrücken, der, po verhu skalovja, po robu skalovja, sleme skalovja, skalni herbet.
Felsenschacht, der, preduh iz skalovja, votlina v skali.
Felsenschlund, der, skalno žrelo, zijavka.
Felsenschwer, *adj.*, težak kakor kamen.
Felsensegler, der, planinski hudournik.
Felsenspitze, die, zob, ost, ert skale.
Felsenstadt, die, mesto na skali, na pečini.
Felsenstarr, s. Versteinert.
Felsensteg, s. Felsenpfad.
Felsenstirn, die, čelo kamna, skale.
Felsenstrand, s. Felsengestade.
Felsenstück, **Felsstück**, das, peč; ein ungeheueres Felsstück, srepa peč; ein die Grube entzweitheilendes Felsstück, (*mont.*) kobila, konj.
Felsenstufe, die, kamnita stopnica, gred v kamen vsekana,
Felsensturz, der, odvalek, udor, usad, *serb.* urvina skale.
Felsenthal, das, dol med pečinami.
Felsentreue, die, zvestoba terdna kakor kamen, ki se nikdar ne gane, neomajana.
Felsenvorsprung, der, kuk.
Felsenwand, die, skalna stena, ostenek, živa stena, kamnita stena; nach *V. mont.*, die Felsenwand richtet sich auf, stena žene; fängt an sich aufzurichten, stena poganja; verengt die Grube, stiska; hat die Grube ausgeschnitten, stena je stisnila.
Felsenwerk, das, sophano kamnje brez rude.
Felsenzacke, die, grebén, skalni zob, škerbina, ostrica.
Felsenziege, die, divja koza.
Felsenzinke, s. Felsenzacke.
Felsern, *adj.*, iz kamenja, kamnit, skalnat.
Felsgang, der, steza, pot med pečinami.
Felsicht, *adj.*, dem Felsen ähnlich, skalast, pečinast, hrodast, skali, pečini podoben.
Felsig, *adj.*, Felsen habend, skalovit, skalnat, pečevit, pečevnat, kirovnat, kamnit, kamnat; felsiger Acker, studor, skalovita njiva, *serb.* a. keršen, keršovit.
Felsklippe, s. Felsenklippe.
Felskuppe, die, verh, glava skale.
Felsloch, das, luknja v skali, berlog, votlina; s. Felsengeklüft.
Felsschensal, das, skalna pošast.
Felsschlund, der, brezdno v skali.
Felsstein, der, trup od skale.
Felsstrand, der, skaloviti breg, kraj morja; s. a. Felsengestade.
Felsstück, s. Felsenstück.
Felstrumm, der, skalovni odlomek, odvalek.
Felswand, die, s. Felsenwand.
Felucke, s. Felouque.
Femel, s. Fimmel.
Fench, **Fennich**, **Fennig**, (panicum germanicum), der, bar, ber, *serb.* muhar.
Fenchel, das, (anethum foeniculum), koprec, sladki janeš, koper, komorač.
Fenchelgurke, s. Essiggurke.
Fenchelhirse, die, s. Fench.
Fenchelöl, das, komoračevo, kopričevo olje.
Fenchelthee, der, komoračev, kopričev čaj.
Fenchelwasser, das, komoračeva, kopričeva voda, komoračnica.
Fenchelwein, der, komoračnik, bar, kopričevo vino.
Fenchglas, das, s. Fench.
Fennich, **Fennig**, das, s. Fench.
Fenster, das, okno, *serb.* prozor; im Dach, im Thurm, lina; Fenster ohne Glas, nach *M.* okenjak; blindes Fenster, slepo okno; an das Fenster treten, k oknu stopiti; zum Fenster hinaussehen, skoz okno gledati, *poln.* z okna; am Fenster liegen, na oknu sloneti; das Geld zum Fenster hinauswerfen, denar v vodo metati, zametavati; das Fenster einhängen, okno natakniti, natikati; ausheben, sneti, snemati; einwerfen, razbiti, raztolči;

aus hohen Fenstern sehen, prevzetovati, visoko leteti, nositi se.
Fensteraustritt, s. Balcon.
Fensterbalken, s. Balken.
Fensterband, das, uza, nasadilo.
Fensterbank, die, polica pod oknam, podoknica. *russ.* podokonok.
Fensterbeschlag, der, okov na okna, na oknu, *russ.* petli, oprava.
Fensterblei, das, svinec pri oknih, za okno.
Fensterbogen, der, obok nad oknam.
Fensterbrüstung, die, zid pod oknam.
Fensterchen, das, okence, linica.
Fenstereinfassung, die, oboj, obojnik.
Fensterfach, Fensterfeld, das, Fensterflügel, der, pola, predel okna, vratnica, pol okna.
Fensterflügel, der, ein Fenster mit 2 Flügeln, okno na dva vetra; etwa veternica.
Fensterfutter, das, oboknice *pl.*, oboj okna, oklep, romi*.
Fenstergeld, das, oknovina †, davek od oken, ali po števila oken.
Fenstergewände, die, strani okna.
Fenstergiebel, der, Fronton, nadokenjak†.
Fenstergitter, das, omrežje, nach dem *Russ.* rešetka v oknu, nach *M.* križ.
Fensterglas, das, steklo v oknu, šipa*.
Fensterhacken, der, kljuka, nach dem *Poln.* zaščepka.
Fensterhaspe, die, burnič, burniček.
Fensterkissen, das, blazina na oknu.
Fensterkitt, der, klej za okna.
Fensterkreuz, das, križ v oknu, (*russ.* a. pereplet).
Fensterladen, der, oknica, oboknica, zatvornica, kapec, kapek, s. a. Balken.
Fensterlos, *adj.*, brez oken, kar nima oken.
Fenstern, *v. a.*, okna narediti, narejati, napraviti; einen Verweis geben, strahovati, grajati, ošteti, oštevati; *v. n.*, pod okna hoditi, priti.
Fensteröffnung, die, okno, (odpertina zidu za okno).
Fensterpfeiler, der, stolpec ali stebrič (to je ozki zid) med oknama.
Fensterpfoste, die, stebrič, podboj v oknu.
Fensterpolster, der, s. Fensterkissen.
Fensterrahme, die, okvir; s. Fensterfutter.
Fensterraute, die, steklo ali šipa* v oknu, *russ.* okončina (okenčina).
Fensterrecht, das, pravica okna ob. okenska.
Fensterreiber, der, nach *V.* kljuka.
Fensterriegel, der, zapah. zatik pri oknu.
Fenstersäule, die, s. Fensterpfeiler, Fensterpfoste.
Fensterscheibe, die, s. Fensterraute.
Fensterschirm, der, zaslon okna.
Fensterschmiege, die, razmik okna ali okniša, okniša proti sobi.
Fensterschwalbe, die, hišna, domača lastovka.
Fensterschweiß, der, rosa na oknih.
Fensterseite, die, stran okna.
Fensterspinne, die, domači pajk.
Fenstersprossen, *pl.*, prečniki.
Fenstersteuer, s. Fenstergeld.
Fensterstock, der, s. Fensterpfoste.
Fenstersturz, der, obok nad oknam.
Fenstervertiefung, s. Fensterschmiege.
Fensterwand, die, stena, ki ima okna.
Fensterwerk, das. okna *pl.*
Fensterzarge, s. Fensterfutter.
Fent, s. Knecht.
Ferch, der, s. Pferch.
Ferchen, s. Beischlafen, Hinschlafen.
Ferge, der, s. Fahrmann.
Fergeld, das, s. Fährgeld.
Ferialtag, der, praznik, nedel, nedelec, brezdelni dan.
Ferien, *pl.*, prazniki *pl.*, počitek, počitni dnevi.
Ferkel, der, prasiček, prasè, pucek, mlasec, pujsek, odojče, (*serb.*), in Kt. u. *Jarn.* kočej.
Ferkelfleisch, das, prasetina.
Ferkelkraut, das, (Hydrochaeris), prascovo zelje; nach *Šulek*, svinjak, *poln.* svinsko zelje.
Ferkeln, *v. n.*, oprasiti se, prasiti se (in allen slav. Mundarten), mlade imeti, storiti, nach *V.* auch duriti; die Sau hat geferkelt, presica ima mlade, je storila, se je oprasila, polegla; prasičku enak biti, t. j. umazan in nesnažin, gerde kvasiti.
Ferm, s. Fest.
Ferme, s. Pacht.
Ferment, s. Gährstoff.
Fermentation, s. Gährung.
Fern, *adv.*, dalječ. deleč; zu fern, predalječ; von fern, iz dalječ, zdalječ, oddeleč; es sei fern, das sei fern, ne daj Bog, Bog ne daj, Bog varuj tega; dafern, wofern, sofern, ako, če; sofern es dir gefällt, ako ti je ljubo; ich erlaube es, in sofern es von mir abhängt, dovolim, kolikor (*serb.* u koliko) je to v moji oblasti, dokler sega moja oblast; ich weiß nicht in wiefern das wahr ist, ne vem, koliko je v tem resnice; in sofern, toliko, tako dalječ; dieser Gedanke ist fern von mir, na to še nikoli pomislil nisim; *adj.*, daljin; fernes Land, daljna dežela, s. a. Entfernt.
Fernambukholz, das, bražilika, prožiljka, *russ.* braziljka.
Fernansicht, s. Perspective.
Fernberufen, *adj.*, oddalječ poklican.
Fernberühmt, *adj.*, krog in krog znan, poznan, sloveč, razglašene slave (n. p. pevec).
Ferne, die, daljava, dalj, dalja, daljina, dalječina, daljnost, daljekost, delj, delja; aus der Ferne, oddalječ, zdalječ, nach andern slav. Mundarten, z daleka; in die Ferne sehen, dalječ viditi (*russ.* v dalj vidjet); in der Nähe und in der Ferne, blizo in dalječ, od blizo in od dalječ; in der Ferne sein, in die Ferne reisen, dalječ biti, dalječ iti, na tuje iti; das ist noch in weiter Ferne, to je še dalječ; in der Ferne wird er es nicht

aushalten, delj časa, dolgo ne bo prestal; s. a. **Entfernung.**

Fernen, *v. a.*, s. **Entfernen.**

Ferner, *adj.*, na dalje, daljej; der Fernere, daljni, daljejšnji; ich empfehle mich Ihrer fernern Freundschaft, priporočim se, priporočam se vašimu prijatelstvu tudi za naprej, v prihodnje, na dalje; das Fernere werde ich ihm schon sagen, kar je še več, to mu bom že povedal; *adv.*, za tem, po tem, potlej, na to, verh tega; bleiben sie auch ferner mein Freund, bodite mi tudi za naprej prijatel; ferner ist zu berücksichtigen, še je treba gledati, tudi je treba paziti; und so ferner, in tako daljej.

Fernerhin, *adv.*, dalje, od zdaj naprej, za naprej, v prihodnje.

Fernerweit, s. **Ferner.**

Fernglas, das, s. **Augenglas, Fernrohr.**

Fernhalten, *v. a.*, odvračati, oddaljevati.

Fernher, *adv.*, iz daljine sem, od dalječ.

Fernhin, *adv.*, dalječ tjè, na dalječ.

Fernländisch, *adj.*, iz daljne dežele, daljnodeželin.

Fernrohr, das, nach dem *Poln.* daljnovid, nach *M.* kuka, teleskop*.

Fernsäulig, *adj.*, nach *V.* redkostebren, redkih, razmaknjenih stebrov.

Fernschein, s. **Perspective.**

Fernschön, *adj.*, lep od dalječ.

Fernschreibekunst, die, daljnopisje; s. a. **Telegraphie.**

Fernschreiber, der, *poln.* dalekopis, daljnopisnik, telegraf.

Fernschrift, die, daljnopis, naglopis, urnopis, hitropis (neu).

Fernseite, die, bei Fuhrleuten, vnanja stran, od roke, od sebe (*indecl.*).

Fernsicht, die, pogled iz dalječ, s. a. **Perspective.**

Fernsichtig, *adj.*, daljnovidin, daljekovidin.

Fernsichtigkeit, die, daljnovidnost.

Fernspiegel, der, s. **Fernrohr.**

Ferntreffend, *adj.*, od dalječ zadevajoč.

Fernung, s. **Entfernung.**

Ferresbeere, die, ein Name der Berberisbeere, češminova jagoda.

Ferse, die, eine junge Kuh, s. **Färse.**

Ferse, die, am Fuße, peta; einem auf der Ferse nachfolgen, komu za petami hoditi, že biti za kom, pritiskati za njim, nach *V.* komu zapetovati; ein derlei Nachtreter, nach *V.* zapetnik; ein langer Rock, der bis auf die Ferse geht, dolga hala, halina do pêt; sich auf seine Fersen verlassen, zanesti se na svoje noge, na hitrost svojih nog; die Ferse geben, s. **Fersengeld.**

Fersengeflügelt, *adj.*, petokrilat†, s perotnicami na petah.

Fersen-, in Zstzgn., petin.

Fersenbein, das, petna kost.

Fersenflechse, die, petna kita.

Fersengeld, das, das Fersengeld geben, upihniti jo, uliti jo, ubrisati jo, pete umakniti, umikati, potegniti jo, odtegniti jo, unesti od. odnesti jo, lesici na rep sesti.

Fersengelenk, das, petni ölenek.

Fersenhöcker, der, petanec.

Fersenleder, das, am Schuhe, opetnica, opetica, *böhm.* opatek.

Fertig, *adj.* u. *adv.*, in der Bereitschaft, willig, bereit, gotov, pripravljen, voljan; Macht euch fertig! pripravite se!; sich fertig halten, pripravljen biti in čakati; sich fertig machen, prigotoviti se, pripraviti, pripravljati se, ravnati se, delati se (na kaj); vollendet, dodelan, gotov, narejen; die Arbeit, das Essen ist fertig, delo je dodelano, jed je gotova; fertig machen, dodelati, dogotoviti, dognati, dokončati, doveršiti, s. *a.* **Beendigen**; der Begriff des Fertigmachens, Fertigwerdens mit einer Arbeit liegt übrigens im Slovenischen schon in der perfect. Form des die bezügliche Arbeit ausdrückenden Zeitwortes, z. B. bist du mit der Arbeit, mit dem Schreiben, Anziehen Essen, usf. fertig? ali si dodelal, spisal, odjedel? ali si se že oblekel itd; gerade sind wir mit dem Essen fertig, ravno smo odjedli; er ist mit allen fertig, vse je opravil, dokončal, dognal, dogotovil, doveršil; die Maurer sind fertig, zidarji so dodelali, dokončali, dozidali; er ist mit seinem ganzen Vermögen fertig, opredel je, premoženje je pognal, zadjal, dogospodaril je; *fig.* fähig, leicht und geschwinde etwas zu verrichten, ročen, uren, izurjen, vajen; z. B. fertig reden, schreiben usf., ročno, berzno, urno, hitro, gibčno pisati; fertige Zunge, ročen jezik; in den Zusammensetzungen: dienstfertig, friedfertig udgl., wird es im Sloven. bes. nicht übersetzt, (postrežljiv, miren); er ist in dieser Sache fertig, to mu gre od rok; ich kann damit nicht fertig werden, tega ne morem dognati; du wirst mit ihm nicht fertig werden, ne zmeniš se ž njim, nič ne opraviš pri njem.

Fertigen, *v. a.*, narediti, narejati, napraviti, s. **Verfertigen**; einen Boten, s. **Abfertigen**; einen Auftrag fertigen, s. **Ausrichten**; sich fertigen, s. **Verfügen**, sich; eine Urkunde, podpisati pismo, podpisati se (svoj primek) na pismo.

Fertiger, der, s. **Verfertiger, Spediteur.**

Fertigkeit, die, ročnost, urnost, naglost, znanost, gibčnost, pripravnost, hitrost, lahkost, speh, znajdenost, zvedenost, hitrina, berznost; Gewohnheit, navada, vajenost; zur Fertigkeit werden, navaditi se česa.

Fertigmachen, das, dodelovanje, dokončevanje.

Fertigung, die, podpis; s. a. **Gewährleistung.**

Fessel, die, (auch das); die Ketten eines Gefangenen, železje, okovi *pl.*, zakovi *pl.*, vezi *pl.*, spona, veriga, pota, (*altsl.* pąto), lesice *pl.*, suže (in Unterkr., vergl. jed. das *Altsl.* ąže, Kette); Fesseln anlegen, in Fesseln schlagen, v železje deti, djati, devati, okovati, zakovati, ukleniti; in Fesseln liegen, v železji biti; Eines Fesseln tragen, sužnik, hlapec koga biti; schimpfliche Fesseln tragen, sramotni jarem nositi, hlapčevati, v suž-

nosti živeti; ein Riemen um die Füße der Falken, nach *V.* štumplk (?); ein Theil des Fußes bei Pferden, vicel, bicel, bincel; **Fesselader,** die, nach *V.* viclova žila; fesselwund, na viclu ranjen.

Fesselbein, das, biceljnova kost.

Fesselfrei, *adj.*, brez železja, brez spon, okovov prost, svoboden.

Fessellos, s. **Fesselfrei.**

Fesseln, *v. a.*, eigentlich mit Ketten, ukleniti, uklepati, okovati, zakovati, zakovavati v spone; an etwas, prikleniti, priklepati, prikovati k čemu; mit Stricken fesseln, zvezati, vezati, zvezovati; ein Pferd auf der Weide, sponati (nach *V.*) konja, v spone deti, speti konja, na pripon ga pripeti, pripenjati, (nach *M.* prepeti); *fig.* einnehmen, genau verbinden, Zwang anthun, zvezati, vezati, deržati, vleči, prikleniti, priklepati; Eins fesselt mich an dich, nekaj me na tebe veže, s. a. **Einnehmen;** der Wein fesselt die Zunge, vino jezik zapleta; Zwang anthun, prisiliti, pritisniti, pritiskati, (n. p. voljo).

Fesselung, die, okovanje, okovavanje.

Fesselwund, *adj.*, ranjen, odergnjen od železja.

Fest, *adj.*, festes Holz, terden, krepak, jedernat les; festes Gebäude, terdno, močno poslopje; feste Stadt, terdno, uterjeno mesto, terdnjava; feste Gesundheit, terdno, stanovitno zdravje, s. a. **Dauerhaft;** der Leim hält fest, lim* dobro derži; fest binden, zvezati koga (terdno); einen fest halten, deržati koga, (da ne more uiti), zapertiga imeti; an einer Sache fest halten, deržati se česa, ne odstopiti od česa; fest zumachen, dobro, terdno zapreti, stisniti; fest sitzen, terdno stati, ukoreninjen, uterjen biti, deržati; er sitzt fest, sedi v ječi; einen Dieb festnehmen, festmachen, ujeti, prijeti, zapreti tatú; eine feste Hand, ein fester Preis, stanovitna, stoječa cena; eine feste Besoldung, stanovitna, stalna plača; fester Entschluß, terden sklep; fest über etwas halten, krepko, terdno se česa deržati; ich lebe der festen Meinung, terdne vere sim; za terdno mislim, menim, zanesem se; etwas steif und fest behaupten, enako, stanovito kaj terditi; sich fest vornehmen, za terdno kaj skleniti; fest unter sich, von Theilen eines Ganzen, krepek, terden, močen, z. B. festes, derbes Brot, Tuch, nach *V.* krepek kruh, krepko, močno sukno; fester, nicht flüßiger Körper, terdo, krepko telo; das feste Land, suho, suha zemlja, nach dem *Russ.* terda zemlja. *serb.* kopno; festen Charakter haben, mož beseda biti, stanoviten; fest werden, uterditi se, sterditi, sterjevati se; nach der Krankheit, okrevati; fest schlafen, terdo, terdno spati; sich fest machen, durch abergläubische Mittel vor Verwundungen, vor Schlägen und Schmerzen, delati se, nach *V.* auch zmerzliga se storiti, oterpniti; sich fest essen, trinken, svobodo zajesti in zapiti (pri kerčmarji, kterimu kdo dolžen ostane in iz kerčme ne sme); *adv.*, krepko, terdo, jako itd.

Fest, das, s. **Feiertag;** unbewegliche Feste, stanovitni, nepremakljivi, nepremični prazniki; ein Freudenfest, vesel dan, veselica; Namensfest, god; Hochzeitfest, svatba, pir; Schmaus, gostje, gostba; das war dir ein rechtes Fest, to ti je bilo veselje; ein Fest begehen, feiern, praznovati, obhajati, praznik posvečevati, svetkovati, s. a. **Begehen;** ein Fest anstellen, gostje napraviti, napravljati; ein Fest mit Jemand haben, šaliti se, šale uganjati s kom in smejati se mu.

Fest=, in Zſtzgn., praznični, veselodanski, pražnji.

Festabend, der, delapust, z. B. v delapust sv. Jožefa, na večer pred sv. Petram, nach *M.* auch osvetek, *serb.* u oči svetca, *russ.* navečerje praznika.

Festaltar, der, praznično ozaljšan oltar.

Festbinden, das, zvezovanje, vezanje.

Feste, die, terdnjava; in der Bibel das Himmelsgewölbe, terdina, strop nebes; Burg, grad, s. a. **Festigkeit.**

Festeinzug, der, slovesni, slavni vhod.

Festessen, das, gostba, gostje (komu v čast).

Festgeläute, das, praznično zvonjenje, zvonilo.

Festgesang, der, slovesno, praznično petje, petje komu v slavo.

Festgetümmel, das, vrenje, mergoljava ljudi o praznikih.

Festgewand, das, s. **Festkleid.**

Festhain, der, posvečeni gaj.

Festhalten, s. **Fest.**

Festhalten, das, deržanje.

Festherzig, *adj.*, stanovitniga serca.

Festigen, s. **Fest** (machen).

Festigkeit, die, nach den Bedeutungen des Beiwortes fest, terdnost, terdnota, stanovitnost, stalnost, čverstost, krepost, terdost, terdina, gostost.

Festiglich, *adv.*, s. **Fest.**

Festin, (franz.), das, gostarija, gostba, gostovanje.

Festivität, s. **Festlichkeit.**

Festkleid, das, praznična obleka, pražnja obleka, pražnje oblačilo; am Hochzeitfest, svatovsko oblačilo.

Festland, s. **Fest,** (festes Land), **Continent.**

Festlich, *adj.*, prazničin, svečan, in Unterkr. u. *serb.* svetačan; s. a. **Feierlich.**

Festlichkeit, die, svečanost, slovesnost, slavnost, obhajilo, praznovanje, godovanje, obhajanje, svetkovina.

Festlied, das, slovesna pesem, godovnica.

Festlustig, *adj.*, prijatel praznikov, godov.

Festmachen, s. **Fest.**

Festmachen, das, priterjevanje, vezanje.

Festmahl, das, gostarija, gostba, gosti ob. gostje; es geben, gostiti.

Festmuth, der, stanovitnost, serčnost, močnodušnost, pogumnost.

Festnahme, Festnehmung, die, ujetje, zapertje; zwei Tage nach seiner Festnehmung, dva dni po tem, ko so ga prijeli.

Festnehmen, s. Fest.
Feston, s. Fruchtschnur.
Festopfer, das, daritev ob praznikih (pri nekdanjih judih).
Festprediger, der, pridigar o praznikih, o godeh.
Festpredigt, die, pridiga (na kak praznik).
Festreihen, der, petje o godeh.
Festschmaus, der, s. Festmahl.
Festsetzen, *v. a.*, ustanoviti, odločiti, postaviti, ureči, odrediti, skleniti; zur festgesetzten Zeit erscheinen, o pravem, odločenem času priti; festgesetzter Preis, s. **Fest**; *v. r.*, sich festsetzen, ansiedeln, naseliti se, nastaniti se, prijeti se in deržati se kje, ugnjezditi se; dieser Gedanke hat sich in seiner Seele festgesetzt, to misel si je v glavo utepel.
Festsetzer, der, ustanovivec, ustanovnik.
Feststarr, s. **Ungelenkig**, **Starr**.
Feststehen, *v. n.*, terdno stati; so viel steht fest, toliko je gotovo, toliko je resnica, *serb.* toliko stoji.
Feststellen, *v. a.*, ustanoviti, postaviti, odločiti.
Feststille, die, slovesna tihota.
Festtag, der, praznik, svetek, god in praznik; an Festtagen, ob godeh; s. a. **Fest**, **Feiertag**.
Festtäglich, *adj.*, prazničen, praženj, in Unterkr. svetačen.
Festtagsabschnitt, der, evangeli za praznik.
Festtagskleid, das, s. **Festkleid**.
Festtagsprediger, der, s. **Festprediger**.
Festtagsmensch, der, človek nenavadno dobre glave, ne vsakdanji, temuč praznični človek.
Festtreten, *v. a.*, steptati, stlačiti (z nogami).
Festung, die, terdnjava, nach *M.* auch grad, tabor, gradišče, gradiše, *russ.* krépost, *altsl.* tvrdynja, tvrdélj.
Festungs-, in Zstzgn., terdnjavski, terdnjavin.
Festungsbau, der, zidanje terdnjave, nach *V.* terdnjavsko zidanje; als Strafe, delanje v terdnjavi.
Festungsbaukunst, die, terdnjavska umetnost, umetnost ali znanost, kako terdnjave delati.
Festungscommandant, der, poveljnik terdnjave.
Festungsgefangene, der, jetnik v terdnjavi.
Festungsmauer, die, ozidje terdnjave.
Festungspfahl, der, terdnjavska vareja.
Festungssasse, der, prebivavec, tudi jetnik v terdnjavi.
Festungsstrafe, die, kazen na terdnjavi.
Festungswerk, das, terdnjavje, zidovje, okopi in vse dela, ki se štejejo k terdnjavi.
Festwein, der, gosposko, izverstno vino.
Festzug, der, slovesni prevod, prehod.
Fete, die, s. **Fest**.
Fetiren, s. **Schmeicheln**.

Fetisch, der, malik.
Fetischanbeter, der, malikovavec.
Fetischdienst, der, malikovavstvo.
Fetischglaube, der, malikovanje.
Fett, das, tolšča, tolša, tolščoba, tolšoba, mast, salo (Schmeer), nach *M.* auch mastnina, mašča, maščevina, maščoba, in St. tuča, (*altsl.* tuk), *russ.* žir; Fett an die Speisen thun, zabeliti, začiniti; zabela, začimba; Fett ansetzen, tolsteti, s. a. **Fett**, *adj.*; das Fett gerinnt, okreniti; mit Fett bestreichen, namazati z mastjo; gehacktes Fett, zaseka.
Fett, *adj.*, tolst, masten; dick, debel, podrejen, lepo rejen, životen, pitan, in St. u. *altsl.* tučen; fettes Fleisch, tolsto meso; fett machen, mästen, zdebeliti, odebeliti, debeliti, spitati, pitati, zrediti, rediti; Speisen, zabeliti, beliti, začiniti, začinjati; sich fett machen, mit Fett anschmieren, omastiti se, zamastiti se s tolščo; fett werden, tolsteti, debeliti se, zrediti se, dobro rediti se, popraviti se; (von Thieren), spasti se, *serb.* podkožiti se; des Herrn Auge macht das Pferd fett, s. **Auge**; das Getreide wächst zu fett, žito preveč hobota, prespešno raste; ein fetter Mensch, debeljak, debelec; ein fetter Boden, debela, mastna, hobotna zemlja, šmara; eine fette Weide, dobra paša; ein fettes Amt, mastna, tolsta, dobra služba; fette Kleien, otrobi, v kterih je še kaj moke; fette Küche, bogata, polna kuhnja; ein fetter Gast, bogatinec; fette Wäsche, umazana pertenina.
Fettader, die, debela žila, *russ.* saljnaja žila.
Fettammer, der, vertnik, vertni sternad, presenica.
Fettauge, das, in der Brühe, cinka, sraga, cink, in Unterkr. škvara.
Fettbauch, der, trebušnik, trebuhač.
Fettbäuchig, *adj.*, trebušast, trebušen, trebušat.
Fettdarm, der, ritnik, anständiger končnik, mastnica; s. **Mastdarm**.
Fette, die, s. **Fett**, das, **Fettigkeit**.
Fette, das horizontale Stück Zimmerholz, besonders das die Stuhlsäulen eines Daches oben mit einander verbindende, sleme.
Fetten, *v. a.*, otolstiti, tolstiti, zabeliti, beliti, začiniti; mit Fett schmieren, namazati, mazati s tolščo; ein Thier fetten, s. **Mästen**; die Wolle, oljiti volno.
Fettfeder, die, die Federn der Vögel über dem Steiße, nach dem *Russ.* zadnje peresa (sosebno pri goséh).
Fettfell, das, eine Augenkrankheit, tučno oko.
Fettfinne, die, tolsta kožica ali plavuta pri nekterih ribah, ikre (*pl.*).
Fettflecken, das, madež, zamok od tolšče, tolše.
Fettgans, die, tolsta gos, etwa auch tolstnica.
Fettgar, *adj.*, fettgares **Leder**, das, namazano usnje.
Fettgras, das, (Sedum Thelephium), bo-

bovnik, žmikelj, veliki sanikelj, debela putka.
Fetthändler, der, tolščar, tolšar.
Fetthaut, Schmerhaut, die, mezra, mezdra, salnati mah; über eine Flüßigkeit, škraljup, škerljup; auf der Milch, smetana, škraljup, *serb.* kožica, tenica.
Fetticht, *adj.*, mastnat, tučnast, tolšči, tolši podoben.
Fettig, *adj.*, otolščen, otolšen, omasten, omaščen, mastan, tolst; sich fettig machen, zamastiti se.
Fettigkeit, die, tolščoba, tolšoba, mastnost, tolstost, debelost; s. a. **Fett,** das.
Fettkäfer, der, s. **Speckkäfer.**
Fettklumpen, der, gruča, gruda masti, *fig.* debelec, debelin.
Fettkohle, die, s. **Glanzkohle.**
Fettkram, der, tolščarija, slaninarija, špeharija, boharija.
Fettkrämer, der, tolstninar, tolščeninar, tolšeninar, slaninar, špehar, bohar.
Fettkrankheit, die, tolščica, tolšica; der Seidenraupen, nach *Zalok.* debelost ali vodenica; (židne gosence zvodené).
Fettleibig, *adj.*, debel, tolst, s. **Fett,** *adj.*
Fettmacher, der, tolščar, tolšar, mastivec, maslar.
Fettmagen, der, der Roden, nach *V.* gostožobnik.
Fettmarkt, der, tolsti, maslarski terg.
Fettmasse, die, salo, tuča.
Fettmaus, die, (Myoxus glis), polh.
Fettpfründe, die, dobra fara, duhovnija†.
Fettrahmig, *adj.*, debele, mastne smetane, debeliga škraljupa.
Fettsauer, *adj.*, tolstokisel.
Fettsäure, die, tolsta kislina.
Fettschmelzen, das, neka griža pri konjih.
Fettschwanz, der, tolsti rep (nekih ovac).
Fettspeiser, s. **Fettkrämer.**
Fettsucht, die, tolščica, tolšica, tučna bolezen, prevelika debelost.
Fettthon, der, mastna glina, ilovica.
Fettung, s. **Fettauge.**
Fettwaare, die, mast, tolstenina, salo, maščoba, mašoba.
Fettwanst, der, tolstnjak, s. **Fettbauch.**
Fettwanstig, s. **Fettbäuchig.**
Fettwasser, das, mastna voda.
Fettweide, die, dobra, tečna, redivna, pična paša.
Fettwolle, die, mastna, naoljena volna.
Fettwurm, der, s. **Speckwurm.**
Fetzchen, das, cunjica, capica.
Fetzen, der, Brot, Schinken, (odtergan) kos; vom Kleide, cunja, capa; Waschfetzen, drapa, brisača; Schuhfetzen, obujki, cunja, čevljarica; in Fetzen reißen, raztergati, razcunjati, razcapati, *serb.* izderpati.
Fetzen, *v. a.*, razcesati, razcunjati, razdrapati, razcandrati, cesati, cunjati; s. a. **Zerfetzen;** einem Kinde den Hintern, naščškati, nasekati, nabiti, napraskati otroka.
Fetzer, der, sekač; dem Kinde einen **Fetzer** geben, s. **Fetzen.**
Fetzig, *adj.*, capav, capast, candrav, cap, razdrapan, razcapan.
Feucht, *adj.*, vlažen, volhek, moker, rosen, zamokel, mokroten, moklen, navzet, in *Kt.* nach *M.* tav, tavast; vom Schweiß, poten; das gesunde Vieh hat eine feuchte Nase, nach *V.* zdrava živina ima nos rosen; feuchtes Auge, solzno, mokro, rosno oko; feuchter Boden, mokrotne, močvirne tla; feuchtes Wetter, volhko, vlažno, mokrotno vreme; feucht werden, odvolgniti, volgniti, odjenjati.
Feuchtarsch, s. **Schlingrabe.**
Feuchtblatt, das, vlažnica†.
Feuchtemesser, s. **Feuchtigkeitsmesser.**
Feuchten, *v. a.*, ovlažiti, povlažiti, vlažiti, namočiti, namakati, s. a. **Befeuchten;** der Regen feuchtet die Erde, nach *V.* dež zemljo poji; *v. n.*, potiti se, solzeti, močiti, *waidm.* harnen, močiti.
Feuchtigkeit, Feuchtheit, die, vlaga, mokrota, volhkost, mokrina, moča, vlažnost, mokrotnost, močava; Zutritt der Feuchtigkeit, zamok; Feuchtigkeit an sich ziehen, volgniti.
Feuchtigkeitsmesser, der, nach dem *Russ.* vlagomér†, mokromér.
Feuchtkalt, *adj.*, moker in merzel, mokromrazen.
Feuchtlich, *adj.*, nekako vlažen, vlažnat.
Feuchtmulde, die, kodunje tiskarske za vlaženje papirja, vlažnjak†.
Feuchtniß, s. **Feuchtigkeit.**
Feudal, *adj.*, fevden*.
Feudalrecht, das, fevdno pravo†.
Feudalsystem, das, fevdstvo†.
Feudum, das, fevd*.
Feuer, das, ogenj; Feuerchen, ogenjček, *serb.* auch vatra; Feuer schlagen, ogenj ukresati, kresati; Feuer machen, anzünden, zakuriti, kuriti, ogenj zanetiti, narediti; Feuer anlegen, ogenj podtakniti, podtikati, podvreči; Feuer fangen, von Sachen, vneti se, vnemati se, vžgati, vžigati se, zapaliti se, zagoreti, *fig.* razserditi se, auch zagledati se, s. a. **Fangen;** zum Feuer stellen, pristaviti, pristavljati k ognju; Feuer geben, ustreliti, streljati, puško sprožiti, *fig.* posvetiti komu; in Feuer aufgehen, pogoreti, zgoreti; die Stadt steht im Feuer, mesto gori, s. a. **Feuersbrunst;** das Feuer geht aus, ogenj se gasi, umira; das Feuer löschen, ogenj gasiti; flammendes Feuer, plamen, živ plamen; er läuft für mich ins Feuer, za me bi šel v ogenj; Oel ins Feuer gießen, ogenj z oljem gasiti; das Feuer stieg ihm ins Gesicht, zarudel je, obraz se mu je vnel, vžgal; das Hautfeuer, eine Hautentzündung, z. B. bei Schweinen, pereči, divji ogenj, *serb.* ognjica; das Rothlaufen, všen; das feindliche Feuer, ogenj, streljanje, nach dem *Russ.* strelba sovražnikov; zwischen zwei Feuer kommen, priti med dva ognja, dva sovražnika, dve nevarnosti; Feuer haben, lebhaftig sein, živ,

iskren, ognjen biti; einen in Feuer und Flammen setzen, razdražiti, razkačiti, razihtiti koga; das Feuer der Liebe, ogenj, plam, žar ljubezni, vroča, goreča ljubezen; das Feuer der Augen, ogenj, blisk oči; Feuer und Flammen sprudeln, hudo divjati in razsajati, hudovati se, da vse vprek leti; das Feuer des Jünglings, strast, živost; das Feuer der Pferde, s. **Darre**; *poln.* suchota; das Feuer eines Schiffes, svetilo, *russ.* fonar, s. a. **Leuchtthurm**; einem Pferde das englische Feuer geben, žgati.

Feuer-, in Zstzgn., ognjeni; demselben eigen, ognja; Feuerlösch-, gasivni.

Feuerader, die, unter dem Schwanze des Rindviehes, welche man öffnet, wenn es das Feuer hat, volčič na repu; wenn sich ein gestocktes Blut in den Gedärmen befindet, so heißt diese Krankheit des Rindviehes, čern volčič, sajavec; der schlimmste Grad aber metljaj.

Feueramt, das, ured, nadzor pri gašenji ognja.

Feueranbeter, der, ognjomolec, častivec ognja.

Feueranstalt, die, naredba zoper ogenj in za gašenje ognja, priprave za gasilo.

Feueranzeiger, der, ognjokaz†, ognjokazec.

Feuerarbeit, die, delo z ognjem.

Feuerarbeiter, der, delavec z ognjem.

Feuerartig, *adj.*, ognju podoben.

Feuerauge, das, bistro, jasno oko.

Feueräugig, *adj.*, bistrook, jasnook.

Feuerbach, der, ognjeni, ognjevit potok.

Feuerbad, das, kopel v kropu, hudi vročini.

Feuerbahn, die, preseka (v gojzdu, ki požar ustavlja).

Feuerbake, die, svetilnik, preluka, *russ.* majak na morje.

Feuerball, der, ognjena oblica, kugla.

Feuerband, das, bei den Böttchern, Bänder oder Reife, obroč (na eni polovici bečka, kteriga druga polovica se nad ognjem derži).

Feuerbecken, das, žerjavnica, oglenka, grevnica, *russ.* žarovnja.

Feuerberg, der, ognjenik†, ognjenica, ognjobljuvna† gora.

Feuerbeschau, die, ogled zavolj ognja.

Feuerbeständig, **Feuerfest**, *adj.*, nezgorel, nezgorljiv, nezgoriven, kar je terdno pred ognjem, da se ne stopi ali da ne zgori, da se ne spremeni.

Feuerbeständigkeit, die, nezgorelost, nezgorljivost.

Feuerblase, die, Brandblase, nach *V.* spekel mehur; s. a. **Blase**.

Feuerblatter, die, mozolj, mozoljček, mozulj, nach *V.* bozul (?).

Feuerblick, der, ognjeni, žarni pogled.

Feuerbock, der, (ein eiserner Bock), koza, konj na ognjišču, ognjišu, *serb.* preklad, uzglavnik.

Feuerbohne, die, rudeči bob, rudeči fižol.

Feuerbrand, der, brennender Brand, živi ogorek, goreča glavnja, žarek, goreče poleno; Feuersbrunst im Walde, ogenj, požar (v gojzdu).

Feuerbraun, *adj.*, ogorel.

Feuerbutzen, der, ognjeno jedro, zerno.

Feuerdiener, der, s. **Feueranbeter**.

Feuerdienst, der, malikovanje ognja, ognjočastje†.

Feuerdrache, der, ognjeni zmaj.

Feuerecke, die, igla. (nož ima iglo, se mora z oslo vzeti), nach *Šulek*, prebrusina.

Feuereifer, der, vnetost, gorečost, s. **Eifer**.

Feuereimer, der, sič, gasivno vedro, *russ.* požarnoe vedro.

Feuereisen, das, kresalo, kresilo.

Feueresse, die, dimnik, kovaško ognjišče, ognjiše.

Feuerfächer, der, pihavnik, mahalo.

Feuerfarben, **Feuerfarbig**, *adj.*, ognjast, ognjen, goreče barve, ognjene barve.

Feuerfaß, das, požarni sod.

Feuerfest, *adj.*, terden, zavarovan pred ognjem, nezgorljiv; s. a. **Feuerbeständig**.

Feuerflamme, die, plamen, zubelj; eine Blume, s. **Feuerrose**.

Feuerflammen, *v. n.*, plameneti.

Feuerfliege, die, ognjena muha.

Feuerfluß, der, s. **Feuerbach**; ognjena reka.

Feuerflut, die, ognjeno valovje.

Feuerfolge, die, dolžnost ogenj gasiti.

Feuerfuchs, der, nach *V.* konj goreče barve, lesjak.

Feuerfunken, der, iskra; seine Augen sprühen Feuerfunken, bliska z očmi, da je strah.

Feuergabel, die, burkle (*pl.*).

Feuergatter, das, rešetka v peči, (ki kahle* varje).

Feuergebet, das, goreča, iskrena molitev.

Feuergebirge, das, s. **Feuerberg**.

Feuergefahr, die, nevarnost ognja, požara.

Feuergefährlich, *adj.*, nevaren zavolj ognja.

Feuergeist, der, ognjeni duh, močen žeht od vina.

Feuergeld, das, s. **Herdgeld**.

Feuergeräth, das, **Feuergeräthschaft**, die, gasilo, gasila; orodje ali naprava za gašenje požarov.

Feuergeschoß, das, puška, puša, strelno orožje, strel.

Feuergeschrei, das, s. **Feuerlärm**.

Feuergewehr, s. **Feuergeschoß**.

Feuerglanz, der, ognjeni lesk, ognjena svetlost.

Feuerglocke, die, plat zvona, zvonilo na požar.

Feuerglut, die, žerjavica.

Feuergott, der, bog, malik ognja.

Feuergrube, die, nach *M.* in *St.* komena jama, kurišče, kuriše.

Feuerhaken, der, ključ, maček.

Feuerhaß, der, čert, hudo sovraštvo.

Feuerhemd, s. **Brandhemd**.

Feuerherd, das, ognjišče, ognjiše, nach *M.* in St. komen*.
Feuerhimmel, der, ognjeno nebo nad ozračjem (po misli nekdanjih zvezdogledov).
Feuerholz, das, derva *pl.*, (zum Unterschiede vom Werkholz, les), kurjava.
Feuerhund, s. Feuerbock.
Feuerhüter, der, (*mont.*) čuvaj nad ognjem.
Feuerig, s. Feurig.
Feuerkäfer, der, s. Feuerschroter.
Feuerkasse, die, zavarovavnica proti ognju ali požaru, nach dem *Russ.* požarna dnarnica.
Feuerkieke, die, ogrevalo na noge.
Feuerknecht, der, gasivec.
Feuerkopf, der, strastni človek.
Feuerkrankheit, die, divji ob. pereči ogenj; s. Feuer.
Feuerkraut, das, škerlatni lišaj.
Feuerkröte, die, močerad, močerav; in Unterkr. auch žuževnik.
Feuerkrücke, die, krevlja, greblja; s. a. Ofenkrücke.
Feuerkrug, s. Feuertopf.
Feuerkufe, s. Feuerfaß.
Feuerkugel, die, ognjena kepa, krogla; s. a. Brandkugel.
Feuerkunst, die, Pyrotechnie, ognjarstvo†, ognjarija†, pirotehnika.
Feuerkünstler, der, ognjar.
Feuerkuß, der, strastni poljub.
Feuerland, das, ognjena dežela, ognjena zemlja.
Feuerlärm, der, krik ali vek, da gori, *russ.* krik na požar; es entstand Feuerlärm, jeli so kričati: gori! ogenj!; Feuerlärm schlagen, bobnati (na) ogenj; mit der Glocke, plat zvona biti.
Feuerläuterung, die, čiščenje, čišenje, prečiščanje, prečišanje z ognjem.
Feuerlehre, die, ognjoslovje†, nauk od ognja.
Feuerleiter, der, požarna lestva, (lojtra).
Feuerliebe, die, ognjena, serčna, goreča, plameča ljubezen.
Feuerlilie, die, (Lilium bulbiferum), rudeča lilija, maselnice, maselnik.
Feuerloch, das, mesteje, žrelo; s. a. Ofenloch.
Feuerlöffel, der, kovaška žlica.
Feuerlos, *adj.*, brez ognja; ohne Leben, mertev.
Feuerlöschungsanstalt, die, gasilna priprava, naprava.
Feuerlöschapparat, das, gasilo.
Feuerlöschordnung, die, red ali postava za gašenje ognja ali požarov.
Feuerluft, die, zrak s kislecam navdan.
Feuermal, das, ognjeno znamnje; s. a. Brandmal, Muttermal.
Feuermännchen, das, veša, veša.
Feuermaschine, die, s. Dampfmaschine.
Feuermasse, die, ognjava†, ognjenina.
Feuermauer, die, der Rauchfang, dimnik; die Brandmauer, zidani opaž, požarni zid.
Feuermauerkehrer, der, dimnikar.
Feuermeer, das, ognjeno morje; s. a. Feuermasse.
Feuermesser, der, ognjomér.
Feuermeßkunst, die, ognjomérstvo.
Feuermessung, die, ognjomérstvo.
Feuermeteor, das, ognjeni meteor.
Feuermörser, der, strelni možnar, lubarda.
Feuern, *v. n.*, das Schießgewehr losbrennen, ustreliti, streljati; der Stahl feuert vortrefflich, jeklo daje močne iskre, jeklo dobro iskri, dobro kreše; das Gesicht feuert mir, lice mi gori; wie Feuer glühen, žareti; *v. a.*, heitzen, kuriti, netiti; hartes Holz feuern, terd les žgati, paliti, s terdim lesam kuriti; den Wein feuern, žepliti vino.
Feuernapf, der, eine Art Lustfeuer, zlati dež.
Feuerofen, der, peč (za kurilo).
Feuerordnung, die, požarni, gasivni red.
Feuerpein, die, terpljenje v ognji.
Feuerpfanne, die, ponva, grevnica ali žerjavnica, *mil.* smolenica†.
Feuerpfeil, der, ognjena pušica.
Feuerpfeiler, s. Feuersäule.
Feuerpfuhl, der, ognjeno brezdno, ognjeno jezero, pekel.
Feuerpolizei, die, požarna policija, policija zastran ognja.
Feuerprobe, die, ognjena skušnja, nach *V.* očistba z razbeljenim železam, skusba v ognji.
Feuerpunct, der, (*mont.*), ognjišče, ognjiše.
Feuerrachen, der, ognjeno zijalo, žrelo.
Feuerrad, das, an den Büchsen, nach *V.* kresavno kolesce; in den Feuerwerken, ognjeno kolo.
Feuerregen, der, ognjeni, zlati dež.
Feuerreich, das, peklensko kraljestvo; *adj.*, feuerreicher Wein, močno, živo vino.
Feuerrohr, das, (puša) risanica.
Feuerrose, die, **Feuerröschen**, das, (Adonisröschen), ljubezen, nach *Sulek* gorocvet.
Feuerroth, *adj.*, rudeč kakor rak, ves ognjen, plameneč, žareč; feuerroth werden, zažareti, zarudeti, zaripeti, (*serb.* zajapriti se), s. a. Erröthen.
Feuersalamander, s. Feuerkröte.
Feuersammler, der, ognjokup†.
Feuersäule, die, ognjeni steber, velik požar; plamen, ki kviško liže, šviga.
Feuersbrunst, die, požar, ogenj; s. Brand.
Feuerschaden, der, škoda z ognjem, po požaru narejena; škoda ali nesreča, kvar od ognja, pogorelščina, pogorelšina, *serb.* pogorel-i.
Feuerschadenvergütung, die, povračilo ognjene škode.
Feuerschau, die, ogled zavolj ognja.
Feuerschaufel, die, lopata za oglje, žezel.
Feuerschein, der, ognjeni žar, žar, osvit od ognja.
Feuerscheu, *adj.*, ognja boječ, kdor se boji ognja, kdor od ognja beži.
Feuerscheue, die, strah od ognja.
Feuerschiff, das, s. Brander.
Feuerschirm, der, ognjobran†.

Feuerschlagen, das, kresanje.
Feuerschlange, s. Brandschlange.
Feuerschloß, das, kresalo pri puški.
Feuerschlund, der, s. Feuerrachen, Kanone.
Feuerschnaubend, *adj.*, kdor ogenj piha, komur iz nosnic ogenj šviga, liže.
Feuerschnell, *adj.*, po bliskovo, kot blisk.
Feuerschrift, die, ognjeno, neizbrisljivo pisanje.
Feuerschröter, der, rogin, rogač, klešćman, klešman, klešćar, klešar.
Feuerschwaden, der, (*mont.*) vnemljiv sopar, sopuh po jamah.
Feuerschwamm, der, kresavna goba, trod und nicht trud, (*russ.* trut, *böhm.* troud).
Feuerschweif, der, ognjeni rep, ognjena metla.
Feuersegen, der, zagovarjanje ali zaklinjanje, pananje ognja.
Feuersgefahr, Feuergefahr, s. Feuersbrunst.
Feuersglut, s. Feuerglut.
Feuersicher, *adj.*, varen ognja; s. a. Feuerfest.
Feuersnoth, die, nadloga požarja, s. Feuersbrunst; er gerieth in Feuersnoth, pogorel je.
Feuerspeiend, *adj.*, ognjobljuven, ognjometen; feuerspeiender Berg, ognjenik; gora, ki ogenj iz sebe meče ali bljuje, *poln.* ogniomiotna gora.
Feuerspeier, der, ognjobljuvec; Vulkan, ognjenik od. ognjenica†.
Feuerspritze, die, gasivna brizglja, sikaljka.
Feuerspur, die, sled ognja.
Feuerstahl, der, kresilno jeklo, kresalo, kresilo, ognjilo, kresavnik.
Feuerstätte, die, der Ort, wo gewöhnlich Feuer unterhalten wird, Herd, ognjišče, ognjiše; wo zufällig, kurišče, kuriše, pogorišče, pogoriše; das Dorf hat hundert Feuerstätten, vas ima sto hiš.
Feuerstein, der, kresivni od. kresavin kamen, kresavnik, ognjik, kresilnik; als Kieselstein überhaupt, kremen.
Feuerstelle, s. Feuerstätte.
Feuerstoff, der, ogenj, ognjenina.
Feuerstrafe, die, kazen ognja, sožig, germada.
Feuerstrahl, der, žarek.
Feuerstrom, der, reka od ognja, ognjeni valovi.
Feuerstübchen, s. Feuerkieke.
Feuerthurm, der, s. Leuchtthurm.
Feuertod, der, smert v ognji, na germadi.
Feuertonne, s. Feuerfaß.
Feuertopf, der, s. Feuerpfanne.
Feuertrieb, der, ognjeni nagon.
Feuertrommel, die, boben za ogenj, bobnanje na ogenj.
Feuertropfen, der, ognjena kaplja, iskra.
Feuerung, die, kurjenje, kurilo, ogenj; das Nahrungsmittel des Feuers, kurjava, kurivo, gorivo†; Holz zur Feuerung, derva.
Feuerungsmittel, s. Feuerung.
Feuervergoldung, die, pozlatba, pozlačenje v ognji, z ognjem.
Feuerversicherung, die, zavarovanje zoper ogenj, požar.
Feuerversicherungsanstalt, die, s. Brandversicherungsanstalt; *russ.* strahovoe ot ognja obščestvo.
Feuerversilberung, die, posrebrovanje v ognji.
Feuervoll, *adj.*, prav ognjen, poln ognja, ves v ognji.
Feuerwache, die, straža zoper ogenj, požarna straža, straža pri požarji ali ognji.
Feuerwächter, der, požarni čuvaj.
Feuerwaffe, s. Feuergeschoß.
Feuerwagen, der, ognjeni voz.
Feuerwahrsager, der, vedežvavec ali bogovavec iz ognja.
Feuerwahrsagerin, die, vedeževavka iz ognja.
Feuerwahrsagerei, die, vedeževanje iz ognja.
Feuerwange, die, goreče lice.
Feuerwedel, s. Feuerfächer.
Feierweiser, der, s. Feuerzeiger.
Feuerwerk, das, künstliche, umetni, umetálni ogenj; s. a. Feuerung.
Feuerwerker, der, Artillerist, ognjar†, ognjodelec†, nach dem *Poln.* raketnik.
Feuerwerkerei, die, ognjarstvo, umetno ognjodelstvo†; s. a. Feuerkunst.
Feuerwerkerkunst, die, s. Feuerkunst.
Feuerwolf, der, ein aus dem Backofen herausbrechendes Feuer, auch Wolf genannt, buk, buh, zagon plamena.
Feuerwort, das, ognjena beseda.
Feuerwurm, der, s. Feuerschröter.
Feuerzange, die, klešče, kleše kuhinjske, kovaške.
Feuerzeichen, das, s. Feuermal.
Feuerzeiger, der, s. Feueranzeiger.
Feuerzeit, die, kurjava, kurjenje.
Feuerzeug, das, kresilo, kresalo (in goba), kresivna priprava.
Feuerzunder, der, netilo, trod, prižigalo.
Feuerzunge, die, ognjeni jezik.
Feurig, *adj.*, ognjen; feurige Wolken, kervavi, ognjeni oblaki; feurige Augen, bistre, bliskove oči; feuriger Wein, močno vino; feurige Liebe, goreča, vroča ljubezen, polna ognja; feurige Kohlen, žerjavica; feuriger Ofen, razbeljena peč; feurig aussehen, rudeč biti; feuriger Mensch, strasten človek.
Feurigkeit, die, ognjenost, živost, vročina.
Feuzen, *v. n.*, krohotati se, hohljati se.
Feyer, die, s. Feier.
Fiaker, s. Lohnkutscher.
Fiasco machen, s. Durchfallen.
Fibel, die, abecednik, abecednica, *serb.* bukvar.
Fiber, die, (fibra), vlakno, mesno vlakno, mesna nitka; s. Faser.
Fibrin, das, vlaknic, dlačic.
Fichler, s. Heuchler.
Fichte, die, (Pinus picea), smreka, (*altsl.* *russ.* u. *poln.* sosna); *coll.* smrečje, (*altsl.* smréčje, Wachholder); junger Fichtenbaum,

smrečica, smrekovec; jemanden um (oder hinter) die Fichte führen, zvoditi koga; s. Anführen.
Fichten, *adj.* (und in Zstzgn.), smrekov.
Fichtenammer, der, smrekov sternad.
Fichtenapfel, der, s. Fichtenzapfen.
Fichtenbaum, der, s. Fichte.
Fichtenbohrer, der, kukec smrekov.
Fichtendickschnabel, der, blosk, prebrač, krivokljunec, in St. grinec.
Fichtenhain, der, s. Fichtenwald.
Fichtenharz, das, smrekova smola.
Fichtenholz, das, smrekov les, smrekovina, auch jelovina.
Fichtenkäfer, der, s. Borkenkäfer.
Fichtenlaus, die, smrekova uš.
Fichtenlehde, die, smrečje, pusto s smrečjem obsejano polje.
Fichtenmarder, der, s. Baummarder.
Fichtenmotte, die, smrekov molj, červ.
Fichtennadel, die, smrekov bocek (bodcek).
Fichtennuß, der, s. Fichtenzapfen.
Fichtenöl, das, smrekovo olje.
Fichtenpulver, das, smrekova perhlina.
Fichtenraupe, die, smrekova gosenica.
Fichtenwald, der, smrečje, nach *M.* auch smrekovje.
Fichtenwanderer, der, s. Fichtenmotte.
Fichtenwanze, die, smrekova stenica.
Fichtenwurm, der, kuga, kužek; s. a. Fichtenraupe.
Fichtenzapfen, die, smrekov češarek, smrekov storž.
Ficke, die, vorne an den Hufeisen, nach *V.* kapica; Tasche, s. Tasche.
Ficken, *v. n.*, s. Reiben; mit der Ruthe schlagen, šleniti, šeškati.
Fickenfaul, *adj.*, faul in die Ficke zu greifen, s. Beutelfaul.
Fickfacken, *v. n.*, švigati, smukati semtertje, motati se.
Fickfacker, der, šviga; s. a. Ränkenmacher.
Fickfackerei, die, šviganje, s. a. Ränkenmacherei.
Fickmühle, die, s. Zwickmühle.
Fiction, s. Erdichtung.
Fideikommiß, das, fidejkomis, povera†.
Fideikommißanwärter, der, fidejkomisni čakavec, pričakovavec.
Fideikommissarisch, *adj.*, fidejkomisarsk.
Fideikommißgut, das, fidejkomisno posestvo, povérbina†.
Fidel, *adj.*, lustig, vesel, dobre volje.
Fidibus, der, prižigalo, prižigalčki.
Fido, s. Credit.
Fieber, das, das kalte, merzlica, treslica, zimnica, trešlika, kobila, auch zima, *serb.* groznica; das alltägige, dreitägige, viertägige, vsakdanja merzlica, na tretji dan, tretjica, na četerti dan, četertica; das faule, močuh; hitziges, nach dem *Serb.* vročica, vročina, ognjenica, *russ.* gorjačka; er hat das (kalte) Fieber, merzlica ga trese; das auszehrende, s. Zehrfieber; das gelbe Fieber, rumena ali žolta vročica.
Fieberanfall, der, napad merzlice, vročice; eine leichte Anwandlung, opomin.
Fieberangst, die, merzlična težava, *fig.* nezmeren strah.
Fieberartig, *adj.*, merzličast.
Fieberarznei, die, lek za merzlico.
Fieberbläße, die, merzlična bledost.
Fieberbrand, der, merzlična vročina.
Fieberfarbe, die, merzlična barva.
Fieberfrost, der, mrazenje, zima, mraz (pri merzlici); es befiel ihn ein Fieberfrost, mraz ga je stresel, zvil, zdrobil, zgernil, jelo ga je mraziti.
Fieberfrostig, *adj.*, merzličav, mrazen.
Fieberglühend, *adj.*, vroč, ognjeničen.
Fieberhaft, *adj.*, dem Fieber ähnlich, merzličast, razvžgan, zmočen.
Fieberhitze, die, vročina, ogenj, vročica.
Fieberisch, *adj.*, merzličen, merzličav; *adv.*, po merzlično; fieberisch sprechen, blesti.
Fieberkälte, die, mraz, s. a. Fieberfrost.
Fieberklee, der, kisla, divja, grenka detelja.
Fieberkrank, *adj.*, merzličen; sein, imeti merzlico, vročico.
Fieberkrankheit, s. Fieber.
Fieberkraut, das, zelišče, zeliše zoper merzlico.
Fieberkuchen, der, merzlična, vranična terdoba, terdina.
Fieberlehre, die, nauk od merzlice, vročice.
Fieberlos, *adj.*, brez merzlice.
Fiebermittel, das, lek, zdravilo zoper od. za merzlico.
Fiebermücke, die, merzlični komar.
Fiebern, *v. n.*, mraziti koga; (als *v. i.*), merzlica ga trese, lomi; s. a. Fantasiren.
Fieberrinde, die, s. Chinarinde.
Fiebersalz, das, sol zoper merzlico.
Fieberschauder, der, merzlični dreget, trepet.
Fieberstoff, der, merzlični vzrok, bolezenska reč v telesu, ki dela merzlico.
Fiebersturz, der, (paroxismus), nach *V.* merzlično sukanje, merzlični popad.
Fiebertag, der, dan merzlice.
Fiebertraum, der, merzlično bledenje.
Fieberwechsel, der, merzlična sprememba.
Fieberweide, s. Buchweide.
Fieberwurzel, die, s. Enzian.
Fieberzettel, das, zapis zoper merzlico.
Fiedel, die, škripalo, stare gosli, škripavnica, pleče, nach *M.* koritnice; ein Strafwerkzeug, klada, teslica.
Fiedelbogen, der, lok, ločec, locen, (*Kobe*), *russ.* smyčok; wer die Wahrheit geigt, dem schlagt man mit dem Fiedelbogen auf den Kopf, kdor resnico gode, ta jo dobi z lokam po glavi; pravo reci, pa gledaj ter uteci; pravica (resnica) oči kolje.
Fiedelbohrer, der, durgelj.
Fiedelbrett, s. Fiedel.
Fiedeler, **Fiedler**, der, škripač, škripavt, cmigavec, koritničar, stergač.

Fiedeln, *v. n.* u. *a.*, auf der Fiedel, odškripati, zaškripati, škripati, cigati, digati, cmigati, koritnačiti (nach *M.*), stergati.
Fiedermesser, das, (Fügeeisen), ein Werkzeug der Glaser, das Glas am Bruche abzukneipen, nach *V.* škertar.
Fiedern, *v. a.*, mit Federn versehen, operiti, periti, operésiti, s. **Befiedern**; gefiedert, pérnat; schön gefiedert, lepiga pérja; bei den Glasern, nach *V.* škertljati, škertati.
Fiederung, s. **Feder**.
Fiedler, der, s. **Fiedeler**.
Fiek, s. **Fadenwurm**.
Fiemen, der, kopica, kopa; s. **Fehm**.
Fierant, der, sejmovavec, sejmar.
Fierding, s. **Vierding**.
Figur, die, podoba, obraz, prilika, *russ.* figura; s. a. **Bild**, **Statue**.
Figuralgesang, der, figuralno petje.
Figurant, der, figurant, tiha oseba.
Figurenkarte, die, nach *V.* gosposka kvarta.
Figurenschneider, der, podobar; s. a. **Formschneider**.
Figurirbank, die, stružnica za podobe.
Figuriren, *v. a.*, obraziti, vpodobovati; *v. n.*, kazati se; ich will nicht bloß figuriren im Amte, nach dem *Poln.* nečem biti samo namalan v uredu.
Figurirt, *adj.*, nališpan.
Figurist, der, s. **Bildner**, **Bildhauer**.
Figürlich, *adj.* u. *adv.*, v podobi, v podobah, nach dem *Russ.* u. *Poln.* prenosno; s. a. **Bildlich**.
Filatorium, das, odmotovavnica.
Filet, das, das zu Kleidungsstücken gebraucht wird, nach *V.* mrežasto delo, mrežice (*pl.*).
Filial-, in Zstzgn., podružni, (*altsl.* podrug, Gesellschafter).
Filial, das, Tochterkirche, podružnica.
Filialbank, die, bankna podružnica, podružna banka.
Filialkirche, s. **Filial**.
Filialverein, der, društvina podružnica.
Filigranarbeit, die, filigran, cemno delo.
Fillen, *v. a.*, dreti; mit Ruthen schlagen, tepsti, šibati.
Filou, der, s. **Gauner**.
Filtration, die, precejanje.
Filtriren, *v. n.*, precediti, precejati; s. a. **Durchseihen**.
Filtrirstein, der, nach *V.* precedni kamen, precednik, (cedivnik).
Filtrum, das, cedilo, cedilnik; s. a. **Durchschlag**.
Filz, der, verworrenes in einander geschlungenes Gewebe von Wolle oder Haaren, nach *V.* gnjezdo, kušter; bei den Hutmachern, klobučina, nach *M.* a. klobuta; daher Filz- in der Zusammensetzung, klobučinasti; ein Filzhut, s. dieses; verächtlich, jeba, nach *V.* kloberža, šneba; ein Geiziger, verächtl. stiskavt, stiskavec, stisnjenec, skopuh, skopec, skopež, skerčenec, skopin, pustuh, žulec, nach *M.* auch skerljivec, kdor ima dnarje za kožo; Verweis, ein Filzer, ena po nosu, graja, svarilo, pokreg; grober Filz, zarobljenec, neobtesanec, dobel, neolikan, trust.
Filzarbeit, die, klobučarsko delo; s. a. **Filzen**.
Filzbällchen, das, klobučinasta žoga.
Filzblech, das, s. **Filzeisen**.
Filzdecke, die, plahta iz klobučine.
Filzeisen, das, nach *V.* klobučarski pleh, *serb.* pustilo.
Filzen, *v. a.*, die Wolle in einander treiben, klobučino delati, volno ali dlako valjati, nach *V.* klobučiniti; Verweis geben, po nosu dati, dajati, kregati, zmérjati koga; *v. r.*, die Haare filzen sich, lasje se kuštrajo.
Filzer, der, klobučinar; Verweis, okreg.
Filzfleck, der, klobučinska kapa, zaplata.
Filzhaar, das, uvaljana dlaka.
Filzherd, der, čistivnica.
Filzhut, der, klobuk (iz klobučine, in ne slamnik, ličnik).
Filzicht, *adj.*, klobučinast, klobučini podoben.
Filzig, *adj.*, wie ein Filz in einander geschlungen, kuštrast, gnjezdast; geizig, stisnjen, skoparsk, skop, preskop. nach *M.* skerljiv, *serb.* škert.
Filzigkeit, die, stiskarija, stisnjenost, skoparija, skopost, nach *M.* auch skerljivost.
Filzkappe, die, kapa, čepica iz klobučine.
Filzkleid, das, oblačilo iz klobučine.
Filzkraut, das (Filago), predivno zelišče, zelišo.
Filzlappen, der, kos klobučine.
Filzlaus, die, (Pediculus pubis), keršel, kločč, kloš; nach dem *Serb.* ploščica, široka uš.
Filzmacher, der, ein eigener Handwerker dazu, klobučinar.
Filzmantel, der, plašč, plajš iz klobučine.
Filzmütze, die, s. **Filzkappe**.
Filzschuh, der, čevelj iz klobučine, u. *Alič* vpletki.
Filzsocke, die, copat.
Filzsohle, die, podplat iz klobučine.
Filzstiefel, der, škornica, čižma iz klobučine.
Filztuch, das, s. **Filzlappen**.
Filzwerk, das, klobučina.
Filzwolle, die, volna uvaljana.
Fimmel, der, (Cannabis sativa), Hanf, belica, samorašna konoplja, konoplja samica; eiserner Keil, zagojzda, klin; starker Hammer, die Pfähle in den Weinbergen einzuschlagen, kij, kio.
Fimmelfäustel, der, macola, bat, bet.
Final-, in Zstzgn., končni; s. **Endlich**.
Finale, das, konec; in der Musik, skončevanje, *serb.* zaglavak.
Finalerledigung, die, končno rešenje.
Finalnexus, der, zveza namenov.
Finalisiren, *v. a.*, dokončati.
Finalstock, der, bei den Buchdruckern, nach *V.* končna kraža.
Finanz-, in Zstzgn., denarni, dnarstveni, finančni, dohodarski.
Finanzangelegenheit, die, dnarstvena zadeva, reč.

Finanzbehörde, die, finančna gosposka.
Finanzen, *pl.*, deržavni prihodki, dnarstvo, dnarstvene reči ali opravila, finance, *russ.* finansi; die Finanzen in Ordnung bringen, deržavno gospodarstvo v red spraviti, dnarstvene zadeve urediti.
Finanzier, der, financir.
Finanzminister, der, minister dnarstva, finančni minister.
Finanzministerium, das, ministerstvo dnarstva, dnarstveno.
Finanzoperation, die, finančna započetba, operacija†.
Finanzrath, der, finančni svetovavec.
Finanzverwaltung, die, oskerbovanje deržavniga premoženja.
Finanzwache, die, dohodarska, finančna straža.
Finanzwesen, das, dnarstvo, finance, dnarstvene reči.
Finanzwissenschaft, die, nauk od deržavnih dohodkov in njih dobriga oskerbovanja, financialno znanstvo.
Findebuch, s. **Inventarium, Repertorium.**
Findegeld, s. **Finderlohn.**
Findeeisen, das, iskavnica†.
Findel, das, s. **Findelhaus.**
Findelgeld, s. **Finderlohn.**
Findelhaus, das, najdenišnica, hiša za podveržene otroke, za najdence.
Findelkind, das, najdenec najdenček, podverženec, najden ali podveržen otrok, nach *M.* auch razpotnik (?), *serb.* nahod.
Findelmutter, die, rejenica, (rednica) najdenčka.
Findelohn, der, s. **Finderlohn.**
Findelpfleger, der, oskerbnik najdenčkov.
Findelvater, der, rejnik od. rednik najdenčka.
Finden, *v. a.*, najti, als *v. impf.* nach *Dalm.* nahajati, nach *V.* (jedoch weniger zu empfehlen) najdovati, (*poln.* znajdywać, *russ.* najti, nahodit); *altsl.* obrésti, obrétati, was nach *Jarn.* in Oberkärnth. noch vorkommt; noch am Leben finden, še živiga dobiti, najti; er fand sie schlafend, zatekel, našel jih je spéče; ich kann nicht Worte finden, ne morem izreči, dopovedati; dafür halten, gut, angenehm finden, za dobro, za prijetno spoznati, najti, spreviditi, imeti; thue, wie du finden wirst, stori, kakor sprevidiš, kakor ti bo najbolje kazalo; er fand Gnade bei dem Herrn, dobil, dosegel je milost pri Gospodu; ich fand überall schönes Getreide, povsod sim vidil (dobival) lepe žita; zufällig oder der Schickung gemäß Einen finden, naleteti na koga; man findet überall gute Menschen, povsod je kaj dobrih ljudi; man kann ihn nirgends finden, nikjer ga ni (najti); er fand viele Hindernisse, na mnogo ovir je zadel, naletel; er fand das Obst vortrefflich, sadje mu je bilo kaj všeč; er findet seine Freude daran, to ga veseli, to mu dela veselje; daran fand er keinen Geschmack, to (se) mu ni dopadlo, mu ni bilo po godi; was der Richter zu bestimmen für gut findet, kakor se bo sodniku zdelo odločiti; er findet sich beleidigt, to je zameril, za zlo vzel; er findet sich dadurch geehrt, to si šteje v čast; ich fand ihn lesend, schreibend, ravno je bral, pisal, ko sim prišel k njemu; der Hund hat gefunden (als *v. n.*), pes je zasledil, je dobil sled; Gott wird ihn finden, Božji kazni ne odide; er fand Gehör, uslišan je bil; sich willig finden lassen, rad privoliti; er hat Mittel gefunden, izvil jo je —; ich finde an ihm einen guten Menschen, imam ga za dobriga človeka; in dieser Sache habe ich viele Unrichtigkeiten gefunden, v tej reči sim zapazil, zasledil, našel veliko pogreškov; ich finde es heute kalt, danes mi je hladno, me zebe, se mi mraz zdi; ich finde es so für besser, meni se vidi, da bi tako boljši bilo, tako za boljši spoznam, tako se mi boljši zdi; dieses kann nicht stattfinden, to ne more biti, ta ne gre, ta ne bo veljala, ta ne bo pela, tega pa že ne; diese Nachricht findet keinen Glauben, tega ne verjamejo ljudje; *v. r.*, wo werden wir uns finden, kje se snidemo, sastanemo? es fand sich, vidilo se je, našli so, zvedili so, zapazili so, da —; die Wahrheit wird sich finden, pravica pride na dan, se bo skazala; sich in etwas finden, orientiren, zvediti se v kaj, vediti glas čemu, iznajti se v čem, razumeti kaj, priličiti, privaditi se čemu, navaditi se; woher hat sich das gefunden, odkod se je pa to vzelo? er weiß sich in die Menschen zu finden, on se zna prikupiti ljudem, zna vesti se, ravnati se po njih posebnostih, on zna ž njimi biti.
Findenswerth, *adj.*, vreden, da se najde, išče, iše.
Findeort, der, najdišče, najdiše, nahajališče, nahajališe; den Findeort der Pflanze angeben, povedati, kje raste, kje se dobiva ali nahaja rastlina.
Finder, der, najdec, najdnik.
Finderin, die, najdnica.
Finderlohn, der, najdenina, najdščina, najdšina.
Findezahl, die, eine gegebene Zahl zur Auffindung einer unbekannten Zahl, etwa najdnica.
Findig, *adj.*, findig machen, *mont.* najti, nahajati (rudo); ein findiger Mensch, znajden človek.
Findlich, *adj.*, kar se more najti, najdljiv.
Findling, der, s. **Findelkind.**
Findlings=, in Zsgn., najdenski.
Findung, die, najdba; s. a. **Bescheid.**
Findungsrecht, das, najdna, najdcova pravica.
Finesse, die, zvijača, zvijačina, lest; s. **Feinheit.**
Finger, der, perst; der kleine Finger, mezinec; Fingerchen, perstec; mit dem Finger nach Jemand zeigen, s perstam, s perstmi za kom kazati; auf die Finger klopfen, po perstih kerčniti, kercati; Einem auf die Finger sehen, na perste, v roke gledati, paziti na koga; durch die Finger sehen, komu

kaj pregledati, spregledati, prizanesti, nach *V.* auch premežati, očesa prikriti k čemu, nach dem *Russ.* auch skozi perste gledati komu; er macht lange Finger, rado se ga perstov prime, prijema, dolgih rok je; er läßt die Finger kleben, vse se ga prime kakor smole; einen Finger breit, dick, hoch, perst širok, debel, visok; sich die Finger verbrennen, opeči se, opekel se je pri tem, spečalo ga je; wenn man ihm einen Finger gibt, will er gleich die ganze Hand haben, ako mu pomoliš perst, prime za vso roko; pusti muho na dlan, ona zleti v brado; pusti mačko pod polico, kmali bo na polici; man könnte ihn um den Finger wickeln, tako pohleven je, da bi ga okoli persta ovil; eine Nachricht aus dem Finger saugen, izmisliti si jo; die Finger nach etwas lecken, sline cediti za čem; perste si oblizniti, lizniti; an den Fingern hinreihen, na perste šteti, naštevati; das ist Gottes Finger, to je božja roka.

Finger=, in Zſtzgn., perstni.
Fingerarbeit, die, delo s persti.
Fingerbein, das, perstna kost.
Fingerbeuger, der, perstna pregibnica.
Fingerblutader, die, perstna žila (privodnica).
Fingerbrett, das, ſ. Gießbrett.
Fingerende, das, ſ. Fingerſpitze.
Fingerförmig, *adj.*, perstu podoben, kakor perst, etwa auch perstast.
Fingerfuß, der (— ∪ ∪), daktil.
Fingergang, ſ. Fingerſatz.
Fingergelenk, das, perstni člen.
Fingergeſchwür, das, (Panaritium), červ (na perstu).
Fingerglied, das, perstni ud.
Fingergras, das, (Panicum sanguineum), nach dem *Poln.* kervavo proso.
Fingerhandſchuh, der, rokovica s persti.
Fingerhut, der, naperstek (in allen ſlav. Munda.), auch naperstnik; (Digitalis purpurea), naperstec.
Fingerhüter, Fingerhutmacher, der, naperstnikar.
Fingerig, in Zſtzgn., -perstin; ſechsfingerig šestoperstin, s šest perstmi.
Fingerkraut, das, (Potentilla), petoperstnik.
Fingerkuppe, ſ. Fingerſpitze.
Fingerling, der, Ueberzug eines Fingers, operstnik, perstnik; des Daumens, palcnik.
Fingermuskel, die, perstna mišica.
Fingern, *v. a.*, tipati, tipkati, s perstmi tipati, prebirati, s perstmi igrati; er kann wohl geigen, aber nicht fingern, dobro bere, pa slabo prosi; einen Handſchuh, operstiti.
Fingernagel, der, noht, *altsl.* nok't.
Fingerrechnen, das, štetev na perste.
Fingerreif, Fingerring, der, perstan, nach dem *Altsl.* und den übrigen ſlav. Mundart. persten.
Fingerrücken, der, perstni herbet, zgornja stran persta.
Fingerrückennerve, die, čutnica na perstnem herbtu.
Fingerſatz, der, nastava perstov, prestavljanje s persti.
Fingerſchlagader, die, perstna odvodnica.
Fingershoch, ſ. Finger.
Fingerſpiel, das, perstna igra; igranje s persti.
Fingerſpitze, die, perstna končina, konec persta, nach *V.* perstov bucel, perstov butec.
Fingerſprache, die, govor, dopoved s persti.
Fingerſtein, ſ. Belemnit.
Fingerſtrecker, der, perstni prožnik.
Fingerſtück, das, medperstnik†.
Fingertuch, das, ſ. Serviette.
Fingerwurm, der, ſ. Fingergeſchwür.
Fingerzeig, der, pokaz s perstam; einen Fingerzeig geben, s perstam pokazati, opomniti, napotiti koga, pot pokazati.
Fingerzweig, der, medperstne čutnice.
Fingiren, ſ. Erdichten, Vorgeben.
Fingirt, *adj.*, izmišljen.
Fink, der, (Fringilla), nach dem *Poln.* und *Serb.* und in St. gebr. zeba, (nach *M.* vzeba), in Kr. u. Kt. ščinkovec, šinkovec, ščinkovka, šinkovka.
Finkeln, *v. a.*, ščinkovce, šinkovce loviti.
Finken=, in Zſtzgn., ščinkovski, šinkovski, zebin, za šinkovce, za zebe.
Finkenbauer, der, kletka za zebe.
Finkenbeißer, ſ. Finkenwürger.
Finkenfalke, der, mali kregulj, kreguljček, kreguljar, kregulj-zebar.
Finkenfang, der, lov ščinkovcov, šinkovcov, zeb.
Finkenfänger, der, zebni lovec, ptičar.
Finkengarn, das, mreža za ščinkovce, šinkovce.
Finkenhabicht, der, kregulj.
Finkenherd, der, ptičnica, gumno, gubenj za ščinkovce, šinkovce ali zebe.
Finkenneſt, das, ščinkovcovo, šinkovcovo, zebino gnjezdo.
Finkennetz, das, ſ. Finkengarn.
Finkenſchlag, der, ščink, šink, šinkanje, šinkovčevo petje, gubenj.
Finkenſperber, Finkenſtößer, ſ. Finkenhabicht.
Finkenwürger, der, mali srakopèr.
Finkler, der, šinkovčar, zebar, ptičar.
Finkmeiſe, die, senica velika; ſ. a. Kohlmeiſe.
Finne, die, der Gipfel eines Berges, verh, glava, ert, nart; Moraſt, močvir, grez, mlaka, zamoka; Torfland, šotovje, šotovina; die dünnſte Seite eines Hammers dem Kopfe gegenüber, nach *V.* špicon, *serb.* berk, kljun; kleiner ſpitziger Nagel, ſ. Zwecke; kleine, rothe, ſpitzige Blatter im Geſichte, ogrec, ogorec, prišč, priš; ſ. a. Blaſe; Krankheit der Schweine, weiße, runde Körner im Fleiſche der Schweine, ikre (*pl.*), pšeno, šenki, in St. auch stroge *pl.*; das Schwein iſt mit Finnen behaftet, prasec je ikrav, šenkav, pšenčav, in St. strogast; Floßfeder der Fiſche, plavuta, splav, nach dem *Russ.* ribje pero; bei Drechslern,

eiserne Spitzen, die in die Spindel befestiget sind, nach *V.* zobec.

Finnen, *v. a.*, mit der Finne des Hammers bearbeiten, nach *V.* s špiconam obdelati, obdelovati.

Finnhammer, der, nach *V.* špiconasto kladvo.

Finnig, *adj.*, im Gesichte, ogerčav, ogorčav, priščav, prišav, mozoljčast; von Schweinen, ikrav, pšenčav, šenkav, strogast.

Finster, *adj.*, des meisten Lichtes beraubt, mračen, tamoten, temoten, temačen, tamnit, temast, temnoten, zatamnel, tminast, mrakel; stockfinster, sehr finster, tema kakor v mehi; alles Lichtes beraubt, temen; im Finstern, po temi, v temi, brez luči ali svetlobe; es ist finster, tema je; in die finstere Nacht, do temne noči; finsteres Wetter, oblačno, temotno; finstere Wolken, černi, temni oblaki; in seinem Kopfe sieht es finster aus, v njegovi glavi je tema, nevednež je; finstere Hölzer, černi gojzd, hojevje; finstere Wege, slabe pota; finstere Gedanken, žalostne, strašne misli; ein finsterer Mensch, čmern človek; ein finsteres Wesen, čmérnost; finster machen, omračiti, otamniti; finster werden, tamniti se, mračiti se, tema se dela; trübe, kalen; es ist schon finster, tema je že, s. a. **Dunkel**; finster schauen, gerdo, hudo se deržati, namerdniti se, čmerno gledati, *serb.* merkogledati, mergoditi se.

Finstere, s. **Finsterniß**.

Finsterling, der, mračnjak, sovražnik omike ljudske.

Finsterlings, *adv.*, v tmini, po temi.

Finsterniß, die, Mangel des Lichtes, tema, temnota, tmina, temnoča, *altsl.* t'ma; in der Finsterniß, po temi; Sonnenfinsterniß, merknjenje, (nicht mraknjenje), nach *V.* merk solnca, in St. nach *M.* vjedeno solnce, *russ.* u. *poln.* zatmenje, *serb.* pomrčina; die Finsterniß der Zukunft, temna, neznana prihodnost; s. **Unwissenheit**.

Finstersehen, das, čmèrni, hudi pogled, namerda.

Finte, der, izmislik, hlimba, lest, zvijača.

Fippern, *v. n.*, dregetati, derhteti, viti se.

Fippsen, hin und her reiben, bezati.

Fipps, der, der Schlag mit dem Mittelfinger an den Daumen geschnellet, bersk; an die Nase, nach *V.* šnoberc, berenuiti v nos; s. **Nasenstüber**.

Firke, s. **Vierding**.

Firlefanz, die, otročarija, traparija, bedačija, norčija, budalija, igrače.

Firlefanzer, die, trap, bedak, žlobudra.

Firlefanzerei, die, s. **Firlefanz**.

Firm, s. **Fest**.

Firma, das, bei den Kaufleuten, imé kupčevavca, pod kterim njegova kupčija gre, firma, s. a. **Unterschrift**.

Firmaführer, der, podpisovavec, imetnik firme.

Firmament, das, obnebje, nebes, opetje, nebeška terdina, nadzemelje, strop nebesni.

Firmeln, **Firmen**, *v. a.*, poterditi, poterjati v sveti veri, birmati.

Firmelung, die, Firmung, birma, birmanje, poterjenje.

Firmiren, *v. a.*, poterditi, podpisati, podpisovati.

Firmling, der, birmanec, poterjenec.

Firn, *adj.*, lansk.

Firner, s. **Gletscher**.

Firnewein, der, starina, lansko vino, staro vino.

Firniß, der, firnaž*, firnež, lak, *poln.* pokost, *g. m.*; an neugebornen Kindern, nach *V.* smetana.

Firniß-, in Zsßgn., firnažev, za firnež.

Firnißbaum, **Firnißsumach**, der, amerikanski roj (ruj).

Firnißblase, die, mehur za firnež.

Firnissen, *v. a.*, pofirnažati, firnažati, s firnežem namazati, mazati.

Firnißsieder, der, firnažar.

Firnißsiederei, die, firnažarnica.

Firstbalken, der, sleme.

Firste, die, eines Berges, verh; die Bewohner der Berggipfel, verhovci; im Bergbaue, teme; die Schärfe des Daches, der Länge nach, nach *V.* verh, s. a. **Firstbalken**; die Firste machen, nach *V.* poverhovati.

Firstenbau, der, kopanje na temenu.

Firstenerz, das, nach *V.* ruda v temenu, ruda nad seboj.

Firstenstein, der, škerl (verh strehe).

Firstenweise, *adv.*, bauen, nad se delati, kopati.

Firstenziegel, der, nach *V.* žlebak; auch korito, korec.

Fis, in der Tonkunst, fis.

Fiscal, der, fiškal, besednik deržavniga zaklada, s. a. **Staatsanwalt**.

Fiscaladjunkt, der, fiskalni adjunkt.

Fiscalamt, das, fiskalni ured, fiškalija†.

Fiscalisch, *adj.*, fiškalen.

Fisch, der, riba; das sind faule Fische, ta je bosa, prazna, to so prazni izgovori, izmisliki, nach *V.* ta je ona; Fische fangen, ribe loviti; Fluß- und Seefische, ribe potočne (potočnice) in morske.

Fisch-, in Zsßgn., ribji; eines best. Fisches, ribin.

Fischaar, der, (Haliaëtos), ribji, morski orel, ribja kanja, jezerska postojna, *poln.* ostrzyż.

Fischaarmöwe, die, hudournik, hudournica, mala mahovka; s. a. **Seeschwalbe**.

Fischadler, der, s. **Fischaar**.

Fischangel, die, ternek, voda, vodica, (*altsl.* ąda, ądica, *poln.* wędka).

Fischauge, das, ribje oko.

Fischband, das, nach *V.* vez z najdlinam; s. **Fische**.

Fischbank, die, ribji terg, ribarnica.

Fischbar, *adj.*, riboloven, kjer se morejo ribe loviti.

Fischbär, der, derjenige Bär, der sich von Fischen nähret, beli (ribojedni) medved.

Fischbärn, s. **Fischhammer**.

Fischbeere, s. Mehlbeere.
Fischbehälter, der, ribnik, ribnjak.
Fischbein, das, ribja kost; das weiße, sipa.
Fischbeinern, *adj.*, ribjokosten, iz ribje kosti.
Fischbeschreibung, die, popisovanje rib, ribopisje†.
Fischbewohnt, *adj.*, riben.
Fischblase, die, ribji mehur, nach *M.* ribji meh.
Fischblütig, *adj.*, hladnokerven.
Fischbrett, das, deska ali polica za napravljanje rib.
Fischbrühe, die, ribja polivka, omaka.
Fischbrut, die, ribice, ribja mladina, ribja zalega, ribji plod, *russ.* meluzga, *poln.* narybek.
Fischbutte, die, ribja brenta.
Fischchen, das, ribica, ribičica.
Fischdarm, der, ribje čevo.
Fischdieb, der, ribji tat, kdor ribe krade.
Fischdieberei, die, kradenje rib, ribja tatvina.
Fische, die, bei den Schlössern der Lappen des eisernen Bandes, des Fischbandes, welcher in das Holz verborgen wird, nach *V.* najdel.
Fischegel, der, ribja pijavka.
Fischei, das, ikra; s. a. Fischrogen.
Fischeinen, s. Fischeln.
Fischeln, *v. n.*, po ribah dišati, slast imeti.
Fischen, *v. a.*, ribe loviti, nach *V.* u. *M.* auch ribiti, ribariti; Korallen fischen, koravd iskati in vlačiti ali potegovati jih iz vode; er denkt hier etwas zu fischen, misli tu kaj ujeti, uloviti, usačiti, zagrabiti; im trüben Wasser fischen, v kalni ali motni vodi ribe loviti, pod rokami grabiti, t. j. v kaki homatii za svoj dobiček skerbeti.
Fischenzen, s. Fischeln.
Fischer, der, ribič, ribar, (*altsl.* rybar und rybolov'c, *russ.* rybak).
Fischer=, in Zstzgn., ribišk, ribčevsk, ribarsk.
Fischerbarke, die, ribiška, ribarska barka, ladija.
Fischerboot, das, ribiški čeln.
Fischerdorf, das, ribiška vas, ribiško selo, viell. ribnja vas.
Fischerei, die, ribštvo, ribarstvo, ribarija, ribji lov, lovlja; die Fischerei betreiben, ribariti, ribčevati; dadurch erwerben, verlieren, priribčevati, zaribčevati.
Fischerfalke, der, s. Fischaar.
Fischergarn, das, ribiška mreža, vlak, *russ.* seš, nevod.
Fischergeräth, das, ribiško orodje, ribiška priprava, oprava.
Fischerhütte, die, ribičeva koča.
Fischerin, die, ribičarica, ribička.
Fischerinnung, die, Zunft, ribiški ceh*, ribiška srenja, ribiči (*pl.*).
Fischerkahn, s. Fischerboot.
Fischerkorb, s. Fischreuse.
Fischernetz, s. Fischergarn.
Fischerordnung, die, red, postava za ribiče.
Fischerring, der, ribiški perstan, persten (papežev pečat).
Fischerschiff, s. Fischerbarke.
Fischerzunft, die, s. Fischerinnung.
Fischesser, der, ribojedec.
Fischfang, der, ribji lov, lovlja, ribiško delo; s. Fischerei.
Fischfänger, der, s. Fischer.
Fischfaß, das, ribji sod.
Fischfeder, die, s. Fischflosse.
Fischfleisch, das, ribje meso.
Fischflosse, die, plavuta, *russ.* ribje pero, nach *M.* auch splav.
Fischfrosch, der, čudna žaba.
Fischgabel, die, osti, ostve (*pl.*).
Fischgalle, die, ribji želč, in Unterkr. und in den übrigen slav. Mundart. ribja žolč.
Fischgarn, das, s. Fischergarn.
Fischgeier, der, s. Fischaar.
Fischgräte, die, ribja kost (auch *russ.*), koščica.
Fischgrube, die, jama (za polov rib v ribniku).
Fischguren, s. Beißker.
Fischhäher, der, s. Fischreiher.
Fischhaken, der, nach *V.* ribiški maček, brana.
Fischhälter, der, ribnjak, ribnik, ribnjača.
Fischhamen, der, sak, saček.
Fischhandel, der, kupčija, teržtvo z ribami.
Fischhändler, der, ribji tergovec, ribar, kdor ribe prodaja.
Fischhändlerin, die, ribarica.
Fischhaus, das, ribarnica; s. Fischerhütte.
Fischhaut, die, ribja koža.
Fischicht, *adj.*, ribi podoben, ribast.
Fischkäfer, der, s. Wasserkäfer.
Fischkasten, der, s. Fischhalter.
Fischkessel, der, kotlič za ribe.
Fischkiefer, der, oder Fischkieme, die, ribje uho, pile (*pl.*), *poln.* dychawka, *serb.* škerga, krelja.
Fischköder, der, ribja vada, vaba.
Fischkopf, der, ribja glava.
Fischkörner, *pl.*, (Menisperum cocculus), ribja omotica, u. d. *Russ.* ribolovne jagode.
Fischkraut, s. Braunwurz.
Fischkunde, die, riboznanstvo, riboslovje.
Fischkundige, der, riboznanec, riboslovec.
Fischlager, das, ribnica, ribišče, ribiše.
Fischlake, die, solamorja, razsol.
Fischleer, *adj.*, brez rib, brezriben.
Fischlehre, die, s. Fischkunde.
Fischleich, der, ribje ikre *pl.*
Fischleim, der, s. Hausenblase.
Fischlein, das, ribica.
Fischloch, das, jama za ribe.
Fischmarkt, der, ribji terg, ribišče, ribiše, ribarnica.
Fischmaul, das, ribojedec, (Nerita) nek morsk polž.
Fischmeister, der, ribiški mojster, nadribar†.
Fischmilch, die, ribje mleko.
Fischmondsame, s. Fischkörner.
Fischnetz, das, s. Fischergarn.

Fischohr, das, s. Fischkiefer.
Fischöl, das, s. Fischthran.
Fischotter, die, vidra.
Fischotterhund, der, pes vidrenjak.
Fischpastete, die, ribja pašteta*.
Fischpinsel, der, bei den Malern, aus Fischotterhaaren, vidren čopič, penzel*.
Fischrassel, die, vlak.
Fischrecht, das, ribiška pravica, pravica, kje ribe loviti.
Fischreich, *adj.*, ribat, ribovit, riben, poln rib.
Fischreiher, der, (Ardea cinerea), siva čaplja, nach *V.* sivi rangar (?).
Fischreuse, die, von Weiden geflochtener Korb, Fische darin zu fangen, verša (in allen slav. Mundart.), nach *V.* šora, košar.
Fischrichter, der, ribiški sodnik.
Fischrogen, der, ikra, nach *M.* auch ribje jajca, *serb.* a. mrést.
Fischsatz, das, nach *V.* ribji nasad, nastava; s. Fischbrut.
Fischsäule, die, ribiški mejnik v vodi.
Fischschiefer, die, Schiefer mit Abdrücken von Fischen, ribji kamen.
Fischschuppe, die, ribja luska, luskina.
Fischschuppenausschlag, der, luskinovec.
Fischschwanz, der, ribji rep.
Fischseuche, die, ribja kuga.
Fischspeise, die, ribja jed.
Fischstechen, das, nabadanje rib na osti, lov z ostmi.
Fischstein, s. Fischschiefer.
Fischsuppe, die, ribja juha, nach *V.* ribjica.
Fischtag, der, dan za ribji lov, ribolovski dan; s. a. Fasttag.
Fischteich, der, ribnik, ribnjak, bajar (unmittelbar aus dem deutschen Weiher, und dieses aus dem Sloven. vir, *Met.*).
Fischthran, der, ribja mast, *russ.* kitovo salo; in Kt. nach *M.* ribje maslo.
Fischtiegel, der, kozica za ribe.
Fischtopf, der, lonec za ribe.
Fischtrampe, die, nach *V.* štokavnik, drog, s kterim se ribe zganjajo.
Fischtreiber, der, morska raca.
Fischtrog, der, ribje korito.
Fischtunke, die, s. Fischbrühe.
Fischverkäufer, der, ribar.
Fischverkäuferin, die, ribarica.
Fischversteinerung, die, ribja okamnina.
Fischvoll, s. Fischreich.
Fischwaare, die, ribe (*pl.*)
Fischwasser, das, ribja voda.
Fischwatte, die, nach *V.* draga, (*russ.* nevod); der damit fangende Fischer, dragar.
Fischweib, das, ribarica, nach *V.* ribja branjevka.
Fischweide, die, lovišče, loviše rib, ribja paša.
Fischweihe, s. Fischerfalk.
Fischweiher, der, s. Fischteig.
Fischwerk, das, ribe (*pl.*).
Fischwirthschaft, die, ribarstvo.
Fischzahn, der, ribji zob.
Fischzaun, der, ribja pregraja.
Fischzehnte, der, ribja desetina.
Fischzeug, das, ribiško orodje.
Fischzoll, der, ribnina.
Fischzug, der, ulovek, vlak.
Fiscus, der, fiskus, deržavni zaklad, *poln.* skarb; s. a. Staatsanwalt.
Fisole, s. Faseole.
Fispern, *v. n.*, šeptati; s. a. Flüstern.
Fist, der, pezdec.
Fistel, die, eine Röhre, cev, nach *M.* žvegla; bei den Aerzten, ein Röhrgeschwür, pijavka; durch die Fistel singen, s. Fistuliren.
Fistelkraut, das, (Pedicularis silvatica), ušivec.
Fisteln, s. Fistuliren.
Fisten, *v. n.*, spezdeti se, pezdeti, *fr.* popezdavati.
Fister, der, pezdljivec.
Fistuliren, *v. n.*, s presiljenim, pregnanim, nenatornim glasam peti, pikljati.
Fistulös, *adj.*, cevkast, pijavkast.
Fitscheln, s. Fiedeln.
Fittig, der, perutnica, perut, peruta, krilo, kreljut-i; einen beim Fittig nehmen und zur Thür hinaus werfen, popasti koga in becniti, pognati ga, skoz vrata; unter seinem Fittige, pod njegovim varstvam, pod njegovo brambo.
Fittigen, *v. a.*, operutiti, okriliti, okreljutiti.
Fitzband, das, s. Fitze.
Fitze, die, Band, womit ein Stück Garn auf dem Haspel in mehrere kleinere Bünde gebunden wird, und diese zusammengebundenen Fäden selbst, prevoza, preveza, motvoz, prevezljej; als Gebäude, pasmo, povesmo; Falte, Runzel, gerba.
Fitzen, *v. a.*, das Garn, prevezati, prevezavati, vezati v povesma; die Stirne, čelo zgerbiti, zgerbančiti, gerbančiti; fadenweise ausziehen, pukati, puliti, s. Entwirren; eine Mauer mit dem Sprengpinsel glatt machen, gladiti, likati.
Fitzfaden, s. Fitze.
Fitzfeile, die, pila ušesnica pri oglarijah.
Fitzruthe, die, bei den Webern, proji *pl.*
Fitzzange, die, iglarske kleščice, klešice.
Fix, *adj.*, in der Chemie Feuerbeständig; das Quecksilber fest machen, živo srebro ugasiti, umoriti, moriti; fixe Luft, zaperta sapa; fix und fertig, gotov in pripravljen, in Oberkr., Unterkr. u. Kt. auch nared; berzen in ročen, jadern, uren; fixer Kerl, živ junak, gibčen junak; fixer Preis, stanovitna, stalna cena; fixe Frist, nepodaljšljiva, nepreložna doba.
Fixfingerig, *adj.*, hitrih, urnih perstov.
Fixiren, *v. a.*, s. Festsetzen; Einen fixiren, meriti koga (z očmi), oči vpreti v koga.
Fixirung, die, einer Idee, vjetje misli; s. a. Festsetzung.
Fixstern, der, zvezda stalnica, nepremičnica, nepremična, stalna, stanovita zvezda.
Fixum, das, gotovi, stalni, stanovitni dohodki.
Flabbe, die, Schlabbe, šoba (wahrscheinlich von Schlabbe); die Flabbe hängen lassen, šobo napeti, napenjati.
Flach, *adj.*, die flache Hand, dlan (*fem.*),

šaka; das liegt auf der flachen Hand, to je jasno kakor beli dan; das flache Land, ravnava, ravan, ravno, ravnica, ravna zemlja, ravno polje, plano; flache Schüssel, plitva od. plitka skleda; flaches Ackern, plitvo, negloboko oranje; flacher, d. i. seichter Kopf, plitva, puhla glava; platt, auch ploščast, plošast, ploščen, plošen, ploščnat, plošnat; flach schlagen, ploskniti, ploskati; die flache Klinge, plusk, *altsl.* plosk. breit; flaches Urtheil, plitva sodba; flach werden, nach *V.* splahniti.

Flachdeichsel, die, ravno ojé.

Flachdraht, der, ploščnati, plošnati drat, nach *Jan.* svilo.

Fläche, die, planjava, plan, poljana, poljane *pl.*, ravnina, ravnica, ravnja, ploščad; liegende, brežina; eine unübersehbare Fläche, nepregledna ravan; tiefe Fläche, nach *Jarn.* dnika; einer Schüssel, plitvost, plitvina; die ebene Breite eines Körpers, in Rücksicht auf die Höhe oder Dicke, d. i. die Breite, plosk, ploščnjava, plošnjava; eine jede Oberfläche, poverhnina, poverščina, poveršina, poveršnost, poveršje, ploska stran, ravnota; in der Mathematik Länge und Breite ohne alle Dicke, ploščad, nach *V.* lice, poverhnina; die Fläche der Hand, dlan.

Flacheisen, das, ploščnato, plošnato železo.

Flächeln, *v. n.*, nach *V.* ploskljati.

Flächen, *v. a.*, uravniti, ravniti, nach *V.* ploskati, *poln.* płaszczyć.

Flächenfuß, der, s. Flächenmaß.

Flächengröße, die, **Flächeninhalt**, der, nach dem *Russ.* vsa poveršina, poveršje, obseg, t. j. dolgost in širokost planjave ali ploščadi, nach *V.* gumno.

Flächenmaß, das, mera poveršja ali poveršine, *russ.* ploskomér, nach *V.* planjavska mera, nach dem *Poln.* kvadratna mera.

Flächenmeile, die, s. Quadratmeile.

Flächenmessung, die, s. Planimetrie.

Flächenfuß, s. Quadratfuß.

Flächenzahl, die, s. Quadratzahl.

Flachfeile, die, plošnata pila.

Flachfeld, das, ravno polje, poljana.

Flachfisch, der, ploščasta, plošasta, ploska riba.

Flachfuß, der, ploščnata, plošnata, nespodrezana, svapla noga, ravnodilec, ploščonožec, plošonožec.

Flachfüßig, *adj.*, ravnodil, plošnonog, svaplast, nespodrezanih nog.

Flachgarn, das, bei den Jägern, mreža po tleh razgernjena.

Flachgelehrt, *adj.*, plitvo, poverh učen, plitve, puhle, poverhne učenosti.

Flachgelehrsamkeit, die, plitva učenost.

Flachheit, die, ravnota, ploščnjatost, plošnjatost, plitvost, puhlost; s. a. Fläche.

Flachhohleisen, das, plitvo, žlebasto dleto.

Flachkopf, der, prazna, plitva, puhla glava, puhlak.

Flachköpfig, *adj.*, plitkoglav, prazne, puhle glave.

Flachland, das, s. Flachfeld.

Flächlich, *adj.*, plitev; s. a. Oberflächlich.

Flächling, der, s. Flachkopf.

Flachmaler, der, mazavec.

Flachmeißel, der, plosko dleto.

Flachnase, die, ploščnati, plošnati nos.

Flachnasig, *adj.*, ploščnjatiga, plošnjatiga nosa, plošnonos.

Flachs, der, der noch nicht gesponnene Bast des Leines (Linum usitatissimum), predivo (laneno), Hanfflachs, konopno predivo, (predivo eig. Spinnstoff); die Pflanze selbst, lan, len; Winterflachs, ozimec, turk; Sommerflachs, jar, jarec; eine Art davon, prežljej; Herbstflachs, ajdovšček, ajdovšek, jesenšček, jesenšek in Unterkr.; s. a. Lein; den Flachs ausziehen, rovati, pukati; raufen, riflati*, riplati, etwa auch grebenati, smukati; rösten, goditi, godniti, maditi, rositi (auch *poln.*); brechen, treti; abziehen, mikati; der feinere Flachs, pražnje predivo; der schlechtere, hodnik, ohlanci.

Flachs=, in Zsgn. meist lanéni.

Flachsacker, der, der mit Flachs angebaut war, lanišče, laniše.

Flachsader, die, s. Flechse.

Flachsarbeit, die, opravek s predivam.

Flachsartig, *adj.*, predivast, predivnast, predivu podoben.

Flachsbart, der, der erste Bart eines Jünglinges, mah, perva brada, mlečja brada.

Flachsbau, der, sejanje, obdelovanje lanu.

Flachsbereitung, die, die Zubereitung des Leines zu Flachs, naprava, ravnanje prediva.

Flachsbläuel, der, nach *V.* pleša, *russ.* valek.

Flachsbreche, die, die Handlung, trenje; das hölzerne Werkzeug, terlica; der Ort, wo man das Flachs bricht, tarnica, terišče, teriše, trišče, triše.

Flachsbrechen, das, trenje.

Flachsbrecher, der, terivec, teričnik, terač.

Flachsbrecherin, die, terica, trica, teračica.

Flachsbündel, das, oder die Flachsbose, kosem, povesmo prediva.

Flachsdarre, die, sušivnica, jamnica, lanena jama, nach *M.* lanišnica, *russ.* sušiljnja.

Flachsdotter, s. Leindotter.

Flachse, die, s. Flechse, Sehne.

Flachseitig, *adj.*, plošnatih, plitkih strani, nach dem *Poln.* ploskobočen.

Flächsen, *adj.*, lanén, pertén.

Flachsfarbe, die, lanena barva.

Flachsfeld, das, nach der Ernte, lanišče, laniše.

Flachsfink, der, s. Hänfling.

Flachsgelb, *adj.*, lanenorumen.

Flachsgras, das, (Eriophorum Polystachion), grižna trava.

Flachshaar, das, predivnasti las, beli las, kakor lan.

Flachshandel, der, kupčija, tergovina s predivam.

Flachshändler, der, kupec s predivam, predivar; die, predivarica.

Flachshechel, der, mikavnik, greben.

Flächsicht, *adj.*, predivnast.

Flachsknoppe, die, **Flachsknoten**, der, (lanena) glavica, laneno seme.
Flachskopf, der, belolasec, beloglavec, belec, belan.
Flachsköpfig, *adj.*, belolas, belolasen, beloglav, beloglaven.
Flachskraut, das, s. **Flachsseide**, **Leinkraut**.
Flachsland, das, lanišče, laniše.
Flachsmarkt, der, predivni terg, terg, sejm za predivo.
Flachsmühle, die, stope (za lan).
Flachspiegel, der, ravno zerkalo.
Flachsraufe, die, die Handlung des Raufens, riflanje*, rafnjanje, riplanje, smukanje; das Werkzeug, rifel*, smukalo, nach *M.* derzej, nach dem *Poln.* dergalica, dergalo.
Flachsreiste, die, pest, ročica prediva.
Flachsriffel, s. **Flachsraufe**.
Flachsröste, die, das Rösten, godenje, rosenje, močenje; der Ort, godišče, godiše, rošišče, rošiše.
Flachssame, der, laneno seme.
Flachsschäbe, -**scheve**, die, pazdér, pazdérje.
Flachsschwinge, die, ein Werkzeug Flachs zu schwingen, treslica, tresalo, čepič, nach dem *Poln.* klepač, klepalo.
Flachsseide, die, (Cuscutta europaea), predenica; s. a. **Frauenhaar**.
Flachsstengel, der, laneno steblo.
Flachswerg, das, predivo, (lanena) kodelja, tulje.
Flachteller, der, plitev pladenj.
Flachtellerförmig, *adj.*, plitivčast†, plitvimu okrožniku enak.
Flachvertieft, *adj.*, plitvojamast, plitvojamčast.
Flachwerk, das, ein flaches, oberflächliches, seichtes Werk, plitvo delo.
Flachziegel, der, plošenata, plošnata, strešna opeka, plošnati strešnik.
Flack, das, dno v ladii.
Flacke, die, vlak.
Flacken, *v. a.*, z vlakam ribe loviti.
Flacken, *v. n.*, flackern, die Flamme flackert, plamen baklja, švìga, terpoli, poli; *v. a.*, die Wolle flacken, mit zwei Stäben klopfen, raztepsti, raztepati, volno rahljati, razbijati.
Flacker, der, etwa vlakar.
Flacker, der, pukovt.
Flackerei, die, ribji lov z vlakam, vlakarstvo†.
Flackerin, die, pukovka.
Flackern, *v. n.*, bakljati, mahljati, švigati, terpoleti, poleti, migati, *russ.* kolobrodit, *böhm.* plapolati.
Fladdern, s. **Flattern**.
Fladen, der, nach *M.* gibanica, krapec, kropec, mlinec, krapnica, *serb.* lepinja, *poln.* kolač; Kuhfladen, kravjek, kravja pogača; Honigfladen, sat, satovje.
Fladenbrot, das, bei den Juden, mlinci *pl.*, opresni kruh; s. a. **Fladen**.
Flader, der, s. **Maser**.
Fladerbaum, s. **Feldahorn**.
Fladergitter, das, von den Fluglöchern der Bienenstöcke, zatorce, mrežica pri žrelu.
Fladergras, das, (Waldhirsegras), razprosterto proso.
Fladerholz, das. s. **Maserholz**.
Fladerig, *adj.*, žilast, lepo preraščen, preračen (od lesa), pisan, marogast, pegast, čanžev.
Fladerloch, s. **Flugloch**.
Flage, die, eine niedrige sumpfige Gegend, mlačina, mlakužen svet, lokave *pl.*; *mont.* terdina; Regenschauer, ploha.
Flagge, die, Fahne auf Schiffen, bandero ali zastava na ladii, *russ.* flag. s. **Fahne**; die Flagge streichen, spustiti bandero, *fig.* predati se, podati se.
Flaggen-, in Zstzgn., bandérski.
Flaggen, *v. n.*, die Schiffe flaggen, ladije so razpele, razvile svoje bandera ali zastave.
Flaggenbild, das, podoba, podobščina, podobšina zastavina.
Flaggenführer, der, pomorski poveljnik, ki sme zastavo imeti.
Flaggenschiff, das, banderonosna, poveljnikova, admiralska ladija.
Flaggenstange, s. **Fahnenstange**.
Flähme, die, lakotnica; s. a. **Weiche**.
Flame, die, bei den Pferdeärzten, ein stählernes Werkzeug mit zwei oder drei Klingen, den Pferden damit die Ader zu öffnen, puščavno, pušavno orodje, pušalo, pušavnik.
Flamingo, (**Flamant**), der, (Phoenicopterus ruber), nach dem *Russ.* ognjena čaplja, rudeča gos.
Flämisch, s. **Mürrisch**; flämisch schreien, strašno kričati.
Flamme, die, plamen, plemen, plam, zubelj; Flämmchen, plamenec, plamenček, *mont.* trošica, mervica; mit einer Flamme brennen, s plamenam goreti, švigati; in Flammen gerathen, vneti se, vpaliti se; in Flammen stehen, goreti; den Flammen opfern, vreči, pometati v ogenj, sožgati, sožigati; die Flamme verzehrte alles, ogenj je vse pokončal; die Flamme der Liebe, ogenj ljubezni, goreča ljubezen.
Flammen, *v. n.*, plameneti, plameniti, bakljati, plamen dati, dajati, plamen gnati, poleti, *böhm.* plapolati, *serb.* plamteti; s. a. **Flackern**; das Holz flammt, derva baklajo, goré s plamenam; die Stadt flammt, mesto gori; die Sonne flammt, solnce pripeka, pritiska, prigreva, peče; *v. a.*, mit Feuerflammen brennen, paliti, smoditi; s. **Ausflammen**; Gänse, osmoditi, smoditi; die Häute flammen, sie am Feuer den Talg einziehen lassen, kože mazati in greti; die Gestalt einer Flamme ertheilen, nach *V.* plameniti; geflammter Zeug, plameneno delo, plamenasto tkanje; die Brust flammt Tugend, persi plamené čednost, iz pers plamenì čednost; geflammt, plamenast.
Flammen-, plamenast.
Flämmen, *v. a.*, s. **Flammen** als *v. a.*
Flammenauge, das, plameče oko.

Flammenbart, der, eines Kometen, ognjeni rep.
Flammenblick, der, žareči, plameneči pogled.
Flammenblume, die, škerlatni luskovec.
Flammendurst, der, goreča žeja, želja.
Flammenfarbe, die, ognjena barva, rudečerumena svetla barva.
Flammenfarben, -ig, *adj*., plamenast.
Flammenfeuer, das, ogenj s plamenam, plamen.
Flammengleich, *adj*., plameneč, plamenast.
Flammenhaar, das, ognjeni lasje.
Flammenhaß, der, žareči, neugasljivi čert.
Flammenhauch, der, huda, ognjena vročina.
Flammenlicht, das, plameneča, prav svetla luč.
Flammenmeer, das, velik ogenj, morje od plamena.
Flammennaht, die, nach *V*. plamenasti šiv.
Flammenreich, *adj*., plameneč.
Flamensäule, die, ognjeni, plameneči steber.
Flammenschlund, der, goreče, plameneče žrelo, žepno, žekno.
Flammenschrift, die, plamno, neizbrisljivo pisanje.
Flammenschwert, das, ognjeni meč.
Flammenseele, die, goreča, živo občutna duša.
Flammenstich, s. **Flammennaht**.
Flammenstrahl, der, plameneči, vroči žarek.
Flammenstrom, der, curek, potok plamena.
Flammentod, der, smert v ognji, v plamenu.
Flammenvogel, s. **Flamingo**.
Flammenwagen, der, ognjeni voz.
Flammenwort, das, ognjena beseda.
Flammenzug, der, s. **Flammenschrift**; in Flammenzügen stand geschrieben, z ognjenimi čerkami ali pismenkami je bilo zapisano.
Flammern, *v. n*., trepteti, migljati.
Flammholz, das, les za kurjavo.
Flammicht, *adj*., plamenast, plamenu podoben.
Flammig, *adj*., plameneč, plamen.
Flammiren, s. **Flammen**, *v. a*.
Flammofen, **Flammirofen**, der, **Flammenofen**, plameneča, ognjena peč.
Flanell, der, flanela.
Flanellen, *adj*., flanelnat, flanelen.
Flanellmacher, der, flanelar.
Flanke, die, die Seite des Bauches an vierfüßigen Thieren, die Dünnung, stran, bok (in allen slav. Munda. u. *altsl*.), lakotnica, lakotnik; im Kriegswesen, Festungsbaue, Wappenkunst, bok; dem Feinde in die Flanke fallen, sovražnika napasti v bok, vprek; s. a. **Seite**.
Flanken, der, bertavs; s. a. **Brocken**.
Flankiren, *v. n*., potepati se, potepavati se, klatiti se, vlačiti se, tepežiti se, vlačugati se, *serb*. skitati se; s. a. **Plänkeln**.

Flanqueur, der, s. **Plänkler**.
Flarden, der, s. **Brocken**, **Stück**.
Fläschchen, **Fläschel**, das, sklenčica, flaščica*; bei den Schafen Kröpfe, krof*.
Flasche, die, steklenica, sklenica, flaška, flaša*.
Flaschen-, in Zsstzgn., skleničin, sklenice.
Flaschenartig, *adj*., bučast.
Flaschenbier, das, ol ali piva v sklenicah.
Flaschenbirn, die, bučnica, gerlinka, gerlata hruška.
Flaschenbüchse, die, nach *V*. skleničarica; s. a. **Windbüchse**.
Flaschenbürste, die, ščet, šet za snaženje sklenic.
Flaschenförmig, *adj*., bučast, skleničast.
Flaschenfutter, **Flaschenkeller**, der, prenosni skleničnik.
Flaschenhals, der, sklenični vrat, gerlo.
Flaschenkorb, der, cajna, cajnica, košarica za sklenice.
Flaschenkürbiß, der, (Cucurbita lagenaria), gerlata, nach *V*. vratata buča, nach dem *Russ*. dolga amerikanska tikva.
Flaschensack, der, s. **Flaschenkorb**.
Flaschenschanze, die, (elektrische Batterie), električna baterija.
Flaschenschraube, die, nach *V*. sklenični zamašek z vintami.
Flaschenzug, der, škerpci *pl*., škerpec, škripci *pl*., *böhm*. skřipec.
Flaschinett, das, piščalka, pišalka, nach dem *Russ*. sviraljka, flašinet.
Flaschner, der, s. **Klempner**.
Flaser, die, im Holze oder Steine, žilica; s. a. **Flader**, **Maser**.
Flaserig, s. **Fladerig**.
Flatsche, die, kopica; Beule, bula; geschwollene Stelle, oteklina.
Flatterer, der, auch **Flattergeist**, vihrač, vihravec, vetrenjak, nestanovitnež, vihralo; Flattererin, vihravka.
Flattergeist, der, véternik, vihravec, lahkoživec, (dem deutschen „Leichtsinn" nachgebildet) lahkomiselnik; s. a. **Flatterer**, **Flattersinn**.
Flatterflamme, die, terpoleči plamen.
Flatterhaarig, *adj*., voljan, voljne, mehke volne, rahliga lakna.
Flatterhaft, *adj*., vihrast, vihravast, vihrav, vetrast, nestanovit, nestanoviten, nach *M*. auch lahkoživen, pahljiv.
Flatterhaftigkeit, die, vihravost, vetrenost, (*germ*.) lahkomiselnost, nestanovitost.
Flatterie, die, s. **Schmeichelei**, **Liebkosung**.
Flatterkohl, der, vihasti, vihtelasti ohrovt, nach *V*. vihelač.
Flatterling, der, s. **Flatterer**, **Schmetterling**.
Flattermine, die, lahki, priverâni podkop.
Flattern, *v. n*., von Vögeln, vihrati, ferfoleti, ferfrati, ferkati, ferkljati, ferleti, fofotati, mahljati s perutmi, nach *M*. auch prepeleti; von Fahnen, vihrati, *russ*. véjat; vom Feuer, s. **Flackern**; von einer Blume zur andern flattern, letati kakor metulj od rožice do rožice, (*poln*. a. motylkować);

unbeständig bleiben, nestanoviten, vetrenast biti; herum flattern, nach *V.* švirkati, šterlincati.

Flatterschönheit, die, nestanovitna, minljiva lepota.

Flattersinn, der, vetrenost; s. a. Leichtsinn.

Flattiren, s. Schmeicheln.

Flau, *adj.*, slab, oslabljen, medel, mlahav, nevečen; flauer Wein, medlo, slabo (t. j. nemočno) vino; die Liebe zu seinem Freunde wurde flau, ljubezen do prijatla se mu je ohladila; es wurde mir flau, slabosti so mi prihajale, onemogel sim; diese Waare ist flau, ta roba se ne specuje, ne gre, nima kupca; flauer Markt, slaba prodaja.

Flauen, *v. a.*, oplakniti; Erze, spirati, oplakovati.

Flaufaß, das, nach *V.* oplakalo.

Flauigkeit, die, mlahavost, nevečnost, slabost, medlost.

Flaum, der, Flaumfeder, nach *V.* maha, mišja dlaka, puh (auch *poln.* u. *russ.*), nach *M.* pavola.

Flaumbart, der, s. Flachsbart; ein junger Mensch, golobradec.

Flaumbärtig, *adj.*, golobrad.

Flaumen, *pl.*, salo, mast (svinjska, gosja).

Flaumenlager, das, s. Federbett.

Flaumfeder, s. Flaum.

Flaus, **Flausch**, der, kosmek, kosmič; ein Flausch Wolle, Haare, kosemček volne, las, nach *M.* žmokelj, žmukelj, žmokljič; ein Rock vom rauhen, dicken Tuche, čoha, debela suknja.

Flause, die, burke, norci *pl.*, prazni izgovori, prazno pregovarjanje, nach *V.* praznija.

Flausenmacher, der, kdor burke ali norce uganja, žlobudralo.

Flausrock, der, s. Flausch.

Fläz, der, rogovilež, rompla.

Flechse, die, suha žila, kita, nach *M.* auch bela žila.

Flechsig, *adj.*, žilav, žilast.

Flechte, die, eine Hautkrankheit, lišaj; damit behaftet, lišajev, *altsl.* lišav; olišajiti, lišajiti se; (Lichen) lišaj; geflochtene Haare, kita, nach *M.* pletenica; Wagenflechte, koš; etwas darein zu legen, darin zu tragen, cajna (locajna), *cfr.* Zeine; etwas darauf zu trocknen, Hürde, lesa, pleter; Preßflechte, nach *V.* cuhta; überhaupt von Flechten, pletenica.

Flechten, *v. a.*, splesti, spletati, plesti; in etwas flechten, vplesti, vpletati, zaplesti, zapletati v kaj; sich die Haare flechten, oplesti, opletati se; aufs Rad, djati in priterditi na kolo; in die Haare flechten, vplesti v lase; einen Kranz, venec plesti, viti; *v. r.*, sich in etwas, *fig.* zaplesti, zapletati se v kaj; schlingen, viti se, plesti se okoli česa, ovijati se česa.

Flechtenartig, *adj.*, lišajast.

Flechtgras, das, pérnica, perenka.

Flechtkorb, der, jerbas, košara.

Flechtweide, die, (Salix viminalis), beka.

Flechtwerk, das, pletenina, pletenje, spletenina.

Flechtzaun, der, plot.

Fleck, der, ein Stück eines Ganzen, ein Lappen zum Flicken, kerpa, zaplata; auf den Schuh, županˇ, nardica; ein Fleck Acker, kos njive; Makel, s. Flecken; es ist noch ein ziemlicher Fleck bis dahin, še je prav kos, še se precej vleče do ondaj; auf diesem Flecke, na tem mestu, na tej méri, tukej; vom Fleck bringen, pomakniti, spraviti naprej; er kommt nicht vom Fleck, delo se mu ne odseda, mu ne gre od, izpod rok; er geht nicht vom Fleck, ne gane se (z mesta); er hat das Herz am rechten Fleck, na pravem mestu, kakor je treba; den rechten Fleck treffen, pravo zadeti, a. do živiga priti komu, boleče zadeti; einen Fleck aufsetzen, prišiti zaplato; einen Fleck unterlegen, podložiti zaplato, *serb.* podkerpiti; bei den Schustern, usnje za opetice; s. a. Kaldaunen; blauer Fleck, černavka.

Fleckeln, *v. a.*, bei den Schustern, opetico delati; bei den Jägern, nach einem Brette zur Uebung schießen, v tarčo streljati.

Flecken, der, ein Mittelding zwischen einem Dorfe und einer Stadt, mestice, terg, teržič; Makel, madež; die Flecken in der Sonne, auf der Haut, der Thiere usf., eine Stelle von einer andern Farbe, lisa, pelisa; die Kinderflecken, ošpice, oždrobec, rubodi, ogreci, s. Masern; fehlerhafter Flecken, z. B. ein Fettflecken usf., maroga, lisa, madež, merlja, znamek, *poln.* skaza, zmaza; im Gesicht, pega; Schmutzflecken, umazek; einen Fleck herausbringen, madež ali marogo izpraviti iz česa; ein blauer Fleck, *serb.* modrica, *poln.* siniec; dem guten Namen eines Andern Flecken beibringen, očerniti, ograjati koga; sein Betragen ist ohne Flecken, vede se brez madeža.

Flecken, *v. a.*, mit kleinen Stellen von einer andern Farbe versehen, lisiti, lise delati; daher gefleckt, lisast, auch marogast, pisan; bei den Nadlern, sploskati, ploskati, sploščiti, splošiti; die Schuhe, Absätze flecken, zakerpati, kerpati; *v. n.*, schwarze Kirschen flecken, černice madežajo; das Oel, das Fett fleckt, umazati, mazati, marogati, madežati; weiße Kleider flecken leicht, bela obleka rada madeže dobi, rada se umaže, vsak madež je na njej znati; es will nicht flecken, neče uspevati, od rok iti, delo ni odsedno.

Fleckenbarsch, der, ostrež.

Fleckenlos, *adj.*, brez madeža, brez skrumbe, čist.

Fleckennatter, die, gladki gož.

Fleckfieber, das, opeteče*, petoče*. (Petetschen).

Fleckig, *adj.*, pasast, marogast, lisast, pikast, pelisast; vom Kleide, umazan, zamazan.

Flecklehlchen, das, pogorelček, rudečorepka.

Fleckkugel, die, mjilna oblica, kepica, grudica.

Fleckfieder, der, drobar.

Flectiren, s. Abändern.

Fledermaus, die, nach dem *Altsl.* u. allen slav. Mundarten netopir, auch matopir (matofir), topir (nach *Met.* dapir), podlopir, vdopir, pirhpogačica (*serb.* a. perh-baba),

in St. nach *M.* prirožlek, škeržabec, in *Kt.* mračnin, auch pol miš pol tič.
Fledermausartig, *adj.*, netopirast.
Fledertatte, die, amerikanski veliki netopir.
Flederwisch, der, omelo, omelce, ometalo, nach *M.* perot, *serb.* peruška.
Flegel, der, cepec, cep, mlatilo; grober Flegel, tepec, cepec, grobjan, zarobljenec, hleban, teleban; s. Klöppel.
Flegelei, die, zarobljenost, neotesanost, robatost.
Flegelhaft, *adj.*, zarobljen, neotesan, neuglajen, debel, kosmat, (*germ.*) grob, sirov.
Flegelhaftigkeit, die, zarobljenstvo, neotesanost.
Flegelhenke, die, ein Schmaus nach der Drescherei, pomlativnica, domlatki.
Flegeljahre, *pl.*, nore, neumne leta.
Flegelkappe, die, goža, gož.
Flegeln, *v. n.*, neotesan, grob biti; *v. a.*, s cepcam koga pitati.
Flegelstiel, der, ročnik.
Flehen, *v. n.*, sich bittend vor jemanden schmiegen, vor ihm gleichsam im Staube winden, ponižno prositi, milo prositi, moliti, moledvati.
Flehen, das, mila prošnja, prosba, moledvanje.
Flehentlich, *adv.*, prosijoč, flehentlich bitten, ponižno, milo, živo prositi.
Fleher, der, prosivec, moledovavec.
Flehgesang, s. Litanei.
Fleihen, s. Flauen.
Fleisch, das, meso, *dim.* mesce; wildes Fleisch in einer Wunde, hudina, hudo meso, divje meso; lebendiges Fleisch, (nach dem *Altsl.* polt, jetzt mehr die Haut); Rindfleisch, Kalbsfleisch, Ochsenfleisch, govedina, teletina, volovina usf., durch die Endung -ina; s. jedoch die Bemerkung unter Fell; vom Fleische kommen, fallen, ob meso priti, shujšati (se), sušiti se, zmeršaveti, meso je z njega derknilo; zu Fleisch kommen, porediti se, popraviti se, odebeliti se; Fleisch essen, z. B. an einem Fasttag, in Unterkr. omersiti se, mersiti, (jedoch wird daselbst omersiti se, auch für otešćati se gebraucht); Fleisch werden, utelesiti se, uteloviti se, učlovečiti se; im *bibl.* Sinne meso, telo, nach dem *Serb.* u. *Russ.* polt; geräuchertes Fleisch, suho, vojeno meso; das Fleisch der Früchte, von Obst, etwa mesce, sredica, mehčina (ein recht passender Ausdruck wird vermißt).
Fleisch=, in Zstzgn., vom Fleische, des Fleisches, mesni; aus Fleisch, fleischern, mesen.
Fleischader, die, mišična, mesna žila.
Fleischbank, die, mesnica, mesarnica, nach *M.* auch mesarnja.
Fleischbaum, der, Hölzer, die in der Feueresse befestiget sind, Würste *rc.* zum Räuchern daran zu hängen, rajželj, palice *pl.*
Fleischbeil, das, kostenica, mesarica.
Fleischbeitrag, der, prikladek, dodatek za meso.
Fleischbeschau, die, ogled mesa.
Fleischbeschauer, der, ogledník, ogledovavec mesa, mesogled†.
Fleischblättchen, das, nach *V.* mertvi rog.
Fleischblume, die, (Lychnis flos cuculi), kukavičja roža.
Fleischbruch, der, (Sarcocele), mesna kila.
Fleischbrühe, die, mesna juha, župa.
Fleischbündel, der, meseni zvezček.
Fleischdarstellung, s. Incarnation.
Fleischeisen, das, trebivnik, mezdrilo.
Fleischen, *v. a.*, bei Gärbern, Kürschnern, otrebiti, trebiti, auch mezdriti.
Fleischen, *adj.*, s. Fleischern.
Fleischer, der, Metzger, mesar; Hausschlächter, Würstler, klavec.
Fleischer=, in Zstzgn., mesarsk.
Fleischerbursche, der, mesarski fant.
Fleischergeselle, der, mesarski pomagač, tovarš, podmojster.
Fleischergewerbe, **Fleischerhandwerk**, das, mesarija, mesarstvo; dasselbe betreiben, mesariti; dadurch erwerben, verthun, primesariti, zamesariti.
Fleischergewicht, das, mesarska vaga, tehtnica.
Fleischerhund, der, mesarski pes.
Fleischerin, die, mesarica; Fleischerin sein, mesaričiti.
Fleischerknecht, der, mesarski hlapec.
Fleischern, *adj.*, mesen, iz mesa.
Fleischeslust, die, meseno, telesno poželenje.
Fleischessend, *adj.*, mesojed, mesojeden.
Fleischesser, der, mesojedec, mesojed.
Fleischfarbe, die, polt telesna ali poltna barva.
Fleischfarben, *adj.*, poltne barve.
Fleischfarbig, s. Fleischfarben.
Fleischfaser, die, mesno vlakence, nach *V.* mesna vitra, nach *Zal.* lika, nit.
Fleischfell, das, s. Fleischhaut.
Fleischfibrin, das, mesni vlaknec, dlačic.
Fleischfliege, die, mesna muha.
Fleischfressend, **Fleischfressig**, *adj.*, mesojeden, mesožerten.
Fleischfresser, der, mesožerc.
Fleischfreßgier, die, mesožertnost.
Fleischgabel, die, velike vilice, kuhinjske vilice.
Fleischgebackene, das, z mesam pečeno, kuhano.
Fleischgeschwulst, die, s. Fleischbruch.
Fleischgewächs, das, mesna goba, polip*, nach dem *Russ.* u. *Poln.* mesna narast, naraslica.
Fleischgewicht, s. Fleischergewicht.
Fleischhacke, die, s. Fleischbeil.
Fleischhacker, der, s. Fleischer.
Fleischhafen, der, s. Fleischtopf.
Fleischhaken, der, mesarska kljuka, kavelj.
Fleischhalle, die, s. Fleischbank.
Fleischhaltung, die, (carnagione), bei Malern, malanje polti.
Fleischhauer, der, s. Fleischer.
Fleischhaut, die, (tunica carnea), Fetthaut, mezra (mezdra).

Fleischicht, *adj.*, mesnast, mesenast, mesu podoben.
Fleischig, *adj.*, Fleisch habend, mesnat.
Fleischigkeit, die, mesnatost.
Fleischkammer, die, shramba, hram za meso, mesarnja.
Fleischkloß, der, falat, palat mesa, *fig.* verächtl. donda; Mehlspeise, mesni cmoček, cmok.
Fleischkoch, der, kuhar mesnih jedi.
Fleischkorb, der, jerbas, koš za meso.
Fleischkost, die, mesna hrana, in Unterkr. u. *serb.* a. mersna hrana.
Fleischkrone, die, der obere fleischige und erhabene Theil am Pferdehufe, nadkopitni venec, bicelj.
Fleischkuchen, der, mesenka, mesena potica; s. Fleischgebackenes.
Fleischlacke, die, slanomurja od. solamurja, slanomura, nach dem *Russ.* mesni razsol.
Fleischlappen, der, s. Muskel.
Fleischlehre, die, mesoslovje†, mesoznanstvo†, nauk od mesa.
Fleischlich, *adj.*, mesen, po mesu, telesen; fleischlich erkennen, sich fleischlich vermischen, s. Beiwohnen; fleischliche Lüste, mesene, telesne želje; s. a. Sinnlich.
Fleischlichkeit, s. Sinnlichkeit.
Fleischlos, *adj.*, brezmesen, meršav.
Fleischmade, die, žužek, mol. červ v mesu.
Fleischmangel, der, pomanjkanje mesa, nestaja mesa, *serb.* bezmesnica.
Fleischmarkt, der, mesni terg.
Fleischmasse, die, mesnina, meso, mesovje.
Fleischmenger, der, s. Fleischer.
Fleischmesser, das, kuhinjski nož (za meso).
Fleischmilbe, die, mesni mol, grizlica, červ.
Fleischpastete, die, s. Fleischgebackene.
Fleischpfennig, der, s. Fleischsteuer.
Fleischpolyp, s. Fleischgewächs.
Fleischsatzung, s. Fleischtaxe.
Fleischscharren, s. Fleischbank.
Fleischschätzer, der, mesni cenivec, cenivec mesa.
Fleischschätzung, die, mesna cenitev, cenitev mesa.
Fleischschau, die, ogled mesa.
Fleischschauer, u. Fleischsetzer, s. Fleischschätzer.
Fleischschnitt, der, zarez v meso.
Fleischschranne, s. Fleischbank.
Fleischseite, die, mezra, mezdra, gorjupa stran.
Fleischselcher, der, suśivec, vodivec mesa, nach dem *Böhm.* vojenar.
Fleischsohle, die, am Pferdehufe, žilnata dila (*dr. Bl.*), nach *V.* živi rog, živo meso.
Fleischspeise, die, mesna jed, mesenina; zum Unterschiede von Fastenspeisen, in Unterkr. u. *serb.* mersno jelo; eine Fleischspeise essen, kaj mesniga jesti; s. *a.* Fleisch.
Fleischspende, die, deljenje, razdajanje mesa med uboge; ein in Fleisch bestehendes Geschenk von einem zu Hause geschlachteten Thiere an Bekannte, koline *pl.*

Fleischsteuer, die, mesni davek, davek od mesa, od doma pobitih žival, mesarina.
Fleischsuppe, s. Fleischbrühe.
Fleischtag, der, mesni dan, mersni dan.
Fleischtaxe, die, mesna cena, taksa.
Fleischtopf, der, lonec, pisker za kuhanje mesa.
Fleischtorte, die, mesena torta.
Fleischwaare, die, mesnina, meso, mesovje, *poln.* mięsiwo.
Fleischwage, die, mesarska vaga, tehtnica.
Fleischwarze, die, mesnata bradovica; das Fleischwärzchen, bradovičica.
Fleischwerdung, die, utelesba, včlovečba, včlovečenje.
Fleischwerk, das, mesenina, mesovje.
Fleischwunde, die, rana v mesu.
Fleischwurm, der, s. Fleischmilbe.
Fleischwurst, die, mesena klobasa, mesenica, auch klobasa schlechtweg, (*altsl.* kl'basa); in Unterkr. mastenica.
Fleischzehnte, das, desetina od živine, živa desetina.
Fleischzeit, die, mesni čas, mersni čas.
Fleiß, der, pridnost, marnost, mar, marljivost, podviz, podvizanje; allen möglichen Fleiß auf etwas wenden, vse si prizadeti, mnogo si prizadevati, truditi se za kaj; mit vielem Fleiße, prav marljivo, kaj pridno; mit Fleiß, d.i. mit Vorbedacht, nalaš, nalašč, nalič, premišljema, *serb.* nahvalice, *böhm.* naschval; thue Fleiß, daß du vor dem Winter kommst, podvizaj se, da prideš pred zimo.
Fleißbelohnung, die, darilo za pridnost itd.
Fleißbrief, der, spričba pridnosti, marljivosti itd.
Fleißen, sich, s. Befleißen.
Fleißig, *adj.*, priden, maren, marljiv, nach *V.* a. raben, rabljiv; arbeitsam, delaven; er ist fleißig, rad rabi, rad dela; der Student ist fleißig, rad se uči, se uri; fleißig über etwas nachdenken, schreiben, mnogo zastran česa misliti, dokaj od česa pisati; fleißig Einen besuchen, pogostama, često k komu prihajati.
Fleißigen, s. Befleißigen.
Flennen, *v. n.*, für weinen, kremžiti se, cmerdati se, čmeriti od. ceriti se, cmihati se; für lächeln, namuzniti se, muzati se, muziti se.
Flensen, *v. n.*, s. Flennen; *v. a.*, izrezovati kitovo ali somovo mast na drobne kosce (od kitolovcov).
Flethe, die, bei Tuchmachern, kosmič ali svalek volne (kar je na enkrat gre na gredaše).
Flethenlocke, die, kodelja; bei der Wolle uss. kosem, hlasta, plasta, kusma.
Fletschen, *v. a.*, die Zähne zeigen, zarežati, režati, zobe kazati, *serb.* kesiti zube; hämmern, raztanjšati, raztanjiti, tanjšati, razkovati, razkovavati.
Fletschzahn, der, jener Zahn, der von der Lippe nicht bedeckt werden kann, rifelj, ripelj.
Fletz, s. Flötz.

Fleuen, s. Flauen.
Flexibel, s. Biegsam.
Flexion, s. Biegung.
Flibustier, der, morski razbojnik.
Flick, s. Flügge.
Flickarbeit, die, kerpanje, kerparija.
Flicken, *v. a.*, zakerpati, kerpati, popraviti, popravljati, kerpucati, zašiti, zašivati kaj, prišiti zaplato, nach *V.* auch zaplatati; einen Kessel, das Dach, popraviti kotel, streho.
Flicken, der, zaplata, kerpa; an den Schuhen, županec, ostava, *russ.* vstavka.
Flicker, der, popravljavec, popravljač, kerpač, kerpar.
Flickerei, die, kerparija.
Flickerin, die, kerparica, kerpačica.
Flickerlappen, der, zaplata, kerpa; bei Schustern, županec.
Flickerlohn, der, kerparina, plačilo za popravljanje.
Flickschuster, der, čevljarski kerpar.
Flickwerk, das, kerpuče, zaplate *pl.*, beračija.
Flickwort, das, nach *V.* županec, mašilo, *böhm.* prilepek; prikerpana, vtaknjena beseda za polnilo.
Flieboot, das, dvojadrena, bežna ladija Angličanov.
Flieder, der, Fliederbaum, bezeg; s. **Holunder**.
Fliederbeere, die, bezgova jagoda.
Fliederblüte, die, bezgov cvet.
Fliederbüchse, die, **Fliederholz**, das, **Fliedernuß**, die, **Fliedersaft**, der, **Fliederschwamm**, der, **Fliederthee**, der, s. **Holunder** usf.
Fliege, die, (musca) und auf den Schießgewehren, muha, *diminit.* mušica; die Fliegen von sich abwehren, muham braniti; es ärgert ihn die Fliege an der Wand, za vsaki nič se jezi; eine liederliche Fliege, prav zanikernež; spanische Fliege, španska muha, kantarida*.
Fliegen-, in Zstzgn., mušji.
Fliegen, *v. n.*, leteti; ein wenig poleteti; auffliegen, zleteti, eig. vzleteti; geflogen kommen, prileteti; Fahnen, Haare fliegen lassen, razviti, razpustiti, da vihra; in Stücke fliegen, razleteti se; der Topf flog in Stücke, lonec je razneslo na drobne kose; das Schiff flog in die Luft, ladija se je kviško razletela, razneslo jo je, verglo jo je kviško; er ließ ein Wort fliegen, zinil je, izgovoril, omenil besedico, s. **Fallen** (lassen); zu hoch fliegen, previsoko leteti; hin und her fliegen, letati; er flog zu ihnen, hiti, teče k njim.
Fliegenbaum, der, eine Benennung der Ulme, s. **Ulme**.
Fliegenblume, die, (Ophrys myodes), mačje uho; (Orchis bifolia), muhovnik.
Fliegend, *adj.*, leteč; der fliegende Fisch, morska lastavica; fliegende Fahne, razvito, razpuščeno, razpušeno bandero; mit fliegenden Haaren, prostolasa, razpletena, razčesana, z razpletenimi lasmi; fliegende Brücke, brod na vervi, s. **Fähre**; fliegendes Krankenhaus, prenosna, premična, popotujoča bolnišnica; fliegende Hitze, prehajoča, prehodna vročina, ki pride in prejde; fliegendes Blatt, s. **Zeitungsblatt**, **Flugblatt**; fliegend werden, (vom Boden), razperhniti, razperševati se; ein fliegendes Corps, premični oddelek vojske, ki se zdaj tu zdaj tam pokaže in sovražniku nagaja.
Fliegendreck, der, mušjek.
Fliegenei, das, zapljunek, mušje jajce.
Fliegenente, die, (Anas clypeata), raca, žličarica, bobatulja.
Fliegenfänger, der, (Muscicapa), muhar, muhec, laška penica, figojedka, figojevka, ležetrudnik, muholov.
Fliegengarn, der, s. **Fliegennetz**.
Fliegengift, das, strup za muhe, mušji kamen, černa mušnica, muhomor.
Fliegenkäfer, der, musji keber.
Fliegenklappe, die, s. **Fliegenklatsche**.
Fliegenklatsche, die, nach *V.* pokavnik, mušni pokavnik, loputa, *russ.* hlopuška, *böhm.* pleskačka.
Fliegenkraut, s. **Stechapfel**.
Fliegenmilbe, die, mušji mol.
Fliegennetz, das, die Pferde zu bedecken, mreža, nach *M.* sakovina.
Fliegenpflaster, das, s. **Blasenpflaster**.
Fliegenpilz, s. **Fliegenschwamm**.
Fliegenpulver, das, mušja štupa, prah, mušnica; s. a. **Fliegengift**.
Fliegenschimmel, der, pikast belec, konj.
Fliegenschnapper, der, s. **Fliegenfänger**.
Fliegenschrank, der, in der Luft frei hängender, um Eßwaaren vor Fliegen zu bewahren, mit Wänden von Leinwand, nach *V.* sitnica.
Fliegenschwamm, der, (goba) mušnica, nach dem *Russ.* u. *Poln.* muhomor.
Fliegenschwarm, der, roj muh, mušji roj.
Fliegenspießer, der, u. **Fliegenstecher**, s. **Fliegenfänger**.
Fliegenstein, der, s. **Arsenik**, **Kobalt**.
Fliegenvogel, der, kolibri; s. **Fliegenschnapper**.
Fliegenwasser, das, muhomorna voda; s. a. **Fliegengift**.
Fliegenwedel, der, muhovnik, mahalo.
Fliegsam, s. **Flügge**.
Fliehen, *v. n.*, bežati, auch begati; entfliehen, pobegniti, ubežati; zu Einem fliehen, pribežati, priteči, bežati, teči h komu; vor einer Gefahr fliehen, umakniti se, ogniti se nevarnosti; die Zeit flieht, čas hiti, beži; vor der Sünde fliehen, auch varovati se, bati se greha; über Hals und Kopf, na vrat na nos, (nach *V.*) čez kolnice bežati; *v. a.*, etwas fliehen, pred čim bežati; Einen fliehen, ogibati se koga, uklanjati se, umikati se mu; der Schlaf floh ihn, spanje ga je zapustilo, spati ni mogel; er floh die verführerische Welt, varoval se je zapeljiviga sveta.
Fliehkraft, die, s. **Centrifugalkraft**.
Fliese, die, plošče, ploše, škerli *pl.*
Fließ, das, s. **Flaus**, **Flausch**; Vließ, nach dem *Altsl.* u. allen slav. M. runo, in Unterkr.

auch runa *f.*, Orden des goldenen Fließes, red zlatiga runa.
Fließ, der, s. **Bach.**
Fließblattern, *pl.*, zalite koze *pl.*, kraste.
Fließe, die, s. **Floßfeder.**
Fließen, *v. n.*, teči, auch (besonders in kleiner Qualität) cureti, cereti, cerljati, cezeti, cediti se, solzeti, *böhm.* auch řinauti; anfangen zu fließen, auch, ein wenig fließen, poteči, pocediti se; daraus wird Blut fließen, iz tega se pocedi kri od. nekaj kervi; das Wasser fließt immer nach den niedrigen Gegenden, voda teče zmir navzdol (*serb.* na niz); die Mur fließt in die Drau, Mura teče, se izliva v Dravo; der Schweiß fließt ihm von der Stirn, znoj ali pot se mu cedi po obrazu; stromweise fließen, curkama, v curkih teči; das Harz fließt aus den Bäumen, smola se cedi, cezi, solzi iz dreves; Thränen fließen ihm, solze mu lijo, so se mu ulile; das Wachs fließt schon, vosk se je že raztajal, raztopil, je raztopljen; fließend werden, tajati se; die Zeit fließt dahin, čas leti, hiti; die Worte fließen ihm sehr gut, besede mu teko kakor voda, jezik mu teče kakor mlin; so etwas kann nicht aus seiner Feder fließen, kaj taciga ne more priti iz njegoviga peresa; aus dem Gesagten fließt, iz rečeniga izvira, izhaja, se podaja, teče; die Quelle fließt nicht mehr, studenec več nima vode, se je posušil; das Licht fließt, luč se kida, se kerga; Papier fließt, pije; s. a. **Durchschlagen.**
Fließend, *adj.*, tekoč; fließendes Wasser, tekoča, živa voda; fließendes Pech, raztopljena smola; er spricht fließend, gladko mu teče jezik; fließende Rede, gladke besede; das fließende in der Malerei, prijetno, voljno, okroglo; fließende Hitze, s. **Schweißhitze;** fließender Sand, s. **Flugsand.**
Fließgarn, das, neke velike mreže.
Fließgold, das, s. **Waschgold.**
Fließharz, das, smola.
Fließpapier, das, pijoči popir; s. a. **Löschpapier.**
Fließpocken, die, s. **Fließblattern.**
Fließritter, der, vitez zlatiga runa.
Fließwasser, das, tekoča voda, potočna voda, potočnica.
Fliete, die, nach dem *Poln.* puščalo, pušalo; s. a. **Laßeisen, Flame.**
Flimme, die, s. **Floßfeder.**
Flimmen, u. **Flimmern,** *v. n.*, das Licht flimmt, luč merli, migeta, miglja, se blišči, bliši, nach dem *Böhm.* u. *Serb.* trepteti; schwach brennen, berleti.
Flimmer, der, nach *V.* migataj.
Flimmern, s. **Flimmen.**
Flinder, der, ein flimmerndes Stückchen Metall, s. **Flitter.**
Flindergold, das, s. **Flittergold.**
Flinderschläger, der, s. **Flitterschläger.**
Flink, *adj.*, hurtig, skočin, uren, rocin, oberten, berzen, hiter, gibčen, in Unterkr. a. zuren, lasen, naredin, ukreten, živ; flink in der Arbeit sein, dobro se sukati.
Flinke, die, (Cyprinus alburnus), belica.
Flinken, s. **Flinkern.**
Flinkenerz, Flinkerchen, s. **Flittererz.**
Flinkern, *v. n.*, blisketati se, lesketati se; s. a. **Flimmern.**
Flinkheit, die, flinkes Wesen, skočnost, urnost, ročnost, berznost, hitrost, gibčnost, lasnost, živost, ukretnost, narednost, lahkost.
Flins, Flinz, der, Zornstein, nach *V.* belinec.
Flinte, die, puška, puša, flinta*, nach dem *Böhm.* u. *Poln.* ročnica, *russ.* ružje.
Flinten=, in Zstzgn., pušin, puškin.
Flintendolch, der, bodnik; s. **Bajonett.**
Flintenkolben, der, bet, kopito puške, *russ.* priklad.
Flintenkrätzer, der, maček.
Flintenkugel, die, pušina kugla, svinčnica, *serb.* puščano zerno.
Flintenlauf, der, puščina, pušina cev.
Flintenriemen, der, pušin jermen.
Flintenschaft, der, etwa puščino oblesje, rog, *russ.* lože, *böhm.* pažba.
Flintenschloß, der, ogenj, celin, nach den übrigen slav. Mundarten ključavnica na puši.
Flintenschuh, der, puškin žok.
Flintenschuß, der, strel iz puške, *serb.* puškomet; auf einen Flintenschuß weit, na streljaj deleč.
Flintenschütz, der, strelec.
Flintenspieß, der, s. **Flintendolch.**
Flintenstein, der, puščin, pušin, puškin kremen, kamen kresavnik.
Flintenträger, der, puškonos.
Flinter, s. **Flitter.**
Flintglas, das, izverstno steklo (posebno pri teleskopih), flintovo steklo.
Flintsand, der, kremenji pesek.
Flirren, *v. n.*, s. **Flimmern;** es flirrt mir vor den Augen, miglja mi pred očmi.
Flispern, s. **Flüstern.**
Flitsche, die, ikrica.
Flitschrose, s. **Feldmohn.**
Flitter, der, nach *V.* penglec, lošasti penglec, *poln.* błystkotka, *russ.* blestka; s. a. **Flitterstaat.**
Flittererz, das, gluš, ruda blešečа, blešeča, iskrica.
Flittergelehrsamkeit, die, puhla, poveršna, plitva učenost.
Flitterglanz, der, nepravi lesk.
Flittergold, das, nach *V.* loš, zlate pene, *böhm.* pozlatko, *russ.* šumiha (-šumeče zlato).
Flittergolden, *adj.*, lošast.
Flittergoldschläger, der, lošar.
Flitterjahr, das, pervo leto po poroki, sterdeno ali medeno leto.
Flitterkram, s. **Flitterwerk.**
Flittermädchen, das, gizdava, šopirljiva deklica, šopirjenka.
Flittern, s. **Flimmern.**
Flitterpappel, die, trepetlika, migljač; s. **Zitteresþe.**
Flittersand, der, svetli, iskrasti pesek.
Flitterschein, der, s. **Flitterglanz.**

Flitterschimmer, der, s. Flitterglanz.
Flitterschläger, der, pengličar.
Flittersilber, das, sreberne pene.
Flitterstaat, **Flitterwerk**, das, blešoba, blešoba, nečimernost, revna ali borna gizdavost; reči, ki se v oči leskečejo, pa nobene prave vrednosti nimajo v sebi.
Flitterwitz, der, puhloumje.
Flitterwoche, die, nach *V.* kozji dnevi, kozja nedelja, auch sterdni ali medeni teden, sterd.
Flittich, der, s. Fittich; jemanden beim Flittich nehmen, za škrice, za hlačni rob zgrabiti koga.
Flitzbogen, **Flitzpfeil**, **Pflitschepfeil**, der, samojstrica, pušica.
Flockasche, die, diejenige zarte, weiße Asche, die in Gestalt weißer Flocken an verbrannten Körpern hängt, pepelnata moka.
Flockblume, die, glavič; s. Kornblume.
Flocke, die, **Flocken**, der, ein jedes Büschel von leichter und lockerer Materie, kosem; Flöckchen, kosmeček; kòcenj; Schneeflocken, kòcenj, snežna plahtica, omraznica, in St. (auch *serb.*) kunadra, in Kt. nach *M.* potreška, auch mačke, in Flocken schneien, kocnjati.
Flocken, *v. a.*, zu Flocken oder Locken schlagen, skosmati, kosmati; *v. n.*, in Flocken fallen, schneien, es flockt, kocnja, sneg gre v plahticah.
Flockenbett, das, volnata postelja.
Flockendrescher, der, s. Flocker.
Flockengekräusel, das, kodri, kosmulje *pl.*, verächtl. kuštri, kušterci.
Flockengewölk, das, mrenasti, volnasti oblaki neba, jančki na nebu, *serb.* pahuljnjaci.
Flockenkraut, s. Kornblume.
Flockentuch, das, debelo, kodrasto sukno.
Flocker, der, kosmač, razbijač.
Flockerin, die, kosmavka, kosmatulja, razbijačka.
Flockfeder, die, s. Flaumfeder.
Flockfeuer, das, s. Strohfeuer.
Flockicht, *adj.*, kodrast, kunadrast, kocnjast.
Flockig, *adj.*, kodrast, kunadrat.
Flockseide, die, naskubljena žida, zadnja kosmata svila, bavela*.
Flockwolle, die, bei Tuchscherern die abgeschorene Wolle, volnati postrižki, ostrižine.
Floh, der, bolha, (*altsl.* bl'ha); es beißen mich die Flöhe, bolhe me koljejo; Einem ein Floh ins Ohr setzen, podražiti koga, sum zbuditi v kom, deti mu bolho v uho; er hört die Flöhe husten, sliši travo rasti, meni, da zna več kakor hruške peči; voll Flöhe, bolhav.
Floh-, in Zstzg., bolšji, za bolhe.
Flohbeutel, der, bolhač.
Flohbiß, der, bolhojedina.
Flohbraun, *adj.*, bolhast.
Flohen, **Flöhen**, *v. a.*, bolhe loviti, nach *M.* auch bolhati (bolhovati).
Flohfarbe, die, bolšja farba.
Flohfarben, *adj.*, bolšje farbe, bolhast.
Flohheuschrecke, die, kobilica.
Flohig, *adj.*, bolhav.
Flohjagd, die, bolšji lov.
Flohkäfer, der, bolhač.
Flohkraut, das, (Pulicaria vulg.), nach *V.* dresen.
Flohkrebs, der, eine Art Wasserfloh, povodnja bolha.
Flohmücke, die, bolšji komar.
Flohsame, der, (Plantago psyllium), bolšnik, bolšnjak, (*poln.* babka plesnik).
Flor, der, das Blühen der Blumen und *fig.* der Wohlstand, cvet, cvetenje, cvitanje, cveteči stan, blagovitost; Blüthenzeit, cvetnja; im Flor sein, cvesti, v cvetji, cvetenji biti; im höchsten Flor sein, v naj lepšim razcvetu biti, lepo precvitati; ein dünner, gewebter Zeug, nach *V.* svilnat pajčnik, nach *M.* pajčolan, in Unterkr. ten; tenčičnik (*Alič*); flor.
Flora, die, die Blumengöttin, Flora, Cvetana†.
Florband, **Florbinde**, die, tenasta, pajčolanasta pasica, preveza.
Floren, *adj.*, tenast, pajčolanast.
Florèn, der, s. Gulden.
Florence, (Florentiner Taffet), Firenški tafet.
Floretband, das, trak iz zadnje žide.
Florett, das, rapir.
Florettseide, die, s. Flockseide.
Florgewand, das, s. Trauergewand.
Florhut, der, klobuk s černo prevezo ali pasico, s floram.
Floriren, *v. n.*, cvesti, auch cveteti, cvitati, sloveti; s. a. Blühen.
Florist, der, cvetličar; s. Blumenliebhaber.
Florsafran, der, divji žafran, žefran.
Florschleier, der, pajčolan, ten (za zagrinjalo).
Florschürze, die, pajčolanasti predpas.
Florseide, der, sukana svila.
Florstuhl, der, statve za ten, pajčolan.
Flortuch, das, ten.
Florweber, der, pajčolanar.
Florzeug, s. Flortuch.
Floskeln, *pl.*, cvetke, lepotičenje govora.
Floß, das, die Holzflöße, plutva, auch plitva, plav, nach *M.* plavica, vor (*böhm.*), *russ.* plot u. gonka (*cfr.* les gnati=plaviti).
Flöß, s. Flötz.
Floßanstalt, die, plavišče, plaviše, plavilnica.
Floßbach, der, potok, po kterem se les plavi ali goni.
Flößbar, *adj.*, splaven.
Floßbedienstete, s. Flößer.
Floßbett, das, povodni oder.
Floßbrücke, die, most iz plut ali plavov, plutveni most.
Flößbutter, die, utopljeno maslo.
Floßdienst, der, služba pri plavbi.
Flosse, die, s. Floßfeder; bei den Fischern, plutovina, nach *V.* plutve.
Flöße, die, die Handlung des Flößens, plavljenje, plavba, plavljen les, plavljene der-

va; s. a. **Floß**; *russ.* gonka, splavlivanie lesa po vodjé.
Floßeisen, das, s. Flußeisen.
Flößen, *v. a.*, einem etwas in den Mund flößen, vliti, liti, vlivati komu kaj v usta; Holz, Scheite flößen, splaviti, plaviti, gnati po vodi derva (auch *russ.*); bis zu einer Stelle flößen, priplaviti derva do —; Milch flößen, posneti, posnemati; mit dem Floßgarne fischen, s sakam ribe loviti, ribiti; die Wäsche flößen, oplakniti, oplakovati, izplahniti, izplahovati, isprati, izpirati; s. a. Schmelzen.
Floßenbett, das, der Raum, worin das Gemenge nach dem Schmelzen fließt, žleb za raztopljeno rudo.
Floßenreif, der, am Zuggarne der Fischer, plutna vervica.
Flößer, der, plavičar, nach *V.* plutvar.
Floßfeder, die, an den Fischen, **Finnen**, **Fließen**, plavuta, nach dem *Russ.* ribje pero.
Floßfittig, der, s. **Floßfeder**.
Floßführer, der, kerman, kermanec plutve ali plavice.
Floßfüßig, *adj.*, plavutonog, plavutastih nog.
Floßgalle, die, s. **Flußgalle**.
Floßgarn, das, welches auf dem Wasser schwimmend erhalten wird, und woran sich die Fische selbst fangen, nach *V.* podlazivnica.
Floßgebühr, die, plavnina.
Floßgefieder, das, plavutnina, plavutarice *pl.*
Floßgerechtigkeit, die, plavbna, plavna pravica, pravica po kaki vodi les goniti ali plaviti.
Floßgraben, der, plavilo, jarek ali vodotok, po kterem les gonijo ali plavijo.
Floßhaken, der, plavarski cempin, cepin.
Floßhandel, der, kupčija s plavnim lesam, s plavljenimi dervi.
Floßherr, der, gospodar plavišča, plaviša.
Floßholz, das, plavni les, splavljene derva, splavščina, splavšina; angeflößte Trümmer, peljud, splavje, splavjad.
Floßhüter, der, čuvaj splavišča, splaviša.
Floßig, *adj.*, plavuten, plavutast.
Floßjunge, der, plavarček.
Floßklafter, die, seženj splavljenih derv.
Floßknecht, der, plavar, splavar.
Floßloch, das, bei den Floßöfen, žekno, žepno.
Floßmann, der, s. **Floßführer**.
Floßmeister, der, plavžar, vikši plavár, nadplavar†.
Floßofen, der, s. **Flußofen**.
Floßordnung, die, plavbni red.
Floßplatz, der, terg s plavnimi dervi.
Floßrechen, der, grablje (pri plavljenji derv).
Floßrecht, s. **Floßgerechtigkeit**.
Floßschreiber, der, plavbni pisar.
Floßverwalter, der, plavbni oskerbnik, oskerbnik plavščine, plavšine.
Flößwasser, das, voda za plavljenje, splavna voda.
Floßwehr, das, splavna zatornica.
Floßwesen, das, plavstvo, splavstvo, dervoplavstvo.
Floßwinde, die, plutovna žerd, ranta.
Flötchen, das, flavtica, piščalka, pišalka, žveglica.
Flöte, die, musikalisches Werkzeug, flavta*, postranka (piščal, pišal, sviraljka), nach *M.* in St. žvegla, in Kt. vidalica; auf der, od. die Flöte spielen, piskati, svirati na flavto; überhaupt in der Bedeutung eines hohlen, länglichen Dinges einer Spule, cev, cevka.
Flöten, *v. n.*, auf der Flöte spielen, die Flöte blasen, piskati ali svirati na flavto, in St. nach *M.* žveglati; die Sache ist flöten gegangen, reč je nekam prešla, se je zgubila, je prišla na nič; die Nachtigall flötet, slavček prepeva.
Flötenbläser, der, flavtist*, žveglavec, kdor zna na flavto piskati.
Flötenbohrer, der, sveder flavtnik.
Flötenfutter, das, nožnice *pl.*, tok za flavto.
Flötengesang, der, ein sanfter, angenehmer Gesang, miloglasno, prijetno petje.
Flötenmacher, der, flavtar, piščalkar, pišalkar.
Flötenpfeife, die, flavtna piščal, pišal pri orglah.
Flötenröhre, die, flavtna cev.
Flötenspiel, das, piskanje na flavto.
Flötenspieler, der, s. **Flötenbläser**.
Flötenstück, das, glasba, pesem za flavto.
Flötenton, der, flavtni glas.
Flötenuhr, die, ura s piščalmi, flavti podobnimi, flavtna ura.
Flötenwerk, das, etwa orglice; flavta v piščalje, pišalje v orglah.
Flötenzeug, der, s. **Flötenwerk**.
Flott, *adj.*, plavajoč, kar plava; flott werden, splavati, vzdigniti se, vzdigovati se od kake sipe; flott machen, kreniti, vzdigniti s proda, s sipe, da zopet plava, ogugati ladijo, ki je kje obtičala ali obsedela; flott leben, živeti tako, da vse plava, razujzdano, šumno, preveselo, zapravljivo živeti; so lange der Onkel lebte, ging es im Hause des Budin flott zu, dokler je bil stric živ, so Budinovi moževali.
Flott, das, smetana.
Flotte, die, eine Anzahl Schiffe unter einem Befehlshaber, brodovje, ladijevje, flota; eine kleine Flotte, s. **Flotille**; Kriegsflotte, bojno ladijevje; die Flotte ist ausgelaufen, eingelaufen, ladijevje je odšlo, prišlo, odjadralo, prijadralo, priplavalo, *russ.* flot, korablji *pl.*, =ladije *pl.*
Flottenführer, s. **Admiral**.
Flottille, die, majhno ladjevje.
Flottmilch, die, neposneto mleko, mleko s smetano vred.
Flötz, das, überhaupt tla *pl.*, im Bergbaue, sklad, plaz, versta, nach *V.* pola; Flur im Hause, dvor, preddurje, veža.
Flötzbau, der, kopanje pole, verste.
Flötzberg, der, nach *V.* polasta gora, polast svet.

Flötze, die, ein Maul im verächtlichen Sinne, gobec; bei Thieren, smerček.
Flötzerz, das, nach *V.* polina ruda, verstna ruda.
Flötzgebirge, das, polasto, verstno gorovje.
Flötzmaul, das, s. Flötze.
Flötzlage, Flötzschichte, die, nach *V.* polasti sklad.
Flötztreppe, die, gredice z odstavki.
Flötzweise, *adv.*, verstama, plastama, v polah, polasto.
Flubbern, s. Ausplaudern.
Fluch, der, kletev, kletva, kletvina, kletvica, prekletje, prekletba, prekletstvo; ein Schwur, bei göttlicher Strafe, zakletva, zakletev, rot, zarot, zarotba; es ruht ein Fluch auf ihm, prekletje je na njem, uklet je, (nekdo ga je uklel).
Fluchbefreit, *adj.*, prekletstva rešen.
Fluchbeladen, *adj.*, preklinjan.
Flucheid, der, prisega z zakletvo, zakletev, zarotilo.
Fluchen, *v. n.*, preklinjevati; im gem. Leben auch hudičevati, miljariti, šentovati, zlodejevati udgl.; er hub an zu fluchen, jame kleti; er ist laut fluchend nach Hause gekommen, priklel je domu; er fluchte den ganzen Tag, ves dan je klel; sich satt fluchen, nakleti se; durch Fluchen bewirken, ukleti; s. a. Lästern.
Fluchen, das, kletev.
Fluchenswerth, *adj.*, kletve vreden, preklet, kletin.
Fluchentlastet, *adj.*, kletve oprosten, kletve prost, kletve rešen.
Flucher, der, preklinjavec, preklinjevavec, nach *M.* a. klevec.
Flucherin, die, preklinjavka, preklinjevavka.
Fluchmaul, s. Flucher.
Fluchsinnend, *adj.*, hudih misel, hudovoljin, kovaren.
Flucht, die, (von fliehen), beg, pobeg, ubeg, *russ.* bégstvo; die Flucht nehmen, ergreifen, sich auf die Flucht machen, begeben, zbežati, bežati, pobegniti jo, ubegniti, popediti jo, uteči, uliti jo, ubrisati jo, v beg se spustiti, podati, oberniti se v beg, *serb.* okrenuti ledja; auf der Flucht, bežeč, bežé; auf der Flucht begriffen sein, bežati; s. a. Entfliehen, das; in die Flucht schlagen, zapoditi, poditi v beg, razgnati, razkropiti, oberniti v beg; er ist sehr in der Flucht, močno se žene, pašči, žuri, zelo hiti; er ist vor ihm sehr in der Flucht, jako se ga boji, trese se pred njim; ich sah ihn nur auf der Flucht, samo memo grede sim ga vidil; *waidm.* mesto, kamor je zvér utekla; Flucht, Zeit, Raum, Spielraum in der Baukunst, svetloba, prostor, širokost; sechs Fenster in einer Flucht, gerader Fläche, šest oken v eni versti, nach *V.* v ravnem teku, v enem teku; eine Flucht Tauben, s. Flug.
Fluchtbau, der, die Höhle, welche der Fuchs im Nothfalle bewohnt, luknja za silo, v sili, zasilna lisičja jama.
Flüchten, *v. n.*, bežati; sich flüchten, pobegniti, zbežati, odnesti jo, unesti pete, potegniti jo, uteči; zu Jemand, pribežati, priteči k komu; sich in den Wald flüchten, uiti, skriti se v gojzd; *v. a.*, begoč sabo odnesti kaj, na varno mesto odnesti, spraviti, shraniti kaj; Einen flüchten, pognati, zapoditi koga v beg, nagnati ga v tek.
Fluchtfrei, *adj.*, kamor je moč uteči, odperto.
Flüchtig, *adj.*, bežen, begoč, bežeč, bežljiv; flüchtig werden, sich auf den flüchtigen Fuß setzen, pobegniti, uteči; s. a. Flucht; flüchtigen Fußes, na begu, begoč; unstätt und flüchtig sein, ne najti pokoja, klatiti se (okoli); schnell flüchtiges Pferd, Geblüt, Pinsel usw., bežeč, skočan konj, mlada kri, lahka roka itd.; in der Eile, nur so obenhin, poveršen, hiter; flüchtig arbeiten, poveršno delati, *serb.* na berzu ruku napraviti; in der Luft fliegend, flüchtiges Gewand bei Mahlern, vihrava obleka, na vetru; im Bergbaue, flüchtiges Gestein, Gezimmer, mürbe, perhek, drobeč, razperšina; schnellvergehend, minljiv, zginljiv, nestanoviten, kratek; flüchtige Zeit, leteči čas; leicht, schnell, lahek, berzen, hiter, uren, nagel; in der Chemie, hlapen, izhlapljiv, izdišljiv, (*russ.* letučij); leichtsinnig, vnemaren, nestanoviten, vetren, vetrast, prešern, muhast; flüchtige Zeuge, slaba, lahka tkanina; flüchtiges Mittel, Arzenei, z. B. Hirschhorngeist, izvešljiv, nach *V.* razduhel; *adv.*, memogrede, naglo, hitro, poverhama; flüchtig durchlesen, nanaglama, poverhama prebrati.
Flüchtigkeit, die, bežnost, minljivost, zginljivost, nestanovitnost, hitrost, urnost, jadernost, berznost, vetrenost, lahkomiselnost; *chem.* izhlapljivost, izvešljivost, razduhlost.
Flüchtling, der, begunec, begun, ubežnik, uskok, pobegnjenec, *russ.* béglec; s. a. Deserteur, Flatterer.
Fluchvolk, das, zakleti, okleti, prekleti narod, prekleto ljudstvo, ljudstvo v prekletstvu.
Fluchwort, das, kletvica.
Fluchwürdig, *adj.*, kletve, prekletja vreden.
Flück, s. Flügge.
Fluctuation, die, bibavica; s. Strömung.
Fluctuiren, *v. n.*, s. Strömen; nach *V.* plivkati; in einem Gefäße, pljunkati, plovskati.
Fluder, das, rake *pl.*
Flug, der, lèt, polèt, letanje, letaj, letenje; der Flug der Einbildungskraft, vzlet, vzdig; ein Flug Vögel, vlak, kita, *serb.* jato; ein Flug Bienen, roj čebel; der Flug der Zeit, letenje, hitenje časa; in der Heraldik, kreljut; einen Vogel im Fluge schießen, ustreliti tiča letečiga, ob. tiča v letu, ko leti, izpod neba.
Flugbegierde, die, želja, imeti perutnice.
Flugbett, das, močnjak†.

Flugbiene, die, delavna bčela, (bučela) delavka.
Flugblatt, das, knjižica (razposlana med ljudi), bukvice, brošurica*, listec.
Flugbrand, der, puh, snetje; s. Staubbrand.
Fluge, s. Flocke.
Flügel, der, s. Fittig; perut, peruta, perutnica, repetnica, letavka, krilo, letanica, kreljut, nach *M.* a. haba; an der Spule, perut, pero; an der Windmühle, veternica; bei der Armee, krilo, nach *V.* roka; in der Baukunst, prizidek, prizidje; *waidm.* Durchhieb, presek; die Hälften einer Thüre, krilo, durnica, vratnica, plat, platnica, pola; ein musikalisches Instrument, krilasti klavir; Flügel hängen lassen, ušesa pobesiti, klavern biti, serce mu je upadlo; einem die Flügel beschneiden, spodrezati komu perúti, ugnati ga, vzeti mu moč; er hat sich die Flügel verbrannt, opekel se je, naletel je, spečalo ga je; die Flügel ausbreiten, peruti razpeti, *serb.* razkriliti se; er bekommt Flügel, raste mu pérje, opomaga si, auch raste mu greben; unter dem Schutze deiner Flügel, nach dem *Serb.* pod tvojim okriljem; Einen beim Flügel nehmen, zgrabiti koga za roko; der rechte Flügel fing an zu weichen, desno krilo (desni kraj) se je jelo umikati; die Flügel sind ihm schon gewachsen, godan je že (dober) za kaj.
Flügeladjutant, der, krilni pobočnik.
Flügelartig, *adj.*, krilast.
Flügelband, das, in der Anatomie, perutni zvezek.
Flügelbauer, der, krilar†, perutar†.
Flügeldecke, die, bei den Käfern, pokrovec, terda perutnica, *russ.* nadkrylie, tverdokrylie.
Flügelfeder, die, pero iz perutnice, perutnieno pero.
Flügelförmig, *adj.*, perutast, perutničast.
Flügelfuß, der, krilonožec.
Flügelgott, der, Lelj.
Flügelhaube, die, čepica z ušesi.
Flügelig, *adj.*, krilat, s perutmi.
Flügelkind, s. Genius.
Flügellahm, *adj.*, poškodvanih, pokaženih, pohabljenih perutnic.
Flügellauf, der, urni, jaderni tek.
Flügellos, *adj.*, brezperuten, brezkril, od. brezkrilen, brez perut, brez kril, brez kreljuti.
Flügelmacher, der, s. Flügelbauer.
Flügelmann, der, krilnik†, krajnik.
Flügelmuskel, der, perutna mišica.
Flügeln, *v. a.*, operutiti, perutiti; geflügelt, s perutmi; geflügelte Schlange, kača z letavkami, s perutnicami, leteča kača; einen Vogel flügeln, ostreliti ptiču peruti, peruti mu prestreliti; *v. n.*, prileteti, doleteti.
Flügelnerve, die, krilna, perutna čutnica.
Flügelpaar, das, peruti, dvoje perut.
Flügelpfeil, das, leteča pušica.
Flügelpferd, das, pegaz.
Flügelschlag, der, sfofot, sferfrat, ferfotanje, mahanje s perutmi.
Flügelschlagader, die, krilna ali perutna odvodnica†.
Flügelschnell, *adj.*, hiter kakor ptič, kakor strela.
Flügelschritt, der, hitri, jaderni korak.
Flügelthier, das, žival s perutmi.
Flügelthor, das, dvokrilne vrata *pl.*
Flügelthür, die, dvokrilne duri *pl.*
Flügelvieh, s. Flügelwerk.
Flügelwelle, die, veternično vreteno.
Flügelwerk, das, letenina, ptiči *pl.*, s. a. Geflügel.
Flugfertig, *adj.*, pripravljen poleteti.
Flugfeuer, das, leteči ogenj; ogenj, iskre, ki odletavajo od požara.
Flügge, Flück, *adj.*, godan od. goden, *serb.* poletan; s. a. Befliegen.
Fluggeld, das, plačilo za bčelno pašo, bčelnina.
Flughafer, der, (Windhafer), divjak, divji oves.
Flughahn, die, morski petelin.
Flughaut, die, ferčavna mrena.
Flugheer, das, lahka vojska, s. Fliegend.
Flugloch, das, bei Bienenstöcken, žrelo, *serb.* leto; an Taubenschlägen, vratica, okence.
Flugmehl, das, in den Mühlen, poliska, s. a. Staubmehl; nach *M.* a. mel, (*poln.* miał); *serb.* paspalj.
Flugruß, s. Kienruß.
Flugs, *adv.*, na enkrat, ko bi zletel, letama, ko bi mignil, ko bi trenil, zdajci.
Flugsand, der, sviž, svižec, nach *V.* hliš, sipa, mlevka, nach dem *Russ.* sipni pesek.
Flugsandig, *adj.*, svižnat.
Flugschiene, die, strešica nad žrelam (pri bčelah).
Flugschießen, das, ustrel na letečo žival, *serb.* ustreliti na leteč.
Flugschiff, das, s. Schnellschiff.
Flugschnell, s. Flügelschnell.
Flugschrift, die, s. Flugblatt.
Flugschütze, der, nach dem *Serb.* strelec na leteč.
Flugtaube, die, s. Feldtaube.
Flugwerk, das, letalo†.
Flugwildbret, das, divja perutnina; s. a. Federwildbret.
Fluhbirn, die, eine Art Mispeln, nešplja.
Flühblume, die, (Aurikel.)
Fluhe, die, pečevje, skalovje, stena.
Fluidum, das, s. Flüßigkeit.
Flunke, die, die Schaufel des Ankers, lopata pri mačku; s. a. Flügel.
Flunkern, *v. n.*, lesketati se, s. Flimmern; *fig.* zlagati se.
Fluor, das, fluor.
Fluorid, das, fluorid.
Flur, die, überhaupt ein ebenes Feld, ravno polje, planjava, ravan, ravnina; s. a. Ebene; Acker, njiva; Wiese, trata, loka, travnik; alle innerhalb der Grenzen eines Ortes gelegenen Grundstücke, Wiesen, Felder, Weinberge, Wälder, okolica, obmestje, obližje,

nach *V.* meja, mejniki; die Flur begehen, beziehen, ogledati, razgledati meje; mehrere neben einander liegende Felder, rali *pl.*; Weideland, pašnik, spašnik; das gepflasterte Vorhaus, veža; die Dreschflur, skedenj, gumno.

Flurbegang, der, razgled, obhod mej (obmestja).

Flurbuch, das, mejniške bukve; s. a. **Kataster.**

Fluren, *v. a.*, razmejiti, omejiti, mejnike postaviti, postavljati; *v. n.*, s. **Flur** begehen.

Flurenbehüter, der, poljski čuvaj, varovčin ali varh polja, travnikov, mej itd.

Flurengott, **Flurgott**, der, poljski bog.

Flurer, der, s. **Flurenbehüter.**

Flurfenster, das, vežna lina, vežno okno.

Flurgang, der, s. **Flurbegang.**

Flurgraben, der, prekop ob meji, za mejo, mejni rov ali jarek.

Flurgränze, die, meja obmestja, okolice.

Flurrecht, das, sodnja oblast nad obmestjem, nad okolico.

Flurscheide, s. **Flurgränze.**

Flurschütze, der, s. **Flurenbehüter.**

Flurstein, der, mejnik.

Flurzaun, der, plot ali ograda obmestja ali okolice.

Fluß, der, der Zustand da ein Körper fließt, tečenje, tok, nach dem *Russ.* u. *M.* a. teča; von den Säften der thierischen Körper, tok; der Fluß der Rede, tekoč, skladen, gladek govor, tekoča beseda; der weiße Fluß, belo, beli tok; ihn haben, belo imeti; der schwarze Fluß, černi tok; der weibliche, čiščenje, čišenje, perilo, pranica, nach *Gutsm.* diže; der kalte Fluß, nahod, nazeba, pošast; der Augen, kermežljavica; Schleimfluß, slinjenica; Samenfluß, semenica; Katarrh, žlemotok; der Fluß der Metalle, taljenje, topljenje, raztop; das Metall in den Fluß bringen, kovino ali medenino splaviti, raztopiti, raztaliti; das Gold im Fluße, splavljeno zlato, stopljeno, raztaljeno; fließendes Wasser, reka, auch voda; den Fluß hinabfahren, voziti se po vodi doli, s. a. **Ab**; über einen Fluß setzen, prepeljati se čez vodo; ein schiffbarer Fluß, ladijonosna reka, ein künstlicher Fluß, s. **Canal**; in den Karten, nach *V.* tok; in der Chemie ein Körper, welcher selbst leicht fließet und andere in Fluß bringet, topilo, talilo, raztopivna reč; Flüße, s. **Flußspath**; falsche, nachgemachte Edelsteine, steklenasto, ponarejeno žlahtno kamnje.

Fluß=, in Zitzgn., reški, vodni, potočni; wider die Flüße, za tok, zoper tok.

Flußaal, der, s. **Aal.**

Flußadler, der, s. **Meeradler.**

Flußanwohnend, *adj.*, obvoden, ob vodi ali reki prebivajoč.

Flußanwohner, der, porečnik, potočnik; s. a. **Anwohner.**

Flußarm, der, panoga reke, rokav.

Flußartig, *adj.*, vodén, vodnat.

Flußbad, das, kopanje v reki, v vodi, v potoku, kopel v reki.

Flußbarbe, **Flußbarsch**, s. **Barbe**, **Barsch.**

Flußbett, das, struga, korito, žleb, vodotok, vodotočina, s. a. **Bett**; (*russ.* ruslo); bei Mühlen, rake od. rute.

Flußbinnenland, das, medrečje, medvodje.

Flußblume, die, (Helichrysum arenarium), molčevje.

Flußbrassen, s. **Brassen.**

Flußbricke, die, (Flußpricke), ein Name der Neunaugen, piškur.

Flußeisen, das, raztopljeno železo, nach *V.* grodelj.

Flußfahrzeug, das, čeln, ladija, s ktero se po rekah vozijo.

Flußfalk, der, povodni sokol.

Flußfall, der, slap, padavec, skok, skakavec reke.

Flußfieber, das, nahodna merzlica, nazebna merzlica.

Flußfisch, der, potočna riba, riba potočnica.

Flußgalle, die, bei Pferden, mehur na nogah.

Flußgebiet, das, porečje, vodotočje.

Flußgefälle, das, pad reke, stermec.

Flußgold, das, zlati pesek.

Flußgott, der, povodni bog, (malik pri Rimljanih).

Flußhähnlein, das, potočna zlatica.

Flüßig, *adj.*, tekoč, im *Serb.* u. *Russ.* a. židek; das Wasser ist flüßig, voda teče; ein flüssiger Körper, tekočina; geschmolzen, raztopljen, raztaljen; rheumatisch, nahoden, nazeben, toku podveržen; flüßig werden, stopiti se; eine Entschädigung flüßig machen, narediti, napraviti, da se komu izplača odškodnina; izplačljiv.

Flüßigkeit, die, tekočost, tekočnost; eine Krankheit, tok, mok; flüßiger Körper, tekočina; kar je tekoče, moča; *russ.* židkost; gebrannte Flüßigkeit, žganje, žganica.

Flüßigkeitsmaß, das, mera tekočin.

Flußinsel, die, otočica, obalek.

Flußkahn, der, s. **Flußfahrzeug.**

Flußkarpfen, der, potočni karp.

Flußkiesel, der, potočni kamen, kamenček.

Flußkrebs, der, koščak, košak, potočni rak.

Flußlauf, der, tek reke.

Flußmesser, das, mezdrivnik, trebivnik.

Flußmittel, das, zdravilo zoper tok, topilo.

Flußmoos, das, podvodni mah.

Flußmuschel, die, povodne skladice, ostrige.

Flußnachtigall, s. **Rohrdrossel.**

Flußnixe, **Flußnymphe**, die, als Gottheit, povodna deklica, vila potočnica; Wasserjungfer, kačji pastir.

Flußochs, der, povodni konj.

Flußofen, der, plavž, talivnica.

Flußotter, die, vidra.

Flußpferd, das, s. **Flußochs**, **Nilpferd.**

Flußpricke, s. **Flußbricke.**

Flußrecht, das, pravica do reke.

Flußsand, der, svižec, potočni pesek, brodni pesek; der feine, mulj.

Flußschiff, das, (porečna) ladija, čeln.

Flußschifffahrt, die, vožnja po reki, po rečno ladijarstvo, brodarstvo.

Flußschildkröte, die, potočna sklednica, skorjača, želva, terdoroga.
Flußschnecke, die, potočni, blatni polž.
Flußschwamm, der, potočna goba.
Flußschwimmschnecke, die, povodni polž.
Flußseite, die, (stran) proti vodi; von der Flußseite, od reke.
Flußspath, der, nach dem *Russ.* plavik, topivni spat, nach *V.* stekli poznik, stekli vežek, nach *Šulek* jedovec.
Flußstein, der, brodni, rečni kamen, kamen iz vode; talivec, topivni kamen.
Flußstoff, der, točnina, nazebnina.
Flußsystem, das, rečje.
Flußtaucher, der, mali potapljavec, pandirek, goslar.
Flußteufel, der, (Fulica aterrima), černa liska, velika liska, potopivka.
Flußthal, der, dol reke.
Flußthier, das, potočna žival.
Flußufer, das, breg (reke).
Flußwasser, das, tekoča, živa voda, potočna voda.
Flußwate, die, neka ribiška mreža.
Flüstern, *v. n.*, vom Winde, šumljati, *serb.* žuboriti; von Menschen, zašeptati, šeptati, (*serb.* šapnuti, šaptati); sie flüsterten den ganzen Tag, ves dan so prešeptale, precebljale; man flüstert sich etwas in die Ohren, nekaj ljudje natihama govore; sich satt flüstern, načebljati, našeptati se; durch Flüstern versäumen, zašeptati, začebljati; s. a. **Lispeln.**
Flüstern, das, šeptanje, čebljanje, šepet.
Flüsternd, *adj.*, šeptajoč, čebljajoč, šeptav, čebljav.
Flüsterer, der, šeptač.
Flut, **Fluth**, die, Ebbe und Fluth, s. **Ebbe**; das Anwachsen des Wassers, natok, pritok, narast. pritoka, nataka, nastop, nastopanje, auch plem, (*serb.* plima); das angeschwollene Wasser, Ueberschwemmung, povodenj, povodnja; die Noah'sche Flut, vesoljni, občni potop, potop sveta; die hohe Flut, visoki pritok; die Fluten, valovi, valovje (*coll.*) nach *M.* auch slapovje; er fand seinen Tod in den Fluten des Meeres, utonil je v morji; s. a. **Wogen**; Andrang, naval, pritisk; im Bergbaue, nach *V.* perilo; eine Flut von Schriften, kup, gomila pisem; eine Flut von Thränen, potok solzá.
Flutbett, s. **Flußbett**; bei den Mühlen, zajeza, jaža, žleb.
Flutbewegt, *adj.*, flutbewegtes Meer, vzburkano, vzbibano morje.
Fluten, *v. n.*, nastopati, naraščati, naraščati; es flutet, nach dem *Serb.* morje plima; *russ.* priliv nastupajet; *fig.* vreti, pritiskati, valiti se.
Flutgang, der, s. **Flußbett.**
Flutgraben, der, rake *pl.*
Fluthafen, der, pritočna loka, *serb.* luka; ladijostaja samo o pritoku dobra.
Flutwerk, das, nach *V.* perilo.
Flutzeit, die, doba pritoka, plime, nastop morja; zur Flutzeit, kadar je pritok, o pritoku, o plimi.
Focke, die, das untere Segel am Fockmaste, spodnje jadro na sprednjim jadrilu, *russ.* fok; eine Art Reiher, (Ardea Nycticorax), prava čaplja, krompač, kvaka.
Focker, der, s. **Focke.**
Fockfeder, die, čapljino pero.
Fockmars, der, koš na pervim jadrilu, prednji koš.
Fockmast, der, der vordere Mastbaum auf großen dreimastigen Schiffen, prednja jambora*, pervo jadrilo od spredej *russ.* peredvnjaja mačtov.
Fockraa, die, eine Segelstange an dem Focksegel, lantina ali jadrenica (*russ.* rajna) na sprednjem jadrilu.
Focksegel, s. **Focke.**
Fockstange, die, podaljšek prednjiga jadrila.
Focus, der, s. **Brennpunct.**
Foder, das, eine mittlere Art Blech, srednji kositar, srednji pleh.
Fodergebühr, die, das Geld, welches der Gerichtsdiener für die Forderung einer Person vor das Gericht empfängt, bričevina.
Föderalisiren, s. **Verbünden.**
Föderalismus, der, etwa zveznost, federalizem.
Föderalist, der, federalist, zveznjak, kdor se poganja za zvezo (dežel).
Föderation, die, zveza.
Föderativ, *adj.*, zvezen, zavezen.
Föderirte, der, zveznik, zaveznik.
Fodern, **Foderung** uff., s. **Fordern** uff.
Födern, s. **Fördern.**
Fohlen, s. **Füllen.**
Fohre, die, eine Gattung wohlschmeckender Flußfische, s. **Forelle**; Fohre oder Föhre, (Pinus silvestris), bor, borovec.
Föhren=, in Zssgn., borov.
Fohrenbach, **Fohrenfang**, udgl., s. **Forellenbach** uff.
Föhrenholz, das, borovina.
Föhrenwald, das, borovje, auch borovec.
Folge, die, die Folge der Buchstaben, red, poverstnost, zaporednost, sledje čerk; die Folge der Vorstellungen, zveza, versta, red misel med sabo, kakor gredo ena za drugo; in einer Folge, zapored, zaporedama, *serb.* susledice (sosledama); die Folge in der Herrschaft, nasledba, nastop, sledenje, nasledje, nasledovanje v vladi; die Folge der Herrscher, versta vladarjev (kakor so namreč vladali eden za drugim); Gehorsam, pokornost, poslušnost; Folge leisten, poslušati kaj, marati, auch marati za kaj, ubogati*; dem Gesetze Folge leisten, spolnovati postavo, delati ali ravnati po postavi, podvreči se postavi, pokoren biti; *serb.* pokoriti se čemu; zu Folge deines Befehles, po tvojem povelji, kakor si ti velel, s. a. **Zufolge**; in Folge obrigkeitlicher Bewilligung, po gosposkini dovolitvi, ker je gosposka dopustila, nach dem *Serb.* valed višjiga dovoljenja; seinem Versprechen zu Folge, po

njegovi obljubi, kakor je obetal; Fortsetzung, nadaljevanje, nasledek; der Anfang ist gut, aber die Folge nicht, začetek je dober, pa nima vspeha, nastopek pa ne; der Lauf, tek, tečaj; einem Gesuche Folge geben, uslišati prošnjo, privoliti v prošnjo, spolniti komu želje; *waidm.* die Folge in eines andern Bezirk haben, imeti pravico za nastreljeno zvérjo prestopiti v tuj okraj, pravica potire; die Folge von sechs Abbildungen, zverstenje šesterih podob, šest obrazov skup; die künftige Zeit, die Folge wird es lehren, čas pokaže, prihodnost prinese to na dan; in der Folge, s časam, pozneje, potem; die Wirkung (sequela, consequentia), nasledek posledek, nastopek, *russ.* sledstvije; die Sache wird traurige Folgen haben, to bo imelo žalostne nasledke ali nastopke; iz tega pridejo, nastopijo, bodo izvirale žalostne reči; das ist nicht die Folge, iz tega ne izhaja, ne izvira, ne sledi, se ne more sklepati; daraus ziehe ich die Folge, iz tega sklepam, izpeljujem sklep, sodim, s. a. **Folgen**; dem zu Folge, po tem takem; da sieht man die Folgen des Aberglaubens, lejte, to so nasledki vraž, iz tega se vidi, kaj prazna vera more, (storiti, narediti); ein hölzernes Gefäß, die Milch zu seihen, cedilo, s. a. **Gelte**; in Mühlen, klin; in der Hydr. visina vode.

Folgealter, das, poznejši rod; s. a. **Nachwelt.**

Folgediener, s. **Lakei.**

Folgegeschlecht, das, poznejši, prihodnji rod.

Folgejahr, das, sledeče, prihodnje leto, leto po tem.

Folgeleistung, die, pokorščina, spolnitev ukaza.

Folgen, *v. n.*, hinter jemanden gehen, za kom iti, hoditi, pohajati, stopinje pobirati za kom, nach *M.* auch nasledovati, sledovati koga; dem Range, der Zeit nach, priti, prihajati, auch iti; z. B. auf den Priester folgt der Küster, auf diesen —, za mašnikam, po mašniku pride cerkovnik, potem —; auf Regen folgt Sonnenschein, za dežjem od. po dežju biva solnce; wie folgt, takole, auch kakor sledi; ein Brief folgt auf den andern pismo je prišlo, je hodilo za pismam; auf große Verbrechen folgen schwere Strafen, velike hudodelnike zadevajo hude kazni; einem im Amte folgen, nastopiti, nastopati, priti za kom v službo, prevzeti službo po kom; aus Verschwendung folgt Mangel, zapravljivost rodi pomànjkanje, iz zapravljivosti prihaja, izvira, izhaja revščina, revšina; Einem von Weitem folgen, od dalječ iti za kom; der Leiche folgen, za pogrebam iti, hoditi, spremljati merliča k pogrebu; der Zuwachs folgt der Hauptsache, prirast se ravna po veliki glavi; kamor glava, tjekaj tudi rep; Folge seinen Fußstapfen, po njem se ravnaj, zgleduj, po njegovim zgledu delaj, po njegovih stopinjah hodi, njega posnemaj; er folgte der Stimme seines Gewissens, poslušal je notranji glas svoje vesti; folge mir, poslušaj me, ubogaj me; der Vernunft folgen, po pameti ravnati, delati, kakor ga uči pamet; nach einander folgen, iti, hoditi drug za drugim, eden za drugim; hieraus folgt, iz tega izvira, izhaja, sledi, iz tega se podaja; seinem Kopfe folgen, deržati se svoje glave; er folgte seinem Rathe nicht, ni maral za njegov svet; die Fortsetzung folgt, na dalje drugikrat nadalje prihodnjič, dalje pride, bo sledilo, unrichtig, weil unwahr: dalje sledi.

Folgend, *adv.*, sledeč; den folgenden Tag, drugi dan; mit folgenden Worten, s temi le besedami, auch z naslednjimi, sledečimi besedami; folgender Gestalt, folgender Maßen, tako, takole; er hat ihn folgender Maßen angesprochen, ogovori ga s temi besedami od. tako le ga je ogovoril; das Folgende, sledeče, pozneje, kar sledi; der Folgende weiter, drugi naprej, na dalje.

Folgends, *adj.*, hernach, potlej, potle, potem, na to; in der Folge, künftig, za naprej, s časam, v prihodnje; s. a. **Folglich.**

Folgenlos, *adj.*, brez nasledka, brez nasledkov; das blieb folgenlos, to ni imelo nasledkov, nikaciga nasledka.

Folgenmacher, der, sklepar, sklepovavec.

Folgenreich, *adj.*, imenitnih nasledkov; das wird folgenreich sein, to bo imelo mnoge in imenitne nasledke.

Folgenreihe, die, versta, zvezek nasledkov.

Folgenzieher, s. **Folgenmacher.**

Folger, der, slednik, marljivec.

Folgenrecht, *adj.*, dosleden†; s. a. **Consequent.**

Folgerei, die, verächtl. sklepárija.

Folgerichtig, s. **Folgerecht.**

Folgerichtigkeit, die, doslednost†.

Folgern, *v. a.*, skleniti, sklepati, izpeljati, izpeljevati, soditi, (*russ.* zaključat, *serb.* izvoditi, *böhm.* zavirati, *poln.* wnosić).

Folgerung, die, sklep, sklepanje, izvod, izpeljevanje, *serb.* izvodak.

Folgesatz, der, sklep, sleditev, izpeljaj; s. a. **Prämisse.**

Folgeschluß, der, sklep; s. a. **Resultat.**

Folgestern, der, s. **Trabant.**

Folgewelt, s. **Nachwelt.**

Folgewidrig, *adj.*, nedosleden†; s. a. **Inconsequent.**

Folgewidrigkeit, die, nedoslednost†; s. a. **Inconsequenz.**

Folgezeiger, der, Blatthüter, obračnica†.

Folgezeit, die, poznejši, prihodnji čas, prihodnost.

Folglich, (als *adj.* prihodenj, poznejši), *adv.*, torej, tedaj, potem, potem takem, zato, zatorej, zatega voljo.

Folgsam, *adj.*, pokoren, voljen, volján, maren, poslušen, bogljiv*, ubogljiv.

Folgsamkeit, die, pokornost, voljnost, poslušnost, ubogljivost*.

Foliant, der, nach *V.* bukve v celo pečo ali polo, (nach dem *Russ.*). bukve v list, knižurina, foliant, polatnica†.

Folie, die, pena; ein dünnes Blättchen Gold, zlata pena itd.; zur Folie dienen, biti za podlogo, podložek, *poln.* podlewa (podlivek, z. B. bei Spiegeln).
Foliiren, *v. a.*, s. **Paginiren**; Glastafel zum Spiegel, nach *V.* openiti.
Folio, das, list; in Folio, v listu; ein Narr in Folio, pravi norec, veliko budalo.
Folioformat, s. **Foliant, Folio.**
Folter, die, die Tortur, teza, nach *V.* tarančа, terlica, tezavnica, nach dem *Serb.* muke *pl.*, (nach dem *Altsl.* moke), mučilo, trapilo, *böhm.* skřipec, *russ.* pytka; auf die Folter spannen, bringen, na tezavnico ali tezo deti koga, viti ga, sukati ga, mučiti ali trapiti, mercvariti, terpinčiti koga; s. a. **Angst, Pein**; die Folter des Gewissens, grizenje vesti.
Folterbank, die, die Reckebank, raztezavnica; s. a. **Folter**; *russ.* zasténok.
Folterer, der, rabelj, mučivec, trinog.
Folterkammer, die, mučivnica, peznica.
Foltern, *v. n.*, s. **Qualen**; mučiti, (močiti), trapiti, krišpati, nach *Gutsm.* pezati, nach *V.* terati, *russ.* pytat; das Gewissen foltert ihn, vest ga peče, grize.
Folterpein, Folterqual, die, muke *pl.*, terpinčenje; (*subj.*) veliko terpljenje.
Folterstube, s. **Folterkammer.**
Folterzeug, das, mučivno orodje.
Foment, das, gorko obezilo; s. **Bähesäcklein.**
Fomentation, s. **Bähung.**
Fomentiren, s. **Bähen.**
Fond, der, zalog ali zaloga, auch matica, s. **Grundlage**; öffentliche Fonds, s. **Staatspapier.**
Fondsgut, das, založno posestvo, založnina.
Fontaine, s. **Springbrunn.**
Fontanell, das, **Fontanelle,** die, Ableiter, ein künstliches Geschwür, nach *V.* pijavka, fontanela, nach *Gutsm.* vžganica; an neugebornen Kindern, die weiche Stelle des Hauptes, nach *V.* mehko teme; die viereckige, große, velika mečava; die kleine, dreieckige, hintere, mehko podteme, mala mečava.
Fönich, s. **Fench.**
Foppen, *v. a.*, podajati koga, nagajati komu, dražiti koga; zum Besten jemanden haben, za norca koga imeti, (*böhm.* miti za blazna); zasmehovati koga; s. a. **Aufziehen.**
Fopper, der, nagajivec, draživec, zasmehovavec.
Force, die, Stärke, moč; Zwang, sila.
Forche, die, s. **Föhre.**
Forchel, s. **Forke.**
Forchgras, das, (Poa annua), solzica ali lasje device Marije.
Förchling, der, mlečnica; s. **Brätling.**
Forciren, s. **Zwingen**; forcirter Marsch, s. **Eilmarsch.**
Forder, s. **Foder.**
Förder, s. **Ferner.**
Förderer, s. **Beförderer.**
Förderlich, *adj.*, spešen, koristen, pripomogljiv, pomogajoč, pomožen; er war meinem Glücke förderlich, k sreči mi je pomogel, (pomagal); na roko biti komu; auf das förderlichste, kar narberže, kar je najhitreje mogoče, kakor hitro je moči.
Fordern, *v. a.*, auf eine gebietende Art sich wo einzufinden verlangen, z. B. vor Gericht, poklicati, pozvati, klicati, zvati pred sodnijo; vor die Klinge fordern, herausfordern, poklicati, klicati koga na boj, na moč; s. a. **Ausfordern**; durch Worte die Leistung einer Pflicht fordern, den Lohn, sein Geld, tirjati, zahtevati, hoteti imeti, iskati kaj ob. česa, vprašati po čem, nach *Jarn.* snemati; ich fordere nichts mehr, nič več ne tirjam, ne vprašam več po ničemur; er forderte dafür zehn Ducaten, deset cekinov jo je zacenil; die Seele fordern, s. **Abrufen**; die Umstände fordern es, okoliščine, okolišine tako nanašajo, so nanesle, da je treba —, da moram —.
Fördern, *v. a.*, pospešiti, spešiti, naprej spraviti, potisniti, potiskati, pospeševati, pohitriti, pouriti; begünstigen, pomoči, pomagati, podpirati, množiti, povišati, poviševati, s. a. **Befördern**; Erze fördern, izpraviti, izpravljati na dan (iz jame); seine Kunden fördern, hitro delati za svoje ljudi; einen Gesellen fördern, delo dobiti, dati mu; *v. r.*, sich fördern, fördere dich, hiti, podvizaj (se); *v. i.* u. *n.*, es fördert ihm, speši se, roči se mu; die Arbeit fördert ihm, delo se mu odseda, mu gre dobro od rok.
Förderniß, das, s. **Förderung.**
Fördersam, s. **Förderlich**; *adv.*, fördersamst, hitro, berž.
Förderschaft, die, nach *V.* vlačilo, predih, iz kteriga se edino ruda na dan spravlja.
Förderstrecke, die, tir do vlačilniga prediha.
Forderung, die, vors Gericht, poklic, sonst tirjanje, tirjava, tirjavščina, tirjavšina, zahtevanje, zahtevek, dolg, (kteriga ima kdo tirjati pri kom); Forderungen an einen haben, imeti kaj tirjati od koga; ich mache keine Forderung an Dich, ničesar ne tirjam od tebe, po ničemur ne vprašam.
Förderung, die, s. **Beförderung**; der Erze, vlačenje, izpravljanje rude; der Arbeit, pospešba.
Förderungsmittel, s. **Beförderungsmittel.**
Forderungssatz, s. **Postulat.**
Förderwolk, das, vlačivci, spravljači rude.
Forelle, die, gemeine, (Salmo fario), posterv, auch posterva, nach *M.* a. bistranga, *poln.* pstrąg, (*cfr. altsl.* p'str, gefleckt).
Forellen-, in Zstzgn., postervji.
Forellenbach, der, potok postervnik.
Forellenfang, der, lov posterv, postervji lov.
Forellenkirsche, die, hrustavka.
Forellenteich, der, postervnjak.
Forke, die, Forkel, vile, (senene, gnojne); bei Jägern, rogovila, rogulja, razsoha.
Forkeln, *v. n.*, nabosti, nabadati na vile;

waidm. nabosti, natakniti, natikati na rogove (od jelenov).

Form, die, die Gestalt, podoba, obraz, oblika; in der Form Rechtens, po pravdi, po pravnem potu; in gehöriger Form, prav, kakor gre. s. a. **Art**, **Beschaffenheit**; in rechtlicher Form, v pravni obliki od. s pravno obliko; Gußform, kalup, model*, tvorilo, (Käseform), Lichtform, lijak; in der Gramm. oblika, način, *russ.* vid; bei Büchern, s. **Format**; bei den Schneidern, papierene Form od. Muster zum Zuschneiden, kolomér, a. koloméra; im hohen Ofen, nach *V.* ižel; bei Buchdruckern, tvorilo; in eine andere Form gießen, preliti, prelivati, prenarediti, preinačiti; s. a. **Muster**.

Formal, s. **Formell**.

Formalien, *pl.*, **Formalität**, die, stranske reči, nebistvene šege in okoliščine, okolišine pri kaki reči; s. a. **Ceremonie**.

Formalisiren, sich, *v. r.*, deržati na bistvene šege in spotikati se nad vsako malo rečjo.

Format, das, oblika, veličina (knjige), format.

Formation, die, tvorina; s. a. **Bildung**.

Formbank, die, kalupnica†.

Formbolzen, der, cevnik†.

Formbrett, das, razmérna deska.

Formel, die, besede (n. p. kake molitve, prisege), auch kann es im Slovenischen unübersetzt bleiben, z. B. die Eidesformel, prisega, *russ.* formula, obrazec.

Formell, *adj.*, obličen, pravilen, formalen.

Formeln, verächtl. für **Formen**.

Formelwesen, das, šege *pl.*, oblikarija†, ceremonije*.

Formen, *v. a.*, podobiti, podobovati, obraziti, obrazovati, delati, napraviti, napravljati, narediti, narejati. s. **Bilden**; mittelst einer Form, etwa kalupiti†; durch Guß, uliti, liti podobo, *russ.* formovat, obrazovat.

Formenlehre, die, oblikoslovje†, nauk od oblik, oblike *pl.*

Formenmachen, das, delanje kalupov, tvoril, modlov.

Formenmacher, der, kalupar, tvorilar, modlar.

Formenreich, *adj.*, premnozih oblik.

Formschneiden, das, kaluporezba†.

Formenschneider, der, kalupar, kaluporez(nik).

Former, der, s. **Bildner**, **Formenmacher**.

Formerde, die, kalupna zemlja ali glina.

Formerz, das, im Bergbaue, bogata ruda, v kteri je čez polovico srebra.

Formfehler, der, pogrešek, pomanjkljivost, hiba v obliki ali načinu.

Formgebrechen, s. **Formfehler**.

Formgriffel, der, (Bussiergriffel), podobarska lopatica.

Formhammer, der, bei Goldschmiden, zlatarsko kladevce.

Formholz, das, les za podobo.

Förmig, nur in Zusammensetzungen; im Slovenischen wird es mittelst der Endsylbe -ast oder mit podoben gegeben, z. B. eiförmig, jajčast, jajast, jajcu podoben.

Formiren, *v. a.*, s. **Formen**, **Bilden**; *mercant.* zapisati, zaznamnjati.

Formkappe, die, bei Zinngießern, kalupna ponvica, kapa.

Formkleidung, die, obloga, plašč.

Formkunst, die, kaluparstvo†.

Förmlich, *adj.*, po pravi podobi, prav po vsem pravem, po pravi šegi, praveden, prave podobe ali oblike, pristojin, obličen, pravilen, s. a. **Feierlich**; förmlicher Wechsel, pravilna, redna menjica; *adv.*, redama, redno, pravilno, po splošni šegi; s. a. **Formell**.

Förmlichkeit, die, obličnost, pravilnost, rednost, navadnost; alle Förmlichkeiten beachten, po vsih navadnih oblikah ali šegah ravnati.

Formlos, *adj.*, brez podobe; s. a. **Unförmlichkeit**.

Formlosigkeit, die, brezpodobnost, gerdoba.

Formmeister, der, kalupar†.

Formrahmen, der, bei Buchdruckern, oklep, okvir.

Formsand, der, drobni, kalupni pesek.

Formscheibe, die, bei den Töpfern, lončarsko vreteno.

Formschraube, die, zapor.

Formsteg, der, bei Buchdruckern, okrajik.

Formstein, der, kalupnik†.

Formstempel, der, tiskalo.

Formstock, der, bei Handschuhmachern, roka.

Formular, das, obrazek, zgledek, podoba, kopito, formular*.

Formularienbuch, das, izglednik†.

Formzeug, das, tvorila *pl.*, kaluparska priprava.

Forschbegier, **Forschbegierde**, die, izvedljivost, pozvedovavnost.

Forschbegierig, *adj.*, izvedljiv, kdor rad vse pretehta, pretuhta in preišče, preiše.

Forscheisen, s. **Sonde**.

Forscheln, s. **Fratscheln**.

Forschen, *v. a.*, von Einem forschen, izpraševati, popraševati koga, opraševati; nach Wahrheit forschen, resnice iskati, slediti, izvedovati, pozvedovati resnico, dozvedovati se; untersuchen, preiskovati, raziskovati, izsledovati, razsledovati, pretehtovati, premišljevati, razmišljevati, tuhtati, nach *M.* previgovati (?), *böhm.* skaumati (vergl. d. slov. skomlati, bekümmert sein), patrati, badati; in der Schrift forschen, sveto pismo prebirati in razmišljevati; einen forschen, s. **Erforschen**; forschet darnach, was recht ist, pravica vas bodi skerb; der forschende Geist, duh premišljevavec, izvedovavec, sledivec; der forschende Blick, s. **Forscherblick**.

Forscher, der, razpraševavec, preiskovavec, raziskovavec, pozvedovavec, pretehtovavec, izsledovavec, nach *M.* previgovavec.

Forscherblick, der, preiskovavcovo, pretehtnikovo oko, zvedeni pogled, bist[illegible], oster vid, um.

Forschgeist, der, s. Forschen(der Geist).
Forschgier, die, s. Forschbegier.
Forschsucht, die, zvedavost, prevelika radovednost.
Forschsüchtig, *adj.*, zvedav, zvedavast.
Forschung, die, iziskovanje, razpraševanje, preiskovanje, izvedovanje, izsledovanje.
Forschungsgeist, der, preiskovavnost, izsledovavnost.
Forschungsscheu, *adj.*, kdor rad ne preiskuje in ne tuhta, komur se premišljevati neče.
Forst, der, ein gehegter Wald, log, gojzd, gaj (s kterim se umno gospodari), nach *V.* zavod, nach andern slav. M. a. les, (a. *altsl. cfr.* gajiti, hegen; daher gaj=Hegewald); s. a. Firste.
Forst=, in Zssgn., gojzdni, gojzdnarski.
Forstamt, das, gojzdnarija, gojzdna, logarska gosposka.
Forstanschlag, der, cenitev, precenitev gojzda.
Forstaufseher, der, s. Förster.
Forstbaumzucht, die, spodrejanje, zarejanje gojzdniga drevja, lesoreja†, gojzdoreja†.
Forstbeamter, der, gojzdni urednik.
Forstbediente, der, ein Jäger, gojzdnik, gajnik, hostnik, s. a. Förster.
Forstbenützung, die, uživanje gojzda.
Forstbereiter, s. Förster.
Forstbetrieb, der, gojzdarjenje; der Forstbetrieb ist schlecht, slabo se ravna, gospodari z gojzdam.
Forstbezirk, der, (Forstrevier, Forstdistrickt), gojzdni okraj, gojzdna okolica ali okrajna.
Forstbiene, die, divja bčela.
Forstbrüche, die, globa ali dnarna kazen zastran gojzda.
Forstbuch, das, bukve, knjiga gojzdnih postav; das Forstwesen betreffend, logarske, gojzdnarske (zapisne) bukve.
Forstcultur, die, obdelovanje, obravnanje gojzda.
Forstdiebstahl, der, gojzdna tatvina, kradenje lesa.
Forstdienst, der, logarska, gojzdnarska služba.
Forstdirection, die, gojzdno ravnavstvo.
Forstdirector, der, gojzdnarski vodja, ravnavec.
Förste, s. Firste.
Forstelich, s. Forstlich.
Förster, der, logar, gojzdnar, borštnar*.
Försterei, die, logarija, borštnarija, gojzdnarija.
Forstfrevel, der, s. Waldfrevel.
Forstfrevler, s. Waldfrevler.
Forstfrohne, die, gojzdna, loška, logarska tlaka.
Forstgebühr, die, gojzdnina.
Forstgefälle, *pl.*, gojzdni dohodki, prihodki.
Forstgerecht, *adj.*, v gojzdnarstvu zveden, izurjen; po gojzdni, loški pravici.
Forstgerechtigkeit, die, gojzdna, loška pravica, gojzdna last.
Forstgericht, das, gojzdna, loška sodnija, sodnija v gojzdnih rečeh ali zadevah.
Forstgesetz, das, gojzdna postava, postava zastran gojzdstva.
Forstgewächs, das, gojzdna rastlina.
Forsthafer, der, pasji oves.
Forsthammer, der, (Mahleisen), odkazovavno kladvo, odkazovalo†.
Forsthaus, das, logarija, borštnarija*, logarska ali borštnarska hiša.
Forstherr, der, Forstherrschaft, vlastnik, gospodar gojzda.
Forsthut, die, gojzdno varstvo, čuvanje, varovanje, branjenje gojzda.
Forsthüter, der, gojzdni čuvaj, logar.
Forstinspector, der, (Forstverwalter), oskerbnik gojzda.
Forstkarte, die, gojzdovid†.
Forstknecht, der, logarski hlapec.
Forstkunde, die, nauk od gojzdov, od gojzdnarstva, logoznanstvo†, gojzdoznanstvo†.
Forstkundig, *adj.*, gojzdoznansk, v gojzdnarstvu zveden, znajden, izurjen.
Forstkundige, der, logoznanec, gojzdoznanec.
Forstläufer, der, s. Forsthüter.
Forstlehen, das, gojzdni fevd†, kos gojzda, v fevd podeljen.
Forstlehranstalt, die, gojzdnarska učilnica.
Forstlich, *adj.*, gojzden, lošk, logarsk, gojzdnarsk.
Forstmann, s. Forstkundige.
Forstmäßig, *adj.* u. *adv.*, gojzdnarski, po loško, gojzdno, po gojzdnarskem redu.
Forstmeister, der, višji logar, nadlogar†; oskerbnik gojzda.
Forstmiethe, die, s. Forstzins.
Forstbenützung, die, gojzdni užitek; Ertrag, dohodek od gojzda.
Forstordnung, die, gojzdni red, postava zastran gojzdov, od gojzdstva.
Forstproducte, *pl.*, loški, gojzdni pridelki.
Forstrath, der, gojzdni světnik, svetovavec, *coll.* gojzdno svetovavstvo.
Forstrechnung, die, števílba ali račun od gojzda (od stroškov in dohodkov).
Forstrecht, das, der Inbegriff der Forstgesetze, gojzdno pravo, gojzdne postave; Einforstung, dervaščina, dervašina, užitek, gojzdna služnost; Anweisegeld, odkaznina.
Forstrechtlich, s. Forstgerecht.
Forstregal, das, veličanstevna pravica zastran gojzdov.
Forstrevier, das, s. Forstbezirk.
Forstrichter, der, gojzdni sodnik, sodnik v gojzdnih rečeh.
Forstsache, die, gojzdna reč, gojzdna zadeva.
Forstsäule, die, gojzdni mejnik.
Forstschaden, der, loški kvar, gojzdna škoda.
Forstschädlich, *adj.*, gojzdu škodljiv, logokvaren†.
Forstschätzung, die, cenitev gojzda.
Forstschreiber, der, logarski (gojzdnarijski) pisar.

Forstschule, der, s. Forstlehranstalt.
Forstschutz, der, loška bramba, gojzdno varstvo, čuvanje.
Forstschutzpersonale, das, gojzdni čuvaji, logarji.
Forststein, der, s. Forstsäule.
Forststock, der, štor, parobek, panj v gojzdu.
Forststreitigkeit, die, prepir ali razpor zastran gojzda.
Forstverbrechen, das, gojzdna krivica; s. a. Waldfrevel.
Forstverbrecher, der, s. Waldfrevler.
Forstverderblich, s. Forstschädlich.
Forstverfassung, die, loška naredba, uravnava, uredba.
Forstverordnung, die, ukaz zastran gojzdov.
Forstverwalter, der, oskerbnik, upravnik gojzda.
Forstverwaltung, die, oskerhovanje, uprava gojzda.
Forstverwaltungsdienst, der, gojzdnarska služba.
Forstwesen, das, gojzdstvo, gojstvo, loštvo, gojzdne reči.
Forstwirthschaft, die, gojzdno gospodarstvo, ravnanje z gojzdi, gojzdnarstvo.
Forstwissenschaft, die, s. Forstkunde.
Forstwissenschaftlich, s. Forstkundig.
Forstzeichen, das, logarsko znamnje, odkaz.
Forstzins, der, davščina, davšina od gojzda, gojzdnina, lesnina, gojzdna najemščina, najemšina.
Forstzögling, der, gojzdnarski učenec.
Fort, das, s. Citadelle.
Fort, *adv.*, eigentlich vorwärts, naprej, dalje, daljej; er ist fort, odšel je, ga ni več; es will mit der Sache nicht fort, reč se ne speši, neče napredovati†; alles ist fort, vse je proč, vse je poginilo; von einem Orte weg, proč, preč; fort und fort, immer fort, in einem fort, skoz in skoz, zapored, vse skoz, ven in ven, v eno méro od. mér, vedno; so fort, kmali, zdajci; und so fort, in tako dalje, in tako naprej; ich werde fort nicht mit euch, v prihodnje, za naprej me več ne bo z (med) vami; fort mit dir, pojdi, pojdi proč, pobéri se, proč s tabo, v stran, na stran, s poti; in den Zstzgn. mit Zeitwtn. wird fort, wenn es die Bedeutng. weg, von einem Orte weg hat, im Slovenr. durch od- od. u- und nur in einigen wenigen Fällen durch proč, drückt es hingegen eine vorwärts gehende Bewegung aus, durch naprej bezeichnet, und zeigt es endlich das Beharren in einem Zustande oder in einer Handlung an, so gebraucht der Slovene dafür die *imperfect.* Zeitwörter und dazu häufig noch die *adverbia:* daljej, še, vedno, v eno méro, le, ne nehati, neprenehama; zuweilen auch die Vorsetzsylbe pre- und das Zeitwort.
Fortackern, *v. a.*, er ackert fort, daljej orje, od. orati ne neha.
Fortan, *adv.*, von der Zeit an, odsihmal, od sih dob, od zdaj, odslej; künftig, naprej, posihmal, za naprej, v prihodnje, poznej.
Fortarbeiten, *v. n.*, delati, le delati, delati in delati, delati ne nehati, dalje delati.
Fortarten, *v. n.*, ostati, ostajati ene sorte ali narave.
Fortarzen, *v. n.*, vedno ozdravljati se.
Fortathmen, *v. n.*, v eno mér dihati, pihati; *v. a.*, odpihniti, odpihati, odpihovati.
Fortbacken, *v. n.*, peči in peči, daljej peči.
Fortbaden, *v. n.*, daljej kopati se, vedno kopati se.
Fortbalgen, *v. n.*, neprenehama tepsti se, metati se, goniti se; *v. a.*, z rovanjem proč spraviti.
Fortbangen, *v. n.*, vedno skerbeti za kaj.
Fortbannen, *v. a.*, pregnati, in Unterkr. prognati, izgnati, iztirati.
Fortbau, der, daljno kopanje, zidanje.
Fortbauen, *v. n.*, daljej staviti, zidati; im Landbaue, daljej obdelovati; im Bergbaue, delati pred se, kopati naprej.
Fortbaumen, *v. n.*, skakati daljej z drevesa na drevo (od veverice).
Fortbeben, *v. n.*, trepetati in trepetati, ne nehati tresti se.
Fortbegeben, sich, *v. r.*, oditi, odhajati, odriniti, odpraviti, odpravljati se, in Unterkr. a. proiti.
Fortbegehren, *v. n.*, prositi za prestavo; er hat fortbegehrt, prosil je, da bi ga prestavili (na drugo mesto), prosil je proč.
Fortbeichten, *v. n.*, daljej spovedovati se.
Fortbeißen, *v. n.*, gristi in gristi, vedno popadati; *v. a.*, z grizenjem ali klanjem pregnati.
Fortbellen, *v. n.*, vedno lajati, prelajati (vso noč); *v. a.*, mit Bellen fortzugehen nöthigen, odlajati, z lajanjem odgnati.
Fortbestand, der, obstanek.
Fortbestehen, *v. n.*, obstati, obstajati, terpeti.
Fortbeten, *v. n.*, daljej moliti, v eno mér moliti.
Fortbetteln, *v. n.*, daljej prositi, beračiti, bernjati, brati; *v. r.*, preprositi se, preberačiti se (po svetu).
Fortbetten, *v. a.*, v eno mér postiljati.
Fortbewegen, *v. a.*, einen Stein von der Mauer, odmakniti, odmikati; weiter, naprej pomakniti, pomikati; *v. r.*, sich nicht fortbewegen können, ne more se ganiti z mesta, odmakniti od. pomakniti se.
Fortbieten, *v. n.*, daljej ponujati.
Fortbilden, *v. a.*, daljej izobraževati, likati, omikavati.
Fortbitten, *v. n.*, daljej prositi, prositi in prositi, le še prositi.
Fortblasen, *v. n.*, auf einem Blaseinstrumente, prepiskovati (ves dan), daljej, v eno mér piskati, trobiti; vedno pihati, vleči (vom Wind); blase nur fort, le piskaj le!; *v. a.*, wegblasen, odpihniti, odpihati, odpihovati.
Fortblättern, *v. n.*, daljej prebirati, premetavati.

Fortbleichen, *v. n.*, daljej beliti.
Fortblenden, *v. n.*, daljej, vedno bliščati, blišati se.
Fortblitzen, *v. n.*, prebliskovati, bliskati se v eno mér.
Fortblühen, *v. n.*, vedno, čezdalje bolj cvesti ali cveteti, precvitavati.
Fortbluten, *v. n.*, daljej kervaveti, prekervaveti, kri točiti, kervomočiti; die Wunde blutet fort, vedno teče kri iz rane, kri ne neha.
Fortbohren, *v. n.*, le vertati v eno méro.
Fortborgen, *v. n.*, daljej v zajem dajati ali posojevati.
Fortbrauchen, *v. n.*, daljej, vedno rabiti, potrebovati.
Fortbrausen, *v. n.*, v eno mér hrumeti, hrušati, odšumeti, odtuliti.
Fortbreiten, *v. a.* u. *r.*, daljej razširjati, razprostirati kaj, se; von der Krankheit, a. razpasovati se.
Fortbrennen, *v. n.*, daljej goreti; *v. a.*, daljej, vedno žgati, paliti.
Fortbringen, *v. a.*, naprej spraviti, spravljati, z mesta spraviti, odnesti, prenesti, odpraviti, s. a. **Befördern**; Pflanzen, odrediti, vzrediti, zrediti; *v. r.*, sich fortbringen, preriti, preživiti se.
Fortbringen, das, prenos; s. **Fortkommen**, das.
Fortbringlich, *adj.*, prenesljiv, premakljiv.
Fortbrüllen, *v. n.*, v eno méro tuliti, rjuti, mukati, pretuliti (vso noč).
Fortbrüten, *v. n.*, daljej, v eno mero leči, valiti, *fig.* ždeti, tuhtati, tuhtovati.
Fortbuhlen, *v. n.*, vedno vlačugati se ali vlačiti se s kom, laziti za kom.
Fortdampfen, *v. n.*, vedno kaditi se, hlapeti.
Fortdarben, *v. n.*, v eno mér stradati, stradati in stradati.
Fortdauer, die, terpež, obstanek; die ewige Fortdauer, večnost, neumerljivost, neumerjočnost.
Fortdauern, *v. n.*, obstati, obstajati, dalje terpeti.
Fortdauernd, *adj.*, terpeč, neprenehljiv, stanoviten, nach *M.* veden, preven.
Fortdecken, *v. a.*, daljej odevati, pokrivati.
Fortdehnen, *v. a.*, natezati, nategovati, natezovati, potegovati, vleči (n. p. glas).
Fortdenken, *v. n.*, daljej misliti.
Fortdichten, *v. n.*, daljej tuhtati, izmišljevati, pesmi skladati.
Fortdienen, *v. n.*, daljej služiti.
Fortdonnern, *v. i.*, daljej, v eno mér germeti, bobneti.
Fortdrang, der, močen nagon, silna želja.
Fortdrängen, *v. n.* u. *a.*, daljej tiščati, tišati, poganjati; s. a. **Wegdrängen**.
Fortdrechseln, *v. n.*, daljej strugati.
Fortdrehen, *v. n.* u. *a.*, daljej, v eno mér verteti, sukati.
Fortdreschen, *v. n.*, dalje mlatiti.
Fortdrönen, *v. n.*, daljej, v eno mero bobneti.
Fortdrucken, *v. n.*, daljej tiskati, natiskavati.
Fortdrücken, *v. n.* u. *a.*, vedno stiskovati; von Schuhen, žuliti, vedno deržati, tiščati, tišati.
Fortduften, *v. n.*, daljej, vedno dišati, vonjati.
Fortdulden, *v. n.*, le terpeti, terpeti in terpeti; ertragen, vedno prenašati; zulassen, nicht hindern, pripuščati, pripušati, dopuščati, dopušati.
Fortdürfen, *v. n.*, er darf nicht fort, ne sme iti, oditi, ni mu dopuščeno, dopušeno oditi, proč iti.
Fortdursten, *v. n.*, er durstet fort, vedno ga žeji, žeja.
Forte, *adv.*, s. **Stark**.
Fortеggen, *v. n.*, daljej, v eno mér vlačiti, branati.
Forteifern, *v. n.*, vedno se jeziti, serditi, sumiti.
Forteilen, *v. n.*, odhiteti, proč ali naprej hiteti, podvizati (se).
Forteitern, *v. a.*, vedno gnojiti se, razgnojiti se.
Fortempfinden, *v. a.*, daljej čutiti, ne nehati čutiti.
Fortentwickeln, *v. a.*, daljej, če dalje bolj razvijati, razsnovati.
Fortepiano, das, fortepiana, klavir.
Forterben, sich, *v. r.*, prehajati od roda na rod.
Forterklären, *v. n.* u. *a.*, vedno, v eno mér razlagati in razkladati.
Forterstrecken, sich, *v. r.*, daljej segati, razprostirati se.
Forterwerben, *v. n.* u. *a.*, daljej pridobivati.
Forterzählen, *v. n.* u. *a.*, daljej pripovedovati, praviti in praviti, ne nehati pripovedovati.
Fortessen, *v. n.*, daljej jesti, zmir jesti.
Fortfahren, *v. n.*, von einem Orte weg, odpeljati se; in der Rede nach einer Unterbrechung, povzeti besedo; fortfahren etwas zu thun, mit etwas, in einer Sache, daljej, še, z. B. fortfahren zu singen, dalje peti; in einer Sache, v čem naprej iti, nadaljevati kaj; wenn du so fortfahrst zu arbeiten, ako boš tako delal; fahre fort, naprej, govori naprej; *v. a.*, Holz, Steine fortfahren, odpeljati, proč voziti.
Fortfasten, *v. n.*, daljej postiti se.
Fortfaulen, *v. n.*, naprej gnjiti, trohneti, perhneti, pereti.
Fortfechten, *v. n.*, daljej bojevati se.
Fortfegen, *v. n.*, daljej ométati; einen Graben, trebiti, odmesti, odmetati.
Fortfeiern, *v. n.*, vedno praznovati.
Fortfeilen, *v. a.*, daljej, vedno piliti.
Fortfeuern, *v. n.*, daljej streljati, vedno pokati in streljati.
Fortfiedeln, *v. n.*, vedno škripati, gosti, cigati, digati.
Fortflammen, *v. n.*, daljej, v eno mér plameneti, plamteti.
Fortflattern, *v. n.*, odferfotati, odferleti, vedno ferfotati.
Fortfliegen, *v. n.*, odleteti, zleteti.

Fortfliehen, *v. n.*, pobegniti, uteči, bežati.
Fortfließen, *v. n.*, wegfließen, odteči, odtekati; fortfahren zu fließen, v eno mér teči; ihre Thränen fließen fort, jokati se ne jenja; die Wunde fließt fort, rana se vedno gnoji, iz nje teče.
Fortfluchen, *v. n.*, daljej, zmir kleti.
Fortfluten, *v. a.*, odplaviti.
Fortfragen, *v. n.*, daljej vprašati, popraševati, opraševati.
Fortfressen, *v. n.*, daljej, zmir, zmirej žreti.
Fortfreuen, sich, *v. r.*, vedno se veseliti.
Fortfrieren, *v. n.*, daljej, zmir zmerzovati, prezebovati.
Fortfühlen, *v. n.*, dalje čutiti.
Fortführen, *v. a.*, wegführen, odpeljati, odpeljavati, proč peljati; vom Winde, Wasser, odnesti, odnašati; fortfahren zu führen, daljej peljati, voditi; einen Gedanken fortführen, daljej izpeljevati misel; den Krieg fortführen, še od. daljej se vojskovati, *russ.* prodolžat vojnu; die Landwirthschaft, die Verwaltung fortführen, še kmetovati, še gospodariti uff. durch das entsprechende *imperf.* Zeitwort.
Fortfüllen, *v. n.* u. *a.*, daljej, še, zmir polniti, napolnovati.
Fortgähnen, *v. n.*, daljej, vedno zdehati se (*v. i.*)
Fortgang, der, Erfolg, vspeh, napredek, dober izid; die Dauer, terpež; die Reise hat ihren Fortgang, potovalo se bode, ostane pri popotvanji; Fortgang haben auf dem Wege, pot se mi odseda, odlega; der Fortgang im Guten, nach dem *Serb.* napredovanje v dobrem, poboljšavanje.
Fortgangsklasse, die, etwa red, razred†.
Fortgangszeugniß, das, napredvanjsko spričevalo, spričevalo (od) napredka.
Fortgaukeln, *v. n.*, daljej slepariti.
Fortgaunern, *v. n.*, daljej ciganiti, slepariti, kaniti.
Fortgeben, *v. a.*, oddati, oddajati; *v. n.*, vedno dajati.
Fortgehen, *v. n.*, weggehen, oditi, odhajati, iti; nun geht es fort, zdaj pojdemo, zdaj odrinemo; fortfahren zu gehen, še iti, hoditi, le iti; es geht viel Unreinigkeit mit fort, mnogo nesnage se odpravi; daljej iti; s. a. **Fortdauern**.
Fortgeifern, *v. n.*, daljej peniti se, sliniti se; heftig zürnen, jaditi se.
Fortgeigen, *v. n.*, daljej, zmir, zmiraj gosti, gosti in gosti.
Fortgenießen, *v. n.*, daljej uživati.
Fortgießen, *v. n.*, daljej liti; *v. a.*, odliti, odlivati, odlijati, odcediti, odcejati; *v. i.*, v eno mér liti, iti (od dežja).
Fortgirren, *v. a.*, daljej kruliti, prekruliti (ves dan).
Fortglätten, *v. a.*, daljej gladiti, likati.
Fortglimmen, *v. n.*, daljej tleti.
Fortglühen, *v. n.*, vedno žareti.
Fortgraben, *v. n.*, daljej, v eno mér kopati.
Fortgrämen, *v. r.*, daljej tarnati.
Fortgrasen, *v. n.*, daljej, v eno mér muliti, pasti.
Fortgrübeln, *v. n.*, daljej vertati, tuhtati.
Fortgrünen, *v. n.*, daljej, vedno zeleneti.
Forthaben, *v. a.*, Einen gern forthaben wollen, želeti, da bi koga odpravili.
Forthacken, *v. n.*, daljej, zmir sekati; mit dem Schnabel, vedno kljevati, kavsati.
Forthäkeln, *v. n.*, bei den Spinnerinen, den Faden auf das folgende Häkchen, in den Flügel der Spule forthängen, vedno pretikati, predevati.
Forthallen, *v. n.*, vedno doneti.
Forthalten, *v. a.*, daljej, tudi za naprej deržati.
Forthammern, *v. n.*, daljej, zmir kovati.
Forthandeln, *v. n.*, na dalje kupčevati, tergovati.
Forthebeu, *v. a.*, odvzdigniti od —; *v. r.*, sich, pobrati se, odriniti.
Forthecheln, *v. n.*, daljej mikati.
Forthelfen, *v. n.*, naprej, daljej pomoči, pomagati; einen Gefangenen, pomoči mu, da uide, naprej spraviti koga; *v. r.*, sich forthelfen, opomoči se.
Fortherrschen, *v. n.*, daljej gospodovati.
Forthetzen, *v. a.*, odščevati, odševati, z draženjem in podajanjem odgnati; *v. n.*, vedno dražiti.
Forthin, *adv.*, za naprej, naprej, nadalje, v prihodnje, odsihmal, posihmal.
Forthinken, *v. n.*, von einem Orte, odšantati, odkrevljati, odkruncati; fortfahren zu hinken, še šantov biti, kruljev biti.
Fortholen, *v. a.*, priti po koga in odpeljati ga.
Forthören, *v. a.*, daljej, še poslušati, slišati.
Forthüpfen, *v. n.*, odskakljati.
Fortification, die, s. **Befestigung**.
Fortificationswerk, s. **Festungswerk**.
Fortificiren, s. **Befestigen**.
Fortjagen, *v. a.*, odgnati, zaderviti, derviti, odganjati, pognati, spokati, spoditi, odpoditi, stirati, odtirati; *v. n.*, zu Pferde sich entfernen, odjahati, oddirjati; fortfahren zu jagen, še loviti.
Fortkämpfen, *v. n.*, daljej boriti se, bojevati se.
Fortkargen, *v. n.*, vedno skopariti.
Fortkehren, *v. n.*, daljej pometati; *v. a.*, von einem Orte wegschaffen, odmesti, odmetati.
Fortklettern, *v. n.*, vedno plezati.
Fortklopfen, *v. a.*, s tepenjem, klepanjem odpraviti.
Fortkneipen, *v. a.*, s ščipanjem, šipanjem odgnati; *v. n.*, daljej ščipati, šipati.
Fortkochen, *v. n.*, še, vedno kuhati.
Fortkommen, *v. n.*, s. **Entkommen**; wegkommen, oditi, naprej priti; von Gewächsen, rasti, obstati, storiti, opomoči se, preživiti se, kruh ali živež najti, kruh si služiti, prehraniti se; mit dieser Entschuldigung

kommst du nicht fort, s tem izgovoram nič ne opraviš, ti ne bo nič pomagal; mache, daß du fortkommst, skidaj se mi spred oči.

Fortkommen, das, odhod; bei den Pflanzen, rast; Lebensmittel, živež, hrana; ein besseres Fortkommen, boljši življenje, boljši kruh.

Fortkönnen, *v. n.*, ich kann nicht fort, nach *V.* daljej ne magam; ne morem se premakniti.

Fortkränkeln, *v. n.*, vedno bolehati.

Fortkriechen, *v. n.*, odlaziti, odplaziti se, daljej plaziti se, lesti.

Fortkriegen, *v. n.*, daljej vojskovati se; *v. a.*, eine Last, s. **Fortbringen**; er ist nicht fort zu kriegen, ni ga (moči) naprej spraviti.

Fortlärmen, *v. n.*, vedno šunder gnati.

Fortlassen, *v. a.*, spustiti, spuščati, spušati. dalje pustiti, puščati, pušati.

Fortlauf, der, tečaj, tek, hod.

Fortlaufen, *v. n.*, uteči, steči, ubežati; fortfahren zu laufen, naprej, še teči; ununterbrochen fortgesetzt werden, an einander hängen, razširjati se, razprostirati se, vleči se; z. B. der Garten läuft längst dem Fluße fort, vert se tikama potoka vleče, razteguje po potoku, razprostira poleg potoka; der Fluß läuft zwischen grünen Bäumen fort, voda teče med zelenim drevjem; der Weg läuft zwischen Aeckern fort, pot gre, derži med njivami.

Fortlaufend, *adj.*, zaporeden; fortlaufende Zinsen, tekoče obresti; fortlaufende Zahlen, zaporedne, poverstne številke; fortlaufende Grundstücke, njive zderžama.

Fortleben, *v. n.*, daljej, še, vekomej živeti.

Fortleben, das, über das Fortleben nach dem Tode, od življenja po smerti.

Fortlehren, *v. a.*, dalje učiti.

Fortleiden, s. **Fortdulden**.

Fortleiten, *v. a.*, dalje voditi.

Fortlesen, *v. a.*, dalje brati.

Fortlocken, *v. a.*, odvabiti, odpraviti, odpeljati.

Fortlodern, *v. n.*, daljej goreti na plamen, plameneti.

Fortmachen, sich, *v. r.*, odpraviti se, proč se spraviti, pobrati se; mache dich fort, zgubi, poberi se, skidaj se mi spred oči; niedrieger, pojdi se kadit, pojdi se solit.

Fortmüssen, *v. n.*, fort muß er, mora oditi.

Fortnehmen, s. **Wegnehmen**.

Fortnöthigen, *v. a.*, proč, stran siliti, primorati koga, da odide.

Fortpacken, sich, s. **Fortmachen**.

Fortpflanzen, *v. a.*, weiter dem Orte nach, presaditi, presajati (drevo); vermehren, erzeugen, zasaditi, zasajati, zarediti, zarejati, zaploditi, pomnožiti, razploditi, razmnožiti, s. a. **Verbreiten**; die guten Eigenschaften auf die Kinder, prenesti; *v. r.*, razploditi se, zarediti, zarejati se, prehajati (n. p. od bolezni).

Fortpflanzung, die, zasad, zasajenje, zaplod, razšir, razplodba, umnožitev, razmnožitev, razprostiranje, razširjanje, zareja; der Menschen, zarod, razmnožitev.

Fortpflanzungsanstalt, s. **Propaganda**.

Fortpflanzungsfähig, *adj.*, razširljiv, razplodljiv.

Fortpflanzungsorgan, das, plodilo.

Fortplaudern, *v. n.*, daljej žvergati, žlobudrati.

Fortpilgern, *v. n.*, oditi, odromati.

Fortprügeln, *v. a.*, odgnati koga s šibo.

Fortrasen, *v. n.*, zmiraj divjati.

Fortrasseln, *v. n.*, odropotati.

Fortrauchen, *v. a.*, sein Pfeifchen, v eno mér piti.

Fortreden, *v. n.*, daljej govoriti; reden Sie fort, le govorite.

Fortreise, s. **Abreise**.

Fortreisen, *v. n.*, oditi, odriniti; die Reise fortsetzen, v eno mér popotvati.

Fortreißen, *v. a.*, seboj potegniti, zanesti, vleči; der Zorn riß ihn fort, jeza ga je zanesla.

Fortreiten, *v. n.*, odjezditi, proč jezditi, odjahati, v eno mér jezditi.

Fortrennen, *v. n.*, oddirjati.

Fortrinnen, *v. n.*, vedno cereti, cerljati.

Fortrollen, *v. n.*, naprej, dalje takati, takljati se.

Fortrücken, *v. a.*, odmakniti, odmikati; *v. n.*, naprej iti.

Fortrudern, *v. n.*, odveslati, daljej veslati.

Fortrufen, s. **Abrufen**.

Fortsammeln, *v. a.*, v eno mér nabirati.

Fortsatz, der, in der Anatomie (apophysis), nach *V.* kostni odraslik, podaljšek kosti, *poln.* nadrostek (=nadrastek).

Fortschaffen, *v. a.*, odpraviti, odpravljati; Steine, Holz, spraviti, spravljati proč, stran, s poti, iz službe spoditi.

Fortschaffung, die, odprava.

Fortschaufeln, *v. a.*, odkidati.

Fortscheren, sich, s. **Fortmachen**, sich.

Fortscheuchen. s. **Verscheuchen**.

Fortschicken, *v. a.*, poslati, pošiljati kam, zagnati, zaganjati; einen Brief, odpraviti, poslati.

Fortschieben, *v. a.*, odmakniti, naprej pomakniti, pomikati; sich fortschieben, *v. r.*, daljej takljati se; *v. n.*, unesti jo, ukrasti se.

Fortschiffen, *v. n.*, odpeljati se na ladii, odriniti, odladjati.

Fortschlafen, *v. n.*, daljej, še spati, v eno mér spati.

Fortschleichen, *v. n.*, izmuzniti se, ukrasti se (proč), plaziti, vleči se proč, odlesti.

Fortschlendern, *v. n.*, odcapljati, odbendati, odkrevljati.

Fortschleppen, *v. a.*, odvleči, pobrati, vleči, odpeljati, odgnati, gnati (n. p. sužnost); *v. r.*, vlačiti se, nach dem *Serb.* životariti.

Fortschleudern, *v. a.*, zadegati, zalučati kam.

Fortschlummern, *v. n.*, vedno dremati, (ves dan) predremati.

Fortschmerzen, *v. n.*, vedno boleti.
Fortschnellen, *v. a.*, odberniti.
Fortschreiben, *v. n.*, daljej, še pisati.
Fortschreien, *v. n.*, v eno mér kričati, vpiti.
Fortschreiten, *v. n.*, pomakniti se, pomikati se, dalje koračiti, stopati; höher schreiten, zvišati se; in Kenntnissen fortschreiten, množiti svoje znanstva, čedalje učenejši prihajati, nach dem *Serb.* napredovati, *russ.* uspevat; von einem Gegenstand zum andern, prestopiti, prestopati, prehajati na —.
Fortschreitung, f. **Fortschritt**.
Fortschritt, der, allmähliche Zunahme, napredek, vspeh, speh; Fortschritte machen, naprej iti, priti, nach dem *Serb.* napredovati, *russ.* uspét, uspévat.
Fortschroten, *v. a.*, odvaliti, odtočiti.
Fortschwemmen, *v. a.*, splaviti, odnesti.
Fortschwimmen, *v. n.*, odplavati, daljej plavati.
Fortschwitzen, *v. n.*, le potiti se, v eno mér se znojiti.
Fortsegeln, *v. n.*, odjadriti.
Fortsehnen, sich, *v. r.*, er sehnt sich fort, želi oditi, rad bi odšel.
Fortsein, *v. n.*, er ist fort, šel je, ni ga.
Fortsenden, *v. a.*, poslati, zagnati, odpraviti.
Fortsetzen, *v. a.*, eine Pflanze, presaditi, presajati; die Reise, daljej potovati; eine Arbeit fortsetzen, daljej kaj delati; den Bau, dalje zidati, staviti; den Lauf, dalje teči uff. durch das entsprechende *imperf.* Zeitwort; etwa auch nadaljevati kaj, *serb.* nastaviti, *russ.* prodolžat; den Prozeß fortsetzen, daljej gnati pravdo; er hat das Werk seines Vaters fortgesetzt und vollendet, delo svojiga očeta je naprej izdelal in dodelal.
Fortsetzer, der, etwa nadaljevavec, naslednik v izdelovanji, v delu.
Fortsetzung, die, nadaljevanje, nadalje, dalje, daljše, naprej; Fortsetzung folgt, f. **Folgen**.
Fortsingen, *v. n.*, dalje peti.
Fortsollen, *v. n.*, er soll fort, naj odide, ima oditi.
Fortsorgen, *v. n.*, v eno mér skerbeti, oskerbevati.
Fortspalten, *v. n.* u. *a.*, daljej klati, cepiti.
Fortspielen, *v. n.*, daljej igrati, gosti.
Fortspinnen, *v. a.*, daljej presti; einen Gedanken, dalje razvijati, razsnovavati.
Fortspornen, *v. a.*, z ostrogam pognati.
Fortsprechen, f. **Fortreden**.
Fortsprengen, *v. n.*, oddirjati, odjahati.
Fortspringen, f. **Wegspringen**.
Fortstacheln, *v. a.*, spodbosti, spodbadati in pognati.
Fortstechen, *v. n.*, v eno mér zbadati.
Fortstecken, *v. a.*, pretakniti, pretikati, naprej vtakniti, vtikati.
Fortstecknagel, der, am Pfluge, der Stößel, korež, kiraš.
Fortstehlen, *v. n.*, dalje krasti, zmikati; *v. r.*, f. **Fortschleichen**.
Fortsteigen, f. **Steigen**.
Fortstellen, f. **Wegstellen**.
Fortsteuern, *v. n.*, odkermariti, odveslati.
Fortstoßen, *v. a.*, odsuniti, odpahniti.
Fortstreben, *v. n.*, dalje siliti, tiščati, tišati, prizadevati si, pomagati si naprej, siliti proč.
Fortstreiten, *v. n.*, daljej, vedno prepirati se.
Fortstürzen, f. **Wegstürzen**.
Fortsuchen, *v. n.*, preiskovati, zmiraj, daljej iskati.
Forttanzen, *v. n.*, daljej plesati.
Forttaumeln, *v. n.*, odšvepati, odgugati se, odtavati.
Forttragen, *v. a.*, odnesti, odnašati, unesti, sabo nesti.
Forttrauern, *v. n.*, zmiraj žalovati, prežalovati (vse dni in noči).
Forttreiben, *v. a.*, odgnati, odganjati, odtirati, odpoditi, naprej pahati, naprej gnati, dalje gnati; ein Geschäft, f. **Fortführen**, **Fortsetzen**; dalje uganjati.
Forttrinken, *v. n.*, v eno mér piti, pijančevati, popivati.
Fortrollen, sich, f. **Fortmachen**, sich.
Forttünchen, *v. n.*, daljej beliti.
Fortüben, sich, *v. r.*, daljej se vaditi, uriti.
Fortuna, die, f. **Glück**.
Fortwachsen, *v. n.*, dalje rasti, poraščati se, porašati se.
Fortwähren, *v. n.*, daljej terpeti, zmir enak biti, ne preminiti, ne nehati, vleči se daljej.
Fortwährend, *adj.* u. *adv.*, veden, neprenehljiv, neminljiv, brez konca, brez postanka, brez prenehanja, brez konca in kraja, vedno, v eno mér, zmiraj, zmir, (zmér).
Fortwälzen, *v. a.*, odvaliti; *v. r.*, daljej valiti se, točiti se.
Fortwandeln, *v. n.*, oditi, daljej iti, šetati.
Fortwandern, *v. n.*, daljej popotvati, napotiti se.
Fortweben, *v. n.* u. *a.*, daljej tkati.
Fortwehen, *v. a.*, odpihniti, odpihati.
Fortweinen, *v. n.*, v eno mér jokati se.
Fortweisen, *v. a.*, jemanden, dalje komu pokazati, odpraviti koga, f. a. **Abweisen**.
Fortwelken, *v. n.*, daljej veneti, sahniti.
Fortwirken, *v. n.*, daljej, zmiraj delati, še tvarjati.
Fortwirthschaften, *v. n.*, daljej gospodariti.
Fortwischen, *v. n.*, daljej brisati.
Fortwollen, *v. n.*, proč hoteti, hoteti oditi; es geht mit ihm nicht fort, nič ne zda, naj počne, kar hoče, nič mu ne gre od rok, ne more naprej priti.
Fortwurzeln, *v. n.*, korenine daljej gnati.
Fortzählen, *v. n.*, daljej šteti, vedno preštevati.
Fortzanken, f. **Fortstreiten**.
Fortzechen, *v. n.*, pijančevati, pivékati v eno mér.
Fortzerren, f. **Wegzerren**.

Fortzeugen, *v. a.*, daljej roditi, ploditi, snovati.
Fortziehen, *v. n.*, wegziehen, sich entfernen, odriniti, oditi, preseliti se, dalje iti; *v. a.*, fortfahren zu ziehen, dalje vleči; einen Wagen fortziehen, dalje potegniti, vleči.
Fortzucht, die, spodreja, spodrejanje, prirejanje.
Fortzug, der, odhod, selitev, preselba.
Fortzürnen, *v. n.*, daljej se jeziti, vedno se jeziti.
Forum, das, s. **Gericht**, **Gerichtshof**.
Foß, *adj.*, so zähe, daß es sich fasert, cunjast, plenast, kitast, žilnat; foßige Rübe, drevena repa.
Fossil, das, kopanina, nach *Vert.* skopanina.
Fossil, *adj.*, kopan; fossiles Holz, lesna okamnina; fossile Fauna, Flora, živalske, rastlinske okamenine, okamenelo živalstvo, rastlinstvo.
Fötus, das, spočetek, zarodek, *russ.* zarodyš, *serb.* zametak ob. začetak.
Fourage, die, klaja, piča, kerma (konjska).
Fourageportion, die, obrok (piče), pokladek.
Fouragiren, *v. n.*, pičo dobivati, priskerbovati, nabirati.
Fourier, der, vojaški pisar, furir.
Fourierschütze, der, vojaški služabnik, streže.
Fournier, **Fournierholz**, das, Belegeholz, nadel, obkladna ali nadelna deščica, furnir, *russ.* nakladka.
Fournieren, *v. a.*, nadelati, nadelovati, vdelati, obleči les, obkladati ga s tenkimi deščicami, furnirati; fournierte Arbeit, nadelana roba.
Fracht, die, die Ladung, tovor, tovorstvo, naklad; die Waaren, vozna roba, blago, voženina, voz; Fracht suchen, vožnje iskati; Fracht führen, blago voziti, peljati; der Lohn, voznina, plačilo od vožnje; die Fracht ist theuer, voznina je velika.
Fracht=, in Zſtzgn., vozni.
Frachtanstalt, die, vozarija, prevaževavnica.
Frachtbar, *adj.*, vozen, vozljiv; frachtbare Güter, vozno blago.
Frachtbrief, der, vozno pismo, vozni list.
Frachtempfänger, der, prejemnik blaga.
Frachten, *v. a.*, um Lohn führen, za plačilo voziti, odpeljevati; als Fracht schicken, na vozeh (ladijah) poslati, odpraviti.
Frachter, der, s. **Frachtversender**.
Frachtführer, **Frachtfuhrmann**, der, voznik, vozač, vozar; Frachtführer sein, vozariti; als solcher gewinnen, verlieren, privozariti, zavozariti.
Frachtgeld, das, voznina, plačilo za vožnjo.
Frachtgeschäft, das, vozarija, tovorija.
Frachtgut, das, vozno blago.
Frachthandel, der, prepeljevavna kupčija.
Frachtkosten, *pl.*, vozni stroški, potroški vožnje.
Frachtlohn, der, s. **Frachtgeld**.
Frachtmäkler, der, mešetar za vozno blago.
Frachtpferd, s. **Saumpferd**.
Frachtschiff, das, tovorna, prevozna ladija.
Frachtschiffer, der, s. **Frachtführer**.
Frachtstück, das, kos, reč od vozniga blaga.
Frachtversender, der, razpošiljevavec, pošiljevavec vozniga blaga.
Frachtwagen, der, tovorni voz, težki voz za blago, naloženi voz.
Frachtzettel, der, s. **Frachtbrief**.
Frack, der, frak.
Fraction, der, s. **Bruch**.
Fractur, **Fracturschrift**, die, gotiško, nemško, frakturno pisanje, *poln.* pismo łamane.
Fragamt, das, das Comptoir, die Kanzlei dafür, nach *V.* vprašavnica, s. a. **Auskunftsbureau**.
Frage, die, vprašanje, in St. a. pitanje, *altsl.* v'pros, v'prašanije; peinliche Frage, s. **Folter**; Frage an den Zeugen, s. **Fragstück**; eine Frage thun, stellen, zaprašati, poprašati, vprašati; Frage aufwerfen, vprašanje postaviti, zastaviti, sprožiti; es ist keine Frage, gotovo je, ni podverženo dvombi, vprašanju; es entsteht nun die Frage, sedaj vprašam, zdaj se vpraša; davon ist die Frage nicht, od tega se ne govori, za to ne gre, vprašanje ne zadeva tega; es ist noch die Frage, ob ich es thun werde, kdo ve, ali bom to storil, ne ve se še, ni še gotovo, da; über die Frage entscheiden, ob —, razsoditi zastran tega, ali —; in Frage stellen, s. **Stellen**; die orientalische Frage, izhodni prepir, izhodna zadeva, reč; *mercant.*, s. **Nachfrage**.
Fragebuch, das, s. **Katechismus**.
Fragelehre, die, s. **Katechetik**.
Fragelehrer, der, s. **Katechet**.
Fragen, *v. a.* u. *n.*, poprašati, zaprašati, vprašati, in St. (sowie im *Serb.*, *Poln.* u. *Böhm.*), auch zapitati, pitati, in Kt. pobarati, barati (?); (*altsl.* v'prositi, poprositi, vprašati, auch pytati); herum fragen, oprašati, oprašovati; er fragte ihn aufs Gewissen, vprašal ga je, naj mu pove po vesti, po duši; nach Jemand fragen, po kom vprašati; um Rath fragen, vprašati koga za svet, posvetovati se s kom; frage mich nicht darnach, ne vprašaj me (za to, po tem); nach dem Preise einer Waare fragen, vprašati, po čem je kaj; eins muß ich Sie noch fragen, še eno vas moram vprašati; ohne den Herrn zu fragen, ne vprašaje gospoda; nach wem fragst du? koga iščeš?; er fragt nicht nach Ehre, ne mara za čast, časti mu ni mar, ni mu za čast, ne meni se za čast, ne gleda na čast; *v. i.*, es fragt sich aber, ob es wahr ist, to da vpraša se, ali je to resnica; es fragt sich noch, ob —, ta še ni gotova, ali —; težko bode —; sich satt fragen, naprašati se.
Fragend, *adj.* u. *adv.*, vprašajoč, vprašaje, poprašovaje.
Fragepunct, der, poprašek, vprašanje.
Frager, **Fragesteller**, der, vprašavec, pitavec, poprašovavec.
Fragerei, die, vedno vprašanje, nach *V.* a. vprašarija.
Fragefelig, *adj.*, kdor rad poprašuje, radoveden.

Fragestellung, die, zastava vprašanja, vprašanje.
Fragestück, das, vprašanje, vmesno vprašanje, poprašljej.
Fragenunterricht, der, nauk v vprašanjih.
Frageweise, *adv.*, v vprašanjih, vprašaje.
Fragewort, das, vpraševavna beseda, vprašaj.
Fragezeichen, das, vprašaj, znamnje vprašanja.
Fraglich, *adj.*, zadeven, dotičen, omenjen, negotov.
Fragment, das, s. **Bruchstück**.
Fragmentarisch, *adj.*, v koscih, v posamnih sostavkih.
Fragselige, der, večno popraševalo.
Fraiß, die, s. **Schrecken**; Krankheit, s. **Epilepsie**; bei Kindern, božje, božjast, a. zleg; *böhm.* psotnik.
Fraißam, s. **Schrecken, Milchschorf**.
Fraißam, *adj.*, s. **Schrecklich**.
Fraißamrose, die, s. **Gichtrose**.
Fraißamt, das, kervava sodnija.
Fraißgericht, das, s. **Fraißamt**.
Francaturzwang, der, nujno ali zapovedano frankiranje pisem, t. j. postava, da se mora poštnina od pisem naprej plačevati.
Franco, *adv.*, oprosten poštnine, plačan.
Frank, *adj.*, svoboden, prost; frank und frei, ves svoj, prost kakor tica pod nebam.
Franke, **Frank**, der, eine Münze, frank.
Frankiren, *v. a.*, einen Brief, poštnine oprostiti, poštnino naprej plačati; Waaren, plačati voznino od blaga, frankirati.
Franse, die, résa (im tiefen Unterkr.), nach *M.* prem, préma, franža°, *serb.* resa, *böhm.* třepeni; an einem zerissenen Kleide, cifa.
Fransen, *v. a.*, ofranžati, franžati.
Fransenmacher, der, franžar.
Fransicht, *adj.*, franžast.
Franzband, der, bei Buchbindern, nach *V.* zobčana vez, francoska vez, vezba z usnjatim herbtam.
Franzbaum, der, pritlikovec; s. **Zwergbaum**.
Franzbirn, die, pritlična hruška.
Franzbohne, die, etwa nizki fižol.
Franzbranntwein, der, žgano vino, žganje francosko, žganje iz vinskih droži.
Franzbrot, das, beli (pšenični) kruh, pogača, hlebec.
Franze, s. **Franse**.
Franzerbse, die, francoski grah.
Franzfahrer, der, francoska kupčijska ladija.
Franzgeld, das, francoski denar.
Franzgold, das, etwa slabo, bledo zlato.
Franzisiren, *v. a.*, pofrancoziti, francoziti.
Franziskaner, der, frančiškan, frančiškanec, frančiškanar.
Franziskanerkloster, das, frančiškan(ar)ski samostan, kloštar.
Franziskanermönch, der, s. **Franziskaner**.
Franziskanernonne, die, frančiškanka.
Franziskanerorden, der, red svetiga Frančiška.
Franzmannsnonne, s. **Franziskanernonne**.
Franzmönch, der, s. **Franziskaner**.
Franzosen, *pl.*, Krankheit, francozi, sramna kuga, škerljevo; damit behaftet sein, francoze imeti, francozljiv biti.
Franzosenholz, das, gvajak, sveto drevo.
Franzosenharz, das, gvajakova smola.
Französig, *adj.*, francozljiv.
Französler, der, francozovavec.
Franzperle, die, francoski, nepravi, ponarejeni biser.
Franzscharlach, der, francoski škerlat.
Franzthaler, der, francoski tolar.
Franzwein, der, francosko vino. im gem. Leben, francoz; wir haben Franzwein getrunken, francoza smo pili.
Frappant, *adj.*, frappant ähnlich, (do) čuda podoben; s. a. **Auffallend, Ueberraschend**.
Frappiren, *v. a.*, das hat mich frappirt, zavzel sim se nad tem, začudil sim se temu, prehvapilo me je; s. a. **Auffallen, Befremden**.
Fraß, der, die Handlung des Fressens, žrenje, žertje; guten Fraß haben, mnogo požreti, žreti, da je kaj (od lovskih psov); eine Krankeit, s. **Beinfraß**; Nahrung, živež, žertje; auf den Fraß ausgehen, iti živeža iskat (od zverin); slaba jed; Fraß, die Neigung zum Fressen, žertje, goltnost, požrešnost; Fraß und Völlerei, požrešnost, čezmérnost ali nezmérnost v jedi in pijači; in Fraß und Völlerei leben, požreševati, žreti; ein gefräßiger Mensch, požrešnik, žeruh, požeruh, požert.
Fräßig, s. **Gefräßig**.
Fraßtrog, **Fraßzuber**, **Fraßzober**, der, korito (iz kteriga žro psi).
Frater, s. **Bruder**.
Fraternell, s. **Brüderlich**.
Fraternisiren, *v. n.*, bratiti se s kom, sie fingen bald mit einander zu fraternisiren an, koj so se bratili, pobratili.
Fraternität, die, s. **Bruderschaft**.
Fratscheln, *v. n.*, popraškovati, izpraševati, izpraškovati, branjariti.
Fratschelweib, das, branjevka.
Fratschler, der, branjevec.
Fratschlerin, die, branjevka.
Fratt, *adj.*, wund, ožuljen, osénjen, (*poln.* osedniony), ojeden, otert; sich fratt gehen, volka dobiti.
Fratt, der, žul, senja; vom Gehen, volk.
Fratz, der, otročaj, smerkovec, *böhm.* žabě.
Fratze, die, ein verzogenes Gesicht, spaka; Fratzen machen, spačiti, pačiti se komu; eine häßliche Fratze haben, gerdiga, neznaniga lica, obraza biti; smešna, čudna pravlica, s. a. **Posse**; Zerrbild, s. **Carricatur**.
Fratzenbild, das, gerda, presiljena podoba, spaka, spakarija.
Fratzengesicht, das, spaka, šema, *böhm* u. *poln.* potvora.
Fratzengestalt, die, pošast, gerdoba.

Fratzenhaft, *adj.*, nagerden, smešen, šemast, presiljen.
Fratzenmaler, der, nagerdar, karikaturni malar.
Fratzenmalerei, die, nagerdno, presiljeno, karikaturno malanje.
Frätzig, s. **Fratt.**
Frau, die, Frau oder Madam, (z. B. in der Anrede), gospa, (*serb.* gospoja, *altsl.* gospožda); von geringern Personen, die Frau im Hause, gospodinja, žena, gospodarica; die Frau im Hause sein, gospodinjiti; als solche erwerben, verthun, prigospodinjiti, zagospodinjiti; Ehefrau, žena, zaročnica, auch druža, družica; Edelfrau, plemenita, žlahtna gospa; Bauerfrau, gospodinja, kmetica; Bettelfrau, beračica; Frauensperson überh., ženska, ženstvo; die Frau Prinzessin, ohne Rücksicht darauf, ob sie verehlicht ist oder nicht, mlada gospa kraljevičnja; eine Frau nehmen, haben, oženiti, ženiti se, biti oženjen; unsere liebe Frau, Sveta Marija Devica, Gospa sveta; in Frauenklöstern, prava nuna; die Frau Tominz, gospa Tominka.
Frauchen, das, ženka, ženica.
Fraudulent, s. **Betrügerisch.**
Fraudulenz, die, s. **Betrüglichkeit.**
Frauen-, in Zstzgn., gospodinjski, ženski.
Frauenader, die, (Vena Saphaena), die Hauptader, nach *V.* materničasta žila.
Frauenbad, das, s. **Marienbad.**
Frauenbeere, die, die Beere des Weißdornes, gloginja.
Frauenbild, das, eine Person weiblichen Geschlechtes, ženska; ein Bildniß der Jungfrau Maria, Mati Božja, podoba Device Marije.
Frauenbirke, die, s. **Hangebirke.**
Frauenblatt, das, s. **Frauenmünze.**
Frauenblume, die, (Anagalis), kurja češnjica.
Frauenbruder, der, karmelitan (obuti).
Frauenbuße, die, ženska pokora, globa.
Frauendistel, die, s. **Mariendistel.**
Fraueneis, das, eine Art durchsichtigen Gypsspathes, sadrovec†, nach dem *Böhm.* matere Božje led, *poln.* leden kamen, zemeljsko steklo.
Frauenfaden, s. **Sommerfaden.**
Frauenfeind, der, sovražnik ženstva; s. **Weiberfeind.**
Frauenfenchel, der, komorač, sladki janež.
Frauenfest, das, s. **Frauentag.**
Frauenfingerkraut, das, (Lotus corniculatus.), Device Marije kožušček.
Frauenfisch, der, zlatovka (posterv).
Frauengemach, das, ženska izba, soba.
Frauenglas, s. **Marienglas.**
Frauengut, das, žensko premoženje.
Frauenhaar, das, ženski lasje; (Adianthum Capillus Veneris), vodena praprot, Device Marije lasci; (Asplenium Adianthum nigrum), divja rutica; (Cuscuta), predenica.
Frauenhand, die, ženska roka.
Frauenhandschuh, der, ženska rokovica.
Frauenhemd, das, ženska srajca.
Frauenherz, das, žensko serce.
Frauenkäfer, der, božji volič u. volek.
Frauenkleid, das, žensko oblačilo.
Frauenkleidung, die, ženska obleka.
Frauenkirche, die, cérkev matere Božje.
Frauenkloster, das, nunski samostan, nune (*plur.*), ženski klošter.
Frauenknecht, der, babež, babjek.
Frauenkraut, das, s. **Frauenmünze.**
Frauenkrieg, der, ženska vojska, (Echium vulgare), gobovec.
Frauenliebe, die, ženska ljubezen, ljubezen ženstva.
Frauenlist, die, ženska zvijača, ukanjenost, prekanjenost.
Frauenlob, das, ženska hvala, hvala ženskih.
Frauenmantel, der, ženski plajšč; (Alchemilla vulgaris), hribja resa; Device Marije plašček, plajšek.
Frauenmäntelchen, das, eine Pflanze, hlebec.
Frauenmilch, die, žensko mleko.
Frauenmünze, die, (Tanacetum balsamita), ženska meta.
Frauenorden, der, red za ženske, ženski red.
Frauenputz, der, ženski lišp.
Frauenraub, der, rop ženske, *serb.* otmica, s. a. **Entführung.**
Frauenrock, der, ženska suknja, krilo.
Frauenschneider, der, ženski šivar, krajač.
Frauenschuh, der, ženski čevelj; (Cypripedium Calceolus), čevelje.
Frauenschuster, der, ženski čevljar.
Frauensinn, der, ženske misli *pl.*
Frauensleute, die, ženske *pl.*, ženstvo.
Frauensommer, der, babje leto.
Frauensperson, die, ženska, nach *V.* und im *Serb.* a. ženska glava; auch ženstvo, *russ.* ženščina.
Frauenstaat, der, s. **Frauenputz.**
Frauenstand, der, omoženi stan žene; in der Kirche, ženska stran.
Frauenstift, das, s. **Frauenkloster.**
Frauenstimme, die, ženski glas.
Frauenstuhl, der, ženski stol.
Frauensucht, die, babeževanje.
Frauentag, der, praznik Marije Device, šmarni dan, šmaren, gospodnica; Großfrauentag, veliki šmaren, velika gospodnica, velika maša; Kleinfrauentag, mali šmaren, mala gospodnica, mala maša; die Zeit zwischen dem großen und kleinen Frauentage heißt med šmarnimi mašami, auch bloß med mašami.
Frauentaube, die, s. **Turteltaube.**
Frauentheil, der, ženski del.
Frauentracht, die, ženska noša.
Frauentuch, das, žensko ogrinjalo.
Frauenveilchen, das, s. **Mutterveilchen.**
Frauenverein, der, žensko društvo.
Frauenvolk, das, ženstvo, ženske *pl.*, *serb.* ženad.
Frauenzeit, die, die Reinigung, žensko očiščenje, čišenje, perilo, ženska doba.

Frauenzimmer, das, (Gynaeceum) das Wohngebäude, ženska stanica, soba; eine einzelne Frauensperson, ženska; ein vornehmes Frauenzimmer, imenitna gospa.

Frauenzopf, der, ženska kita, in Unterkr. a. ženska kosa.

Frauenzwinger, der, nach *V.* ženišče, ženiše; ženska stanica (pri Turcih harem).

Fräulein, das, gospodičina, gospodičnja; Fräulein Anna Pogatschnik, gospodičina Ana Pogačnikova; das Fräulein aus Numidien, (Grus virgo), gizdavni žerjav.

Fräuleinschaft, die, devištvo.

Fräuleinstift, das, odrejališče, odrejališe za gospodičine.

Fraulich, s. **Weiblich**.

Frausucht, die, moželo; s. **Frauensucht**.

Fraus, s. **Betrug**.

Frech, *adj.*, im hohen Grade verwegen, prederzen, nesramen, nesramožljiv, prešern, razujzdan, nach dem *Poln.* brezčeln; eine freche Weibsperson, nesramnica; ein frecher Bube, nesramnež, nesramnik, *Poln.* kteri je psu oči prodal; ein freches Maul, lajave usta, nesramno jezikovalo; ein freches Benehmen, nesramno, gerdo vedenje.

Frechheit, die, prederznost, nesramnost, brezsramnost, nesramožljivost, prešernost.

Frechlich, *adv.*, prederzno.

Fregatte, die, fregata, *russ.* fregat g. m.

Frei, *adj.*, im Gegensatz zu: Sklavisch, nach dem *Altsl.*, *Russ.*, *Böhm.* u. *Poln.* svoboden, (nach *Dalm.*, *Vod.*, *kroat.* u. *serb.* sloboden); los, prost; frei von Abgaben, prost, oprosten, oproščen davkov, od. *negativ* neplačujoč davkov; frei von Sorgen, brez skerbi, brezskerben; frei von Sünden, grehov čist, brez grehov; er ist frei von Schulden, brez dolga je, nima dolgov, ni nič dolžan; sich frei bewegen, vesti se, delati, gibati se po volji, kakor je koga volja; auf freiem Fuße, prost, v prostosti, ne zapert; auf freien Fuß setzen, izpustiti koga iz ječe, iz zapora; freier Eingang, prost, nezabranjen vhod; der Fluß muß seinen freien Lauf haben, voda naj teče prosto, nezavirana, nezaderževana; den Sachen ihren freien Lauf lassen, pustiti, da naj reči gredo kakor si bodi, kakor že gredo; dem Rechte freien Lauf lassen, ne ustavljati, ne zaderževati pravice; mit freier Hand, s prosto, z golo roko, tudi iz glave; mit freien Pinsel, etwa z lahko, lahno roko (n. p. malati); freier Gang, prosta, nepresiljena hoja; ein freier Platz, odpert, nezagrajen prostor; im freien Felde, im Freien, na polji, na planem; unter freiem Himmel, pod milim Bogam, pod milim, golim, samim nebam, *serb.* pod vedrim nebom; freie Luft, prosti, nezaperti, odperti, čisti, zunanji zrak; der Baum steht frei, drevo stoji na samem, na samezu, samotno; er ist nicht frei, sein freier Herr, d. i. unabhängig, on ni sam svoj, nach *V.* ni svojic, (sie, svojka); das Mädchen ist nicht mehr frei, deklica je že snubljena; den Schülern frei geben, dati praznik, da ne gredo v šolo, da nimajo šole; das soll ihm nicht so frei hingehen, ne odide mu kazen, ta se mu ne prizanese; er hat nicht eine Stunde frei, le eno uro ni brez opravila, brez dela, nikoli nima laza; den Rücken frei haben, varen biti od zadej; freies Geleite, varni sprevod; er hat freie Jagd, sme povsod loviti, streljati zverino; hier ist die Jagd frei, tukaj sme vsakdo zverino streljati, ni prepovedano; er hat freien Zutritt, pride, sme priti, kadar hoče; freien Tisch, freie Wohnung haben, zastonj, brez plačila imeti hrano in stanovanje, jesti in stanovati; auf freier Straße, na ulicah, (in andern slav. Munda. na ulici); es steht ihm frei, na voljo mu je (dano, puščeno), sme, dopuščeno, dopušeno mu je; er hat seinen freien Willen, more delati po svoji volji, kakor mu je ugodno, s. a. **Franco**; ein freier Gegenstand, radovoljni, nezapovedani nauk, na voljo dan; der freie Wille, svoja, svobodna volja, auch volja, schlechth. (*cfr.* voliti, wählen, sich selbst bestimmen); einem freie Hand lassen, pustiti koga, da dela po svoji volji; ich habe freie Hand, smem, kakor hočem, ne veže me nič; frei, offenherzig, odkrito, prostodušno; frei heraussagen, na ravnost, odkrito povedati; freier Blick, derzen pogled; freie Uebersetzung, svobodna prestava; eine freie Sprache führen, derzno, odkrito, na ravnost, na vse usta govoriti; ein freies Leben führen, samopašno živeti, s. a. **Ausgelassen**; ein freies Frauenzimmer, razuzdana ženska, s. a. **Frech**; von freien Stücken, sam od sebe, iz dobre volje, dobrovoljno; die Zeche bauet sich frei, *mont.* rudnik se že izplačuje; er hat freie Wahl, (dano) mu je na izbor, izbiranje; jetzt ist er frei, d. i. befreit, rešen; von einer fremden Gewalt, otet; moralisch frei, nach *V.* voljen; der Hund ist frei, pes je odvezan, ni privezan; ich bin so frei, Sie zu fragen, derznem se Vas vprašati, dovolite mi, da Vas poprašam; der König erlaubte ihm überall im Lande frei herumzugehen, kralj mu je dopustil hoditi prostimu po vsi deželi; seine Zunge ist frei, gladko govori, jezik mu gladko teče; freie Wärme, razpuščena, razpušena, razvezana toplota.

Frei-, in der Zusammensetzung als Bestimmungswort, svobodni, prosti, nezavirani, zastonj itd.; als Grundwort, — frei, z. B. fehlerfrei, brez pogreškov, prost ali čist pogreškov.

Freiacker, der, prosta, davku, služnosti ne podveržena njiva.

Freialtar, der, svobodni oltar (na kterem se smejo vsaki čas černe sv. maše brati).

Freiarche, die, ein Gerinne an einem Teiche, welches in einer gewissen Höhe offen ist, so, daß das Wasser, wenn es über die Höhe steigt, frei abfließen kann, etwa odtok, odpust, *poln.* spust.

Freiartig, *adj.*, von Aeckern, nach *V.* po volji oraven.

Freibäcker, der, svobodni pek.

Freibataillon, das, dobrovoljni bataljon, bataljon (iz) dobrovoljcov.

Freibau, der, kopanje rude brez doplače, brez zgube; rudnik, ki se izplačuje, s. a. Abbauen.

Freibauer, der, nach *V.* svobodnik, *a.* svobodnjak; kmet, ki od svojiga zemljišča samo cesarski davek plačuje.

Freibeuter, der, Seeräuber, morski ropar, morski tolovaj ali razbojnik, *altsl.* kur'sar, hur'sar, husar; Landsoldat, dobrovoljic.

Freibeuterei, die, morski razboj, *serb.* gusarstvo.

Freibeuterisch, *adj.*, (od) morskih razbojnikov, korsarsk.

Freibillet, das, **Freiblatt**, das, brezplačni vstopni listek.

Freiblätterig, *adj.*, prostolist.

Freibrief, der, svobodno pismo, osvobodilo; Paß, potni list, s. a. Privilegium.

Freibrüstig, s. Freimüthig.

Freibürger, der, svobodnik, svobodni deržavljan, republikanec.

Freibürgersinn, der, republikanizem.

Freibürsche, die, svobodni, nezabranjeni lov.

Freichristlich, *adj.*, svobodno-kristjansk, keršćansk, keršansk.

Freicompagnie, die, kompanija dobrovoljcov, prostovoljcov.

Freicorps, das, dobrovoljci *pl.*, kerdelo dobrovoljcov.

Freidenker, der, s. Freigeist.

Freidenkerei, der, s. Freigeisterei.

Freidenkerisch, s. Freigeisterisch.

Freie, die, prostor čist, nezagrajen, plano.

Freie, der, svobodnjak.

Freieigen, *adj.*, prostovlasten, kar sme kdo zapustiti po smerti, komur hoče, *poln.* własnodziedziczny.

Freien, *v. a.*, s. Befreien, Privilegiren, *v. n.*, snubiti, *serb.* prositi; sie wollen sich freien, hočeta se vzeti, ženita se; um ein Amt, poganjati se za službo, iskati službe; er freiet nach Geld, ženi se zavolj dnarjev; *v. a.*, vzeti koga, ktero.

Freien, das, snubitev.

Freier, der, snubač, snubec, snubeč; auf Freiers Füßen gehen, ženiti se, misliti se oženiti.

Freierdings, *adv.*, sam od sebe, iz dobre volje, prostovoljno, svojevoljno.

Freierei, die, snubljenje, snubitev, snubitva.

Freiersmann, s. Freier.

Freifahrung, die. *mont.* pregled, pregledovanje rudnikov.

Freifrau, die, baronka, baronovka, baronica.

Freifräulein, das, gospodičina baronova, barončica.

Freifrohn, der, Gerichtsdiener, berič, brič.

Freigänger, der, dobrovoljic.

Freigeben, *v. a.*, osvoboditi; den Handel freigeben, dopustiti svobodno kupčijo, da se sme svobodno tergovati; der freigegebene Handel, svobodna kupčija; einem etwas freigeben, dopustiti, dopuščati, dopušati komu kaj.

Freigeben, das, dopust. dopuščenje, dopušenje, dopuščanje, dopušanje, oprostitev, osvobodba.

Freigebig, *adj.*, daroviten, darežljiv, dobroten, radodaren, *russ.* podatlivyj.

Freigebigkeit, die, darovitnost, darljivost, radodarnost, darežljivost, darovitost.

Freigeboren, *adj.*, v svobodi rojen, svobodniga roda, svobodnorojen.

Freigebung, s. Freigeben, das.

Freigeist, der, svobodun†, svobodnomiselnik, svobodnoverec, maloverec, nach *V.* znevérnik; es werden, zneveriti se.

Freigeisterei, die, svobodnost†, svobodnovérje, malovérstvo.

Freigeisterisch, *adj.*, malovérsk, svobodnovérsk.

Freigeistig, *adj.*, svobodniga duha, ki je vraž čist, ali prost.

Freigelassene, der, osvobojenec, oprostenec, oproščenec; die, osvobojenka, oprostenka, oproščenka.

Freigeld, das, mertvaščina, mertvašina.

Freigerinne, das, s. Freiarche.

Freigesinnt, *adj.*, svobodnomisleč, svobodnih misel, kdor svobodno misli, prijatel svobode.

Freigesinnter, der, svobodnik.

Freigewerbe, das, svobodna obertnija, ktere se sme vsakdo lotiti.

Freiglaube, der, svoja vera, nach andern slav. M. voljnovérstvo, svojevérstvo, prostovérstvo.

Freigläubig, *adj.*, svobodnoveren, svojoveren.

Freigrund, der, **Freigut**, das, ein von Abgaben befreites bew. od. unbew. Gut, prosto blago, dobro; Allodium, prostolastno premoženje; Freimannslehen, prosta zemlja, lastinska zemlja, lastinstvo, lastina.

Freihafen, der, svobodno pristanišče, pristaniše, svobodna loka, ladijostaja †.

Freihalten, *v. a.*, dajati komu živež ali hrano zastonj.

Freihalter, s. Freibauer.

Freihandel, der, svobodna kupčija.

Freihändler, der, prijatel svobodne kupčije.

Freihaus, das, ein von Gerichtsbarkeiten rc. freies Haus, prosta hiša, svobodnija.

Freiheit, die, im Gegensatze zur Knechtschaft, svoboda, nach dem *Altsl.* und andern slav. Munda. *a.* voljnost; Unabhängigkeit, svojščina, svojšina, samosvojnost; Abwesenheit einer Einschränkung, einer Last, prostost; die Freiheit von Sorgen, von Geschäften, brezskerbnost, brezdelnost; Erlaubniß, dopust, dovoljenje; Kühnheit, derznost, prederznost; in Freiheit setzen lassen, izpustiti koga iz ječe, dati komu prostost; Freiheit u. Gleichheit, svoboda, (svobodnost) in enakost, die Freiheit einer Stadt, posebne pravice, svobodščine, privilegije kaciga mesta;

ich nehme mir die Freiheit, prederznem se, derznem se, naj smem, bodi mi dopušeno.
Freiheitathmend, *adj.*, živeč, goreč za svobodo.
Freiheitlich, *adj.*, svoboščinsk.
Freiheitliebend, *adj.*, kar svobodo ljubi, svobodoljuben.
Freiheitsbaum, der, maj, mlaj, drevo svobode.
Freiheitsbrief, der, s. Freibrief.
Freiheitsbund, der, =bündniß, das, zaveza za svobodo.
Freiheitsdrang, der, etwa svobodoželjnost, močno hrepenenje po svobodi.
Freiheitsdurst, der, s. Freiheitsdrang.
Freiheitseifer, der, gorečnost, vnetost, goreče prizadevanje za svobodo.
Freiheitsfarbe, die, barva svobode.
Freiheitsfeind, der, sovražnik, čertivec svobode.
Freiheitsfieber, s. Freiheitstaumel.
Freiheitsfreund, der, prijatel svobode.
Freiheitsgefühl, das, čut, čutstvo svobode.
Freiheitsgeist, der, duh svobode.
Freiheitsgenuß, der, uživanje svobode.
Freiheitsgesang, der, petje od svobode.
Freiheitsgrundsatz, der, svobodno vodilo.
Freiheitsheld, der, junak, branivec svobode.
Freiheitshaß, der, čert, sovraštvo svobode.
Freiheitsjubel, der, radost, vrisk zavolj svobode.
Freiheitskampf, der, boj za svobodo.
Freiheitskämpfer, der, bojevavec za svobodo.
Freiheitskrieg, der, vojska za svobodo.
Freiheitslehre, die, nauk od svobode, razširjanje svobodnih vodil.
Freiheitslied, das, s. Freiheitsgesang.
Freiheitsluft, die, ljubezen svobode, s. Freiheitsdrang.
Freiheitsmord, der, umor, zator svobode.
Freiheitsmörder, der, morivec, zatiravec svobode.
Freiheitsopfer, das, žertva† za svobodo, kdor življenje za svobodo izroči, kdor v boji za svobodo umre, umerje.
Freiheitsort, der, s. Freistätte.
Freiheitsparthei, die, dobrovoljci *pl.*
Freiheitsprediger, der, oznanovavec svobode.
Freiheitsrausch, s. Freiheitstaumel.
Freiheitsrufer, der, s. Freiheitsprediger.
Freiheitsschwärmer, der, sanjavec od svobode, kdor sanja ali sanjari od svobode, svobodnjar.
Freiheitsschwärmerei, die, sanjarija, sanje od svobode.
Freiheitsschwindel, s. Freiheitstaumel.
Freiheitssinn, der, s. Freiheitsgefühl.
Freiheitsstaat, der, svobodna deržava.
Freiheitsstifter, der, ustanovnik, začetnik svobode.
Freiheitsstrafe, die, zapertje.
Freiheitssturm, der, naskok, vzidg, naval za svobodo; gegen die Freiheit, naskok proti svobodi.
Freiheitstaumel, der, pijanstvo od svobode.
Freiheitstrunken, *adj.*, pijan, nor od svobode, ves svobodnarsk.
Freiheitsurkunde, die, s. Freibrief.
Freiheitswürdig, *adj.*, svobode vreden.
Freiheraus, *adv.*, na ravnost, odkritoserčno, na vse usta; einem freiheraus sagen, v zobe komu kaj povedati.
Freiherr, der, baron; die Familie des Freiherrn, baronovi.
Freiherrin, s. Freifrau.
Freiherrlich, *adj.*, baronsk; freiherrliche Würde, baronstvo.
Freiherrschaft, die, baronija.
Freiherrschend, s. Souverain.
Freiherrscher, der, samooblastnik; s. Souverain.
Freiherzig, s. Freimüthig.
Freihufe, der, prosta zemlja, prosto zemljišče, zemljiše.
Freijahr, das, odpustno leto.
Freiin, die, s. Freifrau.
Freikarte, die, s. Freibillet.
Freikäufer, der, odkupljenec.
Freiknecht, der, rabelj, konjedérec.
Freikux, der, svobodni kos rudnika.
Freilager, das, ležišče, ležiše, tabor pod milim nebam, bivoak*.
Freilagern, s. Bivouaquiren.
Freiland, das, svobodna deržava, republika.
Freiländer, der, republikan, republikanec.
Freiländisch, *adj.*, republikansk.
Freilassen, *v. a.*, dati, darovati komu svobodo, izpustiti, rešiti, odrešiti, osvoboditi, oprostiti; Einem etwas freilassen, dati, pustiti komu kaj na voljo.
Freilassung, die, izpust, podelitev svobode, svoboda, osvobodba.
Freilauf, der, s. Freiarche.
Freilaut, (*waidm.*), s. Vorlaut.
Freiledig, *adj.*, von einem Manne, samec, neoženjen; von einer Frauensperson, neomožena, samica.
Freilehen, das, svobodni fevd†.
Freilich, *adj.*, da, kaj pa de, se ve da, res da, kako pa, obljubim de; in der Bedeutung zwar, sicer, seer; freilich ist es nicht schön, allein wahr ist es, res, da ni kaj lepo, toda —; lepo sicer ni, pa — ali —.
Freimachen, *v. a.*, s. Frankiren; oprostiti, osvoboditi; einen Bergbau, razglasiti, da je rudnik zapušen, zapušen, da se ga sme polastiti kdor hoče; *v. r.*, rešiti se, oteti se, izviti se iz —; von Banden, odvezati se, odkleniti se, razkleniti se.
Freimacher, der, osvobodnik, oprostivec, osvobodovavec.
Freimachung, die, osvobodba, oprostitev, odveza.
Freimann, der, s. Freibauer, Scharfrichter.
Freimannshufe, die, zemlja svobodnjakova.

Freimaurer, der, nach dem Franz. u. nach andern slav. M. svobodni zidar, prostozidar†, nach *Ravn.* ozidni pobratim†.
Freimaurerei, die, svobodno zidarstvo, prostozidarstvo†, nach *Ravn.* ozidno pobratimstvo.
Freimaurergesellschaft, die, družba svobodne zidarije.
Freimaurerisch, *adj.*, prostozidarsk†.
Freimaurerorden, der, društvo svobodnih zidarjev.
Freimaurerwesen, das, svobodna zidarija.
Freimündig, *adj.*, sein, govoriti na vse usta.
Freimuth, der, prostoserčnost, prostodušnost, odkritoserčnost.
Freimüthig, *adj.*, odkritoserčen, prostodušen, ravnoserčen, ravnodušen, *böhm.* upřimny; *adv.*, naravnost, odkritoserčno; freimüthig sagen, nach *V.* iz oči v oči povedati.
Freimüthigkeit, die, odkritoserčnost, ravnodušnost, ravno serce, *russ.* iskrennost.
Freiort, der, s. Freistätte.
Freiparthei, die, s. Freicorps.
Freireiter, der, konjik dobrovoljec, dobrovoljski konjik.
Freis, s. Fraiß.
Freisamkraut, das, (Viola tricolor), sirotica.
Freisaß, der, svobodnjak, nach *V.* lontavški* kmet.
Freisäßigkeit, die, svobodnjaštvo†.
Freischein, s. Freibillet.
Freischießen, das, očitno streljanje v tarčo (brez plačila), pripuščeno, pripušeno streljanje.
Freischiff, das, (Parlamentairschiff), svobodna ladija, pogovorna ladija.
Freischule, die, brezplačilna šola.
Freischüler, der, neplačujoči učenec, učnine prost.
Freischürfen, das, svobodna, brezplačilna rudosledba†.
Freischuß, der, brezplačilni strel, gotovi strel.
Freischutz, s. Freiarche.
Freischütze, der, svobodni strelec.
Freisinn, der, svobodnomiselnost, liberalizem*.
Freisinnig, *adj.*, svobodnomiseln, svobodnih misel, čutstev.
Freisinnige, der, svobodnomiselnik, svobodnik†.
Freisinnigkeit, s. Freisinn.
Freisprechen, *v. a.*, einen Lehrjungen, rešiti, osvoboditi učenca, izpustiti iz učenstva, izreči (za) doučeniga; von einer Schuld, oprostiti krivice, spoznati, izreči (za) nedolžniga, razkriviti, razdolžiti, opravičiti; von den Sünden, odvezati grehov, *poln.* rozgrzeszyć; ein freisprechendes Urtheil, odvezna sodba.
Freisprecher, der, oprostivec.
Freisprechung, die, oprostitev, opravičenje, rešitev, odveza; der Freigesprochene, rešenec, oprostenec, doučenec.
Freisprechungsgebühr, die, osvobodnina.
Freistaat, der, republika, svobodna deržava.
Freistadt, die, svobodno, prosto mesto; zugleich Freistätte und Zufluchtsort, etwa pribežno mesto, bežigrad *Zal.*
Freistädtisch, *adj.*, svobodno-mesten.
Freistatt, Freistätte, die, pribežališče, pribežališe, (nach *M.* utečišče), *russ.* ubežišče.
Freistehen, *v. n.*, es steht ihm frei, na voljo mu je (dano, puščeno, pušeno), sme, ako hoče.
Freistelle, die, brezplačna, brezplačilna služba, mesto, sedež brez plačila, zastonj.
Freistellen, *v. a.*, komu kaj na voljo dati, dajati, na voljo pustiti, puščati, pušati, prepustiti, prepuščati, prepušati komu kaj.
Freistellung, die, puščenje, pušenje, *freq.* puščanje, pušanje, dajanje na voljo.
Freistifter, der, nach *M.* prijemnik.
Freistunde, die, lazno, (*cfr.* das in Unterkr. u. Istr. gebräuchl. nemam laza=ne utegnem), ura pokoja, praznovanja, nach *V.* prazna ura, *russ.* dosug.
Freitag, der, petek; der Charfreitag, veliki petek.
Freith, die, snubljenje, snubitev; auf die Freith gehen, snubit iti, hoditi.
Freithätig, s. Selbstthätig.
Freithof, der, s. Friedhof.
Freitisch, der, hrana, jed zastonj, brez plačila.
Freitreppe, die, unter freiem Himmel angebracht, zunanje stopnice (štenge*).
Freitruppen, *pl.*, dobrovoljci.
Freiung, die, snubitev; s. Freistätte.
Freiungsrecht, das, s. Asylrecht.
Freivererblich, *adj.*, kar se sme zapustiti komur si bodi, zadedljiv†.
Freiwasser, das, svobodna voda; voda, v kteri sme vsakdo ribe loviti.
Freiwerber, der, snubač.
Freiwerberei, die, snubaštvo.
Freiwerberin, die, snubačica.
Freiwerbung, die, snubitev.
Freiwerden, *v. n.*, osvoboditi se, oteti se, (*physik.*), razvezati se, oprostiti se.
Freiwillig, *adj.*, dobrovoljin (in allen slav. Mundа.), radovoljen, samorad; *adv.*, etwas freiwillig thun, sam od sebe, iz dobre volje, iz svoje volje, dobrovoljno, sam rad, nach *V.* brez velevanja, *serb.* drage volje.
Freiwillige, der, dobrovoljic; die, dobrovoljka; das, nach *V.* dobrovoljščina.
Freiwilligkeit, die, dobrovoljnost, radovoljnost, samoradnost.
Freizettel, das, odpustni, oprostni list.
Freizügig, *adj.*, svoboden, seliti se; kdor se sme brez ovire preseliti v drugo deželo.
Freizügigkeit, die, svoboda selitve, svobodno preseljevanje, svobodni prenosi premoženja iz dežele v deželo.
Fremd, *adj.*, tuj, (*altsl.* tužd), ptuj; anders woher, oddrugoden, zunanj; fremdes Gut

auch ljudsko (leško) blago; unbekannt, neznan; seltsam, čuden, čelaren; sich fremd stellen, nevedniga se delati; im fremden Lande, po drugod; fremde Sitten, tuje, stranske šege; das ist mir fremd, to mi ni znano, tega ne vem; ich bin in diesem Hause fremd, jez nisim iz te hiše, nisim tukej doma; fremd werden, ptujiti se; fremdes Land, tujščina, tujšina, tujina, tuja dežela, f. a. **Ausländisch**; ich war fremd und ihr habt mich beherbergt, popoten sim bil, in vi ste me pod streho vzeli; heute haben wir Fremde, danes imamo goste, gosti.

Fremdartig, *adj.*, tuj, drugoversten, drugoroden, inoroden, raznoroden.

Fremdartigkeit, die, raznorodnost, inorodnost.

Fremde, der, f. **Fremdling**; die, tuje, ptuje, tujina, ptujščina, ptujšina, tuja dežela, stranska dežela; gehen in die Fremde, na ptuje iti, po svetu iti; in der Fremde sein Brot suchen, iti s trebuham za kruham; f. a. **Ausland**; eine Fremde, tujka, ptujka, *serb.* inostranka.

Fremdenbuch, das, vpisnik tujcov, popotnih, tujčnik†.

Fremdengesetz, das, postava zastran tujcov, za tujce.

Fremdenpolizei, die, policija za tujce, zastran tujcov.

Fremdenwesen, das, tujstvo, tujske opravila.

Fremdenzudrang, der, pritisk, vrenje tujcov, popotnih ljudi.

Fremdgeboren, *adj.*, tujiga rodu, na tujem rojen.

Fremdgesittet, *adj.*, tujih šeg, navad.

Fremdgläubige, f. **Andersgläubige.**

Fremdheit, die, tujstvo, ptujstvo, tujina, tujka; Unkenntniß, neznanost, nevednost.

Fremdherrschaft, die, tuje gospostvo.

Fremdlich, *adj.*, tujsk, po ptuje.

Fremdling, der, tujic, ptujic, nach V. tujež; der sich von anderswoher in einer Gemeinde niederläßt, prihodnik; in der Sache bin ich ein Fremdling, to mi je neznano, v tem nisim zveden, tega nisim vajen; ein Fremdling werden, poptujčiti se.

Fremdlings=, in Zstzgn., tujski.

Fremdlingsland, f. **Fremde.**

Fremdnamig, *adj.*, tujiga imena, s tujim imenam.

Fremdsucht, die, tujčevanje, neznmérno posnemanje tujih navad, tujoljubje.

Fremdsüchtig, *adj.*, kdor rad tujčuje, rad tuje šege posnema, tujoljuben.

Fremdsüchtige, der, tujčevavec; die, tujčevavka.

Fremdwort, das, tuja beseda, tujka.

Fremdzüngig, *adj.*, inojezičen, f. a. **Andersredend.**

Frequent, f. **Häufig, Volkreich.**

Frequentation, die, f. **Besuch.**

Frequentativum, das, ponavljavnik (glagol).

Frequentiren, *v. a.*, obiskovati kaj, hoditi, zahajati kam, f. a. **Besuchen.**

Frequenz, die, množ, množina, mnoštvo, množje, množica, f. a. **Zulauf.**

Fresco, *adv.*, in der Malerei, malanje na mokrem apnu, zidu, nach V. mokroma, na mokro, al freško; Frescomaler, nach V. malar na mokro, malar na plázno; Frescomalerei, malarija na mokro, na srov zid, al freško.

Freßbauch, der, požeruh, snedenec, požrešnik, jedun, žerač, lakotnik, lakota.

Freßbegierde, die, požrešnost, lakotnost, samogoltnost, hlasteżnost, nach V. goltavost, žertnost.

Freßbegierig, *adj.*, požrešen, sneden, požerljiv, gladen, gladoven, lakoten.

Freße, die, gobec, rivec.

Fressen, *v. a.*, požreti, žreti, požirati; die Ochsen fressen, voli jedo; die Vögel fressen, tiči zobljejo; der Wolf hat ein Lamm gefressen, volk je ovco požerl, snedel; dem Viehe zu fressen geben, živini jesti dati, dajati, položiti, klasti; Vogel friß oder stirb, pomozi si, kakor veš in znaš; plavaj ali utoneš; naj se pes obesi; fressendes Pfand, živa rubežen, živa zastava, zarubljena žival; der Rost frißt Eisen, ruja jé železo, razjeda železo; begierig fressen, hlastati, oblo požirati, goltati; fressen und saufen, jesti in piti; die Würmer haben ihn gefressen, červi so ga snedli; sich satt fressen, nažreti se; kahl fressen (von Raupen), do goliga objesti, snesti; der Krieg hat viele Menschen gefressen, vojska je požerla, snedla mnogo ljudi; er hat einen Narren an ihm gefressen, slepo ljubezen ima do njega; seinen Gram in sich fressen, jesti se, gristi se, požirati krivico; der Krebs frißt um sich, rak se razpašuje, se razširja, sega naprej, jé dalje; bis zu einer Stelle, prijesti do —.

Fressen, das, žertje, žrenje; die Speise, jed, piča, kerma, *fig.* slabo jelo, *böhm.* žradlo.

Fresser, der, snedež, pojedež, lakotnik, lakota, požertnik, sneda, volk, volčje čevo, meh nikdar sit; f. a. **Freßbauch.**

Fresserei, die, žertje, žretje, žrenje, požresevanje.

Fresserin, die, požrešnica.

Freßfieber, das, lačna merzlica, volčja lakota, f. a. **Heißhunger.**

Freßgier, die, f. **Freßbegierde.**

Freßgierig, *adj.*, požrešen, žrav, goltav, samogolten, hlasteżen.

Freßglocke, die, zvonilo k južini.

Fressig, nur in den Zusammensetzungen, -jed, -žerten, z. B. fleischfressig, mesojed; aasfressig, merhožerten.

Freßkrankheit, die, f. **Heißhunger.**

Freßling, der, f. **Fresser.**

Freßlust, die, požerljivost, glad, lakot; der Hund hat keine Freßlust, pes neče jesti.

Freßlustig, *adj.*, požerljiv, kar rado jé.

Freßsack, der, torba za jedila; *fig.* f. **Fresser.**

Freßspitze, f. **Freßzange.**

Freßstein, der, hudičev kamen.

Freßsucht, die, s. Freßbegierde, Freßfieber.
Freßsüchtig, s. Freßgierig.
Freßtrog, der, korito, (iz kteriga živali jedo).
Freßwanst, s. Freßbauch.
Freßwehe, die, bei den Pferden, preobjednica, objednica.
Freßwinkel, der, snedališče, snedališe, jedališče, jedališe.
Freßwurz, die, ingverjeva korenina.
Freßzange, die, am Maule bei den Insecten, strigalice, kleščе, kleše, škarjice, ščipavniki, šipavniki, sämmtl. *pl.*
Frett, Frettchen, das, **Frettwiesel**, (Mustela furo), nach dem *Russ.* afrikanska podlasica, nach *V.* bela podlasica.
Fretter, der, pačuh, mojster skaza; s. a. **Pfuscher.**
Fretzen, Frezen, *v. n.* (u. *a.*, zum Fressen geben), s. **Fressen.**
Freude, die, veselje, radost; seine Freude an jemand, an etwas haben, veseliti se, vesel biti koga, česa; vor Freude weinen, (od) veselja jokati; Freude empfinden, veseliti se, auch radovati se (obwohl dieses auch die Bedeutung „Schmeicheln" besitzt); er hat eine närrische Freude daran, to ga neznano veseli; es ist eine Freude es anzusehen, veselje je viditi, lepota je viditi, gledati; ich mache mir eine Freude daraus, Ihnen zu dienen, veseli me, ako Vam morem v čem postreči; Einem eine heimliche Freude machen, iznenada koga razveseliti; die Freude verderben, skaziti radost; ein Tag der Freude, veseli dan, dan veselja; mit Freuden, veselo, z veseljem; wie groß war meine Freude, kako sim se razveselil; du hättest die Freude sehen sollen, to ti je bilo veselje, radovanje.
Freudeglänzend, Freudestrahlend, *adj.*, veseliga lica, oči so se mu bliskale od veselja.
Freuden=, in Zstzgn., veseli, od veselja, radosten.
Freudenarm, s. **Freudenlos.**
Freudenbecher, das, čaša veselja.
Freudenbezeigung, die, naznanjanje, kazanje veselja, veseljenje.
Freudenblick, der, veseli pogled.
Freudenbotschaft, die, veselo oznanilo, naznanilo, veseli glas.
Freudendurst, der, hrepenenje po veselji, po radosti.
Freudenfeier, die, s. **Freudenfest.**
Freudenfest, das, veselica, god, vesel god, praznik, veselo obhajilo, obhajanje.
Freudenfeuer, das, germada v znamnje veselja zažgana; am Johannisabende, kres; nach dem *Russ.* radostni ogenj; s. a. **Freudenschießen.**
Freudengeber, der, razveseljevavec.
Freudengefühl, das, čut veselja, radosti.
Freudengenoß, der, tovarš, deležnik veselja.
Freudengenuß, der, uživanje veselja, radosti, židana volja.
Freudengesang, der, veselo petje, veselica.
Freudengeschrei, das, veseli krik, vrisk, vriskanje, ukanje (od veselja, radosti); ein Freudengeschrei anstimmen, zavriskati, zaukati.
Freudenhasser, der, sovražnik veselja.
Freudenhaus, das, hiša, dom veselja.
Freudenkleid, das, pražnja, semajna, smajna, praznična obleka.
Freudenkranz, der, eine Reihe von Freuden, veselice *pl.*, veselje za veseljem.
Freudenleben, das, veselo, prijetno življenje, veseljenje.
Freudenleer, s. **Freudenlos.**
Freudenlied, das, vesela pesem, veselica.
Freudenlos, *adj.*, brez veselja, brez radosti, nevesel, neradosten, nach dem *Russ.* brezradosten.
Freudenlosigkeit, die, neveselost.
Freudenmädchen, das, nečistnica, *poln.* dogodnica.
Freudenmahl, das, vesela pojedina, gostje, veselica.
Freudenmeer, das, nezmérno veselje, morje veselja.
Freudenmensch, der, veseli človek, veseljak, lahkoživec.
Freudennachricht, die, s. **Freudenbotschaft.**
Freudenopfer, das, veseli dar, zahvalni dar.
Freudenpost, die, s. **Freudenbotschaft.**
Freudenreich, *adj.*, poln veselja, radosti, ves vesel, preradosten, prevesel.
Freudenreich, das, kraljestvo veselja.
Freudenruf, der, **Freudenrufen**, das, veseli klic, ukanje, vriskanje.
Freudensaal, der, bei alten Dichtern, nebeška dvorana.
Freudensatz, der, veseli poskok.
Freudensäule, die, steber veselja, stolp postavljen v znamnje veselja.
Freudenschießen, das, vesela strelba, streljanje v znamnje veselja.
Freudenschmuck, der, pražnje ozališanje, lišp.
Freudenschöpfer, der, začetnik veselja, ki povsod veselje napravlja.
Freudenschuß, der, veseli strel.
Freudenselig, *adj.*, oblažen, ves vesel in srečen.
Freudensonne, die, solnce veselja, veselo solnce.
Freudenspiel, das, vesela igra.
Freudensprung, der, s. **Freudensatz.**
Freudenstimme, die, veseli glas.
Freudenstimmung, die, vesela volja; in einer Freudenstimmung sich befinden, biti dobre, vesele, židane volje.
Freudenstörer, der, kalivec, kazivec, podiravec veselja.
Freudenstörung, die, kaljenje, kaženje veselja.
Freudensucht, die, hrepenenje, hlepenje po veselji.

Freudensüchtig, *adj.*, kdor nezmérno po veselji hrepeni.
Freudentag, der, veseli dan, dan veselja; f. a. **Hochzeitstag**.
Freudentanz, der, veseli ples.
Freudentaumel, der, pijanost od veselja; im Freudentaumel, veselja pijan.
Freudenthal, das, dol veselja.
Freudenthräne, die, vesela solza, solza veselja; Freudenthränen vergießen, jokati se (od) veselja.
Freudentodt, *adj.*, mertev za veselje.
Freudenton, der, glas, zvon veselja.
Freudenvoll, *adj.*, poln veselja, prevesel; ich bin freudenvoll, ves vesel sim.
Freudenzähre, die, f. **Freudenthräne**.
Freudenzeichen, das, znamnje veselja.
Freudenzug, der, veseli obhod,
Freudetrunken, *adj.*, silno razveseljen, veselja pijan.
Freudeweinend, *adj.* u. *adv.*, jokajoč, jokaje od veselja.
Freudig, *adj.*, vesel, radosten; ein freudiges Pferd, živ, berzen, bister konj; freudig sterben, f. **Muthig**.
Freudigkeit, die, veselost, veselje, radost.
Freuen, sich, *v. r.* u. *i.*, veseliti se, radovati se. nach *V. a.* rad biti; es freuet mich, vesel sim česa, veseli me, dobro se mi zdi, *serb.* drago mi je; sich einer Sache freuen, veseliti se česa, nach *V.* rad biti kake reči, *russ.* radovatsja čemu; nichts freuet ihn mehr, nič se mu ne ljubi; sich wie ein Kind freuen, močno se veseliti; sich satt freuen, naveseliti se; sich auf etwas freuen, z veseljem pričakovati česa.
Freund, der, (amicus), prijatel, nach dem *Altsl.* prijatelj; Verwandte, f. **Verwandte**; jemanden zum Freunde haben, prijatel biti komu; sich einen zum Freunde machen, Freund werden mit ihm, sprijatliti se, poprijatliti se, sprijazniti se, pobratiti se s kom; er ist ein guter Freund von mir, on je moj ob. mi je dober prijatel; ich bin kein Freund von vielem Reden, ne ljubim mnogo besedi; er ist ein Freund vom Lesen, Trinken udgl., rad bere, pije; ein Freund der Finsterniß, mračnjak; ein Freund seiner Nation, rodoljub; ein Freund von Zänkereien, prepirljivec, jezičnik; höre, mein Freund! poslušaj, ljubi, dragi moj bratec!; die Nacht ist Niemandes Freund, noč ima svojo moč; Freunde erkennt man in der Noth, prijatel se spozna v nadlogi, zlato pa v ognji; f. a. **Handelsfreund**; wird sind Freunde, prijatli smo si.
Freundbrüderlich, *adj.* u. *adv.*, prijazno in po bratovsko, kakor bratje.
Freundchen, das, prijatel, ljubi, (*dim.*) prijatelček.
Freunden, *v. a.*, prijatliti, prijatle delati; gefreundet, f. **Verwandt**.
Freundesland, das, prijatelska dežela.
Freundin, die, prijatlica, *serb.* prijateljica, (nach *V.* prijatla); f. **Verwandte**.
Freundlich, *adj.* u. *adv.*, prijazen, prijazljiv; freundlich thun, prikupovati se, hliniti se komu, prilizovati se, delati se prijatla; Einen freundlich aufnehmen, prijazno, po prijatelsko, lepo koga sprejeti; ein freundliches Wetter, lepo jasno, ugodno vreme; eine freundliche Gegend, vesel, prijazen kraj; sich freundlich benehmen, po domače.
Freundlichkeit, die, prijaznost, priljudnost; f. a. **Freundlich**.
Freundlos, *adj.*, brez prijatla, brez prijatlov, kdor nima prijatlov.
Freundnachbarlich, *adv.*, kakor dobri sosedje, lepo po sosečko, po sosédnje.
Freundschaft, die prijatelstvo, auch prijaznost, obschon es eigentlich „Freundlichkeit“ bedeutet; (*russ.* prijaznj); die Freundschaft aufheben, brechen, razprijatliti se, prijatelstvo razdreti, podreti, podirati, razbratiti se; Freundschaft mit Jemanden schließen, aufrichten, sprijatliti se s kom; Freundschaft affectiren, prijatla se delati; f. a. **Freund**; er sucht seine Freundschaft zu erschleichen, prikupuje se mu, liže se okoli njega; das Band der Freundschaft fester knüpfen, uterditi prijatelstvo; Einem eine Freundschaft erweisen, dobroto, ljubezen skazati komu; in Freundschaft leben, v edinosti, v lepi spravi živeti; f. a. **Verwandtschaft**, **Innung**, **Zunft**.
Freundschaftleer, *adj.*, brez prijatlov.
Freundschaftlich, *adj.*, prijatelsk, prijazen; auf freundschaftlichem Fuße stehen, prijatel biti s kom; *adv.*, po prijatelsko.
Freundschaftlichkeit, die, prijaznost.
Freundschaftsband, das, prijatelska vez, zveza.
Freundschaftsbeweis, der, dokaz prijateljstva.
Freundschaftsbezeugung, die, izkaz, izkazovanje, skazovanje prijatelstva, djanska prijaznost.
Freundschaftsbund, der, prijatelska vez, zveza; einen Freundschaftsbund schließen, machen mit Jemanden, poprijatliti, sprijatliti se s kom, skleniti prijatelstvo.
Freundschaftsdienst, der, ustrežba, postrežba prijatelska; erweise mir diesen Freundschaftsdienst, stori mi to dobroto, skaži mi to prijaznost, *russ.* usluga.
Freundschaftsfall, der, primérljej prijatelstva.
Freundschaftsinseln, *pl.*, otoki prijatelstva.
Freundschaftskuß, der, prijatelski kušljej, poljub, poljubljej.
Freundschaftslied, das, pesem od prijatelstva.
Freundschaftsorden, der, prijatelski red.
Freundschaftspfand, das, zastava prijatelstva, prijaznosti.
Freundschaftssinn, der, čut za prijatelstvo.
Freundschaftsstück, f. **Freundschaftsdienst**.
Freundschaftstrieb, der, nagon prijatelstva.
Frevel, der, Bosheit, zloba, zlost, napčnost, grešnost, hudobija, nach *M.* blazen, zlodejstvo; Verbrechen, hudodelstvo, zločinstvo,

zlotvorje; Uebertretung, prestopek; Muthwille, obest, obestnost; Beschädigung, kvar, oškodba; Verwegenheit, prederznost, derzovitost; Gewaltthätigkeit, posilnost, *serb.* nasilje; Entheiligung, oskrumba; einen Frevel begehen, verüben, hudodelstvo doprinesti, prelomiti postavo, pokvariti kaj.

Frevel, *adj.*, die frevle That, hudobno, zlobno, derzovito delo.

Frevelbuße, die, zloba za prestopke.

Freveler, der, s. **Frevler**.

Frevelhaft, *adj.*, zloben, zlosten, zločinsk, pregrešen, prederzen, derzovit, obesten, svojevoljen, kdor za Boga in za postave ne mara; frevelhafter Schleichhandel, prederzno tihotapstvo, kontrabant*.

Frevelmord, der, grozoviti, černi, nach dem *Serb.* brezbožni umor.

Frevelmuth, der, zlobnost, derzovitost, napěnost.

Freveln, *v. n.*, Frevel begehen, zloben biti, postavo prelomiti in ne marati za-njo, grešiti, zlo, hudobijo storiti, delati, nach *M.* blazniti (nach dem *Altsl.* „Aergerniß erregen").

Frevelthat, die, hudobija, zlo, zlobno djanje, delo, černo delo, s. a. **Frevel**; *poln.* zbrodnia.

Frevelvogt, der, s. **Fiskal**.

Freventlich, *adv.*, s. **Frevelhaft**; freventlich sündigen, prederzno, hotoma grešiti.

Frevler, der, hudobnik, (nach *M.* blaznivec), *böhm.* bezbožnik; derzoviti člověk, škodnik, kvarnik.

Frey, s. **Frei**.

Fricassé, s. **Schnittfleisch**.

Fricassiren, s. **Einschneiden**.

Friction, s. **Reibung**.

Friede, Frieden, der, mir; Ruhe, pokoj: im Frieden leben, v miru živeti; im Frieden lassen, zmiram, pri miru pustiti, puščati, pušati koga, ne nagajati; Friede des Gewissens, mir vesti, mirna vest; Friede sei mit Euch! mir z vami! mir vam bodi!; Friede halten, mirovati; Frieden stiften, pomiriti, miriti; den Frieden schließen, pomiriti se, mir skleniti; den Frieden unterhandeln, miriti se, pogajati se za mir; er hat keinen Frieden, nima miru; den Frieden stören, brechen, mir podreti, prelomiti; es ist Friede im Lande, dežela je mirna, uživa mir; einem keinen Frieden lassen, ne dajati komu miru, pokoja; Friede seiner Asche! Bog mu daj večni mir in pokoj!; Jemand in seinen Frieden nehmen, s. **Schutz**; (Spr.: Friede ernährt, Unfriede verzehrt, nach dem *Serb.* po zlogi rastejo male stvari, nezloga pa vse pokvari).

Friede=, in Zsstzgn., mirni, — miru.

Friedelos, *adj.*, brez miru, nemiren, nepokojin.

Friedemachend, *adj.*, miriven, mireč.

Frieden, *v. a.*, s. **Einfrieden**, **Schützen**.

Friedens=, in Zsstzgn., mirni, — miru.

Friedensabschluß, der, sklep, sklenitev, dogovor, naprava miru, pomirje.

Friedensanerbietung, die, **Friedensantrag**, der, ponuda miru.

Friedensanstellung, die, služba ob miru.

Friedensartikel, der, člen miru.

Friedensbedingung, die, pogoj miru.

Friedensbote, der, oznanovavec miru.

Friedensbotschaft, die, oznanilo miru, glas od miru.

Friedensbrecher, der, razdiravec miru, podiravec, prelomnik miru, mirolomec†.

Friedensbruch, der, razdor, razdiranje miru, mirolomstvo†.

Friedensbrüchig, *adj.*, mir razdirajoč, (nach *V.*) mirolomen.

Friedensbund, der, **Friedensbündniß**, das, zaveza miru.

Friedenscongreß, der, zbor za mir, shod vladarjev ali njih poslancov zastran miru.

Friedenseid, der, prisega za mir.

Friedenseinleitung, die, s. **Friedensprä-liminarien**.

Friedensengel, der, angel miru.

Friedensfahne, die, bandero miru.

Friedensfeind, der, sovražnik, nasprotnik miru.

Friedensfest, das, **Friedensfeier**, die, obhajanje miru, praznik (zavolj) miru.

Friedensflagge, die, belo bandero (na ladijah) za znamnje miru.

Friedensfreund, der, prijatel miru, mirolјub.

Friedensfürst, der, mirivec, knez miru.

Friedensfuß, der, mir, mirovanje, stan miru; am Friedensfuß, ob miru, v miru, ob času miru.

Friedensgage, **=gebühr**, die, plača ob miru.

Friedensgedanken, *pl.*, hegen, misliti na mir.

Friedensgericht, das, mirivna sodnija.

Friedensgeschäft, das, mirjenje.

Friedensgöttin, die, boginja miru (pri Rimljanih).

Friedenshain, der, s. **Kirchhof**.

Friedenshandlung, die, Friedenstractat, ravnanje za mir, pogajanje zastran miru.

Friedenshoffnung, die, Friedenshoffnungen nähren, nadjati se miru; aufgeben, ne upati več miru.

Friedensinstrument, das, pismo miru, nach *V.* mirsko pismo.

Friedenskuß, der, poljubek miru, v znamnje miru, *serb.* mirbožanje, mirbožati se.

Friedensland, das, dežela miru.

Friedenslöhnung, s. **Friedensgage**.

Friedensmarsch, der, marš* ob miru, za domú, nazaj.

Friedensnachricht, **=post**, die, s. **Friedensbotschaft**.

Friedenspräliminarien, *pl.*, načert miru.

Friedenspunct, der, členek miru.

Friedensrichter, der, mirivec, razsodnik, mirivni sodnik, nach *V.* sodnik za mir.

Friedensschluß, der, pomirje, pomirilo, sprava, sklep miru.

Friedensstifter, der, mirivec, pomirivec, posrednik miru, *russ.* mirotvorec.

Friedensstiftung, die, pomiritev, miritev, mirjenje.

Friedensstörer, der, zdražnik, dražnik, nach *M.* razmirovavec.

Friedensstörung, die, zdražba, razdiranje miru, razmirovanje.

Friedenstag, der, dan miru.

Friedensthal, das, mirni dol, mirna dolina.

Friedensunterhändler, der, pogajavec (zastran) miru, za mir.

Friedensunterhandlung, die, pogajanje zavolj miru, sklepanje miru.

Friedensurkunde, s. **Friedensinstrument.**

Friedensverein, der, s. **Friedensbund.**

Friedensvermittler, der, posrednik miru.

Friedensvermittlung, die, posredba, posredovanje zastran miru.

Friedensversammlung, der, s. **Friedenscongreß.**

Friedensvertrag, der, pogodba (zastran) miru.

Friedensvorschlag, der, podani pogoji miru; s. **Friedensanerbietung.**

Friedenszeit, die, mirovanje, čas miru; zur Friedenszeit, ob miru, v miru; in Friedenszeiten, v mirnih časih.

Friedevoll, *adj.*, popolnama miren.

Friedfertig, *adj.*, miren, mirovit, miroviten, miroljuben, pripravljen ali voljan, skleniti mir.

Friedfertigkeit, die, mirnost, mirovitost.

Friedhag, der, ograda (na polji).

Friedhof, der, pokopališče, pokopališe, grobje; s. a. **Gottesacker.**

Friedlich, *adj.*, miren; *adv.*, friedlich beilegen, z lepo, mirno kaj poravnati, dokončati.

Friedlichkeit, die, mirnost, mirljivost.

Friedliebend, *adj.*, miroljuben, miren, mirljiv.

Friedlos, *adj.*, nemiren, brezmiren, brez miru.

Friedsam, *adj.*, miren, miroven, krotak, tih.

Friedsamkeit, die, mirnost, mirovnost, krotkost, tihost.

Friedthor, das, lésa, vratnice pri ogradi.

Friedzaun, der, ograja, ograda, plot.

Frierbeule, die, ozeba, ozeblina.

Frieren, *v. n.*, Kälte empfinden, ich friere, zebe me (nach einigen slav. Mundа. zebem), mraz, merzlo mi je; mir haben die Füße gefroren, v noge me je zeblo; stark frieren, (als *v. n.*) prezebavati, ozebati; zu Eis werden, zmerzniti, zamerzniti, zmerzovati, merzniti; ein wenig frieren, namerzniti, namerzovati; das Wasser ist gefroren, voda je zmerznila, zamerznila; *v. i.*, es friert mich, zebe me, merzlo mi je; es friert Eis, zmerzuje, led se dela; wenn es stark zu frieren beginnt, kadar mraz pritisne; es friert daraußen, merzlo, mraz je zunej, nach *M.* pomerzava, merzi.

Frieren, das, mraz, zebenje, zmerzal-i; zu Eis werden, zamerzovanje, zmerzovanje.

Frierpunct, der, s. **Gefrierpunct.**

Fries, der, in der Säulenordnung, friz, *böhm.* vlys; ein tuchartiger, gekörperter Zeug, friz, *russ.* bajka, *böhm.* paj.

Friesel, der, Rieselausschlag, ušci, nach *V.* doberci, perhljaj, peršaj; der weiße, prosenec, *poln.* prosowka.

Fringeisen, das, der Haspel zum Ausringen der gefärbten Sachen, ožemalo.

Fringen, s. **Fringiren, Ausringen.**

Frisch, *adj.*, (der Wurzel frisch, fresco entsprechend), presen, in andern slav. Munda. čverst, sveži, frišen*; kühl, hladen; frische Luft, hladna sapa; frisches Wasser, hladna, merzla voda; Quellwasser, studenčnica; eben geschöpft, ravno zajeta, *serb.* malopresnjica; frische Luft schöpfen, čist zrak v se dihati, prevetriti se; von Eiern, Brot, Käse, Oel, Bier und was vor Kurzem erzeugt worden und noch unverdorben ist, mlad, nov; frisches Brot, außer mlad kruh, auch kruh po peki, mehki, pečeni kruh; es ist mir im frischen Andenken, to še dobro pomnim, tega se še živo, dobro spomnim, to imam v dobrem spominu; frisches Grab, nov grob; von Blumen, Pflanzen und ihren Theilen, zelen, sirov; frisches Holz, sirove derva, sirovina; frisches Viehfutter, zelena klaja, prilast; frische Blumen, ravno natergane cvetlice, čverste, nezvenjene; frisches Kraut, opresno zelje; frische Leinwand, presno, čneno platno; frisches Gespinnst, das, presna preja, presnina; von Eßwaaren, im Gegensatze dessen, was verdorben oder faul ist, nov, dober; frisch gewaschen, po perilu, čist; frisch machen, *mont.* prečiščati, prečišati, nach *V.* očverstiti; frisch werden, pokrepčati se, poživiti se; im Hüttenbaue, im Bergbaue von Erzen, Metallen und Mineralien, pretopljen, čist, nach *V.* čverst; frischer Schnee, mladi, nach *V.* padanji sneg, nach dem *Serb.* ponovec; frische Waaren, novo, ravno prejeto blago; frisch gekochte Speise, zdaj kuhana jed; von Frischem, iz noviga, na novo, od konca; frisch anstreichen, prebeliti, premazati; roh, sirov; frisch zur Arbeit! hajdi, urno k, na delu, primite se dela!; was noch nicht gebraucht worden ist, frische Kohlen, celo, nerabljeno oglje; frisches Faß, poln, nenačet sod; ein frisches Faß anzapfen, nov, drug sod nastaviti, načeti; frische Hunde, Pferde, Truppen, čil, spočit, ne truden, drug; frisch, munter, muthig, živ, zdrav, vesel, čverst, uren, *serb.* živahan; frisch wie ein Jüngling, živ kakor mladenč; es geht frisch von der Hand, gre od rok, odseda se; frischer Wind, močen in zgoden veter; frische Farbe, živa barva; frische Wunde, d. i. neue, nova rana, mlada rana; d. i. offene, nicht zugeheilte, odperta, nach *V.* sokrovična rana; blutende, kervava, kervavivna, kervaveča rana; frisch weg schreiben, hitro prepisati kaj; Einen auf frischer That ertappen, zateči koga na samem djanji, delu (*poln.* nach dem *Latein.* na gorącym uczynku); frisch gewagt ist halb gewonnen, serčnost velja, nach dem *Russ.*

serčnim Bog pomaga, nach dem *Serb.* kar se ne počne, to se ne konča.
Frischarbeit, die, pretapljanje, čiščenje, čišenje, nach. *V.* čverstenje (železa).
Frischbalg, der, čistivni meh (v plavžih).
Frischbier, das, olova patoka, nach dem *Böhm.* redina.
Frischblei, das, čisti svinec.
Frische, die, des Wassers, merzlota, studenost. *böhm.* čerstvost, *russ.* svéžest; der Luft, hlad; der Farben, živost, čverstost; bei Jägern, ein wasserreicher Ort, wo sich das Wild erfrischet kal, mlačina.
Frischeisen, das, nochmals geschmelztes, pretopljeno železo, nach *V.* masel (viell. maslo).
Frischen, *v. a.*, s. Erfrischen, Kühlen; was verdorben, unkenntlich ist, wieder gut, kenntlich machen, ponoviti, ponavljati, premladiti, mladiti (n. p. ol); bei den Jägern Hunde, čistiti, očiščati, očišati psa; *mont.* das Eisen frischen, pretopiti, pretapljati, nach *V.* čverstiti; das Blei, pretopiti, pretapljati, čistiti svinec; *v. n.* u. *r.*, die Hunde frischen (sich), psi pijo; die Bache hat gefrischt, divja svinja se je oprasila.
Frischer, der, pretapljavec, čistivec.
Frischerdings, s. Neuerdings.
Frischesse, die, pretapljavnica, čistivnica.
Frischfeuer, das, čistivni ogenj.
Frischgestein, das, terdina (kamnje, za ktero ni podpornje treba).
Frischheit, die, novota, merzlota, čverstota; s. Frische.
Frischherd, der, s. Frischofen.
Frischling, der, junges wildes Schwein, bis es ein Jahr alt ist, divji prešiček, mladič, mladiček, mlasček, spomladanec; ein übergegangener, divji prešiček v drugem letu.
Frischmalerei, die, s. Frescomalerei.
Frischmelk, Frischmilchen, *adj.*, iztelen; frischmelke Kuh, iztelna krava, *serb.* mladačna krava.
Frischofen, der, (peč) pretopivnica.
Frischpfanne, die, pretopivna, čistivna ponev.
Frischschlacke, die, železna (dobra) žlindra.
Frischung, die, s. Erfrischung; (*waidm.*), pitje, voda.
Friseur, der, česar; bei Frauenzimmern, etwa opletač, lasoplet†, kodrar; als Perrückenmacher, etwa lasničar.
Frisiren, *v. a.*, die Haare, česati, lase spletati, spravljati; mit Rücksicht auf Zöpfe, oplesti, opletati; kräuseln, skodrati, kodrati; frisirt, očesan, opleten, skodran.
Frisirkamm, der, redki glavnik, češelj, česalo, kodravni glavnik, kodrivnik.
Frist, die, Dilation, odlog, odklad, prelog, odlašek; zur bedungenen Frist, o pogodu; Zeit, čas, doba; zu aller Frist, vsaki čas, kdar si bodi; in Jahresfrist, čez leto, za leto in dan, za eno leto; Frist lassen, čas pustiti, dati; Termin, rok (a. *altsl.*), *russ.* srok; postavljeni, odločeni dan, auch obrok, obwohl dieses eigentlich eine „Portion", wie auch „Eßzeit" bedeutet, brišt*; die Frist auf einen Tag bestimmen, odločiti, postaviti dan; sich eine Frist ausbitten, izprositi odlog, prelog.
Fristbefehl, s. Dilatorium.
Fristbestimmung, die, odločba roka, dne.
Fristen, *v. a.*, Aufschub geben, odlog, čas, odklad dati, dajati, odložiti, odlagati; das Leben, življenje podaljšati, podaljševati, ohraniti (n. p. bolniku), auch revno, borno živeti, ubijati se; s. a. Retten.
Fristerstreckung, die, odlog, prelog roka, dne.
Fristgeld, das, ročnina†, kvaterni dnar (*mont.*).
Fristgesuch, das, prošnja za odlog.
Fristmittel, s. Palliativ.
Fristtag, der, postavljeni dan; s. a. Respecttag.
Fristung, die, des Lebens, podaljševanje, ohranitev življenja; s. a. Fristgeld.
Fristverlängerung, die, s. Fristerstreckung.
Fristverlegung, die, prelog dne.
Fristweise, *adv.*, na roke, po obrokih, od časa do časa.
Fristzahlungen, *pl.*, plačila, odplačevanje na obroke.
Frisur, die, česanje, naprava, spletanje las, opletanje, kodranje; s. a. Falbel.
Fritt, der, ein kleiner Bohrer, svedrec, žebeljnik.
Fritte, die, steklena raztopnina, frita*.
Frivol, *adj.*, s. Eitel, Frech.
Frivolität, die, s. Eitelkeit, Leichtfertigkeit.
Frivolitäten, s. Kleinigkeit.
Froh, *adj.*, vesel, radosten, rad, zadovoljin; einer Sache froh werden, veseliti se, radovati se kake reči, uživati jo; ich bin froh, veselim se, rad sim, s. a. Freuen; frohen Muthes, dobre volje, vesele misli.
Frohgefühl, das, veselje, radostno čutstvo.
Frohgesang, der, veselo petje.
Frohheit, die, veselost.
Fröhlich, *adj.*, vesel, radosten, rad, dobre volje; fröhliche Nachricht, vesela novica, vesel glas; fröhlich sein, vesel biti, veseliti se, radovati se, dobre volje biti; fröhlich machen, oveseliti, razveseliti, razveseljevati.
Fröhlichkeit, die, der Zustand, da man fröhlich ist, veselost, radost; fröhliche Handlung, veselice, veselje, radovanje, veseljenje, dobra volja.
Frohlocken, *v. n.*, (od) veselja poskakovati, veselo poskakovati, veselje obhajati, radovati se, nad čem od. čemu, vriskati, ukati od veselja.
Frohlocken, das, vrisk, vriskanje, ukanje od veselja, radovanje.
Frohmüthig, *adj.*, veseliga serca.
Frohn, der, s. Gerichtsdiener.
Frohn=, in Zstzgn., rabotni, tlačanski.
Frohnacker, der, rabotna, podložna njiva.
Frohnaltar, der, veliki oltar.
Frohnamt, das, velika maša.
Frohnarbeit, die, tlaka, delo na tlaki, rabota, rabotno delo.
Frohnarbeiter, der, Fröhner, tlačan, ra-

botnik, rabotar; Fröhners-, in Zstzgn., tlačanski.
Frohnbar, *adj.*, raboti ali tlaki podveržen.
Frohnbauer, der, kmet rabotnik ali tlačan, podložnik.
Frohnbote, s. Gerichtsdiener.
Frohnbrot, das, rabotna hrana.
Frohnbürger, der, auch Frohnberger, mojster skaza, kazivec.
Frohndienst, der, Frohne, die, tlaka. tlačnja. rabota, (*mont.*) rudarska desetina.
Fröhnen, *v. n.*, robothen. tlako ali raboto delati, opravljati, tlačaniti, nach *M.* rabotiti, rabotovati; seinen Lüsten fröhnen, služiti, streči mesu, poželenju, telesu, hlapec svojiga poželenja biti; *v. a.*, deržati koga v sužnosti. imeti sužnjiga.
Fröhner, der, s. Frohnarbeiter, Exequent.
Fröhnerei, die, s. Frohnfeste.
Fröhnerhäuschen, das, željarska hiša.
Frohnfasten, *pl.*, kvatri, kvatre.
Frohnfeste, die, ječa.
Frohnfrei, *adj.*, brez tlake, tlake prost, rabote prost.
Frohnfuhre, die, tlaka s koli, z vozam, peljaj za tlako.
Frohngeld, das, tlaščina, tlašina, rabotnina.
Frohnhäusler, der, željar, rabotnik.
Frohnherr, der, gospodar rabote; s. Grundherr.
Frohnherrschaft, die, s. Grundherrschaft.
Frohnhufe, die, tlaki podveržena zemlja.
Frohnknecht, der, tlačanski hlapec.
Frohnleichnam, der, sveto Rešnje telo, Sveto telo. Božje telo.
Frohnleichnamsfest, das, -tag, der, dan svetiga Rešnjiga telesa, telovo, praznik svetiga Rešnjiga telesa.
Fröhnling, der, tlačan.
Frohnpfennig, der, s. Frohngeld.
Frohnpflicht, die, dolžnost rabote, tlake, tlako delati.
Frohnpflichtig, *adj.*, dolžen tlako delati, tlaki podverženi, pod raboto.
Frohnrecht, das, pravica tlake, rabote, rabotna pravica.
Frohnregister, das, zapisnik tlake.
Frohntag, der, dan tlake, rabote.
Frohnvogt, der, priganjač rabotnikov, grajski župan.
Frohnwerk, das, s. Frohnarbeit.
Frohsinn, der, veselost, radost, veselo serce, veseli duh, dobra volja, židana volja, veselosercnost.
Frohsinnig, *adj.*, vesel, radosten, židane volje, veseliga serca. veselosercen.
Fromm, *adj.*, abgeneigt, Schaden zuzufügen, krotek, krotak; er ist ein frommes Schaf, nič žaliga ne prizadene nikomur, pohlevna dušica je; wohlgesittet, frommes Kind, dober, miren, tih, nravit otrok; gütig, mitleidig, smiljen, dobrotljiv, blag, milostljiv; gottesfürchtig, pobožen, bogoljuben, bogabojeć, nach dem *Russ.* nabožen, a. brumen* (schon im *Breviar. glag.* Venedig 1562); ein frommes Leben führen, pobožno živeti; eine fromme Miene machen, pobožniga se kazati, delati; ein frommer Wunsch, dobra, blaga želja (ki ostane želja, ki se ne izpolni); eine fromme Stiftung, *serb.* zadušbina; ein frommes Legat, pobožno volilo, za pobožne namene.
Fromme, der, pobožnik; die, pobožnica.
Frömmelei, die, svetohlimba, kriva, lažna, neprava pobožnost.
Frömmeln, *v. n.*, pobožnost hliniti, svetiga se delati, nach *M.* a. svetohliniti.
Frommen, *v. n.*, pomoči, pomagati, korist ali vžitek prinesti, prinašati, koristiti, hasniti, v prid, na korist, na dobro, na hvalo priti, hoditi, biti.
Frommen, das, korist, prid, hasen, pomoček; es dient zu seinem Frommen, to mu je na korist, to mu koristi, pomaga.
Frommherzig, *adj.*, pobožen, pobožniga serca.
Frömmigkeit, die, Gottesfurcht, pobožnost, bogaboječnost, bogoljubnost, bogorodnost (von roditi = marati), bogamarnost, brumnost*, *russ.* nabožnost; von Sachen, krotkost, tihost.
Frömmler, **Frömmling**, der, svetohlinec, hlinjenec.
Frömmlerin, die, svetohlinka. hlinjenka.
Frommsinn, der, s. Frömmigkeit.
Fron, s. Frohn.
Fronte, die, čelo, lice, prednja stran; *mil.* etwa lice; wir machen Fronte, nach *V.* štricamo se; wir marschiren in die Fronte, štric stopamo, štricamo se.
Frontispice, s. Giebelseite.
Fronton, s. Fenstergiebel.
Frosch, der, žaba; das Männchen, žabovec; Fröschchen, žabica; ein junger, der den Schweif noch nicht verloren hat, glavač, glavec; der grüne eßbare, urh. nach *M.* rujht, rujhtač, rujtelj; der Laubfrosch, rega, in St. nach *M.* vega, vegavica, zelena, a. božja žabica; eine Art brauner Frösche, nach *M.* heržonica, poščaga; schwarzer, morič; ein abscheulicher, žabura, žabavslja; bei Böttchern, s. Kimme; eine Krankheit der Pferde, wobei der Gaumen um die Vorderzähne schwillt, auch kleine Höcker unter der Zunge, žole *pl.*; im Bergbaue, svinjka; am Geigenbogen, žabica.
Froschader, die, podjezična žila.
Froschbiß, der, (Hydrocharis), žabji šejek, *poln.* žabis'ciek.
Froschbraten, der, pečene žabe, pečeni skoki.
Froschbrut, die, s. Froschwurm.
Fröschchen, das, žabica; s. a. Kimme.
Fröschen, *v. a.* u. *n.*, žabe loviti, nach *V.* a. žabariti.
Froscheppich, der, potočnik; s. a. Wassereppich.
Froschfang, der, žabji lov; sich damit befassen, žabe loviti.
Froschfisch, der, morska žaba.
Froschgeier, der, Moosgeier, sokol žabar.

Froschgequack, das, regljanje, kerhanje, *serb.* žabja kreka.
Froschjagd, die, s. **Froschfang**.
Froschkeule, die, žabji skok.
Froschlache, die, žabnica, žabja luža, kaluža, mlaka, krečnik.
Froschlarve, s. **Froschwurm**.
Froschlaich, oder **Froschleich**, der, žabnjak, žabnik, žabji krek od. krak, *russ.* klek, *poln.* klej žabi.
Froschlattig, der, porečnik, vodni terpotec.
Fröschling, der, s. **Frischling**.
Froschlöffel, der, (Alisma plantago), vodni terpotec, *poln.* žabienec.
Froschschenkel, der, žabji skok.
Froschsprung, der, in der Turnkunst, žabji skok.
Froschwegerich, s. **Froschlöffel**.
Froschwels, der, (Silurus Batrachus), žabasti od. žabji som.
Froschwurm, der, glavač, glaveč, žabec.
Frost, der, mraz, zmerzljava, merzlina, huda zima; großer Frost, premraz; gefrorene Körper, zmerzlina; ein Gedicht voller Frost, ledena, merzla pesem; Frost leiden, s. **Frieren**; s. a. **Fieber**; der kleine Frost, premrazek; der Frostschaden, s. **Frostbeule**; der Frost hat nachgelassen, mraz je odjenjal, odmeknilo je.
Frostbeule, die, ozeblina, ozeba, *russ.* u. *böhm.* oznoba.
Frösteln, *v. n.* u. *i.*, mich fröstelt, od mraza dergečem, dregetec me ima, pomrazuje me, mrazi me, mraz me prehaja, mraz po meni hodi.
Frosten, s. **Frösteln**.
Frostgeschwulst, die, s. **Frostbeule**.
Frostig, *adj.*, merzel, leden, mrazen, mrazovit, hladen, zimen, ozebel; er ist sehr frostig, zmerzel je, precej ga mraz prevzame; der Empfang war frostig, merzlo so ga sprejeli.
Fröstler, **Fröstling**, der, zmerzlež, zmerzin, zmerzljak, zmerzel človek.
Frostmittel, das, pomoček ali lek za ozeblino.
Frostmonat, der, s. **December**.
Frostpflaster, das, s. **Frostsalbe**.
Frostpunct, der, s. **Eispunct**.
Frostrauch, der, Eisnebel, mraznica, *serb.* čič.
Frostsalbe, die, mazilo za ozebo.
Frostschauer, s. **Frost**.
Frostwetter, das, merzlo vreme, zmerzovanje, mraz.
Frottiren, s. **Reiben**.
Frucht, die, sad, plod, obrodek, dozorek, pridelek; Früchtchen, plodek, sadek; Wirkung, nasledek, nastopek, nach *M.* poganjik; s. a. **Folge**; in engerer Bedeutung, das Getreide, žito; die Früchte stehen vortrefflich, žita lepo kažejo, s. a. **Aussaat**; Obst, Früchte bringen, sad obroditi, roditi, ploditi, zdati, zdajati, koristiti; Einkünfte, dohodki; Nutzungen, užitki; Früchte eines Landgutes, pridelki; das sind die Früchte des Fleißes, to so nasledki, to je plačilo pridnosti, to je storila pridnost; ein Werk, delo, izdelek.
Fruchtabgabe, die, davek od žita, v žitu.
Fruchtacker, der, žitna njiva, rodna ali plodna njiva.
Fruchtansetzen, das, zarod, zarajanje.
Fruchtart, die, versta žita, sadež.
Fruchtast, der, plodna, rodovitna veja.
Fruchtauge, das, s. **Fruchtknospe**.
Fruchtbalg, der, mešič, luskina, luščina; s. a. **Balg**.
Fruchtband, s. **Fruchtgehänge**.
Fruchtbar, *adj.*, rodoviten od. rodovit, ploden, plodovit (auch *altsl.*), roden, rod, sadonosen, plodonosen; von Bäumen, nach *M.* sadovit; fruchtbar machen, urodovititi, rodovititi; sehr fruchtbar sein, vom Getreide, silno dajati, plenjati, žitno biti; ein fruchtbares Jahr, dobra letina.
Fruchtbarkeit, die, rodovitnost, rodovitost, plodnost, rodnost, sadovitost, plenj.
Fruchtbarlichkeit, s. **Fruchtbar**.
Fruchtbarmachung, die, porodovitba.
Fruchtbaum, der, sadno drevo.
Fruchtbaumzucht, die, reja sadnih dreves, sadjoreja†.
Fruchtbehälter, das, *anat.* otročnjek, maternica; beim Rindviehe, telečnjek.
Fruchtbehältniß, das, s. **Fruchtgehäuse**.
Fruchtbeladen, *adj.*, poln sadja (n. p. od drevja, da se šibi pod sadjem).
Fruchtblase, die, plodni mehurčič.
Fruchtboden, der, žitnica, kašta, kašča, *bot.* plodnica†, dno.
Fruchtbranntwein, der, žganje iz sadja, sadjevec.
Fruchtbringend, *adj.*, saden, sadovit, ploden, plodonosen, plodovit, roden; Gelder fruchtbringend anlegen, koristno naložiti, na obresti dati, dajati dnar.
Fruchtbuche, die, s. **Fruchteiche**.
Früchtchen, das, plodek, sadek.
Fruchteiche, die, želodni hrast.
Fruchten, *v. n.*, prinesti, prinašati sad, roditi, ploditi sad, koristiti, hasniti, zaleči, zalegati, v korist biti, pomoči, pomagati; nichts fruchten, zastonj biti, nič ne izdati, nič ne opraviti.
Früchtenabsonderung, die, razločba, odločba pridelkov.
Fruchterde, die, rodovitna zemlja.
Fruchterfüllt, s. **Fruchtbeladen**.
Fruchtertrag, der, donesek ploda, obrodek sadu, letina, pridelek.
Früchteschwanger, s. **Fruchtbar**.
Fruchtessig, der, jesih*, vrisk (?), kis iz sadja.
Früchtevoll, *adj.*, poln sadu, sadja, sadopoln†.
Fruchtfeld, das, žitno polje.
Fruchtgarten, der, sadni vert.
Fruchtgefilde, das, s. **Fruchtfeld**.
Fruchtgehänge, das, in der Baukunst, sadni venec, feston*.
Fruchtgehäuse, das, (Pericarpium), nach *V.* jederna postelja, sadni oklep, lupina

(beim Kernobst), oplodje†, nach dem *Russ.* plodna čašica.
Fruchtgenießer, der, s. Fruchtnießer.
Fruchtgenuß, der, uživanje, užitek.
Fruchtgewinde, s. Fruchtgehänge.
Fruchtgöttin, die, (Pomona), Cerera, Živa.
Fruchtgülte, die, žitnina, nach *V.* žitnica.
Fruchthain, der, sadni vert.
Fruchthandel, der, žitna kupčija, terštvo ali kupčija z žitam, žitarstvo; denselben betreiben, kupčevati z žitam, žitariti.
Fruchthändler, der, žitar, žitni kupec.
Fruchthaus, das, s. Fruchtboden, Treibhaus.
Fruchthaut, die, (perispermium), sadna koža, kožica, mrena; beim Getreide, luska, luščina.
Fruchthecke, die, sadna meja, plot iz sadniga germičevja.
Fruchthorn, das, rog obilnosti; s. a. Füllhorn.
Fruchthülle, die, s. Fruchtgehäuse.
Fruchthülse, die, strok, luščina, lušina.
Fruchtkasten, der, sodec za sadje.
Fruchtkeim, der, kal. klica, *poln.* zarod.
Fruchtkelch, der, s. Fruchtgehäuse.
Fruchtknospe, die, sadni, plodni popek, berst, oček.
Fruchtknoten, der, (germen ovarium), pucek za sad, *russ.* matočnik.
Fruchtkorb, der, jerbas, košek, košara za sadje.
Fruchtkorn, das, žitno zerno.
Fruchtkranz, der, s. Fruchtgehänge.
Fruchtkrone, die, glava drevesa, polna sadja.
Fruchtleer, s. Fruchtlos.
Früchtlein, das, s. Früchtchen.
Fruchtlos, *adj.*, brez sadu, brez rodu, brez sadja, brezploden, neploden, brez ploda; ohne Nutzen, prazen, zastonj, brez koristi, nekoristen, nehasnovit, nepriden, brez prida, brez koristi; fruchtlos sein, nič ne zdati, zdajati, zastonj biti, nič ne pomoči, opraviti; *adv.*, zastonj.
Fruchtlosigkeit, die, praznost, nekorist; ist jedoch im Slov. passender durch ein Zeitwort zu geben, z. B. als er die Fruchtlosigkeit seiner diesfälligen Bemühungen einsah, ko je spoznal, da je ves trud njegov v tej reči zastonj, da vse njegovo prizadevanje nič ne opravi itd.
Fruchtmaler, der, malar sadja.
Fruchtmangel, der, pomanjkanje žita, sadja, pridelkov, slaba letina.
Fruchtmark, das, sadni sok.
Fruchtmarkt, der, Obstmarkt, sadni terg; Getreidemarkt, žitni terg.
Fruchtmaß, das, sadna žitna mera.
Fruchtnießung, die, uživanje.
Fruchtpreis, der, žitna, sadna cena, cena žita, sadja.
Fruchtreich, s. Fruchtbar.
Fruchtreife, die, dozorevanje, dozorek.
Fruchtröhre, die, in der Pflanzenlehre, der Stempel (Staubweg), nach *Vert.* samičica.
Fruchtschaden, der, poljska škoda.
Fruchtschiff, das, žitna ladija.
Fruchtschnur, die, Feston, Fruchtkranz, venec, pas, opas.
Fruchtschrumpf, der, usušek pri žitu.
Fruchtspeicher, der, s. Fruchtboden.
Fruchtsperre, die, žitna zapertija, prepoved, žito iz dežele izvažati.
Fruchtstein, der, okamnjeni sad.
Fruchtstiel, der, sadni recelj, pecelj.
Fruchtstrauch, der, sadni germ.
Fruchtstück, das, malanje sadja.
Fruchttheure, **Fruchttheuerung**, die, dragota, dragina žita.
Fruchttragend, *adj.*, sadonosen, rodoviten, ploden.
Fruchtwallend, *adj.*, poln lepiga žita, sadeža.
Fruchtwasser, das, in der Geburtshülfe, nach *V.* otročja voda, tečin.
Fruchtwechselwirthschaft, die, kolobar, verstenje setve, verstivna setev.
Fruchtwasserblase, die, nach *V.* mehur otročje vode.
Fruchtwein, der, jabelčnik, hruškovec; s. a. Obstwein.
Fruchtwolle, die, (Pappus L.), mačka, mačica.
Fruchtzapfen, der, češarek.
Fruchtzehent, der, žitna desetina.
Fruchtzeit, die, jesen, doba sadja.
Fruchtzinse, die, žitnina od. žitnica, žitni davek, kazen.
Fruchtzweig, der, sadna, rodna, sadjapolna vejica.
Fructification, s. Befruchtung.
Fructificiren, *v. a.*, ein Kapital, s. Fruchtbringend (anlegen).
Frugal, *adj.*, z malim zadovoljin, malojeśč, prost, zmeren; frugales Abendmal, mala, majhna večérja.
Frugalität, die, smérnost, zderžnost v jedi.
Früh, *adv.*, zgodaj, zgodej, za rana, rano!, pergodi; ganz früh, prav zgodaj; zu früh, prezgodaj, prerano, prevred, prekmali; die Uhr geht zu früh, ura prehiteva, ura gre prehitro; früher, poprej, pred, bolj zgodaj, nach *V.* zgodneje; früh oder spät geschieht es doch, prej ali poznej se bo vender le zgodilo; frühe aufstehen, zgodaj vstati, *serb.* uraniti, podraniti; früh Morgens, zjutraj zgodaj, za beliga, za raniga jutra; früh, wenn es Tag wird, jutra, kadar dani, kadar zor poka, zjutra ob zoru; von Früh bis in die Nacht, od jutraj do noči, od davi do drevi; morgen früh, jutri za rana, zajtra, zajtro; gestern früh, včeraj zjutraj; heute früh, davi; in Unterkr. u. *serb.* jutros; das Wasser von heute früh, jutrejšnja, davišnja voda; *cfr.* Spr. kdor zgodej vstaja, temu kruha ostaja; *adj.*, vom Morgen, ran, jutranj, auch zgodenj, zoren; d. i. frühzeitig, zgodenj, ran; der frühere Lebenswandel, poprejšnje življenje; mit dem Frühesten, za raniga jutra, prav zgodej; der frühe Tod, prezgodnja smert, *poln.* przedwczesna sm.

Frühapfel, der, zgodnje, in Unterkr. rano jabelko.
Frühaprikose, die, zgodnja, rana marelica.
Früharbeit, die, jutranje, zjutranje delo.
Frühauf, der, kdor zgodaj vstaja; ein zu früh gebornes Kind, brezgodniček (od. prezgodniček?).
Frühbeet, das, zgodnja greda, lešica; s. a. Mistbeet.
Frühbirn, die, zgodnja, rana hruška.
Frühblume, die, zgodnja cvetlica; s. a. Gänseblume.
Frühbohne, die, zgodnji fižol.
Frühe, die, jutro; in der Frühe, zjutraj, zgodaj, zarana, za raniga jutra, rano, prav zgodej; heute in der Frühe, davi; heute in aller Frühe, davi zgodej.
Frühеiche, s. Stieleiche.
Früherbse, die, zgodnji grah.
Frühestens, *adv.*, najpred, najpoprej.
Frühgebären, s. Abortiren.
Frühgebet, das, zjutranja molitev.
Frühgeburt, die, negodni plod, nach dem *Serb.* nedonosek; s. übr. Abortiren.
Frühgerste, die, zgodnji ali rani ječmen.
Frühgetreide, das, zgodnje žito.
Frühgewand, s. Negligé.
Frühglut, die, s. Morgenröthe.
Frühgottesdienst, das, zgodnja, rana maša.
Frühhenne, die, jarkica, jarica, jarčica.
Frühhirse, die, zgodnje proso, hitrica.
Frühhopfen, der, zgodnji hmelj.
Frühjahr, das, s. Frühling.
Frühkartoffel, die, zgodnje podzemljice, krompir*.
Frühkirsche, die, zgodnja, rana češnja, ranica, zgodnjica.
Frühklug, *adj.*, zgodej moder; s. a. Altklug.
Frühkost, die, kosilo, zajterk.
Frühlamm, das, pomladanjec, jarec, jarček.
Frühling, der, Frühjahr, Lenz, pomlad-di, spomlad-di, in St. nach *M.* protiletje, mladletek, mladoletje, sprotletje, vletje, bivaž; in Kt. vigred, nach *M.* a. mlado leto; in Val di Resia, viležej, *altsl.*, *russ.*, *böhm.* u. *poln.* vesna, *böhm.* a. jaro; im Frühlinge, spomladi, pomladi; Frühling, d. i. im Anfange des Jahres geborenes Thier, pomladanec, pomladanček; er zählt zehn Frühlinge, deset let ima; der Frühling des Lebens, mlade leta.
Frühlings=, in Zstzgn., pomladanj, spomladansk, (von Früchten im Gegensatze zu Winterfrüchten), jar.
Frühlingsarbeit, die, pomladansko delo, spomladanski opravek.
Frühlingsathem, der, pomladanska sapa.
Frühlingsblume, die, pomladanska cvetica, cvetlica, *coll.* spomladansko cvetje.
Frühlingsfeier, die, praznovanje spomladi, spomladansko veselje.
Frühlingsfieber, das, pomladanska merzlica.
Frühlingsfliege, die, spomladanska muha.
Frühlingsflur, die, pomladanski travnik, cveteča trata.
Frühlingsgöttin, die, bei den Heidn. Slaven, Vesna.
Frühlingshauch, der, pomladanska, voljna sapa.
Frühlingsheitere, die, pomladanska jasnoba.
Frühlingskleid, das, pomladanska obleka.
Frühlingskur, die, pomladanska zdravitev.
Frühlingsluft, die, pomladanski zrak.
Frühlingslust, die, pomladanska radost, slja.
Frühlingsmarkt, der, **Frühlingsmesse**, die, pomladanski somenj.
Frühlingsmorgen, der, pomladansko jutro.
Frühlingsnacht, die, spomladanska noč.
Frühlingsnachtgleiche, die, spomladanska dnevonočna† enakost, spomladansko enakonočje†, enakodanstvo†.
Frühlingspflanze, die, spomladna rastlina, *coll.* pomladanje zelišče, zeliše, rastlinje.
Frühlingspracht, die, lepota spomladi, spomladanska krasota†.
Frühlingspunct, der, spomladnik†.
Frühlingsregen, der, spomladanski dež.
Frühlingssaat, die, jara setev, jarina.
Frühlingsschmuck, s. Frühlingspracht.
Frühlingsschnee, der, spomladanski sneg; der Frühlingsschnee ist den Saaten schädlich, kärnthn. Sprch., nach *Jarn.* vigredni snežiči so žitni volčiči.
Frühlingssonne, die, spomladansko solnce.
Frühlingstag, der, pomladanski dan.
Frühlingsthau, der, pomladanska rosa.
Frühlingstrieb, der, pomladanski nagon, poganjek, kal.
Frühlingswehen, das, pomladanji vetrič.
Frühlingswetter, das, pomladansko vreme.
Frühlingswind, der, pomladanski vetrič, spomladanska sapa.
Frühlingszeichen, das, znamnje spomladi, spomladno znamnje.
Frühlingszeit, die, spomladanski čas, *astron.* spomladnje znamnje; s. Frühling.
Frühmahl, das, s. Frühstück.
Frühmesse, die, perva maša, zgodnja maša, rana maša, auch zgodnjica; in der Adventzeit, Frühmette, zornica, zgodnjica, zorna maša, svitnica, juternice.
Frühmesser, der, der Priester, welcher den Frühgottesdienst verrichtet, zgodnjik, zorničar.
Frühmöhre, die, zgodnje, rano korenje.
Frühnebel, der, jutranja megla.
Frühobst, das, zgodnje, rano sadje.
Frühpfirsich, die, zgodnja breskev.
Frühprediger, der, zjutranji pridigar.
Frühpredigt, die, zjutranja, rana pridiga.
Frühregen, der, s. Abendregen.
Frühreif, *adj.*, zgodej, rano zrel, prezgodej zrel, auch allein prezgodenj.
Frühreif., der, zgodnja, jutranja slana, mraz.
Frühreife, die, prezgodnji dozor.

Frührettig, der, rana, mesečna retkev.

Frührose, die, zgodnja roža.

Frühroth, das, zora, zarja, jutranji žar.

Frühsaat, die, zgodnja, rana setev; s. a. Frühlingssaat.

Frühsonne, die, zgodnje, jutranje, rano solnce.

Frühstück, das, zajutrek, zajterk, zajterkva, nach *V.* a. teščilo, tešilo, ručina, richtiger ručnje, ruček, *russ.* zavtrak; bei den Landleuten, kosilo, zajternica; Frühstück halten, einnehmen, essen, frühstücken, zajterkovati, jutrikovati, auch ručati, *russ.* zavtrakat; auf dem Lande und bei Arbeitsleuten, kositi, auch zajterkovati, kosilčati; etwas auf den nüchternen Magen zu sich nehmen, oteščati, otešati se; habt ihr schon gefrühstückt, ali ste že pozajterkovali, odkosili, pokosili.

Frühstücken, *v. n.*, s. Frühstück.

Frühstunde, die, zjutranja ura, jutranji čas, jutro.

Frühthau, der, jutranja rosa.

Frühtraube, die, zgodnji grozd, *coll.* rano, zgodnje grozdje.

Frühwach, *adj.*, rano, zgodej zbujen.

Frühwolle, die, volna grintavica.

Frühzeit, die, jutranji čas, *fig.* mladost.

Frühzeitig, *adv.*, zgodaj, rano; *adj.*, zgodenj, ran; allzufrüh, *adv.*, prezgodaj, prezgoda, prevred, prevreda; *adj.*, prezgodenj, preran, prevreden; frühzeitiges Kind, nach dem *Serb.* nedonošče; s. a. Frühreif.

Frühzeitigkeit, die, zgodnost, ranost, prezgodnost, preranost.

Fuchs, der, (nach dem *Altsl.* und allen slavisch. Mundarten) lisica; das Männchen, lisjak, (*altsl.* lis), auch lesica, lesjak; Fuchs, das Rauchwerk von Füchsen, lesičevina, lesičji meh; d. i. das Pferd, rujavec, rujav konj, n. *M.* rižan, riček; ein Mensch mit röthlichen Haaren, rujavec, rijavec, nach *V.* rosec; ein Dukaten, lisec, rumenjak, nach *V.* grilec; er hat Füchse, ima plesnjavih tolarjev; Füchse vorspannen, s. Bestechen; listiger Mensch, lesica, lesjak, tič, zvitec, prebrisanec, stara lisica, prekanjen, prepekan človek, zvit kakor gerča; den Fuchs schleppen, *mont.* leno delati; den Fuchs mitbringen, rudo krasti; ein neuangekommener Student, novinec; ein Fuchs weiß mehr als ein Loch, lisica vé za več lukinj; der Fuchs verändert den Balg, aber nicht den Sinn, lisica dlako obrije, ne pa lisice.

Fuchs-, in Zstzgn., lisičji, lesičji.

Fuchsaffe, der, rujava opica.

Fuchsbalg, der, lesičja koža, lisičina, lesičevina.

Fuchsbau, der, lesičja luknja, lisičja jama, lisičina.

Fuchsbeere, die, (Rubus caesius), ostrožnica.

Füchschen, das, lesičica.

Fuchseichhorn, das, lisičja veverica.

Fuchseisen, das, železni skopec za lisice, nach *M.* lesice *pl.*, was jedoch eine Art Fesseln bedeutet.

Füchseln, *v. n.*, dišati po lisici, lisice loviti; *v. a.*, einen füchseln, nagajati komu, dražiti ga.

Fuchsen, *v. n.*, smerdeti (po lisici).

Fuchsen, *adj.*, lesičji, lisičji.

Fuchsente, die, neka divja raca, ki biva v podzemeljskih jamah.

Fuchsfell, das, s. Fuchsbalg.

Fuchsfutter, das, podloga, podvleka iz lisičevine.

Fuchsgebräme, das, lesičji obrobek.

Fuchsgans, die, (Anas Tadorna), morska raca.

Fuchsgrube, die, s. Fuchsbau.

Fuchshaar, das, lesičja dlaka, *fig.* rujava lasje.

Fuchshöhle, die, s. Fuchsbau.

Fuchshütte, die, nach *V.* čakanje (na lesice).

Füchsin, die, lisica.

Fuchsjagd, die, lov na lesice, lesičji lov.

Fuchsjäger, der, lesičji lovec.

Fuchsicht, *adj.*, smerdeč po lisici, rujavkast po lisičje.

Fuchskasten, der, lisičnjak.

Fuchskopf, der, rujavec; ein schlauer Mensch zvijačnik, lisica, zviti tič.

Fuchslist, die, lesičja zvijača.

Fuchslistig, *adj.*, zvit kakor lesica, po lisičje, lokav kakor lisica.

Fuchsloch, s. Fuchsbau.

Fuchsmist, der, lesičjek.

Fuchsmütze, die, lesičja kapa.

Fuchspelz, der, lisičina; als Kleidung, lisičji kožuh; den Fuchspelz anziehen, po zvijači seči, se zvijače lotiti.

Fuchsprellen, das, metanje lisice; s. Prellen.

Fuchsraude, die, eine Krankheit der Schafe, ovčje garje.

Fuchsroth, *adj.*, rujav kakor lisica, rosast, lesičje barve.

Fuchsscheide, die, razpon ali sušilo za lisičevino.

Fuchsschießen, das, streljanje lesic.

Fuchsschrott, das, nach *V.* lesičnjeki.

Fuchsschwanz, der, lisičji rep; den Fuchsschwanz streichen, schmeicheln, radovati se, prilizovati se, lizati se, nach *V.* lesjačiti z lisičjem repam gladiti; (Alopecurus), lisičji rep; einen Fuchsschwanz abgeben, druge v nič devati.

Fuchsschwänzen, *v. n.*, s. Fuchsschwanz (streichen).

Fuchsschwänzer, der, prilizovavec, radovavec.

Fuchsschwänzerei, die, prilizovanje, hlinjenje, lisičenje.

Fuchsschwänzerin, die, prilizovavka.

Fuchsschwänzerisch, *adj.*, prilizovavsk, prilizovaven.

Fuchsschwanzgras, das, eine Art des Fenchels, lisičji rep.

Fuchssucht, die, eine Krankheit der Füchse, bei der sie die Haare verlieren, lisičje goljenje.

Fuchstraube, die, lisičji grozd.

Fuchsziemer, der, lisičja žila.
Fuchtel, die, plošnati, plošnati meč, palož; die Fuchtel bekommen, s ploskam dobiti; geben, s ploskam dati, dajati; einen unter der Fuchtel halten, ostro deržati, imeti koga.
Fuchtelklinge, die, plošnata, plošnata klinja*.
Fuchteln, *v. a.*, die Fuchtel geben, s ploskam mahniti, udariti, udarjati, plosknití, ploskati, pluščiti, plušiti; *v. n.*, mit dem bloßen Degen hin und her fahren, mahati z golim mečem, z golo sabljo.
Fuder, das, die Ladung eines Bauernwagens, voz; Füderchen, vozič; z. B. ein Fuder Holz, Heu, voz derv, sená, peljaj derv, sená; eine Wiese von drei Fudern, travnik za tri voze sená; ein Fuder Wein, tovor vina.
Fuderig, *adj.*, ein fuderiger Baum, drevo na štiri voli.
Fuderweise, *adv.*, na voze, po vozeh.
Fug, der, Recht, Befugniß, pravica, oblast; mit Fug und Recht, po vsi pravici, po vsi spodobi; ich thue es mit allem Fuge, imam oblast to storiti, delati.
Fuge, die, bezen, zlog, stik, spah, nach *M.* auch sklenja; Fugen überhaupt, spehje, *poln.* spojka, paha; in der Musik, sklad, posebno razverstno sostavljen spev, fuga; eine Fuge mit einer Vertiefung, als die Fuge des Garnbaumes, nach *V.* graben.
Fügebank, die, ein großer Hobel, die zusammen zu fügenden Bretter gerade zu hobeln, stružnica, spahovnik; ein solcher liegender für Binder, die Stoßbank, strug, spahavnik, nach *V.* spahavna klop.
Fügebock, die, kolarska kobila.
Fügeeisen, das, bei den Glasern, das Glas damit abzukneipen, klešcice, klešice.
Fügehobel, der, s. **Fügebank** (1. Bedeut.).
Fügeisen, das, zidarska žlica, lopatica, kelja*.
Fügen, *v. a.*, mit einander verbinden, staknití, stikati, složiti, zlagati, skladati, sklenití, sklepati, *serb.* spojiti, sglobiti; s. a. **Verbinden**; hinzufügen, pritaknití, pritikati, pridjati, pridevati, priložiti, prilagati; die Pferde an den Wagen fügen, vpreči, vpregati; wie es Gott fügt, kakor Bog da, kakor Bog nakloni, oberne, naravna, uredi; *v. r.*, sich in etwas fügen, udati se, udajati se čemu, v kaj, nositi poterpežljivo; vjemati se s čim, vklemati, klemati se; sich dem Gesetze, podvreči se postavi, pokorn biti; das fügt sich nicht, to se ne vjema, to se ne stika, ne gre skup, to se ne spodobi; sich in die Zeit fügen, udati se v čas, ravnati se po času; s. a. **Schicken**, sich; sich fügen, geschehen, primériti se, nakljúčiti se, nakloniti se, prigoditi se, pripetiti se; wie es sich fügt, kakor kane, kakor bode, pride; *v. n.*, einem sich fügen oder fugen, ihm nachgeben, udati, udajati se komu, ugoditi, ugajati komu; einem zu Willen sein, komu po volji. po godi biti; es fugt oder fügt mir, es gereicht zu meinem Nutzen, vede mi, na korist ali v prid mi je.

Fugenleim, der, bei den Bienen, lotanje.
Fügeschnitt, der, bei den Maurern die keilförmige Abschrägung der Steine zu Gewölben, obsek, obdel, obrez.
Fügewort, das, s. **Bindewort**.
Füglich, *adj.* u. *adv.*, primeren, priležen, priličin, pristojin; ohne Mühe, bequem, geschickt, zložno, priložno, zlagama, prikladno, pristojno; das kannst du füglich auslassen, to lahko izpustiš; mit Fug, Recht, das kann füglich geschehen, to se sme (svobodno) zgoditi; genau fügend, anschließend, tikama, priležno; füglicher Wind, ugoden, dober veter.
Füglichkeit, die, priložnost, pristojnost, priličnost, prikladnost, primérnost.
Fuglos, s. **Unbefugt**.
Fuglosigkeit, die, brezoblastnost.
Fügsam, s. **Nachgiebig**.
Fügsamkeit, die, s. **Nachgiebigkeit**.
Fügung, die, Gottes, Božji naklon, Božja naklomba, vmén Božji (in Innerkr.), Božja naredba, volja, previdnost, naravnava, usoda, sklep; Verbindung, zlaganje, stikanje, zvez; in einen fremden Willen, udaja, udatev v —.
Fühlbar, *adj.*, fähig zu fühlen, občutin, občutljiv, *altsl.* čuv'n; was gefühlt wird, čuten; ein fühlbarer Mangel, pomanjkanje, ki se čuti; s. a. **Empfindlich**.
Fühlbarkeit, die, občutnost, občutljivost, čutljivost.
Fühlen, *v. a.* u. *n.*, durch Berührung, Betasten, otipati, tipati, ošlatati, zašlatati; den Puls fühlen, žilo pošlatati; wer nicht hören will, muß fühlen, kdor ne ubogа, ga tepe nadloga, kdor neče, pa mora; kdor noče slišati, mora čuti (*Pot.*); ich fühle Lust, hoče se mi, zahtelo se mi je, zaželel sim, želja me obhaja; ich fühle eine Linderung, odleglo mi je (čutim); empfinden, občutiti, čutiti; in der Philosophie, wo es auf einen strengen Unterschied ankäme, etwa čustvovati†, von čustvo = čutstvo, Gefühl); Einem auf den Zahn fühlen, poskusiti, skusiti koga; fühlen lassen, pokazati, čutiti dati; Kinder, noch fühlt ihr nur Lust und Freude, otroci, še vas ni druziga, kakor smeh in veselje; *v. r.*, sich fühlen, čutiti se; er fühlt sich schlecht, hudo mu je; wie fühlst du dich? kako ti je? er fühlt sich wohl dabei, dobro mu de, dobro mu tekne, se mu godi; ich fühle mich schwach, slab sim, slabost me sprehaja; er fühlt sich getroffen, na se obrača, čuti, misli, da je njemu namenjeno; er fühlt sich, čuti se, ve za se, spozna svojo vrednost; fühlend, občuten, čuten.
Fühler, der, občutnik, tipavec, šlatavec; s. a. **Fühlfaden**.
Fühlfaden, der, bei den Insecten, (Antennae), rog, tipavnica, tipalo, rožek, nach *V.* rogovilica, *russ.* usik, rožek.
Fühlhorn, das, s. **Fühlfaden**.
Fühlkraft, die, čutnost, čustvenost†.
Fühlkraut, das, s. Sinnpflanze (noli me tangere).
Fühllos, *adj.*, nečuten, neobčuten, nečut-

ljiv, brezčuten, brezdušen, brezsèrčen, terd, kamnit; s. a. Gefühllos.

Fühllosigkeit, die, brezčutnost, neobčutnost, nečutnost, nečutljivost, nečutje, brezčutje, brezsèrčnost.

Fühlspitze, die, s. Fühlfaden.

Fühlung, die, tipanje; s. Gefühl.

Fuhrband, das, vodivnica, ramenice, povodec; s. a. Gängelband.

Fuhre, die, von Fahren, die Handlung, vožnja; eine Fuhre thun, peljati, voziti; eine Fuhre bestellen, voz, priložnost najeti, najemati; das Fuhrwerk, ein Fuder, voz, peljaj; zwei Fuhren Holz, dva voza, peljaja derv; s. a. Furche, Fohre.

Führen, *v. a.*, vermittelst eines Fuhrwerkes oder Fahrzeuges, voziti, peljati; Holz zur Stadt führen, voziti derva v mesto; über einen Fluß führen, prepeljati, prevažati; ins Land führen, vpeljevati, vvažati kaj, voziti v —; Waaren, damit zu handeln, kupčevati, teržiti, tergovati s čim, deržati, imeti v zalogi, v prodajavnici; den Gang bestimmen, einen Blinden, einen Verirrten auf den Weg führen, privesti, pripeljati, voditi, peljati; bei der Hand führen, za roko voditi, peljati; ins Gefängniß führen, odpeljati, peljati v ječo; das Vieh auf die Weide führen, gnati, goniti živino na pašo; den Säbel geschickt führen, sabljo sukati, urno rabiti sabljo, dobro znati ž njo mahati; er kann schon den Säbel führen, že je dorastel do sablje, že more sabljo nositi; den Pinsel gut führen, die Feder führen, dobro, lepo malati, pisati; den Wagen führen, voziti, kočijaž biti, kočijažiti; ich will dich des Weges führen, popeljem te; dem Kinde die Hand führen, ravnati roko, peljati; das Gespräch hat darauf geführt, beseda je tako nanesla; nach einer Richtung verfertigen, einen Zaun, Graben, Wall, eine Mauer, narediti, narejati, postaviti; einen Zaun um den Garten führen, ograditi, oplotiti vert; eine Mauer um den Hof, obzidati dvorišče, dvoriše; einen Graben, izkopati, kopati jarek; einen Wall um die Stadt, obkopati, okopavati mesto; der Weg führt (*v. n.*) nach der Stadt, pot pelje, derži v mesto; das führt nicht zum Guten, to ne gre na dobro, ne pelje k dobrimu; zum Glück führen, srečniga storiti, delati, osrečiti, osrečevati, oblažiti; der Teich führet Hechte, ribnik ima ščuke, šuke v sebi, v ribniku so ščuke, šuke; der Fluß führt Eis mit sich, voda led nosi, srež gre; Geld, Waffen usf. bei sich führen, imeti pri sebi, nositi pri sebi, saboj vzeti; einen falschen Namen führen, dajati si, pritikati si izmišljeno ime; einen Titel führen, imeti naslov; einen Adler im Wappen führen, imeti orla v gerbu; Reden führen, govoriti, pogovarjati se; unnütze Reden führen, v veter, zastonj govoriti; im Munde führen, izreči kaj, govoriti od česa, v mislih, v ustih imeti, spominjati kaj; Sprache führen, govoriti; das Wort führen, govoriti; für Einen, govoriti namesti koga, zagovarjati ga, braniti ga; Wirthschaft führen, gospodariti, (von der Hauswirthin, gospodinjiti); eine Haushaltung führen, hiševati; einen Bau führen, zidati, staviti; einen Kampf führen, boj bojevati, biti se, bojevati se; den Namen führen, imenovati se, zvati se; Protokoll führen, zapisovati, zapisnik pisati; den Beweis führen, dokazovati; Firma führen, podpisovati; im Schilde führen, snovati, kovati, namérjati; einen guten Tisch führen, dobro se hraniti, dobro jesti in piti; das Regiment, die Regierung führen, vladati; in Irrthum führen, zmotiti; Streit führen, prepirati se; Klage führen, tožiti; Prozeß führen, pravdati se; Krieg führen, vojskovati se; ein Amt, ein Geschäft führen, opravljati, oskerbovati, *russ.* u. *serb.* upravljati; die Aufsicht führen, s. Aufsicht; Rechnung führen, račune ali števílbe imeti, pisati, voditi; Bücher führen, spisavati bukve; zu Ende führen, s. Ende; den Löffel zu Munde führen, nesti, nositi žlico k ustam; einen auf Abwege führen, zapeljati koga; in Versuchung führen, skušati koga, vpeljati v skušnjavo; aufs Eis führen, s. Eis; einen bei der Nase führen, voditi koga za nos; einem etwas zu Gemüthe führen, govoriti na serce, opomniti koga; hinter das Licht führen, osleparíti, prevariti, (ist wirklich auch sloven.); der Wind führt den Staub in die Luft, veter nese, žene prah kviško, vzdiguje; ein stilles Leben führen, tiho živeti; eine zufriedene Ehe, srečno živeti z ženo, z možem, v zadovoljnim zakonu živeti; ein Heer führen, s. Anführen; er führt fünfhundert Mann mit sich, vodí pet sto mož, pet sto mož je pod njem, gre za njim, was führt dich zu mir? česa bi rad? po kaj si prišel? kaj te je k meni pripeljalo?; die Bienen führen, bčele znašajo, prinašajo.

Fuhrenweise, s. Fuderweise.

Führer, der, vodnik, vodivec, vodja; s. a. Anführer, Heerführer; der Führer eines Wagens, kočijaž; bei Militär, s. Fahnjunker.

Führerin, die, vodnica, vodivka.

Führerstab, der, vodjeva palica.

Fuhrfrohne, die, vozna tlaka.

Fuhrgeld, s. Fuhrlohn.

Fuhrgeräth, das, welches fortgeführt werden muß, vozna roba, sprava.

Führig, *adj.*, voden, krotek, (pes ki se dá na konopcu voditi).

Fuhrknecht, der, vozač, vozni hlapec; s. a. Ackerknecht.

Fuhrlohn, der, voznina, plačilo za vožnjo, od vožnje, od voza; am Wasser, brodnina, brodovina; zahlen den Fuhrlohn, auch vožnjo plačati, plačevati.

Fuhrmann, der, voznik, vozar, vozač, *böhm.* vozataj; Pferdner, konjar; Fuhrmann sein, vozariti; als solcher erwerben, verthun, privozariti, zavozariti; in der Astronomie, voznik.

Fuhrmanns=, in Zstzgn., vozarsk.

Fuhrmannsgewerbe, das, vozarija; der Betrieb desselben, vozarjenje.

Fuhrmannskittel, der, voznikova lajha (*Zal.*).
Fuhrmannspferd, das, vozarski konj.
Fuhrmannswinde, die, navoj, vinta.
Fuhrsattel, der, vozno sedlo.
Fuhrschlitten, der, težke sani, vozarske sani.
Fuhrstraße, die, vozna cesta.
Führung, die, vodenje (vojenje), vodba, voja, peljanje, vodstvo, vojstvo, vižanje, opravljanje, ravnanje; die Führungen Gottes, s. **Fügung**; die Führung des Beweises, dokazovanje.
Führungslinie, die, nach *V.* povčerta.
Fuhrwagen, der, voz, kola za blago.
Fuhrweg, der, vozna pot, kolovoz.
Fuhrwerk, das, allg. vozilo; Wagen, voz, kola; sich nähren mit Fuhrwerk, živeti ob vožnji, od vožnje, od vozarije, vozariti.
Fuhrwesen, das, vozarstvo, nach dem *Böhm.* vozatajstvo.
Fuhrwesensmannschaft, die, vojaški vozarji, vozniki.
Füllbar, *adj.*, napolnjiv.
Füllbier, das, pivo ali piva za dolivek, zalijavica, *russ.* podlivnoe pivo.
Füllbrett, das, s. **Füllung**.
Fülle, die, polnost, polnota; Ueberfluß, obilnost, obilje, prebitek; in Fülle, obilo, preobiln; die Fülle meines Glückes sind meine Kinder, otroci so mi največji sreča; aus der Fülle des Herzens, iz globokosti serca, iz dna serca; er hat die Hülle und Fülle, vsega ima na prebitek, vsega mu ostaja; s. a. **Reichthum**; trockene, dosip, nasip; bei Flüßigkeiten, doliv; der Boden hat Feuchtigkeit in Fülle, zemlja ima obilno mokrote; Brotes in Fülle, obilno kruha; d. i. das Füllsel in den Küchen, nadevka, nadev; bei Würsten, godlja, budlja, etwa a. bokanje *Pot.*; bei den Kohlenbrennern, bokanje; der Füllwein, Füllbier, vino, piva za zaliv, nach *V.* zalijavica.
Fülleimer, der, dolivač.
Füllen, *v. a.*, polniti; aus einem Gefäße in das andere füllen, pretakati vino, presneti, presnemati, nach *V.* prepolnovati; anfüllen, napolniti, napolnovati; mit Sand, Korn udgl., trockenen Gegenständen, nasuti, nasipati; sich die Taschen füllen, nabiti, natlačiti si žepe; sich den Magen, Bauch füllen, najesti se, napokati se; eine Flasche, natočiti, natakati, naliti, nalivati; in den Küchen, nadeti, nadevati, nabudljati, budljati; die Segel füllen, vom Wind, s. **Aufschwellen**; napihovati, napenjati; einem die Hände füllen, obdariti, obdarovati koga; füllet die Erde, razmnožujte se po zemlji; mit Muth füllen, s. **Erfüllen**; *v. n.*, füllen, ein Füllen werfen, ožrebiti se, žrebiti, žebetna, žrebeteča biti, žrebe imeti; die Stute hat gefüllet, kobila se je ožrebila, je storila; gefüllte Blumen, polno, dvojno cvetje, pitoma, pitana cvetlica.
Füllen, das, žrebe, žebe; weibl. žrebica, žebica; Füllen werfen, s. **Füllen**.
Füllengarten, der, ograda za žrebeta, žrebišče, žrebiše.
Füllenstall, der, žrebetjak, hlev za žebeta.
Füllenstute, die, žrebetna kobila; kobila, ki žrebe doji.
Füllenzahn, der, mlečnik, mlečni zob (pri žrebetih).
Füller, der, polnivec; s. a. **Walker**.
Füllerin, die, polnivka.
Füllerde, die, nasip, nasipnica; s. a. **Walkererde**.
Füllerei, die, s. **Völlerei**.
Füllereich, *adj.*, obilen, preobilen, prepoln.
Füllfaß, das, lij, loj, lijak, lilo, nalijač, lakomnica.
Füllgelte, die, zajemač, korec.
Füllhaare, *pl.*, dlaka za sedla, blazine itd. gatna, gativna dlaka.
Füllhals, der, lij z dolgim vratam, lakomnica.
Füllholz, das, grablje pri vervarjih.
Füllhorn, das, (Cornu copiae), Fruchthorn, rog obilnosti, rog obilija.
Füllhorngras, das, obilnica.
Füllkanne, die, golida za nalivanje.
Füllkorb, der, im Bergbaue, nasipnjak†.
Füllmund, der, temelj, podstava zidanja, starišče; s. **Grundbau**.
Füllort, der, sipališče, sipališe, polnišče, polniše.
Füllplatte, die, am Vordertheile eines Rüstwagens, blazina.
Füllsel, s. **Fülle**.
Füllstange, die, bei den Köhlern, bokavnica.
Füllstein, der, die Lücken bei der Mauer auszufüllen, šibra*, školja*; damit *ausfüllen*, zašibrati, šibrati, zaškoljati.
Füllstube, die, polnivnica, polnišče, polniše.
Füllstück, das, s. **Supplement**.
Füllung, die, polnjenje, polnež, polnitev, nasipavanje, natakanje, nadevanje; in der Baukunst, nach *V.* tabla; eine Thür ohne Füllung, nach *V.* ploske duri; mit Füllung, duri s tablami.
Füllungsort, der, s. **Füllort**.
Füllungsmahl, das, beim Weinfüllen, polnjenica.
Füllwein, der, zalijavno vino, zalivka, dolivka, nalivka, dolivno vino.
Füllwort, das, s. **Flickwort**.
Fulminant, *adj.*, gromovit, stresaven, razsajajoč, nagel.
Fulminiren, s. **Toben**, **Wettern**.
Fummel, die, šoba, čuba.
Fummelholz, das, bei den Schustern, likavnik, gladež, gladek.
Fummeln, *v. a.*, bei den Schustern, likati, gladiti.
Function, die, opravilo, opravek, služba, delo.
Functionär, der, opravilnik.
Functionszulage, die, opravilski priklade k.
Fund, der, die Handlung, najdba, najdež; die gefundene Sache, najdena reč, etwa najdek, *russ.* nahodka; einen Fund thun, s. **Finden**; Erfindung, iznajdba, iznajdek.
Fundbuch, das, kazalo, ključ.

Fundament, das, dno, temelj, podstava, podslomba, podstavnik, tla, osnova; s. a. Grund.
Fundamental=, in Zstzgn., temeljni, glavni, podstavni.
Fundamentalbedingung, die, glavni, pervi pogoj.
Fundamentalbegriff, der, podstavni, temeljni zapopadek.
Fundamentalgesetz, das, poglavitna postava.
Fundamentalsatz, der, glavni stavek, rek†.
Fundation, die, utemeljitev, založba, ustanovitev; s. a. Gründung.
Fundbuch, s. das Wort nach Fund.
Fundeid, der, rudonajdna prisega†.
Fündelhaus, das, s. Findelhaus.
Fündelkind, das, s. Findelkind.
Fundgeld, s. Finderlohn.
Fundgröße, s. Findezahl.
Fundgrube, die, rudnik, *fig.* rudnik, izvir dobička; bogata zaloga, v kteri se nahaja marsikaj, česar kdo išče.
Fundgrübner, der, rudar.
Fündig, s. Findig.
Fundiren, *v. a.*, Stiften, Gründen; fundirte Staatsschuld, založeni, zavarovani deržavni dolg.
Fündling, der, s. Findling.
Fundort, der, najdišče, najdiše, nahajališče, nahajališe.
Fundrecht, das, najdcova, najdnikova pravica.
Fundregister, das, s. Fundbuch.
Fundschacht, der, najdni predih.
Fundschein, der, najdni list.
Fundus instructus, der, potrebščine, potrebšine gospodarstva.
Funeralien, *pl.*, s. Begräbniß.
Fünf, *num. c.*, pet; fünf Männer, pet mož, petero mož; ich sah fünf Vögel, vidil sim pet tičev, petero tičev; den fünf Brüdern, pet bratam; vor fünf Wochen, pred pet od. petimi tedni; fünf von seinen, pet svojih; aus den Fünfen eins, eno med petimi, eno izmed petih; vor fünf Uhr, pred petimi; nach fünf Uhr, po petih; je fünf, vsak po pet, vsacih pet; er kann nicht fünfe zählen, ne zna ziniti, nič ne ume; fünfe gerade sein lassen, ne gledati tako na tanko na kaj, pustiti reč kakoršna je.
Fünf=, in Zstzgn., pet, petero.
Fünf, die, Zahlfigur, petka, petérka.
Fünfadernkraut, das, (Plantago lanceolata), mali terpotec.
Fünfarmig, *adj.*, peterorok.
Fünfbeinig, *adj.*, peteronog, peterokorak.
Fünfblatt, das, s. Fünffingerkraut.
Fünfblätterig, *adj.*, petperesen, peterolisten.
Fünfbund, der, Fünfbündniß, das, zveza med petimi, peterozvezje†.
Fünfeck, das, peterovogelnik, petvogelnik; Fünfwinkel, peterokotnik, peterokotje.
Fünfeckig, *adj.*, peterovogeln, peterovoglat, na pet voglov, peterokoten.
Fünfeimerig, *adj.*, petvedern, sod (od) pet veder, sod petak.
Fünfer, der, die Zahl, petérka, petka; eine Münze, petak; Banknote, petak, bankovec za pet gold.; nach dem *Serb.* u. *Böhm.* petka.
Fünfergericht, das, sodnija peterice, nach *V.* petači.
Fünferlei, *adj.*, peteri, peteroversten, pet verst ali sort.
Fünffach, *adj.*, peteren, petérnat, peterostrok, petkraten; das Fünffache, petkrat toliko, *russ.* v pjatero.
Fünffächerig, *adj.*, peteroguben, peteropredalen, s pet pregradami, predalčki.
Fünffältig, s. Fünffach.
Fünffarbig, *adj.*, peterobarven, peterih barv.
Fünffingerig, *adj.*, peteropersten.
Fünffingerkraut, das, (Potentilla), peteroperstnik, peteroperstnica, petališnik.
Fünfflach, das, petoploščnjak†.
Fünfflügelig, *adj.*, petperuten, peterokril.
Fünffuß, der, pentameter, petostopnik†, petonožec.
Fünffüßig, *adj.*, petonog, petostopen.
Fünffüßler, der, s. Fünffuß.
Fünfgesang, der, peteropév†, kvintet.
Fünfgetheilt, *adj.*, na pet razdeljen, razpetérjen.
Fünfgliederig, *adj.*, peterouden, peteročlen.
Fünfherr, der, peteričnik, nach *V.* petač.
Fünfherrschaft, die, vlada peterice, petih.
Fünfhornig, *adj.*, peterorog, peterorožen.
Fünfhügelig, *adj.*, na pet holmcih, s pet holmci, peterogričen.
Fünfhundert, *num.*, pet sto, (nach andern slav. Mund. petset).
Fünfhundertel, das, petstotina, petstotinka.
Fünfhundertmal, *adv.*, petstokrat.
Fünfhundertste, *adj.*, petstoti.
Fünfjahr, das, (lustrum), pet let, peteroletje, petletje.
Fünfjährig, *adj.*, petleten, peteroleten, (od) pet let.
Fünfjährige, der, petak; die, petakinja.
Fünfjährlich, *adv.*, na vsako peto leto, vsaciga petiga leta.
Fünfkantig, *adj.*, na pet voglov.
Fünfklappig, *adj.*, peteroklopen.
Fünflappig, *adj.*, peterokerp.
Fünfmal, Fünfmahl, *adv.*, petkrat, pet potov; fünfmal zehn ist fünfzig, petkrat deset je petdeset.
Fünfmalig, *adj.*, petkraten, peterokraten.
Fünfmann, der, s. Fünfherr.
Fünfmännerig, *adj.*, (*bot.*) petomožen.
Fünfmonatig, *adj.*, petmesečen, (od) pet mescov, petih mescov.
Fünfmonatlich, *adj.*, vsaki peti mesec.
Fünfpercentig, *adj.*, petodstotin, petnastotin.
Fünfpfünder, der, petfuntar, petofuntnik.
Fünfpfündig, *adj.*, pet liber, pet funtov,

Fünfreihig, *adj.*, petoreden, petoversten, peteroversten, od pet verst, redov.
Fünfruderig, *adj.*, peteroveslat, na pet vesel, s pet vesli.
Fünfsaitig, *adj.*, petostrun, peterostrun.
Fünfsang, der, s. Fünfgesang.
Fünfsatz, der, (regula quinque), petostavka†.
Fünfsätzig, *adj.*, peterostavčen, od pet stavkov.
Fünfsäulig, *adj.*, peterostebren, peterostolpen, na petih stebrih, s pet stolpi.
Fünfseitig, *adj.*, peterostran, petostransk, peterostransk, na pet strani.
Fünfsilbig, *adj.*, peterozložin.
Fünfsinnig, *adj.*, peteročuten, s petimi čutili.
Fünfspaltig, *adj.*, peterih zarez, petkrat preklan, peterocepen.
Fünfspiel, das, s. Fünfgesang.
Fünfsprachenwerk, das, (Pentaglotte), bukve v petih jezikih.
Fünfstimmig, *adj.*, za pet glasov, peteroglasen.
Fünfstöckig, *adj.*, s pet nadstropji.
Fünfstündig, *adj.*, pet ur, petih ur.
Fünfstündlich, *adv.*, vsako peto uro.
Fünftägig, *adj.*, peterodneven, petdneven, od pet dni.
Fünftäglich, *adv.*, vsaki peti dan, na peti dan.
Fünftausend, *num.*, pet tisuč(ev), pet jezer.
Fünftausendste, der, pettisočni, peterotisočni.
Fünfte, *adj.*, peti; zum fünften Male, petikrat, v peto, petič.
Fünftel, das, petina, petinka, peti del.
Fünftens, *adv.*, petič, v peto.
Fünftheilig, *adj.*, petih delov, peterodelen.
Fünfthalb, *adj.*, polpeti, štiri in pol.
Fünfverein, der, s. Fünfbund.
Fünfwöchentlich, *adv.*, vsaki peti teden, vsacih pet tednov.
Fünfwöchig, *adj.*, (od) pet tednov, pettedensk.
Fünfzack, der, petozob, petorogel.
Fünfzackig, *adj.*, peterozobat, peterorogelnat.
Fünfzählig, *adj.*, petérnat.
Fünfzähnig, *adj.*, petozob, peterozoben.
Fünfzehen, **Fünfzehn**, *num.*, petnajst; fünfzehn Menschen, petnajstero ljudi.
Fünfzehig, *adj.*, petpersten.
Fünfzeheck, das, petnajstovogelnik, petnajstokotje.
Fünfzehneckig, *adj.*, na petnajst voglov.
Fünfzehner, der, eine Münze, petnajstica, petica; die Ziffer, petnajstka; einer von fünfzehn, petnajstnik.
Fünfzehneramt, das, petnajstnik.
Fünfzehnerlei, *adj.*, petnajsteri, petnajst verst ali sort, petnajstoversten.
Fünfzehnfach, *adj.*, petnajsteren, petnajstérnat, petnajstogub, petnajstostrok; das Fünfzehnfache, petnajstkrat toliko.
Fünfzehnfältig, s. Fünfzehnfach.
Fünfzehnfüßig, *adj.*, petnajstonog.
Fünfzehnhundert, *num.* petnajst sto, tisoč in pet sto.
Fünfzehnjährig, *adj.*, petnajstleten, (od) petnajst let.
Fünfzehnmal, **Fünfzehnmahl**, *adv.*, petnajst potov.
Fünfzehnmalig, *adj.*, petnajstkraten.
Fünfzehnpfündner, der, petnajstfuntar.
Fünfzehnpfündig, *adj.*, petnajstfunten.
Fünfzehnstündig, *adj.*, (od) petnajst ur.
Fünfzehntägig, *adj.*, petnajstodneven, (od) petnajst dni.
Fünfzehntäglich, *adv.*, vsacih petnajst dni.
Fünfzehntausend, *num.*, petnajst tisoč, jezer.
Fünfzehnte, *adj.*, petnajsti.
Fünfzehntel, das, petnajstina, petnajstinka.
Fünfzehnthalb, *adj.*, polpetnajsti, šestnajst in pol.
Fünfzehntens, *adv.*, petnajstič.
Fünfzig, *num.*, petdeset, in Kt. a. petred; er ist in den Fünfzigen, ima okoli petdeset let; fünfzig Stück Vieh, petdesetero živinčet.
Fünfzigeimerig, *adj.*, (od) petdeset veder.
Fünfziger, der, von 50 Jahren, petdesetak, petredak; Ziffer, petdesetka, petdesetica; Einer von fünfzig, petdesetnik.
Fünfzigerlei, *adj.*, petdeseteri, petdesetoversten.
Fünfzigfach, *adj.*, petdeseteren, petdesetérnat, petdesetogub, petdesetstrok.
Fünfzigjährig, *adj.*, petdesetleten, (od) petdeset let.
Fünfzigjährlich, *adv.*, vsacih petdeset let.
Fünfzigmal, **Fünfzigmahl**, *adv.*, petdesetkrat.
Fünfzigmalig, *adj.*, petdesetkraten.
Fünfzigpfünder, der, petdesetfuntar.
Fünfzigpfündig, *adj.*, petdesetfunten.
Fünfzigste, *adj.*, petdeseti.
Fünfzigstel, das, petdesetina.
Fünfzigstens, *adv.*, petdesetič, v petdeseto.
Fünfzigstündig, -tägig, -wöchig, *adj.*, (od) petdeset ur, dni, tednov.
Fünfzöllig, *adj.*, peteropalčen, (od) pet palcov.
Fünfzüngig, *adj.*, petojezičen.
Fungium, das, glivec†.
Fungiren, *v. n.*, službo opravljati.
Fünkchen, das, iskrica; *fig.* a. trohica, troha, količkaj.
Funke, **Funken**, der, iskra; Funken schlagen, kresati; Funken geben, ogenj dajati; Funken werfen, sprühen, iskrati, iskriti, iskre odskakujejo, odletujejo, iskre gnati; einen Funken anblasen, iskro upihati; der Zunder fängt gleich Funken, goba se hitro prime, vname.
Funkeln, *v. n.*, iskriti se, svetiti se, bliske-

tati se, lesketati se, bliščati se, migljati, migetati, iskre metati, gnati, *russ.* sverkat; die Sterne funkeln, zvezde migljajo, nach dem *Serb.* u. *Böhm.* zvezde trepte; funkelnde Augen, svetle, ognjene, iskrene oči; *v. a.*, sein Auge funkelt Freude, veselje se mu sveti, smeja, sije iz oči.

Funkelnagelneu, Funkelneu, *adj.*, čisto nov, nov nov, celo nov, ves nov, prav nov, in Unterkr. und im *Serb.* nov novcat.

Funken, *v. n.*, iskre metati, gnati, iskriti se; s. a. **Funkeln.**

Funkenmesser, der, iskromér.

Für, *praep.*, za; anstatt, an dessen Stelle, za, namesti, mesti, namest, namęsto; was für ein Vogel ist das? kakošen, kak, kakov, kteri ptič je to? *böhm.* co to je za ptaka, *poln.* za ptak; überhaupt fragend, kdo? zu was für einem Ende? za kaj? čemu? na kaki konec?; ich für meine Person, für meinen Theil, jez zase, jez sam, kar mene tiče; an und für sich, samo na sebi, po sebi; für das Erste, fürs Zweite usf., pervič, drugič itd.; Mann für Mann, Fuß für Fuß, mož za možem, vsak posebej, nach *M.* vsaciga mnoziga, stopnja za stopnjo; Tag für Tag, dan na dan, dan za dnevam, danes kot jutri; für und für, (als *adv.*), vedno, prevedno, neprenehama, zméraj, ven in ven, od roda do roda, vseskoz, v eno mér, *russ.* navsegda; er ist kein Mann für mich, ni za me, ni po mojih mislih; diese Ansicht hat manches für sich, marsikaj govori za to misel; für das Hauswesen sorgen, za domačijo skerbeti; für übel nehmen, za zlo vzeti, zameriti; oft steht im Slov. (wie auch im Deutschen) der Dativ dafür, z. B. Alles dieses ist für das Haus nützlich, vse to je hiši, domu koristno; für Jemand bestimmen, komu nameniti; die Hosen sind für mich zu knapp, hlače so mi (meni) preozke; nie ist es für den Menschen so traurig, daß —, nikdar ni človekova tako žalostna, de —; für dich habe ich keine Geheimnisse, proti tebi nimam nikake skrivnosti; für mein Leben gern, čez vse rad, prav rad, za živi svet rad; für mein Leben nicht, za vse na svetu ne, za živi svet ne; ein für allemal, zdaj ob. enkrat za vselej; eine Arzenei, für (richt. wider) eine Krankheit, zdravilo zoper bolezen; das hilft für Hunger, für Schmerzen, nach *V.* to pomaga od lakote, od bolečine; das ist eine Sache für sich, to je posebna reč; aus Liebe für Sie, iz ljubezni do Vas, k Vam; für sich sprechen, sam pri sebi reči, sam (s) sabo govoriti; ich habe es für mich gethan, sam od sebe sim storil; s. a. **Zurückgezogen**; man hält ihn für gelehrt, imajo, štejejo ga za (nach allen slav. Mundarten) učeniga, nach Einigen nur čislajo ga učeniga; ich schätze es für eine große Ehre, v veliko čast si štejem; etwas für geschehen annehmen, sprejeti, kakor da bi se bilo kaj zgodilo; er spart für das Alter, hrani na stare dni; das ist viel für ihn, daß er —, veliko je to od njega, (da je derznil —); für bar Geld bezahlen, z gotovimi dnarji plačati.

Fürbaß, (veralt.), s. **Weiterfort, Vorüber.**

Fürbieten, s. **Vorladen.**

Fürbitte, die, prošnja za koga, prošnja; eine Fürbitte für Jemand thun, einlegen, prositi za koga, zagovarjati koga, prizadevati si, potegniti se, poganjati se za koga.

Fürbitter, der, prošnjik (koga); er ist unser Fürbitter, on je naš prošnjik ob. on prosi za nas; der die Partheien vor Gericht vertheidigt, besednik, zagovornik, odvetnik, *russ.* hodataj.

Fürbitterin, die, prošnjica, prosivka (koga), zagovornica, zagovarjavka.

Fürbot, das, s. **Vorladung.**

Furche, die, (in der Feldwirthschaft) beim Pflügen entstandene Vertiefung des Ackers, rázor von raz-orjem, während die in demselben Momente vom Pfluge aufgeworfene Erde brazda heißt; eine halbe Furche an der Seite des Ackers, odmetek, odmetljej, smeček, zakrajšek, krajic, krajček; am Ende des Ackers, zavratec, zavratnik; Spitzfurche, zaklinek; Runzel, gerba, guba; die Stirn volle Furchen, nabrano, zgerbančeno, *serb.* namerskano čelo; an den Wiesen, draga.

Furchen, *v. a.*, razore delati, brazditi, na brazde zorati, orati, na brazde deti, devati. das Meer furchen, jadrati po morji; eine Bahn furchen, s. **Bahnen**; das Gesicht furchen, gerbiti, gerbančiti, nabirati; *v. r.*, sich furchen, brazde delati.

Furchenеis, das, pobrazdni srež, led.

Furchennarbe, die, brazdina, brazdek.

Furchenwasser, das, voda po razorih.

Furchenweise, *adv.*, na razore, na brazde, brazdasto.

Furchenzieher, der, brazdar, brazdač.

Furchgenoß, der, mejaš, mejač, *serb.* brazdaš.

Furcht, die, bojazen, bojezen, nach *V.* banje, gewöhnl. boječnost (eigentl. Furchtsamkeit); Schrecken, strah; Furcht vor Gespenstern, strah; Furcht Gottes, bogaboječnost, strah božji; ich habe, empfinde Furcht, strah me je (besonders von der Gespensterfurcht), strah čutim, bojim se; Furcht und Schrecken, strah in groza; Furcht haben vor einer Sache, bati se česa; in Furcht gerathen, zbati se, splašiti se; Furcht einjagen, machen, einen in Furcht setzen, ostrašiti, ustrašiti, strašiti koga, v strah pripraviti, pripravljati koga; Furcht überkam ihn, strah ga je obšel; vor Furcht, (od) straha, (strahu); von keiner Furcht wissen, ne poznati straha, bojazni; aus Furcht vor der Strafe unterließ er es, ker se je bal kazni, ni tega storil; mit Furcht etwas thun, strahama kaj storiti; er schwebt zwischen Furcht und Hoffnung, zdaj se boji, zdaj se nadja.

Furchtbar, *adj.*, strašin, strahovit, prestrašin, grozen; das war ein furchtbarer Anblick, strahota, groza je bilo pogledati (viditi); *adv.*, strašno, grozno.

Furchtbargroß, *adj.*, strašno velik.

Furchtbarkeit, die, strašnost, strahovitost, groza, groznost, prestrašnost.
Furchtbild, das, strašilo, strašna podoba.
Fürchten, *v. a.* u. *n.*; sich fürchten, *v. r.*, bati se, v strahu biti, strašiti se, plašiti se; Jemanden, Gott fürchten, koga, Boga se bati, strah imeti pred kom, v strahu biti komu (mit dem Begriff des Unterwerfens); ein gerechter Mann ist nie zu fürchten, pravičniga se ni bati; er fürchtet sich vor dem Tode, smerti se boji; ich fürchte, daß es so kommen wird, bojim se, da bode taka; ich fürchte, er möchte dieß erfahren, bojim se, da bi tega ne zvedil; er fürchtet sich bei der Nacht, strah ga je ponoči; fürchte dich vor Sünde, boj se, varuj se greha; ein gebranntes Kind fürchtet das Feuer, kogar je pičila kača, ta se zvite vervi boji; kdor se z vročim opeče, na merzlo piha; gefürchtet, strašin.
Furchtentseelt, *adj.*, prepaden, na pol mertev od strahu.
Fürchterlich, *adj.*, strašin, grozen, grozovit, strahovit, strahoviten, grozoviten, pošasten; es regnet fürchterlich, strašno lije, dežuje.
Furchterscheinung, die, strašna prikazen, pošast.
Furchtfrei, s. **Furchtlos**.
Furchtgespenst, das, strah, strašilo, pošast.
Furchtgestalt, die, s. **Furchtbild**.
Furchtlos, *adj.*, brez straha, nestrašljiv, neboječ.
Furchtlosigkeit, die, neprestrašenost, neustrašenost, neboječnost, neplašba, neplahost, serčnost.
Furchtsam, *adj.*, boječ, plašin, plah, strašljiv, plašljiv, bojazljiv; ein furchtsamer Hase, plašljivec, strašljivec, boječ kakor zajic.
Furchtsamkeit, die, boječnost, strašljivost, plašljivost, plahovitost, plahost, bojazljivost.
Furchtverachtend, s. **Furchtlos**.
Fürdauern, s. **Fortdauern**.
Fürder, s. **Ferner**.
Fürgang, der, s. **Vorgang**.
Furie, die, Rachegöttin, furija, nach dem *Poln.* pekelnica, *böhm.* vsteklica; ein sehr erzürnter, boßhafter Mensch, divjalo, divjavec, divjavka, hudoba (od človeka); Wuth, divjanje, zloba.
Furier, s. **Fourier**.
Furiös, *adj.*, divji, stekel, zloben.
Furkel, s. **Forke**.
Fürliebnehmen, s. **Vorlieb**, uff.
Fürmeister, der, s. **Vormeister**.
Furnier, der, s. **Fournier** uff.
Fürschrift, die, s. **Vorschrift**.
Fürsehen, s. **Vorsehen**.
Fürsorge, die, skerb za kaj, preskerbovanje, oskerbovanje česa, previdnost, previdba; s. a. **Vorsorge**.
Fürsorger, der, skerbnik, oskerbnik, previdnik.
Fürsorglich, s. **Eventuell**.
Fürsprache, die, zagovor, zagovarjanje, prošnja, beseda za koga; Fürsprache thun, einlegen für Jemand, zagovarjati koga, govoriti za koga; vložiti besedo za koga, potegniti, pognati se za koga, prositi za koga.
Fürsprechen, *v. n.*, s. **Fürsprache** (thun).
Fürsprecher, der, besednik, zagovornik, s. a. **Anwalt**; **Fürsprecherin**, die, besednica, zagovornica.
Fürspruch, der, zagovor; s. **Fürsprache**.
Fürst, der, (princeps), knez, *altsl.* knęz; nach *V.* pervak, pervec; Herrscher, Landesfürst, vladavec, vladar; ein junger Fürst, kneževič; einen Fürsten spielen, nach dem *Serb.* kneziti se; zum Fürsten machen, poknežiti, poknežavati, knežiti; Fürst sein, kneževati, knezovati.
Fürstabt, der, pokneženi opat, knez in opat, knez-opat.
Fürstbischof, der, knez in škof, pokneženi škof, knezoškof†.
Fürsten=, in Zstzg., knežji, kneški; des Fürsten, knezov.
Fürsten, *v. a.*, in den Füstenstand erheben, pokněžiti, poknežavati, knežiti; gefürsteter Graf, pokneženi grof.
Fürstenapfel, der, knežnik.
Fürstenbank, die, knežja klop.
Fürstenbirn, die, (Bergamotte), knežnica, bergamota.
Fürstenbraut, die, knezova zaročnica, nevesta.
Fürstenbund, der, zveza vladarjev, kneška zveza.
Fürstendienst, der, kneška služba.
Fürstenfurcht, die, strah vladarjev, pred vladarji.
Fürstenglanz, der, gospostvo.
Fürstengröße, die, knežja visokost.
Fürstengruft, die, knežje pokopališče, pokopališe, kneževska raka.
Fürstengut, das, knežje posestvo, dobro.
Fürstenhalle, die, knežje poslopje.
Fürstenhaus, das, knežja rodovina.
Fürstenhof, der, knežji dvor.
Fürstenhut, der, knežji klobuk.
Fürstenkind, das, kneževič, knezovič, knezov otrok.
Fürstenknecht, der, knežji, knezov služabnik, hlapec.
Fürstenkrone, die, knežja krona.
Fürstenleben, das, knežje življenje, kneževanje.
Fürstenmantel, der, knežji plajšč, plajš.
Fürstenmäßig, *adj.* u. *adv.*, kneški, knežji, po knežje, po kneško.
Fürstenpracht, die, knežja, kneška veličina.
Fürstenrang, der, knežja čast, dostojnost.
Fürstenrath, der, knežje svetovavstvo.
Fürstenrecht, das, knežja pravica.
Fürstensaal, der, knežja dvorana.
Fürstenschnepfe, s. **Heerschnepfe**.
Fürstensitz, der, knežji sedež, prestol.
Fürstensohn, der, kneževič.

Fürstenstamm, der, knežja rodovina, kneški rod.
Fürstenstand, der, kneštvo, nach dem *Russ.* knežestvo, kneški stan; in den Fürstenstand erheben, s. Fürsten; *coll.* knezi, knezje.
Fürstenstuhl, der, s. Fürstensitz.
Fürstenthron, der, s. Fürstensitz.
Fürstentag, der, zbor, shod, snid vladarjev.
Fürstenthum, das, Land, knežija, kneževina, knežina; s. Fürstenstand.
Fürstentitel, der, knežji naslov.
Fürstenverein, der, s. Fürstenbund.
Fürstenwort, das, kneška beseda, cesarska beseda.
Fürstenwürde, die, kneštvo, knežja, kneževska čast.
Fürstin, die, kneginja.
Fürstlich, *adj.*, knežji, kneževski; seine fürstlichen Gnaden geruheten anzuordnen, svetli knez je zaukazal, so zaukazali; *adv.*, po knežje; fürstlich bewirthen, po kneško, po gosposko gostovati.
Furt, die, seichter Ort in einem Wasser, wo man durchfahren, gehen oder reiten kann, die Wat, pregaz (plitvo mesto v vodi), nach *M.* plitvina gaz; die Ueberfahrt, brod.
Fürtrag, s. Uebertrag.
Fürtrefflich, s. Vortrefflich.
Fürtuch, das, s. Schürze.
Fürwahr, *adv.*, zares, resnično, gotovo, po pravici, za resnico, res, za istino, istinito.
Fürwahrhalten, das, verjetje.
Fürwitz, der, s. Vorwitz.
Fürwort, das, s. Fürsprache; ein Redetheil, zaime, nach *V.* a. namestnica, *poln.* zaimek; persönliches, osebno; zueignendes, prisvojivno, prilastovavno; anzeigendes, kazavno; beziehendes, oziravno, nanašavno; bestimmendes, odločivno; fragendes, vprašavno.
Furz, der, perdec, perd.
Furzen, *v. n.*, perdniti, perdeti; unhörbar, spezdeti se, pezdniti, pezdeti.
Fuschelei, die, Anwendung kleiner Betriegereien, skrivno sleparjenje, kanjenje, zvijače.
Fuscheln, *v. n.*, skrivne sleparije delati, kaniti.
Fusel, die, patoka, *russ.* sivuha.
Fuselier, der, pušar, puškar, pešec.
Fuselieren, *v. a.*, ustreliti.
Fusilade, die, ustrelba.
Fuß, der, noga; ein kleiner Fuß, s. Füßchen; das ganze Bein, stegno, gnjat; mit bloßen Füßen gehen, bos hoditi; s. a. Barfuß; zu Fuße reisen, gehen, sein, peš iti, hoditi; gut zu Fuße sein, hodan biti, dober hodec biti, terdne noge imeti, terden za hojo biti, dober pešec biti, dober v nogah biti; ein Soldat zu Fuße, pešec; zu Fuß dienen, pešec biti, za pešca služiti; auf einem Fuße hüpfen, po eni nogi skakati, tancati; auf dem Fuße nachfolgen, za petami iti, hoditi, na pete se obesiti komu; Fuß für Fuß, noga za nogo; zu Füßen im Bette, v, pri znožji; unter die Füße, mit Füßen treten, z nogami teptati, mandrati, *fig.* zaničevati; festen Fuß fassen, ustanoviti se, ukoreniniti se, uterditi se, terdno stati; einen Fuß im Grabe haben, z eno nogo v grobu biti, stati; flüchtigen Fuß setzen, s. Entfliehen; stehenden Fußes, na mestu; mit dem Fuße fest auftreten, krepko stopiti na nogo; Einem etwas vor die Füße werfen, vreči, zadegati komu kaj pod noge; Einem etwas unter den Fuß geben, dati komu skrivaj dober svet, natihama koga podkuriti, komu poročiti; sich Einem zu Füßen werfen, pasti na kolena pred kom, ponižno prositi ga; Einen (nicht Einem, *Heins.*) auf den Fuß treten, stopiti komu na nogo; trockenen Fußes, ne zmočivši si noge, s suhimi nogami; es brennt ihm unter den Füßen, v melce, v kertice hodi, nemiren je (kakor bi imel sto šil pod kožo); den Kopf vor den Fuß legen, zgubiti glavo; er wehrt sich mit Händen und Füßen, brani se z rokami in nogami, t. j. s čimur se more; sich auf die Füße machen; ich will dir Füße machen, s. Bein; vom Kopf bis zum Fuße, od glave do noge, do pete; keinen Fuß breit, ne stopinjice ne (n. p. odjenjati); sie sind über den Fuß gespannt, leben auf gespanntem Fuße, poprek (gerdo) se gledata, ujedata se; auf schwachem Fuße stehen, na slabih nogah biti; auf Freiers Füßen, s. Freier; ich habe keinen Fuß aus dem Zimmer gemacht, nisim prišel čez prag, nisim se ganil iz sobe; auf gutem Fuße, auf einem freundschaftlichen Fuße mit Jemand leben, stehen, dober biti s kom (dobra sva si), prijatel biti s kom; auf großem Fuße leben, gosposko živeti, moževati; den Fuß aufs Land setzen, stopiti na suho; die Sache hat Hand und Fuß, reč je dobro zložena, narejena, je priměrna; unter die Füße bringen, pod se spraviti, ukrotiti; der Fuß des Berges, podgorje, podberdje, podgora, znožje hriba, *serb.* u. *böhm.* peta; einer Säule, podnožje, *böhm.* podsloupec; Fuß, Längenmaß, čevelj, šolen*; in der Dichtkunst, nach andern slav. M. stopa, stop, nach *V.* člen; ein Vers von sechs Füßen, s. Hexameter; auf einem guten Fuße stehen, dobro stati; auf eben dem Fuße, ravno tako stati; auf freien Fuß stellen, izpustiti, svobodo dati, nach *V.* sprostiti; die Art, Weise, (način) z. B. nach dem kaiserlichen Fuße, po cesarsko; nach dem französischen Fuße, po francosko; auf einem kindischen Fuße, po otročje usw.; auf einem sehr guten Fuße, prav dobro; auf dem alten Fuße, po starem kopitu; s. a. Münzfuß; *merk.* am Fuße dieses, na kraji tega pisanja.
Fußangel, die, rogljač, železje, tatinski skopec, železne nastave za tatove.
Fußbad, das, kopel za noge; als Handlung, umivanje, kopanje nog; ein Fußbad nehmen, umivati, okópati noge; Fußbäder gebrauchen, kópati noge.
Fußballen, der, stopalo, blazina.
Fußbank, die, podnožje, podnožki (*pl.*), stopica, podnožnica.

Fußbekleidung, die, obutev, obutva, obutalo.
Fußbett, das, šine za noge. s. a. Fußdecke.
Fußbeute, die, der Bienen, obnožina, obnožje.
Fußbiege, Fußbeuge, die, pogib, zgib na nogi.
Fußbinde, die, povoj, obveza, obeza za noge.
Fußblatt, das, die ganze untere Fläche des Fußes, podplat, nach *M.* a. noganca, *russ.* u. *poln.* podšva; von der Fußsohle an bis zu den Fersen, podpeta.
Fußbock, der, hlapec.
Fußboden, der, pod, tla, nach dem *Böhm.* u. *Poln.* podloga.
Fußbreit, *adj.*, nogo, čevelj širok.
Fußbrett, das, nogavnica, podnožnica; eines Bettes, končnica (pri znožji).
Füßchen, das, nožica.
Fußdecke, die, odeja za, čez nogo, (podnožno) pogrinjalo, prostirač.
Fußdienst, der, ročna, peš tlaka, tlaka brez voza.
Fußeisen, das, nach *V.* panoge (*pl.*), železje, pot., spona za, na noge; zum Besteigen der Gebirge, dereze.
Füßeln, *v. n.*, mit Füßen spielen, nach *V.* nogljati; s. a. Scandiren.
Fußen, *v. n.*, noge opreti, opirati na kaj, vpreti se z nogami, terdno stati; auf etwas fußen, sich verlassen, zanesti, zanašati se na kaj, *serb.* oslanjati se, *russ.* polagat sja na čto.
Fußfall, der, pad pred noge, priklon do tal, poklek; einen Fußfall thun, pred koga poklekniti, pasti mu pred noge, na kolena pasti, se vreči, prikloniti se do tal, pasti na tla pred koga.
Fußfällig, *adv.*, na tleh leže, klečeč, na kolenih pred kom, do tal priklonjen; vor einem fußfällig werden, na kolena, k nogam pasti komu, pred koga.
Fußfessel, die, s. Fußeisen.
Fußfetzen, der, obujek, onuča.
Fußfolger, der, s. Lakai, Trabant.
Fußfrohne, die, s. Fußdienst.
Fußgang, der, steza; im Schnee, tir, gaz.
Fußgänger, der, pešec, pešak, hodec; guter, dober hodec, hodni človek, petin; schlechter, klenta, klentalo.
Fußgängerin, die, peška, hodnica.
Fußgarde, die, straža pešcov.
Fußgelenk, das, členek na nogi.
Fußgesimse, das, nach *V.* podnožni zidek.
Fußgestell, das, Postament, podnožje, stalo, stajalo, podstav, podstavek, *poln.* a. podslupje.
Fußgetäfel, das, vloženi pod, vložene tla.
Fußgicht, die, (Podagra), putka, protin (v nogah), podgrom, podarna, skernina v nogah.
Fußgichtig, *adj.*, er ist fußgichtig, podgromast je, ima protin v nogah, *serb.* ima uloge u nogah.
Fußglied, das, člen noge.
Fußhader, der, čevljarica, cunja za brisanje čevljev, cunja za čevlje; er ist sein Fußhader, rabi ga za kar si koli bodi.
Fußhaken, der, dereze *pl.*
Fußharnisch, der, golenka, železne nogavice.
Fußkämpfer, der, vojščak, vojšak pešec.
Fußkissen, das, podnožje, podnožnica.
Fußknecht, der, peš hlapec, pešec.
Fußknöchel, der, gleženj, gležno, členek.
Fußknochen, die, kost v stopalu, nožne kosti *pl.*, piščali, pišali.
Fußkrieger, der, pešec.
Fußkuß, der, poljubec, poljubljej na nogo, kuševanje nog; er wurde zum Fußkusse zugelassen, pripustili so ga, da je poljubil nogo.
Füßling, der, am Strumpfe, stopalo, žok.
Fußmaß, das, zum Unterschiede vom Ellenmaße, čeveljska mera, mera na čevlje; das vom Schuster genommene, mera (od) noge, mera za čevlje.
Fußpfad, der, steza, peš pot.
Fußpfahl, der, podklada.
Fußpunct, der, (Nadir), nadir, napetnik.
Fußreis, der, s. Fußreiser.
Fußreise, die, peš popotvanje, hoja; eine Fußreise unternehmen, peš potovati.
Fußreiser, *pl.*, um den Vogelherd, damit die Vögel darauf fußen, d. i. sich setzen, vejevje, drevce.
Fußrücken, der, nart.
Fußschämel, der, podnožje; im gemeinen Leben, pručica; an dem Weberstuhle, Spinnrade, podnožnik, podnožnica, podnožka.
Fußscheit, das, naj nižje poleno pri oglarnici.
Fußschelle, die, s. Fußeisen.
Fußschmerz, der, bolečina v nogi.
Fußsocke, die, kratka nogavica, žok.
Fußsohle, die, die ganze untere Fläche des Fußes, podplat; der vordere Theil dieser Fläche, stopalo, stopal.
Fußsohlenband, das, podplatni vezek.
Fußsohlenmuskel, der, podplatna mišica.
Fußsohlenschlag, der, udarek po podplatih; s. Bastonade.
Fußsoldat, s. Fußkämpfer.
Fußspur, die, sled, *serb.* trag.
Fußstapfe, die, stopinja; den Fußstapfen nachgehen, iti za kom po stopinjah, slediti po stopinjah; in Eines Fußstapfen treten, izgledovati se nad kom, vzeti si koga za izgled, posnemati ga.
Fußsteig, der, steza, peš pot.
Fußsteigrecht, das, pravica do steze, na stezo.
Fußstock, der, (Fußstab), čevelj.
Fußstoß, der, udar z nogo, berc, cebada; einen Fußstoß geben, cebniti, cebati.
Fußstrick, der, zaderga.
Fußstück, das, der unterste Theil des Schildes, nožje.
Fußtaste, die, podnožnik.
Fußteppich, der, s. Fußdecke.
Fußtopf, der, kôza.
Fußtritt, der, ein Tritt, stopnja, stopinja;

Schritt, korak; einem einen Fußtritt geben, komu na nogo stopiti; Spur, sled; an einem Tische, podnožnik, nach *V. a.* nemarnik; an einer Drehbank, nogavnice *pl.*
Fußunterlage, die, podstava, podnožje.
Fußvolk, das, peštvo, pešci *pl.*, nach den übrigen slav. M. pehota.
Fußwandeln, *v. n.*, sprehajati se.
Fußwandern, *v. n.*, peš popotovati, hoditi.
Fußwärmer, der, ogrevalo za noge.
Fußwaschen, das, umivanje, pranje nog.
Fußwasser, das, voda za umivanje nog.
Fußweg, der, s. Fußsteig.
Fußwehe, s. Fußschmerz.
Fußwerk, das, obutev, obutalo, obuva, obuv; Füße, noge; in der Orgel, etwa podnožniki, pedale*.
Fußwinde, die, vod; damit heben, z vodam vzdigniti.
Fußwisch, der, otirek, brisalo za noge.
Fußwurzel, die, Fußrücken, nach dem *Böhm.* nart, *russ.* pljusna.
Fußwurzelhöhle, die, nartna votlina.
Fußzehe, die, perst na nogi; die große, palec; die kleine, mazinec.
Fustel, s. Färberbaum.
Fusti, pokvarek (blaga kupčijskiga).
Fustirechnung, die, odbitek pokvarka.
Futter, das, die Bekleidung eines Körpers von innen bei Kleidern, podloga, podstava, podšivka, podvleka, podvlaka; eine hölzerne Bekleidung, oboj, obojnica, rom*, lašta*; von Außen, obleka; Nahrung für Menschen, hrana, živež, jed; im Futter halten, hraniti, rediti; halbverdautes Futter, ješa; Nahrung für Thiere, piča, klaja, poklaja, kerma, nach *Gutsm.* klastje; bei Pferden, hartes Futter, von Körnern, zob, zerna; rauhes Futter, seno, slama; die Pferde haben schon zweimal Futter bekommen, konji so že dvakrat zobali, ovsa dobili, allgem. napaseni bili, konjem so že dvakrat jesti (zobati) dali; in einem Futter (vier Meilen fahren), z enim obrokam; frisches Viehfutter, zelena klaja; zusammengerafftes, schlechtes, plaža; das Futter, welches man den stätigen Kühen, die sich nicht melken lassen, um sie willig zu machen, darreicht, prilast; mit Mehl, Kleien gemengtes Futter, obloda; es zurichten, oblodíti; übrig gebliebenes Futter, zjedi; Messerscheide, nožnica, nožnice *pl.*; s. a. **Futteral**; Futter einholen, pressen, s. **Fouragiren.**
Futter-, in Zssg., za klajo, za pičo, za kermo, klajni, piční.
Futteral, das, tok, *russ* vlagališče.
Futteralmacher, der, tokar.
Futterarm, *adj.*, brez kerme, brezpičen.
Futterbank, die, Häckerlingsbank, slamorezna truga, rezačka, škopnica.
Futterbau, der, sejanje, setev klajo, piče.
Futterboden, der, svisli (*pl.*), pod za klajo.
Futterbrei, der, in den Bienenstöcken, ein weißlicher Brei am Boden der Zellen zur Nahrung für die Brut, nach *Dainko*, kermna kaša, nach *Pot.* umlék, redivo čebelniga zaplivka.
Futterbrett, das, pažnica, platnica.
Futterer, der, kermivec; in großen Städten Verkäufer des Futters, etwa klajar, pičar, ki seno in drugo pičo v mesto vozi.
Futtererbse, die, grašica, grahorica, grahoršica.
Futterfisch, der, etwa, riba pašnica†.
Futtergeld, das, für die Fütterung eines Thieres, plača za rejo, za klajo, rejska plača, rejnina.
Futtergemenge, das, mešana klaja; mit Kleien, obloda.
Futtergewächs, s. Futterkraut.
Futtergras, das, trava za pičo, rejo, paša.
Futterhafer, der, oves za klajo, zob.
Futterhirse, die, bar.
Futterhonig, der, pitanec, pitanje, pitavni med.
Futterkartoffel, die, krompir za kermo, klajo.
Futterkasten, der, skrinja za oves, za klajo.
Futterklinge, die, kosa, slamorezna kosa.
Futterknecht, der, poklajač.
Futterkorb, der, klajni koš, pertavni koš, koš za klajo.
Futterkorn, das, zob.
Futterkraut, das, rastlina, zel za pičo, pična rastlina, pašne zelišča, zeliša.
Futterleinwand, die, platno za podlogo, podvleko.
Futterleiter, die, gare (*fem. pl.*).
Futtermacher, der, podlogar, podvlekar.
Futtermangel, der, pomanjkanje kerme, piče, kdar ljudje nimajo piče ali klaje za živino.
Futtermauer, die, obzidje, prizidje, *russ.* odeja, obšivka.
Futtermesser, s. Futterklinge.
Futtern, Füttern, *v. a.*, von innen mit Futter bekleiden, podložiti, podlagati, podvleči,, podstaviti, podstavljati; von außen, obleči, obdati, obdajati, oviti, ovijati, obiti, obijati, obložiti, oblagati, opažiti, pažiti; füttern oder futtern, *v. a.*, einen Menschen, pasti koga, zalagati; einen zu Tode füttern, doredíti, redíti do smerti; das Vieh, die Thiere, pasti živino, kermiti, pičati, klasti živini, klajo dati, dajati, polagati, pokladati; Gras, Haber uff. füttern, poklasti, klasti, pokladati, jesti dati, dajati; von Körnern, zobati dati, dajati; mästen, pitati; durch's Füttern verderben, zapitati, zapasti, zarediti; füttern, *v. n.*, z. B. Brachdisteln füttern gut, osat dobro redi, je dobra piča, klaja.
Futternetz, das, damit das Vieh im Gehen daraus fressen könne, torba, koš.
Futternoth, die, sila, potreba za pičo.
Futterpflanze, s. Futterkraut.
Futterraufe, die, gare *pl.*, jasli *pl.*
Futterreich, *adj.*, kjer je obilno piče.
Futterschneider, der, slamorezec, škoporeznik, škopar, rezač.
Futterschwinge, die, rešetce, pol (von poljem).
Futterstätte, die, wo Fasanen uff. gefüttert werden, nach *V.* klajišče, klajiše.

Futterstroh, das, slama za klajo; in Bündeln, otepi (*pl.*).
Futtertrespe, die, stoklasa lesna.
Futtertrog, der, živinska truga*, korito, jasli.
Futtertuch, das, podloga, podvleka.
Fütterung, die, das Füttern, kladenje, kermljenje; das Futter, s. **Futter, Fouragirung**; beim Fenster, oboj.
Futterwanne, die, rešetce, pol.
Futterwicke, die, grašica.
Futterzeug, der, podvleka, podloga, podstava.
Futurum, das, prihodnji čas.

G.

Gabare, die, gabara*, neka barka.
Gabe, die, überhaupt, was gegeben wird, danje, dajanje, podarek, podelek, *poln.* datek; Steuer, Abgabe, davek, dajanje, davščina, davšina, dača, dacija*, *serb.* podanak; Geschenk, dar, darilo, podarek; eine kleine Gabe, darek, darilce; Opfer, dar, darilo, daritev; eine Gabe Gottes, dar Božji; s. a. **Fähigkeit, Talent**; er hat die Gabe sich beliebt zu machen, zna se ljudem prikupiti; eine Gabe Essen, obrok; eine Gabe an Arzenei, s. **Dosis**; Almosen, dar vbogajme, milošćnja, milošnja.
Gabel, die, vile *pl.*; die Eßgabel, vilice *pl.*; eines Baumastes, razsoha. (*altsl.* rasoha), rogulja, rogovila, kobalja, kobila, trabi, *pl. f.*; bei Jägern, und überhaupt eine Stange mit zwei Spitzen, rogovila, rogula; am einspännigen Wagen, vojnice *pl.*, trabje; an einem Hamen, nach *V.* jeklic; die Stange, um Vogelnetze auszuspannen, žerlica; Ofengabel, burklje; Haugabel, kopača; Heugabel, senene vile, in Unterkr. a. roglje *pl.*; Mistgabel, gnojne vile, an Reben, ročica; s. a. **Gaffel**.
Gabelanker, der, srednje sidro; in der Bauk, s. **Schließanker**.
Gabelast, der, rogovila, rogula, razsoha.
Gabelblume, s. **Meerkohl**.
Gäbelchen, das, viličice.
Gabeldeichsel, die, vojnice, *pl.* (a. *böhm.*), sprednje trabje, nach *M.* škarnje, *russ.* oglobli, *f. pl.*
Gabeler, der, s. **Gabler**.
Gabelförmig, *adj.*, viličast, razsohast, rogljast, rašljast, vilast, vilicam podoben, rogovilast.
Gabelfrühstück, das, kosilice, predjužnik.
Gabelgehörn, das, jelenov rog z dvema odrastlikama, vilast rog, nach *M.* rogovile.
Gabelhirsch, s. **Gabler**.
Gabelholz, das, razsoha, rogulja, rogovila, in Unterkr. (u. im *Serb.*), rašlja, rašljasto drevo.
Gabelicht, *adj.*, vilast, rogljast, roguljast, razsohast, rašljast.
Gabelig, *adj.*, vilat, roguljat, razsohat, vilnat, rašljat.
Gabelkraut, das, (Bidens), dvozob.
Gabelkreuz, das, nach *V.* stoga, rogovila.
Gabella, s. **Abfahrtsgeld**.
Gabelmacher, der, vilar; bezüglich der Eßgabeln, viličar.
Gabelmast, der, jadrilo z rašljami (za jadra).
Gabeln, *v. a.*, nasaditi, nasajati, nabosti, nabadati na vilice, natakniti, natikati; von Hirschen, nabosti na roge; *v. r.*, sich gabeln, rogoviliti se, deliti se na dvoje.
Gabelnadel, die, igla koževnica, igla za v lase; s. **Haarnadel**.
Gabelpferd, das, vojničar.
Gabelröhre, die, rogljasta cev.
Gabelschwanz, die, riba vilorepka; eine Raupenart, rogovilarica†.
Gabelschwänzig, *adj.*, vilorep, rogljastiga, rašljastiga repa.
Gabelstange, die, rogovila, rogulja, razsoha.
Gabelstich, der, vbod z vilicami.
Gabelstiel, der, platnice, deržalo, roč, ročaj, rog, vilišče, viliše.
Gabelstück, das, s. **Gabelholz**.
Gabeltheilig, s. **Gabelförmig**.
Gabelwagen, der, samec, kola z vojnicami.
Gabelweg, der, razpotje.
Gabelweihe, die, škornjek.
Gabelwerk, das, rogovile.
Gabelzehe, die, rogljaš†.
Gaben, *v. a.*, s. **Dotiren**.
Gabenfresser, der, verächtl. podkupljiv sodnik.
Gabensammlung, die, béra darov, daril; s. a. **Collecte**.
Gabler, der, Gabelhirsch, roguljar, jelen z dvema odrastlikama, nach dem *Böhm.* vilak.
Gach, s. **Jäh**.
Gachelkraut, s. **Schafgarbe**.
Gäck, der, s. **Geck**.
Gackelhans, der, klepetec, žlobudra, žlobudralo; Gackelliese, klepetulja, raglja.
Gackelig, *adj.*, žlobudrav.
Gackeln, s. **Gackern**.
Gackern, *v. n.*, der Laut der Hühner, kokotati, kokodajkati, kokodakati, kokodajsati; von Gänsen und Enten, gagati; gackernd wohin kommen, prikokotati; den Tag über gackern, prekokotati ves dan; von Menschen, krohotati, s. a. **Gickern, Kichern**.
Gackern, das, kokotanje.
Gadelbeere, s. **Heidelbeere**.
Gadelbusch, der, zimska raca.
Gademer, der, kajžar, bajtar, bedničar, kočar.
Gaden, der, ein kleines Haus, koča, bednica; ein Stockwerk, nadstropje, s. übr. **Stock**.

werk; Milchgaden, klet za mleko; Viehgaden, hlev, s. a. Laden.
Gaffel, die, s. Gabel; Zins, Abgabe, davek, davščina, davšina, kazen; s. a. Zunft (Zukunft); Abzugsgeld; in der Turnkunst, s. Seitensprung.
Gaffelmeister, s. Zunftmeister.
Gaffeltange, die, škarnjica.
Gaffen, *v. n.*, zijati, zijale prodajati, debelo gledati in usta odpreti; ein Abgrund gafft unter mir, brezden zeva, reži pod mano.
Gaffer, der, zijalo, zijak, zijavec, zijač.
Gafferin, die, zijavka, zijala.
Gagagen, *v. n.*, gagati.
Gagat, die, gagat, smolni, černi ogel.
Gage, der, mezda, plača, plačilo; s. a. Unterpfand.
Gageerhöhung, die, povišek plače.
Gags, s. Gaks.
Gäh, s. Jäh.
Gähnaffe, der, zijalo, s. a. Maulaffe; Gähnaffen feil haben, zijale prodajati; Gähnaffen machen, zijati.
Gähnen, *v. n.*, zdehniti (zehniti) se, zazdehati se, zdehati se; als *v. i.*, ich gähne, zdeha se mi, in andern slav. M. zevati; *fig.* weitgeöffnet sein, zevati.
Gähnen, das, zdeh, zdehanje, zevanje.
Gähner, der, zdehavec, zdehalo.
Gähnsucht, die, zdehanje, zdehota, zdehavica.
Gähnung, s. Gähnen, das.
Gahr, s. Gar.
Gährausbruch, der, kisovanj.
Gährbottich, der, sod, badenj, kad za vrenje, vrelnik†.
Gahre, die, s. Gare.
Gahre od. **Gähre**, die, von gähren, kisanje; von Bier, Wein, vrenje, kuhanje; das Bier steht in der Gähre, pivo vre; vom Brote, kvašenje, kvas, s. a. Sauerteig; Bierhefen, olove drožje, nach *Gutsm.* medenice, nach *M.* kvasenice; das Brot hat zu viel Gahre, kruh je preveč okvašen.
Gähren, *v. n.*, (*serb.* kisnuti), vreti, kipeti, kuhati, kisati se, (*russ.* brodit); vom Brote auch kvasiti se, nach *M.* kvaseti, vshajati; der Sauerteig gährt, kvas se kisa; vom Wein, vreti, kuhati, auch tvarjati (*cfr. poln.* robić); *fig.* in Gährung, im Gähren sein, das Blut gährt, kri vre, kipi; es gährt im Lande, vre in kuha po deželi, narod se vzdiguje, roji; vom Bier, vreti, nach *M.* ježati.
Gähren, das, s. Gährung.
Gährkammer, die, kisavnica, vrelnica, kvasivnica.
Gährmittel, das, kvas, *poln.* rozczyn, ferment, nach *V.* kisalo.
Gährstoff, der, kvas.
Gährteig, der, kvas; Dampfeln, krovajci *pl.*, s. Hefe.
Gährung, die, allg. etwa vrenje, kipenje, (notranje), gibanje; Teiggährung, krušno kipenje ali vshajanje, kvasenje od. kvašenje; sauere Gährung, kisanje; Weingährung, vrenje, kuhanje; Biergährung, nach *M.* ježanje; faulende Gährung, gnjiloba; in Gährung kommen, zavreti, vzkipeti, zakipeti, skisati se; das Volk gerieth in Gährung, jelo je vreti med ljudstvam, ljudstvo se je začelo gibati; s. a. Bewegung; in Essigggährung übergehen, vom Weine, prekueniti se.
Gährungsluft, die, dušivec, gnjilec.
Gährungsmesser, der, kvasomér†, kisomér†.
Gährungsmittel, s. Gährmittel.
Gährungsproceß, s. Gährung.
Gährungsstoff, s. Gährstoff.
Gähzorn, s. Jähzorn.
Gakelhans, s. Gackelhans.
Gaks, s. Gaksen (stottern), er weiß weder giks noch gaks davon, še senja se mu ne od tega; ne ve ne bele ne černe.
Gaksen, *v. n.*, von Hühnern, s. Gackern; vom Menschen, jecljati, blesti.
Gala od. **Galla**, die, dvorska slovesnost ali svečanost†; pražnje, praznično oblačilo, gala, *russ.* ubranstvo.
Galakleid, s. Galla.
Galaktometer, der, mlekomér.
Galan, der, ljubi, ljubček, milček.
Galander, der, Kornwurm, žitni mol, s. Wippel; ein Vogel, čopasti škerjanec, s. Haubenlerche; Speckkäfer, žižek.
Galant, *adj.*, artig, vljuden, priljuden, nach *V.* roden (*cfr.* roditi, sich bekümmern); verliebt, zaljubljen; geputzt, nališpan, lepo oblečen; die galante Welt, lepi svet; galante Krankheit, s. Siphylis.
Galanterie, die, feine Lebensart, gizdavost, vljudnost, priljudnost; Liebeshändel, zaljubljenost; Putz, lišp, kinč, lepotija, galanterija.
Galanteriearbeiter, der, lepotninar†.
Galanteriehandel, der, lepotninarstvo, kupčija z galanterijnim blagam, z lepotijami.
Galanteriehändler, der, prodajavec lepotij, lepotniga blaga, lišpa, galanterijniga blaga, lepotninar†.
Galanteriewaare, die, lepotno blago, lepotija, lepotnina, galanterija, roba za lišp.
Galatag, der, dvorska svečanost†.
Galaxie, s. Milchstraße.
Galbanum, das, galban.
Galeere, die, galeja, *serb.* galija.
Galeerenarbeit, die, delanje na galeji.
Galeerensklave, der, sužnik na galeji, galejnik, nach *V.* galeot*, *serb.* galijaš.
Galeise, s. Färberginster.
Galeone, die, galeona*, galjasa*.
Galette, s. Cocon.
Gälfern, s. Gelfern.
Galgant, der, (Alpinia galanga), galgan.
Galgantöl, das, galganovo olje.
Galgantwurzel, die, galganov koren.
Galgen, der, vislice *pl.*, gemeinigl., gavge*, (nach Macej. bei den alten Slov. skobnica), *russ.* visélica, *serb.* vešala *pl.*, *poln.* szu-

bienica; er kam an den Galgen, obešen je bil; er verdient den Galgen, vreden je, da bi ga obesili.
Galgenberg, der, obešališče, obešališe.
Galgenbraten, der, s. Galgendieb.
Galgendieb, der, obešenec, obešenjak.
Galgenfrist, die, kratki odlog.
Galgengesicht, s. Galgenmiene.
Galgenholz, das, les od vislic.
Galgenmännchen, s. Alraun.
Galgenmäßig, *adj.*, vislicam primeren, vislic vreden.
Galgenmiene, die, obešenjakov obraz, obešenec.
Galgenpfeiler, der, steber od vislic.
Galgenrekel, s. Mandelkrähe.
Galgenrotte, die, tatje, tatinska derhal.
Galgenschelm, der, s. Galgendieb.
Galgenschwengel, der, s. Galgendieb.
Galgenstrafe, der, obešenje, vislice.
Galgenstrick, der, verv ali konopec za obešanje; s. a. Galgendieb.
Galgenvogel, der, (Corvus corax), krokar, gavran; s. a. Galgendieb.
Galimathias, der, kloboštranje, kvašenje, govorjenje, kakor bi otrobe vezal; da ni ne na konja ne na osla; da ni nikomur podobno; da nima ne glave ne repa; s. a. Unsinn.
Gall, s. Gelt.
Galla, s. Gala.
Gallapfel, der, šiška, nach *V.* doblica.
Gallapfelabsud, der, ovretek šišk, voda prevretih šišk.
Gallapfelauszug, der, Gallapfeltinctur, die, izlečekǂ iz šišk.
Gallapfelbad, die, namaka šišk.
Gallapfelsäure, die, šiškovina, šiškina (šiščena) kislina.
Gallapfelwurm, der, s. Gallinsect.
Galle, die, im thierischen Körper, žolč, a. želc, *g. m.*, in Unterkr. u. in allen übr. slav. M., so wie im *Altsl.* (žl'č) *g. f.*; Zorn, jeza; die Galle läuft ihm über, žolc mu kipí, piskrec mu je zavrel; začenja jeziti se; bitter wie Galle, grenko kakor pelin; Galle im Herzen, zloba, serd; schwarze Galle, černi (černa) žolč; *waidm.* jelenov rep, (ker je gorjup); Glasgalle, steklena pena; Fäulniß, gnjiloba; Herzgalle, smoljača, smolnina; s. a. Gallapfel; nasse Stelle, zamok, s. Erdgalle.
Gallen-, in Zsfgn., žolčni, -žolča.
Gallen, *v. a.*, mit Galläpfeln zubereiten, Seide, nach *V.* šiškati; einen Fisch gallen, žolč iz ribe vzeti, jemati; bei den Jägern, *v. n.*, das Wasser lassen, scati.
Gällen, *v. a.*, ožolčiti, žolčiti, *fig.* ogreniti, greniti; *v. n.*, auch Gellen, berneti, zvoneti, doneti; die Ohren gällen (gellen) mir, zvoni, poje mi po ušesih; gällend, gellend, zvoneč, berneč.
Gallenabsonderung, die, kerganje, odločevanje žolča.
Gallenader, die, žolčna žila.
Gallenartig, *adj.*, žolčast, žolču podoben.
Gallenbitter, *adj.*, žolčnat, grenek, grenak, gorjup, kakor žolč, kakor pelin.
Gallenblase, die, žolčnik, žolčni mehur; bei den Bienen, s. Giftblase.
Gallenblasengang, der, žolnčni tok, nach dem *Poln.* žolčni prehod.
Gallenblasengrube, die, žolčiščeǂ, žolčiše.
Gallenfett, das, žolčna mast.
Gallenfieber, das, žolčna vročica, s. Fieber.
Gallenfliege, s. Gallinsect.
Gallengang, s. Gallenblasengang.
Gallengeschmack, der, slast po žolču.
Gallenkrampf, der, žolčni kerč, (kerč od žolča t. j. skaženiga).
Gallenkrankheit, die, žolčna bolezen, t. j. bolezen od premnogo ali skaženiga žolča.
Gallenkraut, s. Gnadenkraut.
Gallenstein, der, žolčni kamen.
Gallensucht, Gallsucht, die, žolčnica, s. Gelbsucht.
Gallensüchtig, *adj.*, s. Gelbsüchtig; ein gallensüchtiger Mensch, čmérn človek, jeza.
Gallentrank, der, grenka pijača; Einem einen Gallentrank bereiten, napraviti žalost komu, napresti mu jo, da ga boli.
Gallerie, die, galerija, prehodi *pl.*, nach *M.* auch shodi (*böhm.* Stiege). *böhm.* pavlač, *serb.* trem; s. a. Bildergallerie.
Gallertartig, *adj.*, žoličast.
Gallerte, der, Sulze, žolica, dergtalice *pl.*, (*serb.* derhtalice, a. hladetina, *russ.* studen), nach *Vert.* als Stoff, limic; als Speise, žolica, žepica.
Galliasse, die, galjasa, galjona.
Gallicht, *adj.*, žolčast, kakor žolč, žolču podoben; es hat einen gallichten Geschmack, ima slast po žolču.
Gallig, *adj.*, žolčnat, žolčen; ein galliges Fieber, s. Gallenfieber; *fig.* čemérn, jezen.
Gällig, *adj.*, (*mont.*), terd, terden.
Gallimathias, s. Galimathias.
Gallinsect, das, šiškaricaǂ (osa).
Gallion, das, der Vordertheil an großen Schiffen, rivec.
Gallione, die, galijun.
Gallizenstein, der, beli vitriol, bela galica.
Gallloch, das, am Glockenthurme, lina, okno na zvoniku.
Gallone, die, galon (nekdanja angleška mera za tekoče reči).
Gallonen, *pl.*, s. Tressen.
Galloniren, *v. a.*, obšiti.
Galloſche, die, hölzerner Schuh, cokla; verächtl. krevsa; s. a. Ueberschuh.
Gallsucht, die, s. Gallensucht.
Gallus, s. Gallapfel.
Gallwespe, die, s. Gallinsect.
Galmei, der, kalamina (ruda).
Galmeiblumen, *pl.*, kalaminski cvet.
Galmeistein, der, terda kalamina.
Galopp, der, skok, peketanje, kolop, *böhm.* u. *poln.* cval; galopp reiten, v skok dirjati, skokama, nach *V.* na splav dirjati, *serb.* u propanj, uzpropnice.
Galoppen, Galoppiren, *v. n.*, pokotati, peketati, v skok ali skokama jezditi, nach *V.* na splav dirjati, *russ.* skakati.

Gälse, die, s. Gelse.
Galstern, *v. n.*, žaltav biti.
Galstrig, *adj.*, žaltav, s. Ranzig.
Gält, s. Gelt.
Galvanisch, *adj.*, galvansk, *poln.* galwaniczny.
Galvanisiren, *v. a.*, galvanizovati.
Galvanismus, der, galvanizem.
Galvanographie, die, galvanopis.
Galvanometer, der, galvanomér.
Galvanoplastik, die, galvanoplastika.
Gamander, der, bučenica, s. Bathengel.
Gamaschen, s. Kamaschen.
Gambe, die, tanka piščal, pišal; s. a. Baßgeige, Kniegeige.
Gämlich, *adv.*, ostudljiv, gnjusljiv; es ist mir gämlich, gnjusi se; s. Ekeln.
Gämlichkeit, die, ostudnost, ostudljivost.
Gäms, (eine Steinart), s. Kamm.
Gämse, die, s. Gemse.
Ganasse, die, lice, čeljust (spodnja konjska).
Ganerbe, s. Miterbe, Mitbesitzer.
Gang, der, hod, tok; die Handlung des Gehens, hoja, (*russ.* a. hodba); ich kenne ihn am Gange, po hoji ga poznam; viele Gänge machen, mnogo obhoditi, prehoditi, okoli hoditi; den Gang beschleunigen, hitreje stopiti, pouriti stopinje; den Gang unterbrechen, ustaviti se; *waidm.* Gänge thun, vom Hunde, teči, leteti; vom Wilde, sem ter tje begati, tekati; ich habe einen Gang zu thun, moram nekam iti; einen vergeblichen Gang thun, zastonj iti, prazna pot; ich habe noch drei Gänge zu machen, imam še tri poti -a (po opravilih); Spaziergang, pošét, sprehod; er hat einen hurtigen Gang, urno, jaderno hodi; von Speisen, nošaj, donos, prinos (jedi na mizo); einen Gang im Fechten thun, poskusiti eno s kom; Gang in der Mühle, kamen, tečaj, kolo, *russ.* postav, *poln.* obrot (obrat) młyna; Mehl vom ersten Gang, od perve mlevi, od perviga mela, meljaja; eine Mühle mit drei Gängen, mlin na tri kolesa; die Gallerie, prehodi *pl.*, mostovž, ganek *, *russ.* hod; unterirdischer Gang, podzemeljska pot, prekop, predor; in der Anatomie, žleb, prehod, pot; fistelartiger, cev, cevka; in den Gang bringen, z. B. eine Uhr, zagnati, sprožiti; ein Betriebsgeschäft in Gang bringen, začeti; eine Münze in Gang bringen, spraviti, vpeljati, med ljudi dati dnar; die Uhr ist im Gange, ura gre; die Sache ist im Gange, to je že napeljano, nasnovano; govore in posvetujejo se zastran tega; die Krankheit ist im Gange, se pase, gospodari (v kakem kraji); der Proceß ist im Gange, pravda teče; im Gange erhalten, v teku (tečaji) obraniti, deržati; s. a. Betrieb, Curs; den Sachen ihren Gang lassen, pustiti reč, naj gre kakor gre (kakor si bodi); die Sache gewinnt einen andern Gang, drugači se je obernilo; er geht seinen eigenen Gang, dela po svoji glavi, po svojem umu; ein saurer Gang, težavna pot; der Gang der Verhandlungen, tek obravnave, kako obravnava teče, ide; s. a. Verlauf; der Gang eines Flußes, tek; das ist sein Gang nicht, tjekej on ne hodi; *waidm.* Gang, a., kunin sled; im Bergbaue, žila, rudna žila; ein fauler Gang, jalova žila; der Gang blühet am Tage, žila gre na dan; der Gang streicht, žila derži v eno mér; der Gang fällt aus seinen Streichen, se zasuče, zavije; das ist Gang und Gebe, s. Gänge.
Gäng, s. Gänge.
Gangart, die, nach dem *Poln.* (kamen) žilnik, žilna ruda, žilni kamen.
Gangbar, *adj.*, von Münzen, tekoč, dober, veljaven dnar, ki med ljudmi gre; von Waaren, diese Waare ist nicht gangbar, to blago ne gre, se ne speča lahko, nach *V.* ni izvedno; von einem Wege, hoden; wo viel gegangen wird, hojen, shojen, uhojen, utert; gangbar erhalten, v dobrem stanu ohraniti, gangbares Wort, dobra, navadna beseda.
Gangbarkeit, die, prehodnost, veljavnost, izvednost, hodnost.
Gangbau, der, kopanje rudne žile.
Gänge, *adj.*, ein gänger Hund, uren, skočan, nagel pes; das ist gang und gebe, to je v navadi, to je navada, tako se rabi.
Gänge, die, navada, navadnost.
Gängelband, das, peljajec, povodec, nach *V.* vodivnica, ročaj, *russ.* pomoči *pl.*; am Gängelbande haben, na vajetu imeti koga; delati s kom kar se hoče, voditi ga kakor malo dete.
Gängelei, die, verächtlich vojenje.
Gängeln, *v. a.*, ein Kind, voditi, učiti, hoditi; diese Frau gängelt ihren Mann, ta žena dela z možem, kar se ji zljubi, mu gospodari.
Gängelwagen, der, ein Gestell mit Rädern, worin Kinder gehen lernen, hodulja (nach dem *Russ.*), stolec na kolescih; kolesca.
Gänger, der, hodec; er ist ein tüchtiger Gänger, práv hodec je, hodan (hoden) je.
Gängerin, die, hodivka, hodna ženska.
Gangerz, das, ruda v žilah, žilna ruda.
Gangfisch, der, s. Weißfisch.
Gangfuß, der, s. Lauffuß.
Ganggebirge, das, žilnata gora.
Ganggewicht, das, an den Uhren, (hodni) vtez, kembelj, butec.
Ganggräber, Ganghauer, der, žilokop†, rudar, ki dela po žilah.
Ganghaft, s. Gangbar.
Gangherrschaft, der, s. Aristokratie.
Gangherrscher, der, s. Aristokrat.
Gängig, s. Gäng; gängiges Gebirge, s. Ganggebirge.
Gängler, der, vodec, vodivec.
Gänglerin, die, vodivka.
Gänglich, *adj.*, ein gänglicher Weg, hodna pot.
Ganglien, *pl.*, etwa čutnična pletka od. klopka. (*dr. Bl.*); nach dem *Poln.* vozli (trebušnih čutnic), vozlina.
Gangliensystem, das, etwa čutnično pletivo od. sklop (*dr. Bl.*); nach dem *Poln.* vozlinje, vozlinstvo†.
Gängling, der, kdor se drugim da voditi, kdor nima svoje volje, vojenček.
Gangpfoste, die, nach *V.* koza.

Gangpfostensäule, die, nach *V.* gankov* steber.
Gangrad, das, s. **Tretrad.**
Gangsäule, die, steber (od) prehodov, ganka*.
Gangschüssel, die, für die Hauptgerichte in den Küchen, velika skleda, nach *V.* nosna skleda.
Gangstein, der, s. **Gangart.**
Gangstreit, der, prepir zavolj rudne žile.
Gangweise, *adv.*, das Erz bricht oder findet sich gangweise, ruda je v žilah, po žilah, žilama.
Gangwoche, s. **Kreuzwoche.**
Gans, die, (Anas anser), gos, gosa; in Unterkr. nach dem *Serb.* auch goska (guska); wilde, divja; zahme, domača gos; eine dumme Gans, s. **Dummbart**; es flog ein Gänschen über'n Rhein, und kam eine Gans wohl wieder heim, Martin v Zagreb, Martin iz Zagreba; teliček v šolo, tele iz šole; Gans in Eisenhütten, cjok stopljeniga železa; *mont.* terdo kamenje.
Gansblume, die, (Draba), kurje zdravje.
Gänschen, das, goska, goščica, gose.
Gänse-, in Zstzgn., gosji, gosinji.
Gänseaar, der, Gänseadler, (Vultur cristatus), sivi jastreb.
Gänseaugen, *pl.*, s. **Anführungszeichen.**
Gänsebein, das, gosja kost.
Gänseblume, die, (Bellis perennis), marjetica, *serb.* krasuljak, ranik; die große, ljubljenka, *russ.* ivanov cvet.
Gänsebraten, der, pečena gos.
Gänsebrust, die, gosje persi.
Gänsedistel, die, mleč, osat, mlečec; s. a. **Saudistel.**
Gänsedumm, *adj.*, neumen kakor tele.
Gänsefeder, die, gosje pero.
Gänsefett, das, gosja mast.
Gänsefingerfuß, der, **Gänsefingerkraut**, das, (Potentilla anserina), gosja trava.
Gänsefleisch, das, gosetina, gosje meso.
Gänsefliege, die, gosja mušica.
Gänseflügel, s. **Flederwisch.**
Gänsefuß, der, gosja, kozja noga; eine Pflanze, kurje čevca (*plur.*); bei den Buchdruckern, s. **Anführungszeichen.**
Gänsegang, der, koracanje, (tudi če več ljudi gre tikama eden za drugim); ihn haben, koracati, gugati se po gosje.
Gänsegekröse, das, drob od gosi.
Gänsegeschnatter, das, gogot, gaganje; *fig.* žlobudranje, žvečenje.
Gänsegrün, *adj.* sivo-zelen.
Gänsehabicht, der, s. **Gänseaar.**
Gänsehals, der, gosji vrat.
Gänsehändler, der, gosar; es sein, gosariti.
Gänsehaut, die, gosja polt, koža; die Haut am menschlichen Körper, wenn sie in der Kälte rauh wird, kurja polt, nasterhnjena koža, *serb.* ježurina.
Gänsehirt, der, gosar, gosji pastir.
Gänsehirtin, die, gosarica, gosja pastarica.
Gänsekiel, der, gosje pero.
Gänseklein, das, s. **Gänsegekröse.**
Gänsekohl, s. **Saudistel.**
Gänsekopf, der, gosja glava; *fig.* klama, neumnež; s. a. **Dummbart**; (Anthemis cotula), smerdele *pl.*
Gänsekoth, der, gosjek, gosinjek.
Gänsekothig, *adj.*, gosjekast, po barvi gosjeku podoben.
Gänsekraut, s. **Gänsefingerkraut, Gänseblume.**
Gänseküchlein, das, goska, gose—eta.
Gänselaus, die, gosja uška.
Gänseleber, die, gosje jetra.
Gänselöffel, der, nach *V.* gosjokljunasta žlica.
Gänsemädchen, das, gosaričica.
Gänsemann, der, gosar.
Gänsemast, die, pitanje, debeljenje gosi.
Gänsemilch, s. **Saudistel.**
Gänsenudel, die, osvaljek; svalki iz testa, s kterimi se gosi pitajo.
Gänsepappel, die, (Malva rotundifolia), černi klobuk.
Ganser, Gänserich, der, gosjak.
Gänseröschen, s. **Gänseblume.**
Gänseschmalz, das, s. **Gänsefett.**
Gänseschnabel, der, gosji kljun.
Gänsestall, der, gosjak, gosinjak.
Gänsesteige, die, gosje gredi.
Gänsestein, der, gosji kamen.
Gänsestöckchen, das, s. **Gänseblume.**
Gänsetreiber, s. **Gänsehirt.**
Gänsewälger, s. **Gänsenudel.**
Gänsewein, der, eine scherzhafte Benennung des Wassers, voda.
Gänsezehnte, der, gosja desetina.
Gant, die, dražba, klic; na klic prodati; s. **Auction, Concurs.**
Ganten, der, eine Art Prangers, terlica.
Gantgeld, das, dražbino skupilo.
Gantmann, s. **Cridatar.**
Gantmasse, s. **Concursmasse.**
Ganz, *adj.*, (*totus*), ves, (vsa, vse), auch, jedoch weniger richtig cel (*int.*), unversehrt, cel, ob. (*neg.*) nerazbit, nenačet, nesomlet, neraztergan itd.; im Ganzen, povsem; der Rock ist noch ganz, suknja je še cela, dobra, še ni nikjer raztergana; ein ganzes Buch, cele, popolnama bukve; er hat das ganze Buch durchgelesen, vso knjigo je prebral; eine ganze Flasche Wein, polna sklenica vina; das ist ein ganzer Mann, to'je práv korenjak; er ist ein ganzer Narr, práv norec je; er ist der ganze Vater, ves je oče; die ganze Stadt, vse mesto; das ganze Haus durchstöbern, vso hišo preriti, pretakniti; s. a. **Völlig, All**; ein ganzer Bauer, s. **Ganzhüfner**; der ganze Tag, ves dan; ganz (ungekaut) verschlucken, oblo požirati; vom ganzen Herzen, iz vsega serca, *serb.* od sve duše; das hat meinen ganzen Beifall, to moram popolnama hvaliti; im ganzen Ernste, prav zares; ganze drei Monate, polne tri mesce; in meinem ganzen Leben, odkar sim živ; das ganze Glas austrinken, kupico do dna izpiti, vse izpiti; ein ganzes Gebirge, *mont.* nenačeta gora, kjer se še ruda ni kopala; ein gan-

zer Thaler, cel, t. j. neizmenjan tolar*; mein ganzes Glück ist dahin, vsa moja sreča je minula; *adv.*, po vsem, popolnama, čisto, zgoli, celo, (clo); ganz allein, prav sam, in Unterkr. u. im *Serb.* sam samcat; ich bin ganz unglücklich, prenesrečen sim; das ist etwas ganz Anders, ta je vsa druga; ganz wohl, vse prav, prav dobro; ganz wenig, mervica, trošica; ganz still, tiho; ich bin ganz Ohr, prav zvesto poslušam; es war ein ganz artiges Sümmchen, lep dnarček je še bil; das ist ganz unmöglich, to ne more nikakor biti; mit Hauptwörtern verbunden, ves, z. B. er ist ganz Gluth, on je ves ogenj; ganz von Gold, ves zlat, iz čistiga zlata; ganz und gar nicht, celo ne, po nobeni ceni, kratko nikarne, po nikakem, *serb.* nimalo; ganz und gar nichts, celo nič, prav nič; ganz gewiß, prav zares; nicht ganz schlecht, ne ravno ves (auch vsega) slab od. preslab; ganz und gar Bosheit, hudoben kar ga je, do čistiga, do kraja, do dobriga; er ist ganz damit beschäftiget, ves je v tem; ganz machen, s. Vollenden.

Ganze, das, celo, celota, celina, celotina, vsota; er will das Ganze, hoče imeti vse; im ganzen, v vsem, z vsem, po vsem, sploh, eno z drugim, vse poprek; das Ganze der Landwirthschaft, vse kmetovanje (skup vzeto); im Ganzen kaufen, na debelo kupiti; s. a. Bausch.

Gänzen, s. Ergänzen.

Ganzheit, die, celost, celovitost; s. a. Ganze.

Ganzhüfner, der, zemljak, cel zemljak, celjak (*Ravn.*).

Ganzjährig, *adj.* u. *adv.*, celoleten, za (celo) leto.

Gänzlich, *adv.*, celo, clo, po vsem, do čistiga, do dobriga, do konca, popolnama, kratko in malo; *adj.*, popolen, popolnama; die gänzliche Reform, poprava na vse strani, čez in čez, vseobsežna† poprava; povsoten.

Ganzlöhner, s. Ganzhüfner.

Ganzmachung, die, s. Ergänzung.

Ganzmetall, das, prava kovina, (ki je bolj raztezna).

Ganznarbig, *adj.*, grapav, nemezdren, netrebljen (od kož).

Ganzpacht, der od. die, polni zakup ali štant°.

Ganzrandig, *adj.*, celorob, celih okrajcov.

Ganzseide, die, prava svila ali žida.

Ganzvogel, der, s. Krammetsvogel.

Ganzzeug, der, razdrobljene cunje (pri papirarjih).

Gar, *adj.*, zubereitet, fertig, dogotovljen, gotov, pripravljen, doveršen, dodelan, izdelan, in Kt. a. nared, k redi; von Speisen, kuhan, skuhan, dokuhan; vom Brot, dopečen, izpečen; gares Eisen, pripravljeno, dokovano železo; gares Kupfer, prečiščena, prečišena kotlovina; gar machen, prečistiti, čistiti; gares Leder, ustrojeno, dostrojeno usnje; ich bin noch nicht gar, še nisim dodelal, reč še ni gotova; gares Salz, dodelana sol; gare Lauge, ustavljen lug; *adv.*, celo, clo, prav; ganz und gar, celo, prav; ganz und gar nichts, čisto nič, prav nič, ne stvarice, ne trošice; s. a. Ganz; gar alles, vse čisto, vse vse, kar vse; das ist gar nicht viel, to pač ni premnogo; es ist gar nicht lange, ni ravno zdavno; das will gar nichts sagen, to nič ne dé; das ist gar zu weit, predalječ je; er ist darin gar sehr bewandert, kaj dobro ume to reč; gar viel, dokaj, prav mnogo; er ist wohl gar gestorben, morda je umerl, pa ne da bi bil umerl; gar nichts würdig, prav za nič; gar zu wahr, da bi tako res ne bilo; gar wenig, kaj malo; gar wohl, pač da, to se ve da; sogar, s. Sogar; ei, warum nicht gar, kaj neki, kaj še, kaj pa de?

Gar=, in Zstzgn., fertig, dogotovljeni, izdelani, s. Gar; *adj.*, gar machend, čistiven.

Garaffel, s. Benediktskraut.

Garant, s. Bürge, Gewährsmann.

Garantie, die, s. Bürgschaft, Gewährleistung, Sicherheit.

Garantiren, *v. n.*, s. Bürgen, Gewährleisten; Sicherheit leisten, dati komu varščino ali varnost; s. a. Sicherheit.

Gararbeit, die, pripravljanje, izdelovanje.

Garaus, das od. der, konec, kraj; einer Sache, Einem das (den) Garaus machen, reči konec storiti, ukončati reč, pokončati, v pogubo kaj (koga) spraviti, ubiti koga, ugonobiti koga; das Garaus mit einem spielen, do zadnjiga s kom igrati.

Garbe, die, in der Feldwirthschaft, snop, *dim.* snopek, snopič, (*coll.*) snopje; das Getreide in Garben binden, snope delati in vezati; *serb.* a. snopiti žito; s. a. Schafgarbe; das Ende der Garben gegen die Wurzel zu, ritina, pri ščetini, šetini.

Gärbeeisen, s. Gerbeeisen.

Gärbeliren, s. Gerbeln.

Garben, *v. n.*, das Getreide garbte gut, žito je dalo dovelj snopja.

Gärben, s. Gerben.

Garbenband, das, poreslo, eig. povreslo, (*altsl.* povrésti, binden), nach *M.* a. poveslo.

Garbenbinder, der, vezač, kdor snopje veže.

Garbengefilde, das, polje (pokrito) s snopjem.

Garbenhaufen, der, kopica, žito v kopicah, kup snopja, stava, stavek, razstava.

Garbenkrähe, s. Mandelkrähe.

Garbenkraut, s. Schafgarbe.

Garbenschichte, die, nasad.

Garbenzehent, der, snopovina, desetina od poljščine, poljšine, ki se daje na polji od snopja.

Gärber, s. Gerber.

Garbruch, der, zabod v kotlovino.

Garçon, s. Junggesell.

Garde, die, straža.

Garden, s. Betteln.

Garderobe, die, Kleiderkammer, shramba za oblačila, oblačilnica; die Kleidungsstücke, oprava, obleka, oblačila *pl.*

Gardine, die, ein Vorhang, s. dieses; eine spanische Wand, zaslon.
Gardist, der, stražnik.
Gardrichter, der, nach *V.* gradnik.
Gare, die, der Zustand einer Sache, da sie fertig ist, godnost, gotovost; der Häute, ustroj; vom Kupfer, čistost; eine Gare Häute, 24 ustrojenih kož; die Kohlen haben die rechte Gare, oglje je dovelj žgano; in der Bienenkunde, vom Weisel, plemenka, godnost; s. a. **Gahre.**
Gareisen, das, gares Eisen, s. **Gar.**
Gareiß, Gareisel, s. **Karausche.**
Gären, s. **Gähren.**
Garerz, das, dovelj žgana ruda, čista, izžlindrana ruda.
Garfeuer, das, čistivni, prečiščavni, prečišavni ogenj.
Gärgel, s. **Gergel.**
Garherd, der, prečiščavnica, prečišavnica.
Gariner, s. **Garnele.**
Garknecht, der, čistivec.
Garkoch, der, nach *V.* barivec (baringar), pri kterem so vsaki čas gorke (kuhane ali pečene) jedi pripravljene.
Garkupfer, das, čisti baker, čista kotlovina.
Garleder, das, weißgares, irh, irhovina, *böhm.* jircha.
Garmachen, s. **Gar.**
Garmacher, der, očiščevavec, očiševavec (bakra).
Garmachung, die, des Leders, strojenje; des Kupfers, čiščenje, čišenje.
Garn, das, gesponnene Fäden, preja, nach *M.* auch niti; wollenes, volnata preja; Garn spinnen, presti; daraus gestricktes Netz, mreža, (*altsl.* se't); das große Netz, welches gezogen wird und nicht sackförmig ist, mreža, nach *V.* vlak; der zweite Magen der wiederkäuenden Thiere, devetogub, gubanec; ein Garn stricken, mrežo plesti; einen ins Garn ziehen, dobiti koga v pest, spraviti koga pod svojo oblast; er ging ihm ins Garn, dal se mu je uloviti, vjel se mu je v mreže; vsesti se na limanice.
Garn=, in Zstzgn., prejni, za prejo; vom Netz, mrežni.
Garnate, der, garnat.
Garnbaum, der, (Kettenbaum), nach *V.* šipno vratilo; s. **Weberbaum.**
Garnbürste, die, tkavška ščetka, šetka.
Garnele, die, (Crangon), rakec brez kleščˇ, kleš ali ščipavnic, šipavnic.
Garnende, das, zavernek, *serb.* ureznici.
Garnfärber, der, barvar preje.
Garnflocken, der, pavola.
Garngabel, die, soha ali kol za mrežo.
Garnhandel, der, prodaja preje, kupčija s prejo, prejarija.
Garnhändler, der, kupčevavec s prejo, prejar.
Garnhaspel, die, motovilo, motavnik.
Garnichtsthun, das, brezdelnost, postopanje.
Garniren, s. **Besetzen, Verzieren.**
Garnison, die, posada, posadka, garnizon.
Garnisoniren, *v. n.*, biti v posadki, za posadko.
Garnisonsartillerie, die, posadno topništvo.
Garnisonsbattaillon, das, posadni bataljon.
Garnisonsmannschaft, die, posadka.
Garnisonssoldat, der, posadni vojak.
Garnitur, die, obrobek, obšiv; s. a. **Verzierung.**
Garnknäuel, der, klobko, klobčič preje. (*serb.* klubko, *russ.* klubok).
Garnleute, *pl.*, nach *V.* dragarji; wenn ein Einziger das Garn zieht, heißt er, lovničar.
Garnmasche, s. **Masche.**
Garnmeister, der, nach *V.* dragar.
Garnreuse, die, verša.
Garnsack, der, Garnschlauch, leichte Wate, nach *V.* samica, *böhm.* nahonec.
Garnspule, die, cevka.
Garnstange, die, s. **Garngabel.**
Garnstock, der, bei den Seidebereitern, grablje.
Garnsträhne, die, predeno, štréna*.
Garnstricker, der, mréžar.
Garnstück, s. **Garnsträhne.**
Garnweber, der, tkavec, tkalec.
Garnweife, die, motovilo, motavnik.
Garnwinde, die, rene *pl.*, *böhm.* svijadlo.
Garnzug, der, vlak z mrežo.
Garofen, der, čistivnica za baker.
Gärre, die, bei den Böttchern, nach *V.* krajic, krajevec, krajnek.
Garsalz, das, čista, izvarjena sol.
Garscheibe, die, čisti baker v plošči, ploši, ploščadi, plošadi.
Garschlacke, die, bakrena žlindra.
Garstig, *adj.*, gerd, gnjusen, nagnjusin, sporen, nesnažen; s. **Schmutzig;** sich garstig machen; ogerditi — se, ognjusiti — se, onesnažiti — se; garstiges Wasser, motna, nečista voda; garstiges Wetter, gerdo vreme; garstige Reden, gnjusne, umazane besede; er ist garstig angeführt worden, hudo so ga ganili, ukanili.
Garstigkeit, s. **Häßlichkeit.**
Garstück, das, kos soli čiste.
Gärtchen, das, vertec, vertič, vertiček.
Garten, der, vert; auch ograd, zagrada.
Garten=, in Zstzgn., vertni, povertni.
Gartenammer, der, (Emberiza hortul.), vertnik, vertni sternad.
Gartenampfer, der, s. **Spinat.**
Gartenanemone, die, vertni pljučnik.
Gartenanlage, die, naprava verta, vert.
Gartenapfel, der, povertno jabelko.
Gartenarbeit, die, vertno delo, delanje na vertu.
Gartenaufseher, der, vertni varh, — čuvaj.
Gartenbau, der, vertnarija, obdelovanje verta.
Gartenbaum, s. **Fruchtbaum.**
Gartenbeet, das, gréda, leha, lešica, nach *V.* a. oberniščе, oberniše (Reifn.).
Gartenbestellung, s. **Gartenbau.**

Gartenbiene, die, domača, pitoma bčela.
Gartenbirn, die, povertna hruška.
Gartenblume, die, povertna cvetlica; *pl.* povertno cvetje.
Gartenbohne, die, vertni bob.
Gartenbuch, das, vertnarske bukve, (vertnar).
Gartendille, f. Dille.
Gartendistel, f. Artischoke.
Gartenteppich, f. Petersilie.
Gartenerbse, die, povertni grah.
Gartenerdbeere, die, vertna jagoda.
Gartenerde, die, černa perst.
Gartenfeind, f. Erdgrille.
Gartenfenchel, der, sladki koper, komorač.
Gartenfink, f. Buchfink.
Gartenfrosch, f. Grasfrosch.
Gartenfrucht, die, povertnina, vertni sad.
Gartengeheimnisse, *pl.* vertnarske skrivnosti.
Gartengemüse, das, vertna zelenjava, vertno zelenje.
Gartengeräth, das, vertnarsko orodje, vertnarska priprava.
Gartengewächs, das, vertna rastlina, povertnina; f. a. Gartenfrucht.
Gartenglockenblume, die, vertni zvonček.
Gartengrasmücke, die, vertna penica.
Gartenhacke, die, vertnarska motika.
Gartenhaue, die, vertnarska motika.
Gartenhaus, das, vertna hišica.
Gartenheil, f. Stabwurz.
Gartenhippe, f. Gartenmesser.
Gartenhopfen, der, povertni hmelj.
Gartenhummel, die, vertni čmerlj.
Gartenknecht, der, vertni, vertnarski hlapec, hlapec za vert.
Gartenkohl, der, kapus.
Gartenkraut, das, povertno zelišče, zelišče.
Gartenkunst, die, vertnarstvo.
Gartenkünstler, der, umetni vertnar.
Gartenland, das, vertna zemlja, verti *pl.*
Gartenlaube, die, etwa hladnica; nach dem *Poln.* hladnik, *russ.* u. *böhm.* besedka.
Gartenleiter, die, lestva, gred. lojtra* s hlapcam, vertnarska lestva.
Gartenlerche, f. Ackerlerche.
Gartenlinse, die, vertna leča.
Gartenlust, die, veselje v vertu (vživano).
Gartenmark, das, f. Sellerie.
Gartenmaßliebe, die, (Bellis hortensis), vertne marjetice.
Gartenmeister, der, samostanski (klošterski) vertnar.
Gartenmesser, das, krivec, vinjak, serpica, serpača, kosir, reznik, orežnik.
Gartenmöhre, die, vertna merkev.
Gartenmücke, die, vertni komar.
Gartenmünze, die, vertna meta.
Gartennelke, f. Nelke.
Gartenpastinak, der, korenje, merkvica.
Gartenpflanze, die, povertna rastlina.
Gartenprodukt, f. Gartenfrucht.
Gartenraben, der, vertni kokalj.
Gartenraute, die, (Ruta graveolens) vinska rutica.
Gartenrettig, der, povertna retkev.
Gartenrose, die, f. Gartrose.
Gartensäge, die, vertnarska žaga, žagica.
Gartensalat, der, vertna salata.
Gartenschaufel, die, vertnarska, vertna lopata.
Gartenscheere, die, vertnarske škarje.
Gartenschläfer, der, (Myoxus Nitella), mali polh.
Gartenschnecke, die, vertni polž.
Gartenschrift, f. Gartenbuch.
Gartenschwamm, f. Champignon.
Gartenschwarzkehlchen, das, pogorelček.
Gartensenf, der, bela gorčica.
Gartensieb, das, vertna mreža.
Gartenspeise, f. Gartengemüse.
Gartenthor, das, **Gartenthür**, die, vertne vrata, duri.
Gartentulpe, die, vertni tulipan.
Gartenwalze, die, vertne reči.
Gartenwanze, die, vertna stenica.
Gartenweg, der, vertna steza, steza po vertu.
Gartenwegewart, der, potrošnik.
Gartenwesen, das, vertne reči, vertnarstvo, vertnarija.
Gartenwühler, f. Gartenmücke.
Gartenwurz, f. Stabwurz.
Gartenzaun, der, vertni plot, vertna graja, ograda.
Gartenzeitung, die, vertnarske novice ali novine.
Gartenzins, der, vertnina.
Gartenzwiebel, die, vertna čebula.
Garthafer, Gartheil, Garthen, Gartkraut, das, kerčno zelje.
Gärtner, der, vertnar, nach *Jarn.* vertnik; Gärtner sein, vertnariti; als Gärtner erwerben, verthun, privertnariti, zavertnariti.
Gärtnerbursche, der, vertnarski učenec, vertnarče.
Gärtnerei, die, vertnarija, vertnarstvo; Gärtnerei betreiben, vertnariti.
Gärtnerin, die, vertnarica.
Gärtnerisch, *adj.*, vertnarsk.
Gärtnerlehrjunge, der, f. Gärtnerbursche.
Gärtnerkitt, der, vertnarski klej.
Gärtnerkunst, die, f. Gartenkunst.
Gärtnern, *v. n.*, vertnariti.
Gartrose, die, roža vertnica, goščavka, gošavka, auch šipek (*altsl.* šipok, šip'k).
Gas, das, gaz, (*böhm* plyn).
Gasbad, das, gazova, plinova kopel.
Gasbeleuchtung, die, plinova, gazna svečava, svečava z gazam.
Gäschen, Gäschten, *v. n.*, šumeti, péniti se, vreti, kipeti.
Gäscht, der, pene *pl.*, kipenje; des Bieres, f. Hefen.
Gasconaden, *pl.*, baharija.
Gäse, f. Alant.

Gasentwickelung, die, delanje gaza; bei starker Gasentwickelung, kdar se močno gazi, plini.
Gasförmig, *adj.*, plinast, gazu podoben.
Gasometer, der, plinomér, gazometer.
Gäspe, die, doppelte hohle Hand voll, perišče, periše, in Unterkr. u. nach andern slav. Munda. pregeršče (vom *altsl.* gr'st, *f.*, eine Handvoll); fünf Gäspen Erbsen, pet perišč graha.
Gasregulator, der, plinokaz†.
Gäßchen, das, uličice.
Gasse, die, ulice, *pl.*, nach *V.* so wie im *Altsl.* und allen übrigen slav. Munda. ulica, auch stegne; eine enge Gasse, zagata; auf der Gasse herumlaufen, po ulicah letati; eine Gasse bilden, v dve versti se razstaviti.
Gassen=, in Zstzgn., ulični.
Gassenbetteln, das, beračenje po ulicah.
Gassenbettler, der, poulični berač, berač poulićar.
Gassenbettlerin, die, poulična beračka, beračica pouličarica.
Gassenbube, der, klatež, potepuh (po ulicah).
Gassenfeger, der, ulični pometač, pometavec ulic.
Gassenhauer, der, okrogla, ulična popevka, drajna, vsacimu znana pesem, pijanska, kvanta.
Gassenhauptmann, s. **Viertelmeister.**
Gassenjunge, der, s. **Gassenbube.**
Gassenkehren, das, pometanje ulic.
Gassenkehrer, der, ulični pometavec, pometač.
Gassenkehrerin, die, ulična pometavka, pometavka po ulicah.
Gassenkette, die, ulična veriga.
Gassenkind, das, s. **Gassenbube.**
Gassenkoth, der, blato na ulicah.
Gassenkutscher, der, uliški kočijaž, najemni voznik, s. a. **Fiaker.**
Gassenlaterne, die, ulična svetilnica.
Gassenlaufen, das, letanje ali beganje po ulicah; als Strafe, letanje skoz šibe, šibanje; teči skoz šibe.
Gassenlied, das, s. **Gassenhauer.**
Gassenmädchen, das, zanikerna deklina, vlačugarica po ulicah, uličarica.
Gassenmeister, der, s. **Viertelmeister.**
Gassenmensch, das, lajna.
Gassenpöbel, der, ulična derhal.
Gassenrinne, die, požiravka, lijak, s. a. **Gerinne, Rinnstein.**
Gassensänger, der, poulični pevec, pevec po ulicah.
Gassenscherz, der, prostaška, debela šala.
Gassenschleuse, die, ulična zatvornica.
Gassensingen, das, petje, prepevanje po ulicah.
Gassentreter, der, postopač, *serb.* gaziblato, *poln.* wiercipięta (vertipeta); s. a. **Pflastertreter.**
Gassentreterin, die, postopavka.
Gassentroß, s. **Gassenpöbel.**
Gassenvogt, s. **Bettelvogt.**
Gassenwitz, der, debela smešnica, zarobljena (beseda, povedba).
Gassenwurz, s. **Sauerklee.**
Gaßler, der, klavec.
Gast, der, gost; (conviva), nach *V.* omiznik; ein geladener Gast, povabljenec, pozvanec: zu Gaste bitten, Gäste bitten, v gostje povabiti. vabiti, na kosilo, na obed povabiti; seien Sie heute unser Gast, kosite danes pri nas, zajemite danes z nami; zu Gaste gehen, v gostje, in Unterkr. v goste iti; zu Gaste sein, v gostjah, in Unterkr. v gostih biti, povabljen biti na kosilo, kositi pri kom; s. a. **Kunde;** ein Gast im Lande, tujic, inostranec; Ankömmling, prihodnik, prihodni človek; ein schlauer Gast, zvit človek, premedenec; ein grober Gast, debel človek, grobijan; ungebetene Gäste setzt man unter den Tisch, nach dem *Serb.* nezvanimu gostu za vratmi.
Gast=, in Zstzgn., za goste, -gosta.
Gäst, s. **Gäscht.**
Gastbar, s. **Gastfrei.**
Gastbecher, der, kozarec ali kupica, s ktero se gostu o prihodu napiva.
Gastbett, das, postelja za gosta, gostova.
Gastbitter, der, vabljič, vabič, vabivec; in Bezug auf das Hochzeitmal, zovčin (in St.).
Gastelknecht, der, sklicovavec.
Gasten, *v. n.*, v gostje ali goste iti, hoditi, v gostjah biti, gostiti se, gostovati se; als Gast beiwohnen, gostovati; Gastwirth sein kerčmariti, gostivnico imeti, gostivnik biti.
Gasterei, die, gosti od. gostje *pl. f.*, gostovanje, gostarija, gostba, gostenje (goščenje), *russ.* u. *altsl.* pir, pirovanije; eine Gasterei anstellen, gostje napraviti.
Gastfrei, *adj.*, gosten, gostovit, pogostljiv, postrežljiv do tujih, kdor rad tujim streže in jih pod streho jemlje, gostoljub, nach *M.* gostoven.
Gastfreiheit, die, gostnost, gostovitost, pogostljivost, gostoljubnost, gostivnost, postrežljivost do tujcov.
Gastfreund, der, gost, gostoljub; ein gastfreier Mann, s. **Gastfrei.**
Gastfreundlich, s. **Gastfrei.**
Gastfreundlichkeit, die, **Gastfreundschaft,** die; s. **Gastfreiheit;** Gastfreundschaft üben, lepo sprejemati tuje, rad jemati jih pod streho.
Gastfreundschaftlich, s. **Gastfrei.**
Gastgabe, die, kolač.
Gastgeber, der, gostivnik (*altsl.* gostilnik).
Gastgeboth, das, s. **Gastmahl.**
Gastgeld, das, gostnina, kar kdo zajé.
Gastgemach, das, izba za goste.
Gastgeschenk, das, kolači *pl.*
Gasthalter, der, gostivec, gostničar; s. a. **Gastgeber.**
Gasthalterei, die, gostničarstvo.
Gasthaus, das, gostivnica, kerčma, *altsl.* gostil'nica; *böhm.* hostinec; s. a. **Wirthshaus.**
Gasthausinhaber, der, gostivničar.
Gastherr, der, gostivec, gostnik, s. a. **Gastgeber.**

Gasthof, der, s. Gasthaus.
Gasthöflich, *adj.*, gostivničarsk, gostivnišk, kerčmarsk.
Gastiren, s. Gasten.
Gastkammer, die, čumnata, soba za goste.
Gastkleid, das, praznična obleka, svatovsko, smanje, praznično oblačilo.
Gastleute, *pl.*, gosti.
Gastlich, *adj.* u. *adv.*, s. Gastfreundlich; einen gastlich aufnehmen, lepo, dobro, prijazno koga sprejeti.
Gastlichkeit, die, s. Gastfreiheit.
Gastmahl, das, gosti od. gostje *pl.*, pojedina, gostovanje, gostilo, gostovina, *russ.* u. *altsl.* auch pir (was jedoch im Sloven. mehr ein Hochzeitmahl bedeutet); ein Gastmahl veranstalten, bereiten, gostje, gostovanje napraviti, pogostiti, pogostovati, gostiti koga.
Gastmahlen, *v. a.*, pogostiti, gostiti, gostovati koga; *v. n.*, v gostih biti.
Gastmeister, der, s. Gastgeber.
Gastordnung, die, gostivniški red, postava za gostivnice.
Gastpredigt, die, pridiga duhovna iz druziga kraja.
Gastrecht, das, gostna pravica, pravica gostovitosti.
Gastrisch, *adj.*, den Unterleib betreffend, želodčen, trebušen, gastričen*; gastrisches Fieber, želodčna merzlica.
Gastrolle, die, eines Schauspielers, naloga, rola*, ktero igra tuj igravec.
Gastspiel, das, igra gostova, tujiga igravca.
Gaststube, die, stanica, soba, izba za goste, za pivce, kerčma.
Gasttafel, die, **Gasttisch**, der, gostna miza, miza za goste od. gosti.
Gastung, s. Gastwirthschaft.
Gastungsrecht, das, kerčmarstvo, gostivničarstvo, t. j. pravica, gostivnico imeti.
Gastweise, *adv.*, gostovavsko, kakor gost.
Gastwirth, der, gostivnik, gostivničar, gostničar, kerčmar.
Gastwirthin, die, gostničarica, kerčmarica.
Gastwirthschaft, die, gostivništvo, gostničarstvo, kerčmarstvo; sie betreiben, kerčmariti, gostničariti; durch dieselbe erwerben, verthun, prigostničariti, zagostničariti.
Gastzimmer, das, s. Gaststube.
Gat, das, s. Loch.
Gäten od. **Jäten**, *v. a.*, opleti, oplevati, pleti; im Weinberge, pomuliti, muliti; der Garten ist gegätet, vert je oplet; sich satt gäten, napleti se; alles nach der Reihe gäten, vse popleti; bis zu einer Stelle mit dem Gäten gelangen, pripleti do —.
Gäten, das, pletev, pletje, muljatev; das Gäten beendigen, dopleti, auch opleti.
Gäter, der, plevec.
Gäterin, die, plevica.
Gätgras, das, plevél, in Unterkr. a. prilast, muljava.
Gäthacke, die, pralica, serpica.
Gathaue, die, kopulja.
Gätlich, s. Bequem, Mittelmäßig.
Gatte, der, (zakonski) mož, zaročnik, zakonski družej, zakonski tovarš, on; *altsl.* s'prąg.
Gatten, sich, *v. r.*, sich vereinigen, tovaršiti se, družiti se, ediniti se; s. **Begatten**, sich; *v. a.*, sortiren, razbrati, razbirati, prebrati, prebirati, verstiti.
Gattenlos, *adj.*, brez moža, brezzakonsk, samsk.
Gattenmord, der, umor svojiga moža, svoje žene.
Gattenmörder, der, morivec svoje žene.
Gattenmörderin, die, morivka svojiga moža, možomorivka.
Gatter, das, mreža, rešetka.
Gatterfenster, das, okno z mrežo, rešetko.
Gatterhaube, die, mrežasta kapa, čepica.
Gattern, *v. a.*, s. Gittern; *v. n.*, s. Lauern.
Gattersäule, die, in der Sägemühle, nožnice.
Gatterscheide, die, s. Gattersäule.
Gatterthor, das, **Gatterthür**, die, duri ali vrata s kriżi, rešetkaste, gartri*.
Gatterwerk, das, rešetke, omrežje.
Gattin, die, (zakonska) žena, ženica, zakonska, ona, zakonska tovaršica, *altsl.* s'prąga.
Gattlich, *adj.*, paren, plemeniven, družljiv; gattliche Liebe, ljubezen zakonskih, zakonska ljubezen.
Gattung, die, (genus), rod, pleme; (species) versta, baža, šara, s. a. **Art**; er ließ alle Gattungen Bäume wachsen, nach *M.* vsake mnoge drevesa je dal rasti.
Gattungsbegriff, der, rodni zapopadek, zapopadek rodu.
Gattungsname, der, splošno ime; ime rodu, plemena.
Gätze, die, korec, golida, kabelj, črepalo, polnik; s. a. **Gelte**.
Gätzeit, die, pletev, o pletvi.
Gau, der, das, (in alten Zeiten), oblast, okraj, okrajna.
Gauch, der, smerkolin, golobradec; s. a. Narr; **Blendwerk**.
Gauchampfer, s. Sauerklee.
Gauchbart, der, podlasci, *pl.*, mah, s. a. **Milchbart**.
Gauchblume, die, (Lychnis flos cuculi), kukovičja roža.
Gauche, die, s. **Jauche**.
Gauchfeder, die, **Gauchhaar**, das, s. **Gauchbart**.
Gauchhafer, s. **Taubhafer**.
Gauchheil, das, (Anagallis), kuroslep, kurja česnjica, tičje zelišče, zeliše, kozje zdravje; (Anag. phaenicaea), červivnik; (Anag. aquatica), runje.
Gaudieb, der, zviti, zreli tat.
Gaugraf, der, (in alten Zeiten), okrajni sodnik; Schulze, župan.
Gaugrafschaft, die, s. **Gau**.
Gaukel, s. **Gaukelei**.
Gaukelbild, das, slepilo, mamilo.
Gaukelei, die, sleparija, zmama, slepar-

stvo; *serb.* gluma (auf dem Karst gebr. für Scherz) glumstvo; auch smešno zvijanje in kretanje.
Gaukelhaft, *adj.*, sleparsk, slepiven, mamiven.
Gaukelicht, s. Gaukelhaft.
Gaukelkunst, die, s. Gaukelei.
Gaukellicht, das, ein Licht vom Bodensatze des Talges, oder von schlechtem Talge, nach *V.* slepur.
Gaukelmännchen, das, leseni možicelj.
Gaukeln, *v. n.*, mamiti, slepariti, slepiti (sosebno z naglim premikam ali pregibam); smešno kretati in previjati se; *altsl.* glumiti se; *v. a.*, Einem das Geld aus der Tasche gaukeln, izmakniti, izmikati skrivši dnarje iz žepa.
Gaukelposse, die, mama, sleparija.
Gaukelpuppe, die, marijoneta.
Gaukelspiel, das, s. Gaukelei.
Gaukelspieler, der, slepar.
Gaukelwerk, das, s. Gaukelei.
Gaukler, der, mamnik, slepivec, slepar, mamovt, mamež; n. *V.* glumač, *serb.* glumac, glumar, *poln.* auch skoczek; s. a. Betrüger.
Gauklerin, die, sleparica, slepivka.
Gauklerisch, s. Gaukelhaft.
Gaul, der, Pferd überhaupt, konj; einem geschenkten Gaul sieht man nicht ins Maul, darovanimu konju se ne gleda na zobe, ne gledaj zob; mehr verächtlich, kljuse, kljusa, kljusina, gura*.
Gaulbezähmend, *adj.*, konjokrotiven.
Gaulbezähmer, der, konjski krotivec.
Gaultummler, der, kdor zna dobro konja tirati, dobro jezdariti.
Gaumelei, die, sladkosnednost, laskernost.
Gaumen, der, auch Gaum, nebo (auch *russ.* u. *serb.*); er dient dem Gaumen, trebuh pase; den Gaumen kitzeln, posladkati, sladkati se; *bot.* gerlo.
Gaumen-, in Zsg. nebni, nebesni.
Gaumenbein, das, nebna kost, nebnica.
Gaumenbuchstabe, der, nebna čerka, nebni glas.
Gaumendrüse, die, nebna žleza.
Gaumenfläche, die, nebo, nebna plošča, ploša.
Gaumenfortsatz, der, nebni podaljšek.
Gaumengerecht, s. Mundgerecht.
Gaumengeschwulst, die, otok neba.
Gaumenhaut, die, nebna koža.
Gaumenheber, der, nebna vzdigavka.
Gaumenkitzel, der, sladkanje, sladkokusnost.
Gaumenknochen, der, s. Gaumenbein.
Gaumenkünstler, der, kuhar, ki zna sladkosnedežem ugajati.
Gaumenlaut, der, s. Gaumenbuchstabe.
Gaumenlust, die, nebna sla, sladkosnednost.
Gaumenlüstling, der, sladkosnedež, sladkosnedec, snedež.
Gaumennerve, der, nebesna čutnica.
Gaumenspanner, der, nebni napenjač.
Gaumsen, *v. n.*, ängstlich den Mund öffnen, pojemati, zevati.
Gaumzahn, der, zob nebnik (?).
Gauner, der, slepar, cigan, zvit, prekanjen goljuf, tat, *böhm.*, šibal.
Gaunerei, die, sleparija, ciganstvo, ciganija, goljufija.
Gaunergesindel, das, sleparska, tatinska, ciganska derhal.
Gaunerin, die, sleparka, zvita goljufica, tatica, ciganka.
Gaunerisch, *adj.*, sleparsk, tatinsk, cigansk.
Gaunern, *v. n.*, slepariti, goljufati, goljufovati, krasti, ciganiti, *russ.* mošenničat (t. j. bit mošennik = Beutelschneider).
Gautschbrett, das, deska (v papirnici, na ktero pokladajo papir).
Gautschen, *v. a.*, pokladati, polagati papir na desko.
Gautscher, der, pokladavec, polagavec (v papirnici).
Gauwort, das, s. Provinzialismus.
Gaze, s. Flor.
Gazelle, die, (Antilope dorcas), gazela, divja afrikanska koza, *russ.*, sajga.
Gazette, die, s. Zeitung.
Ge-, eine Vorsetzsylbe, bei Hauptwörtern zur Bildung der *collectiva* dienend, wird im Slov. durch die Endung — je, zuweilen auch noch durch die Vorsylbe o — ausgedrückt, z. B. Gestein, kamenje, kamnje; Gestirn, ozvezdje; bei den Verbal-Hauptwörtern als: Geächze, Gewinsel, Gebalge rc. bedeutet es ein wiederholtes Aechzen, Winseln, Balgen u. s. f., und wird im Sloven. hinlänglich durch das *subst. verbale* des betreffenden *imperf.* Zeitworts bezeichnet, und der denselben häufig eigene Nebenbegriff des Verächtlichen kann oft durch die Endung auf — ariti, — arija gegeben werden, z. B. Gekletter, plezarjenje, plezarija.
Geächtete, der, izobčenec †, izgnanec; die, izobčenka, izgnanka.
Geächze, das, stok, stokanje, ječanje.
Geacker, das, oranje.
Geäder, das, žile *pl.*, žilje, žilstvo.
Geädert, s. Aderig.
Geäfter, das, *waidm.*, sled zadnjice jelenove; nach *V.* stopinja maliga parklja; s. Afterklaue.
Gealit, der, zemljec †.
Geängstigte, der, stiskanec.
Geartet, *adj.*, so geartet, takošen, takov, take narave ali čudi.
Geäß, **Gräß**, das, *waidm.*, das Futter, paša, piča; vom Geflügel, zobanje; das Maul des Rothwildbretes, gobec.
Geäste, das, vejevje, veje *pl.*
Geäugel, das, migljanje, sekljanje z očmi.
Geback, **Gebäck**, das, so viel man auf einmal bäckt, peka, peč; Gebackenes, pekarija, pečenje.
Gebackene, (das), kolači *pl.*
Gebade, das, kopanje.
Gebahn, das, (*waidm.*), blato, ognjuski zverin; gnojni sled.
Gebalge, das, terganje, metanje.

Gebälk, das, gredje, ogredje, vse bruna v poslopji, tramovje*.
Geballt, s. Ballen.
Gebammel, das, bingljanje, guganje.
Gebände, das, vezje, vezilje, trakovi.
Gebärde, s. Geberde.
Gebaren, *v. n.*, s. Verfahren, Verwalten; sich, *v. r.*, obnašati se, nesti se, vesti se, ravnati.
Gebaren, das, s. Gebarung.
Gebären, *v. a.*, poroditi, roditi, *v. impf.* auch im *Böhm.* u. *Poln.*, in andern slav. Munda. ist roditi *v. perf.*, in Untkr. roditi, rajati; *a.* (*euph.*) poviti; vom Vieh, storiti, vreči, nach *V.* poleči; von Kühen, oteliti se, teliti, *a.* obraviti se; von der Stutte, ožrebiti se, žrebiti, žebiti; von Schweinen, oprasiti se, prasiti; von Hunden und Wölfen, kotiti (im *Serb.* allg. von den Thieren); ein geborner Slovene, rojen Slovenec, Slovenskiga rodu, Slovenskih staršev; *fig.* dies gebar Haß, iz tega je nastopilo, vstalo sovraštvo; *v. r.*, biti, priti, izhajati iz —.
Gebärerin, die, porodnica, rodivka, nach *M.* rodica; Gottesgebärerin, Božja porodnica.
Gebärerinangst, die, s. Kindesnoth.
Gebärhaft, *adj.*, kar je zmožno, kar more roditi, rodiven.
Gebärhaus, das, rodivnica, porodna hiša.
Gebärig, s. Gebärhaft.
Gebärkraft, die, rodnost, rodivnost.
Gebärmutter, die, maternica, (*altsl.* ložesna *pl.*); ihr Hals, maternično gerlo.
Gebärmutterhaut, die, maternična opnica, koža.
Gebärmutterhöhle, die, maternična votlina, materničnik.
Gebärmuttermündung, **Gebärmutteröffnung**, die, ustje.
Gebärmutterscheide, die, nožnica.
Gebärmuttervorfall, der, trut.
Gebärorgan, das, rodilo.
Gebärstuhl, der, porodivnik.
Gebarung, die, ravnanje, opravljanje, gospodarjenje.
Gebärzeit, die, doba, čas poroda, rojenja; in der Gebärzeit, kdar ima (žena) roditi.
Gebäu, das, s. Gebäude.
Gebäude, das, poslopje, (*cfr. böhm.* sloup, Säule), zidanje, stan, stanje, hiša; nach *M.* hramina; s. a. Bau, *serb.* sgrada; im Bergbaue, delo; im Bienenstocke, satovje, delo; *mont.* ein höfliches Gebäude, obilen ali bogat rudnik, rudna, rudovita žila; s. a. Biberbau.
Gebäudesteuer, die, davek od poslopij, hišni davek.
Gebaue, das, stavljenje, zidanje; s. Bau.
Gebauer, das, s. Käfig.
Gebe, gang und gebe, s. Gänge.
Gebebe, das, dreget, dregetanje.
Gebefall, s. Dativ.
Gebeier, das, priterkovanje; s. Beiern.
Gebein, das, Gebeine, *pl.*, kosti *pl.*, kostje.
Gebeinhaus, das, s. Beinhaus.
Gebeinthal, das, pokopališče, pokopališe, žalje *pl.*, grobje, grobovje; s. Friedhof.
Gebeiße, das, griz, grizenje, zajedanje.
Gebelfer, das, bevskanje, lajanje, brečanje.
Gebell, das, lajanje.
Geben, *v. a.*, dati, podati, dajati, podajati; in den verschiedenen Redensarten wird geben im Sloven. häufig sammt dem davon abhängigen Hauptworte blos mit einem, diesem letztern entsprechenden Zeitworte ausgedrückt, als: einem etwas zum Geschenke, podariti, darovati, pokloniti, podeliti komu kaj; Almosen geben, vbogajme dati; Unterricht, Stunden geben, učiti, podučevati; Verweis geben, posvariti, pokregati, pokarati koga; einen Stoß geben, suniti, dregniti; einen Schlag, udariti koga; Schläge geben, otepsti koga, tepsti, ošeškati koga; einem Rath geben, svetovati komu; Ermahnungen geben, opominjati koga; Anweisung geben, napotiti koga; einen Kuß geben, poljubiti; Antwort geben, odgovoriti, odgovarjati, odgovor dati; eine Nachricht geben, naznaniti, vediti dati; die Versicherung geben, zagotoviti; seine Einwilligung zu etwas geben, privoliti v kaj; gute Worte geben, (silno) prositi; lose Worte, razžalek s besedami; sich das Ansehen geben, delati se, košatiti se; sich Mühe geben, prizadeti si, potruditi se, truditi se; seinen Segen zu etwas geben, blagosloviti kaj; ein Gesetz geben, postavo dati, izdati; Regeln geben, pravila ustanoviti; gegeben, s. Bestimmt; ans Licht geben, na svetlo dati; gegeben zu Laibach, dano, pisano v Ljubljani; die Ehre geben, čast skazati, počastiti; sich die Ehre geben, šteti si v čast; Aergerniß geben, pohujšati, pohujševati koga; die Freiheit geben, oprostiti, osvoboditi koga; den Kindern eine gute Erziehung geben, otroke dobro srediti, zrejati, odgojiti, izučiti; Gehör geben, poslušati koga; die Speisen von sich geben, izbljevati, izmetati, izbruhati, izkozlati; das wird die Zeit geben, to se bo udalo, podalo, uneslo s časam; der Arzt gibt dem Kranken höchstens 4 Tage, zdravnik je bolniku komej še 4 dni odločil, pravi, da bo komej še štiri dni živel; einen Wink geben, pomigniti; zur Frau geben, oženiti (s ktero); Gott gebe, Bog daj!, da bi Bog dal; ich würde meinen Kopf geben, glavo zastavim; Einem seine Stimme, glasovati za koga; Einem sein Recht geben, potegniti s kom; reči, da ima kdo prav; einem die Schuld geben, kriviti, dolžiti koga; er gibt viel auf ihn, zelo ga čisla, *serb.* mnogo drži do njega; geben sie Acht, pazite, s. a. Acht; eine Stimme von sich geben, zglasiti se, spregovoriti; er gibt nichts auf meine Worte, ne meni se, ne mara za moje besede, ne čisla jih; gib ihm zu essen, zu trinken, daj mu jesti, piti; den Brief auf die Post geben, oddati pismo na pošto; einen Schmaus geben, gostiti, napraviti gostje; zur Aufbewahrung geben, shraniti kaj pri kom; etwas an die Hand, unter den Fuß geben, skrivaj svetovati; das wird zu thun

geben, to bo dalo dela; er kann es nicht von sich geben, ne zna razložiti, razjasniti, kar misli, ne zna prodati; sie gaben sich zu verstehen, dali so si znamnje; sein Wort geben, s. **Versprechen**; ich gebe ihm höchstens 40 Jahre, jaz bi rekel, da ima k večjimu 40 let; ein französisches Wort durch ein deutsches geben, francosko besedo po nemško reči, prestaviti, ponemčiti; gut gegeben, dobro si jo povedal; etwas an Jemanden geben, komu kaj oddati, izročiti; an ein Haus, v kako hišo oddati; ein Wort gab das andere, beseda je besedo prinesla, nanesla; gutes Getreide gibt mehr Mehl, dobro žito daje več moke, več izdaja; etwas verloren geben, misliti, da je kaj zgubljeno, zgubljeno misliti, imeti; ich kann nicht geben, ne uterpim dati; Feuer geben, ustreliti; Früchte geben, roditi, auch dajati, prinašati; diese Trauben geben guten Wein, od tega grozdja je dobro vino; böses Blut geben, s. **Blut**; das wird nichts gutes geben, ne bo dobra; er gibt einen guten Soldaten, dober vojak je (t. j. iz njega); das gibt schon der gesunde Verstand, to uči (dá) že zdrava pamet; das gibt der Augenschein, to kažejo oči; es kurz geben, ob kratkim reči, povedati; einem einen Spitznamen geben, zdeti, nadeti komu; hinter die Ohren geben, za uho dati, udariti, založiti, ubrisati, póčiti; einen Schwarm geben, rojiti; zwei Personen zusammengeben, dva poročiti, poročati; die Bäume geben viel Obst, drevesa dajejo veliko sadja; dem Pferde die Sporen geben, spodbosti konja; es ist seliger zu geben, als zu nehmen, bolje je dajati, kakor jemati; wer schnell gibt, gibt doppelt, hitro dano, dvakrat dano; sich geben, *v. r.*, er wird sich geben, odjenja, poda se, uda se; das Tuch gibt sich, raztegniti se, podati se; er gab sich darein, podal se je, privolil je; sich zufrieden geben, zadovoljiti se, zadovoljin biti, zadovoljevati se s čim, umiriti se; sich blos geben, izdati se, odkriti, pokazati svoje slabosti; *v. i.*, es gibt Leute, die behaupten, so nekteri, ki terdijo; es gibt für mich keinen Trost, za me (je) ni tolažbe; hier gibt es was zu verdienen, tu si more človek kaj zaslužiti; hier gibt es zu lachen, tu je smešnih reči, tu se mora človek smejati; was gibt es? kaj je, kaj pa je; was gibt es Neues? kaj je noviga; gibt es nichts Neues? ni nič noviga; es gibt noch edle Seelen, še so žlahtne serca; hier gibt es was zu sehen, tukaj je kaj viditi; es gibt keinen Menschen ohne Sünde, ni ga človeka brez greha; was gibts da für ein Geschrei, kako vpitje je to; es wird großen Lärm geben, tu bodo vpili, vekali ljudje.

Geben, das, dajanje; das Geben hat kein Ende, ni konca dajanju, vse pravi: dáj, daj; s. a. **Gabe**.

Geber, der, davec (auch *altsl.*), dajavec, dajač; Spender, darovavec, darovavnik, darivec, delivec; Gott ist der Geber alles Guten, od Boga je. prihaja vse dobro; es gibt mehr Nehmer als Geber, vsi so grablje, vile nobeden.

Geberde, die, (*gestus*). die Bewegung des Leibes, der Glieder, als Ausdruck der Empfindung, kretanje, kret, obnašba, gibanje telesa; die Bewegung der Gesichtsmuskeln, s. **Miene, Grimasse**; das Gesicht, lice, obraz; verstellte Geberde, hlinjen, zamišljen obraz; freundliche Geberde, prijazen obraz.

Geberden, sich, *v. r.*, Geberden machen, vesti se, kretati se, viti se, zvijati se, gibati z životam, obnašati se, delati se, pačiti se; er geberdete sich wie toll, mahal je z rokami, zdeloval je, vedel se je kakor da bi bil zdivjan, besen, nor; sich anmaßend geberden, šopiriti se, prederzno se obnašati, (*russ.* žemanitsja); sich närrisch geberden, neumniga se delati.

Geberdenausdruck, der, pokaz, kazanje občutka s kretanjem (života).

Geberdekunst, die, s. **Pantomime**.

Geberdenlehre, die, nauk od izrazovanja † občutkov s kretanjem.

Geberdenmacher, der, **Geberdenspieler**, s. **Mimiker**.

Geberdenspiel, die, Geberdensprache, obnašba, kretanje; s. a. **Pantomime**.

Geberdig, *adj.*, smerdljiv, pačljiv, kdor se kreta, zvija.

Geberdung, die, obnašanje, gibanje, kretanje života.

Geberin, die, dajavka, darivka, delivka.

Gebet, das, molitev, molitva, žebranje, molja; sein Gebeth thun, molitev opraviti, pomoliti, moliti; das Gebet des Herrn, molitev Gospodova, Oče naš; Bitte, prošnja.

Gebetbuch, das, molitevne bukve, molitne bukvice, molitve, nach dem *Russ.* molitevnik.

Gebetchen, das, Gebetlein, molitvica.

Gebete, das, moljenje.

Gebetformel, die, molitev, molitvica, molitvene besede.

Gebetglocke, die, s. **Betglocke**.

Gebetläuten, das, zvonjenje k molitvi; ich höre das Gebetläuten, moliti zvoni, k molitvi vabi, slišim.

Gebett, das, vsa postelja, posteljina.

Gebettel, das, beračenje, moledvanje, *poln.* žebranje.

Gebetzeit, die, čas molitve; zur Gebetzeit, o molitvi.

Gebeugt, s. **Beugen**.

Gebiet, das, Macht, oblast; Bezirk, in welchem jemand zu gebieten hat, oblast, (po nar. pes.: na kraj oblasti dunajske, auch *russ.*); auch, okraj, okrajna, okolica, okolija, zemlja, nach *V.* oblastvo, nach *M.* opetje (?); das Gebiet einer Stadt, obmestje, mestna okolica; das Gebiet der Wissenschaften, polje, obsežek, s. a. **Mühlengerüst**; er steht unter seinem Gebiet, pod njegovo oblastjo, pod njegovim gospodstvam je.

Gebieten, *v. a.*, zapovedati, zapovedovati, ukazati, ukazovati, poveleti, veleti, velevati; er befahl ihnen Ruhe, zapovedal jim

je, naj bodo mirni, pri miru; über Andere, s. Herrschen, Commandiren; den Leidenschaften gebieten, s. Beherrschen; sein Alter gebietet Achtung, njegova starost tirja, da ga spoštujmo; er befahl ihm Stillschweigen, ukazal mu je molčati, oder da naj molči.

Gebietend, *adj.*, vladajoč, zapovedovaven, zapovedujoč; gebietende Art, velivni način, velivnik.

Gebieter, der, zapovednik, zapovedovavec, ukazovavec, poveljnik, poveljevavec; gospodar; *russ.* poveljitelj.

Gebieterin, die, zapovednica, zapovedovavka, oblastnica; gospodovavka, poveljevavka.

Gebieterisch, *adj.*, zapovedljiv, ukazljiv, ukazen; gebieterisches Wesen, napuh, zapovedljivost; gebieterische Miene, velevni pogled; im gebieterischen Tone, po gospodarsko, kakor bi bil gospodar, kakor da bi imel (oblast) zapovedovati; gebieterische Noth, silna, huda potreba, potreba, kteri se človek mora udati; neogibljiv.

Gebieterstimme, die, glas zapovedovavca, gospodarja, ukazni glas.

Gebieterschaft, die, zapovedovavstvo, poveljstvo, gospostvo.

Gebietiger, der, s. Befehlshaber.

Gebietstheil, der, del deržave, zemlje.

Gebilde, das, etwa tvorina, ustvarba, podoba; s. a. Formation.

Gebildet, s. Bilden.

Gebimmel, das, zvončkanje, žvenkljanje.

Gebinde, das, vezanje, povezovanje, vezarija; eine Fitze, motoz, pasmo, prevoza; bei Zimmerl., veznik; überhaupt, povoza, vez, zvezka, pasica; bei den Handelsleuten, sodje.

Gebirge, das, gôre *pl.*, gorovje, auch gora, nach dem *Böhm.* pogorje; hinter dem Gebirge, za gorami, v zagorji; in der Bergsprache, svet, kamenje; gemeines Gebirge, vsakdanji svet.

Gebirger, der, gorjan, gorjanec, hribovec, goričan, goral; nach *V.* auch gorec; Gebirgerin, die, gorjanka, hribovka.

Gebirgig, *adj.*, gorat, gorovit, hribat, hribovit, bregovit, berdovit.

Gebirgisch, *adj.*, gorsk, gorjansk.

Gebirgs=, in Zsgen., gorski, gorjanski, hribovski, planinski, — gor.

Gebirgsamsel, s. Bergamsel.

Gebirgsart, die, versta kamnja, kakošnost gore, sveta; gora.

Gebirgsbau, der, sostava, stvarba gor.

Gebirgsbeschreiber, der, goropisec.

Gebirgsbeschreibung, die, goropisje†.

Gebirgsbevölkerung, die, gorjanje, *pl.*, gorsko, hribovsko ljudstvo.

Gebirgsbewohner, s. Gebirger.

Gebirgsdorf, das, gorska vas, selo.

Gebirgsentstehung, die, začetek gor(á).

Gebirgsformation, s. Gebirgsbau.

Gebirgsgegend, die, gorati kraj, berda, hribata okolica.

Gebirgsgewächs, das, gorska rastlina.

Gebirgsgrat, das, sleme gor.

Gebirgsgruppe, s. Gebirge.

Gebirgshirsch, der, gorski jelen.

Gebirgshöhe, die, gorska visočina, visokost gor.

Gebirgskamm, der, greben gorovja.

Gebirgskarte, die, etwa gorokaz, gorovid.

Gebirgskenner, der, goroznanec.

Gebirgskette, die, gore, rajda gor, gorovje; *russ.* gornij hrebet; *serb.* kosa.

Gebirgsknoten, der, nach *Šulek*, sklop.

Gebirgskunde, die, goroznanstvo.

Gebirgskundige, der, s. Gebirgskenner.

Gebirgsland, das, gorata, hribovita, berdovita dežela; s. a. Bergland.

Gebirgslehre, die, goroslovje †. nauk od početka gor.

Gebirgsleute, *pl.* gorjanci.

Gebirgsluft, die, gorski zrak.

Gebirgsmaus, die, polh.

Gebirgsort, der, gorski kraj.

Gebirgspaß, der, soteska, klanec, predel.

Gebirgsregion, s. Gebirgsgegend.

Gebirgssee, der, jezero gorsko, na gori.

Gebirgsspitze, die, verh, verhunec gore, špikelj (?).

Gebirgsstadt, die, gorsko mesto, mesto na gori.

Gebirgssystem, das, gorstvo, ogorje†.

Gebirgsverständige, der, s. Gebirgskenner.

Gebirksvolk, das, hribovci, gorjanci, *pl.*

Gebirgswasser, das, gorska voda.

Gebirgsweg, der, gorska pot.

Gebirgszug, der, pogorje.

Gebiß, das, Maul und Zähne, gobec in zobje, *pl.*, ujedalo; *russ.* kusalo; ein Theil des Zaumes, uzda, berzda, žvala od. žvada, žvali *(pl.)*, kleme *(pl.)*; das Gebiß anlegen, zažvaliti, žvaliti konja; *fig.* uzdati, berzdati.

Geblase, das, pihanje.

Gebläse, das, mehovi, *pl.*, pihala, *pl.*, sapniki; das Gebläse anlassen, zagnati mehove; etwas vor das Gebläse bringen, raztopiti; das Gebläse arbeitet, spielt, mehovi delajo, pihajo.

Gebläsofen, der, peč z mehovi.

Gebleiche, das, beljenje, belitev, belež; kolikor se platna na enkrat ubeli.

Geblöck, das, des Rindviehes, mukanje; der Schafe, beketanje, blejanje, beket, *serb.*, bleka; der Ziegen, meketanje, meket.

Geblüm, das, cvetličje, cvetje.

Geblümt, *adj.*, rožast, rožat, cvetast, cvetličat, cveten; von Zeugen, pisan.

Geblümte, das, was die Bienen zu ihrer Nahrung bringen, obnožina, obnožje.

Geblüt, das, kri, auch kerv, kar je je v telesu; s. a. Blut; aus kaiserlichem Geblüte, cesarjeviga rodu, cesarjeve kervi; Prinzen vom Geblüt, kraljeviči; s. a. Blutsverwandtschaft; das gibt kein gutes Geblüt, to ne bo ljudem dopadlo, zastran tega bo vek.

Gebogen, *adj.*, slok, zakrivljen, kriv, pregnjen, zavit, sključen, upognjen, pripognjen.

Geboren, *adj.*, rojen; geboren werden, roditi se, rojen biti; s. a. **Gebären.**

Geborgen, *adj.*, varen, shranjen, skrit; s. **Bergen.**

Geborgenheit, die, varnost, skritost, shranjenost.

Gebot, das, zapoved, ukaz; s. a. **Befehl;** die zehn Gebote Gottes, deset (ero) zapoved Božjih; Einem zu Gebote stehen, von Einem Diener sein, biti komu na službo, čakati na povelje, pokoren biti; ihm steht Alles zu Gebote, vse mu je na ponudo, na voljo, pred rokami; es steht Ihnen zu Gebote, zapovejte; alle zu Gebote stehende Mittel, vsi pomočki, ki jih ima v roki, na ponudo; im Handel (von Bieten), ponudba, ponuda; ein Gebot thun, ponuditi, ponujati, dajati; s. a. **Einladung;** Noth kennt kein Gebot, sila kola lomi; (*poln.* tonąci i brzytwy się chwyta).

Geboten, *adj.*, zapovedan; ein gebotener Feiertag, zapovedan praznik.

Gebräme, das, ošiv, obrob, obšivka.

Gebrannt, s. **Brennen.**

Gebrandmarkt, s. **Brandmalen.**

Gebratenes, s. **Braten**, der.

Gebräu, das, s. **Gebräude.**

Gebrauch, der, die Anwendung einer Sache zu seinem Bedürfnisse (ohne Plural), raba, poraba, upotreba, potreba, posložek, potrebovanje, uživanje; im Slovenischen wird es öfters auch nicht übersetzt, z. B. zum künftigen Gebrauche aufheben, za prihodnje shraniti; Geld zu meinem Gebrauche, dnarji zame; zum Gebrauche der Schulen in den Städten, za mestne šole; Gebrauch von etwas machen, kake reči se poprijeti, s kako rečjo si postreči; porabiti, rabiti, upotrebiti, upotrebovati, potrebovati kaj, oberniti, obračati; mache davon (von dem Geheimnisse) keinen Gebrauch, tega nikomur ne povej, ne pravi; zum täglichen Gebrauche, za vsakdanjo potrebo; ich kann davon keinen Gebrauch machen, to mi ni za nobeno rabo, to mi ne rabi, ne služi za nič, tega ne morem nikamor, na nič oberniti; dieses Wort ist nicht mehr im Gebrauche, ta beseda se več ne govori, ni več v navadi, v rabi; nach gemachtem Gebrauche, kdar odrabiš; im Gebrauche sein, v navadi biti, navaden biti, im Gebrauche haben, navado imeti, vajen biti; Gebräuche eines Landes, navade, šege, običaji; Ceremonien, šege, obredi; schädliche Gebräuche, razvade.

Gebrauchen, *v. a.*, s. **Brauchen;** nöthig haben, potrebovati; zu seinen Bedürfnissen anwenden, poprijeti se česa, oberniti, obračati kaj za kaj; s. a. **Gebrauch** (machen); sich gebrauchen lassen zu etwas, služiti komu za kaj, rabiti se dati; die Sache ist schon zu sehr gebraucht, ta reč se je že izslužila, ta reč je doslužila; von der Kleidung, obleka je obnošena; von Werkzeugen, orodje je oguljeno, sporabljeno, orabljeno; dieses Wort wird nicht mehr gebraucht, ta beseda ni več navadna, s. **Gebrauch;** Mancher braucht Arznei, und gebraucht keine, mnogoteri potrebuje zdravila, pa nobeniga ne rabi, ne jemlje, si z nobenim ne pomaga; *v. r.*, sich gebrauchen einer Sache, s. **Bedienen, sich.**

Gebräuchlich, *adj.*, navaden, v navadi, v rabi, *serb.* običan; dieses Wort ist nur hie und da gebräuchlich, ta beseda se samo kje-kod, tu pa tam sliši, govori; es ist gebräuchlich, navada je; was zu gebrauchen ist, poraben, koristen.

Gebräuchlichkeit, die, navadnost, rabnost.

Gebrauchlos, *adj.*, nenavaden, neraben, kar ni za nič.

Gebrauchsanweisung, die, napeljava, poduk, kako kaj rabiti, uživati (n. p. zdravilo).

Gebrauchsberechtigte, der, imetnik pravice do rabe, kdor ima pravico, kaj rabiti ali uživati.

Gebrauchsordnung, die, obrednik.

Gebrauchsrecht, das, pravica do rabe, do užitka.

Gebrauchszwang, s. **Etiquette.**

Gebräude, das, so viel als auf Einmal gebraut wird, kuha ola ali pive, *böhm.* varka.

Gebrause, das, veršanje, veršenje, šumenje, šumot.

Gebrech, *adj.*, lomljiv, s. a. **Mürbe;** vom Gestein, drobljiv, rušljiv.

Gebrech, das, s. **Gebrechen.**

Gebreche, das, trênje, tretje; *waidm.* razriti kraj; rivec divjih svinj; *mont.* feiges Gebreche, kerhki kamen.

Gebrechen, *v. i.*, es gebricht mir an Geld, nimam dnarjev, dnarjev mi zmanjkuje, primanjkuje, manjka; es gebrach an Wein, vino je (bilo) pošlo, brez vina so bili, vina niso več imeli; woran gebricht es dir? česa potrebuješ, česa ti manjka? *serb.* šta ti je malo?

Gebrechen, das, Mangel, manjkanje, pomanjkanje, pogrešek; *serb.*, nestašica; Schwäche, slabost, pomanjkljivost; körperliches Gebrechen, (nach Medved in I. Kr. u. II. Kr. gebr., so wie *böhm.*) hiba, nach *V.* hromota; *poln.* vada, skaza; Krankheit, bolehnost, hir; das schwere Gebrechen, božjast.

Gebrechlich, *adj.*, am Leibe, slab, slaboten, hromoten, polomljen, nabogljen; s. **Gebrech.**

Gebrechlichkeit, die, Schwachheit, slabost, slabotnost, mlahavost; übrigens, hromota, polomljenost, kerhkost; s. a. **Gebrechen.**

Gebreite, das, širjava, širja; večji ravan.

Gebrochen, *adj.*, zlomljen, pretergan, s. **Brechen.**

Gebröckel, das, drobljenje, mervljenje; drobiž.

Gebrödel, das, vrenje, hlapenje.

Gebrüder, *pl.* (mehrere Brüder in einer Geschäftsverbindung), bratje; ihrer zwei, brata.

Gebrüll, das, rjovenje, tuljenje; der Rinder, mukanje, bučanje.

Gebrumme, das, renčanje, berčanje, mer-

mranje, godernjanje, bučanje, verčanje, bublanje, bernavkanje, gorgranje.

Gebrüstet, *adj.*, persnat.

Gebrüte, das, valjenje, valitev, zlež, leženje, lega; f. a. **Brut.**

Gebühr, die, spodobnost, spodoba, pristojnost; kar komu (nach dem *Serb.* koga) gre, dolžno; dolžno plačilo; seine Pflicht, Schuldigkeit, Gebühr thun, spolniti, opraviti svojo dolžnost; über die Gebühr trinken, čez mero, čez nemoč, čez moč, nezmérno piti; nach Standes Gebühr, po svojem stanu; über die Gebühr fordern, tirjati več, kakor komu gre; Einem seine Gebühr geben, dati komu, kar mu gre; er hat sich nach Gebühr benommen, spodobno, kakor gre, se je obnašal; Gebühren, *pl.*, davščina, plačilo, odrajtvilo; in den Zusammensetzungen mit andern Hauptwörtern wird Gebühr im Sloven. häufig durch die Bildungsendung —nina, auch — ovina ausgedrückt, z. B. Schreibgebühr, pisnina; Einschreibgebühr, vpisnina; Trauungsgebühr, poročnina i. t. d.

Gebühren, *v. n.*, iti komu (*serb.* koga), spodobiti se komu; *altsl.* podobati; es gebührt sich, spodobi se, pristoji se; dir gebührt es, tebi se spodobi; Ehre dem Ehre gebührt, čast (namr.: bodi temu) komur čast gre; Gott gebührt alle Ehre, Bogu gre vsa čast.

Gebührenausweis, der, izkazek davšin, dolžniga plačila.

Gebührend, *adj.*, spodoben, pristojin, dolžen; gib ihm das ihm Gebührende, daj mu, kar mu gre; gebührende Strafe, zaslužena kazen.

Gebührendermassen, *adv.*, pristojno, kakor komu gre, kakor se spodobi.

Gebührenfrei, *adj.*, davščine prost, oprosten, oproščen, brez davščine, plačila.

Gebührenfreiheit, die, prostost davščine.

Gebührennachlaß, der, odpust davščine.

Gebührenpflicht, die, dolžnost, davščino plačati.

Gebührenpflichtig, *adj.*, dolžin, davščino plačati.

Gebührlich, *adj.* u. *adv.*, f. **Gebührend**, spodoben, pristojin, dolžin; sich gebührlich betragen, spodobno se vesti; Einem die gebührliche Ehre erweisen, skazati komu dolžno čast, čast, ki mu gre; auf die gebührliche Art, pristojno, kakor gre in je treba.

Gebund, das, povezek, zvezek, zvezljaj; ein Gebund Dachstroh, škopnik slame, ein Gebund Futterstroh, otep slame; bei Buchbindern, povezica, povezna nit; Waaren in Gebünden, v sodih, bečkih.

Gebunden, *adj.*, gebundene Wärme, zvezana ali spijoča gorkota, toplota; gebundener Boden, slinjevka.

Gebündestahl, der, Bürdestahl, eine Art steiermärkischen Stahles, štajarsko jèklo v butarah.

Gebürsch, f. **Bürsch.**

Gebürste, das, kertačenje, česanje.

Geburt, die, das Gebären, die Entbindung, porod, rojenje, nach dem *Serb.* porojaj; schwere Geburt haben, težko roditi; in der Geburt beistehen, babiti, porodničiti, pri porodu pomagati; in der Geburt begriffen sein, na porodu biti, roditi; die Mutter starb in der Geburt, mati je na porodu umerla; das Geborenwerden, rojstvo (statt rojenstvo); das Kind starb in der Geburt, otrok je v rojstvu umerl; seit seiner Geburt, odkar se je rodil; das Fest der Geburt Christi, božič, rojstvo Krist(us)ovo; die Frucht selbst, im Mutterleibe, spočetek, zarodek, dete; eine unzeitige Geburt, negoden porod, spovitek; *serb.* nedonošče; f. a. **Leibesfrucht;** *fig.* Abstammung, rod; Edelmann von Geburt, žlahten po rodu, rojen žlahtnik, po plemenu žlahten, žlahtniga rodu, žlahtne kervi; Anfang, Entstehung, začetek; die Begierden in der Geburt ersticken, želje v zarodu, v začetku, v spočetji zadušiti; das der Geburt (Entbindung) Vorangehende, nach *V.* predporoden, das der Geburt Nachfolgende, poporoden; ein Kind unehlicher Geburt, otrok nezakonskiga rodu, nezakonskih staršev; Geburt des Geistes, f. **Erzeugniß.**

Gebürtig, *adj.*, rojen; gebürtig aus Frankreich, Prag, rojen na Francoskem, doma v Pragi, iz Prage, (nach andern slavischen Mundarten, (z) rodom iz Prage); woher ist er gebürtig? odkod je? kje je rojen? f. a. **Landsmann.**

Geburts=, in Zsgen., Entbindungs=, porodni, rodni; mit Bezug auf die geborene Frucht, rojstni (rojstveni), — rojstva, — rojenja; in der Bedeutung von Abstammung, po rodu, po kervi.

Geburtsact, der, porod, porojaj.

Geburtsadel, der, žlahtnost ali plemenstvo po rodu, po kervi, vrojena žlahtnost, f. a. **Erbadel.**

Geburtsarzt, f. **Geburtshelfer.**

Geburtsblutfluß, der, porodni kervotok.

Geburtsbrief, der, rojni (rodni) gew. rojeni (wie plačani) list, rojstni, kerstni list, spričba zakonskiga, svobodniga rojstva.

Geburtsbuch, das, bukve rojenih.

Geburtsdorf, das, rojstna vas.

Geburtsfehler, der, prirojena hiba ali pomanjkljivost.

Geburtsfeier, die, **Geburtsfest**, das, rojstni dan, rojstni god ali praznik.

Geburtsgeile, die, modi, *pl.* f. **Hode.**

Geburtsglied, das, im Allg. rodilo, rodni ali rodivni ud; männl. auch rasti *pl.*

Geburtsgrad, das, rod, koleno; f. **Menschenalter.**

Geburtshaut, die, Schafhäutchen, odejica, srajčica, sadove mrene *pl.*

Geburtshelfer, der, babinek, babin, porodničar; *serb.* primalj, *russ.* povivaljščik.

Geburtshelferin, die, f. **Hebamme.**

Geburtshilfe, die, porodničarstvo, babljenje, babištvo, pomoč pri porodu; *russ.* povivanije; Geburtshilfe leisten, babiti, pri porodu pomagati; f. a. **Entbinden.**

Geburtsjahr, das, rojstno leto, leto roj-

stva; welches ist dein Geburtsjahr? kteriga leta si se rodil?
Geburtskissen, das, porodna blazina.
Geburtslager, das, porodivnik.
Geburtsland, das, rojstna dežela, domovje, domačija, domovina, s. a. **Vaterland.**
Geburtsliste, die, spisek rojenih (eniga leta).
Geburtsmal, das, s. **Muttermal.**
Geburtsort, der, dom, domovje, rojstni ali domači kraj, *russ.* rodina, *böhm.* rodišče.
Geburtsrecht, das, pravica po rodu, po kervi.
Geburtsregister, das, s. **Genealogie**; kazalo ali zapisnik rojenih.
Geburtsschein, der, s. **Geburtsbrief.**
Geburtsschmerzen, *pl.*, (porodni) popadki *pl.*, bolečine, težave, muke pri porodu.
Geburtsstadt, die, rojstno mesto.
Geburtsstätte, die, rodišče, rodiše.
Geburtsstern, der, zvezda rojenica, (zvezda, ki je bila viditi na nebu, ko se je kdo rodil).
Geburtsstuhl, der, s. **Gebärstuhl.**
Geburtsstunde, die, rojstna ura, ura rojstva.
Geburtstag, der, rojstni dan, dan rojstva.
Geburtstagsgeschenk, das, vezilo, darilo na rojstni dan.
Geburtsthätigkeit, die, porodnost.
Geburtstheile, *pl.*, rodila *pl.*
Geburtswahrsager, der, prerok ali vedeževavec ob rojstvu.
Geburtswehen, *pl.* s. **Geburtsschmerzen.**
Geburtszange, die, porodničarske klešče, kleše.
Geburtszeichen, das, hibe *pl.* (an der Poik).
Geburtszeit, die, čas poroda, porod.
Gebüsch, das, germi *pl.*, germovje, germolje, hosta, šuma; dichtes Gebüsch, goščava, gošava, goščica, gošica, *poln.* krzaki *pl.*; s. a. **Gesträuch, Busch.**
Gebüschfalke, der, (Lanius excubitor), veliki srakopér.
Gebüschreich, *adj.*, germovit, germovat, hostnat.
Geck, der, ein Thörichter, šemež, babjek, smerkolin, bedak, štulež, napihnjenec, nore, nach *M.* trap, hodlavec; alter Geck, star norec, stara šema; s. a. **Albern**; die Naht der Hirnschale, nach *V.* čepinji sklad; neka afrikanska aščerica; einem den Geck stechen, za norca imeti.
Gecken, *v. n.*, norčevati, domišljevati si; *v. a.*, s. **Necken.**
Geckenhaft, *adj.*, traparsk, bedakast, napihnjen, nor.
Geckenhaftigkeit, die, norost, prazni napuh, šemarstvo.
Geckenheil, s. **Gauchheil.**
Geckerei, die, smerkolinstvo, štuljenje, obnašanje šemeža.
Geckhaft, Geckicht, Geckisch, s. **Geckenhaft.**
Gedacht, *adj.*, premišljen; erwähnt, spomnjen, omenjen, spominjan, v misel vzet.
Gedächtig, s. **Eingedenk.**
Gedächtniß, das, Andenken, spomin; das Vermögen sich gehabter Begriffe wieder bewußt zu werden, nach dem *Altsl.* u. allen übrigen slav. Mundart. pamet, obsehon dieser Ausdruck (nicht so die abgeleiteten pametiti, pametovati, im Gedächtniß haben) mehr für Vernunft gebraucht wird, pomnivnost†; als Denkmahl, spominek, nach *M.* spominščina, spominšina; dem Gedächtniße einprägen, v glavo vbiti, veráchtl. vtepsti, dobro zapomniti kaj, *serb.* upamtiti; ich habe es noch im frischen Gedächtnisse, to še dobro pomnim, pametim, pametvam, tega se še dobro živo spominjam; dein Bruder seligen Gedächtnisses, tvoj rajnki brat; König August glorwürdigen Gedächtnisses, kralj Avgust slovečiga spomina; Beweis zum ewigen Gedächtniß, dokaz za (na) večni spomin; ich habe ein schwaches Gedächtniß, slabo, težko pomnim, pametim; er hat ein schlechtes Gedächtniß, kasne glave je.
Gedächtniß-, in Zstzgn., spominski, v ali na spomin, — pameti.
Gedächtnißarbeit, die, delo, trud pameti, pametovanja.
Gedächtnißbein, das, spominska kost; s. **Hinterhauptbein.**
Gedächtnißbild, das, spominska podoba.
Gedächtnißbuch, das, spominske bukve, vpisnik spomina vrednih reči.
Gedächtnißfehler, der, pogrešek pameti ali pametenja, t. j. iz pozabljivosti.
Gedächtnißfeier, die, obhajanje ali praznovanje komu ali čemu na spomin; spominska svečanost†; wenn sie alljährlich wiederkehrt, obletnica.
Gedächtnißkram, s. **Gedächtnißwerk.**
Gedächtnißkunst, die, s. **Mnemonik.**
Gedächtnißlied, das, spominska pesem.
Gedächtnißmahl, das, spominska pojedina, spominske gosti, god; Feier des Abendmahls Christi, spomin zadnje večérje Gospodove.
Gedächtnißmangel, der, pomanjkanje pameti; slaba pamet, slab spomin.
Gedächtnißmünze, die, s. **Denkmünze.**
Gedächtnißrede, die, spominski govor, spominska beseda, govor, pridiga komu ali čemu v spomin.
Gedächtnißsäule, die, spominik.
Gedächtnißschrift, die, bukve izdane komu v spomin.
Gedächtnißschwäche, die, slabo pametovanje.
Gedächtnißstärke, die, dobro pametovanje, nach dem *Russ.* ostra pamet.
Gedächtnißstein, der, kamen, kamen v spomin postavljen.
Gedächtnißtag, der, spominski dan, obletnica, dan komu ali čemu v spomin posvečen, spomin.
Gedächtnißübung, die, vajenje, urjenje pameti, pomnivnosti.
Gedächtnißwerk, das, delo v spomin, delo,

reč goliga pomnjenja ali pametovanja, auch allein spomin.

Gedackt, das, (bei den Orgelbauern gebr.), pokrite piščali, pišali.

Gedämpfe, das, hlapenje, kad, čad.

Gedämpft, s. Dämpfen.

Gedanke, der, misel; ohne Gedanken sein, nič ne misliti; mir fallen allerlei Gedanken ein, vsaktero mi hodi na misel; etwas ohne Gedanken thun, brez pomislika kaj storiti; das ist mir nicht in die Gedanken gekommen, to mi ni prišlo na misel; in tiefen Gedanken sitzen, ves v mislih ali zamišljen biti; der Gedanke an etwas, Einfall, zmislik na kaj; in Gedanken stehen, sein, misliti, kakošne misli biti; hohe Gedanken von sich haben, mnogo si domišljevati, ošabnih misel biti; nach dem *Russ.* visoke misli imeti od sebe; seine Gedanken verfolgen, misliti in misliti, premišljevati, s. Grübeln; kein Gedanke, na to se ne more ne pomisliti; die Gedanken verlieren, zgubiti se, zbegati se; auf den Gedanken kommen, zmisliti kaj; mein einziger Gedanke ist Gott, vedno na Boga mislim; einerlei Gedanken haben, enako misliti; nur der Gedanke an unser Wiedersehen gibt mir Trost, samo to me tolaži, če pomislim, da se bomo zopet vidili; auf andere Gedanken kommen, premisliti se, si; auf andere Gedanken bringen, preučiti koga, na drugo misel pripraviti; er macht sich darüber Gedanken, to ga skerbi, ga je jelo skerbeti; in Gedanken vertieft sein, zamišljen biti; seine Gedanken nicht beisammen haben, razmišljen biti, raztresenih misel biti; mit diesem Gedanken ist er lange umgegangen, to že oddavno snuje, tuhta, niedr. to že dolgo v cajni nosi; sich aus den Gedanken schlagen, iz misel spustiti, iz glave zbiti; seine Gedanken gehen zu hoch hinaus, previsoko leti, predalječ sega, meri; Gedanken sind zollfrei, nach *V.* misli ne plačajo nič, *poln.* myśli urząd nie sądzi; seine Gedanken auf etwas richten, pomisliti, misliti na kaj, s. a. Meinung; er stand in den Gedanken, daß ich es sei, menil je, da sim jez; in ihren Gedanken ist sie schon Frau im Hause, ona druziga ne misli, kakor da je že gospodinja; es ist um einen Gedanken kleiner, za spoznanje, za spoznavo, za dlako je manjši.

Gedanken-, in Zstzgn., -misli, -misel, v mislih, miselni.

Gedankenbein, das, (os bregmatis), miselna kost, kost temenica.

Gedankenbild, s. Ideal.

Gedankenblitz, s. Einfall.

Gedankending, das, mišljenka†.

Gedankenfolge, die, posledba, nasledba misel, zveza misel; s. a. Folge.

Gedankenfreiheit, die, s. Denkfreiheit.

Gedankenfülle, die, obilnost misel ali v mislih, mnogo misel.

Gedankengang, der, red ali versta misel, kakor gredo ena za drugo, s. a. Gedankenfolge.

Gedankenhelle, die, bistrost misel, jasne misli.

Gedankenjagd, die, lovljenje (težavno) misel; vrenje misel po glavi.

Gedankenkreis, der, sežaj, obseg misel, misli *pl.*; sein Gedankenkreis ist beschränkt, njegove misli (vednosti) ne segajo dalječ.

Gedankenleer, *adj.*, brez misel, brezmiseln, pust, prazne glave.

Gedankenleere, **Gedankenleerheit**, die, brezmiselnost, *russ.* bezmyslie, nach dem *Poln.* praznomiselnost.

Gedankenlos, *adj.*, nemisleč; s. Gedankenleer.

Gedankenlosigkeit, die, nemislečnost.

Gedankenreich, *adj.*, poln misel, obilen v mislih.

Gedankenreichthum, der, obilnost misel od. v mislih.

Gedankenreihe, die, red misel.

Gedankenschnell, *adj.*, hiter, nagel kakor misel, kakor misli.

Gedankenschnelle, die, hitrost, naglost misli, misel.

Gedankenschwer, s. Gedankenreich.

Gedankenspiel, das, premenjanje, prememba misel.

Gedankenstrich, der, pomišljaj, *böhm.* pomlčka.

Gedankenstrom, der, tek misel.

Gedankensünde, die, greh z mislijo; Gedankensünde begehen, grešiti v mislih.

Gedankentraum, der, zamišljenost.

Gedankenträumer, der, zamišljenec.

Gedankenvoll, *adj.*, poln misel, zamišljen, ves v mislih, čez in čez v mislih; s. a. Gedankenreich.

Gedankenvorbehalt, der, priderżek v mislih, primislik.

Gedankenwechsel, der, izmenja misel, kdar n. pr. učeni svoje misli drug drugimu naznanjajo.

Gedankenwelt, die, mišljenstvo, misli.

Gedankenwesen, das, bitje mišljeno, v mislih.

Gedärm, das, **Gedärme**, *pl.*, čeva od. čreva *pl.*

Gedärmbrand, der, snet v čevih.

Gedärmentzündung, die, vnetica čev.

Gedärmverschlingung, die, zamot čev.

Gedeck, das, kritje, (zlasti slabo, napčno) pokrivanje; womit ein Gebäude gedeckt wird, krov; Couvert, etwa pogrinjek, prostirek, pripravek k jedi (vilice, nož, krožnik in pertič); die Tafel besteht aus zwölf Gedecken, miza je za dvanajstero ljudi pogernjena.

Gedehne, das, natezanje, nategovanje.

Gedeihen, *v. n.*, vspeh, speh imeti, spešiti se komu; zum Vortheile gereichen, utekniti, tekniti, zaleči; harte Speisen gedeihen mir nicht, terde jedi mi ne teknejo, ne dejo dobro; zunehmen, rasti, množiti se, rediti se, lepo se obnašati; das Vieh gedeihet, živina se redi, debeli; ungerechtes Gut gedeihet nicht, krivično blago nima teka; gerathen, zdati, zdajati, obroditi, roditi, obnesti se;

das Getreide ist gut gediehen, žito je dobro obrodilo; das wird zu deinem Vortheile gedeihen, to ti pride na hvalo, ti bo na korist, k pridu; s. a. **Gelingen**; die Sache ist auf's Aeußerste gediehen, prišlo je do tega, tako dalječ, auch napredovati; diese Pflanze gedeihet bei uns nicht, temu sadežu se naš svet ne prilega; die Bienen gedeihen bei mir nicht, bčele mi ne rabijo, mi ne delajo.

Gedeihen, das, tek, teknjenje, rast, zdajanje, vspeh, napredek; Gott gebe sein Gedeihen, Bog blagoslovi, žegnaj, pridaj svoj blagoslov, Bog daj srečo.

Gedeihlich, *adj.*, utečen, tečen, blag, goden, ugoden; gedeihliche Speisen, tečna jed; einem alles gedeihliche Wohlergehen wünschen, želeti komu blagor in srečo; s. a. **Heilsam.**

Gedeihlichkeit, die, tečnost, ugodnost.

Gedenkbar, s. **Denkbar.**

Gedenkblümchen, das, (Viola tricolor), sirotica, mačoha.

Gedenken, *v. n.*, denken, misliti; gedenke an mich, gedenke meiner, misli na me, pomni me, spomni se me, spominjaj se, ne pozabi me, imej me v mislih; Eines im Gebete gedenken, v molitvi se spomniti, spominjati koga; die gedachte Sache, omenjena reč; er gedachte ihn zu entfernen, mislil ga je odpraviti, slovo mu dati; ich gedenke alt zu werden, nadjam se sive starosti, upam starosti učakati; wo gedenken Sie hin, kam ste se napravili, namenili, kam mislite, kam ste se napotili; s. a. **Vorhaben**; ich will es nicht weiter gedenken, nočem tega več v misel jemati, spominjati; dessen nicht zu gedenken, da tega ne opomnim, ne omenim, puščaje, pušaje to na strani; das will ich ihm gedenken, to mi bo plačal, to mu vernem, to mu bom vedil, pomnil.

Gedenken, das, seit Menschen Gedenken, bei Menschen Gedenken, odkar ljudje pametujejo, pametijo, pomnijo, *serb.* od pamtiveka.

Gedenklich, s. **Erdenklich, Denkbar.**

Gedenkmann, der, pametnik.

Gedenkungsart, s. **Denkart.**

Gedentel, Gedeute, das, natezanje (česa), prevračanje, napčno modrovanje od česa.

Gedicht, das, Erdichtung, zmislik, izmislik, umislik; Gedichte schreiben, pesmi skladati, zlagati; poezija.

Gedichtlich, s. **Dichterisch.**

Gediegen, *adj.*, von Metallen, unvererzt, čist, gol, sam, s. a. **Massiv**; gediegenes Gold, čisto, suho zlato, *russ.* samorodno zlato; solid, gewichtig, schwer, jeklen, jedrovit, doveršen; gediegene Gesundheit, terdno, jekleno zdravje; gediegene Antwort geben, dobro odrezati se; gediegene Weisheit, prava modrost; gediegener Aufsatz, sostavek, ki ima kaj v sebi, dobriga jedra.

Gediegenheit, die, čistost, izverstnost, krepkost.

Gedinge, das, pogajanje, verächtl. ein anhaltendes Handeln, vlečenje, cemanje, cencanje, (*serb.* cenjkanje); Vertrag, zmena, pogodba; Arbeitslohn in Gedinge, plača po pogodbi, nach *V.* plača na čep; *mont.* sein Gedinge auffahren, abgeben, pogojeno delo opraviti, dognati.

Gedingearbeit, die, Gedingarbeit, prevzeto, pogojeno delo, delo na čep.

Gedingebuch, das, bukve prevzetiga dela.

Gedingegeld, das, pogodščina, pogodšina, plačilo za pogojeno delo.

Gedingehauer, der, rudar na čep, rudar na pogodbo.

Gedonner, das, germenje.

Gedoppelt, s. **Doppelt.**

Gedrange, *adj.*, tesen; gedrange Stube, tesna izba, soba; gedrange sitzen, tesno sedeti.

Gedränge, das, das mehrmalige Gedränge, tiščanje, tišanje, tiskalica; Gewühl, gnječa; Noth, Verlegenheit, zadrega, tiska, tesnoba; ins Gedränge kommen, v zadrego, stisko priti; es entstand ein Gedränge, ljudje so pritisnili, so derli, tiščali, tišali tje.

Gedrängt, *adj.*, stisnjen; in gedrängter Kürze erzählen, ob kratkem in jedernato kaj razložiti, povedati samo jedro; s. a. **Drängen.**

Gedräu, das, žuganje.

Gedräusche, das, pljuskanje.

Gedresche, das, mlačenje.

Gedreht, *adj.*, zasukan.

Gedreiet, *adj.*, trojin.

Gedrille, das, vertenje.

Gedritt, *adj.*, aus drei Theilen bestehend, trojnat; eine gedritte Zahl, trojka; in der Astrologie, nach *V.* trijašk; im Pikett, ein Gedrittes, nach *V.* trica.

Gedröhn, das, bobnenje, bučanje, hrušanje.

Gedrungen, s. **Dringen.**

Gedudel, das, dibljanje.

Geduft, s. **Duft.**

Geduld, die, poterpljenje, poterpež; die Tugend, die Fertigkeit zu dulden, poterpežljivost; etwas mit Geduld ertragen, poterpežljivo prenesti, prestati kaj; der Faden der Geduld riß ihm, poterpežljivost ga je zapustila, naveličal se je, ni ga imel več poterpljenja; ein Baum in der Geduld, d. i. im Schutze vor der Witterung, drevo v zavetji; er hat an keinem Orte lange Geduld, nima nikjer ostanka, nikjer ne more dolgo ostati; einen Augenblick Geduld, malo poterpi, poterpite; Geduld mit Jemanden haben, poterpeti s kom, poterpljenje imeti; Geduld bringt Rosen, kdor čaka, dočaka; poterpljenje železne vrata prebije.

Gedulden, sich, *v. r.*, poterpeti, poterpljenje imeti, sterpeti, (*serb.* sterpljeti); gedulden Sie sich, poterpite, poterpljenje imejte; gedulden Sie sich noch einige Tage, počakajte še nekaj dni.

Geduldfaden, s. **Geduld.**

Geduldig, *adj.*, poterpežljiv; leidensfähig, geduldiges Schaf, krotka ovca; der geduldigen Schafe gehen viele in einen Stall, krotkih ovec gre veliko v en hlevec; etwas geduldig anhören, tiho, mirno kaj poslušati.

Geduldigkeit, die, poterpežljivost, krotkost.

Geduldlos, *adj.*, nepoterpežljiv, nesterpljiv, neučakan, brez poterpežljivosti, brez poterpljenja.
Geduldlosigkeit, die, nepoterpežljivost, neučakavnost, nesterpljivost.
Geduldmüthig, Geduldsam, s. Geduldig.
Geduldsamkeit, die, s. Geduldigkeit.
Geduldschule, die, šola poterpežljivosti.
Gedünkel, s. Dünkel.
Gedunsen, s. Aufdunsen.
Gedünst, die, sopar, dim; s. a. Dunst.
Gedüft, das, duh, vonj.
Geehrt, *adj.*, častit.
Geeignet, *adj.*, pripraven, dober, pristojin, prikladen (auch *altsl.*) s. a. Fähig.
Geere, die, s. Gehre.
Geest, die, **Geestland**, das, visok svet, peščena, pešena zemlja, s. a. Heide.
Gefabel, das, žlobodranje.
Gefächel, das, mahljanje, pihljanje.
Gefahr, die, nevarnost, nach *V.* auch pogiba; (*altsl.* pogybelj, Untergang), *serb.* opasnost u. pogibelj, *poln.* u. *böhm.* nebezpečenstvo nebrezskerbnost; eine Gefahr von außen gegen den Staat, zunanja nevarnost zoper deržavo ali domače kraljestvo; Gefahr laufen, v nevarnosti biti; mit ihm hat es keine Gefahr, ni v nevarnosti, ni se bati za-nj; wer sich in die Gefahr begibt, kommt in der Gefahr um, kdor se v nevarnost poda, se v nevarnosti konča; von ihm droht dir keine Gefahr, njega se ti ni treba bati; der Gefahr aussetzen, v nevarnost pripraviti, nevarnosti nastaviti; in Gefahr kommen, gerathen, priti, zaiti, zabresti v nevarnost; es war keine Gefahr zu besorgen, ni se bilo bati zlega, ni bilo nikake nevarnosti; es war Gefahr im Verzuge, nevarno je bilo odlašati; das ist mit großer Gefahr verbunden, to je silo nevarno; er ist der Gefahr entronnen, unesel je glavo, kožo; auf deine Gefahr, na tvoj odgovor, v tvojo škodo, nevarnost; ti boš odgovor dajal za nevarnost, za nasledke.
Gefährde, die, Gefahr, nevarnost; s. oben; Arglist, vorsetzlicher Betrug, prevara.
Gefährden, *v. a.*, v nevarnost pripraviti, pripravljati; biti komu na škodo, v zgubo; gefährdet sein, v nevarnosti biti, škodin, kvarin biti.
Gefahre, das, wiederholtes Fahren, vožnja (sem ter tje), vozarjenje, derdranje.
Gefahrenvoll, s. Gefahrvoll.
Gefährlich, *adj.*, nevaren, nach *V.* a. pogiben; *serb.* pogibljan; gefährliche Krankheit, nevarna, huda, težka bolezen; s. a. Auffallend.
Gefährlichkeit, die, nevarnost; die Gefährlichkeit eines solchen Beginnens war Jedermann einleuchtend, vsakdo je spoznal, kako nevarno je bilo tako počenjanje.
Gefahrlos, *adj.*, brez nevarnosti, varen, brez skerbi.
Gefahrlosigkeit, die, varnost.
Gefährt, das, d. i. ein Fuhrwerk, kola; Spur bei Jägern, und im Bergbaue, sled.
Gefährte, der, tovarš, nach dem *Russ.* (tovarišč), *Poln.* u. *Böhm.* richtiger tovariš, a. drug, pajdaš, sopotnik, spremljavec; die Gefährten, družba.
Gefährtin, die, tovaršica, tovarišica, pajdašica, družica, *fig.* spremljavka.
Gefährtschaft, s. Gesellschaft.
Gefahrvoll, *adj.*, prav nevaren, v velikih, mnogih nevarnostih.
Gefäll, **Gefälle**, das, das Fallen gegen den Mittelpunkt der Erde, der Wasserfall, padec, padanje, potočje, *Böhm.* spad; bei der Mühle, stermec, slap; in der Meßkunst, pad, koli-kor je kak kraj nižji od druziga; Gefälle, *pl.*, von Grundstücken, Abgaben an die Obrigkeiten, prihodki, dohodki, davki, dače, davščine, davšine.
Gefallen, *v. n.*, dopasti, dopadati, auch dopasti se, všeč (für vošeč) biti, ugoditi, goditi, ugajati, ugoden biti, ustreči, streči; es gefiel ihm, po volji, po godi, ljubo mu je bilo, dobro se mu je zdelo, dopadlo mu je; wenn es dir gefällt, če se ti zljubi, poljubi, ljubi; thun Sie, wie es Ihnen gefallen wird, storite, kakor se Vam bo zdelo, kakor Vam bo ljubo, drago; so lange es Gott gefällt, dokler bo volja Božja; die Sucht zu gefallen, s. Gefallsucht; Einem zu gefallen suchen, prikupovati se komu; er gefiel ihm dadurch, daß, — s tim se mu je prikupil, priljubil; ich lasse mir alles gefallen, vse mi je prav, mi ugaja; na vse bom privolil, ničesa ne odrečem; das lasse ich mir gefallen, tako je prav, tako velja; das kann ich mir nicht gefallen lassen, tega ne morem terpeti; das gefällt mir nicht wenig, ta je lepa, ta je dobra; ihm gefällt alles, was er sieht, vse bi rad, kar vidi, vse ga mika; hier gefällt es mir, in U. K., tukej se mi svikne.
Gefallen, der, všečnost, ugodnost, povoljnost, dopadenje, dopadanje, gew. dopadajenje, nach *M.* a. dopadnost; ich finde keinen Gefallen daran, to mi ne dopade, ne dopada, to mi ne godi, me ne veseli; mir zu Gefallen, zame, za voljo mene, meni na voljo, na ob. za ljubo; er handelt nach seinem Gefallen, po svoji misli, po svoji volji, po svoji želji dela, dela kakor se mu dobro zdi; einem einen Gefallen thun, erweisen, ustreči komu, kaj za ljubo storiti komu, ugoditi komu; Einem zu Gefallen sein, ugajati komu, komu po godi delati, streči njegovim željam.
Gefallen, *adj.*, padel; gefallenes Vieh, cerknetina, cerkovina.
Gefallene, die, grešnica; zapeljana.
Gefallgierig, s. Gefallsüchtig.
Gefällig, *adj.*, für Fällig, s. dies.; Gefallen empfindend oder erweckend, všeč, povoljin, prijeten, ugoden; es ist mir so gefällig, tako se mi ljubi, se mi hoče; ist es Ihnen gefällig mit mir zu gehen? hočete z menoj iti? ali Vam je všeč? vom gefäl-

ligen Aeußern, prijetniga obraza, ugodne podobe; Einem gefällig sein, werden, ugajati, goditi komu, delati komu po volji; was ist gefällig? kaj želite? kaj bi radi? kaj zapoveste? sich bei Jemand gefällig machen, prikupiti se komu, priljubiti se mu; geneigt andern Gefallen zu erweisen, ustrežljiv, ugodljiv, postrežljiv; s. a. Dienstfertig.

Gefälligkeit, die, ugodnost, prijetnost, povoljnost, vščečnost, dopadljivost; Dienstfertigkeit, ugodljivost, ustrežljivost; er erwies mir viele Gefälligkeiten, mnogo dobrot, ljubav mi je storil, s. a. Gefallen; aus Gefälligkeit, iz dobrote, iz ljubavi; er ist die Gefälligkeit selbst, dobra duša je, vsacimu rad ustreže, postreže.

Gefälls=, in Zssgn., dohodni (von dohod, Einkommen).

Gefällsamt, das, dohodnija†, nach dem *Kroat.* dohodarstvo.

Gefällsämtlich, *adj.*, dohodnijsk, dohodarstven.

Gefällsbeamte, der, dohodni, dohodarstveni urednik.

Gefällsbehörde, die, dohodna oblast.

Gefällsgesetz, das, dohodna, dohodarstvena postava, postava zastran deržavnih dohodkov.

Gefällsstrafgesetzbuch, das, dohodni kazenski zakonik.

Gefallsucht, die, spogledljivost, želja dopasti, lovljenje z očmi.

Gefallsüchtig, *adj.*, spogledljiv; sie ist gefallsüchtig, hoče dopasti, želi vsacimu dopasti, namiguje z očmi, lovi z očmi; s. a. Coquettiren.

Gefällsübertretung, die, dohodni prestopek.

Gefällsverkürzung, die, prikrata, prikrajšanje deržavnih dohodkov.

Gefällsverwaltung, die, oskerbovanje, upravstvo deržavnih dohodkov.

Gefällsverweser, der, dohodar†, oskerbnik deržavnih dohodkov.

Gefällswesen, das, deržavno dohodstvo.

Gefalte, das, gubanje.

Gefaltet, s. Falten.

Gefangen, *adj.*, s. Fangen; Einen gefangen setzen, zapreti koga; gefangen nehmen, vjeti, prijeti koga, uloviti, poloviti; im Kriege, auch zajeti, *serb.* zarobiti, zasužnjiti; gefangen sitzen, v ječi sedeti, biti, ječiti se; sich gefangen geben, podati se, udati se, auch predati se; einen gefangen halten, vjetiga imeti, ječiti.

Gefangenaufseher, der, jetničar.

Gefangene, der, jetnik, vjeti; im Kriege, vjetnik, zajeti, *russ.* plénnik; die, jetnica, vjeta; viele Gefangene machen, njih veliko vjeti, poloviti, zajeti, zasačiti.

Gefangenhaus, s. Gefängniß.

Gefangenhüter, der, čuvaj jetnikov, vjetih.

Gefangennehmung, die, vjetje, prijetje, zajetje.

Gefangenschaft, die, vjetje, jetništvo, zajetje; Sklaverei, sužnost, *serb.* robstvo; in Gefangenschaft gerathen, vjet, zajet biti; v sužnost priti, suženj postati.

Gefangensetzung, die, zapertje, zapor; seit seiner Gefangensetzung, odkar je bil zapert ali v ječo djan.

Gefangenstock, der, klade *pl.*

Gefangenwärter, der, strežnik vjetih, jetniški strežnik, s. a. Gefangenhüter.

Gefänglich, *adj.*, gefänglich einziehen, zapreti koga, posaditi ga v ječo; zur gefänglichen Haft bringen, v ječo djati, deti, devati.

Gefängniß, das, Gefangenschaft, zapertje, zapor; Kerker, ječa, in St. voza, (*altsl.* ązа, Fessel, ąziliště, Kerker), *russ.* tjurma; ein finsterer Kerker, temnica; im Gefängnisse sitzen, ins Gefängniß setzen, s. Gefangen; aus dem Gefängnisse entspringen, iz ječe uiti; je izpihal, jo je pobral iz ječe; das Gebäude, jetnišnica, zapiravnica.

Gefängnißgenosse, der, sojetnik.

Gefängnißleben, das, ječenje.

Gefängnißstrafe, die, kazen ječe, ječenje; mit Gefängnißstrafe belegen, kazniti z ječo.

Gefängnißsystem, das, zaporstvo†.

Gefängnißwesen, das, jetništvo.

Gefärbe, das, barvanje, farbanje, pisanje.

Gefasel, das, bledenje, bedalija; s. Faseln.

Gefaser, das, vlakno, lakno.

Gefäß, das, (von Fassen), eines Degens, der Griff, roč, ročaj, s. a. Degengefäß; Gefäß, (von Faß), posoda; ein Oehlgefäß, posoda za olje, *coll.* posodje; *bot.* cev, cevka; *anat.* posoda, cev, žila.

Gefäßbeschreibung, die, cevopisje.

Gefäßgewebe, das, cevna tkanina.

Gefäßhaut, die, mehka kožica, možganska opnica, mrena.

Gefäßlehre, die, cevoznanstvo†.

Gefäßnetz, das, cevno premrežje, omrežje iz posod.

Gefäßreich, *adj.*, cevnat.

Gefäßsystem, das, cevstvo.

Gefaßt, *adj.*, s. Fassen; so viel als bereit, pripravljen; sich auf alles gefaßt machen, na vse pripraviti se; von Steinen, okovan, vdjan; er blieb gefaßt, ostane miren, mirniga serca, ne zgane se; darauf war er nicht gefaßt, tega se ni nadjal; kaj taciga ni pričakoval.

Gefecht, das, boj, bitev, bitva; es kam zwischen ihnen zu einem Gefechte, zbili so se, sprijeli so se, udarili so se; das Gefechte, mečevanje †, s. Fechten.

Gefechtflagge, die, bojno bandérce.

Gefechtsbericht, der, poročilo od boja.

Gefeder, das, peresa v uri.

Gefege, das, dergnjenje, čiščenje; das Dickmaß, omlad-i, kosmata kožica.

Gefeiert, s. Feiern.

Gefeile, das, piljenje.

Gefeilt, s. Feilen.

Gefels, das, stena.

Gefertigte, der, podpisani.

Gefessel, das, vezanje, vklepanje.
Gefiedel, das, škripanje (na gosli).
Gefieder, das, mehrere Federn, pérje, pérjiče; Geflügel, perutnina; s. a. **Geflügel**.
Gefiedert, *adj.* pérnat; s. **Fiedern**.
Gefilde, das, planjava, polje, poljana, njive; die Gefilde der Ruhe, pokopališče; die Gefilde der Seligen, nebesa, raj, sveti raj.
Gefingert, *adj.*, perstat.
Gefische, das, lovljenje rib, lovlja.
Geflacker, das, bakljanje, terpolenje, plamenenje.
Geflatter, das, vihranje, ferfranje, ferfotanje.
Geflecht, das, pletenina; kar je prepleteno; s. a. **Flechte**.
Gefleckt, *adj.*, pikast, lisast, popikan, pisan, marogast.
Geflicke, das, kerpucanje, kerpanje, kerpanina.
Geflimmer, das, lesketanje.
Geflissen, *adj.*, geflissen sein, prizadeti, prizadevati si, marljiv, maren, priden biti; s. **Beflissen**.
Geflissenfremd, *adj.*, — sein, nalaš ptujie biti, ptujca se delati, tujiti se.
Geflissenheit, die, s. **Beflissenheit**.
Geflissenheitlich, *adj.* u. *adv.*, nalaš, navlaš, nach Einigen, navlašč (eigens), auch nakanjen, namišljen, auch, hotoma, hote, premišljema, nalič; geflissentliche Beschädigung, namišljena, nakanjena, nalašna poškodba.
Geflister, das, šeptanje, čebljanje.
Geflöße, das, plavljenje.
Geflöte, das, piskanje, pisketanje.
Gefluche, das, kletve, kletvina, preklinjanje.
Gefluder, das, rake; der Trog daran, korito.
Geflügel, das, perutnina, perutnice, peruti, kriluti, krila, *pl.*, Federvieh, kuretnina, letečina, letenina, pérnata žival, živad.
Geflügelt, *adj.*, krilat, nach *M.* habat.
Geflügge, das, etwas Fliegendes, letenina.
Geflunker, das, s. **Lüge**.
Geflüster, das, s. **Geflister**.
Gefolge, das, die Suite, sledivci od. sledniki, spremljavci, spremstvo, družina, sprevod, družba; das Laster mit all seinem schädlichen Gefolge, greh in vsi njegovi škodljivi nasledki; im Gefolge, s. **Zufolge**.
Gefölgig, s. **Folgsam**.
Gefoppe, das, zasmehovanje, nagajanje; s. **Foppen**.
Gefrage, das, opraševanje, popraševanje.
Gefräß, das, žrenje, hrana, paša, kerma; Maul, gobec, trobec, rivec.
Gefräßig, *adj.*, požrešen, ješ (*serb.* ješan), ješč, pojedčen, hlastežen, sneden, nach *M.* požerten; *böhm.* žravy; ein gefräßiger Mensch, s. **Vielfraß**.
Gefräßigkeit, die, požrešnost, ješčnost, hlasteżnost.
Gefreite, der, etwa, poddesetnik (desetnik im *Böhm.* gebr. für Corporal), vojak, oprosten od stanja na straži, ki druge na stražo odpeljuje, frajtar *.
Gefresse, das, žertje, žrenje.
Gefressicht, das, (Provinzl.), zjedi, *pl.*
Gefreund, der, s. **Freund**.
Gefreundin, die, s. **Freundin**.
Gefreundet, s. **Befreundet**.
Gefrieren, *v. n.*, vom Wasser, zmerzniti, zmerzovati, nach andern slav. Munda., merzniti, auch polediti se, lediti se; mit Rücksicht auf die Eisdecke, zamerzniti, zamerzovati; es gefriert, *v. i.*, mraz je, zmerzuje; s. a. **Frieren**.
Gefrieren, das, zmerzovanje.
Gefrierpunkt, der, zmerzlin†, zmerzlinec.
Gefröre, s. **Frost**, **Frostbeule**.
Gefroren, *adj.*, zmerzel, zmerznjen.
Gefrorenes, das, led, ledenina, nach *V.* zmerzlina, *poln.* lody, *pl.* (ledi); nach *Jarn.* merzletina.
Gefüge, das, sostava, stik, sklad, (nach *M.* das *russ.* paz); das Gefüge der Radspeichen, napera; der Bretter, paž; s. a. **Fügung**.
Gefüge, **Gefügig**, *adj.*, vdajaven, gibčen, sklanjljiv; ein gefüger Mensch, voljan, gibčen človek, ki se zna viti, udajati, pripogibati; gefüges oder gefügiges Holz, ločan les, vitek; s. a. **Biegsam**.
Gefügigkeit, die, gibčnost, vitkost.
Gefühl, das, Sinn, Sinneswahrnehmung überhaupt, čut, *coll.* čutje, čutenje; der Tastsinn, tip, otip; etwas durch das Gefühl erkennen, spoznati kaj po tipu, otipati, ošlatati kaj; Empfindung, občut, občutek, občutje; das Gefühl des Schönen, Guten, čutstvo od. čustvo lepote, dobrote, auch čut, čutljej; *russ.* u. *altsl.* čuv'stvo; das sittliche Gefühl, čutstvo nravnosti; er hat kein Gefühl für die Schönheit, ne čuti lepote; mit Gefühl singen, čutno, čutljivo, s čustvam peti; *waidm.* auch die Gefühle, s. **Rauchwerk**.
Gefühlarm, *adj.*, maločuten, slabočutin.
Gefühlelei, die, s. **Empfindelei**.
Gefühlig, *adj.*, občuten, čutljiv, občutljiv.
Gefühligkeit, die, čutljivost.
Gefühllos, *adj.*, brezčuten, brez čustva, nečuten, neobčuten, top, mertev, *fig.* nemil, nemiloserčen, brezserčen, brezdušen, opokel, terd.
Gefühllosigkeit, die, brezčutnost, nečutnost, topost, opoklost, nemilost, brezserčnost, *fig.* terdost.
Gefühlreich, s. **Gefühlvoll**.
Gefühlsart, die, čutnost, čustvenost†.
Gefühlsmangel, der, brezčutnost, maločutnost.
Gefühlsorgan, das, tipno čutilo, tipalo.
Gefühlssinn, der, tip, otip, s. **Tastsinn**.
Gefühlstödter, der, dušivec občutkov, kdor bi rad v sebi vse občutke zamoril ali zaterl.
Gefühlsvermögen, das, čutnost, čustvenost.
Gefühlvoll, *adj.*, živočuten, občuten, čustven, miloserčen.
Gefüllsel, s. **Füllsel**.

Gefüllt, s. **Füllen.**

Gefüllte, das, eine gefüllte Speise, nadev, nadevana jed, nadudlana, nadudnjena, (nach Einigen) nabudljana jed.

Gefünft, *adj.*, iz petih sostavljen, nach *V.* petnat; das Gefünft, petica.

Gefunkel, das, lesk, lesket, lesketanje, iskranje, blesk, blisket, migljanje; s. a. **Funkeln.**

Gefurcht, *adj.*, brazdovit, brazdat, zgerbančen.

Gefürstet, *adj.*, poknežen; der gefürstete Graf, pokneženi grof.

Gefüße, das, lange Riemen, woran die Falken gehalten werden, jermenec, nach *V.* nanožje.

Gefußt, *adj.*, nogat.

Gegacker, das, gogotanje, gaganje.

Gegaffe, das, zijanje.

Gegaukel, das, sleparjenje.

Gegeige, das, ciganje, slabo godenje.

Gegeißel, das, bičanje.

Gegelfer, das, bevkanje.

Gegen, *praep.*, bedeutend die Richtung, körperlich, so wie unkörperlich nach einem Gegenstande, proti, k, do; gegen den Wald zu, k gojzdu, proti gojzdu; gegen die Stadt zu, proti mestu; sich gegen den Norden wenden, oberniti se k severju, proti severju; Oesterreich gränzt gegen Osten an Rußland, na vshodu se derži Avstrija Rusije, ji dela meje Rusija; Liebe gegen Jemand hegen, ljubiti koga; Liebe gegen Eltern, ljubezen staršev, do staršev auch k staršem; bezeige dich dankbar gegen deinen Wohlthäter, bodi hvaležen svojimu dobrotniku; die Pflichten gegen den Nächsten, dolžnosti do bližnjiga; er ist freundlich gegen mich gesinnt, prijazno z menoj meni, prijazniga serca je do mene; gegen den Himmel, v nebo, proti nebu; er ist gleichgültig gegen Ehre, ne mara, ne meni se za čast; den Widerstand wider etwas bedeutend, physisch, proti, nad, na, moralisch, proti, zoper od. soper, čez; gegen den Feind ziehen, iti nad (na) sovražnika, auch proti sovražniku; gegen den Wind, proti vetru; gegen den Strom, proti vodi, s. a. **Aufwärts**; sich gegen Einen versündigen, pregrešiti se nad kom; gegen das habe ich nichts, zoper to nimam nič; man spricht gegen dich, čez tebe govore; gegen ein Gebot handeln, zoper zapoved delati, prelomiti, prestopiti, prekeršiti zapoved; sich gegen Jemand wehren, braniti se komu; gegen deinen Willen, zoper tvojo voljo, ukljub tvoji volji; sich gegen die Obrigkeit auflehnen, vzdigniti se zoper gosposko, spreti se gosposki; das ist gegen Recht, to je pravici nasprotno; Mittel gegen das Fieber, pomoček, zdravilo za merzlico, nach dem *Russ.* u. *Serb.* od merzlice; sie konnten gegen ihn nichts ausrichten, zoper njega niso mogli nič opraviti; eine Vertauschung, Erwiederung bedeutend, za, Waare gegen Waare, blago za blago; gegen Entgelt, za povračilo; gegen baare Bezahlung, za gotov dnar; hundert gegen Eins wetten, sto na eno staviti; gegen Bescheinigung, za poterjilo, s tem (pogojem), da se da poterjilo, da se poterdi; die Gefangenen gegen einander auswechseln, izmenjati zajete eniga za druziga; mit dem Begriffe der Vergleichung gegen einander abwägen, pretehtati eno k drugimu, primeriti eno drugimu; dein Unglück ist gering gegen das meinige, tvoja nesreča je mala proti moji, od. če se primeri z mojo; mit dem Begriff der Annäherung, es steht gegen das Ende des Blattes, to stoji neki na kraj lista; gegen Abend, gegen die Nacht, pod večer, k večeru, na večer, pod noč; gegen den Herbst, pod jesen, na jesen; gegen sechs Uhr, okoli šestih; er ist gegen vierzig Jahre alt, ima kacih štirideset let; bis gegen Weihnachten, tje do božiča; sein Herz gegen einen Freund ausschütten, odkriti svoje serce pred prijatlam, od. prijatlu; er rühmte sich gegen ihn, hvalil se je pred njim; s. a. **Gegenüber**; in der Zusammensetzung mit Hauptwörtern wird es im Slovenischen meistens mit nasproten, zuweilen auch durch die Vorsylbe od — ausgedrückt; s. übr. die Ff.

Gegenabdruck, der, so viel als Gegenprobe, prenatis, posnetek natiska.

Gegenabsicht, die, nasprotni namen.

Gegenanklage, die, nasprotna zatožba, tožencova tožba.

Gegenanmerkung, die, nasprotna opomba, opomba na opombo.

Gegenannäherungsgraben, der, Contraapprochen, nasprotni prekop, protikop †.

Gegenanschlag, der, nasprotni naklep, nasprotnikov naklep.

Gegenanstalt, die, nasprotna naprava, naredba, naprava proti komu, čemu; gegen den Feind, obramba; gegen ein Uebel, pomoč, lek, odvračna naredba; eine Gegenanstalt treffen, vpreti se, vpirati se komu, čemu, pripraviti se na vpor.

Gegenantrag, der, nasprotni nasvet, nasprotna ponudba.

Gegenantwort, die, odgovor na odgovor.

Gegenanzeige, die, nasprotno naznanilo.

Gegenaufforderung, die, nasprotni opomin, poziv.

Gegenaufsicht, die, s. **Controlle.**

Gegenausführung, die, nasprotnikova razločba.

Gegenaussage, die, nasprotna povedba; nasprotnikove besede.

Gegenäußerung, die, nasprotnikov odgovor, nasprotnikova opomba.

Gegenbatterie, die, baterija (sovražnikovi) nasprotna.

Gegenbedingung, die, nasprotni pogoj.

Gegenbefehl, der, nasprotno povelje, preklic daniga povelja, odpoved; einen Gegenbefehl geben, povelje preklicati, ovreči, oporeči, odpovedati.

Gegenbekenntniß, das, nasprotnikova, nasprotna izpovedba, spoznava.

Gegenbeklagte, der, toženi tožnik.

Gegenbeleidigung, die, razžalitev za razžalitev.
Gegenbemerkung, die, opomba na opombo, nasprotnikova opomba.
Gegenbemühung, die, nasprotno prizadevanje.
Gegenbericht, der, nasprotno, nasprotnikovo poročilo.
Gegenbescheinigung, die, nasprotna, nasprotnikova spričba.
Gegenbeschimpfung, die, nasprotno osramotilo.
Gegenbeschuldigung, s. Gegenanklage.
Gegenbesuch, der, vernitev obiskanja, povračno obiskanje; einen Gegenbesuch abstatten, obiskanje verniti.
Gegenbeweis, der, nasprotni dokaz.
Gegenbild, das, nasprotna podoba; s. a. Abbild.
Gegenblick, der, pogled, ki se vjema s pogledam.
Gegenböschung, die, zunanji stermec.
Gegenbund, der, nasprotna zveza, zaveza zoper zavezo.
Gegenbürge, der, nasprotni porok; s. a. Rückbürge.
Gegenbürgschaft, die, nasprotno poroštvo.
Gegend, die, stran, kraj, okolica, auch (das *böhm.* u. *poln.*) krajina, *altsl.* auch rusag; eine behügelte Gegend, homec, berda *pl.*, griči; Gegend hinter einem Moore, zablatje; unebene Gegend, kokava; die Gegend um die Stadt, mestna okolica, obmestje, mestno obližje; in meiner Gegend kennt man diese Gewohnheit nicht, pri nas doma nimajo te navade; die vier Hauptgegenden der Welt, štiri poglavne strani sveta; die Gegend längs des Meeres, am Meere, pomorje, primorje; hinter dem Meere, zamorje; die (Ufer-) Gegend an einem Fluße, porečje; an der Save, Posavje usf.; in der Gegend des Herzens, okoli serca, oserčje; die Gegend zwischen den Augen, medočje; aus welcher Gegend, odkod, od ktere strani? in die Gegend nach Westen, proti zahodu; bei einer Wasserwehre, zatolišče, zatoliše; Gegend eines inwendigen Daches, podstrešje; Gegend nahe am Dache, strešje; in einigen Gegenden, po nekod; in dieser Gegend, letod, tod; in einer andern Gegend, drugod; die Gegend gegenüber, vprek.
Gegendbeschreibung, die, krajopisje.
Gegendeichung, die, predjezje, drugi nasip.
Gegendessen, s. Bis(dahin).
Gegendienst, der, povračna, povernjena služba, postrežba, ljubav, odslužba; *serb.* odsluga.
Gegendruck, der, nasprotni pritisk, upor, odboj; s. a. Reaction, Gegenabdruck.
Gegendrucker, der, upornik.
Gegeneinander, *adj.*, eden od. eno proti drugimu; feindlich, auch eden zoper druziga, eden, od. drug nad druziga, — čez druziga; gegenüber, nasproti; gegeneinander halten, primeriti, primérjati drugo drugimu; gegeneinander stellen, s. Confrontiren.
Gegeneinanderhaltung, die, primérjanje.
Gegeneinanderstellung, s. Confrontation.
Gegeneinbringen, das, nasprotni, nasprotnikov spis.
Gegeneinwurf, der, ugovor na ugovor.
Gegenerbieten, das, nasprotna ponudba.
Gegenerkenntlichkeit, die, hvaležnost hvaležnimu skazana.
Gegenerklärung, die, nasprotni izrek, nasprotnikovo izrečenje.
Gegenerstattung, die, povračilo, vračilo.
Gegenerziehung, die, nasprotno zrejevanje.
Gegenfahrt, die, vožnja proti vodi.
Gegenfall, der, nasprotni primérljej.
Gegenfalls, *adv.*, sicer; s. Widrigenfalls.
Gegenfenster, s. Doppelfenster.
Gegenfluch, der, nasprotna kletev, kletvina zoper kletvino izrečena.
Gegenforderung, die, nasprotno, nasprotnikovo tirjanje; tirjanje proti tirjanju nastavljeno.
Gegenfrage, die, nasprotnikovo vprašanje, vprašanje druge strani.
Gegenfreundschaft, die, povračno, vzajemno prijatelstvo.
Gegenfüßler, der, protinožec, nach *V.* oponožec.
Gegengabe, die, povračni dar, povračilo daru, podarek v povračilo.
Gegengebirge, das, nasprotna gora.
Gegengefälligkeit, die, povračna ljubav, ljubezen.
Gegengeld, das, nach *V.* naprotščina, naprotšina; s. a. Gegenvermächtniß.
Gegengeschenk, das, s. Gegengabe.
Gegengewalt, die, nasprotna sila; s. a. Repressalien.
Gegengewicht, das, nasprotna teža, protitežje, protipeza, nach dem *Böhm.* u. *Poln.* protivaga, nach *V.* in den Mühlen an der Save, gnjezdo.
Gegengift, das, zdravilo, pomoč za strup.
Gegengrund, der, nasprotni vzrok.
Gegengruß, der, vračilo pozdravljenja, nach dem *Serb.* odzdrav.
Gegenhall, s. Echo.
Gegenhalt, s. Widerhalt.
Gegenhalten, s. Vergleichen.
Gegenhieb, der, odmah, mahljej, namahljej.
Gegenkaiser, **Gegenkönig**, der, nasprotni cesar, kralj, proticesar, protikralj, cesar, kralj nasprotne strani.
Gegenklage, die, tožencova tožba; s. a. Widerklage.
Gegenkraft, die, nasprotna moč.
Gegenküste, die, nasprotni kraj, breg.
Gegenlage, die, s. Widerlage.
Gegenlehre, die, nasprotni uk.
Gegenleistung, die, vračna oprava, djanje.
Gegenlicht, das, nasprotna svetloba.
Gegenliebe, die, vzajemna, odvračna, vernjena ljubezen, ljubezen do ljubijočiga, ljubezen ljubljeniga.

Gegenlist, die, zvijača proti zvijači, zvijačo (lest) z zvijačo odbiti.
Gegenlob, das, povračna, vernjena hvala.
Gegenmacht, die, nasprotna moč.
Gegenmann, der, nasprotnik.
Gegenmarsch, der, nasprotni hod, marš.
Gegenmauer, die, podzid, podzidje, prizidje, podporni zid.
Gegenmeinung, die, nasprotno menjenje.
Gegenmesser, das, stergon.
Gegenmine, s. Contremine.
Gegengift, die, s. Widerlage.
Gegenmittel, das, pomoč, lek, zavračilo.
Gegenneigung, die, nasprotni naklon; s. a. Gegenliebe.
Gegenordre, s. Gegenbefehl.
Gegenpapst, der, protipapež, nasprotni, krivi papež.
Gegenpart, der, zopernik, nasprotnik, protivnik.
Gegenpartei, die, nasprotna stran, nasprotniki.
Gegenpfahl, der, (kol) podpornik.
Gegenpfand, das, zastava za zastavo, nach dem *Russ.* vzajemna zastava.
Gegenpfeiler, der, podporni steber.
Gegenprobe, die, ogled ali preskus drugiga; s. a. Gegenabdruck.
Gegenrechnung, die, rajtanje ali števílba druge strani; s. a. Controlle.
Gegenrecht, das, vračna pravica.
Gegenrede, die, nasprotni govor, odgovor; s. a Einwendung.
Gegenrevolution, s. Contrerevolution.
Gegenrunde, die, drugi obhod.
Gegensang, s. Antiphone.
Gegensatz, der, nasprotni stavek ali razsod, etwa auch protistavek; s. auch Contrast, Widerspiel; im Gegensatz, (temu, unimu) nasproti.
Gegenschatten, der, nasprotna senca.
Gegenschein, der, Repercussion des Lichtes, Feuers, osvit, odbliš, odbijanje svetlobe; stanje premične zvezde, solncu nasproti, na drugi strani zemlje; viell. protistojnost†; Gegenbescheinigung, nasprotni list; s. a. Revers.
Gegenschenkung, s. Gegengabe.
Gegenscherz, der, šala za šalo, proti šali.
Gegenschimpf, Gegenschmähung, s. Gegenbeschimpfung.
Gegenschlag, der, odboj; Amphimacer, (—∪—).
Gegenschlußrede, die, končni odgovor.
Gegenschlußschrift, die, končni odpis ob. protispis†.
Gegenschreiber, s. Controlleur.
Gegenschrift, die, nasprotno pisanje, nasprotni sostavek ali spis; overžni ali spodbojni spis; Schrift und Gegenschrift, spis in odpis.
Gegenschuld, die, dolg.
Gegenschuß, der, nasprotni, nasprotnikov strel.
Gegenschwager, der, križem oče (tista svaka, kterih eden je možev, drug pa ženin oče; dva brata, ki sta vzela dve sestri, se imenujeta pašanog).
Gegenseite, die, una stran, druga ali nasprotna stran, narobe stran; s. a. Revers.
Gegenseitig, *adj.*, der gegenseitige Theil, nasprotna stran, eden do drugiga, drug do drugiga, medsebojin, obojostransk, zameniven, povračen, nach andern slav. Mundart. vzajemen; sich gegenseitig helfen, pomagati eden drugimu, drug drugimu; s. a. Wechselseitig.
Gegenseits, *adv.*, eden drugimu.
Gegensicherheit, die, nasprotna varnost.
Gegensiegel, das, sopečat.
Gegensonne, s. Nebensonne.
Gegensparre, die, soključ, sozaklep†.
Gegenspiel, das, s. Widerspiel.
Gegenspieler, der, nasprotni igravec, nasprotnik v igri.
Gegenspruch, der, nasprotna sodba; s. a. Widerspruch.
Gegenstand, der, reč, stvar; die Gegenstände um uns her, reči, ki so okoli nas, nach *V.* predsebek, nach dem *Russ.*, *Poln.* und *Böhm.* predmet (*objectum*).
Gegenständlich, *adj.*, rečin, stvarin, predmeten†, predseben†; s. a. Objectiv.
Gegenständlichkeit, die, stvarnost, predmetnost†.
Gegenstandslos, *adj.*, brez podlage, brezsnoven, brezpredmeten†.
Gegenstehen, s. Entgegenstehen.
Gegenstellung, die, s. Confrontation, Contrast.
Gegenstich, der, vprečni zabodec.
Gegenstimme, die, nasprotni glas.
Gegenstoß, der, odboj, nasprotni udarec.
Gegenstreckung, die, razmikanje (nasprotno).
Gegenstrich, der, poteg vnic po dlaki.
Gegenströmung, die, nasprotni tok.
Gegenstück, das, podoba nasprotnica; s. a. Seitenstück.
Gegenstütze, die, podpornja, podpora.
Gegentausch, s. Tausch.
Gegentheil, das, nasprotje, nasprotno, nasprotek, nasprotna reč, nach *V.* auch robje(?); das Gegentheil thun, behaupten, nasprotno delati, terditi; im Gegentheile, nasproti, pak.
Gegentheil, der, nasprotnik, *altsl.* sąpr'nik, (*cfr.* preti streiten, Mitstreiter).
Gegentheilig, *adj.*, nasprotnikov, protnikov, nasprotne strani; die gegentheilige Behauptung entbehrt aller factischen Grundlage, kar nasprotnik terdi, nima nikake djanjske podlage, nasprotnikove besede nimajo etc.).
Gegentheils, *adv.*, nasproti.
Gegenthür, die, nasprotne duri.
Gegentreue, die, vernjena zvestoba, zvestoba za zvestobo.
Gegentrieb, der, nasprotni nagon.
Gegenüber, *adv.*, nasproti, nach *V.* auch spored; sein Haus liegt dem unsrigen gegenüber, njegova hiša stoji (je) naši nasproti;

sie standen sich gegenüber, stala sta drug proti drugimu, oko v oko.
Gegenüber, das, nasprotnost, nasprotna reč.
Gegenüberliegend, -stehend, *adj.*, nasproten, unstransk.
Gegenüberstellen, s. Confrontiren.
Gegenufer, das, uni kraj, breg, drugi breg.
Gegenunterschrift, s. Gegenzeichnung.
Gegenuntersuchung, die, nasprotno preiskovanje.
Gegenverheißung, die, obljuba druge strani, povračni obet.
Gegenvermächtniß, das, volilo za volilo; s. a. Widerlage.
Gegenverschanzung, die, nasprotni okop.
Gegenverschreibung, die, pripis, zapis za zapis.
Gegenversicherung, die, nasprotno, nasprotnikovo zagotovljenje.
Gegenversuch, der, nasprotni poskus.
Gegenverwahrung, die, nasprotni prideržek.
Gegenvorstellung, die, opomin, odsvet; Gegenvorstellungen machen, pred oči postavljati komu, odvračati koga, odsvetovati mu kaj.
Gegenvorwurf, der, očitek na očitek.
Gegenwall, der, nasprotni, sovražnikov nasip.
Gegenwart, die, Anwesenheit, pričujočnost, vpričnost, nazočnost, *böhm.* u. *poln.* přitomnost, *russ.* prisustvie; erspare es bis zu meiner Gegenwart, odloži, dokler jez zraven ne pridem, de bom tudi jez vpričo ali zraven; er that es in meiner Gegenwart, vpričo mene, auch nazoči mene, pred mano, pred mojimi očmi je delal, storil; seine Gegenwart ist mir verhaßt, ne morem ga viditi pred sabo, ne terpim ga pred svojimi očmi, mojim očem je zopern; s. a. Dasein, das; die Gegenwart des Geistes, s. Geistesgegenwart; deine Gegenwart erfreuet mich, tebe rad pri sebi vidim, veseli me, da si tukej; die gegenwärtige Zeit, sedanjost, zdanjost; die Bedürfnisse der Gegenwart, potrebe sedanjiga časa; die Männer der Gegenwart, sedanji, dandanašnji možje.
Gegenwärtig, *adj.* u. *adv.*, von der Zeit, in dem Augenblick des Sprechens seiend, sedanj, sadanj, zdajšen; die gegenwärtige Zeit, das Präsens, sedanji čas; gegenwärtiges Jahr, to leto, letašnje leto, tekoče leto, sedanje leto, letas; er befindet sich gegenwärtig nicht hier, zdaj ga ni tukej; vom Orte, anwesend, pričujoč, nazočen, vpričen, ich war gegenwärtig, als dies geschah, vpričo sim bil, priča sim bil, nazoči, zraven (*cfr.* das *böhm.* zaroveň, zugleich) sim bil, pričujoč sim bil, ko se je to zgodilo; auch biti pri čem; der hier gegenwärtige Zuschauer, pričujoči, tukajšnji gledavec; in der Vorstellung, die Sache ist mir gegenwärtig, meinem Gedächtniß ist es gegenwärtig, reč mi je pred očmi, mi je v spominu, dobro se pomnim, pamečim; gegenwärtig gibt es viel zu thun, sedaj, dan današnji je mnogo opraviti.
Gegenwärtige, das, **Gegenwärtigkeit,** die, sedanjost.
Gegenwechsel, s. Rückwechsel.
Gegenwehr, die, upor, bran, bramba, odboj, bor zoper napadnika; zur Gegenwehr greifen, sich zur Gegenwehr stellen, v bran se postaviti, upreti, upirati se (nicht opreti se, sich stützen), napad odbiti, odbijati; mit Worten, ovreči, odsekati.
Gegenwerth, der, zamenivna vrednost, vrednost za vrednost, vračilna vrednost.
Gegenwind, der, nasprotni veter, nasprotna sapa.
Gegenwinkel, der, nasprotni kot.
Gegenwirkung, die, nasprotni učin, nasprotno djanje, *poln.* odczyn, oddziałanie (oddelovanje); s. a. Reaction.
Gegenwohner, *pl.* protidomci †.
Gegenwort, das, nasprotna beseda.
Gegenzeichen, das, nasprotno znamnje.
Gegenzeichnung, die, sopodpis †, s. Contrasignatur.
Gegenzeuge, der, nasprotna, nasprotnikova priča.
Gegenzug, der, nasprotni hod, pot.
Gegenzusage, s. Gegenverheißung.
Gegenzutrauen, das, vernjeno zaupanje, zaupanje za zaupanje.
Gegenzwangsmittel, das, nasprotna sila, odbojna sila; — silo s silo odbiti, odbijati.
Gegerbe, das, strojenje.
Gegirre, das, gergotanje, kruljenje.
Gegitter, das, s. Gitter.
Geglätte, das, glajenje.
Gegler, der, s. Bergfink.
Geglieder, das, die sämmtlichen Glieder eines Körpers, udje *pl.*, etwa auch udovje.
Gegliedert, *adj.*, členkovit, členast, s. a. Gliedern.
Geglimmer, das, tlenje.
Gegnen, s. Begegnen.
Gegner, der, nasprotnik, suprotnik, zopernik (*russ.* sopernik), protivnik, ovérnik.
Gegnerin, die, nasprotnica, zopernica, protivnica.
Gegnerisch, *adj.*, nasproten, nasprotnikov, s. a. Gegentheilig.
Gegrabe, das, kopačenje, koparija, grebenje.
Gegrübel, das, vertanje, tuhtarjenje, tuhtarija.
Gegründet, *adj.*, uterjen; seine Furcht war nicht gegründet, ni imel zakaj se bati.
Gegrunze, das, kruljenje.
Gegurre, das, s. Gegirre.
Gehäb, Gehäbe, Gehäbig, *adj.*, kar je terdno, posoda, ki vodo derži, ki ne pušča.
Gehaben, sich, *v. r.*, sich wohl haben, zdrav biti; sich übel gehaben, bolan biti; gehab dich wohl, zdrav bodi, z Bogam (ostani); s. a. Betragen, sich.
Gehabig, *adj.*, začimen, premožin.
Gehacke, das, sekarija, sekanje.

Gehaber, das, terganje, puljenje, klanje, prepiranje.
Gehäge, Gehege, das, Schonung, ograja, ograjeno mesto, zagraja, branjenica, branjevina, auch zagaj, nach *V.* zaloka, *russ.* zaseka, (nach *M.* redišče); s. a. **Zaun**; eine Wiese zu Gehäge machen, zagraditi, zagajiti travnik; Einem ins Gehäge kommen, gehen, komu v delo seči, segati, v pravico hoditi, zaletovati se, v škodo hoditi, Spr. v zelje hoditi, zabrazditi, zakositi, zažeti v tujo njivo; gehägtes Wasser in Bezug auf Fischfang, prideržano ribštvo.
Gehägeaufseher, der, etwa gajnik, ograjnik.
Gehalt, der, körperlicher Inhalt, deržanje, mera; ein Faß von zehn Eimer Gehalt, sod deržeč deset veder; ein Haus von vielem Gehalt, prostorna, prostrana hiša; Gehalt der Erze, Metalle, zerno, notranja dobrota, vrednost, jedro; eine Silbermünze von gutem Gehalte, srebern dnar dobriga blaga, jedra, dobre cene; s. a. **Inhalt, Beimischung**; freien Gehalt haben, imeti pri kom živež ali hrano zastonj; der oder das Gehalt, Besoldung, plača, služilo, kar kdo služi; seine Worte haben keinen Gehalt, njegove besede nimajo nič v sebi, nimajo nobeniga jedra.
Gehalten, *adj.*, dolžen, zavezan; ein gut gehaltenes Gemälde, skladna, priméma malarija; *fig.* stanoviten, terden; s. a. **Zurückhalten**.
Gehaltig, *adj.*, fein, kaj vreden biti; ein gehaltiges Haus, prostorna hiša.
Gehaltleer, Gehaltlos, *adj.*, brez vrednosti, prazen, puhel, votel, plitev, jalov; gehaltlose Worte, prazne, puhle, puste besede.
Gehaltlosigkeit, die, brezvrednost, praznost, puhlost, votlost, jalovost.
Gehaltmesser, der, mera notranjiga jedra, mera deržanja, etwa posodomér†, jedromér†.
Gehaltmessung, die, der Gefäße, mérjenje posod, koliko derže, amanje (Abhamen).
Gehaltreich, Gehaltsam, *adj.*, jedernat, bogatiga jedra, bogat, velike notranje vrednosti, prekoristen.
Gehaltsabzug, der, odbitek, uteržek, uderžek (od) plače.
Gehaltsklasse, die, razred plače.
Gehaltserhöhung, die, povišanje plače.
Gehaltssperre, die, ustavek plače.
Gehaltsstufe, die, stopnja plače.
Gehaltszulage, die, priboljšek, dodatek k plači.
Gehaltswerth, der, prava vrednost.
Gehaltvoll, s. **Gehaltreich**.
Gehämmer, das, tolčenje, kovanje.
Gehandel, das, tergovanje.
Gehänge, das, eines Berges, položnost, nazdolje, stermina; s. a. **Abhang**; das Hangende im Bergbaue, nach *V.* prednji rob; was herabhängt, nach *V.* auch visje; s. a. **Geläppe, Gehenk**; Eingeweide, drob, čeva, čreva.
Geharke, das, grabljenje.
Gehaspel, das, motanje.
Gehässig, *adj.*, Haß habend, sovražin, *russ.* nenavistnij; er ist mir gehässig, zopern mi je, merzim na-nj; s. a. **Verhaßt**; einem gehässig werden, začeti koga sovražiti; gehässiger Weise, sovražno; sich bei jemanden gehässig machen, zamerzeti komu, zameriti se komu.
Gehässigkeit, die, sovražnost, sovražljivost, *serb.* merzost.
Gehau, das, s. **Hau, Hieb**; ein junges Gehau, mladje.
Gehauche, das, dihanje, hukanje.
Gehaue, das, sekanje, robljenje.
Gehäufe, das, kopičenje, nakladanje; s. a. **Aggregat**.
Gehäuft, *adj.*, verhovat, verhovnat, z verham.
Gehäuse, das, wörtl. ohišje; einer Uhr, nach *V.* okrov; einer Schnecke, hiša, hišica; bei dem Obste, postelja, notranja ježica, schlechtweg ježica; des Kernobstes, lupina; des Samens, lusk, luskina, glavica, butica, mešič.
Gehbar, *adj.*, hoden, kodar, kjer se more hoditi.
Gehbrücke, die, most za pešce.
Gehe, die, leha.
Gehebe, das, vzdigovanje.
Gehechel, das, mikanje.
Geheck, das, so viel Vögel auf einmal geheckt, ausgebrütet werden, lega, gnjezdo, nasad, (piščeta eniga gnjezda).
Gehecke, das, gnjezdenje.
Gehege, s. **Gehäge**.
Gehehlen, s. **Einwilligen, Gestatten**.
Geheiligt, s. **Heiligen**.
Geheim, *adj.*, skriven, skrit, nach *M.* skrivšen, in andern slav. Mundart. tajni; ein geheimes Gespräch, skriven pogovor; geheimer Rath, skrivni svétnik, svetovavec; ingeheim, skrivno, na skrivnim, skrivaj, auch skrivaje, skrivama, skrivši; geheim thun, skrivnosti imeti, ne hoteti povedati.
Geheimblühend, *adj.*, skrivnocvetin.
Geheimbuch, das, skrivni, skrivnostni zapisnik.
Geheimbund, der, skrivna zaveza; s. a. **Complott**.
Geheimdeutelei, die, skrivnostno razlaganje, iskanje skrivne pomembe.
Geheimelei, die, s. **Geheimnißkrämerei**.
Geheimgriff, der, skrivna zvijača, pomoč.
Geheimhaltung, die, skrivanje, molčanje.
Geheimkraft, die, skrivna moč.
Geheimkunst, die, skrivna umetnost, vednost; s. a. **Magie**.
Geheimkünstler, der, s. **Magier**.
Geheimlehre, die, s. **Cabbala**.
Geheimlehrer, der, učnik skrivnosti, tajnoslovec†.
Geheimmittel, das, skrivni pomoček, lek.
Geheimniß, das, skrivnost, skrivna reč, nach andern slav. Mundart. tajnost, tajinstvo; Geheimniß aus etwas machen, vor jemanden haben, komu kaj skrivati, zamolčati, ne povedati; s. a. **Verborgenheit**.

Geheimnißforscher, der, pozvedovavec, preiskovavec skrivnost.
Geheimnißkrämer, der, skrivnostnež, skrivnostničar.
Geheimnißkrämerei, die, skrivnostničarija.
Geheimnißleer, **Geheimnißlos**, *adj.*, brez skrivnosti; v čemur ni nikake skrivnosti.
Geheimnißlehre, die, nauk (od) skrivnost.
Geheimnißreich, **Geheimnißvoll**, *adj.*, skrivnosten, poln skrivnost.
Geheimrath, der, skrivni svétnik, svetovavec.
Geheimrotte, s. **Geheimbund**.
Geheimschreiber, der, s. Secretär.
Geheimschreiberei, die, skrivna pisarija.
Geheimsecretär, der, s. Secretär.
Geheimschrift, s. **Chiffre**, **Chiffriren**.
Geheimsinn, der, skrivni pomen.
Geheimsinnig, *adj.*, skrivniga pomena.
Geheimsprache, die, skrivni jezik.
Geheimsucht, die, skrivarija.
Geheimthun, das, skrivanje.
Geheimthüre, die, skrivne vrata.
Geheimursache, die, skrivni vzrok.
Geheimverständniß, das, skrivni dogovor.
Geheimwesen, das, skrivarstvo.
Geheimzeichen, das, skrivno znamnje.
Geheiß, das, povelje, ukaz, zapoved.
Geheißen, s. **Verheißen**.
Gehen, *v. n.* auch *r. u. i.*, iti, *freq.* hoditi; um etwas gehen, obiti, obhoditi, obhajati; durch etwas gehen, s. **Durchgehen**; morgen gehe ich nach Hause, jutri pojdem (nicht grem) domu; die Zeit gehet schnell, čas hitro teče, hiti, leti; die Uhr geht, ura gre; zu früh, prehiteva, zu spät, zakasneva; hier gehe nicht, tod ne hodi; ans Werk gehen, dela se poprijeti, lotiti, začeti delo; Einem auf den Leib gehen, lotiti se koga; zu Tische, zum Essen gehen, iti jest, k obedu, kosit, južinat; zu Gaste gehen, iti k komu kosit (v gostje kakor povabljenec); zu Bette gehen, iti spat; zu Grabe gehen, umreti, iti pod černo zemljo; zwei Stunden gehen, dve uri iti, hoditi; einen starken Schritt gehen, hitro hoditi; gehe deinen Weg oder deines Weges, hodi z miram, z Bogam; den Weg alles Fleisches gehen, s. **Sterben**; an die Hand gehen, na roko iti, hoditi, biti komu; er geht schwer daran, s. **Daran**; auf den Hieb gehen, mahati, udarjati; auf Freiers Füßen gehen, s. **Freier**; irre gehen, zaiti, zahajati, pot zgrešiti; es geht ihm so, tako se mu godi; es geht ihm so weit gut, ni mu ravno sile; es geht ihm übel, huda se mu godi; geh!, pojdi, daj mi mir; wie wird es dir doch gehen, kakošna bo le s teboj; auf den Grund gehen, do dna priti, iti, iz dna začeti, dognati kaj; in sich gehen, poboljšati se, skesati se, v se iti; ins Verderben gehen, pogubiti se; mit der Post gehen, s pošto se voziti; das Kind geht schon, otroče je že shodilo; er ging in den Krieg, odšel je v vojsko; er ging auf Reisen, začel je popotovati, popotoval je; schwanger gehen, s. **Schwanger**; der Fluß geht schnell, voda hitro, naglo teče, dere; es ist Blut von ihm gegangen, kri je šla od njega; müßig gehen, brez dela biti, postopati, postajati, ničesar ne delati; verloren gehen, zgubiti se, gubiti se; (verdammt werden), pogubiti se; der Teig geht, testo vzhaja, nach *M.* kipne; entzwei gehen, s. dieses; zu Herzen gehen, seči v serce, zganiti, ganiti; es ging ihm durch die Seele, serce mu je presunilo; wenn Noth an Mann geht, kdar je treba, kdar je sila; darüber geht nichts, ni ti lepšiga, boljšiga na svetu; es geht über meine Kraft, to presega mojo moč; preseči, prekositi, premagati; ein gutes Wort geht über ein reiches Geschenk, boljši je lepa beseda od veliciga darila; es geht an ein Fragen, an ein Lärmen, tu se začne opraševanje, šundranje, tu začne (začno) popraševati itd.; ich bin nicht einen Augenblick aus dem Hause gegangen, ne ganil se nisim iz hiše; das geht mir sehr nahe, to mene blizo zadeva, boli me; sein Waffenträger geht vor ihm her, oproda stopa pred njim; die Reise geht nach —, potuje se, popotvam v —; es geht schon gegen Abend, pod večer je, noč se bliža; die Fabel geht auf mich, basen, pravlica na me meri; das geht auf dich, to je tebi namenjeno; vor sich gehen, začeti se, zgoditi, goditi se, biti, *poln.* odbyć się; s. a. **Daraufgehen**; nach Wunsch gehen, biti, kakor kdo želi, po volji; es gehen zwanzig Groschen auf einen Gulden, dvajset grošev je goldinar; das geht schön, to je lepo, ta je lepa; das Kleid geht ihm bis an die Knie, suknja mu žene, sega (mu je) do kolen; der Weg geht in gerader Richtung, pot derži, gre, pelje na ravnost; es geht noch an, že velja; es geht die Rede, das Gerücht, govoré, pravijo, govorica je med ljudmi, beseda gre med ljudmi; kaum gehen durch den Schnee, komaj gaziti; seine Meinung ging dahin, on je menil, mislil, on je hotel reči, da —; es geht in die vierte Woche, četerti teden je že, že teče; zu Ende gehen, s. **Ende**; in Erfüllung gehen, s. **Erfüllung**; es geht ums Leben, za glavo gre; die Vorsehung geht auf einzelne Dinge, previdnost obsega vse posamezne reči; gut von Statten gehen, dobro od rok iti, speh imeti, dobro sponašati se, spešiti se, dobro vesti se, odsedati se, (delo se mu odseda); es geht langsam mit der Sache, počasi gre reč; wie gehts? kako je (še kaj); wie geht es Ihnen, kako ste, kako se imate, kako se Vam godi? (nicht kako Vam gre); es wird schon gehen, že pojde, udalo se bo; es wird über das Geld gehen, mošnjo bo bolelo; er geht ins zehnte Jahr, v deseto leto je stopil, deseto leto mu teče; zu weit gehen, s. **Uebertreiben**; das geht nicht, to ne more biti; der Wind geht, veter piha, vleče, veter je; es gehe wie es wolle, naj bo, kar bo; auf den Zehen gehen, po perstih ho-

diti; auf den Krücken, an einem Stock gehen, o berglah od. berlah (a. *böhm.*), ob palici hoditi; auf den Stelzen, na hoduljah; aus dem Wege, ogniti se, uganiti, ugibati se, *serb.* ukloniti se; den Krebsgang gehen, nazaj iti, ritnisko iti; nach Brot gehen, za kruham hoditi; in die Fremde nach Brot gehen, iti s trebuham za kruham; einem um das Maul gehen, prilizovati se komu, lizati se okoli njega; unter Segel gehen, odpraviti se po morji, odjadrati, na morje iti; gehe mir aus den Augen, poberi se (mi izpred oči); zu Fuß gehen, peš iti, hoditi; laß ihn gehen, pusti ga (pri miru); gehe doch, pojdi, pojdi; der geduldigen Schafe gehen viele in einen Stall, s. **Geduldig**; zu Grunde gehen, im Wasser, für untersinken, utoniti, potopiti se, pogrezniti se; für verderben, v trato iti, poginiti, pod zlo iti, na nič priti, zgubiti se, v zgubo iti, pogubiti se; (als *v. r.*), sich müde gehen, shoditi se, nahoditi se, upehati se, opešati, utruditi se; sich wund gehen, ožuliti se, žulje dobiti na nogah; sich Blasen an den Füßen gehen, mehurje dobiti od hoje; der Wagen geht, voz teče; die Thür, das Fenster geht in Angeln, vrata tečejo, se obračajo, sučejo; der Strom geht mit Eis, reka led nese, srež gre; das Korn geht in die Aehren, žito dela klasje, gre v klasje, s. a. **Aehre**; der Weizen geht zu Lager, pšenica hoče poleči, polega, je polegla; der Preis ist in die Höhe gegangen, cena je poskočila; es geht darunter und drüber, gre vse vprek, vse gre v vihar; Herrendienst geht vor Gottesdienst, prej gospod, potlej Bog (t. j. po lažnjivim pregovoru); wie er geht und steht, ves kakoršen je in kolikor ga je; er kam gegangen, peš je prišel; er läßt sich gehen, dela po svoji glavi, volji; Gewalt geht über Recht, sila ne pozna pravice; es geht sehr über ihn her, vse gre čezinj, hudo ga imajo, pesté, rešetajo; im Schwunge gehen, navadno biti; das will ihm nicht in den Kopf gehen, to mu neče v glavo; es geht kein wahres Wort aus seinem Munde, ni je resnične besede iz njegovih ust, kadar le zine, se zlaže; es geht ihm besser, odleglo mu je, preložilo se mu je, laglje, bolje mu je; die Wohnstube geht nach dem Hofe, stanica derži na dvor; in die weite Welt gehen, križem svet iti, po svetu iti; es geht an die Neige, k koncu gre, poteka; in schönen Kleidern gehen, lepo se nositi; in Stiefeln gehen, škornje imeti, obut hoditi; so geht es auf der Welt, taka je na svetu; zerlumpt gehen, raztergan, capast biti; ins Gehäge gehen, s. **Gehäge**; schleppend gehen, vleči se, cencati; langsam gehen, lesti, gambati, hlačati; wankend gehen, omahovati (hodé), opotekati se; hinkend gehen, s. **Hinken**; auf einem Fuße gehen, tancati; behutsam gehen, previdno stopati.

Gehen, das, hoja, s. a. **Gang**; im Gehen, gredé.

Gehend, s. **Behend**.

Gehenk, das, s. **Gehänge**.

Gehenkelt, *adj.*, z uhami, z ročajem.

Gehenkte, der, obešenec.

Geher, der, hodec.

Geherrsche, das, gospodovanje.

Gehetze, das, draženje, ševanje, ščevanje, draženje.

Geheuchel, das, hlinjenje.

Geheuer, *adj.*, varin; es ist hier nicht geheuer, tu ni varno, tu straši, (v. Gespenstern).

Geheul, das, tulenje, cvilenje; der Unglücklichen Geheul, plakanje, vekanje, *serb.* urlikanje; des Sturmes, der Wellen, bučanje, tuljenje, šumenje.

Gehinke, das, švedranje, šepanje.

Gehirn, das, možgani *pl. m.*, in Oberkr. a. možgane *pl. f.*; in andern slav. Mundart. mozeg; das große Gehirn, možgani; das kleine Gehirn, možganci; *fig.* ein verbranntes Gehirn haben, noreti, prismojen biti; leeres Gehirn haben, slamo v glavi imeti, prazna buča; das ist nicht aus seinem Gehirn gekommen, to ni iz njegove buče.

Gehirn=, in Zstzgn., možganski, možganov.

Gehirnbehälter, s. **Schädel**.

Gehirnblutader, die, s. **Hirnblutader**.

Gehirnbruch, der, možganska kila.

Gehirnerweichung, die, omehčanje možganov.

Gehirnhaut, die, opnica, mrena možganov. možganska.

Gehirnhöhle, die, votlina možganska.

Gehirnlehre, die, nauk od možganov.

Gehirnlos, *adj.*, brez možganov, etwa auch brezmožgan.

Gehirnschale, s. **Hirnschale**.

Gehirnsubstanz, die, možganovina.

Gehl, s. **Gelb**.

Gehmeister, der, pravi hodec.

Gehöft, das, alle zu einem Ackerhofe gehörigen Gebäude, poslopje, pohištvo.

Gehöhne, das, zasmehovanje, sramotenje.

Gehölz, das, germovje, germolje, germlje. hosta, gojzdič, drevje; das Holzwerk, lesenina, les.

Gehölzreich, *adj.*, obraščen, obrašen, gojzdnat.

Gehör, das, der Gehörsinn, sluh; das Hören, slišanje; er hat kein Gehör, ne sliši, gluh je; das Gehör verlieren, oglušiti; feines, leichtes Gehör, tenke ušesa, tenak sluh; er hat ein gutes Gehör, dobro sliši, dobre ušesa ima; etwas aus dem Gehör haben, kaj vediti po slišanji; Gehör geben, leihen den Worten, poslušati koga, marati (mar biti) za koga besedo; die Anhörung, poslušanje, posluh; einem Gehör versagen, ne poslušati koga; einer Bitte Gehör geben, uslišati prošnjo, *serb.* prikloniti ali nagniti komu uho; ich kann kein Gehör bei ihm finden, noče me poslušati, ne posluša me; Audienz, s. dieses; der Vorschlag fand kein Gehör, nasvet ni bil sprejet, niso ga hotli poslušati, *waidm.* ušesa.

Gehorche, das, prislušanje, naslušanje.

Gehorchen, *v. n.*, poslušati koga, nach dem *Serb.* u. *Böhm.* posluhniti, poslušati, poslušen ali pokoren biti, ubogati, bogati*;

dem Gesetze gehorchen, delati po postavi, spolnovati jo, podvreči se postavi; das ganze Land gehorcht ihm, vsa dežela mu je podložna, je pod njegovo oblastjo; gehorchend, poslušen, pokoren, podložin.

Gehorcher, der, poslušnik.

Gehören, *v. n.* Eines Eigenthum sein, eigentlich čij, čigav, koga biti; wem gehört dieser Hut, čigav je ta klobuk. unrich. komu sliši; dies gehöret mir, to je moje; dir, tvoje; dem Peter, to je Petrovo uff., mit dem *Possessivum*; das gehört vor einen höhern Richter, to gre, spada pred višjiga sodnika, v tem je višji sodnik oblastin; diese Gründe gehören zu meiner Herrschaft, te zemljišča, zemljiša spadajo, se štejejo v mojo grajšino, grajšino; so kos moje grajščine, grajšine; er gehört unter euere Obrigkeit, pod vašo gosposko je; das gehört nicht in mein Fach, to ne gre, ne sega v moje opravilo, ni mojiga opravila; zusammen gehören, skup iti, prileči, prilagati se; zu einer Gesellschaft als Theil zum Ganzen, biti iz —, biti od —, biti čigav —, biti med —, biti izmed; der Mann gehört zu uns, ta je naš, je naše družbe, rodovine, itd.; zu welcher Pfarre gehörst du? v ktero faro si? der Schlüssel gehört zu meinem Schranke, ta ključ je od moje skrinje, f. a. **Angehören**; auf eine solche Frage gehört eine solche Antwort, kakor kdo vpraša, tako se mu odgovarja; erfordert werden, nöthig sein, treba biti, potreben biti k čemu, zahtevati se; zur Freundschaft gehört Tugend, k prijatelstvu je treba čednosti, k prijatelstvu je čednost potrebna; Recht, Befugniß haben, iti; das gehört nicht hieher, to ne gre sem; dieser Ehrentitel gehört ihm nicht, to častno ime mu ne gre, nima pravice do njega; *v. r.*, es gehört sich nicht, to se ne spodobi, to ne gre, se ne pristje, ni pristojno, dostojno, spodobno; wie sich's gehört, prav, pošteno, kakor je treba, kakor gre, kakor se spodobi.

Gehörfehler, der, hiba, slabost sluha, ušes.

Gehörgang, der, sluhovod†, pot sluha.

Gehörhammer, der, kladevce.

Gehörig, *adj.* u. *adv.*, gehörend, mir gehörig, moj, dem Peter gehörig, Petrov uff., f. **Gehören**; die zum Hause gehörigen Personen, domači, hišni ljudje; das dem Bauer gehörige Haus, kmetova hiša; die gehörigen Mittel anwenden, poprijeti se primérnih, pripravljenih pomočkov; sich zur gehörigen Zeit einfinden, o pravem času priti; sich gehörig betragen, spodobno, pristojno, prav se obnašati, kakor gre; alles gehörig würdigen, vse dobro, kakor je treba preudariti, pretehtati; dazu gehörig, k temu spadajoč, gredoč, priležin, priličin, zadeven, dotičen; die Klage gehörig anbringen, prav in na pravem mestu tožiti.

Gehörigkeit, die, pristojnost, spodobnost.

Gehörknochen, *pl.*, slušne koščice.

Gehörlehre, die, Akustik, sluhoslovje, nauk od sluha.

Gehörloch, das, slušna luknjica.

Gehörlos, *adj.*, gluh; **Gehörlose**, der, glušec, gluhec; die, glušica.

Gehörlosigkeit, die, gluhota.

Gehörn, das, rogovi *pl.*, rogovje; bei Hirschen, rogovile.

Gehörnerve, die, slušna, sluhova čutnica.

Gehörnt, *adj.*, rogat; der Gehörnte, rogač.

Gehörrohr, f. **Hörrohr**.

Gehörsaal, f. **Audienzzimmer**.

Gehorsam, *adj.*, pokušin, pokoren; ich bin gehorsam, poslušam, pokoren sim; gehorsamer Diener, ponižni služabnik; er ist Niemanden gehorsam, nima strahoneta (U. K.).

Gehorsam, der, pokorščina, pokoršina, pokornost, poslušnost; Gehorsam leisten, Gehorsam gegen jemand tragen, pokoren biti, poslušen biti komu; zum Gehorsam bringen, strahovati, ukrotiti; die Stadt unter seinen Gehorsam bringen, pod svojo oblast spraviti mesto; den Gehorsam auffagen, spuntati se. — meščanska priperica.

Gehorsamen, f. **Gehorchen**.

Gehorsamkeit, die, poslušnost.

Gehorsamst, *adv.*, prepokorno, preponižno.

Gehörsinn, der, sluh (in allen slav. M.).

Gehörwerkzeuge, das, slišalo, čutilo sluha.

Gehre, die, Wachsscheibe im Bienenstocke, sat, *coll.* satje, satovje, sterdina, f. a. **Schräge**.

Gehren, f. **Begehren**.

Gehren, der, die Gehre, eine Gabel, die Fische zu stechen, osti *pl.*; ein Stück Leinwand, welches an einem oder an beiden Enden spitzig zuläuft, nach *V.* oklinek; ein Zwickel bei Nähterinen, nach *V.* kozica, zaklinek, *böhm.* klin, *serb.* latica; eine Falte vom Kleide, sklad; der weite Theil eines Kleides, stan, krilo; die eben spitzig zulaufenden Falten eines Kleides, nabranki; bei Architekten, Tischlern, eine diagonal gehende Fläche, sklinek, nach *V.* zajeranje; dergleichen Gehren machen, zajerati, jerati; f. a. **Pfeil**.

Gehrenziegel, der, klinasta opeka.

Gehrhobel, der, nach *V.* navšév železo.

Gehrig, f. **Schräg**.

Gehrock, der, (prosta) suknja, kaput*.

Gehrung, f. **Schräge**.

Gehudel, das, vihranje, hantanje, nagajanje.

Gehülfe, der, pomagavec, pomagač, pomočnik.

Gehülfin, die, pomagavka, pomagačka, pomočnica; einen als Gehülfen aufnehmen, privzeti si koga (za pomoč).

Gehüpfe, das, poskakovanje, skakljanje.

Gehuste, das, kašljanje, pokašljevanje.

Gehutsche, das, guganje, guncanje.

Gehüt, das, nach *V.* gnjezdo, vod.

Gehweg, f. **Fußweg**.

Gehwerk, das, tekalo, kolesa, hod.

Geihen, in der Schifffahrt, f. **Ziehen**.

Geier, der, (Vultur), veliki skopec, kanja, *altsl.* sap; Habicht, jastreb, (*altsl.* jastreb), weißköpfiger Geier, beloglavi jastreb; grauer Geier, sivi jastreb; Bartgeier, sèr; Lämmergeier, berkasti jastreb; Geier als Familie (n. *Deäm.*) jastrebi; geh' zum Geier! pojdi se solit! in Hüttenwerken, f. **Gicht**.

Geieradler, der, berkasti sèr; Aasgeier, merhar.
Geierartig, *adj.*, jastrebast.
Geierblick, der, lakomni pogled, gleda kakor jastreb.
Geiereule, die, jastrebasta sova.
Geierfalk, der, belkasti sokol, *böhm.* u. *poln.* belozor.
Geierkönig, der, Sonnengeier, (Vultur Papo), kralj skopcov.
Geifer, der, sline *pl.*, pena; mit Geifer besudeln, osliniti; heftiger Zorn, togota, čemer.
Geiferbart, der, veràchtl. slinež, slinovec.
Geiferer, s. **Geiferbart.**
Geiferícht, *adj.*, slinast, penast.
Geiferig, *adj.*, slinav, penav, nach *M.* penat.
Geiferläppchen, das, Geifertuch, das, podbradnica, podbradna ruta.
Geifermaul, das, s. **Geiferbart.**
Geifern, *v. n.*, sliniti se, peniti se, sline cediti, nach *V.* sline tiščati, tišati; den Zorn äußern, togotiti se, peniti se od jeze.
Geiferthierchen, das, penuša.
Geifertuch, s. **Geiferläppchen.**
Geiferwurz, s. **Speichelwurz.**
Geige, die, Violine, gosli *pl. f.*, a. gosle; auf der Geige spielen, gosti, na gosli (na škant*), in Unterkr. a. goslati (*böhm.* housliti); eine gute Geige spielen, dobro gosti; darauf pfuschen, cigati, škripati.
Geigen, *v. a.*, gosti, in St. u. Kt. goditi, in Unterkr. goslati; ein Stückchen geigen, odgosti, gosti eno; wer die Wahrheit geigt, dem schlägt man den Fiedelbogen um den Kopf, pravo reci pa gledaj, ter uteci; pravica oči kolje; resnica boli; ich werde dir etwas geigen, lizal boš; einem die Wahrheit geigen, v zobe povedati jo.
Geigenblatt, das, Griffbrett an der Geige, gerlo, vrat.
Geigenbogen, der, lok; s. **Fiedelbogen.**
Geigenbohrer, der, durgelj.
Geigenförmig, *adj.*, goslast, goslam podoben.
Geigenfutter, das, goselnik.
Geigenhals, der, vrat (od) gosel.
Geigenharz, das, **Geigenwachs**, **Geigenpech**, pegla, kolofonija*.
Geigenholz, das, les za gosli, goselski, goslovec.
Geigenmacher, der, goslar.
Geigensaite, die, struna za gosli.
Geigensattel, der, Geigensteg, kobilica.
Geigenschlüssel, der, ključ pri goslih.
Geigenschule, die, šola, poduk v godenji, goslanji.
Geigenspiel, das, godenje, goslanje.
Geigenspieler, der, s. **Geiger.**
Geigenstimme, die, goslin glas.
Geigenstrich, der, potegljej po goslih.
Geigenstück, das, skladba, pesem za gosli.
Geigenton, der, glas gosel.
Geigenwirbel, der, s. **Wirbel.**
Geiger, der, godec (na gosli), verächtlich škripač, škripavt, godež.

Geigerei, die, godenje, goslanje, škripanje.
Geil, *adj.*, fett, tolst; das Fleisch schmeckt zu geil, meso je pretolsto, zagatno; widrig süß, slasčen; von dem Erdboden, močna zemlja, močen svet, auch pregnojen, gnojen, močen, masten, tučen svet; von Gewächsen, sočen, presočin, premlečnat; die Saat wächst zu geil, žito raste prehobatno (prenaglo in gosto), preveč hobaté; wohllüstig, pohoten, pohotljiv, hoten, mesen, zgonjen; geil sein, goniti se; ein Geiler, zgonjenec, hotnik, hotivec; eine Geile, zgonjenka, hotnica, hotivka; ein geiles Lied, kosmata, nesramna, nečista pesem.
Geile, die, s. **Hode**; einem Thiere die Geilen ausschneiden, skopiti, kopiti, skapljati, rezati; bei Hähnen, kopuniti; bei den Widdern, tolči; geile Beschaffenheit, von Menschen, pohotnost, hotljivost; vom Boden, presilna gnojnost, mastnost, tučnost, s. a. **Dünger**; das geile Wachsen, hobatnost, hobatanje; von Gewächsen, sočnost, mlečnost.
Geilen, *v. n.*, hotljiv biti, silno poželeti, hlepeti; *v. a.*, s. **Düngen**, **Castriren.**
Geiler, der, rezar; s. a. **Geil.**
Geilheit, die, s. **Geile.**
Geilhorst, der, auf dem Acker eine Stelle, wo das Getreide geil wächset, nach *V.* gnojni šop.
Geilwurz, die, (Orchis bifolia) muhovnik.
Geimpfte, der, cepljenec; die, cepljenka.
Geiß, die, koza; s. a. **Reh.**
Geißbart, der, (Spircea aruncus), kozja brada.
Geißbaum, s. **Ahorn.**
Geißblatt, das, (Lonicera caprifolium), kozji parkljici.
Geißbock, der, kozel, auch jarec, merkač, terkec.
Geißbohne, die, der Koth der Ziegen, kozjek, kozji bobki.
Geiße, die, s. **Geiß.**
Geißel, der, der mit seinem Leibe für etwas Bürge ist, zastavljenec, (porok s svojim životam), *altsl.* tal'nik.
Geißel, die, korbač; Pritsche, bič; die Geißel Gottes, šiba božja, nesreča, nadloga; s. a. **Spott.**
Geißelbruder, **Geißeler**, **Geißelmönch**, der, Flagellant, bičevnik, bičar.
Geißelhieb, der, udarec z bičem; einen Geißelhieb versetzen, šleniti, udariti z bičem.
Geißeln, *v. a.*, biti, tepsti z bičem, nach andern slav. Munda. auch bičevati, bičati koga, sebe; schlagen, pretepati, šibati, šeškati; plagen, mučiti (eig. močiti), trapiti.
Geißelruthe, die, šiba.
Geißelschaft, die, zastavljenstvo, zastava osebe.
Geißelstiel, der, bičnik, koprivovec, korbačišče, gajželnik*.
Geißelstreich, s. **Geißelhieb.**
Geißlung, die, bičanje, bičevanje, tepenje z bičem.
Geißfell, das, kozlina, kozina, kozlovina; von jungen Ziegen, kozličevina.

Geißfuß, der, (Aegopodium), kozja noga.
Geißfüßig, *adj.*, kozonog.
Geißhaar, das, Flocken, kozja dlaka, kocina.
Geißherde, die, čeda koz.
Geißhirt, der, kozar; Geißhirt sein, kozariti; *dim.* kozarček.
Geißhirtin, die, kozarica.
Geißhuhn, s. Brachvogel.
Geißhülsen, s. Rainweide.
Geißkäse, die, kozji sir.
Geißklee, das, kozja deteljica, bela detelja.
Geißleder, das, s. Geißfell.
Geißledern, *adj.*, kozinast, iz kozje kože.
Geißler, der, s. Geißeler.
Geißmelker, der, kozomolzec, s. Nachtschwalbe.
Geißraute, die, kozja rutica.
Geißmilch, die, kozje mleko.
Geißstall, der, kozjak.
Geißtrift, die, kozji pašnik.
Geißvogel, s. Brachvogel.
Geißwedel, s. Geißbart.
Geist, der, ein unsichtbares, einfaches, lebendes Wesen, duh; Seele, duša; Verstand, Scharfsinn, um, razum, ostroumje, duh, (*accus.* a. duha); den Geist der Gesetze berücksichtigen, gledati namen, pomen, na duh postav; ein böser Geist, hudoba, hudi duh; das Kräftigste, die Quintessenz einer Sache, cvet; eine gebrannte alkoholhältige Flüssigkeit, žganje, žganica; Wachholdergeist, brinjevec; Pflaumengeist, slivovec, u. s. f. durch die Endung — ovec; der Duft des Weines, žeht (žehteti); der Wein hat vielen Geist, vino je močno, pijano, upijančljivo; Gespenst, pošast, strah, strašilo, prikazen, auch duh; alle guten Geister loben Gott den Herrn, vsak dober duh Boga hvali; Geist der Sprache, posebnost, svojstvo, duh jezika; den Geist bilden, omikati, mikati, izobrazovati um; schöner Geist, lepoumec, ostroumec; viel Fleisch wenig Geist, debeliga trebuha, maliga duha; im Geiste, v duhu; schwachen Geistes, slabiga uma; der Geist des Streites, prepirljivost; den Geist aufgeben, dušo spustiti, izdihniti; umreti; Gegenwart des Geistes behalten, ne zgubiti se, ne pozabiti se, znajti se, hitro zavediti se, hitro prebrati se; ein Mann von vielem Geiste sein, jako umen mož, velikiga uma; s. a. Lebhaftigkeit; Denkart.
Geistanstrengend, *adj.*, kar glavo beli, duh trudi, glavobelin, duhotruden.
Geistarm, *adj.*, slaboumen, slabe glave, topoglav, topiga duha, uma.
Geistbegabt, *adj.*, bistre, dobre glave, bistroglav, bistroumen.
Geister, s. Döbel.
Geisterähnlich, *adj.*, kakor duh, strah, strašilen.
Geisterbann, der, zarot, zaklinjanje, zakletev, izganjanje duhov.
Geisterbanner, der, klicavec, zaklinjavec zarotnik duhov, duhorotnik, duhogonec.
Geisterbannerei, die, zaklinjanje, rotenje, klicanje duhov.
Geisterbannerin, die, klicavka, rotivka duhov.
Geisterbannung, die, s. Geisterbannerei.
Geisterbeherrscher, der, vladavec duhov.
Geisterbeschwörung, s. Geisterbann.
Geisterbild, das, strah, strašilo, prikazen.
Geisterbleich, *adj.*, bled kakor smert, kakor duh.
Geistererscheinung, die, prikazen, pošast.
Geisterfurcht, die, strah pred duhovi.
Geisterfürst, s. Geisterbeherrscher.
Geistergeschichte, die, pravlica od duhov, prikazen.
Geisterhaft, *adj.*, duhu, strašilu podoben, kakor duh, kakor prikazen.
Geisterherrschaft, die, vlada, gospodstvo nad duhovi.
Geisterkönig, der, kralj duhov.
Geisterläugner, der, duhotaj, duhotajivec.
Geisterlehre, die, Pneumatologie, duhoslovje, nauk od duhov.
Geisterlehrig, *adj.*, duhoslovsk.
Geisterling, der, modrijan.
Geistermährchen, s. Geistergeschichte.
Geisterquickung, die, poživljenje, okrepčanje, počitek duha.
Geisterreich, das, s. Geisterwelt.
Geisterschaar, die, truma, množica, kerdelo duhov.
Geisterseher, der, nach dem *Russ.* duhovidec, čudovidec; komur se zdi ali sanja, da duhove in take čudne prikazni vidi.
Geisterseherei, die, duhovidstvo.
Geisterseherin, die, duhovidka.
Geisterstunde, die, ura duhov, strahov ali polnoči, *serb.* gluha doba.
Geisterträumer, der, s. Geisterseher.
Geisterträumerei, die, s. Geisterseherei.
Geisterverbündete, der, zaveznik z duhovi.
Geisterwahn, der, (prazna) vera v strahove.
Geisterwelt, die, svet duhov, dežela duhov, duhovi.
Geisterzwinger, der, s. Geisterbanner.
Geistesabwesenheit, nezavest, nezavednost, neprisebnost †.
Geistesadel, der, žlahtnost, plemenitost duha.
Geistesanlage, die, dar duha.
Geistesanstrengung, die, napenjanje duha.
Geistesarbeit, die, delo z glavo, z umam.
Geistesarm, s. Geistarm.
Geistesarmuth, die, slaboumnost, topoglavost.
Geistesbeschränkt, *adj.*, tesne, slabe, tope glave.
Geistesbeugung, die, klavernost, pobitost.
Geistesbildung, s. Ausbildung.
Geistesdrang, der, nagon, *serb.* težnja duha, s. a. Begeisterung.
Geistesentwickelung, die, razvoj, razsnova duha.
Geisteserhebung, die, povzdig, vzlet duha.

Geistesstörung, die, oterpnjenost, oterpnjenje, mertvilo duha.
Geistesfassung, die, zavest, zavednost, prisebnost †.
Geistesfeinheit, die, etwa tenkoumnost.
Geistesfinsterniß, die, duhovna tmina.
Geistesflug, s. Geisteserhebung.
Geistesfreude, die, duhovno, dušno veselje.
Geistesfrucht, die, izdelek, plod duha, umotvor †.
Geistesfunke, der, dušna iskra.
Geistesgabe, die, dar duha; s. a. Anlage.
Geistesgegenwart, die, pričujočnost duha, prisebnost †, zavednost.
Geistesgenuß, der, dušna sladnost, dušno veselje.
Geistesgröße, die, velikodušje, velikost duha, uma.
Geisteskraft, die, moč duha, dušna moč; Geisteskraft benehmen, omamiti koga; Geisteskraft verlieren, onemagati na duhu, oslabeti.
Geisteskrank, *adj.*, bolan na umu, bolniga duha, zmešaniga uma; s. a. Wahnsinnig.
Geisteskrankheit, die, bolezen duha, uma; s. a. Wahnsinn.
Geistesnahrung, die, duhovna, dušna hrana, hrana za um, duha.
Geistesrichtung, die, obernjenje duha, pot, po kteri izobraževanje hodi; cilj in konec, kamor meri.
Geistesruhe, die, mir, mirnost duha.
Geistessammlung, die, zbranost.
Geistesschlummer, der, dušno mertvilo, spanje.
Geistesschwäche, die, slaboumje, topost duha, uma.
Geistesschwindel, der, vertoglavost.
Geistesschwung, der, povzdig, vzlet duha.
Geistesspannung, die, napon duha.
Geistesstärke, die, krepost duha, s. a. Geisteskraft.
Geistesthätigkeit, die, dušna delavnost, delanje z glavo, z umam.
Geistesverkehr, der, občenje duha, zamenjanje izdelkov duha.
Geistesverwandt, *adj.*, soroden po duhu, v duhu.
Geistesverwandtschaft, die, sorodnost po duhu.
Geistesverwirrt, *adj.*, zmeten, zmeden, zmeteniga, zmešaniga uma.
Geistesverwirrung, die, zmešanost, zmetenost, zmešana glava.
Geisteswaffen, *pl.* orožje duha, uma.
Geisteswerk, das, delo, izdelek uma, umotvor †.
Geisteswesen, das, duhovno bitje, duh.
Geisteszerrüttung, die, zmotnjava uma, *russ.* razstrojstvo uma.
Geisthell, *adj.*, bistroumen.
Geistig, *adj.*, bloß aus Geist bestehend, duhoven, breztelesen, nach andern slav. Mundarten duševen, nach *M.* a. duhovit; die Seele betreffend, dušen; ein geistiger Wein, močno, pijano, upijančljivo vino; geistige Flüßigkeiten, upijančljive, žgane tekočine; ein geistiger Mensch, s. **Geistreich;** ein geistiges Wesen, duh; geistige Kräfte, moči uma; geistige Beschäftigung, delo z glavo, z umam.
Geistigkeit, die, duhovnost, dušnost.
Geistisch, *adj.*, duhu podoben (pa ne duhoven).
Geistlähmend, *adj.*, duhomamen, duhomoren.
Geistlich, *adj.*, duhoven, duhovsk; der geistliche Stand, duhovski stan; geistliche Güter, duhovske, cerkvene posestva; geistliches Wohl, dušni blagor, dušno zveličanje; geistliche Behörde, duhovska oblast; geistlicher Herr, duhoven, gospod duhovni.
Geistliche, der, duhoven, duhovni, duhovnik.
Geistlichkeit, die, Eigenschaft, duhovnost; die sämmtlichen Geistlichen, duhovščina, duhovšina, duhovstvo, duhovenstvo, duhovni *pl.*
Geistlos, *adj.*, brez duha, uma, *fig.* puhel, prazen.
Geistlosigkeit, die, brezumnost, *fig.* puhlost, praznost, pomanjkanje duha, uma.
Geistreich, *adj.*, poln duha, duhovit, umen, prebrisane glave, bistroumen, ostroumen; s. a. Witzig.
Geisttödtend, Geistverwüstend, *adj.*, duhomoren, kar duha mori, temni, mrači.
Geistvoll, s. Geistreich.
Geistwasser, das, žganje; s. Geist.
Geiz, der, Begierde immer mehr zu haben, ohne es zu genießen, skopost, skoparija, skopija, stisnjenost, neužitovnost, n. *M.* a. skerljivost, (*cfr. altsl.* laskr'div, leckerhaft); Habsucht, lakomnost, lakomnija, lakomstvo, samogoltnost, gladovnost; dem Geize ergeben sein, skop, stisnjen, skerčen biti, stiskati, nach *M.* skerljati; lakomen, gladoven, samogolten biti; an Pflanzen, Geizauswuchs, divjaki, izraslek, odrastek; Geize treiben, izrastke delati, gnati.
Geizdrache, der, s. Geizhals.
Geizen, *v. a.*, den Geiz an den Pflanzen abbrechen, obrati, obirati, obtergati rastlinje; *v. n.*, nach Ehre, Siegen, Erkenntniß geizen, hrepeneti, hlepeti neizmérno po —; geizig sein, s. **Geizig;** nach etwas geizen, polakniti se na kaj od. česa, lakomen biti na kaj, lakomniti se, lakomneti; mit etwas geizen, skopariti, stiskati, skerljati. (*böhm.* skrbliti).
Geizhals, der, Knicker, skopin, skopuh, skopec, skopar, pustuh, stiskavec, stiskač, skerčenec, skerljivec, *serb.* a. tverdica; ein Habsüchtiger, (wo der Begriff des Nichtgenußes nicht hervortritt), lakomnec, lakomnik, lakomnež, gladovnež.
Geizhund, Geizkragen, Geizwurm, der, s. Geizhals.
Geizig, *adj.*, skop, stisnjen, skerčen, skerljiv, neužitoven, skoparsk; habsüchtig, lakomen, gladoven, lačen; nach etwas geizig sein, lakomen na kaj, po čem, česa, lačen.

gladoven biti, lakometi, roke proti sebi imeti; eitler Ehre geizig, prazne časti lačen, lakomen.
Geizigkeit, f. Geiz.
Gejachter, das, šundranje, ropotanje.
Gejage, das, lovljenje, pojanje, pojarija.
Gejammer, das, stokanje, tarnanje.
Gejauchze, das, vrisk, ukanje.
Gejubel, das, vriskanje, vrisketanje.
Gekälber, das, teljenje.
Gekämme, das, česanje.
Gekämmer, das, izbje; čumnate *pl.*
Gekämpfe, das, bojevanje, boj.
Gekaue, das, zvečenje, žvekanje.
Gekehre, das, pometanje.
Gekelcht, *adj.*, einen Kelch habend bei den Pflanzen, s čašo, s kupico.
Gekelter, das, prešanje*.
Gekeuche, das, hripanje, sopihanje.
Gekeule, das, gojzdenje.
Gekitzel, das, šegečkanje, šegečkarija, šegetanje.
Gekläffe, das, zijanje, režanje.
Geklage, das, vedno toženje.
Geklämper, das, plenkanje.
Geklänge, das, zvonjenje.
Geklängel, das, cingljanje, žvenkljanje.
Geklapper, das, klepet, klepetanje, klopot.
Geklätsche, das, ploskanje.
Geklaubsel, das, pobirek, pobiranci, otrebki (von Obst).
Geklaubte, das, pobérščina, pobéržina, pobérki.
Gekletter, das, plezarjenje, plezarija.
Geklimper, das, brenkanje.
Geklingel, das, klenkanje, žvenkljanje.
Geklippe, das, skalovje, skaljad.
Geklirr, das, rožljanje.
Geklopfe, das, terkanje.
Geklüfte, das, prepad, brezdno.
Geklügel, das, modrovanje.
Geknacke, das, grizenje (bei Nüssen), pokanje (beim Eis).
Geknalle, das, pokanje, treskanje.
Geknarre, das, škripanje.
Geknaster, das, pokljanje, praskljanje.
Geknaults, f. Knäueln.
Geknaupel, das, glodanje.
Geknebel, das, rajtlanje (?); der Menschen, mašenje.
Gekneipe, das, ščipanje, šipanje, ščiparjenje, šiparjenje.
Geknete, das, gnjetenje.
Geknie, das, klečanje.
Gekniet, *adj.*, kolenast.
Geknirsch, das, škripanje.
Geknister, das, praskljanje, prasketanje, pokljanje.
Geknüpfe, das, vezarjenje.
Geknurr, das, renčanje, mermranje.
Geköch, das, kuha.
Geköche, das, kuharija.
Gekoller, das, kruljenje; das Geschrei der Truthenne, kavdranje, a. kavder, gavder.
Gekörnelt, *adj.*, zernast.
Gekose, das, poljubovanje.
Gekoste, das, pokuševanje.
Gekotze, das, kozlanje.
Gekrabbel, das, berbanje, dergljanje.
Gekrache, das, pokanje, hruš, lomast, tresketanje.
Gekrächze, das, krokanje.
Gekrähe, das, petje (petelinovo).
Gekralle, das, praskanje.
Gekrämpe, das, viharija.
Gekrämpel, das, mikanje.
Gekränze, das, venčarija.
Gekrätz, das, stergotina, odstrižki, odrezki, opilki, drob; f. a. Krätze.
Gekrätze, das, praskarija.
Gekrätzofen, der, topilnica za rudne stergotine ali odpadke.
Gekraue, das, f. Krauen.
Gekräusel, das, kodranje, vihranje, krišpanje; an Hemden, šapotelj *.
Gekrausst, f. Krausen; gekrausste Wolle, nach *M.* kerzovina.
Gekreisch, das, hripanje, škertanje.
Gekreuze, das, križanje.
Gekrieche, das, lazenje, gomazenje.
Gekritzel, das, čečkanje, čaranje.
Gekrönt, *adj.*, kronan, ovenčan.
Gekröss-, in Zstzgn., pečični.
Gekrössader, die, pečična žila.
Gekrössblutader, die, pečična privodnica.
Gekrössdrüse, die, pečična žleza; Pankreas, velika pečična žleza.
Gekröse, das, Mesenterium, Meseräum, pečiča, auch mrežica u. vrečica; *böhm.* okruži (okrožje); Kälbergekröse in den Küchen, drobovina, nach *V.* rajžla; ein runder krauser Kragen um den Hals der Mannspersonen, krežlec, pramež; überhaupt etwas aus krausen Falten bestehendes, krišpanje, nabor; Leimleder, mezdra (mezra), mezdravina.
Gekrössentzündung, die, pečična vnetica.
Gekrössfell, f. Gekrösshaut.
Gekrössgeflecht, das, pečičine čutnice.
Gekrösshaut, die, pečična koža.
Gekrössmantel, f. Gekröse.
Gekrümmel, das, drobljenje.
Gekrümme, das, krivljenje.
Gekünstelt, f. Künsteln.
Geküsse, f. Gekose.
Gelach, das, Lache, worin sich Hirschen und wilde Schweine abkühlen, mlaka, kaluža, kal, močilo.
Gelach(e), das, smejanje.
Gelächter, das, smeh, smejanje, hohot, krohot; ein Gelächter erheben, aufschlagen, zahohotati se, zakrohotati se, hohotati se od smeha, na glas zasmejati, smejati se, smejati in režati se, smeja se, da se ob kolena tolče; ins Gelächter ausbrechen, smeh zagnati; er ist andern zum Gelächter, ljudje se mu smejajo, ga zasmehujejo; aus etwas ein Gelächter machen, na smeh obračati kaj, posmehovati se čemu.
Gelade, das, nakladanje, nakladarija.
Geladen, f. Laden.
Geladene, der, povabljenec; die, povabljenka.

Gelag(e), das, die Lage, lega, sklad; der Schmaus, gosti, gostje, pojedina, s. a. **Trinkgelag**; es halten, popivati; ins Gelag hineinreden, brez razsodka, premislika govoriti, blebetati, blekniti, kar mu jezik prinese; ins Gelage hineinleben, v en dan, brez premislika živeti; er muß das Gelage bezahlen, on mora terpeti, plačati, potiti se za druge; s. a. **Zeche**.
Gelager, das, ležišče, ležiše; s. **Lagern**.
Gelähmt, s. **Lähmen**.
Gelahrtheit, s. **Gelehrsamkeit**.
Gelande, das, s. **Landen**.
Gelände, das, zemlja, zemljišče, zemljiše; s. a. **Länderei**.
Geländer, das, deržaj, priroč *m.*, a. roča, ograja, oprijemač, naslon, prideržalo, n. dem *Böhm.* opiralo. *poln.* poręcze (poročje); bei Festungen, s. **Glacis**; Gartengeländer, brajda.
Geländerbaum, der, drevo podperto s špalirjem*.
Geländerdocke, Geländersäule, die, stopica, soha roče, vareja.
Geländerfenster, das, okno s pomolmi.
Geländergang, s. **Gallerie**.
Geländern, *v. a.*, ograditi, ročo napraviti.
Gelänge, das, dolga njiva, podolgasta njiva.
Gelangen, *v. n.*, an einen Ort, zu einem Orte gelangen, priti, dospeti do mesta, kraja, v mesto, s. übr. **Ankommen**; eine Bitte, Sache an jemanden gelangen lassen, prošnjo, reč komu poslati, podati, prinesti, odpraviti do koga, oberniti na koga, der Acker soll wieder an den Verkäufer gelangen, njiva naj spet na prodavca gre; zu etwas gelangen, zu einem Ziele, zu einer Würde durch Bemühung gelangen, doseči kaj, in Unterkr. a. dostigniti kaj, (*altsl.* dostignąti, nach *V.* dostegniti); zu einem Amte gelangen, zadobiti, dobiti službo; häufig wird es im Slov., zumal, wo es ohne den Nebenbegriff der Bemühung vorkommt, bloß mit einem den erreichten Zustand bezeichnenden Zeitworte gegeben, z. B. zur Kenntniß gelangen, zvediti; zur Erkenntniß gelangen, spoznati, spoznavati; zum Reichthum gelangen, obogateti; zur Reife gelangen, dozoreti; zum Leben gelangen, oživeti; — zum Thron gelangen, s. **Besteigen** (den Thron); zu dem Seinigen gelangen, priti do svojiga, k svojimu.
Gelangung, die, doseg, dostig.
Geläpp, das, mahave, klapaste ušesa.
Gelappt, *adj.*, kerpast.
Gelärm, das, šum, hruš, hrup, šunder.
Gelaß, der, Raum, wo man Dinge lassen kann, prostor (za shrambo); ein Haus mit vielem Gelaß, prostorna hiša; s. a. **Nachlaß**.
Gelassen, *adj.*, udan, voljen v terpljenji, poterpežljiv, pohleven, tih, miren, (*russ.*) ravnodušen, hladnokervn; nur gelassen, le počasi, polagama.
Gelassenheit, die, mirnost, krotkost, pohlevnost, poterpežljivost, tihost, *russ.* ravnodušje, hladnokervnost.
Gelaube, s. **Laube**.
Gelauer, das, prežanje, čakanje.
Gelaufe, das, tekanje.
Geläufig, *adj.*, zurjen, ročen, uren, vajen, skušen; geläufige Zunge, obračen, zgovoren, lahak jezik; das ist mir ganz geläufig, to prav dobro umem, znam, tej reči glas vem; geläufige Hand, hitra, lahka roka; er kann nicht geläufig sprechen, ne gre mu po versti.
Geläufigkeit, die, zurjenost, ročnost, skušenost, lahkost, vajenost, znajdenost.
Gelaunt, *adj.*, gut, dobre volje, voljan, pri volji; übel gelaunt, ne dobre volje, pust, čmêrn, merčen, merčljiv, hude volje; s. a. **Laune**.
Gelausche, das, prisluševanje, naslušanje.
Gelaut, das, Bellen der Hunde, lajanje, laj.
Geläut, das, zvonjenje; mit der Schelle, zvončkanje, žvenčljanje, žvenkljanje; das Geläut bezahlen, plačati za zvonove; beim Geläute der Glocken, ko zvonovi zapojo; wir haben ein gutes Geläute, (*coll.* für Glocken), dobro, lepo zvonilo imamo, pri nas lepo zvoni.
Gelb, *adj.*, rumen, (im *Altsl.* u. übrig. slav. M. rumen, roth), in St., sowie in allen übr. slav. Munda. želt, žolt; das Gelbe vom Ei, rumenjak, želčak; gelb machen, färben, orumeniti, rumeniti, požoltiti, žoltiti; gelb werden, sein, zarumeneti, zrumeneti, rumeneti, ožolteti, žolteti (se); ein gelber Färbestoff, rumenilo, žoltilo; die gelbe Farbe, s. **Gelb**, das; es wird mir grün und gelb vor den Augen, čern svet se mi dela pred očmi, tma se mi dela; gelbe Rüben, korenje.
Gelb, das, rumeno, žolto, rumenilo. nach dem *Serb.* žoltina.
Gelbammer, s. **Goldammer**.
Gelbäugig, *adj.*, rumenih ali žoltih oči, rumenook, žoltook.
Gelbbeere, s. **Wegedorn**.
Gelbbein, das, žoltonožka.
Gelbblätterig, *adj.*, žoltolist, rumenih peres.
Gelbbleierz, das, svinčeni rumenec.
Gelbblümig, *adj.*, rumenocveten.
Gelbbraun, *adj.*, rumenkastorujav, žoltorujav.
Gelbbrüstchen, s. **Gelbchen**.
Gelbbrüstig, *adj.*, rumenopersnat.
Gelbbunt, *adj.*, rumenopisan.
Gelbe, die, rumenost, žoltost; s. a. **Gelb**, das.
Gelben, *v. a.*, gelb machen, porumeniti, rumeniti, požoltiti, žoltiti; *v. n.* rumeneti, žolteti (se); *v. r.*, ožolteti, zrumeneti se.
Gelberde, die, zemlja žoltica. rumenica.
Gelbfarbig, s. **Gelb**.
Gelbfink, s. **Goldammer**.
Gelbflosser, der, rumenoplavutka.
Gelbflügel, der, žoltokrila pastaričica.
Gelbfuß, s. **Gelbbein**.
Gelbgeblümt, *adj.*, rumenopisan.
Gelbgefleckt, *adj.*, z rumenimi marogami.
Gelbgelockt, *adj.*, rumenokodrast, žoltolas.
Gelbgestreift, *adj.*, rumenoprogast, z žoltimi progami.

Gelbgießer, der, medenar, *russ.* mednik (ki iz žolte medi — Messing, posode dela.)
Gelbgießerei, die, etwa žoltomedarnica.
Gelbgrau, *adj.*, žoltosiv.
Gelbgrün, *adj.*, rumenkastozelen, žoltozelen.
Gelbgrünlich, *adj.*, rumenozelenkast, žoltozelenkast.
Gelbhaarig, *adj.*, rumenih las.
Gelbharz, das, gumi guta.
Gelbholz, das, s. **Färberbaum**.
Gelbig, s. **Gelblich**.
Gelbkehlchen, das, rumena penica.
Gelbklee, der, mermulika.
Gelbkopf, der, žoltoglavec.
Gelbköpfig, *adj.*, žoltoglav.
Gelblich, *adj.*, rumenkljat, rumenkast, žoltkast; gelblichbraun, -grün, -roth, -weiß, rumenkastorujav, -zelen, -rudeč, -bel.
Gelbling, der, s. **Goldammer**.
Gelbmähnig, *adj.*, rumene grive, žoltogriv.
Gelbnase, die, rumenokljunec.
Gelbreif, *adj.*, zarumenel, rumen in zrel; die Gerste muß in der Gelbreife geschnitten werden, ječmen se mora žeti, kadar zarumení.
Gelbreife, die, zarumenelost, zrelost.
Gelbroth, *adj.*, rumenorudeč, žoltorudeč.
Gelbschecke, die, žoltopikasti konj.
Gelbschnabel, der, rumenokljunec; ein junger Vogel, mladič; ein junger unerfahrener Geck, golobradec.
Gelbschnäbelig, *adj.*, rumenokljunast, žoltokljun, žoltokljunsk.
Gelbschopf, der, ein Vogel, rumenočopka, sivka raca.
Gelbschwanz, der, rumenorepka.
Gelbspecht, der, žoltkasta žolna.
Gelbsteiß, der, rumenoritka.
Gelbstoff, der, žoltilo.
Gelbsucht, die, zlatenica, žoltenica, mišerba(?), rumenica, nach *M.* žoltica.
Gelbsüchtig, *adj.*, zlateničen, žolteničav, gew. mišerbast(?).
Gelbweide, die, bei Korbmachern, beka.
Gelbwurz, die, žoltnjak.
Geld, das, denar, dnar, od. dnarji *pl.*, (vom *Lat.* denarius num.), nach d. *Altsl.*, *Böhm.* u. *Poln.* penezi, in Unterkr. und im *Serb.* novci; *russ.* dengi *pl. f.*; schlechtes, slab denar; falsches Geld, neprav, kriv, hud, ponarejen denar; grobes, debel; kleines Geld, droben dnar, drobiž; ein Stück Geld, dnar, penez, novec; bares Geld, gotovina, gotov denar; zu Gelde machen, v denar spraviti, oberniti, izvesti, prodati, nach dem *Böhm.* u. *Poln.* spenežiti; zu Gelde kommen, opomoči se v dnarjih, dnaren biti, ukožiti se; einen ums Geld bringen, ob denarje pripraviti koga, okožiti koga; um Geld, am Gelde strafen, na mošnji pokoriti; sechs Thaler am Gelde, šest tolarjev denarja; Geld schlagen, prägen, denar kovati; Geld durchbringen, zapraviti, zabiti, pognati dnar, dnarjem veter dati; das von den Schuldigern an die Häscher oder Gerichtsdiener bezahlt wird, porob-a; Kupfergeld, verächtl. patakon*; er hat gar kein Geld bei sich, nima dnarjev pri sebi, nima ga božjaka, okrogliga pri sebi; kein Geld achten, ne gledati na denar, denarje ne čislati, ni mu bilo dnarjev škoda; das kann man nicht mit Geld bezahlen, to se ne dá plačati; für sein Geld zehren, ob svojim živeti; er hat Geld, premožin, bogat je; wer Geld hat, kommt durch, kdor ima s čim, lahko gre v Rim; kdor denarje ima, lahko moško ravna; Geld regiert die Welt, denar je gospodar, denar glavar, nach dem *Poln.* kdor nima brenkačev, tudi nima pomagačev; das Geld macht es nicht aus, dnarji še niso vse; er hat Geld, ima pod palcam.
Geld-, in Zsgn., dnarski, dnarni, v dnarjih.
Geldabgabe, die, davek v dnarjih.
Geldadel, der, das Ansehen, welches der Besitz des Geldes verschafft, dnarno plemstvo, veljaštvo; erkaufter Adel, kupljena žlahtnost.
Geldangelegenheit, die, opravilo z denarjem, dnarska zadeva.
Geldanlage, die, naloženi dnar.
Geldanweisung, die, nakaz na dnar.
Geldarm, *adj.*, brez dnarja, ne imeti dnarjev; im gemeinen Leben, biti suh, brez groša, gol, nach *V.* imeti kačo v žepu.
Geldauflage, die, naklad v dnarjih, sklad v denarjih.
Geldaufwand, s. **Geldauslage**.
Geldausfuhr, die, izvoz, iznos denarjev (iz dežele).
Geldauslage, die, Geldausgabe, stroški, potroški denarjev, plačilo, plačevanje.
Geldbank, die, denarnica, dnarska banka*.
Geldbedarf, der, potreba denarjev.
Geldbedürftig, *adj.*, denarja (dnara) potreben.
Geldbegierde, die, s. **Geldbegierig**, **Geldgier** usf.
Geldbeitrag, der, donesek, prinesek v dnarjih sklad, pomoč v dnarjih.
Geldbelohnung, die, obdarilo v denarjih.
Geldbesitz, der, imetje dnarjev, dnarji *pl.*
Geldbeutel, der, mošnja (za denar).
Geldbrief, der, pismo z (vloženimi) dnarji.
Geldbüchse, die, puška, pušica za dnarje.
Geldbürge, der, porok za plačilo.
Geldbuße, die, kazen ali pokora na dnarjih, v dnarjih, nach dem *Serb.* globa.
Geldcolonne, die, dnarski predelek.
Geldcurs, der, tek ali cena dnarjev, kurs*.
Gelddiebstahl, der, kradba dnarjev; einen Gelddiebstahl begehen, dnarje ukrasti.
Gelddienst, der, dača v dnarji, nach *V.* dnarščina.
Gelddurst, s. **Geldgier**.
Geldegel, der, lakomni odertnik, grabež, pijavka.
Geldeinnahme, die, prejetje, prejemanje dnarjev, dnarni dohodek, prejeti, skupljeni dnar.
Gelderpresser, s. **Geldegel**.
Gelderrose, s. **Bachholunder**.

Gelderwerb, der, zaslužek, pridobitev dnarja.
Geldeswerth, der, dnarna vrednost.
Geldfaß, das, sod dnarjev, za dnar.
Geldfideikommiß, das, dnarski fidejkomis*.
Geldforderung, die, tirjanje, tirjatev; die Geldsumme, dolg, tirjava, tirjavina, tirjavščina, tirjavšina.
Geldfressend, *adj.*, kar dnar žre, jemlje.
Geldgebahrung, die, ravnanje, gospodarjenje z dnarji.
Geldgefälle, das, dohodki, prihodki v dnarjih.
Geldgehalt, der, (prava, notranja) vrednost dnarja; Besoldung, plača v dnarjih.
Geldgeiz, der, lakomnost na dnar, po dnarjih.
Geldgeizig, *adj.*, dnarjev lačen.
Geldgeschäft, das, s. **Geldangelegenheit.**
Geldgiebigkeit, s. **Geldabgabe.**
Geldgier, die, pohlep po dnarjih, lakomnost na dnar, polakomnjenost po dnarjih, *russ.* srebroljubje.
Geldgierig, *adj.*, lakomen, pohlepen na dnar, na blago.
Geldgülte, die, davek, veča v dnarjih (od zemlje).
Geldgürtel, der, pas za dnarje. opasivna mošnja, opasivnica, dnarni pas.
Geldhandel, der, kupčija z dnarji.
Geldhändler, der, dnarni menjač; s. a. **Wechsler.**
Geldhaufen, der, kup dnarjev.
Geldhilfe, die, pomoč v dnarjih, dnarna pomoč.
Geldhunger, der, lakot na dnar; s. **Geldgier.**
Geldhungrig, *adj.*, dnarja lačen.
Geldjude, der, s. **Wucherer.**
Geldkästchen, das, (Chatulle), skrinjica, tružica* za dnar.
Geldkasten, der, skrinja za dnar.
Geldkatze, die, maček; s. a. **Geldgürtel.**
Geldkiste, die, s. **Geldkasten.**
Geldklang, der, žvenk, cvenk dnarja.
Geldklemm, *adj.*, kdor nima dnarjev, komur hodi tesna, terda za dnar.
Geldklemme, die, stiska, zadrega, potreba, sila za dnarje; kdar je huda, tesna za dnar; ich befinde mich in einer Geldklemme, v zadregi sim zavolj dnarjev, dnarjev mi je zmanjkalo.
Geldklumpen, der, gruča, kepa dnarjev.
Geldlade, das, s. **Geldkasten.**
Geldlehen, das, dnarski fevd†.
Geldleistung, die, plačanje v dnarjih.
Geldliebe, die, srebroljubje.
Geldlieferung, die, oddaja, odprava dnarjev.
Geldlos, *adj.*, brez dnarja, brez dnarjev; geldlos sein, ne imeti dnarjev.
Geldlosigkeit, die, brezdnarnost.
Geldmacher, der, dnarar, novčar†; kdor dobro dnarje služi, pridobiva.
Geldmäkler, der, dnarski mešetar, menjavec, kupčevavec z dnarji.
Geldmangel, der, redkost, pomanjkanje dnarjev; s. a. **Geldklemme.**
Geldmarkt, der, dnarsko teržišče, teržiše.
Geldmittel, *pl.*, dnarji.
Geldnoth, die, sila, nuja, potreba za dnar.
Geldpost, die, dnarska pošta; Geldposten *pl.*, dnarji, dnarni znesek, postavek (dnarja v računu).
Geldpreis, der, cena dnarjev.
Geldquelle, die, izvir dnarjev; er gab seine Geldquelle an, povedal je, odkod vleče, dobiva, prejema dnarje.
Geldrechnung, die, dnarski račun†.
Geldreich, *adj.*, dnaren, premožen, bogat.
Geldreichthum, der, dnarnost.
Geldrente, die, dnarni prihodek.
Geldsache, die, dnarska reč, zadeva.
Geldsack, der, mošnjica, vrečica za dnar.
Geldsammler, der, pobiravec, nabiravec dnarjev, sklada.
Geldsammlung, die, nabira dnarjev, skladanje.
Geldschachtel, die, škatljica za dnarje.
Geldschrank, der, s. **Geldkasten.**
Geldschuld, die, dolg v dnarjih.
Geldsorte, die, versta, sorta* dnarjev, dnara.
Geldspiel, das, igra za dnar.
Geldspielig, **Geldsplitternd**, s. **Kostspielig.**
Geldstock, der, kupa, skrinjica za dnarje.
Geldstolz, der, napuh, prevzetija iz bogastva, zavolj dnarjev.
Geldstolz, *adj.*, napihnjen, prevzeten iz bogastva.
Geldstrafe, s. **Geldbuße.**
Geldstück, das, dnar, novec, penez.
Geldsucht, die, velika lakomnost po dnarjih; s. a. **Geldgier.**
Geldsüchtig, *adj.*, lakomen na dnar, gem. volk na dnarje.
Geldsumme, die, znesek dnarjev, dnarji.
Geldtag, der, dan plačila, plačilni dan.
Geldtasche, die, žep.
Geldumlauf, der, tek dnarja med ljudmi, nach dem *Russ.* obrat.
Geldverlegenheit, s. **Geldklemme.**
Geldverleiher, der, s. **Darleiher.**
Geldverlust, der, zguba v dnarjih.
Geldverpraß, der, **Geldverprassung**, die, Geldverschwendung, zapravljanje, zaprava dnarjev, pognanje, zadjanje, potrata.
Geldverprasser, der, zapravljivec, zadjanec, potratnik.
Geldverschwender, der, s. **Geldverprasser.**
Geldverwechslung, die, menjanje dnarjev.
Geldwechsel, der, menjanje, menja, dnarjev; ein Wechsel im baren Gelde, menjica v gotovini.
Geldwechsler, der, s. **Wechsler.**
Geldwerth, der, dnarna vrednost.
Geldwesen, das, dnarstvo, denarstvo.
Geldwucher, der, s. **Wucher.**
Geldwurm, s. **Geizhals.**
Geldzahlung, die, plačilo, plačevanje denara, v dnarjih.

Geldzins, der, najemščina, najemšina v dnarjih.
Geldzulage, die, dodatek, pridatek, prikladek, priplaček, doplaček v dnarjih.
Geleben, s. Leben.
Gelechze, das, zevanje, pokanje od žeje.
Gelecke, das, lizanje, lizarija.
Gelée, das, žolica, s. a. Gallerte.
Gelege, das, polaganje, pokladanje (napčno); jene Art Reben, von welchen die Weinstöcke als Senker abgeleget werden, stara terta, starika; die kleinen Haufen, in welche die Schnitter das abgeschnittene Getreide zu legen pflegen, razstava, razstavka, stavek.
Gelegen, *adj.*, s. Liegen; die Stadt ist am Wasser gelegen, mesto stoji, je pri vodi, ob vodi; ein gelegenes Haus, priložna, priležna, prilična pri okah hiša, na roko, priročna, na dobrem, ugodnem mestu; ein gelegener Ort, priležno, pripravno mesto, s. a. Bequem; zur gelegenen Zeit, ob godi, o pravem, ugodnem času, *russ.* udobno; du kommst mir eben gelegen, ravno prav si prišel; es ist mir nichts daran gelegen, ne maram zato, ni mi mar zato; auch naredin.
Gelegenheit, die, s. Lage; alle Gelegenheiten eines Hauses kennen, poznati, vediti vse kote kaciga poslopja; bequeme Lage, priročnost, priličnost, ugodnost; Umstände, die eine Handlung erleichtern, priložnost, prilika, prilega, *serb.* sgoda, prigoda; auf Gelegenheit warten, čakati prilike; eine treffliche Gelegenheit, lepa, ugodna prilika; sich der Gelegenheit bedienen, Gelegenheit ergreifen, poprijeti se prilike; Gelegenheit zum Zank suchen, obresti iskati (vergl. das poln. Spr. lahko najde kij, kdor hoče psa udariti); bei Gelegenheit, o priliki; bei dieser Gelegenheit, o tem prigodku; etwas durch Gelegenheit schicken, po kom kaj poslati; mit seiner eigenen Gelegenheit kommen, s svojim vozam priti; mit Gelegenheit nach Planina reisen, peljati se pri kom v Planino; eine Gelegenheit auf dem Lande, s. Landgut; Gelegenheit macht Diebe, prilika uči krasti, priložnost greh dela; Gelegenheit zum Heirathen haben, pristopo imeti.
Gelegenheitlich, *adj.*, ugoden, priložen; als *adv.*, o priliki, o priložnosti, gredé.
Gelegenheitsdichter, der, pevec ali pesnik na godove, o slovesnih prilikah.
Gelegenheitsgedicht, das, godovna pesem, pesem o godeh, o kaki slovesni priliki.
Gelegenheitsmacher, der, nach dem *Russ.* zvodnik; s. a. Kuppler.
Gelegenheitsmacherin, die, zvodnica.
Gelegenheitspredigt, die, pridiga, govor o kaki priliki, o kakem (posebnem) prigodu, prigodna pridiga (n. p. pri poročanji, pogrebu i. t.)
Gelegentlich, *adj.* u. *adv.*, s. Gelegenheitlich; gelegentlich etwas thun, priskakama kaj storiti.
Gelehrig, *adj.*, dobre glave, dobriga spomina, učin, naučljiv, navzeten za dobre uke, brihten.
Gelehrigkeit, die, učnost, naučljivost, dober spomin, dobra glava, glava za kaj. podučljivost.
Gelehrsam, s. Gelehrig.
Gelehrsamkeit, die, die Fähigkeit zu lernen, s. Gelehrigkeit; Gelehrtheit, učenost, preučenost; Lehre, nauk, znanstvo.
Gelehrt, *adj.*, učen; der gelehrte Stand, stan učenih; gelehrte Sprache, učeni, knjižni, pisavni jezik, znanstveni jezik; gelehrte Krankheit, s. Hypochondrie; gelehrte Gesellschaft, družba ali društvo učenih.
Gelehrte, der, učeni, učeni človek, mož.
Gelehrten=, in Zstzgn., učenih.
Gelehrtenfeind, **Gelehrtenfreund**, der, sovražnik učenih, prijatel učenih.
Gelehrtenleben, das, življenje učenih.
Gelehrtenstand, der, stan učenih; učeni *pl.*
Gelehrtenverein, der, društvo učeno, učenih.
Gelehrtenwesen, das, učene zadeve, učenstvo, pismenstvo, slovstvo, literatura.
Gelehrtheit, s. Gelehrsamkeit.
Geleier, das, godenje.
Geleime, das, s. Leimen.
Geleise, das, Gleis, die Einschnitte der Räder eines Fuhrwerkes, kolovoz (auch Fahrweg), koloteca, kolotečina, nach andern slav. Munda. koleja, in U. Kr. kolesnica (*russ.* kolesovina), nach *M.* a. kolinjak; nach *Jan.* sepina; der Balken eines Schlittens, sainec; s. a. Spurweite; das Geleise halten, deržati se kolovoza; aus dem Geleise kommen, izmakniti se, uiti iz koleje, iz kolovoza; *fig.* na stran udariti, mahniti, red zapustiti; eine Sache ins rechte Geleise bringen, reč naravnati, kakor gre, na pravo pot, v pravi red pripraviti, uravnati.
Geleit, das, spremljanje, sprevod (sprovod), s. a. Begleitung; einem das Geleit geben, spremiti, spremljati koga, nach *M.* pot posoditi; das Gefolge, s. dieses; sicheres Geleit, salvus conductus, varnost, varni sprevod, varni prehod; zur Sicherheit auf den Straßen, spremljavci, varstvo, straža, varnost, varhi; das Geleit bezahlen, plačati spremstvo, sprevod; nehmen Sie das Geleit mit sich, ne zamerite, da Vas ne spremim (do praga).
Geleiten, *v. a.*, spremiti, spremljati, sprevoditi, sprevajati, voditi; nach *M.* pot posoditi, *serb.* a. pratiti; s. a. Begleiter; Gott geleite dich, z Bogam hodi.
Geleiter, der, spremljavec; die Geleiterin, spremljavka; Gott sei dein Geleiter, Bog te spremi.
Geleitete, der, spremljenec.
Geleitlich, *adj.*, sprevodin.
Geleitsamt, das, sprevodnija.
Geleitsbrief, der, spremno, sprevodno, pismo, spremni list, varni list; s. a. Reiseurkunde.
Geleitschaft, die, sprevodstvo, spremstvo spričba, da je sprevodnina plačana.
Geleitschiff, das, sprevodna, spremna ladija, ladija sprevodnica.

Geleitsannehmer, der, sprevodninar.
Geleitsfolge, die, dolžnost, popotne spremljati.
Geleitsgeld, das, sprevodnina, spremnina.
Geleitsleute, *pl.*, spremljavci, sprevodniki.
Geleitsmann, der, spremljavec, sprevodnik.
Geleitsrecht, das, pravica (do) sprevoda.
Geleitschein, s. **Geleitsbrief.**
Geleitszeichen, das, **Geleitszettel,** der.
Gelender, s. **Geländer.**
Gelenk, *adj.*, gibčen, gibek, okreten, *fig.* poslušin, ki se da voditi.
Gelenk, das, der Beine, člen, sklep; *russ.* sostav, sgib; der Sohle, zgib, vgib; am Halme, kolence; an der Kette, klep; meine Gelenke sind gelähmt, oterpnili so mi udje in sklepi.
Gelenkband, das, sklepni vezek.
Gelenkbein, das, an der Handwurzel, zapestna kost, kost zapestnica; überhaupt sklepna kost.
Gelenkblutader, die, sklepna žila (privodnica).
Gelenkchen, das, sklepek, členek, členček, kolenčice.
Gelenkdrüse, die, sklepna žleza.
Gelenke, das, obračanje, vladanje.
Gelenkende, das, sklepni kraj.
Gelenkfortsatz, der, sklepni, členov podaljšek.
Gelenkfuge, s. **Gelenk.**
Gelenkgrube, die, sklepna, členska jamica, čašica.
Gelenkheit, s. **Gelenkigkeit.**
Gelenkig, *adj.*, členat, kolenčat; s. a. **Gelenk,** *adj.*
Gelenkigkeit, die, gibčnost, okretnost, obertnost, učljivost.
Gelenkknopf, der, sklepno jabelko.
Gelenkkraut, das, (Convallaria polygonat.), lepotica.
Gelenklos, *adj.*, brezsklepen.
Gelenkpfanne, die, ponva, sklepna ponvica, čašica.
Gelenksaft, s. **Gelenkdrüse, Gliedwasser.**
Gelenksam, *adj.*, gibčen, s. a. **Gelenk.**
Gelenksamkeit, die, gibčnost, gibkost, okretnost.
Gelenkschmerz, der, bolečina po sklepih, členih.
Gelenksteifheit, die, oterpnost, terdnost členov.
Gelenkstück, das, del, kos člena.
Gelenkwurz, s. **Gelenkkraut.**
Gelerne, das, učenje.
Gelernig, s. **Gelehrig.**
Gelese, das, anhaltendes Lesen, branje, čitanje; bei den Webern die Unterscheidung der Fäden des Werftes, so daß sie sich weiter nicht verwirren können, prevezovanje.
Gelesen, *adj.*, bran, prebiran, kdor ima mnogo bravcov (čitavcov).
Geleucht, das, svečava, luč.
Geleuchte, das, svetenje.
Gelfern, *v. n.*, gerdo dreti se in vpiti.
Gelichter, das, verächtl. für Art (nur in der 2. od. 3. Endung), er ist auch deines Gelichters, je tudi take dlake, takiga pasma, ko ti, je tudi kol iz tega plota; enaciga škvarta, na eno kopito; alle diese Dinge sind gleichen Gelichters, vse to je ene dlake, je eniga pasma; s. a. **Anhang.**
Geliebe, Geliebel, das, ljubljenje.
Gelieben, *v. n.* u. *i.*, wenn es dir geliebt, če se ti ljubi, poljubi; s. **Belieben.**
Geliebt, *adj.*, ljubljen, drag, ljub; *geliebteste*, preljub, spreljub, predrag.
Geliebte, der, ljubi, dragi, *russ.* ljubovnik; die, ljuba, ljubica, mila, milica.
Geliefern, *v. n.*, sterditi se; s. **Gerinnen.**
Gelieger, das, s. **Lager.**
Gelinde, *adj.*, mehek, lahek, krotek, tih, gladek, rahel, lahen; gelinder Regen, voljan dež, pohleven dež; gelindes Wort, rahla, mila, blaga beseda; gelindes Leder, voljno usnje; gelinder Winter, mehka zima; gelindes Wetter, mehko, južno vrěme; auf gelinde Weise, mehko, lahno, po lahnem; er ist zu gelind gegen seine Kinder, premehak je proti svojim otrokam; gelinde Haut, gladka, voljna koža; gelinde Saiten aufziehen, utihniti, ujenjati, s. a. **Nachgeben;** gelinde Arznei, Strafe, lahko zdravilo, lahka, majhna kazen.
Gelindigkeit, die, voljnost, mehkost, tihost, mirnost, pohlevnost, lahkost.
Gelingen, *v. n.*, po sreči iziti se, iti, dobro iti, vesti se, dobro obnesti se komu, spešiti se, ročiti se, udati se, dati se, nach *V.* auch usrečiti se; ein gelungenes Gedicht, izverstna, lepa pesem.
Gelingen, das, sreča, vspeh, speh, dober izid; Gott gib das Gelingen, Bog daj srečo, vspeh.
Gelispel, das, šepet, šeptanje, čebljanje, *altsl.*, š'p't.
Gelle, die, s. **Gälle.**
Gellen, s. **Gällen.**
Gelobe, das, hvaljenje; *serb.* hvalisanje.
Geloben, *v. a.*, obljubiti, zaobljubiti, obetati, obečati, zareči se, zagovoriti se, obljubo storiti; *serb.* auch zaveriti; das gelobte Land, obljubljena dežela.
Gelöbniß, das, obljuba, zaobljuba, obet.
Gelöbnißgeschenk, das, obljubni dar.
Gelock, das, mamljenje, vabljenje, primotek; Lockvogel, vabec, vabnik, nach *V.* sovni tič; von Haaren, kodranje, kodri *pl.*
Gelörsch, das, (*mont.*) podlom.
Gelos, das, *waidm.*, blato čveteronožne divjačine, nach *V.* gnojni sled.
Gelösche, das, gašenje.
Gelosen, *v. n.*, los werden, etwas, znebiti se, lečiti se česa.
Gelöthe, das, varjenje, spajanje (spojiti, spajati), lotanje *.
Gelse, die, komar.
Gelsen, s. **Gelzen.**
Gelster, s. **Genster, Ginster.**
Gelt, *int.* (aus: was gilt's oder was gilt die

Wette?) gelt, jeli, gelten Sie?, jelite?, kaj ne, ali ne, ali ni, ali ni res? ali ni tako?

Gelt, *adj.*, unfruchtbar, jalov, nach *M.* auch jal; eine gelte Kuh, jalovka, jalovica, jalova krava; eine bloß durch ein Jahr gelte, ozimka; geltes Vieh überhaupt, jalovina; gelte Schafe, auch sterple ovce; die Kuh geht gelt, krava je jalova, se ni ubrejila, *russ.* nestelna; zjaloviti se, ujaloviti se.

Gelte, die, ein kleines hölzernes Gefäß mit einer Handhabe, golida, kablica, vedrica; Milchgelte, auch molznjak, žehtar*; zum Schöpfen, korec.

Gelten, *v. n.*, einen Werth haben, veljati, vreden biti, vrednost, ceno imeti, stati; *serb.* vrediti; was gilt's oder was gilt die Wette? obljubim, da —, kaj velja, da? kaj daš?, kaj staviš? stavimo, da; das Spiel kann nicht gelten, ta igra ne more veljati; das kann für keinen Beweis gelten, to ne more veljati za dokaz; das gilt dir, to je tebi namenjeno, ta tebi velja, meri na te, tebe zadeva; das gilt deinen Kopf, deine Ehre, tu gre za tvojo glavo, za poštenje; vom Gelde, veljati, plačati, nositi; mir gilt alles gleich, meni je vse eno; was einem gesagt wird, gilt allen, für alle, kar je enimu rečeno, velja vsim — velja za vse, se tiče vsih; dieses Geld gilt hier nicht, ta dnar tod ne gre, se ne jemlje; was gilt das Pfund Schmalz? po čem je funt masla?; sein Wort gilt viel, njegova beseda veliko velja, plača, izda; er gilt etwas beim Fürsten, knez ga čisla; etwas gelten lassen, dopustiti kaj, privoliti v kaj; er gilt für einen Geizhals, imajo ga za skopuha; es gilt die Gesundheit des Kaisers, (pije se) na cesarjevo zdravje; es gilt hier Arbeit und Mühe, tu je treba delati in truditi se; dieses Wort gilt soviel als jenes, ta beseda pomeni to, kar una; sich geltend machen, imenitnost, veljavo si zadobiti, delati; sein Recht geltend machen, uterditi, dokazati svojo pravico, ji veljavo zadobiti, pognati se zanjo, da obvelja; einen Grund geltend machen, opirati se na kaj, povedati, postaviti vzrok; durchsetzen, izdelati, izviti jo; geltend machen, obveljati.

Gelten, *v. a.*, s. **Gelzen**.

Geltend, *adj.*, veljaven, s. **Gelten**.

Geltendmachung, die, uterjanje, dokazovanje.

Gelter, s. **Gelzer**.

Geltkuh, s. **Gelt**.

Geltling, der, jalovec, jalovica.

Geltschaft, das, ovca jalovka, sterpla ovca.

Geltschwein, das, svinja jalovica.

Geltthier, das, jalovka; nur durch ein Jahr gelt, ozimka.

Geltung, die, Werth, Bedeutung, veljava, cena, vrednost, veljavnost; eine Ansicht zur Geltung bringen, veljavo zadobiti kaki misli; die Gesetze haben Geltung, postave veljajo, imajo moč, veljavnost; zur Geltung kommen, obveljati, oveljati, zmoči, zmagati; der Werth der Noten in der Musik, veljanje, pomen.

Geltvieh, das, jalova živina, jalovina.

Geltziege, die, koza jalovka.

Gelübde, das, obljuba, obet; ein Gelübde machen, obljubo storiti, delati, obljubiti se, zaobljubiti se; ein feierliches Gelübde, očitna, slovesna obljuba.

Gelüft, das, s. Luft.

Gelüst, **Gelüste**, das, želja, poželenje, pohot, mik; er hat ein Gelüste, hoče se mu, zahtelo se mu je; s. a. das Folg.

Gelüsten, *v. n.* u. *i.*, poželeti, želje imeti, hlepeti po čem, mikati (*v. i.* mika me); es gelüstet mich, zaželel sem, hoče se mi, zahtelo se mi je, zljubilo se mi je; es gelüstet mich nach dieser Speise, te jedi se mi ljubi, to jed bi rad; sich gelüsten lassen, polakomniti se na kaj, polakniti se česa; laß dich nicht des Bösen gelüsten, ne želi zlega, hudiga; der Kranke läßt sich oft schädliche Dinge gelüsten, bolnimu se velikrat hoče škodljivih reči, bolnik marsikaj škodljiviga poželi; Oberkr. dihteti, *böhm.* dychtiti po čem.

Gelüstern, *v. n.*, hlepeti po čem, polakomnjen biti, polakomniti se na kaj.

Gelüstig, *adj.*, poželjiv, željiv, hotljiv.

Gelüstlich, *adj.*, slasten, mikaven.

Gelze, die, rezana prasica; s. a. **Geltschwein**.

Gelzen, **Gelten**, *v. a.*, unfruchtbar machen, rezati, skopiti, kopiti, skapljati.

Gelzer, der, rezar, svinjorez, skapljar, skopitar.

Gemach, *adv.*, polaguma, lagama, zlagama, počasi, sčasama, tiho, rahlo, po malo, z lagotjo; s. a. **Bequem**, **Gelinde**.

Gemach, das, Abtheilung des Hauses, predel, razdelek hiše; Zimmer, izba, soba (nach dem *Serb.*), čumnata, (*russ.*, *poln.* u. *böhm.* komnata, pokoj); hiša (zdolnja, gornja); das heimliche Gemach, zahod, nach *V.* potrebnica, s. a. **Abtritt**; Schlafgemach, spavnica; in verächtlicher Bedeutung, luknja, berlog; Gemach oder Gemache (von Machen), delanje, narejanje, verächtl. mit Rücksicht auf die Langsamkeit, pečkanje, mečkanje.

Gemächlich, *adj.* u. *adv.*, s. **Gemach**; langsam, polahen, počasen; bequem, zložin, pripraven, priličen, prostoren; ohne Beschwerden, neobteževan, nenadlegovan, prijeten, miren, lahek, *serb.* lastan; ein gemächlicher Mensch, tožljiv, tožljivec, lahkoživec, kdor je rad v miru.

Gemächlichkeit, die, lahkota, zložnost, mirnost; ein Haus mit allen Gemächlichkeiten, za vse pripravna, zložna hiša; s. a. **Bequemlichkeit**.

Gemächt, das, ein gemachtes Werk, Machwerk, delo (slabo), kerparija; Geschöpf, stvar; Zeugungsglied, rasti *pl.*, rodilo, sram; s. a. **Hoden**.

Gemähe, das, košnja, seč.

Gemahl, der, (zakonski) mož, s. a. **Gatte**; das Gemahl (veraltet), s. **Gemahlin**.

Gemahlin, die, (zakonska) žena; s. a. **Gattin**, **Frau**.

Gemählig, s. Allmählig.
Gemahlring, der, vérnik, zakonski perstan.
Gemahlschaft, s. Ehe.
Gemahne, die, opominjanje.
Gemahnen, *v. a.*, spomniti, spominjati, opomniti, opominjati koga; *v. n. i.*, es gemahnt mich, zdi se mi, dozdeva se mi, hodi mi po glavi.
Gemälde, das, mal, malanje, malarija, malana podoba, *serb.* slika, *fig.* podoba, obraz; er entwarf mir ein schönes Gemälde von seinem Glücke, lepo, živo mi je popisal svojo srečo.
Gemäldesaal, der, s. Bilderkabinet.
Gemäldesammlung, die, zbirka malarij, nabira podob (malanih).
Gemale, das, malanje.
Gemangkorn, s. Mangkorn.
Gemansche, das, zmes, mešarija, brodlja, berluzga.
Gemark, das, des Silbers, znamenje, začerk.
Gemarkung, die, meje.
Gemarter, das, terpinčenje, mučenje, trapljenje.
Gemäß, das, mera, merilo.
Gemäß, *adj.*, primérjen, primeren, priležen, pristojin; *adv.*, dem Befehle gemäß handeln, ravnati po povelji; der Wahrheit gemäß, kakor je res, kar se vjema, zlaga z resnico.
Gemäßheit, die, primérjenost, primérnost, pristojnost, priložnost; in Gemäßheit des Gesetzes, po postavi, kakor postava veleva.
Gemäßigt, *adj.*, zméren, zderžin; gemäßigt warm, srednje gorko; s. übr. Mäßigen.
Gemäuer, das, ozidje, zidovje, zidje; altes, zidina, mirina (Istr.).
Gemecker, das, meketanje.
Gemein, *adj.*, in Menge vorhanden, das ist dort gemein, tega je tam vse polno, to je ondi kaj navadno, kar se vsak dan vidi; ein gemeines Gesicht, navaden obraz, ki nima nič posebniga; ordinär, prost, navaden, vsedenj, vsakdanj, nizek, nižji, nach *V.* a. hoden; das ist etwas sehr gemeines, to je kaj zlo vsakdanjiga, vsednjiga; gemeiner Kopf, vsakdanja, srednja glava; den größten Theil unter den Dingen ausmachend, navaden; gemeines Jahr, navadno leto; ein Mensch von gemeiner Größe, človek navadne velikosti; gemeines Sprichwort, navaden pregovor; nach dem Begriffe der Niedrigkeit, nizek, prost; der gemeine Haufe, Pöbel, ljudje nizkiga stanu, prosto, nizko ljudstvo, prostaki, *russ.* čern *f.*; ein gemeiner Mensch, prostak, priprost človek; niedrig, schlecht, malopriden, nevreden, malovreden, nizek, slab. *böhm.* u. *russ.* podly; sich gemein machen, ponižati se, v nič djati se, nach dem *Poln.* povsednjiti se; das gemeine Leben, vsakdanje življenje; der gemeine Mann, (*milit.*), (vojak) prostak, prosti vojak; das ist mir zu gemein, to mi je preprosto, prenizko, prenavadno, preslabo; was allen Dingen einer Art zukommt, s. Allgemein; vkupen, splošin, občji oder občin, (vsih) skupej; das gemeine Wesen, s. Gemeinwesen; das gemeine Wohl, občni prid, občno dobro; überall vorhanden, povsoten; der gemeine Menschenverstand, človeška ali ljudska, vsaciga pamet ali razum; gemeine Weide, občinski pašnik; gemeine Leiden, (človeške) nadloge, ki slednjiga tarejo; Kenntnisse gemein machen, razširjati znanosti; sich mit Jemand gemein machen, (preveč) podomačiti se s kom, pajdašiti se, družiti se, vlačiti se ž njim, pečati se, mešati se s kom; mit Jemand etwas gemein haben, kaj med sabo imeti, vkup imeti, sodeležnik biti; von einer Eigenschaft, enak biti s kom, enačiti se s kom, podoben biti komu v čem; dies hat damit nichts gemein, to gre na drugo stran, to je kaj druziga; mit Einem gemeine Sache machen, s kom vleči, s kom potegniti, podati se, združiti se s kom zavolj česa; gemeiner Mord, prosti umor, sploh umor.
Gemein-, in Zssgn., allgemein, splošni, občni, povsotni; einer Gemeinde gehörig, občinski.
Gemeinacker, der, občinska njiva, srenjska njiva.
Gemeinanger, der, občinska, srenjska trata, tratina.
Gemeinbeste, das, splošno, občinsko dobro, občna korist.
Gemeinde, die, auch Gemeine, Commune, občina (*altsl.* ob'št'stvo—obščestvo. obština obščina), soseska, soseščina, srenja, nach Einigen auch županija, was jedoch eher für Bürgermeisteramt zu empfehlen wäre, im Kroat. aber Comitat bedeutet; die christliche Gemeinde, keršcanska cérkev, družba keršanskih vérnikov; Landesgemeinde, deželni zbor; ein Gemeinde-Grundstück, občinski svet, občinsko zemljišče, zemljiše; Pfarrgemeinde, fara, farani; Corporation, skupščina, skupšina.
Gemeinde-, in Zssgn., občinski, srenjski, soseskin.
Gemeindeälteste, der, starešina občine.
Gemeindeangehörige, der, pridruženec občine, medobčinec†.
Gemeindeangelegenheit, die, občinska reč, zadeva, srenjsko opravilo.
Gemeindeantheil, der, občinski delež.
Gemeindeauflage, die, občinska naloga, davek.
Gemeindeausschuß, der, občinski odbor.
Gemeindebeschluß, der, sklep občine.
Gemeindebezirk, der, okolija, okraj občine.
Gemeindebulle, der, občinski bik.
Gemeindebürger, der, občinjan, srenjčan, soseščan.
Gemeindedienst, die, občinska služba.
Gemeindeeigenthum, das, občinska lastina.
Gemeindegerechtsame, die, občinska pravica.
Gemeindegesetz, das, občinska postava.

Gemeindeglied, das, ud, soud občine, človek iz občine.
Gemeindegrund, der, občinski sveti prostor.
Gemeindegut, das, občinsko dobro, posestvo.
Gemeindehaus, das, občinska, srenjska hiša.
Gemeindelast, die, občinsko breme.
Gemeindeleben, das, občinsko življenje.
Gemeindemagazin, das, občinska žitnica.
Gemeindemarkung, die, meje občine.
Gemeindemeister, s. Gemeindevorstand.
Gemeindemittel, *pl.*, občinsko premoženje.
Gemeindeordnung, die, občinska postava.
Gemeindepolizei, die, občinska policija.
Gemeinder, der, Gemeiner, Mitglied einer Gemeinde, s. Gemeindeglied; Vorsteher einer Dorfgemeinde, s. Gemeindevorstand.
Gemeinderath, der, občinski, srenjski svetovavec, svétnik.
Gemeinderecht, das, občinska, srenjska pravica.
Gemeindeschule, die, občinska šola.
Gemeindesiegel, das, pečat občine.
Gemeindeüblich, *adj.*, navaden v občini.
Gemeindeverband, das, občinska zveza.
Gemeindeverfassung, die, občinska uredba, ustava, uravnava.
Gemeindevermögen, das, občinsko premoženje, imetje.
Gemeindevertretung, die, namestovanje občine, namestovavci občine.
Gemeindevoranschlag, der, premet, preudarek (dohodkov in stroškov) občine.
Gemeindevorstand, der, župan (občine), županstvo, starešinstvo.
Gemeindeweise, *adv.*, po občinah.
Gemeindewesen, das, občinstvo, srenjstvo, občinske zadeve, reči.
Gemeindewohl, das, dobro, prid občine.
Gemeindezweck, der, namemba občine, občinska.
Gemeine(r), der, prostak; das Haus der Gemeinen, etwa zbornica izbrancov, odbrancov.
Gemeinfaßlich, *adj.*, vsakimu razumljiv, sploh razumljiv, umeven.
Gemeinfaßlichkeit, die, splošna, popolna razumljivost.
Gemeinfeld, das, vkupno polje; Gemeindefeld, občinsko, srenjsko polje.
Gemeingebrauch, der, (Simultaneum), vkupna raba, vkupno uživanje; Gemeinsitte, občna, povsotna navada.
Gemeingeist, der, občne misli, duh edinstva, občinstva, soseščinost, enovoljnost, skerb za občni blagor.
Gemeinglaube, der, občna, splošna vera.
Gemeingläubiger, s. Concursgläubiger.
Gemeingrund, der, občni vzrok.
Gemeingültig, *adj.*, povsod, sploh veljaven, občnoveljaven.
Gemeingültigkeit, die, občnoveljavnost.
Gemeingut, das, z. B. Wasser, Luft, občno blago; kar je vsaciga, vsih nas dobro, vkupno blago.
Gemeinheit, die, prostota, s. Gemein; für Gemeinde, s. dieses.
Gemeinherde, die, občinska čeda.
Gemeinherrschaft, die, sovladje, vkupno vladanje.
Gemeinhin, *adv.*, sploh, navadno, po navadi.
Gemeinhirt, der, črednik, čednik, občinski, soseskin pastir; Gemeinhirtin, die, čednica.
Gemeinholz, das, občinski, srenjski gojzd, les.
Gemeinhütung, die, s. Gemeintrift.
Gemeiniglich, *adv.*, večjidel, navadno, sploh.
Gemeininteresse, das, občna, splošna zadeva, korist.
Gemeinkirche, die, vkupna cérkev.
Gemeinkunde, die, (Publizität), občna znanost.
Gemeinkundig, *adj.*, povsod znan, vsacimu znan, sploh znan, občnoznan.
Gemeinleben, das, navadno, vsakdanje življenje.
Gemeinmachung, die, razširjanje.
Gemeinname, der, splošno ime.
Gemeinnutzen, der, občna korist, občni prid.
Gemeinnützig, *adj.*, občnokoristen, za vse koristen.
Gemeinnützigkeit, die, občna koristnost, korist za vso družbo.
Gemeinochs, der, soseskin bik, junec.
Gemeinort, der, Gemeinplatz, der, splošni, vsakdanji izrek, znane resnice in nič noviga; — vkupni prostor.
Gemeinsam, s. Gemein, Gemeinschaftlich; gemeinsame Hand, nerazdelnost.
Gemeinsamkeit, die, vkupnost.
Gemeinsatz, s. Gemeinort.
Gemeinschädlich, *adj.*, vsimu, vsacimu škodljiv, kvaren.
Gemeinschaft, die, Gemeinschaft der Güter, gemeinschaftlicher Besitz, vkupnost, sodeležnost; zwischen zwei Personen, spolovina (*poln.* allg. wspołność); in Gemeinschaft besitzen, vkup imeti; von zwei Personen, v spolovini imeti (n. p. njivo); eheliche Gemeinschaft, zakonska družba, združba; die Verbindung, nach dem *Altsl.* u. *Russ.* občestvo; Gemeinschaft der Heiligen, občestvo, družba, gmajna* svetnikov; Gemeinschaft mit Jemand haben, družiti se s kom, pečati se s kom, imeti koga (za) tovarša; Gemeinschaft des Eigenthums, des Besitzes, sovlastje, soposestje.
Gemeinschaftlich, *adj.*, vkupen, skupen, na spolovino; gemeinschaftliches Gebet, skupna molitev; er ist unser gemeinschaftlicher Wohlthäter, on je vsih nas dobrotnik; *adv.*, vkup, skup.
Gemeinschaftswort, das, s. Gemeinname.
Gemeinschatz, der, vsih zaklad, občni zaklad.

Gemählig, s. Allmählig.
Gemahlring, der, vérnik, zakonski perstan.
Gemahlschaft, s. Ehe.
Gemahne, die, opominjanje.
Gemahnen, *v. a.*, spomniti, spominjati, opomniti, opominjati koga; *v. n. i.*, es gemahnt mich, zdi se mi, dozdeva se mi, hodi mi po glavi.
Gemälde, das, mal, malanje, malarija, malana podoba, *serb.* slika, *fig.* podoba, obraz; er entwarf mir ein schönes Gemälde von seinem Glücke, lepo, živo mi je popisal svoj srečo.
Gemäldesaal, der, s. Bilderkabinet.
Gemäldesammlung, die, zbirka nabira podob (malanih).
Gemale, das, malanje.
Gemangkorn, s. Mangkorn
Gemansche, das, zmes, berluzga.
Gemark, das, des G... živina. ... občinski gojzd, čerk.
Gemarkung, di... Gemeintrift.
Gemarter, de... občinstvo; s. a. Reljenje.
Gemäß, ... občni, splošni blager,
Gemäß ... občni prid.
prist... s. Gemeinname.
rav... občinski rudnik.
k... *adj.*, (anceps), etwa obojG... obojoličen.
... das, dolbenje.
... das, molzenje.
Gemenge, Gemengsel, das, miteinander vermengte Körper, zmes, zmeša, mešanje, mešanica, mešarija, soderga; von flüßigen Dingen, bloda, brojda; gemengtes Getreide, nach *V.* zmesa, kruhovec; Weizen und Korn zusammen gemengt, soršica (eig. soržica, v. so-rež); das Brot daraus, soršičnik, soršnik; Gemengsel, niedr. kolobocija, soderga, ričet(?).
Gemengkrücke, die, mešalo, mešavnik.
Gemengtheil, das, s. Gemenge.
Gemerk, das, znamnje, *waidm.* kervavi sled; s. a. Gedächtniß.
Gemesse, das, mérjenje.
Gemessen, *adj.*, izmérjen; gemessene Befehle ertheilen, na tanko, za terdno, odločno in ostro ukazati.
Gemetzel, das, klanje, mesarsko klanje, mesarjenje, *russ.* krovoprolitie (kervoprelitje).
Gemination, s. Verdoppelung.
Gemind, das, (Tirol. Pr.), die Länge einer Faust mit über sich gestrecktem Daumen, in Unterkr. roguša, nach *V.* polčevelj.
Gemisch, das, zmesa, mešanje, zmes, mešanica, mešarija; im nachtheiligen Verstande, Mischmasch, zmešnjava; s. a. Gemenge.
Gemme, die, izdelani, rezani dragi kamen.
Gemorde, das, mor, morija, klanje.
Gems, die, s. Gemse; neko terdno kamnje,
Gemsbock, der, divji kozel, *böhm.* kamzik.
Gemse, die, Gems, (Antilope Rupicapra).

s. Allgemein; vkupen ... Gemsen-, ein Hacken občin, (vsih) skup... ...ca.
s. Gemeinwesen; ...
prid, občno do... ...msenkugel.
vsoten; der ... ...ivje koze.
veška ali ... ...ter, der, s. Lämmerum; ge...
meine... kocina divje koze.
nji... ...emshorn, das, rog divje ... ...scalje, pišalje v orglah.
Gemsjagd, die, lov na divje ...
...r, Gemsjäger, der, strelec, ...n koz.
...aut, Gemskraut, das, Gemsenwurz, ...um pardelianthes), kozji koren. ...oze koren.
...akugel, die, kepa divje koze, (ki se včasih najde v želodcu).
Gemsleder, das, irh, irhovina od divje koze.
Gemssteiger, der, s. Gemsjäger.
Gemsthier, das, Gemsziege, die, s. Gemse.
Gemüht, *adj.*, s trudam pridobljen.
Gemüll, Gemülm, das, der kleine Abgang von Holz, Steinen, Kalke usf., mel ob. melj, drobiž, *böhm.* (neben mel-i) sesutina.
Gemünd, das, Eigenname mehrerer Oerter an der Mündung eines Flusses, sovodje, sovodenj (z. B. Gmünd in Kt.), virje, ustje (vergl. ustja in Kroat., deutsch Gmünd).
Gemunkel, das, šeptanje, čebljanje; s. a. Munkeln.
Gemurmel, das, šumljanje, šum, šumot, šumotanje, *serb.* žamor, žuber.
Gemurre, das, godernjanje, mermranje.
Gemüse, das, alles, was von Feld- und Gartenfrüchten gekocht, und (zu dem Fleische) gegessen wird, zelenje, zelenina, zelenjava, povertnina ali poljščina, poljšina za prikuho, *altsl.* zeleničije; Erbsen, Bohnen und andere grüne Hülsenfrucht, zeleno sočivje, opresnina; Kraut, zelje; Rüben, Mohrrüben, rothe Rüben, kuha.
Gemüsegarten, der, vért za zelenje in kuho.
Gemüsekräuter, s. Gemüse.
Gemüselauch, der, (Allium oleraceum), vertni česen.
Gemüssiget, *adj.*, primoran, prisiljen.
Gemüth, das, das gesammte Begehrungsvermögen, hotenje, auch (nach allen slav. M.) serce, im *fig.* Gebrauche; Gesinnung, misel, misli; Naturell, čud (*serb.* u. nach *M.*), *russ.* nrav; ein gutes, ein böses Gemüth haben, biti dobriga, zliga serca; furchtsamen Gemüthes, boječ, plašen, plašniga serca; er ist lauter Gemüth, duša je, zgoli serce je; einem etwas zu Gemüthe führen, komu kaj na serce govoriti, pregovarjati koga, pred oči postavljati; sich etwas zu Gemüthe führen, k sercu vzeti, jemati si kaj, skerbeti; to ga živo peče, boli.
Gemüthlich, *adj.*, voljen, voljan, blagodušin, dobrodušin, dobroseréen, rahloču-

tin, nežnočutin, dobriga serca, dobre ču-
li; es ist mir nicht gemüthlich, ni mi po
di, po čudi; sich gemüthlich im Garten
hen, veseliga serca sprehajati se po
; *adv.*, ugodno, po godi, veselo in
oserčno, od serca.
lichkeit, die, voljnost, blagoduš-
odnost, blagoserčnost, rahločutnost.
s, *adj.*, terd, brez čustva; ki
čutniga serca.
t, die, nach *M.* u. im *Serb.*
nrav, a. serce, natora, kakoš-
je; s. a. **Gemüth, Character.**
affenheit, die, kakost ali
serčna lastnija.
ng, die, poboljšanje, bolj-

g, die, ganjenje serca,
rca, strast; s. a. **Affect.**
, die, s. **Gemüthsart.**
erschütterung, die, potres, stres
serca, duše.

Gemüthsfähigkeit, die, dušna zmožnost, dobljest.

Gemüthsfassung, die, mirnost duše, serca, s. a. **Fassung.**

Gemüthsfreund, der, prijatel po (enakem) serca.

Gemüthsfreundschaft, die, prijatelstvo iz enakosti serca.

Gemüthsgabe, die, dušni dar, dušna zmožnost.

Gemüthskraft, die, dušna moč.

Gemüthskrank, *adj.*, bolan v sercu, na duši, bolniga serca.

Gemüthskrankheit, die, serčna bolezen, bolezen na duši, dušna bolezen.

Gemüthslage, s. **Gemüthszustand.**

Gemüthsneigung, die, nagnjenost serca; *russ.* sklonnost dušy.

Gemüthsregung, die, dušno ganjenje, razgib v duši.

Gemüthsruhe, die, mir, pokoj duše ali serca.

Gemüthsschwäche, die, slabost duše, slabodušnost.

Gemüthsstark, *adj.*, jaciga, močniga serca.

Gemüthsstärke, die, krepost, moč duše, serca, jakodušnost.

Gemüthsstimmung, die, s. **Gemüthszustand, Laune.**

Gemüthsunruhe, die, nepokoj, nemir serca, duše.

Gemüthsverfassung, die, s. **Gemüthszustand.**

Gemüthsweise, die, s. **Gemüthsart.**

Gemüthszustand, der, dušni stan, stan duše, serca; okolišćine, zadeve serčne.

Gemüthvoll, *adj.*, prečutljiv, rahliga čutja.

Gen, *praep.*, gegen, proti, v, k; gen Himmel, s. **Gegen.**

Genabelt, *adj.*, popkat.

Genage, das, glodanje, grizenje.

Genagelt, *adj.*, nohtat.

Genähe, das, šivanje, šivarija.

Genant, *adj.*, (franz.), nepriležin, kar koga moti, ali zavolj česa se sramuje; *a.* napoten.

Genannt, *adj.*, imenovan, rečen, omenjen.

Genarre, das, norčevanje.

Genasche, das, sladkanje, s. **Naschen.**

Genäschig, *adj.*, sladkosneden, sladkosned, laskern (*altsl.* laskr'd).

Genau, *adj.*, enge, knapp (von Kleidern), tesen, napet, naponama; genaue Schuhe, ozki čevlji; die Thür schließt ganz genau, vrata (se) dobro zapirajo, se stikajo; genauer Freund, poseben, poglaviten, prav dober prijatel, nach *V.* tesni prijatel; ein genaues Band, ozka, tesna, iskrena zveza; allen einzelnen Theilen nach, na tanko, na drobno; einen genau kennen, prav dobro, na tanko, čez in čez koga poznati; genau auf etwas Acht geben, zvesto, dobro paziti na kaj; eine genaue Untersuchung, natančno (*serb.* točno) preiskovanje, iz dna, pazljivo; streng, oster, *russ.* u. *serb.* strog; er nimmt es gern sehr genau, (im gem. Leb.), ima tenak nos; er sprach davon genau, na tanko, na drobno je povedal vse, kaj in kako je bilo; genaues Gewissen, tenka vest; im genauesten Verstande, v najožjim pomenu; genau zu reden, da na tanko govorim, prav za prav; mit genauer Noth, komaj, nach *V.* a. tikama, *altsl.* jedva, *russ.* na silu, s nuždoju; der genaueste Preis, zadnji kup, najbližnja, najnižji cena (*russ.* krajnaja cena); genau genommen, prav za prav; sparsam, tanek, varčen, skop, terd; er ist sehr genau, je kakor ura; sehr genau leben, stiskati se; s. a. **Geizig**; *adv.* tesno, naponama, pri čislih, na tanko, na drobno; etwas genau in Augenschein nehmen, pazljivo, dobro, na tanko, popolnama kaj ogledati.

Genauigkeit, die, natančnost, tesnost, tenkost, skopost, stisnjenost; mit großer, vieler Genauigkeit, prav na tanko, dobro, ostro, pazljivo in marljivo.

Gendarme, der, s. **Gens d'arme.**

Genealog, der, rodopisec, rodoslovec, nach *V.* rodovinar.

Genealogie, die, die Abstammung, Fortpflanzung eines Geschlechtes, rodosledje †, versta rodov eniga za drugim; die Kenntniß davon, nach dem *Altsl.* u. *Russ.* rodoslovje, auch rodopisje, nach *V.* rodovinarstvo; s. a. **Stammbaum.**

Genealogisch, *adj.*, rodopisen, rodosloven.

Genecke, das, nagajanje, ukljubovanje.

Genehm, *adj.*, prijeten, všeč (für vošeč); genehm halten, za dobro vzeti, imeti, poterditi kaj, privoliti v kaj; sei es genehm oder nicht, bodi ali ne bodi po volji (komu); s. a. **Angenehm.**

Genehmhaltung, die, dovolitev, poterdba, dovoljenje; die Genehmhaltung ertheilen; s. a. **Genehmigen.**

Genehmigen, *v. a.*, poterditi, poterjati, dovoliti, za dobro, za prav vzeti, jemati, imeti, nach dem *Poln.* pohvaliti, *serb.* odobriti; genehmigen Sie den Ausdruck meiner

Gemeinschenke, die, občinska kerčma, pivnica, oštarija*.
Gemeinschreiber, der, občinski, srenjski pisar.
Gemeinschuldner, der, prezadolženec.
Gemeinsinn, s. Gemeingeist.
Gemeinsinnig, *adj.*, eniga duha, ene misli, ene volje, skerben, vnet za obéno korist.
Gemeinsmann, der, soseščan.
Gemeint, *adj.*, sein, namenjen biti, te ali une misli biti.
Gemeintrift, die, srenjska paša, občinski pašnik.
Gemeinüblich, *adj.*, sploh navaden, povsot v navadi.
Gemeinverderblich, *adj.*, sploh, vsem škodljiv, poguben, kvaren.
Gemeinverständlich, s. Gemeinfaßlich; von Büchern, prosto pisan.
Gemeinverständlichkeit, die, s. Gemeinfaßlichkeit.
Gemeinvieh, das, občinska živina.
Gemeinwald, der, srenjski, občinski gojzd, log, gaj.
Gemeinweide, die, s. Gemeintrift.
Gemeinwesen, das, občinstvo; s. a. Republik.
Gemeinwohl, das, obéni, sploŝni blager, obéna korist, obéni prid.
Gemeinwort, das, s. Gemeinname.
Gemeinzeche, die, občinski rudnik.
Gemeinzeitig, *adj.*, (anceps), etwa obojnat, obojoličen.
Gemeißel, das, dolbenje.
Gemelke, das, molzenje.
Gemenge, Gemengsel, das, miteinander vermengte Körper, zmes, zmeša, mešanje, mešanica, mešarija, soderga; von flüßigen Dingen, bloda, brojda; gemengtes Getreide, nach *V.* zmesa, kruhovec; Weizen und Korn zusammen gemengt, soršica (eig. soržica, v. so-rež); das Brot daraus, soršičnik, soršnik; Gemengsel, niedr. kolobocija, soderga, ričet(?).
Gemengkrücke, die, mešalo, mešavnik.
Gemengtheil, das, s. Gemenge.
Gemerk, das, znamnje, *waidm.* kervavi sled; s. a. Gedächtniß.
Gemesse, das, mérjenje.
Gemessen, *adj.*, izmérjen; gemessene Befehle ertheilen, na tanko, za terdno, odločno in ostro ukazati.
Gemetzel, das, klanje, mesarsko klanje, mesarjenje, *russ.* krovoprolitie (kervoprelitje).
Gemination, s. Verdoppelung.
Gemind, das, (Tirol. Pr.), die Länge einer Faust mit über sich gestrecktem Daumen, in Unterkr. roguša, nach *V.* polčevelj.
Gemisch, das, zmesa, mešanje, zmes, mešanica, mešarija; im nachtheiligen Verstande, Mischmasch, zmešnjava; s. a. Gemenge.
Gemme, die, izdelani, rezani dragi kamen.
Gemorde, das, mor, morija, klanje.
Gems, die, s. Gemse; neko terdno kamnje.
Gemsbock, der, divji kozel, *böhm.* kamzik.
Gemse, die, **Gems,** (Antilope Rupicapra), divja koza, nach *V.* a. kerpulja; Gemsen-, divje koze; Indecl. od. kozji; ein Hacken mit zwei krummen Zacken, kopača.
Gemsenadler, s. Beinbrecher.
Gemsenballen, der, s. Gemsenkugel.
Gemsenfell, das, koža divje koze.
Gemsengeier, Gemsgeier, der, s. Lämmergeier.
Gemsenhaar, das, kocina divje koze.
Gemsenhorn, Gemshorn, das, rog divje koze, nekaka piščalje, pišalje v orglah.
Gemsenjagd, Gemsjagd, die, lov na divje koze.
Gemsenjäger, Gemsjäger, der, strelec, lovec divjih koz.
Gemsenkraut, Gemskraut, das, Gemsenwurz, (Doronicum pardelianthes), kozji koren, divje koze koren.
Gemsenkugel, die, kepa divje koze, (ki se včasih najde v želodcu).
Gemsleder, das, irh, irhovina od divje koze.
Gemssteiger, der, s. Gemsjäger.
Gemsthier, das, **Gemsziege,** die, s. Gemse.
Gemüht, *adj.*, s trudam pridobljen.
Gemüll, Gemülm, das, der kleine Abgang von Holz, Steinen, Kalke usf., mel od. melj, drobiž, *böhm.* (neben mel-i) sesutina.
Gemünd, das, Eigenname mehrerer Oerter an der Mündung eines Flusses, sovodje, sovodenj (z. B. Gmünd in Kt.), virje, ustje (vergl. ustja in Kroat., deutsch Gmünd).
Gemunkel, das, šeptanje, čebljanje; s. a. Munkeln.
Gemurmel, das, šumljanje, šum, šumot, šumotanje, *serb.* žamor, žuber.
Gemurre, das, godernjanje, mermranje.
Gemüse, das, alles, was von Feld- und Gartenfrüchten gekocht, und (zu dem Fleische) gegessen wird, zelenje, zelenina, zelenjava, povertnina ali poljščina, poljšina za prikuho, *altsl.* zeleničije; Erbsen, Bohnen und andere grüne Hülsenfrucht, zeleno sočivje, opresnina; Kraut, zelje; Rüben, Mohrrüben, rothe Rüben, kuha.
Gemüsegarten, der, vert za zelenje in kuho.
Gemüsekräuter, s. Gemüse.
Gemüselauch, der, (Allium oleraceum), vertni česen.
Gemüssiget, *adj.*, primoran, prisiljen.
Gemüth, das, das gesammte Begehrungsvermögen, hotenje, auch (nach allen slav. M.) serce, im *fig.* Gebrauche; Gesinnung, misel, misli; Naturell, čud (*serb.* u. nach *M.*), *russ.* nrav; ein gutes, ein böses Gemüth haben, biti dobriga, zliga serca; furchtsamen Gemüthes, boječ, plašen, plašniga serca; er ist lauter Gemüth, duša je, zgoli serce je; einem etwas zu Gemüthe führen, komu kaj na serce govoriti, pregovarjati koga, pred oči postavljati; sich etwas zu Gemüthe führen, k sercu vzeti, jemati si kaj, skerbeti; to ga živo peče, boli.
Gemüthlich, *adj.*, voljen, voljan, blagodušin, dobrodušin, dobroserčen, rahloču-

tin, nežnočutin, dobriga serca, dobre čudi; es ist mir nicht gemüthlich, ni mi po godi, po čudi; sich gemüthlich im Garten ergehen, veseliga serca sprehajati se po vertu; *adv.*, ugodno, po godi, veselo in odkritoserčno, od serca.

Gemüthlichkeit, die, voljnost, blagodušnost, ugodnost, blagoserčnost, rahločutnost.

Gemüthlos, *adj.*, terd, brez čustva; ki nima rahločutniga serca.

Gemüthsart, die, nach *M.* u. im *Serb.* čud-i; *russ.* nrav, *a.* serce, natora, kakošniga serca kdo je; s. a. Gemüth, Character.

Gemüthsbeschaffenheit, die, kakost ali lastnost serca, serčna lastnija.

Gemüthsbesserung, die, poboljšanje, boljšanje serca, misli.

Gemüthsbewegung, die, ganjenje serca, potres ali razgib serca, strast; s. a. Affect.

Gemüthseigenheit, die, s. Gemüthsart.

Gemüthserschütterung, die, potres, stres serca, duše.

Gemüthsfähigkeit, die, dušna zmožnost, dobljest.

Gemüthsfassung, die, mirnost duše, serca, s. a. Fassung.

Gemüthsfreund, der, prijatel po (enakem) sercu.

Gemüthsfreundschaft, die, prijatelstvo iz enakosti serca.

Gemüthsgabe, die, dušni dar, dušna zmožnost.

Gemüthskraft, die, dušna moč.

Gemüthskrank, *adj.*, bolan v sercu, na duši, bolniga serca.

Gemüthskrankheit, die, serčna bolezen, bolezen na duši, dušna bolezen.

Gemüthslage, s. Gemüthszustand.

Gemüthsneigung, die, nagnjenost serca; *russ.* sklonnost dušy.

Gemüthsregung, die, dušno ganjenje, razgib v duši.

Gemüthsruhe, die, mir, pokoj duše ali serca.

Gemüthsschwäche, die, slabost duše, slabodušnost.

Gemüthsstark, *adj.*, jaciga, močniga serca.

Gemüthsstärke, die, krepost, moč duše, serca, jakodušnost.

Gemüthsstimmung, die, s. Gemüthszustand, Laune.

Gemüthsunruhe, die, nepokoj, nemir serca, duše.

Gemüthsverfassung, die, s. Gemüthszustand.

Gemüthsweise, die, s. Gemüthsart.

Gemüthszustand, der, dušni stan, stan duše, serca; okolišćine, zadeve serčne.

Gemüthvoll, *adj.*, prečutljiv, rahliga čutja.

Gen, *praep.*, gegen, proti, v, k; gen Himmel, s. Gegen.

Genabelt, *adj.*, popkat.

Genage, das, glodanje, grizenje.

Genagelt, *adj.*, nohtat.

Genähe, das, šivanje, šivarija.

Genant, *adj.*, (franz.), nepriležin, kar koga moti, ali zavolj česa se sramuje; *a.* napoten.

Genannt, *adj.*, imenovan, rečen, omenjen.

Genarre, das, norčevanje.

Genasche, das, sladkanje, s. Naschen.

Genäschig, *adj.*, sladkosneden, sladkosned, laskern (*altsl.* laskr'd).

Genau, *adj.*, enge, knapp (von Kleidern), tesen, napet, naponama; genaue Schuhe, ozki čevlji; die Thür schließt ganz genau, vrata (se) dobro zapirajo, se stikajo; genauer Freund, poseben, poglaviten, prav dober prijatel, nach *V.* tesni prijatel; ein genaues Band, ozka, tesna, iskrena zveza; allen einzelnen Theilen nach, na tanko, na drobno; einen genau kennen, prav dobro, na tanko, čez in čez koga poznati; genau auf etwas Acht geben, zvesto, dobro paziti na kaj; eine genaue Untersuchung, natanćno (*serb.* točno) preiskovanje, iz dna, pazljivo; streng, oster, *russ.* u. *serb.* strog; er nimmt es gern sehr genau, (im gem. Leb.), ima tenak nos; er sprach davon genau, na tanko, na drobno je povedal vse, kaj in kako je bilo; genaues Gewissen, tenka vest; im genauesten Verstande, v najožjim pomenu; genau zu reden, da na tanko govorim, prav za prav; mit genauer Noth, komaj, nach *V. a.* tikama, *altsl.* jedva, *russ.* na silu, s nuždoju; der genaueste Preis, zadnji kup, najbližnja, najnižji cena (*russ.* krajnaja cena); genau genommen, prav za prav; sparsam, tanek, varčen, skop, terd; er ist sehr genau, je kakor ura; sehr genau leben, stiskati se; s. a. Geizig; *adv.* tesno, naponama, pri čislih, na tanko, na drobno; etwas genau in Augenschein nehmen, pazljivo, dobro, na tanko, popolnama kaj ogledati.

Genauigkeit, die, natanćnost, tesnost, tenkost, skopost, stisnjenost; mit großer, vieler Genauigkeit, prav na tanko, dobro, ostro, pazljivo in marljivo.

Gendarme, der, s. Gens d'arme.

Genealog, der, rodopisec, rodoslovec, nach *V.* rodovinar.

Genealogie, die, die Abstammung, Fortpflanzung eines Geschlechtes, rodosledje†, versta rodov eniga za drugim; die Kenntniß davon, nach dem *Altsl.* u. *Russ.* rodoslovje, auch rodopisje, nach *V.* rodovinarstvo; s. a. Stammbaum.

Genealogisch, *adj.*, rodopisen, rodosloven.

Genecke, das, nagajanje, ukljubovanje.

Genehm, *adj.*, prijeten, všeč (für vošeč); genehm halten, za dobro vzeti, imeti, poterditi kaj, privoliti v kaj; sei es genehm oder nicht, bodi ali ne bodi po volji (komu); s. a. Angenehm.

Genehmhaltung, die, dovolitev, poterdba, dovoljenje; die Genehmhaltung ertheilen; s. a. Genehmigen.

Genehmigen, *v. a.*, poterditi, poterjati, dovoliti, za dobro, za prav vzeti, jemati, imeti, nach dem *Poln.* pohvaliti, *serb.* odobriti; genehmigen Sie den Ausdruck meiner

besondern Verehrung, sprejmite zagotovilo, sporočilev mojiga posebniga spoštovanja; einen Wechsel genehmigen, s. Acceptiren.
Genehmiger, der, poterdnik, poterjavec; eines Wechsels, s. Acceptant.
Genehmigung, s. Genehmhaltung.
Genehmigungssicherheit, die, varnost zastran vzetja ali poterjenja.
Geneige, das, pripogibanje, priklanjanje.
Geneigen, *v. n.*, s. Belieben.
Geneigt, *adj.*, nagnjen, pripognjen, priklonjen, pregnjen, viseč; *fig.* nagnjen, naklonjen, blagovoljin; er ist zum Trunke geneigt, rad (ga) pije; er ist zum Zorn, zu Krämpfen geneigt, jezi, kerču je podveržen; er ist ihm geneigt, dober mu je, dobro mu hoče, želi, rad ga ima; s. a. Gewogen, Wohlwollend; bald wäre ich geneigt zu glauben, kmali, skorej bi verjel.
Geneigtheit, die, nagnjenje, nagnjenost; gegen Jemand, dobrohotnost, blagovoljnost, *russ.* sklonnost, *böhm.* naklonnost; Geneigtheit zum Argwohne, natolcljivost, sumljivost.
Geneigtwillig, *adv.*, dobre volje.
General, Generell, s. Allgemein.
General, der, das Oberhaupt eines ganzen Ordens, glavar, poglavar; im Kriegswesen der General, (in allen slav. M.) general; Heerführ, vojvod, vojvoda, vojskovod, polkovodec.
General=, in Zstzgn., veliki, glavni, splošni, občni, general; Generals=, generalski, generalov.
Generaladjutant, der, general-adjutant, vojvodov pobočnik.
Generaladmiral, der, veliki, glavni admiral.
Generalartilleriedirector, der, višji vodja artiljerije ali topništva.
Generalat, das, vojskovodstvo, generalstvo.
Generalauditor, der, general-avditor.
Generalbaß, der, generalbas.
Generalbefahrung, die, veliki ogled, opelj.
Generalcapitel, das, veliki zbor.
Generalcommando, das, glavno poveljstvo, general-komanda.
Generalcongregation, die, veliki shod.
Generalfeldmarschall, der, najvišji od. glavni maršal, nach dem *Russ.* u. *Poln.* general-feldmaršal, auch schlechtw. maršal.
Generalfeldzeugmeister, der, general topništva, artiljerije.
Generalfiscal, der, veliki fiškal.
Generalgeniedirector, der, višji vodja vojaškiga mérstva, inžinirstva.
Generalgewaltiger, der, višji, vojaški sodnik.
Generalin, die, generalovka.
Generalinspection, die, glavni nadgled, nadzor.
Generalinspector, der, glavni nadglednik, general-inšpektor.
Generalisiren, *v. a.*, poobčiti, občiti.
Generalissimus, der, najvišji vojskovod, generalisimus.
Generalität, die, generali *pl.*, generalstvo.
Generaliter, *adj.*, sploh.
Generalkarte, die, občni, splošni zemljovid, krajokaz†.
Generalkriegscommissarius, der, višji vojaški komisar.
Generallandtag, der, veliki ali glavni deželni zbor.
Generallieutenant, der, generallajtnant, vojvodov namestnik, poročnik.
Generalmajor, der, generalmajor.
Generalmarsch, der, generalmarš.
Generalpardon, der, splošni, vsim dani odpust, oprost, občna prizanesba.
Generalprobe, die, glavna poskušnja.
Generalprocurator, der, deržavni nadpravdnik†.
Generalquartiermeister, der, generalkvartirmojster, veliki stanorednik†.
Generalquartiermeisterstab, der, generalkvartirmojsterstvo.
Generalrechnungsdirectorium, das, najvišji računarija†.
Generalregel, die, poglavno pravilo.
Generalstaaten, die, deržavni stanovi na Holandskem.
Generalstab, der, glavni štab*, nach dem *Böhm.* načelništvo†.
Generalsturm, der, skupni, vsestranski naskok.
Generalsuperintendent, der, veliki superintendent, wörtl. veliki nadzornik†.
Generalswürde, die, generalstvo, generalska čast ali stopnja.
Generalversammlung, die, veliki ali glavni zbor.
Generation, die, s. Erzeugung, Geschlecht; rod, zarod; die jetzige Generation, sedanji rod, *serb.* naraštaj (naraščaj).
Generiren, *v. a.*, zaroditi, roditi; s. Erzeugen.
Generisch, *adj.*, das Geschlecht betreffend, rodov, razpoln; zu generisch, nach *V.* prespростert; s. Allgemein.
Generös, *adj.*, velikoserčen, blagoserčen, velikodušen, žlahtniga serca; s. a. Freigebig, Großmüthig.
Generosität, die, blagoserčnost, blagodušnost, plemenitost duše, serca; s. a. Großmuth.
Genesen, *v. n.*, ozdraveti, shoditi, ozdraviti se, zgajiti se, izlečiti se, zboljšati se, preboleti, nach *V.* a. odboleti (?), okrevati, (*böhm.* okřati, okřivati), zopet zdrav postati, biti, zdravje zadobiti, bolezen prestati; verächtl. auch skolehati (se); eines Kindes, poroditi, roditi, roditi dete; s. Entbinden.
Genesis, die, postanek.
Genesung, die, ozdravitev, ozdravenje, ozdrav, prebolenje, auch zdravje; zur Genesung, Bog pomagaj, na zdravje; seine Genesung geht langsam von Statten, le počasi se boljša.

Genesungsmittel, das, zdravilo.
Genetisch, *adj.*, genetičen*, postanek, izvirek zadevajoč.
Genial, **Genialisch**, *adj.*, etwa velikoumen, genialen; f. a. **Erfinderisch**.
Genialität, die, velikoumje, genialnost.
Genick, das, tilnik, zatilnik od. zatilnjak, tileo, zatileo, šinjek, šija, nach *M.* a. zavratnik; das Genick abstoßen, brechen, tilnik, vrat ulomiti, zlomiti.
Genickdrüse, die, zatilnikova žleza.
Genicke, das, kimanje, kimalica.
Genicken, *v. a.*, (*waidm.*) prebosti šijo ali zatileo.
Genickfang, der, zabod, prebod zatilca, šije; einem Thiere den Genickfang geben, prebosti zveri zatilnik.
Genickfänger, der, lovski nož, šijobod†.
Genickschmerz, der, bolečina v zatileo, bolenje vratu.
Genie, das, die natürliche Art eines Dinges, gew. Genius, Geist, z. B. Geist der Sprache, f. **Geist**, genij; die natürliche Geschicklichkeit eines Menschen, veliki um, velika glava, veleum†.
Geniecorps, das, vojaški inženirski oddelek.
Genien, *pl.*, duhovi varhi.
Geniese, das, kihanje.
Geniess, der, f. **Genuß**.
Genießbar, *adj.*, užiten, kar se more jesti ali piti; f. a. **Eßbar**, **Trinkbar**.
Genießbarkeit, die, užitnost.
Genießbrauch, der, f. **Fruchtnießung**.
Genießen, *v. a.*, použiti, zaužiti, užiti, uživati, (*altsl.* užiti); den ganzen Tag nichts genießen, ves dan ne preužiti kapljice; viel genießen, naužiti se (vsakteriga); auf nüchternen Magen etwas genießen, otešćati se, ogrešiti se; Speisen, Trank genießen, pokusiti, jesti, piti; das Gute genießen, auch deležen biti dobriga; er genoß einen guten Unterricht, viel Ehre, viele Wohlthaten (von Jemanden), dobriga učenika je imel, dobro so ga učili, zelo so ga častili, čislali, mnogo dobrot je prejel (od njega); das heilige Abendmal genießen, obhajati se, pri sv. obhajilu biti; er genießt die Zinsen, on vleče, dobiva, uživa obresti; es soll ihm nicht ungenossen hingehen, plačilo za to mu ne odide, to bo čutil; *waidm.* der Hund ist genossen, pred psam je bila zvér ustreljena; der Hund genießt die Fährte, pes voha sled.
Genießer, der, uživavec.
Genießlich, f. **Genießbar**, **Eigennützig**.
Genießlust, f. **Genußsucht**.
Genießwaare, die, f. **Eßwaare**.
Geniestreich, der, das war ein Geniestreich, to je bilo kaj prebrisano, umno; *iron.* nepremišljeno djanje.
Geniewesen, das, vojaško inženirstvo.
Genippe, das, serkanje.
Geniren, *v. a.* u. *r.*, (*frans.*) motiti, nadležen biti, neprilićin biti, nach *V.* tezati; genirt, nach *V.* tezen; er genirt sich, Oberkr. ána se; kuja se, sram ga je, sramuje se, švara* se.
Genist, das, merve, smeti od slame, res itd.; f. a. **Gesträuch**.
Geniste, das, f. **Genster**.
Genitalia, *pl.*, f. **Geburtsglied**.
Genitiv, der, rodivnik, drugi sklon, padež, genitiv.
Genius, der, genij; f. **Schutzgeist**; Genius der Sprache, duh jezika; Zeitgeist, duh časa, veka.
Genoß, der, družnik, druže, tovariš, drug, f. **Gefährte**; Genossen, *coll.* družba, drušina; die, družica, tovaršica; Mitgenoß, deležnik, weibl. deležnica.
Genossenschaft, die, družba, tovaršija, deleštvo.
Genöthige, das, siljenje.
Genre, f. **Art**; Genre im Schreiben, Bauen rc., pisava zidava itd.
Genrebild, das, obraz, podoba iz (vsakdanjiga življenja).
Gensdarmes, der, Gensdarm, žandar, žandarm, wörtl. auch nach *V.* orožnik.
Gensdarmerie, die, žandarmerija, žandarji, orožniki; straže deželske varnosti.
Gensdarmeriegesetz, das, postava za žandarmerijo.
Genster, der, (Genista), bodičevje, lakotnik.
Gentlemann, der, žlahtnik, žlahtni, milostljivi gospod.
Genug, *adv.*, dosti, (do sita, do sitiga), zadosti, zadosta, dovolj (a. *altsl.*), a. dovelj; mehr als genug, obilo; nicht Zeit genug haben, premalo časa imeti, ne utegniti; groß genug, gut genug, dosti velik, zadosti dober; das Wetter war uns noch günstig genug, vreme smo še precej lepo imeli, še dosti lepo, še koj lepo; genug zu arbeiten haben, dosti dela (nicht delati) imeti; es ist genug an Einem, eno je dosti; ich kann ihn nicht genug loben, ne morem se ga nahvaliti, ne morem ga prehvaliti; genug essen, trinken, najesti se, napiti se; für heute haben wir genug gearbeitet, za danes smo dodelali; laß dir das gut sein, zadovoli se s tem; f. a. **Ohnehin**; wirst du genug haben? ali boš shajal s tem? genug thun, zadostiti, zadostovati, zadosti storiti, zadovoliti; dem Gesetze genug thun, postavo zveršiti, spolniti; man kann ihm nicht genug geben, človek mu ne more nategniti.
Genüge, die, dovoljnost, (*altsl.* dovolije), dovoljstvo, sitost, zadostnost; zur Genüge haben, dosti, dovelj imeti, f. **Genug**; zur Genüge schlafen, trinken, gehen, sehen, naspati se, napiti se, nahoditi se, nagledati se, und so fort mittelst eines perfectiven zurückführenden Zeitwortes mit der Vorsetzsylbe na–; Genüge thun, leisten, zadostiti, zadovoliti, ugoditi, f. a. **Befriedigen**; seiner Pflicht Genüge leisten, spolniti, kakor gre, je treba, svojo dolžnost.
Genügeleistung, die, zadostitev, zadostilo, zadovolja, zadostenje.
Genügen, *v. n.* u. *i.*, es genügt mir, meni

je dosti, zadostí, dovolj; sich genügen lassen, zadovoliti se. zadovoljevati s čim; genügend, s. Genüglich, Hinlänglich.
Genügen, das, s. Genüge.
Genüglich, *adj.*, hinreichend, zadostin, dovoljin; genügsam, s. dieses.
Genugsam, *adv.*, zadosti, zadostno, dovolj; s. a. Genug.
Genügsam, *adj.*, z malim zadovoljin; zmérnih želj, komur je malo treba in zadosti to, kar ima.
Genugsamkeit, die, zadostnost, obilnost.
Genügsamkeit, die, zadovoljnost z malim, zmérnost v poželenji, n. *V.* malopotrebnost.
Genugthun, s. Genug.
Genugthuung, die, zadostitev, zadostilo, zadostenje; Genugthuung leisten, s. Genüge (leisten).
Genus, s. Gattung, Geschlecht.
Genuß, der, das Genießen, vživanje, uživanje, zaužitje, použitje, užitje; der Nutzen, užitek; den Genuß haben, užitek imeti od česa, uživati kaj; ein süßer Genuß, slast, nasladnost; der Genuß der Speisen und Getränke ist ihm untersagt, jesti in piti mu je prepovedano; im Genuße sein, uživati; es war ein Genuß ihn zu hören, veselje, radost je bila poslušati ga, s. a. Bezug, Besoldung; Genuß des Abendmals, obhajilo; *waidm.* Genuß der Fährte, zasled, zavoh.
Genußdurst, der, slastoljubje†.
Genußlos, *adj.*, brez užitka, brez veselja.
Genußrecht, das, pravica do užitka, pravica, kaj uživati.
Genußreich, *adj.*, bogatiga užitka, prav prijeten, razveseliven, kar človeka močno razveseljuje.
Genußsucht, die, poželenje, pohlepa po veselji, po nasladnostih.
Genußsüchtig, *adj.*, poželjiv, kdor se žene ali poganja za (meseno) veselje, pohlepen po veselji, po nasladnostih.
Geocentrisch, *adj.*, geocentričen, zemljosreden†.
Geodäse, s. Geometrie.
Geognosie, die, zemljoznanstvo, geognozija.
Geognost, der, zemljoznanec.
Geognostisch, *adj.*, zemljoznansk.
Geogonie, die, nauk od postanka zemlje, geogonija.
Geograph, der, zemljopisec.
Geographie, die, zemljopisje, popisovanje zemlje.
Geographisch, *adj.*, zemljopisen.
Geöhr, das, ušesa.
Geolog, der, zemljoslovec, geolog.
Geologie, die, zemljoslovje, geologija.
Geologisch, *adj.*, zemljosloven.
Geometer, der, zemljomerec, zemljomér, mérjevec, nach *V.* svetomerec.
Geometrie, die, zemljomérstvo, mérstvo.
Geometrisch, *adj.*, zemljomérsk.
Georgenkraut, s. Baldrian.
Georgikirche, die, cérkev sv. Jurja.
Gepäck(e), das, Bagage, roba popotniga. (zloženina†). in Unterkr. u. im *Serb.* pratež-i; ein Reisebündel, cula, culica, auch pertljaja, (*serb.* pertljag).
Gepanzert, s. Panzern.
Gepasse, das, prežanje.
Gepeitsche, das, šibanje.
Gepfeife, das, žvižganje, prežvižgavanje.
Gepflanze, das, sajenje.
Gepflogenheit, die, navada.
Gepflüge, das, oranje.
Gepicke, das, kljevanje.
Geplapper, das, blebet, blebetanje, šunder, žlabranje, klepetanje, žlobudranje.
Geplärr, das, drenje, plač, vek.
Geplätscher, das, pljuskanje, pljuskavica.
Geplatscht, *adj.*, sploščen.
Geplatze, das, ploskanje, pokanje.
Geplauder, das, žlobudranje.
Gepoche, das, tolčenje, razbijanje.
Gepolter, das, ropot, ropotanje.
Gepräge, das, das Prägen der Münzen, kov, kovanje; das Geprägte, vtisek, oblika, podoba, znamnje, razznamek, (po kterim se loči eno od druziga), nach *Gutsm.* udarek, (*böhm.* raz).
Geprahle, das, bahanje, baharija.
Gepränge, das, ponašanje ali znašanje, očitno skazovanje, bliščoba, blišoba, svita, gizda, *russ.* velikolepje; s. a. Prunk, Pracht.
Geprängllos, *adj.*, brez gizde, brez vsega ponašanja ali skazovanja.
Geprassel, das, pokljanje, nach *V.* črič, čerčanje, derskanje, *böhm.* třeskot.
Gepräß, s. Ausschuß, Brack.
Gepreise, das, hvaljenje, veličanje (nezmérno).
Geprelle, das, goljufovanje; s. Prellen.
Gepresse, das, stiskanje, natiskanje.
Geprügel, das, tepenje, pretepanje.
Gepuder, das, prašenje, štupanje*.
Gepurzel, das, prekucovanje, voluckanje.
Geputze, das, snaženje (brez konca in kraja).
Gequack(e), das, regljanje.
Gequetsche, das, gnječenje, mlinčenje.
Gequetscht, *adj.*, vtisnjen, pritisnjen, zmlinčen, zdruznjen, zmlen ob. zmlet, vom Obst auch razbohan; a. pokvečen v. pokveka.
Geradästig, *adj.*, ravnih vej.
Geradbeinig, *adj.*, ravnonog, ravnih nog.
Gerade, die, die gerade Beschaffenheit eines Dinges, ravnost; das Eisen in die Gerade bringen, po(iz)ravnati, izravniti železo; s. a. Geräth.
Gerade, *adj.*, nicht krumm, raven, *altsl.* prém; in gerader Richtung, in gerader Linie, geraden Weges, na ravnost, nach *M.* a. naravnoč, *serb.* upravice; das gerade Gegentheil, ravno nasprotno; im geraden Widerspruch stehen, biti si na ravnost v skriž ali nasproti; eine gerade Zahl, ravno število, *serb.* sud u. tâki broj; im Spiele, sod, sodu ob. soda, nach dem *Böhm.* suda, auch Paar, sudy, *adj.*; gerade oder ungerade spielen, sodati, liho ali sodev igrati (nicht gliho, sondern vom *altsl.* lih, zu viel, also ungerade, im *Böhm.* liha (ungerade) nebo suda (gerade), auch im *Serb.* u. *Poln.* bedeutet lih

ungerade); *serb.* takati se, lih sud; *russ.* v čet (Paar), i v nečet igrat; gerader Sinn, odkritoserčnost, prostodušje; kdor odkrito in naravnost misli in govori; geraden Weges, geraden Fußes wohin gehen, iti na ravnost, spotama, ne ustavljaje se; *adv.*, na ravnost, ravno prav; gerade recht, ravno prav; gerade drei Zentner, gerade so, ravno tri cente, prav tako, ravno tako, *serb.* isto tako; gerade stehen, po konci stati, *serb.* dubke, komice, stati, dubiti, s. a. **Aufrecht**; der Stich ging gerade durch das Herz, ravno, prav v serce mu je zabodel nož; gerade machen, zravniti, ravniti, auch zravnati, naravnati, ravnati; das war es gerade, was er wollte, to ravno je hotel; gerade heraus, na vse gerlo, brez obotavljanja, n. p. na vse usta kaj povedati; fünf gerade sein lassen, es nicht so genau nehmen, ne preveč natanko gledati, spregledati kaj maliga; gerade die größten Völker, ravno naj večji ljudstva; ich kann ihn nicht mehr gerade ansehen, nach *V.* nimam več dobriga očesa do njega; es sind gerade fünf Gulden, gladko, ravno pet goldinarjev, ne več ne manj; jetzt wird es mir nach gerade genug, zdaj mi je pa že zadosti tega.

Geradean, *adv.*, na ravnost, proti, k —.

Geradeauf, *adv.*, na ravnost kviško, gori.

Geradeaufsteigung, die, *astron.* ravni hod, premik.

Geradeaus, *adv.*, na ravnost naprej, *serb.* na pravac, prekim putem.

Geradehin, *adv.*, na ravnost tje.

Gerademachung, die, ravnjenje, poravnovanje.

Geräder, das, s. **Rädern**.

Geraderichtung, die, naravnovanje.

Geradeweg, *adv.*, naravnost; geradeweg sprechen, govoriti odkrito, na vse gerlo, brez ovinkov.

Geradezu, *adv.*, naravnost (n. p. iti); er ist zu sehr geradezu, debel je, prost, brez premislika dela, zarobi jo, kakor mu pride na jezik.

Geradflügler, *pl.*, ravnokrilci†.

Geradheit, die, ravnost, odkritoserčnost, prostodušnost, nach dem *Russ.* čistoserčje, iskrenost.

Geradhorn, das, ravnorog.

Geradlauf, der, ravni tek, tek naravnost, v ravni černi.

Geradläufig, *adj.*, ravno tekoč; in der Sternkunde, rechtläufig, nach *V.* prav idoč.

Geradlinig, *adj.*, ravnočerten, ravnopotezen.

Geradnasig, *adj.*, ravniga nosa.

Geradsinn, der, odkritoserčnost, ravnost ali prostost serca, duše.

Geradsinnig, *adj.*, ravniga serca, raven, odkritoserčen.

Geraffe, das, grabež, zgrabki.

Gerammel, das, pojanje.

Gerank, das, ovijanje; s. a. **Ranken**.

Geranium, s. **Storchschnabel**.

Geranze, das, s. **Ranzen**.

Gerase, das, razsajanje, udelovanje, besnilo.

Gerassel, das, rožljanje, derdranje.

Geräth, das, oprava, sprava, priprava, roba, sploh potrebščina; allerlei Werkzeug, orodje; Geschirr, posoda, posodje; was zur Einrichtung einer Sache gehört, nach *V.* narodje, auch im *Böhm.* u. *Poln.*; Hausgeräth, pohišje, pohištvo.

Gerathen, *v. n.*, kommen, priti, dospeti, in unrechte Hände gerathen, v neprave roke priti, prihajati, iti; unter die Räuber gerathen, priti, auch pasti med razbojnike; in Jemandes Gewalt gerathen, priti komu v pest; ungefähr kommen, zaiti, zabresti, zagaziti, naleteti na —, nameriti se; auf einen falschen Weg gerathen, zaiti, zahajati s pravig pota; in Gefahr gerathen, priti, zagaziti v nevarnost; einander in die Haare, an einander gerathen, sprijeti se, spopasti se, popasti se, zgrabiti se, stepsti se, udariti se, v lase si priti, skočiti; s. a. **Handgemein**; in Verlegenheit gerathen, priti v stisko, zadergo; wie bist du auf den Einfall gerathen, kako ti je prišlo to v glavo, na misel, na um? meist jedoch pflegt der Slovene das Gerathen in einen Zustand bloß durch ein dem betreffenden Zustande entsprechendes Zeitwort und der Vorsetzsylbe, raz-, z-, u-, v-, o-, za- udgl. auszudrücken, z. B. in Zorn gerathen, razjeziti se, razserditi se; in Armuth gerathen, obožati; auf einen Gedanken gerathen, zmisliti si kaj; in einen Irrthum gerathen, zablodíti, zabresti; in Vergessenheit gerathen, pozabiti se; in Freude gerathen, razveseliti se; in Schulden gerathen, zadolžiti se; in Stecken gerathen, obtičati; in Schweiß gerathen, spotiti se; er gerieth in die Gefangenschaft, ujeli, zajeli so ga; in Streit gerathen, spreti se, zavaditi se, skregati se, zbesediti se, sklati se; in Brand gerathen, vneti se, vžgati se; gelingen, po sreči iziti se, uspešiti se, dobro sponesti se, steči; von der Arbeit, po sreči iti, od rok iti, odsedati se, udati se, dati se; nicht gerathen, kaziti se, pačiti se; s. a. **Mißrathen**; die Viehzucht ist dies Jahr nicht gut gerathen, letas ni bilo sreče pri živini, vom Weine, Obste, Getreide, obroditi, obilno biti, roditi; dobro obnesti se, storiti, plenjati; wohlgerathen, dober; nach *V.* rat (?); wohlgerathene Kinder, dobri otroci; das ist nicht gerathen, s. **Rathsam**; es wäre ihm gerathener, bolje bi bilo zanj, da—.

Gerathewohl, das, auf's Gerathewohl etwas thun, v en dan, na v dan, na barle (?), po nameri, po naključji, na slepo srečo; aufs Gerathewohl schießen, streliti zadeni ne zadeni, kamor sreča zanese.

Geräthholz, das, les za orodje, les za opravo.

Geräthkammer, die, orodnica.

Geräthkasten, der, orodnik.

Geräthschaft, die, s. **Geräth**.

Geraube, das, ropanje.

Geräuch, das, kadilo; s. a. **Rauchwerk**.

Geräuche, das, kajenje.
Geraufe, das, rovanje, terganje, puljenje.
Geraum, *adj.*, viel Raum habend, prostoren, prostran; von der vergangenen Zeit, davno; es ist eine geraume Zeit her, davno je že; in geraumer Zeit, davno; vor geraumen Jahren, pred več leti, ali dosti, precej let je že minulo, kar.
Geräume, das, pospravljanje; s. **Räumen**.
Geräumig, *adj.*, prostoren, prostran.
Geräumigkeit, die, prostornost, prostranost, prostor; *poln.* obszerność.
Geräumte, das, Rodeland, Gereut, las, novina, kerčevina; im Jagdwesen, presek, preseka.
Geräusch, das, šum, hrum, hrup, ruš, hruš, vriš, šumenje, šumot, šumljanje; das Geräusch der Stadt, hrup, šunder; der Waffen, rožljanje; ein Geräusch machen, zašumeti; das Geräusch beim Zerreißen einer Sache, resk; bei den Jägern und in den Küchen, Herz, Lunge, Leber, drob; viel Geräusch u. nichts dahinter, dosti kokodakanja malo jajc.
Geräuschlos, *adj.*, ohne Geräusch, brez šuma, hropota; ohne Gepränge, po tihem, brez gizde.
Geräuschlosigkeit, die, brezšumnost, tihost.
Geräuschselig, *adj.*, klepetaven.
Geräuschvoll, *adj.*, šumovit, hrumovit, šumen, šumeč.
Geräusper, das, herkanje.
Gerbebank, die, strojarski ploh, stol, strojarska klop.
Gerbebaum, der, (Schabebaum), strojarska čola, strojilnik.
Gerbeeisen, das, stergon, stergalo.
Gerbehaus, das, strojarnica, strojivnica.
Gerbehobel, der, skobla, skobel.
Gerbekammer, s. **Gerbehaus**.
Gerbeln, *v. a.*, (*mont.*) drobiti rudo.
Gerbemühle, die, luščivnica, lušivnica; bei Kukuruz, ruživnica.
Gerben, auch **Gärben**, *v. a.*, Felle gerben, kože ustrojiti, strojiti, udelati, udelovati, izdelovati; Einen gerben, namazati, mazati koga; s. **Prügeln**; poliren, lošiti, svetliti; das Getreide, luščiti, lušiti; zu viel gerben, prestrojiti; zur Genüge gerben, nastrojiti se (auch im *Serb.* u. *Böhm.* strojiti).
Gerber, der, strojar, kožar.
Gerber-, in Zsßen., strojarski.
Gerberbaum, der, strojarski ploh.
Gerberei, die, strojarija, strojarstvo; durch Gerberei gewinnen, verlieren, (doch etw. niedr.), pristrojariti, zastrojariti; s. a. **Gerbehaus**.
Gerbergesell, der, strojarski pomagač.
Gerbergrube, die, strojarska jama.
Gerberhandwerk, s. **Gerberei**.
Gerberkalk, der, strojarsko apno.
Gerberlohe, die, čreslo, (*serb.* treslo *böhm.* třislo).
Gerberlohmühle, die, stope za čreslo.
Gerberlohwasser, das, čreslenica.
Gerbermeister, der, (mojster) strojar, strojarski mojster.
Gerbermesser, das, s. **Gerbeeisen**.
Gerbersumach, s. **Färberbaum**.
Gerberwolle, die, strojarska volna.
Gerbestahl, der, s. **Brunirstahl**.
Gerbestoff, der, nach *Vert.* zagoltnec; čreslovina.
Gerbestoffhältig, *adj.*, zagoltin, čreslovit.
Gerbstahl, der, prekaljeno jeklo.
Gereche, das, grabljenje.
Gerecht, *adj.*, dem Maße nach, prav; der Schuh ist mir gerecht, čevelj mi je prav; s. a. **Passen**; gerecht machen, gerechteln oder besser gerechten, popraviti, napraviti; in alle Sattel gerecht sein, v vse zvediti se, znajti se, vsemu biti kos; in Zusammensetzungen, holzgerecht, hundegerecht, u. s. f., znajden, zveden v gojzdnarstvu, v ravnanji s psi i. t. d.; schulgerecht, primérjen pravilam, kakor se uče v šoli; dem Willen, der Neigung gemäß, prav; dem Rechte, der Befugniß, den Pflichten, Obliegenheiten gemäß, pravičen, auch praveden, po pravici, *russ.* spravedlivyj; der Gerechte, pravični; ein gerechtes Lob, pravična, zaslužena hvala; gerechte Waare, pošteno, dobro blago; einer Sache gerecht werden, po zaslugi ali pravici gledati na kaj, čislati kaj, dati vsacimu svoje.
Gerechte, das, pravdanje, prepiranje.
Gerechteln, **Gerechten**, *v. a.*, s. **Gerecht**.
Gerechtheit, die, pravost.
Gerechtigkeit, die, die Eigenschaft des Gerechten, pravičnost, pravednost; die Gerechtigkeit lieben, pravico ljubiti, pravičen biti; das Recht, pravica; die Stadt hat viele Gerechtigkeiten, mesto ima veliko pravic; die abgebildete Gerechtigkeit, pravica; Gerechtigkeit widerfahren lassen, pravico storiti komu, delati s kom po pravici, kakor je prav in postavno; die dazu verordneten Personen, sodniki, pravica; die Gerechtigkeit anflehen, za pravico prositi; Einen den Händen der Gerechtigkeit überliefern, pravici koga izročiti; s. a. **Gericht**.
Gerechtigkeitsliebe, die, ljubezen pravice, pravičnost.
Gerechtigkeitspflege, s. **Rechtspflege**.
Gerechtsam, s. **Rechtmäßig**.
Gerechtsame, die, pravica, oblast (ki jo zlasti kako mesto ima pred druzimi).
Gerechtsamkeit, die, pravičnost.
Gerecke, das, stegovanje, zlecanje.
Gerede, das, govorjenje, govorica, (zuštg. gorica), in St. a. guč, pravoč, *russ.* boltanie; es geht das Gerede, govore, pravijo, beseda leti ali gre, zagnali, raznesli so; Lärm, šunder, hrup; sich zum Gerede der Stadt machen, ljudem v zobe priti; albernes Gerede, prazne besede.
Gereden, s. **Reden**, **Geloben**.
Gerege, das, gibanje, kretanje.
Gereichen, *v. n.*, zu etwas, služiti za kaj, biti za kaj; es gereicht mir nicht zu Schaden, ni mi od škode, v škodo, na kvar; es gereicht ihm zur Ehre, zum Ruhme, na

čast mu je, čast mu dela, slavi ga, veliča ga; es gereicht mir zum Vortheil, koristno mi je; zur Schande gereichen, sramotiti koga, sramoto ali nečast delati, prinesti komu.

Gereime, das, s. Reimen.

Gereimsel, das, slabe pesmi.

Gereiß(e), das, terganje; um diese Waare ist viel Gereiß, za to blago se tergajo, pulijo, ženó; vse hoče tega blaga imeti, *serb.* grabac ili grabilo je na ovu robu.

Gereite, das, jezdarjenje, jęža.

Gereize, das, dražilo.

Gerenne, das, letanje, dirjanje, dirjast.

Gereuen, *v. n. i.*, kesati se, im *Serb.* u. *Altsl.* kajati se; es gereuet mich, kesam se, žal mi je tega, greva* me, *russ.* žalét; sich etwas nicht gereuen lassen, ne biti žal po čem od. česa.

Gereut, das, laz, trebež, prelog, kerčevina; Neubruch, novina.

Gereute, das, kerčitev, trebljenje.

Gereutlerche, s. Feldlerche.

Gerfalk, der, s. Geierfalk.

Gergel, der, die Rinne in den Dauben hölzerner Gefäße, in welche der Boden befestiget wird, otor, (a. nach *V.* und nicht utor, vergl. des *Böhm.* outor und das *Poln.* wątora), nach *M.* hroš, in Unterkr. froš; s. a. Gergelkamm.

Gergelkamm, der, otornik, nach *M.* hrošnica.

Gergeln, *v. a.*, zaotoriti, otoriti, nach *M.* hrošiti, in Unterkr. frošiti.

Gerhab, s. Vormund.

Gericht, das, eine auf einer Schüssel angerichtete Speise, jedilo, jed, skleda, *poln.* niesiwo, danie; bei den Jägern die Dohnen, Bügel und Schlingen, nastava, zanke; von Richten (judicare), das Richten, sodba; Gericht halten, soditi, sodbo imeti, sodbo delati; über Jemand Gericht halten, zu Gericht sitzen, soditi komu od. koga; im Gerichte sitzen, biti sodnik; das jüngste Gericht, sodnji dan; Gerichtsbehörde, (schon nach *V.*) sodnija, sodnja gosposka, nach andern slav. Spr. sod; Gerichtsbarkeit, sodnja oblast, sodnost; Gerichtsort, sodivnica, *altsl.* sądil'nica, sodišče, sodiše, (auch *altsl.*); vor das Gericht ziehen, laden, pred sodnika, (sodnijo) gnati, tirati, poklicati; vor Gericht erscheinen, priti pred sodnika; Einen mit dem Gerichte belehnen, dati ali podeliti komu sodnjo oblast; vor Gericht bringen, tožiti pred sodnijo; Gottesgericht, Božja kazen; s. a. Gerichtsbezirk.

Gerichtbarkeit, s. Gerichtsbarkeit.

Gerichte, das, sojenje.

Gerichtlich, *adj.*, sodenj, sodnijsk, sodben; gerichtliches Verfahren, sodnja ravnava; gerichtliche Arzneikunde, sodnje zdravništvo; Einen gerichtlich belangen, tožiti koga pred sodnijo, pri sodnii; gerichtliche Verhandlungen, sodnji spisi; gerichtlicher Kauf, kup (kupnja) pred sodnikam sklenjen.

Gerichts-, in Zstzg., sodnji, sodbni, sodnijski.

Gerichtsabgeordnete, der, poslanec, odbranec sodnije.

Gerichtsacten, *pl.*, sodnji spisi, sodnje pisma.

Gerichtsamt, das, s. Richteramt.

Gerichtsarzt, der, sodnji zdravnik, vrač.

Gerichtsarzeneikunde, die, sodnje ali sodnijsko zdravništvo, zdraviloznanstvo.

Gerichtsärztlich, *adj.*, od sodnjiga zdravnika, sodnjo-zdravnišk.

Gerichtsausschuß, der, sodnijski odbor.

Gerichtsbar, *adj.*, sodnii podveržen, pod sodnijo.

Gerichtsbarkeit, die, sodnja oblast, sodnost, oblast nad kom soditi.

Gerichtsbeamte, der, sodnji, sodnijski urednik.

Gerichtsbediente, s. Gerichtsdiener.

Gerichtsbefehl, der, povelje sodnije.

Gerichtsbehörde, die, sodnja gosposka, oblastnija.

Gerichtsbeisitzer, der, prisednik sodnije.

Gerichtsbescheid, der, sodnji odlok, odpis, odgovor.

Gerichtsbezirk, der, sodnji, sodnijski okraj, sodnja okolica, *russ.* podsudnaja oblast.

Gerichtsbote, der, s. Gerichtsdiener.

Gerichtsbrauch, der, navada, ki je pri kteri sodnii.

Gerichtsbuch, das, sodnji vpisnik.

Gerichtscommission, die, sodnji navod, odbor, sodnja komisija.

Gerichtscompetenz, die, pristojnost, oblastnost sodnije.

Gerichtsdiener, der, berič, sodnijski hlapec, služabnik.

Gerichtseid, der, sodnja prisega, pred sodnikam priseżena.

Gerichtseinführung, die, vvod sodnij.

Gerichtseintheilung, die, razdelitev sodnij.

Gerichtsferien, *pl.*, sodnji prazniki.

Gerichtsgang, der, s. Rechtsgang.

Gerichtsgebühr, die, sodnina, sodnja davščina, davšina.

Gerichtsgefälle, das, sodnji dohodki.

Gerichtshalter, der, sodnik.

Gerichtshand, die, etwas zu Gerichtshanden erlegen, izročiti kaj sodnii.

Gerichtshandel, der, pravda; s. a. Rechtshandel.

Gerichtshandlung, die, delo, djanje sodnije.

Gerichtshaus, das, sodivnica, (*altsl.* sądil'nica).

Gerichtsherr, der, gospod ali imetnik sodnije, sodnosti, grajšak s posebno sodnjo oblastjo.

Gerichtsherrschaft, die, sodnja grajščina, grajšina s sodnjo oblastjo.

Gerichtshof, der, zborna sodnija, nach dem *Altsl.* sodišče, sodiše; oberster Gerichtshof, najvišji sodnija; als letzte Instanz, dosodnija†; Gerichtshof erster Instanz, zborna sodnija na pervi stopnji.

Gerichtsinhaber, der, imetnik sodnosti.
Gerichtsinsiegel, s. Gerichtssiegel.
Gerichtskanzelei, die, sodnijska pisarnica.
Gerichtskarte, die, sodnijski krajokaz†.
Gerichtsknecht, der, s. Gerichtsdiener.
Gerichtskosten, die, sodnji stroški, pravdnina.
Gerichtslehen, das, sodnji fevd*, sodnost kakor fevd podeljena.
Gerichtsleute, s. Gerichtssaß(en).
Gerichtslosigkeit, die, brezsodje.
Gerichtsordnung, die, sodnji red, sodnja ravnava.
Gerichtsorganisirung, die, uredba sodnij.
Gerichtsort, der, s. Gerichtsplatz.
Gerichtsperson, die, človek od sodnije; s. a. Gerichtsbeamte.
Gerichtspflege, s. Rechtspflege.
Gerichtsplatz, der, Gerichtsschranne, sodišče, sodiše, nach *V.* sodnišče, sodniše; Untersuchungssaal, izpraševavnica, sodivnica; s. a. Richtplatz.
Gerichtsprotokoll, das, sodnji zapisnik.
Gerichtsrath, der, sodnji svetovavec ali svétnik.
Gerichtssaal, der, sodivnica.
Gerichtssache, s. Rechtssache.
Gerichtssaß, der, sodnii podložin, podveržen, pod sodnijo, nach dem *Russ.* posodnik.
Gerichtsschöppe, der, prisednik sodnije.
Gerichtsschreiber, der, sodnji pisar.
Gerichtsschrift, die, sodnji spis.
Gerichtsschuldheiß, der, Gerichtsschulze, župan, srenjski sodnik.
Gerichtssiegel, der, sodnji, sodnijski pečat.
Gerichtssitzung, die, seja sodnije.
Gerichtssprengel, der, s. Gerichtsbezirk.
Gerichtsstand, der, in Bezug auf die Parthei, nach dem *Russ.* podsodnost, das Gericht selbst, sodnija, sodnijstvo pristojno.
Gerichtsstatt, **Gerichtsstätte**, die, s. Gerichtsplatz.
Gerichtsstelle, die, sodnija, sodnja oblast(nija).
Gerichtsstillstand, der, prestanek ali prenehljej sodbe, sojenja.
Gerichtsstube, die, sodivnica.
Gerichtsstuhl, der, sodnji stol; s. a. Gerichtshof, Gericht.
Gerichtsstunde, die, sodbina, sodnja ura, ura sodbe.
Gerichtsstyl, der, sodnja pisava.
Gerichtstag, der, dan sodbe, pravde, pravdni ali tožni dan, dan sodnje obravnave; einen Gerichtstag anberaumen, odločiti dan za sodnje obravnovanje (kake reči).
Gerichtstaxe, die, s. Gerichtsgebühr.
Gerichtsüblich, *adj.*, po sodnji navadi, pri sodnii navaden.
Gerichtsunterthan, der, s. Gerichtssaß.
Gerichtsverfahren, das, sodnja ravnava, sojenje.
Gerichtsverfassung, die, uredba, uravnava sodnij.
Gerichtsverhandlung, die, obravnava, razprava sodnije.
Gerichtsverwalter, der, Gerichtsverweser, Justiziarius, sodnik (ki sodi v imenu grajščakovem).
Gerichtsverwaltung, die, oskerbovanje pravosodja†.
Gerichtsvogt, der, sodnik; s. a. Gerichtsverwalter.
Gerichtsvollzieher, der, sodnji zveršnik, zverševavec.
Gerichtsvorstand, der, viši ali predstojnik† kake sodnje gosposke.
Gerichtswesen, das, sodstvo, sodnijstvo.
Gerichtswundarzt, der, sodnji ranocelnik.
Gerichtszugehörige, s. Gerichtssaß.
Gerichtszuständigkeit, s. Gerichtsstand.
Gerichtszwang, der, sodnja oblast, sodnji strah, sodnost; im Gerichtszwange wohnen, nach *V.* pod koga straham prebivati; s. a. Gerichtsbezirk.
Geriechе, das, dišanje, duhanje.
Geriem, das, jermenje, cig. remenje.
Gerieſel, das, curljanje, šumljanje, cerljenje, mermranje.
Gering(e), *adj.*, eigentlich einen kleinen Umfang in der Dicke bedeutend, dünn, nicht dick, droben, lahen; gering von Leibe, drobniga, šibkiga života; gering werden, sein, zdrobneti, drobneti; überhaupt von kleinem Umfange, nicht groß, majhen; eine geringe Menge, malo; gering am Geiste, slabih možgan(ov), kratke pameti; er ist ein Mensch von geringen Kenntnissen, malo vé, zna; ich bin geringer, als der geringste deiner Knechte, manji sim od nar manjšiga tvojih hlapcov; der Schwere nach, lahek; dem Werthe, der Würde, der Achtung nach, der innern Güte nach, slab, nizek, lagoden, za nič, zaničljiv, niščeten, malovreden; geringer Wein, nizko, slabo vino; es ist von geringer Bedeutung, to nič ne pomeni, to nima nič v sebi, to (se) ne šteje; geringes Amt, nizka služba; wir haben einen geringen Vorrath von Heu, malo sena, komaj betvo sena imamo; geringes Einkommen, tenki, slabi dohodi, malo dohodkov; geringes Maß, pičla mera; um einen geringen Preis, dober kup, v ceno, po ceni, cenó, pod nič; der geringste Preis, zadnja cena, zadnji kup; eine geringe Meinung von etwas haben, ne ceniti, ne čislati; von geringem Stande, Herkommen, nizkiga stanu, rodu; nicht im Geringsten, kratko nikar ne, le za noht ne; wie groß, o Gott, bist du in der geringsten Sache, kako velik si, o Bog, v naj manjši reči, stvarici; Lust und Liebe zum Ding macht alle Arbeit gering, kogar veselje peljá, temu se vsako delo podá; gering achten, s. Geringschätzen; Einen geringe machen, s. Herabsetzen; geringes Erz, uboga, jalova ruda.
Geringachtung, die, s. Geringschätzung.
Geringe, das, rovanje, metanje, borjenje.
Geringel, s. Ringeln.
Geringfügig, *adj.*, majhen, majckin, malovreden, malovažen†, neznaten, kar nima nič v sebi.

Geringfügigkeit, die, majčkinost, malovrednost, malovažnost, neznatnost.
Geringhaltig, *adj.*, ubog, kar ima malo v sebi; geringhaltiges Erz, uboga, slaba, lahka ruda; malovreden, male ali majhne vrednosti.
Geringhaltigkeit, die, malovrednost, lahkost.
Geringhaltung, f. **Geringschätzung**.
Geringschätzen, *v. a.*, ne ceniti, ne čislati, ne poštovati, za malo šteti, imeti.
Geringschätzig, *adj.*, geringschätzend, malo čislajoč, zaničevaven; was gering geschätzt wird, malo čislan, za malo štet, malovažen, male ali majhne cene, vrednosti, nizek; geringschätzig von etwas reden, z zaničevanjem govoriti od česa, v nič devati kaj.
Geringschätzigkeit, die, malovažnost†, malovrednost; einen mit Geringschätzigkeit behandeln, zaničljivo s kom ravnati, ne čislati koga, za malo imeti ga.
Geringschätzung, die, nepoštovanje, nečislanje, zaničevanje.
Gerinnbar, *adj.*, sterdljiv, zgostljiv, kar se more sterditi, zgostiti, kar se lahko sesede.
Gerinne, das, žleb, vodotok, rake *pl.*, struga (*a. altsl.*).
Gerinnen, *v. n.*, allg. sterditi, sterjati se, zgostiti, gostiti se; von der Milch, von Blut, usiriti, siriti se, ssesti (sesesti), ssedati se (*altsl.* s'sédati se), von der Milch auch, zgristi se, zagristi se, skisati se, umesti se, *serb.* ugrušati se; geronnene Milch, kislo, sesedeno, usirjeno mleko; vom Fette, okreniti *poln.* krzępnąć, *serb.* stinuti se, nach *Drobnič* in St. steti se.
Gerinnsel, das, sterjenina, skisanina.
Gerippe, das, Skelett, vse kosti skup, okostnica, hrodje, gredelj, nach dem *Russ.* kostjak, nach *V.* sklednik, smertni koš; von magern Personen, smertno kosilo, sama kost in koža; das Gerippe eines Schiffes, rebra, hrodje.
Gerippt, *adj.*, rebernat, rebrat, rebrovit; f. a. **Rippen**.
Geriren, sich, f. **Ausgeben**, sich (für etwas).
Geritze, das, praskanje, škertanje, škert.
Germ, der, drože, mednice, *pl.*, kipnjak; f. a. **Hefe**.
Germane, der, germanec, f. a. **Deutsche**.
Germanisiren, *v. a.*, ponemčiti, ponemčevati.
Germanisirer, der, ponemčevavec.
Germanismus, der, posebnost nemščine, nemčije, germanizem.
Germanoman, f. **Deutschthümler**.
Germen, f. **Gähren**.
Germen, das, f. **Fruchtknoten**.
Germer, der, (Veratrum), bela čmerika.
Germig, f. **Hefig**.
Gern(e), *adv.*, rad, rada, rado; ich möchte gern, jez bi rad; wir möchten gern, mi bi radi, u. s. f.; herzlich gern, iz serca rad, dragovoljno; für sein Leben gern, prav rad, močno rad, raji kakor ne vem kaj; sie haben einander gern, radi se imajo, ljubijo se med seboj; gern sehen, ljubiti kaj; er ist überall gern gesehen, vsi ga radi imajo, vidijo, sprejmejo; er sieht es nicht gern, ni mu po godi, ne ustreže se mu (s tem); gern essen, ješč, ješ biti; das sieht er gern, to se mu ljubi, to (se) mu dopada; das hab ich nicht gern gethan, tega nisim storil nalašč, ob. nalaš; es kann gut und gern zehn Gulden kosten, (nič) ne mara, da velja deset goldinarjev.
Gerngelehrt, der, vsevedež.
Gerngesehen, das, dobro, prijazno sprejetje (ki nadomestuje obilne gostje.)
Gerngroß, der, kdor se veliciga misli; kdor bi bil rad velik gospod.
Gernschreiber, der, pisalo.
Gerntäuscher, der, zmotljivec.
Geröchel, das, hropenje, gergranje.
Geröhre, **Geröhrich**, das, terstje, terstičje.
Gerolf, f. **Goldamsel**, **Golddrossel**.
Geroll, das, vertenje, sukanje; des Wagens, derdranje; des Donners, germenje.
Gerölle, das, grušec, keršje; f. **Geschiebe**.
Gerollt, f. **Rollen**.
Gerönne, das, auch Gerenne, der ganze Umfang der Wurzeln des Weinstocks, korenice; besonders der oberſten Seitenwurzeln, živaki, živike.
Geronnen, f. **Gerinnen**.
Geröste, das, praženje, cvrenje, crenje.
Gersch, f. **Geißfuß**.
Gerschwalbe, die, f. **Mauerschwalbe**.
Gerstammer, der, f. **Goldammer**.
Gerste, die, (Hordeum), ječmen, *gen.* ječmena; (*altsl.* jęč'mén, ję̨č'myk, jęčmy); die vierzeilige, pšenični ječmen, plošec; die sich selbst schält, samopeh, ki se sam lušči; die nackte Gerste, ječmen golec; f. a. **Davidskorn**; die sechszeilige Gerste, ječmen šestoverstnik; die kleine Gerste, drobni ječmen; Wintergerste, ozimi ječmen, (o)zimec; Sommergerste, jari ječmen, jarec.
Gerstel, f. **Gerstenkorn**.
Gersten, der, ein Gericht von Mehl, Eiern und Milch, auch Gersting, Getzen, heißt in der Lausitz ječmen.
Gersten-, in Zstzg. auch als *adj.*, ječmenov, ječmenji; gerstenes Mehl, ječmenova moka.
Gerstenabsud, der, etwa ječmenov obarek, ječmenovec.
Gerstenacker, der, vor der Ernte, ječmen, ječmenova njiva; nach der Ernte, ječmenišče, ječmeniše.
Gerstenähre, die, ječmenov klas.
Gerstenbeize, der, ječmenov mok za strojarje.
Gerstenbier, das, ječmenov ol, ječmenova piva.
Gerstenboden, der, perst za ječmen dobra, svet, ki se prilega ječmenovi setvi.
Gerstenbrot, das, ječmenjak, ječmenov kruh.
Gerstendieb, der, domači vrabec.
Gerstenernte, die, ječmenova žetev; es ist jetzt die Gerstenernte, zdaj se žanje ječmen.

Gerstenfeld, s. Gerstenacker.
Gerstenfliege, die, welche der Gerste großen Schaden verursachet, ječmenova mušica.
Gerstenförmig, *adj.*, ječmenast.
Gerstengraupe, die, ječmenova kaša, phani, obdelani ječmen, ječmenovo phanje; *serb.* opah, prekrupa; *russ.* krupa.
Gerstengrütze, die, ječmenova kaša.
Gerstenhalm, der, ječmenovo steblo, ječmenova bilka.
Gerstenhülse, die, ječmenova ljuska, pleva.
Gerstenkleien, *pl.*, ječmenove mekine, otrobi.
Gerstenkorn, das, ječmen, ječmenovo zerno; eine kleine Geschwulst an dem Augenliede, ječmenec, ječmen. *böhm.* jahla (jagla); weiße Bläschen im Maule bei Schweinen, nach *V.* spušaj; es bekommen, spahniti se, oder spuhniti se.
Gerstenkrieche, die, Gerstenpflaume, neke cibare ali slive ob ječmenovi žetvi zrele.
Gerstenkuchen, der, kolač iz ječmenove moke.
Gerstenmalz, das, ječmenov slad.
Gerstenmehl, das, ječmenova moka.
Gerstenmutter, die, s. Mutterkorn.
Gerstensaat, die, ječmenova setev, usejani ječmen.
Gerstensaft, der, ječmenovec; s. Bier.
Gerstenschleim, der, ječmenova juha.
Gerstenschrot, der, ječmen na debelo semlet.
Gerstenspreu, die, ječmenove plevo.
Gerstenstroh, das, ječmenovica, ječmenovka.
Gerstenstück, das, posejani ječmen.
Gerstentrank, der, ječmenovec.
Gerstentrespe, die, (Bromus hordeaceus), ječmenasti ovsek.
Gerstenwasser, das, voda ječmenovka.
Gerstenwurm, s. Erdgrille.
Gerstenzucker, der, ječmenov sladkor ali cuker.
Gertchen, das, šibica, protič.
Gerte, die, schlanker, dünner Zweig, šiba, prot, *gen.* prota, auch hlistavka, (*russ.* hlyst); *coll.* protje, šibje.
Gertel, **Gertelkraut**, **Gertenkraut**, das, božje drevce; s. a. Stabwurz, Birkwurz.
Gertrandsvogel, s. Unglücksvogel.
Gertwurz, s. Stabwurz.
Geruch, der, der Sinn, das Vermögen zu riechen, vonj, voh, (*altsl.* qhati, riechen) auch duh, obwohl dies mehr den Geruch als eine Ausdünstung bedeutet; *fig.* nos; die Ausdünstungen aus den Körpern, duh; *russ.* zapah; angenehmer Geruch, prijeten, lep duh; übler Geruch, dušec, zadah; stinkender Geruch, smrad, čoh, *poln.* cuch (*cfr.* tuhneti); Geruch haben, verbreiten, dišati, auch vonjati (obwohl dies mehr im thätigen Sinne gebraucht wird); einen unangenehmen Geruch bekommen, zatuhniti se, usmraditi se, čohati; er steht im Geruche der Heiligkeit, imajo ga za svetnika; s. a. Ruf; der Geruch davon verbreitet sich im Zimmer, razdišalo se je po —; den Geruch verlieren, izdišati se.
Geruchlos, *adj.*, geruchlose Nase, nos brez vonja ali voha, nečutin nos; geruchlose Blumen, cvet brez duha, nedišeča cvetlica.
Geruchlosigkeit, die, pomanjkanje vonja, nečutnost nosa; nedišečnost, lastnost cvetlice, da nima duha.
Geruchsmangel, s. Geruchlosigkeit.
Geruchsempfindung, die, vonjanje.
Geruchsnerve, die, čutnica vonja, vonjavna čutnica.
Geruchsorgan, das, vonjalo, duhalo, vonjavno čutilo.
Geruchssinn, der, vonj, voh.
Geruchswerkzeug, s. Geruchsorgan.
Gerücht, das, govorica, glas, in St. pravoč, *russ.* sluh, *böhm.* povest; ein Gerücht ausbreiten, razglasiti, razglašati, razvpiti, glas raznesti, zagnati, raztrobiti, raztrositi; es gehet ein Gerücht, govore, glasi, govori se, sluje se, zagnali so, glas je počil, govorica se je razšla, nach *V.* vpijejo, sliši se; er wurde in ein böses Gerücht gebracht, jeli so ga opravljati, prišel je ljudem v zobe; gutes Gerücht, dobro ime, lep glas, poštenje; *russ.* slava.
Gerüchtsweise, *adv.*, po govorici, po glasu; kakor se govori, kakor ljudje pripovedujejo; boje de, mende.
Geruchvoll, *adj.*, lepo dišeč; močno dišeč.
Gerücke, das, premikovanje.
Geruder, das, veslanje; (vse) vesla, *pl.*
Gerufe, das, klic, klicanje, vekanje na koga.
Geruhen, *v. n.*, für belieben, (nur von hohen Personen), in St., so wie im *Altsl.*, *Böhm.* u. *Poln.* račiti, nach dem *Russ.* blagovoliti, (*altsl.* genehmigen).
Geruhig, **Geruhsam**, s. Ruhig.
Gerühme, das, hvaljenje; *serb.* hvalisanje.
Gerühre, das, mešanje.
Gerülle, das, odvaline; s. Gerölle, Geschiebe; unnützes Hausgeräth, s. Gerümpel.
Gerumpel, das, ropot, ropotanje.
Gerümpel, das, schlechtes Haus- und anderes Geräth, ropotija, berklarija, šara, šklata, starina.
Gerümpelkammer, s. Rumpelkammer.
Gerümpelmarkt, der, starinarski terg, kjer se stare ropotije prodajajo.
Gerümpfe, das, vihanje nosa.
Gerundet, s. Runden.
Gerundium, das, gerundij, narečaj.
Gerunzel, s. Runzeln.
Gerupfe, das, skubenje.
Gerüst, das, oder (*altsl.* odr Bettgestell), *russ.* lesa, podmostki.
Gerüstbaum, der, odrenica.
Gerüttel, das, tresenje, stresanje.
Gesäbel, das, sabljanje, mahanje s sabljo.
Gesäe, das, sejanje.
Gesage, das, govorica, govorjenje; s. Gerücht.
Gesäge, das, žaganje.

Gesalbader, das, prazno klepetanje ali žlobodranje, čenče (*ital.* ciancia).
Gesalbe, das, mazanje, maziljenje.
Gesalbte, der, maziljenec; *altsl.* pomazanik.
Gesalze, das, soljenje.
Gesäme, das, semenje, semena *pl.*
Gesammel, das, zbiranje, pobiranje, bernjanje, bernavsanje, nabirki.
Gesammt, *adj.*, ves, der gesammte Ausschuß, ves odbor, kar ga je, *serb.* vaskolik; die gesammte Christenheit, vsi kristjani, vesoljno kristjanstvo (vergl. das *altsl.* v'-seljenaja ἡ οἰκουμένη, die bewohnte Erde); mit gesammter Hand, z vso močjo; die Einwohner insgesammt, vsi prebivavci, vsi skup, kar jih je; nach dem *Serb.* u. *Poln.* auch celovit; alle insgesammt, vsi skup, vsi vsi, *serb.* svi listom; gesammte Hand, nerazdelno, eden za vse, vsi za eniga; s. a. **Gemeinschaftlich**; **Gesammt**-, in der Zusammensetzung, skupni, vkupni, ves; als *adv.*, s. **Insgesammt.**
Gesammtamt, das, vkupni ured.
Gesammtbelehnung, die, skupna podelitev fevda.
Gesammtbetrag, der, ves znesek, vsota†, znesek vsega.
Gesammtbürgschaft, die, s. **Gesammtverbürgung.**
Gesammte, das, s. **Ganze.**
Gesammterbe, der, s. **Universalerbe.**
Gesammtertrag, der, ves, celi dobiček, dohodek.
Gesammtgebrauch, der, vkupna raba.
Gesammtgut, das, vkupno blago, dobro.
Gesammtheit, die, skupnost, nach dem *Serb.* celovitost, celina, vsota†; die Gesammtheit der Eigenthümer, vsi lastniki.
Gesammtherrschaft, s. **Mitherrschaft.**
Gesammtkauf, der, gemeinschaftlicher, kup v tovaršii, spolovini, vkupni kup; im Ganzen, kup vsega, po čez; s. **Bausch.**
Gesammtmacht, die, vsa moč, zedinjena moč.
Gesammtministerium, das, celo, vkupno ministerstvo.
Gesammtreich, das, združeno, zedinjeno, vse kraljestvo.
Gesammtsache, die, (universitas rerum), skupnost reči, skladje.
Gesammtschaft, die, s. **Gesammtheit, Gemeinschaft**; die Gesammtschaft der Staatsbürger, vsi deržavljani.
Gesammtschrift, die, vkupni spis.
Gesammtschuldner, der, prezadolženec.
Gesammtsprache, die, jezik vsega naroda.
Gesammtstimme, die, vkupni glas (glas več njih skupej.)
Gesammturtheil, das, sodba vse komisije.
Gesammtverband, der, celotna, vkupna zveza.
Gesammtverbindlichkeit, die, (vkupna) dolžnost vsih.
Gesammtverbürgung, die, (solidarische Verbürgung), soporoštvo, vzajemno poroštvo, nerazdelno poroštvo.
Gesammtwesen, das, s. **Gemeinwesen.**
Gesammtwille, der, volja vsih.
Gesammtwirkung, die, vkupni učinek.
Gesammtwohl, das, s. **Gemeinwohl.**
Gesammtwunsch, der, želja vsih.
Gesammtzahl, die, znesek vsega.
Gesandte, der, poslanec, poročnik, nach *Gutsm.* slapot, bei *Truber* sel, in den übrigen slav. Munda. posel.
Gesandtenkreis, der, das diplomatische Corps, poslanci tujih deržav; poslanstvo.
Gesandtenposten, der, služba poslanca.
Gesandtschaft, die, poslanstvo, nach *V.* auch poselstvo; *coll.* poslanci *pl.*
Gesandtschaftlich, *adj.*, poslansk.
Gesandtschaftskenntnisse, die, znanosti ali vednosti, poslancu potrebne.
Gesandtschaftspersonale, das, etwa poslansko osebje.
Gesandtschaftsrath, der, poslanski svetovavec, svetnik.
Gesandtschaftsschreiber, der, poslanski pisar.
Gesang, der, das Singen, petje, petev, prepevanje; Lied, pesem, popevka, poezija; Melodie, napev; er liebt den Gesang, rad poje; rad posluša petje.
Gesangbuch, das, pesmi, *pl.*, pesemske bukve, bukve pobožnih pesem.
Gesangdrossel, die, (Turdus musicus), drozeg, nach *V.* auch cikavt, bovec.
Gesanggöttin, die, (Kamöne), kamena, boginja petja (pri nejevérnikih).
Gesanghelfer, der, pripevec, pripevavec.
Gesangliebe, die, etwa pevoljubje.
Gesanglich, *adj.*, peven, kar se da peti.
Gesanglos, *adj.*, brez petja, komur ni dano peti.
Gesanglosigkeit, die, brezpevnost†.
Gesangreich, *adj.*, v petji zurjen, ki mnogo pesem zna.
Gesangschwalbe, die, (Sangschwalbe), pevna lastovka.
Gesangslehre, die, nauk petja.
Gesangsunterricht, der, podučevanje v petji.
Gesangvogel, der, s. **Singvogel.**
Gesangweise, die, napev, aria*, viža(?); *adv.*, kakor v petji, kakor da bi pel.
Gesäß, das, der Theil des Körpers, auf welchem man sitzt, zadnjica (auch *russ.*), nach *M.* auch sedalo; der Theil des Stuhles, auf welchem man sitzt, sedalo.
Gesäßbein, das s. **Sitzbein.**
Gesäßfistel, die, etwa sednična pijavka, s. **Fistel.**
Gesäßlos, *adj.*, brez sedala.
Gesäßmuskel, der, etwa sednična, sedalna mišica, miška.
Gesäßnerve, der, etwa sednična čutnica.
Gesäßschlagader, die, etwa sednična odvodnica.
Gesattel, das, sedlanje.
Gesäuber, das, snaženje.
Gesäuer, das, mach mir kein Gesäuer, ne delaj mi šundra, hrupa.

Gesaufe, das, pijančevanje, lokanje.
Gesauge, das, bei Jägern, vime.
Gesäul, das, stebrovje, stolpovje.
Gesäume, das, robljenje.
Gesause, das, šumenje, hrušenje, veršenje; s. a. Sausen.
Gesäusel, das, šumljanje, pihljanje, sapljanje, šeptanje; s. Säuseln; *böhm.* šumot.
Geschabe, das, sterganje.
Geschäft, das, Verrichtung, Arbeit, opravek, opravilo, delo; im Kroat. dolgovanje; seinem Geschäfte nachgehen, po svojih opravkih iti, delo, s čemur se kdo peča; in Geschäften, v opravilih; ein kleines Geschäft, opravilce; große Geschäfte machen, veliko kupčijo imeti; ich habe ein gutes Geschäft gemacht, dobro sim kupil, prodal; Angelegenheit, reč, zadeva, opravilo; Rechtsgeschäft, pravno opravilo; es wurden wenig Geschäfte gemacht, kupčija ni šla, malo se je prodalo; letztwilliges Geschäft, poslednja volja; er läßt sich seine Geschäfte angelegen sein, ves je v svojih opravilih; ein mißlungenes Geschäft, ploh vleči.
Geschäftig, *adj.*, arbeitsam, delaven, priden, oberten, marljiv; geschäftig sein, rad delati; er thut so geschäftig, toliko si daje opraviti, s. a. Thätig; *russ.* trudoljubivyj; der geschäftige Müßiggang, prazno pečkanje.
Geschäftigkeit, die, delavnost, marljivost, pridnost, radodelnost; übertriebene, nach *V.* stikastaka.
Geschäftlich, *adj.*, geschäftliche Beziehung, opravilska zadeva; glede na opravilo.
Geschäftlos, s. Geschäftslos.
Geschäftsauftrag, der, naročilo opravka, naročeni opravek.
Geschäftsausweis, der, izkaz opravil, opravilski izkazek.
Geschäftsbesorger, der, s. Geschäftsträger.
Geschäftsbesorgung, die, oskerbovanje opravil, opravljanje.
Geschäftsbetrieb, der, opravljanje.
Geschäftsbrief, der, opravilsko pismo.
Geschäftserfahren, *adj.*, zveden, znajden, izurjen, skušen v opravilih.
Geschäftserfahrung, die, zvedenost, znajdenost, izurjenost, skušnja v opravilih.
Geschäftsfertig, *adj.*, uren, oberten v opravilih.
Geschäftsfertigkeit, die, urnost, ročnost v opravilih.
Geschäftsfrei, *adj.*, brez opravila, dela, opravka; kdor utegne ali ima laza.
Geschäftsfreund, der, kupčijski prijatel.
Geschäftsführer, der, s. Geschäftsträger.
Geschäftsführung, die, opravilstvo.
Geschäftsgang, der, hod ali tek opravil; hoja v (po) opravilih, v opravkih.
Geschäftsgebahrung, s. Geschäftsbesorgung.
Geschäftsgenoß, der, tovarš v opravilih; s. a. Compagnon.
Geschäftsgespräch, das, pogovor, pogovarjanje od opravil.
Geschäftshelfer, der, s. Geschäftsgenoß.
Geschäftsklugheit, die, umnost, razumnost v opravilih.
Geschäftskunde, die, znanost, znajdenost, zvedenost v opravilih.
Geschäftskundig, *adj.*, znajden, zveden v opravilih.
Geschäftskunst, die, umetnost v opravilih.
Geschäftsleben, das, delavnost.
Geschäftsleitung, die, uravnovanje, vodstvo opravila.
Geschäftslos, *adj.*, brez dela, brez opravila, brezdelen.
Geschäftslosigkeit, die, brezdelnost.
Geschäftsmann, der, obertnik, kupčevavec, človek, ki se peča s opravili; v opravilih znajden človek, opravnik.
Geschäftsmüde, *adj.*, truden od (mnogih) opravil; zdelan.
Geschäftsordnung, die, opravilni red.
Geschäftspraxis, die, izurjenost, ročnost v opravilih.
Geschäftsreisende, der, potujoči obertnik, kupec.
Geschäftsrückstand, der, zastanek opravil, zastalo opravilo.
Geschäftssache, die, opravilo, reč, ki se opravila, službe tiče.
Geschäftssinn, der, obertnost.
Geschäftssprache, die, opravilski, službni jezik.
Geschäftsstube, die, delavnica.
Geschäftsstück, das, vložek, spis, ki se ima izdelati.
Geschäftsstyl, der, službna pisava.
Geschäftstag, der, delavnik, dan za opravila odločen.
Geschäftsträger, der, opravnik, opravilnik, *poln.* sprawnik.
Geschäftsüberbürdung, die, silo opravil, s kterimi je kdo preobložen.
Geschäftsübergabe, die, izročitev opravil.
Geschäftsunterredung, die, s. Geschäftsgespräch.
Geschäftsverbindung, die, opravilna zveza.
Geschäftsverhandlung, die, obravnava, razprava opravil.
Geschäftsverwalter, der, oskerbovavec opravil; s. Geschäftsträger.
Geschäftsverwaltung, die, oskerbovanje opravil, opravilstvo.
Geschäftsvoll, *adj.*, poln opravkov.
Geschäftszahl, die, opravilsko število, Num. Exhibit. vložno število.
Geschäcker, das, norčevanje, šaljenje, šala.
Geschall, s. Schall.
Geschämig, *adj.*, sramožljiv.
Geschändet, s. Schänden.
Gescharre, das, grebenje, razgrebanje.
Geschauder, s. Schaudern.
Geschaue, das, zijanje.
Geschaukel, das, guganje, guncanje, cuzanje.
Geschäum, das, pena, pene.
Geschäume, das, penjenje.
Geschehen, *v. n.* u. *i.*, zgoditi se, dogoditi se, prigoditi se, goditi se, s. Ereignen, sich; auch biti, iziti se; es geschieht ihm zu-

viel, es geschieht ihm Unrecht, krivica se mu dela, krivica se mu godi; dein Wille geschehe, izidi se, zgodi se, bodi volja tvoja; es ist ein Unglück geschehen, nesreča se je dogodila, pripetila; es geschahen Wunder, čudeži so se godili; es geschah auch wirklich so, tako je tudi bilo; er ist den ganzen Tag geschäftig, und es geschieht doch nichts, ves dan dela, vender nič ne zdela; ich will sehen, was mit ihm geschieht, bom vidil, kakošna bo z njim; die Arbeit ist geschehen, delo je storjeno, dodelano je; es ist schon geschehen, sprchw. mlena je; zu geschehenen Sachen muß man das Beste reden, od storjenih reči se mora dobro govoriti; es geschah ein Schuß, nekdo je ustrelil; von wem ist das geschehen, kdo je to storil; mir geschieht damit ein Gefallen, to mi je ravno všeč; es geschehe, wie du gesagt hast, kakor si rekel, tako bodi; was er will, muß geschehen, kar on hoče, mora biti; ich muß es geschehen lassen, moram dopustiti, pripustiti, moram gledati; so geschehen in Laibach den —, pisano (storjeno) v Ljubljani dne —; recht ist ihm geschehen, prav mu je, zaslužil je to; es ist um ihn geschehen, po njem je (a. *poln.* u. *böhm.*), ob-nj je, poginil je, konec ga je, *russ.* on propal.

Geschehene, das, dogodek.

Gescheide, das, das Gedärme des Wildbretes, čeva.

Gescheidt, auch **Gescheit**, *adj.*, umen, razumen, zučen, razsodin, prebrisan, pameten, moder; ein gescheidter Kopf, modra, pametna glava (glavica); gescheidt werden, spametovati se; gescheidt machen, spametiti, spametovati, zmodriti, zučiti, zbrihtati; ich kann daraus nicht gescheidt werden, tega ne razumem, ne morem zapopasti; du bist nicht gescheidt, malo si moder; daß doch die Leute gescheidter würden, da bi jih že vender pamet srečala!

Gescheidtheit, die, razumnost, pamet, *serb.* razboritost.

Geschelle, das, zvončkljanje.

Geschelte, das, zmérjanje.

Geschenk, das, dar, podarek, darilo, poklon, s. a. **Angebinde**; Geschenk an die Nachbarn von einem zu Hause geschlachteten Thiere, koline *pl.*; zum Geschenk bekommen, dobiti na, v dar, za dar, zastonj; einem mit etwas ein Geschenk machen, zum Geschenk geben, komu kaj podariti, darovati, komu kaj dati v dar, (zastonj); s. a. **Schenken**.

Geschenkannahme, die, vzetje, jemanje darov.

Geschenke, das, darovanje.

Geschenkgeber, der, podarivec, dariveo, darovavec.

Geschenkgeberin, die, darivka, darovavka.

Geschenknehmer, der, obdarjenec, obdarovanec.

Geschenknehmerin, die, obdarjenka, obdarovanka.

Geschenkweise, *adv.*, zastonj, za dar, darama.

Geschere, das, striženje.

Gescherze, das, norčevanje, šaljenje.

Gescheuche, das, plašenje.

Gescheut, s. **Gescheidt**.

Geschichtchen, das, povestica, zgodbica.

Geschichte, die, eine geschehene Sache, Begebenheit, zgodba, dogodba, prigodba, zgodek, prigodek, zgod, nach *M.* a. zgodovina; Geschichte der Apostel, djanje apostoljsko, aposteljnov; die Geschichte dieses Mannes ist sehr merkwürdig, prigodbe tega človeka so zelo spomina vredne; Thaten, djanje, dela; Historie, zgodbe, dogodbe *pl.*, zgodovina, dogodivščina†, povestnica†, nach dem *Russ.* u. *Böhm.* zgodopisje; allgemeine Weltgeschichte, občna zgodovina, občno zgodopisje; Erzählung, pripovedka, povest, pravljica; Geschichten erzählen, pripovedovati; die bibl. Geschichte, zgodbe sv. pisma, svetopisemske zgodbe; ich mag von der ganzen Geschichte nichts wissen, od vsega tega nočem nič slišati; sie verlor die ganze Geschichte, ob vse (ob vso ropotijo, šaro) je prišla.

Geschichte, das, skladanje; Erzählung, povest.

Geschichtenbuch, das, zgodovinske bukve, zgodbe, zgodovine.

Geschichtet, s. **Schichten**.

Geschichtgelehrte, der, v zgodovini učen.

Geschichtlich, *adj.*, zgodovinsk, zgodopisen.

Geschichtliebend, s. **Geschichtsfreund**.

Geschichtmaler, der, zgodovinski malar.

Geschichtsäule, die, znamje, spominek, zgodovinski ali v spomin postavljeni steber.

Geschichtsbuch, das, zgodovinske bukve, zgodbe.

Geschichtsschreiber, der, zgodopisec.

Geschichtsschreibung, die, zgodopisje, pisanje zgodovine.

Geschichtsdichter, der, zmišljevavec zgodeb, povesti, povestničar.

Geschichtsdichtung, die, zmišljevanje zgodeb, povest.

Geschichtserzählung, die, zgodovinska povest (resnična).

Geschichtsforscher, der, preiskovavec zgodovin, zgodopisec, zgodovinar.

Geschichtsforschung, die, preiskovanje zgodovin, zgodopisje.

Geschichtsfreund, der, prijatel zgodovine, zgodopisja.

Geschichtsgemälde, das, zgodovinski obraz, mal.

Geschichtskalender, der, zgodovinska. povestna pratika, povestni koledník.

Geschichtskenner, der, zgodopisec, zgodovinar, zgodoznanec.

Geschichtskenntniß, die, znanje zgodovine, zgodoznanstvo.

Geschichtskrämer, der, pripovedovalo, pripovedar, pripovedovač.

Geschichtskunde, die, s. **Geschichtskenntniß**.

Geschichtskundige, der, s. **Geschichtskenner**.

Geschichtskunst, die, zgodopisna umetnost.

Geschichtsquelle, die, izvirek zgodovine.

Geschichtsstoff, der, snutek zgodovine, zgodovnina.

Geschichtstafel, die, zgodopisni razkazek, pregledek.
Geschichtsumstand, der, dogodna okolišćina, okolišina.
Geschichtswahrheit, die, zgodovinska resnica.
Geschichtswissenschaft, die, zgodovinska veda, znanstvo zgodovine, zgodoznanstvo†.
Geschichtszug, der, pripetek, zgodek iz zgodovine.
Geschick, das, die Geschicklichkeit, pripravnost, urnost, ročnost; es hat weder Art noch Geschick, nič ne velja, ni ničemur podobno, ničemur se ne prilega; das Kleid hat kein Geschick, ne stoji dobro, s. a. **Paßen**; viel Geschick zu etwas haben, vstvarjen biti za kaj, ves pripraven biti za kaj; ins Geschick bringen, v red spraviti, uravnati, nach *V.* upraviti; ins Geschick kommen, izuriti se; das Schicksal, die Schickung, osoda, *russ.* sudba, nach *V.* nared, naredba; mein Geschick will es so, tako mi je umérjeno, usojeno, namenjeno; es ist ein Geschick Gottes, Bog je odločil, usodil; *mont.*, dobra ruda.
Geschicke, das, pošiljanje.
Geschicklich, s. **Geschickt.**
Geschicklichkeit, die, pripravnost, ročnost, spretnost, urnost, umetavnost, znajdenost; er beneidet ihn wegen seiner Geschicklichkeit, njegova priurnost ga boli.
Geschickt, *adj.*, pripraven, priličen, spreten, umetalen, ročen, umen, zveden, izversten; auf eine geschickte Art, pripravno, prilično; eine geschickte Hand, umetna, izurjena roka; geschickter Schütz, dober strelec, *russ.* sposobnyj.
Geschiebe, das, sovanje; (*mont.*) jede vom Wasser aus ihrer Wohnstätte geschobene Steinart, prod (*altsl.* prąd, Damm.)
Geschieße, das, streljava.
Geschilf, das, terstje.
Geschimmer, das, blesketanje. lesketanje.
Geschimpfe, das, zasramovanje, psovanje.
Geschinde, das, dertje.
Geschirr, das, Gefäß, posoda, *coll.* posodje, *böhm* nadoba; Werkzeug, orodje; Geräth, oprava, priprava; Ackergeschirr, oravna oprava; bei Zugpferden, oprava na konji, naprava konjska, oprega, ham; Schiff, ladjica, čoln; ein Fuhrwerk, voz; mit eigenem Geschirre kommen, s svojimi konji se pripeljati; bei den Webern, Kammlitzen, Schnüre an Kämmen, ničalnice *pl.*; bei den Lockvögeln, die auf der Tenne damit befestiget werden, nach *V.* vudka.
Geschirrbrett, das, polica za kuhinjsko pripravo.
Geschirrbürste, die, šćet, šet za konjsko opravo, za hamove.
Geschirren, s. **Schirren.**
Geschirrhändler, der, lončar, posodar.
Geschirrhandlung, die, das Geschäft, lončarija, posodarija; sie betreiben, lončariti, posodo prodajati; das Gewölbe, lončarnica, posodarnica.
Geschirrholz, das, lés za orodje, les za posodo, nach *M.* škeren les.
Geschirrkammer, die, orodnica, opravnica.
Geschirrmacher, der, posodar, berdar.
Geschlabber, s. **Schlabber.**
Geschlachte, das, klanje.
Geschläfe, das, spanje.
Geschlage, das, tepenje.
Geschlampe, das, hlastanje, žlempanje.
Geschlängel, das, zvijanje, zavoji.
Geschlank, s. **Schlank.**
Geschlankheit, s. **Schlankheit.**
Geschlecht, das, überhaupt viele Gattungen und Arten begreifend, rod, rodovina, pleme; das männliche, weibliche Geschlecht, moški spol, ženski spol, *altsl.* u. *russ.* pol, *böhm.* pohlavi (poglavje); nach *dr. Dl.* wäre zur Erzielung der Einigkeit zu gebrauchen, für: Geschlecht razpol, Gattung pleme, Race rod, Schlag rodbina (sorta*). Spielart izrodek; das männliche Geschlecht, *coll.* moški *pl.*; das weibliche Geschlecht, ženske; das menschliche Geschlecht, človeški rod, človeštvo; Familie, rodovina, rod, pleme; ein berühmtes Geschlecht, slaven rod, slavna rodovina; in der Grammatik, spol; vom Geschlecht zu Geschlecht, od rodu do rodu, s. a. **Generation, Stamm**; wessen Geschlechtes ist es? im gem. Leben: ali je on ali ona?
Geschlechter, der, Geschlechterin, die, (veralt.) žlahtnik, žlahtnica.
Geschlechtlich, *adj.*, po rodu, po spolu, spolni.
Geschlechtlos, *adj.*, brez spola, brezspolen; in der Gramm. srednjiga spola.
Geschlechtlosigkeit, die, brezspolnost.
Geschlechts-, in Zssgn., po rodu, rodov, rodovinski, spolni.
Geschlechtsalter, das, s. **Menschenalter.**
Geschlechtsart, die, narava, rojstvo kaciga rodu ali plemena.
Geschlechtsausschweifung, die, nečisto življenje.
Geschlechtsbaum, der, s. **Stammbaum.**
Geschlechtsbrief, der, rodovinsko pismo.
Geschlechtsendung, die, **Geschlechtsfall**, der, s. **Genitiv.**
Geschlechtsfolge, die, rodosledje, kolena ali rodovi kake rodovine, kakor slede eno za drugim, s. a. **Generation.**
Geschlechtsforscher, der, rodoslovec.
Geschlechtsglied, das, eden izmed rodu, od rodu.
Geschlechtsgut, das, Gesammtgut, Fideikommiß, rodovinska lastina; s. a. **Fideikommiß.**
Geschlechtskunde, die, rodoslovje.
Geschlechtskundige, der, rodoznanec.
Geschlechtslehre, die, s. **Geschlechtskunde.**
Geschlechtslos, s. **Geschlechtlos.**
Geschlechtslust, der, s. **Geschlechtstrieb.**
Geschlechtsname, der, rodovinsko imé, ime rodu; bei Menschen, primek (priimek), pridevek, *serb.* podreklo.
Geschlechtsorgan, s. **Geschlechtstheile.**

Geschlechtsregister, das, rodopis†, rodovnik, bukve rojstva; s. a. Stammbaum.
Geschlechtsreife, die, spolna godnost, godne leta za možitev, ženitev.
Geschlechtsstamm, der, deblo rodu.
Geschlechtstafel, die, s. Geschlechtsregister.
Geschlechtstheile, *pl.*, spolni udje, rodila, nach *V.* spolovila, s. a. Geburtsglied.
Geschlechtstrieb, der, spolni nagon, niedr. cepetec.
Geschlechtsunterschied, der, razloček rodu, spola.
Geschlechtsverhältniß, das, razmérje spola.
Geschlechtswappen, das, rodovinski gerb.
Geschlechtswort, das, der Artikel, nach *V.* spolnik, nach dem *Russ.* člen, *poln.* przedimek; ein Wort, welches ein ganzes Geschlecht bedeutet, nach *V.* rodovinska beseda.
Geschlechtszeichen, das, znamnje rodu.
Geschleiche, das, plazenje, lazenje.
Geschleif, das, vhodna odpertina ali vrata jazbine in takošnih lukenj.
Geschleife, das, brušenje.
Geschlender, s. Schlendern.
Geschlepp, das, vlak; als Lockspeise, vaba, navaba. in Innerkr. vada, *serb.* mama; s. a. Gefolge; verächtl. derhal. ljudje, ki se s kom vlačijo.
Geschleppe, das, vlečenje, vlačenje.
Geschleuder, das, lučanje, deganje.
Geschliffen, *adj.*, zbrušen, uglajen; von geschliffener Sitte, omikan; s. a. Schleifen.
Geschliffenheit, die, zbrušenost; von Sitten, omikanost, uglajenost.
Geschlinge, das, Schlund, Lunge, Leber und Herz, drob, s. a. Gekröse; ovojik.
Geschlingel, das, ovitje, ovoj.
Geschlitz, das, zareza.
Geschlitze, das, s. Schlitzen.
Geschlotter, das, in einigen Salzwerken, grampa; s. a. Schlottern.
Geschluchze, das, ihtenje, kolcanje (*Grab.*)
Geschlucke, das, požiranje.
Geschlummer, das, dremanje, dremež.
Geschlürfe, das, serkanje, srebanje.
Geschmachte, das, kopernenje.
Geschmack, der, die Eigenschaft der Körper, eine angenehme oder unangenehme Empfindung auf der Zunge zu verursachen, (nach dem *Russ.* u. *Altsl.*) vkus, okus, slaj, slast-i; diese Speise hat keinen Geschmack, ta jed nima slasti, ne diši, je omledna; hat einen bittern, süßen Geschmack, je grenka, sladka, greni, sladi; der Geschmacksinn, kus (auch bei *V.*), okus; *fig.* vkus, ugodek; ein feiner Geschmack, tenak vkus; seinen Geschmack bilden, čistiti, bistriti, likati vkus; der Geschmack ist verschieden, kolikor glav, toliko misel; kolikor ljudi, toliko čudi; er findet Geschmack daran, to mu je všeč, po godi, dopadljivo, ljubo, to mu ugaja; nach dem neuesten Geschmack gekleidet, oblečen po naj novejšem kroji (po zadnji šegi); ein Mann von Geschmack, vkusen† človek; ki ume, kaj je lepo, kaj ne; ich kann der Sache keinen Geschmack abgewinnen, ta reč (se) mi nikakor neče dopasti; eine Säule im griechischen, römischen Geschmack, steber gerške, rimske šege, zidave; der herrschende Geschmack, splošna šega.
Geschmack, s. Schmackhaft.
Geschmackler, der, sladkosnedež.
Geschmacklos, *adj.*, von Speisen, brez slasti, brezslasten, neslasten, zahak, plevek, kar plevi, omledin (-ledna), *russ.* bez vkusa; geschmacklose Zunge, nečutin, brezokusin jezik; geschmackloses Gemälde, brezvkusna malarija; geschmackloser Mensch, neslan človek.
Geschmacklosigkeit, die, neslastnost, brezslastnost, omlednost, brezvkusnost, plevkost, neslanost.
Geschmackmäßig, **Geschmackrichtig**, *adj.*, vkusen, dobriga vkusa.
Geschmacksbildung, die, čiščenje, čišenje, likanje vkusa.
Geschmacksempfindung, die, občutek slasti, kusa.
Geschmackskunde, s. Aesthetik.
Geschmackskundige, der, s. Leckermaul.
Geschmacksorgan, das, okušalo, okusno čutilo.
Geschmackssinn, der, kus, okus.
Geschmacksverderbniß, das, pokvarjeni vkus.
Geschmackswarze, die, okusna bradovica.
Geschmackswerkzeug, s. Geschmacksorgan.
Geschmackvoll, *adj.*, prav vkusen.
Geschmackwidrig, *adj.*, nevkusen, dobrimu vkusu nasproten.
Geschmackwidrigkeit, die, nevkusnost.
Geschmadder, s. Gekritzel.
Geschmähe, s. Geschimpfe.
Geschmatze, das, cmokanje, mlaskanje.
Geschmause, das, gostovanje, pojedanje, pojedine.
Geschmecke, das, okušanje, pokušanje.
Geschmeichel, das, prilizovanje, radovanje.
Geschmeide, das, aus Metall geschmiedete Dinge, kovanje, kov; allerlei kleine Arbeiten aus Metall, nach *V.* kovanina; allerlei aus Gold, Silber, Edelsteinen verfertigter Putz, kovana dragotina, lišp ali kinč; aus Gold, zlatnina; Silber, srebernina; Edelsteine, drago kamnje, *russ.* dragocénnosti, *serb.* nakit, ures, *böhm.* okrasa.
Geschmeidehandel, der, kupčija s (kovano) dragotino, dragotinarstvo.
Geschmeidehändler, der, Juwelier, dragotinar, zlatninar.
Geschmeidekästchen, das, skrinjica za dragotinje, kinč.
Geschmeidemacher, der, dragotinar.
Geschmeidewaaren, *pl.*, dragotine *pl.*, dragotinje.
Geschmeidig, *adj.*, vlačen, gibek, ločen, voljen; von Erz, nach *V.* kovaven; ki se rado topi; tudi ki se lepo podaje in lahko dobiva; vom Leder, mehek, voljen; Leder geschmeidig machen, nach *V.* užikati, žikati; s. a. Gelenkig, Gewandt; geschmeidig ma-

chen, *fig.* ukrotiti, omečiti, s. **Nachgiebig**; geschmeidige Kost, slaba, picla hrana.
Geschmeidigkeit, die, vlačnost, gibčnost. ločnost, voljnost; s. a. **Nachgiebigkeit**.
Geschmeiß, das, der Koth von Raubvögeln, blato, tičje blato, tičjek; Unrath, sranje; Eier von Insecten, zapljunek, zaplivek; Ungeziefer, merčes, červad, merkej, mergoljad; als Gesindel, smet, derhal, izmet, žlota; s. a. **Gesindel**.
Geschmeiße, das, deganje.
Geschmetter, das, trobentanje, bučanje, vresketanje.
Geschmiede, das, kovanje.
Geschmiere, das, mazanje, mazarija, čečkarija.
Geschminke, das, s. **Schminken**.
Geschmuck, das, s. **Schmuck**.
Geschmücke, das, lišpanje.
Geschnäbelt, *adj.*, kljunat.
Geschnappe, das, hlastanje.
Geschnäppig, *adj.*, klepetaven, blebetaven.
Geschnarche, das, smerčanje.
Geschnatter, das, gaganje; blebetanje.
Geschnaufe, das, sopenje, sopihanje.
Geschnäuze, das, usekovanje.
Geschneide, das, rezanje; bei den Jägern, nastava.
Geschnitze, das, rezljanje; rezanje.
Geschnörkel, das, s. **Schnörkeln**, **Schnörkelei**.
Geschnüffel, das, vohanje, in Unter. auch njušenje.
Geschöpf, das, stvar, *altsl.* tvar; *coll.* nach *M.* stvarje, stvarina.
Geschöpfe, das, stvarjenje, zajemanje.
Geschoß, das, ein Körper, welcher abgeschossen wird, strela; ein Werkzeug, womit man schießet, streljalo, streljavnik, strelilo; Schuß an den Pflanzen, pogon, poganjik, mladika; ein Stockwerk eines Gebäudes, nastropje, štancija*; ein Haus von drei Geschoßen, nach *V.* hiše na tri strope, tristropna hiša; *poln.* piętro, (vergl. des Kärnth. peter); s. a. **Stockwerk**.
Geschräge, das, aus Stangen bestehender Zaun, rante *pl.*
Geschraubt, s. **Schrauben**.
Geschrei, das, krik, krič, kričanje, vek, vpitje, lada, lagoj; als Gerücht, glas, gorica; ein Geschrei erheben, anfangen, zakričati, zavekati, zavpiti. krik ali vek zagnati, vzdigniti; viel Geschrei von etwas machen, razvpiti kaj, na glas hvaliti; es gehet ein Geschrei, kričć, vpijejo; in das Geschrei kommen, razvpit biti, raznesti se; jemanden in das Geschrei bringen, razvpiti koga; viel Geschrei und wenig Wolle, veliko kokodajo, malo jajo, nach dem *Poln.* iz veliciga oblaka majhen dež.
Geschreibe, das, pisanje, pisarjenje; Geschreibsel, pisarija.
Geschreite, das, stopanje, korakanje, koracanje.
Geschrill, das, der Grillen, overčanje, *altsl.* skr'žet.
Geschröt, das, mošnja.
Geschrote, s. **Schroten**.
Geschuhe, das, obutalo, obuva, obutev.
Geschür, das, im Hüttenbaue, eine schlackenartige mit Rothstein vermischte Masse im Schmelzofen, žlindra.
Geschütte, das, sipanje, *mont.* nach *V.* nasipa, nasutje, groblja.
Geschüttel, das, tresenje.
Geschütz, das, kanona, lombarda, top (türk.). *russ.* orudie, puški, *böhm.* děla; grobes Geschütz, veliki topovi, nach *V.* velika strelba; das Geschütz aufführen, s. **Aufführen**.
Geschützbettung, s. **Bettung**.
Geschützdonner, der, pokanje, germenje kanon ali topov.
Geschützfeuer, s. **Kanonade**.
Geschützgießerei, s. **Kanonengießerei**.
Geschützkunst, das, strelstvo; s. a. **Artillerie**.
Geschützpforte, die, auf Schiffen, nach *V.* strelno okno; s. a. **Stückpforte**.
Geschützprobe, die, skušnja s topam, skušanje topa.
Geschützsalve, die, strel iz topa komu na čast ali pozdrav.
Geschützwärter, s. **Artillerist**.
Geschützweite, die, s. **Caliber**.
Geschützwesen, das, nach *M.* streljaštvo; s. **Artillerie**.
Geschwächt, s. **Schwächen**.
Geschwader, das, truma, trop, oddelek; bei der Reit., s. **Schwadron**; ein Theil der Flotte, *russ.* eskadra.
Geschwanke, das, opotekalica.
Geschwänzt, *adj.*, repat.
Geschwär, s. **Geschwür**.
Geschwärm, der, s. **Schwarm**.
Geschwärme, das, rojenje, potepanje.
Geschwätz, das, prazno govorjenje, blebetanje, žlobodranje, žvekanje, kvašenje, godenje, čeljustanje, berbotanje, čebljanje, kvante; Einen ins Geschwätz bringen, s. **Geschrei**; das Geschwätz der Frösche, regljanje; des Baches, s. **Gemurmel**.
Geschwatze, das, šeptanje, žvekanje.
Geschwätzig, *adj.*, žlobudrav, blebetav, jezičen, nach dem *Poln.* človek dolziga jezika, ki ničesar ne more zamolčati; s. a. **Plaudertasche**.
Geschwätzigkeit, die, žlobudravost, jezičnost, jezikavost, blebetavost, *serb.* govorušnost.
Geschwefel, das, žepljenje.
Geschweift, s. **Geschwänzt**.
Geschweige, *adj.*, s. **Geschweigen**.
Geschweigen, *v. n.*, zamolčati, molčati; ich geschweige der andern Dinge, molčim od drugih reči, druge reči zamolčim, nočem govoriti od —; zu schweigen, de molčim, de nič ne rečem, ne povem, ne govore(č); ich habe ihn nicht gesehen, geschweige gesprochen, še vidil ga nisim, nikar z njim govoril; ne le da nisim ž njim govoril, še vidil ga nisim; kaj govoril, še vidil ga nisim; *v. a.*, ein Kind zum Schweigen bringen, utešiti, utolažiti, utišati, utažiti dete.

Geschweiße, das, vom Eisen, varjenje.
Geschwelge, das, požreševanje, požeruhanje čez nemoč; s. a. **Schwelgen.**
Geschwellen, s. **Schwellen.**
Geschwenke, das, sukanje, mahanje.
Geschwind, *adj.*, berz, berzen; nicht langsam, hiter, nagel, uren, jadern, *böhm.* spešny, rychly; *adv.*, hitro, urno, jaderno, ročnama; geschwind her, hiti k meni, sem; mach geschwind, podvizaj, hiti, s. a. **Eilen;** geschwinder Gang, nagla hoja; geschwind reden, drobiti, gostiti, gostoleti.
Geschwinde, die, s. **Geschwindigkeit.**
Geschwindel, das, vertoglavica.
Geschwindigkeit, die, urnost, jadernost, hitrost, hitrina, hitrica, naglost, naglica, berzost, berzina; in der Geschwindigkeit, v naglosti, v naglici, hitrici.
Geschwindigkeitsmesser, der, berzinomér†.
Geschwindkutsche, die, Eilpost, (Diligence) etwa naglovoz, berzovoz.
Geschwindschreibekunst, die, hitropisje.
Geschwindschritt, der, berzi korak.
Geschwindschuß, der, nagli strel.
Geschwindschüßig, *adj.*, naglostrelen, berzostrelen.
Geschwindstück, das, nagli, berzostrelni top.
Geschwindwagen, der, s. **Geschwindkutsche.**
Geschwirr, das, bernenje, everčanje; s. a. **Schwirren.**
Geschwister, *pl.*, bratje in sestre; wir sind Geschwister (männl.) brata sva, bratje smo; (weibl.) sestri sve, sestre smo; on mi je brat, ona mi je sestra.
Geschwisterkind, das, der Sohn eines Bruders gegenüber dem Sohn oder der Schwester des andern Bruders, bratranec, bratranček; die Tochter eines Bruders gegenüber dem Sohne oder der Schwester des andern Bruders, bratrana, bratranka; der Sohn einer Schwester gegenüber dem Sohn oder der Tochter der andern Schwester, sestranec; die Tochter einer Schwester gegenüber der Tochter der andern Schwester, sestrana, sestranka (auch im *Böhm.*); meist jedoch nur bratranec od. bratanec u. bratrana ohne scharfe Unterscheidung; die Geschwisterkinder, sterniči (od. straniči).
Geschwisterlich, *adj.* u. *adv.*, bratovsk, sestersk; po bratovsko, po sestersko; geschwisterlich leben, živeti kakor se spodobi bratam ali sestram med sabo.
Geschwisterliebe, die, bratovska, sesterska ljubezen.
Geschwitze, das, potenje, znojenje.
Geschwollen, s. **Schwellen.**
Geschwör, das, priseganje.
Geschworne, der, priseženec, prisežni od. priseženi mož, nach dem alten slav. Recht, porotnik.
Geschwornenbank, die, porotna klop.
Geschwornengericht, das, sodnija prisežnih mož, nach dem alten slav. Recht, porota.
Geschwornenliste, die, imenik ali spisek porotnikov.
Geschwulst, die, otok, oteklina, *russ.* opuhol-i; von gewaltthätiger Zufügung rührend, zatok, zateklina; unter den Augen, mahnice *pl.*; die Geschwulst setzt sich, otok splahne, plahne, splahuje, uplahuje; Aufgedunsenheit, zabuhlost, nadutost.
Geschwülstig, *adj.*, otekel, otečen; aufgedunsen, zabuhel, nadut.
Geschwulstkraut, das, s. **Fettehenne.**
Geschwür, das, ule-esa, ugnjida, gew. gnoj, (gnoj se dela, gnoji se), nach *M.* vred (auch *altsl.* und in allen übrigen slav. M.), *russ.* auch čiroj, boljačka; ein Schwären, s. **Aas;** Schwären am Nagel, zanohtnica, zagnjida; der Wurm, červ; innerlich, notranji túr; ecke Geschwüre, skrumbe; s. a. **Eitergeschwulst.**
Geschwürig, *adj.*, vreden, gnojav.
Gesechst, *adj.*, šesterni; gesechster Faden, šesterek, v šest stremenov.
Gesegel, das, jadranje.
Gesegnen, *v. a.*, s. **Segnen;** Gott gesegne es dir, Bog ti poverni, plačaj; das Zeitliche gesegnen, zaspati, preseliti se v večnost.
Geseihe, das, cejenje.
Gesell, der, bei den Handwerkern, hlapec, pomagač, pomagavec, delavec, nach dem *Russ.* podmojster, *böhm.* tovariš; Compagnon, tovariš, drug, družnik, s. **Gefährte, Genoß;** ein liederlicher Gesell, malopridnež, vlačugar; fauler Gesell, tožljivec, lenuh; s. **Faulenzer.**
Gesellen, *v. a.* u. *r.*, zu andern, pridružiti, družiti, pridruževati kaj, se čemu; združiti, družiti s čim, pridati (za) tovarša, stovaršiti; gleich und gleich gesellt sich gern, krevlja se burkelj zadene, *serb.* našla slika priliku; volk se z volkam druži.
Gesellenbuch, das, imenik ali spisek obertnijskih delavcov, pomagačev.
Gesellenlade, die, skladnica obertnijskih delavcov.
Gesellenordnung, die, postava za obertnijske delavce ali pomagače.
Gesellig, *adj.*, družin, družljiv, tovaršljiv, pridružin; er ist sehr gesellig, rad je v druščini ali tovaršii, družbo ljub; geselliges Leben, družno življenje.
Geselligen, s. **Gesellen.**
Geselligkeit, die, družnost, družljivost, priljudnost.
Gesellin, die, tovaršica; des Lebens, druža, družnica; s. **Gefährtin.**
Gesellmann, der, Leithund, lovski pes.
Gesellschaft, die, Verbindung Mehrerer zu Einem Zwecke, družba, društvo; aus zweien zu gleichen Antheilen, spolovina; eine Gesellschaft errichten, napraviti, ustanoviti družbo; in eine Gesellschaft aufnehmen, sprejeti, vzeti, jemati v družbo ali društvo; geheime Gesellschaft, skrivna družba; zu einem freundschaftlichen Umgange, družba, druščina, drušina, tovaršija; Einem Gesellschaft leisten, s kom v družbi biti, hoditi s

kom; mit Jemand in Gesellschaft treten, združiti se, stopiti v društvo, skleniti društvo s kom; Gesellschaften besuchen, zahajati v druščine; die bürgerliche Gesellschaft, deržavna družba; die Gesellschaft lieben, rad imeti tovaršijo, družbo; der Ton einer Gesellschaft, šega, način obnašanja; Gespannschaft, žepanovija (španovija); die menschliche Gesellschaft, človeška družba, človeštvo; s. a. **Gemeinschaft**; in Gesellschaft mit Jemand speisen, kositi s kom; die Bande der Gesellschaft, družbine vezi.

Gesellschafter, der, tovariš, družnik, društvenik, družbenik; er ist ein angenehmer Gesellschafter, ž njim je veselje biti v družbi; Compagnon einer aus Zweien bestehenden Gesellschaft, spolovar.

Gesellschafterin, die, tovaršica, družica, društvenica.

Gesellschaftlich, *adj.*, družbin, društven; gesellschaftlicher Verein, društvo; gesellschaftlich leben, živeti v družbi, družno; gesellschaftliche Ordnung, družbin red, družbine postave.

Gesellschaftlichkeit, die, društvenost, druželjivost.

Gesellschafts=, in Zsgen., družbin, društveni, — družbe, — društva.

Gesellschaftsausschuß, der, družbin odbor.

Gesellschaftscontract, s. Gesellschaftsvertrag.

Gesellschaftseigenthum, das, družbina lastnina.

Gesellschaftsfond, der, družbin zalog, zaklad.

Gesellschaftsgeist, der, duh (kaciga) društva, druželjivost.

Gesellschaftsgemälde, das, mal ali malarija (iz) človeške družbe.

Gesellschaftsglied, das, družnik, družbinik, društvenik, družbin ud.

Gesellschaftshandel, der, **Gesellschaftshandlung**, die, kupčija v družbi, društvena kupčija.

Gesellschaftsjahr, das, društveno leto.

Gesellschaftskörper, der, družbeniki *pl.*, društvena skupščina, skupšina.

Gesellschaftskreis, der, družba, tovaršija (ki se pri kom shaja).

Gesellschaftsrechnung, die, Gesellschaftsregel, družbina ali tovaršijna števílba, rajtenga*.

Gesellschaftsrecht, das, družbina pravica.

Gesellschaftsspiel, das, družbina igra.

Gesellschaftsstück, das, s. **Gegenstück**.

Gesellschaftstanz, der, družni ples, ples v družbi.

Gesellschaftsthier, das, družna žival.

Gesellschaftston, der, duh, način, šega kake družbe, obnašanje, ki je v njej navadno; etwas niedrig, osuk, kopito.

Gesellschaftsvertrag, der, družbina, društvena pogodba.

Gesellschaftswidrig, *adj.*, družbi nasproten.

Gesellung, die, druženje, vdružba.

Gesen, s. **Alant** (Fisch).

Gesende, das, poslanje, pošiljanje.

Gesendete, *adj.*, poslan, a, o.

Gesenge, das, smojenje, požiganje, paljenje.

Gesenk, das, bei Fischern am Netze, potopilo; nach dem *Poln.* grezilo; Absenker, Senker eines Weinstockes, grebenica, vlačenica, živica; das, worein etwas gesenket wird, kalup; im Bergbaue, die unterste Tiefe der Grube und eine jede Aushöhlung, zakop, globina.

Gesenkamboß, der, žlebato nakovalo (nakalo).

Gesenke, das, vdiranje, poniževanje.

Gesetz, das, (eigentl., wie im *Altsl.* und bei allen übrigen Slaven, außer den Polen, die ustawa haben, zakon, welches zunächst für das Ehegesetz gebraucht wird), gewöhnl. postava; bürgerliches Gesetz, deržavljanska postava; das göttliche Gesetz, sveto pismo stariga, noviga zakona; sich etwas zum Gesetze machen, vzeti si kaj za pravilo ali postavo; Gesetze machen, postave delati, dajati; Richtschnur, pravilo, vodilo; im Sinne des Gesetzes, po postavi; er ist an die Gesetze gebunden, postave ga vežejo; ein Gesetz aufheben, preklicati, oporeči, ovreči postavo, moč vzeti postavi; die Gesetze halten, spolnovati postave, delati po njih, vladati se, ravnati se po njih; s. a. **Absatz**, **Strophe**.

Gesetz=, in Zsgn., postavni, — postav(e).

Gesetzausleger, der, razlagavec postav.

Gesetzauslegung, die, razlaga(nje) postav.

Gesetzblatt, das, zakonik, oglasnik postav.

Gesetzbuch, das, postavne bukve, zakonik; das allgemeine bürgerliche Gesetzbuch, občni deržavljanski zakonik.

Gesetze, das, postavljenje, postavljanje.

Gesetzentwurf, der, načertek, osnutek postave.

Gesetzerklärer, s. **Gesetzausleger**.

Gesetzeskraft, die, postavna moč, moč postave.

Gesetzeswiderspruch, der, nasprotje postav, med postavami.

Gesetzfeind, der, sovražnik postav.

Gesetzfrei, *adj.*, postave prost, kogar postave ne veżeje, ki postavam ni podveržen.

Gesetzfreund, der, prijatel postav.

Gesetzgebend, *adj.*, postavodajaven, postavodajen, postavodelen; die gesetzgebende Gewalt, postavodajna, postavodavna oblast, oblast, postave dajati.

Gesetzgeber, der, postavodajnik, postavodajavec, postavodavec, zakonodavec, (auch *altsl.*).

Gesetzgeberin, die, postavodavka, postavodajavka.

Gesetzgebung, die, postavodaja, postavodavstvo, postavodajanje.

Gesetzkraft, s. Gesetzeskraft.

Gesetzkunde, die, postavoznanstvo.

Gesetzkundig, *adj.*, postavovedin, v postavah zveden, znajden.

Gesetzkundige, der, postavoznanec.
Gesetzlich, *adj.*, postaven, zakonit; *adv.*, nach dem Gesetze, po postavi, postavno; gesetzlich machen, etwa pozakoniti; s. a. Sanctioniren.
Gesetzlichkeit, die, postavnost, zakonitost.
Gesetzlos, *adj.*, brez postave, samovoljin, brezpostaven, brezvladen; der gesetzlose Zustand, brezzakonje, brezvladje.
Gesetzlosigkeit, die, brezpostavnost, brezvladnost, brezrednost, brezzakonje, samovoljnost. *poln.* bezprawie.
Gesetzmäßig, *adj.*, postaven, po postavi, postavam primeren.
Gesetzmäßigkeit, die, postavnost.
Gesetzsache, die, postavna reč, zadeva; kar se tiče postave.
Gesetzstürmer, der, brezzakonjak.
Gesetzt, *adj.*, s. Setzen; ein gesetzter Mann, resnoben, miren mož, mošk.
Gesetztafel, die, nach dem *Böhm.* deska postav.
Gesetztheit, die, moštvo, resnobnost, tehtnost.
Gesetzübertreter, der, prestopnik postave.
Gesetzübertretung, die, prestop, prelom postav.
Gesetzvollstrecker, der, izpeljevavec, izverševavec postave.
Gesetzvollstreckung, die, izveršba, izpeljevanje postave.
Gesetzvollzieher, der, s. Gesetzvollstrecker.
Gesetzvollziehung, s. Gesetzvollstreckung.
Gesetzvorlage, die, nasvet postave, nasvetovana postava.
Gesetzvorschrift, die, nach Gesetzvorschrift, po tem, kakor zapoveduje ali veleva postava, po postavi.
Gesetzwerk, das, postave, zakonik.
Gesetzwidrig, *adj.*, brezpostaven, proti postavi, zoper postavo, postavi nasproten, protiven, nach dem *Poln.* postavolomen.
Gesetzwidrigkeit, die, brezpostavnost, nepostavnost.
Gesetzzwang, der, postavna sila, postavno moranje; sila ali nuja postave.
Geseufze, das, zdihovanje.
Gesichert, s. Sichern.
Gesicht, das, das Vermögen zu sehen, der Gesichtssinn, vid; der Anblick, pogled, ugled; kurzes Gesicht, kratek vid, kratkovidnost; etwas zu Gesicht bekommen, kaj zagledati, ugledati, zapaziti; aus dem Gesichte verlieren, kaj izpred oči zgubiti; ein gutes Gesicht haben, imeti dobro oko, dober vid; ein schwaches Gesicht haben, slabih oči biti, slabiga vida; sein Gesicht zurück erhalten, zopet spregledati; wenn mich mein Gesicht nicht betrügt, če me oči ne motijo, če prav vidim; vor das Gesicht kommen, pred oči priti; im Gesichte sitzen, pred očmi sedeti; es fällt gut in das Gesicht, dobro je viditi; im Gesichte haben, nicht aus dem Gesichte lassen, vedno gledati na kaj; in das Gesicht sagen, v zobe povedati; im Gesichte des Feindes, pred sovražnikovimi očmi; im Gesichte des Ufers, videč, zagledavši breg; einander im Gesichte bleiben, viditi se; um das Gesicht kommen, oslepeti, *serb.* a. obneviditi; der vordere Theil des Hauptes, Angesicht, obličje, obraz, nach *M.* a. oblič; das Blut steigt mir ins Gesicht, kri mi v lica stopa, zarudeti, zarudečiti se; s. Erröthen; ein langes Gesicht machen, zavzeti, zavzemati se; ein volles Gesicht bekommen, obličiti se, ličen biti; das Gesicht ist mir neu, tega še ne poznam, nisim ga, (je) še vidil; er hat ein junges Gesicht, mladiga lica, obraza je, *serb.* mladolik; ein häßliches Gesicht, ostuden obraz, *serb.* gerdolik; ein freundliches Gesicht machen, prijazno (po)gledati; sein Gesicht verräth ihn, vidi se, pozna se mu na očeh, na obrazu; nach dem Gesichte kenne ich ihn, po podobi ga poznam; Gesichter machen, schneiden, pačiti se, kriviti usta; saure Gesichter machen, kislo se deržati, namerdniti se, merdo, štulp napeti, tuko pasti; das eingefeilte Blech an Feuergewehren, wodurch man bei dem Zielen das Korn fasset, muha, nach *V.* kazavec, s. a. Korn; Vision, prikazen, pošast, *serb.* utvor; Gesichte (nicht Gesichter) haben, sehen, viditi prikazni, *serb.* prividjati, prividelo mu se.
Gesichtchen, das, obrazek.
Gesichterschneider, der, pačilo.
Gesichtler, der, prividnjak.
Gesichtlos, *adj.*, brez vida, slep, kdor ne vidi.
Gesichtlosigkeit, die, brezvidnost, slepota.
Gesichts=, in Zstzgn., očesni, oblični, -obraza, -obličja.
Gesichtsachse, die, očesna os.
Gesichtsausdruck, der, nach den übrigen slav. Munda, izraz obličja; kar obraz pove, naznanja, razodeva, kaže.
Gesichtsbetrug, s. Gesichtstäuschung.
Gesichtsbild, das, obraz, podoba, obličje.
Gesichtsbildung, die, obličje.
Gesichtsblöde, *adj.*, berljav, slabovidin.
Gesichtsblödigkeit, die, berljavost, slabovidnost.
Gesichtsblutader, die, oblična žila (privodnica).
Gesichtsdeuter, der, s. Physiognom.
Gesichtsdeutung, die, poznanje, spoznovanje, po obličji; s. Pysiognomik.
Gesichtsfalte, die, guba, gerba v obrazu.
Gesichtsfaltig, *adj.*, nabranih lic, z gerbami na obrazu, nagerbljen, zgerbljen, gerbast.
Gesichtsfarbe, die, wörtl. barva obraza ali v licu; eine gesunde Gesichtsfarbe haben, zdraviga lica, obraza biti, zdrav biti, zdrav viditi, *böhm.* plet (polt).
Gesichtsfehler, der, kvar, hiba na očeh, pakaženi vid.
Gesichtsforscher, s. Physiognom.
Gesichtsfeld, das, **Gesichtskreis,** der, Horizont, nach *Ravnik.* (in Zirklach), obok, nach dem *Böhm.* obzor, obgled; nach *M.* obnebje; *fig.* das liegt außer seinem Gesichts-

kreis, tega njegov um ne doseže; zapopadki, obseg znanja.
Gesichtskunde, die, Gesichtslehre, s. Physiognomik.
Gesichtskundige, Gesichtslehrer, Gesichtsleser, der, s. Physiognom.
Gesichtslinie, die, s. Gesichtszug; *mil.* čelo.
Gesichtsmuskel, der, oblična mišica.
Gesichtsnerve, der, vidna, očesna čutnica.
Gesichtsorgan, das, vidilo, vidno čutilo, oko.
Gesichtspunkt, der, videk, stran ali mesto, s kteriga se kaj vidi, nach *V.* izvidek; mehrere Gegenstände unter einen Gesichtspunct fassen, več reči v eno povzéti, povzemati; *poln.* stanowisko widzenia; wir wollen nun die Sache aus einem andern Gesichtspuncte betrachten, poglejmo sedaj na to reč z druge strani, pod drugim vidam.
Gesichtsröthe, die, rudečoba lic, rudeče lica, *poln.* rumeniec.
Gesichtsschärfe, die, bistrovidnost.
Gesichtsschwäche, die, slab vid, slabe oči, slabovidnost.
Gesichtsseite, die, eines Hauses, Tuches, lice, čelo.
Gesichtssinn, der, vid.
Gesichtstäuschung, die, privid, vidna zmota, vidno slepilo.
Gesichtsverzerrung, die, pačenje, nagerda lica.
Gesichtswahrsagerei, die, vedeževanje, prerokovanje iz obraza.
Gesichtswinkel, s. Sehwinkel.
Gesichtszug, der, čerta obraza, obličja (auch *russ.*); Gesichtszüge, obličje.
Gesiebe, das, sejanje.
Gesiebent, *adj.*, sedmérni.
Gesiegel, das, pečatenje.
Gesims, das, (šterleči) okrajik ali napustek (bei *V.* napušik); am Ofen, Kasten, poličica, oberta; Säulen, overšje†.
Gesimsglied, das, del okrajka.
Gesimshobel, der, oblič za okrajke ali poličice.
Gesimskachel, die, slepica, modelnica s okrajkam ali poličico.
Gesinde, das, deržina, družina, posli; in der Wochein und andern slav. Spr. auch čeljad; ein Individium davon, družinče, posel; Gesinde halten, družino imeti.
Gesinde-, in Zsgn., družinski, za družino, za posle.
Gesindebrot, das, kruh za družino.
Gesindehalter, der, gospodar, ki ima družino.
Gesindekost, die, družinska hrana, jed.
Gesindel, das, derhal, žlota, (*altsl.* glota, Haufe), *böhm.* holota (=golota).
Gesindelohn, der, družinska ali poselska mezda, plača; zasložek poslov, kolikor družina služi.
Gesindeordnung, die, družinska postava, red ali postava za posle.
Gesindepolizei, die, družinska policija.
Gesindestube, die, družinska izba, hiša, stanica za posle ali družino.
Gesindeverband, der, družinska zveza.
Gesinge, das, anhaltendes, prepevanje.
Gesinnen, *v. a.*, etwas an einen, tirjati, zahtevati kaj od koga; einen zu etwas gesinnen, napravljati, nagovarjati koga na kaj; das Gesonnene, kar kdo imeti hoče; *v. r.*, s. Gesonnen.
Gesinnt, Gesinnet, *adj.*, gesinnt sein, misliti, kake misli, kacih misel biti; wir sind gleich gesinnt, enake misli, ene misli smo; er ist deutsch gesinnt, on je za Nemce, on je potegnil, vleče z Nemci; freundschaftlich, feindlich gesinnt sein, prijatel, sovražnik, dober, gorak biti komu, dobro, slabo hoteti komu, dobriga serca, dobre misli biti, dobro misliti s kom, *russ.* duh imeti; gut gesinnt, dobro misleč, dobromiselni.
Gesinnung, die, mišljenje, misli *pl.*, serce; seine Gesinnung ändern, premisliti se, prepreči; s. a. **Gesinnt, Meinung;** christliche Gesinnung, duh keršanski.
Gesinnungstüchtig, *adj.*, verlih misel.
Gesippe, das, s. Sippen.
Gesittet, *adj.*, vljudin, lepih šeg, čednih navad, čedniga, lepiga vedenja, obnašanja, nraven, nravit, omikan, olikan; übel gesittet, slabiga ali gerdiga obnašanja, nenravit.
Gesittheit, die, vljudnost, omikanost, lepo ali čedno vladanje, nravnost.
Gesittung, s. **Gesittheit, Sitte(en).**
Gesitze, das, sedenje, seja.
Gesöff, das, pijančevanje, lokanje; das Getränke selbst, pijača, gem. nach *M.* čmiga(?), bibra.
Gesonnen, *adj.*, gesonnen sein, nameniti, nakaniti, kaniti, misliti; ich bin gesonnen persönlich mit ihm zu sprechen, nakanil sim, sam ž njim govoriti.
Gesorge, das, skerbenje.
Gesott, das, s. Siede.
Gespähe, das, prežanje, osleduhovanje.
Gespalte, das, klanje, cepljenje.
Gespalten, s. Spalten.
Gespann, der, in Ungarn, (Comes), nach dem *Kroat.* župan; s. a. **Gehilfe, Kamerad.**
Gespann, das, vprega, zaprega, n. *Jarn.* svež-i; ein Gespann Pferde, vprega konj; konji, kar jih je skup napreženih.
Gespanne, das, napenjanje, natezovanje; der Pferde, vpreganje.
Gespannschaft, die, in Ungarn, Comitat, nach dem *Kroat.* županija, nach dem *Slovak.* stolica; s. a. **Gefährtschaft.**
Gespannt, *adj.*, napet; sie sind mit einander gespannt, v zameri sta, gerdo ali pisano se gledata, sperla sta se.
Gesparr, das, lemezi, škarnice; s. a. **Sparrenwerk.**
Gespaß, das, šaljenje, norčevanje.
Gespe, das, s. **Gäspe.**
Gespeichel, das, **Gespeie,** das, pljevanje, bljevanje.
Gespende, das, darovanje.

Gespenst, das, strah, prikazen, duh, pošast (welches jedoch in Innerkr. und im Görzerischen Schnupfen bedeutet); es läßt sich dort ein Gespenst sehen, pošast hodi strašit, pošast se prikazuje, tam straši; an Gespenster glauben, na strahove verjeti, *poln.* widmo, *böhm.* strašidlo; wie ein Gespenst aussehen, strašan biti (viditi).

Gespensterartig, *adj.*, strahu ali prikazni podoben.

Gespenstererscheinung, die, prikazin, *serb.* prividjanje.

Gespensterfurcht, die, boječnost, bojazen ali strah pred duhovi, pred kako prikaznijo.

Gespenstergeschichte, die, pripovedka od strahov.

Gespensterglaube, der, vera v strahove.

Gespensterstunde, die, opolnoči, ura za strahove.

Gespenstisch, *adj.*, pošasten, strašljiv.

Gesperrbaum, der, rebro.

Gesperre, das, zapona, zaklepa, zapiranje, zaklepanje, zapor, zapira, zaklep; das Weigern, kerčenje; s. a. **Gesparr;** an Büchern, zaponka; am Schloß, zavornica, zapornica; Wagendecke, streha; s. a. **Sperrrad.**

Gesperrt, *adj.*, s. **Sperren,** ein gesperrtes Handwerk, zaperto, na eno mesto utesnjeno rokodelstvo.

Gespiele, das, igranje.

Gespiele, der, Zeitgenosse, verstnik, tovariš od mladosti; s. a. **Genoß.**

Gespielin, die, verstnica; s. a. **Gefährtin.**

Gespielschaft, s. **Spielgesellschaft.**

Gespieße, das, natikanje, nabadanje.

Gespilde, das, s. **Näherrecht,** nach *V.* spolovnašina.

Gespinne, das, predenje.

Gespinnst, das, was gesponnen ist, Garn, preja.

Gespinnstpflanze, die, predivo, rastlina za predivo.

Gesplitter, s. **Splittern.**

Gespons, s. **Ehegatte.**

Gespött, das, zasramovanje, zasmehovanje, posmehovanje, zasmeh, posmeh, sramotenje, oponaša, oponašanje; Gespötte mit Jemand treiben, zasramovati ali sramotiti koga, smejati se komu, zasmehovati ga, in U. Kr. auch rugati se, richtiger rogati se (*altsl.* rągati sę); er diente Andern zum Gespötte, ljudje so se mu posmehovali, so uganjali šalo z njm; zasramovan je bil.

Gespotte, das, **Gespöttel,** das, zasmehovanje, zasramovanje.

Gespräch, das, pogovor, pomenek, pogovarjanje, pomenkovanje, nach andern slav. Munda. razgovor; auch kremelj, marnj; sich in ein Gespräch einlassen, začeti govoriti ali meniti se s kom; ein Gespräch mit einem führen, haben, pogovarjati se s kom, pogovor imeti s kom; auch meniti se, pomenjati se, pomenkovati se s kom; im Gespräche, govoré, govoreč; das Gespräch führte darauf, beseda je nanesla, da —; das Gespräch beendigen, izgovoriti, dogovoriti; er wurde zum Gespräch der Stadt, vse mesto je govorilo od njega, govorica od njega se je raznesla po vsem mestu; es geht das allgemeine Gespräch, vse govori, vse pravi, da; zagnali so, da —.

Gesprächbuch, das, etwa pogovornik, razgovornik.

Gesprächig, *adj.*, zgovoren, razgovoren; kdor rad govori, se rad meni z ljudmi, priljuden; *russ.* govorliv.

Gesprächigkeit, die, zgovornost, *russ.* govorlivost.

Gesprächlich, s. Gesprächweise.

Gesprächlos, *adj.*, negovoren.

Gesprächlosigkeit, die, negovornost.

Gesprächsam, s. Gesprächig.

Gesprächsamkeit, s. Gesprächigkeit.

Gesprächsform, die, in Gesprächsform schreiben, dialogisch, v pogovorih, pogovorsko.

Gesprächweise, *adv.*, v pogovorih, iz pogovora (n. p. kaj zvediti).

Gespräche, das, govorilo.

Gesprenge, das, das Sprengen mit Pulver im Bergbaue, razval, streljanje, lomljenje kamnja; odskok (od ravne poteze).

Gesprenkelt, *adj.*, pikast, pisan, pester (auch *altsl.*), nach *M.* auch sernast, sernat, mavrast; weißgesprenkelter Ochs, perast junec, peran.

Gespringe, das, skakanje, skakalica.

Gespritze, das, brizgljanje, škropljenje, sikanje.

Gesproß, der, s. **Sprossen.**

Gesprudel, das, vervranje, kipenje, izviranje.

Gespucke, das, pljevanje.

Gespüle, das, oplakovanje.

Gespülicht, s. **Spülicht.**

Gessel, s. **Geißfuß.**

Gestade, das, das Ufer eines großen Wassers, breg, kraj, obrežje; (*altsl.* u. *serb.* auch žal); die Gegend am Gestade des Meeres, pomorje, primorje.

Gestadebewohner, der, s. **Uferanwohner.**

Gestadelos, *adj.*, brez obrežja, neizmeren.

Gestalt, die, podoba, oblika†; vom menschlichen Körper, postava; *serb.* lik; *russ.* vid u. obraz; in Gestalt einer Taube, v podobi goloba; unter der Gestalt des Brotes, v podobi kruha; eine runde, achteckige Gestalt, und dergl. habend, okrogel, osmerovoglat; ein Mensch von schöner Gestalt, človek lepe postave, rasti; nun hat es doch eine Gestalt, zdaj je vsaj čemu podobno; eine andere Gestalt geben, preinačiti, prenarediti; die Sache gewinnt eine andere Gestalt, ta reč se sedaj vse drugači kaže; (als *adv.*); solcher Gestalt, folgender Gestalt, tako; gleicher Gestalt, ravno tako; schrecklicher Gestalt, strašno; anderer Gestalt, drugači, inač; angenehmer Gestalt, prijetno; welcher Gestalt? kako? nach Gestalt der Sachen, po okoliščinah, okolišinah, kakor nanese, kakor se bo zdelo, vidilo; eine unbekannte

Gestalt, neznan človek; Erscheinung, prikazen.
Gestalten, *v. a.*, podobo ali obliko dati, dajati čemu, upodobiti, podobiti kaj; s. a. **Bilden**; gestaltet, kake (lepe, gerde, strašne i. t. d.) podobe biti; so gestaltet, takošen; wohlgestalteter Mensch, človek lepe postave; bei so gestalten (richtig. gestalteten) Sachen, pri tem takem, po tem takem, ker (dokler) je tako; *v. r.*, sich gestalten, podobo na se vzeti, jemati, postati, prihajati, biti; die Sache gestaltete sich anders, als ich dachte, ta reč se je drugači zasukala, prevergla, obernila, kakor sim mislil; die Sache gestaltet sich gut, reč lepo gre; als *conj.* s. **Indem**.
Gestaltenheer, das, množtvo podob.
Gestaltenreich, *adj.*, mnogih podob.
Gestaltig, s. **Gestalten** (Gestaltet).
Gestaltlos, *adj.*, brez podobe, nikakoršne podobe.
Gestaltung, die, upodoba; Gestaltung eines Landes, uravnava, uredba dežele.
Gestaltungskraft, die, upodobovavnost†.
Gestammel, das, jecanje, jecljanje.
Gestampfe, das, topot, teptanje, stopanje.
Geständе, das, (*waidm.*) noge orlov, jastrebov i. t.
Geständig, *adj.*, geständig sein einer Sache, s. **Gestehen**.
Geständigen, *v. a.*, s. **Gestehen**.
Geständniß, das, spoznanje, (eig. Erkenntniß), izpovedba, nach andern slav. Munda. priznanje; ein Geständniß ablegen, resnico povedati, priznati, obstati; s. a. **Bekenntniß**.
Gestänge, das, ein Gestänge um ein Feld, rante.
Gestängsteuer, die, *mont.* rantnina, drožnina.
Gestank, der, smrad; einen Gestank von sich geben, smerdeti, čohati; einen Gestank machen, verursachen, damit anfüllen, zasmraditi, zasmrajati, smraditi; als Eigenschaft, smerdljivost; ein fauler Gestank, čoh, tuh, *böhm.* puh.
Gestänker, das, s. **Stänkern**.
Gestatten, *v. a.*, dopustiti, dopuščati, dopušati; dovoliti kaj, privoliti v kaj; pripustiti, pripuščati, dati; einem alles gestatten, komu vse na voljo pustiti; er gestattet sich keine Ruhe, dela neprenehama, ne privošči, privoši si počitka; er gestattete den Bau nicht, ni pustil, je branil zidati; es ist gestattet, sme se, prosto je.
Gestattung, die, dopust, dopušćenje, dopušenje, dovoljenje, dovolitev; ohne Gestattung eines Rechtsstreites, ne dopušćaje pravde.
Gestäube, das, prašenje.
Gestäuber, das, iztepanje.
Gestäude, das, šibovje, germovje, smodje (nach *M.*); *waidm.* sokolovo gnjezdo.
Gesteche, das, bodenje, zbadanje.
Gesteck, das, s. **Besteck**.
Gestehen, *v. n.*, sterditi se, usesti se; s. **Gerinnen**; *v. r.*, sich gestehen, s. **Unterstehen**, sich; *v. a.*, povedati, razodeti, odkriti; er gestand ihm seine That, povedal mu je, da je storil; obstati (nach dem Deutschen, den übr. slav. Munda. fremd), priznati, priznavati, s. a. **Bekennen**.
Gestehungskosten, *pl.*, pridobitni stroški.
Gestein, das, Steine, *coll.* kamenje, kamnje; festes Gestein, terd kamen.
Gesteinarbeit, die, *mont.* delanje pri (v) kamnji.
Gesteinkarte, die, kvarta brez podobščin, podobšin, nach *V.* kmetiška kvarta.
Gesteinkunde, die, Gesteinlehre, s. **Mineralogie**.
Gesteinkundige, der, s. **Mineralog**.
Gesteinreich, das, s. **Mineralreich**.
Gestell, das, andere Dinge darauf zu stellen, polica, stojalo; Fußgestell, podnožek, podnožje, stalo, einem Stuhle ähnlich, stol, stoliček; Blumentöpfe darauf zu stellen, police, stopnjice; in einem Keller für Flaschen u. s. f., polica; für Fässer, podvalek, legnar; eines Wagens, einer Kutsche, podvoz, konci, nach dem *Russ.* stan; eines Tisches, mizne noge, mizno stalo, nach *V.* a. mizni oder; bei Fischern, nastava; *waidm.* noge orlov, skopcov i. t. d.; am Brunnen, s. **Brunnenkasten**; remenje (okoli konjske glave); aus seinem Gestell kommen, s. **Stellung**; Gestell auch Bock genannt, koza, kozača, kozel, kobila, konj.
Gestelle, das, postavljanje.
Gestellen, s. **Stellen**.
Gestellig, *adj.*, gestellig machen, napraviti, (da kdo pride pred gosposko); sich gestellig machen, priti (pred sodnika).
Gestellmacher, der, s. **Wagner**.
Gestellstein, der, kamen za peč v plavžih.
Gestempel, das, štemplanje; s. **Stempeln**.
Gesteppe, s. **Steppen**.
Gestern, *adv.*, včeraj, auch včera; gestern Abends, snoč, *serb.* sinoć; gestern Mittag, včeraj opoldne; das Wasser von gestern Abends, snočnja voda, snočnjica.
Gestichel, das, zbadanje, pikanje; s. a. **Sticheln**.
Gestick(e), das, im *Kroat.* vezenje, nach andern slav. D. izšivanje, s. ü. **Sticken**.
Gestiebe, das, kajenje, prašenje.
Gestiefelt, *adj.*, obut.
Gestielt, s. **Stielen**.
Gestikulation, die, kretanje, mahanje z rokami, kriljanje; s. a. **Geberdensprache**.
Gestikuliren, **Gesticuliren**, *v. n.*, z rokami ponašati (se), mahati, kriljati.
Gestion, die, eines Dienstes, opravljanje službe.
Gestionsprotokoll, das, opravni zapisnik.
Gestirn, das, ein Stern, zvezda; ein Sternbild, zvezdje, ozvezdje, *russ.* sozvezdje; Sterne überhaupt, zvezde *pl.*
Gestirnanbeter, **Gestirndiener**, der, zvezdočastnik†, zvezdomolec†.
Gestirndienst, der, zvezdno malikovanje, častje, zvezdočastje†.

Gestirnförmig, *adj.*, zvezdast, zvezdi podoben.
Gestirnforscher, der, Gestirnforschung, die, s. Astronom, Astronomie.
Gestirnheer, das, nezmérna množica zvezd.
Gestirnig, s. Gestirnt.
Gestirnkunst, die, s. Astrologie.
Gestirnmäßig, *adj.*, po zvezdah.
Gestirnstand, s. Constellation.
Gestirnt, *adj.*, zvezdat, zvezdovit, zvezdnat, poln zvezd; der gestirnte Himmel, zvezdato nebo, nebo obsijano, obsuto z zvezdami, polno zvezd, nach *V.* ozvezdeno.
Gestöber, das, metenje, *russ.* metelj, (nach *M.* pih, spih?); s. Stöbern.
Gestöcke, das, s. Stockwerk (im Bergbaue).
Gestöhne, das, ječanje, stokanje.
Gestolper, das, spotikanje.
Gestopfe, das, mašenje, gatenje.
Gestoppel, das, s. Stoppeln; eine gestoppelte Sache, kerpucina, kerparija.
Gestörre, das, motanje.
Gestotter, das, jecljanje.
Gestrahle, das, sijanje.
Gesträube, s. Sträuben.
Gesträubholz, das, podpornja.
Gesträuch, das, germovje; s. a. Strauch.
Gesträuchel, das, spotikanje.
Gestreckt, *adj.*, stegnjen, napet, prožen; im gestreckten Lauf, v skok, skokama; s. a. Strecken.
Gestreichel, das, glajenje.
Gestreiche, das, mazanje.
Gestreift, *adj.*, progast (auch *serb.*, *böhm.* u. *poln.*) čarast, brezast, pasast, pisan, pirhast, rižast, marogast, čanžev, čogast.
Gestrenge, s. Strenge; gestrenger Herr, žlahtni gospod, častitljivi gospod; s. a. Tapfer.
Gestreue, das, stlanje, nastiljanje, trošenje.
Gestrichelt, Gestrichen, s. Stricheln, Streichen.
Gestrick(e), das, pletenje (zlasti napčno).
Gestrig, *adj.*, včerajšenj, včeranj; s. a. Gestern.
Geströh, das, slama, kup slame.
Geströme, das, tečenje.
Gestrudel, das, vertenje, vertinec; s. Strudeln.
Gestrüppe, das, germovje, šumovje, šuma, dračje, goščava, gošava, nizko zaraščeno, zarašeno ternje, kokava.
Gestübe, das, prah, praška, prahalica, sephano oglje; bei Kohlenbrennern, die Erde, womit ein Meiler bedeckt wird, nach *V.* suknja, počernjenje.
Gestübepochwerk, das, stopa za oglje.
Gestück, s. Kanone.
Gestühl, das, stolovje, stoli (zlasti v cérkvi); s. a. Gestell.
Gestunden, *v. n.*, einem die Zahlung gestunden, počakati na plačilo, prijenjati.
Gestus, der, s. Geberde.
Gestüt(e), das, kobilarija, žrebčarija, žebčarija, konjerejska naprava, *poln.* kobylarnia.
Gestütmeister, der, kobilar, oskerbnik kobilarije.
Gestütpferd, das, konj iz žrebčarije, žebčarije.
Gestütstute, die, kobila iz kobilarije.
Gestütze, das, podpiranje, podpora, podpornja.
Gestutzt, s. Stutzen.
Gesuch, das, prošnja, prosba; was ist dein Gesuch, česa, kaj bi rad, kaj prosiš; Einem sein Gesuch abschlagen, prošnjo odreči, odbiti.
Gesuche, das, iskanje.
Gesuchschreiben, s. Ersuchschreiben.
Gesudel, das, s. Sudel; *fig.* pisarija, čečkarija.
Gesumme, das, brenčanje, bernenje.
Gesümpf, das, mlaka; s. Sumpf.
Gesumse, das, brenčanje, renčanje; s. a. Sumsen.
Gesund, *adj.*, zdrav; frisch und gesund, čverst in zdrav; in gesunden Tagen, dokler je človek zdrav, auch pri zdravji; bist du gesund, kako si z zdravjem; gesund werden, ozdraveti, s. Genesen; gesund machen, ozdraviti, ozdravljati, s. Curiren; eine gesunde Gesichtsfarbe, zdrav obraz; eine gesunde Lage haben, na zdravem kraji stati; heilsam, koristen, blagonosen; der gesunde Verstand, zdravi razum, razsodek; ein gesundes Essen, zdrava jed; das ist ihm gesund, prav mu je, k pridu mu je (n. pr. to svarilo); ein gesunder Baum, terdno, krepko, čversto drevo; bei gesundem Leib krank sein, na zdravem bolan biti (pravijo od dolžnikov).
Gesundbad, das, (warmes), toplice.
Gesundbrunnen, der, zdrava, zdravilna, dobra voda, kisla voda, slatina (Sauerbrunnen), rudna voda.
Gesunden, *v. n.*, ozdraveti; s. Genesen.
Gesundheit, die, zdravje; die liebe Gesundheit, ljubo zdravje, zdravjiče; bei guter Gesundheit sein, zdrav biti, v dobrim zdravji; die Gesundheit blüht auf seinen Wangen, lica mu cvetejo (od) zdravja; gefährdete Gesundheit, zdravje v nevarnost pripravljeno; zur Gesundheit, zdrav bodi, na zdravje; beim Niesen, pomozi Bog, Bog pomagaj; auf Eines Gesundheit trinken, napiti komu, piti komu na zdravje; die Anwünschung der Gesundheit beim Trunke, zdravica; eine Gesundheit ausbringen, napiti komu, *serb.* nazdraviti komu, nach *V.* zdravico zaglasiti; kaum gelange ich zu einiger Gesundheit, komaj okrevam; die Gesundheit des Wassers, zdravost (*böhm.* zdravota) vode, zdrava voda; Gesundheitswesen, Sanität, zdravstvo.
Gesundheitsamt, das, zdravstveni urad†.
Gesundheitscertificat, das, spričba zastran (dobriga) zdravja, nach *V.* zdravi list.
Gesundheitsglas, das, napitni kozarec, kupica, in Unterkr. u. nach *V.* šemar.
Gesundheitskunde, die, Gesundheitslehre, nauk od zdravja, kako ohraniti zdravje.
Gesundheitskundig, s. Diätetisch.
Gesundheitspaß, s. Gesundheitscertificat.

Gesundheitspolizei, die, zdravstvena policija.
Gesundheitsrath, der, ein Collegium, zdravstveni zbor, zdravstveno svetovavstvo; ein Individuum davon, zdravstveni svetnik.
Gesundheitsregel, die, pravilo glede na zdravje, kako ohraniti zdravje.
Gesundheitsrücksicht, die, ozir na zdravje; aus Gesundheitsrücksichten, zavolj zdravja.
Gesundheitsschein, der, s. Gesundheitscertificat.
Gesundheitstrinken, das, napivanje, pitje komu na zdravje; zdravica.
Gesundheitswesen, das, zdravstvo.
Gesundmachung, die, zdravljenje, gajenje.
Gesundsein, das, zdravje, zdravost.
Gesundwasser, das, zdravilna, nach dem *Böhm.* zdrava voda.
Gesürfel, das, srebanje, posrebek.
Gesurr, das, renčanje, brenčanje; s. a. Surren.
Getadel, das, grajanje.
Getäfel, das, hölzerne Bekleidung der Wände, paž; s. Täfelwerk.
Getändel, das, igranje.
Getanze, das, plesanje, rajanje.
Getappe, das, tavanje, tapanje.
Getast, das, der Tastsinn, tip; Getaste, tipanje, šlatanje.
Getaumel, s. Taumeln.
Getheile, das, deljenje.
Gethürme, das, kopičenje.
Getigert, s. Gestreift.
Getön, das, donenje, glas, razleganje.
Getöse, das, ropot, hropot, hrum, hrup, bobnenje, šum, hruš, tombot, ropotanje, tombotanje, romavš; s. a. Tosen, Tumult.
Getrabe, s. Traben.
Getrampel, das, topot, štorkljanje, cepetanje z nogami.
Getränk, das, pijača, pitje, *russ.* napitok; berauschendes Getränke, pijana, upijanljiva, pijanljiva pijača; hitzige Getränke, močne pijače; beim Vieh, napoj.
Getränke, das, napajanje.
Getränkebezug, der, jemanje, dobivanje pijače.
Getrappel, das, peketanje.
Geträtsch, das, žlobodranje, klepet.
Getrauen, sich, *v. r.*, ich getraue mir, upam si, derznem, serce imeti, *russ.* smet, osmelit sja.
Geträufel, das, kapljanje, kapanje, kaplje *pl.*
Geträume, das, sanjanje.
Getraute, der, poročenec; die, poročenka.
Getreibe, das, ravnanje, uganjanje (čez nemoč).
Getreide, das, žito; in St. zernje, auch silje; das weiße Getreide, noch unausgedroschen, stern, sonst sterneno, belo žito; Getreide überhaupt, im tief. Unterkr. auch tek; das Getreide steht schön, žito lepo kaže; Getreide in die Scheuern bringen, spraviti, spravljati žito; das schlechteste Getreide mit Rücksicht auf die vorgenommene Sichtung, podrešetina, opremek, očinki; viel Getreide liegen haben, veliko žita hranjeniga, na kupu imeti.
Getreide=, in Zsgn., žitni.
Getreideart, die, versta ali sorta žita; die Getreideart bei der Aussaat wechseln, presortati žito.
Getreidebau, der, sejanje žita, pridelovanje žita; der Getreidebau ist hier sehr bedeutend, tukej se mnogo žita seje, tukej se ljudje močno pečajo z žitam; sich auf den Getreidebau legen, poprijeti se žita, t. j. sejanja in obdelovanja žita.
Getreideboden, der, Getreidelager, žitnica, kašča, kašta, nach *Dainko*, silnica; Erdreich, žitne tla, svet ali tla za žito.
Getreidebodenaufseher, der, žitničar.
Getreidebörse, die, žitarnica†, žitna borsa.
Getreidebrand, der, snet, snetje (sentje); damit behaftet, snetnjav.
Getreidefaß, das, nach *V.* lajta.
Getreidefehmen, der, žitni stog.
Getreidefeld, das, žitno polje, polje z žitam obsejano.
Getreidefuhre, die, voz žita.
Getreidehandel, der, kupčija, terštvo z žitam, žitarstvo, žitna kupčija; ihn betreiben, kupčevati z žitam.
Getreidehändler, der, žitar, žitni kupec, kupčevavec.
Getreidehaufen, der, zum Behuf des Austretens, oder auch in der Dreschtenne, veršaj, sonst kup žita.
Getreidekammer, s. Getreideboden.
Getreideland, das, žitna dežela.
Getreidemagazin, s. Getreideboden.
Getreidemäckler, der, žitni, žitarski mešetar, nach *Sul.* grošičar.
Getreidemäcklerei, die, žitna meščarija.
Getreidemangel, der, pomanjkanje žita.
Getreidemarkt, der, žitni terg, žitno teržišče, teržiše.
Getreidemaß, das, žitna mera.
Getreidemühle, der, (žitni) mlin, malin; Windfege, das ausgedroschene Getreide zu reinigen, klepetec, babica; s. a. Handmühle.
Getreidepreis, der, žitna cena, žitni kup.
Getreideproduction, die, pridelovanje žita.
Getreidereich, *adj.*, žiten; getreidereiche Felder, žitne, rodovitne polja.
Getreidesack, der, vreča za žito.
Getreideschiff, das, žitna ali žitarska ladija, žitarica.
Getreidesperre, die, žitna zapertija, prepoved, žita izvažati.
Getreidevorrath, der, žitna zaloga.
Getreidewagen, der, voz žita.
Getreidewucherer, der, nach *Ravn.* u. *Medv.* dragoletnik.
Getreidewurm, der, žužek, molj.
Getreidezehent, das, žitna desetina.
Getreidezins, der, žitnina, žitna davščina, davšina, in Kt. kazen.
Getrenne, das, paranje.
Getrenntehig, *adj.*, (*bot.*) raznospolen.

Getrete, das, stopanje.
Getreu, *adj.*, zvest, veren; s. a. Genau; seinen Pflichten getreu sein, zvesto, vestno spolnovati svoje dolžnosti; er blieb stets der Wahrheit getreu, povsod se je zvesto deržal resnice, le resnico je govoril; sich getreu bleiben, stanoviten biti, ne spremeniti se; meine Getreuen! zvesti moji!
Getreuheit, die, vérnost, zvestost.
Getreulich, *adj.*, s. Getreu, *adv.*, zvesto, vérno; alles getreulich erzählen, povedati zvesto vse, kakor je bilo; s. a. Aufrichtig.
Getriebe, das, allg. gonilo, kretalo, obračalo; s. a. Triebwerk, Maschine; *mont.* podporni oder; die Sonnenseite eines Gebirges, prisoje, nach *M.* prisoga; im Mühlenbaue, kolesa.
Getrieben, *adj.*, getriebene Arbeit, nach *V.* kovano (gnano) delo, s. Treiben.
Getriebepfahl, der, podpora; im Bergbaue, nach *V.* sočnik.
Getriebscheibe, die, bei den Uhrmachern, plošče, med kterimi so kolesca.
Getriebespindel, die, navlaka.
Getriller, das, žvergolenje, nach *M.* jiglanje; s. a. Trillern.
Getrinke, das, pitje.
Getrippel, das, capljanje.
Getrompete, das, trobljenje, trobentanje.
Getropfe, das, kapljanje.
Getrost, *adj.* u. *adv.*, vertrauend, in der Zuversicht gegründet, zaupen, potolažen, brez skerbi; getrost, getrosten Muthes sein, miren biti; sei getrost! ne boj se! bodi miren! nič ne maraj! nicht getrost sein, zmešan, zmoten biti.
Getrösten, sich, *v. r.*, einer Sache, upati kaj, zanesti, zanašati se na kaj, nadjati se česa, obetati si kaj, nach *M.* svestiti se; ich getröste mich der Erfüllung deiner Versprechungen, upam, zanašam se, da dopolniš, kar si mi obljubil.
Getrotze, das, kljubovanje.
Getrümmer, das, razvaline, podertije, posipi, razdertje, podertine, groblje.
Getümmel, das, hrum, hrup, vriš, šum, vrenje ali vreva, drega ljudi, nach *V.* tompot, tompotanje.
Getünche, das, beljenje.
Getunke, das, omakanje.
Getüpfelt, s. Tüpfeln.
Getzen, der, s. Gersten.
Geübt, *adj.*, vajen izurjen; s. Ueben.
Geübtheit, die, vajenost, urnost, izurjenost.
Gevatter, der, boter, im *Altsl.* kum (auch *serb.*, *russ.* u. *poln.*) und kmotr (auch *böhm.* u. *poln.*), nach dem *Poln.* auch kerstni oče; Gevatter stehen, kum, boter biti, za kuma ali botra biti; *serb.* kumovati komu; die Uhr steht Gevatter, ura je zastavljena.
Gevatterbitter, der, kdor (koga) prosi za botra.
Gevatterin, die, botra, botrica, *altsl.* kuma, kmotra.
Gevatterschmaus, der, botrinje.
Gevatterschaft, die, botrinstvo, kumstvo; *coll.* kumi, kar jih je.
Gevattersleute, *pl.*, botri, kumovi.
Gevatterstreich, der, Gevatterstück, das, pogača.
Gevatterstehen, das, nach dem *Serb.* kumovanje.
Geviere, das, Quadrat, čvetérek, čvetérogelnik; Kranz im Schachte, oklep.
Geviert, *adj.*, čvetérnat, čvetérn, v štiri dele, v štiri vogle razdeljen, čveteroogeln; die gevierte Zahl, čveterica, čvetérka.
Gevierte, das, čveterovoglina; s. Viereck.
Geviertel, s. Viertheilen.
Geviertfuß, Geviertmaß, u. s. f., s. Quadratfuß, u. s. f.
Gevögel, das, ptiči, letenina, kuretnina.
Gevollmächtigen, s. Bevollmächtigen.
Gewache, das, čutje, čuvanje.
Gewächs, das, der Wuchs, rast; ein Pferd vom schönen Gewächs, lepe rasti, lepo rasel; Pflanzen, rastlina, rastlinje, rastenje, bilje, zel, zelišče, zeliše, rastje, zemlje plod; Wein vom guten Gewächse, vino iz dobre zemlje, dobre verste ali sorte; Korn von meinem Gewächse, rež mojiga pridelka, iz moje zemlje; die Frucht, das Zeitige, obrodek, pridelek; ein Auswuchs an Thieren und Pflanzen, izrastek, herga, (hudo ali divje meso).
Gewachsen, *adj.*, s. Wachsen; ich bin ihm gewachsen, sim mu kos; ne ustrašim, ne bojim se ga, morem se meriti ž njim; *serb.* dorastao sam do njega; einer Sache nicht gewachsen sein, ne imeti moči za kaj, ne biti pripraven, dober za kaj, ne zmagati, ne biti kos čemu.
Gewächserde, die, perst; s. Dammerde, Gartenerde.
Gewächshaus, das, rastlinjak, nach dem *Poln.* u. *Böhm.* rastlinarnica, *russ.* oranžeria, teplica.
Gewächskunde, die, s. Botanik.
Gewächsreich, das, rastlinstvo, rastlinje.
Gewächsreich, *adj.*, reich an Gewächsen, obilo rastlinja imeti, biljevit.
Gewächssammler, der, rastlinar; s. Botaniker.
Gewächssammlung, die, zbirka, nabirka rastlin.
Gewäff, das, *waidm.* die Waffen der Thiere, orožje.
Gewäge, das, auf der Hand, tehtanje; auf der Wage, vaganje.
Gewagt, s. Wagen.
Gewähle, das, izbiranje.
Gewählig, s. Wählerisch.
Gewähligkeit, die, izbirljivost, izbirčnost.
Gewahr, *adv.*, gewahr werden eine Sache, začutiti, zapaziti kako stvar; erblicken, zagledati kaj; erkennen, spoznati, spoznavati; du wirst es schon gewahr werden, vidil boš, čutil boš (kaj se pravi i. t. d.).
Gewähr, die, Versicherung, zavarovanje, za-

gotovilo; ſ. a. **Bürgſchaft**; (evictio), nach *V.* zaverovanje; Gewähr leiſten, dober biti za kaj, nach *V.* zaverovati komu; ſ. a. **Bürgen**; posest (po gruntnih bukvah, vpis v gruntne bukve); etwas in ſeine Gewähr nehmen, prevzeti kaj v hrambo; das Gewähr, *mont.* kos rudnika, ki je komu podeljen; posestni list.

Gewährabſchreibung, die, odpis ali izbris iz gruntnih bukev.

Gewähranſchreibung, die, vpis v gruntne bukve.

Gewährbar, *adj.*, kar se more dovoliti, dopustiti.

Gewährbrief, der, zavarovavni list.

Gewahren, ſ. **Gewahr** (werden).

Gewähren, *v. a.*, beſcheinigen, poterditi, spričati, ſ. **Beſcheinigen**; angeloben, obljubiti, obetati, obečati; Sicherheit für etwas einem leiſten, zavarovati, zagotoviti, dober biti, porok biti, zaporočiti se, nach *V.* zaverovati komu; *serb.* zaveriti se, zaverovati se za—; gewähre mir ewige Verſchwiegenheit, obljubi mi, zareci se, zaveri mi se, da boš molčal do smerti; Eines Bitte gewähren, uslišati prošnjo, dopolniti, dovoliti koga prošnjo; das kann man nicht gewähren, to se ne more dati, dopustiti; Einem etwas Gutes gewähren, podeliti, skazati; Freude gewähren, razveseliti, veseliti koga; Nutzen gewähren, koristiti; das gewährt noch keine hinlängliche Sicherheit, to še ni dovoljna varnost, gotovost; die Furcht Gottes gewährt uns Freuden, strah božji nas z veseljem navdaja; *v. n.*, dober biti za kaj, ſ. **Gewährleiſten**; er ließ ihn gewähren, pustil mu je na voljo, ni mu branil, ni mu bil nasproti.

Gewährer, der, **Gewährleiſter**, der, nach *V.* zaverovavec; ſ. a. **Bürge**.

Gewährleiſtung, die, dajanje varnosti, zagotovilo, dobrostojnost†.

Gewährleiſtungsurkunde, die, dobrostojno, zavarovavno pismo.

Gewährmann, **Gewährsmann**, der, porok, *poln.* warownik; er iſt mein Gewährsmann, on mi je porok, na-nj se opiram.

Gewahrſam, ſ. **Aufmerkſam**.

Gewahrſam, der, **Gewahrſame**, die, zavarovanje, čuvanje; etwas in ſeine Gewahrſame nehmen, vzeti kaj v hrambo; etwas dem Gewahrſame eines Andern übergeben, shraniti kaj pri kom, izročiti komu kaj v shrambo; Innehabung, imetje, deržanje; Einen in Gewahrſam bringen, zapreti, pod stražo deti koga; ſ. a. **Verwahrung**.

Gewährſchaft, die, ſ. **Gewährleiſtung**; poroštvo.

Gewährſchein, der, spričba.

Gewährung, die, dopuščenje, dopušenje, uslišanje.

Gewährzeit, die, čas, rudnik v posest vzeti.

Gewälde, das, gojzdi, velik gojzd.

Gewalke, das, valjanje.

Gewalt, die, überlegene Macht, unrechtmäßige Anwendung der überlegenen Macht, sila, premoč, posilnost, *altsl.* u. *russ.* nasilje; dem Geſetze Gewalt anthun, postavo napak razlagati, zvijati, prevračati; Gewalt geht vor Recht, kdo zamore zoper silo? kjer sila gospoduje, se pravica umikuje; Gewalt gebrauchen, silo storiti, delati, s silo kaj početi, kam predreti itd.; Einem Gewalt anthun, posiliti koga, silo storiti, delati komu; ſich Gewalt anthun, im Arbeiten, pretegniti se, presiliti se; Abbruch thun, odreči si kaj; für ermorden, ugonobiti se, življenje si vzeti; mir geſchieht Gewalt, meni se sila godi; in die Gewalt der Feinde gerathen, sovražnikam v roke, v pest priti; Gewalt mit Gewalt vertreiben, silo s silo odgnati, odbiti; klin s klinam izbiti; mit Gewalt, mit aller Gewalt, po sili, po vsi sili, s silo, silama, posilno, na vso moč, (mit Zwang), z gerdo; mit Gewalt nehmen, po sili vzeti, jemati; aus aller Gewalt ſchreien, lachen uſſ., na vse usta kričati, na vso moč smejati se, krohotati se na vse gerlo; Gewalt ſchreien, na pomagaje klicati; Macht, das (ſittliche) Vermögen zu thun, was man will, oblast (in andern ſlav. Mundart. vlast); Gewalt tragen, oblast imeti, nach *M.* oblastovati; das ſtehet in ſeiner Gewalt, oblast ima, more to storiti, to je v njegovi roki, oblasti; Gewalt über Jemand haben, oblast imeti nad kom, biti koga gospodar, ſ. a. **Herrſchen**; unter ſeine Gewalt bringen, obvladati kaj, pod se, pod svojo oblast spraviti kaj; die richterliche Gewalt, sodnja oblast; die väterliche Gewalt, očetovska, očetja oblast; kraft tragender Gewalt, (Kanzleiſtyl), po prejeti oblasti, po moji, naši, oblasti; aus eigener Gewalt, samolastno; eine Sprache in ſeiner Gewalt haben, dobro, popolnama znati jezik; ſ. a. **Vollmacht**, **Gewaltthätigkeit**; die Zunge in ſeiner Gewalt haben, biti jeziku gospodar, deržati ga za zobmi, dokler je treba; die bürgerlichen Gewalten, ſ. **Gewalthaber**.

Gewaltamt, das, mogočna služba.

Gewaltanmaßung, ſ. **Uſurpation**.

Gewaltbrief, der, pooblastilo, pooblast(iv)ni list.

Gewaltdurſt, der, pohlep za oblastjo.

Gewaltgeber, der, pooblastivec; **Gewaltgeberin**, die, pooblastivka.

Gewalthaber, der, Bevollmächtigter, pooblastenec, pooblaščenec; überhaupt der Gewalthabende, oblastnik.

Gewalthaberin, die, Bevollmächtigte, pooblastenka, pooblaščenka; Gewalthabende, oblastnica.

Gewalthandlung, ſ. **Gewaltthätigkeit**.

Gewaltherrſchaft, ſ. **Deſpotismus**.

Gewaltherrſcher, ſ. **Deſpot**.

Gewaltig, *adj.*, silen, silovit; ein gewaltiger Sturm, strašen, silen vihar; gewaltige Kälte, hud mraz, premraz; ſehr groß, prevelik, silo velik, ramen, naramen; gewaltige Reichthümer, nezmérno blago; gewaltig böſe, zelo hudoben; du irrſt gewaltig, močno, jako se

motiš; ein gewaltiger Herr, mogočen, oblastin gospod.
Gewaltige, der, oblastnik.
Gewältigen, Gewaltigen, *v. a.*, s. Bewältigen, Bezwingen; alte Berggebäude gewältigen, izpraviti, izprazniti; eine Zeche wieder gewältigen, zopet začeti delati.
Gewaltiglich, s. Gewaltig.
Gewaltmißbrauch, der, kriva raba oblasti.
Gewaltmittel, das, sila, silni pomoček.
Gewaltsam, *adj.*, silen, posilen; *adv.*, po sili, posilno, silama, silovito; gewaltsamer Tod, posilna smert; gewaltsame Hand anlegen, komu silo storiti, posilno lotiti se koga.
Gewaltsamkeit, die, sila, silovitost; s. a. Gewaltthätigkeit.
Gewaltschritt, der, sila, posilna naredba.
Gewaltstreich, der, s. Gewaltschritt.
Gewaltsucht, s. Gewaltdurst.
Gewaltthat, die, posilnost, auch sila.
Gewaltthäter, der, silnik, posilnik.
Gewaltthätig, *adj.*, posilen, silovit; s. a. Gewaltsam.
Gewaltthätigkeit, die, silnost, posilnost, *russ.* nasilje, nasilstvo; öffentliche Gewaltthätigkeit, očitna posilnost; Widersetzung, upor.
Gewaltträger, der, pooblastenec, pooblaščenec; Gewaltträgerin, die, pooblastenka, pooblaščenka.
Gewalze, das, valjenje.
Gewälze, das, valuckanje.
Gewand, das, ein Kleidungsstück, oblačilo, odeva, obleka, oprava, in Unterkr. a. opravilo, opravek (sonst Geschäft); Tuch, sukno.
Gewanden, s. Kleiden.
Gewandhändler, s. Tuchhändler.
Gewandlos, *adj.*, brez oblačila, gol in nag.
Gewandmacher, s. Tuchmacher.
Gewandschneider, der, suknar.
Gewandschnitt, der, suknarija, prodajanje sukna na vatel.
Gewandsweise, *adv.*, na videz.
Gewandt, *adj.*, ročen, uren, gibčen, okreten, oberten (auch bei *V.*), znajden.
Gewandtheit, die, ročnost, urnost, gibčnost, okretnost, obertnost, izurjenost.
Gewandung, s. Kleidung.
Gewanke, das, omahovanje.
Gewärme, das, gretev, gretje, grenje.
Gewarne, das, svarjenje.
Gewarte, das, čakanje.
Gewarten, s. Warten, Erwarten.
Gewärtig, *adj.* u. *adv.*, einer Sache gewärtig sein, pričakovati česa (kaj), zanadjati se, nadjati se česa, zanašati se na kaj; ich bin seines Winkes gewärtig, na oko mu strežem, *serb.* Spr. on okom a ja skokom; einem treu, hold und gewärtig sein, komu zvest, udan in poslužin biti; ich war einer Belobung gewärtig, v svesti sim si bil pohvale.
Gewärtigen, *v. a.*, etwas, česa, (kaj) dočakovati, pričakovati; s. Gewärtig sein.
Gewärtigung, die, čakanje; ohne Gewärtigung des Urtheiles, ne čakaje na sodbo.
Gewäsch, das, unnütze Worte, prazne besede, žvekanje, kvante, kvašenje, blebetanje; s. Geschwätz.
Gewasche, das, umivanje, pranje.
Gewäschig, *adj.*, blebetav, žlobudrav; s. Geschwätzig.
Gewässer, das, vode *pl.*, etwa auch vodovje, mnoge vode.
Gewässerbeschreiber, der, vodopisec.
Gewässerbeschreibung, die, vodopisje.
Gewässerkunde, die, Gewässerlehre, vodoznanstvo, nauk od vodá.
Gewässerkundiger, der, vodoznanec.
Gewässert, s. Wässern.
Gewebe, das, das Weben, tkanje; die gewebte Sache selbst, tkanina, auch tkanje; ein Stück von dünnem Gewebe, roba tankiga tkanja; das Gewebe der Haut, pletenina, tkanina; einer Spinne, pajčevina, preplet; in den Bienenstöcken, sat, *coll.* satje, satovje; ein Gewebe von Lügen, spletenina, mežljanina laži.
Gewebebaum, der, Schleifbaum, prednje vratilo, vratovilo, navoj, *poln.* nawoj.
Gewehr, das, (*mont.*), s. Gewähr; von wehren, was zur Vertheidigung dient, branilo, obramba; Waffen, orožje; Schießgewehr, puša, puška; das Gewehr strecken, orožje položiti; *waidm.* gonjači, s. a. Gewäff; zum Gewehr greifen, popasti za orožje, oborožiti se.
Gewehrbude, die, orožarnica, prodajavnica orožja.
Gewehrfabrik, die, puškarnica, orožna fabrika.
Gewehrfeuer, das, pokanje puš, streljanje s puškami.
Gewehrgallerie, die, orožnica.
Gewehrgerecht, *adj.*, na orožje, na puško zučen, vajen.
Gewehrhändler, der, orožar.
Gewehrkammer, die, s. Gewehrgallerie.
Gewehrprobe, die, skušanje puške.
Gewehrriemen, der, pas ali remen za puško.
Gewehrrücken, der, naslonilo za puške.
Gewehrschmid, der, puškar.
Gewehrschmiede, die, puškarnica.
Gewehrschrank, der, omara za puške.
Gewehrtragen, das, nošenje orožja (za kazen).
Geweidicht, das, verbje, verbovje, verbinje, rakitje.
Geweiger, das, s. Weigern.
Geweih, das, das Gehörn, Gestänge, auch Gewicht, jelenovi rogovi, nach *M.* rogli, rogovile, *böhm.* parohy (parogi).
Geweine, das, jok, jokanje.
Geweiße, das, beljenje.
Gewende, das, Umwenden, obračanje; mit dem Pfluge im Pflügen, obračilo, s. a. Angewende; ein Gewende Kleider, Garnitur, kolikor je oblačila treba, da se je preobleči mogoče; ein Feldmaß, s. Morgen; *böhm.* u. *poln.* hony (gony).
Gewendig, s. Gelenk.

Gewerbe, das. s. Werben, Gelenk, das; einem ein Gewerbe auftragen, ein Gewerbe übernehmen, s. Geschäft; der Inbegriff der Geschäfte, womit Jemand seinen Unterhalt erwirbt, obertnija†, delo ali opravilo, s kterim se kdo peča, *russ.* promisel, *poln.* przemysl; Handwerk, rokodelstvo; Erwerb, pridobitek, zaslužek; ein Gewerbe treiben, pečati se s kako obertnijo, živiti se, služiti si kruh s čim, živeti ob čem (daher *böhm.* živnost†).

Gewerbebefugniß, die, obertnijska pravica.

Gewerbefreiheit, die, svoboda obertnijstva, obertnijska svoboda.

Gewerbegeld, das, Gewerbesteuer, obertnina, davek od obertnije.

Gewerbfleiß, der, obertnost.

Gewerbfleißig, *adj.*, oberten.

Gewerbekunde, die, nauk od obertnij; s. a. Technologie.

Gewerblich, *adj.*, oberten.

Gewerblos, *adj.*, brez obertnij, brez obertnosti.

Gewerbrecht, das, obertnijska pravica.

Gewerbs-, in Zſſgn., obertnijski.

Gewerbsangelegenheit, die, reč, ki se tiče obertnosti.

Gewerbsam, *adj.*, oberten, priden.

Gewerbsamkeit, die, obertnost, pridnost.

Gewerbsausstellung, die, obertnijska razstava.

Gewerbsbefugniß, s. Gewerbebefugniß.

Gewerbsbuch, das, obertnijsko bukve.

Gewerbschein, der, obertnijski list.

Gewerbschule, die, soviel als Industrieschule, obertnijska šola.

Gewerbscorrespondenz, die, obertnijsko pisma.

Gewerbsfleiß, s. Gewerbfleiß.

Gewerbsgenoß, der, obertnijski tovariš.

Gewerbsgericht, das, obertnijska sodnija.

Gewerbsgeschäft, das, obertnija.

Gewerbsgesetz, das, obertnijska postava.

Gewerbsinhaber, der, obertnik.

Gewerbskammer, die, obertnijska zbornica.

Gewerbsleute, *pl.*, obertniki.

Gewerbsmann, der, obertnik.

Gewerbsmäßig, *adj.* u. *adv.*, obertnijsk, po obertnijsko.

Gewerbsordnung, die, obertnijski red, postava za obertnijo.

Gewerbsrecht, s. Gewerbrecht.

Gewerbstadt, die, obertno mesto.

Gewerbstand, der, obertnijski stan, obertniki, obertništvo.

Gewerbsteuer, die, obertnina.

Gewerbsunternehmung, die, obertnijsko započetje.

Gewerbsverein, der, obertnijsko društvo.

Gewerbsverhältniß, das, obertnijsko razmérje.

Gewerbsverleihung, die, podelitev, dajanje obertnije.

Gewerbsverlust, der, zguba obertnije.

Gewerbsverständig, *adj.*, znajden, zveden v obertnijstvu.

Gewerbsvorrichtung, die, obertnijska priprava.

Gewerbszins, der, obertnijska dača.

Gewerbthätigkeit, die, obertnost.

Gewerbtreibende, der, obertnik; die, obertnica.

Gewerbwesen, das, obertnijstvo, obertnijske zadeve, reči.

Gewerf, das, s. Gewäff.

Gewerfe, das, lučanje, metanje, hitanje, *serb.* bacanje.

Gewerk, der, (*mont.*), rudarski društvenik ali deležnik, nach *V.* spolovnjak.

Gewerk, das, Werk, delo, delanje; Fabrik, fabrika; das Gewerk der Tuchmacher, nach den übr. slav. Munda. suknarski ceh; s. Innung, Zunft; *mont.* s. Gewerkschaft.

Gewerkdiener, s. Schichtmeister.

Gewerker, der, s. Handwerker, Fabrikant.

Gewerkholz, das, les.

Gewerkschaft, die, rudarsko družtvo, deležje; eine Gewerkschaft zusammenbringen, skleniti, napraviti rudarsko družbo.

Gewerksherr, s. Fabrikant.

Gewerksmann, der, fabriški delavec.

Gewerkstadt, die, fabriško mesto.

Gewette, das, stava, stavljenje.

Gewetze, das, brušenje.

Gewichse, das, vošenje, voščenje.

Gewicht, das, die Schwere, teža, peza*, nach *M.* žmeča(?); Gewicht halten, potrebno, dovoljno težo imeti, biti težak, kolikor gre; etwas nach dem Gewichte kaufen, kupiti kaj na vago (auch *böhm.* u. *poln.*); schwer, leicht Gewicht, težka, lahka vaga; ein Körper von bestimmter Schwere zum Wägen, utež-i, *serb.* uteg, nach *V.* tehtalo; Wichtigkeit, važnost (in allen slav. M)., tehtnost, pomemba, imenitnost; eine Sache von Gewicht, imenitna, važna reč, ki ima kaj v sebi, ki kaj zaleže; ein Mann von Gewicht, veljaven mož, čigar beseda kaj izda; kein Gewicht auf etwas legen, ne imeti za važno, imenitno; was er sagt, hat kein Gewicht, kar on pove, nima nič v sebi, nima veljave, nič ne izda, ne zaleže; Gewicht einer Uhr, kembelj, butec; durch Austrocknen an Gewicht verlieren, usušiti se; Gewicht verleihen einer Sache, povzdigniti, povišati kaj.

Gewichtausschlag, der, pretežje, omah.

Gewichtig, *adj.*, tehten, težek, znamenit, imeniten, pomenljiv, veljaven.

Gewichtigkeit, die, tehtnost, znamenitost, imenitost.

Gewichtlos, *adj.*, netežak, lahek, brez veljave in imenitnosti.

Gewichtmacher, der, utežar.

Gewichtseinheit, die, edinka teže.

Gewichtsprogression, die, postopnost† teže.

Gewichtsstange, s. Balancirstange.

Gewichtstein, der, kamnena utež, kamneni butec.

Gewichtsverhältniß, das, razmérje teže.

Gewichtsverlust, der, s. **Einwage.**
Gewichtvoll, *adj.*, tehten, imeniten, veljaven, zelo pomenljiv.
Gewickel, das, motanje.
Gewiegt, *adj.*, zveden, znajden, izurjen.
Gewieher, das, rezgetanje.
Gewierig, s. **Erwünscht.**
Gewild, das, divjina, divjačina, zverad, auch zvér.
Gewillig, s. **Willig.**
Gewillt, *adj.*, namenjen; ich bin gewillt, nakanil sim, namenil sim si, volja me je, mislim, misel me je.
Gewimmel, das, mergolenje, gomolenje, gomzenje, gomezljanje; Menschenmenge, vrenje, gnječa, pritisk.
Gewimmer, das, ječanje, stokanje.
Gewimpert, s. **Wimpern.**
Gewinde, das, das Winden, vitje, motanje; soviel Garn, als man füglich auf ein Mal aufwindet, navitek, namotek, *russ.* motek; gewundene Dinge, ovitek; bei der Schraube, vijak, navoj, povoj; *anat.*, s. **Gelenk**; **Charnier**, s. dieses; auch **Irrgarten.**
Gewindebohrer, der, zavojnik.
Gewindeisen, s. **Mühleisen.**
Gewinke, das, miganje, namigovanje.
Gewinn, der, die Handlung des Gewinnens, dobitje,*dobitev. dobivanje; Gewinnst, dobiček, auch dobitek, nach *M.* priobrest, obrest (auch *altsl.* neben mèel), *russ.* pribytok, s. a. **Nutzen**; durch Arbeit, prislužek, zaslužek; im Spiele, priigra, s. a. **Gewinnen**; Gewinn an einer Waare, dobiček pri blagu; Gewinn machen, dobiti, dobivati, dobiček imeti, na dobičku biti, okožiti se; einen großen Gewinn machen, mnogo, lepo reč dobiti; entgangener Gewinn, odšel, zamujen dobiček; auf Gewinn und Verlust, na srečo (t. j. na dobiček in zgubo); der jährliche Gewinn an Erz ist hier bedeutend, tukej se mnogo rude na leto dobi, izkoplje, na dan spravi; s. a. **Prämie.**
Gewinnantheil, der, delež dobička.
Gewinnbegierde, die, pohlep po dobičku, hlepenje za dobičkam.
Gewinnbegierig, *adj.*, dobička željen.
Gewinnbringend, *adj.*, dober, koristen, kazen, kar dobiček nese, daje, obeta.
Gewinnen, *v. a.*, dobiti, pridobiti, zadobiti, dobivati, zadobivati, pridobivati, na dobičku biti, dobiček imeti, boljši si biti, prikoristiti, nach *M.* auch priobresti (*altsl.* und *russ.*); erreichen, doseči, dosegati; die Oberhand gewinnen, premoči, premagati, v strah djati, užugati; nach langem Umherirren gewannen wir die Stadt, po dolgem tavanji smo prišli v mesto; eine Stadt mit List gewinnen, osvojiti, vzeti, pod se spraviti mesto z zvijačami; täglich nur wenige Meilen gewinnen, le malo milj odriniti na dan; sein Brot gewinnen, kruh(a) zaslužiti, služiti si; Getreide, Obst gewinnen, dobiti, nažeti, pridelati žita, nabrati sadja; Erze gewinnen, rudo kopati; Metall gewinnen, izdelovati, topiti; Kohlen gewinnen, oglje žgati; Fortgang gewinnen, napredovati, spešiti se; an Stärke gewinnen, močnejši prihajati, okrepiti se; wenn ich Zeit gewinne, če utegnem; wenn ich Raum gewinne, če bom imel kam, če dobim prostora dovolj; damit ist nichts gewonnen, to nič ne pomaga, nič ne zaleže; sein Vortrag gewinnt an Deutlichkeit, njegove besede so čedalje jasniši, razložniši; er hat in Kurzem sehr gewonnen (am Leib), v kratkem se je dobro popravil, zredil; durch Arbeit gewinnen, pridelati, prislužiti; durchs Dreschen, durch den Dienst als Knecht gewinnen, primlatiti, prihlapčevati; durch den Landbau, Tuchhandel gewinnen, prikmetovati, prisuknariti; durch Handel, prikupčevati; im Spiel gewinnen, priigrati, u. s. f. mit pri – und dem die gewinnbringende Thätigkeit od. Gewerbsausübung bezeichnenden Zeitworte; eine Schlacht gewinnen, bitvo, vojsko dobiti, zmagati; ein Ende gewinnen, dokončati se, konec imeti; Einem ein gewonnen Spiel machen, olajšati komu reč; geben, podati se; ich habe ihn lieb gewonnen, priljubil se mi je, jel mi je dopadati; wie gewonnen, so zerronnen, kakor prišlo, tako pošlo (prešlo); kakor dobljeno, tako zgubljeno; Preis, Wette gewinnen, darilo. stavo dobiti; Rechtsstreit, Prozeß gewinnen, pravdo dobiti; Eines Liebe gewinnen, pridobiti koga, prikupiti se mu; Einen gewinnen, dobiti koga na svojo stran, oberniti ga za sabo; die Sache gewinnt ein anderes Ansehen, reč začenja drugači kazati, se je drugač okrenila; Geschmack an etwas gewinnen, s. **Geschmack**; frisch gewagt ist halb gewonnen, serčnost velja.
Gewinnend, s. **Einnehmend.**
Gewinner, der, dobivec, dobivavec, dobivač.
Gewinnerin, die, dobivka, dobivavka.
Gewinngierig, s. **Gewinnsüchtig.**
Gewinnlust, die, želja dobička.
Gewinnreich, *adj.*, prav koristen, kar dobro nese.
Gewinnrechnung, die, števílba, rajtanje dobička.
Gewinnst, auch **Gewinst**, der, dobiček, dobitek; des Gewinnstes wegen spielen, igrati za dobiček, za dnar; s. übr. **Gewinn.**
Gewinnstentgang, der, odid dobička.
Gewinnstlotterie, die, lotrija (na dobiček).
Gewinnsucht, die, pohlep ali ponagnjenost po dobičku, dobičkarija, dobičkoželjnost; lakota na dobiček; *russ.* koristoljubje; s. a. **Habsucht.**
Gewinnsüchtig, *adj.*, pohlepen ali ponagnjen po dobičku, dobička lačen, lakomen; nach dem *Russ.* koristoljuben.
Gewinntheil, der, delež dobička.
Gewinnung, die, dobivanje.
Gewinnvoll, s. **Gewinnreich.**
Gewinsel, das, cviljenje, cmevk, cmevkanje.
Gewinst, s. **Gewinnst.**
Gewirbel, s. **Wirbeln.**

Gewirk, das, tkanje, tkanina; Leinwand von dichtem Gewirk, gosto platno, platno gostiga tkanja; s. a. **Wirken;** bei den Bienen, sat, satovje, pogače; verlassenes Gewirk, puša.

Gewirr, das, zmeda, zmešnjava, zapreda, homatija, mežljanina; *serb.* metež; s. a. **Wirrwarr;** an eisernen Schlössern, s. **Besatzung.**

Gewiß, *adj.* u. *adv.*, ohne Gefahr, fest vor Bewegungen, terden, gotov, varen; er hat eine gewiße Hand, ima terdno roko, ki se ne trese, ne gane; gewiß schießen, gotovo, zanesljivo streljati, da lahko ne zgreši; der Tisch steht gewiß, miza stoji terdno; das ist ein gewißes Zeichen, to je gotovo znamnje; ki ne moti; gewiße Leute haben es mir gesagt, zanesljivi, vere vredni ljudje so mi povedali; er ist mir gewiß genug, na-nj se morem zanesti; festgesetzt, ein gewißes Einkommen, gotovi, odločeni, stanovitni, nepremenljivi dohodki; ich kann nichts gewißes versprechen, ne morem nič za terdno, za gotovo obljubiti; unbezweifelt, die Sache ist gewiß, reč je gotova. (*böhm.* jisty, *poln.* pewny; *russ.* vernyj); gewiß wird es so und nicht anders geschehen sein, obljubim, da je takole bilo; einer Sache gewiß sein, (d. h. sie sicher erwarten), svest si biti oder richtiger, v svesti si biti kake reči; eine gewiße Ueberzeugung, terdno prepričanje; gewiße Nachricht, gotovo, resnično sporočilo; dieses macht dir gewiß Lust, kaj velja, de te mika? ihr habt gewiß gehört, ne mara, de ste slišali, pred kakor ne ste slišali; der Tod ist uns allen gewiß, smert je nam vsim gotova; die Erde hat einen gewißen Lauf, zemlja ima stanovit tek; s. a. **Bestimmt;** bis zu einem gewißen Ziele, nach *V.* do nekljej; etwas für gewiß erzählen, povedati (prodati) kaj za resnico; es ist noch nicht gewiß, še se ne ve prav; gewiße Hoffnung, terdno upanje; ich weiß es nur zu gewiß, predobro vem; einen gewiß machen, preveriti koga, uveriti koga; auf eine gewiße feine Art, nekako tanko, auch uno tanko; ich verspüre eine gewiße Abneigung, nekako zopernost čutim, tako nekako ustavlja se mi; ein gewißer Mensch, nekdo, nek človek; er empfing mich mit einem gewißen Befremden, sprejel me je nekako, kakor bi se začudil; eine Vermuthung begleitend, kaj ne? er hat es ihm gewiß mit Fleiß gesagt, kaj ne, navlaš mu je rekel? es wird gewiß lange dauern, bo pač dolgo terpelo; er war gewiß nicht anwesend, ni bil ne ondi; mit Bezeugung seines Unwillens, ich werde es gewiß besser wissen, ant bom bolj vedil od tebe, bom vsaj bolj vedil; *adv.*, za gotovo, za terdno, za res, nar berže.

Gewissen, das, vest; *russ.* sovest; *poln.* sumienie; auf das Gewissen fragen, auf sein Gewissen sagen, vprašati koga, naj pove po vesti, pri vesti vprašati, pri svoji vesti reči; das gute Gewissen, dobra, čista vest; nach meinem besten Wissen und Gewissen, po najboljši vednosti in vesti; etwas auf sein Gewissen nehmen, vzeti kaj na dušo; er hat es auf seinem Gewissen, na vesti, na duši mu je; zum Gewissen reden, svariti, na dušo govoriti; vorhergehendes, nachfolgendes Gewissen, prejšnja, potlejšnja vest; er hat ein weites, grobes Gewissen, ima kosmato vest; ein zartes, enges Gewissen, tanka, rahla vest; sich ein Gewissen daraus machen, za greh kaj imeti; daraus mache ich mir kein Gewissen, zavolj tega me vest ne opominja, ne peče, (*russ.* sovestitsja); das Gewissen schläft, vest spi; das Gewissen foltert ihn, vest ga peče, žge, červ ga grize v sercu; das nagende Gewissen, červ vesti, grizenje vesti; Einem das Gewissen rühren, zbuditi komu vest, zganiti ga, da gre v se in se pokaja.

Gewissenhaft, Gewissenhaftig, *adj.*, vesten; *adv.*, vestno, po vesti.

Gewissenhaftigkeit, die, vestnost.

Gewissenlos, *adj.*, brezvesten, nezdušin; ein gewissenloser Mensch, brezvestnik, brezvestnica.

Gewissenlosigkeit, die, brezvestje, brezvestnost.

Gewissensangelegenheit, s. **Gewissenssache.**

Gewissensangst, die, težka, hada vest, vestna težava, britkost, vestno pečenje.

Gewissensbiß, der, vestno grizenje, pečenje, červ vesti.

Gewissenserforschung, die, izpraševanje vesti.

Gewissensfall, der, Gewissenspunkt, vestna reč, vestni primérljej.

Gewissensfrage, die, vestno vprašanje, vestna reč, vprašanje, ki se tiče vesti.

Gewissensfreiheit, die, vestna svoboda, prostost; svoboda vesti.

Gewissensfurcht, die, strah vesti; s. a. Gewissensangst.

Gewissenspflicht, die, vestna dolžnost, dolžnost po vesti.

Gewissensprüfung, die, izpraševanje vesti, serca.

Gewissenspunct, s. **Gewissensfall.**

Gewissensqual, s. **Gewissensbiß.**

Gewissensrath, der, spovednik, duhovni oče.

Gewissensreinigkeit, die, čista vest, čistost vesti.

Gewissensruhe, die, mir vesti, vestni mir.

Gewissenssache, die, vestna reč, zadeva, reč, ki se tiče vesti.

Gewissensschlaf, der, vestno spanje, spanje vesti.

Gewissensscrupel, der, pomislik vesti, sumnja vesti; — nemirna vest.

Gewissenstrieb, der, nagib, nagon vesti, duše.

Gewissensübung, die, vestna vaja.

Gewissensunruhe, die, nemir vesti, nemirna ali nepokojna vest.

Gewissenszwang, der, siljenje vesti, vestna nuja; s. a. Intoleranz.
Gewissenszweifel, der, vestna sumnja, dvomba.
Gewißermaßen, *adv.*, tako rekoč, tako nekako, na eno stran; er hat ihn dabei gewißermaßen belobt, on ga je tako rekoč pohvalil; pri tem, bi djal, ga je še pohvalil.
Gewißheit, die, Sicherheit vor unwillkührlichen Bewegungen, terdnost; Gewißheit der Hand, terdnost v roki, terdna, stanovitna roka; Gewißheit in Ansehung der Erkenntniß, gotovost; einer Nachricht, gotovost, zanesljivost, resničnost; von etwas Gewißheit geben, gotovo resnico od česa povedati, gotovo naznanilo dati; die Gewißheit des Entschlusses, stanovitost, nepremenljivost; Sicherheit, varnost, varščina, varšina, zastava, s. a. oben Gewiß.
Gewißlich, *adv.*, za terdno, gotovo, zares, resnično.
Gewitter, das, hudo vreme, huda ura, blisk in grom ali treskanje; Sturm, vihta, navihta, (nach Ant. nevihta), vihar; ein Gewitter steigt herauf, k hudimu vremenu se dela, ali napravlja; das Gewitter hat eingeschlagen, treščilo, trešilo je; das Gewitter hat sich gelegt, hudo vreme je jenjalo, uleglo se je; s. a. Witterung; *fig.* sila, nesreča, huda zadrega.
Gewitterableiter, der, s. Blitzableiter.
Gewitterdunkel, das, tema od hudiga vremena.
Gewittergewölk, das, hudi oblaki.
Gewitterguß, der, ploha v hudem vremenu.
Gewitterhaft, *adj.*, hudouren, navihten; kakor bi se napravljalo k hudimu vremenu.
Gewitterhimmel, der, viharno, navihtno nebo.
Gewitterluft, die, soparica, kakoršna biva pred hudim vremenam, zagatni zrak.
Gewittern, *v. n.* u. *i.*, es gewittert, hudo vreme je, navihta je.
Gewitternacht, die, hudourna noč.
Gewitterregen, der, dež ob hudem vremenu.
Gewitterreich, *adj.*, viharen, hudouren.
Gewitterschade, der, škoda, ki jo napravi huda ura, uima.
Gewitterschauer, der, vihar in ploha.
Gewitterschwanger, **Gewitterschwer**, *adj.*, hudouren; von der Luft, soparen, zagatin; von den Wolken, hudourni, černi, hudi oblaki.
Gewitterschwül, *adj.*, soparen, kakor biva pred hudo uro.
Gewitterschwüle, die, soparnost, soparica, zagatnost.
Gewitterstange, s. Blitzableiter.
Gewittersturm, der, vihar, piš ob hudi uri.
Gewittervoll, s. Gewitterreich.
Gewitterwolke, die, hudi, černi oblak, hudourni oblak. nach *M.* gromski oblak.
Gewitzel, s. Witzeln.
Gewitziget, s. Witzigen.
Gewoge, das, bibavica, zibanje, zagoni valov, valovje.
Gewogen, *adj.*, nagnjen, naklonjen, blagovoljin, dobrohoten, dober (komu); er ist ihm gewogen, rad ga ima; wir bleiben euch in Gnaden gewogen, bodite si v svesti naše milosti; s. a. Geneigt.
Gewogenheit, die, nagnjenost, dobrohotnost; haben Sie die Gewogenheit, bodite tako dobri.
Gewohnen, *v. n.*, navaditi se, privaditi se, in Unterkr. u. *serb.* a. priviknitі se; ich kann es an diesem Orte nicht gewohnen, ne morem se tukaj privaditi, navaditi; s. jedoch das gebräuchlichere Gewöhnen, sich; gewohnt, navajen, vajen; gewohnt sein, vajen biti, navado imeti; er ist gewohnt früh aufzustehen, on ima navado zgodaj vstajati, oder durch das *freq.* Zeitwort schlechtweg, on zgodej vstaja; gewohnt werden, navaditi se; das bin ich an ihm schon gewohnt, tega sim pri njem vajen; to je že kaj znaniga, navadniga pri njem; Jung gewohnt, alt gethan, s. Jung.
Gewöhnen, *v. a.*, jemanden zu oder an etwas, navaditi, privaditi, vaditi česa, na kaj (im *Serb.* čemu), priučiti, naučiti česa; er ist zum Gehorsam gewöhnt, vajen je poslušati, pokoren biti; *v. r.*, sich zur Arbeit gewöhnen, dela se navaditi, privaditi, vaditi; auch naučiti se, priviknitі se.
Gewohnheit, die, navada, (beim *Gutsm.* auch das *Böhm.* zvik); die Gewohnheit wird zur andern Natur, navada je železna srajca; ich kenne seine Gewohnheit, vem mu navado; zur Gewohnheit werden, priti v navado; was man täglich thut, wird einem zur Gewohnheit, kar človek vsak dan dela, tega se navadi; es ist wider meine Gewohnheit, nisim tega vajen, ni moja navada; zur Gewohnheit haben, etwas zu thun, wohin zu gehen uff., vajen biti kaj delati, kam hoditi, zahajati, oder schlechtweg durch das *freqent.* Zeitw. kaj delati, kam zahajati, hoditi; auf eine andere Gewohnheit bringen, prevaditi koga; Manchem ist das Stehlen zur Gewohnheit geworden, marsikdo iz navade krade; das ist aus der Gewohnheit gekommen, to ni več navada, to so opustili; üble Gewohnheit, gerda navada, razvada; eine gute Gewohnheit, lepa navada; eine Gewohnheit ablegen, odvaditi se česa.
Gewohnheitsrecht, das, ponavadno pravo ali pravstvo.
Gewohnheitssünde, die, greh iz navade, navada greha; greh, ki je komu prišel v navado.
Gewöhnlich, *adj.* u. *adv.*, navaden, *serb.* običan, običajni; dieß ist ein gewöhnliches Schicksal der Spötter, taka se rada godi zasramovavcam; auf eine gewöhnliche Art, po navadnem, kakor je navada; es ist kein gewöhnliches Kind, ni vsakdanja glava; dies ist hier gewöhnlich, taka navada je todi; so wie gewöhnlich träge Leute zu thun pflegen,

kakor pred lenuhi; mehr als gewöhnlich, ne vsakdanj; das ist hier die gewöhnliche Art zu grüßen, tako se todi (navadno, večjidel) pozdravljajo; *adv.*, navadno, po navadi, večjidel; das Gewöhnliche, navada, navadno; (beim weibl. Geschl.), s. **Menstruation**.

Gewöhnlichkeit, die, navadnost.

Gewohnt, s. **Gewohnen**.

Gewöhnung, die, navada, priučitev.

Gewölbbruch, der, Bruch des Hirnschädels, prelom lobanje, čepinje.

Gewölbe, das, s. **Wölben**; die Wölbung, das Gewölbe, nach *V.* obok, sloko teme, oblok (eig. Gewölbebogen), *serb.* u. *russ.* svod, (zvod), *poln.* u. *böhm.* sklep; Kaufmannsgewölbe, štacuna, prodajavnica.

Gewölbebock, der, sopeje, péga, pége, etwa auch svodni konj.

Gewölbebogen, der, oblok.

Gewölbestein, der, obočni kamen; Schlußstein, ključ.

Gewölbförmig, *adj.*, svodast, bokast; convex, bokast, zbočen; concav, slok, sločen.

Gewölbluft, s. **Kellerluft**.

Gewölbt, *adj.*, obokan, bokast, v obok, oblok zidan; s. a. **Wölben**.

Gewölk, das, oblaki.

Gewölkig, *adj.*, oblačin.

Gewölklos, s. **Wolkenlos**.

Gewölksnacht, die, oblačna, temna noč, černi oblaki.

Gewölle, das, bei den Jägern, tičji mah, pérje, dlake, ki jih sôve požro in neprebavljene zopet od sebe dajo.

Geworfel, das, vejanje.

Gewühl, das, ritje, prerivanje, razrivanje; *fig.* gnječa, drega, pritisk, naval, gomolenje; es ist ein großes Gewühl von Leuten in der Stadt, vse polno ljudi vre, se tlači, gnjete, pritiska, preriva po mestu, *serb.* vreva.

Gewunden, s. **Winden**; mit gewundenen Hörnern, vitorog.

Gewünsche, das, želenje, voščenje, vošenje.

Gewürfel, **Gewürfelt**, s. **Würfeln**.

Gewürge, das, davljenje.

Gewürm, das, červi *pl.*, červad, laznina, červina.

Gewurmt, *adj.*, červiv; von Nüssen, piškav; eine gewurmte Sache überhaupt, červojedina.

Gewürz, das, Wurzeln, koreninje, koreničje, koreni; Gewächse, die Speisen schmackhaft zu machen, dišava, dišavje, vonjava, dobrodišeča zel, mejduhija, začimba z dišečino; *russ* a. priprava; sonst in allen slav. Mundа. auch in diesem Sinne, korenje.

Gewürzbüchse, die, dišavnica†, poprovnica, *poln.* korzennica.

Gewürze, das, začimba; die Handlung, začinjanje.

Gewurzel, das, koreničje.

Gewürzfleisch, s. **Ragout**.

Gewürzgewölbe, das, prodajavnica dišav, dišavarnica†.

Gewürzhaft, *adj.*, dišaven, lepodišeč.

Gewürzhaftigkeit, die, dišavnost.

Gewürzhandel, der, kupčija z dišavami, z dišečimi koreninami.

Gewürzhändler, der, dišavar, nach *V.* dišečinar; die, dišečinarica.

Gewürzhandlung, s. **Gewürzgewölbe**.

Gewürzladen, s. **Gewürzgewölbe**.

Gewürzmyrthe, die, pimenta.

Gewürznägelein, das, **Gewürznelke**, die, žebinec, nagelnova žbica, klinci *pl.*, *russ.* gvozdika.

Gewürznelkenbaum, der, žebinčnik†.

Gewürzreich, *adj.*, zelo dišeč, nach *M.* dišavat, *poln.* dišečih korenik in zelišč.

Gewürzwaare, s. **Gewürz**.

Gewüthe, das, divjanje.

Geyer, s. **Geier**.

Gezäh, **Gezäu**, das, (*mont.*) orodje.

Gezähkasten, der, orodnica.

Gezackt, s. **Zacken**.

Gezahle, das, plačevanje.

Gezähle, das, štetje, preštevanje.

Gezähnt, *adj.*, zobat; gezähnelt, zobčast.

Gezänk, das, prepir, kreg, niedr. ravs, kavs.

Gezanke, das, kreganje, prepiranje.

Gezäu, das, s. **Gezäh**.

Gezauder, das, mujenje, opotavljanje ob. obotavljanje, *serb.* oklevanje.

Gezäum, das, berzde, hamovi.

Gezeche, das, pijančevanje.

Gezeiten, *pl.*, oseka in plima; s. **Ebbe**.

Gezelt, das, šotor, pokrivalo, nach *V.* šator, (*altsl.* šat'r, *russ.* šater); ein Gezelt aufschlagen, šotor razpeti, postaviti; s. übr. **Zelt**; ein Theil der Hirnhaut.

Gezeltbaum, der, in der Mitte des Gezeltes, srednji kol.

Gezelthaken, der, kljuka.

Gezeltschneider, der, šotornik†.

Gezeug, das, orodje, priprava, roba; s. a. **Zeug**.

Geziefer, das, s. **Ziefer** und **Ungeziefer**.

Geziefer kenner, der, Entomolog, žizcoznanec, richtig. žižcoznanec.

Geziege, s. **Geschmeidig**.

Geziehe, das, vlečenje.

Geziemen, *v. n. i.* u. *r.*, spodobiti se, pristojati se, dostojati se; wie es ihm geziemt, kakor mu gre, se mu spodobi; das geziemt nicht, to ne gre, se ne spodobi, se ne uda, ne pristuje.

Geziemend, **Geziemlich**, *adj.*, spodoben, pristojin, kar komu gre.

Geziere, das, lišpanje, lepotičenje, nach *V.* žment, *russ.* žemanstvo; s. a. **Ziererei**.

Geziert, *adj.*, ozaljšan, olepotičen; s. a. **Affectiren**.

Gezimmer, das, tesanje, tesarjenje.

Gezirp, das, škrip, cverčanje; s. **Zirpen**.

Gezische, das, sičanje.

Gezischel, das, šepet.

Gezitter, das, tresenje, trepet.

Gezogen, s. **Ziehen**.

Gezücht, das, seme, zalega; Natterngezücht, gadja zalega, *serb.* leglo; s. **Brut.**
Gezüngel, das, jezik; s. a. **Züngeln.**
Gezupfe, das, pukanje.
Gezwacke, das, ščipanje, šipanje.
Gezweifel, s. **Zweifel.**
Gezweig, das, mladičje, vejevje.
Gezweit, *adj.*, dvojin, podvojen.
Gezwicke, das, ščipanje, šipanje.
Gezwitscher, das, žvergolenje, gostolenje.
Gibraltarschwalbe, die, gibraltarska lastavica.
Gicht, die, eine Krankheit, (arthritis) Gliederreißen, terganje po udih ali kosteh, protin, n. *Jan.* skernina; protin, hudica, kostnica, koščina, košina, derhavica; in den Füßen, podgrom*, *serb.* ulozi *pl.*, *poln.* suchobolność; ehemals auch für Schlagfluß, s. dies.; (*mont.*). nach *V.* zasipljej, usipljej.
Gichtanfall, der, popad protina ali koščine.
Gichtartig, *adj.*, protinast, protinu ali koščini podoben.
Gichtbaum, **Gichtbeere**, die, schwarze Johannisbeere, (Ribes nigrum), černi ribež, kresno grozdje, laško grozdje.
Gichtblume, s. **Schlüsselblume.**
Gichtbruch, der, mertvud, mertudnost; s. a. **Lähmung.**
Gichtbrüchig, *adj.*, mertuden, sključen.
Gichtbrüchige, der, mertudnik; die, mertudnica.
Gichtbrücke, die, hodni ob. vozni most, po kterem se oglje vozi k žeknu, peči v plavžih.
Gichten, s. **Foltern.**
Gichterisch, s. **Gichtisch.**
Gichtfieber, das, protin z vročnico, protinova vročnica.
Gichtholz, s. **Faulholz.**
Gichtig, **Gichtisch**, *adj.*, protinast, derhavičen.
Gichtkörner, *pl.*, potonično, kersnikovo seme.
Gichtkranke, der, protinast človek; s. a. **Gichtbrüchige.**
Gichtkraut, s. **Storchschnabel**, **Maßliebe**, **Schlüsselblume.**
Gichtmittel, das, lek, zdravilo za protin.
Gichtpille, die, zdravilni svalek za protin.
Gichtrose, die, (Paeonia off.) potonika, kersnik.
Gichtrübe, die, Zaunrübe od. — rebe, (Bryonia alba) blušec, svinjska repa, srebotina.
Gichtschmerz, der, bolečina od kostnice, protina.
Gichtschwamm, der, (Hirschbrust), prosnica.
Gichtstoff, der, protinina.
Gichtwurz, die, (Dictamnus), jesenak, mertvica.
Gickern, s. **Kickern.**
Giebe, s. **Winde** (bei Nadlern).
Giebel, der, überhaupt, verh; s. **Gipfel**; die in eine Spitze auslaufende, ein Dreieck bildende Wand eines Gebäudes, und zwar jedoch uneig. als Feuermauer, zidani opaž, bloße Verschallung, oboj; eig. als Verzierung, mit Gesimsen und meist an der Vorderseite des Gebäudes, Fronton, nach *V.* hišno čelo, nach dem *Böhm.* u. *Poln.* ščit; ein Fisch, neki koresel.
Giebelbruch, der, s. **Gipfelbruch.**
Giebeldach, das, Satteldach, dvostrana, nach *V.* cela streha; ein Dach mit einem Giebel an der Vorderseite, streha s čelam, ščitam, skitam.
Giebelfeld, s. **Giebelmauer.**
Giebelhaus, das, hiša s čelam, ščitam, nach *V.* pokončna hiša, skoncama hiša.
Giebelmauer, die, čelni zid; zidani opaž.
Giebelschwalbe, die, s. **Hausschwalbe.**
Giebelseite, die, s. **Frontespice**, lice, nach dem *Böhm.* pročelje; die Seite mit der Feuermauer, nach *V.* konec hiše, končna stran; tista stran hiše, kjer je opaž ali oboj.
Giebelwand, die, čelna, opažna stena.
Gieben, ein Fisch, s. **Giebel.**
Giebigkeit, die, alte, nach *Jarn.* veča; s. a. **Abgabe.**
Gieke, die, s. **Kieke.**
Giecker, s. **Blutfink.**
Gienen, s. **Gähnen.**
Gienfisch, s. **Lippfisch.**
Gienitz, s. **Genster.**
Giepern, s. **Gieren.**
Giepsen, *v. n.*, mit Mühe Athem holen, težko dihati, sopihati.
Gier, die, pohlep, pohot, nezmérno, strastno poželenje, gladovnost.
Gierblick, der, lakomne, lačne oči.
Gierde, s. **Begierde.**
Gieren, *v. n.*, hlepeti po čem, nezmérno, strastno hrepeneti; s. a. **Begehren.**
Gierfalk, s. **Gerfalk.**
Gierig, *adj.*, pohlepen, golten, gladoven, lakomen, dert; gierig essen, požrešno jesti, hlastati, oblo požirati; ein gieriger Mensch, pohlepnik, lakomnik; s. a. **Begierig**; sehr gierig sein, nach *Jarn.* cerketati.
Gierigkeit, die, pohlepnost, lakomnost, gladovnost (jedoch mehr Habsucht).
Gierling, der, pohlepnik, pohlepnež, strastnik.
Giersch, der, s. **Geißfuß.**
Gierschwalbe, die, s. **Mauerschwalbe.**
Gießbach, der, hudournik, sušec, lijak, sušica, nach *V.* auch suhi graben; in U. Kr. und im *Serb.* bujica.
Gießbad, das, polivanje z (zdravilno) vodo.
Gießbank, die, lijavna klop.
Gießbecken, das, umivavnica, medenica; s. **Becken.**
Gießbogen, der, zlivak.
Gießel, der, nach *V.* livec, livček.
Gießen, *v. a.*, liti; Wein ins Glas gießen, vliti, vlivati, oder vlijati; voll gießen, naliti, nalivati, natočiti, natakati; Wasser in den Wein gießen, priliti, prilivati vode v vino; Glocken rc. gießen, zliti, liti, zlivati; begießen, politi, polivati, zaliti, zalivati; gegossenes Bild, zlita, lita podoba; gegossene Arbeit, vlito delo, zlitina, vlitina †; *v. r.*, sich gießen; s. **Ergießen**; *v. i.*, es gießt, lije, dež lije, se uliva hudo.

Gießer, der, livec, vlivar, zlivač; s. a. Gießkanne.
Gießerei, die, Gießhaus, Gießstätte, Gosse, vlivarnica, zlivarnica.
Gießerlohn, der, plačilo za vlitje kake podobe itd.
Gießerz, s. Bronze.
Gießfaß, das, polivač, polivavni sodček; s. a. Gießkanne.
Gießflasche, die, Gießform, die, nach dem *Serb.* u. *Böhm.* kalup, auch tvorilo.
Gießhaus, das, s. Gießerei.
Gießhütte, s. Gießerei.
Gießinstrument, das, vlivalo.
Gießkanne, die, polijalo, škropivnica, škropilo, *poln.* polivačka.
Gießkelle, die, (Gießlöffel), vlivarska žlica, od. žlica schlechthin.
Gießkessel, der, topivni kotel.
Gießkopf, der, ein trichterförmiger mit Löchern versehener Aufsatz auf der Gießkanne, Brauser, cedilo.
Gießkunst, die, vlivarija, zlivarija.
Gießloch, das, vlivališče†, vlivališe.
Gießlöffel, der, s. Gießkelle.
Gießmeister, der, vlivarski mojster, nadlivar†.
Gießmergel, der, vlivarski lapor.
Gießmodel, das, s. Gießform.
Gießofen, der, topivna peč, topivnica.
Gießpfanne, die, topivna ponva, ponev.
Gießpresse, die, vlivarska stiskavnica.
Gießrinne, die, žleb, po kterim stopljena kovina teče v kalup.
Gießsand, der, kalupni pesek.
Gießschaff, das, lij, lijak, lilo, liv, lakomnica, lakomec, (das Wort kommt bei *Heinsius* nicht vor).
Gießschaufel, die, ein Gefäß, flüßige Körper auszuschöpfen, korec, zajemač.
Gießschnabel, der, duljček, duljec, nos, nosec.
Gießstein, der, kamneni kalup.
Gießtafel, die, zercalarska, kamnita ploša.
Gießtisch, der, miza za vlivarsko orodje.
Gießvogel, s. Wendehals.
Gießwaare, s. Gußwaare.
Gießwerk, das, vlitina, zlitina.
Gießzange, die, vlivarske klešče, kleše.
Gift, die, s. Gabe; das, gewöhnl. strup (im *Altsl.* Wunde), nach dem *Altsl. Russ.* u. *Poln.* jad, (*serb.* u. *böhm.* jed), in U. Kr. u. im *Serb.* auch otrov, (*altsl.* otrova und otrava, *russ.* otrava); heftiger Zorn, togota, čemer; Gift beibringen Einem, geben, zavdati, zavdajati komu; in U. Kr. u. *serb.* otrovati koga; Gift mischen, strup napravljati; vor Gift, od prevelike jeze, togote; Gift und Galle speien, hudo jeziti in peniti se; an Gift sterben, (od) zavdaje umreti; Gifte, ätzende, strupi razjedni, narkotische, omamni; narkotisch-starke, omamnoostri; septische, gnjilobni; ansteckender Krankheitsstoff, okužilo, kužnina.
Gift-, in Zstzg., Gift betreffend, strupni; giftig, strupen.
Giftabtreibend, *adj.*, kar pomaga zoper strup, protistrupen, zoperstrupen.
Giftapfelbaum, der, mancinela*.
Giftarzenei, die, s. Giftmittel; strup za zdravilo.
Giftbarsch, der, (Perca venenosa), strupeni okun.
Giftbaum, der, strupeni roj ali ruj.
Giftbecher, der, kupica strupa.
Giftbeere, die, strupena jagoda.
Giftbereiter, s. Giftmischer.
Giftbissen, der, (*waidm.*) vada.
Giftblase, die, (mehur) strupnik; s. a. Gallenblase.
Giftblume, die, strupena cvetka.
Giftblut, das, otrovana, ostrupljena kri.
Giftblüte, die, strupeni cvet.
Giftdrüse, die, strupna žleza.
Giftdunst, der, strupeni, škodljivi puh, sopar.
Giften, s. Aergern.
Gifterz, s. Arsenik.
Giftesche, s. Firnißbaum.
Giftfang, der, dimnik, v kterem se strupene saje prijemajo.
Giftfisch, der, strupena riba.
Giftfresser, der, strupojedec.
Giftgefäß, das, posoda strupa.
Giftgewächs, das, strupena rastlina.
Gifthandel, der, kupčija s strupam.
Gifthauch, der, strupeni dih.
Gifthütte, die, mišomornica.
Giftig, *adj.*, strupen, strupovit, strupnat; mit Gift benetzt, ostrupljen; (boßhaft), togoten, zloben: giftig werden, machen, s. Erzürnen.
Giftigkeit, die, strupenost, strupovitost.
Giftkoch, s. Giftmischer.
Giftkorn, das, zerno, mervica strupa; strupeno zerno.
Giftkraut, das, strupeno zelišče, zeliše; s. Eisenhütlein, Wolfswurz.
Giftkunde, die, Giftkunst, Giftlehre, strupoznanstvo, struposlovje.
Giftkunst, s. Giftmischerei.
Giftlos, *adj.*, brezstrupen, brez strupa.
Giftmehl, s. Hüttenrauch.
Giftmischen, das, napravljanje strupa.
Giftmischer, der, zavdajavec, strupar, otrovnik, kdor strup napravlja, kuha.
Giftmischerin, die, zavdajavka, otrovnica.
Giftmischerei, die, zavdajavstvo, narejanje ali pripravljanje, kuhanje strupa (z namenam, komu zavdati), struparija.
Giftmittel, das, lek ali pomoček zoper strup; s. a. Gegengift.
Giftnatter, die, strupena kača.
Giftpfeil, der, strupena strela ali pušica.
Giftpflanze, s. Giftgewächs.
Giftpille, die, strupeni svalek.
Giftpilz, der, strupena goba.
Giftreich, *adj.*, strupovit, poln strupa, prestrupen, hudo ali močno strupen.
Giftschlange, die, strupena kača.
Giftschwamm, der, strupena goba.
Giftstein, s. Arsenik.

Giftstoff, der, strupenina, kužnina.
Giftsumach, s. Giftbaum.
Gifttrank, der, strupena pijača.
Gifttropfen, der, kaplja strupa.
Gifttrunken, der, strupa pijan, omotičen.
Giftvoll, s. Giftreich.
Giftwasser, das, strupena voda.
Giftwurz, die, (Polygonum bistorta), kačja korenina.
Giftzahn, der, strupeni zob, zob strupnik.
Gigant, der, velikan; s. Riese.
Gigantisch, *adj.*, velikansk, orjašk; s. Riesenhaft.
Gilbe, die, gelbe Farbe eines Körpers, rumenota, žoltnost; ein gelber Körper, Erde, rumenica, žoltica; s. a. **Gelb**, **Gelbe**.
Gilben, s. Gelben.
Gilbicht, **Gilblich**, s. **Gelbicht**, **Gelblich**.
Gilbig, s. Gelb.
Gilbling, der, s. Goldammer.
Gilbstern, der, (ornithogallum luteum), poljska čebulica, pasji luk.
Gilbwurz, s. Gelbwurz.
Gilde, die, tovarštvo, družba, društvo, bratovščina, bratovšina; s. a. **Innung**, **Zunft**.
Gildebruder, der, tovariš, družbinik.
Gildmeister, der, Vorgesetzte einer Gilde, etwa starašina.
Gilet, das, s. Brustlatz.
Gilft, die, s. **Gilbe**, **Goldkies**.
Gilge, s. Lilie.
Gillblume, die, (Anthemis tinctoria), volovjek.
Gillkraut, s. Farbeginster.
Gilte, s. Gülte.
Gilwurz, s. Nießwurz.
Gimpel, der, (Loxia Pyrrhula), berstnik, rudeči berstnik, kalin, berstovka, boltek, popkar, lepar, *poln.* u. *böhm.* gib, *serb.* zimovka; *fig.* s. **Einfaltspinsel**.
Gimpelfalle, die, nastava za kaline; za tepce.
Gimpelholz, s. Bachholunder.
Gingang, der, gingan, neka debela bombaževa tkanina.
Ginseng, s. Kraftwurzel.
Ginster, der, s. Genster.
Gipfel, der, verh, *serb.* a. veršac, verhunac; Gipfelchen, veršič, veršiček, *coll.* verhovje, veršičje; der abgehauene Obertheil eines Baumes, nach *V.* verhač; bis auf den Gipfel des Berges, do verh gore, na verh berda; *fig.* der Gipfel der Ehre, naj višja ob. naj višji čast, najvišja stopnja, etwa a. teme; ein Baum mit verdorbenem Gipfel, kosorepo drevo.
Gipfelbruch, der, Giebelbruch, Duftbruch, prilom, zlom veršičkov od snega (sneg je polomil drevju veršiče).
Gipfelgesträuch, das, germovje, ki raste na verhu berda.
Gipfelholz, das, verhovje.
Gipfelig, *adj.*, verhovat, veršičen.
Gipfeln, *v. a.*, uveršičiti, veršičiti, verh napraviti, narediti.
Gipfelpunct, der, verh verha.
Gipfelreich, *adj.*, verhovat.
Gipfelspitze, s. Gipfelpunct.
Gips, s. Gyps.
Giraffe, die, (Camelopardalis Giraffa), žirafa, kamelopardal.
Girant, der, nach *V.* auch *russ.* u. *böhm.* prevednik (menjice), žirant*.
Giratar, der, prevodojemec†.
Girgel, s. Gergel.
Giriren, *v. a.*, (džiriren), einen Wechsel, nach *V.* prevesti, prevajati menjico, prepisati na koga druziga.
Girirung, die, prevajanje.
Giro, prevod menjice, prepis (na herbtu menjice), žiro (džiro); Giro in bianco, prevod na praznem, na belem.
Girobank, die, prevodnica (banka).
Girofähig, *adj.*, prevodljiv, prepisljiv.
Girren, *v. n.*, gruliti, nach *V.* a. gervuliti, gergoljati; aufgirren, zagruliti, zagergotljati, *serb.* gergutati; *fig.* zdihovati, stokati.
Girtwurz, s. Stabwurz.
Gis, in der Tonkunst, gis.
Gischen, *v. n.*, ein zischendes Geräusch beim Gießen des Wassers ins Feuer, začverčati, čverčati, zašumeti, šumeti, zacverkniti.
Gischt, der, s. Gäscht.
Gissen, s. Muthmaßen.
Gitter, das, zum Durchsehen, mreže *pl.*, nach dem *Russ.* rešetka; zum Abhalten, kriči *pl.*, preplet, okrižje, rešetka; ein Gegitter, Gitterwerk, omrežje; s. a. **Enter**.
Gitterbett, das, für Kinder, omrežena postelja.
Gitterblech, das, bei Gürtlern, mreža.
Gitterfenster, das, okno z mrežami, okno s križem, okno s kriči, nach dem *Russ.* okno z rešetko.
Gitterflügler, *pl.*, mrežnokrilci.
Gitterförmig, *adj.*, mrežast, prepleten.
Gitterig, *adj.*, premrežen, križevat.
Gittern, *v. a.*, omrežiti, mrežiti, mreže ali kriče narediti; grilliren, premrežiti.
Gitterrohr, das, rešetkasti rogač.
Gitterthor, das, križevate vrata.
Gitterthür, die, križevate duri.
Gitterwerk, das, omrežje, mreže.
Gitterzaun, der, ein Stacket, oboj z remeljni†, nach *V.* remeljnasti plot, nach *Ravn.* plot iz prostic(?).
Glacéhandschuh, s. Glanzhandschuh.
Glaciren, s. Glänzen.
Glacis, das, glasija*, ledina ali planjava okoli terdnjave, obmestna planja.
Gladiator, s. Fechter.
Glamme, die, meja.
Glandel, s. Drüse.
Glander, der, s. **Galander**; eine Eisscholle, ledena plošča, ploša; Gleitbahn, s. dies.
Glandern, *v. n.*, dersati se, dričati, dričkati se.
Glanz, der, der Sonne, svetlost, svetloba solnca (*altsl.* světlota, nicht svitlota); der Schein, sijanje solnca; Schimmer, blišč, bliščoba, blišoba, lesket, *böhm.* blesk, bleskot; bei den Lederarbeiten der Glanz des Le-

ters, nach *V.* losk (*russ.*), lesk, loš; äußerer Glanz, Prunk, slava, veličastje, bliščoba, blišoba, dika; einen Glanz von ſich geben, ſ. **Glänzen**; Glanz geben, ſ. **Glänzen**, *v. a.*, *mont.* ſ. **Glanzerz**.
Glanzaſſel, die, leskeča stanoga.
Glanzblatt, das. ſ. **Folie**.
Glanzbürſte, die, likavnica (ščetka).
Glanzdroſſel, die, svetli drozeg.
Glänzen, *v. n.*, svetiti se, svetliti se, bliščati, blišati, lesketati se; in ihren Augen glänzte Freude, oči so se ji svetile (od) veselja; die Sonne glänzt, solnce sveti, sije; die Sterne glänzen, zvezde se svetijo; er wollte überall glänzen, sloveti je hotel povsod, imeniten je želel biti, po svetli časti je hrepenel; er glänzte im Rathe des Kaiſers, ime njegovo slovi med cesarjevimi svetovavci; *v. a.*, glänzend machen, usvetliti, svetliti, leskeče narediti, loščiti, lošiti, likati; ſ. a. **Poliren**.
Glänzen, das, blesketanje; ſ. übr. **Glanz**; loščenje, lošenje, svetljenje, likanje.
Glänzend, *adj.*, svetel od. svetal, blišččč, blišeč, leskeč, *serb.* sjajan; er hat glänzende Augen, oči se mu bliskajo, svetijo; glänzende Metalle, svetle kovine; glänzende Schönheit, sloveča, znamenita, bliščeča, blišeča lepota; ein glänzendes Glück, prevelika, čudna sreča; glänzende Verſprechung, zlate obljube; glänzendes Elend, polośčena revščina, pološena revšina, gospod po kosili lačen; ein glänzender Ball, sprelep, leskeč ples.
Glanzerz, das, ſ. **Bleiglanz**.
Glanzfähig, *adj.*, kar se da polośčiti, pološiti, ulikati.
Glanzfarbe, die, svetla barva.
Glanzfirniß, der, svetli firnež.
Glanzgeben, das, loščenje, lošenje.
Glanzgeber, der, loščivec, lošivec, likavec.
Glanzgefieder, das, svetlo pérje.
Glanzgold, das, ſ. **Flittergold**.
Glanzgras, das, (Phalaris), svetlika.
Glänzhammer, der, svetlivnik†.
Glanzhandſchuh, der, svetla, leskeča rokovica.
Glanzhell, *adj.*, presvetal, presvetel.
Glanzkäfer, der, svetljak.
Glanzkobalt, der, kobaltov leskenec†.
Glanzkohle, die, svetli premog.
Glanzkorduan, der, svetli kordovan.
Glanzkugel, die, loščivna, lošivna oblica.
Glanzleinwand, die, svetlo, poglajeno platno, *russ.* loščeno platno.
Glanzleder, das, loščeno, lošeno, svetlo usnje.
Glanzlicht, das, bliščeče svetlo, *serb.* žarko svetlo.
Glanzlos, *adj.*, brez svetlobe, leska.
Glanzmeer, das, morje svetlobe.
Glanzpunct, der, *fig.* najlepši, najimenitniši del.
Glanzreich, *adj.*, presvetal.
Glanzroth, das, angleško rudečilo.
Glanzruß, der, svetle saje.
Glanzſchetter, der, terdo platno; ſ. **Steifleinwand**.
Glanzſchrift, die, svetlo pisanje, svetle čerke.
Glanzſchupper, *pl.*, svetloljuskavci†.
Glanzſeite, die, lice, gladka stran.
Glanzſtahl, ſ. **Polierſtahl**.
Glanzſtein, der, svetli železnjak.
Glanzſucht, die, pohlep slave, bliščobe, blišobe, nezmérna želja posvetne slave.
Glanzſüchtig, *adj.*, pohlepen ali željan bliščobe, blišobe (posvetne).
Glanztaffet, der, loščeni, lošeni tafet.
Glanzvoll, *adj.*, leskovit, presvetel, preslaven.
Glanzwechſelnd, *adj.*, spreminjast.
Glanzweg, der, slavna plot.
Glanzwolke, die, svetli oblak.
Glärböcklein, ſ. **Stiefmütterchen**.
Glas, das, steklo, *altsl.* st'klo, daher *böhm.* u. *poln.* sklo, bei *Jap.* sklen, was jedoch das *adj.* davon iſt; zu Glas werden, ostekleti, ostekleneti; eine Glocke von Glas, steklen zvon; Glas, bereitetes Trinkgeſchirr, kozarec, kupica; Glasflaſche, steklenica, sklenica; zu tief ins Glas gucken, navleči se ga; Gläſer leeren, sušiti čaše; ſ. a. **Augengläſer**.
Glas=, in Zſtzgn., aus Glas beſtehend, steklen; dem Glaſe ähnlich, steklenast; was zum Glasmachen gehört, za steklo, steklarsk.
Glasabdruck, der, stekleni odtisek.
Glasachtig od. =**ähnlich**, *adj.*, steklu podoben.
Glasapfel, der, steklenjač (jabelko); ſ. a. **Eisapfel**.
Glasarbeit, die, steklarska roba, stekleni izdelek, steklenina.
Glasartig, *adj.*, steklenast.
Glasaſche, die, pepel za steklo, steklarski pepel.
Glasauge, das, stekleno, *fig.* steklenasto oko.
Glasäugig, *adj.*, steklenook.
Glasbirn, ſ. **Eisbirn**.
Glasblaſe, die, nach *V.* plena, stekleni mehur.
Glasblaſen, das, pihanje stekla.
Glasblaſer, der, raspihovavec, pihač (stekla), *russ.* naduvalščik.
Glasboden, der, stekleno dno.
Glasbürſte, die, ščet, šet za čiščenje ali čišenje stekla, steklenih posod.
Gläschen, das, stekelce, čašica, kozarček.
Glasdeckel, der, pokrovček (čaše).
Glasegel, der, velika pijavka.
Glaselectricität, die, steklena električnost.
Glaſer, der, steklar, glažar.
Glaſer=, in Zſtzgn., steklarsk.
Glaſerarbeit, die, steklarsko delo.
Glaſerblei, das, steklarski svinec.
Glaſererde, die, steklarska zemlja.
Glaſergewerk, das, steklarski ceh†.
Glaſerhandwerk, das, steklarija, steklarstvo; es betreiben, steklariti.
Glaſerjunge, der, steklarski fant, učenec.

Gläserkasten, der, skleničnik.
Glaserkunst, die, steklarija.
Gläserklang, der, cvenk kozarcov.
Glasern, v. n., steklariti (po napónem).
Gläsern, *adj.*, steklen; gläserne Flasche, steklenica, sklenica; seine Augen sehen gläsern aus, oči so mu osteklele.
Glaserz, s. Silberglanz.
Glasfabrik, die, steklarnica, fabrika za steklo.
Glasfaden, der, steklena nit.
Glasfenster, das, stekleno okno.
Glasfeuchtigkeit, die, moča steklena, steklene mrenice.
Glasflasche, die, sklenica, steklenica; Glasfläschchen, skleničica.
Glasfluß, der, talilo, raztopljeno steklo.
Glasform, die, steklarski kalup.
Glasfritte, die, nach *V.* mel za steklo, steklena zmes.
Glasgalle, die, s. Glasschaum.
Glasgallerte, die, nostok*.
Glasgefäß, das, steklena posoda.
Glasgemenge, das, s. Glasfritte.
Glasgeräthschaft, die, steklena roba, priprava.
Glasgeschirr, das, steklena posoda. *coll.* stekleno posodje.
Glasglocke, die, stekleni zvon.
Glasgrün, *adj.*, zelen kakor steklo, steklene barve.
Glashafen, s. Glastopf.
Glashandel, der, kupčija s steklenino, s stekleno robo, s steklam.
Glashändler, der, kupčevavec s steklenino, stekleninar.
Glashandlung, die, steklarnica.
Glashart, *adj.*, terd kakor steklo.
Glashaus, das, steklena hiša. stekleno posodje; s. a. Gewächshaus, Treibhaus; Gehäuse, stekleno ohišje.
Glashaut, die, steklenasta mrenica, opnica.
Glashautentzündung, die, vnetica steklenaste mrenice.
Glashell, *adj.*, jasen, bister kakor steklo.
Glashonig, der, steklenasti med.
Glashülse, s. Hartriegel.
Glashütte, die, steklarnica, glažuta; s. a. Glasfabrik.
Glasicht, *adj.*, steklenast, steklu podoben.
Glasig, *adj.*, steklen, steklenat.
Glasiren, *v. a.*, osteklenili, stekleniti, *russ.* muraviti.
Glaskasten, der, skleničnik.
Glaskirsche, die, češnja ledenica, *poln.* bela višnja.
Glaskitt, der, klej, zamazka za steklo.
Glaskopf, der, *mont.* nek svetel železnjak; s. a. Blutstein.
Glaskoralle, die, steklena koravda*.
Glaskorb, der, košara za steklo.
Glaskrämer, der, stekleničar.
Glaskrug, der, stekleni verč.
Glaskugel, die, steklena oblica.
Glaskupfererz, das, svetla bakrena ruda.
Glaslampe, Glaslaterne, die, steklena svetilnica.
Glaslinse, die, steklena leča.
Glasmachen, das, steklarstvo.
Glasmacher, der, steklar.
Glasmacherkunst, die, steklarstvo.
Glasmaler, der, malar na steklo ali na steklu.
Glasmalerei, die, mal na steklu.
Glasmann, der, skleničar.
Glasmasse, die, steklena zmes, raztopnina.
Glasmehl, das, stekleni prah.
Glasmesser, der, steklomér†.
Glasnuth, die, otor ali žlebič za šipo v romih.
Glasofen, der, steklarska peč, topivnica.
Glaspaste, die, stekleno testo.
Glasperle, die, stekleni biser, *serb.* merdjela, *poln.* detka (dotka).
Glasporzellan, das, porcelanasto steklo.
Glasrinde, s. Glasur.
Glasröhre, die, steklena cevka.
Glassand, der, pesek za steklo.
Glassatz, der, steklovina.
Glasschaum, der, steklena pena.
Glasscheibe, die, steklena plošča, ploša, šipa*, (*poln.* syba), *russ.* okonničnoe steklo.
Glasscherbe, die, steklena čepinja.
Glasschere, die, steklarske škarje.
Glasschlacke, die, steklena žlindra.
Glasschleifen, das, brušenje stekla.
Glasschleifer, der, brusivec, brusač (stekla).
Glasschmelz, s. Glasgalle.
Glasschmalz, s. Schmelz.
Glasschmutz, der, s. Glasgalle.
Glasschneider, der, steklorez; s. a. Glasschleifer.
Glasschrank, der, steklena omara, omara s steklenimi vratnicami; s. a. Gläserkasten.
Glasschürer, der, steklarski topič.
Glasspinnen, das, predenje stekla.
Glasspinner, der, predec stekla, etwa auch steklopredec.
Glasspinnerei, die, predivnica stekla.
Glasstein, der, steklenjak.
Glasstock, der, stekleni panj (bčelni).
Glasstreifen, der, stekleni ostrižek.
Glastafel, die, steklena plošča, ploša.
Glasthränen, *pl.*, steklene solze.
Glasthür, die, steklena vrata, nach *V.* oknaste duri.
Glasträger, s. Glasmann.
Glastropfen, s. Glasthränen.
Glasur, die, steklenjenje, loš, nach *V.* cinjenje, (*böhm.* u. *poln.* poliva, *russ.* murava); die Bleiasche bei den Töpfern, žgani svinec; die geriebene Bleiasche, mencan, mlen, mlet svinec.
Glasuren, s. Glasiren, *böhm.* u. *poln.* polivati.
Glasvergoldung, die, pozlačenje stekla.
Glaswaare, die, steklenina, steklena roba, stekleno blago.
Glaswaarenhändler, der, stekleninar.
Glaswand, die, steklena stena.

Glasweide, das, s. **Bruchweide**.
Glasweise, *adv.*, kozarec za kozarcam, na čaše.
Glaswerk, das, steklenina.
Glaswurz, s. **Glaskraut**.
Glaszähre, s. **Glasthränen**.
Glaszange, die, steklarske klešče, kleše.
Glätscher, der, s. **Gletscher**.
Glatt, *adj.*, gladek, gladak; das Eis ist glatt, led je opolzel, polzek, (nach *M.* auch sklizek, wie in allen übrigen slav. Mundа.); glattes Kinn, gola brada; glatte Stirne, ravno, gladko čelo, brez gerb; eine glatte Haut, gladka koža; glatter Zeug, gladka tkanina, brez vtkanih rož; die Sache geht glatt ein, na lahnem gre (v kaj); Einem glatte Worte geben, komu sladke besede praviti, s prazno žlico pitati; er hat eine glatte Zunge, zna se prilizovati ljudem; den Ast glatt abhauen, die Ruthe glatt abschneiden, vejo prav pri deblu odsekati, šibo pri polti odrezati; eine Ruthe an den Enden glatt zuschneiden, pričeliti šibo; alles glatt aufessen, pojesti do zadnje mervice, vse čisto; etwas glatt abschlagen, gladko, čisto, naravnost komu kaj odbiti, odreči; etwas glatt heraussagen, odkrito, čisto povedati, kakor je bilo; glatt anliegen, von Kleidern, s. **Passen**.
Glattahle, die, gladko šilo.
Glattbart, der, golobradec.
Glättbein, das, koščeno, košeno likalo, likavnik.
Glattbiene, die, gladka bčela.
Glattbüchse, die, gladka puška.
Glätte, die, gladkost, gladkota, gladkoba, gladčina; polzkost; Silberglätte, steklenasta, svinčena žlindra; s. üb. **Silberglätte**.
Glatteis, das, poledica, gololed, gololedica, požlepica, in St. a. skrapa; *serb.* a. sklizavica.
Glätteisen, *v. n.* u. *i.*, es glatteiset, poledica je, opolzlo je, nach *V.* poledića se, in St. skrapa je.
Glätteisen, das, gladivno, likavno železo.
Glätten, *v. a.*, ugladiti, zgladiti, gladiti, uglajati, olikati, zlikati, likati; *fig.* ugladiti, omikati.
Glätter, der, die Person, gladivec, likavec; Glätterin, gladivka, likavka; ein Werkzeug, gladilo, gladilce, gladež, likavnik.
Glattfeile, die, drobna pila.
Glättgasse, die, cev ali žleb za odtekanje sreberne gladčine.
Glättgetriebe, das, (Glättmaschine), gladivnica.
Glättglas, das, gladež, stekleno gladilce.
Glatthaarig, *adj.*, gladkolas, gladkih, nekodrastih las.
Glatthai, der, morski pes.
Glattheit, die, gladkost, s. a. **Glätte**.
Glatthobel, der, Schlichthobel, gladivni ali tanki stružič, oblič*.
Glättholz, das, s. **Glätter**; bei den Schustern, šoba.
Glattigkeit, die, s. **Glattheit**.
Glättkaule, **Glättkugel**, s. **Glättglas**.
Glättknopf, der, bei den Schustern, šoba.
Glättkolben, der, gladnik.
Glattleibig, *adj.*, gladkiga telesa, života.
Glattmachung, die, glajenje.
Glättmaschine, die, gladivnica.
Glattplatt, *adj.*, gladkoplošnjat.
Glättplatte, die, plošča, ploša gladivka.
Glattrandig, *adj.*, gladkiga roba, kraja.
Glättstahl, der, jekleni gladež, gladilo.
Glättstein, der, gladivni kamen.
Glattstube, die, gladivnica.
Glätttisch, der, gladivna miza.
Glattweg, s. **Rundweg**.
Glättwerkzeug, das, gladilo, likalo.
Glättzahn, der, gladivni zob; nach *V.* gladež.
Glattzüngig, *adj.*, sladkih besed, prilizovavsk.
Glatze, die, pleša; *altsl.* pleš, plešina; in St. nach *M.* liša (*böhm.*, *russ.* u. *poln.* lysina neben pleš); eine Glatze haben, plešast, plešav biti; eine Glatze bekommen, oplešaveti.
Glatzig, *adj.*, plešast, auch plešiv, lišast, (*böhm.* plechaty).
Glatzkopf, der, plešasta glava; eine Person, plešec, plešivec; in St. scherzw. (nach *M.*), liš, lišec, liško (*poln.* lysiec).
Glatzköpfig, s. Glatzig.
Glau, s. **Hell**, **Heiter**.
Glaube, der, vera; Glauben schenken, beimessen, geben, verjeti, verovati kaj, vero dati, dajati čemu; die Sache findet keinen Glauben, nihče neče tega verjeti, ljudje tega ne verujejo; er hat sich um allen Glauben gebracht, vso vero, vse zaupanje je zgubil pri ljudeh, nihče mu več ne da vere; Glaube an Gott, vera v Boga; die Waare auf Glauben geben, blago na vero, na upanje (na brado) dati, blago upati; Glauben, Credit, vera, upanje; der falsche Glaube, kriva vera, krivovérstvo; der katholische alleinseligmachende Glaube, katoliška edinozveličavna vera; seinen Glauben abschwören, izveriti (izneveriti) se, preveriti se; ich verdiene Glauben, bin glaubwürdiger Zeuge, meni gre vera, meni je vera; auf Treue und Glauben, na vero; es ist noch Treue und Glauben unter den Menschen, še je poštenje (poštenost) na svetu; das ist über allen Glauben, to ne more biti, ni verjetno; den Glauben herbeten, vero (verujem) odmoliti.
Glauben, *v. a.* u. *n.*, im theologischen Sinne, Glauben haben, blos verovati, (in andern slav. Mundа. auch veriti); an (Einen) Gott glauben, verovati v (eniga, ediniga) Boga; im profanen Sinne, etwas für wahr halten, als *v. perf.* verjeti; *altsl.* verą jęti; das *v. impf.* verovati; glaube nicht, ne veri, ne veruj, ne verjemi; er glaubte ihm aufs Wort, vse mu je verjel, kar mu je rekel (t. j. brez premislika, razsodka); Einen glauben machen, uveriti koga; etwas für gewiß glauben, kaj za terdno verjeti, verovati; wer da glaubet, wird selig, kdor ima vero (kdor veruje), bo zveličan; in weiterer Bedeutung

mit Nebenbegriffen und Einschränkungen; sich einbilden, vermuthen, meniti, misliti; er glaubt fest, za terdno meni; er glaubte sich sicher, mislil je, da je varen; ich glaube, ich habe Sie gestern gesehen, zdi se mi, da sim Vas včeraj vidil; wer hätte das geglaubt! kdo bi bil kaj taciga mislil; das glaube ich, kaj pa da, kako pa da! er glaubte, er wisse alles, mislil si je, domišljeval si je, da (on) vse ve; er muß daran glauben, temu ne odide, sojeno mu je; sich etwas glauben, šteti se za kaj; ich glaube, es ist schon zehn Uhr, mende je že deset.

Glaubenfest, *adj.*, terden v veri, terdne vere.

Glaubensabfall, der, odstop od vere.

Glaubensähnlichkeit, die, (Analogia fidei), vérska podobnost, priličnost vere.

Glaubensänderung, die, prevera.

Glaubensartikel, der, člen vere, (nach *V.* verek.)

Glaubensbedrückung, die, zatiranje vere.

Glaubensbekenner, der, spoznovavec vere.

Glaubensbekenntniß, das, spoznatev, spoznovanje, nach *V.*, so wie *serb.* izpoved vere; das apostolische Glaubensbekenntniß, apostoljska vera; das ist mein Glaubensbekenntniß, to jez verujem, to so moje misli, to je moja vera.

Glaubensbeschirmer, **Glaubensbeschützer**, der, branivec vere.

Glaubensbote, s. Missionär.

Glaubensbruder, der, brat po veri; s. a. Glaubensgenoß.

Glaubensbuch, das, vérske bukve.

Glaubensdruck, s. Glaubensbedrückung.

Glaubenseid, der, prisega na vero; ihn ablegen, priseči, prisegati na vero.

Glaubenseifer, der, vnetost, gorečnost v veri, za vero.

Glaubensfeind, der, sovražnik vere.

Glaubensformel, die, vera.

Glaubensfreiheit, die, svoboda, svobodnost vere.

Glaubensfrucht, die, sad vere.

Glaubensgenoß, der, sovérnik, enoverec, ene vere; *russ.* edinoverec.

Glaubensgenossenschaft, die, sovérstvo, enovérstvo.

Glaubensgericht, s. Inquisition.

Glaubensgesellschaft, die, družba vérnikov.

Glaubensgleichgültigkeit, s. Indifferentismus.

Glaubensgrund, der, vérska podlaga, podstava, podslomba, temelj vere.

Glaubensheld, der, borivec za vero.

Glaubensirrthum, der, pomota ali zmota v veri, v vérskih rečeh.

Glaubenslehre, die, vérski uk, nauk vere, nauk vérskih resnic.

Glaubenslehrer, der, učenik vere.

Glaubenslehrling, der, vere učenec.

Glaubensmeinung, die, misel od vere od. vera gem.

Glaubensmuth, der, serčnost, junaštvo v veri.

Glaubensneuerer, der, novovérnik, novoverec.

Glaubensneuerung, die, nova vera, novovérstvo.

Glaubenspflicht, die, dolžnost vere, iz vere.

Glaubensprüfung, die, preskušanje zastran vere.

Glaubenspunct, der, členek, zadevek vere.

Glaubensregel, die, pravilo vere.

Glaubensreiniger, der, popravljač vere.

Glaubensrichter, der, sodnik zastran vere.

Glaubenssache, die, reč, zadeva vere, kar se tiče vere.

Glaubenssatz, der, s. Dogma.

Glaubensschwärmer, s. Fanatiker.

Glaubensschwester, die, sestra po veri, enovérka, sovérnica.

Glaubensstreit, der, prepir zastran vere.

Glaubensstück, das, člen, del vere.

Glaubensstürmer, der, veroborec.

Glaubensüberläufer, s. Apostat.

Glaubensverbesserer, der, vere popravljač.

Glaubensverbreiter, der, razširjavec vere.

Glaubensverfassung, die, uravnava vere.

Glaubensverläugner, der, zatajivec vere.

Glaubensvertheidiger, der, branivec vere.

Glaubensvertheidigung, die, bran, bramba vere, verobranstvo †.

Glaubensverwandt, *adj.*, ene vere; s. a. Glaubensgenoß.

Glaubensvoll, *adj.*, poln vere.

Glaubensvorschrift, die, zapoved vere.

Glaubenswerber, der, nabiravec vérnikov.

Glaubenswerth, s. Glaubwürdig.

Glaubenswissenschaft, die, veroznanstvo.

Glaubenswort, das, beseda vere.

Glaubenszeuge, s. Blutzeuge.

Glaubenszwang, der, siljenje, moranje k veri.

Glaubenszweifel, der, sumnja, dvom zastran vere, v veri.

Glaubenszweifler, der, sumnjač, dvomljivec v vérskih rečeh.

Glaubenszwist, der, razpertija zastran vere.

Glaubersalz, das, glavberjeva sol.

Glaubhaft, *adj.*, (a. nach *V.*) verjeten, kar se more verjeti; vere vreden.

Glaubhaftigkeit, die, verjetnost.

Glaubig, s. Glaublich.

Gläubig, *adj.*, veren, vérujoč; rechtgläubig, pravoveren.

Gläubige, der, vérnik, vérni; die, vérnica, vérna.

Gläubiger, der, upnik, nach *V.* upavec; s. a. Darleiher; *russ.* zaimodavec; *böhm.* u. *poln.* věřitel.

Gläubigerausschuß, der, odbor upnikov.
Gläubigerin, die, upnica, upavka.
Glaublich, s. Glaubhaft; (*russ.* verojatnyj).
Glaublichkeit, die, verjetnost.
Glaubwillig, *adj.*, lahkoveren, radoveren.
Glaubwilligkeit, die, lahkovérnost, radovérnost.
Glaubwürdig, *adj.*, vere vreden, verjeten; *altsl.* dostovérn.
Glaubwürdigkeit, die, verjetnost, dostovérnost.
Glauch, *adj.*, im Bergbaue, taub, gluh, jalov; glauches Erz, gluha ruda; s. a. **Weißblau**; eine glauche Person, zala oseba; *serb.* glavita; hell, jasen.
Glaue, die, (Cornus mascula), dren.
Glaukolith, der, glavkolit*, sivec.
Glaukoma, s. **Blendwerk**, **Staar** (grüner.)
Glaukopf, der, s. **Glatzkopf**.
Glebe, die, pest (žita odžetiga).
Gleich, das, s. **Gelenk**.
Gleich, *adj.*, enak, jednak; Niemand denke sich Gott gleich, nihče naj se ne dela Bogu enaciga, naj se ne enači Bogu; gleichen Namens sein, žensev (*g.* žensva) biti s kom; Gleiches mit Gleichem vergelten, kakor se posodi, tako verniti; kakor se komu meri, tako odmeriti; er ist sich gleich geblieben, stari je ostal, ni se (v ničemur) spremenil; Gleiches gesellt sich zum Gleichen, s. **Gesellen**; so viel als angemessen, primeren; die Strafe soll dem Vergehen gleich sein, kazen bodi pregrešku primérna; kazen naj se ravna po pregrešku; einerlei Wesen, Beschaffenheit, Umstände habend, enak; zu gleicher Zeit, ravno takrat, v tem istem času; gleich, wie ein Ei dem andern, kakor jajce jajcu podoben; *serb.* kao da si jabuku razpolovio; gleicher Gestalt, gleicher Weise, gleicher Maßen, ravno tako, prav tako; unter gleichen Umständen, v enacih okoliščinah; ich bin ihm gleich, v versti sim mu, enak, ravno tak sim; ich bin nicht gleich, nach *V.* nisim versta; in bin gleichen Alters, verstnik sim, enih let sva, ene (iste) leta imava; wir beide sind gleich groß, enolika sva si; gleiche Größe, enolikost; gleiche Brüder, gleiche Kappen, nach dem *Poln.* zna svoj svojiga; im gleichen Werthe stehen, imeti eno (ravno tisto) vrednost, enake cene biti; gleiche Zahlen, enake števila; ganz gleich, prav, popolnama enak, biti eden kakor drugi; gleichen Sinnes, gleicher Meinung sein, enako misliti, enih misel biti; gleich lang, gleich breit, ene dolgosti, ene širokosti; mit seines Gleichen umgehen, pečati se s ljudmi svoje verste; es ist, es gilt mir Alles gleich, vse eno mi je; gleich, (als *adv.*) eben so, enako, ravno tako, ravno kakor; gleich werden, poenačiti se; gleich machen, poenačiti, prienačiti, zenačiti, enačiti, primerjati kaj čemu; er kommt ihm nicht gleich, ni mu kos, ne more se žnjim meriti; seines Gleichen gibt es nicht, ni mu para, ni mu enaciga, ni mu glihe*, taciga ni; wer möchte sich ihm gleich stellen wollen? kdo bi se njemu enačil? zu gleichen Theilen, na enake dele; er sieht dem Vater ganz gleich, ves oče iz njega gleda, ves podoben je očetu, ves je oče; dieses ist jenem gleich, to je kakor (-šno) uno; als Gegensatz des Krummen, raven; gleich machen, zravniti, uravniti, ravniti, auch zravnati, ravnati; s. a. **Gerade**; der Erde gleich machen, podreti do tal; in gleicher Linie, v eni versti; als *adv.*, gleich einem Bache, enak potoku, kakor potok; sie sind gleich reich, enako sta bogata; gleich anfangs, koj iz perviga, preci iz perviga; gleich darauf, preci, berž potem; gleich neben der Mauer, tik, tikama pri zidu; ebendamals, ravno; hier kommt gleich mein Vater, ravno gre (-do) moj oče; ich will gleich kommen, koj pridem, precej pridem, zdaj zdaj pridem; als *conj.* obgleich, wenn gleich, s. diese; gleich als wäre, kakor da bi —; ist er gleich nicht groß, čeravno ni velik, dasi ni velik, dasiravno ni velik.
Gleichabständig, *adj.*, enako narazen, vštricen; s. **Parallel**.
Gleichabständigkeit, die, vštricnost, enakost daljave med dvema rečema.
Gleichalterig, *adj.*, verstin, enih let.
Gleicharmig, *adj.*, enakoramen.
Gleichartig, *adj.*, enakošen, enoverstin; s. a. **Gleich**; nach dem *Russ.* enoroden.
Gleichartigkeit, die, enakošnost, enoverstnost; nach dem *Russ.* enorodnost.
Gleichbedeutend, *adj.*, gleichdeutig, eniga pomena, enakiga pomena; kar eno pomeni; *böhm.* jednoznačny.
Gleichbenannt, s. **Gleichnamig**.
Gleichberechtigt, *adj.*, enacih pravic, enakopraven †.
Gleichberechtigung, die, enakopravnost, enakost v pravicah.
Gleichbeschaffen, *adj.*, enak.
Gleichbreit, *adj.*, enako širok, ene širjave.
Gleichdeutig, s. **Gleichbedeutend**.
Gleichdick, *adj.*, enako debel, enake debelosti.
Gleiche, die, ebene Beschaffenheit, ravnost, ravnota; s. a. **Gleichheit**, **Aehnlichkeit**.
Gleicheckig, *adj.*, enakovogeln.
Gleichempfindend, *adj.*, enakočuten; s. **Sympathetisch**.
Gleichen, *v. n.*, gleich sein, enak biti komu, čemu; ähnlich sein, podoben biti čemu, bažati* se s čem; biti kakor kak—; er gleicht mir an Größe, enolika sva si, toliko ga je, kolikor mene; er gleicht dir an Gelehrsamkeit, toliko zna, ve, kakorkoli ti, more se meriti s tabo, kos ti je zastran učenosti; er gleicht sich nicht mehr, ni več kakoršin je bil; keiner gleicht ihm, ni ga taciga na svetu, ni mu enaciga, ni mu para*, ni mu druziga, nikdo ga ne doseže; der Weisheit mag Gold nicht gleichen, pamet je boljši kakor žamet (Spr.); *v. a.*, gerade, eben machen, zravniti, uravniti, poravniti, ravniti, auch zravnati, ravnati; völlig übereinstimmend machen, poenačiti, zenačiti, enačiti, enako

storiti, delati; der Tod gleicht uns Alle, smert nas vse enači, zenačuje; s. a. **Vergleichen.**

Gleicher, der, der etwas gleich macht, ravnivec, ravnač; s. a. **Aequator.**

Gleichergestalt, **Gleichermaßen**, **Gleicherweise**, s. **Gleich.**

Gleichfalls, *adj.*, tudi, ravno tako, po enacem, nach *M.* ednački.

Gleichfärbig, *adj.*, ene barve.

Gleichflügler, *pl.*, enakokrilci.

Gleichförmig, *adj.*, enakošen, enake podobe, enoličen, s. a. **Gleichartig**; den Gesetzen gleichförmig leben, živeti po postavah; *russ.* edinoobraznyj, podobnyj; gleichförmig machen, enako podobo dati, enolično urediti; s. a. **Gleich** (machen).

Gleichförmigkeit, die, enakošnost, enoličnost; s. a. **Gleichheit.**

Gleichfühlend, *adj.*, enakočutin.

Gleichfüßig, *adj.*, enacih nog.

Gleichgeartet, *adj.*, enake čudi, natore.

Gleichgefühl, s. **Sympathie.**

Gleichgehalten, *adj.*, enak.

Gleichgeltend, s. **Aequivalent.**

Gleichgesinnt, *adj.*, ene, enake misli; sein, enako misliti, ene misli in volje biti.

Gleichgesinnte, der, enomiselnik†.

Gleichgestaltet, *adj.*, enake podobe, postave.

Gleichgestimmt, s. **Gleichgesinnt.**

Gleichgewicht, das, enaka teža, enakotežje, ravnovažje; *poln.* u. *böhm.* ravnovaga; ins Gleichgewicht bringen, zenačiti; das Gleichgewicht verlieren, preverniti se, prekucniti se; er hält ihm in allen Stücken das Gleichgewicht, na vsako stran mu je kos, se more ž njim meriti; das Gleichgewicht der Staaten in Europa, razmérnost deržav.

Gleichgewichtig, *adj.*, enotežen, enake, ene teže.

Gleichgewichtskunst, die, umetnost enakotežja.

Gleichgewichtspunct, s. **Schwerpunct.**

Gleichheitsstange, s. **Balancirstange.**

Gleichgradig, *adj.*, enakostopinj.

Gleichgroß, *adj.*, enakovelik, enake velikosti.

Gleichgültig, *adj.*, vom gleichen Werthe, ene vrednosti, ene veljave; gleichgültige Handlungen, nach *V.* nesumne, negrešne djanja, neštete, nobenoplatne dela; mir ist dieses gleichgültig, to mi je vse eno, vse eno mi velja; gleichgültige Dinge, neznane, nepomenljive reči; gleichgültig gegen etwas sein, ne marati za kaj, ne čislati česa; Einen gleichgültig aufnehmen, hladno, merzlo koga sprejeti.

Gleichgültige, der, malomarec, malomarnik; die, malomarnica.

Gleichgültigkeit, die, neznamenitost, malovažnost; Gleichgültigkeit gegen etwas, hladnost, malomarnost, (meist jedoch durch ein Zeitwort), Gleichgültigkeit zeigen, ne marati, ne meniti se za kaj, ne zganiti se, kazati, delati se, kakor bi komu bilo vse eno, kakor bi ne čutil (veselja, žalosti); die Gleichgültigkeit seines Urtheiles erlaubte mir, es mit Stillschweigen zu übergehen, ker njegove besede nimajo nikake veljave, nikake cene v sebi, mi ni bilo treba odgovarjati nanje.

Gleichhalten, *v. a.*, sie werden in dieser Beziehung gleichgehalten, v ti zadevi se ž njimi enako ravna.

Gleichhaltung, die, enačenje.

Gleichheit, die, gerade ebene Beschaffenheit, ravnost; in der Größe, im Raume, Gewichte, der Zahl, enakost, u. *V.* enačnost; Aehnlichkeit, podobnost; Gleichheit der Rechte, s. **Gleichberechtigung**; Gleichheit der Stimmen, enako število glasov.

Gleichheitsfreund, der, prijatel enakosti.

Gleichheitszeichen, das, enačnik, znamnje, znamek enakosti.

Gleichherzig, *adj.*, enaciga serca, enacih misel, enakoserčen, enakodušen.

Gleichhoch, *adj.*, enake visokosti.

Gleichjährig, *adj.*, enih (ravno tistih) let, enakoleten.

Gleichklang, der, enak glas (zvok); enakoglasje, enakoglasnost.

Gleichklängig, *adj.*, enakoglasen, enaciga glasa.

Gleichländisch, *adj.*, iz ene dežele.

Gleichkommen, s. **Gleich.**

Gleichkörnig, *adj.*, enaciga zernja.

Gleichlaufend, s. **Parallel.**

Gleichläufig, s. **Regelmäßig.**

Gleichlaunig, *adj.*, enake volje ali čudi.

Gleichlaut, der, Consonanz in der Musik, soglasje, enoglasje; s. a. **Gleichklang.**

Gleichlautend, **Gleichlautig**, *adj.*, soglasen, enoglasen, enacih besed; die Abschrift ist gleichlautend mit der Urschrift, prepis se popolnama vjema z izvirnim pismam, enako govori.

Gleichliegend, *adj.*, enake lege.

Gleichmachen, der, s. **Gleich.**

Gleichmacher, der, s. **Gleicher.**

Gleichmachung, die, enačenje, ravnjenje ali ravnanje, zravnanje.

Gleichmaß, das, enaka mera, enakomérnost, razmérnost; s. a. **Ebenmaß.**

Gleichmäßig, *adj.*, enakoméren, enake mere; primeren, razmeren; ähnlich, enak, podoben; *adv.*, enakomérno, razmérno, ravno tako.

Gleichmuth, der, mirno serce, enakodušje, enakodušnost, mirnost serca, duše.

Gleichmüthig, *adj.*, mirniga serca, enakodušen.

Gleichmüthigkeit, die, mirnosercnost, enakodušnost.

Gleichnacht, s. **Nachtgleiche.**

Gleichnamig, *adj.*, eniga, enaciga imena.

Gleichnamige, der, žensev (*gen.* žensva), imenjak.

Gleichniß, das, prilika, podobje, (*russ.*) pripodoba, pripodobje.

Gleichnißrede, die, govor, govorjenje v prilikah, v pripodobah, (*russ.* u. *serb.* priča).

Gleichnißweise, *adv.*, v priliki, v prilikah ali podobah.
Gleichnißwort, das, prilična, pripodobna beseda.
Gleichöhrig, *adj.*, enacih ušes.
Gleichsam, *conj.*, kakor, kakor da; nekako, bi djal, bi rekel, tako rekoč.
Gleichschenkelig, *adj.*, enakoramen (trivogelnik), nach dem *Russ.* enakobedern.
Gleichschritt, der, enak korak.
Gleichschwer, *adj.*, enakotežek, enake teže.
Gleichseitig, *adj.*, gerade Seiten habend, enakostran, enakostransk, enakoboćen, *fig.* von beiden Seiten, im gleichen Maße, obojostran, obojoplaten, obojostransk.
Gleichsinn, der, enake misli, enakomiselnost, enak pomen; s. a. Gleichmuth.
Gleichsinnig, *adj.*, s. Gleichmüthig; gleichsinnige Wörter, besede eniga, enaciga pomena.
Gleichsinnigkeit, s. Gleichmüthigkeit.
Gleichstellen, s. Gleich.
Gleichstellung, die, enačenje, primérjanje.
Gleichstimmig, *adj.*, skladen, enakoglasen, soglasen.
Gleichstimmigkeit, die, Gleichstimmung, die, skladnost, enakoglasnost, soglasnost, soglasje.
Gleichstrich, der, ravna čerta.
Gleichtheilend, *adj.*, enakodeliven.
Gleichtheiler, der, enakodelec.
Gleichtheilig, *adj.*, enakodelen, enacih delov.
Gleichung, die, das Ebnen, ravnjenje, ravnanje, s. a. Ausgleichung; in der Algebra, enačba, *poln.* rownanie; s. a. Glacis.
Gleichungslehre, die, nauk od enačb; s. a. Algebra.
Gleichverhältniß, das, razmera, primera.
Gleichviel, *adv.*, ravno toliko, *serb.* onoliko; einerlei, vse eno.
Gleichweit, *adj.*, enake daljave, ravno tako deleč ob. dalječ, nach And. daleč.
Gleichwerth, *adj.*, enake vrednosti.
Gleichwichtig, *adj.*, enake imenitnosti, važnosti.
Gleichwie, *conj.*, kakor, kot, ravno kakor.
Gleichwinkelig, *adj.*, enakokoten.
Gleichwohl, *conj.*, vender, pa vender, vender pa, pri vsem tem, če —.
Gleichzeitig, *adj.*, ein gleichzeitiger Schriftsteller, pisavec tistiga časa; etwa a. istočasen, istodoben; unter gleichzeitiger Meldung des Vorgefallenen, ob enem naznanjaje prigodek —; *adv.*, ob enem, k krati, ravno tistiga časa, ravno tisti čas.
Gleichzeitigkeit, die, istočasnost; die Gleichzeitigkeit des Angriffes auf das Centrum hatte zur Folge —, ker so ob enem, k krati udarili na sredo —.
Gleichzeitler, der, verstnik.
Gleimen, s. Gleißen.
Gleis, das, s. Geleise.
Gleisen, *v. n.*, kolovoza se deržati, po kolesnici, kolesnini teči.
Gleiße, s. Hundspetersilie.
Gleißen, *v. n.*, glänzen, glitzen, bliščati, blišati se, lesketati se, svetiti se; durch falschen Glanz oder Schein täuschen, na videz se delati, hliniti se, hinavec biti, *russ.* pritvorjatsja; gleißende Worte, hinavske, poniglave besede; s. a. Heuchlerisch.
Gleißner, der, hinavec, hlinec, potuljenec, *altsl.* pritvornik, licemér; s. a. Heuchler.
Gleißnerei, die, hinavščina, hinavšina, hinavstvo, hlimba, himba, poniglavost.
Gleißnerin, die, hinavka, poniglavka.
Gleißnerisch, *adj.*, hinavsk, potuljen, poniglav; sich gleißnerisch halten, huliti se, potuliti se; s. a. Heucheln.
Gleißwurm, s. Johanniswurm.
Gleitbahn, die, dersa, dersavnica, derča.
Gleiten, *v. n.*, sich auf einer glatten Fläche leicht fort bewegen, smukniti, smukati, derkniti, dersniti, dersati (se); der Bach gleitet über Kiesel, potok teče zlahkama po produ; gleiten, glitschen, spolzniti se, polzeti, spodersniti se, spodersati se; das Pferd ist geglitten, konju se je spodersnilo, konju je noga spodersnila, s. übr. Ausgleiten; es gleitet, polzi, spolzlo, (s)polzko je; schleifen, dersati se, dričati se; sie haben den ganzen Tag geglitten, ves dan so se dersali.
Glenoidasgrube, s. Gelenkgrube.
Gletscher, der, lednik, nach *M.* obrijanec.
Glette, die, s. Glätte.
Glied, das, das Gelenk, s. dies.; ein Theil des thierischen Körpers durch ein Gelenk mit einem andern Theile verbunden, Gliedmaß, ud (auch *altsl.*). *dim.* udec, udček, in andern slav. M. a. člen, členek; *es liegt mir* in allen Gliedern, vsi udje me bolé; das männliche Glied, s. Geburtsglied; Glieder, *coll.* sklepovje; eine Reihe Soldaten, red; sie stehen in Reihe und Glied, v versti, v redu, nach *V.* štricajo se; in Ansehung der Verwandtschaft, koleno; an den Grasarten, der zwischen zwei Knoten befindliche Theil, kolence, kolenec; in der Bauk., člen; ein Theil überhaupt, Artikel, del, člen, členek; Kettenglied, klep, *russ.* zveno; Mitglied, ud, nach dem Geiste der slov. Sprache ist es jedoch entsprechender, das Wort Glied in diesem Sinne durch ein einziges, eine Person bezeichnendes Hauptwort auszudrücken, z. B. das Glied eines Staates, Landes, einer Gesellschaft, einer Glaubensgenossenschaft uff., deržavljan, deržavljanka, deželjan, družbinik, društvenik, vérnik, vérnica itd.
Gliedbad, das, kopanje, umivanje uda.
Glieder=, in Zstzgn., uden, -udov, v udih.
Gliederartig, *adj.*, udast, členast.
Gliederband, s. Band, das.
Gliederbau, der, udje, sostava udov; vom regelmäßigen Gliederbau, pravilnih udov; s. a. Periodenbau.
Gliederbinse, die, (Juncus articulatus), kolenčati ločck.
Gliederbrand, der, s. Knochenbrand.
Gliederfarne, *pl.*, nach *Sul.* presličnice.
Gliedergicht, s. Gicht.
Gliederig, *adj.*, udnat, členkovit, kolenčat.

Gliederkoralle, die, členkovita koravda*.
Gliederkrank, *adj.*, bolnih udov, po udih bolan.
Gliederkrankheit, die, udna bol, udna bolezen, terganje po udih, skljućnica, nach *Sul.* udobolja; s. a. Gicht.
Gliederlahm, *adj.*, polomljen, šepast, hrom, švedrast, kvekast, kruljev, šantav, mertuden, povezan, skljućenih, neukretnih udov.
Gliederlähmung, die, povezani, skljućeni udje, mertudnost.
Gliederlos, *adj.*, brezuden, brez udov, členov.
Gliedermann, der, možiček na škerpceh (škripceh), gibljivi možicelj.
Gliedermaß, das, razmérje udov, med udi.
Gliedern, *v. a.*, gegliedert, z udi, -udov, kolenčat; fein gegliedert, tencih udov; razložiti, razverstiti na primérne dele; s. a. Organisiren, Artikuliren.
Gliederreißen, das, terganje po udih, perti *pl.*; er hat Gliederreißen, po udih ga terga.
Gliederpuppe, s. Gliedermann.
Gliedersatz, s. Periode.
Gliederschmerz, der, **Gliederweh,** das, bolečina, bolezin v, po udih.
Gliederschwinden, das, sušica udov.
Gliederstärkend, *adj.*, ude krepčajoč.
Gliedersucht, s. Gicht.
Gliederung, die, razredba.
Gliederweise, *adv.*, ud za udam, člen za členam, versta za versto, udama, členama, verstama; gliederweise marschiren, v redih, redama iti, verstama.
Gliederzucken, das, s. Gliederreißen.
Gliedig, s. Gliederig.
Gliedkraut, das, (Sideritis), očist.
Gliedlang, *adj.*, členek dolg.
Gliedlos, s. Gliederlos.
Gliedmaß, das, ud, (nach *M.* kotrig.)
Gliedsalbe, die, maža za (bolne) ude.
Gliedschwamm, der, otók na sklepih, zlasti na kolenih, nach *V.* goba.
Gliedstein, der, priapolit*.
Gliedwasser, das, sklepni sok.
Gliedwassersucht, die, udna vodenica.
Gliedweich, s. Beben.
Glimme, die, (Engerling oder Ackerwurm), ostudnik červ; s. übr. Engerling.
Glimm, der, s. Funke.
Glimm, *adj.*, glimme Kohlen, živo oglje; s. a. Glühend.
Glimmen, *v. n.*, tleti, (brez plamena goreti).
Glimmend, *adj.*, tleč.
Glimmer, der, (argilla micans), *russ.* blestnjak, sljuda, *poln.* blišč.
Glimmerig, *adj.*, blišččč, blišeč, kar ima kaj blestnjaka ali blišča v sebi.
Glimmern, *v. n.*, lesketati se, bei *Bohor.* iskerneti; es glimmert mir vor den Augen, blešči, bleši se mi pred očmi, leskeče se mi, miglja mi pred očmi; s. a. Flimmern.
Glimmersand, der, leskeči pesek.
Glimmerschiefer, der, bliščnik, blišnik.
Glimpf, der, mit Glimpf, voljno, blago, z lepo, rahlo; Glimpf gebrauchen, voljno, z dobroto ravnati.
Glimpflich, *adj.* u. *adv.*, voljen, blag, rahel; voljno, pohlevno, krotko, rahlo in opazno, da nikogar ne boli.
Glinstern, Glinzen, s. Glimmern.
Glippen, s. Gleiten.
Glistern, s. Glitzern.
Glitsch, *int.*, dersk; der, (Rhinanthus Crista-galli), etwa petelinov greben.
Glitschbahn, Glitsche, s. Gleitbahn.
Glitschen, s. Gleiten.
Glitscherig, Glitschig, *adj.*, polzek, opolzel, nach *M.* und andern slav. Mundа. auch sklizek.
Glitzern, *v. n.*, berleti.
Globus, der, globus; s. Erdkugel.
Glöckchen, das, zvonček.
Glocke, die, zvon; die Glocken, zvonovi, auch zvonilo; die Glocke tönt, zvon poje, doni; die Glocke ziehen, läuten, zazvoniti, zvoniti, klenkati; Glocke gießen, taufen, zvon vliti, liti, posvetiti, kerstiti; die Glocke hat zehn geschlagen, ura je bila, odbila, udarila deset, deset je odbilo; was ist die Glocke, koliko je ura; etwas an die große Glocke schlagen, schreiben, raztrobiti, razvpiti kaj; *bot.* zvončič.
Glöckeln, *v. n.*, zvončkati, žvenkljati, cengljati.
Glockenapfel, der, klopotec.
Glockenbirn, die, zvonača.
Glockenblume, die, (Campanula), zvonček, auch zvončki *pl.*, s. a. Akelei.
Glockenblümig, *adj.*, zvončkastiga cvetja, zvončkast.
Glockenförmig, *adj.*, zvonast, zvonu podoben.
Glockengarn, das, zvonasta mreža.
Glockengeläute, das, zvonjenje, *serb.* zvonjavina.
Glockengerüst, s. Glockenstuhl.
Glockengetön, das, glas, donenje zvonov.
Glockengetöse, das, bobnenje zvona.
Glockengießer, der, zvonar; **Glockengießerin,** die, zvonarica.
Glockengießerei, die, das Gewerbe, zvonarija; die Werkstätte, zvonarnica; sie betreiben, zvonariti, zvonove liti.
Glockengut, das, s. Glockenspeise.
Glockenhammer, der, kladvo v ali na zvonu.
Glockenhaus, das, zvonik.
Glockenklang, der, don, glas, petje zvona.
Glockenklöpfel, Glockenklöppel, der, s. Glockenschwengel.
Glockenläuter, der, zvonač, zvonikar.
Glockenlos, *adj.*, brez zvona.
Glockenmantel, der, der obere Theil der Glockenform, klobuk, kapa zvona.
Glockenmaß, das, zvonomér†.
Glockenmetall, das, s. Glockenspeise.
Glockenrand, der, rob, krilo zvona.
Glockenrein, *adj.*, čist kakor zvon.
Glockenring, der, uho v zvonu.

Glockenschlag, der, udar na zvon; mit dem Glockenschlage, kakor zvon udari, kakor ura odbije.
Glockenschwamm, der, zvonasta goba.
Glockenschwengel, der, kembelj, nach *M.* camelj, nach dem *Russ.* jezik, *böhm.* u. *poln.* serce; auch der hölzerne Hebel an der Glockenwelle, vojine.
Glockenseil, das, verv pri zvonu.
Glockenspeise, die, Glockengut, zvonovina, bron, nach *M.* med za zvonove.
Glockenspiel, das, ura z muziko iz ubranih zvonov, igrajoča ura, *böhm.* u. *poln.* cimbale.
Glockenstube, die, zvonica.
Glockenstuhl, der, stol, vezani stol, nach *Pot.* za zvon.
Glockentaufe, die, blagoslovljenje, posvečenje, posvečevanje, žegnanje zvonov.
Glockenthaler, der, tolar z zvonam.
Glockenthurm, der, zvonik.
Glockenton, der, glas, don zvona.
Glockentreter, s. Glockenläuter.
Glockenwelle, die, diejenige Welle, an welcher die Glocke auf dem Glockenstuhle hängt und sich bewegt, vreteno ali vitlo zvona, jarm.
Glockenzieher, der, s. Glockenläuter.
Glockenzierrath, der, Glockenquast, venec zvona.
Glockenzug, der, zagon, zamaj; verv.
Glöckner, der, zvonikar, cerkovnik.
Gloms, die, usedeno, kislo, zasirjeno mleko.
Glorie, die, slava, s. Ruhm; Herrlichkeit, veličastvo; bei den Malern, odperto nebo; s. a. Heiligenschein.
Gloriette, s. Lusthaus.
Gloriole, die, nečimerna, majhna slava.
Glorreich, *adj.*, sloveč, slaven, preslaven, veličasten; glorreichen Andenkens, preslavniga spomina.
Glorwürdig, *adj.*, slave vreden.
Glossar, Glossarium, das, tolmačnik.
Glossator, s. Ausleger.
Glosse, die, tolmačenje, razlaga besed, glosa; Glossen machen, tolmačiti, razglašati; *fig.* zabavljati, grajati, očitati.
Glossenmacher, der, s. Ausleger; *fig.* zabavljivec, grajavec, očitavec, očitar.
Glossiren, *v. a.*, tolmačiti, razkladati; *fig.* s. Glossen machen.
Glöte, Glöthe, die, s. Glätte.
Glotzauge, das, debelo oko; der, debelooki, okati človek, okač, zijalo.
Glotzäugig, *adj.*, debelook, okat, debeloočen.
Glotze, s. Glotzauge, das.
Glotzen, *v. n.*, leuchten, svetiti se; mit den Augen glotzen, debelo gledati, da bi mu oči izkapale, auch zijati, *serb.* izbuljiti oči.
Glotzer, der, zijač, zijalo.
Gluchzen, s. Glucken.
Gluck, Glu, *int.*, der Laut der Gluckhenne, kok, kup, kup.
Glück, das, sreča, (*altsl.* s'rěšta Begegnung); Glück auf, Bog daj srečo; zu allem Glücke, po vsi sreči; zum Glück, k sreči; es stehet dir ein Glück bevor, sreča te išče, iše, čaka; (prima fortuna fallax, nach *V.* perva sreča gre za peč sest); das Glück ist kugelrund, sreča je opotočna, sreča na razpotji sedi, ima spredej lase, zadej je gola; mehr Glück als Verstand haben, veči srečo, kot pamet imeti, srečniši kakor pametniši biti, u. *Volč.* in Istr. to je po sreči a ne po umeči; ich habe das Glück Sie zu kennen, veseli me, da Vas poznam, da sem tako srečen, da Vas poznam; einem zur Reise Glück wünschen, komu srečno pot voščiti, vošiti; sein Glück versuchen, svojo srečo poskusiti, skusiti; das Glück will ihm wohl, sreča mu miga, mu je dobra, mila, ga iše; er hat sein Glück verscherzt, sreča mu je šla po vodi, srečo je zapasel, zapravil; das Glück hat sich gewendet, sreča se je obernila; er hat viel Glück, prav srečen je; Einen an seinem Glück hindern, srečo komu pokvariti, skerhati; Einen durch Tadeln um sein Glück bringen, srečo komu ugrajati; es war ein Glück, daß —, k sreči, po sreči je —; es ist bloßes Glück, gola sreča je; er sitzt im Glück, (beim Spiel), vedno dobiva; er hat sein Glück gemacht, srečen je, ogrenil je, zadel jo je; Glück auf den Weg, srečno pot, srečno hodite; das Glück folgt ihm auf dem Fuße, srečen je, kodar hodi; er kann vom Glück sagen, v srečo si more šteti, sreča njegova je bila, —.
Glückbegabt, *adj.*, srečen, dobre sreče.
Glucke, die, s. Gluckhenne.
Glücken, *v. n.*, udati se, po sreči iziti se, priti, iti, srečno iziti se, nach *V.* a. usrečiti se, s. a. Gelingen; es glückte ihm, sreča mu je vergla.
Glucken, *v. n.*, klokati, kvokati, kokati, krapati; anfangen zu glucken, zaklokati, *fig.* sedeti v kakem kotu in ne vstati.
Gluckente, die, raca kvokača.
Glückhaft, s. Glücklich.
Gluckhenne, die, kokla, kloča, kvokača, germulja(?); Gestirn, s. Pleiaden.
Glücklich, *adj.*, srečen, blažen; sehr glücklich, preblažen, presrečen; glücklich machen, osrečiti koga, oblažiti, srečniga storiti, delati; glückliche Anlagen haben, dobro, bistro glavico imeti, dober spomin imeti; sich glücklich schätzen, srečniga se šteti; glücklich preisen, blagriti koga, blagre deliti, dajati komu; glückliche Reise, srečen pot, srečno hodite; glücklich, der dies weiß, blagor temu, ki to ve.
Glücklicherweise, *adv.*, k sreči, po sreči.
Glücklichkeit, die, srečnost.
Glücklos, s. Unglücklich.
Glücksball, der, er ist ein Glücksball, sreča ga meče, goni semtertje, se ž njim igra, ter ga zdaj poviša, zdaj potisne v prah.
Glücksbote, der, dobroglasnik, srečonos.
Glücksbotschaft, die, veselo oznanilo, vesela novica, dobri glasi.
Glücksbude, die, loterija.

Glückselig, *adj.*, blažen, srečen; selig, zveličan; ewig glückselig werden, zveličati se; s. a. Glücklich.
Glückseligkeit, die, blaženost, blaženstvo, srečnost, sreča; die ewige Glückseligkeit, večno zveličanje.
Glückseligkeitslehre, die, nauk od blaženosti, od prave (notranje) sreče.
Gluckſen, s. Glucken.
Glücksfall, der, sreča, srečni naključek, prigodek.
Glücksgöttin, s. Fortuna.
Glücksgut, das, blago, bogastvo.
Glückshafen, s. Glückstopf.
Glückshaube, die, srajčica.
Glücksjäger, der, s. Glücksritter.
Glückskind, das, srečni človek, dobrosrečnik†, (nach *V.* srečnjak); er ist ein Glückskind, sreča ga je rodila, sreča mu je mati.
Glücksmann, Glücksprinz, Glückssohn, s. Glückskind.
Glückspilz, der, srečni človek.
Glücksrad, das, kolo sreče.
Glücksritter, der, kdor srečo lovi, srečolovec, nach *V.* kdor jo vozi po svetu; s. a. Abenteurer.
Glücksruthe, s. Wünschelruthe.
Glücksspiel, das, igra na srečo; s. a. Hazardspiel.
Glücksstand, der, srečni stan, premožnost.
Glücksstern, der, srečna zvezda, a. sreča.
Glücksstunde, die, srečna ura, dobra ura.
Glückstag, der, srečni dan, dan sreče.
Glückstopf, der, Glückshafen, srečkavni lonec, iz kterega vzdigujejo srečke ali loze.
Glücksumstände, *pl.*, srečne okoliščine, okolišine.
Glücksvertrag, der, pogodba na srečo.
Glücksvogel, s. Glückskind.
Glückswahn, der, er lebt im Glückswahne, misli, da je srečen.
Glückswechsel, der, spremen, sprememba sreče.
Glückswurf, der, srečni veržek.
Glückszeichen, das, znamnje sreče.
Glückszug, der, srečni poteg, vlak.
Glückvoll, *adj.*, presrečen.
Glückwunsch, der, voščitev ob. vošitev, vošilo, želenje sreče, *serb.* čestitanje, *russ.* pozdravljenie; Einem seinen Glückwunsch abstatten, srečo voščiti ob. vošiti komu, nach *V.* in Unterkr. naradovati se, *russ.* pozdravljat kogo s čém.
Glückwünscher, der, voščivec, vošivec (sreče).
Glückwünschung, die, voščenje, vošenje (sreče).
Glückwünschungsschreiben, das, voščilno, vošilno pismo.
Gluh, Glüh, s. Glühend.
Glühe, die, razbeljenje, žar; s. Glut.
Glühen, *v. n.*, razbeljen biti, žereti, žereč biti, nach *M.* a. žarjaveti, (*böhm.* žeřaveti); glühend (vom Metall), razbeljen; glühend machen, s. unt. glühen als *v. a.*; für etwas glühen, goreti za kaj, živo vnet biti za kaj, strastno ljubiti; er glühet vor Zorn, vre, zavrelo, vskipelo je v njem od jeze, hudo je razkačen; die Wangen glühen ihm, obraz mu gori, v lica je zapekel; das Eisen glühet, železo je razbeljeno, *russ.* raskaleno, *poln.* czerwone = rudeče; die Kohlen glühen unter der Asche, oglje tli, živi pod pepelam; glühender Ofen, razbeljena peč; glühende Kohlen, žerjavica, živo oglje, in St. a. perina; glühende Hitze, strašna, huda, ognjena vročina; glühende Liebe, goreča ljubezen; die Augen glühen ihm, oči se mu bliskajo, svetijo, iskrijo; von Früchten, rudeti; glühende Asche, s. Asche; glühender Wein, vrelo vino; glühende Augen, bliskajoče oči; glühende Wangen, goreče, rudeče, zaripljene lica imeti; die Sonnenstrahlen glühen oder scheinen glühend heiß, solnce pripeka. pritiska; glühend vor Zorn, auch jar; *v. a.*, Eisen glühen, beliti, razbeliti železo, žariti, užariti, *poln.* a. razognjiti.
Glühfarbe, die, rudeča barva razbeljeniga železa.
Glühfeuer, das, žerjavica, ogenj brez plamena.
Glühhitze, die, vročina, v kteri se železo razbeli, razbelni ogenj.
Glühofen, der, nach *V.* razbelnica.
Glühwachs, der, zlatarski vosek.
Glühwein, der, kuhano, vrelo, segreto, zavrelo vino.
Glühwind, Glutwind, s. Sirocco.
Glühwurm, der, Johanniswurm, kresnica.
Glumeke, s. Bachbunge.
Glumm, *adj.*, kalen, moten.
Glumm, der, blato, brezga, mlaka, glen.
Glupen, *v. n.*, izpod čela gledati, pisano, čukasto gledati.
Gluper, der, gerdogledec, čuk.
Glut, die, Hitze, huda vročina, žar; die Glut der Sonne, žereče, pekoče solnce, pripeka, *serb.* a. prigrevica; Feuer, ogenj; glühende Kohlen, žerjavica, žerjavka (*altsl.* žerat'k).
Glutanfachend, *adj.*, žariven.
Glutauge, das, žereče, ognjeno oko.
Glutbaum, der, trohljeno, trohljivo drevo, trohljina.
Glutblick, der, goreči, ognjeni pogled.
Glutdampf, der, puh, sopar od žerjavice.
Glutdeckel, der, pokrovec, pokrovka za pokrivanje žerjavice.
Glutfarbe, die, žarna barva.
Glutgier, die, goreča želja.
Glutgraus, der, groza, razdertija, ki jo napravi požar.
Gluthauch, der, žereči dih.
Glutinös, s. Klebrig.
Glutkessel, der, s. Glutpfanne.
Glutkohle, die, živi ogel.
Glutkuß, der, vroči poljubek.
Glutlos, *adj.*, brez ognja, mertev.
Glutmeer, das, prevelika žerjavica.
Glutmesser, der, žaromer†.
Glutpfanne, die, žerjavnica, nach *M.* auch oglenka, ponev za oglje, bei *Jap.* kadilnik.
Glutroth, *adj.*, zagorel, žar, (žara, žaro).

Glutröthe, die, zagorelost, žar, *serb.* žarkost.
Gluthschaufel, die, lopatica, (za žerjavico).
Glutsprühend, *adj.*, iskreč; s. a. Feuerspeiend.
Glutsprüher, der, s. Vulkan.
Glutstaub, der, žereči, vroči prah, perhavka.
Glutstrahl, der, ognjeni žarek.
Glutstürze, die, s. Glutdeckel.
Glutvogel, s. Wasserläufer.
Glutvoll, *adj.*, žereč, razžarjen, razvnet.
Glutwolke, die, kervavi, žereči oblak.
Glyceril, das, gliceril.
Glycerin, der, glicerin.
Glycerinschwefelsäure, die, glicerino-žeplena kislina.
Glyptik, die, s. Bildhauerei, Bildschnitzerei.
Gnabbeln, Gnabbern, *v. a.*, glodati.
Gnade, die, in allen slav. Munda. milost; die Gnade Gottes, milost, gnada* božja, *altsl.* u. *russ.* blagodat, *f.*; bei Jemand in Gnade stehen, sein, biti v milosti, rad ga ima, dobro mu hoče; eines Gnade leben, von seiner Gnade leben, živeti od njegove milosti, smiljenosti, miloščine, milošine; auf Gnade arbeiten, brez pogodbe delati, za to, kar se gospodarju zljubi dati; Gnade! odpuščanje! milost! prizanesi! er fand Gnade vor dem Vater, oče se ga je usmilil, oder smilil se je očetu, oče mu je milost skazal, nach *V.* umilil se je očetu; Eines Gnade erlangen, priljubiti se komu in milost doseči; um eine Gnade bitten, prositi za dobroto; Gnade erweisen, milost skazati; einen zu Gnaden aufnehmen, sprejeti koga v svojo milost; Gnade widerfahren lassen, Gnaden für oder vor Recht ergehen lassen, pomilostiti koga, dati mu milost namesti kazni, prizanesti komu, odpustiti mu; haben Sie die Gnade, bodite tako dobri ter —; Wir von Gottes Gnaden, durch Gottes Gnade, Mi po božji milosti; halten Sie mirs zu Gnaden, ne zamerite, ne vzemite za zlo; Euer Gnaden, mili, milostivi gospod! Vaša milost! sich auf Gnade und Ungnade ergeben, s. Discretion.
Gnadeflehend, *adj.*, milosti prosijoč.
Gnaden, *v. n.*, milosten biti (komu); usmiliti se koga; gnade dir Gott, Bog se te usmili, Bog ti pomozi, pomagaj.
Gnadenbelohnung, die, plačilo iz (po) milosti.
Gnadenberuf, der, poklic (po božji milosti).
Gnadenbeweis, der, dokaz milosti.
Gnadenbezeugung, die, milost, izkaz, izkazovanje milosti.
Gnadenbild, das, čudodelna, sveta podoba, od ktere si ljudje prosijo milosti.
Gnadenblick, der, milostivi pogled.
Gnadenbrief, der, pomilostivni list; s. a. Privilegium.
Gnadenbrot, das, milostinja (auch *altsl.* u. *russ.*), miloščina, milošina; das Gnadenbrot bei Jemanden essen, živeti od čije milosti, od usmiljenja.
Gnadeneinfluß, der, moč, dobri nasledek božje milosti (gnade).
Gnadenertheilung, die, podelitev milosti.
Gnadenfrist, die, s. Gnadenzeit.
Gnadenfutter, s. Gnadenbrot.
Gnadengabe, die, Gnadengeschenk, das, dar milosti, dobrota.
Gnadengehalt, der, Gnadengeld, das, plača iz milosti, miloščina, s. a. Pension.
Gnadengesuch, das, prošnja, prosba za milost.
Gnadenhand, die, milost, milostljiva roka.
Gnadenjahr, das, Nachjahr, Witwenjahr, leto milosti, milostno leto; (za vdovo urednika pervo leto po moževi smerti).
Gnadenkraft, die, moč milosti.
Gnadenkasten, der, skrinjica, pušica v cerkvi.
Gnadenkraut, das, (Gratiola offic.), trenek, božja milost.
Gnadenlohn, der, plačilo, mezda iz milosti.
Gnadenmittel, das, s. Sacrament, Heilmittel.
Gnadenort, der, čudogodnji kraj, božja pot.
Gnadenpfennig, der, Gnadengroschen, miloščina, milošina.
Gnadenplatz, der, s. Gnadenort.
Gnadenquell, der, vir, izvirek, studenec milosti.
Gnadenreich, *adj.*, premilostljiv, premilostiv, poln milosti.
Gnadenreich, das, nebeško kraljestvo; svete nebesa, sveti raj.
Gnadensache, die, das ist eine Gnadensache, to premore samo milost.
Gnadenschatz, der, zaklad milosti (božje).
Gnadensold, der, s. Gnadengehalt.
Gnadensöldner, der, kdor dobiva miloščino, milošino.
Gnadenstand, der, stan milosti božje.
Gnadenstoß, der, smertni udarec, poslednji udar, (pri hudodelniku na kolo obsojenem); s. a. Rest (geben).
Gnadenstuhl, der, der Deckel der Bundeslade, Božji stol.
Gnadentafel, die, Gnadentisch, Božja miza, altar.
Gnadenthron, der, sedež milosti Božje, milostivi Bog.
Gnadenverheißung, die, obet, obečanje milosti.
Gnadenvoll, *adj.*, premilostiv, *poln.* milosti.
Gnadenwahl, die, preizvolitev, preodločba.
Gnadenwirkung, die, delo milosti, moč milosti Božje.
Gnadenzeichen, das, znamnje milosti.
Gnadenzeit, die, čas, rok, odlog milosti; čas, dan človeku, da se skesa ali v se ide, pokoro stori in se poboljša.
Gnädig, *adj.*, milostiv, milostljiv, usmiljen, miloserčen, milosten; Gott sei mir gnädig, Bog mi bodi milostiv, milostljiv; Bog se

me smili; gnädiger Herr, gnädigster Herr! milostivi gospod! ein gnädiges Urtheil, blaga, milostna, rahla sodba; er ist noch gnädig davon gekommen, ni se mu še sila zgodila; z majhno škodo je prišel iz zaderge.
Gnädiglich, *adv.*, milostivo.
Gnarren, s. Gnaddern.
Gnatze, oder Gnätze, die, s. Krätze.
Gnätzig, s. Krätzig.
Gneiß, der, (*mont.*) Steinart, *böhm.* rula, *russ.* u. gnejs; s. a. Krätze.
Gneiße, s. Schierling.
Gniden, das, leča.
Gniedeln od. Gnieden, s. Glätten.
Gnirren, s. Gnaddern.
Gnom, der, s. Berggeist.
Gnome, s. Denkspruch.
Gnomisch, *adj.*, pregovorsk, v pregovorih.
Gnomon, der, kazavec na solnčni uri.
Gnomonik, die, solnčno urarstvo; nauk od solnčnih ur.
Gnostiker, der, gnostikar, gnostik.
Gnostisch, *adj.*, gnostičen, gnostikarsk.
Gnu, das, gnu.
Gnug, s. Genug.
Gnurren, s. Knurren.
Göbe, die, s. Gründling, Gründel.
Göckelhahn, der, domači petelin.
Gögler, der, s. Buchfink.
Gohre, s. Gahre.
Golander, der, s. Eisvogel.
Gold, das, zlato; gediegenes Gold, čisto zlato; s. a. Gediegen; gemünztes Gold, kovano zlato; es ist nicht alles Gold, was glänzt, ni vse zlato, kar se sveti; eigener Herd ist Goldes werth, svoj dom je boljši od zlatiga korca; nach dem *Serb.* moja hiša moja svoboda, svoja hišica svoja voljica; in Gold arbeiten, zlato kovati, — izdelovati, iz zlata delati, zlatariti; Gold waschen, zlato izplakovati, izpirati, zlati pesek nabirati; 100 Gulden im Golde, 100 goldinarjev v zlatu; in Gold einfassen, s. Einfassen; es ist nicht mit Golde zu bezahlen, ne more se z nobenim dnarjem preplačati; und wenn sie in Gold eingefaßt wäre, ko bi bila tudi vsa iz zlata; die Morgenstunde hat Gold im Munde, rana ura zlata ura.
Goldader, die, zlata žila.
Goldadler, der, (Aquila fulva), veliki rujavi orel; veliki černi orel, velika postojna; (Aquila chrysaëtos), mogilnik, zlati orel.
Goldafter, der, zlatoritka.
Goldamalgam, das, zlati amalgam.
Goldammer, der, (Emberiza citrinela) sternad.
Goldamsel, die, (Oriolus galbula), kobilar.
Goldapfel, der, zlato jabelko; s. Liebesapfel.
Goldarbeit, die, zlatenina, izdelek iz zlata.
Goldarbeiter, der, zlatar, (auch *altsl.*), *böhm.* u. *poln.* zlatnik.
Goldauflösung, die, raztopnina zlata.
Goldauge, s. Baumente.
Goldäugig, *adj.*, zlatook.
Goldbach, der, zlati, zlatonosni potok.
Goldbarre, die, s. Goldstange.
Goldbarsch, der, (Perca cernua), okak.
Goldbaum, der, zlato drevo.
Goldbeblümt, *adj.*, z zlatimi rožicami.
Goldbedachet, *adj.*, z zlatam krit, z zlato streho.
Goldbedeckt, *adj.*, ves v zlatu, z zlatam pokrit, obsut.
Goldbegierig, *adj.*, zlatoželjen, zlatoljuben.
Goldbegierde, die, pohlep za zlatam, po zlatu, zlatoljubje.
Goldbehängt, *adj.*, z zlatam, zlatenino obložen, ogernjen.
Goldbekränzt, *adj.*, z zlatim vencam.
Goldbelaubt, *adj.*, zlatolist(en), zlatopéren, zlatiga listja.
Goldberg, der, zlata, zlatorudna gora.
Goldbergwerk, das, zlati rudnik, zlate rude.
Goldbeschwingt, *adj.*, zlatokril, zlatokrilen.
Goldblatt, **Goldblättchen**, das, zlata pena, zlati list, (*russ.* listovoe zoloto).
Goldblech, das, zlata plošča, ploša, plehovina.
Goldblume, die, (Chrysanthemum), volovsko oko; (Ranunculus), zlatica, zlatenična roža; (Calendula), meseček.
Goldblumig, s. Goldbeblümt.
Goldbörse, die, mošnja zlata.
Goldborte, die, zlati robek, obrobek, okrajik.
Goldbrassen, s. Goldfisch.
Goldbraun, *adj.*, zlatorujav.
Golddraht, der, nach *V.* zlatà nit, vlaka, zlati drat; s. a. Draht.
Golddrahtzieher, der, kdor dela zlati drat.
Golddrossel, die, s. Goldamsel.
Golddurchwirkt, *adj.*, z zlatam pretkan.
Golddurst, der, s. Goldgier.
Göldecke, s. Ringelblume.
Goldeidechse, die, rumeni kuščar, kušar.
Golden, *adj.*, zlat; goldene Zahl, zlata števílka; das goldene Vließ, zlato runo; die goldene Ader, kervavnica, zlata žila, *serb.* šuljevi; Einem goldene Berge versprechen, komu zlate gradove, zlate hribe obetati; goldene Bulle, nach dem *Altsl.* zlatopečatno povelje; goldene Worte geben, lepo, gladko govoriti, lep(iga) se delati.
Gölder, s. Goldwäscher.
Golderz, das, zlata ruda, zlatica.
Goldesche, die, rumeni, žolti jesen.
Goldfaden, der, zlata nit.
Goldfalb, *adj.*, zlatoplav.
Goldfarbe, die, rumena, zlata barva.
Goldfarbig, *adj.*, rumene, zlate barve.
Goldfasan, der, zlati bažant.
Goldfinger, der, perstenjak, zakonski perst, nach *V.* primazinčni perst, *poln.* vérni perst.
Goldfink, der, s. Gimpel.
Goldfisch, der, kitajski karp; Goldbrassen, zlatobrov.

Goldfliege, die, zlata, svetla muha; s. a. Blattkäfer.
Goldflimmer, **Goldflitter**, der, svita; zlati gloš, zlata ploščica, plošica.
Goldflügel, der, (Picus auratus), zlati detal; (Motacilla chrysoptera), zlatopérka.
Goldforelle, die, zlata posterv.
Goldfrau, die, zlata, predobra ženica.
Goldfrucht, die, zlati sad, plod.
Goldfuchs, der, (Pferd), rijavec, žoltko.
Goldführend, *adj.*, zlatonosen.
Goldfuß, der, kragulj, (*altsl.* kraguj).
Goldgang, der, zlata žila.
Goldgeblümt, *adj.*, z zlatimi rožicami.
Goldgefiedert, *adj.*, zlatopér.
Goldgeflügelt, *adj.*, zlatokril, z zlatimi perutami.
Goldgegürtet, *adj.*, zlatopas, z zlatim pasam.
Goldgehalt, der, čisto zlato, kar ga kaka reč (n. p. denar) v sebi ima.
Goldgehörnt, *adj.*, zlatorog.
Goldgeier, der, s. Lämmergeier.
Goldgekrönt, *adj.*, z zlato krono.
Goldgelb, *adj.*, zlatorumen, zlatožolt, zlatast.
Goldgelockt, *adj.*, z zlatimi zvitki ali kodri.
Goldgeschiebe, das, čisto zlato s prodam ali meljo zmešano.
Goldgeschirr, das, zlata posoda.
Goldgeschmückt, *adj.*, z zlatam olepotičen, ozališan.
Goldgestickt, *adj.*, z zlatam vezen.
Goldgewicht, das, zlata vaga, zlatarska utež.
Goldgewölk, das, zlati oblak.
Goldgezügelt, *adj.*, z zlatimi uzdami.
Goldglanz, der, blesk zlata; einen Goldglanz haben, svetiti se kakor zlato, *serb.* zlatiti se.
Goldglänzend, *adj.*, zlat, svetal kakor zlato.
Goldglätte, die, zlata gladčina.
Goldglimmer, der, rumeni blestnjak, bliščˇ, bliš.
Goldgräber, der, zlatokop.
Goldgräupchen, das, zlato zerno.
Goldgrube, die, zlati rudnik, zlate rude.
Goldgrün, *adj.*, zlatozelen.
Goldgrund, der, zlato dno.
Goldgulden, **Goldgülden**, der, zlat; nekdaj navaden zlat denar na Nemškem razne veljave.
Goldgünsel, der, (Ajuga), skrečnik, bučenice.
Goldhaar, das, zlati las, zlati lasje; s. a. Frauenhaar.
Goldhaarig, *adj.*, zlatolas, zlatolasen.
Goldhafer, der, rumeni oves.
Goldhähnchen, das, (Regulus flavicapillus), kraljiček, palček, čopasta listnica, poletni steržek, kopučasti steržek; s. a. Goldblume.
Goldhaltig, *adj.*, dieses Erz ist goldhaltig, ta ruda ima zlato v sebi.
Goldhändig, *adj.*, zlatorok.
Goldharnisch, der, zlati, pozlačeni oklep.
Goldhaufen, der, kup zlata.
Goldhell, *adj.*, jasen kakor zlato.
Goldig, *adj.*, zlat, zlatu podoben.
Goldkäfer, der, zlatokrilec; s. a. Blattkäfer.
Goldkalk, der, zlato apno.
Goldkarpfen, der, kitajski karp.
Goldkehlchen, das, nach *Sul.* zlata rajka†.
Goldkies, der, zlati prod.
Goldkind, das, zlato, preljubeznjivo dete.
Goldkleid, das, zlata obleka.
Goldklumpen, der, zlata kepa, gruda.
Goldknöpfchen, das, (Verbascum blattaria), pavolnik.
Goldkönig, der, (*chem.*), zlati kraljik.
Goldkopf, der, zlatoglavec (dlesk).
Goldköpfig, *adj.*, zlatoglav.
Goldkorn, das, zlato zerno.
Goldkrähe, die, s. Blaukrähe.
Goldkraut, das, kresnica, grint.
Goldkrebs, der, potočni rak.
Goldkresse, die, (Chrysosplenium), suzenovo zeljce.
Goldküste, die, zlato primorje.
Goldlack, das, zlatorumeni firnež; Siegellack, zlati vosek; (Cheiranthus Cheiri), rumene violice.
Goldlahn, der, zlati tračič, ploščasti drat.
Goldland, das, zlata, zlatorodna, zlatonosna dežela, zlata bogati kraj.
Goldlauter, *adj.*, čist kakor zlato.
Goldleberkraut, s. Goldkresse.
Goldleder, das, pozlačeno usnje.
Goldletten, der, rumena glina, ilovica.
Goldlilie, die, (Hemerocallis), rumena lilija.
Goldlocke, die, rumeni, zlati zvitek.
Goldlockig, s. Goldgelockt.
Goldmacher, der, Alchymist, zlatodelec, zlatotvorec, zlatež.
Goldmacherei, **Goldmacherkunst**, die, zlatodelstvo, zlatotvorstvo.
Goldmähnig, *adj.*, zlatogriv, z zlato grivo.
Goldmann, der, zlati, predobri mož.
Goldmarder, der, kuna zlatica, auch zlatica schlechthin.
Goldmasse, die, zlata kepa, gruda.
Goldmaulwurf, der, rumeni kert.
Goldmerle, die, s. Goldamsel.
Goldmilz, s. Goldkresse.
Goldmine, die, zlati rudnik.
Goldmund, der, zlatoustka†.
Goldmünze, die, zlati denar, rumenec, rumenjak.
Göldner, der, zlatokop.
Goldnessel, die, (Galeopsis), mertva kopriva.
Goldpalast, der, zlato poslopje, zlati dvor, zlati grad.
Goldpapier, das, pozlačeni papir, zlati papir.
Goldplatte, die, zlata plošča, ploša.
Goldpokal, der, zlata kupa.
Goldprobe, die, skušnja z zlatam, skušanje zlata.
Goldpulver, das, zlati prah.
Goldpuppe, die, zlata puža; zlati zapredek; s. a. Goldkind.

Goldquarz, der, nach V. soldan, ki ima zlato v sebi.
Goldquaste, die, zlata kita.
Goldrabe, f. Kohlrabe.
Goldrand, der, zlati roba, obrobek.
Goldregen, der, zlati dež; *fig.* obilno podkupilo, darilo.
Goldreich, *adj.*, zlata bogat, v zlatu bogat, kar ima obilno zlata.
Goldreif, der, zlati obroč.
Goldring, der, zlati perstan (persten).
Goldrose, die, (Cistus helianthemum), solnčnica.
Goldroth, *adj.*, rumenorudeč.
Goldruthe, f. Wundkraut.
Goldsachen, *pl.*, zlatnina, zlate reči.
Goldsaitig, *adj.*, zlatostrun.
Goldsalpeter, der, zlati solitar.
Goldsalz, das, zlata sol.
Goldsand, der, zlati pesek.
Goldsäure, die, zlata kislina.
Goldschale, die, zlata skudelica, zdelica.
Goldschaum, der, zlata pena.
Goldscheider, der, krojivec, ločivec zlata.
Goldscheidung, die, ločenje, krojenje zlata.
Goldschlacke, die, zlata žlindra.
Goldschläger, der, razploščevavec zlata, nach dem *Poln.* zlatoklep, *russ.* zolotobit.
Goldschlägerhaut, die, zlatoklepna kožica.
Goldschlägerpapier, das, pozlatarski, zlatoklepni papir.
Goldschleihe, die, zlati linj.
Goldschlich, f. Schlich.
Goldschmelzer, der, topivec zlata.
Goldschmid, der, f. Goldarbeiter.
Goldschmidsarbeit, die, zlatarsko delo.
Goldschmidshandwerk, das, zlatarija, zlatarstvo.
Goldschmidskrätze, die, zlatarski ostružki, opilki.
Goldschmidsladen, der, zlatarnica.
Goldschmidszeichen, das, zlatarsko znamnje.
Goldschnitt, der, zlati, pozlačeni obrez ali obrezek.
Goldschrötling, der, zlato kolce ali penez.
Goldschuppig, *adj.*, zlatoljuskinast, zlatih ljuskin.
Goldschwamm, f. Bofist.
Goldschwanz, der, zlatorepka, rumenorepka.
Goldschwefel, der, zlatasto žeplo.
Goldseife, f. Goldwäsche.
Goldsöhnchen, das, preljubi sinček.
Goldspinner, der, zlatopredec.
Goldspinnerin, die, zlatopredka.
Goldstab, der, zlata palica.
Goldstange, die, zlata šiba, nach dem *Russ.* zlitek zlata.
Goldstaub, der, zlati prah.
Goldstein, der, zlati kamen; f. Probirstein. Chrysolith.
Goldsticker, der, zlatovezec, kdor z zlatam veze ali izšiva.
Goldstickerin, die, zlatovezka.
Goldstickerei, die, vezenje ali izšivanje z zlatam.
Goldstoff, der, zlata tkanina.
Goldstrahl, der, zlati, rumeni žarek.
Goldstriemer, der, zlatoprogasta riba.
Goldstück, das, kos zlata; eine Münze, zlati dnar; f. Ducaten.
Goldstufe, die, kos ali kepa čistiga ali samorodniga zlata.
Goldsucher, der, iskavec zlata, zlatosledec.
Goldteig, der, zlato testo, zlato v podobi testa.
Goldtinctur, die, zlata pijača, upijančljiva tekočina, v kteri, kakor pravijo, je raztopljeno zlato, zlata raztopnina.
Goldtöchterchen, das, preljuba hčerka.
Goldtragend, *adj.*, zlatonosen.
Goldveilchen, f. Goldkresse.
Goldverbrämt, *adj.*, z zlatam obšit.
Goldwaare, die, zlatenina, zlatnina, zlato blago, auch zlatina.
Goldwage, die, zlata vaga, tehtnica, vaga za zlato, za cekine; Worte auf die Goldwage legen, na tanko, dobro pretehtati.
Goldwäsche, die, splakovanje, pranje, spiranje zlata, *böhm.* ryžovna.
Goldwäscher, der, spiravec zlata.
Goldwasser, das, zlata voda.
Goldweide, f. Dotterweide.
Goldwein, der, vince kakor zlato.
Goldwerk, das, zlatenina.
Goldwirbel, der, penica, rumenoglavka.
Goldwolf, der, f. Schakal.
Goldwolke, die, zlati oblak.
Goldwurz, die, (Asphodelus luteus), čepljec, zlati koren.
Golf, der, f. Meerbusen.
Goll, f. Gimpel.
Gölle, die, ein zusammengelaufenes stehendes Wasser, kal, luža, stokava.
Goller, der, f. Grünspecht.
Gondel, die, gondula, beneška ladjica, čolnič.
Gondelfahrer, der, gondulir.
Goniometer, der, kotomér.
Goniometrie, die, kotomérstvo, goniometrija.
Gönnen, *v. a.*, privoščiti, privošiti, voščiti, vošiti, dober biti, dobro hoteti; er gönnt mir mein Glück, veseli se moje sreče, ne zavidi (zavida) mi moje sreče; ich gönne es ihm, naj mu bo, naj ima, ne zavidim mu; gönnt uns Gott das Glück, če nam Bog da srečo; gönnen Sie mir die Ehre Ihres Besuches, počastite me in pridite me obiskat; nicht gönnen, zaviditi, zavidati; es ist ihm zu gönnen, želeti mu je, zaslužil je to; laßt uns einander etwas gönnen, dobri si bodimo, privoščimo si drug drugimu kosček kruha; er gönnt sich keinen Bissen, neužitoven je.
Gönner, der, dobrotnik, dobrohotnik, etwa auch zavetnik, podpornik.
Gönnerin, die, dobrotnica, dobrohotnica.
Gönnerschaft, die, dobrohotniki *pl.*
Göpel, der, vleček, vital, nach V. vlačilo; Pferdegöpel, vlačilo s konji.
Göpelherd, der, vlačilišče, vlačiliše.
Göpelhund, der, vlačivni pes.

Göpelkette, die, vlačivna veriga.
Göpelknecht, der, vlačivni hlapec.
Göpelkreuz, das, vlačivni konj.
Göpelpferd, das, konj vlačnjak.
Göpelseil, das, vlačivna verv.
Göpelspille, die, vertilo.
Göpeltonne, die, vlačilno vedro.
Göpeltreiber, der, priganjač.
Gordisch, der, gordische Knoten, gordjev vozel; prav zamotana reč.
Gorl, der, prepredenec†.
Görle, s. **Goldammer**.
Gosche, die, verächtl. gobec; s. **Mund**.
Göse, der, zeleni klen.
Göspe, die, s. **Gäspe**.
Gosse, die, Gießhaus, s. dies.; der Ausguß in den Küchen, lijak; die Gassenrinnen, wodurch das Regenwasser abfließet, žleb, nach *V.* lijak, *russ.* stok nečistoty; in den Mühlen der Trichter, nach *V.* grot, *serb.* grotlo.
Gossenschuh, der, koritce.
Gott, *masc.*, Bog; Götter, bogovi; helf Gott, beim Arbeiten, Bog daj (dobro) srečo; beim Niesen, Bog pomagaj, pomozi Bog, *serb.* na zdravje; zu Gott beten, Boga prositi, Bogu se pomoliti, oder moliti schlechthin; Gott anbeten, Boga moliti; er ist bei Gott, Bog ga je poklical, vzel k sebi; Götter der Erde, (bibl.), oblastniki zemlje; Gott! wie freue ich mich, o kako se veselim; die Liebe Gottes, ljubezen do Boga, ljubezen Božja; Gottlob! Gott sei Dank! hvala Bogu, čast, slava Bogu, bodi ga Bog zahvaljen! Gott habe ihn selig, Bog mu daj dobro, Bog mu daj večni mir in pokoj, Bog mu daj nebeški raj, nebesa; Furcht Gottes, strah Božji; daß sich Gott erbarme, da se Bogu usmili, Bogu se smili! Gott sei es geklagt, Bogu bodi potoženo, *serb.* žali bože; geliebt es Gott, ako Bog da, ako bo Bogu dopadlo; Gott gebe, Bog daj; Gott segne es, (beim Essen), Bog vam blagoslovi, Bog vam żegnaj; Gott befohlen, z Bogam, srečno, zdrav bodi, ostani; lohn' es Gott, Bog (ti) poverni, plati; bewahre, behüthe Gott, Bog obvari, Bog ne daj, ne zadeni, Bog prenesi, odverni; um Gottes Willen, za Božjo voljo, in andern slav. M. za Boga; bei Gott, pri Bogu; so wahr Gott lebt, kakor resnično je Bog v nebesih; so wahr mir Gott helfe, tako mi Bog pomagaj; Gott strafe mich, Bog me (kazni), niedr. bes me plentaj, ropi; Gott grüße dich, Bog te sprimi; Gott weiß, Bog ve, kdo ve; Gott gibts den Seinen im Schlafe, Bog da svojim sreče v spanji; wem Gott ein Amt gibt usf., s. **Amt**; der Mensch denkt, Gott lenkt, človek obrača, Bog oberne; Gott sieht das Herz an, Bog gleda na čisto serce; Gott selbst kann es nicht Allen recht machen, sam Bog ne more vsim ugoditi, ustreči; Gott erhalte ihn, Bog mu daj zdravje!
Gottähnlich, *adj.*, Bogu podoben, *serb.* bogolik.
Gottartig, s. **Göttlich**.
Gottbegeistert, *adj.*, od Boga navdihnjen.
Gottehrend, *adj.*, bogočasten.
Götterabend, der, preveseli večér.
Götterbescheid, s. **Orakel**.
Götterbild, das, podoba bogov (malikovavskih).
Götterbote, der, sel, poslanec bogov.
Götterbrot, s. **Ambrosia**.
Götterdiener, s. **Götzendiener**.
Götterfabel, s. **Mythologie**.
Götterfunken, der, Božja iskra.
Gottergeben, *adj.*, Bogu udan, pobožen.
Gottergebenheit, die, pobožnost.
Göttergebot, das, zapoved bogov (malikovavskih).
Göttergeburt, die, Theogonie, bogorodstvo.
Göttergedanke, der, prelepa misel.
Göttergeruch, der, s. **Duftstrauch**.
Göttergeschenk, das, dar bogov (pri nevércih).
Göttergeschichte, die, s. **Mythologie**.
Göttergeschlecht, das, rod bogov (pri nevércih).
Göttergestalt, die, božja, veličanska postava.
Göttergetränk, s. **Nektar**.
Göttergleich, *adj.*, bogovam enak.
Götterkraut, das, (Ambrosia), grozdičnik.
Götterleben, das, bogovanje.
Götterlehre, die, uk od bogov; s. a. **Mythologie**.
Götterlust, die, rajsko veselje.
Göttermal, das, bogovska pojedina, predobre gostije.
Götterspeise, s. **Ambrosia**.
Göttersprüch, der, s. **Orakel**.
Göttertafel, die, s. **Göttermal**.
Götterthum, das, bogovstvo.
Göttertrank, der, s. **Nektar**.
Gotterzeugt, *adj.*, bogoroden.
Gottes-, in Zstzgn., Božji, — Boga.
Gottesacker, der, pokopališče, pokopališe, groblje, grobišče, grobiše, žalje, *pl. f.*, nach *M.* a. pogrebje.
Gottesanbetung, die, moljenje Boga.
Gottesbaum, der, sveta smokva; kakaovnjak.
Gottesbetrachtung, die, premišljevanje (od) Boga.
Gottesbild, das, Božja podoba.
Gottesbote, der, Božji poslanec, oznanovavec, Božji posel; s. a. **Apostel**.
Gottesdiener, der, Božji služabnik, služabnik Božji; s. a. **Priester**.
Gottesdienst, der, služba Božja; der öffentliche vom Geistlichen verrichtete Gottesdienst, dem man beiwohnet, duhovno opravilo; Cultus, bogočastje, bogoslužje; den Gottesdienst abhalten, verrichten, opravljati službo Božjo (v cérkvi).
Gottesdienstlich, *adj.*, bogoslužen, bogočasten.
Gottesfahrt, die, božja pot, božji pot.
Gottesfreund, der, etwa bogoljub.
Gottesfurcht, die, strah Božji, strah pred Bogam, bogaboječnost.

Gottesfürchtig, *adj.*, bogabojeć, pobožen.
Gottesfürchtigkeit, die, bogabojećnost.
Gottesgabe, die, dar Božji.
Gottesgebärerin, die, Božja porodnica, bogorodnica, Mati Božja.
Gottesgeist, der, duh Božji.
Gottesgelehrsamkeit, die, bogoznanstvo, bogoslovje; s. a. **Theologie**.
Gottesgelehrt, *adj.*, bogoznansk, bogosloven.
Gottesgelehrte, der, bogoznanec, bogoslovec (a. *altsl.*)
Gottesgericht, das, sodba Božja.
Gottesgroschen, die, milost, (gnada) Božja; s. a. **Gnadenkraut**.
Gotteshaus, das, Božja veža, dom Božji, hiša Božja, Gospodova.
Gotteshilfe, die, Božja pomoč; s. a. **Andorn**, (somrak).
Gottesjämmerlich, *adj.*, prežalosten, da se Bogu smili.
Gotteskämpfer, der, bogoborec (a. *altsl.*)
Gotteskasten, der, skrinjica cerkvena.
Gotteskenner, der, bogoznanec.
Gotteskenntniß, **Gotteskunde**, die, bogoznanstvo, poznanje Boga.
Gotteskundig, *adj.*, bogoznansk.
Gotteslamm, das, jagnje Božje.
Gotteslästerer, der, preklinjavec ali zaničevavec Boga, bogohulnik (a. *altsl.*), bogoklevec, *serb.* bogopsovnik.
Gotteslästerlich, *adj.*, bogohulen, bogozaničevaven, nach *M.* bogoklevsk.
Gotteslästerung, die, preklinjanje, psovanje, zaničevanje Boga, bogohulstvo; wegen Gotteslästerung bestrafen, kaznovati koga, ker je Boga preklinjal; nach *M.* bogokletstvo.
Gottesläugner, der, brezbožnik, bogotajnik, bogotajic, bogotaj.
Gottesläugnerin, die, brezbožnica.
Gottesläugnerisch, *adj.*, brezbožen, bogotajin.
Gottesläugnung, die, brezboštvo, brezbožje, bogotajstvo.
Gotteslehre, die, nauk od Boga; s. a. **Religion**.
Gotteslehrer, der, s. **Gottesgelehrte**.
Gottesliebe, die, ljubezen Božja.
Gotteslohn, der, Božje plačilo, plačilo od Boga.
Gottesmacht, die, Božja pomoč.
Gottesmann, der, Božji mož, človek.
Gottesname, der, Božje ime.
Gottesnatur, die, Božja natora.
Gottespfennig, der, s. **Gottesgroschen**, **Daraugabe**.
Gottespferd, das, s. **Heupferd**.
Gottesrathschluß, der, Božji sklep, odlok.
Gottesraub, s. **Kirchenraub**.
Gottesreich, das, nebeško kraljestvo.
Gottesseher, der, bogovidec.
Gottessohn, der, Sin Božji.
Gottesstimme, die, glas Božji.
Gottesstrafe, die, kazen Božja.
Gottestisch, der, miza Božja.
Gottesthum, s. **Religion**.
Gottesurtheil, das, sodba Božja.
Gottesverächter, der, zaničevavec, grajavec, psovavec Boga; s. a. **Gottesläugner**.
Gottesverachtung, die, zaničevanje Boga.
Gottesverehrer, der, častivec, poveličevavec Boga, bogohvalnik.
Gottesverehrung, die, češčenje, čeàenje Božje, bogočastvo, bogoslavje.
Gottesvergeß, s. **Andorn**.
Gottesvergessen, *adj.*, brezbožen, na Boga ne misleč, za Boga ne marajoč, kdor je pozabil na Boga, etwa bogopozaben.
Gottesvergessenheit, die, pozabljenje na Boga, brezbožnost, bogopozabnost †.
Gottesvogel, der, rajka †.
Gotteswahrheit, die, božja, sveta resnica.
Gottesweisheit, die, modrost Božja, nach dem *Altsl.* premodrost Božja.
Gotteswelt, die, zemlja, božji svet; er hat auf der Gotteswelt nichts zu thun, pod milim Bogam nima nič opraviti; nima ga dela na tem božjem, ljubem svetu.
Gotteswerk, das, Božje delo.
Gotteswort, das, beseda Božja.
Gottgebaut, *adj.*, od Boga sezidan.
Gottgefällig, *adj.*, Bogu všeč, ugoden, dopadljiv; *altsl.* bogougoden.
Gottgegeben, *adj.*, od Boga dan, bogodan.
Gottgelassenheit, die, udanost v voljo Božjo.
Gottgeliebt, s. **Gottgefällig**.
Gottgesandt, *adj.*, od Boga poslan.
Gottgeschenk, das, dar Božji.
Gottgeweiht, *adj.*, Bogu posvečen.
Gottglaube, der, vera v Boga.
Gottgläubige, der, bogoverec, bogovérnik.
Gottgleich, *adj.*, Bogu enak.
Gottheit, die, das göttliche Wesen, nach dem *Altsl.* u. *Russ.* božestvo; Gottheit, Bog.
Göttin, die, boginja; *altsl.* auch noch božica.
Göttlich, *adj.*, božji, Božji; der göttliche Wille, Božja volja; das göttliche Wesen, s. **Gottheit**.
Göttlichen, s. **Vergöttern**.
Göttlichkeit, die, nach *V.* božjost; die Göttlichkeit der Sendung Moses beweisen, dokazati, da je bil Mojzes poslan od Boga; s. a. **Gottheit**.
Gottliebend, *adj.*, bogoljuben.
Gottlobend, *adj.*, bogohvalen, bogoslaven.
Gottlos, *adj.*, brezbožen; nach dem *Böhm.* bogoprazen; auch neveren, hudoben, malopriden.
Gottlose, der, brezbožnik; die, brezbožnica.
Gottlosigkeit, die, brezbožnost, brezbožje.
Gottmensch, der, Bog in človek, nach *V.* Bog-človek, nach dem *Altsl.*, *Russ.* u. *Böhm.* bogočlovek.
Gottpreisend, s. **Gottlobend**.
Gottselig, *adj.*, pobožen, nach *V.* bogaroden (von Bog u. roditi, sich bekümmern), gottselig leben, pobožno živeti, Bogu živeti;

mein gottseliger Vater, moj ranjki, nach dem *Serb.* pokojni oče; gottseligen Andenkens, blaženiga spomina.
Gottselige, der, pobožnik; die, pobožnica.
Gottseligkeit, die, pobožnost, bogorodnost, bogoljubnost.
Gottsühner, der, bogospravnik.
Gotttragend, *adj.*, bogonosen.
Gottverflucht, *adj.*, od Boga preklet.
Gottvergeß, s. **Andorn.**
Gottvergessen ntr., s. **Gottesvergessen.**
Gottverhaßt, *adj.*, Bogu merzek.
Gottverheißen, *adj.*, od Boga obljubljen, obetan, obečan.
Gottverkündiger, der, oznanovavec Boga.
Gottverlassen, *adj.*, od Boga zapušèen.
Gottvermenschlichung, die, včlovečenje.
Gottversöhner, der, s. **Gottsühner.**
Gottversöhnt, *adj.*, spravljen z Bogam.
Gottverworfen, *adj.*, od Boga zaveržen.
Gottwürdig, *adj.*, Boga vreden, Bogu primeren.
Götze, der, malik, (nach *V.* molik, vergl. das *böhm.* modla, welches jedoch nach *Jungmann* vom lat. modulus herzuleiten ist), krivi bog, (*russ.* lažni božek), *altsl.* u. *russ.* kumir, *poln.* bałwan.
Götzenaltar, der, malikov, mališki altar.
Götzenbild, das, malikova podoba, malik.
Götzendiener, der, malikovavec, častivec krivih bogov.
Götzendienerin, die, malikovavka.
Götzendienst, der, malikovanje, malikovavstvo, krivoboštvo.
Götzenhain, der, sveti log, mališki gaj (maliku posvečen).
Götzenhaus, das, der Götzentempel, malikova, malikovavska, mališka hiša, malikovavnica.
Götzenholz, das, topola.
Götzenopfer, das, daritev malikam, malikovavsko darilo, žertva.
Götzenpfaff, der, malikovavski, nevérski žertnik, žerec.
Götzenpriester, der, s. **Götzenpfaff.**
Götzentempel, der, s. **Götzenhaus.**
Gourmand, der, sladkosnedež, s. übr. **Leckermaul.**
Gourmandise, die, sladkosnednost, laskernost.
Gout, s. **Geschmack.**
Goutiren, *v. n.*, s. **Schmecken.**
Gouvernante, die, s. **Erzieherin.**
Gouvernement, das, Regierung, vladarstvo, vlada; Statthalterei, deželno poglavarstvo; Provinz, dežela.
Gouverneur, der, deželni ct. deželski poglavar; s. a. **Hofmeister.**
Gouverniren, s. **Verwalten.**
Grab, das, grob (auch *altsl.* u. in allen slav. Munda.), auch jama; *dim.* grobič; als Hügel, gomila; als Gruft, raka (auch *altsl.*); bis ins Grab, do smerti, do zadnjiga izdihljeja, do groba; am Rande des Grabes sein, z eno nogo v grobu biti, stati, v jamo viseti; zu Grabe tragen, ins Grab bringen, pokopati, pokopavati, spraviti podzemljo; zu Grabe geleiten, za pogrebam iti; ins Grab legen, senken, spustiti, spušèati, spušati v jamo; sein Grab finden, smert najti; von der Wiege bis zum Grabe, od zibeli do deske, do matike; jenseits des Grabes, po smerti, unstran groba; das heilige Grab, Božji grob; dieses Geheimniß wird er mit in das Grab nehmen, ta skrivnost pojde ż njim v grob; das Grab der Freundschaft, konec, pogin prijatelstva; verschwiegen, wie das Grab, molči ko riba.
Grabbeln, *v. n.*, grabljati, potipljevati.
Grabdumpf, *adj.*, tuhljiv, zatuhel kakor v grobu.
Grabegesang, s. **Grabgesang.**
Grabegesellschaft, die, (Leichenverein), pogrebna družba, bratovščina, bratovšina, pogrebno društvo.
Grabeisen, s. **Grabstichel.**
Grabekelle, die, kopača, lopata (vertnarska).
Grabekraut, s. **Wermuth.**
Grabeland, das, stermina, stermečina, stermi svet, stermo polje, kopavni svet.
Graben, der, rov, jama, jarek, graben*; (*milit.*), okop; Rinne, žleb; Flußbett, struga, eines Gebirgswassers, grapa; fehlerhafte Vertiefung auf einer Straße, jarek; einen Graben machen, skopati, kopati jarek, rov; mit einem Graben umgeben, etwa obroviti, objarkati, jarek napraviti okoli česa; s. a. **Mulde.**
Graben, *v. a.*, izkopati, skopati, kopati; in Marmor, Holz, eine Schrift in etwas, vrezati, rezati v kaj, vdolbsti, dolbsti; ein Loch in die Erde graben, izkopati, kopati jamo; sich in die Erde vergraben, zakopati, zakopavati se v zemljo; eine Mine graben, spodkopati, podkopati, s. a. **Untergraben;** bis zu einer Stelle grabend gelangen, prikopati do —; zur Genüge graben, nakopati se; um etwas herum graben, okopati, okopovati, ogrebsti, ogrebati; nach Wasser graben, kopati, riti v zemlji za vodo, vode iskati; Steinkohlen graben, kopati premog; sich in das Herz graben, vkopati se v serce, vkopovati se, vtisniti se, seči, iti v —; wer Andern eine Grube gräbt, fällt selbst hinein, kdor drugim jamo koplje, sam vanjo pade.
Graben, das, kopanje, kop-i.
Grabenfüller, der, slabi vojak (zdevek vojakam, ki morajo pervi naskočiti terdnjavo, in s svojimi trupli okope napolniti).
Grabenleitung, die, prekopa, prekop, jamlič.
Grabenmauer, die, (*mil.*) zunanji zid okopa.
Grabensohle, die, dno jarka.
Grabensteiger, der, grabnar*.
Grabenübergang, der, prehod okopa, rova.
Gräber, der, kopač; s. a. **Todtengräber.**
Gräberdieb, der, kdor grobe okraja, merliče izkopava, grobokradnik†.
Gräberin, die, kopavka, kopačica.
Gräberweide, s. **Trauerweide.**

Grabesfest, das, pogrebščina, pogrebšina, kermine *pl.*
Grabesfolger, der, pogrebec, pogrebnik, spremljavec.
Grabeshügel, s. Grabhügel.
Grabesluft, die, tuh, čoh v grobu.
Grabesnacht, die, grobna tmina, grob, grobova noč.
Grabesrachen, der, žrelo groba.
Grabesrand, der, kraj groba; s. a. Grab.
Grabesruhe, die, pokoj v grobu.
Grabesstille, die, grobna tihota, tišina; es herrschte Grabesstille, tiho je bilo vse, kakor v grobu.
Grabeule, die, mertvašica, mertvaška tica (O. Kr.)
Grabgedicht, das, pogrebna pesem.
Grabgefilde, das, pokopališče, pokopališe.
Grabgerüste, das, nadgrobje, ogrobje.
Grabgesang, der, mertvaško petje, spevanje.
Grabhöhle, die, grobnica.
Grabhügel, der, Grabhöhe, gomila, *böhm.* a. nagrobek.
Grabkäfer, der, kopač†.
Grabkleid, das, mertvaška obleka.
Grabkraut, das, s. Wermuth.
Grabkreuz, das, nadgrobni križ.
Grablegung, die, pogreb, pogrebanje, pokop, pokopavanje, devanje v grob.
Grablied, das, pogrebska, pogrebna pesem, pogrebnica; s. a. Grabgesang; Klagelied, narekovanje.
Grablos, *adj.*, brez groba, nepokopan.
Grabmal, das, grob, grobni, nadgrobni spominek, *russ.* nadgrobje.
Grabmeißel, der, s. Grabstichel.
Grabrede, die, nagrobni govor, govor o pogrebu, pri grobu.
Grabsäule, die, nadgrobni steber, stolp.
Grabschaufel, die, lopata.
Grabscheit, die, matika, motika, rovnica, železna lopata, kopača.
Grabschrift, die, nagrobni napis, napis na grob, nagrobnica.
Grabstätte, die, grobišče, grobiše; s. Grab.
Grabstein, der, nagrobni kamen, kamen na grobu.
Grabstichel, der, dletce za vrezovanje, dolbnik†.
Grabstill, *adj.*, tiho kakor v grobu.
Grabthier, s. Hyäne.
Grabtuch, das, merliški, mertvaški pert, naličje (mertvaško), merlak, *böhm.* rubaš.
Grabzeichen, das, znamnje na grobu, nagrobno znamnje.
Grabzeug, das, kopalo.
Grace, die, milost; s. a. Anmuth, Gnade.
Graciös, s. Anmuthig.
Gräcisiren, *v. a.*, pogerčiti, gerčiti, na gerško kopito narediti; *v. n.*, na gerško vleči.
Gräcismus, der, grecizem, beseda po gerškem zavita.
Grachel, die, resa, *coll.* resje.
Grad, die, Schärfe, s. Grath.
Grad, der, stopnja, stopinja, nach and. slav. M. stopenj; Grad der Verwandtschaft, koleno, člen; im hohen Grade, močno; im höchsten, im äußersten Grade, silno, prav zelo, da ne more več (veči) biti; in demselben Grade, ravno tako, v tej istej meri; akademischer Grad, akademijska dostojnost; das Thermometer zeigt zehn Grad Wärme, toplomér kaže deset stopinj toplote ali gorkote; dem Grade nach, *intensive*, po notranji moči (vsebnosti†); s. a. Grath.
Gradabtheilung, die, delitev v stopnje.
Gradation, die, nach dem *Russ.* postopnost; s. Steigerung.
Gradbogen, der, s. Quadrant.
Gradeintheilung, s. Gradabtheilung.
Gradfolge, s. Gradation.
Gradhältigkeit, die, die Gradhältigkeit des Branntweines untersuchen, preskusiti, koliko stopenj vinocveta ima žganje v sebi.
Gradig, *adj.*, stopnjat.
Gradiren, *v. a.*, Gold, Salz, nach *V.* ukuhati, ukuhavati, povišati dobroto, izčiščati, izčišati, gostiti, gradirati sol.
Gradirhaus, das, prekuhovavnica, gradirovavnica.
Gradirwasser, das, voda, v kteri zlatarji varijo zlato.
Gradleiter, die, lestvica, stopnjik.
Gradmesser, das, stopnjomér.
Gradual, das, gredal, gradual.
Graduell, s. Stufenweise.
Graduiren, *v. a.*, s. Abstufen; an Hochschulen, povišati na akademijsko stopnjo, podeliti dostojnost, graduirati.
Graduirt, *adj.*, povišan na akademijsko stopnjo ali dostojnost, graduiran.
Gradwage, die, stopnjača†.
Gradweise, *adv.*, po stopnjah, stopinjah, od stopnje do stopnje; s. a. Stufenweise.
Graf, der, grof; des Grafen, grofov; die Familie des Grafen, grofovi; gefürsteter Graf, pokneženi grof.
Grafen-, in Zsszgn., grofovski, grofji.
Grafenkrone, die, grofovska krona.
Grafensitz, der, grofovski grad, dvor, sedež, grofija.
Grafenstand, der, grofovstvo, grofija, grofovska čast; in den Grafenstand erheben, podeliti grofovstvo, na grofa povišati.
Grafentitel, der, grofovsko ime.
Grafenwürde, s. Grafenstand.
Gräfin, die, grofinja, grofica.
Gräflich, *adj.*, grofovsk; Euere gräfliche Gnaden, milostivi grof! od. Vaša grofovska, (grofja) milost; gräflich leben, gosposko živeti.
Grafschaft, die, grofija, grofovina; gefürstete Grafschaft, pokneženа grofija.
Gram, *adj.*, Einem gram sein, gorak, gorjup biti komu, čertiti ga; gram werden, sovražiti začeti.
Gram, der, grenkota, žalost, huda skerb, čemer, ujedljivost, *serb.* jad; ein heimlicher Gram nagt an seinem Herzen, ujeda se, nekaj ga grize, peče v serci, (pa nikdo ne

ve kaj); der Gram hat seine Stirn gefurcht, žalost mu je zgerbančila čelo; *böhm.* grizota, nach *V.* a. tarnja.
Grämelei, die, čemér, čmêrnost, sitnost, kislost.
Grämeln, *v. n.*, über etwas, nach *V.* greniti se, kisati se čez kaj, čmêrn, siten biti, sitnost raztresati.
Grämen, sich, *v. r.*, ujedati se, jesti se, gristi se v sebi, skomlati (*cfr. böhm.* skoumati, forschen), trapiti se, tarnati, žalovati; sich zu Tode grämen, (od) žalosti umreti, žalost ga je vzela, prevzela; *v. a.*, das grämt mich, to me grize, peče, grebe, boli, to mi serce žalosti, napolnuje z žalostjo.
Gramerfüllt, s. Gramvoll.
Grämler, der, čmerun, čmérnik, siten ali kisel človek, otožnik; s. a. Grämling.
Grämlich, **Grämig**, **Grämisch**, *adj.*, kisel, čmérn, siten, otožin, *böhm.* merzuty; ein grämliches Gesicht, kisel obraz, kislo se deržati.
Grämlichkeit, die, čmêrnost, sitnost, otožnost.
Grämling, der, kislica, kisla repa (*fig.*).
Gramlos, *adj.*, brez žalosti in grizenja ali ujedanja.
Grammaire, **Grammatik**, die, gramatika, slovnica.
Grammatiker, der, gramatikar, slovničar.
Grammatisch, *adj.*, gramatičen, slovnišk.
Gramme, die, gram.
Gramsucht, die, togotnost, jadljivost, ujedljivost.
Gramsüchtig, *adj.*, togotin, jadljiv.
Gramvoll, *adj.*, prežalosten, jadovit, jada poln.
Gran, der u. das, ein kleines (Apotheker-) Gewicht, zerno, gran; s. a. Krahn, Granne.
Grän, das, zernce, (tretjina grana), zernčice.
Granat, der, auch die Granate, Steinart, granat, (*russ.* a. venisa), nach *V.* zernač†, s. a. Granatapfel.
Granatapfel, der, margarana (nach dem in Oesterr. üblichen Ausdruck Margarant), in andern slav. M. granatovo jabelko.
Granate, die, im Kriegswesen, nach dem *Russ.* u. *Poln.* granata; s. a. Granat.
Granatenerz, das, ruda granatnica.
Granatfluß, der, granatasti slitek.
Granatschnur, die, vervica nanizanih granatov.
Granatstein, s. Granat.
Granatvogel, der, braziljska zeba.
Granatwasser, das, margaranovec, granatovec.
Grand, der, prod; s. Gries, Kies; in der Bräuerei, korito; in Spanien, mogočnik, velikaš, grand.
Grandenbeere, s. Preißelbeere.
Grandbier, das, koritnjak.
Grandezza, die, mogočnost.
Grandig, *adj.*, prodast, peščen, pešen.
Grandiös, s. Großartig.
Grandmehl, das, posevki *pl.*
Grandstein, s. Granit.
Grangewicht, das, granova utež.
Grangold, das, zlato zernje.
Graniren, *v. a.*, etwa zerniti†, (a. *russ.*).
Granit, der, granit, nach *V.* zernec. *böhm.* žula, čola.
Granitblock, der, granitova, granitna gruča.
Granitisch, *adj.*, graniten, granitast.
Granitglatte, die, granitova plošča, ploša.
Granne, die, resa, *coll.* resje, auch osina, *coll.* osje; s. a. Borste; Kiefernadel, bocek (bodcek); der Weizen mit Grannen, (pšenica) osinka.
Grannenartig, *adj.*, osinast, resast.
Grannenlos, *adj.*, brezresnast, mulast, gol; grannenloser Weizen, (pšenica) golica.
Grannenweizen, s. Granne, Bartweizen.
Grannig, *adj.*, resnat, osinat.
Grantig, s. Grämlich.
Granuliren, s. Graciren.
Gränze, die, s. Grenze.
Gräpel, der, ped, pedenj, pedanj.
Gräpelsmächtig, *adj.*, (eno) ped širok.
Grapen, der, železni lonec.
Graphik, die, umetnost pisanja, risanja; pisanje; s. a. Schreibkunst.
Graphisch, *adj.*, pisan, risan; graphische Figuren, s. Schriftzeichen.
Graphit, der, soviel als Reißblei, svinčnik, čertnik, olovnik.
Graphometer, der, kotomér; s. Winkelmesser.
Grapp, der, richt. Krapp, s. Färberröthe.
Grappen, s. Grapsen.
Grappfärber, der, bročar.
Grappmühle, die, stopa za broč (brošč).
Grappstampfe, s. Grappmühle.
Grappwurzel, die, broščeva, bročeva korenina.
Grapse, die, grabež, grabljenje, grablje, t. j. roka.
Grapsen, *v. a.*, zgrabiti, grabiti, popadati.
Gras, das, trava; schlechtes, travača, travura, travulja; das Gräschen, travica; ins Gras gehen, iti po travo (trave); das Vieh geht zu Grase, živina hodi po travi; er hört das Gras wachsen, nach dem *Serb.* ve, kaj je cesar večérjal; misli se modriga, sliši travo rasti; in das Gras beißen, iti rakam žvižgat, pod rušino iti, v kertovo deželo iti; darüber ist schon längst Gras gewachsen, to se je že zaraslo, t. j. že davno pozabilo; ins Gras wandern müssen, v jeĉo iti.
Gras-, in Zstzg., travni.
Grasährchen, das, klasič.
Grasanger, der, trata, tratina.
Grasartig, *adj.*, traven, travast, travi podoben.
Grasbank, die, s. Rasenbank.
Grasbaum, s. Aalkirsche.
Grasblume, die, travni nageljni, s. Gänseblümchen.
Grasblüte, die, travno cvetje.
Grasboden, der, trata, travnik; der Boden, auf welchem Gras aufbewahrt wird, svisli *pl.*
Grasbürger, der, predmeščan, predmestnik.

Grasbutter, die, spomladnje, spomladansko maslo.
Grasefleck, der, trata.
Gräsel, das, trava od jelena pohojena.
Grasemücke, die, s. Grasmücke.
Grasen, *v. n.*, abfressen, travo popasti, pasti se po travi; mit den Händen pflücken, und von den Thieren, welche nur die Unterzähne haben, pomuliti, muliti; mit der Sichel abschneiden, požeti, žeti; mit der Sense, pokositi, kositi, seči; die Kühe grasen, krave se pasejo, krave mulijo travo; die Kugel graset, kugla ali krogla (*serb.* zerno) se pase; nach etwas grasen, sline cediti za čem.
Gräsen, s. Schaudern.
Graseplatz, der, trata, travnik.
Graser, der, travar, žnjec.
Graserei, die, travna žetev, žetva, košnja trave; das Recht, travarjenje, pravica muliti, nabirati travo.
Gräserin, die, travarica, žnjica.
Grasfarbe, die, travna farba.
Grasfeld, das, travnik, senožet.
Grasfleck, der, tratica.
Grasfressend, *adj.*, travojeden.
Grasfresser, der, travojedec.
Grasfrosch, der, vertna žaba, zelena žaba, auch rosnica.
Grasfutter, das, zelena klaja, zelena ali travna piča.
Grasfütterung, die, pokladanje zelene piče.
Grasgarten, der, travni vert, travnik, vert za travo.
Grasgeld, das, travnina.
Grasgefilde, das, s. Grasfeld.
Grasgrün, *adj.*, zelen kakor trava, travnatozelen, travozelen.
Grashalm, der, bil, bilka, travno steblo, betvo.
Grashauen, das, košnja, seč, seča.
Grashof, der, trata zagrajena (za živino).
Grashuhn, s. Grasläufer.
Grashummel, die, rumenček, rumeni čmerlj.
Grashüpfer, der, kobilica.
Grasicht, *adj.*, travast, travnast, travi podoben.
Grasig, *adj.*, traven, travnat.
Grasjunge, der, konjarček, ki konje pase.
Graskammer, die, svisli, senica, senik, oder.
Graskeim, der, travna kal; s. a. Wurzelkeim.
Graskeimig, *adj.*, skaljen.
Graskorb, der, koš, naramnik za travo.
Grasland, das, travnik.
Graslauch, der, drobnjak.
Grasläufer, der, Wachtelkönig, kosec, auch hrastar, (*böhm.* chřastal), stergar, krecman, harec, hariš (auch *serb.*), krečlik, krac, krevs, *russ.* dergač.
Gräslein, das, travica, s. a. Gräsel.
Graslinde, die, lipa (navadna).
Gräsling, der, im Weinbaue ein Fächser, so lange er noch kein Jahr alt ist, sajenica, grebenica (še ne leta stara).
Grasmagd, die, dekla travarica.
Grasmähen, das, košnja, seč, seča trave.
Grasmäher, der, kosec, senosek.
Grasmetze, die, kačji pastir.
Grasmilbe, die, travni molj.
Grasmonat, der, traven.
Grasmücke, die, penica, nach *Gutsm.* muhavica.
Grasnelke, die, travni nagelj.
Graspappel, s. Gänsepappel.
Graspferd, das, (Heuschrecke), kobilica.
Grasplatz, der, s. Grasanger.
Grasraupe, die, boginja (*Ravn.*)
Grasreich, *adj.*, traven, travnat.
Grasschneiden, das, žetev, košnja trave.
Grassense, die, kosa za travo.
Grassiren, *v. n.*, hudo pritiskati, razširjati se, razpasti, razpasovati se, razsajati, gospodariti (od bolezni), vladati.
Grasspecht, der, s. Grünspecht.
Grassperling, der, s. Grasmücke.
Grasspinner, der, travopredec.
Grasstengel, der, steblo od trave.
Grasstoppel, die, pokošeno, koševina, etwa auch travišče, traviše.
Grastuch, das, plahta, rjuha za travo, naširna (nosivna) rjuha (O. K.), nach *V.* rantaha.
Grasung, die, travokošnja, paša, muljenje.
Graß, s. Gräßlich.
Gräßlein, das, repnik; s. Hänfling.
Gräßlich, *adj.*, grozovit, strašen, prestrašin, strahovit, neznansk, nach *Gutsm.* sporn.
Gräßlichkeit, die, grozovitost.
Gräßling, der, s. Gründling.
Graswanze, die, travna stenica.
Graswuchs, der, rast trave; den Graswuchs befördern, narediti, da bolj trava raste.
Graswurm, der, dolga glista.
Graswurzel, s. Quecke.
Grat, der, s. Grath.
Gräte, die, bei Fischen, ribja koščica, košica, ribja kost; auch sert–a; s. a. Grath; *anat.* oster rob; b. d. Zeugmachern, s. Wahrzeichen.
Grätenfisch, der, kostnata riba.
Grätenlos, *adj.*, brezkosten, brez kosti.
Grath, der, die oberste Schärfe eines Dinges, teme, sleme, greben, ostri rob; Rückgrath, herbtanec, herbtenica; der Afterschlag, iver, iverje.
Grathhobel, der, grabničar.
Gratiale, das, dar, poklon, darilo, plača iz milosti.
Gratification, die, dar, darilo v dnarji (za kako zaslugo); s. a. Vergütung.
Gratifiziren, s. Vergüten, Belohnen.
Grätig, *adj.*, poln kosti, serteč, kostljiv, koščen, košen; s. a. Empfindlich.
Gratis, *adv.*, zastonj auch zapstonj, brez plačila.
Gratisexemplar, das, poklonjeni, brezplačilni iztisek.
Gratisgage, die, podarjena vojaška plača.
Grätscheln, *v. n.*, s. Grätschen.

Grätschen, *v. n.*, die Beine auseinander sperren, razkrečiti, razkrečniti se, razkrečevati se; mit auseinandergesperrten Beinen gehen, hoditi z razkrečenimi nogami, nach *V.* racati; *serb.* hoditi u razkorak.
Grätscher, der, razkrečeni človek.
Grätschig, *adj.*, razkrečen.
Gratulant, der, voščivec, vošivec (sreče).
Gratulation, die, voščenje, vošenje, voščilo, vošilo (sreče); s. **Glückwunsch**.
Gratulationsbrief, der, voščilno, vošilno pismo, pisano voščilo, vošilo.
Gratulations-Enthebungskarte, die, oprostnica od voščenja, vošenja.
Gratuliren, *v. n.*, srečo voščiti, vošiti komu; voščiti, vošiti komu; zum Namensfest, god voščiti, vošiti komu.
Grau, *adj.*, siv, auch ser; von Haaren, siv, bel, auch sed; abgelegen, nach *M.* sed, sednast; grau werden, osiveti, siveti, posiviti se, nach *V.* seriti se, postarati se; darüber laß ich mir kein graues Haar wachsen, za to me glava ne boli, to mi ne dela naj manjši skerbi; ein grauer Mann, sivček, belolasec; von ehrwürdigen grauen Haaren, ves beloglav; graue Vorzeit, starodavni čas; eine graue Schuld, star dolg; die Haare grau machen, lase ubeliti.
Grau, das, sivo, sivost, sivina; der, s. **Eckel**.
Grauammer, der, veliki sternad.
Grauauge, der, sivooki človek.
Grauäugig, *adj.*, sivook, sivih oči.
Graubart, der, siva brada; ein graubärtiger Mensch, sivček, sivobradec; beloglavec, sedoglavec, seroglavec, verächtl. sivec.
Graubärtig, *adj.*, sivobrad, sedobrad, sive, sede brade.
Graubäuchig, *adj.*, siviga trebuha.
Graubehaart, *adj.*, sivolas, sivih las; von Thieren, sivih dlak, sive dlake; ein grauhaariges altes Weib, sivora.
Graublau, *adj.*, sivomoder, v sivo višnjev.
Graubraun, *adj.*, sivorujav, v sivo rujav.
Grauchen, das, ein Thier von grauer Farbe, besonders der Esel, sivec, sivček, plesnjevec.
Graudrossel, s. **Singdrossel**.
Gräue, die, sivost, sivota.
Grauel, der, groza.
Gräuel, der, gnus, nach Andern gnjus, ostuda, gnusoba, strah, groza, grozovinstvo, gerdoba, in St. a. ogavnost; s. a. **Abscheu**; Grausen, groza; das ist ihm ein Gräuel, to mu merzi, nach *V.* merzi se mu nad tem, to se mu studi, se mu je pristudilo; Gräuel der Verwüstung, bibl. gnusoba razdjanja.
Gräuelgestalt, die, gerdoba, ostudna podoba.
Graueln, Gräueln, *v. n. i.*, mir grauelt davon, gadi se mi, gnjusi se mi.
Gräueltag, der, gadni, ostudni dan.
Gräuelthat, die, gerdo, grozovitno, strašno delo, gnjusoba; nach *V.* u. *russ.* merzko delo.
Gräuelvoll, *adj.*, prestrašin, ostuden, grozovit, nagnjusen.
Grauen, *v. n.*, grau werden, siveti, siviti se, auch sereti; der Morgen grauet, svita se, zori se, dani se, dan se sivi, dan poka, je napočil, zorja, zarja se dela; dunkel werden, temneti, mračiti se; grauend, sivkast; Abscheu empfinden, (auch *v. i.*), mir graut davor, merzi mi to, gabi ob. gadi se; Schauer empfinden, groza biti, bati se; es grauet mir, groza, strah me je; allen Menschen grauet vor Gespenstern, vsih je groza, vse obhaja groza pred strahovi, pred kako prikaznijo, straham.
Grauen, das, ostuda, groza, gnjus; ein Grauen überfällt mich, es kommt mich ein Grauen an, groza me obhaja, spreletuje, me je obšla, spreletela; das Grauen des Tages, svitanje, zor.
Grauenhaft, *adj.*, grozen, grozoviten, *russ.* užasnyj.
Grauentchen, s. **Kriechente**.
Grauenvoll, *adj.*, grozovit, prestrašin.
Grauerle, die, Weißerle, bela jelša; s. a. **Erle**.
Grauerlich, s. **Grauenhaft**.
Graufärbig, *adj.*, siv.
Graufink, der, (Fringilla Petronia), brezovka, veliki morski vrabec.
Graugans, die, siva gos.
Graugelb, *adj.*, sivorumen, sivožolt.
Graugelockt, *adj.*, sivokodrast, sivih kodrov ali zvitkov.
Graugolderz, das, siva zlata ruda.
Graugrün, *adj.*, sivozelen.
Grauhaarig, s. **Graubehaart**.
Grauhaber, der, sivi oves.
Grauhänfling, der, (Linaria), siva konopljenka, repnik, dorepoljca (*Zal.*).
Grauheit, die, sivost.
Graukehlchen, das, siva tašica.
Graukopf, der, sivoglavec, starec, verächtl. dedec, plesnivec, plesnjevec; neka divja sivoglava gos; s. a. **Wannenweiher**.
Grauköpfig, *adj.*, sivoglav.
Graulich, *adj.*, sivkast, sivkljat.
Gräulich, *adj.*, grozovit, strašen, nagnjusen; gräuliche Kälte, huda, strašna, gerda zima; s. a. **Eckelhaft**.
Graumeise, die, (Parus palustris), pezdurka, terstna senica, pezdečivka, *böhm.* popelníček (pepelniček); s. a. **Aschmeise**.
Graumergel, der, sivi lapor.
Graungebilde, das, strah, strašilo.
Graunkluft, die, grozovitni prepad.
Graunnacht, die, strašna, grozna noč.
Graunschlacht, die, strašna, grozna, kervava bitev, bitva.
Grauntag, der, grozni dan.
Grauwacke, die, opoka.
Graupe, die, insgemein, kaša, in and. slav. M. krupa; Hirsegraupe, pšeno, pira; Graupen machen, ječmen phati; kleiner Hagel, sodra, babje pšeno; s. a. **Grütze**.

Gräupelartig, *adj.*, kašast, pšenast.
Gräupelerz, das, pšenasta ruda.
Gräupeln, *v. i.*, es gräupelt, babje pšeno gre, sodra, sipa, sodrak, pira, solika (a. *serb.*) gre.
Gräupeln, das, babje pšeno, pira.
Graupen=, in Zsstzgn., kašni, za pšeno, kašo.
Graupengang, der, tečaj za kašo.
Graupenhagel, s. **Gräupeln.**
Graupenmühle, die, stopa za kašo.
Graupenstampfe, die, stopa.
Graupenschleim, der, **Graupensuppe**, die, juha s kašo vkuhano.
Graus, der, groza, ostuda, strahota; zerbrochene Stücke, razsip, razvalina, razdertina, *russ.* musor; in Graus und Trümmer zerfallen, razsuti se.
Graus, *adj.*, grozen, strašen.
Grausal, s. **Scheusal.**
Grausam, *adj.*, geneigt, Böses, Schmerzen zuzufügen, grozoviten, srep, (*altsl.* sverėp, wild), kervav, kervoločen, neusmiljen, grozen, zel, in andern slav. M. okruten, ljut; ein grausamer Mensch, neusmiljenec, neusmiljenka, trinog, terdoserčnik; ein grausamer Schmerz, huda, strašna bolečina; grausames Herz, neusmiljeno, nemilo serce.
Grausamkeit, die, grozovitost, srepost, neusmiljenost, terdoserčnost; in andern slav. Munda. okrutnost, ljutost.
Grauscheckig, *adj.*, sivolisast, sivoprekast.
Grauschimmel, der, sivi konj, sivec, belec, plesnjevec.
Grauschuppig, *adj.*, sivoljuskinast, sivih ljuskin.
Grausen, *v. n. i.*, schaudern, grustiti se, merziti, merzi mi; die Haut grauset mir, koža se mi ježi, mrazi me po koži, kurjo polt dobivam, koža mi je nasterhnila od straha; Furcht empfinden, mir grauset, groza me je, groza me obhaja, groza me grabi, strašno me je strah, hudo me groza ima; mir grauset, wenn ich an das denke, strese me, groza me spreleti, spredergeta, kadar na to zmislim; s. a. **Ekeln.**
Grausen, das, s. **Graus.**
Grausend, **Grausenhaft**, **Grausenvoll**, *adj.*, grozoviten, strašen, pregrozen.
Grausig, *adj.*, grozen, strašen, ostuden, gnjusen.
Grauspecht, der, pivka, sivozelena žolna; s. a. **Baumhaker.**
Graustein, s. **Bruchstein.**
Grauthier, das, s. **Esel.**
Grauwacke, die, sivec.
Grauweiß, *adj.*, sivkast, sivobelkast.
Grauwerden, das, sivenje.
Grauwerk, das, nach dem *Russ.* beli meh, strojena koža sibirske veverice.
Grauwerksschere, die, kerznarsko razpenjalo.
Gravamen, s. **Beschwerde.**
Graveur, der, dolbec, vrezovavec, s. a. **Kupferstecher.**
Gravimeter, das, težomér.
Graviren, *v. a.*, vdolbsti, dolbsti v —, vrezati, vrezovati v med ali kotlovino; s. a. **Beschuldigen, Beschweren.**
Gravirkunst, s. **Kupferstecherkunst.**
Gravität, die, mogočnost, imenitnost; s. a. **Ernsthaftigkeit.**
Gravitation, s. **Schwerkraft.**
Gravitätisch, *adj.*, mogočen, imeniten, mošk, resnoben.
Grazie, die, **Huldgöttin**, Gracija, (nach *V.* hvalica); die Schönheit in den Bewegungen, Handlungen usf., ljubeznjivost, milina, ljubkost; s. a. **Anmuth.**
Graziös, *adj.*, ljubeznjiv, miloviden.
Greif, der, (ein erdichtetes Thier), orlolev, krilati lev, *böhm.* noh (nog.)
Greifbar, *adj.*, prijemljiv, zgrabljiv; *fig.* zapopadljiv, očiten.
Greifbarkeit, die, prijemljivost, zapopadljivost.
Greifen, *v. n.* u. *a.*, mit ausgesperrten Fingern oder Klauen schnell und gewaltsam zu fassen suchen, zagrabiti, zgrabiti, grabiti, popasti, popadati kaj od. za kaj, hlastniti, hlastati, hvatiti, hvatati; nach dem Stocke greifen, seči od. segniti, segati po palico, prijeti, prijemati za palico, vzeti, jemati jo; zu den Waffen greifen, popasti za orožje, oborožiti se; nach etwas greifen, kaj zgrabiti, zagrabiti, seči po kaj; jemanden nach dem Halse, koga za vrat zgrabiti, prijeti; in die Tasche greifen, seči, segati v žep; anfassen, vzeti, jemati, prijeti, prijemati, (n. p. za roko); falsch greifen, napčno vzeti; den Puls greifen, pošlatati, prijeti žilo; sich an die Stirn greifen, prijeti se za glavo, za čelo; um sich greifen, (von Feuersbrünsten, Krankheiten), razširjati se, dalj iti, segati, razpasti, razpasovati se, mah vzeti, jemati, nach dem *Poln.* u. *Böhm.* a. vzmagati se, razmagati se; der Schmerz griff über den ganzen Rücken um sich, ves herbet se je (od tega) razbolel; einem in sein Amt, Handwerk greifen, (unrechtmäßiger Weise), seči, segati v —, siliti se v —, zaletovati se, zaganjati se, vtikati se, mešati se v (tuje opravke); einen Dieb greifen, prijeti tatu; zum Werke greifen, poprijeti se, prijeti se, lotiti se dela; Einem an die Ehre greifen, segati komu v poštenje; ans Leben greifen, streči po živlјenji; der Bohrer greift, sveder prijema, je prijel; es ist mit den Händen zu greifen, tipati se more, tako očitno je; einem unter die Arme greifen, s. **Arm**; ein Rad greift ins andere, kolesi se stikate, kolo prijemlje, zaseguje v kolo; Platz greifen, biti; s. a. **Platz**; in seinen eigenen Busen, v svoje lastne nedrije seči; položiti ali djati roko na persi, t. j. samiga sebe, vest svojo poprašati; nach dem Schatten greifen, loviti senco, leteti za senco; zur Feder greifen, prijeti za pero, začeti pisati.
Greifer, der, hvatač.
Greifgeier, der, (Vultur gryphus), kondor, grif.
Greifholz, das, deržalo.

Greifig, *adj.*, prijemen, kar dobro prijema ali grabi; kar se da objeti, objemljiv; eine greifige Waare, blago, ki hitro gre izpod rok.
Greifklaue, die, bei den Raubvögeln, krempelj, *altsl.* (u. *böhm.*) paznok't.
Greifschnabel, der, pik.
Greifzirkel, der, f. **Taster**, **Dickzirkel**.
Greinen, *v. n.*, murren und zanken, godernjati, kregati se; grinsen, režati; weinen, kremžiti se, jokati (se), dreti se; f. a. **Heulen**.
Greiner, der, cmérda, cmerdalo, godernjalo, mermralo, njergalo.
Greis, *adj.* siv, bel, ser, sedast.
Greis, der, sivček, starček, starče, meterec; verächtl. sivec, starec, stari dedec, sivor, nach *M.* a. serec, (*böhm.* kmet).
Greisen, *v. n.*, osiveti, siveti, siv postati, prihajati, (nach *M.* seriti se); postarati, starati se.
Greisenalter, das, siva starost, auch starost schlechtw.
Greisgrau, *adj.*, sedosiv, temnosiv.
Greisheit, die, sivost.
Greisin, die, starka, sivka, sivora.
Greißen, *v. a.*, im Bergbaue für reißen, spalten, razklati, preklati, klati, cepiti, krojiti.
Greißler, der, (in Wien gebräuchl.) branjevec; prekupec, ki reči za živež prav na drobno prodaja.
Greling, der, najtanjši sidrina verv.
Grell, *adj.*, presiljen, oster, *russ.* a. rezek; eine grelle Stimme, oster glas, da človeka ušesa bole; von Farben, preživ, presvetel, *russ.* jarek; grelle Augen, svetle. žive oči.
Grelläugig, *adj.*, svetlook, jarkook.
Grellheit, die, presiljenost, ostrost, živost.
Greman, der, težka šota.
Gremium, das, zbor, skupšina.
Grempe, **Grempel**, der, Kram, Handel im kleinen, kramarija*.
Grempler, der, kramar*, auch branjevec, prodajavec na drobno.
Gremsig, f. **Erpicht**.
Grenadier, der, (von Granade, franz. Grenade), granatir, grenadir.
Grenadier-, in Zßsg., granatirsk, grenadirsk.
Grenadierbataillon, das, granatirsk bataljon.
Grenadiermütze, die, granatirska kapa.
Grendel, der, zavora; ein Pfahl, Riegel oder Baum von mittlerer Stärke, trunkelj, krunkelj; der Pflugbaum, gredelj (a. *poln.* *böhm.* u. *serb.*), hlod.
Grendelkette, die, gredanica, gredeljica.
Grendelnagel, der, kiraš (?), pregelj.
Grendelweide, die, gredeljnica, gožka, terta.
Grengel, f. **Grendel**.
Grenitz, das, (*mont.*), osmina deleža ali kosa kaciga rudnika.

Grensing, der, (Potentilla anserina), gosja trava.
Grenz-, in Zßsg., mejni, pomejni, mejaški.
Grenzacker, der, mejna, skončna, skrajna njiva, njiva na meji.
Grenzaufseher, der, mejni stražnik.
Grenzbach, der, mejivni potok, potok mejnik.
Grenzbaum, der, mejno ali mejivno drevo, mejniško drevo.
Grenzbefestigung, die, uterjevanje mej.
Grenzbegehung, die, obhod mej.
Grenzbereiter, der, mejni varh ali stražnik.
Grenzberichtigung, die, poprava mej.
Grenzbeschreibung, die, opis, popis mej.
Grenzbesichtigung, die, ogled mej, opelj ob mejah.
Grenzbestimmung, die, ustanovitev, odločba mej.
Grenzbezirk, der, pomejni okraj, pokrajina.
Grenzbild, das, mejnik.
Grenzbrücke, die, most na meji.
Grenzcommunion, die, hiša graničarska (v vojaški krajini).
Grenzdorf, das, pomejna vas, vas na meji.
Grenze, die, der äußerste Theil eines Gebietes, meja, in andern slav. Munda. a. granica (vergl. grana Zweig, so wie das ob. deutsch. Granitz); Gränzland, pokrajina; Militärgrenze, nach dem *Serb.* krajina (vojaška); das Äußerste eines Dinges überhaupt, kraj, konec; ein Haß ohne Grenzen, sovraštvo brez kraja, neskončno, neizrečeno; die Grenze der bekannten Welt, nach *V.* u. *M.* zakraj znaniga sveta; die Grenzen beziehen, mejo obiti, obhoditi, obhajati, mejnike ogledati, ogledovati; die Grenzen der Vollmacht überschreiten, prestopiti pooblastilo; die Grenzen verrücken, premakniti, prestaviti mejo, mejnike; Grenzen setzen, omejiti, mejiti, mejnike postaviti, postavljati; *fig.* a. utesniti, berzdati; die Grenzen besetzen, nastaviti se po mejah; die Grenzen ziehen, mejo potegniti, zaznamnjati med —, razmejiti dve reči; Grenze machen, bilden zwischen zwei Dingen, ločiti dve reči, mejo delati med njima.
Grenzen, *v. n.*, an etwas, mit etwas, mejiti (se) s čem, deržati se s čem, deržati se česa, dotikati se, *serb.* auch mejašiti s čem; dotikati se; sein Zustand grenzt an Verzweiflung, malo da ne obupa; blizo česa biti, ne dalječ od česa biti.
Grenzend, f. **Angrenzen**.
Grenzenlos, *adj.*, neomejen, brezkoncen, brez meje, kraja, neizmeren.
Grenzer, der, graničar; *serb.* krajišnik.
Grenzerfamilie, die, graničarska rodovina.
Grenzfestung, die, mejna terdnjava, terdnjava na meji.
Grenzflecken, der, mejni teržič.
Grenzfluß, der, mejna ob. mejivna voda, reka mejnica.
Grenzförster, der, logar mejar.
Grenzfurche, die, ometljej.

Grenzgebiet, s. Grenzland.
Grenzgebirge, das, mejno, mejivno gorovje, gore, ki delajo mejo.
Grenzgebüsch, das, meja.
Grenzgegend, s. Grenzland.
Grenzgemeinschaft, die, someja, somejnost.
Grenzfurche, die, (brazda) mejašnica.
Grenzgraben, der, mejni, mejivni jarek, razrov.
Grenzhaufen, der, mejna, mejivna groblja, mejno groblje, mejni kup.
Grenzhaus, das, mejarska hiša, hiša na meji.
Grenzherr, der, krajnik, mejni gospodar.
Grenzholz, das, mejni, krajni gojzd, auch schlechthin meja.
Grenzhügel, s. Grenzhaufen.
Grenzirrung, die, pomota zastran meje.
Grenzkette, die, mejna zapertija, kordon*.
Grenzland, das, pokrajina, krajina.
Grenzlinie, die, meja, čerta mejivnica, mejna, razdvojna čerta, presledek.
Grenzlos, s. Grenzenlos.
Grenzmal, das, Grenzmarke, die, mejnik.
Grenzmauer, die, meja, mejivni zid.
Grenzmesser, der, mejivec, razmejevavec, s. a. Feldmesser.
Grenznachbar, der, mejaš, mejač, mejak.
Grenzort, der, mesto v pokrajini.
Grenzpfahl, der, mejivni kol, mejnik.
Grenzpunct, der, mejiše, mejišče †.
Grenzreceß, der, s. Grenzvergleich.
Grenzregiment, das, graničarski regiment.
Grenzsäule, die, mejni steber ali stolp, mejnik.
Grenzscheide, die, razmejik, razmejitev, razmeja, meja.
Grenzscheidend, *adj.*, razmejiven, mejiven, deliven, ločiven.
Grenzscheider, s. Grenzmesser.
Grenzscheidung, die, razmejevanje, s. a. Grenzscheide.
Grenzsoldat, der, graničar.
Grenzsperre, die, zapertija (mejna).
Grenzstadt, die, mejno ali pomejno mesto, mesto na meji, graničarsko mesto.
Grenzstein, der, mejnik, mejivni kamen.
Grenzstreit, der, Grenzstreitigkeit, die, prepir, pravda zavolj ali zastran meje, za mejo.
Grenzstrom, der, s. Grenzfluß.
Grenzvergleich, Grenzvertrag, der, poravnava ali pogodba zastran meje.
Grenzverkehr, der, kupčija, kupčijski prehod na meji.
Grenzverrückung, die, prestava, prestavljanje mejnikov.
Grenzwache, die, straža na meji, pomejna straža.
Grenzwall, der, mejni, mejivni nasip.
Grenzwappen, das, gerb na mejniku.
Grenzwasser, das, mejna ali mejivna voda, mejnica.
Grenzweg, der, pomejna pot.
Grenzzeichen, das, mejno znamnje, mejnik.
Grenzzoll, der, mejni col.
Grenzzollamt, das, mejna colnija.
Grenzzug, der, obhajanje, obhod meje, razgled ali ogled mejnikov.
Greßling, der, s. Gräßling.
Gret, s. Bild.
Gretchen, das, (Anagallis arvensis), kurja čsnjica.
Greuel, s. Gräuel.
Gricken, s. Buchweizen.
Griebe, die, die häutigen und sehnigen Stücke, welche vom ausgelassenen Talge uff., in der Pfanne übrig bleiben, (Oberd. Grämel, Krämel), ocvirek.
Griebs, der, das Kerngehäuse des Kernobstes, nach *V.* telo, postelja, gnjezdo, nach dem *Russ.* serce; *poln.* u. *böhm.* ogryzek.
Griechisch, *adj.*, geršk; griechisches Feuer, gerški ogenj; das Griechische, gerščina.
Griechischkatholisch, *adj.*, gerško-katolišk, gerško-zedinjen.
Griechsäule, s. Griessäule.
Griel, der, s. Grasmücke.
Grieltrappe, die, (Otis tetrax), mala amša, nach *M.* mala droplja; (Otis Oedicnemus), prilivka.
Gries, der, grobförmiger Sand, debeli pesek, nach *V.* a. perga, prod; grobgemalenes Getreide, tergana moka; als Speise, pšeno, zdrob, *poln.* drobna kaša, (gemeinigl. gres*); Grieserde, prodnica, *med.* kamen.
Griesartig, *adj.*, prodast, pšenast.
Griesbart, s. Geißfuß.
Griesbrei, das, kaša.
Griesdocke, die, medkozolčni stebrič.
Grieseln, *v. a.*, in kleine Stücke zermalmen, razdrobiti, drobiti, razmerviti; *v. n.* in kleine Stücke zerfallen, oder herunterfallen, scepati, cepati, popadati; einen leichten Schauer empfinden, es grieselt mich, als *v. i.*, dregetec me ima, dregečem.
Griesen, *v. a.*, pšeno mleti.
Griesgram, der, die mürrische Stimmung nevolja, neprivoljnost, zla volja; eine Person, godernjač, sitnež, neušečnež, čmerika, mermralo; *adj.*, s. Griesgrämisch.
Griesgrämisch, *adj.*, čmerikast, neušečen, nataknjen, nasajen, pust, kisel; s. a. Grämlich.
Griesgrube, die, prodišče, prodiše.
Grieshändler, der, pšenar, kašar.
Griesholz, s. Rainweide.
Grieshorst, der, eine aus grobem Sande bestehende Insel, nanos peska, prodje, nach *V.* gomila.
Grieshuhn, s. Wasserschnepfe.
Griesicht, *adj.*, peskast, pergast, pšenast.
Griesig, *adj.*, peščen, pešen, pesknat, pergav.
Griesig, das, was in den Bienenstöcken zu Boden fällt, nach *V.* pšenik, drob, voščenik, vošenik, bčelni ognjuski.
Grieskleie, die, mekinje od pšena, tergane moke.

Grieskoch, der, (nach *Zal.*) kašnati cmaren.
Griesmehl, das, aus dem ersten Griese, perva melja, prednja moka, cvetna moka, nach dem *Russ.* zernasta moka.
Griessäule, die, an Wassermühlen, Wehren und am Pfluge, kozlič, kozolec.
Griessieb, das, sito za pšeno.
Griesstein, s. Nierenstein.
Griessuppe, die, juha z vkuhanim pšenam.
Grieswärter, der, (ehemals) turnirski stražnik.
Grieswasser, das, vodica ali zdravilo za kamen.
Grieswerk, das, zaporje.
Griesßen, *v. a.*, s. Grausen.
Griff, der, die Handlung des Greifens, prijem, prijemek, popad; einen Griff in etwas thun, prijeti, zagrabiti, zgrabiti, seči, segati, s. übr. Greifen; mit einem Griffe hatte er es, enkrat je segel pa je imel; etwas am Griffe haben, vajen biti, v perstih imeti, preci poznati po tipu, preci ošlatati; (*musik.*) prijetje; einen falschen Griff thun, napak vzeti, jemati; Handgriff, opazek; unerlaubte Griffe, zvijače, s. a. Kunstgriff; Griffe gebrauchen, vse skušati; so viel man mit einem Griffe fassen kann, pest, peščica, pešica, zagrab; Griff Stroh, rokovet, s. a. Handvoll; im Forstwesen für Spanne, ped, pedanj, nach *V.* oprijem; die Klauen der Raubthiere, krempelj; an den Hufeisen der Pferde, der Theil eines Werkzeuges, an welchem man es greift, der Griff an einem Degen usf., roč, deržaljka, ročnik, rog; bei Körben, locanj; bei der Art, toporišče, toporiše; an einer Violine, vrat, žabica.
Griffbrett, das, an der Violine, gornja deska, ročica, vrat.
Griffbügel, der, bei Gewehren, stražica.
Griffel, der, pisalo; dletce, rezalce; *bot.* vrat, nach *V.* pipica, jaščica.
Griffelbaum, s. Judasbaum.
Griffelbeere, s. Preißelbeere.
Griffelbein, das, *anat.* zapiščalna ob. zapišalna kost.
Grifflloch, das, luknjica na piščali, pišalna ljuknica.
Grille, die, eine Art Grashüpfer, der einen zwitschernden Gesang macht, muren; Grillchen, murnič, murniček, sverček, čerček, circevec, božji volek, sviršek, everček; Feldgrille, muren, šuri muri, marša; seltsamer Einfall, unruhige Gedanken, Vorstellungen ohne Grund, ohne Nutzen, muha; muhe, prazne skerbi, čudne misli, ki komu po glavi rojijo; er hat die Grille, ima to muho, muhuje, nach *M.* muhe pase; Grillen fangen, muhe loviti; Grillen vertreiben, preganjati muhe, skerbi.
Grillen, *v. n.*, muhe imeti, pasti.
Grillenfang, der, muhovanje, prazne skerbi.
Grillenfänger, der, muhavec, muhasti človek, ki ima vsakoršne muhe in nepotrebne skerbi v glavi.
Grillenfängerei, die, muhe, nach *V.* muharija.
Grillenfängerisch, Grillenhaft, *adj.*, muhast, muhav, poln muh, čuden, *böhm.* trampotny.
Grillenkrankheit, s. Hypochondrie.
Grillenkraut, s. Schafgarbe.
Grillensucht, s. Hypochondrie.
Grillenwerk, das, groteskes Werk, čudna, po naključji sostavljena podoba, ki ni posneta iz narave, izmišljena podoba.
Grillig, *adj.*, muhast; s. Grillenhaft.
Grilliren, s. Rösten.
Grimasse, die, merda, zmerda, zmerdljej, zmerdek, zvijanje, krivljenje ust, pačenje, rega, *russ.* užimka; eine Grimasse schneiden, zmerdniti se, namerdniti se, naregniti se komu; Grimassen schneiden, zmerdovati se, režati (se), pačiti se, usta kriviti.
Grimassiren, s. Grimasse(n schneiden).
Grimm, der, togota, serd, razkačenost, jarost; in Grimm gerathen, stogotiti se, utogotiti se, razkačiti se, razjariti se; seinen Grimm auslassen an Einem, ohladiti se nad kom, jezo izpustiti; s. a. Zorn.
Grimm, s. Grimmig.
Grimmdarm, der, (Colon), nach *V.* danka, denik, kotnica (a. *poln.*), nach *Sul.* čmar, *böhm.* denni črevo.
Grimmdarmsband, das, vez.
Grimmdarmsgekröse, das, krezelje.
Grimmdarmsklappe, die, kljupka.
Grimmen, *v. n.*, s. Ergrimmen; *v. i.*, es grimmt mich im Bauche, v trebuhu me kolje, v trebuhu me ščiplje, šiplje, trebuh me boli; grize, červiči, zavija me v trebuhu.
Grimmen, das, klanje; s. a. Bauchgrimmen.
Grimmenwasser, das, voda ali lek za ščipanje, šipanje, za griz.
Grimmer, der, (Falco Milvus), postojna, škarnjek.
Grimmgramsen, s. Griesgramen.
Grimmig, *adj.*, togoten, preserdit, razkačen, jaren nach *V.* (in Reifnitz) ljut, a. *altsl.*; grimmige Kälte, huda, merzla, ojstra zima, premraz, s. a. Grausam; grimmig werden, s. Grimm (in Grimm gerathen).
Grimmigkeit, die, ljutost, neusmiljenost.
Grimmkalt, *adj.*, hudo, ostro merzel.
Grimpe, Grimpel, Fisch, (Cyprinus Gobio), grundelje; (Phoxinus), frigelje.
Grimmvoll, *adj.*, prehud, preljut.
Grimmwurz, die, (Dentaria), rajnak.
Grind, der, Rinde, Kruste eines Geschwüres, krasta ob. hrasta; Räude, skrumba, grinta*; Räude, Krätze am Kopfe (Tinea), kraste *pl.*; Räude, Krätze überhaupt garje *pl.*
Grindhand, die, hrastava roka.
Grindicht, *adj.*, krastast, garjast, skrumbast.
Grindig, *adj.*, krastav, garjev, krastnat, skrumbav.
Grindigkeit, die, krastavost.
Grindkinn, das, hrastava brada.

Grindkopf, der, krastava glava; ein Grindköpfiger, hrastavec, grintavec*.
Grindkraut, das, f. Kreuzwurz, (Scabiosa arv.), garjevo zelišče, zeliše.
Grindrabe, der, (Corvus frugilegus), černa poljska vrana.
Grindsalbe, die, maža, mazilo za hraste.
Grindwurz, die, (Rumex acutus), ščavje, šavje.
Grinitsch, f. Geufter.
Grinitz, f. Grünitz.
Grinsen, *v. n.*, naregniti se, narežati se, režati, nach *V.* lisiti se; f. a. Greinen.
Grinser, der, režalo, kdor zobe kaže in (se) reži.
Grinzen, f. Grinsen.
Grippe, die, hripa, gripa*, influenca*.
Grob, *adj.*, dick, debel; unhöflich, debel, neotesan, neuljuden, zarobljen, neokresan, neuglajen, grob (a. *altsl.* u. in allen slav. M.); er ist ein sehr grober Mensch, gladek je, kakor dobova (hrastova) skorja, zarobljen kmet(ač); aus dem Gröbsten heraus sein, iz največiga, nar hujšiga biti; aus dem Groben bilden, na pervo roko izdelati, izdelovati, delati; grobe Leinwand, hodnik, hodnično platno; vom Gefühl, auch top; grobes Geschütz, f. Geschütz; grobes Geld, debel dnar (goldinar, toler); grobe Hände, okorne, neukretne, nespretne roke; grobe Arbeit, težavno, okorno delo; grobe Sau, velika svinja; grobe Schrift, debele, velike čerke; grobes Brot, čern kruh; grobe Waare, šarasto, umazano, kosmato blago; grobe Lüge, debela, košata laž; grober Fehler, debela pomota; ein grober Scherz, neslana šala; eine grobe Unwissenheit, globoka, terda, močna neznanost; grobe Stimme, debel glas; grob begegnen, neuljudno, grobo obnašati se proti komu.
Grobdraht, der, debeli drat.
Grobdrähtig, *adj.*, debeliga dratu, debele, grobe niti.
Gröbe, die, debelost, grobost; f. Grobheit.
Grobfädig, *adj.*, debeloniten, debel.
Grobfaserig, *adj.*, debeliga lakna, debelih nitek.
Grobfeile, die, debela pila.
Grobgestreift, *adj.*, s velikimi progami.
Grobgliederig, *adj.*, okornih, debelih udov.
Grobhaarig, *adj.*, debelih las, dlak.
Grobhäutig, *adj.*, debelokožen, debele kože.
Grobheit, die, eines Menschen, grobost, grobljanstvo, neotesanost, zarobljenost, debelost, sirovost, neuglajenost, neuljudnost; beleidigender Ausdruck, debela, groba (beseda), grobost; Einem Grobheiten sagen, neuljudno, grobo govoriti s kom, z grobimi besedami razžaliti ga; grobe Beschaffenheit, debelost; die Grobheit des Papiers ließ vermuthen &c., iz tega, da je papir bil debel, se je moglo misliti itd.
Grobian, der, zarobljenec, neotesanec, neokresanec, neuglajenec, robavs, neuljudnež, debel človek, grobjanec.
Grobjährig, *adj.*, debelih letin, nach *V.* groboletinast.
Grobklieber, der, kdor v gojzdu doge na debelo kroji.
Grobkörnig, *adj.*, debelozernat, debeliga zerna.
Gröblich, *adj.*, debelkast; sich gröblich irren, hudo, močno se motiti; er hat ihn gröblich beleidigt, zelo, hudo ga je razžalil.
Gröbling, f. Grobian.
Grobmaler, der, mazalo (od malarja).
Grobsand, der, debeli pesek.
Grobschmid, der, kovač, *russ.* kuznec.
Grobschrötig, *adj.*, na debelo mlet.
Grobsinnig, *adj.*, topih čutov, čutil, topočuten.
Grobsinnlich, *adj.*, zelo mesen in pohoten.
Grobwollig, *adj.*, debelovolnat, debele volne, debeliga runa, debelorun.
Grog, der, grog*.
Grölen, *v. n.*, dreti se, kričati.
Gröler, der, kričalo, vekalo.
Groll, der, čert, čertenje, pika, nastor, sovraštvo (skrivno), *serb.* meržnja, nazlob, (*poln.* zavzetost, zajedlost); einen Groll auf jemanden haben, piko, nastor, jezo na koga imeti.
Grollen, *v. n.*, sovraštvo ali jezo kuhati v sebi, kujati se, jeziti se na koga, merziti ga; f. a. Grommeln.
Grollend, **Grollhaft**, *adj.*, serdit, gorak, *serb.* nazloben.
Grommeln, *v. n.*, bobneti, bučati (od deleč).
Gropp, der, eine Fischart, kapelj, glavača (riba).
Gros, **en gros**, na debelo, na veliko.
Groschen, der, groš (in allen slav. Mundа.), grošič.
Groschenbrot, das, hlebec, pogrošnjak, hlebec po groši.
Groschenstück, das, groš; Zweigroschenstück, dvojača; Fünfgroschenstück, petica.
Groß, *adj.*, velik; vom Berge, visok; große Augen machen, debelo gledati, začuditi se, čuditi se; große Sünde, velik greh; er ist um einen Kopf größer als ich, za glavo je veči od mene; großes Mädchen, deklina; großer ungeschickter Mensch, rogljež, roglja, štorkla, galijot*; großer Mangel an Lebensmitteln, hud stradež, veliko stradanje; großer dicker Kopf, butica, glavatica; großer langer Mensch, dolgin, dolgež, dolgovirnik; wie groß, kolik; so groß, tolik; hübsch groß, precej velik; die große Zehe, palec na nogi; große Schritte machen, široko stopati, korakati; damit ist schon ein großer Schritt vorwärts gethan, s tem smo se že precej, že lep kos dalje pomaknili; das Wasser wird groß, voda raste, narašča, nastopa; größer werden, rasti, množiti se, *serb.* vecati; ungeheuer groß, velikansk, srep, naramen (auch *böhm.*, *altsl.* ramen heftig), *serb.* golem, ogroman; die Großen wie die Kleinen, vse, malo in veliko, odraščeni, od-

raženi in otroci; großes Geld und Gut woran wenden, mnogo blaga na kaj oberniti, potrositi; er hält große Stücke auf ihn, zelo ga čisla, ima v čislih; große Kälte, hud mraz; es ist noch eine große Frage, prav negotovo je še; eine große Sache, imenitna reč; das hat etwas Großes zu bedeuten, to hoče kaj reči; die große Welt, velika gospoda; im Großen handeln, na debelo kupčevati; groß werden, odrasti, velik zrasti; groß ziehen, srediti, prirediti, rediti, na kviško spraviti; die Kinder sind groß, otroci so odrasli, odrašćeni; großen Theils, velik del; größten Theils, večji del, naj več; groß achten, za veliko šteti, veliko čislati; die Großen dieser Welt, des Reichs, mogočniki, velikaši tega sveta, *altsl.* boljar, velmož; sich groß machen, košatiti se; sich große Mühe geben, zelo, močno se prizadevati; große Aehnlichkeit haben, zelo, prav podoben biti; großen Schaden, Vortheil bringen, močno škodovati, koristiti; der große Haufe, s. **Pöbel**; ein großes Hundert, 120; ein großer Spieler, hud igravec; Peter der Große, Peter veliki; geh' hin in die große Stadt Ninive, nach *V.* pojdi v Ninive toliko mesto; etwas nicht groß achten, ne kaj pomarati za —; er bekümmert sich nicht groß darum, kaj malo vpraša po tem; die große Frau, pervorojena nadvojvodinja (v Avstrii); groß denken, žlahtne, plemenite misli imeti; ein großes Wort, visok, imeniten izrek, mogočna beseda; in dem ist er groß, v tem je (velik) mojster, to izverstno zna, ume.

Groß=, in Zstzgn. bei Titeln, veliki; in der Bedeutung für Sehr, pre-, zelo, močno, veliko; bei Bezeichnung des Umfanges einzelner Körpertheile wird es, und zwar im Beiworte durch die Endung -at (auch im *Böhm.* u. *Serb.*), oder durch veliko —, und im Hauptworte, insoferne es eine männl. Person bedeutet, durch den Ausgang auf -an, — ač gegeben.

Groß, das, dvanajst tucatov.

Großachtbar, *adj.*, velikočastljiv, prespoštljiv.

Großachtel, das, velika osminka.

Großäderig, *adj.*, žilat, žilav, debeložilnat, debeložilen.

Großadmiral, der, veliki admiral.

Großältern, *pl.*, stari *pl.* (u. starši), starši staršev naših, ded ali stari oče in babica ali stara mati (po očetu in ravno tako po materi).

Großartig, *adj.*, veličansk, veličanstven, silo lep, čuda lep, *altsl.* velikolepn; Großartigkeit, velikolepje.

Großauge, das, ein großes Auge, veliko oko, očina; ein Großäugiger, okač, okàn.

Großäugig, *adj.*, okat, velikih oči.

Großbänker, der, veliki štacunar.

Großbart, der, bradač, barusač; ein großer Bart, velika brada, bradurina.

Großbärtig, *adj.*, bradat.

Großbase, die, stara teta.

Großbaß, der, bas, debeli bas.

Großbauch, der, ein großer Bauch, velik trebuh, vamp*; ein Großbäuchiger, trebuhač, trebušnik, vampež, trebuhačar.

Großbäuchig, *adj.*, trebuhast, trebušen.

Großbauer, der, zemljak, celi zemljak, celogruntar, gruntar.

Großbeerig, *adj.*, velikih, debelih jagod.

Großbinder, der, sodar; Kleinbinder, škafar, kublar, kubličar.

Großblätterig, *adj.*, velikih peres, velikolisten.

Großblumig, *adj.*, velikocveten.

Großbogig, *adj.*, velikolok.

Großbothschaft, die, s. **Gesandtschaft**.

Großbothschafter, der, veliki poročnik, poslanec.

Großbrüstig, *adj.*, persat, persnat.

Großdenkend, *adj.*, plemenito misleč, velikomiseln.

Großdutzend, s. **Groß**, das.

Größe, die, velikost, velikota, velikoča, veličina; Stern erster, zweiter Größe, zvezda perviga, druziga reda; erstaunliche Größe, prevelikost;* von einer Größe, ene velikosti, enolik, enako velik, enak; Höhe, visokost; s. a. **Ausdehnung**, **Umfang**; ein Narr von erster Größe, prav norec, velik norec; hier zeigt sich die Größe seiner Liebe, v tem se razodeva, kolika je bila njegova ljubezen do —; Menge, množina, *mat.* količina, kolikost.

Große, der, s. **Groß**, **Magnat**.

Großeltern, s. **Großältern**.

Größen, *v. a.*, povеličati, veličati.

Großenke, der, veliki hlapec, konjar.

Großenkel, der, prevnuk.

Großenkelin, die, prevnuka.

Größenlehre, die, s. **Mathematik**.

Größenreihe, die, versta količin, števil.

Großente, die, (Anas Boschas fera), velika divja raca.

Großentheils, *adv.*, velik del, večjidel, iz večiga, večema.

Größern, s. **Vergrößern**.

Größerwerden, das, rastenje.

Großeuterig, *adj.*, vimenat, veliciga vimena.

Großfalk, der, (Falco sacer), sokol, skol. nach *Sul.* kraguj.

Großfeldherr, der, (im ehemaligen Polen), veliki vojskovod, *poln.* Wielki Hetman.

Großfersig, *adj.*, petavsast; ein Großfersiger, petavs.

Großfingerig, *adj.*, perstnat, velicih perstov; ein Großfingeriger, verächtl. perstačar.

Großfrüchtig, *adj.*, veliciga, debeliga sadu.

Großfürst, der, veliki knez.

Großfürstenthum, das, velika knežija, kneževina.

Großfürstin, die, velika knežinja, kneginja.

Großfürstlich, *adj.*, velikokneževsk, kar je velikiga kneza.

Großfuß, der, (Laphita), nogatec.

Großfüßig, *adj.*, nogat, bedrat, velicih

nog ali beder; ein Großfüßiger, bedrač, nogač, nogan.
Großfüttern, s. Groß (ziehen).
Großgeist, der, veliki duh, velika glava.
Großgesinnt, *adj.*, velikodušen.
Großgestalt, s. Koloß, Kolossal.
Großgewachsen, *adj.*, odrasel, odraščen, odrašen.
Großgewerk, das, velikodelnica†; s. Fabrik.
Großgewerker, der, velikodelnik†; s. Fabrikant.
Großgewicht, s. Bruttogewicht.
Großgliederig, *adj.*, udnat, velicih udov.
Großgünstig, s. Hochgeneigt.
Großhandel, der, kupčija na debelo, velika kupčija.
Großhändler, der, velikokupec, kupčevavec na debelo.
Großhandlung, die, kupčija, prodajavnica na debelo.
Großheit, s. Größe.
Großherr, der, padišah, sultan, turški cesar.
Großherrisch, *adj.*, großherrisch leben, živeti kakor velik gospod.
Großherrlich, *adj.*, sultansk.
Großherzig, *adj.*, velikoserčen, velikodušen.
Großherzigkeit, die, velikoserčnost, velikodušnost, velikodušje, žlahtnodušnost.
Großherzog, der, veliki vojvoda.
Großherzogin, die, velika vojvodinja.
Großherzoglich, *adj.*, velikovojvodsk, velikiga vojvoda.
Großherzogthum, das, veliko vojvodstvo.
Großhörnig, *adj.*, rogat; der Großhörnige, rogatec, rogač, rogin.
Großhundert, das, sto in dvajset.
Grossirer, **Grossist**, s. Großhändler.
Großjährig, *adj.*, nach *V.* (und a. *poln.*) doleten, auch polnoleten, dostoleten, unter den ungar. Slov. versten; großjährig sein, leta imeti, doleten itd. biti; es werden, k letam priti.
Großjährigkeit, die, doletnost, polnoletnost.
Großjährigkeitserklärung, die, izrečenje, razglašenje polnoletnosti, ob. da je kdo doleten.
Großkanzler, der, veliki kanclir.
Großkehlig, *adj.*, gerlat.
Großkind, das, vnuče.
Großklette, die, veliki lapuh.
Großknecht, der, veliki hlapec.
Großcomthur, der, veliki komendnik.
Großkopf, der, ein großer Kopf, glavura; eine Person, glavač, glavan, debeloglavec, butec; weibl. glavana, glavača, debeloglavka; s. a. Alant.
Großköpfig, *adj.*, glavat, bučoglav.
Großkörnig, s. Grobkörnig.
Großkreuz, das, veliki križ; der, velikokrižnik, (nach *V.* veliki križanik).
Großkreuzritter, der, vitez velikokrižnik.
Großlauch, der, (Allium scorodoprasum), kozjek.
Großlefzig, *adj.*, ustničat, debeloustničat, žnabljat*.
Größlich, *adj.*, velikast, velikljat, precej velik, raji večji kakor manjši.
Großlippig, s. Großlefzig.
Großmacher, der, bahač, ustnež.
Großmacht, die, als Eigenschaft, velika moč, oblast; Großstaat, velika, mogočna deržava.
Großmächtig, *adj.*, premogočen, velikomogočen, velikomočen, velikovlasten, prevzmožen; sehr groß, velikansk.
Großmarschal, der, veliki maršal.
Großmaschig, *adj.*, petljat, velikih petelj.
Großmaul, das, veliki gobec, velike usta; ein Großsprecher, širokoustnik, ustnež, govorun.
Großmäuler, *pl.*, velikoustniki†.
Großmäulig, *adj.*, velikih ust, gobčat, a. razusten; *fig.* širokousten, bahašk.
Großmeise, die, velika senica.
Großmeister, der, veliki mojster, predstojniki.
Großmensch, der, velikan v duhu in razumu.
Großmögend, *adj.*, nach *V.* velikomožen; velemožen, s. a. Großmächtig.
Großmundschenk, der, veliki točaj.
Großmuth, die, velikodušje, velikoserčje, velikodušnost; als Edelmuth, plemenitoserčnost, žlahtnodušnost.
Großmüthig, *adj.*, velikodušen.
Großmüthigkeit, die, velikodušnost.
Großmutter, die, babica ali baba, stara mati.
Großmütterlich, *adj.*, babičin, babin, stare matere.
Großnase, die, veliki nos; eine Person, der, nosan, nosač; die, nosulja, nosana, nosača.
Großnasig, *adj.*, nosat.
Großneffe, der, prebratrič, prebratinec, sin bratriča proti starimu stricu.
Großnichte, die, prebratičina, prebratinica, prebratovlja; hči bratriča ali bratričine proti starimu stricu.
Großoctav, das, velika osminka ob. osmérka.
Großoheim, der, stari stric, ujic, dedov ali babin brat.
Großohr, das, veliko uho, *serb.* ušina; eine Person, der, uhan, uhač; die, uhana, uhača; s. a. Fledermaus.
Großöhrig, *adj.*, ušat, dolgouh.
Großpapa, s. Großvater.
Großprahler, der, širokoustnik, hlastač.
Großprobst, der, veliki prepozit ali prošt.
Großquart, das, velika četvérka.
Großrichter, der, veliki sodnik.
Großschnäbler, s. Dickschnabel.
Großschön, *adj.*, prelep.
Großschreier, der, s. Großmaul.
Großschritt, der, veliki, široki korak.
Großschuppig, *adj.*, velicih ljuskin.
Großseitig, *adj.*, bokat.
Großsinnig, s. Edelmüthig.
Großsohn, der, vnuk.
Großsprechen, das, s. Großsprecherei.
Großsprecher, der, širokoustnik, bahač,

hvalun, bahavs, kozji člověk, *russ.* hvastun.

Großsprecherei, die, baharija, govorunstvo, ustenje, širokoustje.

Großsprecherin, die, širokoustnica, bahavslja, bahulja.

Großsprecherisch, *adj.*, širokousten, hlastav, bahašk.

Großstaat, s. Großmacht.

Großstadt, die, veliko mesto.

Großstädter, der, prebivavec iz veliciga mesta, velikomeščan.

Großstädtisch, *adj.*, po navadi večih mest, kakor v velikih mestih, velikomesten.

Großstirnig, *adj.*, čelat.

Großsultan, der, veliki sultan.

Großtante, die, stara teta.

Großtausend, das, tisuč dve sto.

Größtentheils, *adv.*, večji del, največi, vekši del.

Großthat, die, veliko djanje.

Großthätig, *adj.*, kdor velike dela doprinaša, velikodjaven, — delaven.

Großthörig, *adj.*, razvraten, velikovraten.

Großthuer, der, s. Großsprecher.

Großthuerei, s. Großsprecherei.

Großthuerin, s. Großsprecherin.

Großthuerisch, *adj.*, bahašk, bahaven.

Großthun, *v. n.*, bahati (se), znašati se, ustiti se, košatiti se, junašiti se, *russ.* veličat sja, hvastat.

Großtochter, die, vnuka.

Großtraubig, *adj.*, grozdat.

Großtürk, der, s. Großsultan.

Großuhrmacher, der, urar, ki velike ure dela.

Großurenkel, der, preprevnuk, prevnukov sin.

Großurenkelin, die, preprevnuka.

Großvater, der, ded, stari oče, dedej, dedek, dedček.

Großväterlich, *adj.*, dedov, dedinsk, stariga očeta.

Großvaterstuhl, der, naslanjač, stol z ročicami, wörtl. stariga očeta stol.

Großverschleiß, der, prodaja na debelo.

Großvezier, der, veliki vezir.

Großviertel, s. Großquart.

Großvogel, der, večji, zlasti divji ptič.

Großweidewerk, das, (*waidm.*) jeleni, divji petelini in takošna najžlahtniši divjačina.

Großwerden, das, rastenje.

Großwürdenträger, der, veliki dostojnik†.

Großzahn, der, veliki zob; — zobatec, zobač, zobàn.

Großzähnig, *adj.*, zobat.

Grotesk, *adj.*, čuden, spakoben, s. a. Unnatürlich, Lächerlich; Grotesken, čudne, ne iz narave posnete podobe na poslopjih.

Grotte, die, in die Tiefe haltend, jama, špilja, nach *V.* zijavka. (*russ.* peščera, *poln.* u. *böhm.* jaskina).

Grottenarbeit, die, špiljarstvo.

Grottenkünstler, der, špiljar.

Grotzen, der, herbet, herbtina pri kerznarjih.

Grübchen, das, jamica, jamičica; in der Wange, kotanjica.

Grube, die, jama, *russ.* nora; eine runde senkrechte Wassergrube, rupa, kotanja; soviel als Bergwerk, rudnik, rudna jama; wer einem andern die Grube gräbt, fällt selbst hinein, kdor drugimu jamo koplje, sam vanjo pade; die Wurzeln einer Grube im Bergbaue, nach *V.* škeder; ein Grab, jama, grob; eine Grube erlegen, začeti rudo kopati; die Grube ging zusammen, rudnik se je poderl, uderl; Einen unter die Grube bringen, pod zemljo spraviti koga; eine Grube, in welche sich ein fließendes Wasser verliert, ponikve *pl.*, požiravnik; Grube, *anat.* jama, jamica.

Grübelei, die, vertanje, tuhtanje, modrovanje. (*russ.* glavolomstvo).

Grübelkopf, der, s. Grübler.

Grübelkrank, s. Hypochondrisch.

Grübeln, *v. n.*, berbati, vertati, kopkati; ein Kinderspiel, svinjko pasti, Unterkr. presico vganjati, Innerkr. kobčati, bocati, nach *Sul.* kobati se; in der Nase grübeln, pečkati, berbati po nosu; es grübelt mir in den Füßen, noge me serbe, serbi me po nogah; *fig.* klügeln, glavo si treti ali beliti, vertati, globati, modrijaniti, tuhtati.

Grübelnuß, die, koščak, košak.

Gruben, *v. a.*, s. Graben; jame delati ali jamiti; v jame loviti (zveri).

Grubenarbeit, die, jamsko delo, delo v jami, v rudniku.

Grubenarbeiter, der, rudokop, delavec v jami ali rudniku.

Grubenaufstand, der, (*mont.*) opis rudnika, poročilo zastran rude.

Grubenbau, der, rudno delo; s. a. Grubenarbeit.

Grubenbaum, der, in der Mühle, klada.

Grubenbeil, das, rudarska sekirica, balta.

Grubenbericht, der, poročilo zastran rudnika.

Grubenbiber, der, pozemeljski dabar; s. a. Biber.

Grubenbrand, der, požar, ogenj v rudniku.

Grubenende, s. Absenker.

Grubenerz, das, jamska ruda, ruda iz rudnika.

Grubenfahren, das, hoja v jamo, iz jame.

Grubenfeld, das, jamsko polje, odločeni rudnik.

Grubengas, das, jamski plinj ali gaz.

Grubengebäude, das, vhod rudnika.

Grubengezäh, das, rudarsko orodje.

Grubengräber, der, jamar.

Grubenholz, das, jamski, rudarski les.

Grubenhüter, der, s. Hutmann.

Grubenjunge, der, rudarček.

Grubenkittel, der, jamska halina.

Grubenkleid, das, jamsko oblačilo.

Grubenkohle, die, oglje od vejevja.

Grubenlicht, das, jamska luč.

Grubensand, der, kopani pesek.

Grubenschnepper, der, rudarski nož.

Grubensteiger, der, nadglednik ali nadzornik nad delavci v rudniku.

Grubentasche, die, jamska torba.
Grubenwasser, das, voda v rudnikih, jamah, jamšcica, jamšica.
Grubenzug, der, jamsko mérjenje, izmera rudnika.
Grubig, *adj.*, jamast, jamičast; pockengrubig, pikast od koz.
Grübler, der, vertavec, vertalo, globavec, modrovavec, tuhtavec, glavobelec.
Grüblerin, die, vertavka, modrovavka.
Grüblerisch, *adj.*, tuhtavsk, glavobelen.
Grübling, der, s. **Trüffel.**
Grude, die, perhavica.
Gruden, *v. a.*, podnetiti, podkuriti.
Gruft, die, s. **Grotte, Grube;** Grab, raka rake (*pl.*), grob (zlasti zidani).
Grühneß, das, drobna mreža.
Grummeln, *v. n.*, bobneti, doneti (od daleč).
Grummet, das, das zweite Gras, Afterheu von mehrmähdigen Wiesen, otava, (in allen slav. *M.* *poln.* potrav); das dritte Gras, vnuka, nach *V. a.* murava.
Grummetboden, der, svisli *pl.*
Grummetbutter, die, jesensko maslo.
Grummeternte, die, košnja otave.
Grummetwiese, die, dvojosečna, trojosečna senožet, travnik, ki daje otavo; nach der Grummeternte, otavišče, otaviše.
Grün, *adj.*, zelen; unreif, nezrel; grün machen, ozeleniti, zeleniti; für Frisch, s. dieses; grüne Waare, zelenje, zelenina, zelenjav; von Rüben, Mohrrüben, u. dgl., n. *V.* -nat; grüne Erde, zelenica; er wird auf keinen grünen Zweig kommen, ne bo prišel na zeleno, ne bo se podkožil, opomogel; der grüne Donnerstag, veliki četertek; ich bin ihm nicht grün, ni moj mož, nimam ga rad, merzim na-nj; grün und gelb aussehen, ves zelen, bled biti, grünes Fleisch, uff. sirovo meso, grün werden, sein, pozeleniti se, zeleneti; an Jemandes grüner Seite sitzen, na desni strani sedeti; im Grünen sitzen, na zeleni travi, pod drevjem sedeti.
Grün, das, zelena barva od. farba, zelenost, zelenina; als Färbestoff, zelenilo.
Grünäugig, *adj.*, zelenook, zelenih oči.
Grünbart, der, zelena brada, zelenobradec.
Grünbärtig, *adj.*, zelenobraden.
Grünbauch, der, zelenotrebušnik.
Grünbeere, die, s. **Stachelbeere.**
Grünbeinchen od. **Füßchen,** das, eine Art Strandläufer, martinec, prodnik, dolar.
Grünblau, *adj.*, zelenovišnjev, v zeleno višnjev.
Grund, der, eines Gefäßes, Flußes, Meeres u. dgl., dno; das Glas bis auf den Grund trinken, do dna izpiti vino i. t. d.; zu Grunde gehen, konec vzeti, jemati, poginiti, onemoči, omagati, opresti, na nič priti, pod zlo iti; *altsl.* iznebiti; im Wasser, utoniti, potopiti se, poglobiti se, pogrezniti se na dno; zu Grunde richten, ugonobiti, gonobiti, na nič spraviti, pogubiti, ukončati, zatreti, uničiti, razdjati ali podreti (n. pr. hišo), *russ.* razoriti, *serb.* upropastiti; in den Grund bohren, potopiti ladijo, prestreliti in pogrezniti jo; auf den Grund fahren, stoßen, na dno zadeti, nasesti, nasaditi se (od ladij); einer Sache auf den Grund gehen, kommen, do dobriga, na tanko, iz dna kaj preiskati, do konca, do dna čemu priti, izgruntati*; vom Grund des Herzens, der Seele, iz vsega serca, iz vse duše, iz dna serca; etwas aus dem Grunde verstehen, do dobriga, do dna, iz dna, do konca kaj razumeti; von Grund aus heilen, do čistiga, do korenine ozdraviti; im Grunde verdorben, ves do kraja skažen; blaue Blumen auf weißem Grunde, višnjeve rože na belem dnu; bei den Tuchscherern, lice sukna, s. a. **Hintergrund;** in der Mathematik, s. **Grundfläche;** Grund eines Gebäudes, podval-a, podstava, dno, fundament*, nach *M.* stališče, *serb.* temelj; den Grund zu einem Gebäude legen, dno postaviti zidanju, zidanje nastaviti; einen Grund graben, dno kopati; das Haus hat keinen Grund, ta hiša nima terdniga dna, terdniga podvala, ni dobro ukopana, nima terdnih tal; den Grund zu etwas legen, dno postaviti kaki reči, osnovati ali začeti jo na čem, ustanoviti; opreti, opirati kako reč na kaj; der Grund einer Sache, podslomba, podstava, na kteri je uterjena, na ktero se opira; ein Haus von Grund aus aufmauern, iz dna, iz fundamenta hišo sozidati; in Grund u. Boden verwüsten, do tal vse razdjati, razrušiti; eine Stadt in den Grund schießen, razstreljati, podreti do tal; Grund fassen, uterditi se, ukoreniniti se; den Grund zu einer Krankheit legen, vsaditi, vcepiti si bolezen; Grund des Dachstuhles, podsek; Vertiefung, top, globina; s. a. **Bodensatz;** (ratio), vzrok, in andern slavischen Munda, razlog, pričina, povod; Beweggrund, nagib, nagibljej; Beweisgrund, dokaz, dokazalo; auf Grund einer kaiserlichen Verordnung, po cesarskem ukazu, opiraje se na ukaz, deržeč se ukaza; du hast keinen Grund zu zürnen, nimaš (za) kaj se jeziti, ne veš, zakaj se jeziš; ohne Grund behaupten, brez vzroka, brez podstave ali dna, brez glave terditi; das hat seinen Grund darin, to izvira, izhaja iz tega, to se opira na to; er wurde um den Grund seines Wissens gefragt, vprašali so ga, odkod to ve; sie haben ihre Gründe, že vedo, zakaj; er besorgt mit Grund, po pravici se boji, ima za kaj bati se, ne boji se zastonj ali brez vzroka, aus Gründen des öffentlichen Wohles, zavolj občne koristi; im Grunde genommen, prav za prav, če reč prav (samo na sebi, kakor je) vzamemo, pogledamo; Quelle, izvirek, izvir, začetek, osnutek; die ersten Gründe einer Wissenschaft, s. **Anfangsgründe;** eine niedrige Stelle des Erdbodens, niedrige Gegend, dol, nižava, dolina; das Dorf liegt im Grunde, vas stoji, je v dolu, *serb.* v nizi;

hiša stoji na nizkem svetu; die Oberfläche der Erde, der Boden, svet, tla, zemlja, grunt* (auch in andern slav. Munda.); lehmiger Grund, ilnati svet, ilnata zemlja, ilovnato zemljišče, zemljiše, ilovišče, ilovise, s. a. **Boden, Erde**; es ist auf meinem Grund und Boden, na mojih tleh je; liegende Gründe, Grundstücke, zemlja, ležeče, ali nepremikljive posestva, dobra, grunti*, ležeče premoženje.

Grundangel, die, s svincam obteženi ternik, da gre na dno, nach *V.* nočni ternik.

Grundanschlag, der, preudarek ali premet stroškov za dno poslopja.

Grundartikel, der, poglavitni, podstavni člen.

Grundaushebung, die, kopanje dna.

Grundbalken, der, *V.* strešnica; der unterste, spodnja; der obere, gornja; der dazwischen kommt, greda; — auch podsek; *russ.* matica, *poln.* podvalina; s. a. **Kiel**.

Grundbaß, der, glavni bas.

Grundbau, der, podzid, podzidanje, zidanje v dno, fundamenta ali temelja.

Grundbaum, der, nach *V.* blazina, podlozina; s. **Kettenbaum**.

Grundbaute, s. **Grundbau**.

Grundbedingung, die, poglavitni pogoj.

Grundbegierde, die, perva, pervotna, izvirna želja.

Grundbegriff, der, glavni, pervi zapopadek, zaumen, zaumevek, s. a. **Begriff**.

Grundbein, das, (os basilare od. sphenoides), u. *V.* blazinska kost, klinasta kost.

Grundbesitz, der, posest zemlje, zemljišča, zemljiša.

Grundbesitzer, der, posestnik zemljišča, zemljiša, gruntni posestnik.

Grundbesitzerin, die, posestnica zemljišča, zemljiša, gruntov.

Grundbestandtheil, der, pervi, poglavni del.

Grundbestandvertrag, der, pogodba za porabo zemlje, zemljišča, zemljiša.

Grundbett, das, ograja reke.

Grundbirn, die, krompir, podzemljica; s. **Erdapfel, Sonnenblume**.

Grundblei, das, s. **Senkblei**.

Grundbohrer, der, zemeljski sveder.

Grundböse, *adj.*, do kraja, do polti, do tal hudoben, prehudoben, ves zanikern in zel.

Grundbrav, *adj.*, prav jak, prav verl, prav dober.

Grundbrett, das, namérjalo (pri kanonih).

Grundbrief, der, zemljiško, mitno pismo.

Grundbruch, der, predor (vode) v dnu.

Grundbrüchig, *adj.*, piškav, votel, kar ne derži.

Grundbrühe, die, gošča, goša; in den Schiffen, natečnica, natekla voda.

Grundbuch, das, zemljiške ali gruntne bukve, zemljiška knjiga.

Grundbuchsamt, das, gosposka gruntnih bukev, zemljiško-knjižni ured.

Grundbuchsdirector, der, vodja zemljiških bukev.

Grundbuchsextract, der, izpisek iz zemljiških bukev.

Grundbuchsführung, die, pisanje, oskerbovanje gruntnih bukev.

Grundbuchsgesetz, das, **Grundbuchsordnung**, die, postava za gruntne bukve, od gruntnih bukev.

Grundbücherlich, *adj.*, zemljiško-knjižen; grundbücherliche Eintragung, vpis v gruntne bukve.

Grundcomplex, der, zvezek, skupek zemljišč, zemljiš; več zemljišč, zemljiš, ki so združene.

Grunddamm, der, nasip, gat na dnu.

Grunddienst, der, tlaka, robota.

Grunddienstbarkeit, die, zemljišna služnost.

Grundehrlich, *adj.*, čisto pošten, do dobriga pošten, prepošten, prav pošten.

Grundeigenschaft, die, perva, bistvena, poglavna lastnost.

Grundeigenthum, das, last, lastina zemlje, zemljiška last; das ist mein Grundeigenthum, ta zemlja je moja (lastina).

Grundeigenthümer, der, zemljiški lastnik, lastnik zemlje, zemljišča, zemljiša, grunta.

Grundeigenthümerin, die, zemljiška, gruntna lastnica.

Grundeis, das, spodnji led, led na dnu, (*russ.* ledjanaja ikra).

Grundeisen, das, merilo za rane.

Gründel, der, **Grundel**, die, grundelje, globoček, greslink.

Gründen, *v. a.*, den Grund legen, stiften, ustanoviti, ustanovljati, postaviti, napraviti, osnovati; der Teich ist nicht zu gründen, ni mogoče ribniku do dna priti, ni mu priti do dna; der Maler gründet die Leinwand usf., malar pripravlja platno, poklada pervo barvo na-nj, *russ.* u. *poln.* gruntovat; das Haus ist auf einem Felsen gegründet, hiša je na skalo postavljena, zidana, hišna podlaga je skala; der Tischler gründet die Fuge mit dem Grundhobel, nach *V.* skrinjar dela ali obla žleb z žlebnikam; gegründet, uterjen, pravičen, veljaven, terden, resničen; gegründet sein, svojo opiro imeti; seine Hoffnung auf etwas gründen, svoje upanje na kaj opirati, postavljati, naslanjati; das ist in der Erfahrung gegründet, to se opira na skušnjo; alle Geschöpfe sind in Gott gegründet, vse stvari imajo svoj priček v Bogu.

Grundentlastung, die, odveza zemljišč, zemljiš; Befreiung von Schulden, razdolžba zemljišč, zemljiš.

Grundentlastungsgeschäft, das, opravilo zemljišne odveze ali razdolžbe.

Grundentwurf, der, glavni načert.

Gründer, der, ustanovnik, ustanovivec, začetnik, ustanovljavec, *serb.* utemeljitelj; er ist der Gründer dieser Schule, on je ustanovil, napravil to šolo.

Gründerin, die, ustanovnica, ustanovivka, začetnica.
Grunderkenntniß, die, glavno, podstavno spoznanje.
Grunderschütternd, *adj.*, podstavo, podslombe stresaven, stresajoč.
Grundertrag, der, **Grunderträgniß**, das, dohodek zemljišni od. iz zemlje, grunta; an Früchten, pridelek, letina, obrod, obrodek.
Grunderz, das, podperstna železna ruda.
Grundfaden, der, s. **Aufzug**.
Grundfähigkeit, die, izvirna, začetna zmožnost od. moč.
Grundfalsch, *adj.*, do kraja lažnjiv, čisto zmišljen, gola laž; ein grundfalscher Mensch, popolnama, ves zvit, hinavsk človek.
Grundfarbe, die, Hauptfarbe, poglavna barva, (nach *V.* barva mati); die Farbe des Grundes an einem Zeuge udgl., barva dna, podsnovna barva.
Grundfaul, *adj.*, do konca gnjil, do konca, do kraja len, prav len, ves len, prelen; s. a. **Faul**.
Grundfest, *adj.*, terden, terdne podstave.
Grundfeste, die, podstava, podval, podzidje, terdina (*russ.*), *serb.* temelj, nach *Sul.* dimak, *poln.* podwalina; gesunken bin ich bis zu den Grundfesten der Berge, nach *V.* do stopal hribov sim se pogreznil.
Grundfisch, s. **Gründling**.
Grundfläche, die, podstava, podlaga, spodnja plaščad, plašad, ploščnjad.
Grundforelle, die, jezerska posterv.
Grundform, die, glavna oblika, forma.
Grundfußtritt, der, osnovna podnogavnica.
Grundgarn, das, vlak.
Grundgebühr, die, davščina od zemljišča, davšina od zemljiša, grunta.
Grundgeizig, *adj.*, prelakomen.
Grundgelehrt, *adj.*, globoko učen, prav učen, preučen, iz dna, do dna učen.
Grundgerechtigkeit, die, zemljiška pravica, z zemljiščem, zemljišem združena pravica.
Grundgesetz, das, ustava†, glavna postava, in den *serb.* Volksl. starostavni zakon.
Grundgesetzlich, *adj.*, ustaven.
Grundgraben, der, jama za dno.
Grundgröße, die, pervotna, začetna količina.
Grundgut, **Grundgütig**, *adj.*, popolnama dober, predober.
Grundhaar, das, zimska dlaka.
Grundhältig, s. **Stichhältig**.
Grundhase, der, dolski zajic.
Grundheil, s. **Gauchheil**.
Grundherr, der, zemljišni gospod, grajščak, grajšak, gruntni gospod; s. a. **Obereigenthümer**.
Grundherrin, die, grajščakinja, grajšakinja.
Grundherrlich, *adj.*, grajščinsk, grajšinsk.
Grundherrschaft, die, zemljišna gosposka, grajščina, grajšina.
Grundhieb, der, bei Feilhauern, pervi zasek.
Grundhobel, der, žlebnik.
Grundholde, der, grajščinski, grajšinski podložnik.
Grundholz, s. **Faulbaum**.
Grundidee, die, podstavna, glavna misel.
Grundiren, *v. a.*, bei den Malern, dno storiti, delati, staviti, nach *V.* a. podmalati, podmalovati; s. a. oben **Grund**.
Grundirrthum, das, poglavna, perva zmota.
Grundkenntniß, die, početno znanje, početna znanost.
Grundkette, die, osnutek dna.
Grundkraft, die, glavna, izvirna, začetna moč.
Grundkreis, der, poglavitni okrog.
Grundlade, die, prag.
Grundlage, die, podlaga, podstava, podslomba, osnova, nach *V.* poddelo.
Grundlaut, der, samoglasnik.
Grundlawine, die, plaz.
Grundlegung, die, ustanovitev, ustanovljanje, postavljanje, zidanje dna.
Grundlehre, die, glavni, začetni, podstavni nauk.
Gründlich, *adj.*, staven, terden, uterjen, ukoreninjen, korenit, *serb.* temeljit; *adv.*, iz dna, do konca, do kraja; etwas gründlich verstehen, do dobriga, popolnama kaj razumeti; s. a. **Grund**, **Gründen**.
Gründlichkeit, die, uterjenost, terdnost, korenitost, *serb.* temeljitost.
Gründling, der, (Cyprinus gobio), pesak, piškur, (*russ.* piskar); s. a. **Grundel**; im Forstwesen, krivina, krivenčaste veje.
Gründlingsreuse, die, gosta verša.
Grundlinie, die, glavna čerta; als Skizze, načert, načertek; *math.* podstava, (čerta) podstavnica.
Grundlos, *adj.*, brez dna; endlos, brez kraja, brezkončen, neizmeren, neskončen; grundloser Weg, cesta, ki nima terdniga dna, vdirljiva, zagazljiva pot; ungegründet, brez opire, brez vzroka, brez podstave; grundloses Vorgeben, prazne besede, neuterjene, nedokazane.
Grundlosigkeit, die, nach *V.* brezdnost, breznost, nezmérna globokost, neizmérnost, neskončnost, praznost.
Grundloth, s. **Senkblei**.
Grundmacht, die, poglavitna moč.
Grundmauer, die, zid v dnu, podzidje, zidane tla.
Grundneigung, die, poglavitno, izvirno nagnjenje.
Grundobrigkeit, die, zemljiška gosposka.
Gründonnerstag, der, veliki četertek.
Grundpachtvertrag, der, pogodba od zemljiškiga zakupa.
Grundpfahl, der, podzidni kol.
Grundpfand, das, zemljišna zastava.
Grundpfeiler, der, podstavni steber.
Grundpflaster, das, Österrich, tlak, peštanec.
Grundplatte, die, dno (pri tiskarjih).
Grundquelle, die, poglavitni izvir.

Grundkraft, die, am Pfluge, oplaz, podsad, poddel.

Grundrebe, od. Wasserrebe, die, nore mladike *pl.*

Grundrecht, das, pravica združena s posestjo zemljišča, zemljiša; podstavna pravica.

Grundregel, die, poglavitno, glavno pravilo, vodilo.

Grundreich, *adj.*, silno bogat, prebogat.

Grundrente, die, prihodek iz zemljišč, zemljiš, zemljišni prihodek.

Grundriß, der, oćert. čertež, naris, *fig.* jedro, posnetek poglavitnih naukov ali resnic.

Grundsatz, der, poglavitno vodilo, pravilo, podstavna resnica; soferne du nach diesen Grundsätzen lebst, so mußt du auf Abwege gerathen, će živiš po tacih vodilih, ni mogoče, da ne bi zabredel; ich gehe von dem Grundsatze aus, moje vodilo je, jez se deržim tega vodila, pravila; s. a. **Gesinnung.**

Grundsätzlich, *adj.*, po vodilih, po gotovem pravilu.

Grundsauer, der, bei den Bäckern, kvas.

Grundsäule, die, podstavni. poglavitni steber.

Grundschoß, s. **Grundgebühr.**

Grundschuld, die, dolg, vpisan v gruntne bukve.

Grundschwelle, die, pritlični prag; s. a. **Grundbalken.**

Grundsicher, *adj.*, terdniga dna; prav gotov, prav zanesljiv.

Grundsicherheit, die, terdnost dna; zemljiškoknjižna varnost.

Grundsilbe, die, s. **Wurzelsilbe.**

Grundsohle, s. **Grundlade.**

Grundsprache, die, die Originalsprache, in welcher ein Buch ursprünglich geschrieben war, pervi jezik, izvirni jezik, izvirna beseda.

Grundstein, der, vkladni kamen, pervi kamen, *serb.* temeljni kamen; *fig.* poglavni, podstavni nauk; *mont.* glavno kamnje; den Grundstein legen, s. **Grund** (legen).

Grundstelle, die, dokazne. dokazovavne besede, dokazni rek, izrek.

Grundsteuer, die, zemljišni (zemeljski). gruntni davek, zemljaščina, zemljašina.

Grundstimme, die, glavni glas; s. **Baß.**

Grundstoff, der, Urstoff pervina, (*poln.* pierwiastek, auch, so wie *böhm.* živel); *fig.* osnutek, osnova.

Grundstrauch, der, pozemljuh.

Grundstrich, der, poglavna čerta, poteza.

Grundstück, das, s. **Bestandtheil**; ein unbewegliches Gut, ležeče ali nepremikljivo posestvo; zemlja, zemljišče, zemljiše, zemljištvo, grunt.

Grundstütze, die, poglavitna podpornja.

Grundsuppe, die, gošča, goša, s. a. **Bodensatz**; in den Schiffen das eingedrungene Wasser, s. **Grundbrühe**; auch für Abschaum, Auswurf, s. diese.

Grundtext, der, izvirna beseda. pervopis†. s. a. **Urtext.**

Grundtheil, der, pervina.

Grundton, der, glavni glas.

Grundtreu, *adj.*, prav zvest, prezvest.

Grundtrieb, der, izvirni nagon.

Grundübel, das, izvirno, glavno, začetno zlo.

Gründung, die, s. **Gründen**; ustanovitev, ustanovljanje, uterdba, ukorenitev, osnova; seit der Gründung der Welt, od stvaritve, postanka, početka sveta.

Gründüngung, die, nach *Šul.* podorina, zaor, podor.

Grundunterschied, der, glavni razloček.

Grundursache, die, pervi vzrok, poglavitni vzrok.

Grundurtheil, das, perva, glavna sodba.

Grundverbesserung, die, poglavitna, dognana poprava.

Grundverfassung, die, glavna uredba.

Grundvermögen, s. **Grundkraft, Stammkapital.**

Grundvermögensbuch, das, s. **Grundbuch.**

Grundverpfändung, die, zastava zemljišča, zemljiša; s. a. **Hypothek.**

Grundverschreibung, die, zapis zemljišča, zemljiša.

Grundwachs, das, welches den Bienenzellen zur Grundlage dient, nach *Šul.* voskovača, nach *V.* osnovni vosek.

Grundwage, s. **Wasserwage.**

Grundwäger, s. **Niveleur.**

Grundwahrheit, die, podstavna, poglavitna resnica, nach *V.* osnovna resnica.

Grundwasser, das, voda v globini rudnika.

Grundwerk, das, im Mühlenbaue, nach *V.* jez, nach *Šul.* podžlebje.

Grundwesen, das, pervo, izvirno bitje, osnovno bitje; s. a. **Subjekt.**

Grundwidrig, *adj.*, vzroku ali razlogu nasproten.

Grundwissenschaft, die, poglavitno ali podstavno znanstvo; s. a. **Metaphysik.**

Grundwort, das, glavna, vladajoča beseda; s. a. **Subjekt, Stammwort.**

Grundzahl, die, glavno, poglavitno število.

Grundzahlwort, das, glavitna številnica. temeljne števila.

Grundzapfen, der, čep pri dnu. drožnik, veliki, spodnji čep.

Grundzehent, der, desetina od zemljišča, zemljiša, poljska desetina.

Grundzerstückung, die, razkosanje. razkosba, razdrobitev zemljišč, zemljiš.

Grundzins, der, dača od zemlje, gruntna ali zemeljska davščina, davšina; s. a. **Bodenzins.**

Grundzinsherr, der, gospod zemljišne davščine, davšine.

Grundzinsmann, der, podložnik ali kmet, ki je z davkam pod koga.

Grundzug, der, bistvena, glavna čerta, poteza; Grundzüge, načert, očertek, posnetek, jedro; s. a. **Skizze.**

Grüne, das, s. **Grün.**

Grüne, die, zelenjava, zelenjad, zelenje, ze-

lenina, trava zelena; den Pferden die Grüne geben, trave, zelenjave dajati konjem; Hasen auf der Grüne schießen, streljati zajce po mladih žitih ali setvah; s. a. Kupfergrün.
Grünen, *v. n.*, zeleneti; grün werden, ozeleneti, pozeleniti se; von Bäumen, berstiti, poganjati, a. odganjati, *fig.* cvesti, razcvetati, richt. razcvitati se; grünend, s. Grün.
Grüner, der, priba; s. Kibitz.
Grünfaulbaum, s. Rainweide.
Grünfink, der, (Emberiza citrinella), sternad, auch rumeni sternad; s. a. Grünling.
Grünfuß, der, liska mlakuša.
Grünfüßchen, s. Grünbeinchen.
Grünfüßig, *adj.*, zelenonog, zelenih nog.
Grünfutter, das, zelena piča, trava.
Grüngelb, *adj.*, zelenorumen, zelenožolt.
Grüngestreift, *adj.*, z zelenimi progami ali prekami, zelenopisan.
Grünhändler, der, zeleninar, zelenjavar.
Grünhänfling, s. Grünfink.
Grünholz, s. Fichte, Färbeginster.
Grünigkeit, die, zelenjad; — zelena barva.
Grünitz, der, (Loxia curvirostra), prebrač, krivokljunec, blask.
Grünkehlchen, das, (Certhia gutturalis), muhar, muhec.
Grünkohl, der, zeleni vohrovt.
Grünkopf, der, zelenoglavec (drozeg).
Grünkrähe, die, (Coracias garrula), zelenka, nach *Sul.* smerdovrana.
Grünkraut, das, zelenina, zelenjad, zelenjava, zelenje.
Grünland, das, trata, tratina, zeleni, travnati svet.
Grünlaubig, *adj.*, zeleniga listja, zelen.
Grünlich, *adj.*, zelenkast, zelenkljat.
Grünlichblau, *adj.*, zelenkastomoder.
Grünlichgelb, -golden, -grau, -schwarz, *adj.*, v zelenkasto rumen, siv, čern.
Grünling, der, (Loxia Chloris), zeleni dlesk, zelenec, zelenček; s. a. Gentster, Lippfisch, Pfriemenkraut.
Grünmantel, Grünrock, der, človek z zelenim plaščem, z zeleno suknjo, zelenec.
Grünrüssel, der, zeleni rivček.
Grünsand, der, zeleni pesek.
Grünschild, der, zelenoščitnik, skitnik.
Grünschnabel, der, grivasti deževnik; s. a. Gelbschnabel.
Grünschwanz, der, zelenorepka.
Grünsing, der, (Potentilla anserina), gosja trava.
Grünspan, das, kotlovinska, bakrena reja, zeleni volk, nach *M.* kotlovinska zelenica, nach dem *Russ.* medenka.
Grünspecht, der, (Picus viridis), zelena žolna (želna).
Grünsperling, der, zeleni vrabec.
Grünstein, der, zelenec.
Grünstreifig, s. Grüngestreift.
Grünsucht, die, zelenica.
Grünwerk, Grünzeug, s. Gemüse.
Grünwurzel, s. Erdrauch.
Grunzen, *v. n.*, kruliti, krivincati, nach *V.* hrohati, *serb.* hrokati; s. a. Brummen, Murren.
Grunzer, der, godernjalo, godernjač.
Gruppe, die, Zusammenstellung mehrerer Figuren, lebender Gestalten, skupek, grupa*, razklad; nach *V.* a. Gruppe od. Kruppe, gewöhnlich das Kreuz des Pferdes, križ; konj lepiga, širokiga križa; eingebrochener Gruppe, žlebatiga križa.
Gruppen, Gruppiren, *v. a.*, skupiti, razstaviti, razstavljati v skupke ali grupe, *russ.* grupirovat.
Gruppenweise, *adv.*, v skupkih ali grupah.
Grus, der, zermalmte mit Lehm und Kalk vermischte Steine, perga, melj, *serb.* gruh; in den Bienenstöcken, pšenik, drob, všenik (Griesig).
Gruse, die, žito v travi, s. a. Rasen; sok iz zelene trave.
Grusek, der, zelenkasti oslič (neka riba).
Gruseln, *v. i.*, s. Grauen, Schaudern.
Grusgebirge, das, meljnik, muljnik.
Grusicht, *adj.*, travnast; grusicht schmecken, po srovini dišati, slast po travi imeti.
Gruß, der, pozdrav, pozdravek, češčenje, češenje, pozdravljenje; englischer Gruß, angelsko ali angelovo češčenje, češenje, zdrava Marija; Einem seinen Gruß entbieten, pozdraviti, pozdravljati koga (po kom), reči, dati pozdraviti koga; ich bringe dir einen Gruß von deinem Bruder, brat te pozdravi, od. te je rekel (naročil) pozdraviti; wie der Gruß, so der Dank, nach dem *Serb.* kakoršen pozdrav, takošen odzdrav; Compliment, priklon; den Gruß erwiedern, odzdraviti, odzdravljati, *poln.* odklonić się komu.
Grüßen, *v. a.*, pozdraviti, pozdravljati; mit Abziehung des Hutes, odkriti se, odkrivati se komu; sich verneigen, prikloniti, priklanjati se komu; von Schiffen, počastiti s strelam, ustreliti na čast, na pozdravljenje; Gott grüße dich, Bog te sprimi! zdravo brate! *serb.* božja ti pomoč; grüße den Bruder, pozdravi mi brata; der Bruder läßt Euch grüßen, brat vas je rekel ali naročil pozdraviti; pozdravljenje od brata; sei mir gegrüßt, češčen mi bodi, češen si mi; sich grüßen, pozdraviti se, pozdravljati se.
Grüßer, der, pozdravljavec, pozdravljač.
Grüßerin, die, pozdravljavka.
Grußformel, die, pozdrav, pozdravilo, zdravica.
Grußgebot, s. Gruß.
Grußzeit, s. Hägezeit.
Grütze, die, pšeno, pira, phanje, zdrob; *coll.* nach *V.* stopina; von allen Hülsen gereinigtes Getreide, kaša; grob gemahlener Weitzen, nach *V.* kopavnik, kopanka, kopanec; Grütze im Kopfe haben, imeti slamo v glavi, ričet.
Grützhändler, der, kašar.
Grützkopf, der, neumnež, tepec, budalo.
Grützmühle, die, mlin ali malen za kašo, pšeno.

Grützstampfe, die, stopa, stope za kašo.
Grützsuppe, die, eigentlich juha z vkuhano kašo; bei der Landbevölkerung Brei (ohne Fleischbrühe), und zwar von Gerste, ječmenik, ječmenova kaša; von Hirse, prosena kaša, oder kaša schlechtweg, von Heiden, ajdova kaša.
Grützwurst, die, kašnica, kašnata klobasa.
Gryphit, der, nach dem *Russ.* morski čelnič (neka ostriga).
Guajakbaum, der, gvajak, *russ.* bakant.
Guajakharz, das, gvajakova smola.
Guano, das, gvano, neki tičjek.
Guardian, der, gvardijan, s. a. **Aufseher.**
Guazumabaum, der, gvazuma.
Gubernator, s. **Gouverneur.**
Gubernial=, in Zstzg., poglavarstven, deželniga poglavarstva.
Gubernialrath, der, svetnik, svetovavec deželniga poglavarstva, gubernialni svetovavec.
Gubernium, das, deželno poglavarstvo, s. a. **Gouvernement.**
Guckauge, s. **Auge.**
Guckeln, Gucken, *v. n.*, polukati, lukati, pokukati, kukati (auch *böhm.*), pogledati, gledati, nach *V.* auch prežati; *serb.* viriti; zum Vorschein kommen, pomoliti se, pomaljati se, pomoliti glavico.
Gucker, der, eine Person, lukavec, kukavec; Werkzeug, ein kleines Perspectiv, gledalce, lukalo, kukalo, s. a. **Guckfenster.**
Guckert, der, (bei den Bäckern), stergulja.
Guckfenster, das, Gucker, linica.
Guckguck, der, (Cuculus canorus), kukavica; der Guckguck ruft seinen eigenen Namen aus, sova senici glavana (pravi), *poln.* kukavica na sebe sama kuka; er wird den Guckguck nicht wieder hören, ne bo je slišal kukavice, ne učaka leta; daß dich der Guckguck! bes te plentaj! da te zlodi, da bi te vrag! der Guckguck hohl' euch alle! vsi pojte rakam žvižgat; was der Guckguck! kosmata kapa! s. a. **Günsel, Knabenkraut.**
Guckgucksamme, s. **Grasmücke.**
Guckgucksblume, s. **Pechnelke.**
Guckgucksklee, s. **Buchampfer.**
Guckguckspfeife, die, piščal, pišal za kukavico.
Guckucksspeichel, der, weißer Schaum an den Pflanzen, slina.
Guckkasten, der, kukavnica, kukalce; s. a. **Camera obscura.**
Guckloch, das, gledalce, luknjica, skozi ktero se gleda.
Guckrübe, die, nach *V.* tolminska repa.
Guegger, s. **Gimpel.**
Guepard, der, (Felis jubata), gepard, nach *Šulek*, ris-lovec.
Guerillakrieg, der, vojska v malih trumah ali kerdelih, ki se po več zlasti goratih krajih raztresejo in se zdaj tu zdaj tam pokazujejo.
Guggelgupf, der, **Guggelhopfen,** der, nach *V.* gomula, šartelj*; *russ.* korovajčik; s. **Topfkuchen, Aschkuchen.**

Guhr, die, s. **Gährung;** v vodi raztopljena ruda.
Gührig, *adj.*, kerhek.
Guillotine, die, giljotina, (sekira loputnica, padača).
Guillotiniren, *v. a.*, glavo odsekati z giljotino, giljotinirati.
Guinee, die, ginea.
Guirlande, die, s. **Blumengehänge;** die Guirlande von Rebenzweigen, preveza, previjač, brajda.
Guitarre, die, gitara.
Gülben, s. **Gelb** machen.
Gulden, der, (eigentlich zlat, wie noch im *Böhm.* u. *Poln.*); nach dem jetzigen Sprachgebrauche, goldinar, forint, florin; (rajniš, Rheinischer Gulden, fl. R. W. 50 kr.; zlat, ein Goldgulden im Werthe von 1 fl. 8 kr.)
Gülden, s. **Golden.**
Güldenbaum, der, amerikanski amber.
Guldenfuß, der, goldinarsko merilo.
Güldengänserich, der, (Alchemila vulg.), hribja resa.
Güldenhaarmoos, das, (Polytrychum comm.) teržaj.
Güldenklee, s. **Leberklee.**
Güldisch, s. **Goldhältig.**
Gülle, die, gnojnica; s. **Mistjauche.**
Gültbar, s. **Zinsbar.**
Gültbauer, s. **Zinsbauer.**
Gülte, die, davščina, davšina, dača od zemljišč, zemljiš; eine Gülte besitzen, kmete imeti, t. j. ki morajo dačo ali kazen odrajtovati; s. a. **Grundbuch, Zins.**
Gülten, *v. a.*, davščino, davšino, dačo od grunta opravljati.
Gültig, *adj.*, dober, auch dober in terden; vollgültig, veljaven, veljajoč, kar ima veljavo; gültige Münze, dober denar, ki gre; gültige Entschuldigung, dober izgovor, ki velja, izda; gültig machen, veljavno storiti, v veljavo djati, veljavo podeliti, oveljaviti †.
Gültigkeit, die, veljava, veljavnost, veljanje.
Gültigmachung, die, podelitev veljavnosti, oveljavljenje.
Gummi, das, s. **Harz;** guma, *russ.* drevesni klej, kamed; nach *V.* cedika, nach *M.* in St. kecmec (?), kečmec.
Gummicht, *adj.*, gumast, cedikast, klejast.
Gummielasticum, das, s. **Federharz;** gumilastika.
Gummigutt, Gummiguttä, das, gumigut.
Gummihaltig, *adj.*, klejat, gumav.
Gummikopal, der, kopal.
Gummiren, *v. a.*, z gumo namazati, namočiti, naklejiti.
Gummiwasser, das, voda gumovica.
Gundelkraut, s. **Quendel.**
Gundelrebe, die, **Gundermann,** der, šmarni slak, *poln.* blušč.
Günsel, der, (Ajuga), skrečnik, bučnice, *poln.* iva, dąbrowka.
Gunst, die, dobrohotnost, milost, blagovoljnost, ugodnost; s. a. **Zuneigung;** sich um Jemandes Gunst bewerben, dober se delati

komu, prikupovati se komu, verächtl. lizati se, radovati se okoli koga; er hat sich seine Gunst erworben, priljubil, prikupil se mu je; er steht in hoher Gunst, v veliki milosti je; es geht hier alles nach Gunst, tu velja nagnjenje, prikupljenje in ne zasluga; Gunst des Schicksals, günstige Fügung, naklomba; Erlaubniß, privoljenje; mit Gunst, dovolite, ne zamerite, bodite mi dobri; Einem etwas zu Gunsten thun, storiti komu dobroto, ljubav; zu seinen Gunsten, njemu na korist; *merc.*, zu Gunsten vormerken, zapisati v imetek.

Gunstbewerbung, die, prikupovanje, priljubovanje.

Gunstbezeigung, die, skazovanje milosti, milost.

Gunstbrief, der, dovolitni list, pismeno dovoljenje.

Gunsterschleichung, die, ulizovanje, prilizovanje.

Günstig, *adj.*, Gunst gegen jemanden habend, naklonjen, nagnjen, dobrohoten, ugoden; jemanden günstig sein, komu prijatel biti, dober biti, rad imeti ga; günstiger Zeitpunct, dobra doba, dober čas; günstiger Umstand, dobra, ugodna, srečna okolina; das Wetter ist den Saaten nicht günstig, vreme ni dobro, ugodno za žita, ne ugaja, ne godi žitam; vortheilhaft, koristen; eine günstige Gelegenheit, lepa, ugodna prilika; ein günstiges Urtheil über eine Schule fällen, pohvaliti šolo, izreči, da se v njej dobro uči.

Günstling, der, ljubljenec, miljenec, *böhm.* milostnik; er ist ein Günstling des Fürsten, ljubljenec knezov je, knez ga ima posebno rad; er ist ein Günstling des Glückes, v vsem je srečen, sreča mu je dobra.

Günstlingin, die, ljubljenka, miljenka.

Gunstschein, s. **Gunstbrief**.

Gupf, der, kok, verh, kup; mit Gupf, gegupft, verhovat, z verham, s kupam, skupama, zverhama; Gupf des Hutes, dulo a. štula.

Guretfisch, s. **Karausche**.

Gurgel, die, in allen slav. Munda., gerlo; Schlund, gertan, (auch *altsl.*) gertanec, goltanec, požiravnik, požirak; s. a. **Speiseröhre**; sein Vermögen durch die Gurgel jagen, pognati, zadjati premoženje, zapiti in zažreti; einem die Gurgel abschneiden, hrustanec prerezati; zaklati, zabosti; einen bei der Gurgel fassen, popasti koga za gerlo; Einem das Messer an die Gurgel setzen, hoteti zaklati koga; *fig.* nagnati, naviti koga na kaj.

Gurgelabschneider, s. **Mörder**.

Gurgelader, die, žila gerlenica, gerlena žila.

Gurgelbein, das, jabelko, kerkelj.

Gurgelbremse, die, nosni obad.

Gurgelhahn, s. **Auerhahn**.

Gurgeln, *v. a.*, gergrati, gergotati, gergati, gerlo izprati, izpirati.

Gurgelwasser, das, voda (zdravilna) za gergranje, za gerlo, gergotnica †.

Gurgler, der, gergravec.

Gurke, die, kumara, *russ.* ogurec; nach *M.* auch murka.

Gurkenartig, *adj.*, kumarast.

Gurkenbeet, das, leha ali greda za kumare.

Gurkenförmig, *adj.*, kumarast, kumari podoben.

Gurkenhändler, der, kumarar.

Gurkenkern, der, kumarna peška.

Gurkensalat, der, salata iz kumar, kumare narejene.

Gurkensame, der, kumarno seme.

Gurkumei, s. **Kurkumei**.

Gurre, die, ein jedes schlechte Pferd, kleka, kljuse, merha, para, gura *.

Gurren, s. **Girren**, **Knurren**.

Gurt, der, opasivnica, pas (aus pojas), pasilo, opasilo; zum Tragen, operta, pertovnica, oramenik, ramenica; Pferdegurt, podprog, auch podproga, podpersnik, podpas, podpaš, podpašnja; an Kanonen und an Gebäuden, pas.

Gurtbett, das, postelja na prepasih, opasivnicah.

Gürtel, der, pas, (pojas), pasivnica, pasica, pasivnik; metallener Gürtel bei Frauenzimmern, bei *Valvasor* sklepanec; den Gürtel lösen, razpasati; *fig.* einer Jungfrau, s. **Entjungfern**.

Gürtelkette, die, s. **Schlüsselkette**.

Gürtelkraut, das, s. **Bärlapp**.

Gürtellos, *adj.*, brez pasa, neopasan, razpasan, razdrasan, *fig.* nesramen, nesramožljiv.

Gürtelmoos, s. **Bärlapp**.

Gürteln, *v. a.*, opasati, pasati, spodrecati.

Gürtelring, der, obroček, klep (od) pasa.

Gürtelschließe, die, pasna zaponka, zapenjača.

Gürtelthiere, *pl.*, pasanci, pasniki *).

Gürten, *v. a.*, opasati, pripasati, pasati; das Schwert an seine Seite gürten, pripasati si meč; ein Pferd gürten, podpreči konja, podproge podvezati konju; sich gürten, *v. r.*, opasati se; gürte dich mit Kraft, opaši se z močjo, junaško napravi se.

Gurthaken, der, pasna, podprožna kljuka.

Gurtkamm, der, pasarski greben.

Gürtler, der, pasar.

Gürtlerin, die, pasarica.

Gürtlerhandwerk, das, pasarstvo, pasarija; es betreiben, pasariti, pase delati.

Gurtlos, *adj.*, brez podproga.

Gurtriemen, der, an den Sattelpferden, podprožni jermen (remen), nach *V.* podprog.

Gurtsims, der, pas; s. a. **Gesims**.

Gurtwerk, das, Bänder nach der Länge der Mauer in der Baukunst, pasovi.

Guß, der, das Gießen, litje, liv, zlivanje, vlivanje; der Guß der Glocke, zlivanje, vlivanje zvona; der Guß des Regens, náliv, ploha; Thränengüße, potoki solz; der Ort, durch welchen man ausgießet, lijak; s. a.

Ausguß, **Gußstein**; das Gegossene, zlitek, vlitek.

Gußapparat, das, vlijalo †.

Gußbach, s. **Gießbach**.

Gußeisen, das, lito železo.

Gußform, die, (nach dem *Serb.* u. *Böhm.*) kalup, tvorilo; für Kerzen, zlivek.

Gußhaus, s. **Gußwerk**.

Gußregen, der, ploha, naliv; *serb.* pljusak, *russ.* livenj.

Gußstahl, der, lito, vlito jeklo, (kovanimu nasproti).

Gußstein, der, das Wasser dadurch auszugießen, lijak, pomijnik, pomijak, *russ.* stok nečistosti.

Gußwaare, die, vlite reči, vlita železnina.

Gußwachs, das, pretopljeni vosek.

Gußwerk, das, vlita železnina, litina; Gußhaus, livnica.

Güst, *adj.*, jalov, güste Kuh, jalova krava, s. übr. **Gelt**; auch **Unfruchtbar** (von Pflanzen).

Güste, die, s. **Brache**, **Unfruchtbarkeit**.

Güster, s. **Breitfisch**.

Gusto, s. **Geschmack**.

Gustuös, s. **Geschmackvoll**.

Gut, *adj.*, dober; ein guter Geruch, lep duh; es riecht gut, lepo diši; ein gutes Wetter, lepo, ugodno, pogodno vreme, (*mont.*) čist, zdrav zrak; die Speise schmeckt ihm gut, jed mu diši; er hat ein gutes Aussehen, lep je viditi, lepo je rejen, zdraviga obraza je; sich einen guten Tag machen, poveseliti se, vesel biti, moževati; hier ist gut sein, tukaj nam je dobro (ostati); nichts gutes, nič prida; gute Werke, dobre dela; das Kleid steht ihm gut, lepo se mu poda; guter Montag, s. **Blau**; zu Gute thun, postreči si, pogostiti se, poboljšati si, ugoditi, goditi si; sich auf eine Sache etwas zu Gute thun, domišljevati si, ponašati se, znašati se s čem, zavolj česa; was bringst du Gutes? kaj neseš, od. kaj si prinesel dobriga; kaj dobriga? (kaj preneseš od. kaj si prinesel?) für einen gut sein, dober biti za koga, porok biti, plačnik biti zanj; gut stehen, gut sagen, zastaviti se za koga, odgovor dajati za kaj; gutes Muthes, guter Dinge sein, dobre, židane volje biti; du hast gut lachen, lahko se smejaš, lahko ti je se smejati; es ist gut Krieg führen, wenn man Geld hat, lahko se je vojskovati, kadar so denarji; guter Wind, s. **Günstig**; es läßt sich mit dem Kranken gut an, na bolje se je obernilo, odleglo je bolniku; er ist gut zu Fuße, dober hodec je, hoden je; diese Arzenei wird gut thun, to zdravilo bo pomagalo; von guten Worten wird Niemand fett, od dobrih (sladkih) besedi se nihče ne zredi; etwas für gut ansehen, finden, za dobro spoznati, za lepo, za dobro vzeti, jemati; etwas gut sein lassen, pustiti kaj, kakor je, ne pretresati na tanko; es mag gut sein, es ist schon gut, naj bo; gut gerathen, s. **Gerathen**; einem etwas zu Gute halten, komu kaj za zlo ne vzeti, ne zameriti; prizanesti, prizanašati kaj; gut heißen, für gut halten, poterditi, pohvaliti kaj; dir zu Gute, v tvojo korist, tebi na korist, na dobiček; guter Dinge sein, leert den Beutel, dobre volje (namr. biti), mošnjo kolje; ein sehr guter Schütze, ves strelec; gute Aufnahme, blago, lepo sprejetje; guter Laune sein, dobre volje, pri volji biti, dobro čudi biti; gute Meinung, blaga misel, dober namen; im Guten auseinander gehen, v miru, lepo se raziti; ein gutes Stück, prav kos, lep kos; ich bin schon eine gute Weile hier, precej dolgo sim že tukej; eine gute Haut, ein guter Narr, dobra duša, nieb. dobra, uboga žival; auf gut Glück, na srečo; ein gutes Wort findet einen guten Ort, lepa beseda lepo mesto najde, *serb.* železne vrata odpira; ein gutes Wort für mich einlegen, s. **Einlegen**; er hat es gut, dobro se mu godi; sie sind wieder gut, zmirila, spravila sta se, dobra sta med sabo; Einen wieder gut machen, udobrikati, dobrikati koga; gut werden, udobrikati se; er meint es gut mit dir, dobro, pošteno misli za te; ein Unrecht wieder gut machen, krivico poravnati, popraviti; er ist zu gut, predober, premehak je; einem gut sein, rad imeti, ljubiti koga; zu guter Stunde kommen, o pravem času priti; gut! wir wollen sehen, bodi, naj bo, naj velja, bomo vidili; seien Sie so gut, imejte (to) dobroto, bodite tako dobri; gutes Kind, ljubček; vom guten Stande sein, dobrih, premožnih staršev biti; einen guten Tisch führen, dobro jesti, hraniti se; so ist es gut, tako je prav, tako mora biti; guter Gott, ti moj Bog; das kommt mir gut, to mi gre na dobro, na hvalo, na korist; er ist nicht gut auf ihn zu sprechen, merzi ga, gorak mu je; sie thun nicht gut beisammen, koljeta se, prepirata se, nečeta, ne moreta lepo živeti med sabo; guter Freund, ljubi prijatel; gute Aufführung, lepo obnašanje; er will nicht gut thun, neče prav storiti, ni pokoren, ne posluša; das thut nicht gut, to škoduje, ne de dobro; er hat sich gut gehalten, dobro, junaško, moško se je deržal; gute Nacht, lahko noč; gute Ursache, veljaven vzrok; in der kaufmänn. Sprache: er ist sehr gut, ima vero, sme se mu vera dati, upati, varen je; ich habe bei ihm zehn Gulden gut, deset goldinarjev mi je dolžan, imam pri njem, od. od njega dobiti, tirjati, nach *M.* imam v dolg; das soll Ihnen zu Gute gehen, to se vam zapiše na hvalo, korist; als ein Vergleichungswort: du bist eben so gut ein Betrüger, als er, ti si (ravno tako) goljuf, kakor on, od. ti in on, oba sta goljufa; ich muß so gut dienen, als ein anderer, jez moram ravno tako služiti, kakor kdo drugi, od. toliko, kolikor; es ist so gut als unterschrieben, kakor da je že podpisano; es ist so gut als sein, je že njegovo; einem im Guten sagen, z lepo (a. iz lepiga, iz lepa) komu povedati; kurz und gut, kratko in malo, z eno besedo, s kratka; s. a. **Besser**, **Beste**.

Gut, das, blago, nach *Vert.* u. in allen übri-

gen slav. M. dobro, *gen.* dobra; fahrendes Vermögen, premikljivo blago; das höchste Gut, največji blago, dobro; unbewegliche, liegende Güter, ležeče posestva, dobra; unermeßliche Güter besitzen, imeti blaga in blaga; ein Bauerngut, kmetija, grunt; ganzes, cela zemlja; Habe, imetek, imetje; Eigenthum, lastina; das ist mein Gut, to je moje; das ist fremdes Gut, to je ljudsko, tuje (blago); mein ganzes Hab und Gut, vse moje, vse, kar koli imam in premorem; Gut und Blut geben, blago, kri (življenje) dati; *mercant.* blago, roba; irdenes Gut, posode, lončenina; was dem Kaufmanne zu Gute kommt, kar ima kupec tirjati, dobiti, (imetek); Gut macht Uebermuth, nach dem *Poln.* kruh ima roge, nuja (sila) pa noge; Landgut, grajščina, grajšina, grad, imanje, *kroat.* ladanje; bei den Bienen, satovje za spodrezo; unrecht Gut gedeihet nicht, krivično blago nima teka, en krivičen krajcer sto pravičnih sne; Zufriedenheit ist das höchste Gut, ni je sreče čez zadovoljno serce.

Gutachten, das, menjenje, misel, presoja, (nach dem *Poln.* u. *Böhm.* zdenje, zdetje); sein Gutachten abgeben, svojo misel povedati, presoditi kaj in povedati, kaj misli, kaj se mu zdi, kaj meni.

Gutächtlich, *adj.*, gutächtlich einbegleiten, s svojim menjenjem vred kaj poslati (na višji oblast), priložiti svojo misel.

Gutartig, *adj.*, dober, dobre narave ali čudi; von Krankheiten, nenevaren, lahek, nehud.

Gutartigkeit, die, dobrina, blagost.

Gutbefinden, das, s. **Gutachten**; nach Gutbefinden, kakor se kômu vidi, zdi, kakor sprevidiš, po spreviđu.

Gutbringen, das, vpis v imetek.

Gutdenkend, *adj.*, dobro misleč.

Gutberath, s. **Wasserwegerich**.

Gutblatt, das, dobrolist†.

Gutdünken, das, s. **Gutachten**; seinem Gutdünken folgen, po svojim spreviđu, dozdevanji ravnati; nach Ihrem Gutdünken, kakor se vam bo zdelo, se vam zdi, vidi, kakor spreviđite; nach Belieben, kakor vas je (bo) volja.

Güte, die, dobrota, dobrina, blagost; in Güte abmachen udgl., z lepim, na lepim narediti; Sie überhäufen mich mit Güte, Vi me zasipavate z dobrotami; sich eine Güte thun, s. **Gut** (sich etwas zu Gute thun); haben Sie die Güte, bodite tako dobri, storite mi to ljubav, dobroto; ein Brot von besonderer Güte, posebno dober kruh; von vieler Güte, prav dober, izversten; die Güte des Herzens, dobro serce, dobrina serca, dobrosernost; er ist die Güte selbst, zgolj dobrota je, gola dobrota, prijaznost, krotkost je; in der Güte, z lepo; Ihre Güte ist sehr groß, jako ste dobrotljiv(i); ich nehme Ihre Güte in Anspruch, prosim, bodite tako dobri; durch Güte, po dobroti, po prijatelstvu; die Güte des Goldes, čistost, pravost, vrednost zlata.

Gutedel, der, eine Weinrebe, španjolj, bel, rumen, narezljan, gosiven, velik, rudeč in kraljev.

Güterabtretung, die, odstop, prepust premoženja, imetja.

Güteranschlag, der, precenitev premoženja, blaga imanja.

Güteranweisung, die, nakaz na imetje, blago.

Güterausweis, der, izkaz blaga, dober.

Güterbeschauer, der, ogledovavec, pregledník blaga, robe.

Güterbesitzer, der, kmetovavec, posestnik.

Güterbesteller, Güterbestäter, s. **Spediteur**.

Güterbrief, s. **Frachtbrief**.

Guterdig, *adj.*, dobre zemlje, persti.

Gütergemeinschaft, die, vkupnost imetka, premoženja, navspolnost blaga.

Gütermasse, die, imanje.

Güternahmhaftmachung, die, naznanilo premoženja, kar ga kdo ima.

Güterreich, *adj.*, premožen, bogat.

Güterversender, der, razpošiljavec blaga.

Güterversicherung, die, zavarovanje blaga.

Güterverwalter, der, oskerbnik premoženja, dober, posestev.

Güterwagen, s. **Frachtwagen**.

Guterz, das, edles Erz, dobra ruda.

Güterzug, der, vlak z blagam.

Gütevoll, *adj.*, predobrotljiv.

Gutfertiger, der, s. **Gutbesteller**.

Gutgallig, *adj.*, dobrožolčen.

Gutgeheißen, *adj.*, poterjen.

Gutgelaunt, *adj.*, s. **Gutlaunig**.

Gutgesinnt, *adj.*, dobromiseln, dobre misli, dobro misleč.

Guthaben, das, s. **Forderung**; kar ima kdo tirjati od koga; mein Guthaben bei ihm beträgt 30 Gulden, imam dobiti 30 fr.

Gutheißen, *v. a.*, poterditi, poterjati, za dobro imeti.

Gutheißen, das, **Gutheißung**, die, poterdba, poterdilo, poterjenje.

Gutheit, die, dobrota; s. a. **Güte**.

Gutherzig, *adj.*, dobriga serca, dobroserčen, miloserčen, dobrodušen.

Gutherzigkeit, die, dobro serce, dobroserčnost, miloserčnost, dobrota serca.

Gütig, *adj.*, dobrotljiv, milostljiv, blag, dobroten; Gott ist unendlich gütig, Bog je neskončno dober.

Gütigkeit, die, dobrotljivost, milostljivost, dobrotnost.

Gutlaunig, *adj.*, pri volji, pri dobri volji (biti).

Gütlich, *adj.*, prijatelsk, prijazen; sich gütlich vergleichen, z lepo pogoditi se, poravnati se; gütliche Frage, vprašanje z lepo; Einem gütlich begegnen, prijazno koga sprejeti; sich gütlich thun, postreči si, privoščiti, privošiti si vesel dan; s. a. **Gut**.

Gutmachen, *v. a.*, einen, udobriti, udobrikati, dobrikati.

Gutmeinend, *adj.*, dobrohoten.

Gutmüthig, *adj.*, dobroten, dobrodušen, blagodušen, dobre narave ali čudí.

Gutmüthigkeit, die, dobrotnost, dobrodušnost, blagodušnost, blagoserčnost.
Gutrechnung, die, pisanje, štetje na korist, v imetek; auf Gutrechnung des folgenden Jahres, prepisovaje, prestavljaje to na imetek prihodnjiga leta.
Gutsagen, das, **Gutsagung**, die, poroštvo.
Gutsager, der, s. **Bürge**.
Gutsbesitzer, der, posestnik, lastnik dobra, imenja, grada ali grajščine, grajšine.
Gutsbewohner, der, einheimischer, grajščinec, grajšinec.
Gutschmecker, s. **Leckermaul**.
Gutschreiben, *v. a.*, vpisati, zapisati v imetek, v dobiček.
Gutsherr, der, grajski gospod, grajščinar, grajšinar, grajščak, grajšak.
Gutsherrschaft, die, grajščina, grajšina, (zemljiška gosposka).
Gutskörper, der, posestvo, dobro (celo).
Gutspflichtig, *adj.*, grajščini, grajšini podložin.
Gutsverwalter, der, grajščinski, grajšinski oskerbnik.
Gutsverwaltung, die, oskerbovanje, uprava dobra, imanja, posestva.
Gutswerth, der, vrednost blaga.
Gutthat, die, dobrota, dobro delo; s. **Wohlthat**.
Gutthäter, der, dobrotnik, dobrodelnik.
Gutthäterin, die, dobrotnica.
Gutthätig, *adj.*, dobrotljiv, dobrodelen.
Gutthätigkeit, die, dobrotljivost, dobrotnost, dobrodelnost.
Gutthun, s. **Gut**.
Gutturalbuchstaben, *pl.*, goltniki, goltnice.
Gutwerden, *v. n.*, nach einer Beleidigung, udobrikati se, udobriti se.
Gutwillig, *adj.*, dobrovoljen, radovoljin, s. a. **Gütig**; *adv.*, dobrovoljno, iz dobre volje, sam od sebe, rad, neprisiljen, *serb.* drage volje.
Gutwillige, der, so viel als Freiwilliger, dobrovoljec, prostovoljec, samovoljec.
Gutwilligkeit, die, dobrovoljnost. *serb.* dragovoljnost.

Gymnasiallehrer, der, gimnazijalni učnik, učitelj v gimnazii, v latinskih šolah.
Gymnasialunterricht, der, uk v gimnazii.
Gymnasiarch, der, vodja latinskih šol, gimnazija.
Gymnasist, der, gimnazijski učenec, gimnazijalec.
Gymnasium, das, gimnazij, (latinske šole), *russ.* gimnazija.
Gymnast, der, gimnast; s. **Turner**.
Gymnastik, die, gimnastika, urjenje telesa; s. a. **Turnkunst**.
Gymnastisch, *adj.*, gimnastičen.
Gyps, der, mavec, sadra (a. *serb.* u. *böhm.*), nach *Vert.* škajola, gips*; mit Gyps überziehen, posadriti.
Gypsabdruck, der, odtisek v mavcu, sadri.
Gypsanwurf, der, omet z mavcam.
Gypsarbeit, die, izdelek iz mavca, štukatura*, gipsarija.
Gypsarbeiter, der, mavčar, sadrar, gipsar.
Gypsartig, *adj.*, sadrast, mavčast.
Gypsbild, das, podoba iz mavca.
Gypsbrenner, der, mavčničar, sadreničar.
Gypsbrennerei, die, mavčnica.
Gypsbruch, der, kopavnica, jama, kjer mavec kopljejo.
Gypsdecke, die, strop iz mavca, sadre.
Gypsen, *v. a.*, z mavcam pokriti, potresti, posadriti, sadriti, gipsati*.
Gypser, der, mavčar, sadrar, gipsar*.
Gypserde, die, mavčenina, sadrenina.
Gypsform, die, sadreni kalup.
Gypsgrube, s. **Gypsbruch**.
Gypshaltig, *adj.*, kar ima mavec, sadro v sebi.
Gypskalk, der, sadreno, mavcovo apno; žgani mavec.
Gypskopf, der, glava iz mavca.
Gypsofen, s. **Gypsbrennerei**.
Gypsmehl, das, mavcov prah.
Gypsmergel, der, sadroviti lapor.
Gypssinter, der, mavcov kapnjak.
Gypsstein, der, sadrovec, beli kamen.
Gypswaare, die, roba iz mavca, gipsovina.

H.

Ha, *int.*, der Verwunderung mit Unwillen, od. eines aus beiden allein, à; des Aufschlußes, der Freude, á, ahá; als Fragewort, a?; eine Nachahmung des Lachens, há, há, há! a há há! (wobei jedoch der gelinde Hauchlaut gesprochen wird und nicht der scharfe, wie in hodim udgl.).
Haar, das, das menschliche Haupthaar; ein einzelnes, las, eig. vlas; *dim.* lasec, lasčik, *coll.* lasje, *dim.* lasci, *serb.* a. kosa; die Haare stehen mir zu Berge, lasje mi po konci stoje, s. a. **Berg**; Einen bei den Haaren nehmen und beuteln, zlasati, lasati, kocnjati koga; ein Mensch mit struppigen Haaren, rodè-eta; Haare bekommen, olasiti se; ich bekomme Haare, lasje mi rastejo; Haare verlieren, oplešiveti, plešiveti, lasje gredo z glave; von Thieren, ogoliti se, goliti se, s. a. **Ausgehen**; er hat sich die Haare schneiden lassen, dal se je ostriči; er hat falsche Haare, nima svojih las na glavi; das Haar am übrigen Leibe des Menschen, einzeln, kocina, kosmatina, *coll.* kocine, kosmatine, *dim.* kocinica, kosmatinica; am Leibe der

Thiere, das feinere oder kürzere Haar, (im Gegensatz zu Borste und Wolle), einzeln dlaka, *coll.* dlaka, nach *M.* dlačje, *böhm.* chlup; das feinste, parha, mah, *russ.*, *poln.* u. *böhm.* šerst (srst); das dickere und längere einzeln, kocina, *coll.* kocine; in Büscheln, v kosmih (kosem); am Pelz, kosmina; bei den Thieren die langen Haare ob den Augenbraunen, auch die fehlerhaft langen bei den Menschen, resina; Roßhaar, das lange im Schweife, auch an der Mähne, žima, žinja; die in der Nase der Thiere und Menschen hervorwachsenden, nosne kocine, (*lat.* vibrissae); ein jedes zartes Fäserchen lakno, *eig.* vlakno; Flachs, ein einzelnes, lika, lakno, *coll.* predivo, *dim.* lakence, predivce; an Pflanzen, lasci, kosmatinice; zerzaustes Haar, kuštri *pl.*; fein, wie ein Haar, tenak, kakor las, — kakor lakno, dlaka; es ist kein gutes Haar an ihm, ni vreden počeniga groša, ni pridne kocine (dlake) na njem; ich frage nicht ein Haar darnach, ne kocine ne maram za to, ne ene dlake, ne eniga glasa ne dam za to, prav nič se ne menim za to; bei einem Haare hättest du mich getroffen, malo da me nisi zadel, s. a. **Beinahe**; mit Haut und Haar, cel, kosmat, ves, kar in kolikor ga je; es soll dir kein Haar gekrümmt werden, nič zaliga se ti ne zgodi; Haare hergeben, lassen, premagan biti, škodo imeti; sie hat kein Haar von der Mutter, prav nič ni podobna materi; kein Haar breit weichen, ne za dlako, za las ne odjenjati; auf ein Haar, na tanko, za las; es hängt an einem Haar, na(o) dlaki visi; eine Sache bei den Haaren herbeiziehen, s silo kaj natezati, iz devete dežele kaj vzeti, jemati; Einen bei den Haaren zu etwas ziehen, s silo k čemu naganjati; er ist um kein Haar besser, le za las ni boljši; sie liegen einander in den Haaren, v večnem prepiru, v razpertii živi (ta), rujeta se, pulita se; graue Haare bekommen, s. **Grau**; einander in die Haare gerathen, sklati se, spreti se; ein Haar in etwas finden, vozel najti, t. j., zaderžek v čem najti, spotakniti, spotikati se nad čem; mit fliegendem Haar, prostolas; Haare auf den Zähnen haben, serčen biti, brado imeti; Einem in die Haare fahren, v glavo se spustiti, zakaditi, zagnati komu; sich die Haare ausraufen, puliti, tergati si lase; der Berg ist in Haaren, hrib je obrašćen, obrašen.

Haaralaun, der, laknasti, lasasti golun.

Haaraufsatz, der, pristavljeni lasje, s. **Tour**.

Haarballen, der, (in den Mägen der Wiederkäuer oft vorkommend), kepa dlak, las, kocin.

Haarband, das, opletek, vpletek, povoj lasni, vpletnjak, trak za v lase.

Haarbaum, s. **Fachbaum**.

Haarbeere, s. **Himbeere**.

Haarbereiter, der, lasar, vlasuljar; s. a. **Perückenmacher**.

Haarbesen, s. **Borstbesen**.

Haarbett, das, žimnata postelja.

Haarbeutel, der, kita, pletenica, mošnja za lase; einen tragen, lase v mošnji nositi; einen Haarbeutel haben, (leichten Rausch), pod klobukam imeti ga; sich einen Haarbeutel trinken, v lase ga dobiti, v glavo ga dobiti; Einem einen Haarbeutel anhängen, upijaniti koga.

Haarbleicher, der, belivec las.

Haarboden, der, lasnik, lasišče; einen guten Haarboden haben, goste lasé imeti.

Haarbolle, die, Samenkapseln des Flachses, glavica.

Haarbolzen, der, Amboß, die Sensen zu haaren, babica.

Haarbreit, *adj.* u. *adv.*, za las širok; kein Haar breit weichen, za las ne odjenjati.

Haarbürste, die, ščet, šet, ščetka, šetka za lase, za glavo.

Haarbusch, der, čop las, *dim.* čopek; an einem Helme, griva.

Haarbüschelraupe, die, čoparica.

Haardecke, die, härene Decke, koc, plahta, cota.

Haardick, **Haardünn**, *adj.*, kakor las tenak, za las debel.

Haareisen, das, bei den Gärbern, golivnik, stergon.

Haaren, **Hären**, *v. a.*, die Haare abschaben, bei Gärbern, ogoliti, goliti, stergati; *v. n.* u. *r.*, die Haare fahren lassen, goliti se, dlaka gre z živali, nach andern slav. Mda. linjati, nach *M.* misati se (?); als *v. a.* die Sense, s. **Dengeln**.

Haaren, gewöhnlicher **Hären**, *adj.*, von Haaren, iz las, iz kocin, iz dlak.

Haareule, die, dolgo omelo.

Haarfaden, der, tanka nit.

Haarfall, der, bei Menschen, padanje, zgubljanje las; bei Thieren, golitev, goljenje.

Haarfarbe, die, farba las, za lase.

Haarfaser, die, lakence.

Haarfeder, die, der jungen Vögel, mah.

Haarfein, *adj.*, tenak kakor las, *fig.* prav majhen.

Haarflechte, die, kita, pletenica, *dim.* kitica, in Unterkr. so wie *russ.* kosa.

Haarförmig, *adj.*, lasast, dlakast, kocinast.

Haargefäß, das, lasna cevčica, lasasta cevčica.

Haargestirn, s. **Komet**.

Haargewebe, das, tkanina iz las.

Haargold, das, zlato nitke, lasasto (čisto) zlato.

Haarhammer, der, kladevce, batec za klepanje.

Haarhandel, der, kupčija z lasmi; ihn betreiben, z lasmi kupčevati.

Haarhändler, der, lasar.

Haarhaube, **Haarmütze**, s. **Perücke**.

Haarholz, s. **Aalkirsche**.

Haaricht, *adj.*, Haaren ähnlich, lasast, lasem, dlaki podoben.

Haarig, *adj.*, Haare habend, lasat, kosmat, kocinast, dlačen.

Haarigkeit, die, kosmatost.

Haarkamm, der, glavnik, češelj, (*russ.*, *poln.* u. *böhm.* greben).
Haarkammmacher, der, glavničar.
Haarkappe, s. Perücke.
Haarklein, *adj.* u. *adv.*, majhen, kakor lasek, na tanko, na drobno, na las, pretanko.
Haarkranz, der, venec (iz) las.
Haarkrause, die, kodri, *pl.* kodrasti lasje.
Haarkräuseln, das, zaferkovanje, ferkanje, kodranje, vihanje; s. a. Kräuseln.
Haarkräusler, der, kodravec, frizêr*; s. a. Friseur.
Haarkünstler, s. Friseur.
Haarkupfer, das, lasasti baker.
Haarlauf, der, bei den Webern, die obere Reihe der Litzenfäden über den Augen, gornje ničevnice, nach *V.* gornja ličavnica, velika (gornja) plat.
Haarling, der, dlakar.
Haarlocke, die, koder (a. *poln.*, *böhm.* u. *russ.*), zvitek, kitica las, nach *M.* a. ferkolas, ferkocelj.
Haarlos, *adj.*, brez las, brez kocin, brez dlake, brezlasen, gol; s. a. Glatzköpfig.
Haarlosigkeit, die, golost.
Haarmantel, der, nach dem *Poln.* podlasnik.
Haarmaul, das, kosmatoustec.
Haarmehl, s. Haarpuder.
Haarmilbe, die, lasni molj.
Haarmörtel, der, apno z dlakami.
Haarmücke, die, kosmati komar.
Haarnadel, die, Gabelnadel, lasna ključica, lasne viličice; starke, lange Nadel, bei dem Frauenkopfputze, koževnica, igla, velika bucika, bucka.
Haarnest, das, nach *V.* svitek kit, čop.
Haarnetz, das, mreža za lase.
Haarpflanze, die, lasata rastlina.
Haarpinsel, der, pinzelj*, čop iz dlak.
Haarpuder, der, prah ali štupa za glavo, za lase.
Haarputz, der, lišp, kinč, okras v laséh.
Haarputzer, der, česavec; s. a. Friseur.
Haarraufer, der, skubač, skubec.
Haarring, der, perstan, rinka* iz las.
Haarröhre, die, lasova, lasna cevčica.
Haarsack, der, vreča za lase; s. a. Haarbeutel.
Haarsalbe, die, maža, pomaz, mazilo za lase.
Haarsalz, das, lasnata sol; s. a. Haaralaun.
Haarschaber, der, stergalo, stergar, golivnik (pri strojarjih).
Haarschädel, der, z lasmi obraščena, obrašena čepinja, lobanja, glava.
Haarschar, s. Bärlapp.
Haarscharf, *adj.*, tako ojster, da las vzame, odreže, britkooster; *adv.*, prav na tanko; s. Gran.
Haarscheide, die, razdelek, preča, cesta.
Haarschere, die, škarje za lase.
Haarschlage, die, tolkovnica.
Haarschlächtig, (herzschlechtig, deutsche Lokalismen, soviel als Dampf bei den Pferden), nadušljiv, naduha.
Haarschleife, die, pe(n)tlja, trak za v lase.
Haarschmuck, s. Haarputz.
Haarschmücker, s. Haarputzer.
Haarschneide, die, lasni ostrižki.
Haarschnepfe, die, (Scolopax Gallinula), poklež.
Haarschnur, die, lasna vervica, lasni motoz; bei den Pferden, auch Haarseil, zavlaka, prevlaka.
Haarschopf, der, čop las.
Haarschuppen, *pl.*, perhaji (a. perhaj) v glavi, perhot-i, perhajasti otrobi, nach *V.* ljuskine v glavi, ljuskinasta glava.
Haarschur, die, strižba, striženje las; s. a. Tonsur.
Haarschwärze, die, černilo za lase.
Haarschwefel, der, lasasto žeplo.
Haarseide, die, lasnata, tanka svila, žida.
Haarseil, s. Haarschnur.
Haarseite, die, eines Felles, nach *V.* kaber,-ra, kosmata stran.
Haarsieb, das, sito.
Haarsiebboden, der, dno sita, mreža.
Haarsiebstuhl, der, statve za sita.
Haarsilber, das, lasasto srebro, kocinasto srebro.
Haarspalt, der, razcep lasa, dlake.
Haarspalten, s. Haarspalterei.
Haarspalter, der, prenatančni preiskovavec, *kroat.* cepidlaka (neu).
Haarspalterei, die, cepljenje dlake, prenatančno preiskovanje, presojevanje, (cepidlačenje†).
Haarspange, die, zaponka za lase.
Haarspieß, s. Haarbolzen.
Haarstaub, s. Haarpuder.
Haarstern, s. Komet.
Haarstrang, s. Haarschnur.
Haarstrich, der, tenak potez, tenka čertica.
Haartour, die, nach *V.* lasnica; s. a. Haaraufsatz.
Haartragend, s. Haarig.
Haartuch, das, aus Pferdehaaren, das Beuteltuch, sito, cedilce, nach *V.* ruta iz žime, žimnata ruta, *böhm.* žinka.
Haarumwachsen, *adj.*, kosmat, z lasmi obraščen, obrašen.
Haarvitriol, der, vitriol v nitkah.
Haarwachs, das, s. -salbe; so viel als Sehne, Flechse, suha žila, kita.
Haarweide, die, tankolista verba.
Haarwickel, der, zavitek, ovitek las; s. a. Papillote.
Haarwirre, die, kušter.
Haarwuchs, der, rast, rastenje las.
Haarwulst, der, svitek las.
Haarwurm, die, Haarmilbe, s. Fadenwurm.
Haarwurzel, die, lasja koreninica.
Haarzange, die, kleščice, klešice za puljenje las.
Haarzeug, s. Dengelzeug.
Haarzirkel, der, najtanjši šestilo.
Haarzopf, der, kita, (*böhm.* u. *poln.* verkoč), auch pletenica.

Habbegierig, *adj.*, lakomen.
Habe, die, alles, was man besitzt, imenje, in Unterkr. u. *serb.* imanje, premoženje, imetek; mein ganzes Hab und Gut, vse, kar imam, kar premorem, vse moje; sein ganzes Hab und Gut wurde verkauft, vse premoženje, vse (njegovo) so mu prodali; s. a. **Handhabe.**
Habedank, der, hvala.
Habelosigkeit, die, nepremožnost, neimenje.
Haben, *v. n.* u. *a.*, imeti, s. a. **Besitzen;** wenn man Jemand etwas zu nehmen, zu halten gibt, da hast du den Stock, na palico, na primi, derži palico; da habt ihr, nate; halten, das Faß hat fünf Eimer, sod derži, meri, ima 5 veder; Hunger, Durst haben, lačen, žejin biti; Schuld haben, kriv biti; viele Schulden haben, veliko dolžan biti; Unglück haben, nesrečen biti udgl. mit biti und einem dem gehabten Zustande entsprechenden Beiworte; häufig wird **haben** im Slovenischen blos durch ein auf den gehabten Zustand bezügliches Zeitwort ausgedrückt, wie: Sorge, Furcht haben, skerbeti, bati se; vielen Kummer haben, ujedati se; Umgang haben mit Jemand, pečati se, družiti se, pajdašiti se s kom; Freude, Lust an etwas haben, veseliti se česa; Abscheu haben, gnjusiti se; Liebe zum Studieren haben, rad se učiti; ich habe Schmerzen, boli me; Noth mit etwas haben, truditi se, ubijati se s čem; nicht selten, besonders bei der Beschreibung des Umfanges, der Beschaffenheit der Körpertheile zumeist eines lebenden Wesens, wird es mit biti und dem *Genitiv* des Gegenstandes gegeben, z. B. die Frauen haben langes Haar und kurzen Sinn, ženske so dolgih las, pa kratke pameti; er hat breite Schultern, širocih pleč je, udgl., auch, er hat ein gutes Herz, dobriga serca je; für Sollen, darnach hat sich ein Jeder zu richten, po tem se ravnaj vsakdo, po tem naj se ravna vsakteri, potem se je slednjimu ravnati, *russ.* dolžen jest, nach dem *Poln.* und *Böhm.* auch tega se ima vsakdo deržati; es hat nichts auf sich, nič ne dé, nič ne škoduje; er hat keine Ursache zu weinen, nima se čemu, za kaj jokati; der Lügner muß ein gutes Gedächtniß haben, lažnjivec ne sme biti pozabljivec; bei der Hand haben, s. **Hand;** Jemand an der Hand haben, za roko deržati, peljati koga; Jemanden zu etwas haben, zum Könige, imeti koga za kaj, imajo ga (za) kralja, od. besser on jim je kralj; besser ein habe ich als zwei hätte ich, bolje je derži ga, kakor lovi ga, bolji je eno jajce, kakor sneden vol (Spr.); Vieles Geld liegen haben, veliko denarjev na kupu imeti; er hat Nichts zu essen, nima ničesar jesti, nima kaj jesti; ich hätte noch eine Bitte an Sie, še nekaj bi Vas prosil; man hat kein Beispiel davon, ni bilo (še) slišati, da; was habe ich an mir zu bessern, kaj naj popravim, poboljšam nad seboj; Alles, was ich habe, vse moje, vse, kar imam svojiga, vse, kar premorem; ich habe keine Zeit, neutegnem, nimam časa; ich habe bei ihm gut, du hast gut lachen, s. **Gut;** der Brunnen hat wenig Wasser, malo vode je v vodnjaku; ihr habt Recht, prav imate, pravo ste povedali; viel zu thun haben, veliko dela imeti; er soll meine Tochter haben, dobil bo mojo hčer, dam mu jo; haben Sie die Güte, s. **Güte;** feil haben, imeti na prodaj; fertig haben, dogotoviti; ich habe nichts an dieser Waare, nimam nikaciga dobička, nič ne dobivam pri tem blagu; hier sind zu haben, tu se dobivajo, prodajajo, tukej so na prodaj; die Sache hat viel auf sich, reč je imenitna, to hoče kaj reči; ich habe sein Wort, besedo mi je dal, zastavil; du hast hier nichts zu befehlen, tukej nisi gospodar, nimaš oblasti; ich habe nichts dawider, ne branim, ne kratim; ich habe kein Geld um —, nimam s čem—; zum Besten haben, s. **Beste;** das hat er an sich, to navado ima; er hat das Recht, pravica mu gre; Geduld haben, s. **Geduld;** als ein Hilfszeitwort, biti; ich habe gehört, slišal sim; ich hätte es gern gethan, rad bil bil storil; *v. r.*, du hast dich albern, nespametno se vedeš, vladaš, obnašaš; *v. i.*, es hat keine Eile, Noth, ni naglice, ni sile, ni taka naglica, ni taka sila, ne mudi se; mit ihm hat es keine Gefahr, pri njem ni nevarnosti, ni se bati; da hat es gute Wege, tu se ni nič bati, je vse v redu; es hat seine Richtigkeit damit, res je, prav je; es hat den Anschein, podoba je.
Haben, das, s. **Guthaben, Credit.**
Habenichts, der, nimanič, revež.
Haber, der, s. **Hafer.**
Haberecht, der, prepiravec, pravdar, ki vedno svojo goni, gode, terdi, ki ima vselej prav in se ne da prepričati, prepričati.
Haberechten, *v. n.*, prepirati se, tergati se, pravdati se, prickati se.
Haberechterei, die, prepirljivost, pravdarija.
Haberohr, s. **Hirtenpfeife.**
Habgier, s. **Habsucht.**
Habgierig, s. **Habsüchtig.**
Habhaft, *adv.*, werden eines Dinges, kaj dobiti, polakniti, polastiti se česa; prilakniti, prilastiti si kaj; zasačiti, vjeti, prijeti, v pest dobiti, *serb.* uhvatiti.
Habicht, der, *(accipiter)*, Benennung der Raubvögel überhaupt, nach *V.* vjeda; (Falco palumbarius), gem. Habicht, jastreb golobar, kokošar, lunj; ein junger Habicht, jastrebič.
Habichtseule, die, skovik, skolek, sokolek.
Habichtsfang, der, lov na jastrebe; jastrebovi kremplji.
Habichtsfänger, der, jastrebar.
Habichtskraut, das, (Hieracium), hostni regrat.
Habichtsnase, die, kljukanos, krivonos, kljukasti nos, orlov nos.

Habichtsnetz, das, mreža, nastava za jastrebe.
Habichtsschnabel, der, jastrebov kljun.
Habichtsstein, der, (Hieracit), jastrebovec†.
Häbig, *adj.*, s. Gehäbe; farg, stisnjen, neužitoven.
Habil, s. Tauglich, Geschickt.
Habilität, s. Geschicklichkeit.
Habilitiren, sich, *v. r.*, pripravniga se storiti, skazati, svojo pripravnost za kaj skazati, osposobiti se†.
Habilitirung, die, skaz pripravnosti, prikladnosti.
Habit, der, oblačilo, obleka; s. Anzug.
Habituell, *adj.*, navaden, navajen.
Habitus, der, Gewohnheit, navada, vajenost; Neigung, naklon; Fertigkeit, ročnost, izurjenost; Haltung, ponašanje.
Habschaft, **Habseligkeit**, die, imenje, premoženje, *iron.* uboštvo, siromaštvo.
Habselig, *adj.*, premožen.
Habseligkeit, s. Habschaft.
Habsucht, die, gladovnost, lakomnost; s. a. Gewinnsucht.
Habsüchtig, *adj.*, gladoven, lakomen, lakomvolčji.
Habsüchtige, der, gladovnik, lakotnik, lakomnik, niedr. volk; die, lakomnica.
Hache, s. Grobian.
Hachel, s. Achel.
Hächel, s. Hechel.
Hachelkraut, das, Hauhechel, gladež, mačkovec.
Hachse, s. Hasse.
Hack, der, das Hacken, sek, usek; einen Hack thun, usekati kaj, *serb.* seknuti; Hack und Pack, žlota.
Hackbank, die, ploh, *dim.* plošič.
Hackbeil, das, sekalo, sekulja, *dim.* sekalce; bei den Fleischern, kostenica, nach *Jan.* pretosek.
Hackblock, der, Fleisch darauf zu hacken, ploh; Holz zu hacken, tnalo; ein aufrechtstehender, klada, kercelj, čolja, hlod.
Hackbrett, das, in den Küchen ein Brett mit einem Rande, etwas darauf zu hacken, torilo, torilce, deska za sekanje, dilja; ein musikalisches Instrument, pentek, cimbale; ich spiele darauf, pentekam.
Hacke, die, das Behacken des Hopfens, der Weinberge mit der Hacke, kop, okopavanje, s. a. Karsten; eine Art, sekira; das Werkzeug, damit in die Erde zu hacken, Haue mit einem breiten Eisen, motika; mit einem schmälern, rovnica; mit einem spitzigen, kramp, pikon, pikelj, cepin; so viel als Ferse, peta; Einem auf der Hacke sein, komu za petami biti; s. a. Ferse.
Hackeisen, das, sekalo.
Häckel, die, sekirica, (ferlanka).
Hacken, *v. a.*, mehrmals hauen, Fleisch, Würste, sesekati, razsekati, sekati; Holz hacken, les, derva robiti, sekati; spalten, cepiti; in sehr kleine Stücke, sekljati; die Erde hacken, den Weinberg, okopati, okopavati, kopati; mit dem Schnabel, kljuniti, kljevati, kavsniti, kavsati; eine Sache hacken, robato, negladko izdelati; *v. n.*, prijeti se, deržati se česa kakor klop, deržati se česa, kakor pijanec plota (Spr.).
Hackenhieb, der, zasek, udarec s sekiro.
Hackenleder, das, opetnica, opetica.
Hackenschar, die, (Chenopodium bonus Henricus), kozji rep.
Hackenstiel, s. Artstiel.
Hackenstück, das, an Strümpfen, peta.
Hacker, der, auch **Häcker**, sekač, kopač; s. Hacken.
Hackerig, *adj.*, kocast.
Häckerling, **Häcker**, der, rezanje, rezanica; Stroh zu Häckerling schneiden, slamo rezati, škopo rezati.
Häckerlingsbank, die, slamoreznica, slamorezna truga, škoporezna truga, škoporeznica, slamorezni stol.
Häckerlingseisen, das, kosa za slamo.
Häckerlingsschneider, der, slamorezec, škoporezec.
Hackerlohn, der, plačilo za sek, za kop, za okopavanje.
Hackerkraut, s. Küchenschelle.
Hackfrucht, die, okopavina.
Hackhopfen, der, okopavni hmelj.
Hackklotz, s. Hackblock.
Hackmesser, das, sekalo, sekulja; *dim.* sekalce, gewöhnlich nož.
Hacksch, der, merjasec, s. Eber; unreiner Mensch, svinja, prešič, presica; Zottenreisser, kvantač, klafač; ein Hacksch sein, umazane besede v ustih imeti, kvantati, klafati.
Häcksel, s. Häckerling.
Häckselmesser, das, kosa, škoporezna kosa.
Hackstock, s. Hackblock.
Hadel, die, ein Haufen herabhängender Aehren der Hirse, lat; in den Zusammensetzg. latinast.
Hädel, der, s. Schlich.
Hadelgras, das, (Gramen paniculatum), latinasta trava.
Hader, der, ein alter Lumpen, capa, cunja, candra; zum Abwischen, brislja, brisavnica; Streit, Zank, prepir, puljavica, terganje; im Hader sein, tergati se, klati se, v razpertii biti.
Haderbalg, **Haderer**, der, Zänker, prepirljivec; *serb.* u. in U. Kr. svadljivec.
Hadergeist, der, prepirljivost; s. a. Haderbalg.
Hadergern, **Haderhaft**, *adj.*, prepirljiv, prepiravast, kregljiv, in U. Kr. u. im *Serb.* svadljiv.
Haderkasten, der, **Haderlade**, die, cunjik, cunjak.
Haderkatze, s. Haderbalg.
Haderlump, der, s. Haderlumpen; *fig.* capin, zanikernež.
Haderlumpen, der, cunja, capa, starina pertena.
Haderlumpenmann, -**sammler**, der, cunjar.
Haderlumpensammlerin, die, cunjarka, cunjarica.

Habermesser, das, cunjoreznik (nož), kosa za cunje.
Hadern, v. n., prepirati se, kregati se, puliti se, tergati se, klati se, svajati se; prickati se, s. a. als zanken; zu hadern anfangen, spreti se, sklati se, zbesediti se.
Habersammler, s. Habermann.
Habersatt, adj., ich bin habersatt, nakregal sim se; navelical sim se klanja, puljenja.
Haberschneider, der, cunjoreznicar.
Haberschneidmaschine, die, cunjoreznica.
Hadersucht, die, prepirljivost, svadljivost.
Hadersüchtig, adj., prepirljiv, svadljiv.
Habersuppe, die, juha z vbitimi jajci, nach V. cunjava juha, cunjavka.
Hafen, der, ein Topf, lonec, pisker, (nach dem *Böhm.* u. *Poln.* gernec); man kann an den Scherben sehen, was am Hafen gewesen, nach dem *Serb.* od dobriga vina je tudi kiselica dobra; (portus), nach dem *Russ.* u. *Poln.* pristan-i, (vergl. pristati landen), nach dem *Altsl.* pristanišče, bei *V.* brodišče, ladjišče, ladjostaja †; eine Bucht, Meerbusen, s. diese; *serb.* luka — loka, vergleiche *altsl.* ląka; Bucht und auch Sumpf; in den Hafen einlaufen, s. Einlaufen.
Hafen-, in Zſtzg., Seehafen, pristansk, nad pristanijo.
Hafenamt, das, pristanski ured, pristanija †.
Hafenanker, der, pristanski maček.
Hafenaufseher, der, pristanski nadglednik.
Hafenbake, die, pristanski kaže.
Hafenbecken, das, zaton, zakotnik ali zanožina.
Hafenbinder, der, piskrovez, loncovez.
Hafendamm, der, pristanski jez, pristanska gradba, molo*.
Hafendeckel, der, pokrov, pokrovka, rena.
Hafengast, der, pristaniščar, pristanišar.
Hafengeld, das, pristanina.
Hafenkette, die, pristanska veriga.
Hafenleuchte, die, pristansko svetilo.
Hafenmeister, s. Hafenaufseher.
Hafenpolizei, die, pristanska policija.
Hafenräumer, der, trebilo pristansko.
Hafenschlupf, der, zavetje, zakotnik, zavetrina.
Hafenstadt, die, mesto s pristanijo; ki ima pristan ali pristanišče, pristaniše.
Hafenzoll, s. Hafengeld.
Hafer, der, (Avena), oves, in U. Kr. und *Serb.* zob-i, gladek; der wilde Hafer, samosevec, divjak; das Pferd frißt Hafer, konj zoblje oves; der Hafer sticht ihn, preveč sit je, kruh po njem razbija, kruh mu preseda, kruha je pijan, objesten je, *serb.* peče ga salo; den Hafer von der Gans kaufen, žido od mojškre kupovati (Spr.).
Hafer-, in Zſtzg., den Hafer betreffend, aus Hafer bestehend, ovsen; dem Hafer ähnlich, ovsenast.
Haferacker, der, oves usejani, z ovsam obsejana njiva; nach der Ernte, ovsenišče, ovseniše, ovsišče, ovsiše, u. *V.* auch ovsje.
Haferbau, der, sejanje, ravnanje ovsa.
Haferbier, das, ovseni ol, ovseno pivo.
Haferbirn, die, ovsenka, ovsenica.
Haferboden, der, tla za oves dobre.
Haferbrei, der, aus Hafergrütze, ovsena kaša; aus Hafermehl, ovseni močnik.
Haferbrot, der, ovseni kruh, ovsenjak; vergl. d. Spr. kdor jé ovsenjak, je prav korenjak.
Haferdistel, s. Ackerdistel.
Haferei, die, s. Hafengeld; Lohn des Lootsen, vodnina †; Seeschaden, s. Havarie.
Hafenernte, die, ovsena žetev.
Haferfeld, s. Haferacker.
Hafergelb, adj., rumen kakor oves.
Hafergras, s. Perlgras.
Hafergries, der, ovseno pšeno.
Hafergrütze, die, ovsena kaša.
Haferkaff, das, ovsene pleve.
Haferkasten, der, zobnjak.
Haferkorn, das, ovseno zerno.
Haferkur, die, ozdravljanje z ovsam.
Haferlattich, s. Huflattich.
Haferlaus, die, ovsena uš.
Hafermalz, das, ovseni slad.
Hafermehl, das, ovsena moka.
Hafermilch, s. Bocksbart.
Hafermus, das, ovseni močnik.
Haferpflaume, die, cibara, cimbara.
Haferricke, die, poljska vrana.
Haferrispe, die, ovseni lat, *coll.* latovje, latje.
Haferrose, s. Erdrose.
Hafersaat, die, ovsena setev, usejani oves.
Hafersack, der, zobnica.
Haferschlehe, s. Haferpflaume.
Haferschleim, der, Haferseim, ovseni sok, bolj čista ovsena kaša.
Haferschrecke, die, kobilica.
Haferschrot, der, ovseni zdrob.
Haferspreu, s. Haferkaff.
Haferstoppel, die, ovsišče, ovsiše, ovsenišče, ovseniše.
Haferstroh, das, ovsenica, ovsena slama.
Haferstück, s. Haferacker.
Hafersuppe, die, ovsena juha, polivka.
Haferwurzel, s. Bocksbart.
Haferzins, der, auch pasji oves, ovsenina.
Haff, s. Bucht.
Haffdeich, der, primorski jez.
Hafner, der, Töpfer, lončar; Hafner sein, lončariti.
Hafnerin, die, lončarica.
Haft, der, Festigkeit, Haltung, nach *V.* spopad; die Sache hat keinen Haft, reč se ne sprijema, se ne veže, ne derži, nima spopada; dasjenige, wodurch eine Sache an der andern haftet, pripona, zapona, zapon, zapenec, dedec; *russ.* petlja; an den Fenstern, bei den Büchsenmachern, kljuka.
Haft, die, zapira, ječa, zapor, zapertje; s. a. Arrest, Gefängniß; Einen zur gefänglichen Haft bringen, zapreti koga; in der Haft halten, zapertega imeti, ječiti; er gerieth in die Haft, zaperli so ga, v ječo so ga vtaknili; für etwas in Haft treten, za-

staviti se za kaj, porok biti; Einem die Haft abfordern, tirjati, de odgovor da.

Haft, das, s. Eintagsfliege.

Haftbefehl, der, ukaz koga zapreti, ukaz zapertja.

Haftbrief, s. Steckbrief.

Haftdolde, die, (Caucalis), divja krebulica.

Häftel, die, auch das, zapon, zapenec, kopčica, dedec in baba; zaponec, poglica, zapona, kobilica, kobiličica.

Häftelhacken, der, bei den Jägern, kljuka, *dim.* kljućica.

Häftelmacher, der, kobiličar, kopčar, zapenčar.

Häfteln, s. Hefteln.

Haften, *v. n.*, sprijeti ob. prijeti se, prijemati se, deržati se česa; es will nicht haften, neče se prijeti, neče (se) deržati; pripeti se, opeti se k čemu, tičati na čem; von einem Wagen, der nicht weiter kann, obtičati, tičati; da haftet es, tu tiči, v to se reč zadeva, to je zaderžek; das Auge haftet an etwas, oko se je prijelo česa, se je ustavilo nad čem; ein flatterhafter Mensch, bei dem nichts haften bleibt, vihravec, kteriga se nič ne prime, ki ničesar ne pomni; es haften einige Schulden, Abgaben auf dem Gute, nekaj dolgov, davkov se derži te zemlje, nekaj dolgov je pri ti zemlji, je vpisanih na to posestvo; es haftet Gefahr auf dem Verzuge, nevarno je odlašati; die Waare haftet für die Abgabe, blago je zastavljeno za davek; für jemanden haften, za koga porok biti, zastaviti se za koga, auch nach dem Deutschen, dober biti za koga; s. üb. Bürgen; ich hafte für den Schaden, nach *V.* jez sim za škodo, jez bom odškodoval.

Haftgeld, s. Angeld.

Haftung, die, poroštvo, odgovor, zastava, zaveza, s. a. Gewährleistung; persönliche, osebna zaveza; s. a. Haft.

Haftungsentbindung, die, odveza odgovornosti, poroštva.

Haftungspflicht, die, dolžnost, za kaj odgovor dajati.

Haftungsurkunde, die, zavezno pismo.

Hag, der, soviel als Zaun, meja, seč, plot, ograda; als lebendiger Zaun, zalog; *serb.* živica; als Busch, germ; s. a. Gehege.

Hagapfel, der, lesnik.

Hagapfelbaum, der, lesnika.

Häge, die, zaklon, varstvo; s. a. Pflege, Lust; er hat seine Häge daran, to ga veseli.

Hägebereiter, s. Forstbereiter.

Hagebuche, die, (Carpinus betulus), gaber; *russ.* grab.

Hagebuchen, *adj.*, gabrov.

Hagebuchenholz, das, gabrovina, grabrovina; ein kleiner Baum, Stamm davon, gabrovec.

Hagebuchenwald, der, gaberje.

Hagebuttbirne, die, nespljarica.

Hagebutte, die, die Frucht, jagoda šipečja, mačohe.

Hagebuttenrose, die, **Hagebuttenstrauch**, der, (Rosa canina), šipečje, babji zob, mačoha; *russ.* šipovnik, *böhm.* šipek.

Hagebuttschwamm, der, šipečja, babjekova goba, šiška.

Hagedorn, der, Weißdorn, glog.

Hägeholz, **Hegeholz**, das, varovani les, branjevina, gaj, gajevina.

Hageiche, die, dob, hrast (v gajih).

Hageichel, die, želod (od taciga hrasta).

Hagel, der, gefrorene Regentropfen, die aus der Luft fallen, jedoch dicker als Graupen, toča, (in andern slav. Munda. grad); der Hagel schlug die Saaten nieder, toča je potolkla, pobila, vzela žita; Schrot, svinčeno zernje; s. a. Schrot; in der Geschützkunst, toča, drob, sodra, (t. j. vse drobnejši kugle); Jan Hagel, Haus Hagel, der niedrige Pöbel, soderga, druhal; im Weißen des Eies zwei knochige Bänder, welche das Gelbe halten, (Hahnentritt), oko, očesa; daß dich der Hagel, da bi te strela (udarila, ubila), da bi te streljavka.

Hagel=, točin, toče.

Hageldicht, *adj.*, gost kakor toča.

Hagelgans, die, divja gos; s. Schneegans.

Hagelguß, der, silna, gosta toča.

Hagelkorn, das, točno zerno ob. toča schlechtweg; *med.* terdi ječmenec.

Hagelkugel, s. Kartätsche.

Hageln, *v. i.*, es hagelt, toča gre.

Hagelschaden, der, škoda, ki jo je toča naredila; uima po toči; pobito, potolčeno žito; kar je toča vzela, pobila.

Hagelschadenversicherung, die, zavarovanje zoper točo.

Hagelschlag, der, toča.

Hagelsturm, der, navihta, vihar s točo.

Hagelvoll, *adj.*, zelo pijan.

Hagelwetter, das, toča, hudo vreme s točo.

Hagelwolke, die, točnati oblak.

Hagen, der, s. Hag.

Hagen, *v. n.*, s. Behagen.

Hägen, *v. a.*, (ergötzen), das häget mich, to me veseli, to mi godi; *v. r.*, sich hägen, veseliti se, goditi se.

Hägen, **Hegen**, *v. a.*, mit einem Zaune einfassen, ograditi, zagraditi, pregraditi, graditi, auch oplotiti; mit einem aufgeworfenen kleinen Graben, z rovi ali jarki obdati, obdajati; einen Wald, zagajiti, gajiti gojzd; bewahren, varovati, ograditi, ne sekati derv in ne puščati, pušati živine vanj; das Wild hägen, varovati, rediti, hraniti, ne streljati; *fig.* Diebe hägen, tatove skrivati, prejemati, pri sebi imeti, potuho dajati jim; Haß hägen, sovraštvo imeti, v sebi kuhati, sovražiti; Liebe hägen, ljubiti, ljubezni streči; Hoffnung hägen, upati; einen Zweifel hägen, dvomiti; eine Meinung hägen, misliti, misli biti, s. a. Haben, Schützen; ein Gericht hägen, s. Halten.

Hageprunk, s. Stutzer.

Hager, *adj.*, suh, meršav, medel, ščinžen, kumern (?), nach *V.* koščen, nach *M.* ker-

tast; hager werden, sein, shujšati se, omeršaveti, meršaveti.

Hager, der, s. Hagerfalk.

Häger, Heger, der, Hügel vom Sande oder Erde im Strome, gomila, sipina; logar, gajnik, s. a. Hehler, Häher.

Hägereis, Hegereis, das, das Laßreis, mladovje, mladi les, pribranjenec.

Hägereiter, der, logar, šumar, gajevnik.

Hagerfalk, der, močan, lovski sokol.

Hägerhaus, das, logarnica.

Hagerkeit, die, suhota, meršavost, kumernost(?), nach *M.* slokost.

Hagern, *v. n.*, posušiti se, shujšati (se), hujšati (se), sušiti se, omeršaveti, meršaveti; verkümmern, zahirati, hirati, medleti.

Hagerose, s. Hagebutte.

Hägesäule, die, lovski mejnik.

Hägeschau, die, ogled plotov, ograd.

Hägeschlag, der, varovani gojzd, prepovedani les, branjevina, gajevina.

Hagestolze, der, brezženec, zastarani fant, nach dem *Poln.* samoživec, samotnik.

Hagestolze, die, zastarano dekle, samica.

Hägewald, s. Hägeschlag.

Hägewasser, das, voda zavarovana, v kteri ne sme vsak rib loviti.

Hägeweide, die, (Bachweide), rakita, s. a. Bachweide; zagrajeni pašnik.

Hägewiese, die, zagrajeni, zaperti travnik, kjer ne sme nihče živine pasti, nach *V.* zaloka.

Hagewild, das, *waidm.* ograjen kos gojzda za zverine.

Hägewisch, der, šop slame, vejic, v znamnje, da je kaj prepovedano, ograjeno.

Hägezeit, die, za streljanje zveri prepovedani čas, lovski počitek.

Hägling, s. Weißfisch.

Hägung, die, ograjanje, gajenje, varovanje; s. a. Hägen.

Häher, der, Heher, (Corvus glandarius), šoja, šojka, nach Andern šoga, irta, irt; (in den übrigen slav. M. soja, sojka).

Hahl, *adj.*, skriven.

Hahn, der, Haushahn, petelin (*altsl.* pétl); nach *V.* in Innerkr. petéh (*russ.* u. *poln.* potoh); in St. sowie *böhm.* u. *poln.* kokot; das Hähuchen, petelinec, petelinček; das Männchen der Vögel überhaupt, samec; der Wetterhahn, petélin (na strehi); an einem Faße, pipa, zapipek; am Schloße der Feuergewehre, petelin; den Hahn spannen, petelina napeti; überall der Hahn im Korbe sein, komur vse na roke gre, povsod gospodar biti; darnach wird kein Hahn krähen, nikomur se ne bo kolcalo po tem; nihče se ne zmeni zato, nihče ne bo vprašal po tem; der Hahn krähet, petelin poje; indischer Hahn, purman; Einem einen rothen Hahn aufs Dach setzen, zažgati, zapaliti komu hišo, rudečiga petelina mu na streho postaviti, posvetiti komu; *mont.* sreberno zerno.

Hahnbalken, s. Hahnenbalken.

Hahnbieger, der, pregibač, lesica za petelina (pri puškarjih).

Hahnbohrer, der, pipnik (sveder).

Hahnbuche, s. Hagebuche.

Hahnbutte, s. Hagebutte.

Hahnehütchen, s. Spindelbaum.

Hahnen, *v. a.*, roge komu natakniti, natikati.

Hahnenbalken, der, etwa srednji steber, petelinov steber; der Balken oben im Giebel des Hauses, pokončno sleme.

Hahnenbart, der, petelinova bradusa, nach *V.* podbradki, ušesa.

Hahnenei, das, petelinovo jajce.

Hahnenfuß, der, (Ranunculus), zlatica, cedolika, nach *M.* samojed, *poln.* žabinek.

Hahnengefecht, das, petelinji boj, boj petelinov.

Hahnengehäuse, das, *mont.* opipje.

Hahnengeschrei, das, petelinovo petje, kikirikanje.

Hahnenhode, s. Kornelkirsche, Hagebutte.

Hahnenkamm, der, petelinov greben, roža; (Rhimantus christa galli), kuroslek, škrobotec, šekotec, petelinov greben; s. a. Kammgras, Glitsch.

Hahnenkammklee, s. Esparsette.

Hahnenkampf, s. Hahnengefecht.

Hahnenlied, das, petelinovo petje.

Hahnenlippe, die, an Gewehren, čeljust.

Hahnenruf, Hahnenschrei, s. Hahnengeschrei.

Hahnenschritt, der, der Tag hat um einen Hahnenschritt zugenommen, dan je dalji, kar petelin čez prag poskoči, kar bolha zine.

Hahnensporn, der, petelinova ostroga.

Hahnenstein, der, kopunov kamen, (ki se časih najde v kopunovem želodcu).

Hahnentritt, der, oko, s. Hagel; zur Befruchtung der Eier, kopčanje; auch Lahmgehen der Pferde, po petelinsko stopa.

Hahnenwahrsagerei, die, prerokovanje iz petelinoviga petja.

Hähnker, der, ein auf verlassenes Gewirk gesetzter Schwarm, nach *V.* pregnanec.

Hahnrei, der, nach dem *Russ.* rogonosec; mož, ki ima nezvesto ženo; den Mann zum Hahnrei machen, možu roge staviti, natikati; (von einem Dritten), zapeljati komu ženo; zum Hahnrei werden, roge nositi.

Hahnreischaft, die, stan rogonosca.

Hai, s. Haifisch, Hag.

Haifisch, der, (Squalus), morski volk, požerun.

Hain, der, log, gaj, dobrava, s. a. Forst; so viel als Tod, smert; Freund Hain klopft an, smert na duri terka, kljuka.

Hainbinse, die, (Lagula), divja cedil; *coll.* cedilje.

Hainbuche, s. Hagebutte.

Hainbuchenflechte, die, grahov lišaj.

Hainbutte, s. Hagebutte.

Hainenholz, s. Hagedorn.

Haingebirge, das, gojzdnato, drevnato hribovje.

Haingeflüster, das, šepet, šumot gaja, dobrave.

Hainholz, s. Hägeholz.

Hainkreuzkraut, das, grint.

Hainsiedler, der, puščavnik, pušavnik.
Hainthal, das, dolina v gaji.
Hainvolk, das, logarji, gojzdarji, ljudstvo po (v) gojzdih (stanujoče).
Häkchen, das, ključica, kljukica, kaveljček; ein Häkchen auf Jemanden haben, piko na koga imeti, gorak mu biti, f. Tambournadel, Apostroph.
Häkchenstich, f. Tambourstich.
Hakeisen, das, teslo, dolbilo.
Häkel, **Hakel**, *adj.*, nježen od. nežen, kar se rado umaže.
Häkel, das, ključica, kvačica.
Häkelarbeit, die, etwa kvačkanje†.
Häkelei, die, zbadanje, pikanje.
Hakelig, **Haklig**, **Heiklich**, *adj.*, bedenklich, hakelige Sache, kočljiv, lišpav (von Pferden udgl.); ein hakeliger Mensch, kočljiv človek, zamérljiv, tenak, kogar se ne sme nikdo dotakniti; wählerisch, zbirčen, zbirljiv, nach *Jan.* razmažen, f. a. Kitzlich; *serb.* rogobatan.
Häkeligkeit, die, kočljivost, zbirčnost.
Häkeln, *v. n.* u. *a.*, pikati, zbadati, nagajati, *fig.* v gosli dajati; mit dem Häkel sticken, etwa kvačkati; mit einem Häkchen an sich ziehen, s kljuko, kavljem na se potegniti; sich häkeln, so viel als verwunden mit Nägeln, opraskati, praskati, natakniti se, okrempati se.
Häkelnadel, die, kvačka, igla za kvačkanje.
Hakelwerk, das, über einem Zaume, Plankenwerke gelegtes Buschholz, gornja zaloga.
Haken, der, kljuka, kvaka, kavelj; das Häkchen, kavljič, kavljiček; einen Draht zu einem Haken drehen, skljućiti drat; einen Haken werfen, *mont.* zakreniti, zasukati se; zum Heuraufen, ključ, kljuka, *fig.* zaderžek, spotika, spotikljej; die in der Regel nur dem männlichen Geschlechte eigenthümlichen Zähne der Pferde, jekli, *pl.*; hölzerner Haken um Netze rc. darauf zu trocknen, bei den Fischern, soha; in den Mühlen, maček; an Kleidungsstücken, zapenec, zapenka, zapona, f. Häftel; was ein Haken werden will, biegt, krümmt sich bald, zgodaj začne žgati, kar kopriva misli ostati.
Haken, *v. a.*, besonders vermittelst eines Hakens ergreifen, zakavljiti, nakavljiti, kavljiti, zaključiti, zapeti s kljuko, kvako, kaveljnam, na se potegniti; sich haken, f. Gerinnen (von der Milch); den Acker haken, mit dem Haken bearbeiten, z ralico, auch z rovnico, z matiko obdelovati njivo.
Hakenband, das, kljukasto nasadilo, pant*.
Hakenbein, das, kljukasta kost.
Hakenbohrer, der, sveder ključnik.
Hakeneisen, das, ralo.
Hakenförmig, *adj.*, kljukast, kaveljnast, skljućen.
Hakenhaue, die, neka matika.
Hakenkreuz, das, križ s kljukami na koncih, kljukati križ.
Hakenlachs, das Männchen unter den Lachsen, losos samec, *russ.* samec semgi.
Hakenmörser, der, možnar s kaveljem.
Hakennadel, die, kavlj, igla.
Hakenpflug, der, nach *V.* orača, f. a. Ruhrhaken; *russ.* soha, *serb.* u. *böhm.* ralo.
Hakenschar, die, zweischneidige, dvorezni lemež, na dva kraja režeči lemež, dveperutni lemež, gorski lemež, plužno železo.
Hakenschlüssel, der, odpirač, kavljasti ključ, s kavljem ključ.
Hakenspange, die, kljupa.
Hakenspieß, f. Harpune.
Hakenstock, der, palica s kljuko.
Hakenwendung, die, obračilo.
Hakenzahn, der, nach *V.* jekel, nach dem *Serb.* kel, (kla).
Hakenziegel, der, korec strešnik.
Haker, der, raličar.
Häker, (in Sachsen), f. Eber.
Hakicht, *adj.*, einem Haken ähnlich, kavljast, kljukast.
Hakig, *adj.*, Haken habend, kavljat, kljukat.
Häklig, f. Häkelig.
Häksel, (Häkerling), rezanica.
Halzapfen, der, bei den Zimmerleuten, manjši les, ki se ima zvezati in zbiti z večjim.
Halb, *adj.* u. *adv.*, ein Theil des in zwei getheilten Ganzen, pol, polovica, f. Hälfte; (welches jetzt indeclinabel ist, aber die Alten declinirten es und davon der noch übliche Lokal pôli ene, od. opoli ene, dveh rc.); ein halbes Brot, polovica hleba, polovica kruha; der halbe Theil, polovica, polovina; eine halbe Stunde, pol ure; das Gefäß ist nur halb voll, posoda je le do polovice polna, na pol je le polna posoda; es ist schon halbleer, je že (na) pol prazno; das Glas halb austrinken, izpiti pol, do sredi kozarca; etwas halb von einander schneiden, kaj prerezati čez pol, čez polovico, na dvoje, razpoloviti; halb Mensch, halb Fisch, pol človeka, pol ribe, auch (na) pol človek pol riba; zu halben Tagen, po pol dneva; auf halbem Wege, na pol poti, na sredi poti; es ist halb zehn, pol desetih je; halbfertig, čez polovico zdelan; anderthalb Jahr, poldrugo leto, ein halber Feiertag, na pol praznik, sopraznik, in *Kt.* nedelec; halb verstehen, pol, na pol razumeti, le nekaj, poverhama razumeti; halb und halb, tako tako, srednje, pri primeri, *bot.* polovičen; halb betrunken, todt, na pol pijan, na pol mertev, malo de ne mertev, malo živ; halber Beweis, pol dokaza; es ist nur halb wahr, samo nekaj je resnice vmes; halbe Brettnägel, mali žeblji.
Halb-, in Zssgn., pol, polovičen.
Halbachse, die, pol osi.
Halbansicht, die, des Mondes, polokrog, pol kolobara.
Halbärmel, der, kratki rokav.
Halbart, die, soversta.
Halbatlas, der, polatlas.
Halbbauer, der, polovičar, polzemljak, gem. polgruntar; der ein Grundstück um die Hälfte des Ertrages bauet, spolovinar, (v spolovini, v, na spoli imeti njivo).

Halbbauerei, s. **Halbpacht**.
Halbbier, das, nižji ol. *böhm*. patoky (patoke, *pl.*), *russ*. polpivo.
Halbbild, das, dopersnica (podoba).
Halbblind, *adj.*, berljav, na pol slep.
Halbbogen, der, pollok.
Halbbruder, der, popoli brat, polbrat, spolovni brat, brat po poli.
Halbbürtig, *adj.*, spolovni, po poli, polrodni; halbbürtiger Bruder, halbbürtige Schwester, po poli brat, sestra, od. brat samo po očetu, samo po materi.
Halbchaise, s. **Halbwagen**.
Halbcastrat, **Halbhengst**, der, dravec.
Halbdiele, die, mala dilja, žaganica.
Halbdukaten, der, pol cekina.
Halbdunkel, das, sómrak, mrak, soton.
Halbe, die, s. **Hälfte**, stran; von der Halbe ansehen, postrani pogledati, od strane gledati koga; auf der Halbe sitzen, na strani, na polovici stola sedeti; Halbe (Maß), polič, polika; **Halber=**, in Zsgn., pološk.
Halbedelstein, der, poldragi kamen.
Halbeimerig, *adj.*, polvedreni.
Halbellig, *adj.*, polvatlen, pollahten.
Halben, s. **Halbiren**.
Halben, **Halber**, *praep.*, za, zavolj, zaradi, s. übr. die betreffenden Zusammensetzungen.
Halbente, die, severni potapljavec.
Halbentfaltet, **Halbentwickelt**, *adj.*, na pol razvit, razsnovan.
Halber, s. **Halben**.
Halber, der, pol (n. p. krajcarja).
Halberbe, der, dedič ali dednik polovice.
Halberhoben, *adj.*, polzvišan; s. a. **Basrelief**.
Hälberling, der, s. **Bastard**, **Zwitter**.
Halbesel, s. **Halbpferd**.
Halbfabrikat, das, polozdelek, polotvorek.
Halbfächerig, *adj.*, na pol pregrajen.
Halbfeiertag, der, sopraznik, nedelec.
Halbfenster, das, polokno, (*russ.* poluokno).
Halbfertig, *adj.*, na pol izdelan, gotov.
Halbflach, *adj.*, na pol plan, plašènat, plašnat, plošnjat, plošat.
Halbflächsen, *adj.*, na pol lanen.
Halbfleck, der, podpetnjak.
Halbflügler, *pl.*, polokrilci†.
Halbfranzband, der, ein Buch in Halbfranzband, bukve vezane na pol z usnjem.
Halbfrei, *adj.*, na pol svoboden.
Halbfrucht, die, vermischtes Getreide, s. **Getreide**; auch **Wildhafer**, **Trespe**.
Halbfuchs, der, pololisec†.
Halbgelehrte, der, nach *V.* u. and. slav. Mda. nedouk.
Halbgeschlossen, *adj.*, halbgeschlossene Thür, priperte vrata.
Halbgeschoß, das, polovično nadstropje, nach dem *Böhm.* polopetro.
Halbgeschwister, die, po poli bratje in sestre.
Halbgesicht, s. **Profil**.
Halbgetreide, das, vermischtes Getreide, zmesa; halb Weizen und halb Korn, soršica.
Halbgläubige, der, polovérnik; die, polovérnica.
Halbgold, das, napol zlato.
Halbgott, der, polobog, *fig.* premogočnež.
Halbgut, das, zmes iz kositra in svinca.
Halbharz, das, na pol smola.
Halbhase, der, polozajček.
Halbheit, die, polovičnost; eine halbe Sache, s. **Hälfte**.
Halbhemd, das, ein kleines Hemd, bei Frauenzimmern, rokavi, nach *Havn.* rokava *pl.*, auf dem Karst, opleče; Vorhemd, predsrajčnik.
Halbholz, das, einmal der Länge nach gehägetes, gespaltenes Baumholz, plat, krajnik, polutek, *coll.* platovje, platovi; ein abgesondertes Stück davon, nach *V.* platišče, platiše.
Halbhüfner, s. **Halbbauer**.
Halbhundert, das, petdeset.
Halbig, s. **Halb**; mittelmäßig, sredenj.
Halbinsel, die, polotok, polostrov.
Halbiren, *v. a.*, razpoloviti, poloviti, razpoloviniti, poloviniti, razdeliti, deliti na dva enaka dela, na dvoje.
Halbirungslinie, die, čerta polovnica, polovičnica.
Halbirungspunct, der, pika polovičnica.
Halbjahr, das, pol leta, pololetje (pol-letje).
Halbjährig, *adj.*, pololeten, — pol leta.
Halbjährlich, *adj.*, vsakopolleten; *adv.*, vsaciga polleta.
Halbkenntniß, die, polovična, nepopolna znanost.
Halbklappig, *adj.*, polklopen.
Halbköpfig, *adj.*, puhloglav, topoglav.
Halbkraft, die, polovična, mala moč.
Halbkreis, der, polokrog, polokrožje, *fig.* serp.
Halbkreisförmig, *adj.*, polokrožen.
Halbkreislinie, die, čerta polokrožnica.
Halbkreuzer, der, pol krajcarja.
Halbkugel, die, poluta oble ali krogle.
Halbkugelförmig, *adj.*, polkroglast.
Halbkünstler, der, slabi, nedoučeni umetnik.
Halblaken, das, platno iz konopniga snutka in laneniga votka.
Halblang, *adj.*, polkrajši, ne dosti dolg.
Halblarve, die, šema ali obrazina, polokrivka.
Halblaut, *adj.*, tih; der, polglasnik, polglasnica.
Halblebend, *adj.*, na pol živ.
Halbleer, *adj.*, na pol prazen.
Halbleinwand, die, poloplatno, tkanina iz lanene in bombaževe preje.
Halblich, *adj.*, na pol, poverhi, polovičen.
Halbling, der, s. **Heller**; *fig.* polovičnjak.
Halblöhner, s. **Halbbauer**.
Halbmann, s. **Eunuch**, **Halbpächter**.
Halbmast, die, žir, pitanje z žiram (in ne z želodam, ki je boljši).
Halbmastig, *adj.*, bukov.
Halbmensch, der, na pol človek(a).
Halbmesser, der, polopremérnik, polopre-

sežnik, nach dem *Russ.* polopreènik, (nach *Jan.* dosredak); s. a. Durchmesser.
Halbmerling, der, (Provinzialis.) pol mérnika, polovnica, polovnik; gebr. a. èetertnik (rücks. des Metzens).
Halbmetall, das, polokovina.
Halbmetzen, der, mérnik, vaganica, in Jn. Kr. a. kaznenik (vergl. kazen, Giebigkeit).
Halbmond, der, polomesec.
Halbmondförmig, *adj.*, polomeseèast.
Halbmutter, die, maèaha, maèoha, pisana mati.
Halbnackt, *adj.*, na pol nag, gol.
Halbneue, die od. das, *waidm.* der morgens aufthauende Schnee, nach *V.* poperh, snežni poperh.
Halboffen, *adj.*, von der Thür, pripert.
Halbohr, das, polouška.
Halbpacht, der, um die Hälfte des Ertrages, spolovina; im Halbpacht haben, v spolovini, v spoli, na spol imeti.
Halbpächter, der, spolovinar.
Halbpart, der, polovica.
Halbpfeiler, der, polosteber, podpora, podstavnik.
Halbpferd, das, polokonj; s. Grindwurzel.
Halbpfund, das, pol funta.
Halbpfünder, der, polfuntar.
Halbpfündig, *adj.*, polfunten.
Halbporcellain, s. Steingut.
Halbrad, das, polkolo.
Halbreif, *adj.*, nedozrel, na pol zrel; (in Wippach zadolj).
Halbring, der, serpec, železna kljuka.
Halbrund, *adj.*, na pol okrogel.
Halbsäure, die, (Oxyd), okisanec.
Halbschatten, der, prisenèje, polosenèje.
Halbscheibe, die, des Mondes, pol kolobara.
Halbscheid, die, s. Hälfte.
Halbschlächtig, Halbschlägig, *adj.*, poluten.
Halbschlag, s. Blendling.
Halbschlummer, der, drem, dremota.
Halbschnabel, der, žolna poloklјunka.
Halbschreitig, s. Chromatisch.
Halbschuhe, s. Pantoffeln.
Halbschürig, s. Zweischürig.
Halbschwester, die, popoli sestra, spolovna sestra.
Halbseiden, *adj.*, na pol svilen, židan.
Halbseite, die, pol strani.
Halbseitig, *adj.*, na pol strani.
Halbsichtbar, *adj.*, na pol viden, poloviden.
Halbsparren, der, priloženi lemež.
Halbstiefel, *pl.*, èižmi, èižme, nizke, kratke škorne, èevlji, opanke.
Halbstrauch, der, germiè.
Halbstündig, *adj.*, pol ure.
Halbstündlich, *adj.*, vsake pol ure.
Halbtägig, *adj.*, poldneven, pol dne.
Halbtheilig, *adj.*, razpolovljen.
Halbtodt, *adj.*, na pol mertev; er ist halbtodt, *fig.* smert iz njega gleda, je skoraj ves mertev, zdaj bo po njem.
Halbton, der, pologlas.
Halbtonig, *adj.*, pologlasen.
Halbtrauer, die, haben, na pol v èerno (oblečen biti), mala žalost.
Halbtuch, das, polosukno.
Halbverbrannt, *adj.*, ogorel.
Halbvergangen, *adj.*, polopretekli.
Halbverschnitten, *adj.*, na pol skopljen; ein halbverschnittenes Pferd, konj poloskopljenec; ein halbverschnittener Hahn, rogotec.
Halbvieh, das, na pol živina.
Halbvogel, der, poloptiè.
Halbvocal, s. Halblaut.
Halbwagen, der, dvokolesni voz.
Halbwahr, *adj.*, na pol res.
Halbweg(s), *adv.* tako tako, srednje mere, kolièkaj, le nekoliko, na pol.
Halbwild, *adj.*, na pol divji, divjak, polodivji.
Halbwisser, s. Halbgelehrte.
Halbwüchsig, *adj.*, nedorasel.
Halbziegel, der, mala opeka, polovièar.
Halbzirkel, s. Halbkreis.
Halbzirkelförmig, Halbzirkelnd, *adj.*, polokrožnat.
Hald, s. Abschüßig.
Halde, die, die abschüßige Seite eines Berges, stermec, stermica, stermina, reber, *mont.* kup, kupec gluhega, jaloviga kamnja, razor, razbor.
Halden, *v. n.*, stermeti.
Haldenwäsche, die, izpiranje jalovice, iskanje rude iz gluhiga kamnja.
Halen, *v. n.* u. *a.*, in der Schifffahrt, s. Ziehen, Fassen.
Hälfte, die, polovica, polovina, pola, poluta, polutek, pol; eines Stammes, platiè, s. a. Ehehälfte; zur Hälfte, na pol, do polovice, do srede; in zwei Hälften, v dva enaka, enolika dela, kosa; bis zur Hälfte füllen, pol (n. p. kozarca natoèiti).
Hälften, s. Halbiren.
Halfter, die, Zaum ohne Gebiß, uzda, oglav (beides auch *altsl.*), oglavnik, tok, povodec; an die Halfter legen, s. Halftern; an der Halfter führen, za uzdo (v povodcu) peljati, voditi; eine chir. Binde, s. Halfterbinde.
Halfterbinde, die, Halfterverband, der, *med.* podbradnik.
Halftergeld, das, uzdnina, denar za uzdo. (ki ga dobiva prodavcov hlapec od kupca).
Halfterlappe, die, ein Stück Leder auf dem Kumet des Pferdegeschirres, streha (in Obkr.).
Halfterloch, das, luknja (v jaslih) za uzdo.
Halftern, *v. a.*, obuzdati, zauzdati, uzdati, oglaviti konja.
Halfterstrick, der, povodec.
Hall, der, Schall, donenje, razleganje, glas, žvenk, (*altsl.* zvek), nach andern slav. M. zvok (nicht zvuk).
Hallbursch, der, solinarèek.
Halle, die, an ein größeres Gebäude angebaute Hütte, Bude, oben bedeckt, an den Seiten offen, podstrešje, nach *V.* nastrešek, napuš; bei Kirchen, prizidek, predvežje, predhišje; ein oben bedecktes, an den Seiten mehrentheils offenes Gebäude, lopa, lupa; so viel als Saal, izbana†, dvorana†; ein

Dach ohne Wände, bei Weingärten, auch strešje na kozah; Salzwerk, soline.

Halleluja, aleluja, hvalite Gospoda! hvalo, hvala Bogu.

Hallen, *v. n.*, razlegati se, glasiti se; dumpf tönen, bobneti, doneti; so viel als rauschen, lispeln, šumljati, šumeti; singen, peti.

Häller, s. **Heller.**

Hallgraf, der, Oberaufseher über das Salzwesen, nadsolinar†.

Halljahr, das, bei den Juden, sveto leto.

Hallleute, *pl.*, solnarji, solinarji.

Halloh, *int.*, alo!

Hallor, der, solinar, solnar.

Hallunk(e) od. **Halunk(e)**, der, potepuh, potepenec, potepin, vlačugar, prepeljuh, stepuh, malopridnež.

Halm, der, bil-i, bilka, steblo, betvo, betva; Hälmchen, bilčica, stebelce, betevce; mit Halm und Munde, pismeno in ustmeno; s. a. **Häkerling**; Einem das Hälmchen um das Maul streichen, lizati se okoli koga, sladkati se mu, dober se delati.

Hälmchen, s. **Halm.**

Halmen, *v. n.*, Halme bekommen, v slamo iti (auch *poln.*), v bil iti, v stebla, v kolenca iti, je v kolencih, nach *V.* a. biliti se.

Halmendach, das, slamnata streha.

Halmengewühl, das, žitno valovje.

Halmenhütte, die, bajta s slamo krita.

Halmgräser, *pl.*, bile, bilovje, stern.

Halmknoten, der, koleno, kolence.

Halmlese, s. **Aehrenlese.**

Halmleser, **Halmleserin**, s. **Aehrenleser.**

Halmmotte, der, molj bilkar.

Halmpfeife, die, trobela, perdela, čvik.

Halmenrübe, die, sterniščna, sterniśna repa, sterniščnica, sterniśnica.

Hals, der, am Thiere, vrat, šinjek, (bei *Dalm.* šinek), auch šija (*altsl.* vrat, vyja, šija, *böhm.* kerk); Kehle oder Hals an Flaschen, gerlo; den Hals abschneiden, zaklati; aus vollem Halse lachen, na ves glas, na vse gerlo se smejati, kohotati se, kahlati se; aus vollem Halse schreien, na vse gerlo se dreti, na vse usta, *serb.* više što mu gerlo daje; der unrechte Hals, napačno gerlo; Jemanden um den Hals fallen, objeti koga, auch ogerliti koga; etwas unangenehmes am Halse haben, kaj na glavi imeti; sich vom Halse schaffen, s glave si spraviti kaj, otresti se česa, lečiti se; geh mir vom Halse, skidaj se izpred mene; Jemanden über den Hals kommen, komu (iznenada) na glavo priti; auf dem Halse liegen, sitzen, obesiti se komu na vrat, nadlego delati, *russ.* navaliti se komu na vrat, nach *V.* na glavi viseti; über Hals und Kopf, nach *V.* čez vse kolovnice (n. p. dirjati), skokama, nach dem *Serb.* na vrat, na nos, *böhm.* horempadem; es kostet den Hals, gre za glavo, za življenje; es geht ihm an den Hals, življenje njegovo je v nevarnosti; den Hals brechen, vrat zlomiti, *fig.* pogubiti, pod zemljo spraviti; es wird dir den Hals nicht brechen, ne bo te konec, (ne bodo po tebi orali); einen langen Hals machen, vrat, glavo stegniti (iz radovednosti); Einem den Hals stopfen, usta zamašiti komu; etwas an den Hals schwatzen, s. **Einschwatzen**; ich will meinen Hals daran setzen, glavo zastavim; bis an den Hals in Schulden stecken, zadolžen biti do gerla, do vratu, ves v dolgeh tičati, zakopan biti; einen Prozeß auf den Hals werfen, pravdo obesiti komu na glavo; den Hals umdrehen, vrat zaviti, zavijati; das wird ihm den Hals kosten, za to bo glavo dal, pojde mu za glavo; am Pfluge, klešče, kleše; ihn halten, lenken, kleščariti, klešariti, krepeliti, klešče, kleše deržati; an der Geige, s. **Griff.**

Hals=, in Zsgn., vratni.

Halsader, die, vratna žila.

Halsarbeit, die, naglo delo.

Halsband, das, als Schmuck, ogerljaj, ovratnik, zavratnik, nach *V.* ogolca (?); für Hunde, ogerljak, ošijnik; mit eisernen Nägeln, grebenica, gradanica, greben, mariže *pl.*

Halsbandamsel, die, (Turdus torquatus), komatar.

Halsbandregenpfeifer, der, (Charadrius hiaticula), grivasti deževnik.

Halsbart, der, podbradica.

Halsbein, s. **Nacken.**

Halsbinde, die, ovratnik, ovratnica.

Halsblutader, die, vratna privodnica.

Halsbraten, der, vratna pečenka.

Halsbräune, s. **Bräune.**

Halsbreche, die, nevarna, vratolomna reč.

Halsbrechend, **Halsbrecherisch**, *adj.*, vratolomen, prenevaren.

Halsbruch, der, zlom vratú, vratolom.

Halsbund, s. **Hemdkragen.**

Halsbürge, der, kdor je s svojo glavo porok, kdor je glavo zastavil, zaglavni porok.

Halsbürgschaft, die, zaglavno poroštvo.

Hälschen, das, vratič.

Halsdreher, s. **Wendehals.**

Halsdrüse, die, vratna žleza; als Krankheit bei Menschen, bezgavka; bei Pferden, smolika, bei Schweinen, kušarji, krof,

Halse, die, Halsband der Jagdhunde, nach *V.* pasji komat; von Eisen, grebenica.

Halseigen, s. **Leibeigen.**

Halseisen, das, ogerljača, kamba, s. a. **Pranger**; *poln.* železna kuna.

Halsen, *v. a.*, objeti, objemati za vrat, ogerliti, gerliti.

Halsentzündung, die, vratna vnetica, dergale *pl.*, zadergale.

Halsfeifel, die, (Entzündung der Ohrspeicheldrüse bei Menschen und Thieren), podušesna bula, oteklina slinjavke, kušarji, *O. K.*; bei Schweinen, kušarji.

Halsfesseln, *pl.*, vratni okovi, železje za vrat.

Halsfistel, die, vratna pijavka.

Halsflosser, der, šijopérka†.

Halsgehänge, s. **Halsschmuck.**

Halsgericht, das, kervava, zaglavna sodba, zaglavna sodnija.

Halsgerichts=, in Zsgn., kervavosodenj, zaglavnosodenj.

Halsgerichtsordnung, die, zaglavni sodnji red.
Halsgeschmeide, s. Halsschmuck.
Halsgeschwulst, die, otok na vratu, otekli, zabuli vrat.
Halsgeschwür, das, ugnjida ali vred na (v) vratu, gerlu.
Halsgrübchen, s. Kehle.
Halshaar, das, griva.
Halshaut, die, richt. (Unterhals eines Ochsen), d. i. Rindviehe unter dem Halse herab hängende, nader, ožrelje, kožolja.
Halshautkrätze, die, bei Ochsen, šije *pl.*
Halshemd, das, opleče, s. Halbhemd; *serb.* oplećek.
Halsig, *adj.*, gerlat.
Halsing, der, verv, s ktero se kdo obesi.
Halsjoch, das, jarm.
Halskette, die, ovratna verižica, ovratni lanec, ovratnica, nach *M.* ogerlin.
Halsklammer, s. Halseisen.
Halsknote, der, vozel vratnih čutnic.
Halskragen, der, vratnik, koler*; s. a. Kragen.
Halskrankheit, die, bolezen na vratu, v gerlu, vratobolja†, gerlobolja†.
Halskrause, die, krežlec.
Halskraut, das, (Campanula trachelium). krežlec.
Hälsling, s. Halsing.
Halsmandel, die, žabica, bezgavka.
Halsmuskel, der, vratna mišica.
Halsnerve, der, vratna čutnica.
Halsofen, der, peč z vratam.
Halsrecht, das, zaglavna pravica.
Halsrichter, der, zaglavni sodnik.
Halsriemen, der, ovratni remen.
Halsring, s. Halsband.
Halsrose, s. Malve.
Halssache, die, pravda za glavo. zaglavna pravda.
Halsschelle, s. Halseisen.
Halsschmuck, der, ovratna obešnina, ovratnina, ogerlje, ovratni kinč, ovratni okras†, kar se okoli vratu nosi zavolj lepšiga.
Halsschnur, die, ovratna vervica.
Halsschwindsucht, s. Luftröhrenschwindsucht.
Halsseil, das, bei Pferden, nach *V.* otvoza.
Halsstarre, die, oterpnost vrata, vratni oterp, neukretni vrat.
Halsstarrig, **Halsstärrig**, *adj.*, terdovraten, oterpovraten; uporen, terdokoren, terdoglav, okoren.
Halsstarrigkeit, die, terdovratnost, okornost, terdoglavnost, upornost, nach *V.* a. oterpovratost, *böhm.* twerdošijnost.
Halsstrafe, die, zaglavna kazen.
Halsstück, das, sowohl die Haut, als das Fleisch, kos pri vratu, vratni kos, meso z vrata, vratina.
Halssucht, s. Kehlsucht.
Halstheil, s. Halsstück.
Halstuch, das, robec ali ruta za okoli vrata, ovratna ruta, ovratnica; bei den Frauenzimmern, nach *V.* prepersnica, prepersna ruta.

Halsung, s. Halse.
Halsverbrechen, das, zaglavno hudodelstvo.
Halsweh, das, (cynanche faucium), bolečina v gerlu, gerlobolja†, nach *V.* goltni prisad, bolni golt, vratni kušcar, kušar, zagerljenje.
Halswinder, s. Wendehals.
Halswirbel, der, vratna vertavka.
Halswurz, s. Halskraut.
Halszange, die, zgibavka.
Halszäpfchen, das, jeziček, nach *M.* a. gerčanek, čepič.
Halt, *int.*, stoj, postoj, nikar; bei Ochsen oga, stop.
Halt, der, deržek; so viel als Dauer, Festigkeit, terdnost, terpež, deržava, stanovitnost; Halt machen, ustaviti se, obstati, obstajati, postati; woran man sich hält, prideržalo, deržaj; der Nagel hat keinen Halt, žebelj ne derži; keinen Halt haben, brez podstave biti; ne biti za terpež, ne terpeti dolgo, s. a. Gehalt.
Haltapparat, das, deržalo.
Haltbändchen, das, *anat.* deržalce.
Haltbar, *adj.*, terden, krepek, deržen, deržeč, stanoviten; die Festung ist haltbar, terdnjava se da braniti, obderžati, se ne more vzeti, premoči je nepremagljiva, ohranljiva, ubranljiva; gültig, veljaven; s. a. Dauerhaft.
Haltbarkeit, die, krepkost, stanovitnost, terdnost, deržnost; s. a. Dauerhaftigkeit, Gültigkeit.
Halte, s. Viehtrift.
Haltekind, das, rejenec, rejenka, rejenček, rejenčica.
Halten, *v. a.*, mit der Hand oder einem Werkzeuge halten, deržati; Einen bei der Hand halten, koga za roko deržati; halte es bis ich komme, poderži dokler se ne vernem; vor das Gesicht halten, k očem deržati; ein Kind in den Armen halten, v naročji imeti, nositi. deržati; ein wenig halten, poderžati; Gesetze, Regeln halten, spolniti, spolnovati postave, ravnati po postavah, deržati se postav; er läßt sich nicht halten, ne da se uderžati, ni moč ga uderžati, ustaviti, ustanoviti, s. a. Anhalten, Aufhalten; ein wenig anhalten, prideržati; etwas halten wird im Slov. oft durch ein einziges dem gehaltenen Gegenstande entsprechendes Zeitwort gegeben, z. B. eine Rede halten, govoriti, auch govor imeti; Gericht halten, soditi, sodbo imeti; mit Jemanden Rath halten, posvetovati se s kom; eine Predigt halten, pridigovati, pridigo imeti; Mahlzeit halten, obedovati; Messe halten, maševati; von Feieranten, sejmovati; Frieden halten, mirovati; das Maul halten, molčati, jezik za zobmi deržati; Umgang mit Jemand halten, družiti se s kom. pečati se; den Mund offen halten, zijati, zevati; im Zaume halten, uzdati, berzdati; Musterung, Revue über Truppen halten, pregledovati vojake; Haus halten, gospodariti, hiševati; Wache halten, čuvati, stražiti, na

straži biti; ein Gespräch halten, pogovarjati se. s. a. **Gespräch**; reinen Mund halten, molčati; beim Worte halten, s. **Fassen**; ein Ding gegen das andere halten, primérjati kaj s čim (čemu); dafür h., meinen, denken, schätzen, meniti, misliti, čislati; halten, in sich fassen, deržati, v sebi imeti, meriti; sein Wort halten, pri besedi ostati, mož beseda biti, svojo obljubo spolniti; Einem den Daumen halten, podpirati koga, pomagati mu; gerade halten, po konci deržati; das Licht halten, svetiti komu; in der Malerei, svetlobo dati; Gottesdienst halten, imeti, opravljati službo Božjo; Treue und Glauben halten, veren in zvest biti; hoch halten, ceniti, v čislih imeti; vom Verkäufer, hoch theuer halten, drago zaceniti, ceniti; lieb und werth halten, ljubiti; in Ehren halten, spoštovati; genehm halten, privoliti v kaj, poterditi kaj; Einen warm halten, odevati, na gorkem imeti; unter der Zucht halten, strahovati, pod šibo imeti (otroka); Hochzeit halten, ženitnino, svatovščino, svatovšino imeti, *serb.* pirovati; Einem die Stange halten, postaviti se komu; auch roko deržati komu, zagovarjati koga; Einem das Gleichgewicht, die Wage halten, verstnik, kos komu biti v čem, meriti se ž njim, enak biti, enake vrednosti; Jemanden frei halten, plačati, plačevati za koga, s. a. **Frei**; Einen kurz halten, na tesnem imeti, deržati; schadlos halten, s. **Entschädigen**; gehalten sein, dolžen biti, dolžnost imeti, s. a. **Gehalten**; Einem ein Bein halten, nastaviti, podstaviti komu nogo, *fig.* zaderžke delati, staviti; Maß halten, mero imeti, zderžati se; geheim halten, s. **Geheim**; haltet den Dieb, primite tatu, deržite ga; gefangen halten, s. **Gefangen**; den Athem an sich halten, sapo na se vleči, deržati; in Bereitschaft halten, pripravljeno imeti; das Seinige zu Rath halten, svoje varno obračati; Buch oder Rechnung halten, zapisovati si, s. a. **Führen**; zu Gute halten, s. **Gut**; wir wollen Rechnung halten, bova obrajtala; Einen gut, schlecht halten, koga dobro, slabo imeti, dobro, slabo ž njim ravnati, s. a. **Behandeln**; sich anschaffen, die Kosten für die beständige Erhaltung bestreiten, imeti; z. B. Pferde, Hunde halten, konje, pse imeti; Zeitungen halten, imeti časnike, plačevati za novice; Vieh halten, živino rediti; Ordnung halten, reda se deržati, za red skerbeti; viel auf etwas halten, zelo čislati kaj; auf Ehren halten, marati za čast; für Ehre halten, za čast šteti, imeti; halten zu Gnaden, ne zamerite; Stich halten, wörtl. šiv deržati, *fig.* stanoviten ostati, biti, ne umanjkati; er hält nirgends Stich, povsod zastaja, zad ostaja; Eines Parthei halten, s kom potegniti, vleči; Stand halten, deržati se, ne premakniti se, ne udati se; festen Fuß halten, terdno stati; das Feld halten, s. **Behaupten**; Probe halten, obstati na preskušnji, na ogledu, skušnjo prestati; den Lauf wohin halten, s. **Steuern**; nichts halten auf etwas, ne čislati, ne obrajtati; auf Träume halten, verovati sanjam; auf eine Karte halten, staviti na kvarto; in die Höhe halten, kviško vzdigniti, deržati; die Hand über Jemand halten, varovati koga; die Kinder fleißig zur Schule halten, otroke v šolo goniti, pošiljati; reinlich halten, gledati, da je čisto; Schule halten, učiti v šoli; die Post muß Stunde halten, pošta mora prihajati in odhajati ob uri; er hat nicht Wort gehalten, skujal se je; viele, große Stücke auf etwas halten, s. **Groß**; er hält nichts auf sich, ne gleda na se, zanemarja se; man hielt es für wahr, ljudje so to verjeli; er hielt es nicht für rathsam, ni se mu zdelo dobro, pametno; ich halte dafür, meni se dozdeva; er hält viel auf ein gutes Mittagsmahl, njemu dobro kosilo veliko velja; Ton halten, glas deržati; *v. n.*, mit Jemand halten s kom potegniti, vleči; der Wagen hält vor der Thür, voz stoji, čaka pred vratmi; fest auf etwas halten, terdno se česa deržati; still halten mit dem Wagen, obstati, ustaviti se z vozam; inne halten mit etwas, prenehati, prejenjati, pojenjati, ponehati; stille halten im Reden, premolkniti, obmolkniti; utihniti, potihniti, sonst ne ganiti se; bei der Stange halten, zvest ostati, deržati se koga; an die Gewohnheiten unserer Väter halten, deržati se navad naših očetov; hinter dem Berge halten, ne ziniti ne černe ne bele, naproženo imeti, skrivati, s. a. **Berg**; ich hielt lange an mich, dolgo sim tajil, molčal, sim skušal zamolčati; die Truppen bekamen Befehl zu halten, vojakam je bilo ukazano, ustaviti se, postati; auf oder über etwas halten, skerbeti, da se kaj izpolni, doverši; das Eis hält, led derži, nese; das Wetter hält nicht, s. **Anhalten**; *v. r.*, ich halte mich an den Wein, vina se deržim, ostajam, ostanem pri vinu; sich gut halten, dobro se deržati, vesti, obnašati; halte dich an mich, mene se derži, se okleni; die Preise halten sich, cena stoji, se derži; sich fertig halten, pripravljen, gotov biti; sich an schlechte Weibspersonen halten, nach *V.* tveziti se na spridene ženske; das Obst hält sich lange, dolgo terpi, se dolgo derži, da ohraniti, ostane, terpi, ima terpež; sich geheim halten, skrivati se; sich rechter Hand halten, na desno se deržati; die Festung hält sich, terdnjava se derži, se ne uda, auch ubraniti se, braniti se; er kann sich nicht auf den Füßen halten, ne more stati (na nogah); länger konnte ich mich nicht halten, dalj nisim mogel sterpeti, se zderžati; er soll sich in seinen Gränzen halten, naj ostane pri tem, kar je njegoviga; der Kranke soll sich halten, bolnik se mora varovati; sich an etwas halten, um nicht zu fallen, oprijemati se, deržati se za kaj; sich dazu halten, podvizati se; *v. i.*, es wird schwer, hart halten, to bo težko šlo, iz tega bo težko kaj; es hält schwer, težko stane človeka; wie hälts, kako je; es läßt sich noch halten, je že, še srednje je, še prejde, ni še prenemarno; s. *a.* **Angehen**.

Halter, der, ein Werkzeug, womit man etwas hält, deržač, deržaj, derżalo, podpora, deržak; eine Person, deržec, s. a. Viehhirt, Schrank.
Hälter, der, s. Behältniß, Fischhälter.
Haltergeld, s. Halftergeld.
Hälterkahn, der, čoln z ribnjačo.
Halthammel, der, oven na reji.
Haltig, **Hältig**, *adj.*, deržeč, kar ima v sebi; haltiges Gestein, dobra ruda, rudni, rudati kamen, ki ima kaj rude v sebi, s. a. die Zusammensetzungen.
Haltigkeit, die, deržnost, deržanje, mérjenje.
Haltkette, die, zavornica, zaverivnica; s. a. Deichselkette.
Haltlos, *adj.*, ničen, kar nima podstave, dna, prazen, neveljaven.
Haltlosigkeit, die, praznost, pomanjkanje terdne podstave.
Haltnagel, der, welcher hinter der Achse durch den Lanzbaum gesteckt wird, iglica, żebelj, sornik.
Haltpunct, s. Anhaltspunct.
Haltritt, der, cestni ogled, prejezd (zavolj varnosti).
Haltschaf, das, ovca na reji.
Haltstatt, **Haltstätte**, die, b. d. Jägern, shajališče, shajališe, sastajališče, sastajališe.
Haltung, die, deržanje; eines Tagebuches, pisanje, zapisovanje; des Viehes, rejenje; Haltung eines Gemäldes, Gedichtes, s. Ebenmaß; Haltung eines Schauspielers, obnašanje, ponašanje; drohende Haltung, grozivno vedenje, obnašanje; Stütze, podpora; es hat keine Haltung, nima terpeža, deržave.
Haltvieh, das, tuja živina na reji čez zimo, prerejik, prezimovana živina, zlasti drobnica.
Halunke, s. Hallunke.
Hämatin, das, hematin.
Hahmbrei, s. Hahnbrei.
Hambuche, s. Hagebuche.
Hambutte, s. Hagebutte.
Hamen, der, sak, saček (auch *russ.*), mreža; s. a. Strick, Klingbeutel.
Hamen, *v. a.*, s sakam loviti (ribe); im Oesterr. hamen für eichen, amati (u. *Met.* von jamati, jeti).
Hämflich, *adj.*, ein hämfliches Stück, prav, lep, precej velik koseo; ein hämflicher Mensch, zarobljen, debel.
Hamfel, die, pest (in andern slav. Munda. gerst).
Hämisch, *adj.*, zahuljen, kovaren, potmajen, *serb.* podmukao; s. a. Hinterlistig.
Hamm, s. Wald, Zaun.
Hamme, der, s. Kniebug, Häckse; der vordere Fuß eines geschlachteten Schweines, krača, kračnja; der hintere, pleče.
Hamme, die, der hintere breitere Theil der Sense, im Gegensatze der Spitze, brada, nach *V.* široki konec, konec pri petici.
Hammel, der, ein geschnittener Schafbock, skopec, koštrun*; s. a. Hinterkeule, Dengel.
Hammelbraten, der, pečena skopčevina, bravina, koštrunova pečenka.
Hammelbrühe, die, koštrunova juha.
Hammelbrust, die, skopčeva grod.
Hammelfell, das, koštrunova koža, skopčevina, koštrunovina.
Hammelfett, das, skopčeva, koštrunova mast.
Hammelfleisch, das, skopčevina, koštrunovo meso, koštrunovina, bravina, (ovčetina).
Hammeljährling, der, letnik, letni skopec.
Hammelkeule, die, skopčeva krača, bedro, stegno.
Hammelknecht, der, ovčarski hlapec, ovčar.
Hammellamm, das, skopljeni še ne leta stari janjec, nach *V.* pomladanec, letošnji koštrunec.
Hammeln, *v. a.*, ovna rezati, skopiti, skapljati, kopiti, tolči.
Hammelpelz, der, kožuh iz koštrunove kožuhovine, skopčevo runo.
Hammelsack, der, skopčev želodec pripravljen.
Hammelschlag, s. Hammelkeule.
Hammeltalg, der, auch das, skopčev, koštrunov loj.
Hammelviertel, das, skopčeva, koštrunova četert.
Hammelwurst, die, koštrunova klobasa.
Hammen, s. Hammeln.
Hammen, der, vojena krača, s. a. Kummet.
Hammenbein, das, pleče.
Hammer, der, die Keule eines geschlachteten Thieres, s. Keule; ein eisernes Werkzeug, kladvo, *dim.* kladevce; ein hölzerner Schlägel, bet, nach andern slav. Munda. auch mlat; zum Stimmen eines Saiteninstrumentes, ključ; im Ohr, betič; an der Thür, konj; ein Mühlhammer, škerl, skerlo, oskerv; eine Auster, kladvasta ostriga; Hammerwerk, s. dieses.
Hammeramboß, s. Amboß.
Hammerauge, s. Hammerloch.
Hammeraxt, die, nach *V.* balta, sekirica s kladvam.
Hämmerbar, *adj.*, kovaven, kar se da kovati.
Hammerbeil, das, balta, kladvo s sekiro.
Hämmerchen, das, kladevce, betič.
Hämmerer, der, kovač.
Hammerfisch, der, nach dem *Russ.* u. *Poln.* mlatek.
Hammergerüst, das, kladvišče, kladviše.
Hammerhacke, s. Hammeraxt.
Hammerherr, der, fužinar, gospodar kladva.
Hammerhütte, die, velika kovačnica, fužina*.
Hammerkopf, der, glava kladva.
Hämmerling, der, Berggeist, škratelj, škrat; s. a. Hanswurst; Abdecker, Goldammer.
Hammerloch, das, ušesa, uho kladva.

Hammermeister, der, fužinar, viši nad fužinarskimi delavci.
Hammermühle, s. Hammerwerk.
Hammern, *v. n.*, tolči, razbijati.
Hämmern, *v. a.*, kovati, s kladvam tolči, tleči, izdelovati; genug hämmern, nakovati se; ganze Tage hindurch hämmern, prekovati vse dni; ein wenig hämmern, pokovati.
Hämmerordnung, die, red ali postava za fužine, nach *V.* kovaški red.
Hammerpinne, die, der breite und dicke Theil eines Hammers, plosk.
Hammerrad, das, kolo, ki kladvo goni.
Hammerschlag, der, udar, udarec s kladvam, tolk s kladvam; Schlacken, welche in Schmieden abspringen, okujina, škaja, nach *V.* troskev od. troskva, *russ.* železnina, *poln.* żużel; s. a. **Eisenschlacke.**
Hammerschmid, der, fužinarski kovač.
Hammerstiel, der, kladvišče, kladviše, betišče, betiše.
Hammertastenspiel, s. **Fortepiano.**
Hammerwerk, das, fužine*, nach *V.* podelavka, kladvo, *serb.* samokov; s. **Eisenhammer.**
Hammerwerkbesitzer, s. **Hammerherr.**
Hammerzange, die, velike kovaške klešče, kleše.
Hammerzeichen, das, odkazno znamnje, odkazalo.
Hämmerling, der, skopljenec, rezanęc, *fig.* topoglavec.
Hämorrhoidal, *adj.*, zlatožilen, zlate žile, hemorojdalen.
Hämorrhoiden, *pl.*, zlata žila, *böhm.* kervavnica, in Istrien u. *serb.* šulji, šuljevi, *russ.* počečuj.
Hampelmann, der, hudiček (kartezjev), hudir, možicelj, kobacalo.
Hämpfling, s. **Hänfling.**
Hamster, der, (mus cricetus), herček, skerček od. skriček, nach *V.* skeržek, keržek, *fig.* požeruh, skopin.
Hamsterfang, der, lov na herčke, skerčke.
Hamsterfell, das, herčkovina, skerčkova koža.
Hamsterhöhle, s. **Hamsterröhre,** die, herčkinja, skerčinja, skerčkova luknja.
Hamstock, der, vodomérna palica (pri mlinarjih).
Han, der, turška gostivnica, han.
Hanbutte, s. **Hagebutte.**
Hand, die, roka; die flache Hand, dlan-i; die hohle Hand, peščica, pešica, i. a. slav. *M.* gerst; eine Hand voll, peščica, pešica, auch šaka; beide Hände voll, perišče, periše, richtiger pregeršče; die geballte Hand, pest, pestnica; rechte Hand, desnica, prava roka, (*böhm.* u. *poln.* pravica); linke Hand, levica, leva roka. *serb.* a. šuvaka; zur rechten, linken Hand sitzen, sedeti na desni, levi strani; die Hände zusammenschlagen, z rokami ploskniti, zaploskati. ploskati; unter den Händen wegkommen, izpod rok priti; die Hand reichen, bieten, roko podati, pomoliti komu; Hand in Hand schlagen, z roko v roko seči, segati, *serb.* a. ručiti se, rukovati se; künstliche Hand, slepa roka; es ist mir zu Hand, meni je na roko, narok, priročno, blizo imam, s. a. **Bequem;** vor der Hand, za zdaj; nach der Hand, po priložnosti, potlej, poznej; zu Händen, v roke; ihm zu eigenen Händen, v njegove lastne roke; bei der Hand nehmen, führen, prijeti, voditi za roko; Hand her, mož beseda; Einem die Hand auf etwas geben, podati komu roko na kaj; er versprach mir es mit Hand und Mund, obljubil mi je in poterdil s podano roko; die Hände falten, s. **Falten;** Hände ringen, roke si lomiti (nar. pes.); Hand in Hand gehen, za roke se voditi, *fig.* v edinosti, k enimu cilju in koncu; an der Hand halten, deržati za roko; etwas in die Hände nehmen, vzeti si kaj v roko; mit den Händen fechten, mahati z rokami; er ist seine rechte Hand, desna roka mu je, on nič brez njega ne počne; eine leichte Hand haben, lahke roke (lahkorok) biti; eine schwere Hand haben, težko, okorno, nespretno roko imeti, *fig.* močno udariti, udrihati; mit beiden Händen, zoberoč, oberočki; die Hände sind ihm gebunden, ne more kakor bi hotel, njegova moč je utesnjena; freie Hand haben, svoboden biti; Einem hilfreiche Hand leisten, an die Hand gehen, v roke streči komu (na roko iti, ist Germanismus), pomagati mu, podpirati ga; etwas unter den Händen haben, izdelovati kaj; die Hände vor Jemand abziehen, s. **Abziehen;** er hatte die Hand mit im Spiele, tudi on je bil deležen te reči. je skrivaj pripomagal; die Hände in den Schoß legen, roke križem deržati, praznovati; mit ungewaschenen Händen, neumitih rok; die Hand auflegen, položiti, polagati, pokladati roko na —; in einer guten Hand sein, v dobrih rokah biti; in schlechten Händen, v slabih rokah, pri slabih ljudeh; bei der Hand sein, na roko biti; unter der Hand, spod roke, pod roko. skrivaj; zur rechten Hand gehen, na desno iti; Hand an etwas legen, poprijeti se, lotiti se česa; Einem Mittel an die Hand geben, svetovati komu; Jemanden die Hände schmieren, podkupiti. podmazati koga; die letzte Hand an etwas legen, dodelavati kaj, s. a. **Anlegen;** Hand an sich selbst legen, umoriti se, končati se, ugonobiti se; Hand an Jemand anlegen, s. **Anlegen;** alle Hände voll zu thun haben, čez glavo dela imeti, na kupe, na cente; eine Hand wäscht die andere, roka roko mije, (umije, umiva); sie hat ihm ihre Hand gegeben, vzela ga je. zaročila se je ž njim; krumme Hand (Finger) machen, zmikati, dolge perste imeti; es hat weder Hand noch Fuß, nima ne glave. ne repa. ni ničemur podobno; Einen auf den Händen tragen, silo spoštovati, ljubiti koga; aus freier Hand verkaufen, sam dobrovoljno (ne prisiljen po sodnii) kaj prodati; man kann es mit den Händen greifen, lahko se zagrabi, prime, ošlata, očitno je; von oder ab Handen kom-

men, zgubiti se, preiti, poiti; es ist mir zu Handen gekommen, prejel sim; den Feinden in die Hände fallen, sovražnikam v pest(i) priti; etwas von guter Hand wissen, erfahren, iz zanesljivih ust kaj slišati, zvediti, t. j. od moža, komur gre vera; von hoher Hand, od veliciga gospoda; eine gute, schlechte Hand schreiben, dobro, slabo pisati; anhalten um eines Mädchens Hand, snubiti, prositi; von vollen, leeren Händen, s polnimi, praznimi rokami, praznorok; nichts in der Hand habend, golorok; Einem auf die Hände sehen, gledati, paziti komu na perste, (da bi ne ukradel); auf seine eigene Hand etwas unternehmen, na svojo rajtengo kaj začeti; aus der Hand in den Mund, komaj zasluži, že sne; die Arbeit geht ihm gut von der Hand, delo se mu odseda; Einem etwas zu treuen Händen übergeben, izročiti, zaupati komu kaj; hinter der Hand sein, zadnji, poslednji biti; rechter, linker Hand, na desno, na levo, na desni, na levi strani; die gesammte Hand, nerazdelnost; zur ungetheilten Hand, nerazdelno (vsi za eniga, eden za vse); zur Hand arbeiten, hiteti, podvizati (se); aus einer Hand in die andere, iz roke v roko; auf die Hand geben, s. Darangeben; gleich bei der Hand sein, berž pripravljen biti; einem etwas an die Hand geben, dati (skrivni) svet; pokazati pot, pomoček; aus der ersten Hand, iz perve roke; er läßt es nicht aus der Hand, ne da iz rok; wie man die Hand umdreht, hipama; reine Hände haben, zvest, nepodkupljiv biti.

Hand-, in Zſſgn., ročni, priročni, mali.

Handamboß, der, malo nakovalo, nakovalce, nakalce.

Handanlegung, die, polot, početje.

Handarbeiten, *v. n.*, delati ročno delo, z rokami delati.

Handarbeit, die, delo rok, z rokami, ročno delo; roke umetvajo delo vse pravo. *Vod.*

Handarbeiter, der, delavec z rokami, delavec, rokodelec (eig. Handwerker).

Handarbeiterin, die, delavka, rokodelka.

Handärmel, s. **Handkrause.**

Handarzeneikunst, s. **Chirurgie.**

Handausdruck, s. **Gestus.**

Handausgabe, die, eines Werkes, malo, ročno izdanje.

Handbalg, der, ročni meh, mešič.

Handball, der, žoga.

Handballen, der, unter dem Daumen, nach *V.* blazinica.

Handbarte, s. **Handbeil.**

Handbecken, das, golida, umivavnica, medenica (nach *V.* u. dem *Russ.* rokomivec); s. a. **Becken.**

Handbeil, das, sekirica, korošica; bei Zimmerleuten, bradla, širočka, žantlaka*.

Handbesetz, der, oblog rokava.

Handbibliothek, die, ročna knjižnica.

Handbietung, die, podaja roke.

Handbillet, das, lastnoročno pismo (cesarja, kralja).

Handbinde, die, obveza, preveza na roki, ročna.

Handblatt, das, tacelj*.

Handbock, der, samotežni oven.

Handbohne, s. **Feldbohne.**

Handbohrer, der, bei den Holzarbeitern, svedrec, ročni sveder, žebeljnik.

Handborstwisch, der, ročno omelo.

Handbottich, der, kadica.

Handbreit, die, dlan, ena dlan, (n. p. šest komolcov in dlan širok).

Handbreit, *adj.*, dlan širok.

Handbrett, das, bei den Maurern, plaznja, gladež.

Handbriefchen, das, pisemce.

Handbuch, das, ročne bukve, priročnica (knjiga); napeljevavne, navodne bukve, perve vodila kake znanosti ali umetnosti.

Handbüchse, die, puška.

Händchen, das, ročica.

Handdecke, die, plahta mala.

Handdienst, der, ročna tlaka, (samotež, brez konj ali volov).

Händedruck, der, stisnjenje, stiskanje rok; diesen Worten folgte ein Händedruck, to rekši mu je stisnil roko.

Händedrücken, *v. a.*, stisniti, stiskati roko.

Handeimer, der, vederce.

Handeisen, das, žabica, lesica, pota na roke.

Händeklatschen, das, ploskanje z rokami.

Handel, der, als Gewerbe, (ohne vielf. Z.), kupčija, kupčijstvo, (*altsl.* kupija, kuplja), auch tergovina, terštvo; im Großen, im Kleinen, kupčija na debelo, na drobno; freigegebener Handel, svobodna kupčija; Handel treiben, kupčevati, tergovati s čem; einen Handel schließen, passiv, kupiti kaj; activ, prodati kaj; den Handel lernen, kupčijstva, kupčijskiga se učiti; mit Jemand im Handel stehen, pogajati se s kom (zastran cene); einen Handel abmachen, skleniti, dogovoriti kup, prodajo, s. a. **Handeln**; Rechtshandel, pravda; Händel, *pl.*, Zänkerei, Schlägerei, prepir; Händel machen, prepir, kreg napraviti, razpertije delati; Händel suchen, obresti iskati; sich in fremde Händel mischen, vpletati se v tuje reči, v tuje zadeve, nach dem *Serb.* tuje garje česati; Angelegenheit im nachtheiligen Verstande, homatija, početje; Handel und Wandel, življenje, človeško početje; blutige Händel, tepežnja, rovanje; den Handel verderben, ceno skerhati.

Handelbar, *adj.*, s čemur je lahko shajati, ravnati, vladen.

Handeleins werden, pogoditi se, udariti z roko v roko.

Handelkraut, das, trilistni jeterčnik.

Händelmacher, der, prepirač, prepirljivec, jezičnik, *serb.* svadljivac.

Händelmacherin, die, prepirljivka, ki razpertije dela.

Handeln, *v. n.*, Handel treiben, kupčevati, tergovati; mit etwas, s čem, auch blagariti; mit Tuch handeln, suknariti; mit Leinwand,

platnariti; mit Pferden, Ochsen, konjariti, volariti uff. durch ein einziges Zeitwort auf -ariti, (welches jedoch meistens auch auf das Erzeugen dieser Artikel anwendbar ist); im Großen, im Kleinen handeln, kupčevati, prodajati na debelo, na drobno, na malo; wegen des Preises Unterhandlung pflegen, pogajati se za kaj, kupovati kaj, ravnati za kaj, vleči se za kaj, (nach *M.* teržiti); dieser Kaufmann läßt sich oder mit sich handeln, s tem tergovcam se da kupčevati, (glihati*), popušča, popuša, odjenjuje; sehr genau handeln, terd biti, terdo vleči se; vom Käufer, auch tergati, zbijati, ki nič ne odjenja; von etwas handeln, od česa govoriti; das Buch handelt von Pflanzen, bukve govoré, (pišejo) od zelišč, zeliš; seine Rede handelte von der Nächstenliebe, govoril, pridigoval je od (in andern slav. M. o) ljubezni do bližnjiga; überhaupt thätig sein, ravnati, delati; mit Jemanden gut, gerecht handeln, lepo, pravično ravnati, delati s kom; redlich handeln, pošteno delati, pošten biti, pošteno se obnašati; das war von dir schlecht gehandelt, slabo si storil; wider einen Befehl handeln, povelje prelomiti, prestopiti, ne ravnati po —; *v. a.*, s. **Erhandeln**; *v. r.*, es handelt sich um die Ehre, zadeva poštenje, tiče se poštenja, maja se, gre za poštenje, za čast; es handelte sich (im Gespräch) um —, beseda je bila od —, govorilo se je, govorili so od —.

Handels-, in Zstzgn., kupčijsk, tergovsk.
Handelsagent, der, kupčijski opravnik, opravilnik.
Handelsallianz, die, kupčijski dogovor, kupčijska zveza.
Handelsangelegenheit, die, kupčijska reč, zadeva.
Handelsartikel, der, blago, roba.
Handelsausweis, der, kupčijski izkaz.
Handelsbediente, der, kupčijski, tergovski streže, fant.
Handelsbeflissene, der, kupčijski učenec.
Handelsbefugniß, die, kupčijska oblast, pravica, oblast kupčevati.
Handelsbetrieb, der, kupčevanje, tergovanje; durch den Handelsbetrieb erwerben, prikupčevati; verlieren, zakupčevati.
Handelsbeziehungen, *pl.*, kupčijske zadeve, razmórja, dotike.
Handelsbilanz, die, kupčijska razméra, bilanca*.
Handelsbrauch, der, kupčijska navada.
Handelsbrief, der, kupčijsko pismo.
Handelsbuch, das, kupčijske bukve, tergovska knjiga.
Handelsbund, der, kupčijska zveza.
Handelscapital, s. **Handelsfond**.
Handelschaft, die, kupčija, kupčijstvo, tergovina, tergovstvo; Handelschaft treiben, kupčevati, tergovati; Handelsleute, kupčevavci, tergovci.
Handelschaftlich, *adj.*, tergovsk, kupčijsk.
Handelscommis, s. **Handelsbediente**.
Handelscompagnie, die, kupčijska družba, družba kupčevavcov, tergovcov.
Handelscompagnon, der, kupčijski družnik, društvenik.
Handelsconto, s. **Handelsrechnung**.
Handelscorrespondenz, die, kupčijsko pismo; s. a. **Correspondenz**.
Handlungsdiener, s. **Handlungsbediente**.
Handelsdruck, der, zatiranje, tlačenje kupčije.
Handelsfirma, die, kupčijska firma, kupčijsko ime.
Handelsflotte, die, kupčijske ladije.
Handelsfond, der, kupčijski kapital.
Handelsfrau, die, Gattin, kupcova, tergovcova gospodinja; eine Handel treibende Frau, kupčevavka, tergovka.
Handelsfreiheit, die, svoboda kupčije, tergovine, svobodna, prosta kupčija, odperta kupčija; eine den Handelsleuten ertheilte Freiheit, kupčijska pravica, olajšava.
Handelsfreund, der, kupčijski tovariš.
Handelsgebiet, das, kupčijsko obsežje, kupčijska okolija.
Handelsgebrauch, der, kupčijska, tergovska šega, navada.
Handelsgegenstand, s. **Handelsangelegenheit**.
Handelsgeist, der, kupčijski duh.
Handelsgehilfe, der, kupčijski pomagavec, pomagač.
Handelsgenoß, s. **Handelscompagnon**.
Handelsgenossenschaft, s. **Handelscompagnie**.
Handelsgeographie, die, kupčijsko zemljopisje.
Handelsgericht, das, kupčijska sodnija.
Handelsgeschäft, das, kupčijsko opravilo, kupčijski opravek, *fig.* kupčija, tergovina.
Handelsgesellschaft, die, kupčijsko društvo, kupčijska družba, tovaršija.
Handelsgesellschafter, s. **Handelscompagnon**.
Handelsgesetz, das, kupčijska postava, postava zastran kupčijstva.
Handelsgesetzbuch, das, kupčijski zakonik.
Handelsgesetzgebung, die, kupčijsko postavodavstvo, kupčijske postave sploh.
Handelsgewächse, *pl.*, kupčijsko rastlinstvo.
Handelsgewicht, das, kupčijska vaga.
Handelsgewölbe, das, štacuna, prodajavnica.
Handelsgremium, das, kupčevavski zbor.
Handelshaus, das, kupčijska, kupčevavska hiša.
Handelsherr, der, veliki kupec, tergovec, kupčevavec, gospodar kupčije.
Handelskammer, die, kupčijska zbornica.
Handelskunde, s. **Handelswissenschaft**.
Handelsland, das, kupčijska dežela.
Handelslehrling, der, kupčijski, tergovski učenec.

Handelsleute, *pl.*, tergovci, kupci, kupčevavci.
Handelsmann, der, kupčevavec, tergovec, auch kupec, (obwohl letzteres auch Käufer bedeutet).
Handelsmarine, die, kupčijske ladije, kupčijsko mornarstvo.
Handelsministerium, das, ministerstvo (ministerij) kupčijstva, kupčijskih reči ali zadev, auch kupčijsko ministerstvo.
Handelsneid, der, tergovska zavist, zavidnost.
Handelsort, **Handelsplatz**, der, teržno, kupčijsko mesto, teržišče, teržiše.
Handelsplan, der, **Handelsproject**, das, kupčijska namera.
Handelsrath, der, kupčijsko svetovavstvo, — kupčijski svétnik.
Handelsrecht, das, kupčijske, tergovske postave, kupčijsko pravo ali pravstvo.
Handelsreise, die, kupčijska pot.
Handelsreisende, der, kupčijski popotnik, poslanec.
Handelssache, die, kupčijska, tergovska reč, pravda, kupčijsko opravilo.
Handelsschiff, das, kupčijska, tergovska barka, ladija.
Handelsschule, die, kupčijska šola, učivnica.
Handelssenat, der, kupčijski odbor (kake sodnije).
Handelssicherheit, die, varnost kupčije, varna kupčija.
Handelsstaat, der, kupčijska, tergovska deržava.
Handelsstadt, die, teržno mesto, kupčijsko mesto, etwa auch tergovišče, tergoviše, teržišče, teržiše, (obwohl das eig. Marktplatz bedeutet).
Handelsstand, der, terštvo, tergovstvo, kupčijski stan, kupčijstvo, kupčija; sämmtliche Handelsleute, tergovci, kupčevavci, kupci.
Handelsstraße, die, kupčijska cesta, pot.
Handelsstyl, der, tergovska pisava, kupčijska šega pisati.
Handelssystem, das, kupčijski sistem.
Händelstifter, s. **Händelmacher**.
Handelstractat, der, kupčijska pogodba.
Händelsucht, die, prepirljivost.
Händelsüchtig, *adj.*, prepirljiv, zabavljiv.
Händelsüchtige, der, prepirljivec; die, prepirljivka.
Handelsunternehmung, die, kupčijsko početje, opravilo.
Handelsverein, der, kupčijsko, tergovsko društvo.
Handelsverkehr, der, kupčijski prehod, kupčevanje.
Handelsvertrag, der, kupčijska pogodba.
Handelsverwalter, der, Factor, kupčijski, tergovski opravnik.
Handelsvolk, das, kupčijski narod.
Handelswaare, die, (kupčijsko) blago.
Handelsweise, die, obnašanje, ravnanje.
Handelswesen, das, terštvo, kupčijstvo, kupčijske reči.
Handelswissenschaft, die, kupčijska znanost.
Handelszeichen, das, kupčijsko, tergovsko znamnje.
Handelszug, der, karavana.
Handelszweig, der, predelek kupčije.
Handeltreibend, *adj.*, kupčujoč, kupčevavsk.
Händeringen, das, vitje rok.
Händespiel, s. **Gesticulation**, **Geberdenspiel**.
Händewerk, das, izdelek rok, rokodelo.
Händezittern, das, tresenje rok.
Handfahrt, die, im Bergbaue, hod, hoja v jamo po lestvah ali lojtrah.
Handfaß, s. **Handbecken**.
Handfäustel, der, ročno kladevce.
Handfeile, die, tenka pilica.
Handfessel, s. **Handeisen**.
Handfest, *adj.*, močen, močan, čverst, krepak, jak; Einen handfest machen, zapreti koga.
Handfeste, die, podpis, pismo; terdnjava.
Handfestigkeit, die, moč, jakost, čverstost.
Handfeuerspritze, die, mala brizgla.
Handfläche, die, dlan.
Handförmig, *adj.*, dlanast, roki, dlani podoben.
Handfrohne, die, ročna, nach *V.* peš tlaka, (tlaka brez volov ali konj).
Handgaul, s. **Handpferd**.
Handgebrauch, der, vsakdanja raba, priročnost.
Handgehörn, das, kratko rogovje.
Handgeld, das, s. **Daraufgabe**; *mil.*, dnar na roko, naročni dnar; — pervi dnar, ki ga sejmovec ob sejmu prejme; pervo skupilo.
Handgelenk, das, ročni člen, zapestni člen.
Handgelöbniß, das, obljuba s podanjem roke poterjena.
Handgelte, die, Schöpfgelte, korec, polnik, zajemač.
Handgelübde, s. **Handgelöbniß**.
Handgemein, *adv.*, handgemein werden, spopasti se, sprijeti se, zgrabiti se, rovati se, metati se; sie wurden handgemein, boj se sterne, vname, zgrabijo, stepejo se.
Handgemenge, das, spopad, rovanje, tepež, boj, metanje, bitva; in ein Handgemenge gerathen; s. **Handgemein**.
Handgeschmeide, das, naroč, zapestnica.
Handgewehr, das, puška.
Handgeweih, s. **Handgehörn**.
Handgicht, die, protin, terganje po ali v rokah, putika v roki.
Handgichtig, *adj.*, er ist handgichtig, po rokah ga terga, putko ali protin ima v rokah.
Handgift, s. **Handgeld**.
Handglied, das, ročni ud.
Handgreiflich, *adj*, ošlatljiv, očiten; handgreifliche Lüge, oblatna, ošlatljiva, očitna

laž, laž, da se lahko prime, zagrabi; handgreiflich machen, očitno razložiti, da more vsakdo reč ošlatati.

Handgriff, der, die bequemste Art ein Werkzeug zu handhaben, ročnost, urnost, način, kako orodje v rokah imeti; s. a. **Griff**, **Handhabe**; *russ.* rukojatka.

Handhabe, die, Heft, Griff, roč, ročnik, ročaj, deržalo; an einem Messer, rog; an einem Ruder nach *V.* berglica, (vesliše); an einer Sense, für die linke Hand, deržać, deržaj; für die rechte Hand, kljuka, bergla; der ganze Stiel, kosišče, kosiše; am Pfluge, ročica; an der Weberlade nach *V.* rucelj, (*serb.* rucalj), primaž; beim Schaff, uho; am Korbe, locanj; am Dreschflegel, ročnik; an der Thür, um sie zuzumachen, primaž, kljuka; s. a. **Stiel**.

Handhaben, *v. a.*, mit der Hand führen, v roke jemati, v rokah imeti ali deržati in delati, z roko voditi, (*serb.* rukovati čim); den Säbel handhaben, s sablo mahati; verwalten, die Gerechtigkeit handhaben, zverševati, oskerbovati, pravico delati; Gesetze handhaben, čuti nad tem, skerbeti za to, da se postave spolnujejo, nach *M.* pravico delati; Einen bei seinen Rechten handhaben, braniti komu pravice; leicht zu handhaben, vladen.

Handhabung, die, oskerbovanje, zverševanje (n. p. pravice, postave); der Gränze, čuvanje mej.

Handhaken, s. **Enterhaken**.

Handhammer, der, naredno, priročno kladevce.

Handharnisch, der, železna rokavica.

Handhaue, die, sekirica.

Handhebe, s. **Handhabe**.

Handhoch, *adj.*, (za) dlan visok.

Händig, *adj.*, ročen, ročnat.

Handkäse, der, mali sir.

Handkauf, der, Kauf oder Verkauf, nach muthmaßlicher Bestimmung ohne Maß, ohne Gewicht, kupčija na oči; s. a. **Handgeld**; kupčija, prodaja na drobno.

Handklapper, die, ropotalka.

Handknöchel, der, zapestni člen.

Handknochen, *pl.*, ročne kosti.

Handknopf, s. **Hemdelknopf**.

Handkorb, der, mit einem Henkel, ročnica, canja, locanja.

Handkrause, die, tacelj*, manšeta*.

Handkünstler, s. **Mechaniker**.

Handkürbis, s. **Zaunrübe**.

Handkuß, der, poljubljej, kušljej* v, na roko, poljubljenje roke; er wurde zum Handkuß zugelassen, dopuščeno, dopušeno mu je bilo, roko (n. p. cesarici) poljubiti.

Handlang, die, eine Maß, dolgost roke, vatel.

Handlang, *adj.*, roko dolg.

Handlangen, *v. n.*, podajati, streči (n. p. zidarjem), malavariti*.

Handlangen, das, **Handlangung**, die, podajanje v roko.

Handlanger, der, podajač, podajavec, (zidarski) strežnik; s. a. **Taglöhner**.

Handlangerin, die, podajavka, podajačka; s. a. **Taglöhnerin**.

Handlangern, s. **Handlangen**.

Handlaterne, die, ročna svetilnica.

Handleder, das, nakveder, naročnjak.

Handlehne, die, roča.

Händleinkraut, s. **Händelkraut**.

Handleiter, der, vodivec, vodnik, ki koga vodi za roko, rokovod†.

Handleiter, die, eine kleine Leiter, lestvica, gredica.

Handleitung, die, vojenje, peljanje za roko; rokovodstvo†; napeljevanje.

Händler, der, blagar; s. a. **Handelsmann**; i. d. Zusammens. wird Händler im Slov. häufig durch die dem slov. Ausdruck des Bestimmungswortes angehängte Bildungsendung, — ar ausgedrückt, z. B. Leinwandhändler, platnar; Glaswaarenhändler, stekleninar; Buchhändler, kukvar, knjigar, u. dergl.

Handleuchte, s. **Handlaterne**.

Handleuchter, der, mali, ročni svećnik, svećnik z ročem.

Handlich, *adj.*, ročen, pripraven; mittelmäßig, sredenj; *adv.* srednje, še precej; s. **Leidlich**, **Mittelmäßig**.

Handlinie, die, čerta, brazda na dlani.

Handlohn, der, dnina, nadnica.

Handlos, *adj.*, brezrok, brezročen.

Handlung, die, That, delo, djanje; eine Handlung der Wohlthätigkeit, dobrotno, milosernо djanje; im Schauspiel, djanje, čin; s. a. **Act**; das ist eine schöne Handlung, to je lepa reč, lepo djanje je to; die menschlichen Handlungen, ravnanje, početje, delanje človeško; der Handel, s. dieses; eine Handlung, štacuna, prodajavnica; die Handlung erlernen, učiti se kupčijstva; i. d. Zusammens. mittelst der dem slov. Ausdruck des Bestimmungswortes anzuhängenden Endung — arnica; z. B. Buchhandlung, bukvarnica, knjigarnica, u. dergl.; in einer Handlung dienen, služiti pri kupcu, tergovcu v štacuni.

Handlungs-, in Zstzg., kupčijsk.

Handlungsactiven, *pl.*, premoženje kupčije.

Handlungsangelegenheit, s. **Handelsangelegenheit**.

Handlungsart, s. **Handlungsweise**.

Handlungsausdruck, der, kupčijska beseda.

Handlungsbediente, **Handlungsbrief**, **Handlungsbuch**, **Handlungsbilanz**, s. **Handelsbediente** u. s. f.

Handlungsdiener, der, kupčijski streže, služabnik.

Handlungsfreiheit, die, svoboda v delanji; s. a. **Handelsfreiheit**.

Handlungsfond, der, kupčijski zalog.

Handlungsgenosse, der, kupčijski tovariš, družnik.

Handlungsgenossenschaft, die, kupčijska tovaršija, družba.

Handlungsgeschäft, das, kupčevanje, kupčija.
Handlungshaus, das, tergovska hiša.
Handlungsherr, der, kupčevavec, tergovec, kupec, teržec, štacunar.
Handlungslehrling, der, učenec tergovstva, kupčijstva, kupčijski učenec.
Handlungsname, s. Firma.
Handlungsrecht, das s. Handelsrecht.
Handlungsschule, s. Handelsschule.
Handlungsweise, die, delava, ravnava, ravnanje, delanje.
Handlungswesen, das, kupčijstvo, tergovinstvo, tergovstvo.
Handmahl, das, znamnje na roci.
Handmesser, das, ročni nož, gladivnik.
Handmuff, der, šticelj*; *russ.* mufta.
Handmühle, die, žernov od. žernev (auch *altsl.*), žernek; auch žerne, *pl.*, (*poln.* žarna *pl.*; hing. *böhm.* žerna, *sing.*); auf der Handmühle mahlen, sežernati, žernati; *serb.* žervnjati.
Handmünze, die, kleines Geld, drobiž, drobni denar.
Handochse, der, notranji vol, vol na levi oračevi roki.
Handorgel, die, orglice.
Handpfand, das, ročna, premikljiva zastava.
Handpferd, das, welches zur rechten Hand des Sattelpferdes zieht, vnanji konj; ein durch einen Reitknecht an der Hand nachgeführtes, področni konj, povodnik.
Handpflicht, die, dolžnost s podano roko prevzeta.
Handpresse, die, mala, ročna stiskavnica, preša*.
Handpumpe, die, trombica.
Handquehle, die, brisavka, obrisavka, terača, otirač, brisača, obrisača, brisla.
Handramme, die, s. Handbock.
Handreicher, s. Handlanger.
Handreichung, die, podajanje, *fig.* postrežba, pomaganje, pomoč.
Handreuter, der, rešeto.
Handrohr, s. Handgewehr.
Handrolle, die, valjar.
Handroß, s. Handpferd.
Handruthe, die, der Stiel am Dreschflegel, an einer Peitsche, ročnik, gajželjnik.
Handsäge, die, mala, ročna žaga, pila.
Handsam, *adj.*, handlich, pripročen, spreten, ročen, na roke.
Handsaum, der, zapestnik, obrobek srajčniga rokava.
Handscheidung, die, dobivanje rude z roko.
Handschelle, die, s. Handfessel.
Handschlag, der, podanje roke, nach *V.* v roko udarjenje; nach *M.* roka, mož beseda (die beim Handschlag gewöhnliche Formel); den Handschlag geben, v roke seči, z roko v roko seči, obljubiti kaj s podanjem roke; der Schlag mit der Hand auf den Rücken, herbunka.
Handschlitten, der, male smuči.
Handschmitz, der, nach *V.* kres, kerc po roki; s. a. Handschlag.
Handschraube, die, žabica, mučivno orodje, s kterim se komu persti stiskajo.
Handschreiben, das, pismo vladarja ali sploh veliciga gospoda z njegovim lastnoročnim podpisam.
Handschrift, die, lastno pisanje; Manuscript, rokopis; Schuldverschreibung, dolžno pismo; er hat eine schöne Handschrift, lepo piše; auch roka.
Handschriftlich, *adj.*, pisan, rokopisen, z lastno roko pisan.
Handschuh, der, rokavica, rokovica; *dim.* rokavičica; (*altsl.* rąkavica); in Handschuhen gehen, rokavice nositi, na rokah imeti.
Handschuhkästchen, das, rokavičnik.
Handschuhleder, das, irhovina, usnje za rokavice.
Handschuhmacher, der, rokavičar.
Handschuhmacherei, die, rokavičarstvo, rokavičarija.
Handschuhmacherin, die, rokavičarica.
Handschuhmacherwerkstätte, die, rokavičnica.
Handseife, die, ročno mjilo, milo.
Handseite, die, bei den Fuhrleuten, notranja, leva stran voza.
Handsieb, das, sitce.
Handsiegel, das, ročni pečat.
Handskizze, die, nagli načertek, načert na berzo roko.
Handspat, der, pralica.
Handspiel, das, igranje z rokami; s. a. Claviatur.
Handspritze, die, ročna brizgla, sikalica.
Handstein, der, mali kos rude (za ogled).
Handstock, s. Feilkloben.
Handstreich, der, s. Handschlag; (coup de main), prehlapni (v. hlapati) udar, zaskok, nagli mahljej.
Handstufe, s. Handstein.
Handtag, der, ročna tlaka, nach *V.* peš dan.
Handtaste, die, tipka.
Handteller, der, die flache Hand, dlan.
Handthiren, s. Hanthieren.
Handtreue, die, obljuba zvestobe poterjena s podano roko.
Handtuch, s. Handquehle.
Handvergrößerungsglas, s. Lupe.
Handverkauf, s. Handkauf.
Handvogel, der, (lovski) ptič, rokosedec.
Handvoll, *adj.*, pest, peščica, pešica, šaka, rokovet (*altsl.* rąkovęt u. rąkojęt); i. a. slav. M. auch gerst, wovon das slovenische pregeršče (perišče), beide Hände voll; eine Handvoll Leute, malo število, pest ljudi; ein wenig, troha, trohica; eine Handvoll Erde, pest persti.
Handwagen, der, der von Menschenhänden gezogen wird, und zweiräderig ist, vlak, činčež, kinkeš, kimpež, kinkovt, samotež voziček, gew. kolca *pl.*
Handwaffe, die, ročno orožje.

Handwahrsager, der, prerok (iz rok); s. a. Chiromant.
Handwahrsagerei, die, prerokovanje iz dlani ali rok; s. a. Chiromantie.
Handwanne, die, kadica.
Handwasser, das, umivavna voda, voda za umivanje.
Handweife, die, ročno motovilo.
Handweiser, der, roka (ki pot kaže).
Handwerk, das, ein Werk der Hand, delo, izdelek rok, ročno delo; als ein Stand, Gewerbe, rokodelstvo, nach dem *Altsl.* und andern slav. M. remeslo; etwa auch mojstrija; in speciellen Fällen kann es im Slovenischen auch unübersetzt bleiben, z. B. das Maurerhandwerk, Fleischerhandwerk, zidarija, zidarstvo, auch bloß zidarsko (namr. delo), mesarija, mesarstvo, mesarsko; das Weberhandwerk, tkavstvo, tkavsko, tkanje uff.; ein Handwerk lernen, rokodelstva se učiti; speciell, das Maurerhandwerk lernen, zidarije, zidanja, auch zidarskiga se učiti, zidati se učiti udgl. m.; ein Handwerk treiben, od rokodelstva živeti, z rokodelstvam se pečati; das Handwerk der Maurer, Fleischer, Tischler udgl. treiben, zidariti, (nach *V.* a. na zidarstvu živeti), mesariti, mizariti ali skrinjariti itd.; sein Handwerk verstehen, svoje delo znati, umeti; ein zünftiges Handwerk, v ceh združeno rokodelstvo; seines Handwerks ein Schmid sein, kovač biti, po svojem delu kovač biti, kar se tiče dela ali opravila, od česar živi, kovač; Einem das Handwerk legen, komu delo prepovedati, ustaviti uff.; in das Handwerk greifen, v delo seči, segati; s. a. Ergreifen; ein Handwerk aus dem Spielen machen, igro za svoje delo, za opravilo imeti, od igre, ob igri živeti; eine Sache als ein Handwerk treiben, po navadi kako reč opravljati, t. j. brez posebne marljivosti; für Innung, Zunft, s. diese.
Handwerker, der, rokodelec, nach *V.* rokodel, *böhm.*, *poln.* u. *russ.* remeselnik.
Handwerkerin, die, rokodelka.
Handwerklich, *adj.*, rokodelsk.
Handwerksälteste, der, starešina rokodelstva (ceha).
Handwerksarbeit, die, rokodelstvo.
Handwerksartikel, *pl.*, členi, postave (rokodelstva); Handwerksartikel, des Bäckerhandwerks, pekovske postave.
Handwerksbrauch, der, rokodelska šega.
Handwerksbursche, der, (potujoči) rokodelec, rokodelski pomagač.
Handwerksfrau, s. Meisterin.
Handwerksgenoß, der, tovariš po rokodelstvu.
Handwerksgesell, s. Handwerksbursche.
Handwerksgruß, der, rokodelski pozdrav, rokodelsko češčenje, češenje.
Handwerksherberge, die, združnica.
Handwerksherr, der, komisar pri zborih rokodelstva.
Handwerksjunge, der, rokodelski učenec, deček.
Handwerkskunde, s. Technologie.
Handwerkslade, die, rokodelstvena skladnica, skrinjica, denarnica.
Handwerksleute, *pl.*, rokodelci.
Handwerksmann, s. Handwerker.
Handwerksmäßig, *adj.*, rokodelsk, po pravilih rokodelstva.
Handwerksmeister, der, (rokodelski) mojster.
Handwerksneid, der, nevošiljivost, nevošljivost, zavist, zavidnostmed rokodelci.
Handwerksordnung, die, postava ali red za (kako) rokodelstvo.
Handwerkssteuer, die, rokodelnina.
Handwerksverwandte, der, etwa cehovnik.
Handwerksvolk, das, rokodelci.
Handwerkszeug, das, orodje, rokodelsko orodje.
Handwerkszunft, die, rokodelski ceh; s. a. Zunft.
Handwerkthätig, *adj.*, opravljajoč rokodelstvo.
Handwinde, die, vitlič, vintica.
Handwörterbuch, das, mali slovnik, besednjak.
Handwurfweite, die, lučaj, *serb.* rukomet.
Handwurzel, die, zapestje, zapešče.
Handzeichen, das, ročno znamnje (namesti podpisa).
Handzeichnung, die, ris, risanje z roko, ročni čertež, načertek.
Handzirkel, der, šestilo.
Handzuber, der, čebrič.
Handzug, der, poteg roke, z roko, posebnost, lastnija kakiga pisanja.
Hanf, der, (Cannabis), die Pflanze, konoplja; der weibliche, auch Hänfin, Fimmel, Hanfhenne, černica, semenica, semenska konoplja; der männliche auch Hanfhahn, belica, plaskovnica; (andere lehren nach *Heinsius* Zeugniß diese Benennung um); Hanfsame, konopno seme; s. a. Fimmel.
Hanf-, in Zsgn., konopni, — za konoplje.
Hanfacker, der, njiva za konoplje dobra ali na kteri konoplje rastejo; nach der Ernte, konopljišče, konopljiše.
Hanfbau, der, sejanje, ravnanje konopelj.
Hanfbreche, die, tolkača, terlica za konoplje.
Hanfdarre, die, sušivnica, jama konopna.
Hanfeibisch, der, konopljasti slez.
Hänfen, *adj.*, konopen, *serb.* konopljan.
Hanferling, s. Hänfling.
Hanffeld, s. Hanfacker.
Hanffink, s. Hänfling.
Hanfgarn, das, konopna preja, konopnina (letzteres kann jedoch auch Hanfleinwand bedeuten).
Hanfgewächse, *pl.*, konopnice.
Hanfhahn, s. Hanf.
Hanfhandel, der, kupčija s konopljami.
Hanfhechel, s. Hechel.
Hanfhenne, s. Hanf.
Hanfkorn, das, konopno zerno, konopna glavica.
Hanfkraut, s. Leinkraut.

Hanfleinwand, die, konopno platno, konopna tkanina, konopnina, nach *Suf.* konopljaš.
Hänfling, der, (Fringilla canabina), prava konopljičica, konopljenka, repnik, repalčica.
Hanfmeise, die, (Parus ater), pogojzdnica, gojzdna senica, menišček, menišek, šapljica.
Hanfmühle, die, stopica za konopno seme.
Hanfnessel, die, mertva kopriva.
Hanföl, das, konopno olje.
Hanfsaat, die, **Hanfsame,** der, konopno seme.
Hanfstängel, der, konopljika, konopno steblo, konoplja.
Hanftel, s. **Hamftel.**
Hang, der, freier einer Fläche, nagnjenost, položnost, nadoljnost, nagnjene tla, nach *Jan.* vlaz; s. a. **Abhang, Neigung;** *fig.* naklon, nagnjenje. (*russ.* sklonnost, naklonnost); jeder Mensch hat seinen Hang, kolikor ljudi, toliko čudi, toliko želj; sein Hang zum Spiel und zum Trunk flößt dem Vater Besorgnisse ein, očeta skerbi, oče se boji zanj, ker prerad igra in pijančuje.
Hangebacken, *pl.*, viseče lica.
Hangebank, die, viseča, obešena klop.
Hangebauch, der, viseči trebuh, vamp*, *serb.* kulje; ein Hangebauch verunstaltet das Pferd, vamp kazi konja.
Hangebett, das, viseča postelja.
Hangebrücke, die, viseči most.
Hängebügel, die, viseči, ne priterjeni stremen; s. a. **Steigbügel.**
Hangeeisen, das, uho na zvonu.
Hangegarn, das, ptičarska mreža.
Hangegewicht, das, omah.
Hangehaut, die, beim Rinde am Halse, podvratnik, podvratec.
Hangekette, die, zavornica, zaverivnica.
Hängel, s. **Gelenk.**
Hangelampe, die, viseča, obešena svetilnica.
Hangeleuchter, der, obešeni, viseči svečnik.
Hängeln, *v. n.*, prevažati blago (pri mornarjih).
Hangematte, Hängematte, die, razpeta ali obešena rjuha ali plahta, obešena postelja, obešena štorja.
Hangemörser, der, viseči možnar.
Hangen, auch **Hängen,** *v. n.*, viseti na čem, über etwas hinüber, majati (majim, *v. n.*); nach *M.* a. tvezeti, bei *Gutsm.* operčen biti; er soll hangen, obesijo naj ga; die Wäsche hangt, obleka je na veši; den Kopf hangen lassen, glavo obesiti, obešati, glavo pobesiti, pobešeno glavo imeti, *fig.* kujati se, nezadovoljen biti; vom Wagen, auf eine Seite hangen, straneti; das Fleisch eines Kranken wird hängend, meso se bolniku obeša, mu visi; im Bergbaue, das Hangende, prednja stena; es hängt alles an ihm, vse na njem maji, obleka hoče z njega pokapati, scepati; ein hangender Bauch, s. **Hangebauch;** der Baum hangt voller Früchte, drevo je polno sadja, se šibi pod sadjem; der Blutegel hangt fest, pijavka se je terdno prijela, terdno derži; die Kletten hängen fest, klopi se terdno, močno derže; es hängt an einander, derži se eno druziga; der Tisch hangt (hängt) etwas, miza je nagnjena, visi, stoji po strani; an einer Person, an einer Sache hangen, deržati se koga, vdan biti, prijeti se, prilepiti se kake stvari, verächtl. obesiti se na koga; von welchem alles hanget, ta, na komur vse visi; die Kinder hangen sehr an ihm, otroci ga imajo kaj radi; eine Sache hangt oder hängt, bleibt hängen, reč je obvisela, reč visi, auch zatakniti se, zatikati se, zapeti se; von einem gefällten Baum, der an einem Baume hangen bleibt, ostermeti, obviseti; schweben, s. **Schweben;** sein Leben hangt an einem Faden, življenje njegovo je kakor kaplja na veji, peresu (listu); am Irdischen hangen, ljubiti svet, časno; die Sache hangt, reč je zastala, zaspala, tiči; er blieb an den Haaren hangen, na lasch je obvisel; der Himmel hängt ihm voller Geigen, s. **Geige;** was hangen soll, ersäuft nicht, ne utone, kdor ima obešen biti.
Hängen, *v. a.*, hangen machen, obesiti, obešati; kleine Diebe hängt man, die großen läßt man laufen, male tatove obešajo, velike pa spuščajo, spušajo; hangen lassen, die Ohren hängen, ušesa pobesiti; den Schwanz hängen (vom Hund), spustiti, med noge stisniti rep; das Maul hängen, namerdniti se, merdati se, kujati se, šobo napeti, šobiti se, trobo nositi, s. a. **Hangen** (lassen); etwas an den Nagel hängen, na kol, na kljuko obesiti, v nemar pustiti, zanemariti kaj; das Herz an etwas hängen, natvezati (natvesti), tvezati serce na kaj, z vsém sercam polastiti se česa, koperneti za čem; alles auf den Leib hängen, vse na se obesiti, natakniti, rajši stradati, da so le lepe oblačila; Einem den Brotkorb höher hängen, pritergati, pritergovati komu kaj; Holz hängen, im Bergbaue, in eine Grube einlassen, spustiti, spuščati, spušati les v jamo, rudnik; viel Geld an etwas hängen, dokaj dnarjev vtakniti v kaj; *v. r.*, sich an Jemand hängen, obvezati se koga, obesiti se na koga, deržati se koga kakor klop, prilepiti se k komu; s. a. **Hangen.**
Hängen, das, obešanje.
Hangend, Hängend, *adj.*, višeč, obešen; s. a. **Hangen.**
Hängepfahl, der, an welchem die Gatterthür hanget, nach *V.* mali steber, lesnik, (na kterem visi lesa).
Hänger, der, obešač; s. a. **Anhänger, Kopfhänger.**
Hängeriemen, der, obesivni jermen (remen), (na kterem visi kočija).
Hängesäule, die, viseči steber.
Hängeschloß, das, obesivna ključavnica, obesnica, taška, vešenka, žabica, žabnica.
Hängeseil, das, nach *V.* otvoza, konopec, na kterem je (lovski) pes privezan.

Hängestock, der, bei Fleischhakern, kljuka, obešalo, kavelj.
Hangewage, s. **Wasserwage**.
Hangewand, die, viseči zid, šija.
Hangeweide, die, verbovo šibje.
Hangewerk, **Hängewerk**, das, vezano delo.
Hängfisch, s. **Stockfisch**.
Hanggerüst, das, viseči oder.
Hangsel, das, obešenina.
Hangstütze, die, viseča podpora.
Hangeuhr, die, viseča ura.
Hanke, die, stegno (pri konji).
Hanreschbaum, s. **Ebereschbaum**.
Hans, der, Hans in allen Gassen, povsotnik, s. a. **Pöbel**; er ist ein Hans in allen Gassen, povsod ga je polno, dosti; was Hänschen nicht lernt, lernt Hans nicht mehr, stariga konja ne naučiš jahati, česar se z mladih nog ne naučiš, tega se boš v starih letih zastonj učil; die großen Hansen, velika gospoda; ein dummer Hans, s. **Dummbart**; Hans ohne Sorgen, lahkoživec; Hans hinter der Mauer, niedr. strahopezdljivec.
Hansa, **Hanse**, die, hanza, zveza.
Hanseatisch, *adj.*, hanzašk.
Hansestadt, die, hanzaško mesto.
Hänsel, das, slabo pivo.
Hänselbrecher, der, keršèevavna, keršèvavna kupa.
Hänseln, *v. a.*, v društvo sprejeti (s šalami), kerstiti, keršèevati, keršèvati novinca; s. a. **Necken**.
Hansgraf, der, (ehem.) rokodelski in kupčijski sodnik.
Hanswurst, der, nach *V.* glumač ob. glumec (auch *altsl.* u. *serb.*; gluma, für Spaß ist auf dem Karste gebräuchlich), Anže klobasa, smešnik, pavliha; einen Hanswurst machen, klobasati. (*altsl.* glumiti se).
Hanswurststreich, der, smešna.
Hanthieren, *v. n.*, s. **Handhaben**; obračati, delati, opravljati; pečati se, ukvarjati se s čem.
Hanthierer, der, rokodelec, kupec.
Hanthierung, die, delo, opravilo, s čemur se kdo živi, peča; obračanje z dnarmi.
Hantig, *adj.*, ein hantiges Bier, zaduhel ol; hantiges Fett, žaltava (eig. želtava), gorjupa mast.
Hantigkeit, die, zaduhlost, žaltavost, gorjupost.
Haperig, s. **Holperig**.
Hapern, *v. n.* u. *i.*, es hapert, ne gre, obtičalo je; es hapert mit ihm, meša se, manjka mu je.
Happ, der, auch *int.* šavs; einen Happ thun, šavsniti, hlastniti; s. a. **Bissen**, der.
Happen, s. **Schnappen**, **Beißen**.
Happen, der, s. **Bißchen**.
Happig, s. **Begierig**.
Haranguiren, *v. a.*, ogovoriti, ogovarjati zbrano ljudstvo.
Harceliren, s. **Beunruhigen**, **Necken**.
Härchen, das, lasec.
Harem, der, harem.
Hären, *adj.*, aus Haaren, žimnat, kocinast; hărenes Kleid, raševnik, raš; das hărene Hemd, rašasta*, raševnata srajca; (vergl. **Rasch**); s. übr. **Haar** in den versch. Bedeut.
Hären, sich, s. **Haaren**.
Härenhemd, das, rašasta srajca.
Häretiker, s. **Irrlehrer**, **Ketzer**.
Harfe, die, das geschnittene Getreide darin zu trocknen, kozolc, nach *V.* kozelc, kozel; die langgestreckte, stog, stegnjeni kozolc; niedrige, pokloničeni kozolc; ohne Dach, osterv, in O. K. roglje, kopica; **Doppelharfe**, vezani kozolc; s. a. **Kornsege**; in die Harfe legen, zdevati, skladati, vkladati, vdelovati; das musikal. Instrum. harfa, harpa (*russ.* arfa); bei *Gutsm.* plunka; auf der Harfe spielen, brenkati na harpo ali harfo.
Harfenabtheilung, die, brana.
Harfen, **Harfenen**, **Harfnen**, *v. n.*, brenkati na harfo; *serb.* udarjati harfo.
Harfer, **Harfener**, **Harfner**, **Harfenist**, der, harfenist.
Harfenistin, die, **Harfenmädchen**, das, harfenistinja, harfarica.
Harfenklang, der, glas, brenk harfe, harfni.
Harfensaite, die, struna za harpo, harfo.
Harfensäule, die, steber; die untere Anstückung, baba.
Harfenschlüßel, die, harfni ključ.
Harfenspiel, das, brenkanje na harfo.
Harfenspieler, s. **Harfner**.
Harfenstück, das, napev, pesmica za harfo.
Harfenton, der, harfni brenk.
Häring, der, nach andern slav. Mda. sled-a, nach *V.* in O. Kr. seč, nach *Gutsm.* slanik, serdun, arenk*.
Häringer, der, sledar, sečar, slanikar.
Härings-, in Zstzg., sledji, sečji.
Häringsbauch, der, *fig.* tenak trebuh.
Häringsbrühe, die, sledja solomurja.
Häringsbude, der, slanikarnica, sledarnica.
Häringsfang, der, sečji, sledji lov.
Häringsfaß, das, sodček sledov, slanikov.
Häringsfischer, der, kdor lovi slede ali seče.
Häringsfischerei, s. **Häringsfang**.
Häringskönig, s. **Rothbart**.
Häringskopf, der, sledja, sečja, slanikova glava, am Häringskopf saugen, stradati.
Häringskrämer, der, sledar, slanikar.
Häringsnetz, das, mreža za slede.
Häringssalat, der, salata s sledi.
Häringsseele, die, *fig.*, para (od človeka.)
Harke, die, der Rechen, grablje, *pl.*; er kennt die Harke nicht mehr, materni jezik je pozabil; der Theil der Harke, worin die Zähne sind, heißt im Slov. čeljust.
Harken, *v. a.* auch *n.*, grabiti, auch grabljati; den ganzen Tag harken, ves dan pregrabiti; bis zu einer Stelle mit der Harke kommen, prigrabiti do —; *fig.* šeškati, zmérjati.
Harkenstiel, der, grabljišče, grabljiše.
Harker, der, grabljič, grabljač.
Harlekin, der, arlekin*, glumač v pisani obleki; s. **Hanswurst**.

Harlekinade, die, smešna reč. gluma.
Harlekinartig, *adj.*, pisan.
Harlekinente, die, pisana raca.
Harlekinspecht, der, mali detel, detal.
Harlekinspinne, die, pisani paok (paik).
Harm, der, tarnanje, tarnja, tiha žalost, velika skerb, otožnost, nach *M.* objed, *altsl.* pečal-i; s. a. Gram.
Härmel, der, s. Ziegenbock; die, s. Raute.
Härmelin, s. Hermelin.
Härmen, *v. a.* u. *r.*, skerbeti, tarnati, skomlati, objedati se, ujedati se, snedati se, otožen biti, gristi se.
Harmfrei, **Harmlos**, *adj.*, miren, zadovoljin, brezskerben; unschädlich, nedolžin, blag, neškodljiv.
Harmlosigkeit, die, breztožnost, brezskerbnost, neotožnost, mirnost; nedolžnost, blagost.
Harmonie, die, soglasje, (*altsl.* s'glasije), skladnost, harmonija*; in Harmonie leben, zložno, v edinosti, zložnosti živeti.
Harmonika, die, harmonika.
Harmoniren, *v. n.*, vjemati se, streči se, sjemati se, zlagati se, vezati se, *russ.* žit (živeti) soglasno.
Harmonisch, *adj.*, soglasen, lepoglasen, ubran, skladen, zložen.
Harn, der, scavnica, moča, mokrica, (*serb.* mokraća), anständiger voda; oft hört man den Zusatz, svoj, z. B. k svoji vodi je šel; den Harn lassen, scati, auch curati, puščati, pušati, *russ.* močit sja.
Harnartig, *adj.*, scavničast, mokričast.
Harnarzt, der, zdravnik scavilnih bolezin.
Harnblase, die, mehur, (scavni).
Harnblasenstein, der, kamen v mehurji.
Harnbrennen, das, rezanje ali žgeča bolečina pri scanji, peče ga kadar šči.
Harnen, *v. n.*, scati, anständiger vodo pustiti, puščati, pušati, mokriti.
Harnfistel, die, scavilna pijavka.
Harnfluß, der, uščivanje, anständig močenje, kapanje mokrice; den Harnfluß haben, uščivati se, poščivati se; ein damit Behafteter, verächtl. uscanè, uscanec.
Harngang, **Harnleiter**, der, scavni žlebek, *böhm.* močnica.
Harngefäß, das, cevčica za močo.
Harnhaft, s. Harnartig.
Harnharz, das, smola od moče, mokrice.
Harnisch, der, železna obleka, *russ.* bronja, laty; Brustharnisch, oklop, oklep, oklopje, opersnik; Jemanden in den Harnisch jagen, treiben, razkačiti koga, razserditi hudo; nach *V.* na konja posaditi; in Harnisch gerathen, razserditi se, nach *V.* na konja sesti.
Harnischbrett, s. Planke.
Harnischen, *v. a.*, z oklopam ali oklepam obdati; geharnischt, z oklepam obdan; ein geharnischter Reiter, oklopnik.
Harnischfisch, s. Panzerfisch.
Harnischhaus, das, **Harnischkammer**, die, orožnica.
Harnschlitze, die, nit.
Harnischmacher, der, oklopar, oklepar.
Harnkraut, das, (Herniaria), kilovnik.
Harnleiter, der, s. Harngang.
Harnmittel, das, zdravilo, ki žene na vodo.
Harnprophet, **Harngucker**, **Harndoctor**, der, nach *V.* uscani prerok, kdor iz scavnice prerokuje, bolezni naznanja itd.
Harnröhre, die, scavnik, scalo, (*poln.* cewka moczowa).
Harnröhrendrüse, die, scavna žleza.
Harnruhr, die, (diabetes), uscana bolezen, uščivanje; (diabetes melitus), sladkorno uščivanje.
Harnsalz, das, scavnična sol, scavna sol.
Harnsand, der, pesek v mehurji.
Harnsatz, der, gošča, goša, usedlina od scavnice.
Harnsäure, die, scavnična kislina.
Harnschnur, s. Blasenschnur.
Harnstein, der, kamen v scavilih.
Harnstrang, der, (Aufhängeband der Blase), mehurjeva vez.
Harnstrenge, die, (dysuria), zapiranje vode, težko scanje, *böhm.* rezavka; er hat die Harnstrenge, voda se mu zapira, težko šči.
Harnstoff, der, scanina.
Harntreibend, *adj.*, kar na vodo goni, nach dem *Russ.* močegoniven, močegnaven.
Harntrübung, die, kalna scavnica.
Harnverhaltung, die, zaderževanje vode (v mehurji).
Harnverstopfung, die, (ischuria), zapor, zapira vode; er leidet an der Harnverstopfung, voda se mu je zaperla, ustavila.
Harnweg, s. Harngang.
Harnwinde, die, (Stranguria), madron; s. Harnstrenge.
Harnzwang, s. Harnstrenge.
Harpax, s. Geizhals.
Harpfe, s. Harfe.
Harpunie, die, harpuna*, ostve *pl.*, ostvina†.
Harpunirer, der, harpunar.
Harpye, die, harpija.
Harraß, s. Rasch.
Harre, die, čakanje, pričakovanje, dalj časa; in die Harre ziehen, s. Länge (in die Länge ziehen).
Harren, *v. n.*, čakati, pričakovati, dočakovati; auf einander harren, sčakovati se; harre auf Gott, na Boga zaupaj; harre meiner nicht, ne nadjaj se me; s. a. Ausdauern; ich kann hier nicht harren, ne morem tukej prestati.
Harsch, *adj.*, von der Rinde einer Wunde, krastav; die Wunde bekam eine harsche Rinde, rana se je okrastala; skerlupast, okrenil, okosel; vom Frost, razzebelkast, nach *M.* skrapast, srenast; oskorjati se, okreniti se.
Harschen, *v. n.*, srežiti se, okreniti se, oskorjati se, skerlupniti, okrastati se; s. a. Verharrschen.
Harschdecke, die, nach *M.* skrapa, sren.
Hart, *adj.*, nicht weich, terd, *altsl.* tvr'd; das ist zu hart, to je preterdo; hart werden, oterdniti, sterditi se, poterditi se; hart=

tes Brod, terd kruh, suh kruh; mit einer harten Rinde überzogen werden, s. **Harschen**; auf der harten Erde, na terdi zemlji; ein hartes Ei, jajce v terda (kuhano); harte Speise, terda jed (ki se težko žveči), neprebavljiva jed, težka jed; hartes Holz, terd les; harte Birn, pusta, nezrela hruška; hartes Getreide, s. **Hartkorn**; hartes Futter, zob, (vsa piča, razun slame in merve); hartes Wasser, terda voda; hartes Geld, terd dnar, večji sreberni dnar; mit Schwierigkeiten verbunden, težek, truden, auch terd; harte Arbeit, težko, trudno, terdo delo; das wird hart halten, to bo težko, terdo, ta bo terda; mit harter Mühe, s težkim trudam, težko, z veliko težavo; harte Hände haben, terde roke imeti; harter Leib, s. **Hartleibigkeit**; auf einen harten Ast gehört ein harter Keil, jeklo jeklo zbije; harte Zeiten, slabi časi; ein Kind hart erziehen, otroka ostro srediti, zrejati; ein harter Winter, huda, ostra, terda zima; die Krankheit hat ihn hart mitgenommen, bolezen ga je hudo potlačila, močno ga je vzela; eine harte Stirn haben, nesramen biti; ein harter Kopf, terda glava ali butica, ki se je nič ne prime, ki se težko uči, slab spomin; eigensinnig, termast; harter Sinn, upornost; ein hartes Herz, terdo, kamnito, nečutno serce; harte Strafe, huda, ostra kazen; hart anreden, osorno ogovoriti; es fällt ihm hart, težko mu de, težko ga stane, težko se mu zdi; hart hören, težko, slabo, hudo slišati, *serb.* nagluh biti; hartes Wetter, vihar; hart schmecken (vom Bier), pokisniti; harter Streit, hud prepir; harte Schreibart, okorna pisava, nach *Jan.* rod jezik; das Harte, s. **Härte**; ein harter Schlaf, terdno spanje; *adv.*, terdo, hudo; Einem hart zusetzen, na pete biti, hudo naganjati, navijati, pritiskati, podkuriti mu, siliti, muditi, morati ga, mecati; hart an der Mauer, tik zida; mit Mühe, komej, težko.

Hart, der, die, s. **Harz**.

Hartau, s. **Harthen**.

Hartblei, das, terdi, od srebra ločeni svinec.

Härte, die, die Eigenschaft, terdoba, terdost, auch terdina; die Härte des Kopfes, terda glava, terdoglavnost; eine runde Härte am Leibe in der Anatomie, terdina, bunka; die Härte der Stirn, nesramnost; die Härte des Herzens, terdoba, nečutnost serca, terdosercnost; die Härte des Ausdrucks, okornost, negladkost.

Hartelhen, s. **Hauhechel**.

Harten, *v. n.*, sterditi se, poterditi se.

Härten, *v. a.*, uterditi, terditi; das Eisen härten, železo kaliti, s. **Abhärten**.

Härter, der, terdivec, uterjavec; des Eisens, kalivec.

Hartern, s. **Hartriegel**.

Hartflügelig, *adj.*, terdoperuten, terdokril.

Hartfüßig, *adj.*, terdonog.

Hartgesinnt, *adj.*, terdočuten, terdoserčen.

Hartgläubig, *adj.*, neveren, težko verujoč.

Harthaarig, *adj.*, terdolas, debelolas, kosmat.

Hartharze, *pl.*, terde smole.

Harthäuter, *pl.*, terdokožci.

Harthäutig, *adj.*, terde, debele kože, terdokožen; s. a. **Dickhäutig**.

Hartheit, die, terdost; s. a. **Härte**.

Hartherzig, *adj.*, terdiga, kamnitiga serca, terdoserčen, neusmiljen, neumilen, terd, nemilostljiv, nach *Ravn.* opokel.

Hartherzigkeit, die, terdosercnost, neusmiljenje, neusmiljenost, nemilostljivost, nach *Ravn.* opoklost.

Harthen, das, (Hypericum), kerčno zelje, sv. Janeza rože.

Harthobel, der, terdi stružič.

Harthörig, *adj.*, oglušen, nach *M.* u. im *Serb.* u. *Böhm.* nagluhat, ki ne sliši dobro, težkiga sluha, gluhovit.

Harthörigkeit, die, nagluhost, topi, težki sluh.

Harthörnig, *adj.*, terdorog.

Harthufig, *adj.*, terdorožen, terdiga roga, terdiga kopita.

Harthülsig, *adj.*, terdostročen.

Härtigkeit, s. **Härte**.

Härtiglich, *adj.*, terdljat, terdikast; arbeiten, terdo delati.

Hartklemmig, *adj.*, (*mont.*) preterd.

Hartkopf, der, terdoglavec, topoglavec, terdoglav (nar. pes.); weibl. terdoglavka; so viel als Eigensinniger, termoglavec, svojoglavec, zoperneż.

Hartköpfig, *adj.*, terdoglav, topoglav, slabiga spomina, kasne glave; eigensinnig, svojoglav, uporen.

Hartköpfigkeit, die, terdoglavnost, termoglavnost.

Hartkorn, das, hartes Getreide, d. i. Weizen, Rocken, Gersten, golenina, sternina, jekleno žito (vse žito razun ovsa).

Hartlehrig, *adj.*, kesne, terde glave; s. **Hartköpfig**.

Hartleibig, *adj.*, zapert, zapečen, po komur se zapeka, de ne more lahko iti od njega, nach *M.* zaperte potrebe; *fig.* stisnjen, skerčen, neužitoven.

Hartleibigkeit, die, zapertost, zapor, zapekanje.

Härtlich, *adj.*, terdikast, terdkast, terdljat; vom Wein, kislast.

Härtlichkeit, die, terdkost.

Hartmäulig, *adj.*, bei Pferden, terdiga gobca, terdousten, neposlušen, terdokoren.

Hartmäuligkeit, die, terdi gobec, neposlušnost.

Hartmeißel, der, razsekač.

Hartnäckig, *adj.*, terdovraten, terdoglav, terdokoren, neukreten, uporen, okoren, termast, svojeglaven, samoglaven; hartnäckig auf etwas beharren, svojo tiščati, tišati, gnati, v glavo vbiti, vtepsti si, (da more tako biti), *serb.* ukopistiti se; ein hartnäckiger Winter, dolga, terda zima; eine hartnäckige Krankheit, terdovratna, dolga, terda bolezen, (ki se neče podati, udati).

Hartnäckigkeit, die, terdovratnost, terdoglavnost, upornost, okornost, terdokornost.
Hartnägelein, das, terdi klinčič.
Hartriegel, **Hartrader**, der, (Ligustrum vulgare), kalina, kostanjičevje, zimolez; (Cornus sanguinea), psikovec, psikovina, beli dren, divji dren, sviben, svib, svibov les; (Cornus mascula), dren, drenovina.
Hartriegelholz, das, (vom wilden Cornelbaum), psikovina, svibovina.
Hartrindig, *adj.*, terde skorje, terdoskorjast.
Hartschälig, *adj.*, terdiga lupa ob. luba, terde lupine; hartschalige Nuß, koščak, košak.
Hartschlächtig, s. Herzschlächtig.
Hartschlagloth, das, mešanina iz medi in srebra.
Hartsehnig, *adj.*, terdih kit, žilav.
Hartsein, das, terdost, nečutnost.
Hartsinn, s. Hartnäckigkeit.
Hartsinnig, s. Hartnäckig.
Hartstrauch, s. Hartriegel.
Hartstück, das, kos bakra ali kotlovine.
Härttonne, die, den glühenden Stahl abzulöschen, kalivno korito, kalivnik.
Härtung, die, kaljenje, kalilo; gute, schlechte Härtung als Zustand, dobra kal, mehka kal.
Hartwaare, die, kovna roba.
Hartwasser, das, kalilo, kalivnica.
Hartwerden, das, sterdba, oterdba.
Hartwerk, das, terdina, ki ostaja od raztopljeniga bakreniga kamna v peči.
Harz, der, auch Hard, Hart, waldiges Gebirge, dobrava.
Harz, das, smola, (*böhm.* u. *poln.* a. živica), *altsl.* tekl, *f.*
Harzartig, *adj.*, smolast.
Harzbaum, der, smolno drevo, smolovec.
Harzbewohner, der, dobravec.
Harzbewohnerin, die, dobravka.
Harzeichel, die, okrogli želod, nach *Zal.* jelovec, jelovšček, jelovšek.
Harzelektricität, die, smolna elektrika.
Harzen, *v. a.* u. *n.*, Harz scharren, smolo kresati, smolo brati, smolariti, *fig.* prijemati se kakor smola; einen Baum harzen, obrati drevo, očistiti ga smole; mit dem Harzen verdienen, prismolariti.
Harzer, der, smolar; lenuh.
Harzerin, die, smolarka, smolarica.
Harzfluß, der, smolotok, smolotočina.
Harzgalle, die, smolno gnjezdo.
Harzholz, das, smolni les, smolno drevje.
Harzicht, *adj.*, dem Harze ähnlich, smolnast, smolast, smoli podoben, kakor smola.
Harzig, *adj.*, Harz enthaltend, smolnat, smolen.
Harzkappe, die, smolarska suknja.
Harzkohle, die, smolnati premog.
Harzlüge, die, debela laž.
Harzmesser, das, stergulja, smolarski nož.
Harzmeise, die, kozolj, kozulj, nach *V.* kozarec, škobovec, kohor.
Harzpflanze, die, smolnata rastlina.
Harzriß, der, čertanje, načertavanje (smrek, da bi se smola iz omajenine cedila).
Harzscharre, s. Harzmesser.
Harzscharer, **Harzreißer**, **Harzschaber**, der, smolar.
Harztanne, die, smolnata smreka, jelka.
Harzwald, der, černi les, černi gojzd.
Harzwasser, das, smolna voda.
Hasard, **Hazard**, der, prigodek, naključje.
Hasardiren, s. Wagen.
Hasardspiel, das, igra na (golo ali slepo) igro; s. Glücksspiel.
Haschen, *v. a.*, klapniti, hlapati, hlastniti, hlastati, zgrabiti, grabiti, popasti, popadati; die Kinder haschen sich, otroci se lové, se pojajo, se prijemajo, se gonijo eden za drugim; die Zeit haschen, uloviti čas (in porabiti); so viel als streben, nach Lob haschen, hlepeti, hrepeneti po hvali, gnati se, poganjati se za hvalo; Mäuse haschen, miši loviti.
Haschen, das, lovljenje, hlapanje, hlastanje.
Häschen, das, zajček, zajčc.
Häscher, der, berič, brič.
Häscherlohn, der, beričevina, bričnina.
Haschspiel, das, spielen, loviti se; mit verbundenen Augen, s. a. Blind(es Kuhspiel).
Hase, der, zajic, auch zec, (*altsl.* zajęc), in St. a. zavec; die Häsin, zajklja, zajka; einen Hasen streifen, zajca iz kože deti, devati, na meh odreti; viele Hunde sind des Hasen Tod, mnogo hertov zajčja smert, *russ.* moč se ugiblje množici, *serb.* dva loša izbila Miloša; da liegt der Hase im Pfeffer, v tem germu tiči zajic, to je izvir nesreče; der Hase setzt, zajka dela mlade; ein feiger Hase, s. Feigling; laufen wie ein gebundener Hase, po polževo iti, vleči se kakor megla.
Hasel, die, leska, lešča, leša, leščina, lešina; der, s. Häseling.
Haselant, s. Possenreißer.
Haselblume, s. Anemone.
Haselbusch, der, leskov germ, leščje, lešje, leščevje, leševje, leskovje.
Haseleiche, die, beli hrast.
Häseler, der, glumač, glumec.
Haselgebüsch, das, leskovo germovje; s. a. Haselbusch.
Haselgeflügel, das, jerebovina; s. a. Haselhuhn.
Haselgerte, s. Haselruthe.
Haselholz, das, leskovina.
Haselhuhn, das, (Tetras bonasia), veliki ali gojzdni jereb, lesčerka, orehovka.
Häseling, s. Döbel.
Haseliren, s. Häseln.
Haselkätzchen, das, abranek, abrenek, abranka, berst (leščin, lešin).
Haselmaus, die, leskova miš, polh.
Haseln, **Heseln**, *adj.*, leskov, leščev, lešev; häselner Reif, leskov obroč.
Häseln, *v. n.*, šaliti se, norčevati; *v. a.*, nagajati komu.
Haselnuß, die, lešnik, lešnik, lešnjak;

braun oder reif, sajev lešnik, sajevec; das Weiße in der unreifen Haselnuß, sneg.
Haselnußfarbe, die, lešnikova farba.
Haselöhl, das, olje iz lešnikov, lešnikovo olje.
Haselöhrlein, s. Eichenschwamm.
Haselratze, s. Haselmaus.
Haselruthe, die, leskova šiba, leskovica, leskovka, leskovec, leskov prot, leščevka, leševka.
Haselstab, s. Haselruthe.
Haselstaude, die, leska.
Haselstock, s. Haselruthe.
Haselstrauch, s. Hasel.
Haselwurm, der, slepec; s. a. Blindschleiche.
Haselwurz, Haselwurzel, die, (Asarum europaeum), nach dem *Poln.*, *Böhm.* u. *Russ.* kopitnik, leskov koren, virh.
Hasen=, in Zstzg., zajčji.
Hasenadler, der, s. Beinbrecher.
Hasenampfer, der, zajčja detelja.
Hasenapfel, der, mišanegar*.
Hasenauge, das, zajčje oko; s. a. Benediktskraut.
Hasenbalg, der, zajčji meh, zajčja koža (na meh oderta).
Hasenbange, *adj.*, boječ kakor zajic.
Hasenbeize, die, lov zajcov s sokolam.
Hasenbraten, der, pečeni zajic; ein Stück davon, zajčja pečenka, zajčevina.
Hasenbrod, s. Hasenohr.
Hasenfährte, die, zajčji sled.
Hasenfell, das, zajčevina, zajčja koža.
Hasenfett, das, zajčja mast; er hat ins Hasenfett getreten, norčav je.
Hasenfleisch, das, zajčevina, zajčina, zajčje meso.
Hasenfuß, der, zajčja noga; *fig.* s. Feigling.
Hasenfüßig, *adj.*, norčav, glumljiv.
Hasenfüßigkeit, die, norčavost, glumljivost.
Hasenfutter, das, podšivka iz zajčjiga kerzna; zajčja piča.
Hasengarn, s. Hasennetz.
Hasengehäge, das, ograda, kjer se ne smejo zajci streljati.
Hasengeier, der, zajčji jastreb.
Hasengeil, s. Genster.
Hasengras, s. Hasenohr.
Hasenhaar, das, zajčja dlaka.
Hasenhaft, *adj.*, smešen, po zajčje boječ.
Hasenheide, s. Genster.
Hasenherz, das, strašljivost, boječnost, boječe serce.
Hasenhetze, die, gonja zajcov.
Hasenhorde, Hasenhürde, die, zajčja lesa.
Hasenhund, der, pes zajčar.
Hasenjagd, die, zajčji lov, lov na zajce.
Hasenkätzchen, s. Haselkätzchen.
Hasenklee, der, (Trifolium arvense), zajčja noga; s. a. Buchampfer.
Hasenklein, das, spredaji konec zajca z drobam.
Hasenkohl, der, s. Gänsediestel.
Hasenkopf, der, zajčja glava, trap.
Hasenlab, das, zajčje sirše, siriščo, siriše.
Hasenlager, das, zajčje ležišče, ležiše, *russ.* zajčja loža.
Hasenlattig, der, (Prenanthes muralis), mlečni osat.
Hasenmaul, das, zajčji gobec.
Hasennest, das, s. Hasenlager; *fig.* fehlerhaft gepflügte Stellen eines Ackers, oplaz.
Hasennetz, das, mreža za zajce.
Hasenohr, Hasenöhrchen, das, zajčje uho; bei den Buchdruckern, s. Gänsefüße, Anführungszeichen; s. a. Zittergras.
Hasenpanier, das, nur in der Redensart, das Hasenpanier ergreifen, aufwerfen, lesici na rep sesti, svoje kopita pobrati; s. a. Entfliehen, Flucht.
Hasenpfeffer, s. Hasenklein.
Hasenpfote, die, Hasenpfötchen, das, zajčja nožica, tačica*; s. a. Hasenklee.
Hasenscharte, die, zajčja ustnica, zajčja škerbina, nach *V.* zajčja tesla.
Hasenschlaf, der, zajčje, lahko spanje.
Hasenschmalz, s. Hasenfett.
Hasenschrot, der, das, zajčniki; mit Hasenschrot geschossen sein, rad šale uganjati.
Hasenschwarz, s. Hasenklein; nach *V.* zajic v černi župi.
Hasensprung, der, zajčji skok; zadnja zajčja noga; zajčji sled.
Hasenspur, s. Hasenfährte.
Hasenstößer, s. Hasenadler, Hasengeier.
Hasenstrauch, s. Hasenlattig.
Hasenzwirn, s. Possenreißer.
Hasewitz, s. Geck.
Häsin, die, zajka, zajklja.
Häsitiren, s. Anstehen.
Haspe, Häspe, die, štekelj*; durina kljuka, stežaj, (duri na stežaj odperte); *böhm.* stežej.
Haspel, die; das Eisen, worin die Klinke fällt, burnik, nach *V.* narba; s. a. Haspe.
Haspel, der, auch die, für das Garn, motovilo; auch garnik, gare *pl.*; ein Hebezeug, vreteno, vitlen; im Bergbaue, vlačilo; *fig.* motovilo.
Haspelarm, der, die vier gleichlangen Hölzer in der Haspelwelle, motoroga.
Haspelbaum, der, vreteno, vratilo.
Haspeler, Haspler, der, motač.
Haspleriu, die, motačica.
Haspelgestell, das, stalo motovila.
Haspelhandhabe, die, kljuka pri motovilu, garniku.
Haspelhorn, s. Haspelhandhabe.
Haspeln, *v. a.* u. *n.*, namotati, zmotati, motati; im Bergbaue, vleči, vlačiti; *fig.* mahadrati (gredoč).
Haspelpumpe, die, samotežna tromba.
Haspelrad, das, vlačilno kolo, nach *V.* vlačilo s kolesam.
Haspelstütze, die, die senkrechten Stützen der Haspelwelle, nach *V.* stavnica.
Haspelwelle, die, vreteno, vitlo, vitlen.
Haspelwinde, der, der Hebel, Arm am Hebehaspel, motoroga.
Haßphaken, der, s. Thürangel.

Haß, der, sovraštvo, (mehr Feindschaft), čert zavist; *altsl.* nenavist; *serb.* merzost, meržnja; einen Haß auf Jemanden werfen, wider ihn faßen, začeti sovražiti, čertiti koga; (iz tega se je vnelo sovraštvo); Haß auf jemanden haben, hegen, sovražiti koga, čertiti koga, auch zaviditi komu kaj, koga; etwas aus Haß thun, kaj iz sovražnosti, po sovraštvu storiti.

Hasse, die, tanjši konec zajčjiga stegna.

Hassel, s. **Döbel**.

Hässel, der, gerdun, gerdin, gerdež, gerdoba, gerdavs, gerdaš, gerduš.

Hassen, *v. a.* u. *n.*, sovražiti, čertiti, auch zaviditi koga, odurjavati; nach *V.* sovraž biti komu.

Hassenswerth, **Hassenswürdig**, *adj.*, sovražljiv, sovraženja vreden.

Hasser, der, sovraživec, čertivec.

Hasserin, die, sovraživka, sovražnica, čertivka.

Haßerfüllt, *adj.*, poln čerta, sovražnosti.

Häßlich, *adj.*, gerd; auch oduren, neznan, sporen (bei *Gutsm.*), *altsl.* skor'n; häßlich machen, ogerditi, gerditi; häßlich werden, nach *V.* gerditi; s. a. **Abscheulich**, **Schmutzig**; häßliche Krankheit, gnjusna, ostudna bolezen; ein häßliches Gesicht, gerd, neznan obraz; einen häßlichen Fall thun, hudo, strašno pasti.

Häßlichkeit, die, gerdost, gerdoba, ostudnost, spornost, (nach *Gutsm.* skurnost).

Häßling, der, gerdež, gerdin, gerdoba, gerdobin; s. a. **Döbel**.

Hast, die, berzost, hitrost, urnost, naglica, podviznost; mit Hast thun, hiteti, podvizati (se), pognati, gnati se; von der Hast nachlassen, ugnati se, unesti se, uteči se; wohin diese Hast? kam se tako mudi?

Hastekopf, der, človek nagle jeze, s. **Brausekopf**.

Hasten, *v. n.*, *i.* u. *r.*, es hastet nicht, ne mudi se, ni sile; sich hasten, podvizati (se), hiteti.

Hastig, *adj.*, nagel, prenagel, neučakan; *adv.*, urno, naglo, živo, jaderno, hlastama; hastig essen, hlastati in jesti, hlastama jesti; hastig arbeiten, hlastama delati; s. a. **Hasten**, sich.

Hastigkeit, die, naglost, naglica, hitrica, neučakavnost.

Hätschelchen, das, božanče, božec, božčik, ljubljenček, kočljivec, razmehkužen otrok.

Hätscheln, *v. a.*, liebkosen, streicheln, božati, gladiti, *russ.* laskat, *serb.* maziti.

Hattstatt, s. **Haltstatt**.

Hatz, s. **Hetze**.

Hätze, s. **Aetzel**.

Hau, der, sek, kop; die Hauzeit in den Weingärten, kopnja, doba kopanja; im Forstw., s. **Hieb**, **Schlag**.

Hauamboß, der, sekavno nakalo.

Haubar, *adj.*, vom Holze, posekljiv, sečin, dorasel, dorasen, zrel.

Haube, die, nach *V.* oglavnica, čepica, kapa; bei dem Frauenvolke, zavijača, avba*, nach andern slav. *M.* čepec; ein Mädchen unter die Haube bringen, dekle omožiti, in St. za mož dati; unter die Haube kommen, omožiti, možiti se, udati se; Einen auf der Haube haben, koga na muhi imeti, koga v očeh imeti, paziti na-nj; bei den Vögeln, čop, čopek; bei den Wiederkäuern der zweite Magen, kapica, avbica; der oberste Theil der Glocke, jarem, glava; in der Bauk. s. **Kuppeldach**; Decke des Meilers, veršič; Haube des Hammers, der Theil, wo der Stiel hineinkommt, uho.

Haubeere, s. **Mehlbeere**, **Vogelkirsche**.

Häubel, s. **Haube**.

Häubeln, *v. a.*, okapčati, okapiti.

Hauben, *v. a.*, kapo natakniti, natikati, zavijačo, avbo*, kapo djati na glavo.

Haubenadler, der, čopati ob. čopasti orel.

Haubenband, der, trak za avbo*.

Haubendraht, der, drat v zavijači.

Haubendrossel, die, (Ambellis garrulus), pegam, čopasti pegam.

Haubenente, die, (Anas fuligula), čopasta raca, čopasta černica, mala černica.

Haubenfalk, der, čopasti sokol, skol.

Haubenfink, der, čopasti šinkovec.

Haubenhandel, der, kupčija s čepci, zavijačami.

Haubenheher, der, čopičar, zavijačar, avbar*.

Haubenhändler, der, čopasta šoja, irta irt (in).

Haubenhuhn, der, čopasta kokoš.

Haubenkönig, der, čopasta listnica, kraljič, palček.

Haubenkopf, der, čepičnik, lesena glava za zavijače.

Haubenkrämer, der, čepičar, avbar*, kapar.

Haubenkrämerin, die, čepičarica, kaparica, avbarica*.

Haubenkuckuck, der, čopata kukavica.

Haubenlerche, die, (Alauda cristata), čopasti, blatni škerjanec.

Haubenmacher, der, čepičar, zavijačar.

Haubenmacherin, die, avbarica*.

Haubenmeise, die, čopasta senica.

Haubenpapagei, der, čopasti papagaj.

Haubenstock, s. **Haubenkopf**.

Haubentaube, die, čopati golob.

Haubentaucher, der, čopati potapljavec, pandirek.

Haubitze, die, havbica, *altböhm.* houfnice(a); etwa auch granatnica.

Haublock, **Hauklotz**, **Haustock**, s. **Hackblock**.

Hauch, der, Ausstoßung der eingeathmeten Luft, puh, huk, pih; Hauch aufs Glas, dahlina; das Hauchen, hukanje, puhanje; der Athem selbst, dih, duh; Hauch der Luft, sapa, sapica, ohlip, pihljej; *gram.* s. **Hauchlaut**; das Zäpfchen im Halse, s. **Hauk**; Viehkrankheit, opešanje.

Hauchbuchstabe, s. **Hauchlaut**.

Hauchen, *v. n.*, hukniti, hukati (v roke), sopsti (n. pr. v zercalo); kalt hauchen, blasen, pihniti, pihati; athmen, dahniti ob. dihniti, dihati; vom Winde, pihati, pihljati, po-

tegniti, vleči; *v. a.*, Hoffnung in die Seele hauchen, navdihniti, navdihovati, s. a. **Einhauchen**; Wohlgerüche hauchen, s. **Aushauchen**; Alles haucht Freude, vse se veseli, vse diha veselje; für Hocken, s. dieses.

Hauchforelle, die, (Salmo hucho), sulec, rot.

Hauchlaut, der, nach *V.* hukan glas, nach dem *Poln.* pridihnica, nadihnica†.

Hauchzeichen, das, nadihnik.

Haudegen, der, zum Unterschied vom Stoßdegen, sekavni meč, sabla; ein alter Haudegen, star vojščak, bojnik; s. a. **Eisenfresser**.

Hauderer, der, najemni voznik.

Haudern, *v. n.*, voziti za dnar; die Stimme des indianischen Hahnes, gavdrati, avdrati.

Haue, die, Karst, motika; eine am Ende nicht umgebogene Haue, in St. nach *M.* rutanica, s. a. **Hacke**; in den Weinbergen, kop-i, perva kop, druga, tretja kop itd.. *mont.* bat.

Hauen, *v. a.*, mit einer schneidenden Schärfe schlagen und verletzen, usekati, sekati kaj, a. porobiti; ein Bauholz eckig behauen, odrobiti, (ein liegendes Holz senkrecht und gerade abhauen), porobiti, robiti; Stücke hauen, razsekati, na kosce sosekati, sekati; in kleine Stücke, z. B. Fleisch, razsekljati, sekljati; Jemanden krumm und lahm hauen, koga nasekati, sekati, nabiti, da se ne more ganiti; in die Pfanne hauen, posekati na drobne kosce, razsekati, vse pobiti, potolči (v bitvi); einen Zweig vom Baume hauen, odsekati vejico; sich mit dem Gegner hauen, sekati se, na sablo bojevati se; die Erdäpfel hauen, (richt. behäufeln), krompir, korun, osuti, osipati, osipavati; sich durch die Feinde hauen, presekati skozi sovražnike, presekati se, s sablo predreti in pot narediti si; Holz hauen, derva sekati, robiti; schlagen, den Hieb thun, nach Jemand hauen, ohne Bezug auf Verletzung, den Streich führen, mahniti, mahati po kom, koga; mit der Ruthe hauen, šleniti, seči s šibo, našverkati, nasekati, našeškati, udariti, tepsti, biti; Gras, Getreide hauen, pokositi, kositi, seči; mit dem Schnabel hauen, kljuniti, kavsniti, kljevati, kavsati; von Schweinen, mit den hervorstehenden Zähnen hauen, šavsniti, ravsniti, ravsati, klati; Erz hauen, mit dem Meißel und Schlägel, odbiti, razbijati, odbijati; den Kopf vom Rumpfe hauen, glavo odsekati, odbiti; den Baum hauen, posekati, sekati, podirati; Balken, otesati, otesavati, tesati; Steine hauen, kamenje sekati; behauen, rezati, obrezati, obrezovati, obdelati, obdelovati; in den Stein hauen, vsekati, vsekavati, vrezati v kamen; Bilder aus Stein hauen, podobe iz kamna izrezati, izdolbsti, izdelati, izsekati; eine Grabschrift in Stein hauen, rezati, vrezovati v kamen; Feilen hauen, pile, nach *V.* nasekati, sekati, s. a. **Feile**; über die Schnur hauen, (als *v. n.*), čez mero mahniti, iti, usekati jo, mero prestopiti; es ist weder gehauen noch gestochen, ni ne na konja, ne na osla, ni ne vpičeno, ne vbodeno, ni nikamor prav.

Hauenstiel, der, motikišče, motikiše.

Hauer, der, der da haut, sekač; in den Zusammensetzungen wird es im Slov. meist durch die dem slov. Ausdruck für das Bestimmungswort angehängte Endung -ar ausgedrückt; Bildhauer, Feilhauer, Fleischhauer, usf., podobar, pilar, mesar itd.; in den Weingärten, kopač; im Bergbaue, auch Häuer, rudokop (z batam in železam); wildes Schwein, divji merjasec, divji prešič; der Hauzahn eines wilden Schweines, čekan, nach dem *Poln.* u. *Serb.* kel, *gen.* kla; ein Haudegen, s. dies.

Hauerbewaffnet, *adj.*, s čekani.

Hauergeld, das, das Geld, welches der Hauer bekommt, sekačina, kopačina.

Häuerglocke, die, rudarski zvon.

Hauerlohn, der, plačilo za kopanje ali sekanje, plačilo rudokopa.

Hauerschilling, der, prikladek od najemnine.

Hauersteg, der, rudokopska steza.

Häufchen, das, kupec, kupček, kupiček.

Haufe auch **Haufen,** der, (von leblosen Dingen), kup; ein Haufen Erde auch gomila; ein Haufen Holz, Scheiterhaufen, germada; ein kegelförmiger Strohhaufen, kopa, kopica, lonica; ein Haufen zusammengelegten Brennholzes, skladovnica; es liegt alles über einen Haufen, vse na kupu leži, zmetano je, (brez reda); etwas über den Haufen stoßen, werfen, kaj razvaliti, razmetati, podreti, zverniti; in einem Haufen sitzen, skupej sedeti, na kup; ein Haufen Menschen, množica, množ; Heerhaufen, truma, kerdelo; ein langer Haufen, rajda; Getreidehaufen, veršaj; ein Haufen Geld, kup denarjev, mnogo denarjev; zu Haufen bringen, vskup, skup spraviti, spravljati, naveršiti, veršiti, nabrati; der große, gemeine Haufe, derhal, prosto ljudstvo, s. a. **Pöbel**; ein Haufen Kinder, kup otrok; ein Haufen Schweine, čreda, čeda svinj; ein Haufen Vögel, jato, truma; ein Haufen Holz, štiri sežnji; über den Haufen fallen, pasti, zvaliti se; über den Haufen schießen, zvaliti koga, s. a. **Niederschießen**.

Häufeln, *v. n.*, die Erde um die Kartoffeln häufeln, osipati, ogrebati, okopavati; kupčati, kupčike delati.

Häufen, *v. a.*, na kup spraviti, spravljati, skupiti, skupljati, kupiti, na kup naložiti, nakladati, nakopičiti, kopičiti, naveršiti, veršiti; Sünde auf Sünde häufen, greh na greh nakladati, s. a. **Vermehren**; einen Scheffel häufen, mérnik s kupam, z verham nasuti, nasipati; ein gehäufter Scheffel, mérnik s kupam, mérnik z verham, naveršen, verhovat mérnik; gehäufte Blätter, gosto pérje; *v. r.*, sich häufen, namnožiti se, množiti se, nakopičiti, kopičiti se; vom Ungeziefer, spodrediti se, zarediti se; die Menge der Zuschauer häufte sich, množica gledavcov je vedno rastla, veči prihajala; die

Prozesse häufen sich, pravd je čedalje več, s. a. Mehren, sich.

Haufenweise, *adv.*, kupama, na kupe, s plazam, po kupih, poverhama, verhama, v trumah.

Häufig, *adj.*, obilen, množin, pogostin; häufige Beispiele, dosti, dovelj zgledov, obilo primérljejev; *adv.*, pogostama, često, mnogokrat, velikrat.

Häuflein, das, malo število zlasti ljudi, šaka, pest ljudi, s. a. **Häufchen.**

Häufung, die, kopičenje, množenje.

Haufwerk, das, kup rude, kupovje; s. a. **Aggregat.**

Haugeld, das, besonders im Bergbaue, plačilo rudokopov.

Hauhammer, s. **Hammerbeil.**

Hauhechel, die, (Ononis spinosa), gladež, nach *Gutsm.* glodaš, mačkovec.

Häuholz, das, doraščeni les, sečni les, drevje namenjeno za posek.

Hauig, s. **Haubar.**

Hauk, der, das Zäpfchen im Halse, jeziček, čepič ali čepec, nach *M.* a. gerčanik.

Haukenblatt, das, babja jagoda.

Hauklinge, die, klinja* za sekanje.

Hauklotz, der, s. **Hackblock.**

Hauland, das, novina, trebišče, trebiše, laz, trebež, kerčevina.

Hauländer, der, rovtar*, novinar, lazar, trebežnik.

Hauländerdorf, das, rovte, nova vas.

Hauländergut, das, rovt*.

Haumeißel, der, vitlarsko dleto.

Haumesser, das, ščetarski, šetarski nož.

Haupt, das, glava; das Häuptchen; glavica; das Haupt entblößen, bedecken, odkriti se, pokriti se; die vornehmste Person eines Ganzen, glava, glavar, poglavar, najviši, *böhm.* načelnik; ein gekröntes Haupt, cesar, kralj; ein hohes Haupt, knez; die Häupter des Volkes, velikaši, boljarji, pervaki; das Haupt des Heeres, s. **Anführer**; ein graues Haupt, siva glava, sivček; das Haupt erheben, vzdigniti se, vzdigniti glavo, vstati; die Blume neigt ihr Haupt, cvetka naklanja, je nagnila glavico; den Feind aufs Haupt schlagen, sovražnika pobiti, potolči, *poln.* u. *russ.* na glavo pobiti. popolnama premagati; das Haupt des Bettes, zglavje, vzglavje; zum Haupte, zu Häupten des Bettes, pri, v zglavji postelje; in der Bank, gradba pod vodo, v vodi.

Haupt=, in Zsstzgn. für Erz=, Capital=, glaven, poglaven, poglaviten, veliki, naj večji, naj viši, pervi, sprednji; den Kopf betreffend, — za glavo, — na glavi, — v glavi, glavin.

Hauptabschnitt, der, glavni, poglavitni odloček.

Hauptabsicht, die, perva, poglavitna namemba, pervi, glavni namen.

Hauptader, die, glavna, največji žila, glavna žila, žila v glavi.

Hauptaltar, der, veliki oltar, auch prednji, glavni oltar.

Hauptanführer, der, pervi, veliki, najviši vodja.

Hauptangelegenheit, die, poglavitna reč, zadeva, skerb, glavno opravilo.

Hauptanker, der, veliki, naj veči maček, veliko sidro.

Hauptarmee, die, poglavitna armada, vojska.

Hauptartikel, der, glavni, poglavitni člen.

Hauptast, der, naj večji veja.

Hauptaugenmerk, das, poglavitni ozir.

Hauptbalken, s. **Bindebalken.**

Hauptbalsam, der, mazilo za glavo.

Hauptbaß, s. **Generalbaß.**

Hauptbau, der, velika stavba.

Hauptbaum, der, veliko, popolnama doraslo drevo.

Hauptbefahrung, die, glavni ogled rudnika.

Hauptbegebenheit, die, glavna, naj imenitniši dogodba.

Hauptbegriff, der, pervi, poglavitni zapopadek, razumek.

Hauptbericht, der, poglavitno, glavno poročilo, naznanilo.

Hauptbeschäftigung, die, pervo, poglavitno delo.

Hauptbestandtheil, der, poglavitni skladni del.

Hauptbetastet, *adj.*, s čopam na glavi.

Hauptbeweis, der, poglavitni, glavni dokaz.

Hauptbild, das, s. **Brustbild**; perva, naj imenitniši podoba.

Hauptbinde, die, povezača, šapel, pertek; die königliche Hauptbinde, (Diadem), kraljevski venec, diadem.

Hauptbischof, s. **Metropolitan.**

Hauptbohrer, s. **Schädelbohrer.**

Hauptbrett, das, skončnica pri zglavji.

Hauptbrief, der, poglavitno pismo.

Hauptbuch, das, glavna knjiga, glavne bukve, velike bukve.

Hauptdamm, der, veliki jez, veliki nasip.

Hauptdecke, die, oglavje.

Hauptdickicht, das, največji gošava, gošava.

Hauptdrüse, die, glavna žleza.

Haupteid, der, (juramentum litis decisivum), razsodna, odločna prisega.

Haupteigenschaft, die, perva, naj imenitniši lastnost.

Haupteingang, der, veliki, poglavitni vhod, poglavitne vrata.

Häuptel, das, glavica, glavičica.

Häupteln, sich, *v. r.*, vom Salat, Kraut, glave delati, v glave iti, glave dobivati, v glave rasti, *poln.* u. *böhm.* vezati se, zavezovati se, *serb.* glavičati se.

Häuptelsalat, der, salata, nach *Gutsm.* likovšnica (wird aber wohl Bundsalat heißen, ki se z liko zavezuje).

Hauptende, das, zgornji kraj, konec.

Haupterbe, der, pervi, poglavitni dednik ali dedič; s. a. **Universalerbe.**

Haupterkenntniß, das, poglavitna pogodba, razsodba.

Hauptfall, der, imenitni pad, primérljej.
Hauptfarbe, die, poglavitna barva; s. a. Grundfarbe.
Hauptfehler, der, poglavitni, pervi pogrešek, perva hiba.
Hauptfeind, der, največji, poglavni sovražnik.
Haupfestung, die, poglavitna terdnjava.
Hauptflecken, der, veliki terg.
Hauptfluß, der, poglavitna, največji reka, voda; s. a. Kopffluß.
Hauptfrage, die, pervo, poglavitno vprašanje.
Hauptfrau, die, izverstna, prepridna gospodinja.
Hauptführer, s. Hauptanführer.
Hauptgang, der, velika, bogata žila.
Hauptgasse, die, poglavitne, velike ulice.
Hauptgebäude, das, poglavitno, največji poslopje.
Hauptgebirge, das, poglavitna gora.
Hauptgedanke, der, poglavitna, perva, najimenitniši misel.
Hauptgefälle, *pl.*, glavni, poglavitni dohodki, prihodki.
Hauptgegend, s. Himmelsgegend.
Hauptgegenstand, der, perva, glavna reč.
Hauptgeld, s. Capital, Kopfgeld.
Hauptgemeine, die, velika soseska, občina, glavna občina.
Hauptgeschäft, das, poglavitno, pervo opravilo.
Hautgesimse, das, nach *V.* veliki zidec.
Hauptgestalt, die, poglavitna, perva podoba.
Hauptgestell, das, oglavno remenje (jermenje), nach dem *Poln.* naglavek.
Hauptgläubiger, der, poglavitni upnik.
Hauptgewinn, der, poglavitni dobiček.
Hauptglied, das, glavni, imenitni ud.
Hauptglocke, die, veliki zvon.
Hauptgraben, der, veliki rov, jarek.
Hauptgrind, s. Kopfgrind.
Hauptgrund, der, pervi, glavni, poglavitni, naj imenitniši vzrok.
Haupthaar, das, las (vlas); gewöhnlicher jedoch lasje, *pl.*
Haupthammer, s. Hammerbeil.
Haupthandel, der, poglavitna, naj imenitniši kupčija.
Haupthandlung, die, poglavitno djanje.
Hauptthecht, der, velika ščuka, šuka.
Hauptheer, das, poglavitna, naj močnejši vojska.
Haupthinderniß, das, naj večji zaderžek.
Haupthirsch, der, osemletni jelen (ali še starši).
Haupthufe, die, cela zemlja.
Haupthufner, der, zemljak, celi zemljak.
Hauptinhalt, der, poglavitni zapopadek, poglavitna notrina; dem Hauptinhalte nach, v posnetku, posnevši jedro ali naj imenitniši reči.
Hauptjagd, die, veliki lov.
Hauptkasse, die, velika, poglavitna denarnica.

Hauptkirche, die, velika cérkev; s. a. Mutterkirche.
Hauptkissen, das, podglavje, oglavnica, (nach *V.*), vzglavje, zglavje, podglavnica, (auch *böhm.*); *russ.*, *poln.* u. *böhm.* poduška.
Hauptkohl, der, glavnati ohrovt.
Hauptkopf, der, *fig.* glava (da je malo tacih), s. a. Genie.
Hauptkrankheit, die, velika bolezen, bolezen v glavi.
Hauptlager, das, veliki, (poglavitni tabor ali stan); s. a. Lager.
Hauptlaster, das, poglavitna, perva, naj večji pregreha.
Hauptlehre, die, poglavitni, pervi nauk, podstavni nauk.
Hauptlehrer, der, glavni učnik.
Hauptleute, s. Hauptmann.
Häuptling, der, glavar, poglavar, pervak.
Häuptlings, s. Köpflings.
Häuptlingsherrschaft, s. Oligarchie.
Hauptlinie, die, poglavna čerta, poteza, linija.
Hauptlos, *adj.*, brez glavarja, vodnika; s. a. Kopflos.
Hauptlustbarkeit, die, véliko veselje.
Hauptmangel, der, vélika hiba, véliki pogrešek.
Hauptmann, der, beim Militär, stotnik, kapitan; Oberhaupt, glavar, poglavar.
Hauptmannschaft, die, glavarstvo, poglavarstvo; beim Militär, stotništvo, kapitanstvo.
Hauptmast, der, veliko, poglavitno jadrilo.
Hauptmauer, die, poglavitni zid, nach *M.* vogelni zid.
Hauptmittel, das, poglavitni, naj boljši zdravilo, pomoček, lek.
Hauptmoment, das, poglavitna reč.
Hauptnarr, der, véliki norec.
Hauptnenner, der, občni imenovavec, *russ.* obščij znamenatelj.
Hauptort, der, poglavno mesto.
Hauptperson, die, glava, perva, glavna oseba, glavar ali vodja.
Hauptpfarre, die, poglavitna fara.
Hauptpfeiler, der, poglavni, pervi steber.
Hauptpille, die, svalek ali pilula za glavo.
Hauptpolster, s. Hauptkissen.
Hauptpost, die, vélika pošta.
Hauptposten, der, glavni, véliki postavek.
Hauptpriester, s. Cardinal.
Hauptproceß, der, poglavitna pravda.
Hauptpunct, der, glavna reč, poglavni člen.
Hauptquartier, das, glavni stan, kvartir, (t. j. kjer naj viši vodja stanuje).
Hauptrechnung, die, števílba čez vse, glavna števílba.
Hauptregel, die, poglavitno pravilo.
Hauptregister, das, poglavitni imenik, kazalo.
Hauptreif, der, skrajni obroč.
Hauptreligion, die, gospodujoča vera.

Hauptrolle, die, perva, naj imenitniši naloga, rola*.
Hauptsache, die, perva stvar, poglavitna, glavna reč; das ist die Hauptsache, to je perva reč, naj imenitniši reč; in der Hauptsache entscheiden, samo reč razsoditi; — glava.
Hauptsächlich, *adj.*, poglaviten, poglaven, največji, glaven, pervi; *adv.*, sosebno, posebno, zlasti, najpred, pred vsim.
Hauptsalat, der, glavata, glavnata salata.
Hauptsänger, der, pervi, poglavitni pevec.
Hauptsatz, der, poglavitni, pervi stavek, rek, osnovni stavek.
Hauptschacht, der, im Bergbaue, poglavitni predih.
Hauptschaden, s. **Kopfschaden**.
Hauptschanze, die, poglavitni, naj imenitniši okop.
Hauptschlacht, die, glavni boj, velika bitva; entscheidende Schlacht, določna bitva.
Hauptschlüssel, der, poglavitni ključ, ključ za več ključavnic.
Hauptschmuck, s. **Kopfputz**.
Hauptschuldner, der, poglavitni, pervi, nar veči dolžnik.
Hauptschule, die, poglavitna šola, učilnica.
Hauptschwein, das, velika presica.
Hauptschwierigkeit, die, naj večji zaderžek.
Hauptseite, die, lice, čelo.
Hauptsitz, der, pervi sedež.
Hauptsorge, die, perva, največji skerb.
Hauptspeise, s. **Leibspeise**.
Hauptspieler, der, veliki igravec.
Hauptsprache, die, izvirni, pervotni, koreninski, poglavitni jezik.
Hauptspruch, s. **Endurtheil**.
Hauptstadt, die, glavno, poglavitno, véliko mesto; Residenzstadt, stolno mesto.
Hauptstädter, der, velikomeščan.
Hauptstamm, der, poglavitni rod; s. a. **Capital**.
Hauptstand, der, pervi, naj imenitniši stan.
Hauptstärke, die, poglavitna urnost, ročnost, moč.
Hauptstein, der, pervi, začetni mejnik.
Hauptstelle, die, poglavitno, naj imenitniši mesto (besede) v kakem pismu i. t.
Hauptsteuer, s. **Kopfsteuer**.
Hauptstock, der, naj imenitniši nadstropje.
Hauptstollen, der, in den Bergwerken, poglavitni rudorov, rov.
Hauptstraße, die, velika cesta; poglavitne ulice.
Hauptstreich, der, udarec po glavi; das war sein Hauptstreich, naj lepši, ki jo je napredel, napravil, je bila —.
Hauptstück, das, eines Buches, poglavje, auch glava; die Hauptstücke des Glaubens, poglavitni členi vere; s. a. **Hauptsache**.
Hauptstuhl, s. **Kapital**.
Hauptsturm, der, poglavni, nar huji, naj silniši naskok, napad.
Hauptsucht, die, glavobolja pri konjih.
Hauptsumme, die, veliki, poglavni, skupni znesek.
Hauptsünde, die, poglavitni, naglavni greh.
Haupttag, der, posebno imenitni dan.
Haupttageszeit, die, naj boljši čas dneva.
Hauptthäter, der, poglavitni storivec†.
Hauptheil, der, poglavitni del.
Hauptheilnehmer, der, poglavitni deležnik.
Hauptthor, das, velike vrata.
Hauptthür, die, velike duri.
Haupttreffen, s. **Hauptschlacht**.
Haupttreffer, der, perva dobivka†, (dobitna številka).
Haupttreiben, das, velika gonja.
Hauptugend, die, poglavitna, perva čednost ali lepa lastnost.
Hauptübel, das, pervo zlo.
Hauptumriß, der, glavni, splošni očertek.
Hauptumstand, der, poglavitna, naj imenitniši okoliščina, okolišina, okolina.
Hauptunterschied, der, poglavitni razloček.
Hauptursache, die, glavni, poglavitni vzrok.
Haupturtheil, das, poglavitna sodba, glavna razsodba.
Hauptverbrechen, das, veliko hudodelstvo.
Hauptverhandlung, die, glavna obravnava.
Hauptvermögen, s. **Kapital**.
Hauptverrath, **Hauptverräther**, s. **Hochverrath**, **Hochverräther**.
Hauptvolk, das, pervi, imenitni narod.
Hauptwache, die, velika straža, auch glavna straža.
Hauptwall, die, veliki nasip (okoli samo terdnjave).
Hauptwasser, das, voda za krepčanje glave.
Hauptweh, s. **Kopfweh**.
Hauptwerk, das, glavno, poglavitno, naj boljši delo; poglavitna, naj imenitniši terdnjava.
Hauptwind, der, poglavni veter.
Hauptwissenschaft, die, glavna veda, vednost, naj imenitniši znanstvo.
Hauptwort, das, imé, samostavno ime, nach dem *Poln.* rečevnik.
Hauptwunde, s. **Kopfwunde**.
Hauptwurzel, die, poglavitna korenina.
Hauptzahl, die, pervo, glavno število; s. a. **Grundzahl**.
Hauptzahlwort, s. **Grundzahlwort**.
Hauptzeichen, das, poglavno znamnje.
Hauptzeuge, das, poglavitna, naj imenitniši priča.
Hauptziel, das, poglavni cilj in konec.
Hauptzierde, die, poglavitna ozaljšava, lepota.
Hauptzollamt, das, velika colnija.
Hauptzug, der, poglavitna černa.
Hauptzweck, der, zadnji konec, namen, auch pervi, poglavni namen ali cilj (*russ.* célj).
Haus, das, ein zur Wohnung für Menschen eingerichtetes Gebäude, hiša, hiža; *altsl.*,

hyža, hyžina, hyza, auch hyz *g. m.*; in St. auch hram, hramina (beides auch *altsl.*, im *russ.* horomy *pl.*); *serb.* kuća (= koča), in den übr. slav. Mundarten, dom, welches im Slov. mehr das Domicil, die Behausung, Heimat bedeutet; s. a. **Wohnung**; ein Haus mit Stockwerken und vielen Zimmern, nach *V.* hiše; z. B. dieses Haus bewohnt der spanische Gesandte, v teh hišah stanuje španijolski poslanik; ein Haus bauen, hišo staviti, zidati; von Haus und Hof treiben, razseliti koga, vzeti mu vse njegovo; in etwas zu Hause sein, kaj dobro razumeti, znajden, zveden biti v čem, glas vediti čemu; einen aus dem Hause jagen, od sebe spoditi koga; er sehnt sich nach Hause, domu si želi, domu sili; das Haus hüten, doma ostati, biti; zu Hause sein, doma biti; im Hause sein (und nicht im Stall od. im Garten), v hiši biti; nach Hause, domu; ich gehe vom Hause, z doma grem; ich komme vom Hause, od doma, (od dom) sim prišel; von Haus zu Haus, od hiše do hiše, od vrat do vrat, po hišah; einen Brief vom Hause bekommen, pismo od doma dobiti; von Hause aus, iz začetka, z mladih nog, odkar je živ, od nekdaj; er ist ein Schalk von Hause aus, zvit tič je, kar ga je, rojen sleparček je; die Tochter, der Sohn vom Hause, domača hči, domači sin; die Frau, der Herr vom Hause, hišna gospodinja, hišni gospodar; er ist nirgends zu Hause, nikjer ni doma, nima domovanja stanovitniga; wo gehört er zu Hause, kje je doma; Haus halten, verwalten, gospodariti; von der Frau, gospodiniti; von einem die Haushaltung selbstständig führenden Frauenzimmer, auch gospodariti; das Haus besorgen, hiševati; mit etwas zu Hause bleiben, molčati od česa, zamolčati kaj, ne povedati; sein Haus bestellen, svoje hišne ali domače reči v red djati, spraviti; mit etwas Haus halten, varčno delati s čem; s. a. **Sparen**; mit der Thür in das Haus fallen, zaletel biti, Spr. zaletel peč podere, nach *V.* auch iz boba zleteti; brezrazsodno, nepremišljeno govoriti; ein großes Haus machen, gosposko, mośko živeti, v hiševanji, za gostije i. t. mnogo potrositi; Familie, rodovina; das ganze Haus ist ausgegangen, vsi (domači) so šli iz dom(a), vsa rodovina; das Rupnikische Haus, Rupnikovi; ein eigenes Haus machen, imeti svoje gospodarstvo, hiševanje svoje ognjišče; ein Geschlecht, rod, rodovina, pleme, kri; ein Mädchen aus einem guten Hause heiraten, vzeti deklico dobrih staršev; aus fürstlichem Hause, knežjiga rodu, knežje kervi; das kaiserliche Haus, cesarski rod, cesarska rodovina; Minister des Hauses, minister cesarske rodovine, auch hiše; das Haus der Volksvertreter, zbornica; *merc.* imenitni kupčevavec, kupčevavska hiša; ein gutes Haus, terden, zanesljiv kupčevavec; ein bedecktes Gebäude überhaupt, poslopje; im Küstenl. auch suhota; in Zusammensetzungen drückt der Slovene das Grundwort — haus häufig mit entsprechenden, dem slov. Ausdrucke des Bestimmungswortes angehängten Bildungslauten, meistens auf — nica aus, z. B. Zeughaus, orožnica; Arbeitshaus, delavnica; Armenhaus, ubožnica; Bethaus, molivnica; Bräuhaus, olarnica; Gasthaus, gostivnica; Bienenhaus, ulnik, čebelnjak; Krankenhaus, bolnišnica u. dgl.

Haus=, in Zstzg., hišni, domači, domanji.

Hausähre, die, domača veža.

Hausaltar, der, domači, doma narejeni oltar.

Hausandacht, die, doma opravljena molitev.

Hausante, s. **Hausente**.

Hausanzug, s. **Hauskleidung**.

Hausapotheke, die, domača lekarnica, domača zdravilarnica.

Hausarbeit, die, domače delo.

Hausarm, *adj.*, ubogih staršev.

Hausarme, der, skrivni, sramožljivi ubožec, domači sromak.

Hausarrest, der, hišni zapor, nach *V.* doma zapertje.

Hausarzenei, die, domača pomoč, domače zdravilo (ki je pri hiši za kako potrebo).

Hausarzt, der, hišni zdravnik, na leto plačevani zdravnik.

Hausbackenbrot, das, domači kruh.

Hausbäcker, der, domači pek.

Hausbau, der, hišno zidanje, hišna stavba, zidanje hiše.

Hausbedarf, der, domača potreba, za hišo.

Hausbediente, s. **Bediente**.

Hausbesitzer, der, gospodar ali lastnik hiše, hišni posestnik.

Hausbesitzerin, die, vlastnica hiše, hišna posestnica.

Hausbettler, der, pohišni berač, ubožec, ki hiše obira.

Hausbettlerin, die, pohišna beračica.

Hausbier, das, domači ol.

Hausbothe, der, pohišni donašavec (n. p. gosposkinih ukazov).

Hausbrenner, s. **Feuerschröter**.

Hausbrauch, der, hišna navada.

Hausbrief, der, hišno pismo, kupno pismo od hiše.

Hausbrot, der, domači kruh.

Hausbuch, das, gospodarske bukvice, zapisnik.

Hausbursch, der, gostaček.

Hauscapelle, die, domača kapelica.

Häuschen, das, hišica, domek; s. a. **Abort**.

Hauschlag, s. **Schlag**, **Hieb**.

Hauscommenthur, der, križanski gospod.

Hausdieb, der, domači tat.

Hausdiebin, die, domača tatica.

Hausdienerschaft, die, vsa družina.

Hausdurchsuchung, die, hišno preiskovanje.

Hausehre, die, hišna čast.

Häuselgeld, das, željarščina, željaršina.

Hauseinrichtung, s. **Hausgeräthe**.

Hausen, *v. n.*, wohnen, domovati, prebivati, stanovati; Haus halten, hiševati, gospodariti; poltern, lärmen, razbijati, razdelovati, razsajati; arg, schlecht mit etwas hausen, slabo s čim ravnati, gospodariti, pustošiti,

škodo delati, pokončevati, razdjati; *v. a.*, Einen hausen, s. Behausen.

Hausen, der, (Accipenser huso), nach *Gutsm.* und dem *Böhm.* viza, nach *V.* bizen, bizina, *russ.* béluga.

Hausen=, in Zsstzgn., vizji, vizin, nach *V.* bizenov.

Hausenblase, die, vizin, vizji mehur, *russ.* ribji klej.

Hausenfisch, s. Hausen.

Hausenrogen, s. Caviar.

Hausente, die, domača raca, domanja, pitoma raca.

Häuserer, s. Hausirer.

Häusern, *v. n.*, s. Hausiren, hoditi od hiše do hiše, hiše obrati, obirati.

Hausertrag, der, nach *V.* gostaščina, gostašina, hišni dohodek.

Hauseule, die, čovinek, čuk.

Hausfliege, die, pohišna, hišna muha.

Hausflur, die u. der, veža, nach *M.* priklet, (*russ.* séni *pl.*, *poln.* sien' *f.*).

Hausfrau, die, gospodinja, mati, hišna mati; als Hausfrau walten, gospodiniti; als solche erwerben, prigospodiniti si.

Hausfreund, der, hišni prijatel, ki k kaki rodovini zahaja v vas.

Hausfriede(n), der, hišni mir, mir ali edinost pri hiši zlasti med zakonskimi; die Sicherheit in seiner Wohnung, mir v hiši, varnost.

Hausgebacken, *adj.*, doma pečen, domač.

Hausgebrauch, der, hišna raba, potreba; s. a. Hausbrauch.

Hausgeflügel, das, domača živalda, kuretina.

Hausgeist, der, domači škrat; s. a. Kobold.

Hausgenoß, der, domači, domačin, domači človek; die Hausgenossen, domači, domanji (n. ljudje), domašnik; der zur Miethe bei andern wohnt, bei der Landbevölkerung, gostač; Hausgenossin, gostja; s. a. Miethpartei.

Hausgenossenschaft, die, domači (ljudje), domača družina, *altsl.* u. *russ.* čeljad-i.

Hausgeräth, das, hišna, pohišna oprava, roba, hišno orodje, auch pohišje, pohištvo, nach dem *Russ.* pohišne reči.

Hausgeschäft, das, hišni, domači opravek.

Hausgesellschaft, s. Hausgenossenschaft.

Hausgesetz, das, postava (kake) rodovine.

Hausgesinde, das, družina, hišna družina, (nach Andern deržina), posli.

Hausgewand, das, vsednja, vsakdanja, doma nošena obleka.

Hausglück, das, domača sreča.

Hausgott, der, hišni bog (pri nevercih).

Hausgottesdienst, der, hišna, doma opravljana božja služba.

Hausgötze, der, hišni malik.

Hausgrille, die, (gryllus domesticus), škripec, hišni striček, sverček, *poln.* swierez.

Haushaft, s. Hausarrest.

Haushalt, s. Haushaltung.

Haushahn, der, domači petelin.

Haushalten, *v. n.*, gospodariti, hiševati, s. Wirthschaften; gut, schlecht haushalten, dobro, slabo gospodariti.

Haushalten, das, hiševanje.

Haushälter, der, hišnik, hiševavec, oskerbnik; in eigenem Namen, gospodar.

Haushälterin, die, hiševavka, gospodinja, *russ.* ključnica (ključarica).

Haushälterisch, *adj.*, hiševavsk, gospodarsk, gospodinsk.

Haushältig, *adj.*, varčen, dobro gospodarijoč, nach *V.* gospodaren.

Haushältigkeit, die, varčnost, dobro gospodarstvo, gospodarnost.

Haushaltung, die, hiševanje, gospodarstvo, gospodarjenje, gospodinstvo; Hauswesen, domača reč; die Haushaltung führen, s. Haushalten.

Haushaltungsbuch, das, zapisne bukve, bukve stroškov in prihodkov.

Haushaltungskunst, die, umno hiševavstvo, gospodarstvo.

Haushenne, die, domača puta, kura, kokoš.

Hausherr, der, gospodar, hišni oče; Hausherr sein, gospodariti; als solcher erwerben, prigospodariti (si); verthun, zagospodariti; s. a. Hausbesitzer.

Hausherrschaft, die, gospodar in gospodinja.

Haushoch, *adj.*, hišo visok, previsok.

Haushofmeister, s. Hofmeister.

Haushuhn, s. Haushahn, Haushenne.

Haushund, der, domači pes, dvorni pes.

Hausinhaber, s. Hausbesitzer.

Hausbefugniß, die, pravica, po hišah prodajati.

Hausiren, *v. n.*, po hišah prodajati, od hiše do hiše blago naprodaj nositi, po hišah kramariti, u. *Gutsm.* pohiševati (a. *poln.* domować); unr. für toben, s. Hausen; herum schwärmen, v vas hoditi, po hišah se klatiti, klatariti, vlačiti se.

Hausirer, der, pohišni prodajavec, pohišni kramar*, nach *Gutsm.* pohiševavec, *poln.* kramarz wędrujący, auch krośniarz (krošnjar), domokrążca.

Hausirerin, die, pohišna prodajavka, kramarica, pohiševavka.

Hausirhandel, der, pohišna kupčija, kramarija, pohiševavstvo.

Hausirpaß, der, pohiševavski list.

Hausjungfer, die, domača hči; eine Jungfer, die die Haushaltung führt, gospodinja, ključarica.

Hauskalender, der, domača pratika, pratika za hišno rabo.

Hauskaninchen, das, pitomi, domači zajček.

Hauskapelle, s. Hauscapelle.

Hauskasse, die, domača dnarnica.

Hauskatze, die, domača, pitoma mačka.

Hauskauf, Häuserkauf, der, kup, kupitev hiše, hiš.

Hauskirche, s. Hauscapelle.

Hauskleid, das, Hauskleidung, die, hišno oblačilo, hišna obleka, obleka za domá.

Hausknecht, der, (hišni) hlapec.

Hauskost, die, navadna hrana, pri hiši navadna hrana, domača hrana.
Hauskreuz, das, domači križ, domača nadloga.
Hauskrieg, der, domača razpertija, vojska, vojska med dvema kneškima rodovoma.
Hauskrone, die, rodovinska, domača krona.
Hauslaterne, die, vežna svetilnica.
Hauslaub, **Hauslauch**, s. **Hauswurzel**, **Hohllauch**.
Hausleben, s. **Familienleben**.
Hauslehrer, der, hišni, domači učnik.
Häuslein, s. **Häuschen**.
Hausleinwand, die, domače platno.
Häusler, der, Landleute, die bei anderen zur Miethe wohnen, gostač; der zwar ein Haus, aber wenig oder keinen Acker hat, kočar, podružnik, bajtar, kajžar, želјar, sebenik.
Häuslerin, die, in der 1. Bedeutung, gostja, gostačka; in der 2. Bedeutung, kočarica, bajtarica, željarka, sebenica.
Häuslerstand, der, gostaštvo, bajtarstvo, željarstvo, sebenstvo.
Hausleute, *pl.*, domači (ljudje).
Häuslich, *adj.*, zum Hause gehörig, hišen, domač; sich an einem Orte häuslich niederlassen, useliti, naseliti, udomiti, udomoviti se, nastaniti se kje; die häuslichen Pflichten, dolžnosti do svojih; ein häusliches Weib, žena, ki rada domače reči v red spravlja, in po drugem ne vpraša; hišna žena, tiha ženica; s. a. **Sparsam**, **Wirthschaftlich**; die häusliche Ruhe, domači mir, tiho, mirno življenje med svojimi; ein häusliches Mahl, prost, navaden obed.
Häuslichkeit, die, domačnost, hišnost, hišna pridnost in skerbnost, tihost, varčnost, prostost.
Häusling, s. **Häusler**.
Hauslust, die, domača veselica.
Hausmachen, *adj.*, domač, domačiga pridelka.
Hausmädchen, s. **Stubenmädchen**.
Hausmagd, die, (hišna) dekla, hišna, kerščenica, keršenica.
Hausmann, der, so viel als **Hausknecht**, s. dieses; Hausgenoß, domači; ein Miethmann, s. dieses.
Hausmannskost, s. **Hauskost**.
Hausmarder, der, hišna kuna.
Hausmark, s. **Bärwurz**.
Hausmast, die, Hausmastung, domača reja, domače pitanje, debeljenje.
Hausmaus, die, (hišna) miš, auch *g. m.*
Hausmeister, der, hišnik, nach *V.* hišnikar; zu Wien, vratar.
Hausmiethe, die, najem stanovanja, gostovanje; Miethzins, najemnina, najemščina (od stanovališča), najemšina, gostaščina, gostašina.
Hausmittel, das, domače zdravilo, domači lek ali pomoček.
Hausmotte, die, hišni molj.
Hausmutter, die, mati, hišna mati, gospodinja.
Hausmütterlich, *adj.*, gospodinsk.
Hausnaht, die, navadno šitje, šivanje.
Hausordnung, die, domači, hišni red; n. *Gutsm.* domača naredba.
Hausotter, s. **Hausschlange**.
Hausplage, s. **Hauskreuz**.
Hausplan, der, hišni obris, načert.
Hauspichel, der, kdor sedi doma, kakor kokoš na jajcih.
Hausprediger, der, domači pridigovavec.
Hausrath, s. **Hausgeräthe**.
Hausratte, die, domača, hišna podgana.
Hausrecht, das, domača pravica, hišna pravica, po kteri se sme vsakdo doma samolastno braniti.
Hausregel, die, dobro pravilo za gospodarje.
Hausregiment, das, gospodarstvo.
Hausriegel, der, pah, zapah.
Haussache, die, hišna, domača reč, domača zadeva.
Haussasse, der, gospodar, ki ima svojo hišo.
Haussässig, *adj.*, na domu, udomovljen, *poln.* osiadly (osedli).
Haussatz, der, zastavni vpis na hišo.
Hausschau, die, razgled.
Hausschatz, s. **Hauskasse**.
Hausschlachten, das, domače klanje, klanje za domačo potrebo.
Hausschlächter, der, klavec, mesar, ki hodi po hišah klat (živino).
Hausschlange, die, domača kača, in Tolmein, gož-a.
Hausschlüssel, der, hišni ključ, ključ od hiše.
Hausschoß, der, hišnina, hišni davek.
Hausschule, die, domača šola, šola v učenikovem stanišči, staniši.
Hausschwalbe, die, hišna lastovka, lastovica.
Hausschwelle, die, prag, hišni prag, (*russ.* podvorotnja = podvratnja).
Haussen, *v. n.*, bukati se.
Hausservitut, die, hišna služnost.
Haussitzend, s. **Haussässig**.
Haussorge, die, domača skerb.
Hausspeise, die, domača, doma pripravljena jed.
Haussperling, der, hišni vrabec, domači vrabec.
Hausspinne, die, hišni pajik, pavek; (n. andern slav. Mundа. paok.)
Hausstaat, s. **Haushaltung**.
Hausstand, der, domače življenje, domači stan, stan hiše, hišniga gospodarstva.
Haussteuer, die, hišnina, davek od hiš(e); (nach *V.* vom Grunde selišnina).
Hausstreit, der, domači prepir.
Haussuchung, die, hišno preiskovanje; Haussuchung halten, hišo preiskovati.
Haustafel, die, tisti odloček katekizma, ki uči dolžnosti domačiga življenja ali stanu.
Haustaube, die, hišni, domači golob.
Haustaufe, die, kerst, kerščenje, keršenje, kerščevanje, keršеvanje v hiši, doma, na domu.
Haustempel, der, Hauer, prebijač.

Haustenne, s. Hausflur.
Hausteufel, der, prepirljivec (med domačimi, zlasti med zakonskimi).
Hausthier, das, domača, pitoma žival, pitomo živinče.
Hausthor, das, hišne, vežne vrata.
Hausthür, die, dveri, duri ali vrata, ki v stanico ali sobo peljejo.
Hausthürkrämer, s. Hausirer.
Haustock, s. Hackblock.
Haustrauung, die, poroka na domu, doma.
Haustrunk, der, pijača, vino za dom.
Haustuch, s. Hausleinwand.
Hausübel, das, domače zlo, domača nadloga.
Hausuhr, die, hišna, domača ura.
Hausunke, die, s. Hausschlange, domača žaba; *fig.* kdor vedno doma tiči; *russ.* domosed, *f.* domosedka.
Hausvater, der, hišni oče, oče, gospodar.
Hausverstand, der, zdravi, nepokvarjeni človeški razum; s. a. Menschenverstand.
Hausverwalter, der, hišni oskerbnik.
Hausverwalterin, die, ključarica, hišna oskerbnica.
Hausvogel, der, domači ptič.
Hausvogt, s. Hausverwalter.
Hausvorsprung, der, ein Obdach gewährend, odnes.
Hauswanze, die, hišna stenica.
Hauswäsche, die, domače, debelejši perilo.
Hauswesen, das, hiša, hiševanje, hišne reči, hišne ali domače zadeve, hišno gospodarstvo.
Hauswiesel, das, hišna podlasica, spodlasica, *russ.* lastočka.
Hauswirth, der, gospodar.
Hauswirthin, die, gospodinja.
Hauswirthschaft, die, die Functionen des Hauswirthes, gospodarstvo; der Hauswirthin, gospodinstvo; s. a Haushaltung.
Hauswurm, der, *fig.* nach dem *Russ.* domosed, domosedec.
Hauswurz, **Hauswurzel**, die, (Sempervivum tectorum), natresk; (*böhm.* netřesk), naterst, uhelnik.
Hauszeuge, s. Hausgenosse.
Hauszins, der, najemnina ali najemščina od stanišča, najemšina staniša, od hiše, dnar za stanišče; bei der Landbevölkerung, nach *V.* gostašina (gostaščina).
Hauszucht, die, domače strahovanje; *poln.* karność domova.
Haut, die, koža, polt, (od besed Fell in Balg se loči koža s tem, da se sploh rabi za kožo večjih žival, n. p. od goved, konj, i. t. in da ni na meh); die Haut des Ochsen, volovina; des Hirschen, jelenovina, u. dgl., s. jedoch die Bemerkung unter Fell; es gilt seine Haut, za kožo mu gre; er wollte aus der Haut fahren, springen, ni vedil, kam bi se djal, nach *V.* hotel je iz kože skočiti; seine Haut theuer verkaufen, drago prodati kožo, t. j. hudo se braniti, sovražniku škodo narediti in potem še le onemoči; Einem die Haut über die Ohren ziehen, hudo trapiti koga, vso krivico narediti mu, nach *V.* ožiti koga; mit der Haut bezahlen, z življenjem plačati; seine Haut zu Markte tragen, svojo kožo, svoje življenje nastaviti nevarnosti, na svojo nevarnost kaj početi; die unter dem Halse des Rindviehes schlotternd hängende Haut, ožrelje. (*U. K.*). s. a. Wamme; mit ganzer, mit heiler Haut davon kommen, kožo celo odnesti, s celo uiti, unesti jo; die Haut juckt ihn, objesten je; Einem recht auf die Haut gehen, greifen, komu prav do polti seči, segati; s. a. Hart (zusetzen); bis auf die Haut naß; do polti moker; auf der faulen Haut liegen, lenobo majiti, pasti; s. a. Faulenzen; die alte Haut ablegen, (von der Schlange), oleviti, leviti se; die abgelegte Haut der Schlange, kačji lev; unter der Haut befindlich, podkožen; eine Haut bekommen, okožiti, kožiti se; ein Geschwür aus heiler Haut, ugnjida, ki se naredi sama od sebe, iz kervi; rauhe Haut, kožušina; er steckt in keiner guten Haut, ne bode dolgo trave tlačil, ni zdrav; die Haut abziehen, odreti, odirati, dreti, iz kože djati, devati; ich möchte nicht in seiner Haut stecken, ne bi hotel na njegovem mestu biti; mit Häuten handeln, kožariti; sich seiner Haut wehren, braniti se; aus fremder Haut ist gut Riemen schneiden, iz ljudske kože je lahko jermene rezati, lahko je s tujim polenam orehe klatiti, lahko je s tujo roko kače loviti; *fig.* eine gute, ehrliche Haut, dober človek, dobra, poštena duša, auch dobra žival; t. j. dober pa nekoliko trap; die Haut auf dem Auge, mrena; auf der Milch, smetana; in einigen Gegenden, sowie im *Böhm.* škerlup; mit Haut und Haar, s. Haar; die Haut der Zwiebel, lup, lupina.
Haut=, in Zstzg., kožni.
Hautausschlag, der, spuščaj, spušaj; s. Ausschlag.
Hautbeule, die, podkožna bula; beim Rindvieh, ogrec, ogerci *pl.*
Hautbois, das, Hoboe, nach dem *Russ.* goboj; *böhm.* hoboja, *poln.* oboj.
Hautboist, der, hobojist, obojist.
Häutchen, das, kožica, mrenica.
Hautdrüse, die, kožna žleza.
Häutelkrebs, der, mehkuž, mehkač.
Häuteln, *v. a.*, iz kožice devati, nach *V.* trebiti; s. übr. das folgende.
Häuten, *v. a.*, die Haut abziehen, iz kože djati, devati, odreti, odirati, dreti, kožo sleči, izkožiti; *serb.* guliti; *v. r.*, sich häuten, von Schlangen, Raupen, oleviti se, leviti se, nach *M.* auch liliti se; *russ.* linjat; *serb.* linjati se.
Hautfarbe, die, barva kože, polti.
Hautflügel, der, kožnata perutnica, peruta.
Hautfresser, s. Schabkäfer.
Häuticht, *adj.*, kožast, koži podoben.
Häutig, *adj.*, kožnat, häutiger Gang, Anatomie, kožnati tok, žleb; häutige Bräune, (eine gefährliche Krankheit der Luftröhre), davica, bei Thieren zumahl Schweinen, kušarji, auch krof.

Hautkrankheit, die, kožna bolezen.
Hautlappen, der, kos kože.
Hautmuskel, der, kožna mišica.
Hautnerve, der, kožna čutnica.
Hautpflege, die, skerb za kožo.
Hautreinigung, die, snaženje, čiščenje kože, polti.
Hautrelief, das, visoko zvišano, visoko zbuknjeno ali izbunkano delo.
Hautschmiere, die, kožna maščoba, mašoba.
Hautwurm, der, (Pferdekrankheit), červivost, podkožna červivost.
Hauung, die, sekanje; s. a. **Hau, Hauen.**
Hauzahn, der, nach *V.* jekel (in andern slav. Sprachen bloß kel, kla), čekan; a. šklavsnik, okla, šklavs, veliki zob.
Havarie, Haverei, die, pomorska škoda; stroški pomorske vožnje; s. a. **Haferei.**
Hay, s. **Haifisch.**
Hazard, s. **Hasard.**
He! Heh! *int.*, oj!, hej!
Hebamme, die, baba, babica (povitna), všegarica*; Hebamme sein, babiti, babičevati; *serb.* auch primalja.
Hebammendienst, der, pomoč pri porodu, babičevanje; Hebammendienste leisten, babiti, babičevati.
Hebammenkunst, die, babištvo, babiška umetnost; s. a. **Geburtshilfe.**
Hebarm, Hebearm, der, nach *V.* svinka.
Hebarzt, der, (accoucheur), porodničar.
Hebe, die, vzdigalo, nosilo; biblisch, Hebopfer, nach *V.* podvig.
Hebe-, in Zstzg., dvigavni, vzdigavni, vzdigovavni.
Hebebalken, der, *russ.* podjem.
Hebebaum, der, vzdigovalo, vzdigovavno bruno, povzdigovavni kol ali drog; s. a. Hebel.
Hebegabel, die, železne vile, bodice.
Hebegerüst, das, vaga, vod.
Hebeisen, das, železni kol, železni vod; bei Wundärzten, zvod.
Hebekorb, der, veliki jerbas.
Hebel, der, vod, (in U. Kr. vud), zvod, vodka, navor; in den Sägemühlen auch valač; in den Mühlen auch pralika; nach *M.* manjga, vzdigavka, drog; *poln.* dzwignia; für **Sauerteig**, s. dieses.
Hebelade, Hebeleiter, die, vod; s. a. **Baumhebe.**
Hebelatte, die, in den Mühlen, ročica.
Heben, s. **Einsäuern.**
Hebelzeug, das, vzdigalo, vzdigovavna priprava.
Hebemahl, das, likof, kadar se docimpra*.
Heben, *v. a.*, vzdigniti, vzdigati, vzdigovati, auch vzigniti, vzigati, vzigovati und dvigniti, dvigati, dvigovati; einen aus der Kutsche, vom Pferde heben, pomagati komu z voza, s konja; ein wenig heben, zur Hebe bringen, povzdigniti, povzdigovati; an einer Seite, privzdigniti, privzdigovati; den Hintertheil des Wagens heben, spodnesti, spodnašati, *russ.* podnjat, podnimati; ein Haus heben, hišni stol ali cimper* postaviti, docimprati*; Abgaben, Steuern heben, pobrati, pobirati, prejeti, jemati; Geschrei, Freudengeschrei, s. **Erheben**; wegschaffen, aufhören machen, v kraj spraviti, odpraviti; eine Krankheit usf. heben, ozdraviti, odpraviti; einen Zweifel heben, razjasniti, rešiti dvom, s. a. **Beseitigen;** Einen aus der Taufe heben, boter komu biti, s. **Gevatter;** Einen aus dem Sattel heben, koga s konja vreči, prekositi ga, užugati ga, auch spodriniti ga; einen Schatz heben, zaklad dobiti, vzdigniti, izkopati; einen Graben heben, rov, prekop, jarek iztrebiti, očistiti, izgleniti; die Lichter in einem Gemälde heben, barve oživiti; den Ton, die Stimme heben, glas povzdigniti; die Lockspeise heben, lotiti se vade, pokusiti jo; den Staub heben, prah vzigovati, nositi; Wein aus dem Faß, presneti, presnemati; das hebt den Geist, to povzdiguje, navdihuje dušo in jo napolnuje, navdaja s serčnostjo; in den Himmel heben, s. **Erheben;** *v. r.*, sich heben, povzdigniti, povzdigovati se, povikšati, poveličati se; der Sturm hebt sich, vihar, nevihta nastaja, je vstala; hebe dich, vzdigni se, zgubi se, hodi, vstani in odidi; er hat sich wieder gehoben, zopet se je opomogel, je prišel k sebi; sich fassen, prebrati se, serce si storiti; sich heben, vom Nebel, nach *Medv.* preluknìti.
Hebenagel, der, in den Schlaguhren, dvigavnik, vzdigovavnik.
Hebeopfer; s. **Hebe.**
Hebepunct, der, vodov ali návorov srednik†.
Heber, der, vzdigovavec, vzdigač; Urheber, začetnik; Muskel, vzdigavka; eine umgebogene Röhre, um Wein zu heben, vlak, buča, zajemalo, leverček*), s. **Weinheber;** für Hebarm, Hebel, s. diese.
Heberad, das, vzdigovavno kolesce†.
Hebeschmaus, s. **Hebemahl.**
Hebestange, die, vzdigavka, železni vod ali vud.
Hebewinde, die, vinta, vod, vzdigovavna mašina, vitev, *russ.* podjem; in der Schneidemühle, die Hebestange, vermittelst welcher die Säge auf und ab gehoben wird, nach *V.* vojnica, in U. Kr. pešaj.
Hebezapfen, s. **Hebarm**, vodava, dvigač *m.* zdvigač.
Hebezange, die, velike klešče, klešč v fužinah.
Hebezeug, das, dvigalo, vzdigovalo, vzdigovavna mašina ali priprava.
Hebekunde, Hebekunst, die, porodništvo, babištvo, porodničarstvo.
Heblich, *adj.*, kar se da vzdigniti; s. a. **Hebr.**
Hebräisch, *adj.*, hebrejsk; das Hebräische, hebrejščina, hebrejšina.
Hebung, die, vzdig, povzdig, dviganje, vzdigovanje; Hebung der Sprache, povzdiga jezika; Hebung der Abgaben, pobiranje, je-

manje. s. a. Abgabe selbst: ein erhobener Ort, verh, griček, pako.

Hechel, die, mikavnik, greben (auch *russ.* u. *poln.*), nach *Gutsm.* a. derzej, *russ.* a. česalka; durch die Hechel ziehen, den Flachs, omikati, mikati predivo; *fig.* rešetati, česati koga, grajati, zbadati, obdelati, obdelovati ga.

Hechelbank, die, mikavni stol.

Hechelfrau, die, mikavka, mikačka.

Hechelkrämer, der, grebenar.

Hechelmacher, der, mikavnikar, grebenar.

Hecheln, *v. n.*, omikati, mikati, nach *Gutsm.* derzati, auch ohljati (*böhm.* vochlovati); *fig.* rešetati, grajati; s. Hechel.

Hechelscherz, der, zasmehovanje, šala.

Hechelstuhl, s. Hechelbank.

Hechelweib, s. Hechelfrau.

Hechelwerk, das, nach *Gutsm.* derzovina.

Hechelzahn, der, zob (od mikavnika, grebena).

Hechler, der, mikavec, mikač, *fig.* rešetavec, grajavec, zasmehovavec.

Hechlerin, die, mikavka, mikačka, mikačica.

Hechse, s. Kniebug.

Hecht, der, (Esox lucius), ščuka, šuka; gesund, wie ein Hecht, zdrav, kakor riba; Spr. der Hecht ist blau, strižena je trava, (beseda prepirljivcova).

Hecht=, in Zstzgn., ščukin, šukin.

Hechtblau, *adj.*, sivomoder, železno siv.

Hechtbrühe, die, juha iz ščuk(e), od. šuke

Hechtchen, das, ščukica, richtig. ščučica.

Hechtgrau, s. Hechtblau.

Hechtkönig, der, ščuka, šuka z rumenimi in černimi marogami.

Hechtkopf, der, ščukina, šukina glava.

Hechtkraut, das, (myriophyllum), vodni armanec.

Hechtleber, die, ščukine, šukine jetra.

Hechtsatz, der, mlade ščukice, zarod, zalega ščukina, šukina.

Hechtschimmel, der, železnosivi konj.

Hechtschwanz, der, ščukin, šukin rep.

Hechtsuppe, s. Hechtbrühe.

Hechtteich, der, ribnik za ščuke, šuke.

Heck, das, vrata od plota, verzel.

Hecke, die, die Fortpflanzung der Vögel, gnjezdenje, valjenje, leženje, urjenje; Vogelhecke, tičje gnjezdo, tičja mladina, s. a. Bruthaus; ein Geheck, Flug, gnjezdo oder gnezdo, leglo, rod, podsad; ein aus Buschwerk bestehender Zaun, zalog, živa meja, auch schlechtweg meja, živi plot, seč, nach dem *Serb.* živica; ein stachliger Busch, germ, ternovec, ternje; Weinhecke, brajda; Rosenhecke, kopinje, repinje.

Heckemünze, die, prepovedani penez.

Hecken, der, (ruscus aculeatus), mišji tern.

Hecken, *v. a.*, sich fortpflanzen, von Vögeln, gnjezditi, pariti se, mlade imeti; brüten, leči, valiti, auf dem Karst auch uriti; von den Thieren, kotiti se, ploditi, s. a. Brünften; keine Taube heckt einen Sperber, nach *V.* ako bi konja mačka skotila, bi podkovan za peč šel; ein Krieg heckt den andern, vojska vojsko izleže, iz vojske se vojska izcimi; Zähne hecken, zobe dobiti, dobivati; für Hocken, (als *v. n.*), s. Hocken; mit dem Schnabel beißen, kljuniti, kavsniti, kljevati, kavsati; überhaupt beißen, stechen, pikniti, pičiti, pikati.

Heckenbaum, der, drevo dobro za plot.

Heckenbeere, s. Stachelbeere.

Heckenbinder, der, gradivec.

Heckengang, der, ulice *pl.* med živimi mejami.

Heckenhopfen, der, divji hmelj, hmelj, ki rase v mejah.

Heckekäfer, s. Maikäfer.

Heckenkerbel, s. Drehkraut.

Heckenkirsche, s. Beinholz.

Heckenland, das, golina, pustina.

Heckenrose, die, divja roža, kopina, kopinje; s. a. Hagerose.

Heckenscherre, die, škarje za živo mejo, vertnarske škarje.

Heckenschnarre, s. Wachtelkönig.

Heckenstrauch, der, germ v živi meji.

Heckenspringer, Heckenwenzel, Heckenwitwe, Dorndreher, (Lanius collurio), srakopér.

Heckenweißling, der, beli metulj.

Heckenwinde, die, (Convolvulus sepium), svinjski slak, a. slak allein.

Heckenzaun, der, živa meja, živi plot, zalog.

Heckerling, s. Häckerling.

Heckfeuer, das, bei der Infanterie, wenn Soldaten einzeln aus ihren Gliedern herausspringen, Feuer geben, wieder in das Glied treten und laden, nach *V.* priskakaje strél.

Heckgroschen, der, zalega, groš za seme, srečni groš; — ponarejeni groš.

Heckherberge, die, brezoblastna, zakotna prenočevavnica, prepovedano prenočevališče, prenočevališe, pivska beznica.

Heckholz, s. Hartriegel.

Heckicht, *adj.*, ternast, živi meji podoben.

Heckig, *adj.*, s ternjem obrašen, obraščen.

Heckjagen, das, gonja, lov po mejah, prepovedani lov.

Heckjäger, s. Wilddieb.

Hecklauge, s. Mutterlauge.

Heckmännchen, das, škrat, cucek, ki dela dnarje.

Heckmünze, s. Heckemünze, Heckgroschen.

Heckmünzer, s. Falschmünzer.

Heckmutter, die, rodovitnica, rodovitna žena, nach dem *Böhm.* plemenica.

Heckpfahl, s. Hängepfahl.

Heckschnarre, s. Heckenschnarre.

Heckstapel, s. Hängepfahl.

Hecksel, s. Häckerling.

Heckthaler, ponarejeni tolar, s. Heckgroschen.

Heckvogel, der, vom Männchen, starec; vom Weibchen, starka.

Heckzeit, die, čas valjenja, leženja, kopčanja, a. allein leženje.

Heda, *int.*, hej! hola!

Hede, die, der Werg, hodnik; der Mittelwerg, ohlanice.
Heden, *adj.*, hedene Leinwand, hodno, hodnično platno, hodnik.
Hederich, f. Ackersenf, Feldkohl, Wegesenf.
Heer, das, große Menge, truma, množica, mnoštvo, kerdelo, trop, rajda; ein Kriegsheer, vojska, armada.
Heerarm, der, oddelek vojske.
Heerbann, f. Aufgebot.
Heerbewegung, f. Evolution.
Heerbiene, die, navratnica, roparica (bčela).
Heerd, f. Herd.
Heeren, f. Bekriegen, Berauben.
Heeresfolge, die, hod na vojsko, dolžnost v vojsko iti.
Heereskraft, -macht, Heerkraft, die, truma, močna vojska.
Heerfahne, die, vojaško bandero.
Heerflucht, die, pobeg, beg od vojske, uhajanje.
Heerflüchtige, der, f. Deserteur.
Heerführer, der, vojskovod, vojvoda, vojvod.
Heerfürst, der, najviši vojskovod.
Heergeräth, das, vojskino, vojaško orodje, potrebščine, potrebšine za vojsko.
Heergewette, f. Kriegsrüstung.
Heerhaufen, der, trop, oddelek.
Heerkern, f. Phalanx.
Heerkutsche, f. Landkutsche.
Heerlager, das, tabor vojske, vojska.
Heerling, der, kisli grojzdič, grojzd.
Heermeister, der, vodja.
Heermoos, das, (Equisetum), preslica.
Heerrauch, der, dim (po deželi), čad; es steht der Heerrauch, dimno je, čadi se.
Heerraupe, die, gosenica v trumah.
Heersäule, f. Colonne.
Heerschaar, die, velika truma, množica, armada vojščakov, vojšakov; Herr der himmlischen Heerschaaren, genau nach der Bibel, gospod nebeških trum.
Heerschatz, der, vojskina, vojaška denarnica, vojaški zaklad.
Heerschau, die, razgled, pregled, ogled vojske, vojakov; Heerschau halten, pregledati, ogledovati vojsko.
Heerschnepfe, f. Beccassine.
Heerschwenkung, f. Evolution.
Heersteuer, f. Kriegssteuer.
Heerstraße, die, velika cesta, auch schlechtweg cesta.
Heerstrom, der, velika reka, velika voda.
Heertheil, f. Brigade.
Heerverderber, der, vojskokvar(nik).
Heervolk, f. Heer.
Heerwagen, der, vojaške kola, vojaški voz; Sternbild, der große Bär, burovž, kola, voz; der erste Stern davon, nach *V.* burarica.
Heerweg, f. Heerstraße.
Heerzug, der, hod vojske, marš*.
Hefe, die, allg. soviel als Bodensatz, f. dieses; Hefen *pl.*, vom Wein, Bier udgl., drožje, droži *pl.*, nach *Gutsm.* medence, troska; Oberhefen, nach dem *Poln.* mladjè, podmlada; etwas bis auf die Hefen austrinken, vse čisto izpiti; *fig.* die Hefen trinken, kaj grenkiga zavžiti (pri kaki reči); er kam auf die Hefen, prišel je do zadnje zareze, do zadnjiga; die Hefen des Volkes, derhal, soderga, smetlaka, smeti *pl.*, *russ.* čern-i, *poln.* motloch, *böhm.* golota.
Hefenbrot, das, z drožmi kvašeni kruh, nach *V.* drožnati kruh.
Hefener, der, drožar, kdor droži nakupuje.
Hefenkuchen, der, potica na drožéh, kolač iz droži, nach *V.* drožnata potica, droža.
Hefenteig, der, testo na drožéh, z drožmi kvašeno, drožnato testo.
Heficht, *adj.*, den Hefen ähnlich, drožast, drožém podoben.
Hefig, *adj.*, Hefen habend, drožen, drožnat; von Hefen trübe, moten, kaln od droži.
Heft, das, der Griff überhaupt, ročnik, ročaj, roč; eines Degens, Messers, Meißels, einer Ahle udgl., rog, f. a. Griff, Handhabe, Stiel; Spangen, Kleidungsstücke damit zusammen zu heften, zapona, zapenjača, zaponki; ein kleiner krummgebogener Haken von Draht, Heftel, zapenec, dedec, pripenec, f. a. Haft, Häftel; bei den Buchbindern, zvezek, sešitek, knjižica.
Heftchen, das, f. Heftel; zvezček.
Hefte, die, im Weinbaue, das Anbinden der Weinreben, vez.
Heftel, das auch die, zapenec, dedec; der, bei den Jägern, pripenec, pripona.
Heftelmacher, der, zapenčar.
Hefteln, *v. a.*, pripeti, zapeti, priterditi z zapenci.
Heften, *v. a.*, pripeti, pripenjati; zusammen heften, speti, spenjati; durch Hefte, Haken und Oehren befestigen, zapeti, zapenjati; die Augen auf etwas heften, ravno gledati na kaj, oči vpreti, vpirati v kaj; an das Kreuz heften, na križ pribiti, pribijati; bei den Tischlern, pribiti, zbiti (dokler lim ne prime); einem etwas auf die Aermel heften, obesiti komu kaj na nos; nalagati koga; das Vieh auf die Weide heften, nach *Jarn.* pertiti; der Ochs ist geheftet, nach *Jarn.* vol tvezi; bei den Schneidern und Schustern, pripeti, pripenjati, nach *V.* cepiti (welches aber ein Stück so annähen heißt, daß es wie angesteckt wird); ein Buch heften, sešiti, sešivati bukve; mit Nägeln an etwas heften, pribiti, pribijati; die Weinrebe heften, vezati, privezovati tertje; seine Gedanken auf etwas heften, misliti, svoje misli oberniti, obračati, vpreti na kaj, stanovito od česa misliti.
Heftfaden, der, nit, s ktero se kaj sešiva.
Hefthaken, der, kavelj za sešivanje bukev.
Heftig, *adj.*, silen, presilen, nagel, prenagel, močan; ein heftiger Mann, nagle jeze, togoten, nach *V.* skernoben človek; ein heftiger Sturm, heftiges Feuer, hud, močan, strašan vihar, ogenj; heftig mit einander sprechen, na glas in živo govoriti, kregati se; ein heftiger Kampf, hud, živ, terd boj; eine heftige Liebe, vroča, goreča, močna ljubezen; f. a. Hitzig.

Heftigkeit, die, sila, moč, silnost, naglost, naglojeznost, togota; mit Heftigkeit, silno, z valam, močno, hudo; Heftigkeiten, žalbesede, ostre besede (v naglosti izrečene).
Heftlade, die, bei den Buchbindern, nach *V.* und dem *Böhm.* vezalo (bukvoveško), *russ.* ustavka.
Heftler, der, imo naj ostrejši družbe med prekerščevavci.
Heftnadel, die, iglica, igla, sešivanka.
Heftpflaster, das, zalepilo, obliž, ki rano skup derži.
Heftpulver, das, prah, prašek, ki rano skup poteguje.
Heftscharte, die, bei den Faßbindern, vitra; das Heft am Weinmesser, rožič.
Heftschnur, die, bukvoveška nit.
Heftspan, der, s. **Heftscharte.**
Heftstrick, der, verv s kaveljnam.
Heftzeher, *pl.*, soperstnjaki.
Hegen, Heger, Heher, s. **Hägen, Häger, Häher.**
Hehl, ohne Geschlechtwort, männlich u. sächlich, und abänderlich, skritost; ohne Hehl, odkrito, naravnost, očitno: aus einer Sache kein Hehl machen, ne skrivati, ne tajiti; er hat es keinen Hehl, ne taji, ne skriva, na glas razodeva.
Hehlen, *v. a.*, s. **Verhehlen**; prikrivati, skrivati, priskriti, priskrivati.
Hehler, der, skrivač, skrivavec, preskrivač, nach *V.* in Innerkr. potajivec; gäbe es keinen Hehler, so gäbe es keinen Stehler, ako bi nihče ne skrival, nihče bi ne kradel; der Hehler ist so gut, wie der Stehler, nach dem *Russ.* ni tat tisti, ki krade, marveč tisti, ki prejemlje.
Hehlerin, die, skrivavka, potajivka.
Hehr, *adj.*, s. **Hoch, Erhaben**; visok, prevzvišan, strašen in svet; der Hehre, sveti (zlasti angel).
Hehrlicht, das, sveta luč.
Heida! s. **Heda.**
Heide, der, (paganus), ajd, *altsl.*, *böhm.* u. *poln.* pogan; Götzendiener, malikovavec; Ungläubige, nevérnik, nejevérnik, *fig.* kristijan, ki nejevérsko živi.
Heide, die, (Werg), s. **Hede.**
Heide, die, (Erica) Pflanze, vresje, vres; weiße Heide, s. **Mutterkraut**; unangebautes Land, pustina, goljava, *russ.* step-i; Wald, gojzd, dobrava, šuma; mit Heidekraut bewachsenes Land, vresje; an Flüssen, prod, prodje; sumpfige Heide, mahovi, mahovje.
Heideacker, der, vor der Ernte, ajda, nach der Ernte, ajdišče, ajdiše, jejdiše.
Heidebesen, der, metla iz vresja.
Heidebiene, die, na vresji pasene bčele.
Heideblume, s. **Bartnelke.**
Heidebrei, der, ajdov močnik.
Heidecker, der, (Tormentella erecta), urednik, serčnica, seréna korenina.
Heidedeich, der, jez na mahovji.
Heidedrossel, die, beli drozeg.
Heideente, die, srednja raca.
Heidefeld, das, vresje, vresišče, vresiše.
Heidefrucht, s. **Heidekorn.**
Heideflachs, s. **Leinkraut.**
Heideflechte, die, lišaj, vresnjak.
Heidefutter, das, klaja iz pustin, plaža.
Heidegries, der, ajdov zdrob.
Heidegrütze, die, ajdova kaša, ajdovo phanje, pšeno.
Heidekorn, das, (Polygonum fagopyrum), ajda, jejda, in Steierm. ajdina, hajdina s. **Buchweizen**; das Heidekorn ist voll, ajda je bersna.
Heidekraut, das, vres, vresje, resa, resje; — zelišče, zeliše, ki raste na pustini.
Heideland, das, vresje, goljava, pustina, ledina, pusto polje.
Heidelbeere, die, (Vaccinum myrtillus), borovnica, černe jagode, nach *Gutsm.* černica (auch *russ.* u. *poln.*); die große, s. **Moosbeere**; die, rothe, s. **Preißelbeere.**
Heidelbeerenblau, das, borovnično modrilo.
Heidelbeerengeist, der, borovničevec.
Heidelbeerkamm, der, grabljice za borovnice, smukalica.
Heidelbeerstaude, die, **Heidelbeerstrauch**, der, borovnica, *coll.* borovničevje.
Heidellerche, die, (Alauda arborea), velika cipa.
Heidelhahn, s. **Birkhahn.**
Heiden-, in Ztsgn., Heidekorn betreffend, ajdov; von Heide, (paganus), ajdovsk, nejeversk, malikovavsk.
Heiden, der, s. **Heidekorn, Heide**, der.
Heidenbekehrer, der, spreobračavec nevérnih, učnik ajdov.
Heidenbekehrung, die, spreobračanje nejevérnikov.
Heidenbirnkraut, s. **Mutterkraut.**
Heidenbild, das, malik.
Heidenbrot, das, ajdovnjak (kruh).
Heidengeld, das, pašnina, *fig.* es hat ein Heidengeld gekostet, predrago je bilo, preplačano je, kup dnarjev sim dal za —.
Heidenglaube, der, ajdovska vera, nejevera.
Heidenhaar, das, laski, ki jih dete na svet prinese.
Heidenhaut, die, auf den Köpfen der neugebornen Kinder, nach *V.* temenice *pl.*
Heidenhuhn, die, (Tetrao Cupido), pustarka.
Heidenkind, das, ajdovski otrok, ajdovsko dete.
Heidenkoth, s. **Heidenhaut.**
Heidenland, das, ajdovska, nejevérska dežela.
Heidenleben, das, ajdovsko, gerdo, živinsko življenje.
Heidenlehrer, s. **Heidenbekehrer.**
Heidenlilie, die, (Lilium martagon), zlati klobuk.
Heidenmäßig, *adj.*, ajdovsk, nejevérsk, malikovavsk.
Heidenmeise, s. **Haubenmeise.**
Heidenmehl, das, ajdova moka.
Heidenreich, s. **Heidenland.**

Heidenschaft, s. Heidenthum.
Heidensitte, die, nejevérska navada.
Heidenthum, das, nevérstvo, ajdovstvo, nach dem *Altsl.* poganstvo; die heidnischen Völker, ajdje, nevérniki (nejevérniki), nach dem *Altsl.* pogani.
Heidenwundkraut, s. Wohlverlei.
Heidenzeit, die, čas, doba nevérstva.
Heidepflanze, die, pustinska, stepna rastlina.
Heidepfrieme, s. Genster.
Heiderauch, der, nach *V.* gobečinska megla.
Heidereiter, der, logar, gojzdni čuvaj.
Heiderich, s. Ackerretig.
Heiderling, s. Heideschwamm.
Heideschaf, das, ovca, ki se pase po goljavah.
Heideschwamm, der, (Agaricus campestris), nach *V.* kukmak.
Heideschwarm, der, nach *V.* devičnik, devični roj.
Heidesiebt, das, eine Sense, nach *V.* vresna kosa, vresnica, resnica.
Heidestroh, das, ajdovica.
Heidetorf, der, šota.
Heidewinde, die, grahor.
Heidi! *int.*, hajdi!
Heidicht, *adj.*, vresast.
Heidig, *adj.*, vresat, poln vresja.
Heidin, die, ajdinja, nevérka, malikovavka.
Heidnisch, *adj.*, ajdovsk, nevérsk, malikovavsk, pogansk; ein heidnisches Leben, brezbožno, gerdo življenje.
Heiduck, der, pandur, hajduk.
Heie, die, s. Schlägel.
Heien, *v. a.*, z betam tolči; s. a. Hägen.
Heikelig, s. Häkelig.
Heil, *adj.*, cel, zdrav; geheilt, zaceljen, zagajen; aus heiler Haut sterben, zdrav umreti; ein Geschwür aus heiler Haut, gnojenje pri celi koži; mit heiler Haut davon kommen, odnesti svoje kosti; s. a. Haut; die Wunde ist heil, rana je cela, se je scelila, zacelila; heil werden, sceliti se, zaceliti se, celiti se, izlečiti se, ozdraveti; die heile Welt, ves svet, vesoljni svet.
Heil, das, Glückseligkeit, Wohlfahrt, blaženost, blaženstvo; Heil dem, der, blagor temu, kdor, (*altsl.* blagože); s. a. Gesundheit; das Heil der Menschen, sreča človeštva; das war sein Heil, to je bila njegova sreča; Seligkeit, zveličanje; Heil Gott, češčenje, češenje z Bogam, češčen, češen (bodi) Bog; heil dir, zdravje tebi, češčen, češen bodi, blagor ti bodi; in Gott sein Heil suchen, nach *V.* v Boga svojo blagost staviti; einem alles Glück und Heil wünschen, komu srečo in zdravje voščiti, vošiti vse dobro; sein Heil versuchen, poskušati srečo; sein Heil in der Flucht suchen, skušati uteči, v beg se podati.
Heil aller Welt, s. Ehrenpreis.
Heiland, der, Zveličar, Odrešenik, für Odrešnik, *russ.* spasitelj.
Heilanstalt, die, zdravivnica, gajivnica, lečivnica, klinika*.
Heilart, die, zdravljenje, ozdravljava; chyrurgische, celjenje; seine Heilart bestand darin, on je tako ozdravljal, zdravil.
Heilbad, das, ein natürliches warmes, toplice, allg. zdravivna, gajivna kopelj.
Heilbar, *adj.*, von Wunden, sceljiv, kar se more sceliti; allgemein, ozdravljiv, izlečljiv, izgajljiv; diese Wunde ist heibar, ta rana se dá sceliti, zaceliti; diese Krankheit ist heilbar, to bolezen je mogoče ozdraviti, odpraviti, izgajiti, izlečiti, izvračiti.
Heilbarkeit, die, izzdravljivost, zaceljivost, izlečljivost.
Heilbringend, *adj.*, blaživen, oblažujoč, oblaževaven, zveličevaven, osrečevaven.
Heilblatt, s. Wiesenraute.
Heilbock, der, skopljeni jarec.
Heilbringer, der, oblaževavec, osrečevavec; s. a. Heiland.
Heilbringerin, die, oblaževavka, osrečevavka.
Heilbrunnen, s. Gesundbrunnen.
Heilbutte, s. Hellbutte.
Heilen, *v. n.*, heil werden, die Wunde heilet schon, rana se že celi; ist geheilet, se je zacelila, se je scelila, je cela, se je zarastla, zagajila; ozdraviti se, zdraviti se, izgajiti se, izlečiti se; *v. a.*, ganz machen, (veraltet); Wunden heilen, rano zaceliti, sceliti, celiti, *serb.* a. izvidati, vidati; Krankheiten überhaupt, ozdraviti, ozdravljati, zdraviti, izgajiti, gajiti, izlečiti, lečiti, izvračiti, vračiti; die Zeit heilt alle Wunden, čas rani, čas leči; er heilte ihn vom Fieber, merzlice ga je ozdravil; Gebrechen des Geistes, ozdraviti, ozdravljati, (nach *V.* ventovati), s. a. Castriren; *v. r.*, sich heilen, ozdraviti se, izlečiti se; es wird von sich selbst heilen, prejde samo od sebe, kakor je prišlo.
Heilend, *adj.*, zdravilen, ozdravljaven, lekovit, vračin.
Heiler, der, s. Arzt; skapljavec, skapljar, skopitar.
Heilerbe, der, dednik odrešenja.
Heilgeber, s. Heilbringer.
Heilgeld, s. Curgeld.
Heilgott, der, Eskulap.
Heilholder, Hollunder, s. Attich.
Heilig, *adj.*, svet; geheiligt, posvečen; fromm, pobožen; heiliges Abendmahl, sveto obhajilo, sv. Rešnje telo; heiliges Jahr, sveto leto; heiliger Abend, sveti večer, badnjak, zadnji večer, nach *Gutsm.* sveta bila; heilige Woche, veliki teden; heiliges Feuer, s. Rothlauf; die heilige Schrift, sveto pismo; der heilige Christtag, božič; heilige Betrachtungen, pobožno premišljevanje; das heilige Grab, Božji grob; heilig werden, posvetiti se, svetnik biti; heilig sprechen, posvetiti, razglasiti (za) svetnika, svetnikam prišteti; ich will es heilig halten, sveto mi bode; ein heiliges Andenken, svet, t. j. neprecenljiv spominek; heilig versprechen, rotiti se in obljubiti za gotovo, za terdno obljubiti; das heilige Bein, križnica, sveta kost; heilige Geräthe, posodje sveto, kte-

riga se nikdo ne sme dotakniti; das Heilig, Sveto.

Heilige, der, svetnik, svetec; die, svetnica; das, svetišče, svetiše.

Heiligebart, s. Storch.

Heiligen, *v. a.*, posvetiti, svetiti, posvečevati; ein geheiligter Ort, svet, posvečen kraj; heilige die Feiertage, posvečuj praznike, s. a. Feiern; geheiliget werde dein Name, posvečeno bodi tvoje ime. (*serb.* da se sveti ime tvoje).

Heiligenbein, s. Reliquie.

Heiligenbild, das, sveta podoba, svetnik, svetnikova podoba.

Heiligenbuch, s. Heiligengeschichte.

Heiligendienst, der, češčenje, češenje svetnikov.

Heiligengeschichte, die, življenje svetnikov.

Heiligenglanz, der, nach *V.* obstret-i, obsij, venec; s. a. Nimbus.

Heiligenhof, der, cerkvišče, cerkviše.

Heiligenholz, das, sveto drevo, grajak.

Heiligenmaler, der, malar svetnikov.

Heiligenschein, s. Heiligenglanz.

Heiligenwoche, die, sveti teden, osmina.

Heiligkeit, die, svetost; Seine Heiligkeit, sveti Oče, Njegova, Njih svetost papež.

Heiliglebend, *adj.*, pobožen, svetoživeč.

Heiligmachend, *adj.*, posvečevaven, posvečujoč.

Heiligmacher, der, posvečevavec.

Heiligsprechen, das, Heiligsprechung, die, posvečenje, posvečevanje, posveta, razglas svetnika.

Heiligste, s. Allerheiligste.

Heiligthum, das, svetinja (auch *altsl.*) svetišče, svetiše; Heiligthümer, s. Reliquie; svetost, sveta reč.

Heiligthumschänder, der, oskrunivec, oskrunovavec svetišča, svetiša, svetogerdec.

Heiligthumraub, der, rop svetišča, svetiša, svetokrada.

Heiligthumräuber, der, cerkveni ropar, svetokradec, *altsl.* svetotat.

Heiligung, die, svečenje, posvečevanje, obhajanje, praznovanje.

Heilkraft, die, celivna moč, lečna, zdravilna moč, zdravivnost.

Heilkraut, das, celivno, zdravilno zelišče, zeliše, lečna, vračna trava; s. a. Bärenklau, Gauchheil.

Heilkunde, die, Medizin, zdraviloznanstvo, zdravilstvo, vraštvo, zdravništvo.

Heilkundig, *adj.*, zdraviloznansk, zdravnišk, vraštven.

Heilkunst, s. Heilkunde.

Heilkünstler, der, zdravnik, vrač, gajivec.

Heillos, *adj.*, brezbožen, nesrečen, nepoboljšljiv, neblažin, poguben, pogubljiv, hudoben, napčin, zločesten; ein heilloser Lärm, strašen, neizrečen hrup, šunder; eine heillose Krankheit, huda, terdovratna bolezen.

Heillosigkeit, die, brezbožnost, nepoboljšljivost.

Heilmeister, s. Arzt.

Heilmittel, das, für Wunden, celilo; für Krankheiten überh., zdravilo, lek, lekarija, pomoček.

Heilmittellehre, s. Arzneilehre.

Heilmittelverkauf, der, prodaja zdravil, zdravilarstvo.

Heilort, s. Heilbad.

Heilpflaster, das, celivni obliž, flašter*.

Heilquelle, s. Gesundbrunnen.

Heilsalbe, die, zdravilno mazilo, zdravilna maža.

Heilsam, *adj.*, celiven, zdraviven; heilsame Kräuter, lekovito, zdravilno zelišče, zeliše; was unsere Wohlfahrt befördert, blag, zdrav, ozdravin, koristen, blagost.

Heilsamkeit, die, zdravivnost, celivnost, zdravost, koristnost, koristen.

Heilschmid, s. Curschmid.

Heilsglaube, der, sveta, zveličavna vera.

Heilsmittel, das, pomoček odrešenja, zveličanja, zveličalo.

Heilsordnung, die, zveličevavni red; s. a. Dogmatik.

Heilstätte, die, von Kranken, Heilstätten suchen, posteljo si zbirati.

Heilstoff, der, roba za zdravilo; s. a. Heilmittel.

Heilstoffkunde, die, poznanje zdravilskih reči.

Heiltrank, der, zdravilno pitje, lekovita pijača.

Heilung, die, lečenje, zdravljenje, ozdravljanje; von Wunden, celjenje, *vidanje; es* kann keine Heilung erfolgen, bolnik ne preboli, ne bo ozdravel.

Heilungssaft, der, lekoviti, zdravilski sok.

Heilverständige, der, zdraviloznanec, vrač.

Heilvoll, *adj.*, blagonosen, oblaževaven; s. a. Heilsam.

Heilwärtig, s. Heilbringend.

Heilwasser, das, zdravilna, lekovita voda.

Heilwesen, das, zdravilstvo, zdravstvo.

Heilwissenschaft, s. Heilkunde.

Heilwurzel, s. Alant, Eibisch.

Heim, *adv.*, nach Hause, domu, na dom; zu Hause, daheim, doma; heimgehen, domu iti; so viel als sterben, umreti; eine Braut heim führen, peljati nevesto na (ženinov) dom.

Heimath, Heimat, die, das väterliche Haus, dom, domovje, domačija; Vaterland, domovina, nach dem *Russ.* očestvo, *böhm.* vlast; s. a. Vaterland, Geburtsort.

Heimathlich, *adj.*, domoven, domač, domovinsk, očetninsk, očetnjaven.

Heimathlos, *adj.*, brez domovine, brez domovja, brez stanovitniga domovališča, domovališa, potepinsk.

Heimathsgesetz, das, postava zastran domovja.

Heimathsrecht, das, domovinska pravica; s. a. Indigenat.

Heimathschein, der, domovnica†, domovinski list.

Heimbegeben, sich, *v. r.*, domu podati se, iti.

Heimbringen, *v. a.*, domu prinesti, nesti, prinašati, domu spraviti, spravljati.

Heimchen, das, **Heime**, die, čverček, škripač, striček; s. a. **Hausgrille**.

Heimeln, *v. n.* u. *i.*, domačii podoben biti; es heimelt mich, kakor bi bil doma, zdi se mi, čutim, da sim doma; Heimweh empfinden, dolgi čas mi je po domu.

Heimen, *v. a.*, herbergen, prenočiti, prenočevati, pod streho vzeti, imeti; heimführen, domu peljati; *v. n.*, heimlich sein, doma biti, domač biti.

Heimfahren, *v. n.*, peljati se, voziti se domu.

Heimfahrt, die, peljanje, vožnja proti domu; bei seiner Heimfahrt, ko se je nazaj peljal, domu peljaje se.

Heimfall, der, etwa povračni, nazajni pripad, nach *V.* nazajpad, nazajitje, *serb.* ošastnost.

Heimfällig, *adj.*, pripadin, pripadel; s. a. **Caduc**.

Heimfallsrecht, das, pravica nazajniga pripada.

Heimfallen, *v. n.*, nazaj pripasti, nazaj priti, iti, verniti se na koga; heimgefallenes Gut, posestvo, ki je komu zopet pripadlo.

Heimfeld, das, domače polje, domača njiva.

Heimführung, die, peljanje, vodba domu.

Heimgang, der, pot, hoja domu, s. a. **Sterbefall**; beim Heimgang, gredoč domu, ko je šel domu.

Heimgehen, *v. n.*, domu iti, hoditi.

Heimhohlen, *v. a.*, domu vzeti, na dom vzeti, jemati, po koga iti, k sebi vzeti koga.

Heimisch, *adj.*, domač; heimisch sein, doma biti, domovino imeti, udomačen, udomovljen; heimisch werden, podomačiti se, udomoviti se; heimisches Thier, domača, krotka, pitoma žival; ich fühle mich so heimisch, zdi se mi kakor da bi bil doma.

Heimischkraut, (Grapholium Stechas), molova roža.

Heimkehr, die, vernitev, vernjenje domu, prihod nazaj domu; bei seiner Heimkehr, ko je prišel nazaj domu, *serb.* povratak (povrat).

Heimkommen, *v. n.*, s. **Heimkehren**; *fig.* das wird ihm noch heimkommen, to ga bo še bolelo.

Heimkehren, *v. n.*, verniti se domu, priti, iti nazaj domu.

Heimkrank, *adj.*, kdor ima dolgi čas po domovini.

Heimkunft, die, prihod domu; nach seiner Heimkunft, odkar je prišel domu.

Heimleuchten, *v. n.*, domu posvetiti; *fig.* spokati ga.

Heimlich, *adv.*, skrivši, skrivno, tihama, na tihem, natihama, tiho, skrivaj, skrivaje, potajno, na skrivnem, molče, skrivama; sich heimlich wegschleichen, ukrasti se, izmuzniti se skrivaj; *russ.* iz pod tiha; heimlich thun, delati, kakor bi imel kake skrivnosti; *adj.* skriven, skrit; heimliche Thiere, s. **Heimisch**; heimliche Zusammenkunft, skrivni shod, skrivno shajanje; sie haben, skrivaj, na skrivnem shajati se; das heimliche Gemach, s. **Abtritt**; ein heimlicher Ort, skrivno mesto; sich heimlich halten, prikrivati se; heimlich halten, skrivati, skrivno imeti, deržati, tajiti.

Heimlichen, s. **Verheimlichen**.

Heimlichkeit, die, domačnost, skritost, skrivnost, skrivšnost, skrita, skrivna reč; die Heimlichkeit des Anschlages ließ ihn um so gefährlicher erscheinen, naklep se je zdel toliko nevarniši, ker je bil skriven.

Heimlos, s. **Heimathlos**.

Heimmachen, sich, *v. r.*, domu se spraviti, spravljati.

Heimrecht, s. **Heimathsrecht**.

Heimreise, die, hod, hoja, popotovanje (proti) domu.

Heimreisen, *v. n.*, popotovati domú.

Heimritt, der, jahanje domu.

Heimsagen, s. **Entsagen**, **Zurücklegen**.

Heimschicken, **Heimsenden**, *v. a.*, domu poslati, odpraviti.

Heimsiech, s. **Heimkrank**.

Heimstellen, s. **Anheimstellen**.

Heimsteuer, s. **Aussteuer**, **Mitgift**.

Heimsuchen, *v. a.*, eigentl. v vas priti, pogledat priti h komu, obiskati koga; *fig.* von Unglücksfällen, zadeti, zadevati, prijeti koga; er wurde mit einer bösen Frau heimgesucht, zgodila se mu je nesreča, da je dobil hudo ženo; s. a. **Zustoßen**; Gott hat ihn heimgesucht, Bog mu je poslal (nadlogo —).

Heimsucht, s. **Heimweh**.

Heimsuchung, die, obisk, obiskovanje; *fig.* kazen, nadloga; Božja roka; kar komu Bog pošlje.

Heimtücke, die, kovarstvo, skrivna zavist, jeza, potuha, pohlimba, potmajenost, podmolklost, nach *V.* skernoba, u. dem *Altsl.* u. *Russ.* (u. nach Einigen in St. gebr.?), lokavstvo; *böhm.* potutelnost, potmešilost.

Heimtückisch, *adj.*, kovaren, potuhnjen, potmajen, podmolkel, nach *V.* skernoben; nach dem *Altsl.* lokav.

Heimwärts, *adv.*, proti domu, v domovino.

Heimweg, der, pot domu; auf dem Heimwege, gredoč domu; den Heimweg machen, domu iti, hoditi.

Heimweh, das, dolgi čas po domu, silna želja domu iti; domoželjnost†, domožalnost†, domotožnost, toževanje po domu; er hat Heimweh, dolg čas mu je po domu, domu ga vleče, žene; *poln.* tęsknota do domu.

Heimziehen, *v. n.*, domu iti, verniti, vračati se domu.

Heimzug, s. **Heimweg**.

Heinrich, der, (Chenopodium bon. Henr.), kozji rep.

Heint, s. **Heut**.

Heinz, der, (*mont.*) vodonos†.

Heinze, die, Waldbiene, lesna, hostna čbela.

Heinzelbank, s. **Schneidebank**.

Heinzelmännchen, f. Alraun.
Heirath, Heirat, die, von Mannspersonen, im Werden, ženitev, ženitva; vollendet, oženitev; von Frauenspersonen, možitev, *f.*, omožitev, auch udaja; gezwungene Heirath, posilna možitev, ženitev; auf die Heirath gehen, iti se ženit, snubit iti; eine Heirath stiften, možitev, ženitev napraviti; eine gute Heirath treffen, dobro se oženiti; von Frauenspersonen, omožiti.
Heirathen, Heiraten, *v. a.* u. *n.*, zakon skleniti, v zakon stopiti; von Mannspersonen, oženiti se, ženiti se, vzeti ktero; von Frauenzimmern, omožiti se, možiti se, udati se, vzeti koga (za moža); er hat reich geheiratet, bogato se je oženil; sie will ihn nicht heiraten, noče ga vzeti, ne mara za-nj; welche er wohl heiraten wird, s ktero li se bo oženil, ktero li bo vzel (za ženo); wir wollen einander heiraten, vzela se bova, vzameva se; nach Geld heiraten, vzeti ktero, koga zavolj dnarjev.
Heirather, f. Bräutigam.
Heiraths-, in Zstzg., ženitni, ženitvanski.
Heirathsbrief, der, ženitno pismo; auch ženitvansko pismo.
Heirathcaution, die, ženitna zagotovščina, zagotovšina, varščina, varšina.
Heirathscontract, der, ženitna pogodba.
Heirathserlaubniß, die, ženitno dovoljenje; dopuščenje, dopušenje, ženiti se.
Heirathsfähig, *adj.*, dobelj za ženitev, možitev, kdor je za ženilo, za možilo; za ženitev; dorasla za udajo; er ist noch nicht heirathsfähig, on je še premlad za ženitev, od. se ženiti.
Heirathsgedanke, der, misel oženiti se, omožiti se; er hegt Heirathsgedanken, ženi se, oženiti se misli.
Heirathsgut, das, dota; in Bezug auf den Mann etwa auch, priženilo; wie groß war das Heirathsgut deiner Frau, koliko si priženil; *altsl.*, *böhm.* u. *poln.* véno.
Heirathslust, die, ženilo, možilo; f. a. Ehelustig.
Heirathslustig, f. Ehelustig.
Heirathsmacher, der, f. Kuppler.
Heirathsmacherin, f. Kupplerin.
Heirathsschein, f. Heirathserlaubniß.
Heirathsspiel, f. Mariage.
Heirathstifter, f. Ehestifter.
Heirathsstiftung, die, oženitev, omožitev.
Heirathsumstände, *pl.*, er ist in Heirathsumständen, ženi se.
Heirathsunlustig, *adj.*, er, sie ist heirathsunlustig, neče se oženiti, omožiti.
Heirathsvertrag, der, ženitna pogodba.
Heirathsverwandt, f. Verschwagert.
Heirathswappen, der, po ženitvi dobljeni grb.
Heißa, *int.*, ein Ausruf der Freude, hejsa, heja, hajsa, hajsasa!
Heisch, f. Heiser.
Heischbrief, der, napovedno pismo.
Heischen, *v. a.*, želeti, zahtevati, imeti hoteti; die jungen Kinder heischen Brot, otročiči prosijo, hočejo kruha; das heischt die Nothwendigkeit, to hoče potreba (imeti), tirja; tako nanaša potreba; f. a. Fordern, Betteln.
Heischesatz, f. Postulat.
Heiser, *adj.*, hripav, hripast, zagerljen, n. *Gutsm.* zamolkel, hripleč; *serb.* promukao, *russ.* ohriplyj, osiplyj; ich habe eine heisere Stimme, ich bin heiser, hripam od. hrepam, (*altsl.* hrapati; schnarchen), gerlo se mi je polepilo, gerlo kosmato, ostro; heiser werden, ohripeti, ohripniti; *serb.* promuči; sich heiser reden, schreien, zahripiti se, ohripeti; gerlo si razkričati, razdreti.
Heiserkeit, die, hripa, hripavost, kripalica, nach *Gutsm.* zamolklost, krigla, nach *M.* pivka, *russ.* auch sipota.
Heiß, *adj.*, sehr warm, vroč; siedend warm, vrel; brennend, goreč, žgeč; glühend heiß, razbeljen, žereč, bel; heißes Blei, geschmolzen, raztopljen, stopljen, staljen svinec; heiße Butter, topljeno maslo, f. a. Gesotten; heiße Thränen weinen, grenke, vroče solze točiti; Einem heiß machen, Einem die Hölle heiß machen, komu podkuriti, nach *M.* koga pekliti, komu prigrevati; f. a. Erhitzen, Aengstigen; den Ofen heiß machen, peč razbeliti; der Ofen ist heiß, peč je bela; *fig.* sein Blut wird leicht heiß, naglo, kmalo mu zavre; heißer Brand, pereč oginj; heißer Durst, žgeča, huda, velika žeja; siedend heißes Wasser, krop; mir ist heiß, vroče mi je; ein heißes Verlangen, živa želja; heiße Liebe, goreča ljubezen; das war ein heißer Tag, danas smo se potili, danas je bila huda; es ist hier ein heißes Pflaster, strašna dragina je v tem mestu; bis der Tag heiß ward, dokler se dan ni razgrel; was ich nicht weiß, das macht mir nicht heiß, česar oko ne vidi, serce ne želi; drückend heiß, soparčen.
Heißblütig, *adj.*, vroče kervi; f. a. Engbrüstig.
Heißdurst, f. Heiß(er Durst.)
Heißen, *v. a.*, nennen, imenovati, klicati, zvati koga, ime dati, praviti komu; er heißt mich Ihr, Sie, me vika, onika; heißen Sie mich nicht eine Braut, ne imenujte me neveste, ne kličite me neveste, ne recite mi nevesta; Einen seinen Freund heißen, prijatel biti s kom; prijatliti se s kom; das heiße ich schlafen, getrunken, to se pravi spati, piti, ali se je naspal, napil; das heiß ich lügen, ali zna lagati; etwas gut heißen, poterditi, za dobro spoznati, pohvaliti kaj; übel heißen, ne poterditi česa, grajati kaj; Jemanden willkommen heißen, reči: Bog te sprimi; auch (Reifnitz), koga bogosprijeti, bogosprijemati, auch sprimljati; *böhm.* u. *poln.* vitati; befehlen, veleti, velevati, ukazati komu; f. Befehlen; mir wurde geheißen, meni je (bilo) ukazano, meni so veleli, meni so rekli, meni je bilo rečeno; der König hieß ihn binden, kralj ga je velel zvezati od. kralj je ukazal, da naj ga zvežejo; einen kurz und lang heißen, grajati koga na vso moč, zdevati

mu, dajati mu vsakoršne gerde imena; höre was ich dich (dir) heiße, poslušaj, kaj ti povem; *v. n.*, genannt werden, einen Namen haben, (auch als *v. r.*), imenujem se, zovem se, auch kličem se, pravijo mi, ime mi je; Wie heißt du? kako ti je ime? kako se zoveš? in Bezug auf den Zunamen, auch, kako se pišeš? wie heißt das auf deutsch, kako se temu pravi po nemško; man heißt mich Paul, Pavla me imenujejo, Pavel mi pravijo; bedeuten, was soll das heißen, kaj če to reči, kaj pomeni ob. pomenja to; das will wenig heißen, to ni nič; nič ne de; das heißt noch nicht lieben, to še ni ljubezen; das heißt, to je, temu se pravi; d. h., t. j.; das heißt Freundschaft, to mi je prijaznost, glej ljubezni; *v. i.*, es heißt, er sei gestorben, pravijo, govore, pripovedujejo, rekli so, glas je, govori se, da je umerl; es wird einmal heißen, poreko kdaj; was heißt das? kaj je to? was will das heißen? kaj to pomeni? nun heißt es zahlen, zdaj pa je treba plačati, zdaj velja plačati; es hat geheißen, govorili so.

Heißgeliebt, *adj.*, preljub, predrag, serčno ljub.

Heißgießel, das, skaza na liti medi.

Heißgrätig, s. **Dürr, Unfruchtbar.**

Heißhunger, der, prederta lakota, hudi strašni glad *m.*, volčja lakota.

Heißhungerig, *adj.*, prederto, strašno lačen, gladoven; nach etwas heißhungerig sein, dihteti, mreti po čem; verächtl. sestradan, lačen kakor pes.

Heißsporn, der, neučakanec.

Heister, der, hrastič; s. a. **Elster**; er hat Heistereier gegessen, ne molči, ako bi mu na jezik stopil.

Heiter, *adj.*, jasen, in einigen Gegenden so wie im *Serb.* auch veder, welches jedoch sonst nur regenfrei, ohne Regen, bedeutet; heiteres Wetter, jasno, vedro; *fig.* eine heitere Gesellschaft, vesela družba; heiter werden, s. **Ausheitern**; heitere Luft, čist zrak; von der Stimme, nach *M.* jaren.

Heitere, Heiterkeit, die, jasnost, jasnota, auch vedrina, vedro; des Gemüthes, veselje, radost, dobra volja; Heiterkeit erregen, s. **Erheitern**; diese Worte erregten allgemeine Heiterkeit, vsi so se namuznili, nasmejali na to.

Heitern, *v. a.*, jasniti, vedriti; s. **Aufheitern, Erheitern**; als *v. r.*, das Wetter heitert sich, und als *v. i.*, es heitert, jasni se, vedri se; sein Blick heiterte sich, oko se mu je ujasnilo.

Heiternessel, s. **Brennessel.**

Heitersinn, s. **Frohsinn.**

Heizapparat, das, kurivna priprava.

Heizbar, *adj.*, ki jer se more kuriti, kar se da s kurjenjem segreti.

Heizen, *v. a.*, zakuriti, kuriti; den Ofen heizen, v peči, auch peč zakuriti, zanetiti; stark heizen, razbeliti peč; ein Zimmer heizen, segreti, greti sobo s tem, da se zakuri, ein geheiztes Zimmer, kurjena hiša; die Sonne heizt stark, (*v. n.*), solnce pripeka; wenn immer es kalt ist, heize, nach *Gutsm.* bodi si sveta Katarina ali kres, kadar je merzlo, le neti les.

Heizer, der, kurivec, netivec, netec; **Heizerin**, die, kurivka, netivka.

Heizholz, das, derva za kurjavo.

Heizloch, das, mesteje.

Heizmaterial, das, kurjava, kurivo.

Heizofen, der, peč.

Heizung, die, kurjava, neca.

Hekatombe, die, hekatomba.

Hektik, die, sušica, suha bolezen, jetika*; s. a. **Abzehrung.**

Hektisch, *adj.*, sušičen, jetičen.

Held, der, vitez (auch *altsl.*), junak; sich wie ein Held geberden, junačiti se, delati se junaka; Held im Essen, pravi jedec; der Held der Geschichte, poglavitna oseba, prednjak; in Bezug auf Körperstärke, korenjak.

Helden=, in Zstzgn., junaški, viteški.

Heldenalter, das, doba junakov, vitezov.

Heldenarm, der, junaška roka, mišica, moč.

Heldenbahn, das, junaška pot, junaško življenje.

Heldenbild, das, podoba junaka.

Heldenblick, der, junaški pogled.

Heldenbruder, der, junaški brat, sobojnik.

Heldenbuch, das, bukve slavnih junakov.

Heldendichter, der, pevec junakov, epikar.

Heldendichtung, s. **Heldengedicht.**

Heldendrang, der, junaški nagon.

Heldenfabel, der, basen od junakov.

Heldenfrau, s. **Heldin.**

Heldenführer, der, vodnik junakov.

Heldengedicht, das, viteška, junaška pesem.

Heldengeist, der, junaški duh, pogum.

Heldengesang, s. **Heldengedicht.**

Heldengeschichte, die, pripovest od junaka(kov).

Heldengeschlecht, das, junaški rod.

Heldenglück, das, sreča junaka.

Heldengröße, die, veličina junaka.

Heldenhaft, *adj.*, junašk, junačen.

Heldenhand, s. **Heldenarm, Heldenhaupt**, das, junaška glava.

Heldenheer, das, truma vitezov, junaška vojska.

Heldenherz, das, junaško serce, junakosercnost.

Heldenherzig, *adj.*, junaškiga serca, junakoserčen, nach *M.* pogumen (nach *Jarn.* muthwillig, von Gumno).

Heldenjugend, die, junaška mladost.

Heldenjungfrau, die, junaško dekle, junakinja.

Heldenjüngling, der, mladi junak.

Heldenkraft, die, junaška moč.

Heldenkranz, der, junaški venec, venec junaštva.

Heldenkühn, *adj.*, derzen kakor junak, po junaško serčen.

Heldenlauf, der, **Heldenleben**, das, junaško življenje.

Heldenlied, s. Heldengedicht.
Heldenmäßig, *adj.* u. *adv.*, junašk, po viteško, junaško.
Heldenmuth, der, viteštvo, junaštvo, korenjaštvo, nach *M.* junakost, in St. a. sogernost (?), junaški pogum (?).
Heldenmüthig, *adj.*, vitešk, junašk, *serb.* hrabren.
Heldenpaar, das, (dva) junaka.
Heldenreich, *adj.*, junakoroden, junašk (n. p. od dežele).
Heldenroß, das, junaški konj.
Heldenruhm, der, viteška, junaška hvala, slava, dika.
Heldensänger, s. Epiker.
Heldenschaar, s. Heldenheer.
Heldenschwert, das, junaški meč.
Heldenseele, die, junaška duša.
Heldensinn, der, junaštvo.
Heldenspiel, das, junaška igra.
Heldenstaat, der, junaška dežela.
Heldenstark, *adj.*, močan kakor junak.
Heldenthat, die, junaštvo, junaško delo, djanje.
Heldenthum, das, junaštvo.
Heldentod, der, junaška smert.
Heldenweib, s. Heldin.
Heldenweg, s. Heldenbahn.
Heldenzeit, die, doba junakov, junaštva, viteška doba.
Heldenzeugend, *adj.*, junakoroden.
Heldenzug, der, čerta, znamuje junaštva.
Heldin, die, junakinja, vitezinja.
Helenenkraut, s. Alant.
Helenin, das, omanovina, helenin.
Helfauf, der, vzdigač, primaž, poprijemač.
Helfen, *v. n.*, pomoči, pomagati, na pomoč priti, biti; es hilft, nach *V.* vede, a. hasni, koristi, pomaga; es hilft nichts, nič ne vede, nič ne zaleže, nič ne zda, ne pomaga; hilf, wer da kann, pomagaj, kdor je božji; er hilft aus jeder Verlegenheit, iz vsake zaderge pomaga; hilf mir arbeiten, pomozi, pomagaj mi delati; was hilft dir das Geld, čemu so ti dnarji? kaj ti pomaga dnar?; diese Arznei hilft wider das Fieber, to je lek, zdravilo zoper (za) merzlico; was kann mir das helfen, kaj mi bo to pomagalo, čemu mi bo to; ihm ist nicht mehr zu helfen, za-nj (je) ni pomoči, ni zdravila; hier hilft kein Bitten, zastonj prosi, prosiš; was hilft dir deine Schönheit, zastonj je vsa tvoja lepota; einem mit Gelde helfen, z dnarji pomoči, dnarjev posoditi; helfen Sie mir von diesem Menschen, rešite me (od) tega človeka; Gott helf! Bog pomagaj, pomozi ti Bog; unterstützen, na roko biti komu, podpirati koga; was würde ihm das helfen, kaj (koliko) bi si bil boljši s tem; ich kann dir nicht helfen, jez ti ne morem (ne vem) kaj; er weiß sich nicht zu helfen, ne ve, ne kod ne kam, ne ve, kam bi se djal; ich konnte mir nicht helfen, ich mußte ihm sagen, nisim se mogel zderžati, da bi mu ne bil rekel; Einem vom Brot helfen, s. **Brot**; Einem vom Amt helfen, spodriniti ga, spraviti ga iz službe; so wahr mir Gott helfe, s. **Gott**: Einem zu seinem Amte helfen, izprositi komu službo; zu seinem Rechte helfen, pognati se, da kdo pride do svoje pravice; auf die Beine helfen, na noge spraviti, vzdigniti po konci; aus dem Irrthum helfen, zmote oteti, rešiti, izpeljati iz zmote; hilft es nichts, so schadet es auch nichts, *serb.* ako neće pomoći, neće ni odmoći; einem aufs Pferd helfen, vzdigniti koga na konja; es hilft Alles nichts, ni pomoči, ni zdravila; sich helfen, einander helfen, drug drugimu pomagati; hilf dir selbst, sam si pomagaj.
Helfenbein, s. Elfenbein.
Helfer, der, pomočnik, pomagavec, mehr verächtlich pomagač.
Helferin, die, pomočnica, pomagavka, pomagačica.
Helfknecht, der, pomagač.
Helfershelfer, der, pomagač ali deležnik v napčnem delu.
Helferstab, der, oporna palica.
Helfgeld, s. Hilfsgeld.
Helfkraut, s. Andorn.
Helfrede, s. Ausrede.
Helfreich, s. Hilfreich.
Helft, s. Heft, Stiel.
Helfwillig, *adj.*, kdor rad pomaga.
Helfwurz, s. Allermannsharnisch.
Heliometer, der, solncomér†.
Helioskop, das, solncogled†, helioškop.
Heliotropium, s. Sonnenwende.
Hell, *adj.*, von Tönen, helle Stimme, Posaune, der helle Ton, čist, gladek, glasen, nach *M.* jaren, (*russ.* a. zvonkyj, gromkyj); ein helles Gelächter, smeh na glas, krohot; klar, bister, čist; vom Verstande, bister, prebrisan; ein heller Kopf, bistra glavica; ein heller Blick, bistroumje; helle Wahrheit, gola, očitna resnica; vom Wetter, jasen, auch veder, s. übr. **Heiter**; es wird allmählig hell, počasi se dan zaznava; es ist krystallhell, čisto je kakor steklo; am hellen Tage, pri belem dnevu; von Lichtstrahlen, Sternen, heller Tag, svetel, (*altsl.* svétl); s. a. **Blank**; heller Zwischenraum, (lucidum intervallum), etwa spreumljej, sprebistrik, nach *V.* jasen pregledljej; helles Zimmer, svetla soba; helles, auch lichtes Holz, nach *Sul.* belogorica, s. **Laubholz**; helle Holzung, redek, prebran gojzd; heller Tag, auch beli dan; am hellen Tage, po dnevu, *serb.* belodanice; heller Wein, čisto, bistro vino; hell sehen, bistroumen, ostroumen biti, jasno razločno viditi; helle Thränen vergießen, gorke, grenke, debele solze točiti, solze me zalivajo, gorke solze mi tečejo, derejo; hell, ganz, sie kamen mit hellem Haufen, truma jih je bilo.
Hell, das, s. **Helle**; auf den Schiffen, shramba za konopce ali vervi.
Helläugig, *adj.*, bistrook, svetlih oči.
Hellbewahrer, der, auf Schiffen, vervar.
Hellblau, *adj.*, svetlomoder, svetlovišnjov.
Hellblick, der, bistroumje, bistri pogled.
Hellbraun, *adj.*, svetlorujav.

Hellbutte, die, ein Fisch im Norwegischen, nach dem *Russ.* velika kambala.
Helldenkend, *adj.*, bistroumen, ostroumen.
Helldunkel, *adj.*, somračen, temačin, *poln.* ciemnawy.
Helldunkel, das, soton, somrak; in der Malerei, (Clair-obscur), nach dem *Russ.* u. *Poln.* svetlosenčje†.
Helle, die, jasnost, svetloba, svetlost, svetlo, dan; des Verstandes, jasnost, bistrost, bistrina, bistroumje; des Wetters, jasnost, vedrina; die Helle, ein versteckter Ort, zwischen dem Ofen und der Wand, zapeček; das, svetlo, luč; ins Helle setzen, na svetlo postaviti, zjasniti, razjasniti.
Hellebarde, die, nach *V.* bradnica, helebarda, *poln.* alabarda, siekiera obosieczna.
Hellebardenkraut, das, (Cornilla securidaca), sekirica.
Hellebardier, der, bradničar†, helebardir.
Hellen, *v. a.*, hell machen, ubistriti, bistriti, razjasniti, ujasniti, jasniti, uvedriti, vedriti, svetliti; eine Tonne hellen, d. h. abhängig machen, navezniti, nagniti; *v. r.* u. *i.*, das Wetter hellt sich, es hellt sich, jasni se, vedri se, auch dani se, svita se; *v. n.*, viseti, položen biti.
Heller, der, eig. ein halb Pfennig, mehr sprichwörtlich gebraucht, nežica, vinar, penezek, belič, božjak; er hat keinen Heller, nima cempera, nima okrogliga; bei Heller und Pfennig bezahlen, bis auf den letzten Heller, vse do krajcarja plačati; wer den Heller nicht spart, wird keines Pfenniges Herr, kdor ne hrani krajcarjev, ne šteje cekinov, kdor ne varuje maliga, nima veliciga.
Hellerarm, *adj.*, kdor nima okrogliga, suh.
Hellerkarg, *adj.*, skerčen, stisnjen.
Hellernadel, f. **Aufstecknadel**.
Hellfarbig, *adj.*, svetle, jasne, žive barve ali farbe.
Hellfuchs, der, rumenkasti rujavec.
Hellgelb, *adj.*, svetlorumen.
Hellgrau, *adj.*, svetlosiv.
Hellgrün, *adj.*, svetlozelen.
Hellhaarig, *adj.*, svetlolasen, plavih las; f. a. **Blond**.
Hellig, *adj.*, f. **Ermüdet**; das Land ist hellig, bedarf des Regens, zemlja je suha, dežja žejna.
Helligkeit, f. **Helle**.
Helling, der, konoplje.
Hellklingend, *adj.*, tenkoglasen, čistoglasen.
Hellkopf, der, bistra glava, bistroumni človek.
Helllaut, *adv.* u. *adj.*, na ves glas, na vse gerlo, glasovit, glasen.
Hellroth, *adj.*, svetlorudeč.
Hellschreier, f. **Gimpel**.
Hellsehend, *adj.*, bistroviden, bistrovid.
Hellseher, der, bistrovidec.
Hellseherin, die, bistrovidka.
Hellsichtig, f. **Hellsehend**.
Hellsichtigkeit, die, bistrovidnost.
Hellung, die, razjasnovanje, jasnost.
Hellweg, der, stermec, položna, nagnjena, viseča pot.
Hellweiß, *adj.*, svetlobel.
Helm, der, der Stiel, z. B. einer Art, toporišče, toporiše, poriše, f. a. **Stiel**; der dicke hohle Theil einer Art, welcher den Stiel umschließt, uho; die Halbrunde, obere Bedeckung eines Körpers, kapa, nach *V.* auch grebenjak; an der Destillir-Blase, klobuk, pokrov, kapa; die eiserne Bekleidung des Hauptes im Kriege, železna kapa, bei Schönleben, čeladu, *russ.* šišak, (-aka) u. člen, *böhm.* lebka, *serb.* kaciga; im Bauwesen, f. **Kuppel**; *bot.* gornja čeljust, ustnica; (Arundo arenaria), peščeni, pešeni terst.
Helmartig, *adj.*, čeladast.
Helmbiene, die, f. **Drohne**.
Helmbinde, die, čeladna vez.
Helmbusch, der, čeladni čop.
Helmdach, das, kapasta streha.
Helmeisen, das, ušnjak†.
Helmen, *v. a.*, eine Art mit einem Stiele versehen, nasaditi, nasajati sekiro; das Haupt helmen, djati čelado na glavo; gehelmte Soldaten, vojaki z železnimi kapami, s čeladami (pokriti).
Helmer, f. **Helmweg**.
Helmfeder, die, čeladno pero.
Helmfenster, f. **Helmgitter**.
Helmfisch, der, čeladarica†.
Helmförmig, *adj.*, kapast, čeladast.
Helmgewölbe, das, čeladasti obok.
Helmgitter, das, nach dem *Russ.* čeladni naličnik; f. a. **Visir**.
Helmhut, der, čeladasti klobuk.
Helmkopf, der, glava s čelado pokrita; (Silurnus galeatus), čeladasti som.
Helmkraut, das, (Scutellaria), čeladnica, nach dem *Poln.* tarčica.
Helmkübler, f. **Mohrenkopf**.
Helmlos, *adj.*, brez čelade.
Helmrohr, f. **Helmgitter**.
Helmschieber, f. **Helmgitter**.
Helmschlange, die, kača čeladarica.
Helmschmid, der, čeladar.
Helmschmuck, der, lišp na čeladi.
Helmschnecke, die, čeladasti polž.
Helmspitze, die, verh čelade.
Helmstange, die, veternični, petelinov drog.
Helmstrauß, f. **Helmbusch**.
Helmtaube, die, čopasti golob, kapučasti golob.
Helote, der, helot, suženj.
Hemd, **Hemde**, das, srajca, nach *M.* in St. auch srakica, *russ.* soročka, (*altsl.* sračica, ein Kleid), in Unterkr. u. St. a. robača, (nach *M.* mehr ein kurzes Hemd, auch *serb.* u. *russ.*, *cfr. altsl.* rąb, Tuch), und košulja, (a. *serb.*, *poln.* u. *böhm.*); Hemdchen, srajčica; bei Frauenzimmern, oplečе, oplečеk; alles aufs Hemd verkaufen, vse do (razun) srajce prodati; das Hemd ist mir näher als der Rock, bližji je srajca, kakor suknja.
Hemdärmel, der, srajčin rokav.

Hemdbesatz, Hemdbinsel, s. **Besatz.**
Hemdchen, s. **Hemd.**
Hemdkragen, der, ovratnik pri srajci.
Hemdmacher, der, srajčar, košuljar.
Hemdennähterin, die, srajčarka.
Hemdenschlitz, der, srajčni razporek.
Hemdstock, der, stan srajce.
Hemisphäre, die, poluta (zemlje), s. **Halbkugel.**
Hemlockstanne, s. **Schierlingstanne.**
Hemme, die, z. B. in den Mühlen, um damit das Verstauben des Mehls zu verhüten, nach *V.* prašnica.
Hemmeisen, das, zapenjalo†, ustavljalo†.
Hemmen, *v. a.*, einen Wagen, zavreti, zavirati; allg. aufhalten, ustaviti, zaustaviti, ustavljati, opovreti, opovirati, zaderžati, uderžati, zaderžke staviti, zastanoviti; Wasser hemmen, s. **Stauen;** hemme die Thränen, jenjaj se jokati, ustavi solze; s. a. **Hindern.**
Hemmend, *adj.*, zaderžen, ovirajoč; hemmende Fessel, železje okorno; hemmende Wirkung, zaderžna, ovirna, odložna moč.
Hemmer, der, ustavljač.
Hemmerling, s. **Ammer.**
Hemmfisch, s. **Schiffhalter.**
Hemmgabel, die, zavornjak.
Hemmkette, die, zavornica, zavirnica, zaviravnica, nach *M.* zapenjača.
Hemmschuh, der, cokla.
Hemmniß, das, s. **Hinderniß.**
Hemmung, die, ustava, ovirek, opovira, opovirek, opoviranje, ustavljanje; *serb.* zapreka.
Hempelmann, s. **Hampelmann.**
Hendelweiß, (Herniaria), s. **Bruchkraut.**
Hengst, der, der Nagel an den Fahrzeugen, worauf das Ruder liegt und beweget wird, nach *V.* teravnica; ein unverschnittenes männl. Pferd, žrebec, žebec, pastuh, (auch *serb.*), nach *M.* celec, nach *Gutsm.* celak; Hengstchen, žebček; die Ruthe, woran der Eimer am Ziehbrunnen befestiget wird, nach *V.* štanga*.
Hengstfüllen, das, žrebček, žebček.
Hengstgeld, s. **Beschälgeld.**
Hengstmann, der, žrebčar; s. a. **Beschälknecht.**
Henkel, der, rogel, roglič, roča, roč, deržaj, deržalo, uho, ročaj, kljuka; an einem Korbe, locanj, locen.
Henkeldukaten, der, uhati cekin.
Henkelgefäß, das, posoda z ročem, roglam.
Henkelkorb, der, jerbas z ročem ali locnjem, nach *V.* auch locajnica, procanja.
Henkelleuchter, der, ročnjak (svečnjak).
Henkeln, *v. a.*, im Mittelworte, gehenkelt, ročat, ročnat, z rogličem, z ročem, z locnjem, nach *M.* locnat.
Henkelschüssel, die, skleda z ročema.
Henkelstück, das, uhati dnar.
Henkeltasse, die, torilo, čaša z ročem(i).
Henkeltopf, der, ročati lonec; pisker z ročem.

Henken, *v. a.*, obesiti, obešati; s. **Hängen.**
Henken, das, obešanje.
Henkenswerth, *adj.*, vislic, obešenja vreden, vreden obešen biti.
Henker, der, rabelj; wörtl. obešar; *böhm.* u. *poln.* kat; ein grausamer Mensch, trinog, kervolok, *serb.* kervopija; das dich der Henker, da bi te plent; geh zum Henker, pojdi se solit, pojdi rakam žvižgat, pojdi kjer te ni, spravi se mi; ich frage den Henker darnach, maram jez za to; er ist des Henkers, od vraga, od zlodja je, zlodjev je; der Henker, kaj zlomka, da bi te vender!
Henkerbeil, das, rabeljnova, pogubna sekira.
Henkerei, die, obešarija, rabeljnova hiša.
Henkergeld, das, obešnina, pogubnina; nach *M.* rabelščina.
Henkerisch, *adj.*, rabeljsk, obešarsk, kervoločen.
Henkerlust, die, rabeljnovo veselje, veselje kervolokovo.
Henkermahl, das, poslednji obed na smert obsojeniga, nach *V.* odhodnja.
Henkermäßig, s. **Henkerisch.**
Henkerschwert, das, rabeljnov meč.
Henkersfrist, s. **Galgenfrist.**
Henkersknecht, der, rabeljnov hlapec ali pomagač, *russ.* živoder.
Hennchen, s. **Henne.**
Henne, die, kokoš, kura, puta, čopka, kokla, jarica auch puta; fette Henne, s. **Fetthenne;** das Ei will klüger sein als die Henne, jajce več kot puta vé; oft findet eine blinde Henne auch ein Korn, tudi slepa kokoš najde zerno, tudi slep ščinkovec najde korito; s. a. **Gluckhenne;** das Hennchen, kokoška, putica, kurica; eine einjährige Henne, jarica.
Hennegat, das, luknja kerme ladijne.
Hennebiß, s. **Hühnerbiß.**
Hennedarm, s. **Hühnerdarm.**
Hennen=, in Zstzg., kokošji, kurji; s. übrigens **Hühner.**
Henning, s. **Hahn.**
Heptandrie, die, sedmeromoštvo.
Her, *adv.*, sem, semle, lesem, les, semkej, *altsl.* semo u. ovamo; hin und her, sem ter tje, sem pa tje; von dort her, od ondod; von da her, odtod; von oben her, odzgorej; von unten her, odzdolej; von außen her, odzunej; von hinten her, odzadi; um sich her, okoli sebe; einige Jahre her, že nekoliko let, neko leta že; hin und her blicken, semtertje pogledovati; Bruder hin oder her, (bodi) brat ali ne brat; brat sem ali tje, kaj mi je brata mar; von Anfang der Welt her, od začetka sveta; odkar svet stoji; her die Hand, daj, proži roko, auch roko sem; von lange her, odzdavna; von Ewigkeit her, od vekoma, od zmiraj; hin und herrathen, misliti na to in na uno; her damit, daj sem, pokaži; komm her, pojdi sem; ich ging neben ihm her, vštric njega, poleg njega sim šel, in u. K. auch uz njega (a. *serb.* uz-anj); wo bist du her?

od kod si? wo kommst du her? od kod greš? od kod si prišel? von Alters her, od nekdaj; von weiten her, od deleč, in andern slav. M. zdaleka; Geld hin, Geld her, kaj mi bo dnar (pomagal); immer her, le sem (pojdi); er ist die Zeit her immer krank gewesen, že nekaj časa je bolehal; in der Zusammensetzung wird es (besonders bei unübergehenden Zeitwörtern) im Slov. durch, pri —, auch durch sem, gegeben, oft aber bleibt es unübersetzt; s. übr. die ff.

Herab, *adv.*, wenn es für sich steht, doli, (*altsl.* dolu, dolé), auch sem doli (k govorečimu); von oben herab, odzgorej, zverha; vom Baum herab, z drevesa, *altsl.* niz; den Berg herab, navzdol; *serb.* niz goru; den Strom herab, po vodi doli (proti govorečimu); vom Himmel herab, z neba, z nebes; in der Zusammensetzung mit Zeitwörtern, wird es im Sloven. mit z— oder s— (aus niz) gegeben, oft aber bloß durch z od. s, welches dem betreffenden in einer höhern Lage gedachten Gegenstande vorgesetzt wird, z. B. vom Baume nehmen, vzeti, utergati z drevesa; wohl auch mit navdol, u. doli, obschon namentlich letzteres gegen den Geist der slavischen Sprache ist.

Herabarbeiten, *v. a.* u. *r.*, spraviti kaj s česa, doli.

Herabäugeln, *v. n.*, namigljavati odzgorej, s česa (na zdolej stoječiga.)

Herabbammeln, s. Herabhangen.

Herabbegeben, sich, *v. r.*, spustiti se, podati se s česa, — doli, *altsl.* nishoditi.

Herabbekommen, s. Herabbringen.

Herabbemühen, sich, *v. r.*, potruditi se s česa (n. p. priti, stopiti).

Herabbestellen, *v. a.*, naročiti, naj se kaj prinese doli.

Herabbeten, *v. a.*, z. B. Segen auf Jemand, zmoliti komu blagoslov z neba.

Herabbeugen, *v. a.*, zviti, nagniti k nam, navdol; *v. r.*, nagniti se.

Herabbiegen, *v. n.*, nagniti se, majati navdol, proti tlam.

Herrabbitten, *v. a.*, von Gott, s. Herabbeten; Einen, prositi koga, da bi prišel doli.

Herabblasen, *v. a.*, spihniti, spihati, spihovati, odpihniti s česa; ein Lied herabblasen, odtrobiti pesem n. p. z zvonika.

Herabblicken, *v. a.*, pogledati na koga (nižje stoječiga).

Herabblinken, *v. n.*, die Sterne blinken freundlich herab, zvezde prijazno migljajo na nas.

Herabbrausen, *v. n.*, bučati s česa navdol.

Herabbrechen, *v. a.*, zlomiti, zlamati, odlomiti kaj s česa.

Herabbringen, *v. a.*, prinesti s česa; sneti, snemati.

Herabbücken, sich, *v. r.*, pregniti se navdol.

Herabdrängen, *v. a.* u. *r.*, stirati s česa, navdol; tiščati, tišati na vdol.

Herabdringen, *v. n.*, siliti navdol (proti govorečimu).

Herabdrücken, s. Herunterdrücken.

Herabdürfen, *v. n.*, er darf nicht vom Baume herab, ne sme z drevesa (iti, spustiti se).

Herabeilen, *v. n.*, pohiteti navdol.

Herabfahren, *v. n.*, vom Berge, peljati se navdol, z gore.

Herabfallen, *v. n.*, spasti, spadati, pasti s česa, unrichtig doli pasti.

Herabfallen, das, spad.

Herabfeuern, *v. n.*, streljati odzgori, na nižje stoječiga; n. pr. streljati z zgore na nas v dolini.

Herabfinden, *v. n.*, najti pot s česa, navdol.

Herabflammen, *v. n.*, plameneti s česa na —.

Herabfliegen, *v. n.*, zleteti, n. p. z drevesa na tla; *serb.* sleteti.

Herabfliehen, *v. n.*, pobegniti, teči nadol, s česa.

Herabfließen, *v. n.*, steči, teči s česa, teči na —; über den Bart, pobraditi se.

Herabführen, *v. a.*, speljati s česa, na vdol.

Herabgabeln, *v. a.*, sneti z vilami s česa.

Herabgaffen, *v. n.*, zijati (s česa) na —.

Herabgeben, *v. a.*, podati, podajati s česa.

Herabgehen, *v. n.*, priti, iti na dol; vom Preise, padati.

Herabgießen, *v. a.*, zliti, zlivati (s česa na —).

Herabgleiten, **Herabglitschen**, *v. n.*, spolzeti komu s česa na —.

Herabgucken, *v. n.*, pokukati navdol, s česa.

Herabhangen, *v. n.*, viseti, majati (majim, *v. n.*)

Herabhängen, *v. a.*, obesiti, obešati.

Herabhangend, *adj.*, viseč, maječ.

Herabharken, *v. a.*, zgrabiti s česa.

Herabhauen, *v. a.*, sesekati, odsekati s česa.

Herabheben, *v. a.*, sneti, snemati.

Herabhelfen, *v. a.*, Einem, pomoči, pomagati komu s česa, n. p. z voza.

Herabholen, *v. a.*, prinesti s česa.

Herabhüpfen, *v. n.*, skakljati navdol, priskakljati z —.

Herabjagen, *v. a.*, spoditi z —.

Herabkämmen, *v. a.*, sčesati (doli).

Herabkehren, *v. a.*, zmesti, pomesti s česa.

Herabklettern, *v. n.*, splezati (z drevesa).

Herabkommen, *v. n.*, priti, iti s česa, *serb.* sići; *böhm.* sejiti; *altsl.* nishoditi; *fig.* er ist sehr herabgekommen, prišel je na zadnjo zarezo, na nič, — na kup je zlezel.

Herabkönnen, *v. n.*, moči doli, ne more (n. p. z drevesa).

Herabkriechen, *v. n.*, zlesti, zlaziti s česa.

Herabkriegen, *v. a.*, s. Herabbringen; es war nicht herabzukriegen, ni ga bilo (moči) spraviti z —.

Herablacheln, *v. n.*, smejati se s česa na koga (niži stoječiga).
Herablangen, s. Herabgeben.
Herablassen, *v. a.* u. *r.*, pustiti, spuščati, spušati kaj; *fig.* znižati se, ponižati se, prijazen biti do nižjiga; sich rasselnd vom Pferde herablassen, zrožljati s konja.
Herablassend, *adj.*, ponižen, vljuden, priljuden, pristopen, prijazen do nižjiga.
Herablassung, die, spust, spuščanje, spušanje, ponižanje, vljudnost, priljudnost ali prijaznost do nižjih, pristopnost.
Herablaufen, *v. n.*, teči, letati s česa, na dol.
Herablegen, *v. a.*, položiti, polagati s česa; složiti, slagati.
Herableiten, *v. a.*, peljati na dol; speljati s česa.
Herableuchten, *v. n.*, posvetiti, svetiti komu odzgor.
Herablocken, *v. a.*, zvabiti, zmamiti s česa.
Herabmachen, sich, s. Herabbegeben, sich.
Herabmüßen, *v. n.*, er muß vom Pferde herab, mora s konja, raz konja.
Herabnehmen, *v. a.*, sneti, snemati, vzeti s česa.
Herabnöthigen, *v. a.*, nagnati, prisiliti koga, da gre s česa.
Herabprügeln, *v. a.*, stepsti, spokati s česa.
Herabpurzeln, *v. n.*, zverniti se, prekucniti se s česa.
Herabranken, *v. n.*, viti se na dol.
Herabrasseln, *v. n.*, prirožljati s česa.
Herabrauschen, *v. n.*, prišumeti, šumeti s česa.
Herabrechen, s. Herabharken.
Herabregnen, *v. i.*, dež gre na —.
Herabreichen, *v. a.*, podati, podajati doli; *v. n.*, segati s česa do —.
Herabreißen, *v. a.*, stergati s česa; potergati s česa.
Herabreiten, *v. n.*, jezditi s česa na dol.
Herabrennen, *v. n.*, dirjastiti s česa —.
Herabrieseln, *v. n.*, curljati navdol.
Herabrinnen, *v. n.*, teči, curati na dol.
Herabrollen, *v. n.*, takati se, valiti se doli; *v. a.*, zvaliti s česa.
Herabrücken, *v. a.*, pomakniti na dol.
Herabrufen, *v. a.*, sklicati s česa.
Herabrutschen, s. Herabgleiten.
Herabsagen, *v. a.*, von der Kanzel, s prižnice povedati.
Herabschaffen, s. Herabbringen.
Herabscharren, *v. a.*, zgerniti, zgrebati s česa.
Herabschauen, *v. n.*, gledati s česa na (nižji stoječiga).
Herabscheinen, *v. n.*, sijati s — na —.
Herabscheren, s. Abscheren.
Herabscheuchen, *v. a.*, splašiti (n. p. z drevesa).
Herabschicken, *v. a.*, poslati s česa, doli.
Herabschieben, *v. a.*, potisniti doli.
Herabschießen, *v. a.*, den Vogel vom Baum, sestreliti tiča z drevesa, podreti s česa; pušo; streljati s česa na —.
Herabschiffen, *v. n.*, peljati se na dol.
Herabschlagen, *v. a.*, zbiti (n. p. klobuk z glave, zmlatiti, sklatiti n. p. orehe z drevesa.
Herabschleppen, *v. a.*, zvleči, zvlačiti s česa, na dol; *v. r.*, privleči se, vleči se na dol.
Herabschleudern, *v. a.*, terjusiti, telebiti s česa na —.
Herabschlüpfen, *v. n.*, zmuzniti se s česa.
Herabschmeißen, s. Herabwerfen.
Herabschreien, *v. n.* vekati doli, s česa.
Herabschütteln, *v. a.*, stresti, stresati s česa (n. p. hruške z drevesa.)
Herabschwemmen, *v. a.*, splaviti, plaviti po vodi doli.
Herabschwimmen, *v. n.*, priplavati, plavati navdol.
Herabsehen, s. Herabschauen.
Herabsehnen, sich, *v. n.*, želeti si (n. p. z gore v dolino).
Herabsenden, s. Herabschicken.
Herabsenken, *v. a.*, spustiti, spuščati; den Blick, pobesiti oči.
Herabsetzen, *v. a.*, s. Herablegen; den Preis herabsetzen, ponižati, znižati, *serb.* pobiti, obaliti; eine Münze, znižati dnar, vrednost dnarja; einen Beamten, s. Degradiren; Einen, sramotiti koga, v nič devati, grajati; sich herabsetzen, ponižati se; s. Erniedrigen, sich.
Herabsetzung, s. Erniedrigung.
Herabsiedeln, sich, *v. r.*, preseliti se s česa, doli.
Herabsinken, *v. n.*, pogrezniti se, spasti *fig.* pasti, globoko pasti, zanemariti se.
Herabsollen, *v. n.*, er soll herab, naj gre doli, s česa; er soll herab, spravi naj se (s česa).
Herabsprechen, *v. n.*, govoriti s česa (n. p. s prižnice).
Herabspringen, *v. n.*, skočiti s česa, doli.
Herabspritzen, *v. a.*, sikati s česa; *v. n.*, sikniti, sikati se s česa na —.
Herabsteigen, *v. n.*, hoditi, stopiti, iti s česa, doli; in die Ebene, priti, iti v dol.
Herabstellen, *v. a.*, postaviti nižje.
Herabstimmen, *v. a.*, znižati, *fig.* popustiti, odjenjati, prijenjati; Einen herabstimmen, napraviti koga, da odjenja; sich herabstimmen, *v. r.*, spustiti se, znižati se.
Herabstoßen, *v. a.*, poriniti, potisovati s česa (doli).
Herabstreuen, *v. a.*, sesuti, sesipati s česa.
Herabströmen, *v. n.*, vom Regen, pljoskati in liti na —.
Herabstürzen, *v. a.*, poriniti, zverniti, zvaliti s česa, *v. n.*, zagnati se, zavaliti se s česa doli, zagnati se, prekucniti se n. p. s pečine v globočino.
Herabtanzen, *v. n.*, priplesati, plesati doli.
Herabthun, *v. n.*, sneti, djati s česa.
Herabtönen, *v. n.*, glasiti se, slišati se s (česa).

Herabtragen, *v. a.*, znesti, nesti s česa, na vdol.
Herabtraufen, *v. n.*, kaniti, kapati, kapljati, n. p. z vejice.
Herabtreiben, *v. a.*, zgnati, spokati, tirati s —.
Herabtreten, f. Herabsteigen.
Herabtriefen, Herabtröpfeln, f. Herabtraufen.
Herabwachsen, *v. n.*, rasti na dol.
Herabwackeln, *v. n.*, primajati se s česa.
Herabwagen, sich, *v. r.*, er wagt sich nicht herab, ne sme, ne upa si doli, ne upa si (z drevesa).
Herabwälzen, *v. a.*, zvaliti doli, s česa.
Herabwaschen, *v. a.*, sprati, spirati.
Herabwehen, *v. n.*, veti, vleči s —.
Herabwerfen, *v. a.*, zadegati, vreči, metati, n. p. z line.
Herabwinken, *v. n.*, pomigniti, migati z (n. p. okna).
Herabwollen, *v. n.*, er will vom Pferde herab, hoče s konja, s konja bi rad.
Herabwürdigen, *v. a.*, ponižati, poniževati, sramotiti, zaničevati, v nič devati; sich, *v. r.*, preveč znižati se, zanemariti se.
Herabwürdiger, der, sramotivec, zaničevavec, poniževavec.
Herabwürdigung, die, ponižanje, poniževanje, zaničevanje, sramota.
Herabzerren, Herabziehen, *v. a.*, zvleči, zvlačiti doli, potegniti s česa.
Herackern, *v. n.*, priorati do —.
Heraldik, die, heraldika, gerboslovje†.
Heraldisch, *adj.*, heraldičen, gerbosloven†.
Heran, *adv.*, sem, k; f. a. Her; immer heran, le sem, hajdi sem (da se bova, da se poskusiva), le bližje; in der Zstzg. mit Zeitwörtern gibt es der Slovene, wo es ein Nahen an etwas bedeutet, (zumal bei unth. Zeitw.) mit pri-; wo es hingegen eine Richtung in die Höhe bedeutet, durch vz-, z-; f. a. An und die damit zusammengesetzten Zeitwörter.
Heranbeben, *v. n.*, pritresti se.
Heranbegeben, sich, *v. r.*, priti (sem).
Heranbekommen, *v. a.*, dobiti.
Heranbilden, *v. a.*, vzobraziti, zomikati.
Heranblühen, *v. n.*, razcvesti se dobro, cvete zrasti.
Heranbrausen, *v. n.*, pribučati, privihariti, prišumeti.
Heranbrechen, Herandämmern, f. Anbrechen; wenn der Frühling heranbricht, ko nastopi, ko se začne pomlad.
Heranbringen, *v. a.*, prinesti, prinašati.
Herandringen, *v. n.*, prisiliti, pritiskati do —, tiščati, tišati sem.
Herandrücken, f. Andrücken.
Herandürfen, *v. n.*, smeti blizo, smeti se približati.
Heranfahren, *v. n.*, pripeljati se, peljati se sem, proti —; er fährt heran, pelje se (proti nam, k nam).
Heranfliegen, *v. n.*, prileteti, leteti k —.
Heranfließen, *v. a.*, priteči, teči k —.
Heranführen, *v. a.*, pripeljati, privesti.
Herangehen, *v. n.*, priti, prihajati.
Heranjagen, *v. n.*, pridirjastiti, prilomastiti, dirjati sem.
Herankommen, *v. n.*, priti, prihajati, prispeti, približati se, bližati se.
Herankriechen, *v. n.*, prilesti.
Herankunft, f. Ankunft.
Heranlaufen, *v. n.*, priteči, pritekati.
Heranleiten, *v. a.*, pripeljati do —, napeljati do —.
Heranlocken, *v. a.*, primamiti, privabiti, vabiti.
Herannahen, sich, *v. r.*, približati se, približevati se, bližati se, nastajati.
Heranreichen, *v. n.*, segati (sem) do —.
Heranreifen, *v. n.*, dozoreti, dozorevati, čedalje boljši, pametneji prihajati, malo po malo sozrevati se.
Heranreiten, *v. n.*, prijahati, prijezditi, jezditi (proti, k govorečimu).
Heranrennen, *v. n.*, pridirjati, dirjati k —.
Heranrücken, *v. a.*, primakniti, primikati, približati, pomakniti k čemu; *v. n.*, približevati se, bližej pomikati se; der Feind rückt heran, sovražnik prihaja, se bliža, se pomikuje (proti nam); der Winter rückt heran, zima nastaja, nastopa.
Heranrudern, *v. n.*, priveslati, veslati k —.
Heranrufen, *v. a.*, priklicati, doklicati.
Heranschiffen, *v. n.*, pripeljati se v ladii.
Heranschleichen, *v. n.* u. *r.*, prikrasti se, privleči se skrivši, po tihotapsko.
Heranschleifen, *v. a.*, eine Spitze, nabrusiti, zbrusiti.
Heranschleppen, *v. a.*, privleči, privlačiti.
Heranschreiten, *v. n.*, prikorakati, korakati k —.
Heranschwemmen, *v. a.*, priplaviti, plaviti k —.
Heranschwimmen, *v. n.*, priplavati, plavati k —.
Heransegeln, *v. n.*, pripeljati se, prijadrati.
Heransenden, *v. a.*, poslati, pošiljati proti —.
Heransprengen, *v. n.*, pridirjati, dirjati k —.
Heranspringen, *v. n.*, priskočiti, skočiti k —.
Heranströmen, *v. n.*, privaliti se, valiti se, vreti k —.
Heranstürmen, *v. n.*, prilomastiti, prihruti, privriščati, priviti.
Heranstürzen, *v. n.*, pripoditi se, zagnati se k —.
Herantanzen, *v. n.*, priplesati, sem plesati.
Herantragen, *v. a.*, prinesti, nesti k —, proti.
Herantreiben, *v. a.*, pripoditi, prignati, gnati, tirati sem.
Heranwachsen, *v. n.*, vzrasti, odrasti, rasti, spodrasti se.
Heranwackeln, *v. n.*, prigugati se, gugati se semkej.

Heranwallen, *v. n.*, priti sem, bližati se.
Heranwälzen, *v. a.*, privaliti, pritakati, valiti k —.
Heranwanken, *v. n.*, opotekaje se prihajati.
Heranwaten, *v. n.*, prigaziti, gaziti k —.
Heranwehen, *v. n.*, pripihati, pihati sem.
Heranwerfen, *v. a.*, verči, metati sem.
Heranwinken, *v. n.*, pomigati komu, naj se približa.
Heranwuchs, der, vzrast, spodrast.
Heranziehen, *v. a.*, privleči, potegniti, potegovati, vleči k —; *v. n.*, bližati se, prihajati.
Heranzittern, *v. n.*, pritresti se.
Heranzug, s. Anzug.
Herauf, *adv.*, gori, sem gori (k tistimu, ki govori); in der Zstzg., mit Zeitwörtern, sem gori, zuweilen auch durch die Vorsetzpartikel vz-, z-; s. a. die Zusfzg., mit Auf.
Heraufarbeiten, sich, *v. r.*, skopati se sem gori.
Heraufbegeben, sich, *v. r.*, podati se gori (k govorečimu).
Heraufbemühen, *v. a.* u. *r.*, potruditi koga, se sem gori.
Heraufbeschwören, *v. a.*, vsklicati, vsklicovati, zarotiti, rotiti, da pride n. p. iz globočine. *fig.* nakopati si, navleči si na glavo.
Heraufbiegen, *v. a.*, zvihati sem.
Heraufbitten, *v. a.*, prositi koga, da bi prišel gori.
Heraufbringen, *v. a.*, spraviti sem gori.
Heraufgehen, s. Aufgehen.
Heraufkunft, die, vshod.
Herauflaufen, *v. n.*, leteti sem gori.
Herauflodern, *v. n.*, vsplaniti, švigniti sem gori.
Heraufrechen, *v. a.*, vzgrabiti sem gori.
Heraufreiten, *v. n.*, jezditi sem gori.
Heraufrufen, *v. a.*, vsklicati, poklicati sem gori.
Heraufschaffen, s. Heraufbringen.
Heraufschauen, *v. n.*, pogledati sem gori.
Heraufschicken, *v. a.*, poslati sem gori.
Heraufschwimmen, *v. n.*, vsplavati sem.
Heraufsteigen, *v. n.*, vzdigniti se, priti gori.
Herauftragen, *v. a.*, vznesti, nesti sem gori.
Heraufwachsen, *v. n.*, vzrasti.
Heraufwälzen, *v. a.*, privaliti, valiti sem gori.
Heraufziehen, *v. a.*, vzvleči, vleči, potegniti sem gori; *v. n.*, iti, bližati se sem gori.
Heräugeln, *v. n.*, sem gledati.
Heraus, *adv.*, venkej, sem ven, tudi ven (iz česa proti tistimu, ki govori); heraus damit! daj sem, pokaži na dan; heraus mit der Sprache, govori, reci, povej, le na dan; in der Zusammensetzung mit den Zeitwörtern wird es im Slovenischen mittelst der Vorsetzsylbe iz- und der dem Orte, von welchem die Bewegung ausgeht, vorgesetzten Präposition iz, zuweilen auch, jedoch unslavisch, durch ven ausgedrückt, s. a. die Zusammensetzungen mit Aus.
Herausackern, *v. a.*, izorati, izoravati (iz zemlje).
Herausarbeiten, sich, *v. r.*, izkopati se, izkobaljati se, izmotati se, izkobacati se.
Herausbegeben, sich, *v. r.*, iziti, izhajati, iti iz česa (n. p. iz hiše).
Herausbeichten, *v. a.*, vse izpovedati, izpovedati se vsega.
Herausbekommen, *v. a.*, izpraviti iz česa, izvleči, *fig.* iznajti; bei Wechseln eine Münze, nazaj dobiti.
Herausbetrügen, *v. a.*, izgoljufati, izmamiti.
Herausbetteln, s. Durchbetteln, sich.
Herausbilden, *v. a.*, izobraziti, izdelati, narediti iz česa.
Herausblasen, s. Ausblasen.
Herausblicken, *v. n.*, pogledati, gledati n. p. iz hiše na trato.
Herausbohren, *v. a.*, izvertati (iz česa).
Herausbrennen, *v. n.*, z. B. das Feuer brennt beim Fenster heraus, plamen liže, šviga skoz okno, iz okna; *v. a.*, izžigati, izžigati, izpaliti.
Herausbringen, *v. a.*, iznesti, iznositi, iznašati kaj iz česa; izpraviti, izpravljati kaj iz česa; ein Räthsel herausbringen, uganiti zastavico, iznajti, odkriti; aus Jemand, izcucati iz koga.
Herausdeuten, *v. a.*, iztolmačiti.
Herausdringen, *v. n.*, izvaliti se iz česa, pretergati iz česa.
Herausdrücken, *v. a.*, iztisniti, iztiskati, izžeti, izžmeti, izžemati.
Herausdürfen, *v. n.*, smeti ven, smeti iz (hiše, iz mesta).
Herauseilen, *v. n.*, hiteti iz česa, ven, na deželo.
Herauseitern, *v. n.*, izgnojiti se.
Herausfahren, *v. n.*, švigniti, šiniti iz česa (iznenada); es fuhr ihm das Wort heraus, utekla, ušla mu je beseda, zablebetal se je; *mont.* iti iz jame; zu Wagen, auch *v. a.*, izpeljati se, kaj, voziti se iz—.
Herausfallen, *v. n.*, izpasti, pasti iz česa.
Herausfinden, *v. a.*, iznajti, najti, nahajati; *v. r.*, iznajti se, najti, vediti pot; ich finde mich nicht heraus, ne vem, ne kam ne kod, zvediti se v kaj, vediti glas čemu; sich in Späßen herausfinden, glumi vediti glas (auf dem Karst. gebr.); sich wieder herausfinden, prebrati se.
Herausfischen, *v. a.*, potegniti (kaj iz vode), najti kaj.
Herausflattern, *v. n.*, izferfrati iz česa.
Herausfliegen, *v. n.*, izleteti iz česa (proti govorečimu).
Herausfliehen, *v. n.*, pobegniti, bežati iz česa.
Herausfließen, *v. n.*, izteči, teči iz česa.
Herausforderer, der, poklicovavec (na boj).

Herausfordern, *v. a.*, etwas, tirjati, da se kaj izroči, izda; zum Zweikampf herausfordern, poklicati, klicati na boj.

Herausforderung, die, poklic, klicanje na boj; wer zur Herausforderung aufreizt, kdor koga šunta, da bi druziga poklical na boj; die Herausforderung annehmen, postaviti se na boj.

Herausfühlen, *v. a.*, ošlatati, otipati kaj.

Herausführen, *v. a.*, izpeljati, izpeljavati iz česa.

Heraus'gabe, die, s. **Ausgabe, Auslieferung.**

Herausgabeln, *v. a.*, izvleči, potegniti z vilicami iz česa.

Herausgeben, *v. a.*, izdati, izdajati; ein Buch, na svetlo dati, med ljudi dati; beim Wechseln, nazaj dati; s. a. **Ausgeben, Ausliefern.**

Herausgeber, der, izdavec, izdajnik.

Herausgeberin, die, izdavka, izdajnica.

Herausgehen, *v. n.*, iziti, iti iz česa.

Herausgestalten, s. **Herausbilden.**

Herausgießen, *v. a.*, izliti, izlivati (iz česa).

Herausgraben, *v. a.*, izkopati, izkopavati iz —.

Herausgreifen, *v. n.*, moleti iz česa; *v. a.*, poseči po kaj in izvleči.

Herausgucken, *v. n.*, lukati iz česa (n. p. iz moke), *serb.* izvirkivati.

Heraushängen, *v. a.*, razobesiti, obesiti iz česa, ven, na dvorišče, dvoriše.

Heraushangen, *v. n.*, majati (majim), viseti iz česa, n. p. iz okna na tnalo.

Heraushauen, *v. a.*, izsekati iz česa.

Herausheben, s. **Ausheben.**

Heraushelfen, *v. n.*, pomoči, pomagati komu iz česa (n. p. iz jame, iz zadrege).

Herausholen, *v. a.*, iznesti, potegniti iz česa, iti po kaj in izpraviti iz —.

Heraushüpfen, *v. n.*, poskakljati, skakljati iz česa (n. p. iz bleva).

Heraushusten, *v. a.*, izkašljati, izherkati.

Herausjagen, *v. a.*, izgnati, izpoditi, izpokati iz —.

Herauskämmen, *v. a.*, izčesati, izčesavati.

Herausklauben, *v. a.*, iztrebiti, izbrati, izzobati.

Herausklettern, *v. n.*, izplezati iz —.

Herausklopfen, *v. a.*, iztrepati, iztepsti.

Herausklügeln, *v. a.*, izmodrovati, izmodrijaniti.

Herauskochen, s. **Auskochen.**

Herauskommen, *v. n.*, iziti, izhajati, izvirati; der Thäter wird schon herauskommen, zvedilo se bo, kdo da je to storil, prišel bo hudodelnik na dan; die Rechnung kommt heraus, rajtanje se vjema, ustreza, zlaga; das kommt auf eins heraus, vse eno, eno velja, na eno gre, kaže; was kommt da heraus? kaj bo iz tega (mehu moke)? kako se to izide? dabei kommt nichts heraus, pri tem ni dobička, nič ne kaže, ne koristi; das käme schön heraus, ta bi bila lepa!

Herauskönnen, *v. n.*, er kann nicht heraus, ne more iziti, ne more iz (hiše, jame itd.), auch ne more ven.

Herauskrabbeln, *v. n.*, izgreniti, izkopercati iz —.

Herauskriegen, *v. a.*, dobiti iz česa, izpraviti iz —; ein Geheimniß zvediti, dognati, odkriti.

Herauslangen, *v. a.*, poseči po kaj in potegniti iz —.

Herauslassen, *v. a.*, izpustiti, izpuščati, pustiti iz česa; *v. r.*, povedati svojo misel zastran česa; s. a. **Auslassen.**

Herauslaufen, *v. n.*, teči, tekati iz —.

Herauslecken, *v. a.*, izlizati, izlizovati.

Herauslegen, *v. a.*, izložiti, izlagati.

Herausleiten, *v. a.*, izpeljati iz —.

Herauslesen, *v. a.*, iztrebiti, prebrati, prečitati iz kacih bukev.

Herausleuchten, *v. n.*, svetiti se iz česa, posvetiti (iz hiše, ven).

Herauslisten, *v. a.*, po zvijači dobiti, izviti.

Herauslocken, *v. a.*, izvabiti, izmamiti.

Herauslügen, sich, *v. r.*, izlagati se iz (zadrege).

Herausmachen, *v. a.*, izpraviti iz —.

Herausmüssen, *v. n.*, morati iziti; es muß heraus, was ich am Herzen habe, moram povedati, kar mi je na serci, ne morem se zderžati, ne morem premolčati, zamolčati.

Herausnehmen, *v. a.*, vzeti, jemati iz česa; einen Zahn herausnehmen, izdreti zob; *v. r.*, sich herausnehmen, sich eine Gurke herausnehmen, prederzniti se, derzniti se, prederzen biti; s. a. **Ausnehmen.**

Herausniesen, *v. a.*, izkihniti, izkihati.

Herausnöthigen, *v. a.*, prisiliti, primorati koga, da gre iz —.

Herauspacken, *v. a.*, s. **Auspacken**; *v. r.*, pobrati se iz —.

Herausplatzen, *v. n.*, mit etwas, izbleknniti kaj, izblebetati kaj; po neprevidnim kaj povedati, beseda mu je ušla, utekla.

Herauspoltern, *v. n.*, terjusiti iz česa, šterbunkniti, butniti iz —; *v. a.*, izbutati iz —.

Herauspreisen, s. **Herausstreichen.**

Herausprügeln, *v. a.*, s šibo izpokati iz —.

Herausputzen, *v. a.*, izčistiti, očistiti; Flecke, s. **Ausputzen**; *v. r.*, sich herausputzen, lepo opraviti se.

Herausquetschen, *v. a.*, izgnječiti, izmlinčiti.

Herausragen, *v. n.*, šterleti, moleti iz česa, gledati iz —.

Herausräuspern, *v. a.*, izherkati.

Herausrechen, *v. a.*, izgrabiti, pograbiti iz —.

Herausrecken, *v. a.*, stegniti, prožiti iz —, pomoliti; die Zunge, jezik pomoliti iz ust, *serb.* izplaziti.

Herausreißen, *v. a.*, iztergati, izdreti iz česa; s. a. **Ausreißen.**

Herausreiten, *v. n.*, izjahati.

Herausrennen, *v. n.*, izdirjati iz —.

Herausrinnen, *v. n.*, curljati iz česa.

Herausrollen, *v. n.*, zatakati, takati se iz česa.

Herausrücken, *v. a.* u. *n.*, Geld oder mit Geld, dati dnarje; er rückt nicht gern mit Geld heraus, neče mu izpod palca; s. a. Ausrücken.

Herausrufen, *v. a.*, poklicati iz (hiše).

Herausrupfen, *v. a.*, izpuliti.

Heraussagen, *v. a.*, povedati kaj in kako je; s. a. Aussagen.

Herausschaffen, s. Herausbringen.

Herausschauen, *v. n.*, gledati ven, iz hiše; es schaut da nicht viel heraus, slabo kaže, nič prida ne kaže.

Herausscheuchen, *v. a.*, izplašiti, izpoditi iz česa.

Herausschicken, *v. a.*, poslati ven, iz hiše itd.

Herausschieben, *v. a.*, izriniti, iztisniti.

Herausschlagen, *v. a.*, izbiti, izbijati.

Herausschleichen, *v. n.*, izmuzniti se, ukrasti se, spodkrasti se iz —; s. a. Ausschleichen.

Herausschleppen, *v. a.*, izvleči, izvlačiti, vlačiti iz —.

Herausschleudern, *v. a.*, zabrusiti, terjusiti, zadegati, zalučati iz —.

Herausschlüpfen, s. Herausschleichen.

Herausschmücken, Herausschneiden, Herausschreiten, Herausschütteln, Herausschütten, Herausschwemmen, s. Ausschmücken usw.

Herausschwingen, *v. a.*, izplati, izmahati.

Heraussehen, *v. a.*, viditi iz; s. a. Herausschauen.

Heraussein, *v. n.*, es ist heraus, zunej je, izšlo je, šlo je.

Heraussetzen, *v. a.*, postaviti ven; s. a. Herausstreichen.

Heraussollen, *v. n.*, er soll heraus, naj izide, naj gre iz —.

Herausspazieren, s. Herausgehen.

Herausspinnen, *v. a.*, izpresti.

Herausspringen, *v. n.*, skočiti iz česa, ven.

Herausstarren, s. Herausragen.

Herausstecken, *v. a.*, pomoliti, pomaljati iz česa —.

Herausstehen, s. Herausragen.

Herausstehlen, *v. a.*, izkrasti, izmakniti, po krasti, krasti iz česa.

Heraussteigen, *v. n.*, iziti, izhajati, iti iz —.

Herausstellen, *v. a.*, izpostaviti, izstaviti; *v. r.*, es stellte sich heraus, pokazalo se je, prišlo je na dan.

Herausstöbern, *v. a.*, iztakniti.

Herausstoßen, s. Ausstoßen.

Herausstrecken, *v. a.*, pomoliti, prožiti iz —.

Herausstreichen, *v. a.*, izbrisati, *fig.* hvaliti in hvaliti, prehvaliti, zelo povzdigniti, povzdigovati.

Herausstreuen, s. Ausstreuen.

Herausströmen, *v. n.*, valiti se, liti se iz, vervrati iz.

Herausstürzen, *v. n.*, planiti, zagnati se iz (n. p. hiše); izpasti, telebiti iz —.

Herausthun, *v. a.*, izdeti, deti iz —.

Heraustragen, *v. a.*, iznesti, nesti iz česa, iznašati, iznositi.

Heraustraufen, *v. n.*, kapati, kapljati, cereti iz česa —, ven.

Heraustreiben, *v. a.*, izgnati, izganjati.

Heraustreten, *v. n.*, izstopiti, stopiti, iti iz —.

Herauströpfeln, s. Heraustraufen.

Herauswachsen, *v. n.*, izrasti, rasti iz (n. p. ušes).

Herauswälzen, *v. a.*, izvaliti, izvaluckati, valiti, takati iz česa —.

Herauswanken, *v. n.*, izgugati se iz —.

Herauswaschen, *v. a.*, isprati, izpirati, izmiti, izmivati.

Herauswaten, *v. n.*, izgaziti, gaziti iz —.

Herauswehen, *v. a.*, izpihati.

Herausweisen, Herauswerfen, s. Ausweisen, Auswerfen.

Herauswinden, *v. a.*, izviti, izmotati, izsukati; ein Geheimniß, izmolsti, izmecati komu; sich, *v. r.*, izkopati se, izmotati se, izviti se, izmuzati se, izplesti se.

Herauswollen, *v. n.*, er will heraus, hoče iz (hiše); er will mit der Sprache nicht heraus, noče povedati prave (resnice).

Herauswühlen, *v. a.*, izriti iz —.

Herauswünschen, *v. n.*, želeti iz —; er wünscht heraus, rad bi šel ven, iz mesta.

Herauszahlen, s. Auszahlen, Herausgeben.

Herausziehen, *v. a.*, izvleči, izvlačiti, potegniti, potegovati, vlačiti iz česa, einen Schuß aus dem Gewehr, potegniti naboj, basilo iz puše.

Herauszwingen, *v. a.*, prisiliti, da mora iziti, iti iz —.

Herb, **Herbe**, *adj.*, skominast (besonders vom unreifen Obst), zagatin, žarek, (nar. pes. pelin, žarko cvetje), terpek, nach *V.* žehek, nach *M.* ogaven; säuerlich, rezen, rezek, kislast in oster, *serb.* oporan; *fig.* britek, gorjup; herber Schmerz, herbe Worte, britka, huda bolečina, britke besede; er macht ein herbes Gesicht, kislo se derži.

Herbabbeln, *v. a.*, odblebetati kaj.

Herbannen, *v. a.*, er ist wie hergebannt, ni se ga moč odkrižati, vedno je tukaj, kakor da bi bil vkopan, pribit.

Herbarium, das, rastljinjek, zelnjak, herbar.

Herbe, *adj.*, s. Herb.

Herbe, die, zagatnost, žarkost, terpkost, beim unreifen Obst, skomina, nach *M.* ogavnost, auch rezkost, kislost, reznost, gorjupost, britkost.

Herbegeben, sich, *v. r.*, sem priti, prihajati.

Herbei, *adv.*, sèm, lesem, sèmkej; s. a. Her, Heran; in Zusammensetzungen pri —.

Herbeibringen, *v. a.*, prinesti, prinašati; Zeugen, pripeljati priče.

Herbeichten, *v. a.*, vse od kraja povedati, izpovedati se vsega.

Herbeidrängen, sich, *v. r.*, prisiliti, pritlačiti se, pritisniti.

Herbeieilen, *v. n.*, prihiteti.

Herbeifahren, *v. n.*, pripeljati (se proti govorečimu).
Herbeifliegen, *v. n.*, prileteti, priferleti.
Herbeifließen, *v. n.*, teči proti —.
Herbeiführen, *v. a.*, pripeljati kaj, *fig.* imeti (za) nasledek.
Herbeigehen, *v. n.*, priti, iti k —, proti.
Herbeiholen, *v. a.*, iti po koga, kaj in pripeljati, prinesti.
Herbeikommen, *v. n.*, s. Herankommen; mit Sack und Pack, verächtl. pricehtati.
Herbeilassen, sich, *v. r.*, privoliti v kaj, dopustiti.
Herbeilaufen, Herbeilocken, Herbeireiten, Herbeirennen, Herbeirücken, Herbeirufen, s. Heranlaufen, Heranlocken, u. s. w.
Herbeischaffen, *v. a.*, s. Beischaffen; pripraviti, dobaviti, priskerbeti.
Herbeischaffung, die, priprava, dobava, priskerbljenje.
Herbeischleichen, Herbeischleppen, Herbeischwimmen, Herbeisegeln, Herbeisenden, Herbeispringen, Herbeiströmen, Herbeistürmen, Herbeistürzen, s. Heranschleichen u. s. w.
Herbeitreiben, *v. a.*, prignati, pripoditi.
Herbeiziehen, *v. a.*, privleči, privlačiti; *fig.* natezati; s. a. Haar.
Herbekommen, *v. a.*, dobiti (sem), wenn ich ihn nur herbekommen könnte, ko bi ga le mogel sem dobiti; wo soll ich es denn herbekommen? od kod ga hočem vzeti?
Herbellen, *v. a.*, odlajati kaj; *v. n.*, zalajati na koga.
Herbemühen, *v. a.*, potruditi, da sem pride; du brauchst dich nicht herzubemühen, ni ti treba hoditi sem.
Herben, *v. a.*, ogreniti, greniti, gorjupo, terpko narediti.
Herberge, die, Obdach, streha; Haus, hiša; Herberge geben, pod streho vzeti, imeti, v hiši imeti; Einkehrhaus, ostaja; Nachtherberge, nočivnica, prenočevavnica; Wirthshaus, kerčma, gostivnica; bei Jemanden zur Herberge sein, pri kom ostati, ostajati, pod streho biti; seine Herberge haben, ostajo imeti, stan, stanovanje za nekaj časa imeti, za malo časa stanovati; sich bei Jemanden die Herberge ausbitten, izprositi od koga, da sme pri njem ostati, (über Nacht), prenočiti, nočiti; bei den Gesellen, rokodelska nočivnica, kerčma.
Herbergen, *v. n.*, bei Jemanden herbergen, pri kom pod streho biti, ostati, ostajati, nekoliko dni stanovati; eine Nacht, nočiti, prenočiti, prenočevati; *v. a.*, Herberge geben, pod streho, v hišo, v stanovanje, v ostajo vzeti, jemati; prenočiti (nar. pes. od desetnice: „prenočite me do dne!"), s. a. Beherbergen.
Herberger, der, einer, der andere beherberget, nočivničar, kerčmar ali gostivničar, pri kterim ljudje ostajajo, prenočujejo.
Herbergsgeld, das, prenočnina.
Herbergsmutter, die, nočivničarka.
Herbergsordnung, die, postava, red za nočivnice. za prenočevanje.
Herbergsvater, der, nočivničar.
Herbestellen, *v. a.*, naročiti komu, naj pride sem; wir sind herbestellt, nam je sem (priti) naročeno, ukazano.
Herbeten, *v. a.*, iz glave odmoliti, moliti nemisleč.
Herbetteln, sich, *v. r.*, priberačiti, pribernjati (k govorečimu).
Herbeugen, *v. a.*, pripogniti, pripogibati (k govorečimu).
Herbewegen, sich, *v. r.*, pomikati se proti—, bližati se sem.
Herbheit, die, s. Herbe, die.
Herbiegen, *v. n.* pripogniti, pripogibati se k —; da, wo der Weg herbiegt, ondi, kjer se pot zavija, nagiba (proti nam).
Herbitten, *v. a.*, prositi, naj pride sem; poklicati k sebi.
Herblasen, *v. a.*, ein Lied, odpiskati, odtrobiti eno; *v. n.*, sem pihati, vleči.
Herblechen, *v. a.*, plačevati; er wird herblechen müssen, daß er schwarz wird, bode plačeval, da bo gerdo, debelo gledal.
Herblich, *adj.*, ogavnat, gorjupast, terpkav, terpkast, žerkast.
Herblicken, *v. n.*, pogledati sem (k govorečimu).
Herbrausen, *v. n.*, prišumeti, pribučati.
Herbringen, *v. a.*, prinesti, prinašati (sem, k nam); durch langen Gebrauch, als ein Recht betrachten; hergebrachtes Recht, stara pravica, ustarana pravica, od nekdaj; hergebrachte Gewohnheit, Observanz, stara navada; hergebracht sein, navaden biti, v navadi biti, v navado priti, ustarano biti.
Herbrummen, *v. n.*, primermrati, prigosti, prirenčati.
Herborist, der, zeliščar, zelišar, koreninar.
Herbst, der, jesen, *f.*; nach *Gutsm.* auch predzima; *böhm.* podzimek; im Herbste, (v) jeseni; den Herbst durchleben, zubringen, u. *V.* jesenovati; gegen den Herbst zu, na jesen; diesen Herbst, *serb.* jesenas; *fig.* s. Ernte, Weinlese.
Herbst=, in Zstzg., jesenski.
Herbstabend, der, jesenski večer.
Herbstadonis, der, (Adonis autumnalis), rudeča kamilica.
Herbstarbeit, die, jesensko delo, jesenski opravek.
Herbstäquinoctium, s. Herbstnachtgleiche.
Herbstbirn, die, ozimka (hruška).
Herbstblatt, das, rumeno pero, *coll.* rumeno listje.
Herbstblume, die, jesenski cvet, s. a. Herbstzeitlose.
Herbsten, *v. i.*, jeseniti se, jeseneti; es herbstet, die Herbstwitterung kommt heran, jesensko vreme se bliža, jesen nastaja. jeseni (se); *v. a.* brati, tergati grozdje.
Herbstferien, *pl.*, jesenski prazniki.
Herbstfieber, das, jesenska merzlica.
Herbstfrüchte, *pl.*, jesenina, jesenski, pozni pridelki; pozno, ozimo sadje.
Herbstgerste, die, ječmen šestoverstnik.
Herbsthaft, s. Herbstlich.

Herbstheu, das, otava; s. a. **Grummet.**
Herbstleute, s. **Weinleser.**
Herbstlich, *adj.*, jesensk, n. *Gutsm.* predzimsk; kakor v jeseni; herbstliche Zeit, jesen.
Herbstling, der, jesenček, jesenšek, poznič, poznica; *böhm.* podzimče; s. a. **Spätling.**
Herbstlöwenzahn, der, jesenski regrad.
Herbstluft, die, jesenski zrak, jesenska sapa.
Herbstlust, die, jesensko veselje.
Herbstmesse, die, jesenski somenj. semenj, smenj.
Herbstmonat, der, allg. einer derselben, jesenski mesec; s. a. **September.**
Herbstmorchel, die, jesenski smerček, jesenske mezine.
Herbstmorgen, der, jesensko jutro.
Herbstnacht, die, jesenska noč.
Herbstnachtgleiche, die, jesensko enakonočje.
Herbstnachtigall, die, (Motacilla rubicola), pliska.
Herbstobst, das, pozno sadje, ozimke *pl.*
Herbstpunct, der, jesenik †.
Herbstreise, die, jesensko potovanje.
Herbströthe, die, pozni brošč.
Herbstsaat, die, jesenska setva, setev ozimine, s. **Wintersaat.**
Herbstschein, der, pervi mlaj v jeseni, pervi jesenski mlaj.
Herbstschmaus, der, pojedina o terganji, branji.
Herbstschnee, der, jesenski sneg.
Hersttag, der, jesenski dan.
Herbstwetter, das, jesensko vreme.
Herbstwiese, die, eine Wiese, welche nur einmal des Jahres gemähet wird, alte Heuwiese, starina, terdina, senožet, ki ne daje otave.
Herbstwind, der, jesenski veter.
Herbstzeit, die, jesenski čas, jesen; zur Herbstzeit, v jeseni, na jesen, pod jesen.
Herbstzeitlose, die, (Colchicum autumnale), podlesk jesenski, ušivec, golobnjak, dremavčica.
Herd, der, Vogelherd, gumno, guben, tičnica; Herdchen, gumence; der Herd vor dem Schmelzofen, predpeč; Feuerherd, ognjišče, ognjiše, nach *M.* komen; nach *Gutsm.* puzad; *fig.* Wohnung, dom, domovina; zum häuslichen Herde zurückkehren, verniti se, priti nazaj domu; eigener Herd ist Goldes werth, svoja hišica svoja voljica; *poln.* bolje eno oko svoje, kakor tuje oboje; s. a. **Waschherd.**
Herdasche, die, pepel z ognjišča, ognjiša.
Herdbretter, *pl.*, šije *pl.*, oklep ognjišča, ognjiša.
Herde, die, čeda, eig. čreda, auch trop, truma, kerdelo, (*serb.* kerdo, Schafherde), *altsl.* stado; eine Herde Vögel, jato, a. jata, (*böhm.* hejno); eine lange Reihe, rajda.
Herdebegütert, s. **Herdenreich.**
Herdehammel, s. **Leithammel.**
Herdeisen, das, etwa nabijač.
Herdenmaus, die, (Nypudaeus arvalis) voluharica.
Herdenreich, *adj.*, kdor ima mnogo čed.
Herdenreichthum, der, bogastvo v živini, množtvo čed.
Herdenweise, *adv.*, v čedah, na čede, trumama.
Herdfink, der, ščinkovec vabnik, vabivni, natvezni šinkovec.
Herdfrischen, das, pretapljanje.
Herdgeld, das, davek od ognjišča, ognjiša, od dimnika.
Herdglas, das, ognjiščnica, ognjišnica†.
Herdhaken, s. **Schürhaken.**
Herdkorn, das, krajno srebro.
Herdochs, der, bik.
Herdonnern, *v. n.*, zagermeti, germeti (proti govorečimu).
Herdplatte, die, ognjiščina plošča.
Herdprobe, die, ogled, preskus sreberne raztopnine.
Herdrang, s. **Andrang.**
Herdrängen, *v. n.* u. *r.*, sem pritiskati, siliti, pahati se.
Herdrecht, das, pravica do ognjišča, ognjiša, do svojiga hiševanja; s. a. **Herdgeld.**
Herdringen, s. **Herdrängen,** sich.
Herdschaufel, die, krevlja, lopar.
Herdschilling, s. **Herdgeld.**
Herdstange, s. **Herdeisen.**
Herdstein, der, kamnita plošča od ognjišča.
Herdsteuer, s. **Herdgeld.**
Herdstube, die, spiravnica za rudo.
Herduften, *v. n.*, pridišati, dišati sem.
Herdurch, *adv.*, todle-sem.
Herdürfen, *v. n.*, smeti priti sem, smeti sem.
Herdvogel, der, vabnik, vabivec, vabec.
Herdzins, s. **Herdgeld.**
Hereilen, *v. n.*, prihiteti, hiteti (k govorečimu).
Herein, *adv.*, (für sich stehend), noter, sem noter (k temu, ki govori); in den Garten herein, ins Haus herein, na vert, v hišo, nicht sem noter v hišo; als Ruf an den Anklopfenden, naprej, le noter, *russ.* vojdi, *serb.* slobodno; in der Zusammensetzung mit Zeitwörtern gibt es der Slovene durch die Vorsetzpartikel v-, wie auch durch die dem Orte, in welchen die Bewegung vor sich geht, vorgesetzte Präposition v, oft auch mit dem Zusatze k sebi, k meni, k nam, weniger richtig durch noter, sem noter; s. a. die Zusammensetzungen mit **Ein.**
Hereinbegeben, sich, *v. r.*, podati se, stopiti v (hišo).
Hereinbemühen, sich, *v. r.*, stopiti, potruditi se v —.
Hereinbitten, *v. a.*, ins Haus, poklicati v hišo, prositi, naj stopi v hišo.
Hereinbrechen, *v. n.*, die Nacht bricht herein, noč se dela, s. a. **Anbrechen;** das Wasser brach herein in den Stall, voda je prederla, pretergala v hlev; s. a. **Einbrechen.**
Hereinbringen, *v. a.*, prinesti, prinašati v —, vnesti, vnašati.
Hereindringen, s. **Eindringen.**
Hereinfahren, *v. n.*, pripeljati se, peljati se v kaj.

Hereinfallen, *v. n.*, pasti v kaj; s. a. Einfallen.
Hereingehen, *v. n.*, stopiti, iti v —.
Hereinkommen, *v. n.*, priti, prihajati v —.
Hereinlassen, *v. a.*, vpustiti, vpuščati, pustiti, puščati v kaj —.
Hereinleuchten, *v. n.*, posvetiti, svetiti pri vhodu.
Hereinnehmen, *v. a.*, vzeti v kaj (v sredo, med se).
Hereinnöthigen, *v. a.*, prisiliti koga, da stopi v —.
Hereinrufen, *v. a.*, poklicati v —.
Hereinschleichen, sich, *v. r.*, zmuzati se, vkrasti se v —.
Hereinsteigen, *v. n.*, vlesti v —; zum Fenster, skozi okno vlesti.
Hereinströmen, *v. n.*, vtekati, teči v (n. p. v klet).
Hereintreten, s. Eintreten.
Hereinwärts, *adv.*, noter.
Hereinwerfen, *v. a.*, vreči, zabrusiti v kaj.
Hereinziehen, *v. a.*, potegniti, vleči v —; *v. n.*, in die Stadt hereinziehen, preseliti se v mesto.
Hererzählen, *v. a.*, vse od kraja povedati, pripovedovati vse po versti, na drobno.
Herfabeln, *v. a.*, basen pripovedovati, kaj neverjetniga govoriti.
Herfahren, *v. n.*, pripeljati, peljati se sem; sie kommen hergefahren, peljejo, vozijo se proti nam, bibl. vzdigniti se, poveličati se; *v. a.*, pripeljati.
Herfallen, *v. n.*, über Jemand, zakaditi se v koga, napasti, navaliti na; über die Schüsseln herfallen, zagnati se čez jedi, obsuti.
Herfaseln, s. Herfabeln.
Herfiedeln, *v. a.*, odgosti, odškripati eno.
Herfliegen, *v. n.*, prileteti, leteti (sem k govorečimu).
Herfliehen, **Herflüchten**, *v. n.*, zu uns, pribežati, bežati (k nam).
Herfließen, *v. n.*, priteči, teči k —.
Herfragen, sich, *v. r.*, doprašati se.
Herführen, *v. a.*, pripeljati, peljati k —, sem.
Herfür, s. Hervor.
Hergaffen, *v. n.*, er gafft auf mich her, na me zija.
Hergang, der, hod, hoja, prihod do —; den Hergang der Sache erzählen, povedati, kako je bilo, kako se je vse godilo.
Hergeben, *v. a.*, podati, dati, podajati komu; gib her, daj, pokaži; er muß es hergeben, mora od sebe dati, mora oddati, izdati, izročiti; er wird sich dazu nicht hergeben, ne bo hotel služiti zato, pomagati k temu; s. a. Gebrauchen (lassen).
Hergebracht, *adj.*, star, starodaven.
Hergegen, s. Dagegen, Hingegen.
Hergehen, *v. n.*, priti, iti, prihajati, hoditi, (k, proti govorečimu, sem); wie er hergeht, kako se nosi, s. a. Einhergehen; zugehen, iti, goditi se; es geht lustig her, veseli ste, so, vse se veseli in je dobre volje; es geht schwer her, težko ide, težko gre, nujno se udaja; über etwas hergehen, poprijeti se, prijeti se, polotiti se, lotiti se česa, začeti kaj; über einen, ogovarjati koga; auch lotiti se, obdati, obstajati koga; in der Schlacht ging es scharf her, boj je bil hud, terd, kervav; es ging über den Wein her, mnogo vina se je popilo; neben Einem hergehen, iti, hoditi poleg koga.
Hergehören, *v. n.*, sem, (v našo vas) iti, biti, spadati; ich gehöre her, odtod sim; das gehört nicht her, to ne gre sem.
Hergeigen, *v. a.*, ein Stück, odgosti, zagosti eno.
Hergerathen, *v. n.*, po naključji kam priti.
Herhaben, *v. a.*, wo hast du das her? odkod imaš to? kje si to dobil?
Herhalten, *v. a.*, prožiti, pomoliti, moliti, poderžati, deržati komu (govorečimu); *v. n.*, *fig.* er muß herhalten, on mora terpeti, nach *V.* plantati (?), plačati za kaj, *serb.* na njem se kola lome.
Herheißen, *v. n.*, zapovedati komu, naj pride (sem), naj pristopi.
Herhinken, *v. n.*, er kam hergehinkt, prišantal, prišepal je (k nam).
Herholen, *v. a.*, prinesti, *fig.* weit herholen, deleč seči po kaj, deleč zaiti, zahajati; weithergeholt, auch prisiljen.
Herich, s. Gundelrebe.
Hering, s. Häring.
Herjagen, *v. n.*, prilomastiti k —.
Herjammern, *v. a.*, izstokati kaj, tarnati in govoriti.
Herklimpern, *v. a.*, odbrenkati eno.
Herknien, *v. n.*, priklekniti k —.
Herkommen, *v. n.*, priti, prihajati, iti (sem, k govorečimu); da kam ich her und machte es so, na to sim prišel ter sim; singend, tanzend 2c., herkommen, pripeti, priplesati, s. a. Ankommen; von wo herkommen, priti odkod, vzeti se odkod; *fig.* üblich sein, ein hergekommener Gebrauch, nekdanja, stara navada; abstammen, stammen, Folge wovon sein, izhajati, izvirati, prihajati, roditi se, kakiga rodu biti, kake rodovine biti; das kommt von der Unmäßigkeit her, to izhaja, izvira, prihaja (nicht pride) iz, od nezmérnosti, to so nasledki nezmernosti, tega je kriva nezmérnost, *russ.* proishodit.
Herkommen, das, (Gewohnheit), nekdanja navada, šega, običaj; es ist so Herkommens, taka navada je, tako je navadno, v navadi; von gutem Herkommen, dobriga rodu; s. a. Abkunft.
Herkömmlich, *adj.*, navaden, nekdanj; *adv.*, po stari navadi, kakor je od nekdaj navada.
Herkönnen, *v. n.*, er kann nicht zu uns her, ne more k nam (priti).
Herkriechen, *v. n.*, prilesti, prilaziti.
Herkules, der, Herkul; er ist ein zweiter Herkules, močan je kakor štempihar.
Herkuleswurz, die, (Nymphea alba), beli pljučnik.

Herkulisch, *adj.*, orjašk, velikansk, čez navado močen, neznano močen, Herkulov.
Herkunft, die, eigentlich, prihod, dohod, *serb.* dolazak; die Abstammung, rod, pleme, kri; von guter Herkunft, dobriga rodu, plemena, dobre kervi.
Herlallen, *v. a.*, odblebetati kaj.
Herlangen, *v. n.*, segati od kod do govorečiga, poseči, segati; *v. a.*, pomoliti, podati; lange mir den Hut her, podaj mi klobuk.
Herlassen, *v. a.*, pustiti k —; laß ihn zu mir her, pusti ga k meni, do mene.
Herlaufen, *v. n.*, hergelaufen kommen, pribežati, priteči, auch pritepsti, privleči se, privlačugati; ein Hergelaufener, potepin, ki se je odkod priklatil, prikidal.
Herleihen, *v. a.*, posoditi, posojati.
Herleiten, *v. a.*, leite ihn zu mir her, pripelji ga k meni; das Wasser, (sem) napeljati, napeljevati vodo —; derivіren, ein Wort herleiten, besedo izpeljati, izpeljevati.
Herleitung, die, izpeljava, izpeljevanje.
Herlenken, *v. a.* u. *n.*, zakreniti, oberniti proti —.
Herlesen, *v. a.*, laut lesen, odbrati, odčitati, čitati, prečitati kaj.
Herleuchten, *v. n.*, svetiti (se) k —.
Herling, der, auch Härtling, Traube, welche zu spät geblühet, folglich herbe bleibt, nach *V.* svetiga Martina grozd, *serb.* greš, grešljivka.
Herlispeln, *v. a.*, odšepetati kaj.
Herlitze, die, drenulja; s. a. **Hartriegel**.
Herlocken, *v. a.*, privabiti, vabiti, primamiti, mamiti k (govorečimu); ich möchte ihn zu mir herlocken, rad bi ga k sebi privabil.
Herlügen, *v. a.*, lagati, lagati, kakor bi orehe grizel.
Hermachen, sich, *v. r.*, podati se k, približati, bližati se komu; sich über etwas hermachen, zagnati se v kaj, poprijeti se česa, spraviti se na (čez) kaj, podati se na kaj; vreči se na kaj (a. *poln.* u. *russ.*); s. a. **Hergehen**.
Hermaphrodit, s. **Zwitter**.
Hermarsch, der, prihod, dohod (vojakov); pot sem, v to stran, v ta kraj; auf dem Hermarsche, ko smo šli sem, (t. j. proti mestu, kjer smo zdaj).
Hermchen, s. **Wiesel**.
Hermeckern, *v. a.*, odmeketati, meketaje izgovoriti, odpeti.
Hermel, s. **Kamille**.
Hermelin, das, (Mustela erminea), velika bela podlasica, nach dem *Russ.* gornostaj; nach dem *Böhm.* u. *Poln.*, granostaj.
Hermelinfell, das, gornostajevina, gornostajeva koža.
Hermelinkragen, der, ovratnik iz gornostajeve kožuhovine.
Hermelinmantel, der, plašč s podvlako iz gornostajeve kožuhovine.
Hermelinpelz, der, gornostajeva kožuhovina.
Hermeneutik, die, der Bibel, navod, kako razlagati, razkladati sveto pismo; überhaupt, razlagavstvo, hermenevtika, tolmaštvo, umno razlaganje.
Hermeneutisch, *adj.*, po pravilih umniga razlaganja.
Hermessen, *v. a.*, odmeriti, odmérjati.
Hermögen, s. **Herwollen**.
Hermetisch, s. **Luftdicht**.
Hermodattelwurzel, s. **Herbstzeitlose**.
Hermurmeln, *v. a.*, odmomljati, odmermrati, mermrati.
Hermüssen, *v. n.*, er muß zu uns her, mora k nam (priti).
Hernach, *adv.*, potle, potlej, potem, potler, na to; *russ.* u. *serb.* poslé; nicht lange hernach, malo po tem; einen Tag hernach, drugi dan.
Hernähen, *v. a.*, prišiti proti.
Hernehmen, *v. a.*, vzeti, jemati (od kod); Jemanden hart hernehmen, koga terdo prijeti, prijemati; wo soll ich das Geld hernehmen, od kod vzamem, kje bom dobil dnarjev.
Hernennen, *v. a.*, imenovati, našteti (vse po versti).
Hernieder, *adv.*, doli, sem doli; s. **Herab**, **Herunter**.
Herniederblicken, **Herniederfahren**, **Herniederkommen**, **Herniederlassen**, **Herniedersehen**, **Herniedersteigen**, **Herniederwerfen**, s. **Herabblicken** u. s. w.
Hernöthigen, *v. a.*, prisiliti, morati koga, da pride sem, k —.
Heroide, die, heroida, junaško pismo.
Heroisch, *adj.*, vitešk, junašk.
Heroismus, der, junaštvo, s. a. **Heldensinn**.
Herold, der, napovednik, napovedec, glasnik, klicar, oznanovavec.
Heroldsstab, der, napovednikova, glasnikova palica.
Heronsbrunnen, der, Heronov kladez, zdenec.
Herpacken, sich, *v. r.*, packe dich her, poberi se sem, na to stran.
Herpeitschen, *v. a.*, prignati, pribičati k —.
Herpetisch, *adj.* lišajev.
Herplappern, **Herplaudern**, *v. a.*, izžlobudrati, odžlobudrati, odžebrati (n. p. Očenaš).
Herr, der, gospod; Herren, *coll.* gospoda; Besitzer einer Sache, gospodar; er ist euer Herr, on je gospodar (gospodnje) nad vami; Gott der Herr, Gospod Bog; wer ist Herr im Hause, kdo je gospodar, kdo gospodari tu; das Haus des Herrn, Božja veža, hiša Gospodova; Herr sein, gospodovati, vladati, gospodariti; der Herr sei mit Euch, Gospod z vami; große Herren, velika gospoda; ein Herr werden, pogospoditi se; sein eigener Herr sein, sam svoj (gospodar) biti; der junge Herr, gospodič; es will hier jedermann Herr sein, tukej hoče vsakdo zapovedovati, gospodariti; er ist Herr vom ganzen Lande, vso deželo ima

pod sabo; mein Herr! (in der Anrede), gospod! Ihr Herr Bruder, Vaš brat; er ruht im Herrn, v Bogu, v Gospodu počiva; mit großen Herrn ist nicht gut Kirschen essen, z velicimi gospodi ni dobro češenj zobati; Herrensünde, Bauernbuße, kar gospoda stori krivo, kmetje morajo plačati živo; große Herren versprechen viel, nach *Gutsm.* veliki gospodje, veliki obeti; wie der Herr, so der Knecht, kakoršni gospodarji, taki posli; den großen Herrn spielen, po gosposko živeti, moževati; sich zum Herrn von etwas machen, osvojiti, prisvojiti si kaj, pod se spraviti, pooblastiti se; ein süßer Herr, sladkoustnik, sladkač, prilizovavec; große Herren haben lange Arme, gospoda sega dalječ; es kam ein Herr, nekdo je prišel; als bloßer Titel kann Herr im Slovenischen nach der Volksauffaßung des Wortes gospod, wo es sich um niedere Stände handelt, nicht wohl übersetzt werden; ich habe den Herrn Pfarrer gesehen, vidil sem gospod(a) fajmoštra; die Gesellschaft besteht aus zehn Herren und zwei Damen, bilo je dvanajst odraslih moških in dve ženski.

Herrchen, das, gospodič, gospodičič, gospodin, gospodičik.

Herrauschen, *v. n.*, priveršeti, privihrati (k govorečimu).

Herrechen, *v. a.*, prigrabiti k —.

Herrechnen, *v. a.*, našteti, naštevati vse po versti; vse od kraja.

Herrecken, *v. a.*, prožiti proti —.

Herreichen, *v. a.*, reiche mir her, podaj mi, proži mi; *v. n.*, segati, dosegati do (govorečiga).

Herreise, die, pot v to stran, v ta kraj, (kjer je govoreči sedaj); auf der Herreise, ko smo šli, popotovali sem, potovaje sem.

Herreisen, *v. n.*, potovati sem.

Herren=, in Zstzg. gosposki (gospodski), gospodenj.

Herrenacker, der, gospodova njiva.

Herrenapfel, der, gospodičnik.

Herrenarbeit, die, gosposko delo; s. a. **Herrendienst**.

Herrenbauch, der, debeli trebuh.

Herrenbier, das, močni, dobri ol, kakoršen je za gospodo.

Herrenbirn, die, gospodičnica, gospodična.

Herrenbrod, das, gosposki kruh, tuji kruh; Herrenbrod essen, služiti.

Herrendienst, der, gospodnja služba, robota, tlaka; Herrendienst geht vor Gottesdienst (lügenhaftes Sprichw.), s. **Gehen**.

Herrenessen, das, gosposka jed.

Herrennen, *v. n.*, pridirjati, prileteti.

Herrengebot, **Herrengeheiß**, das gospodovo, gospodnje povelje.

Herrengunst, die, gospodska, gosposka milost; Herrengunst währt nicht lange, gospodskimu, gosposkimu smehu ni verjeti.

Herrenhaus, das, gosposka hiša; bei einer Volksvertretung, gosposka zbornica.

Herrenhof, der, gospodski dvor.

Herrenhutter, der, hernhutar, moravski ali češki brat.

Herrenkirsche, s. **Kornelkirsche**.

Herrenkrankheit, die, gosposka bolezen; s. **Fußgicht**.

Herrenleben, das, gosposko življenje, gospodovanje, moževanje.

Herrenlos, *adj.*, brez gospodarja, auch brez službe; ohne Eigenthümer, ničij, nikogaršen, nach altem slav. Recht und *serb.* auch pust; kar nima lastnika.

Herrenpilz, **Herrenschwamm**, der, (Agarius caesareus), karželj, karžec.

Herrenrecht, das, gospodarjeva, lastnikova pravica.

Herrenschenke, die, gosposka kerčma, — za gospode.

Herrenschicht, die, vladarski rudnik.

Herrenschnepfe, s. **Herrschnepfe**.

Herrensitz, der, gosposki dvor, grad.

Herrensonntag, der, pustna nedelja.

Herrenspeise, die, gosposka jed.

Herrenstand, der, visoka gospoda, s. üb. **Ritterstand**; in der Kirche, moška stran.

Herrenstuhl, der, gosposki stol (v cérkvi).

Herrentafel, die, **Herrentisch**, der, gosposka miza, gosposke jedila.

Herrentag, s. **Sonntag**.

Herrenvogel, s. **Holzhäher**.

Herrenwasser, das, gospodov, graščinsk, grašinski ribnik.

Herrenweg, der, gosposka vozna pot.

Herrenwein, der, gosposko, predobro vino.

Herrenzippel, der, (Myosurus minimus), mišji repič.

Herrgeworden, *adj.*, pogospojen (pogospoditi).

Herrgott, s. **Gott**.

Hergottsbärtlein, das, ramšelj, s. **Nagelkraut**.

Herrgottsblatt, s. **Schellkraut**.

Herrgottswunderkraut, das, (Hypericum perforat.), sv. Janeza roža.

Herrichten, *v. a.*, pripraviti, pripravljati.

Herrichtung, die, priprava.

Herrin, die, gospa, gospodinja, lastnica.

Herrisch, *adj.*, gosposk, gospodovavsk, zapovedljiv, zapovedovavsk; s. a. **Gebieterisch**; sein herrisches Betragen fiel Jedermann auf, vsakdo je koj zapazil, da hoče po gosposko vsacimu zaukazovati.

Herritt, der, auf dem Herritte erzählte er mir, ko sva jezdila sem, v to stran, —.

Herrlich, *adj.*, gosposk, gospodenj; herrlich leben, gosposko, po gosposko, prav dobro živeti; schön, lep, prelep, veličansk; ein herrliches Wetter, sprelepo vreme; wie herrlich ist dein Name, kako častitljivo, veličastno je ime tvoje; s. a. **Prächtig**; das ist herrlich, to je lepo, izverstno.

Herrlichkeit, die, s. **Pracht**; die Herrlichkeit Gottes, eines Königs, gospostvo, slava Božja; Ew. Herrlichkeit, vaše gospostvo; die Herrlichkeit über ein Land, s. **Herrschaft**; die forstliche Herrlichkeit, s. **Regale**, **Forstregale**; eine jede herrliche, Vorzug, Ansehen

habende Sache, die Schönheit, lepota, berhkota; wenn er in seiner Herrlichkeit kommen wird, kader pride v svoji slavi, časti.

Herrollen, *v. n.*, privaliti se, valiti se (proti govorečimu).

Herrschaft, die, abst. die Gewalt zu befehlen, gospostvo; Macht, oblast, moč; das Herrschen, vladanje, gospodarjenje; die Herrschaft führen, haben, ausüben, gospodovati, gospostvo imeti, gospod biti koga, nad kom; unter eines Herrschaft stehen, biti pod kom; Herrschaft über sich selbst haben, krotiti samiga sebe, berzdati se, strasti; eine Herrschaft, gospoščina, graščina, grajšina; aus einer Herrschaft in die andere ziehen, iz grajšine v grajšino iti; Herrschaft Auersperg, Turjaška grajščina, grajšina; Etwas unter seine Herrschaft bringen, kaj pod se, v svojo oblast spraviti; die herrschende Person, gospod, gospodar, grajščak, gospod in gospa; *coll.* gosposka, gospoda; fremde Herrschaften, tuja gospoda; die Herrschaften sind heute ausgefahren, gospoda so se danes nekam peljali, im Slov. a. se je peljala; die jungen Herrschaften, mlada gospoda; mit Bezug auf die kürzlich erfolgte Standeserhöhung, jara gospoda.

Herrschaftlich, *adj.*, gosposk, gospodenj; gutsherrschaftlich, grajščinsk, gospoščinsk.

Herrschaftsbegierde, s. Herrschbegierde.

Herrschaftsbegierig, s. Herrschbegierig.

Herrschaftsbesitzer, der, grajščak, posestnik grajščine. grajšine.

Herrschaftsdiener, der, grajščinski hlapec.

Herrschaftsname, der, gospodnje imé.

Herrschaftsrecht, s. Hoheitsrecht.

Herrschaftswappen, das, gospoščinski, gosposkini gerb.

Herrschamt, das, gospostvo, vladanje.

Herrschbegierde, die, želja vlade, vladanja, vladoželjnost, vladoljubje.

Herrschbegierig, *adj.*, vladoželjin, kdor bi rad vladal, gospodoval.

Herrschelei, die, brezoblastna vladarija.

Herrscheln, *v. n.*, nezmérno hlepeti po oblasti in vtikati se v vsako reč.

Herrschen, *v. n.*, gospodovati, vladati, gospodariti, oblastovati; über einen, nad kom, komu, gospodar čigav ali komu biti; als Kaiser, cesarjevati; als Kaiserin, cesaričiti; als König, kraljevati; als Königin, kraljičiti; als Herzog, Fürst ɪc. herrschen, vojvodovati, kneževati itd.; über Land und Leute herrschen, gospodovati, vladati po vsi deželi; im uneig. Sinne wird es im Slov. häufig mit biti gegeben; es herrscht allgemein die Meinung, v ljudstvu sploh je misel, sploh se misli, vsi mislijo, da —; es herrscht Friede im Lande, dežela je mirna, etwa auch mir kraljuje, gospoduje, cvete v deželi; es herrscht große Theuerung, velika dragina je; es herrscht eine schauernde Stille, vse je tiho, da je groza; noch herrscht die schöne Sitte, še velja lepa navada, še imajo lepo navado; nur Liebe herrsche in diesem Herzen, samo ljubezen naj kraljuje v tem serci.

Herrschend, *adj.*, s. Vorherrschend; herrschende Krankheit eines Ortes, bolezen, za ktero naj več ljudi zboli ali umre, poglavitna, zgrabljiva, razgrajavna, oblastna; herrschende Gewohnheit, poglavitna navada, ktere se sploh ali naj bolj derže; herrschende Religion poglavitna, perva, kraljujoča, najobsežniši vera; herrschende Laster, gospodujoče pregrehe, t. j. naj bolj razširjene pregrehe.

Herrscher, der, gospodovavec, gospodar, vladar, vladavec, oblastnik.

Herrscherbefehl, der, vladarjevo povelje.

Herrscherbinde, s. Diadem.

Herrscherblick, der, vladarski pogled.

Herrscherfamilie, die, (Dynastie), vladajoča, vladarska rodovina, družina.

Herrscherin, die, gospodovavka, vladarica, vladavka, gospa, oblastnica.

Herrschergewalt, die, vladarjeva, vladarska oblast, moč.

Herrscherling, der, vladarček.

Herrschermacht, s. Herrschergewalt.

Herrschermiene, die, vladarjevo lice.

Herrscherfrau, die, vladarjeva žena.

Herrschersinn, der, vladarjeve misli, zapovedljivost.

Herrscherstab, s. Zepter.

Herrscherstuhl, der, prestol.

Herrscherton, der, vladarski glas.

Herrscherwille, der, vladarjeva volja.

Herrscherwort, das, vladarska beseda.

Herrscherzügel, der, vladarska uzda, moč.

Herrschgebiet, das, oblast.

Herrschgier, s. Herrschsucht.

Herrschsucht, die, pohlep za oblastjo, za vladanjem, zapovedljivost, neizmérna vladoželjnost, nezmérno vladoljubje, nach V. gospodljivost, oblastljivost.

Herrschsüchtig, *adj.*, nezmérno vladoželjen, vladoljuben, zapovedljiv; kdor čez mero hrepeni, in hlepi po vladi, nach V. oblastljiv, gospodljiv.

Herrschverständig, *adj.*, zveden v vladanji, ki zna, umi vladati.

Herrücken, *v. a.*, pomakniti, pomikati k—, primakniti, primikati; *v. n.*, pomakniti, pomikati se (sem k govorečimu); rücke zu mir her, pomakni se k meni.

Herruf, der, poklic (v to stran, kjer je govoreči).

Herrufen, *v. a.*, rufe ihn zu mir her, k meni ga pokliči.

Herrühren, *v. n.*, izvirati iz, —, od —, začeti se, priti, prihajati, biti od —; das rührt von ihm her, to je od njega, to je on napravil, napredel, (unr. to pride od njega).

Hersagen, *v. a.*, na pamet, iz glave povedati, razložiti, praviti.

Herschaffen, *v. a.*, pripraviti, pribaviti kaj, poskerbeti za kaj.

Herschauen, *v. n.*, pogledati, gledati k, proti— (govorečimu).

Herschicken, *v. a.*, poslati; schicke ihn zu mir her, k meni ga zaženi.

Herschießen, *v. n.*, prileteti, zagnati se,

zakaditi se; *v. a.*, Geld herschießen, dati dnarjev; s. a. Vorschießen.
Herschiffen, *v. n.*, pripeljati se v ladii.
Herschlagen, *v. n.*, udariti proti —; *v. a.*, pribiti, pribijati.
Herschleichen, *v. n.*, hergeschlichen kommen, priplaziti se, prikrasti se, privleči se, pritapati.
Herschleppen, *v. a.*, privleči, pricjaziti, privlačiti.
Herschlüpfen, *v. n.*, šiniti, švigniti, zmuzniti se sem.
Herschnellen, *v. a.*, zagnati proti govorečimu.
Herschreiben, *v. a.*, napisati, pisati (sem, k govorečimu).
Herschreien, *v. n.*, dovekati do —.
Herschwanken, *v. n.*, prigugati se, gugati se sem.
Herschwatzen, *v. a.*, odžlobodrati, žlobodrati pred kom.
Herschwimmen, *v. n.*, priplavati, plavati k —.
Hersegeln, *v. n.*, prijadrati, jadrati k —.
Hersehen, s. Herschauen.
Hersehnen, sich, *v. r.*, želeti si sem, k —.
Hersein, *v. n.*, od kod biti; wo ist er her? od kod si? od kod je?; über etwas her sein, pečati se, ukvarjati se s čem; hinter etwas her sein, poganjati se za kaj, ne oditi od česa.
Hersenden, s. Herschicken.
Hersetzen, *v. a.*, postaviti sem k —; *v. r.*, setzen Sie sich zu mir her, k meni se vsedite.
Hersingen, *v. a.*, odpeti, zapeti, peti pred kom.
Hersollen, *v. n.*, er soll zu mir her, k meni naj pride.
Hersprechen, s. Hersagen.
Herspringen, *v. n.*, priskočiti, skočiti k —.
Herspritzen, *v. n.*, šterkniti, sikniti, sikati k —.
Herstammen, *v. n.*, s. Abstammen, od rodu biti; vom David herstammen, Davidov odrodek biti, Davidoviga rodu biti, od Davida izvirati, izhajati.
Herstammung, s. Abstammung.
Herstehlen, sich, s. Herschleichen.
Herstellen, *v. a.*, eigentlich, sem postaviti, postavljati, djati ob. deti, devati, *fig.* in den vorigen Stand setzen, popraviti, povernití, v poprejšnji stan pripraviti, na novo ustanoviti; einen Kranken, bolnika ozdraviti, izceliti, k zdravju pomoči; einen Beweis herstellen, dokazati; den Thatbestand herstellen, na terdno, na gotovo postaviti dogodek.
Herstellung, die, poprava, popravek; Herstellung der Gesundheit, ozdravljenje.
Herstottern, *v. a.*, odjecljati, jecljati pred kom.
Herstrich, der, prilet, povernitev, prihod (tičev).
Herströmen, *v. n.*, pridreti, privreti k —.
Herstürzen, *v. n.* u. *r.*, über Einen, navaliti, zagnati se na koga.
Hertanzen, *v. n.*, priplesati, plesati k komu.
Herthun, s. Herstellen.
Hertoben, *v. n.*, pridivjati, divjati k —.
Hertragen, *v. a.*, prinesti, nesti, nositi k govorečimu.
Herträger der, donašavec, prinesec.
Herträgerin, die, donašavka.
Hertreiben, *v. a.*, prignati, pripoditi, gnati, goniti k (govorečimu).
Hertreten, *v. n.*, pristopiti, stopiti k —.
Hertrommeln, *v. a.*, odbobnjati, bobnjati pred kom.
Hertropfen, *v. n.*, sem kapati.
Hertummeln, *v. n.*, pòdvizati kam, sem.
Hertuten, *v. a.*, zatuliti, tuliti.
Herüber, *adv.*, sem čez, na to stran, na ta kraj (k govorečimu); über den Fluß herüber, čez potok sem; in der Zusammensetzung mit Zeitwörtern wird es im Sloven. meist durch die Vorsetzpartikel pre — gegeben.
Herüberbeugen, *v. a.*, pregniti čez kaj (k sebi).
Herüberblicken, *v. n.*, pogledati sem čez.
Herüberbringen, *v. a.*, prenesti čez kaj k govorečimu.
Herüberfahren, *v. a.*, prepeljati, prevoziti na to stran.
Herübergehen, *v. n.*, preiti na to stran, sem čez iti.
Herüberhangen, *v. n.*, sem prek viseti (čez kaj).
Herüberrufen, *v. a.*, preklicati čez kaj.
Herübersehen, *v. n.*, sem čez iz česa gledati.
Herüberschleppen, *v. a.*, prevlačiti, precjaziti na to stran.
Herüberspringen, *v. n.*, sem preskočiti.
Herüberstellen, *v. a.*, sem prestaviti.
Herüberschreiten, s. Ueberschreiten.
Herüberwollen, **Herüberwünschen**, *v. n.*, hoteti, želeti si preiti na to stran.
Herüberzeigen, *v. n.*, na to stran kazati.
Herüberziehen, *v. a.*, prevleči na to stran; *v. n.*, preiti čez kaj —.
Herum, *adv.*, okoli, (in andern slav. Mundart. okolo). okrog, (*russ.* vokrug), krog, okrog in okrog, krog in krog; um das Haus herum, okoli hiše, okrog hiše, rings-, rundherum, okoli in okoli hiše, krog in krog; er muß daherum wohnen, tod nekje mora stanovati; in der Zusammensetzung wird es im Slovenischen, zumal wo die Rede von einer wirklichen Bewegung um einen Gegenstand ist, durch ob —, o —, auch mit okoli ausgedrückt; s. a. die Zusammensetzungen mit Um.
Herumabbrechen, *v. a.*, oblomiti, oblamati.
Herumbalgen, sich, *v. r.*, metati se, boriti se, puliti se.
Herumbeißen, sich, *v. r.*, klati se.
Herumbemühen, sich, *v. r.*, potruditi se okoli.
Herumbetteln, *v. n.*, beračiti po svetu (okoli).
Herumbeugen, *v. a.*, oviti, ovihati.

Herumbewegen, *v. a.*, obračati, kretati.
Herumbieten, *v. n.*, obslužiti, ponujaje obiti.
Herumbinden, *v. a.*, ovezati, ovezovati.
Herumbitten, *v. n.*, oprositi, prosé obiti, obrati.
Herumblättern, *v. a.*, prebirati bukve.
Herumblicken, *v. n.*, ozirati se, ogledovati se (na vse strani).
Herumborgen, *v. a.*, razposojevati, razupati.
Herumbreiten, *v. a.*, obstreti, obstirati, obgerniti, obgrinjati, pogerniti okoli česa.
Herumbringen, *v. a.*, prinesti okoli; einen Wagen herumbringen, oberniti, okreniti voz; er ist nicht herumzubringen, ni ga moči napraviti, da bi šel okoli (da bi obšel —); s. a. Abbringen (von etwas).
Herumdenken, *v. n.*, razmišljevati, misliti in misliti.
Herumdrängen, sich, *v. r.*, siliti se okoli česa; *fig.* obsuti, obdati kaj.
Herumdrehen, *v. a.*, zaverteti, zasukati, verteti, sukati okoli česa, oberniti, obračati; den Kopf herumdrehen, oberniti se; oft viti z glavo, zvijati glavo; sich im Kreise herumdrehen, verteti se, sukati se; s. a. Umdrehen.
Herumdrehen, das, obračanje, kretanje.
Herumdürfen, *v. n.*, smeti obiti kaj.
Herumessen, *v. n.*, jesti zdaj pri enim, zdaj pri drugim.
Herumerzählen, *v. a.*, pripovedovati, raztresati pri ljudeh, raznašati.
Herumfahren, *v. n.*, um die Stadt, peljati se okoli mesta; hin und her fahren, voziti se po deželi, po svetu, semtertje; mit der Hand herumfahren, z roko seči, mahniti okoli —.
Herumfinden, *v. a.*, najti pot okoli česa.
Herumflattern, **Herumfliegen**, *v. n.*, obletati, obferleti kaj, leteti okoli; seine Blicke fliegen herum, nach dem *Serb.* strelja in striže z očmi.
Herumfließen, *v. n.*, obtekati kaj, teči okoli česa.
Herumforschen, *v. n.*, opraševati (po čem).
Herumfrage, die, opraševanje.
Herumfragen, *v. n.*, opraševati, popraševati, razpraševati zavolj česa.
Herumfressen, *v. n.*, žreti po šeškarsko pri ljudeh.
Herumführen, *v. a.*, obvoditi; einen in der Stadt herumführen, voditi koga po mestu; einen bei der Nase herumführen, za nos voditi, (in allen slav. Mundа.), brez britve briti; einen Graben um den Garten herumführen, narediti jarek okoli verta.
Herumführer, s. Führer.
Herumgabeln, *v. a.*, z vilicami okoli dregati.
Herumgängeln, s. Gängeln.
Herumgeben, *v. a.*, Wein, vino razdajati, po versti dajati.
Herumgehen, *v. n.*, um etwas, obiti, obhoditi, obhajati, iti okoli; in der Stadt herumgehen, hoditi po mestu; *serb.* kolati po —, obkolati; im Kreise herumgehen, verteti se; wo gehst denn du herum? kje pa ti pohajaš? er geht um die Sache herum, wie die Katze um den heißen Brei, hodi okoli, kakor mačka okoli vrele kaše; das geht mir im Kopfe herum, ta reč mi hodi po glavi; ein wenig herumgehen, sprehoditi se; geh ein wenig im Garten herum, pohodi po vertu; es ging alles mit mir herum, vse se mi je obračalo pred mano; es geht ein Gerücht herum, ljudje govore, pravi se, sliši se.
Herumgehen, das, obhod, obhajanje.
Herumgießen, *v. a.*, obliti, oblivati, razlivati.
Herumglotzen, *v. n.*, zijati okoli.
Herumgraben, *v. a.*, razkopavati.
Herumgreifen, *v. n.*, ošlatati, ošlatovati, otipavati; in etwas herumgreifen, vtakniti roko v kaj in obračati jo.
Herumgucken, *v. n.*, lukati okoli sebe.
Herumhängen, *v. a.*, razvésiti okoli po —.
Herumhauen, sich, *v. r.*, sekati se.
Herumholen, *v. a.*, Einen herumholen, odpraviti koga od česa, odsvetovati mu kaj, ošteti, obrati koga.
Herumhören, *v. a.*, po versti poslušati vse.
Herumhüpfen, *v. n.*, obskakati, obskakljati, obskakovati.
Herumhuschen, *v. n.*, švigati, smukati okoli.
Herumirren, *v. n.*, klatiti se, potikati se, tavati po svetu, *serb.* tumarati.
Herumjachtern, *v. n.*, verati se, motoviliti se po —.
Herumjagen, *v. n.*, dirjastiti, letati okoli; *v. a.*, prepojati, pojati po —.
Herumjauchzen, *v. n.*, ovriskati n. p. vas, prevriskovati po —.
Herumkehren, *v. a.*, oberniti, obračati.
Herumklaffen, *v. a.*, zevaje obteči, obtekati.
Herumklettern, *v. n.*, plezati okoli česa; auf allen Bäumen herumklettern, preplezati vse dreves, spenjati se po vsih drevesih.
Herumklimmen, s. Herumklettern.
Herumknüpfen, *v. a.*, obvozlati.
Herumkommen, *v. n.*, obiti; mit den Händen, objeti, obseči.
Herumkönnen, *v. n.*, moči obiti, obhoditi.
Herumkosten, *v. a.*, okuševati.
Herumkreuzen, *v. n.*, križem morja voziti se.
Herumkriechen, *v. n.*, plaziti, laziti kjekod.
Herumlagern, sich, *v. r.*, posaditi se, poleči, razposesti se okoli česa.
Herumlangen, *v. n.*, objeti, obseči, obsegati, obiti, okoli priti, overstiti se.
Herumlärmen, *v. n.*, šundrati, razbijati po —.
Herumlaufen, *a. n.*, obtekati, tekati, begati okoli česa, tekati po —, semtertje, potekavati, letati, vlačiti se, skitati se.

Herumläufer, der, potepin, vlačugar.
Herumläuferin, die, vlačugarica, skitalica.
Herumlauschen, *v. n.*, poslušati, prislušati pri ljudeh.
Herumlegen, *v. a.*, obložiti, oblagati, pometati okoli česa, razmetati, pometati kamor si bodi.
Herumlenken, *v. n.*, zakreniti okoli —; einen herumlenken, s. Herumholen.
Herumliegen, *v. n.* ležati kjekod, brez reda; herumliegende Dörfer, vasi v obližji.
Herumlocken, *v. a.*, vabiti koga, da bi šel okoli —.
Herumlungern, *v. n.*, pohajati, lizati se okoli —.
Herummachen, *v. a.*, priterditi okoli česa; *v. r.* obiti kaj.
Herummischen, *v. a.*, premešati, mešati.
Herummögen, s. Herumwollen.
Herummüssen, *v. n.*, morati obiti, okoli iti.
Herumnarren, *v. a.*, pošiljati okoli kakor norca; *v. r.* sich mit Jemand herumnarren, norčevati s kom po (n. p. vasi).
Herumnehmen, *v. a.*, ogerniti se s čim; eine Sache herumnehmen, obračati na vse strani; einen herumnehmen, dobro obrati, ošteti koga.
Herumpacken, *v. a.* omotati, oviti, oprijeti.
Herumpatschen, *v. n.*, ploskati po —.
Herumpeitschen, *v. a.* pretepati, s šibo poditi okoli —.
Herumpflanzen, *v. a.*, obsaditi, obsajati.
Herumplacken, sich, *v. r.*, ubijati se (po svetu), polstiti se (Karst).
Herumpoltern, *v. n.*, razbijati, ropotati (po hiši).
Herumprügeln, sich, *v. r.*, tolči se, pretepati se po —.
Herumrasseln, *v. n.*, rožljati po —.
Herumrathen, *v. n.*, ugibati to in uno.
Herumreichen, *v. a.*, podajati po versti, okoli, obnašati; *serb.* obrediti.
Herumreisen, *v. n.*, potovati po svetu, obhoditi svet, hoditi križem sveta.
Herumreißen, sich, *v. r.*, ruvati se, tergati se.
Herumreiten, *v. n.*, objezditi kaj, jezditi, jahati kjekod, po —, okoli.
Herumrennen, s. Herumlaufen.
Herumrufen, *v. a.*, oklicati, obklicati.
Herumrütteln, *v. a.*, makatati, stresati, potresati.
Herumsagen, *v. a.*, povedati po versti, enimu za drugim.
Herumschaffen, *v. a.*, napraviti okoli česa kaj.
Herumschauen, s. Herumblicken.
Herumscherzen, *v. n.*, šale uganjati po —, šaliti se.
Herumschicken, *v. a.*, pošiljati po —.
Herumschielen, *v. n.*, obškeleti, škeleti okoli.
Herumschießen, *v. n.*, smukati po —, okoli; streljati po (gojzdu, zdaj tu, zdaj tam).
Herumschiffen, *v. n.*, voziti se po morji.
Herumschlagen, *v. a.*, ein Tuch um etwas, ogerniti, ogrinjati kaj s čim, omotati, okomotati; *v. r.* tolči se, pretepati se.
Herumschleichen, *v. n.*, krasti se po —, muzati se.
Herumschlendern, *v. n.*, gambati po —.
Herumschleppen, *v. a.*, vlačiti okoli česa, po —.
Herumschlingen, *v. a.*, opasati.
Herumschmarotzen, *v. n.*, obšeškati, šeškati po —.
Herumschmiegen, *v. a.*, ovijati se, oklepati se.
Herumschmieren, *v. a.*, obmazati, razmazati po —.
Herumschnüffeln, *v. n.*, ovohati, onjušiti, vohati po —; überall —, vse prevohati.
Herumschreiten, *v. n.*, obhoditi.
Herumschüren, *v. n.*, im Feuer, dregati v ogenj, podkurjati.
Herumschütten, *v. a.*, obsuti, obsipati, sipati okoli —, razsuti, razsipati po —.
Herumschwärmen, *v. n.*, rojiti, vlačiti se po —.
Herumschwärmer, der, klatež, vlačugar.
Herumschwänken, sich, *v. r.*, verteti se, sukati se.
Herumschwimmen, *v. n.*, oplavati kaj, plavati okoli česa.
Herumschwirren, *v. n.*, čverčati okoli —, po —.
Herumsegeln, *v. n.*, jadrati po morji.
Herumsehen, s. Herumblicken.
Herumsein, *v. n.*, um etwas, obiti kaj.
Herumsenden, s. Herumschicken.
Herumsetzen, *v. a.*, posaditi, djati okoli —, brez reda razpoložiti; s. Herumlegen.
Herumsingen, *v. n.*, in der Stadt, peti po mestu.
Herumsitzen, *v. n.*, sedeti okoli —.
Herumspähen, *v. n.*, prežati okoli, po —.
Herumspielen, *v. n.*, se igrati (n. p. na borjači).
Herumsprengen, *v. n.*, obdirjati, obletati.
Herumspringen, *v. n.*, obskakovati, skakati okoli —, skakati po —, semtertje; razleteti se po —, goniti se.
Herumspritzen, *v. n.*, obšterkati, obsikati, sikati po —, okoli —.
Herumsprühen, *v. n.*, odletavati, švigati po —.
Herumstänkern, *v. n.*, vse obiti in prestakniti.
Herumstampfen, *v. n.*, teptati po —.
Herumstäubern, *v. n.*, prašiti po —.
Herumstehen, *v. n.*, stati okoli; tu pa tam stati, kjekod, deržeč križem roke.
Herumsteigen, *v. n.*, klatiti se, hoditi okoli, po —.
Herumstellen, *v. a.*, obstaviti, postaviti okoli; pometati kjekod, brez reda.
Herumsteuern, s. Herumschiffen.
Herumstöbern, *v. n.*, prometavati, prestikati.
Herumstören, s. Herumschüren.
Herumstoßen, *v. a.*, suvati, goniti (po svetu).

Herumstreichen, *v. n.*, potepati se, klatiti se, vlačiti se, vlačugati se, skitati se.
Herumstreicher, der, potepin, potepuh, prepeljuh, klatež, vlačugar.
Herumstreicherin, die, potepinka, vlačugarica.
Herumstreiten, *v. n.*, prepirati se (s kom).
Herumstreuen, *v. a.*, obsuti, obsipati, razsipati, razsipavati.
Herumstricken, *v. n.*, oplesti, opletati.
Herumsuchen, *v. n.*, obiskati, iskati po —.
Herumtanzen, *v. n.*, oplesati, plesaje obiti, plesati po —.
Herumtasten, *v. a.*, obšlatati, obtipati, obtipavati, prešlatati.
Herumtragen, *v. a.*, obnesti, obnositi, obnašati, nositi okoli, nositi po —; eine Sache herumtragen, raznašati od hiše do hiše, povsod pripovedovati.
Herumträger, der, nosič, raznašavec.
Herumtreiben, *v. a.*, obgnati, obgoniti, goniti, tirati okoli —; sich herumtreiben, *v. r.*, klatiti se, klatariti se (po svetu), *poln.* veter goniti po ulicah; vlačiti se; *v. n.*, auf dem Meere, obračati se po morji, plavati, kakor valovi morja hočejo.
Herumtreten, *v. n.*, um Einen, obstopiti koga; *v. a.*, teptati.
Herumtrinken, *v. n.*, po versti piti; popivati po (n. p. po vasi).
Herumtrippeln, *v. n.*, drobneti okoli —.
Herumtrödeln, *v. n.*, gambati okoli —.
Herumtummeln, *v. a.*, sukati; *serb.* igrati konja; *v. r.* verteti se, obračati se.
Herumwallen, **Herumwandeln**, *v. n.*, obhoditi; sprehajati se po —.
Herumwälzen, *v. a.*, valiti; sich, *v. r.*, valjati se, valjuckati se.
Herumwandern, *v. n.*, potovati po —.
Herumwaten, *v. n.*, gaziti po, bresti, broditi po (vodi).
Herumwenden, *v. a.*, preoberniti, preobračati; premetati.
Herumwerfen, *v. a.*, preverči, premetati, razmetati, razmetavati; das Pferd herumwerfen, naglo zakreniti, oberniti; *v. r.*, im Lager, premetavati se po postelji.
Herumwickeln, **Herumwinden**, s. **Umwickeln**, **Umwinden**.
Herumwollen, **Herumwünschen**, *v. n.*, hoteti obiti.
Herumwühlen, *v. n.*, riti, prerivati po —
Herumzählen, *v. a.*, obšteti, po versti šteti.
Herumzanken, sich, *v. r.*, prepirati se, ujedati se, klati se s kom, svajati se s kom.
Herumzausen, *v. a.*, lasati, za lase vleči.
Herumzechen, *v. n.*, pijančevati (po mestu, zdaj v tej zdaj v drugi kerčmi).
Herumzeigen, *v. a.*, pokazovati ljudem (okoli).
Herumzerren, *v. a.*, natezati okoli česa.
Herumziehen, *v. a.*, obvleči, vleči, vlačiti okoli česa, *n. p.*, voz okoli hiše; einen Graben um das Feld herumziehen, potegniti, narediti rov okoli polja; *v. n.*, klatiti se, vlačiti se, vlačugati se; herumziehend, obhajajoč, obhoden, pohišovaven, pohajaven; ein herumziehender Lebenswandel, vlačuganje, skitanje; *v. r.*, vleči se okoli česa, obsegati, obdajati kaj.
Herumzupfen, *v. a.*, skubsti, sovati, dregati.
Herunter, *adv.*, sem doli, auch schlechthin doli (z verha k govorečimu), s. **Herab**; den Hügel herunter, navzdol z griča, *serb.* niz berdo; den Hut herunter! odkrij (odkrite) se!; vom Dache herunter, s strehe; in Bezug auf die Zusammensetzung mit Zeitwörtern s. **Herab**.
Herunteräugeln, **Herunterbammeln**, **Herunterbegeben**, sich, **Herunterbekommen**, **Herunterbemühen** u. dgl. s. **Herabäugeln**, u. s. w.
Herunterbringen, *v. a.*, *fig.*, na nič spraviti, vzeti, obrati koga, obožati.
Herunterfahren, **Herunterfallen**, s. **Herabfahren**.
Herunterfeilschen, *v. a.*, zbiti, zbijati, utergati, tergati.
Herunterhandeln, s. **Herunterfeilschen**.
Herunterkanzeln, *v. a.*, resnice beliti komu, ošteti koga hudo.
Herunterkommen, *v. n.*, s. **Herabkommen**; *fig.*, obožati, na nič priti, na zadnjo zarezo priti.
Herunterlesen, *v. a.*, prebrati vso stran od verha.
Heruntermachen, *v. a.*, sneti, snemati; Einen heruntermachen, grajati, ogovarjati, opravljati koga; *v. r.*, spustiti se s česa —.
Herunterreißen, *v. a.*, Einen, s. **Heruntermachen**.
Heruntersinken, *v. n.*, die Nacht sinkt herunter, noč se dela, spušča na zemljo; er ist tief herunter gesunken, globoko je padel.
Herunterwärts, *adj.*, z verha doli (k govorečimu), navzdol.
Herunterziehen, s. **Herabziehen**.
Hervor, *adv.*, aus einer Menge, izmed — (proti govorečimu); hinter dem Berge hervor, izza hriba; aus der Tasche hervor, iz žepa, u. s. w.; in der Zusammensetzung mit Zeitwörtern, iz —, pre —, spre —, auch. za —; s. **Heraus**.
Hervorarbeiten, sich, *v. r.*, izkopati se iz česa.
Hervoräugeln, *v. n.*, pogledovati ljubeznjivo, iz —.
Hervorbegeben, sich, *v. r.*, iziti iz —, pomoliti se, pomaljati se iz —.
Hervorblicken, *v. n.*, pomoliti se, *serb.* viriti iz —.
Hervorblinken, *v. n.*, zalesketati se, lesketati se iz česa proti govorečimu.
Hervorblitzen, *v. n.*, zabliskati se iz —.
Hervorblühen, *v. n.*, precvesti, cvesti iz —.
Hervorbrechen, *v. n.*, predreti iz —, pretergati iz; von der Sonne, zasvetiti se; in O. Kr. u. *Serb.* a. prigraniti, graniti.
Hevorbrennen, *v. n.*, plameneti iz —.
Hervorbringen, *v. a.*, iznesti, prinesti,

prinašati iz (skritiga kraja proti govorečimu); aus der Tiefe hervorbringen, izvleči iz globine; aus Tageslicht hervorbringen, na dan spraviti; erschaffen, ustvariti, stvarjati; von der Erde, roditi; dies brachte große Veränderung hervor, iz tega je vstala, prišla velika prememba, to je napravilo velike premembe; er konnte kein Wort hervorbringen, besedice ni bilo iz njega, besede ni mogel izreči, izustiti; s. a. Erzeugen.

Hervorbringer, s. Erzeuger.

Hervorbringung, s. Erzeugung, Production.

Hervordämmern, *v. n.*, svitati, prizarjati.

Hervordampfen, *v. n.*, zahlapeti iz —.

Hervordenken, s. Erdenken.

Hervordeuten, *v. a.*, iztolmačiti.

Hervordonnern, *v. n.*, zagermeti iz (dalje).

Hervordrängen, *v. a.*, potisniti, potiskati iz —; *v. r.*, tlščati, siliti iz —.

Hervordringen, *v. n.*, predreti, prevreti iz, valiti se, siliti iz —.

Hervordürfen, *v. n.*, smeti iziti iz —, izpod —.

Hervoreilen, *v. n.*, pohiteti, hiteti na dan iz —.

Hervorfahren, *v. n.*, peljati se iz —.

Hervorflammen, *v. n.*, švigniti, švigati iz —.

Hervorflattern, Hervorfliegen, *v. n.*, izleteti, izletati, leteti iz —.

Hervorfließen, *v. n.*, poteči, teči iz —.

Hervorflimmern, s. Hervorblinken.

Hervorführen, *v. a.* izpeljati, peljati iz.

Hervorgehen, *v. n.*, iziti, izhajati iz —; daraus geht hervor, iz tega se vidi, kaže, pokazuje, razodeva; na dan priti.

Hervorglänzen, *v. n.*, zasvetiti se iz —; hervorglänzende Eigenschaft, nach dem *Serb.* odlična, odlikojoča lastnost; der hervorglänzende Mond, svetli, beleči se mesec.

Hervorgleiten, *v. n.* izpolzniti.

Hervorglühen, *v. n.*, zažariti se.

Hervorgraben, *v. a.*, izkopati iz —.

Hervorgucken, *v. n.*, polukati, lukati, *serb.* provirkivati, viriti iz česa (proti govorečimu), pomoliti se, pomaljati se, stegovati se.

Hervorgurgeln, *v. a.*, izgergotati.

Hervorhallen, *v. n.*, zadoneti,doneti iz —

Hervorheben, *v. a.*, izpraviti, izvleči iz—, na svetlo postaviti; *v. r.*, odlikovati se, skazati se, poslaviti se; in der Malerei s. Heben.

Hervorholen, *v. n.*, izvleči, potegniti kaj iz —.

Hervorhüpfen, *v. n.* poskakljati, skakljati iz —.

Hervorkehren, *v. a.*, izmesti, izmetati, pomesti iz —.

Hervorkeimen, *v. n.*, pognati, poganjati, izcimiti se, cimati, kliti iz —, *serb.* proniknuti, niknuti.

Hervorkommen, *v. n.*, iziti, izhajati; pomoliti se, pokazati se iz —, priti na dan, na videz.

Hervorkönnen, *v. n.*, moči iziti iz —, izpod —.

Hervorkriechen, *v. n.*, izlesti, izlaziti, lesti iz —, izpod —; s. a. Herauskriechen.

Hervorlächeln, *v. n.*, zasmejati, zasmehljati se iz —; von der Sonne, pomoliti se, prigraniti (izza oblakov).

Hervorlangen, *v. a.*, poseči po kaj in potegniti iz —.

Hervorlassen, *v. a.*, izpustiti, izpuščati.

Hervorlaufen, s. Herauslaufen.

Hervorlegen, *v. a.*, deti ven, na videz.

Hervorleuchten, *v. n.*, zasvetiti, posvetiti, (se) izza —; aus dieser Begebenheit leuchtet hervor, iz tega prigodka se sveti, se jasno vidi, s. Erhellen.

Hervorlocken, *v. a.*, izvabiti, izmamiti iz, izmed —.

Hervormurmeln, *v. n.*, zamermrati, mermrati iz —.

Hervormüssen, *v. n.*, es muß hervor, mora iti (iz —, ven); er muß hervor, mora iziti, priti izmed —, izpod —.

Hervornehmen, *v. a.*, vzeti, potegniti izmed —.

Hervorquillen, *v. n.*, vervreti, cereti iz —.

Hervorragen, *v. n.*, moleti, šterleti iz — pečeti iz — (*Jarn.* pičati); durch Kenntnisse vor Allen hervorragen, prekositi, premagati z učenostjo vse druge, več vediti kakor vsi drugi.

Hervorragend, *adj.* odličen, odlikovaven; visok, (nad drugimi).

Hervorragenheit, die, odličnost, slavnost.

Hervorragung, die, šterlina, nach *V.* moljava.

Hervorrauchen, *v. n.*, pokaditi se, kaditi se iz —.

Hervorrauschen, *v. n.*, šumeti iz —, izpod —.

Hervorrecken, *v. a.*, iztegovati.

Hervorreichen, *v. a.*, podati, prožiti iz—.

Hervorreißen, *v. a.*, iztergati, tergati.

Hervorreiten, *v. n.*, izhajati iz —.

Hervorrennen, *v. n.*, zadirjati, dirjastiti iz —.

Hervorringen, sich, *v. r.*, izviti se, z velikim trudam spraviti se na videz.

Hervorrinnen, *v. n.*, teči iz —.

Hervorrücken, s. Herausrücken.

Hervorrufen, *v. a.*, izklicati, poklicati iz —; einen Rechtsstreit hervorrufen, priložnost k pravdi dati, iz tega se je izlegla, izcimila pravda.

Hervorscharren, *v. a.*, izgrebsti, izgrebati.

Hervorscheinen, s. Hervorleuchten.

Hervorschieben, *v. a.*, potisniti iz —.

Hervorschießen, *v. n.*, smukniti, smukati, šiniti iz —.

Hervorschleichen, *v. n.*, izmuzati se iz—.

Hervorschleppen, *v. a.*, izvleči, izvlačiti iz —.

Hervorschlüpfen, *v. n.*, smukniti iz —.

Hervorschmeißen, *v. a.*, metati, lučati iz —.

Hervorschwingen, sich, *v. r.*, vzdigniti se nad druge.
Hervorsein, *v. n.*, noch ist die Sonne nicht hinter den Bergen hervor, še ni solnca izza gore.
Hervorsprechen, *v. n.*, spregovoriti iz—.
Hervorspritzen, *v. n.*, zagnati se, zakaditi se iz —.
Hervorsprießen, s. **Hervorkeimen**.
Hervorspringen, *v. n.*, izskočiti, skočiti iz —.
Hervorsprudeln, s. **Hervorrinnen**.
Hervorstechen, *v. n.*, *fig.* prekositi, premagati druge, povišati se nad druge, odlikovati se, *serb.* nadkriliti, previsiti.
Hervorstehen, *v. n.*, moleti, šterleti, s. **Hervorragen**; *poln.* sterczeć.
Hervorsteigen, *v. n.*, iziti, izstopiti iz—.
Hervorstrahlen, *v. n.*, prigraniti, graniti (in O. Kr. u. *serb.*)
Hervorstrecken, *v. a.*, pomoliti, prožiti iz —, izpod —.
Hervorströmen, *v. n.*, vreti, valiti se iz —, izpod —.
Hervorstürzen, *v. n.*, pasti, zagnati se iz —.
Hervorsuchen, *v. a.*, poiskati izmed —, iskati.
Hervortauchen, s. **Auftauchen**.
Hervorthun, sich, *v. r.*, skazati se, odlikovati se, poslaviti se pred drugimi.
Hervortönen, *v. n.*, zadoneti, doneti iz—.
Hervortreiben, *v. a.*, izgnati, izganjati, izpoditi iz —, na videz; bei den Malern, s. **Heben**.
Hervortreten, *v. n.*, iziti, v oči biti, udarjati, očiten, viden biti; treten Sie hervor, stopite naprej (izmed množice); s. a. **Hervorragen**.
Hervorwachsen, *v. n.*, zrasti, rasti iz —, pognati, poganjati.
Hervorwälzen, *v. a.*, izvaliti iz —, na videz.
Hervorweisen, *v. a.*, pokazati, pokazovati.
Hervorwollen, *v. n.*, er will hervor, hoče iziti iz —, izpod —, ven; rad bi (izpod klad).
Hervorzaubern, *v. a.*, narediti, izčarati kaj.
Hervorzeigen, *v. a.*, pokazati izmed —.
Hervorziehen, *v. a.*, potegniti, potezati iz —, izmed —, izvleči iz —; einen hervorziehen, povzdigniti koga, odlikati, poslaviti; med ljudi spraviti.
Herwackeln, *v. n.*, prikinkati, prigugati se, gugati se proti (govorečimu).
Herwagen, sich, *v. r.*, upati si, derzniti sem; er wagt sich nicht zu mir her, ne upa si, ne derzne k meni.
Herwälzen, *v. a.*, privaliti, valiti k; *v. r.*, valiti se k —.
Herwandeln, *v. n.*, iti, šetati sem, k —.
Herwanken, *v. n.*, opotekaje se iti k —.
Herwärts, *adv.*, tu bližej, tu sem (k govorečimu).
Herwatscheln, s. **Herwackeln**.
Herwechsel, s. **Rückwechsel**.
Herweg, der, pot sem (nach *V.* **sempot**); auf dem Herweg, gredoč sem, **na to stran**.
Herwehen, *v. n.*, sem pihati, veti.
Herweisen, *v. a.*, sem, **na to stran** oberniti, napotiti, pokazati.
Herwenden, *v. a.*, na to stran, k govorečimu oberniti.
Herwerfen, *v. a.*, vreči, metati k —.
Herwinken, *v. n.*, er winkt mir her, miga mi, pomiguje mi.
Herwollen, *v. n.*, er will zu mir her, k meni hoče, si želi.
Herwünschen, *v. a.*, ich wünsche ihn her, rad bi ga tukaj vidil, želim, da bi k meni prišel; *v. r.*, želeti si sem.
Herwüthen, *v. n.*, privihariti, *pridivjati*, divjati (k govorečimu).
Herz, das, serce; Muth, serčnost, serce; Kern, jedro, serce, oserčje, nach *M.* serčika, s. a. **Mark**; das Herz pochet, serce tripa, vtripa, triplje, terka; klopft, tolče; schlägt bije, polje, kljuje; mein Herz bricht mir, serce se mi terga, mi poka; mein Herz brach mir gegen ihn, užalilo se mi je do njega, smilil se mi je; die Rede geht mir zum Herzen, nach *V.* prilega se mi beseda; s. a. **Gehen**; mein Herz! duša moja, serce moje! so lange mir das Herz im Leibe schlägt, dokler mi bo kri tekla po žilah, dokler bom živ; das gab ihm einen Stich ins Herz, to mu je presunilo serce, to ga je razžalostilo; das Herz blutet mir, s. **Bluten**; Einem das Herz schwer machen, razžalostiti koga hudo, do dna serca; das liegt mir wie ein Stein am Herzen, to mi serce teži, to me zelo tišči, boli; es wird mir dabei enge ums Herz, serce mi stiska, stesnuje; sprechen wie es Einem ums Herz ist, govoriti od serca, iz serca, odkritoserčno; wie war dir dabei ums Herz? kako ti je bilo (pri serci)? mir ist es warm ums Herz, serce mi je zgrelo, nach *V.* meni je pri serci vroče; Eines Herz verwunden, raniti serce; es brach ihm das Herz, s. **Brechen**; dem Herzen Luft machen, ohladiti serce; dem Herzen einprägen, s. **Einprägen**; der Gram frißt ihm das Herz ab, ujeda se, izjeda se, žalost ga mori, jé; das Herz will mir springen, serce mi hoče póčiti, razpočiti se; das zerreißt, zerschneidet mir das Herz, to mi terga, cepi, reže serce; Eines Herz fangen, fesseln, bestricken, ujeti (v mreže), omrežiti, s. a. **Erobern**; er gäbe ihm das Herz aus dem Leibe, dal bi mu oko iz glave; Hand übers Herz legen, položiti, djati roko na serce; Einen an sein Herz drücken, pritisniti koga k sercu, *prigerliti*, objeti; er hat ein theilnehmendes Herz, usmiljeniga, dobriga serca je; harten Herzens sein, terdiga, kamnitiga serca biti; er hat sein Herz verhärtet, serce se mu je poterdilo, je okamnelo; das geht, greift ihm ans Herz, to mu sega do serca, *serb.* to mu dira v serce; s. a. **Gefühl**; im Herzen von Krain, v sredi Krajnskiga, *sred*

krajnske dežele; im Herzen denken, sam pri sebi misliti; mein Kind, das ich vom Herzen liebe, otrok moj, ki ga serčno ljubim; an das Herz gewachsen sein, k sercu prirasti, na serci zrasti; sich eine Lehre zu Herzen nehmen, nauk si k sercu vzeti, jemati; s. a. **Beherzigen**; vom Grund des Herzens, iz dna serca, iz vsiga serca; im Herzen betrübt sein, u. s. f. ves v skerbi biti; das liegt mir sehr am Herzen, vse moje misli so na to obernjene, za to mi je veliko mar, poganjam se za to; er besitzt mein ganzes Herz, njegov sem z dušo in s sercam; zaupati, zanašati se; er hat sein Herz auf der Zunge, kar mu je na sercu, to mu je tudi na jeziku; ich kann es nicht übers Herz bringen, s. **Bringen**; sein Herz verschließen, zapreti serce, ne marati za ljudsko žalost, tudi nikomur ne razodeti svojih misel; ein Herz zu Jemand fassen, zaupati komu svoje skrivnosti, odkriti, razodeti svoje misli; er ist mit ihm ein Herz und eine Seele, sta kakor dve duši v enim telesu; vom Herzen, od serca, iz serca; schäme dich in dein Herz, sramuj se sam pred sabo, sram te bodi v serce, v dušo! man kann Niemanden ins Herz sehen, nikomur ni moči v serce pogledati, ni napisano na čelu, kar ima v serci; es gilt, wohin das Herz zielt, že velja, kamor serce pelja; es fiel mir ein Stein vom Herzen, kamen se mi je odvalil od serca, pri sercu se mi je ohladilo, mi je odleglo; was vom Herzen kommt, geht zum Herzen, kar od serca pride, k sercu gre, se serca prime; wovon das Herz voll ist, geht der Mund über, kar serce misli, jezik govori, iz obilnosti serca usta govoré, česar je polno serce, to rado iz ust gre; Gott prüft Herz und Nieren, Bog pozna misli in želje; sein Herz an eine Person oder Sache hängen, na kaj serce navezati; das Unglück des Vaterlandes geht Niemand zu Herzen, nesreča domovine nikogar ne boli; einem etwas ans Herz legen, priporočati komu živo, skerbi izročiti; das Herz am rechten Fleck haben, s. **Fleck**; ein Mensch ohne Herz, brezserčin, nečutin človek; zum Herzen sprechen, živo, vnemljivo, na serce govoriti; aus dem Herzen beten, zvesto, serčno moliti; von Herzen arm, prav ubog; sein Herz ist ihm geschwunden, serce mu je upadlo, ves up, vso serčnost je zgubil; ich habe das Herz nicht, ne upam si, nimam serca za to, bojim se; alle Herzen flogen ihm zu, vsem se je prijubil, prikupil; im Kartenspiel, serce, *pola.* červen.

Herz-, Herzens-, in Zusſg., serčni.
Herzader, die, serčna žila, žila serčnica.
Herzahlen, *v. a.*, plačati komu.
Herzählen, *v. a.*, šteti, naštevati, na perste šteti.
Herzallerliebst, *adj.*, spreljub.
Herzangreifend, *adj.*, serce stresajoč.
Herzarzenei, die, zdravilo za serce.
Herzaubern, *v. a.*, pricoprati*, pričarati.
Herzbalken, s. **Herzmuskel**.
Herzbalsam, der, mazilo za serce.
Herzbein, s. **Hirschbein**.
Herzbeklemmung, die, stiskanje, stesnjava serca, tesnoba serca.
Herzbeklommen, *adj.*, tesnoserčen.
Herzbeschwerung, die, težko serce, težave ob serci.
Herzbetrübt, *adj.*, žalostniga serca.
Herzbeutel, der, (Pericardium), **Herzsack**, **Herzbündel**, serčni mehur, nach den übrig. slav. M. obserčje; nach dem *Poln.* a. serčna mošnja.
Herzbeutelwasser, das, oserčna voda.
Herzbeutelwassersucht, die, serčna vodenica, vodenica v serčnim mehurji, v obserčji.
Herzbewegend, *adj.*, segajoč v serce, ginljiv.
Herzblatt, das, ein junges, noch nicht entwickeltes Blatt an den Pflanzen, nach *M.* serdečje; ein Kind, Liebling, ljubljenik, milček, serček, serčice moje; verächtlich, zlatorit —; s. a. **Zwerchfell**; im Kartenspiel, rudeča kvarta.
Herzblume, s. **Borretsch**.
Herzblut, das, kri od serca, serčna kri, *fig.*, kar je komu naj ljubši, naj dražji.
Herzbrand, der, serčni prisad, snet.
Herzbrechend, *adj.*, v serce skleč, serce tergajoč, razdirajoč.
Herzbruder, s. **Herzensbruder**.
Herzbündel, s. **Herzbeutel**.
Herzchen, das, serčice; mein Herzchen, duša moja, serce moje, serček moj!
Herzdrücken, das, tiščanje na serci, na, pri serci ga tišči.
Herzdurchbohrend, s. **Herzzerreißend**.
Herzeichnen, *v. a.*, načertati, narisati komu.
Herzeigen, *v. n.*, pokazovati (proti govorečimu).
Herzeindringend, *adj.*, v serce predirajoč.
Herzeleid, das, serčna bolečina, (serčna) žalost, velike skerbi, serčna bol.
Herzen, *v. a.*, na serce pritiskati, gerliti, objemati; liebkosen, ljubiti, ljubkati, rad imeti, milovati.
Herzenbändiger, der, krotivec serc(a).
Herzenblatt, das, in den Karten, serce, rudeča kvarta, s. a. **Herzblatt**.
Herzerfreuer, der, razveseljevavec serca.
Herzfängerin, s. **Coquette**.
Herzfeßler, der, opanljivec, slepivec serc.
Herzengend, *adj.*, serce stiskajoč.
Herzenkönig, der, kralj serc, rudeči kralj.
Herzenkönigin, die, kraljica serc.
Herzensangst, die, serčna skerb, serčna tesnoba, britkost.
Herzensbangigkeit, die, tesnoba, težava pri serci.
Herzensblick, der, pogled v serce.
Herzensblut, s. **Herzblut**.
Herzensbruder, der, **Herzensbrüderchen**, das, serčni, priserčni, dragi brat ali prijatel.

Herzensdieb, der, tat serca, kdor je komu serce ukradel, vzel.
Herzenserquickung, die, okrepčava serca.
Herzensfalte, die, zapletek, zvitek serca, skrivna želja.
Herzensfrau, die, preserčna žena, gospá, predobra žena.
Herzensfreude, die, priserčno, resnično, pravo veselje; eine Herzensfreude haben, v serci se veseliti; bot. s. Waldmeister.
Herzensfreund, der, priserčni prijatel.
Herzensfreundin, die, priserčna; serčna prijatlica.
Herzensfroh, *adj.*, prav vesel, iz serca vesel.
Herzensfülle, die, obilje serca.
Herzensgebet, das, serčna molitev, molitev iz serca.
Herzensgelüst, s. Herzenslust.
Herzensglaube, der, serčna vera, prava, iskrena, živa vera.
Herzensgrund, der, dno serca; trunkener Mund spricht aus Herzensgrund, kar trezen misli, pijan govori; vom Herzensgrunde, iz vsiga serca, iz vse duše.
Herzensgut, *adj.*, iz serca dober, predober, prav dober.
Herzensgüte, die, serčna dobrota, dobrota serca, velika dobrota.
Herzensjunge, der, ljubi deček.
Herzenskind, das, ljubeznjivo dete, serček; *serb.* (materino) zlato.
Herzenskönigin, die, kraljica serca.
Herzenskummer, der, serčna žalost, otožnost, serčna toga.
Herzenskundiger, der, serca znajoč, sercovid, serca poznávec.
Herzenslust, die, serčna radost, serčno, iskreno veselje; nach Herzenslust handeln, delati po volji, kamor koga serce pelja, kakor si serce poželi, zaželi; dosita.
Herzensmackel, die, madež serca, oskrumba serca, greh.
Herzensmann, der, predobri mož, človek.
Herzensmeinung, die, ich sagte ihm meine Herzensmeinung, povedal sim mu, kar v serci mislim.
Herzensmensch, s. Herzensmann.
Herzensmutter, die, spreljuba matka.
Herzensnoth, die, velika nadloga.
Herzensqual, die, serčna muka; er hat eine Herzensqual, serce ga trapi, na serci je bolan.
Herzensreue, die, resnično kesanje.
Herzensschlag, s. Herzschlag.
Herzensschwester, die, priserčna, ljuba sestra.
Herzenssprache, die, serčni govor, jezik.
Herzenstrost, der, tolažba, uteha serca; (Mentha sylvat.) gojzdna meta.
Herzensvater, der, ljubi oče.
Herzenswahrheit, die, živa resnica.
Herzensweh, s. Herzweh.
Herzenswillig, *adj.* prav voljan.
Herzenswunsch, der, živa želja, serčna želja; nach Herzenswunsch, prav kakor si je kdo želel.
Herzentströmmend, *adj.* iz serca izhajajoč, tekoč.
Herzentzündung, die, serčna vnetica, vnetica serca.
Herzenvoll, *adj.* preserčen.
Herzenzahm, *adj.*, iz serca krotak.
Herzenzähmer, s. Herzenbändiger.
Herzerbittert, *adj.* grenkiga serca.
Herzerfreuend, *adj.* serce razveseljujoč, krepčajoč; das ist herzerfreuend, to razveseljuje, okrepčava človeku serce.
Herzerhebend, *adj.* serce vzdigajoč, kar serce povzdiguje.
Herzerren, *v. a.*, privleči, nategovati (sem. k —).
Herzerschütternd, *adj.* serce stresajoč, serce predirajoč.
Herzfehler, der, skaza, hiba serca. *(r)* na serci.
Herzfell, s. Herzbeutel.
Herzfieber, das, serčna merzlica; s. a. Auszehrung.
Herzfinger, der, Goldfinger.
Herzförmig, *adj.* sercu podoben, v podobi serca.
Herzfressend, *adj.* sercobolen, serce ujedajoč.
Herzfreund, s. Herzensfreund.
Herzgeflecht, das, serčna pletenina.
Herzgeliebter, der, preserčni (prijatel).
Herzgeschwulst, die, serčni otok, otok serca.
Herzgespann, das, sercobolja, tiščanje in bolečina pod kratkimi rebri; s. a. Löwenschwanz.
Herzgewächs, s. Herzpolyp.
Herzgewinnend, *adj.* ljubeznjiv.
Herzgrube, die, **Herzgrübchen**, das, die kleine Vertiefung in der Mitte des äußern Leibes unter der Brust, žličica, serčna jamica.
Herzhaft, *adj.* serčen, junašk, mošk, korenjašk, *serb.* hrabren.
Herzhaftigkeit, die, serčnost, nach dem *Serb.* und *Russ.* hrabrost.
Herzhaut, die, s. Herzbeutel.
Herzhöhle, die, serčna votlina.
Herziehen, *v. a.*, privleči, potegniti, vleči sem, k — *v. n.* preseliti se sem.
Herzig, *adj.* preserčen, ljubeznjiv, mil, lep, prav lep.
Herzinnig, *adj.* u. *adv.* serčen, od serca, iz serca, iz vsiga serca (n. pr. ljubiti Boga).
Herzkammer, die, serčni predal, predalček.
Herzkirsche, die, serčica, neke španske češnje v podobi serca.
Herzklappe, die, serčni zaklopec.
Herzklopfen, das, serčno tolčenje, tripanje, bitje serca.
Herzknorpel, der, s. Brustbein.
Herzkohl, der, glavato zelje.
Herzkränkend, *adj.*, serce žalijoč.
Herzkraut, s. Bienenkraut.
Herzläppchen, s. Herzohr.

Herzlaub, das, in den bildenden Künsten, nach *V.* serčasto listovje.
Herzlich, *adj.* u. *adv.* iz serca, priserčen, serčen; herzlich gern, prav rad, iz serca rad; herzlich sauer, prav kisel, močno kisel.
Herzlichkeit, die, priserčnost, serčnost.
Herzlieb, *adj.*, preserčno ljub, spreljub, predrag.
Herzliebchen, das, serček.
Herzlos, *adj.*, brezserčen, brezdušen; Herzlose, der, brezdušnik, die, brezdušnica; furchtsam, plašljivec, plašljivka.
Herzlosigkeit, die, brezserčnost, brezdušnost, *fig.* plašljivost, strašljivost.
Herzmuskel, die, serčna mišica.
Herznagel, der, jezik na tehtnici.
Herznagend, *adj.*, grizeč, jedoč serce.
Herznerve, die, serčna čutnica.
Herzog, der, vojvoda.
Herzogin, die, vojvodinja, nach *M.* vojvodica.
Herzoglich, *adj.*, vojvodsk; die herzogliche Würde, vojvodija, vojvodstvo.
Herzogsmantel, der, vojvodov plašč, plajš.
Herzogssohn, der, vojvodič.
Herzogthum, das, vojvodstvo, vojvodina.
Herzohr, das, Vorkammer, in der Anatomie, serčno ušesce, serčni ohelj.
Herzpochen, das, s. Herzklopfen.
Herzpolyp, der, polip na serci.
Herzröhre, die, in der Anatomie, serčna cev, piščal, pišal *(Zal.)*.
Herzrad, das, zapadno kolo (v uri).
Herzrührend, *adj.*, v serce segajoč.
Herzsack, s. Herzbeutel.
Herzsangader, die, serčna sesavka.
Herzschild, das, srednji škitek (v podobi serca na gerbih).
Herzschlächtig, *adj.*, von Pferden, nadušljiv oder nedušljiv, nach *V.* sižen.
Herzschlächtigkeit, die, naduha; nach Andern, neduha.
Herzschlag, der, serčni udar, bitje, tolčenje serca; s. a. Geschlinge.
Herzschraube, die, srednji vijak.
Herzspann, s. Herzgespann.
Herzsprosse, die, serce, serčna bilka.
Herzstärkend, *adj.*, serce krepčajoč, okrepčevaven; ein herzstärkendes Mittel, krepčalo serca.
Herzstärkung, die, krepčanje, krepčalo (serca).
Herzstein, der, serčasti kamen.
Herzstengel, das, s. Herzsprosse.
Herzstoß, der, udar v serce; s. a. Gnadenstoß.
Herzu, *adj.*, sem, k meni, k nam; s. Herbei, Her.
Herzubringen, **Herzudrängen**, s. Herbeibringen.
Herzueilen, *v. n.*, priskočiti, prihiteti, hiteti (k govorečimu).
Herzug, der, pot sem; auf dem Herzuge, potujoč, gredoč sem, na to stran.
Herzunahen, *v. n.*, približati, približevati se k —.
Herzutreten, *v. n.*, pristopiti k —.
Herzverein, der, združba serc, serčna družba.
Herzvoll, *adj.*, serčen, poln občutljejev.
Herzwarm, *adj.*, z gorkim sercam.
Herzwassersucht, die, serčna vodenica.
Herzweh, das, bolečina, bol na —, pri sercu.
Herzwingen, *v. a.*, primorati, prisiliti, morati, naganjati koga, da pride sem, k —.
Herzwunde, die, serčna rana, rana na serci.
Herzwurm, der, glista.
Herzwurzel, die, an den Bäumen jene, welche senkrecht in die Erde gehet, serčna korenina, ki gré naravnost v tla; nach *V.* kol, nach dem *Poln.* matica, glavna korenina, nach *Ravn.* živak.
Herzzerreißend, *adj.*, serce razdirajoč, tergajoč.
Herzzittern, das, trepet, tresenje serca.
Heschelrechen, s. Nachrechen.
Hespe, s. Häspe.
Hesperus, der, večérnica, večérna zvezda.
Hesperiden, *pl.*, Hesperidke.
Hesse, s. Esspe.
Hetäre, die, s. Lustdirne.
Heterodox, *adj.*, krivovérsk, drugovérsk.
Heterodoxe, der, krivoverec, inoverec.
Heterodoxie, die, krivovérstvo, drugovérstvo, inovérstvo.
Heterogen, *adj.*, inoroden, raznoroden, raznoversten.
Heterogenität, die, inorodnost, raznorodnost; s. a. Ungleichartigkeit.
Heteronomie, die, inozakonstvo.
Hetschepetsch, s. Hagebutte.
Hetzbahn, s. Hetze.
Hetzbold, der, draživec, šuvač.
Hetze, die, gonja, dražba, ščevanje oder ščuvanje, šuvanje, šuljenje, huskanje, kuskarija, šuntanje; er ist in der Hetze, v zadregi je, do gostiga mu je prišlo; od vsih strani ga pesté; eine Hetze mit Jemanden haben, poganjati se, podajati se s kom; eine Hetze Hunde, truma psov, huska psov; eine Hetze Kinder, kup otrok; s. a. Hetzplatz; Elster.
Hetzen, *v. a.*, goniti, poditi, dražiti, podbezati, ščevati ali ščuvati, šuvati, šuntati, huskati, šuliti, drastiti, *böhm.* štvati; er ist mit allen Hunden gehetzt, nach dem *Serb.* bil je na situ in na rešetu, zvit in prepekan je; an einander hetzen, razdražiti, kost vreči med —, zavaditi; zur Genüge hetzen, naščevati se; einen hetzen, nagajati komu, dražiti ga, na pete biti mu; *v. n.*, poditi se, leteti za čim.
Hetzer, der, draživec, šuntar, huskar, ščevavec.
Hetzgarten, der, huskavnica, gonivnica.
Hetzhund, der, gonjski pes.
Hetzjagd, die, gonja, lov z gonjo.
Hetzpeitsche, die, korobač, lovski bič.
Hetzplatz, s. Hetzgarten.
Hetzriemen, der, jermen.
Hetzstrick, der, konopec, na kterim so lovski psi privezani.

Heu, das, seno (in allen slav. M.), in einigen Gegenden auch merva, was jedoch nur Bischen, Splitter, kleine Stücklein bedeutet: Heu machen, seno kositi in spravljati. s senam delo imeti; hartes Heu, s. Hartheu; griechisches Heu, s. Bockshorn; Hügelheu, berdina; Gartenheu, vertina; Schilfheu, ločina; Heu in die Schupfen werfen, zmetovati, zmetati (vzmetati).
Heu-, in Zsgen., seneni.
Heuabfall, der, senena merva, drobtina, seneni drob, snipor.
Heubauer, der, senar.
Heubaum, der, der Wiesbaum, žerd, *f*.
Heubirn, die, ovsenka.
Heublume, die, cvetlica ob košnji.
Heuboden, der, senica, auch svisli, nach *Gutsm.* senjak, (*böhm.* u. *russ.* senik), šupa* za seno.
Heubucht, die, **Heubarn**, ein Verschlag in einem Stalle, wo das Heu verwahrt wird, senjak, senik.
Heubund, **Heubündel**, das, poreslo sena, zvezek sena.
Heuch, s. Halszapfen, Zapfen.
Heuchelbube, der, hinavski fantalin.
Heuchelbuße, die, hinavska, hlinjena, hlimbena pokora.
Heuchelchrist, der, hinavski kristjan.
Heuchelei, die, hinavščina, hinavšina, hinavstvo, hlimba, himba, poniglavstvo, nach *Gutsm.* skazljivost, *altsl.* u. *russ.* licemér'stvo, pritvor'stvo.
Heuchelglaube, der, hinavska vera.
Heuchelmann, s. Heuchler.
Heucheln, *v. n.* u. *a.*, hliniti se, (svetohliniti se), hinavčevati, hiniti se; (po krivim) skazovati se, delati se (n. p. dober), *altsl.* liceméríti se, *serb.* pretvarati se; er heuchelt Freundschaft, dela se prijatel, oder prijatla.
Heuchelreue, die, hinavsko kesanje.
Heuchelthräne, die, hinavska solza.
Heuchelwerk, das, hinavščina, hinavšina.
Heuchler, der, hinavec, hlinec, svetohlinec, prilizovavec; ein böser Heuchler, poniglavec, *altsl.* licemér, nach *Jarn.* vertorep.
Heuchlerbande, die, hinavci *pl.*
Heuchlerin, die, hinavka, svetohlinka, prilizovavka.
Heuchlerisch, *adj.*, hinavsk, himben, hlinljiv, poniglav, nach *Gutsm.* skazljiv, *serb.* licemeran, pretvoran, dvoličan.
Heuen, *v. n.*, seno spravljati, seno kositi in sušiti, s senam se pečati ali delo imeti.
Heuer, *adv.*, in diesem Jahre, letas; *adj.*, s. Geheuer.
Heuer, die, s. Pacht; die Heuer bezahlen, s. Pachtschilling.
Heueracker, der, v zakup ali štant dana njiva.
Heuerig, **Heurig**, *adj.*, letašenj, — tega leta; der heurige Wein, novo vino.
Heuerling, der, das, was von diesem Jahre ist, letašnjik; s. a. Miethsmann, Pächter.
Heuern, s. Miethen, Pachten, Heurathen.
Heuernte, die, košnja, seča; nach *M.* kositva sena, senokošnja, senoseča.
Heuerschilling, der, s. Pachtschilling, Miethzins.
Heuet, die, Zeit zum Heuen, Heu zu machen, košnja, čas senéne košnje.
Heufehm, s. Fehm.
Heufuhre, die, seneni voz, voz, peljaj sena.
Heufutter, das, senéna klaja, senéna piča, pokladanje sena.
Heugabel, die, senene vile, razsohe; der Mittelzahn der Heugabel, palčnik; die Zähne oder Zacken, roglji; s. a. Gabel.
Heugewinn, der, spravljanje sena, pridelek sena.
Heuhändler, der, senar.
Heuhaufen, der, kopica, kup sena, stog; nach *M.* naval, *serb.* naviljak, plast; — machen, plastiti, plastati.
Heuhechel, s. Hauhechel.
Heuicht, das, snipor, seneni drob, senene merve.
Heukuppe, s. Heuhaufen.
Heuland, das, travniki, senožeti.
Heuleine, die, (povezna) verv, nach *V.* in J. Kr. porepnik; den Heuwagen damit überall herum zubinden, nach *V.* a. opasivnica.
Heulen, *v. n.*, von Hunden, Wölfen, tuliti, rjuti, rjoveti, *serb.* vijati, s. a. Aufheulen; vom Menschen, vekati, (nach *V.* večati); niedrig, dreti se; heulend aufkommen, prituliti, prirjuti kam; den ganzen Tag heulen, ves dan pretuliti, prevekati; wer unter den Wölfen ist, muß mitheulen, kdor se z volkam pajdaši, mora ž njim (tudi) tuliti, *serb.* u kakvo se kolo dojde, onako se mora igrati.
Heulen, das, tuljenje, rjutev, rjovenje.
Heulkreisel, der, volk; s. a. Brummkreisel.
Heumachen, s. Heuet.
Heumacher, der, kosec.
Heumad, die, košnja, seča, senokošnja, senoseča; zur Zeit der Heumad, ob košnji.
Heumagazin, das, senarnica.
Heumäher, der, kosec, senokosec, senosek.
Heumarkt, der, seneni terg.
Heumonat, s. Juli.
Heumotte, die, seneni molj.
Heunetz, das, das Heu darein zu binden und damit zu tragen, mreža, mrežnica.
Heuochs, s. Ochs.
Heupferd, das, Heuschrecke; s. Wasserjungfer.
Heurathen, s. Heirathen.
Heuraufe, die, jasli (za seno), gare.
Heure, die, s. Heuer, die.
Heurechen, das, grablje.
Heurecht, das, senožetna pravica, pravica kje kositi.
Heurig, s. Heuerig.
Heuristik, s. Erfindsamkeit.
Heuristisch, s. Erfinderisch.
Heusame, der, seneno seme; der schwedische Heusamen, s. Sichelklee.
Heuscheibe, die, senena kopica, kopica, plast.

Heuscheuer, die, senica; s. a. Heuboden.
Heuscheune, die, nach *Gutsm.* senena parna, nach *M.* parma.
Heuschlag, der, s. Heugewinn.
Heuschober, der, kopica, stog sena, lonica.
Heuschoppen, der, šupa*; s. Heuboden.
Heuschrecke, die, (Locusta), kobilica, auch konjič, skočck.
Heuschreckenesser, der, kobiličar.
Heuschreckenlerche, die, (Alauda trivialis), poljski škerjanec.
Heuschreckenvogel, der, (Pastor), nach *Sul.* drozgulja.
Heuschreckenwolke, die, oblak, tma kobilic.
Heuschuppen, der, s. Heuboden.
Heuseil, das, s. Heuleine.
Heusense, die, kosa.
Heustock, der, stog, (*böhm.* stoh); s. a. Heuschober.
Heut, **Heute**, *adj.*, danas, auch dnes, (*böhm.*, *russ.* u. *altsl.* neben d'n's), in einigen Gegenden auch dansi, dans, dones; heute früh, davi, davšno, davno jutro (dnes zjutra), *serb.* jutros; heute Abend, drevi, drevšni, drevni večer; heute Nacht, nocój, nocojšna noč; heut zu Tage, dan današnji; heute mir, morgen dir, danas meni, jutri tebi, danas enimu, jutri drugimu; heute roth, morgen todt, danas vesel, jutri mertev, danas človek, jutri černa zemlja; bis heute, do današnjiga dne; von heute an, od današnjiga dne; für heute, za danas, dans.
Heute, das, današnji dan.
Heutig, *adj.*, današenj; heutiges Tages, dan današnji, današnjiga dne; die heutige Nacht, nocojšnja noč, s. Heute.
Heuvogel, s. Bienenfraß.
Heuwage, die, senena tehtnica ali vaga.
Heuwagen, der, voz sená, senéni voz, senene kola.
Heuwendemaschine, die, seneni preobračavnik.
Heuwerbung, die, s. Heugewinn.
Heuwiese, die, travnik, senožet; eine einhauige, starina; Bergheuwiese, košenica.
Heuzehent, der, senéna desetina.
Heuzeit, die, košnja; s. a. Heumad.
Hexagon, s. Sechseck.
Hexameter, der, šestomér, šesterostopnik, heksameter.
Hexametrisch, *adj.*, šestomóren, šestostopen.
Hexandrie, die, šesteromoštvo.
Hexapodie, die, šesterostop.
Hexe, die, **Zauberin**, čarovnica (auch *altsl.* neben čarodéica), vešča, veša (*cfr. altsl.* vést'c, incantator), vražarica, copernica*, nach *Ravn.* klekarica, *russ.* védma; eine alte Hexe, babura, babona; ein Vogel, s. Nachtschwalbe, Milchvogel.
Hexen, *v. n.*, nach dem *Altsl.*, *Poln.* u. *Böhm.* čarovati, nach dem *Altsl.* u. *Russ.*, u. bei *V.* auch vražiti; gewöhnl. coprati*, narediti, narejati, pogoditi.
Hexenbaum, s. Traubenkirschbaum.
Hexenbuch, das, černe bukve, vražje, čarodelske bukve; s. a. Zauberbuch.
Hexenbutter, die, (pre)mehko maslo.
Hexenfahrt, die, vzlet čarovnic.
Hexenfest, das, godovanje čarovnic, vešč, veš.
Hexenfinger, s. Belemnit.
Hexenformel, s. Zauberformel.
Hexengeschichte, die, pravlica od čarovnic.
Hexenkraut, das, (Circaea), *poln.* čarovnica.
Hexenkreis, der, ris, klek.
Hexenmännchen, das, s. Alraun.
Hexenmehl, s. Bärlapp.
Hexenmeister, der, čarovnik, (auch *altsl.* neben čarodéj, vražbitelj), copernik*, vražji človek, veščec, vešec, nach dem *Poln.* černoknjižnik, *böhm.* kauzelnik.
Hexenmilch, die, (Euphorbia Peplus), pasje mleko.
Hexenprobe, die, preskuševanje čarovnice.
Hexenproceß, der, pravda zastran čarovanja ali vraženja, čarovniška pravda.
Hexenritt, s. Hexenfahrt.
Hexenspruch, s. Zauberspruch.
Hexenstich, der, eine Art der Nähterei, welche allerlei kleine Löcher in der Naht läßt, nach *V.* klékanje, lukničasti šiv, šiv z luknicami, klekarija.
Hexenstrang, s. Waldrebe.
Hexentanz, der, ples čarovnic, copernic, nach *Zal.* ples na Kleku.
Hexenwerk, s. Hexerei.
Hexenwesen, das, čarovništvo, vraštvo.
Hexer, s. Hexenmeister.
Hexerei, die, čarovanje, čarodelstvo, čarobija, copernija*, *altsl.* vražba; černoknjištvo; Hexerei treiben, s. Hexen; *poln.* čary, čarodejstvo.
Heyda, s. Heida.
Hi! *int.*, der Ausdruck des Lachens, hi, hihihi.
Hiäne, die, hiena, hijena.
Hiatus, der, zev.
Hiazint, der, s. Hyacint.
Hiazinte, die, s. Hyacinthe, *f.*
Hibrisch, s. Zwitterartig.
Hick, s. Schlucken, der.
Hicken, *v. n.*, kavsniti, kavsati, kljuniti, kljevati; s. a. Schlucken.
Hie, s. Hier.
Hieb, der, mah, mahljej, sek; auf den Hieb und Stich fechten, sekati se in bosti; auf einen Hieb abhauen, na en mah, na en mahljej, v eni poti odsekati, odbiti; der Baum fällt nicht auf Einen Hieb, na en mah se hrast ne podere; Schlag, udar, udarec; Wunde, rana, usek, sekotina; Jemanden einen Hieb geben, mahniti, počiti, udariti koga; er hat einen Hieb im Gesichte, ima brazgotino na lici; hier wird es Hiebe setzen, ali bo pela šiba, palica; ein Hau, wo Holz gefällt wird, sek, presek, *serb.* šestar; wo das Holz schon ausgefällt ist, frata, laz; er hat einen Hieb (einen kleinen Rausch), vinjen ali vinsk je, terčen je; freien Hieb haben, dervaščino, pravico dervarjenja imeti.
Hiebei, *adv.*, pri tem, pri tej reči, tu.

Hiebig, s. Haubar.
Hiebwunde, die, usek, sekotina, usekana rana.
Hiebdurch, *adv.*, s tem, po tem, skozi to, tod skozi.
Hief, der, trobljej, zatrobljej iz lovskiga roga.
Hiefe, s. Hagebutte.
Hiefhorn, das, lovski rog, trobenta, s. a. Hifthorn.
Hiefstoß, s. Hief.
Hiefür, *adv.*, za to; hiefür kann ich nicht, za to ne morem kaj, tega (temu) nisim jez kriv.
Hiegegen, *adv.*, zoper to, proti temu, proti tej reči.
Hieher, *adv.* sem, s. Her.
Hieke, die, kosi rude (med drugo rudo najdeni).
Hiemit, *adv.*, s tem, torej, tedej, po tem, po tem takim.
Hienach, *adv.*, po tem, za tem.
Hienächst, *adv.*, zraven, tik tega, in U. Kr. voz to; k temu, verh tega.
Hieneben, s. Dabei.
Hienieden, *adv.*, tu, na tem svetu, na zemlji.
Hienieder, *adv.* doli.
Hier, *adv.*, tu, tukej, túkaj, tuki, le tu, tu le, *altsl.* a. s'de, *serb.* ovdě; hier bin ich, tu sim; hier ist er, glej ga, vidiš ga; bist du hier? ali si tukaj? bald hier bald da, zdaj tu, zdaj tam (ondi); hier und da, tu in tam, sem ter tje, kjekod, kaj maliga; nicht weit von hier, ne deleč odtod; von hier aus, odtod; hier in diesem Leben, na tem svetu; hier brach er in ein Gelächter aus, pri teh besedah, oder to izrekši, izgovorivši se je zasmejal na glas; hier zu Lande, tukej, pri nas, tod; hier hat er Recht, v tem pravo terdi.
Hierab, s. Hievon, Hieraus.
Hieran, *adv.*, an diesem Orte, tu, na tem mestu; an dieser Sache, na tem; an diese Sache, na to; hieran hat er sich gestoßen, nad tem se je spotaknil, se je ustavljal; hieran hangen bleiben, zatakniti se ob kaj; denken wir nicht hieran, ne mislimo na to, tega.
Hierarchie, die, duhovska vlada, vlada duhovščine, duhovstva, hierarhija; s. a. Rangordnung.
Hierarchisch, *adj.*, duhovskovladen†, hierarhijsk.
Hierauf, *adv.*, auf diese Sache, na to, potem, potlej; auf dieser Sache, na tem; hierauf stand er, tu, na tem (mestu) je stal.
Hieraus, *adv.*, aus diesem Orte, odtod; von hieraus kann man die ganze Stadt übersehen, odtod lahko vidimo vse mesto; aus dieser Sache, iz tega, iz te reči; du siehst hieraus, iz tega vidiš.
Hieraußen, *adv.*, tukej zunej, veni.
Hierbei, *adv.*, pri tem; s. Hiebei.
Hierbevor, *adv.*, pred tem.
Hierdurch, *adv.*, durch diesen Ort, tu skozi; gehe nicht hierdurch, sondern dadurch, ne hodi tu skozi, ampak tam skozi; durch diese Sache, skozi to; s. a. Hiedurch.
Hierein, *adv.*, in diesen Ort, v to, tu noter; hierein ist er gegangen, v to, tu noter je šel; in diese Sache, v to; hierein menge ich mich nicht, v to se ne vtikam.
Hierfür, *adv.*, zato; s. Hiefür.
Hiergegen, *adv.*, proti temu, zoper to.
Hierher, *adv.*, sem, lesem, lês; bis hierher, von der Zeit, do zdaj, doslej; von einem Orte, dotlej, do nas.
Hierherwärts, *adv.*, sem, proti tej strani (k govorečimu).
Hierhin, *adv.*, tu sem, k tej strani, k temu mestu.
Hierin, *adv.*, in diesem Orte, tu; hierin wohnt Niemand, tukej, v tej hiši nihče ne stanuje; in dieser Sache, v tem, v tej reči.
Hierländisch, *adj.*, tukajšenj, iz domače, naše dežele; s. a. Hiesig.
Hiermit, *adv.*, s tem le, s. Hiemit; hiermit entfernte er sich, to rekši je odšel.
Hiernach, *adv.*, po tem, po tem takim; hiernach wird Niemand fragen, po tem, po tej reči ne bo nihče vprašal.
Hiernächst, s. Hienächst.
Hierneben, *adv.*, neben diesem Orte, tukej, poleg tega; neben dieser Sache, zraven tega.
Hiernieden, s. Hienieden.
Hierob, s. Hierüber, Darob.
Hieroglyphe, die, hieroglif, podobopis†.
Hieroglyphisch, *adj.*, hieroglifen, podobopisen†.
Hierophant, der, hierofant, arhimandrit.
Hierortig, s. Hiesig.
Hiersein, das, bei seinem Hiersein, dokler je tukaj (t. j. pri meni, med nami) bil, bival, bivanje, pričujočnost, nazočnost na tem mestu.
Hierselbst, *adv.*, tukej, ravno tukej.
Hierüber, *adv.*, über diesen Ort, tu čez, tukej čez, tu prek, prek tega; über diese Sache, čez to, nad to, nad tem; hierüber wundere ich mich nicht, temu se ne čudim; hierüber sind wir einig, v tem, zastran tega, kar se tiče tega, smo edine misli.
Hierum, *adv.*, okoli tega, za to, tu nekod; hierum kümmere ich mich nicht, za to se ne pečam, ne menim, mi ni skerb, za to me ne boli glava.
Hierunten, *adv.*, tu doli, spodej.
Hierunter, *adv.*, unter diesem Orte, tu spod; unter dieser Sache, pod tem; unter diesen Dingen, med tem, med temi rečmi; hierunter leiden die Bauern, pri tem terpé kmetje; hierunter gibt es einige, med njimi so nekteri.
Hiervon, *adv.*, od tega, izmed teh reči, od tega tu.
Hierwegen, *adv.*, zavolj tega; s. Deßwegen.
Hierwider, *adv.*, proti temu, s. Hiegegen.
Hierzu, *adv.*, k temu, na to; hierzu taugen, za to biti.

Hierzwischen, *adv.*, tu vmés, tu med tem, med njimi.
Hieselbst, s. Hierselbst.
Hiesig, *adj.*, tukajšenj, naš, tega kraja, domač.
Hievon, s. Hiervon.
Hiewegen, s. Hierwegen.
Hiewider, s. Hiegegen.
Hiez, der, maček.
Hieze, die, mačka.
Hiezu, s. Hierzu.
Hiezwischen, s. Hierzwischen.
Hift, s. Hief.
Hifthorn, das, lovski rog.
Hilfe, u. s. f., s. Hülfe u. s. f.
Hille, die, senica, svisli, šupa*; s. a. Stallboden.
Hilpersgriff, s. Ränke, *pl.*, Streich.
Himbeerenapfel, der, malinček, malinčar.
Himbeere, die, (Rubus idaeus), in allen slav. Mundt. malina.
Himbeereis, das, malinov led.
Himbeeressig, der, kis ali jesih malin, malinov kis.
Himbeergefrorene, das, s. Himbeereis.
Himbeergesträuch, s. Himbeerstrauch.
Himbeerkäfer, der, malinarka.
Himbeersaft, der, malinovec, malinov sok.
Himbeersammler, Himbeerkäufer, der, malinar.
Himbeerstrauch, der, malinov germ, malinjek, *coll.* malinje
Himbeerwasser, das, malinovica.
Himbeerwein, der, malinovec.
Himmel, der, der Baldachin, die obere Decke einer Kutsche, eines Bettes, der sichtbare Theil der Luft, der Sternenhimmel, nebo; unter freiem Himmel, pod milim nebam, na planem, s. a. **Frei**; die Vögel unter dem Himmel, ptiči spod neba; die Beschaffenheit der Luft, Himmelsstrich, podnebje, nebo; der Himmel hat sich fein überzogen, premrenilo se je; der Himmel ist heiter, jasno je (nebo); die Feste des Himmels, s. **Firmament**; den Himmel beobachten, paziti na spremembe na nebu, na zvezde; der Ort der unmittelbaren Offenbarung Gottes, nebésa, *pl.*, sveti raj; in den Himmel kommen, priti v nebesa, zveličati se; der Himmel hat es so gewollt, Bog je tako hotel, Bog tako hoče; das weiß der Himmel, kaj se vé, kdo vé; bis in den Himmel entzückt, v tretje nebesa zamaknjen; im Himmel, v nebesih; beim Himmel, za Boga! dem Himmel sei Dank, hvala Bogu! ein Bürger des Himmels, nebeščan; Himmel und Hölle bewegen, Boga in vraga sklicavati; ums Himmelswillen, za Božjo voljo, za Božji čas; der Himmel sei mein Zeuge, Bog mi bodi priča, Bog ve, da je res; einen bis in den dritten Himmel erheben, prehvaliti, nezmérno hvaliti in povzdigovati, v zvezde kovati; wie vom Himmel gefallen, kakor bi bil z oblakov padel, ves tuj, nezveden.

Himmel-Himmels- in der Zusammens. nebósni, nebeški, rajski, — v nebo, — z nebam i. t. d.
Himmelab, *adv.*, z neba.
Himmelachse, s. Himmelsachse.
Himmelan, *adv.*, proti nébu, do neba, k nebu; kviško, v oblake.
Himmelanstrebend, *adj.*, leteč kviško, k nebu.
Himmelauf, s. Himmelan.
Himmelauge, das, nebeško, modro, ali višnjevo oko.
Himmeläugig, *adj.* modrook.
Himmelbett, das, postelja z nébam.
Himmelblau, *adj.*, višnjev, kakor nebo moder, nebesne barve, lazuren.
Himmelblau, das, nebesna barva.
Himmelbrand, der, (Verbascum Thapsus), nach dem *Böhm.* u. *Serb.* divizna, auch lučnik, pljučnica.
Himmelbrot, das, nebeški kruh, mana.
Himmeldill, der, svinjski janež.
Himmelempor, *adj.*, s. Himmelan.
Himmelentsprossen, *adj.*, iz nebés, neboroden.
Himmelerhoben, *adj.*, v nebo povzdignjen.
Himmelerringend, *adj.*, nebo dobivajoč.
Himmelerschütterer, der, stresovavec neba.
Himmelerz, das, ruda poveršnica.
Himmelfahrt, die, vnebóhod, odhod, vstop v nebésa; *russ.* voznesenje; Mariä-Himmelfahrt, vnebovzetje Marije oder Marijno, véliki šmaren, vélika gospodnica.
Himmelfahrtsblümlein, s. Kreuzblume.
Himmelfahrtsfest, das, Himmelfahrtstag, der, dan vnebohoda; *serb.* spasovo.
Himmelfahrtswoche, die, križev teden.
Himmelfallend, *adj.*, z neba padajoč.
Himmelfarbe, die, višnjeva, nebna barba, lazur. *m.*
Himmelfarben, s. Himmelblau.
Himmelflug, der, vzlet, polet kviško pod oblake.
Himmelfroh, *adj.*, prevesel.
Himmelgalle, s. Himmeldill.
Himmelgeboren, s. Himmelentsprossen.
Himmelgeburt, die, neborodnost, nebeški rod.
Himmelgesandt, *adj.*, z neba, iz nebés poslan.
Himmelgesandte, der, nebeški poslanec.
Himmelhaut, die, bei den Sattl. obnebnica.
Himmelheiter, *adj.*, jasen, veder kakor nebo.
Himmelhoch, *adj.*, do neba visok, do oblakov; er ist himmelhoch, neba se zadova, zvezde klati; nach dem *Poln.* u. *Böhm.* nebotičen, nebodosežen; himmelhoch erheben, s. Himmel.
Himmelklar, s. Himmelheiter.
Himmelmild, *adj.*, predobrotljiv.
Himmeln, s. Blitzen.
Himmelreich, das, nebésko kraljestvo, nebésa, *pl.*, raj.

Himmelrein, *adj.*, čist, bister, kakor nebo.
Himmelring, s. Regenbogen.
Himmelsachse, die, Himmelsangel, os neba, os sveta.
Himmelsatlas, der, nebovid.
Himmelsbahn, die, nebeška pot.
Himmelsband, das, nebeška, blažna vez.
Himmelsbekrieger, der, neboborec.
Himmelsbeschreiber, der, nebopisec, popisovavec neba.
Himmelsbeschreibung, die, nebopisje, popisovanje neba, zvezd.
Himmelsbetrachtung, die, zvezdogledstvo, ogledovanje neba.
Himmelsbewohner, der, s. Himmelsbürger.
Himmelsblatt, das, rostok.
Himmelsbogen, der, Regenbogen, mavrica; s. a. Regenbogen; das Himmelsgewölbe, nebéški oblok, nebo.
Himmelsbote, der, nebeški poslanec, sel, glasnik.
Himmelsbrand, der, s. Himmelbrand.
Himmelsbraut, die, nebeška nevesta, zaročnica.
Himmelsbürger, der, nebeščan.
Himmelschauer, der, nebogled, zvezdogled, nebogledec.
Himmelschlüssel, der, s. Schlüsselblume.
Himmelschön, *adj.*, nebešk. rajske, nebeške lepote.
Himmelschor, der, nebeški kor, zbor.
Himmelschreiend, *adj.*, v nebo vpijoč.
Himmelschwertel, s. Schwertlilie.
Himmelsduft, der, nebeški vonj, rosa.
Himmelserschütterer, der, nebotres, nebotresec.
Himmelserschütterung, die, potres, stres nebá.
Himmelsferne, die, daljina, daljava nebes.
Himmelsfeste, die, s. Firmament.
Himmelsfeuer, das, nebeški ogenj, s. a. Blitz; Begeisterung.
Himmelsfreude, der, nebeško, rajsko veselje.
Himmelsfunke, der, nebeška iskra, božja iskra.
Himmelsgabe, die, Božji, nebeški dar.
Himmelsgegend, die, stran sveta, nach *V.* auch nebna stran, nach *M.* veter.
Himmelsgeiß, die, (Scolopax gallinago), kozica.
Himmelsgerste, s. Davidskorn.
Himmelsgeschöpf, das, nebeška stvar.
Himmelsgewölbe, das, nebeški oblok, nebeški krog, svod, s. a. Firmament.
Himmelsgleicher, der, nebni ravnik, polutnik.
Himmelsglück, das, nebeška, rajska sreča.
Himmelsglut, die, nebeški žar, ogenj.
Himmelsgucker, der, zvezdogled.
Himmelsgürtel, der, nebeški, nebni pas.
Himmelsheer, das, nebeška truma, ali vojska, trop nebeški, angelci.
Himmelsheitre, die, vedrina, jasno.
Himmelshöhe, die, višava, višina, daljava neba.
Himmelsjüngling, der, nebeški mladenič.
Himmelskarte, die, nebovid.
Himmelskönig, der, nebeški kralj.
Himmelskönigin, die, kraljica nebes.
Himmelskorn, s. Davidskorn.
Himmelskörper, der, nebno, nebesno telo.
Himmelskraft, die, nebeška moč.
Himmelskraut, das, nebeško, čudodelno zelišče, zeliše.
Himmelskreis, der, obnebni krog, okrog nebeški.
Himmelskugel, die, nebeška krogla, obla.
Himmelskugelkarte, die, s. Himmelskarte.
Himmelskunde, die, zvezdoznanstvo, neboznanstvo.
Himmelslänge, die, nebeška dolgost.
Himmelslauf, der, tek zvezd (*e*).
Himmelslehre, die, nauk od neba, — njegovih teles, neboznanstvo.
Himmelsleiter, die, nebeška lestva, gred.
Himmelslicht, das, nebeška luč, nebeška svetloba.
Himmelslied, das, nebeška pesem.
Himmelslilie, die, (Iris germanica), plava lilija.
Himmelslohn, der, nebeško plačilo, plačilo v nebesih.
Himmmelsluft, die, podnebni zrak.
Himmelslust, die, nebeško, veselje, rajska radost.
Himmelsmacht, die, nebeška moč, oblast.
Himmelspferd, das, s. Heuschrecke.
Himmelspforte, die, nebeške vrata.
Himmelspol, s. Weltpol.
Himmelsrand, der, kraj neba.
Himmelsraum, der, nebesa *pl.*
Himmelssaal, der, nebesa.
Himmelssasse, s. Himmelsbürger.
Himmelsschweiß, s. Mehlthau.
Himmelsschwester, die, nebeščanka.
Himmelssegen, der, nebeški, Božji blagoslov.
Himmelssohn, der, nebeščan.
Himmelsspeise, die, nebeška jed; s. a. Ambrosia.
Himmelsspur, die, (*waidm.*) sléd po vejah.
Himmelsstengel, s. Enzian.
Himmelsstille, die, nebeška tihota.
Himmelsstimme, die, nebeški glas, glas iz nebes.
Himmelsstrich, der, podnebje; s. a. Klima.
Himmelsstürmer, der, neboborec.
Himmelsstürmerei, die, neboborstvo.
Himmelstein, s. Saphir.
Himmelsthür, die, nebeške duri, vrata.
Himmelstochter, die, nebeščanka.
Himmelstrank, s. Nektar.
Himmelstück, das, nebo (malano).
Himmelstürmend, *adj.*, neboboren.
Himmelsvogel, der, (Paradisea), rajka.
Himmelswagen, der, rimske kola, nebeški voz; der große Bär, (ursus major), véliki voznik, voz.
Himmelsweg, der, nebeška pot, pot v nebo, k sreči.
Himmelsweite, die, širjava neba.

Himmelswohnung, die, nebesa.
Himmelswonne, die, nebeško, rajsko veselje, radost.
Himmelszeichen, das, nebeško znamnje.
Himmelszelt, s. **Himmelsgewölbe**.
Himmelsziege, die, s. **Himmelsgeiß**.
Himmelszirkel, der, s. **Himmelskreis**.
Himmeltragend, *adj.*, nebonosen.
Himmelträger, der, nebonosec.
Himmelwagen, der, s. **Himmelswagen**.
Himmelwärts, *adv.*, proti nebu, kviško, nakviško, v nebó.
Himmelweit, *adj.* u. *adv.*, nezmérno deleč, deleč deleč, nach *V.* sto mil deleč; kakor od nebes do zemlje; ein himmelweiter Unterschied, sila velik razloček.
Himmlisch, *adj.*, nebešk. božji; ein Himmlischer, nebešćan; himmlische Freude, nebeško, rajsko veselje; himmlische Schönheit, nebeška, prečudna lepota; himmlisch schön, sprelep; unser himmlischer Vater, naš Oče v nebesih; den Himmlischen ähnlich, nach *V.* nebnat.
Hin, *adv.*, tjè, tjekej. *altsl.* onamo; hin und wieder, tu pa tam, sem ter tje; alles ist hin, vse je minulo, poginilo, auch vse je proč; rechts hin, links hin, na desno, na levo (od govorečiga proč); hin und wieder findet man einen Baum, tu pa tam, kje-kod, po redkim zagledaš kako drevo; hin und her, sem ter tje; wo hast du das Geld hin? kam si djal dnarje? Mode hin, Mode her, kaj je meni za nošo? maram jez za nošo; wo sind die Gelder hin? kam so došli, prišli dnarji? es ist hin! bilo je, pa ni več, prešlo je; meine Freude ist hin, moje veselje je splavalo po vodi (nar. pes.), Recht hin, Recht her, im gem. L. (als Antw.), ti in tvoja pravica!; hin und her denken, premišljati, razmišljati; hin und her führen, prevajati, voditi sem ter tje; hin und her gehen, prehajati, obhoditi; hin und her laufen, pretekati; hin und wieder gehen, iti in verniti se; in der Zusammensetzung mit Zeitwörtern wird **hin** mit po —, auch od — gegeben, meist jedoch bleibt es unausgedrückt, namentlich in der Antwort auf die Frage **wo**, z. B. wo schwimmst du hin? wo hast du es hingethan? kam plavaš? kam si djal?
Hinab, *adv.*, doli, tje doli, na dol, navzdol (z višjiga mesta, kjer je govoreči); *russ.* v niz; hinab mit ihm, doli ž njim! spravite ga odtod doli; den Berg hinab, s. **Bergab**; die Treppe hinab, po stopnicah doli; in Bezug auf die Zusammensetzungen mit Zeitwörtern s. **Herab**.
Hinabarbeiten, **Hinabäugeln**, **Hinabbegeben**, **Hinabbekommen**, **Hinabbeugen**, s. **Herabarbeiten**, u. s. f.
Hinabbringen, *v. a.*, spraviti, prinesti s česa, doli (od tistiga, ki je gori).
Hinabfahren, **Hinabfallen**, **Hinabfließen**, **Hinabgehen**, **Hinabstürzen**, **Hinabwerfen**, u. dergl. s. **Herabfahren**, u. s. f.
Hinabwärts, *adv.* navzdol (z verha doli).
Hinalten, **Hinaltern**, *v. n.*, postarati se, starati se, leta teko.
Hinan, *adv.* gori, tje gori (od govorečiga proč); den Berg hinan, v breg, vkreber, nad se, v verh; in der Zusammensetzung mit Zeitwörtern, pri —, vz —; s. a. **Hinauf**.
Hinanarbeiten, sich, *v. r.*, skopati se.
Hinanbauen, *v. a.*, prizidati tje, na uno stran.
Hinanbegeben, sich, *v. r.*, podati se tje gori.
Hinanbrausen, **Hinanbringen**, **Hinandrängen**, **Hinangehen**, **Hinankommen**, s. **Hinaufbrausen**, u. s. f.
Hinarbeiten, *v. n.*, auf etwas, poganjati se, prizadevati si za kaj, *v. r.*, prizadevati si kam, siliti kam, napenjati se, da bi kam prišel.
Hinauf, *adv.*, tje gori (od govorečiga, nižji stoječiga), navzgor, v verh; den Berg hinauf, vbreg; bis zur Sündfluth hinauf, do občniga potopa nazaj; in der Zusammensetzung mit Zeitwörtern vz — (z — oder s —), gori, naj kaj; s. a. die Zusammensetzungen mit **Auf**.
Hinaufarbeiten, sich, *v. r.*, skopati se, splezati na kaj, *n. p.* na drevo.
Hinaufbauen, *v. a.*, sezidati, zidati na kaj.
Hinaufbegeben, sich, *v. r.*, podati se tje gori.
Hinaufbekommen, *v. a.*, dobiti gori.
Hinaufbestellen, *v. a.*, naročiti komu, naj pride gori, na —.
Hinaufbinden, *v. a.*, privezati, privezovati na kaj.
Hinaufbitten, *v. a.*, prositi koga naj pride gori, na —; povabiti gori.
Hinaufblasen, *v. a.*, vspihniti.
Hinaufblicken, *v. n.*, pogledati kviško, na kaj.
Hinaufblinken, s. **Aufblinken**.
Hinaufblitzen, *v. n.*, blisknititi se na —; s. a. **Aufblitzen**.
Hinaufbringen, *v. a.*, vznesti, vznašati, spraviti na kaj; bringe es hinauf, nesi gori.
Hinaufdampfen, *v. n.*, hlapeti, kaditi se kviško, na —.
Hinaufdenken, sich, *v. r.*, v mislih vzdigniti se na —.
Hinaufdrängen, *v. n.*, naganjati, pritiskati gori, na verh.
Hinaufdringen, *v. n.*, tiščati, tišati, siliti kviško, na verh.
Hinaufduften, *v. n.*, kviško puhteti dišati.
Hinaufdürfen, *v. n.*, smeti gori, *n. p.* na drevo.
Hinaufeilen, *v. n.*, pohiteti, hiteti tje gori.
Hinauffahren, *v. n.*, odpeljati, peljati se gori, s. a. **Auffahren**.
Hinaufflattern, *v. n.*, sferleti.
Hinauffliegen, *v. n.*, vzleteti, leteti kviško.

Hinaufsliehen, *v. n.*, bežati tje gori (od govorečiga proč).
Hinaufführen, *v. a.*, odpeljati, voditi tje gori.
Hinaufgaffen, *v. n.*, zevati gori.
Hinaufgeben, *v. a.*, podati komu na —, gori.
Hinaufgehen, *v. n.*, iti, hoditi gori, *serb.* uzaći; die Preise gingen hinauf, cena je poskočila.
Hinaufgießen, s. Aufgießen.
Hinaufgucken, *v. n.*, pokukati gori.
Hinaufhalten, *v. a.*, deržati kviško, gori.
Hinaufharken, *v. a.*, tje gori zgrabiti, grabiti.
Hinaufhauen, *v. a.*, udariti na —.
Hinaufheben, *v. a.*, vzdigniti na —.
Hinaufhelfen, *v. n.*, pomoči, pomagati komu na —, gori.
Hinaufhinken, *v. n.*, odšantati, šantati gori.
Hinaufholen, *v. a.*, odnesti gori.
Hinaufjagen, *v. a.*, spoditi na —, gori; *v. n.*, dirjati gori.
Hinaufkämen, *v. a.*, sčesati, česati gori.
Hinaufkehren, *v. a.*, vzvihati, oberniti navzgor.
Hinaufklettern, *v. n.*, splezati, plezati na —, vspeti se na —.
Hinaufkommen, *v. n.*, priti na —, gori.
Hinaufkönnen, *v. n.*, moči na —, gori.
Hinaufkriechen, *v. n.*, zlesti, lesti na kaj, gori.
Hinaufkriegen, s. Hinaufbekommen.
Hinaufkrümmen, sich, *v. r.*, skriviti se, vzvihati se.
Hinauflangen, *v. a.*, podati, podajati komu na —, gori; *v. n.* segati gori.
Hinauflassen, *v. a.*, spustiti, pustiti na —, gori.
Hinauflaufen, *v. n.*, teči gori.
Hinauflegen, *v. a.*, djati, položiti na —; s. a. Auflegen.
Hinaufleiten, *v. a.*, spremiti gori —.
Hinaufleuchten, *v. n.*, posvetiti, svetiti gori gredočimu.
Hinauflocken, *v. a.*, zvabiti na —, gori.
Hinauflodern, s. Auflodern.
Hinaufmögen, *v. n.* er mag nicht hinauf, neče se mu na —, gori (iti).
Hinaufmühen, sich, *v. r.*, potruditi se, spenjati se na —, gori.
Hinaufmüssen, *v. n.* er muß hinauf, mora gori (iti).
Hinaufnehmen, *v. a.*, vzeti, na —, gori.
Hinaufnöthigen, *v. a.*, prisiliti, naganjati koga, da gre na —, gori.
Hinaufpacken, *v. a.*, natovoriti, nakladati na —.
Hinaufragen, *v. n.*, moleti, šterleti kviško.
Hinaufrauchen, *v. n.*, kaditi se kviško.
Hinaufrechen, s. Hinaufharken.
Hinaufreichen, s. Hinauflangen.
Hinaufreiten, *v. n.*, jezditi na —.
Hinaufrennen, s. Hinauflaufen.
Hinaufrollen, *v. a.*, vzmotati.
Hinaufrücken, *v. a.*, kviško, viši pomakniti.
Hinaufrufen, *v. a.*, poklicati na —, tje gori.
Hinaufschaffen, *v. a.*, spraviti na —, gori.
Hinaufschauen, *v. n.*, gledati gori, na —.
Hinaufscheuchen, *v. a.*, vzplašiti, spoditi na —.
Hinaufschicken, *v. a.*, poslati na —, gori.
Hinaufschleichen, *v. n.*, ukrasti se in zmuzati se na —.
Hinaufschleppen, *v. a.*, odvleči, zvleči na —, gori.
Hinaufschleudern, *v. a.*, zabrusiti na —.
Hinaufschlüpfen, *v. n.*, smukniti na —, gori.
Hinaufschütten, *v. a.*, nasuti, nasipati na —.
Hinaufschwimmen, *v. n.*, splavati, plavati na —, tje gori.
Hinaufschwingen, sich, *v. r.*, speti, spenjati se, zagnati se na —.
Hinaufsehen, s. Hinaufschauen.
Hinaufsehnen, sich, *v. r.*, želeti si gori, na —.
Hinaufsein, *v. n.*, oditi, biti na —.
Hinaufsenden, s. Hinaufschicken.
Hinaufsetzen, *v. a.*, djati, postaviti na —.
Hinaufsollen, *v. n.*, er soll hinauf, naj gre (od tukej) gori.
Hinaufspringen, *v. n.*, skočiti na —,
Hinaufspritzen, *v. n.*, šterkati kviško.
Hinaufstecken, s. Aufstecken.
Hinaufsteigen, *v. n.*, speti se na —, iti na —; zlesti gori; aufs Pferd, vsesti se na konja, zasesti konja.
Hinaufstellen, s. Hinaufsetzen.
Hinaufstoßen, *v. a.*, suniti gori.
Hinaufstreifen, *v. a.*, die Aermel, zasukati, zavihati rokave.
Hinaufstürzen, *v. n.*, pasti na —.
Hinauftanzen, *v. n.*, odplesati, plesati tje gori.
Hinaufthun, *v. a.*, djati gori.
Hinauftragen, *v. a.*, odnesti, nesti tje gori, na —, vznesti.
Hinauftreiben, s. Hinaufjagen.
Hinauftreten, *v. n.*, stopiti na —.
Hinauftrippeln, *v. n.*, drobneti na —.
Hinaufwachsen, *v. n.*, vzrasti, rasti gori.
Hinaufwagen, *v. n.*, derzniti, upati si na —, gori.
Hinaufwälzen, *v. a.*, zvaliti, odvaliti, valiti na —, gori.
Hinaufwanken, *v. n.*, odšvepati, opotekaje se oditi na —.
Hinaufwärts, *adv.*, gori.
Hinaufwerfen, *v. a.*, vreči, zadegati, metati na —.
Hinaufwinden, sich, *v. r.*, viti se kviško, ovijati se česa.
Hinaufwinken, *v. n.*, pomigniti komu, naj pride gori.
Hinaufwollen, *v. n.*, hoteti oditi gori, na —.

Hinaufziehen, *v. a.*, potegniti, vleči, ejasiti gori.
Hinäugeln, *v. n.*, tje namigovati, pomežkovati.
Hinaus, *adv.* tje ven, odtod ven (od govorečiga preč); auf die Straße hinaus, na ulice; zum Hause hinaus, iz hiše; hinaus mit ihm! le ven ž njim! verzite ga, pahnite ga iz (hiše, cérkve i. t. d.); über das Grab hinaus, tudi unstran groba; in der Zusammensetzung mit Zeitwörtern, iz — iz česa, s. a. **Aus** und **Heraus**.
Hinausarbeiten, sich, s. **Herausarbeiten**, sich.
Hinausbegeben, sich, *v. n.*, iziti, iti odtod ven.
Hinausbeißen, *v. a.*, izgristi.
Hinausbringen, s. **Herausbringen**.
Hinausdenken, *v. n.*, wo denken Sie hinaus? kam mislite? kam te je misel zanesla?; misliti na prihodnost.
Hinausfahren, **Hinausfallen**, s. **Herausfahren**.
Hinausgabe, die, izročitev, izdatek.
Hinausgeben, *v. a.*, izdati, izdajati, podati skozi kaj; s. a. **Ausgeben**.
Hinausgehen, *v. n.*, iziti, iti iz — (n. p. hiše); über seine Vollmacht hinausgehen, prestopiti svoje pooblastilo; das geht über meine Begriffe hinaus, tega moja glava ne doseže, ne dosega, to preseguje moje misli.
Hinausjagen, *v. a.*, izpoditi iz —.
Hinauskommen, *v. n.*, priti iz —.
Hinauslassen, s. **Herauslassen**.
Hinauslaufen, *v. n.*, izleteti, leteti iz —; das läuft auf Eins hinaus, to je vse eno; iziti se v kaj.
Hinausmachen, sich, *v. r.*, spraviti se odtod.
Hinausreichen, *v. n.*, das reicht über meine Kräfte hinaus, to je čez mojo moč, to presega moje moči, tega jez ne morem.
Hinausschauen, *v. n.*, zum Fenster, skozi okno gledati.
Hinausschreiben, *v. a.*, pisati komu (tje kam).
Hinaussein, *v. n.*, vné biti; darüber bin ich hinaus, to se me ne tiče, za to ne maram, se ne menim, tega sim se znebil, otresel.
Hinaussetzen, *v. a.*, ven postaviti, *v. r.*, sich über etwas hinaussetzen, nič ne marati za kaj, ne pomarati nič, mi ni mar ničesar, pustiti kaj; s. a. **Aufschieben**.
Hinausthun, **Hinaustragen**, s. **Herausthun** u. s. f.
Hinauswärts, *adv.*, ven.
Hinauswerfen, *v. a.*, vreči iz —.
Hinauswollen, *v. n.*, hoteti ven, hoteti iziti; er will hoch hinaus, visoko sega, leti; ich weiß, wo er hinaus will, vem, kam meri, kam bi rad; wo will es endlich damit hinaus? kako se bo to izšlo? kam vender hoče vse to?
Hinausziehen, *v. a.*, izvleči, izvlačiti, potegniti, potegovati iz —.

Hinbannen, *v. a.*, pregnati, preganjati od sebe, upanati, ukleti, da se ne more ganiti z mesta.
Hinbauen, *v. a.*, sezidati kje kako.
Hinbeben, *v. n.*, derhteč oditi.
Hinbegeben, sich, *v. r.*, iti kam, podati se tje —.
Hinbestellen, *v. a.*, tje naročiti, ukazati; wir sind hinbestellt, nam je tje ukazano, napovédano, rečeno; nam so naročili, da naj pridemo, gremo tje.
Hinbeten, s. **Herbeten**.
Hinbetten, sich, *v. r.*, postlati si, prostreti si tje kam.
Hinbiegen, *v. a.*, pregniti, zviti na uno stran.
Hinbitten, *v. a.*, prositi koga, naj pride tje.
Hinblasen, *v. n.*, tjekej pihati.
Hinblick, der, pogled, ozir; mit Hinblick auf seine Jugend, glede, gledaje, pomislivši na njegovo mladost.
Hinblicken, *v. n.*, pogledati, gledati na kaj, tje.
Hinblinzen, *v. n.*, pomežkovati tje.
Hinblühen, *v. n.*, ocvetati.
Hinbluten, *v. a.*, preliti svojo kri.
Hinbrausen, *v. n.*, odšumeti, šumeti proč.
Hinbreiten, s. **Ausbreiten**.
Hinbringen, *v. a.*, tje prinesti, prinašati; sein Leben hinbringen, prebiti; die Zeit mit etwas hinbringen, s. **Zubringen**; mit Singen, Schreien, Schlafen, u. d. propeti, prekričati, prespati i. t. d.
Hinbrüten, *v. n.*, ždeti (ždim), čemeti kje v kakim kotu brez dela, zamisliti se kam, zatopiti se v jalove misli.
Hinbrüten, das, ždenje.
Hinbumsen, *v. n.*, tje lopniti, cmokniti.
Hindan, s. **Hintan**.
Hindbeere, s. **Himbeere**.
Hindecken, *v. a.*, prosterti, pogerniti (komu mizo).
Hindehnen, sich, *v. r.*, raztezati se, stegniti se, vleči se.
Hindenken, *v. n.*, wo denken Sie hin? kam ste se namenili? — kaj vam je prišlo na misel; *v. r.*, sich hindenken, prestaviti se v duhu, v mislih tjekam.
Hinderer, der, oviravec, kljubovavec, napotnež.
Hinderlich, *adj.*, zaderžljiv, zaderžen, oviren, ovirajoč, napoten, nepriličin, nepriležen; hinderlich sein, hinderlich fallen, s. **Hindern**.
Hindern, *v. a.*, zaderžati, zaderževati, ovirati, opovirati, zavirati koga; wer hindert dich zu schreiben? kdo ti brani pisati? nach *Gutsm.* auch pačiti; auch zaderžke, ovire, napotja delati, na poti biti komu; aufhalten, ustavljati, muditi; ich will es nicht hindern, ne kratim, ne branim tega; *serb.* smetati, prečiti, *böhm.* překažeti, vaditi; einen an seinem Glücke hindern, pokvariti, skerhati komu srečo, kriv biti, da se komu sreča skazi; das hinderte mich zu kommen, to mi ni dalo priti.

Hinderniß, das, zaderžek, napotje; zavira, zabáva, opovirek, ovirek, napotljej, nach V. a. zadevek, *serb.* zapreka, prepona, smetnja, *böhm.* prekažka, zavada; einem ein Hinderniß in den Weg legen: zagnati poleno med noge; pot zavreti; alle Hindernisse übersteigen, vse zaderžke odpraviti, premagati.
Hinderung, die, zaderžba, oviranje, branjenje; s. a. **Hinderniß**.
Hindenten, *v. n.*, pokazati, pokazovati na —, v misel vzeti kaj; s. a. **Andenten**.
Hindin, **Hinde**, die, košuta.
Hindingerin, die, udinjevavka.
Hindläufte, s. **Wegwarte**.
Hindorren, *v. n.*, usahniti, posušiti se.
Hindrang, der, nagon, pritisk.
Hindrängen, sich, *v. r.*, siliti, tiščati, tišati tje, gnati se.
Hindrücken, *v. a.*, pritisniti, pritiskati.
Hinducken, sich, *v. r.*, počeniti tje, počepniti.
Hindurch, *adv.*, skoz(i), tje zkozi, črez; drei Jahre hindurch, tri leta; hierdurch, tod; dort durch, ondod; durch's Feld hindurch, čez polje, prek polja, sred polja; die ganze Nacht hindurch, vso noč, vso ljubo, vso Božjo noč; in Bezug auf die Zusammensetzungen mit Zeitwörtern s. **Durch** und die damit zusammengesetzten Wörter.
Hindurchbrechen, *v. n.*, predreti, (prodreti), predirati.
Hindurchbringen, *v. a.*, spraviti, prenesti skozi kaj.
Hindurchdringen, *v. n.*, pretergati, predreti skozi kaj.
Hindurchfahren, *v. n.*, prepeljati se, prevoziti, prevažati se skozi —.
Hindurchführen, *v. a.*, prepeljati.
Hindurchgehen, *v. n.*, preiti, prehajati, iti skozi kaj.
Hindurchkommen, *v. n.*, priti skozi —.
Hindurchlassen, *v. a.*, prepustiti, pustiti skozi —.
Hindurchziehen, s. **Durchziehen**.
Hindürfen, *v. n.*, smeti tje (iti).
Hineilen, *v. n.*, pohiteti, hiteti tje.
Hinein, *adv.*, noter, tje noter; bis zur Stadt hinein, noter v mesto; zur Stadt hinein, v mesto; in das Haus hinein, v hišo; in den Tag hinein, tje v en dan, brez premislika; s. a. **Tag**, in der Zusammensetzung mit Zeitwörtern, meist v —; s. übrig. **Ein** u. die damit zusammengesetzten Wörter.
Hineinarbeiten, sich, *v. r.*, zadelati se v —.
Hineinbannen, *v. a.*, vkleti v kaj.
Hineinbegeben, sich, *v. r.*, iti v —.
Hineinbekommen, *v. a.*, spraviti, dobiti noter, v kaj.
Hineinbestellen, *v. a.*, naročiti komu, naj pride (prinese) v — n. p. hišo.
Hineinbiegen, s. **Einbiegen**.
Hineinbitten, *v. a.*, prositi koga, naj stopi v —, noter.
Hineinblasen, *v. a.*, vpihniti.
Hineinblicken, *v. n.*, pogledati v —.
Hineinbohren, *v. a.*, zavertati v —.
Hineinbrausen, *v. n.*, šumeti v —.
Hineinbringen, *v. a.*, vnesti, vnašati, prinesti v —, spraviti v —.
Hineinbücken, sich, *v. r.*, pripogniti, pripogibati se v kaj, pod kaj.
Hineindenken, sich, *v. r.*, v duhu ali misli se prestaviti v —, misliti se kam. sich in Jemandes Lage hineindenken, postaviti se v mislih v čije mesto.
Hineindichten, sich, *v. r.*, vpeti se.
Hineindrängen, *v. a.*, vtisniti, vtiskati, tlačiti v kaj, *v. r.*, tlačiti se, gnati se, tiščati v kaj.
Hineindringen, s. **Eindringen**.
Hineindrucken, *v. a.*, natisniti v kaj, v čim.
Hineindrücken, *v. a.*, vtisniti, vtiskati v —.
Hineindürfen, *v. n.*, smeti v kaj (iti), smeti noter.
Hineineilen, *v. n.*, pohiteti v —, noter.
Hineinfahren, *v. n.*, peljati se v —; mit dem Löffel, der Hand, poseči, seči z žlico (v skledo), z roko.
Hineinfallen, *v. n.*, pasti v —.
Hineinfeuern, *v. n.*, streljati v —, noter.
Hineinfinden, sich, *v. r.*, zvediti se, znajti se v kaj.
Hineinflechten, s. **Einflechten**.
Hineinfliegen, *v. n.*, vleteti, leteti, ferleti v —.
Hineinfliehen, *v. n.*, vteči, vbežati, bežati v —.
Hineinfließen, *v. n.*, teči, cereti v —.
Hineinfressen, *v. r.*, vjesti se, vgristi se v —.
Hineinführen, *v. a.*, vpeljati, peljati v —.
Hineinfüllen, *v. a.*, napolniti.
Hineingeben, *v. a.*, dati v —, noter.
Hineingehen, *v. n.*, iti v kaj; es geht nicht Alles hinein, ne gre vse va-nj, ne derži toliko, da —.
Hineingerathen, *v. n.*, priti v kaj.
Hineingießen, *v. a*, vliti, vlivati v —.
Hineingleiten, *v. n.*, spolzniti se, spodersniti se v —.
Hineingreifen, *v. n.*, poseči, seči, segati v —, zagrabiti v —.
Hineingucken, *v. n.*, polukati, lukati v kaj, *serb.* zaviriti u —; in's Glas, s. **Glas**.
Hineinhängen, *v. a*, obesiti v kaj.
Hineinharken, *v. a.*, zgrabiti, vgrabiti v —.
Hineinhauen, *v. n.*, zasekati, vsekati, udariti v —.
Hineinheben, *v. a.*, vzdigniti v —.
Hineinhelfen, *v. n.*, pomoči v kaj, pomagati komu, da more noter.
Hineinhinken, *v. n.*, prišantati, šantati v kaj.
Hineinhüpfen, *v. n.*, skočiti, skakati v kaj, noter.
Hineinhuschen, s. **Hineinschlüpfen**.
Hineinjagen, *v. a.*, vgnati, vtirati v —; *v. n.*, dreti v —.
Hineinklettern, *v. n.*, splezati v —.

Hineinkommen, *v. n.*, priti, prihajati, iti v —, noter, vhajati.
Hineinkönnen, *v. n.*, moči v —, noter.
Hineinkriechen, *v. n.*, vlesti, lesti, laziti v —.
Hineinlangen, *v. n.*, seči, segati v —.
Hineinlassen, *v. a.*, pustiti v —, noter.
Hineinlaufen, *v. n.*, leteti v —.
Hineinlegen, *v. a.*, vložiti, vlagati, djati v —, vdjati, vdevati.
Hineinleiten, *v. a.*, Wasser, napeljati v —.
Hineinlesen, sich, *v. r.*, začitati se, zabrati se v —.
Hineinlocken, *v. a.*, vvabiti, privabiti, vabiti v —.
Hineinmalen, *v. a.*, namalati v —.
Hineinmischen, s. **Einmischen**.
Hineinmüssen, *v. n.*, er muß hinein, mora v —, mora noter.
Hineinnähen, *v. a.*, všiti, všivati.
Hineinnehmen, *v. a.*, vzeti, jemati v —.
Hineinnöthigen, *v. a.*, prisiliti, nagnati, naviti koga, da gre v —, noter.
Hineinpicken, *v. n.*, kljuniti, kavsniti, kljevati v —.
Hineinplumpen, *v. n.*, šterbunkniti v (vodo).
Hineinpropfen, s. **Einpropfen**.
Hineinragen, *v. n.*, moleti v —, noter.
Hineinrauchen, *v. n.*, kaditi se v —.
Hineinrauschen, *v. n.*, zašumeti, šumeti v (n. p. jamo).
Hineinregnen, *v. n.*, es regnet hinein, dež gre, pada noter, v —.
Hineinrechen, s. **Hineinharken**.
Hineinreichen, *v. a.*, podati, podajati v —.
Hineinreiten, *v. n.*, vjahati, jahati, jezditi v —.
Hineinrennen, *v. n.*, leteti, dirjastiti v —.
Hineinrinnen, *v. n.*, cereti, curljati, teči v —, noter.
Hineinrücken, *v. a.*, pomakniti, pomikati v —.
Hineinrufen, *v. n.*, poklicati v —.
Hineinschaffen, *v. a.*, spraviti, spravljati v —, noter.
Hineinschauen, *v. n.*, gledati v kaj.
Hineinscheinen, *v. n.*, sijati v (hišo).
Hineinschicken, *v. a.*, poslati v —, noter.
Hineinschieben, *v. a.*, vtisniti, potisniti v —.
Hineinschießen, *v. n.*, streliti, streljati v —, noter.
Hineinschlagen, *v. a.*, zabiti, zatolči kaj v kaj; *v. n.* s. **Einschlagen**.
Hineinschleichen, sich, *v. r.*, vvleči se, ukrasti se, zmuzati se v —.
Hineinschlendern, *v. n.*, gambati v —.
Hineinschlendern, *v. a.*, terjusiti, zabrusiti, zadegati v —.
Hineinschlucken, *v. a.*, pogoltniti, požreti.
Hineinschlüpfen, *v. n.*, smukniti, siniti v —, noter.
Hineinschmeicheln, sich, s. **Einschmeicheln**.
Hineinschreien, *v. n.*, zavekati v —, kričati, da se sliši v —.
Hineinschütten, *v. a.*, vsuti, vsipati.
Hineinschwanken, *v. n.*, gugati se v —, opotekaje se iti v —.
Hineinschwärmen, *v. n.*, prirojiti, rojiti v kaj.
Hineinschwimmen, *v. n.*, plavati v —.
Hineinschwingen, *v. a.*, zamahniti s čim v —.
Hineinsegeln, *v. n.*, vjadrati v —.
Hineinsehen, *v. n.*, viditi v —; gledati v —.
Hineinseihen, *v. a.*, vcediti, vcejati.
Hineinsenden, s. **Hineinschicken**.
Hineinsenken, *v. a.*, pustiti, spuščati, spuščati v — (jamo).
Hineinsetzen, *v. a.*, postaviti, djati v —.
Hineinsinken, *v. n.*, pogrezniti se, vsesti se v —; s. a. **Einsinken**.
Hineinsollen, *v. n.*, er soll hinein, naj gre noter, v —.
Hineinsprechen, *v. n.*, govoriti v —, in den Tag, brez premislika.
Hineinsprengen, *v. n.*, dermastiti, dirjastiti v —.
Hineinspringen, *v. n.*, vskočiti, skočiti v —.
Hineinspritzen, *v. a.*, všterkniti, vsikniti, sikati v —.
Hineinspeien, *v. n.*, pljuniti, pljevati v —.
Hineinspucken, s. **Hineinspeien**.
Hineinstechen, *v. a.*, zabosti, zabadati v —.
Hineinstecken, *v. a.*, vtakniti, vtikati v —; einen Pfahl, zabiti, zatolči kol; s. a. **Einstecken**.
Hineinstehlen, sich, *v. r.*, ukrasti se, podkrasti se v —.
Hineinsteigen, *v. n.*, zlesti v —, stopiti noter.
Hineinstellen, *v. a.*, postaviti v —.
Hineinsticken, *v. a.*, nach dem *Serb.* vvesti (vezem).
Hineinstopfen, *v. a.*, natlačiti v —.
Hineinstoßen, *v. a.*, pahniti, suniti, dregniti, suvati, dregati v —, poriniti v —; ein Schwert, zabosti, zabadati v —.
Hineinstrahlen, *v. n.*, sijati, svetiti se v —.
Hineinstreuen, s. **Einstreuen**.
Hineinströmen, *v. n.*, valiti se, vreti, teči —.
Hineinstürmen, *v. n.*, navaliti, prihruti v —.
Hineinstürzen, *v. n.*, lopniti, telebiti, zagnati se v —.
Hineintanzen, *v. n.*, priplesati, plesaje iti v —.
Hineintappen, *v. n.*, vtavati, pritavati v —.
Hineintaumeln, s. **Hineinschwanken**.
Hineinthun, *v. a.*, vdjati, vdevati, djati v —; einen Blick, pogledati v —.
Hineintragen, *v. a.*, vnesti, nesti v —, noter.
Hineinträufeln, *v. a.*, kapniti, kapati v —.
Hineintreiben, *v. a.*, vtirati, vgnati, zapoditi v —.
Hineintreten, s. **Eintreten**.

Hineintrinken, *v. a.*, piti, liti v se.
Hineintrommeln, *v. n.*, zabobnati v —.
Hineintüpfen, *v. n.*, potipniti v —.
Hineinwachsen, *v. n.*, vrasti, rasti v —.
Hineinwackeln, *v. n.*, prigugati se, gugati v —.
Hineinwagen, sich, *v. r.*, upati si v —, derzniti iti v kaj, noter.
Hineinwälzen, *v. a.*, zavaliti, valiti v —; *v. r.*, privaliti, valiti se v (hišo).
Hineinwanken, s. Hineinschwanken.
Hineinwärts, *adv.*, noter, proti notranji strani.
Hineinwehen, *v. n.*, poteguiti, vleči v —.
Hineinwerfen, *v. a.*, vreči, metati v —; Alles, vse pometati v —.
Hineinwinden, sich, *v. r.*, vviti se, viti se v —.
Hineinwinken, *v. n.*, pomigniti komu, naj pride v —, noter.
Hineinwischen, s. Hineinschlüpfen.
Hineinwollen, **Hineinwünschen**, *v. n.*, hoteti, želeti si noter, v —; er will hinein, rad bi šel v (hišo).
Hineinziehen, *v. a.*, potegniti, vleči v —.
Hineinzwingen, s. Hineinnöthigen.
Hinerzählen, *v. a.*, pripovedati tje, kakor jezik hoče.
Hinessen, *v. a.*, pojesti, jesti in jesti.
Hinfahren, *v. n.*, voziti se; *fig.* preiti, miniti; über etwas hinfahren, naglo, brez marljivosti izdelovati; *v. a.*, odpeljati, peljati tje.
Hinfahrt, die, vožnja, pot tje; auf der Hinfahrt, peljaje se v, potovaje tjekaj, odtod proč.
Hinfährte, die, jelenov sled s polja v gojzd.
Hinfall, s. Einsturz.
Hinfallen, *v. n.*, pasti, padati; (von Allen nach der Reihe), popadati; auch telebniti, telebiti (na tla).
Hinfallen, das, pad, padec; als Krankheit, s. Fallsucht, Epilepsie.
Hinfallend, die hinfallende Krankheit, s. Fallsucht.
Hinfällig, *adj.*, razpadin, razpadljiv, padav, minljiv, perhljiv, slab; s. a. Schwach.
Hinfälligkeit, die, razpadnost, razpadljivost, padavost, minljivost, perhljivost, slabost; s. a. Vergänglichkeit.
Hinfaseln, *v. n.*, blesti.
Hinfegen, *v. a.*, odmesti, odmetati.
Hinfinden, *v. a.*, den Weg, najti pot, ki pelje tje, na uno stran.
Hinflattern, **Hinfliegen**, *v. n.*, tje zletéti, leteti, letati.
Hinfliehen, *v. n.*, ubežati, odbežati, bežati (tje proč od govorečiga).
Hinfließen, *v. n.*, teči (tje).
Hinflüchten, s. Hinfliehen.
Hinfolgen, *v. n.*, er folgte ihm hin, odšel je za njim (tjekej).
Hinfort, *adv.*, za naprej, naprej, nadalje, dalje, odsdaj, odslej, v prihodnje; hinfort nichts, nič več ne.
Hinfristen, *v. a.*, prehraniti, preroditi (revno) od dne do dne.

Hinführen, *v. a.*, odpeljati, peljati tje.
Hinführ, **Hinführo**, s. Hinfort.
Hinfuß, s. Geißfuß.
Hingaffen, *v. n.*, zejati v —, tje.
Hingang, der, odhod, hod tje, *fig.* smert, umertje, odhod v večnost; auf dem Hin- und Hergange, gredoč, potovaje tje in nazaj, tje in sem grede.
Hingängeln, *v. a.*, voditi (na peljajci) tje;
Hingeben, *v. a.*, dati, dajati, od sebe dati, izročiti, oddati; *v. r.*, izročiti se, svoje življenje izročiti, darovati.
Hingebung, die, izročitev (sebe samiga), s. a. Resignation.
Hingegen, *adv.*, pak, pa, ali, naproti, nasproti; den Bösewicht hingegen erwartet Schande, hudobneža pak, hudobnika pa čaka sramota.
Hingehen, *v. n.*, tje (poiti), iti, oditi, odhajati; er ist hingegangen, odšel je; zu den Vätern, umerl je; wo gehst du hin? kam greš?, ideš?; vorübergehen, preiti, prehajati; darüber geht die Zeit hin, pri tem prejde, prehaja čas; es gehet noch so hin, es gehet noch hin, to bi še bilo, to je še precej, nach *V.* se še zajde; es wird dir das nicht so hingehen, kazen za to ti ne bo odšla, to boš še čutil; etwas hingehen (angehen) lassen, dopustiti kaj, ne braniti česa, ne kazniti, ne grajati, kaj v nemar pustiti; es mag hingehen, naj bo! naj že bo! naj ga bo! naj ga velja!
Hingehören, *v. n.*, spadati med —.
Hingelangen, *v. n.*, dospeti k —.
Hingeleiten, *v. a.*, spremiti tje.
Hingerathen, *v. n.*, priti tje; wo ist er hingerathen? kam je došel? kam se je djal? zgubil?
Hingeschiedene, der, rajni.
Hingestreckt, s. Hinstrecken.
Hingießen, *v. a.*, odliti, uliti proč.
Hingirren, *v. a.*, ein Stündchen, pročebljati, začebljati urico.
Hinglänzen, *v. n.*, svetiti se tje.
Hingraben, *v. a.*, tje kopati.
Hingrämen, sich, *v. r.*, jesti se, vjedati se.
Hingreifen, *v. a.*, zagrabiti —.
Hingucken, *v. n.*, tje lukati.
Hinhalten, *v. a.*, deržati; die Hand hinhalten, pomoliti, moliti, prožiti, podati roko; einen mit leeren Hoffnungen hinhalten, koga s prazno žlico pitati, *poln.* pokazovati komu hruške na verbi; aufhalten, zaderžati; er hat uns lange hingehalten, dolgo nas je zaderžal, mudil, za nos vodil.
Hinhangen, *v. n.*, majati (majim).
Hinhängen, *v. a.*, tje poobesiti.
Hinhärmen, s. Hingrämen.
Hinhauchen, **Hinhauen**, **Hinheben**, tje pihniti, udariti, vzdigniti.
Hinheften, *v. a.*, pripeti; den Blick hinheften, vpreti oči v kaj.
Hinhelfen, *v. n.*, pomoči, pomagati kam; zum Verderben hinhelfen, pogubiti; sich kümmerlich hinhelfen, komaj izhajati, revno,

na tesnim živeti, *serb*. pertesno življeti, životariti.
Hinhinken, *v. n.*, odšantati, šantati kam.
Hinhocken, s. Hinbrüten.
Hinhüpfen, *v. n.*, odskakljati tje.
Hinhuschen, *v. n.*, smukniti, šiniti kam.
Hinjagen, *v. a.*, tje odgnati, goniti, tje gnati, tje odpoditi, poditi.
Hinjammern, *v. a.*, seine Tage, prestokati, pretarnati.
Hinkauern, sich, *v. r.*, počepniti.
Hinkehren, *v. a.*, tje oberniti, obračati.
Hinken, *v. n.*, šantati (auch *böhm.*), nach *Gutsm.* hromiti, hromotati, (*altsl.* u. *serb.* hramati; *böhm.*, *poln.* u. *russ.* hromati); plántati, šantucati, krulati, bendati, čotati* (*ital.*); šantav biti, šantavo hoditi; mit einem Fuße hinken, nach *V.* šepati, (*serb.* allg. hinken); šepast biti, šepasto hoditi; auf beiden Seiten hinken, nach *Gutsm.* race pasti, nach *V.* na dvoje šantati. na dvoje se obotavljati; der Beweis hinkt, dokaz strani (straneti = na eno stran viseti); das Gleichniß hinkt, prilika je šantava; es hinkt mit seiner Aussage, njegova povedba ni čista; seine Sachen hinken, gredo rakovo pot, kaže se.
Hinken, das, hromota (auch *altsl.*), šantanje, šepanje.
Hinkend, *adj.*, hrom, hramajoč, šantav, šepast, šepav; hinkender Gang, šantanje; der hinkende Bote, slaba, neugodna novica, neprijeten, slab glas, (ni veselja brez kaljenja).
Hinkende, der, s. Hinker; die, šepa.
Hinker, der, hromec, šepec; veráchtl. šantalo, šepalo.
Hinkleben, *v. a.*, prilepiti.
Hinklettern, *v. n.*, speti se, splezati kam (proč od govorečiga).
Hinknieen, *v. n.*, tje poklekniti, poklekovati.
Hinkommen, *v. n.*, (tje) priti, prihajati, prispeti; ich weiß nicht, wo es hingekommen ist, ne vem, kam je prešlo, došlo, kam se je zgubilo; wo sind so viele Menschen hingekommen, kam se je djalo toliko ljudi? er kam nirgends hin, nikamor ga ni bilo, k nikomur ni prišel, ni zahajal.
Hinkönnen, *v. n.*, ich kann nicht zu ihm hin, ne morem k njemu, do njega.
Hinkränkeln, *v. n.*, bolehati in (počasi) hirati.
Hinkranken, *v. n.*, vedno bolan biti.
Hinkriechen, *v. n.*, tje lésti; hingekrochen kommen, prilesti tje, kam.
Hinkritzeln, *v. a.*, načečkati na kaj.
Hinkunft, die, prihod tje; bei seiner Hinkunft, pridši, ko je prišel tje.
Hinkünftig, *adv.*, s. Hinfort.
Hinlächeln, *v. n.*, zasmehljati se kam, proti komu.
Hinladen, *v. a.*, tje povabiti.
Hinlagern, sich, *v. r.*, uleči se po —, poleči po —, razposesti se.
Hinlangen, *v. a.*, pomoliti, pomaljati, podati, podajati kam; *v. n.*, zureichen, dovolj biti; dazu langen meine Kräfte nicht hin, to moje moči preséga, tega ne zmorem, tega ne morem, k temu moja moč ni zadosti; s. a. Genügen.
Hinlänglich, *adj.*, zadosten, dovoljin; hinlängliche Zeit haben, dosti časa, laza imeti, imeti kdaj, utegniti; hinlänglich sein, s. Genügen; *adv.*, zadosti, dovolj, s. a. Genug.
Hinlänglichkeit, die, zadostnost, zadoščina, dovoljnost.
Hinlassen, *v. a.*, tje spustiti, pustiti; sich, s. Niederlassen.
Hinlässig, *adj.*, nachlässig, nemáren, zanikern, nemarljiv, len, nepazljiv, zaspan.
Hinlässigkeit, die, nemarnost.
Hinlauf, s. Laufkraut.
Hinlaufen, *v. n.*, teči, leteti kam, tje.
Hinleben, *v. n.*, leichtsinnig hinleben, brez premislika živeti.
Hinlegen, *v. a.*, položiti kam, odložiti, znebiti se; sich hinlegen, uleči se.
Hinlehnen, *v. a.*, nasloniti, naslanjati, prisloniti.
Hinleihen, *v. a.*, razposoditi, posoditi kam.
Hinleiten, **Hinlenken**, *v. a.*, napeljati, napotiti kam, oberniti.
Hinlesen, *v. a.*, prebrati pred kom.
Hinleuchten, *v. n.*, posvetiti tje gredočimu.
Hinlocken, *v. a.*, povabiti kam.
Hinmachen, sich, *v. r.*, napraviti se, napravljati se, podati se kam.
Hinmähen, *v. a.*, pokositi.
Hinmalen, *v. a.*, namalati (bitro kaj).
Hinmarsch, der, hod tje; auf dem Hinmarsch, gredoč, potujoč tje.
Hinmartern, *v. a.*, trapiti, terpinčiti (po časi) do smerti.
Hinmetzeln, s. Niedermetzeln.
Hinmorden, *v. a.*, pomoriti, moriti.
Hinmurmeln, *v. n.*, mermrati sam pri sebi.
Hinmüssen, *v. n.*, er muß hin, mora tje (iti).
Hinnach, s. Hinterher, Hernach.
Hinnageln, *v. a.*, pribiti kam.
Hinnahen, sich, *v. r.*, približevati se čimu.
Hinnähen, *v. a.*, prišiti kam.
Hinnahme, die, prejetje.
Hinnehmen, *v. a.*, prejeti, vzeti, ne razžaljen biti s čim, ne za zlo vzeti; nimm es hin, na! vzemi! primi!; iz tega sveta vzeti.
Hinneigen, *v. a.*, pregniti, nagniti, nagibati kam; sich hinneigen, *v. r.*, nagniti se, naklonjen biti, s. Geneigt.
Hinneigung, s. Geneigtheit, Neigung.
Hinnen, *adv.*, von hinnen, odtod; Gott hat ihn von hinnen genommen, Bog ga je vzel (s tega sveta, k sebi).
Hinnicken, *v. n.*, tjekej pokimati.
Hinnöthigen, *v. a.*, prisiliti koga, (kam, da gre kam, tje).
Hinopfern, *v. a.*, izročiti, v dar dati.
Hinpacken, sich, *v. r.*, skidati se, spraviti se (kam proč).

Hinpflanzen, *v. a.*, posaditi, zasaditi; *v. r.*, ustaviti se kam in ne ganiti se, posaditi se kam, (kamor se komu ne spodobi).
Hinplappern, **Hinplaudern**, *v. a.*, blebetati (pred kom brez premislika).
Hinplumpen, *v. n.*, telebniti, štorkniti.
Hinquälen, *v. a.*, s. **Hinmartern**, *v. r.*, ubijati se, polstiti se.
Hinraffen, *v. a.*, pograbiti, vzeti, pobrati; die Pest hat sie hingerafft, kuga jih je podavila, pomorila, pobrala.
Hinrauschen, *v. a.*, šumeti.
Hinreden, *v. n.*, govoriti (slasti brez premislika).
Hinrecken, *v. a.*, stegniti, prožiti.
Hinreichen, *v. a.* u. *n.*, s. **Hinlangen**, **Zureichen**.
Hinreichend, **Hinreichlich**, *adj.*, dovoljin, zadosten, s čimur se more shajati.
Hinreihen, s. **Anreihen**.
Hinreise, die, pot, hod tje, na uno stran; auf der Hinreise, gredoč, potovaje tje.
Hinreisen, *v. n.*, tje popotovati, iti; wo reisen Sie hin? kam popotovate, kam ste se namenili?
Hinreißen, *v. a.*, der Zorn riß mich hin, jeza me je popadla, zgrabila, zmogla, zanesla, premagala, obvladala; ihn reißt die Schönheit des Himmels zur Anbetung Gottes hin, v molitev ga zamika lepota neba; hinreißende Beredsamkeit, pregovornost, premagovavna, znašavna, vnemavna zgovornost.
Hinreiten, *v. n.*, odjezditi, jezditi kam.
Hinrichten, *v. a.*, tje, od sebe oberniti, naravnati; einen Missethäter, ob življenje pripraviti, djati koga, življenje vzeti komu; enthaupten, ob glavo djati, *serb.* pogubiti koga, *poln.* stracič, (stratiti), *böhm.* odpraviti; mit dem Strange hinrichten, obesiti; mit Pulver und Blei hinrichten, ustreliti; zu Grunde richten, pogubiti, pokončati, na nič pripraviti, v nič spraviti.
Hinrichtung, die, končanje, *serb.* poguba; wird jedoch im Sloven. besser durch ein Zeitwort gegeben, s. **Hinrichten**.
Hinriechen, *v. n.*, povohati kam.
Hinrieseln, *v. n.*, šumljaje tje teči.
Hinritt, der, auf dem Hinritte, jahaje tje.
Hinrollen, *v. n.*, takati se, valiti se kam.
Hinrücken, *v. a.*, odmakniti, odmikati.
Hinrudern, **Hinrufen**, **Hinsäen**, **Hinsausen**, **Hinschaben**, tje veslati, klicati, posejati, šumeti, nastergati.
Hinschaffen, *v. a.*, tje spraviti, spravljati.
Hinschauen, *v. n.*, pogledati, gledati kam.
Hinschaufeln, *v. a.*, odkidati kam.
Hinscheiden, *v. n.*, umreti, mreti, oditi s tega sveta, preseliti se v večnost, *serb.* preminuti; der Hingeschiedene, umerli, ranji, ranjki.
Hinscheiden, das, smert, umertje.
Hinscheinen, **Hinscheren**, sich, **Hinschenchen**, tje svetiti, sijati, spraviti se, pobrati se, spoditi.
Hinschicken, **Hinschieben**, **Hinschielen**, tje (kam) poslati, poriniti ali pomakniti, škeleti.
Hinschießen, *v. n.*, tje kam ustreliti, poleteti tje.
Hinschiffen, **Hinsegeln**, *v. n.*, tje peljati se, jadrati po vodi.
Hinschlachten, *v. a.*, zaklati, poklati.
Hinschlagen, *v. n.*, tje udariti.
Hinschlängeln, sich, *v. r.*, viti se tje, *serb.* krivudati se.
Hinschleichen, sich, *v. r.*, zmuzati se, ukrasti, prikrasti se tje.
Hinschleppen, *v. a.*, odvleči, vleči, cjaziti tje; sein Leben hinschleppen, sich hinschleppen, revno živeti, revo prodajati od dne do dne.
Hinschleudern, *v. a.*, zabrusiti, zadegati kam.
Hinschlummern, s. **Entschlummern**.
Hinschlüpfen, *v. n.*, smukniti, šiniti tje, kam; über eine Sache, hitro kaj opraviti.
Hinschmeißen, *v. a.*, zadegati ob tla.
Hinschmelzen, *v. n.*, topiti se, kopneti.
Hinschmieren, *v. a.*, namazati, nakacati.
Hinschreiben, *v. a.*, napisati kam.
Hinschreien, *v. n.*, kričati, da se sliši kam.
Hinschütten, *v. a.*, trockene Sachen, razsuti, razsipati, raztresti, raztresati; nasse, razliti, razlijati.
Hinschwelgen, s. **Verschwelgen**.
Hinschwimmen, *v. n.*, plavati kam.
Hinschwinden, *v. n.*, giniti, veneti, sahniti, zgubiti, gubiti se; von der Zeit, hiteti, leteti.
Hinschwingen, *v. a.*, pomahniti, mahniti.
Hinsehen, *v. n.*, gledati, viditi kam.
Hinsehnen, sich, *v. r.*, želeti si (se) kam.
Hinsenken, *v. a.*, spustiti kam, tje.
Hinsetzen, *v. a.*, djati, postaviti kam, posaditi koga; *v. r.*, sesti.
Hinseufzen, *v. n.*, prezdihovati, zdihovati.
Hinsicht, die, pogled, ozir, pomisel, misel na kaj; mit Hinsicht auf, gledé na —.
Hinsichtlich, *adv.*, z oziram, pogledam na —, gledé na, zastran česa, kar se tiče česa, za kaj.
Hinsinken, *v. n.*, zverniti se, pasti, zgruditi se; von der Sonne, s. **Untergehen**.
Hinsollen, *v. n.*, er soll hin, naj gre tje.
Hinspeien, *v. n.*, pljuniti kam.
Hinspringen, *v. n.*, odskočiti, priskočiti kam.
Hinspritzen, **Hinsprühen**, **Hinspuken**, erkniti, švigniti, pljuniti kam.
Hinstammeln, *v. a.*, jecljati pred kom.
Hinstarren, s. **Starren**.
Hinstecken, *v. a.*, zatakniti kam.
Hinstehlen, s. **Hinschleichen**.
Hinsteigen, *v. n.*, stopiti, zlesti, laziti, hoditi kam.
Hinstellen, *v. a.*, postaviti, razstaviti kam.
Hinsterben, *v. n.*, umreti, umirati; sie Alle sind hingestorben, vsi so pomerli.
Hinsteuern, *v. n.*, kermiti, obračati, meriti kam.

Hinstieren, *v. n.*, zijati kam.
Hinstoßen, **Hinstürzen**, *v. a.*, einen, pahniti, suniti, dregniti koga.
Hinstottern, s. **Hinstammeln**.
Hinstrahlen, *v. n.*, kam sijati, lesketati se.
Hinstreben, *v. n.*, prizadevati si kam, *serb.* težeti kam.
Hinstrecken, *v. a.*, pomoliti, prožiti kam, tje; Jemanden zu Boden strecken, koga ob tla vreči, treščiti, trešiti, podreti, zvaliti, zverniti; tödten, umoriti, ugonobiti, *v. r.* zavaliti se na tla, v travo.
Hinstreichen, *v. n.*, odhajati, leteti proč (od ptičev); von der Zeit, leteti, hiteti.
Hinstreuen, *v. a.*, nasuti, potresti kam, na —.
Hinstrich, der, *waidm.* odhod ptičev.
Hinströmen, *v. n.*, valiti se kam.
Hinsturz, der, pad, prekuc.
Hinstürzen, *v. n.*, zvaliti se, zverniti se.
Hinsudeln, *v. a.*, nakacati, načečkati kam kaj.
Hintan, *adv.* odzad, zad, nazaj.
Hintändeln, *v. a.*, die Zeit, z igračami, otročarijami čas zapraviti.
Hintangeben, *v. a.*, oddati, prodati kaj; znebiti se česa, pustiti kaj.
Hintanhalten, *v. a.*, ustaviti, ubraniti, odpraviti.
Hintanhaltung, s. **Einhalt**.
Hintansetzen, *v. a.*, wörtl. zad (za čim) postaviti, zanemariti, zamuditi kaj, ne paziti na kaj, ne čislati česa, ne meniti se, ne marati za kaj.
Hintansetzung, die, zanemarjanje, nemaranje; mit Hintansetzung seiner Pflichten, ne maraje za svoje dolžnosti, ne gledaje na —.
Hintanzen, **Hintappen**, **Hintasten**, **Hintaumeln**, plesati, tavati, tipati, gugati se kam (od govorečiga proč).
Hinten, *adv.*, zád, zádi, zádej; von hinten, odzád, odzádej, nach *M.* odzaja; nach hinten, na zad.
Hintendrein, *adv.*, za tem, po tem, na to, poznej.
Hintennach, *adv.*, potlej, za tem, s časam.
Hinter, *praep.* za, odzad za —; hinter einer Sache, za kako rečjo; hinter eine Sache, za kako reč; vier Monate hinter einander, štiri mesce zaporedama; hinter einander, drug za drugim, eden za drugim, po redu, po versti, redama, verstama; er hat hinter den Ohren, ima jih za ušesi; er wird sich hinter den Ohren kratzen, bode se za ušesmi praskal; hinter den Ohren noch nicht trocken sein, za ušesmi še mah imeti, komej je iz lupine zlezel; sich etwas hinter die Ohren schreiben, za ušesa si zapisati, dobro pomniti, v glavo vtisniti si; hinter sich, za sabo; sich hinter einen stecken, skriti, skrivati se za koga, t. j. z njegovo pomočjo kaj imenitniga skrivaj delati; Einen hinter die Ohren schlagen, kogá za uhó udariti, usekati, ubrisati; die Pferde hinter den Wagen spannen, eine Sache verkehrt anfangen, narobe delo začeti; hinter Jemanden her, za kom; hinter dem Berge hervor kommen, izza gore priti; hinter dem Berge halten, s. **Halten**; hinter das Licht führen, s. **Führen**; er hat es hinter meinem Rücken gethan, storil je, da nisem jez za to vedil, brez moje vedi; hinter eine Sache kommen, spaziti, doznati kaj, dozvediti kaj; hinter einem herlaufen, letati za kom; hinter einem hersein, ostro paziti na koga. za petami mu biti; hinter sich fallen, vznak pasti; s. a. **Dahinter**; das hat etwas hinter sich, to ima nekaj v sebi; in der Zusammensetzung mit Zeitwörtern za —, o —, s —.
Hinter, **Hintere**, *adj.*, zadenj, zadnji; der Hinterste, naj zadnji, poslednji; das Vorderste zu hinterst kehren, vse prevreči, preverniti.
Hinter-, in Zsgn. mit Hauptwörtern, zadnji.
Hinterachse, die, zadnja podos, os —.
Hinteran, s. **Hinternach**.
Hinteransicht, die, pogled odzad.
Hinterbacke, die, ritnica, nach *Gutsm.* podév; *böhm.* obřitek.
Hinterband, das, zadnji pasec.
Hinterbaum, s. **Kettenbaum**.
Hinterbeetung, die, podgatnica.
Hinterbein, das, zadnja noga; auf die Hinterbeine treten, postaviti se (na noge) komu, — skujati se, prepreči.
Hinterbleiben, *v. n.*, zaostati, zastati, za čim ostati; die Sache ist hinterblieben, s. **Unterbleiben**.
Hinterbliebene, der, zapuščenec, zapušenec.
Hinterbrett, das, am Pfluge, kozlec.
Hinterbringen, *v. a.*, einem etwas, donesti, povedati, naznaniti komu (skrivaj); einem eine Neuigkeit, komu kako novico oznaniti; — kam zadi spraviti.
Hinterbringer, der, donesec, donosnik, naznanivec.
Hinterbringerin, die, naznanivka, donašavka.
Hinterbringung, die, donos, (skrivno) naznanilo.
Hinterbrust, die, zadnje grodi.
Hinterbug, der, pregib.
Hinterbühne, die, za igravnico.
Hintercastell, das, zadnji grad.
Hinterdrein, *adv.*, potlej, potem, poznej.
Hinterdrücken, *v. a.*, potisniti, zatisniti za kaj.
Hintere, der, Arsch, zadnjica, rit, perda; den Hinteren versohlen, (derbe Schläge auf den Hinteren geben), namazati, nabiti, nabijati, nasekati koga po riti; mit dem Hinteren wetzen, arsati, ripsati.
Hinterebbe, die, zadnji čas odtoka.
Hintereinander, s. **Hinter**.
Hintereisen, das, podkev na zadnji nogi, zadnja podkev.
Hinteressen, s. **Hinunteressen**.
Hinterfährte, die, zadnji sled.
Hinterflagge, die, zadnje bandero.
Hinterfleck, der, opetek.

Hinterflügel, der, zadnja perut.
Hinterführen, s. Hintergehen.
Hinterfuß, der, zadnja noga, nach *Šulek* zapetnica.
Hintergang, der, *waidm.* s. Ausgang; Betrug; Compromiß.
Hintergebäude, das, zadnje poslopje.
Hintergebirge, das, zagorje, zadnja gora.
Hintergedanke, der, etwa primislik, podmislik, skrite misli, skriti prideržki.
Hintergegend, die, zadnja okolica, okrajna.
Hintergehäse, das, s. Gehäse.
Hintergehen, *v. a.*, betrügen, prevariti, ogoljufati, otrapiti, omamiti, zapeljati, preslepiti, ukaniti, ganiti, nach *V.* spodlesti, spodlezati, zavoditi; nach *Gutsm.* a. žertati (?), *serb.* omesti koga; *v. n.*, zaiti, zahajati za —.
Hintergehung, die, omama, ukamba.
Hintergeschirr, das, orepnica.
Hintergeschühe, s. Hinterleder.
Hintergestell, das, zadnja polica.
Hinterglied, das, gramm. u. arithm. zadnji člen; bei den Soldaten, zadnja versta.
Hintergrund, der, zadnji konec, zadnji stan, dno, etwa auch zadek, pozadje, *poln.* głębia; vor etwas in den Hintergrund treten, premagan, otemnjen biti, skriti se pred čim; s. a. Zukunft.
Hinterhaar, das, zatilski lasje.
Hinterhaben, *v. a.*, er hat es hinter, požerl je.
Hinterhalb, *adv.*, hinterhalb des Berges, za goro, zadi za goro, iz za gore.
Hinterhalt, der, skrivanje, tajenje; in der Chemie ostanek, neotopek; einen Hinterhalt haben, imeti podporo, pomoč; im Kriege, zaseda (auch *altsl.*, *russ.* u. *poln.* zasada), nach *V.* zalazva; im Hinterhalt liegen, biti skrit v zasedi, paziti skrit na —; sich in den Hinterhalt legen, nach dem *Altsl.* zasesti, zasedati, skriti se za —, in prežati na —; s. a. Reserve, Nachtrab.
Hinterhalten, *v. a.*, vorenthalten, zaderžati, zaderževati, prideržati, priderževati; verhehlen, prikrivati, tajiti.
Hinterhaltend, **Hinterhaltig**, *adj.*, jein, skrivati svoje misli.
Hinterhand, die, (metacarpus), zaročje, zapešče, nach *Šulek* zaperšče; im Kartenspiele, zadnja roka, za roko biti.
Hinterhaupt, das, (occiput), zatilnik, zatilec, otilnik, nach *V.* zaglavje, nach *M.* podteme, zateme.
Hinterhauptsbein, das, zatilna kost.
Hinterhauptsblutader, **Hinterhauptsschlagader**, die, zatilna žila, privodnica, odvodnica.
Hinterhauptsmuskel, der, zatilna mišica.
Hinterhauptsnerve, der, zatilna čutnica.
Hinterhauptstheil, der, zatilec.
Hinterhaus, das, zahišje, prizidek zahišni.
Hinterher, *adv.*, poznej, kasnej; hinterher überlegen, po storjenim delu premišljati; hinterher gehen, odzad, za kom iti.
Hinterhof, der, zadnje dvorišče, dvoriše.
Hinterhut, s. Nachhut.
Hinterkeule, die, zadnja četert, s. a. Keule.
Hinterkopf, s. Hinterhaupt.
Hinterkorn, das, podrešetina, opremek.
Hinterkriechen, *v. n.*, zlesti, lesti za kaj.
Hinterlage, die, hranilo, s. a. Depositum.
Hinterlaß, der, s. Verlassenschaft, Nachlaß.
Hinterlassen, *v. a.*, zurücklassen, zapustiti, zapuščati, zapušati, za saboj pustiti, pušati (pred odhodam), po smerti zapustiti, (im *Ktn.* u. *Böhm.* auch zanehati), nehati; vermachen, zapustiti, sporočiti, sporočati, voliti, in and. slav. *M.* ostaviti; er hinterließ drei Söhne, za njim so ostali trije sinovi; er ließ ihn hinter sich, pretekel, prešel ga je.
Hinterlassene, der, zapuščenec, zapušenec; die, zapuščenka, zapušenka; svojci, ki po koga smerti ostanejo.
Hinterlassenschaft, die, zapuščeno, zapušeno premoženje, zapuščina.
Hinterlasser, s. Erblasser.
Hinterlast, die, zadnja teža, zadnje breme.
Hinterlastig, *adj.*, das Schiff ist hinterlastig, na zadnjem konci preobložena.
Hinterlauf, der, zadnji skok, krak.
Hinterlaufen, *v. n.*, leteti za —.
Hinterleder, das, am Schuhe, opétnica, opetica.
Hinterlegen, *v. a.*, in Verwahrung geben, shraniti, kaj pri kom hraniti dati, komu v shrambo dati, položiti, *serb.* dati na ostavu; in das Gedächtniß hinterlegen, nach *V.* založiti, zalagati v spomin; hinterlegtes Gut, s. Hinterlage.
Hinterleger, der, izročnik, položnik.
Hinterlegerin, die, izročnica, položnica.
Hinterleib, der, zadek, zadnja stran života, telesa.
Hinterlist, die, nach dem *Altsl.* kovarstvo, lokavstvo, lest, gew. zvijače, zvijačina, zvito, potmajeno, ukarljivo, lisičje djanje, prevara, goljufija; die Eigenschaft des Hinterlistigen, s. Hinterlistigkeit.
Hinterlisten, *v. a.*, prevariti, ogoljufati, opehariti, olisičiti.
Hinterlistig, *adj.*, nach dem *Altsl.* lokav, kovaren, gem. zvit, zavit, zvijačen, himben, potmajen, lisičast, zavitiga repa, kačji; hinterlistigerweise, iz prevare, po zvijačah, po zvitosti.
Hinterlistigkeit, die, (wenig gebr.), die, zvitost, zavitost, zvijačnost, potmajenost, prevarljivost, kovarnost.
Hinterlocke, die, zadnji zvitek, koder.
Hinterlocken, *v. a.*, zvabiti, zamamiti za kaj, kam.
Hintermann, der, zadnjik, poslednjik.
Hintermast, s. Besanmast.
Hinternaht, die, zadnji šiv; bei Schustern an dem Hinterquartiere, robec na opétnici, robec schlechtweg.
Hinterpferd, das, predkolesni konj.
Hinterpforte, die, zadnje vrata, s. a. After.
Hinterquartier, das, zadnji stan; die

Hälfte des Hinterleders, pol opétnice; auch das ganze **Hinterleder**.
Hinterrad, das, zadnje kolo.
Hinterrast, die, im Schlosse eines Feuergewehres, nach *V.* tretja stopnja.
Hinterreihe, die, zadnja versta.
Hinterriegel, der, zadnji zapah.
Hinterrücken, der, zadnji del herbta.
Hinterrücken, *v. a.*, pomakniti za kaj.
Hinterrücks, *adv.*, rückwärts, za herbtam, od zad, za ledji; *fig.* s. **Hinterlistigerweise**, **Heimlich**.
Hintersaß, der, Hintersättler, ein Bauer ohne Gespann, kmet brez živine, s. a. **Häusler**.
Hintersatz, der, sklep, zadnji stavek.
Hinterschanze, die, zadnji okop, obkop.
Hinterschenkel, der, veliko stegno, pleče.
Hinterschiff, das, zadek ladije.
Hinterschlägel, s. **Hinterschenkel**.
Hinterschleichen, *v. n.*, zalaziti, zalazovati, zalezovati, zlesti za —.
Hinterschlingen, **Hinterschlucken**, *v. a.*, pogoltniti, požreti.
Hinterschraube, die, zadnji vijak.
Hintersegel, das, zadnje jadro.
Hinterseite, die, zadnja stran, zadek.
Hintersiedler, s. **Häusler**.
Hintersitz, der, zadnje sedalo, sedež.
Hinterspätig, *adj.*, bei den Tuchscherern, ungleich von Haaren, der Länge nach, germast, ne enako strižen, nach *V.* čupast, čopast.
Hinterspill, das, zadnji vital.
Hinterst, s. **Hinter**.
Hinterstadt, die, etwa zamestje.
Hinterständig, s. **Hinterstellig**.
Hinterstellig, *adj.*, dolžen, na dolgu; s. **Ausständig**, **Rückständig**; hinterstellig machen, s. **Hintertreiben**; s. a. **Hinterlistig**.
Hinterstreichen, *v. a.*, die Haare, potegniti nazad, na zatilèc.
Hinterstrich, s. **Apostroph**.
Hinterstube, die, zadnja izba, soba, kamra.
Hinterstück, das, zadnji kos.
Hintertau, das, zadnja verv.
Hintertheil, der, zadnji konec, zadnji del, zadek, til; auf den Schiffen, zadnja kerma, *poln.* tyl; an den Wägen, zadnja préma, zadnji konec, zadnje trabje.
Hinterthor, das, **Hinterthür**, die, zadnje vrata, notranje duri.
Hintertreffen, das, zadnja vojska, straža, *fig.* in's Hintertreffen kommen, zastati, pozabiti se, zaspati.
Hintertreiben, *v. a.*, ubraniti, spodnesti, opovreti, odgnati, odverniti, nach *V.* overniti, ustaviti; podreti, v nič pripraviti, kriv biti, da se kaj ne zgodi.
Hintertrinken, s. **Hinuntertrinken**.
Hintertroß, der, zadnja truma, derhal.
Hintertückisch, s. **Heimtückisch**.
Hinterviertel, das, zadnja četert.
Hinterwagen, der, zadnji konec, zadnja prema.
Hinterwald, der, zagorje.
Hinterwäldler, der, zagorec.
Hinterwärts, *adv.*, nach hinten zu, nazaj; von hinten, odzad, zadi; verkehrt, hinterwärts verstehen, narobe razumeti; s. a. **Rückwärts**.
Hinterwerfen, *v. a.*, vreči, pometati, motati za kaj.
Hinterzeug, das, podrepnica.
Hinterziehen, *v. a.*, zavleči, zavlačiti za kaj.
Hinthun, *v. a.*, djati, devati kam, položiti, polagati, pokladati tje, kam; wo hast du soviel Geld hingethan? kam si djal toliko dnarjev?
Hintilgen, s. **Vertilgen**.
Hintönnen, *v. n.*, doneti, glasiti se tje.
Hintragen, *v. a.*, odnesti, nesti, nositi kam, tje.
Hinträger, s. **Zuträger**.
Hintrauern, *v. n.*, prežalovati.
Hinträumen, *v. n.*, sanjati, presanjati.
Hintreffen, *v. n.*, tje zadeti.
Hintreiben, *v. a.*, gnati, goniti, poditi kam, tje.
Hintreten, *v. n.*, pristopiti, stopiti kam.
Hintritt, der, aus diesem Leben, odmertje, odhod s tega sveta, smert.
Hintsch, s. **Asthma**, **Bittersüß**.
Hintaumeln, *v. n.*, gugati se, opotekaje se iti kam.
Hintummeln, *v. a.*, tjekaj poditi.
Hinüber, *adv.*, tje čéz, čez, tje prek, na uni kraj, na drugo stran (od govorečiga ali delajočiga preč); über den Berg hinüber, čez goro, prek gore; in der Zusammensetzung mit Zeitwörtern, pre —, prek česa, čez kaj, na drugo stran; s. a. **Ueber** und die damit zusammengesetzten Zeitwörter.
Hinüberäugeln, *v. n.*, migati z očmi, pomežkovati čez kaj, na drugo stran.
Hinüberbegeben, sich, *v. r.*, podati se, oditi čez kaj, preiti.
Hinüberbekommen, *v. a.*, dobiti čez —, na uno stran.
Hinüberbestellen, *v. a.*, naročiti komu, naj pride, — prenese.
Hinüberbeugen, *v. a.*, pregniti prek česa.
Hinüberbitten, *v. a.*, prositi koga, naj pride prek —.
Hinüberblasen, *v. a.*, prepihniti čez —.
Hinüberblicken, *v. n.*, pogledati čez kaj; von Farben, prelijati se, spreminjati se.
Hinüberblinken, **Hinüberblitzen**, *v. n.*, posvetiti se, zabliskniti se čez kaj.
Hinüberbrausen, *v. n.*, prešumeti na uno stran.
Hinüberbringen, *v. a.*, prenesti, prenositi, prenašati, spraviti čez kaj, na uno stran.
Hinüberdrängen, *v. a.*, pretisniti, preriniti čez —.
Hinüberdringen, *v. n.*, predreti, tiščati na uno stran.
Hinüberdürfen, *v. n.*, er darf nicht über den Fluß hinüber, ne sme čez vodo, unstran vode.
Hinübereilen, *v. n.*, hiteti čez kaj, na uno stran.

Hinüberfahren, *v. n.*, prepeljati se. prevoziti, prevažati se.
Hinüberfallen, *v. n.*, pasti čez kaj.
Hinüberfeuern, *v. n.*, streljati na uno stran.
Hinüberflattern, **Hinüberfliegen**, *v. n.*, ferleti, leteti čez kaj, na uno stran.
Hinüberfliehen, *v. n.*, prebegniti, bežati na uno stran.
Hinüberfließen, *v. n.*, teči čez —, prek —.
Hinüberflüchten, s. **Hinüberfliehen**.
Hinüberführen, *v. a.*, prepeljati, prepeljevati, prevoditi čez —.
Hinübergeben, *v. a.*, podati, dati čez —, na uno stran.
Hinübergehen, *v. n.*, preiti, prehajati, iti na uno stran.
Hinübergießen, *v. a.*, preliti, liti čez —.
Hinübergleiten, *v. n.*, spodersniti se na uno stran.
Hinübergucken, *v. n.*, lukati čez —, na uno stran.
Hinüberhallen, *v. n.*, doneti tje na uno stran.
Hinüberhangen, *v. n.*, previseti, viseti, majati na uno stran.
Hinüberheben, *v. a.*, vzdigniti čez kaj.
Hinüberhelfen, *v. n.*, pomoči komu na uno stran.
Hinüberhinken, *v. n.*, prehromati, prešantati kaj, šantati na uno stran.
Hinüberholen, *v. a.*, poklicati na uno stran; iti po koga, da prejde čez —.
Hinüberhüpfen, *v. n.*, preskakljati kaj.
Hinüberjagen, *v. a.*, pregnati, prepoditi čez —; *v. n.*, dirjastiti, dreti na uno stran.
Hinüberklettern, *v. n.*, preplezati na uno stran, čez kaj.
Hinüberkommen, *v. n.*, priti, prihajati, prehajati na uno stran.
Hinüberkönnen, *v. n.*, man kann nicht hinüber, ne more se čez (vodo).
Hinüberkriechen, *v. n.*, prelesti, lesti na uno stran.
Hinüberkriegen, s. **Hinüberbekommen**.
Hinüberlassen, *v. a.*, über die Gränze, pustiti, puščati čez mejo, prek meje.
Hinüberlaufen, *v. n.*, preskočiti, steči, zleteti na uno stran.
Hinüberleiten, *v. a.*, prespraviti, prespremiti na uno stran.
Hinüberlenken, *v. a.*, zakreniti, oberniti čez —, na uno stran.
Hinüberleuchten, *v. n.*, svetiti čez.
Hinüberlocken, *v. a.*, zvabiti, zmamiti čez kaj.
Hinübermüssen, *v. n.*, er muß über die Gränze hinüber, mora (oditi) čez mejo.
Hinübernöthigen, **Hinüberragen**, **Hinüberreichen**, **Hinüberreisen**, prisiliti, majati ali šterleti, podati, potovati čez —, na uno stran.
Hinüberrauschen, s. **Hinüberbrausen**.
Hinüberreiten, *v. n.*, prejezditi, jezditi na uno stran.
Hinüberrollen, *v. a.*, valjekati čez —.
Hinüberrücken, *v. a.*, pomakniti čez —.
Hinüberrufen, **Hinübersagen**, **Hinüberschauen**, poklicati, reči, pogledati, gledati čez —, na uno stran.
Hinüberschaffen, *v. a.*, spraviti čez kaj, na uno stran.
Hinüberscheinen, **Hinüberscheuchen**, **Hinüberschicken**, **Hinüberschieben**, **Hinüberschielen**, sijati, pomikati, poslati, škeleti na uno stran.
Hinüberschießen, s. **Hinüberfeuern**.
Hinüberschiffen, *v. n.*, prepeljati se v ladii čez kaj.
Hinüberschlafen, s. **Entschlafen**.
Hinüberschleichen, *v. n.*, zmuzati se na uno stran.
Hinüberschleppen, **Hinüberschleudern**, **Hinüberschlüpfen**, **Hinüberschreien**, **Hinüberschreiten**, prevleči, cjaziti, zadegati, smukniti ali šiniti, zakričati, korakati čez —, na uno stran.
Hinüberschlummern, *v. n.*, lahko zaspati v Gospodu.
Hinüberschwimmen, *v. n.*, preplavati kaj, plavati čez —.
Hinüberschwingen, *v. a.*, premahniti.
Hinübersegeln, *v. a.*, prejadrati.
Hinübersehen, *v. n.*, viditi čez —.
Hinübersehnen, sich, *v. r.*, želeti si čez —.
Hinübersein, *v. n.*, er ist hinüber, odšel je na uno stran, unstran — je.
Hinübersenden, s. **Hinüberschicken**.
Hinübersetzen, s. **Uebersetzen**.
Hinübersollen, *v. n.*, er soll hinüber, naj gre na uno stran, čez.
Hinüberspielen, sich, *v. r.*, zmuzati se. tako rekoč igraje in neopazovan preiti od ene na drugo reč.
Hinüberspringen, *v. n.* preskočiti, preskakati kaj, skočiti čez kaj.
Hinüberspritzen, *v. n.*, šterkniti, siknitì čez —.
Hinübersteigen, *v. n.*, prestopiti, prestopati kaj.
Hinüberstellen, *v. a.*, prestaviti na uno stran, čez —.
Hinüberstoßen, *v. a.*, prepahniti čez —.
Hinüberströmen, *v. n.*, vreti, dreti, valiti se na uno stran.
Hinüberstürzen, *v. n.*, pasti, telebiti na uno stran.
Hinübertanzen, *v. n.*, plesaje preiti na uno stran.
Hinüberthun, *v. a.*, predjati, djati čez —.
Hinübertönnen, s. **Hinüberhallen**.
Hinübertragen, *v. a.*, prenesti, prenašati čez.
Hinübertreiben, *v. a.*, pregnati, prepoditi. spokati čez —.
Hinübertreten, s. **Uebertreten**.
Hinübertrinken, sich, *v. r.*, prepiti se, ugonobiti se z vinam.
Hinüberwackeln, *v. n.*, gugaje se oditi na uno stran.
Hinüberwagen, sich, *v. r.*, er wagt sich nicht über den Berg hinüber, ne upa si, ne derzne čez goro.

Hinüberwallen, *v. n.*, iti polagama čez —; *fig.* preseliti se s tega sveta.
Hinüberwälzen, *v. a.*, prevaliti, valiti čez —.
Hinüberweisen, *v. a.*, pokazati čez —, prek —.
Hinüberwerfen, *v. a.*, vreči, metati na uno stran, čez —.
Hinüberwollen, *v. n.*, er will über den Fluß hinüber, hoče, rad bi čez vodo (prešel, šel).
Hinüberzeigen, *v. a.*, pokazovati na uno stran.
Hinüberziehen, *v. a.*, prevleči, potegniti, potezati čez —, na uno stran; *v. n.*, iti čez —.
Hinum, s. **Herum**.
Hin und her, s. **Hin**.
Hinunter, *adv.*, tje doli, doli, navzdol (proč od govorečiga ali delajočiga, ki je na višjim mestu); hinunter mit ihm! doli ž njim! s. a. **Hinab**; in Bezug auf die Zusammensetzungen mit Zeitwörtern, s. **Herab** u. die damit zusammengesetzten Zeitwörter.
Hinunterbringen, *v. a.*, spraviti tje doli; požreti.
Hinunteressen, *v. a.*, pojesti.
Hinunterfahren, *v. n.*, peljati se navzdol; in die Grube, zlesti v jamo, pod zemljo priti.
Hinunterfallen, *v. n.*, spasti, pasti s česa —.
Hinuntergehen, s. **Herabgehen**.
Hinunterkugeln, sich, *v. r.*, valuckati se navzdol.
Hinunterlassen, sich, *v. r.*, spustiti se (navzdol).
Hinunterschlingen, **Hinunterschlucken**, *v. a.*, požreti, pogoltniti.
Hinunterspringen, *v. n.*, skočiti s česa na tla.
Hinuntertrinken, *v. a*, popiti, izpiti.
Hinunterwärts, *adv.*, tje navzdol, doli.
Hinwackeln, *v. n.*, tjekej gugati se.
Hinwagen, sich, *v. r.*, er wagt sich nicht zu ihm hin, ne upa si, ne derzne k njemu (iti).
Hinwälzen, *v. a.*, privaliti, valiti kam; *v. r.*, valiti se kam.
Hinwanken, *v. n.*, opotekaje se kam oditi.
Hinwärts, *adv.*, tje; hinwärts hatten wir schönes Wetter, tje gredé smo imeli lepo vreme; hinwärts nach der Stadt, pod mesto.
Hinweg, der, pot tje; auf dem Hinwege, tje gredoč, potujoč.
Hinweg, *adv.*, proč, preč, odtod, v kraj, v stran, na stran, strani, s poti; hinweg von hier! spravi se, poberi se odtod; in Zusammensetzungen mit Zeitwörtern, od, u —, s. a. **Weg** und die damit zusammengesetzten Wörter.
Hinwegarbeiten, s. **Wegarbeiten**.
Hinwegbegeben, sich, *v. r.*, oditi, odhajati (od govorečiga).
Hinwegbeißen, **Hinwegbekommen**, **Hinwegblasen**, **Hinwegblicken**, **Hinwegbringen**, u. s. w. s. **Wegbeißen** u. s. f.
Hinwegeilen, *v. n.*, podvizati si proč, naglo oditi.
Hinwegfahren, s. **Abfahren**.
Hinwegführen, s. **Wegführen**.
Hinweghinken, *v. n.*, odšantati.
Hinweglecken, *v. a.*, odlizati.
Hinwegnehmen, *v. a.*, odvzeti, vzeti.
Hinwegraffen, s. **Hinraffen**.
Hinwegscheiden, *v. n.*, umreti, ločiti se s tega sveta.
Hinwegschrecken, *v. a.*, odplašiti.
Hinwegschlüpfen, *v. n.*, über etwas, smukniti čez kaj, ne dotaknivši se ga skor.
Hinwegsein, *v. n.*, darüber bist du schon lange hinweg, temu si že davnej odrastel.
Hinwegsetzen, sich, *v. r.*, sich über etwas hinwegsetzen, na kaj ne gledati, ne marati za kaj; ne ustavljati ali spotikati se nad čem.
Hinwegsinken, **Hinwegthun**, **Hinwegtragen**, **Hinwegziehen**, u. dergl. s. **Wegsinken**, u. s. f.
Hinwehen, *v. n.*, pihati, vleči kam.
Hinweisen, *v. a.*, nakazovati, pokazovati kam, napotiti tje.
Hinweisung, die, pokazovanje, nakazovanje; mit Hinweisung auf die unerquicklichen Folgen, pokazovaje na, v misel jemaje neprijetne nasledke.
Hinwelken, *v. n.*, veniti, sahniti.
Hinwenden, *v. a.* u. *r.*, tje oberniti, obračati kaj, se.
Hinwerfen, *v. a.*, vreči, zagnati, metati kam; etwas aufs Papier hinwerfen, načertati kaj, naglo napisati; ein Wort, podtakniti, omeniti besedico; *v. r.*, zavaliti se, zverniti se kam, na tla; sich auf die Knie hinwerfen, poklekniti, pasti na koleno pred koga.
Hinwieder, s. **Wiederum**.
Hinwiegen, sich, *v. r.*, luljati se.
Hinwinken, *v. n.* u. *a.*, migniti, migati kam; namigniti komu, da bi kam šel.
Hinwissen, *v. n.*, ich weiß damit nirgends hin, ne vem, kam čem s tem; ne vem, kaj bi s tem (počel).
Hinwogen, *v. n.*, gnati se v valovih tje —.
Hinwollen, *v. n.*, wo willst du hin? kam hočeš? kam te je misel? wo will das hin? kako se bo to izšlo? kaj bo iz tega mehu moke?
Hinwünschen, *v. n.*, želeti (si) kam.
Hinwurf, der, načertek.
Hinwürgen, *v. a.*, podaviti, podušiti, dušiti.
Hinwurzeln, *v. n.*, s. **Einwurzeln**; obstati kje kakor bi bil v zemljo vkopan.
Hinz, s. **Kater**; sei es Hinz oder Kunz, bodi si Peter ali Pavel.
Hinzahlen, *v. a.*, plačati gladko.
Hinzählen, *v. a.*, naštéti, naštévati, odšteti komu.
Hinzaubern, *v. a.*, načarovati kam.
Hinzeichnen, *v. a.*, narisati kam.
Hinzeigen, s. **Hinweisen**.
Hinziehen, *v. a.*, tje vleči, vlačiti kam;

s. a. **Verzögern**; *v. n.*, oditi kam; preseliti se, seliti se kam.
Hinzielen, *v. n.*, meriti kam; ich weiß wo er hinzielt, vem, kam hoče, kam meri.
Hinzu, *adv.* k, h; h komu, k temu, do česa, do tega, verh tega; in der Zusammensetzung mit Zeitwörtern, pri —, auch do — mit dem Nebenbegriffe der Ergänzung eines Fehlenden, s. a. **Dazu, Zu.**
Hinzuarbeiten, *v. a.*, pridelati.
Hinzubauen, *v. a.*, prizidati, pristaviti.
Hinzubegeben, sich, s. **Hinzugehen.**
Hinzubekommen, *v. a.*, pridobiti k čemu.
Hinzubringen, *v. a.*, prinesti k čemu.
Hinzubrocken, *v. a.*, pridrobiti.
Hinzudenken, *v. a.*, misliti k —.
Hinzudichten, *v. a.*, izmisliti si kaj k čemu.
Hinzudrängen, *v. a.*, pritisniti.
Hinzudringen, *v. n.*, pridreti, pritiščati do česa.
Hinzudrucken, *v. a.*, pristaviti v natisu.
Hinzudürfen, *v. n.*, smeti do česa.
Hinzueilen, *v. n.*, prihiteti, hiteti k čemu.
Hinzuerwerben, *v. a.*, pridobiti, prislužiti si k čemu.
Hinzufliegen, *v. n.*, prileteti, priferleti.
Hinzufließen, *v. n.*, priteči, teči k čemu.
Hinzufügen, *v. a.*, pridjati, pridevati, pridati, dodati, priložiti, prilagati.
Hinzuführen, *v. a.*, pripeljati k čemu.
Hinzugabe, die, dodatek.
Hinzugebären, *v. a.*, priroditi.
Hinzugeben, *v. a.*, pridati.
Hinzugehen, *v. n.*, pristopiti, iti k čemu, proti čemu.
Hinzugießen, *v. a.*, priliti, prilivati, doliti.
Hinzugucken, *v. n.*, polukati k čemu.
Hinzuhängen, *v. a.*, obesiti k čemu, *serb.* privesiti.
Hinzukaufen, *v. a.*, prikupiti, dokupiti.
Hinzukneten, *v., a.* primesiti.
Hinzukommen, *v. n.*, priti k —, pridružiti se, pritakniti se.
Hinzukönnen, *v. n.*, man kann nicht hinzu, človek ne more k temu, do tega.
Hinzukriechen, *v. n.*, prilesti, prilaziti.
Hinzukritzeln, *v. n.*, pričečkati.
Hinzulassen, *v. a.*, pripustiti, pripuščati, dopustiti.
Hinzulaufen, *v. n.*, prileteti k —.
Hinzulegen, *v. a.*, priložiti, doložiti.
Hinzuleuchten, *v. n.*, posvetiti k čemu.
Hinzulügen, *v. a.*, prilagati.
Hinzumengen, **Hinzumischen**, *v. a.*, primešati.
Hinzunehmen, *v. a.*, privzeti, vzeti k čemu.
Hinzupflanzen, *v. a.*, prisaditi, dosaditi.
Hinzupflügen, *v. a.*, priorati.
Hinzuquerlen, *v. a.*, primesti, priubiti.
Hinzurechnen, *v. a.*, prišteti, došteti.
Hinzureiten, *v. n.*, prijezditi, jezditi k čemu.
Hinzurennen, *v. n.*, dirjati, dirjastiti k čemu.
Hinzurücken, *v. a.*, primakniti.
Hinzuschaben, *v. a.*, pristergati.
Hinzuschieben, *v. a.*, poriniti, potisniti k čemu.
Hinzuschleichen, *v. n.*, primuzati se, privleči se, prikrasti se k čemu.
Hinzuschleppen, *v. a.*, pricjaziti k čemu.
Hinzuschmieren, *v. a.*, primazati.
Hinzuschreiben, *v. a.*, pripisati.
Hinzuschreiten, *v. n.*, pristopiti.
Hinzuschütten, *v. a.*, prisuti, prisipati, dosuti.
Hinzuschwimmen, *v. n.*, priplavati k čemu.
Hinzusetzen, *v. a.*, pristaviti, pristavljati.
Hinzuspringen, *v. a.*, priskočiti.
Hinzustellen, *v. a.*, pristaviti, postaviti k čemu.
Hinzustoßen, *v. n.*, pridružiti se.
Hinzustürzen, *v. n.*, udariti k čemu.
Hinzuthun, *v. n.*, pridjati, dodjati.
Hinzutreiben, *v. a.*, prignati, priganjati, pritirati k čemu.
Hinzutreten, *v. n.*, pristopiti, stopiti k čemu.
Hinzutritt, der, pristop.
Hinzutropfen, *v. n.*, prikaniti, kaniti, kapati k čemu.
Hinzuwagen, sich, *v. r.*, upati si k čemu, derzniti pristopiti.
Hinzuwälzen, *v. a.*, privaliti, dovaliti k čemu.
Hinzuwerfen, *v. a.*, privreči, vreči k čemu.
Hinzuzahlen, *v. a.*, doplačati, priplačati.
Hinzuzählen, *v. a.*, pristevati, došteti, doštevati.
Hinzuziehen, *v. a.*, privleči, potegniti k čemu.
Hiobspost, die, žalostno, prežalostno oznanilo; *serb.*, crni glas.
Hippe, die, dünne, harte Kuchen, auch Hippel, Waffel, Hohlhippe, óblat; Sichel, serp, kleine Sense, kósa, resna kosa, résnica; krummes Messer zum Beschneiden der Weinstöcke, Gartenmesser, vinjak, vinorez (*v.*), kosir, kosirnik, reznik.
Hippel, s. **Ziege.**
Hippenbäcker, der, oblatar.
Hippeneisen, das, oblatne klešče, kleše.
Hippokraß, richtiger **Hypokras**, der, lepo dišeče vino.
Hippursäure, die, Hipurova kislina.
Hirn, das, možgani; er hat weder Mark noch Hirn, nima ne mozga ne možganov; s. übr. **Gehirn.**
Hirnhang, der, privések možganov.
Hirnblasenwurm, der, metilj (v ovčjih možganih).
Hirnblutader, die, možganska žila.
Hirnbohrer, der, trepán*.
Hirnbrecher, der, ein schlechter Wein, der Kopfschmerzen verursachet, glavobolno vino, eviček.
Hirnbruch, der, s. **Gehirnbruch.**
Hirnbrücke, s. **Hirnknoten.**
Hirnbrüten, s. **Wahnsinn.**
Hirneinschnitt, der, zarez možganov.

Hirnentzündung, die, vnetje, vnetica možganov; er hat eine Hirnentzündung, možgani so se mu vneli.
Hirnfell, das, s. Hirnhaut.
Hirnfläche, die, poveršina možganov.
Hirngeburt, die, **Hirngespinnst**, **Hirngewebe**, das, Chimäre, izmislik, domislik, prazne muhe, dozdevek, *russ.* mečta, nebylica, *böhm.* vrtoch.
Hirngrille, s. Grünfink.
Hirnhaut, die, (meninx), možganska kožica ali ópnica; (dura mater), zgornja možganska kožica; (pia mater) spodnja možganska kožica.
Hirnhautbruch, der, predor možganske ópnice.
Hirnhöhle, die, **Hirnkammer**, možganska votlina.
Hirnholz, das, nach *Šulek*, jedro dervo; serce.
Hirnkammer, **Hirnkasten**, s. Hirnhöhle.
Hirnklopfen, das, tolčenje, razbijanje v možganih.
Hirnknoten, der, sklepek možganov.
Hirnkrank, *adj.*, na možgánih bolan; s. a. Verrückt; er ist hirnkrank, na možgánih mu manjka.
Hirnkrankheit, die, bolézen na možganih.
Hirnkraut, s. Augentrost.
Hirnlappen, der, možganska kerpa.
Hirnlehre, die, **Gehirnlehre**, nauk od možganov.
Hirnlein, das, možganci.
Hirnlos, *adj.*, brez možganov, brez pameti, nespameten.
Hirnlosigkeit, die, nespametnost, neumnost.
Hirnmark, die, mozeg.
Hirnmasse, die, možgani.
Hirnpfanne, s. Hirnschädel.
Hirnrotz, der, (eigentlich nur Rotz), bei den Pferden, smerkelj, smerka.
Hirnschädel, der, črepina, čepina, *altsl.* l'b und lob, l'bina, *serb.* lubanja (lobanja), *russ.* glovnoj čerep; *fig. a.* buča, betica.
Hirnschale, die, s. Hirnschädel.
Hirnschalenbruch, der, prelom čepine.
Hirnschalenhaut, die, etwa olobnica.
Hirnscheidewand, die, možganski predelek, prepažek.
Hirnspuck, s. Hirngeburt.
Hirntoben, s. Hirnwuth.
Hirnverrückt, s. Verrückt.
Hirnweh, das, glavobol, bol v možgánih.
Hirnwindung, die, zavoj, zašuk možganov.
Hirnwund, *adj.*, blazen, nor, prismuknjen.
Hirnwunde, die, rana v možganih.
Hirnwuth, die, (phrenitis), vnetica možganov in razbijanje, besnost iz nje.
Hirnwüthig, *adj.*, besen.
Hirsch, der, jelen; ein Hirsch in der Brunftzeit, nach *Gutsm.* košutnik; ein jagdbarer Hirsch, dorastel jelen, s. a. Hirschkäfer.
Hirsch- in Zstzgn. jelenov, jelenji, jelenski.
Hirschbaum, der, roj, ruj.
Hirschbein, das, jelenja noga, jelenji križ.
Hirschbock, der, jelen, samec; (Antilope cervicapra), jelenjak.
Hirschbrunft, die, die Brunft, rukanje, jelenovo rukanje, dezganje, gonj, pojatnost, serbež jelenov.
Hirschbürsche, die, streljanje jelénov.
Hirschdorn, s. Kreuzdorn.
Hirsche, s. Hirse.
Hirscheber, s. Eberhirsch.
Hirschfährte, die, jelénova sléd.
Hirschfänger, der, lovski nož, lovski meč, *türk.* jatagan, *russ.* kortik.
Hirschfarben, **Hirschfarbig**, *adj.*, jelenast, jelenove farbe.
Hirschfeiste, s. Feistzeit.
Hirschfell, das, jelenja koža; s. a. Hirschleder.
Hirschfleisch, das, jelenovina, jelenovo meso.
Hirschfuß, der, jelenova, jelenja noga.
Hirschgarn, das, Hirschnetz, mreža za jelene.
Hirschgarten, der, jelenjak, jelenovjak, košutnjak.
Hirschgelos, das, jelénjek.
Hirschgerecht, *adj.*, na jeléna, na jelenji lov učen.
Hirschgeweih, das, jelenovi rogovi, jelenje rogovile; s. a. Geweih.
Hirschgünzel, s. Hirschklee.
Hirschhaar, das, (Nardus stricta), jelenovo silje.
Hirschhaut, die, jelenova koža, jelenina.
Hirschholder, der, (Sambucus racemosa), divji bezeg.
Hirschhorn, das, jelenov rog.
Hirschhornbaum, s. Hirschbaum.
Hirschhörnern, *adj.*, jelenoviga roga, jelenorožen.
Hirschhorngeist, der, nach *V.* jelenovec, jelenorožnjakovec.
Hirschhornöhl, das, jelenorožno olje, olje iz jelenoviga roga.
Hirschhornsalz, das, jelenorožna sol.
Hirschhornzacke, **Hirschhornzinke**, die, odrastlik jelenoviga roga, jelenji parožič.
Hirschhund, der, pes jelenar.
Hirschjagd, die, lov na jelena, na jelene jelenji lov.
Hirschkäfer, der, rogin, rogač, klešČar, klešar.
Hirschkalb, das, jelenček, jelenče, jelenek, jelenka.
Hirschkameel, das, lama.
Hirschkatze, s. Hirschluchs.
Hirschkeule, die, jelenovo stegno.
Hirschklaue, die, jelenji parkelj.
Hirschklee, das, (Eupatorium cannabinum), konjska griva.
Hirschkohl, das, (Pulmonaria off.), pljučnik lekarski.
Hirschkolben, der, mehki rog jelenov.
Hirschkopf, der, jelenja glava.
Hirschkrankheit, die, Starrkrampf, občni kerč.
Hirschkreuz, s. Hirschbein.

Hirschkuh, die, košuta (auch *altsl.* u. *serb.*), nach *Gutsm.* a. jelenica.
Hirschlager, das, jelenje ležišče, ležiše.
Hirschlattig, s. Huflattig.
Hirschlauf, s. Hirschfuß.
Hirschleder, das, jelenina, usnje iz jelenove kože.
Hirschledern, *adj.*, jelenov, iz jelenine.
Hirschlosung, s. Hirschgelos.
Hirschluchs, der, ris, risev.
Hirschmangold, s. Hirschkohl.
Hirschmünze, die, jelenska meta.
Hirschnetz, s. Hirschgarn.
Hirschpark, s. Hirschgarten.
Hirschreh, das, guineanski kozliček.
Hirschruf, der, jelénov klic, jelenovo vabljenje.
Hirschruthe, die, jelenova žila.
Hirschschale, s. Hirschklaue.
Hirschschlägel, s. Hirschkeule.
Hirschschröter, s. Hirschkäfer.
Hirschschwaden, der, jelenji repič.
Hirschschwanz, s. Hirschschwaden, Attich.
Hirschschweiß, der, (Blut), jelenova kèrv, jelenja kri.
Hirschsprung, der, jelenov skok.
Hirschstein, der, Hirschkugel, jelenov kamen.
Hirschthräne, die, solznjak, jelenov šolznik.
Hirschwildpret, s. Hirschfleisch.
Hirschwolf, s. Hirschluchs.
Hirschwundkraut, s. Hirschklee.
Hirschwurz, s. Hirschheil.
Hirschzahn, der, jelenji zob.
Hirschziege, die, jelenjača.
Hirschziemer, der, s. Hirschruthe; Hintertheil, nach *Gutsm.* jelenji podev (podel).
Hirschzunge, die, (Asplenium scolopendrium), jelenov jezik, *russ.* u. *poln.* stonožnik.
Hirse, die, bei Einigen auch der Hirsen, (in allen slav. M.) prosó; Hirse ausschlagen, plevšati, otepati; Hirse treten, prosó méti; die zottige Hirse, mit zottigen Rispen, nach *V.* hitrica; die kolbige Hirse, képec, képasto proso; (Phalaris), mušec; (Frumentum fatuum), kostrela.
Hirse-, in Zssgn. proséni.
Hirseacker, der, prosje, prosiše, prosišče.
Hirseartig, *adj.*, prosast, prosu podoben.
Hirsebau, der, prosena setev, sejanje prosa.
Hirsebrei, der, gekocht, kaša, prosena kaša, jeglići od. jaglići, (*poln.* u. *böhm.* jagly); ungekocht, pšeno, phanje.
Hirsedorn, s. Kreuzdorn.
Hirsefeld, s. Hirseacker.
Hirsefieber, der, nach *V.* pšenčava merzlica, s. Friesel.
Hirsefink, der, s. Ammer.
Hirsefresser, s. Kornfresser.
Hirsegras, Hirsengras, das, (Milium), (divje) proso, divje latje, mušič, *poln.* prosovnica.
Hirsegrütze, die, s. Hirsebrei.
Hirsekleien, *pl.*, prosene mekine.
Hirseknauer, der, Hirsestampfer, phač, stopar.
Hirsekorn, das, prosó, proseno zerno.
Hirsekörnicht, *adj.*, prosenast, pšenast.
Hirsenbrod, das, prosenjak.
Hirsendrüse, die, prosenasta žleza.
Hirsenmehl, das, prosena moka.
Hirsenmühle, Hirsestampfe, die, stope za proso, pšèno.
Hirsestroh, Hirsenstroh, das, prosenica, prosenìčnica, prosnica, prosena slama.
Hirsevogel, der, zelenec.
Hirt, der, Aufseher, Hüter, varh, varovčin, čuvaj; Viehhirt, pastir, *altsl.*, *poln.* u. *russ.* auch pastuh; ein Gemeinhirt, čednik, črednik; Kuhhirt, kravar; Schafhirt, ovčar; Schweinhirt, svinjar; Ziegenhirt, kozár; Gänsehirt, gosár; Hirt sein, pasti, pastiriti, nach *V.* pastirčevati; Seelenhirt, dušni pastir.
Hirten-, in Zssgn. pastirski.
Hirten, *v. a.*, s. **Hüten**.
Hirtenamt, das, pastirska služba, pastirstvo (duhovno).
Hirtenbrief, der, pastirski list, pastirsko pismo.
Hirtendichter, s. Idyllendichter.
Hirtendienst, der, pastirska služba.
Hirtenfest, das, pastirski praznik, god.
Hirtenfeuer, das, pastirski ogenj.
Hirtenflöte, die, piščal, pišal, pišalka pastirska, žvegla *M.*; brunda, postranka, dibla.
Hirtengedicht, das, pastirska pesem, s. a. Idylle.
Hirtengehege, das, pastirska koča.
Hirtengesang, s. Hirtengedicht.
Hirtengott, der, bog pastirjev, Pan (pri Rimljanih).
Hirtenhaft, *adj.* u. *adv.*, pastirsk, po pastirsko.
Hirtenhaus, das, pastirska hiša, koča.
Hirtenhund, der, pastirski, ovčarski pes.
Hirtenhütte, s. Hirtengehege.
Hirtenjunge, **Hirtenknabe**, der, poganjáč, tretinjek, überhaupt, pastirec, pastirček.
Hirtenlager, das, pastirska staja, pustota, nach *V.* orda?
Hirtenleben, das, pastirsko življenje, pastirjenje, pastirčevanje; ein Hirtenleben führen, po pastirsko živéti, pastirovati, pastiriti, pastirčevati.
Hirtenlied, das, s. Hirtengedicht.
Hirtenlohn, der, pašnina, čednina.
Hirtenlos, *adj.*, brez pastirja; ohne Aufsicht, brez varha, brez glavarja.
Hirtenlust, die, pastirsko veselje.
Hirtenmädchen, das, mlada pastarica.
Hirtenmäßig, *adj.* u. *adv.*, pastirsk, po pastirsko.
Hirtenpfeife, die, **Hirtenrohr**, das terstenica; s. übr. Hirtenflöte.
Hirtensäckel, das, s. Hirtentasche.
Hirtenschauspiel, das, pastirska igra.
Hirtenschutt, der, Hirtenschütte, die, das Getreide, das den Hirten statt des Geldes gegeben wird, pastirsko žito, žito za čednika.
Hirtenspiel, das, pastirska igra.
Hirtenstab, der, pastirska palica; nach *M.*

a. kravola; unten etwas krumm, porukanica; Bischofsstab, škofova palica. nach dem *Russ.* škofje žezlo.

Hirtenstand, der, pastirstvo, pastirski stan; vom Hirtenstande zum Throne gelangen, nach *V.* izza čede v kraljevo čast priti.

Hirtentand, der, pastirska igrača.

Hirtentasche, die, pastirska torba, torbica, in *Oberkr.* baška, in *Unterkr.* lavšek; **Hirtentäschel**, (Thlaspi bursa pastoris), kobulica, plešec.

Hirtenvolk, das, pastirji, s. a. **Nomadenvolk**.

Hirtenwelt, die, pastirovanje.

Hirtenwohnung, s. **Hirtengehege**.

Hirtin, die, pasterica, nach *M.* pastirka, pastirkinja, *serb.* pastirica; Kuhhirtin, die, kravarica; Schafhirtin, ovčarica; Ziegenhirtin, kozarica; Schweinhirtin, svinjarica; Gänsehirtin, gosarica; Hirtin der indianischen Hähne, purarica, u. s. f., Gemeindehirtin, čednica, črednica; Hirtin sein, pasteričiti; ich war lange genug Hirtin, napasteričila sim se.

Hiß! *int.*, ein Wort, womit man die Hunde hetzt, os! us! usga! derž!

Hisse, die, škerpec, vital.

Hissen, *v. a.*, s. **Hetzen**; die Segel hissen, razpeti, razviti jadra; s škerpcam vzdigniti, vzdigovati, *böhm.* skřipcem zdvihati.

Hißtau, das, vzdigavna verv.

Histörchen, das, povéstica, pripovedka, storjica*.

Historie, die, s. **Geschichte, Erzählung**.

Historiker, s. **Geschichtsschreiber**.

Historisch, s. **Geschichtlich**.

Hitschel, die, s. **Holunder**.

Hitschelblüthe u. dergl. s. **Holunderblüthe**.

Hitzbläschen, das, **Hitzblase**, die, **Hitzblatter**, die, (Wimmerlein), ogórec, mozolj, mozoljček, mozoljec, *russ.* ugor u. pryšč; s. a. **Blase, Blatter**.

Hitzblütig, *adj.*, vročokerven, vroče kervi, silen, nagel.

Hitzblütigkeit, die, vroča kri, naglost.

Hitzbutter, die, utopljeno maslo.

Hitze, die, vročina; pekoča, velika gorkota ali toplota; viel Hitze haben, kaj vroč biti; Sonnenhitze, pripeka, prigrevanje; eine erstickende Hitze, sparica, soparica; die Hitze nimmt ab, vročina odjenjuje; Eifer, gorečnost, vnetost, ogenj; *poln.* zapal, žar; Zorn, jéza, serd, togôta, gnev; dann Heftigkeit, naglica, sila, hitrica; der Wein, das Gewürz hat viel Hitze, to vino, ta dišáva dela vročino, močno greje; *serb.* žestina; ich habe Hitze, meni je vróče, meni je znoj; in der Hitze liegen, za vročino ležati, vročico imeti, s. a. **Fieber**; in der Hitze des Gefechtes, v naj hujšim boji, v ognjenem boji; Jemanden in die Hitze bringen, razdražiti, razkačiti, razserditi koga; das brachte mich in die Hitze, to me je pogrelo; in die Hitze, Zorn kommen, razjeziti se, raztogotiti se; in der Hitze trinken, vroč piti; die Hitze der Jugend, ogenj, živi občutki mladosti; etwas mit großer Hitze ergreifen, prav živo, goreče poprijeti se česa; s. a. **Brunst**; bei den Bäckern eine Hitze Brot, kurjava kruha, péka kruha; es wird Hitze kosten, čelo se (nam) bo potilo; delo bo (s tem); beim Einrahmen der Pfähle, zwanzig Schläge in einer Hitze, etwa na en dušek, do prenehljeja.

Hitzenmesser, der, žaromér †, ognjomér.

Hitzenmessung, die, mérjenje vročine.

Hitzen, *v. a.*, Hitze hervorbringen, vročino storiti, délati; (vom Holz), vročino dajati, greti; heiß machen, von der Sonne, žgati, peči, gréti, pripekati, páriti, prigrevati, nach *Gutsm.* vročiti.

Hitzgetränk, das, močna pijača, ki vročino dela; s. a. **Hitzig**.

Hitzig, *adj.*, s. **Heiß**; vroč, močno gorek ali topel; *fig.* vnet, ognjen, goreč; heftig, nagel; hitziges Fieber, vročica, vročnica, (an der Save), vročinska bolezen; hitziges Getränk, močna pijača, nach dem *Poln.* razgrevajoča; hitziger Boden, vroč svet, premasten, pretučen svet; hitziges Eisen, razbeljeno železo; hitziger Kampf, vroča, huda bitva; ein hitziger Kopf, s. **Hitzkopf**; eine Sache hitzig anfangen, prevroče kaj začeti; nicht so hitzig! nikar tako naglo, silno! le po časi, polagano; hitzig antworten, jezno odgovoriti, odgovarjati, obregniti se nad koga; er wird gleich hitzig, precej mu zavre, berž ti zraste.

Hitzkopf, der, náglež, naglič, človek nagle jeze; *serb.* naperžica, *poln.* zapaleniec, zagorzalec.

Hitzköpfig, *adj.*, nagel, silen, nagle jeze.

Hitzmittel, das, etwa vročilo.

Hitzmonat, der, vroči mesec.

Hm! *int.*, hm!

Ho! *int.*, ho!

Hobel, der, stružec (*russ.* strug u. skobelj), gewöhnl. oblič* (auch im *Poln.* u. *Böhm.* aus der Wurzel), pahovnik (Alič); ein großer, zweimännischer Hobel, rogljač.

Hobelbank, die, stružnica, mizarska ali skrinjarska delavnica.

Hobeleisen, das, **Hobelklinge**, die, klinja*, stružno železo.

Hobelförmig, *adj.*, stružčast, obličast.

Hobelkasten, der, stružnik, shramba za obliče.

Hobeln, *v. a.*, nach *Gutsm.* ostrugati, strugati (*russ.* skoblit u. strugat), gewöhnl. pooblati, oblati*; uneigentlich, einen hobeln, gesittet und fein machen, gladiti, likati, mikati, obtesavati.

Hobelspan, der, Hobelspäne, *pl.*, oblanje, oblanica, nach dem *Russ.* ostružki, stružki.

Hobelstoß, s. **Stoßhobel**.

Hobelwanze, die, obličasta stenica.

Hoboe, s. **Hautbois**.

Hoch, *adj.*, visok; es ist mir zu hoch, ich kann es nicht erreichen, previsoko mi je, ne morem doseči; etwas hoch halten, kviško deržati, povzdigniti, hohes Wasser, velika voda; mit

hohem Wasser in den Hafen einlaufen, s pritokam, s plemam (plimo); der hohe Ofen, plavž; die See geht hoch, morje valove žene, visoko skače, se zaganja; es ist hoher Tag, velik dan je, solnce je že visoko; es ist noch hoch am Tage, solnce je še visoko, je še dosti dne; Einen hoch leben lassen, ihm ein Hoch bringen, komu zdravico napiti, zakričati mu: naj živi; die hohe Woche, Veliki teden; der höhere Styl, višji pisava; auf einem hohen Fuße leben, po gosposko živeti; hoch hinaus wollen, visoko leteti, letati, visoko vspenjati se, meriti; hoch am Brette bei Jemanden stehen, veljati, čislan biti, nach *V.* visoko stati pri kom; er ist bei ihm hoch angeschrieben, ceni ga, v čisli ga ima; hohe Farben, žive barve; drei Mann hoch (von Soldaten), trije po versti; es ist hohe Zeit, čas je, že davno je bil čas, poslednji čas je; es ist die höchste Zeit, skrajni čas je, silno se mudi, zadnji čas je; das ist mir zu hoch, tega ne morem zapopasti, mi je previsoko, preučeno; das hohe Amt, s. **Hochamt**; hohes Wildpret, s. **Hochwildpret**; eine hohe Person, velik gospod; ich habe es von hoher Hand, velik gospod mi je to povedal; es geht bei ihm hoch her, pri njem je vse po gosposko; im hohen Grade, zelo, prav, močno, jako; hohes Alter, velika, siva starost; ein Mann, der schon hoch bei Jahren ist, že sivček; das hohe Alterthum, davna nekdajnost, nekadajni časi; höher machen, povišati, poviševati; von hoher Gestalt, visoke postave; der Hirsch geht hoch, ist hoch vereckt, jelenu so dorastli rogovi; zu hoch spannen, prenapeti, preveč napeti; hohe Saiten aufspannen, pregnati, presiliti, preveč tirjati; hoch spielen, igrati za velike dnarje; hohe Schule, visoka šola; hoch reden, visoko govoriti; der hohe Priester, veliki duhoven; in den Geschlechtsregistern höher hinaufsteigen, v rodovinskih popisih dalje nazaj iti; der hohe Wind, zgornjak, zgornji veter; ein hohes Verbrechen, veliko, zaglavno hudodelstvo; wer hoch fliegt, fällt tief, kdor visoko leta, nizko pade, se nizko usede; hohes Fest, velik praznik, svetek; auf der hohen See, na daljnem, debelem morji, v sredi morja (t. j., odperto, široko morje, dalječ preč od bregov); die Nase hoch tragen, visoko glavo, nos, vrat nositi, šopiriti se, prevzetovati; es hoch bringen, dalječ priti, visoko se vzdigniti; etwas sehr hoch empfinden, zelo, jako, živo občutiti, čutiti; Einer, auf's höchste zwei; eden, k večimu dva; höchst glücklich, höchst arm u. s. f., prav, zelo srečen, prav reven; s. a. **Sehr**; das höchste Gut, naj večji dobro; im höchsten Grade, kar se naj več more; bei hoher Strafe, pod veliko kaznijo; der Weizen ging höher, pšenici je cena poskočila; wie hoch kommt es? po čem je? koliko velja? za koliko ga daste? hoch gedarrtes Malz, presušen slad; hoch und theuer schwören, kleti in zaklinjati se, rotiti se; auf einer hohen Stufe der Bildung, zelo omikan, izobražen; zwei Treppen hoch, v drugim nadstropji; die hohe Geistlichkeit, višji duhovščina; etwas hoch aufnehmen, v veliko čast si šteti; s. **Erhaben, Stolz**; hoch aufhorchen, na uho vleči, uho natezati; das Thier ist hoch beschlagen *(waidm.)*, je breja; hoher Ton, visok glas; in Zusammensetzungen, pre —, zelo, jako, prav.

Hochachtbar, *adj.*, prespoštovan, visoko cenjen.

Hochachten, *v. a.*, zelo, močno, čislati, spoštovati, ceniti, častiti.

Hochachtung, die, veliko čislanje, poštovanje, česčenje, češenje.

Hochachtungsvoll, *adj.* u. *adv.*, zelo spoštovaje, z velicim spoštovanjem.

Hochadelig, *adj.*, prežlahten, izmed višjih žlahtnikov.

Hochaltar, der, veliki, spredrji oltar.

Hochalterig, *adj.*, prestar.

Hochamt, das, velika maša, peta maša, veliko opravilo.

Hochansehnlich, *adj.*, preznamenit, prav imeniten, veljaven, častitljiv, prespoštovan, (nach *V.* visoko gledoviten, *serb.* vele ugledan).

Hochästig, *adj.*, visocih, dolzih vej.

Hochäugig, s. **Stolz**.

Hochbegabt, *adj.*, preobdarovan, prav dobriga spomina, dobre glave.

Hochbeglückend, *adj.*, zelo osrečujoč.

Hochbeglückt, *adj.*, preosrečen, kaj srečen.

Hochbegnadet, *adj.*, uživajoč veliko milost.

Hochbegünstigt, *adj.*, komur kdo zelo dobro hoče, ki uživa posebno ugodnost.

Hochbeherzt, *adj.*, preserčan.

Hochbejahrt, *adj.*, zelo, jako star, sive starosti, prav priletən.

Hochbeinig, *adj.*, nogat, visocih nog, visokonog, dolgonog, nach *V.* ki ima veliko cepelišče; hochbeinige Jahre, slabe, drage leta.

Hochbekümmert, *adj.*, ves v skerbeh, prav skerben.

Hochbemastet, *adj.*, visocih jadril.

Hochberedt, *adj.*, zelo zgovoren, prezgovoren.

Hochberühmt, *adj.*, preslaven, preimeniten.

Hochbesteuert, *adj.*, plačujoč velik davek.

Hochbetagt, s. **Hochbejahrt**.

Hochbetrübt, *adj.*, prežalosten, v veliki žalosti.

Hochbewegt, *adj.*, močno ganjen.

Hochblau, *adj.*, moder.

Hochbootsmann, der, nadmornar†, s. **Oberbootsmann**.

Hochbord, das, visoki bok ali ostenek.

Hochbote, s. **Botschafter**.

Hochbrüstig, *adj.*, persàt, napihnjen.

Hochbusig, *adj.*, nedrat, visocih neder.

Hochdero, *pr.*, njihov, Vaš.

Hochdeutsch, *adj.*, gornjo-nemšk; čisto nemšk; ein Hochdeutscher, gornji Nemec.

Hochdieselben, *pr.*, oni, Vi.

Hochebene, die, planina, visočina.

Hochedel, *adj.*, prežlahtin, visokoplemenit.

Hochedelgeboren, *adj.*, preblagoroden; Euer Hochedelgeboren, preblagorodni gospod.
Hochehrwürdig, *adj.*, visoke časti vreden, prečastit, prečasten, prečastitljiv, mnogočasten.
Hochempfindung, die, vzvišani občutek.
Hochentzückt, *adj.*, neizrečeno vesel.
Hocherfahren, *adj.*, zelo skušen.
Hocherfreut, *adj.*, močno vesel.
Hocherhaben, *adj.*, vzvišan, s. a. **Erhaben.**
Hocherleuchtet, *adj.*, zelo previden.
Hocherstaunt, *adj.*, er war hocherstaunt, močno se je začudil.
Hochfahrend, *adj.*, napihnjen, prevzeten.
Hochfarbig, *adj.*, žive barve.
Hochfeierlich, *adj.*, preslovesen, sosebno slovesen, očiten.
Hochfest, das, veliki praznik, god.
Hochfliegend, *adj.*, visoko leteč.
Hochflieger, der, morska lastavica.
Hochfreude, die, velika, nenavadna radost.
Hochfürstlich, *adj.*, s. Fürstlich, nach dem *Russ.* visokoknežji; Hochfürstliche Gnaden, svetli knez.
Hochgarn, das, visoka mreža.
Hochgeachtet, *adj.*, zelo čislan, visoko poštovan.
Hochgebietend, *adj.*, preoblasten.
Hochgebildet, *adj.*, sosebno olikan, omikan, izobražen.
Hochgebirge, das, velika, visoka gora; visoki hribje, gorjanci.
Hochgeboren, *adj.*, (Titel der Grafen), nach dem *Russ.* u. *Böhm.* visokoroden; hochgeborener Graf, visokorodni grof, *russ.* Vaše Visokorodje.
Hochgebrüstet, *adj.*, persat.
Hochgedacht, *adj.*, (im Kanzleistyl), omenjen.
Hochgedanke, der, visoka misel.
Hochgeehrt, *adj.*, prečastit, visokočešen, prečeščen.
Hochgefeiert, s. **Hochberühmt.**
Hochgefühl, das, živo, visoko čutstvo, s. a. **Enthusiasmus.**
Hochgehörnt, *adj.*, rogat; visocih rogov.
Hochgeist, der, visoki duh.
Hochgelag, s. **Banquet.**
Hochgelb, *adj.*, živo, močno rumen.
Hochgelegen, *adj.*, visok, visoke lege.
Hochgelehrt, *adj.*, zelo učen, visoko učen.
Hochgeliebt, *adj.*, močno ljubljen.
Hochgelobt, *adj.*, močno hvaljen, prehvaljen.
Hochgeneigt, *adj.*, zelo naklonjen, nagnjen.
Hochgenuß, der, presladko dobro, velika slast, neizrečena radost.
Hochgepriesen, *adj.*, močno hvaljen, slavljen.
Hochgericht, das, s. **Galgen, Richtplatz.**
Hochgesang, der, visoka pesem.
Hochgesäult, *adj.*, visokostolp.
Hochgescheitelt, *adj.*, temenat, visociga temena.
Hochgeschenkelt, *adj.*, dolg, dolgan, *serb.* krakat.
Hochgeschmack, der, tenak vkus.
Hochgeschwänzt, *adj.*, z repam po konci (stoječim).
Hochgesinnt, *adj.*, visokomiseln, visocih, vznesenih misel.
Hochgespannt, *adj.*, prenapet.
Hochgestellt, *adj.*, na visoki stopnji stoječ, višji.
Hochgestirnt, *adj.*, visociga čela.
Hochgestühl, s. **Tribune.**
Hochgethürmt, *adj.*, z visocim turnam ali zvonikam, nakopičen.
Hochgewachsen, *adj.*, visoke postave.
Hochgewaltig, *adj.*, preoblasten.
Hochgewinn, der, preveliki dobiček.
Hochgewipfelt, *adj.*, visociga verha.
Hochgewitter, s. **Gewitter.**
Hochgräflich, s. **Gräflich.**
Hochgrün, *adj.*, živo zelen, močno zelen.
Hochhalsig, *adj.*, dolgovraten, z dolgim vratam.
Hochhalten, *v. a.*, veliko čislati, ceniti, v čislih imeti koga.
Hochhäusig, *adj.*, z visocimi hišami.
Hochheilig, *adj.*, presvet.
Hochher, Hochherab, *adj.*, z visociga.
Hochherzig, *adj.*, blagoserčen, velikodušen, velikoserčen, velikomiseln, žlahtnomisleč.
Hochherzigkeit, die, blagodušnost, blagoserčnost, velikoserčnost.
Hochholz, das, vejevje, veje; s. a. **Afterholz.**
Hochjährig, s. **Hochbejahrt.**
Hochköstlich, *adj.*, sosebno dobre slasti.
Hochkraut, das, (Anethum graveolens), koperec.
Hochland, das, visočina, višina, gore *pl.*, visoki kraji, kompolje (?).
Hochländer, der, gorenec.
Hochlaut, der, visoki glas.
Hochlautend, *adj.*, *waidm.*, ein hochlautender Hund, pes, ki zalaja, ko pride na sled.
Hochlehrer, s. **Professor.**
Hochleuchter, s. **Siegmarswurz.**
Höchlich, *adv.*, zelo, močno.
Hochlied, das, s. **Hochgesang.**
Hochlöblich, *adj.*, preslaven.
Hochmastig, s. **Hochbemastet.**
Hochmaurig, *adj.*, visociga zidovja.
Hochmeister, der, veliki mojster.
Hochmesse, die, s. **Hochamt.**
Hochmögend, *adj.*, premogočen, nach dem *Poln.* velemožin.
Hochmoor, das, visoko močvirje, visoka grez.
Hochmuth, der, prevzetija, prevzetje, prevzetnost, ošabnost, napuh, *serb.* oholost, nach *V.* oholnost in J. Kr. (?), Hochmuth kommt vor dem Falle, prevzetnost hodi pred padcam, s. a. **Fall**; s. a. **Kuckuksblume.**
Hochmuthen, *v. n.*, prevzetovati.
Hochmüthig, *adj.*, prevzeten, ošaben, napuhnjen, visok, nach *V.* a. oholen (J. K.), *altsl.* u. *serb.* ohol; der Hochmüthige, prevzetnež, ošabnež, napihnjenec, prevzetnik; die Hochmüthige, prevzetnica, ošabnica; hochmüthig werden, prevzeti se, visocih misel navzeti se.

Hochmuthsteufel, s. Hochmuth.
Hochnöthig, *adj.*, silno potreben; höchstnöthig, presilno potreben, da ni moč biti brez —.
Hochnothpeinlich, *adj.*, zaglaven, kervav.
Hochofen, der, plavž.
Hochortig, *adv.*, pri viši oblasti, po viši gosposki.
Hochpreisen, *v. a.*, veličati.
Hochpriester, der, véliki duhoven, veliki mašnik, véliki darivec, posvečevavec; duhovski poglavar.
Hochpriesteramt, das, veliko duhovstvo, služba, dostojnost véliciga duhovna, duhovsko poglavarstvo.
Hochpriesterthum, s. Hochpriesteramt.
Hochprunkend, s. Prunkvoll.
Hochroth, *adj.*, živo, močno rudeč; im Gesichte, zaripljen.
Hochrückig, *adj.*, herbtat, visociga herbta.
Hochrühmlich, *adj.*, prav sloveč, slaven.
Hochrund, s. Convex.
Hochsang, s. Hochgesang.
Hochsänger, der, (Discantist), tenkopevec, diskantist.
Hochschätzbar, *adj.*, zelo čislan, spoštovan.
Hochschätzen, *v. a.*, zelo, močno čislati, spoštovati, ceniti, nach *V.* prečislati, veličati.
Hochschätzung, die, čislanje, spoštovanje.
Hochscheitelig, s. Hochgescheitelt.
Hochschenkelig, *adj.*, visokih stegen; s. a. Hochgeschenkelt.
Hochschmuck, **Hochputz**, s. Galla.
Hochschneidig, *adj.*, visoke ostrine.
Hochschollig, *adj.*, zelo kepast, visocih kep, gleb; *fig.* rodoviten.
Hochschule, die, visoka šola, s. a. Universität.
Hochschüler, s. Universitätsschüler.
Hochschulterig, *adj.*, plečat, ramenat, visokih pleč.
Hochschuß, der, previsoki strel.
Hochschwanger, *adj.*, noseča blizo poroda, na času, nach *V.* blizoporodna; v velikem bremenu (J. K.).
Hochschwebend, *adj.*, v višini plavajoč.
Hochselig, *adj.*, ranji, ranjki, slavniga spomina.
Hochsinn, der, velikodušje, visokomiselnost, žlahtnomiselnost; s. a. Hochmuth.
Hochsinnig, *adj.*, velikodušen, žlahtnomiseln; nach *V.* vzvišanih, visocih misli; s. a. Hochmüthig.
Hochsinnigkeit, s. Hochsinn.
Hochsitz, der, Thron, prestol, prestolje.
Hochsprecher, der, bahač.
Höchst, *adv.*, zelo, prav zelo, rameno, jako; ein höchst schlechtes Jahr, grozno slaba létina; in Titeln pre —.
Hochstämmig, *adj.*, visokiga debla, visokosteblast, visokostebeln, visok.
Höchstbesteuert, *adv.*, plačujoč naj večji davek.
Höchste, *adj.*, naj viši, s. Hoch; der Höchste, Bog, Najviši.
Höchsteigen, *adj.*, in höchsteigener Person, sam, kar sam.
Höchstens, *adv.*, k večjimu, naj več; höchstens gibt er dir einen Groschen, če ti da veliko, ti da groš; s. a. Längstens.
Höchstgnädig, *adj.*, premilostiv.
Höchstgütig, *adj.*, predobrotljiv.
Hochstift, das, stolni kapitel; s. a. Dom.
Hochstiftskirche, die, stolna cérkev.
Hochstimme, die, (Discant soprano), tenki visoki glas.
Hochstirnig, s. Hochgestirnt.
Hochstraße, die, velika cesta.
Hochstrebend, *adj.*, visoko segajoč, ki meri na visoko, ki se poganja za visoke reči.
Hochtönend, *adj.*, mnogo obetajoč.
Hochtonig, *adj.*, z naglasam.
Hochtrabend, *adj.*, napuhnjen, ošaben, napihnjen, prekošat, šopiren.
Hochtraber, der, ein Pferd, konj, ki visoko noge meče.
Hochverbrechen, s. Hoch.
Hochverdient, *adj.*, mnogo zasluzin.
Hochverehren, s. Hochachten.
Hochvermögend, s. Hochmögend.
Hochverrath, der, velika izdaja.
Hochverräther, der, veliki izdajavec.
Hochvieh, das, goveja živina, goveda, *pl.*
Hochwache, die, straža na verhu gore, germada.
Hochwald, der, visoki gojzd, dorašeeni, doraščeni gojzd; auch gojzd schlechthin.
Hochwaldig, *adj.*, z visocim gojzdam obraščen, obrašen.
Hochwarte, die, razglediščе, razgledišče.
Hochweg, s. Hochstraße.
Hochweise, höchstweise, *adj.*, premoder, zelo moder.
Hochwerth, *adj.*, prevreden, mnogo vreden.
Hochwichtig, *adj.*, preimeniten.
Hochwild, **Hochwildpret**, das, velika zvér, velika divjačina.
Hochwillkommen, s. Willkommen.
Hochwipfelig, *adj.*, visokoverh, visociga verha.
Hochwogig, *adj.*, z visocimi valovi.
Hochwohledel, *adj.*, prežlahten, visokoplemenit, blag.
Hochwohledelgeboren, *adj.*, žlahtnorojen, prežlahten.
Hochwohlgeborn, *adj.*, preblagoroden, preblagorodni gospod.
Hochwürde, Euer Hochwürden, prečastitljivi gospod, gospod oče.
Hochwürdig, *adj.*, prečastitljiv; das Hochwürdige, das Hochwürdigste, sveto Rešnje telo, *böhm.* velebna Svatost.
Hochzange, die, velike klešče, kleše.
Hochzeit, die, ženitvanje, ženitev, ženitnina, svatovšina, pir (in U. Kr.), in Steierm. gostovanje; *serb.*, *russ.* u. *böhm.* svatba, *poln.* wesele (veselje); Hochzeit halten, machen, haben, geben, ausrichten, ženitvati, pirovati, ženitvanje imeti, (nach *M.* služiti, gostovanju služiti), delati, ravnati, napraviti, napravljati; auf der Hochzeit sein, v svatih

biti, svatovati; zur Hochzeit gehen, v svate iti; zur Hochzeit gebeten werden, v svate vabljen biti; zur Hochzeit bitten, v svate vabiti.
Hochzeitanführer, der, starašina, starešina; (sein Helfer, nach *V.* in Istr. nastačilo).
Hochzeitbett, das, ženitna postelja.
Hochzeitbitter, der, für den Bräutigam, zovčin, zvavčin, vojčin, vabnik v svate; der Bräutigam und der Brautführer als Hochzeitbitter betrachtet, žénini, *pl.*
Hochzeitbraten, der, ženitna pečenka.
Hochzeitbrief, der, vabno pismo, s kterim se kdo vabi v svate.
Hochzeitbrod, das, ženitna pogača.
Hochzeiter, der, ženin.
Hochzeiterin, die, nevesta.
Hochzeitfeier, die, ženitno obhajanje, svatovščina, svatovšina.
Hochzeitfest, das, s. **Hochzeit.**
Hochzeitgast, der, svat, gost, povabljenec, in St. nach *M.* gostovanjšak; Hochzeitgast sein, svatovati; *serb.* pirnik; weibl. svatnja, povabljenka, pirnica; ein ungeladener, prežanec, šeškar.
Hochzeitgebühr, die, svatnina.
Hochzeitgedicht, das, svatovnica, ženitna, pirna, svatovska pesem.
Hochzeitgepränge, die, svatovni lišp.
Hochzeitgesang, s. **Hochzeitgedicht.**
Hochzeitgeschenk, das, dajanje v jabelko, pirni dar; ein Hochzeitgeschenk machen, v jabelko dati, dajati.
Hochzeitgewand, das, svatovska obleka, svatovsko oblačilo.
Hochzeithaus, das, ženitna hiša, hiša, v kteri imajo ženitnino.
Hochzeitkleid, das, svatovska, ženitna obleka.
Hochzeitkosten, *pl.*, stroški ženitnine.
Hochzeitkranz, der, nevestni venec.
Hochzeitkuchen, der, ženitni kolač.
Hochzeitleute, *pl.*, svatje.
Hochzeitlich, *adj.*, ženiten, ženitvansk, svatovsk, ženitninsk, piren, svatben.
Hochzeitlied, das, svatovska pesem.
Hochzeitmahl, das, ženitne gostje, ženitno gostovanje, ženitnina, pír.
Hochzeitmäßig, *adv.*, po svatovsko.
Hochzeitmeister, s. **Hochzeitanführer.**
Hochzeitmutter, die, hišna mati, in U. Kr. teta, *serb.* svatbovnica.
Hochzeitnacht, s. **Brautnacht.**
Hochzeitpaar, das, ženini, novici (bei Görz), s. **Brautpaar.**
Hochzeitrede, die, govor o priliki ženitve, ženitni govor.
Hochzeitschmaus, der, s. **Hochzeitmahl.**
Hochzeittag, der, ženitni dan, dan ženitve.
Hochzeitvater, der, hišni oče; oče starešina, starašina.
Hochzeitwagen, der, svatovski voz.
Hochzeitwein, der, vino za svatovščino, svatovšino.
Hochzeitwoche, s. **Flitterwoche.**

Hochzuehrend, Hochzuverehrend, *adj.*, mnogo spoštovan.
Hock, das, hlev, s. **Stall.**
Hocke, die, aus 10 Garben bestehend, stavek, eine größere, kopa, kopica; die Garben in Hocken setzen, stavkati, (za žnjico snopje stavka se, nar. pes.), snope v kopo, kopico devati; Einem die Hocke voll schlagen, po herbtu koga nasekati, namazati mu ledja; Einen auf die Hocke nehmen, koga na herbet, štuporamo zadeti, vzeti, na kerkuč (*serb.* kerkače), auch opertiv vzeti koga, s. a. **Bündel.**
Hockeblatt, das, (Ruscus hypoglossum), jezičnik.
Hockeln, *v. a.*, na herbtu (štuporamo), opertiv, na kerkuč nesti, nositi.
Hocken, *v. a.*, s. **Hockeln; Garben**, snopje stavkati, razstavljati, v kope devati; *v. n.*, auf Einem, nach *M.* žabiti se; s. **Aufhocken** *(v. n.)*; kauern, čepeti; zu Hause hocken, doma tičati, sedeti, za pečjo sedeti, (v pečku); auf den Fersen hocken, niederhocken, počeniti. (počepniti), počepati, čičati (mehr sitzen), *fig.* čemeti, ždeti.
Hocken, das, čep, čepanje, čič.
Höcker, der, stavkar.
Höcker, der, gerba, gerbin, gerbina, gerbáva, s. **Buckel.**
Höckericht, *adj.*, gerbi podoben.
Höckerig, *adj.*, gerbav, gerbast, gerbinast, nach *Zalok.* sebast; milbernd nach *V.* izrinjen, s. a. **Bucklig**; ein höckeriger Weg, Styl, s. **Holperig.**
Hockern, *v. n.*, vedno čepeti.
Höckernasig, *adj.*, gerbonos.
Höckerraupe, die, gerbača.
Höckerochse, s. **Bison.**
Höckerschwan, der, labud rudečokljunec.
Hocus Pocus, slepotija.
Hode, die, eig. modo, nach dem *Böhm.* mod *m.*; jajce, *poln.* und *altsl.* jadra (jedra), Hoden, moda, *pl.*, a. modi; (nach *M.* mode, *pl. f.*).
Hodegetik, die, navod, napeljevanje, kako živeti, kako učiti se.
Hodenbruch, der, kila, mošnjična kila.
Hodenbrüchig, *adj.*, kilav, preterganv.
Hodenförmig, *adj.*, modast.
Hodengeschwulst, die, otok mošnjice, mod (ov).
Hodenhaut, die, mošnjična opnica.
Hodenkraut, das, (Orchis), mošnjica.
Hodenmasse, die, modovina.
Hodenmuskel, der, modna mišica.
Hodensack, der, mošnja, mošnjica, modnik.
Hodometer, der, hodomér.
Hof, der, dvor, **Höfchen**, dvorec; ein eingeschlossener Platz in einem Gebäude, dvorišče, dvoriše; im Küstenl. a. borjač, jegno; das Haus hat keinen Hof, hiša nima dvorišča, dvoriša; ein eingeschlossener Raum überhaupt, ograda; der Hof um den Mond, kolobar, obstret-i, kolo, krog, *serb.* a. ograda; der Meierhof, pristava; s. a. **Gebäude, Bauergut**; Kirchhof, pokopališče, pokopa-

liše, groblje; Vorhof, veža; der Hof um die Brustwarze, nach *M.* obstret-i, obstretina, obstretje; der kaiserliche Hof, cesarski dvor; die Hofleute, s. dieses; Hof halten, Hof in der Stadt haben, v mestu dvorovati, stolovati, prebivati, stanovati; bei Hofe sein, pri dvoru biti, t. j. pri cesarji, kralji i. t. d.; sich an den Hof wenden, oberniti se, podati se k cesarju, kralju i. t. d.; Einem den Hof machen, iti poklonit se komu; s. a. **Hofiren**; Hof- in Zssgn. was zu dem Hofe des Landesherrn gehört, dvorni, dvorski, im *Russ.* pridvorni; was zu einem Herrenhofe gehört, grajski, grajščinski, grajšinski.

Hofagent, der, dvorni opravnik.

Hofamt, das, dvorska, dvorna služba, dvorski ured.

Hofanstand, der, dvornost.

Hofarbeit, die, dvorno delo; für den Hof, délo za dvor, za grajščino, grajšino.

Hofart, s. **Höflichkeit.**

Hofartig, s. **Höflich.**

Hofarzt, der, dvorni vrač, zdravnik.

Hofbäcker, der, dvorni pek; **Hofbäckerin,** die, dvorska pekarica, kruharica.

Hofbeamte, der, dvorni urednik.

Hofbediente, der, dvorski služabnik.

Hofbesitzer, der, s. **Höfner.**

Hofbrauch, der, dvorska navada, šega.

Hofburg, die, dvor, prestolni grad.

Hofburgwache, die, dvorna straža.

Hofcapelle, die, dvorska kapela.

Hofcharge, s. **Hofamt.**

Hofconditor, der, dvorski sladčičar.

Hofconcipist, der, dvorski koncipist.

Hofdame, die, dvorjanka, dvorska gospá.

Hofdekret, das, dvorski odlok, dvorni dekret.

Hofdiener, der, s. **Hofbediente.**

Hofdienerschaft, die, s. **Hofgesinde.**

Hofdienst, der, dvorna služba; als Frohndienst, rabota, tlaka.

Höfelei, s. **Schmeichelei.**

Höfeln, *v. n.*, (schmeicheln), prilizovati se komu, lizati, radovati se okoli koga, priljubovati se mu.

Hofen, *v. n.*, prikloniti, priklanjati se komu; s. a. **Residiren.**

Höfener, der, zemljak, gruntar*.

Höferei, s. **Schmeichelei.**

Hoffähig, *adj.*, kdor ima pravico pri dvoru biti, kdor ima pristop pri dvoru.

Hoffarbe, die, dvorna farba.

Hoffart, die, napuh, prevzetnost, ošabnost, gizdost, gizdavost, gizda, košatenje, v oblačilih; der Hoffart ergeben sein, ošaben, prevzeten, gizdav biti; Hoffart mit etwas treiben, napihovati se s čim, šopiriti se, košatiti se (z zunanjim lišpam).

Hoffärtig, *adj.*, prevzéten, ošáben, napuhnjen, gizdav.

Hoffärtige, der, ošabnež, prevzetnež, gizdavec, napuhnež; die, prevzetnica, gizdavka, napuhnjenka; hoffärtig werden, prevzeti se; nezmérno na lišp ali gizdo gledati.

Hoffen, *v. n.* u. *a.* upati (*altsl.* upvati u. upovati, *serb.*, *poln.* u. *böhm.* auch ufati), auch nadjati se (*altsl.* u. *russ.* nadéjati se, *serb.*. nadati se); vermuthen, misliti, meniti; vertrauen, zaupati; ich hoffe nicht, menim, da ne; erwarten, čakati, pričakovati, zanašati se na —; warten (bei den Jägern) postáti; ich hoffe das Beste von ihm, delam si vse dobro upanje pri njem, upam, pričakujem vse dobro od njega; sicher hoffen, svest si biti česa; auf etwas hoffen, do česa, na kaj upanje imeti; ich will doch nicht hoffen, daß er krank ist, an-ti vsaj ni bolan, pa saj ni bolan; das steht zu hoffen, to more biti; zu Gott hoffen, v Boga zaupati, upanje imeti.

Hoffen, s. **Hoffnung.**

Hoffensmüde, *adj.*, ich bin hoffensmüde, slovo sim upu dal, naveličal sim se pričakovati.

Hoffentlich, *adv.* zaupljivo, mende, najberže, pred kakor ne, berž ko ne, vsaj da, po priliki; podoba je; wie ich hoffe, kakor imam upanje, kakor menim, ako Bog da.

Hoffer, der, upavec.

Hoffest, das, dvorna slovesnost, dvorno godovanje, obhajilo.

Hoffnung, die, up, úpanje, nada, *altsl.* nadežda; Erwartung, pričakovanje, nach *V.* čak; der Hoffnung leben, upati, upanje imeti; er schwebt zwischen Furcht und Hoffnung, zdaj se boji, zdaj se nadja; Hoffnung fassen, schöpfen, upati, začeti upati, to mi je dalo upanje; sich Hoffnung machen auf etwas, zanašati se na kaj; guter Hoffnung leben, sein, veseliga pričakovati, dobriga se nadjati; in der Hoffnung sein, auch guter Hoffnung sein, noseča biti; seine Hoffnung auf Jemanden bauen, setzen, upanje na koga staviti, zanašati se na koga; die Hoffnung aufgeben, fahren lassen, obupati, ob upanje priti, odreči se upanja, slovo dati upu; die Hoffnung ist zu Wasser geworden, up je po vodi šel, splaval, voda ga je vzela, odnesla; sich in der Hoffnung getäuscht sehen, viditi, da ga je upanje goljufalo.

Hoffnungsanker, der, *fig.* upanje.

Hoffnungskauf, der, kup upanja.

Hoffnungslos, *adj.*, obupen, brezupen, brez upa, brez upanja, nade; er ist hoffnungslos, nima upanja; nič ne obéta, ne kaže.

Hoffnungslose, der, brezupnik, obupnik.

Hoffnungslosigkeit, die, brezupnost, obupnost.

Hoffnungsreich, s. **Hoffnungsvoll.**

Hoffnungsschimmer, **Hoffnungsstrahl,** der, žar, iskra upanja.

Hoffnungsvoll, *adj.*, Hoffnungen habend, poln dobriga upanja; zu Hoffnungen berechtigend, obeten, kazen; kar veliko obeta, lepo kaže, upanje daje.

Hoffolge, die, sledba za dvoram.

Hoffräulein, das, dvorska, dvorna gospodična.

Hoffreiheit, die, dvorska svoboda.
Hofgans, die, pitoma gos.
Hofgast, der, seškar.
Hofgebrauch, der, dvorska šega.
Hofgericht, das, dvorna sodnija.
Hofgerichtsrath, der, svétnik dvorne sodnije.
Hofgesinde, das, dvorska, dvorna družina, pridvorni posli, dvorniki.
Hofgraf, der, etwa dvorski župan.
Hofgrund, der, dvorišče, dvoriše.
Hofgunst, die, *fig.*, gosposka milost.
Hofgut, das, dvorsko posestvo.
Hofhalt, der, **Hofhaltung**, die, dvor; Hof halten, dvor iméti, *russ.* pridvorni štat.
Hofherr, der, gospod, grajščak, grajšak.
Hofhörig, *adj.*, zu einem Hofe gehörig, kaki grajščini, grajšini podložin.
Hofhund, der, dvorski pes, pes v dvorišči priklenjen, prihišni pes.
Hofiren, *v. n.*, dvoriti, dvorovati; schmeicheln, prilizovati se, prikupovati, primilovati se, sliniti se, sladkati se okoli koga; das Kind hat in das Bett hofiret, otrok se je podelal v posteljo.
Höfisch, *adj.*, dvorsk.
Hofjäger, der, dvorski lovec.
Hofjungfer, die, s. **Hoffräulein**.
Hofjunker, der, dvoranič, dvorančе.
Hofkammer, die, dvorna kamera.
Hofkammerobligation, die, dolžno pismo dvorne kamere.
Hofkanzlei, die, dvorska pisarnica, kancelija.
Hofkanzler, der, dvorni kancelir, kancler.
Hofkapelle, die, dvorna kapela.
Hofkapelan, der, dvorni kaplan, duhovnik.
Hofkasse, die, dvorna denarnica.
Hofkassier, der, dvorni dnarničar, kasir.
Hofkavalier, s. **Hofmann**.
Hofkellner, der, dvorni točaj.
Hofkirche, die, dvorna cérkev, dvorska, pridvorna cérkev.
Hofknecht, der, dvorišnik, dvorni hlapec.
Hofkoch, der, dvorni kuhar.
Hofkommission, die, dvorna komisija.
Hofkriegsrath, der, dvorsko vojaško svetovavstvo.
Hofküche, die, dvorna, dvorska kuhinja.
Hoflager, das, dvorno stanovališče, stanovališe, dvorska staja, mesto, kjer vladar (cesar, kralj i. d.) biva; sein Hoflager in einer Stadt halten, v mestu prebivati, stanovati, dvorovati, stolovati.
Hoflakei, der, dvorni streže.
Hofleben, das, življenje dvorsko, pri dvoru.
Hoflecker, der, dvorski prilizun.
Hoflehen, das, dvorski fevd†.
Hoflehengericht, das, dvorska fevdna sodnija.
Hofleute, *pl.*, dvorniki, dvorani, pridvorni ljudje.
Höflich, *adj.*, nach feiner Art der Hofleute, dvorsk, dvoren, dvorljiv, überh. vljuden, priljuden, prijazen.
Höflichkeit, die, dvorljivost, dvornost, vljudnost, prijaznost, priljudnost; Einem Höflichkeiten sagen, priklanjati se komu in lepe reči praviti, hvaliti, dičiti.
Höflichkeitsbezeigung, die, s. **Compliment**.
Höfling, der, dvorán, dvoranič, pridvornik, pridvorni človek.
Hofluft, die, dvorni duh, dvorska sapa.
Hofmachen, das, prilizovanje, prikupovanje.
Hofmagd, die grajska dekla.
Hofmanier, die, dvorski način, dvorne šege.
Hofmann, der, dvornik, dvoran, *russ.* dvorjanin.
Hofmannsgeist, der, Hofmanove kapljice.
Hofmännisch, *adj.*, dvoransk, dvoren, dvorsk.
Hofmarschall, der, dvorni, dvorski maršal.
Hofmarschallamt, das, dvorsko maršalstvo.
Hofmäßig, *adj.*, dvorsk, dvoransk.
Hofmeier, der, pristavnik, auch pristav.
Hofmeister, der, überhaupt, dvorni mojster, dvorni hišnik, opravnik; ein Vorgesetzter, welcher die Aufsicht über den Hofstaat hat, dvorni nadzornik; Hauslehrer, domači učnik.
Hofmeisterin, die, s. **Gouvernante**.
Hofmeisterlich, *adj.* u. *adv.*, po navadi domačih učnikov.
Hofmeistern, *v. n.*, biti učnik, učiti v kaki hiši, vzrejati otroke; *v. a.*, Einen, v strahu imeti, očitati, grajati, rešetati, zapovedovati s kom, pometati s kom.
Hofnarr, der, dvorski čavš (*serb.*), dvorsko budalo, dvorski smešnež, šalež, norè.
Höfner, der, zemljak.
Hofpartei, die, dvorna stranka†, dvorovci; nach dem *Span.* kamarilja; kdor ima stan v kaki dvorski hiši.
Hofplatz, der, dvorišče, dvoriše.
Hofpostamt, das, dvorna poštnija.
Hofprediger, der, dvorni pridigar.
Hofrank, der, Hofränke, Hofintriguen, Hofcabalen, dvorske pletke, zvijače.
Hofrath, der, eine Person, dvorni svétnik, svetovavec; ein Collegium solcher Personen, dvorno svetovavstvo.
Hofraum, der, dvorišče, dvoriše, veža.
Hofraute, s. **Stabwurz**.
Hofrechnung, die, dvorska števílba, rajtenga*.
Hofrecurs, der, dvorna pritožba.
Hofrecht, das, dvorska pravica, grajščinska, grajšinska pravica.
Hofrichter, der, dvorski sodnik; s. a. **Provisor**.
Hofschatzmeister, der, dvorski blagajnik, zakladnik.
Hofschlange, die, dvorski gož.
Hofschranz, der, pridvorčan, dvorski slinec, *poln.* dvoraček.
Hofsekretair, der, dvorni tajnik.
Hofsitz, s. **Hoflager**.
Hofsitte, die, dvorna šega.
Hofsperling, der, domači vrabec.

Hofsprache, die, dvorski, dvoranski jezik.
Hofstaat, der, dvor cesarski, kraljevski, dvorsko veličastje; Hofleute, dvorani, dvoranstvo, dvorstvo.
Hofstadt, die, stolno, prestolno mesto.
Hofstatt, die, poddruštvo, koča, sebenstvo, dvorišče, dvoriše.
Hofstätter, der, kóčar, sebenik, poddružnik.
Hofstelle, die, dvorska služba, dvorska, osrednja oblast.
Hofstube, die, stanica na dvorišči, dvoriši.
Hoftafel, die, dvorska, cesarska miza, dvorske bukve.
Hoftag, s. Frohntag.
Hoftaube, die, domači golob.
Hoftheater, das, dvorno gledišče, glediše.
Hofthür, die, hölzerne, lesa, vernila (*V.* in Reifn.); vrata na dvorišče, dvorišne dveri, duri.
Hofton, dvorni način, s. Hofart.
Hoftrauer, die, dvorna žalost.
Hofwehr, die, kmetijsko oródje; s. a. Fundus instructus.
Hofweise, s. Hofbrauch.
Hofwidrig, *adj.*, nedvoren.
Hofwirthschaft, s. Bauernwirthschaft.
Hofzahlamt, das, dvorna izplačevavnica.
Hofcirkel, der, dvorsko društvo, nach dem *Serb.* dvorsko kolo.
Högen, s. Erinnern, sich.
Höhe, die, überhaupt, višava, visokost, visočina, višina; eine Höhe haben, enake visokosti, enako visok biti; die Höhe der Farben, živost; die Höhe eines Bataillons, moč, število verst, stoječih ena za drugo; das Haar steht in die Höhe, lasje stoje po konci, ščetinijo, šetinijo se; ein Hügel, verh, veršina, verh griča, nach *V.* viša; in die Höhe, kviško, *serb.* viške, u višak; sich in die Höhe richten, zravnati se, skloniti se, po konci postaviti se; in die Höhe klimmen, werfen, kviško, navzgor plezati, metati; in der Höhe, na višavi, na višini; in die Höhe heben, povzdigniti, vzdigniti, vzdigati (kviško); in die Höhe fliegen, vzleteti, poleteti kviško; die Höhe der Preise, visokost cene, dragina; der Höhe nach, po visokosti; in der Schifffahrt, daljava od kraja, (in tudi) od ravnika; auf der Höhe einer Insel sein, vštric biti z otokam (glede na širjavo); Höhen und Vertiefungen, višave (višine) in nižave; auf der Höhe der Zeit sein, biti na naj višji stopnji omike kakiga časa; die Höhe der Sonne, visokost solnca (nad obzoram); die größte Höhe erreichen, do verha priti.
Hoheit, die, visokost, *altsl.* visost; die Hoheit Gottes, Božje veličastvo; kaiserliche Hoheit, cesarska visokost; unter österreichischer Hoheit, pod avstrijansko oblastjo; s. a. Majestät.
Hoheitslästerung, s. Majestätsbeleidigung.
Hoheitsrecht, das, vladarska pravica, veličanstvena pravica; s. a. Regalien.
Hohelied, das, visóka pesem, Salomonova pesem, nach dem *Poln.* pesem nad pesmimi.
Höhen, s. Erhöhen.
Höhenkarte, die, etwa visovid†.
Höhenkreis, der, krog višine.
Höhenmaß, das, mera visokosti.
Höhenmesser, der, etwa visomér†, merilo visokosti, *russ.* visotomér.
Höhenmessung, die, mérjenje visokosti.
Höhentafel, die, pregledek, razkazek višav.
Höhenunterschied, der, razloček visokosti.
Höhenverhältniß, das, razmérje višav.
Höheofen, der, plavž.
Hohepriester, der, véliki duhoven; s. Hoch.
Hohepriesteramt, das, véliko duhovstvo, služba, čast vélikiga duhovna.
Hohepriesterthum, das, véliko duhovstvo, najviši duhovsko glavarstvo.
Höhepunct, der, verh, temenik.
Höher, *adj. comp.*, višji, s. Hoch.
Höherauch, der, s. Heerrauch.
Hohl, *adj.* votel, (*altsl.* ątl), šupel, Innerkr., Unterkr. u. *serb.*; eingebogen hohl, bokast, vdert, izbokan, žlaborast (Alič), žlamborast; hohl machen, izbokati, bočiti; hohl werden, izbočiti se; hohle Augen, vderte oči, globoke, vpadle oči, izpite oči; hohlgeschliffenes Glas, bokasto steklo; der hohle Leib, lakotnice, *pl.*, bok; hohler Magen, prazen želodec; hohle Hand, pest, šaka, in andern slav. M. gerst-i; seine Wangen sind hohl, lica so mu vpadle, shujšal je na obrazi; die See geht hohl, morje se je vzburkalo, žene velike valóve; hohle Stimme, molkel, gluh, votel glas; ein hohler Traum, neumne, prazne sanje; ein hohler Baum, votlo drevo, drevo z duplam, škrambolam, žlamborjem; eine hohle Nuß, gluh, piškov oreh; hohler Zahn, izjéden, votel zob; škerbast (lückig); ein hohler Weg, s. Hohlweg.
Hohl- in Zusammensetzungen votli.
Hohl, das, votlina, šuplina.
Hohlader, die, votla žila, velika privodnica.
Hohlast, s. Trompetenbaum.
Hohlauge, s. Hohl.
Hohläugig, *adj.*, z vdertimi očmi, vdertook, vdertih, izpitih, vpadlih oči.
Hohlbacke, die, vpadlo lice.
Hohlbackig, *adj.*, vdertih, vpadlih lic.
Hohlbau, der, podzemno bokanje.
Hohlbeere, s. Himbeere.
Hohlbeil, das, teslo; i. Innerkr. u. Unterkr., tesla (a. *altsl.*, *böhm.* u. *serb.*), nach *V.* sloko teslo; bei der Böttchern, oreżnik.
Hohlblutader, s. Hohlader.
Hohlblutaderrinne, die, žlebič velike privodnice.
Hohlbohrer, der, sveder votlivnik, nach *V.* votlivni strug, *böhm.* ušatko.
Hohldeichsel, die, dolbnjak, teslo tesarsko.
Hohldocke, s. Docke (bei Tischlern).
Höhle, die, leerer Raum in dem Innern eines Körpers, votlina, šuplina, duplo, (auch dupla und dumpla); Erdhöhle, jama, špilja, nora, *altsl.* peštera (peščera), *böhm.* je-

skinë; eine senkrechte Vertiefung in die Erde, brezno, brezen (brezdno), vdertina, -Brusthöhle u. dergl., persna votlina; ein tiefes Thal, rupa, nach *V.* beznica (bei *M.* Höhle); die Höhle eines wilden Thieres, luknja, berlog (*russ.* berloga), des Dachses, jazbina, des Fuchses, lisičina; s. a. **Baumhöhle**; Höhlchen, das, jamica, votlinica, dupelce.

Hohleisen, das, b. d. Drechslern, nach *V.* votli strug, votlivnik, žlebato dleto.

Höhlen, *v. a.*, hohl machen, votliti, dolbsti, šupliti, globati; gehöhlt, izvotljen, votel, s. **Aushöhlen**; verbergen, s. **Hehlen**.

Hohlen, s. **Holen**.

Höhlenbär, der, medved berlogar, jamar.

Höhlenbewohner, der, jamnik, jamar, špiljar, (im Eigenennam.) dupelnik.

Höhler, der, votlivec; hram v skali.

Hohlfeile, die, okrogla pila.

Hohlgang, der, obokane podzemeljske jame v terdnjavah; nach *Šulek* tamnik.

Hohlgerinne, das, korito.

Hohlgeschliffen, s. **Hohl**.

Hohlgeschwür, s. **Fistel**.

Hohlgießen, das, votlo litje.

Hohlglas, das, concaves Glas, jamčasto, bokasto, žlebasto steklo.

Hohlhand, die, dlan, s. **Hohl** (e Hand).

Holhandband, das, dlaneni vezek.

Hohlhandfingernerve, der, dlanoperstna čutnica.

Hohlhandmuskel, der, dlanena mišica.

Hohlhandwinkel, der, dlaneni kot.

Hohlheit, die, votlost, šuplost; praznost, puhlost.

Hohlhippe, die, zaviti oblat*.

Hohlhobel, der, votlivni oblič.

Hohlhorn, das, votli rog.

Höhlig, *adj.*, votlinast, jamast, luknjast, špiljast.

Hohlkehle, die, žlebič (*russ.* polužolobok-položlebek), nach *Gutsm.* brazdenica; nach *V.* graben*; mit Hohlkehlen versehen, žlebičast, nach *V.* grabničast.

Hohlkehlenhobel, der, žlebičnik.

Hohlkirsche, s. **Elsebeere**.

Hohlklinge, die, žlebasta klinja*.

Hohlkopf, der, puhloglavec, šupljak, bedak, s. a. **Dummkopf**.

Hohlkrähe, die, (Picus martius), černa žolna, krekovt.

Hohlkreisel, der, volk.

Hohlkugel, die, votlo oblo, oblica, kugla*.

Hollauch, der, votli česen.

Hohlleiste, s. **Hohlkehle**.

Hohllinse, die, jamčasta leča.

Hohlmaß, das, posodna mera.

Hohlmeißel, der, žlébasto dleto, žlebato dleto, teslo, *russ.* dolbilo.

Hohlröhre, die, strug (žlici podoben).

Hohlraum, der, votlina.

Hohlring, der, podskledník.

Hohlrund, s. **Concav**.

Hohlründe, die, vboknjenost.

Hohlsamig, *adj.*, votli sad, votlosaden, z. B. Nüsse.

Hohlsäule, die, votli steber.

Hohlschaufel, die, in der Mühle, korec.

Hohlschnäbler, s. **Pfefferfresser**.

Hohlschuppe, die, votla luščina, lušina.

Hohlspatel, der, presajalka.

Hohlspiegel, der, bokasto, zboknjeno zerkalo (zercalo).

Hohlstein, s. **Hohlziegel**.

Hohlstuhl, s. **Lehnstuhl**.

Hohltaube, die, mali divjak, duplar.

Hohltriebmaß, das, b. d. Wieden- und Uhrmachern, nach *V.* votla kolesna mera, zobna mera.

Hohlunder, s. **Holunder**.

Höhlung, die, das Aushöhlen, votljenje, žlabor (Alič), žlambor; kleine nicht sehr tiefe Höhle, votlina, nach *Jan.* sklanica; eine tiefe, oder durch und durch gemachte, nach *V.* tuljava, s. a. **Höhle**.

Hohlware, die, izdolbenina, posodje.

Hohlwangig, *adj.* suhih, vdertih lic.

Hohlweg, der, klanec, soteska, nach *V.* globéla, globél, *serb.* a. tesnac (tesnec); zwischen hohen Felsen, predúh.

Hohlwerk, das, s korci krita streha.

Hohlwinkel, der, votli kot.

Hohlwurz, **Hohlwurzel**, die, (Fumaria bulbosa), petelinček, *poln.* kokornak; wahre Hohlwurz, (Corydalis cava) kurje mesce (O. K.)

Hohlziegel, der, korec, nach *V.* žlebák, žlebnik, robnik.

Hohlzirkel, der, nach *V.* osti, *pl.*, ostli, *pl.*, šestilo za merilo votlin.

Hohn, der, nach dem *Altsl.*, *Serb.* u. in U. Kr. porog, roganje (*altsl.* rąg, porąg), gewöhnlich, posmeh, zasmeh, zasmehovanje, zasramba; s. a. **Spott**, **Schande**; Einem Hohn sprechen, rogati se komu, (*poln.* urągać się komu), zasmehovati koga, posmehovati se komu, sramotiti koga.

Hohnecken, *v. a.*, zasmehovati koga, zabavljati, nagajati komu, Hohnecker, s. **Höhner**.

Höhnen, *v. a.*, sramotiti, zasramovati, zasmehovati koga, posmehovati se komu, rógati se, *böhm.* haněti.

Höhner, der, zabavljivec, zasmehovavec, *serb.*, rugalo.

Höhnerei, die, **Hohngelächter**, das, zasmeh, posmeh, zasmehovanje, posmehovanje.

Höhnerin, die, zasmehovavka, zabavljivka.

Hohngezisch, das, zasramovavno psikanje.

Höhnisch, *adj.*, posmehljiv, zasmehljiv, posmehovaven, auch sramotiven, sramotljiv, zasramovaven, zasramljiv.

Hohnlächeln, **Hohnlachen**, *v. n.*, posmehljavati, posmehovati, posmehavati se komu.

Hohnlachen, das, posmehovanje.

Hohnlacher, der, posmehovavec.

Hohnlacherin, die, zasmehvavka, posmehovavka.

Höhnlich, s. **Höhnisch**.

Hohnrede, die, zasramovavne besede.

Hohnruf, der, zasmehovavni klic, sramotivna beseda.

Hohnschrift, s. Spottschrift.
Hohnsprache, s. Hohnrede.
Hohnsprecher, der, zasmehovavec, posmehovavec.
Hohnsprecherin, die, zasmehovavka, posmehovavka.
Hohnwort, das, zasmehovavna, sramotivna beseda.
Hoho! *int.* oho!
Höke, **Höker**, der, branjevec, prekupec, *russ.* preprodavec; Mehlverkäufer, mokar.
Höken, **Hökern**, *v. n.*, branjariti, reči za živež prekupovati in na drobno prodajati.
Hökerei, die, branjarija, prekupčija; Hökerei treiben, branjariti.
Hökerin, die, branjevka, prekupovavka.
Hökerisch, *adj.*, branjevsk.
Hökerkram, der, roba branjevska.
Hökermäßig, s. Hökerisch.
Hökerwaare, s. Hökerkram.
Hökerweib, s. Höckerin.
Holus Polus, s. Hocus Pocus.
Holbe, s. Holm.
Holbret, **Holbruder**, s. Kibitz.
Hold, *adj.*, geneigt, udan, ugoden, nagnjen, naklonjen; angenehm, liebreich, ljubeznjiv, blag, mil, ljub, prijazen; holdes Kind, ljubeznjivo, ljubko dete; das Glück ist ihm nicht hold, nima sreče, sreča mu ni ugodna, prijazna; treu und hold sein, zvest in udan biti.
Holde, der, Unterthan, podložnik; Bergholde, gornik.
Holder, der, s. Holunder.
Holdschaft, die, s. Liebschaft.
Holdselig, *adj.*, blagomil, preljubeznjiv; s. a. Gnadenvoll.
Holdseligkeit, die, blagomilost, ljubeznjivost.
Holen, *v. a.*, iti kam po kaj in prinesti, nositi, prinašati; hole mir Brot, pojdi, idi po kruha, prinesi mi kruha; ich gehe einen Trank holen, grem po piti; ich habe es geholt, prinesel sim ga (eigentl. ich habe es gebracht); einen Menschen, Arzt holen, iti po koga; die Braut heim holen, pripeljati nevesto (na ženinov dom); er hat ihn geholt, pripeljal ga je; Jemanden auf einem Wagen, Schiffe holen, koga z vozam, čolnam pripeljati. po koga z vozam, s čolnam iti; der Tod holet uns Alle, smert nas vse vzame (pokosi), bo po vse prišla; holen lassen etwas, poslati, pošiljati koga po kaj, zagnati koga po kaj; sich Schläge holen, iskati jo, stakniti jo; er hat sich Schläge geholt, staknil jo je; sich eine Krankheit holen, bolezen nalesti, navleči si, nakopati si, dobiti; Athem holen, zasopsti, sopsti, dahniti, dihati; Seufzer holen, zdihniti, zdihovati, stokati; einen tiefen Seufzer holen, globoko zdihniti; das Boot in das Schiff holen, potegniti, vleči v ladijo; er kam mich zu holen, po me je prišel.
Holster, die, ein Futteral der Pistolen am Sattel, tok za pištole.
Holla! ala, alá! aló! na noge! po konci! čuj! čujte! ajde! halt! stoj!

Hölle, die, Aufenthalt der Verdammten, pekel (auch *serb.*, hingegen *böhm.* u. *poln.* peklo); *fig.* einem die Hölle heiß machen, podkuriti komu, vgnati v kozji rog, stiskati, pestiti ga, učiti kozjo molitvico; die Hölle in seinem Busen tragen, pekel v svojim serci nositi; er ist im Bunde mit der Hölle, je v zavezi s peklam; der Raum zwischen dem Ofen und der Wand, auch Helle, zapeč, zapeček.
Höllen=, in Zstzgen. peklenski, nach dem *Serb.* peklen.
Höllenab, *adv.*, proti peklu, v pekel.
Höllenangst, die, peklenski strah, smertni strah, neizrečeni strah, huda britkost; sie haben, ves v strahu biti; verursachen, nach *M.* pekliti koga.
Höllenantlitz, das, peklensko obličje.
Höllenausbrut, die, peklensko delo.
Höllenbewohner, der, peklenec, peklenšek, peklenik.
Höllenbrand, der, peklenski ogorek, peklenska glavnja; *fig.* Höllenbraten, peklenšek. zaveržena duša, zaverženec, hudobnež, zrel za pekel.
Höllenbrut, die, peklenski rod, plod, zarod; peklenska zalega, vražje seme, pleme.
Höllenbund, der, peklenska zaveza, peplensko društvo.
Höllendrache, der, peklenski zmaj, zmij (nar. pes.)
Höllenentsetzen, das, peklenska groza.
Höllenerschütterer, der, stresovavec pekla.
Höllenfahrt, die, hod v pekel, pot v pekel.
Höllenfeuer, das, peklenski ogenj.
Höllenflamme, die, peklenski plamen.
Höllenfürst, der, belcebub, peklenski kralj, poglavar.
Höllengeist, der, peklenski duh, peklenec, hudobni duh.
Höllengesang, der, peklensko petje.
Höllengestalt, die, peklenska pošast.
Höllengestank, der, peklenski smrad.
Höllengezücht, s. Höllenbrut.
Höllenglut, die, peklenski žar, vročina.
Höllengott, der, poglavar pekla; s. a. Höllenfürst.
Höllenheer, das, peklenska truma, derhal.
Höllenheiß, *adj.*, vroč kakor v peklu.
Höllenhund, der, peklenski, triglavni pes, cerber.
Höllenkind, das, peklenski otrok, hudobnik.
Höllenkunst, die, peklenska zvitost, urnost.
Höllenmacht, die, peklenska oblast.
Höllenmarter, s. Höllenpein.
Höllenmaschine, die, ubojna priprava, ubojna nastava, peklenska mašina.
Höllennacht, die, noč kakor v peklu.
Höllennatter, die, černi, rujavi gad.
Höllennatur, die, vražja, prehuda narava, čud.
Höllenpein, die, peklensko terpljenje, muke, neizrečena bolečina.
Höllenpforte, die, peklenske vrata.
Höllenpfuhl, der, peklenski ogenj, prepad, brezen, ponor.

Höllenplan, der, peklenska misel, nakana, namera.
Höllenqual, s. Höllenpein.
Höllenrachen, der, peklensko žrelo.
Höllenreich, das, pekel, peklensko kraljestvo.
Höllenschlund, der, peklensko brezdno, žrelo.
Höllenschmerz, der, peklenska, neizrečena bolečina; Einem Höllenschmerzen verursachen, nach *V.* u. *M.* pekliti koga.
Höllensohn, s. Höllenkind.
Höllenstein, der, peklenski kamen.
Höllenthor, das, peklenske vrata.
Höllenzopf, der, (Fontinalis), krak.
Höllisch, *adj.*, peklen, poklensk, vragov slodjev; strašno —, neznano —.
Holler, Hollunder, s. Holunder.
Holm, der, bei den Zimmerleuten, vèz; ein Hügel, homec, hom (holm), (grič, griček); eine kleinere Insel, besonders eine Flußinsel, obalek, otoček, nach *V.* gomila.
Holper, der, gruda ali gruča na cesti ali kolovozu, griček, stres voza zavolj tacih gruč.
Holperig, Holpericht, *adj.*, grudast, grudnat, grudav, grudovnat, derndrat, neraven, gručat, razdert, *fig.* spotakljiv, negladek, *poln.* chropowaty; ein holperiger Weg, grudasta pot; er liest noch holperig, ne more še gladko, po versti brati, še se mu spotika, ustavlja, se zaganja.
Holsche, die, s. Holzschuh.
Holst, der, (Ilex aquifol.), božje drevce, auch Stechpalme, bodičevje, kristovec, zeleni germ.
Holster, s. Holfter.
Holunder, der, (Sambucus nigra), bezeg; (Syringa vulgaris), španski bezeg, lipovka; s. a Bergholder, Attich.
Holunderbaum, s. Holunder.
Holunderbeere, die, bezgova jagoda.
Holunderblatt, das, bezgov list.
Holunderblüte, die, bezgovo cvetje.
Holunderessig, der, bezgov kis.
Holunderholz, das, bezgovina, bezgov les.
Holunderkern, der, bezgova pečka.
Holunderlaus, die, bezgova uš.
Holundermark, das, bezgov sterženj.
Holunderrohr, das, bezgova cev, pihavnik.
Holundersaft, der, bezgov sok, bezgova mezga.
Holunderschwamm, der, babino uho.
Holunderstrauch, der, bezeg, bezgovina, nach *M.* bezina, *coll.* bezgovje.
Holunderthee, der, nach dem *Russ.* bezgov čaj.
Holundertraube, die, bezgova kobulja.
Holz, das, allg. lés (im *Altsl.* lés, Wald); ein Haus von Holz, lesena hiša; grünes Holz, sirovina; verfaultes Holz, gnjilad, perhlad, perhladina, trohljenina (sämmtl. *coll.*); Bau- und Werkholz, les (schlechtweg); Brennholz, derva, *pl.*, (auch drova, wie im *Russ.*); in Holz arbeiten, iz lesá kaj izdelati, izdelovati, delati, narejati; ein Stück Holz, oklešček, oklešek, sklešek, polence; ein Scheit Holz, poleno; Holz (Brennholz) spalten, derva cepiti; viel Holz verbrennen, veliko derv (nach *V.* drev) požgati, pokuriti; Mangel an Holz leiden, malo derv (gojzdov) imeti, brezderven; der Baum schießt ins Holz, drevo gre, žene v veje; der Baum hat zu viel Holz, drevo je prevejnato, ima preobilo vej; Baum, drevo; Gehölz, drevje; Holz anpflanzen, drevje zasaditi, saditi; in's Holz fahren, iti po derva, iti v les ali gojzd; Holz fällen (Bauholz), les sekati, Brennholz, derva sekati, dervariti; zu Holz ziehen, *waidm.* v gojzd, med drevje iti; ein Wildpret zu Holz schießen, ostreliti zvér; Holz machen, dervariti; zu Holz werden, zlesenéti, leseneti, zderveneti, derveneti; in den Zusammensetzungen als Grundwort wird es häufig durch eine der slov. Bedeutung des Bestimmungswortes angehängte Bildungsendung auf — ovina, oder — ina, gegeben, z. B. Eichenholz, hrastovina, dobovina; Birkenholz, brezovina; Weißbuchenholz, gabrina, gabrovina; Holunderholz, bezgovina u. s. f.; heiliges Holz, s. Franzosenholz; gelbes Holz, s. Gelbholz; viel Holz werfen, s. Kegel; das ist viel Holz, to je drago; zum Unterheizen, podpala; der Platz zum Holzhacken, tnalo; das Holz, welches sich schwer spalten läßt, zategli les; das Holz ist schief geworden, les se je zvergel, zvežil, skadunčil; windgedrehtes, zaviti les.
Holz-, in Zsßgn., Holz betreffend, lesni; aus Holz bestehend, leseni.
Holzabfälle, *pl.*, terščice, teršice, ivéri *pl.*, ivérje.
Holzabgabe, die, dervnina.
Holzähnlich, s. Holzartig.
Holzamianth, der, dervenasti amiant.
Holzamt, s. Forstamt.
Holzanstrich, der, pomaz dreves, drevomaz†.
Holzanweisung, die, odkaz derv.
Holzapfel, der, lesnik, lesničnik, lesnikovec.
Holzapfelbaum, der, lesnika.
Holzarbeit, die, izdelek iz lesa, lesena roba.
Holzarbeiter, der, izdelovavec lesene robe.
Holzarm, *adj.*, brezderven.
Holzart, die, versta, sorta lesa.
Holzartig, *adj.*, dervnast, dervenast, lesu podoben.
Holzasche, die, pepel iz derv.
Holzast, der, lesena veja, verh.
Holzaufsetzer, der, skladavec (zapriseženi).
Holzauge, s. Blattknospe.
Holzauswäscher, der, čigar opravilo je, plavljene derva spravljati iz vode na suho.
Holzaxt, die, Holzhacke, damit Holz zu fällen, robivnica (robiti, fällen, schneiden), dervarska sekira, nach *M.* drevnica, drevača, drevnjača, tepača, *russ.* topor.
Holzbahn, die, pot za derva.
Holzbalsam, der, drevna mast, drevni balzam.

Holzbar, *adj.*, sečin; holzbar machen, z lesam zasaditi (golino), spodrediti les na goličavi.
Holzbau, der, sajenje, spodrejanje, reja drevja, delanje, stavljenje z lesam, nach *V.* leséno delanje.
Holzbauer, der, dervár, podlogar, s. a. **Waldbauer**.
Holzbeamte, s. **Forstbeamte**.
Holzbecher, der, lesena kupa.
Holzbeere, s. **Aalkirsche**.
Holzbiene, die, divja čebela, bčela.
Holzbild, das, lesena podoba.
Holzbirn, die, drobnica (die Frucht, so wie der Baum).
Holzblatt, das, drevni list.
Holzblume, s. **Anemone**.
Holzbock, der, Gerüst, das Holz darauf zu sägen, kobila, kobilica, oven, koza, *russ.* kozly, byki; wenn die Säge mit einem Gegengewichte versehen ist, nach *V.* uckavnica; Feuerbock, Brandbock, koza, kozača; der Bisamkäfer, kosec (U. K.), der Käfer, grizica, grizlica; Zecke, klop (klošec, klopšec), kleš, klešč, losk, loščec, lošec; s. a. **Holzkäfer**.
Holzboden, der, dervárnica; ein guter Boden zum Holzbaue, zum Wachsthum des Holzes, svét za lés.
Holzbohrer, der, sveder za les; s. a. **Holzfresser**.
Holzbrame, die, okrajna hosta, germovje pred gojzdam.
Holzbrücke, die, leseni most.
Holzbühne, s. **Holzboden**.
Holzbündel, das, butara, naramek derv.
Hölzchen, das, lesek, drevce, košček lesa, gojzdič.
Holzdicke, die, debelost, debelina kaciga lesa.
Holzdieb, der, dervni tat, ki derva, les krade.
Holzdiebstahl, der, kradenje, kraja derv, lesa.
Holzding, s. **Waldgericht**.
Holzdruck, der, lesotisk, lesopis†.
Holzeinschläger, der, s. **Holzaufsetzer**.
Holzen, *v. n.*, fällen, les sekati, derva sekati, podirati, dervariti, derva spravljati; das Eichhörnchen holzet, na drevo uiti, zbežati, skočiti, s. **Bäumen**; Holz fahren, lés, derva voziti; *v. a.* mit Holz bekleiden, s. **Beholzen**; den Ofen mit Holz füllen, peč naložiti, nakladati.
Hölzen, s. **Hölzern**.
Holzer, der, s. **Holzhacker**.
Hölzer, *pl.*, Stiefelhölzer, kopita, kalupi.
Holzerde, die, perst od derv; lesna perst, lesna sperstenina.
Hölzern, *adj.*, lesen, derven; hölzerner Wagen, nach *V.* križeváte kola, bosnik, bose kola; ungelenk, štorast, štorklast, butast, okoren, lesen; hölzerner Nagel, moznik, klinec; hölzerner Geschmack, neslastnost, pusta, lesena slast; hölzerne Schüssel, torilo.
Holzersparniß, die, prihranitev, privarovanje derv.
Holzesser, der, dervojedec.
Holzessig, der, lesni kis.
Holzfackel, die, bakla, *serb.* luč.
Holzfahren, das, voženje derv.
Holzfällen, das, sekanje derv.
Holzfaser, die, lesno lakno, lesna lika.
Holzfäule, die, gnjiloba, trohloba, perhnjenje derv, lesa.
Holzfeile, die, pila za les, s. a. **Raspel**.
Holzfertig, *adj.*, zložen.
Holzfeuer, das, ogenj od derv.
Holzfirniß, der, mazilo za drevesa, drevomaz †.
Holzflader, s. **Maser**.
Holzflöße, die, plavivnica za derva.
Holzflöte, die, lesena piščalka, pišalka.
Holzförster, s. **Förster**.
Holzfrei, *adj.*, dervarine prost; Einen holzfrei halten, ne jemati dervarine.
Holzfresser, der, kukec.
Holzfrevel, s. **Waldfrevel**.
Holzfrohne, die, vožnja grajšcinskih derv.
Holzfuhre, die, vožnja derv, peljaj derv. voz.
Holzgebund, das, butara.
Holzgedinge, das, pogodba zastran derv.
Holzgefälle, das, dohodek od derv.
Holzgeld, das, denar za derva.
Holzgerecht, s. **Forstgerecht**.
Holzgerechtigkeit, die, pravica na derva, na gojzd.
Holzgericht, s. **Waldgericht**.
Holzgräserei, die, paša po gojzdu, lesu, uživanje pogojzdne trave.
Holzgraupe, die, neka okamnelim vejam podobna ruda.
Holzgrund, der, s. **Holzboden**.
Holzgründung, die, pripravljanje lesa, ki se ima pomalati.
Holzhacke, die, s. **Holzaxt**.
Holzhacker, der, dervar, drevar, sekač; ein Vogel, detal, bergles, plezovt.
Holzhäher, der, šoja, šojka, irt, irta, s. a. **Häher**.
Holzhahn, der, divji petelin.
Holzhaken, der, bei Zimmerleuten, klampa, s. a. **Klammer**.
Holzhandel, der, kupčija z dervi, dervarstvo.
Holzhändler, der, dervar; kdor z dervi kupčuje.
Holzhase, der, gojzdni zajic.
Holzhau, der, mesto v gojzdu, kjer se les seka; dervarišče, dervariše; dervarjenje, drevanja.
Holzhauer, der, s. **Holzhacker**.
Holzhaufen, der, kup derv, geschichtet, skladavnica; nach *M.* dervoton, naton *(böhm.)*; koster *(russ.)*.
Holzheie, die, kij, kijec, bet.
Holzhenne, die, divja kokoš.
Holzhof, s. **Holzboden**.
Holzhuhn, das, divja kokoš.
Holzicht, *adj.*, lesenast, drevenast, lesu podoben, terd kakor les, štrecast (od kuhe).
Holzig, *adj.*, z lesam ali drevjem zaraščen, zarašen, obraščen, obrašen; lesen, dreven; holzig werden, zleseneti.

Holzkäfer, der, nach dem *Russ.* dervosek, nach *Sul.* rušnik.
Holzkammer, die, s. Holzboden.
Holzkauf, der, kupnja derv.
Holzkeil, der, zagojzda.
Holzkirsche, die, češnja necepljena.
Holzklauben, das, pobiranje derv.
Holzklotz, der, klada.
Holzknecht, s. Forstknecht.
Holzknopf, der, leseni gumb, duša.
Holzkohle, die, ogel, *coll.* dervno oglje.
Holzkrähe, die, (Picus martius), černa žel-na, krekovt, pivka (vom Laute piv, U. K.).
Holzlage, s. Holzboden.
Holzlager, das, shramba, zalog lesa, les.
Holzlaus, s. Holzwurm.
Holzlege, die, dervarnica.
Holzleger, der, skladavec derv, mérjevec derv.
Holzleite, die, bewachsene Seite eines Berges, nach *V.* obraščeno, obrašeno rebro, nach *Ravn.* obraščena, obrašena reber (re-ber, — bri).
Holzlerche, die, vélika cipa; s. a. Heidelerche.
Holzlese, die, bira, pobiranje derv in dračja.
Holzlos, *adj.*, brez derv, plan, brezder-ven, brezlesen.
Holzmade, s. Holzwurm.
Holzmagazin, das, dervarnica.
Holzmalerei, die, malanje na lesu.
Holzmangel, der, pomanjkanje derv.
Holzmark, die, gojzdni okraj.
Holzmarkt, der, terg za les, za derva, prodaja derv.
Holzmaß, das, dervna mera, mera za derva.
Holzmast, die, žir, reja v gojzdu, lesu.
Holzmaus, die, mali polh.
Holzmehl, das, von Holzwürmern, červo-jedina.
Holzmeise, die, (Parus ater), gojzdna se-nica, pogojzdnica, senica, miniščok.
Holzmeister, s. Holzkäfer.
Holzmesser, der, s. Holzleger.
Holzmist, der, listni gnoj.
Holzmuschel, Holzmischel, die, s. Baumspatz.
Holznagel, der, moznik, klin.
Holzniederlage, die, dervnik.
Holzopal, der, lesu podobni opal.
Holzordnung, s. Forstgesetz.
Holzpflege, die, lesoreja.
Holzplatz, der, dervnik, dervarnica.
Holzpreis, der, cena derv, lesa.
Holzraspel, die, s. Holzfeile.
Holzraupe, s. Holzbohrer.
Holzrechen, der, grablje (v ktere se love plavljene derva).
Holzreich, *adj.*, lesovit, kar ima obilo lesa; lesni, dervnati (kraj).
Holzreißer, der, skodlar, deskar.
Holzriese, die, derča, po kteri se derva spuščajo, spušajo.
Holzruß, der, saje na dervih.
Holzrutsche, die, derča za derva, riža*, plaz, na smuko.
Holzsache, die, lesena roba.
Holzsäge, die, žaga (auch pila) za les.
Holzsäger, der, žagar, ki derva žaga in cepi, drobi.
Holzsame, der, dervesno seme.
Holzsammlung, die, etwa lesarija, *zbira razniga lesa.
Holzsaure, die, lesna kislina.
Holzscheit, das, poleno.
Holzschieber, der, veslica, lopar.
Holzschiff, das, ladija z dervi obložena.
Holzschlag, der, sekanje derv, seča derv; frata, *poln.* porąb; das Recht, dervaščina, dervašina.
Holzschlägel, der, bet, kic, kij, *serb.* malj.
Holzschläger, der, dervar, sekar.
Holzschlagszeit, die, sečnja.
Holzschleife, s. Holzrutsche.
Holzschneidekunst, die, rezba (v les).
Holzschneider, der, sekač, sekavec, cépec derv, lesa.
Holzschneidergerüst, das, koza, kobila.
Holzschneidersäge, die, velika žaga.
Holzschnepfe, die, (Scolopax rusticola), kljunač, zlomka.
Holzschnitt, der, lesorez †, lesopis.
Holzschnitt= in Zſtzgn. lesorezni.
Holzschnitzer, der, rezljavec, lesorezec †, izdelovavec lesenih podob.
Holzschober, der, velika skladavnica derv.
Holzschoppen, Holzschuppen, der, dervar-nica.
Holzschraube, die, svedrasta kljuka (na-mesti klinov).
Holzschreiber, s. Forstschreiber.
Holzschreier, s. Holzhäher.
Holzschuh, der, cokla, (*böhm.* drévonek); der Fersentheil davon, nach *V.* zapetnik; das Geflechte davon, naplet; der Bogen daran, sedla; der vorderste Theil, rivec; der unterste Theil, die Sohle, ploh.
Holzschuhmacher, der, coklar.
Holzschüssel, die, lesena skleda.
Holzschwemme, die, plavljenje, splav derv.
Holzschwemmer, der, plavič, plavivec (derv).
Holzservitut, die, dervaščina, dervašina, dervosečna služnost.
Holzsetzer, der, skladavec derv.
Holzsieb, das, rešeto, rejta *.
Holzspalter, der, klavec, cepec derv, der-vocep †, dervocepec †.
Holzspan, der, ivér oder ivír, treska, ter-ska, *coll.* ivérje, *russ.* ščepa.
Holzsparkunst, die, nach *V.* dervovarstvo.
Holzsparherd, Holzsparofen, der, s. Sparherd, Sparofen.
Holzsparung, die, prihranovanje, varova-nje lesa.
Holzspeller, s. Holzspalter.
Holzsperling, s. Baumspatz.
Holzsplitter, s. Holzspan.
Holzstall, s. Holzboden.
Holzstamm, der, deblo, auch steblo.
Holzstätte, die, s. Holzplatz.

Holzstaub, s. Holzmehl.
Holzstein, der, drevenec †.
Holzstich, der, s. Holzschnitt.
Holzstoff, der, lesovina.
Holzstoß, der, Haufe auf einander gesetzter Holzscheite, skladavnica, sklada.
Holzstumpf, der, panj, porobek, štor.
Holztag, der, dervarski dan.
Holztaube, die, (columba oenas), lesni, divji golob, duplar, grivnik.
Holztäubling, der, (der Schwamm, welcher aus vermoderten Wurzeln buschenweise wächst, schlüpfrig, und von einigen Gattungen eßbar ist), gliva.
Holztheer, der, lesni katran.
Holztrage, die, nosila, nosilnica za derva.
Holzträger, der, nosič, nosač, ki derva nosi, dervonosec.
Holztrift, die, pogojzdna paša, s. a. Holzschwemmer.
Holzung, die, dervarjenje, opravljanje derv; mit Holz bewachsene Gegend, gojzd, germovje, šuma.
Holzungsrecht, das, pravica, kje derva sekati in spravljati.
Holzveilchen, das, kosmata vijolica.
Holzverbrauch, der, poraba, potrošek derv.
Holzverkauf, **Holzverschleiß**, der, prodaja lesá, derv.
Holzverwalter, der, oskerbnik za derva.
Holzvorrath, der, zaloga v dervih, na lesu.
Holzware, die, leséno blago, lesenina, lesena roba.
Holzwagen, der, voz derv, voz za derva.
Holzwand, die, lesena stena.
Holzwanze, die, gojzdna stenica.
Holzwärter, der, logar.
Holzweg, der, pot v lés, do derv, v gojzd; er ist auf dem Holzwege, zašel je s prave poti, moti se.
Holzweichsel, s. Holzkirsche.
Holzwerk, das, lesenina, izdelki iz lesa.
Holzwesen, das, gojzdnarstvo; reči, ki se tičejo lesa, njega zareje in uživanja.
Holzwurm, der, kukec, *poln.* czerw drewniak; *russ.* drévotočnyj červ.
Holzzehent, der, desetina od derv.
Holzzeit, die, dervarski čas, sečnja, doba za sekanje lesa.
Holzzettel, das, dervarski list, list za derva.
Holzzucht, die, lesoreja.
Holzzunder, der, netilo iz trohljeniga lesa.
Holzzweig, der, lesna vejica.
Homagium, s. Huldigung.
Homiletik, die, homiletika, nauk, kako zlagati dobre pridige; pridigarstvo.
Homiletisch, *adj.*, pridigarsk.
Homilie, die, duhovni oder cerkveni razgovor, razkladanje evangelija, svet. pisma; pridiga.
Homogen, s. Gleichartig.
Homogenität, s. Gleichartigkeit.
Honicht, *adj.*, medast, medu podoben, meden; honichte Worte, sladke besede.

Honig, der und das, med (i. allen slav. M.), auch sterd-i, nach *M.* sterdina, (*böhm.* stred, *gen.* sterdi, Scheibenhonig); Honig bauen, čebelariti, bčelariti; Honig brechen, bčele spodrezati, spodrezavati; Einem Honig um den Bart schmieren, prilizovati se komu, sladkati se okoli njega.
Honig= in Zstzgn. medéni, sterdin.
Honigapfel, der, medenik, medenikovec, sladko, mediško jabelko.
Honigbär, der, medved čelebár ali medar, *russ.* černi medved.
Honigbau, der, čebelarstvo, čebelarija, bčelarija.
Honigbauer, der, čebelar, bčelar, médar.
Honigbaum, der, votlo drevo za bčele; s. a. Honigblume.
Honigbehältniß, das, **Honigkelch**, (Nectarium), medeni piskrec; nach dem *Poln.*, mednik.
Honigbiene, die, s. Arbeitsbiene.
Honigbirn, die, mednica, medenka, sladka hruška.
Honigblase, die, medéni mehurček.
Honigblume, die, (Melianthus), nach dem *Poln.* medosok; s. a. Bienenkraut.
Honigbranntwein, der, medénovec, medica.
Honigdachs, der, jazbec medar.
Honigdieb, der, medokradnik.
Honigdorn, der, **Honigerbse**, die, (Gleditschia triacantha), ternovec †.
Honigerzeugend, *adj.*, medin, medoroden.
Honigesser, der, medojedec.
Honigessig, der, medeni kis.
Honigfarben, *adj.*, medene barve, medenobarven; nach dem *Serb.* medav.
Honigfaß, das, sodček medu.
Honigfladen, der, s. Honigkuchen; **Honigscheibe**, sat, nach *M.* satina, satovnica; *coll.* satovje, satje.
Honigflecken, der, medena merlja, maroga.
Honigfliege, die, muha medarica.
Honigfließend, *adj.*, medotočin.
Honigfrau, die, medarica.
Honigfrucht, die, meden, presladak plod, sad.
Honiggabel, die, bčelarske vilice.
Honiggefäß, das, s. Honigbehältniß.
Honiggehren, der, s. Honigfladen (Honigscheibe).
Honiggelb, *adj.*, medenorumen, rumen ali žolt kakor med.
Honiggelte, die, zajemača za med.
Honiggeruch, der, duh po medu.
Honiggeschmack, der, slast po medu.
Honiggeschwulst, die, (Meliceris), medeni otok.
Honiggewirk, das, satovje, satje.
Honiggras, das, (Holcus lanatus), volnata pahovka, *poln.* medena trava.
Honiggülte, s. Honigzins.
Honighaft, *adj.*, medast.
Honighandel, der, medarstvo.
Honighändler, der, medar.

Honighummel, der, čmerl medokradnik.
Honigkelch, der, s. Honigbehältniß.
Honigklee, der, medéna detelja; s. Süßklee.
Honigkorb, der, medovnjak.
Honigkuchen, der, Pfefferkuchen, mali kruhek, mali kruh; sterdenica, medena potica, *böhm.* medovec, pernik; ein mit Honig gefülltes Osterbrot in Form eines Rades, medén, sterdén kolač; Honigfladen, oder Honigscheibe, s. dieses.
Honigkuckuck, der, medena kukavica.
Honigleim, der, medeni klej.
Honiglese, die, paša čebelna, branje medú.
Honiglippen, s. Honigmund.
Honigloch, das, medinjaček.
Honigmahrte, s. Honigfladen.
Honigmaul, das, medolizec, (sladkosned).
Honigmonat, der, medeni mesec.
Honigmund, der, medene ustá, medénosladke usta.
Honigpfeife, die, s. Honigzelle.
Honigpflaster, das, medeni obliž.
Honigprobe, die, ogled, preskus medu.
Honigquelle, die, medeni izvirek.
Honigrede, die, sladke besede.
Honigreich, *adj.*, medovit, medovnat, sterdi poln.
Honigsaft, der, medeni sok.
Honigsammler, der, medobir.
Honigsauger, der, (Kolibri), kolibrič, medoses.
Honigscheibe, die, sat, *coll.* satovje, satje.
Honigschmetterling, der, medeni metulj.
Honigschneiden, das, spodrezovanje satovja.
Honigschnitte, die, kruh z medam.
Honigschuppe, die, medovita luščina, lušina.
Honigseim, der, Scheibenhonig, Jungfernhonig, satovni med, med v satovji, čista sterd, čisti med, ki se cedi iz satovja; *poln.* u. *russ.* patoka.
Honigstein, der, etwa (kamen) medenec.
Honigstimme, die, sladki glas.
Honigsüß, *adj.*, medén, sladek kakor med.
Honigsüße, die, medenost.
Honigtafel, die, s. Honigscheibe.
Honigteig, der, testo z medam.
Honigthau, der, medena rosa, nach *V.* mana.
Honigton, der, sladki glas.
Honigtopf, der, lonec za med.
Honigtrank, der, medica; medena pijača.
Honigtropfen, der, medéna kaplja.
Honigwabe, die, s. Honigscheibe.
Honigwasser, das, medica, medena voda.
Honigwein, der, s. Meth.
Honigwicke, die, (Lathyrus pratens.), Wiesenplatterbse, travniški grah.
Honigwort, das, medena, sladka beseda.
Honigzehnt, der, medna desetina, desetina od medu.
Honigzelle, die, medeni piskrec, *russ.* (jačeja).
Honigzins, der, bčelnina, mednina, davek od medu.
Honigzucker, der, medenina.
Honnet, *adj.*, pošten, pristojin.
Honneur, *(franz.)*, s. Ehre, Ehrerbietung; Jemanden Honneurs machen, koga počastiti, častiti, sprejeti, sprejemati goste in pogostiti jih.
Honnorabel, s. Ehrenwerth.
Honorant, der, eines Wechsels, počastnik†, honorant menjice.
Honorar, das, plačilo, odména (za knjižne in umetnijske dela, počastno plačilo).
Honorär-, in Zstzgn. počastni.
Honorarpflicht, die, dolžnost plačevanja.
Honorat, der, (eines Wechsels), počastenec†, honorat.
Honoration, die, počast†.
Honorationsgebühr, die, počastnina.
Honoratioren, *pl.*, imenitniši, odličniši stanovavci kaciga mesta, odličniki†.
Honoriren, *v. a.*, počastiti; einen Wechsel, počastiti menjico, vzeti jo na čast; plačati, plačevati pisavce, umetnike, zdravnike, učenike, učnike.
Hop! hopsa! *int.*, hòp! hopsa! hopsasa!
Hopfen, der, (Humulus lupulus), in allen slav. M. hmelj; mit Hopfen anmachen, hmeliti; Hopfen und Malz verlieren, prazno slámo mlatiti, bob v sténo metati, *böhm.* zastonj svečo žgati; s. a. Malz; wilder Hopfen, srebotje.
Hopfen-, in Zstzgn. hmeljni, hmeljev.
Hopfen, *v. a.*, das Bier, ohmeliti, nahmeliti, hmeliti, nach *V.* hmeljati.
Hopfenacker, der, hmeljnik, hmeljišče, hmeljiše, svet za hmelj.
Hopfenbau, der, ravnanje, sajenje, obdelovanje hmelja, hmeljarija, hmeljarstvo; den Hopfenbau betreiben, hmelj obdelovati, pridelovati, ravnati, s hmeljem se pečati.
Hopfenbauer, der, hmeljar.
Hopfenbaum, der, (Ptelea trifoliata), nach *Sul.* trolisti hmeljevec.
Hopfenblatt, das, hmeljev, hmeljni list.
Hopfenblüte, die, hmeljev cvet.
Hopfenboden, der, svet, tla dobre za hmelj.
Hopfendorre, die, hmeljna sušilnica.
Hopfeneule, die, (Phalaena humuli), hmeljar†.
Hopfenfächser, der, hmeljna sadika.
Hopfenfeld, das, s. Hopfenacker.
Hopfengarten, der, s. Hopfenacker.
Hopfenhainbuche, die, (Carpinus ostrya), černi gaber.
Hopfenhandel, der, hmeljarjenje, kupčija s hmeljem; Hopfenhandel treiben, hmeljariti.
Hopfenhaupt, das, hmeljna mošnjica, glavica, hmelj.
Hopfenhefe, *pl.*, perve olove droži (od hmelja grenke).
Hopfenkammer, die, hmeljnica.
Hopfenkeimchen, das, hmeljeva kal, *böhm.* hmeliček.
Hopfenklee, der, (Trifol. agrarium), mermulika (U. K.).
Hopfenmehl, das, hmeljeva moka.
Hopfennachtvogel, s. Hopfeneule.

Hopfenöl, das, hmeljevo olje.
Hopfenranke, die, hmeljna verv, *poln.* chmielina.
Hopfenreich, *adj.*, hmeljevit.
Hopfensack, der, vreča za hmelj.
Hopfensalat, der, hmeljeva salata.
Hopfenseide, s. **Flachsseide.**
Hopfenseihe, die, Hopfenkorb, hmeljno cedilo.
Hopfenspargel, Hopfensprosse, s. **Hopfenkeimchen.**
Hopfenstange, die, kol, zatič za hmelj; *fig.* eine lange hagere Person, dolgež, švigla, rantež, podajavnik, dolgin.
Hopfenstaude, die, hmeljevina, hmelj.
Hopfenwasser, das, hmeljevica.
Hopfenzapfen, s. **Hopfenhaupt.**
Höpfner, der, hmeljar.
Hoppeln, *v. n.*, hüpfen, poskakovati; schwanken, omahovati, kinkati, opotekati se.
Hopphei, s. **Hop.**
Hops, der, skok.
Hopsa! *int.*, hopsa! hopsasa!
Hopsen, *v. n.*, poskakovati.
Hopser, der, poskakovavec, skakač.
Hörbar, *adj.*, slišljiv, kar se more slišati, *adv.*, na glas.
Hörbarkeit, die, slišljivost.
Horbel, s. **Rohrhuhn.**
Horche, die, poslušanje, prisluševanje.
Horchen, *v. n.*, na uho vleči, uho nastaviti, nastavljati, ušesa špičiti, zvesto poslušati, prisluševati, nach dem *Russ.* u. *Poln.* podsluhovati.
Horcher, der, poslušavec, prisluševavec, sluhovt; der Horcher an der Wand hört seine eigene Schand, etwa posluša pri steni, kar od njega se meni.
Horcherin, die, poslušavka, prisluševavka.
Horchhaus, das, *(mont.)* poslušavnica.
Horchwinkel, der, kotiček za podsluševanje.
Horde, die, **Hürde,** s. dieses; **Herde,** čeda; eine Horde Menschen, truma, trop, kerdélo.
Hordein, das, ječmenina.
Hordenführer, der, kerdelnik.
Hordenweise, *adv.*, na trume, kerdelama.
Horen, *pl.*, Bettstunde, molitve, molitevne ure, *serb.* časovi; *myth.*, Hore.
Hören, *v. n.* u. *a.*, durch das Gehör wahrnehmen, slišati, auch wie im *Serb.* čuti, čujem, sluh imeti; anhören, poslušati; auf etwas hören, kaj poslušati; man höre nur, le slišite, zaslišite, poslušajte; (slišim glasu *(gen.) Kren*); man hört es nach allen Seiten, vse prek se razlega; daß Einem das Hören vergehen möchte, da preslišati ni mogoče (nar. pes.); ich habe es mit meinen Ohren gehört, na svoje (lastne) ušesa sim slišal; es ist gar nichts von ihm zu hören, ni sluha ne duha od njega; als er das hörte, ko je to zaslišal; er hört schwer, ne sliši dobro; höre einmal, poslušaj; es ließ sich eine Stimme hören, zasliši se glas; sich auf einem Instrumente hören lassen, očitno gosti, piskati; laß hören! no povej!; das läßt sich hören, to je nekaj, ta nekaj velja; to je verjetno; er läßt nichts von sich hören, ne da glasu od sebe; Einen verurtheilen ohne ihn zu hören, nezaslišaniga obsoditi; was hört man Neues? kaj je noviga? kake novice so? man hört, sliši se, govori se; er hört nicht auf meinen Rath, ne posluša me, ne mara za moj svet; wer nicht hören will, muß fühlen, pavluha nima sluha, dokler mu herbta ne nabuha; s. a. **Fühlen.**
Hören, das, sluh, slišanje.
Hörensagen, das, ich habe es von Hörensagen, povédano mi je, drugi so mi to povedali, vém od druzih, po slišanji vém, *serb.* po čuli znam.
Hörenswerth, *adj.*, posluha vreden.
Hörer, der, poslušavec.
Hörerin, die, poslušavka.
Hörgast, der, gost.
Hörig, *adj.*, podložin.
Hörigkeit, die, podložnost, podložtvo.
Hörigkeitsverband, der, zveza podložtva.
Horizont, der, s. **Gesichtskreis,** *poln.* u. *russ.* horizont; das geht über seinen Horizont, tega njegov um ne doseže, ne more doseči.
Horizontal, *adj.*, po vagi, považin†, nach *Met.* lindek, vodoraven†, s. a. **Wagerecht.**
Horizontalebene, die, vodoravna, horizontalna planjava.
Horizontalfläche, die, vodoravna plan.
Horizontalität, die, vodoravnost.
Horizontallinie, die, vodoravna čerta.
Hörkunst, die, s. **Akustik.**
Hörlitze, s. **Herlitze, Hornitz.**
Hörmittel, das, slušalo†.
Horn, das, rog, Hörnchen, rožič, rožiček; Ecke, rogelj; an der Haspel, motaróga; sich die Hörner ablaufen, roge si pobiti, odbiti; s. a. **Ablaufen, Abstoßen;** Jemanden das Seil über die Hörner werfen, po zvijačah nase spraviti, s. **Ueberlisten;** Hörner tragen, haben, rogat biti; Hörner dem Manne aufsetzen, machen, rogé staviti; mit Hörnern zu Boden stoßen, pobosti koga; Horn am Pferdekumet, kleštra (?); Horn des Ueberflusses; s. **Füllhorn;** ein Blasinstrument, rog, trobilo, rožnica; das Horn blasen, na rog trobiti, auch bloß tuliti; in's Horn stoßen, zatrobiti; in Horn arbeiten, rožene reči izdelovati; mit Hörnern stoßen, vom Rindvieh, bosti; vom Kleinvieh, terkati, buhati se; Hörner abwerfen, rogé zgubiti, zgubljati; er bläst mit ihm in Ein Horn, oba eno trobita, v en rog trobita; zu Horn werden, oroženiti se, roženiti se, roženéti; Hörner habend, rogat; ohne Hörner, mulast; aus, von Horn, rožen; Horn an der Säge, rog; Einem die Hörner bieten, postaviti se komu; etwas auf seine Hörner nehmen, upati si kaj, sam opertiti kaj; s. a. **Hufe;** *bot.* kljun.
Horn-, in Zstzgn., mit Hörnern versehen, rogati; aus Horn bestehend, gemacht, rožen; dem Horne gehörig, ähnlich, rožin.
Hornadler, der, (Buceros), nach *Sul.* kljunorog†.
Hornamboß, der, rogač.
Hornarbeit, die, roženo delo, rožen izdelek, roženina.

Hornarbeiter, der, roženinar, rokodelec, ki iz roga izdeluje mnogoverstne reči.
Hornartig, *adj.*, roženast, rogu podoben, rogast.
Hornband, der, roženasto vezanje (bukev).
Hornbaum, s. Hornbuche.
Hornbeiße, die, rožno lužilo.
Hornberg, s. Hornstein.
Hornbläser, der, trobec, trobivec, kdor trobi na rog.
Hornbläserin, die, trobivka.
Hornblatt, das, nach dem *Poln.* podvodni rogatek.
Hornblei, das, rožni svinec.
Hornblende, die, *mont.* roženasta slepotica†. nach *Šulek* rogovec.
Hornbock, der, rogati oven, praz, perč.
Hornbuche, s. Hainbuche.
Horndose, die, rožena škatljica.
Horndrechsler, der, rožni strugar, roženinar.
Hornen, *v. n.*, trobiti, na (v) rog trobiti, in U. Kr. auch tuliti (eigentl. brüllen).
Hörnen, *v. a.*, bosti, z rogmi bosti; einander hörnen, bosti se, terkati se; gehörnt, rogat; gehörnter Schluß, s. Dilemma; *adj.*, s. Hörnern.
Hörnerkrankheit, die, bei den Bienen, nach *V.* šetice, *pl.*
Hörnerlos, *adj.*, brezrog, mulast; mulec, *serb.* šut.
Hörnermohn, der, kervnomlečnik, kervomlečnik.
Hörnern, *adj.*, rožen.
Hörnerschall, der, trobljenje, glas roga.
Hörnerschnörkel, der, polž rogač.
Hörnerträger, der, rogač, s. Hahnrei.
Hornerz, das, srebrasti rogovec†.
Horneule, die, (Strix otus), nach *V.* mala sova; rogata sova; *russ.* syč.
Hornfarbe, die, rožena farba ali barva.
Hornfarbig, *adj.*, rožene farbe.
Hornfäule, die, gnjiloba roga.
Hornfeile, die, glavničarska pila; kopitna pila.
Hornfelsstein, s. Hornstein.
Hornfessel, die, obramnica za rog.
Hornfisch, der, (Esox bellone), Meernadel, jigla; (balistea), *russ.* rogonos.
Hornförmig, s. Hornartig.
Hornfüßig, *adj.*, s kopitam na nogi, rogonog.
Horngewebe, das, rožna tkanina.
Hornglaserz, s. Hornerz.
Horngold, das, naj slabši zlato.
Hornhart, *adj.*, terd kakor rog.
Hornhaut, die, im Auge, (Tunica cornea), rogavka, rožna koža, rožnica.
Hornhecht, der, (Belone), s. Hornfisch.
Hornicht, *adj.*, roženast.
Hörnig, *adj.*, rogat.
Hornis, die, (Vespa crabro), seršen.
Hornjagd, die, lov z rogam.
Hornjagen, das, gonja z rogam, s trobljenjem.
Hornkamm, der, roženi glavnik.
Hornkirsche, s. Herlitze.
Hornklee, der, (Lotus corniculat.), Marije Device šolnici.
Hornkluft, die, am Hufe eines Pferdes, póč, róžna poč, póčeni róg.
Hornklüftig, *adj.*, počeniga roga, kopita.
Hornkoralle, die, rožena koravda.
Hornkuchen, der, rožič.
Hornkümmel, s. Kümmel.
Hornlaterne, die, rožena svetilnica.
Hornleim, der, roženi klej.
Hornleiste, die, an dem Ende einer hölzernen Tafel in einer Nuth eingeschobene, lašta*.
Hornleuchte, s. Hornlaterne.
Hornlos, s. Hörnerlos.
Hornmesser, das, glavničarski nož.
Hornmetall, das, rožna kovina.
Hornnase, s. Rhinoceros.
Hornplatte, die, rožena plošča, ploša.
Hornpresse, die, glavničarska stiskavnica.
Hornrichter, der, izravnovavec rogov.
Hornrose, s. Hagebutte.
Hornsalbe, die, mazilo za rog, kopitna maža.
Hornschlange, die, rogata kača.
Hornschluß, s. Dilemma.
Hornsilber, das, roženasto srebro.
Hornspalte, die, s. Hornkluft.
Hornspäne, *pl.*, rožni ostružki, rožena strugovina, rožna.
Hornstaude, s. Hornkoralle.
Hornstein, der, roženec, kremen.
Hornstoff, s. Hornsubstanz.
Hornstrauch, s. Kornelkirsche.
Hornsubstanz, die, rožnina, nach *Vert.* rožic.
Hornthiere, *pl.* (Cavicornia), votlorožci.
Hornung, der, s. Februar.
Hornungsblume, s. Schneeglöckchen.
Hornvieh, das, rogata živina.
Hornviehbremse, die, obad.
Hornviehklaue, die, parkelj.
Hornvogel, s. Hornadler.
Hornwels, der, rogati som.
Hornwerk, das, im Festungsbaue, rogáto delo.
Hornwicke, s. Hornklee.
Hornzange, die, glavničarske klešče, kleše.
Horologium, das, *altsl.* časoslov.
Horoskop, s. Sterndeutung.
Horribel, s. Schauderhaft.
Hörrohr, das, slišavnik, nach *V.* slišavni tulj.
Hörsaal, der, učilnica, etwa a. poslušavavnica, učna izbana.
Horst, der, auch die, ein Gebüsch, Buschwerk, hosta, gošča, goša, goščica, gošica, goščava, gošava, hostina; als Nest, gnjezdo, gnezdo (vjed); ein Büschel dicht aneinander gewachsenen Grases, šop; s. a. Geilhorst.
Horsten, *v. n.*, nisten, gnjezdo delati, imeti (na pečini, na visokem drevesu), gnjezditi (se).
Hörstube, die, učilnica; s. a. Hörsaal.
Hort, der, pečina, sténa; Zufluchtsort, zavetje, pribežališče, nach *M.* zavet; als

Schutz, bramba, varstvo, obramba; s. a. Schutz.
Horte, s. Hürde.
Horten, s. Stoßen.
Hortensie, die, hortenzija.
Hörtrichter, s. Hörrohr.
Hörweite, die, etwa slišaj; daljava, v kteri se more slišati.
Hörwerkzeug, das, slišalo.
Hörzeuge, der, etwa samoslišec†.
Hörzimmer, s. Hörsaal.
Hosch, s. Still.
Hosche, die, presipalka.
Hoschen, *v. a.*, presipati.
Höschen, das, s. Bienenbrot; *pl.*, hlačice.
Hose, die, eine Hose, hlačnica; Hosen, *pl.*, ein Paar Hosen, hlače, bergéše, *serb.*, *poln.* u. *böhm.* nogavica; Unterhosen, svitice, spodnjice. spodke; lange Hosen, bize, bizine; ein längliches Gefäß, worin die Landleute die Butter zum Verkaufe tragen, maslenica, deža; die Frau trägt die Hosen, žena gospodari, hlače nosi; s. a. Wasserhose, Windhose; die Hosen anziehen, nach den übrigen slav. M. oblečí, im Slov. häufig obuti hlače; das Herz ist ihm in die Hosen gefallen, (niedr.), tresti, bati se je začel.
Höseln, *v. n.*, von den Bienen, nositi med; *v. a.*, s hlačicami preskerbeti.
Hosen-, in Zssgn. hlačni.
Hosen, *v. a.*, (nur in) gehoset, hlačat, hlačast; Gehoste, der, hlačar, die, hlačarica; eine gehoste Taube, kocanogi golob.
Hosenband, das, das obere Band, Gurt, pas; das Band unter dem Knie, podvéza, podvezača, *serb.* gaćnik; s. a. Strumpfband.
Hosenbandorden, der, podvezni red.
Hosenbund, der, hlačni pas.
Hosenbutter, die, maslo iz deže.
Hosenflicker, der, hlačni kerpar.
Hosenflickerin, die, kerparica hlač od. hlačna kerparica.
Hosengürtel, der, pas, pasica.
Hosenhälfte, die, s. Hose.
Hosenhalfter, der, s. Hosenträger.
Hosenheber, der, s. Hosenträger.
Hosenklappe, s. Hosenlatz.
Hosenknopf, der, hlačni gumb.
Hosenlatz, der, hlačne vratica.
Hosenlos, *adj.*, brez hlač, brezhlačen.
Hosenlose, der, s. Barlender.
Hosennestel, s. Hosenband.
Hosensack, der, hlačni žep, varžet*.
Hosenschlitz, der, hlačni razporec.
Hosenschnalle, die, hlačni zapon, zapóna.
Hosenschneider, der, hlačni šivar ali krojač.
Hosentasche, die, s. Hosensack.
Hosenträger, der, etwa obramnik, hlačnik, nach dem *Serb.* prekoramica, *russ.* pomoči, *pl. f.*, Achselriemen, opert, auch operta.
Hosenzeug, der, roba za hlače.
Hosianna, hoziana.
Hospes, der, s. Wirth, Gastfreund.
Hospital, das, bolnišnica, špital*.
Hospodar, der, gospodar.
Host, der, (Chara vulgaris), mekuza.
Hostie, die, die Consecrirte, sv. Rešnje telo; sonst hostija, oblat, kruh; *russ.* oprésnok. *serb.* čest, pričešče.
Hotel, das, gostivnica, s. Gasthof.
Hott! *int.*, der Fuhrleute, hòt! hi hot! (wenn sich das Vieh rechts wenden soll. und har, wenn es links gehen soll); der Eine will hott, der Andere har, križem vozita, eden pravi sem, eden tje.
Hotte, die, brenta.
Hotten, *v. n.*, es will mit der Sache nicht hotten, ta reč neče iti po sreči, napredovati.
Hotze, die, Wiege, zibel; s. a. Schaukel.
Hotzeln, s. Wiegen, Schaukeln.
Hoye, s. Rammbock.
Hub, der, vzdig, zdvig, vzdigljej, vzdiganje; einer Sache den Hub geben; s. a. Schwung; Aushub, cvet; s. a. Estratto.
Hube, die, s. Hufe; ein Faß, bečok.
Hubel, s. Hubeltrog.
Hübel, der, kleiner Hügel, griček, berdce, brežuljek, homec, brežek; auf den Wiesen (von den Maulwürfen), kertina; auf der Haut, ogrec.
Hubeltrog, der, korito (v topilnicah).
Hüben, s. Diesseits.
Hübner, der, zemljak.
Hübsch, *adj.*, zal, lep, čeden, berhek, ličen, fleten*, s. a. Artig; *adv.*, sei hübsch ruhig, bodi lepo pri miru.
Hübsche, **Hübschheit**, die, lepota. zalost, berhkost.
Hübschen, *v. a.* u. *r.* zališati, lepšati, lepotiti, lepotičiti, lišpati kaj, se.
Huch, s. Hauk.
Huche, die, auch Huch, u. Huchen, der, (Salmo Hucho), sulec, in St. solač, auch rot.
Hucheln, *v. n.*, laut und unanständig lachen, krohotati se.
Hucke, die, s. Hocke.
Huckeln, *v. n.*, tancati, (t. j. na eni nogi skakati).
Hucken, s. Hocken.
Huckepack, *adv.*, opertiv. štuporama; Einen Huckepacke tragen, s. Hocken, Hockeln.
Hucker, der, s. Hocker.
Hudel, der, eine Unterlage auf einem Wagen, wenn man ohne Leitern fährt, legnar*, hlod; Lumpen, ein Hader, cunja, capa.
Hudelei, die, šušmarjenje, kerparija; s. a. Schererei.
Hudeler, **Hudler**, der, šušmar, šušnjar, šamlja, čačkar, hamlar, mazač, mojster skaza, pačuh, kerpar; s. a. Gaukler.
Hudeln, *v. a.*, eine Sache oben hin hudeln, šušmariti, hamlati, po verhu opraviti kaj, ščanjati, kerpucati; Einen hudeln, hudo imeti, pikati koga, nagajati komu, sitnosti in nadlego mu delati; laß mich ungehudelt, pusti me pri miru; er läßt sich nicht hudeln, ne da s sabo pometati; *v. n.*, s. Schlottern.
Hudler, der, s. Hudeler.
Hudlerin, die, ščanjula, ščanja, šušmarka.
Hudelwisch, s. Wisch.
Huf, der, kopito, auch rog.

Hufablösung, die, eine Pferdekrankheit, odlup kopita.
Hufbein, das, kopitna kost, nach *V.* a. rogova kost.
Hufbeschlag, der, podkov, podkovanje; s. a. Hufeisen.
Hufe, die, Hube, zemlja, cela zemlja, kmetija; eine halbe Hufe, pol zemlje, ½ Hufe, poddruštvo; ein unbewohntes Bauerngut, pušča, puša.
Hüfe, s. Hagebutte.
Hufeisen, das, podkova (i. a. sl. M.), podkov, auch podkev; ein kleines Hufeisen, podkovica; das Pferd hat die Hufeisen verloren, konj se je zbosil; die Hufeisen auffchlagen, podkovati konja; nochmals oder anders, prekovati konja, preobuti.
Hufeisenartig, *adj.*, podkovast.
Hufeisenkraut, das, (Hippocrepis), konjska podkov.
Hufeisennase, die, (Rhinolophus ferrum equinum), véliki mračnik.
Hufeisensack, der, kovna torba.
Hufeisenstab, der, železna paličica za podkove.
Hüfel, die, osterv, roglja.
Hüfeln, *v. a.*, v ostervi zlagati; nach *Gutsm.* ostervati.
Hüfelstange, die, stožir, roglovača.
Hufen, *v. n.*, s. Brauchen; ritati; gehufte Thiere, kopitniki, kopitne živali.
Hüfener, der, zemljak, celi zemljak, celi kmet.
Hufengeld, **Hufengroschen**, s. Hufensteuer.
Hufengut, das, cela zemlja, cela kmetija.
Hufenpfennig, s. Hufensteuer.
Hufensteuer, die, **Hufenschoß**, der, zemeljnina, davek od zemlje.
Hufenzins, s. Hufensteuer.
Hufförmig, *adj.*, kopitast, kopitu podoben.
Hufgeschwür, das, ugnjida na kopitu.
Hufhammer, der, podkovavno kladvo, podkovnjak.
Hufig, *adj.*, kopiten, z rogam; hufige Thiere, kopitniki.
Huflattich, der, (Tussilago farfara), lapuh, podbel, lepiš, lapuščok, lapušek, lupine, oslova stopinja.
Hufnagel, der, konják, konjski žebelj, podkovnik (*M.*)
Hüfner, s. Hüfener.
Hufräumer, der, kopitni nož.
Hufsäugethiere, die, *pl.* (Ungulata), kopitniki.
Hufschlag, der, das Beschlagen der Pferde, podkov, podkovanje, podkovavanje; die Fährte eines Pferdes, konjski tir ali sled, konjska stopa; udarec, peket s kopitam; der für die Pferde gebahnte Weg an den Flüssen, wenn sie Schiffe ziehen, nach *V.* vlačugarska steza, konjska pot, s. a. Treppelweg; s. Ackerfeld.
Hufschmied, der, konjski kovač, ki konje podkovava, s. a. Grobschmied.
Hufstempel, der, podkovni probijavnik.
Hüft, das, glas lovskiga roga.
Hüftader, die, (Ischiatica major), večji bederna žila; (Ischiatica minor) manjši bederna žila.
Hüftbein, das, **Hüftblatt**, das, bederna kost, nach *M.* u. *Šulek* kolk (kuk); s. a. Darmbein.
Hüftbeinloch, das, kolkova votlina.
Hüftbeinlochmuskel, der, mišica kolkove votline.
Hüftbeinlochnerve, der, čutnica kolkove votline.
Hüftblutader, die, bederna žila privodnica.
Hüftchen, das, bederce.
Hüfte, die, (Femur), nach *Gutsm.*, dem *Altsl.* u. allen slav. M. bedro, nach *V.* kolk (*M.* kvok u. kuk).
Hüftenlahm, *adj.*, hrom v bedrih, hromast v kolku.
Hüftgelenk, das, bedern, kolkov sklep.
Hufthiere, *pl.* kopitniki.
Hüfthorn, s. Hiefhorn.
Hüftloch, das, kolkova jamica.
Hüftmuskel, der, bederna, kolkova mišica.
Hüftnerve, der, bederna, kolkova čutnica.
Hüftpfanne, die, bederna, kolkova šiška, čašica.
Hüftschlagader, die, bederna žila odvodnica.
Hüftstück, das, kos v kolku.
Hüftverrenkung, die, izvinjeni kolk.
Hüftweh, das, (Ischias, malum Ischiaticum), križna bolézen, bolečina v bedru, terganje v bedrih.
Hufzange, die, podkovavne klešče, podkovne kleše.
Hufzwang, der, ozkost kopita; hufzwängig, v peti tesniga kopita, ozkiga roga.
Hügel, der, (kleiner Berg) grič, hribec, (bei *Gutsm.* hriber), breg, brežič, brežuljek, hom eig. holm (*altsl.* hl'm), holmec, reber, berdo, berdce, gorica, *poln.* u. *böhm.* pagorek; Hügelchen, klanček, griček; ein kleiner Hügel auf der Haut, ogerc, eig. ogrec; die Schale der Pomeranzen ist oft mit vielen Hügeln besetzt, nach *V.* pomorančni lup je velikrat ogerčav; Maulwurfshügel, kertina; Grabhügel, gomila; s. a. Höcker.
Hügelab, *adv.*, navzdol, s. a. Bergab.
Hügelameise, die, rujavi mravljinec.
Hügelauf, *adv.*, vkreber, vklanec, s. Bergauf.
Hügelbewohner, der, hribljan, berdar, (bric), holmčan, klančan, gričar, slemenčan.
Hügelerdbeere, die, (Fragraria collina), nach *M.* trosk - a.
Hügelförmig, **Hügelicht**, *adj.*, Hügeln ähnlich, hribčast, berdast, goričast, griču podoben.
Hügelig, *adj.*, Hügel habend, hribat, gričat, hribovit, hribovnat, berdovit, brežen.
Hügelland, das, berda, holmje, hribovje.
Hügeln, sich, *v. r.*, preiti v hribce, prihajati berdovit, etwa holmiti se.

Hügelreihe, die, versta gričev; griček za gričem.
Hügelrücken, der, sleme, herbet holma.
Huh! *int.* hu.
Huhn, das, kura, kure, kokoš, auch puta; Hühnchen, pútica, kúrica, kokoška; als junges Huhn, pišče (*serb.* pište), piše, piščanec, pišanec, piščcek, piščika, piška, putka; ein blindes Huhn findet auch wohl ein Korn, eine Erbse, tudi slepa kokoš zerno najde; ein Ein Jahr altes Huhn, das noch nicht Eier gelegt, járica, jaričica; kluge Hühner legen auch in die Nesseln, tudi gosi véasih spoderkne; tudi modri možje véasih greše; ich habe noch ein Hühnchen mit dir zu pflücken, imava še eno skupej; *waidm.*, jerebica.
Hühnchen, s. **Huhn**.
Hühner= in Zstzgn. kurji, kokošji.
Hühneraar, der, s. **Hühnergeier**.
Hühnerabend, der, Polterabend, tičja noč, predporočna noč.
Hühnerauge, das, kurje oko, *russ.* mozolj na nogi.
Hühneraugenbeere, s. **Elsebeere**.
Hühnerbeize, die, s. **Hühnerfang**.
Hühnerbiß, der, s. **Hühnerdarm**, **Gauchheil**.
Hühnerbraten, der, pečena kura, kokoš.
Hühnerbrühe, die, kokošja, kurja juha.
Hühnerdarm, der, (Alsine media), kurje čevica, črevica; (Anagallis) červivnik.
Hühnerdieb, der, kurji tat; s. **Hühnergeier**. **Wiesel**.
Hühnerei, das, kurje, kokošje jajce.
Hühnerer, der, s. **Hühnerhändler**.
Hühnerfang, der, lov na jerebice, nach *V.* jerebji lov.
Hühnerfänger, der, jerebičar.
Hühnerfedern, *pl.* kurje pérje.
Hühnerfleisch, das, kuretina, kurje meso.
Hühnerfresser, s. **Hühnergeier**.
Hühnerfuß, der, kurja noga.
Hühnerfutter, das, kurja kerma, piča.
Hühnergarn, das, mreža za jerébe.
Hühnergeier, der, (Falco Milvus), skopec kokošar, nach *V.* postojna, škarnjek, nach *M.* sokolič, piščetnik, kanja, kanjec.
Hühnergeschrei, das, kokodak, kokodakanje.
Hühnerhabicht, der, (Falco palumbarius), golobar.
Hühnerhahn, der, petelin, s. **Hahn**.
Hühnerhandel, der, kokošarija, piščetarija, pišetarija, kokošarstvo, kupčija s kokošmi; den Hühnerhandel betreiben, kokošariti.
Hühnerhändler, der, kokošar, piščetar, pišetar.
Hühnerhändlerin, die, kokošarica, piščetarica, pišetarica.
Hühnerhaus, das, kurnik, kurnjak, kokošnjak.
Hühnerhirse, die, (Panicum crus galli), kostrela.
Hühnerhof, der, kokošji dvor, dvorišče, dvoriše za kureta.
Hühnerhund, der, pes jerebičar, prepeličar, za jerebe dobri pes.
Hühnerklee, s. **Quendel**.
Hühnerkorb, der, kurji koš.
Hühnerkoth, der, kurjek, kurjak, nach *M.* a. kurečnik.
Hühnerlager, das, jerebje ležišče, ležiše, prenočišče, prenočiše; von den Haushühnern, gredi, *pl.*
Hühnerlaus, die, tekut (auch *serb.*), *böhm.* čmelik.
Hühnerleder, das, tanko kozje usnje za ženske rokavice.
Hühnermagen, der, kurji želodec.
Hühnermann, der, kokošar.
Hühnermarkt, der, kurji terg, terg za kokoši, za kuretino.
Hühnermilch, s. **Vogelmilch**.
Hühnermist, s. **Hühnerkoth**.
Hühnernest, das, kurje gnjezdo.
Hühnernetz, das, mreža za jerebice.
Hühnerpest, die, kurja bolezen, kuga.
Hühnerraute, s. **Ehrenpreis**, (dreiblätteriger).
Hühnerruf, der, die Feldhühner zu rufen, jerébji klic, vab, jerebja piščál, pišal, petje jerebic.
Hühnerschrott, das, jerebičar, jerebičarji *pl.*
Hühnerstall, der, s. **Hühnerhaus**.
Hühnerstange, die, Hühnerleiter, Hühnersitz, gredi, *pl.*, nach dem *Poln.* greda, *russ.* nasést-i.
Hühnersteige, die, kurnik, kokošnjak, in St. nach *M.* kobača, gredica v kurnik.
Hühnersteiß, der, kurja merda, *merdanja*.
Hühnerstopfer, der, kdor kokoši pita.
Hühnervieh, das, kuretina, živavda, (*serb.* živad).
Hühnervogt, der, kurji pastir; Wärter der zahmen Hühner, kokošar; Hühnerhändler, kokošar.
Hühnerwärter, s. **Hühnervogt**.
Hühnerweib, s. **Hühnerhändlerin**.
Hühnerweihe, die, s. **Hühnergeier**.
Hühnerwerk, das, kuretnina.
Hühnerzins, der, kokošnina.
Hühnerzucht, die, kokošarstvo, reja kuretine.
Huhu, der, s. **Uhu**.
Hui! *int.* hoj! smuk!; in einem Hui, na mah, ko bi trenil (z očmi), s. **Augenblick**.
Huk, s. **Hauk**.
Huld, die, milost, blagost, blagovoljnost, dobrovoljnost, prijaznost; mit Huld behandeln, milostivo, blago ravnati s kom.
Huldblick, der, milostivi pogled.
Hulden, *v. n.*, milostiv biti; s. a. **Huldigen**.
Hulderfüllt, s. **Huldreich**.
Huldgestalt, die, blaga podoba.
Huldigen, *v. n.*, dem Landesherrn, priseči, prisegati zvestobo, udanost prisegati komu, *serb.* zaveriti se, veru dati; er huldigt der Wahrheit, resnico ljubi, resnice se derži.
Huldigung, die, očitna obljuba zvestobe, udanosti, prisega zvestobe; Huldigung leisten, s. **Huldigen**; *fig.* spoštovanje, čislanje.

Huldigungseid, der, prisega zvestobe, vérnosti.
Huldigungstag, der, dan prisege vérnosti, udanosti.
Huldin, s. Grazie.
Huldreich, *adj.*, blag, milostiv, premilostiv, blagovoljin, preblag, dobrotljiv.
Huldvoll, s. **Huldreich**.
Hülfe, Hilfe, die, pomoč, pripomoč; pomaganje; ohne fremde Hülfe, samotež (*adv.*); mit Hülfe des Stahles, z jeklam; Hülfe thun, leisten, pomoči, pripomoči, pomagati; es ist keine Hülfe mehr, ne pomaga ne kadilo ne kropilo; zu Hülfe eilen, priskočiti; zu Hülfe nehmen, privzeti, privzémati; zu Hülfe kommen, na pomoč priti, priteči, prihajati, iti; um Hülfe bitten, rufen, na pomoč prositi, pomoči prositi, na pomagaje klicati; das Gegentheil der Hülfe thun, in Istr. u. im *Serb.* odmoči, odmagati (Bog pomoze in odmore); zu Hülfe! pomagaj! pomagajte! (kdor je živ); s. a. **Unterstützung, Verstärkung**; dem Pferde Hülfe thun, (in der Reitkunst), konja spodbosti, spodbadati; *jur.*, s. **Execution**.
Hülferuf, Hilferuf, der, klic na pomoč, na pomagaje, *serb.* pomaganja.
Hülfefertig, *adj.*, pripraven, voljan komu pomagati.
Hülfeleister, der, pomagavec, pomočnik.
Hülfeleisterin, die, pomočnica, pomagavka.
Hülfeleistung, die, pomaganje, pomoč.
Hülfesuchend, *adj.*, pomoči iskajoč, iskaje, s. a. **Bittsteller**.
Hülfewinkend, *adj.*, pomoč obetajoč, obetaje.
Hülflich, *adj.*, pomagljiv, pomočin, pripomočljiv; Jemanden hilfreiche Hand reichen, pomagati komu, pomoč mu dati, nach *V.* opreti koga.
Hülflos, *adj.*, brez pomoči, zapuščen, zapušen; hülflos lassen, ne pomagati komu, zapustiti ga.
Hülflosigkeit, die, etwa brezpomočje, brezpomočnost, zapuščenost, stan, v kterem je kdo zapuščen in brez vse pomoči.
Hülfrede, die, izgovor.
Hülfreich, *adj.*, pomočin, pripomočin, pomagljiv, milostiv; hülfreiche Hand leisten, dobrotljivo pomagati komu.
Hülfs=, in Zstzgn., pomočni, pomagavni, — pomoči —, za pomoč.
Hülfsadresse, die, prošnja (pisana) za pomoč.
Hülfsamt, das, pomočna služba.
Hülfsarbeiter, der, pomagač.
Hülfsarmee, s. **Hülfsheer**.
Hülfsbau, der, pomočno kopanje, delo.
Hülfsbeamte, der, pomočni urednik.
Hülfsbedürftig, *adj.*, pomoči potreben.
Hülfsbischof, der, mali škof, s. **Suffragan**.
Hülfsbitte, die, pritična prosba.
Hülfsbrief, der, s. **Ersuchschreiben**.
Hülfsbuch, das, pomočne bukve.
Hülfserbietung, die, ponudba pomoči.
Hülfsgeld, das, Subsidien, pomoč v dnarjih, dnarna pomoč.
Hülfsgenoß, der, Alliirter, zveznik, pomočnik.
Hülfsgrund, der, podpora, pomočni nagibljej ali vzrok.
Hülfsheer, das, pomočna, pomagavna vojska ali armada.
Hülfskasse, die, pomočna dnarnica.
Hülfskrieg, der, pomočna vojska.
Hülfsmacht, die, pomočna deržava; s. a. **Hülfsgenoß**.
Hülfsmittel, das, pomóč, pomoček, pomoga, pomagalo (als Instrument), pomógljej, pripomoček.
Hülfsnote, die, (in der Tonk.), pomagavna nota, sekirica.
Hülfsorgan, das, pomagalo; s. a. **Hülfsamt**.
Hülfspersonale, das, etwa pomočno osebje, pomočniki.
Hülfsprediger, der, drugi pridigar.
Hülfsquelle, die, pomoček, zaloga, ta ali to, ki koga zaklada s čem, izvirek, od kodar kdo jemlje, dobiva —.
Hülfsrecht, s. **Executionsrecht**.
Hülfssatz, der, pomočni stavek.
Hülfssteuer, die, pomočnina.
Hülfsstoff, der, pomočna roba, snova.
Hülfsstollen, der, pomočni rov.
Hülfstruppen, *pl.*, pomoč, pomagavci, pomočni polki, pomočna armada, (*poln.* wojsko posiłkowe).
Hülfsvertrag, der, pomagavna pogodba, pogodba zastran pomoči, zastran pomaganja.
Hülfsvölker, s. **Hülfstruppen**.
Hülfsvollstreckung, s. **Execution**.
Hülfswissenschaft, die, pomočno znanstvo.
Hülfswort, das, s. **Flickwort; Hülfszeitwort**.
Hülfszeitwort, das, pomočni, pomagavni glagol.
Hülfszollamt, das, pomočna colnija.
Hülfthätig, *adj.*, pomagajoč, pomagaven.
Hülfwürz, s. **Eibisch**.
Hülle, die, ogrinjálo, ogrinjača, pokrivalo, zagrinjalo; Decke, odeja, odelo, odevalo, zastor, zastiralo; Emballage, ovoj, zavoj; s. a. **Bekleidung**; die Hülle und Fülle haben, vsega dovolj imeti, na prebitek imeti; er nahm die Hülle von meinen Augen, on mi je odperl oči; es fiel die Hülle von meinen Augen, spregledal sim, oči so se mi odperle.
Hüllen, *v. a.*, ganz in einen biegsamen Körper wickeln, zagerniti, zagrinjati, auch zastreti; bedecken, odeti, odevati, pokriti, pokrivati; sich in einen Mantel hüllen, v plajšč, plajš se zaviti, zavijati; s plajšcem se ogerniti; das Gesicht ins Tuch hüllen, obraz, obličje z ruto pokriti, zakriti; s. a. **Einhüllen, Verhüllen**.
Hüllenlos, *adj.*, brez ogrinjala, odejo, razgernjen, razodet, razgaljen.
Hüllern, s. **Rollen**.
Hüllkelch, der, ovojek.
Hüllmoos, s. **Flußmoos**.
Hülse, die, vergl. Holst, (Ilex aquifolium), božje drevce, kristavec; das pergaments

artige Samenbehältniß der Pflanzen, und die hautartige Schale der Früchte, nach *V.* oblačina, obokina; die Bälglein, worin die Getreidekörner eingewickelt sind, luščina, lušina, lúsk. (*serb.* ljuska), pleva, *russ.* šeluha; die äußere Schale der Weinbeere, besonders nachdem der Saft ausgepresset worden, méh, dropa, taška, luščina, lušina; die rauhe Schale der Kastanien und Bucheicheln, ježica; die innere lederartige, kóža, luščina, lušina; an den Haselnüssen, worin die Nuß stehet, češúlja, luščina, lupina; bei den Fisolen, Erbsen und sonstigen Hülsenfrüchten, (legumen), strok, *coll.* stročje; auf dem Karst, kozule, *pl.*; bei der Hirse, méh, mehina, mekine.

Hülsen, sich, *v. r.*, stročje dobivati, v stročje iti; Hülsen verlieren, luščiti se, prezati se; *v. a.*, aus den Hülsen brechen, die Erbsen, Eicheln u. dgl. hülsen, ružiti, luščiti, lušiti; bei Nüssen, Haselnüssen, robkati, ružiti, s. **Enthülsen, Aushülsen**; die Kastanien, Nüsse der inneren Haut befreien, lupiti.

Hülsenbaum, (Ilex), s. **Hülse**.

Hülseneiche, s. **Steineiche**.

Hülsenförmig, *adj.*, strokast, lupinast, mekinast, luščinast, lušinast.

Hülsenfrucht, die, sočiva (eig. sočivo), *coll.* sočivje.

Hülsengewächs, das, sočivje.

Hülsenlos, *adj.*, brez luščine, lušine, stročja.

Hülsenmotte, die, stročni mol.

Hülsicht, s. **Hülsenförmig**.

Hülsig, *adj.*, strokat, luskav.

Hülst, Hülststrauch, Hülzeholz, s. **Hülse**.

Hum! *int.* hm!

Human, *adj.*, človečin, priljuden, vljuden, prijazen; ljudsk.

Humaniora, *pl.* humaniora, lepe znanosti.

Humanisiren, *v. a.*, uljuditi, poljuditi, olikati, kakor se človeku spodobi.

Humanisirung, die, uljudba, omika.

Humanität, die, človečnost, uljudnost, priljudnost, *poln.* ljudskost.

Humanitätsschüler, der, humanist.

Humanitätszweck, der, namen človečnosti, človekoljubja.

Humber, s. **Hummer**.

Hummel, der, s. **Zuchtochs**.

Hummel, die, (Apis terrestris), čmerel, nach *M.* u. dem *Böhm.* čmelj, čmeljec, bei *Gutsm.* šumel, (deutsch, vgl. jedoch *russ.* šmelj), s. a. **Drohne**.

Hummelfänger, der, in der Bienenzucht, kobilica, lovivka trotov.

Hummelfliege, die, berkasta muha.

Hummelig, *adj.*, kurz, niedrig u. dick, čokljat.

Hummelvogel, s. **Colibri**.

Hummen, *v. n.*, brenčati, berneti, nach *M.* čmereti, nach *V.* homvati (?), s. üb. **Summen**.

Humer, der, (Cancer gammarus), morski rak (veliki).

Humerale amictus, oglavnica.

Humor, der, volja (dobra), s. a. **Laune**.

Humorist, der, zabavljivec, zabavljivi pisavec, humorist.

Humoristisch, *adj.*, zabavljiv, šaljiv, humorističin.

Hump, der, s. **Stumpf**.

Humpe, die, s. **Humpen**.

Hümpel, s. **Haufen**.

Humpeln, Humpen, *v. n.*, bendati, opotekati se, hramati, šepati; *v. a.*, s. **Castriren**; hümpeln, humpen, mit Unwissenheit arbeiten, und die Sache dadurch verderben, stümpern, budati (*V.*).

Humpen, der, großes Trinkgeschirr, kupa, cehta.

Humpler, od. **Hümpler**, der, s. **Stümper**.

Humsen, s. **Summen, Schnarchen**.

Humus, s. **Dammerde**.

Hund, der, pes, *gen.* psa (Oberkr. a. pesa), pse, *gen.* pseta; *coll.* pesjad, (ein großer Hund, *serb.* psina); ein junger Hund, *ščene*. šene (auch *böhm.*, *poln.* u. *serb.*, *altsl.* šten'c, štenica); ein kleiner Hund, s. **Hündchen**; der große Hund, (*astr.*), nach *Gutsm.* kuzlak; der fliegende Hund, nek velik netopir; Hunde halten, pse iméti; etwas den Hunden zuwerfen, kaj psam vreči; Jemanden wie einen Hund halten, gerdo, zaničljivo ravnati, nach *V.* na pasjem méstu iméti; viele Hunde sind des Hasen Tod, s. **Hase**; auf den Hund kommen, na nič priti, na zadnjo zarezo priti, pasti na doljno vejo; es nimmt kein Hund ein Stück Brot von ihm, še pes ga ne povoha, ne pozna; sie vertragen sich wie Hund und Katze, gledata se kakor pes in mačka; (nach *Gutsm.* die ersten Hunde ertränkt man gern, perva obrest gre za duri sest); zwei Hunde an einem Beine vertragen sich selten, če dva psa eno kost glodata, se skoljeta; mit gezwungenen Hunden ist nicht gut jagen, prisiljeni pes zajca ne ulovi; es wird ihm bekommen, wie dem Hunde das Grasfressen, nach dem *Serb.* teknilo mu bo, kakor jarcu juha; da liegt der Hund begraben, v tem germu tiči zajic; den schlafenden Hund soll Niemand wecken, ne budi psa, kteri spi (spava); er geht wie ein begossener Hund, gre kakor poparjen; er ist bekannt wie ein bunter Hund, znan je kakor slab denar, povsot ga poznajo; wie ein Hund, po pasje; wer sich mit Hunden niederlegt, steht mit Flöhen wieder auf, kdor k psam lega, z bolhami vstaja; damit kann man keinen Hund aus dem Ofen locken, ni za nobeno rabo; ni piškavigа oreha vredno; bei den Böttchern, natezivnik; ein hohles Behältniß im Bergbaue auf 4 Rädern, Schutt oder Erz in der Grube fortzubringen, truga*, rudarski vozek, s. a. **Göpelhund**.

Hundartig, *adj.*, pasji, po pasje.

Hündchen, das, pesek, psiček, pseče, breče. kuželj, kužek, (*serb.* kučak, kuče).

Hundearbeit, s. **Hundsarbeit**.

Hundefell, s. **Hundehaut**.

Hundefressen, das, slabo jelo, (*böhm.* žradlo - žrelo).

Hundegebell, das, laj, lajanje psov.

Hundegeld, s. Spottgeld.
Hundehaarling, s. Haarling.
Hundehaus, das, **Hundehütte**, die, s. Hundsstall.
Hundehaut, die, psina, pasja koža.
Hundelaterne, die, er ward mit der Hundelaterne ausgeleuchtet, s palico so mu pokazali pot.
Hundelauch, s. Hundsknoblauch.
Hündeln, *v. n.*, opesiti se, oččeniti se, pesiti, ščeniti.
Hundeloch, das, *fig.* temna luknja, revno stanovališče, stanovališe.
Hundenarr, der, norec na pse.
Hundepeitsche, die, pasji bič.
Hundert, *num. c.* sto; hundert Dukaten, sto cekinov; das habe ich mehr denn hundert Mal gehört, stokrat sim že to slišal; drei, fünf hundert u. dergl., tri sto, pet sto; in all. übr. slav. Mundart. tri sta, pet set; je hundert, vsak po sto; eine Rotte von hundert Menschen, etwa stotnja; zu, bei Hunderten, na sto, *serb.* stotinami.
Hundert, das, sto, *Gutsm.* u. *serb.* stotina; das große Hundert, sto in dvajset; fünf von Hundert Zins, pet od sto obresti.
Hundertarmig, *adj.*, storok, storamen.
Hundertängig, *adj.*, stook.
Hundertblättrig, *adj.*, stoperesen, stolisten; die hundertblättrige Rose, stolistna, stoperesna roža.
Hunderte, s. Hundertste.
Hundertens, *adv.*, stotnič, stotni oder stoti kraj.
Hundertel, das, stotnina, stotina, stotni del.
Hunderter, der, die Ziffer, stotica.
Hunderterlei, *adj.*, stoteri, stotéršen, stoversten, sto raznih sort.
Hundertfach, *adj.*, stoteren, stostrok, stogub, stotérnat.
Hundertfältig, *adj.*, stokraten, stotérnat, stokrat toliko, samosto.
Hundertfüßig, *adj.*, stonog, stonožin.
Hundertgliedig, *adj.*, stouden, stočlen.
Hunderthändig, *adj.*, storok.
Hunderthaupt, das, stoglav, stoglavec; s. a. Mannstreu.
Hunderthäuptig, *adj.*, stoglav, stoglaven.
Hundertherrschaft, die, vlada stotine, sto mož.
Hundertjährig, *adj.*, stoleten; das hundertjährige Fest, stoletnica.
Hundertjährige, der, stoletnik; die, stoletnica.
Hundertjährlich, *adv.*, vsacih sto let.
Hundertkopf, s. Hunderthaupt.
Hundertmal, *adv.*, stokrat, po sto krat ali potov.
Hundertmalig, *adj.*, stokraten.
Hundertmeilig, *adj.*, sto milj (dolg).
Hundertnamig, *adj.*, etwa mnogoimen.
Hundertöhrig, *adj.*, stouh.
Hundertpfünder, der, stofúntar.
Hundertpfündig, *adj.*, stofunten.
Hundertruderig, *adj.*, stoveslen, stoveslenat, *(transp.)*, stoveselnat.
Hundertste, der, *adj.*, stotni, stoti, (*böhm.* sty).
Hundertstimmig, *adj.*, stoglasen.
Hunderttägig, *adj.*, stodneven, — sto dni.
Hunderttausend, *num. c.*, sto tisoč.
Hundertthürmig, *adj.*, stoturnsk.
Hundertweise, die, etwa na stotine, stotina za stotino, stotinama.
Hundertzüngig, *adj.*, stojezičen.
Hundeschen, die, psov boječ.
Hundeschlag, der, pobijanje psov.
Hundeschläger, der, etwa psoderec.
Hundesteuer, die, pasji davek, davek od psov, psetnina.
Hundewache, die, pasja straža.
Hundewärter, der, psar, psetar.
Hündin, die, psica, kuzla, kuja, (*russ.* u. *poln.* suka).
Hündisch, *adj.*, pasji, *adv.*, nach Art der Hunde, po pasje, *serb.* paski.
Hundmager, *adj.*, suh kakor bilka, meršav, da se skoz-nj vidi.
Hundmüde, *adj.*, strašno truden, zdelan.
Hunds-, pasji, pesji.
Hundsaffe, der, psoglav, opica psoglavka.
Hundsapfel, s. Alraun.
Hundsarbeit, die, *fig.*, sitno delo.
Hundsauge, das, pasje oko.
Hundsbaum, Hundsbeere, s. Hartriegl, Elsebeere.
Hundsbeißer, s. Meerkatze.
Hundsbengel, der, *(mont.)* vlačugar, lenúh.
Hundsbiß, der, pasji popád, ogriz; s. a. Herbstzeitlose.
Hundsblume, die, s. Hundskamille.
Hundsbrot, das, kruh (iz posevkov) za pse.
Hundsdachs, s. Dachs.
Hundsdille, die, poljski koper.
Hundsdorn, s. Hagebutte.
Hundsfell, s. Hundehaut.
Hundsflechte, die, pasji lišaj.
Hundsfliege, die, pasja muha.
Hundsfott, der, malopridnež, porednež, *russ.* kuzle sin.
Hundsfötterei, die, sleparija, djanje nevredniga človeka.
Hundsföttisch, *adj.*, pasjovérsk, sleparsk, pasji.
Hundsfreund, der, prijatel psov.
Hundsgerecht, *adj.*, na pse izučen.
Hundsgesicht, das, (terpotec), pasje oko.
Hundsgras, das, (Dactylis glomerata), pasja trava; (Bronus glaber, auch Hundsgras), glistnik.
Hundshaar, das, pasja dlaka.
Hundshaber, der, pasji oves.
Hundshai, der, morska mačka.
Hundshode, der, s. Zeitlose, Knabenkraut.
Hundsholz, s. Kreuzbeere.
Hundshunger, der, pasji glad; er hat einen Hundshunger, lačen je kakor pes.
Hundsigel, der, pasji jež.
Hundskamille, die, (Anthemis cotula), smerdelc, *poln.* rumian śmierdzący.
Hundskette, die, pasja veriga, pasji lanec.

Hundskirsche, die, s. Zaunrübe, Hartriegel.
Hundsknecht, der, psar.
Hundsknoblauch, der, pasji česen, s. Bärenlauch.
Hundskohl, s. Bingelkraut.
Hundskopf, der, pasja glava, s. a. Hundsaffe.
Hundsköpfig, *adj.*, psoglav, pasjoglav.
Hundskoth, der, pasjek.
Hundskrankheit, die, (auch Hundsseuche), pasja bolezen.
Hundskuppel, die, pasji konopec, povod.
Hundskürbiß, s. Eselsgurke.
Hundslattig, der, regrat, s. Löwenzahn.
Hundslauch, s. Hundsknoblauch.
Hundsläufer, der, *(mont.)* trugar.
Hundslaus, die, (die Filzlaus, Zecke), kerpel, klop, klopšec, pasja uš.
Hundsleben, das, *fig.* pasje, revno, borno življenje.
Hundsleder, das, pasje usnje, strojena pasja koža.
Hundsledern, *adj.*, iz pasjiga usnja.
Hundsloch, das, pasja luknja.
Hundsmager, s. Hundmager.
Hundsmäßig, *adv.*, po pasje.
Hundsmaul, das, pasji gobec.
Hundsmeise, s. Sumpfmeise.
Hundsmelde, die, nach *M.* pesvica, auch šišanec, s. üb. Bocksmelde.
Hundsmilch, die, pasje mleko; s. a. Wolfsmilch.
Hundsmüde, *adj.*, truden kakor pes.
Hundspetersilie, s. Gleiße.
Hundsquecke, die, (Triticum caninum), pasja pirika.
Hundsrecht, das, drob za pse (od ulovljene zveri).
Hundsrippe, s. Wegebreit.
Hundsrose, die, šipek, s. Hagerose.
Hundsrübe, s. Zaunrübe.
Hundsschlange, die, pasja kača.
Hundsschnauze, die, s. Hundsmaul.
Hundsschlepper, der, s. Hundsläufer.
Hundsschweif, der, pasji rep.
Hundsstall, der, pasjica, pesnica, pasji hlev, *böhm.* psinec.
Hundsstern, der, (Sirius), nach *V.* pes; nach *Gutsm.* kuzlak, nach dem *Russ.* und *Poln.* pasja zvezda.
Hundstage, *pl.*, pasji dnevi.
Hundstagsferien, *pl.*, pasjodnevni prazniki.
Hundstod, der, (Aconitum lycoctonum), pasja smert, s. a. Eisenhut.
Hundstrab, der, pasji tek, dir.
Hundsveilchen, das, pasja vijolica.
Hundsvogt, der, s. Hundewärter.
Hundsweizen, der, **Hundswurzel**, die, s. Hundsquecke.
Hundswuth, die, steklost, steklina (eig. vsteklina).
Hundszahn, der, pasji zob; Augenzahn, s. dieses; bei Jährlingen der Schafe, nach *V.* pruh.
Hundszähnig, *adj.*, psozoben.
Hundszahnwurz, die, (Erythronium dens canis), pasji zob; turke.
Hundszorn, s. Eberwurz.
Hundszunge, die, (Cynoglossum), pasji jezik.
Hundszwinger, der, pesjak, psinjak.
Hüne, der, ein Riese, velikan; s. a. Riese; ein Todter, mertvec.
Hühnen= in Zstzgn. s. Riesen.
Hünengrab, das, gomila.
Hunger, der, lakot, lákota, (*altsl.* al'kota neben lakati, hungern), glád-u (auch *altsl.*); großer andauernder Hunger, stradanje, stràdež; vor Hunger etwas thun, (od) lákote kaj storiti; vor Hunger sterben, (od) lákote, za lakoto umreti, mreti, umirati; ich habe Hunger, lačen, gladen sim, nach etwas, česa; großen Hunger leiden, stradati, gladovati, verächtl. gabati; er hat einen rasenden Hunger, strada, lačen je, da se va-nj vidi, da se goli, da se lupi, maji; den Hunger stillen, najesti se, nasititi se; der Hunger ist der beste Koch, lakot ne izbira, glad ali stradež je stric z medam; der Hunger nach Brot, lakota kruha; s. a. Hungersnoth.
Hungerblümchen, das, (Draba), kurje zdravje.
Hunger=Cur, die, ozdravljanje z lakoto, nach *V.* izlačnjenje.
Hungerharke, die, lavkalo, grablje za pabirkovanje.
Hungerharken, *v. n.*, lavkati.
Hungerig, Hungrig, *adj.*, lačen, gladen; hungerig sein, lačen, gladen biti; hungerig werden, ulačniti se, zlačniti se, nach dem *Serb.* ogladneti; hungerig wie der Wolf, prelačen, lačen kakor volk, kakor pes; *fig.* Sehnsucht nach etwas habend, lačen, gladoven; sehr hungerig sein, lačniga majiti, beliti; je lačen, de se duša v njem lovi, da se va-nj vidi.
Hungerkorn, s. Mutterkorn.
Hungerkraut, s. Dreifaltigkeitsblume.
Hungerleider, der, stradežnik, stradavec, stradalo, gabalo, gladnik; s. a. Geizhals.
Hungerleiderei, die, stradež, stradanje, veliko siromaštvo.
Hungerlos, *adj.*, sit, ki lakote ne pozna.
Hungern, *v. n.* u. *i.*, lačen biti, glad ali lakoto imeti, lakoto čutiti, *serb.* gladneti; anhaltend, sehr hungern, gladovati, auch stradati, es hungert ihn, lačen je, jesti se mu če; Er soll hungern, naj lakoto terpi, naj strada; Einen hungern lassen, izstradati, izstradovati koga, ne dati jesti; fasten, postiti se, ne jesti; *fig.* gladoven biti, hlepeti po čem.
Hungerrechen, der, s. Hungerharke.
Hungerrechen, *v. n.*, s. Hungerharken.
Hungersnoth, die, lakota, strad, stradež, gladovanje, pomanjkanje jedi; lačno leto.
Hungerstelle, die, suha, lačna služba.
Hungerstrafe, die, post; er muß die Hungerstrafe leiden, mora postiti se (za kazen).
Hungerthurm, der, nach *Sul.* gladomornica; ječa, v kteri mora jetnik (od) lakote umreti.

Hungertod, der, smert za lákoto; den Hungertod sterben, (od) glada, lakote, za lakoto umreti, umirati.
Hungertuch, das, am Hungertuche nagen, (Hungerpfoten saugen), gladovati, gladati, stradati, gabati, lakoto in veliko revo terpeti, revo prodajati.
Hungrig, s. Hungerig.
Hungrigkeit, die, laénost, gladnost, gladovitost.
Hunzen, *v. a.*, kvariti, kaziti, s. Aushunzen, Verhunzen.
Hupel, die, obroč na kalupu za cuker.
Hüpfen, *v. n.*, skočiti, poskočiti, poskakovati, skakati; nach *V.* a., perhniti, perhati, suzati (?); hüpfend gehen, skakáje iti; fortdauernd hüpfen, skakljati; sie haben den ganzen Tag gehüpft, ves dan so preskakljali, *serb.* a. skakutati.
Hüpfepferd, s. Heuschrecke.
Hüpfer, der, skakljač, skakalo, poskakovavec.
Hüpfling, der, poskok.
Hüppen, Hüppern, s. Hüpfen.
Hüpperling, der, skakalo; neka žaba.
Hupphupp, s. Wiedehopf.
Hürchel, der, gergot, hrop, hropec.
Hürcheln, *v. n.*, herniti, hropeti, s. a. Röcheln.
Hürde, die, eine von Ruthen-Zweigen oder Draht geflochtene bewegliche Wand, lésa, tamar (*V.*), pletenica; als Flechtzaun, Schafhürde, molznik, grajenik, ograja, gedeckt, osek, *serb.* tor, obor.
Hürden, *v. n.*, Hürden aufschlagen, tamáre staviti, narediti molznik, osek, ograditi, graditi; *v. a.*, dadurch düngen, z ovcami gnojiti, tamariti (*V.*); pod ograjo gnojiti; Schafe hürden, zapreti ovce v osek, grajenik.
Hürdegerte, die, prot, *coll.* protje za lese.
Hürdenlager, das, ovčji, ograjeni stan, s. Hürde.
Hürdenschlag, der, delanje osekov, grajenikov, tamarjev.
Hürdler, der, voznik, ki ima s pletenino pokrit voz.
Hürdung, die, delanje tamarjev, pletenina.
Hure, die, (niedr.), nečistnica, kurba, in St. wie in den übr. sl. M. auch kurva, *altsl.* blędnica; zur Hure werden, skurbati se; zur Hure machen, skurbati.
Huren, *v. n.*, (niedr.), etwa nečistovati, kurbati se, in St. u. *M.* kurvati se.
Hurenbalg, der, Hurensack, mavha, skurbána mavha; s. a. Hurenkind.
Hurengesindel, das, s. Hurenpack.
Hurenhandwerk, das, kurbarstvo, kurbarijstvo.
Hurenhändler, der, s. Hurenwirth.
Hurenhaus, das, kurbarnica.
Hurenherberge, die, kurbišče.
Hurenjäger, der, kurbir, nach *M.* kurvar.
Hurenkind, das, kurbe sin, hotivec, mulček (*M.*), pankert*, nach dem *Serb.* kurbič.
Hurenleben, das, življenje v nečistosti.
Hurenlied, das, umazana, nesramna, klafarska pesem.
Hurenlohn, das, kurbnina, nečisti prislužek.
Hurenmaul, das, nečiste usta.
Hurennest, das, kurbišče, gnjezdo nečistosti.
Hurenpack, das, kurbirska derhal, vlačugarji, derhal nečistnikov, kurb.
Hurensohn, s. Hurenkind.
Hurenvolk, das, s. Hurenpack.
Hurenweib, das, nečista ženska, kurba.
Hurenwirth, der, kurbišnik, kurbarničar, s. a. Kuppler.
Hurenwirthin, die, kurbišnica, kurbarnična gospodinja, s. a. Kupplerin.
Hurenwirthschaft, s. Kuppelei.
Hurer, der, nečistnik, kurbir, nach *M.* kurvar, kurvin.
Hurerei, die, nečisto življenje, kurbarija, kurbarstvo, kurbanje, nesramnost; Hurerei treiben, kurbati se.
Hurerisch, *adj.* u. *adv.*, kurbarsk, kurbirsk, po kurbje, nečisto, nesramno.
Hurken, s. Hocken.
Hurkepott, der, s. Wärmepfanne, Wärmetopf.
Hurr! *int.*, ferk!
Hurrah! *int.*, ura! hura!
Hurt, der, s. Stoß.
Hurten, s. Stoßen.
Hurtig, *adj.*, geschickt, oberten, uren, berz, berzen, ročin, okreten, jadern (*altsl.* jędr, jędrost), spešen, gibek; *adv.*, hurtig! hajdi, podvizaj! hurtig essen, arbeiten, hitro jesti, delati.
Hurtigkeit, die, urnost, berzina, berzost, hitrost, jadernost, ročnost, obertnost, okretnost.
Husar, der, huzar, besser nach andern slav. M., husar; (aus dem Ungarischen, húsz zwanzig).
Husarenoffizier, der, husarski oficir.
Husarenpelz, der, husarski kožuh.
Husarensäbel, der, husarska sablja.
Husarentafel, die, welche auf die Waden schlägt, podbedernik.
Husch! *int.*, rufend, Stillschweigen gebietend, st! pst!; Husch war er weg! vš, ni ga bilo! vš, proč je bil!
Huschen, *v. n.*, smukniti, šiniti kam; *v. a.*, Ohrfeigen ertheilen, jemanden huschen, nasmukati koga, smukati.
Hüschen, s. Schaukeln.
Hussah! *int.*, husa! hujsa!
Hussahen, *v. n.*, vriskati.
Hüsteln, *v. n.*, pokašljevati, pohrepavati, *serb.* auch kašljucati.
Husten, *v. n.*, aufhusten, zakašljati, kašljati; Blut husten, kri pljevati, metati, herkati; er hört die Flöhe husten, misli, da zna več kakor hruške peč; nach dem *Serb.* ve kaj je cesar večérjal; ganze Nächte hindurch husten, vse noči prekašljati.
Husten, der, kašelj; den Husten haben, kašljati; der trockene Husten, suhi kašelj.
Hustenfieber, der, vročnica s kašljem.

Hustenkraut, das, **Hustenwurzel**, die, s. Huflattig.
Hustenkuchen, der, **Hustenmittel**, das, zdravilo, lek, pomoček za kašelj.
Huster, der, kašljavec; du bist ein rechter Huster, prav kašelj si.
Hut, der, klobuk, (auch *altsl.* u. *böhm.*); Hütchen, das, klobuček, klobučič; den Hut abnehmen, odkriti se, odkrivati se, sneti klobuk; den Hut aufsetzen, pokriti se, pokrivati se, klobuk na glavo djati; Hut ab! odkri se! odkrite se! setzen Sie den Hut auf! pokrite se!; Hutab gehen, gologlav, odkrit hoditi; es hält schwer, sie alle unter einen Hut zu bringen, težko jih je spraviti pod eno kapo; težko jih je poravnati, napraviti, da se domenijo, zedinijo; es fehlt ihm unter dem Hute, er ist unter dem Hute nicht richtig, manjka mu, prismuknjen je; die Frau hat den Hut, žena hlače nosi; ein Hut Zucker, hleb, glava, nach *Dainko* kerhet cukra; *bot.* klobuk; s. a. **Blasenhut.**
Hut, die, pazba, straža, varstvo, čuvanje; in der Bedeutung Weide, paša, pašnik, die gemeine Hut, občinski pašnik; Herde, čreda, čeda; das Hüten, pašnja, pasenje; auf der Hut sein, varovati se, paziti, nach *M.* pazko imeti, čuvati se; etwas in seiner Hut haben, s. **Aufsicht**; die Hut haben, imeti pravico na tujem pasti.
Hutband, das, trak za, na klobuk, od klobuka.
Hutbesetz, der, ošev klobuka.
Hutbürste, die, klobučarska ščetka, šetka, kertačica.
Hüten, *v. a.* u. *r.*, varovati kaj, se, čuvati; sich hüten, varovati se, ogibati se, čuvati se, anati (?) se, (*poln.* strzedz się), paziti, gledati, s. a. **Acht** (haben, geben); das Bett hüten, bolan biti, ležati, ne smeti iz postelje; das Zimmer hüten, ne iti s hiše, doma biti; einige Zeit hüten, povarovati; das Vieh hüten, pasti, za živino iti, na živino paziti; Schafe, Ziegen hüten, drobnico pasti; s. a. **Hirt**; zu Ende hüten, dovarovati, dohraniti, dočuvati.
Hüter, der, (von Hut, der), s. **Hutmacher**; (von Hüten), varh, čuvaj, čuvar, varovčin.
Hütergeld, **Hüterlohn**, s. **Hutgeld.**
Hüterin, die, čuvarica, čuvajka.
Hüterkratze, die, klobučarske gredaše.
Hutfabrik, die, klobučarnica.
Hutfaß, das, s. **Fischbälter.**
Hutfeder, die, pero za klobukam; eine Hutfeder tragen, nositi pero za klobukam.
Hutfilz, der, klobučina, klobučevina.
Hutform, die, klobučnjak, oglavje, oglavnica.
Hutförmig, *adj.*, klobučast, klobuku podoben.
Hutfutter, das, podšivka, podstava za klobuk.
Hutfutteral, das, škatla za klobuk, klobučnica.
Hutgeld, **Hütgeld**, das, pašnina, čednina, pastirjev zaslužek, pašnja.
Hutgerechtigkeit, die, paša, pravica paše, pravica kje pasti.
Hutbändler, der, klobučar.
Hutbaus, das, čuvavnica.
Hutkopf, der, dulo, oglavje, štula, oglavnica (auch Achseltuch Humerale am.), *russ.* tulja.
Hutkrämpe, die, okrajic, krajic, obod, streha klobuka, *poln.* brzeg u. krzydlo, *russ.* polja.
Hutkratze, s. **Hüterkratze.**
Hutleder, das, usnje v klobuku.
Hutlitze, s. **Hutschnur.**
Hutlos, *adj.*, eine hutlose Herde, čeda brez varha, brez pastirja; hutlos herumgehen, gologlav, odkrit, brez klobuka hoditi.
Hutmacher, der, klobučar.
Hutmacherei, die, klobučarija, klobučarstvo; die Hutmacherei betreiben, klobučariti.
Hutmacherin, die, klobučarica, klobučarka.
Hutmann, der, čuvaj; Viehhirt, čednik.
Hutrand, der, s. **Hutkrämpe.**
Hutrechen, der, obešalo za klobuke.
Hutschachtel, die, klobučnica.
Hütsche, die, stópica, podnožje, podnožnica.
Hutsche, die, s. **Schaukel.**
Hutschen, s. **Gleiten, Rutschen, Schaukeln.**
Hutschleife, die, petlja, kokarda* na klobuku.
Hutschnalle, die, zapon, zaponka od klobuka.
Hutschnur, die, trak od klobuka.
Hutstaffirer, der, obšivač; kdor klobuke obšiva in opravlja, kakor gre.
Hutstein, der, mejnik pašnika.
Hutstepper, s. **Hutstaffirer.**
Hutstock, der, s. **Hutform.**
Hutstolpe, die, s. **Hutkrämpe.**
Hutstutzer, s. **Hutstaffirer.**
Huttaxe, die, pašnina.
Hütte, die, bajta, koča, lopa, (eig. Vorhaus), *altsl.* koliba (*griech.* καλύβη), suhota; eine elende Hütte, beznica, kočura, *russ.* hyžina, *böhm.* u. *poln.* chalupa; Hüttchen, kočica, nach *V.* a. klanica, ostrešek; im Bergwesen, izdelovavnica; Schmelzhütte, plavž, topilnica, talivnica; s. a. **Gießhütte, Eisenhütte, Glashütte** u. dgl.; Vogelhütte, tičnica; Kalkhütte, apnenica; Hütte der weidenden Schäfer, ovčarnica.
Hüttenafter, das, otalina, ostanki v topilnicah.
Hüttenamt, das, topilnični ured.
Hüttenarbeit, die, delo v topilnicah.
Hüttenarbeiter, der, topilničar, plavžar.
Hüttenbau, der, delo v rudarskih izpiravnicah, topilnicah in druzih rudnih izdelovavnicah.
Hüttenbeamte, der, topilnični urednik.
Hüttenbewohner, der, bajtar, kočar, kajžar.
Hüttengebäude, das, topilnica, topilnično poslopje.
Hüttengekrätz, s. **Hüttenafter, Gekrätz.**
Hüttengericht, das, topilnična sodnija.
Hüttengezäh, das, im Bergbaue, topilnično, plavžarsko orodje.

Hüttenherr, der, lastnik topilnice, plavža.
Hüttenhof, der, topilnično dvorišče, dvoriše.
Hütteninspector, der, topilnični nadglednik.
Hüttenkatze, die, topilničarska mačka.
Hüttenknappschaft, die, topilničarji.
Hüttenkunde, die, topilničarstvo, plavžarstvo.
Hüttenleute, *pl.*, topilničarji, plavžarji.
Hüttenmann, s. Hüttenarbeiter.
Hüttenmännisch, *adj.*, plavžarsk, topilničarsk.
Hüttenmeister, der, etwa nadplavžar.
Hüttennicht, das, neke topilnične saje.
Hüttenordnung, die, red ali postava za plavže, za topilnice.
Hüttenpulver, s. Hüttennicht.
Hüttenrauch, der, arsenikov prah, arsenikove saje, beli arsenik.
Hüttenrege, die, vabnik.
Hüttenschreiber, der, plavžarski pisar.
Hüttensiedler, s. Einsiedler.
Hüttensohle, die, pod, tla plavža.
Hüttenspan, der, plavžarski rovaš.
Hüttenverwalter, der, oskerbnik plavža.
Hüttenwächter, der, stražnik, čuvaj plavža.
Hüttenwäscher, der, perivec otaline.
Hüttenwerk, das, plavž, topilnica, sploh izdelovavnica za rudo.
Hüttenwesen, das, plavžarstvo, plavžarske zadeve.
Hüttenwissenschaft, die, s. Metallurgie.
Hüttenzeichen, das, znamnje plavža.
Hüttler, **Hüttner**, der, s. Hüttenbewohner.
Huttresse, die, pasec na klobuku.
Hutüberzug, der, prevleka na klobuku.
Hutung, die, pašnik.
Hutweide, die, pašnik.
Hutzeug, der, klobučina.
Hutzucker, das, sladkor ali cuker v hlébih, v glavah.
Hutzel, die, kerhelj, suhe hruške in jabelka, suho sadje.
Hutzelig, *adj.*, zgerbančen, gerbast, skožuran, zmežuran.
Hutzeln, *v. n.*, zusammenschrumpfen, zgerbančiti se, gerbančiti se, zgerbiti se, skerčiti se, kožurati se, mežurati se; *v. a.*, schneiden, rezljati, rezati na kerhlje, kerhljati.
Hyacinth, der, hiacint, jacint (dragi kamen).
Hyacinthe, die, hiacint (cvetlica).
Hyaden, *pl.*, hijadę, dežnice†.
Hyalee, die, nach *Šul.* steklovica.
Hyalith, der, steklasti opal, hialit.
Hyäne, die, hijena.
Hybrid, s. Zwitter=.
Hyder, **Hydra**, die, hidra.
Hydrat, das, hidrat.
Hydraulik, die, hidravlika*.
Hydraulisch, *adj.*, hidravličen, vodovoden.
Hydrodynamik, die, giboslovje vode, hidrodinamika.
Hydroelectrisch, *adj.*, hidroelektričen.
Hydrograph, der, vodopisec, rekopisec.
Hydrographie, die, vodopisje, rekopisje; hydrographische Karte, vodokaz†.
Hydrologie, die, nauk od vode, vodoslovje.
Hydrologisch, *adj.*, vodosloven.
Hydrometer, der, vodomér.
Hydrometrie, die, vodomérstvo.
Hydropath, der, vodolečnik.
Hydropathie, die, vodolečba.
Hydropathisch, *adj.*, vodolečin.
Hydrostatik, die, hidrostatika, nauk od enakotežja tekočin.
Hydrostatisch, *adj.*, hidrostatičen.
Hydrotechnik, die, hidrotehnika, vodostavstvo †.
Hydrotechnisch, *adj.*, vodostavben†.
Hygea, die, boginja zdravja *pri Rimlj.*, Higeja.
Hygrometer, der, vlagomér, močomér.
Hygrometrie, die, vlagomérstvo.
Hygroskop, der, vlagokaz.
Hylophag, der, dervojedec.
Hymen, das, Jungfernhäutchen, nach *M.* devična loputa.
Hymen, der, Himen, bog zakonov (*pri Rim.*).
Hymne, die, hvalnica, hvalna pesem, himna.
Hyper=, in Zssgn. pre —.
Hyperbel, die, *rhetor.* hiperbola, nach *Šul.* nadostavka, *russ.* preuveličenje, s. a. Uebertreibung; *math.* hiperbola, *Šul.* suvišnica (prebitnica).
Hyperbolisch, *adj.*, pregnan.
Hyperkritik, die, pregnani, preostri pretres.
Hyphen, s. Bindezeichen.
Hypochonder, der, hipohondrik, s. a. Grillenkrank.
Hypochondrie, die, hipohondrija; s. a. Grillenkrankheit, Schwermuth.
Hypochondrisch, *adj.*, hipohondričen; s. a. Schwermüthig.
Hypochondrist, der, s. Hypochonder.
Hypogynisch, *adj.*, (*bot.*), nach *Šul.* podploden.
Hypotenuse, die, hipotenuza, presežnica†, nach *Šul.* podpon.
Hypotheciren, *v. a.*, zastaviti ležeče blago.
Hypothek, die, nepremakljiva ali ležeča zastava, hipoteka, zastava ležečiga blaga.
Hypothekarforderung, die, hipotekarna tirjava, tirjava v gruntnih bukvah zapisana.
Hypothekargläubiger, der, hipotekarni, gruntnozastavni upnik.
Hypothekargut, das, zastavno posestvo.
Hypothekarverschreibung, die, pismena zastava posestva, hipotekarni zapis.
Hypothekenbank, die, zastavnica.
Hypothese, die, etwa podmena, nach dem *Griech.* podkladba, *poln.* pripuščenje; s. a. Voraussetzung, Annahme.
Hypothesiren, s. Annehmen, Voraussetzen.
Hypothetisch, *adj.*, podmenjen†, podkladen, pogojin.
Hysterie, die, **Hysterik**, die, materniéna bolezen, maternica, histerija.
Hysterisch, *adj.*, materničav, auch bei *Šulek*.
Hysteron proteron, narobe reč, narobe beseda.

J (Selbstlaut).

J! *int.*, s. **Ei!** i nun, es mag sein, no! naj bo!
Jbe, die, s. **Eibe**.
Jbenbaum, s. **Eibenbaum**.
Jbenblätter, *pl.*, **Jbenlaub**, das, s. **Epheu**.
Jbis, der, (Tantalus ibis), ibis; (Ibis falcinellus), plevica.
Jbisch, s. **Eibisch**.
Ich, *pron.*, jez, jest, *altsl.* jaz, in den übr. M. ja; ich liebe dich, ljubim te; ich habe es gethan, und Niemand sonst, jez sim to storil, in nihče drug ne; hab' ich's doch gesehen, vsaj sim vender vidil; Ich, das, mein ganzes Ich, ves jez, kar me je, vse moje bistvo; du bist mein zweites Ich, ti si ves kakor jez, moja podoba, ti si moj drujic.
Icheln, Ichen, *v. n.*, vedno na se misliti, od sebe govoriti.
Ichheit, die, moja oseba, jestvo, (*poln*, jazen, *gen.* jazni, *böhm.* jastvi = jestvo).
Ichler, der, s. **Egoist**.
Ichneumon, s. **Pharaonsmaus**.
Ichnographie, die, osnovni, podstavni načert.
Ichsamkeit, die, **Ichsucht**, s. **Egoismus**.
Ichsüchtig, s. **Egoistisch**.
Ichthyographie, die, popisovanje rib, ribopisje.
Ichthyolith, der, okamnjena riba.
Ichthyolog, der, riboznanec.
Ichthyologie, die, riboznanstvo.
Ichthyophag, der, ribojedec, ribojed.
Ideal, das, popolnama zgled (kake reči), nach den übr. slav. M. vzor, (*altsl.* Gesicht, Muster); nach dem *Böhm.* a. vidina; mišljena reč, ideal*; s. a. **Urbild**.
Ideal, Ideel, Idealisch, *adj.*, zgleden, zgledovaven, mišljen, umstven, vzoren, idealen *.
Idealisiren, *v. a.*, povzoriti†, vzoriti† kaj, po umišlii kako resnično reč olepšati kakor ideal.
Idealismus, der, vzorstvo†, idealizem.
Idealist, der, vzorovavec†, idealist; s. a. **Schwärmer**.
Idealität, die, vzornost†, idealnost.
Idee, die, misel, ideja; s. a. **Begriff**, *böhm.* vida; er hat keine Idee davon, še misliti si tega ne more, še sanja se mu ne od tega, nima ga zapopadka od tega; eine Idee deutlich auffassen, nach *V.* vtiskati, vtisniti si v spomin kako reč tako živo, kakor da bi jo bil z očmi vidil.
Ideen-Association, die, poverstnost, združenost misli (misel).
Ideenaustausch, s. **Austausch**.
Ideengang, der, versta, razverstenje misel.
Ideenlos, *adj.*, brez misli, zmešano, brez idej.
Idem, ravno to, ravno tisto, isti, — isto.
Identificiren, *v. a.*, enačiti.
Identisch, *adj.*, isti, ravno tisti, enak.
Identität, die, istost, enakost.
Identitätsgleichung, die, istostna enačba†.
Ideolog, der, ideolog, vidoslovec†.
Id est, (i. e.), to je, (t. j.), to se pravi, temu se pravi.
Idioelektrisch, *adj.*, idioelektričen, samoelektričen.
Idiographisch, *adj.*, samopisen.
Idiom, das, narečje, lastnija, posebnost kaciga jezika.
Idiopathie, die, das (einem bestimmten Individuum oder einem einzelnen Theile) eigenthümliche Leiden, idiopatna, svojosebna bolezen (nach Dr. *Bl.*), auch das ursprüngliche, gleichsam für sich entstandene Leiden, pervotna bolezen (nach Dr. *Bl.*).
Idiopathisch, *adj.*, idiopatičen, svojosebno bolan.
Idiosynkrasie, die, idiosinkrazija, posebna občutljivost.
Idiot, der, abota, prostak, nevedež; s. a. **Dummkopf**.
Idiotikon, das, okrajni besednjak.
Idiotismus, der, okrajna, t. j. ne sploh znana beseda; posebnost, svojstvo jezika.
Idol, das, s. **Abgott, Götze**.
Idolater, der, s. **Götzendiener**.
Idolatrie, die, s. **Götzendienst**.
Idylle, die, pastirska (pesem), idila, nach dem *Poln.* und *Böhm.* selanka, (kmetijska).
Idyllendichter, der, pisavec pastirskih ali selank, t. j. kmetijskih.
Idyllisch, *adj.*, pastirsk, selansk, kmetišk, nedolžen, s. a. **Ländlich**.
Je! s. **J!**
Igel, der, (Erinacius europaeus), jež, *dim.* ježek; (Chardium chinatum) jež; Blutegel, s. dieses.
Igel- in Zstzgn. ježev.
Igelartig, *adj.*, ježast.
Igelfisch, s. **Stachelschwein**.
Igelhaut, die, ježeva koža, ježevina.
Igelicht, *adj.*, ježast.
Igelknospe, die, (Sparganium), ježeva ježica, *poln.*, volčji bob, ježoglavka.
Igelkolbe, die, s. **Igelknospe**; **Stechapfel**.
Igelshuf, der, (eine hochgradige Form der Mauke bei Pferden) ježeva noga, hude rape.
Igelsklette, die, (Xanthium strumarium), ježičarica.
Igelskraut, s. **Eselsgurke**.
Igelstein, s. **Echinit**.
Ignorant, der, nevednež, *russ.* nevéža.
Ignoranz, die, nevednost, neznanstvo, temota.
Ignoriren, *v. a.*, ne vediti, nevedniga, neveden se delati; er ignorirt ihn, dela, kakor bi za-nj ne vedil, kakor bi ga ne bilo, kakor bi ga ne poznal; ne meniti se za kaj, ne hoteti poznati.

Ihm, *pron.* (dat. sing.), njemu, mu; ich sagte ihm, rekel sim mu, ihm und nicht mir, njemu, ne pa meni; ihm nach, za njim.
Ihn, *pron.* (acc. sing.), ihn und nicht dich, njega, ne pa tebe; ich sah ihn heute, vidil sim ga danas.
Ihnen, *pron.* (dat. pl.), njim, jim; gib ihnen Brot, daj jim kruha; in der Höflichkeitssprache, Vam.
Ihr, *pron. pers.*, (dat. sing. *f.*), ihr und nicht ihm, njej, nji, ne pa njemu; gib ihr dieses, daj ji (jej) to.
Ihr, *pron. pers.*, (nom. pl.), vi; ihr seid noch fleißig, die andern hingegen, vi ste še pridni; ihr meinet also, menite tedej.
Ihr, (Ihre, Ihres), *pron. poss.*, einer einzelnen Person des weiblichen Geschlechtes, von der die Rede ist, gehörig, nje *indecl.*, und njen, njena, njeno, *serb.* njezin; zweien dritten Personen ohne Rücksicht auf Geschlecht gehörig, nju, *indecl.* und njun, njuna, njuno; mehreren dritten Personen ohne Rücksicht auf Geschlecht gehörig, njih, *indecl.*, njihov, njihova, njihovo, auch njihen, njihna, njihno; und in allen drei Fällen, insoferne sich das zueignende Fürwort auf das Subject des Satzes bezieht, svoj, svoja, svoje; in der Höflichkeitssprache, Vaš; sie wünscht, daß ihr Sohn Priester werden möchte, rada bi, da bi njen sin (da bi nje sin) duhoven bil; wenn sie ihren Sohn sieht, kadar vidi svojiga sina; ich brachte den Eltern ihre Tochter, pripeljal sim staršem njih (ovo) hčer; als die Eltern ihrer Tochter ansichtig wurden, ko so starši zagledali svojo hčer; Ihre Majestäten, njih veličanstva (i).
Ihren, *v. a.*, s. Ihrzen.
Ihrer, *pron. pers.*, (genit. sing. fem.), nje, (jé); (genit. dual.) nju, ju; (genit. pl.), njih, jih; *pron. poss.* s. Ihr.
Ihrethalben, Ihrenthalben, Ihretwegen, Ihretwillen, (sing.) zavolj nje; (dual.) zavolj nju; (pl.) zavolj njih; in der Höflichkeitssprache, zavolj Vas.
Ihrige, *pron. poss.*, s. oben Ihr (*pron. poss.*), nje, njen; nju, njun; njih, njihov; in der Höflichkeitsspr., Vaš; sie sollen das Ihrige thun, naj storé svojo dolžnost; was machen die Ihrigen? kaj delajo Vaši? kako so Vaši? kako je Vašim (doma)?
Ihro, *pron.*, Vaš; Ihro Gnaden, Vaša milost; Ihro Majestät der Kaiser, Njegovo, Njih veličanstvo; wie auch, Vaše veličanstvo; presvetli cesar.
Ihrzen, *v. a.*, vikati koga.
Ikonograph, der, podobopisec, kipopisec.
Ikonographie, die, podobopisje.
Ikonolog, der, podoboznanec, kipoznanec.
Ikonologie, die, podoboznanstvo.
Ikosander, der, dvajseterec.
Ikosandrie, die, dvajsetomoštvo†.
Ikositetraeder, das, dvajsetočveterec†.
Ikterisch, *adj.*, zlatenčen.
Ikterus, der, (Gelbsucht), zlatenica.
Ilaub, das, s. Epheu.
Ilen, *v. a.*, zrezovati.
Iler, der, bei den Kammachern, zrezovalo.
Iliade, die, iliada.
Ilk, s. Iltiß.
Illativsatz, s. Folgesatz.
Illata, *pl.*, s. Heiratsgut.
Illegal, *adj.*, nepostaven, nezakonit, s. a. Ungesetzlich.
Illegalität, die, nepravnost, nepostavnost.
Illegitim, *adj.*, nezakonsk.
Illiberal, s. Unfreigebig.
Illiquid, *adj.*, neugotovljen, negotov, nevaren.
Illudiren, s. Verspotten, Vereiteln.
Illuminat, der, razsvetljivec; s. a. Lichtbruder.
Illumination, die, razsvetljenje, osvetljenje, s. a. Beleuchtung.
Illuminiren, *v. a.*, razsvetliti, s. Beleuchten; eine Landkarte, zmalati (z barvami); nach *V.* osvetlobiti; er ist illuminirt, terčen, vinjen je.
Illusion, die, slepotija, omama; s. a. Täuschung.
Illusorisch, *adj.*, slepiven, prazen; ein illusorischer Vertrag, videzna pogodba.
Illustration, s. Erläuterung, Zeichnung.
Illustriren, *v. a.*, s. Erläutern; illustrirte Zeitung, novice s podobami.
Ilme, die, s. Ulme.
Ilse, s. Alose.
Iltenschnecke, s. Kegelschnecke.
Iltiß, der, (Mustela putorius), dihur, dihor, *böhm.* u. *poln.* tchoř, *serb.* smerdljivac, nach *Gutsm.* smerduh.
Iltiß-, in Zsstzgn., dihorjev, dihurjev.
Iltißfalle, die, past za dihorje, dihurjeva past, dihurnica.
Iltißfell, das, dihurjeva koža, dihorjevina.
Im, (in dem), s. In.
Imaginär, *adj.*, umišljen, dozdeven, prividin.
Imagination, die, s. Einbildung, Einbildungskraft.
Imaginiren, sich, s. Einbilden, sich.
Imbecill, s. Schwach, Blödsinnig.
Imber, s. Ingwer.
Imbiß, der, malica, okusek, vgrizek, zakusek, prigrizek, južnica, záložaj; s. a. Frühstück.
Imgleichen, s. Ingleichen.
Imid, das, imid.
Imitation, s. Nachahmung.
Imitiren, s. Nachahmen.
Imker, der, čebelar, bčelar.
Imkerei, die, čbelarstvo; s. a. Bienenzucht.
Immariniren, *v. a.*, einsalzen mit Meerwasser, nasoliti z morsko vodó; s. a. Mariniren.
Immanent, *adj.*, prebivajoč v čem.
Immanenz, die, prebivanje, bivanje v čem.
Immaßen, *conj.*, so wie, kakor; indem, weil, ker.
Immaterialität, die, brezsnovnost, breztelesnost, nach dem *Russ.* nerečnost.
Immateriell, *adj.*, brezsnoven, breztelesen.

Immatriculation, die, vpis (v matico, v spisek učencov).
Immatriculationsschein, der, vpisni list.
Immatriculiren, *v. a.*, vpisati, vpisovati (v matico).
Immaturität, die, negodnost, s. **Unreife**.
Imme, s. **Biene** u. ff.
Immediat, s. **Unmittelbar**.
Immediateingabe, s. **Majestätsgesuch**.
Immediatisiren, *v. a.*, eine Stadt, dati mestu pravico, da je neposrednje naj višji deržavni oblasti podložno.
Immel, der, s. **Kornwurm**.
Immen, s. **Hautflügler**.
Immenblatt, das, (Melittis melissiphyllum), medika.
Immenwolf, der, Bienenspecht, der, s. **Bienenfraß**.
Immer, *adv.*, ununterbrochen fortdauernd, vsigdar, v eno méro, zmér, zmeraj, zmeram, nach Aud. zmir, zmiraj, zmiram, ves čas, skoz in skoz, vse skoz, vedno, (vergl. a. *altsl.* viną), preveno, vazda, neprenehama; allemal, vselej, vsakikrat; auf immer, za vselej, na veke; vor den Comparativis, čedalje, čezdalje, z. B. immer ärger, čedalje hujši, nach dem *Serb.* vse huje, huje in huje; immer weiter, daljej in daljej, *poln.* coraz dalej; es regnet noch immer, vedno dež gré, ne neha; ich werde immer so handeln, vedno bom tako delal, nikoli ne bom drugač delal; so arg du immer bist, kakor koli si hud, bodi še tako hud, čeravno si hud, was auch immer, kar si koli bodi, kar si bodi; ich dachte immer, nach dem *Serb.* vse sim mislil, da —; nehmet immer eueren Beutel hin, vzemite le svojo mošnjo; gib es immer her, no le daj sem, le daj mi; die Sache ist immer bedenklich genug, pri vsem tem je ta reč nevarna.
Immerdar, *adv.*, skoz in skoz, v eno mero, vedno, zmiram, zmiraj, za vselej.
Immerfort, *adv.*, v eno mero, vedno, neprenehama, neprestano, brez prestanka, brez konca in kraja, *serb.* jednako, sve jednako, sveudilj.
Immergrün, das, (Aizoon), vednoživ; s. a. **Hauswurz**, **Sinngrün**; *adj.*, vedno zelen.
Immerhin, *adv.*, s. **Immer**; er mag immerhin kommen, naj le pride, smé priti; na voljo mu je priti; vse eno je, naj pride ali ne; zastran mene.
Immerkuh, die, železna krava, (t. j. ki mora pri zemljišči ostati ali pa povernjena biti).
Immerlaut, der, vekalo, kričalo.
Immermehr, *adv.*, čedalje bolj, čedalje več, vse bolj in bolj, vselej bolj, čim dalje tim bolj.
Immersatt, *adj.*, vedno sit.
Immerschön, das, (Gnaphalium), molova roža, božja strešica, s. a. **Heide**.
Immersion, die, zaton.
Immerwährend, *adj.*, neprenehljiv, neprenehaven, neprestan, vedno terpeč, vedni, vselejšen; *adv.*, v eno méro, vedno, brez konca, neprenehama.
Immerzu, *adv.*, s. **Immerfort**, **Immerhin**.
Immittelst, s. **Indessen**, **Inzwischen**.
Immobil, *adj.*, ležeč, nepremakljiv, s. **Unbeweglich**; (in der Kriegssprache) ungerüstet, nepripraven, neorožen.
Immobilien, *pl.*, nepremikljive, ležeče posestva; auch posestva schlechthin, *kroat.* nepokretnina † (nepremaklina †).
Immoral, **Immoralisch**, *adj.*, s. **Unsittlich**.
Immoralität, die, s. **Unsittlichkeit**.
Immortalität, die, neumerjočnost, s. a. **Unsterblichkeit**.
Immortelle, die, nach dem *Serb.* neven.
Immunität, die, svoboščina, svobošina, oprost(enje) davkov, prostost davkov.
Impensen, *pl.*, s. **Kosten**.
Imperativ, der, velévnik, velivnik, velivni naklon.
Imperator, der, zapovedovavec, velevavec, cesar.
Imperfectum, das, nedokončavni ali terpeči pretekli čas.
Imperial, *adj.*, cesarsk, imperialen.
Imperial, der, imperial, ruski cekin (10 rubljev).
Imperialpapier, das, imperialni, cesarski papir.
Impersonale, das, *(verbum)*, neosebni glagol.
Impertinent, *adj.*, prederzen, nesramen; s. a. **Ungestüm**.
Impertinenz, die, prederznost, nesramnost, neotesanost.
Impetrant, der, s. **Kläger**.
Impetuoso, *adv.*, *mus.*, vrišno.
Impetrat, s. **Beklagte**.
Impfanstalt, die, cepivnica (kóz).
Impfarzt, der, cepivec kóz.
Impfen, *v. a.*, pfropfen, cepiti drevo; in den Spalt, v sklad ali zarezo cepiti; in die Rinde impfen, za kožo ali lubad cepiti, *russ.* privivat; Pocken impfen, koze staviti komu, cepiti, *böhm.* očkovati.
Impfer, der, cepivec.
Impfereis, s. **Pfropfreis**.
Impfling, der, cepljenec; weibl. cepljenka.
Impfmesser, das, cepilo.
Impfung, die, (der Pocken) cepljenje, stavljenje kóz.
Impfungsarzt, der, s. **Impfarzt**.
Impfungsprämie, die, darilo za cepljenje koz.
Impfungsstoff, der, cepivo.
Impfungszeugniß, das, spričevalo od cepljenja, od stavljenih koz.
Impfwunde, die, vcepek, rana od cepljenja.
Implacabel, s. **Unversöhnlich**.
Impliziren, *v. a.*, zamotati, motati, vplesti, vpletati v kaj; s. a. **Verwickeln**.
Implicite, *adv.*, zamotano; v čem zapopadeno, všteto, s čem vred.
Implorant, der, prosivec.
Implorat, der, toženec.

Imploration, die, s. **Ansuchen**.

Imploriren, *v. a.*, ansuchen, prositi za kaj.

Impoli, *(franz.)*, neotesan, zarobljen, *a.* nazarobljen (od. viell. nezarobljen?).

Imponderabilien, *pl.* nevagljivina, netežnine †.

Imponiren, *v. a.*, s. **Auflegen**, z. B. Einem Stillschweigen imponiren, reči, zapovedati, zapovedovati komu, de naj molči; *v. n.*, imeniten biti, svest si biti, da ga ljudje v čislih imajo, da kaj velja pri ljudeh.

Imponirend, **Imposant**, *adj.*, znamenit, očitin, imenit, vidin, zapovedljiv, mošk.

Import, der, die Einfuhr, vhod, vvoz, vpeljevanje.

Important, *adj.*, veljaven, imeniten, s. **Wichtig**.

Importanz, die, imenitnost, cena, veljava, s. **Wichtigkeit**.

Importation, die, s. **Import**.

Importen, *pl.*, vvažano, vpeljano, iz tujiga pripeljano blago, vvoženina.

Importeur, der, vvoznik, vvažavec.

Importgeschäfte, *pl.*, vvozna kupčija.

Importiren, *v. a.*, vvoziti, vvažati, pripeljati iz tujiga v deželo.

Imposant, *adj.*, s. **Imponirend**.

Impost, die, nakláda, namet *(serb.)*, nalog, prikladek, *russ.* pošlina.

Impotent, *adj.*, nezmožin.

Impotenz, die, nezmožnost.

Impracticabel, *adj.*, neizpeljiv, neizveršljiv; kar se ne more izdelati, izpeljati, dognati.

Imprägniren, s. **Schwängern**.

Impression, s. **Eindruck**.

Imprimatur, das, naj se natisne, dovoljenje v natis.

Imprimiren, *v. a.*, s. **Einprägen**; eine Schrift, dati dovoljenje v natis.

Impromptu, das, pesem na mestu, na ravnost zapeta.

Improvisator, der, improvizator, pesnik, ki dela pesmi na mestu, ne pripravljaje se; s. a. **Stegreifdichter**.

Improvisiren, *v. a.*, peti, pesmi zlagati na mestu, ne pripravljaje se, sproti izmišljevati si, iz nederja, spod pazduhe, spod pazhe, iz mavhe jemati jih, improvizovati.

Impuls, der, nagib, nagon, pogon, podbud; einen Impuls geben, pognati, spodbuditi; s. a. **Antrieb**.

Impulsiren, *v. a.*, naguiti, nagibati, nagnati, naganjati.

Impulsoriales, *pl.*, s. **Betreibung**.

Imputation, die, s. **Zurechnung**.

Imputiren, *v. a.*, pripisati, pripisovati, prištevati; s. **Zurechnen**.

Ims, s. **Imbiß**.

In, *præp.*, die Ruhe in einem andern Dinge bezeichnend, (mit der dritten Endung), in einem Ort, v, na; in der Fremde, na tujem; in dieser Welt, na tem svetu; im Grünen, na zelenem; in Wien, na Dunaji; in Krain, na Krajnskem im Venezianischen, na Beneškem, v Benečii; eine Bewegung, deren Schauplatz das Innere eines anderen Dinges ist, bezeichnend, po, z. B. im Finstern tappen, po tami tavati; im Garten herum gehen, sprehajati se po vertu; im Kopfe herum gehen, po glavi broditi; u. beim Abgange einer Bewegung, v, na; im Garten sein, na vertu biti; im Wagen, na vozi, v kočii; sich im Wasser spiegeln, sich in der Stadt verbergen, v vodi gledati se, v mestu skriti, skrivati se; im Mondschein spazieren gehen, pri mesečini, pri luni se sprehajati; im Wege stehen, na poti biti; in Ruhe, pri miru; in seinem Alter, v njegovih letih; im Besitze sein, v posesti biti, imeti; im Zaume halten, s. **Halten**; in meiner Jugend, za moje mladosti, v mladih letih; in einer Stunde, za eno uro; ich habe in ihm mein ganzes Glück verloren, z njim sim zgubil vso svojo srečo; sich in deutlichen Ausdrücken erklären, povedati, praviti z očitnimi, razločnimi besedami; in Gegenwart Aller, pred vsimi, vpričo vsih; sich im Weine betrinken, z vinam upijaniti se; in der Meinung, Hoffnung, s to mislijo, s tim upanjem; in der Stille, na tihem, na tihama; im vorigen Jahre, láni, lanskiga leta, lansko leto; im vorigen Monate, prejšnji mésec; im Sommer, Winter, Frühjahre, Herbste, po létu(i), po zimi, pomládi, jeseni, v jeseni; in der Mitte, mitten in etwas, sred, sredi, (serd= v, na sredi) česa; im künftigen Jahre, prihodnje leto; in der Nacht, po noči; in Einem fort, vedno, neprenehama; Einem in allen Stücken gehorchen, nach *V.* komu vse sploh pokoren biti; das Schönste in der Welt, in der Stadt, vsega sveta, vsega mesta naj lepši; in so ferne es sich nicht auf Ort oder Zeit, sondern auf einen Zustand bezieht, so bleibt es im Slov. häufig unübersetzt, indem die ganze Diction durch ein dem gedachten Zustande entsprechendes Zeitwort gegeben wird, z. B. in Erwägung, premišljevaje; in Ansehung, gledé na —; in den letzten Zügen liegen, umirati; in guten Vernehmen stehen, razumeti se, dober si biti; in Feindschaft leben, sovražiti se; in Gedanken sein, misliti; in Ehren halten, čislati; im Falle, daß, ako bi, ko bi; ich bin deshalb in großen Sorgen, to me močno skerbi; in der That, za res; im Anfange, od začetka, iz početka, od konca; in der Messe, pri maši; med mašo; die Richtung, das Bestreben nach dem Innern einer Sache bezeichnend (mit der vierten Endung), v, (v —, va —), auch na; in den Krieg ziehen, na vojsko iti; in den Garten, in den (ungeb.) Wagen, na vert, na voz, (v kočijo); sich in Acht nehmen, varovati se, paziti; s. a. **Amt**; eine Ausdehnung betreffend, na, z. B. in die Länge, in die Quere, Breite, na dolgo (na dolgost), na pošév, na širjavo (širokost), ins Haus, v hišo. na dom; in die weite Welt gehen, iti po svetu; in die Predigt gehen, k pridigi iti; in Thränen ausbrechen, zjokati se, razjokati se; bis in den Tod, do smerti; es gehet ins vierte Jahr, četerto leto je, teče; in Armuth gerathen, obožati; ungefähr, bei Zahlen, pri, okoli, in

die zweihundert, pri dve (dveh) sto, okoli dvé (dveh) sto; bis in die Nacht, v noč; in Ewigkeit, na vekomaj; in wie ferne, kolikor, ali —; in etwas, nekoliko; ins Unendliche, brez konča in kraja.
In abstracto, sploh.
Inactiv, s. Unthätig.
Inadäquat, *adj.*, neprimeren, nepriležin.
Inarticulirt, s. Unarticulirt.
Inauguralrede, die, nastopni govor.
Inauguration, die, vpeljanje, vmestitev (v vseučilišno službo).
Inauguriren, *v. a.*, vpeljati, vmestiti v službo.
Inbegriff, der, zapopadek, obseg, obsežek; der Inbegriff dieser Gesetze bildet —, te postave skup so —; mit Inbegriff des —, s tem vred; kurzer Inbegriff, jedro, posnetek.
Inbehalten, s. Einbehalten.
Inbrunst, die, goréčost, vnétost, vžganost, gorljivost, živost, živa ljubezen; mit Inbrunst lieben, goreče ljubiti.
Inbrünstig, *adj.*, goreč, vroč, vžgan, vnet, živ, plameneč.
Inbrünstigkeit, die, goréčost; s. a. Inbrunst.
Inbürger, der, meščan, mestnjan.
Incamminiren, *v. a.*, napeljati, nasnovati.
Incarceriren, *v. a.*, zapreti, zapirati, v luknjo vtakniti koga, s. Einkerkern.
Incarnat, s. Hochroth, Fleischfarbe.
Incasso, s. Eincassirung.
Incest, s. Blutschande.
Incidenzpunct, der, postranski, pritični členek.
Incidenzstreitigkeit, die, vmesni, pritični prepir.
Incidenzurtheil, das, vmesna sodba zastran kake postranske in nepoglavitne reči.
Incidenzwinkel, s. Einfallswinkel.
Incision, s. Einschnitt.
Inclaviren, s. Einschließen, Einklammern.
Inclination, die, nagnjenje, nagib; s. Neigung.
Inclinationswinkel, der, nagibni, naklombeni kot.
Incliniren, *v. n.*, nagnjen biti k čemu.
Inclusive, *adv.*, s tem vred, vštevaje —.
Incognito, *adv.*, incognito reisen, potovati neznan, nepoznan, pod tujim imenam; hoče biti neznanec; v neznanstvu, incognito.
Incognito, das, nepoznanost, neznanstvo.
Incolat, das, deržavljanstvo.
Incommensurabel, *adj.*, neizmeren.
Incommodiren, *v. a.*, nadlegovati koga, nadlego delati komu, siten biti; *v. r.*, potruditi se.
Incommodität, die, nadležnost, nadlega; s. a. Unbequemlichkeit.
Incommodum, s. Nachtheil.
Incompatibel, s. Unverträglich.
Incompetent, *adj.*, nepristojin, neoblasten.
Incompetenz, die, nepristojnost, neoblastnost.
Incomplaisance, s. Ungefälligkeit.
Incomplet, *adj.*, ne ves, nepopoln, ne cel.
In concreto, snovno.
Inconsequent, *adj.*, etwa nesklenjen, nedosleden †, *russ.* nesvjaznyj (nezvezni); kar se ne veže med sabo.
Inconsequenz, die, nedoslednost †, nevezavnost.
In contumaciam, s. Contumaz.
Inconvenienz, die, napaka, neprilićnost.
Incorporation, die, vdružba, s. a. Einverleibung.
In corpore, skup, vsi skup.
Incorporiren, *v. a.*, vdružiti, vdruževati, skleniti, s čem; s. a. Einverleiben.
Incorporirung, die, vdružba.
Incorrect, *adj.*, neprav, pogrešin.
Incorrectheit, die, nepravost, pogrešnost, pomanjkljivost.
Incorrigibel, *adj.*, nepopravljiv, nepoboljšljiv.
Incrustat, das, oskorjava.
Incrustation, die, oskorjanec.
Incrustiren, *v. a.* u. *r.*, oskorjati kaj, se, dobiti skorjo.
Inculpabel, *adj.*, neobdolžljiv, nedolžen.
Inculpant, der, dolživec, okrivnik.
Inculpat, der, zatoženec, obdolženec.
Inculpiren, *v. a.*, obdolžiti, dolžiti, obdolževati, okriviti, kriviti.
Incumbenz, die, dolžnost, zaveza.
Incunabeln, *pl.*, pervotiski *pl.*
Incurabel, *adj.*, neozdravljiv, *nezaceljiv*, neizgajljiv, kar se ozdraviti *ne more*.
Incursion, der, der Einfall von Feinden, napad, naval.
Indächtig, s. Eingedenk.
Indigation, s. Nachforschung.
Indecent, *adj.*, nespodoben.
Indecenz, die, nespodobnost.
Indeclinabel, *adj.*, nesklanjaven.
Indelt, das, cehta, notranja céhta.
Indem, *adv.*, v tem; *conj.*, um eine Zeitfolge zu bezeichnen, kadar, v, med tem, ko; indem er noch sprach, kam sein Freund, ko je še govoril, dokler je še govoril, pride prijatel; indem ich dieses that, schlummerte ich ein, to delaje sim zadremal; eine Ursache zu bezeichnen, für, weil, kér, kajti; senden Sie mir ein anderes Buch, indem ich das erste bereits durchgelesen habe, pošljite mi druge bukve, ker perve sim že prebral, kajti perve sim že prebral.
Indemnisation, s. Schadloshaltung.
Independent, s. Unabhängig.
Independenz, s. Unabhängigkeit.
Indessen, **Indeß**, *conj.*, v tem, med tem, ko —, ta čas, ko —, (nach *V.* temčasi); schreibe dieses ab, indeß gehe ich in die Stadt, prepiši to, jez pa pojdem v mesto; eine Einschränkung, Milderung bedeutend, pri vsim tem pa, pa vender; viel taugt es nicht, indeß ist es noch zu gebrauchen, res da ni dosti vredno, pa vender se dá še porabiti; wir

haben wenig, indeß —, malo imamo, to da —.
Interminirt, *adj.*, neustanovljen; brez terdniga sklepa.
Index, der, kazalo.
Indian, Indischer Hahn, s. Truthahn.
Indicativ, der, naznanivni, očitni način, besser naklon, naznanivnik.
Indicien, *pl.* ovadljej, osumljej.
Indiciren, *v. a.*, zapisati v kazalo.
Indiction, die, rimska števila, indikcija.
Indifferent, *adj.*, s. Gleichgültig; mlačin, nemaren.
Indifferentismus, der, s. Gleichgültigkeit, mlačnost, nemarnost (glede na vero), indiferentizem *.
Indifferentist, der, mlačnez, nemarnež.
Indifferenz, die, nerazločnost.
Indig, der, indig, nach *V.* indika.
Indigblau, *adj.*, indigast, indikast.
Indigena, der, rojak, deržavljan.
Indigenat, die, deržavljanstvo, rojaštvo.
Indigestion, die, neprebava, s. a. Unverdaulichkeit.
Indigkarmin, der, indigasti karmin.
Indignation, die, nejevolja, nejevoljnost, s. Unwille.
Indigniren, *v. a.*, v razžaliti, v nejevoljo pripraviti, ajeziti, jeziti, zdražiti, dražiti koga; das indignirt mich, to me jezi, to se mi kaj za malo zdi; za zlo vzeti, zelo zameriti,
Indignität, s. Unwürdigkeit.
Indigo, der, indika, nach *Sul.* čivit.
Indigoammer, der, modri sternad.
Indigopflanzer, der, indigar.
Indigpurpur, der, indigasti škerlat.
Indigweiß, das, beli indig.
Indien, das, Indja.
Indirect, *adj.* u. *adv.*, po strani, postransk, posredenj, ne naravnost; indirect beweisen, iz nemogočosti dokazati, dokazovati.
Indiscret, *adj.*, unbescheiden, nemoder, neskromen; unvorsichtig, nespameten, nepreviden, brez premislika; rücksichtslos, brezoziren; er ist indiscret, ne zna molčati, ne zna deržati jezika za zobmi.
Indiscretion, die, neprimišljenost, nespamet, s. a. Schwatzhaftigkeit.
Indisciplinirt, *adj.*, nestrahovan.*
Individualisiren, *v. a.*, uedinstveniti, poedinstveniti†, razposebiti†.
Individualität, die, osebnost; s. a. Einzelnheit.
Individuell, *adj.*, oseben, edinstven; individuel vertheilen, na glave, med posamezne ljudi razdeliti.
Individuum, das, Person, oseba, človek, nekdo; s. a. Einzelwesen; edinje, edinstvo, edinec, posameznik, posamezno bistvo, *poln.* u. *böhm.* jednotnik†, jednotlivec; jedes Individuum besonders, vsaka glava posebej; was sind das für Individuen, kakšni ljudje so to?
Indolent, *adj.*, neobčutljiv, brezčuten, debel, nemaren, len.
Indolenz, die, neobčutljivost, brezčutnost, nemarnost, lenost.
Indossament, Indosso, s. Giro.
Indossant, Indossatar, s. Girant, Giratar.
Indossiren, s. Giriren.
Indri, der, indri.
Induciren, s. Verleiten, Folgern.
Induction, die, naštetev vsih posamnih primérljejev; navod; s. a. Folgerung.
Inductionsschluß, der, navodni, naštevni sklep.
Indulgenz, die, odpustik; s. a. Nachsicht.
Indult, der, odlog, prelog (plačilniga dne), nach *V.* dopustek; s. a. Ablaß, Jahrmarkt.
In duodez, v dvanajstérki.
In duplo, s. Duplum.
Industrie, die, obertnost, *russ.* promyšljenost; s. a. Gewerbsfleiß.
Industrie-, in Zstzgn., obertnijski.
Industrieausstellung, die, obertnijska razstava.
Industriebezirk, der, obertnijski okraj.
Industrieerzeugniß, das, obertnijski izdelek, blago.
Industriell, *adj.*, die Industrie betreffend, obertnijsk; betriebsam, oberten.
Industrielle, der, obertnik.
Industrieschule, die, obertnijska učilnica ali šola.
Industrieunternehmung, die, obertnijsko početje.
Industriös, *adj.*, oberten, *serb.* auch prometan.
In effectu, v djanji.
In effigie, v podobi.
Inegal, s. Ungleich.
In einander, *adv.*, eno v drugo, drugo v drugo, skup.
In eventum, s. Eventuell.
In extenso, na dolgo, na široko; s. a. Ausführlich.
Infallibel, Infallibilität, s. Unfehlbar, Unfehlbarkeit.
Infam, *adj.*, s. Ehrlos, Schändlich.
Infamie, s. Schande, Schändlichkeit.
Infamiren, s. Beschimpfen.
Infant, der, infant, kraljevič na Španskem.
Infanterie, die, peštvo, pešci, *pl.*, *russ.*, *poln.* u. *böhm.* pehôta.
Infanterie-, in Zstzgn., peš.
Infanterieregiment, das, regiment ali polk pešcov.
Infanterist, der, pešec, *russ.* péhotinec, *böhm.* pešak.
Infantin, die, kraljičina na Španskem, infantina.
Infel, Inful, die, škofova kapa, mitra.
Infeln, geinfelter Abt, opat z mitro, mitronosni opat.
Inferiren, *v. a.*, vpisati, vpisovati, sklepati.
Infendiren, s. Belehnen.
Inficiren, *v. a.*, oskruniti, skruniti, okužiti, kužiti, okuževati, navdati; inficirt, kužen, navzet; inficirt werden, navzeti se, navzemati se česa, nalesti.

Infinitiv, der, nedoločivnik, nedoločivni način.
Infirmität, s. Schwäche.
In flagranti, na samem djanji, delu.
Inflammabilien, *pl.*, etwa nevnetnina.
Inflammation, s. Entzündung.
Inflammiren, s. Entzünden.
Inflexibel, s. Unbeugsam.
Influenz, s. Einfluß.
Influenza, die, s. Grippe.
Influiren, s. Einwirken (auf etwas).
In folio, v poli, v celi poli.
Information, die, poduk, napotilo, napeljava.
Informativproceß, s. Untersuchung.
Informator, der, učnik, učenik, učitelj.
Informiren, *v. a.*, podučiti, podučevati, napotiti, napotovati, naznaniti, vediti dati kaj.
Infrau, die, gostja (gostinja).
Inful, s. Infel.
Infuliren, *v. a.*, škofovo kapo, mitro dati, dajati.
Infulirt, *adj.*, s škofovo kapo, mitronosen.
Infusion, s. Einguß, Aufguß.
Infusionsthier, **Infusionsthierchen**, das, nevid, plibad-i, *(coll.)*, močelke, *pl.*
Ingarn, das, notranja lovska mreža.
Ingber, s. Ingwer.
Ingebäude, das, notranje poslopje, notranji prostori kaciga poslopja.
Ingefieder, das, die Federn in einem Bette, pérje; in einer Uhr, peresa.
Ingeheim, s. Geheim, Heimlich.
Ingeld, das, obrest-i.
Ingenieur, der, inženir*, svetomerec, zemljomerec, mérčin.
Ingenieurakademie, die, inženirska akademija.
Ingenieurcorps, das, inženirski oddelek (vojske).
Ingenieurkunst, die, zemljomérstvo, inženirstvo.
Ingenieurschule, die, zemljomérska, inženirska šola.
Ingeniös, *adj.*, umen, znajden, pameten, s. a. Sinnreich.
Ingleichen, *conj.*, tudi, tako tudi, ravno tako, kakor tudi; s. a. Deßgleichen.
Ingrediens, die, **Ingrediens**, das, primes, primešek, pridevek; s. a. Zuthat.
Ingreß, der, vhod.
Ingrimm, der, serd, razkačenost, razjarjenost, nach andern stav. M. gnev.
Ingrimmig, *adj.*, serdit, razkačen, jar.
Ingrossation, die, vpis.
Ingrossiren, *v. a.*, vpisati, vpisovati v bukve.
Ingrossist, der, vpisovavec.
Ingrün, das, s. Sinngrün.
Inguß, der, s. Einguß.
Ingut, das, pohišje, hišna priprava.
Ingwer, der, koréněck, gjumber, imber, *russ.* inbir, *böhm.* zazvor.
Ingwerbier, das, imberovec.
Ingweröl, das, imberovo olje.

Inhaben, *v. a.*, imeti, deržati, imeti v svoji moči; von Kenntnissen, na pamet znati, iz glave znati.
Inhaber, der, *jur.*, imetnik, deržavec; Eigenthümer, lastnik.
Inhaberin, die, imetnica; Eigenthümerin, lastnica; Besitzerin, posestnica.
Inhabil, s. Unfähig, Ungeschickt.
Inhabilität, die, s. Unfähigkeit.
Inhabung, die, imetje.
Inhafen, der, notranji pristan.
Inhaftiren, s. Verhaften.
Inhalt, der, zapopadek; Umfang, obseg, obsežek; Kern, jedro, kar ima kaj v sebi, to, kar je v čem, snova, reč; laut Inhalt des Artikels IV, po besedah člena IV., po tem, kar govori, kar v sebi ima člen IV.; Inhalt einer Fläche, s. Flächeninhalt, (*russ.* ploščad).
Inhalten, *v. a.*, zapopasti, obseči, obsegati, v sebi imeti, deržati.
Inhaltlich, *adv.*, po zapopadku.
Inhaltlos, *adj.*, prazen.
Inhaltreich, *adj.*, obsežin, poln, jedernat.
Inhaltsanzeige, die, kazalo.
Inhaltsschwer, *adj.*, preimeniten, velike pomembe, imenitniga zapopadka ali obsežka.
Inhaltsleer, *adj.*, prazen, poren.
Inhaltverzeichniß, das, s. Inhaltsanzeige.
Inhärent, *adj.*, deržeč se česa.
Inhärenz, die, naključnost, naključna lastnost, *jur.* stanovitnost.
Inhäriren, s. Ankleben, Zukommen, Beharren.
Inhibiren, *v. a.*, prepovedati.
Inhibition, die, prepoved.
Inholz, das, im Schiffbaue, nach V. krivina, s. a. Spann.
Inhuman, *adj.*, nevljuden, nečlovešk, ne z ljudmi.
Inhumanität, die, nevljudnost, nečlovečnost.
In integrum restituiren, postaviti v poprejšnji stan.
Initialbuchstabe, der, velika, začetna čerka.
Initiative, die, pravica začetka, pravica, pervi kaj nasvetovati, pervi nasvet.
Initiiren, s. Einweihen.
Injection, s. Einwurf.
Injiciren, s. Einwenden.
Injungiren, *v. a.*, veleti, ukazati.
Injuriant, der, razžalivec.
Injuriat, der, razžaljenec.
Injurie, die, časti kratenje, razžalitev na poštenji; s. a. Beschimpfung.
Injurienklage, die, tožba zavolj razžalitve na poštenji.
Injurienproceß, der, pravda zastran razžalitve na poštenji.
Inlage, die, vložba, vložek, priložek, doklada.
Inland, das, domačija, naša dežela, domača dežela, v kteri živimo.
Inländer, der, roják, rojenjak, notranjec, deželan, domač, iz naše dežele.

Inländerin, die, rojákinja, deželanka, iz naše dežele.
Inländisch, *adj.*, domače dežele, iz naše dežele, domač, naš.
Inleute, *pl.*, gostači, s. Inmann.
Inliegen, *v. a.*, biti v čem, priložen biti.
Inliegend, *adj.*, vložen, priložen, pridjan, pristavljen.
In loco, na mestu.
Inmann, der, gostač; nach *Macejov*. altsl. Recht, podrug; s. a. Häusler.
Inmittelst, s. Immittelst, Indessen.
Inne, *adv.*, notri, znotrej, sredi (serd, v sredi).
Innebehalten, *v. a.*, pri sebi, v svoji moči obderžati, imeti.
Innebleiben, *v. n.*, domá ostati, ostajati.
Innehaben, s. Inhaben.
Innehalten, *v. a.*, deržati (notri in ne izpustiti); sich inne halten, doma, pri domu biti; *v. n.*, eine Pause machen, prejenjati, prenehati, ustaviti (se), stati; mit der Stimme, premolkniti, pretihniti.
Innen, *adv.* notri; von innen, znotraj, od znotraj, nach innen, vnóter, navznotraj, proti notranjim delam.
Innenrand, der, notranji rob.
Innenwelt, die, notranji svet.
Inner, *adv.* s. In; inner dem Hause, v hiši; innerst, v sredi srede.
Innere, *adj.*, notranj, znotranj, znotrajšenj, notrajšenj, notranjsk; *russ.* vnutrennyj; der innere Winkel, kot; der innere Sinn, čut; eine innere Krankheit, notranja bolezen; der innere Ausschuß, mali odbor; innere Leiden, bolečina pri serci, dušna bolečina.
Innere, das, notranjščina, notranjšina, notranjost, notrina; das Innere des Menschen, serce, duša, globina serca; Gott sieht in das Innere, Bog gleda, vidi v serce; im Innern von Afrika, v sredi Afrike.
Innerhalb, *præp.*, eigentl. von dem Orte, notri v —, innerhalb der Kirche, v cérkvi, notri v cérkvi, med njenim ozidjem; innerhalb der Grenzen, med mejami; uneigentl. von der Zeit innerhalb zweier Tage, v dveh dneh; innerhalb einer Stunde, za eno uro, v eni uri.
Innerlich, *adj.* u. *adv.*, s. Innere; znotraj, odznotraj; ein wahrer Schmerz muß innerlich sein, prava žalost mora biti notranja, v sercu; ich fühle mich innerlich dazu gezwungen, serce me naganja k temu.
Innerreihig, *adj.*, notranjiga reda.
Innerste, das, sredina; im Innersten seines Herzens, v globočini, v sredi srede njegoviga serca.
Innewerden, *v. a.*, zapaziti, zagledati, zaznati kaj; erfahren, zvediti, doznati; sie wurden mir nicht inne, niso me začutili.
Innig, *adj.*, notranj, seršen, iskren, istinit, priseršen, odkritoseršen, iz vse duše, in vsega serca; innige Liebe, goreča ljubezen; wie innig liebte der Vater den Sohn, kako vès rad je imel oče sinú, kako živo ga je ljubil; innig verbunden, stikama oder tesno vézan; innigst gerührt, v dušo ginjen.
Innigkeit, die, serčnost, priserčnost, odkritoserčnost, resničnost, globokost.
Inniglich, s. Innig.
Innigst, s. Innig.
In nomine, v imenu.
In nuce, v jedru, ob kratkem.
Innung, die, družba ali srenja rokodelcov, združnica, nach den übrigen slav. Mundarten, ceh; vor die Innung laden, poklicati pred cehov zbor.
Innungsbrief, der, družbino pismo, cehovo pismo.
Innungsgeld, das, cehovina.
Innungsversammlung, die, zbor rokodelske družbe ali ceha.
Innungsvorstand, der, starašina ceha.
In obscuro, skrivaj, po, na skrivnem.
Inobservanz, die, nepazljivost, nepaznost.
In octavo, v osmini, osmérki.
Inoculation, die, s. Impfung.
Inoculiren, s. Impfen.
In originali, izvirno, v pervopisu.
In parenthesi, med serpkama ali oklepama.
In petto haben, v mislih imeti.
In pleno, v polnem zboru.
In quarto, v četvérini, četvérki.
Inquirent, der, preiskovavec, iziskovavec.
Inquiriren, *v. a.*, iziskovati, preiskovati.
Inquisit, der, izpraševanec, preiskovanec.
Inquisitin, die, preiskovanka, izpraševanka.
Inquisition, die, preiskovanje, preiskava, izpraševanje; die spanische Inquisition, inkvizicija, sodba zavolj vere.
Inquisitor, der, preiskovavec, verosodnik.
Inquisitorisch, *adj.*, preiskovaven.
Inrotulation, die, der Akten, zavoj pravdnih spisov.
Inrotuliren, *v. a.*, die Akten, zaviti, djati v zavoj spise.
Inrotulirung, s. Inrotulation.
Inrotulirungsprotokoll, das, zapisnik od zavoja spisov.
Inrotulirungs-Tagfahrt, die, dan za zavijanje spisov.
Ins, (in das), s. In.
Insaß, der, naseljenec, stanovnik, selak.
Insbesondere, *adv.*, posebno, sosebno; s. a. Besonders.
Inschlitt, das, s. Unschlitt.
Inschlittkerze, die, s. Unschlittkerze.
Inschrift, die, napis na čem, (*russ.* nadpis).
Inschriftenkunde, die, napisoznanstvo.
Inschriftensammlung, die, nabira napisov.
Inscribiren, *v. a.*, vpisati, vpisovati v kaj.
Inscription, die, vpis, vpisovanje.
In sedecimo, v šestnajstérki.
Insect, das, nach *Ravn.* zažévka, etwa a. prešipnjenec, žužek, kukec, kuka, preuščenjeni merčes, preuščenjenec, preušenjenec, *böhm.* žižala, *russ.* nasékomoe, *poln.* przewięs.
Insectenfresser, der, zažévkojedec.

Insectenlehre, Entomologie, die, nauk od zaževk, od preušćenjencov.
Insectenpulver, das, prah zoper merčese, merčesomor †.
Insel, die, otok, osredek, in andern slav. Mundt. a. ostrov, (*cfr. altsl.* struja, Fluß, also ostrov, wie otok, ein Umflossenes).
Inselbewohner, der, s. **Insulaner.**
Inselbewohnerin, die, s. **Insulanerin.**
Inselchen, das, otočič.
Inselgruppe, die, otóki, otočje.
Inselland, das, otok.
Inselmeer, das, ein Archipel, otočje.
Inselreich, das, **Inselstaat,** der, otoška deržava.
Inselstadt, die, mesto na otoku, otoško mesto.
Inselt, das, s. **Unschlitt.**
Inselvolk, das, otočani, otókarji.
Inselwohner, der, s. **Insulaner.**
Inseparabel, *adj.*, neločljiv.
Inserat, das, vverstek, naznanilo v novicah natisnjeno.
Inserat-, Insertionsgebühr, die, vverstnina, plačilo za natis kaciga naznanila.
Inseriren, *v. a.*, vverstiti, s. a. **Einschalten** u. s. f.
Inseratur, naj se vversti, natisne kam.
Insertion, die, s. **Einschaltung.**
Insgeheim, s. **Geheim.**
Insgemein, *adv.*, sploh, počez, v obče.
Insgesammt, *adv.*, vsevkup, vsi skup, skupaj, vse splaz.
Insiegel, das, pečat.
Insignien, *pl.*, znamnja dostojnosti ali časti.
Insinuant, *adj.*, prilìznjen, prilizovaven.
Insinuation, die, s. **Einhändigung, Zuflüsterung.**
Insinuiren, *v. a.*, izročiti, izročevati, vročiti, vročevati; s. a. **Zuflüstern; sich insinuiren,** prilizovati se, prikupovati se komu.
Insistiren, s. **Beharren** (auf etwas).
Insofern, *adv.*, kolikor.
Insolent, *adj.*, prederzen, prešeren, objesten.
Insolenz, die, prederznost, prešernost, objest.
Insolvent, *adj.*, nezmožin plačati, kdor ne more, nima s čem plačati.
Insolvenz, die, nezmožnost plačevanja.
Insonderheit, Insonders, *adv.*, posebej, sosebno, posebno.
Inspection, die, ogled, ogledníja, *russ.*, nadzor.
Inspector, der, ogledník, ogleda.
Inspectorat, das, **Inspectur,** die, ogledništvo, ogledníja.
Inspiciren, s. **Besichtigen, Aufsicht** (haben).
Inspicirung, die, ogledovanje.
Inspiration, die, vdahnjenje, navdih, nach *V.* vdihba.
Inspiriren, *v. a.*, navdahniti, navdihniti, navdihovati komu. s. a. **Begeistern.**
Installation, die, vmestenje, vmestovanje, vmestitev, (minder gut), vpeljanje, vpeljevanje, vpeljava v ured, postavljenje; *russ.* vvedenje v dolžnost.
Installationscommissär, der, vmestivni, vpeljevavni komisar.
Installiren, *v. a.*, vmestiti, vmestovati, vpeljati, vpeljevati v ured, postaviti, postavljati.
Instandhaltung, die, deržanje, ohranitev v dobrem stanu.
Inständig, *adj.* u. *adv.*, neodstopen, neprestan, živ, vroč, silen, na vso moč; inständig bitten, silno. živo, serčno koga prositi, ne jenjati prositi.
Instandsetzung, die, izpeljanje, izveršba.
Instanz, die, stopnja, stopinja, s. a. **Gerichtsstand, Gesuch; Gerichtshof** erster Instanz, zborna sodnija (sodništvo) perve stopnje; die Sache ist in allen Instanzen entschieden, reč je razsojena na vsih sodnjih stopinjah (je sojena, presojena in dosojena).
Instanzenzug, der, tek ali hod pravde po sodnjih stopnjah.
Instehen, s. **Bevorstehen.**
Instehend, *adj.*, nastopen, bliženj; instehenden Sonntag, v nedeljo, ki pride perva.
Inster, das, drob, drobje, drobovina, s. a. **Gekröse.**
Instinct, der, nagon, pogon, natorni ali naravni nagib.
Instinctartig, *adj.* u. *adv.*, po natornem nagonu, nagibu.
Instinctmäßig, s. **Instinctartig.**
Instituiren, *v. a.*, ustanoviti, ustanovljati, napraviti, napravljati.
Institut, das, naprava, naredba, *serb.* zavod, *poln.* zaklad, s. a. **Lehranstalt.**
Institution, die, ustanovitev, naprava, uredba.
Institutsdirector, der, ravnavec, vodja naprave.
Institutsverwaltung, die, oskerbovanje naprave.
Instradiren, *v. a.*, napeljati, upotiti, napotiti.
Instradirung, die, napeljava, napotovanje.
Instruction, die, poduk, podučba; s. a. **Information, Anweisung;** viele Instructionen haben, mnogo učencev podučevati, doma učiti; s. a. **Voruntersuchung;** Instruction eines Civilprocesses, uredba, nastava.
Instruktionsrichter, der, vpeljavni sodnik, (ki vvodno preiskavo opravlja).
Instructiv, *adj.*, podučin, vpeljevaven, napotovaven.
Instruktor, der, etwa podučník, podučevavec, domači učník, učeník.
Instruiren, *v. a.*, d. i. Instruction geben, komu poročiti, poročevati, naložiti, nalagati, napotiti ga; einen Schüler instruiren, učenca podučevati, doma učiti; eine Klage instruiren, priloge, dokazne pisma pridati tožbi; einen Proceß instruiren, pravdo, urediti, prav nastaviti, s potrebnim previditi.
Instrument, das, orodje, auch *altsl.*, *serb.*

u. *russ.*, nach *M.* orod, und in St. škér; *böhm.* nastroj; Urkunde, pismo, dokazno pismo; musikalisches Instrument, inštrument, godbeno, piskavno orodje.

Instrumental, der, tvorivni, storivni (sklon), sedmi sklon, (schl. padež).

Instrumentalmusik, die, inštrumentalna muzika, muzika ali godba brez petja.

Instrumentenbuch, das, bukve pisem, pisemnik.

Instrumentenmacher, der, orodar.

Insubordination, die, nepokornost, upor, protivnost, nepokojnost (do višjih).

Insufficienz, die, nezadostnost, nezdajnost.

Insulaner, der, otočan, otókar, nach *M.* medmorec, ostrovčan.

Insulanerin, die, otočanka, otokarica.

Insult, der, psuja, napad; s. a. Beschimpfung.

Insultation, die, zaničevanje, zmerjanje, psovanje, napast.

Insultiren, *v. a.*, zmérjati, napasti, napadati, psovati, gerditi, sramotiti; s. a. Beschimpfen.

Insultirend, s. Schimpflich.

Insurgent, der, spornik, upokornik, (schl. wörtl.) vstajnik, puntar; s. a. Landstürmler.

Insurgiren, *v. n.*, spreti se, spuntati se, vzdigniti se zoper —.

Insurrection, die, spor, punt, s. a. Aufgebot, Landsturm.

Intabulation, die, vpis v gruntne bukve ali knjige, vknjižba †.

Intabulationsbewilligung, die, dovolitev vpisa ali vknjižbe.

Intabulationsbuch, s. Grundbuch.

Intabulationscertificat, das, vknjižna spričba.

Intabulationsclausel, die, pristavek zastran vknjižbe.

Intabulationsfähig, *adj.*, vpisljiv, vknjižljiv†.

Intabulationsgesuch, das, prošnja za vpis v gruntne bukve.

Intabulationstaxe, die, vknjižnina†.

Intabuliren, *v. a.*, vpisati, vpisovati v gruntne bukve, vknjižiti, vknjiževati.

Integral, das, **Integrale**, die, integral*.

Integralrechnung, die, docelna števílba, nach dem *Poln.* u. *Böhm.* celkova števílba, nach *Sul.* docelni račun.

Integration, s. Ergänzung.

Integriren, *v. a.*, ergänzen, erneuern, vollständig machen, dopolniti, dopolnovati, nach *Sul.* doceliti; integrirend, etwa celovit, celosten.

Integrität, die, celost, celotnost, celota, celovitost; s. a. Rechtschaffenheit.

Intellectuell, *adj.*, umen, razumen, miseln.

Intelligenz, die, razumnost, umetnost, sprevidnost, *serb.* a. razbor.

Intelligenzblatt, das, oglasnik, oznanilnik.

Intelligenzcomptoir, das, s. Auskunftsbureau.

Intelligibel, s. Begreiflich.

Intendant, s. Oberaufseher.

Intendiren, s. Beabsichtigen.

Intension, die, notranja moč.

Intensiv, *adj.*, močen, po notranji moči, nach dem *Poln.* natežin, napet.

Intensivität, die, močnost.

Intention, die, naklep, namen.

Intercalarrechnung, die, vmesna, medtemna števílba.

Intercalation, die, s. Einschaltung.

Intercaliren, s. Einschalten.

Intercedent, der, zagovornik, srednik, posrednik.

Intercediren, *v. n.*, für Jemand (fürsprechen), prositi za koga, potegniti se za koga; für fremde Schuld, dati varnost za tuj dolg, na se vzeti dolg.

Intercession, die, prošnja za koga, posredovanje.

Interdiciren, *v. a.*, prepovedati, prepovedovati.

Interdict, das, prepoved.

Interessant, *adj.*, mičen, mikaven, vabiven, *böhm.* zajemny; wichtig, imeniten.

Interesse, das, Theilnahme, vdeležje, vdeležba; Interesse nehmen, deležen biti; Vortheil, korist, dobiček; Reiz, mik, zadeva; er hat nur sein Interesse im Auge, samo na svoj dobiček, na svojo korist gleda; das ist für mich ohne Interesse, to me ne zadeva, tega mi ni mar; Interesse einflößen, mikati; es geschieht in deinem Interesse, tebi je na korist, v prid, na dobiček; er zeigte für ihn Interesse, viditi je bilo, da mu je kaj za-nj, da nekaj zanj mara.

Interessen, *pl.*, (vom Kapital), obrest, (*altsl.* obrétel-i, Gewinn), odstotek†.

Interessenausstände, *pl.*, zastale obresti.

Interessenschein, der, obrestni listek, kupon.

Interessent, der, vdeleženec, deležnik, ki je v čem zadet, kogar kaj zadeva.

Interessentafel, die, obrestni razkazek.

Interessiren, *v. a.*, das interessirt mich nicht, na tem mi ni nič (ležeče), tega mi ni mar, to me ne zadeva; das interessirt mich sehr, to mi je pri serci, močno mi je mar; anziehen, mikati, vleči; *v. r.*, sich interessiren für etwas, radoveden biti zastran česa, vleči se za kaj, poganjati se, potegovati se za —; s. a. Verwenden, sich.

Interessirt, *adj.*, eigennützig, samopriden, nezgubeč (*Ravn.*), dobička lačen, lakomen, pohlepen; so viel als betheiligt, betroffen, zadet, vdeležen, deležin; interessirt sein wobei, deležnik biti.

Interferenz, die, des Lichtes, križanje svetlobe.

Interfoliiren, *v. a.*, ein Buch, (z belimi listi preložiti bukve, vložiti med vsaka dva natisnjena lista po en bel list), list vložiti, vtisniti, vdjati, medlistiti.

Interim, *adv.*, za zdaj, za čas, med tem.

Interimistisch, *adj.*, začasen, medčasen.

Interims-, in Zsgn., medčasni, začasni.

Interimsactie, die, medčasna delnica ali akcija.

Interimsconto, der, medčasna števílba.

Interimsquittung, die, začasni, pobotni list.

Interimsrechnung, s. Interimsconto.

Interimsrecognition, die, začasno priznanje.

Interimsschein, der, medčasni, začasni list.

Interjection, die, etw. klicavka, (schl.) medmet.

Interlineation, die, pisanje med verstami (pisanimi).

Interlocut, s. Zwischenspruch, Beiurtheil.

Intermezzo, das, vmésje, vmesna igra.

Intermission, die, heller, guter Zwischenraum bei den Kranken, prelégljej, odlégljej; s. a. Unterbrechung, Unterlassung.

Intermittiren, s. Unterlassen, Nachlassen, intermittirendes Fieber, s. Wechselfieber.

International, *adj.*, mednároden.

Internuntius, der, internunci, papežev poročnik.

Interpellation, die, seganje v besedo; s. a. Unterbrechung, vprašanje, poprašanje.

Interpelliren, *v. a.*, v besedo seči, segati, besedo presekati, poprašati, poprašovati zastran česa.

Interpolation, die, podtikovanje besed v kakem rokopisu.

Interpoliren, *v. a.*, podtikati; s. a. Fälschen.

Interpret, der, razlagavec, razkladavec, tolmač.

Interpretation, die, razlaga, razkladanje, tolmačenje.

Interpretiren, *v. a.*, razložiti, razlagati, razkladati, raztolmačiti, tolmačiti.

Interpunction, die, wörtl. medpičje, devanje razločil ali prepon, interpunkcija*.

Interpunctiren, *v. a.*, djati, devati razločila, ločivne znamnja med posamne stavke, razločiti, ločiti s preponami, z znamnji.

Interregnum, das, medvladje, *poln.* bezkrolewie.

Interrogativ, *adj.*, vprašaven.

Intervall, der, presledek, presledje, prostor med —; *lucida intervalla*, spreumljej, prelegljej.

Intervenient, der, s. Vermittler.

Interveniren, *v. n.*, s. Vermitteln.

Intervention, die, s. Vermittelung, Honoration, (bei Wechseln).

Intestaterbe, der, postavni dednik.

Intestaterbfolge, die, postavno nasledje (v dedino).

Intestaterbschaft, die, postavna dedina.

Intim, s. Innig, Vertraut.

Intimation, die, oznanilo, naznanilo.

Intimidation, die, ostrašba.

Intimiren, *v. a.*, naznaniti, vročiti.

Intimität, s. Vertrautheit.

Intolerant, *adj.*, nepoterpen, s. Unduldsam.

Intoleranz, die, neterpnost, nepoterpnost zlasti v vérskih rečeh.

Intonation, die, napev, zaglas.

Intoniren, *v. n.*, napeti, napevati; s. a. Anstimmen.

Intrade, die, vvod.

Intransitivum, *(verbum)*, das, neprehodni glagol.

Intravillangrund, der, prihišna zemlja.

Intrigant, *adj.*, s. Arglistig, Ränkevoll; der Intrigant, zbrigež (?), nagajavec, zapletavec, *Sul.* pletkaš.

Intrigue, die, kovarstvo, zvijača, zbriga(?), zvijačina, homatija, spletka, zapletka, *böhm.* pleticha, pletka.

Intriguiren, *v. n.*, zvijačine plesti, presti, napravljati, zapletati, zbrigo delati, obresti iskati, nagajati, s. a. Ränke (schmieden).

Intrikat, *adj.*, zameršen, zamotan.

Introduciren, *v. a.*, vpeljati, vpeljevati.

Introduction, die, vpeljava, vpeljevanje, vvod.

Introitus, der, vhod, vvod.

Intuition, s. Anschauung.

Intuitiv, s. Anschauend.

Inulin, das, omanovina.

Invalide, der, nevečni, nezmožni, oslabljeni vojak, oslabljenec, opéšavec; *adj.*, nezmožen, nemočen, ki ni več za službo.

Invalidenfond, der, zalog za invalide, za oslabljene vojake.

Invalidenhaus, das, hiša za oslabljene, nezmožne vojake, opešnica, invalidnica.

Invalidität, die, oslabljenost, nezmožnost, nepripravnost za službo.

Invasion, die, napad, naval; s. a. Einfall.

Invasionsersatz, der, povračilo škode z napadam napravljene.

Invasionsheer, das, napadna vojska.

Invecta et illata, kar je *štantnik ali* najemnik sabo prinesel.

Invectiven, *pl.*, zbadanje, pikanje z besedami, zadirljive besede.

Invenit, iznašel.

Inventar(ium), das, bewegliche Dinge, premakljivo (barno*) blago; Verzeichniß, popis premoženja.

Inventarisiren, **Inventiren**, *v. a.*, popisati, popisovati premoženje, popis premoženja narediti, delati.

Invention, die, iznajdba.

Inventiös, s. Erfinderisch.

Inventur, die, popis premoženja (zlasti premakljiviga).

Inventurerrichtung, die, popisovanje premoženja.

Inventurkosten, *pl.*, popisni stroški.

Inversion, s. Wortversetzung.

Investigation, die, preiskovanje.

Investigiren, s. Nachforschen.

Investiren, *v. a.*, feierlich einsetzen, postaviti, vpeljati, vmestiti.

Investitur, die, postavljanje, vvod, vpeljava (v službo, v fevd*).

Investiturrecht, das, pravica postavljanja ali vpeljevanja.

Invitation, die, povaba, povabilo.

Invitiren, *v. a.*, povabiti, vabiti.

Invocation, s. Anrufung.

Involviren, *v. a.*, v sebi imeti, zapopasti.

Inwärtig, s. Innere.

Inwärts, *adv.*, noter, s. Einwärts.
Inwendig, *adj.*, znotranj, notranj, notrajšenj, notranjsk, *adv.*, znotri, notri, znotraj.
Inwendige, das, notranjščina, notranjšina.
Inwohnen, *v. n.*, stanovati, biti, bivati v čem.
Inwohnend, *adj.*, die inwohnende Gnade, milost prebivajoča, bivajoča v —.
Inwohner, der, gost, gostač; s. a. Einwohner.
Inwohnerin, die, gostja, gostačka.
Inzicht, die, Inzucht, Bezüchtigung, obdolžba, okriva, dolženje, krivljenje; (*indicium*) ovadljej, osumljej, obdolžek; s. a. Injurie.
Inzwischen, s. Indessen.
Ipecacuanha, s. Brechwurzel.
Iper, die, s. Ulme.
Irden, *adj.*, persten, kamnat, zemljen, glinjen, ilen, lončen; irdenes Gefäß, lončena posoda, *coll.*, lončenina.
Irdisch, *adj.*, zemeljsk, pozemeljsk, posveten, pezemeljn, časen; das Irdische, nach *V.* pozemeljščina, pozemeljšina; am Irdischen hangen, deržati se posvetnega, časniga.
Irdwaren, *pl.*, perstenina, zemljenina, lončenina.
Irgend, *adv.*, er muß irgend sein, irgendwo, neki, nach *M.* richt. nekde, nekje mora biti; wenn es irgend (d. i. irgendwie) möglich sein sollte, če bo le kako mogoče, samo če bo mogoče; es sind ihrer irgend zwei, sta néki dva, vor den Für- oder Nennwörtern, kak, nekak, nekakov, nekakošen; irgend ein Vieh, kaka živina; an irgend einer Sache, na kaki reči, na kakoršni bodi reči; irgend einer, kdo, nekdo, nekak, kdorkoli, kdor si bodi; irgend etwas, kaj, nekaj, kolikor si bodi, kar si bodi, količkaj; auf irgend einem Wege, nekod; irgend woher, od nekod, od kodar koli; irgend wohin, nekam, kamor koli; auf irgend eine Art, irgend wie, nekako, po nekakošnem, kakor si bodi; irgend wann, kdaj, nekdaj, kdar si bodi; irgend wessen, čigar si bodi; irgend womit, s čemur koli, s čemur si bodi.
Iris, die Regenbogen (auch im Augapfel), mavrica; Regenbogenhaut, mavrična kožica; das runde Loch (Pupille) in der Mitte, punčica; Planet, Iris; s. a. Schwertblume, Tagvogel.
Irisblume, s. Schwertblume.
Irlin, der, (Motacilla flava), rumena mala pasterica, mala sesavka.
Ironie, die, zasmeh, podsmeh, ironija*.
Ironisch, *adj.*, podsmešljiv, *poln.* ironičny.
Irradation, die, solnčenje.
Irrational, *adj.*, neumno, zoperumno, ne po umu.
Irrbeere, s. Tollkirsche.
Irre, *adj.* u. *adv.*, blodin, zmoten, blazen; in Verbindung mit Zeitwörtern, ohne welche es nicht vorkommen kann, gibt es der Slovene größtentheils durch die dem entsprechenden Zeitworte vorgesetzte Partikel za —, als: irre fahren, zavoziti, zapeljati (kam, v stran, s prave poti); irre führen, irre leiten, zapeljati, zapeljevati, zvoditi, *serb.* zavesti, zanesti na stran; irre gehen, zaiti, zahajati, im Schnee, zagaziti, im Wasser, zabresti, allg. a. zabloditi (s prave poti, v stran, zmotiti se gredoč, ne prav iti, zgubiti pravo pot), *serb.* a. zalutati, zabasati; irre machen, zmotiti, motiti, zmesti, zmešati, v zmotnjavo pripraviti; irre reden, irre sprechen, blazniti, blesti, motiti se, zmoteno govoriti; s. a. Fantasiren; irre sein, s prave poti biti, pot zgubiti, zaiti, zahajati, pot zgrešiti, zgreševati, v zmotnjavi biti, motiti se; des Verstandes beraubt sein, ob pamet biti, noreti; er ist irre, er ist wahnsinnig, nori, pamet se mu meša; ich bin irre (gegangen), zašel sim; irre im Kopfe sein, v glavi zmoten biti, zmotene, zmešane pameti ali glave biti; irre werden, zmotiti se, motiti se; man wird an ihm irre, človek sam ne ve, kaj bi si mislil od njega; zmesti se, prevariti se.
Irre, der, irrer Mensch, zmóten človek, zmotenec, in O. Kr. auch zmotljenec.
Irre, die, blod, blodnja, zabloda, zabreda, zmóta, zmotnjava; in der Irre gehen, okóli trapati; s. a. Irren.
Irreferibel, *adj.*, irreferibler Eid, prisega nezavračljiva, ki se ne da zaverniti, ali nazaj dati.
Irreführen, s. Irre.
Irregehen, s. Irre.
Irregulär, *adj.*, *gram.*, nepravilen, *mil.* nereden.
Irregularität, die, nepravilnost, nerednost.
Irreleiten, s. Irre.
Irreligion, s. Irreligiosität.
Irreligiös, *adj.*, nepobožen, brezveren, brezbožen.
Irreligiöse, der, brezbožnik, brezvérnik, die, brezvérnica.
Irreligiosität, die, und **Irreligion**, nepobožnost, brezbožnost, brezvérje.
Irren, *v. n.*, irgendwo, bloditi, bresti, tavati po —; s. a. Irre (gehen); Herum irren, nach *V.* kveriti, potikati se, klatiti se, krožiti; irrender Ritter, klátež, klativitez †; ohne Kenntniß des Weges herumgehen, zgubiti se; der Ochs irret, vol se je zgubil; irrende Schafe, zgubljene ovce; verirren, zaiti, zahajati, zgubiti se; ein Ding für das andere nehmen, sich irren, (*v. r.*,) zmotiti se, premotiti se, motiti se, v zmoti biti, zaiti od resnice, grešiti, pogrešek storiti; du irrst gewaltig, zelo, močno se motiš; im Reden, zarečí se, zagovoriti se, im Zählen, ušteti se; *v. a.* zapeljati, zmotiti; lassen Sie sich nicht irren, ne dajte se zmotiti, to naj vas ne moti; s. a. Aergern.
Irren, das, s. Irrthum, bledenje, blodenje; Irren ist menschlich, vsak se more zmotiti, vsak zamore grešiti.
Irrenanstalt, die, **Irrenhaus**, das, s. Narrenhaus.
Irrer, der, zmotenec; der Andere irre macht, zapeljivec, zvodnik.

Irrereden, Irrewerden, s. Irre.

Irrfahrt, die, zahod, blodenje (po svetu), bloditev.

Irrgang, der, blodnja, zahod, pomóta, zmota; s. a. Irrgarten.

Irrgarten, der, etwa zahodnjak (vert), nach *M.* zviti, nach *Gutsm.* zahodljivi vert, labirint *.

Irrgebäude, das, zahodno, blodno poslopje, labirint.

Irrgeist, der, nevérnik, nevérnež, krivoverec, s. a. Unstät.

Irrgespräch, das, blodenje, bledenje.

Irrgestirn, das, s. Komet, Planet.

Irrglaube, der, kriva véra, krivovérstvo, krivovérje.

Irrgläubig, *adj.*, krivovérsk.

Irrgläubige, der, krivoverec, krivovérnik; die, krivovérka, krivovérnica.

Irrgläubigkeit, die, krivovérnost.

Irrhaus, das, s. Narrenhaus.

Irrhäusler, der, s. Tollhäusler.

Irrhäuslerin, die, nora, norica.

Irrig, *adj.*, napčin, napačen, zmóten, kriv, lažnjiv, zmotljiv, blodljiv; irrig sein, motiti se.

Irrigerweise, *adv.*, krivo, po napčnem, po zmoti.

Irritabel, s. Reizbar.

Irritiren, s. Reizen.

Irrkopf, der, norec, neumnež, zmetenec, zmešanec.

Irrköpfig, *adj.*, nor, neumen, budalast, zmešane glave.

Irrreisend, *adj.*, zmoten, bloden, s. a. Schwärmerisch.

Irrläufer, der, zaletel; als Landstreicher, potepuh, prepeljuh.

Irrläuferin, die, zaletela; als Landstreicherin, potepenka, vlačuga, vlačugarica.

Irrlehre, die, krivi, napčni, lažnjivi nauk.

Irrlehrer, der, krivi, napčni, lažnjivi učnik, učitelj, krivouk.

Irrlehrig, *adj.*, krivoučin.

Irrlicht, das, vešča, veša, čadni (*serb.* divji) ogenj, nach *Gutsm.* slepi ogenj, nach *V.* ponočna luč, vedovnec, védenec; der davon Irre geführte, nach *V.* vedomec.

Irrpfad, s. Abweg.

Irrprediger, der, krivi, lažnjivi pridigar, s. Irrlehrer.

Irrsal, s. Irrgarten.

Irrsinn, s. Wahnsinn.

Irrsinnig, *adj.*, s. Wahnsinnig.

Irrstern, der, s. Komet, Planet.

Irrthum, der, zmota, zmotnjava, pomóta, blodba, zabloda, zabreda, blodnja, zmotljej, pomotlej; Fehler, pogrešek; einen Irrthum begehen, zmotiti se, premotiti se, motiti se, v zmóto priti; aus dem Irrthum helfen, zmoto odvzeti, vzeti, jemati; in einen Irrthum verfallen, v zmóto zabresti, zabloditi; in einem Irrthume stecken, v zmóti biti, motiti se; Sie sind im Irrthume, motite se; Irrthümer lehren, krive nauke učiti, dajati, krivo učiti; Irrthum im Zählen, ušteva, uštetev; es ist ein Irrthum vorgegangen, vorgefallen, pomota se je zgodila.

Irrung, die, motenje, blodenje, blódba, zmotnja, zbroda; Streit, prepir, spor; s. a. Versehen.

Irrungslos, *adj.*, brez zmóte, brez blodnje, nespotikljiv; s. a. Unfehlbar.

Irrwahn, der, kriva misel, krivo zdetje, omama, kriv dozdevek, zmamljenost, blodnja.

Irrweg, der, s. Abweg, stranpot, zapeljiva pot, nach *Gutsm.* izpotje; auf Irrwege gerathen, zaiti, zahajati, zabloditi, zabresti; verschlungene Verzierungen in der Baukunst, etwa zavojek.

Irrwisch, der, s. Irrlicht, *fig.* nestanovitnež, veterni človek.

Irte, die, zavžitek, zapitek.

Isabell-Farbe, die, rujavkasto rumeno, rujavorumena barva, rujavožolta barva; isabellenfarbenes Pferd, sirko.

Isabellholz, das, burbonski lovor.

Isegrimm, der, der Wolf, grábež, volk; *fig.* mermralo, godernjalo.

Isenkraut, s. Eisenkraut.

Iser, s. Aesche.

Islam, der, izlam.

Islandmoos, das, isländisches Moos, islanski mah, svinjski mah; in *Kr.* *bohinski* mah.

Isochron, *adj.*, ravnočasen, sočasen.

Isolator, der, samotilo†.

Isoliren, *v. a.*, osamiti, osamotiti, samotiti; s. a. Absondern, Vereinzelnen.

Isolirt, *adj.*, sam, samoten; isolirte Häuser, hiše na samem, samotne hiše.

Isolirtheit, die, samost, samota.

Isomorphie, die, ravnoličnost, istoličnost.

Isop, der, izop, nach *Sul.* *serb.* velenduh, sipanat, *russ.* sinij, zvéroboj.

Isotonie, die, enoglasje, enakoglasje.

Ispen, s. Isop.

Isthmus, der, s. Landenge.

Itakolumit, der, itakolumit.

Itakonsäure, die, itakonova kislina.

Item, *adv.*, ravno tako, takó, še.

Iteration, die, povzetje, ponavljanje.

Iterativum, *(verbum)*, das, ponavljavni glagol.

Iterativ, *adj.*, ponavljaven, pospetovaven.

Itinerarisch, *adj.*, poten, potopisen.

Itzo, Itzt, Itzunder, s. Jetzt.

Ive, s. Eibe.

J (e, Mitlaut).

Ja, *adv.*, nach dem *Serb.* u. *Russ.* da, de; ja*, in U. Kr. ale; ja so ist es, tako je; nach einer vorhergegangenen Frage wird es, so wie im Lateinischen, mit dem Zeitworte gegeben, z. B., ist er hier gewesen? ali je bil tukej? Ja, bil je; kennst du ihn? Ja, ali ga poznaš? poznam; auch, se ve da, to se ve da; oder bloß da, de; in der Mitte des Satzes, vsaj, saj, sej; du wußtest ja, vsaj si vedil, an-ti si vedil; er sagte weder ja noch nein, ni rekel ne de ne ne (ne: de pride, ne: de ne pride); etwas mit ja beantworten, poterditi kaj; reči, de bom, hočem; kommt er? ja, ali pride? pride; sage ja oder nein! reci de ali ne, reci ja* ali ne!; wenn er ja nicht kommen könnte, ko bi pa vender le ne mogel priti; ja wohl, prav de, pač de; ja freilich, ja wohl, kaj pa de, kaj pak de; ja doch, to se vé da, an-ti se ve da; ich bin ja kein Kind mehr, vsaj nisim več otrok; ja er redet zehnmal vernünftiger als du, pa kaj še? desetkrat pametniših besedi je od tebe; das ist ja zu wenig, ali to je premalo; ja dieses ist nur eine Vorbereitung, kaj? to je še le priprava? thue es ja nicht, za Božjo voljo, ne delaj tega; sage es ja nicht, nikakor ne povej; ja sogar seine Feinde loben ihn, kaj? celo sovražniki njegovi ga hvalijo; ist es dir recht, so gehe ich; ja gehe hin, če ti je prav, pojdem; prav, le idi; zu Allem ja sagen, prikimati k vsaki reči, vse poterditi.

Jabot, die, kreželjci*, žapoteljni*.

Jabruder, der, s. Jaherr.

Jach, s. Jähe.

Jachern, s. Jachtern.

Jacht, die, (celox), hitra ladija, strelska ladija, *russ.* jahta.

Jachtern, *v. n.*, lärmend herumlaufen, razgrajati, potépati se, goniti se, ramavšati.

Jachzorn, der, s. Jähzorn.

Jacke, die, janka*, jopič*, kamžola*, rokavač; Jäckchen, das, jančica, haljica; Einem etwas auf die Jacke geben, komu po kožuhu dati, dajati, nakrišpati, krišpati, namazati, mazati, nabunkati, naklestiti, u. dgl.

Jackern, *v. n.* u. *a.*, goniti, poditi, dirjati.

Jacobiner, der, jakobin, jakobinec.

Jacobinergesellschaft, die, jakobinsko društvo.

Jacobinertaube, die, čopasti golob.

Jacobinisch, *adj.*, jakobinsk.

Jacobinismus, der, jakobinstvo.

Jacobsapfel, der, sv. Jakoba jabelko, jakopček, jakopšek.

Jacobsbirn, die, jakobka, jakobščica.

Jacobsblume, die, (Senecio jacobaea), kresnica.

Jacobsfest, das, sv. Jakob, praznik sv. Jakoba.

Jacobskraut, das, s. Jacobsblume.

Jacobslauch, s. Schnittlauch.

Jacobsorden, der, Jakobov red, red sv. Jakoba.

Jacobsstab, der, ein Sternbild, (rimske) palice (*Pot.*)

Jacobsstraße, die, (Milchstraße) rimska cesta.

Jacobstraube, die, jakobščica, jakopšica.

Jacobstag, der, svetiga Jakoba dan.

Jacobswiese, die, starina.

Jacobszwiebel, s. Schnittlauch.

Jagd, die, d. i. die Handlung des Verfolgens, gónja, gomba, gon; Jagd auf etwas machen, goniti, loviti kaj; das Verfolgen und zugleich Tödten der wilden Thiere, lov, lovlja, strel, streljanje (na streljanje iti, nar. pes.) lovitev; *russ.* ohota, auch lovlja; eine Jagd halten, lov iméti; auf die Jagd gehen, iti v lov, na streljanje, na jago*; s. a. Jagdgerechtigkeit, Jagdbezirk, Jagdkunst; die hohe Jagd, visoki lov, t, j. lov na jelene, divje peteline i. t. d.

Jagd= in Zstzgn. lovski.

Jagdamt, das, lovska služba.

Jagdanzug, der, lovska obléka.

Jagdapparat, das, lovska priprava.

Jagdbahn, die, gonje, *pl.*, tirališče †.

Jagdbar, *adj.*, loven, dorástel za lov, loviten.

Jagdbarkeit, die, lovnost; Jagdgerechtigkeit, lovska pravica.

Jagdbauer, der, (Jagdfröhner), lovski tlačan, gonjač, nagonec.

Jagdbediente, der, lovski služabnik, lovski fant.

Jagdbezirk, der, lovski okrog, okraj, lovska okolica, lovišče, loviše.

Jagdbrücke, die, lovski most (čez jarek).

Jagddienst, der, (Jagdfrohne), lovska tlaka.

Jagdequipage, s. Jagdzeug.

Jagdfalke, der, sokol lovec.

Jagdflinte, die, lovska puška, lovnica †.

Jagdflur, die, s. Jagdbezirk.

Jagdfolge, die, dolžnost lovitve; pravica lovske potire.

Jagdfreund, der, prijatel lova.

Jagdfrevel, der, prestop lovskih postav.

Jagdfrevler, s. Wilddieb.

Jagdfrohne, die, s. Jagddienst.

Jagdfröhner, der, s. Jagdbauer.

Jagdgarn, das, s. Jagdnetz.

Jagdgehege, das, lovska branjevina; s. a. Jagdbezirk.

Jagdgeld, das, lovnina.

Jagdgeräth, das, lovsko orodje.

Jagdgerecht, *adj.*, na lov izučen, zveden, znajden v lovu.

Jagdgerechtigkeit, die, lov, lovska pravica, pravica, kje loviti ali zverino streljati.

Jagdgeschichte, die, lovska pripovest.

Jagdgeschrei, das, lovski krič, krik, klic.

Jagdgesetz, das, lovska postava, postava za lov, zastran lova.
Jagdgewehr, das, s. Jagdflinte.
Jagdgezelt, das, s. Jagdzeug.
Jagdgrenze, die, lovska meja.
Jagdhaus, das, lovska hiša.
Jagdhorn, das, lovski rog, trobilo, trobenta, troblja.
Jagdhund, der, lovski pes.
Jagdhut, der, lovski klobuk.
Jagdkleid, das, s. Jagdanzug.
Jagdkundig, *adj.*, zveden, znajden v lovu, na lov učen.
Jagdkunst, die, lovstvo.
Jagdleute, *pl.*, alle zu einer Jagd bestimmte L., lovci; die zur Hülfe bestellten Landleute, gonjači, nagonci.
Jagdliebhaber, s. Jagdfreund.
Jagdlust, die, lovsko veselje.
Jagdlied, das, lovska pesem.
Jagdlustbarkeit, die, lovska veselica.
Jagdmesser, das, lovski nož.
Jagdnetz, das, lovska mréža.
Jagdordnung, die, lovski red, postava za lov.
Jagdpachtvertrag, der, pogodba od zakupa (štanta) lova.
Jagdparthie, die, lov (v kako stran).
Jagdpferd, das, lovski konj.
Jagdpolizei, die, policija za lov.
Jagdrecht, das, s. Jagdgerechtigkeit.
Jagdrechtlich, *adj.*, po lovskem pravu, lovsko-praven †.
Jagdrechtsausübung, die, izverševanje, uživanje lovske pravice.
Jagdregal, das, veličanstvena pravica zastran lova.
Jagdrohr, das, s. Jagdflinte.
Jagdrevier, das, s. Jagdbezirk.
Jagdruf, der, s. Jagdgeschrei.
Jagdsache, die, lovska reč.
Jagdsattel, der, lovsko sedlo.
Jagdsäule, die, lovski mejnik.
Jagdschaden, der, škoda, z lovam, po lovu storjena.
Jagdschlitten, *pl.*, lovske sani.
Jagdschloß, das, lovski grad.
Jagdspieß, der, lovska sulica.
Jagdstein, der, lovski mejnik, kamen.
Jagdstück, das, lovska pesem.
Jagdtag, der, dan lova, lov.
Jagdtasche, die, lovska torba.
Jagduhr, die, mala ura, lovska ura.
Jagdverbot, das, prepoved lova, prepoved, kje loviti ali zverino streljati.
Jagdverständig, s. Jagdgerecht.
Jagdverständige, der, lovoznanec, izučeni lovec.
Jagdwesen, das, lovstvo, lovske zadeve.
Jagdzeit, die, lov, lovni čas.
Jagdzeug, das, lovska priprava, sprava, lovska roba; s. a. Jagdgeräth.
Jagdzug, der, lovska vprega (s štirimi).
Jagen, *v. a.*, in enger Bedeutung, ein Thier verfolgen und es fangen, oder erlegen, loviti, (*serb.* lov loviti), streljati, lov iméti; Bären, Hasen und so fort jagen, medvéde, zajce streljati, medvedji, zajčji lov imeti, nad medvede, nad zajce iti; was haben Sie heute gejagt, erjagt? kaj ste danas na lovu dobili, ustrelili, ubili, vjeli? auf Hirsche jagen, (als *v. n.*), jeléne goniti, streljati, jelenji lov imeti; Jemanden mit einem Stücke Holz, mit dem Stocke jagen, davon jagen, zaderviti, derviti, zagnati, pognati, izgnati, zapoditi, izpoditi, poditi, izpokati, tirati; die Wagenpferde jagen, konje poditi, pojati, derviti, gnati, goniti; den Feind jagen, sovražnika poditi, derviti, gnati; Einen in die Flucht jagen, koga zapoditi, poditi; Einen aus dem Hause jagen, koga iz hiše, od doma izpoditi, poditi, spokati, izgnati, segnati, iztirati; ein Pferd zu Tode jagen, konja do smerti goniti; Einem ein Messer in den Leib jagen, koga zabosti, prebosti, presuniti z nožem; sein Vermögen durch die Gurgel jagen, pognati, poganjati premoženje, (Sprichw. kar dobiš po ženi, skoz gerlo poženi (!); kar dobiš po oči, varuj po dnevi i po noči, an der Poik); eine Kugel durch den Leib jagen, prestreliti; in den Harnisch jagen, razkačiti; es jagten sich Wolken am Himmel, oblaki so se preganjali, dervili po nebu; *v. n.*, eilen, leteti, dirjastiti, derviti, gnati se; im Arbeiten, im Lesen jagen, gnati se, hitro pisati; nach etwas, gnati se, poditi se za čem; es jagen grause Gedanken in seinem Kopfe, strašne misli mu rojijo po glavi.
Jagen, das, gónja, lov, streljanje; s. a. Jagd.
Jäger, der, lovec, strelec, *russ.* ohotnik, *böhm.* u. *poln.* myslivec (neben lovec).
Jäger-, in Zstzgn., lovski.
Jägerart, die, nach Jägerart, po lovsko.
Jägerbursche, der, lovski fant, lovče.
Jägerei, die, d. i. die Kunst, lov, lovstvo, lovnja; die Jägerei erlernen, naučiti se loviti; s. a. Jägerhaus; ein Haufe Jäger, lovci.
Jägergarn, das, mreža lovska.
Jägerhandwerk, das, lovstvo.
Jägerhaus, das, lovska hiša.
Jägerhorn, das, s. Jagdhorn.
Jägerin, die, lovica, lovka.
Jägerisch, *adj.*, lovsk.
Jägerjunge, der, s. Jägerbursche.
Jägerkleid, s. Jagdanzug.
Jägerkunst, die, lov, lovstvo.
Jägermäßig, *adj.*, lovsk, po lovsko, po lovskih postavah.
Jägermeister, der, lovnik†.
Jägerrecht, das, lovska pravica; s. a. Schießgeld.
Jägerrüstung, die, lovska priprava, oprava.
Jägerspinne, die, pajik lovec.
Jägerstück, s. Jungfernbraten.
Jägertasche, die, s. Jagdtasche.
Jägervogel, der, n. *Sul.* kljunorog†.
Jägerzeug, s. Jagdzeug.
Jageteufel, s. Johanniskraut.
Jaguar, der, jagvar.
Jäh, Jähe, *adj.*, schnell, nagel, berz; steil, sterm, stermovit, presterm, s. a. Abschüssig;

hitzig, nagel, oster, s. Jähzornig; plötzlich, nenaden, nenadan; *adv.*, iznenada, nenadama; ein jäher Tod, nagla smert.

Jähe, die, steiler Abhang, stermina, stermec, stermost; Eile, hitrost, hitrica, berzost, naglost.

Jaherr, der, prikimovt, prikimovavec, *poln.* potakivač (ki pravi k vsemu: tako je).

Jählich, Jähling, *adj.*, nagel, nenadan.

Jählings, *adv.*, naglo, naglama, iznenada, na naglim; jählings krank werden, nanaglama, na enkrat, v enem hipu biti zdrav in bolan.

Jahn, der, insgemein, red; das Getreide liegt noch auf dem Jahn, žito (pokošeno) leži se v redovji, v redovnicah; Garbenweise, versta, red; Garbenschnitt, hodaj; der leere Raum, welchen ein Mäher hinter sich läßt, postat-i, sreda redi, medredje, nach *Šulek serb.* prepelica; in einem Jahn mähen, vzeti v eno postat; in Weinbergen, postat; im Forstw., versta posekaniga drevja.

Jahnen, Jähnen, s. Gähnen.

Jahr, das, leto, *serb.* a. godina, godište, *poln.* u. *böhm.* in der einfachen Zahl, rok, *pl.*, leta, *russ.* god u. leto; das laufende Jahr, to leto, tekoče leto, letašnje leto; im laufenden Jahre, s. Heuer, Heurig; voriges Jahr, im vorigen Jahre, lani; vom vorigen Jahre, lansk; vor zwei Jahren, predlanskim; Ein Jahr zurücklegen, leto doživeti, preživeti, živeti, spolniti; gemeines Jahr, navadno leto; künftiges Jahr, aufs Jahr, k letu; alle Jahre, vsako leto; Jahre lang, nekaj let, na leta; das heilige Jahr, sveto leto; das neue Jahr, novo leto; es ist dem ein Jahr, leto je (preteklo), odkar se je to godilo; er ist schon seit zwölf Jahren todt, dvanajst let je že, odkar je umerl; Jahr aus Jahr ein, Jahr für Jahr, od leta do leta; ein Jahr um das andere, leto za letam, vsako leto; er ist zehn Jahre alt, deset let ima, deset let mu je, deseto leto mu teče; nach zurückgelegtem zwanzigsten Jahre, spolnivši dvajseto leto; er starb in den besten Jahren, v naj lepši, naj boljši dobi, v naj lepših letih je umerl; mit den Jahren verliert sich das, s časam prejde to; er geht ins dreißigste Jahr, trideseto leto mu teče; vor den Jahren sterben, prerano umreti (nach *Medv.* opesniti); ein Mann von meinen Jahren, človek moje dobe, mojih let, v mojih letih, moj verstnik ali verstnjak; binnen Einem Jahre, in Jahresfrist, ob leti, v enem letu; Jahr und Tag, let' in dan; ein Mann von Jahren, bei Jahren, priletan mož, postaren mož; hoch bei Jahren, s. Hoch; der Baum hat enge, weite Jahre, drevo ima velike letine, letnice; ein fruchtbares Jahr, dobra letina; ein schlechtes Jahr, slaba letina; zu seinen Jahren gekommen, doleten, polnoleten; seine Jahre fließen dahin, leta mu teko; in meinen jüngern Jahren, v mojih mladih letih, v mladosti; nach Jahren, čez, za nekaj let; am Schluße, am Ende des Jahres, konec leta.

Jahr-, **Jahres-**, in Zsfgn. meist letni.

Jahranleihe, die, posojilo ali zajem z letnim odplačevanjem.

Jahrarbeit, die, na leto najeto delo, delo v poskusnem letu.

Jahrbegängniß, das, obletnica.

Jahrbuch, das, Annalen, letopis, letnik, letne bukve.

Jahrbuchschreiber, der, letopisec.

Jahren, Jähren, *v. i.*, es jahret sich heute, daß er geboren wurde, danas je (bo) leto, nach *V.* leto se danas dela, kar je rojen.

Jähren, s. Gähren.

Jahresalt, *adj.*, eniga leta, enoleten, léten, auch leta star.

Jahresausweis, der, letni izkaz(ek).

Jahresbericht, der, letno poročilo.

Jahresbeschaffenheit, die, letina.

Jahresbetrag, der, letni znesek.

Jahresbilanz, die, letna razmera, bilanca*.

Jahresclasse, die, letni razred; Leute einer Jahresclasse, verstniki.

Jahresertrag, der, letnina, letni pridelek.

Jahresfeier, die, s. Jahresbegängniß.

Jahresfolge, die, versta let, kakor gredo eno za drugim.

Jahresfrist, die, léto, rok ali čas léta; in Jahresfrist, ob leti, v enim letu.

Jahresgehalt, Jahrestag, der, s. Jahrsgehalt, Jahrstag.

Jahresrate, die, letni del, letno (od)plačilo, letni znesek.

Jahresschluß, der, letni sklep, sklenitev števil konec leta.

Jahreswechsel, der, novo leto, premena leta.

Jahreswerth, der, letna vrednost ali cena.

Jahreszahl, die, s. Jahrzahl.

Jahreszeit, die, s. Jahrszeit.

Jahrfeier, s. Jahresbegängniß.

Jahrfeld, das, vsakoletno polje, vertnina.

Jahrfest, das, obletnica.

Jahrfünf, das, pet lét, petlétje, petoletje.

Jahrfünfzig, das, petdeset let, petdesetletje.

Jahrgang, der, ein Jahrgang Predigten, Zeitungen, letni zvezek, leto, nach dem *Serb.* (letni) tečaj; (šolsko) leto.

Jahrgebung, die, (venia aetatis), spregled let, nach *V.* let dajanje.

Jahrgedächtniß, das, oblétnica, oblétni spomin.

Jahrgehalt, der, letnina, letna plača.

Jahrgeld, das, Pension, letno plačilo, mertva plača, (nach *V.* letiščina, letišina).

Jahrgesell, der, letnik†.

Jahrgewächs, das, letno zelišče, zeliše, enoletnica.

Jahrhundert, das, stoletje, vek.

Jährig, *adj.*, léten, enoleten, eniga leta; jähriges Kind, Kalb, Lamm u. dgl., nach *V.* letnik, letnjak; weiblich, letnica; es ist nun jährig, daß er todt ist, zdaj je léto, kar je umerl.

Jahrknecht, der, letni, za leto najeti hlapec.

Jährlich, *adj.*, vsakoléten, leten, obléten; jährlicher Gehalt, létna plača, letni zaslu-

žek; *adv.*, vsako leto, od leta do leta, iz léta v leto.

Jährling, der, létnik, letnjak.

Jahrlohn, der, letno plačilo, letna mezda.

Jahrmarkt, der, sejm, somenj (smenj); Geschenk, kolači, auch smenj; einen Jahrmarkt bringen, sejma prinesti, kolačev s sejma prinesti.

Jahrmarktstag, der, somanji, smanji dan.

Jahrmesse, s. Jahrmarkt.

Jahrpacht, der, letni zakup ali štant.

Jahrpächter, der, letni zakupnik ali štantnik.

Jahrrechnung, die, letna števílba ali rajtenga, vsakoletno rajtanje, račun; s. a. Zeitrechnung.

Jahrreihe, s. Jahresfolge.

Jahrrente, die, letni prihodek, dohodek.

Jahrschuß, der, s. Jahrwuchs.

Jahrsfest, das, s. Jahresbegängniß.

Jahrstag, der, god, oblétnica, godišče, godiše.

Jahrsviertel, das, četertletje, trije mesci, kvatre *, *pl.*

Jahrszeit, die, letni čas, letna doba.

Jahrtausend, das, tisoč let, tisočletje, tavžent let.

Jahrte, s. Gerte.

Jahruhr, die, letna ura.

Jahrvier, das, štiriletje, štiri leta.

Jahrweide, die, s. Gemeintrift.

Jahrweise, *adv.*, od léta do léta, létama.

Jahrwoche, die, (in der Bibel beim Propheten Daniel), sedemletje.

Jahrwuchs, der, eines Baumes, Jahrzirkel, letina; diese habend, letinast; nach der senkrechten Richtung des Jahrwuchses bohren, nakol vertati; Zwerch durchbohren, napast vertati; Jahrschuß, mladika, letorast.

Jahrzahl, die, létna števílka, leto, létnica.

Jahrzehen, das, oder Jahrzehend, desetlétje, deset let, nach dem *Poln.* desetek let.

Jahrzeit, die, obletnica.

Jahrzins, der, letnina, letna davščina.

Jahrzirkel, der, s. Jahrwuchs.

Jähzorn, der, nagla jeza, náglica, auch togota, togotnost, vihravost, nach andern slav. Mundа. gnevljivost, *serb.* a. osornost, naprasitost.

Jähzornig, *adj.* naglo jézen, naglo jéze, skipljiv, nagel, jadljiv (U. Kr.), vihrav, ihtav, togotljiv; ein jähzorniger Mensch, auch jeza; (*böhm.* prchlivy), pisanec.

Jakal, s. Schakal.

Jakob, u. s. f., s. Jacob u. s. f.

Jalapa, die, jalapa.

Jalapenwurzel, die, jalapin, jalapji koren.

Jalapin, das, jalapovina.

Jalousie, die, s. Eifersucht; Jalousien, *pl.*, ein Gitter, mrežaste okenca, veternice, obločnice, zatornice; s. a. Fenstergitter; *poln.* zaslonki.

Jalousietaube, die, golob-vrabec.

Jambe, der, jamb.

Jammer, der, der höchste Grad des Weinens, stok, cviljenje, javkanje, javk, vék, tarnja, tarnanje, stokanje; ein hoher Grad des Elendes, réva, sila, nadloga, velika nesreča, žalost; in and. slav. Munda. beda; daß es ein Jammer war, da je bilo gorje; die fallende Sucht, božjast, padavica, bolezen sv. Balentina, padeča; s. übr. Fallsucht; das ist Jammer Schade, velika škoda je, to je škoda velika, da —; s. Bedauern; — Menge.

Jammeranblick, der, žalostni pogled.

Jammerbild, das, podoba žalosti, reve.

Jammerblick, s. Jammeranblick.

Jammerbringend, *adj.*, ki napravi reve, nesreče.

Jammerer, der, stokalo, tarnavec.

Jammererfüllt, s. Jammervoll.

Jammergebet, das, molitev s silnim stokam.

Jammergeheul, das, s. Jammergeschrei.

Jamergesang, der, žalostno petje, žalostna pesem.

Jammergeschrei, das, žalostni krik, vpitje, stok, cviljenje, vek, javk, tarnanje.

Jammergesicht, das, žalostni, obžalovanja vredni obraz.

Jammergestalt, die, žalostna podoba; *fig.* revni človek.

Jammerhaus, das, hiša reve in nadloge.

Jammerkrank, *adj.*, od prevelike žalosti bolan.

Jammerleben, das, žalostno, revno življenje.

Jämmerlich, *adj.*, otožin, reven, žalostin, *serb.* jadan, bedan, tužan; jämmerlich schreien, s. Jammern; *adv.* revno, žalostno.

Jämmerlichkeit, die, revnost, otožnost, *serb.* jadnost.

Jammermensch, der, revni človek, nesrečnež, nesrečnik.

Jammermüde, *adj.*, starnan, sestokan.

Jammern, *v. n.*, stokati, tarnati, javkati, vekati, cviliti, ječati, na glas žalovati in tožiti, *böhm.* nařekati, hořekovati; *serb.* jadikovati; *v. i.*, es jammert mich, smili se mi; du jammerst mich, smiliš se mi, milo se te mi zdi; es jammert mich das Unglück dieser Menschen, ti nesrečni se mi smilijo; užalilo se mi je, žal mi jih je; s. Bedauern.

Jammern, das, stokanje, s. Jammer.

Jammernacht, die, žalostna, nesrečna noč.

Jammerruf, der, vpitje, vek.

Jammerschicksal, das, nesreča.

Jammerstimme, die, revni, žalostni glas.

Jammertag, der, žalostni, revni dan.

Jammerthal, das, solzna dolina, dolina solz, joka, nach *M.* revnôta.

Jammertod, der, žalostna smert.

Jammerton, der, s. Jammerstimme.

Jammervoll, *adj.*, prežalostin, prereven, ves reven in nadložin.

Jammerwelt, die, žalostni svet.

Jammerwort, das, žalostna beseda.

Jammerzeit, die, žalostni čas.

Ja nein, das, da ne, de ne, na'a (nach *Pot.* aus dem „nein" nach der kärnt. Aussprache).

Janhagel, s. Pöbel.

Janitschar, der, janičar.

Janitschar= in Zssgn. janičarski.

Janitscharenmusik, die, janičarska muzika.

Janken, *v. n.*, s. Winseln.
Jänner, der, Januar, prosinec, proseneo, janvar, *serb.* sěčanj, *böhm.* leden, *poln.* styczeń (styčenj), *Kaschub.* godnik, *russ.* janvar, nach *V.* prozimec, nach *Gutsm.* pervnik, novoletnik, zimec.
Jännerschein, der, prosincov mlaj, mlaj v prosincu.
Jappen, *v. n.*, hlastniti, hlastati, hlapiti; s. a. Schnappen.
Jargon, s. Kauderwälsch.
Jäschen, Jäscht, s. Gäschen, Gäscht.
Jäse, s. Alant (Fisch).
Jasmin, der, jazmin.
Jasmin- in Zstzgn. jazminov.
Jasminblatt, das, jazminovo pero.
Jasminblüte, die, jazminov cvet.
Jasminöl, das, jazminovo olje.
Jaspiren, s. Sprenkeln.
Jaspis, der, jaspis, jaspid, nach dem *Russ.* jašma, *böhm.* a. drahule.
Jaspisachat, der, jašmasti ahat.
Jaspisgut, das, jašmina †.
Jaspisopal, der, jašmasti opal.
Jassana, jasana.
Jatagan, der, atagan.
Jäten, s. Gäten.
Jäthaue, die, serpica, kopulja, pralica, s. a. Gäthacke.
Jauch, s. Gauch.
Jauche, die, gnojnica, s. Gauche.
Jauhart, Jauchert, das, s. Joch (als Feldmaß).
Jauchzen, *v. n.*, ukati, vriskati, (od) veselja kričati, *böhm.* viskati, jasati, plesati; nach *Gutsm.* (j)uckati; aufjauchzen, zaukati, vrisniti, zavriskati; *fig.* od veselja poskakovati, močno se veseliti.
Jauchzen, das, ukanje, vrisk, vriskanje.
Jauchzer, der, Ausruf, zauk, vrisk; Einer der jauchzet, ukavec, ukač, vriskač, verächtlich ukalo, vriskalo.
Jaueln, Jaulen, *v. n.*, schreien, wie die Katzen, nijavkati, mijavkati; s. a. Heulen.
Jauner, s. Gauner.
Jause, die, malica, mala južina; s. a. Vesperbrot.
Jausen, *v. n.*, maličati, malo južino imeti, jesti.
Jawort, das, privoljenje, privolitev, (privolitna) beseda; das Jawort von sich geben, besedo dati, reči, de; reči, bom, hočem; privoliti v kaj, prikimati.
Je! *int.*, jej! i je! je nun, du bist auch jung, eh! kaj pa de, ti si še mlad, to se ve, ti si še pač mlad; s. a. Ei!
Je, *adv.*, für jemals, zu irgend einer Zeit, kdaj; wer hat dies noch je gehört, kdo je še kdaj slišal kaj taciga; es ist je einer schlechter als der andere, drug je slabši od druziga; je mehr und mehr, če dalje bolj; je mehr, je, — oder desto mehr, bolj ko, več —, n. p. bolj ko je tekla kri, več je bilo kristjanov; je länger, je schlimmer, čedalje hujši, nach andern slav. M. čem dalj, tem huje; je nachdem es ihm gut dünkt, kakor se mu zdi, (po tem), kakor; je nachdem', kakor kane, kakor pride, kakor bo; je nachdem es die Umstände erfordern, po okolišinah, okolišinah, kakor okoliščine naneso; je mehr ich ihm gebe, je mehr will er haben, več ko mu dam, več hoče imeti, oder kolikor več mu dam, tolikor več bi rad; er wird mir je länger je lieber, čedalje bolj se mi priljubuje, *serb.* sve mi se više mili; von jeher, od nekdaj; je sieben und sieben, po sedem in sedem; je zwei, po dva; sie bekamen je zwei Aepfel, dobili so vsak po dve jabelki; je zuweilen, je zu Zeiten, v časih, *serb.* kadkada; ich habe dich je und je geschätzt, vedno sim te spoštoval; je eher, desto besser, pred ko bo, boljši bo.
Jedenfalls, *adv.*, po vsaki ceni, se ve da, etwa auch nach dem *Serb.* vsakakor, na vsak način, na vsako vižo*.
Jedennoch, s. Dennoch, Jedoch.
Jeder, *pron.*, ein jeder, vsak, sledenj, slehern, vsakter, vsakdo, (*böhm.*, *poln.* u. *russ.* auch každy); jeder von unsern Freunden, vsak izmed naših prijatlov; gib einem jeden etwas, daj vsakimu, slednjimu nekaj; Jedem das Seine, vsacimu svoje; Alle und Jede, vsi, kolikor in kar jih je.
Jederhand, Jederlei, *adv.*, vsake verste ali sorte, *serb.* svakojaki; s. a. Allerhand.
Jedermann, der, vsakdo, vsakteri, kdor si bodi; Jedermanns, kogar si bodi, *serb.* svačiji.
Jederzeit, *adv.*, vselej, vsak čas, vsigdar, vsikdar, vsakikrat.
Jedesmal, *adv.*, vsaki krat; s. Jederzeit.
Jedesmalig, *adj.*, vsakokraten, auch proti, sproti; s. Einzelnweise.
Jedoch, *conj.*, s. Doch; vender, pa, ali, to da, to de; ich könnte mehr sagen, jedoch ich will schweigen, lahko bi kaj več povedal, ali naj zamolčim, to da zamolčim, pa raji zamolčim.
Jedweder, s. Jeder.
Jeglicher, s. Jeder.
Jeher, *adv.*, von jeher, od nekdaj, od začetka.
Jejun, s. Nüchtern.
Jelängerjelieber, das, s. Geißblatt.
Jemals, *adv.*, kdaj, nekdaj, kadar si bodi, kaki krat, kaki čas; wenn ich es jemals benöthigen sollte, ko bi ga kdaj potreboval.
Jemand, *pron.*, kdo, nekdo, nek, neki človek, ein Jemand, nekdo, neki tujic; ist Jemand da? ali je kdo tukaj? ich habe es jemand Unbekannten gegeben, nekimu neznanimu sim dal; Jemand anderer, drugi kdo; Jemandes, *serb.* nečiji.
Jemine, o Jemine! *int.*, o jemnasta, jemnosta!
Jenachdem, s. Je.
Jener, *pron.*, uni, una, uno, nach andern slav. M. oni; in jener Welt, na unem svetu, na drugem svetu; an jenem Tage, tisti dan, tistiga dne; dieser —, jener —, ta —, uni —; jener dort, uni le; mich kümmert es nicht, was dieser und jener darüber urtheilt, ni mi

mar, ne menim se zato, kaj bo kdo od tega mislil, kaj poreče ta ali uni; ihm fehlt jene Liebenswürdigkeit, welche die Bildung verleihet, nima ljubeznjivosti, ki jo daje omika; daß dich dieser und jener! da bi te vender!

Jenerlei, *adj.*, takošen, te verste, *serb.* onakov.

Jenner, s. **Jänner**.

Jenseit, **Jenseits**, *præp.*, na uni strani, unstran, unkraj, prek, nach *V.* unak (?); jenseits des Meeres, unstran morja, prek morja, za morjem; jenseits des Grabes, po smerti; jenseits werden wir uns wieder sehen, na unem svetu se bomo spet vidili; von jenseits, od une strani.

Jenseitig, *adj.*, unstransk, unostran, der, die Jenseitige, unostranec, unostranka, nach *V.*, unodec.

Jenseits, das, uni svet, posmertno življenje.

Jeremiade, die, žalostna pesem preroka Jeremija, žalovanje, jeremijada.

Jerichorose, die, jerihunska roža.

Jerum, *int.*, o jehta!

Jerusalemsartischocke, die, (Helianthus tuberosus), podzemeljske hruške.

Jerusalemskorn, s. **Davidskorn**.

Jesen, s. **Jäse**, **Alant**.

Jessel, s. **Geißfuß**.

Jesuit, der, jezuit.

Jesuitenkloster, das, jezuiški, jezuitovski samostan.

Jesuitenorden, der, jezuitovski red.

Jesuitisch, *adj.*, jezuitovsk.

Jesuitismus, der, jezuitizem.

Jesus, JEZUS.

Jesuschristuswurzel, s. **Adlerkraut**.

Jetton, s. **Spielpfennig**.

Jetzig, *adj.*, sadanj, zdanj, zdajšenj, sedajšenj, sadašenj; bei jetziger Zeit, dan današnji, v sedanjem času.

Jetzt, *adv.*, zdaj, sedaj, sadà; eben jetzt, ravno; jetzt gleich, na ravnost, pri tej prici, na mesti; jetzt erst, še le zdaj, zdaj še le; jetzt ist er da, precej, vsak čas pride; für jetzt, za sedaj, za zdaj; von jetzt an, od zdaj, od sih mal, od sih dob; bis jetzt, do zdaj, do sih mal, do sih dob; jetzt diesen, jetzt jenen, zdaj tega, zdaj uniga, tega pa uniga; *russ.* teper, nyné.

Jetzt, das, sedajnost, sedanjščina, sedanjšina.

Jetztmalig, s. **Jetzig**.

Jeweilig, *adj.*, s. **Jedesmalig**.

Jezt, s. **Jetzt**.

Jobber, der, mešétar.

Joch, das, eigentlich und figürlich, jarem, auch (nach *V.*) teléga, bei *Jan.* telege, *pl.* Ochsenjoch, vergl. *serb.* teljiga = kamba, dann igo (*altsl.* jar'm u. igo); ein Joch Ochsen, jarem, plug, par volov; in das Joch spannen, vpreči, zapreči, vkleniti; davon sich losmachen, izkleniti se; unter das Joch bringen, podjarmiti, podvreči, spraviti v jarem, pod svojo oblast; unter dem Joche leben, v sužnosti, hlapčevstvu živeti; das Joch abschütteln, otresti jarem, osvoboditi se; es drückt sie noch das Joch, še jih obklada jarem; ein zum Tragen bestimmter Balken, blazina, podval-i, kobila; an den Brücken, pola, poli *pl.*; im Bergbaue, preklada. s. a. **Baujoch**; Jauchert, Morgen Landes, (in Oesterreich 1600 □ Klftr.), ral, oral, plug, dan zemlje, nach dem *Böhm.* jutro, im *Kroat.* ralo.

Jochband, das, rebro.

Jochbein, das, podočna kost, podočnica.

Jochbeladen, *adj.*, pod jarmam.

Jochbogen, der, oblok podočnice, podočni oblok.

Jochbrücke, die, most na polah.

Jochen, *v. a.*, jarmiti, s. **Unterjochen**.

Jochgeier, der, neka versta močnih skopcov.

Jochlos, *adj.*, brezjarmen.

Jochmuskel, der, jarmenična mišica.

Jochochs, der, jarmovec (*M.*), vprežni vol.

Jochpfahl, der, noga, kol (pri mostu), nach dem *Böhm.* mostnica.

Jochrebe, die, brajda.

Jochriemen, der, remen na jarmu; s. a. **Jochwirde**.

Jochseil, das, das Seil, woran das Thier zieht, jarmovka; eine Ruthe zu dem Zwecke, kamba, *serb.* teljiga, auch teljig.

Jochträger, der, im Brückenbaue, blazina, mostna podval, (poprečne bruna).

Jochwiede, die, gredelica, gož, gožka, jarmica, nach *Gutsm.* dega.

Jockei, der, fant.

Jocko, s. **Waldteufel**.

Jod, das, jod*.

Jodkalk, das, jodovo apno.

Jodsäure, die, jodova kislina.

Jodsilber, das, jodovo srebro.

Johannis-, svetiga Janeza, Jovana.

Johannisapfel, der, ivanjača.

Johannisbeere, die, **Johannisbeerenstrauch**, der, (Ribes rubrum), ribez, ribej, grozdjiče, rudeče grozdjiče, laško, kurje kresno grozdjiče, die schwarze, černo grozdjiče; weiße, belo kresno grozdjiče; s. a. **Mehlbeere**.

Johannisblume, s. **Gänseblume**.

Johannis-Brod, das, rožič, *poln.* sladko stročje.

Johannisfest, das, krés, krésni dan; es begehen, kresovati.

Johannisfeuer, das, kres, kresni ogenj, (*altsl.* krés, Sonnenwende).

Johannisgleimche, s. **Johanniskäfer**.

Johannisgroschen, der, šentjanževec.

Johannisgürtel, s. **Beifuß**.

Johannishändchen, das, (Polypodium aculeatum), bodeči oslad.

Johannis-Käfer, der, kresnica, svetlica, svetičica, nach *M.* a. janževica, ivanšica, ivanova muha.

Johanniskorn, das, ivanska rež.

Johanniskraut, das, (Hypericum perforatum), sv. Janeza roža, gospin cvet.

Johannisnacht, die, kresni večér, ivanja noč.

Johannisnuß, die, pozni oreh.

Johannisrogen, s. **Johanniskorn**.

Johannissegen, der, Abschiedstrunk, šentjanževec, šentjanževica.
Johannistag, der, svetiga Janeza dan.
Johannistraube, s. Johannisbeere.
Johanniswurm, der, (Cantharis noctiluca), svetlica, s. Johanniskäfer.
Johanniter, **Johanniterritter**, der, maltarski vitez, vitez reda svetiga Ivana.
Johanniterorden, der, red svetiga Ivana; s. a. Maltheserorden.
Jökel, der, vitriolov češarek.
Jolen, *v. n.*, s. Schreien.
Joli, s. Artig, Hübsch.
Jonasfisch, s. Haifisch.
Jonaskürbiß, s. Flaschenkürbiß.
Jongleur, s. Gaukler.
Jope, die, jopa*, jopica.
Josefsblume, die, kozja brada.
Jot, **Jota**, das, je.
Journal, das, Tagebuch, dnevnik, dnevni zapiski, d. i. eine Zeitschrift, časnik†, novice, nach *V.* časnica, *serb.* u. *böhm.* novine.
Journalartikel, der, spis, spisek v časniku ali novicah; postavek ali članek v kupčijskem dnevniku.
Journalisiren, *v. a.*, v dnevnik vpisati, vpisovati, zapisovati.
Journalist, der, novičar, novinar, *merkant.* dnevničar†.
Journalistik, die, novičarstvo, novinarstvo, etwa a. časopisje, *poln.* dziennikarstwo.
Journalistisch, *adj.*, novinsk, časopisen.
Journalpost, s. Journalartikel.
Jovial, *adj.*, dobre volje, vesel; wir waren sehr jovial, prav veseli, dobre volje smo bili.
Jovialität, die, veselje, dobra volja.
Jubarte, der, kit volook.
Jubel, der, vrisk, ukanje, velika, s krikam skazovana radost, radostni oglas.
Jubelbraut, die, etwa zlatoporočnica, zlatoporočna nevesta, drugoporočenka.
Jubelbräutigam, der, etwa zlatoporočni ženin.
Jubelbruder, der, veseljak.
Jubelei, die, vriskanje.
Jubelfeier, die, **Jubelfest**, das, veselica; s. Jubiläum.
Jubelfreude, die, velika radost, veliko, glasno veselje.
Jubelgesang, der, veselo petje, radostna pesem.
Jubelgeschrei, das, uk, krik, vrisk, ukanje, vriskanje.
Jubelgreis, der, petdesetnjak.
Jubelhochzeit, die, druga poroka, zlata poroka ali svatba.
Jubeljahr, das, svéto leto, milostno leto, leto milosti.
Jubellaut, der, uk, krik, vrisk.
Jubellied, das, s. Jubelgesang.
Jubelmesse, die, druga nova maša.
Jubeln, *v. n.*, ukati, vriskati; aufjubeln, zaukati, zavriskati; ves biti v veselji, radovati se, veseliti se; s. a. Jauchzen.
Jubelpaar, das, zlatoporočni, v drugo poročeni ženini.
Jubelpforte, die, svetoletne vrata, (ki se le v svetim letu odpró v Rimu).
Jubelprediger, der, Jubelpriester, duhoven, ki poje drugo novo mašo, mašnik petdesetnik.
Jubelpredigt, die, Jubelrede, die, pridiga, govor o svetem letu, o kakem veselem godovanji.
Jubelruf, s. Jubelgeschrei.
Jubelschmaus, der, pojedina, gosti o kakem godu, in O. Kr. auch somenj (eigentl. Jahrmarkt).
Jubelselig, *adj.*, preblažen.
Jubelstimme, s. Jubellaut.
Jubeltag, der, god, dan veselja.
Jubelvoll, *adj.*, preradosten.
Jubilant, der, petdesetnjak, jubilant.
Jubiläum, das, sveto leto, leto milosti, petdesetoletni, stoletni praznik, petdesetoletnica, stoletnica.
Jubiliren, *v. n.*, s. Jubeln; *v. a.*, einen Beamten, postaviti v mir s polno plačo ali penzijo; ein jubilirter Beamte, urednik v miru ali počitku, izsluženec s (polno) plačo ali penzijo,
Juch! *int.*, ju! Juch hei! ju jú!
Juchart, s. Jauchert.
Juchheien, *v. n.*, s. Jauchzen.
Juchten, s. Juften.
Juchtmaß, das, merilo oglja na plavžih.
Juchzen, s. Jauchzen.
Jückeln, *v. n.*, serbljati.
Jucken, *v. n.* u. *i.*, serbeti, eigentl. sverbeti, nach *M.* auch čmeti, ščemeti; *böhm.* u. *poln.* auch svediti; die Haut juckt mich, koža me serbi; juckend beißen, von Wunden, brideti; zu jucken anfangen, zaserbeti; ein wenig jucken, poserbeti; der Buckel juckt ihn, serbi ga, rad bi jih dobil, skupil; die Ohren jucken ihn, rad bi kaj slišal; *v. a.* u. *r.*, (jücken), praskati se, dergniti se, krempati se.
Jucken, das, serbež, serbenje; eine juckende Stelle am Leibe, serbečina; Krankheit, serbečica, s. Krätze.
Juckerei, die, serbenje, serbečica.
Jucks, s. Jux.
Judaisiren, *v. n.*, Jüdeln, juditi, židariti, ciganiti, po judovsko delati, govoriti.
Judaism(us), der, Judenthum, das, židovstvo, judovstvo, judovska lastnost, beseda.
Judas, Juda, Judež, izdajavec.
Judasgruß, der, nezvesti, izdajavski, judežev pozdrav.
Judaskuß, der, izdajavski poljubljej.
Judasohr, das, bezgova goba, židovo uho.
Jude, der, jud, nach dem *Altsl.* u. allen andern slav. M. žid, (im *Poln.* in Kanzelleien als Prädicat starozakonny); Jude werden, pojuditi se; s. a. Wucherer, Betrüger.
Judelei, die, ciganjenje, ciganstvo.
Judeln, s. Judaisiren.
Judenapfel, s. Adamsapfel.
Judenart, die, judovska šega; nach Judenart, po judovsko, židovsko.

Judenbekehrer, der, spreobračavec judov.
Judendeckel, **Judendocke**, s. Judenkirsche.
Judenfest, das, judovski praznik, god.
Judengasse, die, judovske ulice.
Judengemeinde, die, judovska občina, judovšina, judovščina, židovščina, židovšina.
Judengesicht, das, judovski obraz.
Judenglaube, der, judovska véra.
Judenharz, s. Judenpech.
Judenhochzeit, die, judovska svatba.
Judenkind, das, judovski otrok, jude.
Judenkirchhof, der, judovsko pokopališče.
Judenkirsche, die, (Physalis Alkekengi), punčice, nach dem *Russ.* mehunka, in St. mošnjičnik.
Judenkleidung, die, judovska obleka.
Judenland, das, Judovsko, judovska dežela, Judeja.
Judenleim, s. Judenpech.
Judenmanier, s. Judenamt.
Judennuß, s. Pimpernuß.
Judenpech, das, zemeljska, pozemeljska smola, klej.
Judenrath, der, judovsko svetovavstvo.
Judenrichter, der, judovski sodnik.
Judenschaft, die, judovščina, judovšina, judovstvo, židovstvo, judje, *pl.*
Judenschleier, der, judovsko ogrinjalo.
Judenschule, die, judovska učilnica, judovska shodnica, sinagoga, *fig.* velik šunder.
Judenspieß, der, velika odertija in skorija.
Judensprache, die, judovski, hebrejski jezik.
Judenstadt, die, judovsko mesto.
Judensteuer, die, judovski, židovski davek.
Judentempel, der, s. Judenschule.
Judenthum, das, judovstvo, judovska vera.
Judenwucher, der, velika odertija, jemanje prevelikih obresti od posojenih dnarjev.
Judenzins, der, velika obrest, lihva†.
Judicat, das, sodba, sojena reč.
Judication, die, razsojanje; als Aburtheilung, obsodba, obsojenje.
Judicialiter, *adv.*, po sodnii, pred sodnijo, sodbeno.
Judiciell, *adj.*, sodben, pravosodenj†.
Judiciren, s. Richten.
Judicium, das, razsodba, razsodnost.
Jüdin, die, judinja, židovka.
Jüdisch, *adj.*, judovsk, nach allen andern slav. M. židovsk; jüdisch-deutsch, židovska nemščina.
Juften, der, eine Art russischen Rindleders, juftina, juhtina, juftovina, jufta, *russ.* juft-i.
Jugelbeere, die, s. Heidelbeere.
Jugend, die, mladost, mlade leta; junge Personen beiderlei Geschlechtes, *coll.*, mladi ljudje, mladina, nach dem *Serb.* u. *Poln.* mladež-i; Jugend hat nicht Tugend, mladost je norost; in meiner Jugend, v mojih mladih letih, *serb.* za moje mladosti; von Jugend auf, an, iz mladiga, od mladih nog, nach *M.* od mladih rok.
Jugend=, in Zusßgn., mladostni, — mladosti, — za mladost.
Jugendalter, das, mladost, mlade leta.
Jugendanmuth, die, ljubeznjivost, milina mladosti.
Jugendbekannte, der, znanec iz mladiga, od detinstva; die, znanka od mladih nog; wir sind Jugendbekannte, poznamo se že od mladih let.
Jugendbild, das, podoba mladosti.
Jugendblüte, die, cvet mladosti, perva mladost; er ist in seiner vollen Jugendblüte, *serb.* v največem je naponu; opasao se snagom.
Jugendbraus, der, naglost, vrenje mladosti.
Jugendbuch, das, bukve za mladost.
Jugendeifer, der, gorečnost, vnetost mladosti.
Jugendeindruck, der, vtisek v mladosti.
Jugenderinnerung, die, spomin (iz) mladosti.
Jugendfehler, der, pogrešek, pregrešek mladosti.
Jugendfeuer, das, ogenj, žar mladosti, živost, vnetost mladih let.
Jugendfleiß, der, marljivost v mladih letih.
Jugendfreude, die, veselje, veselica mladosti.
Jugendfreund, der, prijatel iz mladih lét, od mladosti, prijatel mladine, mladih.
Jugendfreundin, die, prijatlica (prijateljica) iz mladih let, prijatlica mladine.
Jugendführer, der, vodnik mladine.
Jugendfülle, die, vollkommene Ausbildung des Körpers, berhkoba, razcvet *mladosti, serb.* a. napon.
Jugendgefährte, der, tovarš (tovariš) iz (v) mladosti, verstnik iz mladosti.
Jugendgefährtin, die, tovaršica iz mladosti.
Jugendgenosse, s. Jugendgefährte.
Jugendgeschäft, das, opravilo mladine.
Jugendgestalt, die, mladenčə, mlada podoba.
Jugendglanz, der, mladostna lepota.
Jugendglut, die, s. Jugendfeuer.
Jugendgreis, der, mladi starec.
Jugendheitere, die, veselost mladosti, vesela mladost.
Jugendhimmel, der, zlati čas mladosti, raj mladosti.
Jugendhitze, die, s. Jugendfeuer.
Jugendjahre, *pl.*, mlade leta, leta mladosti.
Jugendkraft, die, jakost, čverstost mladosti.
Jugendleben, das, mladost, *serb.* mladovanje.
Jugendlehrer, der, učnik mladine.
Jugendlenz, der, pomlad, spomlad življenja, doba mladosti.
Jugendlich, *adj.*, mladenšk, mlad, mladosten, mladovit, mladikast; zart, nežen; jugendlich werden, pomladiti se, omladiti se.
Jugendlichkeit, die, mladostnost, mladovitost.

Jugendliebe, die, ljubezen v mladosti, mlada ljubezen.
Jugendlust, die, s. Jugendfreude.
Jugendnebel, der, der Zustand der Täuschung, Einbildung, in welchem man sich häufig in der Jugend befindet, mladostna dozdevnost, dim mladosti.
Jugendparadies, das, raj mladosti.
Jugendreiz, der, mik, mikavnost, ljubeznjivost, milota.
Jugendröthe, die, rudečost v mladosti.
Jugendschmuck, der, mladostni kinč.
Jugendschön, *adj.*, mlad in lep, cveteče mladosti.
Jugendschönheit, die, lepota mladosti, mlada lepota.
Jugendschwank, der, šala mladosti.
Jugendsinn, der, mladost.
Jugendspiegel, der, izgled mladosti.
Jugendstärke, die, krepkost, čverstost mladosti.
Jugendstreich, der, Jugendstück, das, delo (nepremišljeno) mladosti; fantovska; Jugendstreiche machen, rojiti, neumne, nepremišljene delati v mladih letih.
Jugendsünde, die, mladostni greh; greh mladosti.
Jugendtaumel, der, norost mladosti.
Jugendtraum, der, sanje mladosti.
Jugendtrotz, der, kljubava, upornost mladosti.
Jugendwange, die, mlado, cveteče lice.
Jugendwelt, die, mladina, mladost, *serb.* mladež.
Jugendwerk, das, bukve za mladino, za mladost.
Jugendzehnt, der, mladinska desetina, mladinina.
Jugendzeit, die, mladost, mlade leta, mlada doba, čas mladosti.
Jujube, die, (Rhamnus zizyphus), zizolo.
Juks, s. Jux.
Julbars, der, amerikanski tiger.
Julius, Juli, der, mali serpan, juli; *serb.* serpanj, *poln.* lipiec, *böhm.* červenec, *russ.* julj, nach *Gutsm.* sant, sedemnik.
Juliuskäfer, der, nach *Sul.* mlinar.
Jung, *adj.*, mlad; wieder jung werden, pomladiti se; jung werden, omladiti se, omladeti; (scherzw.), roditi se; sich jung stellen, mlad(iga) se delati, mladiti se; solange du jung bist, dokler si mlad, v mladosti; Jung und Alt, staro in mlado; junges Gemüse, zelenje, *serb.* mladušica; junges Holz, mlad les, mladovje, mladikovina; dazu bist du zu jung, zato si še premlad, saj še nimaš zob zato; jung gewohnt, alt gethan, mlado delo, stara navada; ein junger Mensch, mladenč, mlad človek, mladič; junge Leute, mladina, auch mladost; junger Herr, gospodičič; junge Herrschaft, gospodičiči, gospodičine; wie die Alten sungen, so zwitschern die Jungen, kakoršno gnjezdo, taka ptica, kakor oče, tako sin; er hat jung geheirathet; mlad se je oženil, zgodej se je oženil; die junge Gans, gosji drob; ein junger Hund, ščene, šene; eine junge Katze, mače; ein junger Adler, orlič; junge Hühner, piščeta, pišeta, piščanci; u. drgl. durch die entsprechende Formation; jünger werden, mlajšati se; s. a. Jüngste.
Junge, der, mladič, mladec, deček, fantič, fant, fante, (nach *V.* hlapčič); Lehrjung, učenec, in U. Kr. a. učenik; was die Jungen nicht wissen, erfahren sie von den Alten, kar (česar) mladi ne vejo, jim stari povejo; die Jungen und die Alten, mladi in stari, staro in mlado; das Kind ist ein Junge, moško je (otroče); s. a. Bursche, Knabe.
Junge, das, von Thieren, mlado, *coll.* mladi, mladina, s. a. Jung; Junge werfen, mlade imeti, storiti, von Schweinen, oprasiti se, von Hunden, Wölfen, oščeniti se; auch (besonders von Katzen), okotiti se, kotiti, s. a. Werfen; das Junge der Gans, drob.
Jungemagd, die, mala dekla.
Jungen, *v. n.*, mlade imeti; s. a. Werfen.
Jüngen, *v. a.*, s. Verjüngen.
Jungenarbeit, die, delo mladiga, dečkov opravek, novakovo délo.
Jungenhaft, Jungenmäßig, *adj.*, dečku, fantalinu primeren.
Jungenhaftigkeit, die, dečarija, otročije.
Jungenjahr, s. Lehrlingsjahr.
Jungenliebe, die, ljubezen do mladih.
Jungenpossen, Jungenstreiche, *pl.*, otročije, dečarije; s. a. Jugendstreich.
Jünger, der, učenec, vérnik.
Jüngerin, die, učenka, mlajša.
Jüngerschaft, die, učenstvo, učenci.
Junges, s. Junge, das.
Jungfer, die, (virgo), devica; Mädchen, deklica, dekle, auch deklič, dekelce, dečla; eine alte Jungfer, staro dekle; die nackte Jungfer, s. Herbstzeitlose; die verfluchte Jungfer, kačji pastir, s. a. Wegwarte; Jungfer im Grünen, im Busch, zamorski kumin, *russ.* u. *poln.* černuška; Jungfern werfen oder machen, ein Spiel, da man platte Steine auf die Oberfläche des Wassers so wirft, daß sie wieder aufspringen, žabico sekati, žabo skakati, skakljati; als Ehrentitel wird es im Slov. nicht übersetzt.
Jungfer-, Jungfern-, in Zstzgn., deviški, dekliški.
Jungferapfel, der, devičnik, deklica.
Jungferbiene, die, s. Jungfernschwarm.
Jungferbirn, die, punica, devičnica.
Jungferblei, das, pervi svinec.
Jungferbraten, der, nach *V.* ribica, s. a. Lendenbraten, *poln.* polędwica.
Jungfererde, die, čista ali gola zemlja (brez drugih primesi), deviška zemlja ali perst.
Jungferfinger, der, s. Goldfinger.
Jungferglas, s. Frauenglas.
Jungfergold, das, čisto, *serb.* suho zlató.
Jungferhaar, s. Mäusegerste.
Jungferhäutchen, das, Hymen, deviška kožica, deviška loputa *(M.)*, *russ.* matična preponka.
Jungferhonig, der, devičnikov med; mladi, čisti, najboljši med, bela, čista sterd.

Jungferhopfchen, der, hmelj pervoletnik.
Jungferkäfer, s. Frauenkäfer.
Jungferlich, *adj.*, s. Jungfräulich; jungferlich thun, nach *V.* kakor nevésta deržati se.
Jungfermilch, die, deviško mleko.
Jungfernelke, die, dekliški nagelj *.
Jungfernkloster, das, ženski samostan.
Jungfernknecht, der, babež, vasovavec, (*Sul.* žonar).
Jungfernkrankheit, die, s. Bleichsucht.
Jungfernkranz, der, deviški venec, *fig.*, devištvo.
Jungfernkraut, das, s. Bertram.
Jungfernöl, das, naj čistejši laško olje, samotok.
Jungfernquick, das, samorodno živo srebro.
Jungfernraub, der, nach dem *Serb.* otmica, odpeljava (odpeljica) dekleta.
Jungfernschlange, die, s. Hausschlange.
Jungfernschloß, s. Jungfernhäutchen.
Jungfernschule, die, dekliška šola, šola za dekleta.
Jungfernschwarm, der, der erste von einem Stocke im Sommer, pervi pevec; nach *V.* pervec; ein Schwarm von diesem Schwarme in eben demselben Sommer, devičnik.
Jungfernschwefel, das, samoraslo žeplo.
Jungfernstand, der, devištvo, deklištvo, deviški stan, dekliški stan.
Jungfernwein, der, samotok, samomaščina, samomašina.
Jungferöl, das, s. Jungfernöl.
Jungferquecksilber, s. Jungfernquick.
Jungferraub, s. Jungfernraub.
Jungferschaft, die, s. Jungfrauschaft.
Jungferschloß, das, s. Jungfernhäutchen.
Jungferschwarm, der, s. Jungfernschwarm.
Jungferwachs, das, čisti vosek.
Jungfrau, die, devica, *serb.*, deva, devojka; die heilige Jungfrau, Devica Marija, *serb.* blažena devica; adelige Jungfrau, gospodičina; als Ehrenwort wird es im Slov. nicht übersetzt; als Jungfrau sterben, v devištvu umreti, s. a. **Jungfer**, als Sternbild, devica.
Jungfrauähnlich, s. Jungfräulich.
Jungfraubaum, s. Gichtbaum, Stinkbaum.
Jungfraugleich, s. Jungfräulich.
Jungfräulich, *adj.*, devišk, deklišk; der jungfräuliche Stand, s. Jungfernstand.
Jungfräulichkeit, die, devištvo.
Jungfrauschaft, die, der Stand, devištvo, deklištvo, *russ.* děvstvo.
Junggesell, der, bei Handwerkern, mlajši hlapec, eine unverheirathete Mannsperson, samec, neženjenec, gewöhnl. fant; ein reiner Junggesell (praktisch unschuldig), devišk fant, devičnik, ein Hagestolzer, devec (*Zal.*), nach *M.* deklič (?) (in Kr. = Mädchen).
Junggesellenschaft, die, fantovstvo, neženjeni stan, brezženstvo.
Junggesellenstand, der, neženjeni, nezvezani, samsvojni stan; im Junggesellenstande leben, samsk, neoženjen živeti, biti.
Jungheit, die, mladost.
Jungknecht, der, mali hlapec.

Junglaub, das, berst, berstovje.
Jüngling, der, mladenč, mladič, fant; *böhm.* mladenec; mancher Jüngling übertrifft am Verstande einen Greis, nach *Gutsm.* tudi mladenč starjake sodi.
Jünglingfrisch, *adj.*, živ, čverst kakor mladenč.
Jünglingsalter, das, mlade leta, mladenštvo, doba mladenča.
Jünglingsbart, der, mah, *serb.* nausnica.
Jünglingsblick, der, pogled mladenča, bistri, živi pogled.
Jünglingsblume, die, (Gnaphalium arenarium), smilj, smilje.
Jünglingsjahre, *pl.*, mladost, mlade leta, leta mladenča.
Jünglingschaft, die, mladenštvo.
Jünglingsgestalt, die, postava mladenča.
Jünglingstraum, der, sanje mladenča, mladosti.
Jünglingszeit, die, mlada doba.
Jungmeister, der, mladi mojster, mladi meštar.
Jungschnabelig, *adj.*, mladokljun.
Jüngst, *adv.*, uni dan, unkrat, nedavno, te dni, v kratkem, nach *V. a.* novič, *poln.* u. *böhm.* onegda, *serb.* onomadne, ovo danah; jüngst gegeben, undanji, unodanji.
Jüngste, *superl.* von jung, naj mlajši; der jüngste Tag, sodnji, sodni, poslednji dan; das jüngste Gericht, poslednja sodba, *russ.* strašnyj sud; der jüngste Sohn, mazinec, niedr. zlatorit, *serb.* mezinac, mezimac, zlatorit; die jüngste Tochter, mazinka, mezimica; Ihr jüngstes Schreiben, Vaše poslednje, undanje pismo.
Jüngstgeboren, s. Jüngste.
Jungthier, das, bei den Jägern, košutica.
Jungvieh, das, mladina; beim Hornvieh, junec, junica, a. telica, *serb. coll.* junad.
Jungwerfer, der, polž živorodec.
Junior, *adj.*, mlajši.
Junius, Juni, der, rožni cvet, juni (junij), rožnik, kresnik; *serb.* lipanj, *poln.* czerwiec, *böhm.* červen, *russ.* junj, nach *Gutsm.* šestnik, prašnik.
Juniuskäfer, Junikäfer, der, s. Johanniskäfer.
Junker, der, junger Herr, gospodičič, žlahtni gospodičič, mladi žlahtnik ali plemič.
Junkerblume, die, s. Enzian.
Junkerleben, das, življenje žlahtniga gospodičiča.
Junkermäßig, *adj.*, kakor gospodičič.
Junkern, *v. n.*, živeti, moževati kakor gospodičič.
Juno, die, Jovina, Juno (pri *Rimlj.*).
Junovogel, der, čopasti pav.
Jupe, die, s. Jope.
Jupiter, der, Jupiter (pri *Rimlj.*), bei den heidn. Slav. (analog), Perun.
Jupitersfisch, s. Jubarte.
Jura, *pl.*, pravoznanstvo, pravstvo, Jura, *geol.*, jura.

Juraformation, die, jurska tvorina.
Jurassisch, *adj.*, jursk.
Jurat, der, jurat, *kroat.* bilježnik banskoga stola.
Juridisch, *adj.*, pravoznansk, pravdoznansk, pravosloven.
Jurisdiction, die, oblast, sodnost, s. a. Gerichtsbarkeit; Gerichtsbezirk, sodnji okraj; der Jurisdicent selbst, sodnja gosposka.
Jurisdictionsgebühr, die, oblastnina †, plačilo za oskerbovanje sodnje oblasti.
Jurisdictionsnorm, die, pravilnik sodnje oblasti.
Jurisdictionsobrigkeit, die, oblastna, pristojna gosposka.
Jurisdictionsrecht, das, pravica sodnosti.
Jurisprudenz, die, pravdoznanstvo, pravoznanstvo, pravoslovje.
Jurist, der, (nach dem *Böhm.* u. *Poln.*) pravnik, pravdoznanec, pravoznanec, pravdoslovec, nach dem *Russ.* postavoznanec; s. a. Rechtshörer.
Juristisch, *adj.*, praven, pravdoznansk; eine juristische Person, skupna oseba.
Jury, die, porota, s. Geschwornengericht.
Jus, das, pravstvo, pravoznanstvo, s. a. Fleischbrühe.
Just, *adv.*, ravno, ravno kar, ravno tatodi, s. Eben.
Jüster, der, (Cyprinus latus), androga.
Justiciär, s. Justiziarius.
Justification, die, s. Rechtfertigung.
Justificiren, *v. n.* u. *r.*, rechtfertigen, opravičiti, opravičevati, praviciti koga, se; eine Rechnung, s. Berichtigen; einen Missethäter, s. Hinrichten.
Justiren, *v. a.*, uravnati, kakor gre, prav napraviti, popraviti, vpraviti kako reč.
Justirer, s. Berichtiger.
Justiz, die, pravica; Rechtspflege, nach dem *Russ.* pravosodje; oskerbovanje, izverševanje pravice.
Justiz=, in Zstgn., pravosodnji.
Justizbeamte, der, pravosodnji urednik.
Justizcommissair, der, pravosodnji komisar.
Justizdienst, der, pravosodnja služba.
Justizetat, der, izkaz stroškov za pravosodje.
Justizfach, das, pravosodje, pravosodnji oddelek.
Justizgeschäft, das, pravosodnje opravilo.
Justizgesetzgebung, die, pravosodnje postavodavstvo.
Justizgesetzsammlung, die, zbirka pravosodnjih postav.
Justizhof, der, sodišče, sodiše; oberster, naj višja sodnija.
Justiziarius, der, Justiziär, pravosodnik; s. a. Gerichtshalter.
Justiziariat, das, pravosodstvo, pravosodnji ured.
Justizmann, der, sodnik, pravosodnik.
Justizminister, der, minister pravosodja.
Justizministerial=Erlaß, razpis, razglas ministerstva pravosodja.
Justizministerialrath, der, svétnik, svetovavec pravosodnjiga ministerstva.
Justizministerium, das, ministerstvo, ministerij pravosodja, pravosodnje ministerstvo.
Justiznorm, die, pravosodnje pravilo.
Justizpflege, s. Rechtspflege.
Justizrath, der, pravosodnji svetovavec, svétnik.
Justizreform, die, poprava pravosodja.
Justizsenat, der, pravosodnji odbor.
Justizstelle, die, pravosodnja oblast(nija) ali gosposka, sodnija.
Justiztabelle, die, pravosodnji razkazek.
Justizwesen, das, pravosodje, pravosodnje zadeve, reči.
Juvia, die, juvija.
Juwel, das, **Juwele**, die, Edelstein, dragi kamen, žlahtni kamen, juvel*; dragotina; Juwelen, drago kamnje, drage reči, s. a. Geschmeide; nach *Šul. serb.* dragulj.
Juwelengewicht, das, vtež, vaga za drago kamnje.
Juwelenhandel, der, terštvo z dragim kamnjem, dragotinarstvo.
Juwelenhändler, der, s. Juwelier.
Juwelenkästchen, das, skrinjica ali škatljica za drago kamnje, za dragotine.
Juwelenkunst, die, umetno vdelovanje, vdevanje dragiga kamnja.
Juwelenladen, der, prodajavnica dragiga kamnja, dragotinarnica.
Juwelenring, der, perstan z dragimi kamni.
Juwelenschmuck, der, lišp ali lepotičje z dragimi kamni.
Juwelier, der, juvelir*, dragotinar, vdelovavec dragiga kamnja, nach *Šul.* draguljar.
Jux, der, šala, burka, gluma; s. a. Schmutz, Betrug.
Juxen, *v. a.*, po nepravem dobičkariti.
Juxta, zraven, poleg.
Juxtaposition, die, primérjanje.

K.

Kaa, s. Hütte, Verschlag.
Kaak, s. Pranger.
Kabale, s. Cabale.
Kabbeln, *v. n.*, von der See, nach dem *Serb.* zburkati se, ko se valovi zaganjajo drug v druziga.
Kabel, die, an den Wagenwinden, kávelj; ein Tau, verv (na tri stremene na ladijah);

s. a. Ankertau; Loos, loz*, srečka †, *serb.* ždreb — i; delež kake robe, ki se prodaja po srečki.
Kabelbier, das, ol, kuhan po versti, kakor jo je ustanovila srečka.
Kabelgat, das, vervnjak (predel ladije).
Kabeljau, Kabliau, der, (Gadus morhua), nach dem *Böhm.* morski oslek; nach dem *Russ.* treska; gedörrt, Stockfisch, polenovka, tepec.
Kabelkleid, das, ovoj sidrenjače (sidrine vervi).
Kabellänge, die, sto in dvajset sežnjev (mornarska mera).
Kabeln, *v. n.*, vadljati se; s. Losen; *v. a.*, po srečki deliti kaj.
Kabelraum, der, s. Kabelgat.
Kabelseil, Kabeltau, das, s. Kabel, Ankertau.
Kabelung, s. Losung (das Losen).
Kabelwiese, die, po srečki razdeljeni pašnik.
Kabestan, der, Gangspille, eine senkrechte Winde, nach *V.* pokončno vretêno.
Kabinet, s. Cabinet.
Kabus, Kabuskraut, s. Kopfkohl.
Kabuse, die, das Kerngehäuse des Obstes, peščišče, pečiše.
Kachel, die, kahla* (auch *poln.* u. *böhm.*), slepica, slepec, modelnica, etwa a. pečnica †, pečnjak †, (*Gutsm.* pečnjaček), (*russ.* izrazec); eine alte Kachel, babšče, babše, babon; s. a. Baumwanze.
Kachelform, die, kalup za kahle, za slepice, pečnice.
Kachelofen, der, peč s slepicami, s kahlami.
Kack, *adj.*, gol.
Kacke, die, kaka, človečjek.
Kacken, *v. n.*, kakati, podelati se.
Kackhaus, das, s. Abort.
Kackstuhl, der, s. Leibstuhl.
Kadaver, der, von Menschen, (mertvo) truplo, merlič, mertvec; von Thieren, mertvina, s. a. Aas.
Kaddig, s. Wacholder.
Kader, der, im Oesterreichischen der Kober, oder Gober, loža (*Zalok.*), podbradek, nach *Sul. serb.* podvoljek, nach *V.* jadro, žloganje.
Käfer, der, nach dem *Altsl.*, *Poln.* u. *Böhm.* hrošč, gew. keber*; nach *M.* žužek, žižala, žužanka, žuželka.
Käferchen, das, kebriček, kebrič, žužček, hroščič.
Käferente, die, (Colymbus minor), mala potapljavka, mali pandirek, nach *V.* savski potapljavec, goslar.
Käferlarve, die, Käferraupe, die, ostúdnik, beli červ, auch červ schlechtweg.
Käfermuschel, die, nach dem *Russ.* bajdarka.
Käferwurz, die, (Scrophularia nodosa), černobina, s. a. Braunwurz.
Kaff, das, pléve, *pl.*, mekine, posevki; s. a. Brack, das.
Kaffee, der, káva (auch *poln.*, *böhm.* u. *serb.*), kofé, *russ.* kofej.
Kaffee- in Zsgn. kavin, za kavo.
Kaffeeaufsatz, der, posodje za kavo.
Kaffeebau, der, sajenje, ravnanje kave, kavoreja †.
Kaffeebaum, der, kavino drevo.
Kaffeebesuch, der, prihod na kavo.
Kaffeebohne, die, kavino, kofétovo zerno, nach *Gutsm.* turški bob.
Kaffeebraun, *adj.*, dunkelbraun, čadast, sajast, sajev, osmojene barve; rujavkast kakor kava.
Kaffeebrett, das, podnos † za kavo.
Kaffeebruder, der, kavopivec, kofetir.
Kaffeebüchse, die, etwa kavnik, kofetnik.
Kaffeeerbse, die, eine Art Ziesererbse, čičerka.
Kaffeefarben, s. Kaffeebraun.
Kaffeegeräth, das, oprava za kavo.
Kaffeegeschirr, das, posodje za kavo.
Kaffeegesellschaft, die, seja pri kavi, kofetirska družba.
Kaffeehaus, das, nach dem *Poln.* u. *Böhm.* kavarnica, kofetarija.
Kaffeekanne, die, ročka, verček, kangla* za kavo.
Kaffeekessel, der, kotel, kotlič za kavo.
Kaffeekocher, der, kavar.
Kaffeelöffel, der, žličica za kavo, mala žlica.
Kaffeemaschine, die, samovar za kavo.
Kaffeemaul, s. Kaffeebruder.
Kaffeemühle, die, mlin, mlinček, žernek (žernec) za kavo.
Kaffeesatz, der, kavina grampa, gošča, goša.
Kaffeesäure, die, kavina kislina.
Kaffeeschale, die, skudelica, čašica za kavo, kavnica.
Kaffeeschenk, der, kavar, kavarnik, kofetar.
Kaffeeschenke, die, s. Kaffeehaus.
Kaffeeschwester, die, kavopivka, kofetirka.
Kaffeeservice, s. Kaffeegeschirr.
Kaffeesieder, der, s. Kaffeeschenk.
Kaffeesurrogat, das, nadomestek kave.
Kaffeetasse, die, s. Kaffeeschale.
Kaffeeteller, der, pladenj (*gen.* pladnja, in II. K.) za kavo.
Kaffeetisch, der, miza za kavo.
Kaffeetopf, der, pisker, lonec za kavo.
Kaffeetrichter, der, cedilo, cedilka za kavo.
Kaffeetrommel, die, praživnica, smodivnica za kavo.
Kaffeetuch, das, pert za kavo.
Kaffeewirth, Kafetier, der, s. Kaffeeschenk.
Kaffeezeug, s. Kaffeegeräth.
Kaffein, das, kavovina †.
Käfich, Käficht, Käfig, der, Vogelbauer, kletka, gajbica, tičnik; s. a. Gefängniß.
Käfichboden, der, kletke dno.
Käfichmacher, Käfichverkäufer, der, kletkar.
Kafiller, der, s. Abdecker.
Kafillerei, s. Abdeckerei.
Kaftan, der, ein türkisches Oberkleid, kaftan.
Kahl, *adj.*, im Allg. ohne Haare, Wolle, Federn u. dgl., gol, *poln.* lysy; ein kahles Kinn,

gola brada; am Kopfe, plešev, pleš, plešiv; plešast, goloverh, čelav, f. a. Glatzig; kahler Kopf, plešasta glava, pleša, f. Glatze; kahl werden, ogoliti se, goliti se; am Kopfe, oplešiveti, očelaveti; ein kahler Berg, gola gora, goličava, golovec, goleš; ein kahler Ort, goličava, goljava, plešina, pleša; kahle Bäume, golo, obletelo drevje; kahles Tuch, izlizano, odergnjeno, ogoljeno sukno; arm, siromašen, gol in nag, reven, boren; ein Paar kahle Groschen, nekoliko revnih grošičev; eine kahle Entschuldigung, prazen izgovor; ein kahles Schiff, brez vervi.

Kahlbart, der, golobradec.

Kahlbärtig, *adj.*, golobrad, (*serb.* ćosav).

Kahlfleckig, *adj.*, tu in tam gol.

Kahlflügelig, *adj.*, golokril.

Kahlhaut, die, gola koža.

Kahlhäutig, *adj.*, gole, gladke kože.

Kahlheit, die, golost, golota; am Kopfe, plešivost, plešavost, čelavost, pleša; izlizanost; kahle Stelle, goljava, goličava, plešina.

Kahlkopf, der, plešec, plešoglav, čelavec, goloveršec, gologlavec, nach *M.* a. liško; gologlava ščuka, šuka; gologlavi jastreb.

Kahlköpfig, f. Kahl.

Kahlrücken, der, gololednica.

Kahlschwanz, der, golorépka.

Kahlwerden, das, plešivenje.

Kahm, **Kahn**, der, birsa, plesnoba na vinu (*poln.* kožuh), kan*.

Kahmen, *v. n.*, plesneti, plesniveti, birsati se.

Kahmig, *adj.*, plesnev, birsast, kanast*.

Kahn, der, ein Fahrzeug ohne Verdeck, čoln, čeln (in allen slav. M.), *dim.* Kähnchen, čolnič, čolniček.

Kahnbein, das, čolničasta kost.

Kahnförmig, *adj.*, čolnast, čolničast, čolnu podoben.

Kahngeld, das, čolnina.

Kahnkielschnecke, die, čolnič.

Kahnmacher, **Kahnverkäufer**, der, čolnar.

Kahr, die, obračilo; halbe Kahr, polobračilo (pri voznikih); der, posoda, korito.

Kai, der, **Kaje**, die, obrežina, obrežje; privarovano, priterjeno, zidano prirečje, *russ.* naberežnaja; f. a. Deich.

Kaigeld, das, nakladnina, davek od nakladanja in razkladanja ladij.

Kaiken, der, f. Dohle.

Kaimeister, der, obrežinar†.

Kaiser, der, cesar; Kaiser sein, cesariti, cesarjevati; zum Kaiser machen, pocesariti; der türkische Kaiser, nach dem *Serb.* turški car; über des Kaisers Bart streiten, klati se zavolj gole kosti, prazno slamo mlatiti; wo nichts ist, hat auch der Kaiser das Recht verloren, kjer ni viditi, ni vzeti (*Pot.*), kjer nič ni, tudi cesar nič ne dobi (*Zal*); kjer nič ni, je brez davka in D. K.; des Kaisers, cesarjev.

Kaiser-, in d. Zstzg., cesarski.

Kaiseradler, f. Königsadler.

Kaiserapfel, der, cesar (jabelko).

Kaiserbirn, die, cesarica (hruška).

Kaiserburg, die, cesarski grad, cesarski dvor, cesarjevo stanovališče, stanovalište.

Kaiserfink, der, cesarski ščinkovec, šinkovec.

Kaiserfleisch, das, prekajeno meso.

Kaiserfliege, die, cesarska muha.

Kaisergroschen, der, cesarski groš, avstrijanski groš.

Kaiserhaus, das, cesarska hiša, rodovina.

Kaiserheer, das, cesarska vojska.

Kaiserin, die, cesarica; als Kaiserin regieren, cesaričiti; Kaiserin Mutter, mati cesarica.

Kaiserkrone, die, cesarska krona; (Pflanze) cesarski venec.

Kaiserlich, *adj.*, cesarsk; gut kaiserlich, cesarju udan; kaiserlich leben, po gosposko živeti; kaiserlicher Prinz, cesarjevič; kaiserliche Prinzessin, cesarjevičina; kaiserliche Majestät, presvetli cesar, cesarsko veličanstvo, cesarost (nar. pes.); die Kaiserlichen, cesarski vojaki.

Kaiserling, der, (Agaricus caesareus), Herrnschwamm, žerdana (*Vodn.*), karželj.

Kaiserlos, *adj.*, brez cesarja, (ki nimajo cesarja).

Kaisermantel, der, cesarski plašč, plajš.

Kaiserpflaume, die, cesarska sliva.

Kaiserreich, das, cesarstvo.

Kaisersalat, der, velika, cesarska salata.

Kaiserschnitt, der, izrez deteta, cesarski réz; *russ.* cesarska operacija, cesarski prerez (nach Dr. *Bl.*).

Kaiserschwamm, der, f. Kaiserling.

Kaisersohn, der, cesarjevič.

Kaiserstaat, der, cesarska deržava.

Kaiserthee, der, cesarski čaj.

Kaiserthum, das, cesarstvo, nach dem *Serb.* cesarjevina.

Kaisertitel, der, cesarsko ime.

Kaisertochter, die, cesarjevičina.

Kaiserwahl, die, volitev, voljenje cesarja, izbor, izbiranje cesarja.

Kaiserwort, das, cesarska beseda, obljuba.

Kaiserwürde, die, cesarstvo, cesarska čast.

Kaiserwurz, die, (Astrantia Imperatoria), jaščerica, aškerica, nastebec, a. vsedobro.

Kaiserzahl, die, f. Indiction.

Kajaputöl, das, kajaputno olje.

Kajüte, die, kajuta, izba (v ladii), nach *V.* auf den Lastschiffen des Savestromes, prag.

Kak, der, f. Pranger.

Kakadu, der, kakadu.

Kakadumuschel, f. Käfermuschel.

Kakao, der, huhor, kakao, kaka.

Kakaobaum, der, kakao, kakaovnik.

Kakaobohne, die, kakaovo zerno, kakaov bob.

Kakaobutter, die, kakaovo maslo.

Kakaofarben, *adj.*, kakaove farbe, pepelnat.

Kakaopflaume, die, zlatožir †.

Kakaoseife, die, kakaovo mjilo.

Kakeln, f. Gackern.

Kakerlak, der, Albinos, belin, albin; f. a. Schabe.

Kakocholie, die, zložolčje †.
Kakodämon, der, bes, hudi duh.
Kakodyl, das, kakodil.
Kakodylsäure, die, kakodilova kislina.
Kakophonie, s. **Mißklang, Uebellaut.**
Kalabasse, die, tikva.
Kalabaum, der, kalaba,
Kalander, der, s. **Galander.**
Kalanderlerche, die, (Alauda calandra), laški škerjanec, kalandra.
Kalao, der, kljunorog †.
Kalb, das, têle, Kälbchen, telce, teletce; ein männliches, auch teliček, telček, junček; ein weibliches, telica, junica, teličica; ein dummer, kindischer, ungeschickter Mensch, tele, teleban, telébec; ein Kalb Mosis, volek; das Kalb absetzen, abbinden, tele odstaviti, odstavljati, *serb.* odbiti; ein Kalb werfen, oteliti se, teliti (auch obraviti se); das Kalb in die Augen schlagen, durch Worte beleidigen, zameriti se komu govoreč resnico, zbosti ga z besedo (*cfr.* resnica oči kolje); mit eines Andern Kalbe pflügen, s tujimi rokami kače loviti; ein Kalb machen oder anbinden, pokozlati se; die Kuh mit dem Kalb bekommen, nosečo vzeti.
Kalb-, Kälber-, Kalbs- i. d. Zſtzgn. telečji.
Kalbe, die, telica, junica, jalovica.
Kalben, (**Kälbern**) *v. n.*, oteliti se (auch obraviti se, obwohl dieß etymol. auf das Schaf hindeutet), teliti (se), storiti; unglücklich, povreči, zvreči, polečí.
Kälberbraten, s. **Kalbsbraten.**
Kälberdrüse, s. **Kalbsdrüse** u. s. f.
Kälberfang, der, den Kälberfang geben, zaklati jelena v grodi.
Kälberhaft, *adj.*, telečji, telétast, telebavast, telebast, norčav, neumen kakor tele, kakor vol.
Kälberhirt, der, telečji pastir.
Kälberkäufer, der, teletar, teličar; er ist ein Kälberkäufer, teličari, teletari.
Kälberkropf, der, (Chaerophyl. silvest.), trebelje, trebelika.
Kälberkuh, die, breja krava.
Kälberlamm, s. **Mutterlamm.**
Kälbermagen, s. **Kalbslab.**
Kälbermilch, s. **Kalbsdrüse.**
Kälbern, *adj.*, telečji; kälbernes Fleisch, telečje meso, auch teletina.
Kälbern, *v. n.*, (s. **Kalben**); alberne Possen treiben, norčevati se, šale zbijati, burke, otročije, otročarije uganjati; s. a. **Speien.**
Kälberpreis, s. **Kalbsdrüse.**
Kälberstall, der, telečji hlev, telečnjak.
Kälberstoß, der, telečja gnjat.
Kälberzahn, der, diejenigen Zähne, welche die Kinder mit auf die Welt bringen, telečji zób; in der Bauk. nach dem *Poln.* zobek, zobkovanje, *russ.* trojerézi, *pl.* m.
Kalbfell, das, telečja koža, telétina, teletovina; dem Kalbfelle folgen, vojak, soldat biti (prav zaprav: iti za bobnam).
Kalbfelltornister, der, telečnjak, *Serb.* telečjak.
Kalbfleisch, das, telečje meso, telétina, telečje schlechtw.
Kalbfleischlachs, s. **Rothlachs.**
Kalbfleischtalk, der, rudečkasti lojnik †.
Kalbleder, das, telétovina, telétina, telečje usnje.
Kalbledern, *adj.*, iz telečjiga usnja.
Kälblein, s. **Marienkäfer.**
Kalbluchs, der, karakalj.
Kalbsauge, das, telečje, debelo oko.
Kalbsäugig, *adj.*, telečjih, debelih oči.
Kalbsbein, das, telečja noga.
Kalbsbraten, der, pečena telétina, telečja pečenka.
Kalbsbröschen, das, s. **Kalbsdrüse.**
Kalbsbrühe, die, telečja juha (polivka).
Kalbsbrust, die, telečje persi, telečje grodi.
Kalbsdrüse, die, prezljec, nach *Sul.* persnjak, *poln.* mleczko cielęce.
Kalbsfuß, der, telečja noga.
Kalbsgekröse, s. **Gekröse.**
Kalbsgeschlinge, das, telečji drob.
Kalbsisop, der, s. **Saturei.**
Kalbskeule, die, s. **Kälberstoß.**
Kalbskopf, der. telečja glava.
Kalbslab, das, sirišče, siriše, auch želodček; s. a. **Lab.**
Kalbsmilch, s. **Kalbsdrüse.**
Kalbsnase, s. **Löwenmaul.**
Kalbsschlägel, der, telečje pleče, bedro.
Kalbsviertel, das, telečja četert, četert teléta; s. a. **Kälberstoß.**
Kalbzeit, die, telitev.
Kaldaunen, *pl.* vampi, *pl.* s. **Kuttelfleck.**
Kaldaunenkrämer, der, drobar.
Kaldaunenfresser, Kaldaunenschlucker, der, *fig.*, stradavec; revež.
Kaleidophon, das, kaleidofon.
Kaleidoskop, das, kaleidoškop.
Kalekut, der, kalekutischer Hahn, s. **Truthahn.**
Kalen, s. **Bellen.**
Kalenda, die, koleda.
Kalende, die, (in Preußen), bira.
Kalender, der, pratika, kolendar, koledar.
Kalendermachen, s. **Grillen** (fangen).
Kalendermacher, der, pratikar, koledarnik.
Kalendern, *v. n.*, die ganze Woche schmausen, popivati, pijančevati, piti, ves teden po kerčmah vlačiti se.
Kalesche, die, koleselj, kolesen, nach dem *Russ.* u. *Poln.* koleska, *böhm.* kolesnice.
Kalfatbank, die, zasmaljavska klop na ladii.
Kalfateisen, das, železno orodje zasmaljačev.
Kalfaterer, der, zasmaljač, smolivec ladij.
Kalfatern, *v. a.*, zasmoliti, (smoliti) ladije, nach dem *Russ.* konopačiti, luknje zatikati in mašiti s smolo in klejem.
Kalfathammer, der, zasmaljavsko kladivo.
Kali, das, kali, pepelik †, potašelj*, Salzkraut, slanica.
Kalialaun, der, pepelični galun.
Kaliber, das, s. **Caliber.**
Kaligrün, das, pepelikovo zeleno.
Kalihydrat, das, pepelikov hidrat.
Kalilauge, die, pepelikov lug.

Kalisalz, das, pepelikova sol.
Kaliseife, die, mjilo iz pepelika.
Kalium, das, pepelik.
Kaliumhyperoxyd, das, pepelični prekisanec.
Kaliumoxyd, das, pepelični okisanec.
Kalk, der, apno, vapno; japno, *serb.* auch kreč, *russ.* izvest-i; Kalk brennen, apno žgati, paliti; Kalk löschen, apno gasiti; gelöschter Kalk, gašeno apno; ätzender Kalk, živo apno; der Wein führt Kalk bei sich, vino je apneno; er kommt in den Kalk, vzadregi je.
Kalkanwurf, der, apneni omet.
Kalkartig, *adj.*, apnast, apnenast.
Kalkartigkeit, die, apnenost.
Kalkäscher, der, bei den Gärbern, lužna kad, lužna jama.
Kalkbank, s. **Löschbank.**
Kalkbeere, s. **Wasserholunder.**
Kalkboden, der, apnene tla, apnena zemlja. *Zal.* apnenka.
Kalkbrennen, das, žganje apna.
Kalkbrenner, der, apneničar, apnar (auch Kalkverkäufer).
Kalkbrennerei, die, žganje apna, apnarija; s. a. **Kalkofen.**
Kalkbruch, der, eig. **Kalksteinbruch**, lom apnenika, jama, kjer se kamnje za apnenice lomi ali koplje.
Kalkbrühe, die, belež, apnena kaša.
Kalken, *v. a.*, poapniti, apniti, v apnu močiti.
Kalken, *adj.*, s. **Kalkig.**
Kalkerde, die, apnena perst, zemlja, apnenka, apnenina, nach *Zal.* apnica.
Kalkfaß, das, beček za apno.
Kalkflechte, die, apnenasti lišaj.
Kalkflins, s. **Basalt.**
Kalkgebirge, das, apnena gora, apnene gore.
Kalkgrube, die, apnica, apnena jama.
Kalkguß, der, apneni poliv.
Kalkhaltig, *adj.*, apnat.
Kalkhandel, der, apnarija; Kalkhandel treiben, apnariti.
Kalkhändler, der, apnar.
Kalkhütte, die, s. **Kalkofen.**
Kalkhydrat, das, apneni hidrat.
Kalkicht, *adj.*, dem Kalke ähnlich, apnast, apnenast.
Kalkig, *adj.*, Kalk enthaltend, mit Kalk beschmutzt, apnat, vapnat, japnat, apnen, apnovit.
Kalkkelle, s. **Mauerkelle.**
Kalkkochsalz, das, solnokisla apnenina.
Kalkkoralle, die, apnena koravda.
Kalkkübel, der, brentica za apno.
Kalklager, das, apneni sklad.
Kalklauge, die, apneni lug.
Kalklöschen, das, gašenje apna.
Kalklöscher, der, gasivec (apna).
Kalkmalerei, s. **Frescomalerei.**
Kalkmehl, das, apnena štupa, moka, apneni prah.
Kalkmeiler, der, apnena kopa.
Kalkmergel, der, apneni lapor ali soldan.
Kalkmesser, der, apnomérec, odmérjavec (apna).
Kalkmilch, die, belež.
Kalkmörtel, der, apnena mešta, malta*, mort*.
Kalkmühle, die, stopa ali mlin za mavec.
Kalkofen, der, apnenica.
Kalköl, das, apneno olje.
Kalkputz, der, likanje z apnam.
Kalkrahm, der, apneni skerlup.
Kalksalz, das, apnena sol.
Kalksand, der, mevka, pesek za malto.
Kalkschaufel, die, lopata za apno.
Kalkschiefer, der, apnena plošča, ploša, škerl.
Kalkseife, die, apneno mjilo.
Kalksinter, der, apnena kaplina, siga.
Kalkspath, der, nach *V.* vežek, vešek; vledeneni apnenec *(Deš.)*.
Kalkstein, der, apnenik, apnenec; blauer, sinji kamen, sinjic.
Kalksteinbruch, s. **Kalkbruch.**
Kalktheil, der, apneni del.
Kalkvitriol, der, žeplokisla apnenina.
Kalkwasser, das, apnena voda, voda apnenice.
Kalkwurf, der, omet, ometanje z apnam.
Kalkzuschlag, der, primes apna.
Kallologie, s. **Schönheitslehre.**
Kalligraph, der, lepopisec.
Kalligraphie, die, lepopisje.
Kalligraphisch, *adj.*, lepopisen.
Kallös, *adj.*, žuljav.
Kallus, s. **Schwiele.**
Kalm, *adj.*, miren, tih.
Kalm, der, Windstille auf der See, tihota (na morji).
Kalmank, der, kalamanka.
Kalmanken, *adj.*, kalamankast.
Kalmäuser, der, ein Mensch, welcher sich einsam einem anhaltenden Nachdenken oder Grillen überläßt, zamišljenec, sanjavec, kujavec, *poln.* odludek; s. a. **Grillenfänger**; ein Knauser, potuhnjenec, skopin, skopar, skopuh.
Kalmäusern, *v. n.*, ždeti kje v samoti, tičati ves zamišljen, kujati se; s. a. **Knausern.**
Kalmen, *v. n.*, mirovati.
Kalmiren, s. **Beruhigen.**
Kalmus, der, kolmež, kolmeš, *böhm.* persni koren.
Kalo, s. **Calo.**
Kalomel, s. **Calomel.**
Kalt, *adj.*, merzel, kühl, hladen, auch studen (čez tri vode studene, nar. pes.), zimen (eig. winterlich); frostig, mrazen; kalt werden, vom Wetter, omerzniti, merzniti, mraz se dela, mraz nastaja; von warmen Speisen, shladiti se, razhladiti se; ein wenig kalt werden, ohladiti se, pohladiti se; es ist kalt, merzlo je, mraz je, zebe; eiskalt, zmerzuje; ein kalter Schlag, Donnerschlag ohne zu zünden, vodena strela; Jemanden kalt machen, koga umoriti, ubiti, pokončati, ugonobiti koga; mir ist kalt, zebe me, mraz mi je; kaltes Wetter, merzlo, mraz, *serb.* studen, *f.*; das kalte Fieber, merzlica, s. a. **Fieber**; von kalter Natur sein, merzel, ledén biti; sein Betragen ist so kalt, tako merzel, neobčutljiv,

mertev, mlačen je; tako merzlo se vede; sich kalt stellen, merzlo se deržati; ihm ward dabei kalt und warm, mraz in vročina sta ga preletovala, prehajala; es lief mir kalt über die Haut, mraz me je spreletel; den Ofen kalt thun, peč ohladiti, ogenj primanjšati; er hat so etwas Kaltes in seinem Wesen, tako nekakèno merzel je; kalte Liebe, hladna, merzla ljubezen; kalte Fährte, star sled; kalter Brand, s. Brand; kalt machen, pohladiti, ohladiti, shladiti, hladiti; kalt empfangen, merzlo sprejeti; die Füße werden mir kalt, v noge me začenja zebsti; er blieb kalt dabei, hladne kervi, miren je bil.

Kaltbläsig, *adj.*, težko taljiv, težko raztopljiv.

Kaltblütig, *adj.*, hladnokerven, hladen, merzel, hladne, merzle kervi, (nach *V.* nasomni?); ein kaltblütiger Mensch, merzel, ledén človek, *serb.* mlakonja.

Kaltblütigkeit, die, hladnokervnost, hladnota, hladna, merzla kri.

Kaltbruch, der, kerhkost železa, kadar se shladi.

Kaltbrüchig, *adj.*, kerhek, kerhak, etwa hladnokerhek.

Kälte, die, Winterkälte, mraz, zima; Kühle, hlad, hladnost, hladnota, hladno; die Eigenschaft der Körper, merzlota; die Kälte des Wassers, merzlota vode, studenost; bei großer Kälte, v hudem mrazu, ko je močno zeblo; ich ziehe die Kälte einer großen Hitze vor, rajši imam, če zebe, kakor pa če je prevroče; trockene Kälte, suh mraz, suhomrazica, golomrazica; ich fühle Kälte an den Füßen, v noge me zebe, po nogah mi je mraz; die Finger erstarrten mir vor Kälte, persti so mi premerli od mraza, od premraza; er fühlt Kälte im Leibe, mrazi ga po životu; die Kälte nimmt zu, mraz raste, huji prihaja, nastaja; nimmt ab, läßt nach, odjenjuje, manjša se; *fig.* mit Kälte ansehen, hladno, merzlo, hladnokervno gledati na kaj, neobčutljivo, mlačno, mertvo; es herrscht eine gewisse Kälte zwischen ihnen, nekako pisano se gledata, sperla sta se; vor Kälte zittern, dergetati.

Kältengrad, der, stopnja merzlote.

Kalten, *v. n.*, s. Erkalten; es kaltet, mrazi.

Kälten, *v. a.*, hladiti, prehlajati; es kältet, mrazi; mraz raste.

Kältepole, *pl.*, merzli poli ali tečaji.

Kaltfreundlich, *adj.*, hladno, merzlo prijazen.

Kaltgierig, *adj.*, (*mont.*), žeplenat.

Kaltgründig, *adj.*, merzel, merzlih tal.

Kaltherzig, *adj.* hladnoserčen, merzloserčen, merzliga serca, kamenitiga, ledéniga serca.

Kaltherzigkeit, die, merzloserčnost, ledenoserčnost, merzlo, hladno, ledeno serce.

Kältlich, *adj.*, merzloten, mrazoten, namerzel, merzloben, hladen, merzikast.

Kältlichkeit, die, mrazotnost, merzlotnost.

Kältling, der, zmerzljač, zmerznjenec; leden, merzel, mlačen, mertev, neobčutljiv človek.

Kaltmeißel, der, sekač.

Kaltschale, die, merzlo vino ali pivo z nadrobljenim kruham in cukram.

Kaltschlächter, der, s. Abdecker.

Kaltschlagamboß, der, hladno nakovalo.

Kaltschmied, s. Messingschmied.

Kaltsinn, der, merzloba, mlačnost, hladnost.

Kaltsinnig, *adj.*, merzel, merzloben, mlahav, mlačen, merzliga serca, *waidm.*, pes, ki sled popušča.

Kaltsinnigkeit, die, merzloserčje, merzlost, s. Kaltsinn.

Kaltsprung, der, pokotina.

Kaltwasser, das, merzla, studena voda.

Kaltwasserbad, das, kopelj, kopanje v merzli vodi.

Kalupe, die, ein schlechtes Haus, koča, bajta, bednica.

Kalviner, Kalvinist, der, kalvinec.

Kalvinisch, *adj.*, kalvinsk.

Kalzedon, der, kalcedon, (dragi kamen).

Kamander, der, vrednik.

Kamaschen, Camaschen, *pl.*, dokolenke, dokolenice, kamašnje, (*poln.* zakolanka, nagolenica).

Kameel, das, nach andern slav. M. velblod, (*altsl.* velbąd), gew. kamela.

Kameelbock, der, neka indijanska divja koza.

Kameelfliege, die, dolgovratka†.

Kameelführer, der, s. Kameeltreiber.

Kameelgarn, das, preja iz kocin velblodje koze, tudi angorske koze.

Kameelhaar, das, velblodja dlaka.

Kameelhals, der, velblodov vrat.

Kameelhalsfliege, auch Kameelhals, s. Kameelfliege.

Kameelhengst, der, velblod (samec).

Kameelkuh, die, velblodica (auch *poln.*).

Kameelparder, der, žirafa.

Kameelspinner, der, auch Kameelmotte, Kameelraupe, vratanka†.

Kameelstrauß, s. Strauß.

Kameelsdorn, der, černikasta akacija.

Kameelshaut, die, velblodovina, velblodova koža.

Kameelstute, die, kamela, velbljodica.

Kameeltreiber, Kameelwärter, der, velblodar, kamelar, (*poln.* wielbłądnik).

Kameelziege, die, velblodja koza, angorska koza.

Kamelblume, die, s. Kamille.

Kamelot, der, kamlot.

Kamerad, s. Camerad.

Kameral, u. s. f., s. Cameral.

Kamille, die, (Matricaria chamomilla), kamilica, *poln.* rumianek, *russ.* romaška.

Kamillenöl, das, kamilično olje.

Kamillenthee, der, kamilovec, kamilični čaj (kamilice za pijačo).

Kamillentrank, der, pijača iz kamilic narejena.

Kamillenwasser, das, kamilična voda.

Kamin, der, Schornstein, dimnik; in einem Zimmer gemauert, leva, auch lov. (nach

Linhart lava), komin; Feuer im Kamin machen, v levi zakuriti.
Kaminbrett, das, pokrov, ploh.
Kaminfeger, der, dimnikar.
Kaminfegerlohn, der, ometnina, dimnikaršina, dimnikaršina.
Kaminfeuer, das, ogenj v levi.
Kamingeld, das, s. Herdgeld.
Kaminplatte, die, plošča, ploša leve.
Kaminröhre, die, železni dimnik.
Kaminschirm, der, zaslon na levi.
Kaminsteuer, s. Herdgeld.
Kaminthüre, die, s. Kaminbrett.
Kamisol, s. Camisol.
Kamm, der, der oberste Theil eines Dinges, an den Thieren, grebén; auch *anatom.* grebén; des Hahnes, grebén; Bergkamm, sleme, herbet; in der Mechanik die Zähne an der Stirnfläche des Kammrades, paleo, zob; das Werkzeug die Haare zu kämmen, glavnik, in U. Kr. auch češelj, etwa auch česalo, česavnik; ein dichter Kamm, gosti glavnik; ein weiter Kamm, redki glavnik; nach *Jarn.* razčesavnjak; bei den Webern, das Blatt, grebén, berdo; ebendaselbst die leinenen Schnüre, ničavnice; *pl.* s. Kammlitze; bei eben diesen die Trobbel, das Dromt, konci, *pl.* nach *Sul.* ureznici; die Stiele an den Weintrauben, abranek, tropelje, petlja, obzobek; die Wolle damit zu kämen, gredaše, gredeše *pl.*, greben, grebenica, mikavnica, nach *Gutsm.* derzej, nach *V.* rahlica (u. glavnik); die Samenkapseln vom Lein abzureißen, s. Flachsraufe; am Schlüssel, brada; am Pferde, greben, vratni rob; Kammhaare, griva; Kamm des Ackers, herbet; Einen über den Kamm hauen, obregniti se v koga, zarežati nad kom; der Kamm schwillt ihm, greben mu raste; Alle über einen Kamm scheren, enako ravnati z vsimi; *mont.* terdno kamnje, ki se pod rahljejšim pokaže.
Kammadler, der, grebenati orel (v južni Ameriki).
Kammartig, *adv.*, glavniku podoben, grebenast.
Kammbank, s. Kammbrett.
Kammblatt, das, berdo, greben.
Kammblume, die, s. Kamille.
Kammbohrer, der, sveder palčnik.
Kammbrett, das, polica.
Kämmbrett, das, česalka (pri kerznarjih).
Kammbürste, die, ščetka za glavnike, (s ktero se čistijo).
Kammeidechse, die, grebenati kuščar, kušar.
Kammeisen, das, kamnarsko kresalo, nach *Sul.* oškert.
Kämmelkamm, der, gredašice.
Kämmeln, *v. a.*, gredašati, s. Krämpeln.
Kämmen, *v. a.*, mit dem Haarkamme, očesati, počesati, česati; die Wolle, grebenati, mikati, gredašati, ahljati; den Kopf kämmen, česati se; Einen kämmen, obdelati ga, ozmérjati ga; mit Kämmen verdecken, začesati, mit Kämmen heraus bringen, izčesati.
Kämmer, der, česavec; Kämmerin, die, česavka.
Kammer, die, s. Höhlung; Schlafkammer, čumnata, kamra, kamrica, Zimmer, Speisekammer, Pulverkammer, Herzkammer, s. diese; Augenkammer, očesni predal; Reichstagskammer, zbornica; Handelskammer, kupčijska zbornica; Hofkammer, s. dieses; im Gewehre, ognjišče; Kammer in der Kanone, nach dem *Russ.* rakovina; Kammer des Fuchses, luknja; Schatzkammer, zakladnica; Bücherkammer, knjižnica, u. dgl.
Kammeradvokat, s. Kammeranwalt.
Kammeramt, das, kamerni urad, kamerna služba.
Kammeranwalt, der, kamerni zagovornik ali pravdnik, s. a. Fiscal.
Kammerband, das, doljni pas pri kanonah.
Kammerbeamte, der, kamerni uradnik.
Kammerbecken, der, s. Nachttopf.
Kammerbediente, s. Kammerdiener.
Kammerblume, die, s. Kamille.
Kämmerchen, das, čumnatica, izbica, kamrica.
Kammerdiener, der, hišni, posteljnik.
Kammerdienerin, die, hišina, posteljnikova žena.
Kämmerei, die, kamernija, mestna gospodarnica, dohodarnica †.
Kämmereicasse, die, mestna dnarnica.
Kämmereieinkünfte, *pl.*, mestni dohodki.
Kämmerer, der, ključar, nach dem *Böhm.* kamernik, kamerir; Kämmerin, die, ključarjeva (žena).
Kämmererswürde, die, ključarstvo.
Kammerfrau, die, posteljnica, hišina.
Kammerfräulein, das, dvorska gospodična.
Kammergefälle, *pl.*, kamerni dohodki.
Kammergericht, das, kamerska sodnija.
Kammergraf, der, etwa kamerni župan.
Kammergut, das, s. Domäne.
Kammerherr, der, s. Kämmerer; Kammerherrin, klujčarjeva žena.
Kammerjäger, der, kamerni lovec.
Kammerjungfer, die, hišina, posteljnica.
Kammerjunker, der, mladi posteljnik (žlahtniga rodu), s. a. Page.
Kammerkapelle, die, domača cérkvica; domača muzika.
Kammerkasse, die, kamerska dnarnica.
Kammerknabe, s. Page.
Kammerlakei, der, dvorni služabnik.
Kammerlehen, das, kamerski fevd *.
Kammerleute, *pl.* hišni, posteljniki.
Kämmerling, der, s. Kämmerer.
Kammermädchen, das, hišina.
Kammermagd, die, hišina, dekla.
Kammermeister, der, dohodar †.
Kammermensch, das, hišina, dekla.
Kammern, *v. a.*, prepažiti, pregraditi.
Kammerpräsident, der, predsednik kamere.
Kammerprokurator, der, kamerni zagovornik ali savetnik, kamerni prokurator.
Kammerprokuratur, die, kamerna prokuratura, s. a. Fiscalamt.

Kammerrath, der, kamerski svetovavec.

Kammerrechnungsführer, der, etwa dohodarski številbar, poštevnik.

Kammersänger, der, dvorni pevec.

Kammerschreiber, der, kamerni, dohodarski pisar.

Kammerschlüßel, der, zlati ključ, kamernikov ključ.

Kammersecretär, der, kamerski tajnik.

Kammerstück, das, top za kamnje.

Kammerstuhl, der, s. Nachtstuhl.

Kammerthür, die, vrata od kamre, čumnate.

Kammertopf, s. Nachttopf.

Kammertuch, das, kambrik.

Kammertrauer, die, manjši žalost (na knežjem dvoru).

Kammervogtei, die, s. Kammergut.

Kammerwagen, s. Landkutsche.

Kammerwesen, das, s. Cameralwesen, deržavno dohodarstvo †; reči, ki se tičejo deržavnih dohodkov.

Kammerzahlmeister, der, dvorni, kamerni izplačevavec.

Kammerzofe, die, s. Kammerjungfer.

Kammfarn, s. Milzkraut.

Kammfett, das, šijna mast, maščoba, mašoba.

Kammförmig, *adj.*, grebenast.

Kammfutter, **Kammfutteral**, das, tok za glavnik.

Kammgras, das, (Cynosurus cristatus), grebenica.

Kammhaar, das, *coll.*, Kammhaare griva.

Kammhacken, der, (nied. für Genick), zatilec.

Kammheuschrecke, die, grebenata kobilica.

Kammhorn, das, grebenati žužek.

Kamkäfer, der, rogáč.

Kammkraut, das, (Bellis perennis), marjetice.

Kammlerche, die, s. Haubenlerche.

Kämmlinge, *pl.*, izčeski, kocnji, ki ostajajo v grebenu, v gredašah.

Kammlitze, die, bei den Webern, ničavnica, ničavnice *pl.*, (auch ničnice, niteśnice).

Kammmacher, der, glavničar; grebenar; gredašar.

Kammmacherhandwerk, das, glavničarstvo; grebenarstvo.

Kammmuskel, (Pectineus), miška sramniga grebena.

Kammnase, die, mračnik.

Kammrad, das, palčno kolo.

Kammraupe, die, obrankovica †.

Kammreiher, der, s. Fischreiher.

Kammrichter, der, ravnilo za gredaše, gredeše.

Kammrücken, der, gašarica, gaščarica, naščerica grebenača.

Kammschachtel, s. Kammfutter.

Kammschaft, der, grebenovo deržalo, grebenišče, grebeniše.

Kammschneidemaschine, die, glavnikorez.

Kammscherenkrabbe, die, kalapa *.

Kammschnecke, die, polž grebenač.

Kammschwanz, der, grebenasta morska zvezda.

Kammsetzer, der, grebenar, gredašar.

Kammspann, der, odrezki, odpilki glavničarski*.

Kammstab, s. Kammschaft.

Kammstern, s. Kammschwanz.

Kammstück, das, bei den Fleischern, vratina, šinjekovina.

Kammtopf, der, ogrevalo za grebene.

Kamträger, der, amboanski kraljič.

Kammwanze, die, grebenata stenica.

Kammwolle, die, grebenana, mikana, gredašana volna.

Kamp, s. Kummet; Feld.

Kampane, die, zvonec.

Kämpe, der, ein Streiter, borec, bojevavec, borivec; Eber, merjasec.

Kämpel, **Kampel**, der, glavnik; das ist ein Kampel, to je tič, (ki kaj zna).

Kämpelei, die, Wortstreit, kreg, prepir.

Kämpeln, s. Kämmen, *v. r.*, prepirati se.

Kampen, *v. a.* (österr.), obuzdati.

Kampf, der, boj, borba, (nach *M.* bor); Gefecht, bitva, boj; Krieg, vojska; Ringen, rovanje, metanje; zum Kampf herausfordern, poklicati na boj; einen Kampf mit Jemand wagen, poskusiti se, meriti se s kom; der Kampf gegen Vorurtheile, borba z napčnimi mislimi; ein gelehrter Kampf, s. Polemik; ohne Kampf gibt es keinen Sieg, brez boja ni zmage; einen Kampf kämpfen, boj biti, boj bojevati, bojevati se; Kieme, s. dieses; sie entscheiden den Kampf auf immerdar, za vselej boj razločita (nar. pes.).

Kampfbegier, **Kampfbegierde**, die, bojoželjnost, želja borbe, želja bojevati se.

Kampfbegierig, *adj.*, boja željen; die Soldaten sind kampfbegierig, vojaki žele, da bi se udarili, sprijeli.

Kämpfen, *v. a.*, boriti se, bojevati se, biti se, tleči, tolči se, tepsti se, vojskovati se; einen Kampf kämpfen, (als *v. a.*), boj biti, boj bojevati; mit dem Tode kämpfen, umirati; mit Elend kämpfen, ubijati se, revno živeti, revo prodajati; die kämpfende Kirche, vojskujoča čérkev; *waidm.* terkati se, bosti se, klati se.

Kämpfer, der, borivec, bojevavec, borec, bojnik.

Kampfer, s. Campfer.

Kampferrungen, *adj.*, v boji dobljen.

Kampffähig, *adj.*, dober za boj; er ist kampffähig, je za boj.

Kampffeld, das, bojišče, bojiše.

Kampffertig, *adj.*, na boj pripravljen.

Kampffroh, *adj.*, boja vesel.

Kampfgefährte, der, sobojevavec, tovariš v bojevanji.

Kampfgefilde, das, s. Kampfplatz.

Kampfgehilfe, s. Secundant.

Kampfgerüstet, s. Kampffertig.

Kampfgesang, der, bojna pesem, bojno petje, *serb.* davorija.

Kampfgeschrei, das, bojni krik.

Kampfgesell, der, s. Kampfgefährte.
Kampfgetümmel, das, bojna drajna, bojna vreva, hrup, vrenje v bitvi.
Kampfgeübt, *adj.*, boja vajen.
Kampfgewohnt, *adj.*, boja vajen.
Kampfgewühl, das, bojni hrum, hruš, hrup, s. a. Kampfgetümmel.
Kampfhahn, der, (Tringa pugnax), Brausehahn, togotnik, (bitni dolar), *russ.* turuhtan, bitni petelin, na boj izučeni petelin; *fig.* ein streitsüchtiger Mensch, togotnik, rovavnik, prepirljivec.
Kampfhelfer, s. Secundant.
Kampfkunst, die, ročnost v bojevanji.
Kampflust, die, bojoželjnost, borljivost, bojevavnost.
Kampflustig, *adj.*, bojevaven, borljiv, boja željin, kdor je zaželel boja, kdor želi boja.
Kampfmüde, *adj.*, zbojevan, upehan, truden (od boja), kdor se je boja naveličal, kdor se je nabojeval, naboril.
Kampfort, **Kampfplatz**, der, bojišče, bojiše, borišče, boriše, bojevališe, nach *V.* bitine *pl.*
Kampfpreis, der, plačilo, podarilo boja.
Kampfraum, s. Kampfort.
Kampfrede, s. Debatte.
Kampfrichter, der, sodnik (zastran boja).
Kampfroß, das, bojni konj.
Kampfruf, der, klic na boj.
Kampfscheu, *adj.*, boja boječ, plah, kdor se boja boji.
Kampfscheue, die, bojazen ali strah pred bojem, bojaboječnost†.
Kampfschrift, die, s. Disputation.
Kampfschule, die, borivnica.
Kampfschwert, das, bojni meč.
Kampfspiel, das, bojna igra, boj za igro ali veselico.
Kampfstrandläufer, der, bitni dolar.
Kampfsüchtig, s. Streitsüchtig.
Kampftag, der, bojni dan, dan boja.
Kampfübung, die, vada, vajenje v boji.
Kampfwärter, s. Secundant.
Kampfwürdig, *adj.*, boja vreden.
Kampher, **Campher**, der, kafra.
Kamphergeist, der, kafrovec, kaferni cvet.
Kampheröl, das, kaferno olje.
Kamphersalz, das, kaferna sol.
Kamphersauer, *adj.*, kafernokisel.
Kamphersäure, die, kaferna kislina.
Kampherspiritus, der, s. Kamphergeist.
Kampweide, die, (Salix aurita), ušata verba; s. a. Falber.
Kanal, der, s. Canal, Meerenge, Flußarm.
Kanapee, s. Canapee.
Kanarienhecke, die, valivnica kanarčkov.
Kanarienvogel, der, kanalček, kanarček, kanarek.
Kanaster, s. Knaster.
Kandelbaum, der, kandelj.
Kandelbeere, die, (Viburnum lantana), meduljevina, (*Deš.*), dobrovitovina, dobroletobrovnika vina, (dieses bedeutet jedoch meist den Baum).
Kandelwiede, s. Kandelbeere.
Kandelwisch, s. Kannenkraut.
Kandelzucker, **Kandiszucker**, der, nach dem *Russ.* ledenec.
Kaneel, s. Zimmet.
Kaneie, **Kneie**, die, vitra od beke, beka.
Känguruh, das, kenguru, *russ.* dvuutrobka (dvotrebušnica).
Kaninchen, das, (Lepus cuniculus), domači, pitovni zajic, nach *V.* morski zajic, nach *Gutsm.* u. dem *Serb.* kunec; *böhm.*, *russ.* u. *poln.* kraljik.
Kaninchenfell, das, kunčevina, koža pitovniga zajčka.
Kaninchenfisch, der, etwa gladki čveterozobec.
Kaninchengarten, der, **Kaninchengehege**, das, ograda za pitovne ali hišne zajce, kunčnjak.
Kaninchenhaar, das, dlaka pitovniga zajca.
Kaninchenjäger, s. Frettchen.
Kaninchenwärter, der, varovčin pitovnih zajcov.
Kanker, s. Krebs, Spinne.
Kanne, die, kangla*, kanglica, majolika, nach *M.* ročka, *böhm.* u. *poln.* konev; Krug, verč; s. a. Gießkanne, Schleifkanne u. dgl.; zu tief in die Kanne gucken, upijaniti se (niedr. kravo kupiti).
Kannefaß, der, kanefas, platno za podlogo, podloga.
Kannefassen, *adj.*, kanefasast.
Kannegießer, **Kannengießer**, der, eigentl. s. Zinngießer; *fig.* ein politischer Kannegießer, politični modrijan, ki pri verči ali sklenici (piva, vina) rad pretresa politične zadeve; Kannengießer sein, nach *V.* otrobe vezati, prazno slamo mlatiti, kvasiti, modrovati od politike.
Kannegießerei, die, modrovanje od politike.
Kannegießern, s. Kannegießer (sein).
Kannenbürste, die, ščetka, šetka za kanglice.
Kannenkraut, das, (Equisetum), preslica, konjski rep.
Kannenweise, *adv.*, na verče, sklenice, na kangle.
Kanon, s. Canon.
Kanonade, die, streljava, streljanje s topovi ali kanonami.
Kanone, die, kanon*, kanona*, štuk*, top* (*Serb.* nach dem *Türkischen*), *poln.* dzialo, *böhm.* delo, *russ.* puška; eine Kanone lösen, ustreliti s kanono, s topam; Kanonen auffahren, s. Geschütz.
Kanonen, *v. n.*, streljati s kanonami; *v. a.*, streljati v kaj.
Kanonenball, s. Kanonenkugel.
Kanonenbohrer, der, vertavec topov.
Kanonenboot, das, kanonirska ladjica ali šajka.
Kanonendonner, der, grom, bučanje, pokanje kanon.
Kanonenerreich, der, sežaj, nošaj kanone.
Kanonenfeuer, s. Kanonade.
Kanonengießer, der, topar, kanonar.
Kanonengießerei, die, toparnica.
Kanonenherd, s. Batterie.
Kanonenkugel, die, topovska, kanonska

kugla*, nach dem *Serb.* topovsko zerno (*russ.* jedro).
Kanonenlauf, der, cev kanone, topor.
Kanonenlöffel, s. Ladeschaufel.
Kanonenmetall, das, topovina, kanonovina.
Kanonenpulver, das, debeli, topovski smodnik.
Kanonenschall, der, razleganje, odmevanje kanon.
Kanonenschiff, das, s. Kriegschiff.
Kanonenschuß, der, strel iz topa, kanone; beim ersten Kanonenschuß, ko pervič ustrelé s kanono.
Kanonenschußweite, s. Kanonenerreich.
Kanonenschütz, der, s. Kanonier.
Kanonenweite, s. Kanonenerreich.
Kanonier, der, kanonir, topnik*, topničar*.
Kanonierboot, s. Kanonenboot.
Kanoniren, *v. n.*, s topovi streljati.
Kanonirer, s. Kanonier.
Kantapfel, der, robec, robač.
Kantbirn, die, robača.
Kante, die, rob, *dim.* robec, (*böhm.* hrana, *serb.* nach *Šul.* serh, brid, sek); Rand, kraj, okrajek; Seite, stran; Kanten schleifen, s. Facettiren; Seekante, s. Seeküste; s. a. Spitzen; ein Brett auf die Kante stellen, desko po robu postaviti, postavljati.
Kanten, *v. a.*, auf die Kante stellen, po robu postaviti, postavljati, (*serb.* sečimice postaviti); einen Stein kanten, kamen na vogle, na robe (robce) obrezati, rezati; auch (bes. kanteln), na robe djati, oberniti, obračati.
Kantenbrett, s. Milchbrett.
Kantenhalm, s. Kugelbinse.
Kantenkleid, das, s. Spitzenkleid.
Kantenkraut, s. Schachtelhalm.
Kantentuch, das, ruta z okrajki, s krajevino.
Kanthaken, der, kljuka (razkladaška); s. a. Kammhaken.
Kanthariden, *pl.*, spanische Fliegen, španske muhe.
Kanthorn, s. Riesenrohr.
Kantig, *adj.*, robat, oglat, na robce, (*russ.* granovityj.).
Kantrettig, der, retkev.
Kantschu, s. Knute, *poln.*, kančug.
Kanut, der, Kanutsvogel, (Tringa cinerea), srednji dolar, sivi prodnik, nach *V.* auch srednji martinec.
Kanzel, die, prižnica, leca.
Kanzelberedsamkeit, die, pridigarska zgovornost, cerkvena zgovornost; s. a. Homiletik.
Kanzelei, **Kanzlei**, die, kancelija*, pisarnica.
Kanzeleibeamte, der, kancelijski urednik, pisar.
Kanzeleibote, der, pisarniški, kancelijski posel.
Kanzeleibuchstabe, der, pisarniška, kancelijska čerka.
Kanzeleidiener, der, pisarnični, kancelijski, služabnik, pétar (D. K.).
Kanzeleidirektor, der, s. Kanzeleiverwalter.
Kanzeleierfordernisse, *pl.*, pisarnične potrebe.
Kanzeleigebühr, die, pisarnina.
Kanzeleigeschäft, das, pisarniški opravek.
Kanzeleimäßig, *adj.*, pisarnišk, kancelijsk.
Kanzeleipapier, das, pisarski, kancelijski papir.
Kanzeleipauschale, das, pisarnični načézni dnar.
Kanzeleipersonale, das, etwa pisarnično osebje.
Kanzeleirequisiten, s. Kanzeleierfordernisse.
Kanzeleischreibeart, die, s. Kanzeleistyl.
Kanzeleischreiber, der, pisar (kancelijski).
Kanzeleischrift, die, pisanje s kancelijskimi čerkami.
Kanzeleisiegel, das, kancelijski pečat.
Kanzeleisprache, die, službeni, uredni, kancelijski jezik.
Kanzeleistyl, der, uredna, kancelijska pisava.
Kanzeleiverwalter, der, oskerbnik, ravnavec pisarnice ali kancelije.
Kanzeleiwachs, das, pečatni vosek (za kancelijske pisma).
Kanzeleiwesen, das, kancelijstvo, pisarstvo.
Kanzelist, der, pisar, kancelist.
Kanzellied, das, pesem pred pridigo, na leci, prižnici.
Kanzelmäßig, *adj.*, pridigarsk, po pridigarsko.
Kanzeln, *v. n.*, pridigati.
Kanzelrede, die, pridiga, shodni govor (*Vert.*), *russ.* propovéd.
Kanzelredner, der, pridigar, *russ.* propovédnik.
Kanzelsprache, die, pridigarski jezik.
Kanzelsprung, der, (scherzh.) oklic; sie haben den Kanzelsprung gethan, v oklicih sta, čez prižnico so ju vergli.
Kanzelton, der, pridigarska beseda; im Kanzeltone, po pridigarsko.
Kanzeltuch, das, pert, ki pokriva prižnico.
Kanzelvortrag, der, s. Kanzelrede.
Kanzlei, u. s. f., s. Kanzelei, u. s. f.
Kanzler, der, kancelir, kancler, *kroat.* pečatnik.
Kanzlerswürde, die, kancelirstvo.
Kap, das, s. Cap.
Kapaun, der, kopun, *russ.* kaplun.
Kapaunen, *v. a.*, kopuniti, kopiti, rezati (petelina); s. a. Castriren.
Kapaunenbraten, der, pečeni kopun, kopunova pečenka.
Kapaunenstein, der, kopunov kamen, (ki se, kakor pravijo, nahaja v želodcu nekteriga kopuna).
Kapelle, die, s. Capelle.
Kapellensilber, **Kapellsilber**, das, prečiščeno, prečišeno, žgano srebro.
Kapelliren, s. Capelliren.
Kaper, der, s. Caper.
Kaper, die, (Capparis spinosa), kapera,

kapere, *pl.*; deutsche Kappern, s. **Dotterblume.**
Kaperbrief, u. s. f., s. **Caperbrief**, u. s. f.
Kapernbrühe, Kaperntunke, die, kaperna polivka, omaka.
Kapernstaude, Kapernstrauch, s. **Kaper**, die.
Kapital, s. **Capital.**
Kapitalist, s. **Capitalist.**
Kapitän, s. **Capitän.**
Kapitel, s. **Capitel.**
Kapp, s. **Hammel.**
Käppchen, Käppel, das, kapica.
Kappe, die, kapa, nach *V.* auch (das *böhm.*) čepica, oglavje, oglavnik, naglavnik; s. a. **Haube**; kerpa na kolenih (od hlač), na peti pri nogavicah; an der Deichsel, okov; die Kappe eines Nagels, glava, glavica; an Thürstöcken, podboj, s. a. **Deckel, Blasenhut, Capuze**; einem jeden Narren (Lappen) gefällt seine Kappe, vsak berač hvali svojo mavho; gleiche Brüder, gleiche Kappen, s. **Gleich**; am Dreschflegel, goža, gož, gožka; am Getreide, (der Schooßbalg), bučica, trobušec; am Schmelzofen, obok ali svod peči; am Gebiß, jermenje pri uzdah ali živalih.
Kappeisen, das, okov, zakovica.
Kappen, *v. a.*, mit einer Kappe versehen, okapiti, očepičiti, okapčati, kapico prišiti na koleno, na peto; *fig.* ozmérjati, obirati koga; sich kappen, ujedati se, klati se, prepirati se; abschneiden, hauen, odsekati, otrebiti, obsekati, trebiti, obsekavati, klestiti; die Bäume kappen, den Gipfel eines Dinges kappen, prisekati, prisekavati; den Hahn, kopuniti, rezati; gekappter Hahn, kopun; vom Hahne, kopčati; das Ankertau kappen, sidernjak presekati; den Mast, posekati.
Kappenblume, die, ein Name des blauen Sturmhutes, pasje zelje, nalip, s. a. **Eisenhut.**
Kappeneisen, s. **Kappeisen.**
Kappenförmig, *adj.*, kapast.
Kappengras, das, (Zizania), ovsina.
Kappenhütlein, s. **Feldlilie.**
Kappenmönch, der, s. **Capuciner.**
Kappenmuskel, der, mišica kukuljača†.
Kappennonne, s. **Kappentaube.**
Kappenpfeffer, der, turški (španski) poper, paprika.
Kappenring, der, oglavnik.
Kappenrobbe, der, gladki tulenj (nach dem *Russ.*).
Kappentaube, die, čopasti, kapucinarski golob.
Kappentaucher, der, virginski pandirek.
Kappenwurm, der, neka glista.
Kapper, der, sekač.
Kappes, Kappis, der, (daher kapus), s. **Kopfkohl.**
Kappfenster, das, lina.
Kapphahn, der, s. **Kapaun.**
Kapphuhn, das, kopunjena kokoš.
Kapphühnerhof, der, kopunjak.
Kapphut, der, kapasti klobuk.
Kapploch, das, lina.
Kappmantel, der, plašč, plajš s kukuljico.
Kappmeise, die, (Parus cristatus), čopasta senica, šapljica, čoparica.
Kappmesser, das, sekač, sekalo.
Kappsame, der, zeljno, kapusno* seme.
Kappweide, die, navadna verba, (ki se obsekuje).
Kappzaum, der, ein Zaum mit einem Nasenbande, berzda, uzda; Einem den Kappzaum anlegen, berzdati ga.
Kapschnecke, die, kapski polž.
Kapsel, die, mošnjica, skrinjica, škatlica, shrambica; die Fruchthülle, peščišče, pešiše, peškiše, zaporek; bei Hülsenfrüchten, strok; s. a. **Capsel.**
Kapselband, das, (*anat.*) ovojni vezek.
Kapselstaar, der, cink(?) v očesu.
Kapsen, *v. a.*, zmakniti oder zmekniti, zmikati.
Kapser, der, zmikavt, zmikavec.
Kapsperling, der, kapski vrabec.
Kaput, s. **Caput.**
Kapuze, s. **Capuze.**
Kapuziner, s. **Capuziner.**
Kapuzineraffe, die, kapucin.
Kapwein, der, kapsko vino.
Karat, das, karat (12 zern ali granov).
Karatgewicht, das, karatna utež.
Karatiren, *v. a.*, karatirati, (zmešati zlato s srebram in medjo).
Karausche, die, (Cyprinus carassius), in allen übr. slav. M. karas, nach *V.* koroselj.
Karauschenkarpfen, der, karasovec.
Karauschenwurm, der, červ karasnik.
Karavane, die, karavana, nach dem *Russ.* karavan, *m.*
Karavanenthee, der, ruski čaj.
Karbatsche, die, korobač, bič.
Karbatschen, *v. a.*, korobačiti, bičati, biti, tepsti, pretepati s korobačem.
Karbe, s. **Kümmel.**
Karbekraut, s. **Schafgarbe.**
Karbolsäure, die, korbolova kislina.
Karbunkel, der, (Krankheit), čerm, čermasti tur.
Kardätsche, die, Wollkamm, greben, gredeše, gredaše, *pl.*, nach *Sul. serb.* gargaša; für Pferde, česalo, (štrigelj*), *russ.* skrebnica; s. a. **Bürste**; bei den Maurern, plazna, plaznika, plaznica.
Kardätschen, *v. a.*, Wolle, gredašati, gredešati, kertačiti; Pferde, česati.
Kardätschenabzug, s. **Bürstenabzug.**
Kardätschendraht, der, drat za gredaše.
Kardätschenhaken, der, zob v gredašah.
Kardätschenmacher, der, gredašar, gredešar, kertačar.
Kardätscher, der, gredašavec, gredašar.
Karde, s. **Carden**; **Kardätsche.**
Karden, s. **Kardätschen.**
Kardenausstecher, der, suknarski greben ali mikavnik.
Kardendistel, die, šetica, šetičevje.
Kardialgie, s. **Herzweh.**
Kardinal, der, s. **Cardinal.**
Kardobenedikte, s. **Cardenbenedikt.**

Karfiol, der, cvetni vihrovt, karfijol; s. a. Blumenkohl.
Karfunkel, der, ein Edelstein, karbunkelj*, almadin, živorudeči rubin, nach dem *Böhm.* ogljik†.
Karg, *adj.*, skop, skoparsk, skoparen, skerljiv *(M.)*, stisljiv, stisnjen, skeróen, neužitoven, terd, (komur neće izpod palca); er ist heute karg an Worten, danas ima malo besedi, malo govori; pičel; *adv.*, pičlo, malo, terdo; s. a. Geizig.
Kargen, *v. n.*, skopovati, skopariti, stisljiv biti, skerljati, (*M.*, *böhm.* skrbliti), stiskati.
Karger, der, skopun, skopuh, skoporitec, stiskavec, stisnjenec; s. a. Geizhals.
Kargheit, die, skopost, skoparija, skerljivost, stisljivost; s. a. Geiz.
Karglaut, *adj.*, kdor malo govori, kdor nerad govori, redkih, drazih besedi, — pomenjiv.
Kärglich, *adj.*, skoparsk, skopovit, pičel, redek, siromašen, siromašk; *adv.*, pičlo, borno, redko, poredkama, malo, slabo, revno, tanko; kärglich leben, borno, na tesnem živeti, komur tanka prede.
Kärglichkeit, die, siromašnost, pičlost, bornost.
Kargsucht, die, velika skopost, skoparija, s. a. Geiz.
Karlskirsche, die, s. Kornelkirsche.
Karlsvogel, der, s. Blaukehlchen.
Karlszepter, der, žezlasti ušivec†.
Karmelmönch, s. Carmeliter.
Karmin, der, s. Carmin.
Karminhänfling, der, s. Bluthänfling.
Karnickel, das, s. Kaninchen.
Karnieß, das, (Bauk.), karnis.
Karnießblei, s. Fensterblei.
Karnießhobel, der, karnižnik, *böhm.* prutovnik.
Karniffeln, Karnüffeln, *v. a.*, bunkati, suvati (s pestjo).
Karniffelspiel, das, neke kmečke kvarte.
Karpfen, der, Karpe, (Cyprinus Carpio), karp, *serb.* šaran.
Karpfenartig, *adj.*, karpfenartige Fische, karpovke†.
Karpfenbrut, die, karpova zalega.
Karpfenfleisch, das, karpovina, karpovo meso.
Karpfenhalter, der, karpovnik.
Karpfenkarausche, die, karasovec.
Karpfenkönig, s. Spiegelkarpfen.
Karpfenkopf, der, ribja glava.
Karpfenkraut, s. Schafgarbe.
Karpfenmurmel, der, karpasta mramorica.
Karpfensalm, der, zlatovka karpasta.
Karpfenschwanz, s. Karpfenkopf.
Karpfenstein, der, karpov kamen (neka karpova kost).
Karpfenteich, der, karpovnik, ribnik za karpe.
Karpfenzunge, die, karpov jezik.
Karpolith, der, karpolit*.
Karre, die, der Karren, Schubkarren, tačka, (in allen slav. M.) taljiga, nach *M.* toliga, (*russ.* teljega), samokolnica (nach *Jarn.* Radeltruhe), grod, auch kolora, kolura (U.K.); zur Karre verurtheilen; s. Festungsbau.
Karren, *v. n.*, tačko voziti, (nach *Sul.* tačkariti); von Verbrechern, delati v terdnjavi; *v. a.*, etwas karren, kaj v tački voziti, na tačkah ali taljigah voziti, kolurati.
Karren, der, ein Fuhrwerk überhaupt, kola *pl.*, voz, vozič, zum Mistführen, koš, gnojni koš; ein zweiräderiger, gare, *pl.*; dvokolnica, kinkež, cimóež, kinkavt; den Karren in den Koth schieben, pokvariti, skaziti kaj; s. a. Karre; neko zlatarsko orodje.
Karrenbüchse, s. Kanone.
Karrenführer, der, tačkar, taljigar, vozač (s tačko).
Karrengaul, der, taljigaš, kleka, kljuse; er ist bei der Arbeit wie ein Karrengaul, dela kakor černa živina, kakor vol, dela na preterge, na vse preterganje.
Karrengefangene, s. Festungsgefangene.
Karrenläufer, der, vozač (rude).
Karrenschieber, der, tačkar, ki tačke ali taljige samotež vleče.
Karrenstrafe, die, tačke, delanje v terdnjavi.
Karrenvoll, der, voz.
Karrenwagen, der, kola, *pl.*, s. a. Gabelwagen.
Kärrner, der, s. Karrenführer.
Karst, der, eine Hacke mit zwei Zähnen, krempež, kramp, kopač, kopača; *ein steiniges* Gebirge, kras.
Karsten, *v. a.*, mit dem *Karste bearbeiten,* kopati s krempežem, okopati, okopavati (vinograd).
Karsten, das, kop, kopnja.
Kartätsche, die, Wollkamm, s. Kardätsche; in der Geschützkunst, kartača, (nach *V.* drobižnica).
Kartätschen, *v. n.* u. *a.*, metati kartače, s kartačami streljati.
Kartätschenfeuer, das, strel, streljanje s kartačami, metanje kartač.
Kartätschenhülse, die, kartačina ljuska.
Kartätschenkasten, der, kartačnica.
Kartätschenkugel, s. Kartätsche.
Kartäschenschuß, der, strel s kartačo.
Kartaune, die, kartavna, nek debel pa kratek top.
Kartaunenpulver, das, naj debelši smodnik, smodnik za kartavne.
Kärtchen, das, listič, kvartica.
Karte, die, an einer Kette, wenn sie in einen Knoten zusammenläuft, kratica, kratovica; bei den Seidenhändlern die Appretur, nach *V.* ropot (?); zum Spielen, kvarta; Karten, oder in den Karten spielen, kvartati (se); Blatt Papier, list, listič; aus der Karte wahrsagen, iz kvart vedeževati; einem in die Karten sehen, spoznati, kam kdo meri, kaj je kdo nakanil; es ist eine angelegte Karte, nakanjeno, dogovorjeno je; aus Einer Karte spielen, skup vleči, po zmenitvi delati; s. a. Verfassungsurkunde; eine geogra-

phische Karte, zemljovid, zemljokaz, obraz, mapa*; hydrographische, topographische Karte, vodovid, krajovid, krajokaz.
Karten, *v. a.*, nasnovati, snovati, kovati, s. **Abkarten**; *v. n.*, kvartati, s kvartami, v kvarte igrati, igrati na kvarte.
Kartenaufschlägerin, **Kartenauslegerin**, die, vedeževavka iz kvart.
Kartenbild, das, kvartina podoba.
Kartenblatt, das, kvarta, (in andern slav. M. karta).
Kartengeld, das, kvartaščina, kvartnina.
Kartenhaus, das, hiša iz kvart.
Kartenkönig, der, kvartni kralj.
Kartenkunst, die, umetno delo s kvartami, nach *Sul.* kvartomet.
Kartenkünstler, der, kvartometec†.
Kartenmacher, der, kvartar.
Kartenmaler, der, kvartar, malar, ki kvarte mala.
Kartenmalerei, die, malanje kvart.
Kartenpapier, das, kvartni papir.
Kartenmuschel, die, bisernica.
Kartensammlung, s. **Atlas**.
Kartenschlag, der, kvartomet.
Kartenspiel, das, kvartanje, igra s kvartami.
Kartenspieler, der, kvartavec, kvartač, kvartopirec.
Kartenspielerin, die, kvartavka, kvartopirka.
Kartenstecher, der, zemljovidar†, mapar.
Kartenstempel, der, štempelj* za kvarte.
Karthaune, s. **Kartaune**.
Karthause, die, kartavža, kartezijanski samostan; Schopf, čop.
Karthäuser, der, kartavžar, kartuzijanski mnih; eine Art Aepfel, kartavžar.
Karthäuserkloster, das, kartavžarski, kartuzijanski samostan.
Kartoffel, die, gewöhnl. krompir* (Grundbirn), podzemljice, korun, *böhm.* brambori, *russ.* kartofelj, s. üb. **Erdäpfel**.
Kartoffelacker, der, njiva za podzemljice ali krompir; nach der Ernte, krompirišče, krompiriše.
Kartoffelbau, der, sajenje, pridelovanje krompirja.
Kartoffelblüte, die, krompirjev cvet.
Kartoffelboden, der, zemlja, tla, svet za krompir.
Kartoffelbranntwein, der, krompirjevo žganje, korunovec, auch krompirjevec (obwohl dies auch das Kartoffelkraut bedeutet).
Kartoffelbrei, der, krompirjeva kaša.
Kartoffelbrod, das, krompirjev kruh.
Kartoffelernte, die, kopanje, spravljanje krompirja, letina krompirjeva.
Kartoffelfäule, die, krompirjeva gnjilina.
Kartoffelfeld, s. **Kartoffelacker**.
Kartoffelgrube, die, krompirjeva jama, jama za krompir, krompirnica.
Kartoffelkeller, der, klet za krompir.
Kartoffelkrankheit, die, bolezen krompirjeva.
Kartoffelkraut, das, krompirjevec, krompirjevka, *serb.* krumpirova nat (*poln.* nać); die Samenköpfe davon, jabelka.
Kartoffelkrätze, die, krompirjeva goba.
Kartoffelmehl, das, krompirjeva moka.
Kartoffelsalat, der, krompirjeva salata.
Kartoffelsamen, der, krompirjevo seme.
Kartoffelwurm, s. **Engerling**.
Karve, die, s. **Garbe**.
Karviol, s. **Karfiol**.
Karwoche, s. **Charwoche**.
Karyatiden, *pl.*, stoječe podobe namesti stebrov, kariatide, nach *Sul.* glavurine.
Käsartig, s. **Käseartig**.
Käschen, das, sirček.
Kaschel, s. **Gleitbahn**.
Kascheln, *v. n.*, dersati se, dričati se po ledu.
Kaschmirziege, die, kašmirska koza.
Käse, der, sir; die Milch wird zu Käse, mleko se siri; der Käse vom süßen Topfen, skuta; mit Käse bestreuen, posiriti.
Käse=, in Zusammensetzn., sirni, d. i. mit Käse gemacht, Käse enthaltend, sirnati.
Käseartig, *adj.*, sirast.
Käseballen, s. **Käselaib**.
Käsebaum, der, siroviti korenjaš.
Käsebereitung, die, sirarija, delanje sira.
Käsebeutel, der, des Kalbes, sirček.
Käseblume, s. **Anemone**.
Käsebohrer, der, sveder za sir.
Käsebutter, die, sir z maslam.
Käsefliege, die, sirna muha.
Käseform, die, tvorilo za sir (auch *poln.* u. *serb.*); in Form einer Kugel, ožemček.
Käsefrau, die, sirarica.
Käsegeld, das, sirnina; skupilo iz sira.
Käsehandel, der, sirarija, sirarstvo, kupčija s siram, prodajanje sira.
Käsehändler, der, sirar (auch Käseerzeuger); kdor s siram kupčuje.
Käsehändlerin, die, sirarica.
Käsehaus, das, sirnica, sirarnica, *poln.* sernik.
Käsehorde, **Käsehürde**, die, lesa za sir (ga sušiti).
Käsekammer, die, sirnica.
Käsekitt, der, sirni klej.
Käseklößchen, das, sirni svalek.
Käsekohl, s. **Blumenkohl**.
Käsekorb, der, sirnik, sirnjak, sirni košič, košara.
Käsekram, der, s. **Käsehandel**.
Käsekrämer, der, s. **Käsehändler**.
Käsekuchen, der, sirnata potica, pogača iz sira, sirovnik.
Käselab, das, siršnik, sirilo.
Käseladen, der, sirarnica.
Käselaib, der, **Käseleib**, sir, hlebec sira.
Käseloch, das, luknja v siru.
Käsemade, die, sirni molj ali červ, *poln.* serowiec (siroveo), nach *Sul.* *serb.* povak, pregalj.
Kasematte, s. **Casematte**.
Käsemeise, die, s. **Blaumeise**.
Käsemilbe, die, s. **Käsemade**.

Käsemilch, die, **Käsemolken**, *pl.*, siratka, sirotka (nach *Šul. serb.* surutka, *russ.* sirovotka).
Käsemutter, s. **Käsefrau**.
Käsen, *v. n.* u. *r.*, zu Käse werden, sosiriti se, usiriti se, siriti se, s. übr. **Gerinnen**; *v. a.*, gerinnen machen, usiriti, posiriti, siriti.
Käsenapf, der, lonec, pisker za sir, sirnjek; Käseform, tvorilo.
Käsenudel, *pl.*, sirni lizanji.
Käsepappel, die, (Malva rotundifolia), solzeno zelje (von slez), solzena.
Kaserne, s. **Caserne**.
Käsesack, der, vreča za sir.
Käsesäure, die, sirna kislina.
Käsestecher, s. **Käsehändler**.
Käsestoff, der, sirnina.
Käsestube, s. **Käsekammer**.
Käsetheil, der, sirni del.
Käsetopf, s. **Käsenapf**.
Käsewasser, das, sirotka, s. **Käsemilch**; nach *M.* sirnica.
Käsicht, *adj.*, dem Käse ähnlich, sirast.
Käsig, *adj.*, sirnat, sirat, siren, sirovit.
Kasino, s. **Casino**.
Kaspar, s. **Wachtelkönig**.
Kasse, die, s. **Cassa**.
Kasselergelb, das, kaselsko rumenilo, žoltilo.
Kassenbeamte, der, denarni, dnarnični urednik.
Kassenführer, der, s. **Cassier**.
Kassiren, s. **Cassiren**.
Kassie, s. **Cassia**.
Kastanie, die, kostanj, *coll.* kostanje.
Kastanienartig, *adj.*, kostanjast.
Kastanienbaum, der, kostanj, kostanjevo drevo; der wilde, s. **Roßkastanie**.
Kastanienbraun, *adj.* kostanjast, kostanjev, kostanjeve barve.
Kastanieneiche, die, kostanjev hrast.
Kastanienfarbe, die, kostanjeva barva.
Kastanienfärbig, s. **Kastanienbraun**.
Kastanienfrucht, die, kostanj.
Kastanienhaar, das, kostanjasti lasje.
Kastanienholz, das, kostanjev les, kostanjevina.
Kastanienland, das, kostanjeva dežela.
Kastanienrose, s. **Kastanieneiche**.
Kastanienverkäufer, der, kostanjar.
Kastanienverkäuferin, die, kostanjarica.
Kastanienwald, der, kostanjevje.
Kästchen, das, omarica, marenjica, omarič, s. a. **Zahnhöhle**.
Kaste, die, versta ljudi, rod, pleme, kasta*; s. a. **Innung**.
Kasteien, s. **Casteien**.
Kasteier, der, trapivec.
Kasteiung, die, s. **Casteiung**.
Kastell, s. **Castell**.
Kasten, der, überhaupt shramba, predalnik, predal za shrambo, omara*; Truhe, skrinja (auch *altsl.*), Kleiderkasten, omara*, omar* za obleko; ein aus Brettern verfertigtes Behältniß, kišta*, oboj; Kornkasten, kup snopja; s. a. **Wagenkasten**, **Getreidekasten**, **Geldkasten**; *mont.* presledek ali votlina pušena, pušena pri zasipanji; Blutkasten, (*waidm.*) serce; der Kasten Noahs, Noetova barka.
Kasten, *v. a.*, Getreide, stavkati, na kupe devati snopje, da se suši.
Kastengeist, der, duh needinosti (med posamnimi stanovi).
Kastenherr, der, dohodkar †.
Kastenmacher, der, skrinjar, omarar.
Kastenschiff, das, s. **Arche**.
Kastenschwand, der, usušek, usušilo, umetek.
Kastenstampf, der, zabojec, neko zlatarsko orodje.
Kastenvogt, s. **Klosterverwalter**.
Kaster, s. **Former**.
Kastner, der, prihodar †, oskerbnik dnarnice.
Kastneramt, das, prihodarija†; prihodarstvo†.
Kastor, u. s. f., s. **Biber** u. s. f.
Kastorhut, der, s. **Biberhut**.
Kastrat, s. **Castrat**.
Kastrol, s. **Casserolle**.
Kasuar, der, s. **Casuar**.
Kasuarbaum, der, nach *Šul.* presličnjak †.
Katafalk, der, Trauergerüst, mertvaški oder.
Katakomben, die, podzemeljske pokopališča, pokopališa ali grobnice, katakombe.
Katakustick, die, jekoslovje.
Katalekten, *pl.*, pabirki.
Katalepsie, die, terdoba, mertvičnost; s. **Starrsucht**, **Schlafsucht**.
Kataleptisch, s. **Starrsüchtig**, **Krampfhaft**.
Katalog, der, imenik, zaznamek, popis, spisek, katalog.
Katalpabaum, der, katalpa.
Katalyse, die, kataliza.
Kat-anthropon, po človeško, po domače.
Katapasma, s. **Streupulver**.
Kataplasma, s. **Pflaster**.
Kataplexie, die, obmerlost.
Katapult, s. **Wurfgeschoß**.
Katarakt, der, slap, slapovjé, prag, stermobijak, skakavec, šum; s. a. **Staar** (grauer).
Katarrh, der, (im gemeinen Leben, aber nach *Dr. Bl.* einseitig), kašelj, nahod, pošast; richtig ausdrückend nur katár, (*Dr. Bl.*).
Katarrhal, **Katarrhalisch**, *adj.*, (einseitig), nahoden, richtig kataren * (*Dr. Bl.*).
Katarrhalfieber, das, (einseitig) nahodna vročnica, (richtig) katarna vročnica (*Dr. Bl.*)
Kataster, das, kataster; s. a. **Grundbuch**, **Steuerbuch**.
Katastralgemeinde, die, katastralna občina; s. a. **Steuergemeinde**.
Katastralpreis, der, katastrálna cena.
Katastriren, *v. a.*, vpisati v kataster.
Katastrophe, die, odločni ali razsodni prevrat, imenitna premena, nesrečna dogodba.
Katechese, die, izpraševavno učenje.
Katechet, der, vérski učenik, (das allgemein übl. učenik hat auch seinen Grund *Met.*) učenik vere, učnik kerščanskiga, keršanskiga nauka, kateket.

Katechetik, die, Lehrfragekunst, katehetika, učenje v vprašanjih in odgovorih.
Katechetisch, *adj.*, izpraševavsk.
Katechisation, die, izpraševanje.
Katechisiren, *v. a.*, po vprašanjih in odgovorih učiti (zlasti vero), podučevati v keršćanskem, keršanskem nauku.
Katechismus, der, katekizem, keršćanski, keršanski nauk (v vprašanjih in odgovorih).
Katechu, das, katehu, japanska perst.
Katechumen, der, izpraševanec.
Kategorie, die, kategorija, versta, razdelek, razred.
Kategorisch, *adj.* brezpogojin, določin.
Kater, der, maček, scherzweise mucek.
Katerwels, der, (som) maček.
Kath, das, **Kathe**, die, bajta, kajža, koča.
Katharinenbirn, die, katarinka.
Katharinenblume, s. **Flauskraut**.
Kathartisch, *adj.*, čistiven, očistin.
Katheder, der, leca, nach dem *Serb.* und *Böhm.* stolica učiteljska, *russ.* katedra.
Kathedrale, **Kathedralkirche**, die, stolna cérkev.
Katheten, *pl.* stranici (*dual.*), nach *Šul.* ovesnici.
Katheter, die, pipica (za izpušanje scavnice iz mehurja), kateter.
Kathetometer, das, oglomér.
Kathode, die, katoda.
Katholik, der, katoličan, katolik (in allen slav. M.), katoliški kristjan.
Katholikin, die, katoličanka, katoliška kristjana.
Katholisch, *adj.*, katolišk; s. a. **Allgemein**.
Katholicismus, der, katoliška vera, katoličanstvo.
Katoptrik, die, katoptrika.
Katoptrisch, *adj.*, katoptričen.
Katt, die, njivica.
Kattun, der, katun, neka debelši pisanã bombaževina.
Kattunalabaster, der, pisani alabaster.
Kattunbinse, s. **Wollgras**.
Kattundieb, s. **Paradieshäher**.
Kattundrucker, der, tiskar katuna.
Kattunen, *adj.*, katunov.
Kattunerz, das, pisana zlata ruda.
Kattunfabrik, die, katunarica.
Kattunnadel, die, katunska igla.
Kattunpresse, die, katunarska stiskavnica.
Kattunweber, der, katunar.
Kattunweberei, die, katunarija.
Kattunwolle, die, bombaž za katun; (Gossypium herbaceum), zeljasti bombaževec.
Katzanker, s. **Katze**.
Katzbalgen, sich, *v. r.*, rovati se, tergati se, puliti se, pekati se, metati se; tepsti se, pipati se.
Katzbalger, der, tergan, metavec, rovavec.
Katzbalgerei, die, terganje, rovanje, puljava.
Kätzchen, das, mače, mačica, mucika; *bot.* mačka, mucika, nach *M.* muna, munica, kavernika (?); an den Haselstauden, abranek; nach *Šul.* maca, resa.
Katze, die, im Allg. so wie auch das Weibchen allein, mačka, scherzw. muca, nach *Gutsm.* muna, *altsl.* kot'ka; ein Werkzeug, Hacken, maček; der lederne Geldgürtel, maček, pas, opasek; ein kleiner Anker, maček; s. a. **Anker**; wie Hunde und Katzen zusammen leben, gledati se kakor pes in mačka; die Katze läßt das Mausen nicht, navada je železna srajca; die Katze im Sacke kaufen, mačko v vreči (žaklji) kupiti; bei der Nacht sind alle Katzen grau, po noči je vsaka krava mavra; das ist für die Katze, gehört der Katze, to ni za nič; wie die Katze um den heißen Brei, kakor mačka okoli, krog vrele kaše (hoditi); *bot.* s. **Kätzchen**, s. a. **Hüttenkatze**, **Katzsparren**; eine junge Katze, mače; junge Katzen werfen, kotiti (se); sich wie Katzen waschen, slabo se umivati; davon gehen wie die Katze vom Taubenschlage, ukrasti se, skrivaj izmuzati se, odnesti kopita.
Kätzelkraut, s. **Katzenklee**.
Kätzeln, *v. n.*, okotiti se, nach *Šul.* omačiti se.
Katzen- in den Zsstzgn. mačji.
Katzen, *v. a.*, z mačkam podreti.
Katzenart, die, mačja šega; nach Katzenart, po mačje.
Katzenartig, *adj.*, mačji, po mačje.
Katzenauge, das, mačje oko; er hat Katzenaugen, vidi kakor mače; *min.* mačje oko; s. **Nessel** (*taube*).
Katzenäugig, *adj.*, mačjeok, mačjih oči.
Katzenbaldrian, s. **Baldrian**.
Katzenbalsam, s. **Katzenmünze**.
Katzenbart, der, mačji berki.
Katzenblume, s. **Käseblume**.
Katzenblut, s. **Elfenkraut**.
Katzenbuckel, der, *fig.* machen, priklanjati se, zvijati se pred kom, s. a. **Kriechen**.
Katzendarm, der, mačje čevá.
Katzenei, s. **Maiglöckchen**.
Katzeneule, die, mala sova.
Katzenfuß, s. **Gauchheil**.
Katzengamander, der, (Teucrium marum), mačje zelje.
Katzengeruch, der, duh po mački.
Katzengeschrei, das, mačje drenje, mjavkanje, mjavk, mijavkanje.
Katzengesicht, s. **Hanfnessel**.
Katzenglas, s. **Frauenglas**.
Katzenglimmer, der, mačje zlato, srebro.
Katzengold, das, mačje zlato.
Katzengrau, *adj.*, sivkast kakor mačka.
Katzenigel, s. **Wasserdost**.
Katzenjammer, der, er hat den Katzenjammer, lasje ga bolé, otekle lase ima, slabo se čuti po snočnjem pijančevanji.
Katzenkerbel, s. **Erdrauch**.
Katzenkiesel, der, mačji kremen.
Katzenklee, der, (Trifolium lagopus), zajčja noga.
Katzenkopf, der, mačja glava; eine Birnart, mačkovka, Apfelart, mačkovec, maček; s. a. **Dummkopf**.
Katzenkorn, s. **Mäusegerste**.

Katzenkraut, das, (Nepeta cataria), divja ali mačja meta.
Katzenliebhaber, der, mačkar.
Katzenliebe, die, mačja ljubezen.
Katzenloch, das, mačja luknja.
Katzenluchs, der, ris.
Katzenmagen, s. Feldmohn.
Katzenmist, der, mačjek.
Katzenmünze, die, mačje zelje, mačja meta.
Katzenmusik, die, mačja muzika, mjavkalica; Jemand eine Katzenmusik machen, komu po mačje zagosti.
Katzenparder, der, onza, jagvar.
Katzenpeterlein, s. Gleiße.
Katzenpfote, die, mačja noga, s. a. Gauchheil.
Katzenscheu, *adj.*, komur se gnusi, gabi mačke.
Katzenschlau, *adj.*, zvit kakor mačka.
Katzenschrei, s. Katzengeschrei.
Katzenschwanz, der, mačji rep; den Katzenschwanz streichen, s. Fuchsschwanz (streichen); s. a. Schachtelhalm.
Katzenschwanzgras, das, repasta svetlika.
Katzenseuche, die, mačja kuga.
Katzensilber, das, mačje srebro.
Katzensperre, s. Hauhechel.
Katzensprung, der, mačji skok, kar pes čez prag skoči, kar bolha zine; es ist nur ein Katzensprung bis dorthin, je le kaka dva ali tri korake do tje; bis dorthin brauchst du nur einen Katzensprung zu thun, dvakrat ali trikrat se prestopiš, pa si tam; nach *Šulek* zajčji korak.
Katzenstert, Katzensterz, s. Katzenschwanz.
Katzentiger, der, jagvar.
Katzentisch, der, am Katzentisch essen, kje za pečjo, ali v kotičku, sam jesti.
Katzentraube, die, natresk.
Katzentritt, der, mačji hod; tih hod.
Katzenvogel, der, karolinski muhar.
Katzenwedel, s. Katzenkraut, Katzenschwanz.
Katzenwels, der, (som) maček.
Katzig, s. Katzenartig.
Kätzlein, s. Kätzchen; Filzkraut.
Katzsparren, der, mačkar †.
Kauche, Kauche, Keiche, die, priperica, luknja, keha *.
Kauchen, s. Hocken.
Kaudelweide, s. Schlingbaum.
Kauder, der, s. Werg.
Kauderei, die, odertija (pri malih rečeh.).
Kauderer, der, odertnik (v malih rečeh.).
Kaudern, *v. n.*, avdrati, gavdrati; s. a. Wuchern.
Kauderwälsch, *adj.*, nerazumljiv, ciganski, latovsk, kozarsk, divji; kauderwälsch reden, po cigansko govoriti, kikeljkokljati, kvasiti; plesti, kakor bi otrobe vezal; kauderwälsche Sprache, nerazumljivi, latovski jezik, kvasanje.
Kauderwälsch, das, nach *V.* kikeljkokelj, čudni, ciganski, latovski jezik.
Kauderwälschen, s. Kauderwälsch (reden).
Kaue, die, s. Kauche, Käfig; Hühnersteige, kurnik.
Kauen, **Käuen**, *v. a.*, žvečiti, zvečiti, *altsl.* žvati, (nach *V.* a. gleviti u. kojiti?); sen, gristi; er kauet den ganzen Tag, dan jé, mu teče malin; ein wenig k., požvečiti; kauend wohin kommen, prižv k —, do —; genug kauen, nažvečiti; Einem etwas ins Maul kauen, na tanko k razložiti kaj; s. a. Vorkauen; kauen, *v. n.*, s. Kauern.
Kauer, der, žvekač, zvekač, žvekavt, žveč
Kauern, *v. n.*, čepeti, čučati, nach *M.* pati; sich kauern, počeniti, čučniti; n. *Jarn.* ničati (ničim).
Kauf, der, die Handlung des Kaufens, k pilo, kupnja, kupovanje, kup, auch kup čija (obwohl letzteres eigentl. Handel betet), einen guten Kauf thun, dobro kupiti dober kup kupiti, auch dobro kupčijo storiti; einen schlechten Kauf thun, okupiti se; das, was man kauft, kup, kupljeno; nach *V.* kupilo; Kaufvertrag, kup, kupna pogodba; einen Kauf treffen, schließen, machen, kupiti; der Preis, das Geld für die gekaufte Sache, kup, kupščina, kupšina; Geld auf den Kauf bezahlen, dati aro; den Kauf steigern, kup, ceno povišati, s ceno poskočiti; den Kauf herabsetzen, kup, ceno ponižati, s ceno odjenjati; etwas guten, wohlfeilen Kaufes geben, kaj po ceni, cenó, dober kup dati; er wird es schon nähern Kaufes geben, odjenjal, popustil bo, boljši kup bo dal; etwas zu Kaufe haben, kaj na prodaj imeti; zu Kaufe stellen, postaviti na prodaj; der Kauf ist zurückgegangen, kupčija se je razderla; razkup se je naredil; leichten Kaufes davon kommen, srečno, z malo škodo jo odnesti; mit in den Kauf nehmen, z unim vred kupiti, vzeti.
Kauf- in Zsgn, kupni.
Kaufanschlag, der, kupna cena, zaceniter, (zaceniti kaj).
Kaufbar, *adj.*, kupen, kupljiv.
Kaufbrief, der, kupno pismo, kupni list.
Kaufbrod, das, kupljeni kruh.
Kaufbuch, das, kupčijske bukve, kupčijska knjiga.
Kaufcontract, s. Kaufvertrag.
Kaufen, *v. a.*, kupiti, auch ukupiti, (im *Altsl.* beides), kupovati; für, um zwei Dukaten, za dva cekina kupiti; ich habe es an mich gekauft, kupil sim; viel Geld aus einer Waare kaufen, mnogo dnarjev izkupiti, *serb.* uteržiti za —; vor einem andern kaufen, prekupiti komu kaj; schlecht kaufen, okupiti se; zu bereits Gekauften (hinzu) kaufen, prikupiti; alles nach der Reihe kaufen, vse pokupiti; alles Geld aufs Kaufen verwenden, ves dnar zakupiti.
Käufer, der, kupec; der öfters kauft, kupovavec.
Käuferin, die, etwa kupčica, *serb.* kupilja, *frequ.*, kupovavka.
Kauffahrer, der, das Schiff, kupčijska, tergovska ladija, Schiffer, lastnik, poveljnik tergovske ladije, ladijar.
Kauffartei, die, kupčijsko brodarstvo ali vožnja po morji zavolj kupčije.

Kauffarteiflotte, die, kupčijsko, tergovsko ladijevje ali brodovje.

Kauffarteischiff, das, kupčijska, tergovska ladija, tergovski brod.

Kauffrau, die, kupčevavka.

Kaufgegenstand, der, kupljenina, kupljena reč.

Kaufgeld, das, kupščina, kupšina, kupnina.

Kaufgericht, s. Handelsgericht.

Kaufgeschäft, das, kupovanje.

Kaufglätte, die, gladčina za oddajo.

Kaufgut, das, blago (za na prodaj).

Kaufhandel, der, (prava) kupčija.

Kaufhaus, das, prodajavnica, prodajnica, tergovska hiša.

Kaufherr, der, tergovec, kupčevavec, auch kupec.

Kaufkarte, die, kupljena kvarta.

Kaufkontract, der, s. Kaufvertrag.

Kaufkühn, *adj.*, voljan kupiti.

Kaufladen, der, štacuna*, prodajavnica.

Kauflehen, s. Leihkauf.

Kaufleinwand, die, platno za prodaj, za na prodaj, prodajno platno, kupivno platno.

Kaufleute, *pl.*, kupčevavci, tergovci, kupci; bieten und wieder bieten macht Kaufleute, jez sim rekel eno, vi recite drugo; ako sim rekel, nisim vzel.

Käuflich, *adj.*, s. Feil; käuflich an sich bringen, kupiti kaj; käuflich überlassen, prodati. prodajati kaj.

Käuflichkeit, die, kupljivost.

Käufling, der, kupljenec, kupljenček, weibl. kupljenka.

Kauflust, die, kupčljivost, volja, želja kaj kupiti.

Kauflustig, *adj.*, kupčljiv, voljan, želeč, kaj kupiti.

Kauflustige, der, kupec; kein Kauflustiger meldet sich, ni ga kupca.

Kaufmann, der, kupčevavec, tergovec, auch kupec (obwohl letzteres auch Käufer bedeutet).

Kaufmännisch, *adj.*, kupčevavsk, kupčijsk, tergovsk.

Kaufmannschaft, die, Kauf- und Handelsleute, kupčevavci, kupci, tergovci; der Kaufhandel, kupčija, kupčijstvo, tergovina, teršťvo, tergovstvo.

Kaufmannsfrau, die, kupčevavka, tergovka.

Kaufmannsdiener, der, kupčijski pomagač.

Kaufmannsgeist, s. Handelsgeist.

Kaufmannsgeschäft, das, kupčija; es betreiben, kupčevati.

Kaufmannsgewölbe, das, štacuna*, prodajavnica.

Kaufmannsgut, das, kupčijsko blago, roba.

Kaufmannsladen, s. Kaufmannsgewölbe.

Kaufmannslehrling, der, kupčijski učenec.

Kaufmannsstand, s. Handelsstand.

Kaufobject, s. Kaufgegenstand.

Kaufplatz, der, teržišče, teržiše, terg, kupčijsko mesto; s. a. Handelsplatz.

Kaufpreis, der, kup, cena, kupna cena.

Kaufrecht, das, kupna pravica.

Kaufrechtsgelder, *pl.*, kupni dnarji.

Kaufschilling, der, kupščina, kupšina, kupnina; s. a. Angeld.

Kaufschillingsfristengelder, *pl.*, kupščine, kupšine v obrokih plačevane.

Kaufschlag, der, tergovski, kupčijski dogovor, pogod, kupnja.

Kaufschoß, der, kupnina, davščina, davšina od kupljeniga zemljišča, zemljiša.

Kaufsohle, die, slanica na oddajo. za prodajo.

Kaufstadt, die, tergovsko, kupčijsko mesto.

Kaufstück, das, kupljena reč (posebej), kupna reč.

Kaufsumme, s. Kaufschilling.

Kaufvertrag, der, kupna pogodba.

Kaufweise, *adj.*, po kupu, po kupnji.

Kaufwerth, der, kupna vrednost.

Kaukibaum, der, kavki.

Kaularsch, der, okrogla zadnjica.

Kaulbarsch, der, Kaulbörs, (Acerina cernua). okuk, kapelj, *böhm.* ježik; s. a. Bars, Goldbars.

Kaulbeere, s. Traubenkirsche.

Kaulbörs, s. Kaulbarsch.

Kaule, s. Kugel.

Kaulfrosch, der, s. Kaulpadde.

Kaulhaupt, das, s. Kaulbarsch.

Kaulicht, Kaulig, s. Kugelicht, Kugelig.

Kauling, Kaulkopf, der, s. Kaulbarsch; Kaulquappe.

Kaulkoppe, die, menek, smerkulež.

Kaulpadde, die, kleiner noch nicht ausgebildeter Frosch, pupek, nach *Sul.* mermoljak, černoglavec.

Kaulquappe, die, (Cotus gobio), glavač, kapelj.

Kaum, *adv.*, komaj, komej, ravno da, *serb.* jedva. *böhm.* sotva, ledva; kaum entging er dem Tode, komej je odšel smerti, malo da ni umerl; es ist kaum zu glauben, težko je verjeti; kaum war er erschienen, komej da je prišel, berž kakor je prišel; kaum hat er sich niedergesetzt, ravno da se je usedel.

Kaumittel, das, zdravilo za žvečenje, žvečilo.

Kaumuskel, der, mišica žvečivka.

Kaunerve, der, čutnica mišice žvečivke.

Kaupelei, die, menjarija malih reči, kramarija.

Kaupeler, der, menjarček, kramar.

Kaupelerin, die, menjarka.

Kaupeln, *v. n.*, male reči zamenjavati, kramariti.

Kaupfeffer, der, žvečni poper, betel*.

Kauschern, Koschern, *v. a.*, čistiti jedi (pri Judih).

Kaustisch, *adj.*, zagrizljiv, zajedljiv, razjedin; s. a. Aetzend.

Kautabak, der, žvečni tabak.

Kaute, die, ein Bund gehechelten Flachses, povesmo, kosem; eine Grube, z. B. am Kinne, jamica; s. Kaulbarsch.

Kauterium, das, s. Aetzmittel, Beizmittel.

Kaution, s. Caution.

Kautschuck, der, kavčuk; s. a. Federharz.

Kauz, der, (Strix passerina), čuk, *dim.* čukec, čovinek, čovitel, uharica; Zwergkauz, (strix pygmaea), mali skovik; rauhfüßiger Kauz, kocasti skovik; gemeiner Kauz, (strix accipitrina), lovski skovik; ein Filz, skopir, skopuh; ein reicher Kauz, bogatin, bogatinec, bogatuš; ein närrischer Kauz, bedak, budalo; ein lustiger Kauz, šaljivec, godec; ein wunderlicher Kauz, čuden človeček.
Kauzahn, der, žveč(iv)ni zob, (zob) žvečnik.
Kauzen, f. Kauern; Nachgeben.
Kauzeule, f. Kauz.
Kauzkopf, f. Kaulquappe.
Kavallerie, f. Cavallerie.
Kaviar, f. Caviar.
Kebsbirne, die, f. Kebsweib.
Kebsehe, die, priležа, nezakonsko življenje.
Kebsfrau, die, f. Kebsweib.
Kebskind, das, postranski. nezakonski otrok, pankert, muljček; f. a. Bastard.
Kebsmann, der, priležnik, hotnik, nezakonski, nepravi mož, (*poln.* naložnik, *böhm.* sauložnik).
Kebsweib, das, priležnica, hotnica (*Gutsm.*), neprava, nezakonska žena, nastranka, (*böhm.* saulożnice, ženima).
Keck, *adj.*, prederzen, sprederzen, derzen, derzovit; f. a. Hurtig, Frisch; eine kecke Farbe, živa barva; keck werden, sein, derzniti, prederzniti se.
Kecke, Keckheit, die, prederznost, derznost; f. a. Kühnheit.
Kegel, der, kegelj*, čegelj (*Gutsm.*), *russ.* keglja, nach dem *Poln.* krogel, nach *Sul. serb.* čunj, *böhm.* kuželka; Angel, štekelj*; f. Angel; das Vorarmbein bei Thieren, nadkolenka, nadkolenska kost (*Dr. Bl.*); die Finger in Form eines Kegels zusammen legen, perste v bunko skleniti, niebr. v kurjo merdanjo povzeti, kurjo merdanjo storiti, delati; Kegel spielen, scheiben, kegljati; in der Geometrie *poln.* ostrokrog, stožek; bei den Schriftgießern, stolpčič, na kterem je pismenka; f. a. Spitzenklöppel; zwischen Kugel und Kegel kommen, v veliko zadrego priti; er hat weder Kind noch Kegel, nima otrok zakonskih, ne nezakonskih; muha na kanoni.
Kegelachse, die, os keglja, ostrokroga †.
Kegelader, die, žila podplečnica.
Kegelaufsetzer, der, nastavljač (kegljev).
Kegelbahn, die, kegljavnica, kegljišče, kegljiše.
Kegelbirn, die, bučnica, bučasta hruška, *poln.* kręgielnia.
Kegeldach, das, okroglo kopičasta streha.
Kegelfläche, die, površina keglja.
Kegelform, die, nach dem *Poln.* ostrokrožnost.
Kegelförmig, *adj.*, kegljast, kopičast, nach *Sul.* čunjast, nach dem *Poln.* ostrokrožen.
Kegelgeld, das, dnar za kegljanje.
Kegelgestalt, f. Kegelform.
Kegellicht, f. Kegelförmig.
Kegeljunge, f. Kegelaufsetzer.
Kegelkasse, die, kegljavnična dnarnica.
Kegelkugel, die, krogla ali kugla pri kegljavnici.
Kegelleich, f. Kegelbahn.
Kegellinie, die, kegljasta čerta.
Kegelmantel, der, kegljev plašč, plajš.
Kegeln, *v. n.*, kegljati; *v. a.*, kegljasto narediti.
Kegelplatz, f. Kegelbahn.
Kegelschieben, das, kegljanje.
Kegelschnecke, die, kegljasti polž.
Kegelschnitt, der, kegljosek †, prosek ostrokroga †.
Kegelschnittslinie, die, etwa čerta kegljosečnica †.
Kegelschub, der, kegljanje; f. a. Kegelbahn.
Kegelschwamm, der, (Agaricus extinctorius), gasilka †.
Kegelspiel, das, kegljanje.
Kegelstein, der, ježevec †.
Kegelweizen, der, neka angleška pšenica, nabreklica, nach *Sul.* nabrekla pšenica.
Kehlader, f. Drosselader.
Kehlbalken, der, doljni pant*.
Kehlbohrer, der, svederček za tenke reči; d. i. Hohlbohrer, žlobati sveder.
Kehlbraten, der, vratina pečena; f. Kader.
Kehlbuchstabe, der, goltnica, gertančnica (čerka).
Kehldeckel, Hauk, der, jeziček.
Kehldeckeldrüse, die, jezičkova žleza.
Kehldrüse, die, gerlena žleza.
Kehle, die, gerlo, gertanec (*altsl.* gr'tan), auch goltanec, golt; Speiseröhre, ječnik; unrechte Kehle oder Luftröhre, sapnik, auch dušnik; es ist in die unrechte Kehle gerathen, zaletelo se (mu) je; sich die Kehle schmieren, omočiti si gerlo, piti ga; eine gute Kehle haben, dobro gerlo imeti, znati se dreti; eine helle Kehle, jasen, čist glas; eine rauhe Kehle, kosmat, zadert glas, kosmato, zaderto gerlo; f. a. Gurgel; die Vertiefung, welche durch zwei in einem Winkel zusammentreffende Flächen hervorgebracht wird, žleb; bei Festungswerken, šija, vhod, *russ.* bok.
Kehlen, *v. a.*, eine Leiste, nažlebiti, izžlebiti, žlebiti; die Kehle abschneiden, vrat odrezati, gerlo prerezati (*n. pr.* ribi).
Kehlförmig, *adj.*, žlebast.
Kehlhaken, der, (Charadrius pluvialis), deževnik, prosenka.
Kehlhammer, der, žlebato kladvo, žlebnjak.
Kehlhobel, der, laštnik, žlebnik, poličnik.
Kehlholz, f. Hartriegel.
Kehling, f. Kabeljau.
Kehlknopf, der, hortenzija; f. a. Kehlkopf.
Kehlknoten, Kehlkopf, der, jabelko, kerhelj, Adamov kerhelj, *böhm.* ohryzek (ogrizek), *russ.* glotka.
Kehlkopfentzündung, die, vnetica jabelka.
Kehlkopfsnerve, die, jabelčna čutnica.
Kehlkraut, das, (Uvularia), babja jagoda.
Kehllaut, der, goltnik.
Kehllauter, der, f. Kehlbuchstabe.
Kehlleiste, die, žlebata lašta*, grabnasta polica.

Kehlpunct, der, središče, središe baštije.
Kehlriemen, der, ogerljak, podbradnik (jermen).
Kehlrinne, die, žleb (dveh streh).
Kehlsparren, der, nach *V.* žlotnik.
Kehlstein, der, s. Kehlziegel.
Kehlstiefel, der, nadkolenice, *pl.*
Kehlstoß, der, s. Kehlhobel.
Kehlsucht, die, (bei Pferden), kašelj s smoliko, eigentl. vnetica sapnika, gem. kevžeh.
Kehlung, die, žlebljenje; s. a. Kehlleiste; Kehlung machen, žlebiti.
Kehlwurz, s. Wasserlilie.
Kehlzeug, das, žlebila † *pl.*
Kehlziegel, der, žlebnik, žlebnjak.
Kehr, **Kehre**, die, obračilo, obračanje.
Kehrab, **Kehraus**, der, nach *V.* pomet, *Šul.* doskočnica, (poslednji nagli ples pred odhodam.).
Kehrbesen, der, metla.
Kehrbürste, die, kertača*, ščetka, šetka za sukno.
Kehre, die, s. Kehr.
Kehren, *v. a.*, mit einem Besen, einer Wische, izmesti, pomesti, odmesti, mesti, pometati; das Zimmer kehren, hišo pomesti, pometati, po hiši pomesti, pometati; s. a. Fegen; einer Sache eine andere Richtung, Lage geben, wenden, auch figürlich, oberniti, obračati, preoberniti, preobračati, prekucniti; das Oberste zu unterst kehren, vse prekucniti, narobe postaviti, razšariti, homatijo napraviti; die Augen gegen Himmel kehren, povzdigniti oči k nebu; einem den Rücken kehren, oberniti se od koga, herbet pokazati mu, *fig.* zapustiti ga; pleča okreniti; die Hühner kehren, poditi, plašiti; den Rock kehren, suknjo oberniti; Gott wird alles zum Besten kehren, Bog bo dal, da bo vse dobro, Bog bo vse k dobrimu obernil; alles zum Besten kehren, (auch) vse na dobro stran razlagati; *v. r.*, sich kehren, oberniti, obračati se; sich an etwas kehren, sich scheren, za kaj marati; nach *Gutsm.* u. *altsl.* roditi; ich kehre mich nicht an das, ne gledam na to, ni mi za to, ne maram za to, ne menim se za to; sich zum Guten kehren, spreoberniti se; v se iti, poboljšati se, zumiti se.
Kehrer, der, pometavec.
Kehrerin, die, pometavka.
Kehricht, das, smeti, *pl.*, s. a. Auskehrig; nach *M.* auch (das *russ.*) umeti *pl.*
Kehrichthaufen, der, smetišče, smetiše, kup smeti.
Kehrichtkasten, **Kehrichtkorb**, der, smetivnica, smetnjak.
Kehrichtkäfer, der, smetoberbec.
Kehrichtmann, der, smetar.
Kehrrad, das, nach *V.* obakrajno kolo, (*Šul.* zavratno kolo).
Kehrruder, s. Steuerruder.
Kehrseite, die, Rückseite, Revers, herbet, una stran, druga stran, narobe stran, *serb.* naličje; auf der Kehrseite, na robe (auch *böhm.*).
Kehrsel, das, der Theil des Spinnrockes, um welchen der Flachs gewunden wird, preslica, koželj.
Kehrung, die, pometanje, obračanje, obračaj.
Kehrwieder, das, kar nazaj hodi (v isti kraj).
Kehrwinkel, der, kot za smeti, smetišče, smetiše.
Kehrwisch, der, omelo, omelce, pomelo, ometalo, (nach *Gutsm.* ometič).
Kehrzeile, die, ponavljana, pospetovana versta.
Keibgeier, s. Aasgeier.
Keiche, die, s. Kauche.
Keichen, **Keuchen**, *v. n.*, hropeti, hripati, hripetati, sopihati, hroplati, težko, naglas dihati, ali sopsti, sipati ali sigati; zasopsti se; husten, kašljati.
Keichend, **Keuchend**, *adj.*, sipljiv, hripav, zasopljen; ein Keichender, sipljivec, hripavec.
Keicher, **Keucher**, der, hripač, hripavec, sipljivec.
Keichhusten, **Keuchhusten**, der, hudi, dušljivi kašelj, hripavica, zadušni kašelj, oslovski kašelj.
Keifen, *v. n.*, verčati, brečati, dreti se nad kom, klepetati nad kom; lajati, renčati, gosti nad kom; koga pikati, kregati, nach *Gutsm.* sprekarjati; *v. a.*, s. Beißen.
Keifer, der, verčun, renčun, zadiruh, lajavt, lajalo, renčalo.
Keifisch, *adj.*, lajav.
Keil, der, eigentlich ein langer dünner an einem Ende dünnerer Körper, überh. klin; in den Schneidemühlen, um damit den Brettbaum zu befestigen, zagojzda, priloga, ist er semmelförmig, oreh; zum Spalten, der hölzerne, zagozda, zagojzda, der eiserne, klin; ein hölzerner Keil zum Befestigen, auch klin, klinec; ein Keil Brot, zagojzda, kosec kruha; ein Keil treibt den andern, klin se izbija s klinam; ein zugespitztes Stück Feldes, zaklinek; der Zwickel im Strumpfe, klin, zaklinek; *dim.* Keilchen, klinec, zagojzdica; Sprw. auf einen harten Ast gehört ein harter Keil, kakoršna gerča ali herga, tak klin.
Keilbein, das, (Os sphenoideum), zagojzdna kost, (Os cuneiforme), klinasta kost.
Keilbeinflügel, der, krilce zagojzdne kosti.
Keilbeinfortsatz, der, podaljšek zagojzdne kosti.
Keilbeinhöhle, die, votlina zagojzdne kosti.
Keilbeinhorn, das, rog zagojzdne kosti.
Keilbeinschnabel, der, kljun zagojzdne kosti.
Keilberg, der, (*mont.*) zaklinek.
Keilen, *v. a.*, spalten, klati, cepiti s klinam; die Gestalt eines Keiles bekommen, (als *v.n.*) kliniti se; d. i. hineinkeilen, klin, zagojzdo zabiti, zabijati, zatolči, auch bloß zatrupiti, zagojzditi, gojzditi, zakliniti, s. a. Prügeln; in einigen Gegenden auch für kaufen, s. dieses.
Keiler, der, kdor kline zabija; *waidm.* divji merjasec.
Keilfäustel, der, batič.
Keilförmig, *adj.*, klinast, zagojzdast.

Keilhacke, die, **Keilhaue**, die, kramp, pik, kljunača.
Keilhaken, s. Brachschnepfe, škurh.
Keilhaue, s. Keilhacke.
Keilhauig, *adj.*, *(mont.)* perhek.
Keilhorn, s. Keilbeinhorn.
Keilkraut, das, (Saxifraga granulata), zernata krenilica ali kamnoterica.
Keillänge, die, stran zagojzde.
Keilpflock, der, klin.
Keilrücken, der, klinova glava.
Keilschlägel, der, batič.
Keilschrift, die, klinaste pismenke, klinasto pisanje.
Keilstein, der, kamnata zagojzda.
Keim, der, kal, klica, cima; **Keimchen**, kalica, kalec, kalček, cimica; *fig.*, početek, začetek, seme, spočetek, *poln.* zarodek.
Keimbläschen, das, klični mešiček.
Keimblume, s. Flußblume.
Keimchen, s. Keim.
Keimen, *v. n.*, kal pognati, poganjati, gnati, auch bloß poganjati, kliti oder kaliti, cimiti, cimati; (nach *Gutsm.* auch das *serb.* nikniti); *fig.* začeti, začenjati se, izcimiti se.
Keimfähig, *adj.*, kaljiv.
Keimfähigkeit, **Keimkraft**, die, kaljivost.
Keimfederchen, das, cimino pérce.
Keimhalter, der, kličnjak.
Keimhaut, die, kožica klice.
Keimkern, der, jedro kali ali cime.
Keimknöspchen, das, popek.
Keimling, der, spočetek, kalček.
Keimloch, das, kličnica.
Keimlos, *adj.*, brez klice, cime.
Keimvoll, *adj.*, kalovit, obilnih klic.
Keimwarze, die, **Keimdeckel**, der, pokrovček klice.
Keimwürzelchen, das, koreničica.
Kein, *pron.*, in Verbindung mit einem Hauptworte, noben; allein stehend, obeden, nobeden, nijeden, auch nikak, nikakoršen (eig. keinerlei), oder bleibt es im Slov. auch unübersetzt; er hat noch keine Zähne, še nima zob; er hat kein Pferd, nima nobeniga konja, nima konj; ohne ein Hauptwort, für: Niemand, nikdo, nihče, auch nobeden; er hat keine Kinder, d. h. er hat nicht Kinder, nima otrok; kein Mensch trauet dem andern, človek človeku ne(za)upa; es ist keiner gewesen, nikogar ni bilo; es hat keine Gefahr, ni nevarnosti, ni nikakoršne nevarnosti; ich esse keinen Käse, ne jem sira; es ist kein Haus, daß —, ni je hiše, da —; das ist kein Haus, 'to ni hiša; es ist kein Wunder! ni čuda! ich habe kein Geld, nimam denarjev; das thut in die Länge kein gut, to na zadnje ne dela dobro; gib mir Brod! ich habe keines! daj mi kruha! nimam ga; sag' es keinem, nikomur ne pravi (tega); keiner von uns, nas nobeden, nihče izmed nas; es ist keiner seines Gleichen, ni mu ga enaciga, nach *V.* ni ga njemu versta; kein einziger, ne eden, le eden ne, kar eden ne; keiner von beiden, nobeden (izmed nju, izmed obeh), ne eden, ne drugi; kein Mal, s. Niemals.

Keinerlei, *adj.*, nikakoršen, nikak; auf keinerlei Art, po nikakem, po nikakoršnem ne, nikakor ne, po nobeni poti ne.
Keinerseits, *adv.*, od nikod, od nikodar, od nobene strani ne.
Keineswegs, *adv.*, po nobeni ceni, kratko nikar ne, nikakor ne, po nikakoršnem ne, celo nikar ne, kratko in malo ne; als einfache Verneinung, ne.
Keinmal, *adv.*, nobenkrat ne, nikoli ne, nikdar ne.
Keinseitig, s. Neutral.
Keische, die, bajta, kajža, koča.
Keischler, der, kajžar, bajtar, kočar.
Kelber, der, s. Schierling.
Kelch, der, (Calix), gew. kelih (auch *poln.*, *böhm.* kalich), čaša, kupa, (beides Trinkglas), nach *V.* pitnik†; bei den Blumen, piskrec, s. Blumenkelch; den Laien den Kelch entziehen, sveto obhajilo pod podobo vina.
Kelchartig, *adj.*, čašast.
Kelchbalg, der, pleva.
Kelchblühend, *adj.*, načašen.
Kelchblume, die, čašnica†.
Kelchblütig, s. Kelchblühend.
Kelchdeckel, der, etwa plitica, pokrov, pala.
Kelchfeige, die, čašasta smokva.
Kelchflechte, die, (Calycium), čašnjak†.
Kelchförmig, *adj.*, čaševit, čašast.
Kelchfutter, **Kelchfutteral**, das, čašnik, kelhnik.
Kelchglas, das, kupica (kelihu podobna).
Kelchheide, die, čašasto vresje.
Kelchklappe, die, pokrovček čaše.
Kelchlos, *adj.*, brez čašice.
Kelchröhre, die, čašina cev.
Kelchrübe, s. Feldrübe.
Kelchsaum, der, okrajic čaše.
Kelchständig, *adj.*, nadčašen, cvetlica nadčašnica†.
Kelchteller, der, s. Patene.
Kelchtuch, das, *serb.* pokrovec.
Kelchzaunblume, die, (Anthericum calyculatum), čaševiti kosmavec.
Kelle, die, Mauerkelle, žlica, ometača, zidarska lopatica, nach *Gutsm.* a. čebla; s. a. Schaumlöffel.
Keller, der, klet-i, Weinkeller, hram; ein gemauerter Keller im Weinberge, zidanica, zidan hram; für Kartoffeln, d. i. eine Grube in die Erde, jama; *böhm.* u. *poln.* sklep; s. a. Kellner; geronnene Milch, s. Gerinnen.
Kellerassel, die, s. Assel.
Kellerbeere, s. Kellerhals.
Kellerbier, das, ol iz pivnice.
Kellerei, die, pivnica, veliki hram za vino ali ol (sosebno v kakem gradu); über das Getränke gesetztes Personale, nach *V.* ključarija.
Kelleresel, s. Assel.
Kellerfenster, das, okno od kleti ali hrama.
Kellerfliege, die, muha hramarica†.
Kellerfrost, der, mrazota v hramu, hladnota po hramu.
Kellergeruch, der, duh, kakoršen je v hramih.

Kellergeschoß, das, kleti *pl.*; podzemeljski del poslopja.
Kellerhals, der, Eingang zu dem Keller, nach *V.* šija (auch *poln.* u. *böhm.*), nach *M.* priklet, vhod v klet; (Daphne mezereum), volčin, divji poper.
Kellerhöhle, die, jama kleti podobna.
Kellerknecht, der, kerčmarski hlapec.
Kellerkraut, s. **Kellerhals**.
Kellerlaus, s. **Assel**.
Kellerleiter, s. **Schrotleiter**.
Kellerloch, das, dušek, oddušek kleti ali hrama.
Kellerluft, die, zaduhli zrak, kakor po kleteh.
Kellermagd, die, dekla za klet, za hram.
Kellermeister, der, ključar.
Kellermeisterin, die, ključarica.
Kellern, *v. a.*, v klet spraviti, spravljati (vino); *v. n.*, s. **Gerinnen**.
Kellerraum, der, prostor, del kleti.
Kellerrecht, das, pivnična pravica.
Kellerschabe, die, s. **Assel**.
Kellerspinne, die, pajk v hramu.
Kellerwirth, der, pivničar.
Kellerwurm, der, babura, babuška, stanoga; s. **Assel**.
Kellerwurz, s. **Wasserlilie**.
Kellner, der, etwa točnik, nach *V.* ključar, als Kellermeister, sonst kletnik, nach *Gutsm.* a. kletar, bei *M.* natakar.
Kellnerin, die, Kellermeisterin, etwa točnica, ključarica; sonst kletarica, natakarica, *russ.* ključnica.
Kellschlacke, die, izmetina pri topivnicah.
Kelp, der, kelp.
Kelter, die, der Ort, wo die Trauben mit den Füßen getreten werden, s. **Kelterhaus**; die Wanne, kad; die Presse tlačilo, tlačilnica, stiskavnica, preša*; nach *Dainko* das *russ.* točilo; Preßboden, nach *M.* podezec, kernica, dno; die Erzeugung von Keltern, tlačnja.
Kelterbaum, der, vermittelst dessen die Schraube angezogen wird, ovnič, oven.
Kelterer, der, der die Trauben tritt, tlačivec, mastivec, prešar.
Keltergesang, der, prešarska pesem.
Kelterhaus, das, tlačarnica, tlačivnica, mastivnica.
Kelterherr, der, lastnik tlačivnice.
Kelterkasten, der, tropivnica, koš pri tlačivnici, kamor se vsiplje grozdje.
Kelterknecht, der, s. **Kelterer**.
Kelterlied, s. **Keltergesang**.
Keltermeister, der, tlačivski mojster.
Keltern, *v. a.*, tlačiti, stiskati; drozgati, mastiti, prešati*; s. a. **Zertreten**.
Kelterordnung, die, red ali postava za tlačenje ali maščenje, mašenje vina (grozdja).
Kelterrecht, das, pravica, imeti tlačivnico; plačilo za porabo tlačivnice.
Keltertreter, der, s. **Kelterer**.
Kelterwein, der, vino, ki se dajo za porabo tlačivnice njenimu lastniku.
Kelzen, *v. n.*, *fig.* lajati.
Kemnate, die, nach *Heins.* ein steinernes Gebäude, kimnata, čumnata.
Kempe, s. **Kämpe**.
Kennbar, *adj.*, znatin, poznatin, kar se lahko pozna, zna, očiten, vidin.
Kennbarkeit, die, znatnost, očitnost.
Kennen, *v. a.*, poznati (nach dem jetzigen Gebrauch als *impf.*, bei andern Slaven *v. perf.*), znati; wir kennen einander, (von Zweien), poznava se, znana sva, znanca sva; ich habe ihn gar nicht gekannt, še poznal ga nisim; ich kenne meinen Mann, dobro vem, kaj tiči v njem, poznamo se; wer ihn kennt, der kauft ihn nicht, kdor ga pozna, ne kupi ga; von wo aus kennst du mich? odkod sim ti znan, od kod ti mene znaš? wir (zwei) haben uns erst neulich kennen gelernt, še le undan sva se soznanila, (erkannt), spoznala; sich kennen lernen, soznaniti se; wieder erkennen, spoznati, spoznavati se; ich kenne ihn gut, dobro ga poznam, znam, premeril sim ga od pete do glave; Jemand von Angesicht, von Person kennen, po obrazu koga poznati; vom Ansehen kennen, po podobi, spodobi poznati; dem Namen nach kennen, po imenu poznati; so weit ich ihn kenne, kar (kolikor) ga poznam, kolikor mi je znan; er kennt keine Gefahr, ne mara za nevarnost, za-nj je ni nevarnosti; er kennt keinen Gott, ne ve za Boga, ne mara za Boga; sich selbst kennen, sebe samiga poznati; an der Stimme kennen, po glasu, po besedi spoznati, poznati; er kennt sich vor Stolz nicht mehr, sam se ne pozna od prevzetnosti.
Kennen, das, poznanje, znanje; ums Kennen, za spoznavo, za spoznanje.
Kenner, der, znavec, poznavec, zvedenec; (Kenner einer Sache, nach *V.* snadni na kaj?).
Kennerin, die, znavka, poznavka; zvedenka.
Kennerblick, der, pogled poznavca, zvedeniga, veglasniga človeka.
Kennerei, die, domišljija vseznanja
Kennerling, der, kdor si domišljuje, da vsako reč pozna in razumi.
Kennermiene, die, mit einer Kennermiene, kakor bi razumel, poznal, dela se, kakor bi bil zveden v tej reči.
Kennerschaft, die, wörtl. znavstvo; zvedenost, ročnost v spoznavanji ali presojanji.
Kenntlich, *adj.*, poznaten, znaten; die Schrift ist nicht mehr kenntlich, pisanje se več ne zna, ne more razločiti, brati; dieß macht ihn kenntlich, po tem ga je lahko spoznati.
Kenntlichkeit, die, poznatnost, znatnost.
Kenntniß, die, znanje, znanost, učenost, poznava, poznanje, vednost, er besitzt viele Kenntniße, mnogo vé, zna, učen je; Kenntniß von etwas haben, z. B. von einer Kunst, znati kaj, von einem Ereigniße, vediti kaj, vediti za kaj, znano biti; zur Kenntniß und allgemeinen Nachachtung, da bo sploh znano in da se bo vsakdo po tem ravnal; zur Kenntniß bringen, naznaniti, vediti dati;

zur Kenntniß nehmen, etwa vzeti na znanje, svoje misli oberniti na kaj; er nahm davon keine Kenntniß, ni pomaral za to, ni pazil, gledal na to, ni se menil za to; er wurde davon in Kenntniß gesetzt, to so mu poročili, naznanili; Kenntniß erlangen, zur Kenntniß kommen, zvediti, doznati; der Kranke liegt ohne Kenntniß, bolnik se nič ne zavé.

Kenntnißarm, *adj.*, pičliga, slabiga znanja, maloveden, kdor malo zna, vé.

Kenntnißbegierig, *adj.*, vedčen, vedljiv; kdor hrepeni po znanostih, po učenosti.

Kenntnißlos, *adj.*, brez znanja, neveden, malo učen.

Kenntnißnahme, die, zur Kenntnißnahme, na znanje.

Kenntnißquelle, die, izvir znanja, vedenja.

Kenntnißreich, *adj.*, verlo zveden, preučen, obilnih znanosti, z obilnimi, obširnimi znanostmi.

Kennung, die, an den Zähnen der Pferde nach *V.* glin, rupa, *serb.* nach *Šul.* bob, černo; Kennung des Landes, poznanje mesta (pri mornarjih).

Kennzeichen, das, znamenje, znamnje, znam, razznamek, in andern slav. M. znak.

Kennzeichnen, *v. a.*, popisati z (ločivnimi) znamnji; s. a. Charakterisiren.

Kennziffer, die, etwa znamnica.

Kennzug, s. Kennzeichnen.

Kenster, s. Mistel.

Kenten, s. Zünden.

Keper, s. Köper.

Keppeldraht, der, drat* za sita.

Kerb, der, s. Kerbe.

Kerbbeil, das, auf Schiffen, vožorez†.

Kerbe, die, zareza, škerta, rez, narez, zarez, *dim.* zarezica, vrezani žlebek ali rovek v kaki reči; die Kerbe an dem Stiele des Dreschflegels, an welche der Flegel gebunden wird, gožnik; eine Kerbe machen, s. Kerben; in die Kerbe propfen, v zarezo ali žleb cepiti.

Kerbel, der, (Scandix), krebulica, (*poln.* trybula, trzebula).

Kerbelkern, Kerbelkraut, s. Kälberkropf.

Kerben, *v. a.*, zarezati, zarezovati žlebek v kaj, škertati, zarovašiti, rovašiti; gekerbtes Blatt, nabrano, izrovašeno pero; (*russ.* zarubki delati).

Kerbholz, das, rovaš, (*böhm.* vrub); etwas auf das Kerbholz schneiden, vrezati, djati na rovaš; *fig.* vtisniti si v glavo.

Kerbig, *adj.*, zarezan, narezan, izrovašen.

Kerbling, s. Insect.

Kerbstock, s. Kerbholz.

Kerbthier, s. Insect.

Kerbweh, das, eine Krankheit zwischen den Klauen des Rindviehes, gosenica, podpadnica.

Kerbzettel, der, zarezano pismo.

Kerke, s. Knackente.

Kerker, der, ječa, temnica, in St. a. voza, (*altsl.* ąziliště, ąznica), auch besonders als dunkle Zelle, temnica; nach *Gutsm.* a. tranča; im Kerker schmachten, ječiti se, zdihovati v ječi; *serb.* uzu uziti, auch tamnovati; im Kerker halten, ječiti koga, imeti zapertiga v ječi; *russ.* außer temnica, auch tjurma.

Kerkerfieber, das, jetniška merzlica, temnična merzlica.

Kerkerhaft, die, zapertje v ječi.

Kerkerinspector, der, nadglednik ječ.

Kerkermeister, der, ječar, temničar.

Kerkermeisteramt, das, ječarstvo.

Kerkermeisterin, die, jačarica, temničarica.

Kerkern, *v. a.*, zapreti, zapirati v ječo, v temnico, v luknjo vtakniti koga; s. a. Einkerkern.

Kerkerstrafe, die, ječa, kazen ječe; er ist zur lebenslänglichen Kerkerstrafe verurtheilt, obsodili so ga v ječo na vse žive dni; zeitliche Kerkerstrafe, časna ječa.

Kerkersträfling, der, jetnik, kaznjenec v ječo zapert.

Kerkerthür, die, duri ječe.

Kerkerthurm, der, turn.

Kerkervisitation, die, pregled, ogled ječ.

Kerkner, s. Kerkermeister.

Kerl, der, ehemals ein tapferer Mann, korenjak, junak; jetzt im Allg. človek (govoreč od ljudi nizkiga stanu), nach *Gutsm.* moštvo; ein starker Kerl, hrust, terš; ein schlechter Kerl, potepuh, potepej, zanikernež; ein braver Kerl, dober, pošten človek, poštenjak; ein dummer Kerl, trap, bedak, šema; ein Bauernkerl, žegec, verächtl. kmetavs; ein alter Kerl, starec, dedec; ein Bediente, hlapec.

Kerlchen, das, človeček, tiček.

Kerlholz, s. Hartriegel, Rainweide.

Kermes, der, kermes, nach dem *Poln.*, *Russ.* u. *Böhm.* červec, kermesov červec.

Kermesbaum, der, kermesov hrast.

Kermesbeere, die, červcova jagoda, nach *Šul.* vinoboj.

Kermeseiche, s. Kermesbaum.

Kermeslaus, die, **Kermeswurm**, der, s. Kermes.

Kern, der, jedro (besonders der Samenkern des Obstes ohne Schale oder Stein); das Korn von Grasarten, vom Getreide, auch vom Schießpulver, zerno; der große Kern, jekleno, nach *V.* okljeno zernje, der kleine, drobiž, opremek; der Kern der Aepfel, Birnen, Mispeln, so wie der Pflaumen und Kirschen mit der harten Schale, peška, pečka, in U. Kr. auch peček, (von Kirschen auch kost, koščica, košica) *böhm.* pecka; der Weinbeeren, im Küstenl. pelek (pelka); bei Melonen, seme, pečka; bei Pfirsichen, (Kirschen) kost, koščica, košica; der innere eigentliche Samenkern ohne Schale bei allen diesen, jedro, *dim.* jederce; das Mark eines Baumes, steržen, sverš; s. a. Kernholz; der Kern der Salat- und Kohlhäupter, serce; der Kern eines Buches, jedro, sok, cvet; Kern der Truppen, cvet vojščakov, vojšakov, vojske; der Kern des Mehles, cvet moke; bei den Gelbgießern das Stück, worüber sie eine Röhre gießen, sterženj; in einer Flöte, pilek, klinec, zamašek;

bei Pferden, der weiche Gaumen, nebo, wenn die Schleimhaut des Gaumens geschwollen ist, šola; auch der Strahl am Pferdehuf, strela; bei Kanonen, duša; Fleisch vom Kern, samo, terdno meso brez kosti; *waidm.* merha, ki se daje psam jesti; des Pudels Kern, prava resnica, jedro reči; Kern eines Geschwüres, steržen; ein aus dem Kerne gezogener Baum, peškur.

Kernansatz, der, nastavek jedra.

Kernapfel, der, klopotevka, klopotec.

Kernartig, *adj.*, jedrast, zernast.

Kernästig, *adj.*, gerčast, sveršast (*V.*), hergast.

Kernbeißer, der, (Loxia), dlesk, (Loxia coccothraustes), zelenec, dlesk, glavač, leščnikar, lešnikar, nach *Sul.* tustokljun (debelokljun).

Kernbohrer, der, pečkar.

Kernbrav, *adj.*, predober, preverl, ves pošten.

Kerndeutsch, *adj.*, čisto nemšk.

Kernel, s. **Kriechente.**

Kernen, *v. a.*, in Körner verwandeln (Blei), zerniti; die Butter machen, mesti, in U. K. meti (u. *Met.*); s. a. **Buttern**; die Kerne herausnehmen, s. **Auskernen**; *v. r.*, zerniti se; s. a. **Gerinnen.**

Kerner, der, jasbilo; s. **Spitzhammer.**

Kernbrennen, das, eine unsinnige Operation im Maul eines Pferdes oder Rindes, šolo žgati.

Kernfaul, *adj.*, po sterženu gnjil, gnjiliga sterženа; ein kernfauler Baum, nach *V.* bedenj.

Kernfäule, die, gnjiloba sterženа.

Kernfest, *adj.*, krepkiga jedra, *fig.* junašk, korenjašk, prečverst.

Kernfett, s. **Nierenfett.**

Kernfeuer, das, močan ogenj.

Kernfleisch, das, terdno, dobro meso brez kosti; (*Sul.* krtina).

Kernfresser, der, dlesk, orehar.

Kernfrucht, die, s. **Kernobst.**

Kerngedicht, das, izverstna pesem ali poezija.

Kerngehäuse, das, peščišče ali serce, nach *V.* tele, gnjezdo jedra, postelja, nach dem *Poln.* osredek u. ogrizek, *Sul.* semenika, kučica (hišica).

Kerngerste, s. **Gerste.**

Kerngerte, s. **Hartriegel.**

Kerngeschütz, das, kanona ravniga zerna (*V.*).

Kerngesund, *adj.*, zdrav, ves zdrav; er ist kerngesund, zdrav je kakor riba; von Holz, zdraviga sterženа.

Kerngülte, die, kazen od žita.

Kerngut, *adj.*, zdraviga zerna ali jedra; prav dober, ves dober, predober.

Kernhaft, s. **Kernig.**

Kernhaus, s. **Kerngehäuse, Griebs.**

Kernhaut, die, jedernica, koža.

Kernholz, das, čversti, terdni, gosti les sredi drevesa; les lepiga zerna.

Kernhülle, die, etwa objedrije.

Kernicht, *adj.*, jedernast, zernast.

Kernig, *adj.*, jedernat, jedren; kerniges Holz, s. **Kernholz**; kerniges Obst, s. **Kernobst**; kerniges Fleisch, s. **Kernfleisch**; *fig.* čverst, terden, jak.

Kernigkeit, die, jedrenost.

Kerninhalt, der, jedro.

Kernkraut, s. **Behen.**

Kernlauge, die, vitriolov lug.

Kernleder, das, krepko, terdno, izverstno usnje.

Kernleinkraut, s. **Bruchkraut.**

Kernleinwand, die, terdno, močno platno.

Kernlos, *adj.*, brez koščic, košic, brez zerna, brez jedra, brez notranje vrednosti ali moči.

Kernmann, der, korenjak, čversti, jaki mož.

Kernmasse, die, beloba; in der unreifen Haselnuß, sneg.

Kernmehl, das, cvetna moka, cvet, in U. K. čila moka.

Kernmilch, die, pinjenec, pinjeno mleko.

Kernobst, das, pečkato sadje, sadje s pečkami, (s. das gegentheilige Steinobst); drevje iz pečck zarejeno.

Kernraupe, die, serčarica †, (ki razjeda serce zelnatih glav).

Kernrecht, *adj.*, in der Geschützkunst, horizontal, na ravnost, vodoraven.

Kernreich, *adj.*, jederčat, pečkovit, zernat, zernovit.

Kernschaar, die, cvet vojakov, izbrana množica.

Kernschälig, *adj.*, kernschäliges Holz, nach *V.* mlinčasti les.

Kernschatten, der, polna, černa senca.

Kernscheit, das, černo poleno, iz terdiga lesa (in ne iz vej ali štora).

Kernschneiden, das, Operation am weichen Gaumen bei Thieren, šolo spustiti.

Kernschule, die, sadišče, sadiše, semenišče, semeniše, (kjer se drevje iz semena zareja).

Kernschuß, der, (vodo)ravni strel; s. der entgegengesetzte **Bogenschuß.**

Kernschwinde, die, **Kernschwinden**, das, eine Krankheit der Pferde, wenn an ihrem Fuße der Kern (der Strahl) schwindet, strelna sušica; das Pferd hat die Kernschwinde, konju strela gnjije.

Kernseife, die, močno mjilo.

Kernsprache, die, jedernati jezik, jedernato govorjenje.

Kernspruch, der, moška, izbrana beseda, jederni, tehtni izrek.

Kernstahl, der, jedernato, terdno jeklo.

Kernstamm, der, čversto deblo; iz semena pečke zarejeno drevo, peškúr.

Kernstechen, das, s. **Kernschneiden.**

Kernstein, s. **Granit.**

Kerntruppen, die, jedro, cvet vojščakov, vojšakov, čversta, izbrana vojska.

Kerntuch, das, čversto, močno sukno.

Kernwächter, der, etwa rivčkar.

Kernwand, s. **Spundung.**

Kernwolle, die, naj boljši volna (od herbta in zatilca).

Kernzug, der, izverstni, bogati vlak, poteg.

Kernzupfen, das, *waidm.* razdajanje mercine med pse.
Kertsche, s. Schlehe.
Kerze, die, sveča; aus Wachs, voščena, vošena sveča, voščenica, vošenica; eine große Wachskerze, stavnica; aus Talg, Unschlitt, lojena sveča, lojenica, (namakanica, lijavnica); die Kerze rinnt, sveča se kerga, se kida; Kerzen gießen, sveče liti, delati; Kerzen ziehen, sveče lojiti; (Verbascum), lučnik, pljučnica, babič.
Kerzenabfälle, *pl.*, kipki svečni.
Kerzenbeere, s. Wachsbaum.
Kerzenbeerstrauch, s. Mirtenheide.
Kerzenerzeugung, die, delanje sveč, svečarija.
Kerzengerade, *adj.*, raven kakor sveča.
Kerzengießer, der, svečar.
Kerzengießerei, die, svečarija; sie betreiben, svečariti, sveče delati.
Kerzengießerin, die, svečarica.
Kerzenhell, *adj.*, razsvetljen s svečami.
Kerzenkraut, das, (Verbascum), lučnik.
Kerzenmeister, der, etwa svečar.
Kerzenschein, der, svetloba, luč od sveče; beim Kerzenschein, pri sveči.
Kerzenträger, der, svečar, stavničar, nosec sveče.
Kerzler, der, svečar, (kdor sveče dela ali tudi le prodaja).
Kerzlerin, die, svečarica, svečarka.
Kescher, s. Kesser.
Kessel, der, eine Vertiefung im Erdboden, kotlina, kotlanja; mit Wasser als ein Brunnen benützt, kotlja; wenn sich ein fließendes Wasser darin verliert, ponikve *pl.*, požiravnik; s. a. Kesselthal; ein tiefes, am Boden gewölbtes Gefäß von dünnem Metalle, kotel; wenn er eingemauert ist und zum Beizen dient, lužnik; *waidm.* berlog divje svinje; jazbina; notranji okrogli del apnenice; ali kotel.
Kesselartig, *adj.*, kotlast, kotlu podoben.
Kesselasche, die, s. Pottasche.
Kesselbeere, s. Moosbeere.
Kesselbereiter, der, kotlar.
Kesselbesserer, der, s. Kesselflicker.
Kesselbier, das, domači ol.
Kesselbrauen, das, kuhanje ola doma.
Kesselbraun, das, rujava perst, s ktero se kotli rujavé, kotlovinska barva.
Kesselbüßer, s. Kesselflicker.
Kesselchen, das, kotlič.
Kesseler, der, kotlar.
Kesselerz, das, kotlovina.
Kesselfang, der, vtikanje roke v kotel s kropam (neka božja sodba).
Kesselflicker, der, kotlarič, kotličkar, kotlokerpar, nach *V.* kotlar, (ki hodi od hiše do hiše popravljat kotle).
Kesselförmig, *adj.*, kotlast.
Kesselhacken, der, kavelj, kljuka, na kteri visi kotel; eine mit Hacken versehene Stange über dem Feuerherde nach *V.* koza.
Kesselherd, der, nach *Sul.* kotlišče, kotliše.
Kesselkette, die, kotlova veriga, lanec za kotel.
Kessellauf, der, jama, kjer leži bomba v možnarji.
Kesselloch, das, kotloja, kotlanja, kotlina; *serb.* grotlo.
Kesselmeister, der, kotlar.
Kesseln, sich, *v. r.*, nach *V.* kotlanjiti se, bočiti se.
Kesselpauke, die, s. Pauke.
Kesselruß, der, kotlene saje, saje od kotla.
Kesselschläger, der, s. Kesselschmied.
Kesselschmied, der, kotlar.
Kesselschmiedehandwerk, das, kotlarija, kotlarstvo; es betreiben, kotlariti; damit erwerben, verthun, prikotlariti, zakotlariti.
Kesselthal, das, rupa, in Tolm. polog, nach *M.* kernica, kotlina; s. a. Kessel.
Kesseltuch, das, barvano sukno.
Kesser, der, sak, *serb.* nach *Sul.* prigrabanj.
Keßler, der, kotlar.
Keßlerin, die, kotlarica, kotlarka.
Keste, die, die hornige (normale) Warze am innern Theile des Schenkels der Pferde, bradavica (auch *böhm.* u. *serb.*).
Kestenbraun, s. Kastanienbraun.
Ketscher, der, s. Kesser.
Kettchen, das, verižica, lančič.
Kette, die, veriga, (*altsl.*) auf dem Karst gebr. (auch schon bei *Gutsm.*), lanec, (*serb.* lanac, *poln.* lancuch), gew. ketina*; s. a. Fessel; in Ketten legen, okovati, v spone djati, s. a. Fesseln; Kette von den Bergen, versta, pas, (rida, rajda) gorá, *gor*, *gorjancov*; s. a. Bergkette; bei den Webern der Zettel, Aufzug, osnutek, snutek, snova, osnovica; das Ende der Ketten, štrenice *pl.*; Sclaverei, sužnost, robstvo, hlapčija, hlapčestvo; seine Ketten zerbrechen, osvoboditi se, pretergati, stresti s sebe jarem; *fig.* versta; s. a. Reihe.
Kettel, das, verižica, (s ktero se zapirajo vrata).
Kettelfilett, das, bei den Buchbindern, nach *V.* pletenica.
Ketteln, *v. a.*, z verižico pripeti, pripenjati; im Bergbaue, povezati, povezovati.
Ketten, *v. a.*, z verigo ali lancam zvezati, privezati, prikleniti, priklepati, zveržiti, verižiti, prikovati; s. a. Fesseln.
Kettenanker, der, sidro s sidram zvezano, kakor se to dela v ladijostajah.
Kettenbandwurm, der, (nach *Dr. Bl.*) kolenčasta trakulja †.
Kettenbaum, der, bei den Webern, zadnje vratilo, žlaje (?) *pl.* (*Zal.*), s. Garnbaum.
Kettenblume, die, s. Löwenzahn.
Kettenbrücke, die, most na verigah.
Kettenfäden, *pl.* osnutek.
Kettenförmig, *adj.*, veržast.
Kettengarn, das, preja za osnutek.
Kettenglied, das, klep, sklep veržni; nach *Jarn.* žila.
Kettenhund, der, priklenjeni pes, pes na verigi; nach *Gutsm.* a. operčni, otvezani pes.
Kettenklang, der, verižno rožljanje.

Kettenkugeln, *pl.* etwa lanènice, kugle z verigo zvezane.
Kettenlinie, die, etwa èerta lanènica, *milit.* etwa lanènata versta (*Pot.*).
Kettennaht, die, šiv na verižico, na ketinico †.
Kettennatter, die, verižasta kaèa.
Kettenpanzer, der, verižni oklep.
Kettenrad, das, zobèasto kolo.
Kettenrechnung, die, verižna števílba.
Kettenregel, die, verižno pravilo.
Kettenring, der, ud, klep, (nach *V.* zu Reifn. veriga).
Kettenrolle, die, osnovni svitek.
Kettenruthe, die, bei den Webern, proje.
Kettenschluß, der, (Sorites), sklep verižnik † (in der Logik).
Kettenschmid, der, verižar, kovaè, ki dela verige.
Kettenseide, die, osnovna svila.
Kettenstich, der, veriženje, *poln.* strooska.
Kettenstrafe, die, kazen z okovi, v železji.
Kettentoll, *adj.*, zelo nor ali blazen, da ga je treba prikleniti.
Kettenwerk, das, verižasto delo, verige *pl.*
Kettenwurm, s. Bandwurm.
Kettenzug, der, (Entrelas, *frans.*), svitkovina; verigi podoben kinè na poslopjih.
Ketzer, der, krivovérec, krivovérnik, (*altsl.* raskolnik, Schismatiker); bei den Wollarbeitern, polno vreteno; zum Ketzer machen, werden, pokrivoveriti koga, se.
Ketzer-, in Zstzgn. krivovérski.
Ketzerbuch, das, krivovérske bukve.
Ketzerei, die, krivovérstvo, kriva vera.
Ketzergericht, das, sodnija zoper krivovérce.
Ketzerhaupt, das, glava krivovércov.
Ketzerin, die, krivovérka.
Ketzerisch, *adj.*, krivovérsk.
Ketzermacher, der, etwa pokrivoveraè, (ki rad koga krivovérstva dolži.).
Ketzermeister, der, višji sodnik zoper krivovérce.
Ketzern, *v. n.*, krivo verovati, krive vere se deržati; od splošnih šeg odstopiti; *v. a.*, im Bergbaue Ritzen in Etwas machen, naèertati, naèertovati, razklati, razkaljati.
Ketzerrichter, der, sodnik zoper krivovérce.
Ketzerschrift, die, krivovérsko pisanje, krivovérske bukve.
Ketzerzunft, die, krivovérci *pl.*, krivovérska družba.
Keubel, (*mont.*) s. Sieb.
Keuchen, s. Keichen.
Keucher, s. Keicher.
Keuchhusten, s. Keichhusten.
Keulchen, das, stegence, bederce; batiè, betiè.
Keulchenschote, s. Stachelsenf.
Keule, die, kij (auch *böhm.*), tepec, butec, betica nach *Gutsm*, robata šestopérnica, *poln.* maczuga, patka; das Unterschenkelbein der hintern Extremität bei den Thieren, kraèa; an einem Frosche, skok; die Keule eines Mörsers, tolkaè; jeder Schäfer lobt seine Keule, vsak beraè svojo mavho hvali; *fig.* eine grobe Keule, bet od èloveka, gumpa, grobijanka.
Keulen, *v. a.*, biti, tolèi s kijem ali batam.
Keulenbäume, *pl.* nach *Sul.* presliènjaki.
Keulenförmig, *adj.*, betièast, gumpast, kijast, kiju podoben.
Keulengranne, die, betica.
Keulenkäfer, der, etwa batonosec.
Keulenkürbis, der, tikva.
Keulenlahm, *adj.*, na stegnu kruljev.
Keulenpalme, die, kijak †.
Keulenträger, der, nosec kija, kijonosec.
Keulenwurz, die, (Nymphaea alba), beli pljuènik.
Keuler, s. Keiler.
Keulhörnige, *pl.*, batorožci †.
Keulicht, s. Keulenförmig.
Keuper, der, kajper *.
Keusch, *adj.*, èist, preèist, neskažen, neoskrunjen, devišk; ein keuscher Blick, sramožljiv, nedolžen pogled; keusche Liebe, èista, neomadežana ljubezen.
Keuschbaum, der, (Vitex Agnus). nach *Sul.* konopljika, *Poln.* wierzba włoska.
Keuschheit, die, èistost, èistota, brezmadežnost, sramožljivost; Keuschheit bewahren, èistost, devištvo ohraniti.
Keuschkraut, s. Sinnkraut.
Keuschlamm, s. Keuschbaum.
Keuschler, der, kajžar, bajtar, željar.
Keutel, der, bei den Fischern der Sack in der Mitte der Watte, guza (*V.*).
Kibitz, der, (Tringa vanellus), priba, gavek, gavec, vivek, èibes, pegulica, (*russ.* pigolica), pipulica, nach *Gutsm.* ribiè; *russ.* a. lugovka, *poln* czajka, *böhm.* èejka.
Kibitzblume, die, (Fritillaria meleagris), lugovéji cvet.
Kibitzei, das, pribino jajce.
Kicher, **Kichererbse**, die, (Cicer arietinum), èièerika, cizara, èièek, nosec, (*russ.* italjanski grah.).
Kicherer, der, hehotalo, hihitaè.
Kichern, *v. n.*, hehotati se, hihitati se, s tenkim, trepeèim glasam smejati se.
Kick, das, kvas.
Kicks, der, spodlet pri biljarjenji.
Kicksen, *v. n.*, spodletelo mu je, ni zadel oble.
Kiebitz, s. Kibitz.
Kieder, s. Brandeule.
Kiefe, die, **Kiefer**, der Kinnbacken, èeljust, ribja èeljust; Kieme, das Fischohr, uho, ribje uho, škerga (*serb.*); die Schotte der Erbsen, strok.
Kiefen, s. Keifen.
Kiefenbricke, s. Kieferwurm.
Kiefenfuß, der, enoèéec †.
Kiefer, die, (Pinus silvestris), borovec, bor; hojka, hoja; Kieme; **Kiefer**, der, s. Kinnbacken.
Kieferbein, das, èeljustnica.
Kieferbrett, das, borova, jelova deska.
Kieferdrüse, die, podèeljustna žleza.

Kiefereule, die, etwa (sova) borovka.
Kieferfortsatz, der, podaljšek čeljusti.
Kiefergehölz, das, borovje.
Kiefergras, das, borovščica, borovšica.
Kieferharz, das, borova smola.
Kieferholz, das, borovina.
Kieferkreuzschnabel, der, veliki krivokljun.
Kieferloch, das, luknja v čeljusti.
Kiefermarder, der, s. Baummarder.
Kiefermuskel, der, mišica, čeljustnica.
Kiefern, *adj.*, borov, borovčev (*V.*).
Kiefernadel, die, borov bodcek.
Kieferndeckel, s. Kiemendeckel.
Kiefernpilz, der, gliva borovka.
Kiefernrüsselkäfer, der, borov rivčkar.
Kiefernsame, der, borovo seme.
Kiefernschwamm, s. Kiefernpilz.
Kieferntaster, der, čeljustno tipalo.
Kieferspan, der, luč.
Kiefersprossen, *pl.*, borov berst.
Kieferwald, der, borovje.
Kieferweide, s. Dotterweide.
Kieferzapfen, der, borov češarek.
Kieferzungenbeinmuskel, die, čeljustna jezikokostna mišica †.
Kieke, s. Feuerkieke.
Kiel, der, bei den Gärtnern die Zwiebel, čebula; Federkiel, s. dieses, u. *fig.* pero; der Grundbalken eines Schiffes, nach *V.* gredelj; podsek, nach dem *Böhm.* podladje, spodnji tram; *serb.* nach *Sul.* herbtica, kilj; den Kiel legen, začeti delati ladijo, *fig.* ladija; an Gewächsen, ladjica.
Kielbett, das, pernica.
Kielbock, der, mulasti kozel ali oven, mulec.
Kielen, *v. n.*, Kiele bekommen, von Vögeln, lopatice dobiti, dobivati, v malih lopaticah biti; periti se; *v. a.*, ein Schiff mit einem Kiele versehen, ladji gredelj narediti, popravljati dno ladije; s. a. Kielholen; operiti.
Kielflügel, der, precepljeni krilec † (neki polž).
Kielförmig, *adj.*, podladju podoben.
Kielfrosch, s. Froschwurm.
Kielherr, der, gospodar ladije.
Kielholen, *v. a.*, ein Schiff, ladijo po strani oberniti, in nje dno popraviti; einen Verbrecher kielholen, pod ladijo prevleči hudodelnika na vervi.
Kielig, *adj.*, lopatičast.
Kielkropf, der, ein Kropf an der Kehle, brahor pod gerlam, *russ.* prožora; otroče s takim brahorjem.
Kiellegung, die, polaganje gredeljna, podladja.
Kielrahe, s. Krähe.
Kielraum, der, dno ladije.
Kielrecht, das, davščina, davšina, ki jo daje ladija, ki vpervič v kak pristan pride; gredeljnina †.
Kielschwein, das, nach dem *Poln.* stopka, čok poleg gredeljna, na kterem stoji jadrilo.
Kielwasser, das, der Streifen in dem Wasser, welchen das Schiff in seiner Fahrt macht, curek; ladiin sled po vodi, brazda vodna.
Kielwerk, das, Zwiebelgewächse, čebulovina.
Kieme, die, s. Fischkiefer, (*russ.* žabra).
Kiemenbogen, der, oblok ušesa ribjiga ali škerge.
Kiemendeckel, der, pokrovec, poklopec (ušesa ribjiga).
Kiemenhaut, die, koža ribjiga ušesa.
Kiemenöffnung, die, ustje ušesa ribjiga.
Kiemer, der, s. Böttcher.
Kien, der, borova terska, derenica (*V.*), smolenica, (*Gutsm.* u. *böhm.*), nach *M.* sovoj; *serb.* u. *böhm.* luč.
Kienapfel, der, borov češarek.
Kienbaum, der, bor, borovec.
Kienbäumen, *adj.*, borov.
Kienbohrer, s. Fichtenbohrer.
Kiene, s. Kienbaum.
Kiener, der, ogljar.
Kienfackel, die, borova baklja.
Kienholz, das, borovina, nach *V.* mlajeni bor, mlajena borovina; s. a. **Kien.**
Kienig, *adj.*, smolnat, smoleničav.
Kienöl, das, borovo olje.
Kienrauch, Kienruß, der, nach *V.* žužek, (bei *Gutsm.* žužel-i), černi cvet, černe saje od borovine.
Kienrußhütte, die, sajnica.
Kienspan, s. Kien.
Kienschwarz, *adj.*, nach *Gutsm.* čern kakor zužel oder žužek.
Kienstock, der, borov štor ali panj.
Kienwald, s. Kieferwald.
Kiepe, die, koš, naramni koš, *krošnja*.
Kiepern, s. Köpern.
Kies, der, grobkörniger Sand, *debel pesek* (iz kremenov), prod, prodni *pesek*, grahut *russ.* hrjašč; eine Erzart, (pyrites), nach *V.* čiž; s. a. Schwefelkies.
Kiesader, die, čiževa žila.
Kiesartig, *adj.*, čižast; prodast.
Kiesel, der, Kieselstein, kremen (in allen fl. M.), *coll.* kremenje; zu Kiesel werden, okremeniti se; zu Kiesel machen, okremeniti; silicium, kremenic †.
Kieselartig, *adj.*, kremenast.
Kieselboden, der, Kieselerde, die, kremenica.
Kieselfeuchtigkeit, die, kremenina.
Kieselhart, *adj.*, terd kakor kremen, kremenat.
Kieselklumpen, der, gruče kremena, kremenova gruča.
Kieselmasse, s. Kieselklumpen.
Kieselmehl, das, kremenata moka, mel.
Kieselsand, der, s. Kies.
Kieselsäure, die, kremeno kislina.
Kieselsauer, *adj.*, kremeno kisel.
Kieselschiefer, s. Hornschiefer.
Kieselseife, die, kremenovo mjilo.
Kieselstein, der, kremenec, s. Kiesel.
Kiesen, s. Erkiesen, Auswählen; einen Hafen kiesen, iti, peljati se v pristan.
Kiesgrube, die, jama, kjer kopljejo prod ali debel pesek.
Kiesicht, *adj.*, prodast, čižast.
Kiesig, *adj.*, iz proda, peščen, pešen, čižat.

Kiessand, der, prodec, s. Kies.
Kiesweg, s. Chaussee.
Kieszeche, die, čiževa jama, čižev rudnik.
Kieze, Kitze, s. Katze.
Kieze, die, ein Behältniß, worin die Landleute Erdbeeren udgl. zum Verkaufe bringen, kozulj, kohar, kerbulja.
Kiezel, der, cedilo, cedilka, precejalo.
Kifeln, *v. n.*, glodati.
Kiff, s. Zank.
Kiffe, die, revna bajta.
Kikelkakel, das, blebet(anje).
Kille, s. Kaninchen.
Kilogramm, das, kilogram.
Kilometer, der, kilometer.
Kimmblock, der, sodarski panj.
Kimme, die, eine Kerbe, zareza; bei den Weberbäumen der scharfe Einschnitt in das Zahnrad, worein die Klinke fällt, stopnja; der über dem Boden ragende Rand eines Fasses bei den Böttchern, kraj, obod, nach *Sul.* čehalj; nach *V.* otor; die Rinne in den Dauben, worin der Boden gesetzt wird, otor, *poln.* wątor; am Schiffe, s. Kimmung.
Kimmeisen, das, otornik, podrezilnik.
Kimmen, *v. a.*, einen Einschnitt machen, zarezati, zarezovati; bei den Böttchern, zaotoriti, otoriti; s. Kämmen.
Kimmgang, s. Kimmplanke.
Kimmhobel, der, otornjak stružič.
Kimming, s. Kimmung.
Kimmker, der, škafar, kadar, čobrar.
Kimmplanke, die, robnica (dilja na ladii).
Kimmung, die, rob (na ladii.).
Kind, das, otrok, dete, Kindchen, otročič, otroče, detice, detešce, (weibliches nach *V.* deča?), *altsl.* auch čedo; Kinder, *coll.* im *Serb.* deca, (dece, deci u. s. f. jedoch mit dem Zeitworte in der vielfachen Zahl, deca so bile); im etwas verächtlichem Sinne, ein unruhiges Kind, otročaj, dečaj; leibliches Kind, lasten, pristen † otrok, *serb.* porod od serca; unehelich erzeugtes Kind, nezakonsk otrok, pankert; das letzte Kind einer Mutter, nach *V.* postružek, pognjezdič; von einem Kinde entbunden werden, poroditi, roditi otroka, auch poviti otroka; ein Kind entwöhnen, abspännen, otroka odstaviti, odstavljati; ein Kind des Glückes, srečen človek, srečnik, des Unglückes, nesrečen človek, nesrečnik; nach Art der Kinder, po otročje; die Sitte der Kinder annehmen, pootročiti, se; als Kind handeln im hohen Alter, (von Greisen), otročevati; *serb.* detinjiti se; an Kindes Statt annehmen, s. Kindesstatt; ein nachgebornes Kind, posmertnik, *serb.* posmertče, ein unreifes Kind, *serb.* nedonošče; ein unterschobenes Kind, podverženec, *serb.* podmetče; ein Kind von Jemand bekommen, imeti s kom otroka; er ist noch ein Kind am Verstande, prav otrok je še (na pameti); die Kinder Adams, Adamovi otroci, Adamov zarod, rod; Landeskind, Stadtkind, Pfarrkind, deželan, meščan, faran; Kinder der Erde, ljudje; liebes Kind! preljubi! preljuba!; ein Kind des Todes, zgubljenec, ki mora umreti.
Kindbett, das, otročja postelja, nach *M.* auch das *serb.* babine, *pl.*, *poln.* połog, *böhm.* omladky; im Kindbette liegen, v otročji postelji biti; in das Kindbett kommen, poroditi, roditi, v otročjo posteljo priti, *serb.* a. obabiti se; das ist ihr erstes Kindbett, pervi porod, pervikrat je povila; im Kindbett sterben, umreti na porodu.
Kindbetterin, die, otročnica, *Gutsm.* mladorodnica.
Kindbettfieber, das, poporodna vročnica.
Kindelbier, das, ein Schmaus bei der Kindtaufe, das Kindermahl, botrinja, kerstitki, *pl.*
Kindeln, *v. n.*, otročije uganjati; in das Kindbett kommen, otroka imeti, dete imeti, poroditi; *v. a.*, Jemanden kindeln mit der Kindelruthe, tepežkati koga.
Kindelruthe, die, tepežnica.
Kindelvater, der, kerstni oče.
Kinder- i. Zstzgn., den Kindern eigen, auch kindisch, otročji; die Kinder betreffend, otroški, — otrok, — za otroke.
Kinderalter, das, s. Kindesalter.
Kinderbewahranstalt, die, oskerbovavnica malih otrok.
Kinderbild, das, podoba, podobica za otroke.
Kinderblattern, *pl.* koze, osepenice, osepnice, *pl.*
Kinderbrei, der, papa.
Kinderdutte, die, sesalo, cuzalo, sisek.
Kinderei, die, otročija; otročarija, dečarija; Kinderei treiben, otročariti, otročarije, otročije uganjati.
Kinderfeind, der, zavidnik, sovražnik otrok, kdor zavidi, sovraži otroke, kdor otrok ne terpi, viditi ne more.
Kinderflecken, s. Masern.
Kinderfrau, die, pesterna, nach *M.* pestovna.
Kinderfresser, der, bavec; Währwolf, volkodlak; vergl. das Sprichw. rok išče otrok.
Kinderfreund, der, prijatel otrok; otročnik, kdor otroke ljubi, rad ima.
Kinderfreundin, die, prijatlica otrok.
Kinderfreundlich, *adj.*, otrokam prijazen, otročarsk, kdor otroke rad ima.
Kinderfromm, *adj.*, pobožen kakor dete.
Kindergeld, das, dnarji otrok, sirot.
Kindergeschichte, die, otročja povest, povest za otroke.
Kinderglaube, der, otročja, neumna vera; voljna vera.
Kinderhaft, *adj.*, otročji, detinsk, otrokam podoben.
Kinderhaube, die, otročja kapica ali čepica.
Kinderjacke, die, otročja jankara.
Kinderklapper, die, klepetec (otročji, za otroke).
Kinderkleid, das, (in arte obstetricia), otročja srajčica; überhaupt, otročja obleka.
Kinderkreis, der, družinica otrok.
Kinderlaufzaum, der, vodivnica, otročja vodivnica, vodača.

Kinderlehre, die, keršanski, keršanski ali kristjanski nauk; nauk za otroke.
Kinderlehrer, der, s. Katechet; im Allg. otroški učenik, učnik otrok; Kinderlehrer sein, otroke učiti, podučevati.
Kinderlehrerin, die, otroška učnica, učnica otrok.
Kinderleicht, *adj.*, prav lahak, prelahak, (da vsako dete razume).
Kinderlich, s. Kinderhaft.
Kinderliebe, die, otročja, otroška ljubezen, ali ljubezen do otrok, ljubezen otrok do staršev.
Kinderlos, *adj.*, brez otrok, brezdeten, kdor nima otrok; Kinderlose, der, brezdetnik, die, brezdetnica.
Kinderlosigkeit, die, brezdetnost (auch in and. slav. M.).
Kindermädchen, das, Kindermagd, die, pesterna, nach *M.* pestina, pestovna (*poln.* piastunka).
Kindermährchen, das, pravljica za otroke.
Kindermarkt, der, otročji semenj ali somenj, božični sejm.
Kindermeister, der, s. Erzieher.
Kindermelker, der, s. Nachtschwalbe.
Kindermord, der, umor otroka, morija otrok, detomorstvo†; einen Kindermord begehen, umoriti otroka; s. Sadebaum (Sädebaum).
Kindermörder, der, morivec otrok, otroka, detomorec†.
Kindermörderin, die, umorivka otroka, *pl.* morivka otrok, detomorka†. detomornica†.
Kindermutter, die, s. Hebamme.
Kindern, *v. n.*, nach Art der Kinder tändeln, otročji biti, otročariti, otročevati. (*serb.* detinjiti); gebären, poroditi, roditi.
Kindername, s. Kindesname.
Kindernarr, der, človek, ves zaguljen in zateleban v otroke, ki ima otroke prerad.
Kinderpeitsche, die, otročji bič.
Kinderpfeife, die, otročja piščalika, piščalika.
Kinderpocken, s. Kinderblattern, Pocken.
Kinderposse, die, otročarija, otročija, dečarija.
Kinderreich, *adj.*, z obilnimi otroci, kdor ima mnogo otrok.
Kinderrein, *adj.*, čist, nedolžen kakor otrok, kakor dete.
Kinderrock, der, suknjica.
Kindersaft, der, sok ali čistilo za otroke.
Kinderschuh, der, otročji čevelj; otročja obutev; *fig.* die Kinderschuhe ablegen, abgelegt haben, šibi odrasti, stopiti iz otročjih let, ne biti več otrok, nach *Gutsm.* otročijo pustiti.
Kindersinn, der, nedolžne misli, nedolžno, čisto, odkrito serce.
Kinderspiel, das, otročja igra.
Kinderspielerei, die, Kinderspielzeug, das, igrača otročja, nach *M.* gurača.
Kindersprache, die, otročji jezik. detinsko govorjenje.
Kinderstreich, der, otročarija, otročija, dečarija.
Kinderstube, die, izba otročja, za otroke.
Kinderstuhl, der, stoliček za otroke.
Kindertag, der, tepežni dan, pametva.
Kindertage, *pl.*, otročje leta.
Kindertand, der, čača.
Kindertaufe, die, kerst otroka, otrok, keršćevanje, kerševanje otrok.
Kindertrommel, die, bobnič za otroke.
Kinderwagen, der, otroški vozíček.
Kinderwärterin, die, pesterna, pestina. varuška (nach *M.* bei Cilli).
Kinderwartung, die, oskerbovanje, varovanje otrok.
Kinderwäsche, die, drobna, otročja pertenina.
Kinderwelt, die, svet detinstva, življenje otrok.
Kinderwiege, die, zibel; s. a. Weintraube.
Kinderwurm, der, glista; s. a. Madenwurm.
Kinderzeit, die, otročje leta.
Kinderzucht, die, reja, gojenje, vzrejanje otrok.
Kindesalter, das, otročje leta, otročja starost, detinstvo (*serb.*, *böhm.* u. *poln.*).
Kindesbeine, *pl. fig.*, von Kindesbeinen an, iz (od) mladiga, od mladih nog. nach *V.* od detečjih dni, od zibeli.
Kindesgefühl, das, detinsko čutstvo.
Kindeshaut, die, sadova oder plodova mrena.
Kindeskind, das, vnuk ali vnuka. *sinov* sin, otrok(ov) otrok.
Kindesliebe, die, s. Kinderliebe.
Kindesmörder, s. Kindermörder.
Kindesname, der, otrokovo ime, ime po otročje. t. j. kakor otroci kako reč imenujejo.
Kindesnoth, die, porod, bolečine v porodu ali porodne, popadki; in Kindesnöthen sein, na porodu biti, roditi (*russ.* v rodah. v mukah).
Kindespflicht, die, otročja dolžnost, dolžnost otrok(ova).
Kindesstatt, die, an Kindesstatt annehmen, posinoviti, vsinoviti, vsinovljati, zunächst nach der Etymologie bloß von der Adoption männlicher Individuen, jedoch auch allg.; in Betreff weibl. Personen, pohčeriti; s. a. Adoptiren.
Kindestheil, der, del, delež (eniga) otroka.
Kindesunschuld, die, otročja nedolžnost.
Kindeswasser, das, sadova voda.
Kindheit, die, otročje leta, detinstvo (auch bei *Gutsm.*), otroštvo, otročnost, nach *M.* deteštvo, *russ.* detstvo; s. a. Kindesbeine.
Kindheitsleben, das, otročje. detinsko življenje.
Kindisch, *adj.*, otročji, otrošk. dečinsk (bei *M.* u. *serb.*); kindisch sein, otročariti, otročji biti; kindisch werden, pootročiti se; ein kindischer Mensch, otročaj, otrok, človek, ki nima razsodnosti; eine kindische Freude haben, veseliti se kakor otrok, kakor malo dete.

Kindlich, *adj.*, im guten Sinne, sinovsk; detinsk, otročji, (odkrit, resničen, čist, priprost); kindliche Liebe, sinovska ljubezen, otročja, čista ljubezen do —.

Kindlichkeit, die, otročje ali detinske misli, čistost, priprostost, kakor biva v detinskem serci.

Kindschaft, die, otroštvo, sinovstvo, pravica otroka, nach *Gutsm.* u. *V.* otroščina, otrošina; s. a. **Adoption**; (*theol.*), *poln.* bogodzietność; razmérje med Bogam in ljudmi, po kterem so oni Božji otroci.

Kindskoch, s. **Kinderbrei.**

Kindskopf, der, otročaj.

Kindspech, das, (Meconium), bei Neugebornen, otročja smola.

Kindtaufe, die, kerst, keršćevanje, keršcvanje otroka; der Schmaus dabei, s. **Kindelbier.**

Kindtaufen, Kindtaufmal, Kindtauffest, das, s. **Kindelbier.**

Kindtaufvater, der, oče (keršćeniga) otroka.

Kink, der, oko, ki ga dela presukana verv.

Kinke, die, kertica, kratica (*Pot.*).

Kinkel, s. **Wachholder.**

Kinkhorn, das, s. **Zinke**; (Buccinum), rogač.

Kinn, das, obradek, *serb.* a. nach *M.*, so wie dem *Russ.* u. *Poln.* podbradek, nach *V.* bradelj, bei *Gutsm.* skranja, im *Böhm.* brada (slav. eig. Bart).

Kinnbacke, die, **Kinnbacken,** der, čeljust (in allen slav. M.), čeljustje, *Gutsm.* skranjiše.

Kinnbackendrüse, die, čeljustna žleza.

Kinnbackengrube, die, jamica na čeljusti.

Kinnbackenhöhle, die, votlina čeljustna.

Kinnbackenkrampf, der, čeljustni kerč.

Kinnbackenzwang, s. **Mundklemme.**

Kinnbart, der, brada (počeljustna).

Kinnhöcker, der, čeljustna herga.

Kinnkette, die, podbradnica (pri konjih).

Kinnlade, die, čeljust.

Kinnreif, der, s. **Kinnkette.**

Kinschwurzel, s. **Osterluzei.**

Kintschelbeere, s. **Vogelkirsche.**

Kiosk, der, kiosk.

Kipfe, die, Kipfe von Fels, kleča; s. **Gipfel**; am Wagen, ročica.

Kipfel, der, nach dem *Böhm.* rogliček.

Kipfstock, der, am Wagen, oplen oder oplin, (auch *böhm.* oplin).

Kippe, die, pik (*V.*), kraj; auf der Kippe stehen, na pik stati, toliko da ne pasti, le viseti, majati; s. a. **Schaf.**

Kippeln, Kippen, *v. n.*, omahniti, omahovati, nagniti se (in zverniti se), kimati, kinkati, das Glas kippt, kozarec se je zvernil, je omahnil; *v. a.*, die Ostereier kippen, s pirhi turčati, štručati, tilčati; im Allgemeinen, po robu postaviti, postavljati kaj; kippen und wippen (Dukaten), obrezovati; s. a. **Auslesen.**

Kippen, das, s. **Kipperei.**

Kipper, der, Kipper und Wipper, obrezovavec (denarja).

Kipperei, die, obrezovanje dnarjev.

Kippgeld, das, obrezani denar.

Kippkarren, der, kinež, kinkež.

Kippstock, der, s. **Kipfstock.**

Kirch-, in Zſtzgn., cerkveni, cerkovni, — cérkve.

Kirchbau, der, zidanje cérkve, stavljenje ali delanje cérkve.

Kirchdach, das, cerkvena streha.

Kirchdieb, der, cerkveni tat, nach dem *Böhm.* u. *Poln.* svetokradec, *altsl.* svetotat'c.

Kirchdorf, das, vas s cérkvijo.

Kirche, die, cérkev, cérkva, *altsl.* cr'k'v, *böhm.* u. *poln.* kostel; auch Božja veža, (*russ.* hram Božij); Kirchlein, cérkvica; Kirche halten, mašo, Božje opravilo imeti (ob nedeljah); die Kirche besuchen, hoditi v cérkev; in die Kirche läuten, vabiti, pozvanjati; unter der Kirche, med službo Božjo, med mašo (in pridigo); die streitende Kirche, bojevavna, vojskujoča cérkev; die Kirche im Drucke, zatirana cérkev; die römisch-katholische Kirche, rimska katoliška cérkev.

Kirchen-, in Zſtzgn., cerkveni, cerkovni.

Kirchenagende, die, obrednik.

Kirchenälteste, der, Kirchenvorsteher, Kirchenpfleger, Kirchenvater, Kirchenprobst, ključar, cerkveni starašina.

Kirchenamt, das, cerkvena, cerkovna služba.

Kirchenangelegenheit, die, cerkvena reč, zadeva.

Kirchenbann, der, cerkveno ločenje, izobčenje, preklestvo, Jemand in den Kirchenbann thun, koga pahniti, prekleti, iz cérkve ločiti, izobčiti; s. **Excommuniciren.**

Kirchenbeamte, der, cerkveni urednik.

Kirchenbehörde, die, cerkvena oblast(nija), cerkveni vikši.

Kirchenbesuch, der, hoja v cérkev.

Kirchenbrauch, der, cerkvena šega, navada; s. a. **Ceremonie.**

Kirchenbuch, das, cerkvene bukve, cerkvene zapisne bukve.

Kirchenbuße, die, cerkvena pokora, očitna pokora.

Kirchencollecte, die, cerkvena bira, cerkveni sklad.

Kirchendieb, der, s. **Kirchdieb.**

Kirchendiebstahl, der, cerkvena, cerkovna tatvina, etwa a. svetokradstvo, (*altsl.*) svetokraja; Kirchendiebstahl begehen, cérkev okrasti, obropati.

Kirchendiener, der, cerkovnik, cerkveni, cerkovni služabnik.

Kirchendienst, der, cerkvena, cerkovna služba; s. a. **Liturgie.**

Kirchendienstlich, *adj.*, Božje, cerkvene službe, cerkvenoslužbin.

Kirchenfahne, die, cerkveno bandero, *altsl.* prapor, praporec.

Kirchenfalk, der, (Falco tinnunculus), postolka, postojka, mokosevka, nach *Zalok.* šprinca (U. Kr.).

Kirchenfest, das, cerkveni, cerkovni praznik, semenj, opasivnica, opasivna nedelja (na Pivki), obhajilo ustanovljenja ali posvećenja cérkve, žegnanje*; auch zapovedani praznik.

Kirchenfluch, der, s. Kirchenbann.
Kirchenfond, der, cerkveni zalog; s. a. Kirchenvermögen.
Kirchenfürst, der, cerkveni poglavar.
Kirchengang, s. Kirchgang.
Kirchengänger, s. Kirchgänger.
Kirchengebet, das, cerkvena molitev.
Kirchengebot, das, cerkvena zapoved.
Kirchengebrauch, der, s. Kirchenbrauch.
Kirchengeld, das, cerkveni dnarji.
Kirchengemeinde, die, fara, (Pfarrgemeinde), cerkvena občina, etwa a. duhovnija, *kroat.* župa.
Kirchengemeinschaft, die, cerkveno občestvo.
Kirchengeräth, das, cerkvena, cerkovna priprava, sprava, (posodje in orodje).
Kirchengericht, das, cerkvena sodnija.
Kirchengesang, der, cerkveno, cerkovno petje.
Kirchengeschichte, die, cerkvene zgodbe, cerkvena zgodovina.
Kirchengesellschaft, die, cerkvena družba.
Kirchengesetz, das, cerkvena postava, (cerkveni zakon, veraltet).
Kirchengesetzbuch, das, cerkveni zakonik.
Kirchengewalt, die, cerkvena oblast.
Kirchengülte, die, cerkvenija.
Kirchengut, das, cerkveno premoženje, cerkveno blago, cerkveno posestvo ali dobro, cerkvenija.
Kirchenhaupt, das, glava cérkve, cerkveni glavar, poglavar.
Kirchenherr, der, cerkveni patron, zavetnik†.
Kirchenherrin, die, cerkvena potrona, zavetnica†.
Kirchenjahr, das, cerkveno leto.
Kirchenkapital, das, cerkvena istina.
Kirchenkasse, die, cerkvena dnarnica.
Kirchenkreis, der, cerkvena okolica; s. Pfarrbezirk.
Kirchenland, das, cerkvena zemlja.
Kirchenlehre, die, cerkveni nauk, kar cérkev uči.
Kirchenlehrer, der, cerkveni učenik.
Kirchenlicht, das, cerkvena luč.
Kirchenlied, das, cerkvena pesem.
Kirchenmitglied, das, vérnik.
Kirchenmaus, die, cerkvena miš; miš v cerkvi.
Kirchenmusik, die, cerkvena muzika.
Kirchenordnung, die, cerkveni red; s. a. Liturgie, Kirchenagende.
Kirchenparamente, *pl.*, cerkvene oblačila.
Kirchenpatron, der, cerkveni zavetnik, patron.
Kirchenpatronat, das, cerkveno zavetništvo, patronstvo.
Kirchenpfleger, s. Kirchenälteste.
Kirchenplatz, der, cerkvišče, cerkviše.
Kirchenprobst, der, s. a. Kirchenälteste.
Kirchenrath, der, ein Collegium, cerkveni svet, cerkveno svetovavstvo; ein Mitglied davon, cerkveni svétnik; s. a. Consistorium.
Kirchenräthlich, *adj.*, cerkveniga svetovavstva —.
Kirchenraub, der, cerkveni rop, *serb.* nach *Vuk.* cerkvodir; s. a. Kirchendiebstahl.
Kirchenräuber, der, cerkveni ropar, s. a. Kirchendieb.
Kirchenräuberisch, *adj.* cerkvenoropen, svetokraden.
Kirchenrecht, das, cerkvene postave, cerkveno pravstvo, cerkveno pravo.
Kirchenrechtlich, *adj.*, cerkveno-praven.
Kirchenrechnung, die, cerkvena števílba ali rajtba.
Kirchenreform, die, preravnava cerkvenih zadev.
Kirchenregel, die, cerkveno pravilo.
Kirchenregiment, das, vlada, uprava cérkve.
Kirchenruf, der, cerkveno oznanilo.
Kirchenruine, die, stara (poderta) cérkev, cerkvinja.
Kirchensache, die, cerkvena reč.
Kirchensänger, der, cerkveni pevec.
Kirchensatz, s. Patronatsrecht.
Kirchensatzung, die, cerkveno ustanovilo.
Kirchenschmuck, der, cerkvena lepotija, s. a. Schmuck.
Kirchenschutz, der, bramba, varovanje córkve.
Kirchensiegel, das, cerkveni pečat.
Kirchensitz, der, Kirchenstuhl, stol (v cérkvi), pruka.
Kirchenslavisch, *adj.*, cerkveno-slovensk, staroslovensk.
Kirchenspaltung, s. Schisma.
Kirchensprache, die, cerkveni jezik.
Kirchenstaat, der, papeževe dežele, papeževa deržava, papeževa zemlja.
Kirchensteuer, die, cerkveni davek, bira, skladi.
Kirchenstiftung, die, nach dem *Serb.* cerkvena zadušbina.
Kirchenstrafe, die, cerkvena kazen ali pokora.
Kirchenstuhl, s. Kirchensitz.
Kirchenthum, das, cerkvenstvo, vse cerkvene zadeve skup.
Kirchenvater, der, cerkveni očak; s. a. Kirchenälteste; die Kirchenväter, cerkveni očetje, sveti očaki.
Kirchenverbesserer, der, cerkveni popravljavec, popravljavec cerkvenih reči.
Kirchenvermögen, das, cerkveno premoženje, imenje.
Kirchenversammlung, die, cerkveni zbor.
Kirchenvogt, der, cerkveni vajd; s. a. Kirchendiener.
Kirchenvorsteher, s. Kirchenälteste.
Kirchenvorsteheramt, das, cerkveno starašinstvo, ključarstvo.
Kirchenwaldung, die, cerkveni gojzd.
Kirchenwesen, s. Kirchenthum.
Kirchenzucht, die, cerkveni red, cerkveni strah; *poln.* karność duchowna; (*russ.* blagočinje).
Kircheule, die, (Strix flammea), pegasta sova, mertvaška tica; (Strix passerina), čovinek.

Kirchfahrt, die, Prozession zu einer Kirche, božja pot; s. a. Kirchspiel.
Kirchfest, s. Kirchenfest.
Kirchgang, der, cerkvanje, hod, hoja v cérkev; s. a. Kirchfahrt; Kirchgang halten, v cérkev iti, hoditi; einer Sechswöchnerin, vpeljevanje, vvod, nach dem *Poln.* izvod; *waidm.* hod jelena v gojzd; pot med cerkvenimi stoli.
Kirchgänger, der, hodivec v cérkev, nach dem *Serb.* cerkvar †; er ist ein fleißiger, schlechter Kirchengänger, rad, nerad v cérkev hodi.
Kirchgängerin, vpeljevanka.
Kirchgenoß, der, cerkveni, vérski tovariš, sovérnik.
Kirchhof, der, prostor okoli cérkve, cerkvišče, cerkviše, sejmišče, sejmiše; Gottesacker, grobje, pokopališče, pokopališe, žalje, *pl.*
Kirchhofstille, s. Grabesstille.
Kirchkind, das, vérnik, faran.
Kirchleute, *pl.* ljudje, farani gredoči v cérkev ali iz cérkve.
Kirchlich, *adj.*, cerkven, cerkoven.
Kirchmaus, s. Kirchenmaus.
Kirchmeister, der, s. Kirchenälteste.
Kirchmesse, die, Kirmse, Kirmes, Kirms, s. Kirchenfest; auch smenj, sejm, smanji dan.
Kirchnachbar, der, sosed v cérkvi.
Kirchner, der, mežnar*, s. Kirchendiener.
Kirchschwalbe, die, (Hirundo apus), veliki hudournik, velika lastovka.
Kirchspiel, das, fara, auch etwa cerkvena soseska, duhovnija, *kroat.* župa (im Slov. wegen der Zweideutigkeit nicht zu empfehlen).
Kirchspielkirche, die, farna cérkev.
Kirchspielleute, *pl.*, farani, farmani.
Kirchsprengel, der, škofija.
Kirchstand, s. Kirchensitz.
Kirchstock, der, cerkvena skrinjica, kupa.
Kirchstuhl, der, stol, klop v cérkvi.
Kirchtag, der, heute ist Kirchtag, danas je maša, duhovno opravilo, s. a. Kirchenfest.
Kirchthurm, der, zvonik, turn.
Kirchvesper, die, večérnice, *pl.*
Kirchweihe, die, cerkveno blagoslovljenje, posvečenje, s. a. Kirchenfest.
Kirchzimmer, das, žagrad, zakristija.
Kirmes, Kirmse, s. Kirchenfest; Jahrmarkt, (auch Jahrmarktsgeschenk).
Kirnt, s. Horn.
Kirre, *adj.*, krotek, krotak, domač, privajen, pitomen, pitom (auch *altsl.*), pokoren; kirre machen, s. Kirren; *fig.* ukrotiti, krotiti; er wurde kirre, padel mu je greben.
Kirre, die, krotkost, privajenost, pitomost; s. a. Eisente, Turteltaube.
Kirren, *v. n.*, einen kirrenden Laut von sich geben, škripati, piskati; von Tauben, gruliti; s. a. Girren, Knirren; *v. a.*, die Hühner kirren die Jungen, kokoši kličejo, vabijo mlade piške; reitzen, locken, vabiti, mamiti, mikati; zahm, kirre machen, ukrotiti, krotiti, pripitomiti, pitomiti.
Kirreule, s. Brandeule.
Kirrheit, s. Kirre.
Kirrmöve, die, nach dem *Russ.* siva čajka (*böhm.* rybačka).
Kirrung, die, pitomljenje, krotenje, vabljenje; das, womit man kirret, bei den Jägern, vada, auch allgem. piča.
Kirsch= in Zstzg. črešnjev, češnjev.
Kirschbaum, der, črešnja, češnja.
Kirschbaumfalter, der, češnjak †.
Kirschbaumholz, das, črešnjevina, češnjevina, češnjev les.
Kirschbeißer, der, Kirschfink, dlesk, glavač, *russ.* ščur; s. Kernbeißer.
Kirschblümchen, das, s. Maßliebe.
Kirschblüte, die, črešnjevo cvetje.
Kirschbranntwein, der, črešnjevec, češnjevec, češnjevo žganje.
Kirschbraun, *adj.*, češnjast.
Kirschdieb, der, Kirschdrossel, die, (Oriolus galbula), kobilar.
Kirsche, die, črešnja, češnja; vom gepfropften Baum, cepljenice, unveredelte gew. drobnice, a. tičnice, weißrothe Kirschen, belice; schwarze Kirschen, černice; Kirschen essen, zobati češnje; mit großen Herrn ist es nicht gut Kirschen zu essen, z veliko gospodo ni dobro čfew zobati.
Kirschenspinner, der, češnjarica †.
Kirschenwange, die, rudeče, zdravo lice, lice rudeče kakor češnja.
Kirschfarbe, die, češnjeva barva.
Kirschfarbig, *adj.*, češnjeve barve, češnjast.
Kirschfink, s. Kernbeißer.
Kirschfliege, die, češnjeva muha.
Kirschgarten, der, češnjev vert, češnjak.
Kirschgeist, der, češnjevec; češnjevcov cvet.
Kirschgummi, Kirschharz, das, češnjeva smola.
Kirschhold, der, s. Goldamsel.
Kirschisop, s. Erdenephen.
Kirschkäfer, der, češnjev hrošč.
Kirschkern, der, češnjeva koščica, košica, pečka, peška.
Kirschkernbeißer, Kirschknapper, s. Kernbeißer.
Kirschkuchen, der, gobanica s češnjami.
Kirschlorbeere, s. Lorbeerkirsche.
Kirschmuß, der, češnjev sok.
Kirschroth, *adj.*, rudeč kakor češnje.
Kirschsaft, der, češnjev sok, češnjevec.
Kirschsäure, die, češnjeva kislina.
Kirschstein, der, s. Kirschkern.
Kirschvogel, der, s. Golddrossel.
Kirschwasser, das, češnjevica.
Kirschwein, der, češnjevec, češnjevo vino.
Kirschwurm, der, češnjev červ.
Kissen, das, blazina, blazinica, podzglavnik, vzglavje, (Kopfkissen); in der Schifffahrt, blazina; (*böhm.*, *poln.* u. *russ.* poduška); s. a. die verschiedenen Zusammensetzungen).
Kissenüberzug, der, Kissenziehe, die, navlaka, prevleka (za blazinico, za podzglavnik).

Kistchen, das, skrinjica.
Kiste, die, skrinja (auch *altsl.*), truga*, kišta*, zaboj.
Kistenfüllung, die, blago v skrinjah.
Kistenholz, s. Buchenholz.
Kistenmacher, der, skrinjar.
Kister, der, ogrebač, ogrebalo (za žlindro).
Kistler, s. Kistenmacher.
Kitschbaum, s. Elsebeere.
Kitschen, *v. n.*, caramboliren, terčiti se, skup zadeti.
Kitt, der, nach *V.* klej (auch *böhm.*) u. zmazlik (?, vergl. das *russ.* zamazka), nach *Gutsm.* vot* (vergl. Loth), etwa auch lep, lepilo.
Kitte, s. Quitte.
Kittel, der, halja, mahala, haljina; suknja, kitlja*.
Kitten, *v. a.*, sklejati, klejati, zlepiti, lepiti.
Kitter, der, klejic, klejavec; Tauber, s. dieses.
Kitze, die, Ziege, koza; Kitzchen, junge Ziege, kozica, junges Böckchen, kozliček; Katze, mačka, *dim.* mačica.
Kitzel, der, šeget, šegetec oder seget, segetec; das Kitzeln, šegetanje, segetanje; *fig.* volja, želja, nasladnost, mik; ich empfinde einen Kitzel im Halse, v gerlu me žgače, segače; er hat den Kitzel verloren, ne serbi ga več, ne mika ga; der Kitzel sticht ihn, objesten je, presit je, cepetec ga ima; einen feindlichen Kitzel über etwas empfinden, veseliti se česa in smejati se v pest.
Kitzelhusten, der, šegetavni kašelj.
Kitzelig, **Kitzlig**, *adj.*, šegačen, žgačin, šegetljiv, kogar rado segače; er ist in diesem Punkte sehr kitzelig, v tej reči je prav tenak, zamérljiv, tenke preje, se mu hitro pokadi, ima tenak nos; eine kitzelige Sache, nežna, občutljiva, kočljiva, težavna in opolzla reč.
Kitzeligkeit, die, šegetljivost.
Kitzeln, *v. a.*, šegetati, segetati, žgetati koga; ein wenig kitzeln, pošegetati; als *v. i.*, es kitzelt mich, segače me, šegeta me; jucken, serbeti; *fig.* mikati; das kitzelt seinen Stolz, to se prileže, prilega, je prijetno prevzetnosti njegovi; Jemandes Ohren kitzeln, prijetne reči pripovedovati; den Gaumen kitzeln, gerlu ugajati, streči, mazati gerlo; *v. r.*, sich kitzeln, na tihem veseliti se (zavolj česa).
Kitzfell, das, kozličina, kozličevina.
Kitzler, der, šegetavec.
Kiwi, der, kivi.
Kiwitz, s. Kibitz.
Klabastern, *v. n.*, letati in rogoviliti okoli.
Klachel, der, Bengel, haban, štorklež; Thürriegel, zapaha, pah.
Klack! Klacks! *int.*, Schall eines breiten Körpers im Fallen, plosk! čof! plesk!
Klack, der, votlina, razpoklina, poka.
Klacke, die, kravšče, kravše (staro).
Klacken, **Kläcken**, *v. n.*, bersten, razpočiti se, počiti, razklati se; *v. a.*, s. Klecken.
Kladde, die, (*merkant.*), zaznamnica, piročnik; s. übr. Strazza; Entwurf, načert, pervi spis; s. a. Schmutz, Nässe.
Kladdern, *v. a.*, čistiti, snažiti, načertati kaj; s. a. Verschleudern.
Klaffen, *v. n.*, von einander stehen, zijati, zevati, režati; mit einem Schalle aufspringen, počiti, pokniti, popokati, pokati, nagniti; die Wunde klafft, rana zeva; von Fenstern, Thüren, ne dobro zapirati se, *böhm.* odstavati; von der dürren Erde, razpokati se, škerlupniti; plaudern, schwätzen, blebetati, klepetati, berblati, čeblati; ausplaudern, bleknıti.
Klaffen, das, klepet, klepetanje.
Kläffen, *v. n.*, brečati (brečim), lajati, bavkati, bevskati, čevkati.
Klaffenkraut, das, (Sedum album), divji natresk, beli natresk.
Klaffer, **Kläffer**, der, Schwätzer, klepetalo; ein kleiner Hund, ščene, breče.
Klafferin, die, klepetulja.
Klaffmuschel, die, zevka†.
Klaffung, s. Klack.
Klafter, die, seženj, auch *russ.* u. *poln.*, *böhm.* sah (seg); eine Klafter Holz, seženj derv, rešta, klaftra*.
Klafterholz, das, derva v sežnjih, na sežnje prodajane.
Klafterig, *adj.*, seženjsk; zweiklafterig, dvoseženjsk; s. a. das folgende.
Klafterlang, *adj.*, seženjsk, po sežnji dolg, seženj dolg.
Klaftermaß, das, seženjska mera, seženj, mera na sežnje; nach dem Klaftermaße, na sežnje.
Klaftern, *v. a.*, na seženj meriti, objeti z razpetimi rokami; in Klaftern legen, v sežnje skladati, nach *V.* reštati, *M.* sežnjati†; *v. n.*, široke korake delati.
Klafterscheit, das, poleno (velikosti, kakoršne so derva na sežnje prodajane).
Klafterschlag, der, sekanje (derv) na sežnje.
Klafterschläger, der, dervar.
Klafterstock, der, s. Klaftermaß.
Klagbar, *adj.*, eig. tožljiv, iztožljiv; klagbar werden, klagbar auftreten gegen —, tožiti koga; klagbare Sachen, tožbe.
Klage, die, vor Gericht, tožba; Anklage, tožba, zatožba, obtožba; das Klagen mit Worten und Tönen, toženje, tarnanje; die Trauer, žalovanje, žalost; in laute Klagen ausbrechen, žalovati na glas, vek zagnati; s. a. Jammern, Wehklagen; in der Klage gehen, s. Trauer; eine Klage anbringen, einreichen, podati tožbo, pismeno tožiti koga.
Klagebold, der, tožun, tožuh, pravdar.
Klagebrief, der, žalovanje (pisano); wenn man einen Anderen klagt, tožívno pismo, toživni list ali spis.
Klagedichter, der, skladavec žalostnih pesem, milopesnik†, elegikar.
Klagefactum, das, učin, dogodek, na kteriga se opira tožba.

Klagefall, der, (accusativ), kazavnik, toživnik, četerti sklon ali padež.
Klagefrau, die, žalnica, žalovavka.
Klageführung, die, toženje, tožitev.
Klagegedicht, das, mila, žalostna pesem, žalostnica.
Klagegetön, s. Jammerstimme.
Klagehaus, das, hiša žalovanja.
Klagelaut, der, jok, žalostni glas.
Klägelei, die, vedno žalovanje in godenje (brez praviga vzroka).
Klägeler, der, godež, kdor vedno tarna in gode.
Klagelied, das, s. Klagegedicht; ein Klagelied anstimmen, začeti tarnati; s. a. Jeremiade.
Klägeln, *v. n.*, v eno mer tarnati in zdihovati (brez praviga vzroka).
Klagelos, *adj.*, brez tožbe; klagelos machen, stellen, napraviti, da kdo ne toži, utešiti, potolažiti koga.
Klagemutter, s. Klagefrau.
Klagen, *v. a.*, Jemand (bei dem Richter) klagen, tožiti koga; anklagen, zatožiti, obtožiti; Einem seine Noth klagen, potožiti, tožiti komu svojo potrebo, potožiti se zavolj —; dem Himmel, Gott sei es geklagt! Bogu bodi potoženo! Bogu bodi milo; gorje meni; *v. n.*, pritožiti, pritoževati se, tožiti, žalovati na glas, tarnati, (in andern slav. M. narekati); vor Gericht klagen, tožiti za —, zavolj —; auf Schadenersatz klagen, tožiti za odškodbo, za povračilo škode; er klagt über theuere Zeiten, toži (se), da je dragina; sich klagen, als *v. r.*, s. Beklagen, sich; Niemand wird über mich klagen, nihče se ne bo pritožil zoper (čez) mene.
Klagen, das, žalovanje, tarnanje, ein Klagen erheben, začeti žalovati, tarnati, stokati.
Klagend, *adj.*, traurig, žalosten, mil, otožin, žalujoč; der klagende Theil, tožnik, tožnica.
Klagendung, s. Klagefall.
Klagenswerth, s. Beklagenswerth.
Klagepunct, der, tožbin členek, tožbina reč.
Kläger, der, tožnik, toživec; als Trauernder, žalovavec; wo kein Kläger ist, da ist auch kein Richter, kjer ni tožnika, ni sodnika; brez tožbe ni sodbe; als Kläger erscheinen, tožit priti, iti, hoditi; Kläger sein, tožiti.
Klagerecht, das, Rechtsgrund der Klage, podstava tožbe; pravica do tožbe; pravica, koga tožiti.
Klägerei, die, pravdarija, s. a. Klägelei.
Klägerin, die, tožnica, toživka; Klageweib, žalovavka.
Klägerisch, *adj.*, der klägerische Anwalt, tožnikov zagovornik; ein klägerischer Mensch, pravdar.
Klagerückerlag, der, zavračba tožbe.
Klageruf, s. Klagestimme.
Klagesänger, der, s. Klagedichter.
Klageschrift, die, pisana, pismena tožba, tožbin spis.
Klagestimme, die, mili, tožeči glas.
Klageton, der, s. Klagelaut.
Klageweib, das, s. Klagefrau.
Klagezeit, die, žalostni čas; čas žalovanja, žalovanje.
Klagführer, s. Kläger; Anwalt.
Klaggesang, s. Elegie.
Klaggeschrei, das, žalostni vek, *serb.* jadikovanje, jaukanje.
Klaggewand, s. Trauerkleid.
Kläglich, *adj.*, žalosten, otožin, reven, mil; ein kläglicher Zustand, reven, žalosten, obžalovanja vreden stan, (da se človek mora zjokati, da se slednjimu milo stori, užali, i. t. d.).
Kläglichkeit, die, revnost, s. übr. Kläglich.
Klaglos, s. Klagelos.
Klagprotokoll, das, tožbin zapisnik.
Klagrede, s. Nekrolog, Trauerrede.
Klamm, *adj.*, tesen, ozek oder vozek; vom Schnee, južen, (da se lahko kepe delajo); steif vor Kälte, premerl, zmerznjen, terd, oterpnjen, okoren, (*serb.* okoreo), okrenil, lesen; selten redek, pičel; das Geld ist hier klamm, za dnar je huda, terda; dnarjev je malo; es ist mir klamm um's Herz, nekaj mi stiska, tesni serce; klamme Zeiten, terde, puste, slabe, tesne leta; klammes Gold, terdno, samorodno, suho zlato.
Klammen, *v. n.*, okreniti, oterpniti.
Klammer, die, zapenjača †, priteguča †, kljupa (*M.* vergl. Kloben), klanfa*; *russ.*, *böhm.* u. *serb.* skoba; eine hölzerne Klammer, nach *Gutsm.* u. *serb.* kvaka (nach *M.* Klinke), nach *Jan.* spojka; bei den Böttchern eine eiserne Klammer, den Reifen während des Anschlagens festzuhalten, natezivnik, lesica, dekla; am Kummet, kleštre; an einer Thür, Anlege, im Oesterreichischen die Narb, linga, žabnica, narba (?), *böhm.* skoba; Parenthesis, oklepek, serpek.
Klammeraffe, der, (Ateles paniscus), nach *Sul.* černi hvatan.
Klammererbse, s. Zuckererbse.
Klammerhirsch, der, Hirschkäfer, rogač.
Klammermuschel, die, prilepek †.
Klammern, *v. a.*, s skobo † speti, stisniti, stiskati, klanfati*, nach *M.* vkljupati, s. a. Klemmen; *v. r.*, sich klammern, okleniti, oklepati se česa; prijeti, oprijeti, prijemati se, oviti, ovijati se, terdno deržati se z rokami.
Klammersatz, der, (Parenthese), stavek med oklepkama ali serpkama.
Klammgällig, *adj.*, *(mont.)* preterd.
Klampe, die, klampa, klanfa*; s. ob. Klammer; bei den Lederarbeitern, primaž; bei den Böttchern das gabelähnliche Holz zum Zusammenhalten des Bandes mit dem ersten Stab, deklica (U. K.)
Klämpener, der, s. Klempener.
Klang, der, žvenk oder cvenk (Klang des Metalls), žvenčanje, brenenje, brenčanje, *altsl.* zvęk (zvok); Ton, glas; diese Münze hat keinen rechten Klang, ta dnar nima praviga žvenka, cvenka; einen Klang von sich geben, zažvenčati, zacvenkati, zaberneti, zapeti; die Glocke hat einen guten Klang,

zvon lepo poje, breni, brenči; mit Sang und Klang beerdigen, slovesno, t. j. s petjem in zvonilam pokopati; sein Name hat einen guten Klang, dobro sluje med ljudmi, dober glas gre od njega.

Klangboden, der, s. Resonanzboden.

Klängen, s. Klengen.

Klangente, s. Quakente.

Klangerfüllt, *adj.*, z donenjem napolnjeno, kjer se petje razlega.

Klangfuß, s. Versfuß.

Klanglehre, die, glasoslovje†, zvokoslovje†.

Klanglein, der, prezavec, prezljej; (lan, ki se pokljaje preza).

Klangliedchen, s. Sonnet.

Klangloch, s. Resonanzloch.

Klanglos, *adj.*, brezglasen, brez žvenka; dumpf, zamolkel, podmolkel.

Klangmesser, der, glasomér†.

Klangnachahmend, *adj.*, kakor glas, etwa glasoličen; s. Onomatopoietisch.

Klangreich, *adj.*, glasovit, poln žvenka.

Klangspiel, s. Musik.

Klangstein, der, žvenčavnik (kamen).

Klangstimme, die, čisti, prijetni, močni glas.

Klangvoll, s. Klangreich.

Klangstück, das, popevka.

Klangwort, das, glasolična, po glasu ali žvenku narejena beseda.

Klapp! Klapps! *int.*, plask, klap, terk, šterbunk, lop!

Klapp, Klapps, der, einen Klapp versetzen, plosknit, klepniti, lopniti.

Klappe, die, loputa, zaklopnica, zaklopa, (*russ.* zahlopka), auch zaklop, *serb.* zalistak; an einer Pumpe, jeziček; an einer Kanne, zakrovec, pokrovec, zaklopec; im Herzen, zaklopnica; an den Beinkleidern, durice, vratica *pl.*; an den Kleidern die hervorstehenden Stücke Tuch, welche übereinander die Brust bedecken und oberwärts frei stehen und zurückgeschlagen sind, ušesa, loputica; am Taubenschlage, veternica; Klappe eines Tisches, pola, krilo; in der Mühle, presevač; s. a. Fallthür.

Klappen, Klappern, *v. n.*, klopotati, klepetati, lopotati, nach *M.* zahlopniti, hlopati (*russ.*); wenn es zum Klappen kommt, kadar pride do gostiga, kadar se spopademo, kadar bo treba oreh zgrizniti; das klappt nicht, to se ne vjema, ne veže, ne stika, ne strinja; mit den Zähnen, mlaskniti, mlaskati; nach dem *Serb.* klocniti, klocati; ein klappendes Ei, klopotec; *v. a.*, s. Aufklappen; einen klappen, naklepati, napokati koga.

Klappenfeder, die, zatiskavka.

Klappenkraut, das, (Caltha palustris), kalužnica, paludnica.

Klappenschwanz, der, klopotalo.

Klappenventil, das, priklopec.

Klapper, die, klepetec, klopotec, klepetalo, ropotec, ropotulja; (rhinanthus), škotec.

Klapperapfel, der, klopotevek, klopotavka, klopotec, regljač.

Klapperbaum, s. Cocosbaum.

Klapperbein, s. Klappermann.

Klapperblech, das, rena.

Klapperdürr, *adj.*, medel kakor ključ, suh, da ropoče, kost in koža.

Klapperer, der, klepetač.

Klapperfinger, der, suhi perst.

Klapperheuschrecke, die, kobilica ropotulja.

Klapperholz, das, ropotalo.

Klapperjagd, die, lov ali gonja s klepetcam.

Klapperkopf, der, škrobotec.

Klapperkraut, das, petelinov greben.

Klappermann, der, klepetač; *fig.* kostjak, smert.

Klappermaul, der, von Mannsp., klepetec; von Weibsp., klepetulja, blebetuša, ropotulja; von beiden, blebetalo, klepetalo, žlobudralo.

Klappermühle, die, s. Mühle, (Vogelscheuche), klepetec, ropotulja, klopotec; *fig.* s. Klappermaul.

Klappern, *v. n.*, klepetati, derdrati, klopotati, ropotati, škrebetati, blebetati, mit den Zähnen, vor Kälte, klepetati, *serb.* cvoketati.

Klappernuß, die, s. Pimpernuß.

Klapperrolle, die, mokoš, klopotač.

Klapperrose, die, (Papaver Rheas), perpelica, purpela, divji mak.

Klapperröschen, s. Feldrose.

Klappersänger, der, broljica; s. Zaungrasmücke.

Klapperschlange, die, (Crotalus), etwa (kača) klopotuša, ropotača, (nach *Zal.*) naja.

Klapperschlangenkraut, das, kanadska zlatnica†.

Klapperschlangenwurz, Klapperschlangenblume, die, senegalski ramšelj.

Klapperstecken, der, derdralo.

Klapperstein, der, klopotec, (*poln.* orlov kamen).

Klapperstock, der, s. Klapper, Klapperstecken.

Klapperstorch, der, bela čaplja; s. a. Storch.

Klappertopf, s. Hahnenkamm.

Klapperwerk, Klapperzeug, das, klopotulja, ropotulja, ropotalo, ropotija, starina, stara šara.

Klapphandschuh, der, rokavica brez perstov, *Sul.* suvratna rukavica.

Klappholz, das, doga, hrastov les, klan za doge, nach *V.* špelte* *pl.*

Klapphut, der, skladni, oklopni klobuk.

Klappmuschel, die, poklopec†.

Klappmütze, die, skladna kapa.

Klappner, der, (Anastomus), zevač†.

Klapps, s. Klapp.

Klappsen, s. Klappen.

Klappstiefel, der, zavihane škorne.

Klappstuhl, der, skladni stol.

Klapptisch, der, skladna, nach *V.* priklepčasta miza, (samotežna miza), *russ.* skladnij, razjemnij stol.

Klar, *adj.*, rein, čist; klare Luft, čist zrak; klarer Himmel, jasno, auch vedro (nebo);

nach *V.* usneto nebo, s. **Hell, Heiter**; klarer Wein, ubrisano, čisto vino; Einem klaren Wein einschenken, s. **Einschenken**; klares Wasser, čista voda, bistra voda; s. a. **Durchsichtig**; klare Stimme, razločin (deutlich) glas, čist, nach *M.* jaren, *russ.* u. *serb.* tenak glas; klar reden, laut, glasno (naglas) govoriti; deutlich, jasno, razločno, očitno; fein, zart, tenak, tanki; klare Brühe, čista, negosta, *serb.* židka juha; klare Leinwand, tenko platno, (da se skozi vidi); klare Wahrheit, Satz u. dgl., svetel, čist; verständlich, umeven, očiten, očit; das klare Fett, sama čista tolšča, tolša; klare Schrift, tenke, drobne čerke; es liegt klar am Tage, očitno je kakor beli dan; klar machen, pojasniti, razjasniti; der Schiffer ist klar, brodnik je čist, je v redu, (je opravil vse davščine); ein klares Tau, prosta, gladka verv; klar sein, (familiär) gotov biti, pripravljen biti; ins Klare kommen, na gotovo postaviti, pozvediti, dobro zapopasti kaj; das Klare im Ei, beljak.

Klar, der, neka tenčica.

Klaräugig, *adj.*, bistrook; offenbar, očiten.

Kläre, die, tančina, tankota, drobnost; von der Luft, vedrina.

Klaren, *v. n.*, čist, jasen, bister biti.

Klären, *v. a.*, prečistiti, očistiti, čistiti, bistriti; Kaffee klären, precediti, precejati; aufheitern, zjasniti, razvedriti; *v. r.*, sich klären, vedriti se, jasniti se, ubrisati, brisati se, bistriti se; der Himmel klärt sich, jasni se, vedri se.

Klarenkraut, das, rimski kozlik.

Klaret, das, medovina.

Klarettraube, die, vinika.

Klarfädig, *adj.*, tankoniten, tenkih niti.

Klarheit, die, **Reinheit**, čistota, čistost; des Wassers, bistrina, bistrost, bistroba; Helle, svetlost; der Luft, jasno, vedrina; des Beweises, jasnost; *fig.* auch očitost, razumljivost, razločnost; des Gewebes, tančina; der Schrift, drobnost.

Klärkessel, der, bistrivnik.

Klärlich, *adj.* u. *adv.*, razločin, jasen; svetlo, očitno, jasno, s. a. **Klar**.

Klarmachung, die, bistrenje, pojasnilo, razjasnovanje.

Klärmaschine, die, bistrilo.

Klärpfanne, die, bistrivnica.

Klärsel, das, čiščenec, čišenec (sladkor).

Klarspeisig, *adj.*, *(mont.)* zernat, v drobnih zernih.

Klas, s. **Sohle**.

Klasse, s. **Classe**.

Klassification, die, s. **Classification**.

Klassificiren, s. **Classificiren** u. s. f.

Klaterig, *adj.*, zameršen, zamežljan, zamotan; umazan.

Klatsch, der, plesk, tresk, plusk; einen Klatsch geben, s. **Klatschen**; Klatsche bekommen, s. **Schlag**.

Klatschbüchse, die, pleskavnica, pokavnica; von Personen, s. **Klatsche, Klappermaul**.

Klatsche, die, die Fliegenklatsche, loputa, tepeška, pokavnik, muhovnik, muhalo; eine plauderhafte Person, männl. klepetec, blebetec; weibl. klepetulja, blebetuša.

Klatschen, *v. n.*, ploskniti, ploskati, pleskati, pokati, luskati; mit der Peitsche klatschen, pokniti, pokati; in die Hände klatschen, pleskati ali ploskati, pokati z rokami; es regnet, daß es klatscht, dež gre in čokota; schwatzen, ausplaudern, auch als *v. a.*, izbleknili, blekati, raznesti, raznašati, blebetati, klepetati, opravljati; Einem Beifall klatschen, pokati, ploskati komu z rokami.

Klätscher, der, klepetec, opravljivec, ogovarjavec, trobilo, blebetalo.

Klatscherei, **Klätscherei**, die, blebetanje, berbljanje, raznašanje, ogovarjanje, opravljanje.

Klätscherin, die, blebetuša, klepetulja, opravljivka.

Klatschgeschichte, die, klepet, opravljiva govorica.

Klatschgesellschaft, die, družba opravljivcov, klepetulj.

Klatschhaft, *adj.*, blebetav, berblav, opravljiv, žlobodrav.

Klatschhaftigkeit, die, blebetavost, berblavost, opravljivost.

Klatschhaus, das, klepetarnica.

Klatschkraut, s. **Gliedkraut**.

Klatschlustig, s. **Klatschhaft**.

Klatschmaul, das, s. **Klätscher, Klätscherin**.

Klatschrohr, s. **Klatschbüchse**.

Klatschrose, die, divji mak, petelinček; s. **Klapperrose**.

Klatschtaube, die, golob pleskač.

Klatschschwester, s. **Klätscherin**.

Klatschwesen, das, klepetarstvo, klepetanje.

Klatte, die, zmeda, zapreda, mežljanina, kratica, kratovica.

Klatterig, *adj.*, zamotan, zamežljan.

Klattern, s. **Verwirren**.

Klatze, die, rudne stope brez strehe.

Klaubebühne, die, *(mont.)*, trebnica.

Klaubejunge, der, trebič.

Kläubeln, *v. n.*, po malem jesti, izbirati si.

Klauben, *v. a.*, odbrati, izbrati, prebrati, odbirati, izbirati, prebirati, trebiti, čistiti; nagen, das Fleisch von Knochen klauben, obrati, obirati, oglodati, glodati kost; *fig.* s. **Grübeln**.

Klauben, das, obiranje, prebiranje, razbiranje.

Klauber, der, izbiravec, izbirač, prebirač, odbirač, obirač; s. a. **Blauspecht**.

Klauberei, die, trebež, obiranje, prebiranje.

Klauberin, die, izbiravka, odbiravka, obiravka.

Klauberig, **Klauberícht**, das, das abgesonderte Schlechte, izbirek, otrebež, otrebina.

Klaue, die, die gespaltene Klaue, parkelj, (*poln.* racica); Kralle, krempelj, noht; ungespaltene Klaue, kopito; s. übr. **Huf**; was er einmal in seinen Klauen hat, gibt er nicht wieder her, kar v pest (v kremplje) dobi, več ne izpusti; Klaue am Hammer, ušesa, nach *Šul.* razvoj.

Klauen, *v. a.* u. *n.*, praskniti, praskati s kremplji, zagrabiti s kremplji, kremplje zasekati; s. a. **Kalfatern**.
Klauenfett, das, mast od parkljev.
Klauengeld, das, govednina.
Klauenhorn, das, parkljati polž.
Klauenseuche, die, bolezen na parkljih, in Oberkrain, volčič na parkljih, in Unterkrain sajevec na parkljih, parkeljnica, auch gosenca.
Klauensteuer, s. **Klauengeld**.
Klauenwurm, der, červ v parklji.
Klauer, s. **Kalfaterer**, **Kalfathammer**.
Klauern, *v. n.*, plezati, s. **Klettern**.
Klauhammer, der, nach *Sul.* razvojnjak.
Klauig, *adj.* parkljat, parkeljnat, krempljat, s parklji, kremplji.
Klause, die, zatvornica, klavža*; Zelle, menišnica, s. **Klause**; ein enger Paß, soteska.
Klausel, die, wodurch etwas erklärt, besonders aber eingeschränkt wird, pristavek, pridержek.
Klausenbewohner, s. **Klausner**.
Klauskopf, s. **Aal**.
Klausner, der, puščavnik, pušavnik, samotnik, pustinjak; s. a. **Einsiedler**.
Klausnerin, die, puščavnica, pušavnica.
Klausnerrabe, der, (Corvus eremita), klavžar*.
Klavier, das, s. **Clavier**.
Klavieren, *v. n.*, klavirati.
Klaviermacher, der, klavirar.
Klaviernoten, *pl.*, note za klavir.
Klaviersaite, die, klavirska struna.
Klavierschlüssel, der, klavirski ključ.
Klavierspieler, der, klavirnik.
Klavierstück, das, pesem za klavir.
Klebach, das, ilovica za čiščenje, čišenje cukra.
Klebanster, die, prilepek †.
Klebe, s. **Flachsseide**.
Klebeblatt, s. **Anschlagzettel**.
Klebefeuer, das, ogenj, ki prijema reči, prijemavni ogenj.
Klebegarn, s. **Grundgarn**.
Klebegras, s. **Klettengras**.
Klebekraut, das, (Gallium aparine), trica, smolec, slipovka.
Kleheläppchen, das, das man Jemanden anhängt, rep (narediti, kaj slabiga od njega povedati, izdeti mu).
Klebelaus, die, s. **Filzlaus**.
Kleben, *v. n.*, nach *Gutsm.*, *V.* u. *M.* lepeti, auch prilepiti se (in allen slav. M.), von Kletten, prijeti, prijemati se, deržati se, popasti, popodati se česa; spopasti, spopadati se; er läßt alles an den Fingern kleben, prijemljiv je, vse se ga prime, kakor smole; zmakniti, zmikati; es bleibt bei ihm nichts kleben, nič se ga ne prime, nič ne pametuje; er klebt an dieser Gewohnheit, derži se te navade kakor pijanec plota; an einem Orte kleben bleiben, obtičati kje, vedno kje tičati, kje prikovan biti; die Zunge klebt mir an den Gaumen, jezik se mi je prisušil k nebu (od žeje); *v. a.* prilepiti, lepiti, priklejati kaj k čemu ali na kaj; Butter an das Brot kleben, namazati, pomazati siroviga masla po kruhu; eine Wand kleben, lepiti zid.
Klebenelke, s. **Pechnelke**.
Klebenetz, s. **Grundgarn**.
Kleber, der, eine Person, lepič, lepivec; der Klebestoff, nach *Vert.* vlečic, etwa lepivo; s. **Kirschharz**, **Klebekraut**.
Kleber, *adj.*, (im Oesterr.), slaboten, majhen.
Kleberanft, der, die Stelle am Brote, wo es im Ofen an ein anderes angestoßen und angebacken ist, pripeček, krajic hleba, pripečen z drugim hlebam.
Kleberich, s. **Klebekraut**.
Kleberícht, **Klebrig**, *adj.*, prilepljiv, lepljiv, lepek, klejast; es ist kleberig, lepi se, prijema se; er hat kleberige Hände, smolnatih rok ali perstov je, rado se ga kaj prime; rad zmakne kaj.
Klebertigkeit, die, prilepljivost, lepljivost, prijemljivost.
Kleberin, die, lepivka.
Klebeschwamm, der, lepljiva gliva.
Klebestoff, s. **Kleber**.
Klebewerk, das, lepež.
Klebewurm, der, ribja glistica.
Klebewurz, s. **Färberroth**.
Klebgras, s. **Klettengras**.
Klebzettel, s. **Anschlagzettel**.
Kleck, der, svinja, mačka, packa*, (v pismu) čačka; Einem einen Kleck anhängen, prišiti komu rep; ein kleiner Theil einer flüßigen Masse, šterkotina.
Kleckbuch, s. **Strazza**.
Klecken, *v. n.*, einen Kleck machen, in Klecken abfallen, šterkniti, šterkati, kapati, kergati se, cmokniti, cmokati; hier ist ein wenig Tinte gekleckt, sem je kanilo nekej tinte; die Tinte kleckt, tinta kaplje, die Feder kleckt, pero se kaca, kerga; mit der Feder klecken, s peresam čečkati, mazati, cmokati; *v. a.*, svinje, čačke delati, čečkati, packati, mazati; den Brei in die Schüssel klecken, zvaliti, djati kašo v skledo; hinreichen, uteкniti, tekniti, skezati, dosti ali dovelj biti; auch koristen biti.
Klecker, der, mazavt, čečkač, čečkalo, mazalo, mazač.
Kleckerei, die, mazarija, čečkanje, čečkarija.
Kleckmaler, der, mazalo (od malarja).
Kleckmalerei, die, mazarija.
Klecks, s. **Kleck**.
Klecksen, s. **Klecken**.
Kleckser, der, s. **Klecker**.
Klecksig, *adj.*, klecksig schreiben, čečkati.
Klee, der, (Trifolium), detelja, deteljina; der Klee von der zweiten Mahd, druga detelja, otava; von der dritten Mahd, vnuka; der unter einem andern Getreide gesäete Klee, sternišnica; (Trifol. repens), bela detelja; (Trif. offic.), divja detelja; (Trifol. febrinum), grenka detelja; (Trifol. sativ.), rudeča detelja; Luzernerklee, nemška detelja, metelika; Sauerklee, (Oxalis acetosella), kisla detelja; Wiesenklee, (Trifol. prat.),

travniška detelja: Erdbeerklee, (Trifol. fragifer.), jagodna; Infarnatklee, (Trifol. rub.), laška, kervava detelja; bunte Kronwicke, (Coronilla varia), šmarna detelja; Honigklee, (Mellilotus off.), velika rumena kamnitna detelja; weißer Mellilotenklee, (Mellilotus albus), velika bela kamnitna detelja, meječnik, nokota; goldfarbener Klee, (Trifol. agrar.), mermolika ali rumena, zlata detelja; Ackerklee, (Trifol. arvense), zajčja detelja; Bastardklee, (Trifol. hybridum), spremenljiva detelja; der kriechende Klee, (Trifol. repens), plezljiva detelja; dreiblättrige Zottenblume, (Menyanthes trif.), merzličnik; der niedrige Bohnenstrauch, (Cytisus supinus), mali deteljnik; Geißklee, (Cytisus Lab.), kozja detelja, nagnoj; der erste junge Klee, jarica.

Kleeacker, der, detelja, njiva z deteljo; der mit Klee angebaut war, deteljišče, deteljiše.

Kleeähnlich, *adj.*, deteljičen.

Kleebau, der, ravnanje, sejanje detelje.

Kleebaum, der, (Ptelea pentaphylla), nach *Šul.* tila, tilovina.

Kleeblatt, das, deteljno pero, pero ali list od detelje, nach *M.* deteljica; eine Zahl von Dreien, trojica (mehr *serb.*), trojka, trije bratje, troje; s. a. **Treff.**

Kleeblättchen, das, deteljno pèrce, peresce.

Kleeblattförmig, *adj.*, trolistnat.

Kleeblattnase, die, trolistaš†, (nek amerikansk netopir).

Kleeblattzug, der, trolistje.

Kleebube, s. **Treffbube** u. **Folz.**

Kleefarbe, s. **Treff.**

Kleefeld, das, s. **Kleeacker.**

Kleefutter, das, detelja za kermo ali klajo.

Kleefütterung, die, pokladanje detelje živini.

Kleehäuptchen, das, deteljna glavica.

Kleeheu, das, suha detelja.

Kleeroth, *adj.*, rudeč kakor deteljni cvet; der Kleerothe (Wein), kraljevina.

Kleesalz, s. Sauerkleesalz.

Kleesame, der, deteljno seme.

Kleesäure, die, deteljna kislina, t. j. iz zajčje deteljice.

Kleestroh, das, deteljevica.

Kleeweide, die, paša po detelji.

Kleewiese, die, senožet z deteljo; s. **Kleeacker.**

Klei, der, ilovica, bela glina, klej (?); s. a. **Krätze.**

Kleiacker, der, ilovnata njiva, ilov svet, glinasta njiva.

Kleiben, *v. a.*, kleben machen, prilepiti, lepiti; eine Wand kleiben, steno mazati; s. a. **Kleben.**

Kleiber, der, s. **Kleber.**

Kleiberlehm, der, nach *V.* mazavni il.

Kleiberwerk, das, zamazovanje, lepež.

Kleiboden, s. **Kleiacker.**

Kleid, das, obleka, oblačilo, obleč *(M.)*, oprava; ein langes, halja, (halja do peta, nar. pes.), haljina; s. a. **Anzug;** die Bekleidung lebloser Dinge, odevalo, odelo, pokrivalo; s. a. **Bekleidung;** die Kleider anlegen, anziehen, obleči se, oblačiti se, napraviti, napravljati se, opravljati se; die Kleider ablegen, ausziehen, sleči se, slačiti se, razpraviti, razpravljati se; er legte sich in den Kleidern ins Bett, oblečen je legel, šel spat; Kleider wechseln, preobleči se, preoblačiti se; Kleider machen Leute, tudi panj je lep oblečen, *poln.* jakie odzienie, takie raczenie; ein tuchenes Kleid, suknja.

Kleiden, *v. a.*, obleči, oblačiti, odeti, odevati; einen Altar kleiden, pogerniti, pokriti, pogrinjati, pokrivati, odeti, odevati; eine Büchse kleiden, okovati, okovavati; gekleidet wie ein Engländer, po angleško napravljen; einen kleiden, oblačiti koga, napravljati, opravljati: anders kleiden, preobleči, preoblačiti; in Gold gekleidet, v zlatih oblačilih; die Schafe kleiden dich, ovce ti dajejo obleko; sich bekleiden, *v. r.*, s. **Ankleiden;** oblačiti se, nositi se, opravo imeti; er kleidet sich französisch, po francosko se nosi; wie kleidet er sich? kako je oblečen, kako se nosi? sich warm kleiden, tople oblačila imeti, jemati; sich nach der Mode kleiden, po novem kroji, po novi šegi. noši nositi se; der Anzug kleidet ihn (ihm) gut, suknja mu dobro stoji, mu pristje, se mu dobro poda, lepo je viditi.

Kleidchen, das, oblačilce.

Kleider-, in Zssgn., meist, — za obleko, za oblačila, — oblačil.

Kleiderbaum, der, zapadni (amerikanski) platan.

Kleiderbesen, der, metlica za obleko.

Kleiderbündel, das, cula, povezek oblačil.

Kleiderbürste, die, ščetka, šetka, kertača za obleko.

Kleiderdieb, der, suknjokradnik, tat, ki krade oblačila.

Kleidergeißel, die, tepežnica, stepalo, stepalnica za obleko.

Kleiderhandel, der, kupčija z oblačili.

Kleiderhändler, der, etwa oblekar.

Kleiderkammer, die, die Garderobe, shramba za oblačila, oblačilnica.

Kleiderkämmerer, der, etwa oblačilničar†.

Kleiderkasten, der, omara za oblačila, *altsl.* oblačil'nica.

Kleiderkrämer, der, s. **Kleiderhändler;** mit alten Kleidern, starinar.

Kleiderkrämerin, die, kupčevavka z obleko; alter Kleider, starinarica.

Kleiderlaus, die, uš v obleki, uš, ki ostaja v oblačilih in ne na glavi.

Kleiderlos, *adj.*, brez obleke, gol, nag.

Kleidermacher, der, šivar, krojač.

Kleidermarkt, der, terg za obleko, za starino.

Kleidermode, die, noša, šega; s. a. **Mode.**

Kleidermotte, die, molj, mol.

Kleidernarr, der, ošabnež. šopirnež. gizdavec, gizdelin, ki ne ve kako bi se oblačil, ki si vedno nove oblačila omišljuje.

Kleidernärrin, die, ošabnica. šopirnica, gizdavka.

Kleiderordnung, die, postava zavolj noše.
Kleiderpracht, die, zala, draga obleka; im schlechten Sinne, gizdavost, gizda, lišp; s. a. **Hoffahrt**.
Kleiderrahm, **Kleiderrechen**, der, kljuke, obešala, zobje (v steni) za obleko.
Kleiderreich, *adj.*, kdor ima mnogo oblačil.
Kleidersame, s. **Traubenkraut**.
Kleiderschnitt, der, kroj obleke.
Kleiderschrank, der, s. **Kleiderkasten**.
Kleiderspange, die, zaponka za oblačila.
Kleiderstange, **Kleiderstellen**, **Kleiderstock**, der, obešalo, obešavnica za obleko.
Kleidertracht, die, noša, nošnja (mehr das Tragen); hoffährtige Kleidertracht, ošabna noša, in St. gizda.
Kleidervorrath, der, oblačila, kar jih kdo ima.
Kleiderwechsel, der, preobleka, preoblačenje.
Kleiderzimmer, s. **Kleiderkammer**.
Kleidkeule, die, batič (pri mornarjih).
Kleidung, die, die Handlung des Kleidens, oblačenje; Kleider, oblačila, obleka; am Schießgewehr, s. **Beschlag**; in einer anderen Kleidung erscheinen, preobleči, preoblačiti se; eine vollständige Kleidung, ena obleka; s. **Fußbekleidung**, **Bekleidung**; ich brauche immer einige Kleidung, vedno kaj na se potrebujem.
Kleidungsstück, das, oblačilo, nach *Gutsm.* oblek, kos oprave človeške.
Kleie, die, von Weizen und Korn, Kleien, otrobi, *pl. m.* u. *f.*; von Buchweizen, lusk; von Hirse, mekine.
Kleien=, in der Zusammensetzung, otrobni, iz otrobi u. otrobov.
Kleien, *v. a.*, schlecht schreiben, mazati, čečkati; reinigen, z. B. einen Graben, otrebiti, trebiti; s. a. **Kratzen**.
Kleienausschlag, der, lušaj, lišaj.
Kleienbeize, die, močilo iz otrobi.
Kleienbier, das, ol otrobovec.
Kleienbrot, das, otrobnjak, kruh otrobovec.
Kleienhändler, der, otrobar, mekinar.
Kleienstein, der, (*mont.*), otrobnik†.
Kleier, der, z. B. eines Grabens, trebec, treb(lj)ivec, čistivec.
Kleiererde, die, ilovica, mastna, lapornata perst, zemlja.
Kleiicht, *adj.*, ilast.
Kleiig, *adj.*, fette Erde enthaltend, ilnat, ilovnat, lapornat; Kleien enthaltend, otrobnat, mekinav.
Kleiland, das, ilovišče, iloviše, ilov, ilovnati svet.
Klein, *adj.*, majhen, (*serb.* malen), auch mal (besonders der Zahl und Menge nach oder wo es sich um eine Unterordnung handelt). der kleine Knecht, die kleine Magd, mali hlapec, mala dekla; ein kleiner Knecht, eine kleine Magd, majhen hlapec, majhna dekla; die Großen und Kleinen, malo in veliko; kleinwinzig, sehr klein, majčken, mičken, majcin, micken, majciken; fein, tenek, droben; so klein, toličken, toličkanj; wie klein! ko-ličken, količkanj; der kleine Finger, mazinec; kleine Kinder, drobni otroci; ein kleiner Bursche, verächtl., paglavec; oft wird es im Slov. hinlänglich mit dem bloßen *Diminut.* ausgedrückt, z. B. ein kleines Haus, hišica; eine kleine Stadt, mestce; kleine Vögel, ptički; ein kleiner Garten, vertiček; ein kleiner Fuß, majhna nožica; das kleine Weidwerk, droban lov; kleiner Druck, drobne čerke ali pismenke; ein kleines Männchen, možic, možiček; klein machen, zmanjšati, manjšati, umaliti, razdrobiti; in kleinen Stücken vertheilen, razmaljati (n. p. kruha med otroke); ein kleiner Baum, nizko drevo; kleines Geld, drobiž, droben dnar; kleine Augen machen, drobno gledati, (dremati); kleine Schritte machen, drobneti, drobno iti; eine kleine Stunde, Meile, pičla, majhna, slaba ura; klein spinnen, tanko presti; vom Klein auf, z mladiga, z maliga, od mladih nog; kleine Seele, nizka, prosta, vsakdanja duša, malomnež, malodušnik; klein stoßen, klein schneiden u. s. f., na drobno, na drobne kosce, drobno stolči, zrezati, auch zrezljati; etwas Kleines bekommen, dobiti otroka; im Kleinen handeln, na drobno kupčevati, prodajati, kramariti; das ist ihm ein kleines, to mu je mala reč; den kleinsten Umständen nach erzählen, povedati vse na tanko, na drobno, od začetka in po versti, kakor je bilo; das Klein bei Fleischern und in Küchen, drob; klein denken, nizko misliti, s. a. **Niedrig**; ein klein wenig, malce, malčiko; nicht das Kleinste, le toličkanj ne, ne stvarice, ne trošice; er schien mir klein zu sein, ni se mi zdel velik; ins Kleine ziehen, bringen, po majhnem, manjšem merilu narediti.
Klein=, in Zstzgn., mali, malo.
Klein, das, s. **Klein**, *adj.*
Kleinachtel, das, in klein 8°, mala osmérka, osmina.
Kleinäderig, *adj.*, drobnih žil, žiličav.
Kleinauge, das, das grabende Kleinauge, (mus talpinus), drobnooka miš.
Kleinäugig, *adj.*, drobnook, malook.
Kleinbärtig, *adj.*, majhne brade, z malo brado, malobraden.
Kleinbaß, s. **Violoncello**.
Kleinbauer, s. **Häusler**.
Kleinbeerig, *adj.*, z drobnimi jagodami.
Kleinbild, s. **Miniaturbild**.
Kleinbinder, der, škafar.
Kleinblätterig, *adj.*, z majhnim listjem, pérjem, drobnolisten.
Kleinblütig, *adj.*, z majhnim cvetjem, drobnocveten.
Kleinbogenform, s. **Kleinfolio**.
Kleindenkend, *adj.*, nizkomislеč.
Kleindrahtzieher, der, etwa tankodratar.
Kleine, die, s. **Kleinheit**.
Kleineisen, das, železni izpirki, pabirki.
Kleineln, *v. n.*, ein kleinelnder Geist, malodušen človek, ki se peča z maličkostmi, auch prenatančen; es kleinelt mit ihm, na malo gre ż njim, peša; *v. a.*, zdrobiti, drobiti.

Kleinen, *v. a.*, zmanjšati, manjšati, razdrobiti, drobiti, raztolči na drobne kosce; s. a. Verkleinern.
Kleinerz, das, drobna ruda.
Kleineuterig, *adj.*, drobniga vimena.
Kleinfügig, *adj.*, s. Geringfügig.
Kleinfügigkeit, die, s. Geringfügigkeit.
Kleinfüßig, *adj.*, drobnonog.
Kleingärtner, s. Häusler.
Kleingebirge, das, rudeča ilovica med železno rudo.
Kleingeist, der, maloumnik, malodušnik.
Kleingeisterei, die, maloumje, malodušje, nizkost.
Kleingeistig, *adj.*, maloumen, malodušen.
Kleingeld, das, drobiž.
Kleingemälde, s. Miniaturbild.
Kleingewehrfeuer, das, streljanje s puškami.
Kleingläubig, *adj.*, maloveren, malodušen.
Kleingläubige, der, malovérnež, malodušnik, slabovérnik; die, malovérnica, malodušnica, slabovérnica.
Kleingläubigkeit, die, malovérnost, malodušnost.
Kleingroß, s. Gerngroß.
Kleingut, das, drobno blago.
Kleinhandel, der, kupčija, prodaja na drobno.
Kleinhändler, der, kupčevavec na drobno, kramar*, teržinar.
Kleinhändlerin, die, prodajavka na drobno.
Kleinheide, die, (Genista pilosa), kosmati lakotnik.
Kleinheit, die, malost, majhnost, majčkenost, majhnota.
Kleinherr, der, maličkar†; s. Stutzer.
Kleinherzig, *adj.*, maloserčen, malodušen, brez serca, boječ.
Kleinherzigkeit, die, maloserčnost, malodušnost.
Kleinigkeit, die, merva, mervica, stvarica, troha, trošica, betvo, mala ali majhna reč, majckinost, majcnota, malenkost, maličkost, maličina, majhnota, drobir, drobarija; es kostet eine Kleinigkeit, prav dober kup ali cenó je; das ist keine Kleinigkeit, to niso igrače, to ni mala reč, ni šala; Kleinigkeiten, drobiž, drobna šara; auch eine Kleinigkeit kann einem zu Statten kommen, boljši bobova slama kakor prazne jasli, *poln.* dobra psu i muha; s. a. Bißchen.
Kleinigkeitsgeist, s. Kleingeisterei.
Kleinigkeitshascher, Kleinigkeitsjäger, der, etwa malickar, *böhm.* drobnostkař.
Kleinigkeitskrämerei, Kleinigkeitsspürerei, Kleinigkeitssucht, die, etwa maličkarija.
Kleinkäfer, *pl.*, batorožci†.
Kleinkanzlei, das, (Kleinkanzleipapier), mali pisarski papir.
Kleinkinderbewahranstalt, die, oskerbnišnica ali oskerbovavnica malih otrok.
Kleinklieber, der, dogokrojic†.
Kleinknecht, der, mali hlapec.
Kleinknotig, *adj.*, z drobnimi vozli, drobnovozlat.

Kleinkohle, die, drobno oglje.
Kleinköpfig, *adj.*, drobnoglav.
Kleinkörnig, *adj.*, drobnozernat, drobniga zerna.
Kleinkrabbe, die, račič.
Kleinkreisig, s. Bornirt.
Kleinkreuz, das, mali križ.
Kleinkreuz, der, malokrižnik.
Kleinjährig, *adj.*, drobnoletinast.
Kleinlaut, *adj.*, (*fig.*), tih, plašljiv, pobit, *serb.* pokunjen; kleinlaut werden, z besedo upasti, upadati; er ist kleinlaut, beseda mu je upadla, molči, ne upa si ziniti, pobit ali klavern je.
Kleinler, s. Kleinigkeitshascher.
Kleinlich, *adj.*, nach *V.* majhinast, malenkast (*serb.*), maličkast, majčken, nizek; unbedeutend, malovažen, neznaten.
Kleinlichkeit, die, nizkost; neznatnost.
Kleinling, der, maličkar†, malež†.
Kleinmaler, s. Miniaturmaler.
Kleinmeister, s. Kleinherr.
Kleinmeistern, *v. n.*, gospodičiti se; nizko presojati, nad malimi rečmi se spotikati.
Kleinmesser, der, drobnomér.
Kleinmund, der, moloustec.
Kleinmuth, der, maloserčnost, malodušnost, malodušje.
Kleinmüthig, *adj.* maloserčen, upadeniga (upadliga) serca; boječ, malodušen, plašin; komur je upadlo serce, *serb.* klonuti duhom; kleinmüthig machen, serce vzeti, jemati.
Kleinmüthigkeit, die, s. Kleinmuth.
Kleinoctav, s. Kleinachtel.
Kleinod, das, dragotina, najdrajši reč, stvar, blagotina, dragocenost (*russ.*); bei den Fleischern auch Kleinet, drob, priklada; ein gutes Gewissen ist das größte Kleinod, čista vest je naj večji blago.
Kleinöhrig, *adj.*, malouh.
Kleinrath, der, mali odbor.
Kleinrüster, s. Feldahorn, Spindelbaum.
Kleinsamig, *adj.*, drobnosemensk.
Kleinschmied, der, ključavničar, kovač drobnih reči.
Kleinschreiber, der, pisarče.
Kleinschuppig, *adj.*, drobnoluskav.
Kleinseite, s. Kathete.
Kleinsinn, s. Kleingeist.
Kleinspecht, der, (Certhia familiaris), mali plezavt.
Kleinspeisig, *adj.* (*mont.*), drobnozern.
Kleinstaat, der, deržavica.
Kleinstaaterei, die, deržavičarjenje†.
Kleinstädter, der, malomeščan, malomestnež.
Kleinstädterei, die, malomeščanstvo.
Kleinstädtisch, *adj.*, malomešk.
Kleintheilig, *adj.*, droban.
Kleintheiligkeit, die, drobnost.
Kleinuhrmacher, der, urar, ki male ure dela ali popravlja.
Kleinverkauf, der, Kleinverschleiß, der, prodaja na drobno.
Kleinverschleißer, s. Kleinhändler.

Kleinvieh, das, drobnica (ovce in koze).
Kleinviertel, das, mala četerka.
Kleinwaare, die, drobno blago.
Kleinweise, *adv.*, na drobno, po malem, auch proti, sproti; s. übr. **Einzelnweise**.
Kleinwerk, das, drobno blago, drobnina.
Kleinwinzig, *adj.*, majčken, mičken.
Kleinziemer, der, mala brinovka.
Kleische, die, neka kambala (riba).
Kleisporn, der, neke dereze.
Kleister, der, lep ali lepilo is moke s kropam polite, pop *, *böhm.* auch maz, nach *V.* klem, (*Gutsm.* caca).
Kleisterälchen, das, poparica †.
Kleisterfresser, der, popar † (hrošč).
Kleisterig, *adj.*, klejast, s. a. **Kleberig**.
Kleistern, *v. a.*, zlepiti, prilepiti, lepiti, mazati, spopati, pripopati, popati *, (*Gutsm.* cacati); s. **Kleben**, **Kleiben**, **Bestreichen**.
Klemm, *adj.*, tesen, pretesen, s. übr. **Klamm**.
Klemme, die, ein Klemmwerkzeug, škripalica (*serb.*), kljupa, (*poln.* kluba, vergl. Kloben), precep, nach *Gutsm.* vškernilo; Werkzeug bei den Korbmachern die Rinde von den grünen Weidenruthen abzustreifen, majivnik; eine Pferdekrankheit, zeklenec ga je prijel, ga derži; ein enger Ort, soteska; *fig.* in der Klemme sein, v stiski, zadregi, v kleščah, klešah biti, v melce nadlogi biti, ali kertice hoditi; er ist in der Klemme, tesna, terda mu je, prede mu; med batam in nakovalam biti; sich aus der Klemme reißen, izjesti se.
Klemmen, *v. a.*, pritisniti, pritiskati čemu; stisniti, stiskati, vškerniti, priškerniti, všceniti, všeniti, ščemeti, šemeti, (auch *russ.*) nach *Gutsm.* vkljupati; vkleščiti, vklešiti, zgnječiti, gnječiti; als *v. r.* sich in den Winkel klemmen, stisniti se v kotiček; sich zwischen der Thür klemmen, prisčeniti, priščeniti se med vratmi, imeti perst med vratmi, pripreti nogo med vrata; die Schuhe klemmen, čevlji tišče, tiše; *v. n.* s. **Klimmen**.
Klemmerbse, die, grašek pletenec.
Klemmfall, der, stiska, zadrega.
Klemmhacken, der, klanfa *, s. a. **Klammer**.
Klemmig, *adj.*, (*mont.*), terden.
Klemmung, s. **Klemme**.
Klempener, **Klempner**, der, klampar, kositrar, s. a. **Blechschläger**.
Klempern, *v. n.*, plenkati, klepati; s. a. **Klimpern**.
Klempnerarbeit, die, plehovina *.
Klempnerei, die, pleharija, klanfarija.
Klempnerwaare, die, plehovina, kositarnina.
Klempnerwerkstatt, die, pleharnica, kositrarnica.
Klenboden, der, strop z ilovico ometan.
Klenen, s. **Kleiben** (eine Mauer).
Klener, s. **Blauspecht**.
Kleppel, s. **Klöppel**.
Kleppen, *v. n.*, geschwind laufen, užgati jo, uliti jo, posmoditi jo, pobrisati jo, teči, dirjati.
Klepper, der, Reitpferd geringerer Art, kljuse, kleka; von Personen, tekavec; s. a. **Klappermühle**.
Klerikal, s. **Clerikal**.
Kleriker, u. s. f., s. **Cleriker**.
Klerus, s. **Clerus**.
Klesebusch, der, (Ilex aquifolium), božje drevce, kristavec.
Kletsch, s. **Hahnenkamm**.
Klette, die, (Arctium Lappa), repje, repinec, nach *Gutsm.* torica, (auch bei *Sul.*); s. **Baumgrille**; sich wie eine Klette anhängen, prijeti se kakor klop ali kloščo (Zecke); Einem eine Klette anhängen, prišiti, narediti komu rep, izdeti komu kaj.
Kletten, *v. a.*, die Wolle kletten, zerfasern, na lepo delati; prebirati.
Klettendistel, die, lopuh (*Gutsm.*).
Klettengras, das, (Panicum verticillatum), nach *Sul.* kerpiguz.
Klettenkerbel, der, (Scandix Anthriscus), divja krebulica.
Klettenkraut, das, repje, torica.
Klettenmotte, die, lopušar †.
Klettenspecht, der, s. **Mauerspecht**.
Klettenstange, die, bei Vogelstellern, drevce, (nach *V.* drevica?).
Klettenweide, s. **Haarweide**.
Klettenwurz, s. **Klette**.
Kletter, der, prebirač, s. **Kletten**.
Kletterer, der, plezavec; s. a. **Distelfink**.
Kletterfuß, der, plezavska noga.
Klettern, *v. n.*, splezati, plezati na kaj, na drevo, vspeti, vspenjati se na, splaziti se; über den Zaun klettern, preplezati, preplaziti se čez plot, in andern *slav. M.* lesti, laziti (slov. kriechen); verächtl. skopati se, skobacati se, zlesti na kaj; s. a. **Klimmen**; kletternde Pflanzen, plezavke.
Kletterstange, die, eine hohe Stange, um einen ausgesetzten Preis hinanzuklettern, plezavica, maj.
Klettervögel, *pl.*, plezavci, plezavke.
Kletterzeug, das, plezavna priprava.
Klettweide, s. **Rosmarinweide**.
Klettwurz, s. **Klette**.
Klibbern, *v. n.*, tresti se, klepetati od mraza.
Klick, **Klicks**, der, kepica, cmok, z. B. masla; s. a. **Kleck**.
Klicken, *v. a.*, **Klecken**, cmokati; Lehm klicken, ihn anwerfen, z ilam cmokati, ometavati; es ist nicht gemalt, es ist nur geklickt, nach *V.* ni malano, ampak cmokano.
Klicker, der, cmokavec.
Kliebeisen, das, ein breites dickes Messer das Holz damit zu spalten, bei den Böttchern, nach *V.* nož otornik (?), etwa krojivnik.
Klieben, *v. a.*, klati, kaljati, cepiti, krojiti; *v. n.*, razklati, klati se.
Klieber, der, cepivec, krojivec.
Kliebhacke, die, nach *Gutsm.* cepljenica, etwa richtiger cepivnica.
Kliebig, *adj.*, krojiven, kar se da klati, cepiti.
Klima, das, podnebje, zračje; s. a. **Erdstrich**.

Klimatisch, *adj.*, podneben, kar se tiče podnebja, klimatičen.
Klimax, f. Steigerung.
Klimmauf, f. Epheu.
Klimmen, *v. n.*, plezati, vspenjati se kviško, lesti kviško; f. a. Klettern.
Klimmend, *adj.*, spenjajoč se.
Klimmer, der, f. Kletterer.
Klimmerling, der, rogač.
Klimmstag, der, plezavnica (verv na ladii).
Klimperei, die, brenkanje, dernkanje, derdanje, klinkanje, klenkanje, plinkanje.
Klimperlied, das, brenkavica.
Klimpern, *v. n.*, klinkati, plinkati, brenkati, dernkati, derndati; mit dem Gelde, cvenkati.
Klimperer, der, brenkač.
Klimperwerk, das, brenkalo.
Kling! f. Klinkling.
Klingadler, der, f. Entenadler.
Klinge, die, vom Regen ausgerissene Schlucht, grapa; der schneidende Theil eines Messers, Degens, ostrina, klinja*, rezalo, nach *Gutsm.* dardica, ploča; Klinge einer Säge, list. peró; ein länglich ovales Stück Feldes, njiva brez zvrati; *fig.* sabla, meč; Einen vor die Klinge fordern, pozvati koga na bor, boj; über die Klinge springen lassen, pod meč djati, nar. p., vse posekati s sablo; nicht bei der Klinge bleiben, zaiti, zahajati od svoje reči; mit der Klinge ausmachen, z mečem dognati kaj.
Klingel, die, zvonec, zvonček. kroguljec nar. p. krogulja, zvenčkulja, nach *Gutsm.* zvončica.
Klingelbeutel, der, škrabljica, mutec, mošnjica z zvončkam; mit dem Klingelbeutel herumgehen, brati po cérkvi z mošnjico in zvončkam.
Klingeldraht, der, drat do zvončka.
Klingeln, *v. n.*, požvenkljati, žvenkljati, pocengljati, cengljati, kreguljčati; pozvoniti, zvoniti, pozvončkati, zvončkati, pocengetati; f. a. Klingen.
Klingelsack, der, f. Klingelbeutel.
Klingelschlitten, *pl.*, sani ali smoči z zvončki.
Klingelschnur, die, vervica od zvončka, zvonca.
Klingen, *v. n.*, von den Glocken, zvoniti, nach *M.* zvoneti, peti, glasiti se, auch von der Sterbeglocke, klenkati; von Saiten, berneti, peti, nach *M.* zveneti; von Posaunen, bučati, peti; schallen, zvenčati; zu klingen anfangen, zazvoniti, zapeti, zaglasiti se, zaklenkati, zaberneti, zabučati; übel klingen, hrepeti; das Geld klingt, dnar cvenka, ima cvenk ali žvenk; mit klingendem Spiele abziehen, z muziko so odšli; klingende Münze, kovani dnarji, penezi, gotov dnar, ki ima žvenk; die Ohren klingen mir, v ušesih mi zvoni; mit den Gläsern klingen, s kozarci terčiti, terkati; diese Frage klingt sonderbar, to je čudno vprašanje; was Sie sagen, klingt schön, kar Vi pravite, lepo poje *(V.)*, se lepo glasi, je lepo slišati.
Klingenprobe, die, preskus, ogled klinje, ostrine.
Klingenschmied, der, klinjar, ostrinar.
Klingenstock, f. Stilet.
Klinger, der, f. Quakente.
Klinggedicht, f. Sonnet.
Klinghaken, der, kljuka.
Klingklang, der, žvenkljanje, brenket; versta lepoglasnih besed brez pomena.
Klingkling!, *int.*, cenk cenk!
Klinik, die, klinika, (praktično učenje zdravilstva v bolnišnicah).
Klinikum, f. Heilanstalt.
Klinisch, *adj.*, kliničen; klinisches Institut, f. Heilanstalt.
Klinke, die, kljuka, kvaka; f. Thürklinke; an dem Weberstuhle, der Sägemühle, lopatica, nach *V.* zapiravnik, opiravnik.
Klinken, *v. n.* u. *a.*, za kljuko prijeti in hoteti odpreti.
Klinkenhaken, **Klinkhaken**, der, in welchen das Ende der Klinke fällt, zapadnik, zaklepnik, (*böhm.* skoba, *serb.* dočekač).
Klinkenschaft, f. Klinke.
Klinkschön, *adj.*, vom Weine, čist.
Klinse, **Klünse**, die, poč, poka, rega.
Klinsel, das, zvonček.
Klinseln, *v. n.*, zvenčkati.
Klinsig, *adj.*, razpokan.
Klipp!, *int.*, klipp und klapp, pikapoka, pika pok; der Klipp, Klippchen, f. Schnippchen.
Klippe, die, jäher in Spitzen gespaltener Felsen, peč, pečina, skala, skalad, stena, greben, kleč, klečet; *fig.* zapreka, ovira, velik zaderžek, velika nevarnost; f. a. Falle, Klinke.
Klippenbock, f. Steinbock.
Klippenhahn, f. Feldhenne.
Klippenhase, f. Berghase.
Klippenrauh, *adj.*, kamnit, skalovit.
Klippenreich, *adj.*, skalovit, skalnat, poln pečevja in skalovja.
Klippenvoll, f. Klippenreich.
Klippenweg, der, kamnita pot.
Klippern, f. Klappern.
Klipper, der, batič.
Klipperschuld, die, mali dolg.
Klipperwerk, das, klepalo, klepetec.
Klippfisch, der, (Gadus morhua), treska, *russ.* ščetinozob; f. a. Stockfisch.
Klipphorn, das, porcelanar† (polž).
Klippicht, *adj.*, skalam, pečinam podoben.
Klippig, *adj.*, f. Klippenreich.
Klippkanne, die, pokrovnata kangla, verč s pokrovcam.
Klippklapp, das, klepet.
Klippkram, der, ropotija, drobna roba.
Klippkrämer, der, ropotuljar, kdor z drobnimi ropotijami kupčuje, kramari.
Klippmaus, die, miš skalnica.
Klippschenke, f. Kneipe.
Klippschnecke, die, cuzlja.
Klippschuld, f. Klipperschuld.
Klippschule, die, mala, začetna šola.
Klippstecken, f. Klapperstecken.
Klippwerk, das, ropotija; hölzernes Spielwerk, igrače.
Klirr! *int.*, škrip! cenk!

Klirren, *v. n.*, vom Eisen, Säbel u. dgl. zarožljati, rožljati; von Spornen, škripati, škertniti, škertati, auch brenkati, zvenčati, brenčati, derakati; von Fenstern, Gläsern, rovštati, ropotati, šklepetati, Waffen, šklepetati.

Klirrzeug, das, rovštalo, rožljalo.

Klispern, s. **Lispeln.**

Klitoris, s. **Kitzler.**

Klitsch!, *int.*, plesk!

Klitsch, der, cmok, plesk, tlesk; s. a. **Kleck**; Einem einen Klitsch anhängen, prišiti komu kerpo.

Klitschen, s. **Klatschen.**

Klitschig, *adj.*, das Brot ist klitschig, kruh je cmokat, nedopečen, *poln.* lipki, ciastowaty, *serb.* gnjecav.

Kliter, s. **Kleck.**

Klittern, s. **Klecken, Beflecken.**

Klitterschuld, s. **Klipperschuld.**

Klitzen, s. **Glänzen.**

Kloben, der, precep, škerpec oder škripec; Werkzeug zum Halten, bei den Böttchern, natezivnik, nateznik, natezavnik, lesica; die Schere an einer Wage, škarje, nach *V.* škerpec, precep, burnik; das in die Thierpfoste geschlagene, zweischenklige Eisen, worauf die Klampe passet, um ein Vorlegeschloß daran zu hängen, baba; für die Bienenweisel, hišica; ein Hebezeug, škerpec; s. a. **Winde**; Klöbchen am Webestuhle, škerpec; ein Kloben Flachs, s. **Bündel**; Kloben Getreide, s. **Schwaden**; Feilkloben, s. dieses; ein Kloben Holz, debelo poleno iz debla; bei den Uhren, etwa ročica, valjej, valjec; bei den Schlössern, klešče, kleše; ein Stück Feldes, rokav.

Klöben, *v. a.*, cepiti, krojiti.

Klobenarbeit, die, vzdigovanje lesa, delo s škerpcam.

Klobendeichsel, die, ojnice, *pl.*; ojesa, *pl.*; ein Arm davon, ojnica, oje, (*gen.* ojesa).

Klobenholz, das, derva v (debelih) polenih, špeltah*.

Klobenhütte, die, koča, uta* na precep.

Klobensäge, die, (nach *Pot.*) mala, vertnarska žaga, žažica, nach *V.* robidnica, nach *Zalok.* razparnica.

Klobenseil, das, verv na škerpec, v škerpcu.

Klöblein, Klöbchen, s. **Kloben.**

Klocke, die, s. **Glocke.**

Klönen, *v. n.*, dolgočasno blebetati.

Klonz, der, bei den Böttchern, ein Stückchen Holz, einen Reif enger zu machen, priloga, zagozda.

Klopf, der, bunk, lop; er hat Klopfe bekommen, nalopali so ga, obunkali.

Klopfarbeit, die, klepanje.

Klopfe, die, bei den Nadlern, vbadalo; die halbausgeklopfte, nicht völlig gedroschene Garbe, snop stepen, okošan; *fig.* Einen in die Klopfe kriegen, v pest dobiti, v ozkem klancu, na ozkih ulicah vkup priti ž njim (da ne more uiti).

Klopfeisen, das, nabijač (pri košepletih).

Klöpfel, der, betec, terkelj, macel (*M.*); an der Glocke, žvenkelj, kembelj, camelj *M.*; s. a. **Glockenschwengel**; bei der Trommel, betec, palička; zum Spitzen klöppeln, s. **Klöppel**; bei den Böttchern, nabijač.

Klöpfelgarn, s. **Klöppelgarn.**

Klopfen, *v. n.* u. *a.*, einmal klopfen, terkniti, klukniti; terkati, klukati, klepati; ein wenig klopfen, poterkati, poklukati, poklepati; den Flachs klopfen, treti, tleči oder tolči; Wäsche klopfen, otrepati, trepati; an die Thür klopfen, na duri poterkati, terkati, poterkovati, poklukati, klukati, *serb.* kucati; sanft mit der Hand klopfen, poterkljati, terkljati, poterkljavati; das Herz klopfet, serce tolče, bije, polje, utripa; vor Bangigkeit, serce (od) straha utriplje; auf die Finger klopfen, kerceniti, kercati; in die Hände schlagen, ploskati, pokati z rokami; auf den Busch klopfen, eig. podrezati germ, *fig.* poskusiti pri kom (ali bi bilo kaj iz njega spraviti); Einen klopfen, naklepati, nabiti, tepsti koga; breit schlagen, razklepati, raztepsti; in die Wand klopfen, zabiti, ratleči v zid; Staub aus den Kleidern schlagen, iztepsti, izprašiti; ein Pferd klopfen, tolči konja; vom Spechte, kljevati; Eier klopfen, jajca tepsti, stepati, ubijati.

Klopfen, das, terkanje, klepanje, trepanje, kercanje u. dgl.

Klopfer, der, einer, der klopft, terkavec, klukavec; an der Thür, ein Werkzeug, damit anzuklopfen, konj, terkavnik, tolkač, kuček (*V.*); im Klopfjagen, terkljavec; ein Klopfwerkzeug, klepalo, terkalo, trepalo; *s. a.* **Schwarzspecht; Holzwurm.**

Klöpferling, s. **Klapperapfel.**

Klopffechter, der, rovan, *böhm.* pestnik ein gelehrter Klopffechter, prepirač.

Klopffechterei, die, rovarija, bojevanje, prepir, prepirljivost (med učenimi).

Klopfgarn, das, utrepana, beljena preja.

Klopfgeist, der, strah.

Klopfhammer, der, terkalo, terkavnik; für Sensen, Sicheln, klepavnik.

Klopfhengst, der, tolčenec, nach *V.* mendravec, na pol skopljeni konj, nach *Sul. serb.* nutrak.

Klopfholz, das, tolkač, tolkavnica, trepavnica, bat, poravnavka.

Klopfjagen, das, Streifjagen, nach *V.* terkljanje, terkljavna gonja; s. a. **Klapperjagd.**

Klopfkäfer, der, kukec.

Klopfkeule, die, bei Böttchern, nabijač, pogon.

Klopfpulver, s. **Bärlapp.**

Klopfstein, der, čevljarski kamen za tolčenje podplatov.

Klopftisch, der, klepavna, trepavna miza.

Klopfwanze, die, brezova stenica.

Klopfwerk, das, jalov škerlj.

Kloppe, s. **Klopfe.**

Klöppel, der, ein Werkzeug zu klopfen, terkač, batič; im Forstw. čok, kerlj; zum Schlagen der Trommel, betec; zum Schlagen der Spitzen u. dgl., klinec, *russ.* kok-

ljuški; der Schlägel einer Glocke, kembelj, nach *M.* camelj; der Knüttel, welchen man beißigen Hunden anhängt, kladica, porungelj.
Klöppelgarn, das, preja za klinčkanje (klekljanje).
Klöppelkissen, das, blazinica (za klinčkanje).
Klöppellade, die, s. Klöppelkissen.
Klöppelmagd, s. Klöpplerin.
Klöppeln, *v. a.*, klöpfeln, nach *V.* vozlati, klinčkati, klekljati*, *böhm.* plesti (krajky), *russ.* kruževo plest; einen Hund klöppeln, privezati psu kladico, porungelj.
Klöppelpult, s. Klöppelkissen.
Klöppelscheit, das, oblikovo poleno (*V.*), poleno iz čoka; in 2 Stücke, platič; in 4, četert.
Klöppelzwirn, s. Klöppelgarn.
Klöppen, s. Klopfen.
Kloppfisch, der, s. Stockfisch.
Klöppler, der, pletec, klinčkavec.
Klöpplerin, die, pletica.
Klopps, s. Klapp.
Klospe, die, etwa prečnica, prekla.
Kloß, der, ein unförmliches Stück, Masse, Erdkloß, gruča, gruda, nach *V. a.* greba (in O. Kr. Butterstrutzen, viell. gleba, *russ.* glyba); *dim.* gručica, grudica, glebica; ein runder Körper, z. B. Schneekloß, kepa, nach *Gutsm.* dern; Klöschen, kepica; in den Küchen, Knödel, cmok, knedel*; ein Klößchen aus Teig geknetet, svalek; s. a. Hode; er spricht, als wenn er Klöße im Munde hätte, momla, da ga ni razumeti, kakor de bi imel žgance v ustih; ein plumper Mensch, štorklja, okornež.
Klößen, *v. n.*, momlati in govoriti.
Klotzig, *adj.*, cmokat, svaljkast; s. a. Klitschig.
Kloster, das, nach dem *Serb.* samostan, kloštr*, mnišnica†; ins Kloster gehen, biti mnih, nuna, pomnišiti se, ponuniti se.
Kloster-, in Zstzgn., samostanski, kloštrski.
Klosterbeere, die, (Ribes grossularia), bodeče grozdjiče.
Klosterbewohner, der, mnih, samotarec†.
Klosterbild, das, podobica (kaciga svetnika).
Klosterbrauch, der, samostanska šega.
Klosterbruder, der, brat; gemein und verächtl. kozel, *poln.* osiel domowy.
Klosterdisciplin, die, samostanski red, pokorščina, vaja.
Klosterbüchel, der, holmec pri kloštru.
Klosterfrau, die, nuna*, redovnica†, posvečena devica, *russ.* monahinja; Klosterfrau sein, nunovati.
Klosterfräulein, das, s. Schwarzkehlchen, Bachstelze.
Klosterfrohne, die, tlaka kloštru dolžna.
Klostergang, der, hod, pot v samostan.
Klostergarten, der, samostanski vert.
Klostergärtner, der, samostanski vertnar.
Klostergebäude, das, samostansko poslopje, samostan.
Klostergeistliche, der, mnih, menih, redovnik†.
Klostergelehrsamkeit, die, mniška učenost.
Klostergelübde, das, mniška obljuba, zaobljuba.
Klostergemeinde, die, kloštrska občina, družina.
Klosterglocke, die, samostanski zvon.
Klostergrund, der, etwa kloštrišče, kloštriše.
Klostergut, das, samostansko posestvo.
Klosterhof, der, samostan.
Klosterjungfer, s. Klosterfrau.
Klosterkirche, die, samostanska cérkev.
Klosterkoch, der, samostanski kuhar.
Klosterküche, die, samostanska kuhinja.
Klosterleben, das, kloštrsko življenje; von den Nonnen, nunovanje.
Klosterleute, *pl.*, mnihi, samotarci†, redovniki.
Klösterlich, *adj.*, samostansk, kloštrsk, nunsk.
Klostermann, s. Klosterbewohner.
Klostermauer, die, samostansko ozidje.
Klosternonne, die, s. Nonne.
Klosterpfeffer, s. Keuschbaum.
Klosterpforte, die, samostanske vrata.
Klosterpförtner, der, vratar samostana.
Klosterregel, die, samostansko pravilo.
Klosterschule, die, samostanska šola.
Klosterschwester, die, sestra; gemein kozica.
Klosterstand, der, samostanski, mniški stan, mnihi, nune *pl.*
Klosterthurm, der, samostanski zvonik.
Klostervater, s. Prior.
Klosterverwalter, der, samostanski oskerbnik.
Klostervogel, der, mnih.
Klostervogt, der, samostanski sodnik.
Klostervolk, das, verächtl. mnihi.
Klostervorsteher, der, kloštrski viši oblastnik.
Klosterweise, s. Klosterbrauch.
Klosterwenzel, der, (Motacilla atricapilla), černoglavka.
Klosterwesen, das, kloštrstvo, samostanstvo.
Klosterzelle, die, mniška stanica, celica.
Klosterzucht, s. Klosterdisciplin.
Klote, die, kup šote.
Klotz, der, ein dickes, unförmliches Stück Holz, klada, rekelj, krunkelj, terkelj, čok, hlod, kerlj; noch stehend, štremelj, panj, štor, parobek; Hackklotz, s. dieses; *mont.* bat; ein Klumpen, s. dieses; *fig.* er ist ein wahrer Klotz, teleban je, prav terš ali štorklež je; er steht wie ein Klotz, stoji kakor bat, kakor čok, kakor štor.
Klotzbahn, s. Kegelbahn.
Klotzbeute, die, panj (bčelni) iz klade.
Klotzbeutenzucht, die, bčelarjenje s tacimi panji.
Klötzchen, das, čokec, kladica.
Klötze, die, suha, posušena hruška.
Klotzen, s. Glotzen, Blechen.
Klötzenbrot, das, kerhljak.

Klotzerbse, die, nek' velik grah.
Klotzgerinne, das, žleb.
Klotzholz, das, klade, čoki.
Klotzig, *adj.*, štorast, robat, grudav; s. a. Klößig, Grob.
Klotzköpfig, *adj.*, zabit, trapast.
Klotzköpfigkeit, die, traparija, neumnost.
Klotzpumpe, die, pumpa ali tromba z betcam.
Klotzschuh, der, cokla.
Klotzwagen, der, nizke lesene kola.
Klubb, der, s. Club.
Klucken, Kluckern, s. Glucken.
Kluse, s. Steckdübel.
Kluft, die, Spalte, poč, razpoka, poka, razporek, poklina, razpoklina, rega; Erdkluft, propad, usad, zijavka, votlina, bolt (?), globina, luknja v tla, udertina, nach *M.* razsedina (auch *serb.*), tokava; Zange, klešče, kleše; s. a. Klotz; *mont.* Kluft im Hangenden, tulec (*V.*), im Liegenden, pinja, okno.
Kluftdamm, der, nach *V.* prag, (ein Querdamm bei Wasserleitungen).
Klüften, *v. n.*, usesti se, razsesti, razsedati se, cepiti se.
Klufter, das, s. Stammende.
Klufterholz, s. Klobenholz.
Klüftig, *adj.*, razpokan, popokan, razpočen, razpokel; ein klüftiger Mensch, znajden, skušen človek.
Kluftzange, die, klešče, kleše.
Klug, *adj.*, moder, pameten; verständig, razumen, prebrisan, sprevidin, premeden; vorsichtig, opazen, pazljiv, previdin; ein kluger Mensch, modra glava; klug werden, zmodriti se, spametovati se, izučiti se; klug machen, zmodriti, modriti, spametovati, učiti; durch Schaden wird man klug, vsaka škoda uči človeka pameti, dvakrat se lesica ne vjame v skopec; das Ei will klüger sein, als die Henne, jajce več ko puta vé; der Klügste gibt nach, pametni prijenja, odjenja; ich kann aus der Sache nicht klug werden, v to se ne zvem, ne znajdem, tega ne razumim; jetzt bin ich so klug, wie vorher, toliko vem, kolikor (kakor) prej; du bist nicht klug, wenn —, malo si moder, nimaš pameti, če —.
Klügelei, die, modrijanstvo, modrovanje, modrija.
Klügeler, s. Klügler.
Klügeln, *v. n.* u. *a.*, modrovati, modrijaniti, *poln.* rozumkować; er will den lieben Gott klügeln, hoče biti modrejši od Boga samiga.
Klügeln, das, modrovanje.
Klugheit, die, modrost, razumnost, pamet, pametnost, sprevidnost; Vorsicht, opaznost, previdnost; mit Klugheit und Vorsicht zu Werke gehen, modro in previdno ravnati; die Klugheit dieser Anordnung ist nicht zu verkennen, očitno je, da ta zaukaz je pameten.
Klugheitsdünkel, der, modrijanjenje.
Klugheitslehre, die, (Casuistik), nauk, kako se prav obnašati v vsakem posebnem primérljeji, nauk sprevidne obnašbe.
Klugheitsschwanger, *adj.*, premoder.
Klügler, der, modrijanec, modrovavec.
Klüglerin, die, modrijanka, modrovavka.
Klüglich, *adv.*, modro, razumno, pametno, sprevidno.
Klügling, der, modrijan, modrovavec.
Klump, der, s. Kloß.
Klumpbolle, die, rudeči luk.
Klümpchen, das, grudica.
Klumpen, der, gruda, gruča, kepa, gleba, (*russ.* glyba), kos, cjok, žmukelj, nach *Jan.* gomolja; s. a. Kloß; Alles auf einen Klumpen werfen, vse na en kup zmetati, pometati, metati, zvaliti, stlačiti; s. a. Gruppe, Chaos.
Klumpenbeere, die, nach *Šul.* pomorski kopinovec.
Klumpenweise, *adv.*, v kepah, gručah.
Klümperig, *adj.*, drobljančast (*V.*), gručast, svalkast, v čemur se grude ali kepe, debeli žmuklji ali svalki delajo.
Klümperklein, s. Kleinwinzig.
Klümpern, sich, *v. r.*, drobiti se, drobiriti, drobljaniti se, gručiti se, gruditi se, v gruče krušiti, lomiti ali razsipavati se, nach *Jan.* gomoljati se, svalke ali žmuklje debele delati, kacati se; s. a. Gerinnen.
Klumpfisch, der, (Tetrodon, mola), nach dem *Poln.* plaskoš.
Klumpfuß, der, švedrasta noga; von Personen, šantavec, šepec, švedrač; (nach *Pot.*) kdor ima noge v kepo zrašene.
Klumpfüßig, *adj.*, šantov, kruljev, šepast, švedrast.
Klumpig, *adj.*, gručast, grudast, kepast.
Klumpkohl, der, pesa.
Klüngeln, *v. a.*, zastaviti, zastavljati in s tem zapraviti.
Klunker, der oder die, jedoch meist die Klunkern, *pl.* capetlji, capetelj, capa, (nach *Zal.*) zablatenec; sich mit alten Klunkern behängen, stare cape na se natakniti, obesiti, nastuliti; an den Schafen, die von Unflath zusammengebackene Wolle, svalki, prilepki.
Klunkererbse, s. Klotzerbse.
Klunkerig, *adj.*, capinast, capast in umazan.
Klunkermilch, s. Buttermilch.
Klunkermuß, das, nach *V.* štrukljičati sok, sukanec.
Klunkern, *v. n.*, viseti v capah.
Klunkerwolle, die, zamazana, zlepljena volna; s. Zottelwolle.
Klunsch, der, gnjec, cmok.
Klunse, die, s. Klinse.
Kluntern, *v. a.*, Zwirn, Garn, zmesti, zmežljati.
Klüpfel, der, nabijač, s. Klöppel.
Kluppe, die, s. Kloben, Klemme; Kloben zum Castriren der Schafböcke, preša; der Schraubstock, precep, primaž; Zange, klešče, kleše; bei Pferden, nagobnjak; in der Kluppe sein, stecken, v stiski, zadregi biti; in der Kluppe haben, pestiti koga, v pesteh imeti, nagajati komu.
Kluppert, der, kup. kupček.
Kluppschiene, die, razpenjač.

Klüse, die, ein Loch vorne an dem Schiffe, luknja okrogla, skozi ktero gredo siderne vervi, nach *Sul.* persten.

Klüsen, *v. i.*, es fängt an zu klüsen, voda sili, gre v ladijo po luknjah siderne vervi.

Klüsenbohrer, der, sveder za take luknje.

Klüsloch, f. Klüse.

Klutalith, der, klutalit.

Klute, f. Kloß.

Klütern, *v. n.*, kepati se, delati in pečkati umetne reči kakor samouk.

Kluthuhn, das, ein Huhn ohne Schwanz, (keba). kebica.

Klutschbohne, die, nizki bob, pritlični k.

Klutschen, f. Kauen.

Klutscherbse, die, nizki, pritlični grah.

Klutte, die, mehki premog.

Klutter, die, eine Vogelpfeife von Birkenschalen, brezova piščalika, pišalika, nach *V.* čovink.

Klüver, der, naj sprednisi jadro.

Klystier, das, klištir, nach *V.* dristlja.

Klystieren, *v. a.*, dati klistir, klistirati, vsterkniti, nach *M.* vdersknitl komu dristeljo.

Klystierspritze, die, klištirka, šterkalica, brizglja, nach *V.* dersklja.

Knäbchen, Knäblein, der, fantiček, sinček; f. Knabe.

Knabe, der, deček, fant*, fantalin, fantin, fantič, fante, pobič*, hlapček, hlapčič (*Gutsm.* mehr *poln.* u. *böhm.*), *russ.* otrok u. malčik; von einem Knaben entbunden werden, dečka, sinčka poroditi, poviti; ein Schulknabe, šolarček; ein alter Knabe, star fant, starec; *fig.* otrok, človek, ki brez premislika dela; du bist noch ein Knabe, otrok si še.

Knabenalter, das, otročje leta, otročnost, detinstvo; im Knabenalter, ko je še deček, fantič bil.

Knabenart, die, dečarija.

Knabenartig, Knabenhaft, *adj.*, otročji, dečarsk, detinsk, fantalinsk.

Knabenkraut, das, (Orchis satyrion), cepetec, cepetelj, (Orchis bifoli), muhovnik, (Orchis morio), kukovec.

Knabenkrautweibchen, das, (Orchis morio), dišeča mošnjica.

Knabenmässig, *adj.*, f. Knabenartig.

Knabenschaft, die, dečarstvo, dečki, fantalini.

Knabenschänder, der, pederast, *poln.* u. *böhm.* samcoložnik, *Sul.* možoložnik.

Knabenschänderei, die, *böhm.* samcološtvo, *Sul.* možološtvo, pederastija.

Knabenschule, die, učilnica, šola za dečke, za fante.

Knabenstimme, die, otročji, fantinski glas, f. Alt, der.

Knabenstreich, der, otroška, fantalinska dečarija.

Knabenwurz, die, f. Knabenkraut.

Knäblein, f. Knäbchen.

Knack, Knacks! *int.*, pok! resk! dlesk! losk! der, pok, dlesket, resket, dlesk, resk, hrup; das Glas hat einen Knack bekommen, čaša je poknila, póčila; er hat einen Knacks weg, težko bo prebolel.

Knackbeere, f. Brösling.

Knacke, f. Knagge

Knacken, *v. n.*, pokniti, pokati, vreskniti, vreskati; mit den Fingern knacken, dleskati, pokati, pokljati s persti; *v. a.*, Nüsse knacken, orehe razgrizniti, gristi, razlesknlti, rasklati, tolči, treti.

Knackente, die, Knickente, (Anas querquedula), krepljica, regelje, regljica; (Anas crecca), krehlec.

Knacker, der, f. Knack, pokavec; ein Werkzeug, pokavnik.

Knackerig, *adj.*, pokajoč, suh da poka.

Knackern, *v. a.*, pokljati.

Knackerweide, Knackweide, f. Bruchweide.

Knackmandel, f. Krachmandel.

Knackmesser, das, nož sklepanec, in J. Kr. nožičevka; f. a. Messer.

Knacks, f. Knack.

Knackwurst, die, suha klobasa.

Knäffen, f. Kläffen.

Knagge, die, herga, gerča; eine Knagge Brot, bertavs.

Knall, der, pok, plenk, bunk, tresk; Knall auf Knall, pok na pok, tresk na tresk; Knall und Fall, na mah, na vrat na nos, (niedr. po riti in po glavi); f. Plötzlich.

Knallblei, das, pokljavni svinec.

Knallbüchse, die, pokavnica, pokalica, pokavka.

Knalleffect, der, hrup, tresk, šunder.

Knallen, *v. n.*, počiti, pokati, tresknlti, treskati, *böhm.* u. *serb.* praskati; mit der Peitsche knallen, z bičem pokati; es knallte ein Gewehr, zaslišal se je strel, puša je póčila; den ganzen Tag knallten Gewehre, ves dan so pokale puške; *v. a.*, Jemanden knallen, koga ogoljufati, okaniti, omesti, prevariti, opehariti; knallend zerplatzen, razbobneti se.

Knallerbse, die, nasec *(Zalokar)*.

Knallgas, das, pokavni plin ali gaz.

Knallglas, das, pokavno steklo.

Knallgold, das, pokavno zlato.

Knallkraft, die, pokavnost.

Knallkugel, Knallkügelchen, f. Knallglas.

Knallluft, die, pokavni zrak.

Knallpeitsche, die, poklja.

Knallpulver, das, pokavni prah, pokavec.

Knallquecksilber, das, pokavno živo srebro.

Knallsilber, das, pokavno srebro.

Knallwaare, die, pokavno blago, pokavina.

Knapp, *adj.*, tesen, napet, vozek, pičel; knappe Zeiten, terdi časi, v kterih človek komaj izhaja; *adv.*, tesno, naponama, pičlo; sich knapp behelfen, na tesnem živeti, komej izhajati s svojim, revno živeti, stradati; das Geld ist bei ihm knapp, terda mu je za dnarje; es wird knapp hinreichen, komej bo zadosti, ravno da bo zadosti; knapp an etwas, tik, tikama česa; von der Zeit, ravno kar; knapper Wind, nasproten veter.

Knappe, der, Edelknecht, oproda (*ungr.*), Schildträger, etwa ščitonosec, škitarnik, Berg-

knappe, rudni (rudarski) delavec, rudokop (auch *russ.*), s. übr. **Bergknappe**, **Gesell.**

Knappen, *v. n.*, pokati, pokljati, treskati, schwanken, hinken, šepati, švedrati, šantati; nicken, kimati; *v. a.*, Nüsse knappen, s. **Knacken**; nagen, glodati, gruditi; kneippen, ščipati, šipati.

Knappern, *v. a.* u. *n.*, harte, trockene Speisen mit einem Geräusche zerbeißen, hrustati; s. **Knappen.**

Knappeule, s. **Eule.**

Knappheit, die, tesnost, tesnota.

Knappin, die, rudarska delavka.

Knappmesser, s. **Knackmesser.**

Knapps, s. **Schnapps.**

Knappsack, der, s. **Schnappsack.**

Knappschaft, die, s. **Bergknappschaft.**

Knappschaftsklasse, die, dnarnica rudokopov.

Knappschaftskux, der, kos ali delež rudnika, ki je lastina rudokopov.

Knarpelkirsche, die, hrustavka.

Knarpeln, *v. n.*, hrustati, hrustljati; an einem Beine knarpeln, kost gruditi, glodati.

Knarpelnd, *adj.*, hrustav, hrustajoč.

Knarre, die, derdralo, škripalo, ropotulja, raglja, regetulja; mit der Pfarre die Knarre bekommen, kupiti kokljo s piščeti, pišeti, kravo s teleti.

Knarren, *v. n.*, vom ungeschmierten Rade, cviliti, škripati, derdrati, vraziti, nach *Gutsm.* škergutati; hrustniti, hrustati; s. a. **Murren**, **Knurren.**

Knarren, das, škripanje, hrustanje.

Knarrend, *adj.*, škripav, škripajoč, škripaven.

Knarrente, die, (Anas strepera), konopnica.

Knarreule, s. **Brandeule.**

Knarrhuhn, das, (Psophia), nach *Šul.* karakan.

Knarrig, s. **Knarrend.**

Knarzen, *v. n.*, škripkati.

Knast, der, gerča, herga.

Knaster, (Canaster) der, knaster, (in allen slav. M.); ein alter Knaster, staro godernjalo, mermralo.

Knasterbart, der, godernjavi starec, godernjavec.

Knasterig, *adj.*, pokljav.

Knastern, *v. n.*, pokljati, cverkati *(V.)*, persketati, *russ.* treščat; *böhm.* u. *serb.* praskati; dišati po tabaku; s. a. **Brummen.**

Knastig, *adj.*, gerčav, gerčat, hergast.

Knatschen, *v. n.*, cmokati, mlaskati (z zobmi); s. a. **Zerknittern.**

Knattern, s. **Knastern.**

Knauel, **Knäuel**, der, klobko, klobčič, klobček, (*böhm.* u. *serb.* klubko, *russ.* klubok, *poln.* kłębek); nach *M.* a. kloneč; ein Fadenreif am Knäuel, pasnica; einen Knäuel bilden, zviti se, zmotati se v klobček.

Knäuelförmig, *adj.*, klobčast †.

Knauelgras, s. **Hundsgras.**

Knaueln, **Knäueln**, *v. a.*, zmotati, motati v klokbo, v klobček.

Knauer, der, *mont.*, terda, jalova ruda.

Knauerig, *adj.*, terd.

Knauf, der, s. **Knopf**; **Säulenkopf.**

Knaufig, *adj.*, glavat.

Knaufmacher, der, s. **Knopfmacher.**

Knaupeln, *v. n.*, an einem Beine, oglodati, glodati, obrati, obirati; den ganzen Tag knaupeln, ves dan prežvečiti in prejesti; an einer Sache, s trudam peckati in delati.

Knauser, der, skopar, skopin, skerljivec, umazanec, tverduh, neužitovnež; s. a. **Geizhals.**

Knauserei, die, skoparija, skopija, skoparstvo; s. a. **Geiz.**

Knauserig, *adj.*, umazano ali gerdo skop, skoparsk, stisnjen, skerčen, terd, skerljiv; s. a. **Geizig**; er ist überaus knauserig, trikrat klobaso skuha, potlej jo proda.

Knausern, *v. n.*, skopariti, skopiniti, skopovati *(M.)*; stiskati, kerčiti se; s. a. **Geizen.**

Knauß, s. **Gneiß.**

Knautschen, s. **Knetschen.**

Knebel, der, insgem. klinec, krepel, klin, (*russ.* kljap, *poln.* krępulec); Fingergelenk, srednji členek na perstih; ein Band, etwas damit zusammenzuziehen oder zu binden, zavezavnik, poveznik; an einer Kette, norec; für Hunde, s. **Klöppel**; s. **Knöterich**; **Knittel.**

Knebelbart, der, nach dem *Serb.* berk, berkovi, *M.* berkle, (*poln.*, *russ.* u. *böhm.* wąsy — vosi), *altsl.* ąs; bei *Gutsm.* voso, rese.

Knebelbärtig, *adj.*, berkat, berkač.

Knebeler, **Knebler**, der, povezač, snopovez.

Knebelholz, das, rajtelj, rajkelj, porajtelj (Wurzel in rat-išče).

Knebeln, *v. a.*, s klinam prisukati, prisukavati, zvezati, zvezovati, zategniti, zategovati, gem. zarajtljati, porajtljati, rajkljati; Garben knebeln, snopje vezati; Einen knebeln, zamašiti komu usta (z lesenim klincam); mit den Fingerknebeln schlagen, gnjocniti, gnjocati.

Knebelspieß, s. **Fangeisen.**

Knebler, s. **Knebeler.**

Knebleria, die, vezavka.

Knecht, der, hlapec; Dienstbote überh. služabnik, posel; Sclave, suženj, sužnik, auch hlapec, *serb.* rob, *altsl.* rab, *poln.* u. *russ.* nevoljnik; in der Bibel, Knecht Gottes, služabnik Božji; ein großer Knecht, verächtl. hlapčon; ein kleiner, hlapče; ein Knecht sein, hlapčevati, za hlapca služiti; Ochsenknecht, volar; Pferdeknecht, konjar; Bäckerknecht, s. **Gesell**; ein Knecht aus Holz von Zimmermannsarbeit, um die nasse Wäsche darauf auszuringen, ovijavnik; bei den Tischlern, etwa podpirač; Stiefelknecht, zajic; Rammkloß, oven; alter Knecht, s. **Wachtelkönig.**

Knechtelei, die, hlapčevsko, svobodniga človeka nevredno obnašanje.

Knechteln, *v. n.*, nizko, po hlapčevsko se vesti; s. a. **Kriechen.**

Knechten, *v. n.*, hlapčevati; *v. a.*, podjar-

miti, v hlapčestvo ali sužnost pripraviti; zasužnjiti, sužnjiti koga.

Knechtgeld, das, vojaška davščina, davšina.

Knechtisch, *adj.*, hlapčevsk, suženj; mechanisch, tlačansk; ein knechtischer Sinn, duh sužnosti; *adv.*, po hlapčevsko, kakor hlapec, kakor sužnik.

Knechtlich, *adj.*, hlapčevsk, kakor hlapec; knechtliche Arbeit, hlapčevsko delo, delo za hlapca, težaka; der knechtliche Stand, hlapčevanje, hlapčevski stan.

Knechtschaft, die, hlapčestvo, sužnost; in Knechtschaft leben, v sužnosti, sužnik biti, *russ.* rabstvo, nevolja; nach *M.* hlapčija.

Knechtsarbeit, die, **Knechtsdienst**, der, hlapčevanje, hlapčevska služba, hlapčevsko, ali težaško delo.

Knechtsgefühl, das, **Knechtsgeist**, der, hlapčevski duh, duh sužnosti.

Knechtung, die, tlačenje, zatiranje, jarem sužnosti.

Knechtvieh, das, ovčarjeve ovce, ki se pasejo s gospodarjevimi vred.

Kneif, der, s. **Messer**; ein auswärts gekrümmtes Messer, krivec, kosir; s. a. **Schusterkneif**.

Kneifen, **Kneipen**, *v. a.*, uščipniti, ušipniti, vščeniti, vščeniti, (meist mittelst eines Werkzeuges), ščipati, šipati; der Schuh kneipt mich, čevelj me žuli, tišči, tiši, me je ožulil, obtiščal, obtišal; als *v. i.*, es kneipt mich im Leibe, po trebuhu me ščiplje, šiplje, grize, kolje, červiči; im wippacher Th. v madronu me ščiplje, šiplje.

Kneifer, der, ščipavec, šipavec; (Mergus merganser), veliki potapljavec.

Kneip- in Zſtzgn. ščipavni, šipavni.

Kneipe, die, ščipalo, šipalo, klešče, kleše (Zange); in der Kneipe sein, s. **Klemme**; Bauchgrimmen, das Kneipen, grizenje, savijanje, červičenje po trebuhu; eine elende Schenke, nach *M.* čapljarna, slaba kerčma, pajharica, kerčmetina (*serb.*).

Kneipen, s. **Kneifen**.

Kneipen, das, s. **Bauchgrimmen**.

Kneipend, *adj.*, ščipaven, šipaven.

Kneiper, s. **Kneifer**.

Kneiphahn, s. **Rennkäfer**.

Kneipkäfer, der, ščipavnica, šipavnica, tertijon.

Kneipschenke, s. **Kneipe**.

Kneipschröter, der, rogač.

Kneipwurm, der, nach *V.* volk; s. **Kneipkäfer** u. **Kneipschröter**.

Kneipzange, die, Beißzange, ščipavne klešče, šipavne kleše, ščipavnice, šipavnice.

Kneißeisen, das, golivnik (*V.*).

Kneißen, *v. a.*, bei Gerbern, schaben, ogoliti, goliti, stergati (dlako, kocino od kože).

Knellbeere, die, s. **Tollkirsche**.

Kneller, s. **Lausewenzel**.

Knenken, *v. n.*, cmerdati se.

Knetbar, *adj.*, gnjetljiv.

Kneten, *v. a.*, ugnjesti, gnjesti (*altsl.* gnesti); nach *V.* mladiti; vom Teige auch zamesiti, umesiti, mesiti, *serb.* gnječiti; Lehm kneten, ilovico teptati, mandrati, tlačiti; einen Teig zwischen den Fingern kneten, posvaljkati, svaljkati; s. a. **Quetschen**.

Kneter, der, gnjetec.

Kneterin, die, gnjetica.

Knetgetriebe, das, tlačivnica.

Knetscheit, das, gnjetalo, gnjetivnik, mesilo, žokavnik, *russ.* lopatka.

Knetschen, *v. a.*, zgnječiti, gnječiti, žokati.

Knettrog, der, niške, nicke, kadunje *pl.*

Knick! *int.* kerc! tresk! resk! der, tresk, nalom, pok; s. a. **Knack**, **Knacks**.

Knick, das, živi plot, živa meja; s. a. **Hecke**.

Knickbeere, s. **Knackbeere**.

Knickbeinig, *adj.*, slabih klecavih nog.

Knickel, die, brinova jagoda.

Knicken, *v. n.*, den Schall knick von sich geben, resknìti, tresknìti, treskati, s. a. **Knakken**; aus Kargheit abzuzwacken suchen, skopovati, stiskati, skopariti, tergati (pri plačilih); s. a. **Knausern**; biegen, zviniti; im Gehen knicken, die Knie tiefer einbiegen, nach dem *Serb.* klecati; nach *V.* krevljati, *russ.* podgibat kolena; ein solcher Gang, krevljanje, krevljasti hod; mit dem Kopfe knicken, s. **Nicken**; *v. a.*, razlomiti, raskrehniti, stolči, pomandrati, poceptati, razbiti; eine Blume, ulomiti, utergati; *waidm.*, ulomiti vrat.

Knicker, der, stiskavt, stisnjenec, skopuh; s. **Knauser**; **Nicker**; **Knippkugel**.

Knickerei, die, s. **Knauserei**, **Geiz**.

Knickerig, s. **Knauserig**.

Knickerin, die, stiskulja, stisnjenka, skopulja.

Knickern, s. **Knicken**, **Knausern**.

Knickfang, s. **Genickfang**.

Knickfuß, der, krevljasta, klecava noga.

Knickholz, das, germovje.

Knickicht, das, s. **Knick**, das.

Knicks, **Knix**, der, als Laut, pik, pek; Riß, poč, poka, rega; Beugung der Kniee, poklon; einen Knicks machen, prikloniti se upogibaje kolena.

Knicksen, **Knixen**, *v. n.*, kolena upogniti, upogibati, upogovati pred kom za poklon (kakor se priklanjajo ženske), verkl. priklončkati se.

Knicksweide, s. **Bruchweide**.

Knie, das, koleno; auf die Knie fallen, die Knie beugen, poklekniti, poklekovati pred kom (na kolena); auf den Knien, na kolenih, klečé; auf den Knien liegen, klečati; nach Art des Rindviehes, nach *V.* koleniti; auf den Knien bitten, u. s. f., klečé prositi; übers Knie brechen, s. **Brechen**; übers Knie gespannt sein, poprek, pisano gledati se; s. a. **Knieholz**; technologisch, koleno; ein Knie machen, z. B. von einem Graben, zaviti se, kljuko narediti.

Knie- in Zſtzgn. na, v kolenu, kolenovo; dem Knie ähnlich, kolenasti.

Knieband, das, podveza, podvez.

Kniebank, die, klečalo.

Kniebeuge, die, **Kniebiege**, der eingebogene

Theil des Fußes hinter dem Knie, podkolenik, (in allen slav. M.).
Kniebeugemuskel, der, pregibač kolena.
Kniebeugend, *adj.*, klečeč; na kolenih.
Kniebeugung, die, priklanjanje, priklon, priklomba; klečanje.
Kniebug, s. **Kniebeuge**, **Häckse**.
Kniebügel, der, (Knieriemen), nakolenik.
Kniebusch, der, germovje.
Kniefall, der, poklekljej; einen Kniefall thun, poklekniti pred koga.
Knieförmig, *adj.*, kolenast, kolenčast, pregnjen.
Kniegalgen, der, nach *Šul.* enokrake vislice.
Kniegeige, s. **Violoncell**.
Kniegelenk, das, koleno.
Kniegicht, die, protin v kolenih.
Kniegichtig, *adj.*, kdor ima protin po kolenih.
Kniegras, das, (Spergula arvensis), kolenec.
Kniegürtel, der, s. **Knieband**.
Kniehalter, der, konopec kolenček, s kterim se divji voli kroté.
Kniehoch, *adj.* u. *adv.*, do kolena.
Knieholz, das, ein nach einem Winkel gebogenes, kljuka; im Schiffbau, nach dem *Poln.* krivula.
Kniekardätsche, s. **Kniestreiche**.
Kniekehle, die, Kniebeuge, podkolenik.
Kniekehlennerv, der, čutnica podkolenica.
Kniekehlenschlagader, die, podkolenska odvodnica.
Kniekissen, s. **Kniepolster**.
Knielos, *adj.*, brez kolen(a).
Knien, *v. n.*, sich auf die Knie niederlassen, poklekniti, auch klekniti, (auf dem Karst, kleniti), poklekati, poklekovati; auf die Erde knien, poklekniti na tla; auf den Knien liegen, klečati; drei Tage lang kniete er, tri dni je preklečal; sich satt, müde knien, naklečati se; sich wund knien, preklečati se, oguliti si kolena klečé; gekniet, kolenat, kolenčat; auf einem Knie knien, (scherzhaft), zajca streljati.
Kniend, *adj.*, klečeč; *adv.*, klečé, na kolenih; kniend bitten, klečé prositi.
Kniepolster, der, etwa klečnjak, blazina za pod kolena.
Knieriemen, der, podveza; bei den Schustern, nakolenik; nach den übr. slav. M. poteg, gew. kneftra*.
Knieröhre, die, pregnjena, kljukasta cev.
Kniescheibe, die, (patella), šipa, šipica, jabelko na kolenu (auch *poln.*), *russ.* čaša kolennaja.
Knieschemel, der, klečnica, s. **Knebank**.
Kniese, die, rebro v ladii.
Kniest, der, neka bolj jalova bakrena ruda.
Kniestreiche, die, tenke gredaše.
Kniestreicher, der, gredašar.
Kniestück, das, koleno, kljuka; in der Malerei, dokolenik†.
Knietief, *adj.* u. *adv.*, do kolen(a).
Knieweit, *adj.*, nach *Šul.* sablonog.
Kniff, der, ščip, šip, uščip, ušip; Einem einen Kniff geben, uščipniti, ušipniti; List, zvijača, ukanljivo djanje, *poln.* obrot (obrat); er hat Pfiffe und Kniffe im Kopfe, vedno misli, kako bi človeka ganil, ukanil, prevaril.
Kniffslehre, s. **Klugheitslehre**.
Knillen, *v. i.*, es knillt ihn, jeza kuha v njem, peče ga.
Knipp, der, Knippchen, ein Schneller mit dem Finger, tlesk, šnoberc (?); ein Schlag auf die Finger, kerc; Knippchen geben, kercati po perstih.
Knippen, **Knippsen**, *v. n.*, póčiti, pokati s persti; *v. a.*, kerciti, kercati po perstih.
Knippkugel, die, Knicker, s. **Schnellkugel**.
Knipps, der, ein kleiner Mensch, s. **Knirps**; ein Schneller mit dem Finger, s. **Knipp**; ein Schlag auf die Spitzen der zusammengehaltenen Finger, plosk ali kerc po perstih, nach *V.* po kurji riti; s. a. **Schnapps**.
Knippschere, die, škarjice.
Knippsen, s. **Knippen**.
Knipptasche, die, zaklepni žep.
Knirps, der, ein kleiner Mensch, paperk, človeček, *böhm.* skerček.
Knirren, *v. n.*, škripati, nach *Zal.* cicati, ujcati, cviliti, nach *V.* škernjati, *böhm.* vrzati; mit den Zähnen, s. **Knirschen**.
Knirschen, *v. n.*, škripati, škripetati, škernjati (*V.*), vom Sand, herskati, verskati; (im Munde), hrustati; mit den Zähnen knirschen, z zobmi škripati; zaškerpentiti (nar. pes.); *v. a.*, raztreti, treti.
Knirschen, das, škripanje, škripot.
Knister, s. **Drosselbeere**.
Knistergold, das, loš; s. a. **Rauschgold**.
Knisterig, *adj.*, pokljaven, praskljaven.
Knistern, *v. n.*, pokljati, praskljati, persketati, derskljati (*M.*); von der Brodrinde, hrustati, von der Maus, škernjati; eine Brotrinde knistern, als *v. a.*, shrustati skorjo.
Knitschbeere, s. **Faulbeere**.
Knitschen, *v. a.*, objemati koga.
Knittel, der, s. **Knüttel**.
Knitter, der, gerba; Knitter machen, s. **Knittern**.
Knittergold, das, s. **Knistergold**, **Rauschgold**.
Knitterig, *adj.*, zgerbančen, zmečkan, s. a. **Mürrisch**.
Knittern, *v. a.*, škortati, zmečkati, mečkati, zgerbiti; *v. n.*, s. **Knattern**.
Knix, s. **Knicks**.
Knöbel, der, s. **Knebel**.
Knobelfisch, s. **Knotenfisch**.
Knobellerche, die, navadni škerjanec.
Knoblauch, der, (Allium sativum), česen, česnik.
Knoblauchbeet, das, česnova gredica.
Knoblauchblatt, das, česnovo pero.
Knoblauchbrühe, die, česnova omaka.
Knoblauchduftig, *adj.*, dišeč po česnu.
Knoblauchkraut, das, kremuc.
Knoblauchkröte, s. **Wasserkröte**.
Knoblauchpilz, der, česnova goba.
Knoblauchmaus, die, miš česnovka.
Knoblauchzehe, die, česnov perst, česnik,

Knöchel, der, člen, členek, sklep; am Fuße, gleženj, gležno; s. a. Würfel.
Knöchelband, das, gležnjev vezek.
Knöchelbedeckung, die, oklopec gležnja.
Knöcheln, s. Würfeln.
Knöchen, s. Martern.
Knochen, der, kost; stark von Knochen, močnih kosti, nach dem *Serb.* koščat; es ist an ihm nichts als Haut und Knochen, sama kost in koža ga je, smertno kosilo, komej mu koža kosti derži; Einem die Knochen im Leibe zerschlagen, pretepsti ga, sklestiti mu kosti.
Knochenansatz, der, kostni podaljšek.
Knochenartig, *adj.*, koščenast, košenast.
Knochenasche, die, pepel iz kosti, kostni pepel.
Knochenaustritt, der, izpahnjenje kosti.
Knochenauswuchs, der, kostna herga, kostni izrastek.
Knochenband, s. **Band**, (das).
Knochenberg, der, groblja, kup kosti, *serb.* kostur.
Knochenbeschreibung, die, (osteographia), kostopisje.
Knochenbeule, die, bula na kosti.
Knochenbirn, die, koščenica, košenica.
Knochenbrand, der, kostna gnjiloba.
Knochenbrecher, der, lom kosti.
Knochenbruch, der, lomkosti, zlomljena kost; s. a. **Beinbruch**.
Knochenende, das, kraj kosti.
Knochenentzündung, die, vnetnica kosti.
Knochenerweichung, die, razmehčanje kosti.
Knochenerzeugung, die, postanek, postajanje kosti.
Knochenfeile, s. **Beinfeile**.
Knochenfett, das, mozeg.
Knochenfisch, der, riba oklopnica.
Knochenfortsatz, der, podaljšek kosti.
Knochenfraß, der, s. **Beinfraß**.
Knochenfragment, das, odlomek, košček kosti.
Knochenfügung, die, sklepanje, stikanje kosti.
Knochengallerte, die, kostne dergtalice.
Knochengebäude, das, **Knochengerüst**, **Skelet**, das, hrodje, okostje, kostnjača.
Knochenglas, das, koščeno, košeno steklo.
Knochenhand, die, suha roka, ki je ni druziga kakor gola kost.
Knochenhart, *adj.*, koščenast, košenast, terd kakor kost.
Knochenhaus, das, s. **Beinhaus**.
Knochenhaut, s. **Beinhaut**.
Knochenhecht, der, koščenjak, košenjak.
Knochenkern, der, koščeno, košeno jederce.
Knochenkohle, die, koščeni, košeni ogel.
Knochenkrebs, der, kostni rak; s. a. **Beinfraß**.
Knochenlehre, die, nauk od kosti, kostoslovje† (auch *russ.*).
Knochenleim, der, koščeni, košeni lim.
Knochenlos, *adj.*, brezkosten, brez kosti.
Knochenmann, der, *fig.* smert; s. a. **Gerippe**.
Knochenmark, das, mozeg.
Knochenmehl, das, koščena, košena moka.
Knochennaht, die, šiv.
Knochenöl, s. **Beinöl**.
Knochenplatte, die, plast kosti.
Knochenröhre, die, cev v kosti.
Knochensammler, der, kostar.
Knochensauer, *adj.*, kostnokisel.
Knochensäulchen, das, stebrič v ušesu.
Knochenschmerz, der, bolečina po kosteh, kostobolja†.
Knochenschwarz, das, s. **Beinschwarz**.
Knochenschwiele, die, kostni žul.
Knochensplitter, der, treščica od kosti.
Knochenspalte, s. **Beinspalt**.
Knochenstein, s. **Beinbruch**.
Knochensubstanz, die, des Zahnes, zobovina.
Knochensystem, das, etwa okostje.
Knochenverbindung, die, zveza, sklep kosti.
Knochenverdrehung, die, izvinjenje kosti, izvinjena kost.
Knochenverhärtung, die, oterda kosti.
Knochenwaare, die, koščenina, košenina, koščeno, košeno blago.
Knochenweiche, die, mehčina kosti.
Knochenwerk, das, kosti.
Knochenwuchs, der, rastenje kosti.
Knochenzerlegung, die, razdeva kosti.
Knöchern, *adj.*, koščen, košen, auch kosten.
Knochicht, s. **Knochenartig**.
Knochig, *adj.*, kostnat, koščen, košen.
Knöchlein, das, koščica, košica.
Knöchler, s. **Knochenmann**.
Knocke, die, Knocke Flachs, s. **Kaute**; eine Mehlspeise, Nocke, nach *V.* buncelj.
Knödel, der und das, cmok, *böhm.* knedlik.
Knödelsuppe, die, juha s cmoki.
Knollen, der, am thierischen Körper, bunka, herga, bula, nach *V.* bunja; überhaupt Knollen, kepa, gruda, cmok, žmukelj (žmikelj); an den Kräutern, čebuljica, podzemljica, gomolj (*serb.*, bei *Jan.* gomolja); unförmliches Stück, ein Knöllchen im Brote, svalek; ein dickes Stück, ein Knollen Brot, bertavs kruha; ein grober Knollen, bat (od človeka).
Knollen, *v. a.*, Brot, zmesiti, zgnjesti, gnjesti.
Knollenblume, s. **Berghahnenfuß**.
Knollengewächs, das, nach *Sul.* gomoljnica.
Knollengras, das, (Avena elatior), französisches Raigras, divji oves.
Knollenhafer, s. **Knollgras**.
Knollenkraut, das, (Astragalus glycyphyllus), divji sladki koren.
Knollensellerie, s. **Wassereppich**.
Knollenwurz, die, (Scrophularia nodosa), černobina, svinjski koren.
Knollhorn, das, redkevnik† (polž).
Knollig, *adj.*, grudast, kepast, bunkast,

gomoljast, žmukljast, cmokat, svaljkast, bulast; ein knolliger Mensch, okornež, štorkljež; knollige Antwort, debel, grob odgovor.

Knolllilie, s. Feldlilie.

Knollrettig, s. Gartenrettig.

Knollrübe, s. Wasserrübe.

Knöpel, s. Knoten.

Knopf, der, nach *Zal.* butek, gumb, gump, nach *V.* gumb und pucek, (*serb.* puce), *russ.* pugovica; am Hemd, zapetnik (?); an den Spitzen der Thürme, jabelko; an einer Stecknadel, glavica; am Faden, vozel, vozlič, meželj; hölzerner Knopf, nach *Alič.* berkalica (?); s. a. Degenknopf, Stockknopf, Knospe.

Knopfbaum, der, etwa glavač.

Knopfbeinchen, das, duša.

Knopfbinse, die, (Juncus conglomeratus), bič, biček, *coll.* bičje.

Knöpfchen, das, gumbič.

Knöpfeln, *v. a.*, vozlati; s. a. Klöppeln.

Knöpfen, *v. a.*, zapeti, zapenjati, z gumbi ali pucki pripeti, priterditi.

Knopffabrik, die, gumbarnica.

Knopfform, die, oblika, podoba gumba; zum Gießen, kalup gumba; zum Bespinnen, duša.

Knopfförmig, *adj.*, gumbast, kakor gumb, gumbu ali pucku podoben.

Knopffortsatz, der, gumbasti podaljšek.

Knopfgießer, der, gumbar, kdor gumbe vliva.

Knopfhammer, der, zlatarsko gumbasto kladvice.

Knopfholz, das, lesena duša.

Knöpfig, s. Knorrig.

Knopfkraut, s. Grindkraut.

Knopfkrötengras, s. Knopfbinse.

Knöpfleingras, das, (Triticum repens), pirika.

Knopfloch, das, nach *Zal.* zapuna, luknja za gumb, nach *V.* gumbnica, *russ.* u. *böhm.* petljica.

Knopfmacher, der, gumbar.

Knopfmacherhandwerk, das, gumbarija, gumbarstvo.

Knopfnadel, die, bucika.

Knopfplatte, die, gumbna plošča, ploša.

Knopfraupe, die, gosenica gumbarica, nach *Šul.* vozlovača.

Knopfrose, s. Kohlrose.

Knopfschere, die, iglarske škarje.

Knopfseide, die, svila za gumbe.

Knopfsimse, s. Knopfbinse.

Knopfspindel, die, iglarsko vreteno.

Knopfspinner, der, glavičar, (ki glavice za bucike dela).

Knopfstrumpf, s. Gamasche.

Knopfthierchen, das, kosmatka.

Knopfüberzug, der, ovojek gumba.

Knopfwurzel, die, (Centaurea paniculata), metličasti glavič.

Knoppe, die, Leibesschade, s. Knacks.

Knopper, die, ježica; s. a. Gallapfel.

Knopper, der, čokan, terš.

Knoppereiche, s. Wintereiche.

Knoppergallfliege, die, muha šiškarica.

Knopperkirsche, s. Knarpelkirsche.

Knoppermühle, die, mlin ali stope za ježice.

Knoppern, *v. n.*, hrustati.

Knoppergallwespe, die, osa šiškarica.

Knorpel, der, hrustanec, hrustavec, nach *M.* hermetanec, hrustec, *serb.* nach *Šul.* herstavica, *russ.* hrjašč.

Knörpel, der, (Sedum sexangulare), šestoverstni natresk.

Knorpelansatz, der, zastavek hrustanca.

Knorpelartig, *adj.*, hrustančast.

Knorpelband, das, hrustančasti vezek.

Knorpelfisch, der, hrustančnica †.

Knorpelfläche, die, plošča, ploša čolničaste kosti.

Knorpelflosse, die, hrustava plutovina.

Knorpelflosser, *pl.*, nach *Šul.* hrustavopérke.

Knorpelfügung, die, hrustančni sklep.

Knorpelhaut, die, (koža) hrustančnica.

Knorpelicht, *adj.*, hrustančast.

Knorpelig, *adj.*, hrustav, hrustančen.

Knorpelkirsche, die, hrustavka.

Knorpelkraut, das, (Sedum acre), hudi natresk.

Knorpellehre, die, (Chondrologia), nauk od hrustancov, hrustoslovje†.

Knorpeln, *v. n.* u. *a.*, hrustati, shrustati, hrustati kaj; s. a. Knarpeln.

Knorpelring, der, hrustančasti obroč sapnika.

Knorpelthier, das, hrustančnica†.

Knorren, der, gerča, herga, (nach *M.* gerb, gumb, nach dem *Poln.* u. *Böhm.* sok, *serb.* čvor); s. a. Knöchel.

Knorrhahn, der, (Otis afra), afrikanska amša.

Knorricht, *adj.*, gerčast, gerjačast, hergast.

Knorrig, *adj.*, gerčat, gerčav, bunkast; knorrig werden, zgerčiti se; s. a. Knorricht; ein knorriger Prügel, Stock, gerjača.

Knorrigkeit, die, gerčavost.

Knorschel, s. Stachelbeere.

Knorz, der, debela gerča, gerčava klada; von Menschen, klepec, bat.

Knorzig, s. Knorrig.

Knospe, die, Blumenknospe, popek, (*serb.* pupak), popček, nach *M.* popika; Blattknospe, berst, oko; (nach *Zalok.* sadni, lesni in listni popki); die Knospen, *coll.* popovje, popje, popkovje, berstje, mladje; Knospen bekommen, treiben, s. Knospen.

Knöspchen, das, popčica, popček, berstič, pucek.

Knospen, *v. n.*, popčati se, popke ali očesa poganjati, auch odganjati, bersteti (von Blattknospen), popke ali očesa delati; *fig.* poganjati, napenjati se, razvijati se; knospende Rosen, rože, ki se razvijajo, razcvetajo.

Knospenbeißer, der, popčar.

Knospenblatt, das, berstov listek, berstovo pérce.

Knospendecke, die, (hibernaculum), kožušek.

Knospengras, s. Schwertriebel.
Knospenhaut, die, berstova kožica.
Knospenraupe, die, gosenica popčarica.
Knospenvoll, *adj.*, popčat, berstnat, poln popkov, bersten.
Knospenzeit, die, čas, ko drevje poganja, nach *Sul.* popnja.
Knospenzwiebel, s. Brutzwiebel.
Knospicht, *adj.*, popkast, berstu podoben.
Knospig, *adj.*, popčat, popkat, berstnat, bersten.
Knötchen, das, vozlič.
Knote, der, s. Knoten; *fig.* zarobljenec.
Knöteln, *v. a.*, zavozlati, vozlati, vozličati, vozliče delati; s. a. Knaupeln.
Knoten, der, Auswuchs, s. Knorren; hartes Geschwür, bunka; an einem Faden, vozel, vozal; einen Knoten machen, schürzen, zavozlati, vozlati, vozel narediti; den Knoten auflösen, razvozlati, razvozlovati, odvozlati, vozel odvezati, odvezovati; durch einen Knoten zusammenbinden, zvozlati, *serb.* svezati što mertvouzice; an den Halmen der Grasarten, kolence, auch koleneo; am Baume, gerča, *serb.* čvor; die Samenkapsel des Flachses, glavica; Knospe, berst, popek, oko; die zur Fortpflanzung abgeschnittene Rebe, sajenka, sajenica, ključ; s. a. Stürzel; *fig.* das Ding hat einen Knoten, reč ima vozel, tu je nek spotikljej; Verwickelung, zamota, zavozljaj; *astron.* nach dem *Poln.* vozel.
Knoten, *v. a.*, vozlati; geknotet, vozlat.
Knotenartig, *adj.*, vozlast.
Knotenblüthig, *adj.*, vozlatiga cveta.
Knotenfisch, der, gerbavi kit.
Knotenflechte, die, mahovka.
Knotenfuchsschwanz, der, (Alopecurus geniculatus), kolenčasti lesičji rep.
Knotenhaft, s. Knotenartig.
Knotenholz, s. Knotholz.
Knotenkraut, s. Knotenwurz.
Knotenlinie, die, vozlenica.
Knotenlos, *adj.* brez vozla, brez kolenca; brez zavozlaja.
Knotenlösung, die, razvozlaj.
Knotenschürzung, die, zavozlanje, vozlanje.
Knotenseil, das, verv z vozli za krovce.
Knotenspreu, die, lanene, ajdove pleve.
Knotenstock, der, gerjača, garjevka, robatica *(Gutsm.)*.
Knotenvoll, s. Knotig.
Knotenwurm, s. Fadenwurm.
Knotenwurz, die, (Scrophularia nodosa), svinjski koren.
Knöterich, der, (Polygonum), moljava, truskavec, gem. Knötterich drežen, dresen, gadov koren.
Knotgras, s. Vogelknöterich.
Knotholz, das, ključ, s. a. Knoten.
Knotig, *adj.*, nach den Bedeutungen des Knotens, vozlat, kolenčast, gerčav, gerčast, glavičast, bersten, robat; *fig.* debel, zarobljen, neotesan.
Knotzel, der, (österr. Prov.), čepin, terš.
Knotzen, *v. n.*, (österr. Prov.), čepeti.

Knuck! Knucks! *int.*, puk!
Knuff, der, ein Stoß mit der Faust, dunec, dudnik.
Knüffeln, Knuffen, *v. a.*, dudniti koga, gnjocniti, gnjocati, dregniti, dregati s pestjo.
Knülle, die, guba, gerba, meželj.
Knüllen, *v. a.*, posvaljkati, svaljkati, pomečkati, zmečkati, mečkati, zgnječiti, gnječiti, zgerbančiti.
Knupen, der, predence (niti, koncov.).
Knüpfeln, Knüpfen, *v. a.*, durch einen Knoten verbinden, privozlati, zvozlati, vozlati; zusammenknüpfen, zvezati, vezati, pripeti, pripenjati; an den Galgen knüpfen, obesiti, obešati; fest knüpfen, vozel zadergniti, zategniti, zatisniti; die Troddeln anknüpfen, konce prisukati, prisukavati; ein Freundschaftsband knüpfen, sprijatliti se; *v. r.*, sich knüpfen, zvezan biti, združen biti s čem, deržati se česa.
Knüpfung, die, vozlanje, vezanje, zveza; das Geknüpfte, privezek, navezek.
Knüppel, der, s. Knebel, Knüttel; er hat einen Knüppel am Beine, oženjen biti; sie hat einen Knüppel am Beine, otroka doji.
Knüppelholz, s. Knüttelholz.
Knüppeln, s. Knütteln.
Knupper, s. Knopper.
Knuppern, s. Knabbern.
Knups, s. Knuff.
Knüren, s. Knüllen.
Knurren, *v. n.*, herpati (*V.*), vrčati (verčim), rohneti, renčati, godernjati; von Hunden, režati; aufknurren, zarohneti, zarenčati, zarežati; s. a. Schnurren; *v. i.*, es knurret ihm im Leibe, po trebuhu mu kruli, čeva se mu kregajo, *böhm.* u. *poln.* kručiti.
Knurren, das, rohnjenje, režanje.
Knurrig, *adj.*, renčav, renčalast, njergav, režalast; s. a. Mürrisch.
Knurrkater, der, *fig.* renčalo, režalo, godernjalo.
Knuspern, s. Knistern.
Knust, der, die berindete Ecke am Brote, krajic.
Knute, die, nach dem *Russ.* knut-a; korobač, bič.
Knuten, *v. a.*, s knutam tepsti, sekati, korobačiti, bičati.
Knütte, s. Stricknadel.
Knüttel, der, kijec, kijc, cepec, ocepek (*V.*), porunkelj, porenkelj, porungelj, tojaga, krepél, nach *V.* auch oblikovec, porobek, povirek; der Knüttel liegt beim Hunde, rad bi, pa ne more, nek zaderžek je.
Knüttelholz, das, nach *V.* oblikovci, porenklji, porunklji, porungeljni, vejevje.
Knütteln, *v. a.*, porenkljati, podkrepeliti, s krepelam tepsti; *v. n.*, pesmariti.
Knüttelreim, Knüttelvers, der, nach *V.* klobasa; neslani, revni verzi, sosebno kratke verstice brez cene; solche Verse machen, pesmariti, pesme kovati, nach *V.* klobasati.
Knütten, s. Stricken.
Koaks, *pl.*, izžepljeni premog, izžepljenec.
Koax, s. Quack.
Koaxen, s. Quacken.

Kob, s. **Gründling**.
Kobalt, der, kobalt, hobrež.
Kobaltbergwerk, das, kobaltove rude.
Kobaltbeschlag, der, kobaltov operh.
Kobaltblau, das, kobaltovo modrilo.
Kobaltblume, **Kobaltblüthe**, die, kobaltov cvet.
Kobaltdruse, die, kobaltova vledenčad.
Kobalterde, die, kobaltovica.
Kobalterz, das, kobaltova ruda.
Kobaltgang, der, kobaltova žila.
Kobaltglanz, der, kobaltovec.
Kobaltglas, s. **Schmalte**.
Kobaltgrün, das, kobaltovo zelenilo.
Kobalthältig, *adj.*, kobaltovit, kobalten.
Kobaltkalk, der, apnasti kobalt.
Kobaltklein, das, kobaltov drobir.
Kobaltkönig, der, kobaltov kralj.
Kobaltmetall, das, kovinski kobalt.
Kobaltocher, s. **Kobalterde**.
Kobaltoxyd, das, kobaltov okisanec.
Kobaltspeise, die, kobaltova zmesa; s. a. **Kobaltkönig**.
Kobaltstufe, die, kobaltova ruda v kosih.
Kobaltvitriol, der, kobaltov vitriol.
Kobaltzeche, die, kobaltov rudnik.
Kobelente, s. **Quackente**.
Kobellerche, **Kobelmeise**, s. **Haubenlerche**, **Haubenmeise**.
Koben, der, koča; svinjak.
Kober, der, koš, košek.
Kobereisen, das, košarsko železo.
Köberling, s. **Bisamapfel**.
Kobern, *v. n.* u. *a.*, Fische im Kober fangen, ribe loviti v koš.
Kobernuß, s. **Pferdenuß**.
Kobold, der, Kobold schießen, s. **Burzelbaum** (machen); ein Berggeist, škrat, škratek, škratelj, škratec, (*böhm.* skřet, skřitek u. šotek); *mineral.* s. **Kobalt**.
Kobsmilch, s. **Erbloth**.
Koch, der, kuhar, (auch in andern slav. M.); eine gekochte Speise, kuhanje, močnik, *böhm.* kaša; der Hunger ist der beste Koch, lačnimu človeku je sladka tudi drobnica; lačen dober kuhar; s. a. **Hunger**; es sind nicht alle Köche, welche lange Messer tragen, sreberno sedlo še ne stori dobriga konja; ni vsak kuhar, kteri ima predgrinjalo; viele Köche versalzen die Suppe, den Brei, mnogo kuharic, presoljena juha; Koch sein, kuhariti, za kuharja biti.
Kochapfel, der, jabelko za kuhanje.
Kochbirn, die, hruška za kuhanje.
Kochbohne, die, bob, dober za kuhanje.
Kochbuch, das, kuharske bukve; „kuharica".
Köchel, s. **Auflauf**.
Kochen, *v. a.*, kuhati, variti (in allen slav. M.); ein wenig kochen, pokuhati; das Essen kochen, kuhati; auch jed pripravljati, gotoviti; sie versteht zu kochen, zna kuhati, dobra kuharica je; der Magen kocht die Speisen, želodec prebavlja, prekuhuje jedi; Seife kochen, s. **Sieden**; von der Sonne, pripekati; *v. n.* vreti, kipeti; das Wasser kocht, voda vre, kipi; der Kessel kocht schon, v kotlu že vre, se že kuha; es kocht gleich in ihm, preci mu zavre; das Blut kocht, kri je zavrela, kipi; von Weintrauben, sladiti se; vom Meer, valove delati, vreti; genug gekochet, dokuhan; gekocht, skuhan, kuhan; zu lange gekocht, prekuhan; des Kochens satt sein, nakuhati se.
Kochen, das, kuhanje.
Kochend, *adj.*, vreč, (vroč); kochendes Wasser, krop.
Köcher, der, tul, (auch *altsl.* tul), tulica, bei *Gutsm.* strelni tulec.
Köcherbaum, s. **Korallenbaum**.
Kocherei, die, kuharija, kuharjenje.
Köcherförmig, *adj.*, tulast.
Köcherkoralle, die, nach *Šul.* hvalinska cevuša †.
Köchernase, die, (Perca argentea), sreberni okun.
Köcherwurm, s. **Bohrwurm**.
Kochfeuer, das, kuhinjski, kuhavni ogenj (pri kterem se jedi kuhajo in ne peko).
Kochgeschirr, das, kuhinjsko posodje.
Kochholz, das, kuhinjske, razcepljene derva.
Köchin, die, kuharica; Köchin sein, kuharičiti.
Kochjunge, der, kuharček, kuhinjski hlapčič.
Kochkessel, der, kuhavni kotel.
Kochkelle, die, s. **Kochlöffel**.
Kochkraut, das, zelenje, zelenjava, kuha, prikuha.
Kochkunst, die, kuharstvo, kuharska umetnost, kuharija.
Kochloch, das, jamica na ognjišči, ognjiši.
Kochlöffel, der, kuhavnica, kuhača, (nach *M.* kuhlja, kuhelnik.).
Kochlöffelblech, das, etwa kuhavničnik.
Kochmajoran, der, majaron.
Kochmaschine, die, nach dem *Russ.* samovar, samovor.
Kochofen, der, kuhinjska peč.
Kochpfanne, die, ponev, ponva.
Kochpunct, s. **Siedpunct**.
Kochsalat, der, kuhana salata, salata za kuhanje.
Kochsalz, der, kuhinjska sol.
Kochschwamm, der, jestna goba, in U. Kr., St. u. *serb.* gliva, (cfr. Baumschwamm).
Kochsgast, der, kuharček (na ladijah).
Kochstück, das, kuhavni kos, kos mesa za kuhanje in ne za pečenje; Einen in Kochstücke zerhauen, neusmiljeno koga nabiti in napokati.
Kochtopf, der, kuhinjski pisker, lonec.
Kochwein, der, kuhinjsko vino; (vino za primešanje k marsikterim jedilam).
Kochwildbret, das, kuhavna divjina; tisti kosi divjačine, ki se navadno kuhajo.
Kochzucker, s. **Farin**.
Kockel, die, das untere Querholz am Ochsenjoche, locenj, nach *Šul.* *serb.* podjarmica.
Kockelkörner, s. **Fischkörner**.
Kockellicht, das, slaba lojenica.
Köddern, *v. n.*, čebljati, šeptati, žlobodrati.

Koder, der, podbradek.
Köder, der, Lockspeise, vada, vaba, nastava; auch nastavek, vabilo, mamilo.
Ködern, *v. a.*, dati, dajati, nastaviti, nastavljati vado, vabo, (nach *V.* vaditi). vabiti, mamiti, na se vleči, mikati; Angeln ködern, vado ali vabo natakniti na ternek.
Kofe, s. Behälter.
Kofent, der, Nachbier, olove patake; patake, kaliž, cviček.
Koffee, s. Kaffee.
Koffer, der, popotna skrinjica, skrinja.
Kofferdeckel, der, pokrov skrinjice.
Kofferfisch, der, kostreš.
Kofferförmig, s. Bauchig.
Koffergarn, das, bei den Fischern, nach *V.* draga.
Kofferschloß, das, ključavnica od popotne skrinje.
Kog, der, niedriges von der See angesetztes Land, naplav, nach *V.* gomila; hölzerner Schlägel, betec, nabijač, pogon.
Kogel, die, Kuppe, hom, holm, holmec, auch kogel; Gipfel, verh, veršec; s. a. Haube, Kapuze.
Kohl, der, (brassica), der gemeine Kohl in seinen Arten und Abarten, als der **weiße Kopfkohl,** welcher das **Sauerkraut** liefert, zelje, bersota, kapus; der **grüne Kopfkohl,** ohrovt, vrihovt; der **Blumenkohl** oder Carfiol, karvijol, **Spargelkohl** oder Broccoli, brokola.
Kohlamsel, die, kos (navadni).
Kohlblatt, das, ohrovtovo pero.
Kohlblattlaus, die, zelna uš.
Kohle, die, ogel, nach dem *Altsl.* ogelj; *coll.* oglje, oglevje; Köhlchen, ogelček, *coll.* ogličje, ogličevje; Steinkohle, s. dieses; eine glühende Kohle, živ, goreč ogel; glühende Kohlen, *coll.* žerjavica, živo oglje; Kohlen brennen, oglje kuhati, žgati, oglariti; in Kohle verwandeln und zu Kohle werden, zogleti, ogliti se, zogleniti se, ogleneti; schwarz wie eine Kohle, čern kakor ogel; wie auf glühenden Kohlen sitzen, sedeti kakor na iglah, na žerjavici; glühende Kohlen auf Eines Haupt sammeln, izkazati nevrednimu dobroto za dobroto in s tem osramotiti ga.
Kohlen= in Zssgn. ogelni.
Kohlen, *v. a.*, zogliti (ogljiti); oglje žgati.
Kohlenabtrieb, s. Kohlengehau.
Kohlenball, der, kepa persti z ogljem pomešane za kurjavo.
Kohlenbauer, der, oglar.
Kohlenbecken, Kohlbecken, das, žerjavnica, ponev za žerjavico.
Kohlenbehältniß, das, ogelnjak.
Kohlenblende, die, ogelna slepotica, nezgorljivi premog.
Kohlenboden, der, oglarnica.
Kohlenbrenner, der, oglar, (nach *V.* a. drevar).
Kohlenbrennerei, die, oglarija, oglarstvo; dieselbe betreiben, oglariti; damit erwerben, verthun, prioglariti, zaoglariti.
Kohlenbrennerin, die, oglarica.
Kohlenchlorid, das, ogelni klorid.
Kohlendampf, der, ogelni sopar, puh, hlap, čad od oglja.
Kohlendämpfer, der, dušivnik, dušivec.
Kohleneiche, s. Sommereiche.
Kohlenerz, s. Branderz.
Kohlenfalk, der, černi sokol.
Kohlenfeuer, das, žerjavica, goreče oglje, žerjavka.
Kohlenflötz, das, plast premoga.
Kohlenformation, die, ogelna tvorina.
Kohlenfuchs, der, s. Brandfuchs; ein Pferd, nach *V.* ogelni rujavec.
Kohlengehau, der, drevarski del, posek za oglje.
Kohlengestübe, das, ogličje, nach *V.* braška, drobir.
Kohlenhau, s. Kohlengehau.
Kohlenhaus, das, Kohlenschoppe, ogelnjak, oglarnica.
Kohlenkalk, der, ogljeviti apnenec.
Kohlenkammer, s. Kohlenhaus.
Kohlenkorb, der, koš za oglje.
Kohlenkrücke, die, krevlja.
Kohlenlager, das, s. Kohlenhaus; lega, ležišče, ležiše premoga.
Kohlenmagazin, s. Kohlenhaus.
Kohlenmaß, das, mera za oglje.
Kohlenmeiler, der, kopa, ogelnica; den Kohlenmeiler anfüllen, bokati; mit Aesten bedecken, pograsiti, grasiti, srajco dati, dajati.
Kohlenmesser, der, oglomerec.
Kohlenmulde, die, korito za oglje.
Kohlenoxyd, das, ogelni okisanec.
Kohlenpfanne, s. Glutpfanne.
Kohlenplatz, der, kopišče, kopiše.
Kohlenprobe, die, poskušnja z dervi zastran oglja.
Kohlenpulver, das, ogelni prah, prah od oglja.
Kohlenrauch, der, dim, čad od oglja.
Kohlenreich, *adj.*, ogelnat.
Kohlenriß, der, načert z oglam.
Kohlensack, der, vreča za oglje.
Kohlensauer, *adj.*, ogelnokisel.
Kohlensäure, die, ogelnokislina.
Kohlenschaufel, die, veslica, lopata za oglje.
Kohlenschiefer, der, černa škerl.
Kohlenschiff, das, oglarska ladija.
Kohlenschoppen, der, s. Kohlenhaus.
Kohlenschwarz, *adj.*, čern kakor oglje, kot žužek, kakor saje.
Kohlenschwarz, das, ogelno černilo.
Kohlenstätte, die, kopišče, kopiše.
Kohlenstaub, der, s. Kohlengestübe, Kohlenpulver.
Kohlenstein, s. Kohlenschiefer.
Kohlenstift, der, bei Zeichnern, ogel.
Kohlenstoff, der, nach *Vert.* oglec.
Kohlenstoffgas, der, ogelčni plin ali gaz.
Kohlentopf, der, pisker za žerjavico, grevnica.
Kohlenwagen, der, voz oglja, voz za oglje.
Kohlenwasserstoff, der, ogelnovodenec.

Kohlenwisch, der, bei den Schmieden, die Kohlen damit zu besprengen, škropilo.
Kohlenzange, die, klešče, kleše za oglje.
Kohlenzeichnung, s. **Kohlenriß**.
Köhler, der, s. **Kohlenbrenner, Brandfuchs**.
Köhlerbörs, der, černi okun.
Köhlerei, die, oglarija.
Köhlerglaube, der, slepa, priprosta vera.
Köhlerhütte, die, oglarska koča.
Köhlerkraut, s. **Bärlapp**.
Köhlerlohn, der, oglarina.
Köhlermeister, der, mojster oglar, oglarski mojster.
Kohleule, s. **Schleuereule, Kohlmotte**.
Kohlfeuer, das, s. **Kohlenfeuer**.
Kohlfisch, der, oglarski menek.
Kohlfliege, die, zelna muha.
Kohlfresser, s. **Erdfloh**.
Kohlfuchs, s. **Kohlenfuchs**.
Kohlgarten, der, kuhinjski vert, zelnik; s. a. **Küchengarten**.
Kohlgehau, Kohlgestübe, s. **Kohlengehau** u. s. f.
Kohlgrün, *adj.*, rumenozelen.
Kohlhaken, das, bei Schmieden, kopač, grebalo.
Kohlholz, das, derva za oglje, (nach *V.* dervarski les).
Kohljahr, das, mokrotno, za zelje dobro leto, zelnato leto.
Kohlkäfer, der, dvojka (*Zal.*).
Kohlknecht, der, oglarski hlapec.
Kohlkopf, der, zelnata glava.
Kohlkorb, der, s. **Kohlenkorb**.
Kohlkraut, das, zelje v glavah, glavato zelje.
Kohlkrücke, die, s. **Kohlenkrücke**.
Kohllauch, der, poljski luk.
Kohllaus, die, uš na zelji, zelna(ta) uš.
Kohlmarkt, der, terg za zelenjavo, zelje.
Kohlmaul, das, poljak (riba).
Kohlmeise, die, (Parus major), velika senica, jesenica, (nach *Pot.* nur sinica richtig), *russ.* sinica, (n. *Zal.*) križevatka, senica.
Kohlmotte, die, zelnata veša.
Kohlmund, s. **Kohlfisch**.
Kohlpalme, die, kapusnjak†.
Kohlpechschwarz, s. **Kohlschwarz**.
Kohlpfanne, die, žerjavnica.
Kohlrabe, der, (Corvus corax), krokar, veliki vran.
Kohlrabi, der, oder Oberkohlrübe, (Brassica oleracea gongyloides), über der Erde, koleraba, *russ.* bredovka; (Brassica napobrassica), unter der Erde, oder Unterkohlrübe oder Krautrübe, podzemljska koleraba, kavra, kapusa, nach dem *Poln.* u. *Russ.* brukev, *serb.* nach *Sul.* broskva.
Kohlraupe, die, zelnata, kapusna gosenica.
Kohlrose, die, popčasta roža.
Kohlrübe, die, kavlja, s. **Kohlrabi**.
Kohlsaat, s. **Raps**.
Kohlschmetterling, der, kapusnik.
Kohlschwamm, der, zelnata gobica.
Kohlschwarz, s. **Kohlenschwarz**.
Kohlsprenger, der, s. **Grashüpfer**.

Kohlstengel, der, Kohlstrunk, storž, (**stor**), steblo, kocen (U. Kr.); **Kohlstrunk**, *fig.* **štorklja**, okornež.
Kohlspieß, der, bei den Schmieden, **bezač**, bezalo.
Kohlstatt, die, s. **Kohlenstätte**.
Kohlstaub, der, s. **Kohlengestübe**.
Kohltaube, die, (Columba palumbus), **grivar**, grivnik, veliki divji golob.
Kohlvögelchen, s. **Braunkehlchen**.
Kohlwanze, die, zelnata stenica.
Kohlweißling, der, s. **Kohlschmetterling**.
Kohlwisch, der, metlica.
Kohlwurm, s. **Kohlraupe**.
Kohn, der, s. **Rahm**.
Koje, die, koča, kočica, izba.
Kokarde, die, nach *V.* zanka, s. **Cocarde**.
Köken, s. **Speien**.
Koker, der, stezica na ladijah.
Kokon, s. **Cocon**.
Kokos, s. **Cocos**.
Kolbe, die, **Kolben**, der, betica, cep, **bat**, (bet), batina; am Gewehr, oglavje, kopito, pleče, (*russ.* priklad); Zapfen am türkischen Weizen, storž; in O. Kr. kij (čij), auch strok; am Kopfe des Menschen, ostrižena glava, čepina, tikva; einem Narren die Kolbe lausen, dati komu po čepini, auch hudo ozmérjati ga; der Streitkolben, die Keule, cep, krepel (z batastim koncam), nach *V.* glavič, nach *Gutsm.* robatica; junges Hirschgeweih, mladi rog; an der Hirse, lat, *coll.* latje, nach *V.* a. latina; Destillirkolben, s. dieses, s. a. **Rohrkolbe, Pistill**; bei den Schäfern, gerjača; bei Insecten, batič.
Kolben, *v. a.*, die Hirse kolben, proso latiti, latovati; den Mais kolben, turšico tergati; ein Gewehr kolben, cev čistiti; *v. n.*, der Hirsch kolbet, jelen roge mladi.
Kolben, das, latovanje.
Kolbenbacke, die, kopito.
Kolbenblech, das, okov kopita.
Kolbenbock, der, kozel mulec.
Kolbenente, s. **Gelbschopf**.
Kolbenflasche, die, tikva.
Kolbenfliege, die, seršen.
Kolbenförmig, *adj.*, batast.
Kolbengras, das, (Alopecurus pratensis), pasji rep.
Kolbenhals, der, kopitni vrat.
Kolbenhirsch, der, jelen brez rogov, mulec.
Kolbenhirse, die, (Panicum germanicum), bar.
Kolbenhülle, die, tulec.
Kolbenkäfer, s. **Maikäfer**.
Kolbenmoos, s. **Bärlapp**.
Kolbenrecht, das, dvobojstvo, dvobojvanje, s. **Faustrecht**; Faustrecht, kazati.
Kolbenrohr, das, (Typha), terst, *coll.* terstje.
Kolbenröhre, die, im Brunnenbaue, Stiefelröhre, nach *V.* škornjica.
Kolbenspeise, die, pocinovina.
Kolbenstange, s. **Pumpenstange, Pumpenstock**.

Kolbenstreich, der, udar z batico, s kijem; Einem einen Kolbenstreich versetzen, udariti koga z batico, s cepcam, kijem.
Kolbentaucher, s. Tauchergans.
Kolbenträger, der, batonosec.
Kolbenweitzen, der, osinka, resnica.
Kolbenzirkel, der, batasto šestilo.
Kolbenzug, der, **Kolbenhub**, visokost, do ktere sega bat v pumpi.
Kolbicht, *adj.* batičat, glavičast, batast.
Kolbig, *adj.*, glavat, s batam; glavičast.
Kölbleinkraut, s. **Blutkraut**.
Kolbweide, die, bela verba.
Kolbwurz, die, (Nymphaea alba), beli pljučnik.
Kolderkraut, das, (Anagalis arv.), kurja česnica.
Kolibri, (n. *Zal.*), bobek, s. **Colibri**.
Kolik, die, (von Colon, Grimmdarm), kolika, klanje, rezanje, červičje, ščipanje, šipanje po trebuhu, madron, (bei *Šul.* matrun), trod (bei *V.* u. *Gutsm.*, *altsl.* trud, Krankheit), vergleiche nach *Jarnik* das Spr.: voda je trodovitna, vince pa trod mori.
Kolk, **Kulk**, der, **Kölke**, die, s. **Sumpf**, **Pfütze**.
Kolkbeere, s. **Wachholder**.
Kolken, *v. n.*, žlepetati, klokotati.
Kolkrabe, s. **Kohlrabe**.
Kolle, s. **Pfefferkraut**.
Kollega, u. s. f., s. **Collega**.
Koller, das u. der, eine Bekleidung des Halses, s. **Halskragen**; **Leibchen**.
Koller, der, heftiger Zorn, togota, ihta; Beraubung der Sinne bei den Thieren, besonders bei Pferden, tiščavka, tišavka, norost, koževnik.
Kollerbusch, der, mišerepasta jela.
Kollerer, der, (Bienenkunde), bezlavka.
Kollerig, *adj.*, ki ima koževnik, tiščavko.
Kollern, *v. n.*, das Seil kollert, verv se je zdergnila; eine Kugel kollert, kugla se taklja, toči, tekara; es kollert ihm im Leibe, po trebuhu mu kruli; vom Truthahn, kavdrati, gavdrati; *v. a.*, zatakljati, takljati, točiti, *böhm.* kotaleti, *serb.* koturati.
Kollerad, s. **Kollerig**.
Kollerwurz, s. **Kolbwurz**.
Kolmarkraut, s. **Kolderkraut**.
Kölner, s. **Hüfener**.
Kölnisch, *adj.*, kölnisches Wasser, kolonjska voda.
Kololith, der, kololit.
Kolombatschermücke, s. **Kriebelmücke**.
Kolombowurzel, die, kolombo.
Kolon, s. **Doppelpunct**, **Grimmdarm**.
Kolonie, s. **Colonie**.
Kolophonium, das, pegla.
Koloß, der, velikan, kolos, nach *V.* prevelična podoba; velikansko poslopje.
Kolossal, **Kolossisch**, **Kollosalisch**, *adj.*, velikansk, kolosalen, preveličan.
Kolter, der, kolter*, odeja, plahta.
Kolter, das, čertalo.
Kolumne, s. **Colonne**.
Koluren, *pl.*, Jahreszeitkreise, nach *Šul.* krojnika (*dual.*).
Kombüse, die, eine Küche auf den Schiffen, kuhinja.
Komensäure, die, komenova kislina.
Komet, der, repata zvezda, repatnica, nach dem *Griech.* lasatnica, zvezda z repam, z metlo, (*poln.* kometa, *m.* u. miotla niebieska), nach *V.* curkasta zvezda.
Komik, die, komika.
Komiker, der, komikar, šaljivec, smešnik, pisavec komedij.
Komisch, *adj.*, smešen, komičen; das Komische, smešno, smešnost; s. a. **Lustig**, **Possirlich**.
Komma, das, s. **Beistrich**.
Kommen, *v. n.*, priti, prihajati, *serb.* doći (doiti, im Slov. mehr für einholen); so eben kommt der Bruder, ravno gre brat (nicht pride); eilends kommen, prihiteti, prispeti, dospeti; er pflegt zu kommen, prihaja, hodi, zahaja sem; gegangen kommen, priti, peš priti; geritten kommen, prijezditi, prijahati, jezditi; gefahren kommen, pripeljati se, privoziti se; gelaufen kommen, priteči; hinkend, gehinket kommen, prišantati, prikrevljati; angerannt kommen, pridreti, pridirjati; angekrochen kommen, prilesti, prilaziti; schwimmend, geschwommen kommen, priplavati, plavati; singend, tanzend, weinend u. s. f. kommen, pripeti, priplesati, prijokati (se); s. übr. die Bemerkung unter **Ankommen**; eben so mit einer Arbeit bis zu einer Stelle kommen, z. B. mit dem Graben, Schneiden, Mähen bis zur Mitte des Ackers kommen, prikopati, prižeti, prikositi do sred njive u. s. f. mit pri— u. dem der Arbeit entsprechenden Zeitworte; du kommst eben recht, ravno prav si prišel; ich komme dich zu bitten, prišel sim (nicht pridem) prosit te; ich komme morgen dich abzuholen, jutri pridem po te; einer Sache nahe kommen, približati, bližati se, primakniti, primikati se čemu; über etwas kommen, preiti, prestopiti kaj; wenn ich über dich komme, če te primem, če te popadem, če te zagrabim; außer sich kommen, iz uma priti, zbegati se, ne biti gospodar samiga sebe; auf einen Einfall kommen, zmisliti si kaj, misel mu je prišla v glavo; auf die Seite kommen, v stran priti; blind kommen, übel ankommen, naleteti, naletavati; hinter etwas kommen, spaziti kaj, zaznati, doznati, zalesti, zateči kaj, verächtl. zavohati kaj; woraus als einer Ursache kommen, izvirati iz česa, izhajati, biti; daher kommt Alles Unglück über mich, iz tega izvira vsa moja nesreča, odtod je —; sehr herunter kommen, s. **Herunterkommen**; in Zorn kommen, razjeziti se, ujeziti se; in Hitze kommen, ugreti se, razgreti se; in den Schweiß kommen, spotiti se, potiti se, oznojiti se; es kam mir eben recht, prav prileglo se mi je, ugodilo se mi je; Einem in den Weg kommen, na poti biti, oviro delati; an einander kommen, skregati se; an Einen zu kommen suchen, zale-

zovati ga, pasti ga. da bi mu kaj žaliga storil; auf die Spur kommen, zaslediti; ich kann nicht daran kommen, ne utegnem, ne najdem časa se dela lotiti; zu rechte kommen, zvediti se v kaj, pravo najti; zu etwas kommen, dobiti, dobivati kaj, doseči, dosegati; ich bin wohlfeil dazu gekommen, cenó sim to dobil, kupil; wie bist du zu dem Säbel gekommen? odkod imaš sablo? auf etwas zu Gespräch kommen, napeljati besedo na kaj; so (damit) dürfte er mir nicht kommen, kaj taciga bi mi ne smel reči, storiti; von Sinnen kommen, v omamico priti; zu sich kommen, zur Besinnung kommen, zavediti se; von Kranken, oporaviti se, okrevati; in Streit kommen, sklati se, spreti se, zjesti se, zbesediti se; zu Athem kommen, odsopsti se, sopsti; s. a. **Aufathmen**; zu Fuß kommen, peš priti, hoditi; wie gerufen kommen, kakor navlašč, nalaš, o pravem času priti; auf die Welt kommen, roditi se, (na svet priti); nicht von der Stelle kommen, ne ganiti se, ne premakniti (makniti) se z mesta; diesen Weg müssen sie kommen, todi morajo iti, po tej poti morajo priti; diesen Weg bin ich noch nicht gekommen, po ti poti, todi nisim še nikoli hodil; einem gleich kommen, komu enak biti, s. a. **Gleich**; wie es ihm in den Mund kommt, kakor mu na jezik pride; dabei komme ich nicht wieder auf meine Auslagen, pri tem še stroškov nimam povernjenih; auf die Festung kommen, obsojen biti na terdnjavo; kommt Zeit, kommt Rath, ob svojem času bomo vedili govoriti, *serb.* vreme zna svačemu leka; auf die Füße zu stehen kommen (beim Fallen), ujeti se na noge; auf den Rücken zu liegen kommen, pasti znak; das Vermögen ist an ihn gekommen, njemu je pripadlo premoženje; das ist mir nie in den Sinn gekommen, tega še pomislil nisim nikdar; es ist mit ihm auf das Aeußerste gekommen, na zadnjo zarezo, prav na nič je prišel; s. a. **Aeußerst**; ein Haufen, ein Heer kommt aus dem Walde hervor, rajda, vojska se mota, vije iz loga; es soll nicht über meine Lippen kommen, živi duši ne povem tega; es kommt zur Schlacht, vname, uterne se boj; das kommt nicht in Betracht, to se ne šteje, na to se ne gleda; es wird noch Frost kommen, še bómo imeli mraza; die Blätter kommen schon, drevje se že zeleni; kommt, laßt uns die Bundeslade hohlen, pojdimo, pošljimo po skrinjo zaveze; ich werde nicht kommen, ne bo me; mit einer Freudennachricht kommen, veselo novico prinesti; zu Statten kommen, prav priti, na dobro, na hvalo priti; dazwischen kommen, pritakniti, pritikati se; von Worten kam es zu Schlägen, vpervo so se zbesedili, na to pa zbili; es kommt zum Kriege, vojska bo, vojsko bomo dobili; es kommt zu nichts, nič ne bo iz tega; wenn es zum Bezahlen kommt, kadar je treba plačati, kadar se pravi: plačaj! dahin ist es gekommen, do tega je prišlo; wenn es hoch kommt, k večjimu; das wird ihm hoch zu stehen kommen, ta ga bode bolela, pekla; das ist außer der Mode gekommen, to se več ne nosi, (ne dela), to ni več v navadi; aus der Gewohnheit kommen, odvaditi se česa; das kommt aus dem Herzen, to gre iz serca; auf etwas kommen, domisliti si kaj, spomniti se česa, pomniti kaj; zu Kräften kommen, opomoči, opomagati si, k sebi priti; von Kräften kommen, onemoči, onemagati, oslabeti, slabeti; es ist ihm zu Ohren gekommen, zvedil je, povedali so mu; sich zu Schulden kommen lassen, s. **Schuld**; das kommt nicht aus seinem Kopfe, to ni iz njegove glave, iz njegovih možgan; ich weiß nicht, wie es kommt, daß —, ne vem, kako je to, da —; es kommt auf jeden so viel, vsakimu toliko gre, je toliko pripadlo, auch doleteti, doiti koga; es kann kommen, morde bo, utegne biti, mogoče je; wie es kommt, kakor kane, kakor okoliščine naneso; aus den Schulden kommen, razdolžiti se, dolgov se znebiti, iz dolgov se izkopati; es kommt ein Gewitter, k hudimu vremenu se pripravlja, dela, vihar nastaja, nevihta se bliža; es kam Furcht über sie, strah jih je obšel, prevzel; Gott ließ Unglück übers Land kommen, Bog je poslal nesrečo nad deželo; nach dem Regen kam Dürre, po dežji je pritisnila suša; zur Farbe kommen, farbo dobiti, rudečih lic biti; zur Vernunft kommen, spametovati se; in den Wurf kommen, v pest priti; Bücher kommen lassen, kukve naročiti, po bukve pisati; er ließ ihn kommen, poslal je ponj, rekel mu je, naj pride; er ließ ihn nicht zu Worte kommen, ni mu dal spregovoriti, besedice ziniti, *serb.* ne dade mu ni zuba obeliti; unter die Leute kommen, med ljudi priti, auch raznesti se, razglasiti se; in der Leute Mäuler kommen, ljudem v zobe priti; es kommt alles über mich, vse name leti; es kommt ein Wind, veter je pripihal, sapa je vstala; in Bewegung kommen, zamajati se, ogugati se; zu kurz kommen, škodo imeti, terpeti pri čem, na zgubo biti, urezati se; zu Schaden kommen, škodo imeti, auch škodovan, kvarjen biti; zu Jemand kommen, priti h komu, obiskati ga; ich kann nicht auf seinen Namen kommen, ne morem se spomniti, kako mu je ime; in Richtigkeit mit Jemand kommen, mit Jemand auseinander kommen, poravnati (se) s kom; zu Stande kommen, dodelan biti; s. a. **Stand**; zu Ende kommen, s. **Ende**; zu Falle kommen, pasti, s. a. **Fall**; um etwas kommen, zgubiti, gubiti kaj, auch (obschon ohne Vorgang in andern slav. M.), ob kaj priti, biti; um's Vermögen kommen, obožati; um's Leben kommen, poginiti, smert storiti; um etwas kommen, es abzuholen, priti po kaj; das kommt zuweilen so, v časih je že taka; recht ins Brennen, ins Gehen, ins Essen kommen, razgoreti se, razhoditi se, razjesti se (auch *böhm.*) u. dgl.; davon kommen, unesti jo, pete odnesti, uteči, ubežati, uiti, auch preboleti, ozdraveti; aus den Augen kommen, ispred oči priti, zginiti; s. a. **Auge**; an den Tag, ans Licht kommen, na svetlo

priti, na dan priti, zvediti se; wie kommt es? kako je to? kako se to godi? woher kam es? kako je bilo? odkod se je zvelo? es kommt mir zehn Thaler zu stehen, deset tolarjev me stane (stoji); wie hoch kommt es? koliko velja? es komme, wie es wolle, naj bo, kakor bo, kakor hoče, kakor more; dieses kommt vor den König, kralj to zvé; to povejo kralju; warum kommt er nicht? zakaj ga ni? er ist von einer Einbildung u. dgl. zurück gekommen, nach *V.* misli, domisliki ga minejo; s. a. Zurückkommen; daraus kann ich nicht kommen, v to se ne zvem; davon darf kein Wort in das Buch kommen, od tega ne sme le besedica ne v bukve; komm und hilf mir! dej, pomagaj mi, dej mi pomagati! (n. *Pot.* v. deti); was von Herzen kommt, geht zu Herzen, kar iz serca pride, k sercu ide.

Kommen, das, prihod, prihajanje.

Kommend, *adj.*, prihodenj; kommende Woche, drugi teden.

Kommet, s. Kummet.

Kommlich, s. Bequem.

Komödiant, der, igravec (gledišni), komediant, nach *V.* glumač oder glumec (von dem auf dem Karste noch gebräuchlichen gluma, Spaß); Spaßmacher auch godec.

Komödiantin, die, igravka, komediantka, glumačica.

Komödiantisch, *adj.*, glumsk, godčevsk.

Komödie, die, vesela igra, komedija; s. a. Theater.

Komödienhaus, das, gledišče, glediše, teater.

Kompan, der, s. Kumpan.

Kompaß, s. Compaß.

Kompaßstrich, s. Windwinkel.

Kompliment, s. Compliment.

Komst, der, usirjeno mleko; **Komstkohl**, der, **Komstkraut**, das, vloženo zelje, kompost*; s. a. Compot.

Komtur, s. Kommenthur.

Kondor, der, kondor.

Kondylom, das, auch Feigewarze, sramne bradovice.

König, der, kralj; der König von Illirien, ilirski kralj; König sein, kraljevati; der König der Könige, kralj kraljev, das Fest der heil. drei Könige, sveti trije kralji; zum Könige einsetzen, *serb.* zakraljiti koga; ich war lange genug König, nakraljeval sim se; als König verlieren, zakraljevati; er lebt wie ein König, po kraljévo živi; v vsem obilji; glücklich wie ein König, srečen presrečen; der König des Tages, pervak, dika, slava; um den König spielen, za kralja igrati; des Königes, kraljev; der Könige, s. Königlich; in der Metallurgie König, (regulus), kralj; nach dem *Russ.* kraljik.

Königin, die, kraljica; bei Bienen, matica; im Schachspiel, baba.

Königinapfel, s. Königsapfel.

Königlein, das, kraljič, kraljiček.

Königlich, *adj.*, kraljevsk, auch kraljev (eigentl. des Königs, d. i. eines bestimmten Königs); königlicher Prinz, kraljevič; königliche Prinzessin, kraljičina; königlich belohnen, po kraljevsko (kraljévo) obdariti, dariti; königlich gesinnt sein, s kraljévimi biti, deržati; kraljéve strani (stranke) biti; königliche Hoheit, kraljevska visokost.

Königreich, das, kraljestvo, *altsl.* kraljev'stvo.

Königs- in Zsgn. kraljevski.

Königsader, die, kraljevska žila.

Königsadler, der, (Falco imperialis), orles, nach *Sul.* orlaš.

Königsamer, der, (Emberiza regia), sternad kraljič.

Königsapfel, der, kraljičnik.

Königsbauch, der, trebušasti slepec.

Königsbinde, s. Diadem.

Königsbirn, die, kraljičnica.

Königsblau, das, kraljevsko modrilo.

Königsblume, s. Gichtrose.

Königsblut, das, kraljéva, kraljevska kri; kraljévo, kraljevsko življenje.

Königsburg, die, kraljevski, kraljévi grad, dvor.

Königseidechse, s. Basilisk.

Königsente, die, kraljéva raca.

Königsfarbe, s. Königsblau.

Königsfisch, der, kraljevska makrel (*russ.*).

Königsfischer, der, s. Eisvogel.

Königsfreund, der, (Royalist), kraljévi (sc. človek), etwa auch kraljévec.

Königsgelb, das, pravo zlatilo.

Königsgut, das, kraljevo posestvo, dobro.

Königshase, der, s. Kaninchen.

Königsheher, s. Paradiesvogel.

Königshof, der, kraljévi dvor.

Königsholz, das, kraljevsko drevo.

Königskerze, die, (Verbascum thapsus), lučnik, pljučnica(?); s. a. Himmelbrand.

Königskerzenöl, das, lučnikovo, divizneno olje.

Königskoralle, die, kraljéva koralda.

Königskraut, s. Brechwurz, Himmelbrand.

Königskrone, die, kraljéva krona.

Königskümmel, der, veliki morač.

Königslilie, s. Kaiserkrone.

Königsmahl, das, kraljéve gosti.

Königsmantel, der, kraljévski plašč, plajš; eine Muschel, plaščck, plajšek.

Königsmord, der, umor kralja, kraljomorstvo; einen Königsmord begehen, umoriti kralja.

Königsmörder, der, morivec kralja, kraljomor, kraljomorec.

Königsmörderisch, *adj.*, kraljomorsk; mit königsmörderischer Absicht, z naklepam, umoriti kralja.

Königsnägelein, s. Nelkenbaum.

Königsnuß, s. Muskatennuß.

Königspapier, das, kraljévski papir.

Königsparadiesvogel, der, rajka, rajska ptica.

Königspfirsiche, die, rudeča breskev.

Königspulver, das, neko prijetno kadilo, kraljevsko kadilo.

Königspurpur, der, kraljévski škerlat.

Königsratte, f. Pharaoratte.
Königsrose, f. Königsblume.
Königssalat, der, kraljéva salata.
Königssalbei, die, žajbelj*.
Königssäure, f. Königswasser.
Königsschießen, das, slovesno streljanje.
Königsschlange, f. Riesenschlange.
Königssitz, der, kraljévi sedež, prestol.
Königssohn, der, kraljev sin, kraljevič.
Königsspiel, das, igra za kralja.
Königsstab, f. Zepter.
Königsstadt, die, kraljevsko mesto.
Königsstrasse, f. Landstrasse.
Königstochter, die, kraljeva hči, kraljičina.
Königsvogel, der, rajka; (Ardea pavonina), pavasta čaplja; (Columba coronata), kronasti golob.
Königswasser, das, kraljevska voda.
Königsweihe, die, (Falco milvus), škarlunj, pivlik; nach *Sul. serb.* škanj.
Königswiesel, das, bela podlasica, f. Hermelin.
Königswort, das, kraljeva beseda, cesarska beseda.
Königswürde, die, kraljéva, kraljevska čast, kraljevstvo.
Königzepter, das, kraljévo, kraljevsko žezlo.
Königszucker, der, kraljévi sladkor, cuker.
Königthum, das, kraljestvo, kraljevski stan.
Konisch, f. Kegelförmig.
Konleute, f. Eheleute.
Können, *v. n.*, moči (morem), mogoče biti, moči (nach Andern moč) biti, utegniti (auch *altsl.*), lahko (storiti i. t. d.), nach *V.* auch magati, auch zamoči, (jedoch neuern Ursprungs, geb. nach dem deutschen Vermögen, übrigens nur im Slovenischen), a. v stanu biti, (nach dem Deutschen: im Stande sein); ich kann mich nicht genug wundern, ne morem se načuditi; es kann sein, more biti, mogoče je, lahko da —, unrichtig zna biti, indem znati in den übr. slav. M. nur ein Gelernthaben, Kennen oder Wissen bedeutet; ich kann nicht umhin, ne morem se zderžati, da bi ne —, *serb.* ne može mi se na ino; ich kann dir nicht helfen, jez ti ne vem (ne morem) kaj; er schreit was er kann, vpije, kar more, na ves glas, na vse gerlo; das kann nicht sein, to ne more, ne smé biti; könnte ich ihn wieder sehen! ko bi mi ga bilo zopet viditi! ko bi ga zopet vidil; er kann immer kommen, naj le pride; Sie können es immer glauben, le verjamite; man kann sich vorstellen, vsaksi lahko misli; ich kann ihn entbehren, lahko sim brez njega; nicht mehr können, *altsl.* iznemošti, iznemagati (iznemoči); kann wohl eine Mutter ihres Kindes vergessen, daß sie sich dessen nicht erbarmte, ali more mati pozabiti svojiga otroka, da bi se ga ne omilila?; wie kann man sich erinnern, wenn man nichts weiß, kako je mogoče človeku spomniti se, če nič ne vé?; ich fürchte er könnte kommen, und mich finden, bojim se, utegnil bi priti, in me najti; die Mutter könnte nicht alles bestreiten, mati bi ne mogla vsemu kaj; die Bäume können ja nicht reden, vsaj ne govore drevesa; kann man wissen, ali se sme vediti? ich kann (darf) sagen, smem reči; ich kann nicht, auch ne da se mi; ich kann nichts geben, ne terpim, ne uterpim (dati); ich könnte mir denken, lahko bi si mislil; das ist alles was ich thun kann, druziga ni v moji moči, kakor to; da kann man sehen, tu se vidi, kaj —; wie könnte ich jetzt schlafen, kako bi zdaj spal; wenn man kann, če se da; *v. a.*, eine Fertigkeit, Uebung besitzen, gelernt haben, und daher verstehen, znati, in andern slav. M. auch umeti; er kann von Allem etwas, od vsaciga nekaj zna, vé; er kann slovenisch, zna slovensko, (slovenski, po slovensko); kannst du schreiben? ali znaš pisati? auswendig können, iz glave znati, in andern slav. M. znati na pamet, (*russ.* auch naizust); er kann noch ziemlich schreiben, aber, piše že še, ali —; ich kann nichts dafür, nisim kriv, temu ne morem kaj.
Können, das, moč, znanje.
Konoid, das, konoid.
Kontrast, f. Contrast.
Kontur, die, f. Contour.
Kontusion, f. Contusion.
Konvallie, f. Maiblume.
Kooperator, der, pomočnik, ohodnik.
Kopal, der, kopal (smola kopaloviga drevesa, neka zemeljska smola).
Kopalbaum, der, (Rhus copallium), kopalovo drevo.
Kopalfirniß, der, kopalov firnež.
Kopallak, der, kopalov lak.
Kopalölfrucht, die, kopalovec.
Kopeke, die, nach dem *Russ.* kopejka.
Köpeln, f. Kippeln, Kippen.
Köpelstuhl, f. Strumpfwirkerstuhl.
Köper, **Keper**, der, neko tkanje, pri čemur votek leži na nekterih nitih osnove, tkanje v križ, *böhm.* tažene dilo.
Köpern, *v. a.*, v križ tkati, *poln.* w prążki.
Kopf, der, glava; f. a. Haupt; Köpfchen, glavica, glavičica; ein großer Kopf, *serb.* glavina, glavetina, glavurina; der Kopf eines Haares, Nagels, glavica; des Hutes, oglavje, štula, f. Hutkopf; eine Person, z. B. sein Gesinde bestand aus zehn Köpfen, deset družinčet je imel, desetero poslov; der Stier habe einen kräftigen Kopf, bik mora biti zastavne glave; der Kopf am Pfluge, podsad, oplaz-a; ein vertieftes Gefäß, kupica; den Kopf schütteln, z glavo otresti, otresati, stresti, viti (nar. pes.), z glavo zmajati, majati; mit dem Kopf nicken, pokimati, pokinkati, kimati, kinkati z glavo, (*altsl.* kiti, kivati); es kommt zehn Kreuzer per Kopf, deset krajcerjev pride na vsaciga, gre vsacimu, enimu; den Kopf hangen lassen, f. Hangen; die Hände über dem Kopfe zusammenschlagen, roke lomiti, viti; über Hals und Kopf, na vse preterganje, na nos, na vrat; f. a. Hals; Jemanden vor den Kopf stossen,

udariti po obrazu, t. j. razžaliti koga taciga, s komur bi radi prijatli ostali; das geht mir nicht in den Kopf, to (ta) mi neće v glavo, ne gre mi v misel (V.); sich in den Kopf setzen, vtepsti, vbiti, vgnati si kaj v glavo, serb. ubrazditi si v glavu, zainatiti se; im Kopfe rechnen, iz glave (iz pameti) šteti; es gilt seinen Kopf, za glavo se mu maja, mu gre; er ist im Kopfe nicht richtig, meša se mu, terčen, prismojen je, serb. nima četerte deske v glavi, ni prave pameti; der Kopf thut mir weh, glava me boli; mit bloßem Kopfe gehen, razoglav, gologlav biti, hoditi; den Kopf verlieren, glavo zgubiti, zmesti se, zmešati se, ne vediti kaj početi, kam se djati; er ist nicht auf den Kopf gefallen, s. Fallen, ni mu vrana možgan izpila, ni pijan; das Herz läuft oft mit dem Kopfe davon, često serce (t. j. živi občutek) premaga pamet; es steht der Kopf darauf, za glavo gre, smert je zoper to izrečena; sich etwas aus dem Kopfe bringen, iz glave izbiti, izbijati si, pozabiti na kaj; es kostet dich ja nicht den Kopf, saj te ne bo konec, ne gre za glavo; das geht mir im Kopfe herum, to mi hodi, blodi, se mi verti po glavi, to me zelo skerbi; er besteht auf seinem Kopfe, svojo terdi, trobi, žene, njegova mora veljati, termast je; das ist nicht nach seinem Kopfe, to mu ni po godi, čudi, po njegovi termi; ein gelehriger Kopf, bistra, umna glava, auch schlechtweg glava, glavica, dober spomin; ein harter Kopf, kesna, terda glava, betica, topoglavec; ein offener Kopf, bistra glava; er hat Kopf, glava je, dobre glave, dobriga spomina je; Kopf für etwas haben, auch biti za kaj; etwas im Kopfe haben, znati kaj (iz glave); was man nicht im Kopfe hat, müssen die Füße leisten, kdor nima v glavi, mora v petah imeti; viel Köpfe, viel Sinn, kolikor glav, toliko misel (Gutsm.); den Kopf hoch tragen, glavo po konci nositi, prevzetovati; sollte es den Kopf kosten, če imam glavo dati, zgubiti; ein hitziger Kopf, s. Hitzkopf; ein unruhiger Kopf, nemirna glava, nemirnež; ein gescheidter Kopf, modra, prebrisana glava; ein flacher, seichter Kopf, plitva, puhla glava, plitkoglavec, puhloglavec; zwanzig Köpfe (Vieh) im Stalle haben, dvajset repov, dvajset glav v hlevu imeti; mit dem Kopfe wider die Mauer rennen, z glavo v steno butiti, zagnati se; auf dem Kopfe stehen, vse na robe, napak delati; Einem über den Kopf wachsen, prekositi koga, ne več marati za njegove besede; Einem den Kopf waschen, hudo ošteti koga, ožehtati ga; es geschieht nicht, wenn er sich auch auf den Kopf stellt, ne bo tako, če se tudi na glavo postavi, serb. ako će hoditi na glavi; Einem den Kopf zurecht setzen, bringen, na pravo pot pripraviti koga, spametovati ga; mit dem Kopfe arbeiten, z glavo. z umam delati; er tanzt ihm auf dem Kopfe, pometa ż njim; beim Kopf nehmen, objeti, objemati, auch vjeti; er ist wie vor dem Kopf geschlagen, ves zgubljen je; Einem den Kopf warm machen, v skerb pripraviti, ugreti, razjeziti koga; ich habe den Kopf voll, polno glavo imam (misli, skerbi); der Kopf geht mit mir herum, glava se mi verti; etwas immer im Kopfe haben, vedno misliti na kaj; sich an die Köpfe kriegen, skočiti si v lase; er läuft, als brenne ihm der Kopf, leti, kakor da bi ga seršeni podili, pikali; er lernet, daß der Kopf raucht, uči se, da se mu čelo poti; sich den Kopf zerbrechen, lomiti si, ubijati si, beliti si glavo, poln. sušiti si možgane; den Kopf zerschmettern, streti, raztreti glavo; das hat weder Kopf noch Fuß, s. Fuß; vom Kopf zu Fuß, od glave do pete, od glave do nog; der Wein steigt in den Kopf, vino gre v lase, udarja v glavo, v lase dobiti ga; etwas im Kopfe haben, vinsk, vinjen biti; sich den Kopf zurecht machen, uravnati, napraviti si lase; was kommt dir in den Kopf, kaj ti je prišlo, skočilo v glavo; er weiß nicht, wo ihm der Kopf steht, ne ve, kje se ga glava derži; das kommt nicht aus seinem Kopfe, to ni iz njegove glave; er hat einen wunderlichen Kopf, to ti je čuden človek, čudna betica; etwas für seinen Kopf thun, kaj na svoj odgovor, na svoje roke početi; einen dicken Kopf bekommen, nach V. glavateti; (Buchhalt.) nadpis.

Kopf= in Zſtzgn. glavni, glavati.

Kopfab! *int.*, glavo proč!

Kopfabhacker, Kopfabschneider, der, s. Henker; *fig.* kervolok, trinog.

Kopfader, die, glavna žila.

Kopfanstrengend, s. Kopfbrechend.

Kopfarbeit, die, delo, delanje, trud z glavo, z umam.

Kopfaufsatz, der, kar se na glavo zavolj lepšiga dene.

Kopfausschlag, der, spuščaji na, po glavi.

Kopfbad, das, mitje, umivanje glave; ein Kopfbad nehmen, umiti se.

Kopfband, s. Kopfbinde.

Kopfbaum, der, glavač †.

Kopfbedeckung, die, pokrivalo glave, naglavek, naglavje.

Kopfbesteuerung, die, nalaganje davka na glavo, razpis glavnine.

Kopfbinde, die, glavna obveza, šapelj (?), portek *, porta *.

Kopfblöde, die, topoglavost.

Kopfbohrer, s. Trepan.

Kopfbrechen, das, beljenje, ubijanje glave, lomljenje glave.

Kopfbrechend, *adj.*, kar se terdo, težko razumi, da si mora človek glavo treti; zamotan, *russ.* glavolomen.

Kopfbrett, das, skončnica pri vzglavji.

Kopfbürste, die, ščet, šet, ščetka, šetka.

Köpfchen, s. Kopf.

Kopfdecke, die, naglavek.

Kopfdrüse, die, glavna žleza.

Kopfdunst, der, s. Rausch.

Kopfen, *v. n.*, glave delati, v glave iti,

glaviti se, glavičati se; der Salat kopfet, salata gre v glave.

Köpfen, *v. a.*, enthaupten, ob glavo djati, devati, glavo odsekati (sekati), glavo vzeti, jemati; glavo sneti, snemati, obglaviti †; Schröpfköpfe setzen, kupice staviti; Weiden köpfen, beke obsekati, obsekavati; auch veršičke prisekovati; den Tabak köpfen, tobak zalomiti, zalamati; s. a. **Koppen.**

Kopffeder, die, pero z glave.

Kopffest, *adj.*, terden v svojem sklepu.

Kopffleisch, das, glavina.

Kopffluß, s. **Hauptfluß.**

Kopfförmig, *adj.*, glavast, glavat.

Kopffries, der, oglavje pri kanoni.

Kopffüßer, *pl.*, glavonožci †.

Kopfgeld, das, **Kopfsteuer,** die, glavnina, bei *M.* poglavšina; auch živalna, glavna dača.

Kopfgeschwulst, die, otok glave.

Kopfgestell, s. **Hauptgestell.**

Kopfgrillen, *pl.*, muhe.

Kopfgrind, der, hraste na glavi.

Kopfgrindkraut, das, garjevo zelišče, zeliše.

Kopfhaar, das, las, *coll.* lasje.

Kopfhängen, s. **Kopfhängerei.**

Kopfhänger, der, klopec, klopouh, auch poniglavec, potermulec, hinavec, potuhnjenec, s. a. **Frömmler.**

Kopfhängerei, die, hlinstvo, hinavstvo, klopoušje.

Kopfhängerin, die, hinavka, poniglavka.

Kopfhaube, s. **Haube.**

Kopfhaut, die, glavina, koža oglavnica.

Kopfhitze, die, vročina v glavi.

Kopfholz, das, bei den Köhlern, konci, *pl.*, male derva, grasa, vejevje.

Kopfhülle, die, *bot.* okrov.

Köpfig, *adj.*, glavat; in der Zusammensetzung, -glav, z. B. dreiköpfig, triglav; *fig.* svojoglaven, termoglaven, termast, terdoglav.

Köpfigkeit, die, svojoglavnost, termoglavnost.

Kopfjoch, das, für Zugochsen, im Gegensatz zum Halsjoch, naglavni jarem, nach *V.* igelc.

Kopfkissen, das, vzglavje, podzglavje, podzglavna blazina.

Kopfklöppel, s. **Kopfholz.**

Kopfkohl, der, zelje, glavno zelje.

Kopfkrankheit, s. **Hauptkrankheit.**

Kopflattig, s. **Kopfsalat.**

Kopflauge, die, lug za glavo.

Kopflaus, die, uš, uš z glave.

Kopfleer, *adj.*, prazne glave, praznoglav, pust, puhloglav, puhle glave.

Kopflos, *adj.*, brez glave; kopflos handeln, brez glave, nespametno, neumno delati.

Kopflose, der, brezglavec, die, brezglavka, nespametnica.

Kopflosigkeit, die, brezglavnost, nespametnost.

Köpfmaschine, die, s. **Guillotine.**

Kopfmuskel, der, mišica glavna, od glave.

Kopfnadel, die, igla za v lase.

Kopfnägelein, s. **Knopfnelke.**

Kopfnaht, die, zveza glavnih kosti.

Kopfnicken, das, kinkanje, kimanje z glavo etwa auch prikimek; pozdrav.

Kopfnicker, der, kimavec, kimalo, kinkalo

Kopfnuß, die, gnjida, udarec v glavo; eine Kopfnuß geben, dati jo po glavi.

Kopfpein, s. **Migräne.**

Kopfplatte, die, pleša.

Kopfpolei, der, (Teucrium capitatum), glavač(?)

Kopfputz, der, nach *V.* glavna snaga; für eine Braut, vezilo, opletilo.

Kopfräude, die, garje, garjeva glava.

Kopfrechnen, das, rajtanje ali številjenje iz glave.

Kopfreißer, der, glavobolni cviček; nach *V.* glavomešnik.

Kopfriemen, der, oglavni jermen.

Kopfring, der, svitek.

Kopfsalat, der, glavata salata, glavna salata.

Kopfsalbe, die, maža za glavo.

Kopfschatz, s. **Kopfgeld.**

Kopfscheu, *adj.*, plahoglav, ki se ne da prijeti za glavo.

Kopfschild, das, glavni ščit, škit.

Kopfschimmel, der, krušna plesnoba.

Kopfschlagader, die, glavna odvodnica.

Kopfschleier, s. **Schleier.**

Kopfschleife, die, pentljika za na glavo.

Kopfschmerz, der, Kopfweh, bolezen v glavi, bolenje glave, *serb.* glavobolja; ich habe Kopfschmerzen, glava me boli; Kopfschmerzen verursachende Weine, glavobolne vina (gebräuchlich).

Kopfschmuck, s. **Kopfputz.**

Kopfschnitt, der, zarez, rez v glavo.

Kopfschraube, die, glavati vijak.

Kopfschur, die, striženje las, ostrižba glave; die Kopfschur vornehmen, ostriči, striči koga.

Kopfschütteln, das, otresanje z glavo.

Kopfschüttler, der, tresoglavec.

Kopfseite, die, glava, lice.

Kopfstein, der, in der Architektur, nach *V.* zmorša (?); ihn setzen, zmoršo izporiniti, izporivati, postaviti, postavljati.

Kopfstellung, die, deržanje glave.

Kopfsteuer, die, s. **Kopfgeld.**

Kopfstimme, die, s. **Fistuliren.**

Kopfstück, das, kos pri glavi, glava, glavina; eine Münze, glavač.

Kopfträger, der, glavonosec.

Kopftuch, das, ruta za na glavo; ein weißes, peča.

Kopfunter, *adv.*, na glavo; er sprang Kopf unter ins Wasser, na glavo je v vodo skočil; *serb.* stermoglavice; kopfüber, kopfunter, prekucovaje se, da je glava zdaj na verhu, zdaj odzdolej.

Kopfverletzung, die, ohaba, oškodba glave.

Kopfverwirrung, s. **Verrücktheit.**

Kopfwaschen, s. **Kopfbad.**

Kopfwassersucht, die, vodenica v glavi, *poln.* puchlina w głowie.

[K]opfweh, s. Kopfschmerz.
[K]opfweide, die, bela verba.
[K]opfwerfend, s. Aufgeblasen.
[K]opfwunde, die, rana na glavi; er hat eine Kopfwunde, ranjena mu je glava; eine Kopfwunde schlagen, raniti komu glavo, raniti ga na glavi.
Kopfwuth, s. Hirnwuth.
Kopfzeug, das, naglavje, nach *V.* platnica, (U. Kr.); s. a. Haube.
Kopfzeugnadel, die, iglica (najmanjši).
Kopfzieher, der, glavoteg†, glavoteznik†.
Kopfzierath, der, die, okinč glave (zlasti konjske).
Kopp, der, **Koppe**, die, s. Kaulquappe.
Koppe, die, verh, veršič, veršiček (kaciga drevesa); eines Berges, verh, verhunec, holmec, nach *V.* kok.
Koppel, die, am Degen; s. Degengehenk; eine Koppel Hunde, sklenjena psa, povezka, *russ.* svora; eine Kuppel Pferde, več skup zavezanih konj; eingefriedigtes Feld, ograja, ograda, zagrada; vkupno posestvo, (lastina več ljudi); in der Orgel, velika flavta.
Koppelbalken, der, vezavnik.
Koppelfischerei, die, vkupno ribštvo.
Koppelgenoß, der, sodeležnik, soposestnik, solastnik.
Koppelgerechtigkeit, die, vkupna pravica; pravica, kako reč z druzimi vred uživati; solast, (nach *V.* pajdašina).
Koppelhund, der, z drugim sklenjeni pes.
Koppelhut, die, občinski pašnik, (U. Kr.) spašnik, vkupni pašnik, občine *pl.*
Koppeljagd, die, vkupni lov, občinski lov.
Koppeln, *v. a.*, Hunde, skleniti, sklepati, speti, spenjati, zvezati, zvezovati,; Pferde koppeln, zvezati po več konj (privezovaje glavo eniga k repu druziga); ein Pärchen koppeln, s. **Kuppeln**; ein Feld (umzäumen), ograditi, graditi, ograjati.
Koppelrecht, s. Koppelgerechtigkeit.
Koppelriemen, der, remen, jermen, s kterim se psi zvezujejo ali sklepajo.
Koppeltrift, die, s. Koppelhut.
Koppelweide, die, s. Koppelhut, (Salix incubacea), povaljena verba.
Koppelwirthschaft, die, čredinstvo, tamarstvo (?), gospodarstvo na čredinke (*Zalok.*), kmetijsko verstenje, kolobarjenje pri kterem so njive razdeljene v več enacih ograjenih delov.
Koppen, *v. a.*, Bäume, den Gipfel abhauen, prisekati, prisekovati, obrezovati; *v. n.*, rülpsen, rigniti, rigati se (*v. i.*); er koppt, riga se mu; er schluchzet, kolca se mu; von Pferden, jasli gristi.
Kopper, s. Krippenbeißer.
Koprolith, der, koprolit, *Šul.* lajneneo.
Koptenammi, das, koptiški morač.
Kor, s. Chor u. s. f.
Kör, die, volitev.
Koral, s. Choral.
Korallblume, die, koralnik (okamnina).
Koralle, die, koravda, koralda, nach den übrig. slav. M. koral-a; Korallen fischen, koravde ali korale loviti, iskati.
Korallen-, in Zsszgn., koravdasti, koralasti.
Korallenachat, der, koravdasti ahat.
Korallenarbeit, die, izdelek iz koravd.
Korallenauflösung, die, koravdina raztopnina.
Korallenbaum, der, koravdasto drevce.
Korallendrechsler, der, koravdar.
Korallenerz, das, in den Quecksilberbergwerken von Idria ein unreines, in erhobenen schieferigen Knöpfen bestehendes Quecksilbererz, koralnica, koravdnica† (ruda).
Korallenfang, der, lov, lovitev koravd, koralov, koravdarija.
Korallenfischer, der, koravdar, koralar.
Korallenfischerei, die, s. Korallenfang.
Korallenflechte, die, koravdasti lišaj.
Korallengewächs, das, koravdje.
Korallenhals, der, papiga rudečovratnica.
Koralleninsel, die, koravdin otok.
Korallenkalk, der, koravdasto apno.
Korallenkrabbe, die, koravdasti rak.
Korallenkraut, s. Spargel.
Korallenlippe, die, ustnica rudeča kakor koravda.
Korallenmacher, der, koravdnik, koravdar.
Korallenmoos, der, koravdino mahovje.
Korallenmund, s. Korallenlippe.
Korallennatter, die, koravdasta kača.
Korallenreiher, der, rudeča čaplja.
Korallenriff, der, koravdin greben.
Korallenrinde, die, koravdna skorja.
Korallenroth, *adj.*, rudeč kakor koravde.
Korallensauger, s. Meernadel.
Korallenschnur, die, vervica nanizanih koravd.
Korallenschwamm, der, ein eßbarer, knolliger Schwamm, zajčki, zajčji krempeljci ali parkljički.
Korallenstamm, der, koravdino steblo.
Korallenstein, der, koralnik†, okamnele koravde.
Korallensumach, der, nek ruj (roj).
Korallenthier, das, koravda, koravdna živalica.
Korallenweizen, s. Dinkel.
Korallenweide, die, rudeča verba.
Korallenzinke, s. Korallenrinde.
Koralline, die, koralina.
Koraltar, s. Choraltar.
Koralamt, s. Choramt.
Koran, der, koran, alkoran.
Koranzen, *v. a.*, urbati (*V.*) [illegible]garbati koga, pestiti.
Korb, der, spletenica, pletenica, koš, pletarec, košik, košara, ein runder Korb aus Ruthen, jérbas, *altsl.* auch krošnica; s. a. Armkorb; auf dem Rücken zu tragen, opertni koš, preramni koš; Strohkorb, puhar; ein großer Strohkorb, auch Bienenkorb, bedenj (*Zal.*); Hahn im Korbe sein, pervak biti, največ veljati pri kom, zvonec nositi; einen Korb bekommen, odpoved dobiti, dobivati, im *Kt.* korpič* dobiti; nach dem *Serb.* dobiti z loparjem, nič ne opraviti; einen Korb geben,

odreči komu kaj, odpovedati, odpovedovati, odbiti koga, in u. K. a. podarkovati koga, ne hoteti koga; am Reitersäbel, rokobran-if, *mont.* koš; Körbe flechten, koše plesti.

Korbarbeit, die, pletenje košev.

Korbbette, das, spravni koš.

Korbbogen, der, locanj.

Körbchen, das, košek, košiček, cajnica, jérbasček, jérbašek; mit Bogen, ločnik.

Korbe, s. Kurbel.

Körbel, repinec, s. Kerbel.

Korbfeige, die, smokva v pletenici.

Korbflechter, der, s. Korbmacher.

Korbhändler, der, košar (bedeutet jedoch auch Korbmacher), kdor s koši kupčuje.

Korbhülle, die, ovoj.

Korbischof, s. Chorbischof.

Korbmacher, der, jérbasar, pleteničar, košar.

Korbmacherei, die, košarstvo.

Korbmacherin, die, košarica, pleteničarica.

Korbmacherwaare, die, pletenina (koševitd.)

Korbmuschel, die, košič.

Korbpfennig, s. Schwänzelpfennig.

Korbspreize, die, *mont.* koševa podpornja.

Korbstich, der, nach *V.* pletenje.

Korbwagen, der, s košem voz.

Korbweide, s. Bandweide.

Korbweise, *adv.*, na koše, v koših.

Korbwerk, das, pletenina.

Korduan, der, kordovan.

Korduanmacher, der, kordovanar.

Korfrau, die, žlahtna avguštinarka.

Koriander, der, (Coriandrum sativum), korjander, *russ.* kišnec.

Korianderwasser, das, korjandrova voda.

Korinthe, die, posušeno, venjeno grozdjiče; s. a. Rosinen.

Korinthenbeere, s. Johannisbeere.

Korinthisch, *adj.*, korinšk, po korintsko.

Körisch, *adj.*, zbirčen, kočljiv.

Kork, der, nach dem *Russ.* probka, probkova, korkova skorja, *serb.* pluta; s. a. Korkstöpsel.

Korkartig, *adj.*, probkast, plutast.

Korkbaum, der, (Quercus ruber), probkov hrast.

Korkbildner, der, probkar, plutar, kdor podobe izrezuje iz probkove skorje.

Korkeiche, s. Korkbaum.

Korkform, die, probkov kalup.

Korkholz, das, s. Kork.

Korkmacher, der, zamaškar.

Korkniere, s. Seeniere.

Korkpfropf, s. Korkstöpsel.

Korkrüster, der, (Ulmus suberosa), vodni, probkasti berst.

Korksauer, *adj.*, probkovo kisel.

Korksäure, die, probkova, plutna kislina.

Korkschneider, der, probkar, plutar.

Korkschwamm, der, bela brezova goba.

Korksohle, die, probkov podplat.

Korkstoff, der, probkovina, plutovina.

Korkstöpsel, der, probkov zamašek, zamašek (nach *M.* zaterjalik) iz probkove skorje ali plute.

Korkulme, s. Korkrüster.

Korkwachs, der, probkov vosek.

Korkzieher, der, maček (*V.*), čepovlak †.

Körlehm, der, medarska maža iz ila in vode.

Korlied, s. Choral.

Korlin, der, korlin, lasasti drat.

Kormoran, der, pomorski vran.

Korn, das, jeder rundliche harte Körper, zerno, Samenkorn, zerno semensko, seme, *coll.* zernje, oder zerna *pl.*, Körner essen, (von Vögeln, Pferden), zobati; eine kleine Pfanne, kleines, rundes Loch, z. B. an der Spindel bei den Drechslern, šiška; an den Schießgewehren, muha (auch *böhm.*), nach *Zalok.* auch zerno, *russ.* u. *poln.* cel; Einen auf dem Korne haben, koga na muhi, na očesu, v misli imeti, meriti na-nj; etwas auf das Korn fassen, nehmen, na oko, na muho vzeti, jemati, djati, devati kaj; pomeriti, meriti na —, paziti dobro na kaj; Blei in Körnern, svinec v zernji, zernat svinec; Weizenkorn, pšenično zerno u. s. f.; ein grobes, feines Korn haben, debeliga, drobniga zerna biti; bei Münzen, jedro, zerno, prava notranja vrednost brez primesi; vom guten Schrott und Korn, dobre vage in dobriga zerna ali jedra; ein Mann vom alten Schrot und Korn, mož stariga kova, stariga kopita; Getreide, žito; gemischtes Korn, soršica; der Rocken, rež; das türkische Korn, turšica, koruza; in Körnern bezahlen, v zernji plačati, plačevati; als Gewicht, s. Gran; ein Loch, luknjica (pri urarjih, ključavničarjih); s. a. Bischen.

Korn=, in Zstzgn. (nach obigen Bedeutungen), zernati, žitni, rečeni, turšični.

Kornacker, der, polje za žito, za rež dobro, žitno polje, rež; der mit Korn angebaut war, režišče, režiše.

Kornähre, die, reženi klas, žitni klas.

Kornbau, der, režena setev, sejanje, ravnanje reži; s. a. Getreidebau.

Kornbauer, der, kdor rež seje.

Kornbeere, s. Kornelle.

Kornblume, die, (Centaurea cyanus), modriš (*M.*), plavica, škrebotec (mali besed.).

Kornblumenblau, *adj.*, plavične, modriševe farbe.

Kornblumenfarbe, plavična farba.

Kornblüthe, die, reženo cvetje, žitno cvetje.

Kornbock, s. Kornkäfer.

Kornboden, der, Kornmagazin, žitnica, kašča und kašta; Erdreich, tla, zemlja, svet za rež, za žito.

Kornbrand, der, snet, meist senti, *pl.*, snetljaj; s. a. Brand, (*böhm.* namel).

Kornbranntwein, der, reženo žganje, žganje iz žita.

Kornbrod, das, reženjak.

Körnchen, das, zernce, *fig.* mervica, trohica.

Korndieb, der, žitni tat, žitokradnik; s. a. Kornkäfer.

Kornelbaum, der, (Cornus mascula), dren, drenovec; Weißkornelbaum, (Ligustum vulg.), sviba, svibovina; wilder K. psikovina, psika (*Zal.*).

Kornelbirn, die, drenovka.
Kornelbusch, der, drenovje.
Kornelholz, das, drenovina, drenov les; aus Kornelholz, drenov; ein solcher Stock, drenovača.
Kornelkirsche, die, (Frucht), drenulja, auch drenina, dren, drenova jagoda.
Kornelkirschengegend, die, drenovišče, drenoviše, drenolje.
Kornelle, die, s. Kornelkirsche.
Körneln, *v. a.*, zernkati.
Körnen, *v. n.*, uzerniti se, zerniti se, zernje delati, klasiti se, *russ.* v sémena iti, nach *M.* zmetavati se; *v. a.*, zerniti, razdrobiti, drobiti na zerna; zmerviti, merviti; die Gerste körnen, die Spitzen von der gedroschenen Gerste abschlagen, ječmen šekljati, nach *V.* šeklati; Vögel, Thiere körnen, zerna potresti, potresati tičem; auch überh. vabiti, mamiti, nastaviti, nastavljati; pri ključavničarjih zaznamnjati, kjer se ima prebiti ljuknja na ključavnici.
Körnerertrag̈niß, das, plenj, plenjanje žita.
Körnerfresser, *pl.*, zernojedci.
Körnerfutter, das, zobanje, zob -i.
Körnerkraut, s. Harnkraut.
Körnerlack, der, zernati lak.
Körnerleder, s. Rieselleder.
Körnerlos, *adj.*, brez zernja.
Körnermanna, die, zernasta mana.
Kornernte, die, žetev reži, režena žetev.
Körnerreich, *adj.*, zernat, bersten.
Körnerscharlach, der, zernati škerlat.
Körnerschild, das, zernati rak.
Körnerstein, s. Granit.
Körnerwarze, s. Laufkäfer.
Kornfege, die, schräge stehendes viereckiges Sieb, rešeto.
Kornfeld, das, s. Kornacker.
Kornferkel, der, s. Hamster.
Kornfink, der, s. Goldammer.
Kornfliege, die, ječmenova muha.
Kornflur, s. Kornacker.
Kornfresser, der, prosenica (neka tica afrikanska).
Kornfuhre, die, voz žita, peljaj žita; žitna vožnja na raboto.
Korngarbe, die, reženi snop.
Korngefilde, s. Kornacker.
Korngülte, die, kazen, žitnina, (nach *V.* žitnica).
Kornhamster, der, s. Hamster.
Kornhandel, der, žitna kupčija, tergovina, terštvo z žitam, z režjo; s. Getreidehandel.
Kornhändler, der, s. Getreidehändler.
Kornhaus, das, žitna kašta, žitnica.
Kornhülse, die, režena pleva.
Körnicht, *adj.*, dem Korne ähnlich, zernast.
Körnig, *adj.*, Körner, Kornhabend, zernat, *fig.* čverst, oklen (jeklen), jedernat; s. a. Kernig.
Kornjahr, das, žitno, nach *V.* žitnato leto, dobro, plodno, rodovitno leto.
Kornjude, der, s. Getreidewucherer.
Kornkäfer, der, žitni, mali hrošč.
Kornkamille, die, kamelice poljske.
Kornkammer, die, s. Kornhaus.
Kornkasten, der, žitnjak, žitnica.
Kornkluft, die, kleščice, klešice.
Kornkrebs, s. Kornwurm.
Kornlaib, der, reženi hleb.
Kornland, das, žitna dežela, žitni kraj.
Kornlerche, die, s. Feldlerche.
Körnling, der, s. Granit, Aesche.
Kornmade, die, s. Kornwurm.
Kornmagazin, der, s. Kornspeicher.
Kornmangel, der, pomanjkanje žita, sila ali potreba za žito.
Kornmarkt, der, žitni terg.
Kornmaß, das, žitna mera.
Kornmaus, s. Feldmaus.
Kornmehl, das, režena moka.
Kornmeister, der, žitničar.
Kornmesser, der, žitomerec.
Kornmohn, s. Feldmohn.
Kornmotte, die, žitni molj.
Kornmünze, s. Feldmünze.
Kornmutter, s. Mutterkorn.
Kornnägleingras, das, (Lichnis Githago), kostrela.
Kornnelke, die, s. Kornraden.
Kornpolei, s. Ackermünze.
Kornpreis, s. Getreidepreis.
Kornpulver, das, zernati smodnik ali prah.
Kornraden, der, (Agrostemma Githago), kokelj, kokalj, kokolj.
Kornratte, die, s. Hamster.
Kornreich, *adj.*, žiten.
Kornreuter, s. Kornwurm.
Kornrolle, die, s. Kornfege.
Kornrose, s. Klapperrose.
Kornsalz, das, krušna sol.
Kornschabe, die, s. Kornwurm.
Kornschaufel, die, vevnica, žitna lopata.
Kornschinder, der, žitni odertnik.
Kornschnepfe, s. Brachschnepfe.
Kornschüttung, die, sipanje žita.
Kornschwertel, der, (gladiolus communis), deveta srajčica, meček.
Kornschwinge, die, vevnica; Kornwanne, plavne neške.
Kornsieb, das, rešeto, sito ali reta, rehta, (nach *M.* redos) za obravnanje žita.
Kornspeicher, der, žitnica, kašta, kašča.
Kornsperling, s. Sperling.
Kornspitze, s. Granne.
Kornstroh, das, reženica, režena slama.
Korntaufe, die, blagoslovljenje, obhod setve.
Korntrespe, die, stoklasa.
Korntaxe, die, žitna, režena cena, od gosposke postavljena.
Körnung, die, zernjenje, vabljenje, potresanje zern.
Kornvogel, s. Kornwurm.
Kornwage, die, žitna tehtnica ali vaga.
Kornweihe, die, poljska postovka, splinec, mišjilovec (Falco cyaneus).
Kornwerfer, s. Sperling.
Kornwicke, die, grahor.

Kornwiebel, s. Kornwurm.
Kornwolf, s. Kornmotte.
Kornwinde, die, poljski slak.
Kornwucher, der, žitna odertija ali lihva†.
Kornwucherer, der, žitni odertnik, nach *Medv.* u. *Ravn.* dragoletnik.
Kornwurm, der, (Curculio gran.), žitni červ, štrus *(V.)*, žižek, žužek; der schwarze (Calandra granaria), černi žižek; der rothe, (Attebalus frument.), rudeči žižek; der weiße, s. Kornmotte; Engerling, červ, podjed.
Kornwuth, die, mertva kopriva.
Kornzapfen, der, žitni rožič, auch plen v rezi u. K.
Kornzange, s. Kornkluft.
Kornzehent, der, desetina v žitu, žitna desetina.
Kornzins, der, žitna davščina, davšina, kazen.
Körper, der, ein sinnlich wahrnehmbares Ding überhaupt, im Gegensatz zu Geist, stvar, reč, snova; in wissenschaftlicher Hinsicht wohl auch nach dem Vorgange anderer slav. M. telo; der menschliche Leib im Gegensatz zu der Seele, telo; der lebendige, menschliche Leib, besonders der Oberleib, život; der Leib der Thiere, truplo; der entseelte menschliche Leib, mertvo telo, merlič, truplo (*poln.* u. *altsl.* trup; hingegen trupije, *coll.* im *Altsl.* Körper überhaupt, vergl. auch das *böhm.* trupel, *m.* Klumpen); der todte thierische Körper, mertvina, merha, s. a. **Aas**; im ganzen Körper habe ich Schmerzen, ves život me boli; der Leib des Menschen stirbt, človeško telo umerje; ein flüßiger Körper, tekočina; ein harter Körper, kaj terdiga, terdina; s. a. **Corps**, **Körperschaft**; die Farbe hat Körper, barva je gosta; der gesetzgebende Körper, postavodajavna skupščina, skupšina, postavo dajavni zbor; postavodajavci; ein bücherlicher Körper, nepremikljiva stvar, posestvo, zemljišče, zemljiše; der Staatskörper, deržava, deržavna družba; s. a. **Gesammtheit**.
Körper= in Zstzgn. telesni.
Körperall, das, s. **Körperwelt**.
Körperanlage, die, s. **Temperament**.
Körperbau, der, život, telo, rast, postava; eig. sostava ali sklad telesa.
Körperbeschaffenheit, die, telesna lastnost, telesnost.
Körperbildung, s. **Körperbau**.
Körperchen, das, telesce, stvarica.
Körperhaltung, die, deržanje života.
Körperkraft, die, telesna moč.
Körperlehre, die, telesoslovje†, nauk od telesa.
Körperlich, *adj.*, telesen, snoven; ein körperliches Wesen, stvar; körperlicher Inhalt, etwa telesnina; körperliche Erhaltung, hranjenje telesa, života; körperliche Uebung, vaja telesa, života; körperliche Verletzung, poškodba telesa, života; körperlicher Besitz, telesna posest; körperlicher Eid, slovesna, telesna prisega.
Körperliche, das, stvar, snova; s. a. **Materie**.
Körperlichkeit, die, telesnost, stvarnost, snovnost.
Körperlos, *adj.*, breztelesen, brez telesa, brez trupla.
Körperlosigkeit, die, breztelesnost.
Körpermaß, das, telesna mera, mera telesnine, nach *V.* debelotna mera.
Körpermasse, die, etwa telesje, telesina, truplo, truplina.
Körpermessung, die, s. **Stereometrie**.
Körpern, s. **Verkörpern**.
Körperreich, *adj.*, telesnat, truplat.
Köperschaft, die, skupščina, skupšina; s. a. Gesellschaft.
Körperstoff, s. **Materie**.
Körperstrafe, die, kazen na telesu.
Körperübung, die, vadba života.
Körperverletzung, die, oškodba, ohaba života.
Körperwelt, die, telesni svet, vidni svet, svet vidnih stvari, vidno stvarje, nach *Šul.* telovje.
Korporal, s. **Corporal**.
Korrock, s. **Chorrock**.
Korsänger, s. **Chorist**.
Korstuhl, der, korarski stol.
Korstunden, *pl.*, ure (za kor odločene).
Korte, die, pasarsko vezilo.
Korton, der, zborni glas.
Koryphäus, s. **Coryphäus**.
Kosbeere, die, s. **Heidelbeere**.
Kosel, die, svinja, prasica.
Koseln, *v. n.*, oprasiti se, prasiti se; s. **Ferkeln**.
Kosen, *v. n.*, čebljati, govoriti (*serb.* govorkati), kremljati; s. a. **Liebkosen**, **Streicheln**.
Kosewort, das, sladka, medena beseda.
Kosmetisch, *adj.*, lepšaven, polepšujoč; kosmetisches Mittel, lepšalo.
Kosmisch, *adj.*, svet zadevajoč.
Kosmogonie, die, nauk od začetka, stvarjenja sveta.
Kosmograph, der, svetopisec.
Kosmographie, die, popisovanje sveta, svetopisje.
Kosmographisch, *adj.*, kar tiče popis sveta.
Kosmologie, die, svetoslovje†, nauk od sveta.
Kosmologisch, *adj.*, svetosloven.
Kosmopolit, der, svetan†, kozmopolit; s. a. **Weltbürger**.
Kosmopolitisch, *adj.*, kozmopolitičen.
Kosmopolitismus, der, kozmopolitizem.
Kosmorama, das, etwa svetogled.
Kost, die, Speise, jed, jedilo; schlechte Kost, slabe jedi, jedila; der ganze Unterhalt, hrana, življenje; bei wem bist du in der Kost? pri kom ješ? pri kom imaš hrano? kdo te hrani, redi, živi? in die Kost nehmen, vzeti k svoji mizi, na hrano; er hat freie Kost, ima zastonj hrano; ohne Kost (fürs Geld) arbeiten, nach *Gutsm.* pri deri(?) delati; Kosten, *pl.*, s. dieses.

Kostbar, *adj.*, drag, predrag, velike cene, vrednosti, *serb.* u. *russ.* dragocen; s. a. **Köstlich**.

Kostbarkeit, die, Eigenschaft, dragost, dragota, *serb.* u. *russ.* dragocenost; ein kostbares Ding, dragotina, draga, predraga reč.

Kostbier, das, ol ali pivo za pokus.

Köste, die, hrana, živež; ein Hochzeitsschmauß, gostovanje, pir.

Kosten, *pl.*, der Aufwand, utrošek, potrošek, strošek, utrata, *böhm.* stroški, *pl.*, zalaga; er trägt die Kosten, njega zadevajo, nanj gredo stroški, on mora stroške plačati; auf meine Kosten, na mojo rajtengo*, za moj dnar; in die Kosten, zu den Kosten verurtheilen, obsoditi, da mora plačati (pravdne) stroške; mit Kosten verbunden, potrošin; auf Kosten seiner Gesundheit, svojimu zdravju na (v) škodo; sich in unnöthige Kosten setzen, zastonj dnar trositi, *fig.* zastonj se truditi; sich auf Kosten Anderer bereichern, s tujim ljudskim dnarjem, z zgubo drugih obogateti; das macht mir viel Kosten, to mi da, dela veliko stroškov, potroškov; bei dem Bau hat er viele Kosten gehabt, lep dnar je zazidal.

Kosten, *v. n.*, stati, veljati, biti po čem, koštati*; viel kosten, drag, visoke cene biti; das Pferd kostet mich hundert Thaler, sto tolarjev sim dal za konja, konj veljá, me stane (nach allen übr. slav. M.), stoji sto tolarjev, kupil sim ga za —; dieser Kopf hat viel Holz gekostet, v to zidanje je šlo, se je potrosilo, potratilo (je bilo treba) mnogo lesa; das kostet Mühe, to je trudno, tu je treba truda, dela; es kostet nicht viel, ni drago, dober kup je; es kostet Einen Mühe, ehe —, težko človeka stane, preden —; der Sieg hat viel Menschen gekostet, za to zmago je poginilo dokaj ljudi; was kostet ein Stück? po čem je eno? es kostet dir nur ein Wort, samo besedico spregovori; das hat ihm, ihn seine Gesundheit gekostet, s svojim zdravjem je plačal, ob zdravje ga je pripravilo; das wird den Kopf nicht kosten, ne gre, ne maja se za glavo; sollte es mich den Kopf kosten, ko bi me glavo stalo; ko bi imel z glavo plačati; ich habe es mir viel kosten lassen, mnogo sim na to potratil; es kostete mich die größte Ueberwindung, komej sim se premagal sam sebe; etwas um den kostenden Preis verkaufen, (Geschäftsstyl), prodati po čemur je bilo kupljeno; *v. a.* vermittelst des Geschmackes untersuchen, pokusiti, pokušati, pokušavati, okusiti, okušati kaj, oder okusiti se česa (*russ.* otvédat); ein wenig Speise zu sich nehmen, (samo) pokusiti, *serb.* zakusiti; versuchen, ich habe es gekostet, wie es thut, skušal sim, čutil sim, kako človeku dé, zobal sim to grozdje; das Kind die Ruthe kosten lassen, dati otroku lizati, pokusiti šibo; auf nüchtern Magen eine Speise kosten, otešćati se, otešati se, ogrešiti se; an einem Fasttage eine Fleischspeise kosten, omersiti se.

Kostenanschlag, der, premet, preudar stroškov.

Kostenaufwand, der, stroški, utrata.

Kostenausgleichung, die, izravnanje, poravnanje stroškov.

Kostenauslage, s. Kostenaufwand.

Kostenausmaß, das, izmera, premera stroškov.

Kostenberechnung, s. Kostenanschlag.

Kostenersatz, der, povračilo stroškov.

Kostenfrei, *adj.*, brez stroškov; ganz kostenfrei, brez stroška, prav zastonj; ne plačevaje nič.

Kostenpreis, der, kupna cena; za kolikor se kupi; ich verkaufe es um den Kostenpreis, prodam za toliko, kolikor je mene stalo.

Kostenrechnung, die, obrajt stroškov.

Kostenscheu, *adj.*, kdor se boji stroškov, komur se neče dnarjev tratiti.

Kostenüberschlag, der, preudarek stroškov.

Kostenverurtheilung, die, obsodba na plačanje stroškov.

Kostenverzeichniß, das, spisek, razkazek stroškov, *kroat.* troškovnik†.

Koster, der, pokušavec.

Kostfrau, die, s. **Kostgeberin**.

Kostfrei, *adj.*, s hrano, z jedjo; kostfrei sein, imeti hrano zastonj, ne plačevati za hrano, zastonj jesti pri kom; kostfrei halten, dajati komu jesti, hrano, rediti koga zastonj, krušiti ga (kruh).

Kostfreiheit, die, hrana zastonj.

Kostgänger, der, jedec, hranjenec, nach *Gutsm.* prijednik; er ist mein Kostgänger, pri meni je na hrani, ima hrano, jez ga krušim.

Kostgängerin, die, jedka, hranjenka.

Kostgeber, der, dajavec hrane, redivec, kdor koga preživi.

Kostgeberin, die, dajavka živeža, hrane, redivka, gospodinja, pri kteri ima kdo hrano.

Kostgeld, das, plačilo, dnar za hrano, za jed, (nach *V.* hranšina, zajedšina).

Kosthalter, der, gostnik, gostivnik; Kosthalterin, gostnica; s. a. **Kostgeber**.

Kosthaus, das, gostivnica, obednica, hiša, kjer se dobiva hrana za plačilo.

Kostherr, der, s. **Kostgeber**.

Kostjungfer, die, hranjenka, rejenka, dekle, ki je pri kom na hrani.

Kostknabe, der, hranjenec, rejenec, deček, ki ima pri kom živež, hrano.

Kostkraut, das, (Hieracium), mišje ušesca.

Köstlich, *adj.*, s. **Kostbar**; großen Werth habend, predrag, dragoten, žlahten, prežlahten, velike vrednosti; köstliche Speise, dobra, sladka, preslastna, prijetna jed; köstliches Wetter, prav lepo vreme; köstlich leben, dobro, v obilji živeti, veselje uživati; ein köstlicher Mensch, izversten mož; diese Speise schmeckt köstlich, ta jed mi kaj diši.

Köstlichkeit, die, predragost, dragotnost, žlahtnost, izverstnost, preslastna jed, sladčica.

Kostmädchen, s. **Kostjungfer**.

Kostschule, die, učilnica z rejo ali hrano vred; s. **Pensionat**.

Kostschüler, der, s. Zögling.
Kostspielig, *adj.*, drag, predrag, potrošin (*V.*); Lustigsein ist kostspielig, dobre volje mošnje kolje.
Kostspieligkeit, die, dragost, dragokupnost, potrošnost, potratnost.
Kostüm, s. Costume.
Kostverächter, der, sladkosnedež, laskernež, izbirčen človek, izbirač, kočljivec, obirač (*serb.*), prebirač; er ist kein Kostverächter, on jé vse, kar se mu da, ne izbira si, ni izbirčen.
Kostverständig, *adj.*, kdor pozna jedi, ktera je dobra, ktera ne.
Kostwurzel, die, (Costus), kost-a †.
Koth, der, Unreinigkeit, besonders auf Straßen, in Pfützen, blato, kal, *m.* (auch *altsl.* u. in allen slav. M.), grez-i (auch *altsl.* u. *russ.*), bei *Gutsm.* klat, klatje; Koth der neugebornen Kinder, s. **Erbkoth**; thierische Exkremente, *euphem.* blato, eig. lajno (gebr., auch *altsl.* u. in and. slav. M.), govno (gebr., auch *böhm.* u. *poln.*). auch wird es im Slovenischen durch die Bildungssylbe — jek, welche man dem slov. Ausdruck des betreffenden Thieres (bei Zusammensetzungen: des Bestimmungswortes) anhängt, bezeichnet, z. B. Menschenkoth, človečjek neben ljudsko blato, lajno; Hundskoth, pasjek; Koth der Vögel, ptičjek; der Kühe, kravjek; des Rindviehes überh., govejek u. dgl.; einen Menschen aus dem Kothe ziehen, potegniti iz blata, napraviti iz njega človeka; iz nizkiga stanu povzdigniti; mit Koth beschmutzen, oblatiti, zablatiti, blatiti; Koth der Ziegen, s. **Köthel**, s. a. **Mist**.
Koth, das, auch die Kothe, koča, kajža.
Kothabzucht, die, s. **Cloak**.
Kothbaum, der, (Sterculia), lajnica †.
Kothblech, das, am Wagenrade, okrovec.
Kothbürste, die, ščetka, šetka za blato.
Kothe, die, s. **Koth**, das.
Köthe, die, auch Fessel, bicelj, bincelj *, *böhm.* kotek, kotnik; s. a. **Schrank**.
Köthel, der, bobek (kozji, ovčji, zajčji).
Köthenbein, das, kost v biceljnu.
Köthener, oder **Köthner**, s. **Köther**.
Köther, der, Besitzer eines Kothes, kajžar, kočar, bajtar, podružnik. željar; ein Bauernhund, (pes) varh, čuvar.
Kothfliege, die, gnojničarica, gnojulja.
Kothgrube, s. **Kothlache**; **Mistgrube**.
Köthhaar, das, dlaka na biceljnu.
Kothhahn, s. **Wiedehopf**.
Kothig, *adj.*, blaten, blatnat, kalen, lužnat; es ist kothig, veliko blata je, blato je, se dela; kothig machen, oblatiti, obrazdati, s. a. **Besudeln**; sich kothig machen, oblatiti se; kothiges Wetter, mokrotno, deževno, žalostno, *böhm.* pleskanice(a).
Kothigkeit, die, blatnost.
Kothkäfer, der, s. **Mistkäfer**.
Kothklumpen, der, kepa blata.
Kothlache, die, kaluža, muža, mužava luža.
Kothleitung, s. **Cloak**.
Kothlerche, die, s. **Haubenlerche**.
Kothmeise, s. **Sumpfmeise**.
Kothmonat, s. **Februar**.
Kothmönch, s. **Haubenlerche**.
Kothsaß, s. **Köther**.
Kothschaufel, die, lopata za blato.
Kothschieber, s. **Pfifferling**.
Kothschlinge, s. **Schlingbaum**.
Kothschnecke, die, blatni polž.
Kothseele, die, s. **Dreckseele**.
Kothtreter, der, nach *Sul.* gaziblato.
Kothwanze, die, stenica muhojedka.
Kottler, der, s. **Blauspecht**.
Kotze, die, auch **Kötze**, eine zottige Decke, koc *, plahta, kosmata volnena odeja, nach *Gutsm.* auch čoha; s. a. **Korb**; der Kotzen, debela, bukova suknja; Einem den Kotzen streichen, prilizovati se komu.
Kotzeln, *v. a.*, nagajati komu in šalo uganjati z njim.
Kotzen, *v. n.*, für speien, daviti se, kozlati, bljevati; husten, kašljati, krehati.
Kotzen, der, s. **Husten**; **Kotze**.
Kotzenmacher, der, plahtar, čohar.
Kotzer, der, ein alter Kotzer, stara naduha, star kašelj (od človeka), kašljalo, krehalo.
Kotzern, *v. i.*, es kotzert mich, es ist mir kotzerlich, vzdiguje se mi, kakor da bi imel bljevati.
Koupon, s. **Coupon**.
Krabbe, die, morski rak; Krabben, *pl.*, kratkorepci †; ein kleines Kind, paglovec, mala žaba.
Krabbeln, *v. n.*, auf Händen und Füßen mühsam herumkriechen, kobacati, komarati, plaziti se, laziti, lesti po čveterih; in die Höhe krabbeln, skobacati se, skopati se; *v. a.*, gelinde kratzen, berbati, dergljati, grebkati; es krabbelt mich, (*v. i.*), gomazi, mergoli po meni.
Krabbenfresser, der, (Ardea caerulea), čaplja; rakojedka.
Krabbenklaue, s. **Wasserfeder**.
Krabbenschere, die, škarje, klešče, kleše morskiga raka.
Krabbenspinne, die, vertni pajik.
Krach! *int.*, pok! resk!
Krach, der, ein Laut, pok, tresk, prask, resk; einen Krach thun, resknití, krehniti, pokniti, *serb.* prasnuti.
Krachbaum, der, (Justitia hyssopifolia), isopasta pravulja †.
Krachen, *v. n.*, resknití, reskati, počiti, pokniti, pokati, tresniti, treskati; das Eis kracht, led poka, (se kerši, lomi); die Kanonen krachen, kanone pokajo; der Donner kracht, treska; *v. a.*, Nüsse krachen, prekrehniti, krehati, hrustati.
Krachen, das, s. **Gekrache**.
Krachend, *adj.*, pokaven, pokajoč, treskajoč.
Krächen, s. **Krächzen**.
Krachente, s. **Krachgans**.
Kracher, der, s. **Krach**.
Krachgans, die, (Anas Tadorna), morska raca.
Krachmandel, die, mandelj (migdal) v lupini.

Krachschnepfe, s. Wasserschnepfe.
Krachweide, s. Bruchweide.
Krächzen, *v. n.*, krohati (*V.*), krikati (*V.*); von Raben, krokati; von andern Vögeln, nach *V.* krakati (auch *poln.* u. *böhm.*); krächzende Stimme, hripav glas; unaufhörlich krächzen, vedno krehati, kašljati in daviti se; *v. a.*, s hripavim glasam peti kaj.
Krächzend, *adj.*, hripav, krokajoč.
Krächzer, der, krokalo, krehalo; der Laut, krok.
Krack, der, s. Krach; Rabe; Höhle, Kesselthal.
Krackbeere, die, s. Heidelbeere.
Kracke, die, eine Schindmähre, merha konjska, kleka, kljuse oder kljusa; neporeden otrok; s. a. Vogelwicke.
Kraft, die, moč, nach *V.* vek u. vujke, vergl. das bei ältern Schriftstellern (*Dalmat.* etc.) häufige u. in St. gebr. nevečen, malovečen für kraftlos, (nach *Ravn.* ist vek, *gen.* vka u. vku, in Reifnitz für: Lebenskraft gebräuchlich, während im *Altsl.* und allen slav. M. vék, nur: Zeitalter, Lebensalter u. Jahrhundert bedeutet); Stärke, jakost, moč, Vermögen, Anlage; die Kräfte der Natur, natorne, naravne moči; er ist noch bei Kräften, je še terden, čverst, še ga še derži moč; die Wunde benahm ihm alle Kräfte, rana mu je vzela, pobralo vso moč, ga je oslabila, *serb.* iznemogla; die Kraft übersteigen, čez nemoč biti; aus eigener Kraft, nach *V.* samotež, (in J. Kr. nur gebräuchl. von Wägen, die man ohne Zugvieh fortbewegt); Speisen, welche Kräfte geben, živilne, redilne, krepčavni jedi; zu Kräften kommen, von Kräften kommen, s. Kommen; aus allen Kräften, na vso moč; aus allen Kräften schreien, laufen, na vse gerlo ali usta kričati, leteti ali teči kolikor noga more, kolikor se le more; seine Kräfte versuchen, poskušati se; das geht über meine Kräfte, to presega mojo moči; toliko ne morem, ne zamorem, ne premorem; Kraft geben, okrepčati, krepčati, krepiti, jačiti, moč dati, dajati; ohne Kraft und Saft, brez jedra, brez moči in notranje veljave; über seine Kräfte arbeiten, ziehen, heben, čez nemoč delati, presiliti se, pretegniti se, prevzdigniti se; mit Kraft sprechen, krepko govoriti; diese Ermahnung hatte keine Kraft, ta opominj ni nič izdal, pomogel; alle Kraft anwenden, vso moč si privzeti (*V.*), vse žile napeti, na vso moč si prizadeti; Urtheilskraft, razsodnost; Verstandeskraft, razumnost; Denkkraft, miselnost; Einbildungskraft, domiselnost; abstoßende Kraft, odbojnost, odrivnost, u. s. f. mittelst der Formationssylbe, nost; in Kraft treten, gehen, *jurid.*, moč zadobiti, vezaven, pravovezen, pravoveljaven postati, als *adv.*, Kraft der Gesetze, d. i. vermöge, po postavah, deržeč se postav; Kraft seiner Gewalt, iz svoje oblasti, *serb.* usled (vsled česa).
Kraft- in Zstzgn. für kräftig, močni, krepki; für kräftigend, krepivni, okrepni, krepčavni; s. übr. s. f.
Kraftabnahme, die, slabenje, slabljenje.
Kraftanstrengung, die, prizadetje na vso moč, napenjanje.
Kraftanwendung, die, prizadetje, delanje.
Kraftarznei, die, krepko, krepčavno zdravilo.
Kraftaufwand, der, napetje, napenjanje, prizadeva.
Kraftausdruck, der, krepka beseda, krepki izrek.
Kraftäußerung, die, razodevanje, pokaz moči.
Kraftbalsam, der, krepivno mazilo.
Kraftbegabt, s. Kräftig.
Kraftberaubt, s. Kraftlos.
Kraftbrühe, die, Kraftsuppe, močna, krepka juha.
Kräftemesser, der, merilo moči, silomér †.
Krafterregung, die, obudek moči.
Krafterstorben, s. Kraftlos.
Kraftfarn, s. Milzfarn.
Kraftfülle, die, polna moč, krepkost.
Kraftgefühl, das, čut, čutstvo svojih moči.
Kraftgeist, s. Genie.
Kraftgesang, der, krepka, mogočna pesem.
Kräftig, *adj.*, močan oder močen, krepak oder krepek, jak, mogočen, in andern slav. M. silen; nährend, živilen, rediven, krepčaven; kräftige Speise, tečne, močne, okrepne ali krepčavne jedila; kräftiges Getränk, močna pijača; kräftige Arznei, s. Kraftarznei; ein kräftiges Wort, krepka, jedernata, tehtna beseda; kräftige Bitte, silna prošnja; seine Hilfe hat sich kräftig an mir bewiesen, dobro, izdatno mi je pomogel; kräftig werden, ojačiti se, jačiti se, s. a. Kommen (zu Kräften); in den Rechten für: giltig, terden, veljaven; der Kontract ist nicht kräftig, pogodba ni terdna, ne velja; kräftige, ausgeruhte Pferde, čili konji.
Kräftigen, *v. a.*, uterditi, ukoreniniti, pokrepiti, ukrepiti, krepiti, okrepčati, pokrepčati, krepčati; ojačiti, jačiti; der Himmel kräftige dich, Bog ti daj moč, te ozdravi; sich kräftigen, uterditi, uterjati se, ukoreniniti se.
Kräftigend, *adj.*, krepiven, krepčaven, uterjaven.
Kräftigkeit, die, močnost, krepkost, čverstost, terdnost.
Kräftigung, die, okrepčava, krepilo, uterdba.
Kräftigungsmittel, das, krepčalo, krepilo.
Kraftlehre, die, nauk od moči; moči.
Kraftlos, *adj.*, slab, brez moči, oslabljen, nezmožen, onemogel, nevečen, malovečen, brez kreposti, brez terdnosti; kraftlos machen, oslabiti, slabiti; werden, onemoči, onemagati, oslabeti, slabeti; kraftlose Rede, medla, merzla beseda, ki nikogar ne strese, ne zgane.
Kraftlosigkeit, die, slabost, slabota, onemoglost, malovečnost, neterdnost, nezmožnost, nemoč; des Vertrages, neveljavnost,

Kraftmann, korenjak, (ki misli, da je vsacimu kos).
Kraftmaß, das, kolikost moči; moč, kolikor je kdo ima.
Kraftmehl, das, (in U. Kr.) čila moka, (in Steierm.) togovina, perva moka; s. a. Stärkemehl.
Kraftmehlspelt, s. Dinkel.
Kraftmensch, der, močan človek; s. a. Kraftmann.
Kraftmilch, die, krepčavno mleko, krepilo mleku podobno.
Kraftnuß, s. Zirbelnuß.
Kraftreich, *adj.*, krepek, čverst, mošk, s. a. Energisch.
Kraftsaft, s. Extract.
Kraftsprache, die, krepka beseda.
Kraftspruch, der, krepki, jedernati izrek.
Kraftsuppe, die, s. Kraftbrühe.
Kraftverschwendung, die, potrata, zapravljanje (svojih) moči.
Kraftvoll, *adj.*, krepak, prav jak, močen, poln kreposti; izdaten.
Kraftwasser, s. Essenz.
Kraftwort, das, krepka, čversta beseda.
Kraftwurz, **Kraftwurzel**, die, zdravilna, močna korenika; (Tussilago petasites), lapuh, kužni koren.
Kragen, der, Kleidungsstück um den Hals, Halskragen, ovratnik, nach dem *Russ.* vratnik, koler*; *böhm.* limec; s. a. Hemdkragen (nach *V.* košolica?); der Hals, vrat; Einen beim Kragen fassen, zagrabiti koga za vrat; es kostet ihm den Kragen, za glavo mu gre; durch den Kragen jagen, skozi gerlo pognati; s. a. Gekröse; Mantelkragen, plajščnica, plajšnica.
Kragenente, die, neka severna raca z belim pasam okoli vrata.
Kragenstein, s. Kröseſtein.
Kragstein, der, lega *(V.)*, (*poln.* podstavka, *böhm.* ležina).
Krähe, die, die schwarze Krähe, Rabenkrähe, (Corvus cerone), černa vrana; die Nebelkrähe, graue Krähe, (Corvus cornix), siva vrana; es hacket keine Krähe der andern die Augen aus, vrana vrani oči ne izkljuje, ne izkoplje; *fig.* s. Feigling.
Krähen, *v. n.*, vom Haushahne, zapeti, peti, kikirikati, kukurikati; darnach wird kein Hahn krähen, s. Hahn, (pes ne zalavka za tem); laut lachen, krohotati se, kahlati se; schreien, dreti se.
Krähen, das, kikirikanje, petelinovo petje.
Krähen=, in Zſtzgn., vranji.
Krähenauge, das, vranje oko; (Strychnos nux vomica), nach dem *Russ.* čilibuha.
Krähenbeere, s. Moosbeere.
Krähenblume, die, (Anthyllis cornicina), *Sul.* vranji ranjenik.
Krähendohle, s. Steindohle.
Krähenfuß, der, vranja noga, Krähenfüße machen, čečkati (kakor kavka po snegu), kljuke, kavke delati; (Plantago coronopus), sračja noga.
Krähenklaue, die, (Lotus cornic.), device Marije kožušček, kožušek.
Krähenkorn, **Krähenroden**, s. Mutterkorn.
Krähenpelikan, der, šejasti nenasit.
Krähenspecht, der, Schwarzspecht, (Picus martius), černa žolna, krekavt, kreka.
Krähenwollblume, s. Kräheblume.
Krähenzehe, die, (Plantago maritima), pomorski terpotec.
Kräher, der, lajavec, vekalo.
Krahn, der, ein in den Häfen übliches Hebezeug, nach *V.* roka, žerjav, *(russ.)* cigan; s. a. Hahn.
Krahnbalken, der, ciganovo, žerjavovo bruno.
Krahnbalksweise, *adv.*, na pošev.
Krahngefälle, das, žerjavnina†.
Krahngehäuse, das, **Krahnkasten**, der, žerjavnica †.
Krahnrad, das, žerjavovo kolo.
Krahnrecht, das, razkladna pravica.
Krahnsäge, die, ladjarska žaga.
Krahnseil, das, žerjavova verv.
Krahnständer, der, žerjavov steber.
Krahnzieher, der, žerjavar.
Krähspecht, s. Krähenspecht.
Krakeel, der, kreg, prepir, ravsanje.
Krakeelen, *v. n.*, kregati se, prepirati se, klati se, vjedati se.
Krakeeler, der, prepirljivec, jezikalo, jezičnik.
Krakeeln, *v. n.*, šumatiti.
Kraken, der, s. Seekrabbe.
Krall, der, praska, okremp.
Kralle, die, krempelj, *böhm.* u. *poln.* pazaur, drap.
Krällchen, das, kremplji*c*, kremplji*č*ek; Nägel, noht; lange Krallen haben, s. Finger; in den Krallen haben, v pesteh imeti; im Garne; s. Wulst.
Krallen, *v. n.* u. *a.*, prasniti (prasknuti), praskati, okrempati, krempati, kremplje zasekati v kaj; stehlen, krasti; *v. r.*, sich krallen, s kremplji se prijeti, prijemati.
Krallenhand, die, terdna roka, (ki derži, kakor bi kremplje imela).
Krallicht, *adj.*, krempljast.
Krallig, *adj.*, krempljat, s kremplji.
Kram, der, kupčija na drobno, kramarija; Waare, roba, blago, krama, (nach *M.* lavka, *russ.* Laden); Sache, reč, zadeva, opravilo; das taugt nicht in meinen Kram, to ni za me, to mi ne kaže, to mi ni po godi; er denkt nur an seinen Kram, on le za svojo mavho skerbi; was soll uns dieser Kram? čemu nam bo ta ropotija, ta šara? s. a. Plunder; den Kram verderben, kupčijo skerhati, skaziti; s. a. Krambude.
Kram, der, in den Kram kommen, s. Wochenbett.
Kram=, in Zſtzgn., kramarski, teržinarski.
Krambambuli, der, močno žganje.
Krambude, die, štacuna, kramarnica.
Kramdiener, der, štacunarski pomagavec.
Kramen, *v. n.*, mit geringen Waaren handeln, kramariti, teržinariti, malo robo pro-

dajati; unter seinen Papieren kramen, premetavati svoje pisanja; im Kindbette sein, v otročji postelji biti.

Krämer, der, kramar, (auch *böhm.* u. *poln.*), štacunar*, teržinar; in Zusammensetzungen: Eisenkrämer, železninar; Käsekrämer, sirar u. s. w., durch die Bildung auf -ar; jeder Krämer lobt seine Waare, vsak berač svojo mavho, vsak kramar svojo robo hvali.

Krämerbude, s. **Krambude**.

Krämerei, die, kramarija, teržinarstvo; Krämerei betreiben, teržinariti, kramariti; mittelst der Krämerei erwerben, verthun, prikramariti, zakramariti; bei der Krämerei fertig werden, okramariti.

Krämergeist, der, kramarstvo, kramarski duh, dobičkarija.

Krämergewicht, das, mala vaga.

Krämergut, das, drobna roba, krama.

Krämerhandwerk, das, s. **Krämerei**.

Krämerinnung, die, kramarski ceh †.

Krämerkümmel, der, kumin.

Krämermeister, der, kramarski starašina.

Krämerpfund, der, mali funt.

Krämerseele, die, pravi kramar, dobičkar.

Krämerwage, die, štacunarska vaga ali tehtnica.

Kramladen, s. **Krambude**.

Kramme, die, s. **Krampe**.

Krämmelkirsche, die, debela cepljenka.

Krammen, *v. n.*, mit den Klauen kratzen, grebsti, razgrebati, praskati.

Krämmetsbaum, s. **Wachholder**.

Krammetsvogel, der, (Turdus pilaris), velika brinovka, nach *Gutsm.* smolnica, nach *M.* borovnjak, bernjuk, (*serb.* branjug), *böhm.* kvičala.

Krampe, die, bei den Schlössern, s. **Klammer**, **Picke**, **Gesperre** (an Büchern).

Krämpe, die, okraj, zavihaj, krajic, obod, s. **Hutkrämpe**.

Krämpel, die, greben, grebenica, mikalo, mikavnik, gredeše, gredaše, *pl.*

Krämpeler, der, mikavec, gredešavec, gredašavec.

Krämpelkamm, s. **Krämpel**.

Krämpelmaschine, die, mikalo.

Krämpeln, *v. a.*, die Wolle, volno gredešati, gredašati, mikati, kuzmičati, grebenati, *poln.* czochrać.

Krämpen, *v. a.*, zavihati, zavihavati, vihati.

Krämplerin, die, gredašavka, mikavka.

Krampf, der, kerč; er bekam den Krampf, kerč ga je zvil, zlomil, prijel; er hat Krämpfe, kerč ga nadleguje, mu nagaja, kerču je podveržen; nach *M.* a. makatavica.

Krampfader, die, (varix), otekla žila (privodnica), bei Schwangern, otročja žila.

Krampfartig, *adj.*, kerčevit, kerču podoben.

Krampfasthma, das, naduha s kerčem.

Krampfen, sich, *v. r.*, skerčiti se, kerčiti se; *v. a.*, po kerčevo stiskati, viti.

Krampffisch, s. **Zitterroche**.

Krampfhaft, *adj.*, kakor kerč, kerčen, kerčevit.

Krampfhusten, der, kerčni kašelj, *serb.* nach *Sul.* verlesina.

Krämpfig, *adj.*, kerču podveržen, skerčen.

Krampflehre, die, nauk od kerčev, kerčoslovje †.

Krampfmässig, *adj.*, kerčnast (*V.*).

Krampfmittel, das, zdravilo, lek, pomoček zoper kerč.

Krampfstillend, *adj.*, protikerčen, za kerč, kerču nasproti; ein krampfstillendes Mittel, s. **Krampfmittel**.

Krampfsucht, s. **Kriebelkrankheit**.

Kramsvogel, s. **Krammetsvogel**.

Kramwaare, die, krama, drobna kramarska roba.

Kran, s. **Krähe**.

Krän, s. **Meerrettig**.

Kranbeere, s. **Preiselbeere**.

Kranewete, die, **Kranewite**, s. **Wachholder**.

Kränfleisch, das, meso s hrenam, podtrebušno meso, okoli popka.

Kranfuss, der, (Clavaria coralloides), grive, lesični parkeljci.

Krangeln, *v. n.* u. *r.*, (bei den Seilern), krotovičiti se.

Kranich, der, (Ardea grus), žerjav, (nach *Zal.* a.) gruh, *altsl.* žeravlj, nach *Gutsm.* gruh; s. a. **Krahn**.

Kranich-, **Kranichs-**, in Zstzgn. žerjavov.

Kranichbeere, s. **Preiselbeere**.

Kranichei, das, žerjavovo jajce.

Kranichfarbig, *adj.*, žerjavast.

Kranichfeder, die, žerjavovo pero.

Kranichhals, der, žerjavov vrat, s. **Storchschnabel**.

Kranichkraut, das, (Hypocharis), prascovo zelje.

Krank, *adj.*, bolen, bolan, betežen*, (*böhm.* nemocny), krank sein, bolan biti, nach dem *Serb.* bolovati; krank werden, zboleti, oboleti, *serb.* razboleti se, *böhm.* roznemoci se; s. a. **Erkranken**; man möchte sich krank lachen, od smeha bi počil; ein kranker Mensch, bolnik; Einem, sich krank machen, navleči komu, si, nakopati si bolezen; er ist am Fieber krank, bolan je, ima merzlico, *serb.* bolovati od groznice; am Verstande krank sein, bolniga razuma biti; ein krankes Schiff, pokažena, poškodovana ladija; im Beutel krank sein, gada, kačo v žepu imeti, žep je bolan, hira, peša, je prazen.

Kranke, der, bolnik; die, bolnica; die Kranken besuchen, obiskovati bolne; das, bolezen, bolni ud.

Kränke, die, bolnost, s. **Krankheit**.

Kränkelei, die, bolehanje, nabogljenost.

Kränkeln, *v. n.*, bolehati, bolehen biti, polegati, slabiga zdravja biti, da ima človek vsigdar s kako boleznijo opraviti; ein kränkelnder Mensch, bolehavec, bolehavka; kränkelnd ein grosses Alter erreichen, pribolehati do (50. leta).

Kranken, *v. n.*, bolan biti, nach dem *Serb.*

bolovati; es kranken jetzt viele Leute, dokaj bolnih (ljudi) je zdaj.
Kränken, *v. a.*, Nachtheil zufügen, kratiti, prikrajšati koga, kvariti koga, krivico storiti, delati komu; Gram verursachen, žaliti, žalostiti; an der Ehre kränken, razžaliti, žaliti poštenje, na poštenji; das kränket mich, žali, skli me, življenje mi greni, boli me; *v. r.*, sich kränken, ujedati se, gristi se; žalovati, žalostiti se, težave si delati; gekränkt, žaljen, razžaljen.
Krankenanstalt, s. **Krankenhaus.**
Krankenbericht, der, zdravnikovo, zdravniško poročilo.
Krankenbesuch, der, obisk, obiskovanje bolnika(ov).
Krankenbett, das, wörtl. postelja bolniga, bolniška; auf dem Krankenbette liegen, bolen, bolan biti, ležati; am Krankenbette, pri bolniku.
Krankengeschichte, die, popis bolezni.
Krankenhaus, das, bolnišnica, hiša bolnih, *russ.* bolnica.
Krankenkost, die, jed, hrana za bolnika, bolniška jed.
Krankenlager, das, s. **Krankenbett**; das Fieber warf ihn aufs Krankenlager, merzlica ga je vergla; er starb nach einem kurzen Krankenlager, umerl je po kratki bolezni.
Krankenpflege, die, postrežba bolniku(am), streženje bolnim, verdevanje bolnih.
Krankenschiff, das, bei einer Flotte, bolniška ladija, ladija bolnišnica.
Krankenspeise, die, s. **Krankenkost**, (*serb.* ponude).
Krankenstube, die, izba ali soba bolnih, bolnišnica.
Krankenverpflegskosten, *pl.*, stroški za preskerbovanje bolnikov.
Krankenverzeichniß, das, spisek, imenik bolnih.
Krankenwärter, der, bolniški strežnik, bolničar, bolnišničar.
Krankenwärterin, die, bolničarica, bolniška strežnica.
Krankenzahl, die, število bolnih; bolnikova številka.
Krankenzettel, das, list bolezni.
Krankenzimmer, das, s. **Krankenstube.**
Krankhaft, *adj.*, bolehen, nekako bolan, ne prav zdrav, kakor da bi bil bolan; krankhafte Zufälle, bolezni podobni prigodki ali počutki, kakor ko bi se koga lovila, prijemala kaka bolezen.
Krankheit, die, bolezen (auch *russ.*), nezdravje, beteg*, *altsl.* nedąg; an einer Krankheit darnieder liegen, bolan biti, ležati; eine Krankheit bekommen, in eine Krankheit fallen, gerathen, zboleti, oboleti; von einer Krankheit angesteckt sein, bolezen nalesti, bolezen se ga je prijela; von einer Krankheit genesen, ozdraviti se od česa; eine ansteckende Krankheit, nalezljiva, kužna bolezen; acute Krankheit, hitra, nagla, (ostra) bolezen; chronische, dolga, počasna; endemische, endemična; epidemische, epidemična; innere, äußere, notranja, zunanja bolezen; englische, s. Rhachitis; sich eine Krankheit zuziehen, nakopati si bolezen; was hat er für eine Krankheit? kaj mu je? kako bolezen ima? einer Krankheit Einhalt thun, ustaviti bolezen; eine Krankheit verursachend, bolen, z. B. das unzeitige Obst, bolno sadje; in einer Krankheit sterben, umreti za (kako boleznijo); eine Krankheit überstehen, preboleti; an einer Krankheit siechen, hirati; eine langwierige Krankheit bringt den Tod, dolga bolezen gotova smert; die Krankheit greift um sich, bolezen se razpasuje.
Krankheitsanfall, der, popadek, napadek, začetek bolezni.
Krankheitsgeschichte, die, popis, zgodba bolezni.
Krankheitskosten, *pl.*, stroški za bolezen, zavolj bolezni.
Krankheitslehre, die, nauk od bolezni, *Šul.* boloslovje†.
Krankheitsstoff, der, vzrok bolezni, *Vert.* bolezenska reč; er muß einen Krankheitsstoff in sich haben, (*vulg.*) neka bolezen se po njem pase.
Krankheitswechsel, s. **Krisis.**
Krankheitszeichen, das, znamnje bolezni.
Krankheitszufall, der, prigodek v bolezni.
Krankheitszustand, der, stan bolezni.
Kränkler, der, bolehavec.
Kränklerin, die, bolehavka.
Kränklich, *adj.*, bolehen, nabogljen, (bei *V.* nebohlen), bolehav, bolehast, *Gutsm.* bolezljiv, bolničen; kränklich sein, s. **Kränkeln.**
Kränklichkeit, die, bolehnost, bolehavost, nezdravje.
Kränkling, der, bolehavec, nabogljenec. (*V.* nebohlenic).
Kranksein, das, bolezen, bolovanje.
Kränkung, die, razžalitev, žalitev, žalost; Kränkung zufügen, s. **Kränken.**
Krankwerden, das, obolenje.
Kranz, der, venec, der Kranz um den Mühlstein, obod, ein Rad, platišče, platiše; einen Kranz flechten, venec plesti, viti, delati; nach *Gutsm.* spletnik; den Jungfernkranz rauben, poropati venec nedolžnosti, pohujšati, zapeljati; ein Kranz von Mädchen, družba (*serb.* kolo) deklic; Rosenkranz, molek; s. a. **Reihe**; Kranz Feigen, svitek, rešta, matoz (*V.*); bei Mädchen eine Kopfzierde, šapelj.
Kranzader, die, žila venčnica.
Kranzband, das, venčasti vezek.
Kranzbeere, die, s. **Wachholderbeere.**
Kranzbein, das, s. **Stirnbein.**
Kranzblume, s. **Kreuzblume.**
Kranzblutader, s. **Kranzader.**
Kränzchen, das, venček; eine geschlossene Gesellschaft, shajališče, shajališe, *russ.* večerinka.
Kranzeisen, das, nach *Šul.* korniżak*.
Kranzeljungfer, die, eine Jungfrau als Braut an ihrem Hochzeitstage, nevesta; als Gesellschafterin der Braut, družica, njušnica, nach *M.* svatovica, auch posnehala, (*serb.*

posnašica), opletenka, spletenka, Kranzeljungfer sein, družičevati.

ränzen, *v. a.*, ovenčati, venčati; im Forstwesen, die Rinde in einem Kreise um den Stamm abschälen, očertati, čertati, auch čertiti, okoli in okoli omajiti, obeliti, podbeliti, podlupiti; *v. n.* od jelena: sled puščati, pušati na tleh.

ranzfeige, die, smokva iz svitka, rešte.

ranzflechter, der, venčar, pletnik vencov.

ranzflechterin, die, venčarica.

ranzförmig, *adj.*, venčast, vencu podoben.

ranzgefäß, das, serčno ožilje.

ranzhändler, der, venčar.

ranzleiste, die, venčna letva.

kranzlos, *adj.*, brez venca, nevenčan.

kranznaht, die, in der Osteologie, čepinina venčasta sveza.

kranzpulsader, die, venčasta odvodnica.

kranzspinne, die, ovenčani pajik.

kranzträger, der, venčar, venconos.

Kranzwinder, s. **Kranzflechter.**

Krapeln, s. **Krabbeln.**

Krapf, **Krapfen**, der, krap; Haken, kljuka.

Krapfenbäcker, der, krapar.

Krapp, der, s. **Färberröthe.**

Krappe, die, am Spießgewehr, rog, kljuka.

Krappfeld, das, brošč, broš usejan.

Krappmühle, s. **Krappstampfe.**

Krapproth, das, broščeva, broševa rudečina.

Krappstampfe, die, stopa za brošč, broš.

Krappwurzel, die, broščeva, broševa korenina.

Kraspeln, *v. n.*, šumatiti, grebkati.

Krasselbeere, s. **Bocksbeere.**

Krater, der, žrelo, žekno ognjenika.

Krätschen, *v. n.*, noge razkrečiti.

Kratschen, *v. a.*, rahliti.

Kratschhuhn, s. **Truthuhn.**

Kratschmesser, das, neka pralica.

Kratzbeere, s. **Brombeere, Bocksbeere.**

Kratzbeerstaude, s. **Brombeerstaude.**

Kratzblech, das, pasarska mrežica.

Kratzbürste, die, nach *V.* praskulja, dratena ščetka, šetka.

Kratzdistel, die, Kohlart, škerbinka, škerbinec; Kardendistel, (Carduus crippus), gladež (in Steierm.), kodravo bodičevje.

Kratzdraht, der, drat za ščetke, šetke.

Kratze, die, stergača, stergulja; s. a. **Krämpel.**

Krätze, die, im Bergbaue, das Gekrätz, drobiž, mel, opilki, osteržki, ostružki; das geht in die Krätze, to gre pod zlo, v nič; eine Krankheit, garje, *pl.*, auch srab (in andern slav. M. svrab); hraste, grinte*, prilip; die Krätze bekommen, garje, (grinte) nalesti; s. a. **Korb,** (krošnja).

Kratzeisen, das, stergulja, dergulja, praskljа.

Kratzen, *v. n.* u. *a.*, mit den Nägeln, praskati, čohati (*V.*); ein wenig kratzen, popraskati, počohati; auch dergniti (mehr reiben), dergljati, drapati (auch *böhm.* u. *poln.*); nach *Jarn.* žebniti, žebati; mit Eisen, stergati; Wolle kratzen, s. **Krämpeln;** sich im Kopfe kratzen, praskati se, krempati se po glavi; jucken, serbeti (nach *M.* jesti, čmeti); es kratzt mich, serbi me, s. a. **Krabbeln;** mit der Feder kratzen, schlecht schreiben, čečkati, mazati, škrabati; auf einem Instrumente, škripati, čmigati, stergati; der Wein kratzt, vino grebe po gerlu; sich hinter den Ohren kratzen, za ušesi se dergniti, praskati; žal biti, kesati se.

Kratzer, der, praskavec, drapavec.

Krätzer, der, ein Werkzeug, damit das Schießgewehr zu reinigen, stergač; ein saurer Wein, praskavec, cviček, podčepina.

Krätzerig, *adj.*, drapav; vom Wein, rezen, ki grebe po gelur.

Krätzfrischen, das, taljenje, pretapljanje opilkov, rudnih ostankov.

Kratzfuß, der, nach *V.* prask, poklon nerodneža, ki priklanjaje se z nogo dersa ali grebe; einen Kratzfuß machen, popraskati, podergniti z nogo za poklon.

Kratzfüßler, der, klanjalo.

Kratzgeschwür, das, serbljiva ugnjida.

Kratzhacken, der, stergač.

Krätzheil, s. **Erdrauch.**

Kratzig, s. **Rauh, Verdrießlich.**

Krätzig, *adj.*, garjev, garjav, srabljev, serbljev, hrastav; krätzig sein, garje, srab imeti.

Krätzige, der, garjavec, srabljivec; die, garjevka, srabljivka.

Krätzigkeit, die, srabljivost.

Kratzkamm, der, greben, (nach *V.* ahla*).

Kratzkraut, das, bodičevje.

Krätzkupfer, das, kotlovina iz opilkov, ostružkov.

Krätzmessing, der, opilki od medi.

Krätzmilbe, die, serbec.

Krätzpochwerk, das, stope za rudne ostanke, ostružke.

Krätzsalbe, die, mazilo, maža za garje.

Krätzschlacke, die, druga žlindra.

Krätzwäscher, der, perivec ostružkov, opilkov.

Krätzwolle, die, ostrižine, volnati postrižki.

Kratzwunde, die, rana od praskanja, praska.

Kräuel, **Kräueln**, der, krevlja, vile z zakrivljenimi palci.

Krauelu, s. **Kriechen, Klettern.**

Krauen, *v. a.*, dergljati, voljno praskljati; s. a. **Kitzeln.**

Kraus, *adj.*, kodrav, kodrast, zasukan, kuštrast, kuštrav, zameršen; von einem Busenstreifen, nabran; vom Eisen, robat; vom Rand einer Münze, izrezljan na zobke, izrezuckan (*Sul.*); krause Locke, koder; die Gesellschaft war bunt und kraus, vsakoršnih ljudi je bilo tam; er macht es zu kraus, preveč udeluje, rogovili, roji; krause Schrift, drobno pisanje; ein krauses Gesicht machen, namerdniti se, nameršiti se; kraus machen, kodrati.

Krausbart, der, kodrava brada; kodrobradec.

Krausbeere, die, brusnica, teraovo grozdje, s. **Preiselbeere.**

Krausdistel, s. **Mannstreu.**

Krause, Kräuse, die, koder, kodravost; am Tuch, knodelj (?); Halskrause, nach *Sul.* nabornica, nabrani šapotelj (?); die Krause verlieren, izviti se, stegniti se; sich die Krause zerreißen, neučakan biti; v kertice hoditi.

Kräusel, der, das, ein Werkzeug; s. **Kreisel;** bei den Nähterinen, kodrec.

Kräuselbeere, s. **Preiselbeere.**

Kräuselbohrer, der, kodrasti sveder.

Kräuseleisen, das, ein Werkzeug, kodralo (železno).

Kräuselholz, das, leseno kodralo.

Kräuselkoralle, die, kodrasta koravda.

Kräuselkamm, der, kodravnik.

Kräuseln, *v. a.*, Haare, kodrati, prieverkniti, cverkniti, cverkati, *serb.* suditi; Tuch kräuseln, knodelj delati, kodrati; im Singen, previjati; Münzen, izrezljavati, nach *Sul.* izrezuckati; *v. r.*, sich kräuseln, kodrati se; vom Wasser, valove delati, valiti se.

Krauselster, s. **Bergelster, Neuntödter.**

Kräuselwerk, das, rezljalo za dnarje.

Kräuselzange, die, kodravne kleščice, klešice.

Krausemünze, die, (Mentha crispa), kodrava, konjska meta.

Krausen, *v. n.*, kodrati se, zavijati se.

Kräusen, *v. a.* u. *r.*, kodrati, zavijati, sukati, kuštrati, meršiti kaj, se.

Kräuser, der, s. **Kräusler.**

Krausfink, der, kuštrava zeba.

Kraushaar, das, koder, kodri, kodrasti lasje.

Kraushaarig, *adj.*, kodrast, kodrolas, kodravih las.

Krausholz, s. **Kräuselholz.**

Kraushuhn, das, kodrasta kokoš.

Krauskohl, der, vihravo, kodrasto zelje.

Krauskopf, der, kodrava glava; eine Person, kodrež, kodrin, kodrolasec.

Krausköpfig, *adj.*, s. **Kraushaarig.**

Kräusler, der, kodravec; s. a. **Friseur.**

Krauslocke, die, koder, kodravi svitek.

Krauslockig, *adj.*, kodrav.

Kraussalat, der, kodrasta salata, ločika.

Krausschnecke, die, kodrasti polž.

Kraussilber, das, samoraslo srebro.

Krauswurz, s. **Krausdistel.**

Kraut, das, ein fleischiges und saftiges Gewächs überhaupt, zel-i, (*altsl.* zel'ka, zelice), zelišče, zeliše, auch trava, insoferne dieß nicht Gras im botanischen Sinne bedeutet; heilsames Kraut, zdravilno zelišče, zeliše; grünes Kraut, zelenje, zelenina, zelenjava; s. a. **Spinat;** Kohl, zelje, kapus, ohrat, s. **Kohl;** ins Kraut wachsen, razrasti, razraščati, razrašati se, gnati, iti v pérje, v ščavje, šavje; das Kraut der Kartoffeln, krompirjevec, *serb.* u. *poln.* nat-i; das Kraut der Rüben, ščavje, šavje; geschnittenes Kraut, zrezano zelje; er muß das Kraut fett machen, on mora dati zabelo za zelje, t. j. on mora največ pomoči, dati k čemu; geweihtes Kraut, s. **Eisenkraut;** Kräuter suchen, travo, zelišča, zeliša brati; gegen den Tod ist kein Kraut gewachsen, za smert ni leka; Geduld ist ein heilsames Kraut, poterpljenje je dobra reč, poterpljenje železne vrata prebije; Kraut und Loth, smodnik in svinec; Kraut und Rüben, *fig.* pravi ričet.

Krautacker, der, zelnik, zelnjak.

Krautartig, *adj.*, zelni, zelnast, mehak.

Krautbeet, das, im Garten, greda, leha za zelje, kapus.

Krautbiene, die, povertna bčela.

Krautblatt, das, veha, zelnato, kapusovo pero; an einem Stengel, welcher keinen Kopf gebildet hat, vihtelj, vihovec.

Krautbottich, s. **Krautfaß.**

Kräutchen, das, zeljice; er ist mir ein schönes Kräutchen, pravo seme je, pravi tič je, *poln.* znam te zeljice, da si kopriva.

Kraute, die, pletva, mulatev.

Krauteisen, das, noži.

Krauten, *v. a.*, pleti, omuliti, muliti vinograde.

Krauter, der, plevec.

Kräuter, der, zeleninar.

Kräuterabdruck, der, odtisek zelišča na kamnu; *Sul.* zeljokam †.

Kräuterabsud, der, voda od kuhaniga zelišča, zeliša.

Kräuterarznei, die, zdravilo iz zelišč, zeliš.

Kräuterauszug, der, rastlinski izleček.

Kräuterbad, das, kopelj od zdravilnih zelišč, zeliš.

Kräuterboden, der, sušivnica za zelišče.

Kräuterbrot, das, kruh z dobrodišečimi zelišči, zeliši, nach *V.* zeljišna potica.

Kräuterbuch, das, rastlinarske bukve, popis zelišč ali rastlin, rastlinopisje.

Kräuterer, der, zeliščar, zelišar, s. **Botaniker.**

Kräuterfrau, die, travarica.

Kräuterhandel, der, kupčije z zelišči, zeliši, travarstvo.

Kräuterhändler, der, travar.

Kräuterich, das, ščavje, šavje, cima, *serb.* nat-i.

Kräuterig, *adj.*, zelnat, travnat.

Kräuterkammer, die, zeliščarnica, zelišarnica.

Kräuterkäse, der, zeleni sir.

Kräuterkenner, der, rožar, travar, travoznanec, s. **Botaniker.**

Kräuterkennerin, die, rožarica, zeliščarica, zelišarica.

Kräuterkenntniß, die, Kunde, znanje zel, travoznanstvo, zeloznanstvo, rastlinoznanstvo; s. a. **Botanik.**

Kräuterlehre, die, s. **Botanik.**

Kräuterkundige, der, s. **Kräuterkenner.**

Kräuterkur, die, ozdravljanje z zelišči.

Kräuterlese, die, Sammlung, bira, nabira zelišč, zeliš, trav, travarjenje.

Kräutermann, der, travar.

äutermarkt, der, terg za zelenje, za uho, zelnati terg.
äutern, *v. a.*, travariti, travo brati.
auternte, die, sekanje zelja, spravljanje zelja.
äuterreich, das, rastlinstvo, rastlinje.
äuterreich, *adj.*, zelovit, zelišenat, zelišnat, travnat.
äutersäckchen, Kräuterkissen, das, blazinica z zdravilnimi zelišči, zeliši.
äutersaft der, zeliščni, zelišni sok, a. etwa zeliščevec, zeliševec.
äutersalz, das, sol iz zeliščniga pepela.
rautwasser, das, vom gesäuerten weißen Kraut, zelnica.
rautweide, die, zelnasta verba.
rautweihe, die, veliki šmaren.
rautwurm, s. Krautraupe.
reatur, s. Creatur.
rebs, der, (Cancer), rak; *astron.* rak; Steinkrebs, koščak, košak; Bachkrebs, potočni rak, mehkož, nach *V.* pravec; (carcinoma), Geschwür, rak; an Bäumen, rak; in der Bibel, oklep; *fig.* rak.
rebs= in Zsgn. rakov.
rebsartig, *adj.*, kakor rak, raku podoben, rakovit, rakast, nach *Šul.* račast.
rebsauge, das, rakovo oko, (bei *Gutsm.* račje oko, welches jedoch auch Entenaugen bedeuten kann).
rebsbach, der, nach *V.* rakovnik.
rebsblume, s. Krebspflanze.
rebsbrühe, die, rakova juha, župa.
rebschen, das, račič, rače.
rebseln, *v. n.*, imeti slast po rakih.
rebsen, *v. n.*, rake loviti.
rebsfang, der, lov, lovlja rakov.
rebsfänger, der, s. Krebsfischer.
rebsfäule, s. Krebs.
rebsfischer, der, rakar.
rebsfräßig, s. Krebsartig.
rebsfresser, der, rakar.
rebsfuß, der, rakova noga.
rebsgang, der, rakov hod; den Krebsgang gehen, iti, kakor rak, nazaj, ritinsko, rakovo pot iti, na staro kopito priti, pešati, na kup lesti, nach *M.* navzrit hoditi.
Krebsgängig, *adj.*, nazaden †; die Sache ist krebsgängig, ta reč gre rakovo pot; krebsgängig machen, s. Vereiteln.
Krebsgeruch, der, duh po raku, *serb.* u. *böhm.* račina.
Krebsgeschwür, das, rak; rakasta ugnjida.
Krebshaft, Krebsicht, s. Krebsartig.
Krebshamen, der, račilo †.
Krebshändler, der, rakar, (kdor rake prodaja).
Krebskrabbe, die, polžasti rak.
Krebskreis, der, povratnik †, raka.
Krebslein, s. Krebschen.
Krebsleuchten, das, lovlja rakov z lučjo.
Krebsnase, s. Krebsschale.
Krebsotter, die, vidrica.
Krebspflanze, die, s. Samenwende.

Kräutersammlung, die, zbirka trav, zelišč, zeliš.
Kräuterstengel, der, zeliščno, zelišno steblo.
Kräutersuppe, die, juha iz zelišč, zeliš.
Kräutertaback, der, tabak iz zelišč, zeliš.
Kräuterthee, der, čaj iz zelišč, zeliš.
Kräutertrank, der, pijača iz zelišč, zeliš.
Kräuterwanze, die, zelnata stenica.
Kräuterweib, s. Kräuterfrau.
Kräuterwein, der, pelinovec, vino z zelišči, zeliši.
Kräuterwissenschaft, s. Botanik.
Krauteule, s. Krautmotte.
Krautfaß, das, kad, čeber, beček (za zelje); s. a. Pulverfaß.
Krautfaul, *adj.*, pregnjit, trohnjen.
Krautfeld, das, zelnik.
Krautflacke, die, gosta ribška mreža.
Krautgarten, der, vert za zelenje in kuho, kuhinjski vert, zelnik.
Krautgefüllt, *adj.*, nabudlan z zeljem.
Krauthacke, die, sekalo, sekalce, okopovanje zelja.
Krauthänfling, der, s. Bluthänfling, Flachsfink.
Krauthaupt, das, zelnata glava, zelna glava.
Krauthobel, der, noži, *pl.*
Krautholunder, der, habat, s. Attich.
Krauthorn, s. Pulverhorn.
Krauthuhn, s. Eidechse.
Krautig, *adj.*, zelnat.
Kräutig, das, s. Kräuterich, Unkraut.
Krautjunker, der, žlahtnik iz kmetov.
Krautkammer, die, zelnjak; s. a. Pulverkammer.
Krautkopf, der, s. Krauthaupt, Dummkopf.
Krautland, das, svet, tla za zelje dobre.
Kräutlein, das, s. Kräutchen.
Kräutler, der, s. Kräutermann.
Kräutlerin, die, s. Kräuterfrau.
Krautlerche, die, s. Baumlerche.
Krautlöffel, der, na ladijah, lopatica, s ktero se zajema smodnik.
Krautmännchen, das, strašilo.
Krautmarkt, s. Kräutermarkt
Krautmesser, s. Krauthobel.
Krautmotte, die, zelni metulj.
Krautmücke, die, zelni komar.
Krautpflanze, die, sajenka, kapus, *böhm.* glavatica.
Krautpflanzer, der, kapusar.
Krautraupe, die, zelnata gosenica, *poln.* mszyca.
Krautreich, das, s. Kräuterreich.
Krautrübe, s. Erdrübe.
Krautsalat, der, zelna salata.
Krautschnacke, s. Krautmücke.
Krautstampfe, die, Krautstößer, der, das Kohl damit klein zu stoßen, sekalce.
Krautständer, s. Krautfaß.
Krautstrunk, der, storž, štor, kocen, (auch *serb.*)
Krautstück, das, kos, leha zelja, zelnik.
Krautvogel, der, s. Baumlerche.
Krautwanze, s. Kräuterwanze.

Krebsreich, *adj.*, rakovit, (kjer je obilo rakov).
Krebsreuse, die, rakova verša.
Krebsschaden, der, s. **Krebsgeschwür**.
Krebsschale, die, rakova lupina.
Krebsschere, die, ščipavnice, šipavnice, rakove klešče, klešče, škarje, bei *Gutsm.* ščipalke, šipalke.
Krebsschüssel, die, skleda rakov.
Krebsspinne, die, (Aranea cancroides), rakasti pajik.
Krebsstein, der, rakov kamiček, s. **Krebsauge**.
Krebssuppe, die, s. **Krebsbrühe**.
Krebswasser, das, rakovnica.
Krebsweibchen, das, rakovka, nach *M.* rakovica.
Krebsweide, s. **Baumweide**.
Krebswurz, s. **Schlangenwurz**.
Krechente, s. **Kriechente**.
Kredit, s. **Credit**.
Kreen, der, hren; einen Kreen aus sich machen, šopiriti se.
Kreide, die, kreda, krejda, (auch *poln.*, *serb.*, *böhm.*), *russ.* mel; mit doppelter Kreide schreiben, preveč zaceniti, dvakrat rajtati; die Kreide zehren, na dolg živeti; in die Kreide gerathen, kommen, v dolg(e) zagaziti, zabresti, zadolžiti se.
Kreideformation, die, kredna tvorina, tvorba.
Kreidemergel, der, kredasti lapor.
Kreiden, *v. a.*, okredati, s kredo namazati, kredati; ankreiden, okredati, zakredati, nakredati, pokredati.
Kreidenartig, *adj.*, kredast, kakor kreda, *russ.* melu podoben.
Kreidenei, das, pokredani kremen.
Kreidenerde, die, perstena kreda, kredna perst, krednica.
Kreidengebirge, das, kredne gore.
Kreidenglas, das, kredno steklo.
Kreidengrund, der, kredno dno, (pri malarjih).
Kreidenuhr, die, tekoča kreda.
Kreidensalz, das, kredna sol.
Kreidensäure, s. **Kohlensäure**.
Kreidenstift, der, kreda, kredica, s ktero se piše.
Kreidenweiß, *adj.*, bel kakor kreda.
Kreidenzeichnung, die, načert, naris s kredo.
Kreidicht, *adj.*, kredast.
Kreidig, *adj.*, krednat; sich kreidig machen, pobeliti se s kredo.
Kreis, der, Zirkel, krog, okrog, obod, (*altsl.* obod, u. obvod. Ring, *poln.* obwod, Umkreis), kolobar; einen Kreis um Jemand schließen, obstopiti koga okoli in okoli; in einen Kreis um Jemand stellen, postaviti okoli koga, obstaviti koga; im Kreise sitzen, sedeti v krogu, okoli; im Kreise herumgehen, hoditi okoli, v kroge iti; sich im Kreise herumdrehen, verteti se, sukati se okoli, v krog; es bildet einen Kreis, dela krog, kolobar, okroglo je; der Kreis um den Mond, s. **Hof**; Distrikt, okrajna, okolišče, okoliše, (auch *altsl.*), okolica (Umgebung); Kreis eines Kronlandes, kresija, (vergl. das *Poln.* u. *Böhm.* kres, okres, *altsl.* okrest, circum), okrožje, *kroat.* županija (Comitat); Kreis der Erde, s. **Erdkreis**; das liegt außer dem Kreis meiner Geschäfte, to ni mojiga opravila; den Kreis seiner Kenntnisse erweitern, umnožiti, razširiti svoje znanosti; im Kreise munterer Freunde, v družbi veselih prijatlov, v sredi veselih prijatlov; der Becher geht im Kreise herum, s. **Kreisen**; einen Kreis machen, narediti kolobar; zirkeln, kolobariti, šestiliti; sich im Kreise umdrehen, zaberniti se.
Kreis=, in Zstzgn., okrogli, krožni, *off.* kresijski, okrožni.
Kreisabgeordnete, der, kresijski poslanec.
Kreisabschnitt, der, odsek kroga, kolobarja.
Kreisabschnittswinkel, der, ogel krožniga odseka.
Kreisamt, das, kresijska, okrožna gosposka, kresija.
Kreisamtmann, der, kresijski, okrožni glavar.
Kreisamts=, in Zstzgn., kresijski, kresijske gosposke ali oblasti.
Kreisanlage, die, kresijski davek.
Kreisarchiv, s. **Kreiskanzlei**.
Kreisarzt, der, kresijski zdravnik.
Kreisausschnitt, der, izsek kroga.
Kreisbahn, die, krožna pot.
Kreisbeamte, der, kresijski, okrožni urednik (uradnik).
Kreisbeitrag, der, kresijski prilog, priklad.
Kreisbereisung, die, potovanje po okrogu, obhod kresije.
Kreisbewegung, die, sukanje v krog, *serb.* kolovanje, s. **Kreislauf**.
Kreisbogen, der, okrogli obok.
Kreisbote, der, kresijski sel ali glasnik.
Kreischen, *v. n.*, kričati, vriščati, vrišati; das kochende Fett kreischet, razbeljena mast cverči; *v. a.*, im Fette braten, cvreti, creti, škerneti, škertniti, škertati.
Kreischend, *adj.*, vriščeč, vrišeč, kričeč.
Kreischer, der, vriščavec, vriščalo, kričalo.
Kreischirurg, der, kresijski, okrožni ranocelnik.
Kreischstimme, die, krič, vriščanje, vrišanje.
Kreisel, der, ein Spielzeug der Kinder, vertavka, volk, brenčalo, brenček; sich wie ein Kreisel drehen, kakor vertavka verteti se, sukati se, den Kreisel treiben, volka, vertavko goniti; s. a. **Drehkrankheit**.
Kreiselbohrer, der, durgelj.
Kreiselförmig, *adj.*, vertavkast.
Kreiselklee, s. **Kränselklee**.
Kreiseln, *v. n.*, verteti oder vertiti se, sukati se, volka goniti.
Kreiselschnecke, die, nach *Sul.* sračica.
Kreiselspiel, das, igra z volkam, (n. *Pot.* a. etwa z obodam, obročem, tocico, z brenčalam.)

Kreiselwind, der, vertinec.
Kreiseln, *v. n.*, im Kreise gehen, okoli iti, v krog(e) iti, hoditi, okoli obračati se, okoli verteti se, sukati se; der Vogel kreiset in der Luft, ptič se suče, (vozi okoli), nad nami; der Becher kreiset, kozarec gre okoli, od pivca do pivca; das Blut kreiset in den Adern, kri teče okoli po žilah; s. a. Cirkuliren; von der Zeit, povračati se, *waidm.* obiti, obhajati gojzd; *v. r.*, verteti se; *v. a.*, pookrožiti, okrožiti kaj, narediti kolobar; *mont.* zdrobiti, drobiti rudo.
Kreisförmig, *adj.*, krožin, kolobaren; rund okrogel.
Kreisförmigkeit, die, krožnost, okroglost.
Kreisgang, der, s. Kreislauf.
Kreisgebiet, das, okolija, obsežje kake kresije.
Kreisgemeinde, die, kresijska občina.
Kreisgericht, das, okrožna, kresijska sodnija.
Kreisgerichtsrath, der, svetovavec kresijske sodnije.
Kreishauptmann, der, okrožni, kresijski glavar, poglavar.
Kreiskanzlei, die, kresijska pisarnica, kancelija.
Kreiskasse, die, okrožna, kresijska denarnica, kasa.
Kreislauf, der, obtok (mehr von flüssigen Körpern), obhod, kroženje, *serb.* kolanje; s. a. Cirkulation, krožni tek, kolobarjenje.
Kreislaufend, *adj.* kolobaren; s. a. Periodisch.
Kreislinie, die, černa krožnica, obodnica.
Kreisling, s. Nagelschwamm.
Kreismessung, die, krogomérje.
Kreismuschel, die, krožka†.
Kreisperipherie, die, eig. obod.
Kreispräsident, der, kresijski glavar, prezident.
Kreisrath, der, kresijski svetovavec; als Körperschaft, kresijsko svetovavstvo.
Kreisregierung, die, kresijska oblast, vlada.
Kreisrichter, der, okrožni sodnik, kresijski sodnik.
Kreisring, der, kolobar.
Kreisritt, der, objezd.
Kreisrund, *adj.*, okrogel.
Kreissäge, die, krožna žaga ali pila.
Kreisschattig, *adj.*, krožnosenčen; kreisschattige Völker, (periscii), krožnosenčnniki†.
Kreisschreiben, s. Cirkulare.
Kreisschule, die, okrožna ali kresijska učilnica.
Kreisschwung, der, zasuk v okrog, mahanje v krog.
Kreißeblatt, das, porodivnik.
Kreißen, *v. n.*, ječati, stokati (od) bolečine, v porodnih bolečinah biti; eine Kreißende, porodnica, otročnica; s. a. Geburtswehen.
Kreißen, das, popadki, porodne bolečine.
Kreißer, der, ječavec, stokavec.
Kreißerin, die, ječavka, stokavka, porodnica.
Kreisstadt, die, okrožno, kresijsko mesto.
Kreisstrich, der, krožna, kolobarna potez.
Kreistanz, der, kolo; s. a. Walzer.
Kreisversammlung, die, okrožni zbor.
Kreisvertretung, die, namestovanje kresije, okrožja.
Kreisvorsteher, der, okrožni glavar, predstojnik†.
Kreisweg, der, pot v okrog, obhod.
Krellen, **Krelen**, s. Krallen, Kratzen.
Kremling, der, zelena gliva.
Krempe, die, s. Krämpe.
Krempel, s. Krämpel.
Krempen, der, suhi štremelj.
Kren, s. Kreen.
Kremserweiß, das, kremško belilo.
Krengel, s. Kringel.
Kreosot, das, kreosot, nach *Šul.* smudina.
Krepiren, s. Crepiren.
Krepp, der, krep.
Kreppflor, der, krepov ten ali flor*.
Kreppisch, s. Widerspänstig.
Kreppmacher, **Kreppweber**, der, krepar.
Kresse, die, (Lepidum), kresa, *böhm.* reřiha, *poln.* rzeżucha; s. a. Gründling.
Kreßler, der, s. Wachtelkönig.
Kreßling, der, s. Größling.
Kreßsalat, der, salata iz kreše; s. a. Brunnenkresse.
Kretscham, der, in Schlesien, vom Slav. kerčma.
Kreuz, das, križ, (*altsl.* križ und kr'st), Kreuzchen, križec, križiček; ins Kreuz, über das Kreuz legen, križem, križema položiti, pokladati; über das Kreuz, über's Kreuz, križem, križema; ins Kreuz segeln, s. Laviren; ans Kreuz binden, heften, schlagen, križati, na križ pribiti, pribijati; in das Kreuz laufend, navskriž, navskrižin, navkrižen; ins Kreuz und in die Quere, Kreuz und Quer, tje in sem, križem; das Kreuz im Fenster, s. Fensterkreuz; zum Kreuz kriechen, stisniti se, udati se, ponižati se; das Zeichen des hl. Kreuzes, znamnje svetiga križa; das Kreuz machen, pokrižati, križati se, pokriževati se; das Kreuz vor einem machen, odkrižati se koga; wer das Kreuz hat, segnet sich damit, kdor z rokami med meša, perste oblizuje (liže); mit dem Kreuze gehen, za svetim križem, s procesijo iti; das Kreuz predigen, učiti od križa, zatajevanja; ein Kreuz schlagen, sich mit einem Kreuze segnen, prekrižati se, prekriževati se; das Kreuz erdulden, storiti smert na križi; Elend, križ, reva, nadloga; am Kreuze stehen, v revah biti; ich habe viel Kreuz, zelo terpim, križ imam; sein Kreuz auf sich nehmen, križ svoj vzeti na se, t. j. voljno terpeti; bei den Buchdruckern, *russ.* vešalka; Ordensabzeichen, križec; ich habe Schmerzen im Kreuze, križ me boli; das Kreuz verrenken, križ izviti si; Großkreuz, Kleinkreuz, als Person, velikokrižnik, malokrižnik.

Kreuz-, in Zstzgn., dem Kreuze eigen, križni, križev; über das Kreuz, križem; dem Kreuze ähnlich, križasti.
Kreuzabnehmung, die, snetje, snemanje (Jezusa) s križa.
Kreuzabzucht, die, vskrižna odvodnica.
Kreuzaxt, die, teslo, nach Anb. tesla.
Kreuzband, das, križem vez, vezanje na križ; bei Postversendungen, nakrižni zavitek.
Kreuzbaum, vranek, s. **Feldahorn**, **Wunderbaum**.
Kreuzbeere, die, kozje češnje.
Kreuzbeerstrauch, der, s. **Kreuzdorn**.
Kreuzbein, das, križna kost, križnica.
Kreuzbeingang, der, votlina križne kosti.
Kreuzbeinig, *adj.*, prekrižanih, križastih nog; s. a. **Kniebohrer**.
Kreuzbeinloch, das, luknja križne kosti.
Kreuzbeinnerve, der, čutnica križne kosti.
Kreuzbild, das, križ, podoba sv. križa, *(altsl.)* sveta razpet; s. a. **Crucifix**.
Kreuzblatt, s. **Kreuzkraut**.
Kreuzblume, die, (Polygala vulg.), mleček, ramšelj, ramželj.
Kreuzbock, der, kobila, (Antilope scripta), pisana sajga.
Kreuzbogen, der, vskrižni oblok.
Kreuzbogenstellung, die, vskrižno obločje (operto na štiri stebre).
Kreuzbrand, s. **Häring**.
Kreuzbrav, *adj.*, kaj dober, priden, verl.
Kreuzbrett, das, križem dilja.
Kreuzbruder, der, s. **Kreuzfahrer**.
Kreuzdiopter, der, oglomérni križ.
Kreuzdistel, s. **Eberwurz**.
Kreuzdohle, die, križna kavka.
Kreuzdorn, der, (Rhamnus catharticus), kozje češnje, črešnje, draka, motuljeve jagode; bei den Schlossern, (n. *Pot.* etwa) križasto jedro (v ključavnici z votlim ključem).
Kreuzdornbeere, s. **Kreuzbeere**.
Kreuzdornholz, das, les kozjih češenj.
Kreuzen, *v. n.*, mit bewaffneten Schiffen auf dem Meere, hin und wieder fahren, po morji brodariti, krožiti (a. *poln.*), ladjati sem ter tje, nach *Gutsm.* križevati po morji; auf Handelsschiffe kreuzen, prežati na kupčijske ladije; s. a. **Laviren**; *v. r.*, sich kreuzen, križati se, nasproti, vskriž biti si, presekati, sekati se; dort kreuzen sich die Wege, ondi je razpotje; die Blitze kreuzen sich, križem se bliska; sich kreuzen, die Wege kreuzen sich, ceste se križajo, v križ idejo; *v. a.*, prekrižati, zakrižati kaj; die Füße kreuzen, noge prekrižati, križati, križem devati; in der Viehzucht, križem pariti; s. a. **Durchkreuzen**.
Kreuzente, die, (Mergus albellus), belič.
Kreuzer, der, morski stražar, s. **Corsar**; Scheidemünze, krajcer*, krajcar, (bei *Gutsm.* križnik†); er hat keinen Kreuzer Geld, nima okrogliga v mošnji.
Kreuzerfindung, die, najdba sv. križa.
Kreuzerhöhung, die, povzdig, povišanje sv. križa; als Fest, križev dan.
Kreuzerstück, das, krajcer*, križak.
Kreuzesstamm, der, deblo sv. križa.
Kreuzestod, der, smert na križi.
Kreuzfahne, die, križ, križev prapor, križevo bandero.
Kreuzfahrer, der, križar, križanec; von Schiffen, s. **Kreuzer**; *poln.* krožeča ladija.
Kreuzfahrt, die, s. **Kreuzzug**; romanje, hoja za sv. križem.
Kreuzfeuer, das, vskrižni ogenj ali strel.
Kreuzflügel, der, *waidm.* križem pot.
Kreuzförmig, *adj.*, križast, križen.
Kreuzfuchs, der, križasta, rujava lesica.
Kreuzfuß, der, štirjaški, kvadratni čevelj.
Kreuzgang, der, obhod s križem; Kreuzweg, križem pot, razpotje, razcestje; (in Klöstern), prekrižana hodnica, prehodi.
Kreuzgasse, die, ulice, ki se križajo.
Kreuzgestell, das, križnice, *pl.*
Kreuzgewölbe, das, nach *V.* sračja noga, križno obločje.
Kreuzgurt, der, križni jermen, podprog.
Kreuzhammer, der, križasto kladvo (kotlovinarsko).
Kreuzhaspel, der, im Bauwesen eine Winde, nakrižno vreteno, nach *V.* motarožno vreteno.
Kreuzherr, der, križan, križar, *böhm.* u. *poln.* križak.
Kreuzhieb, der, poprečni mah ali usek, naskriž.
Kreuzholz, das, les, ki gre v križ, križem les *(V.)*, *poln.* križevnica.
Kreuzigen, *v. a.*, križati, na križ pribiti, pribijati, razpeti, razpenjati; sein Fleisch kreuzigen, s. **Casteien**; *v. r.*, sich kreuzigen, pokrižati, prekrižati, križati se; der Gekreuzigte, križanec.
Kreuziger, der, križavec.
Kreuzigung, die, križanje, razpetje na križ.
Kreuzkäfer, s. **Speckkäfer**.
Kreuzkirche, die, križna, v križ zidana cérkev.
Kreuzkluft, die, poč ali poka na križ, poprekel.
Kreuzknochen, s. **Kreuzbein**.
Kreuzkopf, der, bistra, umna glava.
Kreuzkraut, das, (Senecio), maselni grint; s. a. **Hederich**.
Kreuzkröte, die, (Bufo calamita), smerdlja; s. a. **Unke**.
Kreuzlahm, *adj.*, wegen schmerzhafter Empfindung, hrom v križi; als förmliche Lähmung, mertuden v križi.
Kreuzleine, die, križni vajet, križem vajet.
Kreuzmaß, das, križna mera.
Kreuzmeise, die, (Parus ater), Tannenmeise, gojzdna senica, podgojzdnica, maišiček.
Kreuzmeißel, der, nakrižno dleto.
Kreuzmotte, die, neka veša, veša.
Kreuzmuskel, der, križna mišica.
Kreuznagel, der, žebelj ploščak, plošak.
Kreuznaht, die, križevati šiv.
Kreuznerve, der, križna čutnica.
Kreuznessel, s. **Braunwurz**.

Kreuzotter, die, (Vipera Berus), pisani modras.
Kreuzpartikel, die, kosec svetiga križa.
Kreuzpflanze, s. Kreuzkraut.
Kreuzpossekel, der, križni sekač.
Kreuzpunct, der, etwa križališče, križališe (dveh čert).
Kreuzqualle, die, (Medusa cruciata), križati klobuk.
Kreuzreich, das, kraljestvo milosti.
Kreuzriemen, der, križem remen (jermen).
Kreuzritter, der, križar, nach *V.* križanik.
Kreuzscheibe, s. Kreuzdiopter.
Kreuzschenkel, der, motaroga križnica.
Kreuzschiff, s. Kreuzer.
Kreuzschläger, der, neko kovaško kladvo.
Kreuzschmerz, der, bolečina v križi, bolenje križa.
Kreuzschnabel, der, krumpež; kleinschnäbliger, mali krumpež, prebrač, krivokljunec, krivonos, blask, grineo, (Loxia curvirostris); großschnäbliger, veliki krumpež, (Loxia pytiopsittacus).
Kreuzschnitt, der, križni rez; einen Kreuzschnitt thun, zarezati na križ, križem.
Kreuzschraube, die, nek vijak ali vinta pri puši.
Kreuzschuh, s. Kreuzfuß.
Kreuzschule, die, nadloge, ki človeka uče.
Kreuzspinne, die, pajik s križem, pajik križnik.
Kreuzsprung, der, Kreuz- und Quersprünge machen, skakati sem ter tje.
Kreuzsteg, der, križnjak†,
Kreuzstein, der, križev kamen.
Kreuzstich, der, s. Kreuznaht.
Kreuzstock, der, križ (v oknu), palica s križem, križni rom*, (*Pot.*).
Kreuztag, der, križev dan. prošenj dan.
Kreuztanne, die, smreka.
Kreuzthaler, der, križavec, križasta krona.
Kreuzträger, der, nosec. nosivec križa, križonosec†, križar, *fig.* ubogi terpin.
Kreuzträgerin, die, terpinka.
Kreuzung, die, križanje.
Kreuzungspunct, s. Kreuzpunct.
Kreuzverband, der, križna poveza.
Kreuzvogel, der, s. Kreuzschnabel.
Kreuzwanze, die, križata stenica.
Kreuzweg, der, križem pot, razpotje, razcestje, (*M.* u. *böhm.*); in der Kirche, križev pot.
Kreuzweh, s. Kreuzschmerz.
Kreuzweise, *adv.*, križem, križema, naskriž, navskriž, nakrižem, vse vprek; kreuzweise geschlagene Hände, roke v dve gubi, v križ roke; die Füße kreuzweise übereinander schlagen, križem djati, imeti.
Kreuzwoche, die, križev teden.
Kreuzwurz, die, (Senecio), badeljčec, šmarni kriš; s. a. Enzian.
Kreuzzeichen, das, znanje svetiga križa; statt der Unterschrift, križec, podkrižanje; ☞ das Kreuzzeichen beisetzen, podkrižati se na kaj.
Kreuzzug, der, **Kreuzfahrt**, križanska vojska, nach *Šul.* križarska vojska; *Gutsm.* križna vojska, žold za sveto deželo.
Kreuzzügel, s. Kreuzleine.
Kribbelkopf, der, ein Mensch, der leicht zu reizen ist, čmérnik; s. Brausekopf.
Kribbelköpfig, s. Aufbrausend.
Kribbelkrankheit, die, (auch Kornstaupe, Raphania, morbus cerealis), žitna božjast.
Kribbeln, *v. n.*, u. *i.*, wimmeln, gomazeti, gomoleti, mergoleti, gomizljati; es kribbelt von Würmern, vse gomazi, gomoli, (mergoli) od červov; es kribbelt mich in der Nase, po nosu me šegeta, serbi; es kribbelt ihm in dem Kopfe, po glavi se mu verti; *v. a.* šegetati, s. a. **Krabbeln**, **Jucken**.
Kribbelmücke, die, Golobaška muha, nach *Šul.* a. braničevka.
Kribbelsucht, s. **Kribbelkrankheit**.
Kribskrabs, da ging es kribskrabs, hlastali so po —, pograbili so —.
Krick, der, vino z zelišči, zeliši.
Krickelster, s. Neuntödter.
Krickelei, die, kočljiva reč.
Krickeln, *v. n.*, tenak nos imeti, zamérljiv biti.
Kricklich, *adj.*, zamérljiv, tenke preje.
Kricklichkeit, die, zamérljivost.
Krickente, die, s. **Kriechente**.
Kriebelkrankheit, **Kriebeln**, s. **Kribbelkrankheit**; **Kribbeln**.
Kriebs, s. **Griebs**.
Kriech, das, am Schiff, nach *Šul.* razornjak †.
Kriechbohne, die, pritlični bob.
Krieche, die, s. **Kriechente**; (Prunus insititia), cibora.
Kriechen, *v. n.*, von Ziefern, lesti (lezem), *freq.* laziti, auch plaziti se; schmeicheln, prilizovati se, hliniti se, niedr. sliniti se pred kom; aus dem Eie kriechen, izleči se, izvaliti se, izlesti iz lupine; gekrochen kommen, prilesti kam odkod; auf allen Vieren kriechen, po vsih štirih (po čveterici) iti, hoditi, komarati; zum Kreuze kriechen, podvreči se, podati se; da kommt er schon wieder gekrochen, zopet se je priplazil, prikidal sem; sich zu den Aemtern kriechen, doplaziti se do kake službe; auf dem Bauche kriechen, po trebuhu lesti, laziti; über etwas kriechen, prelesti, prelaziti kaj; es wird hinkriechen, poleze tje.
Kriechenbaum, der, krehel, ternoselj; cibora.
Kriechend, *adj.*, lezeč, lazijoč; kriechendes Benehmen, nizko, nevredno obnašanje; kriechende Pflanze, pozemljuša, pritlikovka; kriechende Thiere, laznina, golazen, lazočina; *poln.* płaz; kriechend rennen, ščezeti.
Kriechente, die, (Anas crecca), mala raca, mali krehljec, reglica.
Kriecher, der, prihuljenec, prilizovavec, slinec.
Kriecherbse, die, pritlični grah.
Kriecherei, die, huljenje, prilizovanje, slinjenje, nizkost.
Kriecherin, die, prilizovavka, prihuljena.

Kriechling, s. **Krieche, Kriechbaum.**
Kriechmücke, die, lazijoči komar.
Kriechsucht, die, s. **Kriecherei.**
Krieg, der, vojska (eig. und hie u. da noch gebr. Heer), im *Serb.* u. *Altsl.* rat, *altsl.* auch branj, in andern slav. M. vojna; Kampf, boj; es entstand ein Krieg, vojska se je vnela, začela; Krieg führen, vojskovati se s kom; sich zum Kriege rüsten, na vojsko se pripravljati, ravnati; ein Land mit Krieg überziehen, vojsko začeti s kako deželo, z vojsko iti nad njo; in den Krieg ziehen, na boj, v vojsko iti; bürgerlicher Krieg, domača vojska; der kleine Krieg, s. **Guerillakrieg**; Krieg zu Wasser und zu Lande, vojska na suhem in na morji; *fig.* prepir; wir wollen deshalb keinen Krieg anfangen, zavolj tega se ne bomo sperli, *serb.* zavadili; s. a. **Kämpfen, Streiten.**
Kriegen, *v. n.*, Krieg führen, vojskovati se, bojevati se; prepirati se, klati se; *v. a.*, ergreifen, bekommen, dobiti, dobivati, doseči, dosegati; beim Arme kriegen, prijeti koga za roko; ich kann es nicht kriegen, ne morem doseči, ne morem do njega; man hat den Dieb gekriegt, ulovili, ujeli so tatu; kriege ich dich, dann weh dir, če mi prideš v pest(i), gorjó tebi; Luft kriegen, opomoči si, k sebi priti; sich an die Köpfe kriegen, v lase si skočiti.
Kriegend, *adj.*, vojskujoč.
Krieger, der, vojščak, vojšak, vojak; bojnik, borivec, bojevavec.
Kriegerhaft, *adj.*, vojašk.
Kriegerhaus, das, s. **Kaserne.**
Kriegerisch, *adj.*, vojašk, bojen, za vojsko vnet, v vojaških delih vajen, izurjen; schlagselig, pobojen, bojevaven; kriegerisches Ansehen, junaška podoba, korenjaki viditi; kriegerische Thaten, junaške dela.
Kriegermäßig, *adj.*, vojašk.
Kriegerschlagen, *adj.*, v vojski ubit.
Kriegerstand, der, vojaštvo.
Kriegfertig, *adj.*, na vojsko pripravljen, gotov.
Kriegführend, *adj.*, vojskujoč, vojskovaven; der kriegführende Theil, vojskovavec.
Kriegsgerüstet, s. **Kriegfertig.**
Krieggeübt, *adj.*, boja, vojske vajen.
Krieggewohnt, s. **Krieggeübt.**
Kriegs= in Zstzgn. vojaški; vojskin, bojni.
Kriegsadel, der, vojaško plemenstvo.
Kriegsanführer, der, vojvoda, s. a. **Anführer.**
Kriegsangelegenheit, die, vojskina reč, zadeva, ki se tiče vojske.
Kriegsanstalt, die, priprava za vojsko; Kriegsanstalten treffen, ravnati se, gotoviti se, pripravljati se na vojsko.
Kriegsart, die, način vojskovanja; vojskovanje.
Kriegsartikel, der, vojaški člen, sklep.
Kriegsaufgebot, das, **Kriegsaufruf**, der, poklic, sklic na vojsko.
Kriegsbaukunst, die, vojaško stavstvo, zidavstvo.
Kriegsbaumeister, der, vojaški stavni ali zidarki mojster.
Kriegsbedarf, der, **Kriegsbedürfniß**, das, potreba, potrebščina, potrebšina za vojsko.
Kriegsbegebenheit, die, prigodba v vojski.
Kriegsbesoldung, die, plača v vojski.
Kriegsbühne, die, bojišče, bojiše.
Kriegscasse, die, vojaška denarnica.
Kriegscommissär, der, vojaški komisar.
Kriegscommissariat, das, vojaško komisarstvo.
Kriegscommission, die, vojaška komisija.
Kriegsdarlehen, das, zajem ali posojilo za vojsko.
Kriegsdienst, der, vojaška služba, vojaščina, vojašina; Kriegsdienste nehmen, iti v vojsko.
Kriegsdrangsal, das, nadloga vojske.
Kriegsentschädigung, die, odškodba zavolj vojske, za vojsko.
Kriegsereigniß, das, dogodba v vojski.
Kriegserfahren, *adj.*, skušen, znajden v vojski.
Kriegserfahrung, die, izurjenost, skušenost v vojski, v rečeh vojske.
Kriegserklärung, die, napoved vojske, naznanilo vojske; die Kriegserklärung erlassen, vojsko napovedati, napovedovati komu.
Kriegseröffnung, die, začetek vojske.
Kriegsexpedition, s. **Feldzug.**
Kriegsfach, das, vojaštvo; s. a. **Kriegskunst.**
Kriegsfackel, die, plamen vojske; vojska.
Kriegsfall, der, im Kriegsfalle, ko bi vstala, se vnela vojska; auf alle Kriegsfälle gefaßt sein, pripravljen na vse, kar se utegne v vojski prigoditi.
Kriegsfeuer, **Kriegsflamme**, s. **Kriegsfackel.**
Kriegsflotte, die, bojno ladijevje ali brodovje; vojaške ladije.
Kriegsfreund, der, prijatel vojske; zaveznik v vojski.
Kriegsfroh, *adj.*, vojske vesel.
Kriegsfuß, der, stan ali merilo vojske; priprava za vojsko; das Heer auf den Kriegsfuß setzen, uravnati vojake, armado za vojsko, djati jo na merilo ali pripravo vojske.
Kriegsgebrauch, der, šega, navada ob vojski, poraba v vojski.
Kriegsgebühr, die, plača ob vojski.
Kriegsgefährte, der, tovarš v vojski, sobojnik; zaveznik v vojski.
Kriegsgefangene, der, v vojski vjeti, vjetnik, zajetnik; zum Kriegsgefangenen machen, zajeti, vjeti v vojski.
Kriegsgefangenschaft, die, vjetje v vojski, sužnost.
Kriegsgeist, der, s. **Kampflust.**
Kriegsgeleit, das, spremstvo v vojski.
Kriegsgenoß, der, s. **Kriegsgefährte.**
Kriegsgepäck, das, (Bagage), roba za vojsko potrebna.

Kriegsgeräth, das, **Kriegsgeräthschaft**, die, priprava, orodje za vojsko, vojaška sprava.
Kriegsgericht, das, vojaška sodnija; vojaška sodba.
Kriegsgesang, der, vojaška, bojna, junaška pesem; petje od junaških, vojaških del.
Kriegsgeschichte, die, zgodba, zgodovina kake vojske; popisovanje vojsk.
Kriegsgeschick, das, vojaška, junaška sreča.
Kriegsgeschoß, das, strelilo.
Kriegsgeschrei, das, bojni krič, bojno kričanje, vpitje.
Kriegsgeschwader, das, oddelek vojaškiga ladijevja.
Kriegsgeselle, der, tovariš v vojski.
Kriegsgesetz, das, vojaška postava.
Kriegsgetöse, **Kriegsgetümel**, das, hruš, hrum, vriš vojske, ob vojski.
Kriegsgewalt, die, oblast v vojski; vojvodova oblast.
Kriegsgewühl, das, bojna gnječa, stiska; vrenje v vojski.
Kriegsglück, s. Kriegsgeschick.
Kriegsgott, der, bog vojske, bojev, (pri Rimlj.)
Kriegshafen, der, pristan za vojaške ladije.
Kriegshändel, *pl.* prepiri, naključbe v kaki vojski.
Kriegshandwerk, das, vojaštvo, vojaščina, vojašina.
Kriegshaufen, der, vojaška derhal, truma, trop, kerdelo vojakov.
Kriegsheer, das, vojska, armada.
Kriegsheld, der, junak, vitez, s. Held.
Kriegshilfe, die, pomoč v vojski; vojaška pomoč.
Kriegsjahr, das, leto vojske, v kaki vojski.
Kriegskamerad, s. Kriegsgesell.
Kriegskanzelei, die, vojaška pisarnica, kancelija.
Kriegskasse, die, s. Kriegscasse.
Kriegskette, die, vojaški kordon*. vojaška zapertija na mejah.
Kriegskleid, das, vojaška obleka.
Kriegsknecht, der, prosti vojak, bei *Gutsm.* žolnir (auch *poln.*).
Kriegskommissär, s. Kriegscommissair.
Kriegskommission, die, s. Kriegscommission.
Kriegskosten, *pl.* stroški vojske.
Kriegskunde, die, (Taktik), vojskoznanstvo.
Kriegskundig, *adj.*, zveden, znajden v vojski.
Kriegskunst, die, umno vojskovanje, nauk od vojskovanja; s. a. Strategie.
Kriegskünstler, der, vojskoznanec; s. a. Taktiker.
Kriegslärm, der, hrum, hrup vojske.
Kriegslast, die, nalog, davek zavolj vojske.
Kriegsläufte, *pl.*, časi vojske.
Kriegsleben, das, življenje v, ob vojski.
Kriegsleute, *pl.*, vojščaki, vojšaki, vojaki.
Kriegslied, das, bojna pesem.
Kriegslist, die, zvijača ali lest v vojski, vojaška zvitost.
Kriegsliste, die, imenik vojakov, soldatov.
Kriegslust, die, bojoželjnost, hrepenenje po vojski.
Kriegslustig, *adj.*, bojoželjin, hrepeneč po vojski.
Kriegsmacht, die, vojaška moč, deržava močna gledé na vojaštvo; vojska.
Kriegsmanier, s. Kriegsart.
Kriegsmann, der, vojščak, vojšak, vojak.
Kriegsmannschaft, die, vojska, vojšaki.
Kriegsmarine, die, vojaško mornarstvo; s. a. Kriegsflotte.
Kriegsminister, der, minister vojaštva, vojaških reči.
Kriegsministerium, das, ministerstvo (ministerij) vojaških reči.
Kriegsnoth, die, sila, reva, nadloga, stiska v vojski, zavolj vojske.
Kriegsoberster, s. Anführer.
Kriegsoperation, die, delo, početje v vojski, vojskovanje.
Kriegsordnung, die, bojni red.
Kriegspflicht, die, dolžnost vojaške službe.
Kriegspflichtig, *adj.*, podveržen dolžnosti vojaške službe.
Kriegsplatz, der, mala terdnjava.
Kriegsrath, der, ein Collegium, vojaški zbor; Berathschlagung, posvetovanje zastran vojske; eine Person, vojaški svétnik, svetovavec.
Kriegsrecht, das, vojaško pravo, pravstvo, vojaške postave; ein Gericht, s. Kriegsgericht.
Kriegsrechtlich, *adv.*, po vojaških postavah, od vojaške sodnije.
Kriegsregel, die, pravilo vojskovanja.
Kriegsrichter, der, vojaški sodnik.
Kriegsroß, das, vojaški, bojni konj.
Kriegsrotte, die, truma, trop vojakov.
Kriegsruf, der, poklic na vojsko.
Kriegsruhm, der, junaška, vojaška slava.
Kriegsrüstung, die, pripravljanje na vojsko, priprava za vojsko.
Kriegssatt, *adj.*, vojske sit, kdor se je naveličal vojske.
Kriegsschaden, der, škoda po vojski narejena.
Kriegsschar, die, vojaška truma.
Kriegsschauplatz, der, bojišče, bojiše.
Kriegsschiff, das, bojna, vojaška barka ali ladija.
Kriegsschiffvogel, der, nenasit ladijarf.
Kriegsschuld, die, vojskin dolg, dolg zavolj, od vojske.
Kriegsschule, die, vojaška šola.
Kriegssold, der, vojna plača, plača ob vojski.
Kriegsspiel, das, junaška igra, vojska.
Kriegsstaat, der, vojaška deržava.
Kriegsstand, der, vojaščina, vojašina, soldaščina, soldašina, vojaški stan, vojaštvo.
Kriegssteuer, die, bojnina, davek za vojsko.
Kriegsstrasse, die, vojaška cesta.

Kriegsthat, die, junaško, viteško delo, junaštvo.
Kriegsübung, die, vaja za vojsko, vadba vojske.
Kriegsunfall, der, nezgoda, nesreča v vojski.
Kriegsverfassung, die, vojaška uredba, uravnava.
Kriegsverheerung, die, pokončevanje, razdevanje v vojski.
Kriegsverständig, s. Kriegskundig.
Kriegsverwaltung, die, vojaška uprava.
Kriegsvogel, s. Seidenschwanz.
Kriegsvolk, das, vojščaki, vojšaki, vojska.
Kriegsvorrath, der, zaloga za vojsko.
Kriegswaffe, die, bojno orožje.
Kriegswagen, der, vojaški vozovi.
Kriegswesen, das, vojaštvo, vojaščina, vojašina, vojaške zadeve, reči.
Kriegswissenschaft, die, vojaško znanstvo, vojskoznanstvo†, nauk od umniga vojskovanja.
Kriegswuth, die, divjanje, zdivjanost v vojski.
Kriegszahlamt, das, vojaška izplačevavnica.
Kriegszeit, die, čas vojske; zur Kriegszeit, ob času vojske, ob vojski.
Kriegszelt, das, vojaški šotor.
Kriegszucht, die, vojaški red in strah.
Kriegszug, der, vojska; s. a. Feldzug.
Kriegszulage, die, priklad ob času vojske, doplaček ob vojski.
Kriegszustand, der, stan vojske, vojska.
Kriegszwang, der, vojna sila.
Kriekente, die, s. Kriechente.
Krillen, s. Sieben.
Krimmen, *v. a.*, sanft kitzeln, šegetati; *v. i.*, es krimmt mich im Halse, v gerlu me serbi.
Krimpe, die, uskok sukna; das Tuch ist in der Krimpe, sukno se moči, je bilo zmočeno, da se uskoči.
Krimpen, *v. n.*, uskočiti se, skerčiti se, kerčiti se, stisniti se, stiskati se; *v. a.*, sukno močiti.
Krimpfrei, *adj.*, sukno, ki se ne kerči, neuskočno.
Kringel, der und die, s. Kreis, Ring.
Kringen, der, Kopfkranz, svitek.
Krinne, die, žleb, žlebek, škerba, poklina, pokotina v ponvih.
Krinse, s. Ritze.
Kripfung, die, stoječi zapah.
Krippe, die, jasli; Trog, žleb, korito; im Wasserbaue, ograda, pregrada; Flechtzaun, plot; eine Krippe schlagen, podplotiti, graditi.
Krippen, *v. a.*, ograditi, graditi.
Krippenbeißen, das, grizenje jasli, jasel.
Krippenbeißer, der, s. Kopper; konj, ki jasli grize, (nach *V.* žlebak ?), *russ.* grizun.
Krippenknecht, der, hlapec, ki protje za ograde seka.
Krippenreiter, der, ubogi žlahtnik.
Krippensteiger, der, konj, ki s prednjima nogama v jasli sili.
Kripper, der, die Zippammer, (Emberiza cia), mali sternad, vizbec(?), broljica (?).
Kripplein, das, jaslice.
Krippflohn, der, oplotnina, gradnina.
Krise, **Krisis**, die, der Entscheidungspunct, besonders in Krankheiten, prekret, prebesica, prekuc bolezni, *poln.* kriza; nevarnost.
Krispelholz, das, diljica, krišpavec†.
Krispelkraut, das, (Thlaspi), kobulica.
Krispeln, *v. a.*, krišpati.
Kristall, der, s. Krystall.
Kriterium, das, sodilo; s. a. Kennzeichen.
Kriticismus, der, pretresovavnost, kriticizem.
Kriticität, die, razsodnost, kritičnost.
Kritik, die, presoja, razsodba, razsoja, pretres, rešetanje, kritika.
Kritikaster, der, pretresač, pretresun.
Kritiker, der, razsojevavec, presodnik, pretresovavec.
Kritisch, *adj.*, razsoden, presoden, kritičen; entscheidend, odločin, odločiven; gefährlich, nevaren.
Kritisiren, *v. a.*, presoditi, presojati, pretresati, rešetati, *russ.* kritikovat.
Krittelei, die, rešetanje, pretresarjenje, presojarjenje.
Kritteln, *v. a.*, rešetati, pretresariti, presojariti, vse grajati.
Krittler, s. Kritikaster.
Krittlich, s. Kricklich.
Kritzelei, die, čečkanje, čečkarija; s. a. Gekritzel.
Kritzelig, *adj.*, čečkarsk, kacav, škripav.
Kritzeln, *v. n.* u. *a.*, škertati (*V.*), kavke delati, čečkati, čerčkati; von der Schreibfeder, škripati, škrabati.
Kritzen, s. Kratzen.
Kritzler, der, škertalo, škertavec, čečkavec, čerčkavec, škripavec.
Kröbs, der, s. Kriebs.
Krock, s. Wicke.
Krockig, *adj.*, gloten, krockiges Getreide, glotno žito, glota, glotina.
Krode, der, der slavische Saturn, Krodo, Kert.
Krokodill, das, (Lacerta crocodillus), krokodil (in allen slav. M.); Krokodillsthränen, mačkine, goljufive, hinavske solze; Weiberthränen sind Krokodillsthränen, ženski jok pa mačkine solze.
Krokonsäure, die, krokonova kislina.
Krollen, *v. n.*, čivkati; der Birkhahn krollet, škarjevec čivka; s. a. Gleiten; *v. a.*, brühen, popariti, opariti, obariti, pariti.
Krollerbse, die, poparjeni grah.
Krolllilie, s. Feldlilie.
Krolzen, (vom Birkhahn), s. Krollen.
Kronamt, das, kronin ured.
Kronbeamte, der, kronin urednik.
Kronbewerber, der, iskavec krone, kdor se poganja za krono.
Kronblatt, das, latica.
Kronbohrer, der, rudarski sveder.
Krönchen, das, kronica.
Kronbach, das, kronasta streha.

Krone, die, krona (in allen slav. M.); er wird zur Krone gelangen, kraljoval bo, cesarjeval bo, vzdignil se bo, prišel bo na prestol; die Krone eines Baumes, verh, koš (*V.*), glava, oberša; ein Baum mit einer schönen Krone, košato, verhovato drevo; Kranz, venec; von Blumen und Gewächsen, s. **Blumenkrone**; am Zahne, glava; am Huf und Klauen, svitek, venec; Einem die Krone aufsetzen, pred vsimi čislati koga; s. a. **Krönen**; das setzt seinen Thaten die Krone auf, to poveličuje njegove dela čez vse, to jim dostavlja naj veči čast; er hat etwas in der Krone, vinjen je; es stieg ihm in die Krone, v glavo, v lase mu je šlo, ima ga pod klobukam; wer weiß, was er in der Krone hat, kdo vé, kaj mu je, kaj ga tišči, tiši; sich der Krone bemächtigen, polastiti se krone, vlade, prestola; Einen der Krone berauben, razkronati koga; d. i. Güter des Königs, dohodki, premoženje, posestva kronske; als Reich, cesarstvo, kraljestvo; eine Münze, krona; die Krone der Frauen, perva, naj izverstniši med ženami.
Kroneinkünfte, *pl.*, dohodki krone.
Kroneisen, das, železo s krono (naj boljši).
Kröneln, *v. a.*, okresati kamen (na debelo).
Krönen, *v. a.*, kronati; mit einem Kranze, ovenčati, venčati; gekrönter Dichter, ovenčan pevec, (ki je prejel darilo); ein gekröntes Haupt, kronana glava, vladar; das Glück kröne dein Vorhaben mit gutem Erfolge, Bog daj srečo in vspeh tvojimu početju.
Kronenanemone, die, kronasti pljučnik ali palčnik.
Kronenartig, *adj.*, kronast.
Kronenbein, das, venčna kost (*Dr. Bl.*).
Kronenblech, das, pleh s krono.
Kronenblume, die, venčasti cvet.
Kronenerbse, s. **Kronerbse**.
Kronenfortsatz, der, kronasti podaljšek.
Kronengeschwür, das, ugnjida na kopitnem vencu ali svitku.
Kronengold, das, kronsko zlato.
Kronenlos, *adj.*, brez krone.
Kronenrand, der, kronasti rob.
Kronenraub, s. **Usurpation**.
Kronenräuber, s. **Usurpator**.
Kronenspelze, die, košuljica.
Kronensteuer, die, kronski davek.
Kronentaube, s. **Krontaube**.
Kronenthaler, s. **Kronthaler**.
Kronenträger, der, kronana glava, venčanec, ovenčana glava, vladar.
Kronentritt, der, (eine Hufkrankheit bei Pferden), nastop na kopitni svitek.
Kronerbe, der, vladarjev naslednik, dednik krone.
Kronerbse, die, germasti grah.
Kronfeldherr, der, (Conetable), kronski vojvoda.
Kronfleisch, s. **Zwerchfell**.
Krongehörn, das, jelenova krona.
Kronglas, das, belo, čisto steklo.
Krongold, s. **Kronengold**.
Krongut, das, kronino blago, posestvo, dobro.
Kronheer, das, deržavina vojska.
Kronhirsch, der, kronasti jelen.
Kronhüter, der, čuvaj, varh krone.
Kronland, das, kronovina.
Kronleuchter, der, lestenec (J. Kr.); s. a. **Armleuchter**.
Kronprätendent, s. **Prätendent**.
Kronprinz, der, kaiserlicher Kronprinz, cesarjevič naslednik; königlicher Kronprinz, kraljevič naslednik, u. s. f., s. a. **Kronerbe**.
Kronprinzessin, die, kaiserliche, königliche, cesarjevičina, kraljevičina naslednica.
Kronrad, das, presličnо kolo; s. a. **Kammrad**.
Kronraben, der, kokalj.
Kronsbeere, s. **Preiselbeere**.
Kronschatzmeister, der, zakladnik krone.
Kronschnepfe, s. **Brachvogel**.
Krontaube, die, kronasti golob.
Kronthaler, der, križavka, križavec, križasti toler; ein halber Kronthaler, slat.
Krönung, die, kronanje, venčanje.
Krönungsfest, das, obletnica, obhajilo kronanja.
Krönungstag, der, dan kronanja.
Kronvogel, s. **Krontaube**.
Kronwerk, das, kronasto delo, kronasta terdnjava, (*russ.* kronverk).
Kronwindblume, die, povertni slak.
Kronzahn, der, (Augenzahn), podočnik, pasji zob.
Kroop, s. **Gesindel**.
Kroos, s. **Tang**.
Kröpel, s. **Krüppel**.
Kröpelbau, der, napčno rudarjenje.
Kröpelhaft, s. **Krüppelhaft**.
Kropf, der, s. **Hasen**; bei den Vögeln, golžun, geržon, auch pitan, (bei *Gutsm.* putan), *russ.* zob; bei den Menschen, nach *V.* (in J. Kr.), so wie *serb.* guša, auch brahor (*V.* u. *M.*), kehel (*V.*, *M.* u. *Gutsm.*), (u. *Serf* gliva), *böhm.* u. *poln.* vole — ete, *poln.* auch strum; sich den Kropf voll stopfen, nabiti in najesti se.
Kropfbein, s. **Kohlkopf**.
Kröpfchen, das, golžunik, gušica.
Kropfeisen, das, klešče, kleše zidarske.
Kröpfen, *v. a.*, einen Riegel, Orgelpfeifen, skljukati, kljukati, na kljuko pregniti, pregibati; Gänse kröpfen, spitati, napitati, pitati, debeliti; *v. n.*, (*waidm.*) žreti.
Kropfente, die, (Anas boschas), Stockente, divja velika raca.
Kröpfer, der, pitavec; s. a. **Kropftaube**.
Kröpferin, die, pitavka.
Kropffelge, die, in den Mühlen, osrednji krog.
Kropfgans, die, (Pelecanus onocrotalus), nach dem *Böhm.* nesit, nenasit, *russ.* baba, veliki pelikan.
Kropfgerste, die, gluhi ječmen.
Kropfig, *adj.*, am Halse, gušav, brahorast,

hehlav *(Gutsm.)*, *böhm.* u. *poln.* volaty; kropfiges, kröpfiges Holz, krivenčasto, pritlično drevje.
Kropfklette, s. Klette.
Kropfloch, das, luknja za kljuko.
Kropfmittel, das, pomoček ali lek zoper (za) gušo.
Kropfnatter, die, gušava kača.
Kropfschaufel, die, lopata (na kolesu).
Kropftaube, die, (columba gutturosa), gušav golob, s. **Kröpfer**, *poln.* gardlacz (gerlač).
Kröpfung, die, pitanje, pregib.
Kropfvogel, der, s. **Kropfgans**, **Rohrdommel**.
Kropfwurz, s. **Braunwurz**.
Kröschen, *v. n.*, cverčati; *v. a.*, cvreti, pražiti; s. a. **Kreischen**.
Kröse, s. **Gergel**, **Kimme**.
Krösel, s. **Fügeeisen**.
Krösen, s. **Gergeln**.
Krösus, der, Krez, bogatin.
Kröte, die, (Rana bufo), krohovnica *(V.)*, krastavica, krastača, krapavica *(M.)*, skrunača (?), šiljman (am Karst), krota*, *böhm.* u. *poln.* ropucha; Kreuzkröte, smerdljiva krastača, šatornica; Braunkröte, Wasserkröte, velika, rujava krastača; veränderliche Kröte, zelena krastača; Feuerkröte, morič; *fig.* žaba; eine böse Kröte, huda žaba.
Kröte, die, eine Krankheit des Rindes, unter der das gemeine Volk allerhand Unsinniges sich denkt, žabica, žaba.
Krötenauge, s. **Vergißmeinnicht**.
Krötenbinse, die, (Juncus bufonius), žabji loč.
Krötenblatt, s. **Wasserampfer**.
Krötendill, s. **Hundscamille**.
Krötendistel, smerdela, divji oreh, s. **Wiesenraute**.
Krötenflachs, s. **Flachskraut**.
Krötengras, s. **Krötenbinse**.
Krötenhei, s. **Meerengel**.
Krötenkäfer, s. **Goldkäfer**.
Krötenkraut, s. **Lungenkraut**.
Krötenmaul, das, *fig.* das Pferd hat ein Krötenmaul, konj je belo marogastiga gobca.
Krötenmelde, s. **Stechapfel**.
Krötenmünze, s. **Bachmünze**.
Krötennessel, s. **Waldnessel**.
Krötenstein, der, žabji kamen.
Krötenstuhl, der, žabja goba.
Krötenteich, der, žabja luža.
Krücke, die, Ofenkrücke, greblja, krevlja; Krückchen, krevljica, grebljica; der Stock mit einer Gabel für lahme Personen, in I. Kr. u. im *Böhm.* bérla, sonst bérgla, bei *M.* opirnica; Krückchen, bérlica, bérglica; an Krücken gehen, o bérglah hoditi; einem auf die Krücken helfen, slabo ozdraviti koga; slaba pomoč.
Krückelster, die, rujavi srakoper, s. **Dorndreher**.
Krücken, *v. n.*, o bérgli hoditi; *v. a.*, s krevljo ali grebljo potegniti, izkopati, izdergniti iz —; s krevljo derzati; einen Fluß krücken, otrebiti, trebiti.
Krückenblatt, das, grebeljni plošec.
Krückenförmig, *adj.*, krevljast, bérglast.
Krückenkreuz, das, križ s kljukami.
Krückenstock, der, bérla, bérgla; kljukasta palica.
Krüden, s. **Hahnenkamm**.
Krug, der, verč, in St. ročka; Krüglein, Krügelchen, verčič, verčik; Schenke, kerčma; der Krug geht so lange zum Brunnen, bis er bricht, vsaka reč le nekaj časa (en časek) terpi; nach dem *Böhm.* u. *Poln.* verč nosi vodo, da se mu uho odbije.
Krüger, s. **Wirth**.
Krügerin, s. **Wirthin**.
Krugfeile, die, kositrarska pilica.
Krugfiedler, der, godež, škripač (kerčmarski).
Krugförmig, *adj.*, verčast.
Kruggerechtigkeit, die, kerčmarska pravica.
Krugwirthschaft, die, kerčmarstvo.
Kruke, s. **Krug**; **Dohle**.
Krulle, die, kušter.
Krullen, *v. a.*, kuštrati.
Krüllen, sich, *v. r.*, von Erbsen u. dgl. isprezati se, prezati se.
Krullfarn, s. **Frauenhaar**.
Krullquappe, s. **Meerquappe**.
Krullweizen, s. **Spelt**.
Krullwolle, die, naj boljši danska volna.
Krümchen, das, mervica, drobtinica; du sollst nicht ein Krümchen bekommen, le mervica te ne bo doletela.
Krume, die, der weiche Theil des Brotes, serdica, sredica, (bei *M.* meča?); zerbröckelte, kleine Theile davon, auch allg. drobtina, merva, *poln.* kruszyna; — rahla perst.
Krümel, s. **Krümchen**.
Krümelig, *adj.*, kar se rado mervi, drobi.
Krümeln, *v. a.*, razdrobiti drobiti, razmerviti, merviti; *v. n.*, razdrobiti, drobiti se, merviti se.
Krümelsauer, das, kvas, drožjice v drobtinah.
Krumen, *v. a.*, drobiti, merviti, s. **Krümeln**; *v. n.*, peresca poganjati (od setve).
Krumm, *adj.*, nicht gerad, kriv, neraven; eine krumme Linie, kriva poteza ali čerta; gekrümmt, skrivljen, sključen; lahm, kruljev, hrom, šantov; krumme Füße, švedraste, krevljaste noge; s. a. **Eingebogen**; ein krummer Baum, krivenča, krivina; krumm gehen, prihuljen, skrivljen biti; krumm liegen, *fig.* stradati; Einen krumm und lahm schlagen, hudo naklestiti koga; krumme Sprünge machen, ukaniti koga; krumm herumkommen, ne odkrito povedati, po ovinkih; krumme Finger machen, zmikati; krumme Wege, krive, napčne poti, zvijače; krumme gerade sein lassen, s. **Fünfe** gerade sein lassen); krumm schließen Jemanden, križem okleniti, kolenčiti; krumm werden, skriviti se, vom Brett, zviti se; krumm biegen, zakriviti, skriviti, skrivljati, kriviti.

Krumm- in Zstzgn. krivi, krivo.

Krummbein, das, kriva kost; s. a. Krummfuß.

Krummbeinig, *adj.*, krivonog, švedrast, slokonog, nach *M.* a. plantav.

Krummbuckel, der, gerba; gerbec, gerbež, den Krummbuckel machen, priklanjati in prilizovati se.

Krummdarm, der, (ileum), sukano tanko čevo.

Krummdrollig, *adj.*, krivoderčast.

Krümme, die, krivost, krivota, krivina, sloč, sločina; an dem Pflughalse, krena (*V.*); s. a. Krümmung; Umweg; Bürgel (*waidm.*)

Krummeisen, das, krivi rezivnik, krivec.

Krümmen, *v. a.*, krumm machen, skriviti, zakriviti, ukriviti, kriviti; ein wenig krümmen, nakriviti, nakrivljati; einen Ast krümmen, zviti, zaviti, pregniti, pregibati, nagniti, nagibati; den Rücken krümmen, prihuliti se, skljućiti se, das Recht krümmen, s. Verdrehen; es wird dir kein Haar gekrümmt werden, s. Haar; *v. r.*, skriviti, kriviti se, zviti, zvijati se, viti se (z. B. vom Brett), zaviti, zavijati se; hier krümmt sich der Weg, tukej se cesta zavija; der Rücken krümmt sich im Alter, v starih letih se herbet začenja kriviti, ključiti, gerbiti, na kup lesti; vom Fluße, viti se, vijugati se, kriviti se.

Krümmer, der, zvijavec, krivivec; Krümmer des Bogens, s. Bogenschütz.

Krummfuß, der, šveder, švedrin, krivonožec.

Krummfüßig, *adj.*, s. Krummbeinig.

Krummgefäß, das, trebuhata posoda, vampasta posoda.

Krummgehörnt, *adj.*, krivorog.

Krummgeklaut, *adj.*, krivih parkljev.

Krummgeschnäbelt, *adj.*, krivokljun.

Krummhals, der, krivi vrat, krivovrati človek.

Krummhaue, die, ladijarska tesla.

Krummholz, das, krummgewachsenes oder gebogenes, krivina, oretje, zaperek, (*V.*) s. a. Knieholz.

Krummholzbaum, der, Krummholzkiefer, die, (Pinus montana), gorska smreka; gorski bor, nach *V.* ruša.

Krummholzöl, das, smrekovo olje.

Krummhorn, das, krivi rog; krivoroga žival; krivorožnik, krivorožnica.

Krummhörnig, *adj.*, krivorog, krivorožen.

Krummkopf, s. Ramskopf.

Krummlinie, die, neki karp.

Krummlinig, *adj.*, kriv, v krivi potezi ali čerti.

Krummnase, die, krivi, kljukasti nos; eine Person, krivonos(ec), kljukonos(ec).

Krummnäsig, *adj.*, krivonos(en), kljukonos(en).

Krummmesser, das, krivec, nach *V.* zduber u. sloki rezivnik.

Krummrippe, die, krivo rebro.

Krumms, s. Krummeisen.

Krummschenkelig, *adj.*, krivih stegen.

Krummschnabel, der, krivi kljun; s. a. Kreuzschnabel; Brachschnepfe.

Krummschnäbelig, *adj.*, krivokljun, krivokljunast.

Krummsprung, s. Courbette.

Krummstab, der, Krummstock, der, škofja, pastirska palica, kljukasta palica; nach *M.* kravola; unter dem Krummstabe ist gut wohnen, pod škofjo, duhovno gosposko je dobro biti.

Krummstabslehen, das, samostanski fevd†.

Krummstirnig, *adj.*, krivočelen.

Krummstroh, das, slama (škopi nasproti.).

Krümmung, die, s. Krümme; krivina; eines Flußes, zavoj, zavinek.

Krummwirbel, der, kriva vertavka.

Krummzange, die, krive klešče, kleše.

Krummzirkel, der, krivenčasto šestilo.

Krümpfen, s. Krimpen.

Krumpen, s. Krimpen.

Krunitz, s. Kreuzschnabel.

Krünkel, s. Runzel.

Krünkeln, s. Knittern.

Krüppel, der, lahm, kruljevec, sključenec, hromasti človek; mit verunstalteten Gliedern, šamer; čamer, überhaupt unbrauchbar, pokveka, pohabljenec, nach *V.* zverižencc, izplečenec, nach *M.* štero (?), bei *Gutsm.* trupič, *russ.* kaleka, *böhm.* mrzak; von Bäumen, krivenča.

Krüppelbaum, der, krivenčasto drevo.

Krüppelbusch, der, nizki germ.

Krüppelei, die, pečkanje s kako zamotano rečjo.

Krüppelhaft, *adj.*, kruljev, hromast, pokvečen, pohabljen, polomljen, sključen in skerčen.

Krüppelhaftigkeit, die, hromota, pohabljenost.

Krüppelig, *adj.*, s. Krüppelhaft, nach *V.* zveрižen, kretast.

Krüppeln, *v. a.*, pokvečiti, ohromiti', hromiti, pohabiti, habiti, pokvariti, kvariti, kaziti.

Krüppkraus, *adj.*, krüppkrauses Eisen, železne palice, štirivoglate, pol palca široke.

Kruse, s. Krause, Krug.

Kruspel, s. Knorpel.

Krusspitz, s. Kraus.

Krustchen, das, skorjica.

Kruste, die, vom Brod, skorja; (*serb.*, *böhm.* u. *russ.* kora); Kruste der Erde, skorja, skorlup; s. a. Rinde; mit einer Kruste überzogen werden, oskorjati se; eines Geschwüres, hrasta, krasta.

Krustenstein, der, oskorjava.

Krustig, *adj.*, skorjav, skorjat, skorjast.

Krütze, die, (*mont.*), s. Krücke.

Krypto- in Zstzgn. skrivni.

Kryptogam, das, skrivnosplodnica; brezcvetka.

Kryptogamie, die, skrivnosplodstvo, brezcvetje.

Kryptogamisch, *adj.*, skrivnoploden; brezcveten.

Kryptographie, skrivnopisje; s. a. Geheimschreiberei.
Krystall, der, kristal, nach *V.* ledec, *altsl.* golot-i (auch bei *Gutsm.*); *böhm.* klat-i; derstan, derstel *(Zal.)* s. a. Bergkrystall; Krystallglas.
Krystallachat, der, kristalni ahat.
Krystallapfel, s. Adlerstein.
Krystallbar, s. Kristallisirbar.
Krystallbeschreibung, die, kristalopisje.
Krystallborn, der, bistri studenec.
Krystalldruse, die, etwa vledenčad.
Krystallen, *adj.*, kristalov, kristalen; iz kristalniga stekla.
Krystallen, s. Krystallisiren.
Krystallfeuchtigkeit, s. Krystallkörper.
Krystallfluß, der, barvani kristal.
Krystallförmig, s. Krystallinisch.
Krystallglas, das, kristalasto steklo, prečisto steklo.
Krystallhell, *adj.*, čist, kakor kristal, kristalast.
Krystallinisch, Krystallisch, *adj.*, kristalast, vledenčast, goloten.
Krystallkörper, der, im Auge, kristalna voda.
Krystalllinse, die, kristalna leča; zenica.
Kristallisation, die, Eiswerden, golotenje, kristaliziranje.
Kristallisirbar, *adj.*, golotljiv.
Krystallisiren, *v. a.* u. *r.*, golotiti (se), kristalizirati (se), nach *V.* ledeneti, sol ledeni; nach *Vert.* vledeniti se.
Krystallspiegel, der, zercalo iz kristalniga stekla.
Krystallstaar, der, d. i. der graue Staar, cink v očesu, siva slepota.
Krystallwaare, die, kristalnina, kristalna roba, kristali.
Krystallwasser, das, prečista, kristalasta voda.
Kube, die, nach *V.* rema (bei den Tuchmachern).
Kubeben, s. Schwanzpfeffer, Schwindelkörner.
Kubel, die, Kinnbacken eines Schweines, svinjska čeljust.
Kübel, der, bedenj, kabel, kibla, deža, nach *M.* tunja, bei *Gutsm.* vedrica, lestvič; Kübel und Seil fahren lassen, *(mont.)*, rudnik opustiti; ein Kübel Suppe, velika skleda; s. a. Melkkübel.
Kübelchen, das, kablič.
Kübelharz, das, kuhana smola.
Kubik- in Zstzgn. kubični (auch in andern slav. M.), *böhm.* a. kostkovy, *poln.* sześcienny von sześcian, Kubus, u. kostkowy.
Kubikfuß, der, kubični čevelj.
Kubikinhalt, der, kubično deržanje.
Kubikklafter, die, kubični seženj.
Kubiklinie, die, kubična linija.
Kubikwurzel, die, kubični koren, *poln.* kubiczny pierwiastek.
Kubikzahl, die, kubično število.
Kubikzoll, der, kubični palec.
Kubisch, *adj.*, kubičen, v kostko.
Kübler, der, škafar, kablar, bednjar.

Kubus, s. Würfel.
Küche, die, kuhinja, *russ.* u. *poln.* kuhnja; Küchlein, kuhinjica; Speise, jedilo, jed, kuhanje; eine kalte Küche, merzla jed; lateinische Küche, lekarnica; die Braten laufen ihm in die Küche, pečenje dobiva zastonj; sie ist durch die Küche gelaufen, nekaj maliga zna kuhati; die Küche verstehen, znati kuhati; die Küche bestellen, besorgen, jed naročiti; die fürstliche Küche, kneški kuharji.
Kuchelspeise, die, kuha.
Kuchen, der, pečeno testo, kolač, pogača, auch krovajec (*russ.* Gugelhupf), gubana, gubanica, oder gibanica, potica, (povitica); Kuchen unter der Gluth gebacken, pinica, podpepelnik, opresnik; Hochzeitkuchen, nach *V.* presnec; Kuchen in den Bienenstöcken, sat, satje; rudne grude shlajene v topilnicah.
Küchen- in Zstzgn. kuhinjski.
Küchenamt, das, kuhinjska služba.
Küchenarbeit, die, kuhinjsko delo.
Küchenausdruck, s. Küchenlatein.
Kuchenbäcker, der, pogačar, potičar, kolačar, gibaničar.
Kuchenbäckerei, die, pogačarstvo.
Kuchenbäckerin, die, pogačarica, potičarica, kolačarica.
Küchenbediente, der, kuhinjski streže.
Kuchenbrett, das, ploh ali deska za pogače.
Küchenbrett, das, polica (za kuhinjsko pripravo).
Kucheneisen, das, model* za kolače.
Küchenfeist, *adj.*, dopitan.
Küchenfetzen, der, pečuhnjica.
Küchenfeuer, das, ogenj na ognjišči, ognjiši.
Kuchenform, s. Kucheneisen.
Kuchenförmig, *adj.*, kolačast, potičast.
Küchengarten, der, vert za zelenje in kuho, kuhinjski vert, auch vert schlechtw.
Küchengeräth, das, Küchengeräthschaft, die, kuhinjska priprava, kuhinjsko orodje.
Küchengeschirr, das, kuhinjska posoda, *coll.* kuhinjsko posodje.
Küchengewächs, das, povertje, povertnina, zelenje, zelenjava, sočivje in kuha.
Küchenhader, der, brisa, brisavnica, brislja, cunja, pečuhnja *(M.)*.
Küchenhandtuch, das, kuhinjska brislja, brisalo, brisavka, brisulja, s. a. Handtuch.
Küchenherd, der, ognjišče, ognjiše v kuhinji.
Küchenjunge, der, kuhinjski streže, kuharče.
Küchenkraut, das, zelenina, kuhinjsko zelišče, zeliše.
Küchenlatein, das, slaba, gerda, popačena latinščina, latinšina; ein Küchenlatein reden, latinsko hrustati.
Küchenleben, das, *fig.* Küchenleben haben, nevarno zboleti.
Küchenlicht, das, kuhinjska, merlava luč.
Küchenlöffel, der, s. Kochlöffel.
Küchenmagd, die, kuhinjska, auch kuhinjska dekla.

Küchenmäßig, *adj.*, kuhinjsk, kuharsk; küchenmäßiges Latein, s. Küchenlatein.
Küchenmeister, der, veliki kuhar, nadkuhar †.
Küchenmesser, das, kuhinjski nož.
Küchenobst, das, kuhinjsko, slabeje sadje.
Küchenpflanze, die, s. Küchengewächs.
Küchenrad, das, kuhinjsko kolesce.
Küchenrechnung, die, kuhinjsko rajtanje, kuhinjska številba ali rajtenga.
Küchensalz, das, s. Kochsalz.
Küchenschabe, die, šurek.
Küchenschaf, das, ovca za klanje.
Küchenschelle, die, (Anemone pratensis), velikonočnica, *russ.* vetrenica.
Küchenschieber, der, vsajalo, lopar, lopata
Küchenschrank, der, kuhinjska omara.
Küchenschreiber, der, kuhinjski pisar.
Küchenschürze, die, kuhinjski pripas.
Küchenschwalbe, die, Rauchschwalbe, (Hirundo rustica), černa lastovica.
Küchenschwamm, der, goba za jed.
Küchensieb, das, cedilo, cedilce.
Küchensprache, die, pokvarjena govorica, s. Küchenlatein.
Küchenspritze, die, kuhinjska brizglica.
Küchenstück, das, malarija od kuhinjskih reči.
Küchenteig, der, testo za pogače ali kolače (in ne za kruh).
Küchentisch, der, kuhinjska miza.
Küchentuch, das, s. Küchenhandtuch.
Küchenwagen, der, voz s kuhinjsko pripravo.
Küchenzettel, der, zapis jedil, s. Speisezettel.
Küchenzeug, das, kuhinjska pertenina, kuhinjsko perilo, kuhinjstvina.
Küchenzucker, der, cuker za kuhinjsko rabo.
Küchlein, das, s. Küche, Kuchen; ein ausgekrochenes Junge des Hühnergeschlechtes, männlich piščanček, pišanček, piščok, pišek, pišče, piše; weibl. piščika, pišika, čibica, (*russ.* cyplenok); *pl.* piščeta, pišeta.
Kuckuck, der, s. Guckuck.
Kuckucksamme, die, s. Grasmücke.
Kuckuckskohl, s. Buchampfer.
Kuder, der, divji maček; Steinmarder, kuna hišna.
Kudern, *v. n.*, čivkati; der Birkhahn kudert, škarjevec čivka.
Kufe, die, an den Schlitten, die vorn aufwärts gekrümmten Hölzer, krivina, nach *V.* smuka u. saninec (auch Schlittenbahn), *russ.* polоз (plaz); ein oben offenes, unten breites Gefäß, brenta, čeber; s. a. Bottich.
Kufenbier, s. Lagerbier.
Küfer, der, Großbinder, sodar.
Küferhandwerk, das, sodarija.
Kuffer, s. Koffer.
Kugel, die, kugla*, (*poln.* u. *böhm.* kula, kulka), etwa obla, oblica, (zunächst von Rüben und Erdäpfeln), *altsl.* oblo, (obl', rund); krogla†, kroglica†; s. a. Ball; Kugeln wechseln, (mit Pistollen duelliren), streljati se; in der Anatomie, das Haupt des Arm- und Schenkelbeines, jabelko; Flintenkugel, etwa svinčenka, im *Serb.* zerno; zwischen Kugel und Kegel kommen, v veliko zadrego priti, med kladvo in nakovalo; sich eine Kugel vor den Kopf geben, durch den Kopf jagen, ustreliti se.
Kugel-, in Zstzgn., für Kugeln anwendbar, za oble, kugle; kugelförmig, obli.
Kugelarmbrust, die, samostrel za kugle*.
Kugelbahn, die, s. Kegelbahn.
Kugelband, s. Kapselband.
Kugelbume, die, (globularia), mračnice.
Kugelbüchse, die, risanica (za cele kugle ali zerna).
Kügelchen, das, obličica; ein Kügelchen Teig, svalek.
Kugelerz, das, sreberna ruda v oblicah.
Kugelfang, der, lovljenje žoge.
Kugelfest, *adj.*, terden, da ga kugla ne predere.
Kugelflasche, die, okroglotrebušna sklenica.
Kugelform, die, kalup ali model* za kugle, okroglina, oblina.
Kugelförmig, *adj.*, obel, kuglast, kugličast, krogel, okrogel, kroglast.
Kugelfutter, das, Kugelpflaster, podloga.
Kugelgerade, *adj.*, nach *V.* ravniga svinca.
Kugelgestalt, s. Kugelform.
Kugelgewölbe, s. Kuppel.
Kugelgießer, der, kuglar*, krogolivec†.
Kugelgleich, s. Kugelgerade.
Kugelhippe, die, nach *V.* gomula in J. Kr.
Kugelicht, Kugelig, *adj.*, obel, okrogličast, obličast.
Kugelkarte, s. Planiglobium.
Kugelkasten, der, kugelnik, skrinja za kugle ali oble.
Kugelkreuz, das, križ z oblicami.
Kugellack, der, okrogla, žogasta kreda.
Kugellehr, das, oblomér†, merilo za oble ali kugle, kaliber*.
Kugelmaß, Kugelprobe, s. Kugellehr.
Kugellos, es ziehen, s. Ballotiren.
Kugellosung, s. Ballotage.
Kugeln, *v. n.*, točiti se, takati se, takljati se, kroglati, v krogle teči, valiti se; s. a. Ballotiren; *v. a.*, einen Stein kugeln, zatočiti, potočiti, točiti, zavaliti, valiti, valuckati, obliti kaj, oble delati; *v. r.*, valuckati se, prekucovati se (n. p. od otrok na trati).
Kugelpflaster, s. Kugelfutter.
Kugelplan, der, plana trata, pripravna za metanje žoge, oble.
Kugelranunkel, s. Dotterblume.
Kugelregen, der, toča samih kugel, množina izstreljenih kugel, ki se vsujejo kam.
Kugelring, der, gladki perstan.
Kugelrund, *adj.*, obel, okrogel kakor kugla ali obla; das Glück ist kugelrund, sreča je opotočna.
Kugelsaat, s. Kugelregen.
Kugelschnecke, die, meburjasti polž.

Kugelschnitt, der, presek, prerez oble.
Kugelschwamm, s. Bofist.
Kugelspinne, s. Kreuzspinne.
Kugelstein, der, oblák (in Innerkrain).
Kugelthier, das, nach dem *Russ.* obličasta krožila.
Kugelung, s. Ballotage.
Kugelwagen, der, voz s kuglami.
Kugelwahl, s. Ballotage.
Kugelwinkel, der, nach *V.* okroglati vogel, oblični vogel.
Kugelwurm, s. Kugelthier.
Kugelzange, die, **Kugelzieher,** der, maček, nach *V.* brišar (?), (nach *Alič*) brižel (?).
Kugelzirkel, s. Kugelschnitt.
Kuh, die, krava, *dim.* Kühchen, kravica; Kühe halten, krave imeti, rediti; im Oesterr. auch krave pasti; eine elende Kuh, kravišče, kravše, gavra; eine ungeschickte störrische Kuh, šavra; die Kuh kalbet, krava teli, se je otelila, auch (jedoch unricht.) obravila, ima tele, je storila; eine Kuh, die eben gekalbt, mladovna krava; eine milchende Kuh, molzna, dojna krava, krava mlekarica; eine Kuh, die zu früh kalbet, (krava) prezgodnjica; eine Kuh, die zum ersten Male gekalbet hat, pervesnica, oder pervosenca, (vergl. senki, *pl.* nach *Gutsm.* Nachgeburt); eine junge Kuh, telica, junica, čuha; eine dreijährige, noch gelte Kuh, prehodina (O. Kr.; hingegen wird prehoditi, krava je prehodila, nach *Ravn.* von der Fehlgeburt gebraucht); wie die Kuh gefüttert wird, so milcht sie, krava pri gobci molze; eine trächtige Kuh, breja krava, (nach *Gutsm.* a. vimleča krava), *russ.* stelnaja korova; die blinde Kuh (ein Spiel), slepa miš; s. **Blind**; eine rauchgraue, schwarzgelbe Kuh, dima, dimša, dimka, dimara; schwarze Kuh, mavra, čada; weiße Kuh, bela, belka, belša; fahle Kuh, plavka; erdbeerröthliche, jagoda; weißgestreifte; breza; rothe, rudečka; rehfarbene, serna; hirschfarbene, košuta, jelenka; mit einer Blässe an der Stirn gezeichnete, liska, zvezda, lisasta krava; gelbliche, rumena, rumenka; braune, rujavka; mit zurückgebogenen Hörnern, hila; hellrothe, pirha, pirša; graue, sivka; gefleckte, proga, progasta krava; mit vorwärtsgebogenen Hörnern, und daher stößig, kapasta krava; großhörnige, rožka und roga; die Kuh mit dem Kalbe nehmen, s. **Kalb**; er sieht es an, wie die Kuh das neue Thor, gleda, kakor tele v nove vrata, kakor zaboden vol, (z neumnim čudenjem); *waidm.* vreča, v ktero lovec zleze, ko jerebice lovi.
Kuh-, in Zstzgn., kravji.
Kuhauge, das, kravje oko, debelo oko; s. a. Feldkamille.
Kuhbauch, s. Hangebauch.
Kuhbaum, der, mlečno drevo (amerikansko).
Kuhblattern, *pl.*, koze, vimenice; die Kuhblattern impfen, koze staviti, cepiti.
Kuhblume, s. Löwenzahn, Dotterblume.
Kuhbutter, die, maslo iz kravjiga mleka.
Kuhdarm, der, kravje čevo.
Kuhdill, s. Hundskamille.
Kuheuter, das, kravje vime; *fig.* veliki seski.
Kuhfladen, der, kravjek, (*böhm.* u. *poln.* kravinec).
Kuhfleisch, das, kravje meso.
Kuhfuß, der, *fig.*, s. Brecheisen.
Kuhglocke, die, kravji zvonec, klepka, klepača, barovž (?).
Kuhhaar, das, kravja dlaka, arovica (?).
Kuhhäckig, s. Kuhhäßig.
Kuhhammer, der, kamba, s ktero je krava privezana k jaslim.
Kuhhaut, die, kravja koža, kravina; das läßt sich auf keine Kuhhaut schreiben, od tega bi bilo sila mnogo govoriti.
Kuhhäßig, *adj.*, von Pferden, po kravje, kakor krava stati.
Kuhhexe, die, nach *M.* kravnjača, kravja copernica (po ljudski vraži).
Kuhhirt, Kühhirt, der, kravji pastir, kravar.
Kuhhirtin, die, kravja pastirica, pastarica, kravarica.
Kuhhorn, das, kravji rog.
Kuhkalb, das, telica, teličica, čuhica, junica.
Kuhkamm, der, neka rudarska sekira.
Kuhkäse, die, kravji sir, sir iz kravjiga mleka.
Kuhkette, die, nach *V.* kocna, in U. Kr. rožljanec, kravji lanec.
Kuhkraut, das, s. Bingelkraut.
Kühl, *adj.*, hladen, nach *M.* a. hladek; eine angenehm kühle Luft, lep hlad, hladek; kühles Wetter, hladno; ein kühler Trunk, hladivno pitje; im Kühlen sitzen, v hladu, na hladnem sedeti, hladiti se; kühl werden lassen, pohladiti, ohladiti kaj, pustiti, da se ohladi; eine kühle Ausrede, prazen izgovor; kühl werden, ohladiti se, pohladiti se.
Kühl-, in Zstzgn. für kühlend, hladivni.
Kuhlager, das, stan, staja za krave na polji.
Kühlbecken, das, hladivnica.
Kühlbottich, der, **Kühldöse,** die, hladivnica, hladivni čeber.
Kuhle, die, jarek.
Kühle, die, Eigenschaft, hladnost; Kühlung, hlad, hlaja, pohladec, hladilo, ohladica; die Kühle des Blutes, hladnokervnost; mit Kühle überlegen, mirno, hladno, brez strasti kaj preudarjati; in der Schiff., auch Kühlte, veter, sapa; s. a. **Kühlbottich.**
Kuhleder, das, kravje usnje, kravina.
Kühleimer, s. Kühlwanne.
Kühlen, *v. a.*, kühl machen, ohladiti, razhladiti, shladiti, hladiti, ohlajati, razhlajati; durchkühlen, prehladiti, prehlajati; ein wenig kühlen, pohladiti; seinen Grimm, sein Müthchen an Jemanden kühlen, znositi se nad kom, jezo stresti, stresati nad kom, maščevati se, maševati se; die Töpfe und dgl. gebrannte Dinge kühlen, hladiti, nach *V.* kaliti (mehr vom Eisen gebr.): das Getreide kühlen, žito presuti, presipati; *v. n.*

u. *r.*, ohladiti se, shladiti se; das Wetter kühlt sich, hladno prihaja; kühl sein, hladen biti.

Kühlend, *adj.*, hladiven, hladeč, hladijoč.

Kühlfaß, das, bei den Branntweinbrennern, žganjarski škaf, hladivnik; s. a. Kühlbottich.

Kühlgeld, das, presipnina.

Kühlhafen, der, hladivni lonec.

Kühlig, *adj.*, hladen, hladiven; hladljiv.

Kühling, der, neka versta karpov.

Kühlkugel, die, hladivna oblica (pri nekdanjih Rimljankah).

Kühlmittel, das, hladilo.

Kühlofen, der, (peč) hladivnica.

Kühlpfanne, die, ponev hladivnica.

Kühlpflaster, das, hladivni obliž ali flašter.

Kühlsalbe, die, hladivna maža.

Kühlschlange, die, hladivna cev.

Kühlstock, s. Kühlbottich.

Kühltrog, der, hladivnik.

Kühlung, die, hlaja, hlajenje; Kühlung bringen, hladiti, hladna sapica.

Kühlwanne, die, kad hladivnica, hladivna kad.

Kühlwisch, der, kropilo, slamnato kropilo.

Kuhmagd, die, dekla kravarica.

Kuhmaul, das, kravji gobec; s. a. Krüppelbusch.

Kuhmilbe, die, klop, klešč, losk, loščck.

Kuhmilch, die, kravje mleko.

Kuhmolken, *pl.*, siratka (oder sirotka).

Kühn, *adj.*, derzen, seršen, prezaupen, nestrašljiv, in and. slav. M. smel, *serb.* a. derzovit; eine kühne That, prederzno djanje, početje; entschuldigen Sie, daß ich so kühn bin, Sie anzureden, ne zamerite, da (se) derznem ogovoriti vas; ein kühner Mensch, prederznež; weibl. prederznica.

Kühne, die, s. Kühnheit.

Kühnheit, die, derznost, serčnost, prezaupnost, nestrašljivost, in and. slav. M. smelost, otvažnost; welche Kühnheit! kaka prederznost, prederzno djanje.

Kühnlich, *adv.*, derzno, prederzno; ich darf es kühnlich behaupten, pač smem reči.

Kühnling, der, prederznež.

Kühnmuth, der, derznost (velika).

Kühnmüthig, s. Kühn.

Kuhpacht, die, zakup ali štant krav.

Kuhpastinak, s. Bärenklau.

Kuhpeterlein, s. Kälberkropf.

Kuhpilz, der, (Boletus bovinus), golobica.

Kuhpocken, *pl.*, s. Kuhblattern.

Kuhpockenarzt, s. Impfarzt.

Kuhpockenimpfung, die, stavljenje koz, cepljenje.

Kuhreigen, der, kravarski ples.

Kuhriem, der, neka železna ruda.

Kuhsauger, der, s. Nachtschwalbe.

Kuhschelle, die, s. Kuhglocke.

Kuhschicht, die, *(mont.)*, dvanajst ur dela.

Kuhschmergel, s. Dotterblume.

Kuhschwanz, der, kravji rep.

Kuhstall, der, kravji hlev, auch hlev schlechtweg, kravnjak.

Kuhstein, der, luknjasti kresivni kamen ali kremen.

Kühnuter, der, hlad ali senca (na paši, kamor se krave zganjajo ob hudi vročini).

Kuhweide, die, pašnik za krave.

Kuhweizen, der, (Mel ampyrum), černivec, *poln.* kravja rež, auch zvonec gajev.

Kuhwurzel, s. Bingelkraut.

Kuhzehnt, der, kravja desetina.

Kukummer, die, kumara.

Kukuruz, der, turšica, debelača, koruza.

Kukuruzbehälter, der, koruznjak.

Kukuruzstroh, das, sirka, sirčje, turškovina.

Kulmination, u. s. f. s. Culmination.

Kulpe, die, tumpa, top, konec.

Kultiviren, s. Cultiviren.

Kultur, die, s. Cultur.

Kumme, s. Vertiefung, Rumpf.

Kümmel, der, (Cuminum), kum, kumin, kmin (auch *poln.* u. *böhm.*), kimena, kimelj. bei *Gutsm.* čimina, kumina; schwarzer Kümmel, (Nigella sativa), zamorski kumin, kolica.

Kümmelbirn, die, kuminovka.

Kümmelbranntwein, der, kuminovec, čiminovec.

Kümmelbrod, das, kuminov kruh.

Kümmelbrühe, die, juha s kuminam.

Kümmelkäfer, s. Böhrkäfer.

Kümmelkäse, der, kuminov sir.

Kümmeln, *v. n.*, kuminovec piti in žehtati.

Kümmelöl, das, kuminovo olje.

Kümmelpflaster, das, kuminov obliž.

Kümmelstein, der, kuminasta okamenina.

Kümmeltraube, s. Muskateller.

Kümmelwasser, das, kuminova voda, kuminovica, izleček † kuminov.

Kummer, der, Mangel an Nothwendigem, revščina, revšina, reva, potreba, siroščina, sirošina, auch jedinščina, jedinšina; hoher Grad des Grammes, velika skerb, žalost, skomlanje, ujedanje; Hunger und Kummer leiden, revo prodajati, revno živeti; jeder hat seinen Kummer, vsak ima svojo težavo, svoj tern, svoj križ; machen Sie sich darüber keinen Kummer, to naj vas prav nič ne skerbi, ne bojte se zavolj tega; *jur.* s. Beschlag, Arrest; auch für Schutthaufen, Schutt, s. diese; in Kummer legen, razdjati, pokončati (mesto); er empfand Kummer darüber, to ga je peklo, grizlo, jedlo.

Kummerantlitz, das, žalostni obraz.

Kümmerer, s. Execut.

Kummerfrei, *adj.*, s. Kummerlos.

Kummergefühl, das, otožnost.

Kummerhaft, *adj.*, otožen, žalosten.

Kummerkrank, *adj.*, od prevelicih skerbi bolan.

Kümmerlich, *adj.* u. *adv.*, (von Kummer), sirošen, siromašen, reven, potreben, otožin; sich kümmerlich nähren, revno, siromašno živeti, revo prodajati, stradati; sich kümmerlich behelfen, težko shajati; (für Raum), ko-

maj, težko da —; dies wird kümmerlich geschehen können, težko da bi se to zgodilo.
Kümmerling, s. Gurke.
Kümmerlingskraut, s. Dille.
Kummerlos, *adj.* u. *adv.*, frei vom Kummer, u. auch sorglos, neskerben, brez skerbi, brez težave, lahko.
Kummerlosigkeit, die, brezskerbnost.
Kummermiene, die, žalostni pogled.
Kummern, s. Beschlag (mit Beschlag belegen).
Kümmern, *v. n.*, *i.* u. *r.*, skerbeti; es kümmert mich, skerbi me; na skerbi mi je; sich kümmern, Gram empfinden, žalostiti se, skomlati, ujedati se; sich kümmern, Sorge empfinden, skerbeti za kaj, poganjati se za kaj; er wird sich noch zu Tode kümmern, skopernel bo še; was kümmert mich das? kaj je meni za to? kaj je meni to mar? er kümmert sich um nichts, nič(esa) mu ni mar, za nič ne mara, za nič se ne meni (zmeni), ne peča, ne zmersi se za; s. a. Angehen; es kümmert sich der Guckuck um ihn, mara zanj kolikor vrana za brodnika.
Kümmerniß, die, s. Kummer.
Kummerschwer, *adj.*, ves v skerbeh.
Kummertag, der, žalostni dan.
Kummervoll, *adj.*, žalosten, reven, poln žalosti, skerbi; ves v skerbeh.
Kummet, das, **Kumt**, ham, nach *M.* homot (*poln.* chomąto, *böhm.* chomaut, jedoch *altsl.* homut), komat; klobasa.
Kummetdecke, die, streha (homotova).
Kummethorn, das, kleštra, *poln.* homotovi rogi.
Kummetkappe, s. Kummetdecke.
Kummetkette, die, homotov lanec.
Kummkarren, der, šajterga*, kinkež.
Kumpan, **Kumpe**, s. Genoß.
Kumpf, der, in die Welle eingeschnittene Getriebstöcke, nach *V.* navaka (navlaka?); auch Kumpen, eine tiefe Stelle im Fluße, kernica, tomun, globina; ein Napf für Schleifsteine, oselnik, vodir; ein tiefes Gefäß, čaša ali skleda globoka; am Wasserrade, korec.
Kumst, s. Komst.
Kund, **Kundbar**, *adj.*, znan, razglašen, očiten; kund thun, machen, na znanje dati, dajati, oznaniti, oznanjati, oznanovati, naznaniti, naznanjati, naznanovati, razznaniti; kund und zu wissen sei hiemit, znano bodi, daje se na znanje; kund, kundbar werden, zvediti se, razglasiti, razglašati, razglasovati se, razsloveti se, razznaniti se; die Sache ist mir nicht kund, to mi ni znano, tega ne vem.
Kundbar, s. Kund.
Kundbarkeit, die, znanost.
Kundbarlich, s. Kund.
Kunde, der, znanec; die, znanka (Kundin), bei den Kaufleuten, kupovavec, kupec, jemavec, odjemnik, naročnik; die, kupovavka; jemavka; bei Gastwirthen, pivec; die, pivka, dieser Schuster hat viele Kunden, ta čevljar dela za mnogo ljudi; ich bin sein Kunde, on mi (za me) dela; in Bezug auf einen Kaufmann, jemljem, kupujem od njega.
Kunde, die, Kenntniß, znanje, znanost; Nachricht, poročilo, naznanilo, glas, novica, kaj noviga; er bringt mir Kunde von meinem Sohne, prinese mi kako poročilo, pove mi kaj od mojiga sina; Kunde von etwas haben, vediti od česa; sie suchen, pozvedavati, izvedavati kaj; -kunde, in Zßgn., -znanstvo, z. B. Sternkunde, zvezdoznanstvo.
Kundelos, *adj.*, brez znanja, tuj.
Kunden, *v. n.*, znan biti, slišati se; es kundete schon gestern, daß —, že včeraj je bil glas, se je slišalo, da —; kunden, bei Thieren aus den Zähnen das Alter erkennen, po zobeh spoznavati starost živine.
Künden, s. Verkünden.
Künder, der, s. Verkünder.
Künderin, s. Verkündigerin.
Kundig, *adj.*, znajoč, vedoč; aller Wege kundig sein, vse poti znati, za vse steze vediti; mehrerer Sprachen kundig, ki zna več jezikov; einer Sache kundig sein, kako reč znati, znajden, zveden, izurjen, izučen biti v čem.
Kundige, der, zvedenec; -kundige, in Zßgn., -znanec (statt znavec), z. B. der Pflanzenkundige, rastlinoznanec.
Kündig, **Kündlich**, s. Kund; altkündig, od nekdaj znan.
Kündigen, s. Verkünden, Aufkünden.
Kundmachung, die, oznanilo, naznanilo, oglas, razglas; s. a. Bekanntmachung.
Kundmann, s. Kunde.
Kundschaft, die, Bekanntschaft u. s. f., znanje, poznanje, znanost, glas, poročilo; s. a. Kunde, die; im Handel und bei Handwerkern, s. Kunde, der; ein Zeugniß eines Meisters, spričba, spričevalo (mojstersko); in Kundschaft kommen, znanje dobiti pri ljudeh; er verlor seine Kundschaft, ljudje so ga opustili; sich auf Kundschaft legen, Kundschaft einziehen, soznaniti se s čem, soznanovati se s čem. pozvediti, pozvedovati, izzvedavati kaj, popraševati zastran česa; auf Kundschaft ausgehen, ogledovati kaj, (nach dem *Böhm.* u. *Poln.* iti na zvede); auf Kundschaft ausschicken, poslati ogledavat, pozvedavat, (kaj sovražnik počenja); s. a. Recognosciren; Kundschaft von etwas geben, kaj naznaniti, naznanovati, povedati, poročiti, poročati, poročevati kaj.
Kundschaften, *v. a.*, ogledovati, razgledovati, pozvedovati; s. a. Auskundschaften, Recognosciren.
Kundschafter, der, ogledec, ogledník, pozvedovavec; Spion, ogleduh.
Kundschafterin, die, ogledovavka, pozvedovavka.
Kundschaftsamt, das, s. Auskunftsbureau.
Kundschaftung, die, ogledovanje, pozvedovanje.
Kunft, die, s. Ankunft, Advent.
Kunftfest, s. Adventfest.
Künftig, *adj.*, prihodenj, *russ.* buduščij; künftige Woche, drugi teden; künftige Ge-

schlechter, prihodnji, nastopni rodovi, za nami; das Künftige, s. Künftighin; das künftige Leben, življenje po smerti.

Künftighin, *adv.*, posihmal, odsih dob, (n. *V.* pozdaj), prihodnjič, od zdaj naprej, odslej, v prihodnje; ich werde es künftighin thun, auch, to bom drugo pot storil.

Künftigkeit, die, prihodnjost.

Kunftwoche, s. Adventwoche.

Kunftzeit, s. Adventzeit.

Kunigundkraut, s. Klettenkraut.

Kunkel, die, der Spinnrocken, worauf der Flachs gewickelt wird, koželj, preslica; der gewickelte Flachs, der Rocken, kodelja, vom weißen Flachs, pražnja kodelja; in die Kunkel gehen, na prejo iti, hoditi; *fig.* ženski spol, s. Kunkeladel.

Kunkeladel, der, žlahtnost po preslici, po tenki kervi.

Kunkellehen, der, presliční, ženski fevd†.

Kunst, die, körperliche Kraft, z. B. seine Kunst an einem Dinge beweisen, svojo moč pokazati, skušati; ein Werk der Kunst, človeško delo (in ne natorno); (ars), *subj.* umetnost. *obj.* umetnija; nach *V. a.* znanje, znamba; *Gutsm.* umetalnost, (viell. besser nach dem *Altsl.* umetelnost); *poln.* umiejętność, *böhm.* uměni (umenje), umělost, *russ.* hudožestvo, iskusstvo; Fertigkeit, ročnost, izurjenost; die Kunst besitzen, znati kaj; mit vieler Kunst, prav umetno, umetalno (*altsl.* umetel'n, intelligens), jako umetno; die schwarze Kunst, s. Schwarzkunst; das ist keine Kunst, to zna vsakdo, tega se ni treba učiti; in Zstzgn. als Grundwort wird es im Slov. häufig durch Suffixe ersetzt, z. B. Uhrmacherkunst, urarstvo; Jägerkunst, lovstvo, Gartenkunst, vertnarstvo, umno vertnarjenje; Schreibkunst, pisanje; Mahlerkunst, malarija; die freien Künste, svobodne žlahtne umetnije; die schönen Künste, lepe, veselivne umetnije; Künste und Wissenschaften, umetnosti in znanstva (vede); die Kunst geht nach Brot, umetnost strada, t. j. umetniki stradajo, niso čislani; s. a. Verschlagenheit, Ränke; Heilkunde, zdraviloznanstvo; Heilkunst, ročnost, zvedenost v ozdravljanji.

Kunstadel, der, žlahtnost po umetnii.

Kunstarbeit, die, umetno delo; umetalni (viell. bess. umetelni, n. *Pot.* umetavni) izdelek.

Kunstanlage, s. Anlage.

Kunstarbeiter, der, umetni, umetelni delavec.

Kunstausdruck, der, etwa zaznamka, umetnijska beseda, tehnična beseda; die Bergleute haben eigene Kunstausdrücke, rudarji imajo svoje posebne besede.

Kunstausstellung, die, umetnijska razstava.

Kunstbau, der, umetna sostava.

Kunstbeflissen, *adj.*, kdor se kako umetnijo uči.

Kunstbegeisterung, die, vnetost, gorečnost za umetnost.

Kunstbereitungslehre, s. Technologie.

Kunstberuf, der, nagnjenje, glava, prikladnost za kako umetnost.

Kunstberühmt, *adj.*, v umetnosti slaven.

Kunstbeschreibung, s. Technologie.

Kunstbetriebsam, *adj.*, oberten.

Kunstbetriebsamkeit, die, (Industrie), obertnost, marljivost.

Kunstbild, das, umetna podoba.

Kunstbildung, die, omika, znajdenost v umetnostih.

Kunstblitz, der, narejeni blisk.

Kunstdrechsler, der, umetni, umetalni strugar.

Kunsteifer, der, gorečnost, vnetje za kako umetnost.

Künstelei, die, natančno in premarljivo izdelovanje, nach *V.* umetvanje; nach *M.* umetnovanje†; preumetno delo.

Künsteln, *v. a.*, umovati, umetovati nad čim, prenatanko in marljivo pečkati in izdelovati, pregnano umetovati in modrovati nad čem, predolgo in marljivo se pečati s kakim delam, umetni čariti; zu gekünstelt, pregnan, presiljen; an einer Uhr so lange künsteln bis sie stehen bleibt, uro tako dolgo popravljati, da ni za nič več; gekünstelte Schönheit, umetno narejena, napravljena lepota.

Kunsterfahren, *adj.*, v kaki umetnii izurjen, zveden, znajden, zvedenec.

Kunsterfahrenheit, die, zvedenost.

Kunsterfahrung, die, skušnja v kaki umetnii.

Kunsterfinder, der, znajdnik kake umetnosti.

Kunsterfindung, die, znajdba umetnosti; umetna znajdba.

Kunsterzeugniß, das, umetni, umetnijski izdelek.

Kunstfähig, *adj.*, dober, pripraven, prebrisan za kako umetnost.

Kunstfähigkeit, die, pripravnost za kako umetnost.

Kunstfärber, der, umetni barvar.

Kunstfertig, *adj.*, izurjen, ročen v kaki umetnii ali umetnosti.

Kunstfertigkeit, die, ročnost, izurjenost v kaki umetnosti.

Kunstfeuer, das, umetno napravljeni ogenj; s. a. Feuerwerk.

Kunstfleiß, der, obertnost, marljivost v kaki umetnii.

Kunstfluß, der, narejena, ponarejena, umetno napravljena reka.

Kunstfreund, der, prijatel umetnosti; s. a. Dilletant.

Kunstfreundin, die, prijatlica umetnosti.

Kunstgabe, s. Kunstfähigkeit.

Kunstgärtner, der, umetni vertnar.

Kunstgebäude, das, umetno poslopje; poslopje umetnostim namenjeno.

Kunstgebilde, s. Kunstwerk.

Kunstgefäß, s. Vase.

Kunstgefühl, das, čutstvo, duh umetnosti; čutstvo praviga, lepiga, ktero vodi umetnika.

Kunstgehölz, das, narejeni log, gojzd.

Kunstgeheimniß, das, skrivnost kake umetnosti.
Kunstgeist, der, glava za umetnosti; s. a. Kunstgefühl.
Kunstgemälde, das, umetni mal.
Kunstgemäß, *adj.*, umeten, po pravilih umetnosti.
Kunstgenoß, der, umetnijski tovariš, -tovarš.
Kunstgeräth, das, umetnijska priprava.
Kunstgerecht, s. Kunstgemäß.
Kunstgericht, das, umetnijska sodnija.
Kunstgerüst, s. Maschine.
Kunstgeschichte, die, zgodovina umetnosti.
Kunstgeschicklich, s. Kunstfertig.
Kunstgeschicklichkeit, s. Kunstfertigkeit.
Kunstgeschwür, das, narejena, nalašč, nalaš napravljena ugnjida.
Kunstgestalt, s. Kunstbild.
Kunstgetriebe, s. Triebwerk.
Kunstgewebe, das, umetna tkanina.
Kunstgewerbe, das, umetna obertnija.
Kunstgezeug, s. Maschine.
Kunstgezimmert, *adj.*, umetno tesan, vezan.
Kunstgraben, der, narejeni jarek, rov.
Kunstgriff, der, ročnost, zvijača, hitrost, posebno znanje za kaj potrebno, *russ.* ulovka, uhvatka, *böhm.* obrat; s. a. Handgriff, Vortheil.
Kunsthalle, die, s. Museum.
Kunsthandel, der, tergovina, kupčija z umetnijskimi izdelki ali rečmi.
Kunsthändler, der, kupčevavec z umetnijskimi rečmi, prodajavec umetnih izdelkov.
Kunsthandlung, die, prodajavnica umetnih izdelkov.
Kunsthöhle, die, ponarejena jama ali špilja.
Kunstkammer, die, soba za umetnijske izdelke, soba umetnijskih reči.
Kunstkenner, der, znavec umetnosti, poznavec umetnijskih reči.
Kunstkennerin, die, znavka umetnosti, umetnijskih reči.
Kunstkenntniß, die, poznava umetnijskih reči.
Kunstkniff, s. Kniff.
Kunstkreis, der, osežje kake umetnosti.
Kunstlehre, die, nauk od umetnosti, s. a. Technologie.
Kunstlehrig, *adj.*, s. Technologisch.
Künstler, der, umetnik, umetni delavec, bei *Gutsm.* umetalnik, ein Künstler in Worten, mož, korenjak v govorjenji; Redekünstler, govornik; Meßkünstler, mérjevec u. drgl., *böhm.* umělec.
Künstlerin, die, umetnica, umetalnica.
Künstlerei, die, etwa umetničarija, s. a. Künstelei.
Künstlergrille, die, umetniška muha.
Künstlerisch, *adj.*, umetnišk.
Künstlerleben, das, življenje umetnika.
Künstlerruhm, der, umetnikova slava.
Künstlersinn, s. Kunstgefühl.
Künstlerstolz, der, umetniški napuh.
Künstlerverein, der, umetniško društvo, društvo umetnikov.
Kunstlesen, das, umetno branje.
Künstlich, *adj.*, von Kunst zeugend, umeten, umetno izdelan; im Gegensatz zur Natur, narejen, napravljen, pristavljen, podveržen, rokotvorni, naučen; *russ.* poddelnyj, *serb.* pritvoran; künstliche Blumen, narejene cvetke; ein künstlicher Bienenschwarm, roj narejenec; künstliche Zähne, vloženi, narejeni zobje; s. a. Falsch; künstliche Entbindung, porod s pomočjo porodničarjevo; durch künstliche Mittel, po zvijačah; künstliche Ausflüchte, zviti, izmišljeni izgovori.
Künstlichkeit, die, umetost; pregnanost, presiljenost.
Kunstliebhaber, — **in**, s. Kunstfreund u. s. f.
Kunstlos, *adj.*, priprost, naraven, brez umetnosti, ne narejen, brez umetnijskiga lišpa in pristavka; kunstloses Betragen, priprosto, ponatorno obnašanje.
Kunstmachwerk, das, revni izdelek, ki ima biti kako mojstersko delo.
Kunstmann, s. Künstler.
Kunstmäßig, *adv.*, po umetnosti, umno, umetno.
Kunstmensch, der, preolikanec, ki nima nič natorniga na sebi.
Kunstmittel, das, narejeni, umetni pomoček.
Kunstneid, der, zavidnost med umetniki.
Kunstpfeifer, der, mestni godec.
Kunstrecht, s. Kunstgemäß.
Kunstrede, die, govor po pravilih umetnosti.
Kunstredner, der, govornik; s. a. Rhetor.
Kunstrednerisch, s. Rhetorisch.
Kunstreich, das, osežje, svet umetnosti, umetstvo.
Kunstreich, *adj.*, poln umetnosti; preumeten.
Kunstreise, die, popotovanje zavolj, zastran umetnosti, za boljši izučenje i. t. d.
Kunstreiter, der, umetni jezdec.
Kunstrichter, der, razsodnik, presojevavec umetnih izdelkov, s. a. Kritiker.
Kunstrichterei, s. Krittelei.
Kunstrichterlich, *adj.*, ein kunstrichterliches Urtheil, razsodba v umetnii zvedenih mož (razsodnikov).
Kunstrichtern, s. Kritisiren.
Kunstrichtig, *adj.*, prav, po pravilih umnosti.
Kunstsache, die, umetnijska reč; reč, ki se tiče umetnij.
Kunstsammlung, die, nabira umetnih izdelkov.
Kunstschatz, der, zaklad v sprelepih umetnih izdelkih.
Kunstschule, die, učilnica za umetnike.
Kunstschwarm, der, roj narejenec.
Kunstsilber, das, narejeno, nepravo srebro; srebru podobna zmes.
Kunstsinn, der, čutstvo za umetnosti, s. a. Kunstanlage.

Kunstsinnlos, *adj.*, brez čutstva, nepripraven za umetnosti.
Kunstsprache, die, umetnijski jezik; posebne, svoje besede, ki jih ima vsaka obertnija.
Kunstspringen, s. Voltigiren.
Kunstspringer, s. Voltigeur.
Kunststecher, s. Graveur.
Kunststrasse, die, velika cesta, umetno narejena cesta.
Kunststrom, s. Kunstfluß.
Kunststück, das, umetni, umetnijski izdelek, umetno delo; mojstersko delo; nagli okret, hitrina.
Kunststürmerei, s. Vandalismus.
Kunsttischler, s. Ebentischler.
Kunsttrieb, der, umetnijski nagon.
Kunstverständige, der, zvedenec, zvedeni mož, nach *V.* modri; nach dem *Altsl.* veglasni; durch Kunstverständige Untersuchungen anstellen lassen, reči zvedenim možem, naj reč pregledajo; die, zvedenka.
Kunstverwandte, s. Kunstgenoß.
Kunstvortheil, der, ročnost; s. a. Kunstgriff.
Kunstweg, der, umetno narejena pot.
Kunstwelt, die, umetniki, umetnijski svet.
Kunstwerk, das, umetno delo, umetnijski izdelek, delo umetnosti.
Kunstwidrig, *adj.*, pravilam umetnosti nasproten.
Kunstwort, das, s. Kunstausdruck, Kunstsprache.
Kunstwörtlich, s. Technisch.
Kunstzeiger, s. Cicerone.
Kunstzeug, das, umetno narejena priprava.
Kunterbunt, *adv.*, vse križem, vprek.
Kunz, der, es sei Hinz oder Kunz, bodi Peter ali Pavel; s. a. Kater, Eber; debel podbradek.
Küpe, die, s. Kufe, Kübel; bei den Färbern, zmes barv za modrilo.
Küper, s. Küfer.
Kupfer, das, kotlovina (eig. Kesselmetall), nach dem *Altsl.* und allen slav. M., med-i, (obschon dieses in einigen Gegenden für Messing, *russ.* želtaja med = žolta ali rumena med, gebraucht wird), kuper *, baker *; für Kupfergeschirre, medno posodje, mednina; Kupferstich, medorez, bakrorez; von Kupfer, s. Kupfern.
Kupferader, die, medna, bakréna žila.
Kupferarbeit, die, medni izdelek.
Kupferarsenik, der, arzenikokisla med.
Kupferasche, die, medne škaje.
Kupferauflösung, die, medna raztopnina.
Kupferbergwerk, das, kuprovnik, medne rude, medni rudnik.
Kupferbeschlag, der, medni okov.
Kupferblatt, s. Kupferstich.
Kupferblau, das, modra medna ruda; s. Bergblau.
Kupferblech, das, medna ploščevina, ploševina, plehovina.
Kupferblume, die, medni prah.
Kupferblüte, die, medna cvetka, neka rudeča medna ruda.
Kupferbrand, s. Branderz.
Kupferbraun, der, kotlovinske škaje.
Kupferbuch, das, bukve z medoreznimi podobami.
Kupferdraht, der, medni, bakreni drat.
Kupferdruck, der, medorezni tisk, natiskovanje medorezov.
Kupferdrucker, der, medorezni tiskar.
Kupferdruckerei, die, medorezna tiskarnica.
Kupfereidechse, die, mednasti kuščar, kušar; *böhm.* padalec.
Kupfererz, das, medna, bakrena ruda, mednica.
Kupferfahlerz, das, medna siva ruda.
Kupferfarbe, die, medna barva.
Kupferfarben, **Kupferfarbig**, *adj.*, medne barve.
Kupferfedererz, das, s. Kupferblüte.
Kupferfeil, das, **Kupferfeile**, die, medni opilki.
Kupferfliege, die, muha medenka.
Kupferfluß, das, raztopljena, tekoča med.
Kupferfrischofen, der, protapljavnica za med.
Kupfergang, s. Kupferader.
Kupfergarn, die, čistost medi.
Kupfergehalt, der, kolikor ima kaka reč medi v sebi; den Kupfergehalt des Erzes berechnen, iznajti, koliko medi ima kaka ruda.
Kupfergeist, s. Kupferspiritus.
Kupfergelb, das, rumenkasta medna ruda.
Kupfergeld, das, medni, bakreni denar.
Kupfergeschirr, das, medna, bakrena posoda; *coll.* medno posodje, mednina.
Kupfergesicht, das, rujav, ogerčav obraz; obraz cvete.
Kupfergilbe, die, rumenica, ki ima medi v sebi.
Kupferglanz, der, medni lesk; s. a. Kupferglas.
Kupferglas, das, černikasta medna ruda.
Kupfergold, das, Semilor, na pol zlato, medna pena.
Kupfergrün, das, s. Grünspann; zelena medna ruda.
Kupferhalt, s. Kupfergehalt.
Kupferhaltig, *adj.*, meden, kar ima kaj medi v sebi.
Kupferhammer, der, plavž, veliko kladvo za med.
Kupferhammerschlag, der, medne okujine.
Kupferhandel, der, kupčija, tergovina s kotlovino, z medjo, bakram, medarija.
Kupferhändler, der, etwa medar, kotlovinar.
Kupfericht, *adj.*, medast, kuprast, bakrenast; rudeč kakor med, medi podoben.
Kupferig, *adj.*, s. Kupferhältig.
Kupferkies, der, medni kremen.
Kupferkönig, der, čista med, medni kraljek (*russ.*).
Kupferlachs, s. Lachs.
Kupferlasur, der, die, modra medna ruda.
Kupfermetall, das, med, kotlovina.

Kupfermoos, s. Haarkupfer.
Kupfermünze, die, medni drobiž; s. a. Kupfergeld.
Kupfern, *adj.*, meden, bakren*, kotlovinsk, (bei *M.* kotlen.)
Kupfernase, die, mednasti, kuprasti nos.
Kupfernatter, die, neka strupena kača v jutrovem.
Kupfernickel, der, medni nikelj.
Kupferocher, der, medna ohra (*russ.*)
Kupferplatte, die, medna, bakrena plošča, ploša.
Kupferpresse, die, medorezna tiskavnica.
Kupferprobe, die, skušanje medne rude.
Kupferquelle, die, cementni studenec.
Kupferrauch, s. Kupferruß.
Kupferrost, der, medna rija, zarjovela med.
Kupferroth, *adj.*, rudeč, kakor med, na med.
Kupferroth, das, medna rudečina.
Kupferröthe, die, samorodna med.
Kupferruß, der, medne saje *pl.*
Kupfersalpeter, der, solitrokisla med.
Kupfersalz, das, medna sol.
Kupfersammlung, s. Kupferstichsammlung.
Kupfersanderz, das, peščena, pesena mednica.
Kupfersau, die, nečista černa med.
Kupferschere, die, medarske škarje.
Kupferschiefer, der, mednati škerl.
Kupferschlacke, die, medna žlindra.
Kupferschlag, der, medne okujine.
Kupferschlange, s. Blindschleiche.
Kupferschlich, der, medni glen.
Kupferschmied, der, kotlar (Kesselschmied), kotlovinar; etwa auch medninar; *russ.* mednik.
Kupferschrötling, der, kosček, odrezek medi za dnar.
Kupferschwärze, die, medno černilo.
Kupferspänne, *pl.* s. Kupferfeile.
Kupferspiritus, der, medni špirit*; nach *Sul.* medena żesta.
Kupferstecher, der, medorezec †, bakrorezec, vrezovavec podob na medno ploščo.
Kupferstecherei, die, Kupferstecherkunst, die, medoreštvo, bakroreštvo.
Kupferstein, s. Rohstein.
Kupferstich, der, medorez †, bakrorez, vrezek, vdolbek v kotlovino; *poln.* miedzioryt.
Kupferstichhandel, der, tergovina z medorezi.
Kupferstichhändler, der, prodajavec medorezov, medorezar †.
Kupferstichsammlung, die, nabira, zbirka medoreznih podobščin, podobšin.
Kupferstufe, die, kos medne rude.
Kupfervitriol, der, medni vitriol.
Kupferwaare, die, mednina, bakrovina, kotlovina, *poln.* koprowina.
Kupferwasser, das, medna bakrena, voda; s. a. Cementwasser; *böhm.* skalice modra.
Kupferweißerz, das, bela mednica.
Kupferwerk, das, delo, bukve z medorezi.
Kupferwolle, s. Haarkupfer.
Kupon, s. Coupon.
Kuppe, die, der runde Gipfel eines Berges, kok, okrogli verh, krog; Köpfe der Nägel, Nadeln, glava.
Kuppel, die, ein Band, s. Koppel; ein Kuppelgewölbe, (n. *Zal.*) kupla (v. kup); gedrückte, pohuljena; erhöhete, sklonjena kupla; nach *V.* kupola (auch *poln.*, *russ.* kupol); nach *Ravn.* dula (?); eine Kuppel bauen, duliti, nach *Sul.* trulo.
Kuppelbändig, *adj.*, pes, ki se je navadil prav hoditi na konopci privezan.
Kuppeldach, das, kupolasta, nach *Ravn.* dulasta streha.
Kuppelei, die, nach dem *Russ.* u. *Böhm.* svodništvo, (sovodstvo, zvodstvo), rufijanstvo *, nesramno mešetarstvo.
Kuppelhund, s. Koppelhund.
Kuppeln, *v. a.*, für koppeln, verbinden, svezati, vezati; skopčati, kopčati; zwei Personen verschiedenen Geschlechtes, nach dem *Böhm.* etwa zvesti, zvoditi, zvajati, rufijaniti, zmešetariti, mešetariti; nach *Gutsm.* nepošteno znanje delati (med —).
Kuppelpelz, der, kožuh, snubaški kožuh, rudeča suknja, žolte, (rumene) čižme; s. j. rufijansko plačilo.
Kuppelthurm, der, turn s kupolo.
Kuppen, s. Koppen.
Kuppig, *adj.*, čopast; kuppige Meise, s. Kuppmeise.
Kuppler, der, *russ.*, *böhm.* u. *serb.* svodnik, (zvodnik), rufijan*, nesramni mešetar, *serb.* a. podvodnik.
Kupplerin, die, nesramna mešetulja, svodnica (zvodnica), rufijanka, rufijana, *serb.* a. podvodnica.
Kuppmeise, die, s. Haubenmeise.
Kuppnagel, der, (žebelj) glavač.
Kuppse, s. Kuppe.
Kur, die, Kör, s. Wahl; im deutschen Staatsrechte, pravica, cesarja voliti; Kur, Heilung, s. Cur.
Kuranzen, s. Koranzen.
Küraß, der, oklep, oklop, napersnik, bei *Gutsm.* železni persnik; *poln.* blachownica (plehovnica).
Kürassier, der, oklopnik, oklepnik, kirasir.
Kurbe, Kurbel, die, kljuka; die Handhabe daran, wenn eine angebracht ist, ročica, ročaj; nach *V.* vojnica.
Kürbeere, die, drenulja.
Kurbelspieß, der, raženj s kljuko ali ročico.
Kürbiß, der, (Cucurbita), tikva, buča, plotnica, gerlanka; (species): svinska, turška, gerlata buča, *poln.* a. dynia.
Kürbisbirn, s. Pfundbirn.
Kürbißbrei, der, čežana iz buč.
Kürbisflasche, die, tikva, bučnica, čutara iz tikve, buče.
Kürbisfrucht, die, plod, sad buče.
Kürbißkern, der, jederce od buče.
Kürbißwurm, s. Bandwurm.
Kuren, s. Curiren, Arzeneien.
Küren, s. Wählen.
Kurfürst, der, knez izbornik.
Kurfürstentag, der, zbor izbornikov.

Kurfürstlich, *adj.*, volivsk, izbornoknešk.
Kurgeld, s. Curgeld.
Kurgericht, das, izvoljena sodnija.
Kurhaus, das, kneška rodovina z volitno pravico.
Kurherr, der, izbornik, volivec.
Kurhof, der, izbornikov dvor.
Kurhut, der, (rudeči) volivski klobuk.
Kurland, das, dežela, ktere se derži volitna pravica.
Kurmantel, der, (rudeči) volivski plašč.
Kurmede, die, grajščakova, grajšakova pravica, izbrati si iz podložnikove zapuščine, zapušine najboljši reč.
Kurrecht, s. Wahlrecht.
Kurrhahn, s. Birkhahn.
Kurrig, s. Kirre.
Kurschmied, der, . Curschmied, Fahnenschmied.
Kürschner, der, kerznar (auch *kroat.*), kožuhar, (*böhm.* kožešnik; *russ.* skornjak); kdor dela na kerzno.
Kürschnergarn, die, kerznarski stroj.
Kürschnerhandwerk, das, kerznarstvo, kožuharstvo, kerznarija, kožuharija; es betreiben, kerznariti; damit erwerben, verthun, prikerznariti, zakerznariti.
Kürschnerin, die, kerznarica, kožuharica.
Kürschnergeselle, der, kerznarski pomočnik, niedriger, pomagač.
Kürschnerladen, der, kerznarnica, kožuharnica.
Kürschnerleder, das, kožuhovina, kerzno (auch *kroat.*)
Kürschnernadel, die, nach *V.* režeče, režeča šivanka.
Kürschnernaht, die, kerznarski šiv.
Kürschnerwaare, die, kerznina, kožuhovina.
Kürsohn, s. Adoptivsohn.
Kurwürde, die, čast kneza izbornika.
Kurz, *adj.* u. *adv.*, kratek; ein kurzer Rock, kratka suknja; das Pferd kurz anbinden, tesno, na kratko privezati, und daher *fig.*, er ist kurz angebunden, s. Anbinden; nach *Gutsm.* utisnjen; den kürzeren Weg gehen, na bližnjico iti; den Kürzern, das Kürzere ziehen, zgubiti, premagan biti, (nach *V.* spat iti); kurze Elle, mali vatel; kurz von Person, majhne, nizke postave, nevelik; Einen um eine Spanne kürzer machen, glavo odsekati komu; ein kurzes Feld (*mont.*), majhno polje; kurzes Wildpret (*waidm.*), jelenove moda; zu kurz kommen, škodo imeti, na zgubi si biti, zakasneti; Streitende so vergleichen, daß keiner dabei zu kurz kommt, (*sprichw.*), da bo volk sit in koza cela; kurze Waare, drobnina, drobno ali malo blago; vor kurzer Zeit, vor kurzem, ravno kar, ravno da, nedavno, malo pred, malo poprej, tatodi, tatodi le; in kurzem, za malo časa; kurz hernach, darnach, kmalo po tem; kurz vorher, malo poprej; kurz um, z eno besedo; Einen kurz halten, koga na ujzdi, berzdi imeti, na tesnem imeti, s. a. Halten; kurz und klein schlagen, na drobne kosce razbiti, razbijati; ein kurzes Gesicht haben, kratkiga vida biti, (*russ.* blizoruk); des Menschen Leben währt kurz, človeško življenje je kratko; kurze Sicht, kratka doba; kurz und gut, brez ovinkov, kratko in malo, z eno besedo; kurz und bündig, kratko in jasno; Einen kurz und lang nennen, ihn mit allerlei Schimpfnamen belegen, gerdo ozmérjati koga, gerde imena zdevati komu; in kurzer Zeit, v kratkem, kmalo; ein kurzes Gedächtniß haben, slabiga spomina biti; etwas kurz abthun, ob kratkem opraviti, odriniti; das ist das kürzeste Mittel, s tem si naj hitreje pomoreš; kurz von der Sache zu kommen, da reč ob kratkem odpravimo; kurz abfertigen, z malo besedami odbiti; über kurz oder lang, pred ali potlej, prej ali poznej; es kurz geben, sich kurz fassen, kratko (ob kratkem) kaj povedati, razložiti; kurz, es gefiel ihm so, ob kratkem, tako je hotel; kurze Brühe, gosti sok, gosta juha; kurzer Athem, siga; kürzer machen, okrajšati, skrajšati, krajšati; kürzer werden, skrajšati se, ukratiti se; wenn die Tage kürzer werden, kadar se dan ukrati.
Kurz=, in Zstzg. kratko —.
Kurzährig, *adj.*, kratkoklas, kratkiga klasa.
Kurzarm, *adj.*, kratkorok.
Kurzathemig, *adj.*, nadušljiv, sigast.
Kurzbein, das, kratka noga, kratkonožec.
Kurzbeinig, *adj.*, kratkonog.
Kürze, die, kratkost, kratkota; sich der Kürze befleißigen, ob kratkem povedati; prizadevati si, da se kaj ob kratkem pove, razloži; in der Kürze, v kratkem, ob kratkem, kmalo; es soll ihm keine Kürze geschehen, ne bo se mu škoda godila; die Kürze des Lebens, kratko življenje, minljivost življenja.
Kürzen, *v. a.*, prikratiti, kratiti, prikrajšati, skrajšati, okrajšati, krajšati; s. Abkürzen; den Weg kürzen, na bližnjico iti; kratek čas delati gredé; die Zeit kürzen, kratkočasovati se, kratek čas delati; s. a. Schmälern; *v. r.*, sich kürzen, uskočiti se, skerčiti se, kerčiti se; wollene Strümpfe kürzen sich durch die Wäsche, volnate nogovice se rade v perilu skerčijo, uskočijo; auch ukratiti, kratiti se.
Kurzfuß, der, kratka noga.
Kurzfüßig, *adj.*, kratkonog, kratkonožen, kratkih nog.
Kurzgeschwänzt, *adj.*, kratkorep, kratkorepen, kratkiga repa.
Kurzgewehr, das, sečno orožje.
Kurzhaarig, *adj.*, kratkih las, kratke dlake.
Kurzhals, der, kratki vrat, kratkovratec.
Kurzhalsig, *adj.*, kratkiga vratu.
Kurzkopf, s. Brauskopf.
Kürzlich, *adv.*, vor kurzer Zeit, pred kratkim, v kratkem, nedavno; in der Kürze, o kratkem, ob kratkem.
Kurznasig, *adj.*, kratkonos.
Kurzöhrig, *adj.*, kratkouh, kratkih ušes.

Kurzrock, der, kratkosuknjež.
Kurzröckig, *adj.*, s kratko suknjo.
Kurzroth, *adj.*, rudečkast.
Kurzschattig, *adj.*, kratkosenčen.
Kurzschreibekunst, die, kratkopisje.
Kurzschwanz, der, orel kratkorepnik.
Kurzschwänzig, *adj.*, kratkorep, kratkorepen.
Kurzsichtig, *adj.*, kratkoviden, kratkiga vida, berlav (eig. schlecht sehend), *russ.* blizoruk, *poln.* krotkooki; der Kurzsichtige, kratkovid, kratkovidež; *fig.* kratke pameti, nespameten. auch kratkoviden, kdor ne vidi, ne prevdari dalječ.
Kurzsichtigkeit, die, kratkovidnost, kratki vid, kratki razum, berlavost.
Kurzsilbig, *adj.*, kratkozložin.
Kurzsinn, der, kratka pamet.
Kurzstämmig, *adj.*, nizkiga debla.
Kurzstengelig, *adj.*, nizkiga stebla.
Kurzstielig, *adj.*, kratkiga receljna, peceljna, repka.
Kurzton, der, kratki glas.
Kurztönig, *adj.*, kratkoglasen.
Kurzum, *adv.*, z eno besedo; er machte kurzum, obernil se je urno; kurzum es geht nicht, ne gre, pa je.
Kürzung, die, krajšanje, okrajševanje; s. a. Abkürzung; Kürzungen vornehmen, okrajševati, skrajševati, krajšati.
Kurzvorher, *adv.*, tatodi, pred; ravno kar.
Kurzwaare, die, drobno blago, drobna roba, nach *V.* drobnina.
Kurzwaarenhändler, der, kupčevavec, tergovec z drobnim blagam, drobninar.
Kurzweile, die, kratkočasnost, kratki čas, veselica; *serb.*, *russ.* u. *poln.* auch zabava; Kurzweile mit Jemand haben, šalo uganjati s kom; ponagajati, nagajati komu (za kratek čas); Kurzweile treiben, kratkočasovati se, poveseliti, poveseljevati se, norčevati se, kratek čas si delati, čas si kratiti; *russ.* zabavljati se.
Kurzweilen, *v. n.*, pokratkočasovati se, kratkočasovati (se); čas si kratiti, kratek čas si delati, šaliti se, šalo uganjati, norčevati se; dobre volje biti; *russ.* zabavljati se; *v. a.*, Einen, komu kratek čas delati, veselje delati.
Kurzweilig, *adj.*, kratkočasen, *russ.* zabaven; s. a. Scherzhaft, Lustig.
Kurzwierig, *adj.*, kratek, kratko terpeč, minljiv.
Kurzwildpret, s. Kurz.
Kuschen, *v. n.*, von Hunden, leči, uleči se na trebuh; *fig.*, er muß kuschen, mora pokoren biti, podati se, znižati se.
Kuß, der, poljub, poljubljej, kušljej, kušnjenje, pušnjenje, *altsl.* celov; einen Kuß geben, s. Küssen.
Küßchen, das, poljubek.
Küssen, *v. a.*, poljubiti, poljubovati, ljubiti (in Kt. gebr., auch *serb.* u. *böhm.*), kušniti, kuševati, pušniti, pušati; *russ.* celovat, lobyzat; einem die Hand küssen, v roko poljubiti koga; durch Küssen verlieren, zakuševati kaj; den Staub küssen, pasti na tla.
Küssen, das, s. Kissen.
Kußgewärtig, *adj.*, poljubljeja čakajoč, čakaje.
Kußhand, die, Einem eine Kußhand (Pußhand) geben, svojo roko poljubiti in podati jo komu.
Küßlich, *adj.*, kušljiv, poljubljiv.
Küste, die, an dem Meere, pomorje, primorje, morski breg, morsko obrežje, kraj morja s pomorjem vred; *(mont.)*, s. Krücke.
Küstel, s. Fichtenzapfen.
Küsten=, in Ztsg., pomorski, primorski.
Küstenbewohner, der, primorec, pomorec, brežan.
Küstenbewohnerin, die, primorka, brežanka.
Küstenfahrer, der, obrežni, prikrajni ladijar ali brodar.
Küstenfahrerei, s. Cabotage.
Küstenfluß, der, brežnica reka.
Küstenhandel, der, obrežna kupčija.
Kückeninsel, die, otok blizo morskiga brega.
Küstenland, das, pomorje, primorje, pribrežje, brežansko, bregovina.
Küstenländer, der, primorec, pomorec, brežan.
Küstenländisch, *adj.*, pomorsk, primorsk, brežansk, brešk.
Küstenpilot, der, prikrajni vodnik.
Küstenwache, die, obrežna straža.
Küster, der, cerkovnik, zvonikar, mežnar, žagradnik.
Küsterei, die, cerkovnikova hiša, mežnarija*.
Küsterin, die, zvonikarica, mežnarica*.
Küter, der, s. Hausschlächter.
Kutschbaum, der, sora; *böhm.* rasvora.
Kutschbeschlag, der, okov kočije.
Kutschbock, der, sedež, kočjaževo sedalo; nach dem *Russ.* u. *Poln.* kozel.
Kutsche, die, kočija; (*poln.* kocz, *böhm.* kočar, *russ.* kareta); gosposki kriti voz; Kütschchen, Kütschlein, kočijca.
Kutschen, s. Kutschiren.
Kutschen=, in Ztsg., kočijski.
Kutscher, der, kočijaž.
Kutscherlohn, der, kočijažina.
Kutschersitz, der, kočijažev sedež.
Kutschfeder, die, pero, na kterem je kočija.
Kutschfutter, die, ovlaka kočije.
Kutschhimmel, der, nebo, verh v kočii.
Kutschfenster, das, okno kočije, v kočii.
Kutschhaus, das, klanica.
Kutschieren, *v. n.*, kočirati, kočijažiti, voziti.
Kutschkasten, der, kočija.
Kutschkissen, das, blazina v kočii.
Kutschrad, das, kočijsko kolo.
Kutschriemen, der, kočijski remen, jermen; *coll.*, remenje, jermenje.
Kutschschlag, der, duri, vratica v kočijo, v kočii.
Kutschthür, die, s. Kutschschlag.
Kutschtritt, der, stopalo v kareto, kočijo.

Kütt, der, s. Kitt.
Kutte, die, mniška obleka, kuta*; *serb.* kapa (auch *böhm.* u. *poln.*), kamilavka; die Kutte anlegen, pomnišiti se, med mnihe iti; die Kutte ablegen, sleči kuto*, razmnišiti se; s. a. Loch, Höhle.
Kuttel, die, Eingeweide, drob, (zlasti goveje živine).
Kuttelbank, s. Fleischbank.
Kuttelflecke, *pl.*, (d. i. der 2. u. 3. Rindsmagen oder die Haube und der Löser), razrezani vampi, to je, avbica in prebiravnik ali devetogub.
Kuttelhof, der, mesnica.
Kuttelkraut, das, obratica; s. Stabwurz.
Kuttelwasser, das, likavna voda.
Kutten, *v. a.*, Bekutten, po mniško obleči koga; s. a. Graben.
Kuttengeier, s. Geierkönig.
Kuttenmönch, der, mnih kutar*; s. a. Capuziner.
Kuttenträger, der, kutar*, mnih.
Kutter, der, kuter (nagla ladija).
Kuttler, der, s. Fleckfieder, Fleischer.
Kütz, der, kozlič; kozliček, jaro kozle.
Kutze, Kutzen, s. Kotze.
Kutzenstreicher, s. Schmeichler.
Kux, der, der 128ste Theil einer Zeche, kos ali delež rudnika; *russ.* kuksa; den Kux verstehen lassen, ne plačati svojiga deleža ob pravem času.
Kuxlohn, der, Kuxlohn davon bringen, brez dobička delati, kopati.
Kuxkränzler, der, prisežni mož, ki prodaja kukse, t. j. kose rudnika.
Kuxpartirer, s. Kuxkränzler.
Kuxschicht, die, dvanajst ur dela.
Kybitke, die, kibitka.
Kyrie eleyson!, Gospod usmili se!

L.

La, la, tako tako, srednje.
Lab, das, sirišče, siriše; allg. dasjenige, was einen flüßigen Körper gerinnen macht, sirilo; (nach *Gutsm.* rasol(?), razsol, sonst Salzwasser); s. a. Labmagen.
Lab, *adj.*, lau, mlačen, moren; s. a. Kraftlos.
Labbe, die, šoba, žnabelj*; s. a. Strandjäger.
Labben, *v. n.* u. *a.*, lizati.
Labber, s. Kühle.
Labberdan, der, usoljena polenovka.
Labbern, *v. n.* u. *a.*, sesati; s. Saugen; albern schwätzen, blebetati, kvasiti, klobuštrati.
Labebecher, der, etwas, was labet, poživek, krepčalo.
Labekühle, die, krepčavni, krepivni, oživljajoči hladek.
Laben, *v. a.*, gerinnen machen, usiriti, siriti; sich laben, *v. r.*, usiriti, siriti se; s. a. Gerinnen; *v. a.*, für erquicken, poživiti, poživljati, pohladiti, pohlajati, okrepiti, pokrepiti, okrepčati, krepiti, krepčati; s. üb. a. Erfrischen; Erquicken; einen Ohnmächtigen laben, nach *M.* in St. macati; mit Speise laben, poživiti, nasititi, okrepčati, podkrepčati, auch podstaviti koga z jedjo; *v. r.*, sich mit, an etwas laben, radovati se, veseliti se nad čem.
Labend, s. Erquickend.
Laberdan, der, s. Labberdan.
Labeschale, die, čašica s poživljajočo pijačo.
Labeschein, s. Trost.
Labestock, der, s. Liebstöckel.
Labet, das, auch *adv.*, *kroat.* platka; labet werden, v igri pasti; auch, shujšati; zgubiti.
Labeten, *v. n.*, v igri zgubiti.
Labetrank, der, krepčavno pitje, poživek, ohladljej.
Labewein, der, dobro, krepčavno, poživljavno vino.
Labialbuchstaben, s. Lippenbuchstaben.
Labkraut, das, (Galium verum), rumena lakota, mlekoseda, sterdenka; fletterndes —, (Galium aparine), trica, smolika, (U. K.) slipovka; kreuzblättriges, (Galium cruciatum), mastenik; Heidelabkraut, (Galium silvestre), divja lakota; Waldlabkraut, (Galium silvaticum), gojzdna lakota; weißes Labkraut, (Galium molugo), mračnica; echtes Labkraut, (Galium verum), rumena mračnica.
Läbkuchen, s. Lebkuchen.
Labmagen, der, (4. Magen der Wiederkäuer), siriščnik, sirišnik, sirišćjek, sirišjek.
Laborant, der, kemijski pomagač, delavec.
Laboratorium, das, delavnica (kemijska, lekarska), laboratorij.
Laboriren, *v. n.*, delati, pripravljati, an etwas, bolezen imeti, bolehati, terpeti.
Labradorstein, der, labradornik †.
Labsal, das, poživek, krepčalo, krepčanje, poživilo; veselje, radost.
Labsalben, *v. a.*, s klejem namazati.
Labung, die, Stärkung, poživljanje, krepčanje, pokrep, okrepčavanje; s. a. Labsal; das Gerinnenmachen, sirjenje, usirjanje.
Labyrinth, das, zahodnjak, blodnjak, labirint; s. a. Irrgang, Irrgarten; im Ohr, zahodnjak ušesni (*Dr. Bl.*); prezamotana reč, zapreda.
Lachbar, *adj.*, ein lachbarer Baum, drevo, ki se sme načeti, podbeliti, začertati.
Lachbaum, der, podbeljeno, nabeljeno drevo, drevo z načeto skorjo za nabiro smole; čertano drevo, mejno drevo, mejnik.

Lache, *(franz.)* s. Schlaff, Läßig.

Lache, die, im Forstw. eine von der Rinde entblößte Stelle eines Baumes, čertež, čertenje, zaseka, zarez, zareza, zaznama, nabeljava; Lachen hauen, s. Lachen; *v. a.*, ein durch ein Buschholz gehauener Steig, razdel, zaseka; eine Pfütze, mlaka, kaluža, luža, mlakuža, muža, mužava, kal; das Lachen, smeh, grohot, nasmeh, *russ.* hohotnja; eine laute, helle Lache aufschlagen, zagrohotati se, na glas zasmejati se, nach *V.* auch smeh razsuti, razsipati.

Lacheln, s. Lachen, *v. a.*

Lächeln, *v. n.*, nasmehljati se, smehljati se, namuzniti se. muziti oder muzati se komu; lächelnd, smehljajoč; *adv.*, smehljaje; muzaje se; so wie kleine Kinder, smejčkati se; eine lächelnde Miene machen, na smeh se deržati.

Lächeln, das, smehljanje, nasmehljej, namuzljej.

Lachen, *v. n.*, (ridere), smejati se; zu lachen anfangen, auflachen, zasmejati se; auf Jemanden lachen, komu se nasmejati, smejati se; laut lachen, na glas smejati se, kahlati se; überlaut lachen, grohotati, krohotati se, *russ.*, hohotat; sich satt lachen, nasmejati se; sich krank lachen, s. Krank; über etwas lachen, smejati se čemu; posmehovati se čemu, auch podsmehovati se čemu; sich zu Todte lachen, póčiti (od) smeha; Einen lachen machen, k smehu pripraviti koga, napraviti, da se mora smejati; er lacht gern, rad se smeja, rad se ponoréuje in pošali z ljudmi; Einem lachen, nasmejati se komu; smejé pogledati koga; auf Jemanden Unkosten lachen, zasmehovati koga; ich lache der Thoren, zasmehujem nespametnike; sich ins Fäustchen lachen, s. Faust; das Glück lacht ihm, sreča mu streže, godi; die Zufriedenheit lacht aus seinen Augen, oči se mu smejajo zadovoljstva, vidi se mu na očeh, da je zadovoljen; Beifall lachen, (als *v. a.*,), smejé, s smeham, smehama razodeti pohvalo; *v. a.* im Forstwesen, wo es überhaupt hauen bedeutet, začertiti, čertiti oder čertati, nabeliti, podbeliti, omajiti, majiti; nadreti, nalupiti, načeti, nasekati skorjo; einen Steig lachen, stezo presekati, prebiti.

Lachen, das, smeh, smejanje; ich kann vor Lachen nicht zu Worte kommen, ne morem spregovoriti, toliko me smeh sili, lomi; sardonisches Lachen, kerčni smeh, božjastni smeh (*Dr. Bl.*). prisiljeni smeh; Lachen erregen, smešno biti; *poln.* rozsmieszyć (razsmešiti); Lachen u. Weinen ist ihm einerlei, na smeh in na jok je pripravljen; ich kann mich des Lachens nicht enthalten, ne morem se ubraniti smehu, (braniti se smehu).

Lachend, *adj.*, smejoč (se), *adv.*, smejaje, smejé, smehama; lachende Zukunft, vesela prihodnjost; mit lachender Miene, na smeh se deržeč; lachende Gegend, vesel, lep, rajski kraj; lachende Erben, veseli, t. j. tuji dedniki.

Lachenknoblauch, s. Bärenlauch; (Scordium vulg.), konjski česnik.

Lachenswerth, s. Lächerlich.

Lacher, der, smejavec, verächtl., smehun, smejalo, kahla, (ti si prava kahla); ein lauter Lacher, krohotač; er hatte die Lacher auf seiner Seite, ljudje so ž njim potegnili in so unimu (t. j. nasprotniku) se smejali.

Lacherhaft, *adj.*, Lust zum Lachen habend, smejav, krohotav; ihm ist sehr lacherhaft zu Muthe, kar smejal bi se, vedno ga smeh sili.

Lacherin, die, smejavka, krohotavka.

Lächerlich, *adj.*, smešen; es ist mir so lächerlich, smeh me sili, lomi, rad bi se smejal; lächerlicher Stolz, zasmehovanja vredna prevzetija; sich lächerlich machen, smešen postati, delati, da se komu ljudje smejajo.

Lächerlichkeit, die, smešnost, smešna reč.

Lächern, *v. n.* u. *i.*, es lächert mich, smejal bi se, smeh me tare, lomi, sili; *v. a.*, na smeh naganjati, pripravljati.

Lachgans, die, severna, poljska gos.

Lachig, *adj.*, kalužast, mlakužast.

Lachkette, s. Meßkette.

Lachkrampf, der, kerčni smeh.

Lachkraut, das, smešnica †.

Lachkukuk, der, mehikanska kukavica.

Lächler, der, smehljavec.

Lächlerin, smehljavka.

Lachlust, die, smejavost, smehotnost.

Lachlustig, *adj.*, smejav, smehoten.

Lachmewe, die, (Larus ridibundus), nach *Sul.* galeb rudečonogi; nach dem *Russ.* rudečenoga čajka.

Lachmuskel, der, (mišica) smešnica.

Lachs, der, (Salmo salar) nach dem *Poln.* u. *Böhm.* losos, nach *Jarn.* helc; (*russ.* semga, nach *V.* keča?); *fig.* für Schläge, s. d.

Lachs=, in Zstzg., lososov.

Lachsfang, der, lovlja lososov.

Lachsfischerei, s. Lachsfang.

Lachsforelle, die, (Salmo trutta), rudeča, lososna posterv, bei *M.* zlatovka, *russ.* losos. *böhm.* pstruh.

Lachsfleisch, das, lososovina.

Lachskind, das, lososič.

Lachskarpfen, der, *poln.* karpiolosos.

Lachsteig, der, s. Lache.

Lachstein, s. Grenzstein.

Lachswurm, der, lososni červ.

Lachszunge, die, sivi losos.

Lachtaube, die, (Columba turtur indica), indijanska gerlica, (Columba risoria), laška gerlica; *fig.* smejava deklica.

Lachter, das, die, seženj (zlasti pri rudarjih); der, s. Bäckerknecht.

Lachterbaum, s. Lachbaum.

Lachterlatte, die, **Lachterstab**, der, merilna prekla.

Lachweihe, die, Mauer= oder Thurmfall, poljska postovka, postojka.

Lachzahn, der, prednji zob.

Lack, der, zum Lackiren, nach allen slav. *M.* lak *; s. a. Firniß; **Lackblume**, (Cheiranthus Cheiri), rumene vjolice; (*mont.*), pla-

men, ki iz peči liže; das, Siegellack, pečatni vosek.
Lackarbeit, die, delo z lakam.
Lackarbeiter, s. Lackirer.
Lackblume, die, (Chiranthus Cheiri), rumena vijolica.
Lackei, der, lokaj, služabnik.
Läcken, **Lecken**, *v. n.*, s. Laufen, Springen, Widersetzen, sich.
Lacken, s. Lackiren.
Lackfarbe, die, rumenilo.
Lackfeuer, das, s. Rothlauf.
Lackfirniß, s. Lack.
Lackharz, das, smola za lak.
Lackholz, das, gorski bor.
Lackiren, *v. a.*, lakirati, z lakam ali firnežem namazati, povleči, loščiti, lošiti, (eig. Glanz, Glasur geben, glätten).
Lackirer, der, lakirnik, *poln.* u. *böhm.* a. pokostnik.
Lackmuß, **Lackmus**, der, lakmus, (višnjeva barva).
Lackmußpflanze, die, (Croton tinctorium), lakmus.
Lackpfirsich, die, neka sorta velikih breskev.
Lackviole, s. Lack.
Lackwaare, die, lakirana roba.
Lacrymatorium, das, solznica.
Lactation, die, dojenje.
Lactiren, *v. a.*, dojiti.
Lactisch, *adj.*, lactisches Fieber, mlečna merzlica.
Lada, die, Lada.
Lädchen, das, predalček, predalce, predelček.
Lade, die, Behältniß, hohler Raum, truga*, Schublade, predal, predel; ein jeder Kasten, skrinja; die Lade der Handwerker, skrinjica, skladnica; ein Gestell, polica; an dem Weberstuhle, ein viereckiger Rahmen, worin sich der Kamm befindet, pah, (terkavnik?); im Kinnbacken der Pferde, brezzobno čeljustje (*Dr. Bl.*)
Ladebank, die, bei den Drechslern eine Rinne in der Drehbank, worin die Docke befestigt wird, nach *V.* terlica.
Ladebrief, der, vabni list, povabilo; s. a. Citation; nach *V.* klicni list.
Ladegat, das, kanonino, topovo žrelo.
Ladegeld, das, povabnina, pozovnina.
Ladekette, die, polnivna verižica.
Lademaß, das, bei den Jägern, merica (za smodnik, kolikor ga je potreba za strel).
Laden, der, in einem Fenster, oboknica, vratnica, blanja; s. Fensterladen; eine Bude, štacuna*, *kroat.* stačun, prodajavnica; s. a. Gewölbe; in Zstzgn. als Grundwort wird es im Slov. häufig durch die Formation auf -arnica bezeichnet, z. B. Tuchladen, suknarnica; Buchladen, bukvarnica u. dgl.
Laden, *v. a.*, (onerare), naložiti, nalagati, nakladati, vkladati, natovoriti, tovoriti, polniti; eine Last auf den Rücken, opertiti, auch opertati; auf sich laden, na se vzeti; ein Unglück, navleči si, nakopati si (na glavo); sich den Magen voll laden, nabiti si, natlačiti si želodec; s. a. Belasten; Sünde auf sich laden, pregrešiti se; unschuldiges Blut auf sich laden, omadežati se s kervjo nedolžnosti; ein Feuergewehr, nabasati*, basati, nabiti, nabijati, auch *serb.*, *poln.* u. *russ.*; doppelt, z dvojnim nabojem; scharf, blind laden, s kuglo, brez kugle; citiren, poklicati, klicati, povabiti, vabiti; einladen, povabiti, vabiti, pozvati, zvati; der, die Geladene, povabljenec, povabljenka; mit der Glocke zum Gebet, vabiti, in St. auch na vdil zvoniti.
Ladendiener, der, kupčijski, tergovski služabnik.
Ladenfeld, das, medoknje.
Ladenfenster, das, okno iz štacune.
Ladenflügel, der, polovica oknic, durnica, vratnica.
Ladengesell, der, čuvaj skladnice.
Ladenhüter, der, štacunski čuvaj; *fig.*, blago, ki ne gre izpod rok.
Ladenjungfer, die, Ladenmädchen, das, štacunska dekla.
Ladenpreis, der, štacunska cena, štacuna, po kteri se kaj na drobno prodaje.
Ladenschwengel, der, s. Ladendiener.
Ladenvater, s. Ladengesell.
Ladenzins, der, najemnina od štacune.
Ladepforte, die, dverice na ladii.
Ladepfriem, s. Raumnadel.
Lader, der, welcher Lasten auflabet, nakladavec, vkladač, nakladač, tovornik, težak; d. i. Einlader, vabič, vabivec; s. a. Gastbitter; welcher ein Schießgewehr ladet, basavec, nabijač.
Laderüster, die, s. Pflugsterze.
Ladeschaufel, die, nabijavna, basavna lopata.
Ladestecken, s. Ladestock.
Ladestock, der, basavnik; nabijavnik, šibika; bei *Gutsm.* ramar; *böhm.* nabijak.
Ladestopfer, der, beim Steinsprengen, zabivnik, zabitnik.
Ladetasche, s. Patrontasche.
Ladezeug, der, basalo, basavna priprava pri kanonah.
Lädiren, s. Verletzen.
Läsion, s. Verletzung.
Ladung, die, das Laden einer Last, nakladanje, tovorjenje, nalaganje, polnjenje; die Last, Waare, Güter, naklad, auch tovor (obschon mehr Saumlast); das Laden der Feuergewehre, basanje, nabijanje; eine Ladung Pulver, naboj, basilo*; Schiffsladung, vklada, naklad; Citation vor Gericht, poklic, klic, pozov pred sodnika; s. a. Vorladung; die Einladung, vabljenje, vabilo, pozov, povabilo.
Ladungsplatz, der, nakladališče, nakladališe, razkladališče, razkladališe, tovorišče, tovoriše.
Ladungsschein, der, nakladni, vozni list, tovorni list.
Lady, die, žlahtna gospa (angleška).
Laff, *adj.*, was seinen gehörigen Geschmack

verloren hat, plevek, plehek; laffer Wein, vino. ki se je zvešilo; s. a. **Abgeschmackt, Albern.**

Laffe, der, smerkolin, smerkovec, zijalo, golobradec, nach *V.* šlapa, vuhule; s. a. **Geck.**

Laffelei, Läffeln, s. **Löffelei, Löffeln.**

Laffenmäßig, *adj.*, smerkolinsk, zijalsk, zijalast.

Laffette, die, das Stückgestell, nach *V.* prema, konec; *poln.* laveta; *böhm.* podstavek.

Laffettenwand, die, *russ.* lafetna stena.

Laffheit, die, plevkost; s. a. **Abgeschmacktheit.**

Lage, die, lega, nach *M.* auch ležaj, in andern slav. M. položenje; die Lage des Dorfes, lega vasi; Schichte, lega, versta, sklad, (*böhm.* a. sloj, neben vrstva); Reihe, versta, red, rajda; Beschaffenheit, stan, bitje; eine Lage Papier, sklad pol popirja; das Liegen, leža, auch lega (vergl. das Spr. lena lega srečo bega); ich habe hier keine gute Lage, ne ležim lahko, dobro tukej; einer Sache die rechte Lage geben, prav položiti, djati kako reč; die Stadt hat eine gute, gesunde Lage; mesto stoji, je na pravem, zdravem kraji; eine freie Lage haben, prosto ležati, stati; *fig.* eine mißliche Lage, slabe, težavne okoliščine, okolišine; sich in jemandes Lage versetzen, mislim se na koga mesto; bei den Malern, pomazek; eine Lage Bienen; s. **Bienenlage**; auf Kriegschiffen, versta kanon na eni strani ladije; die ganze Lage geben, ustreliti z vsemi kanonami, kar jih je na eni strani ladije; nach Lage der Dinge, kakor reči naneso, po okoliščinah, okolišinah; die politische Lage, politični stan; sich in der Lage befinden, etwas zu thun, kaj moči, utegniti storiti; s. a. **Können.**

Lägel, das, banka (*V.*), lodrica, vedrica, barigla*; kleines Lägel, bančica, lodričica; *poln.* lagiew.

Lagelfahrt, die, vinska tovorija, vožnja vina po vodi.

Lagelwirth, der, kerčmar, čigar kerčma se je posušila, je izpita; Einen zum Lagelwirth machen, močno piti pri kom, posušiti mu sodce v kleti.

Lager, *adv.*, zu Lager gehen, lager werden, poleči, polegati; das Getreide wird lager, žito polega, je poleglo, poleženo; zu Lager kommen, vom Weidevieh, obtičati v močvirji.

Lager, das, für Bett, postelja; ein hartes Lager haben, na terdem ležati, terdo posteljo imeti; bei den Soldaten, nach dem *Altsl.*, *Russ.* u. *Böhm.* stan, auch tabor (*böhm.*), logar*; ein Lager aufschlagen, ustaviti se, utaboriti se, ušotoriti se, postaviti tabor; das Lager abbrechen, aus dem Lager rücken, stopiti, iti iz tabora; als Schichte, versta, lega, plast, sklad; das Lager eines wilden Thieres, lož, ležišče, ležiše, luknja, berlog (*russ.* berloga, *böhm.* brloh); der Bodensatz, gošča, goša, drože, goščava, gošava, podmast (*M.*), kaliž, grampa; Vorrath, Waarenlager, zaloga, sklad; ein starkes Lager haben, mnogo blaga imeti. z blagam založen biti; Krankheit, bolezen; ein schweres Lager ausstehen, hudo bolezen prestati; im Keller, s. **Lagerbaum.**

Lagerapfel, der, jabelko, ki se da hraniti.

Lagerbalken, der, s. **Jochträger**; unter dem Dreschboden, blazina.

Lagerbaum, der, worauf die Fässer im Keller ruhen, Ganter, podkladje, podloga, gew. legnar, bangar.

Lagerbestand, der, zaloga; den Lagerbestand aufnehmen, popisati blago v zalogi.

Lagerbier, das, uležanec, uležani ol; *böhm.* ležak (nach *Gutsm.* ol za letni čas, brezovec).

Lagerbirn, die, hruška za medilo.

Lagerbuch, das, s. **Grundbuch, Kataster**; založne bukve.

Lagerfaß, das, veliki sod, ki vedno v kleti leži, nach *V.* ležavni sod.

Lagerfieber, das, taborska vročnica.

Lagergeld, s. **Lagerzins.**

Lagergenoß, s. **Bettgenoß, Ehegenoß.**

Lagergestell, s. **Bettgestell.**

Lagergewand, das, odeja za posteljo.

Lagerhaft, s. **Bettlägerig.**

Lagerhaus, s. **Waarenlager.**

Lagerholz, das, im Forstwesen, kladje (podertina vetrovna); ein einzelner umgefallener Baum, klada; im Keller, s. **Lagerbaum.**

Lagerhütte, die, taborska koča.

Lagerkrankheit, die, (morbus castrensis), legar, (taborski močuh).

Lagerkorn, das, polegla ali poležena rež.

Lagerkrone, die, taborska krona (pri Rimljanih).

Lagerkunst, die, umetnost, ali znanost, kje in kako postavljati stan ali tabor; taborija.

Lagermeister, s. **Quartiermeister.**

Lagern, *v. n.*, liegen, ležati; die Ziegen lagerten im Freien, koze so ležale, so polegle na planem; im Lager sein, v taboru biti, stati, razšatorjen biti (*V.*); vom Schwarzwild, berložiti; *v. a.*, zu Boden drücken, der Regen hat das Getreide gelagert, dež je povalil, vergel žito; das Volk lagern, raztaboriti, razšatoriti ljudstvo, tabor ali stan napraviti zanj; gründen, usnovati, ustanoviti, postaviti; *v. r.*, sich niederlegen, položiti se, polagati se, leči, uleči se, auch poleči, razpoleči; sich ins weiche Gras lagern, uleči se, zavaliti se na voljno travico; das Heer hat sich gelagert, vojska se je utaborila, ustanila; šotore razpeti; das Getreide hat sich gelagert, žito je poleglo; finstere Wolken lagerten sich über die Stadt, černi oblaki so se obesili na mesto, so obviseli nad njim, so se razpeli, razprosterli čez mesto.

Lagerobst, das, zimsko sadje, sadje, ki se da hraniti, ki je za medilo, mečilo, nach *Ravn.* mada.

Lagerplatz, der, mesto ali kraj, dober za tabor, taborišče, taboriše.
Lagerrebe, die, ein an der Erde fortkriechender Rebenzweig, podrasek (*V.*)
Lagerruhr, die, taborska griža.
Lagerscheit, das, s. Kernscheit.
Lagerseuche, die, taborska bolezen ali kuga.
Lagerstatt, Lagerstätte, die, ležišče, ležiše; Bett, postelja.
Lagerstock, der, panj, ul ležeči.
Lagerung, die, položenje, polaganje, utaborjenje; s. a. Lager.
Lagerungskunst, s. Lagerkunst.
Lagerwache, die, taborska straža, straža okoli taborja.
Lagerwand, die, terdna stena.
Lagerwein, der, ležano vino, uležano vino; vino, ki se da dolgo hraniti.
Lagerwuchs, der, der allzu fette Wuchs des Getreides, hoboča, hobotanje, nach *V.* divjica.
Lagerzins, der, založnina, skladnina.
Lago, s. See.
Lagune, die, Lagunen, *pl.* lagune*, lokve, grezi in otoki (zlasti okoli Benetek), *böhm.* nach *Jungm.* benatky, (wovon auch mehrere böhm. Ortsbenennungen).
Lahm, *adj.*, gelähmt, polomljen, mertuden; eine lahme Hand, mertudna roka, s ktero se ne more gibati, delati; lahm am Fuße, unheilbar lahm, kruljev, hrom, im geringern Grade, šantav, plantav, šepast (in J. Kr.); čokast; lahm gehen, šantati, s. übr. Hinken; eine lahme Ausrede, slab izgovor; ein lahmer Beweis, s. Hinken; ein lahmer Stuhl, polomljen stol, ki ne stoji terdno; lahm klingen, neubrano peti, ne streči se.
Lahme, der, kruljevec, šantavec, šepec, hromač, hrome.
Lahme, die, kruljeva ženska, šantavka, šepa.
Lähme, die, hromota, hromost, mertud, mertudnost.
Lähmeisen, das, im Kriegswesen, ustavljavka †.
Lahmen, *v. n.*, s. Lahm (gehen).
Lähmen, *v. a.*, polomiti, ulomiti (n. p. gosi perutnico), oslabiti, razslabiti, slabiti, verkrüppeln, pohromiti, ohromiti (*Gutsm.* u. a. *böhm.*), nach *Ravn.* pohruniti; auch pokvečiti; der Schlagfluß hat ihm die Zunge gelähmt, mertud ga je zadel, da ne more z jezikam ganiti, nach *M.* omertvuditi, mertvuditi; *fig.* slabiti, ovirati, opovirati, kaziti; s. a. Hemmen.
Lähmer, der, slabivec, oviravec.
Lahmheit, die, kruljevost, hromost, šantavost; slabost.
Lahmlendig, s. Lendenlahm.
Lähmung, die, hromota, slabljenje, oslaba; (Paralysis), mertud oder mertvud, mertudnost, omertudba; Lethargie, mertvica, mertvičnost.
Lahn, der, dünner, breit gequetschter Draht von Gold oder Silber, zlate ali srebeme vitre, mlitva, lama*, sploščeni zlati ali sreberni drat, *russ* bit.
Lahnrädchen, das, kolce, na ktero se navijajo zlate vitre.
Lahnrolle, die, kolce z navitimi zlatimi ali srebernimi vitrami.
Laib, Leib, der, hleb, (in St. auch kolač); ein Laib Brot, hleb kruha.
Laich, der, s. Leich.
Laichen, s. Leichen.
Laie, der, posvetni človek, neposvečenec, neduhovnik; ein in einer Sache Unerfahrener, neuk, neznanec, novak ali novinec v čem, ne zveden, ne znajden v čem, neznajoč, tujec, ptujec.
Laienbruder, der, mniški brat, lajik*, neposvečeni mnih, (*russ.* belec).
Laienpriester, der, s. Weltpriester.
Laienschwester, die, etwa nunska sestra, neposvečena nuna, (*russ.* bélica).
Laimer, der, karpasti korosel.
Lake, die, slanomurja, slanomura, slanura, slana voda.
Laken, das, Betttuch, rjuha, ruha, auch für Tuch allg.; s. Tuch.
Lakenmacher, s. Tuchmacher.
Lakonisch, *adj.*, lakoničen; kratek, pa jedernat.
Lakonismus, der, kratki, jedernati izrek.
Lakritze, die, (Glycyrrhiza), sladčica, sladki koren, sladki les.
Lakritzenholz, das, sladki les.
Lakritzensaft, der, sok sladkiga korena.
Lakune, s. Lücke.
Lallen, *v. n.* u. *a.*, babljati, balbotati, bebljati, blebetati, nach *Gutsm.* čekljati, *russ.* lepetat; bebljaje kaj izreči, reči.
Lama, der, lama; das, s. Schafkameel.
Lambdanaht, die, lambdni stik (*Dr. Bl.*).
Lambela, die, pezdirek.
Lambertsnuß, s. Bartnuß.
Lamentabel, *adj.*, s. Kläglich.
Lamentation, die, javk, s. Wehklage.
Lamentiren, s. Wehklagen, Jammern.
Lamento, s. Klaggeschrei.
Lamentoso, *adv.*, (in der Tonk.), otožno.
Lami, s. Wehklage.
Laminiren, s. Verblechen.
Lamm, das, jagnje, das Lamm Gottes, Jagnje Božje; Bocklamm, männliches Lamm, jagnec, janec (*altsl.* jagn'c), biček; Mutterlamm, weibliches Lamm, jagnjica, bicika; Lämmchen, jagnjiče, biček, janček; so fromm wie ein Lamm, krotek kakor jagnje, kakor janček, Lämmerchen und Kätzchen der Weide, Haselstauden, mačice; abranki.
Lamm- Lämmer- in Zsstzgn. jančji, jagnječji (?).
Lämmel, Lummel, s. Kinderdutte.
Lammen, *v. n.*, ojagniti se, jagniti se, storiti, obraviti se.
Lammer, die, *waidm.* skrito meso, riba.
Lämmerabend, der, petek pred binkoštmi.
Lämmerblume, s. Schöllkraut.
Lämmerbraten, s. Lammer.
Lämmergefilde, das, polje za ovčjo pašo.
Lämmergeier, der, (Gypaëtos barbatus) berkasti jastreb, jastrob, berkasti sop ali

ser, nach dem *Böhm.* jagnetnik; s. a. Bartgeier.
Lämmergeld, das, jančnina.
Lämmerhirt, der, jančar; rumena tresorepka.
Lämmerjunge, der, **Lämmerknecht**, der, jančar, jagnjetar.
Lämmerkraut, s. Gänsefuß, Flachskraut.
Lämmern, s. Lammen.
Lämmerreich, *adj.*, kjer se obilo jancov redi.
Lämmerruhr, die, jančja driska.
Lämmersalat, der, motavilec.
Lämmerschwanz, der, jančji rep.
Lämmerschwänzchen, das, roman.
Lämmerstall, der, jančji hlev, hlevček za jagnjeta, jančnjak.
Lämmerweide, die, jančja paša.
Lämmerwolke, die, meglice, jančki (megleni).
Lämmerwolle, die, jagnječja, jančja volna.
Lämmerzahn, der, jančji zobček.
Lämmerzehnt, der, jančja desetina.
Lammbraten, der, pečena jagnjetina.
Lammfleisch, das, jagnjetina.
Lammfromm, *adj.*, pobožen kakor jagnje.
Lammgebet, das, Jagnje Božje.
Lammherzig, *adj.*, krotkoserčen.
Lammsbraten, s. Lammbraten.
Lammsbruder, der, s. Frömmler.
Lammzeit, die, jangnjenje; čas, v kterem se ovce jagnijo.
Lämpchen, das, lampica*.
Lampe, der, s. Hase.
Lampe, die, lampa*, (auch in andern slav. Spr.), lesčerba*, lešerba; Stocklampe, nach *V.* migavnica; eine gläserne, phiolförmige Oellampe, pipa, pipica; nach *Gutsm.* lučnica; bei der Lampe arbeiten, pri luči delati; die ewige, heilige Lampe, večna luč (pred velikim oltarjem); (irdene Lampe, *poln.* u. *böhm.* kaganec).
Lampenflimmer, der, slaba, berlava luč lampe.
Lampenfüller, s. Lampenmann.
Lampenhell, *adj.*, z lampami razsvetljen.
Lampenlicht, das, luč v lampi, lampina luč.
Lampenmann, der, **Lampenputzer**, **Lampenwärter**, der, lampar, lučar†.
Lampenruß, der, **Lampenschwarz**, das, černilo, saje od lampe.
Lampenwärter, s. Lampenmann.
Lampertsnuß, s. Bartnuß.
Lampreie, die, (Petromyzon marinus), golup, piškur, pohkače, nach dem *Russ.* u. *Böhm.* morska minoga, nach *Sul.* okatica; morski piškur; *fig.* für Leckerbissen, s. dieses.
Lan, die, s. Lehne.
Lanciers, der, kopjanik.
Land, das, im Gegensatz des Wassers, Meeres, suho, zemlja, (nach *M.* auch das *russ.* suša, slov. Dürre), *serb.* kopno; u. sie riefen „Land", in zakričali so: suha zemlja; das feste Land, terda zemlja, celina; s. a. Festland); das Land erreichen, na suho priti, nach *V.* ustaviti kam; zu Land reisen, po suhem, po suhi zemlji potovati, (*russ.* suhim putem); zu Wasser und zu Lande, po suhem in po mokrem; Land anthun, proti suhi zemlji voziti se; das Land ist gelegt, zemlja se je skrila izpred oči; ein bestimmter, von einer eigenen Völkerschaft bewohnter Theil der Erdoberfläche, dežela, dežel - i; statt deržela, wie deržava, in a. sl. *M.* zemlja; das Land der Deutschen, nemška zemlja, nemške dežele, Nemško, Nemci, Nemčija; im Lande Juda, na Judovskem; in das Land Kärnten, na Koroško; Boden, tragbares, urbares, zum Ackerbau dienliches Land, zemlja, tla, polje, svet; Gebiet, zemlja, dežela, kraj, oblast, krajina, pokrajina, deržava, stran; im Gegensatze der Stadt, kmetje, dežela, kmetija, *kroat.* ladanje (vladanje, Besitzung), *russ.* derevnja; auf das Land gehen, na kmete iti; auf dem Lande, na kmetih, na vaseh, *poln.* na wsi (na vasi); über Land gehen, na deželo, na kmete iti; im Gegensatze des Gebirges, das flache Land, ravno, polje, ravan, ravnina; niedriges Land, nižava; in Ansehung der Fruchtbarkeit, svet, fruchtbares, mageres Land, rodovitni, pusti svet, auch zemlja, tla; fettes Land, tolsta, mastna, debela zemlja; eine Hufe Landes, zemlja; Provinz, dežela; das gelobte Land, obljubljena dežela; des Landes verweisen, izgnati iz dežele; außer Landes, na tujem, na zunanjem, za mejo, unstran deželske meje; hier zu Lande, tukej, todi, v teh krajih, v tej deželi, pri nas; das Land der Wonne, raj; das ganze Land trauert um diesen König, vsa dežela žaluje po tem kralji, t. j. vsi prebivavci te dežele; durch alle Lande reisen, vse kraje, vse dežele preiti, obiti, obhoditi; das Land bauen, polje, njivo obdelovati, kmetovati; ein Morgen Land, oral zemlje; Land am Ufer, s. Uferland; jedes Land hat seine Sitten, kolikor krajev, toliko šeg; ans Land gehen, stopiti na suho iz barke; vom Land stoßen, odriniti od kraja.
Land= in Zstzgn. (im Gegensatz zur Stadt), na kmetih, kmečki; auf dem Lande befindlich, deželni, podeželni; **Landes**=, **Länder**=, deželski, — dežel; s. übr. die f. f.
Landabwesend, *adj.*, na tujem bivajoč.
Landadel, der, der auf dem Lande wohnhafte, gospoda, žlahtniki na kmetih, selsko plemstvo; im Gegensatze zum Reichsadel, posrednji žlahtniki.
Landamman, der, der in der Schweiz, nach *V.* deželnik†.
Landamt, das, služba, ured na deželi, na kmetih.
Landanbauer, s. Landbauer.
Landarbeit, die, kmetijsko, poljsko delo.
Landarmee, s. Landheer.
Landarzt, der, zdravnik (vrač) na kmetih.
Landausschuß, der, kmečki odbor.
Landbäcker, der, selski, kmečki pek.
Landbar, *adj.*, kjer je mogoče pritisniti, terniti k bregu.
Landbär, der, deželni nasuhem živeči medved.

Landbau, der, kmetovanje, kmetija, kmetijstvo, obdelovanje zemlje; oratarstvo, ratarija, poljodelstvo; s. a. Ackerbau.
Landbauend, *adj.*, kmetujoč.
Landbauer, der, kmet, kmetovavec, oratar, rataj, težak, poljodelec; im Gegensatze eines Bergbauers, poljanec.
Landbaumeister, der, zidarski mojster na kmetih.
Landbeamte, der, urednik na kmetih.
Landbeschäler, der, grajščinski, grajšinski žebec.
Landbeschreibung, s. Länderbeschreibung.
Landbesitzer, s. Gutsbesitzer.
Landbetrüger, der, kdor je vso deželo goljufal.
Landbettler, der, podeželni berač, ki obira vse kraje.
Landbeutler, der, jirharski pačuh.
Landbewohnend, *adj.*, na kmetih stanujoč.
Landbewohner, der, Bewohner der Provinz, deželan, deželni prebivavec; im Gegensatze zum Städter, kmet.
Landbischof, s. Chorbischof.
Landbote, der, deželni poslanec.
Landbrauen, das, kuhanje ola na kmetih.
Landbuch, s. Landtafel.
Landdienst, der, služba (vojaška) na suhem.
Ländchen, das, deželica.
Landding, s. Landgericht.
Landdurchstreicher, s. Landstreicher.
Lände, die, pristanišče, pristaniše, pristajališče, pristajališe; breg, kjer je lahko pritisniti, pririniti, oterniti.
Landedelmann, der, žlahtnik, plemič na kmetih.
Landeidechse, die, aščerica, ašerica zemeljna.
Landeigenthum, das, lastina zemlje.
Landeigner, s. Grundeigenthümer.
Landeinwärts, *adv.*, v deželo, v sredo dežele.
Landen, *v. n.*, pristati, pristajati, pritisniti, pritiskati k bregu, kraju, iti k kraju, pririniti, prijeti, nach *Gutsm.* u. *Jarn.* oterniti, terniti, nach *V.* ustaviti v kraj, nach *M.* prilentati (?); *v. a.* spraviti iz ladije na breg, na suho; ein Land landen oder ländern, mejnike postaviti, postavljati.
Landen, das, pristajanje k bregu; spravljanje na breg.
Landenge, die, medmorje, s. Erdenge.
Landerbe, der, dednik, ki je podedval zemljo, grunte.
Länderbeschreiber, der, popisovavec dežele, dežel, deželopisec.
Länderbeschreibung, die, popisovanje dežele, dežel, deželno popisovanje, deželopisje, krajopisje, zemljopisje.
Länderdurst, der, pohlep po deželah, etwa a. prisvojevavnost.
Länderdurstig, *adj.*, prisvojevaven; lačen, lakomen tujih dežel.
Länderei, die, zemlja, polje, zemljišče, zemljiše, kmetija, posestvo; s. a. Grundstück.
Ländererschütterer, der, stresavec, strah dežel, pokončevavec.
Ländergewaltig, *adj.*, močan po mnozih deželah.
Länderkarte, s. Landkarte.
Länderkenntniß, die, **Länderkunde**, die, znanje, znanstvo dežel, krajev, deželoznanstvo†, krajoznanstvo†.
Länderkundig, *adj.*, deželoznansk; kdor več dežel pozna.
Länderkundige, der, deželoznanec.
Länderlos, *adj.*, brez dežel.
Ländern, *v. a.*, ograditi, graditi; Einländern, s. Umgrenzen.
Ländern, *v. n*, v krog sukati se v kmečkem plesu.
Länderraub, der, vzetje, jemanje dežel.
Ländersucht, s. Länderdurst.
Ländersüchtig, s. Länderdurstig.
Ländertausch, der, zamenja dežel.
Ländertheilung, die, delitev dežel.
Länderumriß, der, očertek dežel.
Länderverderblich, *adj.*, deželam kvaren.
Länderverwüster, der, pokončevavec dežel.
Länderweise, *adv.*, po deželah, dežela za deželo, nach *V.* podeželama.
Länderweit, *adj.* v več dežel segajoč.
Landesabschied, der, odprava deželskih stanov.
Landesälteste, der, najstarši izmed deželskih žlahtnih.
Landesart, die, šega, navade kake dežele; s. a. Landesbeschaffenheit.
Landesangelegenheit, die, deželska reč, zadeva.
Landesausschuß, der, deželni odbor.
Landesbeamte, der, deželni urednik.
Landesbefugt, s. Privilegirt.
Landesbeschaffenheit, die, lastnost, svojstvo, posebnost dežele.
Landesbestellte, der, deželski poslanec (wörtl. postavljenec).
Landesbewohner, der, deželan.
Landesbewohnerin, die, deželanka.
Landesblatt, s. Landeszeitung.
Landesbühne, die, (National-Theater), narodno gledišče, glediše.
Landesbürger, der, deželan, deržavljan.
Landeschef, der, deželni poglavar.
Landescultur, die, obdelovanje zemlje.
Landescommission, die, deželna komisija.
Landeseinkünfte, *pl.*, deželni dohodki.
Landeserzeugniß, das, deželni pridelek, domači pridelek.
Landesfest, das, deželno, narodno obhajanje, godovanje.
Landesflagge, die, deželno bandero.
Landesflucht, s. Landesverweisung.
Landesfolge, die, dolžnost deželana na vladarjev sklic za orožje prijeti.
Landesfürst, der, vladar, vladajoči knez.
Landesfürstlich, *adj.*, vladarsk (in einzelnen Fällen, cesarsk, kraljevsk, vojvodsk, je nach dem Rang).

Landesgebieth, das, oblast, obsežje dežele.
Landesgebrauch, s. Landesart.
Landesgenoß, s. Landsmann.
Landesgericht, das, deželna sodnija.
Landesgerichtsrath, der, svetovavec deželne sodnije.
Landesgeschichte, die, deželna zgodovina.
Landesgesetz, das, deželna postava.
Landesgesetzblatt, das, deželni zakonik.
Landesgewächs, das, domača rastlina.
Landesgewalt, die, deželna oblast ali moč.
Landesgrenze, die, deželna meja.
Landeshauptmann, der, deželni poglavar.
Landeshauptmannschaft, die, deželsko poglavarstvo.
Landeshauptstadt, die, poglavitno mesto dežele.
Landesherr, der, deželni gospod, deželni gospodar ali oblastnik; s. a. Landesfürst.
Landesherrlich, *adj.*, s. Landesfürstlich.
Landesherrschaft, die, vladarstvo, vladanje, najviši oblast v kaki deželi.
Landeshoheit, die, veličanstvene oblasti ali pravice, vladarstvo.
Landesinteressen, *pl.* deželne zadeve.
Landeskanzler, der, deželni kancelir.
Landeskasse, die, deželna denarnica ali kasa.
Landeskenntniß, — kunde, die, znanje, poznanje kake dežele, s. a. Länderkenntniß.
Landeskind, das, deželan, rojak, rojenjak.
Landeskirche, die, deželna cérkev.
Landesmarschall, der, deželni maršal.
Landesmilitärcommando, das, deželno vojaško poveljstvo.
Landesmittel, *pl.*, deželno premoženje.
Landesmünze, die, deželni dnar.
Landesmutter, die, deželna mati, mati domovine.
Landesobrigkeit, die, deželska gosposka; deželski oblastnik.
Landesordnung, die, deželna uredba.
Landespflicht, die, deželna zaveza, prisega zvestobe.
Landespolizei, die, deželna policija, redarstvo †.
Landesregierung, die, deželna vlada, deželno vladarstvo.
Landesregierungsblatt, das, deželnovladni list, oglasnik deželnih postav.
Landesreligion, die, deželna vera.
Landessache, die, deželna reč.
Landesschatz, der, deželni zaklad.
Landesschuld, die, deželni dolg.
Landesschule, der, deželna, deželska šola.
Landesschutz, der, deželna bramba.
Landessitte, die, deželna navada.
Landessperre, die deželna zapertija.
Landessprache, die, deželni, narodov, domači, narodni jezik; jezik, ki se v kaki deželi govori; deželna beseda, domača beseda.
Landesstatut, das, deželna postava.
Landesstelle, die, deželno poglavarstvo, deželna oblast.
Landestracht, die, deželna noša. domača noša, obleka.
Landestruppen, *pl.*, domači vojaki, deželna vojska.
Landesüblich, *adj.*, v deželi navaden; *adv.*, kakor je v deželi v navadi; po deželni navadi.
Landesvater, der, oče domovine; s. a. Landesfürst.
Landesverfassung, die, deželska, deželna ustava.
Landesverordnung, die, deželni ukaz.
Landesverrath, der, izdaja dežele, domovine.
Landesverräther, der, izdajic (izdajavec) dežele, domovine.
Landesversammlung, die, deželni zbor, shod.
Landesvertheidiger, der, branivec dežele.
Landesvertheidigung, die, bramba, branitev dežele.
Landesvertretung, die, namestovanje dežele; deželni namestovavci.
Landesverwalter, der, deželni oskerbnik.
Landesverwaltung, die, deželno oskerbovanje, deželna uprava.
Landesverweisung, die, izgnanje iz dežele, pregnanje na tuje, izgnanstvo.
Landesverwiesen, *adj.*, izgnan iz dežele, pregnan na tuje.
Landesverwiesene, der, izgnanec.
Landesverweser, der, vladarjev namestnik.
Landesvolk, das, deželno ljudstvo, ljudstvo kake dežele.
Landeswährung, die, deželni dnar.
Landeszeitung, die, deželni časnik.
Landeszweck, der, deželni namen.
Landeulchen, das, smerdljiva muha.
Landfahrer, s. Landstreicher.
Landfeste, die, gradba na bregu.
Landfestung, die, terdnjava na terdni, suhi zemlji.
Landflagge, die, deželno, narodno bandero.
Landfleischer, der, mesar na kmetih.
Landfluch, der, preklestvo dežele.
Landflüchtig, *adj.*, kdor je pobegnil iz dežele; landflüchtig werden, pobegniti, bežati iz dežele, uteči.
Landflüchtige, der, begun, uskok, pobegnjenec.
Landflüchtigkeit, die, pobeg iz dežele, begunstvo.
Landfolge, s. Landesfolge.
Landforstmeister, der, deželni logar.
Landfracht, die, pocestna vožnja ali tovorija, vožnja po suhem; tudi voznina.
Landfrächter, s. Fuhrmann.
Landfrau, die, kmetica.
Landfremd, *adj.*, ptuj, tuj.
Landfriede, der, deželna varnost. mir in red v kaki deželi; er traut dem Landfrieden nicht, ne zanese se, sumi; pogodba zavolj očitne ali deželne varnosti.

Landfrosch, der, pozemeljska žaba.
Landfuhre, s. Landfracht.
Landgängig, Landgebig, *adj.*, v deželi navaden, veljaven; landgängige Münze, dnar, ki ima v kaki deželi veljavo; landgängige Krankheit, podeželna bolezen.
Landgarten, der, poljski vert.
Landgebig, s. Landgängig.
Landgedicht, das, kmetovska.
Landgeistliche, der, duhoven na kmetih.
Landgeistlichkeit, die, duhovščina, duhovšina na kmetih.
Landgemeinde, die, kmečka občina.
Landgericht, das, deželna sodnija; unter ein Landgericht gehören, pod kako sodnijo, sodbo biti; s. a. Criminalgericht.
Landgerichtlich, *adj.*, zaglaven, kriminalen; deželne sodnije.
Landgestüte, die, grajščinska, grajšinska kobilarija (na kmetih).
Landgewächs, das, pozemeljska rastlina.
Landgraben, der, mejni jarek.
Landgraf, der, deželni grof.
Landgräfin, die, deželna grofinja, grofica.
Landgrafschaft, die, deželna grofija.
Landgrenze, s. Landesgrenze.
Landgültig, s. Landgängig.
Landgut, das, imanje, posestvo na kmetih, kmetija.
Landhandel, der, tergovina ali kupčija po suhem; kupčija po kmetih.
Landhase, der, poljski zajic.
Landhaus, das, eines Herrn auf dem Lande, hiša, poslopje na kmetih; Landschaftshaus, deželna hiša, stanovska zbornica.
Landhaushaltung, die, kmetovanje.
Landheer, das, armada ali vojska na suhem.
Landherr, der, gospod na kmetih.
Landhirsch, der, loški jelen.
Landhufe, s. Hufe.
Landhure, die, vlačugarica.
Landjägerei, die, deželno lovstvo.
Landjugend, die, kmečka mladost, mladina.
Landjungfer, die, kmečka deklina.
Landjunker, der, gospodičič na kmetih, selski plemič, mladi žlahtnik iz kmetov.
Landkammer, die deželna kamera.
Landkarte, die, obraz dežele, dežel, zemljovid †, zemljokaz †, zemljopisna karta ali mapa, nach *V.* deželni obraz.
Landkartendruck, der, natiskanje zemljovidov ali kart.
Landkartenhandel, der, kupčija z zemljovidi.
Landkartensammlung, s. Atlas.
Landkartoffel, die, rudečkasti krompir.
Landkasten, s. Landeskasse.
Landkind, das, kmečko otroče.
Landkirche, s. Landeskirche.
Landknecht, der, berič, brič na kmetih.
Landkrämer, der, kmečki kramar.
Landkrankheit, s. Endemie.
Landkrebs, der, zemeljni rak.
Landkrieg, der, vojska po suhem.
Landkrokodill, der, neki največji kuščarji, kušarji na zemlji.
Landkundig, Landkündig, *adj.*, deželo znajoč; po vsi deželi znan; vsim znan.
Landkutsche, die, prevozna kočija, (ki prevaža ljudi iz ene dežele v drugo).
Landkutscher, der, voznik.
Landläufer, der, s. Landstreicher; *fig.* slaba prikuha.
Landläufig, *adj.*, vlačugarsk, plaščursk, plašursk; kar se klati ali potepa po deželi; landläufige Münze, s. Landgängig.
Landleben, das, življenje na kmetih.
Landleder, das, domače usnje.
Landleute, *pl.*, kmetje, kmetovavci, kmečki ali kmetovski ljudje; kmetovščina, kmetovšina; die Sitten der Landleute annehmen, pokmetiti se.
Ländlich, *adj.*, in einem Lande üblich, deželen, deželsk, po deželni navadi; v deželi navaden; ländlich, sittlich, kolikor krajev, toliko šeg, vsak kraj ima svojo navado, *poln.* jaki kraj, taki obyczaj; co kraj to obyczaj; den Landleuten eigen, kmečk, kmetovsk; po kmečko pohleven, prijazen, priprost; ländliches Fest, praznik, veselica na kmetih.
Ländlichkeit, die, kmečka priprostost.
Landlos, *adj.*, brez dežele.
Landluft, die, zrak na deželi, na kmetih.
Landlust, die, kmečko veselje.
Landmacht, die, deržava močna na suhem; vojska na suhem.
Landmächtig, *adj.*, mogočen na suhem.
Landmädchen, das, deklica iz kmetov, kmečko dekle.
Landmann, der, im Gegensatze eines Stadtmannes, kmet, kmetovavec, rataj, oratar, kmečki človek, nach *V.* a. selan, selak, (mehr *serb.* u. *böhm.*); s. a. Landstand.
Landmännisch, s. Ländlich.
Landmark, die, deželska meja.
Landmarke, die, znamnje na suhem (postavljeno brodarjem).
Landmatrikel, s. Landtafel.
Landmesser, der, zemljomérec.
Landmeßkunst, die, zemljomérstvo.
Landmessung, die, mérjenje zemlje, dežele.
Landmiliz, die, s. Aufgebot; domača. deželna vojska ali bramba.
Landmünze, die, domači, deželni denar.
Landnatur, die, priprosta narava.
Landpfarre, die, fara na kmetih.
Landpfarrer, der, fajmošter na kmetih.
Landpfleger, der, s. Gouverneur, Statthalter, Gemeindevorstand.
Landphysikus, der, zdravnik na kmetih.
Landplage, die, deželna nadloga, občna šiba.
Landpolizei, die, policija na kmetih.
Landprediger, s. Landpfarrer.
Landrath, der, deželni sévtnik, svetovavec; svetovavec deželne sodnije.
Landräthlich, *adj.*, landräthliche Geschäfte, opravila deželniga svetovavca.
Landrecht, das, z. B. in Preußen, pravilo

pravstvo, deržavljansko pravstvo; Landesgericht, deželna sodnija, (auch bei *Gutsm.*).
Landrechtlich, *adj.*, deželnopraven; deželne sodnije.
Landrechtsbeisitzer, der, prisednik deželne sodnije.
Landregen, der, dež po vsi deželi, povsotni dež; deževanje.
Landreise, die, popotovanje po suhem; popotovanje po deželi, obhod dežele.
Landreiter, s. Gensdarme.
Landrentmeister, der, deželni dohodar†.
Landrichter, der, deželni sodnik; sodnik na kmetih.
Landröthe, die, prosta rudečina.
Landrüchtig, *adj.*, po vsi deželi znan, poznan.
Landrüchtigkeit, die, splošna znanost.
Landruhr, die, podeželna griža, ki razsaja po vsi deželi.
Landsafran, der, domači žafran.
Landsalamander, der, močerad na suhem.
Landsarsche, die, debela sarža*.
Landsaß, der, useljeni deželan, posestnik.
Landsäßig, *adj.*, useljen v deželi, s posestvam.
Landschaft, die, Provinz, dežela, kraj, pokrajina, nach *Gutsm.* deželstvo; deželni stanovi; zbor deželnih stanov; kraj na kmetih, malana okolica, namalan kraj.
Landschaftlich, *adj.*, deželen, v kaki deželi navaden, stanovsk.
Landschaftsmaler, der, der meistens Landschaften malt, malar, ki kraje, okolice mala, malar krajev.
Landschaftsmalerei, die, malanje, malarija krajev, okolic.
Landschaftsdiener, der, stanovski služabnik.
Landschaftsfach, das, malanje, risanje krajev.
Landschaftshaus, das, Landhaus, deželska hiša, stanovska hiša.
Landschaftskasse, die, deželna, stanovska denarnica.
Landschaftsrecht, das, deželno pravo.
Landschaftswort, s. Provinzialismus.
Landscheide, s. Landesgrenze.
Landscheider, der, etwa mejničar.
Landschießen, das, deželno streljanje.
Landschinder, der, *fig.* deželni odertnik.
Landschloß, das, grad na kmetih, na deželi.
Landschnupfen, s. Gripe.
Landschöppe, der, prisednik deželne sodnije.
Landschreiber, der, deželni pisar; pisar na kmetih.
Landschule, die, šola ali učilnica na kmetih; das Dorf hat eine Landschule, vas ima šolo.
Landschulmeister, der, učenik na kmetih.
Landschwalbe, s. Hausschwalbe.
Landseckel, s. Landeskasse.
Landsee, der, im Gegensatz zur See, jezero.
Landseide, die, domača svila.
Landseite, die, stran proti (suhi) deželi.
Landseuche, s. Seuche.
Landsicht, die, pogled, vid na suho.
Landsiedel, s. Landsitz.
Landsitz, der, hiša, prebivanje, stanovanje na kmetih.
Landskind, das, s. Landsmann.
Landsknecht, der, prosti vojak; fluchen wie ein Landsknecht, gerdo preklinjati.
Landsmann, der, aus demselben Geburtsorte, rojak, rojenjak; wir sind Landsleute, rojaka sva si, iz eniga kraja sva (daher *böhm.* krajan, *poln.* krajowiec neben svojak und rodak), *böhm.* auch našinec; Landeseingeborene, deželan.
Landsmännin, die, rojakinja.
Landsmännisch, *adj.*, rojašk, kakor se spodobi za rojaka.
Landsmannschaft, die, rojaštvo, rojenjaštvo, deželanstvo.
Landsoldat, der, vojak, ki služi na suhem.
Landspfleger, der, deželni oblastnik.
Landspitze, die, ert zemlje, ki sega v morje, nach dem *Russ.* nos; *poln.* klin.
Landsprachgebrauch, s. Provinzialismus.
Landsstrich, der, podnebje; s. a. Klima.
Landstadt, die, mesto, mestce deželno, malo mesto, mesto na terdi zemlji.
Landstand, der, deželni stan; Landstände, deželni stanovi; *poln.* stan kraju.
Landständisch, *adj.*, stanovsk, deželnih stanov.
Landstandschaft, die, stanovstvo, stanovi.
Landstein, s. Grenzstein.
Landstelle, die, služba na kmetih.
Landsterben, das, pomor, mor (po vsi deželi).
Landsteuer, die, zemeljski (grutni) davek.
Landstock, s. Fächser.
Landstraße, die, vélika cesta, dežélna cesta; *böhm.* silnice; im Gegensatze der Wasserstraße, cesta po suhem; beständig auf der Landstraße liegen, sein, vedno potovati; ein Dorf an der Landstraße, vas pri, na veliki cesti.
Landstrassenbau, der, delanje velike ceste.
Landstreichend, *adj.*, vlačugarsk.
Landstreicher, der, vlačugar, potepuh, potepin, potepinec, klatež, plaščar, plašar oder plajščar, plajšar, rokovnjač, prepeljuh, skitavec (U. Kr.), stepuh (*M.*).
Landstreicherei, die, vlačugarstvo, potepinstvo, potepanje, plaščarstvo, plašarstvo, prepeljuštvo.
Landstreicherin, die, vlačugarica, potepinka, potepušnica, rokovnjačarica, marharica.
Landstreicherisch, *adj.*, vlačugarsk, potepinsk, rokovnjašk, plajščarsk, plajšarsk, potepušenj.
Landstreifer, der, obhodnik, s. a. Landstreicher.
Landstreiferei, s. Landstreicherei.
Landstrich, der, stran, pokrajina, kraj, okolica.
Landstube, die, stanovska zbornica.
Landsturm, der, ein Sturm auf dem Lande, vihar, piš, nevihta na terdi ali suhi zem-

lji (in ne na morji); ein allgemeines Aufgebot aller waffenfähigen Männer, černa vojska, deželni hrup ali vzdig; *russ.* opolčenje; s. a. **Aufgebot, Landwehr.**

Landsuchung, die, iskanje hudodelnikov po vsi deželi, preiskovanje dežele.

Landtabak, der, domači tobak.

Landtafel, die, Landesmatrikel, deželna knjiga; nach dem *altböhm.* Recht, desky zemske; zapisna knjiga gosposkih zemljiš.

Landtafelfähig, *adj.*, kar se more vpisati v deželno knjigo.

Landtafelbeamte, der, deželnoknjižni urednik.

Landtag, der, deželni zbor; einen Landtag ausschreiben, razpisati, sklicati deželni zbor; auflösen, razpustiti deželni zbor.

Landtagen, *v. n.*, imeti deželni zbor.

Landtagsverhandlungen, *pl.*, obravnave, razprave deželniga zbora.

Landtagswahlordnung, die, volitni red za deželni zbor.

Landtaxe, s. **Landsteuer.**

Landthier, das, pozemeljska žival.

Landtrauer, die, žalost po vsi deželi, splošno žalovanje.

Landtruppen, *pl.*, vojska, vojaščina, vojašina na suhem.

Landtuch, das, domače sukno.

Landüblich, *adj.*, s. **Landesüblich.**

Landung, die, pristanje, pristajanje, izstop na breg; spravljanje na breg.

Landungsplatz, der, pristajališče, pristajališe, in St. auch premišče, premiše.

Landungstruppen, *pl.*, vojaki, iz ladij na suho stopivši, djani (v kako tujo deželo).

Landverderblich, *adj.*, poguben vsej deželi, za vso deželo, škodljiv za deželo.

Landverkehr, der, kupčija, prehod blaga po suhem.

Landvogel, der, ptič, ki le na suhem živi.

Landvogt, der, deželni poglavar, oblastnik.

Landvogtei, die, deželno poglavarstvo.

Landvolk, das, ljudstvo na kmetih, kmetovski ljudje; s. a. **Landleute.**

Landwärts, *adv.*, proti suhimu, proti kraju, h kraju, proti bregu, (nach *M.* navsuho).

Landwehr, die, Volksbewaffnung, deželna bramba, brambovci *pl.*, ljudska vojska; *russ.* družina, opolčenje; sonst deželno branilo.

Landwehrmann, der, brambovec.

Landwein, der, domače, deželno vino.

Landwerk, das, (in Sachsen), bukovo sukno.

Landwesen, das, s. **Landwirthschaft.**

Landwind, der, veter s kraja.

Landwirth, der, kmetovavec, kmet, poljodelec, kmetijski gospodar, kerčmar na kmetih.

Landwirthin, die, kmetovavka.

Landwirthlich, *adj.*, kmetijsk, kmetovavsk.

Landwirthschaft, die, kmetovanje, kmetijstvo, kmetovavstvo, poljodelstvo, kmetijsko gospodarstvo, kmetija; razionelle Landwirthschaft treiben, umno kmetovati; Landwirthschaft treiben, kmetovati; durch die Landwirthschaft erwerben, prikmetovati, verthun, zakmetovati; eine Landwirthschaft kaufen, kmetijo kupiti.

Landwirthschaftlich, *adj.*, kmetijsk, kmetovavsk; er besitzt landwirthschaftliche Kenntniße, zveden je v umnem kmetovanji.

Landwirtschaftsbetrieb, der, kmetovanje.

Landwirthschaftsgesellschaft, die, kmetijska družba.

Landwolle, die, domača volna.

Landwort, s. **Provinzialismus.**

Landzeug, der, domače tkanje, domače (bukovo) sukno, domači podvan (?).

Landzoll, der, deželni col.

Landzunge, die, s. **Erdzunge.**

Lang, *adj.* u. *adv.*, von der körperlichen Ausdehnung, dolg; das Haus ist 50 Fuß lang, hiša je 50 čevljev dolga; ima 50 čevljev v dolgosti; uneig. von der Zeitdauer, schon so lange kenne ich ihn, že toliko časa ga poznam; s. a. **Lange**; etwas auf die lange Bank schieben, pod uho potakniti kaj; s. a. **Bank**; einen langen Hals machen, vrat stegniti, stegovati (iz radovednosti); lange Finger machen, ohlapne roke biti, zmikati; wer lang hat, läßt lang hängen, kdor ima dnarje, lahko moško ravna; kdor ima s čim, lahko gre v Rim; etwas von langer Hand wissen, po kom drugem, od koga drugiga, tretjiga vediti; lange Beinkleider, dolge hlače; in langen Beinkleidern gehen, kommen, (*vulg.*) prihlačati, hlačati; ein langer Mensch, dolgež, dolgin, dolgan, velik človek, visoke postave; lange Maschen, dolge, t. j. daljši petlje; in den langen Tagen, po leti, ko je dolg dan; langes Leben, dolgo življenje; lange Brühe, redek sok; der Wein wird lange, d. i. zähe, vino se vleče; es ist lange (Zeit) her, s. **Lange**; lange Weile, s. **Langweile**; seit langer Zeit, od davnej; ihm währt die Zeit lang, dolg čas mu je; ein Langes und Breites erzählen, po dolgem in širokem razkladati, prav na tanko, od kraja, na drobno; über lang und kurz, pred ali potlej, prej al' slej, poprej ali poznej; Einen kurz und lang nennen, s. **Kurz**; er fiel der Länge nach, er lag da, so lang er war, padel je, ležal je, kakor je dolg in širok; die lange Schicht, (*mont.*), dvanajst ur dela; lange Erfahrung, večletna skušnja; vor langen Jahren, pred mnogo leti; die Speise wird Einem im Halse lang, ta jed človeku priseda, je zoperna, ostaja v gerlu; die Fürsten haben lange Arme, gospoda sega deleč; mein Leben lang will ich ihn nicht vergessen, vse svoje žive dni ga ne pozabim; der Sonnabend ist länger als der Sonntag, daljši je sabota od nedelje; lange Reise, daljna pot.

Lang-, in Zssg., dolgo —.

Langafter, der, dolgoritka.

Langährig, *adj.*, dolgoklas(en), dolgiga klasa.

Langarm, der, dolgorok.

Langärmig, *adj.*, dolgorok, dolgih rok.

Langathmig, *adj.*, dolge, težke sape.
Langbart, der, dolgobradec, bradač.
Langbärtig, *adj.*, bradat (auch starkbebärtet), dolgobraden.
Langbaum, s. Langwagen.
Langbeil, das, neka kolarska bradlja.
Langbein, der, dolgonožec, nogač; das, dolgonoga žival.
Langbeinig, *adj.*, nogat, dolgonog, dolgonožen, dolgih nog.
Langbeinigkeit, die, dolgonožnost.
Langberudert, *adj.*, z dolgimi vesli.
Langdistel, s. Krausdistel.
Lange, *adv.*, (nur von der Zeit), davno, dolgo, dolgo časa, zdavnej; lange währen, dolgočasovati komu; je länger, je lieber, kolikor dalj, toliko ljubši; dalj ko je (bo), ljubši je (bo); schon lange, vže davno, že dolgo, lep čas že; er hat längst antworten sollen, kdaj že mu je bilo čas odpisati; aufs längste bis —, najdalje, najpoznej do —; er ist lange nicht so schön, mnogo gerši je, tako lep ni, pač ni tako lep; es ist noch lange nicht genug, mnogo še manjka; es hat am längsten gedauert, kmali bo tega konec; bilo je; das ist längst bekannt, to je že zdavno znano; lange machen, obotavljati se; er wird es nicht lange mehr machen, ne bo dolgo kruha jedel; bleiben Sie so lange, als Sie wollen, ostanite, dokler se Vam ljubi; man muß ihn nicht lange fragen, kaj bi ga še popraševal; so lange ich lebe, dokler sim (bom) živ; das ist für mich lange genug, to je zame prav zadosti; wie lange bleibt er hier? doklej ostane tukej? wie lange ist er hier? odklej, koliko časa je tukej? auf wie lange? doklej, do kdaj? nicht lange, ne dolgo, kmali; es ist schon lange her, davno je že tega, kar; es ist länger, als ein Jahr, več kakor leto je že, kar.
Länge, die, dolgost, dolgota, dolžina; das zieht sich in die Länge, to dolgo terpi, se dolgo vleče; nach der Länge, nach der körperlichen Ausdehnung, po dolgem, v dolgost; in die Länge spalten, po dolgem, podolgama razklati; der Länge lang hinfallen, pasti kakor dolg in širok je kdo; Grade der geographischen Länge, stopinje zemljopisne dolgosti; in die Länge, (von der Zeit), na daljo, s časam, sčasama; die Länge des Körpers, velikost, visokost; in die Länge ziehen, zavleči, zatezati, odkladati.
Längeholz, s. Rollholz.
Langen, *v. n.*, länger werden, daljšati se, dolg prihajati, rasti; reichen, bis zu etwas sich erstrecken, seči, segati do —, doseči, dosegati, prostirati se do —; nach etwas langen, poseči, seči, stegniti roko po čem; deine Gewalt langet bis an der Welt Ende, tvoja oblast sega do kraja sveta; das Kind kann noch nicht auf den Tisch langen, otrok ne more doseči, ne doseže mize, ne doseže na mizo; s. a. Anlangen; ausreichen, das Geld hat gerade gelangt, ravno dovelj je bilo dnarjev; es langt nicht, ne dojde, ni dovelj, ne more se shajati, skezati, nach *M.* auch ne seže; *v. a.*, darreichen, pomoliti, podati, prožiti, moliti, podajati; den Hut vom Nagel langen, sneti klobuk, seči po klobuk in sneti ga; die Forellen aus dem Fischhalter langen, pobrati, vzeti postervi iz ribnika.
Längen, *v. a.*, podaljšati, daljšati; eine Brühe längen, priliti vode, da je redkeji; den Strick längen, s. Nachlassen; eine Rede, raztegniti, razširiti; einen Acker längen, podolgama deliti; s. a. Aufschieben.
Längenmaß, das, mera dolgosti, daljave.
Längenmessung, die, mérjenje dolgosti, daljave.
Längerling, der, podolgasti klopotec.
Langespe, die, s. Esche.
Langeweile, s. Langweile.
Langfädig, *adj.*, dolgoniten.
Langfingerig, *adj.*, dolgopersten; dolzih, smolnatih perstov.
Langfinne, die, z dolzimi plavutami.
Langfisch, der, ogurasta riba.
Langflosse, die, s. Langfinne.
Langfuß, der, dolga noga, nogač, skokonog, dolgonog; s. Langbein.
Langfüßig, *adj.*, s. Langbeinig.
Langgebreitet, s. Langgestreckt.
Langgegliedert, *adj.*, dolzih udov.
Langgehalset, s. Langhalsig.
Langgelockt, *adj.*, z dolgimi kodri.
Langgeöhrt, s. Langöhrig.
Langgeschwänzt, *adj.*, dolgorep, repat.
Langgespitzt, *adj.*, z dolgo ostjo.
Langgestreckt, *adj.*, stegnjen.
Langhaar, das, dolgi lasje.
Langhaarig, Langhärig, *adj.*, dolgolas, dolzih dlak.
Langhals, der, dolgovrat.
Langhalsig, *adj.*, dolgovraten.
Langhand, der, dolgorok.
Langhändig, s. Langärmig.
Langheit, die, s. Länge.
Langhin, *adv.*, na daljo; s. Weithin.
Langjährig, *adj.*, dolgoleten, mnogoleten.
Langkragen, s. Moorente.
Langkrallig, *adj.*, dolgih krempljev, z dolzimi kremplji.
Langkreis, s. Ellipse.
Langkreisicht, s. Elliptisch.
Langlebig, *adj.*, dolgo živeč, dolgo živ, nach dem *Russ.* dolgovečen.
Länglich, *adj.*, podolgast, podolgovat *(V.)*, *russ.* dolgovatyj; *adv.*, podolgasto; länglich rund, obel, podolgasto okrogel.
Langmesserschmied, der, dolgoklinjar.
Langmuth, die, Langmüthigkeit, die, poterpljivost, prizanesljivost, dolgo prizanašanje, poterpnost; nach dem *Russ.* dolgoterpnost; nach *Gutsm.* dolgovoljnost.
Langmüthig, *adj.*, poterpljiv, zanesljiv, dolgo prizanašajoč, dolgoterpen, blagoserčen.
Langnase, der, die, dolgonos, nosan, nosulja.
Langohr, das, uhač, dolgouh, nach *V.* uhule; Esel, osel; ein Esel nennt den andern ein Langohr, čuk sovi glavana (pravi), eine Fledermaus, ušati netopir.

Langöhrig, *adj.*, uhat, (in and. D. ušat), dolgouh.
Langohrschaar, die, truma oslov.
Langrock, der, dolgosuknjež.
Langröckig, *adj.*, dolgosuknjast, z dolgo suknjo.
Langrund, s. Länglich.
Langrund, das, s. Ellipse, Oval.
Längs, *adv.*, längs dem Flusse, des Flusses, za vodo, za potokam, ob vodi. kraj (in St. kre) reke, poleg ali zraven reke, ob reki; s. a. Entlang.
Langsam, *adj.*, počasen, kesen, muden, len, slab, medel; *adv.*, počasi, zlagama, zložno, polagama, pomalem, kesno, po kesnem; langsam arbeiten, počasi delati; auch ogrebati se, obirati se, meckati, pečkati pri delu; langsam gehen, počasi iti, lesti kakor polž, vleči se kakor megla, koracati in gambati leno; langsam nähert sich auch, počasi se dalječ pride; zu langsam, prepočasno; der Langsame, počasnik; ein langsamer Bote, nach *V.* cjaz; ein langsamer Kopf, kesna glava, kesne misli; ihn haben, kesnoumen biti, kesne glave, kesnih misli biti; ein langsamer Arbeiter, pečkalo.
Langsamkeit, die, počasnost, kesnost, kesnota, lenost, nenaglost, slabost.
Langsamträge, *adj.*, medel in len.
Langschattig, *adj.*, dolgosenčen; die Langschattigen, dolgosenčniki.
Langschläfer, der, zaspanec, zaležuh, poležuh, zaspanc; *serb.* dremčina.
Langschläferei, die, dolgo spanje, zaspanstvo.
Langschläferin, die, zaspanka.
Langschnabel, der, kljunač.
Langschnabelig, *adj.*, dolgokljunak.
Langschneidig, *adj.*, z dolgim rezalam.
Langschwanz, der, dolgorep; Pfannenstiel, Schwanzmeise, dolgorepka, beloglavka, mlinarček.
Langschwänzig, *adj.*, dolgorep. dolgorepen.
Langschweifig, s. Langschwanzig.
Langsichtig, *adj.*, daljnoviden (auch *russ.*)
Langsichtigkeit, die, daljnovidnost.
Langsilbig, *adj.*, dolgozložin.
Längst, *adv.*, davno, zdavno, zdavnej.
Langstange, die, d. i. Stemmleiste am Rüstwagen, nach *Zalok.* copanj*.
Längstens, *adv.*, naj dalje; längstens in einer Stunde, najdalje, najpoznej v eni uri.
Langstreifig, *adj.*, z dolgimi progami.
Langstroh, das, škopa*.
Längstvergangen, *adj.*, davno pretekel.
Langtönig, *adj.*, dolgoglasen.
Langviereck, das, po dolgasti čveterovogelnik.
Langwagen, der, sovra. sora, eig. svora, (nach *V.* razvora, in U. Kr., auch *böhm.*).
Langweile, die, dolg čas, *serb.* auch čama, *russ.* skuka, *poln.* nudota; ich habe Langweile, dolg čas mi je; Langweile machen, s. Langweilen.
Langweilen, *v. a.*, Langweile verursachen, dolg čas delati komu, sitili koga (*poln.* nudzić), nadlegovati koga; *v. r.*, er langweilt sich, dolg čas mu je, dolg čas prodaja, *böhm.* styska se mu.
Langweilig, *adj.*, dolgočasen, siten, nadležen; ein langweiliger Mensch, sitnež, nadležnik; auch dolgočasen človek (*poln.* maruda).
Langweiligkeit, die, dolgočasnost.
Langweiligen, s. Langweilen.
Langwelle, s. Langwagen.
Langwiede, die, s. Langwagen.
Langwierig, *adj.*, dolg, kar dolgo terpi ali je dolgo terpelo; eine langwierige Krankheit, dolga bolezen, s. a. Chronisch.
Langwierigkeit, die, dolgost. eig. Länge; dolgočasnost eig. Langweile; Langwierigkeit ist dem Geiste der slov. Sprache gemäß am besten beiwörtlich zu geben; die Langwierigkeit des Krieges befürchtend, ker so se bali, da bi vojska utegnila dolgo terpeti.
Lanke, die, die Seite des weichen Bauches, lakotnica; Schenkel, stegno.
Lanlauch, s. Allermannsharnisch.
Lanne, die, Gabeldeichsel, vojnice, *pl.*
Lanstraid, (Lenzgetreide), das, jaro žito.
Lanze, die, kopje, (auch *altsl.* u. and. sl. M., *poln.* kopia, *f.*), sulica (auch Pfeil), eine Lanze mit Jemand brechen, poskusiti se s kom na kopje, bojevati se; s. a. Lanzenträger.
Lanzenbrechen, das, prelamanje kopij, boj s kopjem, s sulico.
Länzen, *v. a.*, s sulico ubiti (n. p. ribo).
Lanzener, der, s. Lanzenträger.
Lanzenförmig, *adj.*, sulicast, kopjast.
Lanzengefecht, das, bitva s kopjem, na kopje, s sulico.
Lanzengeübt, s. Lanzenkundig.
Lanzenhieb, s. Lanzenstich.
Lanzenknecht, der, prosti vojak, s. a. Lanzenträger.
Lanzenkraut, das, Surinamska vodena praprot.
Lanzenkrieger, der, vojščak kopjonosec.
Lanzenkunde, die, urnost, ročnost v bojevanji s kopjem, s sulico.
Lanzenkundig, *adj.*, ročen, izurjen na kopje, na sulice.
Lanzenschneller, der, izurjeni suličar.
Lanzenschuh, der, tok za kopje.
Lanzenschwinger, der, izurjeni kopjenik.
Lanzenstich, der, ubod z kopjem, sulico.
Lanzenstiel, Lanzenschaft, der, ratišče, ratiše, kopjišče, kopjiše, sulišče, sulišе, sulica.
Lanzenträger, der, kopjonosec (*altsl.*), kopjenik, suličar.
Lanzette, die, suličica, kopjice, lancet*, als Aderlaßwerkzeug, puščalo, pušalo.
Lanzettenförmig, *adj.*, suličicast.
Lapidarschrift, die, Lapidarstyl, der, lapidarna ali nadpisna pisava.
Lapis causticus, s. Aetzstein.
Lapis infernalis, s. Höllenstein.
Lapp, *adj.*, s. Schlaff.

Lappalien, *pl.* otročarije, s. a. Kleinigkeiten.
Läppchen, das, cunjica, capica, zaplatica.
Lappe, der, s. Laffe; Lappen.
Lappen, der, viseči, klapasti košček, blek*; der Lappen des Ohres; s. Ohrläppchen; die Lappen der Hunde, klapaste ušesa; Flicklappen, zaplata, kerpa, krajnik (*Gutsm.*); Wischlappen, cunja, pobrisnica, pomiznica; s. a. Kuttelfleck; Samenlappen, nach *V.* ohlapki; an der Leber, Lunge, krilo, *russ.* dolja; ein Stück Zeuges im verächtlichen Verstande, zerrissenes Kleid, capa, auch cunja, candra; in Lappen gekleidet, capast, cunjast, capin; ein Wild geht durch die Lappen, zvér se ne boji strašila (obešenih cunj); durch die Lappen gehen, odnesti pete.
Lappen, *v. a.*, zakerpati, okerpati, kerpati; die Schuhe lappen, na čevlje žopane postaviti, čevlje zažopaniti, zakerpati; Kessel lappen, popraviti, popravljati kotle.
Lappenbiene, s. Rosenbiene.
Lappenblume, s. Hornkümmel.
Lapper, der, kerpar, kerpucar.
Lapperei, die, kerparija, kerpucarija; s. a. Lappalien.
Läppern, *v. a.* u. *r.*, skupljati se, nakupiti se, nabrati se po malem, nakapati se; *v. n.*, wenig auf einmal trinken, serkniti, serkati, serkljati.
Läpperschuld, s. Klitterschuld (*poln.* kapanina).
Lappicht, *adj.*, klapast, cunjast, capast.
Lappig, *adj.*, capast, cunjav, cunjast, poln cap; ein lappiges Blatt, (*bot.*), razrezljano pero.
Läppisch, *adj.*, šamlast, trapast, klamast, norčav, prismojen, bedast, budalast, neslan, hamlast, otročji; sich läppisch betragen, klamoteriti, neslano in po otročje se vesti.
Lappjagen, das, lov v okrajni, okoli ktere so cunje razpete.
Lärche, Lerche, die, Lärchenbaum, (Pinus larix), mecesen, (bei *Gutsm.* mercesna), in St. nach *M.* auch relih, (*russ.* listvennica, *serb.* ariš, *böhm.* modřin, *poln.* modrew, *m.*).
Lärchen- in Zstzgn. mecesnov, relihov.
Lärchenharz, das, mecesnova smola.
Lärchenholz, das, mecesnovina, mecesnov les.
Lärchenschwamm, der, mecesnova goba ali gliva.
Lärchenwald, der, mecesnovje, mecesnovec, relihovje, mecesnovina (mehr Lerchenholz), mecesnov gojzd.
Lärchenzapfen, der, mecesnov češarek.
Laren, *pl.*, domači bogovi nekdanjih Rimljanov.
Larifari, das, nach *V.* kikel kokel; s. Gewäsch.
Lärm, Lärmen, der, hrup, vrišč, vriš, šunder, šum, dirndaj, truš, nach *V.* ramovš, razbota, *serb.* buka, vika (vek); Lärm machen, šundrati, ropotati, hrumeti, hrupeti, nach *V.* razbotati; viel Lärm und nichts dahinter, z velikiga oblaka mali dež; blinder Lärm, prazni strah; (Alarm), Lärm schlagen, k orožju bobnati, *russ.* trevoga bit; Lärm anfangen, šunder, hrup vzdigniti, zagnati; ein ungeheurer Lärm, hrup, da je strah in groza.
Lärmbläser, der, podpihovavec, šuntavec, raznašavec strašivnih novic.
Lärmen, *v. n.*, hrumeti, hrupeti, šundrati, razsajati, razbijati, razdelavati, drajnati, ropotati, razbotati (*V.*), *russ.* šumet, šum delat; lärmend, hrumeč, šumeč, hrupeč, šundrav.
Lärmente, die, Schnatterente, (Anas strepera), konopnica.
Lärmer, der, Lärmmacher, ropotač, razsajač, razsajavec, razbijavec, ropotavec, šundravec, šundralo.
Lärmerin, die, šundravka, razsajavka, razbijavka, ropotulja.
Lärmglocke, die, s. Sturmglocke.
Lärmmacher, s. Lärmer.
Lärmplatz, der, zbirališče, zbirališe vojakov (o bobnanji).
Lärmstück, das, hrupeča, šumna igra.
Lärmvoll, *adj.*, šumen, hrupen, kjer je tak hrum in šunder, da je strah in groza.
Lärmzeichen, das, sklicovavno znamenje.
Larve, die, Maske, šema, (auch eine Person, die eine Larve trägt), larva* (*lat.*), *russ.* ličina, u. *analog* nach *Vuk* in Cerna gora, obrazina; eine Larve vornehmen, šemo ali larvo natakniti, natikati, našemiti se, ošemiti se, šemiti se; s. a. Verstellen, sich; die Larve abziehen, s. Entlarven; sie ist stolz auf ihre hübsche Larve, prevzetna je zavolj lepiga obraza; häßliche Larve, gerd obraz; die Larve der Schmetterlinge, gosenica, in St. a. vosenica; die Larve des Maikäfers, červ.
Larvenball, der, s. Maskenball.
Larvengesicht, das, gerdi, neznani obraz.
Larvenmantel, der, domino* (plašč.).
Larventanz, s. Maskentanz.
Lasche, die, bei Schneidern, Schustern, uhel, uha, klin, zaplatka; ein Mantel ohne Laschen, plajšč ali plajš iz celiga; bei den Zimmerleuten, zareza, presek; s. a. Kerbe.
Laschen, *v. a.*, uhel narejati; bei Zimmerleuten, vezati les (z zarezami); premlatiti (z remenam); Lederhosen, šiti z lahkim šivom; s. a. Lachen.
Lasciv, s. Ueppig, Unzüchtig.
Lase, die, verč, ročka.
Laserkraut, s. Ponarkraut.
Läsion, s. Verletzung.
Lasiter, s. Salpeter.
Laß, *adj.*, truden, zdelan, dognan, spehan, slab, mlahav; laß werden, utruditi se, zdelati se; fehlerhafte Abneigung vor der Arbeit habend, tožljiv, len, lenjiv, nemarn.
Laßbecken, das, skledica ali mednica, v ktero kri puščajo, pušajo.
Laßbrief, der, izpustno, osvobodno pismo.
Laßbinde, die, obveza po puščanji, pušanji, povoj.
Laßdünkel, die, napihnjenost, napuh.

Lasse, der, podložni kmet.
Laßeisen, das, puščavno ali pušavno železo, puščalo, pušalo, lancet*, nach *Zalok.* suže (U. Kr.).
Lassen, *v. n.* u. *i.*, ein gewisses Ansehen haben, wie läßt mir dieser Anzug? kako mi stoji, kako se mi pristje, podaje ta obleka; das läßt ihm schön, das läßt nicht, läßt nicht gut, to se mu lepo vda, poda, to je lepo viditi; to ni pristojno, to se ne pristje; das läßt sich, to se da (storiti), to je mogoče; es läßt, als ob, vidi se, kakor —; podoba je, kakor —; ravna se (n. p. na dež); *v. a.* (u. *n.*), pustiti, puščati, pušati, in Kt. auch nehati als *v. a.* wie im *Böhm.* u. *Poln.*; vorbei gehen lassen, memo pustiti, puščati; das Seil fahren lassen, verv izpustiti (z rok); es dabei bewenden lassen, pri tem pustiti, s. a. **Bewenden**; es gut sein lassen, za dobro vzeti, za ljubo vzeti, ne pretresati na tanko; laß dir gefallen, vzemi za ljubo; Einem den Vorzug lassen, prednost ali predstvo dati komu; für **Ueberlassen**, s. dieses; laß es sein, pusti, naj bo; laß ihn machen, pusti ga, naj dela, kar hoče, ne brani mu; laß dir das gesagt sein, daj si to dopovedati; pomni na to; von seiner Meinung nicht lassen wollen, (als *v. n.*), svoje misli ne pustiti; svojo terditi, gnati, ne odjenjati, ne odstopiti od svoje besede; es ließe sich viel davon sagen, mnogo bi se od tega moglo, dalo govoriti; er ließ ein Haus bauen, dal je hišo sozidati, auch hišo je zidal; dieser Wein läßt sich trinken, to vino je pitno, se da piti, voljno teče po gerlu; ein Buch drucken lassen, bukve natisniti dati; erlauben, pustiti, puščati, dopustiti, dopuščati, dopušati, pripustiti, pripuščati, pripušati, ne braniti, dovoliti kaj; ich weiß mich nicht zu lassen, ne vem, kaj čem, kam bi se djal; sie weiß sich vor Freude nicht zu lassen, ne ve kaj bi počela, kam bi se djala od veselja; die Gäste nicht lassen können, s. **Unterbringen**; befehlen, veleti, dati, reči, ukazati, zapovedati; Gott läßt die Sonne scheinen, Bog daje solncu sijati; daß läßt sich hören, s. **Hören**; laßt sehen, da vidimo; poglejmo; ich habe mir sagen lassen, slišal sim, govori se, rekli so mi, pravijo; das werde ich lassen, bleiben lassen, tega ne bom storil, tega se bom varoval; er ließ sich malen, dal se je malati; er ließ den Schüler lesen, ukazal je učencu brati, oder, naj bere; das läßt sich schließen, iz tega se more soditi; vor sich lassen, pred se pustiti; dovoliti komu, da pride pred —; du läßest Gras wachsen, po tvoji naklombi, volji raste trava; er mußte es geschehen lassen, ni mogel braniti ter je privolil; lassen Sie mich nur machen, le meni izročite, prepustite to, moja skerb bo; laßt euch das gesagt sein, naj vam bo tò dovelj, zadosti; einen Vogel fliegen lassen, izpustiti tiča; holen lassen, poslati po koga, po kaj; laß hören, govori, povej; sein Leben lassen, umreti; svoje življenje izročiti za koga, poginiti; sagen lassen, sporočiti, poročati, naročiti, naročati komu; Waaren kommen lassen, s. **Kommen**; ich ließ mir ein Kleid machen, dal, rekel, ukazal sim si suknjo narediti; anfünden lassen, na znanje dati; der Gärtner hat die Pflanze erfrieren lassen, po vertnarjevi nemarnosti je rastlina zmerznila, ozebla; das Feuer ausgehen lassen, pustiti, da ogenj ugasne; die Fahne fliegen lassen, razviti, razpustiti bandero; ich lasse mich nicht necken, ne dam se podajati, ne dam si nagajati; sich herbei lassen, s. **Herbeilassen**; Bier vom Faße lassen, iztočiti, odtočiti; sich hören lassen, dati se slišati, pred drugimi peti, gosti; Jemanden gehen lassen, in Ruhe lassen, koga pustiti (pri miru); laß ihn gehen, naj gre, kamor hoče (*poln.* niech idzie); er läßt sich schmecken, diši mu, gosti se, överstojé; laß ihn nur erst groß werden, čakaj da odraste; naj le odraste; er läßt sich nichts verdrießen, za nobeno težavo nič ne mara, nobeniga truda se ne boji, ne ustraši; die Thür offen lassen, duri odperte pustiti; das Böse lassen, hudimu se odpovedati, slovo dati, greh popustiti, od greha nehati; auch vom Bösen lassen, als *v. n.*; vom Spiel lassen, igro pustiti, nehati igrati; s. a. **Ablassen**; wie hast du dir das können einfallen lassen? odkod ti je prišlo to v glavo? um den Preis kann ich es nicht lassen, za toliko tega ne morem dati, oddati, auch pustiti; Jemanden Zeit lassen, odlog, odlogo dati komu; er läßt ihn zu sich rufen, reče mu, ukaže mu, naj pride k njemu, prednj, pokliče ga k sebi; laß dich nicht vom bösen Beispiele irre leiten, hudi izgledi naj te ne motijo, oder, ne daj se hudim izgledam premotiti; sein Reichthum läßt das erwarten, od njegoviga bogastva se da, se sme pričakovati; er fängt da an, wo er es gelassen hat, tu je začel, kjer je bil nehal, ne spremeni se; ich lasse dich nicht von der Stelle, ne gani mi se z mesta; ich habe es ihm schon oft gesagt, aber er läßt es nicht, ne more se odvaditi tega; es an nichts fehlen lassen, za vse poskerbeti, da ne manjka ničesar, storiti, kar se da; er ließ ihn grüßen, s. **Grüßen**; Blut, Ader lassen, zur Ader lassen, puščati, pušati (koga, komu), kri spustiti; lasset uns gehen, pojdimo; lasset uns trinken, pijmo; erdulden, poterpimo! sein Wasser lassen, vodo pustiti, scati, oscati se; laß sehen, pokaži, čaj (počakaj), da vidim; was ließ sich sonst noch thun, kaj je bilo še sicer storiti, kaj bi se bilo dalo še storiti; das läßt sich nicht agen, ne da, ne more se povedati; sie wolltef sich nicht trösten lassen, ni je bilo utolažiti; sie ließ sich trösten, dala se je utolažiti; zusammen treffen lassen, sterniti, strinjati; der Dichter läßt den König sagen, po pevcu govori kralj, pevec pritika kralju besede; der Allerhöchste läßt die Arzeneien aus der Erde wachsen, Bog daja zdravilam rasti iz zemlje; etwas lie-

gen lassen, pustiti kaj, ne lotiti se česa; sich nichts anfechten lassen, za nič ne marati, iti svojo pot; laß ihn nur kommen, naj le pride; Haare lassen, s. **Haare**; die Zügel lassen, s. **Schießen** (lassen); man ließ ihn nicht ins Haus, niso mu dali v hišo (stopiti); die Diebe haben ihm nichts gelassen, tatje mu niso nič pustili, t. j. so mu vse pobrali; im Stiche lassen, zapustiti; lassen Sie mich ein wenig ausruhen, dovolite, da se nekoliko opočijem; Einen von sich lassen, s. **Entlassen**; laß dir sagen, naj ti povem; er hat seinen Kindern kein Vermögen gelassen, otrokam ni zapustil premoženja; sich vernehmen lassen, povedati svojo misel; schick Einen hin und laß sehen, reci komu, da gre gledat; er mußte sich nun in einer Sänfte tragen lassen, morali, mogli so ga zdaj v nosilnici nositi; nicht zum Worte kommen lassen, s. **Kommen**; sich auf die Knie lassen, poklekniti, klekniti, poklekovati; sich sehen lassen, pokazati se, dati se viditi; kommen, um sich sehen zu lassen, na zijale priti; sich in den Brunnen lassen, v študeno (vodnjak) se spustiti, spuščati, spušati.

Lassen, das, puščenje, pušenje, puščanje, pušanje; Unterlassung, opuščenje, opušenje; das Thun und Lassen, djanje in nehanje; s. a. **Wandel**.

Laßgut, das, überhaupt, zemlja, zlasti pa laz ali kerčevina, ki se komu za kako letno davščino ali davšino prepusti.

Laßheit, die, s. **Nachlässigkeit**.

Laßherr, s. **Grundherr**.

Lässig, *adj.*, len, merzel, nemaren, mlačen, slab; eine läßige Seele wird Hunger leiden, kdor ne dela, je brez jela.

Lässigkeit, die, lenoba, lenost, nemarnost, slabost.

Laßkopf, der, s. **Schröpfkopf**.

Läßlich, *adj.*, odpustljiv; läßliche Sünden, odpustljivi, majhni grehi.

Laßraum, s. **Laßgut**.

Laßreidel, der, prideržanec, prihranjenec, s. **Laßreis**.

Laßreis, das, mladi les, mlado drevo, mladika, (za pleme prihranjena), Laßreiser, *pl.* mladovje, mladje.

Laßsünde, die, odpustljivi greh.

Laßtag, der, dan, dober za puščanje ali pušanje (kervi).

Laßwiese, die, snožet za letno plačilo.

Laßzapfen, der, zatikavnik (*V.*), zatiček.

Laßzeichen, das, im Kalender, znamnje, da je dobro puščati ali pušati.

Laßzins, der, lazovina, davščina, davšina za laz, njivo itd.

Last, die, Gewicht, teža, velika teža, breme; Last, die ein Mensch trägt, butara, naklad, breme; die ein Pferd, Esel trägt, tovor; Ladung, naklad, naložba, naloženo blago; Lasten schleppen, tovoriti; Beschwerlichkeit, težilo, težava; eine Last Schläge, s. **Tracht**; bürgerliche Lasten, deržavljanske dolžnosti; das Land hat viele Lasten zu tragen, ta dežela plačuje mnogo davkov, *serb.* namet, *russ.* nalog; das ist mir zur Last, to me nadleguje, me teži, mi je težavno, sitno, nadležno; der Gemeinde zur Last fallen, občini na (v) skerb priti, biti; Einem zur Last fallen, auch komu težaven oder v težavo biti, koga nadlegati, komu nadlego delati, nadležen, siten, natečin biti; Einem etwas zur Last legen, koga česa obkriviti, kriviti, obdolžiti, dolžiti, v krivico šteti, pripisovati; sich selbst zur Last sein, samsebi preveč biti; was den Kaufmann zu Last und zu Gute kommt, kar je kupčevavec dolžan in kar ima tirjati; Einem eine Last auflegen, opertiti oder opertati komu kaj; herabnehmen, zdeti, zdevati, odpertati; von Lasten depuriren, razdolžiti, razdolževati kaj; bücherliche Lasten, vpisani dolgovi.

Lastadie, s. **Schifflände**.

Lastbar, *adj.*, nosiven; kar more *nositi;* lastbare Thiere, tovorna živina, tovorivka (*M.*); *russ.* podjaremnyj, jaremnyjči; lastbare Stände, obdačeni stanovi.

Lastbeere, s. **Erdbeere**.

Lasten, *v. a.*, težiti, težati, pritiskati, stiskati, tlačiti koga; lastend, bremit (nach *V.* in Reisn.); *v. n.*, težo imeti, težak biti; auf Jemand lasten, težati, obteževati *koga*, s. a. **Belasten**.

Lastenfrei, *adj.*, brez dolga, brez davkov, neobdačen.

Lastenstand, der, stan dolgov, bremena, dolgovi.

Laster, das, Neigung, Böses zu thun, pregrešljivost, huda spačenost, hudobnost, nach *Gutsm.* a. pregreštvo, *russ.* porok; *bibl.* eine grobe Uebertretung des Gesetzes, pregreha; dem Laster ergeben, hudimu, zlemu, hudobijam, grehu vdan, služijoč; *alles* Laster an sich haben, vse hudobije, vse neprave, napčne nagnjenja, vse napake; sich in Lastern wälzen, v pregrehah valjati se; gerdo, hudobno živeti; das Laster der Trunkenheit, napaka pijanstva; das Laster meiden, ogibati se, varovati se hudiga, zlega.

Lästerer, der, psovavec, gerdivec, opadnik, obrekovavec; Gottes, preklinjavec.

Lasterfrei, *adj.*, brez pregrehe; pregrehe, hudobije čist.

Lästergeschichte, s. **Chronique scandaleuse.**

Lasterhaft, *adj.*, pregrešin, hudoben, napačin, spačen, spriden, gerdiga, zanikerniga življenja.

Lasterhaftigkeit, die, pregrešnost, spačenost, zloba, spridenost, zanikernost.

Lästerin, die, gerdivka, psovavka, obrekovavka; Gottes, preklinjavka.

Lasterknecht, der, sužnjik gerdiga poželenja, nagnjenja, pregrešnik.

Lasterleben, das, pregrešno, hudobno, prenapčno življenje.

Lästerlich, *adj.*, von **Laster**, gerd, nesramen, gnjusen; lästerlich saufen, gerdo popivati; lästerlich fluchen, kervavo kleti; von **Lästern**; gerdiven, obrekovaven, *sramoti-*

ven, sramoten, preklinjavsk, zasramovaven; lästerliche Reden, gerde, nesramne besede; auf eine lästerliche Art, sramotivno.

Lästermaul, das, opravljivec, obrekovavec, *weibl.* opravljivka, obrekovavka; napačni, opravljivi, gerdi jezik.

Lästern, *v. a.*, gerditi, ogerdovati, psovati, opravljati, obrekovati, gerdo govoriti od koga; Gott lästern, Boga preklinjati; *v. n.*, er lästert gern, rad opravlja, opravljiv je; fluchen, kleti, preklinjati, hudičevati, zlodjevati, šentovati, s. a. Schänden, Schmähen.

Lasterquell, der, izvir hudobije, pregreh.

Lästerrede, die, sramotivne, gerde, gerdivne besede.

Lästerschrift, die, s. Pasquill, Schmähschrift.

Lästerschule, die, *fig.* kraj, kjer se močno opravlja, ogovarja, obrekuje.

Lastersinn, der, hudobnost, hudobna nagnjenost.

Lastersklave, s. Lasterknecht.

Lasterstadt, die, spačeno, sprideno mesto.

Lasterstein, s. Schandstein.

Lästersucht, die, opravljivost.

Lästersüchtig, *adj.*, opravljiv.

Lasterthat, die, pregrešno delo, hudobija pregreha, *serb.* opačina.

Lästerung, die, psovanje, gerdo ogovarjanje, opravljanje, grajanje, gerjenje, huljenje, sramotenje; Lästerung Gottes, preklinjanje Boga.

Lastervoll, *adj.*, hudoben, prehudoben, s. Lasterhaft.

Lasterwort, s. Lasterrede.

Lästerzunge, die, hudi, strupeni jezik; opravljivec, opravljivka.

Lastgeschirr, s. Lastwagen.

Lastgewicht, das, velika teža.

Lastholz, das, navadna širokolistna lipa.

Lastig, s. Schwer.

Lästig, *adj.*, beschwerlich, težaven, siten, neslan, pust, netečen, neješčin, neječin, težek, nepriličin, neugodin, nagajiv, nadležin, *russ.* u. *serb.* dosaden; der Lästige, sitnež, neslanec; es ist mir lästig, teži me, sitno, nadležno mi je, unožalo se mi je; Einem lästig fallen, nadlegati, nadlegovati koga, nadlego delati komu, težak biti; ein lästiger Mensch, naveličje, (u. *Ravn.* in Reifn.).

Lästigkeit, die, težavnost, sitnost, nepriličnost, neugodnost, nadležnost.

Lastlos, *adj.*, brez teže; teže, težave prost.

Lastpferd, das, tovorni konj.

Lastraum, der, prostor za naklad, za tovor.

Lastrecht, das, bremenska pravica.

Lastsand, der, obtežni pesek, s. Ballast.

Lastschiff, das, prevozna ladija, kupčijska ladija, ladija z blagam, za blago; nach dem *Böhm.* nakladna ladija, bei *Gutsm.* tovorna ladija.

Lastthier, das, tovorna živina, bei *M.* tovorivka.

Lastthierisch, *adj.*, živinsk.

Lastträger, der, nosič, nosač, tovornik (*Gutsm.*), nach *V.* težak, was jedoch einen schweren Arbeiter überhaupt, namentlich aber Feldarbeiter bedeutet.

Lastträgerin, die, nosačka, tovornica, nosivka.

Lastvieh, das, tovorna živina.

Lastvoll, *adj.*, močno obložen.

Lastwagen, der, težki voz, auch voz schlechthin, kola, voz za blago, nach *Gutsm.* tovorni voz, *böhm.* nakladni voz.

Lasur, der, Lasurstein, lazur oder azur, lazurni kamen, nach *V.* višnjevec †; neka višnjeva barva; die, auch der, s. Kupferlasur, neka višnjeva kotlovinska ruda.

Lasurblau, *adj.*, lazuren.

Lasurerz, s. Kupferlasur.

Lasurfarbe, die, višnjeva barva, *poln.* blękit.

Lasurstein, der, s. Lasur.

Laetare, (wörtl.) veseli se, četerta postna nedelja.

Latein, das, latinščina, latinšina, latinsko, latinski jezik.

Latein, *adj.*, s. Lateinisch.

Lateinelei, die, latinčevanje, s. a. Lateinismus.

Lateineln, *v. n.*, latinčevati, povsod latinščino, latinšino štuliti.

Lateiner, der, latinec, kdor latinščino, latinšino zna.

Lateinerin, die, latinka.

Lateinisch, *adj.*, latinsk; lateinisch schreiben, (po) latinsko pisati, auch latinski pisati; lateinische Küche, (scherzw.), s. Apotheke.

Lateralerben, oder Lateralverwandte, *pl.* postranski dediči, postranska žlahta; s. a. Seitenverwandte.

Lateriren, *v. n.*, die Latera berechnen, seitenweisen zusammenzählen, seštoti, štoti, seštevati po straneh.

Laterna magica, s. Zauberlaterne.

Laterne, die, etwa svetilnica, svetilo, *altsl.* svešta, svetil'ce, gew. latérna*, lučirna*; bei den Großuhrmachern u. dgl., Drilling; preslica, *russ.* šesternja; turnična kupoli; scherzw., buča, glava človeška; etwas in der Laterne haben, terčen, pijan biti; Meerschwalbe, morska lastavica; Blässe eines Pferdes, s. dieses; Laternchen, *dim.* das, laternica, svetilce.

Laternenblatt, das, rožena plošča, ploša za latérna.

Laternenmacher, der, latérnar, lučirnar, svetilničar.

Laternenmann, der, kdor latérne snaži.

Laternenpfahl, der, latérnik (kol za latérno).

Laternenträger, der, svetivec, kdor latérno, svetilnico nosi, laternar; nek velik hrošč, *russ.* svetonoska; s. a. Laternenpfahl.

Laternisiren, *v. a.*, na latérnik obesiti.

Latinismus, der, lastnija ali posebnost latinskiga jezika, latinizem.

Latinisiren, *v. n.*, latinčevati; *v. a.*, polatinčiti, latinčiti.

Latinität, die, s. Latein, das.

Lätsch, s. Latschig.
Lätschbein, Latschbeinig, s. Latschfuß.
Latsche, die, niedergetretener Schuh, Latschschuh, šlobeder, (viell. bess. žlobedro), šlebeder, švérta, pošvértani čevelj; umazana ženska; kuzla.
Latschen, *v. n.*, žlobedrati, šlebedrati, noge vleči; latschender Gang, šlobedranje.
Latscher, der, šlobedra, šlobedralo, človek, ki se vleče kakor megla.
Latscherin, die, šlobedravka.
Latschfuß, der, šlobedrasta noga, ki se vleče po tleh.
Latchfüßig, *adj.*, šlobedrastih nog.
Latschig, *adj.*, šlobedrast, šlobedrav; nereden; latschiges Wetter, kislo vreme; ohlapen, mehek (od mesa), plevek (od jedi), brez cene.
Latschtaube, die, koconogasti golob.
Lattbaum, der, drevo za letve ali prekle.
Latte, die, latva oder letev, prekla, lata (auch *böhm.* u. *poln.*), nach *M.* lapta; šreča (remelj); ein Sparren bei Vogelhäusern und Zäunen, prostica, im Forstw., švigla; Latten schneiden, prekle žagati; Latten reissen, preklo krojiti; mit der Latte laufen, norčav biti; *fig.* von großen, hagern Menschen, švigla, prekla.
Latten, *v. a.*, opreklati, preklati, late. letve pribijati, oletovati, letovati, nach *M.* laptati.
Lattenaxt, die, tesla, s ktero se krojijo prekle.
Lattenbaum, s. Lattbaum.
Lattenfischerei, die, s. Angelfischerei.
Lattenholz, das, les za latve.
Lattennagel, der, letevnik, latnik, strešnik.
Lattenwerk, das, letve, preklo, preklovje; nach *V.* latasto delo; rešetka iz letev, *russ.* pereplet (preplet).
Lattenzaun, der, plot iz lat.
Lattich, Lattig, der, (Lactuca), salata, *serb.* lačika, (*poln.* wilder Lattich, loczyga); wilder Lattig, divja, poljska salata; giftiger, stinkender Lattich, smerdljiva salata; s. a. Huflattig.
Latus, das, s. Seite; latus per se, samo za se.
Latwerge, die, latverk*, elektvar*, *russ.* latverg u. kaška.
Latz, der, s. Brustlatz; an den Beinkleidern, vratica, durce, (dverce), bavtara*; im Hüttenwesen, nach dem *Böhm.* pregrada; s. a. Klappe.
Lätzchenhemde, das, ošpetelj*, auf dem Karst, opleče.
Lau, *adj.*, von flüssigen Körpern, im geringen Grade warm, mlačen, moren, nach *M.* mlahen, laues Wasser, mlačna, morna (J. Kr.) voda; laue Luft, toplotno, toplikasto; laue Liebe, mlačna ljubezen; lau empfangen, hladno, bolj merzlo, ne z živim veseljem sprejeti.
Laub, das, listje, pérje, in Kt. a. nach *Gutsm.* lepen, lepenje, *böhm.* lupen; das Laub schlägt aus, pérje, listje, berst poganja, zeleni se; die Bäume verlieren das Laub, drevje se obletuje, se je obletelo, brije se, se je obrilo, oblistuje se; das Laub abstreifen, osmukati, smukati pérje; Laub rechen, listje (nicht pérje) grabiti; Eichenlaub, hrastovo listje; s. a. Laubwerk; im Forstw., leto (čas zelenenja).
Laubapfel, s. Gallapfel.
Laubbaum, der, listovec, listnato drevo.
Laubbusch, der, vejnik (*Gutsm.*).
Laubdach, das, strešica iz listja; gosto pérje dreves, ki senco dela.
Laube, die, ein Schoppen, klanica, Vorhaus, lopa, veža, *poln.* podsienie; s. a. Gallerie; unter den Lauben sitzen, pred hišo prodajati; im Garten, hišica ali lopa z vejicami, z rastlinami ovita, obraščena, obražena; etwa auch senčnica, hladnica, *böhm.* und *poln.* hladnik, *russ.* besedka; s. a. Weißfisch.
Lauben, der, s. Weißfisch.
Lauben, *v. n.* zeleneti, listiti se, listje poganjati; s. Belauben, sich; *v. a.*, d. i. des Laubes berauben, osmukati, smukati pérje.
Laubendach, das, klanična streha.
Laubengang, der, ulice med gostimi, košatimi drevesi.
Laubenschwalbe, die, domača lastovka.
Laubensitz, der, sedež v senčnici.
Lauberblatt, das, pero, list z drevesa.
Lauberhuhn, s. Zinshuhn.
Lauberhütte, die, šotor, šator (*altsl.* šat'r) iz zelenih vej (pri nekdanjih Judih); eine Streuhütte, listnjak, steljnik.
Lauberhüttenfest, das, podšatorna obletnica, nach *M.* podlopna obletnica.
Laubertag, s. Festtag.
Laubesche, die, jesen.
Laubfall, der, listopad; Laubfäller, jesen-i.
Laubfeige, die, smokva ali figa v peresih.
Laubfink, der, s. Gimpel.
Laubfleck, s. Sommersprossen.
Laubförmig, *adj.*, listnat, listast.
Laubfrosch, der, zelena ali božja (*russ.* drevesna) žabica, eig. rega, in St. nach *M.* auch vega, vegavica.
Laubfutter, das, Winterfutter für die Schafe, frodelj, hrodelj, nach *V.* plastje; tlait, schlechtes, zusammengerafftes Waldfutter, plaža vejniki.
Laubgang, s. Laubengang.
Laubgehänge, Laubgewinde, das, venci iz listja, spletenina iz listja.
Laubgesäusel, das, šumot, šumljanje listja.
Laubgewebe, das, goste vejice s pérjem.
Laubgewölbe, das, oblok iz košatih dreves.
Laubgezelt, s. Lauberhütte.
Laubgipfel, der, zeleni, listnati verh.
Laubholz, das, listovci, listovje, listnato drevje, listov les (*V.*), *russ.* černyj les; ein solches Gehölz, listnik.
Laubhuhn, das, s. Birkhuhn.
Laubhütte, die, s. Lauberhütte.
Laubhüttenfest, das, praznik šatorjev, podšatorna obletnica, obletnica pod šatori.
Laubicht, *adj.*, dem Laube ähnlich, listnast.
Laubkäfer, der, s. Maikäfer.

Laubig, *adj.*, vieles Laub haben, listnat.
Laubknospe, die, berst, berstni ali listni popek.
Laubkranz, der, venec iz listja, iz peres.
Laublos, *adj.*, brez pérja, brez listja, brezlisten, gol, (im Herbste), obletel; ohne Bäume, gol, neobrašen, neobrašen.
Laublütig, *adj.*, s. **Phlegmatisch**.
Laublütigkeit, s. **Phlegma**.
Laubmist, der, listni gnoj, gnoj iz listja.
Laubrausch, der, snet na drevji.
Laubrechen, der, grablje za listje, listne grablje; das, grabljenje listja.
Laubreich, *adj.*, listnat, poln listja.
Laubrost, der, rija na tertnem pérji, snet.
Laubrüst, s. **Lauberhütte**.
Laubschnur, s. **Laubgehänge**.
Laubschoppen, s. **Lauberhütte**, richt. **Laubhütte**.
Laubstreu, die, listje za nastel, listni nastel, listna stelja.
Laubthaler, der, stari francoski toler (šest frankov), nach *V.* toler za osem petic.
Laubwald, der, listnik, listnati gojzd.
Laubwerk, das, listje, listna olepšava; in der Malerei, listje, peresa na malanem drevji; roževje.
Lauch, der, s. **Knoblauch**, **Zwiebel**; (Porrum), luk (in allen slav. M. u. *altsl.*).
Lauchapfel, der, špičar.
Lauchdistel, s. **Brachdistel**.
Läuchel, das, česniček.
Lauchfarbe, die, lukova barva.
Lauchfarben, *adj.*, rumenozelen.
Lauchgrün, *adj.*, lukastozelen.
Lauchknoblauch, der, poljski česnik.
Lauchzwiebel, der, divji drobnjak.
Laudanum, das, opij, opium, makov sok.
Laudemial- in Zstzgn. prepisninski.
Laudemialprocent, das, odstotek od primščine, primšine.
Laudemium, das, deseti denar, primščina, primšina, prepis, prepisnina, davščina, davšina od spremembe posestnika.
Laudes, *pl.*, hvalnice, hvalne molitve.
Laudiren, *v. a.*, sukno pomazati z oljem (suknarska beseda).
Laudum, das, razsodba (poljubniga, izbraniga razsodnika).
Laue, die, s. **Lauigkeit**; **Lauge**.
Lauen, *v. n.*, (vom Schnee) aufthauen, ojužiti se, kopneti.
Läue, die, s. **Lawine**.
Lauer, der, Nachwein, Tresterwein, patoke, *pl.*, tropinščnica, tropinšnica, nach *M.* libra, čmiga, *Gutsm.* lavra; a. schlechter Wein, kislica, slabo vino, čviček.
Lauer, die, preža, pazba, nach *V.* lukanje, *serb.* vrebanje, *russ.* podslušivanje; auf der Lauer stehen, prežati (prežim), na preži stati ali biti, pasti, paziti; Hinterhalt, s. dieses.
Lauerer, Laurer der, prežač, preževec, prežar.
Lauergrube, die, lovska jama, iz ktere lovec zveri čaka.
Lauern, *v. n.*, prežati na kaj, paziti, zalezovati, pasti kaj, streči na kaj; auf einen Hasen lauern, zajca čakati, streči, pasti, na zajca prežati; željno pričakovati česa; an der Thüre lauern, prisluškati, s. **Horchen**; **Warten**; Einem auf den Dienst lauern, streči komu po službi, spodlezovati ga, gledati, kako bi mu škodoval.
Lauersam, *adj.*, preževen, ročen v preženji, spodlezljiv.
Lauf, der, tek (auch *altsl.*), beg (Flucht), das ist der Lauf der Welt, tak je svet, taka se godi na sveti; Lauf des Gewehres, cev, (*russ.* stvol); im vollen Laufe, v diru, dirjaje (od konj); Schafe nach dem Laufe verkaufen, kakor ktera iz hleva prileti; der Lauf des Wassers, tečenje, tok; Lauf der Zeit, pretek, tek; Einem Dinge freien Lauf lassen, spustiti, ne zaderževati; s. a. **Frei**; Bett eines Flusses, s. **Flußbett**; Lauf der Thiere; s. **Brunft**; vom Winde, s. **Richtung**; Lauf eines Siebes, obod, (obvod); der Fortgang, napredek; s. a. **Gang**; noch im Laufe dieses Jahres, še to leto, še v tem letu; Lauf der Gestirne, premik; in der Jägersprache, noga, skok, besond. *pl.*; Läufe, Läufte, in der Mühle, tekalica, tečaj, tekališče, tekališe (*V.*); den Lauf der Zeit vermag keine Macht aufzuhalten, časa ne ustavi nobena moč; der Lauf des Lebens, življenje, *M.* žitek; življenja tek; seinen Lauf richten, oberniti se kam; im Laufe (vom Flusse), stekama; im Laufe Schwungkraft bekommen, leté omah dobiti.
Laufbahn, die, tekavnica, s. **Rennbahn**; Lebenslauf, žitek (*M.*), živenje, živetje, življenje, pot življenja; *poln.* zavod, *russ.* poprišče; seine irdische Laufbahn beschließen, ločiti se s tega sveta.
Laufband, das, s. **Gängelband**, **Leitseil**, povodec.
Laufbank, die, nach dem *Russ.* u. *Poln.* hodulja, otroški stol ali voziček.
Laufbret, das, bei den Webern, das Lesebret, Scherbret, nach *V.* snovavnica, šprklja.
Laufbrief, das, s. **Currende**.
Laufbrücke, die, mostiček; eine schmale Brücke für Fußgänger, berv.
Laufbursche, der, hlapec, ki ga po opravilih zaganjajo ali pošiljajo.
Laufdohne, die, **Laufel**, die, Schlinge, zaderga, locenj, zanka, žimnica, žima, kambica.
Laufel, die, Pfad des Federviehes, stezica perotnine (po gojzdih); s. a. **Laufdohne**.
Läufeln, *v. a.*, luščiti, lušiti, ružiti, robkati.
Laufen, *v. n.*, teči, (auch *altsl.*), tekati, auch leteti, letati (eig. fliegen), in einigen Fällen auch bežati; z. B. laufe schnell um Wasser, beži po vodo, neben teci, skoči, hiti po vodo, obwohl bežati, begati im Slov. wie im *Altsl.* mehr fliehen bedeutet; *serb.* terčati, *russ.*, *böhm.* u. *poln.*

bežat, begat; das Blut lief (floß) aus der Wunde, kri je tekla iz rane; rennen, dirjati; davon laufen, uteči; s. **Entlaufen**; zu laufen anfangen, v tek se spustiti, spuščati, spušati, zagnati; in der Absicht zu entfliehen, udreti jo, uliti jo, ubrisati (pobrisati) jo; läufig sein, pojati se, goniti se, loviti, treti se; s. a. **Brunsten**; um die Wette laufen, za stavo teči, kdo bo koga pretekel; lauf, was du kannst, teci kar moreš, kar ti noga da; sich müde laufen, nateči se, natekati se, naletati se; sich wund laufen, noge ožuliti si tekoč, v teku; mit dem Kopf wider die Wand laufen, s. **Rennen**; auf das Blatt laufen, auf Reizen laufen, *waidm.*, na pisk iti; seinen Weg (seines Weges) laufen, hitro iti svojo pot; das Kind lernt laufen, otroče se uči hoditi; nach etwas sich eifrig bewerben, gnati se za čim; das läuft auf eins heraus, to je vse eno; das läuft wider Jemand, to je proti komu, nanj leti, meri; in sein Verderben laufen, v svojo škodo, pogubo leteti, iti; Sturm laufen, naskočiti, naskakovati, z naskokam ali navalam vzeti, jemati; *russ.* pristup delat; *böhm.* hnati utokem; *serb.* juriš činiti; über Einen laufen; s. **Ueberfallen**; eine Kerze läuft, sveča kida, se kerga, krofa; aus dem Dienste laufen, uhajati iz službe; der Feind lief, sovražnik je pobegnil, zbežal, se je v beg podal; laß ihn laufen, pusti ga pri miru, ne meni se ž njim; die Milch ist gelaufen, mleko se je zagrizlo; s. **Gerinnen**; Thränen liefen über seine Wangen, solze so ga polile, so se mu pocedile po obrazu; von schadhaften Gefäßen, es läuft, pušča, puša; die Augen liefen ihm voll Wasser, solze so mu stopile v oči; die Augen laufen ihm, oči se mu kergajo, da iz njih teče; s. **Triefäugig**; das Schiff läuft, ladija teče, jadra, se pelje po vodi; in den Hafen laufen, s. **Einlaufen**; auf Sandbänke, na melinah, sipah obsedeti; das Segel laufen lassen, jadro spustiti; die Erde läuft um die Sonne, zemlja se obrača, suče, verti okoli solnca; über die Haut laufen, (von Kälte), spreleteti, spreletovati koga; s. a. **Ueberlaufen**; der Teig lauft in die Höhe, testo vshaja; von den Ranken, kviško iti, vspenjati se; es läuft ein Gericht, govori se, pravijo; s. **Gerücht**; das Gebirge läuft von Osten gegen Westen, gora se razprostira, leži od iztoka proti zapadu; Gefahr laufen, v nevarnosti biti; ich habe ein Wort laufen lassen, beseda mi je ušla; das läuft wider den Anstand, to je nespodobno, wider die Wahrheit, to se ne vjema z resnico, to nasprotuje oder je nasprotno resnici; auf etwas hinaus laufen, na kaj iziti se; er aber lief ihm nach und versetzte ihm einen Schlag, kar za njim jo udere in buti, udari, udrihne ga; Gassen laufen, s. **Gassenlaufen**; die Frist lauft vom Tage, doba teče od dne, se začenja; *v. a.*, Erze laufen, hitro, v teku spravljati iz jame.

Laufen, das, tekanje, letanje; im Laufe einholen, doteči koga.

Laufend, *adj.*, tekoč; das laufende Jahr, tekoče, letošnje leto; laufende Nummer, zapored tekoč; im laufenden Monat, ta mesec; der laufende Preis, sedanja cena; laufende Schrift; s. **Cursivschrift**.

Laufer, **Läufer**, der, tekavec, tekun; *russ.* skorohod; Spule, cev; der obere Mühlstein, gornji kamen, veršnjak, verhnjak; (*russ.* hodun); s. a. **Reibstein**; an den Thorwegen der Meierhöfe, tečaj; in der Musik, prelet, nach F. pobiraj; nach dem *Böhm.* prehod; *poln.* przebieranie głosem; im Schachspiele, tekač; *russ.* slon; bei den Maurern, kamen po dolgem, podolžnik; *bibl.*, s. Bote; von Pferden, berzi, hitri konjič; bei den Vogelstellern, vabnik; in der Landwirthschaft, mlade odstavljene še neubrejene presice.

Läuferbüchse, die, poselska pušica.

Läuferfalk, der, s. **Bienenfresser**.

Läuferfuß, der, skočna, hitra noga

Läuferplatz, der, auf dem Vogelherde, vertec.

Läufervogel, der, vabnik, vabec.

Läuferzeug, der, komat (*V.*), jermenci, na ktere so privezani vabniki.

Läuferzug, der, potez s tekličem; s. a. **Läuferzeug**.

Laufespe, s. **Espe**.

Lauffeuer, das, tekoči strel, vžig v dolgi versti potreseniga smodnika do podkopa; eine Art des Abfeuerns bei Soldaten, tekoči ogenj; nach dem *Poln.* pomikavni ogenj; *russ.* beglyj ogonj; sich wie ein Lauffeuer verbreiten, v hipu raznesti se (od kake novice).

Lauffuß, der, nach *V.* tekuta †, noga za tek ustvarjena.

Laufgeld, das, potnina, dnar za pot, ki ga mojster povrača pomagaču, po kogar je pisal.

Laufgerüst, das, worauf man auf das Baugerüst gelangt, most.

Laufgraben, der, (Approche), bližavnica, (bližavni) prikop (auch *poln.*), rov.

Laufhund, der, hert, gonjač.

Läufig, **Läufisch**, *adj.*, sein, s. **Brunsten**; im Allgemeinen goniti se, pojati se; im verächtlichen Verstande vom Menschen, zgonjen, zgonjenec, zgonjenka; s. a. **Geläufig**.

Laufjagen, s. **Hetzjagen**.

Laufjunge, s. **Laufbursche**.

Laufkäfer, s. **Erdkäfer**.

Laufkarren, der, tačka, kolara, kolera rudarska.

Laufklaue, die, bei Jägern, parkelj (jelenji, košutji).

Laufkugel, die, drobnejši kugla.

Laufküster, der, cerkovnik, ki dalječ od cerkve stanuje.

Laufflatte, die, eine einarmige Leiter mit Sprossen, hlapec.

Laufleiter, die, *waidm.*, napeljevavka.

Läufling, der, s. **Deserteur**.

Lauflohn, der, nach *M.* dohitek.

Laufmagd, die, dekla, ki se pošilja iz hiše po opravilih.

Laufpaß, der, odpust, odpustni list, izpustni list; Jemanden den Laufpaß geben, koga iz službe spoditi, spokati, odpraviti.
Laufpfanne, f. Kühlpfanne.
Laufplatz, der, tekališče, tekališe.
Laufquecke, die, pirika.
Laufrad, das, gonivno kolo.
Laufregel, die, pravilo za tek.
Laufsäge, Laubsäge, die, tanka žažica.
Laufschicht, die, sklad kamnov podolžnikov.
Laufschießen, das, ustrel, streljanje tekoče živali, živali v teku.
Laufschleich, f. Ausläufer.
Laufschlinge, die, f. Laufdohne.
Laufschmied, der, kovač v šteri (*V.*).
Laufschneider, der, der die Läufe (Reife) zu den Sieben ausschneidet, obodar, kdor obode kroji.
Laufschreiben, f. Laufbrief.
Laufschuh, der, lahak čevelj (brez podpetnika).
Laufschütze, der, strelec, ki zna tekočo žival ustreliti.
Laufstuhl, f. Laufbank.
Lauft, der, noga.
Laufwagen, f. Laufbank.
Laufwerk, das, z. B. der Mühle, tečaj.
Laufzaum, f. Laufband.
Laufzeit, die, gonjenje, pojanje; f. a. Brunft.
Laufzettel, der, razpis; f. a. Laufpaß.
Laufziel, das, cilj, ki se ima dotečí.
Läugbar, *adj.*, kar se more tajiti, tajiven.
Lauge, die, lug (auch *serb.*, *poln.* u. *böhm.*; im *Russ.* ščelok); arme Lauge, pust lug, brez soli; *fig.* f. Schärfe, Strenge; Einen mit scharfer Lauge waschen, hudo zmérjati, kregati koga, ožehtati koga; f. a. Weißfisch.
Laugen-, in Zstzg., lužni.
Laugen, *v. a.*, olužiti, lužiti, v lugu močiti, žehtati; f. a. Auslaugen; *v. n.*, das Faß lauget vom frischen Holz, nach *V.* posoda daje černino, posoda černi vodo, ist es aus harzigem Holze, daje smoliko od sebe.
Laugen, das, luženje, žehtanje.
Laugenartig, *adj.*, lugast, lugu podoben, laugenartiges Salz, lugasta sol.
Laugenasche, die, požehtanec, lužni pepel, pepel iz luga.
Laugenfaß, das, žehtnik, čeber za lug.
Laugenhaft, *adj.*, lugast, lužnast.
Laugenkorb, der, koš lužnik.
Laugenkraut, f. Wohlverleih.
Laugensack, der, žakelj za pepel.
Laugensalz, das, lužna sol, lugasta sol; f. a. Kali, Pottasche.
Laugensalzig, *adj.*, lužnosolin.
Laugentopf, der, lužnjak (lonec).
Laugentuch, das, precejalo za lug; f. a. Laugensack.
Laugenwasser, das, lužna voda; f. a. Lauge.
Laughütte, die, izluževavnica †; *poln.* lugarnia.
Laugicht, **Laugig**, *adj.*, f. Laugenhaft, Laugenartig.
Lauglaubig, *adj.*, mlačen v veri, merzloveren, merzle vere.
Lauglaubige, der, mlačnoverec; die, mlačnovérka.
Lauglaubigkeit, die, mlačnovérnost, mlačnovérstvo.
Läugnen, *v. a.*, gegen das Wissen verneinen, utajiti, tajiti, zanikati, nikati; f. a. Verläugnen; Gott läugnen, Boga tajiti, nikati, reči, da ni Boga; zu läugnen anfangen, v tajbo (v taje, *pl.*) spustiti se, podati se; einen Satz läugnen, spodbijati, podirati stavek, reči, da ni resničen, ne priznati, ne poterditi; er läugnet, dieses gethan zu haben, pravi, da tega ni storil, taji; ich kann es nicht läugnen, ne morem reči, ne morem tajiti, da bi tako ne bilo.
Läugnen, das, tajenje, tajba, taje *pl.*; nikanje.
Läugner, der, tajivec; Gottes, f. Gottesläugner.
Läugnerin, die, tajivka.
Läugnung, die, tajba, tajitev; f. Läugnen.
Laugold, das, f. Rauschgold.
Laugoldschläger, der, loščar, lošar.
Lauheit, die, des Wassers, mlačnost, mornost.
Lauig, *adj.*, mlačen.
Lauigkeit, die, mlačnost, mlačina, mlahnost (*M.*), *fig.* merzlota; hladnost.
Laulich, *adj.*, mlačnast, mlačen, mlahoten (*M.*), bei *Gutsm.* mlakoviten; laulich werden, omlačneti.
Laulichkeit, die, mlačnost, mlahotnost, bei *Gutsm.* mlakota.
Läuling, der, mlačnik, mlačnež; f. a. Indifferentist.
Laune, die, Gemüthsstimmung, volja; čud-i, (*M.* u. *serb.*); guter Laune sein, bei Laune sein, dobre volje biti, hoteti se komu; da er bei Laune ist es zu thun, ker se mu tako hoče; *serb.* biti od volje; übler Laune sein, ne biti dobre volje, čmeren, merčen (*Jarn.*), merčljiv biti (*Gutsm.*), nasajen, siten biti; Launen haben, muhe imeti; Caprice, terma, in Mühlen, blazina.
Launen, *v. n.*, muhast biti, termast biti.
Launenhaft, *adj.*, termast, spremenljiv, zaletavast; ein launenhaftes Wetter, zaletavasto vreme.
Launenhaftigkeit, die, spremenljivost.
Launer, der, termasti, muhasti človek.
Launern, f. Zaudern.
Launig, *adj.*, eine angenehme Laune habend, vesel, dobre volje, voljan; nach *V.* dobrouren; f. a. Humoristisch.
Launisch, *adj.*, böse Laune habend, nasajen, nataknjen, skerhan, zlovoljen, merčen, čmeren, termast, kujast; nach *V.* hudouren; f. a. Launenhaft.
Laurer, der, f. Lauerer.
Laurerei, die, prežarija, voharija.
Laus, die, nach *M.* und dem *Altsl.* (vš, *f.*), *böhm.*, *poln.* u. *russ.* veš, *g.* vši; häu-

figer, wie im *Serb.* uš, oder vuš; nach *V.* auch šenec (*serb.* ušenac), bildl. auch lazica, belka; Läuse haben, veši (uši) imeti, všiv oder ušiv biti; Läuse suchen, s. Lausen; die Läuse fressen ihn auf, uši, vši ga snedo; er würde eine Laus schinden, uš, veš bi oderel; sich eine Laus in den Pelz setzen, uš dobiti, težavo naložiti si; die Laus lauft ihm über die Leber, hitro mu zavre, rad je jezen.

Laus Deo, hvala Bogu!

Lausche, die, preža, čakalica; s. Lauer.

Läuschen, das, vuška, veška.

Lauschen, *v. n.*, horchen, ušesa nastavljati, naslušati, na uho vleči, ušesa špičiti; streči (strežem) na kaj, zvesto poslušati; im Verborgenen auf etwas warten, im Verborgenen zu erblicken suchen, prežati, paziti, im Bette lauschen, ždeti v postelji.

Lauscher, der, poslušavec; s. a. Horcher, Lauerer.

Lauschgarn, Lauschnetz, das, tanke mreže, za zajce in lisice.

Lauschplatz, der, prežališče, prežališe.

Lausebaum, s. Elsbeere.

Lausegeld, das, s. Lumpengeld.

Läusegold, das, zlato za nič, slabo zlato.

Läusekamm, der, (gosti) glavnik, česavnik.

Lausekerl, der, všivec.

Läusekorn, s. Fischkörner.

Läusekrankheit, die, všivost, všivica, všiva bolezen.

Läusekraut, das, všiva trava, všivec.

Lausen, *v. a.*, vši iskati (bei *Gutsm.* u. *M.* vuševati?), vši biti; *serb.* biskati; *böhm.* viskati; *poln.* iskać; hingegen bedeutet iskati im *Altsl.* wie im Slov. im Allg. suchen; *fig.* beim Kopf nehmen, zlasati, lasati koga; Einem den Beutel lausen, Einen lausen, koga oguliti, ogoljufati, izpleti, izmolsti (n. p. pri igri); *v. n.*, vši dobiti, vši so se mu zaredile; langsam sein, mečkati (*russ.* meskati); ogrebati se, obirati se.

Läusepulver, das, prah za (zoper) vši, všivec.

Lauser, der, **Lauserin**, die, ki komu vši gleda, bije; karger Mensch, skopuh, skopun, skopec, skupež; Zauderer, mečkavec; mečkalo.

Lauserei, die, iskanje vši; Zaudern, obotavljanje, mečkanje; Kargheit, gerda skoparija.

Läusesalbe, die, maža za (zoper) vši.

Läusesame, der, všivcovo seme.

Lauseschicht, die, sklad prav gerdiga premoga.

Läusesucht, s. Läusekrankheit.

Lausewenzel, der, všivec (*M.*), naj slabši tobak, kržak; s. Kneller.

Lausfliege, die, Pferdelaus, neka mala konjska muha.

Lausig, *adj.*, všiv, ušiv; knickerig, filzig, terd, skop, stisnjen; s. Geizhals; ein Lausiger, všivec, eine Lausige, všivka; *fig.*, gerdun, gerdunka, umazanec, umazanka, gerdavž; er hat mir ein lausiges Ding gegeben, pravi nič mi je dal; sich lausig machen, gerdo; nesramno se vesti; ein lausiges Geschenk, revno, (*vulg.* usrano) darilo; s. Träge.

Lausinn, der, mlačnost, merzlota.

Lausinnig, *adj.*, mlačen, merzel, merzloserčen.

Lauskerl, der, s. Lausekerl.

Laut, *adj.*, glasen, glasan; *russ.* gromky; mit lauter Stimme, glasno, na glas; laut werden, razglasiti se; zglasiti se, glasiti se; razsloveti se, razvediti se; die Hunde geben laut, psi lajajo, renče, reže, so zalajali; die Treiber werden laut, gonjači se oglašajo, glasé; ein lautes Geschrei erheben, zavpiti, zakričati, zavekati, vek, krik, lado zagnati; laut beten, na glas moliti; es ist heut laut, golomrazica je; der Schnee ist laut, sneg škriplje pod nogami; laut werden lassen, povedati, naznaniti; man darf nicht laut davon sprechen, ne sme se očitno govoriti od tega.

Laut, *praep.*, laut Briefen aus Wien, po pismih iz Dunaja; laut der Aussagen, po besedah; deržeč se česa.

Laut, der, glas; nach dem *Altsl.* zvok (*zvek*), žvenk (mehr Klang); ein Mucker, čerh (*V.*); es wahr kein Laut zu vernehmen, nič ni bilo slišati; er gab gar keinen Laut von sich, ne čerhnil ni, ne čehnil ni; besedice ni spregovoril, ni žugnil; Buchstabe, glasnik, glasnica.

Lautbar, *adj.*, znan, razglašen; lautbar werden, razglasiti se, razvediti se *po*.

Laute, *adj.*, lavta*, in andern slav. Mund. lutnja, nach *M.* citre, etwa auch plunka (*Gutsm.*); die Laute schlagen oder spielen, brenkati na lavto, citre, plunkati; er schickt sich dazu wie der Esel zum Lautenschlagen, pristje se mu kakor zajcu boben, kakor svinji žabi sedlo; neka barvarska greblja; in der Schifffahrt, zavetje pod visokim bregam.

Lauteltag, s. Los, der, dan, po kteriga vremenu se prihodnje vreme prerokuje.

Lauten, *v. n.*, nach dem *Altsl.* und andern slav. M., glasiti (als *v. n.*), glas imeti, glas dati, dajati od sebe; die Glocke lautet, zvoni, zvon poje, zvon (zvonilo) se sliši, je slišati; das lautet schön, to je lepiga glasu; s. a. Klingen; das lautet nicht fein, to ni lepo, spodobno; die Verordnung lautet, ukaz govori, besede ukaza so, nach dem *Russ.* ukaz glasi; wohl lautend, lepoglasen; was lieblich ist, was wohl lautet, (Phil. 4, 8.), kar koli je ljubeznjivo, kar koli je dobriga imena.

Läuten, *v. a.* u. *n.*, zvoniti, öfters auf eine kurze Zeit läuten, pozvanjati (auch in die Kirche läuten, neben vabiti); zu läuten anfangen, zazvoniti; verächtl. klembati; ein wenig läuten (einmal), pozvoniti; mit einer Glocke besonders von der Todtenglocke auch klenkati; mit einem kleinen Glöckchen läuten, klenkati, cengljati, čežinati (*v.* čežin Meßglöckchen), zvončkati; die Sturmglocke läuten, Sturmläuten, plat (v plat) zvona biti; die Glocken läuten, (*v. n.*), zvonovi

pojo; die Frühmesse läuten, k zgodnji maši zvoni; zu läuten aufhören, odzvoniti; sich müde läuten, nazvoniti se; zu Grabe läuten, k pogrebu zvoniti; er hat läuten gehört, aber —, slišal je nekaj, pa ne ve kaj in kako.

Lautener, Lautner, der, lavtar, citrar; *russ.* u. *poln.* ljutnist(a).

Läutener, der, od. Läuter, zvonikar, zvonič; Läuterin, die, zvonikarica.

Lautenfutter, das, tok za lavto (lutnjo).

Lautenist, s. Lautener.

Lautenmacher, der, lutnjar, lavtar; plunkar.

Lautenschläger, s. Lautener.

Lautenspiel, das, brenkanje na lavto, plunko.

Lautenspieler, der, s. Lautener.

Lautensteg, der, kobilika na lavti.

Lautenton, der, brenk na lavto, glas lavte.

Lautenzug, der, glas lavte.

Lauter, *adj.* u. *adv.*, rein, čist, učiščen, učišen; lauteres Wasser, čista voda; hell, svetal, bister; lauterer Wein, bistro, ubrisano vino; lauterer Stall von Pferden; s. Lauterstall; lauterer Spiegel, brez madežev, marog, gladek in čist; lautere Luft, jasno, vedro; ganz, völlig, all, gol, sam, samo, samo čist; (*poln.* szczery); lautere Lehre, čisti, pristni, pravi, nepopačeni nauk; lauter Wasser trinken, zgol vodo piti, samo vodo piti; aus lauterem Gold, ves zlat; iz čistiga, suhiga zlata; sie war die lautere Unschuld, sama, gòla nedolžnost je je bila; aus lauter Haß, iz goliga sovraštva, zgol iz sovraštva; es sind lauter Lügen, vse je gola laž, ni druziga kakor laž, ni je resnice vmes; lauter junge Leute, sama mladost; er ist lauter Leben, ves je živ, kar ga je; lauter Heuchelei, gola himba.

Lauter, *comp.*, v. Laut, glasneji.

Lauter, der, s. Laut (Buchstabe).

Läuterer, der, der etwas läutert, čistivec, očiščavec, očišavec, prečiščavec, prečišavec; s. a. Reformator.

Läuterfeuer, das, čistivni, prečiščavni, prečišavni ogenj.

Lauterkeit, die, čistost, čistota, bistrost, jasnost, svetlost, pravost, pristnost.

Läuterkessel, der, čistivni kotel.

Lauterlich, s. Lauter.

Läutern, *v. a.*, očistiti, prečistiti, čediti, prečediti, čistiti, očiščati, očišati, prečiščati, prečišati; unreines Wasser, precediti, precejati, prebistriti, razbistriti; Honig, pretopiti, pretapljati; Getreide, vejati, obravnavati, činiti; Branntwein, s. Distilliren; Felle läutern, pariti, da se tolšča, tolša spravi iz kože, tudi izpirati apno iz kože; den Wald läutern, prebirati, izredčiti, redčiti, izsekati gojzd; eine Lehre läutern, očistiti zmot; *jur.*, tirjati pojasnilo nerazločniga ali nepravičniga razsodka; *v. r.*, sich läutern, učistiti se, ujasniti se, ubrisati se.

Läuterpfanne, s. Läuterkessel.

Lauterstall, der, Krankheit der Pferde, poščivanje.

Läutertuch, das, precejalo.

Läuterungspfanne, s. Klärkessel.

Lauthallig, *adj.*, glasen, glasno doneč.

Lauthalsig, *adj.*, na vse gerlo kričeč.

Lautirmethode, die, zlogovanje †.

Lautlos, *adj.*, brezglasen, brez glasu; stumm, tih, ne čerhnivši, ne spregovorivši besedice, molčé.

Lautlosigkeit, die, brezglasnost.

Lauwarm, *adj.*, mlačen, moren; s. Lau.

Lauwine, Lawine, die, plaz snega, plazovina, sneg, ki se uterga in vali v dol; *russ.* lavina.

Lava, die, lava *, izmet ognjenih gor.

Lavement, s. Klystier.

Lavendel, der, (Lavendula spica), sivka, lavendel.

Lavendelgeist, der, lavendovec.

Lavendelgrau, *adj.*, sivkljat.

Lavendelheide, s. Rosmarinheide.

Lavendelöl, das, špeknardino olje; (u. *Zal.*) sivkino olje.

Lavette, die, s. Laffette.

Lavezstein, s. Topfstein.

Laviren, *v. n.*, in der Schifffahrt, bei widrigem Winde hin und her segeln, ohne die Richtung zu verlieren, lavirati *; nach dem *Poln.* kròžiti z ladijo; *serb.* na izvitke jadriti, izvijati se; *fig.* previdno ravnati, viti se, loviti; verächtl. šleviti, mečkati; čakati praviga časa.

Lavor, das, umivavnica; s. Waschbecken.

Lawine, die, s. Lauwine.

Lax, *adj.*, locker, ohlapen, ohvaten, rahel; nicht sehr gewissenhaft sein, kosmato vest imeti; s. a. Schlaff.

Laxanz, die, s. Abführungsmittel.

Laxativ, s. Abführungsmittel.

Laxiren, *v. n.*, dristati, driskavico imeti, zdristiti se, čistiti se, liti, ulijati se, mehko gre (od njega); s. a. Abführen.

Laxismus, der, nach *V.* premehčoba, širokovestje.

Laxität, s. Schlaffheit.

Laye, der, s. Laie.

Lazareth, das, bolnišnica, špital *, lazaret *.

Lazaroni, *pl.*, lazaroni.

Lazerole, die, neki laški glog.

Lebehoch, das, (Vivat), Bog (ga) živi! živi! (*kroat.* živio! weibl. živila, *pl.*, živili!); Jemanden ein Lebehoch bringen, komu živi! zavpiti, vpiti, s krikam „živi! naj živi!“ pozdraviti.

Lebemensch, der, dobroživec.

Leben, *v. n.*, živeti, živ biti; *altsl.*, žiti; es lebt Alles an ihm, vse giblje, vse je živo na njem; er ist der Vater wie er leibt und lebt, ves oče je; für: sich betragen, mäßig, unordentlich, liederlich leben, zmérno, neporedno, zanikerno vesti se, obnašati se, živeti, vladati se; sich wo aufhalten, prebivati, bivati, biti, stanovati; so wahr ich lebe, kakor (res) živim, de —; *serb.*

ako mi života! so lange ich lebe, dokler bom živ; lebe wohl! (gehab' dich wohl), zdrav bodi, ostani! Bog te obvaruj, ohrani; der Hoffnung leben, upati, nadjati se, zanašati se; durch eine gewisse Zeit leben, s. **Durchleben**; der Mensch lebt kurze Zeit, človeško življenje je kratko; den Seinigen leben, za svoje živeti, vse svoje življenje jim izročiti; er lebt dem Geschäfte, ves je v (svojih) opravilih; gut leben, gosposko, dobro živeti, moževati; er wird nicht ewig leben, ne bo k sodnimu dnevu trobil; auf einem großen Fuße leben, po gosposko živeti; von eines Menschen Gnade leben, miloščino, milošino, milošnjo uživati; er weiß zu leben, zna se vesti med ljudmi; in den Tag hinein leben, s. **Tag**; er lebt und läßt leben, sam dobro živi, pa drugim tudi privošči, privoši (kaj dobriga); in Freuden leben, veseliti se, veselje uživati; ewig leben, vekovati; als Hauslehrer in einer Familie leben, učiti kje, kakor učnik stanovati pri —; Einem zu Willen leben, ugajati komu; es lebt noch ein Gott, še je Bog v nebesih; wie gelebt, so gestorben, kakoršno življenje, taka smert, kakor je živel, tako je umerl; der König lebe hoch, kralj naj živi! er hat nichts zu leben, nima kaj od. česa jesti, nima se s čim živiti; verschwenderisch leben, zapravljati.

Leben, das, življenje (statt živenje). bei *Gutsm.* živetje; unter den ung. Slov. žitek, *altsl.* život, žiz'n u. žitije; Einem nach dem Leben trachten, stellen, komu po življenji streči; des Lebens satt sein, naživeti se, življenja naveličati se; es ist lauter Leben an ihm, ves je živ, vse je živo, vse se giblje na njem; s. a. **Lebhaftigkeit**; auch **Lärm**; auf Leben und Tod, na življenje in smert; s. a. **Tod**; am Leben sein, živ biti, živeti, (na sveti biti); bei meinem Leben, dokler sim živ, als Betheurung, pri moji véri, duši; das Leben aufs Spiel setzen, in die Schanze schlagen, življenje vagati, nevarnosti nastaviti; mit dem Leben davon kommen, (živ) peté odnesti; in meinem ganzen Leben (mein ganzes Leben), Zeit meines Lebens werde ich das nicht vergessen, vse žive dni bom to pomnil; vom Leben zum Tode bringen, s. **Hinrichten**; sein Leben fristen, s. **Fristen**; ums Leben kommen, poginiti, smert storiti; am Leben strafen, s smertjo kazniti; k smerti obsoditi; das Leben aushauchen, dušo izdihniti; bis zum letzten Hauche des Lebens, do zadnjiga izdihljeja; sein Leben bessern, poboljšati se; das liederliche Leben, zanikerno življenje, obnašanje, vedenje; das Leben in der Hauptstadt, prebivanje, stanovanje v poglavnem mestu; das tägliche Leben, vsakdanje življenje; sein Leben beschreiben, popisati svoje življenje, t. j. dogodbe, nakjučbe svojiga življenja; das Tanzen ist sein Leben, za ples bi življenje dal, ples je njegovo življenje; sich selbst das Leben nehmen, ubiti, ugonobiti sebe samiga; in meinem Leben, odkar sim živ (na sveti); er hat ein zähes Leben, duša se mu je prirasla; *poln.* rogata w nim duša; göttliches Leben führen, pobožno živeti; er ist nicht des Lebens sicher, ni si življenja svest (v svesti); ums Leben bringen, s. **Bringen**; das gemeine Leben, občno življenje; t. j. življenje z ljudmi; die Verordnung tritt ins Leben, ukaz zadobi moč, veljavo; sich des Lebens freuen, vesel biti svojiga življenja; Jemanden das Leben schenken, lassen, komu življenje pustiti, ne ubiti ga, ohraniti ga v življenji; für mein (sein) Leben gern, silno rad, prav, neizrečeno rad; der empfindliche Theil am thierischen Körper, auch an Pflanzen, živo, (nach *M.* život); aufs Leben kommen, do živiga priti; den dürren Ast bis auf das Leben abschneiden, suho vejo do živiga odrezati; das dringt bis aufs Leben, to gre do živiga, v serce.

Lebend, s. **Lebendig**.

Lebendig, Lebend, *adj.*, živ, živeč; lebendig sein, živeti; wieder lebendig werden, oživeti, oživiti se; wieder lebendig machen, oživiti, oživljati; unter Lebenden, *med živimi*; lebende Sprachen, živi jeziki; lebendige Pferde, čili konjiči; lebendiger Zaun, živa meja, seč; *serb.* živica; lebendig gebährend, živoroden; lebendiges Wasser, tekoča voda; lebendiger Kalk, živo, ne ugašeno apno; lebendiger Zehnte, desetina v živalih; lebendige Kraft, živa moč; s. a. **Feurig**, **Wirksam**.

Lebendigen, *v. a.*, oživiti, oživljati.

Lebendigkeit, die, živost.

Lebenerwecker, der, oživljavec.

Lebengeber, der, stvarnik.

Lebenlang, das, mein Lebenlang, vse žive dni, do smerti, dokler bom živ; *serb.* za života.

Lebenleer, *adj.*, brez življenja, brez žive reči.

Lebenlos, s. **Leblos**.

Lebensabend, der, večer, konec življenja.

Lebensalter, das, doba, leta življenja; vek življenja, s. a. **Alter**.

Lebensart, die, življenje, wörtl. uravnava, stan, način življenja; kako kdo živi; *fig.* obnašanje; er hat Lebensart, zna živeti, vesti se med ljudmi; sich eine Lebensart wählen, izbrati si stan; unsittliche Lebensart, gerdo življenje; dieß ist wider die gute Lebensart, to ni spodobno, pristojno.

Lebensbalsam, der, oživljavno, krepčavno mazilo.

Lebensbaum, der, (Thuja), drevo življenja.

Lebensbecher, der, kupica, čaša življenja; osoda.

Lebensbedingung, die, pogoj življenja; za življenje potrebna reč.

Lebensbeschreiber, der, življenjopisec†, popisovavec življenja.

Lebensbeschreiberin, die, popisovavka življenja.

Lebensbeschreibung, die, popis, popi-

sovanje življenja, življenjopisje †, življenje schlechtweg.
Lebensblüthe, die, življenja cvet.
Lebensbuch, das, bukve živih.
Lebensdauer, die, čas, terpež življenja.
Lebensdorn, der, tern, nadloga življenja.
Lebensdrang, der, nagon, življenje podaljšati.
Lebenseiche, die, hrast življenja (v Virginii).
Lebensende, das, konec življenja, smert.
Lebensengel, s. Schutzgeist.
Lebenserhaltungskunde, die, nauk, kako ohraniti življenje.
Lebensfaden, der, matvoz, nit življenja, konec.
Lebensfähig, *adj.*, vital, življen, nach *V.* živeven (?)
Lebensfähigkeit, die, živetnost, živevnost.
Lebensfeuer, das, **Lebensflamme**, die, ogenj, plamen, zubelj življenja našiga.
Lebensfluth, s. Blut.
Lebensfreund, s. Gatte.
Lebensfriede, die, pokoj, tihi mir v življenji.
Lebensfrische, die, čverstnost, krepkost življenja.
Lebensfrist, die, čas življenja, odločen komu.
Lebensfroh, *adj.*, (svojiga) življenja vesel.
Lebensfrucht, die, sad, plod v maternem telesu.
Lebensfrühe, s. Jugendzeit.
Lebensfülle, die, polna moč.
Lebensgang, der, življenje.
Lebensgefahr, die, smertna nevarnost, nevarnost za življenje.
Lebensgefährlich, *adj.*, za življenje nevarn.
Lebensgefährte, der, tovariš v življenji.
Lebensgefühl, das, čut, občutek življenja.
Lebensgeister, die, moči življenja, etwa a. živci.
Lebensgenoß, s. Lebensgefährte.
Lebensgenuß, der, uživanje življenja.
Lebensgeschichte, die, s. Lebensbeschreibung.
Lebensgestalt, die, živa podoba (od koga).
Lebensgewühl, das, gnječa, drega med živimi.
Lebensglück, das, sreča človeškiga življenja.
Lebensgras, das, zdravilna trava.
Lebensgroß, *adj.*, natorne velikosti, životne postave.
Lebensgröße, die, natorna, prava velikost; nach dem *Russ.* človeška velikost.
Lebensgut, das, časno dobro.
Lebenshaß, der, sovraženje svojiga življenja.
Lebenshauch, der, izdihljej; življenje.
Lebensjahr, das, leto življenja.
Lebensklugheit, die, modrost v djanjskem življenji.
Lebenskraft, die, moč življenja, živna moč, živnost, nach *Ravn.* vek; nach a. slav. *W.* životna moč.
Lebenskräftig, *adj.*, krepkiga, čverstiga, zdraviga života.
Lebenskunst, s. Makrobiotik.
Lebenslang, *adv.*, živi dan, vse dni, do smerti; als *adj.*, s. das Folgende.
Lebenslänglich, *adj.*, dosmerten; — na vse žive dni.
Lebenslänge, s. Lebensdauer.
Lebenslauf, der, življenje; tek življenja, žitek, prigodbe, naključbe življenja; kar je kdo doživel, něčakal.
Lebensläufer, s. Lebensbeschreiber.
Lebenslehre, die, nauk od življenja (rastlinskiga in živalskiga), s. a. Makrobiotik.
Lebenslicht, das, življenje, luč življenja; Einem das Lebenslicht ausblasen, auslöschen, komu življenje vzeti, jemati, ubiti, ugonobiti koga, ob življenje pripraviti ga; seit er das Lebenslicht erblickte, od kar je prišel na svet, od kar je na svetu.
Lebensluft, die, navadni, za življenje potrebni zrak, prečisti zrak, hlap.
Lebenslust, die, veselje, radost življenja.
Lebenslustig, *adj.*, življenja vesel, in želeč še živeti; kdor ima časno veselje rad.
Lebensmai, s. Jugendzeit.
Lebensmark, s. Lebenskraft.
Lebensmittel, das, živež, življej, hrana.
Lebensmorgen, der, jutro, začetek življenja.
Lebensmüde, *adj.*, življenja sit, kdor se je naživel.
Lebensmühe, die, trud, težava življenja našiga.
Lebensmuth, der, serce do življenja vsim nadlogam vkljub.
Lebensmuthig, *adj.*, kdor rad vse nadloge premaga, da je le živ.
Lebensöl, das, zdravilno, živno olje.
Lebensordnung, die, rednost, red življenja, treznost, s. a. Diät.
Lebensperiode, die, čas, doba življenja (nach *V.* živeča doba).
Lebenspfad, der, steza življenja.
Lebenspflicht, die, dolžnost v življenji med ljudmi.
Lebensquelle, die, Lebensprinzip, izvirek, vir življenja.
Lebensregel, die, uravnava, pravilo življenja, v življenji, za življenje.
Lebensreich, *adj.*, poln življenja in zdravja.
Lebensring, der, kolobar življenja.
Lebensruhe, s. Lebensfriede.
Lebenssaft, der, sok življenja, s. a. Lebensgeister.
Lebenssatt, *adj.*, sit življenja, kdor se je naživel, naveličal življenja.
Lebenssattheit, s. Lebensüberdruß.
Lebensschiff, das, ladija življenja (našiga).
Lebensschranke, die, zapreka v našem življenji.
Lebenssonne, die, solnce življenja.
Lebensstoff, s. Orygen.

Lebensstrafe, die, kazen na življenji, smertna kazen.
Lebensstraße, die, pot življenja (našiga).
Lebensstrom, der, reka, potok življenja.
Lebenssturm, der, vihar, nevihta v življenji.
Lebenstag, s. Lebtag.
Lebensthal, das, dolina (tega) življenja.
Lebenstraum, der, sanje našiga življenja.
Lebensüberdruß, der, sitost življenja, življenja gnjus.
Lebensunterhalt, der, potrebni živež, gem. izderževanje.
Lebensverlängerungskunst, s. Makrobiotik.
Lebensvoll, s. Lebensreich.
Lebensvermögen, das, živnost †.
Lebensversicherung, die, zavarovanje dosmertno.
Lebenswandel, der, Lebensweise, die, ravnanje življenja, živetje, s. Wandel.
Lebenswanderung, die, popotovanje po tem svetu, v tem življenji.
Lebenswärme, die, gorkota življenja.
Lebenswasser, das, (aqua vitae), žganje.
Lebensweg, der, pot življenja.
Lebensweise, die, s. Lebenswandel, Lebensart.
Lebensweisheit, die, modrost življenja.
Lebenswelle, die, oživljavna voda; val življenja.
Lebenswierig, *adj.*, v vsem življenji; kar terpi, dokler je človek živ.
Lebenswoge, s. Lebenswelle.
Lebenszeichen, das, znamenje, sled življenja, znamenje, da je kdo živ.
Lebenszeit, die, čas življenja, auf Lebenszeit, do smerti.
Lebenszeugniß, das, spričevalo življenja, t. j. da je kdo živ.
Lebensziel, das, konec življenja.
Lebenszweck, der, namen, cilj in konec življenja.
Lebenweckend, *adj.*, oživljajoč.
Leber, die, jetra, *pl.*, (*altsl.* jętro, auch ątroba, *russ.* pečen-i); Leberchen, (*dim.*), jeterca; von der Leber weg sprechen, naravnost, brez ovinkov, na vse usta, na polne usta govoriti; über die Leber fahren, preleteti koga (*v. i.*).
Leber-, in Zstzg., der Leber eigen, jeterni; ihr ähnlich, jetrasti, jeternasti; Mittel für dieselbe, — za jetra.
Leberader, die, jeterna žila, (privodnica, odvodnica).
Leberaloe, die, jeternasta lopatika.
Leberblume, s. Einblatt, Steinblume.
Leberbrand, der, (Viehseuche als Form des Anthraxes), metlaji in J. Kr., sajevec in U. Kr., ovčič in Ob. Kr.
Leberblume, die, (Parnassia), enopérka.
Leberbraun, *adj.*, jetrasto rujav, rudečkasto rujav.
Leberdistel, s. Saudistel, Sausalat.
Leberdrüse, die, jeterna žleza.
Leberegel, der, jeterni metulji, in O. K. metljaji v jetrih.
Leberentzündung, die, vnetica jeter.
Lebererz, das, jetrasta ruda.
Leberfarbe, die, jeterna barva, rudečkasto rujava farba.
Leberfisch, der, riba jeternica.
Leberflecken, der, šinje, *pl.*, nach dem ***Serb.*** kerpe; *böhm.* žoltina.
Leberfluß, der, jeterni tok (*poln.*).
Leberfuchs, der, rudečkasto rujavi konj.
Lebergang, der, jeterni izliv.
Lebergeflecht, das, jeterna pletenina čutnic.
Leberhaut, die, jeterna koža ali opna.
Leberklee, der, navadna detelja.
Leberklette, die, (Agrimonia eupatoria), repiček.
Leberkrankheit, die, bolezen na jetrih, jeterna bolezen, bolne jetra.
Leberkraut, das, (Anemone hepatica), jeternik.
Leberlappen, der, jeterno krilo.
Lebermittel, das, zdravilo za jetra.
Lebern, s. Gerinnen.
Leberreim, der, smešni, slabi verzi.
Leberrinne, die, jeterni žleb.
Leberschwamm, der, drevesna goba.
Leberstein, der, kamen jeternik.
Leberstock, s. Liebstöckel.
Lebersucht, die, bolezen na jetrih.
Lebersüchtig, *adj.*, na jetrih bolan.
Leberthran, der, salo iz kitovih jeter.
Leberuf, der, etw. slavoklic, klic „naj živi."
Leberverhärtung, die, terdine v jetrih, zaterdenje jeter.
Leberwurm, der, s. Leberegel.
Leberwurst, die, (klobasa) jeternica.
Lebetage, s. Lebtage.
Lebewohl, das, slovo, Bog te obvaruj, obvari, zdrav bodi, zdrav! z Bogam, srečno!; Lebewohl sagen, slovo vzeti, jemati, poslovití, sloviti se, auch zapustiti kaj.
Lebhaft, *adj.*, živ, nach *Gutsm.* živečen; *serb.* živahen; *russ.* bodryj; *adv.*, živo, v živo, goreče; s. a. Heftig, Munter; lebhafte Augen, bister pogled, bistre oči; serpó gledati; lebhafter Verstand, bister um, ojstra pamet; lebhafte Stadt, mesto, v kterem je vse živo od delavnih ljudi, obertno mesto; ein lebhafter Gedanke, živa misel; lebhafte Freude, priserčno veselje.
Lebhaftigkeit, die, živost; *serb.* živahnost; s. a. Munterkeit.
Lebhonig, der, das, iztlačeni med, pitanec, (*V.*), im Gegensatz von Honigseim.
Lebkuchen, der, s. Pfefferkuchen; medena potica (*V.*), mali kruh (J. Kr.), popernjak, župnjak (in Laas); nach *Gutsm.* popertnjak, welches jedoch Weihnachtsbrot bedeutet; *böhm.* u. *poln.* pérnik; *poln.* auch miodownik.
Lebküchner, Lebkuchenbäcker, der, popernjakar †, kdor prodaja mali kruh.
Leblich, *adj.*, živimu podoben.
Leblos, *adj.*, neživ, neživeč, brezdušen, mertev, brez življenja.
Leblosigkeit, die, neživost, mertvost, brezdušnost.

Lebtage, *pl.*, živi dnevi, živi dan; ich habe ihn mein Lebtage, all mein Lebtage nicht gesehen, nisim ga vidil svoje žive dni, svoj živ dan, odkar živim, odkar sim živ.
Lebtagsrecht, das, dosmertno uživanje premoženja po zakonskem družetu.
Lebzeit, die, čas življenja.
Lebzeiten, *pl.*, življenje; bei meinen Lebzeiten, dokler bom jez živ, nach andern slav. M. za mojiga življenja.
Leccage, s. Leckasie.
Lech, s. Leg.
Lechen, s. Lechzen.
Lecherz, s. Kupferglas.
Lechzen, *v. n.*, zevati, zijati od žeje; žeje koperneti; sehr dürsten, auch suhe usta imeti, suhotne usta imeti, liptati (*V.*). tajati se od žeje, goreti, mreti, umirati, giniti od žeje; nach etwas lechzen, koperneti, hrepeneti, hlepeti po čem; strastno želeti; die Erde lechzt, zemlja zeva, reži, poka od suše, vor Dürre Risse bekommen, auch skerlupniti; razsušiti se, razpokati, pokati se od suše.
Lechzer, der, pohlepnik; kdor hrepeni po čem.
Leck, *adj.*, razpokan, razpočen, počen, prebit (n. p. od ladije); luknjo imeti; razsušen (n. p. od soda); das Faß ist leck, sod pušča, puša.
Leck, der, poč, poklina, rega, razporek, luknja, skozi ktero sili voda v posodo, ladijo.
Leckasie, die, zguba po izkapanji (pri tekočem blagu).
Lecke, die, von Lecken, (lambere), liz, lizanje; Salzlecke, sol za lizanje; s. a. Leck.
Lecken, *v. n.*, durch einen Leck rinnen, solzeti, creti oder curljati, curiti, kapljati, teči iz česa; die Lichter lecken, sveče kidajo, se kergajo; der Wein ist aus dem Fasse geleckt, vino je iz soda izsolzilo, izkapalo; das Faß leckt, sod pušča, puša; s. a. Löcken; *v. n.* u. *a.*, (lambere) mit der Zunge, lizati, oblizniti, oblizovati; an etwas lecken, oblizovati kaj; für küssen, lizati se; die Finger, (auch) alle zehn Finger nach etwas lecken, vsih deset perstov oblizati, t. j. močno hrepeneti po čem; gelecktes Gemälde, malarija, na kteri je predebelo namazano barv.
Lecken, das, lizanje.
Lecker, *adj.*, slasten, dobre slasti, sladek, po čemur se človek liže; von Person, izbirčen, kočljiv, sladkousten, sljav, sladkosned, sladkosneden, auch laskern.
Lecker, der, lizavec, lizač, lizun; Leckermaul, sladkosnedež, obliznik; ein junger Lecker, smerkolin, smerkovec, golobradec; der Lecker steht ihm darnach, er ist darnach lüstern, sline se mu po tem cede, ima dolge zobe po tem, ima skomine, (*poln.* skoma mu); volovski, jelenji jezik.
Leckerbissen, der, sladčica, sladkarije, *pl.*, oblizek, preslastna, sladka jed, slastni košček; *böhm.* lahudka (lagodka, vergl. *altsl.* lagod'n, der Beste).
Leckerei, die, sladkarija, lizanje, lizarija, neumno poljubovanje; Leckebissen, s. dieses; sladkosnedost, laskernost.
Leckeressen, das, preslastna jed.
Leckergericht, s. Leckeressen.
Leckerhaft, *adj.*, von Personen, sladkosned, sladkosneden, laskern, izbirčen; *russ.* lakomyj.
Leckerhaftigkeit, die, sladkosnednost, izbirčnost, kočljivost, laskernost.
Leckerheit, die, slastnost.
Leckerig, *adj.*, s. Leckerhaft.
Leckermaul, das, sladke usta: sladkoustnik, sladkosnedež, laskernik; *Gutsm.* sladkavec; *russ.* lakomnik; *böhm.* lahůdkař.
Leckermäulig, s. Leckerhaft.
Leckern, *v. n.* auch *r. i.*, sladkosned biti, es leckert ihn darnach, sline se mu cede po tem, *poln.* slinka mu się zbiera.
Leckerspeise, s. Leckeressen.
Leckertrüffel, die, slastna gomoljika.
Leckerwerk, s. Leckerbissen.
Leckerzahn, der, sich den Leckerzahn ausreissen, ne več biti sladkosneden.
Leckkübelchen, das, ein kleines Gefäß am Spinnrocken zur Befeuchtung des Fadens beim Spinnen, piskerc.
Lecksaft, der, lizilo.
Leckwein, der, Taufwein, podčepina, vino, ki se nakapa iz soda, kteri pušča, puša; *poln.* ukapki; Ausbruch, samotok, samomaščina, samomašina, sladin; *poln.* samociekle (samotečno) vino.
Leckwerk, s. Gradirhaus.
Lection, die, Lesestück, branje, berilo; Aufgabe, naloga, naložek; *russ.* urok; Vorlesung, učba; Einem eine tüchtige Lection geben, jako ošteti koga, resnico komu beliti.
Lectionskatalog, der, razkazek učb.
Lectionsplan, der, red, razklad učenja.
Lecteur, **Lector**, s. Vorleser.
Lectüre, die, berilo, čitanje, branje, bukve, ki jih kdo čita ali prebira; worin besteht deine Lectüre? kake bukve bereš.
Leder, das, gegerbte Thierhaut, usnje, (*altsl.* usnije, in andern slav. M. koža); Leder bereiten, kože strojiti; Kalbleder, teletina t. j. usnje iz teletine i. t. d.; Kürschleder, kerzno; Weißleder, irh, irha; für Haut, koža; Einem über das Leder kommen, ihm das Leder gerben, hudo našeškati, namlatiti koga; den Pferden ein Leder ziehen, zavleči, prevleči konju jermenček usnja skozi kožo; von Leder ziehen, sabljo, meč potegniti iz nožnice (usnjeve).
Leder-, in Zstzg. aus Leder, usnjeni, usnjati; s. a. Ledern.
Lederapfel, der, kosmač.
Lederarbeiter, der, kdor ima z usnjevino opraviti: čevljar, sedlar, jermenar i. t. d.
Lederartig, *adj.*, usnjast, usnjenast, usnju podoben.
Lederband, der, usnjata vez; das, jermen, eig. remen.
Lederbereiter, der, kožar, strojar, strojec, strojbar (*V.* u. *serb.*), nach *Zaluk.* a. strugar; in Bezug auf Weißleder, irhar, auf Kürschleder, kerznar.
Lederbereitung, die, strojenje, stroj, strojba.

Lederbirn, die, kožuharica *(Zal.)*.
Lederbock, der, strojarska klop.
Lederbraun, s. Kastanienbraun.
Lederdrucker, der, tiskar ali drukar* usnja.
Lederer, der, s. Lederbereiter.
Lederfarbe, die, rujava barva, kakoršno ima usnje.
Lederfärber, der, barvar za irhovino.
Ledergras, s. Wassermoos.
Lederhandel, der, kupčija z usnjem, tergovina z usnjem, s kožami (strojenimi), usnjarija, usnjarstvo; den Lederhandel betreiben, usnjariti, z usnjem kupčevati; damit gewinnen, verlieren, priusnjariti, zausnjariti.
Lederhändler, der, usnjar, kožar, kupčevavec z usnjem, tergovec z usnjem.
Lederhandlung, die, kupčija z usnjem; usnjarnica.
Lederhandschuh, der, usnjeva rokavica.
Lederhart, *adj.*, usnjast, podplatast, terd kakor podplat.
Lederharz, s. Federharz.
Lederhaut, die, usnjasta koža.
Lederholz, das, mišji les.
Lederhosen, *pl.*, irhaste hlače.
Lederkalk, s. Bitterkalk.
Lederkirsche, die, pozna černica.
Lederkobalt, der, beli kobalt.
Lederlappen, der, kos usnja; s. Klette.
Lederleim, der, lim iz usnja.
Ledermünze, die, usnjati denar.
Ledermütze, die, usnjata kapa.
Ledern, *adj.*, usnjat, usnjen (*altsl.* usnijan), usnjev, iz usnja; *fig.* za nič, pust.
Ledern, *v. a.*, s. Beledern; derb abprügeln, nažgati, naguliti, nabiti, nasekati, nastrojiti koga.
Lederschild, der, ščit z usnjem prevlečen.
Lederschneider, der, usnjar, ki prodaja na drobno.
Ledersüßling, der, nek klopotec.
Ledertauer, s. Lederbereiter.
Ledervergolder, der, kdor usnjeno robo pozlačuje.
Lederwaare, die, usnjina, usnjevina, usnjena roba.
Lederweich, *adj.*, mehek kakor usnje; lederweich schlagen, hudo oseškati koga.
Lederwerk, das, usnjina, vsakoršno usnje.
Lederwerkstatt, der, usnjarnica.
Lederwurm, der, eine Krankheit des Rindviehes, Beulen unter der Haut, ogrec. (nach *V.* ogorec); *pl.*, ogerci; s. Engerling.
Lederzeug, s. Lederwerk.
Ledig, *adj.*, leer, unbesetzt, unbeladen, prazen, neoddan, izpraznjen; ledige Flasche, prazna sklenica; der Thron ist ledig, sedež (prestol) je prazen; s. Erledigen; unverheirathet, samsk, samsvojin; von Mannspersonen, neoženjen, neženjen, samec; *russ.* holostoj; *böhm.* svobodny; von Frauenspersonen, neomožena, nemožena, neudana, samica; der ledige Stand, (nach dem slov. Volksliede), samski, nezvezani, neudani, neženjeni, samsvojni stan; brezženstvo, brezmoštvo; ledig sein, bleiben, von Mädchen, devičevati, dekletiti, ne oženiti se, ne omožiti se; ledig gehen, brez opravila biti, postopati; von Banden der Gefangenschaft frei, rešen, prost, svoboden; des Leibes ledig werden, trupla se znebiti; daher ledig machen, oprostiti, rešiti; ledig lassen, izpustiti iz ječe; bloß, gol; ledige Hände, gole, prazne roke; von Schuld und Strafe, prost, odvezan; ledig sprechen, odvezati; *mont.* prazen, brez rude; ledig Nest, star, že prazen rudnik; ledig schichten, za pozebno plačilo delati še čez odločeno število ur; ledig ausgehen, nič ne dobiti; die Ledige, ein unbebautes Stück Acker, ledina.
Ledigen, s. Ledig (machen).
Ledig gang, s. Müßiggang.
Ledigkeit, die, praznost, prostost, prostota; s. Ledig(er Stand).
Lediglich, *adv.*, samo, zgol, zgoli, edino, s. a. Gänzlich.
Lee, das, zavetrije, zavetje, Leebord, zavetna stran ladije.
Leede, s. Lehde.
Leeküste, die, odveterni breg.
Leene, die, neki severni javor; divja prasica.
Leer, *adj.*, prazen, prazden, im Küstenlande auch poren; ein leerer Raum, praznina, praznija; ein leerer Beutel, prazna, porna, suha mošnja; das Haus ist leer, v tej hiši nihče ne prebiva; mit leeren Händen kommen, priti z golimi, praznimi rokami (brez darila, brez dnarjev); leer machen, s. Ausleeren; von Menschen, brez ljudi, kjer je malo ljudi, *V.* prazen ljudi; leeres Papier, ne popisan, bel papir; leer an etwas, brez kake reči; leer bei etwas ausgehen, nič ne dobiti pri čem; mit leeren Worten abspeisen, s prazno žlico napitati; vergeblich, eitel, ungesalzen,u. dgl., pust, prazen, nečimern; leeres Stroh dreschen, prazno slamo mlatiti, kvasiti, prazno govorjenje imeti; ein leerer Kopf, puhla, prazna, nevedna glava; das Herz ist leer, nezadovoljno, pusto, prazno serce.
Leer, das, s. Leere.
Leerbaum, der, s. Lärchenbaum.
Leerbecher, der, Leerfaß, zajemač, zajemnik, polnik.
Leerdarm, der, lačnik.
Leere, die, das Leersein, praznota, praznost, pornost, praznoba; leerer Raum, praznija, presledek, presledje; Leere des Herzens, pustota v serci.
Leeren, *v. a.*, izprazniti, prazniti, izpraznovati, izporniti, porniti; ein Glas leeren, izpiti, izprazniti, posušiti, zverniti; Gläser leeren, glažke zvračati (nar. pes.); *v. r.*, izprazniti se.
Leerheit, die, praznost, pustost.
Leerkopf, der, prazna glava, puhla glava.
Leerköpfig, *adj.*, praznoglaven, puhle glave.
Leertanne, s. Lärchenbaum.
Leeseite, die, zavetna stran, vetru nasprotna stran.
Leeseekupfer, das, iztopljena med.
Leewärts, *adv.*, od vetra proč, k strani vetru nasprotni.

Lefze, die, šoba*, ustnica, s. üb. **Lippe**; *böhm.* pysk u. ręt-u. (*altsl.* Spitze, Gipfel); Lefze einer Wunde, okraj, okrajevina rane; Lefze der Hunde, pasja šoba.

Leg, Lege, *adj.*, s. **Niedrig**; leges Wasser, plitva voda; leges Land, nizka dežela, nižava; ein leger Mensch, slaboten, zdelan človek; lege Speisen, neslastna, plevka jed; s. a. **Schlimm, Schlecht**.

Leg, das, zmes iz medi, železa in arzenika, ki se ulega pri delanji černe medi; jeklena žlindra.

Lega, die, teža in jedro kakiga dnarja.

Legal, *adj.*, postaven, *serb.* zakonit.

Legalität, die, postavnost, *serb.* zakonitost.

Legalisiren, *v. a.*, poterditi, poveriti podpis kaciga pisma.

Legalisirung, die, povérilo podpisa na kacem pismu.

Legaliter, *adv.*, postavno.

Legangel, die, nastavni ternek, nočni ternek.

Legat, das, volilo, sporoček, *poln.* u. *kroat.* zapis, *russ.* zaveščanije, *böhm.* odkaz, zavět.

Legat, der, poslanec ali poročnik (zlasti Papežev).

Legatar, der, sprejemnik volila†, sporokojemec †, legatar *.

Legation, die, poslanstvo, s. **Gesandtschaft**.

Legationsrath, der, poslanstveni svetnik ali svetovavec.

Legationssekretär, poslanstveni tajnik.

Legator, der, volivec.

Legde, die, zatvornični prag.

Lege, die, als Handlung, položitev, polaganje; Grundlage, podlaga, podstava, podslomba.

Legefeuer, s. **Lauffeuer**.

Legegeld, s. **Eintrittsgeld**.

Legen, *v. a.*, položiti, polagati, pokladati, djati (deti), devati, in and. slav. M. auch klasti (slov. Futter dem Vieh geben), postaviti, staviti (eigentlich stellen), *serb.* a. metnuti; ans Feuer legen, priložiti, prilagati k ognju; Geld in die Bank legen, dati, posoditi dnar banki; an die Kette legen, privezati, prikleniti (psa); Bohnen legen, bob saditi, vtikati v zemljo; einen Soldaten ins Haus legen, nastaniti kje vojaka; Hand an Jemand legen, s. **Anlegen, Vergreifen sich**; letzte Hand legen, s. **Hand**; Hand an sich legen, ubiti sebe samiga; die Hand an den Mund legen, molčati, jezik za zobmi deržati; *jur.* einen Tag legen, dan postaviti; einen Verbrecher friedelos legen, s. **Achten**; alles ordentlich legen, vse po redu položiti, polagati; in die Hände legen, v roke dati, izročiti; den Grund legen, dno (temelj) postaviti, postavljati. s. **Grund, Begründen**; Fallstricke, Fallen, Schlingen legen, nastaviti, nastavljati komu; Eier legen, jajca znesti, nesti; ein Pferd legen, rezati, skopiti, kopiti; einen Fußboden legen, pod narediti, vložiti; Geld in etwas legen, dnar vtakniti v kaj, oberniti na kaj; Zins aufs Land legen, s. **Besteuern, Brandschatzen**; ein Schloß an die Thür, obesiti taško; Wein in den Keller, djati, devati; Einem etwas in den Weg, na pot vreči; in Ketten legen, v železje, v spone vkovati; ins Gefängniß legen, v ječo vtakniti, posaditi, vreči; vor Anker legen, mačka vreči; bei Seite legen, na stran djati, shraniti; auf die Sonne legen, na solnce djati, devati, položiti; Hand ans Werk legen, za delo prijeti, dela prijeti se, lotiti se; eine Urkunde legen (bei der Inrotulirung), priložiti pismo pri zavijanji pravdnih spisov; Rechnung legen, s. **Rechnung**; Einem etwas an das Herz legen, s. **Herz**; etwas an den Tag legen, kaj na dan dati, spraviti, razodeti, razodevati, pokazati, na znanje dati, dajati; Einem etwas in den Mund legen, na jezik položiti kaj, s. a **Mund**; Einem etwas sehr nahe legen, razločno povedati mu jo, da mora ošlatati; die Schuld auf Jemand legen, s. **Beschuldigen**; zur Last legen, s. **Last**; ein Haus in Asche legen, hišo požgati, požigati, v pepel preoberniti; ins Grab legen, položiti v grob; Geld auf Zinsen legen, dati, naložiti dnarje, s. a. **Anlegen**; Einem das Handwerk legen, ustaviti komu delo, s. a. **Handwerk**; *v. r.*, sich legen, leči, uleči se, ulegati se; sich schlafen legen, uleči se spat; sich krank legen, uleči se (od bolezni), v posteljo iti; nachlassen, vom Sturme (als bloße Unterbrechung), pretihniti, prejenjati, prenehati, ohne Rücksicht auf erneuerten Ausbruch, utihniti, jenjati, nehati, potihniti; *serb.* prestati; sich zu einer Sache legen, leči k čemu; sich vor Anker legen, mačka ali sidro vreči, na sidru stati; sein Zorn hat sich gelegt, utolažil se je, udobrikal se je, jeza ga je minila, pustila; von Schmerzen, odleči, odjenjati; sich auf etwas legen, podati se na kaj, prijeti se česa; nach *M.* si kaj v mar vzeti; sich aufs Trinken legen, začeti pijančevati, prijeti se pijančevanja, *russ.* predatsja čemu, *poln.* oddać się (lenistwu); sich in etwas legen, vtikati se, mešati se v kaj; sich ins Mittel legen, darein legen, vmes stopiti, priti, pritakniti se; potegniti se za kaj; sich vor die Stadt legen, ustaviti se, utaboriti se pred mestam; sich aufs Bitten legen, začeti prositi; das Getreide hat sich gelegt, žito je polěglo; sich über Einen legen, na nos, na muho vzeti si ga; sich zu Kreuze, zum Ziele legen, udati se komu; die Geschwulst hat sich gelegt, oteklina je splahnila; *v. n.*, nach Norden zu legen, oberniti se z ladijo proti severju, s. a. **Steuern**; das Land legen, zgubiti suho zemljo izpred oči.

Legen, das, polaganje, nesenje.

Legende, die, branje, življenje kaciga svetnika; sveta povest; legenda; s. a. **Mährchen**.

Leger, der, der etwas legt, polagavec; bei den Papiermachern, der das nasse Papier, um es zu trocknen, aufhängt, etwa obešavec.

Leger, (*franz.*), s. **Leicht, Flatterhaft**.

Legerense, die, verša (na dno polagana).

Legestachel, der, Nachstachel, vbadalce†.

Legestadt, die, im Oesterreichischen, skladišče, skladiše, skladno mesto.

Legestuhl, der, stol, na kterem se papir suši.
Legezeit, die, čas nesenja jajc, leženje, gnjezdenje, *kroat.* nešnja.
Leghenne, die, nach *V.* težka kokoš, nesna kokoš, puta, kura, *kroat.* nesica; (zum Unterschiede von der Bruthenne).
Legion, die, bei den alten Römern, šest tisoč vojakov; legija, legion; Orden der Ehrenlegion, red častne legije; eine große Menge, tma, kerdelo, nezmérna, naramna množica.
Legiren, *v. n.*, im Münzwesen, primesiti, mesiti (n. p. zlatu srebro, srebru med), legirati, *böhm.* u. *poln.* přisadu dati; *russ.* legaturu podmešivat; vermachen, voliti komu kaj, sporočiti, sporočati, *serb.* u. *poln.* zapisati.
Legirung, die, primes, mešanje rud, legiranje.
Legislation, die, s. **Gesetzgebung**.
Legislator, der, s. **Gesetzgeber**.
Legislatur, die, postavodajavni zbor; postavodajstvo.
Legist, der, s. **Rechtsgelehrte**.
Legitim, *adj.*, gesetzmäßig, postaven; po postavi; ehelich, zakonsk.
Legitima, die, s. **Pflichttheil**.
Legitimation, die, Ausweis, izkaz, poverilo, opravičenje; Legitimation unehelicher Kinder, vzakonitev, pozakonitev.
Legitimationskarte, die, izkaznica †.
Legitimiren, *v. a.*, opravičiti, opravičevati, pravičiti; poveriti, poverovati; izkazati, izkazovati (pravico svojo); ein Kind, vzakoniti, pozakoniti otroka.
Legmoor, das, močvirje v nižavi.
Leguan, der, (Iguana tubercul.), legvan.
Lehde, die, pušča, puša, ledina (auch Brach), prelog (*Ml.*); von Feldern, etwas als Lehde liegen lassen, v prahi pustiti; za pašo pustiti; *russ.* pustoš-i.
Lehen, das, (Feudum), fevd*; s. a. **Erbpachtgut, Erbzinsgut; Vergleichen** und **Anlehe**, *poln.* lenno u. lenstwo, *böhm.* leno. *russ.* len; das Lehen verwirken, zapasti fevd; ein Lehen muthen, prositi za podelitev fevda; ein Lehen einziehen, fevd vzeti; ein durchgehendes Lehen, fevd z moškim in ženskim nasledjem; ein umgehendes Lehen, fevd, ki pripada najstaršimu iz rodu.
Lehen, die, s. **Belehnung**.
Lehen-, **Lehens**- in Zstzgn. fevdni.
Lehenabsonderung, die, odločitev fevda.
Lehenacker, der, fevdna njiva.
Lehenbar, *adj.*, komur se more kaj v fevd podeliti; kar se more za fevd podeliti, podeljiv, fevden.
Lehenbarkeit, die, podeljivost; fevdnost.
Lehenbrief, der, Lehensbrief, fevdno pismo.
Lehendienst, der, fevdna služba, fevdni opravek.
Leheneid, der, fevdna prisega.
Lehener, s. **Vasall**.
Lehenfähig, *adj.* zmožen za fevd.
Lehenfeld, das, fevdno polje.
Lehenfrau, die, fevdna gospa; s. a. **Vasallin**.
Lehenfrevel, s. **Felonie**.
Lehengeld, das, fevdnina.
Lehengericht, s. **Lehenhof**.
Lehengesetz, das, fevdna postava.
Lehengroschen, s. **Lehenwaare**.
Lehengut, das, fevdna kmetija.
Lehenhaft, *adj.*, s. **Lehenbar**.
Lehenhauptmannschaft, die, fevdno glavarstvo.
Lehenheimfall, der, povračni pripad fevda.
Lehenherr, der, fevdni gospod.
Lehensband, das, fevdna vez.
Lehenschaft, s. **Bergbelehnung**.
Lehensfall, der, izpraznjeni fevd.
Lehensfolge, Lehensuccession, die, fevdno nasledstvo.
Lehensfolger, der, naslednik v fevdu.
Lehenshof, der, fevdna sodnija, fevdnija †.
Lehensindult, der, odlog fevdne prisege.
Lehensmann, der, **Lehenmann**, fevdnik.
Lehenspflicht, die, fevdna dolžnost.
Lehensprobst, der, fevdni sodnik.
Lehensrecht, das, fevdno pravo oder pravstvo; fevdna postava.
Lehensrichter, der, fevdni sodnik.
Lehensschatz, der, s. **Lehenwaare**.
Lehensschein, der, fevdni list, fevdno spričevalo.
Lehenstafel, die, fevdne bukve, fevdna knjiga.
Lehenstäflich, *adj.*, fevdnoknjižen.
Lehensträger, der, fevdnik.
Lehenstreue, die, fevdna zvestoba.
Lehensverband, s. **Lehensband**.
Lehensverleihung, die, podelitev fevda.
Lehensvertrag, der, fevdna pogodba.
Lehensverwirkung, die, zapad fevda.
Lehenwaare, die, fevdna primščina, primšina; s. a. **Laudemium**.
Lehenwesen, das, fevdstvo, fevdne zadeve.
Lehenzins, der, fevdna dača, dacija, fevdno odrajtovilo.
Lehm, der, glina (iz apna in peska, rumenkasta ali rudečkasta); il, ilovica, *serb.* ilo, ilovača; zum Schweißen geeigneter Lehm, varež (*V.*).
Lehm- in Zstzgn. aus Lehm, ilni, ilovični, glinjeni; lehmartig, ilasti, glinasti.
Lehmarbeit, die, glinjeno delo.
Lehmartig, s. **Lehmicht**.
Lehmblätter, s. **Huflattich**.
Lehmboden, der, ilovični svet, ilnate tla.
Lehmen, *v. a.*, zamazati, mazati z ilovico.
Lehmer, der, ilar, ilovičar; kdor z ilovico lepi, gati, maže.
Lehmern, *adj.*, ilen, ilnat, ilovnat, glinjen.
Lehmform, die, glinjeni kalup.
Lehmgräber, der, glinar.
Lehmgrube, die, ilna jama, ilnik; jama kjer se glina ali ilovica koplje.
Lehmguß, der, železo vlito v glinjene kalupe.
Lehmhütte, die, beznica iz ilovice.
Lehmicht, *adj.*, ilnast, ilast, glinast.
Lehmig, *adj.*, ilnat, ilovnat, glinovit, ilovičen.
Lehmkleber, s. **Lehmer**.
Lehmpatzen, s. **Ziegel**.
Lehmschindel, *pl.*, skodle z ilovico zamazane.

Lehmstätte, s. Lehmhütte.
Lehmstein, der, kosi ilovice, na zraku sušeni.
Lehmwand, die, ilovnata stena.
Lehmwerk, das, ilovje, glinovina, ilovina, zidovje iz ilovice, iz blata.
Lehn, s. Lehen u. ff.
Lehnbank, die, mit einer Lehne, naslonivna klop; s. a. Leihhaus.
Lehnbrett, das, naslonivna deska.
Lehne, *adj.*, s. Schräg.
Lehne, die, woran man sich lehnt, naslon. naslonilo, naslomba, podpora, deržaj. (*Gutsm.* slonja, naslonja); die sanfte Erhebung eines Berges, reber- bri, *f.*, s. Abhang; Sommerlehne, prisoje; s. a. Schrage; Achsnagel, s. dieses, auch Leene.
Lehnen, *v. n.*, sloneti, prislonjen, naslonjen biti na kaj; sie lehnt im Sessel, sloni v stolu (naslanjači); *v. a.*, nasloniti, naslanjati, prisloniti, prislanjati; opreti, opirati na kaj; *v. r.*, sich lehnen, nasloniti se, naslanjati se na kaj, opreti, opirati se na kaj; der rechte Flügel lehnte sich an einen Berg, desno krilo se je naslanjalo na goro; s. a. Belehnen, Leihen; *v. n.*, fevdno biti; dolžan biti, primščino plačati.
Lehner, der, s. Darleiher, Leiher.
Lehnig, s. Wagerecht.
Lehnlakei, der, najemni služabnik, ali lokaj.
Lehnpferd, das, najeti konj, najemni konj.
Lehnsatz, der, nach *V.* najemek †.
Lehnsessel, der, Lehnstuhl, naslanjač, s. a. Armsessel.
Lehr, das, kalup, tvorilo, podoba.
Lehrabschied, der, s. Lehrbrief.
Lehramt, das, učeništvo, učništvo, učiteljstvo, služba učnika, učiteljska.
Lehranstalt, die, učilnica, *russ.* učilišče.
Lehrart, die, učitev, učilo, učba, wörtl. način učenja.
Lehrbar, *adj.*, učljiv, učiven; kar se more učiti.
Lehrbegierde, die, Begierde zu lehren, želja, druge učiti; Lernbegierde, ukaželjnost.
Lehrbegierig, *adj.*, kdor bi rad učil, podučeval druge; hrepeneč po učenji; lernbegierig, ukaželjen.
Lehrbegriff, der, nauk, osnova kaciga nauka, s. a. System; zapopadek, posnetek kaciga znanstva.
Lehrbezirk, der, učni okraj.
Lehrbote, s. Apostel.
Lehrbraten, der, doučnina.
Lehrbrett, das, načertna deska.
Lehrbrief, der, Lehrabschied, izučni list, doučno pismo; Lehrbriefe der Apostel, učivni listi.
Lehrbuch, das, učne, šolske bukve, kratki razklad kakiga nauka, znanstva, *russ.* učebnaja kniga.
Lehrbursch, der, učenec.
Lehrdichter, der, podučni pesmenik.
Lehre, die, uk, nauk; eine gute Lehre, dober nauk; Jemand eine Lehre geben, podučiti, učiti koga; in der Lehre sein, stehen, učiti se kaciga rokodelstva pri kom; durch Lehre und Beispiele, po učenji in po izgledih; das soll ihm eine Lehre sein, to naj ga uči, modri; in die Lehre geben, dati koga komu v nauk; *russ.* otdat v učenje; eine falsche Lehre, kriv nauk; in der Zusammensetzung als Grundwort, — znanstvo, — slovje; z. B. Glaubenslehre, Naturlehre, veroznanstvo, prirodoslovje, natoroznanstvo, oder nauk (od) vere, natore; die reine Lehre, čista, prava vera; Einem gute Lehren geben, dobro, lepo učiti koga; bei den Maurern, die Bogenlehre, sopeje, *pl.*; bei den Müllern, der Stein liegt in der Lehre, d. i. im Gleichgewichte, kamen ravno prav leži, na liko, na vago; bei den Webern, grabljice, *pl.*; bei den Seilern, ein mit kleinen Zähnen versehener hölzerner Kegel, um darüber die Litzen gleichförmig zusammen zu drehen, šiška (*V.*); Form, kalup.
Lehreifer, der, vnetost, gorečnost pri učenji.
Lehren, *v. a.*, naučiti, učiti; wer hat dich dies gelehrt, kdo te je tega naučil, tako učil? lesen, schreiben lehren, učiti koga brati in pisati; etwas lehren, učiti kaj oder česa; *russ.* čemu; der Prediger lehrt die Wahrheiten des Christenthums, pridigar uči kerščanske ali keršanske resnice; das lehrt die Erfahrung, to skušnja uči; das wird die Zeit lehren, to se pokaže pozneje, čas bo to odkril, prinesel; kennen lehren, pokazati, spoznati dati; unterweisen in etwas, podučiti, podučevati; Noth lehrt beten, kdor moliti ne zna, naj se na morje poda.
Lehren, das, uk, učenje.
Lehrend, *adj.*, učiven.
Lehrer, der, učnik, učenik, nach dem *Altsl.* und andern slav. M. učitelj.
Lehrerin, die, učnica, učiteljica.
Lehrerstand, s. Lehrstand.
Lehrerzählung, die, podučna povest.
Lehressen, s. Lehrbraten.
Lehrfabel, s. Fabel.
Lehrfach, das, učni predelek.
Lehrfähig, *adj.*, pripraven, dober za učiteljstvo.
Lehrfähigkeit, die, pripravnost za učiteljstvo.
Lehrform, die, učilo.
Lehrfreiheit, die, svoboda učenja.
Lehrgabe, die, dar učiteljstva; s. Lehrfähigkeit.
Lehrgang, der, red v podučevanji, v razkladanji.
Lehrgebäude, das, sostava, sklad; s. System.
Lehrgedicht, das, učivna pesem, podučna, didaktična pesem.
Lehrgegenstand, der, reč, ki se uči; *poln.* przedmiot naukowy (učni predmet).
Lehrgehilf, der, učnikov, učiteljev pomočnik; Lehrgehilfin, die, pomočnica.
Lehrgeist, der, duh učenja, (duh, v kterem je učenje uravnano).
Lehrgeld, das, učnina; er hat Lehrgeld bezahlen müssen, škoda ga je izučila, zmodrila; pameti si kupiti.
Lehrgenoß, der, součenec.

Lehrgerüst, s. Lehre.
Lehrgeschäft, s. Lehramt.
Lehrgeschichte, die, podučna zgodba.
Lehrgeschicklichkeit, die, ročnost v učenji.
Lehrgierig, s. Lehrbegierig.
Lehrgrund, der, podstava nauka.
Lehrhaft, s. Lehrreich.
Lehrhäuer, der, rudarski učenec.
Lehrherr, der, mojster, meštar, gospodar, pri komur se kdo uči (kaciga rokodelstva).
Lehrjahr, das, leto učenja; die Lehrjahre stehen, biti učenec, učiti se kaciga rokodelstva; die Lehrjahre beendigen, izučiti se, doučiti se; die Lehrjahre, etwa auch učenstvo.
Lehrig, s. Gelehrig.
Lehrjunge, der, **Lehrjünger**, **Lehrknecht**, **Lehrling**, der, rokodelski učenec, *kroat.* učenik; er ist hierin noch ein Lehrling, v tem je še novinec.
Lehrkanzel, die, učiteljska leca, stol, učilnica, stolica †.
Lehrkind, das, učenček, šolarček.
Lehrkohle, die, najboljši premog.
Lehrkörper, der, učiteljska skupščina.
Lehrkreis, der, obsežek učenja, uka; s. a. Encyklopädie.
Lehrkunst, s. Didaktik.
Lehrlauf, s. Lehrgang.
Lehrling, der, s. Lehrjunge.
Lehrlingsarbeit, die, delo novincovo.
Lehrlingschaft, die, učenstvo.
Lehrlohn, s. Lehrgeld.
Lehrmädchen, das, učenka.
Lehrmeinung, s. Dogma.
Lehrmeister, der, mojster, pri komur se kdo uči rokodelstva.
Lehrmeisterin, die, mojstrinja, mojstrova; učnica.
Lehrmeisterlich, *adj.*, mojstersk.
Lehrmethode, die, s. Lehrart.
Lehrmittel, das, učilo, učivni, učilni pomoček.
Lehrordnung, die, red v učenji.
Lehrplan, der, učilni, učni načert, učna uravnava, uredba.
Lehrpunkt, der, učni člen.
Lehrreich, *adj.*, podučin, podučiven; nach *Gutsm.* uka poln; Alles in der Natur ist lehrreich für uns, vse nam je nauk, nas uči po vsem stvarjenji; es verlangt ihn nach einem lehrreichen Umgang, rad bi hodil, bi se družil z možem, od kteriga bi se mogel mnogo lepiga naučiti.
Lehrsaal, der, učilnica.
Lehrsam, *adj.*, učljiv, podučljiv, navzeten za dobre nauke.
Lehrsamkeit, die, podučljivost.
Lehrsatz, der, Theorema, učni stavek, postavek, terjenje; Dogma, vérska resnica; s. a. Axiom.
Lehrschlender, **Lehrschlendrian**, der, stara napčna navada v učenji.
Lehrschrift, die, podučni spis, podučne bukve.
Lehrsonderbarkeit, die, čudni nauk.
Lehrsparren, der, nach *V.* zapažnik.
Lehrspruch, der, Sentenz, Sittenregel, modri izrek, pregovor, učni izrek.
Lehrsprüchlich, s. Aphoristisch.
Lehrstand, der, učeništvo, učništvo oder učiteljstvo, učiteljski stan; učeniki, učniki †, *pl.*
Lehrstelle, die, učnikova služba.
Lehrstreitigkeit, die, prepir zastran kaciga nauka.
Lehrstück, das, učni členek.
Lehrstube, s. Lehrsaal.
Lehrstuhl, der, leca ali stolica učiteljska; *fig.* učiteljska služba.
Lehrstunde, die, ura; die Lehrstunden bestimmen, odločiti, koliko ur ima kdo na dan, na teden učiti.
Lehrstyl, der, učivna pisava.
Lehrton, der, učenje, obnašanje pri učenji; im Lehrtone etwas vorbringen, povedati kakor učnik, ki pred učenci kaj razklada, učiteljski glas.
Lehrverbesserer, s. Reformator.
Lehrverbesserung, s. Reformation.
Lehrvortrag, der, učba; er hat einen deutlichen Lehrvortrag, razločno uči.
Lehrweg, s. Methode.
Lehrweise, s. Lehrart.
Lehrwesen, das, učne, šolske zadeve sploh.
Lehrwerk, das, novinsko delo, delo novinca.
Lehrwidrig, *adj.*, nauku, veri nasproten.
Lehrwürde, s. Grad.
Lehrzeit, die, s. Lehrjahre.
Lehrzimmer, das, s. Lehrsaal.
Lehrzunft, s. Lehrkörper, Sekte.
Lehrzwang, der, moranje, nuja v učenji ali glede na učenje.
Lei, das, s. Schirm, Decke.
Leib, der, ein Leib Brot, s. Laib; ein belebter organischer Körper, telo, život; vergl. Körper; der Mensch besteht aus Leib und Seele, človek je iz duše in telesa; mit bloßem Leibe gehen, nag biti, hoditi; er hat nichts auf dem Leibe, gol je, nag je, raztergan hodi; sich alles auf den Leib hängen, vse na se natakniti, natikati; er hat es eben nicht auf dem Leibe, nima s čem; bei Leibes Leben, živ; einen schlanken Leib haben, tankiga života biti; Einen um den Leib fassen, obseči, objeti koga (čez život); der Unterleib, trebuh, auch život; er hat Reißen im Leibe, po trebuhu, po životu ga terga, kolje; ein aufgetriebener Leib, napet trebuh; Rumpf, s. dieses; Leib und Gut verlieren, življenje in premoženje zgubiti; seines Leibes keinen Rath wissen, za Božji čas ne vediti, kam bi se djal; seinem Leibe gutes thun, goditi si, veselje, slasti uživati; bleib mir vom Leibe!, proč od mene!; ne bližaj se mi, ne hodi k meni; den Leib im Zaume halten, krotiti, berzdati svoje poželenje, svoje meso; am Leibe strafen, kazniti na životu (tepsti); offenen Leib haben, iti lahko od sebe, k svoji potrebi; er hat verstopften Leib, zapeka se po njem; gut bei Leibe sein, životen biti, dobro rejen biti; s. Beleibt; gut bei Leibe werden, poživotiti se, urediti se, popraviti se; vom Leibe fallen, zmedleti, shujšati; s. Fleisch (vom Fleische fallen), (nach *V.* a. omaleti, pre-

pasti); das Herz zerspringt in meinem Leibe, serce poka v meni; er hat kein Herz im Leibe, nima serca, boječ kakor baba; er faulte bei lebendigem Leibe, živ je gnjil; einen großen Leib haben, gesegneten Leibes sein, noseča biti, ne biti sama; ein Lehen auf den dritten Leib, fevd na tri živote (*V.*); bei Leibe nicht, po nobeni ceni! Bog obvari tega! kratko nikar ne!; Einem zu Leibe gehen, pestiti koga, pritiskati koga; s. **Zusetzen**; an den Leib kommen, za kožo priti; ein Kleidungsstück, s. **Schnürleib**; **Brustleib**; der Theil des Kleides, der den Leib bedeckt, stan (auch *russ.*, *poln.* u. *serb.*), *böhm.* život.

Leib=, **Leibes**=, in Zstzg. životni, telesni.

Leibarzt, der, nach *V.* životni zdravnik, etwa domači, navadni zdravnik, osebni zdravnik, vrač.

Leibbäcker, der, životni pek.

Leibbiene, die, panj, ul za pleme.

Leibbinde, die, pasivnik, pasica, opasivnica.

Leibchen, das, telesce; s. a. **Brustleib**.

Leibbuch, s. **Lieblingsbuch**.

Leibchirurg, der, životni ranocelec.

Leibdienst, der, ročna tlaka.

Leibeigen, *adj.*, zemlji pripisan (glebae adstrictus), sužen; *russ.* rabskij u. krepostnyj; *poln.* niewolny (unfrei); ein Leibeigener, suženj, rab; *poln.* u. *böhm.* nevoljnik, podložnik, zemlji pripisan, ki se grunta derži, in od njega ne sme.

Leibeigenschaft, die, nesvobodno podloštvo, sužnost, rabstvo (beides eig. Sklaverei), *poln.* niewola, *russ.* krepost.

Leibeigenthum, das, telesna last, last nad životam kaciga človeka.

Leiben, *v. n.*, wie er leibt und lebt, ves kakoršen je; was wohl leibet, seelet übel, kar je dobro telesu, utegne duši biti škodljivo; *v. r.*, sich leiben, rediti se, debeliti se.

Leibesarzt, der, zdravnik za telo.

Leibesbeschaffenheit, die, telesnost, lastnost, kakšnost, sostava telesa, života, auch bloß život; von dauerhafter, starker Leibesbeschaffenheit, terdniga, močniga života.

Leibesbewegung, die, sprehod.

Leibesbürde, die, materni, telesni sad, otrok, dete; sie ist von der Leibesbürde entbunden, povila je.

Leibesdicke, die, debelost človeškiga života, životnost, debelost.

Leibeserbe, der, rojeni dednik, otrok; er hat keine Leibeserben hinterlassen, ni bilo otrok za njim, ni imel otrok; **Allodialerbe**, dednik prostolastniga premoženja.

Leibesfehler, der, telesna napaka, ali hiba, pomanjkljivost na telesu ali životu.

Leibesfrucht, die, s. **Leibesbürde**.

Leibesgabe, die, telesni dar.

Leibesgebrechen, das, s. **Leibesfehler**.

Leibesgefahr, die, Leibes= und Lebensgefahr, nevarnost za život ali zdravje in življenje.

Leibesgeschicklichkeit, die, telesna gibčnost, ročnost, urnost.

Leibesgestalt, die, telesna podoba, postava, (zrast).

Leibesgröße, **Leibeshöhe**, die, s. **Lebensgröße**.

Leibeskonstitution, die, s. **Leibesbeschaffenheit**.

Leibeskraft, die, telesna moč; aus allen Leibeskräften rufen, na vso moč (kar gerlo da) kričati.

Leibeskrank, *adj.*, bolan na telesi, bolniga telesa.

Leibesleben, das, telesno življenje; bei Leibesleben thue es nie, če ti je življenje ljubo, ne delaj tega; bei Leibesleben, dokler je živ, za življenja, pri življenji.

Leibesnahrung, die, s. **Leibespflege**.

Leibespflege, die, hrana, živež, strežba životu.

Leibessen, das, naj ljubši jed; das ist sein Leibessen, to naj rajši je.

Leibessorge, die, skerb za telo, za život.

Leibesstärke, die, krepost, moč telesa.

Leibesstrafe, die, telesna, kazen, kazen. ali pokora na životu (tepenje).

Leibesübung, die, telesno urjenje, vajenje, vadba telesa, udov, telesno sukanje, obračanje.

Leibfall, der, odumertje, pripad po umertji.

Leibfällig, s. **Caduc**.

Leibfarbe, die, polt; s. **Fleischfarbe**; naj ljubši barva.

Leibfrohne, die, s. **Leibdienst**.

Leibgarde, die, telesna, životna straža; *poln.* przyboczna straż.

Leibgardist, der, telesni, životni stražnik, nach *V.* životar.

Leibgedinge, das, dosmertni prideržek, užitek; s. a. **Ausgedinge**, **Witwengehalt**.

Leibgeld, das, davščina, davšina, davek nesvobodniga podložnika.

Leibgeleit, s. **Geleit**.

Leibgericht, das, s. **Leibessen**.

Leibgeschwader, s. **Leibschar**.

Leibgetränk, das, naj ljubši, naj prijetniši pijača, pitje, kar kdo naj rajši pije.

Leibgewinn, s. **Leibgedinge**.

Leibgurt, der, **Leibgürtel**, der, s. **Leibbinde**.

Leibhaft, **Leibhaftig**, *adj.*, živ, telesen, vtelesen; er ist es leibhaftig, on sam je, prav on je; *serb.* glavom on; er ist ein leibhafter Teufel, prav zlodej je; ves komu podoben biti.

Leibhetze, die, gonjači (psi).

Leibhund, der, naj ljubši pes.

Leibig, *adj.*, životnat.

Leibjäger, der, životni, lovec, ki mora biti vedno okoli gospoda; *poln.* strzelec przyboczny.

Leibkoch, s. **Mundkoch**.

Leibkuchen, der, kolač, ki ga kdo naj rajši je.

Leibkutscher, der, gospodov, gospin kočijaž.

Leiblackei, der, priosebni † lokaj.

Leiblaus, die, uš v obleki.

Leiblich, *adj.*, telesen, (*M.* teloven); leiblicher Bruder, prav, prisen oder pristen brat, lasten brat, rojeni brat; leibliche Nothdurft

telesna potreba; leibliche Schwachheiten, telesne slabosti; in leiblicher Gestalt, v pravi, živi podobi; leiblicher Tod, s. Natürlich; leibliche Dinge, telesne, časne, minljive stvari; leiblicher Erbe, s. Leibeserbe; leiblicher Eid, osebno opravljena, lastna prisega; die leibliche Macht, moč telesa; die leibliche Uebung, vajenje telesa; leibliche Begierden, meseno, telesno, poltno poželenje.

Leiblos, *adj.*, breztelesen.

Leibmedikus, s. Leibarzt.

Leibpacht, der, s. Erbpacht; (nach *V.* najem na život ob. nared na život).

Leibpferd, das, konj, ki ga ima kdo najrajši; konj, ki koga nosi.

Leibrecht, das, s. Leibeigenthum.

Leibregiment, das, osebni, pribočni, najljubši regiment.

Leibrenten, *pl.*, dosmertni dohodki ali prihodki.

Leibrentenvertrag, der, pogodba zastran dosmertnih prihodkov.

Leibrentner, der, uživavec dosmertnih prihodkov, nach *V.* naživotnik.

Leibrock, der, suknjica; des Frauenvolkes, leinener Leibrock, opleče, rokavi; wollener Leibrock, jopa*, jopica.

Leibschaden, der, s. Bruch.

Leibschar, die, životna straža, kerdelo vojakov, ki so vedno okoli gospoda.

Leibschmerz, der, bolečine v trebuhu, s. Bauchweh.

Leibschneiden, das, zavijanje, ščipanje, šipanje po trebuhu; s. a. Kolik.

Leibschneider, der, osebni krojač.

Leibschuster, der, osebni čevljar.

Leibschütz, s. Leibjäger.

Leibspeise, s. Leibessen.

Leibspiel, das, naj ljubši jed.

Leibspruch, s. Devise.

Leibstock, s. Leibbiene.

Leibstückchen, das, naj ljubši košček (kake jedi).

Leibstuhl, der, stol za potrebo, nach dem *Böhm.* zahodni stol, *kroat.* odsebnica.

Leibträger, der, naj ljubši nosič.

Leibtrank, s. Leibgetränk.

Leibwache, die, telesna straža, nach *V.* životni varhi, *russ.* telohranitelji; s. Leibgarde.

Leibwagen, der, osebna kočija.

Leibwäsche, die, pertenina ali perilo za na život.

Leibwäscherin, die, osebna perica.

Leibwassersucht, die, trebušna vodenica.

Leibweh, das, s. Leibschmerz, ich habe Leibweh, trebuh me boli.

Leibzeichen, das, znamenje na životu (truplu) ubitiga.

Leibzinsen, *pl.* dosmertne obresti.

Leibzucht, s. Leibgedinge.

Leibzüchter, der, užitkar.

Leibzwang, der, zapertje, zapečenje, kadar se komu zapeka po životu.

Leich, der, nach Ant. das, auch Laich, Same der Fische, ikra, der Frösche, krak. žabnjak, s. Froschlaich; das Leichen selbst, s. Leiche;

Leich, das, ravna ploščad; das Leich geben, znamenje postaviti (pri igri).

Leichbier, das, sedminski ol.

Leichdorn, der, im Hühnerauge, kurje oko, (*poln.* nagniotek, twardzizna).

Leiche, die, auch Laiche, der leichenden Thiere, Fische, drestenje, drest, čas ribjiga drestenja ali ikrenja (*böhm.* čas třeni von třiti se); in die Leiche treten, začeti drestiti se; der entseelte menschliche Körper, merlič, truplo, (*altsl.* trup), mertvo telo, mertvec; *altsl.* auch nav-i; blaß wie eine Leiche, bled kakor merlič; sie haben eine Leiche im Hause, merliča imajo v hiši; das Leichenbegängniß, pogreb, pokop; eine vornehme Leiche, imeniten pogreb; zur Leiche gehen, s pogrebam, za pogrebam, k pogrebu iti; er hat ihn zur Leiche, prosil ga je, naj bi šel za pogrebam.

Leichen=, in Zstzgn. pogrebni, merliški, mertvaški.

Leichen, **Laichen**, *v. n.*, streichen, drestiti se, nach *M.* ikriti se, *serb.* leći, *böhm.* u. *poln.* třiti se. (von Fröschen žabiti). *russ.* ikru metat; duh imeti po merlici, smerdeti; čehneti; *v. a.*, Flachs leichen, treti.

Leichenabdankung, die, zahvala za spremljanje merliča k pogrebu.

Leichenacker, der, pokopališče, pokopalise, s. übr. Friedhof.

Leichenartig, *adj.*, mertvašk, merličast.

Leichenbegängniß, das, pogreb, pokop, (»prevod merliča).

Leichenbegleiter, der, pogrebec.

Leichenbegleiterin, die, pogrebica.

Leichenbegleitung, die, hod za pogrebam, pogrebni sprevod; die Begleiter, pogrebci, *pl.*

Leichenberg, der, kup merličev.

Leichenbeschau, die, ogled merliča (-čev).

Leichenbestattung, die, pokop.

Leichenbett, das, s. Bahre.

Leichenbitter, der, pogrebski vabnik, vabnik k pogrebu, zovčin na pogreb.

Leichenbitterin, die, vabnica na pogreb.

Leichenblaß, *adj.*, bled kakor merlič.

Leichenblässe, die, mertvaška bledoba, bledota, bledost.

Leichenbuch, das, mertvaške bukve, bukve mertvih.

Leichenduft, der, mertvaški duh, duh po merlici, čehnjenje.

Leichenessen, das, sedmina, pogrebščina, pogrebšina.

Leicheneule, s. Baumeule.

Leichenfahl, s. Leichenblaß.

Leichenfeier, die, bilje eigentl. vilije (von Vigilia), *pl.*, po mertvih.

Leichenfeld, das, bojišče, bojiše z mertvimi pokrito.

Leichenfest, das, slovesni pogreb.

Leichenfliege, die, mertvaška muha.

Leichenfolger, der, pogrebec.

Leichengebirge, s. Leichenberg.

Leichengedicht, das, pogrebna pesem, (pogrebnica).

Leichengefährte, s. Leichenfolger.
Leichengefilde, s. Friedhof.
Leichengeläute, das, zvonjenje pri pogrebu, pogrebno zvonilo.
Leichengepränge, das, slovesni, slavni pogreb.
Leichengeruch, der, mertvaški duh, duh (čuh) po merliči.
Leichengerüst, das, merliški, mertvaški oder.
Leichengesang, der, pogrebsko petje, petje pri (ob) pogrebu.
Leichengeschrei, das, vpitje pri pokopavanji, rok.
Leichengewand, das, mertvaška obleka.
Leichengewimmel, das, sila mertvecov.
Leichengewölbe, das, **Leichengruft,** die, raka, rake *pl.*
Leichenglocke, die, pogrebni zvon.
Leichenhaft, *adj.*, s. Leichenartig.
Leichenhaufen, der, kup merličev.
Leichenhaus, s. Leichenkammer.
Leichenhügel, s. Leichenhaufen, Grabhügel.
Leichenhuhn, s. Baumeule.
Leichenkalt, *adj.*, merzel. kakor merlič.
Leichenkerze, die, mertvaška sveča.
Leichenkleid, das, merliško oblačilo.
Leichenkosten, *pl.*, pogrebni stroški, pogrebščina, pogrebšina.
Leichenkraut, s. Wassergarbe.
Leichenläuten, s. Leichengeläute.
Leichenmahl, das, sedmina, pogrebščina, pogrebšina.
Leichenmusik, die, pogrebna, mervaška muzika.
Leichenöffnung, die, razparanje, odpertje merliča; s. a. Sektion.
Leichenpredigt, die, **Leichenrede,** die, govor. pridiga na grobu, pogrebni govor.
Leichenprozession, s. Leichenzug.
Leichenraub, der, rop. ukradba merliča.
Leichenrede, s. Leichenpredigt.
Leichenschleier, s. Leichentuch.
Leichenschmaus, s. Leichenmahl.
Leichenschmücker, der, kdor merliče snaži.
Leichenstein, der, nagrobni kamen; s. Grabstein.
Leichenton, der, žalostni glas.
Leichenträger, der, gemietheter, nach *V.* žulec; auf dem Lande, pogrebec.
Leichentuch, das, mertvaški pert.
Leichenuntersuchung, die, ogledovanje merliča.
Leichenverein, der, pogrebno društvo.
Leichenversammlung, die, zbor pogrebcov, žalujočih.
Leichenvoll, *adj.*, pokrit z mertvimi.
Leichenwagen, der, merliški voz, mertvaške kola *pl.*. pogrebni voz.
Leichenwall, s. Leichenhaufen.
Leichenweiß, s. Leichenblaß.
Leichenzug, der, pogrebci, *pl.*; pogrebni sprevod. obhod. pogrebna procesija.
Leichhuhn, s. Leicheneule.
Leichkarpfen, der. karp za pleme.
Leichkorb, s. Bahre.

Leichnam, der, truplo, mertvo telo, merlič, mertvec.
Leicht, *adj.*. lehek oder lehak, häufiger lahek, lahak statt lagek (*altsl.* l'g'k); nicht schwer, ne težak; leicht wie eine Feder, lahak kakor pero; Holz ist leichter wie Eisen, les je lajši (lagleji, ložji) od železa; zu leicht, prelahak; leicht gekleidet, v tenkih, lahkih oblačilih; leichte Reiterei, lahki, urni konjiki; leichtes Gewicht, slaba vaga, auch ložji vaga; leichte Beschädigung, majhna, mala oškodba; s. a. **Unbedeutend**; geeignet, empfänglich, rad, z. B. was leicht Feuer fängt, kar se rado vname; leichtes Geld, slabši denar; das ist leicht zu machen, to se lahko. brez truda, brez težave napravi; leichtsinnig, nestanoviten, lahak, vetrast, (minder gut) lahkomiseln; das Herz wird mir leicht, serce se mi je olahkotilo. kamen se mi je zvalil s serca; leichte Füße, lahke, urne noge; leichte Sprache, lahko razumljiv, umeven jezik; Einem etwas leicht machen, olahkotiti, olajšati, olajševati komu kaj; man kann ihn leicht zornig machen, rad, kmali je jezen, hitro mu zavre, naglo zakipi; das ist leicht möglich, to je pač mogoče; das ist nicht leicht möglich zu glauben, to je težko verjeti; leicht überstreichen, na tankem pomazati; eine leichte Suppe, ein leichter Nebel, redka juha, redka megla; es wäre gar leicht geschehen, malo da se ni zgodilo.
Leichtbeflügelt, Leichtbeschwingt, *adj.*, s lahkimi perutmi; lahak, uren.
Leichtblütig, *adj.*. lahkokerven, lahke kervi; s. a. Sanguinisch.
Leichtblütigkeit, die, lahkokervnost.
Leichte, die, lahkota; rezanje jancov.
Leichteich, der, drestivni ribnik, drestnjak.
Leichten, *v. a.*, leicht machen, zlajšati, zlajševati, lahkotiti; Lämmer leichten, rézati, skapljati.
Leichter, *adv.*, s. Leicht; leichter machen, s. Erleichtern.
Leichterdings, *adv.*, lahko, brez truda, brez težave.
Leichtern, s. Erleichtern.
Leichtfertig, *adj.*, vetrast, vetren, lahkiga serca, berž na kaj pripravljen, brez premislika delajoč; prešern; nestanoviten; geneigt Einem mit Vorsicht einen Possen zu spielen, nagajiv; gem. serborit; leichfertiges Frauenzimmer, zanikerna, nesramožljiva ženska; s. a. Leicht.
Leichtfertigkeit, die, nepremišljenost, vetrenost. nestanovitnost, lahkomiselnost.
Leichtfingerig, *adj.*, lahkih, urnih perstov.
Leichtflüssig, *adj.*, kar se rado raztopi, raztali.
Leichtführig, s. Lenksam.
Leichtfuß, der, lahkomiselnež.
Leichtfüßig, *adj.*, lahkonog, urnih nog.
Leichtgeflügelt, *adj.*, lahkoperuten.
Leichtgewandt, *adj.*, preuren, preročen.
Leichtgläubig, *adj.*, lahkoveren, radoveren; kdor rad verjame, *poln.* auch wiarliwy (vérljiv).

Leichtgläubigkeit, die, lahkovérnost, radovérnost.
Leichtigkeit, Leichtheit, die, lahkota, lahkost, lahnost; mit Leichtigkeit, z lagotjo, làhko, brez vse težave; er spricht mit Leichtigkeit russisch, gladko govori po rusko; ne spotika se mu jezik; die Leichtigkeit einer Schreibart, razumljivost; das ist für mich eine Leichtigkeit, to je kaj lahkiga za me, to mi ne prizadene (prizadeva) nikakiga truda.
Leichtlich, *adv.*, lahno, zlahkama, lahko, brez vse težave; nach *M.* lahkič.
Leichtsinn, der, lahkomiselnost (auch in a. sl. M.); vetrenost, malomarnost, lahkomislije, nepremišljenost, vihravost, nestanovitnost, *russ.* a. bezrazsudnost; lahkomiselno, brez premislika storjeno delo.
Leichtsinnig, *adj.*, lakkomiseln, vetrast, vetren, vihrav, ferfrast, nepremišljen, brez premislika delajoč, nestanoviten; der Leichtsinnige, lahkomiselnik.
Leichtsinnigkeit, die, nemarnost, lahkomiselnost, malomarnost, vetrenost, nestanovitnost.
Leichzeit, die, drestenje, drest.
Leid, *adv.*, žal, milo, inako, (milo storiti se, užaliti se als *v. i.*); es thut mir leid, ich lasse mir leid sein, žal (auch in allen a. sl. M.) mi je, inako mi je; es ist mir leid um ihn, žal mi je zanj, težko se mi zdi, smili se mi, auch bojim se za zanj; jetzt thut es ihm leid, aber es ist zu spät, zdaj se kesa, pa je prepozno; s. a. **Bedauern**.
Leid, das, Uebel, zlo, hudo, nach *V.* auch žal-i; Unbill, krivica; Trauer, žalost, žalovanje, černo; Unglück, nadloga, reva, britkost, težava, *altsl.* taga (=tega); Einem etwas zu Leide thun, komu kaj hudiga, žaliga, inaciga storiti, prizadeti, prizadevati, krivico storiti komu, žaliti koga; füget Niemanden ein Leid zu, nikomur ne delajte krivice, hudiga, nach *M.* nobene žali; Leid verursachend, žaliven; vor Leid vergehen, od žalosti, od prevelikih rev konec jemati; es soll dir kein Leides, nichts zu Leide geschehen, nič zlega, žaliga (hudiga) se ti ne bode zgodilo; Reue und Leid, kesanje in žalovanje, kes in žalost, (pri serci); Niemanden zu Liebe oder zu Leide die reine Wahrheit aussagen, govoriti čisto resnico brez nagnjenja ali sovražnosti do koga; Leid tragen um Jemanden, žalovati po komu; Einem das Leid klagen, komu nadlogo (terpljenje) potožiti, tožiti; ich habe dir nicht das Mindeste zu Leide gethan, nach *V.* ne žalice ti nisim prizadel; ich thue es ihm nicht zu Leide, nočem ga s tem žaliti; sich ein Leides thun, kaj hudiga storiti si, t. j. raniti se, ubiti se; s. a. **Beileidbezeugung**; mit Einem Leid tragen, užaliti se, usmiliti se koga
Leidbar, *adj.*, preterpljiv.
Leidbitter, s. **Leichenbitter**.
Leidbrief, s. **Condolenzschreiben**.
Leiden, *v. n.* u. *a.*, terpeti; preterpeti; prestati, prenesti, prenašati; *altsl.* stradati; ein wenig leiden, poterpeti; Schaden leiden, škodo terpeti; na zgubi (si) biti; *serb.* štetovati, kvarovati; Hunger, Mangel leiden, lakoto, pomanjkanje terpeti, stradati, potrebniga ne imeti, (nach *V.* a. siromašiti); er ist in dem Hause wohl gelitten, v ti hiši ga radi imajo; sie haben Schiffbruch gelitten, ladija se jim je razbila; leiden machen, terpinčiti, mučiti, trapiti; ich kann ihn nicht leiden, ne terpim ga, ne morem ga viditi, (prestati), ne morem ga, nočem ga; leidende Bedeutung, terpivni zalog; der Leidende, terpin, terpinec; er ist sehr leidend, prav slab, bolan je; dieses kann nicht gelitten werden, to se ne more dopustiti, dovoliti, terpeti; an den Augen leiden, bolne oči imeti, oči mu nagajajo; der leidende Theil, bolni ud, del telesa; die Felder haben durch Frost gelitten, hudi mraz je poškodoval polja; die Sache leidet keinen Aufschub, to se ne da odlašati; to se mora zgoditi brez odlašanja; in dem Reiche werden alle Religionen gelitten, v tem kraljestvu se terpé, so dopuščene (dopušene) vse vere (vérstva); ich leide Unrecht, krivica se mi godi.
Leiden, das, terpljenje; das Leiden unseres Herrn, terpljenje Gospodovo; Freuden und Leiden, sreča in nesreča, veselje in žalost; das waren Leiden! to so bile bolečine; geduldig in Leiden sein, voljno preterpeti, prenesti vso nadlogo.
Leidend, *adj.*, terpeč, terpiven; bolehen, bolan.
Leidendlich, s. **Leidentlich**.
Leidengeübt, *adj.*, vajen terpljenja.
Leidenlos, *adj.*, brez terpljenja, težave.
Leidensbecher, s. **Leidenskelch**.
Leidenschaft, die, heftige, das Gemüth dauernd beherrschende Bewegung, strast-i, (auch *altsl. russ.* u. *serb.*); mit Leidenschaft lieben, hassen, strastno ljubiti, čertiti; Begierde, pohot, pohlep; ein einzelner Ausbruch der Leidenschaft, s. **Affect**.
Leidenschaftfrei, *adj.*, brez strasti; brezstrasten.
Leidenschaftlich, *adj.*, strasten; leidenschaftlich reden, s. **Heftig**; leidenschaftlicher Spieler, strastni kvartopirec; ki brez igre ne more živeti; nach *Gutsm.* naglożeljin.
Leidenschaftlichkeit, die, strastnost.
Leidenschaftlos, *adj.*, brez strasti.
Leidenschaftlosigkeit, die, brezstrastnost.
Leidensfähig, *adj.*, kdor je za terpljenje.
Leidensgefährte, der, tovariš v terpljenji, soterpin †.
Leidensgenosse, s. **Leidensgefährte**.
Leidensgeschichte, die, terpljenje (Kristusovo).
Leidensjahr, das, leto terpljenja, nesreče, nadloge.
Leidenskelch, der, kelih terpljenja, terpljenje; den Leidenskelch bis auf die Hefen ausleeren, kelih terpljenja do zadnje kaplje izpiti, izprazniti, vse hudo terpeti do zadnjiga izdihljeja.
Leidensprobe, die, skušanje s terpljenjem.
Leidensstunde, die, ura terpljenja.
Leidenstag, der, dan terpljenja; veliki petek.

Leidenswoche, die, veliki teden.
Leidenswort, das, terpivni glagol.
Leidentlich, *adj.*, das ist, wirklich leidend, terpeč; leidlich, preterpljiv; das ist noch leidentlich, to se še prenese, preterpi; že velja; sich leidentlich verhalten, ne zoperstavljati se, terpeti.
Leidenvoll, *adj.*, v velikem terpljenji.
Leider! *int.*, da bi tako ne! gorje! da se Bog smili! nach dem *Serb.* žalibog!; leider war das Wetter unfreundlich, škoda da vreme ni bilo prijazno; leider war kein Arzt in der Nähe, k nesreči ni bilo dobiti zdravnika (*böhm.* pohřichu); leider! ist es so, da bi tako ne bilo!; leider Gottes, Bogu bodi potoženo; usmili se Bog!
Leider, der, terpin, terpinec, nesrečnik.
Leiderin, die, terpinka.
Leidessen, das, s. **Leichenmahl**.
Leidflor, s. **Trauerflor**.
Leidgesang, s. **Leichengesang**.
Leidhaus, das, hiša žalovanja.
Leidig, *adj.*, žalosten; der leidige Trost, žalostna, nadležna tolažba; der leidige Geiz, gerda, nesrečna skoparija, lakomnost; des leidigen Geldes wegen, zavolj nesrečniga dnarja; das leidige Spielen, napėna, nesrečna, vragova igra.
Leidkleid, s. **Trauerkleid**.
Leidlich, *adj.*, terpljiv, preterpljiv, prenesljiv; in andern sl. M. znosen; mittelmäßig, srednji, srednje mere; leidliche Kälte, srednja merzlota, ne prehuda; der Schmerz ist leidlich, ta bolečina se še prenese; eine leidliche Stimme, glas ne prenemaren, ne naj slabši, srednji.
Leidlichkeit, die, prenesljivost.
Leidsam, *adj.*, s. **Geduldig**.
Leidtag, der, dan žalovanja.
Leidtragen, das, žalovanje; s. **Trauerkleidung**.
Leidtragend, *adj.*, žalosten, žalujoč.
Leidwesen, das, žalost, žalovanje; zum Leidwesen, k nesreči; zu meinem großen Leidwesen, v veliko mojo žalost; ich habe mit Leidwesen ersehen, daß, žal mi je bilo, (inako mi se je storilo), ko sim vidil.
Leie, der, s. **Laie**; **Schiefer**, s. dieses.
Leiendach, s. **Schieferdach**.
Leienstein, s. **Thonschiefer**.
Leier, die, bei den Alten, lira; Drehorgel lajna, nach *M.* lajne, *pl.*, orglice; *böhm.* kolovratek, *poln.* katrynka; dieselbe alte Leier, stara pesem, nach dem *Böhm.* stari kolovrat; immer bei einer Leier bleiben, vedno, zmirej eno gosti, gnati, trobiti; das geht so in einer Leier fort, v eno mer, po enem kopitu; bei den Vogelstellern, valej z limanicami; s. a. **Butterfaß**, **Bratenwender**; **Pflugwetter**.
Leierer, der, kdor gode na liro, liravec, lirar; Leiermann, lajnar, lajnavec.
Leierin, die, lajnarica.
Leierförmig, *adj.*, lirast, liri podoben.
Leiergang, s. **Schlendrian**.
Leierkasten, s. **Leier**.
Leierkundig, *adj.*, pevsk.
Leiermann, der, s. **Leierer**.
Leiern, *v. n.* u. *a.*, gosti na liro; mit dem Leierkasten, lajnati, slabo gosti; die Ohren voll leiern, gosti, da človeka ušesa bole; der Fuhrmann leiert, po polževo, prav počasi voziti; den ganzen Tag daran leiern, ves dan pečkati kaj, meckati, ogrebati se.
Leierwerk, das, dolgočasno, počasno delo.
Leihanstalt, **Leihbank**, die, zajemna ali posodivna banka, posodivnica.
Leihbibliothek, die, posojavna, najemna knjižnica (iz ktere se bukve za dnar posojujejo, t. j. v najem dajejo.)
Leihen; *v. a.*, ehemals geben überhaupt, s. dieses; Gehör leihen, williges Ohr leihen, poslušati; den Gebrauch unverbrauchbarer Sachen unentgeltlich gestatten, posoditi, posojati, posojevati; na posodo dati, dajati (n. p. bukve, konja, oblačilo i. t. d.); Darleihen, (mutuo dare), v zajem oder na zajem dati, dajati (jurid. richt. u. in St. auch gebräuchlich), gewöhnlich jedoch posoditi, posojati; etwas als Geliehenes nehmen, na posodo vzeti, jemati, izposoditi si; von verbrauchbaren Dingen, v (na) zajem vzeti, jemati, udolžiti se, zadolžiti se pri kom; s. a. **Borgen**; **Belehnen**; **Unterschieben**.
Leiher, der, posodnik, posojevavec; s. a. **Darleiher**.
Leiherin, die, posodnica, posojevavka.
Leihhaus, das, s. **Leihbank**, **Versatzamt**.
Leihkauf, der, s. **Angeld**; das Trinken nach geschlossenem Kaufe, za vino dajanje, likof; *böhm.* u. *poln.* litkup; *poln.* auch borysz; den Leihkauf geben, za vino dati, gem. za likof dati; s. a. **Lehenwaare**.
Leihweise, *adv.*, po posojilu, na zajem.
Leik, das, verv, ki jadra obsega.
Leilaken, das, s. **Betttuch**.
Leim, der, unrichtig für **Lehm**, s. dieses; ein klebriger Körper aus versch. thierischen Theilen, Tischlerleim, nach dem *Altsl.* und andern slav. M., so a. bei *V.* u. *M.* klej; nach *Gutsm.* kelje; *serb.* kelja u. klija. (*böhm.* neben klej auch klih = kleg), gewöhnlicher jedoch lim*; Leim kochen, klej kuhati; Vogelleim, lep; *russ.* ptičji klej.
Leim=, in Zstzg. klejev.
Leimartig, s. **Leimicht**.
Leimbank, die, ptičarska polica.
Leimbaum, s. **Ahorn**, **Ulme**.
Leimbock, s. **Leimbank**.
Leimen, *v. a.*, sklejiti, klejiti, klejati, auch keljiti, limati*; im Allg. auch zlepiti, prilepiti, olepiti, lepiti, s klejem pomazati, potegniti; (*böhm.* kližiti, klihovati).
Leimenhaufen, der, für Lehmhaufen, kup gline.
Leimer, der, klejar, limavec.
Leimfarbe, die, barva na klejevi vodi, klejeva barva.
Leimfuge, die, klejani, limani sklad, spah.
Leimicht, *adj.*, s. **Lehmicht**, **Leimartig**, klejast, keljast, limast*, *russ.* klejkij, lipkij, *serb.* lepiv.
Leimig, *adj.*, s. **Lehmig**, klejev, klejat, kar ima klej ali lim v sebi.

Leimkraut, das, (Silene natans), lepnica (*poln.*).
Leimküche, die, klejivnica, klejavnica, (kjer se papir kleji).
Leimkumme, die, beček za klej ali lim.
Leimleder, das, usnje za klej, (usnjeni odrezki), mezdra.
Leimpinsel, der, pinzelj za lim*, klejivnik†.
Leimruthe, die, **Leimspindel,** s klejem ali lepam namazani prot, gewöhnl. limanica.
Leimschwalbe, s. **Lehmschwalbe.**
Leimsieder, der, kuhar lima, klejar, limar; kdor klej ali lim kuha, dela.
Leimspindel, s. **Leimruthe.**
Leimstange, die, drevce, v ktero se natikajo limanice.
Leimstein, der, okamnela kost.
Leimtasche, die, koža za limanice.
Leimtiegel, der, **Leimtopf,** kozica, ponvica za klej ali lim.
Leimvogel, s. **Piepler.**
Leimwasser, das, klejeva voda, voda, v kteri je klej raztopljen.
Leimzwinge, die, bei den Tischlern, spona (*V.*), stiskavnica; *böhm.* svor stolarsky, *russ.* tiski.
Lein, der, (Linum), die Pflanze, lan, lên, (*altsl.* l'n); Springlein, prezlej; Winterlein, zimec oder ozimec; Sommerlein, jarec; Spätlein, ajdovšček, ajdovšek, jesenšček, jesenšek, poznjak; den Lein jäten, lan pleti; der Lein steht gut, dünne, lan lepo kaže, lan je redek; Lein rösten, lan goditi, rositi, mladiti; der Same, laneno seme; Lein säen, lan sejati; s. a. **einwand.**
Lein-, in Zstzg., laneni.
Leinacker, der, solange der Lein steht, lan, njiva, na kteri je lan; nach der Ernte, lanišče, laniše; Rüben auf den Leinacker säen, repo na lanišče, laniše usejati.
Leinbau, der, ravnanje, sejanje lanú; sich mit Leinbau befassen, lan sejati, pridelovati, z lanam se pečati.
Leinbaum, s. **Leene.**
Leinbeet, das, s. **Leinacker.**
Leinblatt, das, laneno pérce; s. a. **Leinkraut.**
Leinblüthe, die, laneno cvetje.
Leinblüthfarbe, die, lepo višnjevo, kakor je laneni cvet.
Leinboden, der, svet za lan; s. a. **Leinacker;** pertena osnova.
Leinbödig, *adj.*, s pertenim osnutkam.
Leinbolle, die, s. **Leinknoten.**
Leinchen, s. **Leine.**
Leindamast, der, nek pisan damast.
Leindotter, der, (Miagrum sativum), riček.
Leindrucker, der, **Leinwanddrucker,** natiskar na platno.
Leine, die, verv, konopec, vože; (*serb.* uže).
Leinchen, *dim.*, vervca.
Leinen, *v. n.*, es leinet, sneg kopni; jug je; *v. a.*, die Sonne leinet den Schnee, solnce taja sneg; s. a. **Lehnen.**
Leinen, *adj.*, lanen; aus Leinfäden, aus Leinwand verfertiget, platnen, perten, s. **Leinwand;** (*altsl.* pr't, pannus); ein leinenes Hemd, platpertena srajca.
Leinen, das, leinenes Garn, lanena preja; Leinwand, platno, pertenina.
Leinengeräth, s. **Leinzeug.**
Leinentuch, s. **Leintuch.**
Leiner, s. **Schnarrente.**
Leinfeld, das, s. **Leinacker.**
Leinfink, der, (Linarius ruber), konopliščica, konoplišica, morska konopljicica.
Leinfisch, s. **Schleiche.**
Leingarn, s. **Leinen.**
Leingrün, *adj.*, lanenozelen.
Leinkaff, s. **Leinspreu.**
Leinkittel, der, pertena jankara.
Leinknoten, die, *pl.*, glavice, *pl.*
Leinkraut, das, (Linaria vulg.), madronšica, žabri, zelenec; (Antirrhinum linaria), divji lan, majkalan; *böhm.* lan matere Božje, *russ.* divji lan.
Leinkuchen, der, in den Oelmühlen, laneni krovajci, prešanje, lanene preše, *pl.*, ali pogače; *russ.* žomki (ožemki), sbojna.
Leinling, der, s. **Bluthänfling, Hänfling.**
Leinochse, der, unanji vol, vol od rok. odročni vol (zum Unterschiede v. **Handochsen**).
Leinöl, das, laneno olje.
Leinpfad, der, s. **Leinstraße.**
Leinsame, der, **Leinsaat,** die, laneno seme; lan.
Leinspreu, die, lanene pleve *pl.*, eine einzelne —, lanena pleva.
Leinstraße, die, ein Weg am Ufer der Ströme für diejenigen, welche die Fahrzeuge auf denselben an Leinen ziehen, nach *V.* vlacugarska cesta; *poln.* trel.
Leinstrumpf, der, nogavica iz pertenih nit.
Leintuch, das, ein leinenes Tuch, pertena ruta; s. a. **Leinwand;** Betttuch, rjuha, ruha; ein großes, unter der Harfe ausgebreitetes, rantaha (?); nach *Jarn.* plakuta.
Leinwand, die, platno, nach *Gutsm.* u. *M.*, so wie im Resianischen und Preußisch-Poln. pert, (sonst im Slov. Tischtuch) s. übr. **Leinen**); grobe Leinwand, hodnik, hodnično platno, (*russ.* holst, *poln.* samodział); feine Leinwand, pražnje platno; sehr feine Leinwand, tančica; (gedruckte Leinwand, *russ.* u. *poln.* nabojka); hänfene Leinwand, s. **Hanfleinwand;** eine Rolle Leinwand, troba, trobela platna.
Leinwanden, *adj.*, perten, platnen.
Leinwandenden, *pl.*, zaverniki.
Leinwandhandel, der, tergovina, kupčija s platnam, platnarija, platnarstvo; den Leinwandhandel betreiben, platnariti; damit erwerben, verlieren, priplatnariti, zaplatnariti.
Leinwandhändler, der, platnar, platničar, kdor s platnam kupčuje.
Leinwandhändlerin, die, platnarica.
Leinwandhosen, *pl.*, pertene hlače.
Leinwandsbaum, der, nach *V.* spodnje vratilo.
Leinwandsbleiche, die, belež za platno.
Leinwandskram, der, štacuna platnarska.
Leinwandsmalerei, die, mal, malarija na platno.
Leinwandsrock, der, pertena suknja.
Leinweber, der, tkavec, tkač za platno; in J. Kr. a. kernevec (?).

Leinweberei, die, tkanje platna, tkavstvo; sie erlernen, tkavskiga se naučiti, naučiti se platno tkati.
Leinweberin, die, tkavka.
Leinweberhandwerk, s. Leinweberei.
Leinweberknoten, der, tkavski vozel.
Leinweberstuhl, der, statve, *pl.*, (za tkanje platna), stol.
Leinzeug, das, pertenina, platnina, lanena tkanina, *poln.* bielizna (belina, belo perilo).
Leinzieher, der, nach *V.* vlačugar (kdor barko vlači z vervjo).
Leise, *adj.*, eigentlich tihoten, tih; leise sprechen, tiho govoriti, šumatiti (sapo na se vleči govoreč); šeptati; eine leise Stimme, slab, tih glas; leise treten, lahno, rahlo stopati, na perste stopati, po perstih hoditi, natihama, tiho hoditi, verächtl. štapati, tapati; leise auftreten, *fig.* spresvidno ravnati; fähig, den leisesten Schall zu empfinden, ein leises Gehör haben, tanek, dober, oster sluh imeti, tenko slišati; leise schlafen, ne terdno, na laganem oder lahanem spati, nach *Zalok.* lagno spati; ein leichter Schlaf, lagano (lahano) spanje, lahko spanje; leise Bedächtlichkeit, natančna pazljivost; leise gebacken, s. **Weich**.
Leise, die, s. **Geleise**.
Leisegel, s. **Beisegel**.
Leisetreter, der, Spion, ogleduh, prisluškik; počasnik, sila boječ in previdin, človek, ki se na vse strani ozre, preden besedico zine.
Leisetritt, der, rahla, lagana stopinja.
Leishörig, *adj.*, tankiga sluha.
Leistbar, *adj.*, spolniven, kar se da storiti, opraviti; (von Pferden, lepe rasti).
Leistbürge, der, porok.
Leiste, die, letvica, lašta*; nach *Gutsm.* rema; nach *Pot.* spojka; s. a. **Hohlleiste**; an einem Rüstwagen, *kroat.* upora; *serb.* levča; *böhm.* napravka; am Tuche, kraj, okrajek, krajevina, krajevec; am Kleide, s. **Borte**; am menschlichen Körper, s. **Weiche**; (ligamentum Cuparticum), dimlje, nach *V.* dimeljsko vezilo; der Ring derselben, s. **Bauchring**; an einem Koben, nach *V.* doga; eine Pferdekrankheit, podolgasta nadkost od. podolgasta morska kost.
Leisten, der, kopito; den Schuh über den Leisten schlagen, čevelj na kopito nabiti, nabijati; der Schuster bleibe bei seinem Leisten, čevljar naj ostane pri kopitu; sie sind alle über einen Leisten geschlagen, vsi so po enem kopitu.
Leisten, *v. a.*, (praestare), *jur.*, etwa opraviti, spolniti obljubljeno (t. j. dati, storiti, dopustiti, opustiti); in den einzelnen Redensarten wird es im Slov. meistens mit einem einzigen, dem zu Leistenden entsprechenden Zeitworte ausgedrückt, als: Huldigung leisten, pokloniti se komu; den Eid leisten, priseči, prisegati (kaj, oder na kaj); Folge, Gehorsam leisten, poslušati, (udati se); Dienste leisten, služiti, streči; Schutz leisten, braniti, varovati koga; Hilfe leisten, pomoči, pomagati komu, na pomoč priti, iti; Zahlung leisten, plačati; Genugthuung leisten, zadostiti, zadostovati; Widerstand leisten, upreti, upirati se, protiviti se komu; Einem Gesellschaft leisten, ostati, biti pri kom (za kratek čas); die Pflicht leisten, dolžnost storiti, opraviti, spolniti; Gewähr, Bürgschaft leisten, porok biti, zaporočiti se; Sicherheit leisten, varnost dati; er hat viel geleistet, mnogo je storil; Roboth leisten, raboto ali tlako delati; Caution leisten, s. **Erlegen**; ein Gelübde leisten, obljubo spolniti; bei den Tuchmachern, okrajek narediti, tkati.
Leistenband, das, *(anat.)*, nach *V.* dimeljni vezek.
Leistenbeule, s. **Bubonen**.
Leistenbruch, der, kila v dimljah, (nach dem *Serb.* v dimlji), dimeljna kila; ein geklemmter Leistenbruch, zadergnjena dimeljna kila.
Leistendrüse, die, žleza v dimljah.
Leistengegend, die, dimlje *pl.*, *serb.* dimlje *sing.*
Leistenhobel, der, laštnik.
Leistenhode, die, jajce, (modo).
Leistenholz, s. **Leiste**.
Leistennägel, *pl.*, nach *Zal.* netki.
Leistenschein, s. **Coupon**.
Leistenschneider, der, kopitar, (kdor dela kopita).
Leistenstrang, der, *(anat.)*, dimeljna verv.
Leistenzieher, der, bei den Schustern, womit man den Leisten aus dem Stiefel herauszieht, kljuka.
Leistung, die, etwa oprava (dolžnosti); seine Leistungen übertreffen meine Erwartungen, njegovo delo je boljši kakor sim pričakoval; kar kdo skaže, pokaže, da zna, da more; s. a. **Gegenleistung**; Abgabe, davščina, davšina, odrajtovilo.
Leistungsfähigkeit, die, zmožnost, kaj storiti; die Leistungsfähigkeit erproben, poskušati, koliko kdo more ali zna (storiti, narediti i. t. d.).
Leistungsperiode, die, doba opravljanja (kake dolžnosti).
Leistungspflicht, die, dolžnost, kaj opraviti, storiti.
Leitarm, der, nach *V.* vojnica.
Leitbahn, die, pot, ki kam pelje.
Leitband, das, s. **Gängelband**.
Leite, die, ein Faß mit einer großen Oeffnung anstatt des Spundes, voznica, lajta*; die sanft abhängige Seite eines Berges, položni breg, breg schlechtw., brežina; bei den Fischern, nach *V.* plavni bavtar.
Leiten, *v. a.*, voditi, im *Altsl.* und andern slav. M. a. vesti; einen Blinden leiten, voditi, za roko peljati slepiga; einen Hund am Stricke leiten, peljati psa privezaniga; Einen auf den rechten Weg leiten, na pravo pot pripeljati, oberniti, napraviti, naravnati, napeljati koga; den Pflug leiten, dervariti, drevo deržati; Gott leitet Alles, Bog vse vlada, viža, obrača; einen Fluß durch die Stadt leiten, napeljati, napeljavati reko skozi mesto; sich von der Vernunft leiten lassen, delati, ravnati po pameti, kakor pamet uči; geleitet von jenen Grundsätzen

welche —, deržeč se tistih vodil, ravnaje po tistih vodilih, ktere —; eine Verhandlung leiten, voditi obravnavo; Alles leitet er den Seinen zum Besten, vse naklanja svojcam na dobro; Jemanden zum Guten leiten, koga k dobrimu voditi, napeljevati; s. Anleiten; ein Geschäft leiten, oskerbovati, opravljati; nach andern slav. M. upravljati; leite mich in deiner Wahrheit, daj, da bom hodil v tvoji resnici; sich nicht von Partheilichkeit leiten lassen, ne delati pristransko; eine Sache an Jemand leiten, odpraviti, poslati kaj na koga; s. a. Gängeln; ein leitender Körper; s. Leiter.

Leiter, der, vodnik, vodec, vodivec, ravnavec, napeljevavec; s. a. Führer; vodilo; s. a. Conducteur.

Leiter, die, nach *V.* lestve, *pl.*, auch *serb.*, im *Altsl.* und nach *M.* in St. beinahe durchgehends lestvica; (*russ.* léstnica, *böhm.* řebřik, *poln.* drabina); gewöhnl. lojtra*, eine Art auch herbti *pl.*, bei *Valv.* stop; aus Stäben geflochtene Wagenleiter, lesa; eine Leiter ansetzen, lestvico postaviti; einem Diebe die Leiter halten, pomagati krasti, lestvico deržati; s. a. Gradleiter; Laufleiter.

Leiterbaum, der, lestvenica, lojternica*, lesnik.

Leitersprosse, die, klin lestvični, šprikla, stopnja (*poln.* ščebel).

Leiterstange, die, s. Leiterbaum.

Leiterwagen, der, voz z lesami ali lestvicami; lojterni voz, voz z lojtrami; *russ.* telega; in Kt. nach *Gutsm.* grote, *pl.*

Leitfaden, der, vodilo, napeljevanje, navod; (*russ.* u. *böhm.* pravilo, rukovodstvo); s. Anleitung.

Leitfeuer, das, s. Lauffeuer, (*russ.* porohovoj provod).

Leitgeb, s. Wirth.

Leitgraben, der, jarek za napeljevanje vode.

Leithaar, s. Flachsseide.

Leithammel, der, oven z zvoncam, auch *fig.* kdor zvonec nosi, po komur se ravnajo drugi.

Leithund, der, vodivni pes, pes slednik; *russ.* iščejka (iskat).

Leitkauf, s. Leihkauf.

Leitmittel, das, vodilo.

Leitnagel, der, (*mont.*), nach *V.* štekelj*.

Leitriemen, der, povodni remen, s. a. Koppelriemen.

Leitquertram, der, Quertram in dem Mühlenbaue, nach *V.* stranica, nach *Zal.* križ.

Leitröhre, die, vodivna, napeljavna cev.

Leitseil, das, povodec, vodec, nach *M.* vojka; ledernes, vajet, auch vaje(-eta); *russ.* voži, *pl. f.*; Einen am Leitseile haben, führen, v svoji oblasti imeti ga, na vervci ali povodci imeti ga.

Leitseite, die, vnanja stran, priročna stran.

Leitsmann, s. Geleitsmann.

Leitstern, der, vodivna zvezda, zvezda vodnica, severna zvezda.

Leitstimme, die, vodivni glas.

Leitstrang, der, vodivni konopec.

Leituch, das, s. Betttuch.

Leitung, die, voditev, vodba, vladanje, ravnanje, upravljanje; des Wassers, napeljava, napeljevanje vode; unter seiner Leitung, pod njegovim vodstvam, napeljevanjem.

Leitungsdraht, der, napeljani, napeljavni drat.

Leitungsfähigkeit, die, vodivnost.

Leitungsregel, die, vodivno pravilo, vodilo.

Leitungsröhre, s. Leitröhre.

Leitungsvermögen, s. Leitungskraft.

Leitzaum, s. Leitseil.

Leitzeichen, das, (Tonk.), vodnik.

Leitzeug, das, vodilo.

Lektüre, s. Lectüre.

Lemma, s. Lehnsatz.

Lemmern, s. Hindern.

Lemming, der, (Mus lemmus), *russ.* laplandska miš, pestruška.

Lemp, s. Scherben.

Len, s. Weich.

Lende, die, ledje, ledovje, stran, (lumbi), ledje, *pl.*, ledja, *pl.*, kolek (als Knochen); (*altsl.* lędvi, *pl. f.* u. lędvije, *pl.*), die Lenden umgürten, ledja opasati; s. Hüfte, Seite, Schenkel.

Lenden, s. Landen.

Lendenader, die, (vena lumbaris), žila (odvodnica, privodnica) v ledjah, *V.* ledjiska žila.

Lendenbraten, der, nach *V.* skrito meso; *poln.* polędzwica.

Lendengegend, die, ledovje.

Lendengries, der, ledvični pesek.

Lendenknochen, s. Hüftknochen.

Lendenkrankheit, die, bolezen v ledjih, v kolku.

Lendenkraut, das, konjska kislica.

Lendenlahm, *adj.*, skolčen (skolčiti, lendenlahm machen), polomljen v kolku, *russ.* slabyj v bedrah; s. a. Hüftenlahm; *fig.*, len, glenov.

Lendenmuskel, der, mišica v ledovji.

Lendennerve, der, čutnica v ledovji.

Lendenschmerz, der, Lendenwehe, das, bolečina v ledjah, v kolku.

Lendenstein, s. Nierenstein.

Lendenwirbel, der, vertavka v ledovji.

Lendenwurz, die, ledvičnik.

Lenitiv, s. Linderungsmittel.

Lenkbar, *adj.*, kar se da voditi, vladati.

Lenken, *v. a.*, voditi, (leiten), ravnati, vladati, napotiti, napotovati, nagniti, nagibati, oberniti, obračati; den Willen lenken, nagniti, nagibati, nakloniti, naklanjati; einen Wagen, ein Stück Holz lenken, ukreniti, kreniti, kretati; das Pferd lenken, voziti, kočjažiti; das Gespräch lenken, besedo napeljati, oberniti na kaj; einen Kahn lenken, čoln stromljati, strumljati (in Oberlaibach), s. Steuern; der Mensch denkt, Gott lenkt, človek obrača, Bog oberne; der Weg lenkt sich um einen Berg, pot se zavije, zasuče, oberne —; sich zur Tugend lenken, spreoberniti se k čednosti, oberniti se na pravo pot; er lenkt ihn nach seinem Belieben, dela z njim kar hoče, napravi ga k čemur hoče.

Lenker, der, vladavec, vodnik, voditelj; s. a. Herrscher.

Lenkerin, die, vladavka, vižavka, vodnica.
Lenkgezäum, s. Leitseil.
Lenkriemen, der, vajet iz remena.
Lenksam, *adj.*, poslušen, vodljiv, ganljiv, kar se da voditi, ravnati, obračati, kar se rado uda, poda, voljan.
Lenksamkeit, die, poslušnost, vodljivost, voljnost.
Lenkschämel, der, ein auf dem Rungstock liegendes bewegliches Holz am Vordertheile zum Lenken des Wagens, nach *V.* polza.
Lenkscheit, s. Langwelle.
Lenkseil, das, s. Leitseil; vodivna verv.
Lenkzaum, der, berzda, ujzda.
Lento, *adv.*, počasno.
Lenz, *adj.*, s. Schwach, Matt.
Lenz, der, letina mlada; s. Frühling; jaro žito.
Lenzalter, das, mladost.
Lenzblume, die, spomladanska cvetlica.
Lenzen, *v. n.*, odmekati, tajati se, kopneti, razcvesti, razcvetati se.
Lenzfest, das, spomladnji god.
Lenzflur, die, trata v spomladanskem cvetu.
Lenzgrün, das, spomladansko zelenje.
Lenzmonat, der, sušec; s. März.
Lenzschmuck, der, pomladanski kinč.
Lenztag, der, spomladanski dan.
Lenzzeit, die, s. Lenz.
Leopard, der, (Felis leopardus), leopard.
Leopardenfell, das, leopardovina.
Lepidolith, der, lepidolit.
Lerche, die, (Alauda), škorjanec, škerjanec, (*altsl.* skovran'c, *poln.* skowronek, *böhm.* skřivanek, *serb.* ševa, škerlac), nach *M.* a. škerlec; das Weibchen, škerjanka; die Lerchen streifen, škerjanci odhajajo; Lerchen streichen, loviti škerjance (v mreže); der Baum, s. Lärche.
Lerchen-, in Zstzgn., škerjanski, škerjančji.
Lerchenammer, die, (Emberiza nivalis), beli sternad.
Lerchenbaum, der, s. Lärche.
Lerchenblume, s. Schlüsselblume.
Lerchenfalk, der, *böhm*: ostriž; *poln.* kobiec; s. Baumfalk.
Lerchenfang, der, lovljenje, lovlja škerjancov, lov na škorjance.
Lerchenfänger, der, kdor lovi škerjance, škerjančar.
Lerchengarn, das, mreža za škerjance.
Lerchengeier, der, s. Lerchenfalk.
Lerchengesang, der, petje škerjancov.
Lerchenharz, das, mecesnova smola.
Lerchenherd, der, guben za škerjance.
Lerchenholz, das, s. Lärchenholz.
Lerchenschwamm, der, eßbarer, nach *V.* gerca (?); giftiger, nach *V.* čura.
Lerchenstößer, s. Sperber.
Lerchenstreichen, s. Lerchenfang.
Lernbegierde, die, ukaželjnost, naukaželjnost, želja, kaj naučiti se, veselje za nauk.
Lernbegierig, *adj.*, ukaželjen, željen, kaj naučiti se, hrepeneč po uku.
Lerneifer, der, vnetost v učenji.
Lernen, *v. a.* u. *n.*, učiti se kaj oder česa (*russ.* čemu); hat er etwas gelernt? ali se je česa naučil, navadil (eig. angewöhnt)?; etwas auswendig lernen, kaj iz glave, na pamet učiti se; das Maurerhandwerk lernen, zidarstva, zidarskiga se učiti, za zidarja se učiti; lerne schreiben, uči se pisati; wer gern lernt, mästet den Bauch nicht, *poln.* kto się rad uczy, ciała (telesa) nie tuczy, (kdor se rad uči, života ne debeli); Jemanden kennen lernen, s kom se seznaniti, znaniti, seznanjati; eine Sache kennen lernen, spoznati, spoznavati kako stvar; man muß lernen, moramo se učiti; človek se mora učiti; das lernt sich bald, tega se človek kmali nauči; er schämt sich zu lernen, sram ga je kaj znati, česa naučiti se; er hat einiges gelernt, nekaj zna; von selbst lernen, sam od sebe naučiti se; seine Kinder etwas lernen lassen, gledati, skerbeti, da se otroci česa nauče.
Lernen, das, učitev, učenje.
Lernfach, das, učni predelek.
Lernfleiß, der, marljivost v učenji.
Lernfreiheit, die, svoboda, učiti se.
Lerngebäude, das, učilnica; s. a. Lehrgebäude.
Lernkraft, die, zmožnost se česa naučiti.
Lernlust, die, veselje za uk.
Lernlustig, *adj.*, kdor se rad uči, ima veselje do nauka.
Lernsam, *adj.*, kdor se lahko, rad uči.
Lernstoff, der, reč, vse, česar se kdo uči.
Lernstück, das, naloga za učenje.
Lernstunde, die, ura za učenje odločena.
Lernzeit, die, čas za učenje (odločen).
Lerschen, s. Sinken.
Lesbar, *adj.*, kar je mogoče brati ali čitati; kar sme kdo brati.
Lese, die, bratev, branje, pobiranje, zbiranje, obiranje; s. a. Aehrenlese, Obstlese, Weinlese; bira, nabirek, zbirka.
Leseanstalt, die, bravnica, čitavnica.
Leseart, die, način branja, drugačna beseda.
Lesebegier, die, Lesegier, želja, mik po branji.
Lesebegierig, *adj.*, Lesegierig, kdor bi rad bral, kogar mika, žene brati.
Lesebibliothek, die, knjižnica, iz ktere se razdajajo bukve.
Lesebret, das, bei den Webern, nach *V.* snovavnica, špritla.
Lesebuch, das, bukve ali knjige za branje; worin man zum Vergnügen oder Erbauung liest, berilo, čitanka †.
Lesecabinet, das, s. Leseanstalt.
Lesedurst, s. Lesebegier.
Lesefreund, der, kdor rad bukve bere.
Lesegeist, der, kdor rad v bukvah tiči.
Leseholz, das, fratje, nabrane derva, dračji; s. Raffholz.
Lesekreis, der, bravci, občinstvo (bravsko).
Leselust, die, veselje za branje.
Leselustig, s. Lesebegierig.
Lesemeister, der, s. Vorleser; kdor zna mojstersko brati; in den Weinländern der Aufseher über die Weinlese, gornik.
Lesen, *v. a.* u. *n.*, Sammeln, brati, pobrati, pobirati, zbrati, zbirati, nabrati, na-

birati, skupiti, skupljati, kupiti; Aehren lesen, klasje brati, pobirati auch lavkati, paberkovati; Wein lesen, tergati, brati, grozdje tergati, terte obrati, obirati; das Unreine aus den Erbsen lesen, Erbsen lesen, grah prebrati, prebirati, izbirati; die Steine vom Acker lesen, kamnje z njive pobrati, pobirati, njive trebiti; den Salat lesen, salato obrati, obirati; reinigen, trebiti, čistiti, prebirati; Federn lesen, pérje trebiti, činkati; sich satt lesen, nabrati se; ein Buch lesen, eine Schrift lesen, bei den ungar. u. kroat. Slovenen (nach *M.*) šteti, (im *Böhm.* čisti, u. čitati, hingegen počitati, zählen, *russ.*, *poln.* u. *serb.* čitati, dessen Annahme auch im Slov. wünschenswerth erscheint), sonst brati; zu Ende lesen, izbrati, (izčitati), dobrati, do konca brati; ich kann lesen und schreiben, znam pisati in brati (čitati); nach *V.* znam pismo, znam slovenje; Messe lesen, sv. mašo brati, peti; Einem den Text lesen, resnico komu beliti; er liest Philosophie, filozofijo uči, razklada (tolmači); s. **Tradiren**; in einem Buche lesen, bukve prebirati, brati, čitati; lese mir den Brief, preberi mi (na glas) pismo; er hat viel gelesen, mnogo bukev je prebral, prečital, mnogo zna iz bukev; ein viel gelesener Schriftsteller, pisavec, čigar bukve se rade bero; heute wird nicht gelesen, danes ni nauka, šole (za to ali uno znanstvo); in seinem Gesichte war Freude zu lesen, vidilo, znalo (bralo) se mu je na obrazu, da je vesel; in den Sternen lesen, v zvezdah brati, viditi; in der Hand lesen, prerokovati iz dlani.

Lesen, das, branje, čitanje, štenje; sich ins Lesen vertiefen, *poln.* zaczytać się.

Lesenswerth, Lesenswürdig, *adj.*, branja vreden, čitanja vreden.

Lesepöbel, der, bravska, čitavska druhal.

Leseprobe, die, branje za poskušnjo.

Lesepublikum, das, bravci.

Lesepult, der, stojalo za branje, nach dem *Böhm.* podstavka za branje.

Leser, der, eines Buches, števec; nach andern slav. M. čitavec, gewöhnl. bravec (auch ein Schöps, welches eben dieser mißlichen und für and. Slav. ungeheuerlichen Zweideutigkeit wegen gemieden zu werden verdient; *Cig.*); er ist ein fertiger Leser, gladko čita, bere; Sammler, berač, pobirač, veráchtl. bernjavs.

Leserinn, die, bravka, čitavka, beračica, bernjavslja.

Leserlich, *adj.*, braven, čitaven; s. **Lesbar.**

Leserlichkeit, die, bravnost, čitavnost.

Leserlohn, der, plačilo za branje, terganje.

Lesesaal, der, **Lesestube**, die, s. **Lesezimmer.**

Leseschule, die, šola, v kteri se uči brati ali čitati.

Leseschüler, der, učenček, ki se uči brati.

Lesestein, der, bogata železna ruda.

Lesestuhl, s. **Lehrstuhl.**

Lesestunde, die, ura za branje odločena.

Lesesucht, die, nezmérna želja, bukve brati.

Leseübung, die, vajenje, vaja v branji, čitanji.

Lesewelt, die, ljudje, ki bukve bero, bravstvo.

Lesewuth, s. **Lesesucht.**

Lesezeichen, s. **Unterscheidungszeichen.**

Lesezeit, die, branje, bratev; im Weinberge, tergatev, čas za branje (čitanje) odločen.

Lesezimmer, das, bravnica, čitavnica, izba za branje.

Lesezirkel, der, čitavno društvo.

Lesle, der, s. **Kernbeißer.**

Leslich, *adj.*, kar se sme ali more čitati.

Lesung, die, branje, berilo, čitanje; nach Lesung des Briefes, prebravši, prečitavši pismo; s. a. **Lese**, **Lecture.**

Leswürdig, s. **Lesenswerth.**

Lethal, s. **Tödtlich.**

Lethargie, die, mertvica, mertvilo; lethargisch, mit Lethargie behaftet, mertvičen.

Letsch, s. **Schief, Schlimm.**

Letten, der, lončarski il, ilovica, s. a. **Lehm**, (nach *Gutsm.* glen, eigentl. ein schleimichter Koth).

Lettengelb, *adj.*, od ilovice rumen, kalen.

Lettenhaue, die, rovnica rudarska.

Lettenschmitz, s. **Letten.**

Lettern, *pl.*, vlite ali tiskarske čerke, pismenke, nach dem *Altsl.* pismena (pismę).

Letthaue, s. **Lettenhaue.**

Letticht, *adj.*, ilast, ilnast, glinast, ilovici podoben.

Lettig, *adj.*, ilnat, glinat, ilovičnat.

Letze, die, s. **Erquickung**; ein Geschenk bei dem Abschiede, odhodina; s. a. **Landwehre.**

Letzen, *v. a.*, razveseliti, razveseljevati; *v. r.*, sich, mit einem Freunde, slovo vzeti, jemati od koga, sloviti se, nach *V.* odhodino obhajati; für, sich erfreuen, razveseliti se, razveseljevati se; s. a. **Ergötzen**, sich (an etwas).

Letzkuß, s. **Abschiedskuß** u. dgl.

Letzt, *adj.*, der Zeit nach, poslednji, auch zadnji; das letzte Mal, zum letzten Male, poslednji krat, zadnjikrat; zu guter Letzt, auf die Letzte, (als Hauptwort), poslednjič, zadnjič, na zadnje, *russ.* na konec; der letzte Wille, poslednja volja, zadnja volja; der Letzte, poslednji, nach *V.* poslednjik; in den letzten Zügen liegen, umirati, mreti, sveča mu derže; sklepati, pri konci biti, pojemati; die letzte Oelung, sveto (poslednje) olje; das letzte Gericht, sodnji dan; Einem die letzte Ehre erweisen, skazati komu poslednjo čast (iti za pogrebom); dem Orte, der Ordnung nach, zadnji; äußerst, skrajni, krajni; der letzte Endzweck, zadnji cilj in konec; Liebe und Freundschaft sind genau mit einander verbunden, denn die Letzte kann ohne die Erste (oder: letztere kann ohne erstere) nicht bestehen, ljubezen in prijatelstvo ste si v tesni zvezi, kajti to brez une biti ne more; der erste war arm, der letzte aber reich, uni je bil ubog, ta pa bogat; ich habe ihn letzt erst gesehen, ni davno, kar sim ga vidil; es geht auf die Letzt, s. **Ende, Neige.**

Letztens, *adv.*, zuletzt, poslednjič, zadnjič; jüngst, nedavno, un dan, unkrat.

Letzthin, s. **Letztens.**

Letztjährig, *adj.*, v preteklem, snalkem letu·

Letztlich, s. Letztens.
Letztnachgeborene, der, zadnjorojenec, mezimec.
Letztverflossen, *adj.*, pretekel, minul, pretečen.
Letztwillig, *adj.*, po poslednji volji; letztwillige Verfügung, naročilo poslednje volje.
Leu, Leue, s. Löwe.
Leuenkraft, s. Löwenkraft u. dgl.
Leuchel, s. Riedgras.
Leuchse, s. Leiste.
Leuchte, die, svetilo, svetilnica, luč; s. a. Laterne; s. a. Vergißmeinnicht; Andorn.
Leuchten, *v. n.*, svetiti; Einem leuchten, posvetiti, svetiti komu; die Sonne leuchtet, solnce sveti, sije; ein wenig leuchten, posvetiti, posijati; der Mond leuchtet, luna ali mesec sveti, sije; schwach leuchten, (vom Lichte), berleti; scheinen, glänzen, svetiti se; zu leuchten beginnen, zasvetiti se, posvetiti se; z. B. das Gold glänzt, zlato se sveti, (bliska, leskeče); das Wetter leuchtet, oder es leuchtet, (*v. i.*). bliska se, dernice (?) igrajo; das leuchtet allen in die Augen, to je vsim očitno, umevno, umljivo.
Leuchtend, *adj.*, svetloben, svetel, oder svetal.
Leuchter, der, svečnik, in J. Kr. namentl. der hölzerne, allenfalls mit Eisen beschlagene Leuchter, um angezündete Holzspäne zu halten, Lichthalter, in U. Kr. hingegen nach *V.* čelešnik, (welches in J. Kr. nur jene Ofenkante bedeutet, wo der Lichthalter zu stehen pflegt); *russ.* podsvečnik, *altsl.* svétil'nik; als Person, svetivec.
Leuchterin, die, svetivka.
Leuchterarm, der, svečnikov roč.
Leuchterbaum, s. Lichtbaum.
Leuchtergestell, s. Leuchtersäule.
Leuchtersäule, die, Leuchterstuhl, der, svečnikov podstavnik, podnožje, stalce.
Leuchtertisch, der, s. Leuchtersäule.
Leuchtfeuer, das, ogenj za svetlobo (zakurjen); ogenj, germada, na gori zakurjena.
Leuchtflamme, die, svetli plamen.
Leuchtkäfer, der, s. Johanniskäfer.
Leuchtkugel, die, goreča, ognjena obla, krogla, kugla *.
Leuchtloch, das, s. Leuchtröhre.
Leuchtmaterial, das, svečava.
Leuchtpfanne, die, kozica z vnetljivo robo za svečavo.
Leuchtröhre, die, Leuchtloch, das, leva, svetla lina.
Leuchtspäne, *pl.*, terske, treske, *pl.*, die Holzklötze, aus denen sie geschnitten werden, lučniki.
Leuchtthurm, der, Pharus, preluka (*M.*), svetilnik, (stolp), *russ.* majak (stolp, kraj morja z ognjem po noči gorečim).
Leuchtung, die, s. Beleuchtung; Licht; Blitz.
Leuchtwurm, der, kresjak.
Leuen, *v. n.*, s. Brüllen; *v. a.*, s. Ausladen.
Leugnen, s. Läugnen.
Leumund, der, (Leumen-Schallen); im Allg., glas, ime, ktero ima kdo pri ljudeh; auch der gute Ruf, dobro ime, poštenje; nach *M.* slov, *russ.* slava; in einem bösen Leumunde sein, v slabem imenu, slovu biti; bösen Leumund machen, opravljati, obrekovati, ogovarjati, černiti, raznašati pri ljudeh, niedr. osrati, osirati.
Leutau, das, verv, ki se rabi pri izkladanji.
Leute, *pl.*, ljudje, *pl.*; *coll.* ljudstvo, svet; Land und Leute, dežela in ljudstvo; daß doch die Leute gescheidter würden! Bog daj norcam (bebcam) pamet! Leutchen, *dim.*, ljubi ljudje; *poln.* ludkowie! er hat Land und Leute gesehen, hodil je, bil je po svetu, obhodil je kaj sveta; wenig Leute, malo ljudi; er kommt wenig unter die Leute, doma tiči, z nikomur se ne druži, ne meni, k nikomur ne zahaja, ne hodi; was werden die Leute dazu sagen? kaj porekó (ljudje) k temu? kaj poreče svet?; arme Leute, ubožci, reveži; das sind meine Leute, s tacimi imam rad opraviti, to so ljudje za me, po mojih mislih; die Leute sagen es, pravijo, ženejo, govore; mit den Leuten essen, z družino, s posli jesti; sie ist ein feines Leut, prava tica je; so sind wir geschiedene Leute, nach *V.* tedaj sva narazen; aus Kindern werden Leute, iz otroka zraste mož; in der Leute Mäuler gerathen, ljudem v zobe priti; wer kann den Leuten die Mäuler stopfen, kdo bo ljudem jezik vezal, usta mašil; unter die Leute bringen, razglasiti, raztrositi, raznašati; junge Leute können, alte müßen sterben, nach dem *Poln.* mladi utegne hitro umreti, stari ne more dolgo živeti; mlad more, star mora umreti.
Leutbetrüger, Leutschinder, der, odertnik, oderuh, zatiravec ljudi.
Leutschen, *adj.*, odljuden, plah, boječ, divji.
Leutscheue, die, odljudnost, divjost.
Leutscheuer, der, odljudnik, odljudnež; die, odljudnica.
Leutesser, s. Gründling.
Leutselig, *adj.*, s. Volkreich; priljuden, vljuden; z ljudmi, prijazen, družin.
Leutseligkeit, die, priljudnost, vljudnost, prijaznost, družnost.
Levante, die, jutrovo, sosebno mala Azija, s. Orient.
Levantine, der, levantin.
Lever, das, jutranji poklon v kraljevem poslopji.
Leviathen, der, leviatan.
Leviren, (den Protest), s. Erheben.
Levit, der, levit; Einem den Leviten lesen, koga ošteti, oštevati, okregati hudo.
Levitisch, *adj.*, levitsk.
Levkoje, die, (Cheiranthus), rumene violice, *serb.* šeboj.
Lewatöl, das, olje iz repniga semena.
Lewendlinnen, das, močno platno.
Lexikalisch, *adj.*, kar se tiče besednjaka ali slovnika.
Lexikon, s. Wörterbuch.
Leyer, s. Leier.
Libell, das, s. Klageschrift; Schmähschrift.
Libellist, s. Pasquillant.
Libellen, *pl.*, s. Wasserjungfer.
Liberal, *adj.*, s. Freigebig; Freisinnig.

Liberalismus, der, s. Freisinn.
Liberalität, s. Freigebigkeit.
Libertin, der, zanikernež, razuzdanec.
Libertinage, die, razuzdanost.
Licent, die, s. Accise, Verzehrungssteuer.
Licenz, die, s. Bewilligung; Freiheit; privoljenje, dopušćenje, dopušenje.
Licentiat, der, licencijat.
Licht, *adj.*, svetel, svitel, svetal; s. Hell; licht machen, razsvetliti; einen Wald, izredčiti; es wird schon licht, svita (se), zori se, dani se; es ist heller lichter Tag, beli dan je že; lichte Hölzer, s. Laubholz; lichte Begriffe, razločni, jasni zapopadki; ein lichter Verstand, bister um, jasna glava; ein lichter Galgen, očitne, slednjimu vidne vislice; lichte Bahn, odperta pot; ein Schiff hat 12 Ellen im Lichten, čoln ima dvanajst vatlov svetlobe (*V.*), t. j. notranjiga prostora; ein lichter Wald, redek gojzd; das Lichte im Walde, golina, preseka.
Licht, das, der Sonne, des Tages, svetloba, svetlo, *altsl.* svét, svétilo; das Licht brennender Körper, luč (nur im Slov., vergl. jedoch das *altsl.* luča, *russ.* luč, Strahl, *böhm.* louč oder luč, *poln.* luczywo, *russ.* lučina, auch luc, Kien, Kienfackel); Lichtchen, das, *dim.*, lučca; ein schwaches, schlechtbrennendes, slepur (*Jarn.*, n. *V.* Pechlicht); ein leuchtender Körper, svetilo; das Licht fällt durch die Fenster, dan se sveti skozi okno; zu wenig Licht haben, premalo svetlobe imeti, pretemen biti; das Licht verbauen, svetlobo zazidati; zwischen zwei Lichten, unter Licht, v somraku; gegen das Licht halten, k luči deržati; etwas bei Lichte besehen, wörtl. pri luči, pri svetlem ogledavati. *fig.* na tanko ogledati; etwas ins rechte Licht stellen, na svetlo, na gotovo postaviti; das Licht der Welt erblicken, roditi se; das Licht nicht ertragen können, ne moči terpeti svetlobe, luči; das Licht scheuen, bati se očitnosti; bei Lichte arbeiten, pri luči (pri sveči, terski i. t.) delati; Jemanden im Lichte stehen, nach *V.* u. andern sl. *M.* zaslanjati komu; v luči biti, na svetlem, na solncu stati, senco delati, nach *V.* auch zaslepljati, z. B. wenn man mit der linken Hand schreibt, steht man sich selbst im Lichte, ako z levico pišeš, si zaslepljaš; sich selbst im Lichte stehen, *fig.* sebi samimu škodo delati; na poti biti; gehe mir aus dem Lichte, pojdi z luči; ich sehe die Sache in einem andern Lichte, meni se to vse drugači zdi, kaže, od druge strani; Jemanden hinter das Licht führen, prevariti koga, noriti, trapati koga; in ein günstigeres Licht stellen, boljši stran pokazati; mit anbrechendem Lichte, ob svitu, ob zarji, ko se dan napoči; im falschen Lichte sehen, ne prav soditi česa, napak razumeti; ohne Licht, brez posveta; mit unbedecktem Lichte, z golo lučjo; Kerze, sveča, Talglicht, Wachslicht, lojena, voščena sveča; zünde ein Licht an, vžgi svečo; putze das Licht, usekni luč; aus Holzspänen, treska; Lichter gießen, sveče liti, delati; das Licht aufstecken, svečo natakniti, vtakniti (v svečnik); das Licht halten, luč, svečo deržati. *fig.* pomagati (pri napčnem delu); eine Lichtseite haben, nekaj dobriga, hvale vredniga nad sabo imeti; s. a. Lichtader; bei den Malern, svetloba; *fig.* im Gegensatze der Verborgenheit, klare Erkenntniß, svetloba, dan, *serb.* videlo; ans Licht kommen, na dan priti, prihajati; na svetlo priti, zvediti se; ins Licht setzen, razjasniti, razložiti; ans Licht bringen, na svetlo, na dan spraviti, razdaniti kaj; jetzt erst ging ihm ein Licht auf, zdaj se mu je še le zasvetilo (posvetilo) v glavi, zdaj se je spregledal, zavedil; das Licht des Verstandes, luč našiga uma; ein Licht der Welt, luč, *russ.* svetilo sveta; preučen človek; das volle Licht, s. Vollmond; das neue Licht, zunehmend Licht, pervi krajic, abnehmend Licht, zadnji krajic; die Lichter des Himmels, nebeške svetila (*russ.*); bei gutem Lichte säen, dobre lune sejati.
Lichtabfluß, der, tok svetlobe.
Lichtader, die, serčna žila.
Lichtarbeit, die, delo pri luči, sveči.
Lichtarm, *adj.*, kar ima malo svetlobe, uma.
Lichtauge, das, bistro oko.
Lichtausfluß, der, iztok svetlobe.
Lichtbaum, der, ostrižnik †.
Lichtblatt, s. Folie.
Lichtblau, *adj.*, svetlo višnjev.
Lichtblick, der, svetli, bistri pogled.
Lichtblume, s. Herbstzeitlose.
Lichtbraten, der, pojedina, ki se daje delavcam, kadar pervikrat začno pri luči delati.
Lichtbraun, *adj.*, svetlo rujav.
Lichtbrett, das, svečarska deska.
Lichtbruder, s. Illuminat.
Lichtdampfer, der, s. Lichtputze.
Lichtdarstellung, die, očitna, jasna razložba.
Lichtdürstig, *adj.*, svetlobe potreben.
Lichten, *v. a.*, eine Tonne, Casse lichten d. i. austrinken, leeren, izprazniti, izpraznovati; in die Höhe heben, einen Anker, sidro vzdigniti, *poln.* podnieść; odriniti; einen Wald lichten, preredčiti, izredčiti, redčiti oder rečiti, posekati gojzd, pretrebiti, prebrati ga; licht, hell machen, razsvetliti, svetliti, razdaniti; razjasniti; *v. r.*, razsvetliti, ujasniti se.
Lichtengel, s. Engel.
Lichter, der, barčica, barka, na ktero se deva blago iz večjih bark.
Lichterloh, *adv.*, s plamenam; *böhm.* plapolavy; lichterloh brennen, bakljati, s plamenam, na ves ogenj (*M.*) goreti; das Haus brennt lichterloh, hiša gori s svetlim plamenam.
Lichterscheinung, die, prikazek svetlobe.
Lichtervoll, *adj.*, poln luči, sveč.
Lichtfarben, *adj.*, svetle farbe.
Lichtfeind, der, sovražnik, zavidnik svetlobe.
Lichtflechte, die, svečni lišaj.
Lichteule, die, neka vešča, veša.
Lichtfliege, s. Johanniskäfer.
Lichtform, die, kalup, model* za sveče.
Lichtfrei, *adj.*, brez luči; kdor ima svečavo zastonj.

Lichtfreund, der, prijatel svetlobe.
Lichtfuchs, der, svetlo rujavkasti konj; nach *M.* rižan.
Lichtfunken, der, svetla iskra.
Lichtgans, die, s. Lichtbraten; nach *V.* martinovanje; sie geben, martinovati.
Lichtgarn, das, preja za stenj.
Lichtgeboren, *adj.*, v svetlobi rojen.
Lichtgefieder, das, svetlo pórje.
Lichtgelb, *adj.*, svetložolt, svetlorumen.
Lichtgestalt, die, svetla podoba.
Lichtgestell, das, svečarska kobila.
Lichtgewand, das, svetlo, bliščeče, bliščeče oblačilo.
Lichtgewölk, das, svetal oblak.
Lichtgießer, der, svečar.
Lichtgießerei, die, svečarija, svečarstvo; dieselbe betreiben, svečariti.
Lichtglanz, das, bliščeča, bliščeča svetloba.
Lichtgrau, *adj.*, svetlosiv.
Lichtgrün, *adj.*, svetlozelen.
Lichthalter, der, svečnik.
Lichtheer, das, svetla množica.
Lichthell, *adj.*, svetel, razsvetljen z lučjo; svetel kakor luč.
Lichtholz, das, zu Spänen, lučnik, les za treske ali terske, treskovec, svečavni les, *böhm.* louč-i, loučevina; Laubholz, listno drevje, listovci.
Lichthut, der, das Licht damit zu löschen, gasivnik, (*russ.*) gasilo.
Lichtkammer, die, izba za sveče.
Lichtknecht, der, hlapec, svečnik.
Lichtkorb, der, košara za sveče.
Lichtkraut, s. Schöllkraut.
Lichtkreis, der, svetli kolobar; družo, svetlih bistev.
Lichtleer, *adj.*, brez svetlobe; brez luči temen.
Lichtlehre, die, nauk od svetlobe.
Lichtleiter, der, nach dem *Poln.* prevodnik svetlobe.
Lichtloch, das, otvor, odpertina, skozi ktero vpada svetloba, nach *V.* svetlobnica †.
Lichtlos, *adj.*, s. Lichtleer.
Lichtmarder, der, s. Baummarder.
Lichtmasse, die, velika svetloba.
Lichtmaterie, s. Lichtstoff.
Lichtmeer, das, morje svetlobe, nezmérno svetlo.
Lichtmesse, die, svečnica, (*poln.* u. *böhm.* gromnice, *pl.*).
Lichtmesser, der, svetlomér.
Lichtmeßkunst, die, svetlomérstvo.
Lichtmoos, Lichtflechte.
Lichtmotte, die, vešča, veša, ki se v luč zaganja.
Lichtmücke, die, komar, ki se zaletuje v luč, *böhm.* svetluška.
Lichtnelke, die, (Lychnis), ušesna žličica; (Lychnis viscosa), klegje.
Lichtpunct, der, svetla pika.
Lichtputze, die, Lichtschnauze, usekavnik, usekalo, utrinjalo, utrinjalka, *russ.*, *poln.* u. *böhm.* ščipce, *pl.*, *böhm.* utirač.
Lichtputzer, der, utrinjavec, usekovavec.
Lichtputzerin, die, utrinjavka.

Lichtquell, der, izvir svetlobe.
Lichtrecht, das, pravica do svetlobe.
Lichtregen, der, svetloba, ki se kakor dež razliva.
Lichtreich, *adj.*, s. Lichtvoll.
Lichtreich, das, kraljestvo svetlobe.
Lichtrein, *adj.*, čist kakor luč.
Lichtroth, *adj.*, ognjeno rudeč, svetlo rudeč.
Lichtschein, der, odsij svetlobe, luči.
Lichtschere, die, s. Lichtputze.
Lichtscheu, *adj.*, bojeć se svetlobe, kdor se skriva pred svetlobo, kdor se očitnosti boji; potuhnjen, poniglav.
Lichtscheue, die, bojezen pred svetlobo.
Lichtschirm, der, senčilo, senčnik; zaslon od sveče; an der Kappe, podstrešek.
Lichtschnauze, die, s. Lichtputze.
Lichtschnell, *adj.*, nagel kakor svetloba.
Lichtschnuppe, die, otrinjek, utrinjek, uternjek; der Behälter derselben, nach *V.* utrinènica.
Lichtsehen, das, ocesna bolezen, v kteri se reči vidijo svetle.
Lichtseite, die, stran proti svetlobi, luči obernjena; boljši, lepši stran; lice; kar ima kaka reč dobriga, koristniga, hvale vredniga na sebi.
Lichtspalter, s. Prisma.
Lichtspieß, der, bei den Lichtziehern die Dochte darauf zu reihen, svečarska paličica, svečni klinec, prot.
Lichtstock, der, svečnik, nach *V.* svečnjek.
Lichtstoff, der, etwa svetlina †, svetlo samo na sebi, snova svetlobe.
Lichtstrahl, der, žarek, žar (svetlobe, bei *Gutsm.* trak, *russ.* luč; *altsl.* luča; *böhm.* paprsek).
Lichtstrom, s. Lichtmasse.
Lichtstumpf, der, dogorek, konček sveče.
Lichttag, der, dan svetlobe.
Lichtthron, der, svetli, bliščeči ali bliščeči prestol.
Lichtträger, der, svetivec, svetlonosec †.
Lichtumflossen, *adj.*: obsijan.
Lichtverbreiter, der, kdor svetlobo, omiko med ljudstvam širi.
Lichtvoll, *adj.*, presvetel, poln svetlobe; ein lichtvoller Vortrag, jasna, očitna, slednjimu umevna razložba.
Lichtwandler, der, kdor hodi v svetlobi.
Lichtweihe, die, blagoslov, žegnanje sveč.
Lichtweiß, s. Blendend(weiß).
Lichtwolke, die, svetel oblak.
Lichtwurm, der, kresnica.
Lichtziehen, das, delanje sveč; sich damit befassen, Lichter ziehen, sveče delati, omakati.
Lichtzieher, der, svečar.
Lichtzieherin, die, svečarica.
Lichtzug, der, baklada †.
Licitant, der, draživec; s. Meistbietende.
Licitation, die, dražba †, licitacija; s. Versteigerung.
Licitationserlös, der, dražbino skupilo.
Licitationsweg, der, im Licitationswege, po dražbi.
Licitiren, s. Versteigern.
Licitum, das, ponudek na dražbi; dopuščeno, dopušeno.

Lictor, der, im alten Rom ein Scherge, liktor (brič).

Lieb, *adj.*, ljub, drag (mehr *kroat.*), in andern slav. Spr. a. mil; es ist mir lieb zu erfahren, veseli me, dobro se mi zdi, da slišim —, rad slišim kaj taciga —; es ist mir lieb, rad imam, rad sim tega, rad imam da je tako; er hat mir Liebes erwiesen, marsikako dobroto, ljubav mi je storil; Einem etwas zu Liebe thun, komu ljubav storiti; das ist gar ein liebes Kind, to je prav ljub, ljubeznjiv otrok; das liebe Brot, ljubi kruh auch kruhek (krušek) schlechtweg; ich möchte lieber, jez bi rajši; es wäre mir lieber, ljubši bi mi bilo; jez bi rajši, rajši bi imel; das thut er am liebsten, kaj taciga storiti mu je naj ljubši; mein Lieber! meine Liebe!, ljub moj! ljuba moja!; wem die Gesundheit lieb ist, komur je zdravje mar, komur je zdravje ljubo, drago; ich thäte dies lieber selbst, to bi jez raji sam opravil; der Liebste, ljubljenec, ljubček; die Liebste, ljubljenka; Eheliebster, druže; Eheliebste, druža (*V.*); Jemanden lieb haben, koga ljubiti, koga rad imeti; er hat ihn lieb gewonnen, priljubil, prikupil, omilil se mu je; mein lieber, liebster Bruder! spreljubi brat!; jede liebe Nacht, vsako božjo noč; die liebe Welt, božji svet; lieber sollen hier Bäume wachsen, mar naj raste tu drevje; der liebe Regen, dežek; lieber schweigen als verläumden, mar molčati kakor opravljati; ich habe meine liebe Noth mit ihm, pravi križ imam ž njim (mnogo skerbi); ich bitte für lieb zu nehmen, prosim vzemite za ljubo, zadovolite se s tem; ein liebes Benehmen, ljubeznjivo, prijazno obnašanje; nimm lieber dieses, vzemi rajši to; lieber wollen, rajši imeti, viditi, *serb.* voleti.

Liebäugelei, die, namigovanje z očmi.

Liebäugeln, *v. n.*, z očmi sekljati (*V.*), namigovati si, zaljubljeno spogledovati se, z očmi vjeti, loviti se, *poln.* streljati z očmi, *böhm.* oči metati; *Gutsm.* pomežkovati.

Liebchen, das, Geliebte, ljuba, ljubica.

Liebden, Euer Liebden! preljubeznjivi!; etwa Vaša ljubeznjivost.

Liebe, die, ljubezen, ljubav, (nach *V.* in J. Kr., *altsl.* ljub'v u. ljubov), *böhm.* laska u. milost; Liebe zu Jemanden, ljubezen do koga; Liebe zu Jemanden tragen, hegen, ljubiti koga; in Liebe entbrennen, zaljubiti se, ljubezni vneti se; die Liebe zum Leben, veselje do življenja; Lust und Liebe zum Dinge macht Mühe und Arbeit geringe, veselo serce kodeljo prede; mit wahrer Liebe etwas thun, s serčnim veseljem, z radostjo kaj početi; aus Liebe zu Jemand etwas thun, iz ljubezni, nagnjenja do koga kaj storiti; die kindliche Liebe, ljubezen otrok do staršev; sinnliche Liebe, mesena, poltna ljubezen; die Liebe ist blind, ljubezen je slepa, ne vidi; thun Sie mir die Liebe, storite mi to ljubav, to dobroto in —; ein Lied der Liebe, zaljubljena pesem; Liebe im Nebel, s. **Passionsblume**.

Liebeängstlich, *adj.*, sein, težave pri serci čutiti zavolj ljubezni.

Liebeathmend, *adj.*, v ljubezni, za ljubezen živeč.

Liebebang, s. **Liebeängstlich**.

Liebeblind, *adj.*, od ljubezni slep.

Liebediener, s. **Wohllüstling**.

Liebedienerei, s. **Wohllust**.

Liebefessel, die, spona, pota ljubezni.

Liebegefühl, das, čut ljubezni.

Liebeglühend, *adj.*, ljubezni vnet.

Liebeheilig, *adj.*, ljubezni posvečen.

Liebeheiß, *adj.*, goreč od ljubezni.

Liebekrank, *adj.*, od ljubezni bolan, (Spr. ljubezen bolezen).

Liebekraut, das, s. **Labkraut**.

Liebelächelnd, *adj.*, zaljubljeno smehljaje.

Liebeleer, *adj.*, brez ljubezni.

Liebelehre, die, nauk od ljubezni (kristjanska vera).

Liebelehrer, der, učenik ljubezni, duhoven.

Liebelei, die, *kroat.* dragovanje; *russ.* ljubezničanje, abotna ljubezen.

Liebeln, *v. n.*, abotno ljubiti; s. a. **Liebkosen**; es liebelt mir, als *v. i.*, dobro mi dé; der Hund liebelt seinen Herrn, pes se radova okoli gospodarja.

Liebelos, *adj.*, brez ljubezni, ljubavi.

Lieben, *v. a.*, ljubiti; *böhm.* milovati, *poln.* auch kochać; die Ordnung lieben, biti prijatel reda, rad imeti vse v redu; einen Hund lieben, *waidm.* s. **Streicheln**; er liebt es zuweilen groß zu thun, rad se časih pobaha; den Wein lieben, rad piti ga.

Lieben, das, ljubljenje, ljubezen.

Liebend, *adj.*, ljubijoč.

Liebenswerth, s. **Liebenswürdig**.

Liebenswürdig, *adj.*, ljubeznjiv, (*russ.* ljubeznyj), ljubezni vreden.

Liebenswürdigkeit, die, ljubeznjivost; *russ.* u. *serb.* ljubeznost.

Lieber, *comp. adv.*, rajši, raji; s. **Lieb**.

Liebesänger, s. **Liebesdichter**.

Liebesangst, die, britkost zavolj ljubezni.

Liebesantrag, s. **Liebeserklärung**.

Liebesapfel, der, (Solanum lycopersicum), volčje jabelko.

Liebesauge, das, ljubeznjivo oko, zaljubljeno oko.

Liebesband, das, ljubezni vez.

Liebesbaum, s. **Judasbaum**.

Liebesbegierde, die, spolni pohot.

Liebesbetäubung, die, omamljenost od ljubezni.

Liebesbeweis, der, dokaz ljubezni; ihn geben, svojo ljubezen pokazati, izkazati.

Liebesbirn, s. **Pfundbirn**.

Liebesblick, der, ljubeznjivi, zaljubljeni pogled.

Liebesblümchen, s. **Maßlieben**.

Liebesbote, der, prenešač zaljubljenih pisem.

Liebesbrief, der, zaljubljeno pismo, zaljubljeni list.

Liebesbrunst, die, goreča ljubezen.

Liebesbuch, das, bukve od ljubezni.

Liebesbund, der, zaveza (v) ljubezni.

Liebeschwellend, *adj.*, od ljubezni navdihnjen.
Liebesdichter, der, pevec zaljubljenih.
Liebesdienst, der, delo za ljubo, dobrota, dobro delo, ljubezen, ljubav; Jemanden einen Liebesdienst thun, komu kako ljubav storiti, *poln.* przysluga (ustrežba) przyjacielska.
Liebesdrang, der, nagon ljubezni.
Liebesdurst, der, želja ljubezni.
Liebeserklärung, die, naznanilo, izrek ljubezni.
Liebesfackel, die, **Liebesfeuer**, das, ogenj, plamen ljubezni.
Liebesfieber, das, vročina ljubezni.
Liebesflamme, die, goreča ljubezen, plam ljubezni.
Liebesgedicht, das, zaljubljena pesem.
Liebesgenuß, der, uživanje ljubezni.
Liebesgeschenk, das, dar ljubezni.
Liebesgeschichte, die, zaljubljena pripovest.
Liebesgespräch, das, zaljubljeni pogovor.
Liebesgeständniß, das, izpoved, priznanje (*russ.*) ljubezni; s. a. Liebeserklärung.
Liebesglück, das, sreča ljubezni.
Liebesglut, die, plamen ljubezni.
Liebesgott, der, bei den alten Slaven, Lel, Leljo; bei den Römern, Kupídon.
Liebesgöttin, die, bei den alten Slaven, Lada, auch Prija; bei den Röm. Venera.
Liebesgras, s. Zittergras.
Liebeshandel, der, vasovanje, ljubezen; *kroat.* dragovanje, milovanje.
Liebesherz, das, zaljubljeno serce.
Liebesiech, s. Liebekrank.
Liebeskampf, der, boj z ljubeznijo.
Liebeskind, das, s. Bastard.
Liebesklage, die, tožba zaljubljene(ga).
Liebesknecht, der, sužnik ljubezni.
Liebeskraft, die, moč ljubezni.
Liebeskrankheit, die, bolezen (od) ljubezni.
Liebeskuß, der, kušljej, poljub (iz) ljubezni, poljubek miru.
Liebesleute, *pl.*, zaljubljenci.
Liebeslied, das, pesem od ljubezni; s. Liebesgedicht.
Liebeslohe, s. Liebesflamme.
Liebeslust, die, radost, veselje ljubezni.
Liebesmahl, das, (Agapae), bratovska miza, večérja ljubezni, nach *V.* etwa auch ljubeznica †; das Liebesmahl Christi, poslednja večérja.
Liebesmiene, die, zaljubljeni pogled.
Liebesnarr, der, zatelebanec, zaljubljenec.
Liebesnetz, das, mreža ljubezni.
Liebesnoth, **Liebespein**, die, terpljenje zavolj ljubezni, v ljubezni.
Liebesopfer, das, dar ljubezni.
Liebespaar, das, zaljubljenca, zaljubljena (dva).
Liebespfand, das, zastava ljubezni.
Liebespfeil, der, pušica, sulica ljubezni.
Liebesqual, s. Liebesnoth.
Liebesraserei, die, divjanje, besnost ljubezni.
Liebesrausch, der, pijana ljubezen.
Liebesring, der, persten, perstan ljubezni.
Liebesritter, der, zaljubljenec; s. Paladin.
Liebesschläge, *pl.*, sie austheilen, nach *V.* z eno roko praskati, z drugo gladiti.
Liebesschmeichelei, die, (Fleurette), zaljubljeno prilizovanje.
Liebesschwur, der, prisega ljubezni.
Liebesseufzer, der, zdihljej iz ljubezni, zdihljej zaljubljene(ga).
Liebessklave, s. Liebesknecht.
Liebessprache, die, jezik, besede zaljubljenih.
Liebesstrahl, der, žar ljubezni.
Liebesstück, das, zaljubljena; das war wieder ein liederliches Liebesstück von ihm, zopet je eno zaljubljeno napako napravil.
Liebestandelei, die, dragovanje (*kroat.*).
Liebesthat, die, ljudomilo delo.
Liebesthau, der, rosa ljubezni.
Liebestrank, der, napitek ljubezni.
Liebestraum, der, zaljubljeno sanje, sanje zaljubljenih.
Liebestreue, die, zvestoba v ljubezni.
Liebestrunken, *adj.*, (od) ljubezni pijan.
Liebestrunkenheit, s. Liebesrausch.
Liebesvolk, das, zaljubljeni.
Liebeswerk, das, dobro delo, dobrota, delo iz ljubezni, ljudomilo, miloserčno, bogoljubno delo.
Liebeswonne, die, veselje, radost ljubezni.
Liebeswort, das, s. Schmeichelwort.
Liebeswunde, die, rana ljubezni.
Liebeswuth, die, besnilo iz ljubezni.
Liebeszeichen, das, znamenje ljubezni.
Liebeszunder, der, vžigalo ljubezni.
Liebetrunken, s. Liebestrunken.
Liebevoll, *adj.*, ljubeznjiv, poln ljubezni.
Liebewund, *adj.*, od ljubezni ranjen, zadet.
Liebezitternd, *adj.*, tresoč se od ljubezni.
Liebezug, der, djanje, ki razodeva ljubezen.
Liebfertig, *adj.*, občutljiv za ljubezen.
Liebgedrungen, *adj.*, kogar ljubezen žene.
Liebhabend, *adj.*, ljubijoč, ljubiven.
Liebhaber, der, Dilettant, Käufer, prijatel, ki kaj rad ima; kupec; *poln.* u. *russ.* ohotnik; sonst ljubi, dragi, ljubljenec, mili; er ist ein besonderer Liebhaber der Schwämme, gobe posebno rad jé, (*vulg.*), volk je na gobe; der erste Liebhaber (in der Bühnensprache), etwa pervi ljubivec; eine Vorstellung von Liebhabern, igra dobrovoljcov.
Liebhaberei, die, posebno veselje, nagnjenje do česa, strast; Blumen sind meine Liebhaberei, cvetlice imam kaj rad.
Liebhaberin, die, prijatlica česa; sonst ljubica, ljuba, ljubljenka.
Liebhaberrolle, die, naloga ali rola ljubivca, ljubljenca.
Liebherzen, *v. a.*, ljubiti, *kroat.* dragovati; s. Liebkosen.
Liebig, der, s. Gimpel.
Liebkosen, *v. a.*, božati, gladiti, ljubkati, ljubiti koga; schmeicheln, radovati se komu, dobrikati se, sladkati se okoli koga, lizati se, prilizovati se, priljubovati se, dober se delati komu; *russ.* laskat.
Liebkoser, der, radovavec, prilizovavec, ljubkavec.
Liebkosung, die, radovanje, ljubkanje, bo-

žanje, glajenje, ljubljenje; *kroat.* dragovanje, milovanje.
Liebkosungswort, f. Kosewort.
Liebler, der, ljubivec, ljubkavec.
Lieblichkeit, *adj.*, ljubeznjiv, ljubljiv, ljubek, sladek, prijeten, mil, ugoden, milen (*V.*); ein lieblicher Geruch, prijeten, lep duh; liebliche Töne, sladki glasi.
Lieblichkeit, die, ljubeznost (*V.*), sladkost, prijetnost, ugodnost, slast, milina, ljubkost.
Liebling, der, ljubljenec, ljubljenček, najljubši, ljubeznjivček (*V.*), nach *M.* ljubimec (*russ.*), *poln.* ulubieneo; er ist sein Liebling, on je njegov ljubljenec, ga ima pred vsimi rad.
Lieblings=, in Zstzg. naj ljubši, naj prijetniši.
Lieblingsarbeit, die, delo, s kterim se kdo naj raji peča.
Lieblingsbild, das, naj ljubši podoba.
Lieblingsbuch, das, naj ljubši, naj prijetniši bukve.
Lieblingsessen, Lieblingsfarbe, f. Leibessen, Leibfarbe.
Lieblingsgang, der, kamor kdo naj raji zahaja.
Lieblingsgericht, f. Leibgericht.
Lieblingsgetränk, f. Leibgetränk.
Lieblingsidee, die, naj ljubši, naj drajši misel.
Lieblingstraum, der, naj ljubši sanje.
Lieblingswunsch, der, naj veči želja.
Lieblos, *adj.*, brez ljubezni do bližnjiga, nemiloserčen, nemil; terd, nemilosten, nečuten.
Lieblosigkeit, die, terdoserčnost, nemilost, nemiloserčnost.
Liebreich, *adj.*, ljubezni poln, blag, ljubeznjiv, priljuden, milostljiv, dobrohoten, ljudomil.
Liebreiz, der, Schönheit der Bewegungen, Handlungen, u. s. f., sofern sie der Abglanz der sittlichen Schönheit ist, ljubeznjivost, ljubeznjiva snaga, milota, milina, dragost, mičnost, (*poln.* powabność).
Liebreizend, *adj.*, milen, preljubeznjiv, mičen, ljubeznjiv, sprelep.
Liebschaft, die, zaljubljeno znanje, ljubezen; zaljubljenost.
Liebste, der, ljubi, preljubi dragi, ljubec, f. Lieb.
Liebste, die, ljubica, ljuba; f. Lieb.
Liebstöckel, das, (Ligusticum levisticum), luštrek*; *kroat.* selen, *poln.* lubczyk, *russ.* zorja.
Liebstöckelkäfer, der, rivčkar, ki živi na luštreku.
Liebthätig, *adj.*, kdor v djanjih skazuje ljubezen do bližnjiga.
Liebvoll, *adj.*, ljubeznjiv.
Liebwerth, *adj.*, spreljub, ljubeznjiv, ljubezni vreden, drag.
Lied, das, pesem, (*altsl.* pésn-i), nach *Gutsm.* das *kroat.* pévka, popévka; *serb.* pesma; Gesang, petje, prepevanje; ein Lied anstimmen, zapeti; Gott ist mein Lied, Boga pojem, Božjo čast prepevam; das frohe Lied der Lerchen, veselo petje (gostolenje, žvergolenje) škerjančkov; ein geistliches Lied, duhovna, sveta pesem; ein weltliches Lied, posvetna, okrogla (pesem); das hohe Lied, f. Hohelied; und damit hat dies Lied ein Ende, pa je konec, auch bloß pa je; wessen Brot man ißt, dessen Lied singt man, nach dem *Poln.* na čijem vozičku sediš, tega pesmico poj; du wirst mein Lied pfeifen, mojo pesem boš pel; Liedchen, *dim.*, pesmica; ich kann ein Lied, ein Liedchen davon singen, jez sim to skušal, čutil; eines andern Lied pfeifen, po koga struni plesati; f. a. Glied; Deckel.
Liedeln, *v. n.*, okrogle peti.
Liederbuch, das, pesemske bukve, *pl.*, pesmi, bukve pesem, pesmarica (*kroat.*), *russ.* pesennik.
Liederdichter, der, pesmenik, pevec, pesmar; Lieder dichten, (verächtl.) pesmariti.
Liederhaft, *adj.*, pesemsk, pesmi podoben.
Liederkunde, die, pesmoznanstvo.
Liederkundig, *adj.*, kdor vsaktere pesmi ve in peti zna.
Liederlich, *adj.*, ausschweifend, unordentlich, razuzdan, (ne)poreden, zanikern, malopriden; eine liederliche Weibsperson, lajna, lajdra, nach *V.* cajna, zanikernica, (ne)porednica; (*poln.* lajdaczka); liederlicher Mensch, nemarnež, capin, zanikernež, (ne)poredneż; nachlässig, obenhin, nemarn, nepazljiv, zanikern, nemarljiv, len; liederlich arbeiten, zanikerno, nemarno delati, foflati, šušmariti; slabo delati, da nič ne terpi, da nič ne velja; poverhama onegati; liederlich werden, spriditi se, popačiti se, nach *V.* auch znemariti se; liederliche Kleidung, neredno, capasto oblačilo; ein liederliches Leben führen, zanikerno živeti, razuzdano živeti; f. a. Ausgelassen; *russ.* razvratnyj, rasputnyj.
Liederlichkeit, die, nemarnost, nemarljivost, zanikernost, lenost, lenoba, razuzdanost, (ne)porednost.
Liedern, f. Ledern.
Liederreich, *adj.*, poln pesem, petja.
Liedersammlung, die, pesmi, zbirka pesem.
Liederspiel, das, igra s petjem (vmesnim).
Liedersprache, die, jezik za petje dober, ugoden.
Liedertafel, die, pévska družba.
Liedervers, der, versta pesmi.
Liedervoll, f. Liederreich.
Liedesflug, der, vzlet pesmi.
Liedeswerth, *adj.*, vreden, da se v pesem zloži, da se pesem zloži od njega.
Liedgewohnt, *adj.*, vajen peti.
Liedlohn, der, zaslužek, mezda, plačilo služabnika, dnina.
Liedlohnsstreitigkeit, die, prepir zavolj službine mezde.
Lieferant, der, zakladavec, zalagavec, previdnik, oskerbovavec.
Lieferer, der, f. Lieferant.
Liefern, *v. a.*, beischaffen, koga založiti, zalagati, zakladati, previditi, previdovati s čim, s kakim blagam, poslati, pošiljati mu ga; eine Arbeit, dogotoviti, dodelati; die Arbeit liefern, delo izgotovljeno oddati, izročiti, dati, dajati izdelek; Einen liefern, izročiti, nevarnosti prepustiti koga; er ist

geliefert, zgubljen je, po njem je; eine Schlacht liefern, udariti se, pobiti se, biti se; dieser Arzt hat schon manchen geliefert, ta zdravnik je že marsikoga spravil s tega sveta; eine Zeitschrift in monatlichen Heften, na svetlo dajati v mesečnih zvezkih; s. a. **Ausliefern**; *v. n.*, s. **Gerinnen**.

Lieferschein, der, pošiljavni list, pismo zastran zalaganja.

Lieferung, die, zalaganje, zakladanje, nabavljanje, oskerbovanje, previdba; Lieferungen von Lebensmitteln an die Armee besorgen, zalagati, zakladati armado z živežem.

Lieferungsbedingung, die, pogoj zalaganja.

Lieferungscontract, der, pogodba zavolj zakladanja (s čem).

Lieferungsheu, das, seno, ki se ima kam poslati.

Lieferungsort, der, mesto, kamor se ima kaj oddati.

Lieferungszahl, die, število reči, ki se imajo komu poslati.

Lieferungszeit, die, čas, v kterem se ima komu kaj poslati, oddati.

Liegamboß, der, ležéče nakalo (nakovalo).

Liegegeld, das, plačilo, dnar za čakanje, čakovina †.

Liegehaus, s. **Quarantainehaus**.

Liegen, *v. n.*, ležati; in der Kinderspr. ležkati; von Städten und Dörfern, biti, stati, besser als ležati, welches in andern slav. M. dafür vorkommt; liegen bleiben, obležati, obtičati, ne moči naprej; das Feld liegt voller Steine, polje je polno kamnja; na polji je vse gosto kamnja; das Liegende im Bergbaue, zadnja stena, zadnji rob; krank darnieder liegen, bolan ležati; er liegt in den letzten Zügen, umira, svečo mu derže; in den Kindesnöthen liegen, na porodu biti; in den Wochen liegen, v otročji postelji biti; sie ist gelegen, imela je otroka; auf den Knien liegen, klečati; liegen lassen, pustiti, puščati kaj, ne pobrati česa, pod uho potakniti; opustiti kaj (n. p. njivo, ne obdelovati je); weich liegen, na mehkem ležati; auf dem Strohe liegen, mertev ležati; ich ließ alles stehen und liegen, pustim vse ležati, kakor je bilo ter —; unter einer Decke liegen, od. stecken, s. **Decke**; vor Ort liegen, *(mont.)* ležé, ali sedé delati; im Fenster liegen, v oknu sloneti; das Bier liegt auf dem Fasse, ol je v kleti; im Hinterhalte liegen, v zasedi biti; in Ketten liegen, uklenjen, v železji biti; im Wirthshause liegen, v kerčmi tičati, sedeti; brach liegen, s. **Brach**; das liegt mir noch immer im Sinne, to mi neče iz glave; auf den Tod liegen, na, za smert bolan ležati; ein wenig liegen, poležati; am Rücken liegen, znak ležati; einander in den Haaren liegen, lasati se, puliti se; s. **Haar**; liegen haben, imeti (v zalogi, v gotovini); Einem auf dem Halse liegen, komu nadlego, napotje delati, obesiti se komu na vrat; in den Ohren liegen, koga moledovati, glušiti; in den Büchern liegen, v bukvah tičati, nad knjigami sedeti; vor Anker liegen, na mačku, na sidru stati; unter Weges stille liegen, potama ustaviti se, oddahniti se; Handel und Wandel liegt, kupčija zastaja, se ne gane, (peša, hira, gre rakovo pot); das Buch liegt auf dem Tische, bukve so (leže) na mizi; im Felde liegen, na vojski biti, v taboru biti; *milit.* überhaupt biti kje; auf der Bärenhaut, s. **Bärenhaut**; ganze Tage liegen, dan za dnem preležati; die Waare bleibt liegen, findet keinen Abnehmer, blago zastaja, stoji, ne gre od rok; im Streite liegen, pravdati se, prepirati se; zur Hand liegen, pri roki, na roko biti; der Unterschied liegt darin, razloček je ta; das Geld liegt mir nicht an der Seele, nach *V.* denar mi ni na serci zrastel; *v. i.*, es liegt nichts daran, nič ne de, nič za to; es liegt viel daran, imenitno, važno je, gewöhnl. (nach dem Deutschen), na tem je veliko ležeče; *poln.* u. *böhm.* zaležeti na čem; es liegt mir nicht daran, ni mi zato (mar), *poln.* nie idzie mi o to; *serb.* nije mi do toga; es liegt bei ihm, v njegovi moči, roki je, njemu je izročeno, on je kriv; es liegt nicht an mir, jez nisim tega kriv, jez ne morem za to; es liegt mir am Herzen, s. **Herz**; an ihm ist mir nichts gelegen, zanj ne maram, se ne menim nič; es liegt mir auf der Brust, v persih me teži, mi nagaja; es liegt mir in allen Gliedern, v vse ude mi je zašlo, v kosteh mi tiči; es liegt einzig und allein daran, samo ta zaderžeke, samo to nagaja, kazi; es liegt am Tage, vor Augen, očitno je, to pamet kaže.

Liegen, das, ležanje, lega, (vergl. d. Spr. lena lega srečo bega); durchs Liegen um etwas kommen, zaležati kaj; durch Liegen verletzen, (von Kranken), oseniti.

Liegend, *adj.*, ležeč, položin; liegender Grund, ležeče posestvo, zemljišče, zemljiše, nepremikljivo dobro; liegende Schrift, s. **Cursivschrift**; liegende Gelder, dnarji v gotovini (brez obresti).

Liegenschaft, die, ležeče, nepremikljivo dobro, posestvo.

Lieger, der, ležin, položuh, počivavec, ležec.

Liegestunde, der, počitek.

Liegetag, der, dan počitka, čakanja.

Liegezeit, s. **Quarantaine**.

Liehn, **Lihn**, die, s. **Lehne**.

Lien, s. **Leine**.

Lierbaum, s. **Lärchenbaum**.

Lieschgras, das, (Phleum), pasji rep.

Liespfund, das, 14 ali 15 funtov.

Lieutenant, der, lajtnant; *poln.* porucznik, (poročnik), *russ.* poručik.

Liftig, s. **Hurtig**.

Liga, auch **Lige**, **Ligue**, s. **Bündniß**.

Ligament, s. **Band**, **Flechse**.

Ligatur, s. **Verband** *(chirurg.)*.

Ligiren, s. **Auswinden**, **Verbinden**.

Ligustrum, s. **Hartriegel**.

Lilafarbe, die, lila, barva španskiga bezga, slipovke.

Lilak, **Lila**, s. **Holunder** (spanischer).

Lilie, die, (Lilium). lilija, maselnica, nach *V.* limbar (?), *serb.* nach *Šul.* ler, *russ.* lilija u. krin. *m.*
Lilien-, in Zſtzg. čisti. beli kakor lilija.
Lilienantlitz, das, obličje belo kakor lilija.
Lilienarm, der, roka bela kakor lilija, prebele ramena.
Lilienartig, **Lilienförmig**, *adj.*, lilijast, lilii podoben.
Lilienfüßchen, das, prebela nožica.
Liliengewand, das, prebela, bliščeča, bliščeča obleka.
Liliennacken, der, prebeli vrat, zatilec.
Lilienöl, das, limbarjevo olje, olje laško z vdjanimi limbarjevimi peresci.
Lilienſchläfen, *pl.*, prebeli senci.
Lilienſchulter, die, prebele rame.
Lilienſtengel, der, maselnično steblo.
Lilienweiß, *adj.*, bel kakor lilija, prebel.
Liliſchweide, ſ. **Liene**.
Lille, die, sline (malih otrok).
Limbaum, ſ. **Vogelbeerbaum**.
Lime, die, citrona.
Limitation, die, ſ. **Beſchränkung**; **Einſchränkung**.
Limitativ, *adj.*, utesnujoč.
Limitiren, ſ. **Beſchränken**.
Limitopreis, der, ustanovljena cena, čez ktero se ne sme iti.
Limonade, die, limonada, lemonada.
Limone, die, limona, lemona, citrona, *russ.* limon.
Limpf, der, (im Forſtw.) ſ. **Gipfel**; **Jahrestrieb**.
Linbaum, der, ſ. **Ahorn**.
Lindbaſt, ſ. **Ulme**.
Linddrache, der, ſ. **Lindwurm**.
Linde, *adj.*, ſ. **Gelinde**; **Feucht**.
Linde, die, (Tilia), lipa; kleine Linde, lipica.
Lindel, ſ. **Handbeſetz**.
Linden-, in Zſtzg. auch als *adj.*, lipov.
Lindenallee, die, lipove ulice.
Lindenbaſt, der, lipova lika, lipovo ličje.
Lindenbaum, der, lipovo drevo; ſ. übr. **Linde**.
Lindenblätterpapier, das, papir iz lipoviga pérja.
Lindenblüthe, die, lipov cvet, lipovo cvetje.
Lindengang, ſ. **Lindenallee**.
Lindenholz, das, lipovina, lipov les; als Brennmateriale, lipove derva.
Lindenhonig, der, lipov med.
Lindenkohle, die, lipovo oglje.
Lindenlaus, die, lipova uš (veš).
Lindenöl, das, lipovo olje.
Lindenſtraße, die, z lipami obsajena cesta.
Lindenwald, der, lipovje, lipov gojzd ali listnik, *russ.* lipnjak.
Linderer, der, polajšavec, polajševavec, olajševavec.
Linderin, die, polajšavka, polajševavka, zlajševavka.
Lindern, *v. a.*, polajšati, polajševati, zlajšati, zlajševati, olajšati, olajševati, polehčiti, polehčevati; (nach *M.* oblahkotiti; bei *Gutsm.* pomičiti?); utešiti, utoliti (ſtillen), pomiriti; den Schmerz lindern, ohladiti, hladiti bolečino; *v. r.*, der Schmerz lindert ſich, bolečina odjenjuje; es hat ſich **gelindert**, odleglo je, pojenjalo je, auch **omečiti se**; ſ. Nachlaſſen.
Linderung, die, polajšava, **zlajšava**, polajševanje, oblajševanje, polajšek, **hladilo**, mečilo, uteha; heute fühlt er eine **Linderung**, danes se čuti boljši, se mu zdi, **da mu je** nekoliko odleglo; Linderung **verſchaffen**, ſ. **Lindern**.
Linderungsbalſam, der, hladivno mazilo.
Linderungsmittel, das, hladilo, mečilo.
Linderzeug, der, raša, rašavina.
Lindhard, ſ. **Elaſtiſch**.
Lindwurm, der, ein erdichtetes Ungeheuer, zmij (nar. pes., *altsl.* zmij, Schlange), lintvern*, *serb.* zmaj, pozoj, *poln.* smok.
Lineal, das, linir*, nach *V.* ravnilo †, *nach M.* beſonders Schneiderlineal, plajštro (?), und smugavnik.
Lineamente, ſ. **Geſichtszüge**.
Linguiſt, der, jezikoznavec †, jezikoslovec †; ſ. **Sprachenkenner**.
Linguiſtik, die, ſ. **Sprachenkunde**.
Linie, die, čerta (auch *altsl.* u. *russ.*), čertica, poteza, smuga (*V.* u. *M.*), linija*; *böhm.* čara; Zeile, redek, proga (Streif), versta; Linie im Geſchlechtsregiſter, versta, rod, deblo; eine Linie ziehen, *beſchreiben*, čerto potegniti, potegovati; die Linie paſſiren, čez čerto iti, čerto prestopiti, mimo ravnika peljati se; in gerader Linie ſtehen, po versti, v ravni versti stati (zaporedama); Linie machen, v versto stopiti, stopati; in gerader Linie abſtammen, v ravni versti izhajati; aufſteigende, abſteigende Linie, navzgornja, navzdolnja versta, versta prednikov, versta zarojencov; in gerader Linie, naravnost; in ungerader Linie, ne naravnost; gerade, krumme Linie, ravna, kriva poteza; bei den Schiffern, ravnik; zwanzig Linien auf jeder Seite, dvajset verst, redkov na slednji strani; weibliche Linie, ženski rod, zarod; ein Seil, ſ. **Leine**; Linie, (*anat.*) bei den Bauchmuskeln, bela poteza; am Hufe, bela rajda; Linie, Stadtabmarkung, mestna meja, linija; ein Längenmaß, čerta.
Linienamt, das, mestnomejna colnija †.
Linienblatt, das, načertani, nalinirani list, *russ.* podkladka.
Liniendienſt, der, služba v redovni vojski (v linii.)
Linienfeder, die, pero za liniranje.
Linienförmig, *adj.*, čertast.
Linienholz, das, ſ. **Lineal**.
Linienpapier, das, čertani, linirani papir.
Linienſchiff, das, nach *V.* verstna ladija, *böhm.* redna, redovna ladija.
Linientruppen, *pl.*, redovna, redna vojska, armada.
Linienzieher, der, ſ. **Lineal**.
Liniment, die, tekoča maža.
Liniren, *v. a.*, načertati, čertati, čerte delati, potezati, gewöhnl. linirati*, *poln.* liniować.
Linirfeder, ſ. **Linienfeder**.
Link, *adj.*, lev, levičen (linkiſch), šuji (auch *altsl.*); die linke Hand, levica, leva roka,

(*altsl.* levica u. šuica); linke Seite, leva stran, *serb.* naličje; beim Tuche, narobe (na robe); sich zur linken Hand, linker Hand wenden, oberniti se na levico, na levo; zur linken Hand sitzen, na levici, na levi; sich link benehmen, s. Linkisch; link sein, levičnik biti, nach *Gutsm.* levak; was recht ist, link machen, na robe oberniti; im gemeinen Leben zur linken Hand, k sebi; zur rechten, od sebe.

Linkerseits, *adv.*, na levi (strani), na levo (roko, stran).

Linkhändig, *adj.*, levičen.

Linkhändige, der, levičnik, nach *Gutsm.* levak; die, levičnica.

Linkheit, die, okornost.

Linkisch, *adj.*, okoren, neukreten, štorklast, (*böhm.* nemotorny, *poln.* niezgrabny); der Linkische, okornež. štorkla, neukretnež.

Linkler, der, s. Linkhändige.

Links, *adv.*, nach der linken Seite hin, links um, na levo; links stehen, na levi stati, ob levo; einen Strumpf links anziehen, nogavico na robe obuti; links sein, levičnik biti; links schreiben, z levico pisati, z levo; weit links sein, jako, močno motiti se, zaiti, zabresti; alles links anfangen, vse narobe prijeti, prijemati, pričeti, pričenjati, okoren biti v vsem; links urtheilen, napčno, neprav soditi.

Linksab, *adv.*, na levo proč.

Linksan, *adv.*, na levi poleg česa.

Linkseitig, *adj.*, lev, levostransk.

Linksher, *adv.*, od leve strani (proti govorečimu).

Linkshin, *adv.*, v levo, na levo stran (od govorečiga).

Linksmacher, der, prevračavec, ki dela na robe svet.

Linksum, *adv.*, na levo okrog (oberniti se).

Linnen, s. Leinen.

Linnenzeug, s. Leinenzeug.

Linon, das, francoska tančica.

Linse, die, (Ervum lens), leča (auch *serb.*), *russ.* čečevica, *poln.* soczewica.

Linschen, Linslein, *(dim.)*, lečica; s. a. Linsenglas, Lünse.

Linsen-, in Zstzgn. der Linse eigen, lečni; linsenvoll, lečnati; ähnlich, linsenförmig, lečasti, lečnasti; linsengroß, lečniga zerna velik, lečnati.

Linsenacker, der, leča; nach der Ernte, lečišče, lečiše.

Linsenbaum, der, Blasenbaum, (Colutea), ovčja leča; pokalica; (*russ.* a. rakitnik).

Linsenbein, das, lečasta kost.

Linsendrüse, die, lečasta žleza.

Linsenfeld, s. Linsenacker.

Linsenförmig, *adj.*, lečast, lečevit, leči podoben.

Linsengericht, das, leča kuhana.

Linsengerste, die, leča in ječmen vkup sejan.

Linsenglas, das, leča, lečasto steklo.

Linsenkümmel, der, povertni kumen.

Linsenstroh, das, lečna slama, nach *M.* lečevina.

Linsensuppe, die, juha z vkuhano lečo.

Linsenwicke, s. Feldwicke.

Linsenzähler, der, skopin, ki za vsako naj manjši reč pri hiši skerbi.

Linset, s. Leinsamen.

Linsstraid, das, leča, grašica in ječmen skup sejan.

Lippe, die, nach dem *Altsl.* u. *Serb.*, so wie *M.* ustna, ustnica. a. trobec, gewöhnl. žnabelj* (bei *V.* žnablo); eine dicke Lippe, šoba; Lippe, *russ.* guba, *böhm.* pysk u. ret, rtu; mit spitzig vorstehenden Lippen, nach *V.* bunjast; der Mund, usta; es soll nicht über meine Lippen kommen, ne pokusim tega; tega nikomur ne povem; sich auf die Lippen beißen, v ustnice ali žnablje se ujesti, t. j. smeh po sili zaderževati; meine Lippen sollen dich preisen, usta moje naj te poveličujejo.

Lippenbändchen, das, ustni vezek.

Lippenblütler, *pl.*, nach *Šul.* ustnače.

Lippenbuchstabe, der, **Lippenlaut(er)**, der, ustnični glas, ustnična čerka.

Lippendrüse, die, ustnična žleza.

Lippenfarbig, *adj.*, rudeč.

Lippenlaut, s. Lippenbuchstabe.

Lipper, s. Stierkalb.

Lips, der, šoban, šobar.

Liqueur, der, likér*, sladko žganje z dišavami.

Liquid, *adj.*, klar erwiesen, jasno izkazan, izpričan, jasen; richtig gestellt, (z. B. in allen einzelnen Theilbeträgen), ugotovljen, na gotovo postavljen; s. a. Richtig.

Liquidant, der, upnik, ki dolžnika po sodnii tirja, tožeči upnik.

Liquidat, der, toženi dolžnik.

Liquidation, die, Liquidirung, Richtigstellung, ugotovilo, ugotovljevanje, dokaz resničnosti (kake številbe, tirjave), *russ.* raščet (= razrajt, razštevilba), *kroat.* razbistra †; Schuldenabzahlung, plačilo, plačevanje dolgov (konkursnih).

Liquidator, der, ugotovljevavec; der mit Schuldsachen Beauftragte, dolgorazpravnik †.

Liquidiren, *v. a.*, ugotoviti, ugotovljevati, na gotovo ali terdno postaviti, za resnično (istino) izkazati; abzahlen, izplačati, plačati, plačevati dolg; eine Casse liquidiren, pregledati, pregledovati.

Liquidirung, s. Liquidation.

Liquidirungserkenntniß, das, razsodba zastran ugotovila dolgov.

Liquidirungsklage, die, ugotovilna tožba.

Liquidirungsprotokoll, das, ugotovilni zapisnik.

Liquidität, izkazljivost; s. Richtigkeit.

Liquidstellung, s. Liquidation.

Liquidum, das, ugotovljeni, izkazani dolg.

Liquor, s. Flüßigkeit.

Lispel, der, šepet, šeptanje, čebljanje; Geräusch, šumljanje.

Lispeler, der, šeptavec; der mit der Zunge an die Zähne anstößt, jeclavec; verächtl. šeptalo, jeclalo.

Lispeln, *v. n.*, vom leisen Geräusch, šumljati, šumotljati, šumatiti; *serb.* žamoriti, žuboriti, šušnjiti; *v. n.* u. *a.*, leise, sanft

reden, šeptati, čebljati; zu lispeln anfangen, zašumljati, zašeptati; durch eine gewiße Zeit hindurch lispeln, prečebljati, prešeptati (n. p. tri noči); zur Genüge lispeln, našeptati se, načebljati se; im Reden mit der Zunge anstoßen, jeclati.

Lispelton, der, šepet.

Lispelwort, das, zašeptana beseda.

Lisplerin, die, šeptavka; jeclavka.

List, die, zvijača, zvijaštvo, prevara, nach dem *Altsl.* u. *Böhm.* lest-i, *altsl.* auch kovar'stvo u. ląkavstvo (nach *Caf* wäre lokav in St. gebr.?), *poln.* chytrość, podstęp, obroty (obrati).

Liste, die, zapisek, spisek, imenik; in die Liste eintragen, zapisati, zapisovati v spisek, imenik (*russ.* spisok u. rospis-i).

Listenreich, s. Listig.

Listgestalt, die, zviti člověk.

Listgewebe, s. Intrigue.

Listig, *adj.*, zvit, zvijašk, prekanjen, zavert, prebrisan, premeten, šegav, im *Altsl.* kovar'n, ląkav, l'st'n; ein listiger Mensch, zvit, prepekan človek, zvijačnik, lisica, zvit ptič; er sieht so listig aus, vidi se mu, da kako napčno snuje, kuje, tuhta; listige Anschläge, zvijaški naklepi.

Litanei, die, litanija, oder litanije, *pl.*

Lithograph, der, litograf*, kamnopisec †, kamnotiskar†.

Lithographie, die, kamnotisek, kamnopis, kamnopisek; Anstalt, kamnotiskarnica, kamnopisnica.

Lithographisch, *adj.*, kamnopisen, kamnotisen; lithographische Anstalt, s. Lithographie.

Lithophag, der, kamnojedec.

Lithophyten, *pl.* okamnjene zelišča, zeliša, ali rastline.

Litis contestatio, pravdanje pravdnih strani; tožencov odgovor na tožbo.

Litorale, s. Küstenland.

Littera, L., die, s. Buchstabe.

Litterärisch, *adj.*, knjiiževen, slovstven, pismensk ali pismenstven.

Litteral, s. Buchstäblich.

Litterat(or), der, s. Bücherkenner, Gelehrte.

Litteratur, die, pismenstvo, knjiižestvo, slovstvo, literatura*.

Litteraturgeschichte, die, pismenstvena, slovstvena zgodovina, zgodovina pismenstva kaciga naroda.

Litteraturzeitung, die, učeni, slovstveni časnik.

Liturgie, die, red Božje službe, obredstvo†, liturgija.

Liturgisch, *adj.*, obreden, pri službi Božji navaden.

Liturgik, die, liturgika, nauk cerkvenih obredov.

Litze, die, eine dünne runde Schnur, vervica; s. **Bindfaden**; bei den Seilern ein aus zwei oder mehreren Fäden gedrehter Faden, woraus Seile gezwirnet werden, stremen, pramen, cep. plet.

Litzenbruder, s. Packknecht.

Litzenzwirn, der, konci za vervice.

Liver, s. Pfund.

Livree, die, obleka. oprava služabnikov, nach dem *Russ.* livreja.

Livreebediente, der, lokaj, ki livrejo nosi; strežè ali služabnik v livreji.

Lob, das, hvala, pohvala; Ruhm, dika, slava; übertriebenes, prehvala; Lob geben, beilegen, pohvaliti, hvaliti, hvalo dati, dajati; das muß ich ihm zum Lobe nachsagen, v tem ga moram pohvaliti. to hvalo mu moram dati; eigenes Lob stinkt, hvala iz lastnih ust smerdi, iz tujih diši; nach *Volčič* in Istr. ki se časti, se omasti; du hast bei ihm ein gutes Lob, dobro misli od tebe, čisla te; voll des Lobes, močno hvalijoč.

Lobbegierde, die, hvale željnost, želja, biti pohvaljen.

Lobbegierig, *adj.*, hvale željin, kdor hrepeni po tem, da bi bil pohvaljen.

Lobbrief, der, pohvalno pismo.

Lobegeld, das, primščina, primšina.

Loben, *v. n.* u. *a.*, pohvaliti, hvaliti; slaviti, *kroat.* dičiti(?); ein jeder Krämer lobt seine Waare, vsak berač svojo mavho hvali; *poln.* vsaka lisica svoj rep hvali; ich lobe mir die Mäßigkeit, moram pohvaliti, hvalim zmérnost, deržim se zmérnosti; was recht ist lobt Gott, kar je prav, je Bogu dopadljivo; Gott loben, veličati, poveličati Boga, njegove lastnosti slaviti; wie hoch lobt er das Pferd? po čem ima, derži konja? koliko ga je zacenil?; bieten, obljubiti, obetati; Mehrbelobt, obbelobt, zgoraj omenjen, zgoraj imenovan; man kann ihn nicht genug loben, človek ga ne more prehvaliti; übertrieben loben, *serb.* hvalisati; man lobt immer die vergangene Zeit, vsako lani bolje.

Lobenswerth, **Lobenswürdig**, *adj.*, hvale vreden, pohvale vreden, časti vreden.

Lober, der, hvalivec. hvale, hvalec.

Loberin, die, hvalivka.

Lobesam, *adj.*, s. Lobenswürdig.

Lobeserhebung, die, pohvala, hvaljenje, povikševanje; viele Lobeserhebungen machen, hvaliti in hvaliti, poviševati, veličati, povzdigovati koga; verächtlich, nach *V.* hotel ga je v hvalo podelati.

Lobgedicht, das, hvalna pesem.

Lobgesang, der, hvalno petje.

Lobgetön, das, glasna hvala.

Lobgier, die, hvale, časti lakomnost, pohlep po hvali.

Lobgierig, *adj.*, hvale lačen, željin, lakomen.

Lobhudelei, die, nezmérna. prevelika, nezaslužena hvala, *serb.* hvalisanje.

Lobhudeln, *v. a.*, *serb.* hvalisati; z jalovimi, praznimi pohvalami obsuti, obsipati koga; kaditi mu. hvaliti ga nezmérno.

Lobhudler, der, hvalivec, hvalisavec.

Löblich, *adj.*, hvale vreden; vreden pohvaljen biti, hvalovreden, nach *Gutsm.* hvaloviten; im Titel der Behörden, slaven; hochlöblich, preslaven.

Löblichkeit, die, hvalovrednost, vrednost pohvale.

Loblied, das, hvalna pesem, hvalnica, pohvalna pesem.
Lobopfer, das, hvalni dar; dar v pohvalo.
Lobprediger, s. Lobpreiser.
Lobpreisen, *v. a.*, hvaliti, veličati, poveličevati, slaviti; bei den ungar. Slov. nach *M.* diciti (?), *böhm.* velebiti.
Lobpreiser, der, hvalivec, poveličevavec.
Lobpreisungsformel,* die, poveličevavne besede (konec Očenaša).
Lobrede, die, pohvalni govor, pohvala, hvala, pohvalne besede; eine Lobrede halten, pohvalen govor imeti, hvalo izreči komu, hvaliti koga.
Lobredner, der, hvalec, hvalivec, poveličevavec, verächtlich hvalun, hvalisun.
Lobrednerisch, *adj.*, poveličevaven, hvalivsk; kakor v pohvalnem govoru.
Lobreich, *adj.*, hvalen, hvalovit.
Lobsagen, s. Lobpreisen.
Lobsanger, s. Lobsinger.
Lobschrift, die, pohvalni spis ali sostavek, pohvalne bukve; pisanje komu na hvalo.
Lobsingen, *v. n.*, hvalo komu peti, prepevati; komu na pohvalo peti; lobsinget dem Herrn, pojte hvalo, slavo Gospodu.
Lobsinger, der, hvalopevec.
Lobsprecher, der, s. Lobredner.
Lobspruch, der, hvala, pohvala; große Lobsprüche ertheilen, velike hvale dajati, močno hvaliti, povzdigovati, veličati, poviševati.
Lobstimme, die, hvalni glas, hvaljenje.
Lobsucht, die, s. Lobgier; nezmérno nagnjenje, druge hvaliti in povzdigovati, hvale željnost, lakomnost.
Lobsüchtig, *adj.*, hvale lakomen.
Lobwürdig, *adj.*, s. Lobenswerth.
Local, der, mestnik, mestni sklon, padež.
Local, *adj.*, s. Oertlich.
Localarmenfond, der, krajni ali mestni zalog za uboge; zalog v posamnih krajih.
Localcommission, die, mestna, krajna komisija.
Localdurchschnittspreis, der, srednja cena v posamnih krajih.
Locale, das, s. Oertlichkeit; prostor, mesto, prostorina †, *russ.* u. *böhm.* mestnost.
Localisirung, die, omišljenje prostora.
Localität, s. Locale.
Localmiethzins, der, najemnina v posamnih krajih.
Localumstand, der, mestna ali krajna okoliščina, okolišina.
Localzuschuß, der, mestni doplaček, prikladek.
Locatio, s. Vermiethung.
Locator, s. Vermiether.
Locat, s. Schullehrer.
Loch, das, luknja (nur slov.), rupa, (auch Kesselthal, Cisterne), jazba, (*altsl.* jaz'va, Wunde); Höhle, jama, votlina; s. a. **Oeffnung, Riß**; Löchelchen, luknjica, jamica; das Thurmloch, der Theil des Thurmes, wo die Glocken hängen, nach *V.* in Reifnitz, dir (vergl. *russ.*, *böhm.* u. *poln.* dira, Loch, *altsl.* Spalte), nach Andern, tir; ein Loch in etwas schlagen, luknjo v kaj prebiti, prebijati; ein Loch machen, zluknjati, preluknjati, luknjati; ein Loch im Kleide, predirek; ein Loch bohren, luknjo zvertati, vertati; voll Löcher, luknjičast; ein flaches, schwebendes Loch, (*mont.*), luknja na pošev zvertana v kamnje; ein feigeres Loch, navpična luknja; der Rock hat ein Loch, suknja je preterganа, raztergana, (*vulg.* je huda); er säuft wie ein Loch, pije kakor krava; pije kakor bi vlival v brezdno; Einen ins Loch werfen, vtakniti ga v luknjo, v ječo; eine schlechte Wohnung, beznica, jama, luknja: die hiesigen Städte sind rechte Löcher, tukajšnje mesta so prave luknje; jetzt sieh, wo der Zimmermann das Loch gelassen hat, pobiraj se odtod; glej, kje so vrata; er pfeift auf (aus) dem letzten Loch; njegova zadnja (ura) je ta; na zadnjo zarezo je prišel; die Sache bekam ein Loch, reč je obtičala, spodletelo je; die Kasse bekam ein Loch, dnarnica se je posušila, izpraznila; ein Loch zu und das andere aufmachen, dolg z dolgam odpravljati; ein Loch stopfen, dolg odriniti; Wunde, rana; sich ein Loch in den Kopf fallen, glavo si prebiti, prebijati; ein Loch ins Eis hauen, led presekati, prebiti; Loch, der, s. **Lochbaum**; auch sok iz sadja.
Lochbaum, eigentl. **Lachbaum**, der, mejno drevo; s. **Lachbaum**.
Lochbaumen, *v. a.*, drevje občertati za mejo.
Lochberg, (*mont.*), s. **Kamm**.
Lochbeutel, der, ein Meißel bei den Tischlern mit schmaler, tiefer Schneide, nach *V.* jeran.
Lochbohrer, der, ein Bohrer, womit die Nabe zum ersten Male geöffnet wird, nach *V.* ličivnik.
Loche, s. **Lochbaum**.
Locheiche, s. **Loheiche**.
Locheisen, das, votlo dleto; dleto za luknje.
Löchel, das, luknjica.
Löcheln, *v. a.*, preluknjičati, luknjičati; luknjice delati, vertati; gelöchelte Haselnuß, luknjičasti leščnik, lešnik, piškav lešnik.
Lochen, *v. a.*, Loch machen, zluknjati, preluknjati, luknjati, luknjo narediti, delati, zvertati, vertati; nach *V.* tulhati (?), zvotliti, votliti; einen Baum lochen, luknjo izsekati za bčele; s. a. **Lachen**, (einen Baum); ein Feld lochen, mejnike postaviti, postavljati; *serb.* bušiti, šupiti.
Locher, der, sveder kolarski za luknje v platišči, platiši.
Löcherbaum, der, in Papiermühlen, n. *V.* klada.
Löcherig, *adj.*, luknjat, luknjast, jamast, prebit, jamičast, luknjičast; löcherige Strümpfe, raztergane nogavice; *serb.* šupalj, šupljikast, *russ.* diravyj; löcheriger Brunnen, ki ne derži vode.
Löchern, *v. n.*, prestakniti, prestikati vse, vohati okoli.
Löcherschwamm, der, (Boletus), luknjasta goba, jurji, gobajne.
Lochgans, s. **Erdgans**.
Lochholz, das, bei den Schustern ein viereckiges Holz, mit länglich runden Vertiefungen, das Sohlleder darin zu stoßen, stopa.

Lochlehrer, der, omelo (pekarsko).
Lochkuchen, der, pri steklarjih, ilovične potice.
Lochortstein, s. Lochstein.
Lochring, der, kovaški valej za luknje.
Lochsäge, die, nach *V.* štiharica*; žaga za luknje.
Lochschreiber, der, pisar, ki ima ječe v skerbi.
Lochstein, der, mejniški kamen, mejnik.
Lochtaube, die, s. Holztaube.
Lock, der, vodne zlatice.
Lockaas, das, vada, vaba.
Lockbild, das, mična, zapeljiva podoba, mamilo.
Locke, s. Kinre, Zahm.
Locke, die, Büschel Haare, koder, (auch *böhm.*, *poln.* u. *russ.*), zvitek ali kitica las, *serb.* vitica, rudež; Löckchen, *dim.* kodrec; goldene Locken, *poet.*, lepi belkasti lasje; bei den Jägern, vaba; die todte Locke, vada; vabilo, vabilni ptiči.
Löckeln, *v. a.*, skodričati, kodričati lase, v koderce viti jih.
Locken, *v. a.*, die Haare, skodrati, kodrati, v kodre zviti, viti, *serb.* ruditi; *v. n.* u. *a.*, an sich ziehen, Menschen und Thiere anlocken, rufen, mit Nachahmung des Lautes, klicati, zvati; die Turteltauben locken einander, gerlice se kličejo, zovejo; mit hingelegter Speise, vaditi, vabiti, mamiti; wenn dich die Buben locken, folge ihnen nicht, ako bi te fantini skušali omamiti, zapeljati, ne udajaj se jim; in die Schlingen locken, speljati v zanjke; ein Kind locken, (Provinz.), otroka v red devati, pestovati; das Geld aus der Tasche locken, denar iz žepa izpeljati, izpeljevati, izpleti, izpraviti; ich war nicht im Stande, das Geheimniß aus ihm zu locken,. nisim mogel spraviti skrivnosti iz njega, nisim ga mogel napraviti, da bi bil povedal; wohin locken, privabiti, primamiti koga kam; seine Erzählung lockte mir Thränen aus den Augen, zjokal sim se, ko sim slišal njegovo pripovest.
Lockenbau, der, naprava kodrov.
Lockengebäude, s. Lockenbau.
Lockengeringel, das, zaferknjeni, zasukani koderci.
Lockenhaar, das, kodravi lasje.
Lockenhaupt, das, kodrava, kodrasta glava.
Lockenreich, *adj.*, kodrav, kodernat.
Lockente, die, vabna raca, (raca) vabnica.
Locker, *adj.*, nicht fest zusammenhängend, nicht dicht, rahel (*russ.* ryhlyj); lockeres Erdreich, rahla perst ali zemlja, rahljica, perhljica, puhljica; locker machen, zrahljati, rahljati; ein wenig locker machen, porahljati; nicht fest, ne terden, ogugan, omajan, kar se maje ali guglje; ich habe einen lockern Zahn, zob se mi maje, guglje; locker gespannt, nicht straff, nezategnjen, nenategnjen, nenapet, ohlapen, ohlaten, (nach *Gutsm.* spušen); locker zubinden, ne zategniti, ne zavezati terdno, dobro; liederlich, razuzdan, razberzdan, lahkomiseln, zanikern; nestanoviten; locker leben, zanikerno, razuzdano živeti, zapravljati (verschwenden); locker spinnen, ne dobro sukati preje; lockeres Brot, rahel, luknjast kruh; locker malen, povzdigniti kamen; das Hufeisen ist locker geworden, podkov se je ogugala, ne derži več terdno.
Locker, der, vabivec, vabnik, vabljivec.
Lockerei, die, vabljenje, mamljenje.
Lockerin, die, vabivka, vabnica, vabljivka, mamnica.
Lockerheit, die, rahlost; ohlapnost; zanikernost, razuzdanost.
Lockerling, der, ein Mensch, zanikernik, zanikernež, razuzdanec.
Lockern, *v. a.*, locker machen, zrahljati, razrahljati, prerahljati, rahljati; auflockern, porahljati; nach *M.* a. rašiti (?); pogostama vabiti, mamiti; *v. n.*, locker werden, odjenjati, popustiti; locker leben, zapravljati, razmetavati, zanikern biti; razuzdano, lahkomiselno, zanikerno živeti.
Lockicht, *adj.*, kodrast, kodru ali zvitku podoben.
Lockig, *adj.*, kodrat ali kodernat, kodrav; ein lockiger Mensch, kodrè, kodran, kodrin.
Lockflötte, die, s. Lockpfeife.
Lockfutter, das, was man der Kuh während des Melkens gibt, prilast.
Lockgat, das, žleb na dnu ladije.
Lockmittel, das, vabilo, mamilo; bei Fischen näßen, mamilo auch omotica.
Lockpfeife, die piščalika, pišalika, žvižgalica, s ktero se ptički vabijo.
Lockspeise, die, vada, vaba, nastava, vabilo, mamilo; dieselbe hinlegen, vado nastaviti, nastavljati.
Lockstimme, die, vabivni, vabeči glas; vabilo.
Lockung, die, vabljenje. mamljenje, kodranje; s. a. Lockmittel, Verführung.
Lockvogel, der, vabnik, vabec, vabnica, vabica.
Lockwolle, die, kratka volna.
Lockwort, das, vabivna, mamivna beseda.
Locomotiv, das, lokomotiv*, parni voz, parovoz †, hlapon †.
Locus communis, s. Gemeinplatz.
Lode, die, auf der Loden, ein Stück Tuch, ein Lappen, capa, odtergan kos; die Loden hangen ihm am Kleide herunter, cape majejo od njega; ein ungewelktes Tuch, bukovica, bukovo sukno, sirovo, nevaljano sukno, nach *V.* loden*; kuštri, razkuštrani lasje; im Forstwesen dasjenige, um wie viel ein Baum in einem Jahre in die Länge gewachsen ist, bei dem Laubholze, letni odrastek, am Schwarzholze, kolence; s. a. Jahrwuchs; junges Laubholz, so lange es Reisern ähnlich ist, šibje, berstje, mladina.
Loden, *v. n.*, von Bäumen, aus den Wurzeln loden, iz korenin pognati, poganjati, (kakor mladje).
Loder, der, s. Stier.
Loder, das, umazana, gosta voda, ki ostaja po perilu.
Loderasche, die, Flugasche, perhavica, perhavka, perhuta, perhal.
Lodern, *v. n.*, in Gestalt heller Flammen flackern, vahlati, terpoleti, švigati sem ter tje, z zubljem goreti in migljati, puhteti, plamen polje, terpoli; s. a. Auflodern.

Löffel, der, žlica; s. a. **Kochlöffel, Schaumlöffel**; *waidm.* das Ohr des Hasen, zajčje uho; auf den Schiffen, lopata (žličasta); nicht mit Scheffeln, doch mit Löffeln, če ne teče, vsaj kapa; Löffelchen, *dim.* žličica, žlička.
Löffelbaum, der, žličnik † (neko amerikansko drevo).
Löffelblech, das, žličnik.
Löffelblume, s. **Taubnessel.**
Löffelei, die, (Läffelei), sladkosnedstvo; vasovanje, sladkanje okoli ženstva.
Löffelente, die, (Anas clypeata), žličarica (raca), bobatulja, širokokljunasta raca, gos; raca.
Löffelfohre, s. **Krummholz.**
Löffelförmig, *adj.*, žličast, žlici podoben.
Löffelgans, die, s. **Löffelente.**
Löffelgesteck, das, žličnik.
Löffelkraut, das, (Cochlearia), žličnik.
Löffelkresse, die, hrin.
Löffelmacher, der, žličar (a. Löffelverkäufer).
Löffeln, *v. n.* u. *a*, z žlico zajemati; gern löffeln, rad jesti, pojedati; löffeln, oder läffeln, bei einem Mädchen löffeln, sukati se, verteti se, lizati se, sladkati se, (niedr. gajsnati se) okoli dekleta, (nach *Gutsm.* vasovati); sich bei Jemand einlöffeln, prilizati se komu.
Löffelreiher, der, (Platalea leucorodia), bela lopatka, kalpetra, (*V*).
Löffelsame, s. **Schwalbenkraut.**
Löffelspeise, die, kar se je z žlico.
Löffelstiel, der, recel, žlični rep.
Löffelweise, *adv*, v žlicah, z žlicami.
Löffler, der, s. **Löffelreiher**; persmoda, kdor se rad liže, suče okoli ženstva.
Logarithmus, der, logaritem, (*gen.* logaritma); razmérno število.
Logarithmentafel, die, logaritmenica†.
Logarithmik, die, nauk od lagoritmov.
Logarithmisch, *adj.*, logaritemsk.
Loge, die, im Schauspielhause, predelek, loža*, wo Zusammenkünfte gepflogen werden, snidnica; s. a. **Halle, Börse.**
Logeable, s. **Wohnbar.**
Logement, das, s. **Wohnung.**
Logenbruder, der, svobodni zidar†.
Logenhaus, das, snidnica svobodnih zidarjev, (*poln.* loža masonska).
Logenmeister, der, višji lože svobodnih zidarjev.
Loggen, *v. n.*, naglost ladjiniga teka meriti.
Logik, die, umoslovje †. logika.
Logiker, der, umoslovec †, logikar (in and. sl. M. logik).
Logiren, *v. n.*, s. **Wohnen**; *v. a.*, s. **Beherbergen.**
Logis, s. **Wohnung.**
Logisch, *adj.*, umosloven, logičen.
Logogryph, der, ein Wort- oder Buchstabenräthsel, logogrif*, besedna uganjka.
Logomachie, s. **Wortstreit.**
Loh, *adj.*, svetel, plameneč; s. a. **Lichterloh.**
Loh, das, lužje, močverje, mlake; šota; s. a. Lode (Trieb).
Lohbad, das, sušivnica za lubje, čreslo.
Lohballen, s. **Lohkuchen.**
Lohbeize, die, stroj s čreslam; die Grube, strojnica, kožarska jama, kjer se kože lužijo.
Lohblume, s. **Schimmel.**
Lohboden, der, s. **Loh.**
Lohbrühe, die, čreslenica (voda).
Lohe, die, ehemals, mladi listnik; jetzt bei den Gerbern, čereslo, čreslo, čreslovina, strojilo, sephano lubje (hrastovo, jelševo, brezovo, smrekovo), *böhm.* třislo, dubnice (dobnica); die Flamme, zubelj, plamen, nach *V.* puh, žar; s. a. **Getreidebrand, Hitze.**
Loheiche, die, navadni hrast.
Lohen, *v. a.*, strojiti s čreslam; *böhm.* dubiti (von dub = dob); vom Holze, Eichenholz lohet das Wasser, hrastovina černi, barva vodo; *v. n.*, s. **Lodern**; *v. a.*, v plamenu izdelovati.
Loher, der, s. **Lohgerber.**
Loherde, die, s čreslam gnojena perst, perst čreslenica.
Lohfarben, s. **Rothbraun.**
Lohfeuer, das, ogenj s plamenam, plamen.
Lohfink, der, s. **Blutfink.**
Lohgar, *adj.*, s čreslam strojen, schlechtweg strojen, dostrojen, nach *V.* auch rudeče strojen (zum Unterschied von: weißgar).
Lohgerber, der, strojar, auch kožar, (eig. Häuteverkäufer).
Lohgerberei, die, strojarija, strojarstvo (s čreslam); Gerbehaus, strojarnica.
Lohgerberin, die, strojarica.
Lohgrube, die, s. **Lohbeize.**
Lohkübel, der, brenta zemlje čreslenice za rastline.
Lohkuchen, der, čreslen hlebec.
Lohkumm, der, korito za čreslo.
Lohme, s. **Halbente.**
Lohmühle, die, mlin ali stopa za čreslo, (*russ.* tolčeja).
Lohn, der, im Allg. plačilo, povračilo, s. **Belohnung**; zaslužena plača, zaslužek; Dienstlohn, auch das Lohn, nach *Gutsm.* u. *V.* mezda (auch *altsl.*, *russ.* u. *böhm.*), *poln.* u. *serb.* myto (mito); Undank ist der Welt Lohn, svet plačuje z nehvaležnostjo; noch immer ist ein heiteres Gemüth der Lohn der Mäßigkeit, nach *V.* še dan današnji daje treznost ali zderžnost dušo veselo; für Lohn arbeiten, za dnar delati; die Fracht ist hoch im Lohne, vožnja je draga; er wird schon seinen Lohn kriegen, plačilo, t. j. kazen mu ne odide; verne se mu ta; was hat er für einen Lohn dafür? kaj je dobil za to, kakšen dobiček? Vorenthaltung des Lohnes, priderževanje zaslužka; Taglohn, dnina, Fuhrlohn, voznina, u. drgl. durch analoge Formation, auf — ina.
Lohnarbeit, die, delo za mezdo, najemno delo.
Lohnarbeiter, der, najemnik, delavec za mezdo.
Lohnarbeiterin, die, najemnica, delavka za mezdo ali plačo.
Lohnbar, *adj.*, plačljiv; plačila vreden.
Lohnbauer, der, najeti poljodelec.

Lohnbrod, das, hrana za mezdo, namesti mezde.
Lohndiener, der, najeti služabnik ali lokaj (za nekaj časa).
Lohnen, *v. a.*, plačati, plačevati, poverniti, povračevati; nach *M.* pomezditi; der Herr lohne ihnen, Bog vam poverni; mir ist dafür schlecht gelohnt worden, slabo plačilo sim prejel za to; mit Undank lohnen, z nehvaležnostjo plačati; s. a. **Belohnen**; das Gesinde lohnen, plačati poslam mezdo ali zaslužek; *v. n.*, das Getreide lohnet gut, žito plenja, dobro plenja, izdaja, je obilniga zerna; es lohnt nicht davon zu sprechen, škoda besedi; es lohnt sich der Mühe nicht, ne izplača se delo, trud, ni trudâ (muje*) vredno; škoda se s tem pečati; es lohnt sich der Mühe, vredno je (truda).
Lohner, der, s. **Belohner**; **Achsnagel**.
Löhner, s. **Taglöhner**.
Löhnerin, s. **Taglöhnerin**.
Löhnerisch, *adj.*, nadničarsk.
Lohnhandwerk, das, rokodelstvo, ki se peča z naročenim delam.
Lohnhandwerker, der, rokodelec, ki dela, kar se mu naroča, in ne za na prodaj.
Lohnherr, der, kdor kaj delati dá za plačilo; naročnik dela.
Lohnjunge, der, učenec z (nekolikim) plačilam.
Lohnknecht, der, hlapec, (ki služi za plačilo).
Lohnkutsche, die, najeta kočija, najemna kočija.
Lohnkutscher, der, najemni voznik, (nach *V.* konjar?)
Lohnlakei, der, najeti strežnik, najemni lokaj.
Löhnling, der, najemnik.
Lohnregister, das, zapisek zaslužka (rudokopov).
Lohnrest, der, zastali zaslužek rudokopov, nach *V.* čep.
Lohnschaf, das, ovca ovčarju za plačo odločena.
Lohnschäfer, der, najeti ovčar, ovčar, ki za placo dobiva nekoliko ovac.
Lohnschnitter, der, najemni žnjec.
Lohnschnitterin, die, najemna žnjica, ženjica.
Lohnspinner, der, najemni predec.
Lohnspinnerin, die, najemna predica.
Lohnsucht, die, plačoželja, lakomnost po plačilu, pohlep, nezmérno hrepenenje po plačilu (za kako delo), plačiloželjnost.
Lohnsüchtig, *adj.*, plačiloželjen, dobičkoželjen; *poln.* dusza najemna.
Lohnstreitigkeit, die, prepir, razpertija zastran mezde, zastran zaslužka.
Lohntag, der, **Löhnungstag**, plačilni dan, dan, kteriga kdo dela za plačilo.
Löhnung, die, plačilo, plača sosebno vojakov.
Lohnvertrag, der, mezdna pogodba.
Lohnwächter, der, najemni čuvaj, najeti varh.
Lohnwagen, der, najemni voz.
Lohnzettel, das, zapisek plačila, plačilni zapisek.
Löhren, s. **Plärren**.
Lohroth, s. **Lohfarben**.
Lohvogel, s. **Lohfink**.
Lohziegel, s. **Lohkuchen**.
Lokal, s. **Local**, usf.
Lokalie, die, podfara, mala fara, lokalija.
Lolch, der, (Lolium), **Lölch**, ljulika; *serb.* ljulj; s. a. **Kornraden**.
Lombard, das, s. **Leihhaus**, **Versatzamt**.
Longimetrie, s. **Längemessung**.
Loos, s. **Los**, (das).
Lootse, s. **Lothse**.
Lor, das, s. **Band**.
Lorbeer, der, (Laurus nobilis), nach *Gutsm.* lavorika, javorika od. lovorika; *russ.* lavrovoe derevo; *böhm.* u. *poln.* vavřin, bobkowe drzewo, im Slow. gew. lorbar*.
Lorbeer-, in Zsgz. nach dem *Russ.* u. *Poln.* lavrov; nach dem *Serb.* lavorjev, lovorjev.
Lorbeerbaum, s. **Lorbeer**.
Lorbeerblatt, das, lavrovo pero, lavorjev list. (*Gutsm.* javoriški lepen).
Lorbeerbusch, der, lavrov, lovorjev, lorbarjev germ.
Lorbeere, die, nach dem *Russ.* laver, lavorjev bobek, lavorjeva jagoda; Schafmist, ovčji bobek; er ist voller Complimente, wie der Bock voll Lorbeeren, *poln.* pełen komplimentow, jak kozioł bobkow; sich Lorbeeren erwerben, zmagati, slavo dobiti; auf seinen Lorbeeren ruhen, zadovoljin biti z zadobljeno slavo.
Lorbeergrün, *adj.*, zelenkljat kakor lavorika.
Lorbeerhain, der, lavoricje.
Lorbeerholz, das, lavrovina, javorični, lavorjev les.
Lorbeerkirsche, s. **Kirschlorbeerbaum**.
Lorbeerkranz, der, **Lorbeerkrone**, die, lavrov ali lovorjev venec.
Lorbeerkraut, s. **Kellerhals**.
Lorbeeröl, das, lavrovo, lovorjevo olje.
Lorbeersüchtig, s. **Ruhmsüchtig**.
Lorbeerwald, der, s. **Lorbeerhain**.
Lorbeerweide, s. **Baumwollenweide**.
Lorbeerwinde, s. **Immergrün**.
Lorbeerzweig, der, lavorjeva veja.
Lorch, s. **Haubentaucher**.
Lorchbaum, s. **Lärchenbaum**.
Lorche, s. **Morchel**.
Lord, der, lord.
Lorgnette, die, Handfernglas, kukalo, lornjet*.
Lork, s. **Kröte**.
Lorke, s. **Lauer**, **Grille**.
Los, **Loos**, das, Wahl, Entscheidung durch das Ungefähr, sreča; das Los über etwas werfen, srečo skusiti, skušati, kocko (kostko, Würfel) vreči; nach *Gutsm.* zdrib, *altsl.* u. *serb.* ždréb u. žréb u. žrebij (auch *russ.*), gewöhnl. loz, srečka†; das Loos in der Lotterie, lotrijski list, loz*; *russ.* žrébij, *serb.* ždreb; Schicksal, Ungefähr, osoda od. usoda, sreča; was auch mein Los sein mag, bodi že usojeno, umérjeno, namenjeno karkoli; Lose ziehen, loze vzdigovati, srečkati†; das große Los, s. **Haupttreffer**; das Los ist gefallen, kostka je padla, (*poln.*), je veržena; nach dem Lose, *altsl.* po žrébu.

Los, *adj.* u. *adv.*, locker, nicht fest, der Zahn wird allmählig los, zob se omajava; der Zahn ist los, zob se maja, guglje, se je omajal, ogugal; nicht dicht, rahel; leichtfertig, s. dieses und **Lose**, **Locker**; einer Sache beraubt, Mangel leidend, prost, brez česa; nun ist er seiner (ihn) los, zdaj se ga je znebil, izlečil, odkrižal; der Anker ist los, maček ne derži, se vleče po dnu; loses Gut, potrebščina, potrebšina na ladii; der Gefangene ist los, jetnik je izpušcen; ich bin das Fieber los, merzlica me je pustila; frisch darauf los, udri, udrite, hajdi!; der Waare los werden, oddati, iz-vesti (*V.*) blago, specati blago; in Zstzgn. der *adj.* (u. *subst.* — losigkeit), wo es hinten angehängt wird, wird es im Slov. durch brez, brez —, ne—, (z. B. hilflos, brez pomoči, hoffnungslos, brez upanja, sorglos, brezskerben, neskerben, brez skerbi, gewissenlos, nevesten, brezvesten, u. drgl.), in der Verbindung mit Zeitwörtern hingegen, (in der Bedeutung von ab), durch od —, u —, iz—, (in der Bedeutung von auseinander), durch raz—, (in der Bedeutung von zu), durch za—ausgedrückt.

Losackern, *v. a.*, razorati, razoravati.

Losarbeiten, *v. a.*, odpraviti, odtergati, tergati kaj od česa; *v. r.*, s silo rešiti se, oteti se, izviti se čemu.

Losbacken, *v. n.*, von der Brotrinde im Backen, odstopiti, skorja je odstopila.

Losbacker, s. **Weißbacker**.

Losbegehren, *v. a.*, tirjati, naj se kaj izpusti.

Losbeichten, *v. n.* u. *a.*, vsega po versti izpovedati se.

Losbeißen, *v. a.*, odgrizniti, odgristi, gristi; *v. r.*, odgristi konopec, vezilo in oprostiti se, izgristi se.

Losbekommen, s. **Losbringen**.

Losbersten, *v. n.*, razpočiti se, pokati.

Losbetteln, *v. a.*, koga (prostost komu) izmoledvati.

Losbinden, *v. a.*, odvezati, odvezovati, razvezati, razvezovati, razrešiti.

Losbitten, *v. a.*, izprositi koga, prositi, da bi koga izpustili.

Losblattern, *v. r.*, list za listam odpasti, odleteti.

Losbrechen, *v. n.*, s. **Ausbrechen**; nepremišljeno bleknuti in izgovoriti kaj; *waidm.*, skočiti iz —, v tek ali beg spustiti se (od zverin); *v. a.*, odlomiti, odlamati.

Losbrennen, *v. a.*, zažgati, zažigati, vžgati, vžigati; ein Gewehr, ustreliti, sprožiti (puško), nach *M.* in St. omeršiti, podreti; *v. n.*, sprožiti se (od puške).

Losbringen, *v. a.*, odpraviti, odpravljati kaj od česa.

Losbröckeln, *v. a.*, oddrobiti, odlomiti (v malih kosčih).

Losbürgen, *v. a.*, porok za koga biti in s tem rešiti ga, s svojim poroštvam koga oteti.

Losbrot, das, beli kruh, hlebec, pogača.

Losbruch, der, s. **Ausbruch**; odlom.

Losbrüchig, *adj.*, *waidm.*, iz ležišča prepojen, pregnan (od divjiga prešiča).

Lösch, der, s. **Bienenschwarm**; (in Kt. nach *Gutsm.* mladič).

Lösch-, in Zstzg. gasivni.

Löschanstalt, die, gasivna naprava.

Löschbank, die, truga za gašenje apna.

Löschblatt, das, list pivniga papirja.

Löschblei, s. **Bleistift**.

Löschbrand, der, ogorek, opalek *(poln.)*, mertva glavnja.

Lösche, die, s. **Löschtrog**; bei Kohlenbrennern, Kohlenstaub, praška; die Lösche abstechen, praško ogrebati; mit Lösche (d. i. schwarzgebrannter Erde) bedecken, černiti; drobne škaje.

Löschen, *v. a.*, ein Schiff, s. **Ausladen**; (exstinguere), das Feuer, den Kalk, Durst löschen, pogasiti, ogasiti, ugasiti, gasiti, pogašati; ein Feuer löschen, auch pomoriti ogenj; helft löschen, pomagajte gasiti; ein Licht löschen, s. **Auslöschen**; den Durst löschen, auch utolažiti žejo, odžejati se; Eisen löschen, ukaliti, kaliti železo; geschriebene Buchstaben oder Worte löschen, izbrisati, izbrisovati; *poln.* wymazać (izmazati); eine Schuld löschen, (plačan) dolg izbrisati; extabuliren, s. dieses; *v. n.*, s. **Erlöschen**, **Auslöschen** *(v. n.)*; der Bergmann löscht, luč se ugaša, hoče ugasniti.

Löscher, der, gasivec, brisač; ein Werkzeug, gasilo, gasilnik.

Löschfaß, das, gasivnik, hladivnik.

Löschgeräthe, das, gasilno orodje, gasila *pl.*, priprava za gašenje ognja.

Löschhorn, **Löschhütlein**, das, gasilo, gasilce za sveče, gasilnik (*russ.*)

Löschkohle, die, kovaški ogel, ugašeno oglje.

Löschmannschaft, die, gasivci.

Löschmaterial, das, besonders bei Töpfern, nach *V.* gas.

Löschmittel, das, gasilo.

Löschnapf, der, s. **Löschhorn**.

Löschordnung, die, postava za gašenje ognja.

Löschpapier, das, pivni papir, sušivni papir, *(poln.* papier przebijący).

Löschplatz, s. **Abladungsort**.

Löschschaufel, die, ogrebalo za praško.

Löschspieß, der, in Hüttenwerken, popravljač.

Löschtrog, der, nach *V.* kalož, korito, kalnik, kopanja.

Löschung, die, gašenje, gasitev, gasilo.

Löschwasser, das, Härtwasser, kalivnica; voda za gašenje ognja.

Löschwedel, der, metlica, kropilo.

Löschwisch, der, s. **Löschwedel**.

Losdonnern, *v. n.*, zagermeti nad kom, zarenčati.

Losdrehen, *v. a.*, odsukati, odvihati.

Losdreschen, *v. n.*, auf Jemand, mlatiti koga v eno mér.

Losdrücken, *v. a.*, ein Gewehr, sprožiti.

Losdürfen, *v. n.*, smeti od česa (iti).

Lose, *adj.*, s. **Los**; lose binden, s. **Locker**; loses Gut, potrebščine, potrebšine, orodje na ladii za kako silo; loses Geld, slab, prelahak dnar; loses Gesindel, potepini, vlačugarji, brez stanovitniga doma; lose Worte, klafarske, prederzne, napčne besede, žal

besede; ein loses Maul haben, dolg jezik imeti, jezičen biti, rad jezikovati in druge žaliti; leichtfertig, nagajiv, prešeren, šaljiv; ein loser Vogel, pravi ptič, ki rad komu kako naprede za šalo; liederlich, malopriden, razuzdan; loses Geschwätz, prazne, nepremišljene kvante.

Lösegeld, das, odkupščina, odkupšina, odkupnina, rešilo; *russ.* vykup (izkup, odkup).

Losegen, *v. a.*, razbranati, razvlačiti.

Lösegeschenk, das, izpustno darilo †.

Loseisen, *v. a.*, iz ledu spraviti barko.

Lösekeil, der, bei den Oehlschlägern, zagojzda.

Losekugel, die, etwa ždrebna oblica.

Lösemittel, das, rešilo; als Arzneimittel, mečilo, hladilo.

Losen, *v. n.*, von Los, (sors), kockati (würfeln), ždreb vreči, metati, (neu srečkati), lozati *, po ždrebu dobiti kaj; s. **Los** (werden); **Horchen**, (daher bei den Jägern Lösel, uho).

Lösen, *v. a.*, den Zusammenhang aufheben; odvezati, odvezovati, razvezati, razvezovati, auch odrešiti, razrešiti, odjenjati, popustiti; einen Knoten lösen, razvozlati, odvozlati, nach dem *Poln.* vozel razplesti; als loskaufen, odkupiti, odkupovati, izkupiti, rešiti; ein Pfand lösen, zastavo rešiti, odkupiti; eine Büchse, Kanone lösen, s puško, topam ustreliti, streljati, puško sprožiti; nach *M.* omersiti, podreti, podirati; ein Räthsel lösen, uganiti, ugibati (*russ.* otgadat, razgadat); von einer Einschränkung befreien, osvoboditi, rešiti; eine Aufgabe lösen, nalogo izdelati; *russ.* rešit; ein Gesetz lösen, s. **Aufheben**; die Sünde lösen, greh odvezati, odvezovati, koga grehov odvezati; s. a. **Sühnen**; den Gürtel lösen, s. **Gürtel**; Geld lösen, denarje izkupiti, izkupovati; heute habe ich noch nichts gelöset, danas še nisim nič prodal; še nisim dobil, iskupil krajcerja ne; *serb.* uteržiti, teržiti; geben Sie mir etwas zu lösen, kupite kaj pri meni, dajte, da kaj izkupim; das gelöste Geld, nach *V.* skupiček; eine Karte lösen, kupiti list (vstopni); etwas an sich lösen, dobiti kaj, na se pripraviti za plačilo; vernichten, uničiti, razdreti, razdirati; eine Frage lösen, rešiti, razsoditi vprašanje; Zweifel lösen, sumnjo ali dvom odpraviti, rešiti, pojasniti; die Zunge lösen, spodrezati vezek, vezilo jezika, spodrezati jezik; *fig.* jezik ogugati komu, napraviti ga, da spregovori; die Hunde lösen, s. **Losbinden**; die Gewalt zu lösen und zu binden, oblast razvezovati in zavezevati; *v. n.*, *waidm.* posrati se, podelati se, (od čveternožnih žival).

Loser, s. **Horcher**; **Ohr**.

Löser, der, odvezovavec, odrešnik; s. a. **Kuttelstecke**.

Löserdürre, die, (Rinderpest), devetogubnica, devotnogubna bolezen, goveja kuga.

Löseschlüssel, der, razvezni, odvezni ključ.

Lösestunde, die, ura, ob kteri se rudokopi premenjavajo.

Losfahren, *v. n.*, naglo odtergati se; naglo kaj butiti in reči kaj; auf Einen, zaprašiti se v koga.

Losfaulen, *v. n.*, odgnjiti, pregnjiti, da odpade.

Losfeilen, *v. a.*, odpiliti kaj.

Losfesseln, s. **Entfesseln**.

Losfeuern, *v. a.*, ustreliti, streljati s čem; sprožiti, prožiti kaj, nach *M.* omersiti, podreti, podirati.

Losgeben, *v. a.*, izpustiti, izpuščati, izpušati, s. **Freigeben**.

Losgebung, die, izpust.

Losgehen, *v. n.*, odpasti, odpadati, tergati se od česa; von Gewehren, sprožiti se, nach *M.* omersiti se; auf Einen losgehen, napasti koga, iti nad (na) koga, lotiti se ga; zakaditi se, zagnati se va-nj; den Anfang nehmen, začeti se, začenjati se; nun geht es los, zdaj se začne; der Zank ging nun los, na to se je vnel, začel prepir, da je bilo joj; der Strumpfband ist losgegangen, spodveza se je odvezala; von angeleimten Gegenständen, razklejati se (*russ.*), odjenjati, odstopiti.

Losgurgeln, s. **Ausgurgeln**.

Losgürteln, **Losgürten**, *v. a.*, razpasati, odpasati, razpasovati, razpodrecati.

Losgürtung, die, odpasovanje, razpasovanje.

Loshacken, *v. a.*, odsekati, razsekati, sekati narazen.

Loshaken, *v. a.*, s kljuke sneti, snemati.

Loshalftern, *v. a.*, razuzdati, razhomatati.

Loshämmern, *v. a.*, s kladvam odbiti, odbijati; auf etwas loshämmern, *v. n.*, razbijati, tolči, da je kaj.

Loshaspeln, *v. a.* u. *r.*, odmotati kaj, se, izmotati se.

Loshauen, *v. a.*, odsekati; *v. n.*, auf etwas loshauen, mahati in sekati v eno mér.

Losheilen, *v. n.*, zaceliti se in odpasti.

Loshelfen, *v. n.*, Einem loshelfen, pomoči komu, da se iz česa izvije, izmakne.

Loshusten, *v. a.*, izkašljati, izherkati, odkašljati kaj.

Losigkeit, die, ohlapnost, prešernost, s. übr. **Lose**.

Loskaufen, *v. a.*, odkupiti, odkupovati; nach dem *Altsl.* u. andern slav. M. izkupiti, izkupovati, auch rešiti; *v. r.*; odkupiti se, izkupiti se.

Loskeilen, *v. a.*, z zagojzdo ali klinam razbiti, razbijati, razgnati, razganjati.

Losketten, *v. a.*, razkleniti, razklepati, odklepati, z verig djati, izpustiti.

Losknallen, *v. n.*, počiti; *v. a.*, ustreliti (s pokam).

Losknüpfen, *v. a.*, odvozlati, razvozlati, razvozlovati, odvezati, odvezovati.

Loskommen, *v. n.*, uiti, uhajati, uteči, utekati; izviti se čemu; odtergati se.

Loskönnen, *v. n.*, er kommt nicht los, ne more uiti.

Loskrallen, **Loskratzen**, *v. n.*, odpraskati, s kremplji odtergati kaj, se.

Loskriegen, s. Losbringen; ich kann davon nichts loskriegen, tega ne razumem čisto nič.
Loskündigen, s. Aufkündigen.
Loslassen, *v. a.*, izpustiti, izpuščati, izpušati, odpustiti, oprostiti, osvoboditi; ein Gewehr loslassen, sprožiti puško; iz rok pustiti, spustiti, puščati, pušati.
Loslegen, s. Lösen; *v. n.*, s. Anfangen.
Löslich, *adj.*, odvezljiv, odrešljiv.
Loslügen, *v. a.* u. *r.*, z lažmi odpraviti, oprostiti, izlagati se.
Losmachen, *v. a.*, odvezati, razvezati, rešiti, oteti; *v. r.*, odvezati se, odtergati se, osvoboditi se; spraviti se iz česa; sich von Jemanden losmachen, koga znebiti, znebovati se, lečiti se; die Rinde vom Stamme losmachen, olupiti, obeliti, beliti deblo.
Losmeißeln, *v. a.*, z dletam odsekati, odpraviti.
Losmögen, s. Loswollen.
Losmüssen, *v. n.*, ich muß los, moram se znebiti, spraviti iz tega.
Lospeitschen, *v. n.*, z bičem šleniti.
Lospicken, *v. a.*, odkljevati.
Lospflügen, s. Losackern.
Losplatz, s. Abladungsplatz.
Losplatzen, *v. n.*, izblekniti kaj, brez premislika povedati kaj; počiti in odtergati se; bald wäre ich losgeplatzt, kmali bi bil izbleknil.
Losprügeln, *v. n.*, auf Einen, pretepati koga v eno mér.
Losraspeln, *v. a.*, odpiliti.
Losrasseln, *v. n.*, odrožljati od česa.
Losrauschen, *v. n.*, zašumeti, s šumam začeti se.
Losreißen, *v. n.*, utergati se, pretergati se; *v. a.*, odtergati, tergati; odkerhniti, odlomiti; *v. r.*, sich losreißen, odtergati se, utergati se.
Losreißung, die, odterganje.
Losrennen, *v. n.*, zakaditi se.
Losretten, s. Retten.
Losringen, sich, *v. r.*, izviti se čemu.
Losrupfen, *v. a.*, odpuliti.
Losrütteln, *v. a.*, odtresti, otresti, odtresati.
Lossäbeln, *v. a.*, odsabljati.
Lossagen, *v. a.*, s. Lossprechen, sich, *v. r.*, odpovedati se čemu oder česa, odreči se.
Lossägen, *v. a.*, odžagati.
Losschaben, *v. a.*, odstergati.
Losscharren, *v. a.*, odgrebsti.
Losschaufeln, *v. a.*, odkidati.
Losschießen, *v. n.*, zagnati se, puhniti, švigniti; *v. a.*, s. Losbrennen; odstreliti.
Losschlagen, *v. a.*, odbiti, odbijati; sich von Etwas losschlagen, tvegati se česa; eine Waare losschlagen, prodati (bodi si tudi z zgubo), pod nič prodati; *v. n.*, darauf losschlagen, tolči in tolči, ne maraje za nič; udariti se, boj začeti.
Losschließen, *v. a.*, odkleniti, odklepati, odkovati, odkovavati, razkleniti, razklepati, razklepovati.
Losschlingen, *v. a.*, razpetljati, odmotati.
Losschmeißen, s. Loswerfen.
Losschmelzen, *v. n.*, odtopiti se.
Losschnallen, *v. a.*, odpeti, odpenjati.
Losschneiden, *v. a.*, odrezati, odrezovati.
Losschnellen, *v. n.*, bersniti, puhniti iz–; zadegati.
Losschnüren, *v. a.*, odpeti.
Losschrauben, *v. a.*, odvintati, odvintovati.
Losschreien, *v. n.*, zakričati, zavpiti.
Losschütteln, *v. a.*, otresti, stresti s česa.
Losschwören, *v. a.*, s prisego rešiti, oteti.
Losseín, *v. n.*, znebiti se česa; izlečiti se, odkrižati se česa (čemu); odpraviti, odriniti kaj; ich bin der Last los, teže, butare, bremena sim se znebil; nun bin ich los, d. i. frei, prost, svoboden sim.
Losspalten, *v. n.*, odklati.
Losspannen, s. Abspannen.
Losspielen, *v. a.*, z godenjem odguliti (kožo); z igro odpraviti (dolg).
Lossprechen, *v. a.*, odvezati, oprostiti, osvoboditi, izreči, da je kdo nedolžen; einen Lehrjung, s. Freisprechen; in der Beichte, odvezati, odvezovati grehov; nach dem *Böhm.* u. *Poln.* razgrešiti; *v. r.*, sich lossprechen, s. Lossagen, sich.
Lossprechung, die, odveza, odrešenje, osvobodba; s. a. Freisprechung.
Lossprengen, *v. a.*, razstreliti.
Losspringen, *v. n.*, razpočiti se; auf Einen, zaprašiti se v koga.
Losspritzen, *v. n.*, začeti sikati, šterkati.
Losspruch, der, odveza, odvezna razsodba.
Losspülen, s. Abspülen.
Losstampfen, *v. a.*, odteptati.
Lossteuern, *v. n.*, auf etwas, ladijati proti čemu; meriti na kaj.
Losstreben, *v. n.*, poganjati se, da bi proč prišel, auf etwas, meriti kam, na kaj.
Losstricken, s. Lösen.
Losstufen, *v. a.*, *mont.* velike kose odbijati.
Losstürmen, *v. n.*, lomastiti v kaj; naskočiti, naskakovati kaj, navaliti na kaj.
Losstürzen, *v. n.*, auf etwas, zapoditi se, zagnati se v kaj.
Lostopf, der, etwa ždrebnik † (piskrec).
Lostrennen, *v. n.*, odparati, razparati, parati (kar je sešito); odločiti, odtergati; *v. r.*, parati se, tergati se.
Losung, die, Losungswort, Parole, beseda, (odločena); nach *Gutsm.*, dem *Böhm.* u. *Poln.* geslo, nach dem *Russ.* vojaško znamenje; Losung, die Handlung, da man Lose zieht, vzdigovanje ždrebov, lozanje*, neu srečkanje; *kroat.* ždrebanje†; ein Körper zum Merkmale der Grenze, die Signale, Losungsfeuer, znamenje; Geld ist die Losung, dnar je gospodar; vsak le dnarja išče, iše; der Auswurf aller vierfüßigen Thiere, bei den Jägern, gnojni sled; blato; *mont.* praznija; auch rešitev; odkupščina, odkupšina; Abgabe, davščina, davšina; Antheil, Rate, Quote, del, odplačilo; das für seine Waare gelöste Geld, s. Erlös.
Lösung, die, razveza, odveza, razvezovanje, odvezovanje; eines Geschützes, ustrel, streljanje; Loskaufung, odkup, izkup.

Losungsamt, das, zakladni ured.
Losungsfeuer, das, ogenj, strel za znamnje.
Losungsflagge, s. Signalflagge.
Losungsgeld, das, stava.
Losungsgewinnst, s. Lotteriegewinnst.
Losungsplan, s. Lotterieplan.
Losungsspiel, s. Lotteriespiel.
Losungsverwaltung, s. Lotteriedirektion.
Losungswesen, s. Lotteriewesen.
Loswaschen, *v. a.*, izprati, odprati.
Loswerden, *v. n.*, znebiti se česa; osvoboditi se, oprostiti se, lečiti se, odkrižati se; einer Waare los werden, specati blago.
Loswerfen, *v. a.*, z metanjem odpraviti.
Loswickeln, *v. a.*, odmotati, razmotati.
Loswinden, *v. a.* u. *r.*, sie wand sich aus seinen Händen langsam los, iz njega rok izmakne se počasi.
Loswirken, s. Befreien.
Loswollen, *v. n.*, želeti si, hoteti proč.
Loswühlen, *v. a.*, izriti kaj, se.
Loszählen, s. Lossprechen.
Loszaubern, *v. a.*, odčarati koga.
Loszeichen, das, kar se pod mejnik za znamenje dene; s. Losung.
Losziehen, *v. a.*, potegniti in odtergati od česa; *v. n.*, auf Einen losziehen, hudo grajati, ogovarjati koga.
Loszünden, s. Losbrennen.
Loszwicken, *v. a.*, odščipniti, odšipniti, odščipovati, odšipovati, odščeniti, odšeniti.
Lot, das, lopata ali greblja za čiščenje, čišenje jarkov.
Loten, *v. a.*, čistiti jarke ali rove z lopato.
Loth, das, Bleiloth, svinec, kalamir, s. a. Senkblei; dem Soldaten Kraut und Loth austheilen, vojakam smodnik in svinec deliti; falsches Loth, kriva vaga; ein Gewicht, eine halbe Unze, lot, (in allen slav. M.); der metallische Körper, womit man löthet, lotanje*, var, varilo.
Lothasche, **Löthasche**, die, varivni pepel.
Lothbüchse, die, lotnica† (puška).
Löthe, die, **Löthung**, varjenje, lotanje; s. a. Schnellloth; *bot.* ječmenova trava.
Lothen, *v. a.*, mit dem Bleiloth messen, s svincem meriti; *v. n.*, lot vagati; das Erz lothet, ruda gre v lote, ruda daje lote (t. j. daje pri vsakem centu več lotov srebra).
Löthen, *v. a.*, s. Zusammenfügen; mittelst eines leichtflüssigen Metallgemisches zusammenschmelzen, zvariti, zavariti, variti, zalotati, lotati*, *russ.* pajat, *böhm.* pajeti, *serb.* spojiti, spajati; *fig.*, tesno zvezati eno z drugim.
Löther, der, varivec.
Lötherde, die, varež, varivna perst.
Löthfeuer, das, ogenj za varjenje.
Löthhammer, s. Löthkolben.
Löthig, *adj.*, loten, lot težak; löthiges Gold, čisto (šestnajst lotov) zlato; ein löthiges Erz, ruda, ki daje na cent en lot srebra.
Lothkirsche, die, neke černikaste debele češnje.
Löthkolben, der, nach *V.* varivni glavič.
Löthleim, der, varivni lep.
Lothleine, die, grezilna verv.
Löthofen, der, pečica.
Lothperle, die, biser na vago.
Lothrecht, *adj.*, navpik, navpičen, nach dem *Poln.* prostopaden, ravnotežen, (nach *V.* na vtop?).
Löthrohr, das, varivna cev, pihavnik.
Lothse, der, **Lothsmann**, vodič, vodnik ladij, pilot*, ladijni privodnik.
Lothsen, *v. a.*, ladijo voditi, pot kazati ladii (v pristan), ladijo voziti.
Lothsengeld, **Lothsgeld**, das, pilotnina, plačilo za privod ladije v pristan.
Löthung, s. Löthe.
Löthzange, die, varivne klešče, kleše.
Löthzinn, das, varivni kositar, ali cin.
Lotte, die, Lütte, rake *pl.*, kanal iz desek.
Lotter, *adj.*, s. Locker.
Lotterbett, s. Sopha.
Lotterbube, der, ein mit allen Lastern beflecker Mensch, zanikernež, malopridnež, potepuh.
Lottergesindel, das, zanikerna žlota.
Lotterie, die, loterija (in allen sl. M.).
Lotteriedirektion, die, loterijsko vodstvo.
Lotteriegewinnst, der, loterijski dobiček, priigra.
Lotteriehaus, das, loterija.
Lotterieloos, das, loterijski list, ždreb.
Lotterieplan, der, loterijski osnutek.
Lotteriespiel, das, stavljenje v loterijo, loterijska igra.
Lotteriewesen, das, loterija, loterijštvo.
Lotterig, s. Liederlich.
Lottern, *v. n.*, zanikerno, capasto oblečen biti, hoditi.
Lotto, s. Lotterie.
Lottoamt, das, loterijski ured.
Lottoanlehen, das, loterijski zajem.
Lottogefälle, *pl.*, loterijski dohodki.
Lottospiel, s. Lotteriespiel.
Lotus, der, (Lotus cornicolatus), škrovada, device Marije kožušček, kožušek; Lotusbaum, lotus, *russ.* ledvenec.
Louisd'or, der, luidor*.
Loupe, die, lupa*, kukalo.
Löwe, der, (Felis leo), lev, (*altsl.* l'v), bei *Gutsm.* a. das orient. oroslan*; ein junger, kleiner, levček, levič; (*altsl.* l'višt); den schlafenden Löwen wecken, spečiga leva zbuditi.
Löwen-, in Zstzgn. eines Löwen, levov, der Löwen, levji.
Löwenartig, *adj.*, levast, levu podoben.
Löwenauge, das, ostro oko.
Löwenbändiger, der, krotivec levov.
Löwenbeherzt, *adj.*, seršen kakor lev.
Löweneidechse, die, neka karolinska jaščerica, jašerica.
Löwenfohre, s. Krummholzbaum.
Löwenfuß, der, (Alchemilla vulg.), hribja resa; device Marije plajšček, plajšek; s. a. Bärlapp.
Löwengefühl, das, čut velike moči.
Löwengleich, *adj.*, levu enak.
Löwengrube, die, levnjak, levja jama.
Löwenhaft, s. Löwenartig.
Löwenhaus, das, levnjak.
Löwenhaut, die, levina, levova, levja koža.

Löwenherz, das, levji ali levovo serce, levova sercnost.
Löwenherzig, *adj.*, serčen kakor lev.
Löwenhündchen, das, levček (psiček).
Löwenjagd, die, lov na leve.
Löwenklaue, s. Bärenklau.
Löwenkopf, der, levja glava.
Löwenkraft, die, *fig.*, velika moč.
Löwenkühn, s. Löwenherzig.
Löwenmähne, die, levova, levja griva.
Löwenmaul, das, odolin.
Löwenmuth, der, levja serčnost.
Löwenmutter, s. Löwin.
Löwennacken, der, *fig.* pravi korenjak.
Löwenohr, das, levje uho.
Löwenpanzer, der, levja koža za oklop.
Löwenrobbe, s. Seelöwe.
Löwenschütze, der, levostrelec †, lovec, ali strelec, ki hodi nad leve.
Löwenschwanz, der, levov, levji rep.
Löwensieger, der, premagavec leva.
Löwensinn, der, *fig.* velikodušnost, velikoserčnost.
Löwensohn, der, *fig.* serčni junak.
Löwenstark, *adj.*, močen kakor lev.
Löwenstimme, die, strašan, močan glas.
Löwentapferkeit, die, veliko junaštvo, preserčnost.
Löwentappe, Löwentaze, die, levja noga, copata, taca.
Löwentheil, der, levov, t. j. naj veči delež.
Löwenwärter, der, levov strežec.
Löwenzahn, der, levji, levov zob; (Leontodon taraxacum), regrat, mlič (*böhm.* u. bei *Jan.*).
Löwenzahnraupe, die, regratova gosenica.
Löwin, die, levinja, levica (im *Altsl.* u. all. sl. M.).
Loyal, (*frans.*), *adj.*, s. Gesetzmäßig, Redlich.
Loyalität, die, s. Gesetzmäßigkeit; Redlichkeit.
Lubricität, s. Schlüpfrigkeit.
Lucerne, die, s. Leuchte, Kerze; Lucernerklee večna detelja, metelika, *poln.* koniczyna.
Luch, das, lužje, močvirje.
Luchs, der, (Felis lynx), ris, (*altsl.* rys, Panther), auch risev, nach dem *Poln.* neben ris auch bistrovid, ojstrovid.
Luchsauge, das, risovo, risje oko; *fig.* ostri, bistri vid, pogled; Luchsaugen habend, bistrook, ostrovid.
Luchsbalg, der, risji meh, risina, risja koža (na meh).
Luchsfell, das, risja koža.
Luchskatze, s. Luchs.
Luchstein, der, nek ahat, s. a. Belemnit.
Lucifer, der, wörtl. svetlonos, luč, svetloba; als Morgenstern, danica; als Abendstern, večernica; in der christlichen Kirche der Name des Teufels, hudoba, lucifer.
Lücke, die, eine Scharte an der Schneide eines Messers, plen, skerhanina, kerhina, škerba; Lücke in einer Mauer, luknja, presledje; fehlerhafte Oeffnung, nach *V.* preduh; eine Lücke schießen, s. Bresche; eine Lücke in einer Schrift, prazno mesto, presledek; Lücke in der Casse, primanjkljej; Zahnlücke, škerbina, škerba; Spalte, grapa, razpoklina, reža, rega; eine Oeffnung des Zaunes, verzel; ein eingefriedetes Stück Feld, zaloka, ograja; die Lücken büßen, ausfüllen, luknjo zamašiti, mašiti, gatiti; die Lücken büßen müssen, na mesti koga terpeti; durch eine Lücke schauen, lukati, prežati skozi predor; es gibt noch viele Lücken, še manjka tega pa uniga.
Lucken, *v. n.*, švigati sem ter tje (od plamena).
Lückenbüßer, der, Flickwort, s. dieses; *russ.* vstavka, eine Person, welche in der Noth die Stelle einer andern besser vertritt, namestnik za potrebo, za silo; zum Lückenbüßer ist er gut, za silo bo dober (namesti—); zatikalo, mašilo v potrebi; dopolnilo.
Lückenhaft, *adj.*, luknjat, škerbav, škerbast; ne cel, nedognan; pomanjkljiv, nepopoln.
Lückenhaftigkeit, die, škerbavost, pomanjkljivost.
Lückig, *adj.*, luknjast, škerbast, škerbinast, razpokel, pomanjkljiv, skerhan, plenast (od noža).
Lucrativ, *adj.*, kar daje dobiček.
Ludel, die, sesulja, sesuljica, piskrec sesavnik.
Ludellerche, s. Baumlerche.
Ludelmacher, der, šušmar, (tkavski) pačuh.
Ludeln, s. Saugen; Lullen.
Luder, das, meso tistih žival, ki se ne jedo; das Pferd bekommt Luder, konj se redi, debeli; Aasfleisch, mercina, merha, merhovina, cerknina; s. übr. Aas; sich dem Luder ergeben, gerdo, nesramno živeti; vada, nastavljena merha; *fig.* merha; Luder treiben mit Jemand, pestiti in za norca imeti koga.
Luderhütte, die, lovska kočica, nach *V.* čakanje, čakališče, čakališe.
Luderkrähe, s. Schwarzspecht.
Luderleben, das, razuzdano, nesramno, merhasto življenje, lajdranje.
Lüderlich, *adj.*, s. Liederlich.
Ludern, *v. n.*, in Schwelgerei leben, lajdrati* se, nesramno živeti; *waidm.* vado, merho jesti; *v. a.*, z vado vabiti.
Luderplatz, der, nastava.
Luderrabe, s. Aasgeier.
Ludimagister, der, s. Schulmeister.
Ludler, der, s. Ludelmacher.
Ludwigsorden, der, red sv. Ludovika.
Luf, Luffseite, s. Windseite.
Luft, die, (aër), zrak (schon bei *Gutsm.* u. *serb.*; zrak im *Altsl.* u. *Russ.* Gesicht), *altsl.* u. *russ.* v'zduh; *poln.* u. *böhm.* powietrze, u. luft*, ajer*; Luft in der Bewegung, sapa, veter; Lüftchen, vetrec, vetriček, sapica; wenn sich ein Lüftchen regt, če vetrec potegne; kalte Luft, merzla sapa; kühlende Luft, hladna sapa; Luft schöpfen, sopsti, dihati; in die Luft fechten, schlagen, mahati v veter, v zrak; die Schwere der Luft, teža zraka; in die Luft reden, zastonj govoriti, bob v steno metati; schöpfen frische Luft, na vetru biti; die Atmosphäre, ozračje, nach *V.* hlep; ich gehe frische Luft schöpfen, grem na veter; in der freien Luft,

pod milim Bogam, pod nebam, na planem; an die Luft legen, na sapo djati, obesiti; etwas vor der Luft bewahren, hraniti, da zraka ni do njega; in die Luft gehen, na zrak, sapo iti; Luft Einem einblasen, nach *V.* vpihati, pihati koga; sich in der freien Luft aufhalten, na planem biti, zunaj biti, na sapi; einem Baume Luft machen, veje zredčiti, otrebiti drevesu; der Wurzel des Baumes Luft machen, razpeljati, razprostreti korenine; Luft machen, prevetriti, presapiti; dem Blute Luft machen, puščati, pušati, nach *V.* dušek storiti; dem Herzen Luft machen, serce polajšati, zlajšati, povedati vse, kar koga teži; etwas aus der Luft greifen, govoriti v en dan, prazne besede; sich durch Reden Luft machen, izgovoriti se, izlahkotiti si serce z govorjenjem; nach Luft schnappen, hliptati; nach gesperrter Luft riechen, imeti duh po zadahnjenem; Luft bekommen, k sebi priti; oddahniti se, svoboden biti, prostost dobiti; gesunde, reine Luft, zdrava, čista sapa; trübe Luft, kalno nebo; schwere Luft, zagatno, soparično; die Vögel in der Luft, tice pod nebam; sich in die Luft erheben, vzdigniti se pod oblake, kviško; eine Festung in die Luft sprengen, terdnjavo razgnati, razganjati, razstreljati, da jo raznese; das Schiff flog in die Luft, barka se je razletela, barko je raznesło; Schlößer in die Luft bauen, zlate hribe, grade si obetati, staviti si v oblake; s. a. Gas; auf die Luft kommen, na prosto priti; die Luft kommt von Mittag, veter vleče od juga; der Luft, s. Windbeutel.

Luftader, die, s. Schlagader.
Luftart, die, s. Gas.
Luftbad, das, kopelj v zraku.
Luftball, **Luftballon**, der, balon*, oblon†.
Luftbau, der, stavljenje v oblake, zidanje brez podstave.
Luftbeschaffenheit, die, kakošnost, lastnost zraka, sape.
Luftbewohner, s. Vogel.
Luftbild, das, prividek.
Luftblase, die, mehur, napihnjeni mehur, ki se v zraku razpoči in zgine; prazni up.
Lüftchen, s. Luft.
Luftdeutung, die, prerokovanje iz zraka.
Luftdicht, *adj.* ne prepuščajoč, prepušajoč zraka; luftdicht verschließen, (nach *Drobnič*) zabertviti kaj.
Luftdruckwerk, s. Druckpumpe.
Lüften, *v. a.*, prevetriti, prevetrovati, vetriti, odpreti, odpirati, da more sapa do —, presapiti, presapljati, odkriti, odkrivati; na sapo ali zrak postaviti, obesiti, djati; die Bäume lüften, drevesam dušek dati, obkopavati jih; zredčiti jim veje; einen Stein lüften, privzdigniti, privzdigovati kamen; sich lüften, odpeti se; sein Herz lüften, izlahkotiti serce; s. Luft (machen); ein Faß lüften, privzdigniti sod (na enem konci), *poln.* podnieść; *v. n.*, es luftet, sapa vleče, piše; den Huf lüften, kopitno dilo prerezati.
Lufterscheinung, die, prikazek na nebu, v ozračji, podnebji, zračni prikazek, zračnina†, znamenje v zraku.
Lufterscheinungslehre, s. Meteorologie.
Luftesse, die, napeljava čistiga zraka, s. a. Luftloch.
Luftfang, der, s. Luftloch.
Luftfähre, s. Luftball.
Luftfahrer, der, s. Luftschiffer.
Luftfahrt, die, vožnja po zraku.
Luftfarbe, nebna barva, s. Himmelblau.
Luftfenster, s. Luftloch.
Luftfest, s. Luftdicht.
Luftfeuer, s. Rakete.
Luftgattung, die, s. Gas.
Luftgebäude, **Luftgebilde**, das, izmišljena reč; prividek.
Luftgefäß, das, zračna, zrakonosna posoda.
Luftgefieder, das, ptiči.
Luftgegend, die, zračna stran, stran ozračja.
Luftgeschöpf, das, zračna stvar, zlasti tica, ptica.
Luftgeschwulst, die, sapni, napihnjeni otok, zabuhlost, sapna zabuhlina.
Luftgesicht, das, s. Lufterscheinung.
Luftgestalt, s. Luftgebilde.
Luftgetümmel, das, oblaki, ki se podé pod nebam.
Luftgewölbe, das, podnebje, s. Firmament.
Luftgürtel, der, podnebje.
Luftgütemessung, die, mérjenje dobrote zraka.
Lufthahn, der, zaklopka, pipa; s. a. Ventil.
Lufthauch, der, sapa.
Lufthimmel, der, s. Luftkreis.
Lufthonig, der, nach *V.* divji med, divja sterd; s. Honigthau.
Luftig, *adj.*, vetroven (*V.*), hlipoven (*V.*), ohlipen, sapen, zračen, hladen, kar je na vetru, na sapi; visok, prostoren, *fig.* lahek, skočan; ein luftiger Mensch, s. Flatterhaft.
Luftigkeit, die, vetrovnost, sapnost.
Luftklappe, die, zaklopnica, s. Ventil, Klappe.
Luftkleid, das, lahko oblačilo.
Luftkopper, der, (bei Pferden), žlebogrizec.
Luftkreis, der, ozračje, ohlipje, s. a. Atmosphäre.
Luftkugel, die, obla zračna, *poln.* pędziwiatr (podiveter).
Luftkunde, die, zrakoznanstvo†, zrakoslovje†; nauk od lastnosti zraka.
Luftläuterung, die, čiščenje, čišenje, snaženje zraka.
Luftleer, *adj.*, brezzračen, brez zraka, kar nima v sebi zraka.
Luftlerche, s. Feldlerche.
Luftloch, das, dušek, oddušek, oduška, hladnica; nach *Gutsm.* dušnik, *russ.* otdušina; bei den Töpferbrennofen, nach *V.* žovtina; s. a. Schweißloch.
Luftmalz, das, na sapi (po)sušeni slad.
Luftmeer, s. Atmosphäre.
Luftmesser, der, zrakomér†.
Luftmeßkunst, die, zrakomérstvo.
Luftperspektive, die, zračna peršpektiva*.

Luftpumpe, die, zračna sisaljka, tromba; *poln.* wiatrociąg (vetroteg).
Luftrand, s. Horizont.
Luftraum, der, zračni prostor, presledje, mesto z zrakam napolnjeno.
Luftregion, die, s. Luftgegend.
Luftreich, s. Luftkreis.
Luftreise, die, popotovanje, vožnja po zraku.
Luftröhre, die, sapnik, auch dušnik, bei *Gutsm.* gerguteo, odihalce; es ist mir in die Luftröhre (unrechte Kehle) gerathen, zaletelo se mi je.
Luftröhrenast, der, sapnikova veja.
Luftröhrendeckel, der, sapnikov zaklopec, pokrovec.
Luftröhrendrüse, die, sapnikova žleza.
Luftröhrenentzündung, die, vnetica sapnika.
Luftröhrenkopf, der, glava sapnika.
Luftsalz, das, pozračna sol, sol v zraku.
Luftsäule, die, zrakov stolp.
Luftsäure, die, ogelnokisli zrak.
Luftschade, der, puh, (puh je vzel, pri žitu).
Luftschauer, der, sapa.
Luftscheu, *adv.*, kdor se sape boji.
Luftschichte, die, plast ali lega zraka.
Luftschießen, s. Flugschießen.
Luftschiff, das, pozračna, poveterna ladija; ladija v balonu.
Luftschifffahrt, die, vožnja po zraku; s. a. Aeronautik.
Luftschiffer, der, s. Aeronaut.
Luftschloß, das, zlate gore, zlati grad, grad v oblaku; Luftschlößer bauen, zlate, svetle gradove zidati si v oblake; s. a. Chimäre.
Luftschöpfen, das, dihanje, sopenje.
Luftschuß, der, strel v zrak, zastonj.
Luftschwebekunst, s. Aeronautik.
Luftschwere, die, teža zraka.
Luftsegler, der, s. Aeronaut.
Luftseil, das, *fig.* nestanovitna, nečimerna podpora.
Luftspringer, der, nach *M.* in *Dalmat.* skozigorec(?); s. Seiltänzer.
Luftsprung, der, visoki skok; einen Luftsprung, Luftsprünge machen, visoko skočiti, skakati (kviško v zrak).
Luftstand, s. Temperatur.
Luftstoff, der, zračina †.
Luftstreich, der, prazni udarec, mahanje v veter, po zraku.
Luftstrich, s. Klima.
Luftthurm, s. Luftschloß.
Lüftung, die, prevetrovanje, presapljanje.
Luftveränderung, die, zračna prememba.
Luftvogel, s. Paradiesvogel.
Luftwägekunst, s. Aerometrie.
Luftwäger, s. Barometer.
Luftwahrsager, der, prerokovavec iz zračnih prikazkov.
Luftwahrsagerei, s. Aeromantie.
Luftwandelnd, *adj.*, hodeč po zraku.
Luftwasser, das, spodnebna, pozračna voda, voda pozračnica; neko žganje za naduho.
Luftwedel, s. Fächel.
Luftweg, s. Luftröhre.
Luftwurz, s. Engelwurz.
Luftzapfer, der, (Trokar), nož, s kterim se napeta živina prebada.
Luftzeichen, das, nebno znamenje, znamenje na nebu.
Luftzieher, der, dušek.
Luftziegel, der, opeka na zraku sušena.
Luftzug, der, propih, prepuh, sapni vlak, (*poln.* preteg zraka, *böhm.* provej), *russ.* skvoznyj vétr.
Luftzünder, der, samožig †.
Luftwärts, *adv.*, proti vetru, sapi.
Lug, der, laž; bloß in Lug und Trug, laž in goljuflja; das, *waidm.* s. Loch, (berlog).
Luganfdenpfennig, der, skopin, ki vsak vinar desetkrat oberne, preden ga da iz rok.
Lüge, die, laž, lež, nach *V. a.* laža (*altsl.* l'ža), neresnica (Unwahrheit); unverschämte, freche, offenbare Lüge, gorka laž, kosata laž; grobe Lüge, debela laž; eine Lüge sagen, vorbringen, zlagati se komu, lagati (se); Jemanden Lügen strafen, einer Lüge zeihen, koga na laž (bei *V.* na ližo) postaviti, staviti, devati; lži obdolžiti, kriviti koga; Lügen haben kurze Beine, z lažmi se ne pride dalječ; kjer laž kosi, ondi ne večérja; laži je plitko dno, auch laž ima kratke noge; s. a. Verstellung; Heuchelei.
Lügekundig, s. Lügenkundig.
Lugen, s. Belugsen, Lauern.
Lügen, *v. n.*, zlagati se, lagati oder legati, auch legati se (*altsl.* l'gati); du sollst nicht lügen, ne lagaj (legaj); er lügt wenn er den Mund aufthut, kolikorkrat zevne, zine, (usta odpre), se zlaže; er lügt, daß sich die Balken biegen, s. Balken; was lügst du, kaj lažeš? Einem lügen, s. Belügen; Jemanden die Haut voll lügen, hudo nalagati koga; er lügt, als wenn es gedruckt wäre, laže, ko bi iz bukev bral; er lügt ohne Scheu, laže, ko da bi orehe grizel; *v. a.*, Einem Freundschaft lügen, hlini se, kakor bi mu bil prijatel, prijatel se delati komu (po krivem).
Lügen, das, leganje, laž; er hat sich das Lügen angewöhnt, legati se je navadil; s. a. Lüge.
Lügenbeweis, der, lažnjivi dokaz.
Lügenbild, s. Trugbild.
Lügenfarbe, die, neprava barva.
Lügenfeind, der, sovražnik laži (lži).
Lügenfrucht, die, sad, nasledek lži.
Lügenfürst, der, knez laži.
Lügengeist, der, lažnjivski duh; hudič; ein lügenhafter Mensch, lažnjivec.
Lügengeld, das, globa za razžaljenje.
Lügengold, s. Flittergold.
Lügenhaft, *adj.*, lažnjiv, lažen, lažljiv, (*serb.*); leži podoben, neverjeten.
Lügenhaftigkeit, die, lažnjivost, lažnost.
Lügenkundig, *adj.*, lažnjiv; kdor zna lagati.
Lügenkunst, die, lažnjivost.
Lügenlehre, die, lažnjivi uk, krivi nauk.
Lügenlehrer, der, lažnjivi, krivi učenik.
Lügenmaul, das, lažnjivi gobec; lažnjivec, lažnik, *russ.* lgun, lžeč.

Lügenprediger, s. Lügenlehrer.
Lügenprophet, der, lažnjivi prerok.
Lügenredner, s. Lügner.
Lügenreich, das, kraljestvo laži, goljufije.
Lügensack, der, s. Lügenmaul.
Lügenschmied, der, kdor si leži izmišljuje.
Lügenträger, der, raznašavec, trosivec laži.
Lügenzeihung, die, obdolžba, dolženje laži.
Lugger, s. Meldeschiff.
Luggestalt, die, lažna, izmišljena podoba, izmislik.
Luggeträtsch, das, lažnjive besede.
Luginsland, der, s. Warte.
Lügner, der, lažnjivec, lažnik, ležnik, *M.* ležec (*russ.* u. *serb.*), *poln.* lgarz (legar); ein Lügner sein, lagati; Einen zum Lügner machen, stempeln, na laž postavljati koga, dolžiti laži; ich muß an Ihnen zum Lügner werden, ne morem Vam spolniti obljube; s. a. **Heuchler**; der Lügner muß ein gutes Gedächtniß haben, lažnjivec ne sme biti pozabljiv; ein großer Lügner, lažnik od podplatov do temena.
Lügnerin, die, lažnjivka, lažnica, ležica, *russ.* lgunja.
Lügnerisch, *adj.*, s. Lügenhaft.
Lühwasser, das, voda za splakovanje perila že čistiga.
Luke, die, lina, okence, luknja, verzel-i.
Lukubration, s. Nachtarbeit.
Lukubriren, *v. n.*, pri luči glavo ubijati si z učenimi rečmi.
Lulei, s. **Faulenzer**.
Lullen, *v. n.* u. *a.*, ein Kind einschläfern, ululjati, uspavati otroka, *poln.* usypiać; s. a. **Besänftigen**; ein Kind lullen, dati otroku sesati, da utihne.
Luller, **Lullerin**, kdor otroka lulja, uspava.
Lumen mundi, s. **Licht** (der Welt).
Lummel, die, stari, skerhani nožič.
Lümmel, der, teslo, slonè, teleban, cepec, okornež, štorklin, bedak, nach *Gutsm.* zijač, terban (?).
Lümmelei, die, bedaštvo, okorno, štorklasto, cepasto obnašanje, prostaštvo.
Lümmelhaft, *adj.*, neotesan, telebansk; okorn, štorklast; ein lümmelhafter Mensch, s. **Lümmel**.
Lummeln, *v. n.*, zanikern, capast biti.
Lümmeln, *v. n.*, vesti se kakor teleban ali štorklež, neotesano, debelo, okorno.
Lump, der, ein armer, schmutziger Mensch, capež, capin, cap, capavec, cunjavec, sterganec, klatež, potepuh, potepin; ein Filz, grabež, stiskavt; ein elender Mensch überhaupt, malovrednež, zanikernež, malopridnež.
Lümpchen, das, cunjica, capica.
Lumpen, der, cunja, capa, candra, starina, kerpina, nach *Gutsm.* banjuza.
Lumpen, *v. a.*, Einen lumpen, gerdo ravnati s kom, s capinam, zanikernežem pitati koga; er läßt sich nicht lumpen, hoče pokazati, da kaj ima, in da ni skop; *v. n.*, (Provinzial.) klatiti se, potepati se okoli in zanikerno živeti.
Lumpending, das, reč za nič.
Lumpenfrau, die, cunjarica.
Lumpengeld, das, malo dnarja; malo da ni nič; für Lumpengeld kaufen, na pol zastonj, pod nič kupiti.
Lumpengesindel, das, malovredna derhal; cunjavci, capeži, klateži, potepuhi; s. a. Gesindel.
Lumpengewebe, das, tkanina za nič.
Lumpenhandel, der, kupčija s cunjami, cunjarija; denselben betreiben, cunjariti.
Lumpenhändler, der, cunjar, kupčevavec, s cunjami.
Lumpenhund, **Lumpenkerl**, s. **Lump**.
Lumpenkönig, der, revni kralj.
Lumpenmann, s. **Lumpensammler**.
Lumpenpack, s. **Lumpengesindel**.
Lumpenpapier, das, papir iz cunj.
Lumpensache, s. **Lumpending**.
Lumpensammler, der, cunjar.
Lumpensammlerin, die, cunjarica.
Lumpenschneider, der, cunjoreznica.
Lumpensold, der, mala, revna plača.
Lumpenvolk, s. **Lumpengesindel**.
Lumpenwaare, die, malovredno, sprideno blago, blago za nič.
Lumpenwust, der, kup gerdih cunj ali cap.
Lumpenzeug, s. **Lumpengesindel**.
Lumpenzucker, der, grobi neočiščeni, neočišeni cuker (v debelih kosih).
Lumperei, die, s. **Lapperei**, nevredna reč, nič; um eine Lumperei streiten, za nič se prepirati.
Lumpicht, *adj.*, Lumpen ähnlich, cunjast, capast, nič vreden, reven, malovreden, za nič; s. a. **Knauserig**.
Lumpig, *adj.*, zerlumpt, cunjav, stergan, razcapan; sich lumpig aufführen, zanikerno, gerdo vesti se.
Luna, s. **Mond**.
Lunambulismus, s. **Nachtwandelei**.
Lunatisch, s. **Modsüchtig**.
Lünekraut, s. **Bachbunge**.
Lunetten, s. **Augengläser**.
Lunge, die, pluča, (*altsl.* plušta, *poln.* płuča, also nicht pljuča), nach *Gutsm.* u. *M.* auch pluče; er hat eine gute Lunge, ima zdrave, terdne persi, zdrave pluča; aus voller Lunge, na vse gerlo; frei von der Lunge, s. **Leber**.
Lungen-, in Zstzgn. plučni.
Lungenader, die, plučna žila, plučna privodnica, odvodnica.
Lungenbläschen, das, plučni mehurček.
Lungenblume, s. **Mutterkraut**.
Lungenblutader, die, plučna privodnica.
Lungendrüse, die, plučna žleza.
Lungenentzündung, die, bei Menschen, plučnica, plučna vnetica; auch plučni prisad.
Lungenfaul, *adj.*, gnjilih pluč; komur pluča gnjijo.
Lungenfäule, die, gnjile pluča, plučna gnjiloba.
Lungenfieber, s. **Zehrfieber**.
Lungenflechte, die, s. **Lungenkraut**.
Lungenflügel, der, plučno krilo.
Lungengeflecht, das, plučna pletenina čutnic.

Lungengeschwür, das, plučna ugnjida, plučni vred.
Lungenhieb, der, udar, usek v pluča; Einem einen Lungenhieb versetzen, resnico povedati komu na vse usta.
Lungenklee, s. Bitterklee.
Lungenkrampf, der, plučni kerč.
Lungenkrankheit, die, plučna bolezen, bolezen na plučih.
Lungenkraut, das, (Pulmonaria), plučnik, plučnjak; s. a. **Lungenmoos**, **Andorn**, **Habichtskraut**; die weiße Kleeblume, (Nymphaea alba), beli plučnik; Eichellungenkraut, (lychen arboreus), plučnik.
Lungenlappen, der, plučno krilo.
Lungenmittel, das, zdravilo za pluča.
Lungenmoos, das, plučni mah (lišaj).
Lungenmuß, das, telečje pluča sesekane, seč iz pluč.
Lungenödem, das, (Lungenwassersucht), plučna vodenica.
Lungenprobe, die, skušanje, skusba pluč.
Lungensangader, die, plučna (žila) sesavka.
Lungenschlagader, die, plučna odvodnica.
Lungenseuche, die, bm. Rindvieh, plučna kuga.
Lungensucht, die, n. *Gutsm.* sušica (plučna), suha bolezen, (*serb.* suhobolja); gewöhnl. jetika* (Hektik), *böhm.* u. *poln.* suchotiny, *pl.*, *russ.* čahotka.
Lungensüchtig, *adj.*, sušičen, jetičen, ki ima plučno sušico; *poln.* suchotnik.
Lungenwurz, die, s. **Lungenkraut**.
Lungerer, der, slinocedivec; kdor sline cedi za čem, kdor hrepeni po čem.
Lungerig, *adj.*, len; hrepeneč.
Lungerigkeit, s. **Faulheit**.
Lungern, *v. n.*, len biti; s. **Faulenzen**; sline cediti po čem, za čem.
Lungwurz, s. **Heinrich**, guter.
Lüning, s. **Haussperling**.
Lünse, die, (Oberd. a. Lünn, Lönn), der Achsnagel, osnik, vojnik, ljunek. (*poln.* lon), nach dem *Serb.* jedoch lunjek, nach *Zal.* a. oplenik, (*böhm.* zakolnik).
Lunschen, s. **Hinken**.
Lunte, die, etwa prižigavnica, lunta*, (*böhm.* lunt, *poln.* lont, *russ.* fitilj); die Lunte riechen, čutiti nevarnost.
Luntenstock, der, luntnik, prižigavnik.
Lüpfen, privzdigniti, s. **Lüften**.
Lupine, s. **Wolfsbohne**.
Luppe, die, nach *V.* volk, t. j. cjok, gruda stopljeniga železa (okoli 100 funtov težka).
Luppen, s. **Verstümmeln**.
Luppenfeuer, das, topilnica za železno rudo.
Lupus in fabula, volk v basni; im gew. Leb. ravno smo te v mislih imeli.
Lurde, die, getheerter Strick, womit Schiffsseile umwunden und vor dem Reiben verwahrt werden, ovezivnica; s. a. **Strick**.
Lurk, s. **Link**, **Kröte**.
Lurken, s. **Saugen**.
Lus, der, österr. delež gojzda (*cfr.* das slov. laz).
Lusche, die, s. **Lauer**.
Lust, die, Vergnügen, angenehme Empfindung, radost, sla, nach Andern slja, veselje (cig. Freude), nach *V.* oslad, poslast; bei *Gutsm.* nasladnost, (*altsl.* slast, deliciae, slastvo, voluptas); etwas zur Lust thun, Lust tragen es zu thun, kaj rad storiti, iz veselja storiti; Neigung, Begierde, sla, pohot, mik, želja, volja, poželenje; ich habe Lust, (Reiz) tazu, mika me, sla me je do tega, volja me je do tega, imam slo na to, hoče se meni to, (n. p. jesti, piti); ich habe Lust zur Arbeit, delo me veseli, rad delam; ich habe keine Lust, noče se mi, ne mika me, toži se mi, ne ljubi se mi, sitno se mi zdi; Lust haben nach etwas, poželeti, zaželeti, želeti kaj, hoteti kaj, zahtelo se mu je česa; s. a. **Gelüsten**; er hat seine Lust daran, to ga veseli, s tem si dela veselje, kratek čas; s. **Freude**; das war eine Lust, to je bilo veselje, to je bila radost! es ist lauter Lust an ihm, vse ga veseli; seine Lust büßen, željo, slo dopolniti, dopolnovati, spolniti, željam zadovoliti, dovoliti, ugoditi; die Lust ist ihm vergangen, želja mu je prešla, ga je minila; (*poln.* odechcieć się = odhteti se); die Lust des Herzens, česar serce poželi; fleischliche Lust, Lüste, *pl.*, mesena poželjivost, meseno poželenje, nach *V.* slasti, sladnosti; seinen Lüsten fröhnen, s. **Fröhnen**.
Lustanwandlung, die, nach *M.* teza.
Lustbad, das, kopanje za kratek čas, za veselje.
Lustbar, *adj.*, prijeten, razveseliven, mil, ljubek.
Lustbarkeit, die, veselica, veselje, kratkočasnost, radovanje, dobre volje, zabava (*serb.* u. in U. Kr.).
Lustbegier, die, poželjivost, meseno poželenje.
Lustbegierde, die, poželjivost.
Lustberauschen, *v. a.*, s sladnostmi omamiti.
Lustdirne, die, nečistnica; s. a. **Hure**.
Lüstelei, die, sljavost, laskernost.
Lüsteln, s. **Lüsten**.
Lüsten, *v. n.* u. *i.*, es lüstet mich, ljubi se mi, hoče se mi, slo imam do česa, sla me je kakšne stvari, rad bi, slav biti; s. **Gelüsten**; *v. a.*, poželeti česa.
Luster, der, lestenec, s. **Kronleuchter**; **Glanz**.
Lüstern, *v. a.* u. *i.*, slo imeti; sline cediti za čim, dert biti na kaj; lüstert! (auf Schiffen), pazite, poslušajte! s. **Gelüsten**, **Begehren**.
Lüstern, *adj.*, poželjiv, pohotljiv, pohoten, slav, željin, preželjan, slasten, lakomen, nasladen, dert; lüstern sein, polakniti se; s. **Gelüsten**.
Lüsternheit, die, poželjivost, slavost, pohotljivost, pohotnost, slast, nasladnost.
Lustfahren, *v. n.*, peljati se, voziti se kam za kratek čas.
Lustfahrt, die, vožnja za kratek čas.
Lustfeuer, das, umetni ogenj za kratek čas in oveseljenje; s. a. **Feuerwerk**.
Lustgang, der, sprehod za kratek čas.
Lustgänger, der, sprehajavec, šetavec.
Lustgängerin, die, sprehajavka.
Lustgarten, der, vert za sprehajanje in razveseljevanje (in ne za kuho, sadje in drugi užitek).

Lustgärtner, der, umetni vertnar.
Lustgebäude, s. Lusthaus.
Lustgefecht, das, bitva za kratek čas.
Lustgefühl, das, čut radosti.
Lustgegend, die, prijetni kraj.
Lustgehen, s. Lustwandeln.
Lustgehölz, das, gaj, dobrava, gojzdič za kratek čas.
Lustgesang, der, radostno petje.
Lustgeschrei, das, ukanje, krik veselja.
Lustgewächs, das, rastlina za kratek čas (ne za dobiček).
Lusthain, s. Lustgehölz.
Lusthauchend, *adj.*, veselje dihajoč, poln radosti.
Lusthaus, das, (vertna) hišica, kratkočasna lopa, *poln.* letnica; s. a. Laube.
Lustholz, s. Lustgehölz.
Lustig, *adj.*, vesel, dobre, židane volje, radosten, kratkočasen; veseliven; er lebt lustig und in Freuden, vsak dan mu je god, je god njegov, vsak dan ima praznik; sich lustig machen, smejati se komu, šaliti se, norca delati se iz koga; es geht lustig zu, drajna je; dobre volje so; vse je živo in veselo; Jemanden lustig machen, koga v dobro voljo pripraviti, razveseliti ga; lustiger Muth macht gutes Blut, etwa židane volje biti dobro tekne; veselo serce pol zdravja; wer lustig gelebt, hat lange gelebt, kdor je živel veselo, je živel dolgo; lustig, d. i. Lachen erregend, smešen; ein lustiger Streich, smešna; eßlustig, ješč, ješ; arbeitslustig, delaven.
Lustigkeit, die, veselost, veselje, radost.
Lustigleber, der, lahkoživec, dobroživec.
Lustigmacher, der, veseljak, burkež, šaliveс, smešnik, godec, norčavec, *russ.* u. *poln.* zabavnik.
Lustinsel, die, otok za veselje ali kratek čas napravljen.
Lustjagd, die, lov za kratek čas.
Lustlager, das, tabor za kratek čas.
Lüstlich, s. Appetitlich.
Lustlied, das, kratkočasna, vesela, okrogla pesem.
Lüstling, der, s. Wohllüstling.
Lustort, Lustplatz, der, prijetni kraj; kraj veselja in radosti.
Lustpfuhl, der, kaluža mesene nasladnosti.
Lustration, die, pregled; očiščanje, očišanje.
Lustreich, *adj.*, radosten, poln veselja, radosti.
Lustreise, die, pot, potovanje za kratek čas, za razveseljenje.
Lustreiten, *v. n.*, jezditi za kratek čas.
Lustreiz, der, mik.
Lustreizend, *adj.*, mikaven.
Lustriren, s. Durchsehen, Reinigen.
Lustritt, der, jahanje za kratek čas.
Lustrum, das, petoletje (*russ.* pjatilétie).
Lustschiff, das, ladija za kratek čas, ladija za kratkočasno vožnjo.
Lustschlacht, s. Lustgefecht.
Lustschloß, das, grad za veselje in kratek čas, lepi grad.
Lustseuche, die, venerische, sramna kuga, *vulg.* francozi.
Lustsiech, *adj.*, francozljiv, sramnokužen.
Lustspiel, das, vesela igra, komedija; ein Lustspiel aufführen, igrati veselo igro.
Lustspielig, s. Komisch.
Lusttrank, der, pohotna pijača.
Lusttrunken, *adj.*, mesene nasladnosti pijan.
Lustwald, der, gaj, log, (nach *V.* ljubno).
Lustwallen, Lustwandeln, *v. n.*, spazieren, sprehajati se, šetati (se); mehr im nachtheiligen Verstande, postopati, pohajkovati.
Lustwandler, s. Spaziergänger.
Lustwarte, s. Belvedere.
Lustweg, der, radostna, sprelepa pot.
Lutheraner, der, luteran(ar).
Lutherisch, *adj.*, luteransk, lutersk.
Lutherthum, das, luteranstvo, luteratvo.
Lutschbeutel, der, sesulja.
Lutschen, s. Trinken.
Lutscher, der, pivec; s. a. Lutschbeutel.
Lutte, die, žlota.
Lutter, der, Branntwein, welcher im ersten Feuer abgezogen wird, und erst im zweiten Feuer geläutert werden muß, ehe er Branntwein heißt, pervo žgano vino, nanga, žonta, (*russ.* vodka pervoj gonki, *poln.* prostuch).
Lützel, der, cucek.
Luxuriös, s. Ueppig, Prunkend.
Luxus, der, gizdost, gizdavost, nagizda, preobilni lišp; potrata; *poln.* u. *böhm.* přepych *russ.* roskoš-i (*altsl.* raskoš, Wohllust).
Luxuswaare, die, nagizdno blago.
Luzernerklee, s. Lucerne.
Luzienholz, s. Vogelkirschbaum.
Lyceal= in Zsstzgn. licejni, licealni.
Lyceum, das, licej.
Lymphatisch, *adj.*, lymphatische Gefäße, serkavne oder popijavne, limfatične žile, *russ.* pasočnyj, *poln.* lypkowodny.
Lymphe, die, (*phisiol.*), limfa, (*pathol.*) auch méza, ausgeschnitzte Lymphe, razlita méza; *russ.* pasoka; Wasser, voda oder vodica; Quellwasser, studenčnica, Regenwasser, deževnica, nach *V.* vlaga.
Lyra, die, lira, (*altböhm.* varyto).
Lyriker, der, lirikar, nach and. slav. M. lirik.
Lyrisch, *adj.*, liričen, za petje.
Lysimachie, die, (Lysimachia ephemerum), gojzdna mavrica; (Lysimachia nummularia), pijavčno zelje, vinarsko zelce.